

Ref 140
Vol 52

C. 157
C. 4

Vincentius de Herculanijs
de Merusia. In primaz
Infortiati partez.

BE

Chapitre de la Cour
de la Cour de la Cour
de la Cour de la Cour

Vincenſij de Herculania de Perusia. A. J. doctoris excellētissimi: ac aduocati pſſorialis digniſſimi. Lectura inſignis ſuper prima infortiati parte. Feliciter incipit.

Soluto matrimonio.

Rubrica.

I.o. rubrice

Diuidi pōt in octo ptes ad faciliore declarationē licet glo. ſe ipſam diuide- re videat in q̄tuor ptes. In p̄ma cōtinuat rubricā ad p̄cedētia duobus mo- dis. In ſcda q̄ incipit ibi: ſcdo no. r̄c. gl. no. In ter- tia que incipit ibi: tertio quero r̄c. querit r̄n. In

- quarta que incipit ibi: tractat h̄ volumen r̄c. declarat de q̄bus tractet h̄ volumen. In q̄nta que incipit ibi: itez dicūt qdā q̄ Hyr. r̄c. reprobāt opionē eoz q̄ voluerūt q̄ Hyr. nō habuerit notitiaz de hoc libro. In ſexta que incipit ibi: quarto r̄c. tacite q̄rit r̄n. In ſeptima pte que incipit ibi: r̄ ſemp h̄ic ti. r̄c. ſiſt tacite querit r̄n. In octaua pte que incipit ibi: item no. r̄c. declarat q̄re in rubrica lponat v̄bz matrimonio. Et cum glo. ordinate p̄cedat p̄termiſſo ordi- ne Bar. qui nō ſequit ordinē glo. ¶ Aſſummo p̄mā partez ipſius glo. Cuius p̄ma cōtinuatio cum nō fiat ad p̄ma put d̄z iuxta. l. ij. ff. de ſta. ho. improbat cōiter per Bar. r̄ doc. nec pōt ſaluari ſm Jmo. p̄pter id qd̄ dicit glo. in ru- brica. ſ. de p̄di. ſur. q̄ vbi eſt p̄ncipiū libri nō eſt neceſſaria cōtinuatio ad p̄ma p̄cedentia cum h̄ic nō ſit caput libri: vt dicit bec glo. in ſcda parte niſi q̄s diceret idē eſſe dicēdū vbi eſt p̄ncipiū voluminis put h̄ic eſt tñ ea rō que v̄ reddi quare in p̄ncipio libri nō ſit neceſſaria cōtinuatio ¶ q̄. ſ. qd̄ primū eſt aliud ante ſe h̄ic nō pōt vt in prima conſtōne. ff. ſ. nos v̄o r̄c. que v̄ reddi per Bal. in ſ. ca. C. de ſer. fugi. nō v̄ militare vbi eſt p̄ncipiū voluminis nō aut libri vel q̄ in p̄ncipio libroz nō cōuenit fieri cōtinuationē ad p̄ma rubricā vel ad ſingulares rubricas ſz ad materiaz ſeu tractatū p̄cedentia libri vt p̄baſ inſti. de obli. ex q̄ſi delic. vbi imperator taſt in p̄ncipio libri facit p̄tinuationē r̄ per glo. in rubrica. ſ. de p̄ua. delic. ſi ergo iſta eſt ratio q̄re in p̄ncipio libroz nō ſit neceſſaria cōtinuatio ad p̄ma p̄ceden- tem rubricā q̄. ſ. nō cōuenit vt p̄miſi iſta nō militat vbi ſu- mus in p̄ncipio voluminis ergo r̄c. nō pōt ēt p̄ma p̄tinua- tio cum ſit a remotis ſaluari q̄ſi ad p̄ma fieri nō poſſit cū imo ad p̄ma fieri poſſit vt patet ex ſcda p̄tinuatione. Et q̄ a remotis tolleret cōtinuatio vbi nō pōt cōmode ad p̄ma fieri ēt q̄ nō ſumus in p̄ncipio libroz p̄baſ in. l. j. ff. ſi ta. te. nul. ex ta. vbi. J. p. cōtinuat illū tractatū. de bo. poſ. abinte. ad rubricas in q̄bus tractat de bonoz poſſeſſioni- bus que cōpetūt cōdito teſtō nō aut ad p̄ma p̄cedentes q̄ eſt ſi qd̄ inſtrau. pa. q̄ ad illaz cōmode fieri nō poterat r̄ ita p̄ illū tex. in. d. l. j. ſi ta. te. nul. ex ta. dicit Rapha. cu. h̄ic r̄ Jmo. in rubri. ſ. de appel. ¶ qui no. dicit q̄ nō eſt abſonuz vbi cōtinuatio fieri nō pōt ad p̄ma q̄ fiat ad ti. aliquaſt remotū cuius occasione incidenter ēt aliq̄ alij tituli poſiti fuerūt r̄ ita dicit p̄cedere qd̄ h̄ in. d. l. j. nam poterat fieri ſibi cōtinuatio ad ti. de bo. li. r̄ de liber. vniuer. in q̄bus tra- ctatū erat de certa ſpecie bonoz poſſeſſionis que datur cō- dito teſtō ſz incidēt fuerit tractatū de aſſigna li. r̄ ſucceſſi- ue de remedio renocādi alienata in fraudē patroni. Scda v̄o cōtinuatio cōiter approbat per doc. quā amplia vt h̄ic per Bar. Ex cuius ampliatiōe v̄ q̄ ſubſiſtat ēt p̄ma cō- tinuatio cum ti. de iure do. nō ſit remotus in mā ab iſto cū in vtroq̄ tractet eadē mā dotiū ſz quo ad diuerſos effect⁹ nec interuallant iſti ti. per titulos inter medios materie nō cōueniētis vt patet ex dictis Bar. dum ampliat p̄tinuatio- nez cuius dictis adde quo ad ti. de do. iter vi. r̄ vro. vt ma- gis cōueniat materie dotiū ¶ q̄ cum ti. ille p̄ſupponat ma-

- trimoniū p̄ſupponit ēt dotez cum in dubio in eo p̄ſumaf dos p̄miſſa ſue p̄ſtituta vt per glo. in. l. mulier. ſ. de iu. do. de quo per Bar. in diſputatiōe ſua que incipit mulier h̄is magnū patrimoniu r̄c. r̄ h̄ cōuenit ēt titulo de diuoz. cum ergo iſti ti. nō intermedient p̄ titulos materie nō cōueniē- tis nō vident remoti imo p̄miſi arg. l. duos reos. ſ. ſi. de duo. re. vel dici pōt q̄ q̄libet p̄tinuatio diuerſis reſpectib⁹ fiat ad p̄ma r̄ ſic p̄cedat quaſi p̄ma intendat cōtinuare mā p̄ncipij huius voluminis ad materia finis p̄cedentis voluminis. ff. veteris vt videat ordo voluminū ad qd̄ glo. in p̄ma rubrica. ff. noui. Scda v̄o cōtinuatio intēdit p̄tinua- re particularē rubricā ideo ad p̄ma particularē rubricā cōtinuat vt cōuenit: vt. d. l. ij. de ſta. ho. ¶ Et no. eſt glo. in hac p̄ma parte q̄ intēdit q̄ ſz deſierit r̄ direptū ſit ma- trimoniū oino dūret dos ſue nomē dotis qd̄ ēt ipſa rubri- ca p̄ſupponit p̄ qd̄ Pau. de ca. h̄ic opp. ¶ q̄ dos ſine m̄i- moniū eē nō pōt: vt. l. ij. ſ. de iu. do. r̄ l. ſi. C. de do. an̄ nup. ergo male r̄ p̄ rubricā r̄ per glo. ipſi⁹ ſoluto m̄rimonio d̄ ſue p̄ſupponit dos ſaluado r̄n. Pau. q̄ vbi m̄rimoniū nūq̄ fuit dos dici nō pōt: r̄ ita p̄cedūt iura in p̄riū allegata ſed vbi ſemel fuit p̄ctū r̄ ſic incepit dici dos ſz diſſoluaf nō deſi- nit eſſe dos quouſq̄ ſit recuperata vt p̄baſ in. l. j. in ſi. r̄ in l. et. ſ. de ſun. do. in q̄bus iuribus p̄dium dotale d̄ ēt ſoluto m̄rimonio: poſtq̄ aut eēt recuperata deſineret eſſe dos r̄ integraret cū alijs facultatib⁹ ipſius recuperatis vt p̄baſ ſm ip̄z in. l. ſi. C. cōia vtriuſq̄ iudi. ¶ Qui p̄dicta inducit ad. q̄. quā dicit ſe vidiffe de facto in terminis ſtatuti ſenēſis dictatis q̄ mulier h̄is liberos nō poſſit teſtari niſi de q̄rta pte ſue dotis reliquas tres teneat liberis reſeruare an tale ſtatutū habeat locū i vidua cū ſoluto m̄rimonio nō videat dici poſſe dos r̄ ſz qdā dicta rōne ita dicerēt r̄ ſic dictū ſta- tutū ſolū locū h̄ic muliere teſtate cōſtate m̄rimonio tñ ipſe determinat p̄riū q̄ habeat locū ēt in vidua qm̄ vt eſt dictū ēt ſoluto m̄rimonio d̄ dos maxime ſi nō fuit recupata deci- dit tñ h̄ic locū ēt recuperata dote (ſz deſierit eſſe dos) attē- ta mēte ipſius ſtatuti qd̄ v̄ diſpoſuiſſe de dote q̄ eſt de p̄rii dos r̄ ēt de ea que olim fuit q̄ ſic ſm eum eſt cōis vſus lo- quēdi r̄ ita dicit exp̄ſſe determinare Bal. in. l. j. circa ſi. C. vñ vir r̄ vro. vbi Bal. ſtatuto mutinēſe quo diſponit q̄ ſi mulier p̄rit ſcōas nuptias r̄ de vtroq̄ m̄rimonio filios ha- buerit q̄ dote ſua teneat relinquere liberis vtriuſq̄ m̄rimo- nij equalr̄ determinat h̄ic locū ēt in vidua cuz dotata ēt vi- cat que ſoluto m̄rimonio dote recuperauit allegat. d. l. ſi. C. cōia vtriuſq̄ iudi. que potius facit in p̄riū ſm Pau. ſz vt p̄z ex eius dicto p̄rie relato allegat ēt Bal. in. l. ſi ſoti⁹ p̄ filia. ſ. p̄ ſo. r̄ l. filie. C. de colla. ad idē auct. ſz q̄ſi ſi. C. de rei vro. actio. adducit ēt q̄ ita ſe h̄z cōis vſus loquēdi r̄ repro- bat Aico. de ma. q̄ ibi volebat p̄riū p. d. l. j. iuncta gl. j. C. vñ vir r̄ vro. r̄ p. l. j. ſ. vt aut. ff. eo. r̄ ēt p̄ illā rōnē q̄ ſine m̄ri- monio dos eſſe nō pōt: r̄ op̄inioni Bal. reprobata op̄ione Ric. de mathe. adheret Saly. in. d. l. j. p̄ iura r̄ rōnes Bal. r̄ ibi ēt Pau. de ca. q̄ in effectū r̄z idē qd̄ h̄ic r̄ allegat no. p̄ Bar. in. l. ticio centū. ſ. ticio genero. ff. de cōdi. r̄ demon. ¶ Idem vult q̄ ēt aſi p̄ctū m̄rimoniū mulier dicat dotata cui aliqd̄ noie dotis relicū fuit r̄ loq̄ in terminis ſtatuti exclu- dētis dotata a ſucceſſione: r̄ cū Bal. trāſit ēt Ro. in. d. l. j. p. d. l. et. de ſun. do. r̄ p. l. oēm. C. de bo. mater. r̄ l. filij. ſ. vi dua. ſ. admu. ¶ in q̄bus duobus iuribus vlti. loco alle. p̄baſ q̄ vro. vidua d̄ manere i p̄ m̄rimonio vñ cū adhuc dūret p̄m̄ m̄rimoniū ergo r̄ dos q̄ eſt cū m̄rimonio r̄ ſic ceſſat rō Ric. de ma. q̄ dos nō pōt eſſe ſine m̄rimonio cū deciſione Bal. trāſit ēt do. Alex. in p̄ſi. ſuo. lv. in vl. col. in p̄ volu. r̄ in p̄ſi. ſuo. cū. in. j. col. in. ij. volu. r̄ h̄ic in. xj. col. dū fac mētiōez de deciſiōe Pau. h̄ic. ſ. relata r̄ ipſaz approbat quā ēt ap- probat h̄ic dñs Fran. de arc. attēta mēte ſtatuti p̄dicti ſenē- ſis q̄ ſm ip̄z v̄z fuiſſe in phibēdo ipſaz muliere relinq̄re vl- tra q̄rtā dotis exneo ſtatib⁹ liberis pp̄ fragilitatē ſexus mu- liebris vñ cū rō talis phibitiōis militet ēt in vidua militea bit in ea ēt deciſio ſtatuti vt pp̄ tale ſtatutū nō poſſit niſi de q̄rta pte ſue oliz dotis i exneo diſponē q̄ tpe viduitatis lar- go mō dicit dos ſi tñ dicit p̄cedē ſi rō talis phibitiōis ſit Vincen. ſup p̄ma Infor.

a Ergo r̄c. r̄ no. ex p̄dictis q̄ diuerſa ſūt inter ſe liber r̄ volumē ad qd̄ vide h̄ic Bal. in p̄n. r̄ v̄is dicta j. p̄ria pte glc.

b Soluto m̄rimonio. Et ad hoc etiā. l. ij. in p̄n. j. eo. l. ſi marito publi- co. ſ. in ſi. ſm vnum moduz intelligendi r̄ ibi Bar. j. eo.

c A ſucceſ- ſione. r̄ p̄eun- dez Pau. in. l. ſi. ff. q̄n̄ actio. d̄ pe. eſt an. per illum tex.

scripta i ipso statuto p no. p doc. i. l. si eo. de viro. eo. vbi
 10 moder. voluit qd et i coruptorij et exorbitatib⁹ i qd rō scri
 pta ē fiat extēio ex idēpitate rōis ad cāus qd pphēdi possūt
 sub vbi ipso dīspōis largo sūpto vocabulo p gl. no. i cle.
 j. i. eligat. d. electio. Vbi aut rō nō ēē scripta in tali statu
 to ipe tenere vī p decisio. pan. i. probas opi. Bal. et adherē
 opi. do. mathe. i. d. l. j. C. vñ vir et vxor. qz tale statutu muti
 nēse vī scīn ne vxor seducat a viro vī a filijs scōi mīmonij
 vñ si ipsa habitat seorsuz a filijs et est sibi restituta dos mor
 tuo viro nō est dicēdū qd in ea vēdicet sibi locū pdictū sta
 11 tutū. ¶ Preterea s3 ipm rōnes Bal. nō pcludūt. pma. n. qd
 ē mulier ad quā est reuerfa dos dicat oino dotata paz re
 lenat qz h participiū dotata qd sonat in pteritū satis bñve
 rificat in ea qd semel hūit dotē vx. n. est ipsaz dotatā: l3 dotē
 sam sibi datā recupauerit: s3 si dos pp dissolutionē mīmonij
 amittit nomē dotis remanet vnita cū reliquo pīmonio
 mulieris nō pōt amplius dici dos vñ qz statutu vetat re
 ling vī donari dotē opz qd tpe quo relinquit vī donat illa
 sit dos p regulā. l. in delictis. s. si exneq. s. d. noxa. et l. tici⁹
 vbi p Bar. j. de te. mili. et plenius p eūdē in. l. ex scō. j. d. vul.
 et pu. qd q̄litas adiūcta vbo intelligit s3 tps verbi. Secūda
 rō Bal. qd s3 cōez vsuz loquēdi dos dicat soluto mīmonio
 ē vbi est restituta ē paz veler: qz h est facti et esset pbadū
 qd ita sit cōis vsus loquēdi. Et p opi. Ai. p Bal. adducit
 gl. no. et ibi Bar. in. l. j. siue. iij. s. de fideicō. h. di. pe. nā vo
 lunt gl. et Bar. qd post apprehēfāz h. d. itatē p h. dem cessat
 q̄litas illa qd res ampli⁹ sint h. d. itarie. Et ppea p ipa h. s. si
 forte ipsaz amiserit vltē⁹ nō pōt agere petitiōe h. d. itatis: s3
 actiōe in rez vī ibi p gl. in vbo nō cōpetere. in. s. ceterz et c.
 ad qd ē gl. in. l. j. eo. ti. ex quo dat intelligi qd nō sufficit q̄li
 tatē adfuisse: s3 requirit tpe dīspōis adesse p h. et allegat
 qd vult Bal. in. l. j. C. sine cen. vī reli. qd postqz res dotalis
 est restituta vxori nō h3 locū pūilegiū legis iulie de fundo
 dotali: vī non possit alienari: qz desit eē dos. Ad allegata
 in pīū rīdet qd loquunt aī exactaz ipsaz dotē solu. mat. qz
 adhuc durat et vī dos: sec⁹ post exactionē. Preterea. d. l.
 si. C. cōis viri. in. ex supius dictis apparet qd nō facit p bal.
 sed potius in pīū et in. l. filie. nō apparet qd mīmonij ēē
 solutū imo gl. in. l. filie l3. C. d. colla. vī p supponere pīū qz
 dicit qd filia pferat dotē rāto minus accipiēdo iuxta. l. dotis
 12. C. et i. ¶ Pōt ēē alio mō et melius rīderi qd iura appellā
 ria dotē solu. matri. loquunt large et improprie sumēdo no
 mē dos vel res dotalis ad qd. d. l. ē. qd loquit t p verbū in
 telligit qd est verbū denotās fictionē: vī p Bar. in. l. si is q
 p emptore. ff. de vsuca. in. x. col. ad qd. l. si tibi hō. s. cū fu⁹.
 13 de leg. j. s3 nos sumus in statutis in qbus vba pprie et stri
 cte sumūt: vī. l. iij. s. hec vba. ff. de neg. ge. et c. in nra. d. inu.
 et dā. ergo et c. et h mō pōt rī. ad dictū glo. Ly. et Bal.
 in. l. rez quas. C. de in. do. vñ volunt qd p q recuperat dotē
 so. mat. p mortē viri nō pōt eā alienare et sic durat. Et ad. l.
 si. C. de bo. ma. et alia iura qd p supponūt mīmonij ēē post
 mortē alteri⁹ pīngū pōt rīderi qd sūt pcedūt et loquūt qdā
 14 largo et ipso mō ad qd dictū Bal. in. d. l. si. qd nō dicit qd
 viduus et vidua videtur in priori matrimonio: Inam ver
 bum videtur est verbum qd denotat fictionem: vī. l. j. s. de
 iecisse. ff. de vi et vi arma. et per Bar. in. d. l. si is qui p em
 ptore. Et ad illud quod dicit Barto. in. d. s. ticio genero.
 quod adducit Pau. vī. s. rettuli. potest respōderi qd illud
 dictum est dubium et contra ipsum tenent Imo. et Lu. in
 d. s. ticio genero. et Ful. in. l. non est matrimonium. de ritu
 nup. illa ratione quia nō cadit proprie dos: vbi nō est ma
 trimonium vī refert dominus Alexan. in consilio suo. xij.
 incipiente circa primum dubium quo queritur et c. in. iij.
 col. in quarto volumine consiliorum ¶ Sed volens ad
 15 herere opinioni Bal. et sequacium. que est cōmunis poss3
 ad adducta in contrarium respondere. Et primo ad illud
 quod presupponit Are. assignando rationem statuti senen
 sis: de quo facit mentionez Pau. qd nisi dicta ratio in ipso
 scripta sit non procedat dictuz Pau. ¶ Nam si illa est ratio
 et est vnica habetur p expressa iuxta no. per glo. et Bal. in
 l. quauis. C. de fideicōm. vñ de sit extēio ex eius idē

a C. Cōsilioz.
 Et vide hic p
 senes et j. di
 ceda in articu
 lo: an pto ma
 trimonio nulli
 ter dicat dos.

b C. Primi.
 Sicut als i si.
 disponit in. l.
 hac edictali. C.
 de secū. nupt.

c C. Allegatis.
 Ad qd et adde
 j. dicta. circa dif
 finitionē dotis
 dū tāqz an dos
 pmissa dicatur
 dos. de quo et
 aliquid. j. pri.

d C. Opiniones.
 Et de validita
 te statuti p sup
 positi h p pan.
 et p Bal. in. d. l.
 i. C. vñ de vir et
 vxor. et similia
 statutoz: vide
 dicta in. d. l. ex
 facto. j. de vul.
 et pu. et aduerte
 qz l3 restituta
 dotē: an aplius
 daret dos sūt
 o mīones: tñ ma
 gis cōisv esse
 qd nō vī hvide
 p Modernio.

e C. Dotis et c.
 Ad hoc. c. et si
 necesse. de do.
 iter vir. et vxor.
 i. i. et ideo nec
 dos et c.

ptitate prout si esset expressa per illam glo. in. d. clemen. j.
 de electio. Secūdo ad illud qd ipse Are. contra Bal. dicit
 assignando rationem statuti mutinensis responderi potest
 nam potest negari qd illa sit ratio predicti statuti: si. n. illa
 fuisset ratio dicti statuti satis fuisset qd disposuisset mulierē
 non posse plus relinquere filijs secundi matrimonij quam
 b primi⁹ et sic puidere solum filijs primi matrimonij aduer
 15 sus insidias filioz scōi matrimonij. ¶ Preterea filij scōi ma
 trimonij verisimiliter et a magis cōiter accidentibus sunt
 minores tpe dispositionis ipsius matris: vñ nō est verifi
 mile qd per ipsos minores habeat ipsa mulier se duci: et qd
 predictaz rōnem cōsiderauerit ipsuz statutu cū etas minor
 16 fragilis sit: vī. l. j. s. de mino. vñ de verius videtur qd ratio
 dicti statuti fuerit fragilitas et mutabilitas serus mīebria
 est. n. serus fragilis et imbecillio: vī. l. j. s. j. ad velle. et mu
 tabilis et variabilis. c. forus. de verbo. signi. predictū ergo
 statutum disposuit qd equaliter teneatur relinquere filijs
 primi et secundi matrimonij: ne ipsa mulier a filijs vel ab
 alijs se ducatur: adeo qd dispariter disponat inter filios in
 ter quos propter talia oritur de facili odij causa. l. cū opor
 tet. post pñ C. de bo. qz libe. sed predicta ratio militat et in
 vidua ergo et c. Et ad illud de qualitate adinecta verbo p
 d. s. si extraneus. cū si. rñ. qd verbuz dos in h mōi terminis
 nō ponit qualificatiue s3 demonstratiue: et ad h no. p Bar.
 17 in. d. l. ex facto. ¶ Tertio potest rñ. ad fundamētū factū per
 Are. per no. in. l. j. siue. iij. s. de fideicō. h. di. pe. negādo qd
 per dissolutionem matrimonij et exactionem dotis desinat
 esse dos vī probant iura allegata per Bal. et d. aucten. qz
 vñ. nec est verum qd loquantur ante exactam dotem imo
 post: vī pater in. d. l. fina. C. communia vtriusqz iudi. et d. l.
 si locius. et d. aucten. quamuis. Nec ob. qd. d. l. fina. potius
 facit in contrarium quia potest rñ. qd quatenus dicit et p
 bat qd dos exacta est vnita facultatibus exigentis siue re
 cuperantis loquitur per dictionez quasque est nota im
 proprietatis: vī habetur in. l. vinortio. s. si funduz. j. eo. licz
 aliquando sit expressa veritatis: vī. l. j. s. de transac. Nec
 ob. alia rñ. data ad dicta iura qd quatenus soluto matri
 monio appellant dotem loquuntur improprie et largo sū
 pto vocabulo: vī probat. d. l. etiam. nāz licet dicta. l. loqua
 tur per dictum verbum intelligitur denotans fictionē alia
 iura in mā loquentia non loquuntur per tale verbuz: vñ de
 dicendum est qd dicta. l. loquitur. solum pīa tps cōsideran
 do in quo nō est matrimonij vel potest dici qd sit expīuū
 veritatis illd verbū intelligit: vī ala de dictiōe qd dī in. d.
 l. j. d. trasac. et h nō incōuenit dicere: vī iura inrib⁹ pcor dē
 ar. c. cū expediat. de elec. li. vj. maxime cū in. d. l. ē. sit et vñ
 eē qd denotat vītātē: vī p Bar. i. l. si marit⁹. s. legis iulie. j.
 18 de adul. ¶ Quarto pōt rñ. ad dictū Bal. i. l. j. C. sine cē. vī reli.
 qz ipse Bal. ad illd qd postqz res dotalis est restituta vxori
 sit alienabilis et qd pdat nomen ino et pūilegia dotis nihil
 allegat: iura. n. sua tendūt ad h qd solu. ma. an restōnez res
 nō desit esse dotalis: s3 qd postqz est restituta desinat eē do
 talis vī dicit Bal. nihil ad h adducit ad. l. j. iūcta gl. C. vñ
 vir et vxor. et l. i. s. vī aut. ff. eo. ti. rīderi pōt. qz l3 p dissolutio
 nē mīmonij desinat eē vir et vxor: nō tñ dīnit eē et dicit dos
 vī pbant iura. s. allega. Preterea illa iura loquūt solū re
 spectu viri et vxoris: s3 pdicta statuta loquūt respectu libe
 roz qd et dicunt solu. mat. Et ex supius adductis in hac. q.
 apparet an dos sine mulier dotata dicat aī pētū mīmonij
 c de quo p Bar. in. d. s. ticio genero. et i alijs locis. s. alleg.
 Itē an post dissolutū matrimonij aī restituta dotē et in h
 d pēs vñ pcordare qd sic. Itē an post dissolutū mat. et dotes
 19 restituta et in h sūt aliq opinioes. ¶ An aut pto mīmonio
 sed nulliter dicat dos. dicas qd pprie nō: vī. l. si cū dotē. s. fi.
 j. eo. hic p Bar. in. iij. op. et in. l. si sponsa. s. de iu. do. ibi exē
 plo dotis et c. facit. l. lex iulia. s. de fun. do. que pbat qd nō
 interueniente mīmonio: s3 sponsal⁹ nō est pprie fundus
 dotalis datus p ipsaz sponsaz sponso: et iō lex iulia ex inter
 petratiōe ad ipsuz trahit vī ibi dicit: et hec faciūt p Bar.
 in. d. s. ticio genero. vī cū aī mīmonij nō dicatur pprie
 dos statutu loqna et bote vī dotata nō hēat locū i pma cui
 relictum fuit

relictum fuit factum p dote cū statuta pprie intelligantur
vt. s. dixi. sed saluādo Bar. possz rñ. q statutu pōt intelligi
etiā de illa cui dos fuit destinata: pnt est illa cui dos relicta
fuit que sub illo verbo dotata pprie z vere cōprehendit si
illud verbum dotata accipiat nō solum p ea cui dos data
fuit: sed etiā p illa cui aliqd p dote destinata fuit qd etiā
ante matrimoniū pprie z vere cōgruit qz licet dos nō sit
vbi nō est matrimoniū tñ bene est z cōgruit destinatio ali
cuius rei p dote futura z q taliter accipiat dictū verbum
facit mens z ratio ipsius statuti que est ppter cōseruādaz
agnationez q pariter militat vbi est dos data put vbi dos
est destinata: z a s. dixi. in. xij. fundamēto facto ad partem
negatiuam secūdi dubij disputationis incipientis pusius
quidam z c. An autem dos ista que improprie dicitur dos
eo qz matrimoniū nullum vel qz solum precesserunt spō
salia habeat pziuelegia dotis vere: p Bar. z doc. in. d. s. si.
d. l. si cū dorem. vbi enumerant multa pziuelegia dotis pu
tatiue que tñ locum hñt ex parte mulieris cum sit eadem
ratio dandi sibi pziuelegia in tali dote que est in dote vera
vt facilius nubere possit: vt. l. i. in. s. de pui. credi. vbi. J. p.
assignat istam rōnem non autem locum hñt talia pziuelegia
ex parte viri cum in ipso cesset predicta ratio: vt. l. insulam.
20 s. fructus. j. eo. vbi pbatur tñ vir fructus dotis putatiue
nō lucratur: sed ipsos retinet quatenus in vxore cōsumpsit
ad hoc etiā facit. c. j. de do. inter vir. z vxor. ibi dum dicit
totam dotē z c. pbatur. n. in illo tex. qz maritus putatiue
nō bz pziuelegium ne exigatur ultra qz facere possit qd
aliud ibi velit glo. quam reprobat Jo. an. z doc. facit etiaz
glo. in. l. p. sensu. s. vir quoqz. C. d. repu. que vult qz maritus
putatiue nō lucrat fructus ex adulterio vxoris putatiue
sicut lucraret ex adulterio vxoris vere: z hoc vult et glo. in.
c. plerunqz. de do. inter vi. z vxor. facit et glo. magna. in. s.
exactio. in. l. vnica. C. de rei vxor. actio. que vult qz maritus
putatiue nō bz dilationem p restōne dotis putatiue que
21 dat p restōne dotis vere. ¶ Quid autē dicendum sit ante
traditionem siue dationez interueniente pmissiōe an dicat
dos z attenda diffinitione dotis posita p Azo. quam refert
Bar. in hac rubrica z et attenda diffinitione ipsius Bar.
vñ q nō dicat dos aī dationem siue traditionē rei pmissē
p dote: vterqz n. ponēdo diffinitionē ipsius dotis p suppo
nit dationem siue traditionē regit ad hoc et facit qz vt di
cit dñs Alex. in. cōsi. suo. xij. incipiente circa pñuz dubiuz
22 z c. in. v. col. in. iij. vol. tñ pñus dotis est pñus q re pñitur
z si nō incipiat a traditione s; a pmissione nō appellatur
pñus dotis: s; pmissio q nō est pñus noiatus put s; m ipm
vult Bar. in. l. i. iur. gentiū. in. s. pñcipij. s. de pact. per. l. ad
exactionem. C. de do. pñis. Sed qz interueniente pmissione
anteqz deueniat ad actum traditionis dicat: z sit dos vult
Ang. in. pñi. suo. lxxvij. incipiente statutu loquit simplr z c.
23 ¶ Et ppterea concludit q statutu disponēs vt vir lucrat
certam partem dotis: s; et in dote pmissa: z idem vult ipse
Ang. in. pñi. suo. clxx. incipit. pmitto ad euidentiam z c. vbi
improbat diffinitionē dotis z Azo. z Bar. inter cetera qz
restringunt se ad dationem siue traditionem citra quaz in
terueniente sola pmissione est dos vt pbatur s; m ipsum in
rub. C. de do. pñis. z in. l. si dōrē. z i. d. l. ad exactionē. eo. ti.
z in. l. j. s. j. de col. bo. vbi dñ q dos pmissa venit in colla
tionē ergo dos est: ad idēz. l. iij. C. eo. ti. z de hoc. j. dñcē. dñz
ponet diffinitio dotis. Et illud qd dicit do. Alex. in. d. pñi.
xij. nō facit: nō. n. vult Bar. in. d. l. iur. gentiū. q nō dicat
dos aī traditionē: s; dicat q pñus dotis est pñus noiatus
qui denotat ab actu erequēdi z pactū de danda dote erat
nudū nisi a lege adiunaret p. d. l. ad exactionem. imo ipse
Bar. p supponit q aī dationē sit dos: dicit. n. q pactuz de
danda dote nō pducebat actionez nisi a lege adiunaret p
24 d. l. ad exactionē. q adiunat pactū nudū ipm dotis ¶ Quid
25 et dicendū de dote cōfessata an dicat dos z rubrica. C. de
do. cau. nō nu. facit q sic s; m qualr pcedat: z an solum re
spectu viri pñētis vel et quo ad alios tertios dicitur z de
clarabit. j. in. l. i. dum discutiet: an dos cōfessata hēat pziue
legia dotis vere. ¶ In scda pte que incipit ibi: scdo no. z c.

glo. no. qz hic nō est caput libri alicui ex tribus singularib⁹
libris q tractant de dotibus cū caput vnius sit in ti. s. d. spō
sali. caput alterius. s. de do. inter vir. z vxor. z alterius. j. de
impen. in re. dota. fac. vt ipsa gl. dicit q clare loquitur. Et sic
iste ti. est sub libro. xliij. ff. vna cum ti. de do. inter vi. z vxor.
z seq. qñis iste ti. z ille. de do. inter vi. z vxor. cū seq. sint in
diuersis volumibus cuius voluminis sub quo est pñs ti. s.
infortiati ipse pñs ti. est pñcipium: s; ergo h nō sit caput li
bri accipiēdo librum p libro numerali z pportionali z par
tiali pādectaz siue. ff. puta pñi scōi: z sic de singulis tñ acci
piendo librum p volumie put accipit in. l. libroz. s. si cui. j. d.
25 leg. iij. h est caput libri. i. voluminis s; m Bar. z doc. hñt qui
Bar. vñ ultimo loco p hoc tollere pñum. l. argentarius. s.
edi. s. de eden. vbi disponit q a capite fieri d; editio: naz a
capite volumis z a capite libri accipiēdo librum p volumie
sit editio pñmittit et aliam so. ad dictū pñum s; m doc. qz h
factū fuit vt pñcipiū huius voluminis nō esset pñcipiū libri
partialis: z sic a pñcipio libri in h volumie nō fieret editio
grā cōmodioris lecture ne vnum volumē. s. ff. veteris esset
nimis magnū z aliud. s. infortiati esset nimis parū quasi
velit Bar. post antiquos qz ex hoc qz gratia cōmodioris
lecture in aliquo ex tribus volūinibus pādectaz nō est pñ
cipiū libri nō tollit q nō dicat fieri editio a capite siue a pñ
cipio libri cū sit pñcipiū pñcipiū libri in alio volumine qd est
nobis editū put pñcipium libri. de do. inter vir. z vxor. sub
quo est pñs ti. est sub volumine. ff. veteris. qd est editū z pa
rens put alia volumia. ff. l. ergo in diuersis volumibus fiat
editio tñ sit totius libri: z sic a capite z sic nō pñiatur in ali
quo ille. s. edi. qui nō dicit qz in eadē charta siue in eodem
volumine a capite sit fienda editio: z h mō declarata pñs
solo hñ pcedit. S; rō Bar. quare h nō fuerit pñcipiū libri
z sat fuerit in diuersis voluminib⁹ totū edidisse paz aut ni
bil valet cū adiunctio hui⁹ ti. ad. ff. verno. paz illud volumen
auxisset: z h s; m paz minorasset: z adiectio ti. de do. inter
vi. z vxor. cū seq. ad hoc volumen paz ipm auxisset z parū
volumen. ff. veteris minorasset: vt et hic dicit do. Alex. in. h
reprobans Bar. nō tñ alr eius mētez z so. declarans quā
so. z qd dictū: q nō referat: an in vna charta vel plurib⁹ vt
in vno volumine aut plurib⁹ fiat editio a capite pprobat
h Jmo. ita vno mō tollens pñum. d. s. edi. Solut etia alio
modo q. s. edi. pcedit qñ editur pars vnius rōnis: secus
qñ sunt plures rōnes se pate z alia totaliter edit qz sufficit
z nō pñiat. d. s. edi. z ita est hic: naz plures sūt tituli sepati
sub illo libro. xliij. ff. inter quos est iste titulus q tota rē edi
tur: vñ sufficit et q a capite libri in hoc volumie nō fiat edi
26 tio. ¶ Et hoc facit s; m Jmo. q sufficiat pducere rubricā
vnius statuti cū ipso nigro statuti collato z exite. sub ipsa
rubrica: s; nō sufficeret particula illius capituli pducere: de
27 quo p Bar. in rub. j. de no. ope. nñ. ¶ Solut adhuc alio:
z sic tertio mō Jmo. pñum. s. edi. vt pcedat qñ pars facit
editionē particulare qz illa est suspecta ne i fauorē suū aliā
subtrahat: secus si editio fiat p pñonā nō suspectā: puta p in
dicē vñ p legislatorē: qz tñ sufficit pñcipialis. editio hic est
tñ hñs in dñi totū tñm edere teneat ad instantiā tñ le
gatarij sufficit qz iudex edi faciat pñcipulā tñ ipm legatario
q ad ipz spectat: vt no. p. l. in. l. si. C. de pñi. impa. offeren.
z p Bar. in. d. rub. de no. ope. nñ. hic et est q statutus de
cretalib⁹ decis qz pñm edat qd demōstrat dictio z. j. vt
in. c. cū oēs. de pñi. z in multis alijs decre. facit et. l. iij. s. ad
28 l. acq. z l. pñi. s. d. iudi. ¶ Et aduertēdū q ex eo qd gl.
vult hñ. qz iste ti. nō facit pñcipiū libri: s; pñcipiū est i. d. ti.
de do. inter vi. z vxor. sub q est pñs. ti. s; sit in diuerso volūie
ab illo ti. infert hñ. Bal. ad vno volūia rogātū alicuius
notarij: vt si s; m vñ⁹ alteri pñcipulā censeat vñ⁹ liber rogi
tū: s; volūia sint diuersa: vt videmus h q diuersitas volū
minū nō tollit librum idēptitātē: vñ ppositio eiusdē idēptitōis.
z pñcipulā erit vñqz volūini cōia ar. l. si qz ex argētarijs. s. si
institū tabn. s. d. edē. fac. l. qrebat. s. tres pñs. iuncta gl. j. ad. l.
fal. vbi pbat qz pñcipulatio s; mōis fac cēseri eadē. l. l. i. seqn
tib⁹ a pñcipulā sit aliq diuisio z sepatio: z h q ppositio pñu
lis sit cōia seqnētib⁹ pñcipulā siue institū z bar. i. d. s. si institū.
¶ Vincen. super pñm infor. AA iii

a C Dotis. Et
adde dicta. j. in
l. de diuisione.
vbi alig ex mo
dernio. plene
examinat arti
culū: an statu
tus de dote lu
cranda hēat lo
cū et in dote p
missa: vbi etiaz
examinat qd si
statutu loquat
de dote datavel
recepta.

in repe. in. f. col. post Pa. de are. in. l. in. causis. C. de accusa. que refert idem dixisse in ppositione diei qd ipse indistin. nō approbat ubi nō erit rogatus esset adeo magna q nō esset verisile de oibus eodē die notariū fuisse rogatū: vñ nō sine ministerio Bal. h nō dixit de ppositione diei: s; pfulis et indictionis qd ponderat hic do. Alex. ita declaras Bal. l. de Bar. vñ alio q fecerit. d. repetitionē. d. si in iū. mētōez nō faciat. Et illd de ppositione pfulis i instris oliz pcedebat

29 fm q ipa loq Bal. tñ hodie loco nois pfulis ponūt anni incarnationis dñi h; Bal. post Gni. in. l. cōpationes. C. de fide instru. col. vl. siue nomē pape et impatoris h; gl. in. vñ. pfulib; in. c. quoties cordis oculus. j. q. vij. et p Ab. sy. i. c. j. ad fi. de pbatio. et p Bal. in. l. libelloz. in. pñ. de accusa. et p do. Alex. in. l. j. aditiōes. d. de edē. et ē h q male allegat gl. i. d. c. qñes cordis oculus. q velit q loco nois pfulis ap/ ponant ani incarnationis: nō. n. b. d. d. gl. vt p; ex predictis.

30 ¶ In tertia pte gl. q icipit ibi: tertiū qrit et c. gl. qrit quare pñs volumē appellet infortiatū: et dat qnq; rñsiones quaz quartā approbat Bar. cū ipsa pñgēs scōaz et vl. rñsiones sic dicens q infortiatū est nomē magistrale ad bñ placitūz impositū talia. n. nois ponūt et imutāt ad bñ placitū: vt. l. j. C. de mu. no. rō aut q monit imponēte tale nomē esse po/ tuit illa de qua in scōa et vl. rñsionib;. Prīmā aut rñsionē et tertiā iprobat ipse Bar. cū quo doc. trāsēūt. Tñ. tñ est ex pma rñsione q dictio in aliqui ponit p valde de q dictione plene h p Bar. et p doc. in. l. gallus. s. ille casus. j. d. li. et po. Ex scōa rñsione est no. q in hoc volumine sunt fortes. ll. et in. ff. veteri. s; difficiliores tex. in hoc volumine h; Bar. Ex tertia rñsione siue ex eo qd in ipsa vñ no. est q diuiniatue so.

31 nō pcedunt. Ex quarta rñsione no. est q ab etimologia pñj nois vel appellatini stantis in vi pñj nois non est validū argumētū: s; ab etimologia appellatini sit validū argumētū: vbi nō repngnat diffinitio: vt hñ in. l. j. s. appel/ lata. s. si cer. pet. et in. l. j. de testa. et in. l. j. de acq. pos. si. n. de noibus magistralibus nō est curandū et querendū qre sint imposita: vt dicit gl. cū ad bñ placitū imponant ergo ab eoz etimologia nō cadit arguere: et sic ē nec ab etimologia noium pñjor cū ē ipsa imponant et mutent ad beneplacitū: vt. d. l. j. C. de mu. no. et hoc tenet h Bar. Bal. Ang. Imo. et doc. q Bal. dicit q de noibus pñjz vel eoz etimologia nō est curandū nisi ppter honestatē p no. i. l. facta. s. si in dāda. ad trebel. faciunt no. p Jo. an. et cano.

32 in pñmio decre. et p gl. in. l. si. p. ad municipa. ¶ Et p dicta inducit Bar. ad. q. represaliar concessaz p pñsionē siue hoies de pusia: vt eaz pñxiu molestari nō possit q noie pñj vocat pusinus nisi pñxi ipm esse de pusia: ex eo. n. q noie pñj appellat pusinus nō arguit ab etimologia q sit de pusia: ad h bonus tex. in. d. l. si. p. ad municipa. vbi p Bar. et in. l. j. ad fi. co. ti. Vbi aut hoc nomen pusinus ēēt nomē appellatū: tūc idē importat qd de pusia h; Bar. p. c. j. d. spōsa. et c. significatē. d. rescrip. et l. assumptio. in. pñ. ad municipa. vbi disponit q mēdaz assertio q qd sit b aliq loco nō attendat qñ si nō sit mēdaz attendat: et sit idē q si p adiectiū illius loci nūcuparet: ad h ē. l. s; et reprobari. s; amplius. in. ver. comunens. iūcta gl. d. excusa. tu. et ibi Bal. et p Bar. i tractatu represaliar. in. j. q. vij. q. pñcipalis. vbi vult q sub quolibz pñjor verborz cōprehēdant tam loci originarij q ē ibi domiciliū hñtes et munera subeūtes: p dicta. n. verba h; ipm cōprehēdūt municipes: vt. d. l. j. ad

33 municipa. ibi cāpanos et puteolanos et c. et ver. seq. tñ vñz autē municipes est verbū gnale cōprehēdens ciues et incolas: vt hñ in. l. ciues. C. de inco. lib. r. et l. filij. s. municipes. j.

34 ad municipa. ¶ Represalie igit concessē p pusinos vel hoies de pusia cōprehēdūt et originarios et incolas h; Bar. in. d. j. q. d. vij. q. sed idē Bar. in. l. pñcipales. in. fi. de ver. fi. inter pñjta verba facit dñaz pusinus. i. et de pusia: q pñm cōprehēdit et originariū et hñte domiciliū pusie: secūdū vero significat solū originē h; cōezus loquēdi dicit Bar. allegat. l. j. in. fi. de tu. et cura. dā. ab his. vbi tñ Bar. inter predicta verba nō facit dñam: sed vult q qdlibet pñjor verborz originarium comprehendat: tenet igit idem qd h

inquātū vult q inter pñjta verba nō sit dñam: sed inquātū ponit pñjor verborz iporantiā siue significationē variat ab his que dicit et in. d. tractatu represaliar. i. d. j. q. vij. q. pñcipalis. et ē ab his que dicit in. d. l. pñcipales. et Bal.

35 in. d. l. j. dicit q tñ pñj de loco ille dñ esse qui inde oriūdnus est p illum tex. cum glo. in. ver. eiusdē pñcie. et sic nō vult q fm cōem vsum loquēdi hoc sit put vult Bar. in. d. l. pñcipales. qui Bar. in. l. si possessor. s. ait senatus. d. de peti. here. tenet idem qd hic q inter hec verba perusinum et de perusia non sit dñam: licet primo ibi arguat per illum tex. in. ver. sed et si senatus et c. q plures personas comprehendat hoc verbū de perusia q hoc verbum perusinus cū in illo tex. pñbetur q plures res comprehendit verbum res ex hereditate q verbum res hereditarie: verbum. n. res ex hereditate probatur in illo tex. q comprehendat et res alienas in hereditate repertas nō sic verbū res hñditarie et Pau. etiam ibi ponderat illum tex. cui Bar. tenens: vt. d. non re/ spondet tñ et q de ciuitate vel loco dicatur esse ille etiam q in loco vel ciuitate habet domiciliū vult glo. in. ver. eiusdē diocesis. et in. ver. vnam dietam. ante fi. in. c. statum. in. s. cum vero. de rescriptis. lib. vi. dum glo. in. d. ver. vñ dietam. mouet. q. quid si bononiensis impetrat p reginēse domiciliū et mutinensem origine an haberi debeat res/ ctus ad locum originis vel domicilij et respondet ad locūz domicilij: vt sic vltra vnam dietam a loco domicilij contra ipsum iudex impetrari non possit: quia de illo loco videtur esse et in illo videtur tex. ibi verificari dum loquitur de dio/ cesi siue ciuitate et glo. in. d. ver. eiusdē. expresse vult q tñ habens domiciliū in diocesi dicatur de illa diocesi vel illius diocesis: licet inde non sit oriūdnus et Bal. in. l. si nō spali. C. de testa. in. ver. quero hic dicitur patrie tue et c. satis sen/ tit q habens domiciliū in loco et ibi homines subiens dicatur esse de illo loco: licet magis proprie de loco dicant esse illi qui sunt originarij fm ipsuz ad qd. d. l. j. de tu. et cu. dā. ab his. Iura igitur et dicta glo. et doc. volētia siue pro/ bantia q idem importent hec verba vel similia pusinum et de perusia pcedant sumēdo hoc verbum de pusia large.

38 ¶ Ex quo inferri pōt q si represalie concedantur p hoies de pusia vel hoies ciuitatis pusine nō pñbēdāt domiciliūz hic habentes et nō originarij huius ciuitatis. ex quo. n. su/ mus in odiosis vba pñj et stricte sumi debēt: vñ ipa odia restringat sicut de iure est: vt. l. cū qdā. de li. et po. et regula odia. de re. in. li. vi. Et h sine dubio pcedit vbi habitans in loco p cuius psonas vl hoies represalie sunt pcesse est b loco vl ciuitate q cōcessit represalias: vt p Jo. an. in. addi. ad spe. in. rubri. de inu. et dā. dā. et p Bar. in. d. iij. q. vij. q. pñ. in. d.

39 tractatu represaliar. et in. d. rub. Jo. an. dicit q tñ represalie sūt odiose et nāli eqtati pñj: vt in. c. vnico. d. inu. et dā. dā. li. vi. et p Bar. in. d. tractatu repñ. in. pma. q. j. q. pñ. q tñ in. d. j. q. vij. q. pñci. vult vt. s. rettuli. q represalie pcesse p psonas vl hoies de pusia cōprehēdāt et h domiciliū hñtes et mūera subeūtes: sicut si h mūera nō subeant: s; dictū suum per pñjta est dubiū nisi forte qd p saluādo dictū Bar. ad illaz l. j. de tu. et cu. dā. ab his rñderet q idē ibi p illa verba eiusdē pñcie et c. originariū tñ cōprehēdit qz subditur de hñte domiciliū: sed qui vellet insistere p Bar. posset re/ plicare q si illa verba eiusdē pñcie cōprehēdisent oēs tam. s. originarios q hñtes domiciliū illa vltima verba vl ibi domiciliū hñtes et c. nō erant necessaria: et vide Bal. in. aut. et oino. C. ne vxor. p ma. in. pñcol. vbi vult q represalie concessē etiam p perusinos non comprehendant nisi origi/ narios ratioe odij represaliarū et q vbi conceduntur p ho/ mines de perusia vel hoies ciuitatis perusine non compre/ hēdantur nisi originarij vltra predicta facit tñ dictio de regulariter denotat eāz primā: vt p Bar. i. l. j. s. ex incēdio. j. de incen. rui. et nan. et genitiuus importat pñjtarē: vt p

41 Bar. in. rubri. de no. ope. nan. ¶ Quid aut si originarij ciuitatis pusine alibi q pusia habitēt: an virtute represaliar cōcessaz: vt. d. s. p perusinos vel hoies de pusia vl ciuitatis pusine molestari possint et Bart. in. d. l. pñcipales. simplr tenet q non motus non ex rationibus antiquorum doc. quos ibi

quos ibi ipse refert qui ita tennerunt: sed qz reprefalie pcedunt pp delictu ppi. id repfalie dnt intelligi p pntes sine de pnti exites in illo ppo. ar. l. j. in pn. j. de magi. pue. in v. eos q pntes fuerut zc. z ibi glo. sup. d. v. eos. sed in. d. tra. etatu repfaliaz in. ij. q. d. vij. q. distinguit: an alibi mora tra bene qz in loco p que sunt pcesse repfalie non subit aliqua munera in illo loco originis a quo abest nec p se nec p aliū z pcedit qd ē dcm: qz nō poterit molestari vigore dictaz repfaliaz: qz nō dī ppe de illo loco vel florentinus sine perusinus: si florentie vel perusie. vñ originē traxit munera nō subit. aut lz alibi morez p se ptem vel fies subit munera in ciuitate perusina vel florentina z molestari poterit vigore repfaliaz pcessu z p pufinos vel florentois sine hoies de perusia vel de florentia: qz abfina nō obfante oino florentinus sine perusinus est: aut de florentia vel perusia. vt. d. l. j. ad muni. ad hoc. l. cū scimus. C. de agri. z cenf. li. xi. z cū opi. Bar. in. d. tractatu transi. Jo. de imo. hic: nec ob. abfina nō est in culpa quā rōnēv sentire Bar. in. d. l. p. uinciales. z p ipsam simplr in pte negatīnā decidere. q. ibi 42 vt pxi. rettuli: naz in repfalijs ēt innoxij molestant. vt per Bar. in. d. trac. in. iij. q. vi. q. pncipalis qd aliū voluerit Jac. de belui. cūfuo opi. ibi reprobat Bar. facit. c. dñs nñ. xxiij. q. ij. z opi. Bar. dicit esse cōem dñs Alex. hic lz dicat nō trāfire sine dubitatōe qd Bar. dicat de nō subeūte munera. qñs. n. pp hoc nō dicat municeps ppe dic tu dī tñ ciuis sue ciuitatis. z abufine ēt illius municeps: vt. d. l. j. ad muni. z ibi Bar. in vlt. colū. z sic vñ qz cōprehendat in repfalijs pcessis p perusinos: perusinus alibi habitans etiā qz munera perusie non subeat. sed a pdicta obiectiōe ēt in puncto iuris Bar. saluari pōt cū vt est supra dcm illud ver bū pufinos sine de perusia cōprehendit. z idēz importat qd municeps: vt Bar. in. d. trac. in. j. q. vij. q. pncipalis verbū aut municeps ppe cōprehendit muneris pncipes abufine aut ēt ciues munera nō subeūtes: vt. d. l. j. ad muni. que abufina significatio nō attendit in tali mā odiosa: z ftrictē interpretanda pnt est mā repfaliaz: vt p Joā. an. in d. ru. de inu. z dā. dā. cū ergo nō p ciues alicuius ciuitatis sed p municeps vel p vba idē importantia repfalie pcesse sint nō cōprehendūt ciues munera nō subeūtes: lz pp hoc nō definant dici z esse ciues. z sic obiectio dñi Alex. subsisteret vbi p ciues repfalie pcesse essent: qz tūc cōprehenderent ciues alibi morā trabentes. z ēt munera in sua ciuitate nō subeūtes cū ex hoc vt dixi nō definant esse: z dici ppe ciues lz nō ppe municeps. vt. d. l. j. ad muni. Bar. in. d. trac. in. j. q. vij. q. pncipalis vñ velle qz imo nō subiens munera non dicat ppe ciuis qñs posset dici qz loquat de eo q nūqz fuit ciuis: sed in chola vt aīqz munera subeat nō dī cat pprie ciuis diuersum. est. n. qz qz incipiat esse ciuis vel definat esse ciuis. difficilino. n. illud qd iam fuit tollit: vt. l. pfe furioso. ff. de his q sunt sui vel alie in. z c. quēadmodū. de iure in. Bal. in. l. qd fauore. C. de legi. in vlti. colū. lz hoc qz de essentia ciuis sit qz munera subeat qd si est verū tollit penitus obiectio dñi Alex. p Bar. sed dubiū est p. d. l. j. ad muni. vñ pcedens rñfio magis placet. Et illud qd dicit Bar. de abūte qz p ptem vel alium in loco subit munera vñ intelligendū vbi p aliū cū quo bz bona cōia munera subit pnt intelligit glo. in v. in fundo. illā. l. cū scimus. alr aut nō vñ rō qz eo qz aliū forte d sua cognitōe nihil secū cōe hñs in loco subit munera qz pp b abfina dicat municeps illius loci z possit molestari vigore repfaliaz: vt supra pcessatū: z ista vñ intērio Bar. in. d. trac. dñ alle. d. l. j. ad muni. que loqz vbi qz subit munera in loco qd pōt itelligi sine p se si. de paliū p se qz qz p aliūz facit zc. vt in regula iuris q facit 43 p aliū cū pcor. de qbus ibi li. vj. t Quid aut si pufinus alibi habitans habitet in loco a quo emanauerūt repfalie p perusinos vel hoies de perusia: an ipsaz vigore molestari possit fm distinc. supra factā vel nullo mō z supius dictaz pcedant vbi alibi habitat qz in loco a quo emanauerūt repfalie: z Bar. in. d. trac. in. iij. q. vij. q. pncipalis lz qz talis molestari nō possit non adhibita distinc. an in ciuitate perusina munera subeat necne pnt talē distinc. adhibet in

pcedenti. q. qñ alibi qz in loco pcedent: z p quem pcedit habitat mouet pluribus iuribus z rōnibus de qbus ibi p eū z p eūde in. d. l. puinciales. z idēz lz et Jo. an. in. d. ru. 44 de inu. z dā. dā. t z ibi etiā decidit qd si ciuis ciuitatis a qua emanauerūt repfalie habitet i ciuitate p quā vel eius hoies emanauerūt repfalie an molestari possit dictis repfalijs a sua ciuitate p ciuitatē in qua habitat pcessis z determinat qz nō: z ita refert Ja. de belui. in sua. q. que incipit dñs Janne z c. tenuisse p. l. ij. que incipit est verū. z. l. seq. z. l. ciues. C. de inco. li. x. z aliqd hic p dñm Alex. q aliqua adducit ad cōprobationē hñus decisionis quā dicit alibi 45 se nō repisse nisi p Jo. an. in. d. ru. t Quid aut si pcessum sit puilegijs ciuibz z ciuitatibus regni que psonē z que loca cōprehendant Ange. hic se remittit ad Ja. de belui. in anē. qui. mo. na. effi. sui. f. sivo nec ciuis. vbi fm Imo. de terminat attendi debere mentem pcedentis si de illa pset. 46 t Indubio vñ in puilegijs tāqz exorbitantibus a iure cōi ftricta fieri dī interpretatio: vt. l. qd vñ p. z. l. ius singulare. f. de le. i. z regula que a iure. de reg. in. li. vj. z iō nō cōprehē dunt castra z loca ex ciuitatē nec comitatū: sed solū loca ciuitatū z psonē habitantes in ciuitatibus z in suburbijs ciuitatūz. ar. l. q incōtinentibus. f. de ver. sig. z c. si ciuitas. de sen. excō. li. vj. t Nec ob. nō. p Bar. i. l. ij. de ver. sig. vbi ipse vult qz appellatiōe ciuitatis pntineat totū territorij z appfione ciuiū ēt comitatū cōprehēdant: qz dicta sua fm Imo. pcedunt in dispōnibus in qbus lata fieri dī interpretatio pnt sunt pncipū bñficia z pcessiones. vt. l. f. de cōf. pñ. Dicta aut Ja. de belui. pcedunt in puilegijs z in alijs dispōnibus in qbus ftricta interpretatio fieri dī: ad hoc regula odia. de reg. in. li. vj. z. l. cū qdā. de li. z posthu. z cō no. in. c. olim tibi. de ver. sig. z in. c. cū dilecti. de dona. imo hoc casu vñ qz ēt suburbia nō pntineant p no. i. d. l. ij. de ver. sig. vbi nō vrbis seu ciuitatis appfione pntineat suburbia: lz rome: nec pñi pbat. d. l. q incōtinentibus. nec ob. d. c. si ciuitas. vbi imo in penalibus in qbus ftricta fieri dī interpretatio appfione ciuitatis pntineat suburbia: nam ibi est spāle vt ibi sentit lra: qz si alr diceret eluderet snia supioris que rō cessat i casu nro ergo zc. ita dicit Imo. fm adde qz imo in hñi penalibus aiam pccernentibus lata sit interpretatio: vt in. c. pe. de sen. excō. z ibi dñs Ab. sic. z sic. d. c. si ciuitas. nullo mō ob. Adde ēt qz Bar. vbi pferit nomē ciuitas z ponit p loco in bñficia vult cōprehendi totū territorij p. l. i. f. cū vrbē. de offi. psec. vr. in alijs aut dispōnibz regulr secus sint vel nō sint fauorabiles: lz vbi pferit nomen ciues vel nomen ciuitas z ponit p hoibz: tūc indist. vñ velle qz comitatū cōphēdant p. l. q ervico cū glo. j. ad muni. t Bar. in. l. si finita. f. ex hēdicto. in f. j. de dā. infec. z p eūde in pñi. excv. i. c. p. ciuitati camerin. zc. z Bar. seqt p. de. de ancha. in. c. felicio. de pe. z in repe. c. canonum statuta. z Anto. de 47 bu. in pbe. decre. t Sed dicta dist. an finis in dispōnibus in qbus fieri dī ftricta vel lata interpretatio q fuit originat Ja. de belui. in. d. f. si vero. nec ciuis zc. ēt vbi dubitat an appfione ciuiū veniat comitatū seqt Jo. an. z p. de. de ancha. in. d. c. si ciuitas. z Imo. in. c. rodolphus. de rescrip. z ibi ēt dñs Ab. si. z Bal. in. c. i. de ca. q. cu. ven. in vñ. feu. z in. l. j. f. cū vrbēz. de offi. psec. vr. vbi tñ nō loqz specificē de dispōne loqnte de ciuibz: sed ciuitate. dicta distinc. seqt ēt Imo. in. d. l. si finita. f. ex hoc. z Ro. in. f. si de vectigalibz. z ipsaz approbat ēt hic dñs Alex. p. d. f. si vñ nec ciuis. vbi pbat qz comitatū nō sunt ciues. z ibi hoc no. Bar. z Ange. similr Bar. ē que sibi attribuit sup anē. de quo dubitat hic dñs Alex. pp stili diuersitatē: lz ipse Bar. in anē. hoc si debitor. in f. C. de pigno. psupponat se scripsisse sup anē. si ergo pbat in illo. f. qz comitatū nō sunt ciues nō est dcm qz in mā ftricta z odiosa veniant appfione ciuiū: ad hoc ēt vltra ipm Alex. c. fundamenta. f. vt aut ciues. de elec. li. vj. Et rñ. dñs Alex. ad. d. l. q ex vico. qz ibi est vñ itelligit qd denotat fictionē vt p Bar. i. l. si is q p emptore. f. de vfuca. col. vj. z pbat ibi: z in. l. filio que pñ. de li. z posthu. posset ēt rñ. qz illa. l. loqz late fumendo vñ secus ftrictē accipiendo. z us pcedat. d. f. si vñ nec ciuis. z sic in a iuribz pcor

a C Admuni. Et ad hoc glo. in ver alienige nas. ante fi. in c j. de vfu. li. vj. z per Bar. i. l. j. ante fi. j. ad muni. nicipa.

dantur sicut puenit: ut in c. cū expedit. de elec. li. vi. et in l. p. cipimus C. de ap. cū si. approbat tñ dicta dist. dñs Alex. ubi dubitat an appone ciuitatis veniant comitatus: sed ubi dubitat qd veniat appone ciuitatis sine tale nomen pōat p loco sine p psonis in oibus et p oia ipse seqt disti. Bar. in d. l. ij. in i. col. p totā que plenius in hoc log dicit qz ali-
 48 que aliuz. Et ex his infert dñs Alex. qz rep̄salie p̄cesse p̄ ciues nō extendat ad comitatus sine stantes in oppidis cū sint odiose: et sic restringende: ut d. c. j. de inu. et dā. da. li. vi. et s. sep̄ius dñm fuit: et ita vult Bal. in l. si in aliquam
 49 s. de offi. p̄cō. et le. et in l. ciues. C. de appel. Quid aut si alicui patrie pcedat p̄uilegiū vel alia dispō cantet de pa- tria an cōprehendat comitatus: et an dispō loqns de co mitatus cōprehendat ciues p Bar. in d. l. ij. et p doc. in l. ex pupillari. de vul. et pupil. et p Ab. si. in d. c. rodolphus. **E**n. iij. pte que incipit ibi: et tractat hoc volumen glo. declarat de qbus tractat hoc volumen ex qua glo. sūmi pōt diuisio huius voluminis: qz sicut de tribus tractat fm gl. ita vī ipsa velle q in tres partes diuidatur: sed Bar. dicit q imo in quinqz partes diuiditur: qz denominat ab ea pte in qua tractat vltime volūtates: qz illa est maior et po- tentior arg. l. querit. s. de sta. ho. sed et glo. sentit q in quqz ptes diuidat l3 p diuersa vba loquat qz Bar. cū quo trāit hic Imo. sed in hoc nō est vis. **E**n. v. pte glo. reprobat opi. dicitū q Guar. siue Hyr. nō vidit hūc libru: qz imo vidit et posuit gl. et opi. suas sup leges huius libri: ut p3 in l. ij. in p̄in. in glo. in v. p̄fecta sit. i. eo. et ita dñs hic Bar. et
 50 Imo. cōprobantes opi. gl. **E**n. vi. pte que incipit ibi: quarto et vlti. dicit so. ma. et c. glo. tacite qrit an vno vel plu- ribus modis m̄fimoniu soluat. et rñ. q plurib⁹ modis de qbus in l. j. s. de diuor. q modi excepta morte nō hñt locuz hodie d iure ea. qd i m̄fimonijs pualet iuri ciuili: ut p gl. in s. sexto gradu. in fi. de gradi. et in l. j. C. de secū. nup. nam de iur cano. m̄fimoniu carnali copula psumatū nisi p mor- tez nō dissoluit quo ad vinculu: qz quos dens cōiunxit hō nō separat: ut in c. ij. et de trāsa. pla. vel nisi infideli puerfo ad fidē altero remanente in infidelitate nolente sibi cōica- re sine p̄tumelia creatoris iuxta c. quāto. de diuor. nō p̄su- matū aut carnali copula et p ingressuz religionis alterius
 51 ex p̄iugib⁹ dissoluit: ut in c. ex publico. de puer. p̄in. **Q**uo- dō ad separationē thori m̄fimoniu psumatū carnali copu- la dissolui pōt de iure cano. pp adulteriu: ut in c. ij. de p̄in. lepro. et in c. quēadmodū. de iure in. vinculu: tñ m̄fimonij firmū remanet. vñ adultera viuente vir alias sup inducere nō pōt: sed p̄tinentiā seruare tenet: ut in dictis iuribus: et in c. significasti. et c. seqnti. de diuor. et sicut m̄fimoniu carnali copula psumatuz dissolui pōt quo ad thoz pp adulteriu: ita et multo magis nō psumatū pōt nō cōsumari: et ita ad m̄tūnaz cohabitationē nō deueniri pp adulteriu et si alter p̄iugū q nō est adulteratus iurasset alteraz tenere p l̄ia: qz data post p̄ctū m̄fimoniu fornicatōe pōt nō admittere ad cohabitationē cū si admisisset posset eaz admittere. ar. d. c. quēadmodū. nō tñ et p̄dicto casu sit separatō quo ad vin- culū. excepto. m. casu in mortis et casu ingressus religionis nō reperit q m̄fimoniu et carnali copula nō psumatū dissol- uit quo ad vinculu. et ad hoc glo. no. in v. tenet. in d. c. quēadmodū. quā hoc mō ibi declant doc. vñ illa glo. dicit q sponsaz de p̄iti: nō obstante fornicatōe dūcere tenet: qz nō repit nisi vnus casus in quo possit eā dimittere: ut. l. gl. intelligat respectu vinculi ipsius m̄fimonij: qz dicto respe- ctu nō pōt eā dimittere nisi in casu. d. c. ex publico: sed quo ad thoz pōt dimitti vel p̄p̄ius loqndō nō admitti: ut. l. si vxor. s. diuus. de adul. et illū rex. alle. ad hoc dñs Abb. si. sup. d. glo. in v. tenet. s. melius in. ar. facit. d. c. quēadmo- dū. ut supra induxi l3 casus. c. p̄p̄e sit despōsa d futuro: ut. l. l3 aliqs iurauerit se ductuz aliquā in vxorē si illa pōt iura- mentū fornicata fuerit possit dimitti siue nō admittit cū tra- ducta possit ex tali cā et interneniente iuramēto dimitti: et cū ea separatio quo ad thoz fieri. si. n. illa iaz traducta pōt dimitti multo magis nō traducta: l3 soluz p vba de futuro deposita pōt nō admitti cūz turpius hospes eiciat qz non

a **E** De verb. sig. ad qd etiaz l. si quis sic sti- pulet. j. e. quaz hic Bar. alleg. vbi vide Bar. et doc.

b **E** Inter vi- rum et vxorē. habetur etiaz in l. rei iudica- te. s. siue. v. mo- ruz vero coher- tio. j. eo.

Immo. d. n. qz hoc dñs Alex. et sicut m̄fimoniu carnali copula psumatuz dissolui pōt quo ad thoz pp adulteriu: ita et multo magis nō psumatū pōt nō cōsumari: et ita ad m̄tūnaz cohabitationē nō deueniri pp adulteriu et si alter p̄iugū q nō est adulteratus iurasset alteraz tenere p l̄ia: qz data post p̄ctū m̄fimoniu fornicatōe pōt nō admittere ad cohabitationē cū si admisisset posset eaz admittere. ar. d. c. quēadmodū. nō tñ et p̄dicto casu sit separatō quo ad vin- culū. excepto. m. casu in mortis et casu ingressus religionis nō reperit q m̄fimoniu et carnali copula nō psumatū dissol- uit quo ad vinculu. et ad hoc glo. no. in v. tenet. in d. c. quēadmodū. quā hoc mō ibi declant doc. vñ illa glo. dicit q sponsaz de p̄iti: nō obstante fornicatōe dūcere tenet: qz nō repit nisi vnus casus in quo possit eā dimittere: ut. l. gl. intelligat respectu vinculi ipsius m̄fimonij: qz dicto respe- ctu nō pōt eā dimittere nisi in casu. d. c. ex publico: sed quo ad thoz pōt dimitti vel p̄p̄ius loqndō nō admitti: ut. l. si vxor. s. diuus. de adul. et illū rex. alle. ad hoc dñs Abb. si. sup. d. glo. in v. tenet. s. melius in. ar. facit. d. c. quēadmo- dū. ut supra induxi l3 casus. c. p̄p̄e sit despōsa d futuro: ut. l. l3 aliqs iurauerit se ductuz aliquā in vxorē si illa pōt iura- mentū fornicata fuerit possit dimitti siue nō admittit cū tra- ducta possit ex tali cā et interneniente iuramēto dimitti: et cū ea separatio quo ad thoz fieri. si. n. illa iaz traducta pōt dimitti multo magis nō traducta: l3 soluz p vba de futuro deposita pōt nō admitti cūz turpius hospes eiciat qz non

admittat: ut ibi disponit ista tñ nō traducta et quo ad vin- culū pōt nō admitti. sponsalia. n. de futuro p subsequēte for- nicationē dissolunt: volente tñ illo q nō est fornicatus: ut no. declarat dñs Ab. si. in d. c. in. iij. no. et sic silitudo que ibi inducit p papā ad decisionē ppositā nō in oibus puenit cū sile qd inducit de traducta sit respectu separatiōis quo ad thoz p̄sultatio desponsa de futuro sit quo ad separationes et respectu vinculi puenit tñ totalr respectu fornicatōis p̄ce- dentis: qz in neutro casu talis p̄cedēs fornicatio obijci pōt Et si et pp subsequēte fornicationē dissolunt sponsalia de- futuro: ita et pp subsequēte deformitatē l3 iuramentū: ut su- pra internenit: sed spōsalia de p̄iti nō ut. d. c. quēadmodū. iuncta. d. glo. in v. tenet. et in c. si. de cōiu. lepro. p̄cedens aut deformitas: sicut p̄cedens fornicatio obijci nō potest.
 52 **Q**uo facit ad. q. quā mouet hic Imo. de viro vagabundo carcerato vel in exiliū missō an vxor ipsuz seqt teneat. si. n. p̄dicta m̄fimoniu p̄cesserūt vñ q p vxorē nolentē viruz seq obijci nō possint. si dō secuta fuerūt: et tunc secus: et ad hoc no. p dñm Ab. si. in d. c. quēadmodū. in pe. no. de p̄di. q. p glo. in c. vnaqueqz. rñ. q. ij. et in c. j. de p̄in. lepro. et p Bar. in l. menia. s. j. de an. leg. Imo. in vagabūdo determinat: ut supra si vxor sciebat. hoc vñ. n. in illū cū illa p̄ditōe plen- sisse p̄siderata qualitate p̄sone. l. plenū. s. equit. s. de vsu et ha. et l. p̄mittendo. s. pe. de iu. do. et l. si. cir. me. C. de spon. et p Bar. in d. s. j. Incarcerato aut vel i exiliū missō distin- guit an culpa sua id p̄tingat: et nō tenet seq. ar. no. in c. j. q mo. ac. pos. a s. secus. ar. no. in d. c. vnaqueqz. et j. e. si cū dō
 53 tem. s. si maritus. **E**n. vij. pte q incipit ibi: et semp hic ti. et c. gl. vbi in supiori pte exposuit q pluribus modis sol- uit m̄fimoniu in hac pte tacite qrit an semp. i. in quol3 ex- casibus supra exp̄ssis qbus m̄fimoniu soluit locū beat iste
 a ti. et rñ. q sic p. l. cū q̄rebat que est iuxta finē ti. de ver. sig. quā glo. in hac pte declarat Ange. et post ipm Imo. hic ex- ponit semp. i. regulr. fallit. n. vbi pp adulteriu soluit m̄fimoniu. **I**m̄fimoniu. n. pp adulteriu dōtē p̄dit: ut. l. p̄sensu. C. de repu. et c. plerūqz. de do. iter vi. et vxor. **I**te fallit pp pa- t̄m3 delucrando dōtē: ut. l. j. et j. s. de pac. do. facit qd hī p
 54 glo. in l. ij. in p̄n. j. e. **E**n. viij. pte que incipit ibi: Item no. et c. gl. p viāz no. rñ. op. que fieri poterat p̄ ru. q so. ma. dos petat: qz imo etia vbi nō p̄cessit m̄fimoniu dos petif siue repetit: ut. l. j. C. de cōdi. ob. cau. glo. igif no. dicit. Itēz no. qd dicit m̄fimonio. a s. n. nulla actio cōpetit: si mulier sciens m̄fimoniu nō valere dedit dōtē dicit: ut in l. q p̄le- gū. C. de ince. nup. vbi disponit q qd bincinde dat inter p̄bētes illicitas nuprias nō pōt repeti: sed si scis a tenente vendicari si dō ignorans m̄fimoniu nō valere dedit dōtē: et tunc h3 locū p̄dictio ob. cau. et ita loq. d. l. j. de cōdi. ob. cau. ex qbus verbis glo. nō euacuat p̄iū: et si et vbi nō est m̄fimoniu tractat. de repeti. do. ru. que vñ p̄supponere q solū vbi p̄cessit m̄fimoniu tractet siue tractandū sit de repe- ti. do. vñ m̄fimo apte siue p̄fecte posita attento mari. q etia in nigro huius ti. disponit aliqd de repeti. do. vbi vñ m̄fimoniu nō p̄cessit. ut. l. si cū dōtē. s. si. j. eo. Bar. soluit hoc p̄- riu q ad hoc vñ sit p̄fectus in eo tractat et de m̄fimonio putatiuo: et de repeti. do. dōtē p̄tali m̄fimonio: l3 p̄p̄e nō sit dōs de quo dñm fuit. s. in. j. pte gl. quasi velit Bar. q ru. cōprehendat nō solū m̄fimoniu verū et dōtē verā: sed etiaz putatiuu siue putatiua: ad hoc vñ sit p̄fecta siue p̄fecte de- monstrat mām repetitiōis dōtis vel si vba ru. intelligunt ve
 55 re et p̄p̄e p̄t gl. p̄supponit dicamus t q nigrū est plenius et gñalius qz ipm rubrū qd nō incōuenit: ut in rubro et ni- gro in auct. vt eccle. ro. et c. et in auct. nul. ere. agri. iuncta glo. in v. ois. et in auct. de icep. nup. et ibi glo. ino. et p doc. in l. j. s. si cer. pe. et sic tractat et de repeti. do. putatiue de qua: et in alijs iuribus ex hunc ti. tractat: ut. d. l. j. de p̄di. ob. cau. cui. et alijs iuribus de repetitiōe talis dōtis tractatibus nō p̄riat ru. n̄ra et q loquat vbi verū m̄fimoniu p̄cessit qz nō oz ex ipsa sumi. arg. a p̄rio sensu vel a p̄misso et p̄hibito p̄ multa alia iura. ar. no. in l. puenitculā. C. de epif. et cle. et in l. ij. C. de p̄di. infer. et in c. cupientes. s. q si p̄. de elec. li. vi. Et ex his et pōt rñ. ad aliud p̄riū qd format hic Bar. p l. si p̄stante.

56. l. si pstante. i. e. t. An autem et quoniam data per matrimonium prohibito
reperantur hic per Bal. ad si. distinguendum quod aut loquimur
in arria: aut in dote: aut in donis. Si in arria et reperuntur:
vt. l. si. C. de spon. cuz. n. denf. p. matrimonio p. bendo et repe-
tunt et quod veniret p. bendo defacto et illicite cuz et in dote b.
dicat Bal. p. l. auiculo. s. de p. di. sine ca. de quo. j. pri. et de
ma. talia arrax: an et quoniam sint p. misse in matrimonio p. doc. in
d. l. si. et p. Bar. et doc. in. l. ticia. j. de ver. obli. et p. canoni-
stas in. c. gema. de spon. vbi et tagut doc. an secuto m. fimo-
nio arre restitui deant: et h. d. ost. sentiat ibi quod non in doc. te-
nent p. riu. nullibi. n. repit quod recipiens arras si p. hit m. fimo-
nium ipsas lucrificat: et nulla ro. hoc suadet. cu. n. denf. vt
dano m. fimoniu. heat p. here: et si non p. hit ipsas amittat: er-
gosi p. hit non amittit. ar. l. cu. p. tor. de iu. cu. si. et p. riu. tenuit
ipsemet d. ost. eius quod sentit in. d. c. gema. in suma. de sp. o.
s. j. s. q. et c. nisi ex spali pacto lucret arras recipiens fm
ipm et p. sede. de se. p. si. suo. cl. ix. Quid autem si est p. hit m. fimo-
nium defacto: et p. iura p. quo p. bendo arre date fuerant:
an tunc arre repeti possint Bal. g. i. a. r. et indist. dices quod arre
repetuntur vt velle quod sic sed rectius distinguendum vt put in
57 dote. t. An qua an repeti possit vbi data fuit p. m. fimo-
niu. p. hitu. Bal. distinguit quod aut m. fimoniu. non tenuit ro.
ne turpitudinis: aut p. alia p. hitione. Si p. alia p. hiti-
tionem et dos repetit: vt. l. a. d. i. no. pio. s. de ri. nup. et. l. j. de co.
di. ob cau. C. no. n. fm ipm vt donare mulier dote qua dat
p. m. fimoniu. p. hitu. cu. expmat cam lz inuvalida: nam et
talio ca. cessare facit p. sumptionem tacite donatiois: vt. l. si cu.
auru. j. de solu. et ibi Ly. Si p. turpitudine m. fimoniu. non
tenuit. et refer fm Bal. An datio p. cesserit ab ignorate fa-
ctu. p. hitu. et repetit dos: aut a sciente scm et ius et non re-
petit: vt. d. l. q. legu. C. de ince. nup. Aut a sciente factu. et
ignorate ius nate: et non repetit. ar. l. venia. C. de in ius vo.
Et hoc fm ipm si est datu. p. m. fimonio p. cto defacto: sed si
p. m. fimonio p. bendo repetit: vt. d. l. auiculo. ad quaz hic
se remittit Bar. aut dubitat an ab ignorate vel sciente da-
tio p. cesserit et p. sumit error facti nimia tm p. sonaz p. rimi-
tas scie p. sumptionem inducit alle. no. in. l. nihil p. sensui. s. fi.
j. de re. iu. et. l. octau. j. vñ co. ad hoc vltra ipz glo. no. et ibi
doc. in. c. et si necesse. de do. inter vi. et vro. facit. c. porro. s.
58 p. terea. de diuoz. t. Error vo. iuris nalis h. Bal. no. p. sumit
nec error iuris ciuili. fallit si p. p. bet ex p. spicua inditio:
vt. C. de his q. sibi ascri. l. senatus. Itē fallit in mulieribus:
59 vt. l. si adulteriu. cu. icestu. s. j. de adul. t. Quare aut minus
puniat dano p. m. fimonio p. bendo q. p. p. cto dicit Bal. qz
in m. fimonio p. bendo turpitudine consumata non fuit et pena
que iplo facto p. l. imponit requirit turpitudinem consumata non
incohata: vt. l. i. s. hec vba. s. q. q. q. in. facit qd no. in. c. p.
petue. ex de elec. li. vi. in nouella. vbi no. q. lz snia hois no
semp regnat scm consumatu: non snia. l. semp regit scm p. su-
matum qd est no. fm ipm Bal. et facit ex de do. inter vi. et
60 vro. c. ij. et. c. de prudentia. t. De donatio aut inter has p.
sonas p. cludit bal. quod non repetit si turpitudine fuit imediata
ca. donandis: sic ar. l. si. s. j. de actio. et obli. De fructib.
p. ceptis ex datio in tali m. fimonio p. hito sine putatio:
an repeti possint nihil dicit Bal. in his tan qm accessorijs
sive dependentibus et p. uenientibus a dote: idem qd in do-
te domi vt exceptis his que inutiles et neccias impensas co-
sumpti fuerunt: qz tales nullo modo repeti pnt cu et male
fidei possessor tales impensas deducat: vt. l. domi. C. de rei
ven. h. f. plene in. l. in fundo. s. eo. ti. faciunt no. in. l. si an nu-
ptias. j. eo. de hac ma. plenius in. d. l. q. p. et in. d. l. auiculo.
et in. d. c. et si necesse. vbi alio late dixi et p. Ang. de are. in. s.
si aduersus. in. si. de nup. et p. Bar. i. l. si adulteriu. cu. icestu.
j. de adul. Et pondera dicta Bal. qz ipse in hac ma. p. hde-
rat p. ncipalr duos casus vnu qm dos dat p. m. fimonio p.
hibito p. bendo. Alteru qm dos dat p. p. cto defacto q. casus sunt
diuersi et vt diuersos ipsos p. siderant glo. in. d. l. auiculo.
et ibi et Bar. et doc. Et in casu qm dos dat p. m. fimonio illi-
cito p. bendo pondera: qz Bal. indist. vt velle quod sit locus re-
petitioni. ar. n. in hoc casu non distinguit an dano fuerit
ignorans vel sciens et hec lz ipse non dicat fuit opio p. tace.

qua refert glo. in. d. l. si. ipas tm non approbat: s. distinguit.
An sciret scm et ius dano dotez p. tali m. fimonio p. bendo:
et tunc non repetit. An vo sciret scm et ignoraret vel qz sci-
ret affinitate vel p. sanguinitate: sed crederet licere p. hit m. fimo-
nium inter tales. et tunc repetit. et ita intelligi d. ille tex. et
rñ. ibi gl. ad illud qd in ignoratia iuris subueniri non d. et
mulieri nisi in casibus exp. s. nam iste est vnus de casibus
exp. s. rñ. et ad illu. tex. q. tenus. j. p. arguens ad p. tē p. riaz
quod non sit locus repetitioni dicit impi. delicto possessorē potio-
rem esse. et sic vt p. supponere ibi p. tes ambas fuisse in deli-
cto et p. p. s. sciuisse et ius cu. delictu. non cadat vbi et ignorā-
61 tia tē quo quelibet grossa et ca. et bestialis excusat a dolo
et a delicto. vt. l. i. g. i. j. de li. cau. et. l. plagu. C. de plagia. et p.
Bar. in. l. i. j. si q. te. li. esse ius fu. et sic p. p. la. na dicit glo.
quod illud qd dicit. j. p. de pari delicto refert ad extrinsecos
casus. i. q. alio. et in alijs casibus ita solet dici: ita ergo in b.
domi videbat reprobata et opi. aliquoz tenentiū dano dote
sine sciat ius sine scm non possit repetere. nam hec opio est p.
illa. l. auiculo. in qua p. supponit quod dano dote sciret factus
cu. dantes et recipientes essent valde p. iuncti p. d. l. octani.
cu. alijs. s. alle. et in ibi est locus repetitioni. et opio glo. coiter
tenet put et dicit Bar. in. d. l. auiculo. q. tm niti opiones
reducere ad p. cordia. At opio p. la. p. cedat qm p. riaz solu
sponsalibus p. vba defuturo dos data fuit p. mulierez q. tm
p. via ducta p. pa volutate put pot. vt. l. i. C. de spon. no. vo-
luit nubē illi cui dote dderat. isto. n. casu lz fuerit sciens ius
et scm p. dictione sine ca. dote data repetet. et hoc in rei ve-
ritate voluit ille tex. du. in eo p. j. p. fit illa ro. paris turpitu-
dinis sine delicti ad p. riaz p. tem. si. n. p. supponeret muliere
fuisse ignorantē non caderet ipsam esse in delicto vel turpi-
62 tudine. et sic non p. cederet. ar. j. p. t. p. terea fm ipsum
Bar. in p. ditoe ob turpē cam inspicit d. ca. p. ri. no. remota
vt. l. i. j. s. sed qd meretrici. s. de p. di. ob tur. cau. sed in termi-
nis p. di. l. si inspicat. ca. p. ri. no. est turpis: qz est ca. dotis: s.
magis est nulla lz m. fimoniu. qd est ca. remota si copularet
esset turpe. et ista rōnez assignat. j. p. q. i. ca. est nulla vt sit
63 locus repetitioni non p. p. ignorantia dantis. t. p. terea qm
delictu. non p. ficit. qz qd non vult pena cessat. vt. l. q. falsa. j. de
fal. facit. s. de inoffi. te. l. papinianus. s. meminisse. et de bo.
li. l. q. cu. maior. s. accusasse. et. l. in seruitutez. s. petijisse. et. ti.
faciunt ea q. fuerut dicta supra referendo dicta Bal. et alle-
gando no. jo. an. in. d. c. p. petue. Nec ob. quod ex p. cto sponsa-
lium vt delictu. p. sumatu. vt. l. si q. turoz. s. q. uis. de ri. nup.
qz p. batnr ibi quod sponsalia sunt p. hita. et sunt nulla sicut
m. fimoniu. non tm p. bat ibi quod imponat illa pena que iponit
p. hiti m. fimoniu. si q. a sponsalibus sponte recedat. imo in
d. l. auiculo. sic intellecta p. bat p. riu. p. pio aut glo. p. cedit
fm Bar. si fuit deuentu. ad sponsalia non solu p. vba de futu-
ro. sed et p. vba de p. rti. ita quod sit necesse quod m. fimoniu. p. nu-
ciet nullu. p. epm. ex quo. n. isto casu non sufficit p. pa volutas
dantis. sed vt a m. fimonio recedat requirit snia ecclie: non est
quod possit dote repetere illa cuius scelere p. nu. ciat nullu. m. fimo-
nium. et sic illa q. sciuit ius et scm. et sic fuit in delicto put
hac rōne facit glo. in. d. l. auiculo. que ex hoc fm Bar. sen-
tit quod m. fimoniu. fuerit p. ctoz p. vba de p. rti. et quod p. nu. ciat
esset neccia in terminis suis. et ad hoc. l. cu. hic status. s. fi. de
do. inter vi. et vro. iuncta glo. p. nula in v. duxerit que illum
ter. itelligit in m. fimonio p. cto p. vba de p. rti. et ista est opio
Bar. in ista ma. lz alr et erronee p. supponat dno Alex. hic
ipm Bar. velle in. d. l. auiculo. quod. s. vbi est deuentu. ad spo-
salia de futuro ius mulier sciens scm et ignorans ius non p. dat
dote: secus si ad sp. s. alia de p. rti: quia tunc p. dat dote et qd
ignorauerit ius. sed minime hoc lz Bar. nec glo. nec alijs
64 ali. vñ nescio qd iste senserit vt ne dicat somnauerit. t. S.
p. Bar. quatenus vult quod repeti possit datu. p. bentes sp. o-
salia de futuro vbi et scm et ius sciunt: facit qz dano dotem
in p. bendis talibus sponsalibus illa dat ex ca. de iure ipoli.
s. p. p. m. fimoniu. qd imposse est s. q. quoties aut aliqd soluit
scienter vt ca. de inre imposse impedit repetitio. vt. l. dicaz.
C. de codi. ob cau. no. in. l. similiter. eo. ti. itez p. Bar. facit
l. cuius p. erroz. j. de re. iu. et. l. j. s. de p. di. inde. Qd autez

tunc nō sit locus p̄fessionis bene pōt p̄cludi: et in hoc concludat rōnes Bar. et illā. l. anūculo. intellige put intelligit glo. et rñ. put ipsa rñdet ad rōne quā facit. J. p. in qua viz facit Bar. si vis tenere p̄ opi. Bar. quā tñ dicit tenendā. et esse pulchra Pan. de ca. in. d. l. anūculo. q. rñ. ad. d. l. dicitā et ad no. in. d. l. militez. vt ea pcedant qñ scienter qd dat ex cā impoli aio nō repetēdi vllō tpe. sed dos dat aio repetendi saltē solu. matrī. vt nō psumit aius donandi: l. dano sciuerit inoz factū. Preterea vt dicit Saly. in. d. l. q. p. q. legat opi. Pla. quā ē tenuit Odo. fre. Ja. d. ra. et L. y. cā ob quā dat dos nō est impolis nec illicita. est. n. m̄fimoniz qd in gñe est licitū et inter p̄sanguineos etiā et affines pōt p̄bi ex dispensatōe. vñ si dat dos ob m̄fimoniz p̄bendū inter p̄sanguineos. nō alr de p̄fiti p̄bentes nō dat ex aliqua turpi vel impoli. vt est dcm̄. et hoc est de mente illius. l. anūculo. fm ipm: dñs Anto. de bu. in. d. c. et si necesse. nō facit vñam in ista m̄a inter sp̄salia de futuro et de p̄fiti. sed solū an sit vel nō sit p̄sumatū m̄fimoniz. sed dñs Wic. ibi adheret opioni Bar. p illā. l. cū hic status. faciunt et alie rōnes assignate p

a **P**etenti. Et in rub. s. si cer. pe. quā ad hoc alleg. Bar. hic quem vide in. d. rub. et ibi doc.

b **I**mo. hic. Posset etiā vltra Dy. assignari sine dici qd verbum petere sit in sua propria natura vbi dos cōsisteret et data fuisset in rebus cōsistētibz in pōdere numero et mensura: nam respectu speciei d̄ genere cadit petitiō non repetitiō: l. respectu generis cadat petitiō: vt alio per Bar. in. d. rub. s. si cer. pe. et respectu generis vtiur verbo restituere. l. res in dotē. s. de iu. do. ita etiam si res fuissent date in dotē estimatē respectu estimatiōis que succedit in dotē iuxta. l. si estimatiō. et l. estimatiō. j. eo. cadit petitiō non repetitiō. Et sic pōt dici qñ non in merito. J. p. posuerit verbū petatur qd pōt dici posituz generalr siue vt genus vt p̄prehendat etiā re petere ratione subiecte materie. et ad hoc dicenda. j. p̄poxi. post Bar.

65 Bar. dicit tñ menti tenendā opi. dñs Anto. et In altero aut casu vbi m̄fimoniz illicitū fuit p̄sumatū: an dos p ipso data repeti possit glo. j. in. d. l. anūculo. cōcludit qd nō si dano sciuit scñ et ius vel ē si sciuit scñ et qd ius ignorauerit. cū. n. denegat repetitiō ē qd dano errauerit in factio nisi error accerrimus. i. iustissimus fuerit: vt dicit tex. i. d. l. q. p. multo magis ergo denegabit vbi errauit i iure cū talis error nō solū nō est iustissimus. imo nec iustus et cū oēs pueniat sci re leges: vt. l. leges sacratissime. C. d. legi. dēnt. n. mulieres p alios scire leges. i. adēdo et interrogando pitiores vt hñ in. l. iuris ignorantia. C. q. admit. ad bo. pos. et cū hac opi. pleriqz doc. transeunt vsqz ad tpa Bar. Sed Bar. in. d. l. anūculo. est in alia opi. q. l. ignorantia iuris in istis terminis excuset ab amissione p̄prij. et sic ab amissione datoꝝ p tali illicito p̄sumato m̄fimonio mouet p tex. in anū. cēstas. C. de inep. nup. et in corpore. vñ sumit vbi fm ipm hoc expresse dñ. Et. d. l. q. p. nō ob. qz non loqz de amissione p̄prij: sed de acq̄sitiōe lucris: vt. l. p̄bens illicitū m̄fimoniz nō acq̄rat nec lucres aliqd de datis noie dotis vel donationis p nuptias. nisi fuerit in errore accerrimo: ista ergo sūt diuersa et diuersam rōnez hñria amissio p̄prij et amissio lucris: vt in. l. si. j. iniam. C. de in. deli. vbi itaqz tractat de amissione lucris in tali m̄a put sunt termini. d. l. q. p. tunc est verum qd sciens ius et scñ vel alterū: et sic scñ l. nō ius amittit illud lucrū cū vt dixi talis error nō sit accerrimus q requir vt excuset in tali casu in. d. l. q. p. et ista l. Bar. nō dicat fuit opio Jo. in. d. c. et si necesse. vt refert ibi Ber. in. ij. sol. quā ibi ponit ad p̄ria forma in glo. et ibi plene dixi nō extendo me vltius qz nō est m̄a h loco ptractanda: solū quātū est p̄ intelligentia glo. nre dū dicit qd scienter p̄benti illicitū m̄fimoniz nulla actio cōpetit ad dotē: ignorāter aut tale m̄fimoniz p̄benti p̄dictio ob cām dat dcm̄ est glo. pcedere vbi ignorāter ignorantia iuris et facti p̄rit vel ē si ignorāter ignorantia facti tñ ante p̄sumatū m̄fimoniz p copulā fm opi. oium. et idem post p̄sumatuz fm hanc opi. Bar. et fm alia eius opi. de qua supra limitanda et dectanda est glo. dū dicit de scienter p̄bente qñ p̄rit solū sponsalia: qz tūc est

67 locus repetitioni et qd scierit ius et scñ. et Quid aut sit dicendū respectu pene corporalio imponende p̄bentibus tales nuptias. s. an et qñ pena imponat: et que ignorantia excuset: et que nō hoc plene tractat Bar. in. d. l. si adulterius cū incestu. et Ange. de are. in. d. s. si aduersus. de nup. ego examini in. d. c. si necesse. et ibi ē dixi qd dcm̄ respectu legitimitatis vel in legitimitatis ipsius plio: et p illud. c. l. mitat ista m̄a: nam fm magis cōem intellectu pbat qd etiā scienter et scia iuris et facti p̄benti et p̄sumanti illicitū m̄fimoniz sit restō datoꝝ p tali m̄fimonio vbi si nō fieret taliū restō impediret dissolutio talis m̄fimoniz: et ex dictis supra et his que hñr in. s. alle. iuribus in qbus plene tractat hec

68 m̄a p̄ an dicta Bal. hic pcedat. et Glo. in v. quēadmodū et c. tacite querit quātr ponat hec dictio quēadmodū et qd importat in hac ru. et rñ. qd importat p quos dos pe

tatur a qbus. et in quātū vt. j. e. l. maritū. et alio dicit glo. tu supple legibus et qñ et fm Bar. stat interrogatiue quasi imposter interrogationē de p̄dictis de qbus in diuersis legibus nigri sit rñsio sic fm Bar. interrogatiue ponit hec dictio in ru. s. quēadmo. ser. amit. et in ru. s. quēadmo. te. ape. s. de pac. do. l. si p̄f. s. j. Aliqñ fm Bar. hec dictio ponitur s̄litudinarie directe vel p p̄riū: vt. j. de adi. le. l. iij. s. si duobus. et ibi glo. et l. quēadmodū. j. de acqui. pos. et de agri. et censu. l. quēadmodū. ad hoc ē. l. cū opz. in pñ. C. de bo. qgli. quā alle. hic Bal. Qui l. fateat qd dictio quēadmodū ponat aliqñ interrogatiue tñ fm ipm in ru. nra ponit descripiue. ita. n. hec dictio ponit vbi sermo ad aliū non dirigit quasi ru. velit ostendere qd i nigro describit et ponit quō dos petat. et ita vñ ē velle Imo. hic qz dicit qd ista dictio ponit determinatiue. et ita dñt hic Wico. de nea. et Ray. put refert hic Imo. et de hac dictiōe aliqd p Bar. in exuaganti ad reprimentū. in v. put et c. Glo. in v. petat tacite op. qz cū dos fuerat semel data et tractet quō restituī deat cadit dicere repetat nō petat: vt. l. j. s. elegāter. s. de po. et l. repetitio. de p̄di. inde. et l. cū p̄f. s. fidei tue. de le. ij. et l. si repetendi. C. de p̄di. ob cau. rñ. glo. qd exponi d̄ petat. i. repetat et sic simplex p cōposito sic. s. de pigno. actio. ibi petenti. et sic cōpositū pro simplici ponitur. et sic reddere pro dare. vt. j. de le. ij. l. cū qdā vxori. et j. de do. pleg. l. j. in p̄zin. vbi plegat exponit plegat. Et cū hac gl. transit Bar. improbandū Dy. q dicebat qd aliquo casu hoc verbū pōt stare. p̄prie: puta vbi exneus dotē dedisset p muliere vel vbi a nemine data fuisset: sed p̄stituta a marito. istis. n. casibus fm Dy. respectu mulieris que dotē nō dedit cadit dicere p̄prie quēadmodū so. ma. ipsa dos petat: sed Bar. dicit qd dictio casibus vñ mulieri donata et a muliere ad marituz pfecta breni quadā manu: vt alio in. l. singularia. s. si cer. pe. et in. l. l. j. s. s. de iu. do. et sic cadit tractari de redditōe siue repetitione so. ma. sed volens saluare Dy. posset rñ. qd vere et p̄prie nō est lata a muliere: sed ficte. Et p̄prie p̄prie nō cadit nisi petitiō. nō aut repetitiō sed ipsa repetitiō est fm fictio

69 nē sicut datio. et Adducit et Bar. p Dy. in quātū dicit vbi maritus dotē p̄stituit vxori qd hoc est dubiū an p marituz vxori dos p̄stitui possit de quo se remittit ad no. in. l. j. C. de do. an nup. et l. si volūate. C. d. do. p̄mis. sed p Dy. qd possit est tex. exp̄ssus nō impropiando ipm put facit glo. j. in. d. c. et si necesse. de do. inter vi. et vxor. vbi de hoc dixi in. j. no. p̄cludēs qd fm p̄suetudinē aliquoz locoꝝ maritus pōt dotare vxorē put refert Vin. in. d. c. esse. de p̄suetudie i hispania fm quā dicit loq illū tex. De iure vero vir p̄stante m̄fimonio vel an ipm p̄ctū p̄ferens in tps m̄fimoniz ipsaz vxorem dotare nō pōt: vt. l. j. et l. qd sponse. C. de do. an nup. s. si vir an p̄ctū m̄fimoniz aliqd donat vxori nō habita mentione de m̄fimonio p̄bendo et m̄fimonio postea p̄cto illud donatū in dotē recipit pōt hoc recte fieri. vt. d. l. j. et p̄t aliquo mō mediato dici dotata ipsa mulier a viro: vbi ē ipsa vxor est nobilior ipso viro in recōpensatione nobilitatis ipse vir vxori dotē p̄stituere pōt p ea que hñr in. l. si stipulatus fuero. s. si tibi nupsero. de ver. obli. et p Bar. in. l. si diuortio. et. i. hñ ē in. d. l. si volūate. dixi ē in. c. gēma. d. spō. et aliqd de h p Imo. hic. et tñ tñ circa hac gl. mouet. q. Bar. An expō quāz ipsa facit vt petat exponat p repetat et reddere p dare sit ex p̄prie significatōe vel ex interpretatōe et alle. glo. in. l. verbū reddendi. j. de ver. sig. que vult qd ex interpretatōe cōpositū exponit p simplici: et sic reddere p dare. et ita ē vñ esse intentio glo. qd ex interpretatōe sit vt simplex exponat p cōposito: puta dare p reddere petere p re

70 petere. et Ipse Bar. dicit qd aliqñ verbuz petere pōt ponit et assumit vt genus p qualibet petitiōe seu repetitiōe in iudicio vel ex: vt. l. amplius nō peti. rem ra. ba. et l. si decē euz petiero. j. de ver. obli. et tunc repetere est eius spēs et p̄nec sub suo gñe ex p̄prie significatōe. vt. l. sem p̄ gñalibus spālia insunt. j. de re in. et si hoc mō accipiat verbuz petat hic: tunc expō glo. nō est necia nisi cā dubitatōis tollende. Aliqñ vbi petere sumit vt spēs sepata ab ipso repetere. et tūc est veruz qd ex interpretatōe verbū petere significat et cōprehendit repetere

bendit repetere. Idem dicit de verbo reddere: nam potest accipi per genus, scilicet per quolibet actum translationis omnium: sicut verbum dare: ut §. sic itaque in finibus de actio. et de ver. obli. l. ubi autem non apparet in finibus et tunc verbum reddere pertinet verbum dare proprie. Alio modo potest accipi potest esse species distincta et separata: ut d. §. eleganter. et d. §. fidei tue. et tunc verbum reddere ex interpretatione comprehendit verbum dare. Et hoc dicit esse utile scire propter statuta et ulterius circa hoc non dicit Bar. in lec. antiqua manu scriptis: sed in impressis ad hoc alia verba subiungit que vere non videntur fuisse ipsius bar. quia allegantur in ipsis. l. non facientes. nam. l. ij. de v. si. non facit ad rumbum pro eo quod allegatur in dictis verbis. Item multa ex dictis verbis superfluum in fine. n. repetit de verbo petere et repetere: de quo dixerat in principio. quia ipse bar. qui in effectu videtur esse huius intentionis quod ubi verbum simplex accipitur ut genus tunc comprehendit compositum ex propria significatione ubi accipitur ut species: et tunc comprehendit compositum ex interpretatione. Et ita est ubi compositum accipitur ut genus comprehendit simplex ex propria significatione: ubi accipitur ut species et tunc ex interpretatione: non in declarat bar. quia talia verba ponantur ut genus et quoniam ut species

71 Et cum bar. transiit Ang. h. iducens ad statutum disponens quod petens per libellum possit compelli per eum ad promittendum vel teneat solvere certam decimam vel gabellam ut tale statutum habeat locum et in repetente cum predictum statutum consideret dictum verbum simplex petens ut genus: et sic ex propria significatione in se comprehendit compositum tamquam eius species: secus si tale statutum consideraret verbum simplex ut species distinctam et separatam a composita Imo. transit et cum dictis Bar. h. reprobat omni Ang. dicens non procedere in exemplis que ponit cum causa repetitis favorabilior sit quam petentis et. eorum que habent in. l. videamus. §. de usu. et in. l. cum fundus. si cer. pe. et in. l. si filius. §. si. de ver. ob. et in. l. j. C. de impo. lu. d. scrip. li. x. fractus. n. et accessiones cunctis veniunt et a principio ubi repetitur quod non est ubi petitur. ut d. l. videamus. et d. l. cum fundus. et d. l. si filius. Itaque plus fauet consequenti id in quo iure sanguinis aliquis ius habet quam consequenti id in quo non cadat hoc ius: puta quia perveniat ab extraneo: ut d. l. de impo. lu. d. scrip. que hoc modo a longe facit quasi primum sit amittere non lucrari: et sic non vel eadem ratio omnium comprehensorum sub infinita locutione quasi velit quod h. verba inseri statuti sint apta comprehendere ex propria significatione et repetere tamen ex quo non est eadem ratio in repetente que in petente non est dicendum quod repetens comprehendat: sicut aliter dicitur in locutione infinita: ut per By. in rubric. de re iudic. li. vj. habet et in. l. ij. eo. ti. de re. iu. et in. c. vt circa. de elect. li. vj. et ultra ipsius per Bar. in. l. oēs populi. de iu. et iu. in. l. ij. q. vj. q. principalis. ¶ Ubi autem statutum disponderet tale quod in quo eadem esset ratio omnium comprehensorum sub infinita locutione: et tunc potest procedere dictum Ange. ¶ Et per Imo. per Ange. h. multa adducat h. do. Alexan. tamen in fine ipse reducit opiniones ad concordiam: ut in statutis odiosis loquentibus de petentibus non comprehendantur repetentes et in talibus precedat opinio Imo. et Bar. h. qui vel et fuisse in ista opi. ut non comprehendantur repetentes. ¶ In statutis autem favorabilibus precedat opinio Ange. ut comprehendantur repetentes et statutum odiosum dicit esse illud quod petens teneat ad solutionem gabelle favorabile illud quod petens cogatur ad promittendum si est coniunctus reo. Secus si disponderet: ut indistinctum petens cogere ad promittendum quia tale statutum esset coruptorium iuris communis: et sic odiosum et ita possunt salvari varia dicta Bal. in hoc statuto de compromittendo: an sit favorabile vel odiosum secundum Alex. ut h. latius vide per ipsum. Ex cuius dictis et etiam Imo. constare potest: quoniam talia verba ponantur ut genus vel ut species nam subiecta materia id demonstrat: an videtur sit favorabilis vel odiosa. Et ultra posset dici hoc perpendi etiam quoniam materia est in differens si ei congruit petitio et repetitio: ut in materia nostra h. quod §. dictum fuit. nam quodcumque ex istis verbis ponatur in dispositione que generaliter sit de tali materia dicendum erit quod ponatur ut genus ut est videre in terminis nostris rubric. Et hoc non ad intelligentiam dictorum Bar. et per ipsius exemplifica-

21. dis qñ hec verba ponantur vt genus ⁊ qñ vt spēs. ¶ **Are.**
hic. **Bicit** q doctrina **Bar.** volentis q verbum reddere da
re ⁊ petere ⁊ repetere pōt capi: vt genus non probat iure
gnimo videt p. d. l. verbum reddendi. que aperte probat q
verbum reddere de sui propria significatione nō importat
dationē: sed aliquando accipit significationē dandi. quasi
predicta sint separata: sed aliquando vnum capitur pro alio
impropriatis verbis vt saluetur intentio disponentis vel
disponentium: puta libellantis ad quod adducit. l. j. cum
glo. j. §. de pos. vbi verbum datus accipitur improprie pro
traditum adducit etiam doctrinam **Bar.** in. l. j. in fi. pñ. j.
quorū bono. dum vult q si agens possessorio adipiscēde
possessionis vitur verbo restituo: quia. s. petit sibi possessio
nem restitui omnino pcedit libellus ⁊ verbum restitui ac
cipitur pro tradi: vt probatur in illo tex. ⁊ per **Bar.** in. l. j.
si possessori. §. item si inrauero. de lu. lu. vbi vult per illam
tex. q p saluandis libellis verba impropriantur. ⁊ per eun
dem in. l. si olei. C. loca. ⁊ in. l. j. C. de vsufructu ante fi. in pñ.
bus etiam huiusmodi verba impropriantur ⁊ restituo pro
do accipitur: vt per **Bar.** in consilio suo incipiente factum
sic se hz ⁊ c. numero. cxxij. fm ordinem informis vbi cōclu
dit q si alter fratrum in diuisione cōuenit: vt alter frater de
beat habere vnaz petias terre p restōne dotis sue vxoris.
vz p tanto precio q talis vxor nisi pōt ex tali instrumento
etiam q aliter nō pbet se dedisse dotē qz ē q non dedissz
fratri mariti videtur cōueniens sine paciscēs: vt. §. voluisse
cōstituere dotem: ⁊ ideo ipsi mulieri ē abñt actio querit
vt. l. vnica. §. accedit. C. de rei vxor. actio. nec illud verbum p
restōne dotis hz ob stare qz capitur p datione allegat. d. l.
cum quidā. de leg. ij. ⁊ predictum cōsiliū allegat hic ipse
Are. licz referat **Bar.** loqui in alijs terminis qz restituerim
tendentibus tñ ad eundem effectus de verbo reddere siue
restituere: s; vere **Bar.** dicit qd rettuliculus tñ decisio nō
transit sine dubitatione: qz cum petia terre esset cōmunis
inter maritum ⁊ fratrem diuidentes cadit dicere q mari
tus etiam p parte sua censeatur voluisse constituere: qd tñ
nō pōt fieri p maritū: vt p3 ex dictis circa declarationē gl
nre: s; hoc nō est pñtis indagatōis iō obmitto. Et redeūdo
ad dicta are. ipse pcludit vt audistis ⁊ plus ad fi. victorū
circa hanc mām asserit q bene attēdēdo vba **Bar.** ipse nō
vult q verbū peto capiat vt gnā ⁊ spēs circa id qd petit s;
circa incobationē indicij qz gnātr ipōtat incobationē indi
cij: vñ h respectu ē gnā pprehēdēs petitionē siue repetitōez
cū siue qd petat siue repetat dicat iudiciū incobari: ⁊ ad h
fac. d. l. ampli⁹ nō peti. S; respectu ei⁹ qd deducit i iudicio
verbū peto nō est gnā vt cōprehēdat vñū repeto: s; est spēs
distincta ⁊ separata a verbo repeto. vt. d. l. verbū reddēdi. ⁊
d. l. cū pñ. §. fidei tue. Et ex his in. q. statuti. §. relati. cū tale
statutū nō respiciat incobationē indicij: s; ipz ins qd dedu
cit in iudicio qle sit: dicit tenēdā opi. Imo. nō Ange. cū si h
respectu petere ⁊ repetere sūt spēs separte statutū loquēs in
vno nō d; trahi ad aliud ⁊ ex hac rōne adheret huic opi.
Imo. in pre. q. nō ex rōne ipsi⁹ Imo. de locutōe indefinita
qz si tenemus q vñū peto de sui nā significet gnā pdictum
statutū nō loqz indefinitē: s; gnātr de nā aut generis est idē
stinete pprehēdere suas spēs: vt. d. l. semp. in gnālib⁹ ⁊ ex p
pria significatōe vt h p **Bar.** ⁊ p **Sal.** in. l. j. C. de iu. aure.
anu. S; qd **Are.** dicit **Bar.** nō tenere q verbū peto sit vñū
gnāle respectu eius qd petit: s; respectu incobatiōis indicij
nō est aliquo mō vez qz imo **Bar.** ⁊ indistin. q vñū peto
sit siue ēē possit verbū gnāle: ⁊ sic oī respectu: dicit. n. p qua
libet petitiōe seu repetitiōe in iudicio vel ex eo ergo qd
dicit extra penitus cōfundit qd dicit are. **Bar.** tenere quo
ad alia an bene vel male loquat patebit ex j. dicēdis. **Quidā**
Abodernio. senētes repetētes hāc rubricaz. ⁊. l. j. satis
subtiliter pma facie se mouētes dubitat ēē d dictis **Bar.** h.
Primo inquātū ipse **Bar.** pñderat an verbū peto accipiat
vt gnā vel vt spēs vt pmo casu cōprehēdat repetere ex p
pria significatiōe. Secūdo casu ex interpretatione: nāz dicūt
isti vbi reperiet q vñū peto cōprehēdat verbum repeto:
tunc dicemus q verbū petere ponitur in significato gnālī

nō in speciali ut hic in rubrica nostra si aut hoc nō reperit
tunc nō comprehendat repetere et sic nūq̃ poterit p̃tingere
q̃ vbum petere in specie sumptū possit cōprehēdere vbum
repetere et per p̃ns remanet q̃ p̃sideratio Bar. stat in vbi
p̃. l. ij. C. cōia delega. et c. cōmissa. de elec. li. vj. Sed ab hac
obiectiōe de facili Bar. defēdi pōt. pone. n. q̃ ex vbi ad/
iunctis in dispositione p̃stat q̃ dispositio loquēs per vbum
peto illud accipit in specie et particulr et distincte a verbo
repeto. tūc. n. si in illa dispositione accipere volumus vbum
petere ut comprehendat repetere erit improprie et ex inter/
pretatione et extēsiōe et poterat fieri vel non fieri s̃m q̃li/
tate dispōis si est talis in q̃ vba stricte vel late accipiunt
et s̃l̃r si forte in alia pte dicte dispōis appet q̃ cōprehēdit
73 vbi repetē dicēdū erit q̃ h̃ sit ex interpretatiōe. T̃ scōo dubi/
tant isti moderniores senēses de dictis Bar. in q̃tū ipse q̃
vbi reddere aliqui possit poni et ponat ut genus et vbi da/
re ut eius spēs. h̃. n. nō ṽ aliq̃ mō pcedē t̃ q̃ vbi dare est
vbi g̃niale denotās et significās oēs actū p̃ quē dñū trāssert
ut. d. s̃. sic itaq̃. insti. de act. nō ergo cōgruit dicē q̃ sit spēs
74 vbi reddē adiuncto marit̃ cōpositū n̄ cadit dicē q̃ sit g̃niale
l̃ suo simplici ut pbat i. l. cui eoz. s̃. de postu. vbi dispo/
nit q̃ noia simplici put gener socer nur̃ et s̃ilia cōphēdūt
noia q̃b̃ adiūgi solet p̃positio. pro. vj. p̃ generū p̃ socerū
p̃ nurū et sic de singulis et q̃dē ex p̃pa significatiōe ut ibi p̃
Bar. inferēs nepotē cōprehēdē p̃ nepotē et vltiores re/
bans glo. que ṽ tenere p̃rium in. l. gallus. s̃. institutis. de li.
et posthu. vbi ē p̃ ip̃s Bar. et ibi dixi si ergo simplex cōpre/
hēdit et cōtinet cōpositū est g̃nialius ip̃so cōposito ṽ nō cō/
gruit q̃ cōpositū sit genus et simplex eius spēs q̃ esset im/
plicare p̃tētatē vbi itaq̃ reperitur q̃ dare exponit p̃ red/
dere istud est ex p̃pria significatiōe cum spēs cōprehēdat
sub suo g̃nie ut. d. l. s̃emp in g̃nialibus vbi ṽo reddere expo/
nit p̃ dare tunc h̃ est improprie et ex interpretatiōe et ita in/
telligat. d. l. cū qdam. de leg. ij. et d. l. vbi reddēdū cū glo.
¶ Concludūt ergo isti p̃ Bar. q̃ reddere nō sit vbi g̃niale
si accipimus p̃ retro dare s̃ si accipimus p̃ effectualr da/
re q̃si cōponat a re. i. effectualr et dare tūc bene poterit p̃/
cedere q̃d dicit Bar. ut tale vbum g̃nialr accipiat et cōpre/
hēdat vbi dare et h̃ velint. d. l. vbi reddēdū. in fi. et d. l.
cum qdam. in fi. tñ h̃ casu nō cōprehēdit improprie et ex
interpretatiōe s̃ ex vi g̃nialitatis ut. s̃. fuit dictū circa vbum
petere: sed illud q̃d ibi p̃ defensiōe Bar. dictū fuit hic repe/
ti pōt et defendi pōt Bar. et in h̃ scōo in quo per istos mo/
derniores reprobat q̃ Bar. nō vult q̃ reddere cōprehen/
dat dare vbi dare accipit g̃nialr p̃ qualibet trāslatiōe dñij
sue fiat ei a q̃ dans nō habuit sue ei a q̃ ipse dans dñium
habuerat q̃ h̃ esset ridiculū sed vult q̃ cōprehēdat vbi da/
re ponit spāliter p̃ trāsserre dñium a p̃ncipio et sic in illum
a quo nō habuerat et in h̃ nullā video repugnātiā et l̃ sim/
plex cōprehēdat cōpositū aliq̃ nō sequit q̃ et ecōtra h̃ nō
possit dici vbi simplex accipit in sua p̃pria specie et cōposi/
tum g̃nialr et ad h̃ q̃d hic ṽ in glo. q̃ pariter aliq̃ vñ po/
nitur p̃ reliquo. Et stantibus p̃dictis dicūt h̃j modernio/
res ṽ q̃ in. q̃. d. dicti statuti verior sit opinio Ange. cū p̃clu/
dat q̃ vbi petere sit g̃niale et sic ex p̃pa significatiōe cōpre/
75 hēdit rem petentē. d. l. s̃emp. nec refragat t̃ q̃ statuta exor/
bitātia a iure cōi sint stricte itelligēda per. l. q̃qd ad str̃m
gēde. s̃. de ver. obli. cū fi. q̃ h̃ nō importat q̃ recedē debeat
mus a p̃prietate vocabuli. put q̃ spēs cōprehēdit sub g̃nie
est ex p̃prietate vbi g̃nialis ut p̃missi sed importat q̃ nō de/
bemus extēdere vltra q̃ loquant ut p̃ Imo. in. l. si ṽo. s̃. de
76 viro. s̃. eo. in. ij. col. vbi dicit t̃ q̃ si statutū corrigēs ius cōe/
generalr loquit generalr õz intelligi de quo tñ ibi per ip̃s
facit. l. cum lege. s̃. de testa. vbi est tex. nō. s̃m vñ modū in/
telligēdi q̃ si in pens aliq̃ reddat in testabilia nō poterit
facere testm̃: nō poterit ferre testimoniū nec sibi ferri et tñ
ex quo mā est penal̃ et odiosa et sic restringēda videbatur
q̃ in altera tñ significatiōe acciperet s̃ rōne generalita/
tis generalr accipitur. Et sic ṽ q̃ distin. dñi Alex. hic nō
pcedat cū nō tractet de extēsiōe q̃ est p̃hibita in odiosis
et exorbitatibus s̃ de inclusione q̃ pcedit ex p̃prietate vo

Accipitur
Adde p̃dictis
dictum Bar. in
l. oēs populi.
in. ij. q. vj. q. p̃n
ci. ad fi. ff. d. in.
iure. vbi dicit
q̃ verba gene/
ralia in statutis
generaliter in/
telligi dñt nisi
ex causa restrin/
genda.

cabuli isti tñ saluāt et tenēt distin. dñi Alex. in p̃dicto sta/
tuto dicētes q̃ quedā sunt noia generis ita q̃ nō specierū
sed spēs habēt sua noia separata ut est nomen animal. naz
est nomen generis tñ nō specierū q̃ spēs h̃nt sua noia di/
stincta homo equus asinus et sic de singulis et in istis p̃ce/
dat q̃d est. s̃. dicitū q̃ statutū generalr loquens generaliter
õz intelligi in quacūq̃ mā loquat et nō restringat magis ad
vnā spēm q̃ ad aliā. Sed h̃ ṽ intelligendū si nō est rō q̃re
magis cōprehēdat vnā spēm q̃ aliā als secus ar. eozū que
Bar. dicit in locutiōe indefinita in statutis in. l. oēs popu/
li. s̃. de iusti. et iure. ¶ Quedam sūt noia generis et ēt speciei
sub g̃nie cōprehēse ut est nomen adoptio q̃d est g̃niale com/
prehendens arrogationē et adoptionē et est nomen spāl̃is
adoptionis: ut. l. j. et ij. s̃. de adop. et in istis dicendū est q̃ si
reperiunt̃ plata in mā odiosa et restringibili capiunt̃ in si/
gnificatione speciei nō g̃ñis ut est tex. nō. in. c. rodolphus.
de rescrip. naz nomen diocesis in g̃nie sumptū includit ciui/
tatem et comitatū in specie aut sumptū includit et cōprehe/
dit comitatū tñ: si ergo p̃ferat in mā restringibili put est mā
rescriptoz ad lites cuz per ipsa p̃iudicet ordinariē potesta/
ti accipitur spāl̃iter et cōprehēdit tñ comitatū ut est tex.
nō. in. d. c. et ibi p̃ doc. si aut p̃ferat in mā larga vel fauora/
bili vel indifferēti et tunc capiat g̃nialr et cōprehēdit et ciui/
tatē ut est bonus tex. cuz glo. in. c. vnico. de re. permu. li. vj.
et in. c. cum eps. de offi. ordi. eo. lib. ad h̃ nō. per Athabe. in
no. suis no. xcviij. ita ergo dicendū est in vbo petere q̃ cuz
sit vbum g̃ñis et ēt speciei ad differētiā repetēdi si reperiat̃
platu in mā odiosa accipiat spāl̃r si in mā fauorabili et tūc
77 g̃nialr ad h̃ q̃ dicimus de vbo t̃ facere et edificare. sunt. n.
vba g̃nialia cōprehēdentiā tam ab initio edificantē et faciē/
tem q̃ reficientē: nam ēt reficiētes dñr facere seu edificare
ut. l. j. s̃. edificare. s̃. de mor. inferen. accipiunt̃ et spāl̃iter p̃/
dicta vba ut specificē significēt edificantē et faciētem de no/
uo ad dñaz reficiētis: ut. l. ij. s̃. reficere. s̃. de iti. actuz p̃na.
quatr ergo accipiant̃ p̃dicta vba facere et edificare distin/
guitur an p̃ferant̃ in mā fauorabili vel odiosa ut dictis in/
ribus iuncta. l. j. s̃. siq̃s edificiū. de no. ope. nū. Tu adde q̃ et
si talia vba plata reperirent̃ spāl̃iter puta q̃ ex adiunctis
talibus vbi h̃ deprehēderet̃: ut. s̃. dixi si tñ materia est fa/
uorabilis et nō correptoria sed limitatiua inris cōis oino
fiet extēsiō ad repetentē vel reficientē ex idēitate rōis p̃
ea que dicit hic dñs Alex. allegādo Bar. in. l. si cōstante.
in. ix. q. p̃me partis sed h̃ tūc erit ex extēsiōe q̃d nō est vbi
tale vbum ponit siue accipit g̃nialr sed nō refert q̃ vtroq̃ ca/
su idem resultat effectus et p̃dictā distinctionē et adhiberi
posse i illa mā de qua in. l. cui eoz. s̃. de postu. an. l. simus
in materia fauorabili vel odiosa de quo in. d. s̃. instituens.
78 ¶ Extra glo. Bar. hic querit de diffinitione dotis et re/
fert diffinitionē Azo. in sūma. C. de iur. do. vbi dixit q̃ dos
est q̃d a muliere vel eius patre marito ṽ eius patri p̃pter
onera matrimonij supportada datur ut p̃petuo sit penes
cum et ad cōprobandā p̃dictā diffinitionē ipse Azo. addu/
cit. l. j. et l. p̃fectitia. s̃. de iur. do. et dicit q̃ illud vbum p̃petuo
importat ip̃s quo durat matrimonij nisi vir ad inopiam
vergat: ut. l. si p̃stare. in p̃n. s̃. eo. ¶ Non ob. huic diffinitioni q̃
dos cōstitui ṽ si nihil det vel tradat marito a muliere sed
liberet cā constituēde dotis: ut. l. p̃mittendo. s̃. j. et l. licet.
in p̃n. et s̃. j. s̃. de in. do. nam a muliere in p̃dicto casu datio
facta ṽ ut. d. l. l. s̃. j. facit. l. singularia. ff. si cer. pe. ¶ Non ob.
et q̃ si mulier fundū alienum in dotē tradit p̃stuit dos in
tali fundo q̃ efficit dotalis: ut. l. dotale p̃dium. s̃. j. s̃. de fun.
do. et ibi per glo. j. et tñ nō interuenit translatio dñij que ṽ
importari per vbum datur de quo in. d. diffinitione: ut in. s̃.
sic itaq̃. insti. de actio. naz illud vbum datur accipit p̃ tradit
vbi in re aliena dos p̃stuit sic. s̃. de positi. l. j. in p̃n. vbi p̃ gl.
j. et l. nō vident̃ data. s̃. de re indi. vbi s̃l̃r p̃ glo. ¶ Sed hac
diffinitionē l̃ a p̃dictis obiectionibus defendat̃ ex alio im/
probat Bar. hic q̃ p̃dicta diffinitio presupponit q̃ illud q̃d
dat in dotē sit dos q̃d est falsuz s̃m ip̃m q̃ dos est quoddā
ius incorporale sicut hereditas patrimonij et peculij: ut
l. q̃d ṽ. et ibi tex. et glo. de impen. in re. do. fac. facit. l. j. s̃.
impense.

impēse. ver. s. qd dicitur de do. plega. quas allegat glo.
in. d. l. qd dicitur. facit etiam. l. si fa. s. qd dicitur. de iu. do. Et q
dos sit ius vniuersale et incorporale comprobatur Bart. qd
fructus et accessiones nō augēt res singulares: s. dñ augēt
res vniuersales: puta hereditatē et filia: vt. l. i. de veniunt. s.
fructus. s. de peti. bere. facit. l. hereditatis appellatiōe. et. l.
pecunie. s. j. de ver. signi. et. l. peculū nascit. s. de pecu. sed
fructus et accessiones augēt dotē et veniunt ex nā eiusdem
29 vt. l. si marito. s. si. eo. et. l. et. C. de iu. do. ergo et. l. i. de co-
probat qd in vniuersalib⁹ pēciū succedit loco rei nō in parti-
cularibus: vt. l. si rez et pēciū. s. de pe. bere. et. l. impator. s. si.
et. l. sequen. de lega. ij. et per doc. in. l. mater. C. de rei vendi.
sed in dote pēciū succedit loco rei ergo et. et q in dote
pēciū succedat loco rei: habetur per glo. in. l. labeo. et sa-
binus. s. itez si dominus. in prima charta. j. de verbo. signi.
facit. l. ita constante. et. l. res que. s. de iure. do. s. m. quas. ll.
Barto. intelligit q in dote pēciū succedat loco rei con-
30 currete. s. volūate mulieris. Reprobata igit ex predictis
diffinitione Azo. Bar. ponit suaz q dos est quoddā ius in
se cōtinens id qd a muliere vel eius patre marito vel eius
patri tradit vel p tradito bī pp onera mīmonij suppositā
31 da. Et ex pdictis dicit Bart. posse dici q in dote pcedat
libellus gnālis seu vniuersalis sicut in petitione bīditatis
p no. in. l. j. in pñ. s. de eden. Et fructus interim pcepti qui
augēt dotē veniūt eadez actione qua petiit dos non officio
iudicis: vt. d. l. si marito. s. si. eo. qd est maximi interesse qd
peti poterūt: et q recepta fuerit res data i dotē nō habita-
rōne fructū qd nō esset si venirent officio iudicis: vt. l. iij.
C. de positi. et bī in. d. s. si. Et rñ. Bar. ad. l. si. C. de sen. q sine
cer. quā. pfe. q ibi snia nō pñet certuz respectu vniuersi.
sicut pñere dñ in vniuersalib⁹: index. n. nō declarauit dotē
datā nec quātitatē dotis: sed dixit redde que bona fide ac-
cepisti: vnde nō valet snia pñetiz cū interloquēdo index
declarauerit dotē datā que repeteret nō esse liquidā: q tex.
in pdictis verbis dotē datā que repeteret et. pbat q pce-
dit libellus in quo simplr dos repetit alr nō expressis ipis
rebus: et ita ponderat Bart. q ille tex. potius facit p ipso
put et hoc ponderat in. d. l. si. vbi tenet idem qd hic rñdet
et Bar. ad. l. si peculū. j. de pecu. lega. vbi dñ q singula cor-
pora peculij legati vendicant: ad qd et. l. vendicatio. s. de
rei ven. et tñ peculium est quid vniuersale: vnde nō vñ verū
qd est dictū q in dote pcedat libellus gnālis siue vniuersa-
lis eo qd est quid vniuersale. Maz dicit Bar. quedā est vni-
uersitas corporū in vt grex: et ista pōt vniuersaliter peti nō
solū actione psonali sed et reali: et sic pōt vendicari: vt. l. j.
in si. et. l. seq. et. d. l. vendicatio. s. de rei vendi. Quedam est
vniuersitas et corporū et iurium vt peculij hereditas dos
et similia. et tunc si actione personali vel mixta ad ista aga-
tur possunt talia vniuersaliter peti: et ita procedit quod est
dictum. Si vero agatur mere reali: et tunc non potest vni-
uersaliter fieri vendicatio: sed singula corpora vendicanda
sunt: vt. d. l. si peculium. et. d. l. vendicatio. que probat illud
quod dicit Bart. licet ipse non allegat sed. l. si ager. de rei
vendi. s. et. l. p. C. eo. tit. et. l. si. quoz bono. quas allegat nō
32 ita faciunt. Nec sunt dicta Bar. aliquibus additis circa
diffinitionem dotis. Ex quibus habetis primo q diuersuz
quid est dos ab eo quod in dotem dat. Ex quo ipse impro-
bat diffinitionem Azo. Secundo q dos est quoddam ius
vniuersale et incorporale: et sic habetis qualiter dos diffi-
nienda sit. Tertio habetis effectus ex hoc resultantes an
dos sit illud quod datur vel sit ius cōtinens illud quod da-
tur siue tradit ob mīmonij onera suppositāda. Primus
enim effectus resultat si est ius prout dicit Bart. quia fru-
ctus et accessiones augent dotem et veniunt eadem actio-
ne qua venit dos nō officio iudicis. Secundus effectus re-
sultat quia in ipsa dote prout in alijs vniuersalibus pēciū
succedit loco rei. Tertius effectus resultat quia in dote p-
cedit libellus vniuersalis siue generalis. Quamuis posset
considerari effectus respectu relictī facti filie de dote vel
substitutionis facte in dotez vt diceretur facta in quādam
vniuersitatē non in particulari: et sic in persona ipsius filie

importaret institutionem et substitutionem directam si est
pupilla. De quo. s. de primo an relictū p dote importet in-
stitutionem: vide per doc. in. l. cog. s. et generaliter. ad tre-
bellea. in aucten. nouissima. C. de inofficio. testa. et etiam ali-
quid hic per dñm Alexan. De secundo an importet directā
substitutionem: vide dicta in. l. centurio. vbi tam in compē-
diosa facta per verba directā q etiam per verba cōmunia
sit. q. quid si talis substitutio sit in re certa: et alias plure do
ego dicebam q importaret directam substitutionem: et ita
limitentur dicta Bart. et doc. cum dos sit quid vniuersale
vt hic per ipsuz Bar. et in. d. l. qd dicit. de ipē. in re. do. fac.
Circa primū qd dicit Bar. improbādo diffinitiones Azo.
Ange. hic ab hac obiectiōe saluat diffinitionē Azo. dicens
q ipse posuit diffinitionē attento cōi vsu loquēdi qui est q
res dotales appellant dos: et ita dotē accepit. J. p. in. l. de-
dit dotē. j. de col. et in. l. ij. s. si. de pñi. credi. et in. l. dotis. et
l. dotē a pñe. s. de iu. do. hinc est q mulieres s. m. ipsum cōi-
32 ter dicūt hec est dos mea. Sed Imo. improbat Ange. qd
diffiniendo attendere debemus ppriaz locutionē et nāz rei
ad qd vltra ipm no. in. l. ois diffinitio. j. de re. iu. dñ ibi p gl.
alle. boetiū dñ q diffinitio est ois substantiā cuiusq rei signi-
ficās et hanc saluationē Ange. deridet et dñs meus in tra-
ctatu suo de dōribus et dōta. mulie. in scda pte pñ. j. Pro
Azo. in faciunt iura q allegat Ange. in quib⁹ illud qd dat
siue tradit in dotē siue reddit et restituit p dote appellatur
dos nec pstat aliquo mō q. J. p. in illis iuribus loquāt s.
cōem vñz loquēdi: et nō s. m. pprietatem verborū put vult
Ange. q in hoc diuinat et violat. d. iura. Ultra que et ad b
ppositū cōfert. l. dotē que in pmo mīmonio. s. de iu. do. et
l. si genero. et. l. et. C. et. in qua. l. et iurissator si bñ inspiciat
p eodē accipit et ponit dotez: et illd qd in dotē dat: dicit. n.
q qñis mater que dotē dat p filia nō fuerit stipulata sibi
dotez reddi: sed vt ea que in dotē dant eā sequant vel ad se
ptineant mortua filia in mīmonio tñ q attēto sensu vboz
illoz vt eaz sequant et. que in hoc sonāt vt fuerit sibi stipu-
lata dotē eueniente casu mortis filie possit ipsam dotem re-
petere et eius et augmētū: sit ergo ibi dubiū eo qd fuit sti-
pulata p illa verba vt dos siue ea que in dotez data sunt eā
sequerent siue ad ipsam ptinerent et. quasi nō viderentur
illa verba importare stipulationē sibi matri factā: nō ergo
sit vis nec oīa an fuerit stipulata dotē vel illud qd in dotē
datur quasi ista idēz importet: et sic sint sinonima ad idem
q illud qd in dotē datur sit dos facit. l. ij. et. C. de vsuca. pro
dote. iuncta ipsa rubrica: nā dicit vsucapio p dote: et tñ res
in dotē cōcesse vsucapiunt vbi termini congruunt q. s. sine
aliene: vt. d. l. j. et sic dos et ea que in dotē traduntur ponūt
p eodem: ad qd et. l. si is qui. s. si. s. de iur. do. vbi dicit si in
dotē fundus et pecunie sint ppter impensas necessarias in
fundo factas minui dotez pecuniaruz: ecce ergo q dos dī-
citur et nūcupatur illud qd est in dote. Et inducendo. l. et.
put induxi non patit rñsionem quā quidaz Senēses repe-
tentes hanc rubricam dant dicentes q illa. l. facit p Bar.
qd ponit compationem inter dotez et data in dotē dicēdo
q vtroq casu venit additāmētū: siue aut nō est idem. l. qd
nerna. s. de positi. cum si. nam salua pace. d. l. nō est veruz. q
faciat compationem inter predicta vno respectu addita-
menti et q hoc sit dubiū. d. l. sed eius dubiū est illud qd
s. dixi. qd mater fuit stipulata per verba de quib⁹ ibi et de
dote et his que dantur in dotez ibi nō sit mētio compatiue
sed propositiue proponendo casum: et pro eodē accipiēdo
dotem: et ea que in dotē dantur. Conantur etiam dicti re-
petentes respondere ad iura. s. primo loco allegata p opi-
nionē Azo. dicentes q dando res in dotem vel pro dote
ipsas restituēdo verū est dicere dotem dari vel restitui et
q dos sit quid vniuersale diuersim ab ipis rebus que in
dotē dantur per. l. restituta. j. ad trebellea. vbi dicitur resti-
tutam esse hereditatez etiam restitutis rebus hereditarijs
33 Sed non aduerterūt quod illa. l. vñtur verbo videtur qd
denotat improprietatem siue fictionem: iuxta. l. ita tamen.
s. gessisse. j. de admini. tuto. et. l. j. s. de iecisse. j. de vi et vi ar.
cum si. et per Bar. in. l. si is qui p emptore. j. de vsucapio.
Alincen. sup pma Infor. B B

Facit.
Et vide Bar. in
d. l. qd dñ. vbi
ponit de multi-
plicibus noib⁹
vniuersalibus
et forte posset
dici q iura que
alle. s. l. si ager.
et. l. p. et. l. si. fa-
ciant in quāz
in ipis dñ et p
batur q citra
traditiones nō
queritur dñuz
et sic nec rei vñ
dicatio: sed tra-
ditio non cadit
in vniuersitate
iurū ergo et.

iura aut que allegant que dote appellant ea que dant vel restituunt p dote nō vnt verbis importantibus fictionē sine improbitatē p Azo. et facit. l. depositi. §. si. et l. peculium. §. de pecu. vbi. J. 2. diffiniens peculium pponit id esse et dici peculium qd pcedit pro peculio sine in peculium. ad hoc et. l. j. §. de positi. vbi depositū dī qd deponit vt p ex eius diffinitione de qua ibi. Et tenendo hāc opi. pōt rñ. ad l. qd dī. §. de impen. in re. do. fac. et ad l. j. §. impen. §. sed qd diximus. J. de do. prelega. quatenus vñr pbare diuersus quid esse dorem et illud qd datur in dote. nam hoc nō probant: sed qd dos p̄sistens in specie pp̄ impensas non diminuitur in pte siue pro parte ipsius speciei: sed diminuitur tota dos siue vniuersitas ipsius dotis respectu retentionis qz. s. tota dos pōt retineri donec soluat ipsa impensa: l3 et pars ipsius dotis retineri possit: vt. d. l. si is qui stichum. §. qd dī. §. sed nisi impensa reddat: aut pars fundi: aut totus retineat et c. §. de iu. do. ad hoc et. d. l. qd dī. ibi māebit iūf maritus in rerū detentione et c. iuncta maxi. rōne ibi subiecta. non. n. et c. que non vñ cōgruere nisi respectu quo dixi. qualr. n. alr pgruit dicere dotis fieri diminutiones: et non corporū certe alr non vñ posse adaptari: et retinendo satis

84 dī diminui ex q alr videm? q minus solui dī vbi tardī soluit: vt. §. plus. §. tpe. insti. de actio. cum si. p̄posset etiam dici q dicta iura ponunt dotes vt diuersam a singulis rebus que dant in dote: vt est diuersus p̄tinentes a p̄tento vel ponunt vt diuersam dotes a rebus que dant in dote vt est diuersum totū a suis p̄tibus: qz dos p̄tinet oia data in dote vel ponunt dotes vt diuersam a rebus que dant in dote vt est diuersus p̄ctus a re qua mediāte initur p̄ctus: vt res cōmodata deposita vel pignozata. et sic de singulis que sūt diuerse a p̄ctu sup̄ ipsa inito. vel ponunt dote vt diuersas a rebus que in dote dant quatenus dos est qdā nomen gñale et collectiū aprū cōprehēdere et qd cōprehēdit vnā vel plures res in dote datas que tñ ipsa dos sunt put etiā videmus in peculio: vt. d. l. peculium. et l. depositi. §. si. §. de pe. et isto respectu dos appellat p̄monium: vt. l. iiii. §. sed vtrū. in si. §. de mino. ita. n. videmus in peculio qd appellat p̄monium. vt. d. l. depositi. §. si. et tñ ipz qd pcedit siue dat in peculium peculium est: vt. d. §. si. et. d. l. peculium. Et respectu isto qz dos est nomen collectiū vt dī vniuersitas dotis in d. l. j. impen. aut. §. de do. prelega. Bñs aut mens in. d. suo trac. parte supra alle. dicit q dicta iura ponunt dorem vt diuersam a re que datur in dote non q dos sit quoddam ius vñ. vt dicit Bar. sed bene est qdā ius separatū ab ipsa re data in dote ex quo iure causat oblo et actio nō ex ipso corpore dato in dote. et ad illud qd ipse dicit q detur ius non vniuersale vltra ipm no. per Bar. in. d. l. qd dī. §.

85 qd est dicere nomen iuris et c. Sed equocat qz oblo non nascitur ex iure sed nascitur ex facto. i. ex p̄ctu qui est facti. l. p̄silio. §. si. de cura. fu. et ex obione nascitur postea actio. l. j. §. ea oblo. §. de pecu. hñ etiā. in. l. et an eadem. §. de excep. rei iu. cū si. vñ de melius dixisset (vt paulo ante dixi) q illa iura ponunt dote pro p̄ctu dotis quasi ipse p̄ctus recipiat diminutionē quasi minus videat in ipso cōprehensum pp̄ impensas necias pp̄ quas ipsa dos pōt retineri. non ergo negant dicta iura et res datas in dote recte appellari et dī ei dore: sed probant q dicto modo non accipit dos in illa mā vel dos tali modo accepta non est que diminuit. alr ergo pbant dicta iura q et res date in dote dicunt dos. ar. l. cum p̄tor. §. de iu. et c. nōne. de p̄sump. si. n. ita nō esset frustra in illis iuribus fieret talis declaratio. vt illud qd dī impen. necias minuere dote. vt in. l. qd dī. la. j. eo. ti. de impen. in re. dota. fac. cū p̄cor. alle. in. l. qd dī. la. j. in gl. j. intelligatur de tota dote non de corporibus ipsius dotis. si. n. corpora non dicunt dos vt vult et intendit Bar. ad quid sit dicta declaratio certe frustra siue in cassum. et hoc modo illa iura si bene aduertat potius faciūt pro Azo. qz p̄ ipz adiuncto et q ibi. i. in. d. l. qd dī. ponderat absurdū esse q pecunia necessario expensa pro dote diminuat corpora: se posita ergo tali absurditate. l. si talis absurditas non daretur talis expensa diminueret corpora in dote data ergo ipsa

etiam sunt dos cum iura dicant de diminutione dotis ppter tales expensas: et sic et hoc alio modo. d. l. facit p Azo. put **86** et alio modo inducta etiā facit: qz vbi dos est in pecunia vel qz pecunia fuit data in dote vel fundus estimatus simul cum in estimato propter expensas necessarias in fundo factas diminuit dos ipso iure. i. diminuit ipsa pecunia. vt. d. l. qd dī. in §. ergo admittimus diminutionē et c. et in. d. l. si is qui stichum. §. si. §. si pecunie et fundus et c. ergo pecunia que datur in dote est dos et similr alia corpora l3 non recipiant diminutionē ppter tales expensas. si. n. secus eēt non cōgrue fieret dīa inter pecuniam et species in dorem datas. vtrubiqz. n. diceret dote diminui ppter tales expensas. non aut ipsas res datas in dote. et sic nec et pecuniam in dorem datam. p̄terea quō cōgrueret dubitatio que mouetur in. d. l. si is qui stichum. §. si. an resectio per vxorem expensis dos crescat vel de nouo data videat cum fiat respectu rerum in dote datarum si ipse res non essent dos. Et si dicatur illa iura pbant dorem esse quid diuersus a rebus in dote datis. et sic quid vñ inquit pbant q impensa facta in vna re detrahatur de alia qd non est in particularibus: vt per Bar. in. l. in fundo. §. de rei ven. vñ ponit qualiter bone fidei possessor deducat expensas qd ponderant hic pro Bar. senenses non repetentes mām rubrice sed legentes. Rñ. q illud nō est rōne vniuersitatis dotis: sed rōne evitandi circuitus cum vino in pecunia habeant refecti expense: nec illa iura pbant id pcedere pempta re in qua expense facte fuerūt put sunt termini Bar. in. d. l. in fundo dum facit dīam inter vñ et p̄ticulare iudiciū. Nec hūc opioni obstat vñ q dicti repetentes senenses adducūt pro opi. Bar. q supposito fundum et domū datam in dorem: et q nihilominus sit vna dos non due si diceremus q res dotalis esset dos sequeretur q fundus esset pars domus et econtra sicut est pars dotis: nāz rñ. q est pars dotis que libet res in dote data respectu sui ipsius non respectu alterius rei vel aliarū rerū in dote datarū put nec aliud q ponderat isti p Bar. q res data i dote nō sit dos. nō ob. v3. l. si marito publico. §. si. §. eo. dum ibi dī fructus fundi p̄tine re ad augmentū dotis. cum. n. non pgruat augeri fundū ex fructibus et dicatur augeri dotes: ergo fundus non est dos: sed dos et res date in dorem sunt inter se diuersa. nāz rñ. put hic et rñ. Ange. sup̄ ista rubri. q ibi dī fructus esse augmentū dotis: qz puerunt in ipsa dote. et sic admodum ipsi etiam sunt dos. et hoc modo verbū augmentū accipit fm̄ ipm pbatur in. l. dotis fructus. §. j. §. de iu. do. vbi dī q fructus pcepti ante nuptias cōuertunt in dote: et l3 Jmo. dicat q non sequit q si puerunt non augent: imo potius sequit p̄rium. et sic p Ange. tñ vñ verius qd ipse Ange. dicit q augere et puertere non sonent in idem. augere. n. sonat in augmentū transsuiui: (vt ita loquar) in eadez rez cui sit augmentū: in qd non sonat puertere: sed q conuersum stet eque principalr put alia in dote data. et ita in effectu rñdēt dicti repetentes qui etiam rñdēt ad aliud: vt supra primo loco adductum pro Bar. Et ad illum tex. d. §. si. l. si marito. posset rñ. ipm intelligendo. put intelligit ibi glo. in §. de dote. et etiam glo. in. l. diuortio. §. ob donationes. §. eo. q dicti fructus non sunt aliquo modo dos et non faciunt siue constituunt dorem siue eius partem: sed accedunt ad ipsam dotes: et ideo eadez actione petuntur. quatenus ergo ibi dicitur ad augmentum intelligatur

87 ad accessionem que sunt inter se diuersa: qz id quod accedit stat et remanet quid diuersum ab eo cui accedit vt probatur in. l. si certo. §. vsqz adeo. §. cōmoda. quem glo. allegat in. d. §. si. nam pullus eque accedit et sequitur ipsam equam fm̄ qd ibi dicitur. et tamen est quid diuersum. et licet Bar. in dictis iuribus intelligit illas glo. velle q fructus non sunt dos: qz nec alie res in dote date sunt dos tamen ista non est intentio dictarum glo. sed q fructus percepti post solum matrimonium non sunt etiam res dotales: s3 sequit ipsas dotes et eadē actōe petūt l3 in ipsis fiat cōp̄satio que nō sit ipsa siue de ipsa dote seu rebus in dote datis put vult p̄di. glo. in. d. §. ob donationes. et sic in iū. d. glo. et q

glo. est q̄ fructus non sint dos. i. non sint res dotales non
autem aliquo modo. d. glo. intendunt id q̄ dicit Bar. q̄
non sint dos quasi dos sit quid vulnere: et sic diversum
ab eo q̄ in dotem datur et p̄ Bar. pro Azo. est glo. i. in ter
minis in. l. si p̄dior. C. ad. l. fal. dū illū tex. dicentē si p̄diorū
dotis t̄c. exponit. i. p̄diorū que erant dos t̄c. et ibi Ange.
pōderat ad hoc illā gl. Et sic ex p̄dictis p̄ q̄ p̄mū q̄ vult
Bar. sup̄ diffinitōe dotis nō caret dubitatōe i p̄dicto iuris.
Circa h̄z q̄ vult Bar. in dictis suis q̄ dos sit q̄ d̄z
ius v̄le t̄c. satis ēt ex p̄dictis p̄ q̄ nō est sine dubitatione.
Et ex his p̄ q̄ ēt illatōes sine effectus p̄sideratos q̄ resul
tant ex dictis Bar. nō sūt sine scrupulo circa que vide que
late dico in. l. que dotis. f. eo. cum. n. a. l. in illa. l. fecerim le
ctionū p̄nciplū reassumpsi hic dicta in hac rubri. et alia ēt
que videbant facere ad intelligentiā huius r̄i. et m̄ae: et ibi
plene discussi an dos dici possit ius v̄le: et an per p̄s in ea
fructus vel alie accessiones augeant dotē: et an p̄riū succe
dat loco rei: et an i ea p̄cedat libellus ḡnalis sine v̄sio. Ibi
ēt defensavi diffinitōe Bar. et ēt Azo. ab obiectione An
ge. quatenus improbat illud q̄ dicti doc. ponunt in eorū
diffinitōe p̄ onera m̄simōij t̄c. Et quatenus ēt in q̄busdā
suis p̄silijs ibi alle. et in. d. l. si p̄dior. C. ad. l. fal. improbat
id. diffinitōes. et Azo. et Bar. q̄ restringunt se ad dotē da
tam sine traditā. nō aut cōprehendūt dotē p̄missam a qui
bus obiectionibus ēt Alex. defendit dictas diffinitōes. Et
ibi pono diffinitōe dotis quā ponit ipse Ange. in. d. p̄s.
et in. d. l. si p̄dior. et late examino intellectum. l. si. C. de sen.
que sine cer. quā. t̄ Unūz hic diligenter aduerte q̄ inferē
ex diffinitōe dotis ipsius Ange. q̄ ēt dos p̄missa dicat p̄
p̄rie dos cū in diffinitōe res exprimant put p̄prie sunt: vt
l. j. s. dolū. f. de do. et hic per Are. et sic veniat dos p̄missa
et cōprehendēt ēt in dispositōibus in q̄bus verba p̄prie et
stricte accipiunt facientibus mentionē de dote put sūt sta
tuta et si. q̄ vult Ange. in p̄silijs que allego in. d. l. que do
tis. in. d. l. si p̄dior. vbi idem t̄z et sequit̄ hic Are. allegans
l. ex morte. ad si. in v̄. p̄miserit. C. de pac. p̄uē. vbi in stiplo
ne in qua verba p̄prie et stricte accipiunt. de ver. oblig. l.
q̄qd astringende. cū si. sub v̄. dotis cōprehenditur dos p̄
missa que. l. si bene aduertat non p̄bat: q̄ p̄supponit oīno
post p̄missionē dotē datā: et in tali dote data h̄re locū lucrū
vigore pacti sine stipulōis: vt p̄ in illa. l. ibi q̄m. et alio p̄
eo offerente dote t̄c. et senenses nō repetētes. hic ēt aduer
tunt q̄ illa. l. nō p̄cludit id q̄ dicit Are. l̄z non ponderent
verba que ego ponderavi in illa. l. sed per plura verba: et
aliquat̄ p̄fusa conant deducere q̄ illa. l. nō facit ad p̄posi
tū. t̄ Dicit t̄m Are. q̄ si statutū faceret mētionē de dote da
ta nō cōprehenderet dos p̄missa iuxta no. per Bar. in. l.
iubemus. f. sane. C. de sac. san. eccle. de q̄bus q̄nibus. a. l.
dixi in. l. sed hoc ita. f. de re iu. vbi ēt tetigi statibus h̄mōi
statutis qd si mulier est desp̄sata p̄ v̄ba d̄ p̄nti: nō aut tra
ducta ad domū an vir lucret̄ dotē sine p̄te dotis iuxta dis
positionē statuti de qua vlti. q̄ ēt aliqd dixi in ru. de spon.
et per d̄m Wico. in. c. ex publico. de p̄uer. cōiū. vbi asserit
se in hac. q̄ p̄suluissē in qua asserit se p̄suluissē Iſau. in. l. si
marito publico. f. j. f. eo. qui in. l. si donaturus. in. f. s. de cō
di. ob cau. tangit de oībus p̄dictis. q̄ et in. d. l. sed hoc ita.
post By. tangit de. j. q̄ q̄m dos nō est soluta: sed p̄missa p̄
quā p̄ p̄te affirmatīna inducit illū tex. et. l. iuliano. de in
do. iuncta glo in v̄. accepi. et. d. l. si donaturus. vbi Alex̄.
magis cōem opi. esse dicit q̄ vbi statutū simplr loq̄ de do
re h̄eat locū ēt in dote p̄missa. et in p̄s. l. xliij. in. iij. volu. ante
fi. ēt vbi statutū loq̄ in dote data dicit magis verā opi. ēē
q̄ h̄eat locum in dote p̄missa potissime q̄m p̄missor fuit in
mora: sed cir. hoc vlti. a. l. loq̄ in. d. l. si donaturus. vbi vi
det: et in alijs iuribus sup̄ ad hoc alle. Sed hic ipse Alex̄.
defendendo diffinitōe Bar. ab objectōibus Ange. et ab
illa quā Ange. facit q̄ diffinitio Bar. put nec diffinitio
Azo. cōprehendūt dotē p̄missam aliud vult q̄ dos p̄missa
nō sit dos: s̄z q̄ traditōe p̄ficiat cū sit p̄ctus q̄ re p̄h̄t iuxta
no. per Bar. in. l. legitima. et in. l. iuris gentiū. in. f. p̄m. f.
de pac. que rō p̄cedit respectu restōis dotis sed respectu

p̄statiōis minime. Et p̄p̄ea nihil valet q̄ añ traditiōē nō
 sit dosimo implicat p̄rietatē ⁊ repugnātiā. sequeret̄. n. q̄
 nō daret̄ eius petitiō añ traditiōē ⁊ post traditiōē non
 cadit amplius peti: q̄ frustra peti q̄ b̄r: ⁊ est p̄. l. ad exa
 ctionē. C. de do. p̄mis. ⁊ p̄ totū illū ti. tam in rubro q̄ in ni
 gro: vbi añ traditiōē appellat̄: ⁊ ita i multis alijs ad hoc
 p̄positū adductis: hic per Ange. ⁊ per voc. in. d. l. sed hoc
 ita. vbi de hoc dixi. ⁊ in. d. l. que dotis. Preterea p̄ Alex.
 facit q̄ p̄ eodē v̄ accipe p̄ctū dotis: ⁊ ipsam dotē vbi dos
 est mā sup̄ qua initur: ⁊ sit p̄ctus. ⁊ videmus q̄ alr q̄ per
 p̄ctus deducit in esse vt per testm̄. ⁊ ē alr dispōnes ad q̄
 no. per Bar. in. d. l. titio centus. §. titio genero. §. de cōdi. ⁊
 demon. de cuius dictis fuit facta mentio supra dū fuit exa
 minata. q. an dos dicat̄ solu. matri. vel añ ip̄m m̄rimoniū
 p̄ctū. Et l3 dñs Alex. alleget. l. ad exactionē ad suū p̄posi
 tum q̄ a traditiōe isto iure incipet dos: q̄ videmus q̄ añ
 illā. l. citra stipulōē nō poterat̄ exigi tñ. d. sua p̄sideratio ē
 nihil p̄cludit. siue. n. ex stipulatiōe siue ex pacto nudo peti
 89 posset ⁊ possit iferē q̄ erat ⁊ ē dos añ traditiōez. ¶ Ulti
 mo Bar. hic tangit an dos siue p̄ctus dotis sit de iure gē
 90 tiū de quo ē dixi in. d. l. que dotis. in p̄n. ¶ Illud aut̄ q̄ tā
 git hic vlti. loco Alex. post Ro. de statuto imponente pe
 nam p̄benti m̄rimoniū cū certo gñe p̄sonaz vel filio siue fi
 lie fami. p̄benti m̄rimoniū sine p̄sensu p̄ris alr late explica
 ni in. c. j. de spon. ⁊ latius in disputatiōe quā rome feci vbi
 assumptus fui in aduocatū cōsistorialē in qua disputatiōe
 inter alia hoc dubium disputauī: an talia statuta valeant
 quātū ad impediendā subaz m̄rimoniū vel saltē quo ad penā.

Itis causa.

Utrius causa. Ita. l. vno mō sum
ma¹ fm By. put re
ferunt Ang. 7 Imo. Alio mō fm Bar. qd ma
gis inhēt vbi¹ lēz depēdet vītas sūmari By.
a dicendis. j. in glo. in v. cā. Tertio mō sūma¹ fm Pau. cu
ius sūmariū est magis cautū 7 declaratiū tex. sūmariuz. n.
By. 7 ēi Bar. inferunt qd mulier pūilegio doris nō possit
renunciare si solo publico fauore ipsa dos esset pūilegiata
put innuūt sūmariū By. 7 Bar. secus aut est fm sūmariū
Pau. put ēi ipse declarat 7 veniet dōm. j. in glo. in ver. 7 re.
pu. 7 c. Diuide vt hic per glo. j. Et pone casum : vt hic per
Bar. l. 3 Ange. 7 Imo. in pūiuz pungant : qz vbi pūultatio
est gūalis gūalr casus est ponendus demū declaranda gūa
litas per exempla. non aut est incipiendū ab exemplis. put
facit Bar. pro quo tñ facit: qz exempla non artant regulā
vel gūalitatē: vt. l. vāni ifecti stiplo ptinet. §. si. j. d. dā. infec.
7 c. j. ne cle. vel mona. cū si. Sed p hāc positionē casus siue
exemplificationē quā facit Bar. Unū vī stringere: qz hoc
tpe in psonalibus mulier pferēbat ēi aīrioribus credito
ribus nō hñtibz hypothecaz: vt. l. ij. §. si. d. de pūiui. credi.
7 in. l. affiduis. C. q po. i pig. ha. pp pferēdā ergo in psona
li mulierē nō opat talis psumptio pozitatis. Itēz isto iure
mulier nō hēbat tacitā hypothecā: vt. l. j. §. 7 vt plenius. C.
de rei vxo. ac. 7 d. l. affiduis. Bar. aut vī pūpponere pūiū
qz dicit in quolibet pūinet oblo psonalis per se 7 hypothe
caria quasi hoc pūineri sit iuris ministerio 7 tacite pceden
ti pūtu: sed saluando respectu psonalis dicas qd aliq. casus
erant in qbus mulier nō pferēbat aīterioribus credito
ribz: vt. d. l. affiduis. in pñ. ibi pene 7 c. 7 ibi gl. in v. hēant
pūilegia 7 c. in illis ergo casibus pōt verificari exemplū 7
casus Bar. Item respectu hypothecae intelligendo: vbi in
quolibet pūtu siue in iūro est expssa hypotheca. tūc. n. inter
est quis sit prior: qz ille potior: per regulā qui pōr. de reg.
iū. li. vi. 7 no. in. l. pūilegia. de pūiui. credi. hodie vero re
spectu hypothecarie ēi si in iūro dotis nō ptinet expssa hy
potheca cuz hodie a iure subintelligat intererit qd in iūro
dotis psumat pūis scñ: qz pferē mulier alteri creditori ma
riū qui psumit posterior ēi qd hñet xpssam hypothecā qd
nō esset si ipse esset siue psumeret prior: quis pōri creditori
hñti xpssam pūiorē hypothecā nō pferē mulier fm magis
cōem opi. de qua per glo. 7 doc. in. d. l. affiduis. 7 videbi
mus. j. in gl. in v. semp. 7 hoc iure nouo attento dñs meus
la. i. o tractatu. de do. 7 dota. mu. in. j. pūiui. it. pūis dicit
Glincon. sup pma Infor. **BB ii**

precedere h̄ dcm̄ exēplū Bar. et p̄tinere vtilitatē. s̄z tū dic q̄
 ē attentio h̄ iure vtilitatē p̄tinere poterat respectu virinſq̄
 actōis: vt deduxi bene ē vt q̄p̄ attentio dispōne. d. s̄. vt ple
 nius. v̄z est qd̄ ipse dicit: nec incōuenit q̄ ē h̄z iura noua
 exemplificet̄ hec. l. q̄z ponit regulā siue dcm̄ ḡniale adapta
 bile ē ad iura noua. ar. no. in. l. sciendū. s̄. q̄ satisfda. cogā.
 Et p̄dicta no. q̄z p̄ma facie attentio hoc iure nō videbat̄ p̄
 cedere dcm̄ siue exēplū Bar. p̄ oēs doc. approbatū tāq̄
 verū. in puncto t̄n iuris potuisset in gerere difficultatē: sed
 ex p̄dictis est remota oīs difficultas: nisi quatenus est sal
 natū exēplū Bar. in p̄sonali i illis casib⁹ in q̄b⁹ ipsa mulier
 nō p̄ferebat̄ aīrioribus creditoribus. Qd̄ in illis casibus
 nō est verū q̄ p̄sumat in fauorē mulieris infirm̄ dotis p̄u
 sc̄m̄ ad qd̄ illū qd̄. p̄ri. dicit. i. j. no. de iſſo fisci. ¶ T̄no. j.
 iuncta mari. casus positōe Bar. q̄ in dubio sit interpreta
 tio in fauorē dotis ad qd̄ ē. l. in ambiguis. j. de reg. iu. r. l.
 in ambiguis. s̄. de iu. do. Et ex hoc seq̄ id qd̄ dicit Bar. in
 casus positōe q̄ apparentibus duobus infirm̄ factis eodē
 die q̄ in dubio p̄ferat̄ infirm̄ dotis: et illud p̄sumat p̄mo
 sc̄m̄: et hoc voluit ē Sy. hic put̄ refert̄ Bal. q̄ dicit secus
 esse in alijs casis: t̄ q̄ si repiant̄ duo infirm̄ eodē die facia
 et flet vis in platōe nō p̄ferat̄ vnū alteri: vt. l. si fundus. s̄. si
 si duo. s̄. de pig. Bicas t̄n hoc verū put̄ in hac. l. vult ipse
 Bal. nisi essemus in infirm̄ p̄cedente fauorē studij: q̄ illud
 p̄sumeret̄ prius sc̄m̄ put̄ est dcm̄ in infirm̄ dotis: t̄ q̄ cā stu
 dij et dotis egparant̄: vt hic p̄ glo. fi. Unde fm̄ ipm̄ si eodē
 die est p̄missus salariū doctozī et p̄ctū aliud debitū doctoz
 v̄z p̄ferri i suo salario: sicut mulier i sua dote: q̄z iſſz salariū
 p̄sumit aīrius. Si t̄n esset eodē die cōfectū infirm̄ dotis et
 infirm̄ p̄cedente fauorē studij p̄currerent adinuicē cū p̄ce
 dant a pari ad qd̄ no. p̄ Bar. j. in finalibus verbis. Et vide
 eūdem Bal. ad id qd̄ dcm̄ est in dote in. l. ad exactionē. C.
 do. p̄mis. et in. l. dotis. C. de iu. do. vbi plus vult q̄ ē si aliū
 infirm̄ sit fisci: p̄sumet̄ nihilominus aīrius infirm̄ ipsius do
 tis p. d. l. in ambiguis. cū si. r. l. nō puto. j. de iu. fil. vbi v̄ p̄
 bari q̄ in dubio p̄ fiscū ē respectu alterius priuati: multo
 magis ergo respectu dotis: et ita t̄z ē hic Alco. de neapo.
 Sed Saly. in. l. j. C. de priu. fil. recitatio siue adductis va
 rijs decisionibus siue motiuis in hoc art. tandē relinq̄ co
 girandū cū vt in. d. l. p̄bat. et ibi glo. dos et fiscus paribus
 passibus ambulant. ¶ Dñs Alexā. hic: et si plura dicat ad
 intelligētā. d. l. nō puto. quā allegat̄ i p̄posito Bal. et Al
 co. de neapo. que dicta Alex. magis tendunt q̄n alius p̄ua
 tus et fiscus p̄currunt q̄n q̄ p̄currit cā dotis cūz fisco aut̄
 in si. residet cū opī. Sy. et Bar. in. d. l. nō puto. qui illū tex.
 exemplificat̄ in duobus infirm̄ de quoz p̄oritate nō cōstat
 q̄z in dubio posterius p̄sumit̄ infirm̄ p̄ fisco. Et sic nō solūz
 si p̄currit cā dotis: sed ē si alia penitus p̄uata cā. ipse Ale
 xan. post dictos doc. vult p̄poni in dubio cām fisci. et rñ.
 ad. l. j. C. de iu. fil. li. x. vbi fm̄ vnū intellectū v̄ esse tex. in
 p̄rium: et ibi Bar. v̄ tenere p̄rium eius qd̄ t̄z post Sy. in
 d. l. nō puto. t̄n nō specificat̄ Bar. in aliquo ex dictis iur
 bus vbi fiscus cū p̄currit cū cā dotis vel cū alia cā p̄uilegia
 ta. Unde respectu cāe dotis q̄n p̄currit cū fisco. posset dici
 q̄ dicta Bar. in. d. l. j. nō faciunt ad p̄positum: q̄ fiscus et
 dos p̄currunt: sed q̄n fiscus et p̄uatus p̄currūt bñ illud qd̄
 dicit Bar. ibi v̄ p̄riari dictis suis in. d. l. nō puto. t̄n p̄ rñ.
 ad. d. l. j. vide ē Saly. in. d. l. q̄uis. Contra Sy. t̄n et Bar.
 in. d. l. nō puto. stringit mirabilr̄ dcm̄ Bar. hic qd̄ supra
 ponderauit in. d. dist. post. iij. opp. si. n. ē vbi p̄currit cā do
 tis nō p̄sumit̄ p̄ fiscū quanto magis: vbi alia cā p̄uata: vt
 sic tūc dicamus q̄ in dubio p̄ferat̄ fiscus: sicut dicimus in
 dote: nisi vbi ipse est actor: q̄z tunc etiā fiscus stat in regula
 cū sunt priuati iura obscura. de reg. iu. li. vj. et hoc velit. d. l.
 nō puto. quasi emanauerit ad hoc dubiū tollendum: sicut
 alē videmus emanasse. l. si q̄ in p̄torē. cū se. C. qui testa
 fa. ad declandū q̄ testm̄ in quo est scriptus heres impator
 vel angusta stat in regula. s̄. posteriore. insti. qui. mo. te. in
 fir. cū si. hoc aut̄ limitat̄ in casu. d. l. j. ē fm̄ q̄ ipsam declarat
 ibi Bar. q̄z. f. fisco agente p̄ donatariū nō apparente prio
 ritate vel posterioritate ipis in dubio p̄sumit̄ p̄ donatariū

a CDe iu. fil.
 facit etiam. d.
 l. j. de priu. fil.
 et qd̄ ibi p̄ glo.
 dū dicit q̄ dos
 et fisc⁹ paribus
 passib⁹ ambu
 lant: sed in do
 te habet locūz
 q̄ in fauorem
 ipsius p̄suma
 tur vt ē supra
 dictū ergo pa
 riformiter in fi
 sco: ad hoc ē
 no. in. d. l. affi
 dus. in gl. ma
 gna. in v̄. p̄te
 rea filc⁹ et mu
 lier equis pas
 sibus et.

nec mirum: q̄z in eo est facilis presumptio fraudis: vt dicit
 Saly. in. d. l. q̄uis. et in. l. si debitor. e. ii. de priu. fil. vbi ple
 ne examinat hunc articulum an fisco agente p̄ possidentē
 p̄sumat̄ prioritas pro fisco. et p̄cludit q̄ nō p̄ter q̄ si agat p̄
 donatariū. vt. d. l. j. et in hoc est spāle ipsius fisci agentis: q̄z
 in alijs est secus. vt. l. de rebus. C. de dona. ante nup. in p̄riū
 t̄n q̄ idem sit si fiscus agat p̄ quēcūq̄ quocūq̄ ti. possiden
 tē. alle. Saly. l. si is qui. de iu. fil. Et p̄pea relinquit̄ ē ibi
 cogitādū in. d. n. l. si is qui. ē in casu certi fisci p̄ferat̄ alijs
 h̄nibus anteriore hypothecā in bonis postea quesitis er
 go multo magis p̄ferat̄ in casu dubij ipse fiscus. Posset ē
 rñ. ad. l. nō puto. vt intelligat̄ q̄n agit de iure q̄rendo p̄ ea
 que dicit Bar. in. d. sua dist. post. iij. oppo. dum alle. l. j. s̄.
 si. C. de ca. tol. et C. de secun. nup. l. ij. ¶ 3 p̄terea. d. l. non
 puto. plures intellectus et nō v̄ in ea posse fieri fundamen
 tum q̄ in dubio p̄ fiscū et c. p̄ no. p̄ Bar. in. l. in ambiguis. j.
 de re. du. Unde ex p̄dictis satis v̄ posse teneri saltē in pun
 cto iuris q̄ appente debito dotis. Itē debito fisci p̄cto eo
 dē die q̄ nō p̄sumat̄ i dubio p̄u p̄ctū d̄bitū dotis. Et ex h̄
 posset inferri q̄ multo magis h̄ p̄cedit si eodē die q̄ p̄ctū
 apparet debitū fisci appareat p̄ctū aliud debitū priuati
 nō dotis ex quo v̄terius ē inferri posset nō ēē v̄z regula
 riter q̄ i dubio p̄ fiscū et c. p̄ Sy. Bar. et doc. cōiter ad qd̄
 vide etia3 Athefila. p̄cordantē cū ipis in no. lxxiij. vbi
 dicit. d. l. nō puto. p̄cedere siue sit dubiū de iure vt q̄z sint
 varie doc. opiones in aliquo art. siue sit dubiū q̄z duo or
 dinarij ferant duas snias p̄rias siue sit dubiū in p̄bationi
 bus: vt q̄z fiscus et priuatus p̄bauerint p̄ria et p̄bationes
 sint pares: q̄z in oibus dictis casib⁹ p̄ fiscū indicabit̄ refert̄
 t̄n Jo. an. et do. Anto. tenere p̄rium in. c. in r̄sa. e. de testi.
 et Jo. an. in addi. ad spec. in ti. de testi. s̄. qualr̄. sed melius
 alle. gasset in. s̄. post. q̄. de testi. et c. qui est ante pe. vbi ante
 si. illius. s̄. ita t̄z spe. egparando fiscū ecclesie: et multis alijs
 p̄sonis p̄uilegiatis et de his dictis meminit: hic ē dñs Ale
 xan. l. teneat vt supra retruli. ¶ Et pro vltima illatōe quaz
 s̄. p̄ri. feci bene facit. d. l. si is q̄. et qd̄ ibi Bar. dicit ad si. q̄
 si prior creditor siue h̄ns priorē hypothecaz agat p̄ fiscum
 ipse v̄z p̄bare bona ad que agit p̄cessisse suam hypothecā
 qd̄ nō esset dcm̄ si gñat̄ in dubio p̄ fiscū et c. imo ipso fisco
 agente p̄ priorē creditore vult dñs meus in. d. suo trac. de
 do. et dotaz. mulie. d. ix. p̄te. in. j. p̄u. vbi plene tractat arti
 culū istū. Qd̄ ipse p̄uentus h̄eat p̄bare de acq̄sitōe rei ad
 quā agit fiscus ante hypothecaz ipsius p̄uenti. et in hoc p̄
 Bar. in. d. l. si is qui. in si. t̄z. n. ipse dñs meus nō solū q̄ nō
 sit v̄z q̄ in dubio p̄ fiscū: t̄ sed q̄ in dubio p̄ ipso fisco fiat
 interpretatio p. d. l. j. C. de iu. fil. in qua abnegat̄ esse spāle vbi
 fiscus agit p̄ p̄cedentē cāz lucrativā. nō. n. in hoc spālitate
 se fundat̄ ibi impator: sed simplr̄ rñdet̄ p̄sultationi quo ca
 su nūq̄ sit interpretatio q̄ rñsio p̄ncipis fūdet̄ sup iure spālī
 seu dispensatiōis: sed sup iure cōi: vt p̄ glo. et doc. in. c. ex p̄te
 ade. de testi. et in. c. p̄sultationi. de tem. ordi. Et ita etia3 t̄z
 Bal. in. d. l. si debitor. q̄ pro fisco in dubio p̄sumat̄. et p̄ eū
 dez Bal. in. l. j. C. de here. vel actio. v̄. vbi ponit multa p̄u
 ilegia fisci. et inter alia q̄ vbi est dubiū in t̄pe p̄ferat̄ fiscus
 et alle. d. l. j. et sic v̄ sibi p̄rius ab his que dicit in. d. l. dotis.
 Et hoc est qd̄ magis q̄ in dubio p̄ fisco fiat interpretatio q̄z
 tenere q̄ nō sit verū q̄ in dubio p̄ fiscū. hoc. n. vltimūz pōt
 p̄cedere fisco remanente in terminis iuris cōis vt de se p̄z
 et est clarissimū. Et illud etiā posset forte sustentari q̄ imo
 gñat̄ siue regulr̄ in dubio sit facienda interpretatio p̄ fisco
 in p̄rium t̄n ad hoc gñale dcm̄ facit: q̄z fiscus v̄t iure p̄u
 uati: t̄n appareat de p̄rio: vt. l. extat. s̄. de iu. fil. et. l. j. C. de
 pe. her. et per Saly. in. d. l. si debitor. Unde cautius teneri
 posset q̄ in dubio prioritatis vel posterioritatis p̄sumit̄ p̄
 fisco nō pro priuato alē non p̄uilegiato. et hoc p̄bat. d. l. j.
 C. de iu. fil. v̄. s̄. declarata p̄ dñm meum: et ē. d. l. si is qui. de
 in. si. ¶ Et tangit ipse dñs meus: an illud qd̄ disponit in. d.
 l. j. in fisco. h̄eat locū in muliere agente hypothecaria cō
 tra illū cui vir alienauit oia sua. ¶ Et qd̄ impia cā. In qua
 pia causa posset etiam dubitari an habeat locum qd̄ dicit
 hic Bar. et doc. in dote q̄ eius instrumentum p̄sumatur
 prius factum

primo factū qđ tangunt h Senēses et Papenses allegātes
Roma. in enc. filr. C. ad. l. fal. in. xij. spali. in pñtib⁹ que alle
gat et ipe dñs mens d quo nō faciūt mētiōē dicti moder.
imo Papenses pñponūt hoc dñi p ipsoa vltra scribētes
Aduerte tñ qz Ro. tangit solū an pia cā hēat pñlegiū fisci
de quo in. d. l. j. C. de iur. fis. et in hoc refert pñluisse Frācis.
de albergor. vñ si illa. l. j. intelligeret soluz: vbi ageret p do
nariū nō faceret ad ppositū qz pia cā hēat pñlegiū do
tis: de quo hic in ter. hz qz ipm exēplificat bar. hz si tenemus
qz p quēcūqz fiscus hēat hoc pñlegiū qm dubio fiat inter
petratio p fisco. Et ppter ea alteri ē pñto incubat onus
pbandi. de quo. d. dñi fuit. tñc bñ facit vt filr hēat pia cā
arguēdo de fisco ad ipsaz piā cām p. l. fi. C. de sac. san. eccle.
p qua ē facit arguēdo de libertate cui cōpetit et hoc pñt
legiū ad ipsaz piā cām put argui pñt dictos senēses. Et
tenēdo vt. d. dñs mens in fisco rñ. ad. l. non pñto. in. d. pñto
pñlegio ad quā ē rñdent dicti senēses tenētes hāc pñt qñ
pcurrat fiscus et pñatus: qñ fiscus pcurrit cū dote: tñc te
nent dictū Bal. in. d. l. dotis. C. de in. do. qz ē tñc hēat locū
qđ hic dicit Bar. hz supius adducta faciūt in pñti et maxie
illud qđ dictū fuit qz fiscus et dos pcedūt pñbus passibus
vt. d. l. j. C. de pñl. fi. et ex hoc tollit qz pñcti doc. adducūt
qz in aliquo dos est magis pñlegiata qz pñferē pñibus
creditoribus hñtibus tacitā hypotecā: iuxta no. in. d. l. as
fidua. qđ nō est in ipso fisco: vt in. l. vnica. C. rem alienā ge
rētib⁹ nō interdici rerū suaz alienatō: ad qđ vltra ipsos gl.
magna. in. d. l. assidua. dñ in. j. q. ponit suā opi. Et pñea
ē in hoc qđ dicit h Bart. et pñferat: dicit istī qz vbi cōcur
rit pñlegiatus cū pñlegiato pñferat magis pñlegiatus:
iuxta not. in. auē. quas actiōes. C. de sac. san. ec. et. l. vñ. q.
fi. d. de mino. Sz qz qđ sit quo ad alios siue alioz de fisco. et
dote qz magis dos qñ fiscus sit pñlegiata siue plura pñle
gia hēat dos qñ fiscus: tñ inter se pñbus passibus ambulāt:
vt. d. l. j. que. l. et illud qđ dicit Bar. in dicta distin. post dñ
ctā quartā op. de directo facit pñctos senēses: ex cuius dñ
ctis apparet qz ē aliquo casu fiscus est magis pñlegiatus
qñ dos ē pñ ipaz dotez: vt in. l. satis notū. C. in. qui. cau. py.
ta. pñ. Et ad illō qđ dixi nō hñe ipñci quāz quo ad alios
et sic in gñe fiscus et dos sint pñlegiati: sed inter se et in cā
de qua agit faciūt no. p Bar. et doc. in. d. auē. quas actiōes.
dñ allegant. l. fi. d. ex qui. cau. maio. Et pñt pñea dicunt
Papenses (nī fallor) ab oi vñtate alienū qz. vñ. dictū bar.
et doc. nō pñcedit qñ alius pñatus qz pñtendit cum muliere
de pñtate vel posterioritate instrumenti eēt in possessione
qz tñc ille pñferē pñ. si a sede aplica. de pñben. l. vñ. naz hoc
dictū est de directo pñ. d. l. j. de in. fi. lib. x. vñ vt. d. fuit dictū
in fisco est hoc spāle qz ē alio possidēte p ipso fisco pñsumat
data paritate tñp: et sic qz ipse pñferat nī possidens pñbet
pñtate p parte sua. Si ergo hoc dicimus in fisco parifor
miter est dicendū in dote cū vt. d. dictū fuit pñbus passibus
ambulāt: et respectu alioz aliqñ dos est magis pñlegiata
vt. d. dictum fuit: et expñse hoc dictū et deductū fuit pñcedere
quo ad terminos. d. l. j. nec. c. si a sede. facit ad pñpositū qz
in casu illius. c. est vñ qz aplica impator pñ possessorē non
hñ pñlegiū: hñ nō sequit ergo gnāl qz qñ pñlegiatus nō
hñ suū pñlegiū aduersus possessorē: pñ in. d. l. j. sic ergo in
pñposito. Nec ob. ē alia qñ istī adducūt ad comprobationē
eoz supius dicti qz nō loquunt in pñlegiato siue pñlegia
tis respectu pñsumptiōis pñtatis tñp: vt ipñ vel ipñs pñ
6 raf possessor. Et hoc bñ tenendū est pñ limitatōe pñdictoz
b qz vbi in altero instō pñ dotez vel aliā cām in pñposito pñt
legiatam pñtnerē certum tñp et magis determinatū: puta
hora qz tñc illud pñferē tamqñ qđ certius pñcludēt pñbas
p no. p Bal. et alios in. d. l. de rebz. et p Saly. in. d. l. si de
bitoz. Tñam ē pñtatis hore vel minoris tñp facit instm
esse anterius et pñferendū: vt est glo. not. in. ver. dic. in. l. si ex
pluribus. q. hñ. de solo. et Bal. in. l. impator. de sta. ho. et p
aliquos ē hñ. Et hñ facile apparebit et qz hora nō sit expñ
sa vbi duo instrumēta apparebūt pñfecta manu eiusdem no
tarij in eadem charta siue pñtocollo: qz tñc illud qđ pñ
cedit in ordine scripture pñtius censetur factū: vt p Bal.

in ea. l. de rebz et per Bar. in pñma pñtōne. C. an. fi. hñ ē in
7 . l. j. q. pñtius. q. de vul. et pñt. Et ista faciunt ad mām. d. c. a
sede. et c. duobus. de rescrip. l. vñ. Et si in collatiōe ordinarj
de bñficio appareat hora nō pñferat hñs collatiōē a papa
de eodē bñficio eodem die sine hora sup quo instat hñ Se
nēses referentes. q. magnā de hoc fuisse in curia qđ reassu
mūt et Papenses dicatis vt hñ p eos: qz est vñtia et pulcra
8 mā. Et Mo. q. ex hoc ter. ibi: naz et. r. p. interest et c. qz nō
c sola publice vñtatis rō est vt mulieres sint dotate: hñ ē est
rō pñtate vñtatis ipsius mulieris: et hoc indicat hic ista
implicatiua naz et c. vt vult et glo. sup. d. verbo. et hñ p Bar.
indistin. post quartā op. et ē in. l. j. q. et pñndez in. l. si qz
p eo. q. de fideiul. in tertio mēbro siue casu: vbi put hic vult
d qz pñcipalr in dotibus est fauor pñtatis scđario publicus
9 Et Mo. q. ex eo verti dicit et vertitur fauor publicus in
dotibus cōseruadi: vt ipse mulieres possint se in mñmōio
collocare: et sic ad soboles pñreandas deueniat p quā ciui
tates replent liberis et legitimis hoibus ad qđ. l. hñ mō. i. fi.
j. de cōdi. et de. vñ. j. d. dicit legem qua disponitur legatū
relictū sub pñtatiōe interdictiōis nuptiaz pñsequi debere nō
impleta pñtatiōe esse adiunadā interpretatiōne: et sic exten
dendā cū sit. l. vñtia. r. p. cā pñreande sobolis ad qđ ē. l. j. q.
j. de pñt. cre. facit et in auē. de nup. in pñ. vñ qz mñmōiū
inducit in mortalitatē artificij et c. cū ex pñreatione ingiter
duret gñs humanum: ad hñ ē. l. j. q. et gnāl. j. de ven. in pos.
10 mñ. cū si. vñ qz. r. p. et nascimur et c. Et ex hoc qđ pñt ex
hoc ter. et alijs iuribus. alleg. qz vertit fauor publicus in
pñreatione liberorū: ad hoc vt ipñs ciuitas repleatur infer
tur qz statuta cōcedentia aliqd forensibus venientibus ad
habendum in ciuitate dicuntur fauorabilia ratione pu
blice vñtatis: et sic oia statuta ad hoc edita vt ciuitas abū
det hoibus dicuntur cōcernere et cōcernunt publicam vñ
litate qđ Bar. in. d. l. si quis p eo dicit pñcedere et esse ve
rum et pñcipalr. Et pñtrea vult talibus statutis nō pos
se renunciari et cum iuramento quā fauori publico et c. c.
si diligenti. de fo. compe. cum si. de quo ibi per ipsam: et hic
per Alexan. q. cum ipso transir. Et de talibus statutis cōce
dentibus aliquid forensibus venientibus ad habendum
vide ipsaz Bar. in. l. oēs populi. in quarta. q. j. q. pñcipa.
j. de in. et in. vñ ponit an possint reuocari vel tolli: et deter
minant qz non respectu eozum qui venerunt cum transue
runt in dñtum: qui contractus pro parte eozum qui vene
runt est perfectus et adimpletus. Et Glo. j. in pñt. querit
de qua dote ter. intelligatur et respondet qz de pñfecticia
et aduenticia: et ita doc. transueunt hac adhibita declaratio
ne: vt dicta verba intelligantur largo sumptovocabulo nō
solum stricte: ne secus dicendo solum conueniant dñi filie
famī. iuxta id qđ in simili habetur in. l. fi. in fi. ibi cū tñc et c.
C. de inoff. testa. Et sic intelligitur de dote pñfecticia vel
aduenticia. i. de dote etiam data per ipsam mulierē sui iu
ris vel per patrem ipsius mulieris emancipate que qz lar
go modo in pñfecticia vel aduenticia: vt. l. pñfecticia. q. p.
j. de inre do. vñ data a muliere libera vel de eius bonis
dicitur aduenticia: vel de dote data pro muliere per alium
vel constitutam etiam per ipsum virum datis terminis ba
bilibus iuxta not. in. l. si diuortio. et in. l. si ita stipulatus. q.
si tibi nupsero. de ver. obli. et in. l. si voluntate. C. de do. pro
mis. que dicitur aduenticia largo modo. Et sic in effectu di
cta verba debent dicto modo accipi vt comprehendant et
dote mulieris sui iuris: prout et filie famī. licet respectu filie
famī. alio modo dicatur dos pñfecticia et aduenticia: qz
dicitur prout alio in. d. l. fi. C. de inoff. testa. et in. l. cum opz
C. de ho. qz li. cū si. Alio aut modo dicitur respectu mulie
ris sui iuris. quia dicitur eo. modo quo. d. declarant. ad qđ
d. l. pñfecticia. q. p. j. de in. do. et. l. vnica. q. et vt plenius et c.
C. de rei vro. actio. et in auē. vt exac. do. instan. q. illud. et hñ
in effectu vult Bar. hic in pñma. q. vñ declarat hanc glo.
et Ange. et Imo. super ista glo. Et ultra quos not. et tene
menti hanc glo. ita declaratam quia ex ea habet qz eadez
verba ad plures personas relata diuerso modo intelligun
tur et accipiuntur ad quod ter. cum glo. in. l. j. de officio
Vincen. sup pñma pñtaz. B B iij

a C Maio. Et
dicto ar. q. dos
sit aliqñ magis
pñlegiata qñ fi
scus vt est i ter
minis hñtium
pñtem tacitam
hypotecā tñ
dñs mens i. d.
suo tractatu. d.
pñmo pñlegio.
ix. pñtis an. fi. q.
ad terminos. d. l.
j. C. de in. fi. an
hēat locū inde
te et tenens qz
sic facit dictam
rōnem quo ad
alios: nō at qñ
iter se pñcurrūt
dos et fiscus: i
mo qz tñc dos
nō pñferat alle.
no. l. l. assidua.
q. exceptis. sed
glo. hoc no. an
d. q. exceptis. et
est glo. magna
in pñ. que alle.
d. l. j. ad fi.
b C Possessor
Et an gnāl p
cedat. d. l. j. et fi
fisc⁹ agit pñ qñ
cōqz possessorē
et sic et hñtē cāz
onerofaz decla
ratū fuit. s. ad
ducēdo Saly.
i. d. l. si debitor.
et do. mēu in. d.
ix. parte dicti
sui tractatus.
c C Materia.
Et hoc pñuile
giū hñius pñe
sumpte pñtatis
an transeat
ad hñdes mu
lieris videbim⁹
j. post Bar. in
ver. causa.
d C Publicus
Quare aut res
pectu ipsarū
mulierū fauea
tur dotib⁹ satis
declarat ter. l. l.
assidua. C. qui
po. in py. ha. et
hic p Bar. i. d.
quarta. q. vñ et
in pñcedenti. q.
infert qz hñ ces
set hec rō pu
blice vñtatis
tñ cum rema
neat alie nīlo
minus dos hñ
et retinet sua p
ñlegia: de quo
ibi videbimus
hñ multi ponāt
hñ super ter. de
dictis. q. tactis
per Bar.

pcōsu. r lega. Nec ob. q. quotiens vñ determinabile rē.
 vt. l. iam hoc iure. f. de vul. r pu. cum si. nā id pcedit si parī
 ter determinare pōt: vt ibi etiā dictum r declaratum fuit.
C In scda parte glo. que incipit ibi: r ponunt hic tria rē.
 12 glo. diuidit tex. r bñ. **C** Glo. in v. cā vñū tñ facit q. de
 clarat siue exponit sex modis vñbz cā de quo in tex. r scda
 tertia r quarta ad idē rēdūt vt ēt dicit hic Bar. q. ista gl.
 in v. ēt pone exēplum rē. in si. oēs. n. dicte tres so. id sibi vo
 lunt: vt cā dotis hic accipiat r ponat p ipā dote qui Bar.
 quālibet expositionē gl. r ēt aliā d. d. f. r alia: By. r Ly.
 saluat diuersis respectibus deducēdo r declarando r di
 stinguēdo q. pñlegia dotis transeāt ad hīdes r que non.
 Et sic recte dotis cā hic exponit. i. actio put glo. pmo expo
 nit. Itē recte exponit p ipā dote: put volūt tres sequētes
 expositiones. Itē recte exponit p ipso pñu dotis put vult
 gñā expositionē. Itē recte exponit p iudicio r instātia dotis
 put vult vltima expositio glo. Itē recte exponit p muliere
 .i. mulier in actōe put expōit d. d. f. p quo facere vñ iste
 tex. in rōne r in rōne rōnis que pcernūt ipsam mulierē q.
 ipsa sit pñlegiata r respectu pñlegij mulieris in actione
 de dote loquat iste tex. r hoc cōprehendat sub dicto vbo cā
 Vel put exponit By. hic: r Ly. in. d. f. sed vt plenius. in
 si. i. actio de dote est pñlegiata fauore ipsi mulieris. r iō
 nō trāsīt ad hīdes quasi. l. in oibus cāis. la. ij. r. l. pñlegia
 f. de re. in. loquant vñ actio est pñlegiata non in intuitu
 pñone. r sic qñis pñlegiū nō dēt pñone sed actōi: si dāt fa
 uore pñone nō trāsīt ad hīdes put si dāt esset pñone fm
 By. r Ly. Prima. n. expositio glo. verificat fm Bar. re
 spectu pñlegij tacite hypothecē qd trāsīt ad quēcūq. vt
 ipse hic latius deducit. Scda tertia r quarta expō verificat
 cant respectu pñlegij qd hñt ipse res dotales ne possint
 alienari: nāz r hoc trāsīt ad hīdes q pōt ipsas res p. pñi
 bitionē. l. iulie. alienatas vendicare: nisi vir q alienauit sit
 heres ipsius mulieris: vt. l. fundū. d. de fun. do. r. l. cū vir. f.
 de vñca. fm Bar. sed. l. fundū. pbat idē si dos cedat lu
 cro mariti post mortē mulieris. r sic ēt si ēt q. p successio
 nem put ēt pbat. l. cū vir. Verificat ēt iste tres expōnes
 in casu huius. l. exemplificate put ipsam exēplificat Bar.
 vt in dubio fiat inreptatio p dote. istud. n. pñlegiū vatur
 doti: r sic trāsīt ad quēcūq. r sic cessat obiectio facta. de
 13 d. l. in oibus cāis. cū si. ita ēt vult Bar. hic. **C** Quinta expō
 verificat respectu pñlegij tacite stipsonis itē respectu pñi
 legij q sit bone fidei. ista. n. pcernunt pñus: q. in ipso pñu
 dotis subintelligit stiplo: r est pñus bone fidei: vt. d. l. i. in
 pñ. C. de rei vxo. actio. r. f. fuerat. in si. de actio. r ita q. re
 spectu dictorū pñlegiorū verificat qñta expō vult ēt Bar. hic.
 14 **C** Sexta expō verificat rōne pñlegij qd cōpetit doti r
 multis cāis fauorabilibus in qbus index dilatoēs pōt bre
 uiare iuxta cle. dispendiosam. de iudi. ibi vel eas tangenti
 bus rē. vt ēt hic vult Bar. q. rñ. obiectōi quā By. faciebat
 p hanc expōnē. Qui Bar. ēt declarat in quo vel qbus exem
 plo seu exēplis verificetur septima expō d. d. f. r in quo
 vel qbus expō By. r Ly. Dicens ad si. q. nō sine ministe
 rio. f. p. locus est p illud gñale verbū cā dotis rē. vt cō
 prehendere posset oia pñlegia quocūq. cōpetentia in cā
 ipsius dotis. Et rñ. rōni r rōni rōnis tex. que vñr repugna
 re huic gñali intelligentie huius verbi cā r cōprobare q.
 de pñlegio soli mulieri cōpetēte loquat vt deduxi supra
 referendo expōnē d. d. f. Bicit. n. Bar. rñdendo q. quō
 cūq. siue quacūq. rōne r cuiusq. cōpetat pñlegiū. In cā
 dotis interesse dñ ipsius mulieris: q. interest nñā hñe iurat
 r res pñlegiatae siue pñlegiata. Et cum ista saluatione
 Bar. quā aliq. inter quos dñs meus in. d. trat. in vlti. pte
 in. ij. col. hñt ipsam habuisse a Rayne. de forli. transeunt
 hic Bal. Ange. Imo. Pau. de ca. r reliqui doc. l. Pau.
 pungat p tertiā expōnē glo. q. hic nō tractat de pñlegijs
 mñmonijs: sed glo. in. d. expōne non vult hoc qd pñendit
 Pau. f. q. dos sit pñlegiata que dāt ob cām. i. pp mñmo
 niū: vt ēt declarat Bar. r supra dñm fuit. **E**t q. oēs iste ex
 positōes pcedant vult ēt Bal. in rubri. C. de pñi. do. qñis
 alio mō dicat exponi posse hoc verbū dotis cā rē. i. ius do

tis est pñlegiatū quā expōnez dicit pbari p rubricas. f. r
 15 C. de iu. do. **E**t ex oibus dictis Bar. hic hēs in effectu
 q. oia pñlegia dotis transeunt in hīdes pñter q. pñlegia
 anilationis siue plationis siue in actione pñsonali siue in hy
 pothecaria. Qd ponderant hic Senenses r Papienses
 p ipmet Bar. Inquātū loq. de pñlegio de quo in tex.
 q. instm dotis pñsumat prius scñ put ipse Bar. ponit ca
 sum: r supra dñm fuit. cuz. n. hoc sit pñlegiū platōis vt q.
 nō transeat ad alios vltra mulierē p dicta eiusdem Bar.
 hic dñ dicit de pñlegio plationis in pñsonali r reali saluan
 do expositionē d. d. f. r By. r Ly. Sed non aduerterūt
 pñdic. doc. q. diuersuz qd est dari pñlegiū plationis pñsto
 ēt de pñritate r posterioritate. r ita loq. l. dabimus. r. l.
 assiduis. cū alijs allegatis p Bar. ad hoc de pñlegio pla
 tionis. Et diuersuz qd est pñsumi pñritate tpis: sicut als ha
 bemus diuersuz qd esse dari titulū ex tpe vel pñsumi ex tpe
 titulū iam pñcessum prout allegat iuxta no. in. l. seruitutes.
 vlti. de ser. ti. gñali. r p Bar. r alios in. l. cū de in rem ver
 so. d. de vñu. r p doc. in. l. si certis annis. C. de pac. **P**reter
 rea cū instm siue pñct. dotis data pñtate tpis cū alio instm
 siue pñct. semel r incōtinenti q. fuit in rerum nā inceperit
 pñsumi prius siue anterius nō pñgruit dicere q. postea tales
 pñsumptiones amittat quēq. ex eo nitat. ar. l. pñe furioso. f.
 de his qui sunt sui vel alie. in. r. c. ad applicā. de regula. cuz.
 si. nō sic est in pñlegio platōis respectu actōis siue pñsona
 lis siue realis: q. talis platō. tñc orit qñ intentat. Et pñea
 inspicit: an sit mulier vel alia pñsona que talē actionē inten
 tat. r ad hoc no. p Bar. in. l. post dotē. in. vj. q. prin. f. e. ad
 hoc facit ēt q. pñlegiū de quo in. l. vnica. f. accedit. C. de
 rei vxo. actio. nō est dubiū q. trāsīt ad quēcūq. rō q. a pñ.
 dotis dare p exneū fingit mulierē stipulatā. r sic ius ques
 tum mulieri ergo trāsīt ad quēcūq. q. tractamus de iure
 quesito: vt i. hac rōne q. ad terminos. f. accedit. dñs meus
 in. d. suo trac. in. d. vlti. pte. q. ix. Ita ergo in pñposito cuz a
 pñ. fuerit pñsumptio pñritatis. r sic ius quesitū mulieri trā
 sit ad quēcūq. r ita i. ēt hic Bal. Nec. l. assiduis. pōderat
 ta p senenses in v. p oēs hñe mariti creditores: i. anterior
 ris sint tpis rē. que vñ pñbare de pñlegio anilationis dando
 ēt respectu creditorū pario tpis. r tñ pñlegiū de quo ibi
 disponit nō trāsire ad hīdes. Dicta ergo. l. vi. pri. ponde
 rata ēt nō facit p Bar. q. intendit impator pñlegiū respe
 ctu anteriorū respectu. n. creditorū hñitū hypothecā pario
 vel posterioris tpis nō erat opus dicto pñilegio ex quo
 tunc est anterior ipsa mulier vel verevbi de tpe apparet in
 viroq. instm r de anñiore in instm dotis vel pñsumptiue ex
 pñsumptiōe de qua in. l. nñā. r in. l. in ambiguis. r sic pñfer
 de iure cōi p regulā q. pñ. de reg. iur. li. vj. cū si. Et facit q.
 attenta pōderatōe pñdictorū videt q. ēt vbi dos hñet hy
 pothecā anñiore illa nō trāsiret ad hīdē qd esset absurdū
 Et pñea ex dicto v. l. anñiores nō est sumendū arg. qd ipsi
 assūmunt arg. eius qd dicimus de arg. a pñrio sensu in. l. cō
 pñtūla. C. de epis. r cle. r in. l. ij. C. de pñdi. inser. Standū
 ergo est cū dicto Bar. cū quo alij transeūt exceptis. d. pri.
 alle. q. in pñcto iuris de ipso dubitat. r tñ salva pace nihil
 penitus pñcludens adducunt. r opi. Bar. i. etia dñs meus
 in. d. suo trac. pñbus r qñibus. d. alle. in. j. no. in si. Et in
 d. vlti. pte ipse dñs me. plenissime igit. de pñlegijs do. an r
 que egrediant pñsonā mulieris: r que nō tangendo de pñi
 legio in pñlegiū p pñcordia multorū iurim que hincinde
 vrgere vñr in hac mā: an pñlegia dotis egrediant pñsonas
 mulieris que intra ipse alle. in pñinci. d. vlti. pñs. r ibi facit
 mentionē de oibus dictis Bar. hic: r ēt in. d. l. post dotē.
 d. vj. q. Et iter cetera pōderat. in. iij. col. d. pñs vñū qd bñ
 aduerte si pcedit q. Bar. pñdēdo de pñlegio respecū instā
 tie nō vult illud trāsire ad hīdes cū respectu ipsius hīdis
 dicat breuiari dilatiōes iuxta terminos. l. ij. f. de re in di. vj.
 attenta qualitate pñone rē. put dñ in. d. l. ij. sed hoc esset in
 quacūq. alia cā ergo rē. r est verū q. attenta mari. l. quā
 alle. Bar. in hunc effectuz quē dicit dñs meus vñr resolu
 dicta ipsius Bar. sed vñba sua expñse dicūt de tali pñlegio
 qd trāsīt in hīdem. Et rectius aduertendo est implicare
 quandem

quādam ppteratē et ppteratē dicere q hoc pūlegiū brenlan
daz dilationū trāseat in hīdez subdendo put subdit Bar.
fm qualitatē hīdia: vt. d. l. ij. ista. n. vlti. vba penitus repu
gnant q hoc sit p viā pūlegiū in psona hīdū. et hoc no. qz
nō declant doc. et tñ pura veritas vī q in vbiō Bar. incul
cat pūctas. et aliud vī sentire in. l. si pstante. in. vj. q. tertie
ptis in. l. q. ista abbreviatio dilationū sit fauore cāe iuxta
d. l. ij. et p pñs sentit q transeat ad hīdez indi. ¶ Illud tñ
qō ipse dicit hic q attēdat qualitas hīdia vī verissimū et
tenendū in effectu put dicit ēt ipse dñs meus q in psona
mulieris: et vbi ipsa agit ad dotē instantia sit sūmaria indi
stine. et sic nātr attenta qualitate psonē: vt in. d. l. ij. Et per
pñs in psona mulieris sit pūlegiū sed in psona hīdia nō.
sed attendant ea de qbus in. d. l. ij. Et p hoc facit: qz hoc
pūlegiū respiciens instantiā nō nascit a pñ. sed in intentiā
da ipsa actōe: et sic in actu deueniendi ad ipsam instantiā
et psequēdi cām nō mirū q nō transeat ad hīdem p ea que
dicta sunt supra saluando dñm Bar. in pūlegio psumpto
positatis ab obiectōibus senensū et papiensū. Et hoc bñ
pondera in oib⁹ pūlegijs dotis ad videndū an egrediant
psonaz mulieris: an cōperat a pñ. pñs ipsius dotis vel ex
16 post. ¶ Et pondera dicta Bar. in hoc pūlegio instantie
qz ex dictis suis hēs quo tpe finiat ipsa instantia iudiciū do
tis. nō. n. finit minori tpe q instantia aliaz cāz iuxta. l. ppe
randū. C. de iudi. ita sentit Bar. hic dñm rñ. ad. l. ij. sine fi. C.
vt. j. cer. tem. dicens q non finit triennio: ergo vī sentire q
sic qō exp̄sse dicit et tñ hic Imo. et Bal. in. d. l. j. C. de pñi.
do. l. j. aliqd pungat in pñiū tñ dicit q nō andet discedere ēt
in dote a regula. l. pperādū. et merito: qz illa. l. p dictionē
taxatiua tātmō et c. excipit quāsdā cās a regula. d. l. inter
quas exceptas nō est cā dotis quā si excipe voluisset nulla
erat difficultas exp̄mere. ar. l. vnice. §. finat. ad deficientia
. C. de ca. tol. et in. c. ad audientiā. de deci. Et p hec tollit qō
aliq hic ponderant tentātes tenere q imo instantia dotis
nō pereat trienio arguēdo de cā fiscali que excipit in. d. l.
pperādū. ad cām dotis cū paribus passibus ambulenti: vt
in. d. l. ij. C. de pñi. si. nam. d. dictio tñmō et c. tollit dictā ex
tensionē ad qō no. p Bar. in. d. l. si pstante. in. ix. q. pme pñs
j. eo. dñ alle. l. ij. C. de pa. q si. distrare. tōdiū. n. vī esse et est
q lites p̄tēnt: vt. d. cle. dispendiosam: et in hac rōne fun
dat se. d. l. pperādū. que ex hoc pz q nō pōt dici in exce
ptōe loq in casu fauorabili: et sic ad filēz extendendo iuxta
dicta Bar. in. d. l. j. q. l. j. n. sit fauor exceptuatoz rñ in se mā
nō est fauorabilis. Preterea pōt negari cām fiscali et dotis
esse filēm. Nā illud quod dos et fiscus pibus passibus et c.
pcedit iter se: qz vna cā nō hz pūlegiū p alia: vt. d. l. ij. aīa
aut diuersa hz pūlegia vna cā diuersa alia cā vt facile est
videre et repire. ¶ Illud aut q tentāte vt pxi. pōderant q
dos nō venit in gñali dispōne et c. iuxta no. per Saly. in. l.
fi. C. de iu. do. et sic nō veniat in dispōne gñali. l. pperādū.
nihil valet: qz id pcedit respectu pūdicandi inribus ipsius
dotis: aīa de iure cōi vel spālī cōpetētibus: sed in dotē hoc
de instantia q sit ppetua nō reperit ergo et c. imo potius re
perit pñiū: vt. l. ij. C. de do. pñi. ibi iure iudicioz et c. et ille
tex. facit: vt. d. l. pperādū. nō patiat extensionē ad cām do
17 tis. ¶ An autem l. j. causa dotis sit sūmaria siue in ea bre
uiens dilatiōes qō est diuersum: vt dicit hic Ange. et bñ qz
breuiari dilatiōes est vnus de modis qbus dñ cā sūmaria
pluribus. n. modis siue respectibus dñ cā sūmaria: vt hic p
Bal. sup ista glo. An ergo cū sit sūmaria isto respectu bre
uitandaz dilationū sit et sūmaria alijs respectibus vel non
vt sic dēant libell⁹: litis p̄tēstatio: et alia substātia iudiciū
de qbus p glo. et doc. in. l. i. platā. C. de sen. et interlo. om. iu.
intervenire. p Bar. in. d. l. si pstante. in. vj. q. tertie pñs pñ
cipalis. j. eo. et hic p Bal. Ange. Imo. Pau. de ca. Alexā.
Are. et alius tangentes qd circa dotis iudiciū disponat. d.
cle. dispendiosam. de iudi. et an possit agitari tpe feriato: si
cut cā alimentoz. et sic an pcedat ar. de alimentis ad dotē
put hic sentit Bar. qō no. ad infra dicēda in seq. gl. ad in
tellectū. l. fi. C. de do. pñi. Tagūt etiaz an de ea pñcipalr
cognoscere possit iudex ecclesiastic⁹ de quo aīa dñi in. c. de

prudētia. de do. inter vi. et vro. Tangit et Bal. et transi
Are. cū dictis Bal. an istātia dotis sit sūmaria respectu ple
narū probationū nō requiritur vel respectu appōnis nō in
terponende: et tenent q nō p. l. doce ancillaz. C. de rei ven.
vbi de pbatōibus q plene regrant p̄bē. et p. l. fi. C. de sen.
b que sine cer. quan. vbi illud de appōne pmissa probatur.
18 ¶ Inquātū aut Bar. pmo sup hac glo. pcludit de pūile
gio dotis tacite hypothecē q def actioni dotis et transeat
ad quēcūqz transi ipsa dos: et sūtr inferius de pūilegio ta
cite stipōnis: qz hoc est pūilegiū pñs ipsius dotis put
q sit bone fidei pcludit q transi ad quēcūqz ad quē trāsit
ipsa dos qō intellige ipsa actōe formata in psona mulieris
et sic vbi pūilegia p̄dicta cepunt in eius psona: vt declabit
j. in sequē. glo. dum ponit de tacita stipōne et hypotheca.
Trāseunt ergo talia pūilegia et ad p̄m in quē p̄solidat
actio mortua filia. et ita tñ ēt Bar. in. d. l. post dotē. in. vj. q.
reprobās By. q voluit pñiū mortua ipsa filia. ¶ Et ibi dat
doctrinā Bar. que est gñalis ad cognoscendū que pūile
gia dotis egrediant psonā ipsius mulieris: et que nō: nam
dicit quedā esse pūilegia in qbus p. l. vel hoīem sit executōi
a pñ. et sic sunt secura incōnienti q fuit dos deducta in re
rū nā. et ista trāseūt ad quēcūqz ad quē trāsit ipsa dos. Que
dam sunt pūilegia in qbus nō sit talis executio a pñ. et ista
nō transeunt ad quēcūqz. An aut transeant ad p̄m salē
vina filia ponit ibi Bar. et ibi dixi et declarauit et multa ex
ibi dictis pgruunt ad declarationē dictoz Bar. hic q ibi di
cit p dicta sua ibi glosari sua dicta hic qō vult dicere respe
ctu dicte doctrine ex qua dephendit rō qz aliqua ex pūile
gijs hic positis p Bar. transeunt ad alios et aliqua non. et
vide eūdez Bar. in. l. qz tale. j. eo. et ista doctrina approbat
p doc. mari. Bal. Saly. et Pau. i. d. l. j. C. de pñi. do. et fuit
origināl p̄sideratio p̄. vt refert ibi Bal. q et hic facit di
ctā p̄siderationē. Quā attēta dicas idē qō dñm ē in pūile
gio tacite hypothecē tacite stipōnis et bōe fidei. In pūile
gio p̄supte dōatōis vbi exē⁹ dotē dat p muliē absqz eo q
p se stipulet iuxta. §. accedit. l. vnice. C. de rei vro. ac. qō vt
supra rettulī ista rōne tñ dñs meus in. d. vlti. pte in. j. q. et
in nona. Qui ibi et declarat an vbi exprimit stiplo in insti
tutalibus pcedat q sit bōe fidei actio ex stipulatu vel ipsa
stiplo exp̄ssa put tacite que a lege subintelligit et determi
nat q sic quasi exp̄ssio eius qō tacite de necessitate inerat
nō inducat nonū qd sed et eiusdē nāe cū eo qō tacite inerat
ar. l. ij. de le. j. et l. nō recte. C. de fideius. cū si. Sūtr tagit an
tacita stiplo que ēt sub intelligit ex pte viri: vt. d. l. vnica.
in pñ. in. v. xigi. et ibi glo. an sit bone fidei qō examinabit
j. in. l. de diuisione. vbi glo. Bar. et doc. et p ipm dñm meū
in. d. suo trac. in. iij. pte. Vbi et tangit: an vbi p̄ sibi soli di
ctū reddi stipulat iudiciū ex stipulatu sit bone fidei qō etiā
reassūmit in. d. j. q. d. vlti. pte. ¶ Vbi et tagit an tunc beat
locus tacita hypotheca de qua tacita hypotheca qualiter
egrediat psona mulieris plene tangit in. ij. q. in. d. vlti. pte.
et ibi et in. ij. q. an trāseat in cessionariū de quo ēt p Bar.
in. d. vj. q. in. d. l. post dotē. vbi et de pūilegio. aīa nō trans
missibili in hīdez an trāseat in cessionariū mulieris de quo
19 ibi et dixi. ¶ Inquātū et Bar. loq de pūilegio p̄hibite
c alienatōis iuxta. §. et cū lex iulia. C. de rei vro. actio. et insti.
q. alie. l. j. vel nō. in pñ. q transeat ad hīdez intellige in ter
minis in qbus ipse loq vt heres put mulier possit aliena
ta pstante m̄rimonio vendicare: sed respectu alienationis
facte p ipz hīdez nō intelligas: qz sibi nō est interdīcta alie
natio: vt vult hic Bal. dicens hoc pcedere et in filiis: qz et
filios pōt alienare et repudiare dotē m̄nā alle. §. fi. in an. c.
vt imobi. aīa nup. do. vult alle. in. v. oibus et c. vbi dñ pūile
gia dotis oibus alijs p̄ter muliē nō dari: et sic nec et filijs
propter vniuersalem illam oibus intelligit ergo Bal. veri
ficari in hoc pūilegio interdīcte alienatōis et dñm et decla
tionem Bal. ad dicta Bar. approbat dñs meus in. d. vlti.
pte aīqz veniat ad qōnes vbi et pungit p Bar. Inquātū
vī sentire q oē pūilegiū qō dat respectu rerū dotaliū tran
seat ad quēcūqz ad quē transi dos: nam ex hoc vī inferri
q pūilegiū de quo in. l. in rebus. C. de iu. do. q dñiū rerū

a C Er repire.
Et fauēt oēs.
d. in. j. no. cum
allegauit. l. fa
tio. C. i q cen.
pig. ta. p̄ra. ad
hoc etiam no.
per gl. magnā
in. l. afficmā.
C. q. po. in pig.
habe. et de hoc
vide per dñm
meū in nona
pie sui tractat⁹
tus. xiiij. p̄mi
legio. vbi dicit
cōter tenenqz
instantiā dotis
finiatur trien
nio i foro ciuī
li secus i eccle
siastic⁹. c. pen.
de iudi.

b C Probat.
Et de p̄dictis
vide dñm meū
in. d. x. parte.
sui tractat⁹ vbi
in. v. pūilegio
an i iudicio do
tis requiratur
solennia iudi
ciorum.

c C Dicit. Et
an vbi p̄ paci
fuitur dotē sibi
restitu locum
habeat q sub
intelligatur ta
cita stipulatio
vel debeat sibi
reddi ex pacto
nudoficut tali
pacto ipsados
constituitur vi
de dicta. j. pr.
glo. cir. p̄mā
pūilegiū qō
ipsa gl. ponit.
Et an respectu
exnei vbi paci
fuitur vel stipu
latur dotē sibi
reddi iudiciū
dotis sit bone
fidei: vide per
dñm meū in
d. iij. parte sui
tractatus. et vi
debim⁹. j. l.
proxi. vbi glo.
in. v. nec cogi
tur et c.

dotaliū retransferat ipso iure so. ma. in mulierē piformiter
retransferat in eius hīdem cuius tñ pñū tenuit Bar. in. l.
nensennius. §. fundū. §. de re iudi. vbi vide dicta et per ipm
dñm meū in. v. q. d. vlti. pñs. et in seq. q. tangit de alio pñi-
legio de quo in. d. l. in rebus. et respectu retranslatōis dñj
qñ nō fiat in hīdis mulieris facit: qñ nō est pñilegiū dotis
in quo a pñ. fiat executio: et sic dñm Bar. hic dñ intelligi hñ
dicta sua in. d. l. post dotez. put ipse ibi vult vt supra rettuli
qñbus ita intellectis: nō ob. obiectio. l. in rebus. l. 3. et posset
dici qñ ibi nō dñt pñilegiū doti pñcipalr: sed mulieri pño
20 tem. ¶ Et an si pñilegiū dicte. l. in rebus. nō trāsīt ad here-
des exneos saltez transeat ad filios. vide dicta in. d. §. fun-
dum. vbi dñs Alex. et sic p glo. in. l. i. C. de pñi. do. ¶ In
quātū aut Bar. tangit de pñilegio aīlatōis in hypothe-
ca qñ transit ad suū hīdez et c. loqñ in pñe: qñ mulier nō hñ
suū cum non hēat in ptate descendentes. §. semine in fñ. de
adop. voluit ergo intelligere de filijs qñ an sit verū et si sint
ex alio mñmonio: vide dicta cir. d. vj. q. Bar. in. d. l. post
dotez: et ibi plene de. q. an transeat ad pñem agentē viuente
vel mortua filia de quo remissine hic tangit ipse Bar. Et
illō pñilegiū pñibitū alienatōis rerū dotaliū an locū hēat
et immobilibus: vide dicta in sequenti gl. dñ ponit pñilegia
scōi tñs. Et nō istā gl. dñ pñiderat in pñm. cām causantē et
cām causatā: nam ipsam inducit ad vñā. q. hic Bal. quam
examinat dñs Alex. et fuit vt referunt qñ disputata p quē-
daz dñs Abachagnanū. ¶ Glo. sup. v. semp. in pñ. declarat
tex. subinde pñit cuiuscūqz tñs pñilegia que dñt ipsi do-
cti sine cāe ipsius dotis. Et quātū est respectu pñi pñilegiū
p glo. positi respectu pñi tñs aī mñmonij qñ dos nudo
pacto pñstinaf iuxta. l. ad exactionē. C. de do. pñm. appro-
bat et saluat p Bar. et doc. attento tñe aī. d. l. vnica. C. de
rei vxo. actio. put et vult glo. in. d. l. ad exactionē. et vide et
hoc pñm pñilegiū saluatū p Bar. ab alijs obiectiōibus: et
de ipso vide dñs meū in. d. suo trac. in. vj. pte. vbi pro pñ po-
nit hoc pñilegiū. put et gl. hic: et et vlt. pte. in. j. et. q. Et
declat an hēat locū respectu pñis paciscentis dotē sibi re-
stitui: et an tunc subintelligatur tacita stiplo. et determinat
qñ nō p. l. aīa. C. de in. do. et. l. quotiens. §. e. et vtrōqz hñ
et nō. et qñ respectu viri tangit Bar. hic et Imo. et Alex. et
ea. gl. dñ ponit de hoc pñilegio tacite stiplo. Quid aut
in exneis vide dicta. §. eo. dñ tractatur de tacita stiplo. in
ipso. n. nō intelligit tacita stiplo: sed pactuz opatur: vt. d. l.
aīa. et. l. vnica. §. accedit. C. de rei vxo. actio. et pñm meū
in. ij. pñile. vj. pñs. et tñ secus est in pñe vt est dictum. Et an
olim vel hodie possit vel posset agi ad dotez expollicitatōe
vide pñm meū in. d. pñile. vj. pñs. et p Ly. in. m. C. de do.
pñm. post Ja. de ra. et ibi Saly. et Bal. et in dictis locis re-
peries: an vbi p pollicitationē sit pñmissio intelligat hodie
21 tacita stiplo. ¶ Respectu alterius pñilegiū qñ dos intelli-
gat in dubio pñmissa de bonis pñis iuxta. l. fi. C. de do. pro-
mis. sñr approbat p Bar. et doc. Bidentes plus qñ et si pñ
expñse dicat dotare filiā de bonis filie tñ intelligit dotasse de
suis ex quo est suū officium: vt. d. l. fi. nisi sit inops pñr: vt ibi
vñ nisi filia pñsentiat: vt. l. pñfecticia. §. fi. sine pe. §. d. in. do. Et
pñcedit hoc in filia in ptate: et et in emancipata: vt. d. l. fi. et
d. l. pñfecticia. §. pe. seu fi. pñcedit et qñ pñ administrat et ge-
rat negocia ipsius filie qñqd aliud velint Bar. et Ange. in
l. nensennius. §. de neg. ge. quē doc. improbant hic. et per
d. l. fi. et p alia iura rñdentes ad l. nensennius. qñ loquit in
exneis. Et ita et tñ dñs meus et hic. et in. d. vj. pte. in. ij. pñi.
l. 3. nō faciat mentionē de Bar. et Ange. qñ tenent pñiū in. d.
l. nensennius. put etiā de ipsa mentionē nō facit Iñe. de
ancha. ita simplr tenēs in pñ. cccj. incip. posset pbabilr du-
bitari et c. in. j. col. post mediū. Aliquo tñ casu senenses hic
conant saluare dñm Bar. in. d. l. nensennius. non tñ totafr
firmant. et p Bar. est tex. in. d. l. pñfecticia. d. §. fi. facit et hñ
Are. qñ cū. l. fi. loquat in filia in ptate hñte aduētia quo-
rū cū pñ sit legitimus administrator: vt. l. j. C. de bo. mater.
ergo illa. l. loqñ et in pñe administratore. Et multa dicunt
hic. doc. ad intelligētiā illius. l. fi. que sunt quotidiana. Et
multū discuti p senenses repetentes hanc. l. An illa. pñe

dat in casu certo vbi. s. pñ expñse dicit se dare dotē de bonis
filie. l. 3. n. aliq teneant qñ sic vt supra rettuli inter quas etiā
Alex. et Are. ita tenēt nisi filia pñsentiat vel nisi pñ sit inops
tñ isti dubitant deducentes ex pluribus qñ pñm officij nō
sit dotare filias vbi ipse sñt diuites. Et ex decisione dicte du-
bitatōis resultant multe nō. decisiones et plurium qñonum
que quotidie in facto occurrūt et potissime decisio qñonis
tacte pñm meū in. d. ij. pñi. dotis in qua refert fuisse cō-
sultū pñm Joā. de monte spello apud pistoriū: et pñm
subscriptū. vj. qd si pñ pñmittens vel dāns dotē pñ filia dicat
se pñmittere vel dare tam de bonis suis qñ et de bonis filie
vel dicat se dare tāta dotē cōputato in ea oī eo qñ deberet
ipsi filie tam de bonis mñnis qñ pñnis. An oīno et in totū
de bonis pñnis debeaf dos et bona mñna pñ filia nihilomī-
nna peti possint et determinat dicti doc. nñi qñ sic p. d. l. fi.
C. de do. pñm. que vñ iprobare in cautela: (vt ita loquar)
pñis ita dotē pñmittētis. vbi. n. viderit filia bona hñe et vñt
tradē nuptiū cū dote et pñstituta ex bōis ipsi filie mod⁹ ibi
tradit qñ pñ dñm dotē quā dare vult iuxta facultates suas
pñmittat et respectu bonoz que hñ ipsa filia pñsentiat ipsi fi-
lie: vt ipsa talia bona et pñ dote pñmittat sine det aut trad-
22 dat. ¶ Sed pro veriori. d. l. fi. C. de do. pñm. et mñe intelli-
gentia et resōne pone plures casus qñ in hac mñ pñsiderat
pñm. ¶ Primus vbi pñ pñ filia in ptate vel emancipata do-
tē simplr pñmittit: et isto casu dic qñ censet pñmisse de pño
qñnis filia hēat bona aduenticia: et iste est casus clarus in
d. l. fi. Primo loco positis et decisus pñ impatore in quo et
loqñ glo. nña hic: qñ in tñ pñcedit vt pñ qñ vt supra pñmisit nō
possit: postea aliquo modo talē pñmissionē imutare: et ipsi
filie cir. hoc aliquomō pñiudicare vt est elegās decisio An-
ge. de qua meminit et hic Are. in pñ. ccix. incip. Iñe. de sa-
cīnis Bannensis et c. vult ergo qñ pñmissione vt supra facta
nō pñiudicat filie quātūcūqz in solone et pñstatōe dotis et ge-
tatōe de receptio dicat et exprimat dotē pñmissam fuisse de
bonis mñnis ipsius filie. dñ. n. hoc pñstare tñe pñmissionis fm
23 ipm Ange. qñ vltimū qñr pñcedat. §. declabit. ¶ Secūdo ca-
sus sñr clarius. et i. d. l. fi. Secūdo loco pñpositus et decisus est
qñ pñ pñ filia qualitatis vt supra. pñmisit dotē tam de suis
qñ mñnis: et alijs bonis ipsius filie: nam si pñ est idoneus fa-
cultatibus ad dotez pñmissam soluendo censet et isto casu
pñmisse de suo quasi adiectio mñnoz et alioz bonoz ipsi
filie sit facta in subsidiū. vt. d. l. fi. ad fi. Et isto casu locū hñe
24 pñt et declatio Ange. in pñ. alle. cōsi. ¶ Tertius casus
pariformiter clare et apte decisus in illa. l. fi. ad fi. est qñ pñ
fm vires suaz facultatū dotē pñmisit et pñsensit filie in totū
vel pñ pte volēte dare in dote bona sua: et sic aggregare do-
ti pñm pñmisit. Et ad effugiendū oē dubiū semp iste mo-
dus est obseruandus qñ pñ intendit et de bonis filie dotez
25 cōstitui. ¶ Quartus casus ē qñ pñ expñse dicit se dotare
sine dotē pñmittere pñ filia de bonis ipsius filie ipsa filia cō-
sentiente qñ casus sñr est clarus: qñ de pño. tunc pñ nō tenet
vigore dicte pñmissionis dotez pñstare. vt. d. l. pñfecticia. d. §.
26 pe. sine fi. et hic pñ doc. maxi. Are. et dñm Alex. ¶ Quintus
casus est casus vbi pñ qñ penitus est inops pñmisit dotē pñ filia tā
de suis qñ de filie rebus et sñr iste casus decidit in. d. l. fi. qñ
de rebus ipsius filie pñ tunc censet dotē pñmisse: vt pñ in v.
vbi aut et c. ibi tunc si qñ inopia penitus tentus est et c. et
hoc dicit et doc. hic inter quos. §. pñ. casu allegauit Alex.
27 vj. et Are. ¶ Sextus casus qñ pñ certā quātitatez: puta
centū vel mille pñmittit pñ dote filie cōputato in ea oī eo qñ
debet ipsi filie tam de bonis mñnis qñ pñnis. Et tñc est idē
dñm qñ dñm est supra in scōo casu: qñ si facultates pñis sñt
sufficientes ad talē dotē pñ soluendā de ipsa censet facta
pñmissio saluis remanentibus rebus vel debitis ipsius filie
ita dicunt nñi pñfiri supra relati qñ ita pñsulerūt pñ eandem
l. fi. nam pñsiderauerūt pñfati doc. nō dari rōne diuersitatis
inter hunc casum: et illū de quo in. d. l. fi. qñ. s. pñ pñmisit taz
de suis qñ de rebus sine debitis filie. satis. n. dicta verba so-
nant qñ res sine debitis filie in dotē cōputari deant. ¶ Rete-
rea in vtrōqz dictoz casuum: nō apparet re vera quantū
de pñijs et quātū de filie bonis vel rebus dare velit pñ in
dotem quam

dotē quā rōnē ponit imparator in. d. l. fi. ad fi. ad cōproban-
dū decisionē factā qñ pñ tam de suis qñ filie rebus pñmittit.
Et si dixeris inio hic apparet: qñ cū pñ dixerit cōputato oī
eo rē. constat qñ de suo id tñ voluit pñmittere qñ exigebat
quātitas pñmissa pñ dote cōputatis pñ in eis debitis rē
bus filie. Rñ. qñ hoc nō apparet a pñ. sed demū facto cō-
puto bonorū qñ vñ. d. l. ponderare. nam ē qñ sit pñmissio
tam de rebus pñmissis pñ filie: posset dici qñ pñstat quātū
de suis rē quātū de rebus filie pñ pñmittere voluerit quasi
equalit: rē sic pñ dimidia de vñs qñ dicit bonis arg. l. reos.
s. cū in tabulis. s. de vñs. reos. cū si. rē tñ. d. l. fi. cū clare rē
re hoc nō fuerit expñssum quātū de pñpo rē quātū de filie re-
bus pñmitteret pñ dote interpretat dicit pñmissionē factā de
pñpo pñ ipm pñrem. Ita ergo in hō pñposito casu est vñm acce-
dente maxi. qñ in ipso posset esse qñ pñ de suo nihil pñmitte-
ret siue pñmississet: si pñius cōputatio fieret de bonis rē reb?
rē debitis ipsius filie. Accedente quoqñ qñ cū demū fuerit cō-
putato in ea oī eo qñ filia hñe dñz rē de bonis mñnis qñ pñ-
nis. nō seqñ qñ pñius mñnoz rē alioz bonoz ipsius filie cō-
putatio fieri deat qñ eius qñ hñe dñz de pñnia. pariter. n. ex-
pñmīf de dicta faciēda cōputatōe: sed quātū sit debitū fi-
lie in bonis pñnis vinente pñe nō pōt fieri cōputatio tñ cūz
lia sit quota bonorū fm quātitatē que reperit tpe mortis
pñis cū añ ipsa lia regulr nō sit debita. l. j. s. si impubere. s.
de colla. bonorū. vbi Bar. r. l. si. s. de lib. agno. ergo in isto
casu maior resultat dubietas rē pplexitas eo respectu quā-
tū de suis rē quātū de rebus rē debitis filie pñ pñ dote filie
pñmittere voluerit qñ in casu. d. l. fi. pñ pñis ita in isto casu: rē
adhuc multo magis est dñz put siue qñ in casu. d. l. fi. qñ rō
ne effusi rē incerti sermonis respectu de quo. s. pñ. de pñja
bonis pñis censeat scā pñmissio pñ dote filie. Et ex his opti-
me saluat rē pñcedit dñsio supradictorū nñoz modernorū de
quā dubitarūt dicti senenses repetentes hanc. l. pñsiderātes
qñ pñ vñ voluisse oīa bona mñna venire in dotē. rē sic pñ resi-
duo sua: put supra etiā ego obijciendo dicebā rñdendo tñ
clare rē multiplicr tali pñsiderationi in qua ē dicti repetētes
nō pñsunt. sed dicentes qñ rō. d. l. fi. facit pñ dicta decisione
nñoz doc. cogitandū tandem relinquant. Sed in intrepide
teneas supradictā decisione nō attento ē qñ de ipsa dubi-
tent alij senenses nō repetentes hanc. l. rē ēt papienses. ipsi
. n. de dicta decisione dubitant quasi simus in casu certo nō
in casu dubio in quo loqñ illa. l. fi. vñ. n. pñ ex his que supra
adduxi declando hunc casum: imo in ipso sumus in dubio
rē in incerto magis adhuc qñ in casu. d. l. fi. rē sic salua pace
dicti doc. insurgētes pñ nños satis equocarūt volēdo qñ hoc
casu sumus in certo rē in claro. rē illud qñ tñ dñs mens in hō
casu in. d. l. suo trac. illud ēt tñ hic. Qñ glo. sup quarto spālī
qñ ponit resultans in. d. l. fi. Et dicit apud rudertum se ita
28 pñsultū vidisse. tñ Septimus est casus qñ pñ expñsse rē cla-
re pñmittit dotē de bonis siue rebus filie vel tantū de rebus
filie rē tñ de suis: puta dimidiā de pñmissis rē dimidiā de
rebus filie quo casu intellexistis qñ teneant Alex. rē Are.
qñ tenent qñ nihilominus dos debeat de solis bonis pñnis
rōne necessitatis siue pñni officij qñ est in dotandis ipñis si
liabus qñ ponderat in. d. l. fi. quā ēt hoc casu dicta rōne lo-
cū hñe volūt qñ ēt satis est de intentōe dñi mei hic dñz vñt
qñ ēt filia diuītē pñ teneat dotare. rē sic in hoc magis sit pñ-
uilegiata dos qñ alimenta. vñ cū ponderet ēt filia exñte di-
uītē necessitatē dotandē: est intentōis qñ qñqd dicat siue ex-
pñmat pñ dotans filiaz nihilominus dos debeat de bonis
pñmissis ipsius pñis Bal. autē in. d. l. fi. in hoc puncto loqñ. s.
dētes attñ indiscursu sepi⁹ ex ei⁹ vñbis dephēdi vñ eius intē-
rio qñ data certitudine dos debeat. put pñ expñssit. nō autēz
de bonis pñmissis ipsius pñis: vt pñ impositiōe casus in illa. l.
fi. dñ in fi. dicte positiōis sic dicit: ergo si pñ interpretatōni le-
gis nō vñt subiacere loquā apte rē discrete vt dicat quā-
tū de bonis suis rē quātū de bonis filie dare intendit nedū
effuso sermone. i. indiscretō vñt incidat in piculū oblonis
rē. Item ipse Bal. in vñti. col. in. d. l. fi. in vñ. pone pñ pñmisit
pñ dote filie rē. rē in vñ. sed pone qñ pñ pñmisit mille noīe do-
tis. rē apparet qñ nō aio liberali: qñ filia pñseruauit cū indē-

nem rē. rē in vñ. seq. Et hec vera sunt in dote pñmissa simplr
sed si expñssus est ex cuius pñmonio: tñc statim expñssus rē.
in istis ergo vñ. Bal. est intentōis de qua pñ. dixi. Sed in
j. col. in vñ. Et nō. hic expñssum rē. vñ esse alterius intentōis
dñ no. ex illo tex. qñ l. filia sit diues de pñpo pñmonio pñ tñ
teneat ipsam dotare de suo ipsius pñis ad qñ ēt alle. L. obli-
gamur. s. lege. s. de actio. rē obli. hoc. n. repugnare vñ qñ flā
dum sit expñssioni pñis. Ange. in. d. pñ. ccix. in pñ. vult qñ
d. l. fi. loquā in casu dubij. rē qñ ex eo qñ pñnuz offm: als est
dotare filia pñsumat pñrem in dubio pñmittere de suo ēt qñ si
lia sit diues. rē hoc mō intelligit. l. fi. tñ Si autē declauit tpe
pñmissionis de cuius bonis dotabat: tunc stabimus certos:
qñ pñtus ex pñuentōe legē accepit. l. j. s. si pñuenit. s. de posi. rē
lex apposita in pñctu dotis est obseruanda. C. de pac. pñuen.
. l. legē. ita dicit Ange. cuius verba: rē intētio sunt clara qñ
d. l. fi. loquā in casu dubij qñuis hic Are. cauillari velit ver-
ba Ange. in. d. pñ. qñ loquā vbi filia pñsensit: qñ tunc statur
certo rē claro expñssio pñ pñrem de cuius bonis dos deat pñsta-
ri: sed in veritate Ange. hoc vult ēt citra pñsensum filie alle.
ē Are. Bal. in. l. fi. s. ipm aut. C. de bo. qñ li. vbi tñ Bal. nñ-
29 bil de hoc dicit in mea lec. tñ Et pura veritas ēt vñ qñ. l. fi.
loqñ in casu dubij vt ex eius plurimis verbis apparet. Et
pñmo ex vñ. simplr rē. Item ex vñ. videat rē. Item ex vñ. nihil
addendū putauerit sed simplr rē. Item ex vñ. ex sua libera-
litate. Item ex vñ. liberalitas itaqñ maneat rē. Item ex vñ.
hmōi liberalitates rē. Item ex vñ. intelligat rē. Item ex vñ.
nedū effuso sermone sese iactet rē. In casu ergo certo nul-
lo mō vñm est qñ si pñ expñsse pñmittit dotē de bonis filie vel
ptē de suis rē ptē de bonis filie qñ oīno debeat de bonis
pñis: nam vñtra hoc qñ. l. fi. non loqñ in his terminis repu-
gnant ēt regule iuris qñ nolūt qñ citra pñpam volūtātē qñ ex
pñctu obliget cū a pñ. pñtus sint volūtarij. l. sicut. C. de acti.
rē obli. cū si. Ex tali ergo pñmissione facta pñ dote de bonis
filie nō est vñm aliqñ mō qñ ipse pñ possit pñstringi dotē pñstare
de bonis pñmissis. An autē citra dictam pñmissionē cōstringi
possit ipse pñ ex dispōne iuris dictantis pñnū esse offm dor-
tare filiaz: vt. l. qñ liberos. s. de rñ. nup. rē in. d. l. fi. iste est vñ-
uersus casus in quo satis vñ stringere. d. l. fi. pñ pñrem qñ l. fi.
lia sit diues teneat ad ipsam dotandā tñ qñ nō expectat se
pñstringi: sed dotat ex se: tñc vñ vñti liberalitate. tñ Et ad hoc
tendit qñ dicit Areti. qñ debitor innūto creditore nō pōt se
liberare. l. pñ iuris. s. si filius. s. de pac. euz si. rē sic qñ pñ ēt qñ
clare loqñ rē pñstet nō pōt se ab onere dotādī liberare. nō
. n. dico qñ libere. si als in his terminis teneat: sed dico qñ
nō est obligatus vigore pñmissionis pñ ipm facit: sed remāet
oblo sua in terminis iuris cōis si est obligatus vel pōt cō-
stringi dotare filiaz que hñ. vñ se dotet in quo puncto satis
instant hic senenses repetentes. rē qñ teneat Bal. in. d. l. fi.
. s. relatū intellexistis. Quicqd autē teneat in. d. puncto. In
casu nño vñm rē pñcludendū est qñ ex pñmissione dotis de bo-
nis filie scā pñ pñrem ipse pñ nō poterit pñstringi ad pñstatio-
nem dotis de bonis pñmissis. rē sic qñ. l. fi. nō hñ locuz in his
terminis vñ si ex tali pñmissione pñ ipm ageret male siue nulli
30 ter ageret. tñ An autē tunc debebit de bonis filie put pñ pñ-
misit arbitroz qñ nō per. l. id qñ nñm. s. de reg. iu. cū si. vñ si
filia nō pñsensit nō poterit ille cui est facta pñmissio recurrere
ad bona filie in qbus vel de qbus sibi dos pñmissa fuit
pñ pñrem siue filia. Verū est qñ si pñ esset inopa tunc forte se-
cus esset vñm qñ valeret pñmissio dotis de bonis filie ad qñ
d. l. fi. rē ēt als no. pñ Bar. rē doc. in. l. iij. s. cato. s. de verbo.
obli. in. viij. oppo. añ si. dñz plura alle. qñ qñqñ aliud de bo-
nis siue rebus alterius pōt soluere siue dare aut pñstare. Ita
ē si pñ qñ pñmisit de suis rē filie rebus dotē nō posset attentio
suis facultatibus soluere totā dotē sed ptē: forte esset vñm
qñ pñ pñre dos esset soluenda de bonis ipsius filie si pñmissa
dos pñ pñrem esset pñgrua dos pñ ipsa filia: tāqñ pñ vt negocio-
ruz gestor ipsius filie vñt talem pñmissionē fecerit pñ. pñ.
dicta arguendo de toto ad ptē pñ. l. que de tota. s. de rei vñ.
cū si. tñ Et aduerte qñ pñsupponentes decisione huius sepi-
mi casus dependere ab illo arti. an pñ filia diuītē teneat do-
tare pñout sunt dicti senenses repetentes equocant. pñ. n. ex

predictis quicquid teneat in illo articulo tñ in casu isto dñm
est dotem nō esse pmissam de bonis pñs. et nō deberi nec
posse peti vigore talis pmissionis. In illo aut articulo qd
sit tenendū intellexistis opi. Bal. in. d. l. fi. et ita ē tñ ibi gl.
in v. intelligi. in fi. q. debeat dos p pñem lz subsint faculta-
tes ipsius filie: et q. non sit idem qd in alimentis qd tñ etiā
ibi Ange. improbat ex hoc Bar. in. d. l. fi. res que. C. cōia
dele. vbi arguit de alimentis ad dotē inferens ad. q. vbi
p ipm vbi ē Ange. in hoc iprobat Bar. Et in. d. l. fi. An-
ge. Rñ. ad illud deliberatitate qd dñ in. d. l. fi. naz respectu
filie i dotare dñ liberalitas cū in ea ipsa filia hēat cāz lucra-
tinā: vt. l. fi. j. in fi. j. de his que in fran. cre. et p Bar. in. l.
menius. §. duobus. dele. ij. in. ij. q. et ita ē tñ dñs meus hic
vt supra rettuli. Sed Bar. i. l. mulier. §. cū pponeret. post
Ja. de are. j. ad trebel. tñ pñu arguens de alimentis ad do-
tem quo arg. vtens ē in. d. l. auē. res que. vt pri. rettuli et ē
in. d. l. obligamur. §. lege. vt esse eiusdē itētiōis. et hāc opi.
sequuntur et pluribus cōprobāt dicti Senenses repetētes
allegātes Bar. in. d. §. cū pponeret. nō in alijs locis supra
per me adductis de quo dicto Ba. in. d. §. cū pponeret. sit
mentio in apostillis ad Bal. in. d. l. fi. Et tenendo hāc opi.
in h. arti. sine dubio magis de plano pcederet opio supra
firmata in hoc. vij. casu: lz et tenendo aliā ptez in hoc arti.
oīno dicta opio firmata in hoc casu pcedat: vt supra dedu-
ciūz et declarū extitit. ¶ Que aut opio sit firmanda in hoc
arti. vbi filia hz. vñ se dotet: an p teneat dotare incōtingē-
tia facti esset satis cogitādūz pp auctes: et rōnes hinc inde
vr gentes: et ē iura et p opione glo. Bal. Ange. et dñi mei
nō parū vrget. d. l. fi. in v. oīmō. lz dicti senenses conent rñ.
cui opioni adheret ē Alex. in. d. §. cū pponeret pterqz in
terminis. d. §. iuxta quos saluat. et intelligit dictum Jaco.
de are. et Bar. in dictis. n. terminis oīno dos puenit ex bo-
nis siue de bōis pñs. Et ex pñdictis satis apparere pōt ma-
gis cōem opi. esse in hoc arti. q. filia ēt diuine p teneat do-
tare que ēt ex eo hz rōne q. cū dos impūtet in līam. l. qm
nonella. C. de inoff. te. cū si. et no. in. l. in quartar. j. ad. l. fal.
pñ nō vñ granari nisi in asiriozitate ipio: qz dotē tenet da-
re in vita vbi līam nō tenet dare nisi post mortē regule:
vt supra dixi et hanc opi. tñ ē Alex. in glo. pcedenti dñ exa-
minat an cā dotis agitari possit rpe feriatō. Et ad illud qd
est supra tactū an arguat de alimentis ad dotē: vide etiāz
Bar. in. l. fi. de his q. vt indi. dñ ponit an dos put alimen-
ta filie spurie relinqui possint. ¶ Et nō. et tene menti supius
dicta ad intelligentiā. d. l. fi. qz sunt quotidiana et (ni fal-
lor) nō repies alibiūta declarata p doc. Et ad de ad declara-
tionē. d. l. fi. in qbus psonis locū hēat: qz ponit hic Bar. et
post ipm doc. ex quoz dictis dephendit q. de necessitate re-
neant ad dotandūz. Dubitat ergo pmo de pñe nāi tñ. An
quo Bar. pcludit nō hēe locū. d. l. fi. qz nō est eius officiu
ipsam filiā nālē dotare. vt. l. vxorē. §. pñ nālīs. dele. ij. vbi ca-
sus q. pñ nālīs tñ dotando filiā in dubio nō vñ hēe aiūz do-
nandi: sed cōpensandi cū eo qd filie dñ qd nō esset ipse re-
neret de necessitate ad ipsam filiā nālēz dotandā: qm in du-
bio censeret dotasse de suo: vt videmus in ipso pñe līmo et
nālī: vt in. d. l. fi. vbi lz pñ hēat et administrat bona filie in
oīno censet dotare de suo: vt. §. pri. fuit declarū dñz fuit di-
scussa intelligentia et mā. d. l. fi. et hanc opi. tñ glo. in. d. §. pñ
nālīs. et ibi ēt Bar. ¶ Et illū tex. alle. gl. in v. offm. i. d. l. fi. q.
exneus dotando mulierē in dubio nō vñ dotare de pprio
ipsius dotantis: sed ipsius mulieris vel pñs legitimi et nāl-
lis ipsius mulieris: vbi pñem hz ad qd ēt alia iura alle. gl.
que tñ loquunt in exneo administratore siue negociōz ge-
gore. vñ. d. §. pñ nālīs. magis stringit. Cui tñ tenendo opi.
Ja. de are. et Cy. Rñ. Bar. q. loquit in exneo siue pñe nālī
debitore ipsius mulieris. censet. n. dotē pmississe aio cōpen-
sandi. ibi. n. pñ nālīs tenebat ad fideicōmissum ipsi mulieri
rñder adhuc pluribus modis Bar. ad illū. §. pñ nālīs. pclu-
dēs q. exne⁹ dotē pmittēs p muliere cēset. pmittē de suo et
sic aio donādi vt. l. cū his. §. si mulier. §. d. pñ. ide. nisi sit ne-
gociōz gestor ipsi⁹ mulieris: vt. l. nēfenni⁹. et. l. cū poss. §. j.
all. p gl. i. d. l. fi. vel nisi sit debitor ipsi⁹ mulieris: qz tñc aio

¶ Possint.
Et vide b. Ale-
xan. et alios in
q. de patre na-
turali: an tene-
atur dotare fi-
liam in qua. q.
senēs aliqui
adhuc dicunt
ad intelligenti-
ā. d. l. fi. et illū
an pcedat. ar.
de alimentis ad
dotem Alexā.
etiāz tangit. §.
in glo. pceden-
ti in. q. an cau-
sa dotis possit
agitari tempo-
re feriatō. Et
an in filiā volē-
te ingredi mōa
herediz hēat lo-
cū. d. l. fi. et. d.
l. qui liberos.
de ri. nup. v. d.
Bal. in. d. l. fi.
et dñm meum
in. d. xvj. priui.
post pñ. in. vj.
pte tractatus.

¶ Expre-
dictis. Ex qui-
bus patet q.
non pcedit sic
simpliciter q.
pat. naturalis
nō censet dot-
tare de suo sed
de bōis filie in
dubio licet se-
nenses hic di-
cant q. cōiter
omnes ita te-
nēt. imo regu-
la est in pñum
purū alio ex-
neo. fallit in ca-
sibus de qbus
i. d. §. pater na-
turalis pñ di-
uerfos intelle-
ctus.

cōpensandi: vt. d. §. pñ nālīs. hz vñ modū intelligēdi. vel nisi
pmittat noie filie dotē vt dñ: vt i. d. §. hz aliū intellectū. Vel
nisi pmittat vel det p filia obligata ad dotē: qz tñc ex q. li-
berat ipsam vt gerere eius negociū: et sic tanqz eius nego-
ciōz gestor nō vñ pmittere de suo: sed de bonis ipsius filie
Et ita in quocūqz alio exneo vult Bar. q. cēseat in dubio
dotē pmittere de suo: et sic aio donādi ipsi mulieri exceptis
pñdictis casibus. Illud ergo qd dñc hic Bar. secus in pñe
nālī si intelligis: qz nō est eius offm dotare filiā nālēz simplr
intelligere potest: lz ex infra dicendis patebit q. hoc ēt re-
cipit declarationē. Si aut intelligis: secus respectu eius qd
disponit in. d. l. fi. q. pñ legitimus et nālīs in dubio intelli-
git dotare de pprio: secus in nālī tñ: intelligas fm distinc-
Bar. quā facit in alio exneo. In quo forte qz diceret q. vt
expeditū hodie q. videat dotasse de suo p. §. accedit. l. vñ-
ce. C. de rei vxor. actio. sed dic q. ille. §. loqz in casu clarō vbi
exne⁹ dotat de suo: sed dubiū illius. §. est respectu repetitō-
nis: vbi exneus nō est stipulatus sibi vel alteri reddi dotē:
qz psumit stiplo interposita p ipsam mulierē verū est q. in
fi. ille tex. in rōne quāz reddit q. videat velle exneus dāre
dotē: et sibi nō stipulans donare mulieri: facit aliquo mō
ad. d. q. et ita illū tex. in ar. ad. d. q. adducit Saly. in. d. l. fi.
in idiuūdo tñ casu nō facit: qz vt dixi loqz i. clarō: vbi ex-
neus dat dotē de suo: qd aut de qua supra sit i. dubio Cy.
tñ in. d. l. fi. simplr ad decisionē. d. q. alle. d. §. accedit. Sed
intelligendo Bar. hic velle q. offm pñs nālīs nō sit dota-
re filiā: nō aut (hoc supposito) ipm velle hoc tāgere: an in
dubio dotando psumat dotare de suo vel de bonis ipsius
filie pnt aīo ista. q. sit in alio quocūqz exneo: vt p. ex pñdi-
ctis. ¶ Et idēdū est ergo de veritate huius dicti qd vñ po-
nere et decidere: hic Bar. et in. l. si q. a liberis. §. vtrū. j.
de li. agno. Qd pñ nālīs nō teneat dotare filiā. Hāz idē
Bar. in. d. l. fi. de his qui. vt indi. et in. l. fi. si a socero. j.
de his que in frau. cre. et in. l. meuius. §. duobus. in. ij. q. in
fi. j. de le. ij. et in. d. ex cōplexu. C. de ince. nup. in filia etiāz
spuria vult q. sicut est alēda de eqtade canonica. c. cū hfer.
de eo q. duxit in ma. qz pol. p adul. ita ēt sibi dos sit pñda
pari ergo rōe et adhuc maior rōne idē vñ dñz in filia nālī
cūz ēt de iure cūili ipsa alenda sit. l. si q. a liberis. §. j. et. §.
item rescriptis. iuncta glo. j. de li. agno. et auct. lz C. de natu-
li. et incorpore. vñ sumit. et huic opioni inheret ēt Bal. in
l. mater. C. de in. do. hac adiecta declarōe si filia in legit-
ima nō hz. vñ se dotet in facultatibus vel ex honesto exerci-
tio: cū. n. de ista vote pñstituenda arguat ex eo qd disponit
in alimentis ad que pñ nō tenet vbi filius vel filia hz vnde
se alar: vt. d. l. si q. a liberis. §. sed si filius ergo et. et ad. §.
pñ nālīs. Rñ. Bal. q. loqz in filia nālī que hz vñ se dotet. et
ita transit hic Roma. et idem tñ hic dñs meus declarans
illud qd dñc Bal. de honesto exercitio qñ ex eo se filia in
līa dotare pōt: et idem tñ in suo trac. in. vi. pre. cir. xvj. pñ
legiū vbi dicit hoc seruandū ēt in terris impj tanqz dispō-
iuris canonici de pñstandis alimentis a qua arguit ad pre-
standā dotē iuxta mensurā alimentōz pcernit fauorē aiarū
ne ex defectu taliū crimina cōmittat: et sic ias canonicūz
dñ suari vbiqz iuxta nō. in. c. fi. de pñscrip. et in regula pos-
sessor. de reg. iu. in. vj. et in alijs locis satis notis. et ita dñc
videri velle Bal. et Ange. in. d. l. mater. qd dixisse potuit:
qz simplr dicunt vt supra nō distinguendo: an simus in ter-
ris ecclesie vel in terris impj. Et alia dicit ipse dñs meus
satis vtilia in pñposito in. d. xvj. priui. Ange. tñ in mea l. et
in. d. l. mater. nihil de hoc dicit: et hanc opi. q. pñ teneat fi-
liam illegitimāz dotare: sicut et quatenus tenet alere dicit
hic Arē. pp auctē Bar. et pp multā eqtatē quāz hz seruari
et teneri in practica lz in puncto iuris nō pñet pp multas
instantias que dñt inter alimenta et dotēz Imo. hic plus
vult q. imo pñ nālīs teneat ad dotandā filiā nālēz tñ: qz p-
rium nō reperit iure cantū: naz. §. pñ nālīs. pbat q. talis pñ
in dubio nō vñ pñmisit dotē p tali filia de bonis suis: sed
de bonis ipsius filie vbi ipsa hz. nō ergo dicit q. nō teneat
dotare. Ptererea ibi pñ fuit stipulat⁹ dotē sibi reddi. aīo
fm ipm in. d. §. duobus. posset dici idem qd dñ in pñe līo et
naturali

naturali in. d. l. fi. C. de do. pmis. et hoc vno modo intelligit
 §. p. nalis. ibi p. Bar. a. n. si. d. vel aliq. alia rō nō subest
 in pte nali dotante nō est verum qd nō videat vbi dotat in
 dubio dotare de suo. si. n. hoc dicimus in penitus exneo: vt
 supra fuit tactū multo magis est dōm in pte nali. et hac rō
 ne rñsione Jmo. hic ad. d. §. pater nalis. improbat hic dñs
 mens. et in. d. xvj. pñ. vñ tenēs opī. Bar. in. d. l. fi. De his
 qui. vt indi. et in alijs locis supra ad hoc alle. et Bar. et in
 d. l. mñ. vñ transire cū rñ. Bal. ad. d. §. p. nalis. qd vt dixi lo
 quit in filia que hz vñ se dotet. rñsione ē Jmo. ad. d. §. p.
 nalis. qd pber qd p nalis in dubio videat dotare de bonis
 filie nō qd nō teneat ipsaz dotare improbat hic ē dñs Alex.
 qz ibi ponderat qd si filia dotationē a pte factā rataz hēat
 nō pōt petere bona sua exñtia penes pñem. hoc aut non vñ
 ex alio pcederemsi qz pñ nō tenet dotare tales filiaz nālez
 in filia. n. legitima et nali non sit talis pñsideratio: vt. d. l. fi.
 et sic fm ipm Alexā. ibi pbat opio Bar. hic quā ipse dicit
 cōem et veriorē. Et aduertendū qd vt dixi Jmo. hic plus
 vult qd Bar. et alij in iuribus. §. alle. quatenus volunt pñez
 teneri ad dotē dandā filie illegitime. ipsi. n. volunt hoc filie
 iudinarie et correspectiue ad alimenta: et loco alimentoz
 qd etiā vult ipse Jmo. in. d. §. duobus. sup. d. iij. q. Bar. sed
 hic ipse Jmo. vñ simplr velle pñem nālem tñ teneri ad do
 tandū nō habito respectu et loco alimentoz: sequet ergo
 qd nō pñstabit iuxta quātitatē alimentoz: sed pñsideratio cir
 cūstantijs que alio incōgruitate dotiū pñsiderant iuxta. l. cū
 post. §. gener. §. de iu. do. et l. si filie. de le. iij. cū si. Item se
 quet qd mortua muliere dos nō redibit ad hñdes pñs put
 rediret si esset loco alimentoz: cū alimenta morte finiant
 vt. l. cū hñ. §. modus. §. de transac. per Bar. in. d. l. fi. de his
 qui. vt indi. qd ex hoc dat cautela: vt si pñ vult ire ad hñdes
 filij vel filie illegitime ipsi hñdibus tale datū p dotē vel ali
 mentis: relinquat post mortē filij vel filie qd tangunt et hic
 senenses repetentes. Alexā. et Are. hic tenent opī. Bar.
 Bal. et Ang. hic qd idist. pñ nō teneat filiā illegitimā dora
 re. et sic ē vbi nō hz vñ se dotet: et deducūt qd male arguat
 de pñstatiōe alimentoz ad pñstatiōē dotis: l. 3. Areti. pungat
 qd forte in filijs ex quo ipsi sunt magis debita alimēta qd
 alijs pcedat dicta argumentatio. tñ in pñcto iuris firmat
 hanc pñtē: vt supra ē dixi: et vt supra rettuli: Alex. dicit eaz
 esse cōem opī. et veriorē. Et seruandā etiā in terris ecclesie
 dando instantiaz inter alimenta qd de iure cano. debent et
 spurijs. d. c. cū hñet. et dotēs: et rōne quā ipse facit qd alimēta
 pñstant minutatim: et dos in magna quātitate i vna vel plu
 ribus vicibus ē rō Jmo. hic l. 3. Alex. nō referat quā Jmo.
 facit añqz veniat ad suā opī. ad improbadū qd nō recte ar
 guat de alimētis ad dotē. Et illd qd tenet hic Bal. et An
 ge. indi. qd pñ nō teneat dotare filiaz illegitimā tenent et
 in. d. l. fi. C. de do. pmis. et Ange. in. d. auē. res que. tenet et
 ipsaz Saly. in. d. l. f. vbi reddit rōne diuersitatis iter filiaz
 emācipatā et filiā illegitimā: de qua emācipata ē loqf. d. l.
 fi. l. 3. l. q. liberos. de ri. nup. loqf de exñte i piāte. et Articuli
 lns p certo est dubius. Et ista opio qd indi. pñ nō teneat
 ad dotādā filiaz in legitimā hz magnū rigorē: et alia opio
 hz ē magnā eqtatē. Et vltērius hz rōne qd filiabus est ad
 huc magis debita dos qd alimentis. pleriqz. n. tenent qd et
 filie lēte et nali quātūcūqz diuiti debeat dos p pñem vt dixi
 pri. dñ discūssū intellectū. d. l. fi. C. de do. pmis. et tñ secus est
 in alimentis. Et cū ista opī. transeunt hic senenses p qua
 satis pñfert. d. l. fi. qd a liberis. §. nō tñ. dñ ibi dñ qd nō tñ ali
 menta: sed et cetera onera liberorū pñ subire tenet vñde cū
 .d. l. vt supra dictū fuit loquat et in filijs nālibus. et qñ filia
 nālis nō hz vñ se dotet est onus: qz nō facile pōt se mñimo
 nio collocare: ergo hoc onus subibit et subire debet ipse
 pñ facit et p ista opī. qz cū sit fauorabilis doti vñ amplectē
 da p hunc tex. et l. in ambiguis. de iu. do. cū si. An aut do
 te data p pñem p filia illegitima vir pmoziente vxore lu
 cres pñe dicte dotis vigore statuti disponentis qd muliere
 pñcedente in mñimonio vir lucrez certā pñe dotis ponit dñs
 meus in. d. xvj. pñ. in. d. vj. pte sui tractatus et reassūunt
 hic senenses repetentes. et ad hoc vñ cōferre dñm Bal. in

auē. res que. C. cōla deleg. in §. qñqz. si ex forma statuti et c.
 34 C. Scdo dubitat p Bar. et doc. hic de au. an teneatur
 dotare neptē et dotādo an in dubio censeat dotare de suo
 et Bar. cū quo doc. transeunt tñ qd sic in auo pñno p. l. de
 dit dotē de col. bo. ad qd et. l. et iō. §. fi. et l. seq. §. de in rem
 verso. Et reprobat Bar. glo. que secus vñ voluisse in. d. l.
 fi. C. de do. pmis. put et ipsam improbat ibi Bar. quatenus
 intelligere voluerit de auo pñno: sed posset pcedere in mñi
 no put et dicit ibi Bar. et ita in multis libris repit expñsus
 in. d. glo. qd arbitror fuisse additū. Aduerte et qd ista dñia
 inter pñm et mñm auū pcedit respectu necessitatis dotan
 dis: sed nō respectu censendi et in auo mñno in dubio dotē
 pmissam de bonis pñrijs. et sic aio donādi cū et hoc dicat
 in exneo. vt supiori. q. tactum fuit: et in hoc glo. in. d. l. fi.
 que allegans. l. nensennius. §. de neg. ge. vñ sentire pñm ma
 le loqf: qz. l. nensennius. loqf in auia gerēte negocia neptis
 in qbus terminis et esset idem dñm in auo. Et istaz opī.
 qd auus pñnus teneat ad dotandū tenent doc. in. d. l. fi. vbi
 Saly. dicit vñdū dubitari an hoc pcedat si filius de cu
 ius filia dotanda agif sit diues: et satis inclināt qd nō qz. l.
 dedit dotē. pbat qd pñ tenet pñ filij. vñ illa. l. pbat qd for
 tius et pñus filius tenet non tñ decidit: qd dicit qd lis erat
 sub iudice Bal. tñ in auē. res que. C. cō. dele. ita p expñsum
 firmat vtens ar. §. pri. facto p. d. l. dedit dotē. Et qd auus
 teneat dotare vult et Bal. in. d. l. fi. in vñ. col. in §. sed po
 ne. qd vñus ex fratribus et c. vbi vult qd etiā nō imputez in pte
 ipsius filij tāqz es alienū auī p. l. pñ filie. fm vñā lēc. §. de evi
 ctio. et opionē qd si filius hz vñ dotet auus nō teneat dora
 re firmat hic Alex. post Ro. et et Are. hic et in pñ. suo. xvj.
 in. iij. dubio qd examinat in. d. pñ. et ita alij moderniores
 hic transeunt adducētes et pñliū An. de bu. in hac sniam
 Solus dñs Barbo. sozi. hic dubitat de hac decis. ea rō
 ne: qz si auus put pñ tenet dotare neptē et diuitē et valentē
 se dotare p. d. l. fi. C. que de do. pmis. loqf p verbū pñniē
 actū cōprehendere et vltēriores: vt ipse deducit. et p Bal.
 in. d. l. fi. i. pe. col. ad si. pari rōne ē dñm qd teneat et dotare
 neptē quā et pñ pōt dotare et submouet fūdamētū qd sit p
 cōi snia de alimētis p. l. nō quēadmodū. §. de li. agno. et ibi
 no. p Bar. post Ja. de are. qz nō pcedit. ar. de alimētis ad
 dotē: vt pñ terminis. d. l. fi. de quo supra dñm fuit in decla
 tione. d. l. f. Sed tu nō recedas aliquo modo a cōi: qz nō
 pcedit dicta pñtas rōnis quā dictus doc. facit vt si filia vel
 neptis diues pōt petere se dotari pñformiter neptis l. 3. pñe
 exñte diuite possit petere dotē ab auo. nam hoc scdo casu
 subest rō qd pñus petat a pñe tāqz ipse pñus teneat et auus
 scdo loco ipso pñe nō volente dotare: vt. d. l. dedit dotē. quā
 rōne ē in alimentis faciunt doc. in. d. l. nō quēadmodum.
 et iō ē dicta decisio de alimentis attenta saltē rōne ob quā
 sit dicta decisio. facit ad pñposiū et qd alio teneremus nō p
 cedere. ar. de alimentis ad dotē. Et dictā rōne pñtatis quā
 pñsiderat dictus doc. de dote que pñt peti p neptē l. 3. diuitē
 vt ita et possit peti ab auo l. 3. pater filie sit diues pñsiderat et
 Are. in. d. suo pñ. et tñ ipsam reicit pñstēns in. d. sua opī. in
 .d. iij. dubio. in fi. Et ad illud qd tangit Bal. in. d. l. fi. an
 dicta dos imputez in pñe pñis vide dicta in. l. in quartaz. §.
 35 ad. l. fal. C. Tercio querit Bar. an mñ teneat dotare filiā
 et remittit se ad. d. l. mñ. C. de iu. do. vbi tex. dicit qd nō nisi ex
 magna et pñabili cā vel lege spālī expñsa et c. quā exempli
 ficat glo. vt si mñ sit heretica et filia orthodoxa. vt. l. cogno
 uimus. C. de hereti. qd exemplū. Bal. ibi dicit pñguere ver
 bis tex. ibi vel lege spālī expñsa et c. vñ ad exemplificandū
 ē magnā et pñabile cām quā et cū ipse ille tex. ipse dicit vbi
 mñ esset diues et filia inops: qz tunc erit magna et pñabi
 lis cā qd mñ filiam dotare teneatur: et in dicto casu mater
 idem ius dñ esse alimentis et dotē qd improbat hic Ro. et
 pñ ex supius dictis hoc. ar. nō vñqz quāqz pcedere: l. 3. qd
 sit de hoc. ar. et de rōne facta p Bal. et alios in. d. l. mater.
 de alimentis ad dotē. tñ exemplū Bal. et doc. vñ optimū qd
 filia exñte inope et mñe diuite mñ teneat dotare. nō. n. faci
 le est videre maiore et pñabiliorē cām. vñ tanqz hēamus

et Potesta
 te. Cui adde
 ga emācipata
 est redacta ad
 instar filie i po
 testate. l. memi
 nimus. C. de le
 gi. here. ad qd
 etiaz. §. nullā
 vero. in auē. §.
 heredi. ab ite.
 et habet reme
 dia cōtra testa
 mentum pñis
 que nō habet
 illegitima: vt
 l. j. de bo. pos.
 contra tabu.

Et tangit.
Et vide Alex.
j. dum glo. po
nit privilegia
tertijs temporis
et ponit de pri
vilegio antela
tionis: nam su
per ea pre Ale
xan. post Ric.
de neapo. An
ge. etymo. 13 q.
extraneus non
habeat privile
gium tacite hy
potece nec pri
vilegium ante
lationis etiam
quod expresse sibi
dotē reddi sti
puletur. et ibi
etiam tenet quod
etiam non ha
beat privilegium
tacite stipulationis. Et
ymo. ponit et
s. proxi. glo.
Et an ipsa ge
neralis hypo
theca tollatur
per specialem
circa aliquam re
ab homine ex
pressas tangit
hic Bre. in vi.
colu. post dñm
suuz Lodo. de
ro. et no. quia
est q. q. t. d. na.

ex. in. d. l. mater. Ita exemplificatur stemus hunc decisionem
circa id et quod arguamus de alimentis ad dotē nisi ad cor
roborationē. et quasi ita sit expressum in. d. l. m. in dotē. put
a se reperit expressum in alimentis data inopia ipsius filie. et
idoneitate facultatū ipsius m. et hac op. 13 Saly. in. d.
l. m. Ubi saluat illud quod dicit ibi glo. de m. heretica ab
vna oblectōe Ly. intelligens de h. r. i. c. l. n. o. ortodoxa. tol
lerata tñ ab ecclesia: puta sarracena vel indea. in hac. n. ca
dit quod possit esse viues. a se aut h. r. i. c. l. m. i. m. i. m. e. q. p. n. a. l. o. i. b.
bonis: et ipsa et filij et ortodoxi. ut in auct. gazeros. que est
36 sup. d. l. cognouimus. et i. tali pcedit obiectio Ly. T. Quid
aut si filia sit infidelis dic quod tunc non solum p m. m. n. o. d. z. do
tari: imo nec p p. f. m. o. r. t. o. d. o. x. u. ita vult Saly. in. d. l. h. C.
de do. p. m. i. s. hoc vno mō intelligens glo. in v. offm. in pñ.
et sic ut exceptio de qua in. d. gl. nisi sit h. r. i. c. l. m. i. c. referat ad
pñ. glo. dñz alle. d. l. q. liberos. de r. i. n. u. p. et adde ad hoc gl.
no. in. l. si vero pater. s. de in rem verso. que hoc clare dicit
et sequitur Bal. in. d. auct. res que. C. cō. de le. ad fi. et Alex.
hic. et ad h. d. l. cognouimus. in v. ceteris liberis eoz et c.
Et vide Bar. in. d. auct. res que. q. vult post Ide. quod m. m. n. u.
offm. sit dotare filia qñ a se non pōt dotari: ut q. p. si in opa
et adducit sile de alimentis qd et si iprober ibi Ange. attñ
decisionē 13 p. d. l. m. q. fatet i potētiā facultatū p pte filie
et abūdantiā facultatū p pte m. s. i. s. esse p. b. a. b. i. l. e. cā. m. v. i. m.
teneat dotare filia: si tñ talis est ut p. g. n. a. t. i. p. s. a. z. m. i. m. o. n. i. o.
copulari. a se. n. t. z. q. sola inopia filie et dinitie m. s. i. s. nō fa
ciant ut subit p. b. a. b. i. l. i. s. cā. z. r. o. v. t. m. a. t. e. r. d. o. t. e. t. f. i. l. i. a. z. q. d. e. s. t.
satis p. b. a. b. i. l. e. d. e. c. i. s. i. o. n. e. m. e. i. u. s. q. d. t. e. n. e. n. t. d. o. c. q. f. i. l. i. a.
inopa p matrē dinitē deat dotari qd 13 dñs meus in. d. xvj.
pñ. de eo aut quod mater h. r. i. c. l. m. i. c. t. e. n. e. a. t. d. o. t. a. r. e. f. i. l. i. a. e. t. d. i. n. i. t. e.
v. i. d. u. b. i. t. a. r. e. q. z. h. o. c. i. u. r. e. c. a. n. t. u. nō r. e. p. i. t. z. r. e. g. u. l. a. e. s. t. i. n. p. r. i. u.
in. d. l. m. a. t. e. r. cū si. sed pōt dici quod satis hoc p. b. a. s. p. d. l. c. o. g. n. o. u. i. m. u. s. i. n. d. i. s. t. d. i. s. p. o. n. e. n. t. e. d. e. d. o. t. e. d. a. n. d. a. p. t. a. l. e. m. a. t. r. e.
h. r. i. c. l. m. i. c. A. l. e. x. e. t. h. i. c. q. u. i. s. p. d. i. c. t. a. d. e. c. i. s. i. o. n. e. q. l. m. a. t. e. r. n. o. n.
p. c. e. d. a. t. v. b. i. m. a. t. e. r. e. s. t. d. i. u. e. s. z. f. i. l. i. a. i. n. o. p. a. a. l. i. q. d. d. i. c. a. t. i. q. u. a.
tū illud dñ ad silitudinē alimētoz attñ residere v. i. t. a. n. d. e. m.
cū. d. d. e. c. i. s. i. o. n. e. p. u. t. a. l. i. q. c. o. i. t. e. r. h. i. c. z. i. n. d. a. u. c. r. e. s. q. u. e. z. i. n. l. a.
filia. in pñ. ad trebel. q. qd aliud teneat ibi Ange. stando
simpliciter in eo quod non pcedat. ar. de alimētoz ad dotē. et faciūt
37 dicta. s. d. p. a. n. a. t. u. m. T. Quarto querit Bar. an frater
teneat dotare sororē: et se remittit ad. l. cū plures. s. p. e. j. de
admi. tu. et l. nō ci. C. e. v. b. i. i. n. s. o. r. o. r. e. nō h. n. i. t. vñ se doret de
terminat quod deat dotari a frē ex eodē pte nato p quo Bar.
in. d. l. cū plures. d. s. p. e. alle. l. q. filiū. v. b. i. p. n. e. d. u. v. b. i. i. p. r. e.
standis alimentis ita determinat multo ergo magis hoc
pcedat in pñ. a. n. d. a. d. o. t. e. cū qñq. et pñ. t. e. s. t. d. o. s. l. z. n. o. n. pñ. t. e. n. t.
alimenta: ut in. d. l. h. C. de do. p. m. i. s. qñq. qñq. sit pñ. u. t.
p. z. e. r. s. u. p. e. r. i. n. a. a. d. d. u. c. t. i. s. Et ita cōiter in hoc de frē tenent
doc. hic. et in. d. l. h. C. de do. p. m. i. s. qñq. qñq. sit pñ. u. t.
noniste in. c. p. u. e. n. i. t. de arbi. v. b. i. dñs Abb sic. vult quod si est
frater clericus et de redditibus ecclesie possit talē dotatio
nem facere si aliūde nō hz vñ doret quod dicit pcedere et in
alia p. s. a. n. g. u. i. n. e. a. p. a. u. p. e. nō tñ dicit quod deat sed quod pōt: et sic
nō ob. si ad illud de alia cōsanguinea obijceret quod et vter
nam frater dotare nō tenet: ut. d. l. cū plures. s. p. e. T. P. d. o.
nū ē de alijs psonis hic et alijs locis. s. alle. doc. an teneat
ad dotandū vide p te ipm: et vide dñm meuz in. d. xvj. pñ.
in. d. vj. pte. dicti sui tractatus T. vbi ē reperies an pñ. i. t. e. r. u.
teneat dotare filia vbi semel dotauit de quo ē p Bal. in. d.
l. h. C. Et ad illud de frē adde si soror hz vñ se doret et frater
simpliciter pmittit dotē: an censeat pmittere de rebz sororis
vel pñ. i. s. Bar. in. d. l. n. e. n. s. e. m. i. s. s. de neg. ge. et Saly. in.
d. l. h. C. vbi plene tangit hunc arti. vide et Bal. in. d. l. n. e. n. s. e. m. i. s. s. z. P. d. e. a. n. c. h. a. i. n. d. pñ. e. c. c. j. T. Et p. e. f. f. u. g. i. e. n. d. i. s.
opionibus si vñq. dotē pmittis pro sorore que hēat bona
sua expmas quod de bōis suis pmittis dotē: et adhuc ad ma
sorē cantelā facias quod ipsa cōsentiat vel quod de hoc hēas ab
ipsa mandatū ut effugias id de quo p Bal. in. d. l. h. C. de
do. p. m. i. s. i. n. v. l. t. i. c. o. l. u. m. i. n. v. m. o. d. o. f. o. r. m. o. t. i. b. i. i. s. t. a. m. q. z. c.
38 T. P. d. o. s. e. q. n. d. o. g. l. o. ipsa subdit de tacita stipione et hy
potheca que sub intelligit in pñ. u. t. o. i. s. i. u. x. t. a. d. l. v. n. i. c. a. s. i.

13. et q. C. de res vxo. actio. et ita doc. transeūt pcludentes et
cū Bar. quod hoc pcedit quātūcūq. p. s. o. n. e. i. n. e. u. t. e. s. t. a. l. e. p. c. i. u. z.
sint mute vel aliqua ipsaz sit muta declando ut per ipsum
Bar. hic. Q. u. i. s. p. r. i. g. l. o. vult quia privilegia transeant ad
quēcūq. transit dos quod intellige vbi sunt deducta inesse in
p. s. o. n. a. m. u. l. i. e. r. i. s. v. e. l. a. l. t. e. r. i. u. s. i. n. q. u. o. s. i. b. i. l. o. c. u. v. e. n. d. i. c. a. n. t. d. i.
c. t. a. p. r. i. v. i. l. e. g. i. a. a. l. s. a. u. t. s. i. c. e. n. n. e. n. s. d. a. t. d. o. t. e. z. s. t. i. p. u. l. a. t. v. e. l. p. a. c. i.
s. c. i. t. s. i. b. i. e. a. m. r. e. d. d. i. i. u. x. t. a. l. a. u. i. a. C. de i. u. d. o. z. l. v. n. i. c. a. m. s. i.
a. c. c. e. d. i. t. C. de r. e. i. v. x. o. a. c. t. i. o. z. p. g. l. o. j. l. p. r. i. i. n. p. n. z. d. e. m. e. s. t.
a. l. i. q. d. s. i. n. p. r. i. n. g. l. o. nō hēbit tacita hypotheca: qz nō repit
i. u. r. e. e. x. p. r. e. s. s. u. m. n. u. l. l. i. b. i. n. i. n. d. l. v. n. i. c. a. h. o. c. e. x. p. r. e. m. i. s. s. i. t. i. t. a. v. o.
l. u. n. t. s. e. n. e. n. s. e. s. r. e. p. e. t. e. t. e. s. h. i. c. q. d. n. o. z. f. a. c. i. u. t. n. o. p. d. i. m. m. e. u.
i. n. d. s. u. o. t. r. a. c. i. v. l. p. r. e. i. n. j. z. i. j. q. v. b. i. v. a. l. t. q. d. e. t. p. a. t. e. r. q. s. t. i. p. u. l. a. t.
d. o. t. e. s. i. b. i. s. o. l. i. r. e. d. d. i. nō hz pñ. i. l. e. g. i. u. t. a. c. i. t. e. h. y. p. o. t. h. e. c. a. qz
s. o. l. u. z. a. c. t. i. o. q. u. e. s. u. c. c. e. d. i. t. i. n. l. o. c. u. r. e. i. v. x. o. r. i. e. h. z. h. o. c. pñ. i. l. e. g. i. u. z.
v. t. p. b. a. s. i. n. d. l. v. n. i. c. a. s. i. v. t. p. l. e. n. i. u. s. i. u. n. c. t. o. p. r. i. n. c. i. C. de r. e. i.
v. x. o. a. c. t. i. o. z. i. n. l. h. i. i. n. v. s. a. n. c. i. m. u. s. C. q. u. i. p. o. i. n. p. i. g. s. e. d. nō
r. e. p. i. t. q. p. a. t. r. i. s. i. b. i. s. o. l. i. s. t. i. p. u. l. a. n. t. i. d. a. r. e. t. r. e. i. v. x. o. r. i. e. a. c. t. i. o. z. s. i. c.
n. e. c. e. x. n. e. o. e. r. g. o. z. c. d. q. u. o. e. x. n. e. o. q. s. i. b. i. nō d. e. s. t. t. a. c. i. t. a. h. y. p. o.
t. h. e. c. a. n. e. c. q. i. p. s. o. p. a. c. i. s. c. i. t. e. o. r. i. a. t. t. a. c. i. t. a. s. t. i. p. u. l. a. t. d. i. s. m. e. o.
c. l. a. r. e. i. n. d. s. u. o. t. r. a. c. i. i. i. j. p. r. e. c. o. l. i. j. p. o. s. t. P. d. e. z. L. y. i. n. d.
s. i. v. t. p. l. e. n. i. u. s. z. h. a. n. c. d. i. c. i. t. c. o. e. m. z. i. n. v. i. p. r. e. s. e. p. t. i. o. s. p. a. l. i.
l. o. q. u. u. n. t. i. n. i. P. d. e. L. y. z. S. a. l. y. i. b. i. r. e. s. p. e. c. t. u. h. y. p. o. t. h. e. c. a. s. i. d. e.
s. t. i. p. u. l. o. n. e. nō e. s. t. d. u. b. i. u. q. nō s. u. b. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. v. t. d. s. a. c. c. e. d. i. t. z.
i. n. h. y. p. o. t. h. e. c. a. v. i. s. e. t. z. A. n. g. e. d. e. a. r. e. i. n. d. s. f. u. e. r. a. t. i. n. g. l. o.
i. n. v. h. y. p. o. t. h. e. c. a. z. i. t. a. e. s. t. t. e. n. e. n. d. u. z. q. c. q. d. a. l. i. u. d. i. b. i. r. e. s. p. e. c. t. u.
t. e. n. e. a. n. t. P. d. a. p. i. e. n. s. e. s. n. e. c. o. b. s. f. u. e. r. a. t. qz l. o. q. i. a. c. t. o. e. t. a. z. f. o. r.
m. a. t. a. i. n. p. s. o. n. a. m. u. l. i. e. r. i. s. nō o. b. e. t. s. i. v. t. p. l. e. n. i. u. s. qz l. o. q. u. i. f.
v. b. i. l. z. a. l. i. u. s. d. o. t. e. p. m. i. s. s. i. s. s. e. t. v. e. l. d. e. d. i. s. s. e. t. tñ e. r. a. t. r. e. m. a. n. s. u. r. a.
p. e. n. e. s. m. u. l. i. e. r. e. v. i. b. i. s. a. t. i. s. p. z. z. d. i. c. i. t. d. m. e. u. s. i. n. d. i. i. j. p. r. e.
i. t. a. r. i. d. e. n. d. o. a. d. i. l. l. u. t. e. x. t. e. n. e. n. d. o. q. i. n. d. i. c. i. u. z. d. o. t. i. s. s. i. t. s. t. r. i. c. t. i.
s. u. r. i. s. v. b. i. e. x. n. e. u. s. s. i. b. i. d. o. t. e. r. e. d. d. i. v. e. l. a. c. t. u. s. v. e. l. s. t. i. p. u. l. a. t. f. u. i. t.
39 T. Et qd in viro an in eius fauorē fingat ista tacita stipulatio
hypotheca tangit hic Alex. post ymo. in pñ. huius glo.
vbi fuit facta mentio: quo ad hoc de ymo. satis pñ. t. d. l.
v. n. i. c. a. i. n. p. r. i. n. i. n. v. e. x. i. g. i. i. u. n. c. t. a. g. l. o. s. u. p. d. s. z. p. g. l. o. i. n. v.
t. r. a. n. s. t. u. l. i. m. u. s. z. i. b. i. d. o. c. i. n. s. f. u. e. r. a. t. i. n. s. i. d. e. a. c. t. i. o. A. n. a. u. t.
s. i. t. b. o. n. e. f. i. d. e. i. r. e. s. p. e. c. t. u. v. i. r. i. v. i. d. e. b. i. m. u. s. j. i. n. l. d. e. d. i. u. i. s. i. o. n. e.
v. b. i. g. l. o. t. a. n. g. i. t. T. a. n. g. i. t. e. r. i. a. z. A. l. e. x. a. n. i. l. l. u. d. q. u. o. d. t. a. n. g. i. t.
ymo. A. n. i. s. t. a. t. a. c. i. t. a. s. t. i. p. u. l. a. t. i. o. r. e. s. u. l. t. a. n. s. e. x. i. u. r. i. s. d. i. s. p. o. n. e.
h. e. a. t. e. x. e. c. u. t. i. o. n. e. p. a. r. a. t. a. z. s. t. a. n. t. e. s. t. a. t. u. t. o. q. i. n. s. i. s. t. a. h. e. a. n. t. e. x. e.
c. u. t. i. o. n. e. p. a. r. a. t. a. d. e. q. u. o. v. i. d. e. i. n. d. l. j. d. e. h. i. s. q. u. e. i. n. t. e. d. e. l. e.
z. i. n. a. l. i. i. s. l. o. c. i. s. h. i. c. a. d. d. u. c. t. i. s. p. i. p. z. A. l. e. x. z. p. A. n. g. e. d. e. a. r. e.
i. n. d. s. f. u. e. r. a. t. s. u. p. g. l. o. i. n. v. t. r. a. n. s. t. u. l. i. m. u. s. i. n. s. i. P. o. n. i. t. g. l. o.
a. l. i. o. pñ. i. l. e. g. i. u. d. e. q. u. o. i. n. l. cū pñ. s. g. e. n. e. r. s. d. e. i. n. d. o. z. g. l.
13 Bar. hic. z. i. n. l. i. t. a. s. t. i. p. u. l. a. t. i. o. i. n. i. i. j. o. p. p. p. m. e. p. r. i. e. j. d. e.
v. e. r. o. b. l. i. q. c. q. d. a. l. i. u. d. d. i. x. e. r. i. t. L. y. i. n. l. i. C. d. e. d. o. p. m. i. s. s. i. c. u. i. n. s.
d. i. c. t. a. z. h. i. c. z. i. n. d. l. i. t. a. s. t. i. p. u. l. a. t. i. o. p. s. u. t. a. t. Bar. c. o. c. l. u. d. e. n. s.
i. n. e. f. f. e. c. t. u. q. r. o. n. e. i. n. c. e. r. t. i. t. u. d. i. n. i. s. nō v. i. t. i. a. t. s. t. i. p. u. l. o. d. o. t. i. s. v. t.
d. s. g. e. n. e. r. p. u. t. n. e. c. l. e. g. a. t. u. a. d. r. e. f. e. c. t. i. o. n. e. v. i. e. v. t. l. q. d. a. m. i. n.
t. e. s. t. o. d. e. l. e. j. i. n. e. c. l. e. g. a. t. u. a. l. i. m. e. t. o. z. v. t. l. s. i. c. u. i. a. n. n. u. d. e. a. n. n. u.
l. e. g. s. e. c. a. u. t. e. s. t. i. n. p. m. i. s. s. i. o. n. e. d. o. t. i. s. c. i. t. r. a. s. t. i. p. u. l. o. n. e. qz v. i. c. i. a. t.
n. e. p. e. n. t. r. a. n. t. d. u. o. s. p. a. l. i. a. v. t. d. l. j. C. d. e. d. o. p. m. i. s. s. i. S. e. c. u. s. a. u. t.
e. s. t. i. n. a. l. i. j. s. d. i. s. p. o. n. i. b. u. s. e. t. q. i. n. c. e. r. t. i. t. u. d. o. c. e. r. t. i. f. i. c. a. r. i. p. o. s. s. i. t. r. o.
n. e. a. d. i. u. n. c. t. i. qz o. i. n. o. n. v. a. l. e. t. v. t. d. s. g. e. n. e. r. z. d. l. i. t. a. s. t. i. p.
u. l. a. t. q. c. q. d. a. l. i. u. d. d. i. x. e. r. i. t. i. n. d. l. j. L. y. p. d. l. q. d. a. i. n. t. e. s. t. o.
z. d. l. s. i. c. u. i. a. n. n. u. v. z. q. o. i. s. d. i. s. p. o. q. u. e. pōt c. e. r. t. i. f. i. c. a. r. i. r. o. n. e.
a. d. i. u. n. c. t. i. v. a. l. e. a. t. p. d. i. u. r. a. z. s. i. c. q. nō s. i. t. s. p. a. l. e. i. n. d. o. t. e. n. e. c. i. n.
a. l. i. m. e. n. t. i. s. z. r. e. f. e. c. t. o. r. i. e. v. i. e. q. d. r. e. p. r. o. b. a. t. Bar. qz d. i. c. t. a. i. n. t. r. a. l. o.
q. u. u. n. t. i. n. c. a. i. s. f. a. u. o. r. a. b. i. l. i. b. u. s. z. qz s. e. q. u. e. r. e. t. q. n. u. l. l. a. d. i. s. p. o.
r. o. n. e. i. n. c. e. r. t. i. t. u. d. i. n. i. s. v. i. t. i. a. r. e. t. qz s. e. m. p. a. l. i. q. d. a. d. i. u. n. c. t. u. z. v. e. l.
a. l. i. q. d. a. l. i. u. d. d. e. c. e. r. n. e. n. s. i. p. s. a. z. d. i. s. p. o. n. e. e. s. s. e. t. e. x. q. u. o. i. p. s. a. d. i. s. p. o.
p. o. s. s. e. t. c. e. r. t. i. f. i. c. a. r. i. v. t. d. e. d. u. c. i. t. i. p. s. e. Bar. i. n. e. m. p. t. i. o. e. l. o. c. a. t. i. o. e.
z. i. n. l. e. g. a. t. o. z. s. i. c. v. l. t. r. a. i. p. m. s. i. p. c. e. d. e. r. e. t. q. d. d. i. c. i. t. L. y. n. u. n. q. z.
d. a. r. e. t. c. a. s. u. s. s. q. u. a. d. e. c. a. i. n. s. i. t. i. d. e. l. o. c. a. z. p. d. u. c. s. e. m. p. n. e. s. s. e. t.
p. r. a. t. u. s. l. o. c. a. t. i. o. i. s. z. s. i. c. i. l. l. e. t. e. x. f. a. c. i. t. p. Bar. nō s. i. z. P. d. a. s. i. n.
p. r. i. u. z. n. i. t. a. n. t. v. e. l. l. e. p. o. n. d. e. r. a. r. e. q. u. e. t. e. x. h. a. b. n. e. r. u. t. a. d. i. s. o. m. e. o.
i. n. v. i. p. r. e. v. b. i. p. o. n. i. t. x. i. l. o. c. o. d. e. h. o. c. pñ. i. l. e. g. i. o. d. e. q. u. o. i. n. d. s.
g. e. n. e. r. d. e. q. u. o. i. n. p. u. n. c. t. o. i. u. r. i. s. d. u. b. i. t. a. t. t. e. n. t. a. n. d. o. s. a. l. u. a. r. e. v. i.
c. i. u. L. y. v. i. j. l. a. t. i. u. s. d. i. c. e. t. E. t. a. d. d. i. t. Bar. e. t. a. d. c. o. p. r. o. b. a. t. i. o. n. e.
n. e. m. i. n. d. l. i. t. a. s. t. i. p. u. l. a. t. i. o. d. i. i. j. o. p. p. o. q. s. i. p. c. e. d. e. r. e. t. d. i. c. t. u. z.
L. y. i. n. c. e. r. t. i. t. u. d. o.

bia vel ex precedenti contractu: tunc non viciatur stipulatio. ratione incertitudinis: vt. l. triticum. de verborum obligatio. et in his terminis non est speciale in dote nec in alijs. Expressis. sed citra hos terminos sic: vt tenet etiam glo. in dicto. §. gener. et in. d. l. quidam. et in. d. l. si cui. vbi dicit idem in quacunq; pia causa: quia ratione incertitudinis dispositio ad ipsam causam non viciatur: vt ibi etiam clarius explicat Barto. tenens in. d. iuribus idem qd hic. et ita docto. transeunt prout dicit Imola. in dicta. l. ita stipulatus. quicquid aliud voluerit in pia causa Bal. post Pet. et Ly. in. l. privilegia. C. de sacro. sanc. ecclesi. vbi etiam Pau. de cast. qui tamen hic simpliciter transit cum Barto. tangens an illud qd dicitur in. d. l. j. C. de do. pmissio. procedat hodie cum fingatur stipulatio: et concludit quod sic quia omnino concurrunt duo specialia: et q. fingatur stipulatio et quod valeat promissio de re incerta: et ad illud de pia causa. Adde glo. penul. et ibi docto. in. c. nos quidem. de testa. Ange. etiam hic transit cum Barto. cum quo etiam videntur transire Bal. et Imo. aliter non improbant. et in. d. l. j. ipse Bald. non videtur approbare dictum Ly. sed potius velle quod in. §. gener. sit speciale in dote q. ratione incertitudinis non vicietur: et cum hac opinione transit hic Alexan. qui dicit q. Barto. hic et in dicta. l. ita stipulatus. d. iij. oppo. sequuntur communiter docto. Et tangit an de iure canonico procedat: vt promissio incerta non valeat siue effectum non habeat. dic vt hic per eum. qd reasumunt hic Senenses non repetentes aliqua etiam adducentes contra opinionem Barto. et commonem q. immo non sit speciale dotis quod ratione incertitudinis non vicietur: sed circumstantie que concurrunt ex quibus declaratur ipsa dos: sunt in causa vt promissio incerta dotis valeat: que circumstantie ponderantur. in. d. §. gener. prout etiam in. l. j. q. promissio dotis incerta non valeat: non ponderatur q. pacto nudo non fuerit facta promissio: sed incertitudo et ommissio expressionis speciei vel quantitatis. Quare autem magis in. §. gener. q. in. d. l. j. attentis circumstantijs. v. qualitatem personarum et quantitatem patrimonij et c. certificetur dos: dicunt isti ita concordantes dicta iura: quia in. §. gener. non erat mulier que promittebat dotem: sed pater qui attentis facultatibus dignitate et c. tenetur dotem prestare. Sed in. l. j. erat ipsa met mulier que dotem promittebat cuius promissio incerta ideo non valet q. ad sui libitum poterat mrimonij sberere et dotem pmittere: quasi si vir nollet acceptare quam mulier vult dare pot se retrahere a sberendo mrimonio cu tali: que ro cessat in ipo patre qui affringitur ad dotandum iuxta. d. l. qui liberos. de ri. nup. et. d. l. si. C. de do. pmissio. et ad dotandum congrue: vt. d. §. gener. et. l. quero. eo. ti. et. l. si filie. de leg. iij. cu si. Et hac opi. tangit glo. in. d. §. gener. Sed ista ro non concludit q. l. mulier heat liberas habenas in se dotanda q. si simplr dotem pmittit: q. promissio l. incerta: non valeat certificada attentis his de quibus in. d. l. quero. et in alijs iuribus pri. ad hoc allegatis: imo ista ro potius facit in prium q. videf imputandū mulieri si non expressit: et vt facienda interpretatio s eaz in cuius ptate fuit leges aptius dicere. ar. l. veteribus. de pac. cu si. et p pna vt interpretandū dotem promissaz in quantitate declaranda: attentis his de quibus in. d. l. quero. cu si. Preterea attenta istoz cōsideratione idē qd in muliere dī: esset dicendū in extraneo q. nō tenet dotare mulieres: vt si pmitteret stipulanti marito dotem non valeret eius promissio qd in est s gnalitatem. d. §. gener. cum si. ibi cu inter modum cōstituende dotis et c. et ibi dotis. n. quātitas et c. dicta. n. rō est gnālīs: et sic et ad extraneum et mulierem promittentē dotē adaptabilis: vnde etiam q. loquatur in pte promittente: ille tex. non refert quin et generalr pcedat per. l. regula. §. si. et ibi Bar. Bal. et doc. s. de iur. et fac. ignoran. Preterea cu Bar. deducat et comprobet q. in alijs dispositionibus nō fauorabilibus nō attenditur q. incertitudo possit verificari ex circumstantijs cause et alijs adiunctis: si in dotē secus probatur non potest dici procedere nisi fauore ipsius dotis: vt in. d. §. ge-

ner. et sic tollitur ponderatio quā isti: vt. s. faciunt s Bar. et cōem. de. d. §. gener. Quod etiam dicunt quantū ad. l. j. C. de do. pmissio. q. nō congruit dicere q. ibi non concurrat duo specialia. Ex quo veniunt ex diuerso fonte: iuxta not. per Bar. in. l. si is qui pro emptore. in vlti. col. de vsucapi. vbi allegat. l. singularia. s. si cer. peta. etiam non concludit quia licet afo dicatur q. t. verbum promissio in instrumēto appositum intelligatur per stipulationem. l. j. C. de vsu. et §. si ita scriptum. in sti. de inuti. stipu. cum simi. tamen id pcedit vbi instrumentum afo valet qd non est propter incertitudinem in. l. j. C. de do. pmissio. vt ibi declarant Bal. et Saly. Et propterea non posset dici si ibi presumeretur stipulatio q. presumeretur nisi fauore dotis: cuius fauore et non obstarer incertitudo: et sic duo specialia concurrerent procedentia ex eodem fonte: q. autem aliquando hoc sit in dote: vt. l. si. C. ad velle. non arguit q. semper ita sit dicendum: imo potius infert contrariuz ar. l. ius singulare. et. l. qd vero s. s. de. ll. cum simi. non in merito ergo dicti Senenses in si. super eorum dictis relinquunt cogitandum dicentes non reperire ea que ipsi dicūt: ita declarata p doc. prout ipsi declarant: sed minus bene et minus iuridice: vt 42 paret ex his que ego adduxi. Et aduerte q. l. j. promissio incerta dotis dande valeat: et idem possit dici in legato dotis dande a paritate rationis per. d. §. gener. cum si. tamen secus est in legato dotis restituēde quia si dos simpliciter mulieri restituenda legatur: non valet nisi quatenus probetur per ipsam mulierem: vt. l. si non designata. C. de fal. causa. adiec. lega. et. l. si. C. eo. et ratio est in promptu q. in restitutione non cadit certificatio attentis his de quibus in. d. §. gener. cu si. q. potuit minor vel maior vel nulla da 43 ta esse dos de concordia coniuguz. Et aduerte etiam q. cum causa studij equipetur cause ipsius dotis dici posset: ex hoc q. quemadmoduz fauore dotis nō viciat stipulatio ratione incertitudinis ita fauore studij vt si doctor stipulatur salarium pro lectura si non est expressa quantitas intelligatur s m qualitatem et cōditionem studij et doctoris promissum et stipulatum salarium: et facit. l. s. l. i. de leg. tertio. vbi etiam fauore cuiuscunq; exercitij addiscendi incertitudo non viciat: et per glo. magnam. ad si. in. d. §. gener. Et ex his que. s. dixi ad confutationem Senensium potest etiam defendi cōmunis opinio a dictis domini mei in. d. vi. parte. d. xi. privilegio. vbi vt dixi tentat saluare opinionem Ly. Et ibi ponit not. limitationem et declarationem ad. §. gener. vt procedat vbi quantitas promittitur pro dote: secus si fundus vel alia species: quia nō potest fundus seu alia species: ita limitari et declarari attentis his de quibus in. d. §. gener. cum simi. prout quantitas sed non habeo hanc limitationem proclara et absoluta imo pro dubia et non vera: quia tex. in. §. gener. pariter proponit siue sine certa quantitate seu re fuerit promissa dos: et pariformiter decidit q. non viciatur. Ex quo incertitudo dotis declaratur ex circumstantijs et c. nec video quare etiam respectu fundi: aut alterius speciei pro dote promissae hoc non possit adaptari: vt maioris vel minoris valoris fundus vel alia species censeatur pro dote promissa vel promissus prout qualitati et conditioni personarum in matrimonio coruntium et quantitati bonorum promittentis cōuenit. Et ponit etiam in si. d. xi. privilegio. q. que fuit in sacro de patre qui in testamento reliquit filie dotes: alias ipsi filie per eum ordinatas: an aliter non apparente dicta ordinatione subsistat dicta dispositio. argu. d. §. gener. cum similibus. vel stante incertitudine eius: ad quod sit relatio vicietur dispositio et institutio ipsius filie. per. l. ij. in fine. de hereditibus instituen. cum similibus. et sic ex eius preteritio ne reddatur nullum testamentuz super qua. q. satis instat. 45 Et In quantum autem glo. dicit per eundem. §. gener. esse aliud speciale in dote q. potest conferri in arbitrij alterius partis: cuius regula est in contrarium in. l. centesimis. §. si. in princi. de ver. ob. et in. l. in emētis vel vēdētis. C. de pbe. emp. cu si. Adde s m Bal. hic post Ly. in. l. ij. C. de do. pmissio. q. l. pcedit et si in liberā voluntatē pte conferat Elincen. sup pma Infor. Et

et si dixerit pmitto tibi dotem quam voluero &c. & sic non solum ubi per verba importantia arbitrium: sed etiam si per verba importantia libera voluntate patris in ipsas conferat quantitas dotis valeat promissio: quod omnino secundum arbitrium boni viri debet prestari: sentiunt Ly. & Bal. Ex quo deo statutum est in iure qualiter debeat taxari & certificari: ut in d. §. gener. non ergo refert per quocumque verba remittatur in voluntate alterius partis: dicit Ly. in d. l. iij. in addi. & sequitur hic Alex. licet eius lectura in hoc passu cōter debeat corrupta siue defectiva. Sed Senenses secus volunt: & sic quod §. gener. & d. l. iij. non debeat locum ubi in voluntate alterius presentis sit remissio dotis: putat etiam dñs meus dubitat de decisione Ly. & Bal. in d. vi. pte. in. vij. privilegio. qui et videtur dubitare quod in hoc sit privilegium dotis quod remissa in arbitrium: & multominus in voluntate mittentis valeat. v3 quod remittitur: an mittens sit futurus obligari necne cum iura non loquantur quod substantia dotis: sed quod eius quantitas conferat in arbitrium alterius partis: ut d. §. gener. & d. l. iij. unde si sic diceretur pmitto tibi dotem per filiam vel pro alia si voluero vel ad meum arbitrium et si sit expressa quantitas quod ita promittitur: ipse t3 quod talis promissio non valeat per d. l. in ementis. cum si. & quod in his terminis non sit intelligenda ista glo. licet aliqui secundum ipsum ponderet istam glo. aliter velle: & sic quod et si tota substantia p̄ctus dotis remittatur in arbitrium alterius partis quod valeat: sed ipse tenet prius quod respectu remissionis substantie p̄ctus in alteram partem non pcedat quod possit fieri et in dotem: siue ut dixi fiat per verba sonantia in voluntate siue in arbitrium sicut in alijs p̄ctibus in quibus quod remittitur substantia non sit dicta dñs: allegat. l. hec venditio. §. de p̄ben. emp. & l. stipulatio non valet. de ver. obli. sed melius quod d. l. hec venditio. vna cum d. l. stipulatio non valet. allegasset. l. quod sepe. §. j. de p̄ben. emp. ubi hoc expresse probatur quod siue in voluntate siue in arbitrium ementis remittatur p̄ctum non valet: sed in l. hec venditio. videtur fieri & sit dñs an remissio fiat in arbitrium: an vero in voluntate: sed loquitur respectu accidentalium non substantialium ipsius p̄ctus: ut dicit et Bar. in d. l. quod sepe. §. j. & per eundem in l. si quis arbitratus. de ver. obli. & in d. l. centessimis. §. si. e. ti. & per glo. ordinariam in l. in p̄sona. §. gnātr. j. de re. in. Cōclusio itaque dñs mei: aliquid qualiter confuse loquatur est ista quod aut in voluntate siue in arbitrium mittentis dotem remittitur an sit futurus obligari & non valet p̄ctus dotis: sicut nec valent alij p̄ctus: ut d. l. in venditis. & d. l. stipulatio non valet. & d. l. centessimis. §. si. & no. in d. §. gnātr. etiam si talis promissio fiat expressa quantitate: ut. §. fuit dictum. & in his terminis non loquitur ista glo. & si loqueretur adhuc non pcederet

46 per predicta. ¶ Aut in arbitrium mittentis dotem remittitur quantitas dotis & valet p̄ctus dotis: & iste est casus in d. §. gener. & in d. l. iij. C. de do. p̄mis. & in hoc est spale in dote ab alijs p̄ctibus in quibus et remissio p̄cti declarandi in arbitrium partis non valet: ut d. l. quod sepe. §. j. & hñ in d. §. gener. ¶ Aut quantitas dotis remittitur in voluntate mittentis & quod dicant Ly. & Bal. & alij ipsos sequentes: ipse t3 quod p̄ctus dotis non valeat & non loquatur. §. gener. nec. l. iij. & conatur deducere quod concurrunt isto casu duo spalia. Tu diligenter considera quod non habeo predicta per absolutio & veris. Et p̄mū quod dicit dñs meus est p̄ intentionem glo. nñe hic que satis videtur velle quod et tota substantia p̄ctus dotis remitti possit in arbitrium alterius partis. & §. gener. et vñ hñ apte p̄bare. non. n. in eius themate modo aliquo p̄supponit quod quantitas dotis sola fuerit remissa in arbitrium socii: & non tota substantia ipsius p̄ctus dotis: s3 potius p̄supponit prius quod p̄ctus et respectu totalitatis & substantie fuerit remissus in ipsos socios: verum est quod l. iij. loquitur ubi quantitas fuit remissa in arbitrium mittentis: s3 dñs meus in fi. d. vij. privilegio. dicat quod loquitur d. l. iij. quod in arbitrium mariti cui h3 obligatio queritur: quo casu non est spale in dote cum idem sit in alijs p̄ctibus: ut in arbitrium eius cui h3 obligatio queri possit fieri remissio: ut per Bar. & alios in d. l. centessimis. §. si. in pñ. dñ allegat. l. senarius. §. legatū. & l. si ita legatū. §. illi si volet. de leg. j. quod p̄ctū & si sit verum per no. in d. §. si. fi. l. si. non loquitur putat ipse dñs

est cuius errorem credo p̄cessisse quod ipse habebat in lra. d. l. iij. quodcumque arbitratus fuisset & c. ubi cōter hñ & est vera lra 47 arbitratus fuisset & c. ubi et per glo. j. ¶ Item p̄mū supius dictū dñs mei: & sic quod in eo sit spale in dote: ut et ipm cōmercium & substantia p̄ctus possit remitti in arbitrium mittentis faciant no. in d. l. in p̄sona. §. gnātr. & in d. l. in ementis. & in §. emptio. in fi. de emp. & ven. in quibus oibus iuribus per glo. & doc. p̄ficant isti duo casus siue cōmercium & substantia p̄ctus remittat in voluntate mittentis siue et p̄ctū ut nullo dictorum casuum valeant alij p̄ctus p. d. iura iura. d. l. quod sepe. §. j. cum itaque in dote indubitate existat quod quod quantitas ipsius remittit in arbitrium mittentis valet promissio: & de hoc ne mo dubitet: ergo p̄formiter ubi cōmercium & substantia & obligatio ipsius dotis remittit in arbitrium ipsius mittentis. si. n. dicti casus respectu invaliditatis siue nullitatis p̄ficant: ut hñ in d. §. gnātr. & in d. l. in ementis. & in d. §. emptio. pari modo p̄ficant respectu validitatis ut prius eadem sit disciplina. l. j. §. dñs hic qui sunt sui vel alii. in. & adhuc multo magis cum magis faneat validitati quod invaliditati actus. l. quotiens. j. de re. du. & l. quotiens. de verb. obli. cum si. ¶ Circa aliud quod dicit dñs meus non tenendo dictum Ly. & Bal. sed quod in eo et respectu quantitatis dotis remissio facta in voluntate mittentis non valeat: & sic multo magis non valeat quod remitteret substantia tenendo suam opinionem in supiori dubio quia ut dixi hoc idem teneant Senenses hic t3 quod vir tus verbi voluerit: est ut quod possit facere voluntatem suam et inique: ut. l. cum quidam ita. in pñ. de leg. ij. dñ tñ voluit malum abfit: ut. l. creditor. §. lucius. §. mada. & per Bar. in d. l. centessimis. §. si. & sic non importat arbitrium boni viri. nec secundum ipsos pcedit rñsio Alex. quod id pcedat quod remittens in voluntate alterius non tractat de dāno vitado s3 de lucro captado: & ita pcedat. l. cum quidam. secus ergo si tractat de dāno vitado quod tunc omnino verbum volo importat arbitrium boni viri: iuxta glo. no. in l. p. §. de arbi. & per Bar. in l. si. de p̄to. fi. dum allegat. l. tutor. §. lucius. dicit tñ & et dñ allegat no. in d. l. p. ¶ Ista. n. rñ. secundum ipsos Senenses tollit p. d. §. lucius. ubi solus dolus excipit: & tñ remittens se ad voluntatem alterius tractat ibi de dāno vitado. S3 salvando Ly. Bal. & dñs Alex. rñ. quod dolus excipit importat reductionem fieri ad arbitrium boni viri cum data lesione p̄sumat dolus: ut declarat Bar. in d. l. si. de p̄to. stip. ad quod et no. p ipm in l. societate. §. arbitroz. p so. dñ tractat an reductioni ad arbitrium boni viri possit renūciari. ad fi. s3 dicti Senenses dicta Bar. in d. §. allegent. p se inquātū vult quod data enormi lesione p̄sumitur dolus: & cadit reductio ad arbitrium boni viri: et facta remissio in voluntate alicuius vel per alia adhuc ampliora verba. ¶ Atque n. sit satis est quod dicta vba vno vel alio modo importat arbitrium boni viri: & sic in dote vel ei p̄ctū apposita non impediunt eius validitatem: cum in ipsa dote iura p̄bet quod facta remissione in arbitrium mittentis valet promissio: ut d. §. gener. cum si. Et ex his tollit motum dñs mei quod tunc p̄currūt duo spalia in dote nā illud quod dicta vba in voluntate tua & c. importat arbitrium boni viri: saltem data enormi lesione non est spale in dote: imo hoc h3 locū et in alijs actibus: ut p3 ex no. in d. l. p. §. arbi. & in d. l. si. de p̄to. sti. & in d. §. arbitroz. Est ergo tunc spale in dote quod in voluntate siue in arbitrio mittentis possit fieri remissio quod non est in alijs p̄ctibus: ut. §. pxi. articulo. dictū & declaratū fuit. Et si dixeris adhuc omnino p̄currūt duo spalia v3 quod valeat promissio incerta in dote. ¶ Item quod valeat s3 remissa in voluntate promissoris rñ. quod vñ descendit ab altero: supposito. n. quod certificatio fiat attētia his de quibus. in §. gener. & in l. quero. cum si. succedit quod non refert quod remittatur in voluntate promissoris: ubi aut vñum speciale descendit ab altero non impeditur concursus: ut in §. si ab hostibus. in situ. quibus mo. ius pa. po. sol. & p Bar. in d. l. si is qui p̄mptore. in vl. col. de vlucā. ¶ Preterea et ubi in arbitrium mittentis conferat quantitas dotis: quo casu non est discrepantia. ut dixi quod valeat p̄ctus dotis concurrunt duo spalia quod valeat promissio incerta. ¶ Item quod valeat remissio facta in arbitrium ipsius mittentis et respectu solius quantitatis: cum in hoc secus sit in alijs contractibus: ut d. l. quod sepe. §. j. & dñ dictum & declaratum

et declaratum fuit: est ergo quia unum venit in consequentia alterius. Tene ergo breuiter dictum Bal. Et. et ubi Alex. etiam ubi substantia et comertum dictus dotis remittere tur in voluntate promittentis: et hoc ultimum per dicta. et prox. articulo. ¶ An autem ex predictis et ex dispositione d. §. gener. et d. l. ij. cum finit. surgat aliud speciale in dote quod recedatur a persona per regulam. l. si quis arbitratus. et l. si. C. de pben. emptio. cum si. vide dñm meum in d. vi. pte. nono privilegio: et teneas quod sine dubio receditur a persona quod probat tex. in d. §. gener. An autem sit speciale in dote vel surgat ex alio speciali dotis quod valeat promissio incerta: vide in d. ix. speciali. ¶ ¶ Donit gl. aliud speciale primi temporis. de quo. d. l. si. C. ad velle. et aliud de quo in aut. res que. C. cola delega. ubi per Bar. et doc. et in d. l. a filia. ad trebel. Aliud etiam de quo in l. qd autem. §. d. iu. do. quod promissio sine causa et adiectione dotis valeat quasi dicta causa subintelligatur quod non tenent h. Bar. nec doc. quia sibi tacite hoc agebatur propter nuptias siue matrimonium quod intendebant contrahere: ut etiam ibi dicit gl. et per Barto. etiam in disputatione: mulier habet magnū patrimonium et c. et per Bal. in rubrica siue in l. unica. C. de pini. do. ¶ ¶ Subnectit aliud glo. de quo in d. l. qui liberos. de ri. nup. quod pater tenetur ad dotandas filias quod aptius posuisset ante illum: de quo. §. dixit. post prin. glo. quod in dubio pater censetur promittere dotez de bonis suis. per d. l. si. C. de do. promiss. Et ex dicto privilegio de quo in d. l. qui liberos. sumunt docto. fallentiam ad l. l. nulla. §. de iudi. quod respectu dotis possit esse iudicium inter patrem et filium: plura etiam dicunt ad limitationem. d. l. qui liberos. ¶ Et inter cetera an habeat locum in filia iam nupta maxime sine consensu patris. de quo etiam per Abb. sy. in consilio. xij. et per dñm meum in d. vi. pte. in. xv. et xvij. pñ legga. ubi plene de materia. d. l. qui liberos. et in tribus precedentibus: de tribus precedentibus privilegio de quibus in glo. premissum extitit: et de dicta. q. an filiam nuptaz pater dotare teneatur dixi alias in c. veniens primo. de spōsa. magis communis opinio videtur esse quod teneatur quod an procedat quando minus digno viro nupserit: tangit hic Bal. et post ipsum dñs Alexan. qui etiam tangit an filia que peccauit in corpore suum et egit penitentiam debeat alii et dotari. ¶ Et subnectit de filio qui comisit aliquam ingratitudinis causam: an si penitentia egit in vita patris ex illa causa exheredari possit: quod dictum no. quia posset esse vtile in practica ponitur etiam. d. q. in c. j. de despon. impu. per Ab. sy. et ibi an ista sit iusta causa exheredandi ipsam filiam. Et an sit iusta causa si nupsit indigno tangit hic Alexan. post Imo. in c. accedens. de procu. Et super ista parte glo. tangit Bar. quid si pater est absens vel hñ non potest: ut constituat dotez. et determinat quod tunc iudex constituet: ut l. 50 profectionis. circa prin. §. de in. do. et ita doc. transeunt. ¶ ¶ Alieno glo. ad privilegia secundi temporis. Primus ponit de in alienatione fundi dotalis. insti. quibus alie. l. 3. in prin. Sed querit hic Bar. an hoc procedat in rebus dotalibus mobilibus et relictis varga opinionibus videtur residere in hac conclusione quod si sunt tales que seruando seruari possunt in ipso sit interdicta alienatio sine sollemnitate per aut. siue a me. C. ad velle. et in corpore unde sumit et virobique glo. ita vult in his aut que in pondere numero et mensura consistunt procedat. L. res in dote date. §. d. iu. do. ut alienari possint per maritum quia habet restituere tantūde in genere et sic in his aliquid non est imutatum per iura nouissima fm Are. hic qui sic intellectus dictis Bar. cum ipso transit: licet dicat quod illud ultimum an. L. res in dote: sit in aliquo imutata no declarat Bar. Ex cuius dictis satis patet quod in effectu attento iure nouissimo: vult illud quod tenebat De. de bellap. quem ipse refert nisi dixeris quod De. simplr dicebat interdictam alienationem rerum mobilium que seruando seruari possunt. Bar. aut dicit sine sollemnitate. d. aut. et fm terminos de quibus ibi magis ergo videt hac opi. sensisse glo. insti. quibus alie. l. 3. in prin. dum dicit rem mobilem dotalis posse alienari si maritus est soluendo. Et no.

opinionē Ja. de are. quam hic ponit Bar. quod mobilia alienata per maritū citra formam vel dispositionem iuris si reperiuntur siue extent sol. ma. poterunt per ipsam uxorem vendicari: et de hoc l. 3. no. allegent est casus in l. in rebus. C. de in. do. que pariter ponēs de rebus immobilibus et mobilibus vendicandis sol. ma. per mulierem que extent vide tur satis probare quod mobilia que seruando seruari possunt in his. n. cadit quod extent ita sit interdicta alienatio prout et immobilium dotalium: et sic etiam seruata sollemnitate. d. aut. siue a me non procedat in talibus alienatio: prout nec in immobilium: non. n. in immobilibus aliquid est imutatum. per d. auten. quicquid aliud ut refert Alexan. hic Imo. dicat: et Roma. sentiat: velle Bar. quod non est verum ipsum velle: ut hic dicit Alexan. et bene ad quod tex. cum glo. in d. aut. siue a me. et in corpore per que iura mouetur Bar. Et sic loquitur respectu mobilium que seruando seruari possunt: ut possint alienari seruata sollemnitate. d. aut. siue a me. Et statim predictis saluari posset opinio De. de bellap. l. 3. non per suas. l. sed per d. l. in rebus. Et facit vltimus. d. l. in rebus. in ver. omnia et c. ubi etiam de usurpatione sit mentio que cadit in immobilibus et que dicatur siue sint res que seruando seruari non possunt: vide hic per Imo. Et de materia alienationis tam mobilium quam immobilium dotalium vide dominum meum in suo tractatu parte septima in primo privilegio dicte partis ubi respectu immobilium ponit regulam negatiuam cum. x. fallentis. Et pro opinione quod in mobilibus no. sit vel non esset idem quod in immobilibus multum facit. d. §. et cum lex. et d. principium quibus alie. licet vel non. insti. ubi lex in l. que loquebatur solum in italico fundis extenditur ad prouinciales: ita ergo videtur quod extendisset ad mobilia si talia non posse alienari prout in mobilia intendisset: nisi dicamus hoc fuisse et esse per d. l. in rebus. disponentē pariter respectu casus dicte legis de immobilibus et mobilibus. Cogita quia communis opinio est cum Bar. pro cuius opinione posset etiam respon. et ad d. l. in rebus. et ad d. §. et cum lex: cum si. ut. §. inductū quod illud quod in dictis in rebus disponitur erat ante. d. aut. siue a me. et in corpore unde sumitur sed per d. aut. est permittum quod dicit Bar. post glo. in mobilibus que seruando seruari possunt. Intellige tamen totam istam materiam nisi interueniat iuramentum: quia tunc tenet alienatio vel iuramentum per mulierem obseruari debet: ut in c. cū cōtingat. de in. iu. et in c. l. 3. mulieres. eo. ti. li. vi. et dictum est. §. in tex. et aliquid dicitur. §. in glo. in ver. et rei. p. et c. Et illam. l. in rebus. allegat hic Imo. qui in mea lec. minime dicit illud quod Alexan. presupponit ipsum dicere: dñs meus et in d. septima parte allegat. d. l. in rebus. et a dictis doctoribus illam. l. habne si runt Papienses l. 3. doc. non allegent. ¶ ¶ Donit fm prius legiū glo. respectu huius secundi tps respectu repetitionis permisse cōstante matrimonio pp inopiaz viri: iuxta. l. ubi adhuc. C. de in. do. ad quod et vltra glo. l. si cōstante. §. eo. ubi vide quod magis disponat vna ex dictis. l. 3. quaz alia et quid in hac materia disponatur auctē. et ponit Bar. in d. l. si pstante. in. ij. op. b Subdit postea glo. circa hoc fm tps quod si in eo pstitueret dos oia privilegia pmi tps in hoc et de ista talibus terminis cōgruerent et quod pstante matrimonio possit dos pstitui allegat. l. si. C. de dona. affi nup. qd alid dicat h. Alexan. allegado. d. l. si pstante. que nihil facit ad hoc quod ppositum. ¶ ¶ Venit post modū glo. ad tertiu tps sol. ma. et dicit de privilegio dotis quod h. respectu anlationis taz in psonali quod in hypothecaria: iuxta. d. l. assiduis. C. q. po. in pig. hab. Circa cuius legis dispositionē mouent plura dubia maxime tñ an hēat locū et respectu hñtū anriorē expressaz hypothecā vel solū respectu hñtū anriorē tacitā: et examinā ibi p gl. in d. l. 3. anrioris et c. q. refert varias opi. et post ipas gl. p doc. et cōter cū gl. pcludit quod si pcedat nisi respectu anriorē hñtū tacitā hypothecā: sec. si expressaz et opi. gl. bar. ibi dicit pñtitudine approbatā. Primā tñ p vltimō tanos vñ pñtione in pñcto iuris veriorē. Et vide p dñm meū i. d. suo tractatu in. x. pte. in. j. col. et oino vide quod dicit in scōa col. an h. pcedat et si mulier hēat expressaz hypothecā

a C. Articulo. Et vid ad māj an ubi volūtas auctus requiratur possit pñt re iniquū equo et sic an fiat reductio ad arbitriū boni viri Bald. Imol. et Alexan. j. l. pri. §. voluntate.

b C. In. ij. op. Et inquit gl. dicit quod est spāle id quod a principio partes sententiarum an bene loquatur: vide dicta. j. l. pri. in primo nota.

ut nihilominus non preferatur anterioribus expressis hypo-
thecis hñtibus sicut qñ hñ tacita: et determinat q nec si hñat
expressas pferat anterioribus hñtibus expressam certis rñonibus:
de quibus ibi p eñ nō facta rñ mentione de Ang. q pñt tñ
in. §. hñ psequēter. in auct. de equali. do. vbi dicit ita suari
de consuetudine ut sicut mulier hñs tacitam hypothecam
preferatur anterioribus habentibus tacitam: ita hñs expres-
sam preferatur anterioribus hñtibus expressam: et hoc se-
quitur hic Areti. dicens hoc solum Ange. declarasse. De
cuius dicto bene meminit dñs meus in eadez parte in. xvj.
limitatione quam ponit ad. d. l. assiduis. et ibi cum ipso trá-
sit non facta mentione q in superioribus tenuisset pñtariū
et allegat idem tenuisse Ange. in. d. l. assiduis. vbi in mea
lec. nihil de hoc dicit: et hoc dictum reputat utilissimū hic
Areti. qui cōmuniter hodie credita que sūt per instrumē-
ta publica habent hypothecam expressam. Senenses tñ
repetentes hic adherent prime opinioni dñi mei. et licet nō
referant ita tenet Saly. in. d. l. assiduis. in. ij. q. ad si. in ver.
concludo tñ sic et. vbi uterq vir et mulier habet expressas
hypothecam: dicit preferri illuz q prior est tempore: est. q.
pculdubio satis consideranda et aduertenda ppter id qd
dicit Areti. et non potest inficiari quin p opinionē Ang.
illud idēz faciat qd adducit glo. in. d. l. assiduis. an mulier
habens tacitam preferatur habenti expressam: q lex suuz
non tuum tibi denegat auxilium et. Ita. n. ratio militat
etiam q mulier hñat expressas. Et aduerte q. q. formatur
in habente hypothecam expressas anteriores. Secus ergo
videt si quis hñat expressam posteriorem qz ei videtur q p-
feratur mulier: licet habens tacitam anteriorem: tñ et ita
Bal. Saly. et alij doc. tenent in. d. l. assiduis. ita clare vult
Imo. in. c. ex lñs. de pigno. super glo. in ver. fauor. dum in
glo. ibi in ver. sed nō habentibus expressas et. dicit supple-
priorē tpe: et ita videt tenendum qd aliud ibi dicat in
apostilla ad lec. Bal. que est ea rōne maxime dñz allegat
no. per By. in regula qui prior. de re. in. in. vj. nā By. vult
q tacita prior preferatur expresse posteriori: quantūcūqz
ipsam hñat fiscus per. l. j. que est vnica. C. rez. alie. gerē. et.
et sic etiam dum Ange. de are. in. §. fuerat. sup glo. in ver.
creditoribus. tenens aliter et sic q mulier habens tacitas
nō preferatur habenti expressam et posteriorem et presup-
ponit ita velle glo. vj. et ibi. et in. d. l. assiduis. et in. c. ex lñs.
erronee loquitur qz nō est veruz: ita velle glo. et veritas est
in pñm ut patet ex pñctis et maxime ex eo qd dicit By.
53 in. d. regula qui prior. et Adonetur etiam not. q. circa. d. l.
assiduis. an qd ibi disponitur locum sibi vendicet: nō soluz
in dote data: sed etiam in dote confessata quam in negati-
uam breuiter decidit glo. in ver. data. in. d. l. per illum tex.
ibi. Si tamen re ipsa fuerint date et. sed ibi Bar. alr. decla-
rat tex. et glo. Adonerni et Adonerniores doc. hic satis
per extensum psequuntur hanc. q. tangentes etiā aliquid
respectu alioz pñilegiōz dotis an habeant locum in
dote confessata et late per dñm meuz in dicto suo tractatu
in. d. x. parte. vbi diuidit. q. in duos articulos. Primus est
an talis dos sit pñilegiata respectu viri et eius heredum.
Secundus est respectu tertij siue tertiorum. ego alr. feci la-
tū consiliū de hac materia examinando tam confessione
emanata constante matrimonio qz soluto matrimonio: et
in vtroqz casu quid dicendum tam respectu viri qz tertiaz
personarum et est dictum consiliū numero. liij. incipien.
responsio decisiva etia simplex et. Et postea sepius in ma-
teria habui consulere. nam in pñlio. c. occurrit consulere et
consului: an confessio recepte dotis ipsius mariti iuret fra-
tres vxoris a quibus dicit accepisse litigando tamen cum
alijs: et sic faciendo talem confessionē in iudicio cum alijs
qz cum ipsis fratribus vxoris imo ipsis absentibus: et itē
in consilio. c. xxvij. pñliui. an confessio recepte dotis facta
constante matrimonio pñiudicet viro et suis heredibus:
et an possit reuocari et an reuocata censeatur per testamē-
tum viri relinquentis pro restitutione dotis minorem quā
titatem quam confessatam. et Et an hoc pñilegium ante
lationis competat marito petenti dotez vel extraneo dote

danti et sibi reddi stipulanti ponit Imo. §. glo. prima. et de
extraneo reassumit hic Alex. an. concludens post Thico. de
neapo. et Imo. q non competat extraneo cui etiam nō cō-
petit pñilegium tacite stipulationis: nec etiam hypothe-
ce ut clare dicit ipse Imo. et satis vult ipse do. Alexan. de
quibus feci mentionem. §. in pñilegijs pñmi tps. dñz gl.
54 ponit de pñilegio tacite stipulationis et hypothecē. et Aliud
pñilegium ponit glo. respectu hñus tertij tps qz mulie-
ri dote repetenti compensatio obijci non pōt: ut. l. vnica. §.
taceat. C. de rei vxor. actio. vbi tamen nō pñibetur compen-
satio datis terminis habilibus: sed reentio de quo ibi et in
.l. diuortio. §. ob donationes. et. l. rei iudicate. §. ij. eo. et ibi
vide dicta et per dñm meum in. viij. parte sui tractatus. in
55 primo pñilegio dicte partis. et Expeditio pñilegijs que
glo. respectu cuiuscūqz ex dictis tpsibus enumerare voluit
p. pñ hñc tex. et superius dicta qz imo dos non est semper
et vbiqz pñcipua maritus. n. pro dote ab ipso exigenda non
potest conueriri vltraqz facere possit: ut. l. maritum. §. e. qd
est in tantum p dorem q in hoc nō solum preferatur imo p-
cedit a pari cū alijs iuribus et qd plus est et deterioris est
cōditionis cū si intententur alie actiones ad alias res re-
gulariter dentur etiam vltraqz facere possit ipse cōuentus:
glo. igitur respondens ad hoc cōtrarium dicit ad tex. sub-
audiendum verbum fere ut datur intelligi in aliquo causa
dotis causam non esse pñilegiatam: et ita Barto. et doc.
transmittit et si By. voluerit talem subanditionem non fore
necessariam: cui tamen pñdicit Bar. deducendo q statibus
etiam dictis By. congruit imo necessarium est ad tex. sup-
56 plere dictam dictionem fere: prout facit glo. et Que iuncta
huic textui inducitur per By. Barto. et doc. ad. q. de teste
ut licet dixerit. x. siue. xx. vel. xxx. annis. aliquem semper ali-
quam rem possedisse non reddatur falsus: licet pñbetur q
ille aliquo tempore absens fuerit: quia dictum testis loquē-
tis per dictam dictionem debet intelligi probabiliter et vi-
screte non canillose: ad qd glo. no. in ver. pñtue. in. c. fi. de
ver. signi. que allegat multa ex iuribus: que allegat Barto.
hic. Et sic verba testis intelligi debent q fere semper. i. tē-
poribus congruis et tempore recollectionum viderit eum
possidere. i. sibi responderi de fructibus. Ex quo probatur
continua possessio vel q viderit eū semper valentē vñ pos-
sessione: licet semper in ea non fuerit. ut hic vide per Barto.
qui loquitur respectu excusandi testem a falso. alias autez
quā pñbet continua possessio remittit ad no. in. l. sup lōgi.
.C. de prescrip. longi. tempo. p. l. y. et per alios in. l. celsus.
§. de vluc. vbi per ipsam Bar. in. vl. col. Et intellige dicta
Barto. nisi probaretur illum de quo testis deposuit vidisse
semper per. xx. siue. xxx. annos possidere absente fuisse tan-
to tempore. Ex quo presumitur obliuio: et per consequens
amissio possessionis iuxta no. in. l. fundi. §. ij. de vlucapio. et
in. l. j. C. de seruīs fugi. cū si. Et vide hic latius per doc. ali-
quibus modis limitantes et declarantes dicta Barto. hic
et per Areti. in notabilibus presentia. l. et Ultimo glo. di-
cit q pñilegia hñus tertij temporis adaptantur etiam
ad fm tempus vbi dicto tempore dos repeti potest: puta
iuxta terminos. d. l. si constante. §. eo. et. l. vbi adhuc. C. de
iure do. Et subdit q adhuc alia exempla in quibus dos est
pñilegiata vltra predicta: et sic adhuc vltra. §. enumerata
sunt alia que inuenire magis laboriosum est quam subtile
dicit ipsa glo. in vltimis verbis in concordantiam tex. alle-
gando. l. in ambiguis. §. de iure dotum. Et aliqui docto.
hic sumpta occasione ex verbis glo. exordiantur enumera-
tionem pñilegiōz dotis cumulando plura quā inue-
nire potuerunt. Sed quia de his iam plures facti fuerunt
tractatus qui impressi habentur pñmanibus: ideo omit-
to aliter in his insistere cum quodlibet facile erit reperire
57 in dictis tractatibus. et Glo. in versicu. vbiqz et. expo-
nit textum in hoc verbo tribus modis: et illam amplecti-
tur Barto. tamquam magis congruam vbiqz. i. omni lo-
co cum hoc sit aduerbium tps. Et rñ. ad. §. et cum lex in. l.
.l. j. C. de rei vxorie. actio. vbi dicitur quod in solis fundis
italicis erat per. l. iulij. interdicta alienatio: et sic non in
omnibus

omnibus locis testes erant privilegiate: dicit Bar. hoc
ibi nō ita affirmatur sed refertur quorūda iuriscōsultorū
opinio dubia que non approbat: ut hic et ibi patet. S3 ut
dicit B. Imo. imo ista erat opi. certa et approbata B3. l. iul.
ut pbat tex. insti. qb^o alie. l3 vel nō. in pñ. Et ppea Imo. dicit
q illa opi. erat añ bñc. l. l3 p istā. l. illa opinio fuit correpta
et fuit indutuz: ut in oī loco ipsa dos eēt pñcipua et ita trā
sit hic do. Alexan. s3 p hanc opinionē facit idem pñcipium
insti. qbus alie. l3 vel non. et d. s. et cum lex iul. in quorum
utroq pñsupponitur q impator in hoc correperit. l. iul. qb
repugnat ei qd dicit Imo. et Alex. q per hanc. l. lex iul. eēt
correpta et extensa etiam ad fundos prouinciales: et sic ad
oēs. Et ppterea pro tollendo dicto pñrio tenēdo dictas ex
positionē ubiq. l. in oī loco posset rñderi q pcedit tex. re
spectu alioz pñlegioz. nō. n. soluz respectu interdicte alie
nationis: sed multis et pluribus respectibus ipsa dos erat
et est pñlegiata: ut patet ex dictis. s. pñmis gl. Vel dicas
fm Arc. q l3 in aliquo loco nō pcedat ut dos sit pñcipua:
nō ppterea dictio ubiq pñt suaz vniversalēz nām: put. s.
pñi. glo. vidimus de dictione semp. dum supplet fere et fa
cit qd aī habet de vniversalī oīs vel vnusquisq et c. in. l. j.
.C. de sac. san. ec. et in. l. inter oēs. s. qui satisda. cogan. cū si.
Que rñsio nīl valet qz fm. l. iul. magis vniversalis erat
pmissio alienationis q interdictio. Ex quo in solis fundis
italicis erat ipsa interdictio. Et ppterea nō cōgruit ut nō
obstante pmissione alicuius loci put dicit Arc. verificetur
in sua vniversalī nā dictio ubiq cūz interdictio esset ut est
dictum particularis et pmissio vniversalis: unde qd dixi vñ
58 verius. C. Glo. sup ver. et rei. p. in pñ. exponit tex. ex qua
expositioe deprehendit q in dotibus pñcipalr vertitur fa
uor pñatus secundario aut publicus: de quo fuit dictuz etiā
in tex. et patet hoc esse vñ ex distin. quaz ponit hic Bart.
pñsiderando publicā et pñatāz vñlitate pluribus modis. et
et p Pau. super tex. qui ex hoc infert q mlier tali vñlitate
renunciare pōt cū iuramēto ad qd. c. cūz pñngat. de iu. iu.
et c. l3 mulieres. c. l. l. vj. An aut ex alijs rōnibus mulier
sit pñlegiata q rōne hic expressa dīcas q sic: ut p3 ex. l. as
fiduis. C. qui pñ. in pig. habe. et taciuz fuit. s. in tex. et tanget
J. dñ tangēt dicta Bar. in qñibus in sequēti glo. C. In
scda pte que incipit ibi. Item no. q rō et c. glo. not. ex B. tex.
q rō pñuate et publice vñlitis simul cōcordant in ipso
dotibus: aī aut si discordent dicit glo. pñferri publicā: ut. l.
vnica. s. si. C. de cad. tol. vñl tex. pbat et in pñata vñlitate
cōcernēte ipsuz pñcipez hoc pcedere que tñ aī dñ vñlitas
publica: ut. l. p. C. de pñm. l. i. vñ. et h p Bar. in scda vñlitate
quā pñsiderat. Ad maiorēz. n. declarationēz latius exordit
nam pñsiderādo publicā et pñatā vñlitate in quadruplici
dñia et declarando an et qñ vna alteri preferatur vel simul
pcurrant. Que dicta Bar. no. et tene mēti. Et inter cetera
illud qd ipse dicit q scda publica vñlitas que est circa ea
que h3 camera fiscalis nō pñfert tertie publice vñlitate que
pñcipalr est pñata et secundario publica put est q mulieres
sint dotate: ut in tex. nō cū si. Sed simul cōcurrunt iste vñ
litate: ut. l. j. C. de pñl. fi. l3 fallat in casu spālī. d. l. satis. C.
in qui. ca. py. ta. s3 ha. Maz habes ex his dictis Bar. q ipse
intēdit q dato pñcursu dotis et fisci cā vñ nō pñferat alteri.
Et sic si reperiant duo instā pñfecta eodem die vñum do
tis aliud cōcernens cōmodum fisci nec appareat de pñi
tate vel posterioritate nō pñsumetur pñmo factū instm do
tis put si aliud instm pñat eodem die pñfectum esset: ut de
claratū fuit. s. in tex. in pñmo no. vñi feci mentionē de his dī
ctis Bar. hic q velit pñm eius q in hoc vult Bal. in. l.
dotis. C. de iu. do. et multi alij in hoc tex. ipsum intelligētes
fm q exemplificat Bar. indistincte: et sic cuiuscūq alteri
sit instm pñfectuz eodez die quo instm dotis. Et aī super
hoc nō insistit: qz plene discussa fuit hec difficultas. s. in tex.
ex quibus ibi dictis facile patere pōt: q alij fuerunt et sunt
qui latius et melius de clarauerunt mām quos nō viderūt
vel tacuerūt Pñpientes hic sibi in ea declarationis pro
gatiuam ascribentes et si tñ (salua pace) satis imperfecte
et inuolūte id qd in ea adducūt dicant et deducant. Adde

et dñz Bar. declarat an publica vñlitas scda: et sic vñlitas
fisci pñferatur quarte vñlitate. et determinat q in iure tam
questio sic p totū nī. C. de pñ. fi. habes. n. ex dictis suis q nō
pcedit qd ipse dicit in. l. nō pñto. j. de iu. fi. q in dubio pñ fi
scum de quo et dixi. s. in tex. Et vide hic Arc. ad fi. q dicta
Bar. dum pñsiderat multipliciter publicā et pñatā vñlitate
et an et qñ vna alteri preferat qz eius dicta defendit a qui
busdam alijs dictis eiusdēmet Bar. Vide et hic Imo. et la
tius dñz Alexan. deducētē q imo publica vñlitas quam
quarto loco pñsiderat Bar. que est q hoies sint diuites af
ferre pōt vñlitate et in vniverso. De quo et hic p Senēses
qui latius examināt dicta Bal. in hac mām. Et aliquid etiā
p dñm Alex. et aliquos alios qualiter publica vñlitas pre
feratur pñate. Et alia forte non fuit intētio Bar. q Imo.
dum cōsiderat hoies esse diuites qz sine adiectione cāe dñ
cōtinere vñlitatez in quolibet particulari sepatim non vñt
vñi ergo iminet aliqua publica necessitas vel vñlitas illa
est adiectione cāe. Et hoc modo vñ sine adiectione cause pōt
vñi q Bar. pñsiderauerit scdam publicam vñlitatez quate
nus vult q illa nō offerat vñlitatez in particulari: nā ex cā
vel ipsa data pōt afferre etiā vñlitate in particulari qz par
ticulares non exbursabunt: iuxta no. in. l. j. s. q si nemo. s.
qd cuiusq vniver. nomie. stante. n. cōi bursa nō deuenitur
ad collectas aī secus: ut. d. s. q si nemo. et hñ et p doc. in. l.
iij. s. actor. j. de re iudi. C. In tertia pte que incipit. Item
no. interesse et c. glo. notando tollit pñm: ut hic etiā per
Bar. in. v. op. cōsiderando quoddam interesse in estimabi
le et hinc sumpta occasione aggredit ipsa glo. diuisionem
sine distin. interesse in quoduplici differentia sit: que est ma
teria de qua in. l. vnica. C. de sen. que p eo. qd interest pñe.
et in alijs locis hic adductis per doc. dixi aliquid in. c. con
questus. de vsu. de interesse lucri cessantis an veniat non
solum interesse damni emergentis post moram etiam de
59 iure canonico. C. Glo. in ver. ad sobolez et c. exponit siue
declarat tex. ut in ea ex qua dum dicit. i. ad nubenduz: et sic
pariendum et c. Infert Imo. a pñrio q mulier nupta nō ha
beat pñuilegium in dote quam dederat pñmo viro. Et
quo iaz nupit. Et mulier sterilis infert similiter a pñrio
sensu illorum verborum: et sic ad pariendum et c. q nō ha
beat pñuilegiata dotis quasi in ea etiam cesset rō ob quaz
videntur pñuilegia data dotibus: vñ ad procreationem so
bolis. Sed in vñraqz questione determinat pñm Imo.
prout et Bar. hic in. iij. et iij. q. et ita cōmuniter transeunt
doc. hic qui cōmuniter super tex. tangunt istas questionēz
et de prima per Bar. etiā et doc. in. l. nupta. j. eo. et de scda
in. l. si quis posthumos. in pñ. de lib. et post. potissima doc.
ita concludentium ratio est: quia non sola ista est rō dandi
pñuilegia mulieribus in dotibus vel circa dotes ut possint
nubere et sobolem procreare: sed etiam sunt alie plures vl
tra predictas de quibus maxime in. d. l. fi. C. qui po. in py.
habe. que etiā ex eo maxime facit ad propositum qz pbat
q etiam liberis pñmi matrimonij circa recuperationem do
tis matris dantur pñuilegia: et tamen in ipso aliquo mo
do non congruit dicte rationes ergo multo magis ipso
mulieribus dentur talia pñuilegia: licet iam nupserint et
quamuis sint steriles: et ad hoc dicta. s. in glo. j. ad intelli
gentiam. l. qui liberos. s. de rñ. nup. an filia iam nupta de
beat dotari a patre. Et hec faciunt ut etiam si nā mulier in
habilis sit ad generandum nihilominus habeat dotis pñ
uilegia: et multo magis si ex accidenti: licet in hoc vñtimo
contrarium tēnerit Pet. de bellaperti. et in precedenti
Barro. in. d. l. si quis posthumos. in pñci. cum quo doc.
et ibi et hic transeunt reprobatō eo quod dicit Pet. per. d.
l. si quis posthumos. vñi pbat in talibus magis aī dñ
debere naturam q accidens. Sed p dictū Bar. de ea que
natura nō potest generare: ut dixi etiā facit quia militat
etiam in ipsa alie rationes ex quibus mulieres in dotibus
sunt pñuilegiatē nisi dicas q omnes dicte rationes mī
litant matrimonio subsistente vel saltem naturaliter va
lente subsistere: quod non est in tali muliere a natura inha
bili ad generandum ut quia arta et c. iuxta c. fraterni
Alincen. sup pñm Infor. C. l. iij

a C. l. vj. Et
hic per Arc. in
fi. et dictuz sunt
aliquid et sup
glo. in ver. sem
per. circa pñuile
gium in alie
nationis.

etatis. de frigi. et maleficia. secus autem si ex accidenti vel ex aliquo civili impedimento matrimonium subsistere non possit: quia tunc oino mulier est privilegiata in dote propter: ut. l. si cum dote. §. si. i. eo. et aliquid dictum fuit. In rubrica dñz tactum fuit an autem matrimonium dictum vel ipso dicto: si nulliter vel minus valide dicatur dos de quo per dñm meuz in. d. suo tractatu in pñta pte. ubi plene tractat quot modis dicatur dos et in ultima parte examinationem dos putativa 60. habeat privilegia dotis vere. **¶** Glo. in ver. civitate et c. de clarat de qua civitate intelligatur et rñ. put in ea subdens aliqua que approbant doc. Et hanc glo. no. 3mo. q. sicut appellatione urbis in dubio venit Roma. ita appellatione civitatis ad qd in sti. de in. nā. gen. et civi. §. sed ins quidem 61. civile. ver. sed quoties. nō addimus nomen et c. **¶** Glo. si. in pñ. exponit tex. necessarius. i. vtile et c. qd no. et no. sine al legat hanc glo. Bar. hic in vj. op. in si. dicit qd iste tex. facit ad illud qd no. in. l. j. in si. de stu. libe. vr. ro. lib. xj. ubi glo. arguendo ex eo qd vertit publica utilitas ut civitas repleatur sapientibus hoibus determinat qd faber nō possit maleare prope scholas ne impedimētū prester doctoribus legentibus et scholaribus audientibus quā. q. latius psequit Bar. Et cōcludit rem esse arbitraria iudicio qm in dubijs debet pferre doctores fabro: qz si ita dicimus in dote ut in dubio p ipsa fiat interpretatio et indice: ut hac. l. cum si. multo magis est dicendū in doctore intēdere ad cām et vtilitatem studij: qz in hoc vertit publica utilitas in cōi et in quolibet pñtulari: qz quilibz pōt audire doctore et discere et sic ista est publica utilitas pñcipalr et in cōi et in particulari qd nō est in ipsa dote: qz ibi pñcipalr vertitur utilitas pñcipalr: ut p ipsuz Bar. §. in quarta op. et qd cā studij pccernat et cōtineat publicaz vtilitates pbat. §. si. in pñe. institut. **¶** Et subdit Bar. qd illud qd dictū est de fabro exite penes scholas hz locū et pcedit in fabro exite penes domuz doctozis vel scholaris ut possit vel debeat expelli fm distin. factam in fabro existente. iuxta scholas equipando in hoc scholares doctoribus put als in. l. legatio servis. §. ornatricibus. de leg. iij. ubi Bart. an et qñ in quibus scholares eggent doctoribus et in quibz hēant iura que hñt ipsi doctores. Et in hoc casu et in his terminis pferit pprie. l. nra. fm Bar. qz. i. pñcipalr hic vertit utilitas pñcipalr doctoris vel scholaris q querit iuxta domū nō hñt tale impedimētū et rumorē talis fabri. Secundario autē vñt utilitas publica apta asferre vtilitate et in vniuerso et in particulari put dñ in dote ut est pxi. dictum sup dictis Bar. in quarta distin. de quibus fuit dictū. §. in glo. in ver. et rei pub. et c. ex eo tñ qd ista. l. loquit ubi iura pluriū pcurrunt circa idem ista. l. non facit et ad hanc. q. put nec ad pcedentē ut ipse Bart. dixit: nāz put in illa. l. vj. qñ faber est iuxta scholas est vñt qd quilibet opatur in suo. Ita et est in ista qñ faber est iuxta domuz doctozis vel scholaris: qz quilibet opat in suo: vnde isto respectu et ista pñsideratione ista. l. nō facit ad aliquas ex dictis quēstionibus. Sz inquātū in ista. l. ponderat favor publicus siue rō publice vtilitatis ista. l. facit ad vñt qz. q. ad pcedentē a maioritate rōnis cum in ea vertat vtilitas publica apta asferre vtilitate et in quolibet pñtulari put cōsiderat. §. Bar. in. d. liij. distin. Ad sequentes autem facit a paritate rōnis cum in ea vertat favor publicus secundario aptus tñ asferre vtilitate et in vniuerso et in quolibet particulari etiaz vniuersalr prout in dote. Et ista est vera Bar. intentio qui ex his patere potest qd in dictis suis non implicat aliquam repugnantiaz: licet prima facie in eo pñrietatem hñt videatur: qd primo dicit hanc. l. nihil facere ad. q. postea videt pñrium affirmare. Et ad ea que Bar. dicit in finalibus vñbis suis: vide dicta. §. in tex. in pñmo nota. et aliquid hic et per Senenses et Papienses qui Papienses nō pceperunt mentem et inductionē Bar. d. l. assiduis. §. exceptis. quā in finalibus verbis allegat Bart. Et vide doc. hic qui cōiter transeunt cum dictis Bar. licz aliqui inter quos 3mo. pungant aliquid p Bar. inquātū vñ velle a pari pcedere scholares et doctores cuius tñ dictum in terminis qñnis quas mouet sine dubio pcedit per. d. l. in si.

.C. de stu. li. vr. ro. ubi parificantur quo ad hoc ut eoz studium impediri nō debeat. Quo autē ad alia recurrendū est ad Bar. in. d. §. ornatricibus. ubi distinguit in materia ex cuius dictis 3mo. habuit ea que in hoc hic adducit.

Solutio matrimonii. [¶] Dñf de ro

1. tam. l. et subdiuide hoc pñcipiū: ut hic p Bar. vsqz ad. §. qd si in pñis. **¶** Dos soluto matrimonio restitui mulieri debz. Et ab initio ipsi mulieri pñmitti dñ nō alij si marito nocere possit. hoc. d. vsqz ad. §. qd si in patriis.
2. **¶** Tñmo. pñmo qd hz dos detur ut perpetuo et semp sit penes virum: ut. l. j. §. de iu. do. tñ illud verbū ppetuo siue semper intelligit donec durat mñrimonium. soluto. n. matrimonio ipsa dos restitui dñ: ut est casus hic imo aliquñ etiā cōstante mñrimonio iuxta terminos. l. si pñtate. §. eo. et. l. vbi. ad huc. C. de iu. do. et in alijs casibus de quibus hic in glo. j. sup qua dicitur: et sic dictio ppetuo vel semper intelligit vsqz ad tps restituende dotis et pñtante mñrimonio: et ad hoc gl. in ver. semp. §. l. pxi. dum ponit spālia scbi tps: et allegat. d. l. vbi adhuc dicens qd illa inducit speciale pñ id qd a principio partes senserunt: ut. d. l. j. de iure do. quasi velit glo. partes sensisse ut ppetuo et semper cōstante matrimonio dos sit penes virum: nō autem illa glo. sentit nec vult partes sensisse ut perpetuo et semper indistincte: et sic etiaz soluto matrimonio dos sit apud virum: qz ipsa facit vim in eo quod repetitur cōstante matrimonio: et hoc vult esse pñ id qd partes a principio senserunt quicquid aliud velit hic Alex. allegans. d. glo. cum soluto matrimonio qd repetatur dos preter vel pñ propositum partium a principio nō loquatur illa glo. Que bene veruz est qd sentit qd in illis terminis sit speciale in dote qd pñ propositum et intentiones que siue qd a principio fuit inter partes repetatur dos qd tamē reprobat Alexan. post Pau. de cast. de quo tamen mentionem non facit Tñ alia est qd ex id qd agitur actio oritur: ut. l. si is qui. in si. §. comoda. vnde non est speciale in dote nec in illis terminis glo. in. l. §. pxi. nec in terminis huius. l. qd actio detur preter vel pñ propositum partium: cum als etiā hoc sit ut est pxi. dictum et probatur per. d. l. si is qui. in si.
3. **¶** Sed tu dic qd in terminis dotis repetende siue soluto mñrimonio siue etiā ipso cōstante nō datur actio preter vel pñ propositum vel intentionem partium que vel qd a principio fuerit cum partes censeantur voluisse et velle: qd de iure cōmuni vel etiam municipali disponitur in materia super qua pñrahunt iuxta no. per Bar. in. l. vñ iurifuradi. §. si liberi. §. de oper. lib. vñ de verbum perpetuo vel semper intelligunt partes fm subiectaz materiā. l. pater seuerinā. §. conditionum verba. §. de condi. et demon. et. l. si vno. §. loca. et qd Barto. dicit per illam. l. in. l. j. §. nec castrense. de colla. bono. de sponso mittente ornamenta sponse portante vtente verbo dono et c. et ad hoc de verbo perpetuo qd intelligatur fm subiectam materiā. Ex quo varias habet significationes tex. et glo. in. l. j. §. pro so. Et ad illud de dictione semper qd recipiat aliquaz restrictionem dicta. §. l. pxi. in. d. glo. in ver. semp. ante si. Speciale ergo in dote qd cōstante matrimonio repeti aliquando possit est respectu regule que se habet in contrarium qd soluto matrimonio repeti possit: ut videbimus. §. in gl. j. non est ergo in dicto casu speciale quia pñ propositum et c. ut dicit glo. §. l. pxi. vbi autem soluto matrimonio repetitur non est aliquo respectu speciale nec tunc etiā pñ vel preter propositum partium repetitur quicquid aliud velit dñs Alexan.
4. **¶** Qui ex eo qd dictum est dictionem perpetuo accipi vario modo cum aliquando reperitur accipi vsqz ad centum annos: ut. l. annua. §. atticia. in si. §. de ann. lega. et ibi Bar. post glo. allegatē iura que probant de centuz annis. Refert se in. q. facti consuluisse qd granamen impositum heredi de prestando certum quid perpetuo cuiusdam ecclesie intelligeretur vsqz ad centum annos: non autem in infinitum: licet dicat alios consuluisse contrarium: sed qd succubuerūt §. Bar. in. d. l. annua. in si. se non firmat: sed se remittit ad dicenda in. l. penul. eo. titu. et in. l. si vñ si vñt municipibus

municipibus. de usufructu. l. vbi Bar. post glo. decidit ad
 pre p qua p salu Alex. pcludens legatu annuū egparari
 legato usufructus nisi in his in quibus reperit dissimilitudo sed
 in legato usufructus relicto municipibus reperit qd durat
 centum annos. vt. d. l. si usufructus. ergo idem erit vbi in
 annuo legato relicto ciuitati vel ecclesie et p filium de quo
 meminit Alex. est inter sua p filia in. j. vol. nu. lx. vbi plura
 adducit et forte magis vrgentia ad. d. decif. simplr
 n. arguere delegato usufructus ad legatu annuū in indi
 tiduo huius mae nō pcludit cū in legato usufructus sit rō
 ne pptas secus dicendo remaneat inutilis put afo et pon
 deraf bec rō p glo. et doc. in. l. in annalibus. C. de leg. que
 nō militat in legato annuo. ¶ Unde melius facit qd lega
 tu usufructus et legatu annuum regulr egparant: vt dicit
 Bar. in. d. l. si usufructus municipibus. p. l. in singulos an
 nos. de an. le. alig tñ hoc dubitant de decisione Alex. p no.
 in. d. l. in annalibus. sed ex predictis patere pōt responsio:
 ¶ C. l. No. ij. ex hoc tex. in pma prio sensu qd dos constanter
 mrimonio solui siue restitui nō dō qd tñ in aliquibus casibus
 fallit vt videbimus. in glo. j. et dictum est aliqd. s. pxi. no.
 ¶ C. l. No. iij. ex v. nec cogit et c. casus no. in quo qd inuitus
 delegat vbi aliqd incōmodū sentire nō pōt qd est spale fa
 nore dotis. regulr. n. qd nō delegat inuitus: vt. l. j. et ibi gl.
 et l. nec creditoris. C. de noua. et ita nō. hic Pan. de cast.
 dñs meus: et Are. et tangit hic p glo. si. vbi videbimus an
 sit spale in dote put vult glo. in. d. l. j. ad quas se remittit. j.
 d. glo. si. et p pñs est eiusdē intentōis vel idē sit in quocūq;
 debitorē vt teneat alteri ad petitionē creditoris pmittere
 et sic p sentire delegatōi vbi sibi nō nocet t quasi regulr qd
 teneat facere qd sibi nō nocet: et alteri pdest qd plene exa
 minat Bar. sup. d. glo. si. et alig hic sup. tex. inter qd et dñs
 Alex. q pōt et limitatiōes ad id qd p loco no. ex isto tex. d
 resti. dotis. sol. ma. q tñ magis pgruit sup. gl. j. sup q dicef
 ¶ Glo. j. quātr intelligat hic solu. matri. et c. se remittit ad
 dicta. s. in rub. vbi glo. magna in d. quarto. et vlti. dic solu.
 matri. et c. atq; aduerte: qz nō oio pgruit respectu restōis
 dotis d qua hic tractat q quocūq; soluat mrimoniū heat
 locū ipa restō: vt p ex seq. gl. dñ alle. l. luti. s. e. ¶ C. l. Glo.
 .ij. in pñ. tacite querit qñ dos solu. matri. restitui debeat an
 statim. et rñ put in ea que vult q olim tam respectu mobi
 liū qz imobilium dotaliū hēe locū dilatio p restōne annua bi
 na trina die qd adhuc clarus vult. j. in. l. diuortio. s. inter
 dum. sed reprobaf et ibi: et hic cōiter p Bar. et doc. et quid
 ista verba annua bina trina die impoent: vide tex. glo. et
 Bar. in. l. iij. de annu. le. ¶ C. l. In scda pte que incipit ibi:
 sed hoc fallit et c. glo. tacite oppo. q imo sol. matri. dos nō
 dō restitui: vt. l. luti. s. eo. et rñ. q illud qd hic dñ in tex. fal
 lit in casu. d. l. luti. s. qñ. culpa mulieris mrimoniū solutū
 fuit quā tñ fallentiam declarat glo. nisi vir quocq; deliquerit
 vt. l. cū mulier. et l. viro. s. eo. paria. n. tunc delicta et c. et sifr
 fallentiam sequentem certo modo declarat glo. et ponit plu
 rea alias fallentias ad regulā huius tex. vt vide in ipsa gl.
 cū qua doc. transeunt addentes tñ aliqua ad ampliatiōē
 et declarationē dictorū glo. ¶ C. l. Az ad pma fallentiaz addit
 q si ipsa vxor fuisset adulterata pderet dotē: imo et dota
 lituz vt dicit tex. in. c. plerūq;. de do. inter vi. et vxor. vbi vide
 gl. declarante quātr ibi accipiat dotalitū. ¶ Et an sicut vxor
 pp adulteriū pdit dotē ita vidua cōmittens stuprūz pdat
 actionē ad ipsam dotē: siue ipsam dotē: ponunt hic papien
 ses referentes dicta Pan. q tam pfulendo qz legendo ter
 nuit q sic lz Alex. p in. l. sororē. C. de his qui. vt indi. vbi et
 Pan. ponit p cuius decisionē cogita si facit qd dicūt doc.
 q bñdes viri nō pñt obicere vxori adulterium qd vir non
 obicēit. et sic retinere dotē qd dicunt doc. in. d. c. plerūq;. et
 Bar. in. l. rei iudicate. s. mox. s. eo. verum est q ibi forte est
 alia rō q vir nō obicēis vxori adulteriū et ipsam nō accu
 sans et repellens vt remississe qd nō cadit in stupro cōmissio
 post mortē vñ cogita. ¶ Addit et Bar. ad declarationē scde
 fallentie de qua in glo. vltia declarationē ipsius glo. nisi vir
 pdecesserit: qz tunc et pactū lucrande dotis locuz nō hz vt
 l. j. s. d. pac. do. et l. j. de do. ple. in qb iurib⁹ pbat et bñ q

¶ In dictū euentū pactū expisse scñ esset nō valeret qz p do
 tem et aptū facere remanere ipsam mulierē in dotatā. et sic
 facile impediriū mrimoniū. ¶ Qd pcedit nō soluz qñ ipsa
 mulier facit tale pactū: sed si p dñs dotē p filia: imo qd
 plus est et si exneus dñs dotē p muliere tale pactū iniat
 et faciat q bñdes viri lucent dotē vel pte dotis ipso viro
 pcedente vxori: vt. C. de pac. puen. l. qñuis. que lz loquat
 in pte Bar. extēdit et ad exneū dantē dotē: vt p ipm in pñ.
 cxxvj. incip. ticius maritauit sororē et c. q et ponderat gñā
 litatē. d. l. ij. de pac. do. qñuis ergo pñ possit stipulari dotēz
 sibi reddi et nō mulieri et sifr exneus. et et ipse exneus paci
 sci in casum soluti mrimoniū et p mortē viri: vt. l. quotiens.
 j. eo. et l. ania. C. de iu. do. et l. vnica. s. accedit. C. d rei vxor.
 actio. nō tñ fm dñz opionē aliqz ipsoz pacisci vel stipula
 ri pōt vt dos remaneat penes bñdes viri: et hanc opi. sim
 pliciter seqt hic Are. Qui tangit an tale pactū eñ sup do
 natōe pp nuptias iniri possit vt pcedēte muliere ipsaz lu
 crent bñdes mulieris de quo est tex. cuz glo. in vñx matre.
 et ibi Bal. in. l. qd scitis. s. j. C. de bo. qz lib. vbi tñ Bar. hoc
 nō firmat eius tñ rōni facile rñdet put et hic rñdet moder
 niores tenentes cū glo. et Bal. et Luma. et Are. hic. ¶ Bi
 cit et hic Are. post Bal. in auct. res que. C. d. de. qd pactū
 de lucranda dote nō pōt apponi vbi feuda in dotez dant:
 nisi interueniat cōsensu dñi: vt in. c. j. de inuesti. de re. alie.
 fac. Et q tale pactū locū hz et si mrimoniū nō dñret nisi
 paucis horis et momēto ipis post Bal. in. l. nō tñ. C. de le
 ga. logf tñ Bal. in lucro statuti: sed idem est dñm in lucro
 pueniente ex pacto. Et siue dos sit tradita siue pmissa. vt
 in auct. de nup. s. dotes. et in. l. ex morte. i. si. C. de pac. pue.
 Et vide ipm Are. s. pxi. s. vbi et tñ illud qd tñ hic de pacto
 lucrande dotis et donatiōis pp nuptias. Que dicta reasū
 ¶ munt hic senenses et papienses. ¶ Et quātū est respectu
 pñs paciscentis siue stipulantis in datōe dotis filie vt here
 des viri lucref dotē ipso viro pcedente tenent q tale pa
 ctū nō valeat p. d. l. qñuis. qd alind ibi velit gl. cui⁹ est p
 ria in. l. cū dos. s. de pac. dota. et est glo. iij. quā alle. et Are.
 j. s. pxi. et Saly. in. d. l. qñuis. In exneo aut secus tenet: cū
 in eo nō militet necitas dotandi put militat in pte iuxta. l.
 q liberos. s. de ri. nup. et l. si. C. de do. pñs. cū si. qua necitate
 attenta nō valet pactū scñ a pte et q ipse ex tali pacto nō
 liberef ab iterū dotāda ipsa filia iuxta auct. qñuis. C. de rei
 vxor. actio. nam oino hoc pactum posset p iudicare ipsi filie
 supueniente diminutiōe facultatū pñs: et hanc rōnez sentit
 Ly. in. d. l. qñuis. vbi post Ja. de ra. et ABar. syli. nō tñ gl.
 ibi put ipsam et nō tñ Saly. nō obstante dicta rōne quam
 sentit glo. q oino tenet p denuo dotare. nam rñdet vt. s.
 rñdit. Et Ly. post ABar. syli. videt idēz velle et in exneo
 alle. n. in si. s. accedit. l. vnice. C. de reiro. actio. qui logf in
 exneo. ¶ Preterea Ly. post dñm doc. ABar. syli. dicit gñātr
 Aut fuit pactū de remanendo apud virū ex cā lucri. et tñc
 obtinet qd hic dñ: aut de restituendo. et tunc. l. ania. l. quo
 tiens. et s. accedit et c. vñ cuz nō explicet de restituendo cui
 vñ intellexisse siue pñi vbi ipse dat dotē siue exneus vbi ipse
 dotat: p iudicem ergo siue pñ siue exneus paciscat dotē ce
 dere lucro viri. et et suoz bñdū mortuo viro et supueniente
 vxore vñr sentire dicti doc. nō valere tale pactū. Et hoc vñ
 tenendū qd secus teneant dicti moder. facientes dñam
 inter pñem et exneū dantē dotē: nā qñtis in exneo nō subsit
 necitas dotandi put in pte tñ subest rō q s. accedit. soluz
 vñ pmittere ipm stipulari vel pacisci in sui vtilitatē: nō er
 go in vtilitatē bñdū viri in p iudiciū mulieris supuenientis
 maxi. pp auctē Bar. et alioz q sequunt hanc opi. vñ tenen
 dū. nam et senenses fatent q in iudicando durum esset re
 cedere ab hac opi. que in dubie pcederet vbi pactuz esset
 simplr interpositū p exneū: qz nō intelligat pmozierē viro
 fm ipsoz senenses q male alle. Ly. in hac mā: qz ipse tñ vt
 pxi. rettuli ad quē et alios doc. vñ. Ja. de ra. et ABar. syli.
 remittit Ange. in. d. l. qñuis. et sic nō est verū q teneat pñi
 eius qd supra est conclusum in hac. q lz et pdicti. al. referant
 velle et tenere Ange. p opi. tñ q in exneo nō sit idem dñm
 qd in pte satis vñ stringere. l. ob res. s. j. s. de pac. do. vbi dñ

¶ De pac.
 cōuen. Ad qd
 videlicet. s. in
 ru. an pactum
 vel statutu de
 dote lucranda
 heat locuz oo
 te non tradi
 ta: sed pmissa
 de quo etiaz p
 Saly. i. l. si cō
 stante. s. sed si
 econtra. C. de
 do. ante nup.

q̄ liberā p̄tate h̄z ipse c̄neus votans a p̄n. q̄d̄c̄q̄ pactus
 ē in p̄indiciū mulieris apponere. nisi p̄ Bar. et alijs r̄n. q̄
 d̄z intelligi q̄n ad suūtilitatez tale sc̄m apponit: sed rō ḡnā
 lio illius tex. facit in p̄rius vñ cogita. et vide q̄z ē. d. l. cum
 dos facit silem rōnē. et tñ ibi glo. restringit p. d. l. q̄n̄is. et
 ibi. l. in. d. l. cū dos. glo. alle. in p̄cordantē. d. l. ob res. §. j. et
 est rō fundata in. l. in traditōibus. §. de pac. Quat̄ aut̄ pa
 ctū de lucranda vote in casum d̄uortij op̄el vel h̄eat locū
 vide glo. et Bar. in. d. l. j. de do. p̄le. que dicta reassūmunt
 hic senenses: et ē p̄ glo. in. d. l. j. §. de pac. do. ¶ Adde et
 fm̄ Pau. de ca. et dñm Alex. hic q̄ illud q̄d̄ dicit hic glo.
 de pacto lucrande dotis q̄ eo stante nō d̄z restitui dos eo
 dem mō si extaret statutu deferens viro lucrū dotis p̄dece
 dente vxore: q̄z tunc nō teneb̄ vir restituere dotē sol. ma.
 p. l. vnica. C. si dos p̄stan. ma. facit vltra ipsos: q̄ si hoc d̄z
 cūm vigore pacti lōge magis est d̄m vigore statuti. ar.
 no. in. l. nō impo. §. de pac. et p̄ Bar. in. l. oēs p̄p̄li. in. iij.
 q. iij. q. p̄n. §. de iussu. et in. ¶ Et hoc dicit p̄cedere Pau. et
 si liberi sup̄ nati fuerint: et sic extant tpe mortis ipsius mu
 lieris p̄ no. in. d. l. vnica. et reputat hoc no. Sed Alex. dicit
 q̄ hoc nō h̄z dubiū: et q̄ plura iura hoc p̄bāt et alle. d. l. cū
 glo. §. de pac. do. vbi glo. vult p̄cedere muliere pactus
 h̄ie locū siue extant liberi siue nō ergo eodē mō locū h̄bit
 lucrū statuti l̄z extant liberi. ¶ Sed tu dic q̄ imo dubiū
 videbāt quasi statutu in eūctū liberor̄ et multo minus pa
 ctū nō deferret lucrū. et sic nō intelligeret pactū sc̄m in ca
 sum sup̄uenientiū filior̄. ar. l. si vnq̄. C. de renocan. do. et l.
 cū acutissimi. C. de fideicō. cū si. ¶ Hinc vñ refert dñs me⁹ hic
 aliq̄ p̄sulerunt in ista ciuitate q̄ renunciatio facta p̄ sorō
 rē s̄ribus de bonis p̄nis et m̄nis p̄ certa vote sibi assigna
 ta p̄ m̄rimonio p̄cto vel p̄bendo nō h̄iet locuz siue nō sor
 tites effectū seu renocaret postea susceptis liberis p̄ talē so
 rozē p. d. l. si vnq̄. et ar. d. l. cū acutissimi. ita ergo in p̄posi
 to p̄babiliter dubitari poterat. Sed refert ipse dñs meus
 alios cū q̄bus ipse vñ residere p̄sulerunt p̄riū p̄ no. in. d. l. vñ
 ca. ad q̄d̄ ē no. in. d. l. j. §. de pac. do. et assignat rōnē p̄ quā
 et in terminis n̄ris pacti facti de vote lucranda p̄ virū et in
 terminis dicte renunciatiois facte p̄ d̄cāz sorozē tollit motiū
 d. l. si vnq̄. et d. l. cū acutissimi. Ex quo. n. p̄dicta sūt siue fa
 cta fuerunt in actu m̄rimoniū siue mentione habita de ipso
 m̄rimonio vñ cogitatu de filiis. et sic cessat p̄sumptio dicto
 rū iurū ex quo in incertis nō incertis locus est p̄iecture. l.
 p̄tinuus. §. cū ita. de ver. obli. cū si. et in terminis renūciatio
 nis illud q̄d̄ d̄m extitit est de mente glo. in. d. c. quāuis. in
 v. detrimentū. ad q̄d̄ ē no. p̄ Bar. in. l. ticia. §. impator. de
 le. ij. vbi declarat in pluribus q̄onibus intellectū. d. l. si vnq̄.
 et vult h̄ie locū eius dispōnez ex p̄sumpta. mente donantis
 et sic renocationez ibi fieri que vt dixi cessat vbi verū q̄
 cogitauit de filiis. Quo ē ad terminos. l. cū acutissimi re
 fert vidisse p̄sultū p̄ et p̄anvbi fuit cogitatu d̄ filis siue libe
 ris h̄eat locū dicta dispō: vt puta si filius institutus et gra
 uatus de restituendo post mortē h̄eat filios quos nō igno
 ret ipse testator. ¶ Sed aduerrendū quātū ad id q̄d̄ dicitū
 est ad terminos. l. si vnq̄. q̄ in p̄riū faciūt no p̄ Bar. in. d.
 §. impator. in vlti. colū. vbi ipse vult q̄ dispō. d. l. tunc non
 h̄eat locū quasi fuerit cogitatu de filiis q̄n hoc exp̄sse p̄stat
 cogitasse donantē de filiis. alia secus sed l̄z q̄ in actu m̄ri
 monij donec nō sequit q̄ exp̄sse cogitet de filiis: q̄z potuit
 optime esse q̄ nō cogitauerit h̄ie vel nō h̄ie q̄uis m̄rimo
 niū p̄bat ad p̄creationē filior̄: et maxi. in puella vñ hoc sa
 tis honestū et p̄gruere q̄ nō cogitauerit futurā p̄creationē
 Et dicta rōne et p̄p̄ d̄m Bar. in. d. vlti. colū. in. d. §. si ipator.
 dñs Alex. put senenses hic referūt p̄sultū p̄rius eius q̄d̄ su
 pra relatu fuit q̄ aliq̄ n̄ri doc. p̄sulerūt quo ad terminos
 d. l. si vnq̄. vñ. q̄ nō obstante q̄ donatio facta fuerit in p̄
 cta m̄rimoniū vel habita mentōe de ipso m̄rimonio p̄ben
 do nihilominus. d. l. dispō locū sibi vendicet: sed p̄riū est de
 mente dñi Alex. hic dū ponit dictā limitationē post Pau.
 et alle. no. in. d. l. j. §. de pac. do. et in p̄si. xix. in vlti. colū. in
 iij. volū. ipse clare vult q̄ dispō. d. l. si vnq̄. nō h̄eat locū re
 nūciatōe facta iuxta terminos. d. c. q̄s iō. de pac. lib. vj. ad

¶ Hicinde.
 Et quantū ad
 intelligentiam
 .l. cum acutissi
 mi. cūz si. an lo
 cuz habeat vbi
 cogitatur de fi
 liis: puta quia
 extant tempo
 re testamēti vt
 de dicta palu
 dñm meū cor.
 in. l. generalr.
 §. cū aut̄. C.
 de iur. et subit.
 subcondi. fac.
 et per Ro. in cō
 filio. ccclyx. vbi
 vult q̄. d. l. cūz
 acutissimi. cūz
 si. non habeat
 locum vbi fuit
 cogitatu de fi
 liis. contrariuz
 tamen videtur
 de mēte Alex.
 in p̄si. clxxij. in
 .v. volū. prout
 etiaz contrariū
 tenet dicit⁹ dñs
 meus in. d. §.
 cum aut̄. dixi
 glo. i. l. iaz hoc
 ture. in p̄unci.
 de vul. et pu. in
 pe. no. vbi pon
 derauit in ma
 teria dictū illā
 tex. cū no. Sui.
 in. l. p̄cibus.
 .C. de impube.

q̄d̄ ē ponderat ibi no. in. d. glo. si. in v. detrimentū. Et no.
 in. d. l. j. et in. d. l. vnica. C. si dos p̄stan. matri. faciunt etiaz
 p̄dicta p̄ eo q̄d̄ n̄ri doc. p̄sulerunt et p̄ id q̄d̄ senenses refe
 runt p̄sultū Alex. l̄z inter p̄silia Alex. tale p̄siliū nō repe
 rierim: et q̄uis referant q̄ Alex. r̄ndebat ad no. in. d. l. vñ
 ca. in sue r̄nsiones nō subsistunt: vt deducunt et ipsi senen
 ses: passus est dubitabilis. Decisio. n. Bar. in. d. §. si impa
 tor. q̄ regrat apparere exp̄sse fuisse cogitatu de filiis strin
 git q̄ d̄otatio vel renūciatio facta in actu m̄rimoniū vel ha
 bita mentōe de m̄rimonio oīno reuocet p̄ sup̄uenientiā filio
 rū. Ea aut̄ que h̄r in. d. l. vnica. et in. d. l. j. vrgent in p̄riū
 nisi intelligant fm̄ ea que ponit Bal. in. d. l. j. an si. C. de in
 offi. do. q̄z vxor susceptis liberis nō declarat volūtātē suā
 an mortē q̄ vellet admō donationē siue pactū de lucranda
 vote nō subsistere susceptis filiis: sed si declarasset nō h̄iet
 tunc forte locū q̄d̄ h̄r in. d. l. vnica. et in. d. l. j. non facta. n.
 declaratōe vñ dotans decedere in eadē volūtate: nō obstante
 sup̄uenientia filior̄ fm̄ Bal. in. d. l. j. an si. et ita vñr dicti se
 nenses r̄ndere ad no. in. d. l. vnica. relectis r̄nsionibus Ale
 x. nō tñ se multū firman: in p̄tingentia facti bñ cogitadū
 14 esset: q̄z rōnes et auctes vrgent hincinde. ¶ Adde etiaz
 a vltra glo. aliā fallentiā in qua dos sol. ma. restitui nō d̄z q̄n
 maritus sup̄stes esset in opa. vxore. n. tunc intestata decedē
 te succedet maritus in dotē iuxta auct. p̄terea. C. vñdevir et
 vxor. et ita vult hic Pau. de ca. et ē dñs Alex. q̄ tñ dicit q̄
 hoc nō p̄cederet si filij extarent: q̄z tunc sufficeret q̄ mari
 tus in bōis dotalibus filior̄ h̄iet vñfructū iuxta. l. j. C. de
 bo. mater. cū si. et vide eūdē in. d. auct. p̄terea. vbi etiā ita t̄z
 put hic. Et an portio de qua ibi debeat p̄ volūtātē defūcti
 als habui p̄sulare in ciuitate castelli vide doc. in. d. auct. et
 vide et aliq̄d p̄ Are. hic in. ij. col. ¶ In. iij. pte que incipit
 ibi. Item q̄d̄ dicit sol. matri. et c. glo. oppo. q̄ imo ē p̄tate
 m̄rimonio dos restituit. et r̄n. esse verū in aliqbz casibus
 quos enumerat: regula est in p̄riū: vt in hoc tex. cū si. adeo
 q̄ fm̄ ipsam si vir soluit dotē ex dictos casus p̄stante m̄ri
 monio nō liberat: nisi quatenus ipsa mulier sit effecta locu
 plectior: vt in. d. l. vnica. C. si constan. ma. Et vide Bar. hic
 declarant casus fallentie de q̄bus in ipsa glo. Et illud q̄d̄ d̄i
 15 cit ad declarationē. l. quēadmodū. vult et ibi glo. ¶ Et ignā
 tū tangit de viro bānito: an p̄ vxorē dos repeti possit: vide
 p̄ eūdē: ad hoc latius q̄z hic in. d. l. si p̄stante. in. v. q. prime
 priis p̄ncipalis. §. eo. et tangit hic Are. transiens cū Bar. l̄z
 nō p. d. §. hec p̄siderantes. in auct. vt oēs. obe. in. puin. et in
 auct. de exhiben. re. in p̄n. q̄z non p̄bant illa iura q̄ q̄ est ex
 domiciliū suū male vñat suba sua: sed imo in dictis iuribus
 bñ p̄bat q̄ exiliū siue pegrinatio ex patriā facile deducit
 ad inopiam q̄d̄ est plus q̄ incipe male vñ suba sua: vt p̄z
 ex no. in. d. l. si p̄stante. aliq̄ doc. remittunt addicta in. d. l. si
 p̄stante. iō hic simplr nō examinando d̄m Bar. p̄ trāseūt
 cuius Bar. verba i eo ē no. q̄d̄ dicit q̄ tertius et quartus
 casus fallentie de q̄bus in glo. p̄st vici q̄ sint idem cū p̄mo
 nam sentit q̄ in illis casibus put in p̄mo dos d̄z deseruire
 oneribus m̄rimoniū q̄d̄ est d̄m no. si p̄cedit et iure p̄betur
 h̄z tñ in se magnā eq̄tatē: et satis est de mente Spec. in ti. de
 do. inter vi. et vxor. §. si. qd̄ si vir et c. vbi in vñro bānito ita t̄z
 et hic Bar. et ē in. d. v. q. p̄me p̄tis in. d. l. si p̄stante. Et no.
 casum. l. si marito. q̄z ē p̄te bonor̄ mariti publicata h̄z lo
 cū repetitio dotis a fisco p̄ ea p̄te: et sic hoc respectu diuer
 sificat a casu. l. si p̄stante. §. eo. vbi in casu inopie sit repetitio
 p̄terea ibi sit repetitio a viro vel ab alio q̄ dotē a prin.
 accepit: in. d. aut̄ tertio et quarto casibus sit repetitio a fu
 sco: vt ē h̄r in. d. l. j. C. de repu. vbi glo. Et no. q̄d̄ in si. dicit
 glo. q̄ ex casus p̄ ipsam positos nō p̄tingit liberatio si sol
 uat dos p̄stante m̄rimonio. et idem vult glo. in. d. l. q̄n̄is. si
 ne in. l. seq̄. §. eo. et in. l. cū in fundo. §. vxor. §. de in. do. in v. re
 cepisse. et in auct. de nup. §. dotes. vbi etiā vide glo. declarantē
 casus de q̄bus in. d. l. q̄n̄is. cū seq̄. cū si. et glo. in v. donatio
 nis. vult q̄ p̄ter illos casus nō sequat liberatio viri: et q̄ nō
 possit opponi cōpensatio p̄virū p̄ter illos casus vel nisi vir
 sit effectus locupletior cū in hoc sonet q̄d̄ n̄r ibi q̄ talis so
 lurio h̄eat instar d̄otatiois: in d̄otatio aut̄ nō coq̄t cōpensatio
 nisi quatenus

offi quatenus plunx cui est donatus sit effecta locupletior
ut ibi dicit glo. et sequit Ly. et cōter doc. in d. l. vnica. C.
si dos pstan. ma. qd alind voluerit Ja. de are. cuius ad-
ductio. Rñ. ibi Ly. et et Saly. et facit. d. l. vnica. in quāuz
dicit qd dos soluta cōstante mīmonio hz instar donatiōis
put ē. s. dotes. in an. de nup. ergo nō hz vim soloniā: et p
pñmō inducit liberationē quasi nō sit facta adhuc effe-
ctum ad qd in ar. l. ij. in fi. de pñ. et demon. et p hac opī.
Bar. hic ultra. d. l. vnica. alle. d. s. dotes. et l. si. de iu. do.
arguēdo a spāli illius tex. Et rñ. ad l. vir vxori. s. j. aduel-
lea. intelligendo qd ibi soluat in casu pmissio solui cōstante
mīmonio vel dī intelligi ille tex. qñ soluit soluto mīmonio
ut ibi ē vide p Bar. et ita doc. cōter hic transcunt l3 Are.
Priū tēter tēter: et sic opī. Ja. de are. eo qz a nullatio soloniā
facte pstate mīmonio sit fauore ipsius viri: qz hz instar do-
natiōis: ut dī in d. l. vnica. et in d. s. dotes. ergo nō pōt alle-
gari p mulierē p l. iulias. s. si qz a pupillo. de actio. emp.
et l. eleganter. in pñ. de do. Sed ad hoc pōt rñ. saluando
cōem put ego. s. dixi allegando. d. l. vnica. in quāuz ibi dī
qd solō hz instar donatiōis. et sic nō soloniā. et p pñā nec li-
beratiōis: pōt ē rñ. ex his que dicit glo. in v. donatiōis. in
d. s. dotes. rñdent ē ad motina Are. hic senenses saluātes
cōem opī. illud. n. qd in d. s. dotes. et in d. l. vnica. pbat sic
ri reuocationē soloniā fauore mariti est qz erat scñ pactū
hucande dotis citra tale pactū. Igñ reuocatio siue annulla-
tio est fauore ipsius mulieris cui nō debuit nec potuit solui
dos pstante mīmonio forte timore dilapidationis vel qz
defacili ipse maritus secreto postea recipet ipsam dotes a
muliere vel defacili faceret: ut mulier sua venderet: ut ipse
caperet pñū. videmus. n. qd vxores defacili applaudēt ma-
16 ritis. Et ppea statutū fuit ut ē pñtētibus ipsavxorib⁹
earū bona dotalia alienari nō possint: ut in l. vnica. s. et cū
lex iulia. C. de rei vxor. acti. et insti. qui. alie. l3 nō in pñ. et ita
iura apte pbant solonē dotis fieri nō debere nec posse re-
gū pstante mīmonio que iura quodāmodo frustratorie
forēt: si secus diceremus. et sic qd sequeret liberatiō: ad hoc
ergo tex. in d. l. qñ. et l. mutua. s. manente. et d. l. si. de
iu. do. et l. si p rata. s. j. de reli. et sum. sue. que iura dicēdo
siue pbando in aliquibus casibus esse pmissam pstante mī-
monio posse solui dotē regū pbant nō posse solui qd im-
portat solonē ex dīctos casus esse nullā et nullius effectus
attenta importantia verbi pōt iūcta negatiua: iuxta no.
in regu. j. de reg. iu. li. vj. et p Bar. in l. gallus. in pñ. de li.
et po. et in l. j. de iniu. ru. et irri. te. Preterea tex. i. d. l. si p
rata. s. j. frustra faceret vim an solō sit facta a viro in casu
bus a iure pmissis necne. si. n. semp et omni casu posset dos
solui pstante mīmonio semp ipse maritus q soluit dotem
esset liberatus funerariis: cuius Priū ibi dī. Preterea etiā
s. dotes. frustra diceret maritos nō facile debere soluere
dotes pstante mīmonio si solō indist. esset pmissa: et quate-
nus est interdicta ēē interdicta fauore viri. nō. n. dīctaver-
ba pgruerent: si bene aduertat cū clarū sit q obligatus ad
diem soluere si dtes sui fauore appositus sit an soluere pōt
ut. l. qd in diem. j. de sol. secus si suo fauore tps soloni nō sit
pñuz: sed fauore eius cui hz solui: ut. l. si ita. s. pegasus. de
le. ij. et l. in fideicommissi. s. cū pollidius. de vsu. cū si. que alle.
glo. in d. l. qd in diem. et ita pōt dici q sit in pposito nro.
17 Et no. tex. in d. l. vnica. et in d. s. dotes. duz dicit q talis
solō dotis facta pstate mīmonio in casibus nō pmissis hz
instar donatiōis nō est ergo vera donatiō: qz aliud est esse
talē aliud hī p tali. l. mercis. j. de ver. sig. et sic nō cadit cō-
firmari morte mariti soluentis: sicut morte donantis cōiū-
gis: alio vera donatiō pfirmat: ut. l. donatōes. C. de do. in-
ter vi. et vxor. cū si. et dī hī instar dōatiōis respectu fructuū
siue inter vsurij mediū tps: ut p Bar. in l. si pstante. in pñ.
in. iij. q. quarte pñā pñcipalis. nō ergo respectu sortis pñ-
cipalis siue rei in dotē date cū illa pñneat suo tpe ad ipsaz
vxorē. vñ nō cadit donatiō. et sic nec ē pfirmatio. Et ex his
tollit vna obiectio quā p cōem sensit hic Ra. cu. et reassū-
munt Papienses: qz si talis restō hz instar donatiōis vñ
morte viri pfirmet. et sic saluē in d. casu ex pfirmatiōe dona-

tionis. et sic restōis sequat liberatio. Patet. n. ex pñdictis
qd nō seqt dīcta pfirmatio: qd ex alio ē dicunt Ra. et pri.
allegati pcedē qz vir nihil tradit d suo respectu ei⁹ qd erat
datū in dotē. vñ nō cadit pfirmatio p l. pap. et ibi no. p gl.
et Bar. s. de do. inter vi. et vxor. Preterea ultra pñdictos: et
ultra rñsiones que colligunt ex his que supra dixi adhuc
alr posset rñderi ad motuū Luma. qz esto qd pfirmaretur
donatiō nō inferret ad liberationē imo potius ad pñm.
si. n. hīet effectū donatiō cessaret liberatiō: cū stante libera-
tione nō esset donatiō: ut de se p3. Preterea cū p Ly. Sa-
ly. et alios ponderari videat qd liberatiō non seqt: qz restō
cū dicat qd hz instar donatiōis tendit ad aliud. i. ad donan-
dum ista ratio longe magis militaret si et postq sequeret
pfirmatio donatiōis ergo et c. et ad illā rōnē qd nō sequatur
liberatiō quasi ad id nō fiat restō pstante mīmonio facit
18 t qz actus nri volūtarij nō extendunt ultra qz gerant. l. si.
C. ne vxor pro ma. et l. j. et ij. C. de neg. ge. cū alijs alle. ad
hoc ppositū p Bar. in l. titiū et meniū. s. altero. ante fi. de
admi. tu. l3 in Priū forte faciat qd dcm fuit. s. i. j. no. qd pter
id qd agit qñqz orit oblo. sed rñ. qd in his terminis nō orit
nisi quatenus mulier sit effecta locupletior: ut p glo. in d.
v. donatiōis. in d. s. dotes. T Istā tñ cōis opio limitat plu-
ribus modis. Et pmo put hic in glo. qñ ex tali solone siue
redditiōe dotis pstate mīmonio facta ē ex casus pmissos
apparet mulier effecta locupletior: qz tunc ptingit libera-
tio magis tñ fm Bar. iure cōpensatiōis siue exceptiōis doli
qz iure soloniā. arg. l. apud cellum. s. si qz pupillo. de do.
excep. et vult hoc glo. in d. l. cū in fundo. d. s. si vxor. de iu.
do. et ita doc. transeunt. Qui iō dicunt q magis iure cōpē-
satiōis siue exceptiōis qz soloniā seqt liberatiō: qz ē isto ca-
su vñ militare et militat rō qd ad aliū effectū pcesserit ipsa
solō vel restō qz ad liberandū: qz. l. ad donandū: vñ ad tol-
lendū dīctā rōnez hoc casu dicunt q iure cōpensatiōis seu
exceptiōis doli: et sic ex eqtate seqt liberatiō. et ad hanc limi-
tatiōez. facit. d. l. cū i fundo. s. qd si mulier. v. qd si acciderit et c.
ibi ex quo ipsa lucrū hz et c. et ad hoc illū tex. ponderat Sa-
ly. in d. l. vnica. facit ē. l. si cūz dotē. s. j. eo vbi solō dotis
non pñtur mulieri vñ pñmitti. l3 alr ipsi non esset soluenda
ut qz erat filia fa. T Secūdo limitat hec cōis opio in casu.
d. s. qd si mulier. d. l. cum in fundo. se posita. n. ē rōne lucri
ibi est qdā restō necia a iure iducta ut vsufructus amissus
ex nō vsu recōsolidet ppetati. et ita illū tex. vno mō declarat
Ly. in d. l. vnica. T Tertio limitat in casu. l. seruus dota-
lis. j. eo. vbi fūus dotalis restituit ut mulier iubeat ipz ad-
re bīditatē sibi delatā. et postea ipm fūū restituat l3 posset
dici hunc nō esse casum fallentie ex quo pñmittit a iure fieri
dīcto casu restōnē. Preterea cū sic restituit: ut incōtinēti
postea reddat nō vñ esse in pñderatiōe talis restō. ar. l. q sic
soluit. j. de sol. cū si. T Quarto limitat vbi vir nō sic soluit
ut sibi mulier beat ipsaz dotē: l3 ex ipsa sustineat onera
mīmonij iuxta terminos. l. si pstante. j. et l. vbi adhuc. C.
de fun. do. ut qz pñteat se vergere ad inopiā: nam data pp
hoc restōne l3 pñfessio non esset vera sequeret liberatiō fm
Bar. hic q tñ se remittit addicta. j. in. l. si pstante. in pñ. vbi
late examinat hāc. q. in quarta parte in. d. iij. q. dīcte pñs.
19 T Quinto limitat si p q recepit dotē p filio ipso filio po-
stea emācipato dotē ipsi restituat pñsensu et iussu nurus: qz
tunc pñ liberat: ut. l. sane. vbi Bar. post Ricar. malū. ita l3
s. de iu. do. et hunc casum reputat no. et quotidianuz hic
Pan. de ca. qñ filij hītes vxores nō pñt pacifice stare euz
pñe: ut p dīctā viam ipsa. v3. emancipatis et accedente cō-
sensu vxoris possit p pñem dos habita restituī: et vide etiā
Pan. in l. si cui dotē. s. trāsgrediamur. j. eo. vbi idē qd hic
l3. T Immo in his terminis qñ filij nō pñt pacifice stare cū
pñe: et sic secedūt cū vxore et sua familiā vñ q ipse pñ cogat
dotē restituere p sustentandis p filiū oneribus mīmonij p
l. si is q stichū. s. ibi dos. s. de in. do. et p id qd ibi hī. et ad
hōc dīctā mea hic q ipsa nurus poterit implorare offm
iudicis p socerū ut cogat restituere dotē ipsi filio p susten-
tandis oneribus mīmonij. et ad hoc no. in glo. in v. indi-
cio. in l. ij. post pñ. j. de do. pñ. Bar. tñ ibi referendo verbū

ei de quo in gl. ad maritū: et in l. si cōstāte. in. vij. q. scōe
 pria pñ. vult q in his vel sibi b^o terminis in qbus ipse filius
 sustinet onera mīmonij poterit intentare cōdictionē ex. l.
 vel offi. indl. p. d. §. ibi dos et c. ut sibi dos restituat. Que ver
 ba Bar. no. et tene menti qz satis p expressus vult illud de
 q paulo ante dixi q filio secedere a pte ipe p q dotē vxoris
 filij recepat teneat ipsaz dotē restituere cantina tñ ager p
 bñs dotē nurus restituere filio si faciet sibi p filiū pñari si
 de iussore q pseruet indēnis aduersus nurū. esto. n. q ipsa
 cōsentiat vel mandet fieri restōnez dotis viro dubitet tñ q
 sibi pñdicet in euentū q vir dilapidaret: cū pñate mīmo
 nio mulier ē p expñsum suum pñsum nō possit sibi pñdi
 care: vt sue dotis pñdictionē deteriorē faciat. vt. l. ij. et l. pue
 nire. et melius i. l. de die. cū seq. et quasi p totū. §. de pac. do.
 et ar. in. l. ita pñtante. cū seq. §. de in. do. nec. l. sane. quā post
 Ricar. mal. pōderat Bar. stringē vī p eo qd dicit Bar. et
 sic qd pñ possit vel teneat restituere: et liberet actōe de do
 te aduersus nurū: ipsius pñsensu accedente. d. n. l. cū duabus
 pñcedentibus loq in alijs terminis: vt p3 ex dictis. §. in octa
 na et nona limitatōibus. Et de illo dicto doc. in. d. l. sane
 l3 adducat plures q ipm tennerūt: Alex. hic atq in si. arti
 culi residet in pñia opi. q si filius nō est soluendo nō pñdi
 cauerit sibi nurus pñtēdo restōni: dicta rōe qz nō pñ suo
 pñsensu sue dotis pñdictionē deteriorē facere: vt. d. l. de die. et
 l. attilicinus cuz pñcor. et huius mentis vī q sit Spec. in. ti.
 de do. post dñor. resti. §. j. v. si. sine pe. q. v3. ob talē restōnē
 dotis filio scām socer nō liberet a nuru nō tñ clare explicat
 vbi ipsa pñsensit restōni. S3 Jo. an. ibi in addi. post Rolā.
 t3 q imo sit liberatus quasi tunc restōne dotis facta pñtan
 te mīmonio ex cā licita lita et pñabili hoc est pp sustēdāda
 p virū onera mīmonij incta. d. §. ibi dos. vñ nō est ab sñs
 bec restō el de qua in. d. l. mutua. §. manēte. et in. d. l. qñuis.
 cū si. assignabat et aliā rōnē ipse Rolā. que nō placet Jo.
 an. q refert q de sero ad aurores Rolā. se correxit in hac
 mā: pñmo. n. fuit in opi. q nurus ex suo pñsensu sibi nō pñdi
 caret. Et tunc indubitanter q cantius erit vt pñ a filio
 cui dotē nurus et sic vxoris ipñ filij restituit si pñt fideiussio
 rem indēnitatis recipiat. Sed si talē fideiussorē nō recipit
 et a iudice coactus restituat dotē filio: vt filius onera mī
 monij sustineat incta. d. l. si is q stichaz. §. ibi dos. oino erit
 liberatus ab obñone qua tenebat ipñ nurui pro dotē resti
 tuēda cū nō sit qd ipñ pñ imputet si facit id qd. l. iubet. ar.
 l. graccus. C. de adul. cū si. Et pñdicta rō facit vt nō solū si
 nuru pñsentiente pñ dotē filio restituat sit liberatus: sed et si
 ipsa ignorante vel pñdicente cū non possit impedire qd ius
 dictat q dos sit penes virū p oneribus mīmonij. ar. l. ne
 mo pñt. de le. j. cū si. Et ex hoc tollit illud qd supra in pñius
 adducebat q mulier nō pñt dotis pñdictionē deteriorē fa
 cere. nō. n. facit deteriorē cū oino hēat in dictū euentū q si
 lina flet de p se a pñe sibi dos restituat. Intellico tñ pñdicta
 si filius cui dos restituat h3 bona tpe restōnis dotis sup q
 bus ipñ mulier cantū esse possit de ipsa dotē: sed si nō hēat
 talia siue tanta bona non liberaret ipse socer ab ipsa nuru
 si. n. dicto casu pñ tetē se obligare a pñ. et pmittere p ipso
 filio recipiente dotē incta no. p Bar. et doc. in. d. §. trasgre
 diamur. multo magis remāeat obligatus obligatōe qua
 affric^o extitit ex restōne. dotis. ar. l. pñe furioso. §. d. his q sūt
 sui vel alie. in. cū si. et in his terminis. l. filio nō extēte soluēdo.
 pñcedere pñt qd dicebat q nurus nō pñt pñdictionē sue do
 tis facere deteriorē. et sic liberare socer. Et pñs in hoc
 casu saluari poterit opio tenentiū p Bar. et alios in. d. l. sa
 ne. et hoc casu forte poterit pñ instare vt dotē non restituat
 filio nisi sibi de indēnitare idonee caueat. et si nō poterit ca
 nere put est verisile q nō poterit modus erit vt restōnem
 faciat in imobilibus nō alienandis p ipm filiū vel nō resti
 tuat: et ipse pñt prius onera mīmonij sustineat: et q fi
 lius seorsum habitet. nec tunc habebit locū. d. §. ibi dos. cū
 si. cū nō flet pñe: sed pp impotentiā et in habilitatē facul
 tarū filij. Et imobilis l3 possit restituere tñ nō vñ q astrin
 gat ipse p mobilibus restituendis p dotē restituere: sicut
 ep aliud p alio inuito creditore solui nō pñt: vt. l. ij. §. j. §. si

21 cer. pe. cū si. Et ad illud qd supra dñm est de cautōe facit
 l. vnica. §. cautōe. C. de rei vro. actio. et no. in. l. ij. C. fa. her.
 vbi Bal. et Saly. mouent hanc. q. an filio emancipato pñ
 teneat dotē quā receperat restituere et q ipse pñ offerat se
 onera subiturū vt pñs et determinant post Ly. in quodaz
 pñlio q sic pñtita tñ ipñ pñi p filiā cautōe de indēnitare. ar.
 l. si filia. §. hoc amplius. §. fa. her. et l. pñ dotē. §. de do. pñeg.
 ex qbus verbis vñ eoz intentio dephēdi q velint socerū
 ex talī restōne nō eē liberatū ab obñone qua ipñ nurui vel
 alteri cui dos debebat restitui tenebat. afo. n. frustratorie
 peteret talis cautio: sed posset itelligi eoz dñm fm pñdicta
 filio nō extēte soluendo tpe restōnis: afo secus l3 postea effi
 cere nō soluendo: cogita tñ qz cū iura in casuz restōnis do
 tis fiende marito mulieris semp explicent de cautōe pñtan
 da: vt. d. §. cautōe. cū alijs iuribus. §. pñi. alle. satis vñr velle
 et pbare q pñ vel eius hñdes restituens vel restituētes nō
 sint liberati respectu ipsius mulieris. Et vide oio Pau. de
 ca. in. d. l. ij. C. fa. her. qz nō t3 indist. q filio volēt a pñe re
 cedere debeat dos vxoris restui si pñ vult subire onera vt
 pñs: sed ita demū si recessit de hñs pñis vel l3 pñe recusante
 hñt tñ instā cāz recedēdi. afo aut t3 q nō teneat sibi lñiaz
 dare: cū filius hoc tentans innitāt pñ pietatē pñnā. et sic et lā
 vult Pau. q pñ in hoc casu nō teneatur dotē restituere
 vñ si pñ restitueret dotē vbi filius nō hñt instā cām recedē
 di ab ipso pñe tñc satis vñ expeditū q nō sit liberatus a na
 ru et q ipsa cōsenserit: qz hoc casu militat rō q ipsa efficit
 pñdictionē dotis deteriorē. Et cessat rō que sit p pñe resti
 tuente q restituat in his terminis ex cā lita l3 pñtante mī
 monio. l. p sustēdādis oneribus mīmonij. vt. n. est dictuz
 poterit iuste denegare recessum: et pñs et restōne dotis.
 22 Et cōsidera ergo ex pñdictis plures casus. Primuz vbi
 filius sine cā lita recessit vel recedere vult a pñe in quo casu
 cū pñ nō teneat dotē restituere si restituit nō est liberat^o qñ
 ad dotē oio p nurū pñeniri possit sol. mā. et q nurus pñen
 23 serit. Et scōm casuz cōsidera vbi h3 instā cām recedēdi
 et tñ est nō soluendo ipse filius: et adhuc vñ q ipse pñ resti
 tuens dotē nō liberet a nuru: put in pñcedenti casu maxi. si
 cā nō standi filiū cuz pñe pñcessit siue pñcedit a pñe. Et Ter
 tiū casuz retentis eisdē terminis q ex instā cā recesserit vel
 recedere intendat: et est soluēdo: et isto casu vñ q pñ sibi do
 tem restituens in totū liberet et qñ accesserit pñsensu na
 rus: accedente potissime q ipse pñ p iudicē ad restōnez co
 actus fuerit et q ipse nō dederit cām recessit: sed q aliūde
 pñcesserit et pñcedat iusta cā recessus filij a pñe: et i hoc casu
 poterit: (vt et supra dixi) pñcedere opio Ricar. mal. Bar.
 et seqcū l3 in puncto iuris (vt et pñmissi) nō sit sine dubita
 tione pp iura. §. alle. simplr disponentis de cautōe pñtāda
 pñi vel eius hñdi q dotē restituit marito mulieris cōstante
 mīmonio et q restō fiat p sustēdādis oneribus mīmo
 nij. Et sic semp pñsidera in hac mā an pñ cogat dotē resti
 tuere citra aliquā suā culpā necne. Et no. pñdicta qz nō re
 peries ita declarata p doc. et moderniores q sunt huius intē
 tionis q pñe restituyente in his terminis ex necessitate ipse
 pñ sit et a nuru liberatus: sed nō pñsiderant an necessitas p
 cesserit a pñe necne. Et itē simplr volunt siue pñsupponunt
 q vbi filius emancipat pñ teneat sibi dotē restituere qd vñr
 voluisse Bal. et Saly. post Ly. in. d. l. ij. C. fa. her. l3 ex his
 que dicit ibi Pau. que supra rettuli vñ q hoc dñm nō ita
 simplr pñcedat: sed q tam in filio emancipato qñ in filio in
 ptate debeant pñsiderari ea de qbus p Pau. in. d. l. ij. q nō
 facit vim an sit filius emancipatus vel in ptate q intendit
 a pñe recedere vel recessit. Item nō pñsiderant dicti moder
 niores post Alex. an filius qui querit rehabere dotē sit sol
 uendo necne qd p maxi. arbitroz attendendū et pñsiderādū
 p ea que supra adduxi: et vñ hoc bñ pñsiderasse Alex. quem
 vide post Bal. Ang. §. nio. et Pau. de ca. in. d. §. trasgre
 diamur. Vbi p dictos doc. examinat dñi articulus an filio
 emancipato pñ teneat dotē vxoris ipsius filij restituere et
 mouet dicta dubitatio et examinat et citra id q ipse filius
 emancipatus recesserit a pñe: et ad hoc tendunt multe rō
 nes ad affirmatiuā assignatā p doc. in. d. arti. siue dubita
 tione in qua

done in qua in. d. §. transgrediamur. refert p. doc. fuisse etiam
psultu per By. ibi in Bal. et Ange. et Imo. forment. q. in
emancipato filio habitare seorsum a pte: sed in. d. l. i. C. fa.
ber. ut dixi Bal. et simplr format. q. in filio emancipato: et
ibi et Saly. Et dicit Imo. l. d. §. transgrediamur. q. eo ipso
q. p. emancipat filiu v. assentire q. habitet seorsum: qd. et
14 dicit et ibi Pau. ex mente Bal. in. d. l. i. ¶ Itz ponit
ibi dicti doc. vel alig ex ipso qd. in filio in pte volente seor
sum a pte habitare: an p. ei dote sue vxoris restituere tenea
tur et Imo. Pau. et Alex. distinguunt: an voluntate p. is
vel ex iusta ca. habitet seorsum a pte necne: l. Ange. simplr
dicat ibi q. tenet p. restituere dicta dote p. regulā. d. l. i. is.
§. ibi dos. cū si. Et q. uis Roma. simplr dixerit prius q. p.
nō teneat tali filio in pte seorsum habitanti et de volūta
te patris vel ex alia iusta ca. dicta dote restituere cū sit talis
dos aduenticia: ut. l. i. ij. et. iij. cū ibi no. C. de bo. q. li. et sa.
tis est fm ipm q. p. et alimēta p. p. filio et vxore ¶ que ali
mentoz p. statio nō impedit pp separatā habitationē: ut. l.
libertis libertabusq. mēto. §. si. de ali. et ci. leg. Cui ultimo
fundamēto Ro. de p. statōe alimētoz. Rñ. Alex. in. d. §. tra
sgrediamur. Sed nō p. mo: q. cū talis dos sit aduenticia nō
pōt cogi p. restituere. Sed pōt rñ. q. d. l. i. ij. et. iij. loquūt
vbi ipse filius lucrat ipsam dotē vel aliud ab ipsa vxore: qz
tūc d. illa dos vel aliud lucratū puenire ex ca. aduenticia
ad filium ad qd. tex. cum glo. in. d. l. iij. sed q. dos durante
m. monio: ipsa dos dicat qd. aduenticiū ipsius filij minime
dicta iura pbant. Que esto q. hoc pbarent: adhuc tñ pōt
rñ. q. debent intelligi nisi p. p. sēserit filio seorsum habitā
di vel alia iusta ca. ad id accesserit: qz tūc d. restituere ipse
filio ex regula. d. §. ibi dos. cū si. ¶ Itz dicit Imo. in. d. §.
transgrediamur. et satis et assentiunt Pau. et Alex. q. eo
casu quo filius iuste habitat seorsum a pte nihilominus si
est suspectus de dilapidatōe p. nō tenebit ei dote restituere:
sed solū p. stare alimenta: nisi filius et p. et cautionez de
dote p. seruanda. ar. huius tex. in hoc pñ. in v. nec cogit et c.
ad qd. faciunt dicta supra qñ filius nō esset soluendo: et in
his teris sentiūt p. dicti doc. q. p. nō liberet a nuru cū dicāt
15 illud de cautōe p. standā p. filiū. ¶ Subsequētiue aut addi
ctas dubitatōes venit ista qd. quā supra vidimus: an et qñ
p. restituens dotez vxoris filij ipse filio: sit liberatus ipse p.
et ab ipsa nuru siue ipsa p. sentiant siue nō. Et vide ad māz
supra tactā: an et qñ p. teneat dote vxoris filij ipse filio re
stituere et Pau. de ca. in. l. qdaz cū filiū. de ver. obli. ¶ vbi
id et tangit: an filius possit p. volūtatē p. is recedere ab ha
bitatōe p. na. Et an ep. p. possit ipm filium separare a sua
habitātōe. et no. p. dicta qz quotidie occurrit de ipso doc.
interrogari. Et vide oino Bal. in p. xi. in. iij. vol. vbi po
nit qualr debeat p. caueri: ita ut vltimo pro dote nurus
16 nō molestet. ¶ Sexta limitatio dat in hac mā p. Pau.
de ca. hic post Ja. de are. et Ly. in. l. si p. stante. C. de do. añ
nup. ¶ Quē erat facta donatio añ nuptias equalis doti: nam
si restituere dicit Pau. donatio pp nuptias posset restitui
et dos p. d. l. in v. sed si ep. fm intellectū p. dictoz antiquoz
l. glo. ibi p. rñ. velit mouent dicti doc. qz pp mutua restōe
siue diminutionē nō v. p. p. donatio ob quā v. phibita re
stitutio dotis p. stante m. monio: ut. d. l. vnica. C. si dos con
stan. ma. et c. et sic cessare v. rō. phibitōis de qua in. d. l. vñ
ca. cū si. et p. p. cessat et phibitio iuxta. l. adigere. §. qñ is
de iu. pa. et c. cū cessante. d. appel. cū vulgaribus. et q. vbi
hincinde dat inter piuges vsq. ad p. currentē quātitatē nō
sit illicita datio tanq. nō sit p. p. donatio vel nō sit donatio
bñs rōnem phibitōis de qua in. l. i. et. iij. de do. inter vi. et
vxo. est tex. in. l. qd. autē. §. si vir. eo. ti. de do. inter vi. et vxo.
et p. Bar. in. l. dinortio. de ver. obli. et in. l. si donatiōe. C.
de do. p. mis. dixi in. c. si. de do. inter vi. et vx. ca. n. remunera
tōis nō est phibita donatio iter cōiuges ut in dictis iurib.
Et dicta opi. p. glo. ibi in. d. v. sed si ep. firmat et ibidē An
ge. Sed Alex. hic post Luma. et post Saly. in. d. l. si p. stan
te. et p. rñ. nam p. diminutionē siue restōez (si restō cadit)
donatiōis pp nuptias p. stante m. monio factā mulier nihil
d. dare siue donare marito: cū oino donatoz pp nuptias

maritus fructus lucret: dicit Saly. alle. nō. in auc. dos da
ta. C. eo. ti. de do. añ nup. et in auc. de nō eligen. scdo nu. sed
voluit allegare ut exactio. do. instan. §. illud. dixi. d. c. si. de
do. inter vi. et vxo. vbi post doc. examinaui cuius effectus
sit talis donatio pp nuptias postq. ipsius fructus lucratur
maritus et mulier bz hypothecata tacite oia bona mariti.
de quo tangit vñ verbū hic Alex. Sed maritus restituens
dotē p. stante m. monio d. donare fructus dotis vxori cūz
ad ipm spectent. l. p. oneribus. C. de iu. do. cūz si. et hoc est
qd. dicit. d. l. vnica. C. si dos p. stan. ma. et sic non est verū q.
sit hincinde mutua donatio in his terminis. prout dicunt
Ly. et alij de qbus supra. ¶ Preterea v. dicit Saly. i. illo
tex. in illo v. sed si ep. p. mittit diminutionē dotis absq. di
minutōe donatiōis pp nuptias. nō. n. tex. imponit necessita
tem diminutōis. hincinde. put et in pñ. l. respectu augumē
ti non imponit necessitas: hincinde l. illud de augmento
hodie sit redactū ad necessitatē: p. auc. sed iaz necesse. posi
tam sup. d. l. vñ et ista rōne nō p. gruit in illo tex. rō Ly. et
sequaciū. Et p. p. ipse Saly. intelligit illū tex. p. cedere alte
ro de modis de qbus in glo. vel q. intelligat in casibus in
qbus p. mittit p. stante m. monio dotē restitui vel in dote p.
missa et nō data cū remissio que tunc cadit in tali dote di
minuenda nō sit p. p. restō que phibet in. d. l. vnica. cūz si.
¶ Et ex rōne Saly. ultimo loco. §. p. xi. relata p. fundit peni
tus qd. dicunt hinc senenses volentes saluare dictū Ly. et
alioz. Si. n. illa. l. si p. stante. taz in pñ. qñ in. d. v. sed si ep. et c.
intelligeret de augmento vel diminutōe respectu pacti lu
crande dotis vel donatiōis pp nuptias: nō p. cederet remissio
in volūtatē nō in necessitatē de tali augmento vel diminu
tione put ibi remissio fm qd. p. xi. d. cñ fuit. respectu. n. pa
cti et de dicto iure debebat esse eq. litas inter p. dictas dispō
nes: ut. l. cū multe. eo. ti. de do. añ nup. et l. ex morte. et auc.
equalitas. C. de pac. puen. et sic erat necessitas nō volūtas
respectu lucri hincinde fēdi vigore pacti. Et qualr p. cedat
illud de p. iudicio filioz p. m. m. monij qd. p. siderat. d. l. si cō
stante. in. d. vñ. sed si ep. et c. ibi exceptis. v. his casibus et c.
si non p. supponat pactū de lucrando interuenisse: vide ibi
p. glo. hoc de clante. ¶ Preterea si dicta. l. si p. stante. intellige
ret respectu pacti de lucranda dote et donatiōe pp nuptias
oio nō faceret ad p. positiū de donatiōe in dictis terminis
restituta p. stan. matri. cū talia pacta hēant locū et sortiant
effectū sol. ma. ut. l. ij. de pac. do. cū si. et vidimus. §. in p. ce
denti p. te glo. Et vltra p. firmari pōt conclusio p. Ly. et sequa
ces ex his que dicta fuerunt supra in hac p. te glo. saluādo
eius d. cñ q. liberatio mariti soluentis dotē cōst an. matri.
nō sequat regulr. deductū. n. ibi fuit: q. nō est p. p. donatio
in terminis. d. l. vnice. et sic q. dicta rōne donatiōis nō im
probat restō p. stan. matri. sed alijs rōnibus de qbus super
d. arti. d. cñ fuit: que si recte aduertat militant et in his ter
minis vbi sit restō dotis et donatiōis pp nuptias hincinde
p. stan. matri. imo adhuc magis militant in hoc casu cum
17 mulier restituat siue liberet donata pp nuptias. ¶ Septi
mo limitat in dote p. missa et nō soluta: qz p. stan. matri. pōt
p. virū fieri remissio et liberatio talis dotis p. misse fm glo.
no. hoc vno mō intelligēdo illū tex. ut dixi. §. p. xi. limitatōe
in. d. l. si p. stante. d. v. sed si ep. et ita t. hic dñs Alex. p. illaz
glo. l. dicat q. illa glo. nō v. hoc approbare ex quo ponit
adhuc alios intellectus ad illū tex. tñ ipse approbat dictū
intellectū tāq. notabiliorē. et sic et approbat hanc limita
tionez ex eo et qz eo ipso q. mulier liberat ab ob. lione qua
tenebat marito v. effecta locupletior quo casu ut supra vi
dimus valet et restō dotis p. stan. matri. tu adde q. illa gl.
approbat. d. intellectū in. d. §. sed si ep. qz ponit ipm p. vlti
mo nō aut post ipm alios put p. supponit Alex. ad qd. no.
in. l. q. filiū. §. sabbinus. ad trebel. et illā glo. in. d. l. si p. stan
te. tanq. no. approbat Bal. in. l. debitor. de iu. do. tenens
hoc qd. d. in hac limitatōe q. remissio fieri possit per virū
Imo adde q. illa rō q. eo ipso q. liberat ab ob. lione qua
tenebat marito videat effecta locupletior nō p. cludit. imo et
in his terminis facile posset p. tingere dilapidatio et p. sum
ptio p. missioz p. ipsam mulierez q. forte nō cōtingeret si vir

infaret ut sibi solueret. vñ dicas meliorē rōne esse. huius fallentie siue limitatōis: qz nō repit expōituz q̄ ipse vir p̄tise teneat ad exigendam dotē a muliere. Itē in his terminis nō agit deliberando virū. ab obfione dotis. ex quo. n. nūq̄ dotem habuit non cadit q̄ ad ipsam restituendā obliget sed agit ut nō obliget ex receptōe: et ista est vera rō huius limitatōis que ex dicta rōne p̄z q̄ nō est p̄p̄a limitatōe cui nō fiat restō s̄ liberatō q̄ voluit p̄derare gl. in .d. v. sed

28 si ē. et ibi expōituz Saly. ¶ Octauo limitat q̄n dos eēt p̄missa ab alio p̄ ipsa muliere vel legata ipsi mulieri: qz poterit p̄sentire vir ut soluat ipsi mulieri: et erit liberat⁹ solut⁹ et nō tenebit marit⁹: ita vult Pau. hic p̄ tex. in .l. b̄mōi. §. cū p̄. de le. j. cuius p̄siliū. aīa esset frustratoriaz: si nō p̄cederet q̄ est p̄xi. dcm̄ fm̄ ipm̄ Pau. et ad hanc limitationē

29 p̄ferūt ē adducta supra p̄ p̄cedenti limitatione. ¶ Nono limitat vbi maritus in fluxu xoris liberat debitōrē sibi de legatū p̄ dotē: vt .l. debitor. cū .ll. seq. §. de iu. do. q̄ tñ intel ligit ibi Bal. si mulier vel quatenus mulier sit effecta locupletior: aīa nō: et seq̄ hic vñ Alex. adducens: vt .l. de bitor. cū ibi nō. ad p̄cedentē limitationē: sed sunt casus p̄nitus diuersi: et sic diuerse limitatōes: vt etiaz p̄z ex r̄sione Alex. ad .d. §. cū p̄. q̄ nō ob. limitatōi Bal. ad .d. l. debitor. Et cogita et si p̄cedit limitatō Bal. ex quo vt fuit dictum in primis limitatōib⁹ nō agit in his terminis deliberādo virū: sed de nō obligando de nouo virū ex receptōe q̄ facilius vñ p̄mitti. arg. .l. p̄e furioso. §. de his que sunt sui vel alie. in. cū si. Nec q̄ liberat in terminis .l. debitor. cui seq. ab obfione d̄legatōis sibi facit h̄z obfione cū ibi nō sit eadē rō que est in liberatōe ab obfione p̄cta p̄p̄ verā receptionē cogita tñ vt dixi: qz magna ē Bal. aīa nō apparēte p̄dictione: et stante dicto suo vñ p̄fundi ē septima limitatō: et nō p̄gruit: nec dicta fallentia: nec aliqua q̄ in id sonat quatenus mulier efficiat locupletior: qz hec est limitatō d̄ p̄ se gñat⁹ data. Et aduerte ad .d. l. debitor. cū seq. inter quas est .d. l. sane. qz facile ex his que dicta sunt in his duabus limitatōibus q̄ illa .l. sane. nō p̄cludit ad id q̄ ex ea infert Bar. post Ricar. mal. de quo dixi supra in q̄n ta limitatōe cū in dictis iuribus magis agat ut vir denno non obliget q̄ vt ab obfione iam p̄cta libere cum adhuc dotē nō rece pisset: p̄ferunt et dicta supra in septima limitatōe. Et nō. et tene menti p̄dicta: qz ex his h̄s plene explicatā mām an et q̄n p̄stante m̄fimonio dos licite restituat adeo q̄ restituen tis sequat liberatō. Sed p̄gruēter annectit an sint aliqui casus in quibus q̄o necessitet dotē restituere p̄stan. matri. q̄ tangit et hic ista glo. in hac. iij. p̄e. dicens in tribus casib⁹ cogi illū q̄ recepit dotē ipsaz restituere. et tñ glo. enumerat quatuor: quos casus intellige et dec̄lata vt supra dcm̄ fuit sup̄ hac p̄te glo. in p̄n. ex quibus ibi dicta et ex limitatōibus subiectis mari. ex dictis in q̄n ta limitatōe patere pōt alios esse casus in quibus de necessitate dos restituat p̄stan. matri.

30 et alios adhuc addit hic vñ Alex. ¶ Et vñ quē ponit q̄n maritus defacto et sine iusta cā expulit vxorē q̄ ei dotē teneat restituere tangit hic et Bre. et examinant et hic senē ses. Et cogita an in .d. casu: et in alijs casibus in quibus vir cogit restituere dotē ex sua culpa sit ipse liberatus si p̄gerit mulierē nō effici locupletiorē ex dotē sibi restituta: sed

31 ipsam dotem p̄sumere. ¶ Et quat⁹ dicas effici locupletior vide in .l. ex diuerso. §. j. §. de rei ven. vbi ex glo. dñz tractat de bone fidei possessore q̄tenus teneat ad fructus vñ hoc de p̄bendi: et p̄ Bar. in .l. j. §. impuberes. §. cōmoda. et per Bal. in .l. j. C. de usufruc. lega. et p̄ Pau. de ca. in .l. in usufruc. §. fructus. §. eo. ti. nfo vbi aliqd de hoc dixi. ¶ Et Glo. in vñ. nec cogit et c. In p̄n. p̄tinuat hunc ver. ad p̄cedentia. et adhuc intelligibilis Bar. qz. f. viso q̄ mulieri dos solui dz: nunc dec̄lāt an maritus cogat alteri dotē p̄mittere red dendā. et rñ. put in lfa. ¶ In scda p̄te que icipit ibi: nāz nō cogit et c. glo. ponit p̄mā lec. adhuc tex. q̄ loquat q̄ ab initio dotis date vir nō cogat aliq̄ q̄ mulieri dotē p̄mittere restituere siue ipsa mulier dotē dei siue et exneus fm̄ q̄ aliqui volunt q̄o vltimū glo. nō r̄z q̄ si exneus dotē dat nō cogit illi p̄mittere: et sic glo. r̄z p̄mū modū intelligendi hūc

tex. fm̄ hanc p̄mā lec. sed Bar. saluat et scdm̄ modū intelli di hunc tex. fm̄ hanc p̄mā lec. vt hic vide p̄ ipm̄ cuius quo aliq̄ cōiter transeunt excepto dñō Alex. q̄ ipm̄ ex eo improbat l̄ obscure loquat⁹: cum tex. distinguat: an maritus beat suspectū aliq̄ incōmoduz. necne in casu p̄missionis dotis facit p̄xneū a p̄n. simplr et volentē postea sibi stipulari et tra p̄sensum ipsius mulieris nō cadit q̄ nō beat suspectuz incōmodū cū iam actio esset q̄sita mulieri p̄. §. accedit. .l. j. C. de rei vxo. actio. cū si. Et sic in his terminis nō cadit q̄ Bar. intellexerit saluare dcm̄ modū intelligendi in exneo dante dotē p̄ muliere ex quo in .d. casu indist. nō cogit ipsi exneo p̄mittere: nō ergo tunc p̄gruit distinctio tex. an beat suspectū aliq̄ incōmodū necne: et p̄ p̄nā nec vt dixi p̄gruit in dictis terminis intellectus Bar. Accedente aut p̄sensu ipsius mulieris q̄ ipsi exneo dos p̄mittat l̄ a p̄n. dotē nō fuerit sibi stipulatus. et adhuc nō p̄gruit distin. tex. cū et in his terminis semp maritus h̄c possit suspectū incōmoduz quasi talis consensus non liberet marituz ab ipsa muliere

33 ¶ cū mulier p̄stan. mat. deteriorē p̄dictionē sue dotis face re non possit: vt .l. ij. §. l. de die. et .l. attilicinus. §. de pac. do. et vidimus. §. p̄xi. glo. et sic nullo casu vñ adaptari iste mo dus intelligendi hunc tex. in exneo cū put saluat Bar. nō p̄gruat dist. tex. sed id sit q̄ indist. maritus nō teneat p̄mit tere p̄ incōmodū. ¶ Sed senenses saluant Bar. acceden te p̄sensu ipsius mulieris quo ad hoc vt exneo p̄mittat de p̄sensu mulieris dos nō vt sibi exneo appropriet: sed vt re maneant ipse exneus debitor ipsius mulieris in dotē resti tuenda. ipso. n. exite soluendo nō d̄f dotis cōdictio ex hoc reddi deterior qz mutet debitor dotis de marito in exneū: vt .d. l. sane. et .l. debitor. §. de iu. do. et sic in his terminis cō gruit distinctio tex. qz pōt maritus h̄re vel nō h̄re suspectū incōmodū attentis facultatibus ipsius exnei. ¶ Que salua tio nō placet: qz .l. debitor. et .l. sane. loquūt in p̄sensu diuer sis terminis. vñ in debitorē dato a p̄n. p̄ ipsam mulierē qui eius p̄sensu pōt liberari p̄ maritū adeo q̄t maritus rema net liberatus. et sic illa iura nihil h̄nt cōe in p̄posito: acce dente maxi. q̄ Bal. voluit dicta iura nō p̄cedere nisi qua tenus mulier apperet effecta locupletior de quoz iuriuz itelligentia dcm̄ fuit. §. p̄xi. glo. ¶ Unde dcm̄ Bar. posset saluari quasi tunc dictio si incōmodū aliq̄ et c. exponat p̄ qz q̄ nō incōuenit p̄ nō. in .l. eas cās. §. de p̄di. et demon. et ista vñ q̄ fuerit vera eius intentio q̄ in casu quo exneus a p̄n. simplr p̄misit dotē. et postea tpe datōis vult sibi stipu lari q̄ maritus nullo mō cogat sibi p̄mittere. ¶ Vel possz saluari intelligendo fm̄ distin. tex. vt eo casu teneat exneo de volūtate mulieris p̄mittere q̄n sibi idonee cauet q̄ nul lum incōmodū ex hoc est habiturus. vel q̄n sumus in casu in quo ex hoc ipsa mulier efficiat locupletior: iuxta ea que dicta fuerunt. §. p̄xi. glo. in fi. vt qz ipse si sibi p̄mittat dos restituat vult facere aliqd p̄ muliere ex quo ipsa efficiat locu pletior: puta soluere alicui creditori de p̄nā. arg. .l. h̄. §. de iu. do. Et sic poterit in terminis Bar. p̄siderari q̄ marit⁹ et nō beat suspectū aliq̄ incōmodū. et sic teneat p̄mittere vel nō p̄mittere iuxta .d. tex. ¶ Senenses tñ dicūt: alr ultra Bar. posse saluari hūc scd̄z modū itelligēdi vbi mulier dotē p̄mi sisset marito exne⁹ vellet ipsaz solue p̄ muliere: qz ipsi ex neo marit⁹ nō cogere dotē p̄mittere: nisi fm̄ dist. hui⁹ tex. Sz nec h̄ dcm̄ placet cū tex. in .§. accedit. loq̄t in exneo dā te dotē vt possit sibi stipulari. vñ et p̄cedente p̄missione mu lieris id p̄gruit. ¶ Preterea nō est dare rōne diuersitatis siue exneus dare velit nō p̄cedente p̄missione mulieris siue ipsa p̄cedere qn. vñ. viroqz casu possit sibi stipulari vbi aīa ipse non p̄misit: et dotē vult ab ipso exneo recipe maritus. Et sic et in dictis terminis quos ponunt senenses saluan tes dcm̄ intellectū vt supra p̄gruit q̄o dicit glo. ad reproba tionē eiusdē intellectus. Que tñ dicti senenses fatent nullo mō p̄gruere ad tex. posito q̄ vno vel alio mō in se sit verus cū in tex. fiat vis an sit mulier sui iuris vel p̄stituta in alie rius p̄tate que distinctio nō p̄gruit si exneus dotē p̄mittat qz p̄ quacūqz muliere p̄mittat pōt sibi ipsam dotē stipula ri. et sic maritus cogit sibi p̄mittere. Deducunt etiaz dicti Senenses

Senesio qd ista pma lec. et h3 pnu modū itelligēdi qd ter.
intelligat ab initio pntis dotis nō cōgruit aliquo mō lre
cū ter. in pncipio loquat so. ma. r. ver. nec cogit venit prin
uatiae. Et h3 satis bñ cōprobat qd ipsi dicūt ad reprobatio
nē huius pme lec. qd nō pcedat ad ter. qd fuit et d. in tētoe gl.
h3 oñ posuit scd3 lec. et Bar. h3 alia q adducit mīme cō
cludūt cū gl. ponēs. d. pma lec. loquat ab initio date dotis
nō ab initio pntis ipf3 dotis: vt p3 ibi et put pmo dixi et ē.
qd intellexerit vbi dos simplr a pncipio pmissa fuit: q casu
et q fuerit pmissa p patres pmo simplr tpe: deinde datōis
nō pōt pmissi addibitū pntis in pndictū fūit: vt. l. qtiēs. j. e.
et j. pxi. §. Preterea si gl. intellexerit ab initio pntis dotis nō
cōgrueret qd nō cogeref marit3 in distīn. alij cuiusq3 veller
mulier dotē pmittere: qd poss3 mlier dicere nolo afr dotē p
mittere nec dare cū pntis a pncipio sint volūtarij. l. sicut. C.
d. actio. et obli. et sic saltē nēcitate cātina si veller dotē mari
tus sibi pmissi et dari cogeref alteri pmittere: vey est qd nō
cogeref necessitate pntis: cū et qd ad ipm id pgruat qd pntis
a pncipio sūt volūtarij et ē. S3 post pmissionē sibi factā ma
ritus nō cogit: et coactōe cātina alij pmittere q3 mulieri q
sibi pmissi h3 distīn. huius ter. qd tūc pnt cogē mlierē sibi dotē
pmissaz oino dare: nisi pmissio eēt scā an mīmoniu pntum
put vno mō intelligit hūc ter. gl. h3 hāc pma lec. in. d. v. et
put. pmo dixi et ē. tūc. n. mlier poss3 se retrahē a pntis mī
monio et qd dotē pmissaz et ē dedit si futurus maritus
nollet pmittere cui ipa veller: et sic et h3 cāu nēcitate cātina co
geref indistīn. marit3 cuiusq3 veller mulier pmittere si cū ea
veller venire ad mīmoniu qd et qd dotē dedit3 posset se re
trahere a pntis mīmonio et dotē repetere tāq3 cā nō se
cuta p. l. qd serui. §. d. pnt. ob cāz. et ita vult Pau. de ca. h
ita declarās hāc pma lec. vt pcedat dotē iā pmissa: et secuto
mīmonio vlt et dotē iā data sine pmissioe qd si ex intervallo
mlier vult qd marit3 alij pmittat nō cogēf et coactōe cātina
vlt h3 distī. huius ter. intelligit. n. Pau. et saluat hāc pma lec.
vt nulla coactōe marit3 cogat: vbi aliq3 incōmodū et ē. pp
ter. q simplr dicit nec cogit et ē. et sic excludit oēs coactionē
et ē. reprobās ex hoc gl. sequētē qd vlt sentire pntū qd ter. re
spectu coactōis cātinae itelligat qd ex ipa astringat marit3
34 T In tertia pte gl. q incipit ibi. Vel dic loq eo cāu quo. §. f.
ma. so. et ē. gl. ponit sam pncipalē lec. ad hūc ter. qd sol. ma.
marit3 nō cogat alteri q3 mulieri satisfacere de dote restituē
da: iuxta. l. si pntis. §. qtiēs. j. e. alle. et ad hoc gl. §. si vxor. e.
ti. q nō facit ad ppositū h3 Alex. h3 post By. et Bal. cū loq
de satisfatiōe qd pntis ab vxore viro nō ē. Satisfatiōez
igit de qua in. d. §. qtiēs. nō tenebit alteri q3 mulieri pntare
ipse vir si ex tali pntatiōe satisfatiōis alteri fieda aliq3 in
cōmodū ipse vir h3 suspectū: imo et si exneus dotē pntiss3
et pact3 siue stipulat3 fuisse ipsaz sibi reddi iuxta. d. §. acce
dit. cū si nō poss3 cogere vir so. ma. sibi satisfatiōez pntare
de dote suo tpe sibi restituēda: olim ānua bina trina die: ho
die post ānū: iuxta distīn. §. exactio. C. de rei vxor. actio. si ipi
viro laboriosuz et incōmodū eēt fideiussoz inuenire: l3. n.
mulieri talē satisfatiōez teneat pntare de dote suo tpe resti
tuēda: vt. d. §. qtiēs. tñ nō sic est in exneo cū actio d dote cō
petēs ipi exneo sit stricti iuris: et sic ei nō cauef: vt. l. dedit.
§. de pnt. ob cāz. ea aut qd cōpetit mlieri est bonafidei. vt. §.
fuerat. insti. de actio. et sic pgruit dicta satisfatiō: vt in. d. §.
qtiēs. et in. l. in oibus. §. de iudi. Et subdit postea ipsa non
nulla ad declarationē lecturariū prepositariū: et ter. nñ que
sunt clara. Inquantū tñ glo. allegat. l. si stipulatus nō re
perio lege: ita incipientē que faciat ad id qd glo. allegat.
Et cum hac lec. transit Bar. licet dicat qd pcedēs multū
applaudet littere qd dicit ppter verbum ab initio: de quo
in ter. cum videatur satis extranea expositio dicere ab ini
tio. i. soluto matrimonio q3 glo. forte cōsiderauerit: tūc
initium respectu dotis restituēde: quia tunc incipit dos
deberi: licet adhuc dies non venerit. l. cedere diem. de ver.
signi. Item Bar. dicit qd est pmissus de pcedente lec.
et etiam ppter verbum promittere qd non sonat in satis
35 dationem. Et tñ Bar. tria ex hac glo. Primum qd
actio que competit p dote restituēda extraneo sit stri

cti iuris. Secundum qd dilatio de qua in. d. §. exactio. locū
habeat etiam vbi extraneo dos habet restituī. Tertium qd
quatenus. l. in oibus. de iudi. habeat locum in actionibus
stricti iuris habeat locum: ita demum si debitori non est la
boriosum et incōmodū inuenire fideiussozem. In actioni
bus aut bonafidei locum habet dicta distinctione non ad
36 bibita. Et quantū ad pntum no. ex hac glo. dixi aliquid
§. l. pxi. in glo. in ver. semper. dum tangit de pntis gl. ta
cite hypothecae et tacite stipulationis et ex ibi dictis appa
ret rñso ad dicta Bar. super pma gl. in. ea. l. j. de quibus
meminit hic Alexan. ex quibus videt qd imo pntis gl.
tacite hypothecae et tacite stipulationis: et qd sit bonafidei cō
tractus dotis: et sic actio transeat ad quēcunq3 transit dos:
licet Alexan. non respondeat sed dicat cōm opinionez esse
illam de qua hic in glo. respondēs ad ea ex quibus motus
Bar. in. l. si cōstante. in. vj. q. scdē partis pncipalis: et pntis
ad que etiā tenēdo hāc cōez rñ. dñs meus in. iij. pte sui tra
ctatus: l3 aliqua etiā adducat p opione Bar. in. d. l. si con
stante. d. vj. q. scdē partis pncipalis. qui Bar. in. l. de diu
sione. idem tenet qd hic: vbi etiā videbimus Arc. et tñ do
37 derniores transeūt cum ista opinione. Tñ autē actio que
competit ipi mulieri ad dotez repetēdam ex stipulatione
per ipsam interposita soluto matrimonio sit bonafidei: tan
git hic dñs Alexan. post Ray. et Imo. in. l. si diuortio. de
vebo. obli. et Imo. in. l. scire debemus. in. pñ. in. ij. col. eo. ti.
qui tenent qd non quos ipse sequit nisi esset facta aio no
uandi primam dicta stipulatio soluto matrimonio: quia
tunc in ipsam transirent omnia pntis gl. pntis nouate:
et sic esset bonafidei put pma per. l. alia fm cōez intellec
tū. de noua. tñ Quantū ad scdm qd dilatio de q in. §. exactio.
locum habeat etiā vbi exneo dos debet restituī qd est: vbi
ipse paciscit vel stipulat dotez sibi restituī: vt. d. §. accedit.
Arc. hic dubitat de hoc dicto. Si. n. actio que datur exneo
est stricti iuris: put vult glo. et sequunt doc. et sic nō h3 ipe
exneus in hoc aliq3 pntis gl. a iure vt actio sibi cōpetēs
ad repetēdaz dotē sit bonafidei pariformiter nō habeat
incōmodū dilatiōis quā ipa lex inducit in dote restituēda
tōmodū. n. et incōmodū a pari regulant: vt. l. fm nām. de
re. iu. et §. illud. insti. p so. Accedit qd in stricti iuris stipula
tionib3 omittit h3 p omisso maxime tps: vt. l. ita stipulatus.
j. de ver. obli. vbi p Bar. et doc. et hoc vltimū ponderat et
adducit Arc. Nec nō qd si tenemus opinionez Ja. de arc. et
Bar. in. l. si diuortio. de ver. obli. de qua meminit h3 Pau.
l3 non approbet qd si mulier expse stipulat dotē sibi reddi
qd in hac stipulatiōe nō h3 locū dilatio. d. §. exactio. et sic ab
h3 dibus mariti incōtinēti solu. matri. fieri poterit exactio
longe magis est h3 dicēdū in stipulatiōe vel pacto facto per
exneū dotatē qd tali pacto vlt stipulatiōe interueniente sibi
dos incōtinēti so. ma. restituat. Ex quo tñ et ipse nō t3 in
muliere stipulātē dictā opi. Ja. de arc. et Bar. relinquit se
cogitatur sup hoc de exneo an in ipso locū hēat dilatio. d.
§. exactio. S3 Alex. vbi exneus bis ex intervallo stipularet
dotē sibi reddi: et tūc nō h3 locū dicta dilatio ppter id
qd dicit Bar. et sequaces in muliere stipulātē in. d. l. si di
uortio. de ver. ob. et sic opinionez huius glo. firmat in exneo
semel paciscēte vlt stipulātē. Senesio vñr distīguē an agat
ad dotē ex stipulatiōe et a pncipio pntis: et tūc h3 locū dē
dilatio et in exneo p gnalitātē. d. §. exactio. et ne sec3 dicēdo
in dote recuperanda melioris sit pntis exneus qd mlier p
id qd vñ sonare lra. l. §. pxi. Si aut agat vigore stipulatiōis
pntis solu. matri. et tunc nec in exneo nec in muliere locum
habeat dicta dilatio per ea que dicit Bar. in. d. l. si diuor
tio. et reassumit hic Alexan. defendendo et bene secūdum
istos iniam Bar. Et sic in istis terminis in extraneo vbi sti
pulatur solu. matri. fm ipsos recte etiā loquitur Arc. Tu
cogita qd mens Bar. et doc. ipsuz sequērium nō est facere
vim an mulier stipuletur so. matri. vel a pncipio. Itē in ex
traneo non videtur h3 cōcludentē aliq3 rōnem siue bis
siue semel stipuletur: semper. n. et vtroq3 casu: et sic etiā vbi
semel stipulat subest rō qd in ipsa stipulatiōe non subintelli
gatur dilatio legalis: put et lex nō dat sibi ipsaz stipulatio
Alincen. sup pma Infor. B B

nem nec aliud pñlegiū in hac mā. Et vide latius dicta in d.l. si diuortio. ad quā Alex. et Are. se remittūt: et ambo et ibi et hic tangūt hāc mā et in muliere stipulāte diuersi mode pcludūt put et in exneo in quo si nō haberet locum dicta dilatio destrueretur scōs modus itelligēdi hūc tex.

38 fm hāc scōs lec. Depēdet plurimū vera huius mae cōclu sio a notatis in d.l. alia. et in d.l. si stichū. §. j. de noua. vbi tractat mā an in stipulationē nouantē transeant pñlegia actiōis nouate que inest tā fauore stipulatoris siue actoris de quo in d.l. alia. q̄ fauore rei. de quo in d. §. j. et l. h de nouate cadat respectu mulieris stipulātis cui actio ex sti pulatu tacite cōpetit: vt. d.l. vnica. q̄ nō est in exneo vt vi dimus. §. pri. circa pcedēs no. elicitū ex hac gl. Atq̄ q̄ cō cludat respectu mulieris exp̄sse stipulātis q̄ def tūc vel nō detur hec dilatio cōgruit et respectu exnei sibi paciscentis vel stipulātis dotē restituē: nā supposito aliquo casu in quo si mulier stipulat nō hēat locū dicta dilatio vī hoc indubi tatū gñat in exneo. ex tali. n. supposito inferē q̄ stipulatio exp̄ssa in hac mā de se nō hz siue nō recipit dilationē lega les: si q̄ recipit est ppter tacitā pcedētē ad quā fit rela tio: iuxta no. in d.l. si stichū. §. j. q̄ nō cadit in exneo cui nō competit dicta tacita stipulatio nec stantib⁹ his exneus po terit dici melioris pditionis q̄ mulier in dote repetēda cū respectu exp̄sse stipulatiōis interposite p mulierē cū ex p̄ssioe quātitatē dotis idēz dicat: vt p̄ ex no. in d.l. si di uortio. iunctis no. in d.l. si stichus. §. j. Ex p̄dictis et tollūt ea que in p̄riū adducit h̄ Pau. nam inquātū dicit destrui practica ex dictis Bar. et sequaciū i. d.l. si diuortio. q̄ est q̄ nō obstante exp̄ssa stipulatiōe et pmissiōe dotis def: nihilo minus dilatio de qua in d. §. exactio. pōt rñ. q̄ id est q̄ fit pmissio facta relatiōe ad substantiā pcedentis obligationis competētis p dote: nō aut solū facta relatiōe ad quātitatē iuxta no. p Bar. in d. §. j. l. si q̄ stichū. vel melius id iō est q̄ cōiter in instis dotalibus pmittit restitutio facta rela tione ad iuris cōis et municipalis dispōnē: q̄ d̄ q̄ marit⁹ vel alius dotē recipiēs: pmittit restituere in oēm casum et enētū restituēde dotis et c. s. dos nō consistēs in stabilibus sed in alijs nō est restituēda nisi post annū. iuxta. d. §. exac tio ergo et c. Preterea si secus facit maritus siue pmittit sibi imp̄tes. nō. n. poterat cogi pmittere et ipi mulieri nisi put alio obligatus fuisset citra stipulationē: vt p Bar. hic ante fi. Ad illud et q̄ dicit Pau. allegando. l. si p̄or. l. eo. apparet rñ. ex dictis Bar. in d.l. si q̄ stichū. §. j. ad q̄ etiā no. in d.l. si p̄or. et in l. nēfennius. de re iud. vbi vide dicta.

39 Quātūz ad tertiū no. ex gl. Aduerte q̄ quo ad pncipale dictū an cautio de qua in l. in oibus. §. de iu. q̄ p̄cludubio est cū fideiussore q̄ alio eēt supnactu et inane pñliū illi⁹. l. vt ibi p Bar. et doc. hēat locū in actiōib⁹ stricti iuris Bar. vbiq̄ tenet q̄ sic: vt in. ca. l. in oibus. et in d.l. iij. in p̄n. de p̄di. ob cam. et in l. in possessionē. vbi et glo. ex q̄bus cau. in pos. ca. et in l. si creditores. de p̄ni. credi. p quā l. put ibi et et h̄ vult Bar. p̄batur ista op̄nio et p. l. vniuersa. C. de p̄ci. impa. offe. ibi disponit q̄ data dilatiōe p̄stari d̄z satisfactio et d.l. si creditores. declarat et ibi et Bar. in quo vertatur cāe cognitio de qua fit et mētio in d.l. i oibus. circa p̄stādā vel nō p̄stādā talē cautionē. Et tenēdo hāc opi. q̄ in actiōi bus stricti iuris sit locus petitiōi dicte satisfactiōis: tūc ex l. in oibus. nō erit sūmendū ar. a p̄rio sensu in eo q̄ dicit de bonefidei iudicijs siue actionibus: q̄ eēt tale ar. §. d. l. si creditores. et d.l. vniuersa. cū si. ad l. dedi. rñ. q̄ ibi erat p̄uissus p viā exceptiōis: vñ nō recurrūt ad satisfactiōē: vt ibi p Bar. et doc. et in l. si pecuniā. §. si q̄ dederit. et ibi gl. et est huius intētiōis. q̄ in d.l. dedi sit p̄uissus alio remedio ideo nō recurrūt ad cautionis remedium: et adhuc in plu ribus locis hāc opi. firmat Bar. et ita cōiter tenent doc. et

40 hic et in alijs locis vbi tractat mā. Inquātū aut supposi ta dicta cōi op̄niōe Bar. post glo. vult esse hanc differētiā inter actiōes stricti iuris et bonefidei: vt in actiōibus stricti iuris hēat locū distinctio tex. n̄ri. an creditori sit laboriosū inuenire fideiussorez necne: secus in actionibus bonefidei q̄ in ipsa et q̄ sit laboriosus debitori inuenire fideiussorē

debebit oīno cogi canere. Intellige tñ i ambabus actiōib⁹ talē p̄stari satisfactiōē regulr subsistēte causa: iuxta. d. l. in oibus. et d. l. si creditores. et dixi regulariter q̄ aliq̄ sūt casus in q̄b⁹ citra aliquā cāe cognitioē p̄staf talis cautio vt hic tāgūt doc. et §. aliqd̄ dicef. Adde ergo inquātū bart. in d. tertio no. deducit dictā d̄fiaz inter actiōes stricti iuris et bonefidei. ex hac gl. fm modū itelligēdi tex. §. h̄z lec. q̄ l. Bal. hic cū ipso trāseāt tñ aliq̄ doc. in h̄ improbat d̄cā Bar. vt h̄ p Ang. Imo. et Pau. de ca. Qui Imo. reassu mit mām petite satisfactiōis p q̄ttuor mēbra: iuxta morem Bal. hic. Et quātū est in p̄ mēbro q̄n petif satisfactio rōne pendētis dilatiōis q̄ p̄tinet ad p̄positū ei⁹ q̄ tāgūt in hac gl. et ei⁹ q̄ dicit Bar. Ipse Imo. in p̄riū pōderat hūc tex. q̄ fm hāc scōs lec. vno mō itelligit siue exp̄plicat et vbi mulier dedit dotē: et vult satisfari: et tñ respectu mulieris et adhibet distinctio de qua in tex. an sit incōmodū vel nō incōmodū viri q̄uis actio p̄petēs ipsi mulieri sit bonefidel vt dicit ipsa gl. Et sic d̄fia inter actiōes stricti iuris et bone fidei respectu satisfactiōis p̄stade vel nō p̄stade pēdente di latioe quā d̄fiaz deducit Bar. ex hac glo. nō vī pcedere h̄z ipsuz Imo. Accedēte et h̄z ipm q̄ in l. in oibus. q̄ loquit in actiōib⁹ bonefidei nō d̄r simp̄r ex pēdētia dilatiōis p̄stādā satisfactiōē: s̄z adhibēdā cāe cognitioē: et sic in vtriusq̄ ac tiōib⁹ est idē dicēdū vt eadē cāe cognitio adhibēda sit. Et idē q̄ p̄iformiter in p̄stādā b̄mōi satisfactiōe pcedat in ac tiōibus stricti iuris et bonefidei: volūt et vt dixi Ange. et Pau. d. ca. l. 3 nō ex fundamētis Imo. s̄z Ang. q̄ idē sit di cēdū in actiōib⁹ stricti iuris. alle. l. q̄ si in diē. §. de pe. here. vbi et Bar. pōderat illū tex. iuncta gl. in §. officio. q̄ gñat in oī debito in diē vī sub p̄ditiōe p̄staf talis cautio: et sic nō distincto an sit bonefidei vel stricti iuris. Pau. aut de ca. pōderat. d. l. si creditores. vbi simp̄r grauet creditor p̄sta re fideiussorē si cā suspitiōis subest: nō aut ibi pōderat hec cā an possit vel nō possit p̄stare fideiussorē. Que et h̄ nō pō deraf nec p̄bat h̄z ipsuz q̄cqd aliud h̄ velint gl. et Bar. naz nō inuenire fideiussorē est icōmodū de p̄riū vbi in tex. n̄ro pōderat incōmodū q̄ timef in futuz. oēs ergo dicti doc. l. 3 p diuersa verba et diuersa media ad idē tēdūt q̄ et respe ctu attendēdoz in p̄stādā hac cautioe nō sit d̄fia inter ac tiōes bonefidei et stricti iuris: put nō est d̄fia inter p̄dictas actiōes respectu ipsius cautiois p̄stāde vt fuit. §. p̄clusuz. Hec est q̄ Imo. pōderando hūc tex. et alia q̄. §. rettuli. vī p̄iter in vtriusq̄ actiōibus velle attēdi hoc an debitori sit laboriosus inuenire fideiussorē necne: et sic q̄ hoc et vtatur in cāe cognitioe put supueniētia suspitiōis in hac mā. Ang. aut et clarius Pau. vult hoc nō attēdi et nō venire in cāe cognitioe: s̄z alia de quib⁹ in d. l. si creditores. cū si. Et hoc vīverius cū vt dicit Pau. minime tex. p̄bet de incōmodo fideiussoris nō retri: cū vt p̄xi. §. ipz dixi loq̄ de icōmodo q̄ timef in futuz. Preterea aduertēdū est q̄ Imo. i pō derado hūc tex. §. gl. Bar. equocat q̄ respectu p̄missionis fiēde mulieri nō adhibet distinctio tex. n̄ri. an sit viro suspectū aliq̄ icōmodū necne. S̄z dicta distinctio adhibet respectu exnei siue ipē dederit dotē et stipulat⁹ vī pactus fuerit sibi reddi: et postea solu. matr. velit sibi satisfari siue et ipa mu lier dederit dotē: et velit solu. matr. p h̄des viri siue p ipm vīz exneo de ipa dote restituēda satisfari: et sic quocūq̄ ex dictis modis exp̄plicet scōs lec. d̄ q̄ in gl. nūq̄ tñ refricat in dubiū rōne futuri incōmodi pmissio fiēda ipsi mulieris imo q̄ ipsi mulieri p̄supponit in tex. fiēda pmissio: put et solutio dotis inferē q̄ non alteri exneo nisi fm distinctiōez tex. Preterea ipse Imo. faciendo dictā pōderationē p̄e supponit in terminis. §. quotiēs. l. si p̄stāte. adhibēdā cāe cognitioē: iuxta cuius. §. terminos. loq̄ iste tex. fm scōam lec. Et tñ ipē Imo. postea. l. 3. p̄riū. q̄ in illo. §. sola pēdētia dilatiōis sufficiat ad talē satisfactiōē p̄stādā: put idē dicit in qualibet dilatione legalī indulta gratia miserationis § regulas iuris. Itaq̄. l. in oibus loquit in dilatione boiesq̄ ea pendente debet p̄stari dicta satisfactio causa cognita q̄ et tenet hic Pau. qui ex hoc pūgit §. glo. in quantum videt velle eandem esse satisfactiōem vel eisdem regulis p̄cedere

precedere satisfactionem de qua in §. quoties. cū illa de qua in .l. in oibus. cū si. vbi prius est verius tum respectu ipsius satisfactionis pstande: vt est pxi. dictū tū et respectu remedij adhibēdi vbi nō pōt p̄stari satisfactio. alio. n. remedio subueni in terminis. d. l. in oib⁹. et d. l. si creditores. cū si. vbi de bēis satisfdare nō pōt satisfdare alio in terminis. d. §. quoties. fm Pau. Et sic vult qd illd qd disponit in. d. §. q̄tēs. in de sectū importētē satisfdādi nō hēat locū in terminis. l. in oib⁹. et l. si creditores. cū si. Cuius prius in h vult Imo. et forte melius. Et redeūdo ad p̄ncipale dubiū an i ista satisfdātōe p̄standa pēdētē dilatiōe sit oīa inter actiōes stricti iuris et bonafidei adde qd et Aret. et cū alijs. Relatis. qd nō sit oīa: s; vtrubiq; eadez cāe cognitiōe adhibita sit p̄stāda. v; supueniēte cā suspitiōis: s; referat Bal. in. d. l. vniuersa. et et in. l. ij. C. de here. vel ac. ven. qui vī aliquā oīaz velle adhibere inter p̄dictas actiōes respectu huius cautiois magis siue facilius adhibēde in actiōibus bonafidei: s; nō assentit opiniōi Bal. p. d. l. in oibus. et p. l. inter oēs. q satisfda. cog. vbi ad talē cautionē p̄standā pōderat cā que in id satis sonat vt debeat supuenisse suspitiō: ad hoc vt talis cautio p̄stāda sit. Tenet tñ et tpe Are. qd in terminis. d. §. quoties. et vbi alia indulget tps ḡra miserationis citra cāe cognitiōez pēdente tpe debeat p̄stari satisfactio remittēs se tñ quo ad hoc plenius dicta p Bal. in. d. l. vniuersa. vbi et in. d. l. ij. oīno vide dicta in hac mā satisfdātōis p̄stāde vel nō p̄stāde pēdētē dilatiōe vñcūq; pcedat dilatio et in. d. l. ij. tāgit qd si nō pōt p̄stari qd tūc agēdū. et in. d. l. vniuersa. satis est intentiōis qd in terminis. d. l. et sic dilatiōe data p p̄ncipem satisfactio sit vāda sine cāe cognitiōe: qd datur ad cautelam Alex. et h t; cū Ang. et Pau. de ca. p. gl. et Bar. qd in tali mā nō sit adhibēda distinctio an facile debitor inueniat si defussorez necne: s; qd pariter tam in actiōibus stricti iuris q̄ bonafidei id in cāe cognitiōe veniat: an cā suspitiōis supuenit necne: et sic qd nō sit oīa iter dictas actiōes quo ad talē p̄standā satisfdātōe: put et in hoc p̄cordat Imo. et in eo an in cāe cognitiōe veniat: an facile debitor inueniat si defussore necne alr teneat: vt. Aretuli. Qnē male pōderat se hūc tex. p glo. et Bar. aduertit et h do. Alex. qui deducit qd adhuc ex alio vltra ea q ego. s. deduxi in hoc p Imo. nō pōt pcedere sua p̄sideratio. Et improbat et nō subsistente opi. Bar. patet qd scōs modis intelligendi hūc tex. fm se cūda lec. nō pcedit: et sic qd alie lec. sunt tenēde ad hūc tex. pnt dicit et hīc do. Alex. improbās saluationē Roma. ad hūc intellectū qd pcedat qd loquit in dilatiōe que dat ḡra miserationis. quē Senēses ab obiectionib⁹ Alexā. saluare n̄tunt: s; equoce et nō pcludēt si bñ aduertat saluant. Et p Roma. facit et qd dicit h Pau. pōderādo qd nō inuenire facile fideiussore est incōmodū de p̄nti de quo nō loq̄ iste tex. et qd p Ro. dicit Alex. est hoc in effectu. nā in dilatiōe magis legali qd astringit ad satisfdandū: vt. d. §. quoties. et in. l. si debitori. vbi et Bar. ad h pōderat illum tex. de iudi. nō. n. in dictis terminis adhibet cāe cognitiō: vt et. s. dictū fuit. et t; h ipse Alex. in onob⁹ locis: s; de Imo. et Pau. et alijs q idē tenēt mētiōē nō faciat. S; debere attēdi et vide ri: an eēt facile p̄stari fideiussore eēt et est: qd prius ei qd of de satisfdātōe simplr p̄stāda stante legali dilatiōe ergo et c. Nō facit et do. Alex. de alijs doc. mētiōē in eo qd dicit qd et in debito ex vltima volūtate nō adhibet talis cāe cognitiō. sed indistin. p̄staf. iuxta titu. j. vt lega. no. ca. et d. l. inter oēs. qui satisfda. cog. vbi p Bar. nā et hoc t; Imo. hic. et d. l. inter oēs. vñ in si. dicit ex cā p̄standā talē satisfdationem nō loquit in vltimis volūtatib⁹: s; i debito ex alia cā: vt ibi et declarat Bar. Et sic ex p̄dictis hēs alijs limitatiōes ad illaz regulā qd pēdētē dilatiōe est p̄standa satisfactio cā cognita: qd in alijs casibus de qbus. s. et sine cāe cognitiōe

42 simplr p̄stari o; satisfactio. Et ad mās hui⁹ cāe cognitiōis et qd cā suspitiōis o; supuenisse post p̄ctū debitū: vide dicta hic p Alex. dū examinat qualr possit vel debeat cōcedi captura debitoris vt suspecti in p̄secutione dicte. q. tāgit aliq de cā suspitiōis qñ sit qd debeat supuenisse et satis plene et late examinat mām ideo hic vide p ipm. et Et et p Aret.

post Ro. vide an a forensi. possit peti satisfactio de soluēdo 43 anteq; recedat de loco. Et Gl. in ver. suspectū. in pñ. querit et rñ. put in ea. Et p̄mū et scōm incōmodū qd p̄siderat glo. Bar. approbat simplr quantū aut et vltimū improbat qd eo attēto semp vir possit recusare alteri pmittere. Preterea illud nō est incōmodū s; amissionis lucri timor: vt clare deducit Bar. Circa tertiū aut incōmodū p̄sideratum p glo. pluribus instat ipse Barto. Quia vī attēto isto iure actio ex stipulatu p dote cōpeteret mulieri insolidū p vix: vt in. §. cū aut. in ex actione. C. de rei vxo. actio. et sic tale incōmodū tertio loco p̄sideratū a gl. nō vī cōgruere fm hec tpa ffox. fm que qd cōpeteret tacita actio ex stipulatu: vult glo. nra in si. Sed Bar. saluando hoc tertiū incōmodū cōsideratū p glo. abnegat qd tacita actio ex stipulatu p dote fm hec tpa cōpeteret mulieri. p no. in. l. ad exactionē. C. de do. p̄mis. et per p̄ns tollit qd maritus tali actione puentus fm hec tpa possit insolidum exigi. Et rñ. ad. §. cū aut in ex actione. qd loquitur de antiqua iuris prudentia an iura. ff. vel et post ante iura. C. nullibi. n. de iure. ff. sit mētiō de tali actione et solida exactione per ipsam fienda: vnde siue maritus cōueniretur actione de dote ad ipsam dotez siue alia actione ad aliquid aliud non poterat: prout nec potest hodie exigi vltra qd facere possit: iuxta no. in. d. l. maritū. et in. l. nō tñ. de re iudi. his ergo ita se hñtib⁹ sequit qd dictū incōmodū tertio loco p̄sideratū p glo. congruit et fm hec tpa cū declaratione tñ vt inspicere debeat: sub qua formaverborū pmissio fiat ipsi extraneo: iuxta no. in. d. l. nēfennina. de re iudi. et in. l. si p̄or. j. eo. ad quā hic se remittit Bar. quo ad hoc dicēs in finalibus verbis super hac particula glo. ipsam no. qd actio competens extraneo pro dote competit insolidum. Et ad illam considerationem Barto. qd §. cum autem in ex actione. loquatur de antiqua iuris prudentia ante iura. ff. vel post. ante iura. C. et sic de media iuris prudentia faciunt alias no. per ipsum in. l. vnica. C. de his que pe. no. Conclusio ergo sua est qd actio ex stipulatu pro dote non esset de iure. ff. nec etiam de iure. C. vt. d. l. ad exactionem. sed de quadam iuris prudentia antiqua: quaz approbavit postea Iustinianus in. d. l. vnica. respectu ipsius actionis non respectu modi exigendi per ipsam: vt. d. §. cum autem. ad qd etiam pñ. d. l. j. de rei vxo. actio. vbi patet. d. actionem explosa rei vxorie actione approbatam fuisse: vt etiam per glo. in. d. rubrica. de rei vxo. actio. Et cum Bar. vt. s. declarante hanc glo. hic transeunt Bal. Ang. Imo. et alij doc. Addens Imo. qd vbi extraneus dat dotez et sibi stipulatur vel paciscitur reddi: tunc sibi competit actio ad dorem insolidum p virum et voluit forte sentire Bar. not. ex ista glo. illud qd fuit. s. relatum ipsum no. Vbi autē mulier dedisset dorem si extraneo datur actio ad ipsam repetendam an detur insolidum inspicienda erunt stipulationis verba. iuxta no. in. d. l. si p̄or. s; Imo. Et vide iura que allegat Are. ad comprobationem primi incōmodi siue no cumentū consideratū per glo. ad cuius et sequētis comprobationem plura adhuc addunt Moderniores hic: que facile procedunt: put et ea que adducit Alex. circa quantum incōmodum cōsideratū per glo. et circa dicta Bar. ad reprobationem glo. Et In secunda parte glo. que incipit ibi sed quomodo et c. Ipsa glo. oppo. contra id qd dixit cōsiderando tertium incōmodum siue nocumentum quod posset incurrere maritus. nā videtur ex eo inferri qd casus et aduersa fortuna hois sit in consideratione. p. l. inter stipulantem. §. sacram. de ver. ob. cum si. et rñ. glo. prout in ea Et adde ad solutionem dicti p̄rii dicta in. d. §. sacraz. Ro. tñ ipsam glo. quia ex ipsa hēs fm Bart. limitationem siue declarationem ad. l. sciendum. s. qui satisfda. cog. vt suspectus dicatur: et per p̄sequēs obligatus ad satisfdandum ille in quo cōcurrant ea de quibus in glo. quantuncūq; possideat imobilia quia pōt suspicari ratione loci periculosi in quo sunt bona vel alia ratione de qua in glo. qd habeat plabi facultatibus. ad qd. l. vix. §. si qd locupletis. s. d. mio. et de ista gl. i plurib⁹ locis facit mētiōē Bar. et et doc. de qd h p alex. Qui hac gl. pōderat et ad mās. l. i oib⁹. et iudi. Vincen. sup pma Infor. BB ij

a C. Delino
Et vide h are.
qui gnāl examinat qd agēdum: vbi obli-gatus satisfdare non repit se defussorem.

b C. De hñs
Et etiā aliqua ad mās: vide. s. pxi. gl. in secūda parte.

cum si. ut supervenientibus istis causis de quibus in glo. vel aliqua ipsarum debitori in die cogat ipse satisfacere: et glo. in d. l. in omnibus. dicat casus vel causam iustam seu iustas esse in arbitrio iudicis: quod tamen non repugnat quod expressas habet in glo. vel similes debeat reputare iustas. Et adde hoc dictis in superioribus glo. ad intelligentiam. d. l. in omnibus. Infert et ex hac glo. Alex. post Bar. quod de probabilibus causis suspicionis appere debet. Et quod iudex coram quo allegat debitor suspectus debet interrogare de causis suspicionis. Iste tamen de quibus hic videtur iuste casus iurandi debitoris suspectum: et impetrandi familiam a iudice per tali debitoris capiendum: latius tamen persequitur hanc materiam: et an per prius iuramento allegatis casus suspicionis stare debeat: vel aliter de ipsa causa debeat constare iudici. Et an opus sit supervenisse tales casus vel et si erant tempore debiti precepti tamen ignote ipsi creditori sufficiat ut possit ipse creditor allegare suspectum ipsum debitoris que omnia non. et tene metum ad materiam. d. l. si creditores. de prius. cre. et l. ait prior. §. si debitoris. de his que in 45 frau. credi. et aliquid de hac materia habet per Moderniores. ¶ In tertia parte que incipit. Item no. et c. glo. elicit not. ex hoc tex. ad quod non. immediate postea format duas op. et sol. put in ipsa glo. quam vide et postea ipsas declarabo. Inquantum ergo glo. op. de. l. sicut. ad id tendit dicta op. ut maritus nullo modo cogatur alteri promittere: et sic non debeat adhiberi ista distinctio. an habeat suspectum aliquod incommodum necne: put. tex. adhibet imo et ad id tendit predictum prius: ut nec mulieri cogatur promittere cum preceptus a principio sint voluntarii: ut. d. l. sicut. cum si. Rñ. igitur glo. duobus modis: et secunda ratio approbat per Bar. et doc. p. l. si quis servum. §. de actio. emp. ubi per rationem actus pambuli quod incidit in necessitate obligationis. Scdm quam sol. opus est in tex. presupponere conventionem sue traditionis dotis precessisse: nulla tamen promissione de ipsa restituenda facta mulieri: tunc. n. congruit quod maritus cogatur recipere et mulieri promittere ipsas dotis vel alteri si nullum incommodum ex hoc suspectum habet quasi ex eo convenit de dote recipienda vel ipsas recepit astrinxerit se ad seipsum obligandum: et sic cessat prius d. l. sicut. Si autem nulla precessisset conventio vel traditio dotis: tunc clare est quod ipse vir non cogitur si non vult recipere dotem: et sic nec mulieri vel alteri promittere: put. nec ipsa mulier cogitur tunc dotem dare: ut dicit Bar. et bñ. Subdēs quod in dictis terminis quod precessit simpliciter conventio de dote salvatur prima lect. de quod glo. precedenti etiam ex neo promittente cum in dicto casu maritus possit habere suspectum incommodum. Ex quo ex tali promissione ius erat questum mulieri: ut. d. l. ex morte. in fi. C. de pact. puen. et no. in. d. l. unica. §. accedit. C. de rei vxo. actio. et dictum fuit plene suo loco super glo. precedenti. Alia autem op. quas format glo. in hac parte de. l. i. C. de nova. ad quod finem omnia magis confert. l. nec creditoris. C. eo. ti. ad id tendit ut quātuncūque ex actu pambulo: et sic occasione pambule promissionis dotis vel traditionis facte marito: ipse maritus cogatur et astringatur ubi recepit promittere ipsi mulieri a qua vel per qua recepit dotem atque quod cogatur alteri promittere et si ex hoc nullum incommodum suspectum habeat non vel congruere. Ex quo quis iaz etiam effectus debitor non delegatur inuitus: et sic non cogitur alteri quod debitor promittere: ut. d. l. i. et d. l. nec creditoris. glo. ergo per se remittit ad prius ubi glo. dicit esse speciale in dote: et ita tenet hic Bar. ut sic in dote et in aliquibus alijs causis quis cogatur inuitus alij promittere: et sic inuitus delegatur: ubi non potest ex hoc incurrere aliquod damnum non distincto: an petens delegationem tractet de dano vel de lucro ut fiat talis delegatio. Et sic in dote verissimum est no. de quo in glo. ut si non nocet marito cogatur alij promittere ad instantiam mulieris. Et sic facere quod ipsi mulieri prodest et sibi non nocet. Alias extra dotem et alias causas enumeratas per Bart. an et quod locum habeat ut quis cogatur facere quod alteri predest et sibi non nocet. declarat hic Bar. per viam distinctio. in fi. In 46 ferens ex hac materia ad. q. 1. An vassallus ad instantiam et petitionem domini cogatur alteri fidelitatem promittere ipsam tamen aliter non decidit sed se remittit ad Ia. de are. hic et l. y. in. d. l. i. C. de nova. ¶ Et adverte inquantum Bar. distinguens materiam §. pri. dicta. ubi dicit speciale in dote id dicit eo casu quo non precessit preceptus. de cuius natura cogor id facere quod a me petis:

furta. l. in creditores. §. de evic. nam facile quis dixerit hoc esse prius ei quod est dictum. §. in solone prius. l. sicut. ubi potest rata fuit pambula dos: et sic in dote vel precedere actus: de cuius natura vel esse ut faciat maritus quod mulier petit. s. ut alteri promittat: et per prius in ipsa non vel speciale. Sed rñ. quod pambula dotis promissio facta marito vel traditio non ad id tendit ut ad instantiam mulieris maritus cogatur alteri promittere si sibi non nocet: sed ad id ut ipsi mulieri promittere astringatur. cum ergo in dote dicatur hic quod cogatur alteri promittere finem distinctio. tex. patet quod in ipsa est speciale quod citra id quod precedat preceptus: ad hoc tendens habet locum hoc in dote. Bar. ergo loquitur indistinguenda materia: ubi et quod precedit preceptus: de cuius natura est ut id fiat quod ab aliquo petitur quod sibi non nocet: et petenti et volenti id fieri prodest. Adde et dictis Bar. inquantum vult quod in dote sit speciale ut maritus cogatur alij promittere si sibi non est incommodum et c. nam solum hoc videtur congruere in actu prebendi matrimonij: vel eo soluto eo autem precepto et constante minime: quia tunc semper maritus habet suspectum incommodum. Ex quo non liberatur a muliere cum constante matrimonio sibi dos non debeat restitui: ut vidimus in prima glo. nec ipsa possit pacisci vel consentire in sui iudicium ut si ibi vidimus et et in glo. precedenti: et ad hoc no. per glo. in. l. si cum dote. §. si mulier. §. eo. que vult quod ex eo quod mulier constante matrimonio accipiat minus idoneum rem per dote sibi restituenda plantante matrimonio non liberatur maritus: et ita per illam glo. vel velle limitari hunc tex. Alex. super tex. in tertio no. dicens esse pulchram. et per doc. non tactam limitationem. Sed huic id obstat quod in precedenti glo. dictum fuit in declaratione prime lect. quod in actu prebendi matrimonij maritus coactione causatur promittere cogatur etiam quod suspectum habeat aliquod incommodum: unde melius dicas quod etiam precepto et constante matrimonio loquitur et intelligi potest iste tex. imo tunc magis congruit intelligi quod ante matrimonium vel in actu ipsius matrimonij prebendi: ut tex. intelligatur excludere omnem necessitatem put simpliciter excludit quod maritus ex promissione alteri fienda habet suspectum aliquod incommodum. Et ad illud quod erit suspectum hoc incommodum: quia oino ipse maritus remanet obligatus mulieri rñ. quod debet intelligi aliquo ex casibus in quo alia soluendo mulieri liberaretur vel ubi ex hoc ipsa efficeret locupletior: ut puta quia est forte creditor ipsius mulieris qui de prius debet persequi ab ipsa: et vult expectare tempus restituende dotis si sibi maritus velit promittere: nam in his terminis cogatur promittere si non habet suspectum aliquod incommodum de incommodis de quibus in prius glo. et ad 47 hoc preferunt dicta. §. in glo. precedenti. sup. d. prima lect. ¶ Adde et ipsum Alex. in. d. tertio no. ubi ponit an et per unum cogatur creditor recipere aliam promissorem. Et super ista glo. vide plene per ipsos post Imo. an fallat in obligato ad factum non coherens persone ipsius creditoris. ut ad et instantiam cogatur debitor alteri promittere. de quo et hic per Are. et aliquid per Senenses hic. in fi. huius prius. Vide et Alex. plene tractate. q. de vasallo quam ut. §. dixi. agit hic Bar. et hic per Are. in fi. Vide etiam oino Roma. h. qui nititur saluare opem. De. de bella. quam refert Bar. in hoc ut de equitate regulari sit: et procedat in omni actu ut illud quod tibi non nocet: et mihi predest tenearis facere: et sic mihi debitum cogaris alteri promittere si tibi non nocet: quia alias vidimus quod obligatus solvere in uno loco ex iusta causa cogitur solvere in alio: ut. l. usuras. C. de solutio. Ita ergo ex causa et ex equitate videtur posse mutari obligationem de una persona in aliam: adiuncto maxime quod favore debitoris ex causa fit mutatio obligationis sine solutionis de una re in aliam: ut aucten. hoc nisi. C. de solutio. et per glo. no. in. l. i. §. appellata. §. si cer. pet. Sed ad dicta infra respondet Are. transiens cum comuni Ultra quem tu respondeas quod in illis iuribus est alia causa quam ista simplex quod debitori non nocet et creditori predest quod alteri promittat debitor qui sunt proprie termini 48 nostri: et ita Moderniores transeunt. ¶ In quarta parte que incipit ibi. Item quomodo cogitur glo. querit quomodo cogatur maritus promittere in terminis huius tex. et rñ. finem primum casum. de quo in precedenti glo. per retentionem

reitione sue nō dationē ipsius dotis: nisi fiat pmissio mulieri
vel alteri cui ipsa vult non subsistere in cōmodo ipsius ma-
riti: et sic erit coactio cātua sū glo. qua cogit maritus: nō
aut erit coactio pēsa: qz tunc cogetur pmittere si vult hē
dotē: sed si maritus hz suspectum in cōmodum si pmissio
dotis pcessit: tūc nec pēse nec causatiue cogit pmittere alij
qz mulieri: ut dictū fuit sup gl. pcedenti post *Bar.* qz qd se
cus sentiat ista glo. que tñ nō loq̄ in parte negativa sed in
affirmatiua: ut maritus cogat pmittere coactione cātua:
vbi nō hz suspectus in cōmodū p retentionē aī solonē ipsius
dotis. In casu ergo dotis nō solute ad hoc ut maritus p-
mittere cogat nō est necessaria actio vel officij iudicis: l3
post dotē solutā sic: si casus datur qz in cōmodū nō imineat
ipsi viro si alij pmittat: ipsi aut mulieri cogit pmittere etiā
qz hēat suspectū in cōmodū nisi pbet maritus factū pactū
lucrande dotis: dicit ipsa glo. quā vide cū qua *Bar.* et doc.
transiunt cui *Bar.* placet qz soluta dote def officij iudicis
ad cogendū maritū pmittere: ponderās ad hoc verbū co-
gitur: de quo in tex. nō: nā sunt verba que respectu execu-
tionis dirigunt ad iudicē et affirmatiue nō dato et nō sub-
sistente in cōmodo respectu tertij: respectu aut mulieris sit
vel nō sit in cōmodū. In q̄ta parte que incipit ibi. Sed
ad qd et c. gl. op. de supfluitate §. quibus in pma p̄tione.
C. Ray ex quo mulier hz actionē tacitaz ex stipulatu: ut l.
vnica. in pñ. C. d. rei vxo. actio. vñ supuacuo hz disponi q̄ ipsi
mulieri debeat cauēri siue pmittere de dote restituenda. Et
rñ. gl. pur in ea. Que in rñsione est nō. l3 nō in faciēda op.
cū p̄supponat qz isto inre mulier hēret tacitā actionē ex sti-
pulatu qd est falsus: ut vidimus. §. in pñ. hui⁹ gl. et hīc et per
49 *Bar.* et Sz in quātū gl. p̄supponit qz si tu es mihi obligatus
si nō hēo in fīm obligationis possuz petere et te cogere: ut
illud mihi facias ista gl. est nō. put ipsaz et nō. *Bar.* remit-
tes ad plura loca: vbi tractat iste articulus: an possim cogē
debitōrē meuz mihi facere in fīm debiti. de quo hīc et per
Are. in vl. col. et aliqd p *Moderniores* in fi. hui⁹ p̄ncipij.
In vl. pte glo. allegat p̄cordantes ad tex. et p̄mo ad illū
qd. §. nō. in tertia pte. Scdō ad verbū suspectū de quo hīc in
tex. Extra glo. *Bar.* hīc querit de nō nullis: et aliqd de vi-
cis in pma. q. reasumit hīc *Alex.* in fi. Et id de quo q̄rit vl
timo loco *Bar.* examinat ipse *Alex.* hīc super glo. ij. post
discussuz intellectū. l. i. oib⁹. §. de in. et *Are.* p̄mo. §. p̄xi. §.
Actio de dote p-

Quod si in patris.

fecit actio cōis est in-
ter patrem et filiam nec alter in alterius p̄iudiciū pete-
re vel delegare pōt. h. d. sū *Bar.* vsqz ad §. voluntatē. vel
sic et magis ad litteram et intelligibiliter. Actio de dote p
fecticia p filia simplr data seu pmissa: quousqz filia est in
ptate est cōis p̄is et filie. Ex quo sequit qz p̄ solus sine vo-
luntate filie ipsaz in iudiciū deducere vel sibi soli stipulari
vel alteri marito delegare nō pōt. Et qz eā sola filia nō p̄t
p̄iudicare p̄is: sed sibi soli sic: ut in effectū sui iuris exclu-
datur ab agendo. Sz durante patria ptate ppter suum fa-
ctum nō excludit a cōsentiendo p̄is. Binidit in duas ptes
p̄ncipales. In pma tractat an p̄ possit p̄iudicare filie in
actione de dote. In scda qd eā an filia p̄iudicare possit
Scda ibi. Itē si voluntate solius filie et c. Et pma pars sub-
dinidit in tres ptes. In pma ponit dictū. In scda sunt illa
tiones ex dicto. In tertia ponit qd si p̄factum fuerit. Scda
ibi deniqz et c. Tertia ibi ceteruz et c. Scda pars p̄ncipalis
subdinidit in duas ptes. In pma ponit dictū. In scda p
ponit et soluit vnum dubiū. Scda ibi. Sed vtrū ut et agat
solua et c. Done casum in hoc tex. qz data dote vel pmissa
simplr per patrē ipse p̄volebat ipsam dotē: postea ex inter-
uallo alteri per virū pmittit: qui nō allegabat aliqd de in-
cōmodis de quibus in p̄ncipio legis dubitabat: an posset
oīno ex hoc seq viro aliqd in cōmodū: et videbatur qz non.
Ex quo ad petitionē p̄is qui dotez dederat seu pmisserat
sicut in p̄ncipio d̄r qñ ad petitionē mulieris sui iuris que
dotem dedit alteri ipse maritus dotē pmittit: tñ p̄rium de
terminatur. Ex quo ex dicta datione vel pmissione simplr
facta per patrē fuit effecta dos sine actio dotis cōis: inter

patrem et filiaz: adeo qz alteri p alterum nō pōt p̄iudicari
citra suuz cōsensuz. Ex quo et sequit qz nec pater sine filia
petere dotē pōt: vñ hoc in cōmodum sequit viro si pmittat
alteri ad voluntatē solius p̄is: vñ ipsi agēti sine voluntate filie
soluat qz nō est liberatus a filia: et ita eā si ad voluntatem
solius filie alteri pmittat non p̄iudicet p̄is: imo nec filie qu-
eius cōsensus requirat vinēte p̄e sed eo mortuo sibi p̄iudic-
dicat qd vltimū vñ intelligendū aliquo ex casibus quibus
mulier sibi in dotē p̄iudicare pōt: iuxta nō. in. l. ij. §. de pac-
dota. et in. l. ij. §. de do. p̄lega. et dictū aliqd fuit. §. in pñ. hui⁹
l. in glo. j. et declarabit. §. melius in nō. Et quare ponēdu
sit casus dote dota vel pmissa simplr pater ex dictis glo.
hic in ver. deniqz. duz allegat. l. quotiens. §. eo. vbi vide *Bar.*
et doc. p̄cludentes qz sine p̄cedat datio seu traditio dotis:
seu pmissio simplr cōstante m̄rimonio p̄ postea filie p̄-
iudicare nō pōt: et sic et p̄cedente simplici pmissione tpe
traditionis nō pōt p̄ sibi actionē appropriare vel aīr ipsi
filie p̄iudicare. l3 a p̄ncipio. i. tpe pmissionis bñ potuisset
vel aī p̄ccum m̄rimoniuz et post pmissionem et traditionē
dotis. ut. d. l. quotiens. ver. plane. et ad hīc nō. in. l. vnica. §. ac-
cedit. C. de rei vxo. actio. vbi in exneo et simplr pmittente
dotē sit ista. q. an postea tpe traditionis possit sibi dotē sti-
pulari. de quibus ibi nō. fuit facta mētio. §. in p̄ncipio hui⁹
l. in scda glo. circa sū modū intelligēdi illū tex. sū pma
lec. cōfert et ad p̄dicta. l. post dotē. cū sua mā. §. eo. Et dicit
Bar. hīc qz ista mā cōionis actionis de dote p̄fecticia in-
ter patrem et filiam est subtilior et vtilior que sit in isto ti-
quā p̄sequit. §. p. vsqz ad. l. de diuisione. et reasumit. §. in. l.
si cum dotē. vsqz ad §. si maritus. et in. d. l. post dotez. adde-
tu et in. d. l. quotiens. Alia mā p̄ncipalis et difficilia in isto
titu. sū *Bar.* est mā diuisionis fructuum vltimi anni so-
luti matrimonij. de qua in. d. l. de diuisione. cū sequen. vsqz
et per totam. l. diuortio. Et *Not.* p̄mo ex hoc tex. qz actio
dotis p̄fecticie est cōis inter patres et filiaz qd qualr sit: dic-
vi. §. in. l. seq. per glo. et doc. a p̄rio ergo secus est in dote ad
uēnticia qz eius actio p̄cipua est ipsius filie: put et vult glo.
hic sup qua dicit. Hoc aut qd dictū est de actione dotis p
fecticie declara p̄cedere vbi p̄ simplr dedit vel stipulatus
est dotez: iuxta. d. l. quotiens. et not. in. d. l. post dotem. sū
tertiar lec. §. eo. Secus aut si ipsi soli filie p̄ stipulatus fuis-
set: qz tunc actio est solius filie cum respectu dotis cadat et
valeat donatio inter patrem et filiaz: ut. l. pompo. philadel-
phus. §. fami. hercis. nō. in. l. ij. C. de inoffi. dona. et ita vult
Bar. hīc referens ita consuluisse *Jac.* but. et *Ja.* de belui. et
sequitur hīc *Imo.* et ambo. §. *Bar.* et *Imo.* hoc dicit hīc
super glo. in versi. p̄fecta et c. dum glo. ibi loquitur de dote
aduenticia dicentes illud qd ibi glo. dicit de dote aduenti-
cia habere locum in dote p̄fecticia ipsi soli filie per patrē
stipulata: et sic volunt qz ad ipsam sola filia agere possit.
prout ad aduenticiam qd not. ad dicenda in glo. p̄edi. in
ver. p̄fecta et c. in p̄in. *Alex.* autem erroret arbitroz scri-
pture refert dictos doc. limitare hūc tex. vbi pater dotez p
fecticiam simpliciter stipulatur: quia tunc soli filie actio ac-
quiritur quod est contra dictam tertiam lec. d. l. post dotē.
tamquā veram cōmuniter a doc. approbatam: et qz error
scripture sit in lectu. *Alex.* ex eo petet quod ipse ad dictū
Jaco. but. *Jaco.* de belui. et *Bar.* et *Imo.* allegat. d. l. post
dotem. secundum sextam lectu. *By.* Ex qua patet qz actio
acq̄rit ipsi soli filie. Ex quo p̄ ea tamqz eius p̄curator fuit
vel censetur p̄ stipulatus. et ibi per *Bar.* et alios ad cōpro-
bandaz lec. *By.* allegatur. d. l. pomponius philadelphus.
et nō. in. d. l. ij. C. de inofficio. dona. allegat etiam *Alex.*
ad comprobationem dicte decisionis. l. si cum dotez. in pñ.
que similiter probat qz ipsi soli filie actio acquiratur vbi
ipsi soli sit vel censetur facta stipulatio vel pactum de do-
te reddenda: prout est quando pater in vnum solum casuz
sibi fuit stipulatus vel pactus quia in alia soli filie actio
acquirat: in exp̄resso aut ipsi soli p̄i si fuit stipulatus: si autē
pactus dic vñ ibi per glo. et docto. Posset etiam dici qz
Alex. loquutus fuerit: vbi simpliciter pater stipulatus
fuit dotē restituēte p̄cedente tñ mandato ipsū filie: et tūc
Vincen. sup pma *Infor.* BB iij

a C In fi. Et
ad illū qd q̄rit
Bar. de p̄mis-
sione cunctis
vide *Bar.* de
rantē in. l. non
solū. §. d. iij. do.
quā p̄alle. *Bar.*
hic. et ibi etiam
Bar. in oib⁹ et
p oia dicit illū
qd dicit hīc *Bar.*
in pma. q.

¶ Alex. 2 in
l. si cum dotē.
in prin. j. eo. in
quinto, no.

3 censet p ipsa stipulatus tanq̃ eius pcurator: et hoc pbat
d. l. post dotē. fm lec. By. attē cū nullum verbum faciat de
mādato filie facto patri: et cū in his terminis nō loquāt dicti
doc. s. qñ p̃ soli filie exp̃sse stipulat⁹ fuit minus apte loquu-
tus fuit. ¶ Cū tñ p. d. l. post dotē. fm. d. vj. lec. vey sit q si p̃
cedente mādato filie p̃ stipulet simplr dotē reddi ṽr stipu-
latus reddi ipsi filie: pōt aīr limitari vltra dictos doct. qđ
dī de actione dotis pfecticie q sit cōis inter p̃rem et filiaz:
vt nō pcedat qñ p̃ precedente mādato filie simplr postea sti-
pulat: qz tūc ipsi soli filie actio acgrif. Et sic in dote pfecti-
cia. Aut simplr p̃ stipulat nullo p̃cedente mādato et p̃ced-
dit tex. n̄ qz actio est cōis. Aut stipulat simplr p̃cedente
mādato filie: et actio est solius filie fm tñ no. in. d. l. post do-
tē. fm. d. vj. lec. Aut stipulat qñ soli filie exp̃sse: et tunc sīr
actio est ipsius solius filie p. d. l. pompōius philadelphus.
qđ p̃cedit nō solū soluto m̃rimonio. s. et si m̃rimonium nō
est secutū: p quo p̃bendo p̃ dotē dedit p filia et stipulatus
est ipsi filie reddi: vel stipulatus est simplr p̃cedēte mādato
ipsius filie: nāz ē nō secuto m̃rimonio hēbit actionez ipsa
sola filia: vt pbat tex. no. in. l. si extraneus. in si. ibi nisi enī
dēter aliud et c. de p̃di. ob cāz. vbi Roma. et ibi et h̄ Alex.
¶ Quod no. ad ampliatiōē illius. l. pompo. philadelphus.
vt ē nō secuto m̃rimonio filia sit capax actionis cōpetētis
ad dotē pfecticia pmissaz: nec mix qz ē dos pmissa h̄z p̃i
uilegia dotis: vt. l. ij. §. n. et ll. sequē. de p̃ui. cre. ¶ Mo. ij.
ex hoc tex. ibi nec p se nec p pcuratorē et c. q ista verba p se
significāt psonalr. vñ ille cui cōmittit ṽr aliud p se faciat nō
poterit alteri id cōmittere faciēdū: et ad hoc hūc tex. no. h̄
Are. allegās ē ad cōprobationē tex. cū gl. in ver. p seip̃os.
de p̃ben. li. vj. et reassumūt aliq ex Ādornioribus hīc nō
5 nulla in hac sniaz addētes. ¶ Mo. ij. in ver. cetēz. si p̃ so-
lus et c. q factū p̃is circa dotē nō nocet filie postq̃ sui iuris
effecta fuerit interim ergo tex. ṽr p̃bare q noceat ipsi filie
sed hoc qualr p̃cedat: videbimus. j. in gl. in ver. sui iuris. l. 3
aliquid de hoc ponāt aliq hīc in tex. nō ergo ex eo q iussu
patris pmittat alteri vel soluāt ipsi patri: actio dotis ex tūc
cōsolidet in ipsaz filiaz. sed nec impedit cōsolidatio soluto
matrimonio. Interim ergo filia nō h̄z exercitium nisi in ca-
6 su de quo per glo. in. d. ver. sui iuris. ¶ Mo. quarto in v.
item si voluntate solius filie et c. q factū filie non nocet p̃is:
7 sed ipsi filie effecte sui iuris sic. ¶ Ex quo inferunt hīc doct.
post By. et post Bar. j. p̃ri. §. q si filia fa. consentit marito
alienāt p̃p̃ia bona ipsius mariti q ex hoc nō p̃iudicet
ipsi patri circa hypothecā quā habebat p dote data p filia
in dictis bonis: sed ipsi filie p̃e mortuo p̃iudicat: qđ est no.
ad declarationē et ampliatiōem. l. et. et l. iubemus. C. ad
vellea. vbi pbat q iuri hypothecae in bonis mariti mulier
renunciare pōt: vt p̃cedat in sui p̃iudiciū: et tūc ē si sit mu-
lier filiafa. et hoc qđ est diciū q nō p̃iudicet p̃is: et Spe.
de quo ēt meminit h̄ Bar. j. p̃ri. §. in ti. de do. post di. re. §.
8 formatio. ver. qd si filia fa. ¶ Inferunt ēt doc. sīr post By.
et Bar. j. p̃ri. §. q p̃pter adulteriū filie circa dotē nō p̃iudi-
cet ipsi p̃is: et sic limitatur. l. cōsensu. C. de repu. et c. plerūqz.
de dona. inter vi. et vxo. vt nō p̃cedant respectu tertij h̄ris
interesse in dote: et sic respectu p̃is ad qđ autē. §. si filij. C. de
repu. et in corpe vnde sumit. et de hoc videbimus. j. p̃ri. §.
9 ¶ Qua opiniōe supposita ponūt hīc. q. aliqui quid si pater
dona dotē p filia stipuletur eaz sibi reddi in casum et euentū
restituende dotis fm formā statutoz: an si statutū disponat
maritū lucrari dotē p̃pter adulteriū mulieris an p̃iudica-
bit adulteriū filie ipsi patri in his terminis: et respondent
q sic. Ex quo p̃ restōne dotis est facta relatio ad statuta:
adeo q vident dicta verba adiecta ad p̃servationē ip̃ozū
statutoz. Accidit vltra ip̃os qz respectu ipsius mulieris. j.
vbi agitur de p̃iudicio solius mulieris dictū statutūz nihil
opatur. Ex quo aīr in dictis terminis hoc est dispositū de
iure cōi: vt. d. l. cōsensu. et d. c. plerūqz. cū si. vt ergo aliquid
addat vltra ius cōe intelligatur ēt vbi agitur de p̃iudicio
patriis vt p̃pter adulteriū mulieris: nihilominus maritus
10 dotē lucretur. ¶ Mo. vl. ex si. huius lre q hīc ṽr casus q
mulier sui iuris cōstātē m̃rimonio in dote sibi p̃iudicare

possit qđ videt p. l. ij. et l. de die. et l. attilicinus. §. de pact.
do. et l. ij. de do. pla. cum si. que vt nō obstant Imo. hīc in-
telligit hunc tex. qñ soluto matrimonio filiafa. cōsensit seu
pacta fuit alteri p̃mitti: secus aut si m̃rimonio cōstāte vel
ē aī ipsuz p̃ctum: qcqd aliud in hoc vltimo senserit gl. in. l.
et h̄rdi. §. filia. §. de pac. non. n. fm Imo. bñ sentir: et ita ēt t̄z
Roma. hīc alle. gl. in. l. cū dos. §. de pac. do. vbi glo. in ver.
nocebit. Quam cōsideratiōē et so. dānat Alex. tum quia
diuinatiua ad hūc tex. qui nō apparet q loquat so. matri.
per filiaz cōsensuz fuerit p̃missioni fiende de dote tertie p̃so-
ne: tūz ēt qz falsuz est q mulier sol. matri. in dote sibi p̃ciu-
dicare possit: nisi ex iusta causa: vt dicit tex. in terminis in. l.
l. 3. §. de in. do. Et p̃pterea p tollendis dictis p̃iis ipse intel-
ligit tex. vel vbi filiafa. cōsensit vt p̃mitteretur tertio: nō sīr
aio donandi ipsi tertio: sed tamq̃ pcuratori et recipienti p
ipsa muliere: vel si intelligatur q aio donandi cōsenserit p
mitti tertio intelligat in casibus in iure p̃missis: puta sola.
matri. morte mulieris: vel p diuortij interuenientibus liber-
ris: iuxta. d. l. p̃mā. de dote ple. et ibi no. et in. d. l. ij. §. de pac.
dota. et vixi aliqd. §. in casus positione. S. eodē morbo la-
borāt iste so. Alex. quē ipse impingit so. Imo. et Ro. cum h̄
nō appareat q nō aio donādi cōsenserit p̃mitti tertio: nec
si p̃supponat q aio donādi: appet q in aliquo ex casibus p̃-
missis: iuxta no. in. d. l. ij. de pac. et in. d. l. ij. de do. ple. ¶ Pre-
terea quātū ad saluādū so. Imo. et Ro. ab obiectiōe. l. l. 3.
posset rñ. q d̄z intelligi iuxta cā interueniente: et ita ṽr ē de
mēte Bar. in. d. §. filia. dū remittit se ad. d. l. l. 3. tenēs. q ille
tex. debeat intelligi so. ma. put etiā hīc huius mētis ṽr esse
l. 3 in lec. nouis sint qdaz versūs q nō sunt in lecturis an̄iqs
Bar. et credo fuisse additos et male: qz Bar. i. d. §. filia. nō
t̄z q ibi dicit glo. valere pactū p̃iudiciale ipsi mulieri in
dote factū aī p̃ctū m̃rimoniū: sed eo soluto put et t̄z et pau.
h̄ ita intelligēs hūc tex. p no. in. d. l. cū dos. que vt ēt ipse dī-
cit ponit quasi eundē casum quē ponit tex. n̄. ita ēt aliq ex
11 Ādornioribus tenent. ¶ Et inducit in hoc si. iste tex. per
Aico. de nea. et Pau. ad. q. an liberatio facta p filiū vinēte
p̃e debitoribus p̃is p̃iudicet ipsi filio heredi p̃is post
mortē ipsius p̃is: sed Pau. deducit q iste tex. nō p̃cludit
ad hanc. q. et in ipsa firmat negatiuam: cum quo transit
Are. prout etiā q tex. non stringat: dicit Alexā. hīc ante
finem remissive pertransiens quātū ad decisiōez. q. quā
aliqui ex Ādornioribus reassumunt hīc transeuntes cū
opiniōe Barto. in. l. filia. la prima. §. de solutio. et in. l. cum
dñs. §. si. §. de pecu. lega. dic vt per eos. et per doc. in. d. iuri-
bus. et in alijs locis adductis per Alexan. quia Barto. nō
videtur eodem modo loqui in ambobus dictis iuribus. §.
12 allegatis. vbi ipse ponit. ¶ Glo. in ver. p̃fecticia. in p̃n.
no. ex tex. duo esse necessaria ad hoc vt actio de dote sit cō-
munis inter patres et filiam: remittens se ad. l. p̃fecticia.
§. de in. do. pro declaratione que dicatur dos p̃fecticia
deinde subdens q in dote aduenticia sola filia agit: vt in
an̄. qđ locuz. C. de colla. Que glo. tria p̃supponit. Pri-
mum q sit dare dotem p̃fecticia absqz eo q filia sit in
potestate patris. Secundum q pro dote p̃fecticia filia
non possit esse in iudicio sine consensu patris. Tertium q
in dote aduenticia: secus sit: et per consequens q sine con-
sensu patris ad ipsam filiafa. agere possit. Quantū ad p̃i-
mum vide dicta. §. in. l. i. super p̃ma glo. vbi ponit de dote
p̃fecticia et aduenticia: et vide tex. in. d. l. p̃fecticia. in. §. p.
sine. si. vbi hoc exp̃sse pbat q ēt dos data p patrē vt pa-
trē p filia emācipata dī dos p̃fecticia: id tñ p̃cedit largo
modo sumēdo dotē p̃fecticiaz: nāz p̃p̃ie illa est q p̃ficiscit
a p̃e vel ab alio eius cōtēplatiōe p filia in p̃tate vt declara-
tū fuit sup. d. j. glo. et vide ēt aliqd in si. huius gl. Quātū ad
fm qđ glo. p̃supponit ṽr id indubitātū de iure. ci. p. d. an̄.
qđ locū. et p hūc tex. cū si. vbi dī q actio de dote p̃fecticia
est cōis inter patrē et filiā. ergo sola filia nō pōt ipsaz intē-
tare: et q p̃is exp̃ssus p̃sensus regrat: vult gl. i. l. si cū dotē.
§. ij. eo. et videbimus. j. l. p̃ri. ad hoc ēt no. per Bart. in. l. si
cōstāte. in. vij. q. tertie p̃is. j. eo. ṽr tñ in. d. an̄. qđ locum.
fieri differentia inter dotē parū et magnā. nam in dote
p̃fecticia

profecticia pna vñ pcedere qđ est dñm:secus in magna de
quo tñ dic vt ibi p doc. declantes quo respectu ibi fiat dñia
inter dotē magnā & puā. De iure aut canonico vñ secus
dñm p.c. si annū. iuncto si. cū pñcipio. in v. dependentibus
& glo. sup. d. v. Sed cū in illo si. d. c. assignet. rō cessantis in
teresse ipsius pñs in spūalibus & dependentibus ab eis dē
& in dote pfecticia pñ hēat interesse & pñtante mñmonio
& vinente filia: & ēt ipsa mortua. & tunc magis qz in ipsuz
sit pñsolidatio: vt hic p Pau. de ca. sup. tex. merito qñtenu
illud. c. si. verbū dependentibus pñuat exemplificari in do
te nō conuenit exemplificari: nisi in dote aduenticia ad qđ
J. pxi. dicenda. Sed in dote pfecticia nihil vñ imutare. d.
decreta. que vt ibi p glo. in v. eiusdē. & p glo. si. pcedit vbi
nō agit de pñmonialibus. Quid aut si ēt dos pfecticia
stipulata soli filie Bal. hic vult qđ sit idem qđ in aduenti
cia de cuius dicto mentionē feci. s. in. j. no. & tñ hoc Alexā.
in. d. auct. qđ locū vbi melius refert dñm Bal. qđ hic faciat
& de intellectu. d. auct. qđ locū. & d. c. si. dicit latius. J. in pxi.
13 tertio pñsupposito per glo. tñ Quātum autem ad dotem ad
nenticia qđ filia possit agere sine pñsensu pñs qđ fuit tertius
hic pñsuppositū p glo. adde qđ illud tñ hic glo. tñ ēt in. l. si. s.
necessitate. C. de bo. qz li. & in. s. illud. in auct. de equali. do.
in v. Sinaut sub ptate & c. vñ sumif. d. auct. qđ locū. vbi etiā
glo. in v. mater. l. j. glo. j. ibi nō firmet hanc opi. sed pñiaz lo
quens tñ per verbū forte. Sed opio quā firmat hic glo. ēt
cōiter approbata p doc. hic: & ēt in. d. auct. qđ locū. vbi put
hic Alex. latius pñseqt hunc arti. dubitans post Roma. hic
de cōi opione in puncto iuris: eo qz vt dicit Bal. post Ri
co. de mata. in. d. auct. qđ locū. illa verba & cū mater obui
lerit dotē & c. cū nō sint in corpore vñ sumif. d. auct. v. j. in. d.
s. illud. in v. sinaut in ptate. l. j. in pñin. s. illud sint. sed respe
ctu eius qđ dñ in. d. v. sinaut in ptate. fuerint addita p J.
q nō hñt talē anctē seqt qđ p. d. auct. non pbat ista opio qđ
in dote aduenticia filia familias hēat lñam pñsonā in iudi
cio sine pñsensu pñs: nec alibi ista opio pbat: nā in. l. gayus.
J. eo. nō pbat qđ actio que ibi acgrif filie fami. & pñmittit p
ipsam intentari pñmittat sine pñsensu pñs iuxta. d. s. necessi
tate. & ita ēt posset Rñ. ad illd qđ ibi pñmittit solui filie fa
vt intelligat accedente pñsensu pñs cū agere & solonē reci
pere a pari pcedat: vt. j. l. pxi. pñterea ēt qđ in. d. auct. qđ
locū. essent dicta verba que. s. pxi. dñm ēt fuisse addita p
Jrñe. adhuc tñ nō pbat gñat cōez opi. qz put aliq. i. l. y.
& Ja. de are. ibi volūt loqđ vbi dos aduenticia est magna
l. j. Bar. in. pñ. in. d. j. q. j. pñs. in. d. l. si pñtate. vult. n. qđ dicta
dñia fiat respectu dotis pfecticie. Jtē loqđ. d. auct. vbi agit
pñtan. matri. pp inopiam viri. vñ nō vñ trabenda dispō. d.
auct. cū sit exorbitans. & correptoria ēt casuz suū. ar. no. in
14 auct. quas actōes. C. de sac. san. eccle. tñ Accedente mari. qđ
cū dos in terminis de qbus pxi. exigat vt deseruiat onerib
bus mñmonij. l. vbi adhuc. C. de iu. do. nō pñtendit in eius
exactōe pñ aliqđ pñm interesse put pñtendit qñ talis dos
aduenticia exigat sol. ma. rōne vñsfructus sibi in ea debiti
put & in alijs aduenticijs p. l. cū opz. C. de bo. qz li. cū si. ad
qđ & hic: & in. d. auct. qđ locū. p aliquos in specie allegat. l.
quecūqz. C. de bo. qz li. vbi lucratōz ex cā dotis vñsfructuz
ad pñem put & alioz aduenticioz pbat pñtinere. nec in exa
ctiōe dotis aduenticie que sit p filiāsa. pñtan. matri. citra
interesse vñsfructū ēt dare aliud itēresse pñs ne talis dos
dilapidef p filiā adeo qđ ipse pñ cogat de suo dotare: nam
& citra id vñ qđ possit ipse cogi dotē dare de suo: & sic l. j. filia
hēat dotē aduenticia: vñ qđ pñ teneat dñs suis bonis dotē dare
fm Alex. p gñalitatē. l. q. liberos. s. de ri. nup. & p. l. si. C. de
do. pñm. cū ibi no. ad qđ no. s. in. l. j. dñ fuit discussum de
intellectu dictōz iuriū. & istā vlti. rñ. ad. d. auct. dat hic Ro.
attentans pp hoc tenere qđ pñtan. matr. iuxta terminos. d.
auct. dos p filiā sine pñsensu pñs exigi possit secus eo soluto.
Et tenendo pñ cōem posset rñ. ēt ad tex. in. d. c. si. de indi. li.
vj. qđ loquat vt supra fuit dñm vbi agit de spūalibus & de
pendentibus ab eis dē nō pñmonialibus: tñ & sic nō pcer
nentibus interesse ipsius pñs. & ita est de mente illaz dua
rū glo. s. ponderatarū. in v. eiusdē. & in v. hēat. in. d. c. si. &

sic verbū dependentibus de quo in illo. c. si. nō vñ bñ exem
plificari in dote put ibi exemplificat glo. sup. d. v. nam cū
in ea pñ hēat vñsfructū: pñ qđ in ea pñtendit interesse. vñ exē
plificare illū tex. in v. dependentibus in dote supposita di
cta opi. qđ pñ in dote aduenticia hēat vñsfructū pñiat alijs
supra dictis glo. que volunt qđ ille tex. loquat in nō pñmo
nialibus. Rñ. alio mō hic Alex. ad. d. c. si. sed magis placet
rñsio pxi. data volendo tenere pñ cōem fm quā tñ cōsultit
Bal. vt refert & seqt ipse Ro. in. d. auct. qđ locū. ea rōne
motus qz dotis aduenticie pñ nec vñsfructū nec administra
tiōne hñp quo ipse Ro. all. l. si. v. si tñ. C. cōiavtriusqz iudi.
cui tñ & hic & in. d. auct. qđ locū. in hoc pñ dicit Alex. tenens
pñiū in eo de vñsfructu p. d. l. quecūqz. C. de bo. qz li. Et di
cēs Bal. minime in pñsilio pñ Ro. allegato moueri ex dicta
rōne: qz pñ nō querat vñsfructus dotis aduenticie qđ Ro.
dicebat a maiortate rōnis dotis pfecticie. in qua dote pñ
fecticia dicebat hoc pñbari in. d. v. si tñ: qđ abnegat do. Ale
xā. & hic: & in. d. auct. qđ locū. vbi tñ dñs mens Lorneus de
ducit quat Ro. veller inducere illū tex. in. d. v. si tñ que tñ
ēt ipse fatef nō stringere pñ Ro. put nec pñria opi. qđ in
dote aduenticia pñ hēat vñsfructū dicit nō facere. d. l. que
cūqz. qz non loqđ de dote aduenticia data filie: sed loqđ de
lucro qđ facit maritus de dote vel vxor de donatōe pñpter
nuptias. nam si sunt in pñs ptate pñ acgrif vñsfructus ta
liū lucroz put & in hñs terminis loquunt tres. ll. pñceden
tes. eo. ti. C. de bo. qz lib. Et. l. j. d. ti. est expisse pñ id qđ dicit
Ro. de dote pfecticia arguādo de ipsa ad aduenticia: nā in
improfecticia ibi est casus aptusqđ pleno iure redit ad pa
trē solu. ma. ergo tam respectu vñsfructus qđ pñpetatis est
ipsius pñs l. j. pñ teneat reseruare pro scdo mñmonio. vt in
auct. sed qñuis. C. de rei vxor. actio. vbi tex. dicit non debere
talē dotē dñm inui pñez. nō aut dicit obere pñtari cū angu
mento fructū ex quo satis dephendit qđ fructus spectent
ad pñem pñ Ro. ergo non facit aliqđ mō. d. l. si. d. v. si tñ & c.
pñria ēt opi. nō stringit. d. l. quecūqz. sed gñalitas titu. de
bo. mater. & ti. de bo. qz li. C. facit qđ ēt in dote aduenticia
pñ hēat vñsfructū. & ita tandē vñ residere dñs mens in illo
devñsfructu in. d. auct. qđ locū. l. j. nō multū pñse loquat. Et
retenta hac opi. in hoc incidenti dubio qđ dotis aduenti
cie pñ hēat vñsfructū dubia magis ex hoc reddit in pñcto
Juris cōis opio in pñncipali articulo qđ in petenda dote
aduenticia nō regrat pñsensu pñs. nam si rō qñ regrat ta
lis pñsensu pñs est vt videat: an pñ velit talē vñsfructū nec
ne: & sic regrat in signū repudiatiōis fm opi. pñto. quā ple
riqz sequunt in. d. s. necessitate. ista rō militat ēt in dote ad
uenticia ergo & c. pñ cōem ēt vrget. d. s. illud. in v. sinaut sub
ptate. in auct. de equa. do. ibi & sine volūtate pñs hoc age
re nō poterat & c. l. j. glo. ibi rñ. Si aut tenemus opi. in illo
incidenti qđ nō acgrat pñ vñsfructus dotis aduenticie. tñc
magis de plano pcedit cōis opio tenendo. d. opi. pñto. in
d. s. necessitate. l. j. ēt. d. opi. pñto. non transeat sine dubio
pñ quā inducunt hic senenses. d. c. si. in si. vbi dñ spāle in spūa
libus nō regrat pñsensu pñs in iudicio qđ nō cōgruit si est
gñale qđ vbi nō acgrif vñsfructus pñ nō regrat eius pñsen
sus in iudicio moto pñ filius. Sed ille tex. excipit spūalia: qz
pñ in hñs nō hñ se intrmittere: & sic nō hñ vñsfructuz ergo
attenta dicta rōne gñali l. j. adducta in illo casu spāli ibi ca
sus in terminis est pñ dicta opi. pñto. put ad eam cōprobā
dam illū tex. adducit Bar. in. d. s. necessitate. & ad illud qđ
est ponderatū. d. rōnē. d. c. esse gñalem. facit. l. regula. s. si.
& ibi Bar. Bal. & alijs doc. s. de iu. & fac. igno. In pñncipali
articulo senenses nihil in effectu firmant sed magis palpi
tando qđ resoluendo pñcedunt. & illud de dote aduenticia
an in illa pñ hēat vñsfructū tangunt in no. huino. s. vbi ēt
tangunt qđ in dote pfecticia & rōnē quā faciunt pñ. qz ve
ro. in auct. de equa. do. habuerunt a dñs meo in. d. auct. qđ
locū. qđ facit rōnē pñ. d. auct. qñuis. que sumpta est ex. d. s. qz
vero. quā faciunt senenses: & ego. s. pxi. dixi allegando. d.
auct. qñuis. Areti. ēt hic nihil clare firmat nec in pñncipali
nec in emergenti sine incidenti articulo devñsfructu: an cō
petat pñ in dote aduenticia sol. ma. Recitara. n. opi. Ro.

a Et pñaz.
Que differen
tia nō erat an
te. d. auct. vt p
Pau. ibi innu
entē qđ pñcedat
in terminis il
lius auc. s. viro
vergēte ad in
opiam & sic vbi
periculū est in
mora: & vide ēt
Bar. in. l. si con
stante. in. j. q.
scde pñis. j. co.

hic l3 p ipsa inquātū vult q pī hēat vsūfructū dotis adue-
 ricie filie sol. matri. z sit legitimus administrator: adducat
 no. in. l. cu3 dos. d. de pac. do. de qbus sit mentio p Bar. z
 doc. hic in v. ceterū. sup glo. in v. sui inris. Atq in p̄rium
 adducit qz de hoc iure s̄oz ēt dos p̄fecticia data filie erat
 sua pleno iure ita q nō cōputabat in peculio p̄fecticio: vt
 l. si cū dotē. §. si. siue pe. §. eo. z. l. iij. §. sed vtrū. d. de mino. z
 d. l. pomponius philadelphus. d. fa. ber. Vñ si diceremus
 qd p iura. C. hodie pī in dote aduenticia hiet vsūfructū se-
 queret q illa iura que p̄ncipalr inducta fuerunt in fauorē
 filioz ad acqrendaz ip̄s p̄teratē in aduenticijs oparent
 odiū: §. l. qd fauore. C. de legi. cu3 si. qua rōne fm ipm viif
 in fili Bar. in. l. p̄ nū. §. j. re. amo. in dote data filio fa. nō
 p̄sentiente p̄e: vt si sit dos in sp̄e datavel in pecunia ex qua
 fuerit empta sp̄s non acqrat p̄i vsūfructus: qz dos data
 in specie non efficiebat peculij p̄fecticij: vt. l. de positi. z. l. ex
 facto. d. de pecu. z. d. l. si cū dotē. d. §. p̄e. ad qd etiā. l. dote. §.
 de castre. pecu. Item ergo hodie nec peculij aduenticij effi-
 ciat: vt in ea pī hēat vsūfructū: l3 secus ēt z sit pecunia da-
 ta z exite in dote: vt ibi p Bar. z p doc. in. l. j. C. de bo. qz
 li. vbi Bar. tangit remissine. z in. d. l. si cū dotē. §. transgre-
 diamur. Vñ ergo ex p̄dictis pcludere Ar. nō queri patri
 vsūfructū dotis aduenticie. Sed in si. subdit q in practica
 seruaret opio Ro. que fuit ēt opio glo. Bar. z alioz qd di-
 cit pp glo. de qua i. d. l. cū dos. z sic loq v̄ respectu vsūfru-
 ctus z administratōis ip̄s p̄is in dote aduenticia q sit
 opio glo. Bar. z alioz q pī sit legitimus administrator z
 hēat vsūfructū dotis aduenticie: sed respectu p̄ncipalis ar-
 ticuli an filia sola possit ad talē dotē agere nihil exp̄mit nec
 ex eo qd ipm dicere p̄xi. relatū ēt pōt dici ipm velle filiam
 solā nō posse agere: qz ista nō est opio glo. Bar. z alioz in
 hoc puncto: imo in hoc est p̄ria opio glo. z alioz cōiter vt
 p3 ex p̄dictis. Et ergo dixi ipse Ar. nihil firmat nec pclu-
 dit in hac difficultate hic. Sed in. d. an. qd locū. residere
 v̄ cū cōi opione in p̄ncipali articulo: sed aliud de quo su-
 pra an p̄i cōpetat vsūfructus in dote aduenticia tangit:
 sed nihil decidit: sed solū instat q. d. l. si. C. cō. vtriusqz iud.
 nō faciat ad ppositū. Et illud qd ipse hic dicit de dote p-
 fecticia est §. d. l. ij. de bo. qz li. nisi intelligamus vbi p̄vole-
 bat donare iuxta. d. l. pōponius philadelphus. z no. in. l.
 ij. C. de inoffi. do. z dcm aliqd fuit supra in tex. z dñs meus
 in. d. an. qd locū. v̄rif. d. ar. q si de iure antiquo filia pote-
 rat hēe p̄prietatē in dote adeo q pī nihil cōe in ipsa hēbat
 vt qñ pī donabat dotem filie iuxta. d. l. pomponius. multo
 magis de iure. C. vbi exneus dat dotē cu3 iura. C. respectu
 acq̄ritōis magis fauēt filijs fa. i acq̄ritōe qz iura s̄oz vt su-
 pra dcm fuit. Et ista rōe qz si d iure s̄oz in dote aduenticia
 pī nihil iuris hēbat: z sic nō hēbat vsūfructū multo magis
 sit hoc dcm de iure. C. qd dat vsūfructus p̄i in aduenticijs
 que ala pleno iure sibi acq̄rebant Papienses hic tenent
 opi. q pī in dote aduenticia nō hēat vsūfructus z. d. rōne
 de ea non intelligant iura. C. l3 gñalr disponentia q pī in
 aduenticijs hēat vsūfructū. Alia ēt adiuncta rōne: qz dos
 nō venit in gñali dispōne: sed de ea requir sp̄alez mentionē
 fieri. vt. l. si. in p̄n. z ibi Saly. in. iij. no. C. de in. do. naz ibi
 pbat q in. l. gñalr disponente de insinuandis donationi-
 bus vltra certā sūmā nō cōprehendit dos. Et. d. rōne tenēt
 in p̄ncipali articulo cōem opi. q non regrat p̄sensus p̄is
 ēt in puncto iuris: z restricta rōne qz §. necessitate gñalr.
 loq̄ns nō cōprehendit dotē p. d. l. si. cū dicto Saly. p̄xi. re-
 lato. Confert ēt qz si tenemus q in dote aduenticia pī nō
 hēat vsūfructū claz v̄ q eius p̄sensus in iudicio nō regrat
 p no. j. in. d. §. necessitate. de qbus supra mētionē feci ad qd
 ēt no. i. l. iij. §. si filio. §. cōmo. vbi p Bar. q vtrobiqz fa cōcāz
 rōnē qp iura. C. nō sit diminutū imo auctuz ius filioz. Et
 p̄p̄ea q vbi p̄i nō querit vsūfructus hodie put olim nō
 sit necius eius p̄sensus filio in iudicio. Et l3 qd dicit Bar.
 q p iura. C. ē auctū nō diminutū ius filioz no. ēt ad sup̄
 dca. Et p cōi opi. negari nō pōt qn plurimū strigat. d. l.
 gayns. mirandū. n. esset q si p̄is p̄sensus fuisset necius in
 actōe intentanda ad dotē p filiam vel in solone sibi fienda

a **¶** Dicta. Et
 ad illud an de
 iure antiquo fi-
 lius possit esse
 in iudicio sine
 consensu p̄is
 vide etiā Bar.
 in. l. si longius.
 §. j. d. de iudi.
 z in. l. filius fa.
 §. de act. z obl.

b **¶** De col.
 bo. Ubi dicit
 q non ita dici
 tur esse in bo-
 nis p̄is a quo
 est p̄fecta put
 dicitur esse in
 bonis mulieris
 ad qd etiā tex.
 in. l. pater filie.
 §. de euc.

3. p. nō exp̄fisset exp̄fso q ibi pī superat nisi dixeriat illa
 .l. nō facit ad ppositū: tenendo q hoc iure filius posset esse
 in iudicio sine p̄sensu p̄is: vt p Bar. in. d. §. necessitate. z in
 d. l. si longius. §. j. z in. d. l. filius fa. Et p̄ ipsam cōem opi.
 satis p̄ferre v̄. d. §. illud. in. d. v. Sinaut sub p̄tate z c. refe-
 rendo ipm ad p̄n. §. vbi pariter de dote data a p̄e vel m̄e
 p̄mittit: z sic pariter in vtracqz v̄ disponi in. d. v. Sinaut sub
 p̄tate z c. nō posse peti sine volūtate p̄is qd aliud ibi vi-
 15 cat glo. que v̄ violare tex. t̄ Itēz facere v̄ qz certi sunt sp̄a-
 les casus exp̄f̄i in qbus p̄i nō acq̄rit vsūfructus aduenti-
 cioz de qbus in auct. excipit cū duabz seq. z ibi glo. z doc.
 .C. de bo. qz li. inter quos nō est ipsa dos aduenticia. Et p
 hoc posset tolli rō in p̄riuz facta p. d. l. si. in p̄n. C. de in. do.
 illa. n. nō v̄ p̄gruē vbi p regulā z fallentias aliqd est dispo-
 sitū: qz que nō repiunt excepta stant in regulā. ar. no. in. l.
 quotiens. §. si qd cautio. z no. in. l. ij. §. si qd in ius vo. nō ic.
 P̄terea. d. l. quecūqz. v̄ posse cōprehendere ēt dotē ad-
 uenticia ip̄i filie acq̄sitā. nam verū est ex dote ad ipsaz pue-
 nisse vbi p̄xneū p ipsa dos data fuit cu3 sibi fuerit acq̄sitā
 si exneus nō fuerit sibi ip̄i stipulatus vel pactus reddi: vt
 l. vnica. §. accedit. C. de rei vxo. acti. imo illud verbū ex do-
 te respectu liberorū vtriusqz sexus de qbus p̄mittit in. d. l.
 quecūqz. nō v̄ alr posse verificari in filia vel alia descendē-
 te p̄stituta in aliena p̄tate nisi i ipsa dote p se data p̄xneū
 cū lucroz dotis alr nō p̄gruat respectu ip̄ius mulieris pro
 quo dat dos. Et hoc supposito q pī hēat vsūfructū in tali
 dote so. ma. satis (vt supra ēt dcm fuit) v̄ ex hoc reddi du-
 bia cōis opio in p̄ncipali articulo. Que in p̄cto iuris nō
 pōt negari qn sit plurimū dubitabilis adeo q p effugien-
 dis opionibus aī scm bonū esset observare opi. p̄ria. z sic
 adhibere siue requirere p̄sensum p̄is in iudicio ip̄ius dotis
 aduenticie: post scm aūt nō ēt in practica recedendū a cōi
 opi. put oēs fatent. Quā amplia z dic p̄cedere ēt in dote
 p̄fecticia stipulata ip̄i filie put supra fuit dcm: z in tex. z
 ēt sup ista glo. post Bal. Imo. z alios. Item amplia respe-
 ctu donatōis pp nuptias aduenticie: qz ad ipsaz filius fa.
 poterit agere sine p̄sensu p̄is cu3 in eius actōe pī nō hēat
 cōiōnē h3 Bal. no. in. d. l. si. in si. p̄ncipij. C. de in. do. z seq̄
 16 hic Alex. t̄ In. ij. pte glo. que incipit ibi. Et est p̄cipuuz
 in dote z c. tacite oppo. q nō p̄cedat q filie acq̄rat cōio in
 actōe dotis p̄fecticie cū fm hec iura qd quereret quere-
 ret p̄i: vt. l. placer. §. de acq. here. qd nec hodie i p̄fecticijs
 est imutatu: vt in. d. l. cū op3. z h̄i i. l. si a fr̄. §. de p̄di. inde.
 z rñ. glo. sp̄ale in dote: qz nō querit p̄i: sed sibi. z ita doc.
 transenit: l3 pp tollendū hoc de sp̄alitate posset dici q hic
 sit acq̄sitio directo a p̄e quo casu nō h3 locū regula. l. pla-
 cet dicunt hic papienses p. l. si qd p eo. §. ij. de fideius. z ibi
 glo. z Bar. z in. d. l. si a fr̄. de p̄di. inde. in glo. magna aī
 si. qd nihil est qz no. in dictis iuribus p̄cedunt z loquunt
 respectu n̄alis que cadit in filio respectus p̄is vt sit ip̄i fi-
 lio n̄alr obligatus qd aliud voluerit glo. in. d. l. si qd p
 eo. d. §. j. nam in his terminis nō sit retrocessio in p̄em ex
 quo ab ipso patre p̄cedit. Sed nos sumus in ob̄sone qua
 alius tenet ip̄i filie in qbus terminis sit reacq̄sitio ip̄i p̄i
 l3 ex facto suo p̄cedat talis ob̄sio illius alterius in ip̄m filiū
 vt vidimus in. d. l. si qd pro eo. §. j. in ob̄sone fideiusor̄is a
 p̄e dati ip̄i filio q stipulatus fuit a p̄e. Vñ in dote est sp̄a-
 le: vt dicit glo. z doc. sequunt q ēt acq̄sitā ob̄sone ip̄i filie
 aduersus recipientē dotē datā a patre nō fiat retranstatio
 17 ob̄sionis z actōis acq̄sire ip̄i filie in ip̄m patre. t̄ Quātr
 aūt p̄cedat q dos dicat cōis inter p̄em z filiā. vbi aī v̄
 q est ip̄ius viri: vt. l. doce ancillā. C. de rei ven. z aī dī q
 est p̄p̄m p̄rimoniū ip̄ius filie: vt. d. l. iij. §. sed vtrum. d. de
 b mino. z. l. filiū emācipatū. §. de col. bo. b Declarat hic dñs
 meus. z alr adhuc declant senenses post Saly. in. l. dor a
 p̄e. C. eo. vbi Saly. declat tex. in. d. §. sed vtrū. cu3 si. quātr
 p̄cedat siue quo respectu intelligat dos esse p̄rimoniū mu-
 lieris. Et aduerte qz l3 actio de dote sit cōis inter p̄em z
 filiam tñ exercitiū actōis nō est cōe imo solius p̄is filia tñ
 nō p̄dicere vel nō h̄ire iustā cām p̄dicendi. vt. j. p̄xi. §. qd de
 exercitiū q soli p̄i def d volūtate filie satis ēt pbat tex. n̄.
 Ipsa autem

Ipsa aut exactio put et solo dotis non competat ipsi soli pñ
 sine filia: vt. l. i. pñ. et seq. put nec ep. et ad supradicta. vide
 aliqd dñm et. l. pñ. glo. C. In. iij. pte. Item qd si p eman-
 cipata et. glo. qñt et rñ. put in ea ponēdo opione et opio
 Joā. l. pñ. pñ. pñ. minus apta qz magis pgrueret dixisse
 et olim et. vt hic dicit Pau. approbat in p Bar. et doc. vt
 et fm bec iura dote data p filia emancipata actio de dote
 nō sit cōis inter pñem et filiā sed solius filie: qd fm iura no
 na est adhuc magis expeditū p. §. accedit. et §. exneū. C. de
 rei vxo. act. et idē qd hic et glo. in. d. §. exneū vbi in pposito
 alle. et. l. pñ. filia. §. de enctio. et rñ. put ad alia pñia que fir-
 mat qd ibi pñ sibi stipulatus fuit reddi dōtē quā dedit p fi-
 lia emancipata. Et ad. l. si ab hostibus inducta cōtra hāc
 opi. p. Luma. hic ponderando implicatiōe qua ibi post
 pceptore suū dñm Christophoro de castelliono. Rñdet hic
 Alex. Et bec cōis opio cōprobat pcludenti imo incōuin-
 cibili rōne adducta p Bar. post antiquos: et et p tex. nñm
 in quo nō sine ministerio bec duo ponunt qd filia sit in pñā
 te: et dos sit pfecta a pñe: et qdem ponunt pditionālē qd
 ponderat et Aboder. aliqui cōprobantes etiā hanc opi.
 18 ¶ Qua retenta recitat dñs meus hic tenere qd pñ nō tene-
 bit filiā emancipatā ad quā redijt dos data p pñem itēz et
 de nouo dotare: et qd sine culpa filie pierit sine depdita sue
 rit dos que ad ipsam redijt: qñt. qñs. C. de rei vxo. act.
 loqñ vbi dos ex pacto vel iure pñe pñtis redijt ad pñem: se-
 cus ergo si non redijt ad ipm vt in dictis terminis qñ dos
 data fuit p filia emancipata qd dñm no. Si pcedit qz eo-
 dem mō vñ dñm si dos pñt añqz rediret ad filiā: qz satis vñ
 esse qd ad pñem nō erat reditura: et hunc casum et satis cō-
 prebendere pñt verba dñi mei de qbus aliqd reassumet. §.
 pñ. glo. vbi aliq ponūt nulla de dño meo mentioe habita.
 Et inquātū Pau. pñgit de ineptitudine verborū platoz
 circa opi. Jo. dic qd dicendo et bodie et. potuit hñe respe-
 ctuz ad iura sñoz sup qbus fiebat et ponebat glo. et sic bo-
 die. i. et hoc iure sñoz. C. Glo. sup v. dos exponit tex. in fi.
 remittens se tñ ad. l. j. pñmā quā actio de dote sit cōis in-
 ter pñem et filiā. qñ aut glo. dixerit et exposuerit dos. i. actio
 dotis satis patere pñt ex dictis. §. pñ. glo. in. §. pte. et vide
 hic Pau. qd dedit qd et hoc verbuz possit stare pñe put
 et Rapha. dicebat l. j. Pau. nō referat aliqui tñ ex moder-
 nizantibus conant impugnare: sed satis stare pñt qd dicunt
 Pau. et Rapha. C. In. iij. pte. que icipit ibi. Et dic qd hāc
 societatez et. glo. querit de rōne huius cōionis actiois ad
 dotē inter pñem et filiā. Et rñ. ponendo vñā rōne que pñer-
 nit ipm pñem. Aliā addit Bar. pñernentē ipsam filiā. Sed
 rō reddita p glo. innuit qd si filia pñmit dotē ad ipsaz re-
 uersam pñ teneat eā iterū dotare qd abnegat Pau. de ca.
 p no. in. l. si cū dotē. §. i. j. e. Et pñea nō approbat rōne glo.
 sed rōne dicit eam de qua in. l. iure succursum. in pñm. §. de
 lu. do. In solatiū. vñ. amisset filie: sed Are. dicit qd nō loquit
 de actōe qñ sit cōis pñis et filie qd nihil est dicere cū loquat
 de dote pfectitia in qua actōe cōis: vt in. §. nñ. Rō et red-
 dita p Bar. p pte filie non vñ sufficiens: qz videmus qd pñ
 pñt sibi soli a pñ. stipulari dotē: vt. d. l. quotiens. §. eo. qd vñ
 male scñ fuisse si rō reddita per Bar. pcedit ne pñ. §. cōsu-
 mat et filia remaneat in dotata. nam et in dictis terminis
 vbi pñ a pñ. stipulat militat dicta rō. Sed saluando rōnez
 glo. dic qd pñ nō teneat iterū dotare filiā qñ pñsumpsit dotez
 interueniente suo dolo vel culpa. ad qd añ. qd locū. §. pñ.
 glo. alle. C. de colla. ibi nisi filie possit imputari et. sed qñ
 sine sui dolo vel culpa amiserit. tñc teneat iterū dotare: vt vult
 glo. quā doc. hoc casu approbant i. d. l. si cū dotē. §. j. vñ qz
 pñ et filia simul ipsam dotē custodire melius poterūt indu-
 cta fuit ista cōio. et sic satis pñruit et pcludit rō gl. cū satis
 sit aliquo casu posse pñngere pñem teneri ad redotandaz
 filiā que dotē amiserit. vt vñ sit dicere qd ad hoc in tali casu
 submouendū sit inducta dicta cōio. Verūtū est qd glo. po-
 nendo dictā rōne sic simplr vñ sentire pñem indistin. teneri
 ad iterū dotandā filiā ipsa dote pñita: vt et dicit Alexā. in
 19 d. l. si cū dotē. §. j. ¶ An aut dotē pñita p filiā sine sui culpa
 filia sibi imputet in liam tangit hic dñs meus qd et tangit

de assignatio filio p alimentis vel p lra: an si sine culpa si
 lū pierint impediunt filius petere alimenta a pñe et isto ipe-
 liam. Et aliq ultra id qd supra adductū fuit pñ rōne Bar.
 p pte filie qñ ipsa hēat cōionē i actōe de dote adducit ipse
 dñs meus: nam ea attenta videret qd vbi ipse pñ non esset
 suspecte vite qd ipse hñet actionē in solidū ad ipsam dotez
 pñ gñalitate huius tex. Et pñ ea que hñt in. d. l. si cū dote. §.
 eo at tpe. Tñ saluado rōne Bar. ab hac obiectione. Rñ. qd
 pñ l. tpe exactiois dotis nō est suspecte vite posset postea
 effici put et de paupari: vt p glo. in v. sui iuris. §. eo. Sed id
 obstat qd aduersus casus et fortuna et. vt. l. inter stipulan-
 tem. §. sacra. de ver. obli. nec pñt rñ. p no. in glo. in v. suspe-
 ctū. §. eo. qz obiectione formata fuit suspitōe nō exite a pñ.
 solonis fide. Tñ forte melior ē rō quā et assignat dñs me-
 pp recōsolidationē fiendam in pñona filie effecte sui iuris
 emancipatōe vel morte ipsius pñis iuxta no. in. l. i. §. videā-
 mus. C. de rei vxo. actio. que spes nō est improbabilis etiā
 respectu mortis. ar. l. nam et si parentibus. §. de inoffi. te. cū
 cū si. Volendo tñ tenere rōne Bar. ad obiectionē factāz p
 l. quotiens. §. eo. posset rñ. qd l. pñ a pñ. stipulando dotē vel
 ex intervallo de volūtate filie appropriet sibi actionē atñ
 subsistente eā non pñt exactionē facere pñdicente. filia. vt. l.
 post dotē fm octauaz lec. §. eo. Et ita rñ. hic senenses. Sed
 tunc in pñiū facit: qz eo attento qd dicunt inferi qd nō fuit
 necia vel multū expeditū ipsa cōio actōis. satis. n. videbat
 ad tollendaz pñsumptionē fiendā per patres qd filia posset
 pñdicere ex eā exactōi fiende p pñem. Verūtū est qd in plus se
 hñ ipsa cōio actōis qñ dicta facultas pñdicendi. vt p Bar.
 in. d. viij. oppo. sed illud est alijs respectibus qñ solo respe-
 ctu pñsumptōis. vñ cogita qz forte tutior est rō dñi mei su-
 pra relata vel posset rñ. p. l. non oium. §. de legi. C. Mo. tñ
 ea que supius dicta fuerunt circa rōne glo. et et no. ipsam
 rōne: qz ea attenta pñabile dñm vñ illud qd dñm fuit in pñe
 denti glo. qd pñ filiā emancipatā nō teneat redotare aliquo
 mō nisi forte culpa vel dolo pñis dos pñisset. ala. n. Jura in-
 trodixissent cōionē actōis et in filia emancipata ad tollen-
 dam pñsumptionē: sed pñiū statutū videmus: vt. §. pñ. glo.
 dñm fuit ergo et. Et hac rōne ita tenere tentant hic senen-
 ses nō facta tñ mentioe de dño meo cuius fuit hoc vñtū vt
 retruli. §. pñ. glo. et p hoc dicto adducunt et. d. l. pñ filie. §.
 de enctio. que. l. bñ pñfert ad pñpositū: qz enctia re data in
 dote p filia emancipata nō pñsiderat interesse pñis: nisi vbi
 dos ex stipione est reuersura ad eū. ala vbi nō ē dos reuer-
 sura ad ipm pñsiderat affectio pñia: vt. d. l. in fi. vbi abnega-
 ui aliud interesse in pñe filie emancipate: nō ergo pñsiderat
 qd interfit sua: qz teneat iterū dotare talem filiā emancipa-
 tam qd verisimile est. §. p. pñsiderat si tale interesse in verita-
 te subesset put ibi vñ pñsiderare in filia i pñate in v. iterest. n.
 pñis et. nec pñt dici id dñm respectu pñsolidatōis tñ in filia
 in pñate: qz illud de pñsolidatōe subdit mediāte copula et qd
 ponit inter diuersa: vt in rubri. §. de in. et fac. igno. ¶ Unde
 in filia in pñate et pñsumptōe dotis secuta añ reuersionē ad
 pñem est tenendū qd pñ teneat iterū dotare si sine culpa filie
 fuit secuta cōsumptio l. in puncto iuris tentent alr tenere
 dicti senenses cū añ. qñs. C. de rei vxo. actio. non loquat
 in his terminis: sed secuta reuersione dotis ad pñem qd te-
 neat pñ eandē dotez dare. non aut pñsumptōe secuta pñtare
 aliū dotē. nec añ. qd locū. C. de colla. loqñ respectu redota-
 tionis: sed respectu collatōis. et. d. l. pñ vñ pñsiderare interesse
 pñis respectu pñsolidatōis. nō aut respectu dotatiōis iteruz
 faciende. Sed vt dixi in filia in pñate. §. p. pñsiderat simplr
 interesse pñis qd interest hñe filiā dotatā qd verificari pñt
 et verificat et pp effugiendū onus iterū dotadi nō solū pp
 casum reuersionis dotis ad ipm pñem qd cōprobat ex eo
 qd i filia emancipata vñ vt dixi abnegare tale interesse et solū
 pñsiderare interesse vbi cadit reuersio dotis ad ipm pñez filie
 emancipate. Et vbi nō ē interesse reuersionis pñsiderat solū affe-
 ctionē pñnā. Et pñea in filia i pñate etiā i pñcio. Juri tenē-
 dū ē qd dixi p. d. l. pñ filie. ad quā si subsistit dñm rñ. qd iter-
 esse pñis filiaz esse dotatā ibi pñsideret respectu reuersionis
 dotis ad pñem nō alio respectu pñculdubio in puncto iuris

est sustentabilis dicta opinio quod pater non teneat iterum dotare et filiam in patria. nam alia. l. non est quod urgeat in prius. nam. l. si cum dote. §. eo aut tunc loquitur de eadem dote quod tenet conservare put in aut. §. quibus. Et ad rationem huius gl. hic: que facit in prius factis est ratio ex predictis. In filia aut emancipata et in puncto iuris et in pratica ut tenenda opinio quod pater ipsi dote iterum dare non teneat quod est non. ad limitationem eorum que habent in. d. l. si cum dote. §. j. Et si dicatur quod hoc hodie cessat: quia est sublatum dicta emancipatio et patre patris p. §. nulla vero. in aut. de here. ab inte. Rñ. quod illud est respectu successionis. non aut hoc respectu put nec respectu acquisitionis et testandi et filius respectibus subsistit dicta: ut habet in. l. gallus. §. et quod si non. de li. et po. ubi dicitur. ¶ Glo. in v. denique filie et. et sequentes usque ad glo. in v. sui iuris: sunt satis clare. et quod dicit gl. in v. adempta. allegando. d. l. si cum dote. §. si pater approbat et Bar. hic. Quod est vide quod dicit quod. l. si ut proponis. alle. in gl. in v. denique filie et. non precedat de iure cano. et ita alij transeunt ridentes non nulli quo modo in terminis. d. l. si ut proponis. exactio nullo incurrat aliqua pena vel incommodum: quia. l. ibi non est magnus incommodus vel totalis privatio cum pater teneat conservare dote iuxta. d. l. si cum dote. §. eo aut tunc. §. eo. et aut. §. quibus. C. de rei ux. actio. cum si. Sed tu considera ulterius an illud de quo in. d. l. si ut proponis. de solidatione actionis in prius eo quod nupit sine consensu patris ipsa filia: sit sublatum de iure cano. put volunt Bar. et doc. cum illud non sit pena pater in matrimonij: sed amissio commodi per non. in si in. l. i. C. de se. cum. nup. et in. C. pe. et vlti. eo. ti. ¶ Glo. in v. sui iuris. in pn. declarat qualem possit contingere filiam effici sui iuris et loquitur satis clare. et vide. §. videamus. quare alle. glo. quia ibi bene explicat de solidatione actiois de dote. ¶ In. ij. pte que incipit ibi. Interim ergo et. glo. tacite querit et rñ. put in ea que in effectu vult quod pater fecit dote pmitteri alteri per virum non sentiente filia: talis pmissio non valeat in iudiciu filie effecte sui iuris attamen pater non potest puenire facto suo. et sic non potest agere per virum ad tale dote: quod admittit Bar. nisi pater agere velit tamquam administrator filie per non. in. l. cum dos. §. de pac. do. in glo. in v. neque pderit. et p hunc tex. a prius sensu: ubi probatur pater esse ademptam actionem tamquam patri: non ergo ei tamquam administrator ipsius filie: prout nec ipsi filie est adempta. Que etiam poterit in his terminis agere consentiente patre

21 fm Bar. ¶ Ex cuius verbis et limitatione nota quod sicut hodie pater adventitiorum filij est legitimus administrator: ut. l. i. C. de bo. mater. et. l. si. §. ubi aut. C. de bo. q. lib. cum si. Ita et olim erat profectitiorum ipsius filij quorum erat filius capax put erat dos cuius et isto iure erat capax filia: ut habet tex. et vidimus. §. in glo. j. et ita et in his terminis esset hodie cum in profectitiis nihil sit immutatum: ut habet in. l. frater a fratre. §. d. pdi. inde. et in. l. cum opz. C. de bo. q. lib. ¶ Mo. et ex verbis et limitatione Bar. quia satis ex ipsis ut in ferri quod et doris adventitie ipse pater sit administrator. si. n. doris profectitie quatenus acquirat filie est administrator non ut ratio quare et eodem modo non sit administrator doris adventitie: et pater ut quod in ea et beat usufructum de quo dictum fuit. §. in glo. j. ubi fuit facta mentio de dictis Bar. super hac glo. et ibi tactum fuit an et doris profectitie ad patrem revertere pater lucratur fructus: et fuit tentatum quod sic. p. aut. §. quibus. C. de rei ux. actio. quod et comprobatur hoc dictum quod pater sit legitimus administrator profectitiae doris profecticie quod ponderatur et hic Senesius transiens post alios cum Bar. et si. Monta. quem aliqui sequuntur inter quos dicta mens videatur voluisse prius quia in profectitiis nihil est immutatum quasi cum de iure novo solus disponat quod in adventitiis sit legitimus administrator pater in profectitiis videatur inferri quod secus sit put olim. Sed rñ. quod olim erat secus ubi oino erant prius: sed dato casu quod acquerent aliquo modo ipsi filio vel filie facta. put erat in causa doris non repitur decusum prius quod pater non esset legitimus administrator imo videatur repiri expressum quod sit legitimus administrator. aliud. n. non videatur sonare illud quod dicitur quod solus pater habeat exercitium actionis de dote ut in hac glo. et latius per glo. et doc. §. l. pri. nisi quod respectu filie: et quatenus huius interesse ipsa filia in dote pater per ea dicatur et sit legitimus administrator: tene ergo

a Alex. Et adde alii casus ultra predictos in quo solidatio actionis de dote fit in ipsa filia in. l. filius. §. sed et filia. §. de p. ura. de quo dixi. §. pri. §. in primo no.

declarationes seu limitationes Bar. ad hanc glo. Ex cuius verbis et non. quod isto casu videatur consolidata actio in ipsa filia accedente consensu ipsius patris quod sit facta talis solidatio: et sic quod ipsa sola possit agere: nam consentiente patre Bar. vult quod possit filia agere sicut et ipse pater eius administratoris nomine agere potest. Et adde hunc casum alij casibus in quibus fit consolidatio in filiam de quibus. §. pri. pte glo. in hoc tñ casu fit consolidatio volente patre: ubi in alijs fit per vel preter voluntatem patris. ¶ In. ij. pte que incipit ibi. Sed pone quod pater exigit sine filia et. glo. querit et rñ. put in ea quas. no. et pluribus probatur Bar. ¶ Ex ea postea inferens ad. q. ut filij per quibus dos profectitia remanet apud patrem: iuxta no. in. l. dos a patre. C. eo. et in. l. post dotes. §. eo. agere possint per ipsum patrem dissipantem bona sua: sicut eorum mater propter talem dissipationem agere potuisset: iuxta terminos huius gl. de qua. q. latius per Bar. et doc. in. l. si postate. in. ix. q. secunde prius. §. eo. Et de ista glo. meminit etiam Bart. in. j. q. dicte secunde prius. Ex qua habes quod sicut emancipata filia vivere patre huius sola actiones de dote: ita et ipso patre existente inope sola potest agere ad dotes profectitiam: et sic in casum inope fit in ipsa recolidatio: sicut in casum emancipationis vel mortis patris: et ita doc. cõter hic transeunt et quibus Mico. Pau. et Alex. dicatur quod iura allegata per glo. non multum faciunt pro eo quod glo. dicit nihilominus transeunt cum glo. per qua faciunt iura que allegat Bar. v. l. plane. la. ij. §. j. in si. deleg. j. et. l. pater. in si. de bo. plega. et vide et ad hanc mentem Bar. et doc. in. l. si. §. non aut. C. de bo. q. lib. et in alijs locis hic adductis

a p Alex. ¶ Glo. in ver. amissas. in pn. declarat rex. veniunt 24 op. de. l. si duo. §. de arbitri. et ad id. l. si res. §. si duo. de nova. in quibus iuribus probatur quod factum unius ex pluribus refo credendi socijs nocet alij: et sic videatur quod in casu isto factum ipsius filie noceret patri quasi sint duo rei et socij in actione de dote. Et rñder glo. quod non sunt socij sed quasi socij: ut. l. q. hominē. §. si gener. §. de solu. ubi gl. declarat quare dicatur quasi socij pater et filia in hac actione et deducit hic glo. quare non sint socij ipse pater et filia: quia unus non agit nomine suo tñ in hac actione de dote: sed nomine suo et alterius: quod non est in socijs: quia unus nomine suo tñ agit: ut in iuribus. §. allegatis. in prius et cum glo. transit Bar. post. deducens et et coprobans alio medio post ipsos By. quod non sint socij pater et filia in actione de dote. Sed Pau. et Alex. hic dicunt quod illud quod dixit glo. quod pater et filia non sunt socij non fuit necessarium dicere: nam et si essent vere socij factum unius alteri non nocet in questis tollendis: et adhuc multo minus quod si non essent socij: ut. l. si unus. in pn. §. de pac. hic. n. tractat de in re quito auferendo. i. de auferenda actione iam cõter questis. Bene verum est quod factum unius ex socijs refo nocet in acquendis: et. l. si duo. §. si quis cautio. quia factum unius facit committi per ad socios si agit nomine societatis: quia et socij agere videntur cum agat ad oium commodum: ideo pena committit per oes: ut. d. l. si duo. §. de arbitri. hic aut non est casus noster quod de querendis agatur: et de maius latius dicitur in dictis iuribus et in. l. in lege falcidia hoc observandum. §. ad. l. fal. ubi fit mentio de duobus reis socijs: et de duobus reis non socijs: et de aliquibus differentijs inter predictos et ibi alij dixi et explicavi de tali materia que non sunt pñtis indagationis: vide Bar. in. l. ex duobus.

25 la scda. §. duo. reis. ¶ In scda pte que incipit ibi. Scit certe imo videtur et. glo. op. et soluit put in ea. Unius solones improbantur per doc. In prius et glo. dat plures so. quas vlt. Bar. dicit se alio secutus fuisse post By. qui ipsam hic tñ ad pñs Bar. dicit sibi illas so. videri per illum tex. in quo non fit mentio de aliqua pmissione pene. Et propterea ipse soluit alio modo quod aut pater agit adiuncta persona filie. i. ad cões utilitates suas et filie et non potest: et ita loquitur prius. Aut agit adiuncta persona filie. i. de eius voluntate et pmissione: non tñ ad eius utilitates sed propria ipsius patris et potest agere: sed filia fecerit ut alij maritus dorem promiserit: et ita loquitur. l. nra. ad qd. l. filius. §. si filia. §. de pcura. et ad hoc glo. nra in prin. et in si. quod aliud dicat glosella precedens: nec obstat quod illud quod sit voluntate alterius videatur fieri eius mandato et sic ad eius utilitatem: ut. l. post dotes. §. eo. fm lec. By. nra id procedit ubi

procedit ubi ad illius cuius voluntate aliquid sit negotium pñci
patri spectat quod non est in pposito. et vide latius dicta per
Bar. et doc. in d. l. post dotē. an et qñ qualr pcedat qñ illō
qñ sit alicuius voluntate videat fieri eius mandato. Sed
hanc sol. improbat hic Pau. tāqñ nō hñtē sapore. nam ē
qñ pñ pñsentente filia agit ad vñlitate ipsius filie agit cū ei
teneat reservare dotē: vt. d. auē. C. de rei vxo. actio. al. n.
nō pgrueret adhiberi dñm pñsentem filie: nisi rōne dicte re
servatōis ad qñ nō. in glo. in v. dñ. dñ fuit vñs de rōne
cōlonis inter pñem et filiam in ipsa actōe dotis. Unde ipse
Pau. et vñt. sol. de qua in glo. d. l. cum dos. si vero. alle.
pñria: vt sic tex. nñ loquat vt nō noceat pñ agere adiuncta
psona filie ad effectū vt repellat ab agendo: qñ nō poterit
repelli. † Sed ad effectū vt si filia pñmiserit penā marito casu
quo molestaret ab aliquo sup dote ipse pñ agens adiuncta
psona filie teneat filia defendere in cā recōuentiōis ad pe
nā: et isto respectu sibi noceat agere adiuncta psona filie et
loquat tex. l. pñria. qñ sibi quo ad hoc nocet: qñ tenet defen
dere ad qñ. re. amo. l. iij. si. Et dicta rōne quā Pau. ad
ducit ad improbandā sol. Bar. et Saly. in d. l. cū dos. ip
sam nō tñz nec vñtimā soln. glo. ibi tāqñ diuiniatā cū nec
de pñmissione pene nec de recōuentiōe ibi fiat mēto in tex.
et tandē relinquit cogitandū. Et ibi Fulgo. nec solu. Bar.
approbat rōne Pau. qñ ipsam vt arbitro: habuit ab ipso
Fulgo. nec ē sol. vñt. glo. qñ nīmīū restringit illū tex. Ipse
aut sol. alio mō qñ pñ nullo mō noceat pactū siue scñ filie
et qñ agat adiuncta psona filie vbi dos ad ipm est reuerfu
ra: pñta filia pñcedente. Sed ex quo filia posset supuine
re vel alr effici sui iuris. et sic ad ipsam dos redire alr debe
ret: tenet pñ si agit adiuncta psona filie que pacta est super
dotē cauere qñ dñ euentu pactū obseruabit. et in hoc ca
su verificat exceptio dñ qua in l. pñria. ibi nisi adiecta quoqñ
filie psona et c. nō ergo excludit ille tex. qñ nō possit agi ad
iecta psona filie. sed dñt qñ tunc nocet pñ pp dictā cautio
nem pñstandā. et hanc ponderat esse sol. ibi pñmo loco datā
p glo. dum dñt nocebit quātū ad psonā filie nō quātū ad
pñem quasi vbi dos est reuersura ad ipm nullo mō sibi no
ceat qñ ē ponderat in fi. ter. sed qñ ad filia esset reuersura
qñ ipsa supuineret. alr efficiet sui iuris nocet filie qñ pater
agat eius psona adiuncta: qñ pñ tenet cauere qñ pactū ob
seruabit p ipsam et respectu cautōis pñstande aliquo modo
nocet ipsi filie. et hñc solu. aliqua rē applandant verba
illius lre maxi. in fi. tñ laborat eodē modo quo finalis sol.
glo. ibi qñ in illo tex. nō sit aliqua mentio de cautōe Alex.
hic saluat Sol. Bar. eo casu quo filia dotē sua culpa ami
sisset: qñ tunc nō cadit agi ad vñlitate suā eo respectu quo
dñt Pau. ex quo tunc pñ nō tenet iterū dotare filia iuxta
no. in d. l. si cū dotē. si. et dñm fuit. in glo. in v. dñ. Que
saluatio nihil valet: qñ. d. casu: vt supra dixi referēdo dñm
Pau. pñ Bar. nō pgrueret adhiberi cōsensum filie ex quo
ipsa nō hñ interesse. Preterea in tex. isto non pgruit illud
qñ Alexan. dñt de pñsumptione ex quo hic ipsa voluit: vt
alij maritus pmitteret. nō aut ipsa recepit et pñsumpsit do
tē. Preterea iste tex. in hoc vñ. intelligit vbi filia pñsensit in
casu aliquo de iure pñmisso. et citra id qñ ipsa faciat dotis
pñditionē deteriorē: vt dñm fuit supra in vñt. no. Et sic nō
pgruit dicta saluatio. Alia ē saluatio Alex. si recte aduer
tatur nō pcedit: nam si filia pñsensit alteri dotē solui non in
sio donandi: vt fuit dñm in d. vñt. no. si pñ ipse petit et exi
git dotē de volūtate filie iaz nō cadit illi solui cui filia pñs
pñsenerat. et sic nō cadit pñ filiaz ab eo cui pñsensit solui et re
peti: sed pñem reservari pñ alio mñmonio pñhendo pñ filia
facit et qñ fuit adductū pñ pñcedentē saluatiōez: qñ si filia nō
posset hñ interesse et vñlitate nō caderet eius pñsensū adhi
beri. Et so. Bar. improbat et hic Are. qñ satis sentit qñ est
dñm pñ Bar. qñ vbi nō vertit interesse filie nō pgruit adhi
beri eius pñsensum. Senenses aut saluant sol. Bar. eo qñ in
teresse filie venit in pñriaz: et pñ obliquū vbi pñ agit pñ se tñ
vñde nō attendit tunc ius ipsius filie: sicut nec pñilegium
pñ Bar. in l. post dotē. an si. e. Et ita dicta Bar. i. d. l. post
dotē. faciunt ad saluandā hanc suā sol. hic hñ in hoc pñriū.

legio filie alr dicant dicti senenses qñ. vñ. cōpetat ipsi patri
agenti ad pñam vñlitate pñsentente filia qñ est expñse pñ di
cta Bar. in d. l. post dotē. Saluat et Alex. solu. vñt. glo. in
l. pñria. que saluatio satis ē pñt pgruere ad saluandāz so.
Fulgo. in l. pñria. quā supra rettuli. Et rñdet qñbusdāz alijs
que refert Rapha. adducere pñ Bar. que vñt pgruere ad
duci pñ id qñ dñt Bar. in glo. in vñ. sui iuris dñz alle. no.
in d. l. cū dos. Aduerte tñ qñ quācūqñ sol. teneamus pñ
qñ pñ solus in his terminis agere posset. dubiū. nñ sit an ad
iuncta psona filie possit agere. nō aut an debeat: qñ tali ver
bo necessitatio: nec iste tex. nec tex. l. pñria. vñt in qñ. l. apte
pñbat qñ pñ solus agere posset qñ ē satis pñbat iste tex. dñz
dñt remanebit dotis actio integra pñi et c. Et sic male lo
quuntur ista gl. in pñ. dñz vult filiaz que fecit alteri pñmitti
durante pñta pñate hñc ius in tali actōe put si nō delegasset
et ipsam reprobat in ea pte dñs meus. et p. d. l. cū dos. et pñ
istū tex. vt supra ponderatū. Et rñ. ad hñc tex. in fi. vbi a pñ
rio sensu vñ pñari qñ dñ est in pñate sibi nō noceat stipula
tio quā fieri facit. Sed tu clarius rñ. qñ nō nocet sibi quin
eius pñsensū possit adhiberi. nō aut vt debeat adhiberi: vel
rñde qñ ex fi. tex. nō est sumendū. ar. a pñrio sensu ne pñrietur
d. l. cū dos. pñ no. in l. pñuenticulā. C. de epis. et cle. et l. ij. C.
de pñdi. inter. cū si. Aderte tñ doc. in hoc est in pñriū et sic cū
ipsa gl. sed obstat iste tex. et in illis verbis actio integra: et
plurimū. d. l. cū dos. vbi agere adiuncta vel non adiuncta
psona filie in his terminis ponit in facultate pñis. ¶ Pñ
ranus soluit alio mō dñm pñrium. d. l. cū dos. intelligendo
hunc tex. fm illū in d. l. cū dos. si. vt sic pñ nō possit agere
adiuncta psona filie. Et tex. nñ dñz sic pñstrui et intelligi qñ pp
delegatōez filie pñ nō admiserit actionē quā hñc pñt adli
cta psona filie. s. alr et sic an delegationē. Quaz sol. impro
bat hic dñs meus: qñ. j. pñstruendo et intelligēdo eo mō
quo pñstruit et intelligit pñta. nō rñderet ad quesitum de
quo in vñ. sed vñtū. qñ sit an pñ pñez intentari possit actio ad
iuncta psona filie. Unde ipse soluit alio mō qñ in l. pñria. nō
dicat qñ noceat pñ agere adiuncta psona filie ad effectum
vt ab agendo repellat. Sed ad effectū qñ postqñ adiunxit
psonā filie nō poterit executio snie fieri sine voluntate filie.
et sic sibi soli non poterit solui pñt potuisset si solus egisset.
que sol. vñ satis applandens: sed id repugnat qñ nō vñ con
gruere qñ admittat agendo noie filie que pñ suū scñ fuit ex
clusa. et hoc vult Bar. hic ponendo suā sol. Et dicere qñ su
pradicta sol. vñ intelligi marito nō opponente de non iure
filie et qñ noie filie veniat pñ scñ ipsius est diuinare penitus
illū tex. l. cū dos. et ē istū: nec ē est verisile qñ vir nō oppo
nat ne cogat bis soluere: semel ei cui pñmisit de volūtate fi
lie: et iterū pñi volente filia. Et illud de nō iure filie pñde
ratū pñ hanc sol. obstat et vñtme sol. glo. in l. pñria. et etiam
sol. Fulgo. qñ ē in illis sol. id obstat qñ vñ posse obijci non
posse agi noie filie que suo facto fuit exclusa. et sic hoc vñ sa
tis pñcludere vt tex. l. pñria. intelligat quatenus pñbat qñ no
ceat patri agere adiuncta psona filie respectu exclusionis
ipsius pñis ab agēdo. Qñ ē dñm est de nō iure filie ex suo
facto obstat scñ sol. glo. hic hñ pñpienses post Areti. de
quo tñ mētiōē nō faciūt nec eodē fñdamēto moti conat
in effectu ipsaz saluare: qñ delegatio facta de volūtate filie
magis abdicat actionē de dote a filia et appropriat patri
qñ pactū. Sed in pñriū facit id qñ supra dñm fuit: nāz si pñi
agenti adiuncta psona filie obijci de exclusionē filie vigo
re pacti multo magis poterit obijci de exclusiōe vigore de
legatōis. cuz vt dñt Dy. et Bar. illa est efficacior: et sic ma
gis exclusiua filie: et qñuis magis ex delegatōe videat pñoli
data actio in pñem qñ ex pacto qñ ponderant ipsi pñpien
ses. atñ nō tollit qñ si admisceat psonā filie magis nō deat
excludi qñ vbi filia facit pactū. Si autē ipse solus pñi veller
agere: tunc vñt est qñ si interueniente pacto filie agere pñt
vt. d. l. cū dos. multo magis est dñm qñ agere possit vbi in
teruenit delegatio dñ volūtate filie: qñ ab ipsa filia magis pñ
delegatōez ē abdicata actio et applicata ipsi pñi qñ pñ pactū.
Consideratio ē Areti. quā sequunt et saluare conant Se
nenses pñ saluanda ista. ij. sol. glo. hic qñ delegatio sit nulla

¶ C. Patrio.
Et quo ad ter
minos tex. no
stri ponderati.
in d. vñ. integra
actio et c. vide
dicta. j. in l. ij.
super glo. in vñ.
que: ex quibus
ibi dictis possz
rñ. ad hñc tex.
in d. vñ. integra
actio et c.

totali: et sic et respectu filie durante p̄fisa p̄fate. et ideo per
p̄fem possit agi et adiuncta p̄fona filie. Secus aut̄ in p̄fatio
q̄ pactū ex quo h̄z p̄iudiciū separabile. et p̄t p̄fiderari p̄fō
nāl̄ tam ex p̄te facientis pactū q̄ ex p̄te eius cui fit v̄t. l. q̄
in futurū. §. i. t. l. idem in duobus. §. de pac. et factū cū vna
p̄fona nō extendit ad alias. l. inr̄sistentiū. §. an oia. eo. ti. nō
est nullū sed nocet ipsi mulieri facienti pactū nō p̄fī nisi ve
lit agere adiuncta p̄fona filie. tūc. n. ex quo subsistit in p̄fona
filie ip̄m pactū p̄iudicat et ipsi p̄fī q̄ sibi adiungit filiaz: vt
d. l. cū dos. Ista ergo p̄fideratio est verbalis et aerea salua
pace: q̄ in delegatōe et inest pactū. et h̄z et ipsa p̄iudiciū
separabile: nāz vt hic exp̄sse tex. dicit nocet ipsi filie. nō aut̄
p̄fī v̄fī repugnat penitus huic testui dicere q̄ sit nulla dele
gatio etiā rōne ipsius filie q̄ ex eo cōprobat q̄ in si. d̄f q̄
ipsi filie effecte sui iuris nocet delegatio: nam si a p̄n. fuisset
nulla nō cadebat nec caderet ex post facto reassumere vi
res p. l. q̄ ab initio. de reg. iu. cū si. Preterea sibi met p̄di
cit Are. dicens quasi incōnienti post alle. l. p̄ funduz. §. de
serui. ru. p̄dio. q̄ vbi aliq̄s ius cōpetit pluribus insolidum
si vnus remittat sine altero nō valet interim remissio l̄z ille
q̄ remittit nō possit venire p̄ sc̄m suū: q̄ act⁹ nō est oīno nul
lus: sed in efficac̄ respectu eius q̄ fecit actū: nam hec verba
sonāt q̄ delegatio facta p̄ filiā cui cōpetit actio dotis vna
cū p̄fe nō sit nulla: sed in efficac̄ et q̄ ipsa filia nō possit p̄ue
nire iuxta. d. l. p̄ fundū. q̄ si ita est et p̄ si agit adiuncta p̄fō
na filie: et sic vult experiri et p̄ iure vel de iure filie v̄f q̄ nō
possit et repellat ex nō iure ipsius filie: vt supra sep̄ius d̄ctū
fuit. ille. n. qui agit noie alterius eius iure v̄f cuius noie
agit. ar. regule is qui in. de regn. iu. lib. vj. et regule nemo
plus in. de reg. iu. lib. vj. cūz si. Et sic nullo mō p̄cludit oīa
quā vult facere iter pactū et delegationē ip̄se Are. et p̄ oīa
dicta. ij. sol. glo. etiā nō subsistit. Et oībus itaqz p̄dictis p̄z
nullam esse sol. que aliq̄s nō patiat v̄rgens p̄riū. Aut̄ vna
ex illis p̄babilior videt et sine paucioribus spinis p̄cedere
que vult q̄ p̄f agens adiuncta et p̄fona filie nō repellatur
iuxta dispōnē tex. n̄fī tñ q̄ ex hoc possit sibi inferri et in fers
tur aliq̄s nocumētū aliquo alio respectu: vt puta vel respec
tu eius q̄ dicit gl. in vlti. so. in. l. cū dos. vel respectu eius
q̄ dicit Fulgo. ponendo suā sol. Vel respectu eius q̄ dicit
oīa mea ponendo suā: et aliquo ex his respectib⁹ loquat̄
. l. p̄ria p̄bana in aliquo p̄iudicari et noceri p̄fī agenti ad
iuncta p̄fona filie nō aut̄ in. l. p̄ria v̄f aliquo modoz p̄tri
agenti obstat exceptio put̄ nec hic d̄f imo hic exp̄mit p̄riū
q̄ d̄f q̄ agere p̄t adiuncta et p̄fona filie. Et ad illud q̄ in
p̄riū ponderat q̄ si agit adiuncta p̄fona filie v̄f debere sibi
p̄iudicari et quo ad hoc vt repellat ab agendo put̄ ipsa fi
lia repelleret. R̄s̄det q̄ iō est q̄ nō repellit: q̄ nō interest
mariti p̄ quē agit: q̄ oīo ip̄se p̄f posset solus agere et ipsaz
dotes a viro petere. Sols aut̄ Bar. difficulter saluat: nam
posito q̄ ex eo q̄ in p̄fisiā venit v̄tilitas filie vbi p̄f agit ad
p̄p̄iam v̄tilitatez p̄sentiente filia nō videat attendi nō ius
ipsius filie ad excludendū p̄fem: sicut nec tunc p̄ p̄fe atten
ditur p̄uilegiū ipsius filie: vt p̄ Bar. in. d. l. post dotē. an si.
att̄ tunc v̄f esse nullius effectus q̄ p̄f agere possit adiuncta
p̄fona ipsius filie: et q̄zuis senenses vt supra rettuli velint q̄
imo isto casu p̄f h̄eat p̄uilegia filie: et in hoc sit et vertatur
interesse p̄fīs posse agere adiuncta p̄fona filie tñ ipsi exp̄sse
loquunt̄ p̄ dicta Bar. in. d. l. post dotē. et p̄fundunt se ipsos
in eo q̄ conant saluare sol. Bar. ea rōne q̄ v̄tilitas filie ve
nit incōsequentia. nam si ex hoc nō p̄t dari p̄ p̄fem de nō
iure filie p̄fōrmiter ip̄se p̄f nō est dōm q̄ possit allegare p̄n
uilegia filie cū p̄riorz eadē sit p̄fciplina: vt. l. i. §. de his qui
27 font sui vel alie. in. cū vulgarib⁹. Et t̄mo. tñ ex dictis doc.
sup̄ hac sol. Bar. q̄ oēs tam ipsam impugnantes q̄ saluā
tes sentiant q̄ ex eo q̄ filia sine p̄fe fecerit alteri dotem. p̄
mitti nō p̄dit ius ad ipsam dotes per p̄fem exactā adeo q̄
ip̄so mortuo v̄f q̄ possit agere p̄ eius h̄des q̄ tangit oīa
mea. j. glo. pxi. Et t̄n. ij. p̄te que incipit ibi: nūq̄ sūt one
et c. glo. querit. et r̄n. put̄ in ea cū qua Bar. et doc. trāsēunt
dic vt hic p̄ eos: mirabile tñ v̄f h̄z Pau. hic sup̄ tex. q̄ vna
et eadē actio in suba sit p̄neoz plures insolidū cū oīum l̄z

corporale nō sit apd plures ifolidū: vt. l. si vt certo. §. si ouo
bus vehiculū. §. cōmo. cū si. In vl. pre gl. elicit no. ex tex. 7
ad id qđ ipsa no. vide tex. cū glo. 7 ibi Bar. in. l. si fundus.
§. i. §. de pi. ad quā legem remittit hic se Bar. quo ad hoc.

88 **C** Glo. in v. ei 7 c. sentit qđ in his terminis oīno nō impe
diat p̄solidatio in filiā effectā sui iuris qđ no. qz p̄ma facie
videbat̄ p̄rius ex quo ex facto 7 culpa ipsius filie facientis
alteri p̄mitti sine volūate p̄is fuerat antea reconsolidata
in p̄iem. nam vt supra est de cō soli p̄i cōpetit in his termi
nis actio. Reuolat ergo actio isto casu in filiā qđ ē mirabī
le: vt hic dicit dñs meus qđ v̄ p̄cedere si p̄ actionē ipsam
nō intentauit 7 dotē nō exegit. aſs aut̄ secus v̄ esse. tūc. n.
nō v̄ p̄gruere reconsolidatio 7 volatus eius qđ nō est. ar. l.
qui res. §. aream. de solu. cuz si. An aut̄ tunc agere possit p̄
hēdes p̄is ad ipsam dotē exactā p̄ p̄iem tangit vt supra
dixi dñs meus p̄cludenq̄ sic qñ egit adiuncta p̄sona filie
secus forte fm̄ ipsam si solus egit 7 solus exegit: qz tunc ex
quo dos redit ad ipm̄ nō solū iure p̄iē p̄tatis: sed ex culpa
ipsius filie paciscentis dotē nō petere a marito vel facien
tis alteri p̄mitti sine volūate p̄is v̄ qđ filia nō habeat re
gressum ad ipsam dotē p̄ hunc tex. 7 p. d. l. cuz dos. Qđ si
p̄cederet eēt no. dicit ipse dñs meus ad limitationē. d. auē.
q̄nis. C. de rei vxo. actio.

Voluntatem. ¶ Filia sane mentis p̄i agen
ti de dote p̄sentire v̄t nisi p̄dī
cat. Idez est in filia furiosa secus in filia ab̄ste. ⁊ ideo tūc
req̄t cautio rati p̄ pte p̄is agentis. h. d. Bini in tres ptes
sicut tria dicta ponit. Sc̄da ibi: ⁊ iuliano. Tertia ibi: sed
si ab̄s ⁊ c. Et inducit hunc tex. Bar. ad duas. q. Qd si cul
pa filie est sc̄m diuortii ex hoc circa dote nō p̄ndicet p̄i:
sed filie mortuo ipso p̄e. Itē q̄ si p̄senserit marito alienatū
bona sua iuxta. l. iubemus. ⁊. l. et nō p̄ndicet p̄i circa hy
pothecā dictorū bonorū p̄ recuperatiōe dote: sed filie effecte
sui iuris. Sed voluit Bar. ponderare tex. i. in §. pri. in v̄.
Item si voluntate solius filie ⁊ c. vbi hoc bñ p̄bat. ⁊ ibi de
his q̄nibus p̄ doc. vbi aliqd dictū fuit. ¶ Mo. tres ca
sus decisos in tex. q̄ dant sine dari p̄t vbi p̄ agit vel age
re vult ad dote p̄ filia i p̄ate datā. Primus casus ē vbi p̄
agit filia sc̄iente ⁊ nō p̄dicere. Sc̄do vbi filia nō valēte cō
sentire nec p̄dicere agit p̄: vt q̄ ipsa filia nō sit sane mētis.
Tertius vbi est ab̄s filia siue alia ignorās q̄ p̄ agere ve
lit ad dote. ⁊ in oibus istis casibus filia nō p̄dicat nec etia
exp̄sse p̄sentit: sed in duobus p̄mis h̄ p̄ p̄sentiente in tertio
nō h̄ nec p̄ p̄sentiente nec p̄ p̄dicente. sicut ē exp̄sse nec cō
sentit nec p̄dicat. Quartū adde casus vbi filia exp̄sse p̄i cō
sentit. Quintū adde vbi filia exp̄sse p̄dicat. Et in p̄mo casu
h̄ p̄ p̄sentiente ipsa filia ē q̄ iustā cām p̄dicendi h̄et im
putandū est. n. q̄ nō p̄dicat: put ē ⁊ multo magis in quar
to casu in quo hoc plus est: q̄ filia exp̄sse p̄sentiendo v̄ ta
cite renūtiasse iuste cām p̄dicendi si qua suberat. ⁊ ad illud
q̄ dictū est ad declaratiōē p̄mi casus p̄fert iste tex. in v̄. nisi
evidenter p̄dicat ⁊ c. q̄ v̄ facere dīam inter casum q̄n filia
exp̄sse p̄dicat: ⁊ casum q̄n tacet que dīa nō p̄cederet si nō
subesset in vtroq̄ casu iusta cā p̄dicendi s̄m Pau. hic. in
sta. n. cā p̄dicendi non subsistente nō est dīa an filia taceat
an vero exp̄sse p̄dicat: q̄ vtroq̄ casu p̄ p̄t agere. Secus
tūc est in sc̄do casu q̄ filia nō censet p̄sentire vbi iustā p̄dicē
di cām hēbat. ⁊ rō dīe inter p̄mū ⁊ sc̄m casum est in p̄m
p̄m: q̄ in p̄mo p̄t p̄dicere. ⁊ sic vt dixi est sibi imputandū
q̄ nō p̄dicat: secus in sc̄do casu q̄ non p̄t nec p̄sentire nec
p̄dicere. vñ h̄ p̄ p̄sentiente quatenus nō hēbat iustā cām
p̄dicendi. Et sic l̄ duo p̄mi casus quātū: ad hoc q̄ filia ha
beat p̄ p̄sentiente p̄cedant a pari tūc hoc p̄cedit non subsi
stente cā p̄dicendi Sed cā p̄dicendi subsistente nō p̄cedūt
a pari vt p̄ ex p̄dictis. ⁊ ad hoc glo. hic in v̄. credit. super
qua dicit ⁊ aliq̄ d. etiā i. in pe. no. Et ita vult hic Pau. de
ca. Qui illud q̄ est dictū respectu q̄rti casus q̄ filia videat
renūtiasse cām p̄dicendi si qua suberat limitat duobus mo
dis. Primo si filia erat minor. xv. a. n. q̄ nō p̄t renūtiare
Sc̄do si renūtiat sponte secus si obnitiā reuerentiā p̄nā
vt. l. i. §. onerande. i. qua. re. ac. nō da. Que due limitatiōes
l̄ ipse nō dicit

h ipse nō dicit pgruunt et primo casus ut dū dictū est qd pcedit et subsistente cā pcedendi qd debet imputari filie qd nō pcedit debeat hoc limitari nisi sit minor. xxy. vel nisi ob nimiam reuerentiā nō pcedat. Circa que fm ipsius pda. hic versabit offm iudicis pueno ad dotē postulantē et volēte ptez repellere ab agēdo vel et ipso ad dotē pūcto nō postulante nec opponēte p patrē ob publicā vtilitatē q versatur in dotibus: iuxta l. i. §. eo. poterit ipse iudex de facto supplere et videre an subsint iuste cāe pcedēdi. et si subsint an filia pscntiat expresse pfi agēti vel sciens taceat ob nimiam reuerentiā vel ob fragilitatē etatis. ad qd. l. si cū dotē. §. eo aut tpe. §. eo. ibi iōq offm iudicis et c. et ad illud qd ob publicā vtilitatē illud interponat absqz alicuius postulatiōe pferūt no. p Bar. in. l. iij. §. hoc aut iudiciū. §. de dā. infec. In quo aut casu filia nō bī p pcedente si iustaz cāz pcedendi nō habeat ut hic in pma. glo. et in. l. dotē. §. eo. Si aut subsit iusta cā pcedendi repellit p et exercitiūz cōpetit filie: vt. l. filius. §. §. et filia. §. de pcura. ad qd. et. d. §. eo aut tpe. q probat hoc pcedere si ipsa filia sit bōesta et nō suspecta: alio aut in his terminis subsistente iusta cā pcedendi pū: et et subsistente cā vt dos nō restituat filie pūdebit iudex q dos ponat in loco tuto. ar. §. sin aut in seivissimo. d. l. si cū dotē. Et no. hoc qd dictū est circa hunc qntuz casuz qd habes casuz in quo sit cōsolidatio actionis de dote in ipsam filiā quez adde dictis. §. pxi. §. in glo. in ver. sui iuris et c. in fi. Et adde et aliū de quo et in. d. §. sed et filia. l. filius. §. de pcura. qn pater est absens. In tertio aut casu de quo. §. qui est tertius et vltimus in isto cāu qualis sit pratica ponit hic pda. sup. tex. et videbimus. §. in gl. fi. Et vide oino Bar. in. d. §. eo aut. 3 qui plene recoligit mām. Et inter alia pcedit ei qd est dictū. §. fm pda. in pmo casu qd et subsistente cā pcedendi filia pūa et tacens bī p pscntiente: nam imo bī p pcedente fm Bar. p. d. §. eo aut tpe. ver. necnō et c. et 13 et Are. hic et papienses sequūtur nulla tñ facta mētiōe nec de pda. hic nec de Bar. in. d. §. eo aut tpe. et c. Bñs meus hic super glo. ij. in pn. et et nō facta mētiōe de pdictis q imo et subsistente cā pcedēdi filia pūa et tacens bēat p pscntiēte nisi qn pater esset suspecte vite: quo casu pū nō dat exercitiūz: vt. d. §. eo aut tpe. et bñ pbat. d. §. §. et filia. Et 13 nō declarat q alia cā pcedēdi possit subesse qd q p sit suspecte vite: imo in sequenti pre dicte glo. ij. dicit nō videri posse assignari aliam iustā cām pcedendi: et iō nō videri in his terminis dari casuz q filia bēat p pscntiente in sui pūdicij: tu tñ dicas q pot esse alia cā pcedendi q pcedēs ex inhōestate vite pñe subesse: vt puta qd sit bō rixosus vel potētiōr a quo d facili vos exacta nō poterit retrahi vel si sit suspitio ne deveniat ad paupertatē: iuxta alio no. in pn. huius. l. In istis ergo vel filibus terminis p nō pūit exercitiū actiōis de dote: s pōt filia impedire pcedēdo s vbi est vite suspecte citra pdictio nē filie oino nō hz exercitiū Alex. in. d. §. eo aut tpe. transit cū Bar. vt filia tacēs bēat p pcedente subsistente iusta cā pcedendi vt sic iudex supplere possit partis defectum: et sic ptem repellere. In quo vltimo secus dicit esse vbi filia expresse pscntit pū: q tūc iudex fm eū nō supplet: et sic nō repellit ptem. Et hoc mō declarat et limitat illū tex. in eo qd dicit et pbat de officio iudicis interponēdo: et ita put etiā ipse ponderat est de mēte Bar. ibi p tex. d. §. in pn. vbi per mittitur patres agere filia pscntiente nisi ipsa an lit. presta. mutauerit volūtate: nō ergo vī q iudex possit supplere qsi cum pmittat filie mutare volūtate: et sic impedire patres agere: sibi aña pscntit denegat alteri tale impedimētū prestare. ar. l. cum pretor. §. de iudi. et c. nonne. de pūptio. cū si. Sed p hoc dictuz satis vrget ver. necnō. qui venit cōtinuatiue et implicatiue ad pcedentia: et tñ vult etiā iudicem ex officio posse patrē repellere et per illum tex. ita in effectu ponderatū de illo dicto dubitant hinc Senesles nō facientes mentionem de pda. qui idem sentit: vt patet ex eius dictis. §. relatis. Aduerte tñ quia ille tex. loq in subsistente cā pcedendi ex qua pater perdit exercitiū actionis de dote: vt dixi. §. referendo dñm meum. rō tñ publice vti-

litatio que ponderat in hac mā facit vt etiā hoc casu iudex supplere possit nisi qd diceret qd nō vertit publica vtilitas pncipaliter. Et in filia tacente an subsistente cā pcedendi psumatur cōsensu vel dissensu: et an iudex possit ex officio supplere defectum filie et repellere patres ppter dictaz pcedendi cām existentem. et nō allegataz per filiam late distinguūt dicti Senesles. Sed latius ex dictis oium aliquibus additis cōcludendo articulus sic dicas q aut sumus in filia minore. Aut in maiore. Si in minore et tacēs subsistente iusta cā pcedendi nō habet p consentiente: imo pro cōtradicente: et sic pater tunc nō potest agere quasi filia sibi consenserit: et qd plus est etiā si consensit filia pater non potest agere: vt dixi. §. referēdo. ita velle pda. in filia minore expresse consentiente patri cui habebat iustaz cāz cōtradicendi: vnde multo magis est hoc dicendum in filia minore tacente vt sibi nō pcedat: et facit qd hic dicitur de filia non sane mentis q nō habetur p cōsentiente vbi hz iustam causam pcedendi: vt hic per glo. in ver. credit. Et no. hoc dictum qd ex eo habes q quantūcūqz alio sumus in casibus in quibus pscntis sciens et tacens: habetur pro cōsentiente tñ hoc non procedit in minore vel alia persona nō valente sibi p pscntum pūdicare. qd no. ad limitationē regule qui tacet. de re. iur. lib. vj. et no. in. l. que dotis. §. eo. Si autem sumus in filia maiore. Et si tacet ob reuerentiāz pnam non psumitur cōsentire prout et si cōsentit sibi non pcedat per. d. §. que onerande. cū si. Et ex tali reuerentiā in dubio psumitur pscntire patri agenti vel tacere vbi subest iusta cā cōtradicendi: ita est de mente Bar. in. d. l. q dotis. in distin. quā ponit p declarada mā: an tacens habet p pscntiente dñm allegat. d. §. que onerāde. et l. p. de fur. qd si pcederet per maxime limitaret et restringeret hunc tex. vt ita demum pcederet si p parte pūa q ob talem reuerentiā filia nō pcedat pparet: sed illud dictū Bart. in. d. l. que dotis. nō approbat doc. in. d. l. que dotis. nec et in. d. §. eo aut tpe. nec et hic nec do. Ab. sy. in. d. c. nōne. vbi p Bar. adducit. c. j. de desponsa. impu. li. vj. circa mediū in. §. siue. in ver. porro. ex sponsalibus et c. vbi filius tacens psumitur cōsentire pū non obstante metu reuerentiali: ad qd etiam tex. in. l. fideiussor. §. p. et l. seq. §. de pigno. bñ et facit. c. qvis. de pac. li. vj. et bene cōfert tex. noster. Ad ob. no. in. d. §. que onerande. qd pcedunt pcedentibus minis vel alijs existentibus circūstantijs ex quibus dicta reuerentiā inferat iustum metuz tacendi vel expresse consentiēdi: alio aut ex eo qd qd sit pater patronus epa vel alio supior cui debet reuerentiā nō videt actus factus ex tali reuerentiā adeo vt possit rescindi: et sic nec in pposito alio non probato presumat ex tali reuerentiā nō pcedat: vt p Bar. et Ang. in. d. §. que onerande. et per Imo. et doc. in. d. §. eo autem tpe. et in. d. l. que dotis. et per Ab. sy. in. d. c. nonne. et per pda. de cast. in cōsilio. clxxvj. et Ful. in cōsi. cxi. et fm predicta debet intelligi. l. p. de fur. Illud ergo qd est dictum de filia tacente ob reuerentiā paternā q nō habet p pscntiente: sed pro cōtradicente si ob reuerentiā paternā tacuit hz locū pbatīs circūstantijs ex quibus inferat et pcludat dictā reuerentiā dedisse iustaz cām vel iustum timorē tacēdi: iuxta no. in. d. §. q onerāde. p Bar. et p alios in alijs locis de qbus. §. pxi. Si vero dicta filia maior subsistēte cā pcedēdi nō pcedit pū agēti d dote. Si erat talis cā pcedēdi ex q pūat p actōe de dote: et ei exercitiū et recōsolidat in filiā: iuxta §. eo aut tpe. et d. l. filius. §. §. et filia. vt qd p erat turpis psona. vt alio vite suspecte. et isto cāu non bēat filia p pscntiēte: nec refert q bēat p pcedēte ad repellēdū ptez: qd oino agit sine actōe p. l. si pupilli. §. videam. §. de ne. ge. cū si. et bñ vt. §. rettuli. satis est d mēte dñi mei hic. Si vō erat alia cā pcedēdi q illa ex q pūat p tali actōe de dote et ex q recōsolidat in filiā et si filia est ignorā talē cāz pcedēdi supē et nō habebit p pscntiēte: s sciat ptez agere Inā in ignorāte siue errāte nō cadit pscntus: vt. l. si per errorē. §. de iu. om. iu. cum si. et ita pcedunt iura et ea q in eis no. in proposito allegata per Areti. volentem vt. §. rettuli. q subsistente causa contradicendi filia: s sciens ptem agere

a C Absens. Et vide ad hoc Bar. in. d. §. eo aut tpe. vbi dicit q in b cāu filia d3 cauere derato: vt. §. a patri. ca. l. si cā dotem.

¶ Tutorie.
Et vide in am-
brosio dictis in-
tribus Bart. ex
cuius dicitur ap-
pebit qd faciunt
ad propositum
put ea ego in-
dixi.

tacens non presumatur consentire. v3. l. si cum cornelius.
j. de solu. t. l. si non sortem. §. qd filio. §. de pdi. indebi. et ita
saluant dictū Are. et hic Senenses: sed mens Aretii. in rei
veritate fuit hoc pcedere et filia sciente cām pcedēdi vt nō
censeat tacens pscire vt patere facile pōt ex inductione
quā facit de no. in pxi. allegatis iuribus. et ex eo qd alle-
gat dicta Bar. in. d. l. q. dotis. q. pp metū reuerētialem nō
psumit cōsensus hoc tñ quā pcedat. §. fuit declaratū. Si
vero filia est sciens talis cām pcedēdi et sciēs ptem agere et
tacēs et nō pcedēs et vt pscire p hūc tex. vt. §. inductū. post
Pau. de ca. quē adhuc pluribus modis in hāc sniaz indu-
cūt Senēses inferētes postea ad aliq ex isto tex. ita declara-
to: et maxime qd h est vnus de casib⁹ in qbus mulier sibi po-
terit p iudicare in actiōe de dote: alis aut an et qñ possit sibi
p iudicare hī in. l. ij. §. d. pac. do. in. l. ij. de do. ple. et dcm fuit
aliqd in pn. hui⁹. l. sup gl. ij. in pn. §. istū tñ casuz id facit qd
sciēs et tacens nō censet pscire in sui p iudiciū circa ius p-
sonale: vt p Bar. et doc. in. d. l. q. dotis. in vl. col. in v. in ter-
tio cāu. Itē facit p hūc casuz qd dī. in gl. in v. p dicit. in fi.
ad so. p rj. §. vetare. nā p supponit qd h sciēs psumat pscire
re qd oīno tenebat pscire qd nō est subsistere iusta cā p di-
cendi: vñ cogita et forte aliqd dices sup. d. gl. vbi dñs meus
circa so. dicti p rj. expse dicit qd filia i sui p iudiciū et icōmo
dū nō censet pscire qd subsistere iusta cā pcedēdi pp inho-
nestatē vite pñe ipsa nō censet cōsentire. Alia aut iusta cā
pcedēdi pñ agēti fm ipsuz nō dat. Sz ego. §. alias cās de-
duri pcedēdi posse dari. Ipse tñ sentit in. ij. pte gl. qd talib⁹
causis datis nō censeat pscire: lz aliud sentiat in pn. glo.
An aut in his terminis iudex ex officio suo poterit ipz ptem
repellere et satis rōne publice vtilitatis qd vertit in pserua-
tiōe dotiū vt pcludendū qd sicut qd dicta. §. dū relata fue-
rūt dicta Pau. de ca. de quo Pau. satis mirādū est qd isti
Moderniores mētiōez nō faciāt qd tenētes qd est pxi. di-
ctū de iudice allegat. d. §. eo aut tpe. cū ibi nō. sz magis cō-
cludit. d. rō publice vtilitatis cū vt. §. dñi. ille tex. loquat eo
casu qd p ex sua culpa. i. pp inhonestatē vite actionē amisit.
nisi vt. §. replicaret qd in his terminis nō vertit publica vtili-
tas pncipalr: vt vidimus. §. in. l. j. circa qd vide dicta in. d.
§. hoc aut iudiciū. in. l. iij. de dā. infec. doc. tñ et in his ter-
minis vtunt h fundamēto: vt hic Pau. et Alex. in. d. §. eo
aut tpe. vbi pōderat et qd cā dotis est cā pia. Et p dicta not.
et tene menti qd nō repies ita declarata p doc. ¶ Tñ. et
ex hoc tex. qd vbi alicuius volūtas requirit si est pñs et tacēs
sufficit vt dispōni suā volūtatē requirēti satisfactū dicat: nā
videmus filie volūtatē requiri in exactiōe dotis: vt. §. §. pxi.
et tñ in tex. nō videmus declarari et decidi pñtia sine p di-
ctiōe sufficere et qd sit pñptus sine fictus pñsensus: vt pbat
iste tex. in verbo videri. qd importat fictionez: vt. l. j. §. deie-
cisse. j. de vi et vi ar. cū si. et p Bar. in. l. si is qui p emptore.
j. de vsuca. ¶ Ex quo tex. arguit p et p et clare nihil decidit
hic Bal. in qōne statuti regrentis pñsensus p sanguineorum
vbi mulier testat an sufficiat ipsos esse pñsentes et nō pcedē-
tes. ¶ Primo. n. ex quo iste tex. iūcto. §. pcedenti vt pbare.
vbi in dispōne fit mētiō de pñsensu siue voluntate sufficere
etiā tacitaz pñsumptam siue fictaz arguit ad affirmatiuaz
in. d. q. quasi lz ipse nō explicet fiat in his terminis quedaz
interpretatio passiva que et pcedit in statutis: iuxta no. in
l. j. §. lex falcidia. j. ad. l. fal. et per Bar. in. l. oēs populi. in
vj. q. pn. §. de in. et in. Scdo cum vt est dictum in tex. isto p-
bet nō esse verū: sed fictū tacitū siue pñsumptū cōsensum vbi
quis est pñs et nō pcedens arguit ad negatiuaz cuz verba
statuti vere et pprie intelligi debeant. l. iij. §. hec verba. de
neg. gest. cū vulgaribus: ad qd et allegat. l. si. C. de his qui
ve. eta. impetra. vbi alio nō expsso facta mētiōe de etate
legitima declarat intelligi de vera legitima etate nō defi-
cta inducta ex cōcessiōe pñcipis: et sicut dixi Bal. trāsit
arguendo nō decidendo et si Alex. post Imo. dicat ipsum
firmare hanc vltimā partē negatiuaz: non tñ refert Bal.
put ipse Bal. loquit et arguit put. §. rettuli. qui etiā ponit
q. in statuto disponēte qd mulier nō possit alienare sine cō-
sensu cōsanguineoz vbi Bal. ponit vt rettuli. q. in statuto

disponente qd mulier nō possit testari sine consensu cōsan-
guineoz. Verū est qd in vtroq statuto pariter. q. pcedere
pōt supposito qd hoc vltimū valeat de quo dixi. in. l. ex fa-
cto. in pn. j. de vulg. et pu. prout et pcedere pōt in statuto
disponente qd minor nō possit rez alienare sine pñsensu siue
volūtatē duoz p sanguineoz in quo Imo. format. q. et trā-
sit cū dicta opi. negatiua qd nō sufficiat pñsentia sine p dicitio-
ne per rōnez quaz vltimo loco facit Bal. qd statutū intelli-
gat de pñsensu et voluntate vero seu vera: nō aut tacita aut
ficta seu ficto p. d. l. si. C. de his qui ve. eta. impe. et d. §. hec
verba. ad qd et Imo. refert Bal. allegare. l. j. in fi. §. auc-
tu. sed Bal. illam. l. allegat. ad pñiam partē ponderans
forte qd in illo tex. interueniēte vi vel impedimēto. Ex quo
pñs tutor nō intelligit nō habet p pñsensu: sed iuncta. l. iij.
eo. ti. facit illa. l. ad hāc partē negatiuaz qd probat requiri ex
a pñsensu volūtatē tutoris: et ista pars negatiua est tenēda
quam tenet et hic Pau. lz dicat Bal. tenere affirmatiuaz
per hūc tex. vt. §. ponderatus. negatiua et tñ ipse Alex. et alij
et sequunt qui Alex. facile est videre qd steterit relationi
Imo. in hac. q. alr nō viso Bal. in fonte. Cuius dictū etiā
inepte ne dixerim p tradidit referunt Papienses no-
tantes ex tex. id qd. §. notau fm Bal. Ex quo no. inferitur
ad affirmatiuā in hac. q. nō ad negatiuā vt et ipemet Bal.
vt. §. dixi. infert et et Are. lz et ipse negatiuā pte teneat quā
dicit cōiter teneri et pluribus ipsaz cōprobat adducēs que
ipse dixit in. l. si qd mibi bona. §. iussuz. vbi et dicit exaiare.
8 q. de qua hic tangit Roma. ¶ Quid si statutū disponat ali-
quid debere fieri de licētia alicuius. Et qd si de cōscientia
siue sciētia alicuius an sufficiat pñtia sine p dicitōe et qd si in
hoc vltimo interueniat p dicitio tāgit h et Alex. put et de
multis alijs in mā hmoi statutoz qd tñ fateat et ex mās nām
huius ti. Et adducit et Bal. in. l. si sine. in. ij. q. C. ad velles.
et est et in. l. si. §. necessitate. C. de bo. q. li. in ver. qro an suffi-
ciat pñsentia et. ad propositum qd vbi requiritur consen-
sus siue volūtas nō sufficiat pñtia sine p dicitōe: et vide oīno
ibi Bal. qd ex eius dictis poterit forte aliquo mō limitari
et declarari ista cōis opi. Quā tenētes doc. h nō rñdēt ad
hūc tex. vt. §. in pñti pōderatū. Sz tu rñ. qd nō gñr et pñtia
regule sit declaratio qd vbi requirit voluntas siue consensus
sufficiat pñtia sine p dicitōe: et sic et tacitus pñsensu siue vo-
lūtas quo cāu pcederet inductio facta in pñti: vt p ex no.
in. d. §. lex falcidia vbi dixi. sz ista dclaratio fit in cāu isto in
quo rō qd ita decisiuz fuerit subest. Ex qd filia tenet pscire
qd sine iusta cā pcedēdi nō pōt filia pcedere: vt. §. dictū fuit.
in pxi. no. et videbimus. j. in gl. in v. p dicit. dū rñ. ad pñti
§. vetare. Et adde tex. in qd (put in tex. nō) sciētia sine p di-
ctiōe hī p pñsensu in. c. ij. §. hīs qd si. a pla. sine pñsensu. et de rōne
illius tex. dic vt ibi p gl. et doc. Ex quoz dictis ibi et et i. c. j.
eo. ti. et gl. in v. ppetuis. in. c. j. de re. ec. nō alie. cōproban qd
§. dicta fuerūt. qd vbi in actu requirit volūtas siue pñsensu in
telligat de expsso siue expssa nec tacitus vel tacita sufficiat
cū sint casus aliq spales in qbus talis tacitus pñsensu suffi-
cit: vt p ex tex. nō. et ex dictis decre. et ex no. in ipsa. Et
tñ Are. h velle facere ofiaz an requat pñsensu: et tñ intelli-
gat de expsso: an vero volūtas requirat: et et de tacita et fi-
cta intelligat siue intelligi aliqñ possit: et ita dicit pbari ex
hoc tex. nō tñ in terminis statutoz de qbus. §. vult qd intelli-
gat de tali tacita et ficta volūtatē. nā in terminis dictoz statu-
toz piformiter format. q. si requirit pñsensu vel volūtatē qd
intelligat de expsso siue expssa. Sed alis et in alijs dispōni-
bus intendit pcedere dictam differentiam sed in veritate
si hī aduertatur iste tex. facit p eius dictuz qd accipit. j. p.
hic pro eodem voluntatē et consensum: vt patet in rñsiōne
siue decisiōe ibi videri cōsentire et c. si. n. pcederet qd di-
cit Are. j. p. dixisset videri velle et c. alis. n. nō fuisse cōgrua
rñsiō si. q. esset de voluntate et decisiō de consensu si inter se
ista eēnt diuersa. ¶ Preterea p id qd dicit Are. de pñsensu qd
semper intelligatur de expsso est tex. in. d. c. ij. de his que
fi. a pla. et ibi glo. et doc. et glo. in ver. perpetuis. et ibi etiā
doc. in. d. c. j. de re. ecclē. non alienan. lib. vi. nec. c. si. cñz no.
Jo. au. de in. co. li. et auc. qd locuz. C. de colla. v. §. adductū
per Papienses

per sapientes p dicto Are. faciūt ad ppositū qz nō legf
in illis iuribus intelligit verbū assensu sine cōsensu de ex
presso: ad qd ēt nō. p Bal. in. d. §. necessitate. ver. §. allegato
ergo nūqz ipsoat tacitus: vt pz ex dicto. c. ij. z ex alijs pxi.
adductis: pz ēt ex isto tex. vt. §. p me ponderato. in ver. vide
ri cōsentire. nec ver. vt p sentiat z c. quem pōderare voluit
Are. vrget in pxiū qz ex pcedētibz z sequētibz: pz qd
voluit intelligere z formare. q. respectu expsi p sensus: an
regat an ēt sufficiat tacitus quē sufficere decidit: rñdens p
verbū p sentire. l.3 dispō loquat de volūtate: vt. §. pxi. §. z ēt.
in. §. nfo. in pñ. ex quo vt. §. dixi. deprehēdit q. §. p. intellexit
pñ nō esse pñam inter pdicta voluntatē. v3. z p sensum cu3
verbū cōsentire formauerit z deciderit qñem accipiēs di
ctū verbū aliqñ in significatiōe expressa aliqñ in tacita: z
ita p Are. vñr hic tenere Senenses dicentes intentionē lfe
nō esse illā quā p supponit Are. nō tñ deducūt p Are. hunc
tex. z alia put ego. §. deduxi. z glosella pma ēt facit p are.
qz si p sensus semp intelligeret de expso nō erat necesse nec
9 pgnū qz gl. suppleret de expso p sensu: put supplet. t Mo.
tertio ex tex. isto iūcta. l. dotē. §. eo. qz ille cui volūtati aliqd
remittit nō pōt iniquū equo pferre. pz. n. qz filia cuius volū
tas regit in exactiōe dotis sine iusta cā nō pōt pdicere: z
ita nō. ex isto tex. iūcta. d. l. dotē. Bal. z Imo. hic z post ip
sos alijs doc. Et h incōpromissio t3 gl. in. l. p. §. de arbi. z in
dotis pmissione Cy. in. l. ij. C. de do. pmi. de cuius dicto
feci mētionē. §. l. j. sup glo. si. dñ discussi mām. l. cū post. §. ge
ner. de iu. do. vbi Bal. facit mētionē de h dicto Cy. z rñ.
Bal. z Imo. ad. l. fidei cōmissa. §. qz. de leg. iij. vbi vñ p
bari pxiū qz imo ille in cui volūtate aliqd est remissus pos
sit pferre iniquū equo qd clarins pbat in. l. cū qdā ita. de
le. ij. z latins pseqt mām hic Alex. an facta remissio in vo
lūtate alicuius sit locus reductiōi ad arbitriū boni viri: z
adhuc latē Are. hñ de ea ēt in. l. si sic. de le. i. nō est pñtis in
10 dagariōis cū satis sit ex mām. §. nfi. t Mo. iij. ex vers. z
iul. qz furiosus hñ p sentiente. alio aut nō hñ p sentiente vt
l. §. furiosus. §. de pcura. hñ aut an z qñ z qualr pcedat
qz furiosus hñ p sentiente vel nō hñ p sentiente decla
rabit. §. in glo. Et nō. rōnez huius vñ. ibi nā vbi nō pōt per
demētiā z c. vñ. n. pbare qz sine subit iusta cā pdicendi siue
nō subit pcedat qz hñ p pdicēte: vt hic ēt pōderat Senē
ses: nō. n. añr pgnū illd qd p demētiā nō possit pdicere nisi
p supponat subesse cāz pdicēdi. si. n. demētiā tollit facultatē
pdicēdi ergo cā pdicēdi suberat cū puatio p supponat ha
bitū: vt. l. decē. de ver. ob. z c. ad dissoluēdū. de despo. ipñ.
11 pxiū tñ h vult glo. in ver. credit. sup qua dicit. t Et facit
iste tex. vt si ex statuto in pxiū filij regit p sensus pxiū si ipse
pñ est furiosus possit fili pñere qñ pñ videat sibi pñere. de
qua. q. tāgit h do. Alex. allegat Bal. in ipa fuisse variū fir
mat tñ opinio. qz sine alia sollēnitatē fili pñ maior tñc pñere
possit: cū p sensus pxiū a statuto regitur hñ nō possit: z cō
ferūt vñtra ipsuz nō. p Bal. in. l. transactionē. in fi. C. d tran
fac. z p Bar. z alios in. l. si cū dotē. §. eo aut tpe. §. eo. Mo.
vñr. qz abñs z furiosus nō eqpāt: alio aut in. l. ij. §. furiosus.
§. de iu. codicil. dñ qz in abñs z p oia furiosus hñ loco abñtis
sed hoc. §. declarabit in glo. in ver. §. si abñs z c. t Gl. in vñ.
pdicat. in pñ. declarat tex. vt nō pñet iuribz de qñ ipa gl.
An scōa pte que incipit ibi: §. p z c. glo. op. de. l. ritia. §. eo. z
soluit put in ea z bñ. In tertia pte q incipit ibi. Itē nō. h z c.
elicit nō. ex tex. z postea imēdiate op. z p so. se remittit put
in ea Bar. ēt se remittit ad dca p se in. l. q dotis. §. e. vbi exa
minat mām an z qñ sciens z tacēs hñ p sentiente z real
sumit hic Bal. post Ja. de are. Cōcludēs quātū ad tex. nñz
z pxiū allegatū in gl. qz iō hic censet sciens z nō pdicēs
p sentire qz sumus in actu in quo nisi al' exet filia iustā cām
12 pdicēdi tenet p sentire: sec⁹ in. §. vetare. t Et inter alia i hac
mā vñ dicit Bal. qz vbi actus gerit noie sciētis z patiētis
iust talis hñ p sentiente allegat nō. p Ann. i. c. ex pte decani.
de rescrip. vbi Anno. vult qz si qz agat in iudicio tamqz p
curator alicuius illo sciens z nō pdicēte qz vñ ratū hñ qd
ille talis facit qd dictū reasumit z psequit hic Imo. z etiā
pñ. tangit dicēs regere altiorē indaginē z nō pñinere

ad ppositū materie pñtis. §. tangūt. ēt Alexā. z aliq Ado.
derniores magis remissive z pclusiue transeuntes qz exa
minantes p extēsum illud dictū cū sit extra ppositū: vt dicit
pñ. vide p Bar. z doc. in. l. sepe. de re iudi. z hic satis p
extensuz p Are. Sed reasumēdo so. datāz ad. §. vetare. ad
uerte qz vñ p dicta. §. in pmo. nō. in vñr. casu ibi cōsiderato
dum ibi fuit cōclusum qz iste tex. pcedit ēt subsistente iusta
cā pdicendi quā ipsa filia maior scit subesse: sed tali cā sub
sistente filia nō tenet cōsentire ergo sol. nō est gnālis qz nō
tollit pxiū subsistēte iusta cā cōtradiciendi in isto tex. put
etiāz hoc modo pcedit iste tex. vt. §. fuit declaratu3. ideo vt
dixi. §. in. d. pmo nō. videt dubiū qz in his terminis. i. sub
sistente iusta causa cōtradiciendi intelligatur iste tex. cum h3
hoc deterioris cōditionis esset ipsa filia in dote qz alijs in
alijs iuribus qui tacentes nō censet cōsentire: licz in cō
trarium vrgeat tex. put. §. induxi. post pñ. z prout ad
huc etiā alijs modis inducūt Senenses vt in. d. pmo nō.
rettuli. pñ. tñ conatur hic respondere cuius respōsio res
pectu. §. vetare. satis pōt tollerari: sed nō tollit generale di
ctum qz sciens z tacens nō presumit cōsentire in sui pxiū
dictuz respectu iuris personalis: vt per Bar. z doc. in. d. l.
que dotis. §. eo. titu. nostro. Et ppterea cogitabam posse di
ci qz ideo hic filia sciens z tacens tamqz censet cōsentire
pñudicat sibi circa ipsam actionē de dote quia ipsaz vel
cōionem habz in ea de iure speciali cum de iure cōi. etiā
nouo in pfectiōis filij vel filie. nullum ius habeat: iuxta
nō. in. l. frater a fratre. §. de pñ. indebi. z in. l. cū oportet.
C. de bo. q3 libe. Ea. n. que sunt de iure speciali facilius tol
lūt. Leins militis codicillis. §. militia missue. §. d. testa. mili.
hec ergo breuiter sit ad pxiū respōsio qz hic sciens z
tacens presumit cōsentire etiā in sui pñudicium respe
ctu iuris z actionis sibi competentis de iure speciali: secus
respectu iuris sibi competitis de iure cōi. put in. §. vetare.
cum fil. licz ibi adhuc aliud: vt. §. dictum fuit cōcurrat quia
vñs erat ignorēs Et hoc modo declarando nō repugnat
quā tex. intelligat etiā subsistente iusta causa cōtradici
di fm qz in. d. pmo nō. declaratum fuit. Pñs mens tñ hic
circa so huius pñ: vt etiā tetigi super. d. pñmo nō. sentit
qz nō dñt qz filia in his terminis cōsentiat in sui pñudiciū
qz subsistente causa pdicendi pcedente ex inhonestate vite
paterne non censet cōsentire. Aliam autē iustam causaz
pñudiciēdi aliunde surgentē nō videt dari posse fm ipm:
z si detur sentit qz tunc filia nō habeat pro pñsentiente: z si
aliud videat velle in pñ. huius glo. vt rettuli in dicto pñ
mo nō. vbi deduxi posse dari etiā alias causas pñudiciē
13 di qz pñcedentes ex inhonestate vite paterne. t pñ. offer ēt
z forte nō improbabiler dici qz ideo ipñ filie scienti z ta
centi pñudicat quāsi habeat pro cōsentiente quia sub
sistente causa cōtradiciendi poterat patrem impedire age
re: vñde non impediedo videt cōsentire: z sic sibi pñudi
cat per. l. sepe. in ver. §. scientibus. z sequen. §. de re. in. que
licz loquat respectu pñudiciū circa ius reale siue actionēz
realem tamen ratio est generalis qz vñcunqz pñt agentē
pñudicendo impedire agere si non impedit videt consen
tire: z sic sibi pñudicat: vñde facit. d. ratio gnālis. d. l. ge
neraliter pcederet p. l. regula §. si. z ibi Bar. Bal. z doc.
§. de iur. z fac. igno. z dixi aliquid in. d. l. q dotis. vbi bar.
post glo. in. l. gaus. §. de pñno. actio. facit dictam cōside
rationem circa ius reale vt mihi pñudicem si non pñdico
acut quem pñdicendo poteram impedire: tñ idem videt di
cendum circa ius personale p. d. l. sepe. vt. §. pōderatam. z
ēz qz nō videt assignari posse aliquam cōcludentē rōnem
diferentis inter vñum ius z aliud. Intelligēdo ergo tex.
nostrū vbi nō subest iusta causa cōtradiciēdi breuiter so. ad
§. vetare. z ad. l. filiūssa. §. innitū. §. de procura. cum si. est
illa de qz hic p doc. qz oino filia nō poterat pdicere. Intel
ligendo aut ēt subsistente cā cōtradiciendi quā ipsa filia
sciebat: z tunc sol. sit quia poterat patrem pñudicēdo im
pedire agere: nō pñdicēdo censet pñsentire vt qz tractat h
de pñudicando filie circa ius sibi competēs de iure spāl
qd cum sit debiliōis nāe facilius tollit: z circa ip3 pñudicat
Vincen. sup pma Infor. E E ii

Intellectus
Ad qd vltia ip
sos facit .d.l.i.
in fi. de aucto.
tu. quā ad hoc
ibi no. bar. 2. l.
fi dictū. §. si pñ
te. §. de eluc.

Et in tali iure in terminis de quibus. §. pñt dicit qd nō pcedit
id qd hñ in .l. ij. §. de pac. no. 7 in .d. l. j. de do. ple. vñ in ipso
hñ qd mulier cām vñtis nō pñt facere deteriorē 7 sibi pñ
dicare. in vñte ergo pñctitia respectu actiōis sibi cōpetē
tia vñ cū pñt pñt sibi pñdicare 7 expñse 7 tacite: vt pñ ex
14 pñctis 7 ex dictis. §. in pñmo no. C. l. i. in §. credet. in pñ.
allegat pñcor. In scda pte glo. op. de .l. q ad certū. §. loca. vñ
furiosus nō hñ pñsentiēte adeo qd nō sit vñ ipñus pñona
cōcurrit tacita re pñductio: que fit alio ex tacito cōsensu pñtū
vt in .l. pñcedēti ad illaz. l. q ad certū. §. fi. Et glo. soluit qd
iō est in isto tex. qd hñ pñ cōsentiēte qz ē si esset sane mentis
oīno pñdicere nō posset cū nō subest iusta cā pñdicendi qua
nō subsistēte vñ intelligi iste tex. nō aut ipñ cā pñdicendi sub
sistente: vt ē dicit ipñ gl. in fi. sed in .l. qui ad certū. §. si esset
sane mētis posset pñbitō volūtatis pñdicere: cū pñctus a pñ
cipio sint volūtarij: vt .l. si cur. C. de actio. 7 obli. vñ nō mix
qd existens furiosus in terminis. d. l. nō hñ pñsentiēte. Sol
uit adhuc alio mō glo. vñ magis declarat pñcedentē sol. ibi
sic ergo quasi cōsentit 7 c. qd ideo hñ hñ pñsentiēte qz su
mus in casu in quo nō requirit pñsensu: sñ nō pñdictio que
nō pñdictō hñ cadit in furioso hic videmus qd obligat ex qñ
pñctu in quo ex nō pñdictiōe qd obligat: vt .l. ij. §. curatori.
§. de neg. ge. iñcta. l. si ex duobus. eo. ti. vñ hoc pñbat qd ex
quasi pñctu qd obligat nō pñdicēdo. Et sic intētiō glo. est qd
hic cōsensu qui fingit in filia nō sane mētis accipiatur pñ
nō pñdictione que cadit in talibus pñsonis non sane mentis
nō autē cadit pñsensu nec expñsus nec tacitus siue fictus
7 ita loquit. l. q ad certū. 7 ita cū hac scda so. vñ declaratio
ne trāseūt hic Bar. Bal. Imo. Pan. 7 alij cōiter: qd Bar.
adducit ad hoc no. in .l. in negocis. §. de re. iñ. vñ glo. cōfi
derat aliquē esse casū in quo requirit cōsensu aliquem
in quo sufficit pñdictionē siue pñhibitionē cessare: put in ter
minis. d. l. ij. §. curatori. 7 in .d. l. si ex duobus. 7 in hoc cāu
furiosus hñ pñsentiēte vult gl. ibi: sed ad hñc nō applicat
casum tex. nostris: sed ad pñcedēte 7 dicit esse spāle fauore pa
tris qd fingat iste cōsensu. Sñ pñbabilis vñ qd est. §. dicitū
qd hic requirat volūtatis siue cōsensu nō pñdictiōis: 7 ideo
talis fingat siue pñsumat in filia non sane mentis: secus vñ
requirit vñsensu expñsus siue tacitus cōsensu: qz tunc non
pñsumit siue fingitur in furioso: vt .d. l. q ad certū. Ad cuius
ē intelligentiam vide Bar. in .l. si is qui pro emptore. §. de
vñncapio. Aduertēdū tñ est qd aliqui vt ē terigi sup tex. nō
tenēt qd iste tacitus cōsensu nō pñdictionis hic fingat siue
pñsumat nō subsistēte cā pñdicēdi: secus cā pñdicēdi subsistēte.
Et sic volunt qd ē subsistente cā pñdicēdi fingat hic talis cō
sensu. Ex quo tex. pñsupponēdo demētiā auferre facultatē
pñdicendi de necessitate pñsupponit subesse cām pñdicendi cū
alr nō caderet talis ablatio 7 puatio facultatis cōsentiēdi
nisi cā pñdicendi subesset cum puatio 7 c. vt .d. l. decem. de
ver. obli. cum si. Sñ tunc videt ob stare. d. l. q ad certū. que
probat qd vñ furiosus si ēē sane mentis posset pñdicere qd
exñs in furore nō censet pñsentiēte imo dissentire. vt vult ista
glo. in pñ. in pñma so. 7 ita ē vult expñsus Bar. in sequēti
glo. sñ in his terminis posset pñdicere ergo 7 c. Et hñc rōnē
7 inductionē dicti doc. vt pñxi. dictū est tenētes pñcludenter
7 formañ nō rñdēt. sñ dicit qd iō ē subsistente cā pñdictionis
demētiā nō censet pñdicere qz totū factū. tñc lex vñ remittere
in arbitriū pñis qñ bonū pñsilij pñ ipsa filia furiosa capturi
ar. l. amicissimos. in pñ. §. de excu. tu. 7 ar. eius qd hñ in .l. si
furiosus. C. de nup. cū si. bñ facit. l. nec in ea. §. adul. Cogita
qd hincinde in hoc pñcto vrgēt motiua. Et vñ cā pñdicēdi
pñcederet ex inbonestate vite pñne. iuxta. d. l. si cū dorem. §.
eo aut tpe. §. eo. penitus cessaret dicta rō. qd talis pñ tñc esset
cepturus bonū cōsilium pñ ipsa filia. Pñterea cū vñ filia
sane mētis est ignorans cā pñdicendi fuerit. §. cōclusum in
declaratiōe tex. qd nō hñ pñ cōsentiēte nō videt aliqñ ratio qd
filia mēte capta qd dictam cām 7 alia ignorat habeat pñ cō
15 sentiēte siue nō pñdicente. Et forte saluādo cōem opinionē
posset dici qd hic dictio per. iuxta verbū demētiā imponet
cām mediata: 7 sic qd cā imediata nō valendi pñdicere esset
nō subsistentia cause cōtradicens: facit ad hoc. l. sociū. qui

in eo. §. si. §. pñocio. vñ de dictione pñpter pñbat qd impoz
tat qñqz cām remota: 7 ad illud qd dictū est de dictiōe per.
optime pñfert tex. cū glo. in ver. pñ quos. in .c. j. de testi. lib. vñ.
ibi. n. dictio per. apposita iuxta pñsonas nō ipoztet pñsonas
pñcipales: sñ illas quaz ministerio actus gestus fuit: 7 sic
16 nō hñ significatiōē imediata sed mediata. C. l. i. in §.
sed si absens 7 c. op. qd imo in abñte sit dicendū idem qd in
furioso cū in oībus: 7 pñ oīa furiosus habeat loco abñtis: vt
.l. ij. §. furiosus. §. de iñ. codicil. 7 .l. vñ voce. §. furiosus.
§. de re. iñ. 7 glo. rñ. sed vt dicit Bart. se inuoluit qd dicas
tā opponēdo qd soluēdo: naz. l. sed si vnus. §. filio. §. de inu.
cadebat allegari pñ pñria nō pñ pñcordante. Bar. ergo post
By. distinguēdo soluit 7 tollit dictā pñrietatē declarando
an 7 qñ pñ abñte habeat furiosus: 7 sic an 7 qñ pñcedat a
pari furiosus 7 absens: vt hic late vide pñ ipñ. Lñ quo alij
17 transeunt. Et Notātes tñ ex hac gl. post Bal. hic dari du
plicē pñsentia. sñ corporis 7 mētis. Et sic ex pñsentia corporis
a nō inferri de necessitate ad pñtia mētis 7 intellectus. Ad
fm ipñ Bal. hñ facit ad dicta testis reddētis cām sui dicti qz
fuit pñs vt nisi ē dicit: 7 vidi vel audiui nō pñbet qz de ne
cessitate nō inferri ad intelligentiā: 7 sic ad pñtia mētis: ad
qd facit qz dictū testis debet de necessitate cōcludere. l. nō
nudis. 7 .l. nō epistolis. C. de pñba. l. nō hoc. C. vñ co. c. in pñ
tia. de proba. Et vñterius ad hñ adducit Bal. dicta per gl.
magna. in .l. testiū. C. de testi. que vult qd vnus testis depo
nens de pñtia alterius nō de necessitate deponit qd ille alius
vñderit illud de quo testificat deponēs in qd dicit illū alium
fuisse pñtē. Sed vt Imo. hic dicit hñ dictū Bal. est §. illaz. l.
testiū. ibi pñsto fuerint 7 c. ad qd ē facit qz hoc vñbū pñs in
hoie sane mētis a iure hñ certū 7 determinatū significatū
vñ importet ē intelligentiā vt .l. diē pñferre. §. corā. §. d. arbi.
7 .l. corā. §. de ver. fi. vñ si pñ ipñs deponit testis vñ deponere
certitudinarie de pñtia cū intelligentiā. Secus aut esset si de
poneret pñ verbū nō hñs certū 7 determinatū significatū
vt pñ verbū pñmittē qz nō intelligit pñ stipulationē iuxta. l. j.
7 ibi no. C. de vñ. Et ita 7 Bar. in .d. l. j. §. de auc. tu. vñ te
stis deponit de sua pñtia. Secus si deponit de pñtia alterius
qz nō inferri de necessitate qd ille alius intellexerit: 7 ita pñ
cedit. d. l. j. cū alijs pñ ipñs ibi allegatis que probant dari
pñtia corporis siue pñtia mētis: 7 sic siue intelligentiā. Et in
his terminis pñfert glo. in .d. l. testiū. qz ē illa glo. loquit vñ
qd deponit de pñtia alterius in actu pñceptibili pñsensu 7 in
tēdit qd nō de necessitate deponit qd ille alius vñderit: nō tñ ex hñ
vult qd sit nō pñbas talis testis. sñ ei tñtētiō est qd nō pñpterea
posset redargui dñ falso si ille alius diceret se nō vñdixisse si tñ nō
negaret corporālē pñtia in loco: 7 put vult Bar. in .d. l. j.
vult ē Bal. in .l. j. in fi. C. d. bo. pos. §. 3. ta. 7 tenēt doc. cōiter
hic. 7 in .l. j. in pñ. de ver. ob. vñ fm ipñ Bal. in .d. l. j. reddi
rō rōnis qz sui pñs 7 c. ifert ad pñceptionē ei dñ qd testis de
ponit pñ vñ vñ aliū sensu sñ qd pñgruit mēte: 7 ibi ē dicit se
cus ē si redderet rōnē sui dicti pñ vñbū qd hñ varias signifi
cations: puta scio qz sensi 7 c. 7 ita ē in pñterisqz alijs locis
Bal. 7 alij doc. tenēt quos adducit hñ Alex. ita transiens
7 ē Are. in teste deponente de pñpria pñtia: nam de teste
deponēte de pñtia alterius nō tāgit ipñ Are. ita ē tenent
Imo. 7 dñs Ab. sy. in .c. peruenit. el. ij. de testi. cogen. 7 rñ.
Ab. sy. ad illum tex. qvñ facere in pñrium dum dicit multis
adstantibus 7 videntibus 7 c. 7 sic ad stare vel pñtē ēē nō
vñ inferre ad vñsensu: 7 sic ad pñceptionē 7 intelligentiā: sñ tu
melius rñde ex pñdictis qz illa verba ibi pñferunt respectu
aliorū nō respectu loquentis. put ē in .l. j. C. d. erro. aduo.
Et ita tam in pñctica qñ in puncto iuris tenendum vñ 7 si
alij hic in pñcto iuris dubitēt de vñtimo dicto qñ testis de
ponit de pñtia alteri pñ no. pñ eūdes Bar. in .d. l. corā. 7 i. d.
§. corā. nā vel illud qd dicit Bar. in .d. iurib. nō pñcedit per
pñdicta ad qd ē. §. sñ si in .l. iñ. in auc. de fi. iñ. ibi ex scripto
testiū pñtia 7 c. nā vñ adimplē suū offñ notari. vñ scribit
18 testes fuisse pñtes. Et si dictū Bar. pñcedit idēst qz vñ offi
ciū notari facē siue vidē vt testes intelligāt id ad qd scribūt
i testes: 7 sic nō dñ scribē eos i testes ex eo qd sint ibi corporālē
nisi pñcipiat qd intelligāt id sup qd pñfici istis ipe notari: 7 ita
videmus

videmus quoniam die observari. et ita est de mente Balii. d. l. j. C. de erro. aduo. ubi dicit. Consulo tñ tabellioni qd nō scribat hec verba p'sente et ē. nisi vulgarizet et ē. et de illo dicto Bar. vñ dabitare Pau. et ipm nō tenere in. d. l. j. et ibi ē post Pau. et eius motus Alex. in apostillis ad Bal. sed forte quo ad h' p'babilius est qd pri. dictū fuit qd ipsi dī cūt sit eqtas p quo bñ facit tex. et qd ibi per Bar. in. l. quo tiens. §. j. de here. insti. ubi in notario pbat potius psumt errorem q' falsitatē. et p doc. in. l. iubemus. C. de testa. Adverte tñ qd de hoc dicto qvbi sit mentio de p'sentia tertij nō intelligat ēt d' intelligētia dubitavit dñs meus in. l. i. §. j. de ver. obli. ubi aliqd tetigi et p hoc dictum in rei veritate v'get. d. §. corā. et d. l. corā. q' loquunt respectu alterius et tñ pbat qd verbū coram vel verbū in pntia importat etia intelligētia: et sic illa iura v'gent nō dictū Bar. vñ rō quaz facit Imo. p illa iura q in iure determinata sit significatō istoz verboz in p'sentia vel corā militat ēt vbi de p'sentia alterius sit mētio: et ad hoc ēt facit tex. et gl. in. l. si tutor. C. de peri. tn. Unde forte posset dici qd vbi h'mōi verba coraz vel in p'sentia pferunt in p'sona alterius nō importēt ēt intelligētia de necessitate: et ita pcedat. l. j. de auc. tu. cū si. et ita pcedat dictū Bar. et alioz. Sz p'sumptive donec p'rius nō pbat pōt dici qd importēt ēt intelligētia: et ita pcedat d. §. corā. et d. l. corā. cū si. et ad hoc ēt facit. d. gl. d. l. testin. cuius est ista intētio vt ēt. §. dixi. et sic ēt in dicto testis resularet ista p'sumptio vbi de alterius pntia deponit: et sic pba ret q' sufficit dictū testis p'sumptive iuris p'sumptioe cōclu dere: vt p Bar. in. l. j. §. si cer. pe. et hec bene no. in si. huius gl. ibi et dicitur absens: t' glo. declarat quā accipiat ab absens sine quot modis de quo dic vt in pluribus quotis hic allegatis p Alex. Et dixi alio anno in. l. j. in pn. in pe. not. de ver. obli. an si. C. Gl. in ver. ratā bz duas ptes. in quaz qualibz tacite qrit et rñ. et est clara cuz qua doc. transeunt.

19 C. Gl. in ver. scire. infert et dicit put in ipsa gl. quā glo. doc. h' approbat quātū ad id qd vñ et disponit i tex. nō siue quātū ad terminos hui' tex. vt. n. dicit h' inter alios Bal. d' nūciatio in his terminis sit ad finē simplicis sciētie siue no titie q nō cadit in eo q certus est: vt in regula cū qui certus de re. in. li. vj. et l. j. in si. §. de ac. emp. cū si. In quātū gl. allegas iura de qbus in ea sentit vēditori sciēti litē motaz em ptozi nō ēē necesse fieri denūciationē: et sic re enicta oino te neri de enictōe ipsi emptori Bar. improbat gl. cū in dictis terminis nō solū fiat denūciatio vt lis deducat ad notitiā vē ditoris: sz ēt ad effectū vt veniat ad defendēdū ipm empto rē: vt. l. j. C. de pi. et cōmo. rei ven. et l. si rē. §. j. §. de enic. vbi aut ad aliū effectū qz ad certificādū sit denūciatio ēt illi q certus est fieri d' vt. l. denūciasse. in pn. §. de adul. vbi Bar. idē t'z put ēt in. l. nō solū. §. morte. §. de no. ope. nun. dū tra ctat et de tertia pncipali spē p'stattōis et ēt de quarta: et sic ad si. repetitōis idē ēt tenet Bar. in. d. l. j. in si. §. ac. emp. et in. l. q abñte. §. de pecu. et in. l. emptor. C. de enic. vbi glo. dicit hoc ēē tutius vt ēt sciēti fiat denūciatio de necessitate aut glo. nō vñ dicto casu regere denūciationē: et sic est in tentionis cui' est gl. hic. et ita t'z By. in. d. regula eū q cert'. de re. in. li. vj. et Cy. in. d. l. emptor. i oibus trāsies cū dictis By. in pri. allegata regula: et ita in effectū vñ ēt residere Bal. pcludens denūciationē nō fieri nisi ad effectū notifi cādi. Sz Saly. ibi trāsit cū opi. Bar. quā asserit fuisse Jo. an. de quo nō facit mētionē Bar. et hac dicit et deducit esse cōem opi. h' dñs Alex. qui ipsaz sequit cū aliquibus limita tiōib' siue declaratiōib': et p eūdē in. d. l. nō solū. §. morte.

20 ad si. et late reassumūt h' Senēses. Et Alex. et dci Senēses tangūt sub qua forma fieri debeat denūciatio in hac mā qd tangit ēt hic Are. p effugiendis tñ opinionibus et ad maiore cautelā observari facias vt semp fiat denūciatio: et vt fiat nō solū de lite mota: sz qd denūciatus veniat ad de fendēdū vt sic ēt nō secuta enictōe ipse vēditor teneat adsū ptus litis iuxta no. p Bar. in. l. vēditores. §. de ver. ob. et in. l. j. C. de enic. et ita tenet h' Senēses inferentes ad hūc effe ctū ēē dñaz intervnu modū denūciādi et aliū qd est no. si p cedit ideo tene mēti. In quātū aut Papiēses nitūt dedu

cere p Bar. q. l. denūciasse. §. j. nō facit p eius opinione et qd ēt vbi denūciatio sit ad aliū finē qz notificatiōis si qd est certus amplius nō est certificādus et nō est fienda sibi de nūciatio p. l. iij. C. de noua. iuncta. l. si. §. de transac. adverte qz se inuoluūt. et d. l. iij. nullo mō pbat eoz intentū qz quo libet ex tribus modis de qbus in. d. l. iij. qd est certus facto eius a quo d' certificari: nō aut est certus aliūde qd Bar. vult nō sufficere ad qd optie. d. l. q abñte. et ibi ēt ipe Bar. et ideo nō miz qd qlibet ex dictis modis de qbus in. d. l. iij. sufficit adiūcto ēt qz qlibet ex dictis modis ad id tendit vt pōzi creditori q cessit nō soluat: et magis ad id tendit litis p'testa. et inceptio solonis qz ipsa denūciatio: et iō nō pgruit qd ad dictū effectū interveniēte vno ex dictis duob' modis fiat alia denūciatio. Ad qd vltimū p'fert qd dicit Bar. i. §. j. in pn. in. d. l. denūciasse. dum declarat q' oblatio libelli q'uis emanās a viro a quo d' fieri dñūciatio nō tollit quo minus fieri debeat denūciatio ēt qd m'p'lier talez oblatioez cognovit. Ad corroboratiōē p'dictoz ad tollendū p'rium d. l. iij. Alex. hic in pma limitatiōe seu declaratiōe quā facit ad opinionē Bar. et cōem. C. Glo. si. in pn. tacite querit et rñ. et est clara. Et in sēda pte que incipit ibi. Itē facit. §. de pcura. et ē. allegat cōcor. l. nō solū. §. si de dote. §. de pcura. Et incōtinēti postea op. de. §. si p' qui sequit post illuz. §. si de dote. et soluit put in ipsa glo. v'z. qd p'rius loquit in actio ne iniuriarū que est duplex: dic tu vt. l. j. §. v'z. adeo. et l. lex cornelia. §. illud. §. de in iu. et l. si sine. §. si. vbi oino vide Bar. qz bñ declarat. rem ra. ha. vñ si p' agit actione iniu riarū sibi cōpetente ppter iniuriā factā filio et nō tenet ca uere. Si aut agit actiōe cōpetēte filio et tenet cauere put et tenet hic qz agit actiōe cōi ipsi p'ri et filie vna est. n. actio de dote cōpetēs p'ri et filie vt vidimus. §. p'ri. §. Et sic tol litur in effectū p'rius qz ibi agit actione p'pria hic actione cōi. Sic ēt si p' ageret actione p'pria i p'sius filij caneret: et multo magis tūc vñ rō qd caueat qz vbi agit actiōe cōi. Et ita glo. pmo t'z si p' agere velit actione iniuriarū cōpetēte filio p. d. l. si sine. §. si. et r'z ra. ha. Et Sz imēdiate quo ad hoc de actione iniuriarū ista glo. ibi vel dic qd ēt si noie filie et ē. mutat ppositū qd ēt si p'p'riam iniuriarū actionē filij vñ filie p' intētet nō teneat cauere: vt. d. §. si p' simplr et sine viola tione ipm intelligēdo et l. si sine. §. si. intelligit in pcuratore pcludēs p'ilegiū cōpetēs dñō nō trāsire in pcuratore sicut alio de p'ilegio p'foni q nō tenet ad fidei cōmissuz iniūctuz sibi p libertū si nō fuit institut' in maiori qz sibi debita por tiōe qz nō trāsit in illū cui talis portio accrescit: vt de le. ij. l. cū p'fonus. Sz tūc vñ stare p'riū. si. n. agēs p' ēt p'pria ac tiōe filij nō tenet cauere: multo minus vñ qd teneat cauere vbi agit actiōe cōi: put est in terminis n'ris. Et hoc glo. non adnertit sed Jac. de are. Pe. Bal. et Pau. de ca. tenētes qd scōo loco dicit gl. in p're agēte actiōe iniuriarū ēt ppetēte filio q nō teneat cauere. rñdēt qd illud iō est qz p' actiōez iniuriarū ēt filio cōpetēte remittere p' vt. d. l. si vni'. §. inter dū. multo magis ergo absqz aliq' cautiōe de rato ipsaz intē tare possit. Sz in actiōe de dote nō est sic qz circa ipam p' in p'udiciū filie aliqd disponere nō pōt: vt. §. p'ri. §. iō agēs filia ignorāte cauet de rato. Et rō q' magis possit disponē de actione iniuriarū ipsaz ēt remittēdo qz de actiōe de dote

23 dicas h' Pau. d. ca. t'p est rō odij ipsi actiōis iniuriarū pp qd facili' p'mittit et remissio qz actiōis cōpetētis ex p'ctu. l. si tibi. §. qdā. et l. si vnus. §. pact' ne peteret. ver. §. si pactū. §.

24 de pac. Et cōclusio ergo gl. iūctis p'dictis qd in actiōe de do te p' tenet cauere de rato. In actiōe aut iniuriarū siue sibi siue filio cōpetēte nō tenet cauere: et ita pcedit. §. si p'. Rō dñe qz circa actiōez iniuriarū maiore p'tatē h'z p' et maius arbitriū qz in actiōe de dote: rō hui' maioris arbitriū: et sic rō rōnis est odiū talis actiōis iniuriarū. Et Quid aut sit di cendū in pcuratore p'ris intētante actionē iniuriarū intelle xistis qd glo. teneat cū qua simplr trāsit Pau. §. Ange. et Imo. ipsam improbat post Andre. de pi. per. l. alia. in pn. §. eo. et l. si cū pcuratore. §. de re. iu. cum si. vbi probatur qd p'riuegiū p'cessum dñō intelligat cōcessum etiā pcura tori. Unde sicut dñs agens actione iniuriarū nō tenetur

Alincen. sup pma Infor. E E lli

cavere de rato. Ita nec et est pcurator ubi d. mandato pstat
 sz ubi est dubium de mandato: tunc recurrat ad cautionem de rato
 et ita loquitur d. l. si sine. §. si. ubi et Bar. ad qd. l. j. C. de pcur.
 Et ita simpliciter transit h. Alex. ita et in effectu residet Are. sz ol
 cat posse rñderi. et rñdeat p gl. ad. d. l. alia. et ad. d. l. si cum
 pcuratore. sz p gl. p op. octoz doc. alle. no. in. l. sed si haco
 §. si. d. in ins vo. ubi h. q. pñlegiū quāticūq. psonalissimū
 cōperēs dñō: ppetat et agēti noie ipsius dñi: ad qd. et. l. bo
 nori. §. de obseq. l. pa. pñtan. et illa. l. melius facit. naz. d. §. si.
 potius vñ pñbare pñtan: put et. l. §. honor. d. ti. de obseq.
 pa. ali. pre. de quo dicitur in d. iuribus. Et adde fm Ja. de
 are. quē sequit hie Alex. q. illud qd. hie dñi de cantōe de ra
 to pñtanda p patrem filia abñte limitari dñi qñ pñtat filiam
 nullaz hñe cāz pñdicēdi: p quo dicitur Alex. allegat q. qñ no
 toriū est cautionē nō posse cōstitui: tunc illa pñtari nō dñi: ut
 26 l. hñe stipulatio. §. dñus. j. vñ le. no. ca. C. l. Sz ex gl. Bar.
 format vñ op. pñ hñe tex. q. cū pñ sit legitimus administra
 tor filie: ut. l. l. C. de bo. mater. cū si. nō teneat ad hñe cautio
 nē pñtanda sicut videmus in ratore et in alijs legitimis ad
 27 ministratoribus: ut. l. hñ. §. defensione. C. admi. tu. l. Erñ.
 post B. in. c. ratū de re. lu. l. vñ. et l. y. in. l. hñ. §. ubi aut. C.
 de bo. q. l. ubi glo. mouet hoc dubiū et in. l. si filius. §. q. sa.
 cog. q. aliqui pñ agūt tamq. legitimus administrator: et tñc
 non cauet de rato: ut. d. §. defensione. Aut agit noie filij vel
 filie tamq. quilibet etñens administrator et cogit cavere
 ut. d. l. si filius. et p gl. in. d. §. ubi. Aut agit noie suo eo casu
 quo requirit pñsensus filij vel filie: et cogit cavere de rato: et
 ita loquitur iste tex. Cum. n. loquat in dote profectitia agit
 noie pñrio ipse pñ. In aduētia aut an pñ hñat aliqd pñctū
 pñm dictū fuit. §. pñ. in gl. in ver. pñfecta. et ex ibi dictis
 colligi pñtan pñgnat actiōe de dote pñm agere ut admi
 nistratore legitimū filie: et sic an quodlibz mēbzū distinctio
 nis Bar. possit verificari sive exēplificari pñe agēte de dote
 et vide eūdez Bar. in. d. §. ubi aut. qui rñ. ad illū tex. qui vñ
 facere pñe distinctionē cū ibi et dicit de adhibēdo pñs
 su filij: et tñ ibi nō pñtat satisfactio: vide et eundem in. d. l. si
 filius. Et adde q. et q. pñ actiōe de dote agat ut legitimus
 administrator: iuxta no. in. l. cū dos. §. de pac. do. et dicta. §.
 pñ. §. nihilomin. dñi cavere de rato. si. n. fñte cōione actiōis
 cauet de rato multo magis ubi soli filie est actio: ut in ter
 minis no. in. d. l. cū dos. et in. d. §. §. pñ. ubi dixi in gl. in vñ.
 sui iuris: et ita volūt hie doc. et bñ qd. no. q. fuit necessariū
 dictū ad declarationē dictoz Bar. q. dñi pñcludit de pñe agē
 te ut legitimū administratore q. nō teneat cavere debet in
 telligi qñ est legitimus administrator rōne cōiōis vsusfruct.
 quē hñ in bonis filij. Sec. si rōne cōiōis quā hñt vel hñ in
 actiōe de dote est administrator filie: q. tñc cauet ut hñ iūctio
 no. §. pñ. §. et in. d. l. cū dos. Et vide hñ Are. qui distinctiōi
 Bar. addit quartū mēbzū ex dictis gl. hie dñi scdo modo
 rñ. ad. l. nō solū. §. si pñ. iūctio dictis doc. ad declarationē
 ipñ q. §. pñ. relata fuerūt. Ubi vñ. ipse pñ hñ libez exercitiū
 actiōis filie cōperētis: q. tñc nō cauet de rato: ut dictū fuit.
 §. in actiōe iniuriar: et ita sz Spe. in ti. de findi. §. j. ver. sed
 querit. vñ pñ agēs et ibi et Joā. an. in addi. ubi oino vide
 dicta q. pñebūt pñfectā intelligētā dictoz in hac vl. glo. Et
 adde hñ q. §. pñ. dicta fuerūt ad limitationē hñus tex. pñ
 Ja. de are. et Alex. qñ filia nō hñ iustā cāz pñdicēdi q. pñcā
 limitatiōe optime facit iste tex. in fi. q. pñsupponit iustā cām
 pñdicēdi subesse vñ nō pñtare q. nō subit. Et pñpterea eē ne
 cessariā cautionē de rato. facit et. l. q. pñt inuitis. de re. in.
 Si. n. pñ ubi nō subesset iuxta cā pñdicēdi posset ipsa filia in
 uita agere: multo magis ipsa abñte et ignorāte. Sed huic
 rōni rñdens Are. sz pñm hie in vl. col. cū. n. pñ inuita filia
 possit agere cā tñ pñs cognita an subit iustā cā pñdicēdi
 necne: ut. d. §. eo aut tpe. in. l. si cū dote. §. eo. nō pñcedit i his
 terminis. d. regula q. pñt inuitis. sz pñcedit ubi q. pñt aliqd
 facere inuito aliquo sine alia cāe cognitiōe: q. tñc et eo abñ
 te et ignorante illud facere pñt. Sed ut dicunt hie sup tex.
 Ad moderniores rñseñtes cū opione quā tenent Ja. de are.
 et Alex. tex. in. §. eo aut tpe. nō loquit. ubi cōstat nō subesse
 cām pñdicēdi: sz loquit in casu dubij an subit necne: et mul

tomagio in casu: ubi pñtat q. causa pñdicēdi subit: et tñc
 cāe cognitiōez cōgruit adhiberi: et ita est in esse et tñc tenēdū
 cum Jac. de are. et Alex. pñ Are. put et alij tenēt inter quos
 etiam B. hic et Rapba. cu. put hie aliqui referunt.

Non solum.

De dote cui actio est
 cōis solo facta vñ nō p
 iudicat alteri nisi pecūia in eius cōm odū sit cō
 uersa. h. d. cū. l. seq. vel sic. Consensus filie
 tur non solum in iudicio dotis: sz et in eius spontanea solu
 tione. Et ex supueniente cōsensu vel eqtate cōnālest ere pñ
 solutio que a principio fuit inefficax. h. d. diuiditur in tres
 pñes sicut tria sunt dicta. Scda ibi: sed si pecunia. Tertia
 in. l. si pñ et. C. l. No. pñmo pñtinuādo hñc tex. ad pñe dentia
 hoc modo nō solū in exigenda dote: de quo. §. pñ. i. dictum
 fuit. Sed et in soluenda et. q. sicut voluntas pñis et filie re
 quirat ut agi possit ad dotē: ita et ut solui possit ip sa dos re
 quirat voluntas viriusq. An aut hoc pñcedat sine cōsensu
 ad agendū sine exigēdū nūq. ad fuerit sine et ad pñdicta
 semel ad fuerit: ut nihilominus regrat in solone et recipiēda
 nouus pñsensus sine voluntas declarāt ex dictis. j. in glo. j. cō
 ferunt no. p Bar. in. l. hoc iure. §. de solu. et hñ an pñcipium
 ad finez pñtis. l. non solum. Et ille tex. in. l. hoc in re. de so
 lutio. facit q. licet fuerit consensus adhibitus ad agendum
 nō possit tñ solone recipe illē qui hñt talem cōsen sum nisi
 ad recipiēdū solonem nouum cōsensuz hñarimo et si hñt
 cōsensuz ad exigendū videt iste tex. pñbare q. nō possit solo
 nē recipe cū et in exigēda et et in soluēda dote pñsensus vñri
 usq. exigat: sed in hñ pñtū vñ tenere Bar. et hñ in fi. bñm. l.
 nō solū. ubi rñ. ad gl. in fi. et in. d. l. hoc iure. ubi rñdit ad
 hñc tex. Tres ergo sunt casus. Primus ubi viriusq. pñs
 sus in agēdo aut exigēdo nūq. ad fuit in quo in dubiū rñter
 pñcedit iste tex. q. sicut neuter sine alterius voluntate agere
 sine peteret: ita nec solone recipe pñtan aut alio hoc sit ge
 nerale declarabit post Bar. sup. d. pñma gl. Scda casus est
 ubi pñsensus viriusq. ad fuit in agendo q. vñ deci di p illā. l.
 hoc iure: et et pñunc tex. in. l. pñcedenti. in. §. j. et si. et iñ
 ctis dictis Bar. hic. in fi. et i. d. l. hoc iure. dñi vñt q. verbū
 exigat: de quo in glo. j. in fi. importet expeditione et cāe vsq.
 ad finiam: et sic cōsensum in agendo. cōsensuz erit ad agē
 dū nō extēdit ad solonē recipiēdā. Sz in pñm vñ facere. l.
 si cū dote. §. eo aut tpe. in ver. nec nō illud quoq. ibi ne acce
 pñā dote cōsumat: vñ. n. pñbare q. ex pñsensu ad agendū pos
 sit pñ dote recipe sine nouo pñsensu. Et hñ tenēdo ad pñ. ad
 ducta in pñtū rñde qd. respectu eius qui interuenit alieno
 noie loquit: sz respectu eius qui interuenit noie pñrio vñ alia
 rō q. voluntas semel sibi accōmodata vñ durare: vñ. j. pñ. di
 cā. Tertius casus est ubi viriusq. cōsensuz adfuit in exigē
 do: et sic fuit pñsensuz q. exigeret alter ex hñtibus actionē et
 in hoc casu non videt exigi alius cōsensuz in solutione re
 cipiēda: ut. l. iij. C. de noua. et in. l. inductū. C. de solutio. et
 per Bar. ut dixi et hic et in. d. l. hoc iure. de his latius dice
 tur super. d. gl. j. Et aliquid de scdo casu hic per dñm meū
 in pñmo nota. in fi. et iñ videt pñ id qd. in dicto casu dictū fuit
 facere qd. habet p Bar. in. l. si cū cornelius. §. de solutio. q.
 nisi ex supueniente causa videt durare eadē voluntas: ad
 qd. c. maiores. de baptismo. ad fi. cum concordā. de quib.
 ibi. cogita igitur q. diuersa rōvidetur in eo qui interuenit
 noie alieno q. in eo forma mandati et. et ad hñ dicta Bar.
 j. super. j. glo. C. l. No. scdo similiter pñtinuādo hñc. l. ad
 pñcedentē q. sicut ibi sufficit tacita voluntas respectu exer
 citij actiōis de dote: ita et respectu solutionis recipiēde: et
 ita vñt hie dñs meus et volunt et iā Senenses non tñ facta
 mentione de dñio meo qui ad hoc allegat. l. qui homines.
 §. si gener. §. de solutio. a pñrio sensu ibi ignorāte filia et c. Si
 ergo est sciens filia q. soluitur patri. et non contradicit cen
 setur consensisse. Quod tamen declara ut fuit dictum et de
 claratum. §. proximo. §. respectu taciti consensus in agēdo
 quando filia non habebat iustam causam contradicēdi.
 Ubi autem subesset iusta causa contradicēdi illud quod
 ibi dictum fuit respectu actiōis intentande p patrē an filia
 censeat vel nō censeatur consentire: illud idem hic replica
 respectu

respectu solonis recipiende p ptem cu ex eo qd ista l. venit
ptinuatine ad pcedentē videat inferri qd ibi dicta respectu
intentande actiois de dote pcedant respectu solonis reci-
piende. Ex quo et seqt qd sicut in d. s. pcedente iuncta. l. do-
te. eo. cu si. pbat. et ita ibi dcm fuit qd p pōt agere ad do-
tem et filia pcedente qd eam pcedendi nō hz eodē mō solo-
nez ipsa pcedente recipere poterit qd nō hz eam pcedendi
et sicut in abstita filie poterit solui pfi cū cantōe de rato p id
qd d. l. pcedente. in fi. Et sic in his casibus vir erit libera-
tus soluens ipsi pfi licite recipienti solonē filia cōsentiente
expse vel tacite vel pcedente. et tñ nō hñt iustā cām pceden-
di qd nō. ad limitationē eius qd dicit Bar. et doc. sequunt
p hñc tex. qd pincto solui nō pōt vt quātū ad terminos bu-
ius. l. cu si. id pcedat fm qd est ptime declarātū. Qd tñ mī-
rabili limitat hic ipse dñs meus nisi ipse p post receptam
solonē fuerit effectus inops: qz tunc reintegrabil actio in
ipsam filiā p virū q iam soluit p no. s. q. si in pñs. in glo.
in v. sui iuris et c. Que nullo mō faciunt ad ppositū: qz lo-
quunt vbi p sine filia: et sic minus iuridice exegit. vnde de
illo casu ad istū vbi l. cū et iuridice exegit nō pgruit argui
cū in his terminis solone ipsius dotis fuerit ois extincta
oblo insti. qui. mo. tol. obli. in pñ. cū si. vñ nō est dcm qd ex
supniente inopia renūscat. ar. l. si rem. s. aream. de sol.
cū si. Sed in terminis. s. q. si in pñs. non fuit extincta oblo
per solonē factā pñs: sed dilata in tps extitit sui iuris nisi p
efficiat nō soluendo: qz adhuc aqñsit effecta sue iuris ipsa
filia agere pōt vt p dictā glo. in d. v. sui iuris. Et hoc dictū
dñi mei reprobat et senenses. et bñ p pdicta. Et adde ei qd
dcm fuit. s. pñ. no. cir. scdm casum ibi pñs: dñi fuit fa-
cta rō de duratōe voluntatis: nam volendo tenere qd imo-
nona volūtas respectu solonis regraf. et sic qd et in hoc ca-
su intelligat iste tex. Ad illā rōnē posset rñ. qd pcedit respe-
ctu eius in quo semel ad fuit volūtas: sed si ad fuit respectu
agendi nō seqt qd ad fuerit respectu recipiendi solonē: sed
4 potius pñs. ar. c. nōne. de pñs. ergo et c. ¶ Mo. iij. ex
hoc tex. qd pñs: pñs nō recte soluitur vt ponderat hic
Bar. an si. vbi alle. plura iura ad idem ppositū: et reseruo
dcm vbi dicit Bar. vj. expeditis glo. pñs: pñs. l. non
5 solum. ¶ Mo. iij. qd illud qd ab initio nō valet ex supue-
niente egrate pualet de qua mā in l. pluribus. s. et si pla-
ceat. de ver. obli. et p By. in regu. nō firmat. et in regu. qd
6 ab initio. de reg. iu. li. vj. ¶ Mo. vlti. qd si pecunia vñ so-
luta puenit ad eū cui solui debebat vel in eius vtilitatē cō-
uertit pñs: est ac si a pñ. illi cui debebat solui. et put debe-
bat soluta fuisset. et sic ptingit soluenti liberatio aliqñ ipso
iure aliqñ ope exceptiois: vt in fi. huius. l. nō solū iuncta. l.
sequent. qd quātr pcedat deliberatōe ipso iure vel ope ex-
ceptiois declarabit. in glo. in v. puenit. et seq. vbi et p Bar.
et alios. ¶ Glo. in pñ. declarat vñam inter exigere et soluere
7 ¶ In. ij. pte que incipit. Videbat. n. et c. glo. opp. de. l. qd si
pñs: pñs. de sol. ad qd et. l. eū q ita. s. q. sibi. de ver. obli. vbi
adiecto solui pōt ita videbat qd alteri patri. l. vel filie solui
posset: quātūcūqz alter ipsoz solus agere nō possit. naz idēz
videmus in adiecto ad sol. qz agere non possit: vt. d. l. qd
stipulatus. tñ ei recte soluit glo. rñ. qd nō est sic in ipso pa-
tre vel filia. Et eā ad illud qd dictū est de adiecto reperit
in pñs: dato ad exigendū: et sic in pcuratore litis qd
ei recte nō soluit l. agere possit: vt. d. l. hoc iure. j. de sol. Et
sic glo. circa hoc petere et solonē recipere pcedat paribus
passibus alle. pro et p nō tñ declarat nec absoluit mām. Sed
post By. et antiquos Bar. latius reassumit distinguendo
8 duos casus pñs: et in quolibet subdistinguedo. ¶ Et
in fi. infert ad. q. An filio fa. in casibus in qbus pñs nō que-
ritur usufructus supposito et qd in dictis casibus hic sit ne-
cessarius in iudicio ipsi filio cōsensus pñs: de quo in l. fi.
s. necessitate. C. de bo. qz lib. possit nihilominus ei sine tali
pñs: solui: et determinat qd sic: qz rō reqrendi pñs: in
iudicio nō se extēdit ad solonē fiendā ipsi filio in dictis ca-
sibus: vt hic latius vide p ipm. Ex cuius dictis hēs rōnem
huius rex. Item rōnem eius qd dicit glo. in adiecto. Item
eius qd dicit de pcuratore litis cui fm ipsam solui nō pōt

naz gl. simplr ponit dicta: nō aut ipsoz rōnē assignat. Rō
ergo. tex. nri est put vult Bar. qz rō cōionis ex qua pñs im-
pedit agere sine filia actōe de dote militat et respectu solo-
nis. vtrobiqz. n. pp dictā cōionē deficit ius vñs sine alte-
ro ne vñ p alterū fiat pñs: dictū. Rō aut eius qd vt in adie-
cto: qz solo sibi mandata vt nō aut petitio et eā in pñs: fa-
toze litis: qz pōt petere nō tñ solonē recipere: vt. d. l. hoc iur.
qz pñs: nō scdm sibi est mandātū. vñ cū isti interueniant
noie alieno inspicit forma ipsius mandati que nō excedit:
vt. l. diligenter. s. manda. cū si. Et ita doc. hic transeunt nri
lo penitus addito dictis Bar. indist. quā facit in mā. ¶ S3
quis confuse et innolūtē aliqua nō nulli hic addunt dictis
Bar. in eo qd ipse infert post expeditā distinctionē qd vt vi-
xi est articulus p tractatus in d. s. necessitate. et ibi pñs: qd
hic aut impñs: dixi aliqd. s. l. pñs. j. sup glo. in v. pñs.
critia. et dñ Bar. post By. ponderat in. q. ad quā infert. s.
filia. l. fi. C. de bo. qz li. vide ibi glo. et doc. nō. n. simplr pce-
dit put vñ sonare verba By. et Bar. qd in aduentitio in
qbus pñs nō querit usufructus filius facere possit ois sibi
phibita de qbus in d. s. filijs. in rebus in qbus pñs querit
usufructus. Et pñs: qd quātū ad. q. ad quā infert Bar.
Qd aut tenemus qd pñs: pñs regraf: qz filius nō est in-
teger hō in iudicio et pcedit rō Bar. qz dicta rō qd pñs:
filij sit minus habilis in iudicio vt esse rōne sollēnitatis in
dictioz. et sic non militat in actu exiudiciali: et pñs: nec in
solone nec subest aliqd pñs: pñs cū sibi nō qrat usufru-
ctus. Aut tenemus opi. Otto. qd pñs: pñs regraf in fi-
gnū repudiatiois. Et si sumus in casibus in qbus patri nō
querit usufructus: qz nō vult: et in his sicut regraf pñs:
pñs in agendo: ita et in soluendo filio: qz alr nō cōstat de
repudiatioe pñs. et sic in his terminis: et retēta ista opi. nō
vt pcedere opio Bar. nec eius rō nisi forte intelligat eius
dictū vbi pñs: pñs: interuenit in agendo in signū repu-
diatiois. qz tunc nō cadit adhiberi in soluendo nō tñ id est
ex rōe Bar. sed qz iam semel pñs: de sua volūate et repu-
diatione ad qd nō. p Bar. in d. s. necessitate. dñ p opione
Otto. adducit. s. sin aut. in scba etate. c. l. fi. et reassumit etiā
indist. quā ibi facit. vñ ex quo nō pōt mutare ppositū non
est amplius necessaria eius voluntas. arg. regule qd semel
placuit. de reg. iu. li. vj. sed si nūqz an solonē interuenit con-
sensus pñs: nō est rō aliqua quare retenta dicta opi. Otto.
nō debeat in solone fienda pñs: interuenire ipsius cōsensus
Si aut sumus in casib: in qbus pñs nō querit usufructus
qz sibi queri non pōt: vt in auct. excipit et seq. et ibi p glo. et
doc. C. de bo. qz li. et tñc retenta. d. opi. minime cōgruit. q.
Bar. h. qz tñc nec i agēdo pñs: pñs regraf. vñ nō cadit
dubitare an i soluēdo regraf et opi. Otto. p mtra approbat
bar. i. d. s. necessitate. maxi. p. d. s. sin aut. i scba etate. et p. c. fi. d.
iu. li. vj. et qz p iura. C. nō sūt diminuta s3 apliata iura filioz
fa. vt pzi. d. ti. C. de bo. qz li. et de bo. ma. vñ si s3 iura antiq
filij fa. hēbāt itēgrā pñs: stadi in iudicio: vt deducit Bar.
post Otto. p. s. fi. insti. de noxa. cum pcor. multo magis vel
salte pñs: miter de iure. C. ponderat et Bar. pcedentia. d.
s. necessitate. ad que. d. s. videt venire ptinuatine in qbus
pcedentibus sit mentio de his in qbus pñs querit usufru-
ctus. et ita et plurimi ex antiquis an Bar. tenuerunt quos et
ipse refert. et nō nulli et ex modernis doc. maxi. in puncto
iuris de pñs: miter tñ approbat opio glo. in d. s. necessita-
te. vt dicit ibi Saly. Pau. et dñs meus Cornueus qua opi-
nionē supposita pcedit vt dixi. q. et decisio Bar. hic. Et hec
sunt que pgruunt quātū ad id qd pñs: pñs glo. tangit et
Bar. latius reassumit et ad. d. q. infert relatū intellexistis.
Sed cū glo. ista in pñ. tāgat qd exigere et soluere sint inter
se diuersa. et in fi. videat velle qd pcuratori dato ad exigen-
dum solui nō possit. Videndū est an et quātr ista dicta gl.
sint vera et pcedat. Et sic an qñ pcedat pñs: dñi qd sit dñs
inter soluere et exigere. Et posito qd pcedat dicta dñs an
pcedat scdm dictū qd pcuratori dato ad exigendū nō possit
9 solui. ¶ Et quātū ad pñs: dictū vltra tex. nostrū et tex. in. s.
si rem allegatū in glo. qd sit dñs quā dicit glo. inter verbis
exigere et solonē recipe videt etiāz tex. in l. q. C. eo. de quo

a ¶ Petitio.
Ad qd de man-
dato Bar. alle.
l. vo procura-
tori. de solu. tu
allega tex. in l.
iulianus. s. i. d.
ver. obli. vbi vi-
de de Bar. et doc.

b ¶ In mate-
ria. Tu ad id
qd alr. l. nō ois
s. fi. adde. s.
nunc admonē-
di. in fi. insti. q
bus alie. l. vel
nō qz. s. fi. d. l.
nō ois. nō facit
Et vide in fi. di-
ctoz super hac
gl. vbi ex dictis
glo. et bar. aliq
eliciuntur.

meminit Spe. in ti. de pecu. §. ut aut. §. notabilr. in pceden-
te forma r. c. r. c. exigit. de cens. li. vi. qd ad ppositum. alle.
Jo. an. in addi. in pri. alle. §. q. vult hoc pcedere de ppta
r. stricta significatōe. alio aut vult qd verbū exigere impo-
tat r. cōprehendat et solonez spontaneam ad qd alle. §. de
pig. actio. l. solutū. §. solutū. ibi pcuratori eius vel seruo r. c.
r. l. si qd seruo. in pn. §. de sol. r. l. soluendo. §. de neg. ge. sed
ad pma duo iura possit r. d. r. id est in ipis: qz adiun-
git verbū exigere psona que nō pōt esse in iudicio iuxta. l.
qd attinet. §. de re. iu. vñ nō mirum qd verba intelligant sū
qualitatē psona p. l. plenū. §. eqtū. §. de vsu r. ha. cū si. r. ita
vult Bar. r. in. d. l. hoc iure. §. de sol. qd verbū exigere in ser-
uo r. sibi in iudicio interuenire nō valentibus importet
exiudicialē receptionē. r. sic vt dixi dicta pma duo iura ad-
ducta p Jo. an. nō stringunt. Sed ad id qd verbū exigere
cōprehendat et spontaneam solonē adducit et. l. verbum
exacte pecunie. §. de ver. sig. vbi ter. dicit verbū exacte pecu-
nie nō solū ad solonē r. c. r. sic ponit p eodē exactionē r. so-
lutionē subdit ter. verū et ad delegationē r. c. r. sic pbat qd
importet et spontaneam solonē qz nō ē ficta: nam delega-
tio est ficta solō que tñ nō fit nisi a volente: qz nō pōt inui-
tus delegari. l. nec creditoris. C. de noua. ad qd et. l. i. e. ti.
vltimo et p eo qd dcm fuit qd verbū exigere importet spō-
taneam solonē alle. Are. ter. in. l. si pupilli. §. si. §. de ne. ge.
vbi verbū exigere refert ad seipm: qz imputet negociorū
gestori qd a seipso nō exigit: s3 hoc nō pgruit respectu iu-
dicialis exactionis p. l. h. §. si. §. de pecu. sed posset r. d. r. qd
id est ibi rōne psona cui dcm verbū adijcit que cum seipsa
nō pōt esse in iudicio: sicut alio vt supra dcm fuit fit hec cō-
sideratio qñ tale verbū adijcit psonis que nullo mō pñt ēē
in iudicio. Conclusio tñ retenta r. approbata p doc. in. d.
dubitatioē esse vñ illa quā sentit Jo. an. in. d. addi. qd de p-
prietate r. stricta significatōe verborū verbū exigere nō cō-
prehendat spontaneam solonē recipe: sed ab inuito extor-
quere. Sed largo sumpto vocabulo cōprehendit et spon-
taneam solonē r. receptionē. r. ita pcedunt r. intelligi de-
bent iura in qbus hoc pbat. r. hoc vult et Bar. in auc. hoc
locū. C. si scdo nup. mu. in repeti. in vlti. q. vbi examinat an
verificet incessionē actōis: vt in terminis dicte vlti. q. r. ita
vt est dcm t3 hic Are. in. q. de pcuratore pstituto ad exigē-
dus de qua pri. dicit Alex. aut distinguit an possit assigna-
ri rō dñe inter exigere r. recipe: an nō vt hic i. d. q. de pecu-
10 ratore p ipz. r. An at solo dicat spōtanea. r. sic nō cōprehē-
sa sub verbo exigere de ppetate verbi. Dicunt senenses qñ
nullo moto iudicio: r. nulla exiudicialr vel iudicialr inter-
ueniente interpellatōe hois vel dici fit solo. si. n. aliquo pñt
ctoꝝ interueniente fiat solo nō pōt dici qd spōte fiat ex quo
nō poterat nō soluere qñ incidere in morā adductū. d. l.
fideicomissa. §. si rem vbi ponderat creditorē nō posse non
recipe pecuniā vbi sibi offert qd nō est ex alio: qz non reci-
piendo esset in mora. l. q. decē. §. de sol. Ita ergo vt priorū
eadē sit disciplina. l. i. §. de his q sunt sui vel alie. in. dcm est
et vt qñ debitor aliquo mō fuit interpellatus nō possit nō
soluere vt euitet morā r. eius incōmoda iuxta. l. qd te. §. si
cer. pe. hoc aut nō posse nō soluere sonat incoactionē. r. sic
tollit qd qd sponte dicat soluere. Dicunt tñ in si. qd magis
ppe exigere importet qñ iudicialr fit exactio ab inuito seu
et ex iudiciū p vim. Et qd ita accipet hoc verbū in mā stri-
cta cū in tali mā semp verba sint accipienda in casu magis
11 ppo: vt in. c. rodulphus. de rescrip. r. Et stantibus pñctis
vñ expeditū r. clarū aliud qd dicit siue sentit ista glo. in si.
qd pcurator ad exigendū nō possit a sponte solvente r. sic
citra iudiciū solonē recipe. in pñctibus. n. verba ppe r. stri-
cte accipiunt. l. qd qd astringende. de ver. obli. cū si. r. ita t3
Spe. in. d. §. notabilr in pcedente forma qd vñ velle qd etiaz
intentato vel finito iudicio volūtarie solui nō possit r. qd ta-
lis fuerit intentio Specu. vult Bal. in. l. falsus. C. de fur. r.
alle. Spe. hanc. l. r. C. e. d. l. i. §. r. d. l. hoc iure. §. de solu. r. p
ista opi. et facit qz fines mandati sunt diligenter custodien-
di: vt. l. diligenter. §. manda. vñ nō vñ qd ex vim r. importā-
tiam verborū aliqd agere pos sit pcurator r. hac opi. dictis

iuribus r. rōnibus in effectu motus t3 Ro. hic. Sed refert
Spe. in. d. §. quosdā. tenuisse pñū p. d. l. non abstulit. C. de
noua. r. C. de sol. l. inductū. quoz opi. post Albe. Galeo.
approbat ibi Jo. an. in addi. hanc opi. firmat et hic Bar.
expeditis glo. pñcipij huius. l. non solū. q. rñ. ad glo. hic qd
verbū exigere accepit p agit vt sic sensus glo. sit qd pcurator
datus ad agendū. r. sic pcurator litis simplr nō possit solo-
nem recipe. vt. d. l. hoc iure. ad qd et. l. sed si tātū. §. de pac.
nō autē intentio glo. fuerit qñ esset datus pcurator expñso
verbo exigere citra id qd tale verbū poneret p agere idēz
t3 et Bar. in. d. l. hoc iure. §. de solu. vbi adhuc latius qd hic
explicat hunc articulū. Concludens in effectu qd siue pñti-
tuat pcurator ad exigendū siue ad agendū r. exigendum
possit solonē recipe qd eo clarius ē in scdo casu: qz alio ver-
bum exigendū nihil importaret. r. sic staret sine effectu ali-
qd opandi p. l. si qñ. de le. i. cū si. pferunt no. p Bal. in rub.
C. de pñen. emp. in. ix. vbi qd neduz clausule sed nec mini-
mū vñ in pñctibus esse d3 sine effectu aliqd opandi. r. Si
aut pñtueret pcurator ad exigendū r. solonē recipiendū
tunc pcludit qd sub verbo exigendū nō cōprehēdit vt solo-
nem recipe possit: qz pp expñsionē alterius verbi r. solonez
recipiendā r. c. apparet pferentē sub verbo exigendūz no-
luisse cōprehēdi qd posset recipe solonē. r. ita sū ipm loqñ
iste ter. vbi sunt posita ambo ista duoverba. vñ nō mirū qd
vñ nō cōprehēdat aliud. r. Qd vltimū dcm Bar. nullius
est effectus respectu vnus eiusdē cui p tali verba manda-
tū datū fuit cū virtute cuiuscūqz verbi id pcedat. r. sic solo-
nem recipe possit. Sed respectu diuersoz esset magne im-
portantie: puta si vñ eodē pñctu siue pñtu r. respectu eius-
dem vel eorūde debitorū vel debiti esset datū mandatū ad
exigendū alteri ad solonē recipiendā: qz rōne adiuncti ille
cui mandatū datū fuit ad exigendū nō posset solonē reci-
pere. r. ita vult hic dñs mens p dicta Bar. in. d. l. hoc iur.
Supradictā opi. p Spe. r. sequaces approbat Bal. in ple-
risqz locis hic adductis p Alex. r. Are. maxi. tñ in. d. l. fal-
sus. qd assignat inter alia rōnē qd cū pñtus mandati sit bone
fidei late d3 interpretari: nisi ex hoc inferat qd pcurator fa-
cere possit id qd verificat dñs nō fuisset facturū. ar. §. man-
da. l. si hoiem. r. de ver. obli. l. q. rome. §. calimacus in qd
iuribus pbat qd mandatū respectu taliū nō opat. Et tāgit
et casum qñ ad agendū r. exigendū fuit pñtutus pcura-
tor: vt tunc sine dubio possit a volente solonē recipe. Et ex
rōne Bal. pri. relata tollit qd in pñtū adducebat de. l. dili-
genter. cum si. qz illa pcedit quatenus fieret id qd verificat
dñs nō fuisset facturū. Et sic illud qd pñdicaret ipsi dñs
nō ergo excludit qñ facere possit ea que verificat dñs face-
ret. r. ea que sunt magis vtilia ipsi dñs r. minus piculose
expediri pñt put est sine lite in pposito solonē a sponte vo-
lente soluere recipe. r. in hanc sniam plura adducunt hic
Alex. r. Are. transeuntes cū hac opi. r. potissime. l. si quis
mibi bona. §. p seyo filio. §. sed si mādauit. §. de acq. here.
Et cū hac opi. cōiter doc. hic transeunt. r. ita est tenendūz
nō obstantibus adductis in pñtū qbus ex pñctis satis
apparet rñsum. nam et apparet rñsum ei qd dicebat qd ver-
ba pñtie r. stricte r. c. nam id pcedit nisi ex hoc veniret p-
mentē pñtū. ad dictū. n. effectū vt magis satisfiat menti
pñtū: vt et est de mente Bal. hic verba late accipi dñt
r. sic pōt verificari qd dñ in. c. en3 dilecti. de dona. qd verba
in pñctibus late accipi debent r. c. Et bñ aduerte r. ponde-
ra qd dicunt doc. in hac. q. de verificat mente dñi tanqz qd p-
curator datus ad exigendū recipiat a sponte solvente si si-
bi vtilius r. c. naz attenta hac rōne multifariāz restringet
ista cōis opio excessa rōe verificat mentis ipsius dñi. r. Et
pmo in casu supra pñsiderato ex dictis Bar. in. d. l. hoc iur.
v3 Qñ in eodem instro r. respectu eiusdē debiti vñ fuisset
datū mandatū ad exigendū alteri ad solonez recipiendā.
Scdo qñ ipsemet dñs esset pñs in loco: qz est verificat qd si-
bi solui voluerit potius qd pcuratori. Tercio qñ etiaz esset
abñs. r. psona pcuratoris nō ēet oino legalis vel nō oino
facilis ad recipiendū postea exactū ab ipso put cōiter ene-
nit qd procuratores sunt canillofi r. litigiosi. vt ita loquar
ad qd alio no.

ad qd aſs no. §. l. pxi. in pn. vñ magis veriſſimè pcurrit mēſ
dñi q pcurator volēte debitorē ſoluere poſſit facere ſi dñs
nō eſt pñs vt ille deponat penes idoneū campſorē. ⁊ ſic ſit
liberatus iuxta. l. acceptaz. C. de vſu. ⁊ l. obſignatōe. C. de
ſol. cū ſi. Et ex his vñ ē poſſe dubitari de cōi opī. vel ad eū
ſolū caſum reſtringi vbi dñs nō ē pñs. ⁊ nihilomin⁹ pſo
na pcuratoris eſſet legalis ⁊ facilis ad pueniendūz omni
reſpectu. Et hec no. ⁊ tene menti qz tendunt ad medullā
huius. q. ⁊ nō ſunt ita deducta ⁊ declarata p doc. ⁊ Et vi
de hic Ange. Qui in pcuratore ad litē cū nō poſſit ſolone
recipe dicit ⁊ bñ q in libello pcludere dñs ſolonez ſiendam
dñs qd no. in actu pratico. Aduerte ē id qd dicit glo. de
adiecto ex qua hēs q pcurator ad ſolone recipiendā non
pōt exigere qd pōderat hic Are. ⁊ vult Bar. in ſua diſtin.
ſup hac glo. Are. tñ de hoc vltra gl. ⁊ Bar. aſſignat rōnes
⁊ adducit auctē Bal. in. l. ij. §. de iuriſ. om. in. ⁊ Tangit ē
ipſe Are. in ppoſito an pcurator hñs mandatū ad pben
dum ⁊ q pxi noie dñi poſſit ſolone recipe: ⁊ an poſſit age
re ad qd idpſert qd dicunt hic doc. limitantes p. l. filie. §. de
ſolu. id qd dñs q p iuncte pſone ſolui non pōt. C. Glo. in v.
que ⁊ c. in pn. declarat. tex. dicens ineffectu q relatiuū que re
ferē ad id qd dñs intelligi p pcedens verbū ſine dñm in exi
genda. ſed ē in ſoluenda dote ⁊ c. quaſi dos exigenda ſine
ſoluenda ſit cōis inter pſem ⁊ filiaz. ⁊ ſic exactio ſine ſolo
ſianda ad qd. §. pxi. pte dicta. C. In. ij. pte que incipit ⁊ dic
que ⁊ c. glo. timore pñi. l. doce ancillā. C. de rei ven. ⁊ inſti.
qui. alie. l. vel nō. in pn. cū ſi. quā tñ ipſe nō alle. Rñ. tribus
modis. Primo exponendo verbū que. i. cuius exactio eſt
cōis ⁊ c. vt ſic non importet q dos ipſa. i. corpus ⁊ ſubſta ſit
ipſius pñs ⁊ filie: ſed ipſius viri p. d. l. doce ancillā. cū ſi. qd
forte pcedit ſm glo. vbi ipſa dos eſt pſumpta. i. data in do
te: puta pecunia vel qd aliū: qz tantū dē in gñe vel eſtima
tio dñs reſtitui. Scdo mō rñdet glo. exponēdo illud q ⁊ c. i.
cuius actio. Tercio exponendo que. i. qz cōis ⁊ c. ſed ſcōm
hanc tertā expōnē nō ſubmonet pñi. l. doce ancillā. cū ſi.
vñ Bar. ⁊ ſcōm expōnē pdicta. §. l. pxi. in. §. i. vbi vide di
cta ⁊ in glo. in v. pſectitia. in. ij. pte. ⁊ ē in glo. in v. dos. ⁊
hic ⁊ ibi aliqd p Pau. de ca. ⁊ vide ad aliud qd hic glo.
pōderat pſumptionē vñ dñs meū i ſtrac. ſuo de do. ⁊ do. mu.
in. viij. pte in. ij. limitatōe quā ponit ad. l. in rebus. C. de in.
do. in. vi. pui. Et aduerte qz illud de pſumptiōe vñ ponde
rare gl. reſpectu dñi in reuocabiliſ ab ipſo viro qd eſt poſt
pſumptionē: qz amplius repeti ⁊ hñi nō pōt res pſumpta.
Sed añ pſumptionē ſecutā l. maritus ſit dñs tñ eſt reuoca
biliter dñs qz ſol. matri. tenet reſtituere. C. In. ij. pte que
incipit ibi ſed quaſt eſt cōis ⁊ c. glo. querit ⁊ rñ. put in ea.
Et ad reprobationē rñſionis ⁊ ſilitudinis. Primo loco
aſſignate vel date p glo. in qua ē ipſa glo. nō ſtat adde qd
dñt Bar. ⁊ doc. allegantes p ipm. l. ſepe. in prin. inuncto v.
cur aut. de re indi. ⁊ l. p hñditijs. C. de here. actio. nam
vñs hñdū nō hñ exercitiū p alio de iure niſi expſſe mada
reſ nō ſit in actiōe de dote. ⁊ vltimus p hanc ſilitudinē ē id
facit: ⁊ qz ſi vñs hñdūz decedat transmittit p rata ſua in
ſnos hñdes actiōnē hñditiariā ex regula. l. cū hñdes. §. d. acq.
poſ. ad qd no. p By. §. l. pxi. §. i. in v. Itē ſi volūtate ex quo
rñ dicitis ſumit iſta rō. Doc aut nō eſt in dote: qz in ipſa ſit
pſolidatio de pñe in filiā vel cō. Et iſta rōne vltra adducta
p By. ⁊ Bar. p ſcōm ſilitudinē aſſignataz in glo. impro
batur ē iſta ſilitudo cū ē qlibet reoz credēdi transmittat
ad hñdes ſnos iura ſua. Que rō etiā facit p ſilitudinē aſſi
gnatam p By. ⁊ Bar. cū qñia in indiuiduis qlibet hñat
actiōnē inſolidū tñ vno decedente non ſit recōſolidatio in
aliū cohñdē. ſed decedens transmittit ad hñdes ſnos in do
te aut ſit pſolidatio: ⁊ ſatis ſentiunt By. ⁊ Bar. q nec iſta
ſit oimoda put ⁊ glo. ſentit dñs illa quā. ſcō loco allegat vi
cendo ea que dicit in ſi. ipſa glo. ex qbus ē apparet diſſimi
litudō inter cōionē actiōis de dote inter pñez ⁊ filiā ⁊ cōio
nez que eſt inter duos reos credendi vt hic ē dicit Pau.
de ca. ⁊ Aliaz ſilitudinē huius cōionis aſſignat hic Imo.
de pluribus iudicijs delegatis ſimplr qbus iuriſdictio cō
petit inſolidū nec vñs pōt expedire cām ſine alio: vt in. c.

cām mñimonij. de offi. dele. ad idem. c. prudentiā. ⁊ ibi no.
in glo. j. eo. ti. ad idem. c. ij. in ſi. ⁊ ibi p glo. ſi. de arbi. li. vj.
l. illud. c. ij. ⁊ male put ēt deducit Alex. ⁊ ēt hic dicit Are.
p Imo. adducat hñ Ro. ſateſ tñ ipſemet Imo. quez ſequūt
pñati doc. rñ. ad. d. c. ij. adducit p Ro. l. varijs modis ad
ocm. c. rñdent dicti doc. q nec iſta eſt oimoda ſilitudo cuſ
vñs delegatoz de qd⁹ ſupra nullo mō cognoscere poſſit
ſine alio: ſed pñ pñt ſine filiā exercere actiōnē de dote qñ ſi
lia nō hñ iuſtā cām pñdicendi iuxta. l. cū dotē. §. e. ⁊ dicta. §.
l. pxi. §. ſi. Pau. de ca. hic adducit aliā ſilitudinē pñctoꝝ
regule iuxta. l. vnicā §. ſi aut diſiunctim. C. de ca. tol. ⁊ no.
in. l. re pñuncti. de le. ij. Que ſilitudo pñruit aliquo mō re
ſpectu pſolidatiōis: ſed alijs reſpectibus minime vt facile
eſt videre. nō. n. pñ ⁊ filiā ſibi pñes faciunt p cōcurſum. ſed
cui l. cōpetit actio inſolidū. ⁊ hanc ſilitudinē improbat ēt
hic Alex. Vñ reſident in hac pñcluſione doc. q nulla ſit va
re ſilitudinē oimodo equales. Sed q iſta cōis hñat ſuam
nām de p ſe ⁊ ſeparatā a iure iductā ⁊ ordinatā in multis
circa iuris cōis regulas ſpāli fauore ipſius dotis cui vt cō
ſeruet iura multū fauent: vt. l. j. §. eo. cū ſi. Et tenent doc.
qd dicit glo. q actio de dote ⁊ pñ ⁊ filiā cōpetat inſolidū.
Et illud qd dñs. §. l. pxi. §. j. v. Itē ſi volūtate ⁊ c. q filiā alte
ri delegante remanet dotis actio integra pñ: ergo aſs nō
vñ q eſſet integra ⁊ inſolidū pñs Sed id qd ibi dñs intelli
git reſpectu exercitiū ⁊ libertatis ipſius hñ ſenſes hic qd
nō placet pñdicta ibi in gl. in v. amiſſa ex qbus pñ q adhuc
in dictis terminis internenit pñſus filiā ad qd ibi vide di
cta pñtes cū ille tex. in ſi. dicat q delegatio nocet filiā eſſe
cte ſui iuris ⁊ c. ergo añ nō nocet. ⁊ ſic eius pñſus dñ iter
venire. Vñ rñde melius q ille tex. dicit remanere integraz
actiōnē pñ: qz ceſſat ibi reintegration in pñſā filiā. ⁊ ſic l. z
eſſet oino apud pñem inſolidūz tñ mō remanet integra: qz
nō eſt ſpes pñſolidatiōis in ipſam filiā hñverū q in. d. v. Itē
ſi volūtate tentauit tenere q pñſus filiā nō ſit necius rñ
dendo ad illū tex. in ſi. ⁊ hoc tenēdo poſſet pcedere ſupra
relatū dñm ſenſum quo ad terminos. d. v. ſed vt ibi dixi
mens glo. ⁊ doc. vñ eſſe in pñiū. ⁊ vide hic Alex. reprobatē
Imo. q hic tentat tenere q actio dotis iſto iure eſſet ſolius
filiā p quā Imo. ſtringit tex. in. d. §. i. §. l. pxi. d. v. Itē ſi vo
luntate ibi remanebit actio integra pñ reprobat ēt Alex.
Ly. in. l. ania. C. de in. do. q tentauit dicere q actio de do
te eſſet ſolius pñs. ⁊ hñ pñert tex. allegatus p Alexā. in. l. q
hoiem. §. ſi gener. §. de ſol. ibi quaſi ſocia oblonis patri filiā
eſſet ⁊ c. Are. tñ hic ad ſi. dictoꝝ ſup hac glo. tentat tenere
q actio de dote inter pñem ⁊ filiā ſit cōis pro indiuiſo ⁊ q
nihilominus vñs nō poſſit agere ſine alio pp cōe intereſſe
inſeparabile: vt ipſe deducit. Dicens ita rñ. ad. d. l. ſepe.
que adducit p glo. que vt vidimus in pñma rñ. hanc opī. l. z
Tenere ēt doc. vñr illud qd glo. dicit hic qd pluſculū iuris
hñ pñ qz filiā: qz hñ exercitiūz volente filiā ⁊ c. Et rñ. Bar.
ita tenens ſi dicat q ēt filiā hñ exercitiū pñſiente pñe iuxta
auct. qd locuz. C. de colla. nam oino pluſ iuris hñ pñ qz filiā
qz ſufficit ſibi voluntas filiā. i. q nō pñdicat vel q filiā non
hñat iuſtā cām pñdicendi: ſed reſpectu filiā vt ſibi deſ exerci
tiū requit expſſa volūtās pñs ſm ipm Bar. nō tñ aſſignat
Bar. rōnē diuerſitatis ſine dñe. id vide p doc. in. d. auct. qd
locū. C. de colla. vbi tñ Bal. ⁊ multi alij tenent pñm eius
qd hñc Bar. ⁊ ſic q nō ſit dñs inter pñem ⁊ filiā quo ad
hoc de hñdo alterius pñſu vel volūtate. ⁊ Quo ēt reten
to oino tñ remanet q pñ reſpectu exercitiū hñ pluſ iuris: qz
ipſe pñſit filiā in intentanda tali actiōne ſi nō ſubeſt cā pñ
dicendi: vt. §. l. pxi. ⁊ d. l. dotē. ⁊ d. l. ſi cū dotē. §. eo aut tpe
j. eo. ⁊ d. l. filius ſe. §. ſed ſi filiā. §. de pñu. cū ſi. vbi apte p
batur q filiā admittit ad agendum impedito pñe defacto
vel de iure agere actiōne de dote. Et vide glo. in v. volun
tate. in. l. ſi cum dotē. §. j. §. eo. q vult illud qd vult hic Bar.
faciendo dñam inter pñem ⁊ filiā quā glo. ibi ſeqt ⁊ no.
reputat Bar. ⁊ vide ēt de hoc ibi p alios doc. put i. d. auct.
qd locū. de quo articulo ēt plene hic p dñm Alexā. qz hic
⁊ in. d. auct. qd locū. reducit opiones ad pñcordiam. Quia
cōcordia in pñe pñte ſatis pñt pcedere ſed patre abſente

⁊ Reſpectu
Et bene in ar.
facit. l. qd ſuus
§. depo. ⁊ d. l.
ſi homines ad
id qd dictū eſt
de mēte dñi in
talibus atten
denda ⁊ conſi
deranda. Ad
uerte etiam qz
attenta ratioe
doc. facta p. d.
l. ſi quis mihi
bona. d. v. ſed
ſi mandauit vi
deretur. idem
dicendūz in p
curatore litij
ad. l. hoc iure.

19 [†] Quia expedita Bar. hic dicit qd iste tex. huius. l. nō solū.
in suo pñ. Inducit et allegat qd pñcte pñone solui nō possit
20 [†] Quia pñctus p pñcto agere possit sine mandato. l. sed
et bec. de pecu. et C. e. l. exigendi. cū si. cū cautōe tñ de ra-
to. vi. l. si aut. in pñ. de neg. ge. nulla. n. est magis pñcta
pñona qd pñ filie. et tñ videmus ipsi solui nō posse. et qd plus
est nō pōt sibi solui et illud qd ab ipso pñctū fuit p ipsa fi-
lia: multo minus ergo vñ qd nō posset solui pñctū qd ipsius
filij vel filie. et sic longe minus alteri non ita pñcto ad qd
et. d. l. q. bolem. §. si gener. de sol. et l. q. vñ le. no. ca. et no.
in. l. vero pñctori. de solu. vbi glo. in vñ. administratio.
an si. que ad hoc alle. l. iij. §. si forte ex liberis et c. vbi tex.
dicit qd hz coniuncti agere p pñctis possint nō tñ hñt mā-
datū. Et pñea ex pñone ipsoz nō cōmittit stiplo indicatūz
solui alle. et ad hoc Bar. l. filie. §. eo. vbi pñ pñctū solo do-
tis in casum in quē fuit stipulatū afo pñat ibi qd solui fi-
lie siue eius bēdibus nō pñ nisi in fraudē pñis fuerit aliqd
scñ vñ nō eueniret casus stiploñis: vbi ergo filie est acqñta
actio dotis pñat ibi qd pñ dos nō recte soluit hz ille tex. nō
pñet qñ pñ p ipsa filia recipe: sed qñ pro se pñt et hoc mō
posset intelligi iste tex. cū alijs allegatis p Bar. pñ. n. acq-
rit dos soluta. vi. d. l. h. C. cō. vñ rñsqñ. et d. auē. sed qñqñ.
et dñm fuit. §. pñ. examinata. q. de rei ven. an cōpetat pñ et
filie p dote pñctitia inquātū tñ est et interesse filie facit ad
pñpositū vt patebit ex infra dicendis duz allegabit. l. pñ. §.
de mino. Tñ melius facit gl. in. d. l. vero pñctori. et tex.
in ea allegatus ad idem allegat. l. q. aliena. §. qñqñ. vbi est
tex. aptus in mñe qd nō possit solonē recipe de debito filij hz
ibi id disponi vñ qñ nec p ipso agere pōt iuxta. l. aliena. C.
de pecu. cū si. allegat et tex. qui satis bñ pñat in. l. filius pa-
ciscendo. C. de pac. Sed aduerte qñ quātū in terminis tex.
nñi cū si. pñat non posse solui pñ id recipit limitationē et
declationē ex dictis. §. in. ij. no. vbi et tetigi vñm verbū ex
qñbus ibi dictis no. qñ pñcto solui nō possit et cū cautōe
de rato. vi. d. l. ij. §. vñ le. no. ca. et hz p doc. q ad hz allegat gl.
in. d. l. ij. vbi tñ nō hēo gl. hoc dicentē. §. tex. pñat. Tñ in
cā dotis nō est sic respectu pñis: qñ cū cautōe de rato. recipe
pōt solonē dotis sicut et agere. Et sic quatenus querat an
pñctus simplr possit recipe solonē. et iste tex. facit aliquo
mō ad pñez negatiuā: vt allegat p Bar. et doc. Quatenus
aut querat an pñcto cū cautōe de rato solui possit et iste
tex. nō facit ad negatiuā: imo in casu huius tex. cñz si. limi-
tat illud cōe dñm qd pñcto solui nō possit et cū cautōe ra-
ti. Et vñterius et ex terminos et tex. nñi cū si. hoc dñm et bec
pñctio qd pñcto solui nō possit recipit nō nullas limita-
tiones. Inter quas illā qñ soluit ex pñctu celebrato cū ipso
pñcto p. l. filie intestato pñ. de solu. qd tñ qualr pñcedat
dic vt latius ibi p Bar. et p doc. hic: et facit qd supra tetigl
in si. dictoz sup glo. j. an pñctori ad pñhendū solui possit
vigore pñctus p ipm inñti qd tangit et Bar. in. d. l. filie cu-
tus distñ. no. ibi qñ ipsaz facit in quolibet negotioz gesto-
re adeo qd nō vñ notari p ipm spālitās aliqua rōe pñctōis
Et limitat hanc limitationē in terminis tex. nñi citra cau-
tionē de rato vbi pñ quātūqñ dederit dotē p filia. et sic ex
suo pñctu et datione fuerit acqñtū ins filie nihilominus nō
pōt sibi solui ignorāte filia: nisi dicas put supra dixi qd iste
est diuersus casus: qñ pñ nō recipit p filia. i. noie filie vt so-
lutū fiat ipsius filie: sed vt acqñat pñ pñeruandūz tñ p ipsa
filia: vt in. d. auē. §. qñqñ. Ad illat pñerea hic spālis fauor
dotis cui vt magis cautū sit hoc et alia filia respectu cōio-
nia statuunt: vt supra dixi sup gl. in vñ. que. et ad hoc et ista
et pñcedens. l. et l. si cū dotē. §. eo aut tpe. Et hoc vñti. modo
rñdent et dicunt hic Senenses vt iste tex. nō pñiet illi. l. si
lie. cū pñor. Sed et pñcedens rñtio quā dedi satis cōcludit.
Et dictis senenses cōfute tñ loquūt vitio forte scripture
que forte est corrupte scripta siue impñsa vñr limitare cōez
pñclusionē de pñctis pñonis qd ipsi solui nō possit in pñe vt
ipsi solui possit debitū filio et ipso filio inuito pñter qñ in ter-
minis tex. nñi cū si. cuius rōnes patent. §. pñ. assignate: mo-
uent dicti doc. p. l. pñi p filio. §. de mino. vbi dñt spālre esse
inductū in pñe vt simplr et absolute. et sic et inuito filio ex-

plicare possit ea que requirunt spāle mādātū p ipso filio put
est petere restōnē in integrū de qua loqñ. d. l. pñi qd petere
restōnē est de regrentibus spāle mādātū: vt. l. illud. eo. ti.
de mino. ergo multo magis possit pñ solonē recipe cū non
requat adeo spāle cū et hñti gñale fieri possit: vt. l. vero p-
curatori. de sol. cū si. Sed illa. l. nō patit extensionē de pe-
titione restōnis in integrū ad solonē cū restō in integrum
nō possit esse nisi fauorabilis filio secus in receptōe solonis
vt hic et dicit dñs Alex. improbane Ro. q voluit hic p illā
.l. pñi p filio et c. pñctis pñone p pñcta pñdiga. et minore
solui possit. Pñterea in terminis illius. l. pñi admittit ipse
pñ ad regrentia spāle mādātū rōne pñzi interesse: vt ibi et
ponderat Bar. Tñ magis pñgruit limitare illā. l. pñi p tex.
nñm intellectū qñ citra cautionē de rato filia ignorante pñ
vult sibi solui dotē put supra dñm est supra p hunc tex. limi-
tari et. d. l. filie. cū si. de solu. et hoc forte sentire voluerunt
senenses qd esset et est pñabile: sed vt dixi pñse et inuolūte
loquunt in hoc put et. In eo qd pñ. tactū est de pñcto qd
possit solonē recipe p pñdigo minore pñcto fm Roma.
nam siue pñcurat alter ex pñdictis siue ambo itentio Alex.
est qd nō pñcedat dñm Ro. pp diuersam rōnē inter pñctio-
nem restōnis in integrū et receptionē solonis. non ergo in
hoc istat Alex. an sola pñdiga lñtas sufficiat necne respectu
solonis recipiende cū vt dixi simplr velit qd et pro pñcto
patiente vñrūqñ defectū pñctus solonē recipere nō possit:
qñqd aliud supra allegati doc. dicere videant forte vt dixi
vitio scripture siue impñionis. Et vñtra doc. supradicta re-
spectu pñis vñr limitanda in pñe lñio administratōe rōne
vsusfructus que hz: qñ in talibz in qñbus ipse est legitimus
administrator vñ qñ sibi recte soluat debitū filio p. l. j. C. de
bo. ma. et l. j. §. vbi aut volūtas. C. de bo. qñ li. in quibus in-
ribus hoc satis vñ pñari et facit qñ in dictis terminis pñcur-
rat pñm interesse rōne vsusfructus qd de pñprio interesse
ponderat: vt dñm pñ. facit in. d. l. pñi. et quatenus in illo. §.
vbi aut volūtas et c. sit mentio de cōsensu filij de cñ vt ibi p
Bar. et dñm aliqd fuit. §. l. pñi. in. §. si. sup vñti. glo. Et vide
hic Are. q transiens cū hoc cōi dicto et pñclusionē qd pñcto
solui regulr nō possit rñdet ad aliqua que in pñri adducit
Ro. que sunt leuia et defacili ipñis rñdet: max. pñm. l. n. tu-
tori. C. de neg. ge. in vñ. deceteris. ibi q nec agendi qñez et c.
vñ aliqua rñrgere: sed zipñi clare rñdet ipse Are. C. Glo.
in vñ. alterius est clara tex. declatiua et allegas pñcordates.
C. Glo. in vñ. pñenit tacite querit et clare rñdet qualr pecu-
nia dotalis siue pro dote soluta filie dicat pñenire ad pñez
adeo qd sequat liberatio siue tollitur actio vñrūqñ prout
vñ in tex. C. Glo. in vñ. tollet. In pñ. rōnē huius tex. in hoc
siue assignat. In. ij. pñe que incipit ibi. Item no. qd liberor
et c. elicit no. ex tex. Contra qd no. siue quem tex. Bar. post
By. oppo. qñ fm hoc semp dice pñenisse ad pñez pecunia
soluta filie cū qñqd querit filius querat patri. l. placet. §. de
acq. here. cū si. et sic nō erat opus vñ verbis pñditionalibus
sed si pecunia et c. put vñtur iste tex. et rñ. vt hic p ipm post
By. vñtra quos pōt et rñ. et forte melius qd in dote dicta re-
gula. l. placet et fm hec iura nō hz locū: vt vidimus. §. l. p-
ri. §. j. vbi et p ipm met Bar. et pñter oppo. de. l. j. pñi. vbi
debitori cōperit exceptio si pecunia alteri soluta ad ipsuz
creditorē pñenit. nō aut ipso inre seqñ liberatio prout no.
hec glo. et tex. pñsupponit et rñdet Bar. q. l. sequas vñ intel-
ligi de exceptōe intentōis et facti. et sic sequens. l. cōcordat
cū ista non distincto an pecunia pñenerit directo vel p in-
directū ad ipm creditorē. vñrobiz. n. seqñ liberatio ipso in-
re: vt hic p glo. in vñ. pñenit. nec ob. l. si liber bō. iuncta glo.
in vñ. definit. in si. §. de neg. ge. et j. de do. excep. l. si opa. quia
illa iura loquunt qñ soluit creditori creditoris q nullo mō
ē pñiceps obñonis hic: qñ soluit illi q erat pñiceps obñonis
soluit. n. pñi vel filie inter quos est cōia actio de dote facit
§. de pig. act. l. solutū. §. solutā. §. vñ si domū et c. vbi si soluit
p fm pñductorē. primo locatori seqñ liberatio respectu scōl
locatoris aduersum quē scōs pñductor pōt agere pñnoza-
titia pro rebus obligatis pro pensione cū primus locator
esset pñiceps obñonis siue hypothecē inuector et illatoruz

per fm pductorē: vt ibi in §. plane rē. Et sic sit cōclusio qd si soluit creditorē creditoris liberet debitor ope exceptōis cū p indirectū pueniat ad creditorē. Si vero soluit pcreditorē a quo ad pcreditorē aliū directo vel indirecte pueniat solutio tunc sequat liberatio ipso iure ex quo a pn. solutū fuit ei q piceps erat oblonis. r ita simplr trāsīt hic Pau. de ca. Sed By. Imo. Alex. r oñs mens r aliq alij tenent pñū. r sic qd hic fiat distinctio an directo pecunia vni soluta pueniat ad aliū r loquat. l. non solū. qd ipso iure sequat liberatio: an p indirectū r tūc ope exceptōis. r ita loquat. l. si pñ. cuius vba sunt clara: r violant p Bar. vbi ab ipsa nō est recedendū. l. nō alr. de leg. iij. cūz si. Preterea scōo maritus cui soluit in. l. si pñ. nō est piceps pñe oblonis cōpetentis pñi r filie p pñū maritū: sed ab hoc vltimo posset opio Bar. defendi qd ipse pñiderant pñā sol. factaz fuisse ei q erat piceps oblonis. r sic pñiderant pñcipiū oblonis respectu pñis r filie: vt tunc pecunia soluta alteri postea pñenta ad alterūz siue directe siue indirecte sequat liberatio ipso iure qñis non fuerit ex solone a pn. sequata liberatio rōne cōionis oblonis: vt in. l. nra. r. §. l. pxi. r hoc mō sub mouet qd adducit hic Alex. ad tollendū qd Bar. pñiderant pñcipiū oblonis respectu pñis r filie. Qui Alex. plura adhuc adducit ad confutandam opinionem Bar.

De diuisione.

Continua banc. l. vt hic per Bar. r

Pau. de ca. Et. b. d. ¶ An nuptie pñesserunt traditionē fundi dotalis ex die traditōis cōputatur vltimus annus soluti mñimonij ad discernendū pro quota pte dicti anni fructus pñineat ad virū. r pro quota ad vxorē siue ad eoz hñdes. b. d. Casum in terminis pone vt hic p Pau. fm pñā vel scōaz lec. de qua hic in glo. que lec. inter se nō differunt in iuris effectū: sed incōtingentia facti: vt etiā hic dicit Imo. r doc. sequunt. ¶ Tñ. ex isto tex. fm Bar. qd pñdium pro dote pñissim nō efficit dotalē nisi traditōe secuta post pñtū mñimonij: vt pñ ibi sed quo pñm dotalē pñdium rē. ad idem alle. l. dotalē. §. i. §. de fun. do. vbi dñ dotalē pñdij nō esse nisi vbi eius dñijz maritus nactus fuerit. r tunc interdicti alienationez de quo tñ dñc vt. j. in glo. fi. post pn. sed regulr traditōe mediante dñijum transferi: vt. l. traditōibus. C. de pac. ergo rē. Et quo inferi qd l. indistinctu dotalis. l. in dote restituenda transferat siue retransferat dñijum sine restōne in ipsaz mulierē iuxta. l. in rebus. C. de in. do. nō sic in pñtū mñimonij transferatur dñijum in ipm virū sine traditōe. Et sic put. §. l. pxi. Concludum est qd illa. l. in rebus. nō bz locū in pñe. r sic in dote ab ipso pñfecta: vt in ipm fiat retranslatio dñij. ita nec ēt bz locū in viro vt in ipz: (vt dixi) fiat trāslatio dñij sine traditōe ad qd ēt. l. j. de vfuca. pro do. vbi ad dandūz vfuca pñendi pñditionē viro ponderat qrem titulo dotis acceperit: ista aut pcedunt a pari qd fm qd a dñio transferi dñijz transferat a non dñio vfuca pñendi pñdictio. l. clauibus. §. de pñben. emp. cū si. Et quātū ad. l. in rebus. rō ēt est in pñptu qd nō bēat locū translatio dñij in virū vigore. d. l. qz in eo nō militant ea que ibi ponderant pro pte mulieris qd ab initio fuerit dñia r qd pñanserit r pñdurauerit attento iure natu rali rē. Et illud qd in dote nō transeat dñij sine traditōe volunt Bal. Imo. r doc. hic addentes ēt hoc pcedere ēt si vñueritas sit data in dote p tex. iūcta glo. in §. vñuerse. in. d. l. j. pro dote. r illaz glo. facit singularē Bal. C. de in. do. in. l. nulla. r seqt in pluribus alijs locis hic adductis p Alex. q ita ēt r pñt ēt Alex. q ēt pñendit qd in hac mñā nō pcedunt paribus passibus vir r vxor alle. d. l. in rebus. r ēt de intentōe Bal. in. l. iij. C. de in. do. in §. Quarto virū istud retransire rē. Aduerte tñ qd l. dñijz pñdij dotalis nō trāsferatur sine traditōe nō p pñā tñ ēt qñ sit pñdij dotalē circa translatiōē dñij interueniente traditōe: puta vbi ēt pñdij alienū traditū in dote: r ad hoc glo. no. in. d. l. dotalē. §. i. quā seqt Bar. §. in ru. circa diffinitionē dotis fm Azo. vbi dñm fuit nec pñrium hic vult no. hunc tex. put supra retuli ipm notare. nullū. n. verbū de translatione dñij facit. r. d. l. dotalē. §. i. alle. in quātū pñbat qd vbi a dñio debetur fundus

pro dote nō efficit dotalē sine translatōe dñij. r sic sine traditōe. nō aut abnegat qd si a nō dñio debet qd nō efficit dotalē secuta traditōe ad qd ēt illa. l. j. §. de vfuca. pro dote als. n. ille titulus siue eius mñā non pñgrueret. Et ex pñdictis seqt qd fructus dotis nō lucrat maritus rōne dñij in ipsuz translati. Et qd pñpterea ponderet traditio dotis: naz circa dñijum in ipm translatū lucrat fructus: vt in. C. salubriter. de vfu. r l. dñis sit non lucrat vt est videre solu. matri. ante restōne vel retranslatiōē dñij ponderat ergo traditio ad effectū lucrandi fructus p ipm virū: qz si añ iplos fructus maritus nō lucrat id ex eo pñcedit qz vñ sibi imputādū qd dotē nō accepit: vt hic p glo. fi. vbi declabit quātr hoc pñcedat. ¶ Tñ. ex isto tex. fm Bal. qd nō possumus intelligere hanc pñpositionē definit siue finitur: nisi intelligamus hanc pñpositionē incipit: nam nō possumus intelligere annum soluti mñimonij siue finitū quo ad lucrandos siue partiendo fructus: nisi intelligamus qñ incoauit pñmus annus pñceptōis fructū. r hoc no. ēt Imo. hic: r ēt no. addi cia testiū. ¶ Tñ. ex isto tex. fm Imo. r doc. qd annus emergēs incipit fm facti pñtingentiaz: qñ aut incipiat annus cōis r quot dierū sit tam annus cōis qñ emergens r quot dierū sit mensis emergens: hic p Imo. r dñm Alex. Qui Imo. ēt tāgit de die emergente quot horarū sit: r vide ēt. j. l. pro xi. aliqd de hoc dñcio. ¶ Tñ. ex isto tex. ibi pñstitutūz dotis rē. iūcta glo. fm Cuma. r Are. Ad circa traditōē ex promissione dñi pñstituta r pñstitutūz dos. Ad facit vt si statutū deferat lucrū dotis marito si vxor pñdecesserit tale lucrū psequat nō solū de dote tradita: sed ēt de dote pñmissa cū ipsa dos sit vt est proxi. dñm de quo aliqd dictūz fuit supra in rub. declando an dos pñmissa dicat dos r late hñc articulū qñ statutū deferat lucrū dotis pro sequunt hic senē ses pñsequentes ēt qd si statutūz loquat de lucro dotis dote sine recepte. ¶ Glo. j. declat tex. r ponit casum duobus modis in hoc tex. inter quas casus positōes nō est dñia: vt ēt sup tex. dixi in effectū iuris: sed incōtingentia facti. viro biqz. n. ad effectū diuisionis fructū inspicit ips tradite dotis post nuptias pñctas. ¶ Tñ. Circa qd tñ cadit no. dubitatio qd si de tpe traditōis dotis pp antiquatē ipis nō appet nec pñstat a quo tpe cōputet annus. r dicit Ange. in. l. ob uortio §. qd in anno. j. e. qd fiat cōputatio habito respectu ad annū nālez siue cōem q incipit vel ab annūtiatiōe vel a natinitate fm diuersas diuersarū regionū pñseruandee: vt hic p Imo. vñ indicabit pñnde ac si in initio talis añi pñtū fuisset mñimonijz r sequata traditio dotis: tunc fuisset r seqt Imo. in. d. l. diuortio. in pñ. r Ro. in. §. j. e. l. Sed idē Ange. in. l. vnica. §. cūqz. C. de reiro. actio. alr loqt. Bicēs ergo hanc. q. vidisse defacto r vidisse in ea multū dubitari sic pñcludit. Ad si fructus sunt reollecti p virū in vlti. anno sol. ma. qd tali tpe fuit solutū qd fructus erant reollecti r mulier siue ei hñdes petit vel petunt partē dictoz fructū ipsa mulier vel eius heredes pbare dñ vel debent tpo pñcti mñimonij r dotis tradite. r hoc ex regula. l. ei q dicit. de pñba. Si aut tpe soluti mñimonij fructus pñdent tunc mulier siue eius hñdes iplos aduocant tāqz pñte fundi siue ter r re: vt. l. fructus pñdentes. §. de rei ven. Si ergo vir vel eius hñdes dicit vel dicunt istos fructus in totū vel in pñte ad se pñtinere pñt ipsoz viri incūbit pñbatio tpo pñcti mñimonij r facte sen secute traditōis dotis: qz id est fundamentūz siue intentōis p eadē. l. ei q dicit. cū si. ¶ r qz vbi cūqz aliqd tpo est de suba ad victoriam reportandā illud punctualr est p bandū. §. de neg. ge. l. cū actū. r. C. de pñba. l. mñez. r si nō pñbat imputet sibi qz deficit sibi pñbatio. r nō ius. l. duo sunt titij. de testa. in. r opi. Ange. in. d. §. cūqz. improbata eius opi. in. d. §. qd in anno. approbat Alex. in. d. l. diuortio. in pñ. r si nō faciat mentionē de casu qñ fructibus pñdenti bus solutū fuit mñimonij: vt tunc viro incūbat pñbatio prout vult Ange. sed loqt in casu fructuum reollectoz: vt tunc pñbatio incūbat mulieri iuxta sniam Ange. cuius in ra allegat adeo qd satis sentit idem qd dicit Ange. pro parte viri qñ fructibus pñdenti bus solutū fuit mñimonij: r facit ad pñdicta doctrina Bar. r doc. in. l. in illa stipfene si kalendis.

si hndis. et in l. hoc iure. de ver. obli. q. qlibet tenet pba
re illud qd sue intentiois est fundamētū: et ita tenet h. Se-
nenses l. 3. nō faciāt mentionē de Ange. in. d. s. cunq. nec de
Alex. in. d. l. diuortio. imo dicit Alodernos tenere opinio.
Ang. in. d. l. diuortio. post Imo. et Ro. et q. forte pp eorū
auctatē obtinere tita in practica: qd mīme vey arbitroz p
pdicta: imo et i practica et i pūcto iuris arbitroz tenēdū qd
dicit Ang. in. d. s. cūq. cū illud qd dicit. in. d. s. qd in anno.
dicat et sine aliq iure et rōne. Et adde ad gl. n. f. et gl. i. d.
s. cūq. in ver. l. 3. et noniffimī anni et c. In verbo portoe et c.
¶ Et l. si. in pū. tacite op. et soluit. Op. n. q. nō vī inspici de
bere ips traditiōis sed nuptiaz: vt. l. p. i. et rīdet put i ea
et clare et bī vt hic ē p Bar. In. ij. pte que incipit ibi. Itēz
pcto pūa mīmonio et c. gl. itēz op. q. vī maritū lucrari fru-
ctus a tpe more cū actio de dote sit bone fidei. et gl. fatetur
hoc pcedere et c. vey l. 3. abnegat pcto mīmonio: l. 3. et vir
substineat onera mīmonij incurri morā ad effectū lucrādi
fructus imo dicit imputādūz viro qre fundū non petijt sibi
tradi vbi erat pctū mīmonij: et ipe substinebat onera mī-
monij: hoc tñ latius reassumit. l. p. i. pte. qualr vel qñ mora
dicat: et sic in his terminis pcta. ¶ Sed in hac pte id absolute
et simplr firmat q actio ad dotē ē ex pte viri sit bonefidei
Et ppterea ē ex eius pte fructus veniant a tpe more p. l.
mora. s. in bonefidei. s. de vsu. ad qd ē. l. videamus. s. si ac-
tionē. et s. seq. eo. ti. et p glo. si. ad si. in. l. qd te. s. si cer. pet. et
ad illud q actio de dote sit bonefidei gl. allegat. s. l. 3. et si nō
ignoramus. C. de rei vxo. ac. et hac gl. approbat Bar. post
¶ De. et Ly. in. d. s. l. 3. nō ignoramus. improbata opi. Ja. de
are. q. voluit priū p. s. fuerat. in. l. de actio. cui et gl. ij. in
l. ij. in pū. s. eo. rñ. hic Bar. Et ita doc. cōiter transeunt vbi
maritus agit sine actionē bz p vxo. vbi aut p exneuz sunt
opiniōes: de hac mā aliqd dictū fuit in. d. l. ij. in pū. sup. d.
l. ij. gl. et in. l. ij. s. eo. et late hūc articulū explicat h. Are. p. clu-
dens actionē viro cōpetētē ad dotē esse bonefidei tā p vxo
rez qz p exneū pmittentē dotē. l. 3. illa q cōpetit extraneo ad
ipsaz dotē repetēdā quā ipe extraneus dedit sit stricti iuris
iuxta no. s. in. d. l. ij. in pū. s. eo. alij Aloder. h. reassumunt
hūc articulū et in eo vario mō loquūt plenius at et pfectius
ceteris ipm tractat dñs mens in suo tractatu d. do. et dota.
mulie. in. iij. pte pū. Vbi tractat an actio ad dotē sit bonefi-
dei respectu mulieris. Itē respectu hīdū ipm qd vltimū re-
assumit ad finē dicte pti. et vcm fuit. s. in. l. j. et sup. j. gl. et
et sup gl. in v. semp. Itē tractat qd respectu pñs mulieris
agēis actioē cōi ad dotē pfectitiaz sine ēt actione sibi ap-
probata ad talē dotē p stipulationē incōtinēti interpositā
iuxta. l. qñens. s. eo. et no. in. l. auia. C. d. iu. do. an talis actio
sit bonefidei. Itē tractat qñ sit actio ad dotē petēdā res-
pectu viri sine petat ab vxore sine ab exneo an sit bonefidei vī
stricti iuris. Itē tractat qd respectu exnei q dotē sibi reddi
stipulatus vel pactus fuit incōtinēti tpe pmissionis ipsius
iuxta. l. vnica. s. accedit. C. de rei vxo. actio. Et quātū est re-
spectu viri q est articulū hic tactus in gl. intellexistis que
sit cōis opi. quā ēt dictus doc. sequit in. d. suo tractatu. et ēt
hic. Cuius opionis pcpunz et quasi totale fundamētū est
in. d. s. l. 3. et si nō ignoramus. iūcto. s. pcedēti. in quo dicit de
hypotheca et stipulatiōe p vtraqz pte inducta sine a mulie-
re sine ab alio p ea dos pmissa fuerit. vñ cū postea imedia-
te subdat. s. l. 3. et si nō ignoramus. vbi dī de actioē ex stipu-
latu ad dotē q est bonefidei dā intelligi hoc ē ab vtraqz
pte cū pmissus esset vt dixi de stipulatione subintellecta ab
vtraqz parte qd ex eo ēt comprobā cum dicat q hoc esse
bonefidei hēat actio ex stipulatu a re vxo. actio. sed re vxo-
rie actio competeat ab vtraqz pte: vt per glo. in rub. C. de
re vxo. actio. ergo et c. ad hoc ēt s. fuerat. in. l. de actio. vbi
ē dī actionē ex stipulatu p exactione dotis habuisse a rei
vxorie actioē q sit bonefidei. ¶ Preterea in illo tex. in si. dī
solī mulieri cū expitur de dote sua competere pūlegiū an-
tationis ergo nō in alio de qbus premisit est sola mulier q
est pūlegiata: sed ēt vir. Adducit etiā Bar. aliud funda-
mētū p hac opi. qz fm ipsum nō facile reperit q ex eodez
pctu p vna parte oriā actio bonefidei p alia pte actio stri-

cti iuris: circa qd fundamētū et si aliqua possit instari attē-
omitto cū ēt se posito hoc fundamēto p opione glo. et cōi-
stringat. d. s. sed et si nō ignoramus. et d. s. fuerat. vt. s. indu-
cti. Sed p opi. priā adducit q nō repit nisi in muliere q
actio ad dotē sit bonefidei ergo et c. ar. l. qd astringēde.
cū si sed ad hoc p rñsio ex pdictis: nam imo et olim et bo-
die hoc repit intellige olim. i. post inductā rei vxo. actionē
nō de h iure vel posteriori añ dictā mediam iuris prudētiā
ad h dicendā. p. i. pte gl. dū rñ. ad tex. nfm. Itēz adducit
glo. in. d. l. ij. in pū. cui et si rñdeat Bar. tñ sua rñsio non vī
magni faciēda qz est sibi ipm prius in h de actione ad dotē
cōpetente exneo: an sit bonefidei: vt. l. si cōstante. in pū. in
vj. q. ij. pti. Sed replicando dicas q si tenemus illud qd
dicit ibi Bar. multo magis pcedit opi glo. hic. qz si cōpe-
tens extraneo dicimus q est bonefidei multo magis illa q
cōpetit viro. Si aut tenemus qd hic dicit de actioē ppetēte
extraneo qd est verius. vt vidimus in. d. l. ij. et adhuc pce-
dit glo. nfa cū sit aperta. rō dīe inter maritum et extraneū
cui extraneo q actio cōpetens ad recuperationem dotis sit
bonefidei nullū vertit cōmodū sine pūlegiū matrimonij
nō sic in actione cōpetente viro: hinc videmus q ēt ex pte
viri. l. subintelligit tacitaz stipulationem: vt. l. vnica. s. et vt
plenius. C. de rei vxo. actio. nō sic in fauorem extranei: vt. l.
vnica. s. accedit. ea. l. Itēz p hac opi. adducit tex. in. l. si. s.
pterea. C. de iur. do. in ver. sin aut minime res mobiles. et c.
vbi dicit fructus et accessiōes venire in dote promissa post
biēnium hodie sicut leges post lit. ptesta. disponebant veni-
re et c. si post lit. ptesta. ibi psupponitur venire fructus dā
intelligi q actio cōpetens ad dotē petendā sit stricti iuris
cū in actionibus stricti iuris a tpe litis ptesta. veniant fru-
ctus: vt. d. l. videamus. s. si actionez. et per glo. in. d. l. qd te
sic. ille tex. simplr intellectus indistin. pbat opi. Ja. de are.
et sequaciū. Intellectus aut put ipm intelligit pma glo. in
d. s. pte rea. et Bar. hic vt videbimus in sequente pte gl. q
loquat in extraneo pmittente: tūc probat opinionē ipsius
Ja. de are. vbi marito competit actio ad dotē p extra-
neuz. Et hoc modo intelligendo illum tex. ¶ Pau. hic tenet
opinionē Ja. de are. vbi marito competit actio p extraneū
secus sit p vxorem que est quedam media et tertia opinio
p qua vltius facit qz cū cōiter cōcludat q actio que cō-
petit extraneo ad dotē repetendā sit stricti iuris nō videt
rō q actio que competit viro p ipm ad dotē petendam sit
bonefidei: videt. n. tūc subesse rō quam facit Bar. respectu
vxoris et viri q vtriqz actio competēs ad dotē sit bone-
fidei: et hanc rōnem facit ēt Pau. Ex qua ēt monēt ad te-
nendum vt pxi. dictū est ipm tenere. et ita ēt per. d. rōnē vī
tenere Bal. hic. Sed ad illum. s. pte rea. tenendo cōez opi.
rñdet fm Alexan. et Are. hic q loquit vbi nulla alā inter-
pellatio precesserat: et sic nulla mora: nō autē abnegat ille
tex. q añ non possit pbi mora a qua veniant fructus et ac-
cessiōes put in bonefidei iudicij et alā huiusmodi sit cō-
sideratio per glo. et doc. in. l. vinū. s. si cer. pet. et in. l. in hac
de triti. dū aliqua iura dicunt q estimatio quantū plurimū
venit a tpe ptestationis litis qz intelligunt vbi alia mora
prius non precessit. Et ad dictaz rñsionem optime cōfert.
d. l. si. s. si. C. de in. do. vbi datur facultas viro: nihilominus
petere et exigere dotez quādocunqz voluerit qd id sonat q
etiam ante lapsum biēnij contrahatur mora. quod ex eo
etiam patet quia in illo. s. si. dicit q maritus non potest se
liberare a solutione dotis propter ptestationem reddituū
pensionum vel vsurarum ergo ptesupponit q etiam ante
biennium et ante lit. cōtestatam ista veniant cum ante illa
tpa loquat ille tex. et sic aliter pcta mora: puta per interpel-
lationē. alio modo probat ille tex. q fructus et accessiōes
veniunt qd non cōgrueret si actio non esset bonefidei. Et
hoc tollit qd pōderāt hic Seneses p saluāda opi. Pau. et
submouēda. s. dicta rñsioe Alexan. et Areti. dicit. n. Senē-
ses q cū illa. l. si. in illo. s. pte rea. cōcedat in dictis duobus
casibus. s. post biennij et post lit. pte. venire fructus in alijs
vī denegare. ar. l. maritus. C. de pecu. et c. nōne. d. psump. cū
si. nam vt ex sequētibz p. imo ēt in alijs casibus. et sic vbi
¶ Vincen. sup pma Infor. 55

cūq; mora intervenit nō denegat qd nō veniat fructus usu
re & accessiones: imo pmitit: ut pxi. ponderant. Preterea
ut dicit offa mens in. d. suo trac. loco vbi supra & hic etia;
satis sentit Are. ille tex. in illo v. finantē minime res mobi-
les & c. loq; ex aggerando morā dotatā: ut tūc maxime sit
sua mora culpanda vbi lapsus est bienniu: put ē qd expe-
ctant litis ptestationē. nō ergo est sūmenduz. ar. qd pdicti
post Pau. sūmunt qd an nō veniant hmoi vsure si interve-
nit mora quasi ista non sit actio bone fidei: sed stricti iuris
Adbuc ē pdicti doe. pōderat p solvāda opi. Pau. q. s. 3.
& si nō ignoramus. nō loquat in actōe cōpetente p exneuz
cū in eius fauorē nō subintelligat tacita stiplo: vt. d. s. acce-
dit. sed pncipium. l. vnice. C. de rei vxo. actio. & s. & vt ple-
nius. loq; qd fingit stiplo: ergo ē ita intelligit. d. s. sed & si
nō ignoramus. q venit ptnuatiue ad pcedentē. & sic nō cō-
prehendat qd actio de dote datur p exneuz: ut sit bone fidei
Sed tenendo cōem rñ. q est vtz q in fauorē exnei dantis
dotē nō fingit stiplo pro restōne dotis sibi fienda: sed in fa-
uorē viri fingit stiplo & hypotheca pro psequenda dote &
in fauorē ipsius mulieris pro ipsa recuperanda ē q exneuz
dotē dederit pro ipsa muliere. & sic bñ pgruit q. s. sed & si
non ignoramus. loquat ē respectu exnei: ut actio p ipm ē
cōpetens sit bone fidei. prout p ipm fingit tacita stiplo &
hypotheca: & sic q pdicti dicunt ad salvandū Pau. nihil
penitus est pro quo etiā nō facit alia rō supra adducta q
actio que cōpetit exneo est stricti iuris. ergo ē illa que cō-
petit p ipm sit eiusdē nāe p id qd dicit hic de cōpetente vxo-
ri & viro. Nam respectu viri & vxoris ptnus est eiusdē nāe
nō sic respectu exnei cum ut est dñm p ipso nō fingat stiplo
nec hypotheca nō mirū. ergo qd ē qd p exneum fiat stiplo
vel pactū de dote sibi reddenda & restituenda ex quo orit
actio stricti iuris cōpetens ipsi exneo ad ipsam dotem sibi
reddendā. Atq; pro ipsa danda & pstanda marito rema-
neat actio marito cōpetens in sua ppa nā. & sic bone fidei
Attento mari. q vir & vxor hoc hñt ex pūlegio. vñ etiā q
essemus in eodē ptnu nō sit extensio ad exneum: sicut vide-
mus in tacita stipione & hypotheca. Aliud ergo qd ex vno
pctū nō oriat actio pro vna pte bone fidei pro alia stricti
iuris limitet: nisi aliqua ptiū hēat hoc ex pūlegio: q illud
nō extendit. l. qd vero p. & l. ius singulare. de legi. cū si. &
hoc est satis de intentōe Are. hic. Preterea ut supra dñm
fuit. nō obstante qd nō pcederet rō Bar. put multi tenent
qd nō pcedat stat oino cōis opio respectu actōis cōpeten-
tis p mulierē. ita ē respectu cōpetentis p exneuz p. d. s. sed
& si nō ignoramus cū alio supra ad ppositum adductis.
Ridet adhuc alr Are. ad. d. s. finantē minime. d. l. fi. C. de
in. do. q loquat an dispōnē. l. vnice. an cūctus. l. dispositōez
actio ex stipulatu nō habebat nām bone fidei: vt. d. s. fue-
rat. & d. s. 3. & si nō ignoramus. S3 cōpetat ē re vxorie q
erat bone fidei & cōpetebat ē viro: ut supra dixi vnde alie
rñ. supra dote magis pcludunt. C. i. In. ij. pte istius glo.
fi. que incipit. Sed vñ mulier esse in mora & c. ipsa glo. sup-
posita opi. de qua. s. pxi. pte qd fructus veniant a tpe more
arguit qd nō vñ imputandū viro qd dotē non petijt nec ex
hoc mulier vñ excusari a mora: imo eo ipso qd vir substituit
onera mñimonij vñ vxor esse in mora dande vel pstande do-
tis. & sic teneri ad fructus. sicut alio dicimus in. l. iul. s. ex
vendito. & de actio. emp. & in. l. curabit. C. eo. qd eo ipso qd
venditor tradidit fundū. & sic adimpleuit ptnū pro pte sua
emptor vñ pstitutus in mora irregulari citra aliā interpel-
lationē. & sic tenet ad vsuras pretij non soluti. Et glo. fatef
hoc esse verū. Et tex. istū itelligit altero de duobus modis
de qbus in ipsa. & sic vel vbi mulier non pcepit fructus vel
vbi obtulit dare rem in dotē pmissam & maritus recusa-
uit recipe alio fm glo. eo ipso qd vir sustinet onera mñimo-
nij vxor dñ esse in mora. & tenet ad fructus dotis ipsi viro
& sic ipsos lucrāt. vir ē an traditiones. Que est mirabilis
declatio & restrictio ad tex. nfm q simplr vult fructus do-
tis a tpe traditōis cedere lucro viri. Hanc tñ glo. seq; hic
Bar. Et si plures ex antiqs tenuerint pñm rñdentes ad
iura ob que monet glo. v3. ad. d. s. ex vendito. & d. l. cura-

a C. De relig.
& iump. fūne.
Et optim^o tex.
in. c. salubriter
de vsu. de quo
meminit h are.
vbi dicit qd ple-
rūq; fructus do-
tis nō sufficiūt
ad onera mñi-
monij suppo-
tanda.

bit. cū si. sed eoz rñsiones pstat Bal. Qui ē rñ. ad. d. s.
pterea. d. l. fi. C. de in. do. ob quā. Ja. de are. tenebat p glo.
nam dicit Bar. q loq; in exneo put ē. s. pxi. pte gl. tactus
fuit: in quo exneo pmittente dotē fatef Bar. qd p ipm non
cōmittit mora nec debent fructus marito: nisi lapso bien-
nio a die pñi mñimonij vel facta interpellatiōe pro parte
ipsius viri & assignat rōne diuersitatis inter mulierē obli-
gata ad dotez & exneuz: ut hic latius vide p ipm. Cuius
verba pondera dñz rñdet ad. d. s. pterea. qd nullo mō vult
nec intendit qd in terminis illius tex. nō pbat mora p inter-
pellationē. & sic qd quasi actio sit stricti iuris cōpetens p ex-
neum regat litis ptestatio. sed bñ verū qd inter exneum &
mulierē quo ad pbandā morā facit offam: qd p mulierem
pbat mora ē ex implemento solo pro pte viri non sic p ex-
neuz: qd ultra implementū pro pte viri regit interpellatio
vel lapsus biennij: vt. d. s. pterea. Et cū opi. Bar. trāsit hic
Bal. Ange. & Pau. de ca. qui dicit qd ista fuit opio By.
quā sibi appropriat Bar. & pōderat istā glo. ipse Pau. in-
quātū vno mō itelligit hunc tex. vbi mulier nō pcepit fru-
ctus rei in dotē pmissē. vult. n. fm ipm bec glo. qd virtute
more irregularis qd nō teneat de picipiendis. ut hic vide
p ipm qd dicit qd ista glo. cōter tenet: & qd est notabilis. S3
Imo. hic 13 p glo. & sequaces. Qd imo tam exneo pmitte-
te dotē pro muliere qd ipsa muliere pmittente pro se dotē
nō cōmittat mora irregularis ex implemento: sed p inter-
pellationē vel lapsum biennij iuxta. d. s. pterea. Rō. n. di-
uersitatis assignata p Bar. inter extraneuz & mulierē non
pcludit fm ipm ē videat ipsi extraneo adimpleri ptnū p
virū sustinente onera ex quo vñ sustinere talia de volūtate
ipsius extranei intendenti virū cui dotē pmittit subiturū
onera mñimonij. Et ppterea vñ ē ipsi extraneo adimpleri
per virū exhibentē vxorē per. l. si rem. s. vel s. satisfactū. s.
de pig. act. & s. de sol. l. solutā. cū si. Et rñ. tenendo hāc opi.
ad. l. curabit. cū si. qd ibi est oimoda correlatio ex quo non
pōt esse venditor sine emptore nec e3. l. si. de acceptil. iō
facilius ex quo ptnus est bone fidei si est scñ implementuz
ex vna pte pbat mora p aliā re ipsa. Sed hic sūt duo ptnus
separati vnus mñimonij alius dotis quoz vnus pōt esse si-
ne alio: qd mñimonij pōt ēe sine dote: 13 nō e3. l. fi. C. de do.
an nup. iō nō sic facit pbat mora re ipsa in his pñibus.
Sed huic pñideratiōi rñdet Pau. ultra quē pñidera qd in
pposito in ptnu dotis stat in quo vel ex quo puenit vt
vir hēat sustinere onera mñimonij. vt. l. dotis fructus. s. de
in. do. ad hoc. n. dos pmittit vt ibi pbat: vñ cū talis ptnus
dotis sit bone fidei vñ qd in ipso pbat mora irregularis ex
implemento. sicut in. d. l. curabit. cū si. Et 13 Imo. nō dicat
ista fuit opio Bal. in. d. s. pterea. qd facit rōnes quas facit
hic Imo. & adhuc plures. & hoc in lec. noua nam in anti-
qua sup illo. s. simplr trāsit cū Bar. & in illa lec. noua Bal.
magis formāl qd Imo. hic rñ. tenendo p glo. Bar. & se-
quaces ad. d. l. curabit. cū si. qd ibi est p bonā fidez. & nām
ptnus qd emptor hēat rem & eius fructus. & ē teneat pñū
& de act. emp. l. bona fides. sicut ē e3 qd venditor habeat
pñū & retineat rem & fructus pcpiat repugnat nāe & bo-
ne fidei ptnus emptiōis & venditiōis: nō sic est in pposito:
qd mñimonij pōt esse sine dote: vt. d. l. fi. vñ nō est p nām
actus siue ptnus qd mulier exhibeat a viro. & tñ hēat fru-
ctus dotis nō tradite. Preterea in emptōe & venditiōe
pñatio est cōmensurata. & coequalis hinc inde: 13 in dotē nō
est sic qd nō regit ista cōmensuratio & equalitas inter one-
ra mñimonij & redditus dotis: vt bñ & no. in. l. pro onerā-
bus. C. de in. do. & in. l. si cū dotē. s. finantē. in senissimo. s. eo.
facit ē. l. qd si nulla. s. de reli. & iump. fūne. C. Preterea di-
ci Bal. fm Cy. qd vxor psumit alimentari a viro potius
vt vxor qd dotis ptemplatōe: ad qd. l. qd in vxorē. C. de ne-
ge. hoc tñ dictuz Cy. satis videt ad id tendere qd dicebat
De. de pñipta donatōe qd an ita sit infra dices dñ reassu-
met dñm De. & reprobatio Bar. Et ppterea non pgruit
qd ex tali alimentatōe viri pbat p vxorē mora irregularis
cū ad hoc nō fiat nec pñet per virū talis alimentatio. Et
illud qd pcludit in muliere Bal. pcludit in patre vel alio
necessitate

necessitate dotē dare p muliere vt si pmittat p ipm nō cō
mittat mora irregularis ex implemēto viri. Quod verbū nō.
qz si teneremus opinioez Bar. in muliere se dotāte idē effz
dicendum in dotantibus ipsaz ex necessitate vt p ipsos cō
mitteret mora irregularis ex implemēto viri substinētis
onera matrimonij: qz videt ipsa impleri qui tenebant do
tare nō sic in extraneo dotante ex voluntate z cū hac opi
transit hic dñs Alex. l.3. fateatur opinione Bar. esse magis
equaz. Et ponderat p opl. p glo. z Bar. hunc tex. ipsuz nō
diuinando z violando: put facit gl. z Bar. cū sequacibus.
Sed rñ. q nō incōuenit ita dici z intelligi hunc tex. pp. d.
l. curabit. cū si. vel qz isto iure actio ad dotē nō erat bone
fidei vnde requirebat litis ptesta. vt per glo. in. d. l. qd te.
Itē ponderat q attenda opi. Bar. euentua pditionis fa
ceret oziri obligationez z actionem z moram incurri p. l.
qd dicimus. de solo. z p Bar. in. l. quoties in diē. z in. l. ita
stipulatus. iij. q. pñ. de ver. ob. Sed rñde q illud nō pcedit
in mora irregulari: vt pz ex dictis Bar. in. d. l. quoties. dñ
alle. l. euictis agris. s. de vsu. Ponderat etiā q nō vī fieri
dñs in. l. vnica. in pñ. z. s. j. an mulier an alius pro ea dotē
pmittat: vñ l.3. s. pterea. loquat in extraneo. tñ rōne pifica
tionis pdicte idēz videt dicendus in muliere: vt p ipsaz nō
incurrat mora nisi per interpellationez vel per lapsuz biē
nij. Sed dicta parificatio est respectu z fauore ipsius mu
lieris in. d. s. z vt plenius. als esset dicendus q ē extraneo
competeret tacita hypotheca z q posset niti ex tacita sti
pulatione: cuius pñum. s. pñ. pte glo. sepins dictum fuit.
Et examinat ē Alex. hic an procedat qd sentit glo. z qd
ex ea sumit Pau. q mora irregularis nō faciat quē tene
ri ad fructus percipiēdos. Itē an pcedat aliud qd in alia
so. etiā vult glo. q si stetit p creditorez: quominus rem sibi
debitā oblata recipiat q nō debeat debitor fructus postea
perceptos restituere. Que etiā examinat dñs meus hic in
telligens hic glo. qñ mulier fructus nō percepit qz nō po
tuit: als secus ne afr dicendo sequatur q vbi dos est in pe
cunia nō veniat interesse talis datio nō soluta nisi ex ea lu
crum pceptum fuerit. Dubitat ē de alio dicto gl. q ppter
oblationem fructus nō debeant viro qui substinuit onera
matrimonij cum isti fructus: z hmoi interesse magis de
beant ex quadaz equitate ne vir remaneat in dāno z pars
aduersa in lucro qz ex culpa mora siue negligentia nō tra
dentis rez: z ad hoc bene facit. d. l. curabit. ibi l.3. nulla mo
ra intercesserit z c. Ex quo sequit in his terminis q l.3. tra
dere siue dare obligatus rez ex aliqua iusta cā non tradat
si tñ alia pars impleuit pctum ex parte sua q teneatur sibi
ad interesse: vt puta si dos fuit pmissa in quātitate que de
clarabitur per talez: naz si interim vir substinuit onera ma
trimonij debebunt ipsi viro etiā fructus siue alimēta ipsius
dotis postea declarate: z ita t3 hic ipse dñs meus. Et vidi
als cōsultuz in hac ciuitate q pmissioe dotis facta incerta
quantitate: z p ipsa vel eius pre dato fundo pro estimatio
ne fienda per talem q p residuo dicte dotis ab estimatioe
dicti fundi. s. debent alimenta ēt pro tpe quo nō fuit facta
estimatio: qz l.3. habuerit pmissor iustam cām nō tradendi
dictum residuum qz ignorabat quantum esset pendēte tē
pore estimationis fiende: attamen ex quo per virū fuit im
pletum p parte sua debentur sibi fructus siue vsure dicti
residui. Et quantū est in principali articulo tacto hic p gl.
z Bar. tenet opinioez glo. z Bart. tamqz magis cōem z
equam. Et sic q dispositio. d. l. curabit. cuz si. In omnibus
z pēr oia locum habeat in viro z vxore respectu dotis p
misse. Deducens qualr etiā pro parte vxoris hoc sit. est. n.
vbi ipsa tradidisset dotē z vir nō substinuissz onera mñimo
nij: nam absqz alia interpellatione vxor poterit petere illd
qd arrogauit in suis alimentis vel fructus dotis date: put
sibi erit magis expediens. Et illud qd dicit in muliere. di
cit etiā in patre mulieris q p ipsum ex implemēto viri
contrahatur mora irregularis cum ipsa teneret exhibere
siue alimentare filiā: iuxta. l. si quis a liberis. s. de lib. agno.
Et idem pari rōne dicas de alio qui ex necessitate tenerē
tur ad dotandum: vt. s. etiā dictū fuit referēdo dicta Bal.

in. d. s. pterea. Ubi etiā Bal. tangit an huiusmodi alimēta
dotis possint peti petitavel recepta sorte dotis. de quo etiā
tangit hic dñs meus. Et an etiā censeatur remissa ex lapsu
tpis vel morte ipsius viri pmozientis añ vxorez de qbus
vltimis dixi in. l. que dotis. s. eo. Are. etiā hic transit cum
opinione glo. z Bar. post dñm suum Roma. respondens
ad adducta p Bal. z Imo. in pñum quibus z etiā qui
busdam adductis per dñm Benedi. de plūbi. rñ. hic dñs
meus. Et tangit etiā ipse Areti. illud de quo. s. est aliqn
tactū: an mora irregularis faciat quem teneri de percipiē
dis: de quo plene ēt deducendo effectus more irregularis
dicūt hic Senenses. Qui in principali articulo q in. dote
habeat locū mora irregularis ex implemēto transeunt cū
cōi opinione q sic rñdendo adhuc alio modo ad istū tex.
q intelligatur vt non possint peti siue retineri fructus ba
bita cōsideratione añ traditionem. s. tamqz fructus rei do
talis cum nō sit facta dotalis ante traditionē: sed tamqz in
teresse seu sub cōsideratione interesse ppter implementum
possint peti per. d. l. curabit. qd hic nō negatur. z fuit als
ista cōsideratio Bar. in. d. l. videamus. s. si actionez. s. de
vsu. z in. l. si filius. s. j. de ver. ob. in quibus iuribus ipse cō
siderat posse haberi respectum ad fructus vt fructus: vel
ad fructus rōne interesse: z assignat effectus resultātes ex
hoc rñdent etiā ad scōam rationem dñi Alexan. de eue
tu conditionis quorū scōa responsio presupponit ipsos nō
perpendisse totam rōnem Alexan. ideo prima responsio
quam ego etiā. s. dedi est melior Papienses etiā hic
licet plura dicant super dictis Bar. z antiquorum. in pñci
pali tñ articulo videntur residere cum opinione Bar. plu
ra ex adductis per Senenses etiā adducendo in pposito:
de ipsis tñ nulla facta mentione ex. s. dictis oibus patet ar
ticulum esse dubium z motina vrgere hincinde. Negari
tamen nō potest quin plurimum sit sustentabilis opinio
glo. in. d. l. dotis fructus. s. de in. do. z Jac. de are. Andre.
de pi. Pet. de bellapri. Rapha. cu. Imo. z dñi Alex. hic z
Bal. in. d. l. si. s. pterea. C. de iur. do. vbi etiā Saly qui
adducit illam rationem de euentu cōditionis quā retuli
s. facere Alexan. hic. non facta tñ mētionē de Saly. in. d.
s. pterea. qui etiā ibi deducit q illud qd disponitur in
extraneo multo magis dicendum est habere locum in mu
liere. In tantum q tentat tenere q etiā in muliere non
habeat locus mora legalis inducta in extraneo per lapsuz
biennij. Et pro ista opinione est regula qz huiusmodi fru
ctus z accessiones nō debentur sine mora: licet in pñibus
siue actionibus stricti iuris. plerunqz ēt non debeantur nisi
a tpe litis cōtesta. vt. s. dictum fuit. Tñ hora autem regula
ris nō cōmittitur nisi per interpellationez. l. si ex legati cā.
de ver. obli. cū si. hñ etiā in. l. mora. in pñci. s. de vsu. vel per
lapsum diei. l. magnaz. C. de pñen. z cōmit. sti. ad qd ēt. C.
de iur. emphi. l. ij. cum si. Irregularis autē mora pñabitur
in aliquibus casibus specialibus inter quos nō reperitur
casus dotis nō solute vt in ipso pñatur mora irregularis
p mulierem ex implemēto citra aliam expressez interpel
lationem vel lapsum tpis. ergo debemus stare regule cuz
pro regula presumatur: vt. s. si quis in ius voc. non ie. l. ij.
vbi per doc. z per Bar. s. si quis cau. l. quotiens. Et ad ca
sam dotis velle facere extensionem de eo qd disponitur in
pctu emptionis z venditionis. in. d. s. ex vendito. z in. d. l.
curabit. cū si. est penitus a iure alienaz: cū in huiusmodi iu
ribus singularibus qualia sunt iura inducentia moraz ir
regularem vt sonat illud qd inducunt qz est irregulare nō
fiat extensio. l. ius singulare. z. l. qd vero p. s. de. il. cum si.
z maxime ad aliquem obligandum cū respectu obligatio
nis pñende: stricte procedatur. l. quicquid astringende. de
ver. obli. cum si. z maxime etiā nō conuenit talis extēso
in hac materia quia est odiosa cum mora sit quid odiosuz
12 Thinc dicit q fur z morosus equipantur. l. inter stipulatē.
s. pe. de ver. obli. etiā habet in. d. l. qd te. s. si cer. pe. odia
antez debent restringi vt in regula odia. de re. iur. lib. vj. z
j. de lib. z po. l. cum quidam. cum si. Et eo potissime videt
oīno incōueniens extensio in casu isto qz ex ea z sic ex hoc
Vincen. sup pma Infor. s s ij

¶ Fuit. Alle
garviteri alex.
glo. in. d. l. do
tis. que t3 opio
nem huc pñis
z sic q a tpe
traditōis inter
ueniētis? alio
de qbus ibi in
gl. vir lucetur
fructus dotis.

qđ dici velit re ipsa cōmitti moraz p mulierem nō soluētes
dotem absq; alia petitione siue interpellatione, induci r
generari facile pōt odium r discordia inter maritū r vxorē
res p. l. manifestissimi. in fi. C. de fur. Et ex his submouetur
oīno fundamentū gl. Bar. r sequaciū factū. p. d. l. curabit.
r per. d. s. ex vendito. cu3 si. Posito. n. qđ petitor dotis quo
ad aliqua equiparet emptori: vt. l. ex pmissione. f. de actio.
r ob. Et esto qđ actio competēs viro sit bonefidei r qđ vir
substinendo onera matrimonij dicat implere p̄ctum p pte
sua respectu mulieris: r sic qđ quo ad hec sit silitudo r pa
ritas rōnis respectu cōmittendi moram reipsa inter p̄ctuz
dotis r p̄ctum emptionis r venditiōis: attamen stantibus
tot. s. assignatis rōnibus repugnantibus in totū qđ fiat ex
tensio de vno casu ad aliū: additis ēt diuersitatibus siue dif
ferentijs assignatis p Bal. inter vnum p̄ctum r aliū in. d.
s. p̄terea. nō est aliquo mō talis extensio fienda maxime
vt dixi ad tollendū cām odij r discordie inter virū r vxorē.
Et stantibus p̄dictis sunt minns necessarie rñsiones de
te per antiquos r modernos tenētes p gl. ad. d. l. curabit.
r. d. s. ex vendito. cu3 si. Posito. n. qđ nō pcedant. oīno tñ
cōstat nō congruere fieri extensioē de illis iuribus ad ter
minos nostros. Et vide Bal. in. d. s. p̄terea. qui p̄sideratio
nem Andre. de pi. dum p̄mo loco ipse Andre. vult rñdere
ad iura glo. cōfutat vltra Bar. pluribus modis. Et vno in
ter alios supposito p̄ctu dotis noiato: nam attenta ratione
Andre. de pi. fm Bal. sequeret qđ nec per interpellationē
in his terminis cōmitteret moraz: qđ semp posset mulier di
cere non teneor dare dotē: qđ adhuc non est mihi adimple
tus perfecte p̄ctus. ar. l. iulianus. s. offerri. s. de actio. emp.
qđ est p. d. l. fi. ad fi. C. d. iu. do. Ad hoc. n. vt moraz p̄bat re
gritur vt nō subsit iusta cā nō adimplēdi r satisfaciendi: vt
l. qđ te. in fi. s. si cer. pet. r de solutio. l. si soluturus. cu3 si.
† Et quantū ad illud qđ dicit Bar. tollendo p̄maz rñsionē
Andre. de pi. adducendo illud de locatiōe: vide ipz Bar.
in. l. si seruus cōis meui r castrensis peculij. s. fi. de stipu.
seruo. ex cuius dictis percipies an r quātr pcedat qđ ipse
hic dicit. r per doc. in. l. edem. C. loco. Ubi. n. ad plures an
nos sit locatio vna mercedē: tñ vna est locatio r vna p̄sta
tio fienda in fine t̄pis sicut si esset facta ad vnū solū annum
qđ añ sinez t̄pis locator nō dicit in totū impleuisse p parte
sua: r ideo nō pōt exigere. d. l. iul. s. offerri. de actio. empt.
licz a p̄ncipio sit nata obligatio: vt. d. s. fi. d. l. si seruus cōis
meui r castrensis peculij. Ubi aut ad plures annos distin
cta mercede per singulos annos sit locatio: r fm doc. in. d.
l. edem. r in fine cuiuslibet anni pōt peti pensio r solui d3
quasi tot sint locationes r p̄stationes quot sunt anni. ar. l.
scire debemus. r. l. pluribus. de ver. ob. vel quantūcūq; sit
vna locatio fm Bar. in. d. s. fi. qđ p parte locatoris nō est
aliqd adimplendū qđ cohereat sue p̄sona: ad qđ allegat. l.
si a colono. f. de fideiuf. attñ oīno fm ipm plures sunt p̄sta
tiones. Si ergo Bar. hic intellexit vbi vnica mercede ad
plures annos sit locatio r nō pcedit qđ ipse dicit qđ in fine
vnius anni possit peti pensio p illo anno. vt p3 ex p̄dictis
Si aut intellexit distributa pensioe p singulos annos: r tñ
pcedit dictuz suuz: s3 nō tollit rñsionē Andre. de pi. qđ dos
p̄mittit p toto tpe durantis m̄rimonij: vt pro ipso maritus
beat substinere onera matrimonij: r sic quodā mō de p̄
vnica p̄statione p toto tpe: vt. d. l. dotis fructus. cū si. Et sic
simile Bar. de locatiōe cū ibi p pluribus annis plures sint
locationes siue saltez p̄stationes qđ non est in promissione
dotis: r ita sentit hic Alex. l3 nō ita explicet r declaret. Et
p̄terea tenēdo opi. glo. r Bar. melior est responsio Bal.
ad dictuz ipsius Andre. de pi. Cuius etiā alia responsio qđ
pōt maritus repudiare vxorē parum valet: vt deducit ipse
Bar. pro quo facit qđ nō libera volūtate alterius ex cōiū
gibus pōt diuortiu3 siue repudiuz fieri: vt. l. consensu. C. de
repu. cū si. r si aliq equocando aīr hic dicat allegātes. l. j.
s. de diuor. que nullo mō facit ad p̄positum ad qđ p ipsos
allegat: r adde ad illud qđ dicit Bar. qđ p̄bētes possunt a
p̄ctu venditiōis discedere. l. ab emptione. s. de pac. vbi de
claratur quātr hoc fieri possit. Rñsio ēt p̄det. de bella. im/

a Cum si.
Et ista rñsionē
dat in effectū
et do. Alex. licz
nō allegat bal.
in. d. s. p̄terea.
ipsam ponere
nec adducit ea
q adducit Bal.
maxime. d. l. fi.
in fine.

probat p Bar. ad cuius reprobationē adde. l. vir vsuras.
s. de do. inter vir. r vxor. vbi in huiusmodi vsuris siue accē
sionibus p̄sumit donatio siue remissio facta per ipsum virū
vxori si toto tpe vite sue ipse vir nō petijt: añ ergo nō videt
p̄sumi donatio siue remissio quaz cōsiderat p̄de. de bella.
Aduerte tñ qđ forte intentio p̄de. nō fuit illa quaz p̄suppo
nit Bar. qđ censeant donati fructus r c. sed qđ vir censeatur
onera matrimonij substinere magis ex affectione mari
tali: r sic contēplatione ipsius vxoris qđ intuitu dotis vel
alio ad qđ. d. l. qđ in vxorem. C. de neg. gest. Ex quo sequit
qđ p̄pter hoc nō incurritur irregularis mora p ipsam mu
lierem: qđ nō ad hūc effectū vir substinuit onera m̄rimonij
r sic impleuit p̄ctum p pte sua. actus. n. agentis nō opant
vltra eius intentionē. l. nō oīs. s. si cer. pet. r in. l. j. s. eu3. s.
de cōsti. pecu. ibi qm nō aio constituentis r c. Et si dixeris
qđ ex hoc sequit qđ vir videatur remississe r donasse fructus
siue accessiones dotis. rñdeo qđ nō est veruz qđ hoc sequat
Sed bene sequit qđ p̄stando alimēta r nō petēdo fructus
nō debeant ip̄i fructus nō qđ censeant donati: sed qđ cum
nō fuerint petiti nō fuit mulier in mora: r per p̄his nō fue
runt nec sunt ab ea debiti ip̄i fructus. Implemētum ergo
in his terminis nō facit p̄bi moraz qđ nō fit ad hūc effectū
interpellatio aut aliud ex quo solet p̄bi mora p̄pter quaz
debet huiusmodi accessiones nō interuenit ergo nō de
bet: r ista est intentio Cy. r Bal. in. d. s. p̄terea. r q̄uis
illud qđ erogatur p alimētis videat donatuz hoc nō est a
iure improbatū: vt. d. l. qđ in vxores. de quo tñ dic vt ibi p
doc. Quicqd tñ sit de dictis p̄det. r ēt Andre. de pi. Quā
tum est in p̄posito articulo ēt seposita p̄sideratiōe Andre.
r p̄de. de bella. cōstat ex alijs multis. s. dictis r deductis
qđ sile adductū p glo. de p̄ctu emptionis r venditionis nō
pcludit in p̄posito r aliud vt dictū fuit nō est qđ p̄bet opi.
ipsius glo. p̄ quaz satis intrepide in puncto iuris pōt tene
ri qđ solum implementum viri nō sufficiat ad constitūdu3
ipsaz mulierem obligata3 ad dotē in mora irregulari: r sic
ad faciendū vt teneatur ad huiusmodi fructus r accessio
nes: imo qđ est quid maius pōt satis p̄babiliter teneri qđ
nec per lapsuz biennij ipsa mulier constituat in mora: r sic
qđ. s. p̄terea. disponēs hoc in extraneo nō beat locum in
muliere ex rōnibus. s. adductis. ad cōprobationē qđ non
cadit extensio de p̄ctu emptionis r venditionis ad p̄ctum
dotis in hac mā. omnes. n. dicte rōnes bene pcludūt qđ nec
de eo qđ disponit respectu more incurrende per exneuz p
lapsuz biennij debeat fieri extensio ad mulierē: vt parifor
miter per lapsuz biennij ipsa cōstituatur in mora: l3 Bart.
cū sequacibus voluerit qđ nō fiat extensio in his terminis
de exneo ad mulierem ad differendum vsq; ad biennium
moraz mulieris quasi prius p̄batur qđ p̄xi fuit deductum
nō pcedere. Non ergo ad effectum nō differendi moraz:
sed ad effectum ipsaz nō incurrendi ēt per lapsum biennij
per ipsaz mulierē nō est fienda extensio illius. s. p̄terea. de
exneo ad mulierē fm hanc opi. quā vt. s. tetigi. tētat tene
re ēt Saly. in. d. s. p̄terea. l3 nō ita deducit: put. s. deductū
apparet. S3 si p̄pter auctoritatē gl. hic By. Bar. r alioz
qui sequunt glo. volumus tenere alia opi. illa est amplian
da etia3 ad patres mulieris: r ad oēm aliam personā que
de necessitate h3 dotare mulierē vt si promisit r nō presti
tit dote3 ex implemēto viri citra aliam interpellationem p̄
talem mora cōmittat: qđ oīno est eadem rō que pertinētes
hanc opi. assignat in ipsa muliere: vt ēt. s. dixi. Itē amplia
hanc opi. quantūcūq; ēt vel pater vel alia p̄sona de neces
sitate dotem p̄mittens nō fuerit in culpa ipsam dotem nō
dandi: vt qđ erat remissa declaranda in arbitriuz alterius
vel remissa estimatio rei date p dote vel pro parte dotis
p̄misse in quantitate r ille distulit declarare: vt nihilomi
nus si vir interim substinuit onera matrimonij sibi debeat
tur fructus siue interesse dotis: postea declarate p tpe quo
ipsam nō habuit: vt. n. s. dixi. huiusmodi fructus r accessio
nes debent in hac materia: ex implemēto ēt nulla mora
interueniente. dicit tex. in. d. l. curabit. ex quo cum si. argui
tur ad ipsam dotē que. l. in tñ pcedit qđ p multos debitas

an etiā dilatione ex conventionē partiū pendente debeant
huiusmodi vsure siue accessiones. de quo dixi in c. p. questus.
et in c. salubriter. de vsu. et aliquid ē in l. in insulam. §. vsu-
ras. j. eo. Quantū tñ est in dote vel estimatione rei dotalis
remissa in arbitrium siue declarationē alterius q̄ fructus
siue accessiones debeant viro substinente onera matrimo-
nii: et pro tpe quo nō fuit facta declaratio: vñ hoc satis p-
cedere post tpa datum p partes ad declarandūz vel verifi-
candū intellectus. j. illud aut tpa videtur dubiū tenendo q̄
in terminis. l. curabit. cum si. nō debeant vsure siue accessio-
nes dilatione et termino p partes dato pēdere. Limita p-
mo hanc op. in cñeo pmitte dote p muliere q̄ quē nō
pbitur hec mora irregularis nisi per lapsūz biēnū: vt. d. §.
p̄terea. regularis aut nō est dubium q̄ per quēlibet incur-
ritur per interpellationes. Scdo limita etiā in muliere pro-
mittente dote vel in alio pmitte ex necessitate non perci-
piente fructus dotis pmissis nō solute quasi vt. d. fuit tactus
mora ista irregularis nō faciat quem teneri de percipiē-
dis: ex his que dicit hec glo. in hac tertia pte. dūz hoc vno
modo intelligit hūc tex. qd̄ est magni effectus. si pcedit: vt
d. retigi. ideo de hoc dic. vt hic p. Modernos et Moder-
niores. Tercio limita vbi p parte mulieris dos fuit oblata
et per virū nō accepta: vt in hac glo. fm q̄ alio mō intelli-
git hūc tex. qd̄ ē nō transit sine dubio vt facile ē ex p̄dictis
4 patere pōt: ideo de hoc ē dic vt hic p. doc. t. Extra gl. bar.
post By. inducit hūc tex. ad. q. de ambaliatore reuerso in
tertijs: an debeat h̄re salarium p pte illius diei vel p tota
die. de qua etiam dic: vt hic latius per doc.

Ante nuptias.

Traditio noie

dotis et nuptie subsequit annus ex die nuptia-
rum dinumerat siue incipit. Et fructus an nu-
ptias pceptos nō lucrat maritus: s̄ augent dote. Binidit
in tres ptes. In quaz duabus p̄mis ponunt duo dicta. In
tertia ponit quedā illatio siue effectus. resultans ex primo
dicto. Scda ibi. Idē in ceteris annis. Tercia ibi. Nā si aſi
nuptias et c. Et Mo. ibi ex die nuptiaz ad eundē diez se-
quētis anni et c. q̄ eo die anni cōis quo incipit annus emer-
gens eodē die anni sequētis cōis finitur ipse annus emer-
gens. de tal. n. anno emergēti hic fit decisio qñ incipiat et
qñ finiat q̄uis h̄ra cōsideratione ad annum cōem: vñ illa
verba ad eundē diē sequētis anni et c. Intelligunt de anno
cōi. illa aut verba computādius est annus et c. Intelligunt
de anno emergēti cōsiderato circa acquisitionē et diuisiones
fructuū rei in dote date. Et sic facit optie iste tex. q̄ si dat
terminus anni q̄ intelligit de anno tot diez quot est annus
cōis cuz finiat in eo die sequētis anni quo incipit in ipso
anno pcedēte: et sic cōputato tpe p̄mi anni vsqz ad finem
et p̄ncipio sequētis vsqz ad diez quo in pcedente incepit an-
nus emergens est tpa vnius integri anni cōis. quot ergo
diez est annus cōis: est et annus emergēs: et sic. ccc. xv. vt. l.
ita vulneratus. §. ad. l. ag. et l. cñz heres. §. nichus. j. de sta-
4 lib. t. Facit et iste tex. arguendo de anno ad mensem vt tot
dierū censet mensis quot est ille in quo terminus mensis
assignatur cū finiat eo die sequētis mēsis quo incepit in
pcedente: vt hic de anno. ad h̄ gl. no. in c. q̄ sit. de elec. li. vi.
p qua facit iste tex. glo. aut in ver. sexaginta dies. in l. si. in
p̄n. C. d. in. deli. vult q̄ q̄libz mēsis intelligat de. xxx. diebus
sed verior est p̄e. gl. in. d. c. q̄ sit. quā sequit Bar. in. l. cum
5 bissexus. j. de ver. sig. et jmo. et Alex. §. l. pxi. Et t. Mo. ij.
q̄ l. §. l. pxi. dicat fundūz effici dotale a die traditionis et ab
illo tpe fructus incipere cedere lucro ipsius viri: si id pce-
dit pcedētibz nuptiis ipsaz traditionē: secus si ipsa tra-
ditio pcedat ipsas nuptias: q̄ tūc a die celebrataz nuptiaz
incipit annus lucrandoz fructuū: vt est h̄ tex. no. et habet p
glo. et doc. §. l. pxi. vbi visum fuit q̄ duo sunt necessaria nu-
ptie et traditio dotis in hac mā: vbi ergo pcedit nuptie an-
nus dinumerat a die traditionis: dic tu vel a tpe more pro
parte debētis dote vel a die implemēti p pte ipsius viri s̄z
q̄. §. l. pxi. dictū fuit. Vbi aut pcedit traditio: et tunc annus
dinumerat a die nuptiaz. Et qd̄ dī in p̄mo anno idem est

dicendū in sequētibz: et sic in vltimo vt sciamus p quota
parte vltimi anni durauit m̄rimoniū: et sic p quota parte
fructus cesserint lucro viri et p quota pte debeāt restitui: et
hoc vult iste tex. in ver. in ceteris et c. vbi ēt glosella in ver.
obseruat. regulant. n. anni sequentes a p̄mo. de quo si non
esset memoria qd̄ tūc dicendū dictum fuit. §. l. pxi. sup gl. j.
6 Et t. Mo. ij. fm Bal. jmo. et alios q̄ caute. j. p. facit hic
mentionē de die nuptiaz nō de die p̄cti m̄rimoniū quasi in-
tellexerit de die festiuitatis ipsaz nuptiaz: vt. l. sancimus.
C. de nup. a dicto. n. die vir fm Bal. incipit substinere one-
ra m̄rimoniū ppter que iura sibi deferunt lucrū fructuum:
nō. n. sufficit simplr esse p̄ctūz m̄rimoniū: s̄ requirit virum
7 subire onera m̄rimoniū: vt vidimus et. §. l. pxi. Et pari rō-
ne videt dicendū q̄ si statutū viro deferat lucrū dotis vel
partis ipsius pcedente vxore in m̄rimonio debeat intel-
ligi si decedit post traductionē: et sic post festiuitatē nuptia-
rū quasi tūc re ipsa matrimoniu dicat p̄ctum: et q̄ ex quo
tunc vir incipit substinere onera m̄rimoniū equūz vñ q̄ sibi
deferat dictū lucrū nō aſi et hoc vñ esse de mēte ipsius bal.
8 hic exponētis: vt pxi. est dictū hūc tex. sed aliud videtur
velle. in. d. l. sancimus. vbi illū tex. nō vñ intelligere respectu
traductionis. dum loquit de festiuitate nuptiaz: in qua re
ipsa pbat tex. adim pleri vota nuptiaz: s̄ vñ intelligere de
tpe veri p̄cti matrimonii: qd̄ re ipsa pbitur et adimpletur
citra traductionē: tūc. n. est quedā festiuitas et iocūditas et
letitia: et sic deducit q̄ ille tex. nō faciat ad. d. q. vt vir nō lu-
cret dote nisi post traductionē stante dicto statuto: non tñ
aſi. d. q. decidit: s̄ se remittit ad Bar. in. l. nihil. j. rex amo.
de quo meminit et hic Pau. q̄ tagit. d. q. et inclinat q̄ vir
lucret dotes. et aſi traductionē vigore dicti statuti si mulier
erat desponsata p verba de p̄nti. secus si p verba de futuro
ad qd̄ ēt adducit Bal. ita tenentē p illū tex. in. l. deo nobis
C. de epi. et cle. et l. z nō alleget idēz videt h̄ velle Bal. in fi.
post Qui. in. l. nō sine. C. de bo. q̄ li. quē articulū late plegit
hic Are. sed Alex. remissive ptransit. Ex quo dicit hic esse
8 extra locū et mām suaz. t. Facit etiā iste tex. vt. d. p̄oderatus.
q̄ si statutū facit mentionē de filia nupta vel maritata ex-
cludenda a successiōe stante masculo q̄ nō excludat despō-
sata p verba de futuro: cū tunc nō sit festiuitas nuptiarū:
et sic nō est tunc p̄prie nuptia: s̄ aſi se videat h̄re cōis vsus
loquēdi: et ita h̄z hic Pau. post Ex. in. l. nō sine. C. de bo. q̄
li. et sequit h̄ Are. qui plus vñ velle q̄ nec despōsata p vba
de p̄nti: adhuc tñ nō traducta p virū tpe delate successiōis
excludit vigore dicti statuti cū ēt ipsa nō dicat nupta ante
traductionē intelligēdo nuptias et sic nuptia: tūc qñ est fe-
stiuitas traductiōis: nō tñ se firmat in h̄ vltimo ipse Are. et
merito cū l. z in tex. nro verbū nuptias importet festiuitates
nuptiaz tpe traductiōis rōne subiecte m̄ae q̄ vult q̄ fructus
cedant lucro viri tpe quo incipit substinere onera m̄rimoniū
vt. d. fuit dictū. nō sic vñ ēt in alia mā. vt declarat Bal. in. d.
l. sancimus. vide quo ad h̄ac. q. dicta in rubrica de sponsa.
9 Vbi ēt de alia. q. quā tagit et Pau. qd̄ si statutū excludat
dotataz. an cadat esse vel dici dotataz ad effectū excludēdi
aſi p̄ctū m̄rimoniū vel salte aſi p̄cta sponsalia p verba de fu-
turo. s̄ qua. q. plene p Bar. in. l. titio centū. §. titio genero.
de p̄di. et de. tetigi de ambabus istis. q. in disputatiōe mea
incipiēte pusinus qd̄az. in scdo dubio. in vl. fundamēto par-
10 tis negative in quarta col. et seq. Et t. Mo. vlt. ex hoc tex. q̄
fructus pcepti ex re data noie dotis aſi nuptias celebratas
augent ipsaz dote et restituēdi sunt solu. matri. put reliquū
dotis ad idem. l. dotis fructus. §. de iur. do. et l. diuortio. §.
itez si messes. j. eo. que allegant in glo. fi. Et ex hoc h̄es fm
Bal. q̄ vltra formas pmissionis aliqd plus est in dote pp
istos fructus. Et Glo. fi. in p̄n. tacite op. q̄ fructus pcepti
ex re data in dote aſi secutas nuptias vere sunt ipsius dotis
i. augent ipsaz dote: vt. d. l. dotis fructus. et d. §. itez si mes-
ses et c. et sic nō vñ pgruere qd̄ dicit tex. q̄ sunt quasi dotis.
11 Et tñ. glo. q̄ illud quasi est expressum veritatis hic: non
aut nota improprietatis: ad qd̄ l. z gl. nihil alleget Bar. alle-
gat plura iura de qbus hic p ipsum: et aliqd de hac dictiōe
12 etiā hic p Are. t. In scda pte que incipit ibi. Sed quid si
Aincen. sup p̄ma Infor. §. §. iij

a Thunc tex.
Quē vide etis
h. in fi. q tangit
vnum verbum
de hac. q.

puella &c. glo. querit & rñ. prout in ea. Que satis videtur adherere opinioni Azo. cum equitas preferatur rigori. **.l. placuit. C. de iudi.** claris tamen hanc opinionem firmat glo. in **.d. l. dotis fructus. in princi.** fm qd hic presupponit Bar. Sed tu adverte quia imo ibi glo. simpliciter firmat contrariam opinionem qd vir quantuncumq; substinens onera mulieris: tñ ante matrimonium nō lucet fructus rerum noie dotis datarū: sed gl. in **.l. ij. C. de do. pmiss.** de qua meminit hic Bar. & Bal. firmat hanc opi. quā ex eqtate approbat hic Azo. & Spe. in **ti. d. do. post diuor. resti. §. si. ver. qd si mulier.** & satis vñ cōcordare ibi Jo. an. qd nihil circa hoc addit vñ p̄dicat. **By.** aut̄ distinguit. An vir credebatur matrimonio tenere cū muliere: cū qua nō tenebat & si tali credulitate motus ipsa exhibuit & p̄cedit opi. Azo. vñ lucet fructus rerum noie dotis datarū. Aut sciebat matrimonium nō tenere: & tūc p̄cedit alia opi. p̄ qua est casus in **.l. in insula. §. fructus. f. eo. nisi aliud pactū sit d̄ ipsa fructibus: vt d. l. dotis fructus.** Et cū **By.** transit **Ly.** in **.d. l. ij. in eo qd dicit in p̄mo casu.** S; circa scdm casum addit qd l; alr non sit pactū: oino vir lucet fructus ex presump̄ta donatione quā vñ mulier velle facere de ipsa fructibus tradēdo noie dotis res adhuc nō p̄cto vel nō subsistente m̄monio: que p̄sumptio donationis orit̄ ex eo qd alr dicit qd bñfacientibus bñfacere debemus: iuxta **.l. §. si. l. §. cōsult. §. d̄ per. he. & c. cū inofficijs. de testa. cū concordan. & sic Ly.** vult ultra **By.** qd nō soluz exp̄ssa donatōe: hoc est pacto exp̄sso interveniente de lucrandis fructibus p̄ virū ipsos lucet in his terminis: s; ē tacita resultant ex dicta p̄sumptiōe qd bñfacientibus &c. Bar. in pupilla in qua loq̄ ista gl. reprobat & **By.** & **Ly.** in eo qd volunt qd exp̄ssa vel tacita talis pupille voluntate: & sic donatiōe vir possit fructus lucrari. Tñ etiā cū decreto iudicis ipsa pupilla non possit donare: imo nec ipsa pōt sibi dotes p̄stituere: vt. **§. de iu. do. l. siue gnālis. & l. seq. vbi gl. & l. lex que tutores. C. de adm. tu. facit etiā .l. p̄dica. C. de pre. mino. vbi ē in viro minore disponit qd nō possit añ nuptias donationē facere ipsi mulieri. In maiore aut̄ Bar. approbat dictū **By.** & **Ly.** & ita dicit p̄cedere gl. in **.d. l. ij. C. de do. pmiss. & d. l. in insula. §. vsuras. f. eo.** Et sic Bar. in minore. l. in pupilla tenet indistincte p̄ opi. Azo. & sic ē in viro ignoranter tales ducente cū ponderet qd talis nō pōt donare & dotes sibi cōstituere. p̄ quā opionē vt vir nō lucet: dicit Bar. esse casum in **.l. pe. §. iul. j. qd sal. tu. ancto. qui tñ rex. loquit̄ in lucro dotis. & loquit̄ in p̄e q ipsa dedit p̄ filia minore. xij. annis. quaz permisi vñ perducere: mā si dolo nō facit id pater: nō lucet maritus dotē vel partē ipsius vigore pacti. Et sic ille tex. nō videt̄ facere ad hanc mām. Et si ille tex. loqueret̄ in lucro fructuum faceret p̄ id qd firmat Bar. post antiquos in muliere maiore: si. n. in patre tradente nuptui filiaz minorez. xij. annis. & tradente dotē p̄ tali filia ipsi viro nō presumit̄ siue nō cōsideratur donatio fructuum eadem rōne est dicendū in muliere maiore tradente dotem añ nuptias celebratas ipsi viro qui ipsam exhibet vt non cedat donatio: cum etiā in patre pupille militet rō qd bñfacienti bñfacere velle videat̄: & tñ in eo nō p̄sumeret̄ donatio si ille tex. vt dixi loq̄ret̄ respectu fructuum: & qd ille tex. nō loquat̄ respectu fructuum. aduertit hic Bal. sed gl. ibi illud qd ibidez disponit̄ respectu substantie dotis. vult hñe locū respectu accessionis fructuum: & sic vult qd nisi accedente dolo p̄fis fructus non cedant lucro ipsius viri: & sic illa gl. put̄ ē ponderat̄ h̄ Bal. p̄cise t̄ p̄mā opi. de qua hic in gl. quā de iure veriorē dicit Bal. qd equitas de qua loquit̄ Azo. nō est eqtas scripta: iō ius scriptū p̄ualet eqtati nō scripte: vt. **C. de ll. l. j. dicit tñ Bal.** qd opinio Azo. cōiter obseruat̄ Imo. ē de iure dicit ipsam posse saluari. In aliquibus casibus p̄mus est si mulier eēt maior xxv. annis. & solū essent cū ea p̄cta sponsalia p̄ verba de futuro citra securaz copulaz. ipsa. n. secuta trāsissent in matrimoniu: vt de sponsa. **c. is qui. & c. si. cū si. nam si talis mulier tradidit viro dotē: & vir eius onera substinuit vñ data vt lucet fructus quasi dote data ad dictū effectū. ar. d. §. cōsulnit. cū si.** Et idem & multo fortius esset: si eēt factū pactū de****

a Mulieri. **a** Et ultra Bart. qd minor ē cū decreto nō possit donare est tex. in **.l. si. §. j. .C. si maior fa. alie. fac. ra. ha. l; loquatur in inobilitibus: tñ Bar. est intentionis qd p̄cedat ē inobilitibus: & sic i fructibus.**

lucro fructuum: vt. **d. l. dotis. & iste erit scdm casus in quo poterit opinio Azo. p̄cedere ē de iure. Tertius est fm Imo.** si vir putabat mulierem maiorem. xij. annis ex aspectu fortis nāz tūc p̄pter bonaz fidē vñ qd lucet fructus. ar. **d. l. in insula. §. fructus. saltez si dos fuit data cū auctoritate tutoris & decreto iudicis: iuxta. d. l. lex que tutores. & no. in. l. titia. §. de iu. do.** Immo hoc casu s; Imo. vñ posse tollerari pactū exp̄ssū de lucrandis fructibus p̄ virū ē qd ipse sciat mulierem minorem. xij. annis cū videat̄ subesse iusta cā: & solūmō alienant fructus qui seruādo seruari nō possit. ar. **.l. cū plures. §. pe. j. de adm. tu. & sic vñ qd interveniente auctoritate tutoris & decreto iudicis possit tale pactū de lucrandis fructibus iniri. Et forte ē s; Imo. in his terminis est dicendū qd videat̄ tacite hoc agi. arg. d. §. cōsult. cum si. hoc tñ vltimum est magis dubiū. dicit Imo. qui in effectu p̄mam opi. glo. vult hñe locū in pupilla traducta tradente dotes citra auctoritatē tutoris & decretū iudicis: vel etiam p̄dictis interveniētibus citra aliud exp̄ssum pactū de lucrandis fructibus: l; in hoc casu nihil clare firmet̄: vt p̄ ex suis vltimis dictis p̄xi. relatis. qui implicat p̄rietates in eo qd dicit vñ putare mulierem minorem. xij. annis in qua recit̄ p̄t̄ dotē cū auctoritate tutoris & decreto iudicis: nāz ex eo qd videt̄ ipsa hñe tutores vñ scire eaz pupillaz **Idem. d. ca. hic indistin. reprobat opi. Azo. quā deducit etiā de eqtate nō p̄cedere. quid. n. dicit ipse si fructus rerum noie dotis datarū multū valent: & tñ vir pax exp̄dit nō ē equūz qd vir eos lucet: sed solū q̄tenus expendit: vt. d. l. in insula. §. fructus. qui bñ facit ad p̄positū. & no. hoc dictū qd tollit etiā illud qd dicit **Ly.** & alij de p̄sumpta donatiōe: illa rōne vt bñfacienti &c. nāz illa rō vadit ad tantū quātū exp̄dit per vñ nō ad oēs fructus: & sic ē facit p̄ Bar. dum id qd dicit **Ly.** firmat in sponsa maiore. Et nō vñ puella vñ eius tutor posse p̄iudicare donando fructus ultraq; maritus subeat expensas. Tenet ergo **Idem. p̄mam opinionē glo. hac adhibita declaratione siue distin. qd si puella traducta erat p̄ xima pubertati & malitia supplebat etatē. ar. l. si alterius. .C. si mī. se. maio. di. quia citius pubescit vna q̄ altera: ad qd ē. c. de illis. & c. fina. de despon. impu. cum si si cum tali secuta est copula est effecta vera vxor: ad qd ultra ipsuz. d. .C. is qui. & d. c. si. Et p̄pterea vir lucrabit oēs fructus: put si esset p̄fecte etatis ipsa mulier: qd verus maritus est: vñ d; lucrari indistin. fructus per. l. p̄oneribus. C. de iu. do. cū si. vbi ita regulariter & indistincte statuit̄ in vero viro: unde non solū ex equitate: sed ē de rigore vir lucrabitur fructus & non procedet hoc casu prima opinio glo. Si vero malitia nō supplebat etatē in tali puella traducta: & sic cum ea non fuit secuta copula carnalis: adeo qd non fuit effecta vera vxor etiam qd cum tali fuerint contracta sponsalia de presenti: nam iuris interpretatione transennt siue resolvuntur in sponsalia de futuro: vt. **c. j. de despon. impu. lib. vj. Et si vir erravit in facto: quia credebatur ipsam esse etatis legitime. Et sic ipsam traduxit & alimentavit: iuxta. l. iij. §. de ritu nuptia. & fm Idem. vir lucratur fructus dotis si bñ date: non tamen lucratur vt maritus: sed tamquam bonafidei possessor inter que est longa differentia: quia hoc casu quando vt bonafidei possessor lucratur: si fructus extarent vel si essent consumpti ipse vir esset effectus locupletior tenetur eos restituere: secus si essent consumpti & ipse non esset effectus locupletior quia ipsos lucratur pro cultura & cura: vt. **§. si quis a non domino. instit. de re. vini. & plene per docto. in. l. lex diverso. §. de rei vendica. & in. l. certum. C. eo. & in. c. gravis. de restitutio. spoliato. Sed si lucraretur vt maritus lucraretur etiam si extarent vel si ex consumptis ipse esset effectus locupletior. Si vero vir tradens talem puellam etatis non legitime scit eam non ē etatis legitime: & tñc non lucratur aliquid de fructibus & sic nec etiam vt bonafidei possessor cum non sit: sed quatenus in ea necessario impendit pōt de fructibus retinere vel cum ipsis compensare: vt. dicto. §. fructus. l. in insulam. f. eodem. nam etiam malefidei possessor necessarias impensas deducit: vt. l. domum. in fi. C. de rei vendica. Si vero vir: vt. §.**********

vir ut supra sciens fecit aliquas expensas non necessarias ut vestes pretiosas iocalia et huiusmodi: et tunc tales expensas non deducet de fructibus: sed illas retinet tales quales sunt iuxta ea que in fili huius in l. in fundo. §. de rei ven. Et licet Pau. non explicet quod si traducat maior adhuc tamen non desponsata per verba de presenti que exhibeat per aliquod tempus ante quod desponsetur vel conveniat cum ea ad copulam tamen satis etiam in ista res esse huius intentionis quod vir non lucretur fructus: sed quod solus possit de fructibus deducere necessarias expensas factas in talem mulierem. Sed Bal. et Saly. in d. l. ij. C. de do. in maiore traducta que vxor esse potest et que quasi dotem tradidit tenere videntur opi. By. et Ly. quod ex pacto expresso vel ex presumpta donatione vir lucretur fructus ex eadem equitate qua ipsos lucraretur quod exhiberet veram vxorem nam cum talis mulier possit dotem constituere et donare de ea censendum est ut de vera vxore. ar. C. de bo. q. li. l. non sine. Si autem ista traducta non traderet aliquid nomine dotis talis mulier maior: et tunc vir qui ipsam exhibuit. i. alimentavit non debet habere nec fructus nec usuras: quia nec mulier vult sentire quod habeat ex quo non tradit aliquid nomine dotis et vir sibi hoc imputare qui sciens se non teneri sponsas exhibuit: et hoc nisi aliud inter ipsos sponso puenit. ar. d. l. dotis fructus. et hoc casu pcedit glo. in d. l. ij. fm Saly. ibidem. Qui declarat quid in muliere maiore traducta que vxor esse non possit an vir lucretur fructus rerum nomine dotis sibi datarum. Aut. n. non duxit eam in vxorem: sed tamen desponsavit et exhibuit: et ideo quod supra dictum est in illa que vxor esse potest pcludit si erat talis etatis quod poterat bona sua alienare et sponsus fuit ignorans quod non posset esse vxor. Si autem tales que non poterat esse vxor defacto duxit in vxorem. Et tunc aut matrimonium non poterat esse ex defectu servilis conditionis quam vir ignoravit et remittit se et dicit deum hoc casu: ut in d. l. in insula. §. j. Quid autem si ex alio defectu quam servilis conditionis vel minoris etatis non poterat esse matrimonium cum ea quam defacto duxit in vxorem Saly. non declarat quid tunc deum sit de fructibus rerum pro dote nomine dotis datarum pceptis per ipsum virum. Sed late psequitur articulum quid quod si traducat minor. xij. annis. Et si a sciente traducat transit cum glo. nra By. et alijs quod vir non lucretur fructus et adhuc casus facit. d. l. pe. §. iulianus. quod fal. tu. aucto. et ideo fm ipsum male per Bar. inducit §. By. quod Bar. arguit de casu scientie ad casum ignorantie qui sunt casus psumpti diversi: sed suus deum pcederet si §. iulianus. (put ipse Saly. psumponit) loqueretur in muliere pbeate aucte tutoris: ex hoc pstitisset viro quod erat pupilla: sed tex. loquitur ubi pater filiam minorem. xij. annis tradidit nuptui et voluit traduci per virum in eius familia quod potuit fieri per virum ignorantem etatem mulieris: et tamen tex. ibi vult virum non lucrari aliquid de his que lucratus fuisset si vere matrimonium fuisset nisi pater fuisset in dolo. Et sic ille tex. facit etiam ad casum in quo pupilla ab ignorante traducitur. In quo tamen casu ipse Saly. sic concludit. Quod autem ista pupilla fuit dotata ab extraneo et tunc vir ignorans minorem qui ipsam traduxit et exhibuit lucratur fructus rei nomine dotis date: maxime ubi pactum intercessisset: qui tamen adhuc casum quando ab extraneo dotata fuit quod tunc vir etiam citra pactum fructus lucratur nihil allegat: aut fuit dotata a se ipsa nullo tutore auctore: et tunc ex quo vir recipit ab ea ut habili ad pbeendum matrimonium: et sicut lucratur fructus: et procedit opinio By. fm Saly. Et rñ. ad rationem quam in prius Bar. quod pupilla non potest dotem constituere: nam fatetur hoc pcedere vere. ideo talis non est vera dos: sed est quasi dos cuius fructus ipse vir lucratur ppter suam bonam fidem quod talis esset habilis ad pbeendum matrimonium prout ipse vir lucratus fuisset si fuisset vera dos. Et saltem dicit quod hoc casu lucratur psumptos per. d. §. fructus. l. in insula. de non consumptis: vero ista dicat posse dubitari: attamen dicit virum posse de ipsis retinere usque ad concurrentem quantitatem expensarum factarum pro ipsa muliere et pro colligendis ipsis fructibus. ar. §. usuras. d. l. insulam. et §. de eo per que fac. crit. l. si. et §. de condi. inde. l. si in area. Quinimo

fm ipsum forte lucrabit omnes fructus etiam non psumptos ne ipse vir remaneat deceptus a muliere que se ipsam: ut maiorem passa est traduci. ar. d. l. si alterius. C. si mi. se ma. io. dix. cum si. Si autem talis pupilla fuit dotata a tutore. et tunc ex quo vir sciens ipsam inhabilem traducit non lucratur fructus: quia est quid sibi imputetur quod sciens tales traducat: et sic tunc stamus in regula. l. nostre. et pcedentis limitat tamen put By. nisi pactum de lucrando talibus fructibus intervenisset auctem tutoris veri et alijs sollennitatibus requisitis intervenientibus. Sed si talis tutor esset falsus non cuius aucte tale pactum interveniret: tunc. n. non pcedit: caretur pupille: et ita pcedunt no. in d. l. pe. §. iulianus. §. quod fal. tu. sed tenebit ipse tutor ex illo edicto. Et forte illo non exite soluendo fm Saly. succurret viro adversus mulierem per doli exceptionem seu retentionem. ar. d. l. si. §. de eo per que fac. crit. Alex. hic in muliere maiore expresse dante fructus rerum datarum nomine dotis antequam cum ea pbeatur per verba de presenti et psumet matrimonium tamen quod ipsos fructus lucratur ipse vir qui ipsas exhibet per. d. l. dotis fructus. Si autem expresse talis mulier non donavit tales fructus: et tunc non tamen quod inducat psumpta donatio: nam ex quo vir hoc in manibus fructus pertinentes ad mulierem censet de ipsis ipsam alere non de suo per. l. nensennius. de nego. ge. cum si. unde cum ipse vir nihil ipsi mulieri det de proprio ipsius viri p dictis expensis non cadit psumptio donationis sumpta ex. d. §. consuluit. et l. si vero non remunerandi. §. inde papinianus. §. manda. habetur per Barto. et alios in l. que dotis. §. eo. In minore autem tenet cum Bar. quod non cadat expresse donatio: et sic multo minus tacita et psumpta quicquid aliud dixerint Imo. et Ro. quos ipse reprobat respondens ad. l. j. C. si aduer. do. ubi p ipsis fit fundamentum quod in huiusmodi fructibus valeat donatio: nam ille tex. loquitur ubi cum auctoritate curatoris et congruenti moderatione et c. quod est dicere quod in proposito valeret si fieret expresse vel presumeretur si non fieret expresse usque ad quantitatem expensarum factarum necessario vel utiliter pro ipsa muliere: nam usque addictam quantitatem vult quod vir lucratur fructus etiam quod fuerit sciens matrimonium non esse legitime contractum cum tali minore. Ubi autem tanquam maritus: sed tanquam bone fidei possessor fm quod supra relatum fuit velle Pau. cuius opinione in effectu ipse Alex. transit licet de ipso mentionem non faciat Are. hic tenet etiam cum Barto. contra Imo. et Roma. quod pupilla non possit etiam fructus donare. Et quod propterea pactum factum de lucrando fructibus per virum non subsistat: nisi usque ad concurrentem quantitatem onerum de quibus supportandis per virum pactum et conventum fuit. Si autem hoc pactum de supportandis oneribus matrimonij una cum pacto de lucrando fructibus non esset factum: et tunc indistincte tenet quod non valeat tale pactum: quia non reperitur iure cautum quod pupillus gratia remunerationis donare possit Senenses hic in muliere maiore vel in patre vel extraneo dante res nomine dotis tenet quod censent pcessi p oneribus quod subit ipse vir exhibens mulierem quamvis adhuc non sit cum ea matrimonium quasi in recompensationem dictorum onerum censeantur dari. ar. d. §. inde papinianus. etiam quod sint maiores: et sic ultra quantitatem onerum pro dictis. n. oneribus videntur dari non attendit: an excedant onera iuxta id quod alibi disponitur in l. cum creditor. §. si inter. §. manda. in hoc. n. quod iuxta quantitatem onerum censeantur donati: et sic vir eos lucratur: et novitra non tenent opinionem Alexan. quia hoc a principio erat dubium et plerumque onera excedunt fructus: ut. c. salubriter. de usu. cum si. Et ppea censeant dari p oneribus quod sint quasi fructus: non dicat aliquod pretium plus alteri psiderato dicto dubio evetu dōasse: et sic non dicat aliquod pretium in dono. l. §. fideicomisso. C. de trasac. et ista huiusmodi fuit intentio gl. determinare an maritus lucratur fructus quous adhuc non sit matrimonium non autem an minor possit sibi in talibus fructibus pjudica

re ut sic glo. fuerit intentionis q̄ dato casu q̄ persona tra-
dens dotem possit sibi iudicare in fructibus procedat. q.
Sed isti non aduertunt q̄ contra opi. Barto. et contra id
quod ipsi dicunt q̄ fructus censeantur indistincte donati
in his terminis est. d. l. pe. §. iulianus. et quod ibi notatur
§. qd̄ fal. tu. auc. ut supra etiam induxi. Item contra eos
est et. d. l. insulā. §. fructus. ubi frustra fieret vis in p̄sumptōe
si fructus indistin. cederent lucro viri p̄ expēsis factis ipsi
mulieri siue vxori putative. Preterea si sumus in maiore
sponsa defuturo. put loq̄ Bar. tūc vir nō pōt dici q̄ rōne
erroris. et sic bone fidei lucret̄ fructus cū sciat adhuc nō ēē
m̄rimonii: et sic nec dotē: et p̄ p̄ns nec fructus ad ipm virū
ptinere et p̄sumptio donatōis: (ut est dcm̄) cessat: nisi q̄ter-
nus ascendunt expense facte pro ipsa muliere. Et dictus
§. si inter. l. creditor. §. manda. nō facit ad p̄positū: q̄ loq̄
in alijs terminis ubi m̄rimonii iaz erat p̄ctū et subsistebat
14 ¶ Cuz itaq̄ in p̄nti articulo q̄ q̄ttidianus est tot sint varie-
tates p̄ eius p̄fectioni et meliori declarōe. Considerādi sūt
tres casus p̄ncipalis. Primus est in muliere maiore. xrv.
annis traducta ad domū viri nō tñ cuz ea p̄cto m̄rimonio.
Scd̄ casus est in muliere adulta: et sic minore. xrv. et ma-
iore. xij. annis sibi mō traducta. Tertius casus est in pupilla
et sic in minore. xij. annis: ut supra traducta. ¶ Primo ca-
su aut talis mulier viro nihil tradidit noīe dotis. Aut ipaz
quasi dotē tradidit. Si nihil tradidit et tñ fuit exhibita si-
ue alimentata a viro et lz nō cadat dubitatio an lucret̄ fru-
ctus quasi dotis cū nō fuerit tradita p̄. l. §. pri. ubi etiā ve-
re dotis nō tradite vir fructus nō lucrā an traditionem.
Tñ cadit dubitatio an petere possit ipse vir vsuras quasi
dotis: sicut vere dotis petere posset muliere exite in mora
iuxta no. d. §. pri. l. et dicas q̄ nō nisi alr̄ inter ipsos puenit
ut dixi supra referendo Saly. et vult hic dñs meus an si. lz
de Saly. mentionē nō faciat dicit tñ q̄ si vir fuit in bona fi-
de repetere poterit expensas p̄ ipsa muliere factas qd̄ suū
dcm̄ an p̄cedatvenit ex infra dicendis declarandū. ¶ Si aut
talis mulier tradidit qd̄ p̄miserat noīe dotis. Et si cuz tali
muliere lz nō esset p̄ctū m̄rimonii tñ poterat esse m̄rimo-
nii: sed cū ea erant p̄cta solū sponsalia de futuro. Et si pa-
ctū sc̄m fuit delucrandis ipsis fructibus p̄virū casus est cla-
rus q̄ ipsos lucrā p̄. d. l. dotis fructus. Si vō tale pactū
sc̄m nō fuit et adhuc magis cōis opio doc. v̄ esse q̄ vir lu-
cret̄ fructus ex tacita siue p̄sumpta donatōe quev̄ facta p̄
ipsaz mulierē ipsi viro eam exhibenti. ar. d. l. si vō nō remu-
nerandi. §. inde papinia. cū si. nō attēto nec alr̄ cōsiderato
an excedant quātitatē expensarū factaz ipsi mulieri nec ne
ita t̄z hic Bar. post antiquos: ita ēt Imo. Ro. et Senen. et
ēd̄ dñs meus hic: et Bal. et Saly. in. d. l. ij. C. de do. p̄mis. q̄
dñs meus reputat: h̄ no. ad limitationē huius tex. et alioz
iuriū dicentiū q̄ fructus an nuptias p̄cepti augent dotē vt
p̄cedant nisi sponsus interim sustinuerit onera m̄rimonij.
Nec huic limitatiōi: et sic cōi opioni: id obstat qd̄ Papiē.
In p̄riū et subtr̄ fm ipsos ponderant: q̄ si ista. l. cū si. intel-
ligeret ubi vir non sustinebat onera m̄rimonij essent de in-
dubitabili cū ēt vere p̄cto m̄rimōio vir nō lucret̄ dotis sibi
date fructus: si nō sustinuit onera m̄rimonij: vt. l. cū post. §.
in domū. §. de iu. do. et. d. §. vsuras. l. insulā. §. e. vñ ad hoc vt
ptineat aliqua dubitationē ista. l. et si les intelligant et qñ
sponsus sustinet onera m̄rimonij: vt nihilominus fructus
augeant dotē nec cedant lucro ipsius viri. Sed huic p̄se
subtili p̄siderationi facillima est r̄sio: q̄ imo ista. l. cum
si. plurimū h̄z dubitatiōis ēt intelligendo qñ sponsus non
sustinet onera matrimonij: ex quo. n. sponsa tradidit sibi p̄
missum noīe dotis an traditionē: et sic añq̄ vir ipsam exhi-
beret magna videbat p̄sumptio: q̄ ideo tradidisset vt vir
sibi fructus lucrificeret: imo non videbat cadere alia ma-
gis verisimilis p̄sumptio. Et p̄p̄ea ex ista videbat fructus ce-
dere lucro viro. ar. no. in. l. si cū aurū. de sol. cū si. Que p̄sū-
ptio minime cadit ubi traditio dotis fit matrimonio p̄cto
p̄est traductionē: q̄ v̄ tradi vt vir ipsam vxorē exhibeat.
Et p̄p̄ea si nō exhibet nō lucrā fructus: vt. d. §. in domū. cū
si. Tñ hic traditōe facta an traductionē determinat p̄riū: et

rō determinatiōis: et decidendi pōt esse: q̄ imo hic cadit
alia p̄iectura. Et p̄p̄ea cessat p̄iectura donatōis p̄. d. l. si cū
aurū. cadit. n. p̄iectura vt vir hēat curā et gubernationē de
talibus rebus p̄ ipsa futura vxore vel cōiectura vt magis
sit certus ipse vir de ipsa dote: et eius p̄sequutiōe. Sed ubi
ipse sponsus sustinet onera: tunc sup̄ addit aliap̄iectura ex
qua p̄sumit sponsaz voluisse donare fructus rei p̄ dote tra-
dite. v̄z. p̄iectura vt bñ facienti bñ faciamus: et sic p̄iectura
remuneratōis. Et sic a dicta obiectiōe saluat cōis opinio.
¶ Sed p̄ ipsam id si bñ aduertat v̄ v̄rgere: q̄. §. p̄. in. d. l.
dotis fructus. put̄ excepit casum pacti respectu lucrandoz
fructū p̄virū añ p̄ctū m̄rimonii: ita ēt excepisset casus ubi
vir sustinet onera m̄rimonij. nulla. n. erat difficultas. l. vñ
ca. §. si aut̄ ad deficientis. C. de ca. tol. et. c. ad audientia. de
deci. cū si. Cōtra cōez ēt facit. d. l. pe. §. iul. §. qd̄ fal. tu. auc.
ut supra ponderavi: et dicta rō vt bñ facienti bñ faciamus
et sic rō remuneratōis si cadit: nō cadit nisi quatenus mu-
lier recepit expensas ab ipso viro garriat q̄cūq̄ vult p̄riū.
Sed in quātitate fructū excedente expensas cum cadant
alie p̄sumptōes de q̄bus p̄xi. dixi ponendo rōne deciden-
di ad hunc tex. cū si. cessat p̄sumptio donatōis: et lz fructus
plerūq̄ nō sufficiant p̄ oneribus m̄rimonij. d. c. salubriter.
hoc nihil ad rem qñ qñ sup̄fluunt in his terminis augeant
dotē: put̄ ēt videmus in. d. l. insulā. §. fructus. §. eo. ti. et. l. nō
sine. C. de bo. q̄ li. quā alle. Bal. in. d. l. ij. C. de do. p̄mis. lo-
quit̄ in fauorē ipsius sp̄ose: vt de ea put̄ de vera vxore cen-
sendū sit. Prosequendo dist. Si sum⁹ in muliere maiore tra-
ducta ad domū viri nō p̄cto cū ea m̄rimonio vel sponsali-
bus. s. de iure sed defacto: q̄. s. aliquo impedimento impe-
diebat inter tales m̄rimonii: et si q̄dez bona fide cū tali p̄-
xit et quatenus p̄sumpsit fructus p̄ceptos p̄ exhibēda ipsa
muliere: et nō p̄nt ab eo repeti: vt. d. §. fructus. l. in insulaz.
§. eo. Quatenus aut̄ p̄sumpsit ex exhibitionē ipsius mulie-
ris dic̄ q̄ eos lucratur vt bone fidei possessor fm̄ qd̄ supra
dcm̄ fuit referendo dicta Pau. et ēt Alexan. hic: et ad hoc
tendit et p̄cludit rō bone fidei et credulitatis ponderata p̄
By. et alios que nō p̄cludit ad lucrū oīum fructū simplr̄
vt supra dcm̄ fuit referendo Pau. q̄cqd̄ aliud et minus bñ
in hoc dicant aliqui tentantes p̄ By. et sequacibus facere
vnā rōne. vadit. n. eoz rō ad lucrādos fructus p̄ virū tāq̄
p̄ bone fidei possessorē nō tāq̄ p̄ mari tuz qd̄ nemo inficiat̄
data credulitate: et bona fide: sed dubiū est respectu lucrā-
doz talū fructū p̄ ipm virū q̄ traduxit mulierē cum qua
adhuc nō est m̄rimonii p̄ ipm dico vt lucrā eos alr̄ mari-
tus verus q̄ traduxit vxorē qd̄ p̄dicti nō aduerterūt. Verū
est q̄ Saly. in. d. l. ij. vult idēz qd̄ in ea cū qua pōt esse m̄ri-
monii in illa cū qua p̄bñ sp̄osalia siue m̄rimonii defacto
ignoranter p̄terq̄ si m̄rimonii impediret ex defectu serui-
lis p̄dictōis iuxta. d. §. fructus. vt. v̄z. vir lucret̄ fructus put̄
qñ desponsat et exhibet illā cuz qua pōt esse m̄rimonii qd̄
p̄cedit retenta sua et cōi opi. in p̄cedente articulo siue mē-
bro. Si aut̄ cum tali muliere cum qua m̄rimonii esse nō
poterat fuerit p̄ctum m̄rimonii siue fuerint p̄cta sponsa-
lia scienter ab vtrazq̄ pte et a neutra p̄tium est locus repe-
titiōis: q̄ i pari cā turpitudinis potior ē p̄dictio possidetis vt
h̄ in. l. pe. §. de p̄di. ob tur. cau. ad qd̄ ēt qd̄ h̄ in. l. auūculo.
lo. §. de p̄di. sine cau. vñ fructus quos p̄cepit vir mulier re-
petere nō poterit: nec vir expensas quas facit pro tali mu-
liere poterit repetere. Que dicta intellige nō secuta copu-
la inter tales: sed ipsa secuta et dos et fructus auferrent et
applicarent fisco: vt no. in. d. l. auūculo. et in. l. incestu. §. de
ri. nup. et in. l. cum veterū. et. l. si a sponso. C. de do. añ nup.
et in. l. j. et. ij. C. de ince. nup. ita vult dñs meus hic: sed de
hac mā dic̄ vt h̄ p̄ Bar. et doc. in. d. l. auūculo. et p̄ canonis-
tas in. c. et si necesse. de do. inter vi. et vxor. nam suuz p̄mūz
dictum defructibus et expensis hincinde non repetendis
rōne paris turpitudinis: v̄ mibi p̄. d. l. auūculo. que dicit̄
in his terminis nō tam esse turpē cām q̄ nullā. et lz illa. l.
nō loquat̄ in fructibus nec expensis: sed in dote nō video
rōnem dñe in repetitiōe inter vnū et aliū illo sublato q̄ nō
sit p̄sumptio donatōis in fructibus et expensis. Et propte-
rea illud

rea illud qd dicitur de repetitioe dotis in his terminis vñ dñm
de repetitioe fructuū z expensarū hincinde put ē dñ de dona
tis in d.c. z sine esse. vbi plene examinari mām an pñtes
pñbitas nuptias puniant pena corporali: an in amissione
pprii. Et an in amissione lucris: z ibi qd in pñtibz spon
salia: z qd in pñtibz mñmoniuū. Et ex pñctis facile pci
pere potes qd si ex altera pñt fuerit bona fides ex altera
nō in his terminis qd dñm defructibus z alijs. Et que in
hoc pñmo casu dicta sunt ipsa muliere dante quasi dotē ipsi
15 viro: idem dicas si pñ vel cñneus dotē dederit. ¶ Tenio
ad scdm casuz pñcipalē qñ traducit mulier minor. xv. ma
ior. m. xij. pñtis cū ipse sponsalibus: nō aut mñmonio nec
secuta copula. Et si a pñe vel alio cñneo p tali muliere vi
ro tradit quasi dos dicas in oñbz z per oia put est dictū
in pñcedenti pñmo pñcipali casu qñ mulier maior. xv. p se
tradidit quasi dotē vel alijs pro ipsa: nam vtrobiqz quasi
dos tradit a pñsona valente alienare: z sic nō cadit dñia iter
vñ casum z aliū qñ p ista adulta alijs tradidit qñ dotē.
Si aut ipsa tradidit quasi dotē z quatenus p ipsa vir con
sumpsit defructibus nō est dubiū qd cōpensari dñ cū ipso
fructibz: qz cū bñt de suo ipsius mulieris in manibus ipse
vir pñsumendū est qd voluerit de pñmo ipsius mulieris: z sic
de ipso fructibus ipsaz exhibere siue alimentare: ar. l. nē
fennius. s. de neg. ge. cū si. Si aut sup excedit: z tūc tenēdo
in muliere maiore. xv. annis qd dotis ab ipsa date fructus
sup excedētes expēsas z onera mulieris nō lucret vir tūc
multo magis in hac minore esset tenendū. Si autē tenere
mus cōm opī. in ipsa muliere maiore qd lucret dictos fru
ctus superexcedētes ipse vir quasi censeant sibi donati. z
idem z multo magis si fuerit expēsse donati. Et tunc idem
in hac adulta est tenendū supposita validitate traditionis
quasi dotis: z sic huius pñsumpte donatōis fructuz: qz. vj.
vel interueniente aucte curatoris: z alijs requisitis facta fue
rit per. d. l. j. C. si aduer. do. qd ex supra relatio dictis doc.
patere pōt quātr: z qñ pñcedat de quo hic late etiam per
dñm meum dum tractat de pupilla traducta z exhibita.
Aduerte tñ qd ad pñt qd nō valeat donatio in his terminis
ē qd fiat defructibus q seruando seruari nō pñt quoz alie
natio pñmittit: vt in. d. l. lex que tutores. in fi. Id facit quia
alienatio hic nō fit ad effectū ne corrūpan: z sic ex cā pro
16 missa: z sic illa rō nō facit. ¶ Tunc assūmo tertiuū ca
sum pñcipalē qñ pupilla traducit z exhibet in quo casu sa
tis teneri pōt distinctio. ¶ Pan. de ca. supra relata. Hoc ad
dito qd si p tali muliere tradere dos p pñm tāqz p maio
re: z habili ad pñhendū mñmoniuū seruanda est tunc dispō
d. l. pe. s. iulianus. distinguēdo an pñ fuerit in dolo necne
fm qd ē ex supra relatis patere pōt. Et idem vñ dñm si ex
neus dedit dotē p tali puella. Vbi aut tutor daret tūc esset
dñm idem qd est dñm qñ vir scit ipsaz in habile: naz viden
do qd hz tutores dñ pñsiderare eius inhabilitatē ad mñmo
niuū pñhendū: vt dicit Saly. in. d. l. j. C. de do. pñm. Quid
aut si vir pñbens cū tali pupilla errasset in iure credens euz
ea subsistere mñmoniuū: an tunc lucret fructus tangit hic
dñs meus. Et vñ verbuz ē tangit qd si pñbens errauit in
iure respectu attinentie de quo ē in. d. l. auñculo. z in. d. c.
17 z si necesse. ¶ Ex glo. senenses z papientes hic ponderant
hic no. p Bar. z alios ad. q. sepius pñtingentē qd si alijs p
mittit vendere aliquā rem p certo pñtio qd recipit z tradit
rem pñctā de qua ille cui facta fuit pñmissio de vendendo
pñcipit fructus anqz sequat venditio: an faciat fructus suos
illud. n. qd dicunt hic By. z Ly. z doc. de viro traduce
sponsam: z recipiente rem noie dotis: vt ipsius fructus lu
cret si exhibet ipsam sponsam in recōpensationē suoz one
rū lz mñmoniuū: adhuc nō sit secutū facit vt idē sit dñm in
illo qd soluit pñtū z recepit rem sibi pñmissam vendere: vt in
recōpensationē pñtū soluti silitudine eiusdē equatis que cō
sideratur hic in recipiente quasi dotem: z sustinente onera
mñmonij lucret dictos fructus: sicut si vere secuta fuisset ven
ditio cū in hac mā videamus argui de emptore ad maritū
vt supra vidimus. s. l. pñ. ita ē z ita pcludunt senenses di
centes se ita pñluisse. ¶ Papientes aut firmat pñtū: z sic cū

in adñi Alex. q ita consuluit: vt pñm pñ. cix. cū duobus se
quentibus quoz vltimū est dñi Alex. in quarto volumine
cuius decisionē als allegant z adduxi in quodā pñlio quo
pñlui an obligatus reuendere z ad id ē cōdēnatus: pñse
cogi possit ad reuendendū. Sup hoc tñ alr mō non insisto
nec firmo vñā vel aliā opī. sed hoc dico qñ hic dicta nō strin
gunt: z nō pcludunt ad. d. q. vt pñ ex dictis supra in mā de
qua in glo. huius. l. iñctis dictis. s. l. pñ. in illo articulo: an
in dote currant vsure ex mora in regulari: sicut in pñctu em
ptōis z reditōis: vñ magis esset fiendū fundamētū in alijs
q adducit ipsi Senenses vidēdo an pcluderēt in pñposito.
¶ **Fructus.** ¶ Fructus soluto mñmonio
diuidendi intelligunt deduc
tis expensis tam a viro qz ab vxore factis. Vi
uide z subdiuide: vt hic p Bar. Et p casus po
sitione in. ij. pte. l. vide. glo. pe. ¶ Mo. hoc tex. ad declaratio
nē pñcedentiū. ll. z sic ē ad declarationē legis pñcedentis que
vult qd fructus pcepti an nuptias pñctas augent dotē: nam
dñ intelligi deductis expensis: z hoc vult hic dñs meus qd
reputa nō. quātr aut z qñ pñcedat qd fructus dicant deduc
2 tis expensis infra declarabit in gl. ij. ¶ Mo. et ex hoc tex.
qd in deductōe expensarū a pari pñcedit vir z vxor vt pbat
iste tex. in. j. pte pñcipali in qua de utroqz. i. viro z vxore de
cto respectu deductōis expensarū mentio bñ. Sed i. ij. pte
nō fit mentio nisi de muliere: z nō in merito: qz ipsam con
gruit retrahere expensas pñmi anni defructibus pñmi anni
qñ mñmoniuū durauit pluribus annis: nō aut pgruit ipsuz
virū retrahere expensas dicti pñmi anni siue p pte siue in to
tum ipsas fecerit: ex quo fructus dicti pñmi anni ipse vir
hūit ex qbus rehaubuit siue recupauit vel rehaubere z recu
perare potuit dictas expensas: qd non est in ipsa muliere
que nō hūit fructus dicti pñmi anni. Et ppea in ipsa deter
minat: z nō in viro bñ rōnē expensarū p ipsam factarū in
pñmo anno sup fructibus vltimi anni soluti mñmonij: vbi
aut minus anno durauit mñmoniuū adeo qd fructus illius
anni debent inter se diuidere maritus z vxor: tūc bñ rō ex
pensarū siue ab vxore siue a viro factarū vt pbat in. j. pte
tex. z ita vult hic dñs meus qd de ipso nō facta mentione
reassūmunt hic Senen. ad fi. Et h. no. ad declarationē huius
tex. z vt intelligas qd nota ille qd simplr elicit Alexā. qd a
pari pñcedunt vir z vxor in deductōe expensarū nō est sim
pliciter z absolute verū: vt pñ ex pñctis. Que ē in eo pon
dera qd dixi qd sufficit virū potuisse deducere expensas pñ
mi anni ex fructibus dicti anni. id enim ideo dixi qd posito
qd aliquo casu deducere nō potuisset: qz nō fuissent aliquo
casu: puta sterilitatis vel i cursu hostiuz vel simili recolle
cti oīno nō pōt vir expensas deducere ex fructibus vltimi
anni. ex quo. n. si vberimos recolligebat in pñmo āno erat
sui z suo lucro cedebat: ita ē si paucos vel nullos recollig
git cedunt suo incōmodo. ar. g. l. scdm nām. j. de reg. iū. facit
qd vult glo. no. in v. satisfacienduz. in. l. diuortio. s. impen
dia. j. eo. pferunt ē no. j. in glo. pe. vbi ē dicef. Et inter cete
ra: an tunc. i. nullis recollectis fructibus in pñmo anno mu
lier deducere possit expensas quas in illo anno pñmo fecit
defructibus vltimi anni: qñ aut nulli in vltimo anno fru
ctus recollecti fuerunt hēat tunc locū deductio tangit hic
Bar. post Ja. de are. z. j. videbimus sup. d. glo. pe. Et non
ob. pñctis. l. q si sumptus. s. de pe. here. qz ibi ad bone fi
dei possessore nō spectabat oē cōmodū: z incōmoduz fru
ctuū ex quo extantes ipse teneat restituere. z etiā pñsumptos
qtenus effectus ē locuplectio: iuxta no. p gl. Bar. z doc. i. l.
ex diuerso. i. pñ. s. d rei vñ. z i. s. si qd a nō dño isti. s. re. di. z
p tanōistas i. c. grauis. d rest. spo. z ita rñ. h. Bar. ad. d. l. in
q. quā mouet qd si nulli fructus vlti. āno recollecti fuerint: z
ē in. d. s. ipedia. sup. q. quā mouet. d. glo. i. v. satisfaciendū.
3 ¶ Mo. adhuc ex hoc tex. in nota glo. sup ver. pridie. z se
quente qd importet dictio pñdie z dictio mor de qua dictio
ne mor dicef sup ipsa glo. als autem dictio pñdie importat
vñuz diem an tps cui adiungit dicta dictio: vt in. l. pridie.
4 s. de fe. z in. l. item veniūt. s. pñdie. s. de peti. bere. ¶ Mo.
in ver. impēsa. in pñ. querit de qua impēsa tex. intelligat

et rñ. put in ea. Que nō declarat que sint impense vel qui sumptus: qui vel que dicunt fieri grā querendorū fructuū et que grā ipsius fundi: sed hoc declarat Pau. de ca. q. in fine dictorū quo ad hoc querit quid de impensa que fit in custodiendo fortilitium: an dicat fieri gratia querendorū fructuū: et allegat Bar. tenentē q. nō p. illū tex. in. l. cū que rere. in fi. de le. ij. q. ipse limitat siue declarat nisi talis custodia esset necessaria p. colligendis et cōseruandis fructibus q. nō solū impensa que fit in collēdo dī fieri grā querendorū fructuū: sed et illa que fit in custodiendo et cōseruando vt. l. si a dñio vel pfe. §. si. §. de pe. here. et j. l. pri. d. §. impendia. in pn. et in his terminis: l. Pau. nō dicat posset pcedere dictū Bar. in. l. pe. et si. §. de impen. in re. do. fac. et hoc mō dicta sua possent saluari a p̄rietate de quo articulo: vnde de hic per Are. et p. Ang. et doc. j. l. pri. §. impendia. et in. l. sumptus. de le. j. Et nō. qui sint sumptus grā querendorū fructuū: et q. grā ipsius fundi q. inter hos sumptus multe sunt dñe: vnam. n. hic vides in pposito quāz hic assignare vult glo. q. sumptus facti grā querendorū fructuū. deducti de ipsis fructibus et ipsorū quātitate diminuunt: facti autē p ipsa re nō deducuntur de ipsis fructibus: et sic ipsos non minuunt nō tñ intelligas q. l. nō deducant de ipsis fructibus q. ppter ea nō debeāt refarciri. debēt. n. refarciri s̄m no. in. l. in fundo. §. de rei ven. et in. l. impense. §. de ver. signi. Et quātū est in factis in rebus dotalibus s̄z q. d. h. j. ri. pri. quasi p totū. et vide et p. gl. in. d. l. in fundo. de impensis grā querendorū fructuū. Et facte in ipsa re dotali cū nō deducant de fructibus est vtilius viro: q. repetit a muliere que cogit vel de sua pte fructuū vel aliunde p̄stare: vbi si deducerent de fructibus deducerent: et de re ipsius viri: quatenus dñz ipse vir h̄re fructus: vt declarat et hic Pau. Qui et declarat quāz pcedat q. d. gl. ista et dicit allegādo. l. fundus qui. in fi. pn. §. fa. her. ad q. d. et. d. l. si a dñio. §. si. et sequen. vbi declarat hoc. q. s. hoc vult dicere q. nullus casus et c. q. etia p̄do: et sic malefidei possessor vti deductioe p̄dicta q. d. est verū: vbi fructus fuerūt recollecti in qbus expense facte fuerunt: s̄z vbi nō fuerūt recollecti: tūc est dñia inter bonefidei possessorē et p̄donē: vt. d. l. q. si sumptus. et. l. se. et ibi p. gl.

¶ In. ij. pte que incipit ibi. Et hoc inspecto exitu et c. gl. declarat quāz pcedat q. fructus intelligant deductis expensis et rñdet inspecto exitu. et sic effectū siue p̄statiōe aut restōne ipsorū fructuū. et sic quadam cūili p̄sideratione siue interpretatiōe inspecta dicunt fructus deductis expensis. Sed interim. s. anteq̄ deueniat ad executionē ipsorū fructuū. et sic inspecta qdā nāli p̄sideratiōe vel iterptatiōe fructus dicunt et nō deductis expensis. et sic oēs quotquot recollecti fuerunt. Et sic fructus aliquo respectu vel aliquo casu dicunt deductis expensis aliquo casu et ipsis expensis non deductis. Qd̄ latius examinat hic Bar. post Jac. de are. l. de hac glo. mentionem non faciat. Distinguit igitur: an nomen fructus pferatur a lege: an ab hoīe. Et an indeterminate vel determinate expressa certa quantitate siue mensura. Et an expresse vel tacite agatur quō hoc verbum fructus intelligat ex cuius distin. inferitur ad p̄qōnes prout ex eius dictis patet. **¶** Que declarādo et ipsis addendo fac regulam. Vbi verbum fructus pferitur a lege q. intelligitur deductis expensis: vt hic et. l. fructus. et. l. si. in fi. §. de ope. seruo. ad idem etiam. d. l. si a dñio. §. si. cum simili. alle. in glo. Et idēz dicas de verbo redditus: vt. l. fundi trebatiani redditus et c. §. de vsu fruct. lega. que loquit per hoc verbum et probat venire qd̄ p̄cipitur ex fundi locatione. et ita est de mente Bar. hic. alle. d. l. fundi. et glo. in. l. si quis argentum. §. j. C. de dona. vbi tex. etiam loquitur de redditu. et expresse vult Bal. in. l. coheredibus. C. fami. hercis. et in. l. neq. in fi. C. de compensa. et hic dominus Alexan.

¶ Extende istam regulam. primo vt habeat locum etia in. l. municipali. l. prima facie forte videret dicendū p̄inz ex quo: vt hic glo. nostra v̄ velle fructus p̄prie vident esse etiam non deductis expensis: et in statutis verba proprie sunt intelligēda. l. ij. §. hec verba. §. de neg. ge. l. quicquid alit̄r gēde. de verbo. obligat. in nostra. de iniur. et dā. da.

¶ Dñs Alexan. Alias aut inter fructus hereditus. vnde de dñaz p glo. in v. redditus. in. c. generali. de elec. li. vj.

cum simili. Et q. in statutis habeat locum ista regula vult hic Bar. in lec. nouis preter q̄ si statutum faceret mentionem defructibus determinata et expressa certa quantitate et ita doc. cōiter transeunt cum Bar. q. verbum fructus p̄latum per statutum intelligatur deductis expensis prout etiam prolaturum a lege cōi et hoc est tenendum: et si aliud sit de mente Pau. hic ponderantis hanc glo. prout ego supra ponderaui. Sed non obstat dicta ponderatio dicte decisioni. ex quo. n. ius cōe regulariter fructus accipit deductis expensis ex hac regula siue sit s̄m p̄prietatem verborum siue ex fictione vel interpretatiōe seu equitate recipit interpretatiōem passiuam ipsum statutum per. l. j. §. lex falcidia. et ibi nō. ad legem falcidiam. et. l. si quis seruo. C. de fur. et per Bar. in. l. oēs populi. in. v. q. vj. q. principalis. §. de inst. et in. **¶** Et hoc intantum tenent doc. q. alii qui sunt qui dubitant: an pcedat consideratio Barto. an statutum faciat mentionem defructibus indeterminata an vero determinata et expressa certa quātitate: nam etia hoc vltimo casu aliqui tentant q. fiat deductio expensarū inter quos dñs meus: q. in terminis statuti in quo loquitur Bar. videtur facta limitatio per quotas siue mensuras vt habeatur certitudo quantum habeat solui pro gabella fructuum s̄m mensuram ipsorum fructuum. vnde non videtur id tollere quominus fiat deductio de expensis: et q. de residuo fiat solutio gabelle ad rationem mensure taxate: et pro certo si bene consideretur in statuto posito per Bar. non videtur dari aliquo modo rationem diuersitatis siue statutum dicat debere solui tantum pro qualibet corbe fructuum siue tantum de omnibus fructibus: puta vigesima vel aliam quantitatē. in primo. n. sit expressio mensure vt dixi vt sciatur quātitas gabelle solvende s̄m fructuū quātitatē ad mensurā expressā: qd̄ etia est in scdo casu qd̄ dicitur soluendum tantum defructibus pro gabella: posset tamen forte in alijs terminis procedere dictum Bar. puta vbi lex vel statutum disponderet q. hñs talem fundus deberet quolibet anno soluere tot corbes frumēti cōitati vel alteri: q. tunc deberet soluere etia non deductis expensis et sic siue supessent deductis expensis siue nō. Sec⁹ aut si statutum diceret debere p̄stari fructus: quia intelligeretur deductis expensis. et ista fuit intentio Bar. anteq̄ veniret ad questionem statuti. et vide ad id qd̄ proxime dictum est qd̄ dicitur infra in prima limitatione ad hanc regulā.

¶ Et ad id qd̄ supra est dictum et p̄sideratur contra exemplum Bar. dum ponit questionem statuti facit quod ipse idem vult in. l. in lege falcidia non habetur. §. ad legem falcidiam. dum vult q. l. statutum dicat gabellam habere solui ad rationem tantum pro qualibet libra pretij recepti q. sit deductio interusurij mediū temporis ad qd̄ etia nō. per eundem in. l. quantitas. eo. ti. et in. l. vbi pure. §. si. ad trebel. vbi sentit q. idictis terminis fiat deductio eius qd̄ detur p̄senetis bannitoribus vel emptoribus ad ipsos alliciendos ad p̄mittendum: puta q. dicitur quicunq. p̄mittat quinquaginta pro tali re habeat. x. et quicunq. c. habeat. xx. que dicuntur vices in hac cinitate in qua obseruatur talis modus inuendendis cōmunantijs siue gabellis illa ergo quantitas vt supra expensa deducitur de pretio: adeo q. stante dicto statuto q. solvatur gabella per venditores pro pretio venditiōis ad rationem tantum pro qualibet libra non soluetur pro toto pretio: sed deductis expensis factis pro ipsa venditiōe faciēda. et per ipsum Bar. in. l. sed si hoc. §. cuidam. §. de condi. et demon. vbi latius in. d. q. distinguit: facit nō. per Bal. et doc. in. l. non amplius. in prin. de lega. j. faciunt etiam nō. per ipsum Bar. per illum tex. in. l. quoriena. ad. l. fal. vbi vult q. si est facta donatio vltra quingentos aureos que alis indiget insinuatione iuxta. l. sancimus. C. de dona. tamen si soluta gabella non transcendit quingenta non indiget insinuatione. et sic quāuis fiat in. l. sancimus. mentio de certa quātitate tamen habet locum deductio onerum: Areti. tamen hic saluat dictum Bar. anotatis per ipsummet Barto. in dicta. l. quoriena. Et tu aduerte dictum cum diligentia addita Bartoli dum loquitur

cum loquitur de statuto loquente simpliciter vel limitative de fructibus nam in exemplo quod ipse ponit forte voluit poterat limitationem respectu recollectionis sine natiuitatis fructuum non mensure. ipse. n. utit verbo recollecti in. d. exemplo. Et ubi hoc verissimum quod si statutum diceret quod solueret tantum pro corbe frumenti recollecti quod fieret solo non deductis expensis quod verum est dicere fuisse recollectum: secus si diceret tantum solvendum pro corbe frumenti simpliciter vel pro corbe frumenti puencti ad manus recolligentis: quod tunc intelligeret deductis expensis. pro. no. p. Bar. in. d. §. cuida. et pro. doc. in. d. l. non amplius. in. pn. Et hoc non. et tene metum ultra doc. quod sunt quotidiana et de clarantia illud quod dicit Bar. de pbatioe fructuum an fiat in determinate an vero determinate: ut et quod huius relatio ad recollectionem sine natiuitate fructuum dicat de ipsis facta locutione determinate: et sic non habeat locum deductio expensarum. Et potes ex predictis distinguere et considerare aliquos casus in huiusmodi statutis disponitibus super gabellis fructuum. **¶** Et extendit secundo istas regulas si verbum fructus perfectum est a. l. vius. quod intelligit simpliciter deductis expensis hinc Pau. et Alex. in. d. l. non amplius. in. pn. dicunt quod si impetret beneficium usque ad valorem centum in anno si vacat reddens terceta oino veniat in gratia si deductis expensis non valet nisi centum: quod intelligitur concessio de valore centum deductis expensis. dicit tamen Pau. quod forte curia romana hoc non admitteret: quod tales gratie sunt odiose: et sic restringenda. c. quis. el. p. de pbe. li. vi. adde no. p. Bal. in. d. l. sed si hoc. §. cuida. de pbi. et de. qui ar. illius tex. dicit quod tantum debet estimari puentia ecclesie vel castri quantum valent deductis oneribus. et ideo Bal. in. d. l. i. C. de fruct. et li. expen. in. §. pone. impetraui a papa beneficium. et id quod Pau. et Alex. q. Bal. alle. gl. in. §. ut lucrum. in. l. illud. C. de colla. et ita tamen hic dicit mensuram dicens quod in rescriptis fructus sine redditus intelligunt deductis expensis non tamen facit mentionem de Bal. nec de Pau. et no. hoc dicitur quod in omnibus huiusmodi rescriptis de cuius annuo redditus sine fructus tantum summa non excedat: ut l. excedat non deductis expensis si ipsis deductis non excedit subsistat rescriptum. Et sic patet quod preedit extensio et ampliatio data ad supra factam regulam. **¶** Et extendit tertio supra dictam regulam et quod verbum fructus perfectum a lege vel statuto addito verbo integri puta fructus integri nam oino intelligit deductis expensis. ita no. vult Bal. cum quo ibi transit Saly. in. d. l. i. C. de fruct. et li. expen. alle. l. i. C. de his qui. ut in di. ubi dicit quod heres qui non vindicavit necem defuncti tenet restituere integros fructus ad instar male fidei possessoris: sed male fidei possessor deductis expensis: ut. d. l. si a domino. §. si. de pe. here. et l. domum. C. de rei ven. ergo et c. et hoc modo ille tex. bene pbat opus. Bal. et Saly. l. 3. Ro. et tenens dicat se nunquam potuisse colligere ex illo tex. illud ad quod ipsum alle. Bal. et ita ipsum inducit Alex. hic salvando opus. Bal. et Saly. pro quibus et alle. l. i. pri. in. pn. in. §. integros. inducendo: ut hic patet cum et tamen in. d. pn. sequentia. l. ubi vide dicta in. v. no. Et Alex. ad adducta per Ro. in. prius. v. 3. ad. l. si. C. ad. l. fal. et no. in. l. de ce. de fideicom. li. q. loquitur in dispo. huius in qua huiusmodi verba abnegant oino diminutionem. et per hoc dicit limitari debere dicta Bal. et Saly. in. d. l. i. et ad coprobationem sue rationis. adducit no. per Bar. in. l. centurio. de vulg. et pu. in. pclusionione. q. de copendiosa facta a pagano per verba coia an oio tpe sit fideicommissaria. et cum dicto Ro. in. dispo. huius transiit hic Areti. in. fi. Quid autem in dispo. l. vel statuti tangit in. §. colu. in. pn. et non decidit in. fi. tamen tenens: ut pri. dixi pro opus. Ro. alle. l. i. pri. in. pn. quia ut supra dixi Alex. nitit adducere pro Bal. et Saly. Senenses hic nihil firmant: sed transeunt recitando: Sapientes etiam transeunt subdubio an decisioni Bal. Saly. et Alex. obstat deum Bar. hic dum vult quod fructus intelligant deductis expensis quod verbum fructus simpliciter perfectum: secus quando profertur cum adiuncto. Sed salvando dicas quod Bar. non loquitur de tali adiunctione: sed de adiunctione mensure sine verbi. Ex quo appareat habito respectu ad recollectionem secundum quod declaratum fuit. Aduerte tamen an Bar. sentiat primum dum ponit quod ab homine refert verbum fructus: ad fructus extantes. **¶** Extensa et declarata

ista regula: ut. §. ipsam modo limita. **¶** Primo ergo limita secundum Barto. in. decimis. iuxta. c. tua nobis. de deci. ubi tex. no. et no. p. glo. in. d. l. si a domino. §. si. ubi glo. dicit procedere in decimis realibus non in personalibus: ut in. c. pastoralis. eo. ti. de deci. ubi hoc disponitur de decimis personalibus quod ex ipsis deducuntur expense: et rationem dicitur conari hic assignare dicitur meus inter vnas et alias decimas quare vne solvantur deductis expensis alie non deductis expensis. ad quod vide glo. in. ver. deducendas. et ibi doc. in. d. c. pastoralis. et etiam super glo. in. ver. credimus. eo. c. Et cum Bar. quod ista regula fallat in decimis transeunt hic doc. non facientes mentionem de canonistis qui prius tenent in. d. c. pastoralis. super. d. glo. in. ver. credimus. ubi per Bar. et per d. glo. que idem tenet quod hic tenent Barto. et doc. inducunt illud. c. tua nobis. ubi arguitur de domino alicuius predij ipsum locantis ad deum disponentem sibi decimas solui ut non habeat per ipsum locum deductio sumptuum sicut nec per dominum locantem ergo non est speciale in decimis sicut dicunt doc. nostri post Bar. Unde canoniste assignant rationem quod in decimis predialibus non fit deductio expensarum puta nec etiam per colonum quod fit relatio non ad oes fructus: sed ad aliquotam partem ipsorum quod verbum si procedit est mirabile et turbat istam materiam et dicta. §. circa primam ampliationem et videtur per se habere. d. c. pastoralis. nisi dicas respondendo prout dicunt doc. in. d. ver. deducendas et c. quia. §. in talibus decimis. personalibus habet respectus ad lucrum ut de ipso solvatur quod non est nisi deductis expensis: ut. l. mutius. §. pro socio. Cogita itaque super predictis quod doc. non declarant. et vide aliquid. §. circa dicta Bar. dum fit mentio de fructibus futuris ab homine expressis. **¶** Et adde quod Bal. hic. l. 3. per verbum forte et Saly. in. d. l. i. C. de fruct. et li. expen. tenentes hoc quod dicit Bar. de decimis. dicunt idem in gabellis ex forma statuti solvendi pro ipsis fructibus: puta ad rationem tantum pro qualibet libra estimationis ipsorum fructuum vel tantam partem fructuum: puta octauam nonam decimam vel aliam partem pro ipsa gabella mouentur: quod par ratio esse debet iuris publici et diuini: ut. l. si. C. de sac. san. eccle. et hoc tenet etiam hic Pau. licet nec de Bal. nec de Saly. mentionem faciat nec de eorum ratione: sed mouetur ipse ex proprietate verborum: ut. §. etiam tetigi. in. pma extensione huius regule et ex ratione et mente statuti non adhibita etiam distin. Bar. an statutum habeat respectum ad certam mensuram necne. Et tenens hoc Pau. rñ. ad hunc tex. ut hic vide per ipsum. Sed primum in hoc de gabellis soluendis de fructibus sine redditibus tenet Bald. in. d. l. i. C. de fruct. et li. expen. in. pma col. in. ver. modo accidit. q. de facto et c. et Ang. Imo. et dñs Alexan. qui latius prosequitur. q. rñ. ad adducta in contrarium ad que facilis est responsio: de decimis. n. que sunt ad fauorem animarum: ut. d. c. tua nobis. non bene arguitur ad gabellas que sunt odiose: ut per Bar. in. l. stipulatus. in. pn. ad. l. fal. vnde in tali iure publico et diuino: ita inter se differentibus non procedit dispositio. d. l. si. C. de sac. san. eccle. Et vide eundem Bal. in. d. l. si a domino. §. si. §. de peti. heredi. ubi videtur facere differentiam inter gabellam soluendam de fructibus realibus vel de fructibus personalibus: et hoc casu dicit soluendam deductis expensis: secus ubi de realibus et quando de personalibus habet solui gabella loquitur. in. d. l. i. Alexan. tamen hic refert ipsum simpliciter tenere in. d. §. fructus. gabellam soluendam deductis expensis: sed veritas est quod ipse facit distinctionem quam dixi. et ubi statutum disponit de soluenda gabella molendinorum vel fornachum: et sic de personalibus refert Barto. consuluisse de quo etiam hic in. fi. facit mentionem et sic ibi prout hic mouetur similitudine decimarum que tamen non est bona similitudo ad ipsas gabellas. Et propterea est tenendum quod in ipsis gabellis habeat locum deductio expensarum propter quod in casibus. §. consideratis in pma extensione et hanc opi. tamen hic Are. q. totaliter improbat quod dicit Pau. deducendo oino falsum esse quod ipse dicit volendo ridere ad hunc tex. et dare dñam inter hunc tex. et hoc statutum et

opi. hanc quā dixi tenendā tenent hic Senenses in. j. p. clu. quā faciūt in hac mā. et ē Papientes. Et ex p. dictis pate. re pōt qd oīm in tributis pncipi soluendis de ipsis fructi. bus. nō. n. in effectu vī p. fia inter ipsa et gabellā. Bal. et Saly. in. d. l. j. in. j. col. in tributis simplr. idēz dicant qd in decimis. et tñ postea Bal. quāsi immediate in. d. v. mō acci. dit qd et c. dicit illud qd supra rettuli de gabella soluenda de fructu. Scdo limita et decla hanc regu. vbi sit mentio a lege de fructibus in determinate. secus si determinate put. vult hic Bar. qd tñ dic vt supra dcm et declarū fuit in pma extensione. Tertio limita vbi iuxta verbū fructus adiicitur verbū integri vel sile verbū fm aliquoz opi. sed de hoc dic vt supra in tertia extensione ad tex. dictum et declarū fuit. Quarto limita vbi. l. se referret ad fructus pntes de quo in fra dum declabit qñ verbū fructus pferitur ab hoie. ¶ Quā ergo verbū fructus pferit ab hoie videas distin. Bar. cuius verba pondera. qz sunt apta nata cōprehēdere sine pferat inter pntes siue a testatore. et iura que alleg. loquunt de oibus istis siue et a iudice de quo loq. l. j. C. de fruct. et expen. in quo dic vt hic p. Bal. et Imo. Conclusiones ergo Bar. sunt in hac mā pma vbi verbū fructus p. latū ab hoie referit ad pntes fructus siue pendentes et extantes in fūdo vt tunc intelligat nō deductis expensis. Scda vbi referitur ad futuros regu. intelligat deductis expensis. nisi aliud sit actū exp. sile vel tacite. et ista sit pma limitatio scde p. clusio nis. Item nisi determinate verbū fructus pferat. i. exp. sile certa mensura. et ista sit scda limitatio scde p. clusio nis. Quā tñ ad p. m. p. clusio nē aduerte qz ipsam limitat hic Imo. in casu huius. l. qz si mulier dixisset do tibi fundū in vobez fructibus plenū intelligeret deductis expensis rōne equali tatis seruande. nam si vir pōt deducere expensas de fructi. bus vltimi anni equū est qd mulier detrahat expensas pmi anni. et ita simplr. transit hic Alexā. qd dcm p. sidera cuius effectus sit vbi dos hz restitui mulieri vel eius heredibus. tūc. n. siue deducat siue nō deducat expensas tota dos que data fuit. et sic ē iuxta quātitatē fructū que erat tpe datio nis hz sibi restitui. Vbi aut ex pacto vel ex statuto vir hret lucrari aliquā ptez dotis posset hoc dcm importare. Con. sidera et circa dcm Imo. qd detractio sit de fructibus vlti. mi anni et expensarū factarū a muliere pro fructibus pmi anni p. nō. j. in glo. pe. et si. ¶ Sed tu aduerte ad p. clusio nē Bar. qz. l. quotiens. §. si colono. in quo ipse intendit p. bari suā opi. ipsam nō pbat vt p. ex dictis Alberi. ibidem post Ja. de are. de qbus Senenses in. iij. p. clu. mentionez faciūt sed nō put loquunt dicti doc. referunt eoz dcm. iō vide p. ipsos ibi in fonte. faciunt. n. vim Ja. et Albe. qd fructus ibi p. tinent ad legatariū g. ra v. s. fructus nō vt fructus extates simplr. legati iter q. est apta rō diuersitatis. vt ex eoz dictis p. pendi facile pōt qbus attentis. vt dixi ex illo tex. nō pbat opio Bar. et intelligendo tex. de expensis factis g. ra que. rendoz fructuz q. qd aliud in hoc ibi velit glo. ¶ Et quā. uis fructus extantes et pendentes sint siue dicant pars rei et hoc p. bent alia iura alle. p. Bar. ad qd ē. l. fructus pen. dentes. §. de rei ven. tñ ex hoc nō seq. qd nō debeant p. side. rari deductis expensis vbi postea p. cepti fuerunt maxime. qz attento tpe p. ceptio nis fiende eo tpe quo relinquunt vel de ipsis disponit quo tpe disponis. qz p. dent nō p. siderant vt fructus tñ attento dicto tpe p. ceptio nis sunt fructus futu. ri. sicut videmus de partu exite in utero qd fructus futu. ri. vi. l. interdum. de ver. obli. cū si. Et p. p. terea in ipso v. oīm prout d. in fructibus futuris qd intelligant deductis expensis in dubio. et in hoc bñ p. sidera. qz si bñ aduerteris p. cipies dictuz esse p. habile l. z cōis opio sit in p. rium a qua in p. ratia forte durū esset recedere. ¶ Quātū ad scdam cō. clusio nē Bar. qñ p. boiem sit mentio de fructibus futuris vt intelligant deductis expensis. Adde qd Bal. hic put et in. d. l. j. C. de fruct. et expen. facit d. riam inter actū hñtē cām lucrativā et actū hñtē cām onerosam. vt in p. mo p. cedat qd dicit Bar. qd fructus intelligant deductis expensis per. d. l. fundi trebatiani. et d. l. si q. argentuz. §. j. iuncta glo. C. de dona. In scdo nō intelligant deductis expensis p. d. l. cuz

duobus. §. si in coetūda. §. p. soc. et in. l. si. §. pe. de his que in frau. credi. et hoc est qd voluit Jac. de are. ponendo. q. de colono put et est de mēte Bal. et Saly. aut in. d. l. j. adhuc plus vult qd si ex p. uentioe debent fructus siue hēat causas onerosam siue lucrativā debeant nō deductis expensis. qz fm ipm ista est cōis interpretatio et cōis v. sus loquēdi quī v. attēdi p. l. cū delaniōis §. asinā molendinariaz. §. de fun. instruc. cū si. et ad hoc fecit dcm Imo. in. d. c. pastoralis. de quo meminit ibi Ab. si. sup. d. gl. in v. credimus. q. tñ. in si. dicit in hoc exuariis circūstantijs esse inspiciendaz mentez p. bentiuz. Sed Imo. Pan. de ca. et Alex. hic tenent opi. Bar. et Bal. ponderat Imo. hunc tex. vbi est cā onero. sa. et tñ fructus intelligunt deductis expensis. titulus. n. do tis est onerosus. vt. l. oēs. et. l. ex p. missioe. §. de actio. et obli. Sed posset rñ. qd tex. noster loq. vbi nomen fructus p. fert a legere et dicit Bar. in. q. de colono post Ja. de are. et hic et Are. qui dicit qd Imo. nō p. pendit dicta Bar. et Ja. de are. rñ. dēntiū vt p. xi. dcm est ad hanc. l. ipse tñ Are. transit cū opi. Bar. rñ. ad adducta p. p. riam put etia in. Alex. et ita alij tenent. et ita est tenendū cū dicta limitatioe Bar. cū qua doc. transeūt. nisi aliud exp. sile vel tacite actū fuerit vt in. q. de colono. Addunt et Senenses limitationē in decimis p. d. c. tñ nobis. intelligēdo qd ille tex. nō loquat in dispōne legis. sed hois cuz ibi arguat ex dispōne dñi p. ticularis ad dispōne ipsius dei. et hec qñis ipsi nō referant fuit p. sidera tio canonistarū in. d. c. pastoralis. vt rettuli supra circa p. riam limitationē ad regulā qd in dispōne. l. fructus. intelligā tur deductis expensis posset tñ dici hanc nō esse novā limi. tationē. sed cōprehendi sub limitatione Bar. qñ exp. sile vel tacite actū fuit fructus intelligi non deductis expensis. Et quātū ad illud qd dicit Bar. de colono doc. transeūt. et ita etia tenent vbi et ipse Bar. in. d. l. j. et in. d. c. tñ nobis. vbi dñs Ab. si. in no. et vide Bal. in. d. l. j. in v. decidente. q. po ne rusticus p. misit mihi dimidiaz partē fructuum vaccarū an deducat expensas et c. et ad hanc optime facit. d. l. cum duobus. §. si in coetūda. qui in his terminis et loq. Appro. bant et doc. aliā limitationē quā dat Bar. qñ sit mētio de fructibus in dispōne hois ipsoz fructū certa quātitate ex p. sile. qz tunc nō sit alia expensarū deductio. sed intelligit dicta quātitas deducta in dispōne siue alia deductioe exp. sarū q. qd aliud voluerit Ro. limitando nisi sumus in p. ctu ex cā lucrativā. qz tunc fieret deductio expensarū. et sic in. telligere quātitas specificata deductis expensis p. tex. cuz glo. in. d. l. si q. argentū. §. j. cui tñ. rñ. hic Alex. et sequunt hic Senenses. qz ibi deductio expensarū sit pro pte dona. tarij. vt p. sequat integrā specificatā quātitatē. et sic ille tex. cū glo. facit p. nō pro Ro. Unū tñ aduerte quātū ad illuz tex. cū. d. glo. qz ex p. xi. dictis facile patere pōt qd non facit ad id ad qd ipm alle. Bar. hic vna cū. l. fundi trebatiani. nam. l. fundi trebatiani. pbat deductioe expensarū fienda pro pte et in fauorē grauati. d. l. si q. argentū. pbat dedu. ctione fienda in fauorē et pro pte honorati. Et vide ad cō. clusio nē Bar. in hac limitatioe Ange. hic et Bal. in. d. l. j. C. de fruct. et li. expen. in v. pone dono tibi oēs fructus et c. in. j. col. ad si. q. idēz tenent qd Bar. Et adde ad limitatio nem huius scde p. clusio nis qd qñ dispō redderet inutilis si intelligerent fructus deductis expensis qd tunc nō intelli. gunt deductis expensis. ita vult no. hic Are. ad si. qd etia sequit Papientes de Are. tñ nō habita mēte. alle. Are. no. in. l. q. p. cubinā. §. q. hortos. iuncta glo. de le. iij. et p. Bar. in. l. bis verbis. §. si. eo. ii. Addere et potes aliā limitatioez ex dictis. §. in tertia extensioe regule sumpte ex dictis Bar. vbi in. l. sit mentio de fructibus vbi. v. z. in dispōne hois ad ditur verbuz integri vel sile. ¶ Et Glo. in v. diuertit declar. tex. et simul verbū mox de cuius ē significatioe se remittit ad. l. p. internalluz. §. de indi. et. l. j. §. si cer. pe. ad qd et no. et dicta in. l. j. §. j. de ver. obli. et idem qd dicitur de dictione mox dicit Bar. oīm esse de dictioe postea. Qui post By. mouet. q. in p.posito qd si testes dicunt qd testator instituit tñ tium hñdes mox vel postea semp. roniuz an vltimus erit he res vel ambo. et sic accipit mox vel postea vt denotet inter. nallum

nullus ipse: tunc ultimus erit heres alio ambo: et ita firmat
 By. et Bar. transit quam. q. prosequitur hic Are. et reassu-
 munt etiam Papientes plura dicentes de dictione mox:
 et de dictione postea: et an sint eiusdem importantis: prout
 est intentio Barto. et per Alexan. de hac. q. de qua hic per
 Barto. post By. et de alia huius simili de qua ibi per Bal.
 J. l. proxi. in principi. in. iij. et v. col. et ad ibi dicta se remittit
 hic Alexan. super hac glo. C. Glo. penul. in versi. impen-
 sarum et c. cum qua declarabitur etiam glo. si. ponit casum
 super secunda parte tex. et sic quando pluribus annis dura-
 vit matrimonium. Et ipsam approbant docto. communiter
 in eo quod dicit usque ad versi. sed quidam. indistincte dicunt
 et c. opinionem. n. eorum de quibus dicit glo. in. d. ver. sed
 quidam. doc. non approbat. Et sic conclusio glo. et doc. cõiter
 est quod quando matrimonium duravit pluribus annis et sol-
 uitur non integro ultimo anno habeat locum deductio ex-
 pensarum factarum per mulierem in fructibus primi anni
 de fructibus huius ultimi non integri anni: de quibus tñ
 maritus nullam deductionem facit pro expensis per ipsam
 factis in fructibus primi anni. Et propterea non sine mini-
 sterio in hoc fine non fit mentio de viro ut dixi super tex.
 Quando vero matrimonium quod duravit pluribus annis
 dissolvitur integro ultimo anno: et sic fundus totalis red-
 datur in eo statu in quo habitus et receptus fuit respectu
 fructuum: et tunc nulla fit deductio expensarum per mulie-
 rem factarum in fructibus primi anni: sed recipit integros
 illos ultimi anni loco fructuum primi anni quos maritus
 habuit qui et de fructibus huius ultimi anni nihil deductit
 pro expensis in ipsis factis: postquam mulier non deductit expensas
 primi anni: et sic inter ipsos fit compensatio non attento tñ quod for-
 te plus pro parte unius quam alterius pro fructibus primi et ultimi anni
 expensis fuerit: quod et potuit hincinde plus lucrari ut decla-
 rat et dicit hic Pau. Duo igitur casus eliciuntur ex hac gl. qñ
 matrimonium duravit pluribus annis. Primus quoniam ultimo non
 integro anno solutum fuit matrimonium. Secundo quoniam ultimo integro
 anno elapso matrimonium solutum fuit. Et huius utriusque casus expen-
 se facte pro fructibus unius anni. i. primi anni deducti et retrahuntur
 de fructibus alterius anni huius ultimi anni vel compensantur de fru-
 ctibus dicti alterius ultimi anni. Et sic utriusque casu huius diversis
 respectibus aliqui. n. respectu deductionis aliqui respectu compensa-
 tionis copulationis fructus ultimi succedunt sine sunt et huius loco
 fructuum primi anni: ut dicit et glo. sequens in fi. ar. l. impator.
 in fi. et l. seq. de le. ij. Quia sequens glo. approbat et Bar. et
 doc. q. Bar. dicit quod ipsa est tex. q. h. clare probat in h. fine quod si
 cum dicat huius respectu pro deductione fidei pro muliere ad tempus
 primi anni. quod prout fuit matrimonium ad tempus. v. et traditum prout
 dotale h. non adaptes nec possit prout nisi respectu deductio-
 nis fidei de expensis primi anni in fructibus ultimi anni cum fructibus
 primi anni ita sint prout: ut dicit et ipsamet gl. et h. voluit di-
 cere pau. quod illud quod dicit de sequens gl. quod ultimi fructus sunt
 loco prout est necessarium dicere in fi. huius tex. facit et ulterius h.
 Bar. et doc. pro dicto gl. quod in versibus una res succedit loco
 alterius: ut. d. l. impator. si. fi. et l. se. et doc. et quod vult: ut vidi-
 mus. s. in rubri. Nec huius determinationi obstat. d. gl. in. v.
 satisfaciendum. in. d. si. impendia. et logi. n. illa gl. respectu unius
 eiusdem. s. mariti quod ei respectu fructus unius anni non succedunt
 loco alterius anni ut sic maritus de fructibus ultimi anni
 possit deducere expensas factas in fructibus alicuius pre-
 cedentis anni in quo parum vel nihil recollegit. Ex quo: n.
 commodum et incommodum illius anni ad ipsum fuit perne-
 ritum non est ratio quod de fructibus ultimi anni habeat ali-
 quam deductionem facere pro dicto precedente anno: et
 ita procedit. d. glo. in. d. si. impendia. Sed glo. nostra hic
 loquitur respectu mulieris que de fructibus ultimi anni de-
 ducit: sine compensat expensas per ipsam factas in primo
 anno: de cuius fructibus nihil precepit ut declarat hic pau.
 qui dicit quod hanc contrarietatem glossarum non bene declarat
 doc. Et propterea multi hanc reprobant per illam: sed be-
 ne advertendo utraque procedit: ut patet ex predictis. et sa-
 tis hanc contrarietatem: ita soluit Bar. in. d. si. impendia.
 de quo mentionem non facit pau. sed Alex. hic in fi. facit

de Bar. in. d. si. impendia. mentionem ad quem se remittit
 pro concordia glo. hic et glo. ibi que quod videatur facere in
 primum ei de quo hic glo. dicit Alex. quod doc. non dicit: sed non
 vidit vel subiecit Pau. qui hoc dicit et bene declarat: sa-
 cit bene mentionem Alex. de Pau. ex cuius dictis super
 glo. pe. de quibus recitando. d. glo. mentiones feci. tollitur
 motum Rapha. per hanc glo. pe. cum qua transit Alex.
 per Ra. qui faciendo motum per glo. non videtur declarare
 qualiter stante duratione matrimonii pluribus annis: prout
 in exemplo glo. cadat fieri deductionem expensarum factarum
 per mulierem in fructibus primi anni de ipsis fructibus di-
 cti primi cum iam diu sint consumpti: ut dicit ipsa glo. si. p.
 qua faciunt notata in. l. vnica. C. si aduer. vsuca. que vult quod
 fructus non darentur ultra triennium. Sed dicas quod intentio
 Rapha. et Cristo. de castellione qui fuit in eadem opinio-
 ne: ut hic referunt Senenses fuit ista quod fiat deductio expen-
 sarum factarum per mulierem in fructibus primi anni de
 ipsis fructibus dicti anni in ipso primo anno: non autem
 eorum intentio est quod expectetur tempus soluti matrimonii
 pro ipsa deductione facienda: et sic cessat ratio glo. que ha-
 buit intentum quod ad deductionem faciendam de huiusmo-
 di expensis expectetur tempus ultimi anni: tunc. n. bene ca-
 dit ratio ipsius glo. Unde punctus istius. q. in hoc stat an
 in primo anno possit fieri dicta deductio expensarum in di-
 cto anno factarum vel debeat expectari ultimus annus.
 Et pro opinione per glo. et doc. quod in primo anno cadat di-
 cta deductio: facit iste tex. cum concordantibus: ubi disponi-
 tur quod fructus intelliguntur deductis expensis quatenus
 ergo. l. dotis fructus. s. de in. do. cum si. disponit quod fructus
 dotis spectant ad virum limitatur per. l. nostram. cum co-
 concordantibus deductis expensis ut etiam expresse vult glo. j.
 hic maritus ergo non debet lucrum facere dictos fructus pri-
 mi anni: nisi deductis expensis ex ipsis fructibus: et sic non
 ex ultimi anni fructibus huius hanc considerationem. Ad cu-
 ius confirmationem videtur etiam facere iste tex. in fi. qui
 non explicat de quibus fructibus mulier deducat expensas:
 et sic non aperit quod de fructibus ultimi anni deducat: prout
 dicunt glo. et doc. communiter. Et quoniam Alexan. in. q. quoniam
 mouet Bar. post Jac. de are. quid si nulli fructus sint re-
 collecti in hoc ultimo anno et c. conetur respondere ad pre-
 cedens motum: attamen nihil concludens videtur dicere
 ad tollendum dictum motum siue argumentum factum
 quod in primo anno habeat fieri deductio expensarum facta-
 rum pro muliere: et sic de fructibus dicti primi anni. Et te-
 nendo hanc opinionem. ad illud de subrogatione facilis
 est responsio: ut patet ex predictis etiam Alexan. referen-
 tis Rapha. et adhuc clarius ex dictis Senensium in decla-
 ratione huius tex. in hoc fine. Cui textui in hoc fine etiam
 videtur posse responderi tenendo hanc opinionem. ipsum
 intelligendo quod fiat deductio de fructibus primi anni da-
 tis terminis habilibus quod fructus darentur: vel potest respo-
 deri ponderando quod. J. p. in hoc fine non loquitur respectu
 fiende deductionis: sed habende rationis impensarum pro
 parte ipsius mulieris considerando tempus primi anni an-
 te traditum predium totale ad effectum quod cum dicte expen-
 se non fuerint deducte in primo anno auferint ipsam dotem
 ut etiam hic vult Rapha. quod non deducte in primo anno
 augeant ipsam dotem. Sed pro opinione glo. et comuni
 quod deductio expensarum factarum per mulierem pro fru-
 ctibus primi anni fieri debeat de fructibus ultimi anni so-
 luti matrimonii: ubi pluribus annis ipsum matrimonium
 duravit urget in euitabiliter iste tex. in fi. qui illud quod di-
 cit de habenda ratione expensarum non dicit nisi ad effe-
 ctum deductionis ipsarum: ad hunc. n. effectum tendit tota
 nostra lex: sed si est quod ad dictum effectum generaliter et indi-
 stincte prout tex. loquitur non caderet haberi dictam ra-
 tionem in ultimo anno soluti matrimonii: ubi pluribus annis
 duravit matrimonium nisi de fructibus dicti ultimi anni pos-
 sit fieri deductio expensarum primi anni ergo et c. Et hoc
 est quod voluit glo. et Barto. et docto. sequuntur. Et per
 hoc tolluntur omnia que adducuntur in pirarium: nam J.

fructus pmi anni spectet ad viri deductio expensis in intel-
ligit de ductis expensis ex fructibus ultimi anni p huc tex.
vt pxi. ponderatū. Qui q̄vis nō explicet in hoc sine de q̄-
bus fructibus hēat rō ad effectum deductionis expensarū
in ex p̄dictis patet q̄ de necessitate intelligit de fructibus
ultimi anni q̄ de ipsis fiat deductio expensarū factarū per
mulierē in fructibus pmi anni: vt ipse tex. pcedat gnātr &
indistincte put loquit: & sic ē vbi duravit tot annis q̄ vlti-
mo anno soluti m̄rimoniū nō extāt fructus pmi anni. Et ex
his ē tollit q̄tenus dicat q̄ hic nō cōgruūt termini subro-
gationis: nāz pp necessitatē q̄ fructus pmi anni nō extant
siue possunt nō extare sit ista subrogatio: alio. n. h̄ q̄ stāte
necessitate relaxat termini iuris: vt. l. j. C. de ope. ser. & s. de
sp. om. iu. l. j. in ver. nō alr & c. & ibi gl. Et q̄vis posset dici
q̄ ad hāc necessitatē nō erat necessariū p̄cūri deducēdo. s.
in pmo anno expensas ex fructibus dicti pmi anni: n̄ pōt r̄-
deri q̄ postq̄ ita determinat p hāc legē in fi. vt. s. inductā
d̄z ei⁹ determinatiōi q̄vis dūre stari p. l. p̄spexit. j. q̄ & a qui.
adiuncto ē q̄ magna rōne v̄. l. mota ad statuendū ne in
pmo āno subsistēte adhuc m̄rimoniū fiat deductio expensarū
p ipsaz mulierē factarū ad tollendū. s. oēm cām discordie &
ptentiōis inter ipm virū & mulierē put cōuenit cū dicant
socij diuine & hūane domus. C. de cri. expi. be. l. aduersus.
& duo in carne vna de p̄u. seruo. c. j. cū si. Et stantibus p̄di-
ctis q̄ fructus ultimi anni subrogent loco fructū pmi āni
pcedit decisio Bar. q̄ si nulli sint vel modici fructus dicti
anni ultimi h̄ cedat in incōmodū ipsius mulieris & viri: vt
ipse nō possit vel tanto minus deducere expensas pmi anni
& s̄lt vir expensas dicti ultimi anni: & ita tenet h̄ ē Bar. &
cōiter doc. & si Ra. & Ro. teneant p̄rium stans Rapha. in
sua opi. q̄ deductio expensarū factarū p mulierē in fructibus
pmi anni nō deducat de fructibus ultimi anni: s̄ de fructi-
bus pmi anni: adeo q̄ in. d. q. vult nō perceptio nē fructū
in vltimo anno cedere in dānuz nō ipsius mulieris: s̄ ipsius
viri. S̄ hoc fuit. s̄ reprobātū Roma. aut mouet p. l. si vno
in p̄n. s̄. loca. ad quā in r̄nsio deprehendit ex dictis Bart.
in. d. s̄. impēdia. j. l. pxi. vt ē h̄ dicit & declarat Alexā. ad. l.
q̄d si sumptus. s̄. de pet. be. r̄ndet h̄ Bar. Ex cuius Bar. &
doc. dictis in hac. q. no. declarationē ad has gl. que volūt
q̄ fructus anni ultimi in his terminis succedat loco fructū
pmi anni q̄vis si nulli vel modici sunt fructus ultimi anni
cadat dicta subrogatio ad effectū vt nō fiat deductio expen-
sarū de fructibus alioz annoz: sicut alio ē h̄ in. d. s̄. impē-
dia. de cuius mā aliquid ē. s̄. dictū fuit sup his gl. pe. & vlti.

15 ¶ An aut de expensis factis p certis fructibus vnius fun-
di possit fieri deductio de alijs fructibus eiusdem fundi cūz
fructus p quibus expense facte fuerūt nō sint recollecti: h̄
in. l. si fundus. s̄. si. j. eo. vbi vide p Bar. & doc. qd de fructi-
bus alterius fundi. & aliquid h̄ per Pau. sup glo. fi. Et illuz
tex. allegat ē Bar. ad primaz. q. q̄ nullis fructibus vltimi
anni existentibus nō fiat deductio de alijs fructibus alioz
annoz. si. n. in. d. s̄. si. permittitur deductio expensarū ab
quoz fructuum nō recollectoz de fructibus eiusdem anni
& fundi ergo alio non pmittit deductio de fructibus alioz
annoz: & sic in casu dicte. q. nō permittitur de fructibus
alioz annoz nō stantibus fructibus vltimi anni cū de
ipsis statutum sit deduci expensas etiā fructū pmi anni.
¶ Quid autē in terminis glosaz nostrarū si nulli fructus
in pmo anno fuerint recollecti an ipsa mulier de fructibus
ultimi anni poterit deducere expensas quas fecit p fructi-
bus pmi anni. Et p̄ma facie forte quis dixerit q̄ nō quia
p̄riorū eadē debz esse disciplina. l. j. s̄. de his qui sunt sui v̄-
alic. in. cūz si vnde sicut nullis recollectis fructibus vltimo
anno nō sit deductio expensarū: vt pxi. dictūz fuit ita ē nō
collectis fructibus pmo anno v̄ dicendū. Tñ p̄rium ter-
neas ex quo. n. fructuum pmi anni cōmoduz & incōmodū
spectat ad virū nō attenditur qd dicto pmo anno fuerit re-
collectū vel q̄ nihil fuerit recollectū quin mulier ex fructi-
bus ultimi anni possit expensas deducere: & ita & bene te-
nent hic Senenses in fine: & faciunt dicta. s̄. in tex. in. ij. no.
dum fuit dictum q̄ expensas pmi anni nō deducit maritus

de fructibus ultimi anni cum ipsas habuerit vel h̄c & cō-
sequi potuerit ipse maritus de fructibus pmi anni. Ex quo
cōmodum & incōmodum ipsorū spectat ad ipsum virum.
Et hoc no. q̄ est quotidianum: & vltius ad vñ aduerte
pro intelligentia eius q̄d dicit glo. pe. ponendo casum in-
telligendo hunc tex. quando matrimonium solutum est vl-
timo anno nō integro: nam glo. non facit mentionem de
expensis dicti ultimi anni nō integrinec etiāz doc. aliquid
dicunt ad declarationem ipsius glo. & in videretur clarum
q̄ etiāz expensas vltimi anni quas facit ipsa mulier in exē-
plo & in casu posito per glo. ipsa deducat. videmus. n. in p̄-
cedente parte tex. q̄ etiā ipse vir deducit factas in pmo
anno quando soluitur matrimonium non elapso ipso p̄-
mo anno integro. Et an ista. l. cum si. habeat locus quādo
fundus estimatus fuit datus in dote: dic vt hic per Bar.
cum quo docto. transeunt.

1 ¶ **Divortio.** ¶ Si fundus plenus fructi-
bus datur in dotem tempus
locationis inspicitur vt sciamus quid percipit
de pensione. i. p. quanto tpe percipitur pensio.
Tempus vero matrimonij inspicitur vt sciamus p quota
parte anni de pensione v̄r lucratur. S̄ si fundus vacuus
datur in dotem tps locationis p nullo inspicit. h. d. vsqz ad
s. ob donationes. fm Bar. qui hic diuidit & subdiuidit: vt
hic p ipsuz. Vel sic & magis ad l̄am. ¶ Maritus de fructi-
bus nō integri anni lucrat p rata qua duravit m̄rimoniū
nō p rata qua duravit locatio p eū facta. Unde si recepit
fundū fructibus plenū & ipsis recollectis fundū locauit p
fructibus anni sequētis. Tam fructus pcepti p maritūz q̄
portio pensionis p rata tps qua duravit m̄rimoniū debet
diuidi vt de virisqz maritus hēat p rata tps q̄ m̄rimoniū
duravit & residuū erit vxoris. Sed si vir recipit fundū va-
cuū & ipz locauit p fructibus anni sequētis pensio totius
anni venit diuidenda vt p rata q̄ duravit m̄rimoniū hēat
maritus: l̄z paz durauerit locatio. Et si siue vnus tantū fru-
ctus siue duplex recolligat ex fundo: puta messes & vinde-
mia: fructus aut recollecti p vxorē anqz haberet vxoris dū
taxat sunt: & nō veniūt cū marito diuidendi. h. d. vsqz ad. d.
s. ob donationes. Et glo. j. ponit casum vsqz ad ver. item si
messes. vbi gl. p̄ma ponit casuz vno mō sup. d. ver. que ap-
probat & tenet. glo. aut. ij. in illo ver. ponit sc̄do mō casum
& gl. in v̄videmie. ponit tertio mō de quazvitate sup ipis
videbimus. Et supple cānz in. ij. pte p̄n. tex. ex his q̄ d̄r in
gl. in v̄bo q̄rta portio & c. in v̄. tex. itaqz si in fi. mēsis & c. vbi
p̄sistit tota difficultas huius. l. in eo q̄d v̄ ibi d̄ quarta pte
pensionis vt dicit & declarat h̄ Pau. sup tex. allegans ad
deducendam dictam difficultatem glo. fi. in vers. venire.

2 sup hoc tex. ¶ T̄mo. i. ex hoc tex. in p̄n. q̄ annus diuiden-
dorū fructū inter virū & mulierem vel eoz aut alicuius
ipsorū heredes qui est annus soluti matrimonij: vt in. ll. p̄-
cedentibus p̄siderat siue cōputat habito respectu ad tps
p̄cti m̄rimoniū & dotis ipsius dotis vt in. d. p̄cedentibus. ll.
et q̄n ipse fundus dotalis locat vt sic diuisio fructuum vel
pensionū nō fiat p rata anni locationis: sed p rata anni
p̄cti matrimonij & dotis date. Quins p̄riū dicēdū videbat
quasi locatio predominaret & attendi deberet. ar. l. iul. s̄.
si fructibus. v̄. sed si locatus ager & c. s̄. de actio. emp. cū si.
Et ista videt ratio dubitandi in hoc tex. rō. n. q̄ videretur
virū lucrari fructus pceptos: put dicit in vsufructuario de
qua dicit sup glo. j. nō adaptat aliquo mō: hic tñ non ob.
dicta vel alia rōne determinat alr put. s̄. pxi. est nota. & rō
aperta decisionis deprehenditur ex sequentibus versiculis
huius tex. ¶ T̄mo. sc̄do q̄ sicut in fructibus nālibus ita ē
in fructibus ciuilibus put sunt pensiones sit diuisio pro ra-
ta anni quo duravit matrimonium inter ipsum virū & vxo-
rem. Ex quo inferitur q̄ appellatione fructuum veniunt
etiā pensiones siue ciuiles obuentiones: & ita vult hic
glo. tertia. quam not. Areti. qui tamen se remittit ad eo-
que de hoc tradunt in. c. gnāl. de elec. li. vj. & in. l. fructus.
C. de ac. emp. vbi ex dictis doc. patere pōt q̄ est diuersitas
inter fruct⁹ & pensiones: ad q̄d ē. d. s̄. si fructib⁹. & ibi no. & sic
q̄ fructus

q fructus et pensio pcedat a pari nō pcedit gñat: sed in materia ista sic ut pbat iste tex. cū. d. gl. iij. et sequit hic etiā Alexan. in scdo no. licet p diuersa verba loquat et nō alleget. d. glo. et vult et idem Imo. ambo. n. dicunt q non est differentia in his terminis inter fructus immediate puenientes ex re dotali et fructus mediate. i. ppter rez dotales puenientes ut sunt pensioes. Et vide h. Moderniores plura loca adducētes in qbus tractat an appellatiōe fructuū veniant pensioes et qd eō: et vide Bar. in. l. ex diuerso. in pñ. in. j. col. s. de rei ven. vbi dicit pensioē fructuū civilē: et sic intendit q fructus sit et cōprehendat appellatiōe fructuū: et vide et hic Alex. sup. gl. in ver. quarta. in pñ. dictorū super illa glo.

4 **C** **T** **A**o. iij. ex hoc tex. q vir nō lucrat fructū oēs pceptos an solutū matri. Si mīmoniu non durauit integro anno: put ipsos lucrat usufructuarius quātūcūq et modico tpe durauerit usufructus: ut. l. defuncta. s. de usufruc. s. ipsos lucrat p rata anni mīmonij soluti p q durauit mīmoniu et de rōne videbimus. In gl. sup. ver. debebat. vbi p Bar. et doc. p rata ergo anni q durauit mīmoniu eodez anno postea solutū vir lucrat et fructū colligēdos siue picipēdos: qd nō est in ipso usufructuario: ut videbimus et sup. d. glo. vbi dicit qd de fructibus rerū feudaliū emphytheoticarū vel bñficialiū de qbus tangit sup. tex. Alex. post Imo. naz ista est mā tangēda sup. illa gl. vbi Bar. aliqd tagit. Quid aut si ignorat vtrū annus soluti mīmonij sit integer necne q nō est memoria pncipij tps pti mīmonij tagit h. Alex. post Ang. et Imo. dixi de h. ego. s. in. l. diuisione. **C** **T** **A**o. qrtō. ex ver. neq. n. si vindemie tpe et c. Intelligēdo de tpe paz an vindemias: put de neceate p supponit Bal. h. tex. intelligit cū in eo p supponat vix pcepisse totā vindemias qd nō adaptaret si iaz incepta vindemia p muliere fundus fuisset datū viro in dotē: vñ dicit intelligi tex. dū dicit vindemie tpe et c. i. paz an vindemiā. Ita ergo intelligēdo tex. est ex eo no. q scñ paulo an aliqd tps recte dñ factū illo tpe nec illd dices falsus siue nō vix dicit. Quod inducit ad testes deponētes aliqd factū tpe guerre vñ eoz dictū nō iprobet et nō reddat falsus qvis illd de q deposuerūt pbe factus tpe orie discordie pp quā secuta est guerra: et sic paulo an guerrā a pari. n. indicant tps acti facti vñ fēdi et tps paulo an rūs sicut et tps paulo posteriu: ut. l. pedius. j. de incen. rui. et nan. et p gl. no. pma in ordie in. l. j. s. oper. li. de qua memit Bal. in ti. de pace tenen. c. j. in pñ. vbi et allegat hūc tex. Et h. inducit hic ad multas. q. p Alex. Imo. tñ h. l. nō improbet. d. Bal. dicit q nō pbe de neceate p hūc tex. intelligēdo de tpe vindemie gnali qd est vñ mēsis. s. mēsis senēbris: ut. s. l. pxi. iūctis gl. nā vix est dicere q tpe gnali vindemie fundus datū fuerit et q nō fuerit incohata i illo fundo q dat. **C** **T** **A**o. v. in ver. aliqñ et c. ibi integros fructus et c. q fructū integri dicunt et deductis expēsis: nā vñ integri nō iporant nō deductiōez expensarū: ut. s. l. pxi. sed importat integritatē respectu totij tps exponit. n. integri. i. totij tps s. Alex. h. q idē vult. s. l. pxi. vñ ibi dictū fuit in. q. de fructib⁹ an vbi pferūt a lege intelligat deductis expēsis et q sit adiectū verbū integri ibi tñ Are. alle. hunc tex. ad pñā ptē qz stāte opi. quā. J. p. in h. v. aliqñ. reprobat p reductionē ad obseruatiōē oēs fructus vindemie erāt viri qsi finito anno et alio incepto tpe locatiōis: et sic euz stāte opi. illoz nō tractaret deductiōe expensaz. p. s. impēdia. j. e. vbi nō cadit deductio qñ vir h. fructus totij anni: et vidimus s. l. pxi. in gl. p. et si. verbū integri importat integritatē oī respectu et tps et nō deductiōis expensaz: et sic facit pro Are. s. hac qōe tñ vide de c. s. l. pxi. tenēdo. n. opi. ibi firmataz ad hūc tex. ut. s. l. pxi. inductū possz rñderi q verbū integri iporant et sine deductiōe expensaz eo qz talis deductio non cōgruit stāte illa opi. reprobat: s. vbi talis detractio pgruit fieri ex fructibus nō tollit p verbis integri vel sile. Are. tñ h. i. vñ. no. recordat et q hūc tex. allegauit. s. l. pxi. ad id de quo pxi. dictus fuit. **C** **T** **A**o. vi. ex ver. ex pñio ibi statim fundū et c. s. vñā expositionē gl. sup. d. vbo statiz q aliqñ dictio statiz importat interuallū tps. s. vñius mēsis facit tex. cū gl. in vbo ex cōtinēti et c. in. l. iij. s. cū q. j. de vi et

vi ar. vbi pbat q hñmōi vba importat tps interuallū sñm subiectā mām sñm quā et tps qd als nō vñ modicū dñ modi cū et nō tollit qñ dicat fieri statim cōfestim siue incōtinēti ad idem tex. cum glo. in ver. incōtinēti. in. c. j. de mutu. pe. et in. c. quicū q. in ver. statim. lxxvij. vi. Et pdicta faciunt ad. q. de qua per Bar. s. l. pxi. in fi. quaz psequit h. Alexā. et aliam de qua hic p Bal. qd si aliqñ accusat de insultu et mox seu statim de ferita vñ illata intelliget incōtinēti. i. sine interuallo: adeo q cū vulnere confundat insultus vel intelligat adiecto tps interuallo adeo q vñtroqz excessu veniat puniendus dic ut h. per ipm et et per Are. et alios.

7 **C** **T** **A**o. vi. ex ver. apparet igit et c. q fructus pcepti p muliere an pti mīmoniu ex re data in dotē: postea pto mīmonio nō veniūt aliquo mō in diuisione siue ptributionez cū ipso marito mīmonio deide dissoluto: rō est in pñptu qz statiz effecti fuerūt ipsi mulieris ad idē facit. s. e. l. si an. cū si. Et idē dicas et de fructibus pceptis pto mīmonio viro et substinēte onera ipsius: an tñ datū fundū in dotē muliere nō existēte in mora regulari vel irregulari iuxta. l. s. diuisione cū ibi no. p glo. et doc. s. eo. **C** **T** **A**o. j. vt dixi ponit casus vsqz ad v. itez si messes. quā improbat Alex. in eo qd dicit in ver. ad qd dicit si tps locatiōis inspicit inuenies trib⁹ mēsis durasse: et sic totā vindemiā pambulā et c. nā attēto eo qd dicit gl. seqret q de vindemiā nihil vir lucrari debuisset quasi ipsa an mīmoniu pcepta per. l. si an. s. e. illa ergo illatio: et sic totā vindemiā et c. nullo mō sequeretur tenēdo et q tps locatiōis inspiceret p tpe duratiōis mīmonij: et qvis Alexā. nō referat h. adducit hic Pau. s. glo. s. quā et tñ in quātū ipsa gl. vult q hic esset dubiū de duratiōe mīmonij cū hoc clare dicat in tex. Unde pcludit Pau. et Alexā. q dubiū hic nō erat respectu duratiōis mīmonij. hoc. n. claz erat quātū durasset: s. dubiū erat respectu diuisionis fructuū et pensiois an fieret p rata tps q durauit mīmoniu vel q durauit locatio. Et rō qre pma facie videret virū lucrari oēs fructus pceptos p ipm erat illud qd dñ in usufructuario sñm Alex. hic et et sup. tex. in qrtō no. vbi ex h. improbat et gl. in eo qd in supioribus dicit q certū erat fructus debere diuidi q et nō facit in h. mentionez de Pau. q et q ad bec improbat gl. S. tu pñdera qz ista rō nō facit aliq mō et sic nec et pma facie q respectu pensiois nō dberet inspicit tps pti mīmonij: imo silitudo usufructuarij facit vt nihil vir lucret s pensioē cū usufructuarij picipēdis finitov usufructu nihil lucret vt dictū fuit sup. tex. et h. sup. d. gl. in v. debebat. tur. Preterea rō Pau. et Alex. nō tendit ad id qd etiam ipsi velle vñr esse dubiū istius tex. i. p qua rata vir lucret fructus. an p rata tps quo durauit mīmoniu vel p rata tps quo durauit locatio: tendit. n. rō usufructuarij q perceptos ipse vir in totum lucret et picipiēdos nullo mō ad illud ergo de diuisione siue de tpe diuisionis: aliquo modo nō tendit illud qd disponit in usufructuario: et sic in eo qd Alexan. improbat glo. et hic et super tex. et Pau. sup. hac glo. q imo hic sit dubiū respectu diuisionis fructuūz fiende necne nō videt bene glo. improbari cū vt ipsa glo. dicit p claro et certo hic p supponat de diuisione fienda: sed dubiū sit respectu tps iam. n. s. l. pxi. et et in precedentibus quarū. l. si an. est papiniani: determinatū erat de diuisione fienda etiam fructum perceptorum per virum anno soluti matrimonij non integro: et sic iam erat in hac materia de terminatum aliter in viro qz in usufructuario. Et ad hoc qd est dictum q pro claro hic presuppone retur de diuisione fienda: facit iste tex. in prin. dum dicit diuortio facto fructus diuidi ait non ex die locatiōis et c. Declarado. n. J. p. qualiter. i. quo tpe inspecto heat fieri diuisio presuppōnit clarum et certum diuisionez habere fieri qui. n. vult consequens presuppōnit necessarium antecedens. l. illud. j. de acqui. here. cum si. Sic ergo vt etiam. s. dictum fuit. Dubiū hic fieri respectu tps qd heat inspicit pro diuisione fructuū et pensionis anni soluti mīmonij qñ fundi dati in dotē fuit secuta locatio: et dic rōne dubitadi fuisse illam quā dixi in tex. Et ex pdictis pcludas q bñ loq gl. ista vñ vult post pñ. q claz erat in tex. isto de diuisione fructuum

fienda. Et male in h loquunt pau. et Alex. ipaz improbatores.
 et sic et in eo qd p rone dubitadi adducit d usufructuario.
 ¶ In eo aut qd glo. p supponit in ver. quero ergo quantum
 dicas durasse matrimoniu et c. hic fieri dubiu respectu du-
 rationis mrimonij male loquit ipsa gl. Et sifr in illatõe qua
 facit in ver. et sic vindemia tota pambulã et c. Itē in alio qd
 j. subdit gl. in v. si vo inspicias. tps quo fuit pētū mrimoiū
 et c. ibi dū dicit: et sic tertiã ptez vindemiẽ et mercedis hz viz
 et h vey et c. ipsa glo. et nō vī bñ loquit cū imo vir nō hēat
 tertiã pte mercedis: s; tertiã ptez quarte ptis sine portiois
 ipsius mercedis: vt in v. itaqz. et ibi gl. in v. q̄ta portio et c.
 vbi et doc. et h voluit forte gl. et sic intellexit de tertia q̄te
 ptis mercedis debite p pessione: et intelligēdo ita gl. ipsam
 saluat Bal. als fatef qd gl. simplr intellecta est falsa: et ita et
 dicit h Pau. de ca. q dicit qd hec gl. l.3 bñ loq̄t quātū ad de-
 cisionē casus tñ qd nō pcepit dubia. **3. p. C. l. ij. mouet**
8 **duas. q. Scda ibi. In casu vī p et c. In q̄ scda. q. ipsa gl. pclu-**
dit qd vbi p annū so. ma. p mortē viri vxor est alēda ab hē-
ribus viri qd est vbi ipsa als se exhibē nō p̄t: qd tūc fructus
dicti anni nō diuidunt: s; cedūt lucro dictorū hēduz p ipsa
muliere alēda: de quo se remittit gl. ad dca in. s. exactio. in
.l. vnica. C. de rei vxor. actio. vbi plene examinat. q. an. j. annū
restituēde dotis cōsistētis in mobilibus mulier ali debeat
et pcludit qd sic et qd hoc sit: qz ad hēdes viri spectāt fructus
dotis in illo āno. et sic pcorat ista glo. cuius. q. nō p̄t intel-
ligi nisi in dote p̄sistēte in mobilib⁹ pnt exp̄sse loq̄t illa gl.
nā in dote p̄sistēte in immobilibus qd nō cadit cū debeat in-
cōtinētī restituī: vt. d. s. exactio. adeo qd ex ipa siue eius fru-
ctibus vxor se alere pōt cū his gl. pcorat et gl. in. l. p. j. vt
in pos. lega. et spe. in ti. q. si. sint legi. s. j. v. nūc dicamus et c.
siue in v. s; nūqd. petet vxor alimēta et c. S; Jo. an. refert in
h varias antiquoz opi. et nihil firmat. Bar. h firmat opi.
gl. et spe. et sic qd hēdes viri. illuz annū lucrēt fructus q̄tē
sint et excedētes onus alimētoz qd vltimū maxime firmat
Bar. hic in vl. q. sup hac pma pte tex. et qd teneat ad alimē
ta p̄stada sifr quāracūqz sint. Ex quo hēdes viri tenēt vicez
defuncti cū mulier in illo tpe videat stare in pmo mrimoiō
vt. l. si. C. de bo. ma. facit et qz als hēdes viri eēnt melioris
pditionis q̄ ipē vir vbi potius sunt peioris pditionis: vt. l.
marituz. j. eo. cū si. et ad virūqz dictū facit regula qui sentit
onus. de re. iū. li. vj. cū si. P̄dicta tñ faciūt vt et si mulier
h̄ret vñ se aleret tñ qd deberet ali p hēdes viri. j. dictū annū
restituēde dotis cū opi. glo. trāsīt et hic Bal. Qui vbi dōs
p̄sistit in immobilibus t; qd l; hēdes viri nō teneat alere vxor
rem: et qd p̄pterea fructus immobiliū non sint h̄dū viri tñ si
aluerūt qd vqz ad p̄currentē q̄titatē fiat cōpēsatio fructuū
cū alimētis: reliquū aut si quod est in fructibus qd restituī
debeat ipsi m̄lieri. ar. j. e. l. in insulā. s. fructus. et sic t; qd ista
gl. nō pcedat: vt et. s. dixi. vbi dōs p̄sistit in immobilibus nisi
respectu dicte cōpensationis fructuū cū alimētis: cum ista
glo. transeunt et hic Ange. et Imo. qui in dote p̄sistente in
immobilibus t; etiaz qd dicit Bal. Pau. de cast. hic fatetur
opinionē glo. esse cōez et in eo qd dicit de lucro fructuz qd
p̄tineat ad hēdes viri p̄pter onus alimētandi forte nō re-
periri alibi: s; satis eiusdē intētiōis: est et gl. in. d. s. exactio.
Discent tñ ipse Pau. tria dicta que elicit ex hac gl. in hac
scda pte et in qōne quā ipse decidit. Primū qd m̄lier sit alē
da ab heredibus viri. j. annū restituēde dotis. Scdm qd h
pcedat vbi ipsa nō hz aliunde vñ se alar. Tertiz qd p̄pter
taie onus alimētandi heredes viri lucrēt fructus totius
dicti anni restituēde dotis. Contra primū ergo refert ali
quos adduxisse qd h qd vult glo. nō reperit iure canū: vñ
nō debet teneri p. l. illaz. C. de colla cum si. Item adduxisse
et qz fm hoc dilatio heredibus data ad restituendaz dotē
ipsa esset onerosa vbi iure canūz reperitur p̄rim qd ipso
debet pdesse: vt. l. si cōstante. s. quotiens. j. eo. vbi de cōmo
do medij tps spectante ad virū habentē dotē restituere: et
sic ad eius heredes dicit. Item et tertio refert adduxisse qd
debitor in diem nō tenet interim alere creditorez. Quibus
tñ nō obstantibus Pau. stat cū glo. qz fm ipm est speciale
in debitorē dotis qz est destinata ad onera alimentoz mu-

nerio: vt. l. si cū dotem. s. sin autē in seivissimo. j. eo. que rñso
 seruit ad vltimum in p̄rim adductuz nō ad duo precedē-
 tia. Et ideo ad primū rñ. per illud qd dictum est de quasi
 duratione matrimonij que rō facit vt dicta alimēta debeāt
 prestari. P̄terea subest et magna equitas vbi nō hz aliū
 de vnde se alar que equitas posito qd nō hēat ius scriptuz
 p se cum et nō hēat ipsuz p se videt attendenda. per no. in
 .l. placuit. C. de iudi. et in. l. j. C. de. ll. Ad aliud rñ. qd est cō-
 moduz heredū viri dilatio quo ad alia p̄ter q̄z qd ad hoc
 de p̄statiōe alimentoz rōne destinatiōis ipsius dotis ad
 talia onera: vt dicit Pau. de hoc tñ quātr quo ad alia cō-
 modū medij tps restituēde dotis spectet ad viruz vel ad
 eius hēdes dicit. j. sup tertio. s. p̄posito ad exaiandum post
 Pau. a quo satis depēdet et decisio istius. q. in qua in pra-
 ctica est tenenda opi. ipsius gl. et sequaciuz cum sit cōis: sed
 in pūcto iuris nō pōt negari qn sit plurimū dubitabilis cū
 vt dicunt illi de quibus meminit Pau. iure nō p̄betur et
 illa rō durationis matrimonij tendit qd et vltra annū: et sic
 donec durat in viduitate sit alenda: et sifr illa ratio ne here-
 des sint melioris cōditionis q̄ maritus. Et si dixeris imo
 nō tendit ad id qd est dictū qz post annū non h̄nt heredes
 viri dotē qz tenet restituere: dico qd si dicamus dicta alimē-
 ta prestari p̄pter retentionem dotis p ipsos heredes sicut
 p maritum: dico put et. s. tetigi. qd fm hoc nō videretur di-
 stinguendū an ipsa hēat vñ se alar necne cū etiā in viro nō
 fiat talis distinctio tenet. n. exhibere ipsaz vxorē ipse mari-
 tus et qd hēat vxor vñ se alar qñ h̄nt dotem: qñ aut nō ha-
 buit dotēz tunc adhibet distin. an vxor hēat vñ se alar fm
 qd h̄ p Ly. in. l. qd in vxorē. C. de neg. gest. et p doc. in. d. l.
 si cuz dotēz. s. sin autē in seivissimo. j. eo. et ad hoc. j. dicenda in
 primo dubio. P̄terea cum vt ex. j. dicendis. in tertio du-
 bio patebit an fructus dotis restituēde cedant lucro viri
 vel heredum ipsius sit dubiū restat qd hec. q. est vñq̄ssima
 cum oēs tenentes hanc opinionē fundēt se qz heredes h̄nt
 9 j. annum dotē: et sic eius cōmodum et fructus. ¶ Quātruz
 ad scdm qd posito qd opinio glo. sit vera illa pcedat vbi mu-
 lier nō habet aliunde vnde se alar Pau. simplr approbat
 glo. tamq̄ veraz dicens hoc regulare in omnibus quibus
 debentur alimenta ex dispositione legis vel statuti: et sic in
 dicis officio: vt ita demum possint ea petere si non habent
 vnde se alant: vt per Bar. in. l. libertis quos. s. j. de ali. le-
 ga. et probat tex. in. l. si quis a liberis. s. j. ver. sed si filius. j.
 de li. agnoscen. Ista tñ rō nō est gnālis fm Areti. p̄pter id
 qd disponitur in viro debente alimenta vxori et qd habeat
 aliunde vnde se alar: vt. s. p̄xi. est dictum. et tñ debent alimē-
 ta vxori ex dispositione legis: vt hic per ipsum qui transit:
 10 nihilominus cum dicto Pau. ¶ Secus autem quando ali-
 menta debētur ex dispositione hominis: puta testatoris qz
 tunc ex quo peti possunt iure actionis debentur et diuiti et
 valenti se alere: vt in toto titu. de ali. lega. et per Bar. in. d.
 .l. libertis quos. s. j. Et ex hoc sequitur qd vbi debentur of-
 ficio iudicis non valenti se alere qd si ipsa alimenta nō pe-
 tūt persona cui debentur: sed aliter se aluit non potest ipsa
 11 p̄terita alimēta petere. ¶ Et ita t; hic Pau. in vxore cui
 per heredes viri debentur alimenta. j. annum vt est dictum
 qd si alimenta non petūt et aliunde alimēta q̄sunt vel ha-
 buit qd non potest petere alimenta p̄terita ab heredibus
 viri postq̄z habuit vñ se aleret: sed Bal. de quo ipse Pau.
 mentionez nō facit: tenet p̄riū in. d. l. de alimentis. Quis
 dictum debet intelligi fm dicta Pau. hic qui dicit qd illd
 qd dixit procedit et est verum nisi heredes viri fuerint in
 mora p̄standi alimenta propter que habuit ipsa vxor ne-
 cesse pecuniam muno accipere: tunc. n. heredes viri tene-
 buntur ad alimenta etiam p̄terita. Et hoc dicit menti te-
 nendum Pau. quia milies occurrit de facto: et qd in istis
 terminis alimenta debeātur ex iuris sine legis dispositiōe
 vult hic Bart. in prima. q. extra glo. Secus autem est vbi
 alimenta debentur iure actionis. et sic etiam valenti se ali-
 mentare: qz tūc etiā p̄terita peti possunt citra id qd debēs
 fuerit alr interpellatus vel ille cui debebant p̄terit debitū
 pro habendis ipsis alimentis. vt. d. l. libertis quos. d. s. j.
 et ibi Bar.

et ibi Bar. et d. l. de alimentis. C. de transac. ubi Alex. et
vi. allegat. et Pau. ita hic tenere. tunc et ipse Alex. an si
ne dicto sup hac gl. no tñ refert Pau. put loq et put ipz
refert in. d. l. de alimentis. et ita alij h tenent allegat in priu
Bal. in. c. iurauit. de pba. ubi vult q mulier no possit sibi p
indicare in alimentis dotis eo qz sunt apedita mñmonij. et
q dicta sunt no. et tene mñti qz sūt qñdiana: et alio ano hñ
in facto in quoda filiofam. petete a pte alimentis pterita vi
cebaz. n. qz cu no oñderet pñsse debitu p oñtis alimentis
pteritis q petebat a pte q no poterat ipsa petere: qz alio
no pbato appet q se alere potuerat: et vide ad pdicta Jo.
de ana. in. pñ. liij. ubi tñ q alimentis relicta etia pterita peti
possint: et tangit aliqd de mo ipsa pterita alimenta petedi.
de quo et p Bar. in. d. l. libertis quos. s. j. et p eund in pñl.
ccij. qd. et allego. ad si. dictoqz añqz venia ad scōaz. q. bar.
sup hac gl. de quo pñ. facit et mñtionē Jo. de ana. in. d. suo
pñ. et ibi et Bar. tñgit de alimentis pteritis q peti possint
qd tñ intelligit si qñ in domo relicta fuerunt ille cui relicta
fuerūt stetit in domo in q debebat pñtare: vñ p eū no remāsit
quominus staret p. d. s. j. l. libertis q. q. pōderat adimple
tā pñtionē p eū q alimentis pterita peti: et h no. qz ita etia
vult Jo. de ana. in. d. pñ. nisi hñt iustā cāz no stadi in domo
et alio no vñ voluisse Bar. dñ dicit vñ p eū no remāsit et. et
faciūt que dico. ad si. dictoqz in hac. q. añqz venia ad scōaz
pñcipalē: pñ dico post voc. ibi alle. qz debet alimentis in do
mo pñtinet fauorē et comodū debētis ea pñtare. Et adde pñ
dictis q et si mulier sit filiafa. cui afa pñ tenet pñtare alime
ta: iuxta. d. l. si qz a liberis. qz nihilominus hñdes viri tene
bunt pñtare alimentis. j. annū. nec poterūt dicē qz hñ pñem
q tenet afa ipsaz alimentis de hñe vñ se alant: nam h casu pñ
no tenet alimentis: qz pñt alimenta petē ab ipsa hñdibna
ipsis. n. in h pñonit pñ cū ipse tenet solum ex offō pietatis
sine alio lucro: ipsi aut hñdes tenent rōne fructuū dotis qz
recipiūt. j. annū. adeo qz pñ dñ tractare de dāno et ipsi hñdes
de lucro: et sic pñonit ipse pñta tñ Saly. in. d. s. exactio. vñ
in. s. sinaut. an si. et seq. h Alex. Et adde Dofre. in. d. s. ex
actio. d. quo memit Saly. in. d. s. sinaut. in si. ubi tñ q hñdes
viri. j. annū teneant alere vxorē et que hñ aliunde vñ se alant:
cū in viro no fiat talis distinctio: vt in. d. s. sinaut. i sensimmo.
fatet in Saly. qz cōiter doc. et aduocati sequūt gl. tñ Quātū
ad tertiū q hñdes viri lucent fructus dotis an restitūde
dotis pp onus alimentis. Pau. dicit q hñ destrueret mul
tos tex. et spālī vñ pñ. no solū. Jo. ubi pñat q fructus do
tis pñstentia in mobilibus vñ se mouētibus q olim restitue
bāt annua bima trima die: hodie. j. annū. vt. d. s. exactio. pro
tpe soluti mñmonij pñtinet ad mulierē: viro. n. pcedūt p rā
ta quo durauit mñmonij: et idē disponit in. d. s. exactio. vñ.
fructib. et in vñ. s. liqz mō. ergo no spectāt ad virū vñ ad ei
hñdes: s. solū ad ipsos vñ spectare comodū medij tps non
restituēdi dotē nec fructus ipsi an lapsus annū post solutū
matri. et sic vsus ipsius dotis et fructuū. j. annū dotis resti
tuēde spectare vñ ad vñz vel eius hñdes qd vñ esse pñ. quo
tiēs. l. si cōstante. et pñ no. hanc pñtatez que videt esse in
ter pñdicta iura (non alr adim auerso q alr faciat pñstus
et alias glo.) pñpedit Ly. in. d. s. exactio. in. iij. q. vñvñt di
cit et Pau. h satis se inuoluit. Et vt dicit Bar. in. d. l. si cō
stante. s. qñtiēs. Jo. Ly. nescit qd dicat. Ipse aut Bar. ibi
ubi vñ vt dixi tex. in pñu: et sic qz comodū medij tps: et sic
fructus dotis restituēde spectet ad vñz. Distiguūt inter fru
ctus qui pñpiūt ex dote ex re vñ pp rē mñeris: et isti debēt
restituī ipsi mulieri post anū restituēde dotis vñ cum ipsa
dote: vt. d. s. exactio. et seq. et comodū medij tps: vt. etia
tetigi. est vsus et comoditas quā hñat vir vel eius hñdes de
pñdictis. j. annū. fructus aut q pñpiunt ex dote: non tñ ex re
vel pp rez mulieris vt qz dos erat in pecunia: et sic debēt
erat in gñe: et tñc noie vsuraz istius pecūie aliqd no debēt
restituere hñdes viri vel ipse vir post anū restituēde dotis
Et pñpterea si an tps afa indultū ad restituēdū restituere
astringant estimat inter vsurium dicti medij tps: vt. d. s.
quotiens. s. hñ hac distinctionē Bar. poterit esse qz hñdes
viri astingent alimentis vxorē: iuxta dicta in pñcedētibz

et nihilominus nihil lucrabit de fructibus dotis nisi vsus
medij tps: vt qñ cōsistebat dos in alijs mobilibus qz in pe
cunia qd vñ incōnētiēs et pñ. d. regulā q sentit. de re. in. li. vñ.
cuz talis vsus videat qd modicū. Et h vñ pñderasse h bar.
Et pñpterea voluisse et velle qz comodū fructuū anni resti
tuēde dotis: put onus alimentis spectet ad hñdes viri. Cui
dicta ne pñtēt dictis suis in. d. s. qñtiēs. vñ sic intelligēda
vt qñ vxor viri hñ alimentis et alimentis. j. annū restituēde
dotis p hñdes viri: et pcedant dicta Bar. h vt fructus dotis
anni indistincte pñtēat ad ipsos hñdes loco oneris alime
tis. Et quo si fructus no sufficeret p alimentis vel nulli pñ
perent: vt qz dos pñstet in pecunia ipsi oino tenet ad ali
mētandū sicut vir cui loco in h ipsi sunt vt pñderat h bar.
in si. dictoqz sup hac gl. Qñ aut vxor no hñ alimentis nec ali
mētāt vt qz hñ aliunde vñ se alant vel si hñ alimentis no petit
se alimentis: et sic no alimentis p hñdes viri: et tñc pcedant
dicta Bar. in. d. s. quotiens. et in h casu et in his terminis itel
ligat. d. s. no solū. et d. s. exactio. ver. s. liqz mō et c. vt sic vir
et eius hñdes in his terminis comodū vsus dotis et fructuū
hñant. j. annū. et post anū restituāt dotē et fructus hñ distin
ctionē tñ Bar. in. d. s. quotiens. an pñcipiant ex re mulieris
vel no ex re ipsius mulieris. Et ita dñ Bar. hñ satis pñfisse
loquat in effectu reducūt ad pñcordiā h Pau. de ca. hñ non
stet cū dictis Bar. hñ qz reputat absurdū q si fructus dotis
mñto plus ascēdūt qz sint onera alimentis qz illos lucent hñ
des viri. Et pñpterea illud qd dicit hic tenere Ange. qz eate
nus de fructib. dotis lucent hñdes viri q ipsos pñcipiunt. j.
annū dotis restituēde: qñtēus expēderet p alimentis vxoris
vt sic potius de suo ipsius vxoris videat alimentis pñstisse et
residuū restituat ipsi mulieri. ar. l. in insulā. s. j. e. ad qd et
adducit limitatā cā limitatū pñducit effectus. ar. l. ita autē
in pñ. et s. j. de admi. in. Et sic tenēdo hac opi. hñ Pau. no
explicet rñdet ad. d. s. no solū. et ad. d. ver. s. liqz mō et c. qz
restituunt fructus pñcepti. j. annū restituēde dotis qñ. j. illuz
annū vxor no hñt alimentis vel et qñ hñt alimentis. j. dictum
annū restituūt dicti fructus: nisi qñtēus ascēdit qñtitas ali
mētōz pñstōz ipsi mulieri. j. dictū anū. qñtēus aut dicta iura
obstare vñ. d. s. qñtiēs. satis Pau. vñ stare q ad hñ cū disti.
Bar. in. d. s. quotiens. Tu aduerte qz Ang. no tñ opi. relatā
p Pau. hñ tñ vt et. s. dixi. simplr opi. gl. hñ quā dicit se septi
pñsoluisse: et sic qz mñter. j. annū dotis restituēde sit alēda et p
pñs qz fructus dicti anī no sint diuidēdi inter vxorē et hñdes
viri: s. cedāt lucro hñdū ipsi viri p ipsa onerib. cū censet
et mñter i eodē mñmonio. j. dictū anū. vt. d. l. si. C. d. bo. ma.
Et pñpterea illud qd hñ locū i viro alere vxorē respectu fructuū
qz quot quor sint cedūt lucro ipsi viri illud est dicēdū in ei
hñdib. q in ei locū succedūt: vt in. c. is q in ius. d. re. in. li. vñ.
cū pñcor. j. mo. et vt. s. rettuli. simplr tñ opi. gl. qz oē emolu
mētū dotis pñstētis in pecūia vel in alijs mobilibus: hñ de
alijs mobilib. no explicet: s. satis sentit idē qñ dos in ipsa
pñstet pñtēat ad hñdes viri. j. ipsuz annū dotis restituēde
pp onus alimentis pñstādoz ipsi vxori. j. dictū anū qd ipsa
incūbit Ly. in. d. s. exactio. in. iij. q. hñ se inuoluerit p rñden
do ad. s. quotiens. tñ residet in pñclusiōe qz fructus pñcepti. j. an
nū restituēde dotis sint restituēdi ipsi vxori lapso ano put
et ipsa dos. Et pñpterea in. vñ. q. cōcludit qz vñ vxor no hñ
aliunde vñ se alant. j. annū tñc no indulget annus ad restituē
dā dotē: s. dñ sibi restituūt: tñc dos vel tātū de dote vñ se pos
sit alimentis. necessitas. n. no hñ legē. l. ij. C. d. pa. q. si. dista.
cū si. fatent tñ deducendā comoditatē vsus medij tps p. d.
s. quotiens. et ita vñ tenere et Jo. an. in. d. tit. q. si. sint legi.
s. j. ver. s. nūquid peter vxor et c. Et sic dicti doc. no tenent
opi. glo. qz debeant pñstari alimentis vxori. j. dictuz tps an
ni restituēde dotis: et pñs nec qz fructus dicti anni spe
ctent ad heredes ipsius viri Saly. in. d. s. exactio. vel in. s.
sequen. tñ opinionē glo. respectu pñstādoz alimentis: vñ
mñter no hñ vñ se alant: et sic qz dos pñpterea interiz no hñat
restituī mñteris: si qñtitas fructuū excedit qñtitatē alimentis
ipse tenet qz residuū fructuū debeat restituī ipsi mulieri: et
hoc si dos cōsistat in alijs mobilibus qz in pecunia: si autē
pñstet in pecunia: tñc tñ qz nihil debeat restituī rōne fructuū
Aincen. sup pñma Infor. GS iij

cū et si alimēta p̄stata nō fuissent nō debuisset aliqd restituī
p̄ fructu pecunie: p̄ no. p̄ Bar. in. d. §. quoties. Cuius opi.
et in eo t̄ q̄ hic. in fi. Bar. dicit q̄ h̄des teneant ad alimē
ta vltra quātitate fructuū: q̄ ipsa est imputandū q̄ dote
incōtinēti nō restituūt: et sic r̄n. ad rōnē Ja. bu. q̄ tenuit p̄
riuz. Ex quo et r̄fides si q̄ diceret q̄ secus in cāu ēp̄ teneat
q̄n fructus excedūt alimēta q̄ vult h̄des teneri ad restōez
residui: nā ibi nō est qd̄ ip̄tē mulieri q̄ dote in incōtinēti
nō recuperet: sicut ēp̄ imputat h̄dibus viri: est dictū quare
dote incōtinēti nō restituūt. Alex. hic dicit dictū glo. h̄ iure
nō p̄bari. Et p̄pterea posse teneri dictū p̄e. et Ly. i. d. §.
exactio. et Bar. in. d. §. quoties. et Pau. d. ca. hic distinguē
do p̄cordia opionū q̄ aut mulier nō h̄z aliūde: vñ se alat
nisi ex dote: et tūc p̄cedat opi. p̄e. et Ly. vñ h̄des teneant
tantū restituere de dote. J. annū q̄ possit se alimentare. Aut
h̄z mulier aliūde vñ se alat: et tūc h̄des nō tenēt ip̄az alere
nec dote restituere. J. annū. nec et post annuz fructus si dos
erat in pecunia tenent restituere p̄ dicta Bar. in. d. §. q̄tēs.
Si aut dos cōsistebat in alia re mobili nāl̄ fructuosa: et si
mulier nō fuit p̄ h̄des alimētata debet sibi restituī fructū
interim. J. annū p̄cepti: iuxta. d. §. exactio. d. ver. siliq̄ modo
et iuxta no. et p̄ Bar. in. d. §. q̄tēs. Si aut p̄ h̄des viri mu
lier fuit alimētata: et tūc p̄cedat opi. Pau. q̄ p̄ rata ali
mentoz fructus nō restituunt: residuū sic. ar. d. l. in insulaz.
§. j. Et sic Alex. intelligit opi. Pau. p̄p̄ opi. p̄e. et Ly. q̄n
m̄lier hēbat aliūde vñ se aleret: et sic fuit volūtariē p̄ h̄des
alimētata: quo casu nō est. q. gl. et doc. an h̄des lucrēt fru
ctus dotis. Et p̄pterea nō cōgruit q̄ ip̄e post distin. subdit
intendēs q̄ opi. Pau. sit p̄ glo. Bar. Ange. Jmo. et alios
quoz opi. dicit q̄ seruaret in practica q̄. h̄des lucent
fructus et vltra quātitatē alimentoz: opinio. n. p̄dictoz est
vbi mulier nō hēbat aliūde vñ se aleret p̄supposito p̄ certo
q̄ nec dos tūc restituī debeat. Vbi ergo hēbat mulier vñ se
aleret: et tñ. J. annū fuit alimētata ab h̄dibus viri: satis p̄ba
bilr tūc vñ q̄ h̄des nō lucrēt fructus nisi p̄ rata alimētoz
ar. d. l. in insulaz. §. j. et in h̄ casu nō vñ aliqua p̄dictio et fa
ciūt dicta in fili in. l. si an nuprias. §. e. et dicta in p̄n. hui⁹
glo. dū allegatus fuit Bal. q̄ ista gl. nō h̄z locū in dote cō
sistente in imobilibus et q̄ in tali dote h̄des nō lucrēt fru
ctus nisi q̄tenus cōsumpserūt in alimētis. Tangit et Alex.
qd̄ si alimēta excedūt q̄tētatē fructuuz an h̄des teneant ad
integra alimēta et t̄z opi. Ja. bu. et Pau. de ca. p̄ Bart. in
p̄ucto iuris nō facta alr mētiōe de Saly. in. d. §. sin autem.
quē. §. rettuli. q̄ in h̄ t̄z opi. Bar. cū q̄ in practica ip̄e trāsire
vñ r̄fido ad p̄ria: et allegat tex. p̄ opione Bar. quē et al
legat Ro. in. l. creditor. §. si inter. §. mada. Limitat tñ opi.
Bar. vbi nulla esset dos: tūc. n. p̄cederet opi. Ja. bu. q̄ h̄
des nō tenent ad alimēta vxoris supposita et opi. q̄ als te
neant ip̄az alimētare. J. annū q̄n als h̄z dote. S̄z cogita q̄
tūc maxime vñr teneri ad alimētādū. de quo aliqd̄. dices.
et p̄ saluanda opi. Bar. p̄ Ja. bu. bñ cōcludit rō Saly. i. d.
§. sin aut et c. Are. h̄ in hac. q. trāsit in effectū cū opi. Pau.
q̄ h̄des viri lucent fructus p̄ q̄tētatē alimētoz. et p̄ hoc
dicit r̄ndendū ad §. nō solū. §. e. l. et ad §. exactio. d. ver. siliq̄
mō et c. vñ q̄tenus dicunt de restōne fructuuz sicut intelligit
deductis expēsis gr̄a querendoz fructuū: vt. §. l. p̄ri. ita etiā
intelligat deducta estimatiōe alimētoz p̄. d. l. in insulā. §. j.
que r̄fio nō diuersificat ab ea quā. §. dixi. recitata opiniōe
Pau. dñs mens h̄ et vñ dubitare q̄ h̄des lucent fructus
nisi q̄tenus est p̄ q̄tētatē alimētoz. Papienses et hic du
bitat de opi. gl. Bar. et sequaciū tā respectu oneris alimē
tadi q̄ respectu lucri fructuū fēdi p̄ ipsos h̄des viri: moti
in effectū q̄ iure nō p̄bat ista opi. nec respectu dicti oneris
alimētandi nec q̄ ad illud q̄ h̄des lucent fructus ani do
tis restituēdes: imo p̄ h̄ vltimū vñ esse tex. i. d. §. nō solū. et in
d. ver. siliq̄ mō. Cui tñ in fine conāt r̄ndere volēdo tenere
cōem opi. a qua in p̄solendo et iudicando dicit nō esse re
cedendū: q̄ est i effectū opi. gl. declarata: put p̄ Bar. in. vl. q.
sup hac gl. Vlti tñ sunt tenētes illā opi. q̄ p̄ rata alimē
toz h̄des lucent fructus: nā hanc opi. tenēt Saly. Pau.
Are. et dñs meus. Que opi. eo casu quo alimēta volūtariē

p̄stata fuerūt q̄ mulier hēbat vñ se aleret vñ tenenda et in
practica: q̄ vt. §. tetigi in h̄ casu nō est p̄dictio: nec glo. nec
doc. ip̄az sequētiuz cū loquant̄ eo casu q̄ mulier nō hēbat
vñ se aleret. S̄z p̄supposita opi. gl. et cōi. §. firmata mouet
subsequentiē ad ip̄az multas. q. doc. inter quas vnaz: an si
h̄des viri velint incōtinēti restituere dote cōsistētē in mo
bilibus et nō alere vxorē. J. annū possint. de qua hic p̄ Alex.
post Lu. ad quā vide et Saly. in. d. §. sin aut. vbi in. iij. q. in
fi. dū approbat opi. Bar. et reprobat opi. Ja. bu. cui⁹ dñm
et. §. rettuli. p̄supponit q̄ ip̄si h̄des incōtinēti restituendo
possint se eximere ab onere alēdi. J̄tez mouet. q. an vltra
annuz ip̄sa muliere durate inuiditate daret h̄ onus alimē
tandi in q̄. q. gl. sentit q̄ nō cū pōderet t̄ps anni restituēde
dotis: et est satis apta rō dñe inter vnū casuz et aliū: q̄ post
annū est in facultate ipsius vxoris exigere dote: et ita tenēt
hic Ang. et Pau. de ca. et late p̄sequunt. q. Alexā. et Are.
aliud tñ voluerūt Ly. et Ricar. malū. in. d. l. fi. C. d. bo. ma.
Ex quo vt est sepius. §. dictū p̄ illū tex. p̄bat q̄ vidua vñ va
rare in eodē m̄rimonio ergo est alēda p̄ h̄des viri: put ale
bat p̄ ip̄m virū. S̄z p̄dictoz opi. saluat h̄ Ang. si h̄des viri
fuerūt in mora et mulier nō hēbat aliūde vñ se alat: poterit
n. alimēta ab ip̄sis h̄dibus petere. Pau. aut dicit q̄ non
posset petē nec vsuras nec alimēta rōne dotis nō restituere
p̄ no. p̄ Bar. in. d. l. in insulaz. §. vsuras. §. eo. et p̄ cano. in. c.
salubriter. de vsu. §. poterit petere intereē p̄bando suuz in
teresse: put dicit Pau. vel q̄ de dote si ip̄az būisset p̄dis
emisset vel mercātiā exercuisset. J̄ Qui Pau. et ponit qd̄
si statutū dicit certā quātitatē soluedā mulieri p̄ alimētis
nō restituta dote: an valeat tale statutū vt sic talis q̄tētas
peti possit de hac. q. an in dote restituēda veniat alimenta
vel interesse et qualr et q̄n ponit et Jmo. et Ro. hic et late
vt dixi p̄sequunt Alex. et Are. dixi et in. d. c. salubriter. et in
d. §. vsuras. in q̄nto dubio siue. q. J̄tez mouet alia. q. circa
hanc glo. et eius mām qd̄ si vidua mulier nō h̄z dote nec h̄z
vñ se alat: an tūc h̄des viri teneant ip̄az alere et J. annuz et
post annū. et Pau. h̄ p̄cludit q̄ sic et eodē mō si mulier ha
būisset dote sibi restituta ab h̄dibus viri q̄ eēt postea pem
pta: et in his terminis t̄z opi. Ricar. et Ly. i. d. l. fi. p̄ illā. l. diē
tñ h̄ p̄cedere si h̄des viri sunt sufficētes ad talia alimēta
p̄stada. Et ita tenēt et h̄ Rapha. cu. Ro. Alex. et Are. licet
Are. aliq̄ adducat in p̄riū. Dicit tñ h̄ p̄cedere nisi q̄rta po
h̄ditatis viri locupletis daret ip̄si m̄lieri inopi: iuxta anc.
p̄tēta. C. vñ vir et vxor quā dicit h̄ Alexā. p̄cedē et si vxor
h̄ret dote tñ modicā et p̄nam. allegat doc. ita tenētes in. d.
anc. p̄tēta. vbi vide dicta. J̄ Adonet et duas. q. Bar. vltra
vltimā q̄ in supiorib⁹ exaiata fuit circa hanc glo. Prima est
an vxor q̄ d̄z alimētari ab h̄dib⁹ viri debeat ip̄sis opari et
r̄fides q̄ sic p̄ no. in. l. sicut. §. de op. li. qd̄ tñ declarat ex dcis
suis in sequēti. q. q̄n est talis q̄ cōsuevit opari: als sec⁹ et idē
vñ si nō pōt opari q̄ tūc nō teneat opari h̄dib⁹ ip̄suo viri
p̄. d. l. fi. §. de op. ser. quā allegat Bar. in. d. ii. q. J̄n q̄b⁹ aut
siue quo: ad q̄ et sic quas opas teneat exhibē ip̄sis h̄dibus
ip̄sa vxor q̄ recipit alimēta nō declarat ip̄se Bar. vñ dic q̄
illas quas in domo exhibebat viro viro: ad qd̄ no. p̄ bar.
in. l. gaio. §. impator. §. d. ali. et ci. le. quiv̄ velle q̄ oēs opas
teneat exhibē: s̄ meli⁹ dic vt p̄ Bal. in. l. si vxorē. C. de p̄dī.
infer. de q̄ memit et h̄ Are. bñ. n. ibi declarat quas opas te
neat ip̄si viro et an artificiales: et vide eūdē Bal. in. l. j. C. d.
lega. ex cui⁹ dictis declarant oca Bar. h̄ dū vult q̄ ille cui
deberet alimēta ex dispōne testōris nō d̄z opari h̄di: nam
illd̄ p̄cedit si sunt relicta simplr: sec⁹ si sunt relicta in domo
testōris: q̄ tūc vñ q̄ debeat ibi opas obsequales sicut p̄us p̄
stare: nō. n. ex alio vñr alimēta relicta in domo ip̄si testōris
et aliis nō vñ mibi q̄ velit Bar. in. d. §. impator. in fi. l. j. bal.
in. d. l. j. ip̄suz allegat aliud velle: quē et vide in p̄si. cxi. fm
ordinē informis: et vide et h̄ Ang. Jmo. et Pau. q̄ tangūt
de his dictis Bar. in hac. j. q. J̄ Scba. q. quā mouet Bart.
est an si vxor nō velit in domo h̄dū viri stare et alimēta sibi
pcipere an cogat alibi ip̄i h̄des alimēta p̄stare supposita p̄
vera opi. gl. n̄e h̄ q̄ sibi debeat alimēta. J. annū. et eodē mō
q. caderet vbi d̄beret p̄ anū h̄z supi⁹ oca: p̄cludit ergo bar.
in hac. ij. q. q̄

in hac. q. q. alibi etiam q. in domo huius viri potest dicta alimen-
ta petere: et sic q. non cogit in eorum domo stare mouet
per. l. iij. §. si. de ali. et ciba. leg. Que tamen ut etiam dixi
in voce referendo dicta Bar. par. facit: q. loq. in alimentis
simpliciter relictis p. testatore: q. cum non sit adiectus locus non
cogit ipse cui relictas fuerunt p. huius alimentis in domo
huius stare: ut in illo. §. si. in intellectu Jac. de arc. et Dy.
doc. tñ transcunt cū Bar. Et in hoc qd dicit q. vxor potest ex
domu huius alimenta petere. et est in eo qd subdit qd si est
talis que d. opas exhibere ipsis huius qd d. deduci vti/
litas talis opaz. Et adde p. dictis q. et vbi alimēta expse
sunt relictas in domo: tñ si psona cui sunt relictas non potest in
illa domo honeste vel secure stare ut mulier iuuenis cū be-
redibus testatoris sibi non attinentibus et filis iuuenibus: tñ
dicta alimenta: tunc debent ex domū: ut p. Bar. in. d. §. in-
perator. et ad hoc no. p. Spec. in. d. ti. q. si. sint leg. §. i. v. sed
pone vxor et c. et p. Bar. in suo supra allega. p. si. Et qd
debeat pbare an mulier an v. heres q. et dicit hic Abo-
der. q. mulier d. pbare iustā cām non valendi stare cū be-
redibus in domo testatoris alle. De. de anch. in p. incip.
sup pmo quesito et c. in p. dictis tñ terminis esset facilis pba-
tio ipsi mulieri. Item als dicebā q. vbi psumptio esset pro
muliere p. huius q. tunc onus pbandi transferret in huius. C.
de pba. l. siue possidetis. cū si. Verbi grā nouerit sunt reli-
cta alimenta in domo cum puignis: si puigni non pbant q.
ipsa possit cum ipsis secure stare: dico q. etiam non comorans
cū ipsis d. p. seq. alimenta. psumptio. n. iuris est q. inter pui-
gnos et nouerit sit odiū iuxta no. p. Ja. de arc. in. l. si disce-
ptatur. §. vbi pu. edu. de. et p. Bal. in auc. hoc locū. C. si scō
nup. muli. et in. l. si ea p. dictōe. C. de p. di. infer. vñ pars pui-
gnorum d. pbare p. riu in p. dictis terminis. Que oia no. et
tene menti: q. quotidie occurrunt. C. Glo. in v. fructus
fuit delectata siue de ea mentio facta fuit sup. tex. in. ij. no. et
adde et glo. in v. quarta. dum alle. l. mercedes. §. de peti-
here. et l. v. l. §. de v. l. et vide et ibi Alex. in pñ. dictorum
18 suoz sup illa glo. in v. quarta. C. Glo. in v. ait est no. q.
non est incoueniens q. qd de seipso loquat in tertia psona:
ut videmus hic scñ p. J. p. et p. Jo. in euāgelio de quo hic
fit mentio qd est. 18. c. Qd est de passione dñi et legit in pa-
rasce. l. sexta feria maioris ebdomade. Et ex qua gl. no.
Bal. Imo. et Are. et et alij moderniores hic q. non vitiatur
laudū siue snia et si arbitri siue iudices ferant laudū siue
sniam in tertia psona de seipsis tñ loquentes: ad qd bonus
tex. que alle. hic Imo. in. c. pe. de puer. p. iu. vbi dñ q. non est
vis an infirm. p. cipiat in prima vel tertia psona: et plura in
hanc sniaz adducit hic Papien. q. exordiant a m. l. nre.
19 C. Glo. in v. quarta portio et c. est fm Bar. ita difficilis
sicut alia que fit in isto libro: et pncipalr difficultas vertit
circa opi. Joā. que satis et in volute et intricate deducit in
glo. In quā suā opi. et sniam deductus fuit Jo. ex pñs for-
matis in hac glo. in v. Item cur tota merces et c. et sequen-
que satis vident vrgere q. tota merces veniret in ptribu-
tione: sicut totus fructus vindemie tota pensio videret pce-
pta p. virū ex quo ad ipsam totā sibi cōpetit actio p. l. qui
actionē. de reg. iur. ut sic de mercede put de fructu vindemie
maritus psequeret tertiā integrā pte: sicut p. tertia pte an-
ni durauit mñimonij. Voluit ergo Joā. q. et tota merces
ptribuat: sed alio et alio modo tria. §. de. xij. que. xij. erāt to-
ta et integra merces anni re: q. iam videbant ipsa tria p-
cepta ex quo currerant tres menses anni p. qbus erant de-
bita dicta tria tāq. p. illo tpe adimpleto p. tui locatōis pro-
pte locatoris q. tenet pmittere et facere: ut liceat p. ductori
vri et frui. §. loca. l. ex p. ducto. cū si. Et nouē alia de ipsis. xij.
Spe. voluit Jo. ptribui et sic cū effectualr debebunt: puta
finito tpe locatōis ad qd alle. §. item si menses. et §. inter dñ.
Jo. l. vbi pbat debitū in spe p. ciendi p. mulierē p. tri-
buit. Et sic tex. loquens de quarta portione mercedis p. tri-
buenda: et sic de tribus p. tribuendis pcedat quātum est re
ipsa et de pñti. Contraria aut ex qbus arguit q. imo tota
merces ptribuat pcedant: et sic non obstat ex eo q. relique
mercedis non negat p. tributionē spe fieri. Sed in modo fa-

ciendi dictā cōputationē siue p. tributionē: et sic deducendi
qd Jo. dicit ad praticā stat difficultas. Cū ponendo casus
put ponit in pñ. huius. l. de anno locatōis annus mñimonij
q. inspicit et attendit respectu diuisionis fructuū non capiat
nisi. xj. menses vñ p. ultimo mēse anni locatōis siue de mer-
cede debita p. illo mēse non vñ p. gruerē q. fiat cōtributio:
et p. pñs non vñ pcedere q. tota merces et aliqua pte ipsius
spe p. tributa p. tribuat: sed vñ q. xj. p. tribuant tria re et octo
spe vt. n. dicit glo. in verbo venire in vlti. parte ipsius tex.
illud qd p. cipit finito anno soluti mñimonij q. p. siderat ha-
bito respectu ad tps ipsius mñimonij p. cti est ipsius mulier
ris: et non venit aliquo modo diuidendū cū ipso viro. Nec
aduertens Jo. falsus est q. non p. tribuant: nisi. xj. Et p. p. ca
pmo modo delectando quātū hic fieret p. tributio totius pen-
sionis. Dicebat et dicit q. tria re. ix. p. tribuant: spe pro rata
quatuor mensum de. xij. mensibus vno mēse detracto ne
xij. mensum fiat p. tributio qd tñ est dicere quātum q. spe
octo p. tribuant p. octo mensibus de nouē mensibus restan-
tibus anni locatōis q. octo menses sunt de anno soluti mñi-
monij habito respectu ad tps p. cti mñimonij put hñ dñ. si. n.
p. xj. ad annū erat facta locatio p. quolibet mēse p. tinge-
bat vnus aureus: vñ detrabere vnū mensem est in effectu
detrabere vnū aureum. Et de illis. xj. hēbit maritus p. ra-
ta. iij. mensum qbus durauit mñimonij: et sic p. tertia pte
anni soluti mñimonij: et p. pñs tertiā pte. xj. et hoc est qd in
effectu voluit Jo. cum dicit p. rata. iij. mensū et c. quasi di-
cat sit contributio de tribus re et de. ix. spe vno dempto: et
sic de. xj. i. totū ad effectū ut vir de ipsis p. sequat p. rata. iij.
mensūz anni ipsius mñimonij soluti. et sic p. tertia pte dicti
anni. Et ex hoc pmo modo p. tribuēdi. no. Bar. q. vbi cūq.
ānus locatōis excedit annū a die mñimonij p. cti de illo qd
excedit vir nihil d. hñ. nec ob. v. sequentes. ut sup ipsis di-
cet et delectabit. Alijs duobus modis deducit in glo. fieri
p. tributionē iuxta opi. Jo. ut non obstat q. supra in p. riu de-
ductus fuit quos p. seq. et declarat Bar. et et Pau. de ca.
Scōs ergo modus cōputandi est q. p. qbuslibet. iij. men-
sibus restantibus anni locatōis cōprehensib. sub anno solu-
ti mñimonij de. ix. aureis que p. tribuant spe p. tribuant qua-
tuor cū dimidio: et sic in octo mensibus anni locatōis quos
vlt. tres capit annus mñimonij p. tribuantur dicta. ix. fm
quā cōputationē non cōputat vltimus mēsis anni locatio-
nis q. non cōprehendit sub anno soluti mñimonij. Et sic fm
hac cōputationē pensio vltimi mensis attribuit mensibus
pcedentibus ne incidamus in absurdū q. annus soluti ma-
trimonij sit maior. xj. mensibus: et sic ne pensio siue fructus
pceptus vlt. annū soluti mñimonij veniat in p. tributioe: et
sic in diuisione. Et ut h. modū cōputandi saluat Joā. dicit
q. sit hec p. tributio cū ea. ix. oino debebunt: et sic cōpleto
anno locatōis. tunc. n. in nullo inter est debitoris: ut hic de-
clarat Bar. Tertius modus cōputandi est fm dictaz opi.
Jo. de quo tertio mō in v. Alij q. caueat maritus et c. Qd
cōputet siue p. tribuat tota merces p. viā cautōis inter po-
nende a marito cū ipsam habuerit vel attento eo qd no-
men debitoris ipsius p. ductoris posset vendi: ut illud quo
posset vendi totū p. tribuat quasi illud videat pceptū: et sa-
tis vñ q. in hoc v. ponant: et sint duo modi cōputandi et cō-
tribuendi ad quoz pñm de cautione interponendi p. mari-
tum facit. l. si filio. §. si. ad fm. l. in quātitate. §. magna. alle.
in hoc v. Sed dicit Bar. q. si ista opi. Jo. aliquo mō esset
vera deberet intelligi fm pñā cōputationē tñ dicit q. non
est vera: q. est p. istam lñam in v. Itaq. vbi expse et clare et
apte dñ de p. tributioe quarte portōis ipsius mercedis: et q.
de ea put de fructu vindemie maritus debeat hñ tertiā
pte put tertia pte anni durauit mñimonij: et cū tex. sit cla-
rus non est ab eius verbis recedendū p. l. non afr. et l. ille aut
ille. §. cū in verbis. de le. iij. qd. n. dicit Jo. est penitus viola-
re et destruere hunc tex. put et illud qd dicit Are. tentan-
do saluare opionē Jo. imo qd ipse dicit longe magis re-
pugnat lñe qd illud qd dicit Jo. Cuius opi. tāq. penitus
violatiua tex. et sic cū sit p. hunc tex. improbat vlt. Bar.
et p. alios et tenet opi. Azo. et Ro. et ad p. riu Rñ. in p. se-

cutione ipsius glo. quā sic declarata opi. ipsius Jo. Beda
randam assumo per ptes. In pn. igit ista glo. declarat tex.
quarta portio. i. tres aurei et est clara p̄supposito. put p̄ma
glo. p̄supponit q̄ p. xij. aureis in anno fuerit facta locatio
¶ In. ij. pte que incipit. Sed cur nō tertia portio rē. que
rit et rñ. put in ea cum qua Bar. et doc. transeunt excepto
Pau. qui ipsaz improbat ibi aliud si prius locasset rē. rō
ne de qua hic per eum sup ista glo. in v. tertio quero rē. et
ad declarationē huius ptis glo. dum dicit q̄ non fuit debi
ta: nisi pro tribus mensibus quare. s. non pro sequentibus
vide. j. in. vj. pte glo. que hic loq̄ respectu p̄cedentis men
sis an locationē q̄ nō fuit debita p̄sio. ¶ In. iij. pte que
incipit ibi. Sed op. ergo inspicit tps locatōis rē. glo. op.
et soluit put in ipsa: cum qua et Bar. et doc. transeunt: qui
Bar. sūmendo hūc tex. habuit intellectū huius glo. in hac
pte. ¶ In. iij. pte que incipit. Sed quare pro p̄mo mense
rē. querit sine iteruz op. et soluit put in eadem: cum qua et
doc. post Bar. p̄transeunt. Et ex ipsa dum dicit: q̄ in illo
subiit onera m̄rimonij rē. Bicit argui posse hic dñs meus
q̄ si m̄rimonium p̄ctū fuisset in kalendis Octobris: et tūc
Ainea plena data in dotē tñ ipse vir duxit vxorē i kalēdis
Novembriis quo tpe cepit locatio. Ad tūc solum p̄tribue
rent fructus vt pro rata trium mensium vir sibi ferat: imo
posset dici q̄ in hoc casu fructus ante traductionē p̄cepti
non sint p̄tribuendi tanq̄ illi augeant dotes: et sic integra
liter sint restituendi deductis expensis factis per viruz so
luto. vj. m̄rimonio vna cum dote sint restituendi facta de
ductione: vt supra per. l. si ante nuptias. et ibi dicta. s. e. Et
ideo isto casu esset p̄tribuēda tota pensio: sicut si vir a pn.
recepisset fundū vacuum qd̄ no. q̄ v̄r verissimū. ¶ In. v.
parte que incipit ibi. Item cur tota merces rē. glo. adhuc
oppo. q̄ tota pensio videat q̄ veniat in p̄tributionē: sicut to
ta vindemia. et sic q̄ et de tota mercede lucret tertiāz ptez
et rñ. ponendo dñam inter ipsam vindemiam et ipsaz mer
cedem quare diuerso modo p̄tribuat et diuerso modo di
uidat. ¶ In. vj. pte que incipit ibi. Sed opponit q̄ et pen
sio v̄r p̄cepta rē. oppo. p̄ diuersitatē datā inter fructus vin
demie et ipsam mercedem. Et rñ. tribus modis p̄mo mō
ibi. Sed pōt rñ. vt. j. de re. iu. l. minus rē. Scdo mō ibi alij
q̄ mulier grauaf in colono rē. Tercio modo ibi: vel dic
fm̄ eos rē. Et quarto loco ponit lec. Jo. quā vt supra etiā
dixi ipse Jo. posuit siue dedit timore dicte p̄rietatis: et po
nit modos qbus fiet cōputatio fm̄ dictaz lec. et vltimo po
nit reprobationē Azo. et Roge. de p̄dicta lec. et opi. Joā.
cum rñ. ad. s. interdū. et. s. item si messes. adductis per Jo.
vsq̄ ad v. Item an sine cessione rē. Pro declaratione igit
istarū duarū ptium glo. P̄mo est videndū de veritate
eius qd̄ p̄ncipalr tangit ipsa glo. Quare. s. sit q̄ hic fiat cō
tributio oīum fructū vindemie et non nisi quarte partis
ipsius pensionis. Scdo est videndū de veritate pluriuz di
ctorū que ponit ipsa glo. in p̄sequutione resolutionis p̄dicte
difficultatis. Tercio videndū esset de veritate opionis et
lec. ipsius Jo. sed in supioribus anteq̄ per ordinez ingre
deremur glo. de ipsa opi. Jo. visum et ocm̄ fuit. Circa p̄i
mum igitur clarū est q̄ nulla ex tribus rñsionibus glo. est
bona. s. n. dicte rñsiones p̄cederent et pro quarta pte pen
sionis videret non esse fiendam p̄tributionē: vt hic vide p
Bar. et doc. qui Bar. et si no. scdam rñsionē nō notat ipsaz
tanq̄ veram et p̄cludentē pro solone p̄rij formati: sed pro
eo qd̄ ipsa glo. intendit q̄ successor singularis qui est ne
cessarius successor tenet stare colono: secus si non esset ne
cessarius: sed voluntarius successor singularis. P̄terea
p̄ dictaz scdam rñ. glo. facit. s. e. p̄rio. vbi militat dicta rōq̄
mulier cogit stare colono et nihilominus sit p̄tributio siue
diuisio totius pensionis. Quibus reiectis et reiecta etiam
opi. Jo. Bar. ponit quartaz rñ. ad illud de quo opposuit
glo. q̄ imo tota pensio veniat in p̄tributionē quasi tota vi
deatur a viro p̄cepta per. d. l. qui actionē. Bicit. n. Bar. q̄
imo non v̄r pensio tota p̄cepta a viro q̄uis ab initio loca
tionis tota pensio a colono debeat: vt. l. si a colono. j. de fi
deius. et. l. sed et addes. s. si cum in annum. in v. indebitū. s.

loca. et in. l. si fructus cōis meui et castrēsis peculij. s. si. j. de
sti. ser. vbi per Bar. et doc. l. n. a pn. locationis debeat tñ
non pōt exigi nisi in fine tps iuxta no. in. d. l. edez. C. loca.
ad qd̄ et. d. s. si cum in annum. in fi. in v. progasti: et rō est
q̄ cum ex parte ipsius locationis aliqd sit implendūz ipsi
cōductori. i. facere vt sibi liceat vti et frui: vt. s. loca. d. l. ex
p̄ducto. cū si non pōt antea exigere pensionē sibi debitam
q̄ impleuerit pro parte sua. arg. l. iul. s. offerri. s. de actio.
emp. sed non d̄r impleuisse ante fi. tps ergo rē. Cū itaq̄
in p̄posito pro parte viri locantis p̄stetur patientia p̄duc
tori: et sic sibi per virum impleat p̄ctus pro tpe quo dura
uit m̄rimonium pro illo tpe datur actio cū effectu. ipsi vi
ro ad pensionem finito tñ anno: et sic tanq̄ sibi interpreta
tione iuris quesita pensione pro rata tps p̄stantis m̄rimo
nij. ex quo cum effectu exactionis cōpetit actio ad pensio
nem pro illo tpe quo durauit m̄rimonium venit pro rata
dicti tps ipsa pensio in p̄tributionē tanq̄ respectu pensio
nis dicti tps verificet dicta regula qui actionez vt videat
per ipm̄ p̄cepta ex quo ipsaz pōt exigere pp̄ implementuz
qd̄ ipse fecit in dicto tpe. Sed pro tpe soluti m̄rimonij: l3
ipsi viro inceperit cōpetere et cōpetat actio et pro residuo
pensionis: tñ ex quo non datur sibi exactio ex quo nō ipse
sed vxor pro reliquo tps p̄stitit patientiaz: et sic impleuit
p̄ctum p̄ductori merito illud residuum pensionis non ve
nit aliquo mō p̄tribuēdū: et sic nec diuidendū: sed est pro
prium ipsius mulieris tanq̄ pro residuo dicte pensionis
non facit. d. l. qui actionem. quasi illa intelligat de illo qui
h3 actionem cum effectu exactionis: vt tunc iudicat p̄inde
ac si h̄ret rem. Et sic vnico verbo replicando l3 Bar. ali
qualiter obscure et p̄fuse loquat rñsio et solo sua ad dictuz
p̄rium q̄ tota pensio veniat in p̄tributionē tanq̄ tota p̄ce
pta per. d. l. qui actionē. sicut tota vindemia: q̄ p̄cepta ve
nit in p̄tributionē. Ad cum ad totam pensionē vir non ha
beat actionē cum effectu exactionis cū pro toto anno ipse
non implenerit p̄ctuz p̄ductori non verificat. d. l. qui actio
nem. respectu totius pensionis quasi illa. l. verificet. et ha
beat locum de eo qui h3 actionem cum effectu exactionis
p̄pter implementū: et sic in p̄posito verificat pro tpe quo
durauit m̄rimonij merito pro illo tpe pensio velut iuris
interpretatione p̄cepta per virum venit in p̄tributiones et
diuisionē put d̄r in lra. Quare aut in v. seq. e. p̄rio rē. Licet
vir non habeat actionez cum effectu ad totam pensionem
nihilominus tota pensio veniat in p̄tributionē. Et sic etiā
pro rata anni soluti m̄rimonij pro qua mulier p̄cipit pen
sionem: cum pro dicta rata anni impleuerit mulier p̄ctum
p̄ductori fm̄ qd̄ supra declaratū fuit. Declarat ipse Bar.
in. d. v. e. p̄rio. et et in seq. v. item si messes rē. Bicit ergo
vbi maritus p̄cepit fructus integre culture vnius anni: tūc
de fructibus a muliere p̄cipiendis nihil p̄tribui d3: vt. d.
s. interdū. j. e. l. et ita loquit iste tex. in hoc v. itaq̄ rē. Vbi
aut maritus nullos fructus p̄cepit: vel p̄cepit fructus non
tñ integre culture: et tunc fructus a muliere p̄cipiendi con
tribui debent: et ita p̄cedit. d. v. e. p̄rio. et. d. v. itez si messes.
Et sic quatenus iste v. itaq̄ rē. patitur p̄rium q̄ tota pen
sio videat venire in p̄tributionē: sicut tota vindemia p̄cepta
per virum quasi et ipsa tota pensio videat p̄cepta per vi
rum: q̄ ad ipsam acquirit actionez per. d. l. qui actionem.
Rñsio est illa de qua supra q̄ imo iuris interpretatione
illa portio pensionis v̄r p̄cepta per virum que currit pro
tpe quo durauit m̄rimonium cum pro illo tpe ipse imple
uerit p̄ctum patiēdo p̄ductore vti frui re p̄ducta: et sic p
illo tpe habuit siue acquirit actionē cū effectu. Quatenus
aut iste v. patitur p̄rium sequentiū versiculor. In quibus
non solum qd̄ a viro p̄cipitur: sed et p̄cipiendū a muliere
venit in p̄tributionē. Rñsio est ea de qua et supra dictum
fuit: q̄ hic vir habuit fructus integre culture vnius anni
ibi. i. in dictis v. secus. Et cū his dictis Bar. transeunt hic
cōiter A. Roder. Pau. dñs Alex. et alij qcqd̄ aliud in p̄riū
tentet Imo. post Bal. Zul Pau. dicit q̄ rō glo. et doc. re
spectu mercedis est bona q̄ ideo tota merces non venit
in p̄tributionē in hoc v. q̄ tota non est p̄cepta: sed quarta
portio mercedis

portio mercedis venit: qz tota illa portio vñ percepta fm
qđ supra declaratu fuit. Sed respectu vindemię qđ ideo
veniat tota in ptributione: qz tota fuit p virū pcepta: ipse
Paul. dicit qđ nō est bona qz fructus anni nō integri solu
ti mñimonij diuidunt siue pcepti per virū: vt. s. l. pxi. siue
papiendi per vxorē cui fundus plenus restitutus fuit: vt
in. d. s. interdū. Rōnem ergo dicit esse quare tota vinde
mia ptribuat z diuidat: qz est pcepta infra annū quo mñi
monium dissoluit. Et ex his reddit expedituz pñuz supra
ppositū ad declarandū in hac. vi. pte huius gl. esset modo
veniendū ad fm. Sed anteqđ ad ipm veniam: qz hic cō
gruit z adaptat qđ dñi in vlti. pte huius gl. que incipit ibi.
Item siue dices tria tñ z c. mari. vt sequar ordinez Bar.
capio dictā vlti. ptem onmissa parte pe. ipsius glo. que in
cip. in v. item an sine cessione z c. In. d. ergo vlti. pte glo.
oppo. qđ nō videat pgruum qđ aliqua rata pensionis ptri
bua: z sic qđ vir aliqd hēat de dicta pensione: sed satis sit
qđ hēat de vindemia pro tpe quo durauit mñimonium. se
cus. n. dicēdo quēcūq opio teneat siue Jo. siue Azō. Ro.
z Accur. vir hñe vñ de rata fructū duoz annoz: nazvnu
annus est annus in quo vir collegit vindemiam: alius est
annus locatōis pro quo futura vindemia recolligit iam
elapso anno soluti mñimonij: nam fm casus positionē gl. j.
annus mñimonij finit elapso mense Septembris anni lo
cationis: z vindemia recolligit in mense Octobris qui est
duodecim^{us} mensis āni locatōis z tertiusdecimus a die pñti
mñimōij: z sic ex annū soluti matri. ad qđ ē. s. in pñ. huius
gl. dñi relata z deducta fuit opio Jo. Timore igit dicte p
rietatis gl. rñ. in hui^{us} fine qđ imo nō ptribuit fructus duo
rū annoz soluti mñimonij: sed tñ vnus: nam cum annus
mñimonij incipiat a die traditōis: vt. d. l. de diuisione. s. eo.
tps pcedēs āni traditionē ē qđ fuerit tps culture dicti āni
nō cōputat in āno mñimonij: s; ad ipm ānū mñimōij explē
dū cōputat tps anni sequētis: z sic locatōis: cū itaqz ānus
soluti mñimonij capiat de duabus recollectiōibus de am
babus sit ptributio put hic tanqđ ambe sint fructus dicti
anni soluti mñimonij velut fertilioris: eo qz capit de dictis
duobus recollectiōibus siue de annis ipsarū: sicut ergo de
pte duoz annoz sit vnus annus emergens soluti mñimo
nij: ita de pte recollectionū pñctoꝝ duoz annoz pñderat
siue sit vna recollectio pro dicto anno soluti mñimonij: z
illa ptribuit z diuidit put hic dñi. Et cuz ista glo. doc. post
Bar. transeunt excepto Ra. quē refert dñs meus qui dicit
z deducit qđ rō glo. nō pcludit z qđ istius tex. nulla est rō
z qđ si Papinia. viueret nullum rōnem sciret reddere tñ
ex quo ita decisit ita eius decisioni quāuis dure acquiescere
debemus per. l. pspexit. j. qui z a q. l. reputet ipsam z ini
quā z iniustā z ex qua multa incōuenientia possint resul
tari z dari materia malitijs z fraudib^{us}. S; ipse dñs me^{us}
nitit saluare decisionē Papiniani: Bar. tñ hic transiens:
vt dixi cum glo. p ipsam oppo. z solu. Inferens ex solone
ad oppositionē per ipsam formatā qđ iste tex. non hēat lo
cum vbi locatio facta fuisset pro certa parte fructū recol
ligendoz ex ipso fundo. ex quo. n. tunc pmissio est pñctio
nalis si fructus nascent^{ur}: vt. l. j. de pñ. z de. cum si. nō dñ
aliqd questū ipsi viro ex pñtu locatōis ē pro tpe quo du
rauit mñimonij per. l. cedere diem. de ver. signi. cuz si. per
Bar. in. l. ita stipulatus. la grande. de ver. obli. z per pñs
nō cadit qđ aliquid de pensione ptribuat: pcedit ergo fm
ipm decisio huius tex. vel vbi locatio facta fuit ad pecuniā
vel ad aliquā quātitatē fructū in genere siue actuz fuerit
vt soluat quolibet mense siue in fine anni: nam l. oblo sit
in diem tñ eius dies cessit: z sic viro incepit pensio debe
ri: vt. d. l. cedere diem. Et cum his dictis Bar. transeunt
Ange. Rapha. Paul. de cast. dñs meus z Aboder. Pa
pien. hic qñis Inno. Ro. z dñs Alex. improbent hanc li
mitationē Bar. Tū qz p gnālitate huius tex. z sic violati
ua ipsius. Tum qz etiā spes pñctionalis oblonis deducit
in pñtu. l. si iactum. s. de actio. emp. z. l. spem. C. de dona.
cum si. Tum ē qz adimpletio pñtus que sit per virū pdu
ctori pro tpe duratōis mñimonij post pñtus locationis ex

qua adimplerione iuris fictione siue interpretatōe dñi pro
dicto tpe facta acqñtio viro militat ē ipsa locatione facta
subcōdictōe: z sic pro certa quātitate fructū recolligen
doz ex ipso fundo locato: vnde qñis ante euentū pñctio
nis nō sit nata oblo nec actio z multo minus facultas exi
gendi ex tali pñtu locationis qđ vñ pñderasse Bar. nō vñ
hoc tollere quominus non subsit illa rō implementi pro
pte viri pro tpe duratōis mñimonij post locationē: z per
pñs interpretate siue fice acqñtionis ipsi viro pro rata di
cti tps: z hoc in effectu voluit Alex. adducere p Bar. l. z
nō ita clare explicet. Cuius motuum pñdera qualr subsi
stat siue pcludat. si. n. ante euentū pñctionis: z sic ante na
tiuitatē fructū nō est nata facultas exigēdi: imo nec oblo
nec actio nō vñ aliquo modo pgruere qđ vir pēdente ipsa
pñctione dicat adimplere: z qđ ex ipso implemento sibi
interpretatōe iuris fiat acqñtio. si. n. negat id per qđ pue
nitur ad illud ergo ē illud. ar. l. j. s. de iurisd. om. iudi. z
. l. ad rem mobilē. z. l. ad legatū. de pecu. cum si. pñs. n. nō
datur sine neō antecedenti. s. de acqui. here. l. illud. cum si.
sed ad adimplementū pñtus z ad acqñtionē pñtu imple
menti nō deuenit: nisi per medium oblonis z actōis pñam
bule pro venientis ex ipso pñtu ergo z c. z hoc subtilr vo
luit Bar. dum faciendo rōnem sue decisionis dicit nā illa
pñctio dñi pñctionalis: vt. l. j. de cōdi. z demon. Et ideo
viro merito nihil est questū z c. quasi vt dixi nō detur acq
ñtio pp implementū: nisi supposita inesse oblonē z actiōe.
Et ex his rñ. etiā ad. d. l. si iactum. z. d. l. spem. cum si. nam
illa iura loquunt^{ur}: vbi nō requit implementū: z acqñtio de
pñti saltē iuris intellectu put requit in terminis istis. Ad
aliud qđ. d. limitatio est p huius tex. gnālitate rñdet qđ nō
incōuenit cessante ipsius tex. rōne restringi ipm tex. vt nō
hēat locū in. d. casu. ar. l. adigere. s. qñis. de in. pa. z. c. cuz
cessante. de appel. cum si. Preterea tenendo qđ iste tex. sit
sine rōne in eo qđ dicit de pensione facta p voluntate. j. p.
nō incōuenit restringi. arg. l. ius singulare: z. l. qđ vñ p. s.
de legi. cum si. Unum pñdera an faciat p Bar. qđ cum in
pñtib^{us} pñctio trahat retro iurta. l. potior. z. l. qui balneū.
. s. qui po. in pig. ha. z per Bar. in. l. si is qui p emptore.
in. v. q. pñm. de vsuca. secuta natiuitate fructuum: z sic eue
niente pñctōe retro facta videat acqñtio viro pro tpe du
rationis mñimonij cum pro illo patientiaz pñstitit: nisi for
te dixeris qđ tunc daret pñctus duarū fictionū vnus re
spectu acqñtōis alterius respectu retrotratōis ipm acqñ
tionis p ea que hñr in. l. j. C. de do. pñis. z per Bar. in. d.
. l. si is qui p emptore. in vlti. col. vnde cogita. Circa fm
supra ppositū pro declaratione. v. z. vi. pñs huius glo. s.
an sint vera plura que dicit ipsa in pñsecutiōe difficultatis.
In pñmis est aduertendū: qz glo. dicit qđ pensio viri solli
citidine fructus etiā sola nā pñcipiunt. Tū ergo sint fru
ctus qui sola nā pñcipiunt: z sic qui nāles z qui industria
les: vide per Bar. in. l. ex diuerso. in pñm. de rei ven. post
glo. ibi. z in. l. si. ad. l. fal. z per canonistas in. c. grauis. de
resti. spo. z per Bal. in pluribus locis: hic alle. per Alex.
Item illud qđ dicit glo. qđ mulier bz necesse stare colono
declara vt hñ per Bar. z doc. in. d. l. si filio. s. si. eo. z ibi
generat tractat: an z qñ z qui successor teneat stare colo
no z de successore in platura per glo. z doc. in. c. si. ne pla.
vi. suas: z per Abb. si. in disputatōe sua incipiente sem pro
nius clericus circa qñtū dubiū vbi examinat plene an cō
ductor a pñ. soluens plato sit tutus aduersus successorem
ipsius plati. Et an si vxor teneat stare colono cōstituto per
virū qđ vir teneat stare pñstituto per mulierē: vide. j. super
glo. sequant. Item tertius qđ tangit glo. qđ pensio debeat
in si. tps psequunt^{ur} hic doc. post Bal. mari. Alex. z Are
dic vt late per eos. Et tangit ē Are. q. positā per Bal. de
eo qui emit redditus iurisdictionis pro vno anno z i fine
anni cōmittit maleficiū qđ pñit in sequenti anno ad quē
pñnet pena quā. q. ponit Bal. in si. huius glo. Et sic est ex
pedita tota ista glo. excepta penul. pte ipsius glo. Nunc
ergo capio pen. pñz istius glo. que vt dixi incipit ibi. Itē
an sine cessione in qua glo. querit: z rñ. put in ipsa. Quaz

no. et tene menti et limita: ut hic per Bar. **C** Glo. in v. e. r. io. et c. In prin. exponit siue declarat tex. In. ij. pte que incipit ibi: sed male et c. glo. oppo. et soluit quatuor modis. Prima so. ibi pot tñ dici et c. Scda ibi alij dicunt et c. Tertia ibi. Sed Placen. dixit et c. Quarta ibi: sed fm Jo. et c. Et pma solu. cōiter approbat: ut patere et pot ex his que dicta fuerunt. s. pxi. glo. Et aduerte q pp hunc v. Jo. veniat in suam opi. de qua. s. pxi. glo. videbat. n. sine aliqua violatione nō posse rñ. ad hunc tex. Et vide limitationes et declarationē quā ponit hic Bar. ad hūc tex. que vñ esse satis clara p̄supponendo q vir teneat stare colono p̄stituto per vxorē de quo in. d. glo. in v. sequant. Et aduerte dū glo. ponit fm modū intelligendi hunc tex. siue scdā sol. exemplificando ipsam scdā modo ibi. Item et hic locatio et c. nā vult hñ respectū q supiori v. vir p̄seq. v. p̄supponēdo q tertia videmīe valēt quoz: et sic cū tertia q̄rte p̄sionis sūt. v. cū tertia q̄rte sit vñ aure: ut vidim. s. pxi. gl. in pn. **C** Glo. in v. debebat et c. In prin. declarat tex. **C** In. ij. pte que incipit ibi. Item alr distinguī in predio vendito et c. glo. tacite oppo. et soluit ex cuius solone est no. q pensio rei locate: et postea vendite sequit emptorem: et sic melioris p̄dictionis. est in hoc vir q̄ venditor: et rōnem assignat hic Bar. quē doc. sequit. An aut et qñ sit q tota pensio ptineat ad emptorē dic vt hñ in. d. l. si. de iu. fi. et in. d. l. in. s. si fructibus pendentibus: et hic per Are. qui reassūmit quo ad hoc dicta Bar. in. d. l. si. de iu. fi. et aliqua etiā vltra addit. Et respectu fructū pendentiū est magis expedituz q aliud disponit in venditore q̄ in viro: vt. d. s. si fructibus pendentibus vltra Bar. etiā assignat alia rō: qz venditor hz p̄tium rōne fructū siue pensionis: qz est verisile q tñ plus estimet ipe fundus plenus. arg. l. si. p. et. que in frau. credi. Vir aut nihil hz a muliere pp ipsos fructus siue pensionē. Et ppea ipsos vel ipsam lucrat pro rata t̄pis. **C** In. ij. pte q incipit ibi. Et in usufructuario et c. glo. iterū tacite oppo. et soluit et rōnem dñe inter viruz et usufructuariū assignat hic Bar. et dñm fuit supra sup tex.

22 **¶** Qui ex dicta rōne quā reddit iter virū et usufructuariū Infert ad canonicū vt decedens fructus pceptos et percipiendos transmittat ad suos hñdes pro rata anni quo vixit: sicut dicimus in viro. put. n. vir fructus dotis recipit p oneribus mñmonij: vt. C. de iu. do. l. pro oneribus. cum si. Et ppea p rata t̄pis p̄cipit fructus vltimi anni soluti mñmonij. Ita et canonicus siue alius beneficiatus recipit fructus pro oneribus ecclesie et officio qd dicere tenet: vt in. c. si. de rescrip. li. vj. ad qd et de pben. c. cum scdm aplm. cum si. vbi q qui altari seruit de altari d̄z viuere: vnde etiā ipse canonicus siue alius beneficiatus: vñ ppro rata t̄pis lucrifaciat fructus beneficij pro qua rata ipsi beneficio in seruiuit: dicit tñ Bar. q canoniste alr dñt qbus est standū et dic q de hoc hñ late per canonistas post glo. ordinariā in mñ in. c. pñti. de offi. ordi. hñ et in pluribus alijs locis hic allegatis per Alex. qui examinat qd in fructibus rerū feudaliū vel et reruz emphiteoticarū vasallo vel emphiteota decedente non integro anno quā dñti fructus diuidant inter dñm ad quē rem redit et vasalli siue emphiteote heredes. **C** Glo. in v. item si messes. ponit vno modo casuz in isto. v. que casus positio fm Bar. est clara et bona. Sed huic lec. vident in aliquo nō p̄gruere verba tex. que respectu vindemie nō vident p̄supponere locationē esse factam ad nūmos. dicit. n. q pecunia messium venit incōputatiōe cum spe future vindemie. Et hoc sensit glo. in v. vindemie que ideo in sui principio exponit tex. vindemie. i. pecunie que est loco vindemie. Vel pp dicta verba tex. ponit glo. alio modo casum in isto v. qd hic fundus ad messem erat locatus nūmis: sed nō ad vindemiam nūmis erat facta locatio: an aut ad quātitatē fructū esset facta vel nullo modo eēt facta glo. nō aperit hinc forte Bar. dixit q ista lec. nō est no. neqz clara. Sed pot dici q imo gl. senserit et voluerit et velit in. d. v. vindemia fm. d. lec. q respectu vindemie nullo mō eēt facta locatio. hoc. n. indicat verba ipsius gl. Et ita vir erat pcepturus et c. Si. n. vir erat pcepturus

vindemiam si durasset mñmonium: et qz nō durauit sit restitutio fundi vxori que t̄z iuxta. s. interduz. i. eo. vt dicit gl. datur intelligi q respectu fructus vindemie nō erat facta locatio: et hñc intellectū hoc modo declaratū t̄z dñs meus hic et sup ipsa glo. in v. vindemie. et et sup tex. dicens ipsuz esse verū et hñc hñc dubitatiōis rōnem: qz ex quo fructus vindemie vir erat pcepturus videbat q pensio messium veniret in p̄tributionē p rata: sicut in ver. itaqz et c. disponit qñ a principio fructus pcepti ipse vir tñ hic determinatur p̄tium: qz dicti fructus pcepturi non sunt integri fructus vnius recollectiōis put in ver. Itaqz. Et reputat ipse dñs meus indubitabile primā lec. datā per hñc glo. in hoc ver. item si messes et c. sed nō video q hñc minus dubitatiōis q̄z hec alia: nam fm dictam p̄maz lec. vir habuit et pcepti integrā pensionē messium. vnde respectu pensionis vindemie videbat fienda p̄tributio pro rata t̄pis: sicut in. d. ver. itaqz et c. tñ hic determinat p̄tium dicta rōne: qz nō fuit per virū pceptus integer fructus vnius recollectiōis put in. d. ver. itaqz et c. et ista est intentio Bar. et doc. sup isto ver. et sup p̄cedenti. Et ex p̄dictis vñ p̄traqz lec. p̄cedat et q ad idē in effectu ambe tendant l̄z diuersimode exp̄plificent.

C Glo. in ver. sequant. In prin. declarat tex. et ponit dñm no. q p̄prie colonus est qui nūmis colit: et adhuc istaz glo. dicunt no. doc. l̄z per tex. alle. in glo. nō p̄bet clare q ipsa dicit sed potius p̄tium: vt hic dicit Alex. **C** In. ij. pte que incipit ibi: vel dic fm Azō. et Hugo. glo. ponit aliam lec. adhuc tex. Quaz approbat Bar. et dicit ex ea no. Qd si mulier an mñmonij locauit fundū et recepit pensionē: et postea nupsit: et anteqz alij fructus p̄ciperent diuertit tñc in recōpensationē vir d̄z hñc defructibus sequentis anni. Et sic est casus in quo ad maritū ptinet fructus vltimioris anni q̄z vltimi. Sed si mulier nō p̄cepisset pensionē tñc viro debet pars pensionis: vt p̄z in hoc. s. fm p̄mā lec. Et sic vbi mulier locat ante mñmonium est dñs an p̄cipiat pensiones vel nō p̄cipiat. Et ex his decidit. q. quā ipse Bar. post By. mouet. s. pxi. s. in fi. vbi et t̄git qd si mulier locet fundum p̄stante mñmonio. Et pro ista glo. et pro eo qd ex ea inferit de suppletionē fienda ex fructibus sequentis anni Bal. alle. in. ar. l. si vno. in prin. s. loca. Tñ ipse nō stat cuz ista glo. sed t̄z q in p̄dictis terminis vxor debeat depensio ne pcepta p̄ferre vsqz ad quātitatē cōr̄ndentē t̄pi mñmonij ne t̄ps ipsius mñmonij sit vacuus Imo. pro p̄cordia. dicit. Qd aut vir sciuit locationē factā et pensionē acceptam per mulierē et p̄cedit opio glo. nam imputet sibi vir quare sic accipit fundū cuz debuit p̄spicere hoc euenire posse ar. l. si quis domū. s. j. s. loca. Aut ignorauit mulierē accepisse pensionē: et p̄cedat opio Bal. qz nō est verisile viruz intellexisse annū mñmonij esse vacuum: nec debuit diuina re iam pensionē esse solutā. ar. l. si putator. s. ad. l. ag. et ita p̄cordando opiones t̄z et hic Rapha. Sed Roma. hic simpliciter t̄z opi. Bal. rōne quā nō approbat Alexā. Qui tñ sequit opi. Bal. ea rōne qz cum vir possit expellere colonum nō expellendo vtiliter facit facta ipsius mulieris. Et ppea poterit petere ratas pensionis pro rata t̄pis qua durauit mñmonium actione negotioz gestoz. ar. l. si pupilli. s. quid ergo. s. de neg. ge. Et hoc est clarū tenendo opi. q vir nō teneat stare colono per vxorē p̄stituto. Sed glo. ponens hanc lec. est alterius intentionis q imo teneat stare vir colono p vxorē p̄stituto: sicut eē vxor p̄stituto per virū iuxta no. in. d. l. si filio. s. si vir. i. eo. et ita ad hoc ipsam no. hic Rapha. l̄z postea videat in hoc et puncto facere dictā distinc. an vir sit ignoras vel sciens de locatione facta per mulierē. Alex. tñ in puncto iuris t̄z p̄tium l̄z in pratica videat affirmare tenendū p̄tium pp autem glo. qd si ita eēt et in eo qd dicit glo. ponendo hanc lec. nō esset recedendū ab eius opi. cum a veritate p̄dicti articuli an vir teneatur stare colono p̄stituto per mulierē dependet veritas huius lec. Cogita qz p̄dicta non sunt sine dubitatione: et ista lec. nō multū applaudet nec ad adaptat ad hanc l̄raz: et ideo alij ponunt alias lec. ad hunc ver. sed non curo referre: qz prima: et et vltima lec. supra relate satis sunt sustentabiles

Et vide hic

Et vide hic Alex. inducentē hanc glo. post Bal. ad saluā-
dum libellum in quo fit mentio aliqd factuz hoc anno de
mense augusti et libellus pducit de hoc mense Martij: ut
l3 annus nālis huius mensis inceperit in pri. pcedenti mē-
se Januarij: et sic post mensem Augusti pteritū: et sic men-
sis Augusti non sit de hoc anno nāli tñ pcedat libellus: et
saluet intelligendo de anno emergenti qui pnumerat ab
illo mense in quo aliqd narrat scñ et finit adueniente eo-
dem mense sequentis anni: et sic est idem annus emergens
cōprehendens et menses porrecti libelli et mensem Augu-
sti pteritū: et ita eūdem annū emergentē videmus appella-
ri: hic in ista glo. et melius in glo. pcedēti. in pn. vbi Bal.
hoc dicit: et ad hoc qd dñm est no. illam glo. l3 Alex. refe-
rat ipm dicere qd est supra dñm sup hac glo. et ad hoc no.
s. in l. de diuisione. C. Glo. in v. vindemie. fuit declarata
supra cum glo. in v. item si menses. C. Glo. si. fuit sepius su-
pra allegata in eo qd dicit qd fructus pcepti finito vltimo
anno soluti mrimoniū nō ptribuant: sed oīno restituuntur
quod tamen debet limitari per dicta. s. in glo. in v. sequan-
tur tenendo eius lec.

De donationes. † Ob res dōatas vxro
ri vel p ipsaz amotas
cōpensatio obijci pōt si per eandem repetunt fructus per
virum pcepti post diuortiu. h. d. C. No. ex hoc tex. qd di-
ctum est in sumario. Et adde qd l3 hic in. tex. vis videat sic
ri qd fructus pcepti fuerunt post diuortiu tñ idem est dñm
de pceptis constante mrimonio qui veniunt in ptributio-
nem et diuisione iuxta. l. de diuisione. cuz sequentibus. s. e.
ut sñr de pdictis fructibus vltimi anni et pceptis cōstante
mrimonio petit diuisionē: et sic prem nihilominus pcedat
qd hic dñi i. tex. et ista ē mēs doc. hic l3 nō clare explicēt nisi
Pau. de ca. Est tñ ista dñia inter pceptos post diuortium
et pceptos pstante mrimonio: qd pcepti post diuortiu qñ
cūqz: et sic et pōt annuz soluti mrimoniū repetunt per vxro-
rem: cui post obijci cōpensatio put hic dñi: pcepti aut pstan-
te mrimonio pñt repeti per mulierē pro rata anni: et sic in
ipsis cadit obiectio cōpensationis put hic dñi si pcepti fue-
runt infra annum soluti mrimoniū. ante. n. pcepti siue ante
rioribus annis cedunt lucro ipsius viri pro oneribus mri-
moniū: vt. d. l. de diuisione. et seq. s. eo. limitat tñ hunc tex.
Alex. post Bal. hic q tñ in mea lec. nō dicit qd refert Ale-
xan. nisi maritus vxori dotez vel fructus ipsi restituendos
legasset: qñ tunc titulus legati excludit cōpensationis ex-
ceptionē: vt aliqd addat siue operet vltra ius cōe per glo.
no. in v. numerate. in. l. si nō designata. C. de fal. cau. adiec.
lega. Que tñ glo. cum per Bal. ibi limitetur et declaretur
iuxta hic no. v3. nisi consistant in quātitate vel sint redacte
ad quātitatem res donate vel amote et ipsa dos siue eius
fructus legati: iuxta hic no. in glo. si. Sequit qd ista nō est
limitatio ad hunc tex. C. Glo. j. declarat tex. Et ipsaz gl.
declant et limitant hic Pau. et Are. post By. in. l. iij. de
au. et ar. le. vbi diuortiu fit bona grā. i. in pcordia. tunc. n. p
diuortium pfirmat donatio qd ergo dñi hic per glo. de do-
natione que reuocat per diuortium pcedit qñ diuortium
fit mala grā: et hoc pbat tex. in. l. cum hic status. s. si diuor-
tium. s. de do. inter vi. et vxro. hic allegatus in gl. pmo. n. di-
cit post diuortium reuocari donationē vel nō reuocari sñ
voluntatez donationis postea subdit qd pleriqz bona grā
discedunt pleriqz cum ira sui animi et offensa et c. quasi per
illud qd subdit pleriqz et c. declarauerit. J. p. qd pmissit vt
qñ bona grā sit diuortium videat donans velle qd valeat
et subsistat donatio: qñ aut mala grā: et tunc secus: et sic cā
diuortij intendit. J. p. qd faciat psumi pensus vel dissensus
et ita illum tex. ponderat Areti. † Cum aut hodie de iure
canonico qd in talibus est obseruandū iuxta no. in. s. sexto
gradu. in. s. de gradi. nō fiat separatio mrimoniū quo ad
vinculum: sed fiat quo ad thorum pp adulteriu: vt ex de
iureis. c. quēadmodū. et dñi. leproso. c. ij. et dñi fuit supra
in glo. rubrice in. vi. pte. Sequit qd interueniente tali sepa-
ratione quo ad eorum semp remanebit reuocata donatio
tanqz mala grā diuortio facto. i. pp adulterium: et ita vult

hic Pau. de ca. qd no. qz est quotidianū: vnde sñ ipsum
et viro pmoziente ante mulierez nō pfirmabit talis dona-
tio tanqz per tale diuortiu reuocata: l3 alē soleat pfirmari
iuxta. l. donatōes. C. de dona. inter vi. et vxro. cum si. Et vbi
tale diuortiu esset scñ culpa et adulterio mulieris: tñc res
vñ clarissima cum et ppriam dotē tunc pdat mulier et do-
talitium: vt in. c. pleriqz. de dona. inter vi. et vxro. multo ma-
gis ergo vñ qd non psequat donationez sibi a viro factam.
3 C. Glo. si. in v. cōpensationes. In prin. oppo. et soluit put
in ea que dum alleg. l. si filio. s. si. vult allegare. l. si marito
publico. s. si. eo. glo. n. corrupte alleg. d. l. si filio. s. si. vult
ergo ista glo. qd quatenus iura pmittunt cōpensationē in
cā repetitionis dotis illa sint correpta per. d. s. sed nec ob-
res: et qd in terminis tex. nñi admittat cōpensatio in cā re-
petitionis fructuū pceptoz post solutū mrimonium ex re-
dotali: qz ipsi fructus nō sunt dos qñuis petant actione de
dote: vt. d. l. si marito publico. s. si. et qd cōpensatio nō hēat
locū in cā dotis et i privilegio ipsius dotis: et sic qd iura antiqz
sint correpta p. d. s. sed nec ob res amotas. et pceden. et seq.
vult expse glo. magna in. l. j. s. eo. vbi aliqd dñm fuit: et et
glo. in. l. si filio. la. j. in prin. j. eo. glo. aut in. l. rei iudicate. s.
j. j. eo. vult qd imo admittat et hodie cōpensatio in cā do-
tis datis terminis habilibus qd hincinde debeat quātitas
puta qz res amote vel donate in spē pstitētes sint psumpte
et sic loco ipsarū debeat quātitas ab vxore vel eius heredi-
bus: nā si repetit dos que sñr sit in quātitate poterit obijci
compensatio. Et. d. s. sed nec ob res amotas. et. s. l3 nec ob
impensas. et. s. taceat. loquat qñ hincinde debet spē vel
ab vna ptiuz quo casu nō pgruit nec admittit cōpensatio
vt in iuribus in seq. pte glo. allegatis: et retentio phibet
in dictis iuribus. s. in. d. s. taceat. cum seq. et idem vult glo.
in. d. s. sed nec retentio. et in. l. neqz. C. de cōpensa. et in. l. j. C.
re. amo. et ita t3 Bar. in. d. l. rei iudicate. s. j. et in. s. taceat.
in. l. vnica. C. de rei vxro. actio. et et hoc satis t3 hic cum se re-
mittat quo ad hoc ad dicta in. d. l. rei iudicate. Et repro-
bat glo. hic quatenus sentit priuz et quatenus et facit dñia
inter fructus pceptos ex rebus dotalibus qd nō sunt dos et
res datas in dotem quas sentit esse dotez: nam nec res da-
te in dotem nec fructus inde pcepti sunt dos: cum dos sit
qdā vniuersale qd vidimus supra in rubri. circa diffini-
tionem dotis. Et ita cōiter tenet qd in cā dotis hēat locuz
cōpensatio: sed nō retentio de qua loquit. d. s. taceat. cum
seq. et vrger rō qz iurium correptio est euitanda. l. precipi-
mus. C. de appella. cum si. Et hanc opi. esse cōem affirmat
hic dñs meus: et et in. d. l. rei iudicate. s. j. et in tractatu suo
de do. et dota. mulie. octaua pte pncipali in pmo privilegio
vbi latius psequit articulu adducendo motiua tenentiū
priuz que tangit et in. d. s. j. et conatur assignare rōnez di-
uersitatis inter cōpensationē et retentionē: qz potius retē-
tio qz cōpensatio in dote phibeat. et tñ. ad. s. taceat. indu-
ctum vt ipm inducunt tenentes priam opi. In dicto tñ pri-
mo privilegio fatetur opi. priam esse egoz: eo qd fauet do-
ti: vt sic in ea et retentio: et et cōpensatio sit phibita: et ali-
qua vltra alio adducit ad cōprobandam talem opi. sub-
dens postea limitatiōes et retenta dicta opi. et retenta cōi-
ponit et limitatiōes ad illud de retentione phibita in do-
te. † Aduertendū tñ est ad hanc glo. nñam in hoc pncipio
qd vltra sol. quā dat ad. d. s. sed nec ob res et c. Duo pñsup-
ponit pñm qd supra tetigi qd reprobatur Bar. qd l3 res da-
te in dotem dicant siue sint dos nō sic fructus pcepti solu-
to mrimonio ex ipsa dote sup quo alr rō insto qd hoc fuit
4 discussum. s. in rubri. † Scdm qd pñsupponit ista glo. est qd
privilegia dotis nō extendunt ad fructus: et alias accessio-
nes que veniunt in restōne dotis: et sic nō est idem privile-
gium accessorij et pncipalis: et hoc sumit ex hac glo. hic
Bal. Intelligit tñ ipse Bal. glo. loqui de fructibus de qui-
bus in tex. secus in fructibus pceptis ante mrimonium: qz
cum illi augeant dotez: vt. l. si ante. s. eo. de ipsis iudicatur
put de dote non put de accessione ipsius dotis pro dictis
ergo fructibus pceptis post mrimoniū pctum quatenus
pro rata vltimi anni soluti mrimoniū veniunt restituendi

ipsi mulieri. Vel pro fructibus pceptis soluto matrimonio cum fm hanc glo. sint accessio dotis nō dos siue res dotalis nō cōpetet tacita hypotheca maxime cum pūilegio antelationis. Itē in ipsis poterit fieri retentio pro expensis vtilibus in ipsis factis: l. talis retentio pro expensis vtilibus in ipsis rebus dotalibus factis nō hēat locū in ipsis rebus dotalibus: vt. d. §. sed nec ob impensas. et ita est de intentōe Bal. hic. Sed idē Bal. in. l. j. §. j. C. de rei vxo. actio. aliud sentit q̄ imo idem sit pūilegiū fructuū dotis qd̄ est ipsius dotis: nec distinguit inter fructus pceptos ante vel post p̄ctum m̄rimonium vel post ipm̄ solutū. Et ita referens Bal. in. d. l. j. §. j. transit hic dñs meus Imo. autē hic v̄t adherere opioni ipsius gl. et Bal. q̄ fructus dotis nō hēant pūilegium dotis non tñ distinguit inter fructus pceptos ante m̄rimonium vel post solutū m̄rimonium put distinguit Bal. nam dicit q̄ si bñ p̄sideret: glo. ipsa vult q̄ indistinct. aliud sit in fructibus rei dotalis aliud in ipsa dote: q̄ satis facit. l. si fauet ipsi rei dotali absq̄ eo q̄ faueat fructibus pceptis ex ipsa dote. ar. l. tutori. C. de nego. ge. Et ita v̄t et tenere hic Pau. de ca. qui et improbat Bal. in eo qd̄ facit dñam inter fructus pceptos ante m̄rimonium p̄ctum: et pceptos post solutū: cum adhuc daret dos donec fiat restō: et sic recipiat augmentū. Sicut ante m̄rimonium p̄ctum: et ad hoc q̄ dos et solu. matri. sit dos dicta. §. in ru. Et q̄ dñia Bal. inter fructus pceptos ante p̄ctum m̄rimonium vel post ipm̄ solutū non sit bona nec pcedat t̄z et hic Are. Qui et nō t̄z aliud dñm Bal. qd̄ tñ dixi sequit̄ Imo. et Pau. de ca. q̄ pūilegium p̄cessum p̄ncipali nō cōpetat accessorio: nam q̄ imo cōpetat alleg. tex. cum no. Bal. ibi in. l. iij. §. sed et si qd̄. §. de neg. ge. per illum. n. tex. dicit ibi Bal. q̄ dispō exorbitans a iure cōi h̄z locū nō solū in p̄ncipali: sed et in accessorio alle. adhuc plura in hanc sñam ipse Are. Alexan. et hic et si cum Imo. Pau. et alijs doc. quos alleg. transeat p̄ Bal. in eo qd̄ facit dñam inter fructus pceptos ante m̄rimonium vel post solutū m̄rimonium volens q̄ vtriq̄z augeant dotem per. d. l. si marito. §. si. vbi dicit ibi Pau. q̄ est casus p̄ Bal. Tñ in eo q̄ dicti doc. transeunt cum Bal. q̄ pūilegiū dotis nō transeat ad fructus: et sic q̄ in ipsis sit locus retētionis: l. in ipsis rebus dotalibus secus: ipse t̄z p̄ Bal. et p̄dictos doc. et dicit ita cōiter tenere doc. si. n. p̄uertunt in dotem: et sic dotem augment. idem qd̄ statuitur in dote intelligit̄ statutū in eius augmento. l. etiam. C. de iu. do. et. l. inter socerū. §. cum inter. in. fi. §. de pac. do. et. d. l. si marito publico. §. si. j. eo. et ita v̄t tenendū qd̄ et modernissimū tenere vident̄ l. p̄fuse loquant̄ in deducendis dictis huius glo. in p̄n. Quibus dictis sup̄ hac glo. Unū addo qd̄ no. hic dicit Bal. et sequunt̄ Rapha. et Pau. de ca. hic et put aliqui referunt fuit dictum Ba. de are. et Albe. Qd̄ q̄d dicamus in viro in quo p̄cedunt supradicta de cōpensatione: an ipsam mulieri obijcere possit. Ē in muliere est clarū q̄ viro p̄ se agenti cōpensationem obijcere pōt: et ita hoc vno modo posset intelligi iste tex fm̄ p̄dictos doc. Et sic vbi vir ageret ob res donatas vel amotas p̄ mulieres q̄ ipsa mulier pōt obijcere cōpensationē defructibus pceptis per ipm̄ virum post solutū m̄rimonium: vt hic dñ in l̄ra que satis patitur hunc intellectum. loquit̄. n. simplr̄ adeo q̄ pōt adaptari et adhuc casum in quo si intelligeret: tunc penitus cessaret p̄rium. d. §. sed nec ob res et. cū loquat̄ qñ pro pte viri p̄ mulierē obijcit retentio velle tñ in hoc solo casu intelligere hūc tex. est ipm̄ valde restringere et violare cum ex sui generalitate possit etiā intelligi put cōiter intelligit̄ qñ pro parte viri p̄ mulierē obijcit cōpensatione: est tñ no. et tenendus menti iste intellectus: q̄ est verus in se: et vt dixi etiā ad optabilis ad hunc tex. ipm̄ tñ intelligendo datis terminis habilibus fm̄ infra dicenda in p̄xima pte glo. Et vide ad p̄dicta Bar. in. l. si filio fa. la. j. in p̄in. j. eo. vbi t̄z qd̄ supra est dñm q̄ pro pte mulieris p̄ virum vel h̄rdes suos hēat locū cōpensatione q̄d̄ dicat̄ ē in ipso viro p̄ mulierē. Et pari rōne t̄z q̄ hēat locū retentio pro pte mulieris p̄ virū et q̄ alio nō p̄gruant termini retentionis iuxta no. in. l. si.

. C. cōmo. et in. l. si nō fortem. §. si centum. §. cōmo. fauore. n. mulieris p̄mittet̄ retētio donatorū vel amotarū donec sibi satisfiat de dote: et cū his dictis Bar. transit dñs meus in 5: . d. j. pūile. in. d. viij. pte. in vlti. col. ante fi. et in fi. C. T. In. ij. pte que incipit ibi. Sed adhuc est p̄ et c. ista glo. fi. Iterūz oppo. et soluit put in ea que in fi. alle. p̄cor. et hanc glo. dicit no. Bar. hic. Que fm̄ ipm̄ innuit q̄ quantitatis debite in pecunia ad quātitatē fructuum nō sit cōpensatione. exigit . n. et fructus esse p̄sumptos ista glo. quasi l̄z sint cōsumpte res donate vel amote: et sic pro pte mulieris incipiat deberi quātitas oīno non est locus cōpensationi cum fructibus debitis ab ipso marito: sed exigit q̄ et debitū ipsorum fructuū p̄p̄sptionē redigat̄ ad pecuniariū debitū. Sed p̄ hoc Bar. format tres op. P̄rimaz de no. per gl. in. d. l. neq̄. C. de cōpen. Scdm̄ de. l. j. §. si. j. de au. et ar. le. et. l. scie amice. in fi. eo. ti. Tertiaz de. l. j. et. ij. C. de pig. actio. Et soluit stando et residendo in cōclusionē glo. nre. T Ex qua et dictis sup̄ ea elicit vnum qd̄ dicit diligenter no. et bene q̄ quotidiē p̄tingit. Qd̄ vbi ex re tua licite fructus percipio p̄sumptis dictis fructibus iam vltius nō teneor tibi ad fructus: sed ad estimationē: vt pbat iste tex. cum ista glo. qd̄ dicit esse vtile: q̄ decetero nō pōt crescere nec decere estimatio: sicut posset crescere et decrescere estimatio fructuum si ipsi deberent nō obstante p̄sumptōe interueniente mora iuxta no. in. l. vinum. §. si cer. pe. Et cum his dictis tam glo. q̄ Bar. doc. transeunt ad que diligenter aducti: t̄z q̄ plura ex ipsis sit no. T P̄rio qd̄ sentit ista gl. ad qd̄ Bar. non aduertit q̄ in oblonibus rem restitui secuta p̄sumptione succedit oblo ad estimationē. p̄sumptis. n. rebus donatis vel amotis: et et fructibus hincinde dicit gl. deberi quātitatē: et sic fm̄ ipsam glo. videt̄ q̄ amplius nō possint peti ipse res vel fructus cōsumpti. In quo tñ vltimo p̄rium t̄z Bar. in. l. stipulones nō diuidunt̄. in. vj. q. p̄n. j. de ver. obli. vj. q̄ sit in electione creditoris a p̄n. qd̄cūq̄ voluerit petere l̄z in p̄denatiōe semp̄ veniat estimatio. succedit. n. oblo ad interessē siue estimationem in tali oblonē rem restitui post interitū siue p̄sumptionē rei. p̄ma tñ oblonē ad rem nō extincta fm̄ Bar. ibi qui et ibi: et in. viij. op. ea. l. et. l. iij. in. ij. op. declarat et ponit rōnē quare in oblonē rez restitui demū re p̄empta succedat oblo ad interessē et nō post morā incōtinenti de quo et in. l. iij. §. catō. in. ij. oppo. de ver. obli. et in oībus dictis locis dixi. Et aduerte q̄ forte Bar. nō ponderans ad id qd̄ est dictus hanc glo. habuit respectū q̄ ipse intelligit hanc glo. in exite in bona fide: et sic licite p̄cipiente fructus: vt ipse dicit in fi. et dicitur. j. in vlti. no. ex glo. vnde tunc forte voluit q̄ simpliciter debeat estimatio: et p̄ma oblo ad rem tollat de quo dicitur in. d. vlti. no. Sed oīno cadit hoc no. respectu p̄mi dicti ipsius q̄ in oblonibus rem restitui succedat oblo ad estimationē post p̄emptionē. T Scdm̄ est no. ex ista gl. q̄ l̄z qñ quantitas debet respectu sp̄ei de illa iudicet vt de sp̄e vt h̄r in. l. titie. §. si. de le. j. tñ hoc nō p̄cedit vbi quantitas debet respectu sp̄ei iam perempte vel p̄sumpte: q̄ tñ per omnia iudicet vt quātitas nō vt sp̄es hic de ea sit cōpensatione: vt in hoc tex. iuncta ista glo. ille ergo. §. si. l. titie. p̄cedit in quātitate debita respectu sp̄ei sup̄ exitis: nō aut̄ p̄empte: vt tunc de ea iudicet vt de sp̄e adeo vt ipsa p̄empta amplius nō debeat fm̄ qd̄ ibi deciditur qd̄ no. et tene 9 menti. T Tertiaz est no. ex ista glo. iunctis dictis Bar. in. j. et. ij. oppo. p̄ istam glo. Qd̄ quātitatis ad quātitatē diuersi generis nō admittit̄ cōpensatione: vt vult glo. et Bar. in. j. oppo. Sed quātitatis ad quātitatē eiusdem generis siue m̄ae bene admittit̄ cōpensatione: vt vult Bar. in. ij. oppo. et ad hoc vltimū alle. glo. in fi. in. l. obnegocium. §. de cōpensa. et in. §. in bone fidei. in v. aperto iure. insti. de actio. et facit. l. j. item si cū me. §. si pars heredi. pe. et. l. qui non militabat. j. de heredi. insti. cum alijs allegatis per. d. glo. et hoc clare t̄z Ly. in. l. fi. C. de cōpensa. in. iij. q. et seq. quē et vide in. vj. q. q̄ t̄git post Ide. an vna pecunia. i. vnius m̄ae possit solui pro alia alterius m̄ae de quo et tangit vñū verbū Bar. hic in fi. d. scdm̄ oppo. et latius ponit in. l. pau. luo. de solu.

ino. de solo. ad quā ēt h se remittit. Et vide h Are. formatē
duas obiectiōes p̄mū dictū huius no. q̄ imo quātītatis
ad quātītātē ēt diuersi gñs: puta fructuū ad quātītātē pe-
cunie admittat cōpēsatio: et sic ēt nō secuta cōsumptiōe si u-
ctuū admittat cōpēsatio cū quātītate pecunie adducit. n.
p̄mo. §. bec ēt. cū no. Ang. ibi in auē. de alie. et emp. sc̄bo. c. j.
de usu. Que ēt faciūt p̄ dicta Bar. in tertia op. qbus in rñ.
hic Are. transiēs cū cōi opī. q̄ est illa de qua in no. et de p̄di-
ctis que facere vñr p̄ cōez: faciūt mētiōem ēt h Adoder.
Papienses sup̄presso in Are. qui ea vt dixi adducit et re-
soluit. ¶ Quarto no. est ex dictis Bar. in. d. tertia op. limita-
tio et declaratio ad. d. l. j. et ij. C. de pig. actio. et c. cum p̄. de
pigno. cū si. vt q̄tenus dñr in dictis iuribus cū cōcor. q̄ fru-
ctus extenuat fortez hoc p̄cedat secuta cōsumptiōe. Debi-
tor ergo q̄ p̄tendit dictā extenuatiōē fortez p̄ fructus dñ
allegare et p̄bare cōsumptiōē fructuū quā p̄babit si sunt
fructus cōsistētes in vino frumēto et silibus p̄bado elapsuz
triēniū a die p̄ceptiōes talū fructuū p̄ no. l. j. C. si aduer.
usu. quā approbat Ang. in. l. j. §. fuit quesitū. ad trebe. vbi
ē doc. an ergo lapsuz triēniū a die p̄ceptiōis p̄dictorum
fructuū vel si sunt alij fructus q̄ hñ q̄ non p̄sumunt durare
nisi triēnio hēbit necesse debitor p̄bare cōsumptiōē oppo-
nēs de cōpēsatione ipsoz fructuū cū ipsa forte p̄ncipali. Et
an hēat necesse opponere debitor de cōpēsatiōe vel fiat cō-
pēsatio cōsumptis fructib⁹ ipso iure tāgit h Are. post Ro.
cōcludens nō fieri cōpēsatiōē ipso iure citra hois opposi-
tiōē ad effectū tollēdi debitū. p̄ no. in. l. si qd a fideiussoze.
§. de cōpēsa. §. ad effectū tollēdi obligatiōē pignoris: et
sic vt vēdi nō possit sic: vt. l. si cōstat. et ibi glo. et doc. C. eo. et
vtrobiz ponūt adhuc alij casus in qbus ipso iure fit con-
pēsatio citra aliquā hois oppositiōē. ¶ Sed ad vñū ad-
uerte qd vñr stringere p̄ Bar. et doc. nā in his terminis etiā
sequita cōsumptiōe fructuū pignoris nō vñr p̄gruere ter-
mini cōpēsatiōis: nā de nō liqdo ad liqdū nō admittit ali-
quo mō cōpēsatio: vt. C. de cōpēsa. l. si. cū si. §. quātitas fru-
ctuū a creditore p̄ceptoz. Itē eoz cōsumptio. Itē estimatio
nō est liqda ergo et c. et h motiū facit ēt p̄ h no. in glo. vñ
cū. l. j. et ij. C. de pig. actio. cū si. dicant de extenuatiōe fortez
p̄ fructus vñr intelligēda de extenuatiōe a iure inducta:
et sic ēt an cōsumptiōē et citra aliā oppositiōē: et ita refert
dñs meus vidisse p̄ aliquos dictū et allegatū in qōne facti.
Et p̄ hac opī. p̄ Bar. et alios facit qz ex eoz dicto maxime
restringunt et violant. d. l. j. et ij. cū si. §. p̄ r tenētes cōem
vt idē refert rñdebat q̄ satis dñr liqda estimatio ipsoz fru-
ctuū. Ex quo in p̄cessu absqz dilatiōe: et sic incōtinēti p̄t li-
qdarī: ar. l. ij. §. ibidē. §. ad exhibē. et l. is a quo. j. vt in pos-
lega. Tu cogita qz motiū p̄culdubio vrget et rñsio p̄dcā
est talis q̄lis pōt: et melius forte posset rñderi. p̄ no. in. d. l.
si. C. de cōpēsa. q̄tenus gl. ibi declarat q̄r cadat cōpēsatio
vbi agit reali. Tenēdo tñ dictā opī. p̄ cōez ēt in terminis tex-
nñr possz rñderi q̄ est spāle fauore mlieris intelligēdo tex.
put ipm intelligit Bal. vt. §. rettuli. in p̄cedente pte glo. q̄
hic mulier erat cōuēta ad res donatas. vel amotas et obij-
ciebat cōpēsatiōē de fructibus: vñ eius fauore admittit
cōpēsatio ēt q̄ hēat necesse fieri aliq̄ liqdatio. ¶ Preterea h
liqdatio regit hincinde: vñ nō mixqz ea facta hinc admit-
tat cōpēsatio: secus est in terminis. l. j. et ij. C. de pig. actio. qz
solū p̄ pte debitoris hñ fieri liqdatio. ¶ Quinto no. ex di-
ctis Bar. hic in si. illud q̄ cōsumptis fructib⁹ cū debeatur
estimatio iā nō cadit q̄ vltērius eoz estimatio crescat sicut
cresceret estimatio fructuū si ipsi deberēt solui et p̄stari: po-
sito ergo q̄ debeat nō obstante cōsumptiōe tñ cū in solo
ne oīno veniat estimatio: vt. §. dictū fuit. cū semel successerit
obligatio ad certā estimatiōē illa vltērius nō crescit: p̄ce-
dit tñ hoc dictum Bar. in fructibus q̄ a p̄ncipio ceperunt
deberi vt spēs: vt in terminis huius tex. et in tutore et credi-
tore p̄cipientibus fructus licite ex re alterius hñ qd h dicit
Bar. sunt. n. tales obligati ad fructus p̄ceptos ex re: et sic
ad fructus in specie: vnde nō mixqz ex cōsumptiōe liberat
a p̄statiōe ipsoz fructuū et tenent p̄stare estimatiōē que
erat tpe cōsumptiōis. ¶ Secus ergo in fructibus q̄ ceperūt

deberi et debent. vt gñs siue in gñe: vt si mutuari tibi certaz
quātītātē frumēti vini olei et silium: nā cū sis obligatus ad
tātūdez in gñe. l. ij. §. j. si cer. pe. cū si. §. licite recipio: et licz
p̄sumpseris mutuatū nō successit nec succedit obligatio ad
estimatiōē: hñ remanes obligatus ad tantūdez. vñ crescit
estimatio: iuxta. d. l. vinū. §. si cer. pe. ita vult no. Bar. in. l.
eū. in pñ. j. de his qui. vt indi. et Pau. h et do. Alex. licz de
Pau. mētiōē nō faciat: et tenent ēt hoc Bal. et Imo. hic
dū ipse Imo. allegat no. p̄ Bar. in. d. l. eū qui. Itē qd dicit
Bart. vt ipsemet explicat p̄cedit vbi fructus licite p̄cepti
fuerūt. Secus ergo si malafide qz tñ nō obstatē cōsumptiō
ne vt q̄ ēt ipsi fructus in tantū remaneant in obligatiōe
vt ēt eoz estimatio crescat: adeo vt si petūt put peti possūt
nō obstante cōsumptiōe hñ q̄. §. dictū fuit. in. j. no. ex glo.
et facit. l. malafide. C. de cōdi. ex. l. debeat estimatio put est
tpe petitiōis siue p̄denatiōis: nō aut put erat tpe cōsum-
ptiōis: et ita vult hic Pau. qui ex hoc dicit q̄ actor habet
videre qd magis sibi expediat an petere fructus p̄ceptos
malafide lēz p̄sumptos: vel petere estimatiōē que erat tpe
cōsumptiōis: hñ. n. inspicere an magis vel minus valeant
mō fructus q̄ tpe cōsumptiōis: vt hic vide p̄ ipz. Et pari-
rōne forte idē ēt dicendū in fructibus licite p̄ceptis in qui-
bus tñ restituendis ipse p̄cipiens fuit in mora: vt lēz fuerint
post morā cōsumpti crescat eoz estimatio: put dictū est in
p̄ceptis malafide. §. Imo. h vt velle q̄ gnār: et sic ēt in iu-
dicij particularibus nō possit p̄cedere qd dicit Bar. nisi
interueniente malafide. i. mora postqz secuta cōsumptiōe
succedit officiū iudicis qd poterit implorari vt p̄stet esti-
matio: iuxta no. in. l. si seruū. §. si. j. de ver. obli. al. n. nō cō-
grueret in singularib⁹ iudicijs deberi estimatiōē p̄ fructi-
bus cū in ipso nō succedat p̄cium loco rei: hñ in vniuersali-
bus. l. impator. §. si. j. de leg. ij. Et sic ipse Imo. vult q̄ etiaz
interueniente malafide p̄cedat hoc dictū Bar. imo q̄ ge-
neraliter intellectū nō possit afr. p̄cedere ex eo q̄ in singu-
laribus iudicijs p̄cium nō succedit loco rei. §. ad h vltimū
rñ. q̄. citra id qd estimatio succedat loco rei: et sic in terminis
istis post consumptionem loco fructuum succedat estima-
tio oīno cadit deberi ipsam estimatiōem: et peti posset ex
equitate. l. si me et ticiū. §. si cer. peta. put ipse Imo. dicit
qñ fructus deberentur realitatem etiā vbi fructus possunt
peti personali dictat equitas q̄ si ipsos cōsumpseris in tul-
utilitate q̄ mihi tenearis ad eorum estimatiōem. ¶ Pre-
terea cum ipsos perceperis ex re mea: licet fructus nō sine
meis: sed mihi debiti omnino verum est dicere q̄ ipso con-
sumptis factus es locupletior ex re mea presentē articulū
an hoc vltimū dictum Bar. procedat in fructibus mala-
fide perceptis vt in ipso succedat obligatio ad estimatiō-
nem post cōsumptionem: adeo q̄ vltērius nō crescat esti-
matio latius p̄sequitur Alex. et tenet put Pau. licet de
ipso mētiōez nō faciat q̄ nō: et sic q̄ peti possint fructus
licet cōsumpti et q̄ attendatur an eoz estimatio creuerit p̄
d. l. malafide. et per no. p̄ Bar. in. d. l. stipulationes nō di-
uidunt. d. vi. q. Intelligit tñ hoc p̄cedere in fructibus mala-
fide perceptis qui peti possunt iure actionis: secus in his
qui veniunt officio iudicis mercenario. p̄ no. p̄ Bal. iunctis
dictis Saly. in. l. ij. in si. C. de fruc. et li. expē. vt h latius vide
per ipm. Et vide ēt Are. q̄ istā opī. adducit. d. l. eū qui. j.
de his q. vt idi. et l. in sūma. §. in frumēto. de p̄di. inde. et sic
vult simplr q̄ p̄sumptis fructib⁹ succedat oblo ad estima-
tiōē. adeo q̄ vltēri⁹ nō crescat: nō distinguit igif an simus
in possidēte et p̄cipiente licite fruct⁹ vt ēt illicite: et sic malafide
et alle. Bar. i. d. l. eū q. simplr tēz hñ ipz q̄ p̄sumptis fructi-
bus succedat oblo ad quātītātē qdqd aliō h dicat. nā pōde-
rat q̄ h aliō vult. pōderat ēt p̄ hac opī. no. p̄ Bal. i. d. l. ij.
ad si. C. de fru. et li. expē. Et conat rñ. ipse Are. ad. d. l. ma-
lafide. et ad alia iura q̄ dicunt q̄ malafidei possessor tenet
restituere fructus consumptos. Sed tenendo opī. Bar. et
alioz ad iura que ipse adducit forte posset rñ. q̄ licz in ip-
sis dicatur secuta consumptione fructuum repeti p̄cium
siue estimatiōem. non tamen aperitur qd vel que. et ideo
potest intelligi de estimatiōe quanti plurimi.

Vincen. sup̄ p̄ma Infor.

h h

¶ Liqdatio.
Et ad intelligē-
tiā illi. l. i. et j.
C. de pi. actio.
vide h Are. i. h.
q̄ examinat an
si hñs domū in
pignus ipaz in
habitat teneat
ad p̄sionē sal-
tem quam ipse
habuissz solue-
re cōduendo
dictā domū: et
sic illaz teneat
computare in
fortem.

Quod in anno. [¶] Quod in anno dñi intelli-
gitur dñna cultura sine fr

Quod in anno. Quod in anno dicitur intelligitur una cultura siue sit maioris siue minoris temporis. b. d. s. Bar. q. iii. melius dixisset de una re collectione quod idem est si fructus recolligitur sine cultura bis in anno. Diuiditur in tres partes sicut tria dicta ponit. Secunda ibi: et in pluribus annis etc. Tertia ibi. Item si locatio etc.

¶ Et nota. ar. ex isto tex. fm Bal. et Imo. ad eum qui emit fructus alieni viridarii quod fructificat bis in anno ut non debeat habere nisi primos fructus: cum. n. percipiant fructus de sex mensibus in sex menses intelliguntur duo diuersi fructus: ut probat iste tex. et sic emptio et venditio intelligitur de primo fructu primorum sex mensium et ita s. Bal. referunt Ia. d. are. et Ly. fuisse disputatum ultra motes. In priu. tamen vult facere. l. defuncta. s. si. de usufruct. et l. cum manu lata. s. filia cedua. de p. h. emp. quibus et si Bal. non rati. Imo. respondet quod loquitur in alijs casibus et ad comprobationem decisionis adducit. l. boues. s. h. sermone. de ver. si. et p. hac opi. aliqua allegat Alex. in quibus dispositio intelligitur de primo actu: et ista magis faciunt ad decisionem huius. q. q. iste tex. vel iunctis predictis facit iste tex. cum iste tex. ut dixi probet esse duos diuersos fructus illos qui bis in anno colliguntur: si. n. ita non probaret prius lra non congrueret: tunc regula. d. s. h. sermone: cum prior. vbi probat quod intelligitur de primo actu vel de prima fructuum perceptione. Et plura in hac sententia an et quando sermo intelligatur de primo actu: cumulat h. Papieses qui tamen sunt ex materia. Limitat tamen hac decisionem Bal. h. Roma. et sequitur Alex. nisi quantitas precij aliud suaderet ut quod precium esset equalens ambobus fructibus rosarii siue viridarii cuius fructus venduntur: tunc. n. ambo fructus venditi intelliguntur tamen quod primo quod secundo colliguntur in anno per tex. in. l. cum in fundo. s. vxor viro. de iu. do. addit ad confirmationem Alex. no. p. Bar. in. l. paulus. post pn. j. de solo. dum dicit quod si vendo terras p. x. flo. et in ciuitate expeditur flo. diuersi valoris: et sic dubitat de quibus senserint presentes recurrat ad valorem rei vendite. Limitat secundo modo hoc dictum Bal. quando fructus titulo oneroso alienantur: secus si titulo lucratiuo: quia tunc ne dum primi fructus. l. prima vice nascitur i. censentur cessant: et nascuntur in perpetuum. ar. l. si seruit. de ser. vr. pre. p. qua Bal. in aut. excipit in fi. C. de bo. q. lib. decidit quod si perdonat vel pcedit filio omnes fructus aduentitiorum intelligitur donasse fructus omnes singulis annis nascituros: et ad h. s. Bal. et Alex. non alleget bene facit. d. l. defuncta. s. si. que loquitur in legato certe prius fructuum certi agri ut intelligatur quot annis dicta pars legata nisi aliud probet per h. de. Intelligit tamen h. dictum et hac limitationem Alexan. putat et in. d. aut. excipit. in apostillis ad Bal. quando fructus non extant tpe dispositionis: nam si extant de illis intelligitur facta dispositio p. l. si ita. de au. et ar. leg. ad quam magis vide plene dicta in primo dubio mee disputatiois nup. vbi plene tracto in quacumque dispositione an et quando verba intelligantur fm prius tempus vel et fm futurum successum. Et ad comprobationem dicti Bal. in. d. aut. excipit. adducit Alex. de cm. eiusdem Bal. in. l. j. C. de fideicom. vbi vult quod si testator reliquit vxorem suam vestiri intelligatur quod singulis annis vestiat. non autem intelligitur de prima vestitione (ut ita loquar) h. tamen vult pcedere si ita erat de consuetudine testatoris quod quolibet anno renouaret vestes: alio autem videretur quod primis attritis alie debeantur: utcumque tamen sit non vult quod legatum intelligatur de primo vestire solu: et vbi quolibet anno d. vestiri vult quod prime vestes tales quales sunt debeant restitui fratri: nisi ipsi vxori sint necessarie p. substatu. et tione vite. Et generaliter quando legatum intelligatur vel promissio fructuum vel alterius prestationis p. prima vice vel quando annuum habet per Bar. in. l. eu. q. kledia. de ver. ob. et in. l. pe. j. de an. lega. ad que se remittit h. Alex. s. Bar. non dicit de h. in. d. l. eu. q. kledia. s. in. d. l. p.

¶ Et nota. ij. fm eundem Bal. et Imo. quod dispositio loquens de certo tpe attenta eius ratione potest restringi et ampliari cum. n. in ista materia diuidendorum fructuum fiat mentio de tpe vnius anni: quia tali tpe contra recolligitur fructus si reperit quod minor vel maior tpe recolligatur de illo maiori et minori tpe intelligitur quod potest induci ad statutum faciens mentionem de certo tpe ut attenda eius ratione amplietur vel restringatur. verbi gratia. si statutum dicit quod prius eligatur p. tpe semestrali p. tanto salario et in fi. officij debeat reliquere duas balistas: nam s. q. p. maiori vel minori tpe eligitur d. relinquere plures vel pauciores.

balistas. Et iste tex. in h facit ad plures. q. de qb^o h p omi
6 Alex. in fi. **¶** Ao. iij. ibi et in plurib^o anis idē dici p^r et c.
 fm expositionē gl. in v. silua cedua et c. q. illa vba pluribus
 annis possūt intelligi de quattuor vel. v. Ex quo v^r q. si in
 libello qd accuset q. pluribus vulneribus aliquē vulnera
 uit q. ille libellus sit obscurus: et mltomagis si testes eodē
 mō dicāt v^r q. nō sit pbata intentio accusatoris tāq. testes
 p vba obscura et q. pnt importare maiore et minore nūerū
 ad qb. c. in pntia. d. pba. Bar. tñ in. l. si gemina arbor. in fi.
 Jar. fur. ce. dicit q. intelligit de duobus vulneribus: et sic
 imitationē ar. l. si ples. et. l. si de interpretatiōe. j. de pe. et seq^r
7 hoc Are. hic. **¶** Ao. iij. in ver. itē si locatio et c. ibi vt sup
 annuā mercedē et c. q. dictio sup nō solū est implicatiua: s^z
 ēt repetitiua ac si diceret pstabat merces annua et aliquid
 plus siue vltra. An si testōr dicat relinquo vxori. c. sup dotē
 suā intelligit ēt legasse dotē: et ita p istū tex. determinat Ja.
 de are. in. l. q. ita j. de do. ple. et sequit ibi Bar. et h Are. de
 quo p Ang. Imo. et doc. in. l. si huns legat^r. §. si ita scriptū.
8 de le. j. **¶** Ao. vl. ex h tex. ibi in eo. n. id qd ampli^o est et c.
 q. illud qd sup ordinariā pstationez dat annuat fructui
 siue in fructu esse d^r qd h^z Bal. Imo. et alios facit ad. q. de
 archidiacono q. vedit fruct^o archidiaconat^o: an intelligat
 veditisse illō qd sibi dat in suo iocūdo aduētū seu igrēssu et
 sic hmoi dōa q. sibi adueniēti ad archidiaconatū dat: et iste
 tex. facit q. sic: s^z p^riu dicit Bal. Quid terminasse p. l. seyo.
 §. medico. j. de an. leg. et p ea q. hñr in. l. his vbis. §. alūno.
 j. de le. iij. et p ea q. hñr in. l. si vero. §. itē qd qd. j. eo. et ita trā
 seūt Bal. et Imo. q. ista pstatio pternit psonā: nō aut p^ri
 moniū et pñ. Quidra. est mihi nūero. cxxix. incipi. in. q. qua
 qrit et c. vbi ita ipse decidit: et ita tenet ēt h Pau. Alexā. et
 alij q. Alex. rñdet ad hūc tex. §. in p^rinz pōderatū: vt hvide
 p ipz: et vide ēt p Are. q. tandē residet cū ista opi. l. conent
 rñ. ad iura et rōnes Ql. q. nō cōcludant. **¶** Gl. j. in pñ. de
 clarat tex. In. ij. pte q. incipit ibi. S^z v^r nō nisi ānuz inspicit
 et c. glo. op. et sol. plurib^o modis. i. qttuor modis put in ea.
 Et pme due approbant et simul iungunt et ad idē pōt dici
 q. tēdat ēt tertia so. q. vbi p duob^o fructibus bis terra co
 lit et seminat directo fructus a terra pcipiunt. Et ppterea
 vt duo pñderāt ibi fruct^o vitiū in arboribus pcipit p obli
 quū: q. citra seminationē et pcipit ex laboratiōe pncipalr
 facta pp messes iō indicat vt vnus fructus: et ista est itētiō
 gl. in hac tertia so. quā recte intellectā Imo. dicit esse verā
 in se: nō tñ declarat qualr intelligat et Are. ipaz conat de
 clarare: s^z illa quā dixi v^r vera eius intētiō. Quartā ēt sol.
 declarat Are. sed Imo. dicit q. cōiter nō tenet: et ita Bal.
 v^r ipsaz nō tenere. In. iij. pte que incipit ibi. S^z qd si in p^ri
 mis sex mēsiibus et c. gl. qrit et rñ. put in ea. Quā tñ Bar. de
 clarat vbi vnus annus vel vnū semestre est fertilior vel fer
 tilius altero ex cāu: secus si ex necessitate vt h p ipz q. ex hoc
 postea infert ad possessionē n^raz p^riu: cū q. doc. trāsēunt et
 no. h dcm Bar. q. p^r pferre ad mltā maxie ad qōez q. tidie
 ptingētes iter dños et colonos p fructib^o q. recolligūt vltra
 frumtū siue granū ad quē spectēt d. q. h vñ p n^ros doc. Gl.
 i. v. an apli^o declarat tex. Are. tñ mltis ac pñrib^o istat sup ea.

Non solum.

Non solum. In aializ et aliaz rez mobiliū
et predioz vrbanoz fructu fit di
nifio ficut in fructibus rusticoz. b. d. vsqz ad. §. si fundū. Bi
nidif et pñs. §. in tres ptes ficut tria dicta ponit. Scda ibi.
In seruos quoqz. Tertia ibi. de pñsioibus qqz. In tex. naz
et hic fructus et c. J. p. rñdet tacite obiectiōi: put h declarat
Pau. ¶ Mo. igit ex h tex. qz fructus mobiliū votaliū ita
diuidunt. put immobiliū qd Bar. op. et pñ. se remittit ad
Priū qd dicit eē difficile qd exaiatū fuit. s. in pñ. l. sup. ij. gl.
et pseqz h Pau. et Imo. et lati⁹ Are. Et intellige hz Ang.
et Imo. hūc tex. qñ semel in āno oues tōdebāt fructū facie
bāt: qñ aut bis h ptingeret hñet locū qd dī. s. in. §. qd i āno.
¶ Glo. in ver. picipiunt. in pñ. declarat tex. In. ij. pte que
incipit ibi: et est pro sententia Bul. et c. inducit hunc tex.
p snia Bul. in. q. de qua in. l. ab hostibus. §. s. qd. s. ex qbus
cau. maio. fuit. n. in opione Bul. qz incepta vsucapi. e p p
sentez si sequēte anno fuerit ille qd incepta fuerat abñs
et vltimo anno

et ultio anno fuerit pñs. et sic tpe cōplete vsucapiōis q̄ oīno
debeat restitui in integrū: q̄ hec lesio ptingit: nō solū p̄p̄l
ūmū annū quo cōpleta est vsucapio in pñtia: s̄ et ex cōiū
tione medij t̄p̄is quo fuit abñs cā. r. pu. vñ sicut videmus h̄
respectu fructuū p̄siderari et p̄cedens t̄p̄o: nō solū t̄p̄a p̄ce
ptiois: ita in p̄posito ad effectū dādi restōne in integrū p̄si
deret et t̄p̄s abñtie inter mediū: s̄ alij glosato. afr. tennuerūt
et sic nullo mō dādā restōne vbi ultio t̄p̄e p̄plete vsucapiōis
fuit pñs: et t̄p̄s fuit t̄m q̄ potuit interrūpere vsucapionez
secus si modicū fuit vi in. d. §. s̄ q̄d simplr. d. l. ab hostib⁹.
de necessitate quaz opinionū: vide ibi et in. l. q̄d t̄p̄e. C. de
rest. mili. Et aduerte q̄ gl. h̄ inepte loq̄ in inducēdo hūc
tex. p̄ opi. Bul. nō. n. cadit medio t̄p̄e cōpletā vsucapionez
vñ h̄z Imo. et Alex. melius dixisset cū cōpleta est vsucapio
medio t̄p̄e interueniēte abñtia. ¶ In. iij. pte que incipit ibi.
Et caue tibi et c. glo. tacite q̄rit: an illū q̄d h̄ d̄r in partu siue
fetu pecorū h̄eat locū in partu ancillaz et rñ. put in ea q̄ est
clara et vera. ¶ Gl. in ver. de p̄sionib⁹. in pñ. allegat cō
cordātes. In. iij. pte que incipit ibi. S̄ inter p̄p̄ietariū et c.
gl. op. de. l. defācta. §. de vsufruc. et rñ. q̄ illa. l. loquū de di
uisione fructuū fienda inter p̄p̄ietariū et vsufuctuariū
siue ei⁹ b̄ides q̄ nō ita sit put iter viz et mulierē et de rōne
vidimus. §. in pñ. l. et sup tex. et et sup glo. in v. de bebat et c.
In. iij. pte q̄ incipit ibi: s̄z e⁹ vñ idē et c. gl. op. q̄ imo videat
ide obseruādū in diuisione fienda inter p̄p̄ietariū et vsufu
ctuariū q̄d obseruat in diuisione fructuū vltimi anni fienda
inter virū et vxorez: et p̄ solone se remittit put in ipsa glo.
et vide hic Alex. q̄ r̄idet et soluit p̄ria de q̄bus in ipsa glo.

Si fundum.

Arbores cedue cōputat in fru
ctibus: secus in arboribus fructi
feris et thesauris. b. d. ¶ Inuidit in quattuor ptes. In p̄ma
ponit dictū. In sc̄da ponit distin. pro declaratiōe dicti. In
tertia et q̄rta ponit duo alia dicta vñ ex q̄libz eaz. Sc̄da
ibi: puto aut. Tertia ibi. S̄z et si vi tēpestatis. Durata ibi
nō magis q̄s thesaurus et c. ¶ T̄m. ex isto tex. q̄ arbores
dicant eē in fructu et q̄ nō et q̄d de exicatis q̄ als nō erant
cedue: vide p̄ Ang. Imo. et p̄ do. Alex. an si. dictoz suoz
hic. et ad h̄. dicta in. q. ex gl. ¶ T̄m. et q̄ marito nō licet
arbores fructiferas in fūdo cedere: et sic l̄z maritus sit dñs
rerū dotaliū: iuxta. l. doce ancillā. C. de rei v̄. cū si. et l̄z als
dñs rei sue sit moderator et arbiter. l. i re mādāta. C. mādā.
rñ h̄ nō h̄z locū in dño reuocab̄r put est ipse maritus ad
hoc hic no. in gl. in ver. in alieno et c. et in gl. in ver. tene
bif et c. et facit q̄d dicit Bar. post By. in. q. ex gl. ¶ T̄m.
in ver. tenebif. tacite q̄rit q̄ actiōe tenebif ipe vir q̄ arbores
fructiferas excidit in fundo dotali: et dicit q̄ v̄l actione de
dote v̄l. l. aqlie. q̄d vltimū dictū improbat Bar. q̄ actio. l.
aqlie daf. hero. i. dñs: v̄l. l. itē mella. §. legis aqlie. §. ad. l.
aq. nō daf p̄ dñm: s̄z marit⁹ est dñs rex dotaliū ergo p̄ ipm
nō daf actio. l. aqlie. et ad. l. si seruus seruū. §. si cū maritus.
rñ. Bar. Cōtra quē tñ et sic cū gl. tenet h̄ Bal. Imo. et do.
Alex. q̄ l̄z maritus sit dñs nō est dñs q̄ h̄eat dñuz liberuz
sed restōni subiectū: et iō p̄ ipz daf actio. l. aqlie. v̄l. l. s̄ si p̄
p̄ietatis. et l. s̄ si ipse h̄es. §. ad. l. aq. S̄z p̄ saluando Bar.
possz rñ. q̄ in iuribus allegatio p̄ Bal. et doc. i. le q̄ agit. l.
aqlia. erat et ipse dñs t̄p̄e illati dāni q̄ vsufuctuariū h̄z
v̄tile dñuz. l. iij. §. dare. §. de vsufruc. et legatarius rei legate
a morte testōris efficit dñs. l. a titio. de fur. cum si. h̄ in. l. si
tibi bō. §. cū seruus. de le. j. s̄ vxor durate m̄rimonio nullo
mō est dñs ergo ipsi vxori nō daf actio. l. aqlie. p̄ ipm ma
ritū. ¶ In si. sui v̄r̄elle q̄ ob necitate repatōis marit⁹ possit
arbores nō ceduas incidere quā gl. reputat no. h̄ Alex. in
q. de emphytheota feudatario et filibus: an possit arbores
incidere et huic snie cōsonat h̄ Bal. ¶ Gl. in v. in alieno.
in pñ. op. et sol. idē facit. In sc̄da pte q̄ incipit ibi. Itē si est
viri et c. In tertia q̄ incipit: et facit. Jacq. re. do. et c. allegat
p̄cor. et est glo. clara. ¶ Extra glo. Bar. hic post By. p̄ hūc
tex. et p̄ plura alia iura que ipse allegat determinat q̄ em
phytheota vel feudatarius quātūcūq̄ h̄eat v̄tile dñuz nō
possit arbores fructiferas incidere in fundo emphytheoti

co sine in fūdo feudali: et idē in fructuario et filibus h̄ntib⁹
ius in re: et idē vult ipse Bar. in. d. §. p̄ductor. et quatenus
ille tex. videat nō p̄bare declarat h̄ Alex. quātr p̄bet h̄ac
opi. quā doc. cōiter sequunt p̄ qua bñ facit. l. equissimū. §. j.
§. de vsufruc. et l. creditor q̄ fundos. C. d̄ pig. actio. Et h̄ac
q̄ in emphytheota dicit habuisse i facto. Limitat tñ nisi ar
bores nō cedue p̄ maritū emphytheotam et filēs cedant p̄
reparatione fundi p̄ l. arboribus. in pñ. §. de vsufruc. quā alle
gat h̄ gl. in ver. tenebif. in si. que v̄r̄ esse intētionis Bal. q̄v̄t
arbitroz id q̄d dicit h̄uit ab ipsa gl. et hoc seq̄t h̄ Alex. per
d. gl. in ver. tenebif. et p̄ l. ex silua. §. de vsufruc. in ver. ex nō
cedua et c. cū. l. seq̄. que melius faciūt q̄s. d. l. arboribus. §. m̄
ipsuz. d. n. l. loq̄. in euulsis vi tēpestatis: s̄z imo in ver. mām
rñ et c. illa. l. arboribus. loq̄ et in nō euulsis arborib⁹ aptis
ad edificii vt cedi possint p̄ fructuariū ad refectionē ville^a
Refert Pau. hic alios limitare alio mō si loco incisarum
alie substituant supponat siue plantent p̄ l. in fraudē. §. cō
ductor. a p̄rio sensu ibi nō substitutis alijs et c. §. de in. si. S̄z
Pau. nō approbat h̄ dñm nisi sint arbores vetuste quas ab
scindi et alias loco ipsaz sub plātari sit v̄tilius fundo: et ita
dicit se intelligere. d. §. p̄ductor. et h̄ satis voluit h̄ Ra. et se
quif Alex. q̄ p̄ h̄ allegat. l. agri. iūcta. d. l. eq̄ssimuz. §. j. §. de
vsufruc. et satis est de mēte Ang. in. l. si colonus. j. ar. fur. ce.
dñ dicit emphytheotā feudatariū et filēs nō posse subcidē
olius nisi nouellas substituat in loco veterē: et sic p̄z q̄ in
telligit de veterib⁹ q̄ possint subcidi nouis subplātatis: ita
et h̄z Are. q̄ et allegat. d. l. agri. et ita intelligit. d. §. cōdu
ctor. Tenēda est igit cōis opi. cū p̄ma limitatiōe: et et cum
ista. vi. §. declarata. qñ loco veterē alie supplātant. Aliq̄ rñ
sunt q̄ conat deducere q̄ iste tex. cū alijs iuribus allegatis
p̄ By. et Bar. nō stringēt p̄cludēt p̄ ista opi. sed tāde et
ipsi residēt cū cōi quoz rñsiones ad intra et Bar. si bñ ad
nertat nō tollūt q̄minus dicta iura nō p̄cludāt ad p̄positū
7 By. et Bar. ¶ Et v̄lteri⁹ in hac māz Bal. h̄ q̄ emphytheo
ta q̄ subcidit tales arbores non ceduas pp̄ h̄ possit expelli:
q̄ facit re emphytheotica deteriorē p̄ auct. q̄ re. C. d̄ sac. l. a.
eccle. vbi et ipe Bal. q̄ bñ declarat q̄lis deterioratio regra
tur ad h̄ vt emphytheota possit expelli. Que autē an h̄eat
locū in emphytheota puati p̄ plura p̄sequif h̄ Alex. Imo.
n. de h̄ hic dubitat. Ro. aut idē t̄z in emphytheota puati q̄
fuit admonitus vt si desisteret p̄ tex. in. c. j. §. q̄cūq̄ aduoca
tia. de pa. tenē. q̄ tex. cū loquat in feudatario istat h̄ Alex.
an de eo argui possit ad emphytheosim tradēs regulā an
a feudo ad emphyteosim sit validū. Et an et qñ ad effectuz
puatiōis regra monitio. Et in effectū ipse Alex. residet cū
opi. Bal. quā Admoderniores hic fatent cōez: l̄z plura ad
ducāt ad cōprobandā opi. Imo. q̄ imo ēphytheota puati
nō p̄uef emphythosi p̄pter deteriorationem cum hoc iure
cautum non reperiatur.

Si vir in fundo.

¶ Lapis q̄ renascit est
in fructu: secus in eo q̄
nō renascit. Idez in aurifodinis argētifodinis cretifodis
et alijs cuiuscūq̄ m̄ae fuerint. b. d. v̄lq̄ ad. §. interdū. ¶ Inui
dit in tres ptes. In p̄ma loquit de lapidicina q̄ renascit in
v̄tera p̄ viz in fūdo dotali. In sc̄da q̄ incipit in v. et ip̄saz et c.
loq̄ murādo casuz de lapidicia q̄ nō renascit innēta in ip̄o
fundo dotali determinādo q̄impēsa ibi facta nō p̄staf per
mulierē viro. In tertia q̄ incipit ibi nisi talis sit et c. reddit
ad p̄mū casuz qñ impēsa facta fuit p̄ lapide q̄ renascit vel
aliqua alia illa mā vt impēsa p̄ inueniēdo facta repeti pos
sit. Et ita diuidit iste tex. §. m̄ intellectu glo. Bar. et doc. cōi
ter. Alio mō intelligit §. m̄ Ra. et Pau. h̄ quē et seq̄t Are.
et et dñs meus h̄ de quo dices. j. in gl. vbi et tangef de intel
lectu Imo. ad v. et impēsa et c. in quo est difficultas et c. de cō
2 mō h̄z intellectu gl. diuidit et hic Pau. de ca. ¶ T̄m. q̄
illud q̄d semel tñ p̄cipitur et nō renascit non dicitur esse in
3 fructu q̄d facit ad. q. de qua hic p̄ Bar. ex glo. ¶ T̄m. j.
ibi quod cesum neq̄ exportatum est q̄ non asportatio
fructuū nō tollit quominus querant ei cui als ex p̄ceptiōe
q̄ri debet: dñr ergo collecti siue p̄cepti fruct⁹ ex incisiōe siue
¶ Vincen. sup p̄ma Infor. ¶ B. ii

a C. Uille. Et
vide h̄ et Are.
ad si. q̄ p̄derat
p̄ hac opi. illaz
l. arboribus. in
illo v. māz et c.
rñ. q̄ntus glo.
ibi intelligit et
illd v. in arbo
ribus euulsis.

separatio eorum terra quibus adhuc domus non fuerit asportata quod facit ad manum. l. ex p. ducto. §. si vis tepestatis. §. loca. ubi determinatur de remissione fienda colono propter casum venientem in fructibus anque seperent a solo: secus si eveniat fructibus iam collectis ut dicat collecti post secationem et quod domus asportati non fuerint: et sic in orreis recoditi: et ita est de mente Bar. Bal. et aliorum excepto Pau. i. d. §. si vis tepestatis. poterat. n. doc. separationem a solo quod est citra quod in orreis recodati: ut patet ex no. p. Bar. et doc. in. l. ex diverso. in pn. de rei ve. du. ponit de fructibus pceptis et pceptis. et p. doc. in. l. certum. C. e. facit. l. si apes. §. i. de fur. ubi tex. dicit fructus esse coloni quod p. mu. ab eo decerpti fuerint: ergo danus tunc est suus tanquam illatum in re sua: et in fundo conducto illa res sit: et adhuc non asportata: ad quod. l. danus. C. loca. §. intellectus doc. improbat gl. ibidem quod coiter non tenet: faciunt et no. p. Bar. in. l. si merces. §. vis maior. in. iij. col. §. loca. in v. quique conductor allegat danum ptingens in fructibus postea pceptis et c. et p. Bar. in. l. iij. in. iij. op. C. e. loca. Pau. aut secus tenet in d. §. si vis. poterat quod ibi de exercitu auferente quod id non cadat nisi fructibus secatis ex tunc adhuc in agro ut si ignis fuerit imissus vel alia sint omnes ablatis debeat fieri remissio. Sed potest riteri quod et exercitus transiens potest auferre fructus non secatos a colono: quod ipsos illi de exercitu secare possunt: ut vidimus quotidie fieri. C. no. iij. in ver. et impense et c. quod probabilis et utilis impense: non autem impense inutilis est habenda

4 ro. C. Gl. j. put et gl. in ver. et usque ad v. §. si mulier non p. mittat et c. declarat tex. §. quia declarationem et intelligentiam divisi lras et figuram casus in terminis. Ex ipsa ergo habemus quod impensa facta p inveniendam lapidicinem in qua lapis renascitur restituitur p mulierem viro tanquam facta ad perpetuam utilitatem ad quod ultra. l. si. in v. no. tunc et c. quia gl. in ver. et c. allegat facit et c. impedia. in fi. et. l. iij. §. j. ti. pri. q. l. iij. §. j. et allegat in gl. facta autem impensa causa euellendorum siue icidendorum marmorum ex lapidicina iam inuenta p viz non restituitur ipsi viro: sed cum ipsa dicat facta gratia querendorum fructuum deducit de ipsis fructibus: ut d. §. impedia. et et. d. §. j. in. d. l. iij. et. l. fructus. §. eo. ubi vide dicta sup. gl. in v. impensa. in pn. et ita et vult h. Bar. Impensa vero facta p inveniendam lapidicinem in qua lapis non renascitur: nec est expensa p excidendo inde lapidibus de restituere ipsi mulieri cum ex ea non sit factus utilior imo deterior fundus: et lapis est inde excissus non efficitur ipsius mariti: sed remanet mulieris: et ipse vel eius p. ciu. auget dotem. ut. l. si ex lapidicina. §. de iu. do. ubi est casus quod talis lapis non cedat lucro viri et de impensa quod non deat restituere: est tex. in. d. l. si. in pn. de fun. do. et et hic in ver. et impensa. ubi fm glo. mutat casus ab eo quod ponit in pn. quod est quod lapis renascitur quod reas sumit postea in ver. nisi talis sit et c. et ad illud quod quod lapis non renascitur impensa facta p virum non debeat restituere: poterat et gl. h. §. §. pri. in v. si minus et c. et ibi gl. in versi. tenebit et c. Advertendum tamen est quod Imo. aliter intelligit hunc ver. et impensa et c. quod loquatur de impensa facta p incidendo siue abscidendo marmore: p quo facta impensa velut facta gratia querendorum fructuum non restituitur: sed de deduci de ipsis fructibus: ut. §. pri. dictum fuit. Et sic vult quod. d. ver. loquatur eodem casu quo principium tex. quod marmor renascitur: et p pns est in fructu: non autem vult quod in illo ver. mutet casus: put voluit iste due gl. et ad hunc suum intellectum Imo. h. in ver. quod et c. ibi est et alia ro et c. et v. quod nec in fructu est marmor: vult Imo. h. hunc intellectum esse rationem ad id quod ipse subaudit ad illud ver. impensa et c. quod est quod talis expensa deducit de ipso marmore si renascitur quod non est in fructu marmor si non renascitur. Sed iste intellectus Imo. nullo modo applaudit lre tunc quod principium tex. loquitur de impensa facta in inveniendam lapidicinem: vbi si in ver. et impensa et c. non mutat casus non congruit dicere quod loquatur de impensa facta in abscidendo marmore. Tunc ex eo et non applaudit iste intellectus quod ver. quod nec in fructu et c. est ro dicti in ver. et impensa et c. §. h. Imo. ro illi dicti est quod talis expensa deducit de ipso marmore ergo et c. Preterea dicere siue velle quod in illo v. quod nec in fructu et c. ponat ro ad subauditum vbi oino inconueniens et violatum lre. Alium intellectum ad hunc tex. ponunt

h. Ra. et Pau. de ca. et sequuntur h. Are. et dno mens l. Alex. ipsum improbet. Et est talis quod principium tex. usque ad ver. nisi talis sit et c. ponat casus quod p viz inuenta fuit et euulsa lapidicina in fundo dotali in qua marmor non renascitur tamen ex h. oino fundus fuit effectus fructuosior: puta quod ubi prius p. talis lapidicina parum vel nihil fructabat modo ppter talis lapidicine inuentionem et effosionem est fertilior quod reimpleta foruea: vbi lapidicina fuit effosa potest seminari et fert fructum grani vel alterius bladi quem prius non fructabat vel in minoris quantitate: vbi ex h. marit. lucrat ipsa marmora euulsa. Et limitat in his terminis. d. l. si ex lapidicina. §. de iu. do. et et. d. l. si. in fi. pn. §. de fun. do. quod loquatur ubi ex inuentione et euulsionem lapidicine in qua lapis non renascitur fundus non est effectus fertilior: puta quod plus vel tamen fructabat non detecta lapidicina quod vel quantum fructat modo ipse fundus. Ad tamen expensas scias p inveniendam tali lapidicina recuperat ipse vir quantumque forte excedat estimationem ipsorum marmorum euulsoz: quod talis expensa principaliter facta fuit gratia querendorum fructuum vel habendorum in maiori abundantia: et sic non obstat. l. si. de fun. do. quod loquitur de ipse principaliter facta et tendere ad perpetuam utilitatem: puta in inveniendam lapidicina in qua lapis renascitur: quod illa talis expensa repetitur in ver. vero. nisi talis sit et c. ponit casus quod impensa fuit facta p inveniendam lapidicina in qua lapis renascitur qui lapis quod sic renascitur cum sit in fructu lapides euulsi cedunt lucro mariti et impensa p ipso facta p ea inveniendam de sibi restituatur: ut. d. l. si. q. casus est satis clarus: sed difficultas stat in precedenti. Et sic h. hunc intellectum est dare tres casus in hac materia. Primus est ubi ex inuentione et effosione lapidicine in qua lapis non renascitur fundus non est effectus fructuosior vel est effectus minus fructuosus et loquitur. l. si ex lapidicina quod euulsa sunt mulieris tanquam dotis effecta et impensa non de viro restituatur: ut. d. l. si. §. de fun. do. Secundus casus est quod ex inuentione et effosione talis lapidicine in qua lapis non renascitur fundus: tamen est effectus fructuosior quod casu effosa siue euulsa cedunt lucro ipsi viri quod tamen ulterius impensas repetere non potest: et ita loquitur principium tex. nisi usque ad ver. nisi talis sit et c. Tertius casus est quod vir in fundo dotali reperit lapidicinem vel aliam mineram in qua lapis renascitur in qua casu vir lucrum facit euulsa tanquam fructum rei dotalis et recuperat impensas factas p inuentionem et loquitur tex. in v. nisi talis sit et c. Et ita vbi mens et intentio Pau. ponentis hunc intellectum: et adhuc clarus dno mei. Are. autem vbi est intentio quod et in terminis principii tex. nisi h. hunc intellectum marmora euulsa non cedant lucro viri irrevocabiter: sed quod sint mariti quod efficiunt dotis: ut. d. l. ex lapidicina. vbi durate minimum sunt sua sicut reliquum dotis: sed solu. matri. debebunt p ipsorum virum restituere si cut et reliquum dotis. Sed quare si ita est non repetat expensas cum si ex effosione talis lapidicine fundus est effectus fructuosior videatur expensa facta ad perpetuam utilitatem. et sic posse repeti p. d. l. iij. §. j. et p. d. §. impedia. ipse satis se inuoluit. Et ppter tenendo hunc intellectum Ra. et Pau. melius est tenere quod in isto casu marmora euulsa cedant lucro viri quasi loco expensas nec alie expense repeti possint p virum. Et ad iura pri. allegata patere non. quod non habet locum h. casu cum in de loco expensarum ipsa euulsavel abscissa considerando maxime quod p querendis fructibus principaliter expense sunt in his terminis. et sic iste est quidam tertius casus in hac materia. Et ex his potest riteri. ad adducta per Alex. h. hunc intellectum. l. cum ipso Alex. traseat hic Adoder. niores Papienses vnu vbi mihi quod plurimum repugnet huic intellectui ro. v. ver. et impensa et c. ubi quod nec in fructu et c. na. d. ro vbi inferre et pcludere quod fundus ex impensa facta non sit effectus fructuosior et quod propterea ipsa impensa non sit prestanda: unde penitus videtur repugnare quod ver. et impensa. loquatur in casu in quo loquitur principium tex. et hoc considerauerunt glo. et doc. sequentes gl. Sed possit riteri quod imo non repugnat exemplificando put. §. exemplificatus fuit. quod datur quod marmor non sit in fructu quod non renascitur: et tamen fundus ex effosione talis marmoris fuerit effectus fertilior.

5 Cogita et tenendo intellectum glo. et cōem ad copulam et de qua in ver. et impensa et c. quod vbi denotare et denotat quemdam continuationem et repetitionem precedentis casus: iuxta no. in. l. sepe.

no. in. l. seye. §. gao. §. de fun. instruc. vbi plene p Bar. de tali dictione. Rñ. q sepe in iure vna dictio ponit p alia: et sic stat impropriè iuxta no. per glo. no. in. l. eas cas. §. de cō di. et demon. et per Bar. in. l. gallus. §. ille casus. in fi. de li. et po. et ibi per doc. Et q intellectus cōis sit in se verissi mus nemo inficiat: nam optime cōprobat per. d. l. si. §. de fun. do. * Latio modo scōam ptem glo. in v. esse que inci pit ibi. Sed si mulier nō pmittat et. In qua ipsa glo. taci te querit. et rñdet. put in eadē cuius vltimū dēi reprobat hic Ba. post Ja. de are. et ita cōiter doc. transeunt s. Imo. saluat glo. que fm ipm loquit in impensis factis grā que rendoz fructuū in qbus nō loquit. §. sed nec ob impensas et. alle. per Bar. sed in factis ad ppetuam rei vtilitatē: et in talibus expēis factis grā fructuū querēdoz vbi sumus sol. ma. et opī. glo. et hic Alex. alio stat cū Bar. et alijs. Qui ēt instat post Ro. quātr actio iniuriarū pstante nūmōnio detur inter virum et mulierē put p supponunt Ja. de are. Bar. et sequaces. * Sed hec glo. in fi. sui saluet in expensis factis grā querēdoz fructuū q p ipsis detur actio de do lo ipsi viro cum debeant deduci de ipsis fructibus non vī aliquo modo pgruere. si. n. datur facultas deducēdi ex fru ctibus talem impensam non vī puenire q pro ipsa detur actio de dolo: et si dixeris pone q mulier impedit talem deductionē: q ipsa accepit fundū et fructus adhuc nō pce ptos put i istis terminis gl. in qbus marmor adhuc nō erat euulsum dico q tūc viro est cauēdū iuxta. §. j. pxi. cū si. et si ipsa de facto accipit rem dotale: et nō vult cauere vel nō vult ratam fructuū pstare: tunc vī q remedio. l. si quis intantā. C. vnde vi. vel alio remedio possessorio sit subuen tiū vel subuentiā ipsi viro: vt recuperet rem dotalem adeo vt possit postea expensam factā grā querēdoz fructuum de ipsis fructibus deducere. Dicta ergo saluatio Imo. et Alex. si bene aduertat non vī posse pcedere. Illud ēt qd dicit Bar. allegādo. §. si nec ob ipensas. cogita qtr pgruat in terminis glo. in qbus expēsa scā fuit p eximendo mar moris: vnde ēt actio negotioz gestoz vel mandati: tūc nō pgruit: pñ nec opio gl. nec Bar. vī pcedere: sed vī pcede re qd supra dixi pro recuperanda tali expensa. * Et glo. in v. alterius istam glo. no. hic Alex. et Are. post Ro. q sa line possint ēt esse in priuato: vbi in ipso fundo priuato reperiuntur ad qd ēt alle. l. iij. §. si. et seq. et l. magis puto. in prin. §. de re. eoz. Et ad. c. j. ad fi. que sint regalia in vñ. seu. Rñ. q loquit in exñtibus in loco publico. Et ita ipse Ro. refert se pfuluisse q si aqua salsa sit in loco priuato ex qua possint fieri saline q ptineant ad dñm fundi. Et vide hic Pau. examinante an subtus pdia aliena sine lesione supfi ciei ipsorum pdioz liceat hmoi mineras effodere inuitis ipsis dñis: et vide ēt hic per Are. et tene menti: qz est no. q. 7 Et gl. Bar. p hūc tex. dicit. q. de testatore notario q le gavit vxori sue vsufructū oīuz suoz bonoz: vt illud qd pci pitur ex exemplatione protocolloz non ptineat ad ipsam vxorem: qz cum semel exemplat nō exhibetur vltimū: vt. l. si quis ex argentarijs. §. pretor ait. §. de eden. cum non sitve risile q pdatur: et sic nō est fructus exemplatōis talis qui renascat: sed semel tñ pci pitur. vnde non dñ esse in fructu et per pñs non debetur ipsi vsufructuarie per hunc tex. in quo vt fuit dēi in tex. illud pbatur esse in fructu qd rena scitur secus si non renascit: et idem t3 ipse Bar. adhuc cla rius et latius loquutus qz hic in. l. quedā. §. nihil. §. de edē. et cum opī. Bar. simplr hic transit Imo. Sed Bal. ipsam sequit hac adiecta declaratione: vt iure ppetuo nō efficiatur mulieris qd pci pit ex tali exemplatōe: sicut sui efficiūt alij fructus bonoz testatoris q post mortē testatoris pci pinnē Sed vt ipsa quātitate pcepta ex tali exemplatōe possit vñ et frui: sicut ceteris bonis ipsa quātitas pertinet ad ipsam vxorē dicit ipse Bal. et recte aduertendo alia nō fuit inten tio Bar. Quiuo opio hoc modo intellecta et declarata de fendit ab impugnatiōe Pau. et Ro. intelligendo qd ipsi dicunt et iura que p Bar. alle. respectu facultatis pci pien di vsufructū ex obuētiōibus siue redditibus: et sic in ppo

sito ex ipsa quātitate redacta ex exemplatōe protocolloz: et vide ēt Bal. in. l. j. C. de fruc. et li. expen. in v. qro. An vxor cui legatus est vsufructus et. qui idez t3 qd hic. et ita trā sit hic Alex. vbi fuit vxori legat vsufructus bonoz ipsius testatoris. Secus aut si legatus fuit vsufructus protocolloz suoz per ipm testatorē sue vxori: qz tunc pecunia q habe bit ex exñtione taliū protocolloz ptinebit ad ipsam vxorem fm Ange. et Ful. in. d. §. nihil. cū qbus trāsit hic ipse Alex. ex verisili mente testantis alle. in ar. in. l. si tam angust. §. de serui. ti. gnali. et tex. cū glo. §. l. pxi. in prin. fm pñm intel lectū qui magis cōiter tenet: et fm hāc distin. ēt dicit posse pcedari opī. Bar. et opī. Pau. et Ro. vt si tenemus opī. pdictoz et respectu acqstōis ppetue fienda ipsi mulieri de pecunia redacta ex exemplatōe illa pcedat qñ fuit legat vsufructus protocolloz: secus si vsufructus bonoz: et vide hic ēt Are. et alios moderniores: et ēt dñm meū hic: naz rō Bar. hic: et p pñs decisio in puncto iuris nō est sine dubio nam dicere q nō et psumit pditio. ar. l. inter stipulatē. §. sa cram. de ver. obli. que alle. Bar. in. d. §. sacra. nō pgruit: qz pdi vñū exemplū nō est aduersus casus et aduersa fortuna Item dicere q nō exhibet semel exñtū exemplū p. l. si qs ex argētarijs. §. ptoz. et nō pgruit in pposito: qz quotidie vi denus q notarij nūqz renuūt: imo affectat sepius exhibere exempla protocolloz cū semp ipsis soluāt p noua exñtione. Preterea in eodē instro plures pñt hñe interesse: et sic l3 vnus exhibi et exemplari fecerit pōt alius vel alij querere simile exñtione et exemplationē: et sic no. Bar. q in his ter minis fructus nō renascat nō vī pcludere: et faciunt no. in fi. in. l. si. §. dum rñ. adhuc. §. nam si pñsiderat reiteratio de lictoz diuersoz: et sic penaz qd bene vī qd aduersum mul to magis cōsideret reiteratio exñtione. * Inducit ēt hic tex. per Bal. ad. q. de qua per Bar. §. l. si. An castro cuz iurisdicōe dato in dotē an pdenatōes: et pñficiatōes et pene maleficioz cōmissoz tpe pstantis nūmōnij ptineant ad vi rū pro rata tps quo durauit ipm nūmōnij: sicut alij fru ctus et determinat q sic: vt hic et vide p ipm Bal. et latius per Bar. et alios in. d. l. si. Et vide p Alex. et Are. hic qd cōprebendat applone fructuū qd applone reddituū et qd applone puentuū. Ponit ēt aliam. q. hic Imo. quaz late pseqt dñs Alex. que cū sit et mām alr ipsam nō examino.

Interdum. * Si fundus restituit pēdentib fructibus mulier viro cauet. Si aut eis pceptis et nūmōnio soluto post annū marit nūmōn restituit. Si intra annū fuerit nūmōniū dissolutus tunc p rata anni sit restō fructuū. Qd ēt ad socoz et eius hñdes ex tendit. h. d. vsqz ad. §. impendia. Et ponit quatuor dicta: et sic sunt quatuor ptes que per se patent. Et iste. §. fm Bar. ponit praticā eoz que in supioribus dicta sunt de diuisiōe fructuū fienda inter virū et mulierē siue ipsoz aut alicuius ipsoz hñdes. * Et Mo. q maritus pp fructus pēdentes in fundo dotali q in totū vel p pte ad ipm ptinent nō pōt re tinere ipm fundus dotale. satis. n. h3 si sibi de restituendis fructibus caueat priū tñ videbat dñm cū p expensa facta in re ipsa res retineri possit: vt. l. in rebus. §. pñt. §. cōmō. et in. l. si nō sortē. §. si centū. §. de pdi. inde. vbi p Bar. et doc. et p doc. et in. l. si. C. cōmō. Sed dic q expēse facte p fructi bus nō dicunt ad vtilitatē ipsius rei: imo sunt diuerse expē se fructuū et expēse ad vtilitatē ipsius rei facte: vt vidimus et diximus. §. pxi. §. et ppea pp expensas fructuū: nec ppter ipsos fructus pēdentes pōt ipsa res dotalis retineri qd ē no. et rōnabile: vt pp ius qd qs h3 i accessorio nō possit re tinere pncipale: et ex hoc pōt dephendi rō diuersitatis iter expensas factas p fructibus: et expensas factas in re siue p re qñ p istis vltimis licita sit retentio ipsius rei fm qd hñ in iurib. §. pxi. ad hoc ppositū allegatiō. * Quid aut dōz de expensis factis p recuperatōe rei alterius: an dñs petens talem rem teneatur ad reficiendas siue refarciendas tales expensas: dicas q si tales expense sunt pñm rei nō tenet dñs restituere: vt. l. mater. et l. si mancipium. C. de rei ven. et l. in ciuilem. C. de fur. cum si. si autē sunt alie expense ne cessario facte p recuperatōe ipsi rei: puta p recuperatōe castri Vincen. sup pma Infor. Hñ iii

a De fundo dotali. Et ad s clarationes hu ius tex. in quo sitōria an lapis renascat nec ne: vide tex. j. l. pxi. in prin. ad quā et pau. z alexan. hic se remittunt.

b Et sequa ces. De quo h latius vid per ipsuz qui dicit talem. q. hñsse in facto et non fuisse memorē hui dicti bar. hic.

c Questio nem. Ad quaz dñcō dicit se re spondisse vt re perit iter pñlia sua pñ. l. incip. hñt. De de flo rentia in fi.

ab alio detenti & tales tenet omnes restituere: adeo quod tenet
castrum non tenet ipsum restituere domino nisi sibi primo restitutio
expensis predictis: ut l. superius. & l. in fundo. & ibi plene de ma
p Bar. & doc. s. de rei ve. & ad h. no. p. Jo. d. ana. in phi. xxij.
incip. ultra alia dubia & c. in ult. col. ex cuius dictis declarat
quod est dictum et de primo vel de alijs expensis factis pro recuperatione
rei an debeat sine debeat vel non debeat aut debeat restituere:
vult. n. attendi an conuersus sine puerse sint. aut sit in utilitate
omnis data. n. tali puerse vult limitari. d. l. m. & d. l. si maci
piu. & d. l. in civile. cum si. & sic non solum ubi necessario: sed et ubi
vult expedit pro re alterius tenet dominus ad resarciendum & puer
ctus non tenet restituere expensis sibi non restitutis. Et predicta
faciunt ad cautelam quod tradit ex dictis Host. in summa de peni.
& remis. in s. q. & quatuor a. & inquam faciendum est restitutum & c.
in ver. qd si q. emat re de pda & c. & in v. qd si q. emat rez
furtiuam & c. de qua p. Heronensez in tractatu suo cautelarum
col. ij. in cautela incip. Si q. emit re furtiuam & c. ut dubitatur
rez furtiuam vel depredatam ipsa emat pro domino: & ita ptestetur
quod tunc a domino repetere re poterit recuperare prius: & sic limi
tabit. d. l. in civilez. cum si. Sz intellige dictam cautelam s. q. d.
loquitur Host. q. bona fide pro bona faciendis factis omni talis res
emit & q. de facili aliter dominus poterat perdere facultate recupe
randi: ut quod cum tali fur vel pda discedebat vel fugiebat ad re
mota loca: alio aut dicta cautela non videtur procedere. C. t. Mo.
et g. n. ex hoc tex. iunctis predictis quod propter ius quod q. s. h. in fru
ctibus pendetibus non habet retentionem ipsius fundi si dicat se velle
retinere pro recolligendis fructibus. Et sic facit in argumentum
quod si vendis mihi fundum reservatis tibi fructibus pendetibus
propter h. non potes te excusare quoniam mihi tradas ipsum fundum.
Sed tamen limitandum videtur nisi fructus tunc. i. tpe venditionis & reser
vationis essent maturi & de primo recolligendi per ea quod vult h.
gl. no. in ver. reddet super qua dicitur. Et non solum si fiat venditio
reservatio fructibus propter dicitur quod est dictum: sed et si fiat reservatio
fructibus propter me venditoris recolligendis in h. primo anno vel re
servata recollectio fructuum: sed aliquid in his duobus ultimis ca
sibus: secus esse dixerint: & sic quod venditor excuset a traditione
fundi donec fructus recollerit quosvis improbare h. omnes
meus quod dicta verba sonant quod fructus sint recolligendi propter ipsius
venditoris & non h. di propter manu emptoris: non aut sonant quod pos
sessio fundi propter sit penes ipsum venditoris propter id quod habet in. l.
in venditione. s. propter ait. alio est. l. propter ait. de bo. auc. in. po.
ubi tamen videtur propter propter quod possessio debeat esse penes illum quod habet
facultatem colligendi fructus: sed et ipsos habeat restituere put est
creditor missus in possessionem rei debitoris: vnde in fine ipse
dominus meus relinquit cogitandum. Et propter vnde advertenda verba
reservationis fructuum: si. n. fiat venditio reservatis fructibus vel
reservata recollectio fructuum: tunc videtur quod non possit propter ven
ditor recusare traditionem rei. Si autem fiat reservatio fructuum
colligendorum sine recolligendorum propter ipsum venditorem: & tunc videtur quod
donec fructus recollerit non teneat tradere rez venditam quasi
retentionem rei sibi reservaverit donec fructus recollerit. Et
tamen casu quo emptor habet fructus recolligere & tradere ipsi ven
ditori quod sibi reservavit primis modis de quibus. s. poterit ipse
venditor ptestari emptori ne tales fructus colligat: put et vir
poterit ptestari mulieri in terminis huiusmodi tex. ne fructus colli
gat nisi prius ipso viro vel venditore: s. Ro. h. que sequitur dominus
meus arg. l. ij. C. q. n. & quibus quarta pars debet. & l. si ita. s. j. de
usu & habi. & satis est de mente Spe. in ti. de deci. s. j. ver.
ultimo quod videtur. vnde. p. cui debet decima & c. ad si. illius vbi ibi
& hoc idem faciunt bodie indices & c. & faciunt alia no. in. d. v.
p. Spec. de quo Spe. ad h. propositum faciunt h. mentionem & dominus
meus & Ro. Bal. allegavit & dixit aliter non allegantes locum
sive vbi. s. an ipsas. C. t. Mo. vltimus ex h. tex. in pn. argu.
quod divisio quod quidam faciunt de fructibus in fundo non est ratio
nabilis: putant unus habeat fructus qui sunt ultra fossatum: alio
fructus qui sunt citra fossatum: & h. sumit Bal. ex hoc tex. in quo
fundus restituit fructibus pendetibus mulieri pstita cautio:
non autem sic pendentes dividunt in agro: vnde est quod de voluntate
partium possunt et sic pendentes dividere: ut l. lucius & ticia. s.
fa. her. & l. gavius. s. p. d. de le. ij. que iura et allegat Bal.
sed. s. p. d. de no. est. in. d. l. gavius. C. t. Mo. ex ver. eadem predictio

erit & c. quod dispositum in viro habet locum in socero: & sic dispositum
per. l. in una persona habet locum in alia quod quasi sit: vide per Bar.
in. l. si vero. s. de viro. s. eo. vbi opponit hoc. s. C. t. Mo. et
ex eodem ver. quod dispositum in principali habet locum in eius herede
nec mixtum quod est eadem persona cum defuncto: in aut. de iureiur.
a morien. p. si. post pn. cum concordatis inter quas bonus tex.
in. l. postulate. in pn. in ver. ceteris. s. ad trebel. de quo memit
hic Are. allegans simul quod ibi dicit Bar. propter illius tex. de sta
tuto disponere debitoris posse pro debito carcerari ut eodem
modo eius heres possit: sed de ipso non fiat mentio in statuto de
quo dicto: vide ibi propter doc. & l. i. s. lex salcidia. s. ad. l. fal. d. u.
examinat an statutum loquens in casu vero habeat locum in cau
ficto. Quid autem in pacto ut ipse reus vel debitor possit capi
an extendatur ad eius heredem: vide Bar. & doc. in. l. si deces
serit. s. qui satisfacit. cog. C. t. Glo. j. q. rit in pn. an ista cautio
sit cum fideiussore vel sine & pcludit quod sine: sed in prius alleget
l. si pstante. s. quotiens. s. eo. & idem quod hic t. glo. in. l. j. s. cum
autem lex. C. de rei vxo. actio. l. illa loquatur et in viro habente ca
vere mulieri si ad pinguiorem fortunam pervenerit & mouet ibi
gl. similitudine sociorum inter quos pstat nuda cautio super hoc
si ad pinguiorem fortunam pervenerit socius debitor. Qua simi
tudine attenda istas gl. sequitur Ly. in. d. s. cum autem. & Bar. h.
cum vir & vxor dicatur socii divine & humane domus. l. aduer
sus. C. de crimi. expila. here. Et ista ratio refertur Bar. ad iu
ra ex quibus Ite. de bella. vbi tenuisse prius quod illa iura fallunt
ratione societatis. Ite ergo vbi cautio a lege sine civili sine
priora platur tenere videtur Bar. cum Ite. quod intelligatur cum fidei
ussore. Duo igitur propter intelligentia predictorum sunt videnda. Pri
mus an procedat quod hic dicit gl. de cautioe nuda pstita per
mulieres. Secundum quod dicitur alio vbi pferit verbis cautio an
intelligatur de cautioe nuda vel cum fideiussore. Circa primum cum
glo. h. & in. d. s. cum autem. doc. coter transeunt quod sufficiat nuda
cautio: ratio tamen ex qua mouent gl. & Ly. in. d. s. cum autem. & Bar.
hic videtur put et sentit dominus meus confundi per. s. quotiens. allegatum
in gl. cui nec gl. nec Bar. r. h. Bal. autem hic non improbat dictam
rationem societatis quam poterat Bar. post gl. & Ly. r. h. ad. d.
s. quod ibi vertit fauor mulieris ut sibi satisfaciat: hic autem est fa
uor mulieris ut non satisfaciat: sed ista ratio non tollit prius si
vera est dicta ratio cum et vir dicatur socius: vnde put ipsa non satis
facit: ita et videtur quod non satisfaciat. Preterea in. d. s. cum autem agit.
de cauendo propter mulierem: & tamen non intelligitur cum fideiussore.
Refert igitur secundo modo Bal. quod iste tex. loquitur in tpe quod indul
get ipsi mulieri non beneficio legis: & sic non miserationis gratia
sed ex natura ipsius rei. i. fructuum qui habent & requirunt tempus recolle
ctionis. Interdum. de ver. ob. & l. j. in h. de p. di. & dem. sed
s. quotiens. loquitur de tpe quod indulget gratia miserationis. & hac
rationem approbat h. Imo. & ea dicit esse not. ut sic et retenta
illa ratio societatis inter virum & vxorem non procedat in tpe in
dulto gratia miserationis quod inter ipsos non debeat intervenire
satisfactio. In tpe itaque quod datur ex natura rei pcedit quod si madat
caueri inter virum & vxorem intelligitur de nuda cautioe: & hac
rationem siue so. dicit h. Are. coter teneri propter qua dicit facere
tex. in. l. si debitori. de in. & in. c. quod ad pultationem. de re in.
quod. c. nullo modo facit ad propositum: sed l. si debitori. sic cum loquatur
de tpe quod indulget gratia miserationis & fit ibi mentio de cope
tenti cautela propter quam importatur pstatio fideiussoris: ut ibi per
gl. & Bal. Sz hanc rationem reputat dubiam hic dominus meus
per. d. s. cum autem. vbi est tps siue dilatio indulgentia gratia misera
tionis: & tamen propter virum cui tale tps siue dilatio est indulta non
datur fideiussor s. m. quod ibi vult glo. quam sequuntur doc. &
aliqui ex Modernioribus et improbat dictam rationem non fa
cta tamen mentione de domino meo ultra quam p dictam rationem siue so.
facit etiam. l. verum. s. itez videndum. s. p. so. quas allegat glo.
in. d. s. cum autem. ibi. n. etiam est tps siue dilatio datur siue data
gratia miserationis & pstat nuda cautio: imo in illis iu
ribus plus indulgetur: quod concedit remissio quantitatibus debite
quam non potest soluere ut non egeat nisi pervenerit ad pinguiorem
fortunam: est ergo ibi maior miserationis: & sic maior relevatio
quam vbi simpliciter tempus indulgetur: si itaque in illis
terminis sufficit nuda cautio: multo magis quando simpli
citer datur dilatio sufficit talis nuda cautio. Alio modo to
nena so. glo.

neus solutio. glo. Respon. hic Ange. ad. d. §. quotiens. qd
ibi lex ultra pcedit exigendo satisfactionem: et sequit hic
Imo. et Ar. qd dicit qd hanc sol. prius posuit Bal. in. l.
vniuersa. C. de p. c. impa. offe. et est verū qd Bal. ita ibi sen
tit. Sed hanc rñ. dicit multū puerilē hic dñs meus: qd ea
attenta in oibus iuribus in qbus hf qd verbū cautio intel
ligit cū fideiussore posset dici qd hoc ē spāle: iō qd. l. vltra
pcedit exigendo fideiussorē: et facit vltra ipm qd in. §. quo
tiens. in ppōne thematis siue facti ex quo resultat qd sit
mentio de satisfactōe: et sic lex ibi nō pcedit vltra exigēdo
satisfactionē: sed psupponit ipsam exigi in illis terminis
By. put refert: et seqt hic Pau. alio mō rñ. ad illū. §. quo
tiens. tenendo glo. nram. Ad ibi imponet onus cauendi
ei qd als erat obligatus: vñ si verbū cautio ibi intelligeret
sine fideiussore dicta cautio nullius esset momenti siue vti
litas: et ita ē in. l. in oibus. de iu. et in. l. si creditores. de
p. i. cre. et in toto ti. vt lega. no. cauea. Hic aut tale onus
imponit mulieri: als nō obligate ad fructus. Et ppea suffi
cit oblo p instm publicū sine fideiussore: satis. n. tūc opaf
talis cautio: et ita in alijs sifibus terminis: et hoc lz de By.
et Pau. quo ad hoc ppositū mētionē nō faciat t3 hic Ale
xan. Rñdendo vno mō ad. d. l. in oibus. tenēdo opi. qd ver
bum cautio prolātū a lege nō intelligat cū fideiussore re
gulariter. Sed ē hanc rñ. et hoc dñm By. et Pau. multi
fariā impugnat hic Ar. Sed posset saluari. dum. n. pmo
loco in pñiū alle. dicta Bar. in. l. q bis idem. de ver. obli.
posset dici qd illa potius faciunt pro inquātus pcludit qd si
scdm oblo nihil penitus cōmodi pñet vltra pñā qd non
subsistit ipsa scda oblo p. d. l. q bis idem. Ad. §. itez viden
dum. l. verū. §. p socio. quez scdo loco alle. §. By. et Pau.
posset: et pōt rñ. qd ibi socius nō erat als prius obligatus
si ad pinguiorē fortunā pueniret: lz bene fuisset prius obli
gatus ad totale debitū: sed in illū euentum et casum spāl
r nō fuerat aliquo mō pñs obligatus. Ad. §. legatis. l. i. §.
de iu. quā tertio adducit p sol. By. Pau. et sequaciū non
est opus. Rñdere. qd nō dicit illud ad qd ipm alle. Ar. et.
Et sic ista rñsio satis pōt prius teneri put ēt alia quā seqt
hic dñs meus qd ibi. §. in. §. quotiens. cā cogita mandaf ca
ueri qd p3: qd ibi disponit attendendū et videndū esse an
vir non possit an vero nolit cū posset satisfacere. Et hoc ad
aliud ppositū tenent hic Imo. et dñs Alex. Rñdētes ad. l.
in oibus tenendo p De. et sequaces in scdo supra pposito
ad videndū de qua pxi. dicef. In hoc igi pmo ista sit cō
clusio qd gl. nostra hic pcedit: et est tenenda nō tñ ex rōne
glo. et Ly. in. d. §. cum aut. et Bar. hic qd repugnat ci. d. §.
quotiens. Sed ex rōne qd verbū cautio prolātū a lege in
dubio itelligit sine fideiussore: vt. §. pxi. dicef. Et ad. §. quo
tiens. ne obftet decisioni glo. est Rñdendū vel eo mō quo
rñ. Pau. post By. vel alio mō put vltimo mō rñdidi fm
dñm meuz. ¶ Circa fm quātr intelligat verbū cautio in
dispōne platā an intelligat cū fideiussore vel de cautione
nuda. Dicas qd aut pferf a testatore: aut a pñentibus: aut
a. l. civili. aut a lege ptozia. aut a statuto. Si verbū cautio
pferf a testatore qd intelligit de nuda cautione. i. sine fide
iussore vel pignore est tex. cūz glo. et ibi Ly. Bar. Bal. et
alijs doc. in. l. sancimus. C. de fideiuss. et tenet Imo. et Pau.
alijs doc. et hic. Et idem dicit Imo. si pferf a pñentibus qd
ētenent doc. in. d. l. sancimus. simplr dicentes qd vbi ver
bū cautio pferf ab hoie itelligit de nuda a pñtōe pigno
rū vel fideiussorē: et sic siue a testatore siue a pñentibus ta
le verbū pferaf doc. volunt vt prime est dñm addentes qd
imputandū est vbi hō pferens tale verbū cautio si inten
dit pñtare fideiussorē qd aptius nō loqf: et sic qd nō expmūt
et sic aptius sibi nō pñidit. ar. l. veteribus. §. de pac. cum si.
Ita Saly. ibi. Subdens hoc pcedere ēt si dicaf de cautōe
pñtanda ad sensum sapiētis: qd pñliū sapientis nō d3 a iure
exorbitare: vt no. §. manda. l. si mandato titij. §. si. vnde cūz
ius nō dictet pñtari fideiussorē vel dari pignora p obliga
tū cauere nec ēt sapiens d3 dicere. Secus fm ipm Saly. si
pmittaf facere cautūz put titius arbitraf: qd tunc p rei
qualitate titius pōt arbitrari cauendū cū fideiussore vel si

ne put eqtas cū monerit. daf. n. pñs arbitratorī iura cum
modica leione transgredi: vt p ipm in. l. cū antea. C. de ar
bi. que pñs nō daf pñltori: vt p3 ex no. in. d. l. si mandato
titij. §. si. et lz Saly. nō dicat nec referat: ita in terminis di
cit Bal. in. d. l. sancimus. et sequunt ibi alijs doc. inter quos
ē dñs meus Lornicus: et ad illud de cautōe pñmissa ad cō
siliū sapientis: adde ēt Bar. in. d. l. si mandato titij. §. si. et
in. l. ex ea pte. i. pñ. de ver. obli. Si aut verbū cautio pferf
a. l. ptozia. et intelligit cū fideiussore vel cū pignozibus. d.
l. ptozie tertia. §. pto. sti. et. l. i. §. caueri. §. de col. bo. et. l. j. C.
de pñ. et ita tenent doc. et hic. et in. d. l. sancimus. et etiā in
d. l. j. C. de pñ. vbi ēt p glo. Si aut verbū cautio pferf a
l. civili: et hic sunt opi. nam De. Ja. de ra. et Ly. in. d. l.
sancimus. et Bar. et Ro. hic p. d. l. in oibus. §. de iu. et. d. l.
si creditores. §. de pñ. credi. tenet qd intelligat cū fideiussore.
S3 glo. in. d. l. sancimus. et ibi Bar. Bal. Ange. Saly.
et alijs doc. cōiter: et hic tenent pñuz put ēt glo. in. l. hñe. §.
cautū. §. de ver. sig. p qua opi. Alex. hic adducit: qd si ita est
in vltimis volūtātibus sunt fauorabiles: et in qbus verba
late intelligunt. l. in testamētis. §. de re. iu. cū si. et sic in ipso
videt qd verbū cautio intelligi deberet plene. i. cū pigno
ribus vel fideiussoribus: et tñ secus determinat multo ma
gis hoc est dñm in dispōne. l. et ita ēt t3 Bar. in. l. si prius
§. de no. ope. nū. in. iij. q. ex cuius dictis deprehendit. rñ. ad
d. l. in oibus. et. d. l. si creditores: qd in illis iuribus est ma
gnū interesse pñtari fideiussorē ex quo pñona est suspecta:
et nisi in terminis illoz iurium stante dicta suspitōe pñone
pñtaref cautio cū pignozibus vel fideiussorib9 illa iura sta
rent sine effectu opandi vel modicū oparent: qd ex simpli
ci cautōe nō tolleret suspitio: vt dicit ēt Saly. in. d. l. sanc
imus. et ē dñs meus Lornicus. et hic Alex. alio mō rñdet
qd in illis iuribus mandaf caueri cā cognita subsistente. v3
cā suspitōis quo casu verbū cautio non intelligit de nuda
rōne de qua. §. pxi. rñ. que pōt ēē rō huius rñ. Rñ. adhuc
alr Alex. qd in illis iuribus simplex cautio nihil oparet ex
quo pñtari pñliū qd als erat obligatus de qua sol. et rñ. men
tionē feci. §. pxi. pñcipali articulo referendo. rñ. By. ad. §.
quotiens. l. si pñtante. et ad. j. rñ. datā ad dictā. l. in oibus. et
d. l. si creditores. et ad hanc vlti. faciunt no. p glo. magnā
in. l. p. §. p. bere. et differunt iste due rñ. Pñma. n. tendit
ad hoc qd simplex cautio: iō nō oparet: qd nō tolleretur suspi
tionē pp quā mandaf caueri. Scda vult qd iō non opet: qd
oīno prius erat simplr obligatus ille q postea astringitur
cauere. Rñ. ē dñs Alex. ad. d. l. hñe. §. cautū. quē pro pñia
opi. ponderat hic Ro. Ad ille. §. vel loquat in cautōe pñ
ria: vel qd ibi nō negaf qd nuda cautio sufficiat: et illi. §. rñ.
ē Ar. intelligens ipm loq de idonea cautōe. et sic ēt ipse
Ar. transit cū cōi opi. p qua adducit. l. diuus. in pñ. §. de
pe. bere. dū ibi dñ aliqñ cā cognita si nō sit data satisfactio
sed solita cautio et c. intendit ergo. d. l. qd qñ. l. iubet simplr
caueri sufficit pñtari nudā cautionē: cū nomini cautōis ad
iungat illud nomen solita. Si vero verbū siue nomen cau
tio pferf a lege municipali siue statuto: an itelligat de nu
da cautōe vel de cautōe cū fideiussore vel cūz pignozibus
dependet ab hoc: an statutus dicaf lex civilis vel ptozia. si
n. est. l. civilis. tunc idem dñm est qd supra pclusuz fuit qñ
pferf a. l. civili. si autē est. l. ptozia. et tunc idem qd supra
pclusuz extitit qñ nomen cautio pferf a. l. ptozia. et de hoc
p Bar. et ibi plene p doc. in. l. v. in pñ. §. de ver. obli. tangūt
ē doc. aliqd hic. et etiā in. d. l. sancimus. et distinguit Bar.
in. d. l. v. a quo siue qbus fient statuta ad dignoscēdū qd est
dñm. Et sic est expeditū fm supra ppositū ad examinandū
Adde tñ vbiq3 est dñm qd verbū cautio intelligit de nu
da: qd hoc recipit multas limitatōes quarū aliqua ex pñi
ctis dephendi pōt dñm fuit. Rñsum ad. l. in oibus. et plu
res p extensum ponit hic Alex. et ponunt ēt doc. in. d. l. san
cimus. vbi ēt glo. ponit illam qñ dñ siue disponit de pñtan
da cautōe idonea. Et doc. addunt quid si dicaf de pñtanda
cōpetenti vel sufficienti vel plena cautōe. Vel disponaf re
cte caueri. Vel sollēnter caueri siue sollēne cautionē pñta
ri. Vel pgruere cautionē exigat siue disponat qd3 caueat

arbitrio iudicis: puta qz dicat cautionē p̄standā fm quali
tatem p̄sone sine p̄sonaz qd vltimū ponit Bal. in. l. absti-
nendum. C. quoz ap. nō recipian. Tangunt ēt doc. req-
sita cautōe cū fideiussoribus vel pignozibus: qz. s. dispositū
est eam p̄stari addito aliquo verbo hoc importante puta
idonea: qd si p̄sona est diues: et idonea: an tunc sufficiat nu-
da cautio cū obfione bonoz. Et an hoc p̄cedat qñ dispō ex
p̄resse disponit cauendū cū fideiussore vel dicat satisfactio-
nem p̄standā qd idēz importat: vt. l. j. q. satisfdi. cogan. qd
vltimuz tangit hic Pau. de ca. et reassūnit et examinat la-
tius Alex. et ēt aliq ex modernioribus p̄sequunt: et hic et
in. d. l. sancimus. et vide ēt hic p̄ Are. et p̄ Alex. et in. d. l. j.
q. satisf. cogan. vbi ēt Pau. ponit et p̄ ipm Alex. et in apo-
stillis ad Bar. in. l. qcuqz. C. de fun. patri. li. xi. vbi p̄ dcm
Bar. et Pau. volentiuz tunc sufficere nudaz cautionē alle-
gat vltra ea que hic p̄ ipsos adducit no. in. l. j. de li. et po.
vbi de forma data a statuto qd v̄ p̄cise obseruari nec suffi-
ciat obseruari eqpollens. Tangunt ēt doc. qualr hēat p̄
mittere q teneat nudā cautionē p̄stare de quo ēt p̄ glo. in. d.
. l. sancimus. que vult qd se hēat obligare p̄ stipionez: et sic
qd nō intelligat nudā cautio a stipione: et doc. vltorius exa-
minat: an debeat p̄mittere sub obfione siue hypotheca bo-
noz de quo p̄ Bar. in. d. l. si p̄uo. in. ij. q. in si. vel ēt sub pe-
na qd vltimuz ponit hic Ange. et doc. reassūnit: et hic et
in. d. l. sancimus. C. In. ij. pte que incipit ibi. et ēz et glo.
iterum querit: et Alex. put in ea cum qua doc. transeunt.
10 C. Glo. in v. reddet. in p̄n. tacite querit quo tpe maritus
reddet fructus quos vltra quā deberet p̄cepit i vlti. anno
soluti m̄rimonij. et rñ. qd restituet annua bina trina die. Et
sic no. fm hanc glo. qd l3 maritus p̄ restōne fundi dotalis
nō h̄ret dilationē annua bina trina die: nec hodie annales
qcqd secus voluerit glo. j. p̄ri. pte. tñ secus est pro restōne
fructuū ipsius fundi dotalis: et hanc glo. seq̄ hic Rapha.
p̄ qua Alex. hic ponderat. l. vnica. §. exactio. C. de rei vxo.
actio. in v. fructibus. ibi ex tpe soluti m̄rimonij p̄cipiendis
et c. nam illa dictio ex v̄ in v. inceptionē dilatōis. et sic dari
dilationē p̄ restituendis fructibus p̄ tpe soluti m̄rimonij
alio. n. illa dictio. ex v̄ apposita supuacuo p̄. l. si qñ. de le. j.
et c. si papa. de pui. li. vj. cū si. si. n. iuristator intendebat fru-
ctus incōtinenti solū. matri. esse restituendos dixisset fructi-
bus imobilium rerū tpe soluti m̄rimonij p̄stādis et c. ita vult
pōderare Alex. l3 nō ita explicet pōderat ēt p̄ glo. l. cuz in
fundo. §. si fundus. §. de iu. do. ibi ita vt nō vice corporis ha-
beat et c. si. n. p̄riū redactū ex fundo dotali est dos siue succe-
dit loco dotis nō tñ cū nā ipsius fūdi respectu restōnis ita
et eodē mōv̄ dōm in ip̄s fructibus. Contrariā tñ opionē
tenent hic Bal. Imo. et Ro. cū qbus tandē transit Alexā.
ex quo videmus qd qñ fructus nō h̄nt incōtinenti restitui
p̄stāt cautio: vt in p̄n. tex. n̄rī. Ita ergo pro pte mariti si qñ
h̄ret reddere fructus nō h̄ret reddere incōtinenti disposi-
tum fuisset qd deberet cauere: ponderat ēt qd accessorium
seq̄ nāz p̄ncipalis. l. nō dubiū. C. de legi. et c. iter dilectos.
de si. instru. et regula accessorii. de reg. iu. li. vj. cū p̄cor. sed
fructus fundi dotalis sunt accessorij ad ipm fundū ergo si
cui fundus incōtinenti: et sine dilatōe restituit: ita ēt ip̄si
fructus de qbus nulla est dubitatio vbi essent p̄cedentes: et
in talibus nō esset intelligenda opio glo. quātūqz in taz
collectis ipsaz teneremus. C. In. ij. pte que incipit ibi: sed
cū ēt imobilis et c. glo. format oppo. p̄ id qd d̄r in prin. hu-
ius tex. de cautōe p̄stāda p̄ mulierē de restituēdis fructib⁹
viro p̄ rata. Et p̄p̄ea cū ista glo. in hac pte p̄cernat p̄nci-
pium huius tex. debuit ibi poni nō hic put ēt dicit Pau.
de ca. oppo. ergo glo. qd cum isto iure imobilis restituere-
rent annua bina trina die nō v̄ p̄gruere illud de quo i p̄n.
tex. qd p̄stet cautio de restituēdis fructibus p̄ mulierē: qz
si nō dēbat sibi fundus restitui nō cadit qd hēat h̄re defru-
ctibus: et sic de ip̄s p̄ rata restituēdis viro cauere: et glo.
timore huius p̄ri rñ. duobus modis put in ea. Que glo.
ab oibus reprehēdit: qz imo ēt hoc iure imobilis restituere-
bant incōtinenti: vt ēt dcm fuit. §. in. l. ij. in prin. vbi glo. ij. in
prin. sentit idem qd ista glo. que ēt reprobat. Que aut sue

rit: et sit rō qd imobilis statim restituerent: alia aut dotalia
oliz annua bina trina die hodie post annū tāgit hic Bar.
inferens an diues et sufficiens vir hēat talē dilationē: et in
effectu t3 qd sic cū dicat rōnē. l. nō oīuz. §. de legi. esse huius
decisionis: et nō alia. Et de hoc an vir diues dorē p̄sistentē
in pecunia teneat incōtinenti restituere: vide p̄ Ly. et doc.
in. d. §. exactio. et p̄ Pau. in. §. nō solū. §. ea. l. et p̄ doc. et in
§. fuerat. insti. de actio. et hic plenissime p̄ Are. C. In. ij.
pte que incipit ibi. Item qd si facto diuortio et c. glo. que-
rit. et rñ. put ēt facit in duabus sequentibus p̄tibus dic vt
in ea que magis cōiter approbat p̄ doc. quos vide.

- 1 **Impendia.** Impensa facta grā querēdoz
fructuū de fructibus deducit alia
necia vel vtilis repetit. d. b. Diuidit in tres ptes put tria
dicta ponit scōa ibi: sed hec impense et c. tertia ibi: plene si
noua villā et c. Et iste tex. venit ad declarationē eius qd est
dictum. §. in. l. fructus. que. s. dicantur siue sint impense que
sunt grā querēdoz fructuū que nō repetunt: sed deducunt
d̄r ip̄s fructibus et subnectit ēt de necessarijs siue vti-
libus que bñ repetunt. C. T. Mo. j. ex hoc tex. Que dicant
impense que sunt siue fieri dicunt grā querēdoz fructuū
et adhuc sunt alie impense que p̄ ip̄s fructibus siue grā
ip̄soz fructuū fieri dicunt: vt hic dicit glo. in v. impensum
que alle. iura in qbus hoc satis p̄bari v̄r. Et rō huius di-
cti quare iste de qbus hic dicant expense tales quales est
dictū fm Pau. de ca. est qz nō p̄cernunt vtilitatē mulieris
vel ēt rei dotalis p̄petuā: sed mariti tñ vel p̄ntis t̄pis: et sic
l3 p̄cernant vtilitatē rei ex quo nō p̄petuā reputant p̄cer-
nere solā vtilitatē fructuū. Secus est in expensis de qbus
i vlti. rñ. tex. ille. n. p̄cernūt p̄petuā rei vtilitatē: et l3 Pau.
non alleget ratio quā ip̄se adducit elicitur ex. l. ij. §. ti. p̄ri.
3 C. T. Mo. ij. ibi egrū ve hūū curandū et c. Ad impensa facta
pcurando seruo infirmo ex quo dum nō erat infirmus fru-
ctus siue ope p̄cipiebant dicit seu censei facta grā fructuū
siue opaz. et ideo nō repetit: sed deducit de fructibus siue
operis qd Bar. hic post Jac. de are. intelligit in impensa
parua facta p̄ ip̄so seruo curando: secus in magna facta p̄
ip̄so seruo curando: qz illa est siue d̄r necia et repetit: vt in
. l. ij. §. ti. j. Et hoc dicit no. inducens ad impensam factaz
pcurando equo cōmodato: vt si talis impensa est modica
repeti nō possit a dño equi: sicut nec cibaria repeti p̄nt: vt
. §. cōmo. l. in rebus. §. p̄nt. secus si talis impensa esset ma-
gna: vt. d. l. ij. ad qd ēt. d. §. p̄nt. et l. oīno. et l. p̄e. §. ti. p̄ri. Et
qd d̄r de equo cōmodato idem est dōm in equo cōducto.
Idem ēt est dōm in famulo infirmo: vt expensa modica p̄
eo curando erogata p̄ dñm repeti nō possit: secus si sit ma-
gna: et ita post Ja. de are. p̄ hic no. vult Bar. in. l. si cū do-
rem. §. si aut in senissimo. §. eo. volunt qd ad impensam mo-
dicā p̄ eo curando nō ad magnā teneat ip̄se dñs: et ibi hoc
ēz Ange. et Bar. idem qd hic in seruo vult in. l. legatis.
j. de ali. et c. le. et Ange. in. l. si seruū. in prin. j. de ver. obli.
vbi alle. tex. no. in. l. cū heres. §. sticus. de sta. li. alle. et tex.
in. l. item si seruū. §. si. §. de edili. edi. et seq̄ hic dñs Alexā.
4 Idem ēt dicit hic dñs meus in impensa facta p̄ ptātes p̄
medelis officialis p̄ eū p̄ducti infirmi vt si est modica re-
peti p̄ ptātē non possit quasi vltra impensam cibarioz te-
neat ēt ad h̄mōi expensas modicas p̄ medelis talis offi-
cialis ip̄se ptās remittit se tñ de hoc ad no. p̄ Bal. in. l. qd
in vxorē. C. de neg. ge. vbi post Ja. bu. et Ly. ip̄se Bal. hoc
t3 qd ptās suis iudicibus teneat soluere medicinas modic-
cas et parū sumptuosas: alr tñ in hoc loq̄ Bar. in. d. l. le-
gatis. et satis est eiusdē intentōis in tractatu suo de alimē-
tis dum vult qd illi cui debent cibaria nō debeant medic-
ne p̄rium tñ p̄bat respectu medicinarū modice impense in
. d. §. p̄nt. p̄ que tex. doc. magis cōiter v̄r transire cū dicta
decisione Bal. et sequaciū in. d. l. qd in vxorē. et ibi et in. d.
§. si aut in senissimo. C. T. Mo. ij. ibi. §. si ex edificio vel ser-
uo et c. Ad hec dictio. §. hic ponit limitatiue alibi ponit de-
claratiue. vt in. l. ius pluribus. §. de iusti. et iu. et de offi. p̄si.
l. i. p̄gruit. §. j. et vide Bar. in. l. que sitū. §. si qd fundum. j. de
fun. instru. dum ponit. q. qñ genus et spēs cadit inter res
de quibus

de qd^o fuit dispō an generi per spēs deroget. **C**l^o Mo. iij. ibi: Sed hec impense nisi repetent^r tē. Qd^o iste expense facte grā querendorū fructuū nō repetunt^r sed cōpensant^r cū ipso fructibus. Et ppea qñ tales fruct^o veniunt restituendi ante de ipso sit deductio talium expensarū: vt per male fidei possessore: vt. l. si a pte. §. si. de pe. here. z. l. fundus qui. §. fa. her. hoc tñ qd^o hic disponit in marito: vt tales expensas sibi satisfaciāt in fructibus limitat^r z declarat^r duob^o modis. Primo vt ipsemet tex. dicit qñ fructus oēs. i. totius anni cedunt lucro viri: qz toto anno duravit mīmo/ nium: vt dicit glosella sup^r v. anni. Si aut^r fructus veniunt diuidendi cum ipsa vxore ante diuisionē deducunt ipse expense defructibus: vt. §. e. l. fructus. Scdo declarat^r iste tex. in hoc de deductōe siue satisfactōe hmoi expensarū ex fructibus qñ fructus recolligunt^r: als nec cōpensant^r nec deducunt nec repetunt^r ab vxore: sed maritus eos pdit: nec pōt deducere defructibus anni sequentis: vt hic no. in glo. sup^r v. satisfaciendū est tē. in fi. nec ēt defructibus alterius rei dotalis: vt no. j. l. pxi. §. si. duz glo. ibi super v. ex vindemia tē. dicit eodez loco z anno collecta tē. secus ergo si diuerso loco: z sic ex diuersa re fiat recollectio: qz tunc ex ea nō fit deductio expensarū factaz pro recollectōe fructuū alterius rei. Qd^o ergo hic dñ fructū totius anni retinet dñ expōni vel retinere pōt si fructus sunt siue recolligunt^r: sicut ergo si vberes sunt fructus nihil restituit: ita si nulli sunt fructus nihil repetit de impensis: z ita limitat seu declarat hūc tex. hic Pau. de ca. **C**l^o Mo. v. ibi plane si nouā villaz tē. expensas necias siue vtilis. i. ad ppetuam vtilitatē factas que repetunt^r per virum ab vxore. Qd^o tñ fm Pau. de ca. pcedit si nō extant fructus cum ipsa vxore diuidendi vel si extant. portio tñ ipsam vxorem ptingens nō sufficit ad impensam als pōt illa portio retineri. p dictis ipensis: vel cum ea possent cōpensari: vt. §. ea. l. §. ob donationes. Mo aut^r tales impense deducunt^r defructibus ante diuisionē: qz sic ēt deducere de portōe tangente virum qd^o esse non dñ quātūcūqz ex illa ipensavir psequat^r vtilitatē: vt in exēplis hic positis in tex. qz potius attendit^r qd^o pncipalr fit qñ qd^o ex eo sequit^r scdario: vt hic pz: z qd^o no. in. l. si qs nec cam. §. si cer. pe. Et sic no. qz vir lucrat^r fructus z repetit istas expensas: non ergo vt apparet ex supra pxi^o dictis iste expense cōpensant^r cum fructibus quos pcipit z lucrat^r ex rebus dotalibus ipse vir: z ita vult hic glo. fi. quam seq^r hic Bal. Qui dicit qz pxi^o no. vñ in. l. in fundo. z in. l. eni ptoz. §. de rei ven. z saluans glo. Bistignit qd^o aut puent^o hz cam ab agente: z non fit cōpensatio: vt hic: aut non hz cam ab agente: z tunc fit cōpensatio istarū expensarū cum fructibus vt in pxi^o qd^o dicit esse bene no. z ita transit hic Imo. sup. d. glo. fi. z Are. ad illud qz per nō hntem causaz ab agente lz sit bone fidei possessor cum titulo cōpensent^r hmoi expense cū fructibus adducit vlt^oius. l. sup. empti. C. de euic. z ibi Bal. Et subdit qz ad istum tex. pōt rñ. qz iō fructus non cōpensant^r cū expensis: qz maritus pcipit eos pro oneribus mīmonij: qz non est pueniens qz grauet^r duplr pro dictis fructibus. s. oneribus mīmonij z cōpensatione cum dictis expensis. reddens ergo. d. rōnez tex. no stri ipse Are. sentit non pcedere qz ideo hic non fiat cōpensatio sumptuū cum fructibus: qz vir hēat cam a muliere: z sic qz vbiqz puentus hz cam ab agente cesset dicta cōpensatio sumptuū pdictoz. Et ppea subdit in emphiteo ta z vasallo cū in ipso non militet. pxi^o assignata rō tex. nñ videri secus dñm qz expensas necias vel ad ppetuam rei vtilitatē factam cōpensent^r cum fructibus. Sed attenda doctrina Bal. fate^r idēz in ipso esse dñm qd^o hic disponit in viro: z ita tandēz residet. Et tangit duos casus in quib^o vñ hec doc trina fallere. vñ. Qd^o expense facte ad ppetuā vtilitatem rei cōpensent^r cū fructibus ēt per illum qui hz cam ab agente nō tñ casum firmat: vt hic vide p ipm. **C**l^o Mo. vlti. ibi sñ modo z si pastina instituit tē. Qd^o pastinatio dñ expensa necia siue ppetuam rei vtilitatē pternens: adeo qz per virum qui eam fecit repeti pōt ab vxore siue eius hereditibus: z pastinatio est plantatio noue vinee: vt. l. semp.

§. j. qd^o vi aut clam. Et idem qd^o hic dñ de pastinatione dicat de repropagiatōe qz talis ipēsa facta pro repropagatione tanqz vtilis respiciens ppetuam vtilitatē pncipalr repetit^r: ad hoc ēt. l. iij. ti. j. limitant tñ qdam hunc tex. fm dñm meum qñ fundus sic nouiter pastinatus erat pñs in fructuosus: secus si erat fructuosus: qz tunc talis impensa facta: vt fructuosiorē fundum faceret non repeteretur per §. si vir. §. ea. l. fm vnum intellectuz ipse tñ dñs meus non tenet talem limitationem per hunc tex. z per. d. l. iij. indistinct. loquentem z arbitroz verius esse quod ipse dicit.

9 **C**l^o Glo. in v. in tutelā edificior^o z c. exponit siue declarat tex. put in ea volens in effectu. Qd^o illud qd^o expendit^r p tutela edificior^o: vt liberius fruct^o pcipiant^r dicat^r expēdi grā querendorū fructuū: z sic repeti nō possit: sed deducat^r: z satisfiat^r defructibus: secus si in edificijs expendat^r ad ppetuā vtilitatē necessario vel vtiliter: qz tale expensum repetitur. Sed nō declarat glo. siue nō exēplificat: qñ sit qñvel dicat^r expendi pro tutela edificior^o: vt liberius fructus pcipiant^r adeo qz dicat^r expendi grā querendorū fructuū: z nō repetatur. Ange. tex. exēplificat in illis verbis in tutelam edificior^o qñ sit expensa: vt nō ruat edificiu ex quo pcipiebat pensio annuatim. Sed ista nō vñ intentio glo. sed eius intentio est qz expensa in tutelam edificior^o fieri dicat^r gratia querendorū fructuū qñ expensa sit pro custodia edificiorū. illud. n. sonant verba sua dum dicit^r vt liberius inhabitetur z fructus pcipiant^r. pp custodiam. n. hoc euenit vt liberius inhabitent^r edificia z fructus pcipiant^r: z sic in his terminis vñ exēplificandū dñm glo. z sic declarandus iste tex. Ex quo sic declarato iuncta ista glo. vñ decidi qz expensa facta per maritū pro custodiendo fortititio exite in fundo dotali dicat^r facta grā querendorū fructuū cū fieri videat^r vt liberius inhabitet^r z fructus pcipiant^r d qua. q. vide hic latius per doc. z dicta in. l. fructus. §. eo. **C**l^o Glo. in v. satisfaciendum. In pma pte declarat tex. In scda que incipit ibi. Sz qd^o si vno anno tē. querit. z rñ. put in ea z vltima opio in glo. relata ibi: sed aliq^o z c. cōiter tenet: vt hic per Bar. z doc. z in. d. l. fructus. vbi dñm fuit. **C**l^o Glo. fi. duz op. de. l. in insulam. §. fructus. declarat^r: vt in. d. §. si. dñm z declaratum fuit: z hic per Imo. z alios doc.

De dotis. **C**l^o Barit^o succedēs vxori tenet^r adhibitis p ipaz vxorē ad stipulanduz ptes dotis pmissis in casu soluti mīmonij: ēt qz ipsa dos ipsi viro nūqz soluta fuerit: z ēt qz hñditas nō sit soluēdo. h. d. hec no. z subtilis. l. que hz plures lec. z cuilibet pdictū sumarium adaptari pōt cum gñalr summet ipsam. l. put loquit^r. Diuide hanc. l. in quatuor ptes lz Bar. ipsam diuidat in tres partes. In. j. pte ponit^r thema ex quo tacita resultat. q. In. ij. que incipit ibi: nihilominus z c. ponit^r rñ. ad. q. In. iij. que incipit ibi: qñ adeundo z c. ponit^r rō rñ. In. iij. que incipit ibi: nec ad rem ptinere z c. ponit^r rñ. cuidaz tacite obiectio ni. In tex. ibi itelligit^r se cōpensasse: dic tu dotē sibi pmissaz cum hñditate accepta: z sic vñ sibi solutuz cum cōpensatio habeat vim solonis. In tex. in fi. ibi: qñ ceteris ēt creditori bus teneat^r: dic tu z sicut nō tollit^r quominus creditoribus tenent^r lz soluēdo nō sit hñditas: ita ēt nō tollit^r quo minus inducat^r cōpensatio per aditionē hñditatis: z sic qz marit^o teneat^r adhibitis tanqz solonem receperit lz hñditas nō sit soluendo nō tollit^r ergo cōpensatio pp hoc qz hñditas non sit soluendo: sicut nō tollit^r qz nō teneat^r creditoribus est tñ facta cōpensatio ista fm Ange. hic qd^o pōt colligi ēt ex tex. hic qui vtitur verbo intelligeret^r: z vide dicta infra in glo. ij. z iij. Et vt dixi pñs. l. hz plures. lec. pp pxi^oum. l. mulier. §. si. als est. l. si mulier de suo. §. de in. do. vbi pbat^r qz adhibitus ad stipulandū dotem censet^r adhibitus ad comodū ipsi^o mulieris. dñ. n. ibi qz ipsa pñt in sñm dotalē mutare qd^o non esset si fuisset donatio facta per illam adhibitionē: sed hic si censeret^r ad comodū facta adhibitis ad stipulanduz nō caderet qz maritus teneret^r ex quo ipse in effectu habebat esse dos cum sit heres ipsius vxoris mandantis stipulari dotem per adhibitos facit. l. idēqz. §. si cui. §. man.

Prima ergo lec. pñtis. l. est glo. i. ble in prin. q. vult q. tex. iste intelligat vbi aio donandi fuerit isti adhibiti: et q. co stabat q. aio donandi. alio. n. in dubio non pñtis donatio vt. d. l. cu de indebito. & de pba. Sz huic lec. vt obstat: q. tunc videtur esse in casu claro pñtis. q. labeo. f. ad char. Sz dic q. dubiu pñtis. l. no erat. circa istos adhibitos an ipsis esset quesita actio: q. hoc pro pñtanti vt ipsa. l. pñtis. re. Sed erat an ipsis deberet pars dotis promisse solui ex quo ipaz no recepit maritus. Qui videbat pñtis sub ta cita pñtione si sibi solueret. requirit. n. ipsa dos solones vt astringat maritum ad onera: vt. l. de diuisione. et. l. si ante nuptias. & eo. facit. l. si cum dotem. f. sinat in senissimo. & eo. et sibi per doc. an maritus astringat ad alimentaciones vote no pñtis: ita vt astringat ad restonē videat requi tra ditio q. maxi. pcederet si pñtis reddere vel restituere cum hec verba pñtis ponant dotem habitā: vt. l. verbu red dendi. f. de ver. sig. ad q. faciunt no. in rubri. sup glo. in v. petat. Et q. pñtis fuerit rō dubitandi in pñtis. l. de pñtis ditur ex rōne decidendi quā adducit. f. p. in v. qm et c. vñ vult q. ideo maritus teneat: q. adeundo censet cōpensasse bñditatē. f. debitoris quā accepit cū ipso debito: que cōpē satio equalit ipsi soloni: vt. l. iij. & qui po. in pi. habean. et per Bar. in. l. diuortio. f. ob donatōes. & eo. et sic vt soluti ipsi marito: et sic adimpleta illa tacita pñtis. ¶ Et lz deat impleri in pñtis et vera solone: vt. l. iulianus ait. f. de pñtis et demon. et facit q. cōdictio dz impleri in forma specificas: vt. l. menius. et. l. qui heredi. f. de cōdi. et demon. tñ ex quo bec cōpensatio: et sic ficta solo inducitur de voluntate ipsius cui fit no curat. est. n. sibi imputandū quare adiuit: et sic in duxit vt fieret ista ficta solo cum posset secus facere. i. non adire per. l. sicut. C. de repudian. et absti. heredi. requirit ergo adimpleri conditio in propria vera et specifica forma nisi ille in cuius fauorē dz impleri pñtis de adimplemen to ficto. fauori. n. suo q. libet pñtis renuntiare: vt. l. q. fauore. C. de legi. et incōmodū vel dānum q. q. suo facto sentit si bi imputat vt regula dānum. de reg. in. li. vj. ¶ Nec ob. f. oī catur rō recidendi quā ponit. f. p. no vt sufficiens ad tollē dum rōnem dubitandi supra adductā. no. n. vt posse ada ptari q. in terminis huius. l. inducat cōpensatio: et sic ficta solo ex quo fictio no cadit sup impossibili: vt. f. minorē. in. sti. de adop. sed impossibile est q. fieret vera solo ex quo he reditas no erat soluendo ergo nec ficta. ¶ Nam fictio non cadit sup impossibili: vt dixi et pbat in. l. si pater. in. f. de adop. et. l. q. ad certū. f. loca. per glo. in. f. si eius. l. gallus. f. de libe. et posthu. Nam verū est q. fictio no fingit sup im possibili qñ est impossibile de nā et sic in gñe: secus si in re rū nā ē possibile lz in casu de quo agit sit impossibile vt est in terminis nñs: et declarant plene i. d. f. si eius. et p Bar. in. l. eandem. in prin. f. de duo. reis. et in. l. si is qui p empto re. f. de vsuca. vñ tractat de fictione inducta in. iij. in. q. in v. item oppo. et vt q. dicte fictiones fingant impossibile et c. ¶ Et ex pñtis vt posse saluari ista. i. lec. glo. Bar. in eam impugnat: q. est diuinatione no dicta rōne q. l. no pñ tis neat dubitationē fm pñtis lec. ¶ Qui Bar. ponit aliaz et sic scdm lec. Ad hanc. l. q. hic ideo isti pñtis adhi biti ad stipulandū aio donandi: q. fuerunt adhibiti ad sti pulandū pñtis dotis. In pñtis vero supra formato fuerunt adhibiti ad stipulandū totā dotem. vnde cessat pñtis donatōis cum subsit alia pñtis q. mulier ipsa no fue rit stipulata pp honestatem ne ascriberet in instfo. arg. l. pupillus. f. pupillus. f. de auc. tu. et. l. optimā. C. de pñtis. et cō. sti. que rō cessat vbi pro pte ipsa fuit stipulata et p alia pte alium adhibuit: nam pñtis aio donandi cum cesset pñtis alia pñtis honestatis: nam put vnam pñtis fuit per se stipulata: ita aliam pñtis stipulari potuit. Et ideo di cit q. pñtis aio donandi vbi ad pñtis dotis stipulandā aliquos adhibet: et de alia pte nihil dicat: q. f. pñtis aio donandi ex quo sicut vñ pñtis reliqt in dispōne iuris ita et aliam relinquere potuit: et pro opt. sua alle. l. ij. C. de iu. do. et. l. cum pñtis. cum sua glo. posita super v. accōmo dasse. C. si quis alie. vel sibi. Et idem dicit si aliqñ ipsa mu

lier adhibuit ad stipulandū dotem totam in vno casu tñ nam tunc ē pñtis adhibitus aio donandi: et ita intelligit ipse. l. cum maritus. f. si. & de pac. do. cum qua lec. Bar. lz simplr trāseat Ange. hic: Val. in. f. mo. Pau. de ca. et cōl ter moderni ipsaz iprobāt. Et mouent. Primo per tex. in d. l. ij. C. de iu. do. quaz pro se alle. Bar. in qua. l. ponderat q. fuerit aio donandi adhibitus ad stipulandū pñtis dotis et q. in casum mortis adhibentis adhibita filia fuerit. Se cundo mouent per. l. idemq. f. si cui. v. si mater. & manda. vbi pcurabat rō sanguinis: et rō vicissim facit donatōis ex quarū qualibet rōne de per se pñtis donatio fm opt. glo. nostre hic de quo infra plenius dicit: et tñ no pñtis ex dictis duabus rōnibus aio donandi in adhibita ad sti pulandū dotem in terminis. d. v. si mater. multo ergo mī nus ex dicta rōne Bar. que fm Pau. non reperit scripta nec in tex. nec in glo. vñ q. vbi mulier adhibet ad stipulan dum pñtis dotis: eo q. ad pñtis pñtis aio donandi adhi buisse. Tercio p Bar. facit q. rō honestatis quā ipse pon derat vt satis fragilis. no. n. est in bñtis mulieribus ascri bi in instfis dotalibus: imo honestissimū cum dotes sint ea rum pñtis: vt. l. iij. f. sed vtrum. & de mino. et dixi su pra circa diffinitionē dotis: vnde et q. adhibuisset ad sti pulandū totam dotem: et in oīm enenituz no est verisimile q. fecisset pp honestatē: et quasi ipsa verē daret ascribi in instfo dotali. Et ppea etiā dicto casu pñtis donatio attenda pñtis Bar. hoc aut no est dōm: q. est p plu ra iura ergo et c. Quarto p ipsum facit: q. vbi pñtis assumi alia pñtis q. donatōis illa dz capiti. vt. d. l. si cum aurū. f. de solu. et in. l. cum de indebito. & de proba. sed vbi mulier adhibet ad stipulandū dotem siue totam siue pñtis pñtis ca pi pñtis q. ad vtilitatē ipsius mulieris et tanq. manda tarius ipsius q. stipulet ergo et c. Quinto p Bar. facit iste tex. vbi pñtis q. mulier pñtis dotem: no aut pñtis ponit q. ipsa fuerit stipulata aliquā pñtis pñtis vt pñtis pñtis re Bar. nam de alia pte nihil dz q. ipsam sibi fuerit stipu lata. sicut. n. dicit de pñtis: ita dictū fuisset de stipone partis si ipsam sibi mulier stipulata fuisset: et sic Bar. inci dit in diuinationē in hac sua lec. ppter quā redarguit lec. ipsius glo. Sexto p ipsuz Bar. facit q. in. d. l. mulier. f. si. adhibita fuit ad stipulandum mater ipsius mulieris: vñ si pp honestatē ipsa dans dotem noluisse ascribi in instfo verisimile est q. no adhibuisset mñtis: et q. ipsa noluisse ad biberi cum in ipsa mulier eadem honestatis rō ad ideo. d. l. idemq. d. v. si mater. Septimo p Bar. facit q. vbi quis stipulat dotem de mandato ipsius mulieris siue de volun tate ipsius vt stipulari: vt eius pcurator: et sic ad suam vti litatem. bec. n. est natura mandati. vbi. n. mandatus sit ad vtilitatē eius cui mandat no est mandatus: sed pñtis. vt. l. ij. & man. et q. adhibitus vt supra censet stipulari vt pcur ator ipsius mulieris pbat in. l. post dotem. fm. vj. lec. quā ponit ibi Bar. post By. eo. hoc aut hz locum siue ad totam dotē siue ad pñtis dotis stipulandā quis adhibeat et siue in vñ casum siue in oīm casum et siue adhibitus sit extraneus siue pñtis mulieris: vt. l. cum quis decedens. f. nuptura. f. de le. iij. fortior. n. fm Pau. de ca. est natura mandati ad faciendū pñtis ipm adhibitu tanq. pcurato rem q. rō sanguinis vel vicissim facit donatōis ad facien dum pñtis aio donandi ad q. facit. d. l. idemq. d. f. si cui. v. si mater. et ipm mandatū pñtis iura in materia si be ne inspiciant: lz doc. non ponderauerit fm ipm Pau. de ca. Adducit fmo. p Bar. hunc tex. f. de qua induciōe tan getur in. ij. pte glo. in fallentia q. rōne sanguinis pñtis donatio. Improbatur et Bar. inquātū vult q. si adhibet ad stipulandū pñtis dotis: et aliaz pñtis relinquit in dispōne iuris q. oīno videt adhibuisse aio donandi: naz fm ipm etiā hoc casu militat rō honestatis q. pp honestatē illum adhibuerit: et pñtis relinquit in dispōne iuris. Sed non rñdet ipse ad rōnem Bar. q. si ppter honestatem nolebat stipulari: sicut pñtis relinquebat in dispōne iuris: ita totā dotem poterat relinquere. Et ppter ea de dictis suis no est multū curandū ex alijs tamen supra adductis dicta Bar. redduntur

reddunt dubia siue ad prem dotis stipulanda aliquē adhibeat mulier: et aliam prem ipsa stipulet siue aliam partem relinquat in dispōne iuris siue ad stipulanda dotez in vnu casum adhibeat siue in oēm casum. nullo. n. p̄dictor casuū v̄ p̄sumi donatio: nisi alr p̄stet de voluntate mulieris volentis donare ipsis adhibitis. Et sic verior v̄ esse lec. ipsius glo. q̄ Bar. Nec ob. illud de diuinatione: qz cum tex. p̄supponat maritū teneri ipsis adhibitis de necessitate infertur qz fuerat adhibiti aio donandi: et sic talr vt ipsortz esset actio de dote: pro p̄stanti. n. hoc v̄ p̄supponere. J. p. Et p̄p̄a nō est diuinare dicere qz mulier adhibuit aio donandi: et p̄ Bar. Inquātū dicit qz vbi adhibet ad stipulandum in vnu casum censet adhibere grā donatōis: et ita intelligit. l. cum maritus. §. si. de pac. do. facit. l. seya. iuncta glo. in v. nō donatōis. j. de do. p̄le. vbi stipulatio fuit facta in vnu casum: et tñ glo. vult qz in dubio nō p̄sumat aio donandi mulierē adhibuisse ad stipulandum in dicto casu: et Bar. ibi exp̄sse vult qz nō p̄sumat aius donandi in terminis. d. l. melius est ergo intelligere. d. l. cum maritus. put intelligit ibi glo. qz ibi p̄stabat qz aio donandi mulier aliū adhibuerat ad stipulandū: l. tñ. d. lec. glo. satis possit saluari tñ reperio qz datur alia lec. ad hanc. l. per sollemnem. doc. dñm Ange. de periglis doc. n̄m perusinu: l. aliqui dicant q̄ista fuit originalr lec. dñi Christophori d castellio. Qd̄ in ista. l. vere p̄sumat donatio: nō aut qz p̄stet de aio donandi. put dicit glo. et doc. sed non p̄sumit hic donatio pp̄ id qd̄ dicit Bar. sed qz isti fuerunt adhibiti ad stipulandum dotem siue prem dotis p̄missa: et nō date. nō. n. p̄sueuit mulier adhibere ad stipulandū pro se et ad sui vtilitatē nisi dotem datam: vbi ergo adhibet ad stipulandū dotem p̄missam: tunc p̄sumit donatio: et iste est p̄p̄ius casus p̄ntis. l. fm̄ istos quē intellectū: et si aliqui improbent dicētes nō esse rōnabilem: et nō h̄re vrgētē rōnem dñe quare magis p̄sumat aius donandi in dote p̄missa q̄ in dote data. tñ rō dñe v̄ esse vrgētissima inter casum: vbi dos fuit data et casum: vbi tñ p̄missa fuit qd̄ pōt ex eo apparere: qz tex. noster facit vim in dote p̄missa: iura aut que vident hūc p̄ria: et volunt qz adhibiti videant adhibiti vt ministri et p̄curatores ipsius mulieris loquūt in dote data. put est. d. l. mulier bona. §. si. l. cum quis decedens. §. nuptura. j. de leg. iij. l. idēqz. §. si cui. §. manda. et l. post dotez. j. eo. Nec ob. si dicat multa iura que p̄bant qz videant adhibiti aio donandi loquūt in dote data. put est. d. l. ij. C. de iu. do. nam illa. l. vt supra est dictuz loquūt vbi p̄stet qz aio donandi: vt p̄z ex illo tex. ibi donandi aio passa est et. l. aliqui volētes defendere lec. Bar. per illaz. l. dicant qz illa verba nō sunt verba p̄ris: sed impatoris p̄sumpsit qz aio donandi: eo qz adhibuerat ad prem dotis stipulanda: sed l. sint verba impatoris sc̄m referētis nō p̄bat illud qd̄ dñt p̄fati doc. potuit. n. multū bene fuisse qz mulier aio donandi adhibuerit: eo qz hoc exp̄ssit. Et p̄p̄a impator dicit aio donandi. dicere aut hoc dixerit quasi hoc p̄sumpsit ex adhibitiōe facta de pre dotis est diuinare: et nō h̄z rōnez: vt p̄z ex sup̄ius dictis. l. cum maritus. §. si. de pac. do. et loquūt in dote data: et tñ p̄sumit ibi mulier que adhibuit voluisse donare: l. vt supra dixi sc̄m glo. et doc. ille tex. loquūt vbi constat de aio donandi. put loquūt. d. l. ij. Et fm̄ Raph. cu. ideo ibi p̄sumunt adhibiti in eoz vtilitatez: qz fuerunt adhibiti in casum mortis ipsius mulieris quo casu et tpe non interest ipsius mulieris qz censeant adhibiti vt eius ministri et p̄curatores: et ita et posset rñ. ad. d. l. ij. C. de iu. do. vbi ergo simplr sunt adhibiti vel in casum soluti m̄rimonij per mortem viri vel diuortij nō p̄sumit donatio: qz interest ipsius mulieris que et suo pacto nō pōt sibi p̄iudicare: vt in ipsa dote deteriorē faciat p̄ditionē suam: vt. l. ij. et l. de die. cuz legi. seq. §. de pac. do. Et p̄dicto modo pōt rñ. ad. l. cuz patrem. C. de iu. do. l. in illo tex. nō mulier adhibuerit ad stipulandū: sed p̄r dñs dotem pro filia aliam filiam vel exnem adhibuit ad stipulandū dotez in casum soluti m̄rimonij per mortē filie. Et. l. seya. loquūt in dote data: et tñ et ibi v̄ p̄sumi donatio in adhibitis ad stipulandū. Sed dic

qz imō potius ibi dñt et p̄bat p̄riuz: et sic facit ad lec. de qua supra vel illa. l. loquūt in duobus casibus certis in vno qñ p̄stat qz aio nō donandi mulier adhibuit in alio. qñ constat qz aio donandi. Et sic remanet illud qd̄ supra dixi qz iura in hac mā p̄bantia adhibitos ad stipulandū: adhibitos vt ministros et p̄curatores loquūt in dote data non in dote p̄missa tñ: et si qua in dote data p̄bant qz videant adhibiti aio donandi h̄nt sp̄alem aliquā rōnem: quare hoc sit dñm pōt et ex alio apparere rō dñe inter dotē datam et p̄missaz tñ: qz vbi dos est data iura p̄vident de dote restituēda ipsi vxori: nō aut vbi solum fuit p̄missa: vt. l. in rebus. C. de iu. do. et l. vnica. §. exactio. C. de rei vxor. actio. et quasi per totam illā. l. item et adhuc ex alio pōt apparere dicta rō dñe qz tunc dantes dotem solent stipulari eam sibi reddi quando ipsam dant nō qñ solum p̄mittunt: vt. l. quotiens. §. eo. Sed posset dici qz put non stipulant dotem sibi reddi nisi dederint: ita nec alijs. nō. n. video rōnē dñe qz potius alijs adhibitis ad stipulandū cadat dotem non datam reddi q̄ ipsis p̄mittentibus et nō dantibus dotez: et hoc v̄ reddere dubiuz hunc intellectū. Reperio qz datur alijs: et sic quartus intellectus: ad hanc. l. qz isti adhibiti per mulierez h̄re erant creditores mulieris: et sic ex cā delegationis fuerunt adhibiti: et sic nō acq̄sierunt actionē mulieris: sed ipsis quez intellectū dicunt p̄bari per hunc tex. in fi. dum dicit qz ceteris et creditoribus teneat: et sic p̄supponit istos adhibitos et esse creditores mulieris. Dictio. n. ceteri siue alij est nota similitudinis: vt. l. si fugitiui. C. de ser. fu. h̄r in. c. sedes de rescrip. et l. aliqui improbantes hunc intellectū dicant qz tex. dñt intelligi qz isti fuerint creditores effecti per stipulationem: nō aut qz antea essent creditores: qz tex. hoc non p̄supponit. Tñ nō sufficienter rñdent ad hūc tex. qui p̄supponit: vt dixi qz isti essent creditores h̄reditatis qz nō fuit p̄stipsonē: nam per stipsonē ceperunt esse creditores viri nō mulieris. vnde intellectus v̄ satis tollerabilis: nisi dicamus qz huic intellectui nō applaudet rō l̄re de cōpensatione: vt infra dicef. Et ex his habes declaratū hunc tex. et p̄ncipiū gl. Et vt h̄as p̄clusionē m̄e sic dicas. Qd̄ aliqui qz adhibetur ad stipulandū dotem per mulierē aio donadi: et hoc constat et iste casus est clarus et decidit hic fm̄ lec. glo. et in. d. l. ij. C. de iu. do. et in. d. l. cum maritus. §. si. de pac. do. vnde istis adhibitis debet ipsa dos intelligi in casu soluti m̄rimonij per mortem ipsius mulieris: nam ad casum soluti m̄rimonij per mortē viri nō extendit ista donatio: vt. d. l. ij. et l. de die. cum seq. §. de pac. do. Aut adhibet quis ad stipulandū dotem per mulierē nō aio donandi: sed vt mandarius et p̄curator ipsius mulieris: et hoc p̄stat: et iste casus s̄l̄r est clarus: qz tunc in vtilitatē ipsius mulieris est facta stiplo: et ad vtilitatē suam agi dñt et h̄z ipsa actionē mandati p̄ illum cui mandauit fm̄ qz h̄r in. d. l. idēqz. §. si cui. Aliqñ adhibet qz ad stipulandū dotem per mulierē: et sumus in casu dubij quo aio sit adhibitus per mulierez: et in dubio censetur adhibitus in vtilitatē ipsius mulieris: et vt eius mandarius: vt. d. §. si cui. et d. l. mulier bona. §. si. et d. l. cum qz decedens. §. nuptura. Fallit fm̄ Bar. vbi qz adhibitus est ad stipulandū prem dotis et aliam prem mulier est stipulata: qz tunc censet adhibitus aio donandi: vt hac. l. qd̄ an p̄cedat supra fuit dñm. Item fallit vbi adhibitus fuit ad stipulandū in vno casu tñ: qz s̄l̄r p̄sumit aio donandi: vt. d. l. cum maritus. §. si. fm̄ eūdem Bar. qd̄ an p̄cedat s̄l̄r supra fuit tactuz. Item fallit vbi qz fuit adhibitus ad stipulandū eo casu quo nō versat inter esse ipsius mulieris: vt. d. §. si. fm̄ qz ipm̄ alio modo intelligit Raph. cu. qz quez facit. d. l. seya. iuncta glo. in v. nō donatōis et. Item fallit vbi qz fuit adhibitus ad stipulandū dotez p̄missam et nō datam: vt hoc tex. fm̄ alium intellectū. Item fallit vbi mulier adhibet creditore suum ad stipulandū dotem: qz tunc censet adhibere grā delegatōis quasi viruz suuz debitorē in dotez velit delegare ipsi creditori suo: et sic ipsi tenetur maritus heres ipsius mulieris et qz nō receperit dotem: qz censet cōpensasse adeundo h̄reditatē: et sic tenet oibz creditoribus: vt tex. dicit hic p̄ illuz tñ intellectū qz isti

essent creditores mulieris q fuerunt adhibiti. facit iste tex. cum reddit rōnem decidendi in q. qm aduendo hēditates rē. nam illud de cōpensatōe nō est neciūm si ipsi sunt creditores mulieris: sed bene est neciūm si sunt creditores viri: vt supra fuit declarati. Et vide hic Pau. de ca. sup. tex. declarantē: an aliquo respectu isti dici possint creditores hereditarij: et an pueniant maritū tanq̄ hēdem vel vt maritum: et an si nō adhibet possent ipm cōcēire: et an si faceret inuentariū maritus in terminis huius. l. sibi pdeset ptra istos adhibitos qd tangit etiam Bal. et dicit sup. glo. pe.

7 ¶ An autē in casib⁹ in qbus psumit donatio: psumat donatio inter vivos vel cā mortis. tangit glo. j. in fi. Que glo. h3 tres ptes. In. j. oppo. de. d. l. mulier bona. §. fi. et rñ. vñ supra est dcm q iste tex. d3 intelligi vbi pstat de aio donandi prius d3 intelligi: vbi simplr fuit qd adhibitus ad stipulandum dotem. quo casu nō psumit aio donandi cuz auarissimum sit genus mulierū: vt. l. si stipulata. §. de do. inter vi. et vxor. bñ in. l. sed si ego. §. aduellea. et qlibet psumit auarus et nō donare: vt. l. cum de indebito. §. de pba. vnde si in casu isto nō fuissent adhibiti aio donadi: sed simplr nō possent agere p maritū: imo ipsi tenerent actione mandati per. d. §. si cui. et ideo fieret cōpensatio inter eos actiōis ad actionem cuz l3 stipulatores hēant actionē p maritū pmittentē ipse h3 actionē mandati p ipsos: qz est heres ipsius mulieris cui ipsi mandatarij tenebant: et hec prima pars huius glo. durat vsqz ad q. nisi rō non sanguinis rē. Abi est scda pars in qua scda pte glo. ponit casus fallētie a regula quā tradidit in pma pte q qlibet psumit auarus: et sic nō psumit donare: et hec scda pars durat vsqz ibi: et ita hñet locū actio mandati vsqz ad q. si vero rē. vbi est tertia pars glo. et glo. in illis verbis: et ita locum hñet actio mandati rē. vult dicere q vbi simplr fuissent adhibiti locuz hñet actio mandati qd supra declarati. In. d. aut tertia pte que vt vi gi incipit ibi: si vero rē. glo. tacite querit eo casu quo adhibiti ad stipulandū psumunt aio donandi adhibiti: an psumat facta donatio inter vivos vel cā mortis. Et hanc tertiam ptem intendo prius declarare qz scdam: pnt facit et Bar. in hac ergo tertia pte glo. pcludit q vbi aio donandi adhibiti ad stipulandū dotem psumit donatio cā mortis: alle. d. §. nuptura. vbi tex. vñ velle q nullo modo ibi mulier voluit donare: et ibi etiam glo. et dcm fuit supra alleg. et. l. seya. §. de do. ple. vbi vide per glo. fi. et subdit gl. q hic et sic pōt intelligi q fuerit facta donatio cā mortis: et ideo talis donatio posset renocari: vt. d. l. j. C. de in. do. vbi etia vide glo. et ista opio quā ponit hic glo. fuit Azo. fm Bar. que exp̄ssius tangit etia glo. in. d. l. cū maritus. §. fi. t Sed nec ad. l. istam. nec ad. l. prius bene dicit qz donatio causa mortis pōt defalcari: vt. l. in donatōibus. C. ad. l. fal. et. l. j. §. si qd ex mortis. §. quoz lega. sed hic dñ q heres tenetur vltra vires hēditarias istis adhibitis ad stipulandū: ergo nō fuit ipse donatū cā mortis: qz nō solū q teneret vltra vires hēditarias: imo posset defalcare donationē ad. l. seya. ipse rñ. q ibi fuit facta mentio mortis: ideo psumit donatio cā mortis: et ita volunt glo. in. d. l. seya. Et rñ. ad. d. §. fi. l. euz maritus. vbi est facta mentio mortis: et in est donatio inter vivos qd pz: qz nō pōt infringi nec aliquo modo diminui: dicit. n. q ibi ita fuit actū vel q ibi iteruēit duplex actus: ex quo psumit donatio iter vivos. Primus. n. actus fuit pactus ipsius mulieris de reddenda dote fratri suo. Scda actus fuit stiplo ipsiusmet fratris: hoc tñ Bar. dicit dubitando et reasumit mām p vias distinc. et ad illud qd dicit Bar. de actu reiterato. facit. l. si mulier. la. §. C. ad vellea. t Bñ pro intelligentia huius glo. et dictoz Bar. duo sunt vidēda. Primū est an iste tex. intelligi possit et debeat de donatione cā mortis. Scdm est an et qñ psumat facta donatio cā mortis. Circa p̄mū vidistis opi. glo. hic: et opi. Bar. sibi priam q vult q iste tex. nec debeat nec possit intelligi de donatione cā mortis pp illud qd dicit de falcidia: et cum Bar. quo ad hoc cōiter transeunt doc. Sed tu aduerte qz imo iste tex. pōt intelligi de donatōe cā mortis: nec ob. illud de defalcatione qz ipse maritus nō puenit ex

stipione vt heres: sed tanq̄ pmissor: vt supra et tetigi: si ergo ipse pueniret vt heres mulieris donantis caderet illud de detractōe falcidie: non. n. iura loquētia in mā suadent hoc casu hñe locū detractōis falcidie: et l3 quo ad istos stipulatores ipsi marito profit beneficij inuentarij vt sentit glo. pe. sup. qua videbim⁹ tñ nō est arguendū ad falcidiā vt ipsas ab istis detrabere possit cū in falcidia tractet de lucro captando in inuentario de dāno evitando. vnde non est inferendū de vno ad aliud: vt. l. si. §. licentiam. C. de in. deli. cuz si. Preterea vbi p̄ficiunt inuentariū nō sunt p̄fusa actōes quas cedendo liberant qd nō cadit adhibita hereditate sine inuentario. put erat hoc iure: et sic adhibita hēditate tenent quo ad effectū solide exactionis et ad ista l3 donata cā mortis ab ipsa muliere: qz ab ipso viro non fuerunt donata cā mortis. Et qz plus est vñ q iste tex. nō possit intelligi nisi in donatione cā mortis: tenendo opi. q vbi est facta mentio mortis sit donatio cā mortis: de quo p̄ime dicit: nam hic fuit facta mentio mortis: qz fuit stipulata dos per adhibitos distracto m̄imonio: qd nō pōt intelligi nisi per mortem mulieris: cum in alium casum nō valeat cōuentio ne ipsa mulier remaneat in dotata: vt supra dixi: alle. l. j. et. l. de die. cum seq. §. de pac. do. facit. l. qñis. C. de pac. p̄ue. et. l. cum pater. §. pater certaz. de le. j. nisi interuenientibus liberis: qz tunc et in casu dñortij pōt sibi p̄iudicare: vt. d. l. j. §. de pac. do. vbi per glo. et in. d. l. j. §. de do. p̄leg. in pñ. et cum dicta stiplo nō possit intelligi vt sortiat effectus: nisi in casu mortis ipsius mulieris pōt dici de eius morte specialiter facta mentio. ar. l. noiatim. §. de li. et po. nam vbi nomen gñis nō pōt nisi ad vnū referri ille vnus: l3 subnoie generis dñ noiatim exp̄ssus. Et hoc forte sensit gl. nra hic volens q psumat donatio cā mortis: qz erat facta mentio mortis: que si hoc modo intelligat nō p̄iat alijs glo. j. pri. alle. gaudis. Et ex his apparet q minime bene loquutus fuit do. Alex. in qnta limitatiōe quā dat ad glo. nraz in hoc fi. inquātū ponderat q hic sit donatio inter vivos nō cā mortis: nō obstat q sit facta mentio mortis in genere qd ipse reputat no. nam imo de morte pōt dici spāl̄ facta mentio. Et p̄pea pōt dici q hic fuerit donatio cā mortis: que non fuit renocata: eo qz mulier donans virū heredem instituit: vt hic ad fi. dñt Ange. et Pau. de ca. sed bene renocata fuisset si alio instituto viro fuisset legata liberatio scdm Pau. de ca. alle. d. l. cū qd decedens. §. nuptura. de leg. ij.

10 ¶ Circa scdm an et qñ psumit donatio cā mortis. gl. hic allegat cōiter perscribentes q semp in dubio psumit donatio cā mortis: et si nō sit facta mentio mortis cuz qua vñ p̄cordare glo. fi. in. d. l. seya. de do. ple. Sed glo. hñc p̄ria est in. l. fi. C. de do. cau. mor. que vult q imo in dubio psumat donatio inter vivos: et hoc et vult glo. in. d. stipularū. in. d. l. seya. que pōderat q ibi psumit donatio cā mortis: qz est facta mentio mortis: vbi ergo non est facta mentio mortis in dubio psumit donatio inter vivos: sed intelligēdo glo. pnt ego intellexi ipsa glo. nō p̄iat alijs gl. imo cuz ipsis p̄cordat que glo. hoc modo sunt intelligende: vt vbi facta est donatio sine mentione mortis psumat donatio inter vivos: et ita intelligat glo. d. l. fi. vbi vero est in donatione facta mentio mortis: et tūc psumat donatio cā mortis: que nō psumit facta: eo qz donas sit infirmus: nisi sit facta mentio mortis (vt p̄dixi) vt est rex. valde no. in. l. seya. §. fi. de do. cau. mor. et hoc qd debeat distinguī: an sit facta mentio mortis necne: Bar. hic: et idem barto. et in. l. fi. C. de pac. declarando glo. sup. vñ. accōmodauerit. in fi. que dicit de donatione olim bonoz facta post mortem. ¶ Abi aut facta mentione mortis esset dcm q nō posset renocari donatio eēt inter vivos p. l. vbi ita donat. §. do. cau. mor. natura. n. donatiōis cā mortis est q possit renocari: vt. l. non ois. §. si cer. pe. et insti. de dona. §. j. et hoc q vbi est actus de irrenocabilitate sit donatio inter vivos: l3 mortis mentio facta sit: Bal. hic. Qui vbi facta est mentio mortis in donatione nō t̄uita simplr q sit donatio cā mortis: pnt tenet Bar. post gl. Sed post Pet. de bellap̄ti. distinguī: an de morte sit facta mentio vt mora sit occasio donatiōis: et p̄cedit glo.

dit glo. Aut ut sit taxatio ipsa: et tunc minime: sed est donatio inter vivos et de morte ut fieri metio ut sit occasio donatio nis qñ qñ iturus ultra mare timens de morte donat post mortem ubi aut qñ simplr donat post mortem et mors ut eē ta xatio ipsa. Et ppter ea nō est dona. cā mor. ad qñ facit. l. cū marit. §. Bal. §. si. §. d. pac. dota. vbi est facta metio mortis et tñ nō est donatio cā mortis: quasi ibi sit scā metio mortis ut sit taxatio ipsa ipsius donatiōis: et cū distin. ¶ De. vñ trāsi re Ang. h. l. dicat qñ cōiter doc. trāseūt cū illa distin. an i do natiōe sit scā metio mortis necne: nō alr distinguendo: an mors sit occasio ut sit taxatio ipsa qñ hēat incipe ipsa dona tio: hoc. n. cognitiōe difficile eē vñ: Imo. h. et Pau. §. ca. adberēt opt. gl. simplr an sit scā metio mortis necne p. d. l. seya. de do. ple. iūcta. d. l. seya. §. d. do. cā mor. Et ad. d. l. cū marit. §. si. rñ. qñ pstabat ibi de aio donadi inter vivos p at et tñ gl. et expsse Imo. improbat rñ. Bar. ad. d. l. qñ scōs actus ibi. vñ. stiplo fñs vñ tēdere et tēdit ad executionē pñ mī: iō nō dñ inducere donationē quā nō inducit pñus. ar. cle. p me. §. pñe. vbi cā adiecta circa executionē grē nō am pliat ipaz grāz. facit regula accessoriū. de re. iur. li. vi. Ad ducit et Imo. §. Bar. qñ qñ duo sūt quoz neutrū de per se aliqd opat nec simul iūcta id opant. l. spadonē. §. qui iura multa. §. d. ex. tu. l. j. C. q. nu. tu. Ra. et Ro. trāseūt cū pñ. distin. an sit scā metio mortis necne. rñdētēs ad. d. l. cū ma ritus. §. si. qñ ibi fuit scā donatio sub cōmemoratiōe mortis pñcte pñone: iō pñmīf dōatio inter vivos favore ipsi pñ ctiōis: et ad h. et allegat. l. i. j. C. d. in. do. Quā rñ. improbat h. do. Alexā. qñ h. pcurrerēt i illo. §. si. duo spalia §. l. j. C. de do. pñmīf. Unū qñ pñmīf qñ dōare §. l. cū de debito. §. p ba. Aliud qñ h. fieret metio mortis pñmīf dōatio inter vivos §. d. l. seya. de do. ple. §. h. pñ de facili tolli intelligē do illū ter. put cōiter itelligit qñ ibi pstabat qñ volebat dōa re: vñ in h. nō est spāle: sed solū in h. est spāle qñ pñito qñ velit dōare: h. sit scā metio mortis pñmīf inter vivos favore cō iūctiōis pñone. Aliud ē qñ pñactus doc. adducit §. Ra. et Ro. nō multū facit qñ h. vbi sit metio mortis pñria dōatio nō resultat: dicam qñ fallit rōe pñctiōis. Et rō. l. si cū aux. de solu. qñ vbi pñt capī alia pñctura nō dñ capī pñctura dō natiōis ē nō facit qñ ut dixi sumus i cāu in qñ pñtar dō aio dō nadi: sed circa interpretādū qñlis dōatio sit opat ipsa pñctiō. Repio adhuc alijs modis rñ. ad illū ter. d. §. si. qñ ibi est do natio cā mortis nec reuocat p legatū de qñ ibi qñ nō est le gata dōe qñ est qñ vniversale: ut p Bar. §. in rubri. dixi. §. in bac. l. §. est legatū qñ particulare sine alr de particularib. est dispositū: et ex h. dñt isti nō. eē qñ si donat cā mortis grex peculiū hñditas vel aliud vniversale: h. legent vel alr alie nent alique res particulares ipsius vniversi nō est reuoca ta donatio cā mortis ē respectu dictaz particularium rez §. h. hñc intellectū facit regula gñi per spēm. de re. in. li. vi. et l. vñ. §. si. felicissimo. de le. iij. ex qbus vñ inferri qñ imo re spectu illoz pñctulariū sit scā reuocatio donatiōis cui pñriū dñ in illo. §. si. Alij rñ. alr ad. d. §. si. d. l. cū maritus. Dicētēs qñ cū donatio cā mortis qñ ad modū in eūdi sapiat nāz pñt qñ patet qñ nō pñt fieri citra partiū pñtiā: imo de isto iure regrebat stiplo nē: ut l. inter mortis. §. d. dona. cā mor. l. h. die possit fieri nudo pacto: ut p gl. no. in. d. l. i. j. C. de iū. do. et in. l. cū pñ. §. menio. de le. iij. hñ p Ang. et doc. in. l. cū ex cā §. de re. in. et qñ dōatio cā mortis qñ ad modū in eūdi sapiat nāz pñtiū: hñ in. l. tam is. §. j. j. de do. cā mor. et in. l. iij. §. de le. j. vbi p doc. in qbus differat dona. cā mor. a legato. et p gl. in ver. fere. in sti. de dona. §. j. cū ergo in pñhēdo dōatio regrat pñtia partis: ita in distrabēdo ipaz dōationē regrat pñtia partis: cū eiusdē nāe eē debeat distracti cui est pñtus: ut l. ab emptiōe. §. de pac. cū si. cū ergo in. d. §. si. nō fuerit pñtia partis in disponēdo de ipsiis rebus dotalib. nō mirū qñ nō fuerit reuocata dōatio cā mor. scā de ipa dote. Quod dñm nō. et tene mēti ppetuo qñ ex ipō hēs singularē limitatiōez ad iura dicētia qñ pñia donatis cā mor. pñt reuocari dōa tio ut pcedat interueniēte pñtia pñtis cui dōatū fuit alr nō. Et ex hoc pñt inferri qñ pñ claz solita apponi in fi. testi cas sone et annullāo nē aliud testm et vltimā voluuntatē nō reuo

catur dona. can. mor. cū quo ad eius distractionē egparet pñctibus: ut pñ ex pñdictis. Sed hoc mihi nullo mō placet qñ iura simplr dñt qñ pñia donatis talis dōatio reuocari pñt ut. d. §. j. in sti. §. d. do. §. attēta. d. rōne facta p. d. l. ab emptiōe. regrebat nō solū pñtia partis donatis: sed et eius pñsens cū et pñsens partis regrat in pñhēdo et faciēdo talē donatiōez dicat ergo qñ quātū ad dissolutionē siue reuocatiōez ipsa dona. cā mor. sapit nām vltimāz volūtatē qñ pñbitio pñt sine alicuius pñsens reuocari vsqz ad mortē: ut l. iij. §. d. adi. lega. Et ppter ea vñ qñ imo ipsa dōatio cā mor. reuocet per illaz claz solita: apponi in fi. testi cassans et c. et hoc vñ satis eē de intētiōe doc. in. d. l. i. j. de leg. j. dñ discutiunt an pñia donatis reuocet donatio cā mortis donate decedente sine hñde: et volūt aliq qñ nō p. l. j. iūcta glo. §. qñ sine ma. ad li. pue. ergo vñ h. nō est qñ donas decesserit sine hñde indi. re uocat pñtia pñia ipsa donatio. Bar. adhuc alia rñ. ad. d. §. si. d. l. cū maritus. quā dat ibi gl. qñ ibi est dona. cā mor. et potuit expsse reuocari: sed tacite p dispōnez rez donataz nō: et ita pcedat ille ter. et ad hoc bñ cōfert ter. in. l. vñ. §. sue. §. d. dona. inter vi. et vñ. nō violādo illū ter. put violat ibi glo. vel et si intelligat put ipm intelligit glo. adhuc fa cit pñtia opt. quasi sit spāle favore libertatis vñ absqz exps sa reuocatiōe pñctiōez libertatez ipsius serui donati indu catur reuocatio ipsius donatiōis cā mortis. Et ex hoc seq tur nō. differentia inter legatū et donatiōē cā mortis. le gatū. n. tacite intelligit reuocatū p alienationē sequentem alteri volūtarie factaz: ut l. rez legatā. §. de adi. lega. Secus aut est in ipsa donatiōe cā mortis: ut in. d. §. si. fm hñc intel lectū: et sic nō ita de facili reuocatur donatio cā mortis put legatū ad qñ facit qñ ipsa donatio cā mortis in multis sa pit nām pñctum qñ pñtus sunt irrenocabiles: ut l. si. cut. C. d. actio. et obli. intellige nisi partibus consentientibus: vñ de licet a pñtractibus hanc irrenocabilitatē non assumpserint tñ duriorē reuocatiōē qñ legata assumpserunt. Et ppter hoc dicūt quidaz fuisse pñctū: qñ h. legata reuocent ppter superneniētē inimicitiaz: ut l. iij. in fi. §. de adi. leg. nō sic ipa donatio cā mortis nisi ex inimicitia sequat indignitas do natarij per ea que hñr in. l. si ab hostibus. §. si. §. e. et l. si. C. de reuo. do. Sed pñdictaz so. facit qñ taciti et expressi idē est iudiciū. l. cū qñ d. §. si cer. pe. cū si. Item §. pñdi. sol. facit. l. cū h status. §. si maritus. et §. quā daz. §. de dona. inter vi. et vñ. vbi dōatio inter viz et vñ. qñ morte pñmīf: ut l. dōatiōes. C. d. do. iter vi. et vñ. et in pñ. d. l. cū h stat. p tacitā pñiaz: puta si d. illa re in aliū disponat donas. Sed pñt rñ. qñ in ter minis pñdictis nō valuit dōatio a pñcipiō: sed in terminis nñis sic: vñ nō mix qñ difficilius reuocet illud qñ habuit effectū qñ illud qñ non valuit in dicto. n. casu magis videt impedi ri confirmatio actus qñ induci reuocatio actus et facilius impeditur fiendum qñ reuocetur iam factum: ut l. patre fu rioso. §. de his qui sunt sui vel alie. iur. et c. ad apostolicaz. de regula. cum si. non potest tamen negari quā solutio sit dubia et §. d. l. seya. §. de do. pñele. vbi non fuit facta expssa reuocatio donatiōis cā mor. et nō in merito Bar. dixit illū pñrium. de quo in. d. §. si. d. l. cū maritus eē difficile. Et vide Bal. in. d. l. i. j. C. d. in. do. qui refert De. de bellap. voluisse illud qñ rettuli. §. velle. Ra. et Ro. qñ rōne sanguinis et cō functionis pñsumatur vñrior donatio: et sic inter vivos: h. sit facta metio mortis: et ita pcedat. d. l. i. j. et d. §. si. d. l. cū maritus. facit. l. aurelius. §. ticius testō. §. d. li. leg. cū alijs alle. per Bal. in. d. l. i. j. Et aduerte cum diligentia qñ repe rio aliquos declarantes dictum Bal. et Ang. post De. d. bellaper. dñ faciunt dñiam an fiat metio de morte eo qñ sit occasio dōatiōis vñ qñ sit terminus dōatiōis. hoc mō ut tñc dicat eē occasio donatiōis mors: de qua hñ metio qñ iuxta vñbū dispositiuuz est facta metio mortis. vñbigra. dono post mortē meā. Secus si iuxta vñbz executiuum. vñbigra. dono tali cui donata volo dari vel pñtari post mortē meam: nāz tunc videt hñta metio de morte ut sit taxatio siue pñfizio ter mini qñ hñat hñe effectū: et ad hoc optime facit. d. §. si. d. l. cū maritus. nam ibi iuxta verbum redderetur hñta fuit metio mortis: et sic dicto casu est donatio inter vivos

¶ De Donatio.
Et an p illam claz cassas et c. reuocet ipa do natio cā mor. vide p Bal. in pñ. cccvj. qñ in cipit dñia iohā na quondā et c. in ver. tercio est videndū et c. in j. vol. pñtūoz

[illegible]

¶ **Mo:** Cir
ca qđ dictū ē li
mitationē vide
no. limitationē
Pan. de cast.

b Limitatio
Et vide ad p̄di
cta ⁊ q̄. j. sequū
tur do. fr̄a. de
are. i. p̄s. lxxiij.
⁊ doc. in. l. non
ois. s̄. si cer. pe.
in p̄s. qj. incip.
notādū q̄b. re
fert ⁊ seq̄ alex.
in. l. si p̄p̄. hoc
mō p̄cepta. col.
r̄q̄. in v̄. subdit
ibi Pau. ⁊ c̄.

d. l. ubi ita donat. in l. cū qd s. d. p. d. ob cāz. tñ postea vñ de
terminare pñū qz oca vba debet intelligi s3 nāz pñ: vt ibi
p ipm. cū quo h trāsīt do. Alex. reputās h no. dignū. z alle.
idē velle Ang. in pñ. suo incip. dñā antonia d florētia z c. z
est mihi nūero. cclij. S3 tu cogita qd tūc illa vba opāf si pñ
ex pñia talis dōatio renocari: z vide Pau. d. ca. i. pñ. mihi
21 nūero. xcix. qd incip. in ista dōatōe fuit actū z c. tñ adde
aliā limitationē q vbi i dōatiōe ē scā reservatio vsufructus
iuxta. l. qsqz. C. d. do. l3 sit scā mētio mortis cēset dōatio iter
vinoz respectu ppetatis frustra. n. fieret reservatio vsufru
ctus in vita si vellet rē ēt respectu ppetatis dōare p mortē
ita pñlēdo tenuit pe. d. pusio i. vj. li. suoz pñlioz char. lxxij.
put vidi relatū p do. pñ. de eubal. ei nepotē interserēte
pñ. dicti sui aui in qdā subscriptōe scā ad pñ. dñi pñ. pñ.
cor. z dñi Bal. d. bar. apd camerenū: z h firmat ēt pñac. do.
Bal. p mīra i sua subscriptōe z h vult ēt do. Alexan. in pñ.
22 suo. xiiij. in p vol. tñ Hūc redeo ad scōz pñ gl. q incipit ibi
nisi rōne sanguinis z c. In q vt dixi ipa gl. ponit fallētiā s
regula data i. j. pte q nō pñsumit dōatio q fallit. d. regula.
pñio rōne sanguis. Scōo rōe tpiis. Tertiō rōne dōatiōis
vicissim facte. Et ad pñā fallē. alle. l. pñcula. s. d. pba. z. l. si
fūns cōis. d. do. inter vi. z vxo. z sñr. d. iura alle. ad. ij. fallē.
Circa fallētiā d tpe q ex ei lapsu dōatio pñsumat adde q
pñ. fal. nō pba ex illa. l. pñcula. ibi. n. vltra tpiis lapsuz iter
venit sepi renisa z calculata rō. Itē finitas z ita pōderat
illū tex. q pñdicta interuenerit gl. i. l. libertis qz. s. j. d. ali. z
ci. leg. z sic vbi pñdicta tria nō pñcurrūt nō vñ pbari ex illa. l.
q pñsumat dōatio vel saltē si nō interueniat illd qd rō sepius
renisa fuerit z calculata z nūqz hita mētio de dōbito qd mō
petit: h. n. in rñsiōe z dñsiōe vñ pōderare. J. p. i. d. l. pñcula.
p quā s3 Jmo. de iure dici possz q sola sepi renisa z calcu
lata rō z nō hita mētio z rō de debito pñsumi faciat dōatio
nē: s3 i practica ipē vñ residē q trib pñcurrētib d qd fit mē
tio i. d. l. pñsumat dōatio. sequutus gl. quā reputat no. i. d. l.
libertis qz. cū q trāsīt ibi Bar. z ēt h pñcludēs q solus cur
suo tpiis nō inducit pñsūptionē liberatiōis siue remissiōis: z
sic dōatiōis p. d. l. libertis qz. nisi esset tātus q sufficeret ad
pñscriptōez vñ nisi cēmus in debito odiosi lucri: vt. l. cū post.
in pñ. s. d. in. do. vbi ex diuturnitate tpiis marit cēset remissi
se vxori dotē quā in penā vxoris diuertētis culpa sua pñseq
dēbat: z lō agēs exceptōe repellit. z. l. cū qdā. s. j. s. d. vsu.
alle. ēt. l. vsuras. C. d. vsu. q nō fac: z vide bar. i. l. cū d in rez
vso. s. d. vsu. col. p. vbi alle. d. l. pñcula. z. d. l. libertis qz. z. d.
l. cū qdā. s. j. z. l. cū post. z t3 in effectū idē qd h. z. d. l. cū de
in rē vso. cū sua mā facit pñ hāc gl. h qz ibi pba q ex diutur
nitate tpiis pñsūt pñcessisse titulus q allegat pñcessisse vñ mō
tā. s. titulus dōatiōis qz alteri pñct: z sic nō pñsūt dōatio pñ
tps q qz. s. pñ lapsuz tpiis videat voluisse dōare in cāu ou
bij: s3 si stāte lapsu tpiis alleget q aliqd pñtās vel paciēs aū
dōauerit stāte h q nō subest ali titulus q pñiecturari possit
z ad pñbādū titulū dōatiōis alleget lapsus tpiis bñ sufficit
ad pñbādū ipz ti. pñcessisse. iuxta. d. l. cū de i rē vso. z no. i. l. si
certis annis. C. d. pac. lapsus s tpiis nō iducit q qz pñsumat
voluisse dōare put dicit gl. s3 bñ iducit pñsūptionē q pñcesse
rit vñs titu. dōatiōis pñcurrētib alijs. d. l. cū d in rē vso. vbi
plene vide d mā p Bar. qz ēt in mñris casib dicit q lapsus
23 tpiis non inducit pñsūptionem veri pñcedētis tituli. tñ Am
ex lapsu tpiis non pñsumitur pñcessisse titulus liberatio
nis: vt. d. l. libertis quos. s. j. nisi esset lucruz odiosuz: vt. d. l.
cū post. z. d. l. cū qdā. s. j. vel nisi pñcurrerēt ea de qb i. d. l. p
ñcula. z vide eūdē Bar. in sua disputatiōe incipiēte mulier
habens magnū patrimoniū z c. in solone pñedi. q. in tertio
membro qd facit in pñdicta solone: z in dictis locis repies
quantū tps requirāt: ad hoc vt inducatur pñsūptio tituli
pñcedentis: z ēt reperies an titulus inualidus pñcedens
ex lapsu tpiis pñcurrēte pñtatiōe vñ paciētia validet q est pñ
pñi cāus. l. si certis annis. vbi pba q nō nisi pñcurrat fauor
alimētoz z vltie volūtatis: vt. l. j. C. de fideicō. z idē si pñcur
rat fauor dotis cū fauore vltie volūtatis s3 Bar. z i. d. l. cū
de in rē vso. z ēt in. d. disputatiōe z inducit validatio pñdi.
cāu p lapsuz triēnij: vt. d. l. j. vbi vide p doc. z cū Bar. h trā
sit Pau.

fit Pan.

fit **Paul.** & ca. in oibus & p oia & coiter alij **Modo.** doc. pcludetes p gl. q nō sufficiat solus cursus ipis ad iducēdā p̄sūptionē donatiōis: s; debeat alia pcurrere de qb^o in. d. l. pcula. l. 3 in p̄cto iuris poss; dici: put rettuli: imo dicē q se pins renisa rōe & nō hita mētio de fideicō. inducat hāc p̄sūptionē: vñ ē in eñeo h pcederet cū p̄dicta. l. in h se fūdet do. **Alex.** improbās **Imo.** dicit q imo. d. l. nō fūdat se magis in vno q̄s in alio: & iō oia. s. dicta pcurrē debet. pars. n. ibi narrat q nūq̄ fuit petitiū fideicō. a ffe & sepe renisa rō ne rō. pculē in rōe ffris pecūiā soluit: & oia iudicauit inductaz remissionē fideicō. vñ statibus oibus p̄dictis narratis ex oib^o p̄dictis vñ iudicasse cū nō appeat q magis ex vno q̄s ex alio ex narratis ita iudicauerit: & pōdera illd de solo ne vltra reuisionē rōis q; pōderat gl. in. d. l. libertis. & vñ plurimū pōderādū & vltra narrata in. d. l. pcula. in termis 24 p̄e. l. vñ regri notitia fideicō. p. l. de his. s. de trāfac. ¶ Et ex p̄dictis improbat illud qd cōsulēdo tennit **Val.** q si vir valēs petē alimēta dotis p decēniū stetit q ipa nō petir: q nō p̄t amplius petē q̄si videat donasse. alle. d. l. cū qdā. s. j. s. de vsu. nā ex cursu ipis nō p̄sumit donatio nisi in lucro odioso: & ita loq̄. d. l. cū qdā. s. p̄dicta alimēta nō p̄tinent odiosuz lucrū imo p̄tinet lucrū fauorabile & interesse ipsi^o viri substinētis onera m̄simonij: vt bñ in. c. cōquestus. de vsu. & in. c. salubriter. eo. ti. nec ob. l. vir vsuras. s. de do. inter vi. & vxo. marie iūcto sūmario **Bar.** nā illa. l. loq̄ in vsuris cō uetiōalib^o q̄ interest excedē possūt. Itē illa. l. loq̄ vbi p̄dece dit maritus & supuitit vxor cui censet facta remissio p ma ritū & vsuris dotis: & sic ibi nō pbat q ex solo cursu decēniū inducat remissio. ¶ Preterea ille tex. s; **Saly.** loq̄ in dona tiōe exp̄ssa facta p ipm virū vxori: a qd facit ille tex. ibi dū dicit donatiōib^o vñ fideicō. p̄firmatis & c. nā illa vba vñr debere intelligi de donatiōe exp̄ssa: & sic in portiori signifi catu. ar. l. j. s. si ager vec. vñ emph. pe. & p̄ illud dictū t; hīc **Alex.** & vide q hñr p **Ang.** de are. & doc. in. s. fuerat. insti. d actio. vbi de h articulo an vir p lapsuz decēniū pdat facultate petēdi alimēta dotis. & tenet in effectu p̄ **Val.** Et aduer te circa intellectū. d. l. cū qdā. s. diuino. s. de vsu. q; ibi nō so lū pōderat lapsus ipis: s; ē q ille gratioz fieri vellet debi tori a q spabat dignitatē dicit ibi gl. & ita pōderat ibi **Ja. bu.** & h mō pōderatus ille tex. nō solū nō facit p̄ **Val.** imo nec p̄ **Bar.** in quātū vult q solus cursus ipis iducat remis sionē debiti odiosi lucrī. Et ad. l. cum post. de in. do. posset dici q ibi pcurrit ē fauor ipsi^o dotis: ipsi. n. in mltis a iure fauet. vt. l. j. s. eo. & l. in abiguis. s. de in. do. cū si. nec ob. l. q semisses. s. de vsu. q; ibi internēt receptio minoz vsuraz q p̄sumi facit remissionē maiorz cū lapsu ipis ad idē. l. aduer sus. C. e. ti. ¶ Circa fallentiā gl. q rōne sanguinis p̄sumit donatio p. l. si suus cōis. s. de do. inter vi. & vxo. **Bar.** dicit q l. 3 ē dicat gl. in. l. vtrū. s. eo. ti. de do. inter vir. & vxo. in male loquūt iste gl. q; rō sanguinis nō facit p̄sumi donatio/ nē: s; facit p̄sumi p̄sensuz q inducit donationē: & h pbat tex. in. d. l. si suus. vult gl. in. l. q patit. s. mada. nā ibi glo. nō. q; patentiā hñ p̄sensu q; tēdit in utilitatē patētis: secus vbi h nō est: puta q; patiat q; rez suā vēdi vel donari q; tūc nō censet p̄sentire nisi dicit gl. rō affinitatis intercedat & alle. d. l. si suus. q̄si ibi p̄sumat p̄sentire rōne affinitatis. & pōde ra bñ illā gl. q; dicit q rō affinitatis h opat in. d. l. si suus. & ita est ipsa veritas: l. 3 gl. h & in. d. l. vtrū. dicit q; p̄sangui nitas ibi opat. nā ibi de vxore ffris dubitat an rem cōez sibi donatā p pte ffris viri teneat reddē & tñ ibi q nō si ille sci nit & passus est dōari. Dicit ergo **Bar.** q; p̄sanguinitas nō facit p̄sumi donatiōē s; p̄sensū. Ex q; inducit donatio q; p̄sen sus ē in q̄cūq; eñeo inducit donatiōē: vt. l. i. edib^o. ad fi. s. de dona. nā ibi dñ q si volūtate mea rē meā titio dones est donatiō: & sic p̄sensuz adhibet^o in donatiōe reip̄pe iducit donatiōē ē in eñeo. S; qd ē in p̄sanguineo p̄sumit p̄sensuz in eñeo nō si nō appet. Et sic ista gl. male loq̄ quātū ad illā. l. & p̄sensuz loq̄ quātū ad terminos. l. nfe. in cui^o terminis vbi p̄sanguine^o fuit adhibet^o ad stipulādū dotē nō p̄sumit donatiō: vt. d. l. mulier. in fi. s. de iur. do. vbi m̄r adhibita fuit ad stipulādū dotē. adde in optimū tex. in. l. idēq; s. si m̄r. s. mā.

vbi vltra h q; esset: m̄r ipsa dotauerat: & sic erat rō vicissim facie donatiōis & nō p̄sumit donatio. In p̄fe ē adhibito ad stipulādū dotē nō p̄sumit donatio: vt in. l. post votes. fm. vi. lec. q; est **By.** i. eo. Itē in ffe tatr adhibito nō p̄sumit do natio: vt. l. cū q; decedēs. s. nuptura. s. de le. iij. q; tex. nō facit q; loq̄ i filio adhibito p matrē. S; de ffe bñ loq̄. l. cū ma ritus. s. si. de pac. do. vbi vt est. s. dñm gl. & coiter doc. volūt q; p̄staret de aio donadi: & sic ille tex. facit p̄ glo. h q; rōne sanguinis & p̄iūctōis nō p̄sumat donatio. si. n. h ēēt nō dices ret ibi q; p̄stabat de aio donadi: & sic in termis hui^o. l. glo. male loq̄. In vno tñ cāu pōt saluari in his termis s; **bar.** vbi descēdēs adhibet descēdētē ad stipulādū dotē q; p̄sumit aio donadi: vt. l. donationes. s. sp̄ea. & l. si. in fi. eo. ti. facit. l. publiā. in pñ. s. de po. quā alle. **bar.** in. j. q; quā mouet ex gl. **Paul.** & ca. h in quātū **bar.** dicit q; rō p̄sanguinitatis facit p̄ sumi p̄sensuz. ex quo resultat donatio ē in q̄libz eñeo: nō at facit p̄sumi donatiōē: dicit q; h dñm est nugatoriū. ista. n. sunt paria s; ipm dicē q; rō sanguinis faciat p̄sumi p̄sensū ex q; resultat donatio vel q; faciat p̄sumi donatiōē. Itē im probat ē **Bar.** in quātū dicit q; vbi ascēdēs adhibet descē dētē ad stipulādū dotē & censet aio donadi adhibere: nā h fm ipm est p̄. d. s. nuptura. vbi m̄r adhibuit filios: & tñ non censet adhibuisse aio donadi: s; tāq; eius mistros sup q; s. l. 3 satis misauerit **Ly.** in. l. ij. C. d. in. do. q; s; ipm est in opi. in qua est **Bar.** in nō bñ rñ. An ipse pcludit q; indistincte adhibet^o ad stipulādū illud qd debet adhibētē ē si sit descē dēs adhibētis nō censet adhibet^o aio donadi: s; vt madata rius adhibētis p. d. s. nuptura. Als aut an rōne p̄sanguini tatis p̄sumat donatio. Dicit q; si nō est descēdēs in h casu p̄ sumit donatio: puta si fr̄ meus me p̄sentitē donat vxori sue rez meā qm̄ p̄sanguinei donare p̄suerunt vxoribus p̄san guineoz: vñ p̄sumit donatio in p̄sona p̄dicte vxoris. & iste ē casus. d. l. si suus cōis. & pondera vba **Paul.** q; vñ velle q; p̄sumat donatio in his q; in p̄dicto casu dōari p̄suerunt. & vbi adhibet p̄sensuz donatiōi qd vñ tollē dubiū p ea q; dicit 16 **Bar.** i. et gl. de p̄sentitē donatiōi rei sue. ¶ S; si nō p̄sentio rē meā dōari: s; expēdo circa p̄sanguineū tūc est distinguē dū an circa p̄sonā & expēsa est pia vt alimētoz & p̄sumitur eius donadi circa descēdētes: aut circa res: & tūc secus vt. l. alimēta. C. d. ne. ge. Et idē dicit in alijs q; loco descēdētū hñr in. l. si p̄no affectu. eo. ti. & l. ex duob^o. in fi. s. e. ti. & illd qd dictū est in alimētis dicit p̄cedere ē in eo qd expēdit ad faciēdū talē de quo. s. discē artē q; assimilāt expēse ali mētoz cū de arte q; viuat. ad h. l. q; p̄r. cū gl. s. fa. her. Et sic p̄clusio **Paul.** est ista q; rōne p̄sanguinitatis nō p̄sumit cō sensuz q; faciat donatiōē nec donatio ē in descēdētes nisi in casib^o. s. exp̄ssa p ipm. & sic p̄ gl. & **Bar.** Et p̄ **Bar.** q; vbi descēdēs adhibet ad stipulādū dotē nō p̄sumat aio donadi tenet h ēt **Ra.** & **Ro.** & p. d. s. nuptura. & ēi p̄regulā. l. si cū aurū. q; vbi pōt capi alia p̄iectura & c. & p. l. ij. C. d. in. do. q; p̄rio sensu illi^o l̄re ibi dū dicit donadi aio & c. Et rñ. ad iura alle. p̄ **Bar.** q; loquūt eo casu q; ascēdēs stipulat descēdētē reddi rē ipsi^o ascēdētis quo cāu nō cadit q; descēdēs cēseat madatarius put cadit qm̄ ipē descēdēs p ascēdētē adhibet ad stipulādū de h tñ an qm̄ ascēdēs stipulat descēdētē p̄su mat aio donadi dicit. in. j. q; ex gl. & p̄ id qd t; **Bar.** ten uerūt **By.** **Ray.** de forll. & **Rico.** de nea. in. d. s. nuptura. **Val.** ē in. l. filie. in. vñ. q; C. fa. her. i descēdētē adhibito ad stipulādū dotē t; q; nō cēseat adhibet^o aio donadi. s; vt nu dus mifer **Imo.** h t; opi. **bar.** & **Ly.** & refert **Ly.** rñ. ad. d. s. nuptura. q; ibi p̄stabat q; fuit adhibet^o descēdēs vt nu dus mifer q; tñ ibi q; madata m̄r filijs vt stipularēt & cu ius madata nā ē vt fiat ad utilitatē madatais. vt. s. dixi. q; so. ē satis applaudēs ad illū tex. l. 3 **Imo.** dicat q; ē dinatiua & afr rñ. ad illū tex. q; ibi p̄sumit p̄dcōs filios adhibitos fuis se vt nudos mistros q; adhibiti fuerūt ad stipulādū in oēs cāuz restituēde dotis. & sic ēt so. ma. morte viri q; casu mifer nō p̄t sibi p̄iudicare: vt. d. l. ij. s. pac. do. ad h ergo vt res po ti^o valeat q; peat in. d. cāu p̄sumit adhibiti: vt nudi mifer nō vt donatarij: & ad h vt oiz casu par sit determinatio sic puenit. ar. l. iā h iure. j. de vul. & p̄n. ēt in alijs casibus p̄su **Alincen.** sup p̄ma Infor. 33 11

muni adhibiti ut madatare: et h. ar. vti et Imo. in copro-
bado lec. gl. ad hunc tex. et in improbado lec. Bar. naz hic
stipulatio fuit pcepta simplr in cau soluti mimonij: vñ si p
sumeret donatio eo qz fuit facta stiplo de pte dotis vel ex
alia cōiectura psumeret in oi casu qd nō pōt cadere: ppea
magis psumeret madatare oīz casu par eet determinatio
nisi expssus fuisset qz aio donadi in casu cōcesso. vñ. vbi sol-
ueret mimonij morte vxoris: put vult gl. quā cōter doc.
frequunt et hac rōne Imo. nō vñ dephēdisse aliquo mō do.
Aler. qz tñ satis vñ applaudēs. Et quātū ad intellectū tex. nñi
qz h fuerit expssus de donatiōe: nō aut qz aliūde psumeret
et et quātū ad intellectū. d. s. nuptura. nō tñ rñ. Imo. ad. d.
.l. ij. C. de in. et ad rōne factā. p. d. l. si cū aux. Et ppea du-
biū satis vñ eē dictū Bar. nec pbat p iura qz ipse allegat et
p ipm satis pbabilr teneri posset: me tñ remaneas sic in cō-
fusso. Quātū est ad illō qd pmo loco dicit Bar. qz rōne cō-
iūctionis psumit pensus qz inducit donatiōe: nō donatio:
dicas qz inter ista est dñā qz qd aliud dicit Pau. de ca. qz
si induceret donatio ipse eet pncipalis et teneret ad tradi-
tiōe et de euictiōe: vbi donas tenet de euictiōe: iuxta no. in
.l. aristo. s. h. j. de do. S. si rō sanguinis inducit pensus. Et
quo seqt donatio ipe pntiēs nō ē pncipalis: s. pntit aliq
donati: adeo qz in aliquo ipe nō est obligat: ille. n. qz nō co-
git pntire alicui actui nec se obligare si pntiat nō obli-
gat aliq mō. ar. l. si. s. necessitate. C. d. bo. qz li. vbi pñ qz et te-
net pntire filio exñti in iudicio. Ex quo nō tenet se obli-
gare si pntiat nō obligat: facit qd hñ p bar. i. l. si cū dotē.
S. arāsgrediamur. s. e. bar. ergo vult dicere qz rō sanguinis
nō inducit donatiōe: s. facit psumi pensus qz iducit dona-
tiōe qz fit p aliū: et ita sūt termini. d. l. si sūus cōis. Quam
alle. et bar. j. dñ discutit an pñs et tacēs psumat cōsentire.
Et quātū ē in eo qd hñ dicit qz psumat pensus panguinel
vbi scit et patit rez suā donari a panguineo intellige hñ p-
cedere i terminis. d. l. intellectu s. qz ipaz. s. retuli. intelligi
p Pau. nō aut in oi casu qz rōne sanguinis qz psumat cō-
sentire in sui pndiciū: adeo qz semp ex illo pnsu inducat
donatio pp panguineū: hñ. n. eet magnū dictū et piculosuz.
et p. l. si mlier. de in. do. et p. l. post dotē. s. lec. By. et p. l. cū
maritus. in oibus. n. dictis iuribz pcurrit rō sanguinis et nō
psumit pensus. Ex qz inducat donatio. Nec pdictis ob. d.
.l. in edibus. ad si. vbi dñ qz qñ volūtate alicui donat res
sua pinde est ac si ipe donassz: qz hñ pcedit respectu validi-
tatis donatiōis: qz validat ipa donatio ex suo pnsu adeo
qz ipsi puenire nō pōt nec aliqd petere a donante: nō aut
qz ipse in aliquo obliget: ad hoc facit. l. aliud est vendere. j.
de re. iu. et qd hñ in. l. qdā. j. de euic. et ita est in terminis. d.
.l. si serua cōis. qz ppter pensus fratru viri cōvalidat do-
natio rei cōis facta vxori fratris p ipz frēm simul et viz vñ
p seruū cōem: nec ob. qz vir vxori nō possit donare: vñ ibi p
bat et. s. sepins est dñi: et sic vñ qz si maritus respectu totū
rei dñ donasse qz in nulla parte valeat donatio: naz quate-
nus res est aliena nō impedit donatio: vñ. l. si pstate. eo. tit.
nō. n. efficit paupior ad hñ no. p glo. in. c. si. de do. inter vi. et
vxo. Et hñ mō intelligēdo vez est qz rō sanguinis ibi opaf
nā pensus fit ibi fñ donati siue seruo cōi donati vxori fñis
et ex dicto pnsu resultat donatio in psona vxoris fñis que
est affinis: et hec bñ not. qz nō repies ita declarata p doc.
27 Quātū ad illud qd dicit Bar. qz adhibitiō descēdētiū ad-
hibitoz ad stipulandū p descēdētes operat psumptiōez do-
natiōis p. l. donatiōes. s. spēs. et p. l. si. in fi. eo. ti. Bicas qz
forte dictū suū pōt pcedere vbi res vñ quātitas ad quā sti-
puladā ipse adhibet est modica et liberi nō sūt in magno
nūero. ar. l. vtrū. s. d. do. inter vi. et vxo. et l. si filie. j. d. leg. iij.
et ita est de intētiōe bar. in. l. si pñ. s. d. do. et in tractatu suo
d. duo. fra. in fi. et p bal. in. d. l. filie. C. fa. ber. d. vij. q. facit. l.
oīno. j. ti. pxi. et qd hñ p bar. j. pxi. fallētiā posita p gl. nñaz.
Bal. tñ in. d. l. filie. vñ hñ cōprobare in filio emācipato: s. in
filio i pñate idisti. r. qz videat adhibiti vñ nudus mister: nā
ipe fili in pñate qz qd qrit qrit pñi et hodie i pfectitio: vñ. l.
cū opz. C. de bo. qz li. hñ in. l. fñ a fñe. s. de pdi. inde. vñ nō ca-
dit in tali filio qz aliq mō videat adhibiti aio donadi qz vi-

28 deret pñ voluisse dōare sibi ipsi. Quid aut in descēdētibz
adhibētibz ascēdētes ad stipuladū an psumat dōatio tex.
in. d. l. idēqz. s. si mñ. s. mā. in. d. l. mlier bona. s. si. de in. do.
i. l. post dotē. s. lec. By. j. e. pbat qz nō qz iura faciūt p bar.
hic qz si dñ suū eet vez de ascēdētibz adhibētibz descēdē-
tes idē videt dñm ep. ar. l. nā et si pētibz. s. de inoffi. te.
et p ipz et facit. d. l. si pñ. ibi dñ dicit aio donadi et c. forte tñ
in ascēdētibz adhibētibz p descēdētes dici possz idē qd. s.
pclusuz est in descēdētibz: vñ vbi res vñ sūma est modica p-
sumat aius donadi. ar. d. l. vtrū. et d. l. oīno. iūcta. d. l. nā et
si pētibz. Et ad allegata i pñiū pñ rñ. qz loquāt vbi sūma
erat magna loquūt pñ. iura in dote qz est pñmoniū mulie-
ris: vñ. s. est dñi. imo qd plus est in qlibet panguineo et af-
fine vbi sūma est modica ad quā stipuladā adhibet vñ pñ-
mi donatio. ar. d. l. vtrū. et d. l. oīno. faciūt no. p Bar. post
glo. in vñ. qd agit. in. l. cū qd. s. si cer. pe. Ex qbus ibi dictis
adhuc plus vñ qz alio nō apparente et in exneo si sūma est
29 modica psumat dōatio. Circa aliā fallētiā posita p gl.
qz rōne vicissim facte dōatiōis psumit dōatio Bar. et doc.
addūt qz hñ fallit in dote in qua nō psumit donatio: s. an p
cesserit dōatio: et sic subit illa rō vicissitudis: vñ. d. l. idēqz. s.
si mñ. s. mā. et l. post dotē. j. e. s. lec. By. j. illi. l. s. j. Bar. pos-
set rñ. qz pñ nō vñ donare: dñ tu qz dotat ex neē tate: vñ. l. q
liberos. s. de ri. nup. et sic ibi nō est rō remuneratiōis: s. ad
.l. idē. s. si cui. ver. si mñ. dicit nō posse rñ. dñ tu qz ibi mñ est
qz dotat qz nō tenet ad dotadū dñ neē tate: vñ. l. mñ. C. d. in. do.
et p Bar. in. l. j. s. e. et sic in. d. s. si cui agit de remuneratiōe.
et qz sumus in dote nō psumit donatio. posset tñ rñ. ad dñā
iura qz iō in ipis nō psumit donatio: qz in illis fuit adhibi-
tio p viā madata. p. p. postea Bar. qz imo et vbi pdicta nō
pcurrit de qbus in. d. fallētijs psumit donatio: vñ. l. vnica.
s. accedit. C. de rei vxo. actio. nā exneus dās dotē p mulie-
re nisi eaz sibi reddi incōtinēti stipulatus fuerit psumit vol-
uisse dōare et rñ. qz fauor dotis illud ibi opaf. p. et. de. l.
oīno. j. ti. j. et rñ. qz in modicis loqz pdicta. l. in qbus psumit
dōatio. et sic vltra gl. sunt et alie pecture. ex qbz psumit do-
natio. Et ponit regulā Bar. cū fallētijs sūpte. ex. l. vtrū. j. de
do. inter vi. et vxo. Ex qz regula et fallētijs nō declarat pfe-
cte mā: s. j. dñcēdis. pfecte venit declarada: vide tñ regulaz
et limitatiōes Bar. et no. ad. j. dñcēda. et vide Bal. in. d. l. j.
C. d. in. do. vbi ponit aliquos cāus vltra gl. hñ in qbz psumit
dōatio. Et aduerte qz Pau. de ca. hñ dicit qz rō vicissitudis
inducit psumptiōe dōatiōis in eadē re nō in alia: et hñ mō s. j.
ipz loqz. d. s. ide papinianus. et ita dicit velle Bar. hñ et vult
poderare vba Bar. j. dñ discutit an si pntio tibi vñ dēti rē
meā videat pntire aio donadi: et pcludit qz sic vbi pntio
vñ dētiōi rei mee quā a te dono accepaz p. d. s. ide papinta.
30 C. l. j. alle. pcordā. ad hñc tex. in qz dñ qz p aditiōez vñ
scā pñsatio in qbus iuribz alle. in gl. iij. in. l. si ei. et i. l. si de
bitori. pbat qz vñ ipsi creditori succedēti debitori scā solō:
et sic gl. alle. pdicta iura vñ velle qz successiō in terminis hui-
tex. hñat vim solonis: ad qd facit lñā qz dicit cōpensasse et c.
nā ipa cōpensatio est imaginaria solō: ad qd. d. l. iij. s. q. po.
in pi. ha. et ita Ang. hñ declarās tex. dicit. n. sup. d. ver. cōpē-
sasse. qz eiusdē nāe est nūeratio facta inducta p cōpensatiōez
sñr factā cui eet nūeratio vere dotis quo cāu sine dubio sti-
pulatoz cōpeteret actio: et vult poderare qz cōpensatio sit
facta qz fit de qñtitate ad quātitate: vñ. l. si pñenerit. s. d. pi.
actio. et fit vbi sunt plures persone: et vñ dixi. s. p hoc facit
vñū intelligere de qz in tex. et qz in terminis tex. nñi marit re-
neat qñ p aditiōe videat cōpensasse: et sic ficto mō solonez
recepisse: volūt hñ Bal. Imo. Pau. de ca. et cōter doc. et fa-
ciūt dicta. s. circa pncipiū gl. j. dñ fuit reddita rō dubitadū
sup hñ tex. qz nō vñ posse tolli nisi dicamus qz videat ipsi ma-
rito scā solō: si. n. eet exticta actio solū rōne pñfusiōis indu-
cte p aditiōe nō inferrere qz ipse teneret stipulatoribus
quibus videtur promississe si sibi solnatur. Et sic iste tex.
facit p Bar. qz verbū cōpensasse exponit pro pñfusiōe actio-
nem. nō. n. si hoc modo exponat recte infert ad decisiōez
vñ pxi. dixi et p ipm et facit tex. qui vñ verbo intelligere
quo non erat opus vñ si verbum cōpensasse accipiebat. l.
actionem

actione pfudiffi: qz per additione hreditatis debitoris indu-
citur uera pfusio: qz sibi ipsi a se ipso deberi non potest: ut. l.
debitori. §. de pac. t. Nec ob. qz successio no hvim solonis
in damnu heredis: ut. l. uranius. §. de fideius. sicut et nec in
damnu alterius in lucru ipsius heredis: ut. l. si focer. in pn.
§. eo. 7 p Bar. in. d. l. uranius. 7 in. l. si is. qui p emptore.
in. vi. q. pncipali. §. de usuc. Naz dico fm Imo. qz ubi dos
fuit uere soluta no tenet nisi inquatu facere potita etia 7
multo minus tenet ultraqz facere possit ubi dos no fuit ue-
re soluta sed pmissa: 7 hoc vult hic glo. si. qz maritus istis
adhibitis no teneat ultra qz facere possit: 7 sic non erit in
dano ipse maritus: 7 ita transit hic do. Alex. Sed bec est
frinola rnsio qz lz no possit exigi ultra qz facere possit tn si
exnte hreditate non soluendo tenet de suo dare oino est in
dano: ut de se satis p3. Pau. de ca. hic afr rn. ad prium. d.
l. uranius. dicens qz spale est hic qn successit illi p que seu
eius hdes habebat necesse actiones cedere: qz cum succe-
dendo pdat facultate cedendi: qm actio que ueniebat cedē-
da extinguit talis g successio h3 uim solonis ad danu eius
ut teneat cu effectu soluere creditori suo lz no teneret si no
successisset: qz saltē potuisset cedere actioes p alios hdes
succedentes: vbi ipe no successisset que actioes potuissent effi-
ci viles p eos lz p defunctuz fuerint inutiles dic tu no po-
terat actio intentari inuita mulieris: sed so. ma. p mortez
sua: vt supra fuit declaratu: 7 et qz ipsa no potuisset pueniri
nisi inquatu facere potuisset cu eet donatrix: vt. l. inter eos.
§. is qz. §. de re iud. hdes aut pnt pueniri insoliduz: vt. l.
sciendū. eo. ti. de re iudi. 7 possunt coueniri vltra vires he-
reditarias: vt hic 7 ita potuissent si p ipsos p maritu actio-
nes cesse fuissent cu maritus succedendo fco suo pdat facul-
tate cedendi no mix qz teneat quasi p additione ceseat copē-
fasse: 7 sic sibi solutu fuisse et qz h cedat ad danu suu. Aliq
rn. ad priu. d. l. uranius. qz vbi tractamus de debito no he-
reditario aditio h3 viz solonis in danu hdis: 7 ita loquat
iste tex. ita dnt velle Bal. hic: sed Bal. in mea lec. h no di-
cit nec vī vtz qz h debitū dotis no sit hreditariū aliq respe-
ctu: vt declarat Bal. hic: ad si. dū examinat glo. pe. vbi vult
qz in terminis tex. nri pfectio inuentarij oparet et circa debi-
tū dotis pmissē p maritū qd no eet si no eet aliq mō hrdi-
tariuz. Et sic vī tenenda so. Pau. ex qua limitat. d. l. vran-
nius. vt aditio heat vim solonis in danu hdis qn ex eius
aditoe pndicat creditori adeutis circa remediū cedēdaz
actionū 7 facit: qz aditio creditoris adeutis hreditate debi-
toris h3 vim solonis siue pfusionis fm qz egas dictat: vt
p Bar. in. d. vi. q. 3. in casu nro egas dictat qz aditio heat
vim copensatois 7 solonis cu ex tali aditoe ipsi adhibiti
pdiderint remediū sibi cedēdaz actionū p hdes mulieris
§. 2. equis. n. est qz isto casu pndicet hrdi qz eius credito-
ribus q potuit no adeūdo euicare suū pndiciū 7 alterius.
posset et afr rn. ad priu. d. l. uranius. qz ibi euicat danuz si
successio h3 vim cofusionis: 7 no solonis qd non est hic: qz
et qz heat vim pfusionis oino hēs remanet in dano qz te-
net vltra vires hreditarias ex qz g no cessat danu hdis no
expedit dicere qz no h3 vim solonis. ar. l. stiplo. §. diuus: vt
le. no. ca. 7 hanc rn. bñ no. qz vī enucleare pdictuz prium.
32 t Glo. sup v. ceteris. tacite op. de. l. si. §. 7 si pfataz. C. de in.
deli. 7 in auc. de here. 7 fal. §. si vo ab sunt. 7 rn. qz illud qd
hic dī no h3 locū pfecto inuentario iuxta terminos iuriuz
pdictoz. tūc. n. heres no tenet creditoribus vltra vires he-
reditarias. Sed iterū op. glo. de. l. i. §. sed si is. 7 de. l. in rō-
ne. §. qd vulgo. §. ad. l. fal. vbi pbat: 7 dī qz heres no tenet
vltra vires hreditarias: 7 glo. rn. qz illa iura loquunt in le-
gatis ad que et de iure veteri no tenet qz vltra vires here-
ditarias no solū hodie. p illā. n. dictionē et glo. intendit qz
ad legata adhuc hodie heres no teneat vltra vires hrdi-
tarias qd est verissimū pfecto inuentario: sed no pfecto in-
uentario tenet vltra vires hreditarias ad legata: sic ad debi-
ta: vt in iuribus allegatis in pn. glo. 7 in auc. sed cū testat-
or. C. ad. l. fal. 7 p glo. sup v. nimiruz. in. d. §. qd vulgo. Et
sic hodie no est oīa inter legatarios 7 creditores. si. n. be-
reo no pficit inuentariū oibus insolidū tenet: si pficit inue-

tariuz oibus vsqz ad vires hreditarias tenet: 7 de hac mā-
plene 7 late dixi in. d. §. qd vulgo. ubi plura quotidiana
dubia sup hac mā examinaui. Aduerte tñ qz inquatu ista
glo. senat qz bñficiū inuentarij pdeset marito in terminis
tex. nostri vt no teneret adhibitis vltra vires hreditarias
By. improbat hic istā gl. qz bñficiū inuentarij pdest hrdi
p creditores hreditarios no p ppos put isti adhibiti sunt.
Sed Jac. de are. quez sequunt Ly. 7 Ray. de forli. tenent
hanc glo. qz maritus adeūdo hreditatē fit debitor stipulan-
tiū qd lz afr no declarant dic tu qz fit debitor stipulantuz
qz lz aīa pmissit tñ no poterat exigi: sed liberabat ceden-
do actionē: vt. l. qd debet. §. de pecu. iūcta. l. si exneus. §. de
iu. do. ois. n. q tenet qz actionē h3 p aliū cedendo actionē
p illū liberat: vt. d. l. qd debet. 7 sic maritus cedendo actio-
nez p mulierē fuisset liberatus. nō. n. potuisset sibi iputari
cur mulierē no exegit: vt. d. l. si exneus. sed adeūdo hrdita-
te no h3 amplius facultatē cedendi actioes: qz sunt cofuse
siue extincte ppea obligat ipse effectualr ex illa aditoe: 7
hoc est qd vult dicere Ja. de are. cuz qz transit et hic Bal.
Imo. 7 Pau. de ca. 7 alij doc. sequūt. Dicentes qz aliqui
debitū est mere ipsius hdis no pp hreditatē: 7 bñficiū inue-
tarij q ad h obitu sibi aliq mō no pdest. Aliqñ obitu ē me-
re: 7 ppe hreditariū: 7 inuentariū pdest q ad h debitū: 7 h
et est clarū. Aliqñ debitū est qdamō mixtū: 7 tūc sīr inue-
tariū pdest iste est casus no. 7 sin. hic iūcta ista gl. nā debi-
tū est mixtū. inquatu. n. maritus adhibitis pmissit debituz
est ipsius mariti: inquatu aut non poterat ad id effectualr
astringi si no recepat solonē: sed liberabat cedendo actio-
nez p hdes mulieris: 7 cū p additionē sit ipeditus cedere:
7 iō pot effectualr exigi qñ copēsauerit: 7 sic fictā solonē
recepit obitu vī hreditariū: qz. s. pp aditoez hreditatis ad id
efficaciter obligat: 7 iō q ad h debitū pdest pfectio inuetarij
cū p ei pfectionē no pfudant actioes qz hēs h3 p defuctū
vt. l. si. §. icōputatōe. C. de in. deli. 7 p Bal. no. in. l. debitori
creditor. C. de pac. 7 ibi p doc. 7 p doc. in. d. §. icōputatōe
7 iō posset ipsas cedere q hrent effectū p hreditatē q pp in-
uetariū adhuc vī iacēs 7 sustinere actioes q copetebat vel
copetere poterat p defuctū: vt p Bal. in. d. l. debitori. 7 in
d. §. icōputatōe. q vult qz tali hreditari iaceti vel q reputat
iacēs dari possit curator q heat sustinere actioes mouēdas
p hrdē forte tñ isto casu no opus eet alia datōe curatoris
sz ipse hēs hret rndere qten suppetit vires hreditarie ad-
hibitis ad stipulandū forte et sine alia cessioe qn moueret
actio p ipz vigore pmissiois: qz posset dicere teneor: qz hēs
actionē p mulierē: 7 sic liberor cedendo actionē q cū sit cō-
fusa saltē quātū ad effectū put multivolūt pp inuetariū no
dneo exigi: nisi qntū capit illa actio: qz qntuz ad effectū no
vī piudicasse ipsis adhibitis qntū ad illā actionē q sit pfu-
sa: 7 no possit cedi pp additionē: 7 h vī eē de mēte Bal. 7
doc. q no tāgūt qz fco inuetario heat fieri cessio: sz qz marit-
ex illa pmissioe pp inuetariū no teneat vltra vires hrdita-
rias: 7 no. 7 tene mēti pdicta: qz faciūt ad ea q dixi. §. pri.
glo. referēdo. Pau. de ca. rndere ad. d. l. uranius. p3. n. ve-
rū esse qz marit- adeūdo vī piudicare adhibitis respectu
cessiois: 7 iō ipsis tenet insolidū qñ fingat sibi solutu p adi-
tionē si no pfecit inuetariū: qz tūc sec: no. et pdca qz ex ipsis
declat tex. nri in si. q psupponē vī qz isti sint creditores hē-
ditarij: nā pnt dici creditores hreditarij inquatu obligat effe-
ctualr pp additionē vbi alā liberati fuissent cedēdo actioes
7 tex. nri facit pro pdictis: vt quo ad tales creditores pfi-
ciat inuetariū cū videant hic psupponi creditores hreditarij
33 t Glo. si. tacite op. de. l. §. pri. 7 l. si marit- §. e. nā marit-
ad dotē no tenet nisi inquatu facere pot: 7 glo. fatet qz istis
adhibitis no tenet nisi inquatu facē pr cū q Bar. 7 doc. tra-
seūt quā dnt itelligēda iuxta no. §. l. pri. 7 in. l. ij. in pn. §. e.
vbi p glo. in v. suspectū. 7 i. l. nēfennius. §. de re iud. t Et glo.
Bar. h cū i. l. nra. tāgat an ex adhibitoē ad stipuladū pfu-
mat doatio qd supra fuit declarū qrit de plurib actib an
ex ipsis psumat aius donadi. Et primo querit qd de stipu-
lante dari alteri an psumat aius donandi in tali stipulan-
te 7 intelligi d3 dictū suum in casibus in qbus oīs alter-

stipulari potest. Iuxta no. in l. stipulatio ista. §. alteri. et §. si stipuler. de verbo. obliga. ubi per glo. Bar. et docto. et in §. alteri. in situ. de inuti. stipu. Et concludit qd ubi stipulor alteri dari illud qd non est meum nec mihi debitum et talis conventio non valet aliquo modo: nec mihi nec sibi queritur actio. ut in d. §. alteri. nam stipulatio cuius verba promissa conferuntur in personam stipulatoris et executiva in personam tertij valet. ubi interest ipsius stipulatoris qd illi tertio detur vel fiat: alio secus ut d. §. si stipuler. Item valet stipulatio facta nomine alterius: puta quia fuit promissum mihi stipulanti nomine alterius quia censetur stipulari tamquam negotiorum gestor vel procurator illius tertij: ut habetur per Bar. in d. §. si stipuler. in ver. vi. casus. et per glo. et Bar. in l. huiusmodi. in pn. de lega. iij. et per gl. in d. §. alteri. in situ. de inuti. stipu. sed hoc hic non fuit quia Bart. presupponit verba executiva collata in personam alterius: et sic stipulationem non interpositam. puta a procuratore vel negotiorum gestore: et vide eundem Bar. in l. i. in si. pn. de pac. et in d. §. alteri. l. stipulatio ista. ex cuius dictis melius preponderat illud qd habet dicere voluit: precludit. n. in predictis locis qd qm qd stipulatur dari alteri illud qd est suum vel sibi debitum vel stipulari dari illi tamquam suo procuratori vel negotio. gestor: adeo qd an donationem si vult potest penitere et revocare mandatum ut non debeat: ut l. si cum cornelius. de so. ad h. tex. iuncta gl. in l. donationes in concubinas. §. pe. et de dona. ubi ergo illud qd stipulatur alteri dari non est stipulatio nec sibi debitum non cadit qd sit stipulatio illi dari tamquam suo procuratori vel negotio. gestor. Et propea non valet nec tunc stipulatio. Sed ubi stipulatur suum vel sibi debitum dari alteri valet et tunc stipulatio: tunc non censetur stipulari illi dari gratia donationis: sed tamquam suo procuratori vel negotio. gestor: ut §. dixi. et vult h. Bar. allegans tex. cum gl. in d. l. donationes in concubinas. §. pe. et l. iulianus. §. i. de ver. ob. et §. si quis alij. in situ. de inuti. si. h. tunc si ipse Bar. fallit ubi qd stipulatur vel paciscitur dari descendenti in casu in quo potest sibi queri qd est qm ipse non est in parte ascendente: ut tactum fuit. §. in. ij. pte glo. circa fallentiam qd ratione sanguinis presumitur donatio. nam censetur illi stipulari gratia donationis: ut d. l. publica. in pn. de po. et d. l. donationes in concubinas. §. i. de dona. qd autem ubi ascendens adhibet descendente ad stipulandum an presumatur aio donandi adhibuisse: dictum fuit. §. in glo. j. in. ij. pte. circa fallentiam gl. qd ratione sanguinis presumitur donatio. Quantum ad illud qd tangit Bart. an valeat stipulatio cuius verba executiva sunt collata in personam tertij remitto me ad no. p. Bart. et doc. in d. l. i. de pac. et in d. §. alteri. et in §. si stipuler. et in alijs iuribus de quibus §. in quibus tangit et h. pulcrum dubium qd si interesse superueniat an conventio reassumat efficaciam non est nostra materia: dic ut in dictis iuribus. Quantum autem ad illud qd Bar. dicit qd ubi qd stipulatur dari alteri: et interest sua non presumitur stipulari illi dari aio donandi nisi sit descendens cuius ascendens dari stipulatur talis cui stipulatum queri possit: cum Bar. transeunt doc. coter. dicit tunc Pau. qd dictum suum est intelligendum ubi ascendens stipulatur dari descendenti suum vel sibi debitum: sed nec alijs vult sentire Bar. si recte advertat: et vide Pau. de cast. in l. publica. ad si. pn. ubi et qd in qualibet coniuncta persona vel affine presumatur donatio: in casu in quo Bar. h. vult qd presumatur in ascendente stipulante. pro descendente alio. l. et. C. de dona. inter vi. et vxor. et Ro. hoc idem tenens hic. alio. d. l. cum maritus. §. si. de pac. do. in quo tunc §. conclusum fuit qd constabat de aio donandi: ideo non facit ad propositum nec et. d. l. et. imo potius facit p. ut ibi per Bar. et Saly. quem oino ibi vide tangit an si paciscens alij reddi res quas ipse deponit qd sunt sue. i. illius cui paciscitur reddi ex hoc inducat donatio: et concludit qd non p. gl. no. ibi p. magis in ordine: an autem ex h. p. beas res esse dñij illius et ibi tangit Saly. et non ob. d. l. in ver. et si donasse et c. qd loquitur ille ter. eo casu quo expressus fuit qd volebat donare: ut ibi p. gl. alio. n. non presumebatur donatio: ut in pn. l. apte de et p. batur: et vide Pau. de ca. in d. l. donationes. qui transit simpliciter cum opi. Bar. qd sit spale in descendentes. et cum Bar. quo ad h. transeunt alij doc. coter. Si qd tunc in puncto iuris velle tenere prius de facili posset rñ. ad. d. l. publica. in si. pn. l. n. ibi p.

betur restituendum filio qd erat depositum: tunc non probatur qd ipse tamquam donatarius illud habeat: debet ergo sibi restitui: sicut procuratori et adiecto: et illud postea esse hñdum mulieris vel ipsius viri cui erat factum pacum de rebus uxoris lucratias tunc sibi non debet restitui p. depositarium qd non habet aliquam actionem: et p. Bar. h. faciunt dicta. §. circa fallentiam gl. qd ratione sanguinis presumitur donatio. ubi conclusus fuit p. Bar. et qm ascendens adhibet descendente ad stipulandum. qd non presumitur aio donandi nisi ubi res vel quantitas est modica et numerus liberorum non est magnus. ita ergo posset forte concludi in casu nostro. et ita intelligi. d. l. publica. si volumus intelligere qd ibi filio mihi censetur voluisse donare. l. h. ibi de necessitate non probetur et casu quo probaretur qd censetur voluisse donare probaretur de donatione causa mortis cum ibi sit facta mentio mortis p. illa verba certe si aliquid mihi humanum contigerit et c. que important casum mortis: ut ibi p. bal. et Pau. de cast. et non ob. si p. Bar. alio. d. l. donationes. §. j. et l. si p. et l. si ad si. de vo. qd illa iura loquuntur eo casu quo ascendens prebit noie descendens vel aliud facit de quo est dicendum: ut §. pri. q. nos autem sumus in casu quo ascendens stipulatur vel paciscitur noie suorum executionem siue dationem preferat in personam descendentes qd sunt satis diversa inter se et qd in d. l. publica. non presumatur donatio facit qd loquitur in muliere in qua longe minus quam in masculina donatio presumitur pro innataz sexus avaritia ut visus fuit §. in gl. j. Adverte et inquam Bar. ponderat qd possit quid descendenti cui qd stipulatur dari ad h. ut presumatur donatio: nam et qd non posset sibi queri: puta qd esset in parte non vult tolli: quominus presumatur donatio que presumatur postea morte donantis: ut l. si donatione. C. de colla. et l. donationes. C. de vo. 34 inter vir. et vxor. et p. ex his que dicuntur §. q. pri. et secundo Bar. querit an ex eo qd qd stipulatur emit vel prebit noie alterius presumatur donatio: et h. casus differt a superioribus: ut §. pri. tetigi. et p. ex no. p. Bart. in d. l. stipulatio ista. in §. si stipuler. in ver. scds modus. et in ver. sextus modus et c. In hoc igitur casu precludit Bar. qd in exneo stipulante noie alterius non presumitur aio donandi. ut l. ij. et p. totum tit. de neg. gest. nisi si per Bar. esset causa pietatis ex cuius verbis vult inferri qd si exneo noie mulieris stipularetur dote ab ipso dataz restitui qd presumere velle donare. causa. no. dotis est pia ut dicit ipse Bar. in hac l. du discutiit an gratia remunerationis presumatur donatio. facit l. unica. §. accedit. C. de rei vxor. actio. In ascendente vero prahente noie descendentes concludit qd si est talis ascendens qui habeat descendente in potestate. puta pater et ex solo tractu inito noie filij non presumitur velle donare ipsi filio. sed remanet patris: et filio censetur concessum in peculium perfectitium. ut l. si. de pecu. lega. et ibi et per Bar. 35 et in l. i. C. de ca. pe. li. xij. et Sed si pater contrahit noie filij puta emit et patitur filio emptum tradi et presumitur animus donandi. ut l. ij. et l. ij. C. si quis alte. vel sibi. Et hoc modo intelligi debet. l. filie. §. fa. hercis. licet tex. prima facie videatur probare qd ex contractu presumatur donatio: sed debet intelligi ut §. vult etiam dicit Bar. in d. l. filie. qui videtur esse corruptus h. inquam allegat illud de quo §. dicere gl. in d. l. filie. no. n. h. ibi dicit glo. et vide eundem Bar. in d. tractatu. de duo. fra. ad si. Et ex his patet qd non ob. d. l. i. C. de ca. pe. d. l. filie. licet posset aliter respon. qd l. j. loquitur in vita patris qd adhuc dominium est suum qd non negat l. filie. que loquitur post mortem. Si vero mater et sic ascendens que non habet descendentes in potestate contrahit nomine ipsius. et si quidem est talis contractus quem pro ipso descendente facit. Ex quo statim queritur actio descendenti et presumitur perfecta donatio. alio secus ut d. l. i. §. auia. de dona. loquitur. n. in tractu mutui. Ex quo actio acquiritur incotinente ei cui noie mutui est factum. ut l. certi p. ditio. §. si num. os. §. si cer. pe. et p. Bar. i. d. §. si stipuler. ad si. et p. pan. de cast. in d. l. publica. in pn. Si ergo mihi emit noie filij cum ex h. statim non gratia actio filio non est perfecta donatio. sed si sequat traditio acquirat dñij ipsi filio. ut d. l. iij. C. si qd al. vult sibi. an autem ex h. mihi videatur velle donare tex. ibi non apit. §. Bar. h. al legado. d. l. vult velle qd sic. Et circa intellectum d. l. filie. vide ibi bal. p. gl. qd non voluit qd ibi intercesserit actio traditiois put vult Bar.

vult Bar. post Richar. nec vult glo. qd sit donatio illa de qua ibi: qd tunc nō pfirmaret morte nō secuta traditione per. l. papinianus. §. de do. inter vi. et vxo. iuncta. l. donatio. nes. C. e. r. sed quasi legatū: vt ibi glo. j. in fi. qd quasi lega tum fm Bal. ibi inducit ex tacta voluntate pñs ementis pro filia: et nōq in vtra penitentiis: et hz locū dictū quasi le gatū de quo ibi: vbi illud qd pñs emi non est magnum: sed parum: attenda quātitate bonoz: et numero liberoz: vt in .d. l. filie. per Bal. col. iij. in fi. q. tacte per gl. de patre emē te liberos pro filio. Et sic Bal. vult in effectu qd ex emptioe facta per pfem noie filij inducat quasi legatū si nūq in vi ta penitet et q nulla sequat traditio si res empta est modi ca attentis his de qbus. §. pñs. est dictū. ¶ Refert et Bal. ibi opi. Bar. si. qui dicebat qd ille tex. d. intelligi vbi pñs bat qd pñs emens noie filie volebat donare: als in dubio nō psumit donatio. ¶ Saly. in. d. l. filie. simplr transit cuz opi. glo. in. d. l. filie. reiecta omni subauditiōe Bar. ad illuz tex. et rñ. ad. d. l. j. C. de ca. pecu. et ad. d. l. j. de pecu. leg. et ad oia que vident in pñs facere Pau. de ca. in. d. l. filie. sim pliciter transit cum opi. Bar. qd vltra emptionez noie filij facta regrat et traditio: ad hoc vt psumat donatio. et ita et hz bic. et pñs opi. qd regrat traditio vltra emptionē noie filij facta: vbiqz tenuit Bar. nam in. d. trac. de vuo. fra. in iij. pñs. q. hoc tenuit. et in. l. si donatōe. C. de colla. et in. l. j. §. nec castrense. §. de colla. bo. vbi ad hoc inter cetera alle. l. si filij. C. de do. inter vi. et vxo. Jo. de imo. bic in mā sic di stinguit. Qd aut qñ pñs noie alterius nihil mibi abest. et tūc vt negotioz gestor videor id facere: vt. l. si ego. et. l. pe. §. de neg. ge. et in hoc nō vñ facere ofiam inter exncos vel cō suctos. Aut ex actu quē facio noie alterius aliqd mibi ab est. et tūc pcedant dicta per Bar. bic. et sic in filio in ptate d. distinguat sit secuta traditio necne. Dicit tñ qñ. d. l. filie. et si nō esset filie facta traditio: sed pñs pñs filia vñ fa cta donatio in filiam. et ita refert illam. l. intellexisse. ¶ De. de bel. pñs. Sed iste intellectus nō applaudet illi. l. In qua vbi inueniret traditio satis doc. pro maiori pte pñs corda re vident qd pñs meret donatio ad qd vñ facere. d. l. si filij. C. de do. inter vi. et vxo. vbi et per Bar. ¶ Sed vbi nō in terveniret traditio est opionū pñsctus an emptus noie filij sit ipsius filij. glo. n. tenuit qd sic in. d. l. filie. ex quasi legato et cum glo. transit simplr Saly. Bar. tenet pñs Bal. se quis glo. cū modificatiōe si nō erat magna quātitas expen sa pñs emēdare: et nō erat magnus numer⁹ liberoz Bar. si. et qd nō sit filij: nisi pñs de aio donandi. et hoc modo in telligat. d. l. filie. et sic vñ satis pñs cordare cuz Bar. qd ex sim plici emptione facta noie filij nō psumat aius pñscedendi fi lio illud qd eius noie emit: vt illud pñs pñs beat. Sola aut traditio sine pñsctio facta filio de re pñs nō pñscedēte pñs ctu clarū est qd nō inducit donatiōē sed dationē in peculium vt. d. l. si. de pec. leg. adeo qd post mortē pñs non est pñs pñsctum tale pñsctum illius cui est pñsctus: sed venit viuēdū dum inter filios: vt. l. certū. C. fa. her. et in. d. l. si donatiōe. C. de colla. ¶ An aut si emat noie alterius: et sibi tradi tū pñsctat donatio in qualibet pñsna Bar. hic vñ tenere qd nō nisi inter pñsctos: sed in. d. l. si filij. vñ gñallus loqui qd ex hoc in qualibet pñsna donatio pñsctat. et hoc pñsctus tex. qui tñ nō pñsctat: ibi non erat. q. an pñsctia empta noie vxoris essent donata necne: qd si fuissent donata vel cense retur donata nō potuissent illa hñe filij tanqz mñs. qz cuz ipsa pñscessit donatio erat renocata. vt. l. et. co. ti. Sed. q. ibi erat an emptio esset facta. vere noie vxoris vel simula ta. et imperator dicit qd si traditio fuit facta viro de re em pta noie vxoris pñsctat simulatū nomen vxoris apposituz in infiso. et ideo pñsctetas pñsctet ad ipm maritū. Si autē traditio fuit facta vxori vere. et noie et effectu ipsius videt fuisse emptio. et ideo pñsctia sūt filioz. sed cōperit marito pe cunie repetitio cum videat ipsam voluisse donare. et vide ibi Saly. et in. d. l. filie. fa. her. Et. l. j. et. iij. C. si quis alte. vel sibi. et nō pñsctat qd secuta traditōe facta illi cuius noie facta est emptio pñsctat donatio ex parte illius qui emit noie alterius: sed pñsctat illa iura qd transferit dñs in pñs

37 nam cuius noie facta est emptio: sed hoc nō mirū: t qd ti tulus emptois est aptus ad trāslatiōē dñs: vt. l. ex empto. in prin. §. de actio. sed nō sequit transferē dñs ergo pñsctat mit donatio pñsctat ex pte ementis noie alterius: vt supra inci denter hoc tñgi. ¶ Unde in puncto iuris forte attentari posset qd et inter ascendentes et descendentes celebrato pñs ctu noie alterius: et secuta sibi traditōe nō pñsctat donatio et ad. d. l. filie. posset rñ. qd ibi pñsctat de aio donadi: vt ibi dicit Bar. si. et supra rettuli qd nō vñ incōueniens dicere vt iura iuribus pñsctent. iura. n. pñsctat qd in dubio nō pñs ctat mit donatio: et in filijs pñsctat pñsctio in peculiu vel posset rñ. ad illam. l. qd loquat vbi parua erat quantitas expensa in re empta pro filia put. d. l. intelligit Bal. Et hoc modo rñ. posset ad. l. donatiōes. §. spēs. si qd illam pro hac parte induceret. vñ. n. loqui ille. §. in rebus solitis dari per mñs filibus cum nuptui traduntur. Ad. l. si pater. eo. ti. de do. posset rñ. qd potius facit pro hac pte dum dicit donatiōis aio et. Ad. l. si. in fi. eo. ti. posset rñ. qd ibi pñsctat verus titu lus donatiōis qui pñsctat ex diutina receptōe vsuraruz noie labeonis iuxta. d. l. cum de in rem verso. cuz eius mā. §. de vsu. Et aduerte itez ad. d. §. spēs. qd ibi nō poterat sub esse nisi pñsctio donatiōis. tradebat. n. res suas mater noie fi lie viro. Sed vbi emit vel alr pñsctat sup aliqua re non sua noie descendentes pñsctat sumi pñsctura qd faciat vt negotioz gestor: et ideo cessat pñsctio donatiōis et secuta traditōe et vide Pau. de ca. in. d. §. spēs. qui hoc vñ sensisse. et vide et eūdem in. d. l. si pater. et in. d. l. si. qui ponderat qd ibi re ceptio vsurarū interuenit in illis: et cogita sup pñsctis: qd 38 doc. satis late sup hac mā: hic per transeunt. ¶ Tercio querit Bar. an pñsctus adhibitus obloni rei mee inducat pñsctus et donatiōē et pñsctat qd inducit pñsctus: sed do natiōē nō vñ potero agere vt lras: vt. l. si vt certo. §. nunc videndū. el. ij. §. cōmoda. de qua mā hñ in. l. luti. §. man da. et. C. cōmo. l. pe. et quo ad hoc doc. nihil addunt Bar. 39 ¶ Quarto Bar. querit an si consensio tñbi vendenti rem meam videar pñsctare aio donandi et ex dictis suis in. l. si fundū per fideicōmissum. in prin. §. de le. j. reasumit talem distin. in hac mā. Qd qñqz pñsctio venditioni rei mee a te mibi donate quādoqz de alia re mea consensio qd vendat Primo casu pñsctat donatio: vt. d. l. si vñ nō remuneradi. S. inde papinia. §. manda. sub est. n. rō remuneratiōis: vt vi cum fuit. §. in glo. j. Secōdo casu si talis res cuius venditioni pñsctio: l. non fuerit a te mibi donata tñ fuit donata mibi ab auctore tuo vel ab eo cui es heres vel alio eius pñscepto Et tunc si ille qui vendebat erat pñsctus meus vel heres pñscti pñsctat donatio: nisi aliud appareat: vt. l. codicillis. §. i. de le. ij. vbi et aius donandi pñsctat gñ remuneratiō nis: vt ibi dicit Bar. et in. d. l. si funduz per fideicōmissum. in prin. dum oppo. de illa. l. codicillis. §. i. quatenus ibi: dñs qd et ad pñsctum rei vendite nullus hñ regressus: et tñ pñsctus dñs in. d. l. si fundū per fideicōmissum. Si vero nō erat pñs ctus vel heres pñscti: et si res erat mea re cuius venditioni pñsctio: et nō pñsctat donatio: vt. d. l. si fundum per fideicō missum. in prin. ibi. n. dñs qd pñsctum peti pñsctat rei mibi legate cuius venditioni pñscti. Si aut res cuius venditioni pñscti erat mea spe: puta qd in aliquē euentū ad me per ventura erat. Et tunc si ille actus cui pñsctio erat talis per quē vel ex quo res ad me pñsctura erat: et mibi pñsctatur: puta si debebat ad me res pñsctare herede alienate in penā here dis: et ego pñscti alienatōi pñsctico mibi et censeor remitte re ius meum adeo qd heres nō vñ modo facere actū illi ci tum: ad hoc. l. nihil. §. i. de le. j. et. l. quotiens. C. de fideicō. et. l. cuz pater. §. libertas. de le. ij. Aut ille actus cui pñsctio nō erat talis per quē res ad me pñsctura erat exēplū in re mibi legata subcōditōe alia qd sit illa si qd alienaverit: et isto casu pñsctiendo nō videor remittere fideicōmissum: et sic donare: vt. l. fundum. §. ad. l. fal. que est. l. iij. pñscti. et per Dy. in. l. qui rome. §. duo fratres. §. de ver. oblig. et ibi per Bar. in. xij. q. ad hoc glo. no. in. l. si a substituto. in prin. de le. j. que vult qd si rem mibi legata subcōditōe emerim et scienter nō pñsctico mibi in legato quin ex cā legati petere

a De colla. Ubi vide Bar. et in. l. j. §. nec castrense. in vlti. colū.

b Trāsest. Et vid dicta in. l. post dorem. §. e. circa sextā lec. Dy. ad fi.

non possim eueniente pditione: et ita si cōsenserim aliena-
 qo tioni p̄dicte rei. Si vero res cuius uenditioni p̄sentio nō
 erat donata a te nec ab auctore tuo: et tūc indistincte p̄sen-
 sus nō inducit donationē: vt. l. mater. C. de rei ven. et vide
 Bar. in. d. l. si fundū per fideicommissū. vbi put ēt hic ultra
 p̄dicta p̄cludit. Et si q̄s p̄sentit alicui donanti rem suā
 v̄ ipse donare: vt. l. in edib. in fi. de do. et l. si seruus cōis
 de do. inter vi. et vxor. vbi p̄sensus p̄sumit ibi rōne p̄san-
 guinitatis: vt vidistis. Et in p̄ma glo. circa scōam fallen. q̄
 rōne sanguinis donatio p̄sumat facit ēt. l. ij. C. si aduer. do.
 et in. d. l. si fundū per fideicommissū. ḡnāl̄ tangit Bar. an
 si p̄sentio alienationi rei mee mihi p̄iudicē: et qd si p̄sentio
 alienationi rei mihi obligate: et p̄cludit q̄ ex hoc cōsensu
 p̄sumit remissio pignoris: nō aut remissio seu donatio de
 bitū: vt. l. si pbaueris. C. de re. pi. et l. sicut. s. qui. mo. pi. vel
 hypo. sol. s. illud. et seq. d. l. et in. d. s. illud. per Bar. q̄ etia
 hic tangit qd si p̄sentio alicui leganti rem meam: et se re-
 mittit: ad. d. l. si fundū per fideicommissū. vbi hoc in fi. p̄n.
 tangit. Et de imo. hic circa hec dicta Bar. In quātum
 ipse alle. l. codicillis. s. i. de le. ij. et intelligit q̄ ideo ibi p̄sen-
 tiens sibi p̄iudicat in p̄tio: q̄ vendens erat p̄onus vel he-
 res p̄oni dicit q̄ iste nō v̄ bonus intellectus ad illuz tex.
 cuius l̄ra nō v̄ ponderare rōnem in qua se fundat Bar.
 Et p̄pea aſr intelligit illum tex. q̄ ibi p̄sensum fuit vendi-
 tioni rei p̄prie facte per vendentē tanq̄ de re sua per quē
 tex. ḡnāl̄ dicit. Et si q̄s vendat rem meam tanq̄ suam et
 pro illa recipiat p̄tium me p̄tite et p̄sentiente q̄ indistinc.
 mihi p̄iudico in p̄tio: et sic censeor illud donare nisi ego cō-
 senserim saluo iure meo in p̄tio: et hoc modo p̄cedit tex. in
 .d. l. si fundū per fideicommissū. s̄m q̄ ibi intelligit glo. vel
 ille tex. p̄cedit vbi p̄senti venditioni rei mee facte tanq̄ de
 re mea: vt ibi dicit Bar. dū opp. de. l. mater. C. de rei ven.
 qui v̄ esse ibi in opione in q̄ est Imo. hic: et hic ipse Bar.
 videat esse in p̄ria opione: et indistincte velle q̄ si cōsentio
 venditioni rei mee mihi nō donate a vendente vel ab eius
 auctore q̄ mihi nō p̄iudicem: nō distincto. v̄. quo modo
 sit vendita res an vt p̄pria v̄dentis: an vt p̄pria p̄sentien-
 tis alle. d. l. mater. Imo. tñ pro sua opi. ultra p̄dicta addu-
 cit q̄ hic nō v̄ cadere posse alia p̄iectura q̄s donationis ex
 quo patior rem meam ab alio vendi tanq̄ p̄prie: et re-
 cipere p̄tium tanq̄ de re p̄pria. Adducit ēt q̄ sicut impu-
 tatur illi qui ratam h̄z venditionē rei sue non pempte nec
 p̄scripte: vt. l. mater. cum ibi no. et in. l. si. s. de neg. ge. et in
 .l. si cum seruū. s. si cer. pe. ita v̄ imputandū illi qui a prin-
 cipio p̄sentit venditioni rei sue que sit ab alio. p̄cedit. n. vt
 supra allegatis iuribus actio negotioz gestoz ad p̄tium
 rei sue ab alio vendite p̄prio noie vendentis vbi venditio
 h̄z rata ipsa re pempta vel p̄scripta: et h̄z in subsidū: vt. d.
 .l. si. de neg. ge. vbi aut res extat et nō est p̄scripta p̄cludit
 vt supra q̄qd aliud dixerit ABar. glo. antiquus: vt habet
 in dictis iuribus: et per By. in regula ratū. de reg. iu. li. vj.
 et h̄z in. l. si pupilli. s. sed si ego. s. de neg. geg. et in. l. i. C. de
 re. alie. nō alie. Et Sed intelligēdo hanc mām put ipsam
 declarat Bar. in. d. l. mater. et in. d. l. si cum seruū. hoc fun-
 damentū nō facit pro Imo. Dicit. n. Bar. in p̄dictis locis
 q̄ si re sua vendita ab alio p̄prio noie vendentis aliq̄s di-
 cta re nō pempta vel p̄scripta ratam h̄eat venditionē non
 h̄z actionē negotioz gestoz ad p̄tium que orit̄ ex illa ven-
 ditione ratificata: q̄ illud qd meo noie gestū nō est ratum
 h̄re nō possum: vt in. d. s. sed si ego. et in. d. regula ratū. de
 reg. iu. li. vj. sed illam que oritur ipso gestu bene h̄z iste ta-
 liter ratam h̄z venditionē alieno noie de re sua facta: nāz
 gessit iste negociū ipsius vendentis inquātū per suam rati-
 habitionē translātū est dñum in emptorē cui venditor de-
 quictione tenebat. Et p̄pea p̄ ipm h̄z actionē negotioz ge-
 goz ad p̄tium tanq̄ v̄t̄r gesserit negociū suum h̄ndo ra-
 tam dictā venditionē: et sic transferendo dñum in ipm em-
 ptorem: et hoc modo intelligit ipse. d. l. mater. in scōa par-
 te: vt ibi per ipm vide et vide glo. no. in v̄. ipso gestu. in. l. si
 pupilli. s. item querit. s. de neg. ge. que declarat quor mo-
 dis dicat negociū alienum: et in p̄dicto casu de quo supra

Bar. saluat opi. ABar. qui tenuit q̄ ēt re nō pempta nec
 p̄scripta cōpetat actio negotioz gestoz in p̄dictis termi-
 nis: et sic p̄z q̄ s̄m h̄c intellectū q̄ nō amittit p̄tūz ille qui
 ratam h̄z venditionē de re sua ab alio p̄prio noie facta:
 ita ergo vbi a p̄ncipio quis venditioni de re sua facta ab
 alio p̄prio noie v̄ q̄ nō amittat p̄tūz quasi illud censeat
 donare: et Imo. vt supra rettuli dicat p̄tūz qui ēt in dicta
 opi. fuit in. d. l. si fundū per fideicommissū. et tenendo h̄c
 opi. Bar. de qua in. d. l. mater. et in. d. l. si cū seruū. v̄ tolli
 aliud fundamentū Imo. hic q̄ nō v̄ posse sumi alia cōse-
 ctura q̄s donatōis: vbi q̄s p̄sentit uenditioni rei sue ab alio
 p̄prio noie facte: nam pōt sumi p̄iectura q̄ faciat vt gerat
 negociū vendentis: et possit p̄tium repetere: et ab illo intel-
 lectu posito per Bar. in. d. l. mater. et in. d. l. si cum seruū.
 plurimū v̄ depēdere veritas casus n̄ri: et addo q̄ p̄dictūz
 intellectū t̄z Ange. in. d. l. si fundū per fideicommissū. asse-
 rens: ita tenere Bal. post Ray. de forli. in. d. l. si cū seruū.
 ubi late de hac mām per doc. et per Bal. Saly. et doc. in. d.
 .l. mater. ubi Bal. et Saly. tenent p̄ Bar. rōnibus ibi per
 ipsos adductis ibi tñ Bal. in. iij. colū. in v̄. iuxta p̄dicta
 quero et c. t̄z opi. Bar. in casu n̄ro q̄. v̄. p̄sentiens uenditio-
 ni de re sua ab alio put de re p̄pria facta h̄eat actionē ad
 p̄tium p̄ uendentē cui v̄ p̄sensisse in dubio ad ualidationē
 p̄ctus nō ad donandum p̄tium: et dicit q̄ ista. q. quotidie
 occurrit in fratre et sorore et viro et uxore: q̄ frater et vir
 uendunt et faciunt p̄sentire sorore et uxore: et ista opinio
 Bar. est equior. Et p̄pea tenenda maxime: q̄ multi tenēt
 opi. ABar. in. d. l. mater. inquātūz ipse vult q̄ agi possit ad
 p̄tium rei uendite alieno noie secuta etiā rati habitione re-
 extante: et nō pempta: et hoc per illum tex. ubi satis aperte
 hoc v̄ decidit: vt ibi per Pau. de cast. post Ra. et in. d. l. si
 cum seruū. in qbus locis nō t̄z opi. ABar. per rōnē Bar.
 quē Bar. reprobant: et Ra. et Pau. de ca. qui Ra. pro di-
 cta opi. q̄ possit agi ad p̄tium alleg. l. illud. s. i. de do. cau-
 mor. et nō ob. illud vulgare q̄ illud qd meo noie nō est ge-
 stum ratum h̄re nō possum: q̄ nō poterit imputare hanc
 culpam uenditor dñi q̄ ratam habuisti uenditionē p me
 de re tua p̄prio noie facta cū nō posses: q̄ culpā ex qua q̄
 lucrū sentit alteri imputare nō pōt: ut. l. cū i fūdo. in p̄n. in v̄.
 q̄ si mulier. s. de iu. do. et h̄c opi. t̄z do. Alex. i. d. l. si cū seruū
 p̄ q̄ all. l. si noxali. post p̄n. v̄. s. si a debitore. s. de pecu. et r̄i.
 ad. l. ab vno. C. de neg. ge. q̄tenus v̄ facere in p̄rius a p̄rio
 sensu: et hic transiens cum Jo. de imo. videat tenere p̄rius
 sed magis placet illa opinio: et per p̄ns opinio Bar. hic qui
 eo casu quo uenditio est facta noie dñi et ipse p̄sentit q̄ nō
 p̄iudicet sibi in p̄tio ipse dñs nō h̄z p̄ditionē: et hoc adhuc
 exp̄ssus q̄s hic dicit Bar. in. d. l. si fundū. dum oppo. de. d.
 .l. mater. et hoc modo intelligit illum tex. d. l. si fundū. qui
 Bar. de. d. l. mater. ibi op. intelligere v̄ ipsam put intelli-
 git Bal. cum quo alij magis cōiter vident transire: et vide
 Lu. in. d. l. si fundū. ubi t̄z hanc opi. q̄ si aliq̄s uendit rem
 meā me p̄sentiente ab initio vel ex post scō sine noie suo si
 ue noie meo alienet nō videoz p̄sentire: vt mihi p̄iudicem
 sed vt p̄tium p̄sequi possim qd est verum vbi res erat mea
 plene: et irreuocabilr: sed qñ res nō erat mea irreuocabilr
 iste p̄sensus inducit tacitā repudiationē nō donationē: vt
 d. l. codicillis. s. i. de le. ij. nisi interueniret aliq̄s actus qui
 includeret agnitionē: vt. d. l. si fundū. ubi interuenit ass-
 gnatio eius cui fuerat legatus: vt ibi per ipm latius vide.
 Et ex p̄dictis decidi pōt. q. qd si dñs p̄sentiat vasallo v̄
 denti rem quā h̄z in feudū vel rem emphiteoticā: an sibi
 p̄iudicet in dñio directo: et supradicta faciunt q̄ nō quate-
 nus p̄cludit q̄ dñs p̄sentiens nō p̄iudicat sibi in p̄tio: et in
 dñio sic ad hoc vt p̄sensus aliq̄d operet: sed in casu nostro
 p̄sensus pōt opari circa alienationē dñi v̄t̄lis qd nō pote-
 rat sine p̄sensu dñi alienare vasallus vel emphiteota ergo
 nō opabit̄ circa directū dñum: et ita t̄z hic Pau. de ca. m̄
 ratus de Bal. qui tenuit p̄tium: et q̄ ēt respectu pretij sibi
 p̄iudicet in. l. dotalem. s. eo. vbi ēt Pau. t̄z Bal. En quā-
 tum est respectu pretij nō teneas qd dicit Bal. per supra-
 dicta que de directo obstat dicto suo. Quātū aut est respec-
 tu directi

ctu directi dñij pōt teneri opio Bal. si vēditio fuit facta de re et respectu vtilis et directi dñij pſentiente dño per. d. l. si fundū per fideicōmissum. in prin. ¶ Inquātū Bar. dicit q pſentiens donationi de sua re facte vī donare doc. tranſeunt cum ipso per iura sua: vt hic per Pau. et alios ma. xi. Imo. qui dicit q idem est dñm vbi q pſentit: vt res sua leget: q legatum est quedam donatio: vt insti. de lega. §. j. et hoc satis est de intentōe Bal. in. l. cum alienā. C. de le ga. in v. sed pone. et v. se. de hoc vide per Bar. in. d. l. si fun dum per fideicōmissum. et adhuc latius in. l. cum quis. in prin. de le. iij. et vide et Saly. in. d. l. cum alienā. dubiū. n. stat in hoc an ipse qui pſentit legato rei sue aliquo mō cō ueniri possit: nam q repellit possit exceptōe vident doc. cō cordare: dic vt in dictis iuribus. ¶ Quinto pncipaliter Bar. querit cum supra viderimus q cōsensus adhibitus alicui actui aliqñ pndicat pſentienti qñ et p quos actus vi deatur q pſentire. Et pmo examinat: an absens videat cō ſentire. Scdo an pſens et tacens. Tertio an subscribens. Quarto an sigillans. ¶ Et circa pñmz breuiter pcludit q absens ignorans sane mentis nō vī pſentire: vt hī et nō. in in. l. in eo. §. si. §. de ri. nup. et. l. ij. in fi. §. e. et. l. si debitorē. C. de pi. et. l. qui vas. §. vetare. j. de fur. furiosus aut an videat pſentire remittit se addicta in. l. ij. §. eo. §. voluntatē. Abñs aut et sciens an psumat pſentire dicit q sic in casibus in q bus cogit pſentire: vt. d. §. voluntatē. alio secus: vt. l. in deli ctis. in prin. §. de noxa. et cum Bar. quo ad hoc pñmz de absente simplr tranſeunt doc. et vide dicta in. d. §. voluntatē. qui pbat illud qd dicit Bar. q absens sciens psumat pſen tire in casibus in qbus cogit q pſentire in v. §. si abñs et. dum dicit. vbi. n. sapit scire eam exigimus et. filie. n. patri volenti agere ad dotem pſentire cogit: vbi nō hz iustaz cāz pndicendi: vt. d. §. voluntatē. iuncta glo. in v. pndicere facit. l. dotem. j. eo. et aduerte. q Bar. p. babilis pposuisset. q. an absens et ignorans habeat pro pſentiente qñ an videat cō ſentire cum in ignorante nō cadat pſensus: et sic non cadit querere: an censeat pſentire: vt. j. pri. q. per ipmet Bar. ¶ Circa fm an pñs psumat pſentire ponendo termi nos habiles q sit pñs sciens et intelligens tacens tñ: nam si est ignorans: et nō intelligit in eo nō cadit pſensus: vt. l. labeo. j. de aqua plu. arcen. In pñte ergo sciente et tacente an psumat pſensus. Concludit q recte et pprie loquendo tacere est qdā mediū inter pſentire et dissentire: vt regu la is qui tacet. de reg. iu. li. vj. vnde si sumus in tali casu in quo nō requirit pſensus nec dissensus: sed sufficit scia tace re nō applicat alicui pdictoz extremoz nec. f. pſensui nec dissensui: sed stat in sua ppria: et vera nā: vt. l. j. §. scientiaz. §. de tribu. ad hoc. n. vt dñs tributoria teneatur sufficit q seruus eo sciente fuerit negociatus: et cū sit psumum qualr ipse teneat vbi expſse pndicit seruo negocianti: et qualr vbi expſse pſentit: vt ibi hī et per glo. in regu. is qui tacet. q te nent at q disponat in. d. ti. de tribu. verbuz scia de quo in .d. ti. stat in sui ppria nā. et nō applicat alicui extremoz. Si vero est necesse q taciturnitas applicetur vel extremo pſensus vel extremo pndictionis. Et tunc si aliqs tacet per ptumaciam psumit pſentire vel negare in dñm suū: vt. l. de etate. §. qui tacuit. §. de interroga. actio. si ergo p ptuma cem facit q tacere applicet extremo pſensus illi applicat si p eum facit q applicet extremo negatōis sifr illi appli catur: ad hoc facit glo. in v. substituto. in. l. qñ diu. la vlti. de acqui. here. que dicit q vbi statuit tps instituto ad adcum dā hīditatē eo finito admittit substitutus quasi ille videat negasse se velle esse hīdem si tps fuit statutū ad instantiam substituti: secus si ad instantiam creditor: q p lapsum tps vī adinisse: vt ibi per glo. fi. et Pau. de ca. Et ex hoc dicto do. Alex. infert hic ad approbationē dicti Immo. in. c. j. de his que fi. a ma. par. ca. vt hic per ipm vide. Si vero quis nō tacet per ptumaciam. Et si qdez actus qui gerit est vni formis: vt pctus vel quasi: et an tacens psumat pſentire di ſtinguit Bar. Qd aut talis actus respicit meum fauorem: et videor illi pſentire: vt. l. si remunerandi. §. si passus. et. l. qui patit. §. m. q. Aut respicit meum pndiciū et sub distin

gnit. Qd qñq respicit meuz pndiciū circa ius nāle. Qñq circa actionē psonalē. Qñq respicit pndiciū tertij cuius bona pñent ad me cura: et sollicitudine. Primo casu aut respicit pndiciū meū circa ius meuz reale qd habeo in re tertij: puta q vendit res mihi obligata vel aliqs pbit sup re mihi obligata: et circa hoc se remittit addicta per se in .l. si. C. de remis. pi. vbi late distinguit an pñs alienatōi rei sibi obligate censeat remittere ius suum qd hz circa illam rem et pcludit regulr q nō: vt. l. sicut. §. nō vī. §. qui. mo. pi. vel hypo. sol. nisi in aliquibus casibus spālibus de qbus ibi per ipm vide: et per eūdem in. d. l. sicut. §. nō vī. §. qui. mo. pi. vel hypo. sol. cuius dicta reasumit hic do. Alex. ego ve ro omitto grā breuitatis. Aut respicit meum pndiciū cir ca ius reale rei mee: puta circa dñm meum. Et si erat ta lis actus cui nō poterā pndicere. f. ad effectum impediendi ipm per pndictionē: et non psumor: l. si pñs et tacens illi actui velle pſentire: adeo vt mihi pndicē circa ius meum qd in illa re habeo: vt. l. gaus. §. de pi. actio. et ibi glo. et. l. titia. §. luria. j. de leg. ij. et ibi et glo. facit. l. sepe. j. de re iudi. Fallit fm ipm rōne pñctōis: q psumit pſentire et q act qui explicat pndicendo nō posset impedire: vt. d. l. si seruus cōis. §. de do. inter vj. et vxo. de cuius intellectu plura supra dicta fuerūt in glo. que dicit q rōne pñctōis psumit do natio: et glo. in. l. qui patit. dicit q psumit pſensus rōne cō iunctionis in tacente: l. nō posset pndicere: hanc tñ fallentiā dicit pcedere nisi sit talis pñctio que in se reuerentiā heat q tunc taciturnitas faceret psumi dissensum stante tali cō iunctione: vt. l. j. §. que onerande. j. quarū re. ac. nō de. et. l. pe. j. de fur. Si vero erat talis actus quē pndicendo poterā impedire: et tunc tacens psumit pſentire: ita dicit glo. et in .d. l. gaus. et in .d. §. luria. alleg. l. fideiusor. §. pater. §. de pi. et ibi glo. in v. manifestū est. et. d. l. sepe. ¶ Nam rei alie ne venditio fieri pōt: sed nō pignozatio: vt hī in. l. rez alie nam. §. de pñen. emp. ppea si aliqs interuenit in pignoz atione rei sue censeat illi pſentire cū pndicendo ipedire posset et vide glo. in. l. si sine. C. aduellea. Et t3 Bar. hoc pcedere post Ja. bu. et q si nō dolo et fraude taceat is cuius res est p rōne. l. sepe. l. j. tex. et ibi glo. in. l. ij. C. si alie. res pi. da. sit. videat reqrere dolum: ad hoc vt tacens in pignozatōe rei sue videat pſentire per illum tex. et per tex. in. d. l. si sine. C. aduellea. sed ad. l. ij. Bar. dicit subaudiendū maxime: et ad .l. si sine. Rñ. q illa. l. reqrit taciturnitatē dolosam: ad hoc vt mulier que scit obligari res suas a marito excludat be neficio senatuscōsulti velleani: a quo nō excluditur l3 sciat obligari res: sed bene excludit in obſone rerū: q non pōt dicere ipsas nō esse obligatas: et sic illa. l. facit p hac par te. pbat. n. q scia cum taciturnitate pndicat in obſone p priarū rerū siue sit dolosa siue nō sit dolosa talis taciturni tas: l3 nō pndicat quo aduelleanū: nisi sit dolosa. Et ad li mitationē huius doctrine q pñs actui quē pndicendo po terat impedire: vide Bar. in. l. furioso. in fi. j. de re iudi. et ibi dicta in declaratōe dictoz Bar. Et tenendo hoc qd di cit Bar. qd et vbi sine dolo tacet videat pſentire actui quē pndicendo poterat impedire vī limitādū per id qd. §. pri. ipse dicit vbi. vj. ex reuerentia tacet. ar. d. l. pe. j. de fur. vbi .n. pōt sine alia plectura non sumit plectura donationis et optime pſert. d. l. pe. de fur. Circa illum vero casum quan do actus qui gerit me sciente: et tacente respicit meuz pñu diciū circa ius psonale: et tunc in dubio nō videor pſen tire: vt. l. filius. §. inuitus. §. de pecu. Fallit fm ipsum fauore pupilloz: vt. l. filius. j. de tute. iuncta glo. et. l. ij. j. admunici. De qbus fallentijs: vide hic per doc. posset et dici q fal lat vbi quis potrat agentē tali actione impedire. ar. d. l. sepe. v. sed scientibus et. ad qd. l. ij. §. voluntatē. §. eo. intel ligendo illum tex. pcedere in princ. et subsistente insta cā pndicendi de quo ibi dixi: et in pmo nō. et et sup glo. ij. rō. n. .d. l. sepe. est gñalis: vt vbi possum te impedire agere mihi pndicē: et sic et militat in actione psonali: et sic qñis tex. loquat in reali nō tollit qñ gñalr ille tex. pcedat. ar. l. re gula. §. si. §. de iur. et fac. igno. vbi Bar. Bal. et doc. Circa alium casum qñ actus qui gerit respicit pndiciū tertij cu

a C Bar. Et
vide dicta i. §.
voluntate i. §.
§. eo.

ius bona respiciunt me cura et sollicitudine pcludit q tacens nō psumit p sentire: vt. l. iij. §. de auc. tu. et ibi tex. et gl. Tangit postea an pns actui diffonmi psumat cōsentire si tacet et actū diffonmē appellat in trationē possessionis: puta si intras in possessionē meaz vel accipis de rebus meis nō enī est certa forma istoz actuz: put est certa forma p/ctus. Istō casu pcludit q si pcedit p/ct ex cuius nā teneor illud peti qd sit et presumor p sentire: vt. l. ij. et ibi no. C. de acq. pos. vbi vide glo. in v. vt dñm: et ibi Bar. Si aut non pcedit talis p/ctus: et si qdem tractat de magno p iudicio: et tunc videor dissentire: vt. d. l. pe. et d. l. q vas. §. vetare. §. de fur. et hī in. d. l. ij. Si de modico p iudicio et psumor cōsentire: vt. l. q tuberōis. §. sunt qdam. §. de pecu. et l. sabi nus. §. cōi diui. nā si ptermittit phiberi edificans in re cōi nō pōt cogi tollere edificatū: q psumit p sentisse non phibens cū phibere posset: et d. l. labeo. cū sua glo. §. de aqua plu. arcen. et l. q bona. §. si qs iuxta. §. de dā. infec. Et p dicta dicit esse vera Bar. in scia que est tpe negocij gesti: sed si supuenit scia ex post facto an psumat in scientē et tacente p sensus remittit se ad dicta in. l. quo enim. §. ij. rem ra. ba. vbi plene distinguit in hac mā de qua hī in. l. si absentis. C. si cer. pe. vbi aliqd p Bar. tangit aliqd Bar. in. l. j. §. j. 46 v. pena. §. de li. agno. ¶ Circa tertiū an subscribēs psumat p sentire pcludit q aut se subscribit: vt testis et nō psumit p sentire alio vī p sentire nisi erraret: vt. d. l. gayus. de pig. actio. iuncta. d. l. fideiussoz. §. j. §. de pig. et l. sicut. §. nō vī. §. qui. mo. pi. vel hypo. sol. et l. vlt. C. plus va. qd agi. qd qd sy. pci. et l. flico. §. seruus testō. §. de sta. li. et l. j. §. inter filium. §. 47 de fal. ¶ Circa qrtū an sigillans videat p sentire: et alle. q sic. l. ij. C. de re. alie. non alie. et ibi hoc no. glo. a prio sensu illius lre: et d. l. fideiussoz. §. j. fm vnā lec. ibi dñ tex. dicit si gno et c. In qbusdam tñ casibus fm ipm sigillare hz vim ademptiōis possessionis: vt. l. q si neq. §. de per. et cō. rei ven. fallit in. l. j. §. si dolus. eo. ti. facit. §. sed et si nō sunt de gustata. e. l. j. hec sunt dicta Bar. ¶ Ad que aduerte q in quātū ipse secutus opi. glo. vbi actus q gerit respicit p iudiciū meū circa vsūfructū vel dñm rei mee pcludit aut actus poterat impediri p dicendo et censeor p sentire: alio secus: et ita p cordat. d. l. gayus. cū. d. l. fideiussoz. §. j. Hāz p hanc distin. insurgit hic do. Alexā. post cano. in. c. nōne. de psump. vbi tñ glo. vī adherere huic distin. et canoniste ibi sollēnter reassumunt hanc mān maxi. do. Ab. sy. nam et pignozatio rei ppe nō vī impediri posse p dicendo: sicut nec emptio quo ad hoc: vt pignozans teneat pria pignozatitia actōe: vt. l. tutor. §. pria. §. de pig. actio. Sicut ergo venditio rei ppe nō pōt impediri quominus venditor teneat: vt. d. l. rem alienam. ita nec pignozatio: et p pns nō vī bñ dici p. d. l. fideiussoz. §. j. de pig. q psumit ibi p sensus eo q actus q gerebat p dicendo impediri poterat: nāz nō poterat impediri quominus actus fieret in p iudiciū pignozantis: sed in p iudiciū dñi poterat impediri: sicut etiā emptio et qlibet alius act⁹ sup re ppa. Et ppea aliq gñat dñt q tacens nō psumit p sentire vbi agit de p iudicio suo circa rem p. l. sicut. §. nō vī. §. q. mo. pi. vel hypo. sol. possit vel nō possit actus p dicendo impediri: et ad. d. l. fideiussoz. §. j. Rñ. q ibi interuenit subscriptio: et pz ex his que dicit Bar. cir. h. huius. l. dñ alle. d. l. fideiussoz. §. j. nec ob. l. gayus. q ibi subscripsit vt testis et facit. d. §. nō vī. in v. sed si 48 subscripsit et c. ¶ S3 saluādo opi. Bar. dici pōt q vbi vendit res aliena et p dicente: et inuito dñō p/ctus hz vim adeo q ex ipso vendens remanet obligatus: et acqrit ipsi venditori ius p scribendi. vbi. n. nō dñs vendit transfert in emptorē ius vsucapiendi siue p scribendi: vt. l. clauibus. §. de p hē. cmp. ¶ S3 si pignozat res aliena lz obliget pignozans tñ nullū ius acqrit recipienti in ipsa re: et hoc voluerunt glo. et doc. vt p glo. in. d. l. si sine. solū. n. in casu. l. si ab eo. §. de pig. vbi nō dñs hñs publicianā tradit re i pignus accipienti acqrit ius in re: et ita in effectu residet hic do. Alex. quātū ad hoc q sit dñs inter pignozationē et venditionē rei aliene. v3. q pignozatio dicat p dicendo posse impediri secus in venditionē. ¶ Sed quātū ad illud qd pnci-

paliter tangit. An tacens actui cui p dicere poterat: et ipz p dicendo impedire videat ipse p sentire non adheret ipse opioni Bar. q indi. t3 q talis tacens hēat p p sentiente: et si sine dolo et fraude tacuerit. Sed adheret ipse opinionem Lx. et antiquoz q id veruz esse dixerunt si p fraudē qs ta ceat: secus si sine fraude. qz tunc hī p p dicente p. d. l. ij. C. si res alie. pi. da. sit. et hanc opi. t3 do. Ab. sy. in. d. c. nonne Tñ nō sufficienter rñ. ad iura et rōnes Bar. max. dñ alle. d. l. sepe. de re iu. cui tñ forte posset rñ. q ibi pcurrit etiā calor iudicij tñ p illā. l. satis vī posse teneri opio Bar. quā vī tenere ipsemet dñs Alex. in. l. itez qz. §. de pac. in illa. q. an res aliene inecte et illate in re p ducta sint tacite hypo thecate si dñs rerū sciuit et passus est ipsas inferri: vī tñ li mitada ista opio Bar. vt supra dixi nisi ex reuerētia nō p dixit p. d. l. pe. de fur. In quātū et Bar. in casu qñ qd actū nō pōt p dicendo impedire pcludit q tacens non psumat p sentire et q sit p iunctio si illa cōiunctio est reuerentialis: do. Ab. sy. in. d. c. nōne. insurgit p Bar. et eius dicta refert hic do. Alex. q curat opiones p cordare: vt hic latius p ipz et ex dictis do. Ab. deprehendit q aliquo casu saluari pōt dictum Bar. ¶ Et vide oīdo Pau. de ca. in. d. l. gayus. §. de pig. actio. vbi dicit pcedere p dictā distin. an actus pos sit p dicendo impediri necne vbi actus explicat noie gerē tis: secus si noie tacentis: qz tunc indi. fm ipm censet p sen tire quem latius ibi vide quia si dictum suum procedit no. limitat hāc mān. In quātū Bar. qñ agit de meo p iudicio circa ius psonale pcludit q tacens psumat p sentire fauo re pupilli p. d. l. si filius. §. de tu. et sic si p est pns vbi assu mit tutelā filius est aduertendū: qz Bar. in. d. l. j. t3 p riu re probata ibi glo. sequens opi. glo. et By. in. d. l. ij. ad mu nici. et ita tenet Imo. hic et do. Ab. sy. in. d. c. nōne. dicit tñ Imo. q bñ fallit fauore pupilli in terminis. l. cū oñdinus. §. si. §. de fideius. tu. et adhuc hoc expius dicit do. Ab. sy. in. d. c. nōne. vbi ponit plures fallentias: ad hoc dicto q ta cens vbi agit de obliōne psonali nō hēat p p sentiente. In quātū et Bar. dicit q pns actui respicienti p iudiciū tertij cui bōa p tnet ad pntēz tacētē cura et sollicitudine q nō cē set p sentire de la h dñm vī h p ipz do. Alex. q dat plurimas remissōes i mā: et tāgit plures. q. ad qd pns mā fac et tāgit illō qd hic dicit Bar. de subscribēte et sigillate et i effectu trāsit cū dictis Bar. hic nō obstatibus his q dicit Bar. de impōssione sigilli in. l. ad testitū. §. si qd. §. de testa. et in prin. ff. Et circa illud qd tangit Bar. hic de pntē et tacente cuz sit actus diffonnis: et circa illud in quo ipse remissive p tran sit qñ scia supuenit ex post facto: vide do. Ab. sy. in. d. c. nō ne. in vlti. colū. vbi oīa p dicta tangit que oīa et multa alia que in mā adduci possent gñā breuitatis omitto sufficiat predicta attigisse pro aliquali introductione.

Tertia diuortium.

¶ Exceptio opposita a tertia psona cuius interest obstat et venit exa minanda in iudicio: et h3 pcessum ipedire. h. d. fm intellectū Bar. que oēs fatent meliorē esse adhuc tex. et magis ipsi applaudere q intellectū gl. j. hic que voluit q hic p pmo egerit p filia sup cā filiatōis intentando offi cius iudicis postea egerit p maritū ad dotē dicte filie tāq exntis in ptate sua sibi restituendā: quā scdam petitionem dicit. J. p. pcedere si p pbet ea de qbus in tex. S3 Bar. intellexit q p solū egerit ad dotē p tendens filiaz esse in sua ptate que cōparuit in hoc iudicio: et dixit se esse sui iur is: et J. p. rñ. ptem nō esse audiendum sup restōne dotis nisi pbat is his de qbus in lra: et de hoc latius dicit super glo. j. C. T. Mo. j. ex hac. l. fm hanc lec. Bar. q tertius cō parens in iudicio inter alios moto pro suo interesse audit et facit vt actor repellat a sua petitōe put videmus hic de filia que admittit in iudicio moto de dote inter ptem et vī rum et repellit p a petitōe nisi pbet ipsam esse in sua ptate vbi ipsa cōparens p tendit se esse sui iuris: et p pns actio nem de dote esse suā vel in se p solidatā iuxta. §. videamus. l. vnice. C. de rei vxō. actio. et dñm fuit. §. l. pxi. in euidentia libus: et ad hoc q tertius cōparens p interesse suo audiat facit. l. si suspecta.

facit. l. si suspecta. §. de inoffi. te. z. l. si plusorior. §. de appel.
vbi p Bar. plene an z qñ tertius cõparens in iudicio per
alios moro audiat: z ibi inter alia dicit q tertius compa
rens audiat ad repellendũ agentez put in terminis tex. nri
qñ cõparet añ lit. pte. secus si cõpareret post lit. pte. quam
ipse ptestari sciuit: qz tunc nõ admittit ad impediendum
actorez agere: sed bñ admittit ad assistendũ ei: z ita dñ li
mitari bec. l. z vide eũdem Bar. vbi idem vult in. l. sepe.
in. viij. q. de re iudi. z hoc tñ bñ Pau. de ca. z sequuntur
aliq doc. z vide do. Ab. sy. in. c. cũ sup. de re iudi. in. x. colũ.
ad fi. z. ix. col. vbi transit cũ dictis Bar. in. d. l. si p lusorio.
3 §. j. ¶ Et an iste tertius cõparens p interesse suo possit
iudicẽ recusare: vide do. Ab. sy. z doc. in. c. cũ sup. de offi.
dele. vbi tñ p illũ tex. fm q in eo ponit casum glo. j. q ter
tius cõparens pro interesse suo possit iudicẽ recusare: z
oẽs alias defensiones sibi cõpetentes adducere: z an ter
tius cõparens pro interesse suo possit declinare iudiciũ est
mã de qua in. l. j. C. vbi in rem actio. z in. l. emptori. C. de
euic. que iura cũ sua mã loquũt vbi cã pncipalr spectabat
ad agentẽ l3 cõparens hñet interesse. loquunt. n. in empto
re puento ad quẽ pncipalr spectat iudiciũ l3 veditor heat
interesse pp euictionẽ ad quã tenet: vt. d. sepe. de re iu. Et
ppea dicta in dictis iuribus nõ faciunt ad ppositũ nrm z
nre. l. in qua ista mulier ptebat dotẽ pncipalr ad se spe
ctare z cõparebat volens ab agendo repellere patrez: z
sic ptebat sibi cõpetere actionẽ ad dotẽ que si cõpete
ret nõ caderet alia declinatoria fori cum actor fori rei se
quar: vt in. c. cũ sit gñale. de fo. cõpe. z. l. iuris ordinẽ. C. de
iuris. om. in. ¶ An aut tertius cõparens pro interesse suo
heat aliqd pbare añqz admittat tex. in. c. veniens. el. ij. de
testi. pbat no. q sic tñ vide do. Ab. sy. qualr debeat pba
re de suo interesse in. iij. col. z in. v. col. j. quãtũ tps pbare
debeat de hoc suo interesse: z vide Bar. in. auc. nec si heres.
C. de litigio. vbi facit dñam inter tertiu vocatũ: z nõ vo
catũ cõparentẽ: nam in nõ vocato cõparente agentẽ ex
cludat tñ q teneat pbare de suo interesse: de quo interesse
sumarie pbari dñ: vt. d. c. veniens. z sic nõ ita stricte pbatio
nes exigunt put inordinario iudicio: z no. pbat in illo. C.
veniens. q pbatões facte in isto sumario iudicio z earũ
publicatio nõ impedit pbatões z attestatões inordina
rio iudicio cũ ad aliũ finẽ tendant inordinario q in ipso
sumario: z de hoc p Bar. in. exuag. ad reprimendũ in. v. sũ
marie: z p eũdez in. l. eleganter. §. si q post. in. fi. s. de pdi.
inde. vbi tñ hoc indeterminatũ relinqt. ¶ Et aduerte q iste
tertius cõparens pro suo interesse audiat et corã iudice. de
legato dato inter ipsos litigantes nõ facta mentõe de ipso
tertio: vt est casus no. in. d. c. cũ sup. de offi. dele. Et ex pdi
ctis vñ q ista filia nõ esset admittenda ad pdicendũ patri
nisi pbarer de suo interesse: z sic q esset in quasi possessio
ne sui iuris put glo. fi. p supponit q esset. Et ppea q pater
granaret onere pbandi ipsam filiam esse in ptate sua sup
qua glo. plenius dicit: z ex ibi dictis apparebit an ipsa fi
lia hñet aliqd pbare in hac pdictõe. ¶ Tñ Mo. ij. hunc tex.
ibi dñz dicit ptes iudicis que sint z c. p forma cõmissionũ
que quotidiẽ fiunt p sultoribus cũ cã p sultenda transmittit
vt visio actis z actitatis p sultant que sint ptes iudicis in cã
de qua agit: z ita ex hoc tex. no. hic Ange. z Imo. qui An
ge. dicit q idẽ important ista verba qd important verba
qd iuris sit z remittit ad dicta p se in. l. lecta. §. si cer. peta.
vbi tñ nihil dicit de cõmissione facta sub ista forma: sed ad
iuncto aliquo istoz verboz rite vel recte qd tagit ibi Bar.
vbi plenius vide: z p illa verba qd iuris sit loq̃r tex. in. l.
q quadringenta: z in. l. si is q quadringenta. in. pñ. ad. l.
fal. in. qua. l. q quadringenta. dicit Imo. q vbi fit cõmissio
sub forma pdictoz verboz p sultor tenet rñdere z p sultare
sup oĩbus dubijs que ex facti narratiõẽ elici pñt: als nõ dñ
p sultationi satisfactũ: z idem dicit Bal. in. c. j. in. pñ. in. ij. co
lũ. de puer. inuesti. ¶ Tñ Mo. iij. ibi nisi pber filia nõ solũ in
sua ptate esse z c. q qñ duo pñctiue sunt pbanda deficiẽs
in vno deficit in toto. Dic. n. ad victoriã reportandã regis
pcursum oĩum de qbus in tex. vñ. q filia sit in ptate: z q cõ

sentiat als pñ repetens dotẽ nõ audiat. Et ppea oia debent
a pbari nec sufficit alterũ pbatũ esse fm Bal. z Ange. hic
qd aut vbi plura sunt pposita copulatiue quoz alterũ ad
victoriã sufficit: an oĩno nisi oia pbenť succubat agens: est
mã de qua in. c. l3 cãm. de pba. p Bar. in. l. diuus. §. de re iu.
vbi late dixi. clarũ. n. est q si pponens se ad oia pposita p
banda astringit oia pbare dñ: vt. d. c. l3 cãm. z. d. l. diuus. §.
dubius est qñ qz censeat se astringere p supposito q exp̃sse
se nõ astringerit: z de hoc p Bar. z doc. in. d. l. diuus. vbi
dñt post Bar. doc. cautũ esse pponentẽ plura subijcere illã
clãm nõ astringens se ad oia z singula pbanda: sed ad ea
tñ q sibi pbata sufficiant qua clã quotidie libellantes: z
articulantes vtunt: z de mã vide dicta p glo. z doc. in. c. ij.
7 de rescrip. z aliqd p Bal. hic. ¶ Tñ Mo. vñ. ibi sicuti dene
gareť z c. q nõ dñ qz melioris pdictiõis esse in casu dubij
8 q in casu certo ad idẽ. l. ordinata. §. si. j. de li. ca. ¶ Tñ Glo.
j. tacite querit qualr titius hanc titiã in sua ptate esse dice
ret: z rñ. glo. implorando offm iudicis p qd petebat ipsaz
declari esse in sua ptate. cũ ipsa pñderet esse sui iuris: z
esset in quasi possessiõẽ sui iuris. hoc. n. est vnũ de remedijs
pñ cõpetentibus p filios ab aliquo nõ detentos se sui iuris
esse pñtentes: vt. l. iij. §. hoc aut interdictũ. §. de li. exhibẽ.
hñ adhuc z alia remedia de qbus p glo. in. §. p hanc. l. j. §.
de rei ven. z p Imo. in. c. inter quatuor. de maio. z obe. z
aliqd hic p Pau. de ca. q declarat q ista iudicia sup statu
p sone dicant p iudicialia. Et sic ista glo. vult q hic intentã
renũcio iudicia. pñũ sup statu ipsius titie. scõm sup repeti
tione dotis. Sed hanc lec. improbat Bar. hic: nam ordina
to pñmo iudicio sup statu ipsius filie debent alia iudicia file
re cũ pñũ sit p iudicialia: vt. §. p iudicialia. in. fi. de actio. z
l. lite ordinata. C. de li. cau. vñ pñe petente dotẽ offm iudi
cis fuisset pñntiare sup sedendũ: z vltius nõ pcedendũ
donec pendet cã status: sed tex. hic dicit pñs iudicis esse
nõ admittere pñm: nisi pber filiam esse in sua ptate: z sibi
pñntiare: z sic p supponit q discutiãt sup actiõẽ de dote er
go pdicta lec. nõ pgruit huic. l. Et ppea Bar. ponit aliam
lec. ad hunc tex. fm quã figurauĩ casuz. Bicens q hic vñ
cũ tñ erat iudiciũ sup dote restituenda motũ p ipm titiũ
in quo cõparuit titia z opposuit q dos nõ erat restituẽ
da titio: qz ipsa erat sui iuris que fuit audita: z admissa to
lis exceptio cũ ipsius filie iter sit: z ad hoc facit. d. l. si suspe
cta. in. pñ. §. de inoffi. te. z. d. auc. nunc si heres. C. de litigio.
z. d. l. sepe. de re iu. z. l. ita tñ. l. quotiens. §. ad trebel. vbi p
Bar. facit qd hñ in. l. pe. §. de pe. here. z in. l. is a quo. §. de
rei vendi. z iste intellectus Bar. vt dixi sup tex. oẽs fatent
q plurimũ applaudet huic lre: z plurimum ipsi congruit
Bal. tñ conat saluare intellectũ glo. rñdens ad rñõẽ quãz
p glo. facit Bar. dicit. n. q est verũ quãtũ ad easdẽ psonas
q cã status facit alias fileres: sed nõ quãtũ ad diuersas: vt.
l. ordinata. §. de li. cau. sed hic mouebat qd p tertiu. i. p ma
ritũ ergo z c. fateť tñ Bal. q hic non agebat pncipalr de
statu sed incidenter: z sic in effectu vult q intellectus glo.
sit verus in se: sed nõ pgruat lre Imo. dicit q imo nõ po
terat subsistere iudiciũ de dote intentata pus qõne sup sta
tu ipsius filie l3 ipm iudiciũ de dote esset inter diuersas p
sonas ex quo inferebat p hoc p iudiciũ ipsi titie que se pñen
debat mrem familias facit. d. l. ordinata. v. sed si is. fateť
tñ Imo. q. s. mota cã status ipsa titia vellet agere ad dotẽ
p maritũ q admitteret cũ interim heat pro mre familias
vt. d. l. ordinata. §. de li. cau. z. d. l. lite ordinata. C. e. ti. sed
differť snia fm ipm donec diffiniãt cã status p no. in. si. per
glo. in. v. iudiciũ. in. d. l. ordinata. que pcludit q mota libe
rali cã ille de cuius statu agit pñt agere z pueniri ab alijs
ab ipso dño: sed snia retardat: sed in ipso dño generaliter
differť iudiciũ. s. quo ad motionẽ iudicij: z quo ad finien
dum iudiciũ nisi sint actões tpe piture: vt. d. l. ordinata. in
pñ. fm pdicta dicit se intelligere glo. hic in. v. denegandã.
i. v. §. an titia z c. Sed no. in. d. l. ordinata. faciunt q l3 eet
motu cã status ipsius mulieris: posset et moueri actio de
dote p ipm pñm p maritũ l3 non posset pueniri ad sniam
non discusso prius iudicio status: z hoc nõ posset saluari

¶ Ange. hic
Ad hoc gl. no.
i. l. ij. §. hoc au
tez interdicto.
j. de tri. actus
pñua.

lec. glo. si. n. pmitit agi cū psona de cuius statu querit pen-
dente iudicio multo magis vī pcedi q̄ agat cū alio l3 snia
differat. Si p̄cēnit p̄iudiciū litis mote sup̄ statu: nisi dice-
renus q̄ pmitit agi cū psona de cuius statu agit vel ipsa
pmitit agere cū aduersario suo in p̄dicta cā actōibus tpe
pituris: vt per supra allegatā glo. in si. in. d. l. ordinata. ita
ergo cū alijs nō vī pmitit agere quatenus vertit p̄iudiciū
alicuius ex litigantibus sup̄ dicta cā status. sicut. n. inter se
et quo admodū iudiciū nō admittunt: nisi vbi sūt actio-
nes tpe piturē: ita et nec p̄ alios quatenus vertit p̄iudiciū
agentiū p̄iudiciali actōe. l. alterius ipsoz: et sic vī dubiū ē
q̄ dicit Imo. de filia q̄ posset agere ad dotez pendente
iudicio status. sicut. n. nō posset de dote agere p̄ p̄m etiā
incōando iudiciū: ita nec ē p̄ aliū cū vertat p̄iudiciū p̄is
sed posset dici q̄ semp verti vī p̄iudiciū vnius ex litiganti-
bus sup̄ statu si agat: et cū alijs psonis: et sic nūq̄ verifica-
ret q̄ b̄ in. d. l. ordinata: vī satis p̄ hunc modū vī posse
sustentari lec. glo. q̄ possit intentari iudiciū l3 nō pueniri
ad sniam. Videt tñ q̄ lec. glo. possit adhuc alr optime sal-
uari tenendo ē q̄ intentato iudicio sup̄ statu psonē super
sequentibus causis nō possit veniri ad iudiciū et p̄cedi in
telligendo hunc tex. dū dicit r̄ndi p̄i nisi p̄bet filiaz nō so-
lum in sua p̄tate et c. in p̄mo iudicio moto p̄ ipm patrem
sup̄ filiationē et p̄ia p̄tate quasi velit. Imo. q̄ nisi p̄bet p̄
filiam esse in sua p̄tate in primo iudicio: et sibi p̄sentire in
scdo iudicio sibi denegandā actionē de dote. i. repellendā
ab actione de dote: et sic ē a limine iudicij sup̄ ista actōe
hoc. n. mō intelligendo nō video qd̄ repugnet: nam illud
q̄ intentata actione p̄iudiciali alie debeant filere. nō ob.
q̄ lec. glo. nō p̄supponit p̄rius. nō. n. p̄supponit glo. super
actione de dote audiendū titiū et p̄cedendū donec nō sit
finitū p̄m iudiciū et doctū d̄ p̄ia p̄tate. Illud ē q̄ iudex
deberet p̄nūtiare sup̄sedendū. nō ob. q̄ nō negat hoc gl.
nec tex. facit iste tex. qui dicit denegandā actionē: et sic vult
agētē repellē a limie iudicij: vt. l. nā et postea. et ibi Bar.
de iurei. et sic nō p̄bat tex. q̄ p̄cedat sup̄ actōe de do-
te: et q̄ in iudicio sup̄ dicta actōe intentato hēat p̄bari de
p̄ia p̄tate: nec hoc vult glo. put p̄supponit Bar. et ista sal-
uatio est de intentione Pau. de ca. hic q̄ dicit q̄ requir̄ q̄
p̄ p̄bet in p̄mo iudicio filiam esse in sua p̄tate: et q̄ ita p̄-
nūtiat. ex sola. n. p̄batōe sine snia p̄i ius non p̄sequeret: vt
est glo. no. in. l. sed si possessori. si. si. de iurei. et ibi Bar.
et doc. et hoc mō saluando hanc lec. glo. non dicit aliud q̄
dicat Bar. fm̄ ipm Pau. q̄. si. hec lec. put Bar. p̄suppo-
nit q̄ in actione de dote nō sit p̄cedendū imo q̄ ab ipsa sit
repellendus p̄i donec fuerit finitū p̄m iudiciū: et p̄batuz
de filiatione opponente ipsa titia in hoc scdo iudicio q̄ p̄
vult intentare que titia q̄ hēat p̄bari per titiū q̄ sit in sua
p̄tate declarat ipse Pau. tangens an hoc opet̄ quasi pos-
sessio sui iuris put dicit glo. in v. denegandā. sup̄ qua dices.

¶ Glo. sup̄ v. et dote. tacite querit de qua dote p̄is. l. in-
telligat: et ponit duas opi. l3 vltima opio cōiter tenet qua-
tenus vult q̄ hec. l. loquat̄ in dote p̄fectitia non quatenus
per implicatiū vult q̄ intelligi possit in aduentū: q̄ adue-
titia p̄i petere non pōt ē q̄ filia sit in p̄tate: imo ipsa filia
petere pōt: vt in auc. q̄ locuz. C. de colla. et in. l. ij. q̄ si in
p̄is a p̄rio sensu. s. eo. et ibi glo. que tangit an vbi filia est
emancipata p̄ p̄m dos peti pōt et determinat in effectu
q̄ nō l3 dos sit p̄fectitia: q̄ p̄ emancipationē actio p̄solidat̄
in filiam: et sic multo magis a p̄n. vbi filia est emancipata
impedit cōio talis actōis: vt ibi vide per Bar. et doc. et sic
ex ibi no. p3 q̄ ista glo. in p̄n. male loq̄ inquit dicit q̄t
si filia esset emancipata dote p̄fectitia petere posset p̄i: et. l.
p̄i. quaz glo. alle. potius facit p̄ ipsam. illa. n. l. dicit q̄ vno
casu dote datā p̄ emancipata p̄i petere pōt vbi. si. fuit sibi
stipulatus fm̄ q̄ ibi vult glo. l. p̄fectitia. si. pe. etiā nō facit
q̄ l3 dos data pro emancipata sit p̄fectitia tñ nō seq̄ q̄ p̄
ipsam petere possit: vt b̄ in. d. si. q̄ si in p̄is siue ergo dos
fuisse data pro filia emancipata siue pro filia in p̄tate que
postea fuit emancipata p̄i nō h̄ret actionē ad ipsam dote
nisi in datione ipsam stipulatus fuisset fm̄ q̄ d̄ in. d. l. p̄i.

et sic q̄ ista. l. intelligat in dote p̄fectitia. nō ob. illud q̄ d̄
cit glo. q̄ si filia esset emancipata oīno p̄i ipsam petere pos-
set: et sic q̄ frustra fieret vis hic q̄ deberet p̄bari filiaz esse
in p̄tate. p̄terea ista titia nō fatebat se esse filiaz: q̄ tñ
non h̄ret p̄i p̄bare q̄ ipsa sit in p̄tate: sed ipsa h̄ret p̄bare
q̄ esset sui iuris: vt videbimus. i. sup̄ glo. in v. denegandā.
et sic ē quo ad hoc glo. vī minus p̄babit locuta inquit
p̄supposuit q̄ ista fateret se filiaz: sed dicebat se emancipa-
ta. Glo. sup̄ v. postulat. dicit q̄ si filia est in p̄tate ipaz
petit p̄i intelligit ipsa filia p̄sentiente vel nō h̄ntē iustā cāz
p̄dicendi: vt. i. p̄xi. glo. et q̄ nullū pactuz apposuerit p̄i de
dote sibi reddenda: sed si est emancipata pro qua dat dotez
secus est q̄. si. actio est ipsius filie nisi p̄i ipsam sibi reddi si
p̄latus sit: vt in. si. accedit. et. si. exneuz. C. de rei vxo. actio.
que glo. est p̄ia sup̄iori glo. et est verior q̄ p̄cedens glo.
vt ex ibi dictis apparet. Glo. sup̄ v. denegandā. in p̄n.
querit qualr p̄bet p̄i eaz esse in sua p̄tate. et rñ. q̄ p̄bat eo
ipso q̄ p̄bet ipsam esse legitimā: vt insti. de pa. po. in prin.
vbi d̄ q̄ illi q̄ sunt nati ex iustis nuptijs sunt in n̄ra p̄tate.
Aliud aut̄ q̄ ipsa filia sibi p̄sentiat p̄bat eo ipso q̄ filia nō
h̄z iustā cām p̄dicendi: et cuz hac glo. transit Bar. q̄ querit
qualr p̄babit p̄i ipsam esse legitimā. et rñ. p̄bando q̄ sit
nata ex legitimo m̄rimonio: vt in. d. p̄n. insti. de pa. po. et. si.
de his q̄ sunt sui vel alie. in. l. nā ciniuz facit. l. filius diffini-
mus. eo. ti. in qbus iuribus h̄r qualr p̄bet filiationē: et in. l. si
vicinis. C. de nup. h̄r in. c. transmissis. ex q̄ si sint legi. vbi alr
plene dixi: et in. c. per tuas. e. ti. et in duobus p̄silijs in qbus
plene tetigi hanc mām. Et scias q̄ p̄batio filiationis ex p̄e
p̄is p̄cludet fieri nō pōt: sed sit p̄sumptiue p̄bando m̄ri-
monium fuisse inter aliquos et p̄dictos simul cohabitasse:
nam filius natus p̄sumit p̄dictoz: et hoc est q̄ vult dicere
.l. q̄ semp. s. de in ius vo. q̄ m̄r semp certa est: p̄i aut̄ is est
quē nuptie demonstrant: ad hoc glo. in. l. iustus. i. de cōdl.
et demon. Imo tñ stringit hec p̄sumptio q̄ natus sit illoz
q̄ simul p̄xerunt m̄rimoniū et simul cohabitauerunt q̄ non
tollit ē q̄ p̄bare mulierē adulteratā eo tpe quo cohabitauit
cū marito et filii p̄cepit. oīno. n. potius p̄sumit conce-
ptus de marito q̄ de adultero vt est bonus tex. in. l. miles.
si. defuncto. ad. l. iul. de adul. et per do. Ab. sy. in. d. c. tras-
misit. et Bal. in. d. l. si vicinis. C. de nup. Et idem dicit do.
Ab. sy. in. d. c. transmissis. de nato ex p̄cubina p̄ aliquē in do-
mo retentat p̄sumat p̄cubinarij etiā q̄ p̄bare q̄ illa tpe
quo illi cohabitabat se alijs cōmicebat alle. glo. quā dicit
singularē in. c. michael. de fil. p̄bitero. quā oīno vide q̄ est
magistralis in m̄a: et ad eam quotidie recurrit p̄ hac m̄a
vult. n. p̄dicta gl. q̄ sicut natus ex vxore p̄sumit mariti: ita
natus ex p̄cubina p̄sumit p̄cubinarij. vñ sicut in vxore adul-
terium non tollit p̄dictā p̄sumptionē: ita nec in p̄cubina: et
tangit p̄dicta glo. qualr p̄betur filiatione alioz natoz nō ex
vxore nec ex p̄cubina: sed ex alijs mulieribus tollit tñ p̄di-
cta p̄sumptio filiationis in nato ex vxore siue p̄cubina si p̄bet
nō cohabitatio p̄ tñ tps q̄ nō potuit natus p̄creari ex ma-
rito siue p̄cubinario iuxta no. p̄ Bar. et doc. in. l. gallus. in
si. p̄n. i. de li. et po. vel si p̄bet infirmitas mariti siue p̄cubina-
rij cohabitantis ex qua impediēbat gñatio: vt. d. l. filium
diffinimus. vbi Bar. et Bal. volūt q̄ talis infirmitas hēat
p̄bari p̄ negatē filiū et mariti vel p̄cubinarij. dicit. n. Bal.
q̄ sicut nō p̄sumit alicui ab eē cerebri cor vel epar: ita nec
aliud membrū: et sic nō p̄sumit impotentia coeundi. non. n.
p̄sumit q̄ pati aliquē defectū ai vel corporis: nisi semel p̄-
batus fuerit defectuosus: nā tunc p̄sumit durare in tali de-
fectu: vt p̄ glo. in v. recusatus. in si. et ibi p̄ doc. in. c. cū inter
canonicos. de electio. facit q̄ b̄ in. c. si. de succes. ab itesta.
p̄ glo. in v. cōpotē mentis. et in. c. indicas. iij. q̄ viij. p̄ doc.
in. l. furiosum. C. qui re. fa. pos. et an illa p̄sumptio q̄ quis
filius mariti vel p̄cubinarij p̄sumat tollat p̄ p̄fessionē p̄is
filij asserentis se nō esse filiū illius cuius p̄sumit p̄ Pau. de
ca. in p̄si. suo. clxxv. q̄ incipit sup̄ p̄mo vī dōm et c. in v. sup̄
vltimovero quesitoz de cuius dicto p̄sulendo dubitauit: an
procedat p̄terq̄ quo ad p̄iudiciū filij p̄sentis et asseren-
tis se non esse filiū illius cuius p̄sumit. Imo. i. p̄te que
incipit ibi

incipit ibi: sed an interim agere potest. glo. querit an pendente hoc iudicio super statu filie interim agere possit ad dote: et rñ. q. sic per. d. l. ordinata. de quo dic. vt. s. dictum fuit in pma glo. In tertia parte que incipit ibi: et facit. C. e. l. filie. glo. allegat concordantes ad illud qd sine consensu filie pater ad dote agere non potest: alle. et. l. qui de inofficioso que non facit ad predictum ppositum. In quarta parte que incipit ibi: nec ob. s. de pba. l. si filius. glo. op. p. id qd hic dicitur qd patri incumbit necessitas probandi filiam esse in sua potestate de. l. si filius. s. de pba. vbi filio qui se pretendit sui iuris incumbit necessitas probandi qd sit sui iuris: et rñ. glo. q. ideo hic patri incumbit ista necessitas: quia filia erat in quasi possessione sui iuris ibi secus: vel hic pater dicebat se habere filiam in potestate ibi filius dicebat se esse sui iuris: unde ibi incumbit necessitas probandi filio hic patri: q. ei qui dicit incumbit necessitas probandi: vt. l. ei qui. s. de pbatio. Sed aduertendum qd licet cum glo. simplr transeat Bar. hic. m. Imo. Pau. de ca. et Moderni doc. dicunt qd est verum qd patri incumbit onus probandi filiam esse in potestate sua qm ipsa est in possessione sui iuris et neget se filiam: et pater non pbauit ipsam esse filiam suam legitimam et nalem. Sed si fateretur se filiam legitimam et diceret se esse emancipatam: licet esset in quasi possessione sui iuris non ppter hoc releuaretur ab onere probandi se esse filiam qd habet p se iuris psumptione: qd non fuit nata sui iuris: sed in patria potestate: vt. d. l. naz. ciuim. et. d. pn. insti. de pa. po. sicut dicimus in eo qui est in quasi possessione seruicij realis qd non releuat p hoc ab onere pbadi cum res presumatur libera eo qd semel fuit libera: vt. l. al. rñ. C. de serui. et per glo. no. in. l. si. sicut. s. si querat. s. si ser. vendi. et p Bar. in. l. si prius. de no. ope. nun. in. iij. iij. et. v. op. tertie partis: vbi no. tractat an et qm quasi possessio releuet ab onere pbadi: de qua ma aliqd per Bal. hic qui inter alia dicit qd vbi status que indicat possessio vel quasi possessio no pot inesse nisi de iure spali cuz alterius iniuria et tuc possessio no releuat ab onere pbadi qd hz p se precedente necessaria veritate que ex pterito infert in sequenti nisi p pbetur: vt in. c. ad decimas. de resti. spo. li. vj. t. Extra glo. dubitat Bar. hic. An vbi pater ad pbandu filiam legitimam hz pbare ipsam esse natam de legitimo matrimonio: et sic incidit. q. matrimonij an alius preterqz iudex ecclesiasticus possit de hoc cognoscere: et Bar. h. in lec. antiqz distinguit. An dubiu qonis spiritualis emergens consistit in iure: et tunc cognitio est ipsius iudicis spiritualis p. l. oi. nonatioe. C. de sac. san. eccle. et. c. tua. de ordi. cogni. et. c. caz. et. c. latoz. qui si. sint legi. cu si. An vero pssit in facto: et tuc cognitio est ipsius iudicis secularis cora quo pedit qd pn cipalis et subiecit exēplū Bar. h. tam in. q. matrimoniali qd et in. q. vsuraria: vt hic p ipm vide qui asserit ita tenere canonistas in. d. c. caz. et in eo qd dicit de pctu vsurario asserit put ipse dicit tenere Pau. de eleaza. in. cle. j. de vsu. Sed idē Bar. h. in lec. moder. ad illū pnu casum addit qd pcedat vbi. q. vertit inter puges: adeo qd decisio talis cause facit adesse vel non esse matrimonij: sed si vertitur questio inter alios vel inter vnu ex coniugibus et alium non coniugem: put in terminis huius. l. tuc licet dubitetur an inter talem et talem fuerit pctum matrimonium et potuerit contrahi: ista no videt questio spiritualis qd p decisionem huius. q. in aliquo non tagitur essentia ipsius matrimonij alias sequeretur qd iudex laycus non posset cognoscere de exceptione excoicationis quando opponitur. Item qd no posset punire sacrilegum vel hereticum: ex quo inest quid spiritualitatis in istis causis. Et contra hac considerationem Bar. si sua fuit de qua vt premisi habetur in lec. modernis videtur tex. in terminis in. d. c. tuam. de ordi. cogni. et in. d. c. latoz. et. c. causaz que. co. ti. in quibus iuribus agebat de legitimitate prolis: et qd hoc dependebat an matrimonium valuerit: licet non ageretur inter coniuges: sed inter alios tñ oino pbatur qd cognitio spectat ad iudicem ecclesiasticum: et debet ad ipsum remitti vbi talis questio incidit coram iudice seculari: nec est verum qd lz inter co-

uges non cogatur non tangatur siue ledatur essentia matrimonij: qd imo leditur si declaratur qd matrimonium no potuit esse inter aliquos et qd per cosequens ples fuit illegitima: lz. n. matrimonium no dissoluatur ex eo qd hic indicatur tñ eius essentia cum declaratur an fuerit vel non fuerit legitime pctu bene leditur. Et propterea cognitio videtur spectare ad iudicem ecclesiasticum. Contra considerationem etiam Bar. an. q. consistat in facto vel in iure tenet Bal. in dicta. l. omni nouatione. C. de sac. san. eccle. et in. d. l. quotiens. C. de iudi. dicit. n. in. d. l. omni nouatione. qd nullo modo de causa mere spirituali sicut est causa matrimonij nec de causa mere ecclesiastica sicut est causa vsuraria potest cognoscere iudex secularis quia non habet su per hoc iurisdictionem: dicit tamen qd est verum si contradicatur. Sed confessio facta de plano coram ipso iudice seculari: tenet alleg. Specu. in titu. de reconuen. s. nunc dicamus. ver. sed nunquid incidenter. vbi satis videtur hoc sensisse Spe. dicit. n. q. c. tuam. cum si. habet locum vbi pceditur per viam disceptationis: secus vbi non est disceptatio vel contradictio. et hoc de confessione tenet etiaz hic Bal. alle. Specu. vbi supra Bal. in. d. l. quotiens. licet sup hoc articulo plura verba effundat tamen videtur in effectu tenere p distin. Bart. et ibi tangit illud de confessione facta coram iudice seculari: et an secularis coraz quo incidit. q. spiritualis possit facere respoderi positionibus super tali incidenti. q. Et an possit statuere matrimonium iudex secularis. j. quem habeat pbare coraz iudice ecclesiastico exceptio opposita coraz eo que cu sit spiritualis est remissa ad ecclesiasticum: et ibi in si. tangit de exceptione excoicationis et eius dicta in. d. l. quotiens. p maiori parte reassumit hic Pau. de cast. cum ipso transiens: et et in. d. l. quotiens. vbi et Galy. v. simplr tenere qd questio spualis incidens coram iudice seculari sit remittenda ad ecclesiasticum: et ibi tagut Bal. et Pau. de ca. qd eo si coram ecclesiastico incidat. q. secularis et pcludit posse per ipm determinari p. c. de prudentia. de do. inter vi. et vro. p opinionem qua firmat Bar. v. tenere Lap. allegatione sua. lvi. in distin. volens qd qstio vsuraria ptineat ad epm. alle. ad hoc gl. in v. vsuris. in cle. dispēdiosaz. de iudi. q. dicit qd qd vsuraz est ecclesiastica et inter ecclesiasticas annuat in. d. cle. dispēdiosaz. Et ppea eius cognitio indisti. ptinet ad ecclesiasticu iudicē qd aliō voluerit Archi. xliij. q. iij. c. qd dicam. cuius dictu et opi. reprobatur pre. glo. alle. et Lapus in pdicta allegatione cle. j. s. ceteru. de vsu. vbi vsurarij cogunt libros eoz ostendere ad hoc vt couincantur de vsura p censuraz ecclesiasticam ergo ca vsuraz est mere spualis: et debet agitari corā epō et q. q. vertatur in facto: nam qm venit ad editionem libroz et rōnum no v. verti nisi questio facti qd. illi p quos allegatur de vsura negat factu pcessisse: put alia pars dicit: et p no. in. d. cle. dispēdiosaz. huic opinioni p Bart. adherere videtur hic Imo. et etiam per. d. c. tuam. et. c. caz. et. c. latoz. qui si. sint legi. que iura in distin. cognitiones cāe matrimonialis videntur velle prinere ad iudicem ecclesiasticum et in eadez opi. est ipse Imo. in. c. cu sit generale. de fo. cope. Fatetur tñ qd cum opinione Bar. pordat Pau. de elea. et qd fm pre. opinionem psuluit Gaspar. de calda. et preceptor suus do. Pe. de anca. et consiliū Gaspar. de calsup hac mā habeo insertū inter psi. Pe. de anca. numero. cccxxij. asserit et Imo. qd hac opi. tenuit pceptor suus do. Anto. s. bu. et in. d. c. cu sit gnale. et in. d. c. tuam. et tenet Imo. illud qd retuli. s. dicere. Bal. de confessione et contra hanc considerationem Bar. videntur tenuisse Goffre. Hostien. et Jo. an. in. d. c. tuam. et ibi do. Rico. qui allegat ad hoc. c. si iudex laycus. de sen. excom. lib. vj. vbi erat questio solum in facto an captus in facinore esset clericus necne: et sic an esset ordinatus: et tamen laycus non cognoscit: sed sit remissio ad iudicem ecclesiasticum: et per. d. c. si iudex laycus. opinioni contra Bart. adheret hic Ro. preterqz in causa vsuraria. per. c. post miserabilem. de vsu. vbi indices seculares cogere possunt vsurarios ad restonem vsurarum: et sic quatenus no vertit. q. iuris circa vsuras s. facti: put est qm

agitur de restione pñito qñ sint vsure laycus pñ se intromittit: et sic ille tex. plurimū vñ facere pñ opinione Archi. in. d. c. qñ dicitur. et Bar. pñ quā tñ ē in pñdicto cāu si qñ veller tenē: posset rñ. qñ ideo iudex secularis se intromittit qñ hoc cōmittit ibi pñdapa pñ infideles: alis ergo secus. Vel possz rñ. qñ illa decre. loquit qñ agitur pñ infideles ad restionem vsurariuz: vnde nō curat ecclesia qñ coram iudice seculari fiat bec talis repetitio qñ nihil ad ecclesiaz de his que foris sunt vt. ij. q. j. multi. Et hoc mō illuz tex. intelligit pñ. de anca. in repe. c. ea que. de re. in. li. vj. in. vj. pñcipali. q. vbi gñalr tenet qñ in qñonibus spiritualibus adiri bēat iudex laycus et vbi sunt cū infidelibus vel inter infideles: qñ de istis nō curat ecclesia. Sed opinionē quam tñ hic Bar. distinguēdo inter quōnez facti vel iuris: tenet ipsemet in. d. l. omni nouatione. et in. d. l. quoties. vbi dicit qñ non soluz de iure canon. sed ē de iure civili questio spiritualis incidens coram iudice seculari debet remitti ad iudicem ecclesiasticū per. d. l. omni nouatione. et cum opinione Bart. transit in effectu Bal. hic. et ldez Bal. in. d. l. filiū diffinimus. s. de his qui sunt sui vel alie. in. quā opinionē post do. Car. floren. et dñs Anto. de bu. sequit dñs Abb. sy. in. d. c. cū sit gñale. vbi pluries repetit qñ ista est cōis opi. Et pñpterea ibi cōcludit qñ repetitio vsuraz possit fieri ē coraz iudice seculari: qñ in eaz repetitiōe nō vertit aliqñ dubiū iuris: s. solū facti: et si secus diceremus sequerē vt dicebat dñs Anto. qñ plurime cāe cū in ipsis verti possit peccatū deuoluerent ad iudices ecclesiasticos: et sic pene euacuaret forus secularis: et hac rōne vñ ē Bar. in. d. l. oī nouatiōe. hac pñtez tenet ēt ipe do. Ab. sy. in. d. c. latoz. et i. d. c. post miserabile. et do. Car. in. d. cle. j. de vsu. in. pñ. in. xvij. q. et in. d. cle. di. spendiosaz. q. xxxij. vbi Imo. sup. d. glo. in ver. vsuris. vñ adberere huic opioni quā firmat pñ. de anca. in. d. repetitiōe. d. c. ea que. in. ij. iij. iij. et v. q. et in. d. ij. q. refert se cōsaluisse pñ pñdictam opi. vna cū dñs Gasp. de cal. et alle. h. velle fēde. de se. pñ. suo. xvj. et in. iij. q. do. pñ. rñ. ad. c. cām. et c. latoz. quatenus induceret pñ Bar. qñ imo faciunt pñ Bar. qñ loquunt vbi erat. q. sup. iuribus mñmonij pñti: vtrobiz. n. pñstabat factū ēē mñmonij: sed dicebat minus legitimū: et eodē mō pñm ipm dñs intelligi. d. c. tuaz. l. h. ter. nō declarat: naz credendū est qñ ibi pñstaret de figura mñmonij pñti regine cipri: de qua fit mentio in illo. c. tuā. sed dubitabatur ibi de iuribus matrimonij: et ista opio Bar. in effectu est tenenda quā tenēdo pñt adhuc alr rñ. ad. d. iura quatenus ēt indistin. loqueret qñ nō incōueniret pñdicta iura intelligi in casu. q. iuris pñ iura et rōnes pñ hac pte adductas. ar. no. pñ gl. in. c. cupiētes. s. qñ si pñ. d. elec. li. vj. Ad cle. dispēdiōsaz rñ. qñ cā vsuraz annueret inter ecclesiasticas qñ vez est qñ est ecclesiastica: vbi vertit. qñ in iure. Ad ibi not. in glo. pñ rñsio ex pñdictis qñ non est verum qñ vsure nō possint repeti coram iudice seculari: et l. enume. retur inter crimina ecclesiastica pñ gl. in. d. c. cū sit gñale. tñ hoc pñcedit vbi vertitur. qñ in iure an sit vsura necne. Ad. d. cle. j. de vsu. pñt rñ. qñ ibi nō negatur qñ si. q. facti incideret super vsuris qñ iudex laycus nō posset cognoscere: et licet ibi dicatur qñ coguntur per censuraz ecclesiasticam edere libros et rōnes vsurarij: tñ hoc pñt ēē ad pñtitionem iudicis secularis cogētis ad restionem vsurariū vsurarios: et implozatis brachijs ipsius iudicis ecclesiastici sicut ē iudex ecclesiasticus aliqñ implozatur brachiū iudicis secularis: vt in. c. j. de offi. ordi. tñ Ad. d. c. si iudex laycus rñ. qñ loquit in cā mere spirituali et ecclesiastica: et nullo modo spectate ad laycos put est punire clericos circa quos nullam penitus iurisdictionem hz iudex laycus etiā de consensu ipsoz: vt in. c. significasti. de fo. compe. et vide pñ. de anca. in. d. iij. q. vbi rñ. ad. d. c. si iudex laycus. in effectu vt. s. tñ cōcludit. n. qñ de spiritualibus que nullo modo cadūt in laycos put est eligere pñferre ordines et filia: et de istis nullo mō iudex laycus se intromittit ēt si. q. vertat in facto: et in istis terminis loquit. d. c. si iudex laycus. de spiritualibus vero que cadūt in laycos put est pñbere matrimonia et similia: et in istis pñdicta distin. Bar. pñcedit. Et dubitat pñ. de

anca. in. d. iij. q. in ver. postremo. et c. de dicto Bal. qñ confessio facta coram iudice layco super matrimonio habeat valere per rationem: de qua ibi per ipsum. et forte aliqd. reallumam. Adducunt aliqui pñ dictam opinionem positā hic per Bar. c. ad nostrā. de emptio. et vendi. et c. illo vos. de pig. in quibus questio videtur verti circa factū: et tñ iudex ecclesiasticus cognoscit: vt vide do. Car. in. d. cle. j. de vsu. d. xvij. q. qui refert adducētes pñdicta iura pñ. s. dictaz opinionem. Sed rñ. qñ in illis iuribus imo vertitur. qñ circa ius an ex his que interuenerunt presumatur pñtus venditionis verus vel pñtus pignoris: licet tñ in apparenti cantaret de venditiōe: nō. n. in illis iuribus vertebatur dubiū qualiter pñtus fuisset factus qñ apparebat: sed vertebatur dubiū an pñtus fuisset simulatus stantibus his de quibus in dictis iuribus. pñterea illa iura loquuntur qñ petitur pronunciari pñtus vsurarius seu feneratorius qñ non pñt peti nisi coram iudice ecclesiastico: vñde etiam quādo ēē qñ in facto an debitor recepisset totum mutuum necne nō posset se intromittere iudex laycus ad effectum pronūciādi pñtum vsurarium: sed ad effectum cogendi creditorem ad restionem vel ad effectum vt liberaret debitor qui soluit vere receptū: bñ posset se intromittere iudex secularis et hoc est qñ voluit Bar. pñm do. Car. in. d. xvij. q. Ex quo declaratur et limitatur plurimum dictum Bar. cuius opinio limitatur et declarat etia pluribus alijs modis quoz aliqui deprehenduntur ex pñdictis et plures limitatiōes dat hic do. Alexan. et plura dicit circa hanc materiam de quibus dixi in. d. c. latoz. qui si. sint legi. no. tñ illud dictum do. Car. de quo in. d. xvij. q. quia non allegatur per doct. tñ videtur pñbabile et iuridicum: et limitat opinionē Bar. in quantum vult qñ vbi vertitur. qñ in facto possit se iudex secularis intromittere. Que etiam quo ad hoc limitatur qñ causa est mere spiritualis: puta super his que non cadunt aliquo modo in laycum: put. vult pñ. de anca. in. d. c. ea que. in. d. iij. q. vbi dicit ex cōmunicationē ēē huius nature et ex quo actiue nō cadit in laycos: licet Bar. hic in lec. modernis sentiat qñ exceptio ex cōicationis non sit mere spiritualis: et qñ ipa possit aliquādo cognoscere iudex laycus: et idem videtur ipse sentire in. d. l. quoties. nam pñmissio qñ vbi questio spiritualis incidit corā layco: puta questio matrimonij vel ex cōicationis sit remissio ad iudicem ecclesiasticum. Subdit suam theoriam an dubium vertatur in facto vel in iure Bal. tñ ibi tenet qñ de ex cōicatione nō possit pñbari coram layco: et sic etiam qñ dubium vertatur in facto qñ iudex laycus non sit competēs: et ita videtur tenere do. Ab. sy. in. d. c. tuam. et ibi do. Anto. tñ In eo autem qñ rāgit Bar. de sacrilegio heresi an possit se iudex laycus intromittere: vide per glo. et doc. in. d. c. cū sit generale. de fo. compe. nam in crimine heresis concluditur qñ iudex secularis nec cognoscendo nec puniendo pñt se intromittere nisi ad mandatū iudicis ecclesiastici cum sit crimen mere ecclesiasticum: vt in. c. vt inquisitionis. s. pñhibemus. de hereti. li. vj. tñ Et vide Bal. in. l. j. in fi. C. d. sen. que fine. cer. quan. proferū. vbi tenet illud de cōfessione qñ si fiat coram iudice seculari etiam super mñ spirituali valet et tenet illa confessio: et pñiudicat confidenti: et hoc tenet ēt ipse in. d. l. filiū diffinimus. et in. d. l. j. in fi. Dicit etiam aliud no. verbum in hac materia qñ si videt apertam calūniāz iudex secularis in opponēdis istis exceptionibus coram se non debet retardare processum suum. Sed circa illud de pñfessione facta coram iudice layco in materia spirituali qñ non tenet firmat vt dixi pñ. de anca. in. d. c. ea que. nam si clericus confitetur coraz iudice layco non tenet: vt in. c. at si clerici. de iudi. Ita ergo nec confessio facta coram ipso in cā spirituali arguendo de personis ad res. tñ Dicit etiam aliud Bal. in. d. l. filiū diffinimus. qñ vbi causa est sumaria in qua emergit qñ spūalis iudex secularis pñt de ipa cognoscere cū pñbatio facta in tali sumaria cā nō pñiudicet vitati: vt. l. pe. de his qui sunt sui vel alie. iur. et idem vult Bal. in. l. ij. C. de carbo. edic. et per eundem Bal. in. aut. et qui. in. vj. col. ad fi. C. de bo. auc. in. pos. alle. spe. in. ti. de pñmo de cre. s. restat.

¶ Res. ad B
vide Bal. in. l. clar. in fi. C. d. auc. pñs. vbi qñ sit an qñ cogat pñfessionem factā corā iudice incōpetente re firmare coram iudice pñpetere et pñ Inno. in. c. pñ inquisitionē. de elect. et vide Bal. i. l. vnica. C. d. pñ. fin. vj. col. in pñci. vbi alle. ill. c. at si clerici. put alle. gai. pñ. de an. et tñ tñ ibi put in alijs locis dñ quibus. s.

cre. s. restat. ver. quid si agatur actione privilegiata t. Et
dicit aliud no. verbum Bal. in. d. auc. ei qui. q. vbi sufficit
probare quasi possessionem questio non est spiritualis: t
ideo bene pot cognoscere iudex secularis coram quo mouet
possessoriu. al. le. no. in. d. ele. dispendiosas. sed ibi no. no. fa-
ciunt: imo tex. potius v. facere in prium quatenus annexa
vel tertiae cae: de quibus ibi vult esse eiusdem nature cuius
sunt cae ibi expresse: v. si intet alioq iudicium possessoriu
sup matrimonio cu istud tangat ipm matrimoniu v. exa-
minadu coram iudice ecclesiastico p iura. s. allegata. t quale
interdictu possit moueri circa mrimoniu t repetendas vxo-
res: vide tex. in. c. no. est vobis incognitu: t ibi dicta de spo-
sali. Illud et qd dicit Bal. qn ca est sumaria q iudex secu-
laris possit cognoscere de ca spirituali emergente dubiu v. r
no. n. v. q sumarietas cae faciat iudicem competentem illuz
q no est: t l3 pbatio ibi facta no p iudicet veritati t iudicio
ordinario pncipalr monedo in illa incidete. q. th p iudicat
in illa ca sumaria: t p id qd t3 Bal. v. tenere Jo. an. in. ti. q
f. sint le. in. s. j. ver. copetit. in addi. sup v. p iudiciali. ibi duz
dicit: t qd dicit Ros. de iudice seculari t. vbi Jo. an. v. et
tenere prius eius qd dicit Bal. qn sufficit pbare quasi pos-
sessione q iudex secularis sit iudex ppetes. Et in ma vide
oio Bal. in. d. l. vnica. C. de p. f. d. vj. col. vbi qrit de arbi-
tro copromissario: an possit cognoscere de mrimonio inci-
deter deducto in petitione: t vide et Bal. in. c. j. si mulier. b
puer. inue. vbi plura tagit in hac ma t inter alia an in ar-
bitratore possit copromitti de causuraria: de quo p Ab. sy.
in. c. ptingit. de arbi. qd. c. t ibi dicta faciut et ad illud qd di-
cit Bal. in. d. l. vnica. de p. f. de arbitro q possit cognoscere
de. q. spirituali incidete coram ipso. Et in dictis locis. v3. t in
d. l. quoties. t in. d. s. si mulier. tagit Bal. an statuta possint
disponere indices seculares posse audire istas exceptiones.
Et ad illud qd tagit Bal. in. d. l. quoties. an iudex secularis
possit statuere terminu. j. que ca spiritualis q remittit heat
terminari: vide plene dicta post Bar. in. d. l. ij. de re iudi.
sup pma gl. illius. l. Alti. Bar. h format op. p huc tex. qua-
tenus in eo pbat f3 suu intellectu q tertius admittit in iu-
dicio p aliu moto si sua interest: secus ergo si sua no interest
q tunc no admittit: t vult h Spe. in. ti. de rescrip. p. f. n. s.
rone forme. ver. s3 pone. q tu eoz. qui est in anpe. col. illi.
s. ad si. format igit op. Bar. q imo in iudicio moto p aliu
admittat ille cuius no interest de. l. ij. C. de ne. ge. t no rn.
bic: sed ibi rn. q est spale fauore pupilli: q tertius cuius et
no interest admittat in iudicio moto cu pupillo ad excipie-
du p pupillo et q excipies sit femina: put ibi erat miterat:
femine. n. no possunt interuenire in iudicio p alijs nec filia
officia regu. r exercere: vt. l. femine. j. de re. iu. t. l. aliena. C.
de pen. t ita transit Jmo. h. s3 Pau. dicit q pot dici ibi
interesse illius miterat rone p sanguinitatis. t Bat alium in
intellectu Bar. in. d. l. ij. ad pre. l. ij. q illa pbet qd sicut quis
et sine aliquo madato pot suscipe defensionem alterius pstita
satisfactioe fm qd bf in. l. exigendi. C. de p. cura. in tota ca:
ita et in vno articulo: t h velit no. illa. l. que est v. q oio
ponit spale in pupillo quatenus femina ibi p ipo admittit
ad defensionem: t no ponit spale f3 huc intellectu in hoc. q
tertius admittat cuius no interest q no admittit terti. fm.
p. f. s3 si venit vt defensor v. q indistin. admittat p. s. dicta
vel tertius cuius no interest no admittit in iudicio p alium
moto ad sui vtilitate: sed in vtilitate eius cu quo litigetur t
vt eius defensor bene admittit: t hunc intellectu approbat
Pau. de ca. in. d. l. ij. intelligedo ipsaz q matertera ibi eet
que allegaret t adduceret qd ipsa sumptus gratis parata
erat facere p pupillo. Sed ille tex. fm ip3 Pau. pot intel-
ligi q ipse pupillus hoc allegaret: t sic q miterat no com-
paruit in iudicio: t tuc nihil obstat nec facit ad ppositum
tertij comparantis: t iste intellectus: l3 Pau. no dicat fuit
Bal. in addi. suis in. l. a diuo pio. j. de re iudi. qui dicebat
q plurale ibi resoluitur in singularitate: habebat. n. forte
in suo libro ostendiderint: t sic videf coprehendere t pu-
pillum t materteram hoc ostendere in iudicio: sed in meo
libro est ostendiderit. Et ppter ea videf optime adaptari

predictus intellectus ad illam. l. l3. do. Alex. dicat q ipam
violat: t casu quo diceret ostendiderint adhuc posset salua-
ri predictus intellectus et no dicedo q plurale resoluatur
in singulare: sed intelligendo. s. pupillus t eius tutores vel
pupillus t eius matertera hoc pbantis ad instantiaz pu-
pilli qui hoc allegauit in iudicio: t ad h pbandu adduxit
matertera t alios intellige qui forte fuerunt pntes qn ma-
tertera hoc dixit q erat parata gratis facere dictas imp-
sas: v. tñ q fm huc intellectu in tex. debeat esse miteram:
sed in libro meo t in alio quem vidi est matertera: t sic v.
innuere q ipa eet que re deduceret in iudicio. Et ppter ea
forte tutiores sunt intellectus Bar. ad illum tex. nisi forte
quis saluando intellectu Bal. t Pau. etiam q in tex. ha-
beretur matertera intelligeret: put. s. tetigi. q hoc osten-
derit ipsa pupillo hoc postulante t adducente ipsam que
hoc probet per se: t forte suos libros t scripturas in quib-
us hoc continebatur t allegando etiam coteses Bal. in
d. l. ij. simp. r transit cu3 Bart. t vide ibi Saly. qui dicit q
aliqui libri hnt materteras: t tunc tex. probat q pupillus
est qui allegat t probat in iudicio t congruit intellectus
Bal. t Pau. s. relatus. Aliqui hnt matertera in noiatino
t tuc congruit intellectus q tertius admittatur: t videtur
velle Saly. q pro interesse suo affectionis admittatur: t
ibi etiam Bal. dicit q admittitur pro interesse affectionis
t pietatis tertia persona: t videtur velle sequendo intel-
lectum Bar. q semper vbi conuenitur pupillus subit istud
interesse affectionis t pietatis.

Liberta. t Liberta que legitime diuer-
tit a patrono ab eo dote repe-
tere p. h. d. t Et pstat ar. q si legatarius debet
morari in domo testatoris cum herede de vo-
luntate heredis non morat q no perdit legatum sub dicta
pditione sibi debitum. Quid aut si no pot morari cum he-
rede q subit sinistra suspitio an consequi debeat legatum:
vide per Bar. in. l. gaio. s. impator. j. de ali. t cib. lega. vbi
ponit. q. de vxore cui sunt relicta alimenta in domo ipsius
mariti per ipsum maritum cetera dic vt in glo.

Maritus. t Maritus priuilegiu
suum no perdit l3 vxori
fiscus succedat. h. d. t Mo. q maritus habet
beneficium ne exigatur vltra qua facere possit:
vt hic t. l. maritum. s. eo. qd beneficium quid importat or
in. l. in condonatione. j. de re. iu. t in. l. sunt qui. j. de re iudi.
vbi aliqd dixi. t in. l. miles. e. ni. t per doc. in. l. maritu. s. e.
t in. l. si maritus. in id. j. eo. vbi dicitur: tangitur. n. in dictis
luribus an hoc beneficiu intelligatur deducto cre alieno
vel non deducto: de quo t in. d. l. sunt. t an debeat haberi
respectus ad dignitatem persone no solum ad necessitates
t de hoc in. d. l. si maritus in id. t in. d. l. maritu. t Mo.
scdo ex hoc tex. q priuilegiatus non vitur priuilegio. ad-
uersus priuilegiatos: nam fiscus est priuilegiatus: vt. C. de
priuile. si. per totum. t per Spe. in. ti. de reo. ver. item si fi-
scus. t per Bal. in. l. j. C. de here. v. l. actio. ven. vbi ponit de
plurimis priuilegijs fisci: t tñ fiscus succedens in dote no
vitur priuilegio suo p maritum: adeo q ei tollat suum ne
exigatur vltra q facere possit: t ratio est in promptu quia
maritus ptra que agitur est priuilegiatus in casu de quo
agitur fiscus est priuilegiatus in genere. Et ppter ea non
vitur priuilegio suo p maritum: imo maritus vitur pri-
uilegio suo p fiscum: de qua materia vide dicta per Bar.
t doc. in auc. quas actiones. C. de sac. san. eccle. per Ab. sy.
in. c. in presentia. de pbatio. in. xij. col. t Mo. tertio q in
generali confiscatione veniunt nomina debitorum: ad hoc
l. si constante. s. si. s. eo. t ibi t hic Bal. t doc. qui tangut
an t quando nomina debitorum veniant in confiscatione
bonorum: ad qd facit materia an appellatione bonorum
veniant nomina debitorum: de qua dixi in. l. a diuo pio. s.
in venditione. j. de re iudi. vbi plene tetigi: an iura t actio-
nes conumerent mobilibus vel imobilibus. t Mo. iij.
ibi: ne in pntiez t. q. punitio vnus no dz alij nocere: pe-
na. n. suos tenere debet auctores. l. sancimus. C. de pena.

Mariti.
Et vide Bal. in
auc. qd loca. C.
si fo nup. mu.
t in. l. si ea co-
ditione. C. d. co-
di. inser.

6 **C**Mo. vl. ex hac. l. q. debitor solvens fisco in quez bona creditoris traslata sunt liberat: et sic debitor pscati licite soluit fisco: qd facit ad debitores extitioruz et expulsozum de ciuitate ppter partialitates soluentes fisco an liberentur: de quo tangunt hic Bal. Imo. Pau. de cast. et doct. se remittetes ad latius dicta in hac. q. per Bar. post By. in. l. creditor. in pn. de solu. et aliquid hñ in. l. paulo chali maco. §. si. de leg. iij. et per Bar. in tractatu suo de tirā. in vij. q. **C** Glo. j. querit qualr dos sit publicata et rñ. delicto ipsius mulieris delinquētis p aliquaz ex qnqz. ll. de qbus in. l. iij. de bo. damna. nam exceptis dictis casibus pstante matrimonio dos publicari non pōt: sed soluto matrimo nio etia3 vltra predictos casus pōt fieri dotis publicatio: vt. d. l. si pstante. §. si. vbi dicitur de publicatione partis do tis. et glo. exemplificat vbi. l. iul. de vi pñata sit publicatio que fit p tertia parte bonoz: vt. l. si. ad. l. iul. de vi pñata. et tñ iste nō est de casibus de quibus in. d. l. iij. et vide Bar. et doc. in. d. l. si pstante. d. §. si.

7 **Item.** Filie volūate vñ dos exacta a pñe vbi iustā pñdicendi cāz filia nō hñt maxime si in plus dicta filia postea do tata fuit. **C** Mo. ex hñ tex. q. filia que non pōt iuste pñ pñdicere habet p pñsentiente: ad hñ. l. iij. §. volūatez. et. l. si cū dotē. §. eo aut tpe. §. eo. et p glo. in. l. titia. qd pce dit vbi filia est pñs vel abñs sciens et tacens et tñ pñdicens: naz si nō hñ iustā cām pñdicendi nō attēdit hec sua pñdictio. Sed si est abñs et ignorās tñc nō hñ p pñsentiente nec ēt p pñdicente. Et pñterea pñ admittit cū cautione de rato: vt hñ dicit Pau. et p Bar. in. d. §. eo aut tpe et. et pbat in. d. l. iij. in si. et dicta cautio locū hñ ēt qñ dubitat an filia sciat an nō sit pñs vel tacēs: vt. d. §. eo aut tpe. vbi p ipm Bart. qui dicit q vbi filia pñdicat debz exaiari cā pñdictiois p ipm iudicez qui nō repta legitima cā pñdictiois admittet pñez. Et vbi ēt filia nō pñdiceret tñ pñ esset vilis psona et inhōesta index ex officio suo posset ipm repellere: vt ibi in ver. nec nō et. Et ex his inferi ad. q. statuti disponētis q mulier nō possit pñbere vñ testari sine pñsensu pñanguineoz vt si pñs guinei regiti pñdicat: index hñt exaiare cām pñdictiois: et si repierit minus iustā pñmittat mulieri pñbere siue testari: ad hñ bñ facit iste tex. cū pñcordat: et cū Bar. trāseūt ibi doc. cuius dictū nō. et tene mēti qz sentit p expressuz qz statutuz phibēs mulierē testari nisi adhibitis certis pñonis valeat et teneat: pñiū tñ voluit Pau. et ca. pñ illū tex. in. l. ex facto. in pn. de vul. et pu. de qua. q. ibi late dixi. Et aduerte ad intelligentiā hñi. l. cū pñcor. pñbātē qz nō dñ pñdicere q nō hñ iustā cām pñdicendi: qz pñcedūt fm Bal. Imo. et doc. hñ qz loquunt in actu iustificādo p cām: tñc. n. pñcedit qd hñ et p bat in istis iuribus: secus si actus depēdeat a libera volū tate et arbitrio: vt. l. fideicō. §. qz. de leg. iij. **C** Glo. in pn. dicit q ista. l. hñ locū siue filia taceat siue pñdicat: et sic tñgē illud de quo. §. dixi in tex. et allegat aliqua ad cōprobādūz q vbi nō subest iustā cā pñdicendi pñdictio nō attēdit. Sz du bitat allegata cā pñdictiois p filiaz cui incūbat onus pñbādī an filie q iustā sit cā pñdictiois: an vñ pñ q iniusta sit talis cām: et sic q ipse possit exigere nō obstante pñdictione. et tex. in. l. titia. §. eo. vñ pñbare q pñ incūbat onus pñbādī ibi dñz dicit: §. et pñsentire sibi et. §. gl. ibi pñrium sentit: dñz dicit q hñ pbat eo ipso q filia nō hñ iustāz cām pñdicendi quasi filia hñt osidere se hñe iustā cām pñdicendi: et hñ vñ verius qd tñ hñ Pau. nñ aliqua pñsumptio ēēt p cā allegata p filia: puta filia alleget defectū dilapidatiois pñis q defectus alñs fuit in patre: nā pñsumet durare nisi pñ pñbet pñrium. ar. regule semel malus. dñ re. in. l. iij. **C** Mo. pñte que incipit ibi. ar. pñ. de no. op. nñ. et. gl. format tres op. qbus nō rñ. q imo attendat mera volūtas alicuius: nō aut cā et rō. Sed By. Bar. Bal. Imo. et doc. solūt et ex eoz dictis hñ colligūt q pñdicens actui iustāz dñ cām allegare pñdicendi. Quam dicūt hñe in actu in quo lex permittit pñdictionem quocūqz fieri vt. d. l. j. in pn. de no. op. nñ. hoc tñ nō pñcedit vbi nō agitur de pñiudicio tertij: sed de sua pñpria re vel interesse: qz tunc est p rōne volūtas: et ita est in. d. l. hac. l. et in. l. qz poterat.

in his. n. est libera voluntas et arbitrium facit qd dictum est. §. in tex. post Bal. q. satis sentit hic Pau. de ca. alle. l. sicut. C. de actio. et obli. **C** Mo. iij. parte que incipit ibi: et est hoc optimū ar. et. glo. inducit hanc. l. ad qñē renitētū et pñdicentium sine cā electionibus vt eoz pñdictio nō noceat. Aduerte qz sensus istius gl. multiplex ēē pōt: nā pōt pñmo modo intelligi vt vbi fuit facta electio cui aliqui pñdixerūt sine cā q ista pñdictio nō hñt obstare illi electioni a pluri bus facte intellige qui faciunt maiorem partē cōgregatio nis fm Imo. et Pau. de ca. p. l. qd maior. j. ad munici. et. C. auditū. et. C. qz pñter. de elec. et. C. j. de his que si. a ma. par. ca. si. n. a minori pñte facta esset nulla esset. Et pñterea qñ bet posset pñdicere: et diceret habere iustāz cām pñdicendi. 7 **S**ecundo modo pōt intelligi qñ post factā electionē aliqui qui a pñcipio nō pñdixerunt modo pñdicere volunt vt ista pñdictio nō audiat. Et hoc mō hñc glo. vñ intellexisse Bar. alle. l. impator. §. si. de decu. et By. in regula qd semel pla cuit. de re. in. l. iij. in ver. itez poni pōt exēplū regule in ele ctione et. dicit tñ By. qz ex causis postea emergētibus pñ pñdici tali electioni cui a pñcipio nō fuit pñdictū: imo etia3 pñsensum: nec tñ alia est intētio glo. et Bar. loquunt. n. iuxta terminos tex. qz sine cā nō pōt pñdici et resisti. **T**ertio mō intelligi pōt hec glo. de illis qui eligunt ad aliqñ officiu vel dignitatē vt electioni de se facte pñdicere nō possint et re sistere sine cā: et hoc mō hñc gl. vñ intellexisse Bal. q dicit sup hac glo. vt electi siue ad pñsulēdū siue ad aliud ministe rium nō possint pñdicere et resistere electioni de se facte: sed cogant acceptare si nō hñt iustāz cām pñdicendi. Et hoc hñ locum et pñcedit in electis ad officia secularia vt nō possint illa renuere et recusare cū talia officia pñferātur in inuitū: vt. l. munerū. §. iudicādī. et §. defensores. de mune. et hono. vnde si hñt iustāz cām talia officia renuēdi appellare debēt cum ad talia officia eligunt: alio censentur pñsentire: vt. l. hñ qui ad ciuilia. C. de appel. **C** Mo. electis vero ad officia vel dignitates ecclesiasticas non pñcedit ista glo. fm Imo. et Pau. de ca. qz nō cogitur qz inuitus acceptare dignitatē ecclesiasticā. ar. c. gesta. lxxiij. di. vbi dñ q nemo inuitus cre scere cogit. facit. c. qz sit. de elec. li. vij. vbi requirit cōsensu electi: ad hoc vide gl. in. c. eps de loco. vij. q. j. facit. l. si quē quā. iuncta glo. in ver. cogendus. C. de epis. et cle. et vide ibi Saly. qui dicit q tunc mundus bñ regebatur cum illa. l. obseruabatur: et de hac mā vide oīno Imo. in. c. j. de his q si. a maio. par. ca. vbi ponit an quis cogatur acceptare sin dicatū vel officialatū ecclesie: et ibi ponit etiā qd de digni tate ecclesiastica: an qz inuitus ipsam cogatur acceptare: et ibi vide et in alijs locis de quibus. §. plenius de hac mā que non pñtinet ad pñsentem indagatiōem.

8 **Utius.** Sponsalia pñcta per patre3 nō extinguunt ius petendi dotez et retinendi filio competens culpa mulieris. hñ. d. **C** Mo. qz lucrum dotis factuz per diuortium mulieris diuertentis sine causa iuxta. l. cōsensu. C. de repu. filius facto patris non amittit etia3 qz ipsi patri succedit videmus. n. hic qz pñter sponsalia postea contracta p pa trem p filio cum illa que diuerterat a filio: filius non pñ uatur lucro dotis quod est consecutus propter dictum di uortium. Sed p hoc op. Bart. de. l. sed si vnus. §. filio. de fin. vbi pater iniuriā filio illatā remittere potest: vñ vñ qz pñbendo dicta sponsalia remiserit iniuriā illatā filio per diuortium: et sic qz ipsum filium pñtinerit lucro dotis. Sol. qz ideo hoc est hic qz sponsalia non durauerūt ad qd facit qd hic nō. glo. di. alle. l. si p patre. §. versuz. §. b in reuerso. §. hec so. nō placz ipsi Bar. rōne de. qz hñ p eū: vñ sol. alr qz iste pñ erat vilis psona q nō pñt remittē iniuriā fi lio illatā: vt. d. §. filio. vñ pñ nō pñt remittē iniuriā illatā a tā pñiuncta persona: pñt est vxor ipsi marito: censent. n. duo in carne vñ: vt in. c. j. de pñ. leproso. et in. c. debiti. de biga. vi demus. n. qz nō remittit iniuriā pñteritois vñ exbñdatōis fa cte de ipso filio p matrē: vt. l. papinia. in pn. §. de inof. te. et ita trāseūt hñ Imo. et Pau. de ca. Bal. hñ sup hac glo. videt velle qz lucrum dotis spectaret ad patrem. per. l. dotem. fm scdm lcc.

fm scdm lectu. de castren. pe. et qd ipsum potuisset remittere tñ per sponsalia non censetur remississe: vel si remissit per sponsalia illa remissio non attenditur. Ex quo sponsalia non durauerunt: sed hec sua dicta videntur ptra hunc tex. et de ipsis dicitur super ipsa glo. nam tenent Imo. et Pau. de ca. qd illa. l. dotē pcedat. vbi ex pacto venit dos lucrada vt cedat lucro patris: et veniat in collatione fm qd disponit in. d. l. S3 vbi venit dos lucrada ex delicto tñ acqrat ipsi filio: et iste sit tex. singularis hic. Et cū so. data p Bar. ad. d. s. filio. trāsīt h Ang. S3 aduertendū qd Bar. in. d. l. papinia. nō dicit rōnē illius tex. esse qd iniuria illata fuerit filio a cōiuncta psona: s3 qd sicut hēditas delata filio pñ nō querit nisi filius adbeat: vt. l. cū pponas. C. d. here. insti. ita nec querela que est eius pparatoria: et ita trāsīt ibi Pau. de ca. Ra. et h dicit qd rō illius. l. papinia. nō est illa quā assignat Bar. s3 qd ius quereladi est de futuro cōpetitū: vñ de ipso nō pōt pater disponere. ar. l. is qui heres. in pñ. j. d. acq. here. et h colligit ex dictis Bar. in. d. l. papi. fm do. Alex. hic: s3 imo Bar. nō dicit aliud qd. s. rettuleriz. et ille tex. nō loquit in remittēdo s3 in intētando querelaz. Videns ergo Ra. d. l. papi. nō facere p so. Bar. dat aliaz so. quā h refert do. Alex. et ipam improbat adherens opi. Bar. que s3 ipm pbat ex hoc tex. ipsaz tñ intelligit vbi p tacite remittat: secus si expsse qd tñ ē qd a pūncta psona sit iniuria filio illaz p remittere pōt expssio mō. et p id qd dicit Ra. qd ē dicit circa pñuz. l. ex qua psona. de quo. j. in glo. qd p censet pñisse sponsalia sub tacita pditione si fili cōsenserit facit qd illud qd tacite agit vnus ex pñentibus nil valet et nō attendit: vt. l. si nō repetēdi. C. de pñi. ob cāz. et p Bar. et doc. in. l. ita stipulatus. circa pñ. j. de ver. obli. vñ melior vñ so. Bar. Sed p pre. so. Bar. facit qd nō vñ esse rō quare pñ minus possit remittere iniuriam illatā filio p pūnctaz psonaz qd p exneam: imo maior rō videt in remittenda in iniuria illata a pūncta psona que nō vñ illata sine aliqua cā: et ad h vt inter pūnctos cessent iurgia. Et ppea forte melior so. est qd iste tex. debeat intelligi vbi pater erat vtalis psona vel qd p tacite nō possit remittere: s3 p hoc faciat. l. cū qd. s. si cer. pe. Vel posset dici qd p pōt remittere iniuriaz illatā filio: nō tñ ex sua remissione auferre lucrum ia filio quesitū tenēdo qd hoc lucrū dotis sit ipsius filij. de quo. j. dicit. in glo. Vel posset dici qd sit spāle in ista iniuria illata filio ex dissolone matrimonij vt nō possit remitti sine cōsensu ipsius filij: vñ. n. ipsi filio plurimuz annexa talis iniuria facit qd videmus qd vbi ledit mñimūm pp adulteriz filij. hñ p patre familias: adeo qd inuito pñe ac cūsare pñ: vt. l. inter liber as. s. filij. s. j. de adul. et l. filij. s. e. ti. C. de ex hac. l. qd ē qñ filius cōuenit vt heres pñis pōt vti defensionibus sibi nō vt hñdi cōpetentibus vt videmus hic qd filius vtitur defensione sibi cōpetēte ex diuortio sine cā misso cuz ab eo tamqñ hñde pñis dos ab vxore repetit. nec ob. factum ipsius pñis: s3 ipsi sit heres qd nō vñ in excipiēdo adminiculo ex psona ipsius pñis: nec ex ipso facto est nata aliqua actio vel exceptio p ipm pñem: vt dicit glo. nō. sup qua plenius dicit. C. de Gl. sup ver. nō pñissiz in pñ. tacite op. qd eo ipso qd filius nō pñit sponsalibus contractis per patrem p filio videtur cōsentire: vt. l. s3 ea que. s. de sponsali. et rñ. qd illa. l. loquitur in filia que videt tacite cōsentire vbi nō h3 iustam cām contradicēdi tex. nñ loquitur in filio. Sed glo. in. l. pñia nō tenet hanc so. et hāc differentiā inter filiz et filiam nec ipam tenet doc. fm qd refert Bar. qui soluit qd iste tex. loquit in filio ignorante spōsalia pñi: ignorans. n. nō censetur cōsentire: vt per Bar. in. l. que dotis. s. eo. vbi dictuz fuit: et qd iste tex. loquat in filio abñte claz est. si ergo esset pñs et nō pñiceret filius: put filio censet cōsentire sponsalibus per pñem pñis: et p hoc qd filius censet cōsentire talibus spōsaliis est tex. in. c. j. in ver. porro. de despōsa. impu. li. vj. Dicit tñ Bal. hic cū quo transeunt Imo. et Pau. de cast. qd ē si filius fuisset pñs et nō pñidisset in terminis huius tex. nō censet cōsensisse ta cēdo ppter pñidicium qd sibi generaret in amissioe lucris: ad qd facit fm Imo. l. sicut. s. nō videt. s. qui. mo. pñ.

6 vel hy. sol. et l. filij. s. i. inuitus. s. de pñura. Et ex hoc habetur limitatio ad. d. l. sed ea que. s. de sponsa. vt non pcedat vbi tractat non solum de approbatione sponsalioz sed et de alio pñidicio: tñ. n. filius pñis spōsalibus et tacens non censet pñentire: et hoc mō posset saluari ista gl. in hoc pñcipio quatenus sensit qd tacens nō censetur pñentire in terminis huius tex. Sed an pcedat hoc dictū Bal. et doc. dependet a nō. per doc. post Bar. in. d. l. que dotis. s. eo. in illo articulo an et qñ tacens presumatur pñentire. Ex qbus ibi dictis dñs Alexan. hic improbat hoc dictum Bal. et se quacium. Ex quo filius pñis et tacens pñadicens actum poterat impedire: vnde censetur cōsentire: vt. l. fideiusor. s. j. s. de pigno. et per glo. in. l. gaus. s. de pigno. actio. et in alijs locis allegatis per Bar. in. d. l. que dotis. nec ob. iura alle. per Imo. qd nō loquuntur in actibus qui pñadicens impediri poterant vel rñ. ad. d. s. inuitus. vt p Bar. in. d. l. que dotis. tenendo tñ qd illa doctrina pcedat vbi qd dolo et fraude tacet: posset saluari hoc dictū Bal. hic: qualiter autē pater nō pñiudicet per ista sponsalia aliquid tactum fuit. s. in tex. et tangetur. j. in sequentibus partibus glo. In secūda parte que incipit ibi: sed quid si expresse pñensisset et c. glo. querit quid si filius expresse pñensisset sponsalibus an sibi pñiudicasset et rñ. glo. qd sic. ar. l. si vxor. s. si. j. ad. l. iul. de adul. vbi vxor repudiata postea iterum reducta in matrimonio non potest accusari de adulterio stupro vel alio delicto in primo matrimonio cōmisso: quia eius mores per istam reductionem videntur approbati: ita ergo p desponsationem postea factam in terminis nostris vt censetur remissa culpa pñta per diuortiz per ipam mulierē vbi ipsis sponsalibus pñensit ipse filius: et ista est vna opinio quam ponit glo. que ponit aliam ibi vel verius etiaz si pñensisset filius et c. qd cōsensus filij in istis sponsalibus sibi non pñiudicasset qd non ita per sponsalia put per matrimonium videntur mores approbari que sponsalia adhuc non videntur fuisse pñta. Ex quo non durauerunt. ar. d. l. si pro patre. s. verum. s. de in rem verso: et sic non videtur obstare qd ipsis fuerit pñsum per filium etiaz qd alias cōsensus in sponsalibus noceret: vt videretur per ipsum cōsensum remissa pena pñtracta per diuortium: ad hunc ergo tex. dicentem non pñensisset subaudiri debet: maxime vt sic comprehendat etiam casum vbi cōsensum fuit sponsalibus. Sed hanc scdm opinionem improbat hic Bar. post Pet. de bellaperti. quia per sponsalia put per matrimonium videntur mores approbari: et facit iste tex. qui nō sine ministerio videtur ponderare qd filius non cōsensit: facit tex. in. l. si. ad. h. s. de diuor. vbi bene probatur qd per sponsalia prout per matrimonium declaratur voluntas: et ita transit hic Imo. et cōmuniter doc. Sed Bal. et Ange. tenent opinionem glo. qd etiam si filius sciuisset pñtrahi sponsalia expresse cōsensisset sibi non pñiudicasset: nam si hoc esset dicendum foret qd per ista sponsalia pñtracta per patrem esset remissa pena pñuationis dotis cum ipsi patri dos quesita esset per. d. l. dotē. j. de ca. pe. dicamus ergo vt qd per sponsalia non censetur facta remissio: prout per matrimonium de presenti: vt. d. l. si vxor. s. si. vel qd si est facta non durat per ipsum repudium quod postea sponsalibus mittitur. Et sic tenent isti docto. qd per sponsalia de futuro non inducatur remissio pene. Et qd per repudium missum sponsalibus reincidatur in penam amissionis dotis: casu quo fuisset remissa per sponsalia: put inciditur per repudium missum matrimonio sine causa. Et per hunc tex. iūcta hac glo. dicit Ang. qd si duo facientes adinuicem gueram pollicentur se facturos pacem adhuc non dicuntur adinuicem plene reconciliati. Sicut coniuges qui adinuicem diuerterunt contrabentes sponsalia non dicuntur adhuc plene et perfecte coniuges: adeo qd de ipsis idem qd de coniugibus sit dicendum. Et hoc est summe vtile si sequatur postea oñsēso inter illos de quibus. s. an dicatur rupta pax. Et dicit se de facto vidisse in curia quia dominus Bernabo pepigerat cum ecclesia se non facturum ligam cum aliquo inimico ecclesie non plene reconciliato

vñ si fecisset ligā cū aliquo cū quo & ecclia fuisset bellū & in
 ternuisset pmissio: de qua. & non diceret obseruasse pmissi-
 sa. ¶ Sed vi dixi doc. cōmuniter tenent qd per sponsalia
 censet remissa iniuria: & p sponsalia p̄cta a patre nō fuit
 remissa qz lucrū dotis erat ipsius filij: & ad eius remissionē
 nō tendebat sponsalia p̄fio: & ad. d. l. dotē. rñ. qd pcedit vbi
 ex pacto venit dos lucrāda: h̄ aut ex delicto: vñ acqrit ipsi
 filio cui illata est iniuria: licet p̄ viuat: & h̄ est singulare s̄m
 Pau. d. ca. qz h̄ nō cōicabit cū fratribus & est singulare
 vere qz limitat mirabilr. l. placet. j. de acq. here. p. quā hoc
 iure dispositū erat: vt qd q̄reret filius q̄reret p̄fio: vt nō p-
 cedat qñ fili⁹ aliqd q̄rit ex iniuria sibi illata. S; aliquibus vñ
 hoc dux: & iō aī rñ. ad. d. l. dotem. qd p̄fio querit dos data
 filio ppter onera m̄fio onij: vt pbat in. d. l. dotē. facit. l.
 si is qui. j. d. de lu. do. vbi dī qd dos esse debz vbi sunt one-
 ra matrimonij: nō querit ergo simplr: s; ppter dicta onera
 & sic ē ad vtilitatē filij mariti: nō mix ergo qd ē h̄z hec lura
 f̄ioz p̄fio nō possit illi lucro dotis renunciare sine ipso filio: &
 sic isti tenet qd oīno hoc lucz sit p̄fio: ē in terminis t. x. nfi. tñ
 qd nō possit remitti p patrē sine filio: & iō filius ipm petere
 pōt: qd sit h̄fio patris. S; tu aduerte qz dictū istoz vñ esse p̄
 hunc tex. in quo apte pbat qd si filius nō esset heres patria
 longe magis ac magis h̄ lucrū dotis petere posset: dicit. n.
 tex. Barcellus rñdit ē si heres institutus a patre & c. sed
 si hoc lucrū fuisset quesitū patri nō caderet qd filius nō ex-
 stens eius heres possz illud aliquo mō petere ē qd eius cō-
 templatōe patri quesitū esset. Et ideo verius vñ qd volūt
 hic Imo. & Pau. de ca. qd hoc lucrū esset quesitū filio. Ex
 quo not. & tene mēt qd ē hoc iure illud qd acqrebat filio
 ppter iniurias repudiatiōis nō querebat patris: illud nō
 esset castrense vel quasi castrense. ¶ Quātū aut ad lucruz
 dotis pueniens ex pacto vñ ex dispōne statuti an acquirat
 ipsi patri: vide ipm Bar. & doc. in. l. si cū dotē. s. trāsgredia-
 mur. s. eo. p. eundē in tractatu suo. d. duo. fra. p. Bal. & doc.
 in auct. ex testō. C. de colla. Quātū ad illud qd tangit gl. &
 Bal. vñ seq qd dissolō spōsalioz secuta p ipaz mulierē opet
 hic lucrū dotis: illud ē remissus in quātū pcessit ex repu-
 diō m̄fio p̄ spōsalia p̄cta p ipz p̄fioz Bar. h̄ formādo
 qd. de. d. l. si vñus. s. filio. tñ p̄fio qz spōsalia: solū nec
 p̄ h̄ mulier p̄dit dotē alie. l. j. C. de spōs. & p̄derat ē tex.
 n̄m p̄ ipaz gl. vbi vñ p̄bart qd lucruz dotis h̄ deducere ex
 dissolōne m̄fio: vt p̄z ibi & p̄bet culpa mulieris m̄fio
 n̄m dissolutū & c. & ita transit h̄ Pau. de ca. dicens qd ipa
 mulier renūciās sponsalibus solū punit in arriō: vt. l. si. C.
 de sponsa. Si ergo in terminis tex. n̄fi iste filius cōsensisset p̄-
 dictis spōsalibus fuisset remissa pena p̄uatiōis dotis incur-
 sa ppter repudiū sine cā missum qd nō posset peti: postea
 fuisset p mulierē missus repudiū spōsalib⁹. Ex h̄. n. repudiō
 mulier nō patit penā p̄uatiōis dotis nec renūciat penā
 ipsius repudiū missi matrimonij: semel. n. remissa iniuria &
 eius pena amplius non renūciat: vt. l. si vñus. s. pactus ne
 peteret. s. de pac. & ita vult Bar. & Pau. de ca. ¶ Quādo
 aut de iure cano. an liceat resilire a spōsalibus ē p̄ctio per
 verba de futuro dīcas qd non nisi mutuo partiū consensu:
 vt. c. ij. de sponsa. & resilienti imponitur penitentia fidelis vīo-
 late: valeat tñ matrimonium qd cum alia p̄xit per verba
 de presenti non obstantibus sponsalibus de futuro que cū
 alia interuenerūt: vt in. c. pe. eo. tñ. & in multis iuribus illius
 tñ. hoc ita determinatur. ¶ In tertia parte que incipit ibi
 sed vbi non consensit & c. glo. op. de. l. ex qua psona. j. de re.
 in. & de. l. cum a matre. C. de rei v̄dī. in quibus iuribus p-
 batur qd heres debet habere ratū factum defuncti: vnde vñ
 qd iste filius ē qd non consenserit sponsalibus p̄ctio p p̄fioz
 cum repudiante noie ipsius filij: tñ oīno nō possit petere di-
 ctum lucrum dotis cum videat remissum p ipm patrem cui
 est heres filius: & sic p̄ eius factū videt qd non possit venire
 glo. rñ. no. qd hoc factū non est tale ex quo datur actio vel
 exceptio p̄ ipsuz defunctū: & iō ex ipso ipse heres nō astrin-
 gitur: ita dicit glo. que subicit postea illud qd etia si filius
 consensisset sibi non p̄iudicaret: vnde ē p̄ctio sponsalioz
 patri sibi nō p̄iudicat qz non tēdit ad remissionēz pene: &

sic non obstat p̄dicta iura que si ēt hoc verū certissime nō
 facerent aliquo modo in p̄rium: sed. s. hoc fuit reprobatus
 vñ de Bar. & doc. tenent dictā p̄maz so. glo. ipsaz sūme cō-
 mendantes & ipsaz cōmendat ēt Bal. & Ang. hic qd Ang.
 dicit hanc glo. esse peregrinā limitantē oēs. ll. dicentes he-
 redem non posse venire p̄ factuz defuncti vt nō pcedat qñ
 factum defuncti erat tale qd nō obligabat ipsum defunctū
 vel saltem p̄ defunctum nō parabat excipiendi potentia:
 secus si erat tale factū. Ex quo defunctus obligabat vel p̄
 ipsuz parabatur excipiendi potētia qz p̄ ipsum non pōt he-
 res venire: & ita pcedit. d. l. ex qua psona. & d. l. cuz a ma-
 tre. cum si. Et aduerte qd Bal. & Ange. tenētes hanc solu.
 glo. nō vident tenere qd dicit glo. qd consensus filij non pre-
 iudicaret ipsi filio: si. n. illud esset verū non esset necessaria
 ista so. nec caderet ista op. de. d. l. ex qua psona. & l. cum a
 matre. & sic vident aliquātr variasse. Bal. etiā in p̄n. gl. dūz
 dicit qd scia filij cū taciturnitate nō inducit p̄sensuz qz agit
 de p̄iudicio amittende dotis vñ sentire qd si expresse p̄sensit
 let sibi p̄iudicasset: vt. s. retuli. In sc̄ba pte glo. ipse aliud
 teneat qd tñ reprobant. Et ad hoc qd dicit glo. n̄fi in hac
 parte bene facit s̄m Imo. qd no. Bar. in. l. cum vir. j. d. vñ
 ca. ad quam. l. & l. rem alienam. s. de pigno. actio. se remit-
 tit Bar. h̄c. In quibus iuribus Bar. tractat istam mām
 qd qñ vendēs succedit dño vel dñis vendenti an p̄firmetur
 actus: & sic an & qñ heres teneat h̄fio ratuz factū defuncti &
 ipsi stare nō tāgit ergo Bar. sp̄at hoc dñm de quo h̄ in gl.
 sed mām illius. l. cū a matre. cū si. S; p̄ hanc gl. cū qua ita
 passim doc. trāscit Ra. allegat. l. filij. j. d. li. cā. & l. si ab eo.
 .C. et. In quibus iuribus tale est factū. s. manumissio ipsius
 serui. Ex quo nō orit actio vel exceptio p̄ ipm defunctū: &
 tñ ipsi p̄venire heres nō p̄t. Et p̄pterea ipse Ra. rñ. ad hūc
 tex. qd p̄fio censet p̄xisse spōsalia & remississe iniuriā sub tacita
 p̄dictōe si filius p̄sensisset: vñ ipse pōt p̄dicere & ipso p̄dicēte
 nō s̄orit effectus ē factū ipsius patris: & ita dicit ēt ad p̄riū
 d. l. si vñus. s. filio. tñ suaz rñ. & quātū ad illū. s. filio. & q̄rit
 ad p̄positū n̄m improbat h̄ nouus Imo. p̄mo innitens
 saluare opt. gl. & Bar. postea opponēs p̄ ipaz & ponēs no-
 uā so. S; tu tene qd dicit gl. & Bar. nec ob. d. l. filij. & d. l.
 si ab eo. qz erat tale factū. Ex quo tenebat defunctū & p̄ ipz
 erat nata potētia excipiēdi cū quouolūisset reducere suū
 quātū in eo erat in seruiente vel dicamus qd sit sp̄ale fanore
 libertatis. & hec magis placz: in terminis aut n̄fio ex facto pa-
 tris quātū ad lucz dotis nō erat nata actio nō exceptio nō
 replicatio qd alind dicat do. Alex. nam. s. conclusum fuit.
 qd p̄fio nō posset remittere penā amissionis dotis exp̄sse ipsi
 mulieri: vñ nec ēt tacite p̄ctū sponsalioz: vnde eius factū
 quātū ad amissionē dotis nō acqrit aliqd ius p̄ ipm patrē
 ipsi mulieri: qz non tendit ad hoc adeo qd ēt ipse ppter hoc
 si alia haberet ius nō impediret petere dotē: vñ filius h̄z he-
 res nō pōt ex dicto facto aliquo modo impediri: & hoc est
 qd vult dicere glo. & sui sequaces quicquid aliud se inuol-
 uendo dicat hic do. Alexan.

Uro atq; vxore. ¶ Maria de

licta mutua
 compensatione tolluntur. h. d. Et ad hoc semp
 allegatur concordat. l. cum mulier. j. eo. & c. p.
 & si. de adulte. Et legitur duobus modis in glo. sed p̄maz
 modus est dubius & dicitur super ipsa gl. ij. Tertio modo
 legitur per Bar. extra glo. qui intellectus fuit Ja. de arc.
 prout hic refert Bal. ¶ In p̄mo ibi accusantibus & c.
 qd verbum accusare adaptatur etiam ad cūilem p̄titiōes
 ad idem facit tex. in. s. si quis autem p̄ pecuniaria. in auct.
 de sanctis. epi. quem alleg. h̄c glo. ij. in p̄m. licet ergo in li-
 bello sit verbum accusare vel accusatio si alia non inferūt
 causam esse criminalem ex dicto verbo causa non dicitur
 criminalis: debet ergo inspicī conclusio libelli quia si cō-
 cluditur ad vtilitatem partis causa dicitur ciuilis si ad vī-
 litatem fisci: & sic ad punitiōem causa dicitur criminalis
 per no. in. l. agraria. veter. mo. & in. l. ij. de sepul. viola. ita
 dicit h̄c Bal. Ang. & Imo. & de illa mām qñ dicit cā crimi-
 nalis & qñ ciuilis: vide ēt p̄ Imo. in. c. q̄rit & qñ. cl. ij. d. secu-
 per do. Imo.

per do. An. et do. Ab. sy. in rubri. de in. dixi aliqd in. c. per
tuas. el. j. de symo. vbi rñdi ad illū tex. que p̄ opi. glo. in. d.
1. iij. de sepul. viola. inducit do. Ab. sy. in. d. rubri. de indi.
de hac etiā mā dixi in. c. sup. his. in. vlt. no. et in. d. c. qualr. et
qñ. ex de accusa. et vide et Spec. in. ti. de accusa. §. j. qd si
p̄mo et c. vbi et ipse sentit p̄dictā opi. an pena applicet p̄ri
vel fisco. Et ibi no. sentit qd verbū accuso in dubio adaptet
ad criminalē cām: vt p̄ in exemplo ibi p̄ ipm posito: et fa-
cit qd dicit Ange. hic qui vult qd p̄pe verbū accusare siue
3 accusatio adeptet ad cāz criminalē: et facit et qd dicit Bar.
in. d. l. agraria. de ter. mo. monēs. q. an in dubio pena que
per. l. simplr imponit applicet parti vel fisco: et inter alia
dicit qd vbi. l. introducit accusationem applicat fisco: vt. l.
mulctat. C. de mo. mul. et x. col. que sint rega. c. j. si appli-
cat fisco cā est criminalis: et sic ipsi in dubio adaptat dictū
verbū accusare vel accusatio: et hoc est satis de intentione
Bar. in. l. j. in. iij. q. p̄n. §. de p̄di. ex. l. in p̄mo articulo ad fi.
et Ange. in. l. si qd id qd. §. de iuris. om. in. dū tractat illum
articulū de quo per Bar. i. d. l. agraria. an pena in dubio
applicet parti vel fisco: et hoc est tenendū qd aliqd dicat
hic Ro. p. l. si p̄ses. §. de pe. vbi libellus in dubio interpre-
tari dicitur p̄tem. Nam no loquimur nos in dubio: sed
in casu certo attenta p̄pā significatiōe verbū accusare vel
accusatio que vt dixi est qd adaptet ad criminalē: p̄pā aut
significatio in dubio est tenenda: nisi aliud p̄stat. ar. l. non
alr. de le. iij. cū si. et cū fuerit tactū qd Bar. in. d. l. agraria.
tractat cū applicet pena delicti: et Ange. in. d. l. si quis id
4 qd. et Quid sit dōm in pena que debet ex p̄ctu cui appli-
cetur: vide tex. p̄bante qd applicat p̄ri in. l. si qd maior. C.
de trasac. et ibi p̄ doc. Et qd in ea que debet ex vltima vo-
luntate p̄ Bar. in. l. vxore. §. heres. de le. iij. et in. l. p̄ fa. in
fi. de here. insti. et ad mām verbū accusare siue accusatio: vi-
5 de tex. cū gl. et ibi doc. in. l. q. accusare. C. de eden. et t̄mo.
ij. ibi vt ea. l. quā ambo p̄tempserūt et c. Qd ille q peccat
in. l. nō pōt vti adminiculo ipsius. l. ad hoc. qz frustra. cū
p̄cor. de vsu. ex quo inferit qd ille q incidit in piuriū pp p̄-
missa nō obseruata nō possit amplius petere absolōne a
iuramento: et ita determinat Sede. de se. consi. ecc. in fi. de
quo dicto p̄ do. An. in. c. debitorēs. de iureiū. p̄ do. Ab. sy.
in. c. j. eo. ti. sis ergo cautus qd qñ p̄tendis te petere posse
absolōne a iuramento eaz p̄ma petas qz labat terminus
p̄missionis: et sic p̄usqz incidat in piuriū: et hoc quotidie
euenit et plures decipiunt hoc nō cōsiderantes: et non est
multū t̄ps qd renū me subscribere p̄silio facto in fauorē
minoris p̄ quo erat p̄sultū qd cū ex p̄ctu esset lesus pote-
rat petere absolōne a iuramento cū ille minor incidisset
in piuriū ad qd nō aduerterat p̄sultentes. An aut peccans
6 in aliquā. l. impediāt vti adminiculo aliax legū h̄r in. d. c.
qd frustra vbi dixi et dicit. §. sup. glo. ij. et Glo. j. tacite op.
qd isti nō erāt inter se vir et vxor ex quo erat inter ipsos fa-
ctū repudiū: vt p̄ ex ipsa l̄ra: et sic nō v̄ qd recte fuerint nū-
cupati vir et vxor timore huius p̄rij glo. subaudit ad tex.
quodā quasi tex. istos sic appellauerit habito respectu ad
t̄ps p̄teritū quo vir et vxor fuerūt. et h̄c glo. ponderat
hic Rapba. p̄ instis in qbus fit mērio de p̄sona que erat
morta nō apposita illa dictiōe quodā: vt ex hoc nō vitiet
instm: sed debeat dicta dictiō subaudiri: ad hoc tex. cū gl.
in §. defuncti. §. si cer. pe. et ibi Bar. q alle. ad hoc tex. in. l.
insulam. in fi. de acq. re. do. p̄ Spe. in. ti. de instru. edi. §. re-
stat. §. pe. et in. §. seq. in §. qd si ita et c. Quid aut vbi aliqz
vinit dicat olim vel quondā talis an vitiet instm: vide p̄
Bar. et doc. in. l. j. §. hoc aut edictū. de no. ope. nū. et p̄ do.
Ab. sy. et cano. i. c. ex p̄te. b. de fo. cōpe. et Et qd si est dubiū
an vinat vel decesserit ille cuius p̄sone est adiecta talis di-
ctiō: an illa dictiō faciat p̄sumi illū mortuū: et Ja. bu. dixit
qd sic in. l. cū aliqz. C. de iur. deli. ar. illius tex. et p̄mo. in. c.
cū §. de pig. et in. c. cū olim. de offi. dele. et p̄ doc. in. d. §. hoc
aut edictū. et Glo. ij. in p̄n. exponit et declarat illud ver-
bus accusantibus: et est clara. et In. ij. p̄te que incipit ibi:
puta i cā dōatōis pp nuptias et c. gl. figurat casū in ista. l.
p̄mo nō qd intelligat vbi et maritus a muliere repete

bat donationē pp nuptias: et mulier excipiebat de lenoci-
nio viri pp qd veniebat p̄uadus dicta dōatōe pp nuptias
et ipse replicabat de adulterio vxoris: et p̄nuntiatum fuit
vtrūqz deligisse ex quo seq̄ qd maritus nō venit puniendus
in amissione donatōis pp nuptias cū paria delicta et c. Sz
ista p̄ma lec. nō v̄ adaptari posse ad hanc. l. cuius tpe in
cognita erat donatio pp nuptias: vt in. §. est et aliud. insti.
de do. nisi diceremus qd p̄ns. l. hoc mō intellecta addita
fuerit a cōpilatoribus noui iuris: sicut als d̄r in. l. ij. de in
iu. rup. irri. te. Sed istam lec. oīno improbat hic Pau. de
ca. qz donatio pp nuptias nō tradit vxori: sed remanet pe-
nes virū: et sic nō cadit qd vir ipsaz repetat. alle. no. in auct.
dos data. C. de do. an nup. sed ibi no. potius faciunt in p̄-
rium dum in glo. j. in fi. recitat opio Azo. siue Marti. in-
telligentis: illam aut qd mulier ageret: vt donatio pp nu-
ptias sibi traderet nō vt p̄stitueret: qz p̄stituit ipso iure et
quātitate dotis facit et tex. in. c. si. in fi. de do. ite. vi. et vxor.
vbi d̄r qd sicut sol. matrī. dos d̄z redire ad mulierē: ita do-
natio pp nuptias ad virū: sed si ipse h̄ret nō caderet qd ad
ipm rediret ergo et c. l̄z tñ ipsa mulier teneat donationē
pp nuptias tñ nō lucrāt eius fructus: vt p̄ glo. no. in. d. auct.
dos data. que ponit vtilitates resultantes ex donatōe pp
nuptias: et ibi vide doc. et p̄ Spe. in. ti. de dona. inter vi. et
vxor. et do. post. di. re. §. si. post p̄n. Ex alio improbat et h̄c
lec. Pau. de ca. qz si mulier obijcit viro lenociniū non v̄
qd ipse possit replicare de adulterio cui cām dedit p̄ leno-
cinium obiectū. ar. eius qd d̄r errore cui qd cām dedit: qz
ille dāns cām illū obijcere nō pōt: vt p̄ glo. in. v. recte actū
in fi. in. l. quesitū. §. qñ ac. de pe. est anna. et Sentiens forte
glo. dictā p̄mā lec. nō p̄cedere sine dubitatōe transit ad se-
cundaz lec. qd mulier repetebat dotē a viro facto repudio
vir excipiebat de adulterio mulieris mulier replicabat de
lenocinio viri fuit p̄nuntiatū ambos deligisse: vñ cū ista de-
6 licta mutua cōpensatione tollant mulier nō d̄z puniri in
amissione dotis: et p̄ p̄ns ipsam d̄z vir restituere. et Et cū
hac lec. glo. doc. transeunt inter quos Pau. de ca. dicit qd
si hodie mulier corāz iudice seculari ageret ad repetitio-
nem dotis p̄ virū q ipsam expulit: et sic nō sustinet onera
m̄rimoniū: et vir exciperet de adulterio pp qd l̄z expellere
vxorē: et sic facere separationē thori: vt in. c. quēadmodū.
de iureiū. et in. c. significasti. de dinor. ista. q. esset remitten-
da ad iudicē ecclesiasticū cum ad ecclesiam spectet facere
hanc separationē nec sine eius iudicio fieri possit: vt in. d.
7 c. significasti. ad hoc no. in. l. titia. §. e. Et dicit Pau. qd ta-
le adulteriū nō posset obijci p̄ h̄rdem viri ipsi mulieri re-
petēti dotē: vt. l. rei indicate. §. j. in fi. §. co. et An aut posset
obijci h̄rdi mulieris repetenti dotē post mortē ipsius mu-
lieris tractant doc. in. d. l. rei indicate. et cano. in. c. plerūqz
de do. inter vi. et vxor. vbi dixi et qd si vidua cōmittat stru-
pium: an pdat dotē: vide Pau. de ca. in p̄si. c. xxi. et eūdem
in. l. fororē. C. de his qui. vt indi. et ibi p̄ nouis Imo. Sed
p̄ hunc intellectū Bar. op. tribus modis. primo modo: qz
nō v̄ qd exceptio lenociniū tollat cām adulteriū: vt. l. ij. §. si
publico. §. de adul. Et rñ. qd exceptio lenociniū nō tollit cāz
adulteriū criminali intentatā: puta ad vindictā publicā: et
ita logi. d. §. si publico. sed cām adulteriū ciuile: et que in-
tentat ad vilitatē puatā bñ tollit: et ita logi iste tex. et tex.
in. d. l. cūz mulier. §. eo. qd v̄ velle qd imo exceptio lenociniū
repellat ab accusatione criminali adulteriū qualr p̄cedat
dic vt ibi p̄ glo. et doc. et aliqd p̄ Pau. de ca. hic. sit. n. d̄ria
an nomen mulieris accusate sit receptū inter reos an non
et qñ dicat nomen accusati receptū iter reos: vide p̄ Bar.
8 in. l. is q reus. §. de p̄n. in. et t̄mo mō op. Bar. qz p̄ exce-
ptionē doli nō datur replicatio doli: vt. l. apud celsum. §.
marcellus. §. de do. excp. et sic v̄ qd mulier agens p̄ quam
maritus excipit de adulterio nō possit replicare de adul-
terio. Et rñ. qd vbi agens de dānovitando tractat pōt re-
plicare de dolo p̄ exceptionē doli: et ita logi iste tex. cū si.
nam mulier tractet de recuperanda dote sua. Sed vbi agēs
petit qd suū nō erat: et sic tractat de lucro si p̄ cūz excipiat
de dolo nō pōt d̄ dolo replicare: et ita logi. d. §. marcellus.

et ista est vera sol. fm Bar. l.3 Inno. alr soluat in. c. si qd. ex de re. eccle. no alie. et in. c. intelleximus. de adul. et ita transeunt hic doc. Inno. tñ limitat vtrūq; dictū duobus modis

9 ¶ Limitat. n. illud qd vbi agens tractat de lucro non pōt replicare de dolo. pmo in terminis. c. cū ecclesiastice. ex de excep. vbi si p petentē bñficiū excipiat qd est secularis repli cari pōt qd ēt excipiens est secularis: quātr tñ hoc itelligat ad ibi dicta se remittit: sed iste casus nō ponit in illo. c. sed ibi bñ dī qd hñs plura bñficia nō pōt excipere p agentē qd hēat plura bñficia: qz agens replicabit de pluralitate bñficioz excipientis. Preterea in illo. c. excipientes tractabāt de lucro captando. erant. n. canonici q tractabāt de repel lendo alium ex quo ipsi postea habituri erant pinguiorēs portiones: et sic nō tractant ibi excipientes de dāno vitādo quo casu loq̄ Bar. hic q in. l. cū mulier. j. eo. hoc mō vī intellexisse. d. c. cū ecclesiastice. qd est. c. iij. et per do. Ab. sy. in

10 p̄dic. c. ¶ Scdo limitat Inno. fm Inno. in. c. intelleximus. de adul. qñ qd est ordinatus p ep̄m ad sacros ordines: sine ti tulo: nāz si egit p ep̄m vt sibi pvideat et ep̄s excipiat qd fuit in dolo faciēdo se ordinare sine titulo poterit replicare qd sifr ep̄s fuit in dolo sic sine titulo ordinando iuxta. c. cū fm aplm. ex de pben. Sed Inno. adhuc alr intelligit. d. c. cum fm aplm. qd ordinatus sine titulo nō dicat esse in aliquo do lo: qz nō in aliquo peccat imo meret. vt ibi p ipm latius vi de.

11 ¶ Itē Inno. limitat illud dcm Bar. qd vbi agens ver sat in damno tunc p exceptionē doli datur replicatio doli Primo in terminis. c. qz frustra. de vsu. vbi l3 repetēs vsu ras agat de dāno vitando tñ p ipm pōt excipi qd est vsura rius nec sibi datur aliqua replicatio: et nō est odium fene ratorz fm Inno. ad idēz facit. c. michael. eo. ti. Que iura cū sint exorbitantia a regula tradita p Bar. p. l. nram. et. d. l. cū mulier. cūz si. videntē restringenda ad terminos suos: et sic vbi repetitio vsurariū fit corā iudice delegato: et ita tenet Lap. allegatione sua. l. v. vbi multa dicit ad intelligentiam dicti. c. qz frustra. Sed priūm tenent doc. in. d. c. michael. p rōnē gñalem. d. c. qz frustra. dixi post doc. in. d. c. michael.

12 ¶ Scdo limitat Inno. qñ exceptio que obijciatur cernit inhabilitatē psonē: qz tunc nō elidit p replicationē doli l3 agens certet de dāno vitando. iudex. n. ex officio suo repel let agentes p. l. quos phibet. s. de postu. et in. c. pia. in fi. de excep. lib. vj. et ad hoc facit qd no. Bar. in. q. de ex bannito in. l. cū mulier. j. eo. vbi ipse Bar. attingit et istam mām: an exceptio doli tollat doli replicatōē: et istud gñale paria de licta mutua cōpensatōē tollunt: an et qñ pcedat de qua mā latissime dixi post Inno. et cano. in. d. c. intelleximus. et doc. nō tractant hic: sed in. d. l. cū mulier. vbi latius Bar. attingit qz hic: et ibi plene dōm reseruo hī de ipsa mā i. c. dilecti. de excep. vbi glo. vī fuisse in opione quā ponit hic Bar. l3

13 ipse de p̄di. glo. mentionē nō faciat. ¶ Tercio op. Bar. p hunc intellectū: qz sup incidenti nō est pnūcianduz: vt. l. j. c. de ordi. iudi. et rñ. qd nō erat necesse pnūciare sup hoc incidenti tñ si fuit sup eo pnūciatū valet et t3 pnūciatio: vt in. l. ltra vīlle. s. de mino. vbi de ista mā: et in. d. l. an. s. et qñ sup incidenti sit pnūciandū. Et an ab ista pnūciatōē possit appellari Pau. de ca. dicit qd l3 sit interlocutoria: eo qz la ta inter pncipiū et finē cāe iuxta no. p glo. in cle. j. de seque. pos. et fruc. de iure cano. posset appellari per. c. cordi. d ap pel. li. vj. et an si nō appellaret eius grauamen tolli posset p applonē interpositā a diffinitiuā snia remittit se ad ea que hñr in. c. si. de appel. li. vj. l3 tñ p̄dicta lec. pcedere possit nō obstantibus obiectis. Tñ Bar. dat aliam lec. que fm ipm vī magis vera: et ppa ad hanc. l. Qd vir pncipalr ageret p mulierē petens pnūciari sua culpa diuortii esse factū et eam pdere dotē. Et ecōuerso mulier p virū agebat p viāz recōuentōis petens pnūciari sua culpa diuortii sc̄m et euz debere pdere donationē pp nuptias: et sic non obijciebant sibi adinuicē vir et vxor adulteriū et lenociniū p viam exce ptionis et replicatōis factū in cā pncipali intentata sup re stitutōē dotis vel donatōis pp nuptias put p̄supponit gl. in suis lec. sed pncipalr deducebat in iudicio culpa viri et vxoris p viam puentiōis et recōuentiōis. Ex cuius nā vna

snia iudex pnūciavit vtrūq; dedisse cām repudiū. Būbita/ tutū fuit an hec snia valeret ex quo nō videbat pnūciatum sup eo qd pncipalr petis. s. an vxor pdat dotē vel nō: et idēz in viro an pdat dōationē pp nuptias an nō. Sed. j. p. rñ. qd valet snia: et idem importat: sicut si iudex pnūciasset ab soluendo vtrūq; cū nullus iuuari debeat ea. l. quā ipse con tempnit cū paria delicta et c. ¶ Et fm hanc lec. no. Bar. ex hac. l. qd sicut in criminalibus sufficit pnūciari sup facto: vt in. l. j. s. j. ad turpilia. et ex ipsa pnūcia declaratoria super facto lata seqt absolouel p̄dēnatio sup pena. Ita ēt cū agit de crimine ciuili put erat hic: qz agebat de crimine viri et vxoris ad vtilitatē alterutrius: nā videmus satis fuisse fer re declaratoriā sup crimine et ex ipsa inferri absolutoriā sup cā dotis vel donatōis pp nuptias adeo qd alia snia nō expe ctatur: sed fm lec. glo. facta pnūcia sup incidenti pnūcian dum erat sup pncipali. Et in actione descendente ex p̄ctu sufficit qñqz ferre p̄dictā sniam facti declaratoriā: vt. l. qd tñ. s. j. s. de arbi. et ibi p Bar. et in. l. si p̄ter. in pñ. s. de iudi. et in actione reali sufficit ferre declaratoriā dñj vel alterius iu ris: vt in. l. ex diuerso. s. j. s. de rei ven. ¶ Querit aut Bar. circa hāc lec. an qñ de crimine ciuili agit inferri debeat lo cus et tps fm formā. l. libelloz. j. de accusa. et rñ. qd sic vt. l. idem exigit. s. de do. et in. l. p̄tor. in pñ. j. de in iu. et ibi latius p Bar. et quātū est ad terminos nros casus est in. c. tue. de p̄cu. et ibi vide p cano. et p Bar. in. l. j. s. interdictū. ante fi. vii. pos. et vide Bo. de ro. decis. xxxvj. que est hodie collo cata fm ordinē in formis in ti. de accu. in decisionibus no uis mihi charta. cxxv. et ibi tangunt p̄dicti dñi an vbi obij citur crimen in exceptiōibus regrat p̄dicta specificatio lo ci et tps de qua mā p Bar. in. l. j. s. de exceptio. ¶ Et ex ista lec. Bar. que fuit originalr Ia. de are. vt hic refert Bal. no. est qd cā puentiōis et recōuentōis simul determinant: et decidunt: et sic vna snia nō diuersis: et sic vna post alterā. Qd pcedit fm Bal. eo qz cā puentiōis et recōuentōis se in uicem p̄munt: nam recōuentio viri facta de ipso p mulierē qd pnūciaret viri culpa factū diuortii: et ipz debere puari donatōē pp nuptias pimebat puentiōē viri factā de mu liere qd deberet pnūciari culpa mulieris diuortii factum: et eam pdere dotē. Et puentio viri de muliere pimebat re cōuentiōē mulieris quo casu fm Bal. vbi adinuicē se pe rimunt cā puentiōis et recōuentōis altera in alterā h3 vim exceptiōis. Qñ aut cā puentiōis et recōuentōis se nō p̄mūt an debeant vna snia terminari est mā: de qua in auc. et p̄se quenter. C. de sen. et interlo. om. iu. et p cano. in. c. j. de mu tu. peti. et est bonus tex. in mā in. l. j. s. fi. de sen. sine appel. rescin. Et ex his dictis Bal. circa hunc intellectū duz dicit qd altera cā in alterā h3 vim exceptiōis colligit sol. ¶ Pau. de ca. ad difficile prius qd formari posset p hanc lec. in qua tum p̄supponit qd ista declaratoria hēat vim absolouis. Qui Pau. et rñ. si opponeret qd ista snia nō p̄tinet absolouem vel p̄dēnationē: vt hic p ipm vide in vlti. col. et aduerte qd p istam lec. Bar. inquātū p̄supponit qd mulier recōueniret et peteret pnūciari virū debere pdere donationē pp nu ptias ob ea que adducta fuerunt. s. p mā lec. glo. ¶ In iij. pte. glo. que incipit ibi: vel diuersoz criminū vel eiusdē et c. glo. tacite querit. An illud qd est dcm qd alter ab alte ro repellit vbi sunt in pari cā turpitudinis: et sic paria deli cta mutua cōpensatōē tollunt pcedat. Siue delictū verset circa idem factuz put erat qñ obijciebat crimen adulteri vxori: et ipsa replicabat de lenocinio viri in dicto adulte rio. Siue circa diuersa facta. puta qd vxor viro opponenti de adulterio replicabat de alio adulterio ppetrato p vi rū cū alia: et rñ. glo. qd vtr oqz casu pcedit illud qd delictū cū delicto cōpenset qñ tñ crimen est circa idem factū loq̄ .l. cū mulier. j. eo. et hanc glo. approbat Bar. hic in termi nis. l. nre: qz vtrūqz crimen tendit ad eundem effectū. s. ad dissolōnē m̄rimonij: vt in. c. intelleximus. sepius alle. d adul. et in. l. si vxor. s. iudex. de adul. Alr autē si crimina diuersa tendunt ad diuersuz effectū: an mutua cōpensatōē tollant remittit se ad dicenda in. d. l. cū mulier. et ibi examinat. q. de ex bannito quā hic tangit: et ibi p̄fecte examinabit mā que per Bar.

que per Bar. pfecte et ibi no tradit: et vide in d.c. intel-
 17 ximus. et in d.c. dilecti. ¶ Tñ. tñ et tene ppetuo menti ex
 hac glo. iunctis pdictis q vir repellit a lucro dotis qua
 debebat lucrari ex adulterio vxoris si ipse et fuit adulter/
 rarius: et vide bona gl. in l. j. C. de adul. qua alle. hic Pau.
 18 de ca. ¶ Tñ. iij. pte que incipit ibi. Criminali aut accu/
 satione instituta et c. glo. querit an vindicta posci posset de
 adulterio. Et rñ. q sic instituta criminali accusatõe: per cri/
 minalem. n. accusatõe vindicta poscit: vt dixi. s. in tex. in
 j. no. et vide. d. c. tue. de p. ca. dicas tñ q hoc qd dicit glo.
 pcedit ex pte viri qui vxorẽ de adulterio accusare põt cri/
 minat: et sic ad vindictã publicã: secus in vxore que viruz
 ad vindictã publicã accusare nõ põt de adulterio: ut. l. j.
 C. de adul. sed ciuili sic puta ad separationẽ thori vel ad
 lucradũ donationẽ pp nuptias: vt p gl. et doc. in d. l. j. gl.
 tñ hic vñ voluisse q qlibet alterũ accusare possit ad vindi/
 ctam ibi dum dicit. nec. n. vnus alium accusare. phibet et c.
 Que glo. et in alio vñ minus pfecte log: dum dicit nisi cũ
 idem ppetrasset lenociniũ: nam vñ velle q exceptio leno/
 cinij tollat accusatõe criminalẽ adulterij qd tñ nõ est
 verũ: vt. l. ij. s. si publico. s. de adul. nisi glo. intellexerit ante
 19 nomen mulieris receptũ inter reos iuxta. d. l. cũ mulier. s.
 eo. et supra dictũ fuit. ¶ Tñ. alio et minus pfecte vñ fuisse
 locuta gl. iquãtũ allegadũ illud nũ Catelina Ceteo et c.
 vñ sentire q sotiũ criminis nõ admittat ad accusandum
 sotiũ in crimine lese maiestatis: nam Catelina et Cete/
 20 gus ambo comiserunt crimen lese maiestatis cõiurantes
 in rez pu. romanã: vt hñ apud Salustij: et tñ in crimie lese
 maiestatis sotiũ admittit ad accusandũ sotiũ: vt. l. in qd/
 nibus. s. ad. l. iul. maie. vbi als inhabiles ad testificandum
 et accusandũ admittit in crimie lese maiestatis. ¶ Glo.
 ij. tacite querit an ille q ptempnit. l. vnã puct bñficio oĩum
 aliarũ. l. et rñ. q sic p hunc tex. qui dicit q neuter vindi/
 cat ea. l. quã ambo ptempnerũ: et sic neuter põt vñ p aliu
 . l. bñficio qd verbũ lese pferit indefinite: et sic eqpollet vñ
 vt. l. si seruitus. s. de ser. vr. p. di. et l. si pluribus. de le. ij. cũ
 si. et ad hoc alle. gl. l. auxiliũ. in fi. de mino. et s. qz vero. ita
 cõperiunt. in auc. vt li. ma. et auie. Sed glo. in d. c. qz fru/
 stra et pñum: et ibi dixi rñdendo ad pñia: et illam glo. seqt
 Imo. hic ista reprobata. Qui plus dicit post Inno. in d.
 c. intelleximus. q comittens in l. circa diuersa vñ põt be/
 neficio ipsius. l. puta si filius fa. recepit pecuniam mutuo
 sine cõsensu pñis: nam iuuabit macedoniano l3 ipse filius
 fa. alteri filio fa. mutuanerit pecuniã sine pñsensu pñis: nec
 ob. iste tex. et qd dñm est in glo. pcedenti q et vbi sunt di/
 uersa crimina qd nõ iuuat beneficio. l. quã ptempnit: qz vt
 est dñm pcedit vbi diuersa crimina tendũt ad eũdem finẽ
 s. soluendi mñmonium. Nec ob. c. qz frustra: qz est spãle
 in ordinẽsurarũ. vt p Inno. in d. c. intelleximus. ¶ Glo.
 fi. alle. pcordantes in qbus pbat hoc q paria delicta et c.
 postea oppo. de. l. rem mibi. s. in exercitu. s. cõmo. et nõ rñ.
 Sed tu rñ. q ibi culpa nõ fuit cõmissa p aliuz: sed p se pñ
 cipat. vnde culpa cum culpa nõ cõpensat. Preterea ibi
 nõ erat culpa siue dolus ex pte dñi cuius seruus deliquit
 ideo ipse dñs nõ repellit ab actione comodati pp culpaz
 vel dolũ seruũ: sed noxalr tenet: et vide By. in c. in pari. de
 re. iu. li. vj. ad quẽ se remittit Bar. hñ p mã et post ipz doc.

Est dotem.

Difficilis. l. pp lectu/
 rarũ varietatẽ pp qd
 nõ recipit pgruũ sumariũ: Biuide i duas ptes
 vt hic p Bar. et doc. ¶ Et pro intelligentia le/
 gia assũmo glo. j. et oppo. de. l. quotiens. s. ceterũ. s. eo. vbi
 disponit q si pñ ex interuallo stipulat dotẽ sibi reddi filia
 pñsentiente acqrit sibi actionẽ de dote pñcipuaz adeo q põt
 ager e sine filia que sic pñsentiendo sibi pñdicauit: hic aut
 dñ q si agit sine filia obstat sibi exceptio ergo et c. gl. timor
 re bñius pñij rñ. ponendo pñiaz lec. ad hunc tex. q hic pñ
 stipulatus fuit filie voluntate dotez sibi reddi sub duplici
 pñdictione pñia diuorij scda mortis filie sine liberis: vnde
 nõ mirũ q pñ agens in vita filie repellat exceptõe ex quo
 agit ante euentũ pñentis: et sic nõ ob. d. s. ceterũ. qz loqñ

vbi filie voluntate pñ stipulat dotẽ sibi reddi facto diuor/
 tio: et sic nõ adiecta illa alia pñdictione si filia decesserit sine
 filijs: admitteret tñ ipse pñ et vna filia in casu. l. nñe pñtita
 cautõe de rato vel si filia esset talis q oĩno sibi actio dene/
 2 gare: vt. l. ij. s. pñ. et si. s. e. et l. si cũ dotẽ. s. eo aut tpe. vñ si
 latitet. s. eo. ¶ Sed pñ hanc pñia lec. op. qz si agebat ante
 euentũ pñdictionũ appositarũ videbat ipso iure pñam re/
 pellendũ cum ante euentũ pñdictionis nõ sit nata oblo nec
 actio: vt. l. cedere diem. s. de ver. signi. facit. l. si qd ita stipu/
 laus. fuerit. s. de ver. obli. que loqñ de stipulone pcepta sub
 dupli pñdictione q ante euentũ ambarũ pñdictionũ agi nõ
 põt Bar. saluando rñ. q glo. intellexit q pñ volebat age/
 re actioẽ pñmea de dote nõ stipulone scda ideo repellit pñ
 exceptõe nisi filia pñsentiat vel pñ caueat filiam rataz babi/
 turam vel nisi cã cognita pñ solus admittat iuxta. d. s. eo
 aut tpe. quem glo. alle. que dat intelligere q intellexit de
 actione pñmea de dote: qz si intellexisset qñ ageret ex sti/
 pulatõe nõ caderet q admitteret et cũ cautõe de rato
 cum adhuc stiplo nõ esset cõmissa. Sed pñ admittit cum
 dicta cautõe vbi actio est cõis inter pñem et filiam: vt. d.
 . l. ij. s. j. et seq. s. eo. sed in casu nño pñter casu stipulonis actio
 erat ipsius filie: qz si fuit stipulatus in vnuz casum in alijs
 remansit actio ipsius filie: vt. l. si cum dotẽ. in prin. s. e. fin
 lec. quam ibi approbat glo. et Bar. et cõiter doc. ergo nec
 actione pñmea vñ q pñ posset agere cum vellet agere alio
 casu qz expñso in stipulone. vñ. viuente filia: et sic ab hac obie/
 ctione nõ vñ hec lec. glo. saluari pp illud qd Bar. dicit l3
 doc. nõ dicat. et ideo pro saluãda hac pñia lec. a dicta obie/
 ctione posset rñ. q tex. dñ intelligi de exceptõe intentis et
 facti. als. n. in iure de dicta exceptõe fit mentio: vt. l. qui se
 debere. s. de pñ. ob cau. et ita Bal. refert qaliqui dicebat
 saluantes hanc lec. l3 ipse nõ tangat illud de quo pñ. dixi
 et per hunc modũ saluari põt pñdicta lec. ab alia obiectõe
 que pñ ipsam sit de. l. pecuniam. s. si cer. pe. si. n. pñsupponat
 q pñ niteret ex stipulone l3 de facto: et q dñ facto et repelle/
 retur nõ cadit pñdicta obiectione de. d. l. pecuniaz. tunc. n.
 caderet qñ pñsupponeret agi pñmea actione: sed si pñsuppo/
 natur agi ex stipulone: tunc obiectio de. l. pecuniaz. nõ ada/
 ptatur: nec cadit et si pñsupponamus patrez agere pñmea
 actione tñ nulliter et de facto: et de facto repellit per exce/
 ptionẽ. Bar. tñ pñstet in. d. opi. q ageret valido mō actio
 ne pñmea Rñ. d. l. pecuniã. q verũ est q nõ põt agi actio
 ne pñia que sperat nouari per seqñtẽ pñdictionalẽ stiplo/
 nem in euentũ pñdictionis nisi pñsentiente illo cui in euentũ
 pñdictionis actio ex stipulone nouante hñ queri: qz tñc actio
 ne prima agi põt qz debitori soluenti est plene pñsultũ ad
 qd alle. qd hñ in. d. l. pecuniam. s. si cer. pe. in solone pñij. l.
 pure. s. de do. excep. vbi põt intentari per hñdem actio pñ
 pure debentẽ: l3 debitũ sub cõditione tali pure debenti le/
 gatũ sit: et sic in euentũ pñdictionis speret tolli pñia actio ex
 quo per cautõe que pñstet per hñdem de pñstando legato
 est pñsultũ ipsi debitori: ita ergo hic si pñ vult agere prima
 actione põt ex quo ipsi hñ queri actio in euentũ pñdictionis
 adeo q debitori soluenti est plene cõsultũ intellige si filia
 pñsentit ex quo ex pñdictionali stipulone nõ hñ dubitare q cõ/
 ueniat: si autẽ filia nõ pñsentiret tunc repelleret exceptione
 put tex. dicit tñ actio pñi cõpeteret nõ obstante dicta pñ/
 ctionali stipulone ex quo ipsi hñ queri actio in euentũ cõdi/
 ctionis: et hoc dicit esse no. pro limitatõe. d. l. pecuniam. s.
 si cer. pe. Et rñ. ipse Bar. ad illud qd hñ per glo. in vñ. pñ/
 ciscitur. ad si. in vñ. illud quero et c. in. l. iulianus. s. de cõdi.
 inde. Dicens q aliqui nõ tenent illaz glo. ipse tñ illã glo.
 ibi tenet in prin. d. glo. in vñ. pñciscit. que si teneat adhuc
 nõ ob. qz ibi vñraq oblo erat pñdictõalis nec pñcessit aliqua
 oblo pura nec alicuius oblonis pñdictõalis extitit pñdictio
 Sed in casu nño extitit pñme oblonis pñdictio facto diuor/
 tio. vnde nõ mirũ q ex ipsa agi posset l3 speret nouari per
 stipuloneĩ pñdictionalem cũ pñsentiat ille in cuius fauorem
 hñ fieri nouatio: et sic saluat ipse istam lec. in se l3 non quo
 ad hunc tex. vt hic vide per ipm. Sed pp illud qd supra te/
 tigi quatenus ista lec. intelligit q ageret actione pñmea

etiam in se nō pōt saluari cum illa actio esset ipsius mulie-
ris nisi intelligamus qd p̄ ageret de facto: et qd repellatur
exceptio intentiois et facti et respectu p̄meue actionis de
dote. **C** Mo. tñ et tene menti ex dictis Bar. dñz alle. d. l.
pecunia qd l3 aliqua oblo nouari speret in pdictionis euen-
tum interim tñ durat p̄ma adeoq ex ipsa et effectualr agi
pōt p̄sentiente illo in cuius vtilitate sperat fieri nouatio in
euentū pdictionis: et sic illa sp̄s nouatiois nō tollit p̄meuā
oblonē et p̄ hac opi. **B**enedi. de plū. put refert hic Imo.
alle. l. si debitor. la. j. iuncta glo. j. de iu. do. dum alle. l. debi-
tor. cum. l. seq. eo. ti. vbi tñ glo. in v. nuptie sue nupta v̄ te-
nere p̄rium alle. d. l. si debitor. et sic v̄ velle qd qñ debitor
mulieris sponso mulieris p̄misit dotez nō possit mulier et
sponso p̄sentiente aliqd disponere de dicto debitor: et illaz
glo. in. d. l. debitor. sequitur ipse dñs **B**enedic. de plūbi.
improbat opi. Bar. p̄ cuius opi. v̄ tenere Bal. hic circa
scōaz lec ad si. motus ex rōne: qz p̄ma actio v̄ fuisse subla-
ta per pdictionalem stipsonem ex p̄sensu duoz. v3. p̄ris et
filie ex vna parte et mariti ex alia in terminis tex. n̄ri. vnde
nō v̄ qd ex p̄sensu vnus p̄ris possit resuscitari siue renoua-
ri: et sic consensu p̄ris et filie sine p̄sensu mariti. ar. l. pon-
ponius scribit si negociū. s. de neg. ge. in v. nuda voluntate.
cum ibi no. Jo. de imo. hic sustinet opi. Bar. **D**icens non
esse verū qd p̄ma actio sit sublata per sequentē pdictiona-
lem stipsonem. tunc. n. tollit qñ euenit pdictio anteq̄ igit
eueniat pdictio stipsonis nouatis v̄ subsistere p̄ma actio
que v̄ posse intentari p̄sentiente. illo in cuius fauorez h3
fieri nouatio: alle. l. quotiens. j. de noua. vbi oblo pdictio-
nalis aio nouandi puram p̄cedentē oblonem interposita
ipsam nō tollit nisi eueniente pdictione. Et ad glo. in. d. l.
debitor. Rñ. qd nō facit ad p̄positum: qz nihil dicit an ibi
mulier anteq̄ p̄bat m̄rimonium possit agere de consensu
sponsi p̄ debitorē suuz qui p̄miserat marito futuro: sed po-
nit rōnez dubitandi: an possit fieri acceptillatio de p̄sensu
mulieris suā nuptias ipsi debitori ex quo nō duz eueniat
pdictio facte p̄missionis: et sic nōdum fuerat p̄ctum m̄ri-
monium in cuius euentū ipse p̄miserat. ex quo. n. pp pen-
dentiā pdictionis nō erat obligatus scōaria oblonē v̄
debat. l. nō posse cadere acceptillatio tñ ibi determinatur
p̄rium. cadit. n. acceptillatio que h3 effectū secuto m̄rimo-
nio: alā nō: et sic illa gl. nō facit ad p̄positū put dicit Imo.
Sed ipse **B**enedictus ponderat inquātū. d. glo. alle. d. l.
si debitor. et sic v̄ velle qd in terminis p̄di. l. mulier. nō pos-
sit exigere debitorē et p̄sentiente sponso: sic ergo nō vide-
batur qd accedente amboz p̄sensu posset fieri vel caderet
fieri acceptillatio: et p̄ Bar. t3 et hic Pau. de ca. in vlti. co-
lū. **D**icens qd si sui stipula v̄ sub pdictione illud qd mibi
pure debebat aio nouandi non possum interim agere ex
pura: qz v̄ actū qd nō agaz quousqz extat pdictio: ad hoc
v̄ si existat sequens stiplo h̄at qd nouet: alle. no. per se. in
d. l. iulianus. s. de p̄di. inde. ecce ergo qd hic accedit p̄sen-
sus illius cui h3 queri actio in euentū pdictionis: qz idem
est cui est p̄missum pure: et ille cui est p̄missus subcōdictio-
ne: et tñ interim donec pendet pdictio nō pōt agere p̄ma
actio: et hoc t3 Pau. in. d. l. iul. in vlti. colū. dum declarat
qz vbi autē illius. l. p̄ Bar. et tenent Ra. cu. et Ro. t̄ qz ex
quo pdictio pendens causat debitori dilatiōē ad soluen-
dū que dilatio in dubio p̄sumit adiecta fauore debitoris
l. eum qui kalendis. s. quotiens. et l. stiplo. ista h̄re licere.
s. inter certam. j. de ver. obli. ergo sine facto debitoris au-
ferri nō pōt. ar. l. eum qui. alā incipit **J**abolenus. j. de an-
nu. leg. et l. si vnus. s. ante. oia. s. de pac. et sic l3 p̄sentiat p̄
eui sub pdictis pdictioibus est p̄missum nō est dōm qd ma-
ritus cui est p̄cessa dilatio per dictā stipsonē pueniri possit
p̄meua actione: nam pderet ipse interv̄suriū medij t̄pie: et
sic nō est vera rō Bar. qd ipsi debitori soluenti sit plene cō-
sultū. Et hanc p̄tez p̄ Bar. t3 hic do. Alex. in puncto iuris
motus rōne: qz ista pdictionalis p̄missio facta p̄ri v̄ facta
aio nouandi ex quo h3 longiorem dilatiōē q̄ p̄ma iuxta
no. in. l. si. C. de noua. in. l. p̄j. de p̄ro. sti. dixi in. l. iij. s. si ex
p̄uentōe. j. de re iu. vnde nō est dōm qd interim possit agi ex

prima qz si posset agi et fieri exactio tolleretur oblo: vt insti.
qui. mo. tol. obli. in prin. et s. j. et sic nō caderet alia noua-
tio in euentū pdictionis qd esset p̄ illud qd ptes videntur
egisse: et hec fuit rō Ja. bu. in. d. l. pecuniam. put refert ibi
Bar. qui hac vna rōne inter alias saluat so. glo. ibi ad. d.
l. pure. l3 ipse do. Alex. alr referat Jac. bu. et eius rōnem
quā supra dixerim tñ nō reperio Jaco. bu. dicere illud qd
ipse do. Alex. refert qui v̄ aliquat̄ se in verbis in volue-
re faciendo hoc p̄mū fundamētū p̄ Bar. qui Bar. in. d. l.
pecuniaz. referendo Ja. bu. t3 exp̄sse qd vbi apponit stiplo
pdictionalis p̄ma interim agi nō possit pp illud de noua-
tione qd facit vt et p̄sentiente illo in cuius vtilitate sperat
fieri nouatio agi nō possit: et hoc et est de intentione Bar.
in. l. id qd. in prin. s. de p̄sti. pe. dñ post glo. in v. vtilē actio-
nem. t3 qd si pure aliqd debens id sub pdictione se p̄stituat
soluturū p̄cedente pdictioe pōt agi ex p̄ma actione: qz per
sequentē nō nouat p̄ma. ista. n. nō est nā p̄stituti qd p̄ma no-
uet: imo accumulatur actiones actioni: si ergo pdictionalis
oblo nō esset facta per viam p̄stituti pendente pdictioe nō
posset agi p̄ma actioe et de p̄sensu illius cui h3 queri actio
ex oblonē nouante put vult p̄dicta glo. et Bar. loquente
eo casu quo idem erat cui erat p̄missus pure: et cui sub cō-
ditione: et sic p̄sensus illius cui h̄bat queri actio in euen-
tum accedebat: et tñ impedit agere p̄ma actione: et illum
tex. iuncta p̄dicta glo. adducit do. Alex. p̄ Bar. hic qui h3
ipm v̄ fuisse sibi p̄rius in his que dicit hic ab his que d̄-
cit in. d. l. id qd. in prin. dicit tñ posse saluari glo. Bar. et se
quaces hic: qz scōa oblo nō v̄ adiecta in terminis nostris
fauore debitoris put in p̄ris: sed fauore ipsius p̄ris cui ap-
propria actio de dote in euentū pdictionis que alā erat
cōis cum filia. vnde nō d3 dici qd impediatur agere p̄meua
actioe ne illud qd inductū est in fauore redundet in odium
p̄. l. qd fauore. C. de le. cum si. Sed ista saluatio nō p̄cedit
qz nō est odium p̄ris qd nō possit agere p̄meua actioe an
euentū pdictionis cum in solo casu diuortij sit ipsius mulie-
ris: vt. d. l. si cum dotez. in prin. et supra terigi. **E**nde in
hac mā quā doc. imp̄fecte attigisse vident sic p̄cludas. **D**3
vbi p̄ dans dotez pro filia stipulat eam sibi reddi qñ dat
vel postea de voluntate ipsius filie facto diuortio et mulie-
re decedente sine liberis eueniente solo casu diuortij solius
filie est actio: nō aut ipsius p̄ris per. d. l. si cum dotez. vnde
ipse ipso iure repellit agēs p̄dicto casu cū agat sine actio-
ne per. l. si pupilli. s. videamus. s. de neg. ge. An aut ipsa fi-
lia possit ipsam intentare donec pendet dicta cōdictio: an
ipsa decedat sine liberis necne dōm est qd sic alā. n. ipsa re-
maneret in dotata qd et eius p̄prio pacto fieri non potuit
vt. l. ij. s. de pac. do. vnde nō est dōm qd tacite ptes hoc v̄
deant egisse: et sic q̄videat adiecta dicta stiplo qua p̄ est
stipulatus dotē sibi reddi facto diuortio: et filia decedente
sine liberis grā dilatiōis et nouatiōis et in fauore ipsius ma-
riti debitoris: imo magis in fauore ipsi mulieris: vt actio
de dote sit sibi p̄cipua: et p̄ nihil h̄at cōe i ea nisi euenien-
te casu adiecto in stipione: et sic vez est qd l3 sit interposita
p̄dicta stiplo per p̄rem pōt intentari vetus actio per filia
nō per p̄rem put vult Bar. ex cuius dictis nō pōt saluari
ista p̄ma lec. et vt in se p̄cedat: qz quacūqz actioe p̄ agat
repellit ipso iure nō ope exceptiois nisi intelligamus de ex-
ceptioe intentiois et facti vt dixi. **A**lā aut gñat qñ illud qd
pure debet p̄mittit sub pdictione pendente pdictioe possit
agi p̄ma actioe accedente p̄sensu illius cui in euentū oblo-
nis h3 queri actio. **D**ōm est qd si stiplo pdictionalis est ad-
iecta aio nouandi nō pōt aliquo mō intentari dicta p̄ma
actio nō qd sit extincta: s3 qz v̄ actū ne interim fiat exactio
ad hoc vt stiplo pdictionalis reperiat qd nonet: ad hoc fa-
cit dictū Bar. post Ja. bu. in. d. l. pecuniam. et qd ipse dicit
post glo. in. d. l. id qd. et qd dicit Pau. in. d. l. iulianus. et
hoc est qd voluit sentire Bal. hic circa scōam lec. quocūqz
alr supra ipm retulerim: nam v̄ regri p̄sensus ipsius debi-
toris put eius p̄sensus a p̄ncipio iteruenit in nouatiōe sien-
da per pdictionalem stipsonem: ar. l. ab emptōe. s. de pac.
et sic nō v̄ p̄cedere dictū Bar. hic et sequacium. **S**i vero
conditionalis

condictionalis stipulatio non est adiecta aio nouandi: sed cum mulatine: tunc agi pot pmeua actione pendente pdictioe vt. d. l. id qd iuncta. d. glo. in v. vtilem actione. et ibi Bar. Quid aut in dubio an pdictionalis stipulatio censeat adiecta aio nouandi in terminis nris vbi stipulatio fit per prem vel et per mulierem in eventum alicuius pdictionis no est dicendum q censeatur facta aio nouandi eo casu quo mulier remaneret in dotata: imo in casu quo pf stipulatur sub pdictione decedentis mulieris sine liberis dds est q censeat adiecta in fauore ipsius filie: vt sic in alijs casibus dds et actio de dote sit pcpua ipsius filie qd aliud hic velint Ra. Ro. et do. Alex. ocs. n. volunt q ex stipulone pdictionali paret dilatio ipsi marito qd est ridiculu dicere. In alijs aut terminis: an pcedat q pdictionalis stipulatio paret dilationem debitori: et q stipulatio pdictionalis censeat adiecta aio nouandi Bar. post glo. in. d. l. pe. t3 q sic Pau. de ca. ibi t3 p rium. de iure. C. per. l. fna. C. de noua. vbi th glo. vt tenere illud qd pdicta glo. t3 in. d. l. pe. no est nra ma dic vt in di ctis iuribus: et in. d. s. si ex puentoe vbi tractauit materias.

S Secda lec. qua dat glo. est q p exceptione datur replicatio cum p sibi appropriauerit actione de psensu filie: et sic ista lec. pcorat cum. d. l. quotiens. v. ceteruz. et ad tex. dum dicit et postea filia sine liberis decesserit no erit im pediedus p qminus ex stipulatu agat subaudi d3 mari. na3 et ante q deccat filia facto diuortio admittet ipse p qui isto casu replicabit si p ipm excipiat: q actio ex stipu latu que datur ex iuris dispo: vt. l. vnica. C. de rei vxo. actio. est cois inter prem et filiaz. Et isto casu vbi d3 pmo et scdo casu d3 esse in glo. que in hoc est corrupta f3 Bar. qui hanc lec. improbat per tex. hic in fi. qui dicit submoue dus erit et c. no. n. submoueret p exceptione si replicatione h3et p exceptione: hanc etia improbat Imo. hic: q aut p vult agere ex stipulone: et tunc no submouet exceptione ex quo filia psensit: vt. d. l. quotiens. v. ceteru. Aut vult agere pmeua actione: et no pot: q illa fuit nouata p scdam stipu latione: vt in. s. pte rea. insti. qui. mo. tol. obli. nec pot resu scitari per psensum solius pris ex quo fuit sublata: volun tate plursu l3 qdam p sed male fm Bal. p. l. pomponius. scribit si negociu. s. d. neg. ge. Sed de hoc fuit tactu supra in pcedente lec. et illud de nouatioe no fuit retentum: sed q imo actio vetus sit solius filie pter q in casu stipulonis p. l. si cum dorem. s. eo. posset th dici q glo. no sit corrupta: qz vtroq casu idem est q p admittit: et q de iure sibi non pot opponi exceptio: et si opponit pot replicare. **T** Et ter tia lec. glo. est q p stipulatus fuit filie voluntate dote no expse sibi sed simplr: vnde intelligit sibi et filie et sic actio est cois put si no fuisset stipulatus: vnde si p agit sine filia repellit exceptoe nec sibi datur replicatio: et fm has tres lec. verbu filie volutate determinat verbu stipulatus: et no ob. d. v. ceteru. q loquit vbi p sibi soli stipulatus est dote reddi no simplr. Sed p hanc lec. glo. oppo. de. l. si ita sti pulatus. s. grifoganus. vbi in fi. d3 q in stipulone psona ex trinsicus no intelligit. et no rn. Bar. rn. fm By. q in sti pulatione no intelligit psona extrinsicus in qua verba sti pulationis pferunt: sed psona cuius noie stipulatio facta cen seatur bene subintelligit: vt hic et pbat in. d. s. grifoganus vbi d3 q libertus qui fuit stipulatus vsuras simplr tenet cedere actione pono: sicut pcurator alieno noie stipulat Secdo modo rn. Bar. q psona extrinsicus no intelligitur qn nullus pcessit pctus ex cuius na alteri debeat illud qd deuenit in stipulone. Secus si pcedit pctus ex cuius na alte ri debet: q in stipulone desup simplr facta illa psona intel ligitur: et ita pcedit illud qd d3 in hac lec. limitat. n. stiplo fm nam pctus pcedentis: ar. l. si stipulatus. s. de vsu. et l. si legati ferui noie. s. de le. j. et l. inter stipulante. in prin. j. de ver. obli. et qd ibi no. in glo. in v. h3e licere vbi vide dicta et hec lec. fm Bar. est verissima in se: et no. et menti tenen da: rn respectu illius. l. sibi no placet qz tex. expse dicit q fuit stipulatus sibi: habebat. n. forte Bar. in libro suo sibi sed coiter in lra non h3 dictio sibi put dnt doc. qui coiter approbant hanc lec. pro no. et vera ad hunc tex. Sed qua

tum ad. d. s. grifoganus. doc. vario modo rn. By. n. put Bar. refert rn. put supra rettuli Jo. de imo. hic reprobat istaz rn. que est fm ipm q in stipulone psona exnea no sub intelligit vt in ipsam verba stipulonis intelligant collata. Sed bene subintelligit psona cuius noie stipulatio intelligit facta: na3 dicit ipse in ista lege fm istam lec. intelligit pso na in qua verba stipulonis vident collata cuz p intelligat stipulatio simplr stipulari sibi et filie: no aut noie filie sim pliciter nisi intellexerit q pro pte censeat stipulatus noie filie et pro parte sua: sed hoc no vt puenire vt vna et eade stipulatio intelligat vario mo. ar. l. et qui edes. s. de vsuca. p cedit aut pdicta sol. ad. d. s. grifoganus. tenendo lec. By. qua sexto loco hic Bar. posuit et pro eo qd dicit Imo. fa cit qz ipse Bar. opponedo in. d. vj. lec. de. d. s. grifoganus. dicit dic vt dixi supra circa. iij. lec. et sic vt velle q subintel ligatur psona cuius noie censeat facta stipulatio fm rn. By. qd no pgruit huic lec. que vult q p sibi et filie videat sti pulatus: et q illa fuerit intentio By. in pdi. rn. quaz dicit Imo. p3 ex verbis Bal. et Ange. hic referentuz dicta rn. By. et dicentiu q By. voluit q tertia psona no intelligit repetita in stipulone verbis directis: sed verbis inflexis sic vt pro ipsa tanq pcurator censeat stipulatus ipse stipula tor quo casu et si expse fuisset tati stipulatio valeret stiplo vt. l. stiplo. ista. s. si stipuler. j. de ver. obli. et ibi per Bar. in. v. sextus casus et c. et per glo. no. in. l. hmoi. in prin. s. de le. j. glo. aut in hac tertia lec. no est dubium q non vult q p censeat stipulatus tanq pcurator filie: et sic solum pro ipsa filia: sed pro ambobus qd potuisset et expreso modo cum p possit stipulari filie in ptate put e3: vt. l. stiplo. ista. s. alteri. s. eo. et s. alteri. insti. de inuti. sti. iuncto. s. ei q. eo. ti. et l. qd d3 de ver. obli. et hoc no solu pcuratorio noie: qz hoc qlibet exneus posset facere: sed et pferendo verba sti pulatois in psona filij vel filie vt pbat in dictis iuribus: et h3 in. d. s. si stipuler. et sic in casu nro no vt esse ro q pot subintelligat psona cuius noie censeat facta stipulatio qz pso na in qua censeant collata verba stipulonis. vtroqz. n. casu actus valeret qd no est in terminis. d. s. grifoganus. qz si subintelligat psona in qua censeant collata verba stiplo nis stiplo vitiat cum per libera psona no possit alteri fieri stiplo: et hoc vltra ipm Imo. facit p rn. By. Quaz nititur hic saluare nouus Imo. th non aduertit ad illud qd pri. adduxi p By. qd facit et p illud qd ipse dicit declarando dictu By. quare. n. magis psona filie subintelligat cuius noie censeat facta stipulatio per prem recipiente noie ipsius fi lie qz psona ipsius filie cui ipse p censeat dari stipulatus ipse no declarat: et sic quare magis vnus modus per que pcpit stiplo subintelligat qz alter nec est ro in ma nra qz magis vnus modus qz alter intelligatur. Nec vt pcepisse mentes Imo. in reprobanda rñsione que fuit ista: qz rñsio By. psupponit q soli filie p vt fuisse stipulatus lec. glo. vult qz et sibi et filie p censetur fuisse stipulatus: et sic q in psona vtriusqz censeant collata verba stipulonis: no aut so lum in psona pris recipientis pro filia: et sic optime loqt Imo. qd aliud dicat ipse dñs Alex. qui se mirabilr in uoluit: et pdi. rn. By. no vt approbasse Bar. Qui dat alia rn. cum qua transeunt Bal. Ange. Imo. et doc. t Inferet tes ex ea q l3 als dici soleat qvbi stiplo est impersonalis ex pte stipulatoris no vitiat ipsa stiplo: qz subintelligit pso na ipsius stipulatoris: vt i aut. si qñ. C. de pñi. pecu. l3 secus sit vbi impersonalitas est ex pte pmissoris: vt ibi pbat vbi p Bar. et doc. facit. l. stiplo. ista. s. si qs ita. j. de ver. obli. Tñ vbi pcedit actus ex cuius na est: vt et alterius psona qz sti pulatois subintelligat: subintelligit: vt est casus hic fm hanc lec. iuncta pdicta rn. ex qua limitat et no. d. s. grifo ganus: vt psona subintelligat in stipulone vbi na actus hoc suadet. **E**t ex hoc vt q si exneus dat dote pro muliere et stipulat simplr dote reddi q videat stipulat reddi mu lieri cuz na actus hoc suadet nisi exneus stipulet sibi reddi vt. l. vnica. s. accedit. C. de rei vxo. actio. et hoc tenent Bar. Pau. de ca. et doc. in. l. gayus. j. e. et Pau. de ca. hic. Sed Imo. dubitat de hoc in puncto iuris l3 in pratica asserat

q̄ forte seruaret p̄dicta op̄io cum sit saniorabilior ip̄i doti
ar. l. in ambiguis. s. de iu. do. mouet ip̄se: q̄ exneus patitur
maius p̄iudiciū q̄ p̄ si p̄sone mulieris censeat facta stiplo
p̄terea vbi p̄ stipulat ex intervallo iaz actio est effecta
cōis inter p̄rem 7 filiam: sed vbi exneus dat dotē: 7 incōti
nenti stipulat actio adhuc non est effecta ip̄ius mulieris.
vnde nō v̄ p̄cedere actus de cuius nā stiplo interpretet fa
cta soli mulieri: 7 ita ē dicit ip̄se Imo. in. d. l. gayus. in an
pe. col. Sed vt dicit Pau. de ca. in. d. l. gayus. d. s. accedit
plurimū facit pro opi. Bar. duz in eo d̄ q̄ nisi in suaz p̄sone
nam fecerit stiplonem exneus acq̄rit actio mulieri: sed vo
lens tenere p̄rium r̄ndere posset q̄ satis v̄ exneus in suaz
p̄sonā facere stiplonem vbi simplr stipulat per. d. l. stiplo.
ista. s. si q̄s ita. 7 per. d. s. grifoganus. vnde res nō transit si
ne dubitatōe. Et adhuc r̄sio Bar. hic non v̄ transire sine
dubitatiōe: q̄ imo in. d. s. grifoganus. p̄cessit p̄ctus mutui
de cui⁹ nā alteri debet 7 ē acq̄sita actio: vt. d. s. grifogan⁹.
7 l. certi p̄dictio. s. q̄m. s. si cer. pe. Et ideo r̄sio quam dat
Oldra. ad. d. s. grifoganus. v̄ melior quā sequit̄ hic Bal.
Ange. Imo. 7 Pau. de cast. q̄. s. grifoganus. p̄cedat vbi
stiplo v̄tiaret si p̄sona extrinsecus subintelligeret. Secus
si non v̄tiaret put est in terminis n̄ris: nam p̄ p̄t filie sti
pulari dotē: imo ē exneus: vt. d. l. gayus. j. eo. vbi de hoc la
tius videbimus. q̄ aut subaudiat p̄sona extrinsecus bene
etiā op̄at nā actus: sed vltra illud q̄ dicit Oldra. vt clare
vult Bal. hic qui v̄ p̄dictas r̄s. simul iūgere. Et sic p̄dicta
lec. saluat a p̄rio. d. s. grifoganus. Sed p̄ ipsam instatur: q̄
vbi p̄ stipulat filio vel filie in p̄tate censet stipulari sibi ip̄i
vt. l. eū q̄ ita. s. q̄ sibi. j. de ver. obli. ergo si p̄ stipulatus fuit
simplr v̄ q̄ oīno sibi soli actio acq̄rat: 7 sic q̄ nullo modo
submoueat exceptōe. Solu. Pau. de ca. q̄ in his que filio
acq̄ri nō p̄t p̄cedit illd q̄ d̄ in. d. s. q̄ sibi. Sed dos acq̄ri
p̄t filie 7 eius actio nec reacq̄rit p̄ri: vt in. l. pomponius
philadelphus. s. fa. her. ergo actio v̄triq̄ acq̄rit vbi p̄ sim
pliciter stipulat dotez reddi cum hoc nā actus suadeat nec
v̄tiat stiplo. Sed iterū oppo. Pau. q̄ imo p̄ file dotē sti
pulari nō possit: vt. l. eū dos. cir. me. s. de pac. do. ibi nec si
sola filia egerit r̄. v̄ si simplr stipulet non v̄ q̄ filie actio
acq̄rat put hec lec. p̄supponit. Et r̄s. q̄ ex intervallo p̄ sti
pulando dotē. sicut nō p̄t nocere filie sine eius voluntate:
ita nec p̄desse: 7 ita p̄cedit p̄di. l. Sed accedente eius vo
luntate. sicut p̄t ei nocere: vt. d. l. quotiens. v̄. ceterū. ita ē
sibi p̄desse: vt hac. l. fm hanc lec. 7 ideo nō sine ministerio
ponderat hic volūtas filie: 7 ita tollit alia obiectio que fie
ri potuisset p̄ hunc tex. fm hanc lec. q̄ frustra videbat vo
luntas filie hic ponderari si fiebat actus sibi p̄ficius: 7 sic
actio acq̄rebat v̄triq̄: nam si volūtas eius nō interuenisset
p̄ respectu p̄sone filie nō potuisset aliqd disponere nec no
tendo nec inuando: 7 hoc p̄ nullū doc. tangit fm Pau. 7
t̄n satis est dubiū. Sed aduerte q̄ illa. l. cū dos. fm glo. in
v̄. filie. in si. loq̄ vbi p̄ sibi ip̄i fuit stipulatus nō simplr p̄
ut in hac. l. fm hanc lec. q̄n ergo p̄ sibi ip̄i stipulat: tunc
nō p̄t nocere nec p̄desse filie ex quo ad h̄ nō tendit stiplo
v̄n ē q̄ filia p̄ri volenti sibi ip̄i stipulari p̄sentiret nō vide
retur adaptari q̄ stiplo h̄ret p̄desse filie: secus vbi ip̄e sim
pliciter stipulat: 7 sic illa. l. nō v̄ facere ad p̄positū. Et illd
q̄ hic d̄ de volūtatē filie d̄ illo respectu: q̄ p̄ simplr sti
pulando nō censeret stipulatus p̄ aliqua pte ip̄i filie cuius
volūtatē nō adhibuit: sed exp̄sse potuisset: q̄ ē exneus hoc
p̄t: vt. l. gayus. j. eo. Sed adhuc p̄ p̄di. lec. opp. de his que
dicit Bar. in. l. vxorē. s. testō. d. le. iij. dū vult q̄ si p̄ dās do
tē p̄ filia stipulat eā reddi sibi aut filie vel sibi: 7 filie v̄ sti
pulatus sibi invita: 7 post mortē filie: ita ergo vbi simplr
fuit stipulatus v̄ q̄ p̄dicto modo intelligat stiplo cū ista
sit nā ip̄ius actus q̄dam p̄ hanc. iij. lec. dicunt illud dictum
Bar. nō p̄cedere. Sed tu dic q̄ Bar. ibi loq̄ vbi p̄ a p̄n.
cū dat dotē stipulat: 7 sic eo tpe q̄ adhuc actio nō est cōis
inter p̄rem: 7 filiam hic loq̄ vbi p̄ stipulat ex intervallo:
7 sic eo tpe quo actio de dote est effecta cōis inter p̄rem 7
filiam quo casu si p̄ stipulat exp̄sse sibi 7 filie actio est cōis
7 ita si simplr stipulat. Item p̄ p̄di. lec. instat: q̄ si p̄ cen

set stipulatus sibi 7 filie cōiter put cōiter actio cōp̄tebat
a p̄n. ip̄se h̄z exercitiū talis actōis ēt viua filia 7 invita nisi
h̄eat iustā cām p̄dicendū vt h̄ in. l. ij. s. volūtatē. 7 in. l. si cū
dotē. s. eo aut tpe. 7 in. l. dotē. s. e. 7 sic nō v̄ q̄ submoueat
exceptōe put dicit tex. Sed saluando p̄dictā lec. posset r̄s.
q̄ tex. d̄ intelligi vbi p̄ agit filia ignorat vel si ipsa sciētē
subest iustā cām p̄dicendi nō p̄t t̄n negari q̄n tex. multū ge
nerat̄ dicens p̄rem submouendū exceptōe restringi si in
telligat solū vbi filia ignorat vel si scit 7 h̄z iustā cām p̄di
cēdi. p̄terea ista stiplo nihil op̄at vltra p̄mēuā actionē fm
h̄ac lec. p̄. l. si q̄n. d. le. j. 7 c. si papa. d. p̄u. li. vj. cū si. 7 p̄ v̄
r̄isilem mentē 7 intentionē ip̄ius p̄ris q̄ v̄ fuisse stipula
tus: vt sibi in aliquo p̄uideret vltra p̄mēuā actionē: 7 per
hoc tollit si quis diceret q̄ dicta stiplo op̄at in casu in ipsa
nō exp̄sso iuxta. d. l. si cū dotē. nam in. d. casu op̄at pro filia
nō pro p̄re pro quo stat frustratorie postea dicta stiplo. Et
p̄pea ista lec. nō transit sine aliqua dubitatōe: 7 maxī. etiā
q̄ aliq̄ dubitant de dicta r̄s. Oldra. ad. d. s. grifoganus. 7
alie nō p̄cedunt put de illa dubitat do. Alex. hic p̄ no. per
glo. in. d. s. grifoganus. in glo. in si. ibi duz dicit maxī. q̄ ta
cite intellecta p̄sona r̄. l. 3. Ra. teneat p̄ illam glo. p. l. q̄
cūq̄. s. si. eo. ti. de ver. obli. cui t̄n do. Alex. r̄s. vt hic vide p̄
ip̄sum: posset t̄n forte. d. R̄sio Oldra. saluari iuncta cū
r̄s. Bar. vt supra dixi 7 vult hic exp̄sse Bal. 7 vide adhuc
aliam r̄s. quā ad. d. s. grifoganus. dat hic Ange. T̄n
ta lec. glo. ad hunc tex. pp̄ euitandū p̄rium. d. s. siue. v̄. cere
rum. est q̄ verbū filie volūtatē determinet verbū facto di
uortio: vt sic p̄ fuerit stipulatus facto diuortio volūtatē fi
lie t̄n nō fuit stipulatus cū volūtatē filie: 7 ideo nō obstan
te dicta stiplo actio p̄mēua remanet cōis inter p̄rem 7
filiam 7 repellit p̄ agens sine filia: 7 sic nō ob. d. v̄. ceterū.
7 hanc lec. t̄z glo. pe. in. l. iij. s. sed v̄trū. s. de mīno. 7 hanc
lec. tanq̄ in se verā approbat Bar. dicens sibi nō placere
quo ad. l. n̄f̄az. q̄ nō p̄tinet dubitationē p̄. l. q̄ labeo. 7 t̄
cit hanc lec. in se p̄cedere vbi p̄ errore p̄misit maritus p̄ri
ē q̄ filia nō p̄sentiret: 7 sibi cōpetere exceptionē p̄ patre
que cōpeteret si nō p̄ errore p̄misisset p̄. l. sed 7 si q̄s. s. si. s.
si q̄s cau. 7 l. j. s. de p̄di. inde. Quī maritus p̄mittens soli
p̄ri cantus esse d̄ in opponenda exceptione. als. n. p̄deret
cām: 7 ita refert se vidisse aliquos nescientes opponere p̄
didisse cāz: nō t̄n ferret aliqd p̄iudiciū ex hac stiplo ip̄i
mulieri p̄. d. l. quotiens. 7 p. l. ij. s. q̄ si in p̄ris. s. eo. 7 hanc
lec. tanq̄ violatiuā l̄re t̄n h̄nt dubitationē ip̄robant Bal.
Ange. Imo. 7 cōiter doc. T̄n. t̄n ex ipsa Bal. q̄ stiplo
interposita sine volūtatē filie p̄ualefcit ipsa mortua sine fi
liis: q̄ totūz ius redijt ad p̄rem sile in. l. p̄inde. s. si cer. pe.
pender. n. validitas vel in validitas p̄dicte stiplonis ex fu
turo euentu nec fuit a p̄n. nulla adeo vt possit dici q̄nō de
beat tractu t̄pis p̄ualefcere. T̄n. Quinta lec. glo. q̄ p̄ sti
pulatus est facto diuortio dotē sibi dari voluntate filie. l. si
filia voluerit: 7 sic verbū volūtatē filie determinat verbū
dari: 7 hanc lec. tangit etiā glo. in. d. s. sed v̄trū. 7 ipsam t̄z
P̄. de bel. p̄ti. put dicit Bar. hic que lec. in effectu vult
q̄ p̄ stipulatus fuerit sub duplici p̄dictiōe 7 sub p̄dictiōe
diuortij 7 sub p̄dictiōe assistentis volūtatē filie que filia si
viuit fm ipsam glo. regrit eius volūtas: als. p̄ repellit ex
ceptione. Sed ea mortua sine liberis nō est cuius regrat
volūtas: imo si liberi extant nō est cuius regrat volūtas si
dos est p̄fectitia quasi velit gl. q̄ p̄dicta dos redeat ad pa
trē ē q̄ liberi extant de quo. in glo. si. 7 dicit post Bar.
j. in q̄nibus. si aut dos nō esset p̄fectitia regreret volun
tas liberoz mortua m̄re vbi p̄ fuit stipulat: vt supra. Et
in si. sui subdit ipsa glo. ibi si v̄ro ponas q̄ filia r̄. q̄ si in
. l. n̄f̄a ponere casus q̄ filia simplr p̄sentisset stiplo p̄ne
ē q̄ ip̄e nō apposuerit aliam p̄ditionē diuortij non esset
dubiū q̄ facto diuortio ēt in vita filia agere posset dic tu
p. d. v̄. ceterū. quasi velit dicere glo. si in hac. l. nō ponat ca
sus vno de q̄nq̄ modis supra exp̄sso ēt q̄ facerent aliqua
violationē l̄re nō v̄ posse p̄cedere ipsa. l. Et hanc lec. pro
singulari no. Bar. ex ipsa. n. inferit q̄ sicut in vltimis volū
tatibus moriendo ille in cuius volūtatē est collata vltima
volūtas

voluntas videtur velle: adeo qd valet dispositio: vt. l. fidei-
comissa. §. sic fideicommissum. z. l. uxorem. §. pe. de lega. ij.
ita etiā in ipsa dote: lz secus sit in p̄tibus: vt. l. si quis arbi-
tratu. z. l. centesimis. §. si. de ver. obli. z. l. fin. C. de p̄ben.
emptio. z. ven. nam fm hanc lec. hic est casus qd si moritur
filia in cuius voluntate est collata facultas agendi pater
admittitur: z sic non enascitur ipsa stipulatio: lz filia alr nō
declaret voluntatem suam nec pōt dici qd pater mortua fi-
lia agat primeua actione: qz tex. dicit ex stipulatu agens:
z sic ex stipulatione: lz collata in voluntatē filie ppter ipas
dotes super qua ipsa stipulatio est interposita: z ad hoc fa-
cit. l. j. cum ibi not. C. de do. p̄mis. z. l. cū post. §. gener. §. de
su. do. Et non obstat huic lecture qd viua filia si pater agit
ipso iure videtur repellendus si filia non vult. Ex quo nō
tuenit conditio stipulationis: iuxta dicta circa primā lec.
hic aut dicitur qd remouetur exceptione: nam fm Barto.
finis tex. z sic vbi loquitur de patre agente viua filia intel-
ligi debz primeua actione in qua nō est predicta conditio:
sed cum sit cōis pater habet eius exercitium: licet filia ad-
mittatur ad p̄dicendum si iustam habet causam p̄dicendi:
adeo qd facit patrem repelli exceptione: vt habet in. d. l. ij.
§. qd si in patris. z in. l. si cūz dotē. §. eo aut tpe. z in. l. dotē.
§. eo. Sed hoc qd pater ageret primeua actione z nō repe-
lletur ipso iure: vbi agit in casu nō exp̄sso in stipulatiōe
fuit reprobati. §. in prima lec. vnde rñ. alr Bart. qz tex. in-
telligi debeat de exceptione intentionis z facti que presup-
ponit actionem aliquo modo non competere vt fuit dictū
in. d. p̄ma lec. Et licet ista lec. vt ex predictis patet in se sit
vera z possit substinēti huic. l. nō congruit. fm Bar. qz
fm hanc lec. fuerant due conditiones: z tex. dicit de vna
loquitur. n. in singulari. Preterea littera transponitur qz
illud verbum voluntate filie necesse est adici illi verbo da-
ri: vbi fm ordinē lfe statuitur illud verbum stipulatus est.
Et qd ista lec. nō pcedat quātū ad hāc. l. put Bar. dicit te-
nent Bal. Ange. Imo. z cōiter doc. † Ex hac tñ lec. plura
sunt no. Et pmo qd hec verba voluntate filie siue ad volūta-
tē filie dari inducūt p̄ditionem. i. si filia voluerit: put hic
exp̄sso dicit glo. quā p no. ad hoc allegat Bar. in. l. cen-
tesimis. §. si. de ver. obli. in ver. quid si nō appono p̄ditionē
si nec dictiones cum zc. † Secūdo no. est ex hac lec. qd lz con-
tractus collatus in voluntate p̄mittētis nō valeat nec te-
neat. l. stipulatio nō valet. §. de ver. obli. hñ in. l. centesimis.
§. si. tñ secus est si p̄feratur in voluntatē tertij: z illius cui
bz queri actio: vt pbat ex hoc tex. §. hanc lec. facit qd dicit
Bar. in. d. §. si. in p̄ma op. † Tertio no. ex hac lec. qd filia in
cuius voluntatē est collata restitutio dotis decedēs vñ velle
sicut in vltimis voluntatibus fm qd hic dicit Bar. Sz Bal.
hic lz oppositus: z p tollendo p̄rio formato qd p mortē qd
vñ definire velle rñdet qd illud pcedit: vbi substantia dispō-
nis cōferi in voluntatē alicuius: nā tñc sine voluntas respi-
ciar in cōbationē siue durationē finita psona finit volūtas:
z per p̄ns dispositio. Secus si nudū exercitiū p̄fertur in vo-
luntatē alterius: qz tñc p mortē nō definit dispō: imo sumit
effectus alia ē declaratione nō secuta: z ita loquit ista lex
fm hanc lec. nāz verbo dari fuit voluntas adiecta: z ita lz
Ange. hic facit qd dicit Bar. in. d. l. centesimis. in. §. si. in. j.
col. ad si. ibi dū dicit ex hoc dicerem zc. vbi vult qd si vbo
executio adijct verbū cū voluero vel cū volaz qd mortuo
illo cuius voluntas est adiecta: iuxta dictū verbum statim
tenetur heres: facit. l. ex his verbis. C. qñ di. leg. ce. facit. l.
vtruz. §. pe. de re. du. z. l. si. qui sine manu. ad li. pue. p quas
l. ita ē tñ Bar. in. l. ita stipulatus. in. xi. op. j. de ver. oblig.
vbi ē tñ est tex. ad hoc in §. qd si ab initio. † Et ex his infert
Bal. qd si legatus posuerit aliquē ad p̄finia qz diuul donec
renocauerit qd mortuo legato sunt finita cōfinia quasi per
mortē defierit voluntas ipsius cōfinantis: z sic est inducta
tacita renocatio ipsorū cōfiniuz. Jo. de imo. hic circa illud
qd dicit Bar. de dote qd moriens videat velle satis videt
cum ipso transire. Illud autē qd dicit de vltimis volūta-
tibus qd moriens videat velle minime approbat per id qd
dicit ipsemet Bar. in. d. §. si. d. l. centesimis. vbi alr loquit

in ista materia: z forte melius §. ipsum Imo. vult. n. Bar.
ibi qd non sit verum qd in vltimis voluntatibus moriens vi-
deatur velle z qd nulla. l. hoc dicat: sed qd in ipsis idem sit
dicere lego cum voluerit heres vel lego post mortem ip-
sius heredis: quasi purificetur morte. predicta conditio
voluerit vel non voluerit ipse heres: z hoc velit tex. in. d.
. l. fideicomissa. §. sic fideicommissum. z in. d. l. uxorem. §. pe.
de lega. ij. z ita cōiter tenent doc. licet Bar. in plerisqz lo-
cis tenuerit illud qd hic tenet: put hoc tenuit in. d. l. fidel-
comissa. §. sic fideicommissum. z in. d. l. uxorem. §. pe. z in. d. l.
ita stipulatus. §. de verbo. obli. in. xi. op. prime partis. z ibi
aliquid de hoc dixi super glo. in ver. nō posse. posita in illo
tex. in ver. qd si ab initio zc. z ibi Imo. improbat illud: qd
dicit ibi Bar. qd in vltimis voluntatibus moriens videat
tur velle cum indistincte per mortem voluntas finiatur: vt
d. l. iij. §. loca. est ergo aliud in vltimis voluntatibus: quas
in contractibus quia in vltimis voluntatibus censetur per
illa verba cum volet vel voluerit heres solum tempus ad-
iectum in contractibus: z tps z conditio: cum autem cen-
seatur tempus mortis qd est incertū per illa verba cū vol-
uerit vel volet heres adiectū in vltimis voluntatibus si de-
cedit legatarius ante qd heres nō transmittit legatum cūz
dies incertus habeatur p̄ conditione: vt. l. dies incertus. §.
de p̄di. z demon. z hoc vult Ang. in. d. §. si. d. l. centesimis.
p̄ tex. in. d. l. fideicō. §. sic fideicommissum. vbi clare dñ hoc de
transmissione qd nō sit per legatarium decedēte aī hñdem
z dicit no. Ang. illud qd §. aliquatū tetigi. qd vbi est factus
relictū cū heres voluerit cū censeat relictum post mortem
ipsius heredis: et qd heres declaret se nolle et qd miles hñ
faciat fm ipsam Ange. si legatarius viuit tempore mortis
ipsius heredis dispositio valet z tenet qd est mirabile ver-
bus z quilibet prima facie dixisset p̄riū: z approbant hoc
doc. in. d. §. si. vbi vide in quibus differat p̄ctus ab vltimis
volūtatibus in predicta mā: z vnum scias qd sicut p̄ctus nō
possunt cōferri in voluntatē debitoris p̄ dictionē si: vt. d. l.
stipulatio nō valet. z. d. l. centesimis. §. si. ita et nec vltime
voluntates: vt. d. l. fideicō. §. sic fideicommissum. z hoc est qd
voluit dicere glo. ij. in. d. §. si. ibi dum dicit idem in fideicō.
filius verbis relicto zc. Et cum illud qd dicit Bar. in vl-
timis voluntatibus qd moriens videatur velle non sit ver-
vt etiam hoc vltra supra dicta pbat in. l. si ita legatū. §. illi
si volet. de lega. j. vbi legatū relictū si volet legatarius: licz
valeat tñ si decedat aī qd declaret volūtatē suā nō trāsmi-
tit legatū tamqz decesserit nō purificata p̄ditione qd non
esset si pcederet illud qd dicit Bar. in vltimis volūtatibus
cū ergo vt dixi nō pcedat illud qd ipse dicit in vltimis vo-
luntatibus nō vñ ē pcedere illud qd ipse dicit hic in dote
qd moriens videat velle: ruit. n. fundamentum ex quo ipse
mouet z in p̄rium facit. d. l. iij. z. c. si gratiose. de rescrip.
li. vi. z. l. cūz post. §. gener. de iū. do. z no. in. d. l. j. C. de do.
promis. non faciunt ad propositum: licet. n. in illis iuribus
hēatur qd in dote receditur a persona nō sequit qd sit dicē-
dum qd in dote decedens videatur velle: z qd in dote rece-
datur a persona videtur etiam p̄bare tex. in. l. iij. C. de do.
promis. de hoc tñ vide latius dicta per doc. in. l. si quis ar-
bitratu. §. de ver. ob. Circa illud qd dicit Bal. p sol. p̄ri. d.
. l. centesimis. §. si. distinguendo an dispositio conferatur in
voluntatē alterius: z eius substantia vel solū exercitiū siue
executio Imo. post Benedi. de plūbi. tenet p̄ Bal. p not.
in. l. itez qz. §. huius rei. argumētū. §. de pac. iuncta gl. in v.
male petitur. z. l. fenerator. §. de nau. feno. z. l. quibus die-
bus. §. quidam titio. §. de condi. z demonstra. z. l. seius sa-
turninus. §. ad sena. consul. trebel. Sed domi. Alexan. hic
transit cum Bald. cum ad iura que pro ipso faciunt non
respondeant tenentes contra ipsum. Et ad adducta cōtra
Bal. ipse respon. nam illud qd hñ in. d. l. itez. qz fm ipz nō
facit ad p̄positum quia ibi solum dicit qd tacita conditio
sicut exp̄sso impedit naturā actionis: sed hoc nō ne-
gat Bald. sed vult qd illa tacita conditio que importatur
per illa verba voluntate filie sit purificata per mortem
ipsius filie. Illa etiā. l. fenerator. non facit ad propositum

Et zc. z per
eundē ibi in. q.
deposito ad cō-
finia. z ibi lani-
per doc. de istis
verbis ad volū-
tatē talis: an in-
ducāt p̄ditionē
vel limitatōez.

solum. n. probat qd conditio que inest in nautica pecunia inest etiam in pignoratione facta pro ipsa pecunia. **C** Ad obstat etiam. d. §. quidam titio. quia loquitur in ultimis voluntatibus in quibus conditio adiecta etiam executioni facit legatum condictionale. Secus in contractibus: vt. l. obligationum fere. §. conditio. f. de actio. et obli. et vide p Bar. in. d. §. qda titio. et p glo. no. in. l. ij. in pn. §. de in diez adiec. nos aut sumus in pñtibus qui nō reddunt pñtione/ nales p pñtione appositā post ipsos pñtos: s. resoluūt in pñtione euentū: vt. d. l. ij. et p Bar. in. d. §. qda titio. facit et. d. §. pñtione. **U**ñ in ipsis pñtibus voluntas alterius adiecta circa verbū executiū nō reddit pñtioneale ipm pñtus: adeo qd decedēte illo cuius voluntas est appositā for tū effectū dispō nō quasi ille voluerit: sed qd illo nō exñte nō cadit amplius eius voluntas: et ideo remanet ipse actus purus et liber: nec pōt dici qd vñ pñtum debere resolui per mortē illius cuius voluntas est adiecta quasi euenerit pñtione voluntatis p mortē: nāz l. deficiat voluntas p mortē: nō tñ insurgit voluntas: actus aut in se nō regit voluntatē de substantia: s. p exercitio et executioe qd vel que remanet li berū vel libera: vbi amplius voluntas hñ neq p mortem. Secus vbi voluntas est adiecta in substantia ipsius actus: vt Bal. dicit qd cū deficiat p mortem deficit et ipse actus. Et aduerte diligenter ne erres: nāz l. fiat dñā inter pñtus et ultimas voluntates in hoc qñ pñtione apponit post pñtas dispōnez: qd vtrubiq in ultimis voluntatibus actus reddit pñtionealis tñ si in ipsis ultimis voluntatibus adiceret vo lūtas ipsius hñdis p hec verba cū voluerit vel voluerit iuxta d. §. p. d. l. vñtō. et d. §. sic fideicō. d. l. fideicō. decedente he rede esset ad impleta cōdictio p. d. iura siue illa verba de notātia voluntatē hñdis eēnt adiecta substantie ipsius legati siue et executioni: puta lego centū qd heres dabit cū volue rit: et p hñ tollit si qd forte diceret qd nō pcedit. d. rñsio ad d. §. qda titio. qd in ultimis voluntatibus dñ qd magis de fa cili sortiuntur effectus qñ pñtus q nō sortiunt effectum nisi interueniēte voluntate illius cuius est adiecta vt. d. §. si. d. l. centesimis. secus in ultimis voluntatibus: vt. d. §. pe. et d. §. si sic. nam in alijs terminis illud est. S. in terminis vbi apponit pñtione post pñtū actus magis reddunt pñtioneales vl time voluntates qñ pñtus: tñ vt dixi si in ultimis voluntatib⁹ est adiecta voluntas hñdis et iuxta verbū executiū mortuo ipso hñde vñ euēnisse pñtione: et ideo hñ effectū legatum si legatarius supuuit: als secus vt. §. dixi. Quātū ad illō qd dicit Bal. deposito ad pñtia per legatū qñ diu legatus re uocauerit qd per mortē legati cum defierit eius voluntas sint reuocata pñtia Imo. dicit qd Bar. tenuit pñrium in. d. §. si. d. l. centesimis. et p Bal. facit. c. si delegatus. de offi. de lega. li. vj. Ipse tñ p concordia opionū distinguit an mors pñtiatis interueniat reintegra: et tñ pcedat opio Bal. cū mors integra interueniēs videat inducere tacitā reuoca tionē: vt. l. si defunctus. §. de pñ. et facit optime. d. c. si dele gatus. Si vero mors interuenit re non integra: puta post ductionē ad pñtia: et tunc pcedat alia opinio qd pñtia nō intelligant reuocata: imo durent p. d. c. si delegatus. p qd ita tenent doc. in. d. §. si. vbi Bar. et illud qd tenet hic bal. l. alr ipsuz referat Imo. hñ vt premisi. et vide latius de hac q. p doc. in. d. §. si. vbi pprie cadit pñtia mā. **Q**uarto no. est ex hac glo. in hac qñta lec. ibi dñ dicit alioqn requirit voluntas liberoz et. qd heres debet adhibere voluntatē suā vbi defunctus suā adhibere debebat et morte pñctus nō adhibuit. An aut heres possit declarare voluntatē defuncti: hñ in. l. pomponius scribit si frumētū. §. si. §. de rei vendi. et in. l. inter stipulantē. §. ij. de ver. obliga. vbi alio anno dixi in casu aut glo. nō cadit declaratio voluntatis defuncti: licz aliqui alr sentiāt: s. adhibitio voluntatis in casu vbi defun ctus hēbat adhibere. Extra glo. By. hic dat aliaz: et sic. vj. lec. ad hñc tex. qd pñ dedit pmo dotē p filia: deinde ex inter nallo post pñtas nuptias filia voluit qd pater stipularetur dotem sibi filie reddi facto diuortio pater pcedente dicta voluntate filie simplr stipulatus fuit dotē reddi dubitatur quid iuris. et. J. p. rñ. put in ipsa lra patet: qd pater nō pōt

agere nisi filia mortua sine liberis quasi videatur stipula tus pro ipsa filia: et sic procuratorio noie ipsius propter pcedentes voluntatē. Et sic nō ob. ver. ceteruz. qd loquitur vbi pñ noie pprio stipulatus fuit: hic aut pcuratorio noie filie ppter pcedentē voluntatē: ista. n. in dubio censet volun tas ipsius filie mādatis pñ et pñs stipulantis dotē pcedē te mādato filie velle. f. stipulari tamq pcurator sicut tāq pcurator in dubio cēset adhibitus. p no. in. l. que dotis. §. eo. et p ista lec. quaz tenuit Ly. in. l. vnica. §. videamus. C. de rei vxo. actio. Bar. dat casuz in. l. idēq. §. si cui mādau ro. §. mādā. vbi filia mādans matri stipulari dotē p se agit p ipsaz matrē actione mādatis vt sibi cedat actionem ex sti pulatu quā interposuit siue ipam interposuerit incōtinēti siue ex intervallo et qd mater fuerit que dotem dedit: et sic d. ver. ceteruz. loquit vbi filia cōsensit vt sibi pñ stipularetur: lex aut nostra loquit vbi filia voluit vt ipsi filie ipse pater stipularet: illa ergo verba voluntate filie intelligunt de vo luntate adhibita nō ad vtilitatē pñs: s. ad vtilitatē ipsius filie: et sic de mādato. **E**t hec lec. fm Bar. est no. **E**x qua elicit ipse duo no. pñm qd idem est facere aliquid de volū tate alicuius et de mādato alicuius. **S**ecūdū qd pcurator censetur facere actū pcuratorio noie dñi pcedente manda to vbi simplr actus facit: et sic nō expōso noie dñi. **E**t qua tenus hec lec. pñsupponit qd stipulatio fuerit simplr inter posita per patrē cōcordat cum tertia lec. gl. A qua discor dat in alio qd illa pñsupponit qd actio sit cōis inter patrē et filia ex simplici stipulatione patris hec pñsupponit qd tota actio sit ipsius filie: et sic in hoc videtur pñia pñdicte tertiē lec. ista lectura: sed solo pñ ex his que dicit Bart. in tertio casu distin. p ipsuz posite: an voluntas inducat mādā tuz. **S**ed pñm no. op. Bar. qd voluntas nō sit idem cū mādato: vt. l. j. §. si is qui nauem. §. de exerci. et l. j. §. sciētā. de tributo. nam in pñctis iuribus disponitur qd filius vel seruus exercens mercem voluntate patris vel dñi obligat predictos tributaria preterq in merce nauali in qua obli gant predicti insolidum: sed si voluntas induceret mādātū predicti indistin. obligarent insoliduz p ti. §. qd iussu ergo et. et vide Bar. in. d. §. si is qui nauez. et ibi Bal. et Pau. de cast. qui optime declarat illū. §. et terminos exercitorie institorie tributorie et de peculio: et vide glo. in. §. actioes. insti. de actio. et vide Bal. in rubri. C. de exerci. col. iij. in v. sequit videre de substantia consensus et. et qd voluntas siue pñsus nō inducat mandatum: probat optime tex. in. l. luv tius titius gayū sepyz. §. de admi. tuto. si. n. induceret man datū pñ insolidum obligaret: sed ibi dicitur qd obligat so lum de peculio vel de in rem verso ergo et. et ibi Barto. Timore igitur predictorū contrariorū in hac materia Barto. distinguit qd aut negotiuz spectat principaliter ad eum cuius voluntate geritur. Aut principaliter ad geren tes. Aut ad vtrūq pariter pertinere potest. **P**rimo ca su illa voluntas inducit mandatum: vt. l. qui patitur. et qd ibi not. §. mādā. nam ibi habetur qd patientia inducit con sensum cum agatur de vtilitate consentientis: et ille consen sus et voluntas inducit ibi mandatum: et dictam fuit. §. in .l. que dotis. in materia an et quando tacens presumatur consentire: facit. §. si quis alij. et qd ibi not. insti. de inuti. stipula. ibi. n. disponitur qd adiectus solutioni per stipula tionem si sibi soluatur tenetur mandati: ad quod etiam. l. iulia. §. fina. de verbo. obliga. et sic ex voluntate stipulantis ibi inducitur mandatum cum negotium principaliter spe ctet ad ipsum stipulatorem cuius voluntate fit solutio qd intellige si interueniant termini habiles ad inducendum mandatum: puta quod partes sint presentes vel interue niat nuntius vel epistola: vt hic per Barto. faciunt no. per glo. in dicto. §. si quis alij. in ver. mandatum. et facit gl. no. in. l. consensu. §. de actio. et obliga. que vult qd in pñctibus q cōsensu pñbuntur: vbi reperitur qd gerunt inter abñtes in telligatur interueniente nuntio vel epistola: facit glo. in v. et per litteras. in. l. j. §. de pñen. emptio. **S**ecundo quādo negotium pñcipaliter spectat ad gerentē et voluntas non inducit mandatum: vt. l. ij. §. mādā. iuncto siue pñcipi .l. cum. §. si.

Lei. §. si ipsius. l. naz si oleo tibi q colloca pecunias tuas
in emptioes pñioz vel aliud facias ista meavoluntas tibi
explicata circa istuz actū q pñcipalr spectat ad te nō indu
cit mandatū qñqz tñ affert aliqd pñdiciū volēti. z cōsen
tēti: put est in terminis. q. tacte p Bar. in. l. ij. §. volūtatez.
§. eo. qñ filia pñsentit marito alienatū bona sūi formā. l. i. v
bemus. z. l. et. Cad velle. nā pñdicat sibi filie talis pñsentus
post mortē pñio q nō hz regressuz p dicta bona p restōne
votis: z tñ ibi actus spectabat pñcipalr ad gerentē: z vide
doc. in. d. l. ij. in ver. q si in pñs. vbi trāsēnt cū dicto Bar.
in. d. §. voluntatem. **T**ertio casu qñ negotiuz pariter ad
vtrunqz pñtinere pñt. Distinguit Bar. q aut volūtas est cā
negocij vt qz pñcedit volūtas mea pñpter quā postea aliqd
facis. Aut eñ negotium est cā volūtatis: puta qz te aliqd
faciētē ex tuo motu ego volui z pñfēsi. **P**rimo cāu. volun
tas inducit mandatū: vt. §. mādā. l. i. ibi siue volo zē. z hac
l. sūi hāc lec. quā ita verisē est By. intellexisse qd ex ver
bis suis imponenda dicta lec. apparet qz dicit q pñ dedit
dotē p filia deinde ex intervallo filia voluit q pñ stipulare
tur dotē sibi reddi: z sic volūtas fuit cā negocij ex quo pre
cessit. **S**ecūdo casu volūtas nō inducit mādātū: vt. l. aliud
est vendere. l. de re. i. u. z ita pñcedit tertia lec. huius. l. nam
pñ dixit filie q volebat stipulari dotē z filia cōsensit: z sic
volūtas filie nō pñcessit: sed imo fuit secuta: z sic per pñs
nō inducit mandatū ista volūtas filie: adeo qz pater stipu
lando simplr nō solū filie: s; ēt sibi censet stipulari. S; vbi
pñcessit volūtas filie inducit mādātū: nō mirū qz pñ filie vi
deat stipulatus: z sic ex his apparet quā pñdicte due lec.
adinuicēz nō sunt pñrie: imo quilibet in casu suo diuerso in
quo loqz pñcedere pñt: z tñ ista volūtas que seqt vt est di
ctū nō inducat mādātūz tñ affert aliqd pñdiciū ipsi cō
sentienti sūi Bar. iuxta dicta p ipm. in. d. §. volūtate. qd. §.
pñ. rettuli. in scdo pñcipalr casu ad quē pñrie adaptātur
no. in. d. §. volūtate. ad h. no. p gl. in. d. l. aliud est viderē zē.
Inducit ēt dicta volūtas cui negotiū cām dedit ratiō
bitionē si noievolētis negotiū gerit: als. n. nō caderet rati
bitionē: qz illud qd meo noie gestū nō est ratiū habere nō
possum: vt in regula ratiū. de re. i. u. l. i. vj. z in. l. si pupilli. §. s;
si ego. §. de ne. gest. Et ex pñdictis rñdet ad. l. l. i. vj. de ad
mi. tu. l. i. n. negotiū pñcessit voluntatē: nō mix q voluntas
nō inducat mādātū: z de intelligentia illius. l. aliqd tñgit
Bar. in. l. i. si cū dotē. §. trāsgrediamur. ad si. §. eo. dū mouet
q. an pñ pñsentendo filio recipienti dotē se obliget ad que
dicta sibi in pñdi. q. se remittere: vult Bar. dū allegat. d. §.
trāsgrediamur. **Q**ui Bar. ēt rñdet ad. d. l. i. §. si is qui na
uem. cū alijs. §. alle. in pñ. op. in qbus voluntas pñcessit ne
gotiū: z tñ nō inducit mādātūz: nā ideo est h; ipm qz volū
tas nō fuit limitata respectu certi pñt: s; respectu peculij:
z sic in gñe respectu pñtus fuit voluntas adhibita: vñ nō
inducit mādātū: s; facit volentē obligari tributoria pñter qz
in merce nauali. **S**ecus ergo est vbi voluntas que pñcedit
est limitata ad certā spēm pñtus: qz inducit mādātū z ob
ligat volētē in solidū: vt. d. l. i. §. qd iussu. z vide ipsuz Bar.
z doc. in. d. §. si is q nauē. ex quoz dictis in effectu pñcipitur
ista dñia inter. d. ti. de tributoria. z iura in. d. mā loquētia
z ti. qd iussu: qz ille de tributoria pñcedit vbi pñ vel dñs cō
sensit gñali negotiationi filij vel serui: quo casu tenet dicta
tributoria pñter qz in merce nauali: in qua ēt tributoria te
net si solū pñ vel dñs fuit sciens: vt. d. §. si is q nauem. **I**lle
aut titulus qd iussu pñcedit vbi pñ vel dñs adhibuit volū
tatē circa certā spēm pñtus. **A**duerte tñ qz in pñdi. §. si is q
nauē. nō vñ volūtas pñs vel dñi pñcedere negotiū: imo ma
gis eñ accipiēdo pñcedētiā volūtatis vel negotij gerēdi nō
gesti: put h; accipit Bar. qz ibi volūtas nō pñcesserit pñ ex
his q dicit Pau. de cast. in. d. §. si is q nauē. in v. z pñmitto
zē. z ēt in ti. de tribu. nō vñ volūtas pñcedere siue scientia
negotiū s; eñ: s; bñ in. d. ti. qd iussu. volūtas vñ pñcedere: z
ista est forte magis pñcludens dñia inter predicta iura: z fa
cit qz de nā iussus est qz pñcedat: vt. l. si quis mihi bona. §.
iussuz. de acqui. here. z ibi vide p Bar. qui dicit q iussus
qz pñcedere sicut mandatū: vt. l. si vero. nō remunerandi. §.

si post. §. mādā. z ibi dicit de pñsensu z voluntate qz pñt pre
cedere z sequi actū in quo requit. Et pñdicta no. qz nō re
peries dicta z declarata p doc. qui vt dixi videt simplr te
nere qd dicit Bar. post. d. Bar. si. in. d. §. si is q nauē. qd tñ
vñ dubiū pñpter. §. iussuz. l. i. §. qd iussu. ibi dū dicit siue spāl
zē. siue gñāl zē. nisi rñderemus gñāl respectu plurij. pñ
ctum oium tñ spē z qualitate expñsa: secus si generalr nō
expñsa qualitate z spē alicuius pñtus: p. d. ti. §. iussuz. po.
Alex. hic dubitat de dicto Bar. z doc. circa so. pñij in. l. i.
qd iussu. ad. d. §. si is q nauē. cū si. z p Bar. facit. d. l. l. i. vj.
titius. §. de admi. tu. vbi pñ cōsensit circa certā spēm pñtus
z tñ nō obligatur in solidū: s; Bar. intelligit qz ibi volun
tas fuerit secuta. **T**enet igit ipse do. Alex. solu. quā in fine
sentit gl. j. in. d. §. si is q nauē. qz aut interuenit voluntas ta
cita sumpta ex patiētia vel aliūde z tenet dñs vel pñ tribu
toria: z sic nō in solidū excepta merce nauali. **A**ut interue
nit volūtas expñsa: z tñc tenet in solidū siue spāl siue gñāl
interuenit p. d. ti. qd iussu. nō intelligas tñ qz sola sciētia
cū patiētia inducat tacitā voluntatē vt pñvel dñs in merce
nauali teneat in solidū: qz h; ēt p. d. §. si is q nauē. in ver. s;
si sciente dño zē. **S**ed pñ predicti. so. facit. l. cū qd. §. si cer. pe.
cum si. z ideo illud qd. §. dixi. vñ esse pñbabilis: l; ipse do.
Alex. adhuc ponat aliā so. qd pñdicta iura vt h; vide p ipm.
Et no. dicta Bar. in hac mā an z qñ volūtas inducat
mādātū: naz ex ipñs decidit. q. Bar. h; quaz dicit se. vñ
de facto z neminē sciuisse aliqd boni allegare. **E**go. n. ac
cusari titiū de crimine publico qd dixi me facere de volū
tate sempionij pñtis z volētis an videar accusare pñcur
torio noie: z fuit determinatū qz nō qz sūi hoc apparet ac
cusationē nō pñcedere p. l. p. §. ad crimen. §. de pu. i. u. ideo in
telligit. mō quo actus magis valeat qz peat: z sic pñrio nō
pñcuratorio noie. ar. l. quoties. §. de re. du. cum si. sed supius
dicta optime faciunt p hac decisione qz pñdictū negotiū pñ
ad vtrunqz pariter pñtinere z voluntas nō pñcessit negociuz
z cū determinatiōe Bar. trāsit Bal. z Pau. de cast. qz de
clarat in quo vertat vñlitas huius decisiois: z vide de hac
q. plenius p Jo. an. referētē doc. antiquos q disputauerūt
pñdi. q. in addi. ad Spe. in rubri. de accusato. in pñma pñe
spe. z ibi residet in ista pñclusiōe qz accusans nō censet ac
cusare vt pñcurator alterius: l; dicat qz de volūtate alteri
accusat: etiā qz ille de cuius voluntate accusat sit offensus
cuius volūtas requirebat ex forma statuti: z tñ hoc casu vñ
debat dicendū pñriū. **E**x quo negotiuz pñcipalr vñ pñtinere
ad eū cuius voluntate sit. i. ad ipm offensuz: quo cāu Bar.
pñcludit qz volūtas inducit mādātū: sed eius dictuz pñcedit
in actu explicabili p pñcuratorē. **B**ar. aut hic in. q. de accu
sante nō vñ loqz in pñdictis terminis qz assignat rōnez qz ne
gotiū ad vtrunqz equalr pñtinere pñt: z sic qñ nec accusans
nec eius cuius volūtas adhibet fuit offensus: s; ex quo erat
crimen publicū quilibz poterat accusare. **C**ontra secū
duz no. elicitū ex hac lec. By. op. Bar. nam z imo vñ qz p
curator simplr stipulatus suo noie hoc fecerit p. §. grifoga
nus. l. ita stipulatus. z. l. si filius. §. de in re verso. z. l. papi.
§. mādā. z. l. z magis. §. de so. Et rñ. dicēdo so. put dixi. §.
in. iij. lec. dic tu p tollēdo pñrio. d. §. grifoganus. z ita dicit
sentire By. **S**ed illud qd dictum fuit sūi By. in. d. iij. lec.
pro tollēdo pñrio. d. §. grifoganus. non tollit pñtrarium h;
formatum qz By. ibi vult qz pñsona extrinsecus subintelli
gatur cuius noie censetur quis stipulatus: z sic tamquaz
eius procurator: z hoc non negat ēt. §. grifoganus. imo p
bat. **S**ed pñtrarium hic formatum tendit ad hoc qz in du
bio quis videatur facere actum noie proprio non tamqz
pñcurator: z ad hoc nō vñ bñ allegari. §. grifoganus. qz vñ
potius probare pñrium qz tamqz procurator quis actuz fe
cerit. **T**amen rō hoc suadebat pñpter mutuum alieno noie
factū. **E**t hic pñt dici qz ēt pñcedens voluntas z mādātū
filie hoc operetur vel quia sibi nō poterat stipulari si filia
in h; qz sibi stipularet nō pñsentiebat p. d. ver. ceterū. z in iu
rib; allegatis in pñriū nō pñcedebat volūtas alicui vt actuz
gerēduz gereret p ipso: l; posset ēt p alio geri. **B**ar. tñ h;
qz nisi in stipione dotali fiat mentio volūtatis vel man
dātū. **E**ntin. sup pñma Infor. **U**l. ii

dati qd non intelligat tamq̃ pcurator stipulari: et ad hoc qd vbi sit mētio de voluntate vel mādato videat facere vt pcurator allegat. l. si. de insti. vbi qñ sit mētio de offō in quo qd est vt illud factū in quo est facta p̃di. noīatio factū noīe officij: alle. et. l. cū post. §. j. d. admi. tu. vbi tñ ipe bar. tñ qd pmissio fuerit facta noīe pprio de dote: non tñ censet aio donandi pmississe cum esset negotioz gestoz: tñ Bar. forte intellexit qd fuit facta noīe pprio: tñ faciēdo mētiōē de officio: vt ibi ille patruis rcurator zc. et sic dicit debere intelligi qd bñ in. l. post mortem. §. j. qñ ex fac. et vide ibi Bar. q intelligit. §. illuz. put glo. qd tutor tutorio noīe censet se obligare: vbi sup re pupilli p̃bit nisi alr exprimatq noīe pprio: facit. l. si. eo. ti. et sic ille tex. non vñ facere ad id qd allegat b̃ per Bar. qd vbi sit mētio voluntatis vñ mādātū videat factum pcuratorio noīe qz ibi simplr̃ factum fuit sup re pupilli in pñ. s̃ in fine sup re que ad vtrūq̃ poterat p̃tinere: vñ pprio noīe censet p̃xisse nisi aliud exp̃sse fuerit actū: vt declarat Bar. indistin. quā ipse ibi ponit qd dicit qd vbi fuit exp̃ssa cā p̃tines ad pupillū p̃inde est ac si diceret tutorio noīe: et idē dicit in pcuratore et institore: glo. tñ ibi sentit qd exp̃sso noīe officij qd p̃bat indistin. vñ se obligare noīe officij nō noīe pprio: et ad illud qd si nūl dictū sit nō videat facere pcuratorio noīe alle. l. iij. §. s̃ qd de tutore. ver. et si qdez. iij. sol. Et sic Bar. residet in ista p̃clusionē b̃ qd nisi fiat mētio p pcuratorē d̃ aliquo indicatē qd ipe facit vt pcurator: puta de voluntate vel de mādato illius: p quo facit qd in dubio videat facere noīe pprio. Quod dictū ē qd pcederet: posset tñ dici qd in casu nro censetur p̃ fuisse stipulatus vt pcurator nō facta aliqua mētiōe de voluntate vel mādato filie ppter illud qd. s̃. tetigi. qz. l. p̃ nō poterat sibi stipulari: vt. d. ver. ceterz. et sic posset limitari dcm̃ Bar. b̃ vt nō pcedat qñ actus nō subsisteret si censeret facit pprio noīe nō pcuratorio: ista. n. lec. p̃supponit qd voluntas filie interuenit vt p̃ ipsi filie stipularet: et sic non vt sibi ipse p̃ stipularet. Illud tñ qd tñ Bar. bic: tñ ipse idē in. l. qui mihi donatū. §. de dona. in v. s̃ quero qd in dubio. mouet. n. dubiuz ad declarationē mae quā ibi tractat glo. an et qñ traditio est facta pcuratori meo querat mihi dñū qz glo. vult qd aut vterq̃ vel alter gerit in aio vt mihi querat dñū et querit: si neuter et tūc secus. Quid ergo in dubio querit Bar. an pcurator et tradens videant gerere in aio vt mihi querat an nō: et inter alia p̃cludit qd si p̃ctus gerit tūz pcuratore et pcuratori sit traditio et si pcurator nō exprimit se facere pcuratorio noīe dñi: puta emit rem mandato meo a te hoc ignorante qz. l. non exp̃ressit se facere pcuratorio noīe et nō videtur aliquis ipsoz in aio gerere vt mihi querat: sed ipsi pcuratori allegat. l. res ex mandato. §. de acq. re. do. et sic p̃ctus videt celebratus nomine pcuratoris: sed illa. l. res ex mādato paz facit. Ex quo etiaz qd pcurator ageret vt quereret dñō sibi nō quereret si tradens hoc non gereret in aio: et hoc tenet Bart. in. d. l. qui mihi donatū. improbando gl. quatenus dicit qd si alter gerit in aio vt acquiritur dñū ipsi dñō qd sufficit si intellexit de altero. s̃. pcuratore: hoc. n. nō sufficit pro quo allegat Bar. l. absentis. in si. eo. ti. de do. nō sequitur igitur in. l. res ex mandato. dicit qd rei ex mādato alicuius empte nō trāsfertur dñū nisi secuta traditione ergo emens non gessit in aio emere p illo q mādauit: qz et qd gessisset nō transfereret dñū. Si aut tradēs gessisset hoc in aio bñ transferet dñū: vt. d. l. q mihi donatū. d. et. §. sed qd de tutore. non multū facit p opi. Bar. qz loq̃ vbi ignorabat se eē tutore et sic nō cadebat qd actū gereret vt tutor vel alr p̃stabatq nō faciebat vt tutor: vt ibi in tex. ex alia cā iuncta glo. et sic nō loq̃ in casu dubij: et hoc est de intentione Bar. indistin. quā facit ibi dñi dicit vel aliud exprimeret vt hic et c. et ibi pōderat. d. l. cū post. §. j. put. s̃. dixi. qd fuit facta mētiō de officio tñ noīe pprio p̃stabat qd volebat se obligare: s̃ aio repetendi: vt p Bar. in. d. l. post mortē. Jura et allegata p Bar. dum format hanc p̃maz opi. p̃ hoc. Secūduz no. non faciunt ad propositum qz nō loquunt vbi p̃cessit voluntas siue mādatur: vt. s̃. tetigi. imo. §. grifogonus. vt dixi po-

mus facit qd censetur quis p alio fecisse stipsonem ppter illud qd ibi dicitur de cessione actionis: et sic p illum. §. grifogonus. nō vñ bene fuisse motus Val. ad tenendū in effectu illud qd tñ Bar. hic. in rubrica. C. de p̃hen. emptio. in xv. q. Et qd faciens actū p̃cedente mādato videat facere actū in dubio pcuratorio noīe: put pbat hec. l. fm hanc lec. By. optime pbat tex. in. l. qui seruū. in ver. idē est in eo. s̃. de intero. actio. et ibi Bart. bñ ad hoc facit tex. in. l. p̃inde. in pñ. et. §. j. de stip. ser. vbi seruus plurium si ab aliquibus vñ aliquo iussus stipulet illi vel illis acquirit stipulationem: qz illorum noīe quorum voluntas p̃cedit stipulatus videtur de hac materia late vide per Bart. in. l. j. §. nunciatio. §. de no. oper. nuncia. in ver. quero quid si pcurator nunciat. non tamen dicit et c. per eūdem Bar. in. d. l. post mortem. §. j. et in. l. titium et meuium. §. altero. §. de admi. tuto. in quibus duobus locis tractat de admi. nistratore necessario in quo tñ concludit qd vbi p̃cedit mandatur videtur actum gessisse p mandante in dubio p. l. qui negociationem. eo. ti. et hoc dicit Bar. in. d. l. qui negociationem. et in. d. §. altero. allegat hanc. l. fm lec. By. et in hac. l. Imo. tenet qd faciens actum p̃cedente mandato presumatur in dubio facere vt pcurator: et ideo emēs p̃cedente mandato ad emendum qd presumatur emere nomine dñi: et hoc tenet etiam Bart. in. l. qui in aliena. §. si is qui putat. §. de acqui. here. per illuz tex. vbi disponitur qd si putans se filiumfam. iussu eius quem reputat patres adiens hereditatem iubenti hereditatez non querit: quia nō potest sibi qz non presumatur velle propter iussu p̃cedentē: s̃ si iussus nō p̃cedat sibi querat hereditatē non obstante qd dubitet an sit filiusfam. vel sui iuris si in veritate est sui iuris vt in tertio rñ. p̃di. §. qui hoc modo reducitur ad cōcordiam cum pmo rñ. p̃di. §. vt ibi per glo. j. in tertia lec. et ibi p Bar. et doc. in pmo. n. rñ. p̃cessit iussus in vl. minime. In scōdo iussus erat reuocatus per mortem iubentis: et hoc sciebat filius. Subdit tñ no. ipse Bar. in. d. §. si is qui putat. qd illud qd recipiens mandatur censetur facere noīe mādantis p̃cedit quantū ad mandatū qd habet actionē mandati p̃facientē et faciens p̃ eum: non aut quantū ad illū cū quo p̃bit: nā p̃ illum mādans nō bēbit actionē nisi ipse sciuerit qd ille mandato alterius p̃cedente fecerit: qz et p̃ illum tūc agi poterit: et ita etiā ipse p̃bens habebit regressum p̃facientē et p̃bentē secum nō p̃ dñū: et ex hac opi. Bar. in. d. §. si is qui. reduci possunt ad p̃cordiaz dicta sua in varijs locis: de qbus. s̃. put etiā dicit hic do. Alex. et in. d. l. qui in aliena. §. si is qui. Et fm hoc in. l. nostra. tenendo hanc lec. By. dicendum esset qd patre agēte p̃tra maritum ad restōnem dotis ipsa filia comparuerit et dixerit dotez ad se spectare quia de suo mandato fuit stipulatus pater: et sic ipsa opposuerit exceptionem per quam sūmouetur pater qd potest. vt. l. titia. §. eo. non autē ipse maritus: cum quo ad ipsum videatur factum noīe pprio patris nisi dicamus qd nomine filie etiam quo ad ipsum maritum cum nomine proprio non posset nisi accedente voluntate filie: vt. d. ver. ceteruz. et de materia vide Bar. in. l. si pupilli. §. j. s̃. de nego. gesto. vbi tenet qd quando pcurator simpliciter p̃bit ipse obligatur quasi respectu illius cum quo p̃bit censetur noīe pprio p̃xisse nisi exp̃resserit causam quare p̃bebat vt expediret negotia dñi: et p̃bens sciebat ipsum pcuratorem: quia tunc etiam respectu p̃bens censetur cōtraxisse pcuratorio noīe et nō tenetur ipse sed dñi: vt. d. §. j. et p Bar. in. d. §. j. d. l. post mortē. respectu aut mādantis quasi intelligatur p̃xisse ibi non apit Bar. Sed Ange. ibi ad si. exp̃resse dicit qd p̃cedente mandato speciali gerens actum censetur gerere pcuratorio nomine: adeo qd ipse tenetur domino: et dñi sibi alle. d. l. qui in aliena. §. si is qui putabat. §. de acqui. here. cum dicto Bar. qd dicit procedere et si p̃cedat tacite mandatū: vt. l. in debitor. §. de p̃di. in debi. qui tex. optime pbat: iuncta gl. in v. suo noīe. p̃ficat igit ipse Ang. casuz vbi p̃cedit mādatur sp̃ale exp̃pressum siue tacitum casuz qñ qd p̃bit sub noīe officij vel qñ qd p̃bit pcuratorio noīe dñi: vñ noīe dñi vel p̃ tñ: non adiecto

nō adfecto pcuratorio noie vel sibi verbis: idem. n. pre dicta verba important: vt p Bar. in. d. l. j. §. nunciatio. §. de no. ope. num. facit. l. fideicomissa. §. inter dum. j. de lega. iij. que parificatio pcedit respectu mandantis et illius cui est mandatum nō respectu illius cū quo pbitur vt et ppedit ex dictis Ange. et ex dictis Bart. in. d. §. nunciatio. et in. d. l. qui in aliena. et vide eundē Bar. in. l. pcurator qd enictōe. §. de pcura. vbi declarat qn pcurator pmissit pcuratorio noie: et sic sumus in cū claro: an et qn teneat finito officio de administratore aut necessario hñ in. d. l. post mortē. §. j. et vide oīno Bal. et Ang. in. d. l. plantius. Et sic vbi pcura tor vel alius admistrator gerit actū simplr nō expōso q noie faciat: an censeat facere noie dñi eo respectu vt dñs teneat sibi et ipse dñs: et ista est mā nra qz censeat facē noie dñi: et iste est cāus hui⁹. l. f3 hac lec. Si aut dubitat respectu illi⁹ qui secū pbit: et tūc ppro noie est obligatus et pōt pueniri: vt p Bar. in. d. l. q in aliena. qd aut si dixit pcuratorio noie vel noie dñi vel p dñs vel expōsa cā q cōcernebat dñm: an ipse obligetur. hñ in. d. §. nunciatio. et in. d. l. si pupilli. et i. d. l. post mortē. Quando aut se obligauit pcuratorio noie: an et qn teneat finito officio: hñ in. d. l. pcurator q p enictōe. et vide ad mām oīno dicta in. d. l. j. §. nunciatio. vbi hñ qn qz vedit rē tñj an videat viderē vt pcurator: et p Bar. in. l. si fundū p fideicō. in pñ. de le. j. Et redeūdo ad lec. By. Bar. §. ipsaz op. naz nō vñ q pcedat siue ponamus hanc filiā in ptate siue emancipatā cū stipulādo filie in ptate sibi ipsi querat: vt. l. dñs seruo. et l. eū q ita. §. q sibi. j. de ver. ob. emancipato vero nō pōt stipulari et ipsi qrerere: vt. l. si genero. C. de in. do. vbi dñ q p dādo dotē nō pōt stipulari eā red di filio et neo pstituto. i. filio emancipato: facit. §. ex cum. l. vnice. C. de rei vxo. actio. Et rñ. Bar. q imo ista lec. pcedē pōt: et in filia in ptate et in emancipata: dos. n. pōt qri filie in ptate et hoc iure: vt. l. pompo. philadelphus. §. fa. her. et vi cū fuit. §. circa. iij. lec. et p Bar. in. d. l. pōpo. et p gl. in. l. ij. C. de inoff. dona. emancipata vero ex stipulone pñna qritur actio vtilis: vt in. l. gaius. j. e. in alijs aut casibus qz in dote an p pñm stipulāte filio querat Bart. dicit ibi dñs. §. in. l. gaius. §. de hoc plene p ipsuz Bar. in. l. qd dñ. j. de ver. ob. vbi Bar. taz in filio in ptate qz in emancipato plene exaiat an et qñ p possit ipsi stipulari. Et subdit q et si filie emā cipate nil qreret: puta qz nō qreret i sibi vtilis sine cessione tñ qz p teneat cedere sibi actionē: iō nō possz agere inuita filia et an cessione: vt. l. apud celluz. §. mādan. j. de do. exce. in glo. magna. ibi dñ dicit vel dñc et ibi. n. optime pbatur q factū dñi cui pcurator fuit stipulatus nocet pcuratori agere volenti: et ibi vide Bar. si nocet ergo ipse pcurator an cessione nō pōt agere ipso dñs inuito. Et sic no. ex vñs Bar. hic q in terminis. l. gaius. actio acquiri sine cessione qd vult Bar. in. l. stipulatio ista. §. si stipuler. j. de ver. obli. dñ ponit casus fallentie in qbus ex stipulone alterius alteri actio querit sine cessione in ver. octauus casus. vbi vult q hoc opet duplex fauor dotis et affectionis psonaz: §. in. d. l. gaius. vult q solus fauor dotis hoc opet p tex. ibi in fi. in ver. maxime et c. et hoc magis cōiter tenet. Et Itē op. Bar. de. l. dos a pñe. C. so. ma. vbi dos a pñe pfecta dispo nit q debeat redire ad pñm si filia moritur decedat cum liberis vel sine liberis: hic aut pōderatur q decesserit sine liberis quasi si cū liberis dos sit ipsoz filioz rñ. q ista. l. in relligi debet in dote aduēticia quasi in ipsa filia hēat hñdē et de iure isto: de quo dñc plenius post Bar. j. in. iij. q. Se cūdo mō intelligēdo hñc. l. in dote pfecticia rñ. q dñ dicit sine liberis ad ipsaz subaudiri dñ: maxime quasi idē sit si cū liberis decesserit vt p possit agere ex stipulone cuz dos ad ipm redeat. Tercio mō rñdet q illa. l. loquit vbi filia nō fuit stipulata sibi p se vel p pcuratorē. Secus si fuit stipu lata sibi p se vel p pcuratores vt in casu istius. l. fuit §. lec. By. qz tñc dos nō redit ad pñez: §. remanet penes liberos hñdes mñs vñ si ipsi nō supsunt ipse pñ hñ tāqz heres filie: de quo latius videbimus. j. post Bar. in. iij. q. vbi exaiat il lud qd tangit in hac rñ. Quarto mō rñ. q illa. l. dos loqf vbi filia decedit in matrimonio vel an matrimoniu: qz tñc

dos a patre pfecta vel p matrimonio pñendo vel p pñto ad patre redire dñ: secus si filia decedat post matrimoniu solutu: qz tñc si decedit cū liberis dos est ipsoz liberorum tamqz heredu suoꝝ alā est ipsius pñs velut hñdis mñs: et hoc examinabimus post Bar. j. in. v. q. vbi hoc Bar. tagit dñ declarat et limitat opinionē Bar. et oia que dicunt in pñdictis rñsionibus sunt verba By. §. in Bar. dubia satis et requit aliquale declarationē: vt p3 ex his que dñr i. §. alle gatis qonibus: et ex dictis in dictis qonibus apparet que istaz rñsionū sit verior. Et apparet rñsio ad illd qd in pñu alle. Bar. hic de. l. j. et ij. de ca. pecu. ppter qd vt ipse dicit aliqui recedūt a lec. By. naz si dos est aduēticia in ipsa hñ hñdem et de isto iure cum alia sit rō in dote qz in peculio castrensi: vt p Bar. in. d. iij. q. Itē si dos est pfecticia et fuit donata sifr filia hñ hñdem in ipsa vt p ipm bar. in. d. iij. q. l3 in castrensi peculio filius nō hēat hñdez nec huic lec. By. obstat si qs diceret q pñ nō fuit stipulatus simplr imo sibi vt dicit Bar. in. iij. lec. qz cōiter tenet q in tex. nō sit dictio sibi vel si esset tenēdo hanc lec. illa dictio posset referri ad filiā stantibus adductis p By. q pñ p voluntatē filie cen sear factū mandatū. Nō ob. et huic lec. By. ea que addu cunt §. ipsaz p Bal. Ra. et Ro. hic qbus rñdet hñ do. Alex. et qz sunt parue efficacie et ipse clare rñdet nō curo alr re ferre: loquit. n. By. vbi filiavoluit vt pñ ipsi filie stipularet et pñ acceptauit ita stipulari: nō autē filia voluit simplr q stipularet: quo casu pcederent allegata in pñu q videret voluisse vt cōi noie stipularet: et idē et multo magis si mā dasset vel voluisset vt cōi noie stipularet: vt. l. stiplo ista. §. 19 si. j. de no. ope. num. Et ex qua lec. By. no. et tene mēti aliud vltra Bar. q vbi pñ recipit mādatur a filia de stipulando sibi dotē vñ ipsam dotē sibi donare velle: vñ inuita filie est ipsius filie post mortē est suoꝝ filioz et heredu: et sic no. ca sum in quo psumit donatio: et adde dictis. §. in. l. que dotis maxime in illa. q. qñ aliqs pbit noie alterius an illi cēsear velle donare. Sz §. hac lec. facit qz vñ posse sumi alia pie ctura qz donatiois: et sic vñ cessare pietura donatiois p. l. si cū aux. j. de so. cum si. et fuit dictū. §. in. d. l. q dotis. vñ. n. pos se sumi pietura q pñ voluerit ipsi filie appropriare actio nē de dote inuita sua: nō aut ipsam dotē donare vt sic post mortē trāseat ad suos hñdes nisi dicamus q sit spāle fauo re dotis. Cōtra hanc lec. By. et facit qz officiū suū nemini dānosuz esse dñ: vt. l. §. si qs ex signatoribus. j. quēadmo. te. apian. §. §. in pñdictā lec. pñi officiū sue pcurationis si appro priat ipsi filie actionē pñdicat pñ: circa dictā actionē que erat sibi cōis ergo et c. Sz pōt rñderi q imputadū est ipsi pñi quare acceptat mādatur filie mādatis q sibi filie stipu letur que vñ denegare q ad vtilitatē suam sibi pñ nō hēat stipulari. ar. l. maritus. C. de pecu. et c. nōne. de pñump. cū si si qd ergo dānuz sentit sua culpa sentit: et sic sibi imputer vt regula dānu qd qs. de re. iu. li. vj. Contra hñc lec. By. etiā facit qz est diuinare q hñ voluntas filie pñcesserit: et sic indu xerit mādatur. et in. d. ver. cetex fuit subsecuta. Sz rñ. q et est diuinare intelligere q hñ voluntas fuerit subsecuta: cuz tex. simplr loquat: vñ nō incōuenit ipm intelligere put in telligit By. vt iura iuribus cōcordent. arg. c. cū expediat. de elec. li. vj. et hoc mō et tollit si qs diceret q est diuinare q filia voluit vt sibi filie pñ stipularetur cuz hoc nō apiat in lra: eo casu aut quo simplr mandasset intelligeretur §. nam actus sup quo interponitur mandatū. ar. l. stipula tis. §. de vsu. cum si. alle. §. in tertia lec. et sic q vtriqz stipu laretur. Et Contra hanc lec. By. etiam facit tex. qui pñ us ponit verbum stipulatus est quam verbum voluntate: et sic videtur probare q negocium pñcesserit voluntatez non ecōtra vt dicit By. arguendo ab ordine littere qd est validum: arg. vt. l. quotiens. §. de vsufruc. habetur in. c. se des. de rescript. super glo. ij. Sed rñ. q. j. p. in principio refert factum comprēhendens substantiaz facti: non autē ordinem subsecutorum in facto. Cogita tñ qz negari non potest quin hec lec. non habeat aliqualem dubitationem propter. §. adducta. et quia si. j. p. intendisset q pater fuis set stipulatus mandato filie nō fuisset locutus p verbum

voluntate ponens illud verbum iuxta illud stipulatus est
 et ex quo videtur deprehendi quod voluntas non fuerit aliq-
 pater vellet stipulari: et satis remanebat res dubia si fuis-
 set usus verbo mandato. Ex quo pater postea simpliciter fuit sti-
 pulatus per adducta et dicta legum. et facit quod ipso iure actio
 non videtur competere patri inuita filie. Ex quo actio est effecta per
 priam ipsius mulieris: et sic non videtur cadere illud de exceptione
 nisi rñdeat put est dictum. §. in. ij. et quanta legum. vel nisi rñdeat quod
 utilis est filie: sed directa est penes patrem que ab eius offi-
 bus non potest euelli: ut. l. q. ergo casus. §. de pecu. et. l. ij. §. p.
 so. Septima lectura dat ad hanc. l. q. loquat in filia emā-
 cipata et in tali filia emancipata intelligat ista. l. put dicit
 By. tunc. n. cessat illud quod filia non potest habere hereditatem. Ex quo
 emancipata habere potest que legum. et si sit vera in se: tamen nimis restrin-
 git hanc. l. et est diuinationa. Itē et ipsam facit quod tunc non videtur
 bene congruere illa verba de quibus in fine hęc exceptione
 submonendus erit: quod imo ipso iure pater repellit cum nullas
 habeat actionem nisi fuerit sibi spālter a principio stipulatus: ut in
 .l. vnica. §. accedit. C. de rei vxo. actio. Itē frustra fieret hic
 vis in voluntate filie et quod ex intervallo fuerit stipulatus: nam
 cōtinuus stipulatio in datione dotis simpliciter et non accedente
 voluntate mulieris censetur stipulatus ipsi mulieri: s. Bar.
 et cōiter doc. in. d. l. gaius. et vidimus. §. circa tertiā lecturam.
 Octaua lectura dat ad hanc. l. ut intelligat simpliciter put lra so-
 nat: et sic quod fuerit pater ex intervallo stipulatus voluntate
 filie: put dicit gl. in fi. l. postea non videatur approbare hanc
 legum. quod tunc s. gl. non videtur posse assignari rationem quare pater et in vita
 filie non possit agere per. d. §. ceterum. S. tenentes hanc legum. rñ.
 ad. d. ver. ceterum. quod limitat per. l. n. f. ut per appropriet sibi
 actionem stipulatio ex intervallo voluntate filie post mortem
 ipsius filie quod in vita non potuit sibi iudicare. ar. l. ij. §. de pac.
 do. S. h. reprobat Bar. Ex quo post mortem filie absque sti-
 pulatione adhibita voluntate ipsius filie ipse pater potest agere cum
 actio sit consolidata in ipsum: ut. l. ij. ver. ceterum. §. eo. et sic stipulatio
 nihil operaretur: tenendo igitur predictam legum. quod imo vigore predicte
 stipulationis appropriauerit sibi actionem dicendum est quod et in vi-
 ta ipsius filie agere possit per. d. ver. ceterum. nisi filia pater dicat et
 habeat iustam causam pater dicendi: quod tunc repellit exceptionem per hanc. l.
 et sic. l. dotem. et. l. si cum dotem. §. eo aut tpe. §. eo. et alia iura vo-
 luntaria quod pater non admittat si filia pater dicat et habeat iustam causam pater di-
 cendi pater dicendi et ubi pater dotem sibi dari stipulatus fuit de vo-
 luntate filie: sicut. n. per q. fuit stipulatus sibi dotem et rehauiit
 dotem si filia vult renubere et ipse pater cogit ipsam dotare
 per. l. qui liberos. §. de ri. nupti. ita et si est vilis persona non ob-
 staret quod sibi stipulatus fuerit de voluntate filie impedire re-
 petere ne habeat ipsas dotem presumere: et sic ipsa filia remaneat
 indotata. Non obstat si diceret sibi hoc nihil operabitur stipulatio
 ipsi patri: et sic quod sibi sit appropriata actio per stipulationem: quod filia
 habeat inde ac si non esset interposita stipulatio. s. pater dicendi staret
 iusta causa pater dicendi cōtinuus. n. actiois quod est inter patrem et filiam non tē-
 dit ad aliud nisi ut pater impediat agere sine filia: ubi ipsa habet
 iustam causam pater dicendi: et sic ipse pater est vilis persona: nam s. Bar.
 imo operabitur quod ipsa filia pater ius consolidationis: ubi cōsensit
 patri stipulatio: ut. l. in his. §. filia. §. eo. ubi pater quod quā aio do-
 nandi vel delegandi filia cōsentit patri solui dotem impedire ius
 consolidationis: s. quod pater sentit ipsi patri stipulanti hoc videtur esse
 ergo et. de h. tñ lati. dicemus post Bar. §. in. ij. q. Itē opa-
 bitur et alio predicta stipulatio quod non opus erit: ubi filia est ignorans
 canere de rato: put si non esset interposita stipulatio: ut. l. ij. ad fi.
 §. eo. s. admittet sine aliqua cautione nisi filia iusta causa pater di-
 cat: et h. maxime pater dicendi hodie quo iure est fortificatum ius
 filie pater stipulante: quod cogit pater eandem dotem dare per scōdo
 matrimonio nisi legitima causa non dandi emergat: ut in aut.
 §. quis. C. de rei vxo. actio. et per Bar. §. in. d. ij. q. circa tertium
 tpe. Et ex his videtur dicendum quod si a principio pater stipulando ap-
 propriat sibi actionem: iuxta. d. l. quotiens. in pñ. nihilominus
 si est vilis persona filia ipsum agentem exceptione potest sub-
 mouere: sicut potest submonere ubi eius voluntate ex in-
 tervallo fuit stipulatus: isti. n. casus videntur equiparari:
 ut. d. l. quotiens. imo iudex ex officio suo possit hoc facere:
 arg. d. §. eo aut tpe. et quod ibi per Bar. et bec legum. s. m. Bal.

fuit Ja. de are. et Ly. Ex qua ipse non quod pater iudicet prius
 pater sen obuiat pater iuris: ubi ipse est dilapidator:
 et dicit hanc legum. no. et veram: et sic limitare not. d. ver.
 ceterum. tñ non transire sine diuinatione inquantum pater pater
 quod hic pater esset dilapidator: et sic quod filia haberet iustam
 causam pater dicendi: hanc et per no. approbat s. Ange. nisi quod ipse
 et dicit ipsam pater dicendi cum diuinatione Imo. et hic pluri-
 mum cōmendat hanc legum. dicens quod limitatio que colligitur
 ex ista legum. ad ver. ceterum. non est alibi: et dicit non esse absolui
 quod iste tex. intelligat ubi filia pater dixit et habuit iustam causam
 pater dicendi ratione pater dicendi euitade: et sic rñdet ad illud de di-
 uinatione. Et expresse reprobat opinionem tenentium quod filia
 cōsentiens patri stipulanti non pater dicet sibi inuita: nam dicit
 hanc opi. pater fundi per. d. ver. ceterum. Nec ob. l. ij. et. l. de die.
 §. de pac. do. cum si. q. illa iura in alijs casibus loquuntur
 non ubi filia pater sentit patri stipulanti: quo casu iura tollerantur
 runt ut filia possit sibi iudicare in actione de dote quod si mo-
 dicum iudicium vertat. Ex quo pater tenet sibi dotem cōser-
 uare: ut. l. si socius per filia. §. p. so. facit. d. aut. §. quis. et quod per
 Bar. in. ij. q. in tertio tpe. Pau. de ca. hic et ipse per no. ap-
 probat hanc legum. nisi quod et ipsas pungit de diuinatione: et ita
 cōiter doc. transeunt: s. Benedi. de plūbi. ultra illud de diu-
 natione et hanc legum. adduceret quod non sit vera in se: quatenus
 pater pater quod filia possit pater dicere patri: quod est imputandum
 filie quare ipsi patri si erat dilapidator et malorum morum cō-
 sensit: ar. l. si creditores. §. de pñle. credi. et. l. si is a quo. §. si.
 §. ut in pos. leg. S. saluando hanc legum. potest rñ. ut intelligatur
 quod pater ex post facto effectus est malorum morum vel si intel-
 ligatur a principio dicamus quod ipsi filie non pater dicet que potest
 pater sentiendo patri sibi iudicare in actione: adeo quod dos re-
 maneat salua ut sic ex ipsa possit redotari: alia aut sibi pater
 dicere non potest: ut est de mēte doc. ar. d. l. ij. cū si. de pac. do.
 ratio. n. quare filia possit cōsentiendo patri sibi iudicare
 assignatur quod ipsa habet oīno redotari quasi si hoc non esset non
 posset sibi iudicare: facit quod h. per Bar. in. l. si constante. in
 vi. q. pme pñs. §. eo. dum tractat an mulier das dotem: vtrius
 a principio inopi sibi iudicet ut dotem repetere non possit cō-
 stante matrimonio: et determinat quod non: et quod imo repetere
 dotem possit: ut ibi per ipsos. Et aduerte quod de ista legum. multi
 doc. faciunt duas. Vna ut ista. l. velit quod stipulatio facta per
 patrem voluntate filie non pater dicet filie inuita: sed post mortem
 et hanc reprobat Bar. Alia ut ista. l. velit ut non obstante
 stipulatione facta per patrem voluntate filie repellat pater
 ter exceptione si filia habet iustam causam pater dicendi: et hanc ap-
 probat Bar. que erit nona legum. si dicamus quod pater dicens sit
 octaua: in hoc tñ non est vis. Nona siue decima legum. dat ad
 hanc. l. per aliquos s. m. Imo. hic ut ista. l. loquatur in dote
 aduentitia data filie: s. per exneum quam pater stipulatio
 de voluntate filie videtur stipulari ipsi filie: et sic ipse agens inui-
 ta filie repellit exceptionem: post mortem vero filie potest agere
 ad dictam dotem vel ut heres filie tenendo quod filia et isto iure
 in dote aduentitia habet hereditatem vel tamquam ad ipsum spectans iure
 peculij sicut in. d. l. j. et. ij. §. de ca. pe. et sic non ob. ver. ceterum.
 quod loquitur in dote pater dicendi quā pater stipulando de volū-
 tate filie appropriat sibi actionem: et s. Imo. non dicat bec
 lectura elici potest ex dictis Bar. dum op. §. vi. legum. By. de. l.
 dos a patre. C. sol. ma. et rñ. pmo modo: bec tñ legum. s. m. By.
 est diuinationa et nimis restringit hanc. l. Decima siue vn-
 decima legum. dat ad hanc per do. Bene. de plūbi. quem refert
 Imo. hic quod verbum filie de quo hic in tex. referatur ad ver-
 bum dari: et sic sit virgula inter verbum filie et verbum vo-
 luntate: et tex. velit hoc quod pater fuerit stipulatus filie dari
 voluntate facto diuortio. i. de cōmuni concordia diuortio
 tibus coniugibus. Et hoc modo intelligendo hanc. l. non
 obstat. d. ver. ceterum. quod loquitur ubi pater de voluntate filie
 sibi est stipulatus quod hic non fuit. Que lectura s. m. Imo.
 est violatiua et transplantatiua littere: et non videtur primere
 multum dubitationis §. l. q. labeo. ad carbonia. nam quod
 dubium erat quod si pater erat stipulatus filie ipse repellere
 tur ab agendo: imo ipso iure non admittebat si stipulatio
 erat facta ipsi filie: et per pñs non erat necessaria exceptio
 per tex.

put tex. hic dicit **Undecima** siue **duodecima** lec. datur ad hanc. l. p. sollenne doc. dñm Ange. de perigliis doc. peru finū. Qd ista lex hoc velit qd si p̄ ex intervallo volūtate filie stipulat dotez dari impersonalr facto diuortio qd censeat stipulatus ipsi filie: et p̄ ipse nō admittat agens in vita filie. Et nō ob. d. v. ceterū. qz dñs intelligi vbi p̄ volūtate filie sibi fuit stipulatus: et p̄ hac sua lec. pōderat. §. accedit. l. vnice. C. de rei vx. actio. inquit in eo pbat qd actio de dote nō approbat danti dotē nisi in suaz psonā accipiat stipulationez: et sic psonalr stipulet q. §. l. in casu suo loquat in exneo tñ in hoc qd dicit de appropriatōe actiois loquit gñalr. et rñ. si qz p̄ hanc lec. opponeret de. d. l. eū q ita. §. q sibi. de ver. obli. p. d. l. pomponius philadelphus. fa. her. rñ. et ad. §. grifoganus. qd psona filie nō intelligit psona ex trinfeca in dote maxi. p̄currente eius voluntate. Et differt bec lec. alectura **By.** qz ista p̄supponit qd in actu stipulandi interuenerit volūtate filie nō añ: et sic qd nō induxerit mādātū put p̄supponit lec. **By.** Item differt a tertia lec. glo. qz illa p̄supponit qd vtriqz p̄ censeat stipulatus bec p̄supponit qd soli filie censeat facta stiplo p̄ quā de directo facit. d. iij. lec. et qd ibi adductū fuit maxi. dum fuit facta dñia inter p̄rem dantē dotē et exneū simplr stipulante: nam in exneo loq̄. §. accedit. in omni qd ibi dñr et determinat p̄ hanc lec. et facit illud qd in si. dñr de exceptōe: qz si stiplo cēsebat facta filie p̄ nulla actio cōpetebat p̄ ipsaz et facit. l. stiplo ista. §. si qz ita stipulatus. §. de ver. oblig. vbi impersonalitas ex pte stipulantis nō vitiat: qz sub intelligit psona sua nec reperit hoc limitatū in dote nisi in exneo: adhuc i exneo sit dubiū: vt dictūz fuit cir. iij. lec. et p̄ istam lec. faciunt oia iura adducta p̄ lec. **By.** que adhuc p̄ istam fortius vrgent cū **By.** p̄supponat ex voluntate inductū mādātū: et maxi. p̄ istaz lec. faciunt iura que alle. **Bar.** p̄ fm nō. extractū ex lec. **By.** et est in effectu bec lec. p̄ mentē iurūz et oium doc. et ideo nō est tenenda maxi. qz frustra fieret vis in tex. qd ex intervallo volūtate filie esset stipulatus: nam idem si incōtinenti fm hanc lec. qz et tūc censeret stipulatus filie attentiōnib⁹ adductis p̄ p̄factū doc. **Undecima** siue. xij. lec. reperio hic datā p̄ dñm **Bar.** de bartolinis p̄ceptorem meum qd illud verbū filie volūtate referat ad verbum dari tñ importet aliquā pdictionē put voluit hic glo. in. v. lec. et **Bar.** sed importet tps: et sic exponat dotē dari volūtate filie. l. cūz filia voluerit: vel importet qualitātē. i. eo mō quo filia voluerit: et sic cū dicta verba nō importent pdictionez diuortio facto nata est actio ipsi p̄ri: s; obstat exceptio ipsi p̄ri donec ipsa filia declararet volūtate suam: et qd illa verba volūtate filie dari nō importent pdictionē pōderat qd illa verba sūt posita iuxta verbū executiū quo casu nō importatur pdictio qd p̄z qz si decedat ille in cuius voluntate est collata executio subsistit ipsa dispō: vt p̄ **Bar.** in. d. l. centesimis. §. si. et in. l. ita stipulatus. in. xj. oppo. p̄me pris. §. eo. et dictū fuit supra circa. d. v. lec. et hic p̄ **Bar.** Sed bec lec. nō discrepat a qnta lec. glo. declarata: vt hic p̄ **Bar.** dum rñv dendo ad. l. centesimis. §. si. dicit qd hic nuduz exercitiū fuit collatū in volūtate filie nō suba restōnis dotis qd nō ē aliō in effectu dicere nisi qd solū tps fuit adiectū in volūtate filie p̄ illa verba volūtate filie dari tñ nō allegat aliqd isti doc. qd cludat qd illa verba volūtate filie importent solūz tps eo qz sunt adiecta executioni: nāz et qd executioni adijceret volūtate p̄ verbū si importaret pdictio verbi grā. p̄mittis centū que dabis si voluerit: et hoc casu nō loq̄ **Bar.** in. d. l. centesimis. et in. d. l. ita stipulatus. tunc. n. nō est verū dicere qd nudū exercitiū sit collatū in volūtate alterius: imo dispō tota verū est ergo qd vbi volūtate alterius est adiecta executioni alr qz p̄ pdictionē si dispō nō est pdictioalis: sed h; tps: sed ista verba volūtate filie important pdictionem ergo et. et. l. ex his verbis. C. qñ dies le. ce. et. l. si. §. qui sine manu. ad li. pue. et alia iura que allegat in hac mā non loquunt vbi volūtate executioi est adiecta pdictionē si. **Preterea** ista lec. et hoc modo declarata transplantat litteraz. Que et. vt velle qd p̄ indistin. submoueat exceptōe: sed fm hanc lec. ipse submoueret ad tps donec filia nō declararet

volūtate suam. **Preterea** tps stipulonis v̄r esse tps diuortij et sic tps et pdictio v̄r importari p̄ illa verba diuortio facto nō p̄ illa filie voluntate. **Decimatertia** siue **decimaq̄rta** lec. ad hanc. l. dari posset vltra doc. qd hic p̄ volūtate filie stipulatus fuerit dotē dari diuortio facto. §. p̄ mortē filie de cedentis sine liberis qd dñs intelligi ex rñsione. **By.** duz dicit. Si pdictio stipulonis impleat: et postea exponendo et p̄. i. qd nō incōuenit: vt p̄ glo. in. l. eas adiectōes. §. de cōdi. et demon. facta ergo stipulone sub dicta pdictōe si fuerit factū diuortij morte filie de cedentis sine liberis si dicta pdictio euenerit p̄r admittit agens si vero filia viuit: et sic nō euenerit pdictio p̄r volēs agere repellit exceptōe put dicit tex. qd eo casu quo filia viuit nō dicit si p̄r agat put in superiori casu: sed si vult agere quasi tūc nō agat: et sic nō hēat actionem de iure: sed vult agere. i. quātū ad volūtate suaz intentat actionē: et sic de facto vñ exceptōe submouendus est. §. facti que qd sit exceptio facti et qd de ea loquat. **By.** inferit ex eo qd dixi qd. **By.** p̄supponit qd et de facto: et sic put volebat nō de iure p̄r ageret: et hoc modo intelligendo hūc tex. nō ob. v. ceterū. qz loq̄ vbi simplr p̄r stipulatus est filie volūtate. **Itēz** illa verba sine liberis stant cū effectu aliqd opandi: qz in casum exñtie liberorū dos remansit ipsius filie: et eius actio p̄. l. si cū dotē. in. pñ. §. e. que transit ad eius filios: vt hic p̄ **Bar.** in. iij. q. **Decimaq̄rta** siue **decimaq̄nta** lec. dari posset s̄r vltra doc. ad hunc tex. vt loquatur vbi filia simplr p̄sensit p̄ri: nō aut vt sibi p̄r stipularet dotē p̄ quē p̄sensum p̄r nō pōt sibi appropriare actionē de dote in p̄iudiciū filie. et ideo si ipsa viua vult agere submouetur exceptōe: nec ob. v. ceterū. qz loq̄ vbi filia exp̄sse p̄sensit p̄ri volenti sibi stipulari qd p̄r ex eo qd ibi dicit deteriorē pdictionē facere nō pōt nisi p̄sentiat filia et. et sic tex. vt velle qd tunc demuz p̄r p̄r stipulonez ex intervallo sibi appropriat actionē qñ filie p̄sentit: vt sua pdictio deterior fiat: et sic exp̄resse: vt sibi p̄r stipulet: ad hoc et facit: qz in p̄in. illius. l. dñr qd p̄r incōtinenti stipulando dotē in suaz psonā de dote actionē transferre pōt ceterūz subdit tex. si interposito tpe stipulari velit nō nisi p̄sentiente filia poterit et. vbi repetitur in sua psonā actionē transferre et. quasi regrat qd ipsa p̄sentiat exp̄sse: vt in suam psonā actionē transferre possit. **Preterea** et qd ille tex. hoc nō diceret qñ filia p̄sentit p̄ri exp̄resse volenti sibi stipulari: sed simplr loqueret deberet hoc modo intelligi et tex. noster modo quo supra dixi cūz in dubio nō videat qd velle sibi p̄iudicare in iure suo. ar. l. cū de indebito. de p̄ba. cū si. **Bicamus** ergo qd si filia p̄sentit p̄ri: vt sibi stipulet: et tunc loq̄. d. l. quotiens. v. ceterūz. Si aut p̄ri simplr p̄sentit nō vt sibi stipulet: et tunc si p̄r stipulet sibi vel simplr quo casu et censeat sibi stipulatus p̄. d. l. stiplo. ista. §. si sic stipulatus. §. de ver. obli. et dicta stiplo non p̄iudicat filie in vita sua quasi filia censeat voluisse: vt ambobus stipulet nō sibi soli p̄ri: et ista lec. differt a tertia lec. glo. qz illa p̄supponit qd p̄r sibi nō fuerit stipulatus nec se declarat gl. in illa lec. an p̄ri simplr p̄senserit filia vel p̄ri volenti sibi stipulari. **Itēz** illa lec. p̄supponit qd actio ex stipulatu sit cōisvtriqz qd ista nō vult: sed est p̄riā quā pōt in tētare mortua filia: nec ob. si dicat qd vbi simplex fuit stiplo v̄r intelligi psona filie cū hoc dictet nā actōis sup qua interponit stiplo: nam hoc tollit ex dictis. §. cir. iij. lec. ad so. p̄rij. §. grifoganus. **Preterea** iura hoc dicentia nō loquuntur respectu p̄sone sub intelligendes: sed alijs respectib⁹. **Preterea** adhibendo volūtate filie v̄r dephendi mens sua qd si bi soli voluerit stipulari: qz si vtriqz volebat stipulari non erat necesse adhibere volūtate: et p̄ hac lec. facit qz simplr p̄sentiens nō v̄r p̄sentire aio amittendi ius suū: vt. l. si fundum p̄ fideicomissū. in. pñ. §. de le. j. et fuit dictū supra in. l. que dotis maxi. si illud erat ius de futuro: et sic in spe vt p̄ **Bar.** in. d. l. que dotis. duz in sua distin. an p̄sentiens venditioni rei sue videat velle donare alle. l. si a substituto. §. de leg. j. et differt ista lec. ab octaua siue nona lec. **Bar.** qz illa p̄supponit qd talis p̄sensus p̄iudicat in aliquo ipsi filie in vita ista aut nō: p̄supponit. n. d. lec. qd filia p̄senserit p̄ri volenti sibi stipulari. Et fm hanc lec. nulla diuinatōe vel subaudi

tione opus erit. nō. n. erit opus dicere qd ultra pditionez
diuortij fuerit alia pdictio put. j. lec. vult nō erit opus di-
cere qd p exceptionē pī hēat replicationē put. ij. lec. p sup-
ponit nō erit opus dicere qd pfe simplr stipulante sub intel-
ligat psona filie put tertia p supponit p regulam. l. stiplo.
ista. §. si qs ita stipulatus. z. l. si ita stipulat. §. grifoganus.
de ver. obli. nō erit opus transplantare lram put. iij. z. v.
lec. glo. transplantant: z. et lec. Benedic. de plūbi. z. et lec.
dñi mei. Non erit opus diuinare qd p sensus filie pcesserit
que voluit qd pī sibi stipularet put fm lec. By. diuinatur
nō erit et opus dicere qd ista lex loquat in dote aduentitia
put diuinando dī fm nouā siue decimā lec. Et limitabit si-
ue declabit nō. d. v. ceterū. ista. l. fm hanc lec. vt nō pcedat
vbi p sensus filie fuit simplr adhibitus cuius pīū videbat
pma facie pp. d. §. siue. v. quotiens. als ceterū maxi. cū filia
psentiat pī a quo dotē habuit tñ hoc nō ppea vī inducere
aium donandi in dotē: vt in. l. idēq. §. si cui mandauerō. §.
man. que loqī in mīe: vñ multo magis in pīe cuius officij
est dotare: vt. l. q. liberos. §. de ri. nup. z. in. l. si. C. de do. p.
mī. z. sic tollit si qs diceret qd rōne remuneratōis videbat
psumū donatio p. l. si vō. §. inde papinianus. §. man. z. dñm
fuit in. d. l. que dotis. z. ex hoc et resultat qd. l. nra est de ca-
su satis dubio. Et aliud decidit et ista. l. fm hanc lec. vt pī
sic stipulati mero iure sit quesita actio ex stipulatu adeo qd
poterit agere: sed sibi obstabit exceptio in vita filie. Sed
post mortē filie remonebit obstaculū exceptōis: nec si dicat
post mortē oīno p solidat actio in pīem. vñ illa stiploq tūc
opef est qd frustratorij: nam dico qd imo nō est frustrato-
rij: qd actio ex stipulatu pcedens ex stiplo pīis pōt esse
sibi magis pficua: puta si forte est stipulatus sibi incōtinēti
dotem reddi vbi de iure exīis in pecunia debet reddi an-
nua bina trina die olimpost annuz hodie: vt in. §. exactio. l.
vnice. C. de rei vxo. actio. Et differt etiā ista lec. ab alia que
ponit hic p doc. octano loco facientes duas lec. vt dixi de
eo qd dicit Bar. in v. octano pōt legi zc. naz tenentes illaz
lec. dicebant qd et qd filia expse psentiret pī volenti sibi sti-
pulari tñ iste p sensus nō p iudicat sibi in vita: sed post mor-
tem. volebant. n. isti qd filia nō posset facere deteriorē cōdi-
tionē suam psentiendo expse pī volenti sibi stipulari qd
est p. d. l. quotiens. in. d. v. ceterū. Sed ista lec. quā ego po-
sui vult qd in dubio filia simplr psentiens nō censeat cōsen-
sisse cū p iudicio iuris sui: vt sic ipsa viuens sit puata actioe
vel cōione actionis de dote: expse aut pōt sibi p iudicare. f.
vbi psentit pī sibi ipsi stipulanti. C. Glo. fi. tacite opp. de
l. dos a pīe. C. so. ma. vbi dī indistin. qd dos a pīe pfecta so.
ma. ad pīem redire debeat: z. sic extent vel nō extent liberi
sed in hac. l. vī pbari qd hoc pcedat si liberi non extent er-
go zc. glo. timore huius pīū dicit qd ad tex. subaudienduz
est maxi. quasi idē sit si cū liberis decesserit vt pī possit age-
re ex stipulatu vbi ab ipso dos pfecta fuit vt fuit dictuz su-
pra in. j. glo. in. v. lec. z. hoc mō intelligendo hanc. l. facit p
opi. Bul. q. indistin. voluit qd dos pfecta a pīe ad pīem re-
deat. Sed intelligendo hāc. l. fm pīū intellectū qd vult qd
hic casus si decesserit sine liberis fuerit cōprehensus in sti-
plone hec. l. nō facit p opi. Bul. q. j. p. ponderat qd filia
decesserit sine liberis ex quo p stiplo nē: ita ptes voluerunt
vñ nō subaudiā maxi. vt cōprehendat: casum et qñ decessit
cū liberis: z. sic faciat pro Bul. Bicas tñ tu qd l3 non faciat
p ipso Bul. nec tñ p ipm facit: qd si illaverba fuerunt adie-
cta i stiplo nō decidit hic an dos simplr data redeat ad
pīem vel nō exīitibus liberis cū hic ideo liberet exītia libe-
roz: qd ita fuit puentū: p Bul. tñ fm gl. facit. d. l. dos a pa-
tre. Sed p Bar. q. fuit in pīa opi. faciūt aliqūra de qui-
bus hic in glo. de qua. q. hic tacta latius p glo. in. d. l. dos.
z. latissime p Bar. hic in. v. q. Aduerte tñ qd illud qd dicit
glo. in pī. qd subaudiā hic maxi. pcedit tenendo tertiāz lec.
glo. vel aliqūā aliā p supponentē qd actio sit cōis inter pīez
z. filiā nō obstante stiplo pīis z. tenendo opi. Bul. Sed
tenendo lec. By. vel aliqūā aliam p supponentē qd actio sit
ipsius filie ex stiplo pīis tunc non est opus subaudire di-
ctionē maxi. et tenendo lec. Bul. qd illa pcedit vbi dos nō

fuit stipulata p filia vel p se vel aliū noie filie: vt fuit tactuz
in. vj. lec. in soluendo pīū. l. dos a pīe. z. ita vult Imo. hic
z. dicit latius. §. in qñibus vbi Bar. tangit expeditis glo.
ex glo. Bar. hic mouet sex. q. C. j. pīmo. n. querit Bar.
qd si i instro pīnet qd vir est pfectus se habuisse z. recepisse
mille in dotē p mīmoio pīto a tali pīe vxoris que pmissit
sibi reddere p stiplo nē zc. An actio sit appropriata ipsi pīi
quasi stiplo interuenerit incōtinēti post numerationē iuxta
l. quotiens. §. eo. z. pcludit qd sic p supponēdo pīus qd par-
tes nō negent pecuniaz numeratā esse vel qd nolunt vel qd
nō pī: puta qd est lapsum tñ tps qd nō pōt amplius dici
pecunia soluta nō fuisse iuxta. l. si. cū auct. ibi posita. C. d. do.
cau. non nu. mouet Bar. ex his que hñr in. l. j. C. de fi. iustu.
z. iu. ast. si. li. x. vbi gl. vult declata: vt ibi p Bar. qd illud qd
potuit interuenire tpe celebrati instri tunc psumat interue-
nisse et qd instm loquat p verba pteriti tps: z. ibi vide p
ipm Bar. allegatē Imo. in. c. qm p. de pba. vbi in glo. sua
sup v. psonas clare z. apte dicit qd instm notarij nō pbat
nisi ea que loco z. tpe celebrati instri interuenire potuerūt
Adducit et. l. si. C. de apo. po. lib. x. vbi dī qd securitatibus
qbus publice functōis solutuz esse dicunt non pōt opponi
aliqua exceptio nō numerate pecunie ecce qd ille tex. loqī
p verba pteriti tps: z. tñ intelligit de tpe pīti: vt. l. pe. C.
de colla. fun. pa. li. xj. vbi dī z. disponit qd securitas de rece-
ptis talibus functionibus fieri dī eodē die quo est facta re-
ceptio. Adducit et que hñr in. l. si ex cautōe. C. de nō nu. pe.
vbi glo. vult qd si notarius scribit in instro qd titius aliquid
accepit a sempzonio intelligit de pīti imo si scribat qd cre-
ditor pfectus est se habuisse z. recepisse nō psumit in pteritū
facta solo: sed vel de pīti vel facta talis pfectio spe fu-
ture numeratōis adeo qd pōt opponi exceptio nō numera-
te pecunie: vt. d. l. si ex cautōe qd cadit in illo qd pfectus est
se accepisse. vñ si ipse pīet qd accepit nō cadit qd tertius di-
cat qd nō est facta numeratio: §. bz fieri: z. hoc est qd Bar.
dicit qd intelligit hanc. q. vbi ptes nō negant numerationē
factā qd aut tertius dicat qd in pteritū fuit facta numeratio
p illa verba pfectus est se habuisse z. recepisse: adhuc nō ca-
dit cuz numeratio potuerit interuenire de pīti: hoc aut in
mutuo nō cadit respectu dītoris: vt. d. l. si ex cautōe. z. ibi
glo. z. doc. vbi tangit qd in alijs pīctibus: z. in. l. gñat. z. in
l. in pīctibus. §. j. eo. ti. z. vide oīno Salp. in. d. l. si ex cautio-
ne. q. sup glo. ibi alle. dictū Imo. in. d. c. qm p. Intentio igitur
Bar. adducēdo pīcta est qd p dicta verba numeratio
psumat incōtinēti interuenisse vbi fuit facta stiplo: nō aut
in pteritū cū potuerit interuenire de pīti nō in futurū beat
fieri: z. hoc respectu psumat facta pmissio: qd hoc bz oppo-
nere debitor: z. sic maritus: qd quatr in dote pcedat dic vt
in. d. l. si. C. de do. cau. nō nu. z. in. d. l. in pīctibus. §. j. Addu-
cit et Bar. l. si ita stipulatus. §. grifoganus. de ver. obli. vbi
fuit pfectus grifoganus flauij candidi fuus accepisse se pe-
cuniam mutuo: vt in prin. illius. §. z. tñ in illo. §. in sequenti-
bus verbis ipsius semp p supponit qd numeratio tūc inter-
uenisset qñ fuit facta pfectio nō aī ex intervallo: nam si aī
ex intervallo interuenisset numeratio nullū dubiū fuisset
an numeranti noie alterius quesita fuisset actio cuz nisi in
casu querat: vt. l. si absentis. C. si cer. pe. Item nullū dubiū
fuisset qd ex numeratōe fuisset quesita actio illi cuius noie
erat facta numeratio: nec fuisset occultata siue absorta per
stiplo nē postea sequentē cū hoc pcedat qñ stiplo incōtinēti
aī vel post numerationē sit nō qñ ex intervallo: vt. l. si ita
stipulatus fuero. §. si. cū. l. seq. j. de noua. z. ibi p doc. nā vbi
pcedit numeratio z. ex intervallo seq. stiplo orit actio ex
numeratōe z. nonat p stiplo nē: z. sic sunt duo pīctus. §. vbi
stiplo pcedit vel seq. incōtinēti orit actio ex stiplo nē nec
fit aliqua novatio: cū §. in. d. §. grifoganus. in v. sup est zc.
refrict in dubiū an ex numeratōe oriat actio siue numera-
ti siue ei cuius noie est facta numeratio dicamus qd dubi-
tandi rō erat ex quo numeratio interueniat antevēl post
stipulationē incōtinēti: z. sic eo tpe quo grifoganus fue-
rat pfectus se habuisse: vñ pp stipulationē videbat nō esse
in pīderatiōe: z. esse absortaz ipsam numerationē: tñ. §. j. p.
determinat

determinat priu cu stiplo esset inutilis. si. n. an ex intervallo intervenisset numeratio ex illa erat orta actio: et sic ex numeratioe actio erat deducta in esse: vñ nō erat dubiu qd p stiplo sequente inutile nō tolleretur cū nō pset impedi mentū qd de iure nō sōrit effectū: vt in regula non pstat. de reg. iu. li. vi. et in. l. si dari. de ver. obli. sed qñ immediate stiplo fuit secuta numeratioe hoc faciebat dubiu: qñ vide bat qd ex illa stiplo immediate ptes fuissent intentiois qd ageret ex stiplo nō ex numeratioe: vñ et qd stiplo esset in utilis videbat qd impediret agi ex numeratione quasi iste actus l3 inutilis impediret actionē oriū ex numeratioe: l3 iam ortam nō tolleretur. multa. n. impediunt fieri. et. c. ad applicaz. de regu. et. l. p. furioso. de his q sunt sui vel alie. in. c. si. et. facit. d. l. cū enī. de noua. ibi dū dicit: qñ id agit vt sola stiplo teneat et. et. vide Bar. in. d. §. grifoganus. q t3 illud qd hic: et. vide ibi doc. sup. gl. in v. petere possit et. et. vide Bar. in. l. certi p dicitio. §. si nūmos. in pma cōbina tione ad fi. §. cer. pe. vbi t3 illud qd t3 hic: et. inter alia ad ducit. d. §. grifoganus. et. ibi et. plene examinatur: an et. qñ cū numeratioe intervenit stiplo agat ex stiplo vel ex nume ratione: et. inter alia dicit qd vbi ex intervallo an stiplo nō fuit facta numeratio oriū actio ex numeratioe tñ nouat per stiplo nō dicit nō pcedere hodie p. l. si. C. de noua: et. su pra dicta vñ vera inductio. d. §. grifoganus. alr nō attendit inductioe do. Alex. de imo. hic que fuit Ra. in. d. §. grifo ganus. q in sua inductioe vñ p supponere qd vbi pcessit nume ratio: et. ex intervallo secuta est stiplo qd competat duplex actio et. qd actus numeratiois nō occultet p stiplo nō nani imo non cōpetit duplex actio effectualr: imo sola actio ex stiplo que nouat actionē que oritur ex numeratioe: et. sic illa occultat p ista: et. nō est in p dicitioe: vt p Bar. in. d. §. si nūmos. et. vide per eūdē do. Alex. in. d. §. grifoganus. gl. supius alle. vbi dñ esse eiusdē intentiois qd stiplo nō nouet actionē pcedentē ex numeratioe que intervenit an ex inter uallo cuius dictū si pcederet: tunc satis apte induceret. d. §. grifoganus. sed vt dixi Bar. t3 prius in. d. §. si nūmos. et. ipm Bar. vñ facere qd ipse dicit in. l. pe. §. de pto. sti. dñ t3 qd qñ scda oblo pñet tantūde qd pma de isto iure nō sit nouatio: vt. l. scire debemus. in pñ. §. de ver. obli. et. dixi in. l. iij. §. si ex pñtione. de re iudi. et. ita repñ qd multi tenent p Bar. in. d. §. si nūmos. l3 in rei veritate aliquo adhuc nō vñ cogitauerim nō pcedere dictū Bar. p dicta sua in. d. l. pe. Adducit et. Bar. vltra. d. §. grifoganus. et. alia supra adducta. l. lecta. §. si cer. pe. vt hic vide p ipz q in opione in qua est hic vltra loca supra alle. est in. l. p dia. §. de acq. pos. cū quo sibi transeunt doc. et. ibi vide et. do. Alex. clare indu centē. d. §. grifoganus. et. hanc opi. seqt Bar. in. l. tritici. de ver. obli. et. Bal. hic q adducit talē rōnē vltra Bar. nā vbi p fuit stipulatus dotē datā p filia fundatā h3 intentio nēz suaz qd actio sit sua: si ergo filia excipit qd illa stiplo in tervenit ex intervallo d3 hoc pbare als succūbet p no. per glo. pe. in ordine in cle. si. de rescrip. quā cū multis alijs iu ribus: ad hoc ppositū tendentibus nō. alle. Bar. in. l. non solū. §. sed vt pbari. §. de no. ope. nū. nec pōt filia dicere hoc pbat p instm in quo dñ qd maritus fuit p fessus habuisse et. recepisse et. et. sic sunt verba pteriti tpi: nam ad hoc rñ detur p illud qd dicit Bar. p dreterea fm Bal. ista verba sunt. plata sine tpi designatioe d3 ergo tps pbari p filiaz p dicta: et. cū hac opi. Bar. et. Bal. transit Ange. hic in fi. Imo. et. hic transit cū opi. p dicta p adducta p Bar. nā rō nem Bal. ipse improbat ex quo illud qd excipiens debeat pbare exceptionē suam pcedit vbi agens h3 fundataz in tentionē suam sup regula iuris cōis: et. sic exceptio est p re gula: sed in casu nro filia h3 regulā p sua exceptioe: qñ regu lariter actio est cōis inter pñem et. filia: vt. l. ij. §. eo. ergo pñ bñt pbare tps: et. sic qd incōtinenti fecerit stiplo nō post nu merationē p glo. d. cle. p quā glo. aliq hic dicit qd vñ enu merari et. rō Bar. nā l3 potuerit intervenire nūeratio tpe pfecti instri nō seqt ergo itervenit: et. sic allegatio pñis nō pcludit put d3: vt. l. nō hoc. C. vñ cognā. et. c. in pñtia. de p bz. Sed h nō ob. doctrine Bar. q dicit qd illd qd possibile

est itervenisse tpe pfecti instri tūc psumit itervenisse: si pñt itervenisse § alia ps h3 pbare qd nō itervenit: qñ pñtuo trāfert onus pñadi i alia pte: vt. l. siue possidetis. C. de p ba. et. p opi. Bar. optie facit rex. i. l. q volebat. §. d. here. isti. et. ibi Bal. et. p eūdē Bal. in. d. l. si ex cautioe. in. vj. q. et. in. l. gñalr. in. iij. q. eo. ti. et. in. l. si in v. vltio qro. C. cōia vtriusq. iu. et. in. c. §. notandū. q seu. da. pos. tenenda est igit opinio Bar. ex qua deprehendit an p illa verba habuisse et. rece pisse pñtū receptio de pñtito de pñti vel de futuro: et. qd dñm respectu illoz inter quos pñtita verba interuene runt: et. qd respectu tertij: nāz respectu tertij loqñ Bar. hic l3 rō sua fundata p. d. l. j. cū ibi nō. C. de fi. instru. et. in. aste. si. sit gñalis qd et. respectu illius cūz quo pñt pñtū tunc itervenisse numeratio: dic tñ qd illa pñtū in mutuo et. dote tollit vbi ipse dñt negat pñtē nūeratioe: vt. d. l. si ex cautioe. cū sua mā vbi vide Bal. in. xij. q. ad fi. et. et. re spectu tertij pñtēntis interesse negantis numerationēz tollit illa pñtū: vt. l. pe. C. de non nu. pe. et. l. assiduis. iuncta glo. C. q pñ. in pñ. ha. et. l. si qd post hac. de bo. dā. et. hñ p doc. in. l. ij. §. eo. C. T. Scōo querit Bar. an p stiplo nō incōtinenti facta p pñem de dote data p filia ipsa per dat ius pñtatiois mortuo pñe vel ipsa emācipata: Et distina guit tria tpa. Et circa pñm tps iuris sfoz: et. an Justinia nū pcludit qd ius pñtatiois impedit in ipsam filiam plu ribus iuribz et. rōnibz. Primo. n. pōderat qd pñ dādo do tem est melioris pñtatiois qd cñcus qd pñ: qñ pñ nō stipu lante actio est cōis inter ipm et. filia: vt. l. ij. §. qd si in pñis. §. eo. exneo aut nō stipulante actio est solius mulieris: vt 23 in. §. accedit. l. vnice. C. de rei vxo. actio. T Sed vbi cñcus dat dotē pro muliere si ipsam sibi stipulet ipsius solius est actio nec h3 ius aliqd ipsa mulier: vt. d. §. accedit. et. l. si ex neus. §. de pñ. ob cau. et. l. j. C. de pac. pñem. ergo et. multo magis vbi pñ dat et. sibi incōtinenti stipulat. Sed ista pma rō Bar. nō multū facit nam fatendū est qd solius pñis sit actio vbi fuit stipulatus incōtinenti put qñ cñcus fuit sti pulatus: sed nō seqt ergo nō sit pñtatio in filiaz effectū sui iuris pp nām ipsius actiois que solet esse cōis inter pa trem et. filia: vt. d. §. qd si in pñis qd nō est in cñeo: qñ vbi ipse dat dotē nō cadit pñtatio qd at posset opari stiplo pñis si non impediret pñtationē pñi. subdef. p dreterea posset dici qd de cñeo ad pñem non pōt argui. cñcus. n. grauaf in hoc qd si nō stipulat dotē appropriat ipsi mulie ri: nō aut remanet cōis: vt supra est dictū: vñ non mirū qd releuet i hoc alio: vt si stipulet actio sibi appropriet adeo qd mulier nō hēat aliqd ius circa ipsam. ar. l. eū q. §. de iu reiu. pñ aut nñhil dicendo h3 oino cōionē: vñ stipulādo nō est dñm qd ipsi filie auferat ius pñtatiois: facit qd nō. in. l. auia. C. de iu. do. in glo. magna a qd hñ p doc. in. l. quo tiens. §. eo. C. de vxo. Bar. p hac sua opi. adducit qd illud qd est acqrendū duobus pōt p pñtione agentis vñ tñ acqri vt. l. si fuis cōis. §. de sti. ser. facit. l. pñde. in pñ. et. §. j. eo. ti. et. l. si. C. p quas pñ. no. acq. nam si vnus ex dñis iubeat cōi seruo: vt sibi et. suo noie stipulet: et. sic spāl r sibi soli acqrit actio et. qd aliū noiauerit: vt in pñ. l. Si vero simplr iussit stipulari: et. aliū a iubente noiauit tunc illi soli noiato acq ritur actio: et. sic ex pñtione agentis illud qd duobus erat querendū vñ soli querat: ita ergo in pñtito nro. Sed nec hoc multū vrget: qñ nō negat qd p suam pñtione pñ non possit sibi appropriare actionē que als fuisset cōis cū filia sed nō seqt ergo impedit pñtatio in ipsaz filia vt pñtū. Tercio Bar. adducit qd rō cōionis facit filie cōpetere ius pñtatiois: vt. d. §. qd si in pñis. sed cōio cessat vbi pñ fuit stipulatus: vt. d. l. quotiens ergo et. T Quarto adducit .d. l. quotiens. et. l. auia. et. l. cū a socero. C. de iu. do. in qbus iuribus apte pbat qd vbi pñ incōtinenti stipulat dotē actio est sua secus si paciscat vel ex intervallo stipulet. Quinto adducit. l. pe. §. filia fa. §. e. vbi pbat qd qñ nouat ipsa actio de dote qd est vbi pñ stipulat incōtinenti impedit pñtatio. ibi. n. a pñio sensu pbat qd mulier nō pōt agere nec bñ illi. §. rñdes put rñdent aliq tenentes priu qd ille. §. loquit vbi factum filie itervenit que pñtū: vt pñ fieret pñtū

animo nouandū nam iura p̄ri. alle. p̄bant q̄ et vbi factūz filie nō interuenit actio appropriat oīno ip̄i p̄ri stipulanti incōtinēti. Sed vt supra dixi nō seq̄ appropriat ipsa actio ergo cū p̄uilegio: vt nō fiat p̄solidatio in ipsam filiaz ex nā ipsius p̄meue actōis que est cōis inter ip̄m p̄rem et filiam vt. d. s. q̄ si in p̄ris. q̄ est verū qd̄ p̄bat. put̄ dicit Bar. qd̄ rō cōionis inducit p̄solidationē in ipsam filiam: sed ego intel ligo de rōne cōionis nō solū exītis de p̄riti: s̄ solite existe re ex iuria dispōne nō interueniente stip̄lone: nec ob. si di ceret si illa stip̄lo nō impedit p̄solidationē: nō v̄r qd̄ aliud op̄et: nam op̄at vt filia ignorante p̄r possit agere nō p̄stita aliqua cautōe: vt fuit dictū supra circa. viij. lec. Ad ob. q̄ in. d. s. filia p̄bat qd̄ si filie volūtate est facta p̄missio patri aio nouandi impedit p̄solidatio: et tñ isti duo casus p̄cedūt a pari si p̄r incōtinēti stipulet vel ex interuallo voluntate filie: vt. d. l. quotiens. Nam hoc est verū respectu appor priatōis actōis nō respectu impediende p̄solidatōis que lz impedit interueniente p̄sensu filie tñ secus ip̄so nō iter ueniente. Preterea posset dici q̄ ille. s. filia loquat vbi fi lia exp̄sse p̄sensit q̄ fieret p̄missio p̄ri p̄ viam delegationis siue nouatōis nō solū ip̄si actōis: s̄ et p̄solidatōis. Iaz. n. erat solutū m̄rimoniū: et sic actio incepat cōpetere. Prete rea ille tex. p̄bat a p̄rio sensu: et sic d̄ facili posset tolli fūda mentū illius. s. volendo tenere qd̄ et vbi filia p̄sensit nō im pediat p̄solidatio. Et ad illud qd̄ Bar. tagit in tertio fun damento: vide glo. in v. dicemus. in. l. si socer. in p̄n. j. eo. et ibi vide Bal. Sexto Bar. adducit tex. in. l. j. s. j. de col la. do. vbi dicit esse casum exp̄ssum ibi si vero alij et c. nam ibi dicit qd̄ qñ dos fuit p̄missa alij q̄ mulieri cessat ipsius collatio quasi ad eaz tunc nō p̄tineat. Sed vt dicit hic Jo. de imo. ille tex. parū facit: q̄ pōt intelligi in dote data ab ex̄neo: et sic dote aduentitia que fuit p̄missa ip̄i ex̄neo que nō acq̄rit mulieri: vt. d. l. auia. C. de iu. do. et in. s. accedit. C. de rei vxo. actio. nec facit si diceret ille tex. non pōt hoc mō intelligi cuz p̄supponat qd̄ vbi dos est p̄missa mulieri p̄ferat et aduentitia nō p̄ferunt: vt. l. si. C. de colla. naz ante illam. l. et aduentitia p̄ferbant: vt. l. filie. C. e. ti. Septimo p̄ opi. Bar. Ro. hic adducit. l. iij. s. sed vtrū. v. ergo et c. vbi d̄r q̄ filia que p̄sensit p̄ri dotē stipulanti ex interuallo restituit tāq̄ lesa qd̄ v̄r ex alio dici posse: nisi q̄ p̄dit ius cō solidatōis. Sed ad illū tex. posset rñ. put̄ tenentes p̄ hanc opi. quos in p̄n. refert Bar. rñdebāt ad. s. filia. l. pe. q̄ ille tex. loq̄t vbi filia p̄sensit quo casu v̄r maior rō impediendi p̄solidationē cū facto suo sibi videat p̄iudicare. at. l. qdaz. v. hoc amplius. j. ad trebelle. et. l. factū cuiq̄ suū. j. de re. iu. cū si. Posset et alr rñ. q̄ filia ibi erat lesa ex alio q̄ respec tu p̄solidatōis: q̄. l. p̄r pōt agere tunc filia ignorante etiā aliqua cautione nō p̄stita: vt fuit dictum circa dictā. iij. lec. Octauo p̄ opi. Bar. adducit. l. filie mee emancipatē. j. eo. et. l. si filia emancipata. s. de iunoz. in qbus iuribus p̄r exi git dotē quā fuit sibi stipulatus filia decedente in m̄rimo nio nō obstante diuortio in fraudē facto: et nō obstante q̄ filia sit emancipata quasi in ipsaz nō sit p̄solidata actio in casum in quē sibi p̄r puidit. Sed posset dici q̄ dicta iura nō faciunt: et q̄ intelligant de filia emancipata tpe datōis dotis: vñ nō cadit p̄solidatio actōis cū qñ ex̄neus dat dotē nō cadat aliqua cōio actōis. si. n. stipulat sibi acq̄rit sin mi nime: et tunc mulieri acq̄rit actio: vt in. d. s. accedit. et in. s. ex̄neū. et supra fuit tactū. Vel si dicta iura intel ligimus vbi filia fuit emancipata post dationē dotis dicamus q̄ rōne fraudis ibi impedit p̄solidatio que fuit cōmissa: vt p̄ri nō cōpeteret exactio sic nō soluz imittendo repudio: sed et in faciendo vt emancipet filiaz nō ergo rōne stip̄lonis impe ditur p̄solidatio. Prima tñ r̄sio magis placet p̄ qua fa cit glo. no. duo et c. ad si. in. d. s. q̄ si p̄ris. et ibi doc. nam ex ibi dictis p̄z q̄. l. filie intelligit in filia emancipata tpe date dotis. P̄pio tñ Bar. quā approbat Bar. cōiter approbat quā vt ip̄se refert t̄z glo. in v. deniq̄ filie. in. d. s. qd̄ si in pa tris. et in. l. si cū dotē. in p̄n. s. eo. vbi glo. magna in p̄n. hoc sentit ibi dū dicit i altero nullo mō si i traditōe vel icōtinē ti ex̄neus vel p̄r fuerit stipulat: et glo. in. l. si dotē. C. de iu.

do. dñz vult q̄ si p̄r fuit sibi stipulatus dotē culpa filie sibi in aliquo nō p̄iudicat quasi dos sit p̄cipua ipsius: et nō spe ctet aliquo mō ad filiam: et Azo Rofre. Ja. de belui. By. et Ly. quos refert Bar. hic. Qui rñ. ad adducta in p̄riuz et bide p̄ ip̄m cū quo transeunt Imo. Pau. de ca. Ro. et cōiter Adoderni et potissime pro hac opi. allegat tex. in. d. s. filia. l. pe. vbi Pau. dicit esse casum huius. q. et excla mat p̄ antiquos tenentes p̄riū. Circa fm tps qd̄ iuris sit fm iura. C. post iustinianū. an pp stip̄lonē impediāt cō solidatio in filiam: et pcludit q̄ sic sicut de iure ffoz l̄z glo. et multi alij doc. in. l. vnica. s. videamus. C. de rei vxo. actio. tenuerūt p̄riū quos refert Bar. hic et Ly. et Saly. in. d. s. videamus. et mouet Bar. ad hoc tenendū: q̄ p stip̄lonem cessat rō cōionis: vñ d̄r et cessare rō p̄solidatōis: vt supra fuit dictū. Preterea dicit ip̄se video q̄ s̄z iura noua et no uissima emancipatio non impedit quo minus pater possit sibi querere et appropriare actionē: vt in. s. ex̄neū. et i auē. q̄uis. C. de rei vxo. actio. et incorpore: vñ sumit: vñ multo magis est dōm q̄ emancipatio actionē iam p̄ri quesitā nō extinguat. Sed posset ad hoc rñ. q̄ vbi p̄r emancipat filia suo facto v̄r p̄dere actionē sibi iam quesitaz p stip̄lonē: sed vbi filia a p̄n. erat emancipata p̄ qua dos fuit data et p̄r si bi fuit stipulatus nulluz factū p̄ris postea interuenit: et sic nō est qd̄ sibi imputet nō pōt tñ negari quin hec rō Bar. multuz stringat p̄ qua facit. C. ad aplicaz. de regu. et. l. p̄e furioso. s. de his q̄ sunt sui vel alie. iu. cū vulgaribus. Limi tat tñ hanc opi. no. Bar. p. l. si. C. cōia vtriusq̄ iu. vbi. s. sūt instituti filij vel filie q̄ vel que tantūde in dote vel donatōe pp nuptias habuerūt qd̄ est illud qd̄ fuit datū in dote filie interposita incōtinēti stip̄lone: naz tunc nō recōsolidabit actio in filiam nō obstante stip̄lone: vt sic illa beat p̄cipuaz illam dotē: sicut alij filij vel filie beat p̄cipuaz dotē vel do nationē pp nuptias eiusdē vel maioris quantitatē vel si m̄ nozis: vt beat illam p̄cipuaz vsq̄ ad p̄currentē quantitatē. Et idem si sunt instituti ex̄nei: q̄ s̄r ipsa filia habebit ius p̄solidatōis nō obstante dicta stip̄lone incōtinēti interpo sita p̄ p̄rem p. d. l. si. vbi disponit q̄ dos data p̄ p̄rem et per ip̄m exacta et vigore stip̄lonis ip̄so mortuo d̄r esse p̄cipua ipsius filie: et sic d̄r sibi reddi in dictis casibus vel in totū vel vsq̄ ad p̄currentē quantitatē dotis et donatōis pp nu ptias quaz alij vel alie p̄cipuam hñt vñ multo magis si nō fuit exacta p̄ p̄rem dōm est q̄ exactio spectet ad ipsaz filia et sic actio in ipsam p̄solidet in p̄dictis casibus: et hoc repu tat no. Bar. hic et etiā in. d. l. si. q̄ dicit q̄ hoc sentit Azo. in sūma. C. de rei vxo. actio. et glo. in auē. sed q̄uis. Et rñdet Bar. ad adducta p̄ tenentes p̄riam sniam: nam glo. tenēs opi. q̄ nō impediāt p̄solidatio mouet p̄ tex. d. s. videamus et. s. illo. in si. ea. l. vbi d̄r q̄ si mulier decedit p̄stante matri monio dos nō cedit lucro mariti: nisi alr fuerit pactuz: sed transit ad h̄des mulieris actio ex stipulatu p̄ recupanda dote siue exp̄ssa fuerit siue tacita sub intellecta a lege: et sic eqpat stip̄lonē tacitaz et exp̄ssam. sed vbi interuenit tacita stip̄lo nō impedit p̄solidatio: ergo nec et vbi exp̄ssa. Pre terea vbi interuenit exp̄ssa stip̄lo tex. vult q̄ oīno actio ita seat ad h̄des mulieris: et tñ tex. pōt etiā intelligi vbi talis exp̄ssa stip̄lo fuit interposita p̄ p̄rēz sibi stipulante. In illo aut. s. videamus. apte dicit q̄ in actōe ex stipulatu filia h̄z ius p̄solidatōis: sicut habebat in rei vxorie actōe ad idem bonus tex. in. s. et hoc ex rei vxorie actōe ea. l. Bar. igitur rñ. ad p̄dicta iura q̄ nō loquunt de actōe ex stipulatu de scendente ex stip̄lone exp̄ssa de qua loq̄t n̄ra. q. sed de qua dam actōe ex stipulatu que erat in antiqua iuria p̄ruden tia q̄ cōpetebat p̄ ipsa dote cui est data nā rei vxorie actio nis: et vide Bar. in. l. iij. in p̄n. in. iij. col. s. eo. vbi t̄z q̄ actio ex stipulatu ex iuris dispōne p̄ dote nō cōpeteret hoc tpe Sed hec r̄sio Bar. nō est sufficiēs ad. d. s. illo. ideo tu me lius ad illuz. s. rñde q̄ nō loq̄t ille. s. in filia familias vel si volumus intelligere in filia fa. dicas q̄ d̄r itelligi de stip̄lo ne exp̄ssa interposita nō p̄ ip̄so solo p̄rē: sed simplr vel p̄io ipsa filia quo casu nō est dubiū q̄ sit p̄solidatio in ipsam fi liam: et vide Saly. in. d. s. videamus. q̄ rñdet si q̄ d̄r et q̄ sicut

¶ sicut tacita p̄solidat ita et exp̄ssa: et ibi refert quātr dñs
 Albalinus de quo facit mentionē hic Bar. p. opi. glo. for
 aliter ponderaret. d. §. videamus. et d. §. et hoc ex rei vxorie
 actōe et dicebat. n. q. loq̄ de actōe ex stipulatu p̄cedente
 ex stip̄lone exp̄ssa facta ipsi soli p̄ri: ex quo dicit q. trāibat
 ad oēs h̄des p̄ris put cetera actōes. qd nō pōt dici in ta
 cita: q. illa est cōis inter p̄rem et filiā: et p̄p̄a illa p̄solidat
 in filiā. Sed dic q. imo loq̄ de tacita que erat de antiqua
 iuris p̄udentia: vt dicit Bar. que erat hui⁹ nāe q. nō erat
 cōis inter p̄rem et filiā: et iō solus p̄r poterat ipsam inten
 tare: et nō p̄solidabat. put dñ in dictis iuribus que si loque
 rent de exp̄ssa sequeret q. corrigerent iura volentia q. so
 lus p̄r possit agere vbi sibi est stipulatus incōtinenti: vt est
 d. l. quotiens. cū si. qd nō est dñm merito illa iura non fa
 ciunt ad p̄positū: et vide Cy. et Saly. in. §. cū aut. e. l. vbi te
 nent q. et ille. §. loquat de actōe ex stipulatu h̄z antiquissima
 tpa. Et sic opio Bar. et sequaciū optime saluat ab obiectis
 Contra que inquātū limitando alle. d. l. si. C. cōia vtriusqz
 in. insurgunt hic doc. aliq. q. nō fit mentio in illa. l. si. q. si
 lia p̄sequat dotē rōne p̄solidationis in ipsam facte de cōi
 actōe cū loquat dotē iam exacta: et sic sublata oī actōe cō
 petente p̄maritū ad dotē. ar. §. j. insti. q. mo. tol. obli. et loq̄
 nō solū in p̄re dante dotē: sed et in m̄re et auo m̄rno dante
 dotē inter quos et filiā siue neptē nō est cōis actio: et sic nō
 cadit p̄solidatio: vt supra fuit tactum facit. d. §. q. si in p̄ris
 vbi duo regunt: ad hoc vt actio sit cōis: dicūt ergo isti q.
 vbi filia agit p̄ f̄res vel ex̄neos institutos ad dotē iam exa
 ctam p̄dictōe ex illa. l. Sed tu inducas p̄di. l. si. put supra
 induxi: et tunc facit optime pro Bar. q. ridiculū est dicere
 q. in p̄p̄o casu illius. l. h̄eat locū p̄solidatio actōis de do
 te: et hoc est qd voluit hic dicere Bar. dum dicit nam si in
 d. l. si. dos exacta a p̄re filie reddi multo magis habita re
 tineat dic tu habita a viro: et nō exacta retinet: q. nō resti
 tuit h̄dibus p̄ris: sed ipsi filie agenti actōe p̄solidata: et vi
 de Bal. in. d. l. si. in. ij. col. in. v. ex. quero. q. transit cū Bar.
 et inducit. d. l. put supra induxi: et ibi Saly. et ibi Pau. de
 ca. ¶ Circa tertiū t̄p̄s. §. qd iuris sit de iure auct. an pp sti
 plonē a p̄re factā impediāt p̄solidatio in ipsam filiam esse
 cū sui iuris et recitatio opionibus antiquoz residet in esse
 cū in opione q. et de iure auct. p. stip̄lonē incōtinenti inter
 positā a p̄re impediāt p̄solidatio. Et r̄ndet ad auct. q̄uis.
 C. de rei vro. actio. quā alle. glo. pro opi. sua in. d. §. videam
 us et qdā alij sequunt q. p. illam auct. q̄cqd fuerit de iure
 anteriori hodie filia nō pdat ius p̄solidatōis: nam ibi et in
 corpore: vñ sumit disponit q. p̄r ad quez redit dos et eam
 p̄seruare p̄ sc̄do m̄rimonio: et sic mulieri sc̄do nubenti: sed
 nō dicere eam p̄seruare si efficeret h̄dū ipsius p̄ris. Pre
 terea si iam exacta dos et dari ipsi mulieri in sc̄do m̄rimo
 nio: ergo fortius in p̄ore m̄rimonio p̄seruari mulieri actio
 de dote et p̄solidari vt euitet circuitus. ar. l. dñs testō. in. si.
 de p̄di. inde. Dicit ergo Bar. q. illa auct. nō ob. q. dos va
 dit cū onere redotādī ad quēcūqz transeat: et sic l̄z efficiat
 h̄dū p̄ris nō seq̄ q. nō p̄seruet ipsi filie p̄ sc̄do m̄rimonio
 et hoc q. actio transeat ad h̄des et ex̄neos cū onere dotā
 di p̄bat fm Bar. in. l. si socius p. filia. §. p. so. et sic p. d. auct.
 q̄uis. nō est hoc dispositū. Sed solus est additū fm ipsam
 Bar. q. dos nō possit diminui nisi ex eā in sc̄do m̄rimonio.
 Et p̄cedit nō solū respectu quātitatis ipsius dotis: sed et
 respectu cāe. An dicit q. si p̄r q. in p̄ m̄rimonio simplr de
 dit dotē in sc̄do m̄rimonio velit ipsam sibi stipulari nō po
 terit: q. diminueret dotis cā et impediret ipsa p̄solidatio:
 et p. hoc ponderat. d. auct. et in corpore. vñ sumit: et glo. d.
 auct. Et postremo in hac m̄ā distinguit: vt hic vide p. ipsuz.
 ¶ Et cuius dictis elicif ista p̄clusio q. vbi p̄r sibi soli dotez
 fuit stipulatus impediāt p̄solidatio in p̄sonā ipsius filie p̄e
 ter q̄ in duobus casibus de q̄bus in. d. l. si. C. cō. vtriusqz in.
 et p̄ter q̄ in. iij. casu deciso p. d. auct. sed q̄uis. vbi. §. p̄r in p̄i
 mo m̄rimonio nō fuit stipulat⁹ dotē: s̄z in sc̄do: et cōis opio
 quātū est respectu ipsius p̄solidatōis est cū Bar. l̄z Ange.
 in. l. ij. §. q. si in p̄ris. et in. l. si marito. §. si volūtate. §. e. et in. l.
 de. §. filia. l̄eo. teneat opi. glo. in. d. §. videamus. et ibi ex di

ctis suis p̄pendit. R̄sio ad. d. §. filia. volendo tenere p̄tra
 Bar. et ibi et Bal. adherere vñ opioni p̄di. glo. l̄z in. l. si so
 cer. §. e. nihil clare firmet in ista. q. et in. d. l. si. C. cō. vtriusqz
 in. et in. d. §. videamus. vbi dicit q. ista. q. est sibi multū du
 bia ibi tñ Saly. vñ tenere opi. gl. p. d. l. si. que nō multū fa
 cit: q. nō loq̄ ḡnāl̄r: et oī casu vt dos exacta debeat esse p̄ci
 pua ipsius filie. et p̄p̄a nō vñ recedendū saltē in p̄ctica ab
 opi. Bar. ¶ Que p̄cedit vbi p̄r sibi soli exp̄sse fuit stipula
 tus: secus si sibi simplr: q. tunc censet stipulatus sibi et filie
 pp nām actōis de dote. et p̄p̄a nō impedit ius p̄solidatōis
 fm Bar. hic indist. c. quā ponit mouet p. dicta. §. cir. iij. lec.
 sed vt dixi in vlti. lec. nō vñ dñā an sibi vel simplr fuerit sti
 pulat⁹ p. l. stiplo ista. §. si q. ita stipulat⁹. §. d. v. obli. Itē nō
 p̄cedit opio Bar. si sibi et filie fuit stipulat⁹ p̄r: q. tūc et erit
 loc⁹ p̄solidatōis i p̄sonā ipsius filie mortuo p̄re et sifr si fuit
 stipulat⁹ sibi aut filie nō ipediēt p̄solidatio. put h̄ dic Bar.
 all. d. l. vxorē. §. testō. de le. iij. vbi ipse Bar. t̄z q. stiplo alte
 ro ex p̄dictis modis facta p. p̄rez cēset sc̄a ordine successiuo.
 ar. l. gallus. §. ij. de li. et po. et tetigi supra in. d. iij. lec. si cen
 set facta ordine successiuo nō transit ad h̄des p̄ris imo in
 ipsam filiā ipsa actio ad dotē: nō vñ tñ p̄p̄e ista esse p̄solida
 tio si est veruz qd dicit Bar. in hac. q. et supra fuit relatū q.
 p̄solidatio nō h̄z locū vbi non est cōis: sed qñ p̄r sibi et filie
 vel sibi aut filie fuit stipulatus actio in vita p̄ris est appro
 priata ipsi p̄ri et post mortē filia agit ex stip̄lone p̄ris facta
 in p̄sona ipsius filie nō aut agit actōe cōi p. mortē p̄ris sibi
 p̄solidata: et cū opi. Bar. de qua hic aliqd tangit et clari⁹
 et exp̄ssus in. d. l. vxorē. §. testō. el. ij. qñ p̄r est stipulatus si
 bi aut filie de qua stip̄lone loq̄ ille tex. trāsit hic Imo. Bi
 cēs qvbi p̄r p̄dicto mō fuit stipulat⁹ admittat i vita sua ad
 agendū p. restōne dotis ignorante filie alr cautōe nō p̄stir
 ta p. dicta supra circa octauā siue nonā lec. et ita alij doc. trā
 seunt hic: et in. l. garyas. §. eo. vbi examināt qd in ex̄neo sim
 pliciter stipulante dotē vel sibi et mulieri vel sibi aut mulie
 ri: et qd si sibi aut cui de iure debebit: et p. Bal. in. d. l. si. C.
 27 cō. vtriusqz in. in vlti. col. p. totā. ¶ An aut p. exactionē fa
 ctā a p̄re de dote data p. filia impediāt p̄solidatio in p̄sona
 ipsius filie: et qd de petitōe et snia est m̄ā de qua in. l. si ma
 rito. §. si volūtate. §. eo. et in. l. in insulā. in. pñ. §. eo. et late di
 xi de hac m̄ā in. l. p̄r. in. pñ. §. ad. l. fal. sup. glo. ij. ¶ Inquan
 tus aut Bar. circa hoc tertiū t̄p̄s dicit p. d. auct. q̄uis. et in
 corpore: vñ sumit q. si p̄r in p̄ m̄rimonio dans dotē p. filia
 ipsam sibi nō fuit stipulatus nō pōt postea in sc̄do m̄rimo
 nio ipsam sibi stipulari. Adde q. in hoc Imo. et Ro. hic te
 nent p. Bar. ex quo. d. auct. vñ phibere diminutionez dotis
 in sc̄do m̄rimonio respectu mensure siue quātitatis ipsius
 dotis: vñ nō et extendi ad hanc diminutionē que fit respe
 ctu appropriatōis in p̄sona ipsius p̄ris et impediende p̄so
 lidatōis in p̄sona ipsius filie cū ista sint inter se diuersa: et si
 mus in correptorijs. ar. l. p̄cipimus. C. de appel. cum si. nec
 ob. glo. in. d. auct. q̄uis. q. et intelligi q. ipsa habuerit re
 spectum ad diminutionē respectu quātitatis: vt sic p̄r non
 possit ipsam diminuerē in sc̄do m̄rimonio vbi fuit data in
 p̄ l̄z vbi solū fuit p̄missa p. viro: et nō data tunc possit dimi
 nui sc̄do viro an m̄rimoniū vel post incōtinenti. l. q̄tiens.
 §. eo. que loq̄ de diminutōe quā p̄r facit stipulādo sibi do
 te: et sic appropriando sibi actionē: et h̄ mō ad p̄positū suū
 p̄di. glo. videt Bar. ponderasse: vt alle. d. l. quotiens. intel
 lexit de diminutōe que fit respectu appropriatōis: vt sic
 illa possit fieri in sc̄do viro vbi p̄ solū fuit facta p̄missio nō
 aut r̄terius fuit p̄cessus alr secus: posito tñ q. glo. diceret
 illud ad qd ipsaz pōderat Bar. tñ nō est tenendū: q. iure
 nō vñ p̄bari fm Imo. Sed p. Bar. plurimū facit tex. in. §.
 q. vñ in auct. de equa. do. vñ sumit p̄di. auct. q̄uis. ibi dum
 dicit tāq̄ si nec p̄tigisset eā viduatā et c. et sic tex. vult q. p̄r
 in sc̄do m̄rimonio teneat dotē dare p. filia siue diminutōe
 put si nō fuisset solutū p̄mū m̄rimoniū: sed durante p̄ m̄ri
 monio vbi a p̄n. nō appropauit sibi actionē nō pōt postea
 sibi appropriare: vt. l. q̄tiens. §. eo. ergo et c. et ita p. illū tex.
 opi. Bar. tenent doc. n̄r hic et et do. Alex. et Saly. in. d. §.
 videamus. l̄z de Bar. m̄tionē nō faciat nec ponderet tex.

in. d. §. q. vero. put supra pōderatū quē ēt nō pōderat hic
 do. Alex. sed vadit p qdā mendicata suffragia q nō multū
 faciūt: z adhuc in alio loco. d. §. q. vō. facit p opi. Bar. ibi
 qd aut ex largitate pma oblatuz est manente integro zc.
 nā nō remaneret integre qd ex largitate pma oblatuz est
 si pī posset sibi appropare actionē illud qvū itegro aptū
 est cōphendere ēt diminutionē q fieret respectu appropa
 tiōis: z facit p Bar. qz vbi dos fuit data p filia dī effecta
 ppuz pīmoniu filie pp spēm p solidatōis quā ipsa hz. vt. l.
 iij. §. vtrū. de mino. vñ nō vī q pī posset sibi pīudicare cū a
 pñ. nō pīudicauit maxi. cū nō possit negari qñ finius ex in
 teruallo iuxta. d. l. qñiens. §. eo. Et aduerte cū diligētia ad
 vba Bar. dūz alle. d. aūc. qñuis. z ipsam declarat: qz ex eius
 vbis apte pīcipit q stiplo interposita p pīem in p mīmo
 nio nō opat in scōo mīmonio adeo vt dūret sibi actio ap
 propata cui? pīu pma facie dōm videbat cū vbi in p mī
 monio nō fuit stipulatus: z sic remāsit cōis dūret ēt i scōo
 mīmonio. Sed dic q in pdi. casu alia est rō q dūret cōis
 actio qz in casu nro q dūret ppa pīs cū ex ea stipione fa
 cta cū p vīro nō possit agere p scōm cū q ipsaz nō interpo
 suit: vñ de necitate dū agere pīmeua actōe q fuit: z est cōis
 Aliud ēt sentit Bar. qz vbi stiplo fuit p pīem interposita
 in p mīmonio possit interponi eodē mō in scōo: z sic incō
 tinenti vel ex itervallo volūtate filie iuxta. l. qñiens. qd nō.
 qz hēs q pma stiplo nō opat aliqd: vt in scōo mīmonio
 alr possit interponi stiplo ad vtilitatē pīs qz de iure sit hz
 28 d. l. qñiens. ¶ Bū vō Bar. cir. h tertiū tps tangit an onus
 dotandi transeat ad hīdes pīs: z dicit q By. in h varia
 iūt vide Bar. in locis in qbus asserit By. variasse: qz ipse
 in dictis locis tūz opi. quā hic firmat q onus dotandi tran
 seat ad hīdes pīs quā ēt tūz in. l. sicut. §. si debitori. §. q. mo.
 pi. vel hypo. sol. Sed Imo. hic arguendo a sufficienti pīu
 enumeratione sentit q ista. q. sit hodie frustratoria stante
 dispōne. d. l. si. C. cō. viriusqz iū. Aut. n. filia instituta est cuz
 fribus: z tūc si fies hnt tūde lucrī quātū est qñitas dotis
 z filia dū hīe dotē pīcipuaz: vt. d. l. si. z sic ipsa se dotabit in
 scōo mīmonio. Si vero fies nihil pīcipuū hūerūt: z tunc
 dos venit diuidenda: sicut reliquū pīmoniu cū sit appro
 priata pī p stipionē vel exactionē: z sic de portōe sua po
 terit se filia dotare ad qd facit. l. j. §. filiaz. j. de colla. vbi. n.
 pī pīmisit dotē p filia z decessit cū filio z filia: ipsa filia ve
 niens ad successionē dū pferre dotē liberando frēm: vt ibi
 ēt p Bar. z sic onus se dotandi spectat ad ipsam vbi ipsa
 hz portionē suā. ¶ Aut filia fuit instituta cū cīneis: z tūc vltra
 29 portionē suā hz dotē pīcipuā: vt. d. l. si. ¶ Aut filia fuit exhe
 redata: z si qdē legitime: z nō poterit ab hīdibus pīs pe
 tere dotē cuz pdat ēt legitimā exhīdata z ius petendi alī
 menta: vt. l. si qz a liberis. §. si qz ex his. j. de li. agno. iuncta
 glo. Si vō minus legitime fuit exhīdata: z sic iniuste tunc
 p qrelā rūpēt testm z aduocabit bona pīna z ex bonis pī
 nis poterit se dotare. Aut filia nō fuit instituta nec exhīda
 ta: qz pī nō fecit testm: sed decessit ab intestato: z si filia so
 la est ipsa habebit se dotare. Si aut sunt alij filij vel filie: z
 tūc sūnt fruibz dist. d. l. si. an hēant aliqd pīcipuū alij filij vel
 filie necne fm ipm Imo. Sed pp hec dicta nō est receden
 dū ab opi. Bar. qz ipse Imo. nō enumerat hic oēs casus vt
 ēt dicit h do. Alex. z alij moderniores. Quid. n. si dos erat
 in maiori quātitate qz portio ptingens ipm filie q non vult
 esse hīe: sed vult dotē sibi als pstituta: certe tunc alij hīdes
 pīs ad quos transiuit pdicta dos vigore stipionis suae ex
 actiōis pīne cogenē ipsam dotē pīstare q ad ipsos transiuit
 cū onere p. d. l. si socius. possent adhuc z alij casus ex cogi
 tari in qbus cadēt q onus dotadi trāsiret ad hīdes. Quid
 si filia pterita approbat testm pīs iuxta. l. filio pterito: z
 vult hīe dotē suā. Quid ēt si nō vult qrelare testm in q inu
 ste fuit exhīdata: sed vult petere dotē suā pdictiōe. d. aūc.
 qñuis. in qua petitiōe discutiet an legitime fuerit exhīdata
 necne certe in oibus istis casibus dos transit ad hīdes cuz
 30 onere. ¶ Quid ēt si statutū disponit q filie stantibus ma
 sculis nō succedant expedit tūc scire an onus dotandi tran
 seat ad filios hīdes pīs z certe transit p pdicta: z h vult

a C. Suis. Ad
 qd add m Ab.
 sy. i. pī. suo. fñ.
 vbi vult q ad
 fies nō trāseat
 onus dotandi
 vbi filia hz legi
 timā vel portio
 nē suā z sic suc
 cedit: nec ob. l.
 si. C. de do. pzo
 mis. vbi qñ filia
 ēt hz de suo pī
 tenet ipsaz do
 tare: z ita pīu
 mit ēt q dicit
 se dotē pmitte
 re vel dare z dō
 suo z de rebus
 filie. z tūc vī q
 deat dīci in he
 rede pīs: nam
 illa. l. si. loquit
 vbi filia hz alia
 bona qz pīna
 nos loquimur
 vbi hz bona pī
 na z ipsoz sibi
 debita portōez
 quocāsi nulla
 rō dīcat q he
 res pīs de bo
 nis ipm adessū
 cti vltius te
 neat ipsam do
 tare.

Bar. in. l. si. C. de do. pīmis. in. ij. col. in v. sed pone q statu
 tū dīcat zc. z vide eūdē Bal. ea. col. in v. sed si pī zc. ex cu
 ius dictis dephendit q pōt optime dari casus q hēs pīs
 teneat dotare: z ibi dicit q onus dotandi tranfit ēt ad fi
 sciū: z vide Bal. in. l. pe. §. filia. j. eo. vbi tūz q onus dotandi
 transeat ad hīdes: z p Pau. de ca. in. l. socer. in si. pñ. j. eo.
 31 ¶ Tertia. q. quaz mouet Bar. est in dote aduentitia cui
 actio cōpetat tā in vita filie qz post eius mortē. Et in vita
 cōcludit q cōpetit ipm filie ēt pīe inuito p no. in. l. ij. §. q si
 in pīs. §. eo. vbi p glo. in v. no. duo zc. z ibi p Bar. z doc.
 z aūc. qd locū. C. de colla. z ibi p doc. q sūt in aliqua varia
 tione in ista. q. an sine pīsensu pīs filia agere possit magia
 tū cōis opio est illa quā tūz Bar. hic post glo. in. d. §. q si in
 pīs maxi. attenta dispōne iuris canonici q vult q in spīri
 tualibus z dependentibus a spūalibus filia possit agere si
 ne pīsensu pīs: vt in. C. si. de iudi. li. vj. vbi glo. in v. depēden
 tibus exēplificat in dote p. C. iij. de do. post diuor. resti. in q
 C. aliqd dīxi de hac mā: z aliqd super glo. ij. in. l. titia. §. eo.
 Post mortē vō ipsius filie adhuc dicit actionē de dote trā
 sire ad hīdes ipsius filie q in dote aduentitia hz hīdē non
 solū fm iura. C. z aūc. sed ēt de iure fīoz fm ipm Bar. rñ
 dentē ad pīa: vt hic vide p eū. p quē tūz hic Bal. taz in ista
 qz in seq. q. qz si filia fa. de iure fīoz hz hīdē in dote g in to
 to: vt. l. j. §. si ex fundo. j. de here. insti. sed h est falsuz q in to
 to hēat hēdē g zc. Itē si in sola dote hīet hēdē iste est hēs
 vt. l. qñiens. C. de here. insti. Sed si filia hīet debita z credi
 ta in istis nō hīet hēdē: vt. l. j. in pñ. §. qñ actio. de pecu. est
 anna. g hīet hēdē z nō hēdē qd est implicatio vitatis: z de
 uitiatio a via vitatis dicit ipse: z ita in effectu residet Bal.
 in. l. ij. C. de here. actio. ad fi. z ita tūz Imo. post Benedic.
 de plūbi. nō tū p rōnes Bal. qbus ipse rñ. nā pīme rōni rñ.
 p no. i. l. si arrogator. §. de adop. nā ex ibi no. p3 q nō semp
 institutus in aliqua re hz vniuersum. Preterea in milite
 videmus q hz vñ hēdē in vna re: z nō in vniuerso: vt. l. si
 miles vñ. j. de testa. mili. z. l. j. C. e. ti. ita g dicamus in filia
 familias fauore ipsius dotis q nō videt esse minus pīuile
 giata qz miles: vt p3 ex enumeratōe pīuilegiōz de qbus in
 l. j. §. eo. ti. Itēz scōe rōni Bal. q vī in effectu ad h tendere
 q si in sola dote hz hēdē filia nō erit q satisfaciāt creditor
 bus cū heres vīs nō pīcularis ipm satisfacere teneat: vt
 hī in. d. l. qñiens. de here. insti. Nam dicit ipse q hēs filie
 in dote satisfaciāt creditoribus mulieris dotalibus de do
 te z ipm in dote tenebit: sicut als dī de pīe ad quēz vadit
 peculiū castrense ipsius filij: vt. l. pī q castrense. j. de castre.
 pecu. Et si mulier hēbit als obīones qz ex cā dotis iste que
 rent pī: vt p. l. placet. de acq. here. pī ēt alr rñ. pīdictis dua
 bus rōnibus: nāz si de isto iure qcqd qrebat filius vel filia
 qrebat pī p. d. l. placet. nō cadit dicere q si h fallit in do
 te: z sic q si in dote ipsa hz hēdē ille nō sit hēs in vniuerso
 z nō teneat creditoribus put hēs vīs ex q alia nō repit
 q hēat ipsa filia fa. sed sunt acqīta pī adeo q nec p mor
 mentū steterūt penes ipsam filia: vt. d. l. placet. Preterea
 Bal. vī pīsupponere q dos sit qd pīculare q hic sentit in
 scōa rōnez clarius exēplificat in. d. l. ij. C. de here. actio. qd
 nō est verū: vt hī. §. in rub. z vidimus. §. in. l. q dotis. in cui
 dentialibus ipse tūz Bal. z post ipm Ange. in. l. si cū dotē.
 in pñ. pīdictis rōnibus tūz p Bar. ¶ Contra quē Imo. ad
 ducit alias rōnes. Nam p dicit q. l. auus. in qua Bar. fa
 cit fundamentū nō pbat suā opi. nā hz illa. l. iūcta glo. j. lo
 quat vbi auus qui dedit dotē nepti non pīeplatōe pīs sit
 mortuus tpe restōnis dotis nō tū seqt q dco tpe restōnis
 esset mortua ipsa neptis: z p pīs nō seqt q ibi pīet dotē
 deferri hēdibus ipsius neptis pōt g intelligi q ibi in. d. l.
 auus. mīmoniu fuit dissolutū morte viri vel p diuortium
 vñ cū dos censeat aduentitia nō cōpetebat actio pī neptis
 sed ipm nepti. l. gayus. j. eo. Itēz z scōo Imo. p Bar. dicit
 q non est bona sua rñsio ad. d. l. ij. de ca. pe. qz imo filius
 fa. pōt hīe descendentes ex filia q nō erunt in pīate aut pa
 terni: z sic pīs ipsius filij: vt insti. de pa. po. §. si. nec ab eo
 emanācipari: z tū ibi tales nō pōt hīe hēdes: z sic sua rō p
 quā rñ. d. l. ij. de ca. pe. nō videt bona. Itē z tertiū Imo.
 p Bar.

Bar. adducit q. s. nepos. l. i. si quis a pa. sue. manu. nō facit q. ideo ibi aucto p̄fess ne fraus fiat aucto emancipati volenti succedere nepoti quē emancipauit q. ille emancipatus semper se daret in arrogationē. vt excluderetur aucto emancipans: quē rō cessat in casu nostro in quo nulla emancipatio interuenit: et sic videtur q. in castrensi peculio filius fami. deberet h̄c heredem legitimū: et tñ p̄rium determinatur in. d. l. vii si hoc dicit in castrensi peculio. in quo ipse filius h̄z potentius ius: p̄z q. de eo pōt testari: vt. d. l. p̄ q. castrense. et l. si. C. de inoff. test. longe magis hoc est dicendum in dote et aduentitia in qua ipsa filia tñ iuris non habet quia nō pōt de ea testari: ita dicit Imo. Ex alio et nō videtur velle. s. nepos. facere q. ibi nō tractatur de successione filij: vt dicatur q. pater preferatur nepotibus ex filio constitutis in potestate vel emancipatis: sed q. in successione ipsius nepotis emancipati est potior etia q. se dederit in arrogationem: et sic per illum. s. inductus. vt. s. p. Bart. non videtur bene rñ. ad illam. l. ij. de castren. pecu. In qua videtur posse bene adaptari q. si filius habens castrense peculium decedat cum filio emancipato etiam ab aucto ille filius emancipatus sibi succedat: licet fuerit emancipatus ab aucto: et tamen in. d. l. ij. probatur contrarium q. in dicto peculio non succeditur: sed capitur per patrem iure peculij: et p. Bar. et etia Ro. in. d. l. si cum dote. in p̄n. vbi p̄tra Bar. adducit. l. q. si nulla. iuncta gl. s. de reli. et sump. fu. q. vt dicit h̄ do. Alex. nō facit ad p̄positū q. ibi nulla dote filia hēbat: vñ vix est dicere q. si erat filiosa. nō hēbat h̄des q. in alio q̄z in dote aduentitia vel p̄fectitia: vbi sibi fuit stipulata nō h̄z heredes: vt. j. p̄. q. Et p. Bar. negari nō pōt quin plurimū stringat. d. l. aucto. nā est diuinare intelligere put dicit Imo. q. ibi matrimoniū non fuerit solutū morte mulieris: et plurimū restringitur p̄dict. l. si dicat ibi matrimoniū fuerit solutū morte viri vel diuortio: vñ intelligēdo illas. l. gnāfr. put loquit ibi est casus p̄ opione glo. n̄re hic By. et Bar. et glo. h̄ ibi vult expresse et ibi Bal. et ad. l. ij. de ca. pe. alr q̄z Bar. dicat possz rñ. q. in casu n̄ro succedūt filij mulieris tanq̄z eius h̄des in dote aduentitia q. ipsi filij eiusdē m̄rimoniū sunt p̄uilegiati in ipsa dote: vt. l. et. s. e. vñ rōne p̄uilegiū p̄sone cui succedit et succedentis euēnit h̄ q. in dote hēat h̄dem ipsa mulier. S̄z in filiosa. h̄ntē castrensē peculium cessat h̄ q. hēat successores p̄uilegiatos ergo et. et sic nō obstat. d. l. ij. facit. l. assiduis. s. exceptis. C. q. po. in pi. habe. nō pōt tñ negari qn articulus sit satis dubius: et pro vtraq̄ pte sustentabilis p̄ quaz altera multū stringit. d. l. aucto. et l. n̄ra. nō subaudiēdo maxime: et p̄ altera plurimū facit. d. l. ij. de ca. pe. T̄marta. q. Bar. est qd sit dicendum in dote p̄fectitia cuius actio p̄cipua effecta est ipsius filie modis de qbus h̄ p̄ eum soluto m̄rimonio cuius erit actio et p̄cludit q. viua filia erit ipsius filie: et ea mortua suorum heredū maxime p. l. inter socerz. s. cū inter. s. de pac. do. vbi disponit q. vbi p̄ fuit stipulatus dote solu. m̄rimonio sine liberis in casuz extituz liberoz dos retinet p̄ ipsis liberis et Bar. post d. dos. et Jaco. de belni. intelligit pro liberis tanq̄z heredibus ipsius mulieris cui in casum existentium liberoz videt voluisse donare. p. d. l. si cū dotez. in p̄n. s. eo. vbi Bar. post p̄factos doc. idēz t̄z: et ita rñ. ad illuz. s. ne p̄ rict illi p̄ncipio p̄dicte. l. vt ibi p̄ ipsum vide: q̄ et q. ad hoc insurgunt Bal. Ange. Imo. et Ro. et mouentur eisdez fundamētis qbus in sup̄iori. q. vt hic et vide per Imo. ipe tñ Bar. idēz qd tenet hic et in. d. l. si cū dote. tenuit in p̄silio suo. cxx. fm nūerū informis qd incipit p̄ dedit dote et. et Bal. in. l. si c̄neus. s. de p̄di. ob causaz. et idēz Bal. in. l. qd scitis. C. de bo. qz lib. et in pluribus alijs locis de qbus hic p. do. Alex. excepto in. l. p̄ hereditarijs. in qua ipse t̄z put retuli in p̄cedenti. q. et opinionem Bar. quam dicit cōm tenet Pau. de cast. in. d. l. si cum dote. vbi dicit q. multa specialia sunt in dote que nō sunt in castrensi peculio: et ita rñ. ad. d. l. ij. de castren. pecu. et vide eundē Pau. in p̄silio cel. vbi similiter tenet opinionem Bar. et ita Adornio res doc. adheret opinioni Bar. Et decisio huius. q. Bar. est vtilis p̄ illa: a. que moueri solet: an vbi tractatur de suc-

cessione aucti materni nepotes in suam legitimam debeant sibi imputare dotem maternam in illis casibus in quibus dos acquisita fuit ipsi filie tanq̄z ipsi videatur donata non vñ dubium q. nepotes non computant sibi in quartaz dictam dotem: q. illam habent tanq̄z heredes matris: sed vbi dos nō acquiritur ipsi filie: tunc est casus dubius. de qua q. tangit Pau. cōsilio de quo. s. et p. Bar. hic in si. sequē. q. et dixi plene post Bar. in. l. in quartaz. ad. l. fal. et per doc. post Bal. in. l. illam. C. de collatiōibus. quid aut si filia cui pater fuit stipulatus dote p̄fectitiaz decedat sine descendēbus cū ascendētibz et collateralibus qui pariter admittunt ad successiones an in dote p̄ferat p̄ p. Bar. hic in si. l. p̄re. 34 T̄marta. q. Bar. qd in dote p̄fectitiaz vbi nulla stipulatio interuenit et filia morit cū filijs: an dos vadat ad filios vel redeat ad p̄res: et ista. q. fuerūt opiones inter gl. Ahar. n. put hic tangit in glo. si. fuit in opione q. remaneret penes maritū p̄ filijs p̄ iura de qbus in ipsa gl. et hac opi. extēsius tenuit in. l. dos a p̄p̄fecta. C. so. ma. vbi alle. p̄ sua opi. inter alia. l. illaz. C. de colla. in qua nepotes ex filia veniētes ad successione aucti grauant cōferre dote maternā qd nō cadet si ipsis mortua matre nō remāisset dos: s̄z redyisset ad auctū: vt ibi pōderat gl. que tñ tenendo aliā opi. rñ. p̄ hac et opi. adducit. l. si. s. j. vt lega. no. ca. vbi tñ gl. posita sup̄ s. remaneret clare rñdet. et huic opioni put refert Bar. etia de iure adhefit De. de bella. et quidā alij Adornio rōne de qua hic p. cū. Alij gl. vi Bul. Jo. et Azo. et Accur. fuerūt vbiqz in p̄ria opi. p̄ multa iura et rōnes de qbus h̄ late et clare p. Bart. q. in effectu post By. et Ly. et alios doc. adheret huic opi. de iure rñ. ad oia adducta p̄ opi. Ahar. cōcludēs put et gl. dñt opione Ahar. vsu p̄ualere. Et declarans in qbus veritas vtilitas scire: an ista opi. Ahar. p̄cedat de iure vñ tñ de p̄suetudine. Vertitur. n. vtilitas si mulier decedat in sc̄do matrimonio sine liberis sup̄stitibus liberis ex p̄mo m̄rimonio: nā si opio. Ahar. p̄cedit de iure tunc dos erit filioz p̄mi m̄rimoniū: quoz p̄ma cā est in successione. Si vñ opio. Ahar. est vera de p̄suetudine nō extēdet ad hunc casum cū p̄suetudo dicet q. remaneat dos apud maritū p̄ filijs ipsi mariti qd h̄ nō cadit. Itē et sc̄do verit vtilitas si mulier decesserit inuiduitate q. cū p̄suetudo nō loquat hoc casu: sed vbi mulier decessit in matrimonio cū filijs: nāz dos nō p̄tinebit ad filios: sed redibit ad patre: l̄z By. in hoc voluerit p̄rium et male fm ipsum Bar. Itēz et tertio vertitur vtilitas p̄pter imputationem in legitimā cū agit de successione aucti. an. s. dote illam maternā ipsi filij filie et sic nepotes imputent sibi in legitimā: si. n. vera esset opi. Ahar. de iure nō imputaret in legitimā. Ex quo ipaz h̄nt vt h̄des matris. Si aut opinio alioz eet vera de iure tunc imputarent sibi in legitimā. Ex quo illa dos est ipsius aucti: et ab ipso aufert ipsa p̄suetudo et ipsam dat. ipsis filijs de quo plene p. Bar. in. d. l. in quartam. et in. d. l. illā. C. de colla. p. Bal. et doc. Et inquātū Bar. in hac. v. q. de iure veriorē dicit opione Bul. Jo. Azo. et Accur. et de p̄suetudine opi. Ahar. doc. cōiter h̄ trāseūt cū hac opi. et ita et residet Jo. an. in ti. de do. inter vi. et vx. et do. post di. resti. s. si. cir ca p̄n. et Bal. h̄ et Ange. q. vñ velle q. opi. Ahar. seruet de p̄suetudine: et vbi p̄r exp̄se fuit sibi stipulat: l̄z Bar. h̄ sentiat p̄rium: et hac opi. approbat Bal. in. d. l. dos a p̄re. q. dicit q. p̄suetudo illa q. approbauit opi. Ahar. p̄cedit vbi p̄r nō fuit stipulat: vñ fuit stipulat in oēz causz restituēde dotis: nā cū iste nō sit caus restituēde dotis ergo nō p̄tinet in p̄dcā stipione. Saly. tñ ibi ex pluribz cōas deducere q. et d̄ iure sit verior opi. Ahar. Sed adductis p̄ cū si qz bñ aduertat pōt de facili rñ. et iō nō est recedēdū a. s. dicta cōi opi. quā approbat et Bal. in. l. vnica. s. nec retētio. C. de rei vx. actio. et vide eundem Bal. in auct. s̄z et si quis. in vl. col. C. de sc̄dis nupti. et in. d. l. ij. C. de bo. qz libe. vbi retenta hac opinione Ahar. de consuetudine declarat an p̄cedat si p̄r fuit stipulatus in omnem casum restituēde dotis: et qd si p̄r addat in stipione s̄z statuta: et qd si adhuc vltēri dicat restituēde dotis fm ius commune: et in omnibus dictis casibus concludit procedere opinionem Ahar. ratione Vincen. sup̄ p̄ma Anfor.

de q̄ ibi p̄ ipm. S. Pau. de ca. libi. l. reputet dcm Bal. in h
vlti. no. z menti tenendū: t̄z p̄ ipsum q̄ nō est vez: put
ipse presupponit q̄ ista p̄suetudo veniat ad interpretandū
dubū q̄ est de iure cōi: imō est p̄ ipsum ius cōe: fm cōem
opinionē. Et p̄pterea stipulatio interposita in oēm cāum
restituende dotis fm ius cōe excludit q̄ hēat impediri re
stitutio exātibus liberis p̄pter p̄dictā p̄suetudinem cū ius
cōe dicit q̄ fiat restitutio nō obstantibus liberis: vñ videt
idē ac si p̄ fuisset stipulatus simplr sibi reddi dotē auctori
tas Bal. est maxima: vñ cogita: z p̄ eo facit q̄ l. cōis opi.
sit q̄ de iure cōi veniat dos restituēda p̄i nō obstante sup
exātia liberorū: t̄m in p̄rium multa iura allegant que vidēt
oīno rez dubiam reddere: z maxime allegat ista. l. z. d. l.
illa. C. de colla. q̄bus. ll. nō nisi cū violatiōe r̄idēt. Et p̄pte
rea recte loq̄ vñ Bal. dicendo q̄ ista cōsuetudo venit ad in
terpretandū dubū q̄ est de iure cōi: z ideo vñ ius cōe cū
illud q̄ interpretat videat vñ: z idē cū interpretatiōe:
vt in. §. si. in auct. d. si. an. do. instru. na. P̄terea ex quo ista
p̄suetudo est gnālis: z ita pat̄ gnālis referi p̄ doc. p̄t dici
ius cōe nō scriptū: vt in. §. ex nō scripto. insti. de iure natu.
gen. z ci. z ideo ē q̄ deroget iuri scripto vñ cōprehēdi sub
illis verbis in oēm casuz restituēde dotis fm ius cōe: z sic
excludere restōez in casu exātium liberorū: z hec nō. ad. j.
dicenda. circa limitatiōes quas dat Bar. huic opi. appro
bate p̄ cōsuetudinē: z vidē ē hic p̄ do. Alex. q̄ dubitare vñ
de hoc dicto Bal. ex quo illud verbū cōe nihil operaret:
sed si illud est ius cōe nō scriptū nō vñ rō quare nō cōpre
hendat sub illis verbis: put ius cōe scriptum. Et vidē hic
ipsuz do. Alex. tenentē nō p̄cedere hāc cōsuetudinem vbi
p̄ ab initio sibi appropriauit actionē. Et ideo vñ si ex inter
uallo voluntate filie. ar. l. quotiēs. §. eo. aliqui t̄m de hoc du
bitant. Ex quo magnū p̄iudiciuz parat filie z eius filijs pe
nes quos h̄z remanere dicta dos p̄textu dicte p̄suetudinis
vñ ad hūc casum nō vñ extendēda. d. l. quotiēs. que loquit̄
vbi dos mortua filia oīno hēbat redire ad patres. Retēta
ergo hac cōi opi. cā declara. P̄rimo quātum est respectu
p̄ris: vt ad ipm redeat dos de iure vt nō p̄cedat q̄n dos a
p̄re vel eius volūtate fuit stipulata filie: per dicta. §. p̄ri. q.
Itē z scōdo q̄n filij remanētes ex filia essent inopes: adeo q̄
nō possent se substētare: nec p̄ possent ipsos substētare: naz
tūc dos debet remanere penes p̄res p̄ substētandis libe
ris ē de iure. ar. l. q̄uis. in fi. §. eo. z illaz. l. vñdecimo loco
alle. Sal. p̄ opi. A. Bar. in. d. l. q̄uis. sed intellecta vt p̄e
missuz est nō obstante q̄ limitat hāc opinio. cōez: nō autēz
35 gnātr q̄ dos debeat remanere p̄ liberis penes patrē: t̄fa
cit. l. nō quēadmodū. in fi. §. de li. agno. vbi disponit q̄ auns
maternus teneat educare filios filie si p̄ nō supeff vel est
egenus: facit ē. l. vnica. §. si. leat. C. de rei vxo. actio. vbi assi
gnat rō quare non sit licita retentio dotis p̄pter liberos
q̄ ipsoz educatio spectat ad p̄rem: si ergo p̄ nō pōt sub
stētare: satis vñ tex. ille p̄bare q̄ p̄pter liberos dotis sit
36 licita retentio: vide h̄ do. Alex. q̄ in hoc t̄z p̄riu. Inquātū
vero Bar. assignat p̄mū effectuz resultantē: ex hoc an opio
A. Bar. sit vera de iure vel de p̄suetudine q̄n mulier decedit
in scōdo m̄rimonio sine liberis: vt dos nō possit retineri pro
liberis quasi isto casu nō loquat̄ p̄suetudo: nec tamq̄ exor
bitans sit extendēda ad hūc casum: z ad hoc q̄ dicta p̄sue
tudo intelligat de filijs eiusdem matrimonij: alle. l. si inter
viz. §. de pac. do. z. l. cū vir. §. de p̄di. z demō. vbi ē p̄ Bar.
z Pau. de ca. Adde q̄ p̄ Bar. t̄ Bal. in. l. si. C. cōia vtri.
iu. in. ij. col. in ver. vlti. quero zē. z in. l. seniu. ad fi. C. q̄ test.
fa. pos. mouet p̄ribus rōnibus in. d. l. si. maxime t̄m q̄ dos
materna vadit ad filios vt h̄dis m̄ris: vt p̄ eundē Bar. in
l. si cū dotē. in p̄n. §. eo. z. §. p̄ri. q̄. vñ q̄ in p̄sona m̄ris p̄ces
sit quoddā ius in illa dote cāle: l. z nō formale: illd̄ oz trans
mittere ad filios ē p̄mi m̄rimōij. S. hec rō nō multū facit
q̄ Bar. in. d. l. si cū dotē. z. §. p̄ri. q̄. loq̄ vbi dos fuit stipu
lata filie: tūc. n. in ipsa h̄z h̄dē in hac aut. q̄. loquit̄. vbi dos
simplr data fuit: z sic nō fuit p̄ stipionez appropriata filie.
Itē cōprobat tali exēplo q̄ alē sequeret q̄ si mulier dece
deret cū filijs p̄mi z scōdi m̄rimōij q̄ illa dotē solū haberēt

filij scōdi m̄rimōij p̄textu p̄suetudis: z t̄m si h̄nt vt h̄des
vñ q̄ ipsaz hēant p̄ h̄ditarijs portōibus p. l. p̄ h̄ditarijs.
C. d̄ h̄di. actio. §. h̄ ē tollit p̄ id q̄ p̄ri. dixi. z doc. cōiter
approbant opionē Bar. Et an ē vbi dos simplr data fuit
filij sup ex̄ites hēant dotē p̄textu cōsuetudinis tāq̄ h̄des
m̄ris depēdet a dictis p̄ Bar. z doc. in. d. l. in quartā. in. q̄
quā ipse tagit circa tertiū effectū: multi. n. tenuerūt q̄ p̄sue
tudo faciat ipsos filios h̄des: q̄ si ēēt vez multū corrobō
raret opio Bal. p̄ quo vltra doc. facit q̄ ista p̄suetudo: vt
§. dixi. pōt dici ius nō scriptū: vñ ex idēitate rōnis vñ etiā
extēdi ad hūc casuz cū nō corrigat ius scriptū: imō ipm li
mitet siue declare: iura aut limitatiua extēdunt ex idēita
te rōnis: l. z correptiua nō: vt p̄ Bar. z doc. in. l. si p̄stāte. in
ij. q̄. p̄me p̄ris. §. eo. z p̄ h̄ vñr tolli que adducunt in p̄riu
p̄ Bar. z doc. nisi diceret q̄ imō ista p̄suetudo venit ad cor
reptionē iuris scripti: q̄ l. in multis. ll. loquat̄ simplr dotē
h̄re restitui p̄i a quo dos p̄fecta fuit: t̄m in ali quibus. ll. ex
p̄mit ē q̄n filij extāt: vt in. §. si. leat. z in. §. cū inter virū. l.
inter viz. §. de pac. do. inducēdo vt h̄ p̄ Bar. Cogita q̄ vt
dixi opio Bar. est cōis q̄ retēta aliq̄ h̄ tenent q̄ si extarent
filij vtriusq̄ m̄rimōij oīno equalr admitteret: satis. n. in
quoz videret q̄ liberi p̄mi m̄rimōij nihil haberēt: admit
tent ergo p̄dicti filij p̄mi m̄rimōij b̄nficio filioz scōdi m̄ri
monij: faciūt nō. in fili p̄ Bar. de ancha. in repe. c. canonuz
statuta. de p̄stitu. in. xij. col. cōnumerādo ab vl. col. in ver.
37 inter cōsilia que hēo diuersorū doc. zē. Inquātū Bar. as
signat scōm effectū resultantē ex hoc: an opi. A. Bar. p̄cedat
de iure vñ de cōsuetudine q̄n filia fami. decedit inuiditate
z reprobat opinionē By. q̄ voluit p̄rium q̄ intro ē de iure
filia: tūc trāsmittat actionē in filios cū tūc sit nata. Ex quo
est solutū m̄rimoniū quo nō soluto nō est nata: vt h̄r plene
p̄ Bar. z doc. in. l. si p̄stāte. §. j. §. eo. z sic nō cadit q̄ trāsmittat
p̄ filia: r̄idet. n. p̄dicte rōni que possz adduci p̄ opi.
By. quā opi. ponit. §. circa. vj. lec. dū r̄i. ad. l. dos a patre.
Dicēs q̄ ius p̄solidatiōis inter p̄rem z filia h̄z locū eodēz
nō solu. matri. an dotis exactionez sicut eo cōstāte: vt h̄r
in. l. si marito publico. §. si volūtate. §. eo. z in. l. in insulā. in
p̄n. §. eo. quasi dicat q̄ ad inducēdaz cōsolidatiōē actionis
de dote nō attendit an cōstet vel sit solutum matrimonij
q̄n dos venit exigenda: z sic an mulier p̄decedat vel ma
ritus: q̄ vtroq̄ casu habet locū p̄solidatio actionis in per
sonā ipsius p̄ris si dos nō est exacta: intellige vbi p̄decessit
ipse vir: z postea mulier. Sicut ē in p̄sonā filie p̄solidatur
ipsa actio: vbi vir p̄decessit viuēte p̄re z dos nō fuit exacta
p̄ patrē: naz si fuisset exacta impediret p̄solidatio: vt habet
in p̄ri. allegatis iuribus. z tetigi. §. in. ij. q̄. z in. l. pater filia.
in p̄ri. §. ad. l. fal. z sic matrimonium esse solutum nō facit
magis illud ius esse trāsmittibile in filios ipsius filie: put
vult By. Et concludit in effectu q̄ de iure non est veruz q̄
quando filia decedit inuiditate trāsmittat dotem ad fi
lios z alios heredes: prout vult By. nec etiam de consue
tudine q̄ remaneat penes filios quia consuetudo loquit̄
fm terminos. l. dos a patre. z sic vbi filia p̄decessit: quia
tūc propter filios dos retinetur per patrē non debz ergo
extēdi ipsa consuetudo ad casum: vbi vir p̄decessit. arg.
l. si vero. §. de viro. §. eo. z arg. no. in. l. si dotali. §. eo. vbi pa
ctum q̄ dos retineatur pro filijs non extēditur ad casum:
vbi vir p̄decedit remanente muliere: z ibi Barto. illam
glo. ponderat: ad hoc propositum z in. l. ij. de do. p̄relega.
hoc tenet etiam ipse Barto. facit. l. ij. C. de pac. conuenc.
nam pactum de lucranda dote propter liberos non habet
locum vbi vir p̄decedit: ita ergo ipsa consuetudo. Aduet
te tamen q̄ illa iura loquuntur ne p̄iudicetur ipsi mulier
ri in dote q̄ non cadit in terminis consuetudinis per quā
p̄iudicatur patri non filie: z sic illa iura modicus faciūt
ipse tamen allegat pro casu. l. bebins. §. de pac. do. vbi pa
ctum factū inter socerū z generū de lucranda parte dotis
p̄ ipsuz viz si ipsa mulier decessit in matrimonio sine liberis
nō h̄z locū ipsa muliere decedente soluto matrimonio per
diuortium: ita ergo in casu nostro dicamus in cōsuetudine
nisi fm Bar. probaret q̄ consuetudo dicat q̄ etiam si ipsa
decedat

decedat inuiduitate debeat dos remanere p liberis: et ita
 tener Bal. in. d. l. fi. C. coia vtriusq. in. in. pe. col. in. ver. vnum
 aliud queritur et c. et ita magis cōter ptransseunt doc. hic.
 Inquātū Bar. ponit tertius effectus resultat ex hac inda
 gatiōe: an opio Bar. pcedat de iure vñ de p̄suetudine: qz
 si pcedit de iure: tūc hñt vt hñdes matris: et sic nō cōputāt
 sibi in legitimā respectu aui cui volunt succedere: secus si p
 cedit de p̄suetudine: vide latius dicta p eū. in. d. l. in quartā.
 ad. l. fal. vbi plene discussi hñc difficilē articulū: iō alr super
 38 eo hñ nō insisto. Et statibus p̄dictis vñ posse pbabilr dubi
 tari qd dicendum si dos fuit pmissa: et adhuc nō soluta an
 mortua muliere p̄ patrē cōpetat actio cū cōsuetudo dicitur
 qd dos remaneat: et sic vñ p̄supponere solonez iam faciā: et
 hoc vñ depēdere ab eo qd als solet queri: an statutū qd vir
 lucreti tertiā p̄ez dotis muliere decedente sine liberis hñat
 locū: vbi dos fuit soluz pmissa nō soluta: de quo vide dicta
 in. l. sed hoc ita. de re iudi. et qd de dote soluta oritur con
 suetudo: deducit ēt ex eo qd dicta p̄suetudo venit ad inter
 p̄trationes. l. dos a p̄re. C. eo. que sine dubio loq̄ in dote
 soluta: vt p̄z ex verbo p̄fecta et ex verbo redire: de quo ibi.
 39 ¶ Sexta. q. quā mouet Bar. hñ est. An cū p̄ agit de dote
 sit p̄ilegiata sicut filia. Et refert By. allegantē p̄ et p̄ in
 hac. q. et postea distinguēt qd aut p̄ agit filia viuēte et ac
 tio est p̄ilegiata qz agit ad vtilitatem filie. Aut agit filia
 mortua: et tūc secus. Et rñ. By. ad. l. in insulā. §. vsuras. j. e.
 vbi tex. iuncta gl. pbat qd vsure dotis restituēde ad vtilitātē
 p̄ris mortua filia currunt a tpe morte: et sic videt qd adhuc
 actio de dote daret bonafidei: l. sit mortua filia. ¶ In actio
 nibus. n. bonafidei a tpe morte currūt vsure: vt. l. videamus.
 §. si actionē. et §. seq. d. vsu. et p gl. vl. in fi. in. l. qd te. §. si cer.
 pe. nā vsure ibi debēt ex stip̄lone nō ex mora: put ibi dicit
 gl. et sic actio nō est bonafidei in p̄sona p̄ris. Vñ est qd in
 ea veniunt accessiones nāles ēt sine stip̄lone patris: vt. l. si
 marito. in fi. §. eo. et ita dicit By. debere intelligi nō. in. §.
 fuerat. insti. de actio. dic in gl. magna. in fi. que loquitur cū
 p̄ agit viuā filia: et vult qd hñat p̄ilegiū añlationis: sicut
 dicit filia eo qd ipsi filie d̄z referuare: vt vidimus. §. in. j. q.
 pñ. Bar. hic quo ad p̄mūz mēbrū distinctionis By. simplr
 cū ipso trāsīt in p̄ncipio huius. q. S3 ex eo qd in fi. huius. q.
 dicit apparet ēt declaratio huius p̄mi mēbris: vt ex. j. dicit
 dis apparet. Quo ad secūdū mēbrū mortua filia: qz
 ad patrē ad quē vadit actio de dote vadāt oīa p̄ilegia p̄
 dicte actōis in qbus p. l. vel p hoiez a p̄ncipio est facta exe
 cutio: nāz dicta p̄ilegia trāsirēt ad quēcūqz irēt ipsa actio
 dotis: ēt si infernalis diabolus ēt: adducit qd i si videmus
 qd l3 vsufructus sit qd p̄sonale: vt in. §. finit. insti. de vsufruc.
 in quatenus est facta executio trāsmissio sit ad heredē: vt. l.
 defuncta. §. de vsufruc. vbi fructus recollecti p̄ vsufructuariā
 trāsmittunt ad hñdes: et de h p Bar. in. l. qz tale. §. eo. S3
 hoc p̄ilegiū bonafidei est de hīs in qbus est facta executio:
 incōtinēt. n. qd est dos est h qd eius actio sit bonafidei. Itē
 qd hñat hypotheā: vt in. §. j. l. vnice. C. de rei vxo. actio. Itē
 qd insit tacita stip̄lo: vt. d. l. vnica. ista ergo p̄ilegia trāsēnt
 ad quēcūqz vadit ipsa actio de dote nō solū ad p̄rem. Ea
 aut p̄ilegia que nō h3 ipsa dos a p̄ncipio a lege vñ ab ho
 mine. Sed deniqz vbi veniūt ad cōsuetū illud h3 p̄ officium
 iudicis: et illud nō trāsīt ad aliquē ēt ad patrē mortua mu
 liere. Et qd sit hoc p̄ilegium in quo nō est facta executio:
 dicit Bar. qd dicit tex. in. l. fi. C. qui bo. ce. pos. sed est in hoc
 corrupta lec. Bar. qz d̄z allegare. l. fi. C. qui po. in pi. habe.
 in qua d̄ de p̄ilegio añlationis alijs hñtibz tacita hypo
 thecā: nā hoc p̄ilegiū nō dat a p̄ncipio a. l. vel ab hoie. l3
 in ipso cōsuetū ipse iudex p̄fert ipsaz mulierē alijs hñtibz
 tacita hypotheā l3 priorē. Et sic Bar. approbat gl. in. l. in
 insulā. §. vsuras. qd actio dotis sit bonafidei ēt mortua filia:
 et sic qd p̄ilegiū bonafidei trāsēat ad quēcūqz vadit ipsa
 actio dotis: alle. ēt ad hoc. §. exenēz. et §. sequen. l. vnice. C.
 de rei vxo. actio. vbi disponitur qd pater qui dat dotem p
 filia habet actionem ex stipulatu sicut ipsa filia: et sic fingi
 tur stipulatio respectu patris que actio ex stipulatu est bo
 nafidei: vt in. §. fuerat. insti. de actio. in alijs autem non fin

gitur p̄dicta stipulatio: et sic illa iura nō vñr p̄bare gnāl
 put ipsa allegat Bar. qd ad quēcūqz vadit p̄ilegiūz bo
 nafidei qd habet ipsa actio de dote: videt tñ hoc esse veruz
 et probari ex alijs. §. adductis. nā l3 alijs dantibus dotē nō
 datur actio ex stipulatu: vt in. §. accedit. e. l. tñ hoc est veruz
 ex persona ipsoz: sed ex persona mulieris si ipsi succedunt
 bñ videt qd datur dicta actio cum hoc sit p̄ilegium in quo
 est facta executio: et a p̄ncipio inest ipsi p̄ctui: et vide eū
 dem Bar. in. l. j. §. eo. in p̄ma. col. vbi tenet idēz qd hic et in
 l. j. C. de p̄ui. do. et ibi per Bal. col. iij. qui alle. ¶ Det. de
 bellaper. fecisse hanc considerationem: an finus in p̄ui
 legijs in quibus est facta executio: an vero in p̄uilegijs
 exequendis. Et adducit in simili in odijs qd fit hec cōside
 ratio. quia odia exequuta transeunt ad heredes exequenda
 autem non: vt. l. iij. §. qd autem. §. qd quisqz in. vbi per glo.
 ibi vel dic hic erat statuta pena et c. et per Bar. in. l. j. in vl.
 op. j. de p̄ui. delict. et vide eundem Bal. in. l. j. §. eo. vbi in
 hac materia magis particulariter distinguit. v3. qualia p̄i
 uilegia dotis transeant ad hñdes mulieris: et qualia non:
 40 et ad quos heredes an ad filios an vero ad quoscūqz. ¶ S3
 querit immediate Bar. hic. An huiusmodi p̄uilegia que
 non merentur executionem in muliere transeant ad patrē
 viuā filia. ¶ Et vt declarat hanc. q. format aliā: an si mulier
 cedit actionem de dote alteri in cessionariuz transeat actio
 de dote cum p̄uilegijs suis: et refert ¶ Det. et Ly. in. l. j. C.
 de p̄uile. do. tenere qd sic quia pertinet ad vtilitatem mu
 lieris: alle. l. vl. C. de p̄ui. fil. vbi fiscus potest cedere p̄ui
 legia sua: et fiscus et dos paribus passibus ambulāt: vt. l. j.
 . C. eo. ti. et sic etiam ad patrem cum dictis p̄uilegijs tran
 sit ipsa actio de dote. Quam opinionez licet dicat Bar. se
 alias tenuisse tamen propter vnam. l. quam dicit turbasse
 spiritū suū in hac materia: vbi ipsam reperij. v3. in auct.
 vt exac. instan. do. circa pñ. ibi: non. n. dedimus alijs duduz
 et damus h p̄ilegiū aut hñdibz aut creditoribus et c. ad
 qd ēt tex. in auct. vt imo. an nup. do. §. si. an si. ibi oībus p̄u
 legijs et c. ibi alijs. n. oībus p̄ter mulierem hñdī p̄ilegia
 nec ex antiquo dedimus et c. talr in hac. q. distinguit qd que
 dam est cessio que fit ex necessitate ex vtraqz parte: et isto
 casu transit cum p̄uilegio suo: vt. d. l. fi. de p̄ui. fil. nam
 ibi creditor debitoris fisci ex necessitate saltem causatiua:
 vt consequeretur debitum suū cogebatur emere a fisco
 rem quam pro debito habebat in pignus: et sic satisfacere
 fisco de debito suo: als. n. ex quo fiscus erat potior non po
 tuisset aliquid disponere de rebus ipsi debitoris: iuxta. l.
 fi. C. si anti. credi. et fiscus qui ab ipso posteriori creditore
 accipit debitum suū cogitur cessionem facere: vt. d. l. fi.
 que hoc modo inducitur. Quedam est cessio que fit ex vo
 luntate: et isto casu in cessionarium non transit p̄uilegiuz:
 vt. d. auct. vt exac. do. instan. et c. ibi non. n. dedimus alijs du
 dum aut damus hoc p̄uilegium aut heredibus aut credi
 toribus: sed solis filijs et c. per quez tex. licet Bar. nō dicat
 Ray. de forli. post By. tenebat qd in cessionariuz mulieris
 nō trāsirēt huiusmodi p̄uilegia dotis: l3 By. nō moue
 retur per. d. auct. sed per rōnem. l. ex pluribus. §. de admi.
 tuto. vt per Saly. in. d. l. j. C. de p̄ui. do. Illud tñ qd est di
 ctum qd vbi cessio fit ex necessitate ex vtraqz parte: qd in ces
 sionarium transeant et p̄uilegia et onera cedentis: limi
 tat Bar. procedere vbi cessionarius agit actione directa
 nomine cedentis: vt vult glo. in. d. §. fuerat. fm ipsuz: et vult
 allegare. d. glo. si. post pñ. dum concludit qd p̄curatori mu
 lieris datur p̄uilegium qd datur ipsi mulieri: tñ illa glo.
 non multum facit quia loquitur in procuratore dato per
 mulierem et qui agit ad eius vtilitatem: vt ibi per doc. et
 probatur in iuribus allegatis in ipsa glo. Ubi autē cessio
 narius ageret nomine suo vtili actione sibi cessā: et tunc se
 cus esse dicit: quia cessionarius non habet p̄uilegia ipsius
 dotis: et qd cessionarius possit intentare et directam nomi
 ne cedentis et vtilem nomine suo: habet in. l. qui stipēdia.
 C. de procura. ¶ Quo ad patrem dicit Bar. potest agere
 nomine suo tamquam administrator filie: vt. l. cum dos.
 §. de pactis dota. et per ipsum Barto. in. l. j. §. item si vo
 Vincen. sup p̄ma Infor. Ad Ad ii

litate. *§. eo. 7 in. l. si cū dotē. §. itez pī. 7* isto casu si pī agat hz pūilegium ipsius dotis. In quo ē nō fit executio p ipaz .l. vel hoīem. pōt ēt agere pī noīe suo: l3 filia pſentiente: 7 isto cāu cū agat ad vtilitatē ppriaz: l3 in pſentia 7 p obliquū veniat ad vtilitatē filie: 7 tūc nō hēbit ipse pdictū pūilegiū. Et sic pclusio Bar. in tota ista. q. est ista q pūilegia dotis in qbus p. l. vel hoīez. est facta executio trāseūt nō solū ad pſem. S3 ēt ad quēcūqz trāsit ipsa actio de dote siue viua siue mortua mliere trāseat pdicta actio. Pūilegia vō dotis. In qbus nō fit pdicta executio 7 mortua filia ēt ad patre nō transeūt: an aut ad filios: dic vt in. d. l. j. de pūile. do. 7 in. d. l. j. *§. eo. 7 in. d. l. assiduis. §. exceptis. C. q po. in py. habe.* Viua aut filia si eius noīe 7 tamq̄ eius admistratoz agat pī iuxta no. in. d. *§. itē si volūtate. 7 cōpetunt ipsi pī pdicta pūilegia.* Si aut agat noīe suo 7 tūc secus. In cessio nariū aut trāseūt pdicta pūilegia si cessio fiat ex necessitate hincinde 7 cessionario agat directa noīe ipsius cedentis: al3 secus vt h vide p ipsuz Bar. satis difficulter loquētē: 7 vide eundē in. d. l. j. C. de pūi. do. vbi in effectu facit pdictā distīn. an cessio fiat ex necessitate: an vero ex volūtate hic tū addit illud: an cessionario agat directa noīe cedentis: an vero vtili noīe suo. Et inquantū Bar. pcludit pūilegia dotis in qbus p. l. vī p hoīez est facta executio trāfire ad quēcūqz transit ipsa actio de dote siue finis viua siue mortua muliere. doc. trāseūt cū Bar. 7 h 7 in locis. *§. alle. maxie in d. l. j. C. de pūi. do. vbi p Bal. Saly. 7 Pau. de ca.* Inquā tū aut in pūilegijs in qbus p. l. vel p hoīez nō est facta executio pcludit q si cessio fiat ex necessitate q tūc talia pūilegia trāseāt in cessionario Imo. h improbat ipz Bar. p. d. l. ex plurib⁹. *§. de admi. tu. nam ibi fit cessio ex necessitate qz tutor p alio cōtutore fuit pdenatus cui d3 fieri cessio: vt .l. j. C. de trāfac. vbi vide p Bar. 7 doc. an 7 qñ vni ex tutoribus pdenatis p aliū vel alios: 7 inquantū fiat cessio: 7 tū pūilegiū platiōis qd hz ipse pupillus nō trāsit in ipm cessionario. Nec ob. si p defensando Bar. put ipse sentit in. d. l. j. C. de pūi. do. diceret q pūilegiū pupilli non transit ad aliquē hīdē ēt descendētē pupilli. vt. l. nō solū. *§. si puelle. §. de ri. nup. l3 pīuz voluerit gl. in. d. l. ex pluribus. 7 in. l. dabimus. §. j. de pūi. cre. quas reprobat Ja. de are. p illaz .l. nō solū. §. si puelle. put refert 7 seqt Bar. ibi 7 Bar. in d. l. j. Secus aut est in pūilegio dotis aīlationis. s. qz trāsit ad filios eiusdē mīmonij: vt. d. l. assiduis. §. exceptis. vñ nō mirū q ex cessioe necessaria trāseat: l3 secus sit in pūilegio ipsius pupilli. Nam dicit Imo. ex quo in casu nō agit de trāferendo pūilegio in exneuz militat rō. d. l. ex pluribus. vt sicut ad ipz exneū hīdē nō trāfiret: ita nec ad ipz trāseat p viā cessiois siue cessio fiat ex cā volūtaria siue ex cā necessaria: qz vtroqz casu militat eadē rō. d. l. ex pluribus. 7 sic militare d3 eadē iuris dispō p. l. a titio. cūz si. *§. de ver. obli. Itē p Bar. dicit Imo. vñ casus in. d. aūc. vt exac. instan. do. 7 c. post pñ. dū dicit q pūilegiū aīlationis qd hz ipa mlier nō dat hīdibus aut creditoribus mulieris: 7 tū creditoribus ipa mulier cedit de necitate cū teneat ipsa satisfacere.***

41 Et rñ. ad. d. l. si. C. de pūi. si. qz loq̄ in pūilegio fisco cōpetente qd sui hā est ppetuū cū fiscus nūq̄ moriat. ar. c. si gratiose. de rescrip. li. vj. 7 l. pponēbat. *§. de iudi. nō mīz q tale pūilegiū possit ad aliū trāferri quasi sit magis validū. Sed in casu nō pūilegium erat futurū extingui cūz psona ergo 7 c. Pro opione tñ Bar. Imo. alleg. l. peto. §. pūiuz. §. de le. ij. vbi fit dīa inter alienationē necessariā 7 volūtariā: phibitus. n. alienare eī familiam si alienat ex volūtate incōtinētī reuocat alienatuz: si aut ex necitate puta ex debito suo: 7 tūc aliēatio sortit effectū 7 nō reuocat donec alienans vīuit: 7 illū tex. allegat Bart. in. d. l. j. C. de pūile. do. sed ille tex. loq̄ in casu pſus diuerso qñ. s. res est inalienabilis iussu testatoris: casus aut noster est qñ facto. l. ius est psonale: 7 q hoc pūilegiū aīlationis nō transeat ad aliū quēm nisi ad filium eiusdem matrimonij: volunt Ange. 7 Imo. in. l. j. *§. eo. 7 sic p Bar. p quē t3 ēt Ro. p tex. in aūc. vt imo: an nup. do. §. si. in ver. oibus pūilegijs doti 7 c. vbi disponit hīdī pūilegia dari: vbi mulier agit: non aut vbi**

aliū agūt 7 filis tex. est in. d. *§. fuerat. insti. de actio. vbi tex. dicit solius mulieris puidencia inductū est pūilegium aīlationis: 7 hāc opi. p Bar. firmit hic do. Alexā. ēt si expſse hoc pūilegiū cederet ipsa mulier: l3 hoc casu teneret pīuz ipse Ro. q. s. trāfiret pūilegiū in cessionario cui cessio fieret expſse de pūilegio 7 fieret ex necessitate: l3 ipm reprobat hic ipse do. Alex. vt h vide p ipm q reprobat ēt opinionez Ly. q volebat viua muliere vel eius filijs in cessionario trāfire. *§. dictū pūilegiū. 7 p oēs mouet p. d. aūc. vt exac. do. instan. 7 c. 7 plurimū ēt stringit. d. §. fuerat. S3 tu si vis saluare opi. Bar. rñ. ad. d. aūc. vt exac. instan. do. 7 c. q nō sequit aliqz est creditor mlieris: 7 ei mulier de necessitate tenet satisfacere ergo in ipz fit cessio ex necessitate: 7 maxie ex vtraqz parte: put Bar. loq̄ pōt. n. ipsi creditori p mulierē satisfieri al3 qz cedendo. Ad. d. l. ex pluribus. rñ. put deprehendit ex dictis Bar. in. d. l. j. C. de pūi. do. 7 *§. relatus fuit: nec ob. dictū Imo. p tollendo pdictaz rñsionez q illa. l. vī loq. vbi pūilegiū nō est trāmittibile ad aliquos hīdes. In pdicto. n. pūilegio loquit pdi. l. ad. d. §. si. in aūc. vt imo. an nup. do. 7 c. 7 ad. d. §. fuerat. rñ. q l3 solius mulieris puidencia fuerit inductū pdictū pūilegium: 7 l3 vbi mulier agit def: tñ aliqñ dat ēt aliq: vt in cāu posito p Bar. p. d. l. si. de pūile. si. iuncta. l. ij. eo. ti. p que iura extēdūt pdicta iura ēt q taxatiuo mō loquāt qd nō incōuenit: vt. l. ob es. C. d. pre. mino. 7 l. serui noīe. *§. de vfuca. cū si. Cogita qz articulus est dubius 7 male declaratus p doc. Et intel lige hoc qd dī de cessione soluto mīmonio: 7 sic vbi cessio fit p hīdes viri: secus aut eēt pstante mīmonio viro vergēte ad inopiaz: iuxta. l. si pſtate. *§. e. naz dicto casu cessio fieri nō posset: hī Bal. 7 Saly. in. d. l. j. C. de pūi. do. dos. n. ex acta pdicto casu seruire d3 oneribus matrimonij nec per mulieres aliquo mō alienari pōt: vt. l. vbi adhuc. C. de iū. do. ergo eius actio p virum cedi alteri nō pōt. Et aduerte ad illud qd dicit Bar. tenendo suam opinionem q est hīda differentia: an cessionario agat iure directo nomine cedentis: an vero vtili nomine suo: nam idem videtur tenere Bal. in. d. l. j. C. de pūi. do. vbi adhuc generalius quam Bar. loquatur videtur velle: q vbi cūqz cessionario viua muliere intentat directam nomine cedentis habet pūilegium antelationis: secus vbi intentat vtilem: 7 facit qd habetur per Bar. in. l. si quis in rem. *§. de pen. 7 qd habetur per Bal. in. l. heredem. in si. C. de heredi. actio. in con clusione illius. q. an quando quis habet nomen obligatuz prius debeat facere excussionem qz agere p nomen: 7 con cludit q sic nisi in instrumento contineatur mandatum di rectarū: qz tunc iudiciū videtur agitari nō inter scōam 7 tertiaz personam sed inter pnam. Sed Ro. reprobat hāc differentiam Bar. qz etiaz q cessionario agat directa nomine cedentis omnino ad suam vtilitatem agit: nō autem cedentis: vt. d. l. qui stipendia. 7 ante qz videret dictū Ro. vīsum mihi fuit q differentia Bar. 7 Bald. esset verbalis non realis. Cogita tamen quia auctoritas predictorū est maxima: 7 concordat Saly. in. d. l. j. C. de pūi. do. 7 doc. magis cōmuniter transire videntur. Reprobat etia Bar. Ro. in eo qd dicit de patre agente viua filia ad dotes vt si suo nomine agit nō habeat pūilegia que habz ipsa filia: nam imo videtur q eadem pūilegia habeat. Ex quo tenetur ipsam dotem conseruare filie: vt in aūc. quāuis. C. de rei vxo. actio. facit. l. cum dotem. *§. ad. l. falci. 7 l. iij. §. si. de lega. prestan. in quibus iuribus capiētis persona nō inter possit consideratur. Sed in illis iuribus in omnem euēctū cōmodum habebat peruenire ad capientem: secus in casu nostro: nam dos exacta efficitur proprium patrimonium ipsius patris: 7 licet ipsaz habeat conseruare ipsi filie pōt contingere q ipsa filia nō rehabeat predictam dotē: puta quia scōo non nubat: 7 sic est tenenda opinio Bar. cū qua*******

42 doc. transeunt. Et inquantū. *§. in discursu est tactus de pūilegio aīlationis qz competit filijs ipsius mulieris: an omnibus filijs competat vel solum filijs eiusdem matrimo nij: cōmunis opinio est q solum filijs eiusdem matrimonij: vt per doc. in. l. etiam. *§. eo. vbi reprobat glo. que voluit pūrium. Sed**

Primo. Si illa gl. pluribus iuribus et rationibus saluat Saly. in. d. l. j. C. de pui. do. et in. d. l. assiduis. §. excep. ubi ridet ad illud tex. q. adducit q. gl. nam non dicit filijs eiusdem mrimonijs: sed filijs astrictis mrimonijs: et sic potest comprehendere filios mrimonijs et ex alio mrimonio. Et ultimo querit Bar. Si pater dedit dotem filie et stipulatus est ipsas dotes filie: quo casu ut videmus. in. l. iij. q. dos acquiratur ipsi filie: adeo q. in ipsa succedunt filij ipsius filie. Quid si ipsa filia decessit sine liberis supstite pre matre et fratribus siue sororibus utrunq. pium: an in dicta dote succedant pariter oēs. Annotati. in. xta aut. defuncto. C. ad tertu. et in corpe vñ sumit vel succedat solus pater: et determinat q. in pdicta dote solus pater succedat p. tex. in. l. q. scitis. ij. rñso. C. de bo. q. li. ubi dicit esse casus singularis: et cū Bar. simplr trāsīt h. Jo. d. imo. et vide Bar. in aut. itaq. C. coia. de successio. et in. d. l. q. scitis. ubi gnā liter vult p. illū singularē tex. q. in bonis pūctis ex latere mrimo pferat pntes ex dicto latere et eō in bonis pūctis ex latere pino pferant pntes ex dicto latere: qd in lucris nuptialibus ibi approbat Bal. s. nō in alijs: de quo articulo vide ibi latius p. doc. et in. d. aut. defuncto. C. ad tertu. In q. locis satis dubitat d. d. bar. et vide Ro. i. p. si. suo. xl.

¶ pater.

¶ Dos soluta soluto mrimonio repetit p actiones d. dote b. d. C. Mo. ex hoc tex. ibi ignoras et c. a. p. rō sensu q. si pater sciēs mrimonijs solutum dotē soluat nō cōpetit repetitio ipsius dotis: vñ. n. ipse pater donat se: vt. l. j. §. de p. di. inde. et hoc tenet Pau. de ca. hic si actio de dote erat solius p. ris. Sed si erat ipsius filie: vt. q. erat emancipata vel erat cois: puta q. in p. tate tūc pater nō potuit donare in p. iudiciū filie: vt. l. ij. §. q. si in patris. §. eo. et iō videt dicendū idē qd h. vt competat repetitio nō obstante sciā p. possz dici h. ipz q. ipse pater nō repetet: s. ipsa filia q. sciē ter soluedo vñ se exclusisse: et quātū in eo est vñ donasse. ar. d. l. ij. §. itē si volūate. §. eo. C. Glo. vnica p. ntis. l. op. de. l. si fundū. §. impator. §. loca. ubi merces soluta p. eo tpe quo nō est debita repetit p. ditionē indebiti: et rñ. gl. solue vt ibi: ubi glo. si. dat duas sol. et vltia so. est ista q. ibi merces soluta fuit idebita eo q. nō debet nisi eo tpe quo pductor pot vñ re pducta. S. in. l. nra dos debet p. mrimonio qd fuit p. tuz: vñ l. postea fuerit solutū: tñ oīno dos remanet debita: ideo si soluat nō repetit p. ditionē indebiti s. actōe de dote: et h. in effectu t. Bar. h. post Ja. de are. et allegat. l. si focer. §. lutins. §. e. et l. titio centū. §. titio genero. §. de p. di. et demō. in qbus iuribus pbat q. l. solutū sit mrimonium oīno dos d. debita ipsi viro: alle. et not. p. se in. l. si marito publico. §. j. §. eo. Refert et aliam so. Pau. de bellap. vt hic vide p. ipm. Ex cuius dictis vñ dubiū reddi qd dicit hic Pau. de ca. de p. re sciēter solvente qd. §. retuli. nā si nō est illd indebitū qd soluit nō vñ cadere qd videat donare nisi dicat q. est indebitū ope exceptōis si volebat ipsas p. op. ponere: vt p. ex. l. dicēdis. Refert et Bal. q. Ja. de are. sol uebat dictū p. riu subaudiēdo ad tex. dū dicit nō p. ditionē indebiti et c. tñ. et sic q. vtraq. actio cōpetit: s. Imo. hāc re probat q. est violatiua l. re: et iō adheret supiori soloni dote p. Ja. de are. quā refert et sequit Bar. Cui nō obstat si dicet q. et imo erat indebitū ope exceptōis: q. p. aduer sus generum tutus erat exceptione dolo facis petere et c. vt. d. §. lutins. Ex quo. n. ipsi hēbat dos restitui si filia non hēbat iustas cām p. dicendi: vt. l. dotē. §. eo. poterat se tueri p. dicta exceptione que est ppetua: et reputat fauorabilis. Ex quo nō est d. dispōnez iuris cois: fm Pau. de ca. alle gate no. in. l. q. se debere. §. de p. di. ob cās. et si dicta exceptio est ppetua et fauorabilis soluēs h. p. ditionē indebiti: vt. l. q. exceptionē. §. de p. di. inde. nā p. di. l. q. exceptiones loq. et pcedit: vñ ab initio p. ctus cōpetit p. dicta exceptio: nā tūc tutus p. dicta exceptione soluēs h. cōditionē indebiti. S. in casu nro a principio p. ctus nō competijt exceptio: sed ex postfacto: ita demū si opponat hūit et h. elidere: vñ si non opponit remanet debitū in p. pria nā: et ideo solutū nō repetit per p. ditionē indebiti: sed actōe de dote: ita vult no. Bal. hic cum quo trāsīt Imo. et do. Alex. S. Pau. de ca.

dicat q. est spale fauore dotis vt nō def. p. ditionē indebiti: put dicebat Pau. de bellap. De quo tñ Pau. mentionē non facit: et nō. dcm Bal. et Imo. ad declarationē. d. l. q. exceptio nez. vt nō pcedat qñ exceptio nō cōpetit a principio: sed ex postfacto: ita demū si opponatur.

¶ In insulam.

¶ Adors civilis p. ris cōtingēs an dotis exactio nē cōstare mrimonio vel eo soluto facit actionē de dote cōsolidari in ipaz filia. h. d. Et duas h. ptes hoc p. n. Prima loquit vbi deportatio p. tigit mrimonio pstante. Secda que incipit ibi post diuortiu et c. vbi deportatio p. tigit mrimonio soluto: et sic vñ ppter aliud dictū nō supfluit: vt h. vult glo. j. C. Mo. j. q. sicut p. mortē nālez p. ris actio de dote p. solidat in filia: vt in. §. videamus. l. j. C. de rei vxo. actio. ita et p. mortē ciuile: et sic p. depor tationē ipsius p. ris: et rō est q. filia sicut p. mortē nālē ipsi p. ris efficit sui iuris: ita et p. eius deportationē: vt in. §. cum aut. insti. qbus mo. ius pa. po. sol. Et ex h. not. q. mors ci uilis equipat mortē nālē. Et pcedit fm Imo. eo q. mors ciuilis h. eūdez effectū quē h. mors nālīs: q. s. p. quālibet vt p. mīsi filia efficit sui iuris: als aut vbi mors ciuilis nō h. eūdez effectū quē h. mors nālīs non equipat mors ciuilis mortē nālē: vt. l. cū p. §. hereditatē. de le. ij. et l. ex ea pte. §. in insulā. de ver. obli. et ibi p. doc. p. Ly. in. l. deo nobis. C. de epi. et cle. et vide gl. in. c. placuit. el. ij. xv. q. ij. que dicit q. in solis illis casibus ciuilis mors equipat nālē in qbus h. cautū iure reperit: et hoc voluit et glo. in. c. suscepum. de rescrip. li. vj. ubi plene p. Gemi. et adhuc plenius p. Ab. sy. in. c. cū sis. d. puer. p. iu. ubi plures in hac. q. recitat opiones. C. Mo. j. ex hoc tex. q. sunt quedā iura que nō trāsēūt ad fiscuz: nā actio de dote quā p. h. ipso deportato nō transit ad fiscuz ad quē trāsēūt alia bona p. ris: vt h. in. d. §. cū aut. siue in. §. relegati. eo. ti. et in. l. j. de interdic. et relega. Et circa hoc Bal. tradit hāc doctrinā q. iura que expirat per mortē ciuile nō cōfiscat. Itē iura que nō cōpetūt nisi certo generi psonaz non possunt cōfiscari hinc solet dici q. iura q. nō trāsēūt nisi ad filios nō cōfiscat: vt h. et no. in. l. j. C. de bo. q. li. et l. ij. de interdic. et relega. Et ex hoc infert Bal. q. emphyteosis ecclesiastica q. nō trāsīt nisi ad filios: nō aut ad exneos h. rdes: vt h. in. l. et. §. eo. nō cōfiscat cōfiscatis bonis: de h. tñ an sit verū q. emphyteosis ecclesiastica nō transeat ad alios exneos h. rdes sed soluz ad filios: vide latius dicta in. l. et. §. eo. et aliquid dixi. in. l. gallus. §. qdaz recte. §. de li. et po. et in. §. et. e. l. Et an emphyteosis trāsēat in fiscuz publicatis bonis h. ntis emphyteosim: vide late p. Bar. et doc. in. l. si finita. §. si de vectigalibus. §. de dā. infec. vbi et ponit de feudo an transeat in fiscū publicatis bonis: et vide et h. p. Pau. de ca. et p. Bal. in. d. l. j. C. de bo. q. li. vbi ponit et de iure patronatus. ecclesie an publice bonis publicatis. de quib. plene p. Imo. et vide gl. in. §. subiectū. in. cle. pastoralis. de re iu. et ibi p. ipm Imo. plene post do. suū. do. Ant. de bu. C. Gl. sup. ver. p. sentiēte. op. de. l. si ma rito publico. §. si volūate. §. eo. vbi et q. dos fuerit petita p. patres vel eius pcuratores filia consentiente: et et q. fuerit lata snia nō impedit cōsolidatio in psonā ipsius filie: h. aut innuit p. rium q. ponderat q. nō cōsentiente filia p. dorem petierit. Secus ergo si ipsa p. sentiēte timore huius p. rj gl. ad hūc tex. dū dicit nō p. sentiēte filia et c. subaudit maxime: et sic cōcordat cū. l. p. rīa. q. idem est si filia cōsentiente p. dote petisset: et hec est vna rñ. quā gl. dat. Alia dat ipa gl. nra. q. tex. iste intelligat de petitione effectuali: et sic de ex actioe q. ponderat q. sit facta filia nō p. sentiēte: q. si ipa cō sentiente facta esset impediret p. solidatio. Et sic vult gl. q. p. petitionē: et et sniaz lata sup. restōne dotis et cōsentiente filia nō impedit cōsolidatio in psonā ipsi filie effecte sui iuris: secus si fuit facta exactio: ad qd facit. l. si. C. coia vtri. iu. et l. ij. C. de bo. q. li. et facit rō fm By. quia si patri est so luta dos ois actio de dote extinguit: solutione. n. eius qd debetur ois tollit obligatio et actio: vt instit. qbus mo. tol. obli. in. p. n. Et sic si in terminis huius tex. pater exegisset dotē transisset ipsa dos cum alijs bonis ad fiscum cum onere suo

fm ipsum alle. in ar. d. l. si marito publico. in pn. §. eo. r. l. si maritus. r. l. ad filie. l. cu fisco. r. l. marcellus. l. ad trebel. que facit in. §. si. ad ppositus: ergo By. q. onus dotandi trahat ad heredem exneum: de quo plene fuit dcm post Bar. in. l. post dotē. §. e. in. ij. q. pncipali. Et quantum est de exactione q. per ipsas impediatur solidatio bar. bal. Pau. de ca. r. doc. approbat gl. r. p eudē bar. in. d. §. si voluntate. r. in. l. pater filia. in pn. ad. l. fal. r. ibi dixi plene de h articulo in quo recitavi opi. Ro. in. l. post dotē. §. e. vbi t3 p hanc opi. q. imo p exactionē dotis a pre facta de voluntate filie non impediatur solidatio in personam ipsius filie.

Fructus.

Maritus non lucratur fructus dotis putative: retinet tñ qtenus in vxorem psumpsit: r. qtenus necario vl vtrū expedit. b. d. Premitte ad intelligētiā huius §. q. inter liberū r. seruū vl e3 nō pōt eē mrimoniū: vt. l. cū ancillis. C. de ince. nup. r. l. si cū dotez. §. si. §. e. qd pcedit de iure ciui. Sz de iure cano. si liber est sciēs de pditione serue vl libera de pditione serui subsistit matrimoniu: alio pōt pctū dissolui si post hūaz notitiā pditionis vbo vel facto nō fuit approbatū: vt in. c. ij. cū seq. c. d. pū. ser. r. vide Host. in sumn. eo. ti. §. si. r. inter psonas suas nō est dubiū q. de iure cano. subsistit mrimoniū: vt in. c. ij. eo. ti. de pū. ser. r. p Host. in. §. j. e. ti. in summa. C. l. Mo. j. ibi vide banī r. c. q. hoc verbū nō denotat veritatē: sz opi. r. als de notat fictionē: vt. l. j. §. deieciisse. j. de vi r. vi ar. r. p bar. in. l. si is q. p emptore. in. ij. op. j. de vsuca. aliqñ tñ denotat vitatē: vt. l. qd tñ. §. si arbitet. §. d. arbi. r. ibi Bart. tagit de teste deponere p. d. vbu C. l. Mo. ij. ex hoc tex. q. mrimoniū putatiū nō opat vt maritus lucratur fructus nisi quatenus cōsumpsit in ipsam mulierē vel in ei⁹ res r. bona. Secus est in mrimonio vero q. pp illud marit⁹ lucratur oēs fructus: do nec durat mrimoniū et q. excedat onera ipsi⁹ mrimoniū: vt. l. diuortio. §. impedia. §. eo. ibi cū marit⁹ fructus tot⁹ anni retinet r. c. r. l. p onerib⁹. r. ibi Bal. C. de in. do. Et iste tex. fm Bar. facit p glo. r. By. in. l. si añ nuptias. §. e. in. q. illi⁹ q. ducit ad domū puellā. x. añoz. r. ei⁹ onera putvroris subit vt fructus bonoz suoz lucratur: r. nō teneatur restituere: nā ex quo in illa erate nō est mrimoniū vl q. pdictos fructus nō lucratur per hunc tex. de qua. q. vide ibi latius p Bar. r. doc. Et aduerte q. iste tex. facit p By. inquantū ipse saluabat opinionē Azo. de qua in. d. l. si añ nuptias. eo casu quo ducens talē puellāz credebatur mrimoniūz subsistere: tñ nō lucratur fructus nisi quatenus cōsumpsit in mulierē vel in eius res r. bona: vt. §. est dictū. qd ergo. §. id restat p viz putatiū restituī debz et si id psumptū sit: r. hoc vult Bar. hic qui rñdet. ad. l. certū. C. de rei ven. vbi dī q. bonefidei possessor tenet ad restōnē fructū extantiū: nō aut ad restōnē fructū cōsumptoz: vt ibi per glo. r. doc. vñ cum hic dicatur q. bona fide pcepit fructus videbatur q. ad eorum restōnem quatenus erant cōsumpti nō teneret et si erant consumpti extra cām mrimoniū p. d. l. certū. pcedit. n. d. l. fm ipsuz in bonefidei possessor. qui putabat se dñm: r. sui tñ contemplatione: nullo alio respectu fructus recipiebat. Sz hic pcepit fructus rōne onez matrimonij: r. sic quatenus in dictam cām consumit nō tenet restituere superflū et psumptū vt dixi tenet restituere. Quod dictū nō. r. tene mēti: ad intelligētiā r. l. nūitationē. d. l. certū. vt nō pcedat qñ qd l3 bōafide fruct⁹ percipit nō tamq3 dñs: sed aliquo alio respectu: puta tāq3 vir nam soluz euadit restōnem fructuum cōsumptozum in illaz cām nō alioz. Sed glo. hic in ver. compensatis. sentit prius: vult. n. q. rōne bonefidei hic lucratur fructus vir putatiū: nō aut q. substituit onera matrimonij: r. sic nō h respectus ad onera matrimonij sed ad bonaz fidem: si ergo fructus cōsumpti fuerunt extra cāz matrimonij: oino rōne bonefidei nō tenebit ad aliquam restōnē: r. ita voluit By. hic put aliqui referunt: r. est de intentione sua. in. d. l. si añ nuptias. saluando glo. ibi: put. §. dixi. r. volunt expressius hoc Ra. r. Pau. de cast. hic. nec obstat iste tex. dum dicit mulieris oneribus r. c. q. nō negat q. si et alr sunt cōsumpti nō efficiant cōsumptis: adeo q. ab ipso peti nō possint: nec

hoc ar. assumēdū est ex hoc tex. p no. in. l. ij. C. de pdi. inser. cum si. veniret. n. p. d. l. certū. r. l. r. ex diuerso. §. e. ti. de rei vendi. r. §. si q. a nō dño. insti. d. re. dñi. in quibus iuribus disponit q. ad fructus cōsumptos bonefidei possessor non teneat. Quod pcedit h3 Pau. de ca. hic si ipse vir putatiū nō sit effectus locupletior ex illa psumptioe: puta q. cōsumpsit illos fructus in illaz cām in quā tantūdem de suo fuisset cōsumpturus. p no. in. d. l. r. ex diuerso. tenebit. n. tūc ex equitate. l. si me r. ticiū. §. si cer. pe. r. ita residet h do. Alex. q. hoc ultimo casu dicit posse saluari dictū Bar. h. nō

- 2 tñ quo ad h facit mētionē de Pau. de cast. Et hoc q. vbi fructus sunt cōsumpti. Ex quoz cōsumptioe bonefidei possessor est effectus locupletior q. pditione sine cā teneat bonefidei possessor inquantū est effectus locupletior: vult glo. in. d. l. r. ex diuerso. in fructibus nālibus: r. glo. et in. d. §. si q. a nō dño. r. Bar. t3 hoc r. i nālibus r. in industrialibus: l3 gl. voluerit priū in industrialibus dicēs q. ipsos lucrificat p cultura r. semine: vt. d. §. si q. a nō dño. r. q. teneat ad restōnez quatenus fact⁹ est locupletior picipiens fruct⁹ in dūstiales: t3 et Ange. in. d. l. r. ex diuerso. q. dicit deductio nē hñe fieri de eo q. picipiens tales fructus d3 lucrari p cultura r. semine: r. opinionē Bar. t3 do. Ab. sy. tamq3 equissi mā. in. c. grauis. de resti. spo. r. refert ita tenere et do. Ant. de bu. l3 Ino. ibi teneat priū. r. sic opinionē gl. Istō tñ cām nō vl loq Bar. hic q. nō facit vim q. marit⁹ sit effect⁹ locupletior: sz facit viz q. marit⁹ nō pcepit fruct⁹ tamq3 dñs sul ptemplatōe: sz ptemplatōe mrimoniū que rō adaptat et ad casuz in q. ex cōsumptioe vir putatiū nō est effect⁹ locupletior: opio tñ p Bar. magis placet p pdicta. Et qbus hēa vnā dñaz inter vez r. putatiū mrimoniū: q. in vero mrimonio vir indistin. fruct⁹ lucratur nec tenet ad eoz restōnem extet siue nō extet sit vl nō sit effect⁹ locupletior ex eoz pceptione excedat vl nō excedat onera mrimoniū. In putatiuo aut mrimonio nō sic disponit q. nisi quatenus psumpsit in onera mrimoniū nō lucratur extates nec et psumptos si ex cōsumptioe est effectus locupletior: q. oino tenet qtenus effect⁹ est locupletior. Alia est dñia q. verus marit⁹ nō tenet expēsas necessarias quas fecit ad vtilitatē fūdi dotalis ppetuā cōpensare cū fructib⁹ quos h3 et vltra onera mrimoniū imo pōt tales expēsas repetere r. fructus lucrari: vt. d. l. diuortio. §. impedia. ver. plane. Secus est in marito putatiuo q. tenet expēsas necessarias quas fecit cōpensare cū fructibus quos pcepit: r. quos et restituere nō tenet: puta cōsumptos: r. ex quib⁹ nō est effectus locupletior: r. qtenus expēse excedūt fructus illas repetere pōt: vt est casus h in ver. sumptus. r. h Pau. de ca. Qui dicit ex pdictis q. putatiū mrimoniū nō h3 illa pūilegia q. h3 vez mrimoniū quātū ad comodū mariti: l3 secus q. ad comodū mulieris vt possit dotē putatiū repetere: vt. §. e. l. si cū dotē. §. si. vbi vide per doc. r. aliqd. j. dicet. Et adde inquantū. §. est retēta opinio p Bar. q. p ipm vl tenere et Ange. h. Qui dicit q. vir putatiū lucratur h fruct⁹ nō tāq3 vir: sz tāq3 bonefidei possessor.
- 7 C. l. Mo. ij. r. tene mēti ex h tex. in ver. sumptus r. c. q. bonefidei possessor cōpensat expēsas necessarias r. viles factas in re quā bonafide possedit cū fructib⁹ pceptis q. pcedit r. h3 locū fm Bal. Ang. r. doc. hic. vbi bonefidei possessor q. facit expēsas pcepit fructus ex re aliena. Sed si ex re sua ad tps in euentū alicuius cōditionis restituenda in qua fecit expēsas fructus pcepit: tūc nō tenet dictas expēsas cōpensare cū fructibus: sed lucrificiūt fructus r. expēsas d3 recuperare. alle. gl. quā dñt singularē. in. l. emptor. circa pn. in gl. mag. ad si. §. d. rei ven. quā gl. sume nō et Ange. in. d. l. emptor. vbi refert q. Bal. ipso audiente de illa gl. faciebat magnuz festum: r. dicebat nō eē alibi: put etiam dicit hic: r. illam glo. p no. r. singulari: allegat etiaz Bal. in. d. l. domos. j. d. le. j. r. ibi et Ino. p qua gl. optime facit tex. in. d. l. diuortio. §. impedia. vbi vl casus si recte aduertat. Gl. j. hui⁹. §. h3 Ino. est ipte posita sup h pn. hui⁹. §. ex q. respicit ei⁹ finē. vbi agit r. disponit de recuperatōe expēsar qtenus sūt vltra quātitatē fructū: d. qua recuperatōe expēsar facit mētionē ipa gl. vt ex ei⁹ inspectioe apparet.

C. Glo. super

1 Pau. de ca. Er not. verba Pau. qualr q. ex fructibus dī cas effect⁹ locupletior: r. vide Bal. in. l. C. de vii. r. fruct. le. r. vide ad hoc gl. in. l. r. ex diuerso j. p. al. le. r. Spe. in ti. de f. uc. r. inter esse. Dubiū tñ est cui incūbat onus pñdi an ei q. dicit q. refert effectus locupletior p regulaz. l. ei qui. cum si. de pba. An eo eo q. h3 psumptiones h3 q. nō mo p famā iactare sūz r. psumptio r. anfert onus pbandi in aliā prez. siue pos fideris. C. de p batio.

C Glo. sup. v. compensatio fuit declarata. §. in. ij. no. **C** Glo. si in pn. declarat. et alle. ad ipm plures pcor dantes. **C** In ij. pte q incipit ibi: sed q iure suat. et glo. qrit q iure h re fiduū impensarū qd transcendit fructus fuerit: et rñ. dñz esse de hac suatōe put bñ in. l. vnica. §. sed nec ob impensas. C. de rei vxo. actio. vbi disponit q necie minuūt dotē: et sic seruant viles suant iure actōis mandati. si interuenit volūtas mulieris sin minus negotioz gestoz. Et fm glo. pōt dici q fuerit iure exceptōis doli: q vir putatiuus qui fecit expensas si ab eo data in dote petant opponet exceptionē doli ipsi restōni nisi sibi restituant expense facte sup rebus dotalibus. **†** Sed q iure cōpensent fructus pcepti in expensis nō vñ q iure cōpensatōis cū cōpensatio in dote videat phibita pp expensas: vt in. d. §. sed nec ob ipensas. tñ Bar. tñ pñū q iure cōpensatōis cōpensent isti fructus: et rñ. ad illud de cōpensatōe: vt hic vide p ipm. **†** Et sic et respectu fructuū pōt dubitari q remedio subueniat ipsi marito putatiuo q expendit in rebus ipsius vxoris putatiue an cōpensent in expensis exceptōe doli opposita vel iure cōpensatōis nō opposita alr exceptōe doli. Et respectu ēt residui expensarū vltra ipsos fructus dubitari pōt q remedio subueniat ipsi marito: vt illud residuū sibi fuerit. **†** Et q ad pñū doc. transeunt cū Bar. et est dñā an cōpensent fructus in expensis iure cōpensatōis vel exceptōe doli opposita: qz p casu ipso iure qrenus ascendit quātitas fructuū et eoz estimatio: fit ex cōputatio: et cōpensatio expensaz factaz: sed alio casu vbi exceptōe doli opposita nō fit ex cōputatio ipso iure sed opposita pdicta exceptōe nisi restituant expense retinet ipse maritus fructus p ipsis expensis: si q velle mulier vel pretendens interesse istos fructus posset ipsos hñe refarcitis expensis: est q isto casu ppe retentio nō cōpensatio q nō solū cōpensatio nō est phibita in dote putatiua: vt in. d. l. si cū dotē. §. si. et. l. seq. et ibi p glo. Bar. et doc. §. eo. l. in vera dote retentio sit phibita ob ipensas et bñōi: vt in. §. taceat. et in. d. §. sed nec ob ipensas. C. de rei vxo. actio. cōpensatio tñ nō est phibita ēt in dote vera: vt hic dicit Bar. et in. l. dñ nozio. §. ob donatōes. et in. l. rei iudicate. §. j. §. eo. **†** Intel lige tñ illud qd dicit Bar. q cōpensatio fit iure cōpensatōis de pdictis fructibus in expensas si ipsi fructus sunt pñpti et sic in ipsoz loco successit estimatio q debet hincinde. alio n. nō caderet cōpensatio: vt p gl. et doc. in. d. §. ob donatōes. **†** Itē intellige q iure cōpensatōis maritus cōpensat estimatiōē fructuū in expensis: si vbi fructus repetunt ab eo obicit de cōpensatiōe vel vbi repetit expensas obicit sibi de cōpensatiōe fructuū: nā l. ipso iure fiat cōpensatio: tñ h intelligit demū interueniente scō et volūtate hois: vt in. §. cōpensatōis. in. l. de actio. iuxta fi. ti. et p Spe. in. ti. de loca. §. tñc aliq. §. xlvij. bñ in. l. si pstat. et in. l. si. C. de cōpensa. et ibi vide Bal. et doc. et Azō. in. l. i. ad fi. et p glo. et doc. in. §. in bone fidei. in. l. de actio. p Bar. no. in. l. vñ. §. de cōpensa. vbi in mā dicit vñū no. et ppetuo cordi tenenduz q ēt si ēt iudiciū notificet debitor q vult cōpensare sufficit: qz est facta cōpensatio: et sic ex pdictis p3 q est maxima dñā: an maritus cōpenset illos fructus iure cōpensatōis vel iure exceptōis doli q casu: vt dixi nō fit ppe cōpensatio q oia no. et tene menti: qz ex ipso hñs declarata dicta Bar. et materia explicata alr qz doc. hic faciant. **C** Quo ad scōm. v3. q ad residuū expensaz vltra quātitatē fructuū qualr illud residuū recuperet: an p vias actōis vel p vias exceptōis doli referat ipsam dotē vidistis in glo. opiones. Et By. prout referat hic Bal. et Imo. tenuit opi. in q vñ residere glo. q exceptōe doli opposita p vias retentiōis recuperet illud residuū expensaz: nō aut p vias actōis p. l. si in area. §. de pñi. inde. Nec ob. huic opioni qrenus dñ de retentiōe illud qd bñ in. d. §. sed nec ob ipensas: qz ille tex. loq in vera dote in q nō h3 locū retentio. Secus in dote putatiua et mñimonio putatiuo: vt. d. §. si. et. l. seq. d. l. si cū dotē. et hic p Bar. et supra est dictū qd aliud erranter hic aliqd dicant approbantes hanc opi. q l3 fiat retentio opposita exceptōe doli qz retentio nō fit mulieris: si fit dñō vñ ipsoz mulieris. Si aut fieret mulieris: puta qz dos sua esset l3 mñimonioz esset

putatiuū forte pñū ignorāter infra qrtū gradū nō pcederet retentio: sed in pñū est mens: et intentio Bar. Imo. et doc. hic: et doc. in. d. §. si. cū. l. seq. vbi est casus de directio pñ dictū qz loq vbi dos vere erat mulieris: et ipsi habebat restitui ex quo pñerat cū illo quē putabat liberū: et sic dñā mens hic cuius fuit h dictū nō vñ locutus iuridice. et ppea bñfecit loq p vñbz forte put locutus fuit. Et sic ex pdictio vñ clarū remanere q putatiuus maritus pro recuperandis expensis factis in dote putatiua possit vñ retentōe opposita doli exceptōe. An aut beat actionē: et sic an beat h aliqd rñe diū q possit agere ad tales expensas l3 By. vt retuli dixerit q nō: tñ Bal. et Ange. et doc. tenent pñū rñdentes ad. d. l. si in area. q ipendens ibi nō hēbat aium aliū obli gādū: qz putabat se in suo facere. Secus in casu nro qz hēbat aium obligādū psonā cuius erant bona q sciebat expendens nō esse sua nisi iure dotis: vñ nō miruz q ex pendenti isto casu cōpetat actio: vt hic vide p ip3 Bal. et Imo. pñabilr loqntes: faciūt nō p glo. si. et ibi p doc. in. d. l. si in area. et p Bar. in. l. in fundo. in. iij. col. in. fi. §. de rei vendi. **†** Et glo. Bar. hic op. pñ tex. dñ dicit an cām liberalē et. et soluit: vt hic vide p ipm. Qui postea inducit hñc tex. declaratus: vt ipse declarat ad testes pcor dandos quoz vnus aliqd dicit fuisse an guerrā alius post guerraz ad qd facit testis in. c. cū tu. ex de testi. et in. l. ij. §. creditū. §. si cer. pe. vbi plenē d hac mā p Bar. et doc. et i alijs locis all. p doc. et h et ibi.

§. Usuras. **†** Maritus q nō sustinet onera mñimonioz vsuras dotis pmissis et nō solute qz ēt stipulatus fuit petere et ipsaz cōpensatiōē pñ mulieris vsuras dotis nō restitute solu. ma. petenti opponere nō pōt sed si sustinuit onera mñimonioz pōt. b. d. Casum ponit hic p gl. j. et h p Pan. de ca. **†** **C** Mo. j. ex h tex. qz in dote danda et restituenda veniunt vsure de q in. c. salubriter. ex de vsu. et hic p Bar. et doc. et infra declarabitur. **†** **C** Mo. ij. q maritus q nō alit vxorē nō pōt petere vsuras siue alimenta dotis ēt q dederit in stipulatiōe: nā censent pmissa pp onera mñimonioz: vñ non secutis oneribus qñ cā nō secuta peti nō pñt tales vsure siue alimenta pmissa ad h. l. si qz p vxorē. §. si vxor. in. fi. §. de do. inter vi. et vxo. facit i sili. l. stipulatiōe. et l. pñmittēdo. in. pn. §. de iu. do. Et ex h reddaris cautus: vt cū talia alimenta siue vsure petunt facias deduci et pbari q maritus petēs tales vsuras vxorē rem continue de suo exhibuerit. **†** **C** Mo. tertio q maritus q nō recipit dotē nō d3 duplex comodū et duplicē facultatē hñe ex illa nō receptōe dotis. An vñ vxorē alere nō teneat put nō recepta dote nō tenet: vt in. §. si. et ibi glo. in. §. onera. in. au. de nō eli. scōo nubem. et hic p Bal. Imo. et doc. imo ipsam expellere pōt: vt in. l. si. C. aduellea. et ibi Bal. Alterū vt vsuras ipsius dotis nō solute petere pōt cū vt dixi dicte vsure pmittant et debeant p sustentandis oneribus mñimonioz facit. l. si. §. do. excep. cū alijs iuribus alle. hic in gl. si. **†** Quid aut si marit⁹ sine dote vxorē recepit an ipsam alere teneat: vide hic Pan. de ca. et dicta in. l. si cū dotē. §. si. aut in. seuissimo. §. e. et in. c. p vñas. de do. inter vi. et vxo. **C** Glo. j. vt supra dixi ponit casuz l3ales: et est clara **†** **C** Glo. ij. tacite qrit a q tpe peteret istas vsuras dotis nō restitute ipse pñ et rñdet q a tpe more cum iudiciū de dote sit bone fidei: vt in. §. ex actio. l. vnice. C. de rei. vxo. actio. et §. fuerat. in. l. de actio. refert tñ gl. opi. Ro. q dicebat q nō ex mora petunt dicte vsure: sed qz fuerat pñ stipulatus ipsas vsuras: et sic volebat ipse Ro. q l3 essent deducte in stipulatiōe nō deberent ex mora: sed deberent ex stipulatiōe nō alr pñsiderata mora: et alr ipsa mora nō cōmissa. S3 Bar. et doc. approbāt pñā opi. de q hic in gl. no. ex ipsa q actio de dote est bone fidei nō solū vñ filia: sed ēt ea mortua in psona pñis. pñilegiū. n. bone fidei est tale in q p. l. est facta executio: vñ trāsfit ad quēcūqz trāsfit actio de dote vt late dixi post Bar. in. l. post dotē. in. vj. q. §. e. **C** Glo. si. declarat tex. et alleg. pcor dantes. **†** Et glo. Bar. hic qrit. An vsure dotis dande siue restituende hodie debeant de iure cano. de q oēs vsure sunt phibite cū in euangelio dicat mutuum dantes n. bil inde spantes: vt Luce. 6. et in. c. consuluit. de

usu. et xliij. q. c. j. cum seq. Et mutuum esse saltē fictū qñ qñ dñs alicui pecuniā: et qñ nō dat pstat iteriz vsuras: qñ hñ pñde ac si ille debitor dedisset creditori pecuniā debitā: et ille si bi mutasset: vt als. pbat in. c. in ciuitate. de usu. vbi dixi. Concludit igitur Bar. qñ vsure dotis dande vbi mora in dādo cōmissa fuit dñt: qñ nō ppe sunt vsure: sed interesse: vt in. c. salubriter. de usu. Sed in dote restituenda vbi mora cōmissa fuit tñ qñ nō dñt: qñ tñc ppe essent vsure nō iter esse que vsure oēs de iure cano. sunt phibite vt dixi: et ita Bar. hic refert tenere Inno. et Joā. an. in. d. c. salubriter. In qñ c. Inno. Jo. an. et doc. nō loquūt: ita simplr put sonant vba Bar. imo sup hac mā plurimū insistant et varias ponūt opi. et varias. q. et dubia plura formāt: et ibi de hac mā late dixi. Quā vt hic aliquā ē explicemus ppono ifrascriptas. q. examinādas. Prima. q. est an et qñ marit⁹ recipiens pignus p dote non soluta licite lucret fructus rei accepte in pignus: et nō cōputet in sortē. Secūda. q. an et qñ maritus p dote nō soluta nō accepto pignore petere possit vsuras siue interesse siue alimēta. Tertia. q. est an illud qd dispōit in viro i. d. c. salubriter. vēdicet sibi locū in eius hēdibus pignus tenentibus p dote nō soluta: et alentibus mulierē: et qd si nō hēat pignus an possint petere vsuras put vir. Quarta. q. est an cessōarius viri possit petere vsuras qñ ipse vir potuisset p dote nō soluta. Quinta. q. ē qd dñm ex pte mulieris: an mortuoviro lucret fructus pignoris vel petere possit interesse siue vsuras dotis nō solute: et in hac. q. dices an mulier cui p hēdes viri est dilata dos licite ab ipso alimēta pcpiat. Et Redeo ad pñaz. q. In qua sic pcludas qñ aliqui marit⁹ cui simplr dos pmissa fuit accepit funduz in pignus ex qñ fructus pcepit reducibiles ad interesse ipsius mariti: et sic nō excedentes onera ipsius mñmonij: et tales fructus non imputat sibi in sortē: sed lucratur p oneribus mñmonij qñ sustinuit: vt. d. c. salubriter. et sic in hñ casu limitat. l. j. et ij. c. de pig. act. et c. j. et ij. de usu. et in hñ casu pcordat oēs doc. tā canoniste qñ legiste. Si autē tales fructus excedūt interesse ipsius mariti et onera mñmonij: et tñc qñtenus fructus excedunt onera mñmonij nō est dñm qñ illi cedant lucro mariti: vt vñ esse de intentione Bal. in. l. si. p. terea. c. de iu. do. et facit rō illius. c. salubriter. et hñ dñm tanqñ no. ad limitationē illius. c. salubriter. se quis hic do. Alex. in fi. Sed ego credo nō hñdū respectuz ad onera mñmonij: sed ad quātitatē dotis: vt sic dicamus qñ lucri faciat tot fructus rei accepte in pignus quot potuisset lucrari et pcipe ex ipsa dote: nāz fructus dotis ē qñ excedant onera mñmonij sunt ipsius viri lñ dñt p oneribus mñmonij: vt. l. p. oneribus. et ibi Bal. c. de iu. do. et dñ xi. s. p. i. in. ij. no. nec mirū qñ si nō sufficiunt p oneribus mñmonij sustentandis fructus dotis tenet maritus de suo ponere p sustentanda vxore: vt hñ in. l. si cū dōtē. §. sin autē in seussimo. §. eo. et dixi in. c. p. vñas. de do. inter virū et vxō. Nec ob. rō illius. c. salubriter. quā ponderat do. Alex. imo potius facit p eo qd ego dixi: qñ pbat qñ hñ respectus ad fructus dotis: et qñ p ipsis pmittit nō fieri hanc cōputationem in sortē fructuū pceptoz ex pignore: et ita dixi in. d. c. salubriter. in. ij. no. nec alia vñ intentio Bal. in. d. §. p. terea. si recte aduertat lñ alr ipm alleget et referat hic do. Alex. vt supra dixi. Aliqñ maritus cui simplr dos pmissa fuit nō accepit in pignus fundū: sed domū solitā pensionari: et sic talē ex qñ certū est hñ certū fructū pcpit vel si dedit fundū erat talis fundus qñ erat pcessus ad certū affectū: et in isto casu nō vñ qñ maritus lucri faciat talē certū fructū: et ita vñ esse de intentione Jo. an. et do. An. de bu. in. d. c. salubriter. qñ illuz tex. vñr intelligere eo casu qñ fructus pcpienti ex pignore sunt subiecti diuino iudicio: et sic sunt in certi: secus si sunt certi. Sed Jo. cal. et cōiter alij doc. et ibi: et hic vñr gñalr intelligere illū tex. et vbi fructus sunt certi: nāz loqñ de possessionibus datis in pignus cuius fructus pñt et esse certi: qñ illud vñbū possessionū pōt et domū cōphendere cuius fructus sit certus: et fundū locari ad certā annuaz pensionē. Preterea et qñ fundus nō sit locat⁹ ad certā annuā pensionē tñ magis cōiter eius fructus sunt certi. Preterea rō

illius tex. est gñalis qñ pōt adaptari et vbi fructus certi pcpipiunt: et hñ est tenendū qñqd aliud senserint Joā. an. et do. An. retuli pdictoz opi. in. d. c. salubriter. in scdō dubio qd moui ad intelligentiā illius tex. et mae. Et ad pfirmationē pdictoz facit qñ in incertis fructibus put incertis vñ committi vsura cū qñqd recipit: imo sperat recipi facit cōmitti vsurā: vt in. d. c. p. suluit. facit. c. ij. et iij. xliij. q. ij. et sic incertitudo vel certitudo fructuū nō facit plus vel minus cōmitti vel nō cōmitti vsurā: et vide Lau. de rodul. in trac. vsuraz. q. liij. vbi facit hanc p. siderationē rñ. ad rōnē Joā. an. cuius tñ opi. in seqñti puncto tāqñ securiorē seqñ. Aliqñ maritus qñ dotis accepit pmissionē fecit dilationē dotis dande puta anni vel biennij et accepit pignus ex qñ fructus pcepit durante dilatoe qñ casu An. de bu. in. d. c. salubriter. vult qñ fructus extenuent sortē: nō aut cedant lucro viri p oneribus mñmonij nec isto casu fm ipm itelligi debet. c. salubriter. sed vbi dos simplr pmissa fuit et nulla pcessa fuit dilatio: secus si aliqñ dilatio pcessa fuit: qñ tunc ex qñ hñs pñtare dotē nō est in aliqñ mora nō dñz grauari in illis fructibus qñ vñr deberi ex mora: et ita et dicit in terminis. l. curabit. c. de act. emp. Qd dicit pcedere ipse do. An. et si expñse pñctū fuit de lucro pdictoz fructuū vt cederent ipsi marito p dote dilata: et sic nō solū vbi dos dilata fuit: et pignus simpliciter datū: sed et vbi fuit expñse pñctū vt fructus pignoris eius lucro cederent. Et idem dicit do. An. in certo annuo vel mensurio pmissio p dote dilata: vt eius pmissio et pceptio p dote dilata nō sit licita: et idē in hñ vltimo tñ Jo. an. in. d. c. salubriter. Dicens qñ ille qñ hñ dicit esse licitū dñ de hñ dare casuz: qñ in. d. c. salubriter. hñ nō disponit: qñ loqñ in fructibus qñ sunt incerti: et subijciunt diuino iudicio: et p hac opi. facere vñ. c. in ciuitate. et c. p. suluit. de usu. In qñbus suribus venditori pp factā dilationē nō lñz maius pñtū accipere p qñ iura refert dñs meus hic qñalqñ theologi tenebāt in supra dictis casibus nō esse licitū aliqd vltra sortē accipere. Sed Jo. de imo. salua p. sideratiōe melius sententia in illo puncto qñ qd certū pmissum fuit p dote dilata tñ pñriuz p. d. c. salubriter. indi. loqñs vbi fuit pmissum p alimētis vel simplr: secus si p vsuris: vt hic p ipm: et do. Alex. qñ tñ vñr facere vñm in vñbis p id qd hñ in. l. si. c. cō. dele. nam et vñbū vsuris rōne subiecte mae intelliget de alimentis siue interesse dotis. ar. l. si vno. §. loca. cū si. et cūz hac opi. qñ sit licita pmissio certe quantitatis p dote dilata tñ hic dñs meus: et et i terminis. d. l. curabit. qñ lñz sit facta dilatio pñij p ipm vñditore licite sibi aliqd pmittat p interesse suo dñm id pmissuz nō excedat lucrū fructuū pcpiendoz ex re vendita. Et ad. d. c. in ciuitate. et c. cōsuluit. Rñ. put rñdet Bal. in rub. c. de usu. qñ loquunt in rebus pñstentibus in pondere numero et mensura ex qñbus emptor nullos fructus interim pcpit: et de exēplo Bal. in. d. rub. dubito: qñ ille emens astringit oīno soluere qñqz qd vñ puenire si aut ipse veller soluere pñm rei: et vñ ista artatio esse supabundantia qñ est phibita: vt. d. c. p. suluit. Secus aut vbi nō astringit nisi qñtenus differre vult solonē: et vide et do. De. phi. cor. in. l. si pascenda pecora in repeti. in. xxvij. col. cū seq. c. de pac. vbi facit mentionē de dicto Bal. in. d. ru. c. de usu. et illud plurimū discutit: et et dictū Jo. an. et do. An. i. d. c. salubriter. In qñ c. Jo. cal. lñz dicat opi. Jo. an. esse tutiorem tñ pñriaz opi. dicit esse veriorē qñ a pñ. gener cū socero puenire possit de certa quātitate pñtada: et ita vñ sentire qñ licite ex pignore fructus pcpipiunt dicto casu lñz istū casuz ipm nō specificet do. Ai. reputans dictā. qñ satis dubiā in ea tādem sic pcludit. Qd aut a pñ. simplr datus fuit terminus ad dotē p soluendaz nō interveniente pignore et pacto de lucrandis fructibus lñz ex post facto pignus fuerit datū: et tunc nihil gener pseq pōt: nāz sicut pōt vxorē sine dote ducere: vt hñ in. c. p. vñas. de do. inter vi. et vxō. ita traducere pōt dato termino addotē p soluendā. Aut a pñ. intervenit datio pignoris: et tunc dicit nō pcedere dñm do. An. qñ gener recipiēdo pignus pñscus vñ auctē. c. salubriter. et vñ recepiisse pignus vt lucrificat fructus. Aut non intervenit datio pignoris qñ dos dilata fuit: sed puentio de aliquā

annuatim lucrando: et hoc est licitum si ipse dum gener
qui fecit pactum sit solutus mercari et lucrari cum pecunia
vel illa ponere ad com lucrum danu apud mercatorem iuxta
d.c.p. vras. Nam iste non capit per mutuo nec per dilatoe da-
ta: sed ut sustineat onera matrimonij quod non vult esse per bonum
charitatis. Ex quibus dictis do. Mi. deprehendit quod ubi dos
dilata fuit et pignus datum est quod nihil fuerit puentu de fru-
ctibus oino gener non obstante dilatoe lucrificet fructus.
Secus si pignus non fuit datum nec aliquid puenit: quia tunc ma-
ritus per dilatoe aliquid licite non capiet siue petet. Ego in
d.c. salubriter. pcludeba quod ubi fuit dos dilata siue interue-
nit pignus siue non: sed pactio de aliquid recipiendo si id re-
cipit pro oneribus matrimonij: et est moderatum: et recipiens
non est corruptus intentio: ut faciat gratia fenerandi non curan-
do hunc dote: quia vult quod sibi satis fructificet ipsa dos non soluta
recipiendo id quod sibi promissum fuit vel fructus pignoris
quod licite gener faciat et si non erat solutus mercari vel pecu-
niam collocare apud mercatorem ad com lucrum et danu: quia ve-
nisse est quod talis non exercet pecuniam ipsam collocet in em-
ptioe stabiliu: ut inde fructus percipere possit pro sustentandis
oneribus matrimonij: vnde quod non possit recipere quod supra est di-
ctum non vult ratione suaderi cum sit interesse quod secundum canones non
phibet peti: ut in d.c. pquestus. Ubi late examinaui intel-
lectu. d.l. curabit. de actio. emp. qua alle. ibi glo. circa ter-
tiu casum. et ibi discussi an in terminis p.d. l. regrad mora
ad hoc ut debeatur interesse: et quod si dilatio pti expresse facta
fuit an oino eius interesse peti possit sine alia puentioe a quibus
dictis circa intellectum. d.l. curabit. dependet declaratio
mae nre quod dum ubi mora non interuenit: quia fuit facta dila-
tio: an absque alia pactioe gener lucrificet fructus pigno-
ris: et si pignus non interuenit: an possit petere oino inter-
esse: non obstante dilatoe decisio cuius articuli satis dubij
dependet et a no. in l. de diuisione. s. eo. du discutit an fru-
ctus siue usure dotis debeantur ex mora vel ex implemento
et vide dicta in d.c. salubriter. circa pnu dubiu quod ibi mo-
u: quia oia et ibi et hic et alibi dicta et dicenda pcernentia aiaz
intelligent salua determinatioe mris ecclesie et cuiuscumque
melius sentientis dicta et quatenus non viderentur catolica
heant per non dictis. Et hunc articulu non repio specificet ta-
ctu ab aliquo nisi per do. An. de bu. et per Imo. hic ut referas
i. pxi. q. ubi aliqua et dicent ad intellectum. d.l. curabit. qm
dos dilata fuit: et aliter non fuit promissus interesse: nec pignus
datum: an et tpe dilatiois quo sustinuit vir onera matrimonij
interesse petere possit et dependet: ut dixi plurimu a no. in
d.l. de diuisione. in illo articulo: an fructus siue usure dotis
debeantur ex implemento: sicut in pctu emptiois et venditio-
nis iuxta. d.l. curabit. et l3 Bar. et plurimi doc. post glo. in
d.l. de diuisione. teneant quod sic tñ in casu pdicto non vult quod de-
beantur: quia nulla mora et in regularis vult interuenisse quas
ponderare vult pñati doc. in d.l. de diuisione. nisi diceret quod
imo doc. magis ponderant implementu put in d.l. cura-
bit. ubi nulla mora interueniente debet interesse: et sic etia
non interueniente mora regulari vel in regulari put pbat
illa vltima nulla quod ponderavi in d.c. pquestus. et sic totu vult
dependere ab hoc an decisio. d.l. curabit. trahatur ad termi-
nos nros in quibus forte posset dici quod non obstante dilatoe
videatur pñi mora in regularis ex implemento: et ita et in
terminis. d.l. curabit. Et scda. q. fuit an et qm maritus
petere possit fructus siue usuras dotis non solute. Et circa
pnu an possit petere Jo. an. in d.c. salubriter. vult esse inten-
tionis quod non quia d.c. non loquitur hoc casu nec tam exorbitans
ad hunc casum vult trahendus per l. ius singulare: et l. qd vo-
lens de legi. et regulam que a iure coi. de reg. i. l. vj. Sed
Bar. ut supra relatu audistis t3 hic priu cu quo coiter tra-
seunt doc. in d.c. salubriter. in q. c. et hanc opi. Bar. et coez
approbavit: et rñdi ad pñia si qua p hac opi. facere videntur.
Circa scdm qm maritus petere possit istas usuras siue fru-
ctus dotis: et qm sup hoc pcessit pñtio satis supiori. q. hoc
fuit expeditu: qm aut non pcessit pñtio aliqua sup hoc Jo.
de imo. Hic taliter pcludit quod aut mora non est commissa in do-
te soluenda: quia forte ad diem promissa fuit et non du dies ve-

nit: et tunc vult quod maritus nihil possit petere: et idem videtur
velle ubi dies soloni non fuit appositus cum dilatio videatur
esse in dote soluenda alle. que hñr in l. de diuisione. s. e. ubi
ut tetigi. s. pxi. q. tractat a quo tpe incipiant fructus siue
usure dotis deberi: an ubi maritus incepit subire onera
matrimonij vel demu post bienniu per d. s. pñtea. l. fi. C. de iu-
do. Aut mora est commissa: et tunc Imo. arguit per et pñam
quod possit petere usuras tamq interesse loco alimentor voluit
Bar. hic et facit quod hñr in tex. et glo. q. tex. est singularis secundum
ipsu in l. sociu q in eo. s. p so. ubi vide Bal. declantem qm usu-
re put interesse peti possint de iure cano. Sed in prius quod
non possit petere fortiter facit quia si maritus passus moram
vult petere usuras ut usuras: et non est dubiu quod non potest cum
ille sint phibite saltu de iure cano. ut supra est dictu: et hñr
in auc. adhec. C. de usu. Aut vult petere usuras: ut interesse
et sic interesse principali quod lato vocabulo potest dici usura:
quia sorti accedit: cum quicquid accedit sorti sit usura: ut in c. iij. cu3
seq. xliij. q. iij. l3 vere et stricte non sit usura dictu secundum quod acci-
pit et diffinitur usura per canonistas de qua diffinitioe in rubri.
ex de usu. ubi dixi. Et tunc et vult quod non possit quia cum sumus in
oblonibus dandi post mora non succedit oblo ad interesse
ut l. si suuz. s. fi. de ver. obli. l3 secus sit in oblonibus facti:
ut l. si plones non diuidunt. de ver. obli. Aut vult petere in-
teresse per mora officio iudicis cum actio sit bone fidei et istud
vult quod non possit peti nisi per hoiem solutu negotiaru: et sic lucra-
ri ex pecunia: ut d. l. sociu q i eo. et l. iij. s. fi. s. de eo quod cer-
lo. et per Bar. in l. vnica. C. de sen. que per eo quod interest pñe.
circa illu articulu: an in interesse heatur ro lucri circa finem
illius articuli: et sic in effectu pcludit quod maritus non solutus
negotiaru et lucrari non poterit petere hoc interesse ex mo-
ra. Et quod vnicu hoc remediuz habebit remittere vxore ad
domu suam: et sic ipsam non alere non habita dote quod facere
potest: ut d. s. pe. in auc. de no eli. scdo. nu. et supra est dictum
facit. c. per vras. de do. inter vi. et vxor. ubi dixi: et in c. ex lris.
de diuor. Nisi forte dicamus secundum ipsum quod possit agere actioe
negotioz gestoz per expensis factis ipsi vxori si promissit pre-
statione quod faciebat aio repetendi per l. nescimus. s. de neg.
ge. Nec ob l. qd in vxore. C. de neg. ge. quia loquitur in casu di-
bui: non aut qm interuenit pñtatio declaratoria animi. Vel
illa. l. loquitur in vxore infirma i qua est maior pietas. et ppea
expense presumuntur facte aio non repetendis: secus si vxor esset
sana: quia tunc et sine aliqua pñtatioe vult quod possit fieri re-
petitio expensaru factaru per ipsa vxore dote non prestita.
Et sic in effectu Imo. residet in ista pclusionione quod ex mo-
ra simplr vir non possit petere usuras dotis nisi sit solutus
lucrari cum pecunia. Sed quod actioe negotioz gestoz posset
repetere quatenus expendit in vxore promissa pñtatioe vel
si vxor erat sana et non promissa pñtatione. Et rñ. Imo. ad
no. in l. curabit. C. de act. emp. et c. pquestus. de usu. in qb
iuribus hñr quod vendens post mora sibi commissam in soluen-
do pñio potest petere interesse habita rone ad quantitate fru-
ctu pceptoz: et sic non sit distin. an sit solutus lucrari necne:
nam in illis terminis secundum ipsum emptor ex recipit fructus
et sic non est equu quod gaudeat re vendita et pñio. Sed in ter-
minis nris ille quod d3 dote in pecunia nullos fructus percipit
ex pecunia cum gñalr pecunia non germinet pecuniaz: ut per
Jo. an. in regula peccatu. de reg. i. l. vj. et sic non est eadez
ro in isto casu quod in illa. l. curabit. in qua an heatur ro non so-
lum fructu quos pñdidit ipse venditor: et sic huius dñi: s3
et lucri cessantis dixi in d.c. pquestus. circa dictu tertiu casu.
Et cum Imo. transit hic simplr do. Alex. l3 dicat com-
opi. esse cum Bar. quod usure dotis non solute peti possint per vi-
ru q sustinuit onera matrimonij: et quod ex mora peti possint: et
hanc pñtationez an vir sit solutus lucrari necne: vult et in
hac ma fecisse Ab. sy. in d.c. salubriter. ut p5 ex dictis rela-
tis. s. pxi. q. Et mo vult mihi quod ista pñtatio sit pñabilis
si recte intelligatur. Nam si iste usure petunt ut interesse ut
pcludunt oes doc. quo mo cadit quod sit interesse vel danu vel
lucri cessantis si non pbat vir quod cum pecunia totali fuisset lu-
cratus vel ipsam traffickingando per se vel pñliu vel collocando
in emptioez pñdioz et quod aluerit vxore. non n. seq3 alui vxore

a C Pignoris.
Et adde quod das
pignus vel p-
mittens certuz
qd non sit atri-
ctus pñtare oio
no etia si vellet
soluere: s3 pot
se eximere qua
do vult: solu-
do dote: per di-
cta supra circa
intelligentiam
dicti Bal. et se-
cit i simili. ca-
niam. de emp.
et vendi.

b Et an in
terminis. d.l. cu-
rabit: et etia in
dote non soluta
debeantur usure
siue alimenta:
ubi hñs solue-
re habuit iusta
cam non solu-
di: vide per dñm
meu dñm Bal.
de bartolinis i
l. si ex legati ca-
de ver. oblig. et
vide et Are. in
l. iij. s. cato. co-
lu. xv. j. de ver.
obli. ubi tangit
an difficultas
excuset a mora
in regulari quod
verbu facit ad
ppositu: et vid
Bal. in l. iij. C. de
usu. et vide di-
cta in c. pque-
stus. de usu.

de meo ergo in tantū fui in dāno q̄ nō dedisti mihi dotē: si nō oñdit q̄ illā dotē trafficasset vel talr collocasset q̄ ex ipsa percepisset in effectu alimenta. Nec isto casu: vt dicit Imo. cadit q̄ vsqz ad quātitatē alimentoz possint peti vsu re siue interesse put in terminis. d. l. curabit. cū ibi emptor p̄cipiat fructus quodāmodo indebite nō soluta pecunia: sic ipsos fructus vel eoz equalentiā tenet restituere ad qd facit. l. iulianus. §. ex vendito. §. de actio. emp. et illa. l. cura bit. facit istā rōnē q̄ fructus p̄cipit. Sed hic nō soluens do tē nihil p̄cipit: et posito q̄ p̄cipiat p̄cipit ex re sua: et in eo nō repit exp̄ssum illud qd in emptore exp̄mit in p̄xi. alle. furibus. Et sic isto casu vt dicit Imo. solū hēbit remediūz nō p̄stare alimēta vel ipsa p̄stata repeter e actōe negotioz gestoz a muliēvel ab alia p̄sona q̄ tenebat alere mulierē q̄ dotem p̄misit. Rederez it̄ ex qualitate p̄sone ipsius viri h̄re p̄pendi: an ipse habuisset lucrari cū pecunia vel traffi cando vel collocando in emptōes p̄diorz attenta eius qua litate et p̄suetudine qd p̄suevit facere de alijs suis pecunijs ar. l. vel vniuersoz. §. de pig. actio. et faciunt dicta p̄ Bar. in. d. l. j. de sen. que p̄ eo. qd̄ interest p̄se. in fi. §. dicti arti culi. Nec placet mihi qd̄ dicit hic do. Alexā. saluando Imo. q̄ in his terminis nō est interesse cōsistens in dāno: qz oīno si habuisset pecuniā dotale expendere debuisset in alimentis: nam dānū est diminutio p̄rimoniū: vt. l. iij. de dā. infec. si ergo expendit de suo in alimentis vxoris ipse vir nō video q̄ nō sit dānūvel interesse dāni. Et si hūisset dotē et eam fructificari fecisset nō diminuisset nec dotē nec suūz p̄rimoniū p̄ alimentis: et sic vbi vir est p̄sona que verisim̄ nō tenuisset pecuniā otiosam credo q̄ vsqz ad quātitatē alimē toz interesse suū possit dici p̄sistere in dāno vltra quātitatē alimentoz in lucro cessante. Et sic in effectu ego saluo di ctuz Imo. qz nō v̄ cadere in interesse: vt dixi vel dāni vel lucri cessantis nisi in hoīe verisim̄ p̄cepturo cōmodū et lu crū ex pecunia: et intelligo ēt vt dixi de hoīe collocatur o ve risim̄ i emptionē stabiliū pecuniā si ipsaz nō erat alr traffi caturus. Et istam p̄siderationē credo h̄ndam in oī casu in quo p̄mittit hodie de iure canonico p̄ceptio vsurari loco interesse p̄ter q̄ in casu. d. l. curabit. in qua v̄ h̄ri respectus ad p̄ceptionē fructuū: et hoc mō intelligendo dē Imo. si recte et subtilr aduertat nō discrepat a dicto et intentione Bar. et doc. l. aliqui moderniores in multis conent impu gnare ipm Imo. quasi discrepatē a cōi snia oīum doc. Bi centes q̄ errauit in terminis inquātū dixit in p̄posito nro q̄ interesse nō pōt peti: qz sumus in oblonibus dandi et c. nā iura sua loquunt in interesse et estimatōe ipsius rei que est verū q̄ post morā nō venit in obligatiōe: imo pōt peti ipsa res nō obstante mora in odiūz ipsius morosi: vt h̄r in d. l. stipiones nō diuidunt. Hos aut nō sumus in hoc inter esse succedente loco ipsius rei et qd̄ tractat peti iure actōis sed in interesse qd̄ peti tractat p̄ vīam officij iudicis qd̄ in oblonibus ēt dandi succedit post morā: qz debet vna cum ipsa re iuxta. l. vinū. §. si cer. p̄. nec in eo attendit an p̄sona sit solita lucrari necne ad qd̄ facit l. isti nō allegent qd̄ di cit Bar. in. d. l. vnica. de sen. que p̄ eo qd̄ it̄est p̄se. in p̄n. §. alle. articuli dum alle. d. l. vinū. Sed Imo. nō meruit p̄dictā rep̄hensionē: qz ipse bene distinxit inter it̄esse qd̄ succedit loco rei qd̄ dixit hic nō adaptari: qz sumus i oblo nibus dandi in quibus nō succedit oblo ad interesse loco ipsius rei. Et interesse qd̄ venit officio iudicis qd̄ dixit nō adaptari: et nō venire in terminis nris non in solito nego tiari dic tu siue alr fructificare pecuniaz et bene et optime dixit vt p̄dicta apparet declarati: nec ob. d. l. vinū. qz loq̄ de interesse siue lucro circa ipsam rem. Imo. vero loq̄ de interesse siue lucro pueniente cū ipsam rem inter que lon ga est oīa: vt p̄ ex no. p̄ Bar. in. d. l. vnica. C. de sen. que p̄ eo qd̄ interest p̄se. facit. l. si sterilis. §. cuz p̄ venditorē. §. de actio. emp. vñ arguere p̄ Imo. de. d. l. vinū. nō fuit magna p̄spicatia terminoz et fundamentoz. Et tene menti dē Imo. inquātū dicit maritū posse agere actōe negotioz ge stoz p̄mittentē dotē q̄ tenebat alere mulierē: nā hoc po terit facere ēt recepta dote: qz alia actio q̄ cōpetit p̄ ipsa

dote alia que cōpetit ad istas expensas siue alimenta. Nō sic aut est in interesse qm̄ vir p̄ dote non soluta ipm petere pōt alr nō facta puentōe de ipso soluendo: nā ipm nō po terit petere recepta dote sine p̄statiōe cū id ventat officio iudicis mercenario qd̄ nō cadit intentari nisi cū actōe: vt l. iij. C. de posi. et l. q̄ p̄ collusione. §. p̄tj sorte. de act. emp. et de hoc p̄ Bal. in. d. l. si. d. §. p̄terea. C. de in. do. et p̄ eūdes et doc. in. l. si marito publico. §. si. §. eo. dixi i. d. c. salubriter. in. iij. dubio qd̄ ibi moui. Et an maritus istas vsuras p̄tine tes interesse petere possit post decēniū dixi in. l. que dotis. circa scōam p̄ter glo. §. eo. ex qbus ibi dictis iunctis supra dictis in hac. q. declarat an et qm̄ maritus petere possit vsu ras dotis nō solute: et sic est expedita ista. ij. q. **T**ertia. q. fuit et est qd̄ dōm de h̄ridibus mariti alentibus mulierē an lucent fructus rei date in pignus p̄ dote nō solutavel an possint petere vsuras dotis put vir pōt p̄ tpe quo alit mulierē: et do. Ab. syc. in. d. c. salubriter. t3 q̄ nō qz in ipsa h̄ridibus non est illa rō que est in marito q̄ tenet ad onera m̄rimoniū: et l3 possit nō alere vxorē nō recepta dote tñ alē do et sustinendo onera m̄rimoniū facit illud qd̄ marito cō uenit hēdes aut nō alunt vxorē tanq̄ ad ipsos p̄tineat su stinere onera m̄rimoniū: forte tñ isti hēdes bene agere po terunt actōe negotioz gestoz p̄ ipsam mulierē vel aliu ad quē p̄tinebat ipsam alere p̄ dicta. §. p̄xi. q. et q̄ dicti hēdes nō hēant p̄uilegiū mariti vult Lau. de r. odul. de flo. in tra ctatu. de vsu. q. l. ij. Quid aut de vsuris decursis tpe vite ip sius mariti quas ipse nō petijt in vita an eius hēdes pete re poterunt et tex. no. iuncto sūmario Bar. in. l. vir vsuris §. de do. inter vi. et vxor. pbat q̄ nō q̄ tex. loq̄ in vxore de bente vsuras dotis vt sibi censeat facta remissio p̄ virū: se cus ergo in focero vel in alio v̄ dōm sūmariū tñ Bar. est multū gñale: et ita als in. q. facti ponderabā q̄. d. l. loquat in viro p̄cedente remanente vxore a quo debebat p̄leg vsuras: et q̄ nō trabat ex casum suū ponderabā ēt q̄ in ex pressa donatōe v̄ loq̄ ille tex. de cuius intelligētia: vide p̄ Ange. de are. et doc. in. §. fuerat. insti. de actio. et q̄ ita intel ligat in exp̄ssa donatōe vult ibi glo. in v̄. et donatiōibus. et aliqd̄ dē fuit. §. in. d. l. que dotis. Quid etiā dōm de filijs quoz dz esse dos n̄re decedente: vt iuxta dicta in. l. post do tem. §. eo. an si dote nō soluta retineant pignus lucentur fructus pignoris: et nō imputent in sorte v̄ q̄ nō lucent qz hoc casu nō loq̄. d. c. salubriter. et s̄ nō v̄ q̄ ipsoz p̄ q̄ retinet dictū pignus post mortē vxoris p̄ dote p̄sequēda p̄ ipsa filijs. Et s̄ nō v̄ q̄ dicto casu nō possint peti vsure lo co alimentoz: sed quatenus interest v̄ q̄ it̄esse peti debi sit: sicut in quolibet morā patiente in p̄sequendo sibi debi tū ēt q̄ sit mutans: vt. d. c. p̄questus. vbi p̄ do. Ali. et ibi oī xi circa dictū tertiū casuz ad fi. et in. d. ij. casu declarati an circa hoc interesse hēat rō nō solū dāni: sed et lucri cessan tis. **Q**uarta. q. decessionario viri an possit petere vsu ras dotis nō solute quēadmodū vir pōt: et hanc. q. tangit Bal. in rub. C. e. in. iij. q. determinat q̄ nō: et ibi dicit q̄ ista de qua agimus nō est vsura gratuita: sed onerosa p̄ oneri bus m̄rimoniū: et sic facit p̄ do. Alex. in. q. tacta supra scōo loco dum vult saluare opi. Imo. vt ibi dixi et in hac. q. ipse hic transit cū Bal. vt hic vide p̄ ipm: et vide Lau. §. alle. in liij. q. scōe p̄tis. v3. in cōmento. c. p̄sultit. in quo ponit p̄ro maiori p̄te tractatū suū: et in. d. ij. p̄te fuit allegatus in supe rioribus dictis et q̄onibus: et ibi mouet vltra. q. de accipie te in pignus a marito rez quā ipse maritus habebat in pi gnus p̄ dote et in effectu p̄ dictuz Bal. v̄ velle q̄ sibi fru ctus talis pignoris cōputet in sorte qd̄ nō v̄ h̄re dubitoz tiōnē: qz hoc cedit incōmoduz ipsius viri vt eius creditoz cōputet in sorte quā dz p̄seq ab ipso viro ipse aut vir ēt q̄ nō tenuerit pignus posito: et q̄ alius cōputauerit in sorte ad cōmodū mariti nō v̄ q̄ maritus sibi cōputet p̄. d. c. sa lubriter. qd̄ bñ no. qz doc. nō se in hoc declarat. **Q**uinta. q. de muliere an possit petere vsuras dotis nō solute in telligi pōt duplr. Uno modo respectu dotatiū vel h̄dem ipsoz dotantiūz oīum soluere dotē ēt mortuo viro. Alio modo respectu h̄ridum ipsius mariti oīūz dotē restituere: et in hoc

in hoc ultimo casu doc. loquuntur: qd pñu casum attigisse
nō vñr & varie in hoc articulo repñnt doc. opiones quas
ego p extensum rettuli in. d. c. salubriter. in. v. dubio vbi tā
dem pñu qdñ mulier passa fuit morā in dote siue danda
siue restituenda: & quātū potuit fecit vt hñet dotē suā: & nō
potuit hñe qd possit petere istas vsuras qñenus sua interest.
Et isto casu dixi posse saluari opi. tenētū mulierē ēē posse
petere vsuras dotis. Itēz isto casu dixi debere intelligi sta
tuta disponētia mulierē debere hñe tñ p centenario quo
libet anno si sibi dos dilata fuerit: & q valeant hñoi statu
ta: & q statimētes nō inciderint in penā cle. ex graui. de vsu.
si adhuc casum habuerunt respectū: & ne mulieres hñent
pñni: & hoc est de intentōe do. Car. in. d. ele. ex graui. in
vi. q. Itēz isto casu pñu ēē vltra annū mulierē licite pñpe
alimenta ab hñdibus viri nō restituētibz dotē cū vt dixi
possit ēē petere interesse. Et in. d. c. etiā dicebā q dictū doc.
cōiter dicentū in dote restituenda nō venire vsuras dotis
vel fructus pignoris imputari in sortez pcedere respectu
mulieris. Secus aut respectu scōl viri cui sortē p heredes
pñi est pñissa dos: & nō soluta vel pñnus datū: qz tunc in
ipso est dñm idem qd in pñmo viro p. d. c. salubriter. l.3 quis
possit dicere q hñdes viri nō tenent alere: & ipsi nō dñm
plēri pñtus per virum put illis qui tenentur dotare.

Ad virum.

Reintegrato mñimonio indi
cium inceptū p exñeu nō dissolui
tur. h. d. C. i. q. cñeus dans dotē p muliere querit
sibi ius ad dotē repetendā ita demū si in datōe ipsaz sibi sti
pulatū fuerit dic vel pactus reddi: vt. l. si cū dotē. in prin.
§. e. l. vnica. §. accedit. C. de rei vxo. actio. cū si. C. i. q. cñeus
i. q. dos data p exñeu sine eius pñsensu nō pōt hñi & retine
ri in mñimonio reintegrato ad qd facit. l. item querit. §. si.
§. loca. l. l. cūz maritus. §. j. §. de pac. do. vbi tex. vñ velle q
regrat pñsens nō solū respectu mñimonij de nouo pñti seu
reintegrati: sed ēē respectu ipsius dotis: vt pñsentat q dos
data hñat ēē in illo mñimonio glo. tñ hic: & ibi vñ sentire q
eo ipso q exñeus qui dotauerat pñsentit scōdo mñimonio vi
deat ēē in eadē dote danda pñsensisse de quo vide p Pau.
de ca. in. l. si mulier. §. eo. Et intellige istuz tex. vbi ex inter
uallo seqt reintegratio mñimonij: secus si icōtinēti mulier
que diuertit ad viruz reuertit: qz tunc magis vñ fuisse iur
gium qñ diuortij. Et pñea durat dos ēē p exñeu data: vt. l.
plēriqz. §. de ri. nup. & hic p Pau. de ca. q p di. l. plēriqz.
ēē dicit q l.3 vbi mulier se ipsam dotauit si diuertit: & po
stea ad eūdē virū redijt censeat cū eadē dote redijisse adeo
q ius repetendi dotem ex pñmo diuortio sibi auferat: vt. l. si
mulier. §. eo. Tñ hoc pñcedit nisi inter diuortij & recōcilia
tione cū eodē factā interuenerit aliud mñimonij: qz tunc
durat ius repetendi dotē sibi cōpetens ex dissolone pñmi
mñimonij: & hoc dicit colligi ex. d. l. plēriqz. Qd dicit pce
dere vbi in scōdo mñimonio dotē dedit. illaz. n. censeat in ter
tio mñimonio repetijisse p dicta in. l. si mulier. als censeat
pñm mñimonij dotē in hoc tertio repetijisse ēē q aliud me
diū interuenerit p. l. dotē. §. de iu. do. & vide dicta in. d. l.
si mulier. & bonuz tex. & ibi dicta in. l. pe. §. vxor. §. eo. & per
Bar. in disputatōe sua que incipit mulier hñis magnū pñi
monij & cñ in qbus locis plene declarū repies: an & qñ dos
pcedentis mñimonij in sequente repetita censeat. Et in
duat iste tex. hic p Bal. Ange. Jo. de imo. & Pau. de ca.
ad. q. facientū pacē & pñmittentū sub certa pena fisco ap
plicanda se nō offendere: & postea se offendentiū & demū
pacē facientū: & oēm penā adinuicē remittentiū: vt nō pñu
dicent fisco cui quesitū est ius ad penā ex pñdicta offēsiōe
facit. l. si. §. de pac. & l. si post mortē. §. si. §. de bo. pos. §. ta. &
l. iij. & qd ibi nō. §. de ser. expor. & an hoc pñcedat siue nota
rius fuerit stipulatus noie fisci siue ex stipione pñis fuerit
acqñitū ius fisco declarat hic Pau. de ca. volens in effectū q
in quolibet casu ius fisco quesitū auferri nō possit & repro
bat dñm Bar. in. l. q. romes. §. flauius hermes. §. de ver. obli.
qd vñ facere in pñm de quo vide latius p doc. in. d. §. fla
uius. vbi alle. hoc dñm Bal. & Ange. & doc. hic: non tñ de
clarat Pau. de ca. qualr fisco acqñat ex stipione pñis nō

interueniente notario: & in pñm faciūt dicta p Bar. post
By. in. l. j. §. de i. f. & in. l. arbit. inter certū diem. §. de ar
bi. & ad hic nō. vide Bal. in. d. l. si. §. de pac.

Si maritus in id.

ne dotis nō tenet actionē cedere si aliud vñ vi
uat nō hñ. h. d. C. i. q. cñeus ex hoc tex. qz satis no.
pbat maxi. iuncta glo. j. q. ex redditu noium debitoris qñ
querit victū & dñt Bal. & Imo. hic posse poni exemplum
in monte Florentie & Venetijz exñte non tñ declarat ipse
Bal. an redditus talij montij sit licitus: sed mām istozuz
montijz latissime examinat Lau. de flo. in suo trac. de vsu.
in. iij. & vl. pte. & p cāonistas in. c. in ciuitate. de vsu. vbi dixi
& p Archiepñm florentinū in. ij. pte sue sūme ti. de auari. c.
3. p. C. i. q. cñeus ex hoc tex. q maritus hñz beneficiū ne teneat
vltra qñ facere possit: vt hic & l. maritū. & l. si maritus. §. e.
qd qualr itelligat declar. l. in pñdenatōe. §. de re. iu. & l. si
qñ. de re iudi. vbi aliqd dixi de hoc pñuilegio: & in. l. miles.
eo. ti. dubitat. n. an hñat solū respect⁹ ad necitatē pñone an
ēē ad dignitatē: & Jac. de are. put hic Bal. refert tenebat
solū ad necitatē hñdū respectū: & ita transit Ange. hic assi
gnans rōne: qz nō dñz marito faueri vt delicate viuat cum
pñtie vxoris. als aut alimenta debent pñtari sñm vires pñi
monij & dignitatē alimentarij: vt. l. tutor. sñm dignitates. &
l. cū plures. §. in pñmis. §. de admini. tu. Sed Imo. hic tñ q
ēē in casu nño hñat respectus ad qñitatē & dignitatē ipsius
mariti nō solū ad necitatē p. l. nepos. pñculo. iuncta glo. in
v. dignitatē. §. de ver. signi. & ita tñ Bal. in. l. iij. C. qd cū eo. q
in alie. po. alle. l. sed si qd. §. sufficiēter. §. de vsufru. ti. gñali.
& l. cū vnus. §. alimentis. §. de ali. & ci. le. & dicit hoc hñe fie
ri sñm discretione iudicis de qua discretōe & arbitrio iudi
cis in hac mñ facit ēē mentionē Pau. de ca. hic & vide An
ge. in. l. nensennius. §. si. §. de re iudi. q in hac mñ ponit bonā
distinc. & inter alia dicit q vbi alimenta debent alicui reue
rentie vel pietatis intuitu debent pñtari sñm qualitatē & cō
dictionē sue pñone l.3 nō debeat hñi respectus ad familiāz
suā sine qua corpus suū pōt vinere: & alle. By. ita tenuisse:
vñr tñ By. & Ange. ibi velle hñi respectū ad pñonā solā de
bentis recipere alimenta: vt talr pñsent vt possit sustentari
attenta eius qualitate intrinseca: nō aut extrinseca pñ quia
By. dicit q alr militi alr rustico alr seni alr inueni pñuide
ri dñz de alimentis quasi p sustentatōe pñone aliud regrat
in vno qñ in alio: & hoc mō intelligendo nō discreparet il
lud dñm a dicto Jac. de are. & Bal. hic q tñ hñat respectus
ēē ad dignitatē mariti facit qz als nō vñ satisfactū rōni pp
quā est inductū hoc pñuilegiū. rōne. n. honestatis & reueren
tie maritalis inductū fuit: vt. l. vnica. §. cū aut in exactiōe.
. C. de rei vxo. actio. sed si maritus erat pñona digna & hñet
vinere: vt pñona paup & vilis nō seruaret reuerentia & ho
nestas maritalis ergo & c. & ista rōne hec opio mñbi placet
quā hic: & in. l. maritū. §. eo. approbat do. Alex. p qua pon
dero: qz l.3 p gl. magnā in pñ. hic dicat maritū nō hñe hoc
pñuilegiū si pōt se sua opa & sua pñona sibi querere victum
tñ pñdicta gl. declarat nisi pñonavi sit talis q sibi nō deceat
sua pñona & opa sibi victū querere p no. p Bar. post Pau.
in. l. si qñ a liberis. §. sed si filius. §. de li. agno. & p ipm Bar.
in trac. de ali. in. j. col. & Jo. an. & doc. in. c. cūz hñet de eo q
duxit in ma. quā pol. p adul. ex qbus pñ q hñ rō ēē dignita
tis in hñoi mñ. Nec ob. illud qd dicebat Ange. q nō dñz
faueri viro vt delicate viuat cum pñtie vxoris: nam nō est
pñties vxoris q q fuit vir suus pñgruēter & honeste viuat
sñm pñdictionez sue pñone maxi. qz hec iura intelligunt vbi
ipsa mulier sine eo qd hñz pñseq a viro pōt se sustentare. si. n.
ēē ipsa idigeret pñferrere viro: vt hñ p Bar. post Jac. de are.
& p eūdez in. l. maritū. §. eo. qd dictū sequunt hic Bal. An
ge. Imo. & Pau. de ca. & doc. in. d. l. maritū. & p Bal. no.
post Cui. in. l. si qñ crediderit. §. de pac. vbi in mñ no. loqñ
& vide eūdē Bal. in. d. l. iij. an si. C. qd cū eo q in alie. po.
& c. Et vltērius ad pñdicta facit qd vult Bal. hic q si ma
ritus hñat rem magni pñij: puta aliqd pulchrū palatiū &
parui redditus nō tenet ipm vendere l.3 ex pñio possit se

sustentat et dote mulieri restituere alleg. l. q. bonis suis. X. de ces. bo. vbi vide Ange. quasi sentiat Bal. q. illud vende re et in viliori domo vivere repugnaret dignitati ipsi ma riti et in hoc casu saluari posset opio Bal. qd. v. fuisse de intentioe Rico. de matha. que refert Bal. in. d. l. ij. C. qd. cu eo q. in alie. po. et vbi alle. d. l. nepos pculo. de ver. signi. l. 3. Imo. hic et doc. videant tenere p. Bal. hic et etiam in. d. l. maritu. sed pot. Bal. saluari: vt supra et sic dicta sua re duci ad p. cordia hic et in. d. l. ij. et vide hic Ange. qui et opi. q. v. cogat vendere rem supradicte qualitatibus: l. 3. als ad strictus ad alimenta no cogat p. ipsis bona vendere: sed vsq. ad quantitate redditu tenet ea p. stare alle. d. l. p. bonis suis. et p. Bar. in. l. pe. in pn. j. de ali. et ci. le. et in. l. impator. j. ad trebel. Et an in hoc privilegio ne qd. exigat vltra qd. facere possit deducat es alieni vel no: vide dicta in. d. l. sunt q. in. y. no. vbi p. clusi q. no p. ter q. in donatore: vt. l. in ter eos. s. si. j. de re iudi. vbi bonus tex. C. Glo. si. in pn. no. limitat huc tex. et filies no p. cedere vbi vir est talis p. dictio nis q. sua p. sona et opa victus sibi querere pot. de quo fuit dcm in tex. vbi hec glo. fuit declarata et limitata. C. In. y. pte que incipit: et fm hoc hes bis neq. et c. glo. dicit q. intel ligendo tex. put p. misit in lra est duplex negatiua. et j. p. incipit soluere p. posita. q. ibi neq. mandare et c. et sensus lre est q. vbi maritus no hz nisi actoes p. restone dotis non te net dictas actoes cedere: q. no remaneret sibi vn vineret als fm glo. no est in tex. nisi p. ma negatio: et tunc solo. q. in cipit sibi neq. amplius habebit et c. et subandit necesse ma dare actoes et c. et quo ad effectum no differt a p. ma itellige tia: l. 3. quo ad hoc q. fm vna lram solo. q. incipit in vno lo co tex. fm aliam in alio loco vt ex p. dictis p. j. p. dot etiaz tex. hoc modo declarari stante vna negatiua: vt duz tex. dicit neq. amplius habebit exponat. i. plus aliud non habebit necesse nisi mandare actoes. Qd. p. cedit fm glo. si noia sut sufficientia ad alimentacione viri et ad satisfaccione dotis et fm hanc intelligentia solo. q. incipit et ibi neq. amplius habebit et c. et differt ista intelligentia: et declaratio a priori bus quo ad effectum: q. supiores p. supponunt cessione actio num no fienda put et seqns ad hanc ista cu vltima de qua in glo. p. supponit priu. Et ex qua no. et tene menti q. ma ritus non hns nisi noia debitoz libera ipse cedendo pro restone dotis: et sic no tenet exigere et exactioe facta ei qd. d. p. dote satisfacere qd. v. p. l. ij. s. mutui datio. i. si. si cer. pe. si. n. aliud p. alio inuito creditore solui no pot. q. d. p. euniaz cedendo actione p. debitoz suuz no v. q. liberet: et sic iste intellectus glo. hoc p. supponens no v. verus no sal net q. p. cedat qn vir aliud no hz p. id qd. dicit hic Bar. in fi. sed l. 3. aliud no heat v. q. debeat exigere et de exacto sa tisfacere. Et vide Bar. hic gualr querente an creditor pecunie teneat a debitoz suo recipe in solutu noia debito rum. Et q. teneat recipe ponderat hanc. l. que facit ipsam intelligendo q. actiones transcenderent necessitate victus ipsius mariti et q. quatenus excedit teneat cedere p. restone dotis: et q. hoc vno mo intelligi possit hec. l. vult gl. qua supra p. deraui alle. et. l. cu querit. j. de admi. tu. vbi tutor q. p. xit p. tog. pupillu: vt vel in totu oia noia debitoz reci p. iat vel in totu renuat. In priu. q. creditor no teneatur talia noia in solutu recipe alle. q. cessio est quedam emptio: vt. l. si dubitet in fi. pn. et in. l. cu is. j. de fideius. emere autez nemo cogit: vt. l. nec emere. C. de in. delib. ergo et c. et hanc ptem q. creditor non teneat talia noia in solutu recipe fm ipm t. j. p. l. no aduersus. C. si cer. pe. et. l. naz et seruius. s. si. s. de neg. ge. et ita transit Bar. nisi debitoz ideo teneat q. hz actione: q. tunc ipsaz cedendo libera: vt. l. qd. debet. s. de pecu. Vel nisi debitoz aliud no hret nisi actoes p. l. et q. iuncta aut. ibi posita. C. de sol. Et isto casu pot. intelli gi hec. l. quatenus pbat fm vna lec. q. maritus tenet cede re actoes: et ad aliud no tenet: et sic hec. l. facit ad hanc ma teria qd. aliud dicant Pau. de ca. et do. Alex. sed. l. cum querit no facit: q. no pbat q. pupillus cogat accipe noia debitoz: sed si vult recipe: aut oia: aut nulla cogit recipere et cu Bar. transit hic Pau. de ca. et et do. Alexan. Sed v.

hoc dubiu: et d. aut. hoc nisi potius v. facere in priu. in qua tuz disponit q. l. 3. debitoz quantitas vel rei mobilis ex ne cessitate admittat volens soluere de immobilibus meliorib. in si repit emptor illoz immobilu debent vendi p. debitoz: et de p. tio creditori satisfieri: ita ergo in noibus debitoz v. q. debeant exigere p. ipm debitoz: et de exacto satisfieri cre ditori nisi forte Bar. et doc. intellexerint vbi tanta erat in opia debitoz q. no poterat exigere suos debitoz: vt tunc cedendo eoz noia libera: qd. satis v. ronabile cogita et de ma vide in. l. ij. s. mutui datio. s. si cer. pe.

S. focer. Filius no p. dit ius p. solide tionis p. successionem focer. ge nero imo effecta sui iuris p. morte p. ris p. eius hdes agere pot. et emancipata p. prem admit titur agens. h. d. C. No. ex hoc pn. q. l. 3. vera dotis exa ctio facta p. prem impedit p. solidatione in p. sona ipsius fi lie cu p. exactione sit sublati actio: et sic no cadat p. solidati o: vt. l. in insula. in pn. s. e. vbi p. glo. in v. p. sentiente. et ibi dixi. Tn secus est in facta dotis exactioe: q. illa p. solidatoz no impedit vt est casus no. hic nam successio creditoris de bitori hz vim solonis: vt. l. fidei. s. aditio. de sol. et. l. si debi tori. de fideius. et t. videmus hic q. si focer q. est creditor generi in dote ip. si succedit no ipedit p. solidatio quasi illa successio no sit vera solo: sed facta de hoc t. dicitur infra in glo. C. No. et ibi cu h. de eius et c. q. filia agit cu h. de p. ris q. succedit genero quasi cu h. de ipsius generi. h. s. n. h. d. testatoris est heres: vt. l. si. C. de here. insti. cum ipso aut p. e donec est in eius p. tate no agit ipsa filia ad repeti tionem dotis: q. in ipsam no est adhuc p. solidata actio de do te. unde pot. ipse p. ipsam dote retinere cu ipsaz possit pe tere si alium ipse gener. heredem instituisse. cui. n. damus actione longe magis damus exceptione siue retentione: vt. l. i. s. is aut. de sup. i. et in regula q. ad agendu. de reg. su. l. b. vj. bene in fm Pau. de ca. possit ipsa filia isto casu implorare offm iudicis p. prem vt ipsam dote p. taret p. se quenti matrimonio p. l. q. liberoe. s. de ri. nup. et p. hic no. in glo. si. vbi videbimus: vbi aut filia fuit emancipata. et tunc et p. ipm prem h. dem mariti agere pot. ad ipsam dote cu ius actio est in ipsam p. solidata: vt hic in v. s. dicemus. et c.

C. Glo. j. tacite oppo. de. l. si debitoz. j. de fideius. vbi suc cessio d. q. hz vim solonis qd. si est v. q. ip. filie no cope rat actio p. h. dem p. ris vel p. ipm prem put hic d. sicut no copteret si ipse p. exegisset dote filia no h. re iusta cam p. dicendi: vt. l. dote. s. eo. et dcm est aliqd. pri. sup. tex. timore ergo huius pri. glo. r. q. successio hz vim solonis respectu succedentis t. item quantu ad fideiusorias et accessorias obli ones no quantu ad alias: vt. l. vranus. j. de fideius. ibi. n. disponit q. si fiscus succedit creditori item succedit vni ex duobus reis debendi p. qbus alius mandatoz extiterat il la successio no hz vim solonis qua q. ad aliud correu debedi q. pueniri pot. p. ipm fiscu fm q. ibi disponit in v. cu altero aut reo et c. ita ergo hic quantu ad prez illa successio heat p. solone no quantu ad filiam: q. filia accessorie no hz obli one et actione ad dote cu p. e: sed eque p. cipalr: vt hic dicit gl. sequens sup. qua videbimus Bar. hic inquantu dicit gloz successio hz vim solonis q. ad succedente reprobat ipsaz glo. p. l. si ei. s. si. s. de enic. vbi disponit q. qn debitoz succe dit creditori censet ipse soluiffe h. d. itati qd. debebat: et sic maiore h. d. itate recepit: et minus in bonis h. re ex quo p. q. no quantu ad succedente: sed quantu ad alios ipsa successio h. p. solone: et et ibi disponit q. si creditor succedit debito ri censet minorem h. d. itate recepit quasi sibi p. h. d. itate sit solutu ex quo seq. q. et quo ad alios illa successio q. sit solone: nam non poterit dicere plus esse in h. d. itate q. sit residuu deducto eo qd. heredi debebat: puta legatarij qd. isto iure no tenebat heres vltra vires h. d. itaria: vt videmus in. l. que dotis. s. eo. bona glo. in v. nimirus. et ibi dixi in. l. in rone. s. qd. vulgo. ad. l. fal. Item plus censetur in bonis ipsius heredis qd. alijs et vtile esse poterit. Et. d. l. si ei. s. si. facit et p. illud qd. sequenti loco d. in glo. q. succes sio hz vim solonis quantu ad succedentes fideiusorias et alias accessorias

accessorias oblationes: nam et quo ad alios h3 vim solonis
ut ibi p3. By. ergo soluebat alio modo cuius solone etiaz
Bar. reprobatur. Soluit ergo ipse Bar. q3 successio h3 vim
solonis ex quadam fictione: q3 tunc demum inducit qm ille qui
succedit ex hoc vult cedere dñu: vt i. d. l. si ei. 7. d. l. si debi
tori. Secus si ex hoc velit lucrū psequi: q3 tunc successio nō
h3 vim solonis: vt l. heres a debitore. §. si. de fideius. 7. ita
in terminis tex. nri successio nō h3 p solone in iudiciū fi
lie vt pñet iure p solidatōis: ad quā mām bene facit. d. l.
vranino. vbi aliqd p Bar. 7. p eūdē in. l. si is q3 p emptore.
in. vj. q. 7. de vsucapio. 7. dixi aliqd in. l. que dotis. sup glo.
ij. §. eo. 7. in. l. j. §. si debitor. 7. ad. l. fal. Refert Pau. hic q3
ali3 alr soluebant p dictū pñū dicentes q3 ideo hic successio
nō h3 vim solonis: q3 debitū nō est certitudinarium ipsius
pñis dñatari cū filia hēat cōionē in actōe de dote 7. pēdet
ex futuro euentu: nā si ante exactionē dotis filia efficiat sui
iuris censibilis debitū dotis fuisse ipsius filie nō pñis. Si ve
ro e3 filia pñoziaf debitū censet fuisse ipsius filie: stante
ergo hoc dubio successio ptingens nō h3 vim solonis que
lo. placet ipsi Pau. q3 dicit q3 nō discrepat a solone Bar.
imo ipsam declarat. Et querit ipse Pau. an semp sit verum
q3 ficta solo nō tollat ius p solidatōis 7. rñ. q3 nō vt hic vi
de p ipm 7. pñi. §. in. ij. col. in fi. 7. Et no. 7. tene mēti ver
ba Bar. dñ reprobatur By. hic: nam hēs ex verbis suis q3 si
cur pñ ad dotez agere pōt filia sciēte et nō pñtiente dñ/
mō nō hēat iustas cām pñdicendi: ita et solonē dotis recipe
pōt vbi filia nō h3 iustā cām pñdicendi ad q3 facit. l. q3 hoiez
§. si gener. 7. de solu. vbi ponderat q3 ignorante filia facta
solo p generū socero nō liberet ipm generū: secus ergo si
ipsa sciēte nec hñte iustā cām pñdicendi: ad hoc facit. l. nō
solū. §. eo. vbi illud q3 dñ in exigenda dote in soluenda filr
cōprobat: 7. vide ibi Pau. de ca. i. declaratōe tex. C. Glo.
sup §. pñtiti no. ex hoc tex. q3 pñ 7. filia in actōe de dote vi
dent esse duo rei stipulandi: 7. pñea l3 vnus ipsoz succedat
debitori in pñona alterius in suo statu remanet oblo: 7. de
hoc quātr actio de dote sit cōis inter pñem 7. filiaz hñ in. l.
nō solū. §. e. vbi pcludit Bar. post By. q3 ē cōis sicut actio
inter hñdes stipulatoris q3 stipulatus est indiuiduū: q3 cui/
libet cōpetit insolidu: vt. l. ij. §. ex his. 7. de ver. obli. hoc ad
dñto in hac actōe q3 nō pōt alter sine pñsensu alterius ipsaz
intentare pp spem p solidatōis: 7. cu3 Bar. transeunt doc.
l3 Pau. dicat q3 vñ dubiū ex quo actio de dote cōpetit p
re diuidua: sed l3 cōpetat p re diuidua indicat put si cōpe
teret p re indiuidua: 7. ideo cōpetit cuilibet insolidu: put
actio p indiuiduo cōpetit pluribus hñdibus stipulatoris:
7. ita est intentio doc. Dicit tñ Pau. q3 pōt dici cōis sicut
est cōis actio iter plures legatarios qbus eadē res legata
fuit: vbi p ipm vide 7. p doc. declantes an rei vendicatio
q3 cōpetit mulieri pp retrālationē dñij q3 sit in ipsaz vigore
l. l. reb. C. de iu. do. sit cōis iter mulierē 7. pñez mulieris i q3
declat an. l. in rebus locum sibi vendicet in dote pñctinā.
C. Glo. super ver. dicemus in pñm. arguit a pari p. 7. 2.
dicit fieri in hoc §. In. ij. pte no. 7. est clara. In. iij. infert q3
filia effecta sui iuris actio de dote ambulat de pñe in filiaz
vel de cōis esse in pñm esse. Sed aduerse q3 pñū dñm
dñet a se: ex pñm. n. infert q3 etiā vbi actio erat solius
pñis nō impedit p solidatio de quo dictū fuit in. l. post do/
tem. §. e. post Bar. in. ij. q. Sed ex scōo infert pñū q3 pñp/
ponit q3 regnat cōis: ad hoc vt locū hēat p solidatio q3 nō
est vbi pñ fuit sibi stipulat. C. Glo. sup §. pñiri tacite op.
7. tex. q3 filia pñem nō pōt agere et petita venia: vt. l. q3 in
ptate. C. de in ius vo. 7. soluit q3. l. nra loq3 in filia emācipa
ta que petita venia pñem actionē de dote intentare pōt:
secus si esset in ptate: q3 tunc et petita venia pñem agere
nō pōt: vt in. l. 3. ria. q3 de iure cōi pcedit sed de eqtate pñ
ipsam glo. iudicis officio pñlū filie cū pñū officū sit dota
re ipsam filiam: vt. l. q3 liberos. §. de ri. nup. 7. l. si. C. de do.
pro. 7. auct. sed qñis. C. de rei vxo. actio: 7. sic vt pñctet dos
pñem iudicis officū implorare poterit filia: nō aut pote
rit aliqua actōe agere vt pñctet dos siue sumus in pñia siue in
scōa dotatōe. Que glo. reputat no. ad hoc q3 filie nō cōpe

tit actio: sed officū iudicis pñem vt pñctet dos: sed glo. in
l. obligamur. §. lege. 7. de actio. 7. obli. vñ velle q3 imo com
petat actio filie pñem ad pñctandā dotē. vult. n. q3 pñ lege
obliget ad pñctandā dotē ex qua oblatione nascit actio: vt. l. l3
§. ea oblo. §. de pñu. S3 Bar. ibi reprobatur illaz glo. 7. doc.
hic seqntes istā gl. 7. Bar. i. l. q3 liberos. §. de ri. nup. 7. facit
d. l. q3 liberos. vbi verba. l. ipñentis pñibus necessitatē do
tandi sunt directa ad iudicē: 7. sic orit officū iudicis: vt per
glo. 7. doc. in. l. si foroz. C. de colla. 7. p Bar. in. l. j. §. de pñi.
ex. l. in vñ scōo pñcipalr est videndū 7. c. Et q3 sit effect3 bu
ius inuestigatōis an pñem cōpetat actio vel offi. iudi. ad
dotandā filia Pau. de ca. hic dicit q3 sentit Bal. effectum
esse q3 offi. iudi. est pñonale: 7. sic tale offi. iudi. nō cōpetet
pñ hñdes pñis: secus esset in actōe: 7. sic sentit q3 onus dota/
di vel redotandi nō transeat ad hñdes pñis de quo dixi in
l. post dotē. §. eo. circa tertiū tps tertie. q3 Bar. Bie ergo
magñū resultare effectū an ad aliqd def actio vel cōpetat
offi. iudi. vt p3 ex no. p Bar. in. l. j. in. iij. col. §. de iu. om. in.
dñ examinat: an idē sit offi. iudi. q3 actio. An aut hoc iudi.
offi. cōpetat vbi filia sine dote maritata fuit ponit h3 Pau.
8 de ca. 7. p Bar. i. d. §. lege. 7. Et no. ex hac glo. limitationes
ad. l. lio nulla. §. de iu. cū si. vbi hñ q3 inter pñem 7. filiaz vel
filia in ptate nullū pōt esse iudiciū vt pñctat iure actōis: se
cus p offi. iudi. Item no. ex hac glo. q3 sentit q3 etiam vbi
intentatur offi. iudi. pñem venia peti d3: ad hoc glo. in 7.
contra obsequium. in. l. cogi. in. §. si pater. 7. ad trebel.

Lutus titius. pñento restitutus est
exceptōe dolo facis petere 7. c. nō repellit. h. d. vel sic 7. ma
gis ad lram. Aharitus q3 fecit pactū de nō petenda dote p
missa in vita socer i so. ma. 7. mortuo socero filia exbñdata
7. alijs hñdib3 instituta cū teneat dotē restituere vel actio
nē ad dotē mulieri cedere pōt ipsam dotē ab hñdibus seri
pris exigere a qbus repelli nō pōt exceptōe dolo facis pe
tere 7. c. cum nō ipñis: sed ali3 illud q3 petit restitutus sit.
Sed filia pñe bñde instituta ab ipsa nihil maritus exige
re pōt cū obstat illa exceptio dolo facis petere 7. c. sed eius
cōbñdes p virili puenire pñ vel actionē cedē. h. d. iste no. §.
Qui diuidit in qñq3 pñea. In. j. pñt thema 7. q3. In. ij. que
incipit ibi rñdi cū filia 7. c. ponit rñsio. S3 l3 ita dicant doc.
Pau. de ca. vult q3 in illo vñ nō ponat rñsio ad. q3 sed vnus
ad euidentia ipsius decisionis: 7. q3 decisio 7. rñsio ponatur
in vñ. nec illa. Vbi est tertia pñ fm oēs sed fm alios ibi: rñ/
det cuidā tacite obiectōis: sed fm Pau. de ca. ibi ponit rñ/
sic vt audistis an verius vñ q3 dicant doc. q3 rñsio ponatur
in vñ. 7. c. pñmiso tñ euidentia. cū. n. in illo vñ. dicat q3 ma
ritus h3 necesse exactā dotē restituere ergo dat intelligi q3
dotē exigere possit ab hñdibus soceri q3 vertebat in qñt.
In. iij. pte que incipit ibi alioqn 7. c. ponit approbatio de
cisionis pñductionē ad absurdū. In. v. pte que incipit ibi.
Sed si ex pte 7. c. ponit decisio vnus dubij siue. q3 iuxta pñi
cta. C. Glo. j. ex pñma pte hui3 tex. q3 valet pactū vir nō
possit a socero dotē exigere i eius vita: ad hoc. l. si marita.
§. i. §. eo. 7. l. cū pñ. 7. l. ob reo. §. si. §. de pac. do. Et sic ex his
inribus pñat q3 valet pactū p q3 sit deterior pñctio dotis
ad pñdiciū mariti sup quā mā Inno. hic ponit longā dist.
examinans plenitiam ex pte mariti q3 et ex pte mulieris:
an 7. qñ pactū p q3 dotis pñctio sit deterior valeat. Ex pte
ergo mariti pñderat q3 aut sumus in dote pñmissa. Aut in
dote data. Si in dote pñmissa. Et si q3 dñ vir faciat pñctan. nra.
pactū de dote pñmissa nō petenda: 7. nō valet hoc pactū: q3
sapit donationē cū dos debeat deservire oneribus mñmo
nij: vt. l. p oneribus. C. de iu. do. 7. de hoc q3 nō valeat tale
pactū est casus fm Inno. in. l. si pñ. §. i. iuxta glo. §. de pac.
do. 7. bñ facit. l. si liberos. §. si. co. n. alia est. l. quetis vbi gl.
declat hoc pcedere qñ pñmissio vel datio dotis pñctio: 7. po
stea pactū in pñdiciū viri circa dotē pñctan. nra. secutū fuit
Secus aut si in ipsa datōe dotis interuenit tale pactū: q3
valeret an pñctū mñmonij siue post pñctū mñmonij inter
uenerit datio siue pñctio dotis. vñ nup. tale pactū dos mñmo
pñctura: nō aut facta donatio: alle. l. beblus. §. si. alia est. l.
Vincen. sup pñma Infor. 7. 111

3 si iter viri. e. ti. de pac. do. vbi est bonus tex. cū gl. **¶** Item limita fm Imo. illud qd est pmissum qd nō valet pactū scm pstan. ma. in pūdicū viri circa dotē pmissaz nisi eē mulier vel alter cui est scā talis pmissio in recōpensationē fecerit pactū de alēda muliē vel mulier d se alēda vbi ipsa dotē p miserat. pōt. n. vir mulieri psta. ma. dare fructū dotis: vt se mulier alar. vt. l. ex anno. 7 qd ibi nō. d. de do. iter vi. 7 vx. facit. l. iij. in fi. d. de pac. do. Si vō maritū an pētū mrimoniū faciet pactū de dote pmissa nō petēda: 7 lz videat idē dōm cū tale pactū pferat in tps mrimoniū p. l. qd sponse. C. de do. an nup. tñ ipse Imo. determinat pūm p hūc tex. cū pcor. 7 p. l. iulianus. d. de iu. do. 7 ad. l. qd sponse rñdet nō. ipsam limitando: vt intelligat eo casu quo in tps pēti mrimoniū aliqd de ppo donat ipse vir futurus: nos aut sumus vbi sup dote pmissa paciscit qd nō vī esse phibitū p pēda facit qz ēt sine dote vxorē ducere p: vt. l. fi. C. d. do. an nup. 7 ad h ēt fm ipm facit. d. l. si liberis. §. si. als est. l. qris. dicit tñ h nō esse sine dubitatōe: 7 iō se cogitādū relinquere. **¶** Do. Alex. improbat Imo. qz si esset verū fm ipm q. l. qd sponse. nō hret locū qñ maritus nō donat de rebus suis ea dē rōne deberemus dicere q si psta. ma. maritū facit pactū de nō petēdo dotē valeret. ar. l. in tps. §. de here. insti. cū si. qd ē p. d. l. si p. §. j. a pari. n. pcedūt aliqd fieri tpe pmissio vel fieri tpe phibito 7 pferri in tps pmissus vel eē: vt. d. l. qd sponse iūcta. d. l. in tps. si g pferre pactū de nō petēda dote in tps pēti mrimoniū nō est phibitū: g nec etiā pēto ipso mrimonio. Tenēdo igit q imo nō valet pactū d dote nō petēda: lz sit scm an pētū mrimoniū. Rñ. ipse do. Alex. ad hūc tex. 7. d. l. iulianus. itelligēdo qñ i pstone dotis pactū scm fuit q casu ēt psta. ma. pactū scm valet: vt hī in. d. l. qris. 7 in. l. pe. de pac. do. 7 fuit. §. pri. dñm: 7. d. l. si p. §. ij. 7. d. l. si liberis. §. si. plurimū vñr facere pro Imo. 7 ad rōne do. Alex. posset rñ. q psta. ma. iaz dos dī eē ipsius viri: vt. l. doce acil. lā. C. de rei vē. qd nō est an ipm pētū iste tñ tex. nō facit cui vltra do. Alex. Posset rñderi q logt in pte mulieris cui sit pactū de dote nō petēda i eiū vita qd vī valē siue pactū fiat an mrimoniū siue post mrimoniū pētū: qz nō cadit phibitio donatōis q cadit in vxore: vt. l. iij. §. siue. v. ceter. §. de do. iter vi. 7 vx. itē cū pactū sit secū vt i eiū vita nō petat nō est tñ pūdicij: quātū est qñ sit cū muliere: qz ipse p pmozi 7 dos postea peti q defuier onerib⁹ mrimoniū: 7 hec in dote pmissa. **¶** In dote vō data adhuc Imo. pñderat q aut sumus psta. ma. aut an pētū mrimoniū. Si sumus pstan. ma. 7 sit pactū tale p qd dos minuit 7 cadit i dōationē adeo q mulier sit vel fieri spā locupletior: 7 tūc nō valet i. d. l. si liberis. §. si. d. pac. do. Sec⁹ si ipsa mulier nō efficiat locupletior: qz tūc valet pactū p qd circa dotē efficiat deterior pdictio ipsi⁹ mariti: vt. l. pōponius. d. de pac. do. ibi. n. est casus q valet pactū p qd dispōit vt res sit piculo ipsi⁹ mariti q als eēt piculo ipsi⁹ mulieris. Si vō sumus an pētū mrimoniū: Et tūc si sit pactū p qd minuit ius dotis. i fructib⁹ nō tñ ex toto pduñt vt si fiat pactū qz creditori mulieris satisfiat de fructib⁹ vel q ipsa mulier lucret fructū vltimi ani ipsi⁹ mrimoniū 7 valet tale pactū: vt. d. l. si liberis. §. si. 7. d. l. bebli. §. si. als est. l. pe. de pac. do. Que iura lz Imo. nō dicat vñr log eo casu q in ipsa pstone dotis tale pactū inuit fuit qd valet ēt si fiat psta. ma. vt supra ē dñm. Ubi aut p pactū fructus ex toto pderent: tūc nō valet tale pactū qñ p subam tñ fructū dotis defuere dēant onerib⁹ mrimoniū. l. iij. §. de pac. do. facit. l. cū pcarlo. de pca. Hoc tñ dicit limitādū hz q hī i. d. l. iij. nisi mulier maiorē dotē dederit vt fructus augeret dotē ex vsuris qz fructū 7 redditū ipse marit⁹ pēpēbat tātūq ipso pētabat p sustentādis oneribus mrimoniū. Itē limita nisi fieret pactū q ipsa vxor se exhibēt fm qd ibi dī in fi. illius. l. iij. 7 fm q hī in. d. l. ex annuo. Et supra aliqd fuit tactū. Quid aut si pcedēte pacto q vir pcedēte vxore lucret aliquā parte dotis marit⁹ remittat hoc pactū an valet ista remissio tex. in. d. l. si liberis. i pn. pbat q sic nisi p fraudē 7 malitiā vxoris fuerit facta hec remissio: 7 ita lz hīc Pau. de cast. 7 hec de pacto p qd sibi

4 vir circa dotē pūdicat dicta sufficiat. **¶** De pacto vō cir-

ca dotē facto i pūdicū mulieris: an 7 qñ valet vel nō valet Imo. Considerat quatuor casus pñcipales. Prim⁹ casus ē vbi mulier facit pactū de dote nō petēda. Scds casus est vbi facit pactū de dote vltiore die petēda qz die 7 tpe a iure statuto. Tertius casus est vbi alii adhibet ad stipulāduz. Quartus 7 vltimus casus est vbi mulier in dote facit pactū dubiū qd pēt ipsi mulieri 7 pdesse 7 nocē. **¶** Pri mo. igit casu an valet pactū scm p mulierē de dote nō petēda. Et tex. in. l. 7 hīdi. §. filia. d. de pac. 7 in. l. ij. §. siue. v. ce. tex. §. e. 7 in. l. cū dos. §. de pac. do. vī facere qñc: lz in pūm vī. l. de die. 7. l. attilicinus. d. de pac. do. nā si nō valet pactū de dote vltiore die petēda multo minus vī qvalere dēat de dote nullo mō petēda: 7 q nō valet vī dicē expse tex. in. l. vt aut logiori die 7 c. e. ti. p pcoria pdictoz iuriū recurrendū dicit Imo. ad no. in. l. ij. §. de pac. do. 7 in. l. j. §. de do. ple. vbi melior glo. in hac mā de corpe iuris q distiguit Qd aut mulier facit pactū de dote nō petēda ipsa decedēte in mrimonio an virū 7 valet tale pactū. Aut iterueniente diuortio cū culpa 7 ēt interueniētib⁹ liberis vel ēt culpa sola ipsius mulieris: 7 sifr valet pactū maxi. h vlti. casu qñ culpa ipsius mulieris sit diuortii in q ēt citra pactū vir lu crat dotē: vt. l. lutiū. 7. l. viro atqz vxore. §. eo. Aut mulier facit pactū de dote nō petēda in casu soluti mrimoniū per mortē viri vel p diuortii ex casus pdictos 7 nō valet nec lz tale pactū. Que distig. put dephēdit ex dictis Imo. pcedit si fiat an pētū mrimoniū vel ēt ipso mrimoniū soluto 7 hz pdicta distig. itelligēda est gl. in. d. l. 7 hīdi. §. filia. q dicit q ille tex. itelligēdus est vbi an pētū mrimoniū. filia pacta fuit de dote non petēda cū erit sui iuris: vt. l. pcedat. d. gl. qñ tale pactū inif q dos nō hēat peti in casu soluti mrimoniū p mortē mulieris vel p diuortii iterueniētib⁹ liberis 7 cōi culpa vtriusqz vel solius mulieris iterueniēte: i alijs aut casib⁹ scm pactū de dote nō petēda ēt qfuerit scm an pētū mrimoniū nō valet: qz ēt pactū scm d dote vltiore die petēda an pētū mrimoniū nō valet: vt. d. l. attilicinus. 7 h mō saluat glo. in. d. l. 7 hīdi. §. filia. q cōiter iprobat p Bar. 7 doc. nec ob. p dīctis. l. si liberis. §. si. 7. l. si p. §. ij. de pac. do. qz illa iura loquunt in pacto pcedente pūdicū viri: nos aut loquimur in pacto pcedente pūdicū mulieris cui iura magis fauent q ipsi viro. Et sifr si soluto mrimonio fiat pactū d dote nō petenda valet tale pactū si fiat in casibus supra expsis in quibus est pclusus q pōt fieri pactū de dote nō petēda p mulieris: nā iusta cū vī supesse faciēdi dñm pactū vbi sum⁹ in dictis casib⁹ vel i aliq pdictoz. als at nō vī subesse iusta cā: 7 p pñs pactū nō valere sicut dicimus in dote petenda vltiore die: qz nō valet ēt q fiat so. ma. nisi iusta cā subsit vt. l. l. §. de pac. do. 7 iusta cā ēt eēt qñ subesset paupies ipsius mariti: put vult gl. pua in terminis illius. l. l. 7 tñ Imo. simplr dicat q in casib⁹ in quibus pclusum est an mrimoniū valere pactū de dote nō petēda p mulierē i illis est dōs valere dñm pactū post solutū mrimoniū hoc nō adaptat ad illū casum vbi mrimoniū soluit morte ipsius mulieris sup stite viro: qz tūc nō cadit q p mulierē fiat pactū: 7 p bere des nō est dubiū q pōt fieri: qz nō est phibitū. **¶** Et hz p dīcta dī intelligi glo. in. v. nocebit. in. d. l. cū dos que vult q pactū scm in pūdicū mulieris sup dote valet si sit soluto matrimonio: 7 hoc mō itelligat. d. l. cū dos. in. v. si vero. 7. l. ij. v. ceterū. §. eo. illa ergo glo. pcedit si intelligat vbi sit pactū soluto mrimoniū de dote nō petenda per mulierem cuius culpa fuit solutū mrimoniū vel eius 7 mariti culpa interuenientibus liberis iuxta no. in. d. l. j. de do. ple. 7 vī de no. per doc. in. d. l. ij. d. v. ceterum. vbi dñt qd ille tex. dī intelligi vbi soluto matrimonio filia fa. adhibuit alius cui dos solueretur: 7 sic fecit actum sibi pūdiciale: in dote: lz ipsi ibi nō dñt vltra qd sit solutū mrimoniū qñ sit tale pactū requir qd sumus in casu soluti mrimoniū p diuortii alijs pcurrentibus de quibus supra pñme est dictū: 7 p hoc tollit pūm. d. l. l. 7 quā p dīctū doc. ibi inducit do. Alex. non facta mentione de his que hic dicunt. Ex quibus dīctis dependet veritas alterius intellectus que ipse dat ad illū tex. vt possit intelligi etiā vbi pstante matre. alius adhibetur per mulierē

vbi innuitur qd et pot viro culpa imputari quare a patre mulieris dotem non exegerit: reiecta igitur pdi. solu. dicit Pau. qd illud prius non meruit signari: qd iste tex. potius pbat qd marito nil sit imputandū quare dotem nō exegerit qd prius: qd dicit qd tenet dotē exactā p̄stare aut actiones cedere: si ergo vult cedere actiones liberaf: vt et innuit glo. qd ipse intelligit pcedere vbi socer non poterat sine incōmodo soluere. als aut tenet ad dotem exactā nec liberatur cedendo actiōes per no. in. d. l. nupta. §. j. et in. l. seq. §. j. et hec in ipso p̄e pcedunt. In hīdibus aut ipsius p̄is qui dotem p̄miserat pcludit Pau. de ca. qd imputat ipsi viro quare dotem non exegit ab ipsis et qd sine incōmodo nō possent soluere dūmodo possent soluere. si. n. nullo modo potuissent soluere sibi non imputat: et eo casu quo debuit ab hīdibus exigere nō liberaf cedendo actiones. als aut sic. Et ex p̄dictis dicit Pau. d. ca. apparet cuius sit electio huius alternatiue: qd neutrius est electio: sed vnus re medium competit vno casu. v3. vbi culpa potuit imputari viro qd tenet dotem exactā p̄stare. Vbi vero nō potuit imputari: et tunc liberaf cedendo actiones. Sed Pe. de bel. pti. dicebat qd huius alternatiue de qd in tex. mulieris erat electio. Bal. vero dicebat prius qd mariti: qd ille qui tenetur eo qd h3 actionē liberaf cedendo dicta actionē: vt. l. qd debet. §. de pecu. Sed Pe. tenebat qd mulieris eēt electio eo qd in dubio fauemus dotibus. l. i. ambiguis. §. de in. do. Sed Ange. Imo. et alij doc. transeunt cū Bal. cuius dcm pcedit eo casu quo culpa viro non potuit imputari prout vult Pau. de ca. ex cuius dictis pot vtrūq3 dictuz saluari: nam eo casu quo culpa potuit imputari viro pcedit qd electio sit mulieris an velit exactā dotem sibi dari vel actiones cedi. Aduerte tñ qd id qd dicit Pau. limitado. d. l. si exneus. vñ facere tex. iuncta glo. in v. exegerit. in. l. si marito publico. §. j. eo. l3 illa glo. loquat per verbus forte: et ad. d. l. nupta. §. j. posset rñ. qd nō d3 sumi ex illo. §. arg. a p̄rio sensu put Pau. refert qd aliqui rñdebant ad illuz tex. si quis tñ vellet saluare dictū Pau. posset rñ. ad tex. cum glo. in. d. l. si marito publico. §. j. vt pcedat eo casu quo p̄ cum quo fuit factū pactū per maritū de non petendis nisi centū de ducentis non poterat sine incōmodo soluere: et vnde ibi Pau. ex cuius dictis deprehendit: an et qñ pactum factū per generū cum socero de nō petenda dote p̄iudicet ipsi filie: vt ab ipso nō possit repetere: et quid de acceptilatiōe: vbi per generū socero facta fuit de quo vide tex. in. l. pe. §. si vir. §. eo. et aduerte ad tex. nñm qd pbat qd dictū p̄ctuz p̄iudicat mulieri qd pcedit sine dubio si ante nuptias qñcūq3 factū fuit vel post nuptias in actu p̄missionis dotis als aut nō vñ tale pactū p̄iudicare ipsi filie. ar. l. quotiens. §. eo. Pau. tñ in. d. l. si marito publico. §. j. t3 qd p̄iudicet si socer non poterat sine incōmodo soluere. als aut secus qd vñ pcedere si exp̄sso eo pactū factū fuerit: qd tñc non extenditur ad casum supuenientis cōmoditatis. als aut si ex pacto nō petijt: l3 fuerit factū: eo qd cōmode non poterat socer soluere si postea potuit nō vñ hoc p̄iudicasse siue p̄iudicare filie: nec ob. d. l. si exneus. que nō loquit vbi pactū factū fuit et ex pacto a socero nō fuit scā exactio. C. Glo. super §. sed alij et c. infert ex tex. qd illa regula dolo facis petere et c. locum h3 qñ eidem fienda est restō nō qñ alteri de qua mā hic plene per Bar. Concludentē circa regulā dolo facis petere qd eidem restitutus es. Qd aut qd petit aut repetit si petit et si illi a quo petit est incōtinenti restitutus obstat sibi p̄dicta regula: vt in. d. l. dolo cum alijs supra allegatis. Si aut ex intervallo est restitutus: et tñc sibi nō obstat p̄dicta regula: vt. l. si. §. j. et leg. no. ca. Qd pcedit si intervallo et dilatio post qd vel quā quis est restitutus respicit ipsam oblonem: et ita loquit. d. §. j. secus si est dilatio post quam petens h̄ret restituere indulta miserationis gratia: qd oino ista nō tollit quominus petens repelli possit p̄dicta exceptione dolo facis petere et c. vt in. §. nostro in fi. vbi disponit qd filia heres pro parte instituta a patre qui p̄miserat: et non soluit dotem non pōt ad partē dotis conueniri ex quo sibi h3 dos restituī per maritum

l3 de hoc iure annua bina trina die: et hodie post annum: vt in. §. exactio. l. vnice. C. de rei vxo. act. est. n. illud tps indultum gratia miserationis: vt. l. si cum militi. §. si. §. de cōpensa. vbi de tpe indulto grā miserationis: et de tpe qd respicit ipsam oblonem: et diuersum statuit in vno qd in alio et ad hoc qd facit ista lra in fi. facit et. l. si donaturus. in fi. §. de p̄di. ob cau. vbi marito petenti dotem ab eo qui sibi per errorem p̄miserat obstat p̄dicta exceptio quatenus mulier est receptura: et habitura ab ipso viro de dote ex quo ipsa illi a quo vir petit h3 restituere: et qd ex intervallo. i. annua bina trina die de hoc iure mulier sit receptura ab ipso viro: et nō incōtinenti. Item illud qd est dictuz qd obstat regula p̄dicta dolo facis et c. pcedit vbi est liqđum qd d3 restituī: als secus: vt. l. j. §. redigunt. §. quoz lega. fm vñ intellectū de quo per glo. in. l. dolo. de do. excep. Vbi autē sumus in repente: et tunc pcludit Bar. qd nō ob. ipsi repetenti p̄dicta regula dolo facis petere et c. per. l. j. C. si dos p̄stan. ma. et c. et. l. si mulier. §. rerū. §. re. amo. et qd repetenti sit indultū tps ad restituendū grā miserationis: vt in terminis p̄dictoz iurium: quare aut hoc sit in ipso repente de clarat hic ipse Bar. et sic vult Bar. qd in terminis p̄dictorum iurium pp cōmodū interusurij mediū tps cōpetat repetitio: nō obstante p̄dicta regula dolo facis et c. Sed p̄tra hoc dictū Bar. insurgit hic Jo. de imo. et post ipm Pau. de ca. nam obligatus ad diem certū ante ipm diem solvens nō pōt repetere: vt. l. in die. §. de p̄di. inde. et. l. si fideiussoz q̄uis. §. manda. et per glo. et doc. in. l. q̄uis. C. de in. et fac. igno. et sic et qd in dictis iuribus nō sit dies grā miserationis sed dies adiectus obloni ex dispōne hois: et et qd unus in repente nihilominus repellit nec attendit interusurij mediū tps: vt exp̄sse dicit Bar. in. d. l. cum quis. in examinatione quarti articuli p̄ncipalis ante fi. l. et per eūdem in. l. j. de p̄di. indi. in pe. col. vnde multo magis vñ impediri repetitio: et nō attendi inter usuriū mediū tps vbi est dies grā miserationis indultus per supradicta Imo. pro saluando dictuz Bar. conatur duobus modis rñdere ad p̄dicta iura supra p̄ ipm adducta: sed sue rñsiones non pcludunt: vt hic per do. Alex. vnde Pau. de ca. residet in opi. cōtra Bar. per p̄dicta iura dicens per ipsa p̄bari qd minus est p̄uilegiatus repetens qd petens qñ repellit a petitiōe vbi adhuc nō venit dies oblonis appositus per testatores: vt d. l. si. §. j. vt le. no. ca. et tñ secus est in repente: et assignat rōnem dñe: qd soluenti et repetenti est imputanduz quare soluerit qd non cadit in petente qui nūq3 soluit. Et rñ. ad d. l. j. C. si p̄stan. ma. et c. q̄ibi nō impedit repetitio: qd facta erat solo in casu phibito. i. p̄stante m̄rimonio quo p̄stante si maritus soluit dotem vxori inducit quedaz donatio que est phibita inter piuges: vt. l. j. et per totū. de do. inter vi. et vxo. et in. c. fi. eo. ti. Sed in iuribus allegatis p̄ Bar. nō erat facta solo in casu phibito: et qd in. d. l. j. cōpetat repetitio: eo qd solo erat facta in casu prohibito sentit ibi Bar. quem vide et aduerte qd intelligendo illam. l. j. fm tertius intellectū de quo ibi in glo. nullo modo facit ad p̄posituz Bar. hic pro quo et nō facit. d. l. si mulier. §. rerū amotaz. qd ibi vir non repetebat qd soluerat: sed qd ab ipso vxor amouerat qd p̄miserat in odiuz ipsius mulieris ne in p̄tate sua sit puare virū cōmodo interusurij mediū tps qd h3 ad restituendū dotem. Et an illud qd dñ in die certa qd solutū ante ipsam diem nō pōt repeti pcedat in die in certa vide in. l. nam si cum moriar. de p̄di. inde. et ibi per Bar. et alij quid tangit Imo. hic. Et aduerte inquantū supra allegando. §. redigunt. l. j. quoz lega. per illuz fuit dictū qd vbi nō est liqđum et claruz qd h3 restituī petenti cui: als obstat exceptio dolo facis petere et c. p̄dicta exceptio: nō ob. nam posset qd dicere qd imo in terminis p̄dicti. §. est claz et liqđū qd h3 restituī: qd loq̄t vbi p̄stabat qd res qd petit erat legata illi a quo petit qd dñ qd postea pōt petere: et ad hoc. l. j. C. eo. ti. Sed dicas declando dcm glo. et Bar. qd l3 eēt clarū et liqđū delegato facto de re que petit p̄ h̄des a legata rio qui an aditā h̄ditatē occupauit p̄pria anctē tñ ex quo iminebat detractio falcidie: als. n. nō h3 locū p̄dictū inter

dictū: vt pbat in d.l.i.C. quoz lega. t. ibi p. doc. t. p. Bar. in d.l.i. §. redigunt. nō erat claz t. ligdū qd hret restitui. i. quātū hret restitui de re legata que peti p hrdē: puta qz iminebat multi creditores: t. nō erat adhuc claz quātū hret remanere in bonis t. hrditate testōris: licz. n. certa sit qstas falcidie: t. nō est certū quātū qlibz res legata hēat defalcari: nō. n. qlibet res legata p detractiōe falcidie hz semp defalcari t. diuinui in qrtā pte: puta qz aliqd vltra legata t. debita remāsit hrdi: nō t. ascendēs ad quartā bonoz: vñ qtenus illud remanēs nō ascendit ad quātū falcidie res legate debēt diuinui. Et ex his vī posse dici qz minus aduertēter loquutus fuit Bart. q. rñdendo ad d. §. redigunt. q. ibi nō erat ligdū: an hret restitui: nāz imo ligdū erat: an hret restitui qd petebat. Ex quo constabat q illud erat legatū: s. nō erat ligdū quātū hret restitui. Et ppter ea magis pbabilr t. accurate vī loquuta glo. in d.l. dolo. dicens q regula de q. ibi pcedit: vbi claz t. ligdū est qd d. reddi: accipiēdo. n. illd qd relatiue importat quātū t. pdicta nō. t. tene mēti: qz nō repies declarata p doc. Et an pdicta regula dolo facis petere t. c. obstat agēti possessorio aliqd t. agit gl. nra h. q. vult qz sic: quo p gl. t. doc. in d. §. redigunt. t. in d.l.i. C. eo. ti. t. in l. si. quoz bo. t. per Dy. in regula dolo facit. de re. iu. li. vj. t. p doc. post glo. t. in l. i. C. d. ed. di. adri. tol. h. in l. nātr. §. nihil cōe. de acq. pos. t. p Salz. in l. incerti. C. d. interdic. in anpe. col. cū seq. vbi exaiat qd in possessorio recuperande qd in possessorio retinēde: t. qd in possessorio adipiscēde in quo possessorio loquit. d. §. redigunt. t. d.l.i. C. quoz lega. vbi ē p ipsum Salz. pcludētes in effectu: an ille q. opponit exceptionē reitutōis sibi fiende possit incōtinēti pbare de iure suo an nō: t. an sit clarū: necne qd hz restitui: vbi ibi per ipm vide t. aliqd hic p Imo. Circa aliam regulā que sumit ē ex hoc tex. q. exceptio dolo facis petere qd restituitur es nō obstat petenti qñ aliq nō puento hz fieri restō Bar. dicit q hoc pcedit nisi ille alius cui petens hz restituere sit restitutus ei a quo mō peti: vt. d. l. si donaturus. in fi. s. de pdi. ob cam. nam si maritus solu. matri. petat dotē ab eo qui p errorez ipsam pmisit quatenus de dote est restitutus mulieri ipse maritus repellit exceptiōe ex quo mulier est restituta illi qui idebitū per errozē pmisit: vt ibi clare disponit ē q ex interuallo ipse maritus sit restitutus mulieri. i. annua bi. na trina die fm hec tpa: qd quare sit supra declaratus fuit circa aliam regulam: vbi ē allegata fuit pdi. l. si donaturus. ad hoc qñ restō hz fieri ex interuallo indulto gra mīserationis. **C** Glo. fi. in prin. declarat tex. Im. ij. parte que incipit ibi: sed vī pro hrditaria t. c. glo. oppo. t. soluit put in ea hī: quam vide t. no. ad declarationē illius verbi pro virili portione: t. vide Bal. in an. defuncto. C. ad tertuliam. in vlti. col. circa medium vbi declarat hoc nomen virilis portio. t. ponit aliqua noia que idem importat: t. declarat etiam hoc verbum in stirpes t. c.

Miserationis. De hac materia dolo facis petere t. vide aliquid in c. de bitores. de iure iu. vbi probatur q. p. dic. regula nō ob. vbi subest metus per iurā.

Salus.

S Ex pacto vel stipulone per quā aucto mīnus dans dotes pro nepte stipulatus est dotē nepti: aut sibi restitui de rigore iuris ipsi nepti actio nō querit sibi solui possit: sed de eqtate ei utilis actio datur. h. d. hec. l. singulārissima: sicut alia q. sit in toto isto titulo fm Pau. de ca. Diuidit in tres partes. In prima ponitur thema t. q. In scda ponit rñsio de rigore. In tertia ponit rñsio de eqtate fauore dotis. Incipit scda pars ibi: rñdi t. c. Tertia pars ibi: Sed pmittendū est nepti t. c. **C** Mo. j. ex hoc tex. ibi: t. instro dotali hmoi pactū t. stipulone cōplexus est si inter lucū titiū t. c. q. nō est vis an notarius p. cipiat verba instri in tertia vel in pma psona: t. de hoc hz Imo. est tex. melior de corpore iuris in c. dudum. ex de pueris. cōiuga. facit. C. qd aut. de pueris. piuga. vbi tex. pbat q. instm pōt p. cipi i pma psona. **C** Mo. ij. q. l. ascendēs ex linea pma stipulari possit descendenti ē emancipato: vt hī in l. qd dicit. j. de ver. obli. t. est tex. in l. vt iurifur andi. §. si liberi. de ope. li. in v. plane. t. ibi ē p Bar. hī in l. si genero. C. de iu. do. vbi per Bal. facit. l. qd cūq. §. ij. de ver. obli. vbi disponit q. p.

possit stipulari filio euz erit sui iuris: t. paria sūt ista aliqd pferri in tps vel fieri in tpe: vt. l. in tps. j. de here. insti. t. l. qd sponse. C. de do. ante nup. l. ergo ascendens ex linea pma: vt dixi possit stipulari tñ secus est in ascendente ex linea mīna: qz descendēti nō pōt stipulari: vt est casus hic arguēdo a spali: t. ad hūc tex. ponderat Bar. in d. l. qd dī. an si. t. satis hoc ē vult hic facit. l. pactū. C. de pac. puen. facit. l. debitor. in fi. j. ad trebel. vbi bonus tex. q. descendens ascendenti ex linea materna: t. ipsi matri stipulari non pōt: nāz ibi est casus q. ex pacto vel stipulone filie per qd vel quam filia puenit cum marito vt dos redderet matri ipsa mater non pōt niti: t. iudex qui iudicauit prium ex errore iudicasse dī nec pdictis obstat. l. publica. in prin. §. de pos. q. illi. l. tñ. vt ibi per Bar. t. per eundem in l. stipulatio ista. §. si stipuler. j. de ver. obli. in v. nono t. vlti. fallit t. c. an si. illius **4** **C** Mo. ij. q. siue quis stipuletur sibi aut cōneo siue cōneo: aut sibi semper stipulator adiectus videt ad oblonem extraneus vero ad solutionē: vt hic in ver. dos omnis sepe vxori vel gayo seyo t. c. iuncto ver. Sed dicendū est sepe totam dotem solui posse t. c. t. sic non refert an persona stipulatoris preponatur vel subsequatur ad qd bene facit. l. j. §. si usufructuarius seruus. j. de sti. ser. t. ibi per Bar. t. de **5** hoc tangetur. j. in glo. ij. siue tertia. **C** Mo. iij. in ver. sed pmittendum est t. c. q. fauore nuptiarum utilis actio sine cessione queritur mulieri per extraneam personāz non solum si sit talis que non habeat mulierem in potestate: qz hoc modo accipitur extraneus in hac materia: vt in §. extraneum. l. vnice. C. de rei vx. actio. sed etiam si nullo modo attineat talis psona stipulans ipsi mulieri: vt probatur hic in ver. maxi. propter affectionem personarū t. c. t. hoc tenet Bar. hic l. j. in l. stipulatio ista. d. §. si stipuler. in ver. octauo fallit t. c. ipse aliter dicat. vj. q. hec duo concurrere debeant: sed qd dicit hic Bar. cōiter approbatur per doc. per hunc tex. vt supra ponderatū: vt hic per Imo. Pau. de ca. t. alios: t. est de intentione Bal. in d. l. si genero. C. de iu. do. qui dicit q. hic est fauor dotis: t. etiam qz reputatur dos proprium patrimonium ipsius mulieris: t. sic videtur stipulatio appositā super re propria ipsius mulieris sed vbi stipulatio interponitur super re propria alicuius sibi queritur actio: vt. l. qd pcurator ex re. s. de pcura. t. l. iulianus. §. si procurator. s. de actio. emp. de quo vide per Bar. t. doc. in d. §. si stipuler. in ver. quinto. vbi est rerum connexitas: t. per Bal. in l. certi condicio. §. si nūmos. s. si ter. pe. vbi quo ad terminos tex. nostri simpliciter dicit id qd dicit Bar. in d. §. si stipuler. Et aduerte ad illud qd dicit Bal. q. eo qz dos est prium primonium mulieris vī stiplo adiecta super re ipsius mulieris: nam si hoc esset: fauor dotis non oparetur. put hic vult tex. item magis in casu nro est prius q. stiplo est interposita super re ipsius dantis dotem: t. sic vltra fauorem dotis vī pcurrere fauor excentis liberalitatez qui fauor ē hz operari translationem actionis ex stipulone per ipsum donantē appositā: vt. l. quotiens. C. de do. que sub mō. t. per Bar. in d. §. si stipuler. **7** Sed p hunc tex. t. supra dicta vī facere. l. vnica. §. accedit. C. de rei vx. actio. inquantū impator ibi disponit q. si cōneus dans dotem non paciscitur de ipsa reddenda censetur ipsa mulier sibi stipulata. reddi. nō aut disponit impator q. ipse cōneus censeat stipulatus ipsi mulieri: t. q. ex tali stipulone ipsi actio utilis acqrat quasi impator sententia q. hoc non pcedat ex regula. §. alteri. l. stiplo ista. t. §. alteri. insti. de inuti. stipu. Sed rñ. q. impator illud ibi nō disposuit ex eo qz per stipulone interpositam per cōneus actio non queratur ipsi mulieri pro qua dos prestatur: qz hoc hic aperte disponitur: imo hoc est extra causam dotis fauore excentis liberalitatez: vt. d. l. quotiens. Sed ex eo motus fuit impator: quia in pluribus sua dispositio exorbitasset a regulis cōibus qz exorbitet stante sua dispositio ne de qua ibi. Exorbitasset enim primo q. psumatur donatio. Scdo q. psumat interposita stipulatio. Tertio exorbitasset q. ex stipulatōe que per alium psumit interposita psumatur interposita nō p se sed pro muliere p regulam. **8** §. grifoganus.

ubi innuitur qd et pot viro culpa imputari quare a patre mulieris dorem non exegerit: reiecta igitur pdi. solu. dicit Pau. qd illud prius non meruit signari: qd iste tex. potius pbat qd marito nil sit imputandū quare dorem nō exegerit qd prius: qd dicit qd tenet dotē exactā p̄stare aut actiones cedere: si ergo vult cedere actiones liberat: vt et innuit glo. qd ipse intelligit pcedere vbi socer non poterat sine incōmodo soluere. als aut tenet ad dotem exactā nec liberatur cedendo actiōes per no. in. d. l. nupta. §. j. et in. l. seq. §. j. et hec in ipso p̄re pcedunt. In hīdibus aut ipsius p̄ris qui dotem pmiserat pcludit Pau. de ca. Qd imputat ipsi viro quare dorem non exegit ab ipsis et qd sine incōmodo nō possent soluere dūmodo possent soluere. si. n. nullo modo potuissent soluere sibi non imputat: et eo casu quo debuit ab hīdibus exigere nō liberat cedendo actiones. als aut sic. Et ex p̄dictis dicit Pau. d. ca. apparet cuius sit electio huius alternativae: qd neutrius est electio: sed vnus re medium competit vno casu. v. vbi culpa potuit imputari viro qd tenet dotem exactā p̄stare. Vbi vero nō potuit imputari: et tunc liberat cedendo actiones. Sed Pe. de bel. pri. dicebat qd huius alternativae de qd in tex. mulieris erat electio. Val. vero dicebat prius qd mariti: qd ille qui tenetur eo qd hz actionē liberat cedendo dictā actionē: vt. l. qd debet. §. de pecu. Sed Pe. tenebat qd mulieris eet electio eo qd in dubio fauemus dotibus. l. i. ambigua. §. de iu. do. Sed Ange. Imo. et alij doc. transeunt cū Val. cuius dcm pcedit eo casu quo culpa viro non potuit imputari prout vult Pau. de ca. ex cuius dictis pot vtrūq; dictū saluari: nam eo casu quo culpa potuit imputari viro pcedit qd electio sit mulieris an velit exactā dotem sibi dari vel actiones cedi. Aduerte tñ qd id qd dicit Pau. limitado. d. l. si exneus. vñ facere tex. iuncta glo. in v. exegerit. in. l. si marito publico. §. j. §. eo. l. illa glo. loquat per verbum forte: et ad. d. l. nupta. §. j. posset rñ. qd nō d3 sumi ex illo. §. arg. a p̄rio sensu. put Pau. refert qd aliqui rñdebant ad illud tex. si quis tñ vellet saluare dictū Pau. posset rñ. ad tex. cum glo. in. d. l. si marito publico. §. j. vt pcedat eo casu quo p̄ cum quo fuit factū pactū per maritū de non petendis nisi centū de ducentis non poterat sine incōmodo soluere: et vñ de ibi Pau. ex cuius dictis deprehendit: an et qñ pactum factū per generū cum socero de nō petenda dote p̄iudicet ipsi filie: vt ab ipso nō possit repetere: et quid de acceptilatio: vbi per generū socero facta fuit de quo vide tex. in. l. pe. §. si vir. §. eo. et aduerte ad tex. nñm qd pbat qd dictū pactū p̄iudicat mulieri qd pcedit sine dubio si ante nuptias qñcūq; factū fuit vel post nuptias in actu. p̄missionis dotis als aut nō vñ tale pactū p̄iudicare ipsi filie. ar. l. quotiens. §. eo. Pau. tñ in. d. l. si marito publico. §. j. t3 qd p̄iudicet si socer non poterat sine incōmodo soluere. als aut secus qd vñ pcedere si exp̄sso eo pactū factū fuerit: qd tñ non extenditur ad casum supuenientis cōmoditatis. als aut si ex parte nō petijt: l3 fuerit factū: eo qd cōmode non poterat solvere si postea potuit novī hoc p̄iudicasse siue p̄iudicare filie: nec ob. d. l. si exneus. que nō loquit vbi pactū factū fuit et ex pacto a socero nō fuit scā exactio. Et glo. super v. sed alij tñ. infert ex tex. qd illa regula dolo facis petere et. locum h3 qñ eidem fienda est restō nō qñ alteri de qua mā hic plene per Bar. Concludentē circa regulā dolo facis petere qd eidem restitutus es. Qd aut qd petit aut repetit si petit et si illi a quo petit est incōtinenti restitutus obstat sibi p̄dicta regula: vt in. d. l. dolo cum alijs supra allegatis. Si aut ex intervallo est restitutus: et tñc sibi nō obstat p̄dicta regula: vt. l. si. §. j. vt leg. no. ca. Qd pcedit si intervallo et dilatio post qd vel quā quis est restitutus respicit ipsam oblationem: et ita loquit. d. §. j. secus si rationis gratia: qd oino ista nō tollit quominus petens repelli possit p̄dicta exceptione dolo facis petere et. vt in. §. nosto in fi. vbi disponit qd filia heres pro parte instituta a patre qui pmisit: et non soluit dotem non pōt ad partē dotis conveniri ex quo sibi h3 dos restitui per maritum

l3 de hoc iure annua bina trina die: et hodie post annum: vt in. §. exactio. l. vnice. C. de rei vxo. act. est. n. illud tps indultum gratia miserationis: vt. l. si cum militi. §. si. §. de cōpenfa. vbi de tpe indulto grā miserationis: et de tpe qd respicit ipsam oblationem: et diuersum statuit in vno qñ in alio et ad hoc qd facit ista lra in fi. facit et. l. si donaturus. in fi. §. de pdi. ob cau. vbi marito petenti dotem ab eo qui sibi per errorem pmisit obstat p̄dicta exceptio quatenus mulier est receptura: et habitura ab ipso viro de dote ex quo ipsa illi a quo vir petit h3 restituere: et qd ex intervallo. i. annua bina trina die de hoc iure mulier sit receptura ab ipso viro: et nō incōtinenti. Item illud qd est dictū qd obstat regula p̄dicta dolo facis et. pcedit vbi est ligdum. qd d3 restitui: als secus: vt. l. j. §. redigunt. §. quoz lega. fm vñ intellectū de quo per glo. in. l. dolo. de do. excep. Vbi autē sumus in repetente: et tunc pcludit Bar. qd nō ob. ipsi repetenti p̄dicta regula dolo facis petere et. per. l. j. C. si dos p̄stan. ma. et. et. l. si mulier. §. rerū. §. re. amo. et qd repetenti sit indultū tps ad restituendū grā miserationis: vt in terminis p̄dictoz iurium: quare aut hoc sit in ipso repetente de clarat hic ipse Bar. et sic vult Bar. qd in terminis p̄dictorum iurium pp cōmodū interusurij medij tps cōpetat repetitio: nō obstante p̄dicta regula dolo facis et. Sed p̄tra hoc dictū Bar. insurgit hic Jo. de imo. et post ipm Pau. de ca. nam obligatus ad diem certū ante ipm diem solvens nō pōt repetere: vt. l. in diez. §. de pdi. inde. et. l. si fideiussoz qñuis. §. manda. et per glo. et doc. in. l. qñuis. C. de iu. et fac. igno. et sic et qd in dictis iuribus nō sit dies grā miserationis sed dies adiectus obloni ex dispōne hois: et et qd sumus in repetente nihilominus repellit nec attendit interusurij medij tps: vt exp̄sso dicit Bar. in. d. l. cum quis. in exami natione quarti articuli p̄ncipalis ante fi. l. et per eūdem in. l. j. de pdi. indi. in pe. col. vnde multo magis vñ impediri repetitio: et nō attendi inter vsuriū medij tps vbi est dies grā miserationis indultus per supradicta Imo. pro saluando dictū Bar. conatur duobus modis rñdere ad p̄dicta iura supra p̄ ipm adducta: sed sue rñsiones non pcludunt vt hic per do. Alex. vnde Pau. de ca. residet in opi. cōtra Bar. per p̄dicta iura dicens per ipsa p̄bati qd minus est p̄uilegiatus repetens qñ petens qñ repellit a petitiōe vbi adhuc nō venit dies oblonis appositus per testatores: vt d. l. si. §. j. vt le. no. ca. et tñ secus est in repetente: et assignat rōnem dñe: qd soluenti et repetenti est imputandus quare soluerit qd non cadit in petente qui nūq3 soluit. Et rñ. ad d. l. j. C. si p̄stan. ma. et. qd ibi nō impedit repetitio: qd facta erat solo in casu p̄hibito. i. p̄stante m̄rimonio quo p̄stante si maritus soluit dotem vxori inducit quedā donatio que est p̄hibita inter piuges: vt. l. j. et per totū. de do. inter vi. et vxo. et in. c. fi. eo. ti. Sed in iuribus allegatis p̄ Bar. nō erat facta solo in casu p̄hibito: et qd in. d. l. j. cōpetat repetitio: eo qd solo erat facta in casu p̄hibito sentit ibi Bar. quem vide et aduerte qd intelligendo illam. l. j. fm tertius intellectū de quo ibi in glo. nullo modo facit ad p̄positū Bar. hic pro quo et nō facit. d. l. si mulier. §. rerū amotaz. qd ibi vir non repetebat qd soluerat: sed qd ab ipso vxor amouerat qd pmittit in odiū ipsius mulieris ne in p̄tate sua sit p̄uare virū cōmodo interusurij medij tps qd h3 ad restituendū dotem. Et an illud qd dñ in die certa qd solutū ante ipsam diem nō pōt repeti. pcedat in die in certa vide in. l. nam si cum moriar. de pdi. inde. et ibi per Bar. et alij quid tangit Imo. hic. Et aduerte inquantū supra allegando. §. redigunt. l. j. quoz lega. per illud fuit dictū qd vbi nō est ligdum et clarū qd h3 restitui petenti cui: als obstat exceptio dolo facis petere et. p̄dicta exceptio: nō ob. nam posset qd dicere qd imo in terminis p̄dicti. §. est claz et ligdū qd h3 restitui: qd loq3 vbi p̄stabat qd res qd petit erat legata illi a quo petit qd dñ qd postea pōt petere: et ad hoc. l. j. C. eo. ti. Sed dicas declando dcm glo. et Bar. qd l3 et clarū et ligdū delegato facto de re que petit p̄ h̄dez a legatario qui an aditā h̄ditatē occupauit. p̄pria aucte tñ ex quo iminebat detractio falcidie: als. n. nō h3 locū p̄dictū inter

dictū: vt pbat in. d. l. j. C. quoz lega. et ibi p doc. et p Bar. in. d. l. j. §. redigunt. nō erat claz et liqdū qd hret restitui. i. quātū hret restitui de re legata que petif p hrdē: puta qz iminebat multū creditores: et nō erat adhuc claz quātū hret remanere in bonis et hrditate testōris: licz. n. certa sit qstas falcidie: tñ nō est certū quātū qlibz res legata hēat defalcari: nō. n. qlibet res legata p detractiōe falcidie hz semp defalcari et diminui in qrtā pte: puta qz aliqd vltra legata et debita remāsit hrdi: nō tñ ascendēs ad quartā bonoz: vñ qtenus illud remanēs nō ascendit ad quātū falcidie res legate debēt diminui. Et ex his vñ posse dici q minus aduertēter loquutus fuerit Bart. q rñdendo ad d. §. redigunt. q ibi nō erat liqdū: an hret restituēdaz imo liqdū erat: an hret restitui qd petebat. Ex quo constabat q illud erat legatū: s; nō erat liqdū quātū hret restitui. Et ppterea magis pbabilr et accurate vñ loquuta glo. in d. l. dolo. dicēdaz q regula de q ibi pcedit: vbi claz et liqdū est qd vñ reddi: accipiēdo. n. illd qd relatiue importat quātū et pdicta nō. et tene mēti: qz nō. repies declarata p doc. Et an pdicta regula dolo facis petere et c. obstat agēti possessorio aliqd tūgit gl. nra h q vult q sic: d quo p gl. et doc. in. d. §. redigunt. et in. d. l. j. C. eo. ti. et in. l. si. quoz bo. et per By. in regula dolo facit. de re. iu. li. vj. et p doc. post glo. et in. l. j. C. d. edi. vi. adri. tol. hñ in. l. nāfr. §. nihil cōe. §. de acq. pos. et p Saly. in. l. incerti. C. d. interdic. in anpe. col. cū seq. vbi exaiat qd in possessorio recuperande qd in possessorio retinēdaz: et qd in possessorio adipiscēdo in quo possessorio loquit. d. §. redigunt. et d. l. j. C. quoz lega. vbi ēt p ipsum Saly. pcludētes in effectū: an ille q opponit exceptionē reitutōis sibi fiende possit incōtinēti pbare de iure suo an nō: et an sit clarū: necne qd hz restitui: vt ibi per ipm vide et aliqd hic p Jmo. Circa aliam regulā que sumit ēt ex hoc tex. q exceptio dolo facis petere qd restitui? ea nō obstat petenti qñ alij nō puento hz fieri restō Bar. dicit q hoc pcedit nisi ille alius cui petens hz restituere sit restitutus ei a quo mō petif: vt. d. l. si donaturus. in si. §. de pdi. ob eam. nam si maritus solu. matri. petat dotē ab eo qui p errozes ipsam pmisit quatenus de dote est restitutus mulieri ipse maritus repellit exceptiōe ex quo mulier est restituta illi qui idebitū per errozē pmisit: vt ibi clare disponit ēt q ex intervallo ipse maritus sit restitutus mulieri. i. annua bina trina die fm hec tpa: qd quare sit supra declaratus fuit circa aliam regulam: vbi ēt allegata fuit pdi. l. si donaturus. ad hoc qñ restō hz fieri ex intervallo indulto grā miferationis. **C** Glo. si. in prin. declarat tex. In. ij. parte que incipit ibi: sed vñ pro hrditaria et c. glo. oppo. et soluit put in ea hñ: quam vide et nō. ad declarationē illius verbi pro virili portione: et vide Bal. in aut. defuncto. C. ad tertuliam. in vlti. col. circa medium vbi declarat hoc nomen virilis portio et ponit aliqua noia que idem importat: et declarat etiam hoc verbum in stirpes et c.

¶ Ex pacto vel stipulone per quam aucto minus dans dotez pro ne pte stipulatus est dotē nepti: aut sibi restitui de rigore iuris ipsi nepti actio nō querit lz sibi solui possit: sed de eqtate ei utilis actio datur. h. d. bec. l. singularissima: sicut alia q sit in toto isto titulo fm Pau. de ca. diuidit in tres partes. In prima ponitur thema et q. In scda ponit rñsio de rigore. In tertia ponit rñsio de eqtate fauore dotis. Incipit scda pars ibi: rñdi et c. Tertia pars ibi: Sed pmittendū est nepti et c. **C** Mo. j. ex hoc tex. ibi: et instrō dotali hmoi pactū et stipulone cōplexus est si inter lucii titiū et c. q nō est vis an notarius pcpiat verba instrū in tertia vel in pma psona: et de hoc hz Jmo. est tex. melior de corpore iuris in c. dudum. ex de pueris. cōinga. facit. c. qd aut. de pueris. cōinga. vbi tex. pbat q instrū pōt pcpī i pma psona. **C** Mo. ij. q lz ascendēs ex linea pma stipulari possit descendenti ēt emancipato: vt hñ in. l. qd dicit. §. de ver. obli. et est tex. in. l. vt iurisiurandi. §. si liberi. de ope. li. in v. plane. et ibi ēt p Bar. hñ in. l. si genero. C. de iu. do. vbi per Bal. facit. l. qd cūqz. §. ij. de ver. obli. vbi disponit q p

¶ Misera-
tionis. De hac
materia dolo fa-
cis petere et c.
vide aliquid in
c. debitoris. de
iure iu. vbi pro-
batur q pdi.
regula nō ob-
vbi subest me-
tus periuirj.

possit stipulari filio cuius erit sui iuris: et paria sūt ista aliqd pferri in tps vel fieri in tpe: vt. l. in tps. §. de here. insti. et l. qd sponse. C. de do. ante nup. lz ergo ascendens ex linea pma: vt dixi possit stipulari tñ secus est in ascendente ex linea mīna: qz descendēti nō pōt stipulari: vt est casus hic arguēdo a spali: et ad hñc tex. ponderat Bar. in. d. l. qd dñ. an si. et satis hoc ēt vult hic facit. l. pactū. C. de pac. puen. facit. l. debitor. in si. §. ad trebel. vbi bonus tex. q descendens ascēdenti ex linea materna: et ipsi matri stipulari non pōt: nāz ibi est casus q ex pacto vel stipulone filie per qd vel quam filia puenit cum marito vt dos redderet matri ipsa mater non pōt niti: et iudex qui iudicauit prium ex erroze iudicasse dñ nec pdictis obstat. l. publicā. in prin. §. de posi. qz illi. l. rñ. vt ibi per Bar. et per eundem in. l. stipulatio ista. §. si stipuler. §. de ver. obli. in v. nono et vlti. fallit et c. an si. illius

¶ **C** Mo. ij. q siue quis stipuletur sibi aut cñeo siue cñeo: aut sibi semper stipulator adiectus videt ad oblonem extraneus vero ad solutionē: vt hic in ver. dos om. is seye vxori vel gayo seyo et c. iuncto ver. Sed dicendū est seye totam dotem solui posse et c. et sic non refert an persona stipulatoris preponatur vel subsequatur ad qd bene facit. l. j. §. si usufructuarius seruus. §. de sti. ser. et ibi per Bar. et de hoc tangetur. §. in glo. ij. siue tertia. **C** Mo. iij. in ver. sed pmittendū est et c. q fauore nuptiarum utilis actio sine cessione queritur mulieri per extraneam personāz non solum si sit talis que non habeat mulierem in potestate: qz hoc modo accipitur extraneus in hac materia: vt in. §. extraneum. l. vnice. C. de rei vx. actio. sed etiam si nullo modo attineat talis psona stipulans ipsi mulieri: vt probatur hic in ver. maxi. propter affectionem personarū et c. et hoc tenet Bar. hic lz in. l. stipulatio ista. d. §. si stipuler. in ver. octauo fallit et c. ipse aliter dicat. vñ. qz hec duo concurrere debeant: sed qd dicit hic Bar. cōiter approbatur per doc. per hunc tex. vt supra ponderatū: vt hic per Jmo. Pau. de ca. et alios: et est de intentione Bal. in. d. l. si genero. C. de iu. do. qui dicit q hic est fauor dotis: et etiam qz reputatur dos proprium patrimonium ipsius mulieris: et sic videtur stipulatio appposita super re propria ipsius mulieris sed vbi stipulatio interponitur super re propria alicuius sibi queritur actio: vt. l. qd pcurator ex re. §. de pcura. et l. iulianus. §. si procurator. §. de actio. emp. de quo vide per Bar. et doc. in. d. §. si stipuler. in ver. quinto. vbi est rerum connexitas: et per Bal. in. l. certi conditio. §. si nūmos. §. si cer. pe. vbi quo ad terminos tex. nostri simpliciter dicit id qd dicit Bar. in. d. §. si stipuler. Et aduerte ad illud qd dicit Bal. q eo qz dos est ppium pmonium mulieris vñ stiplo adiecta super re ipsius mulieris: nam si hoc esset: fauor dotis non oparetur put hic vult tex. item magis in casu nro est prius q stiplo est interposita super re ipsius dantis dotem: et sic vltra fauorem dotis vñ pcurrere fauor exercētis liberalitatez qui fauor ēt hz operari translationem actionis ex stipulone per ipsum donantē appposita: vt. l. quotiens. C. de do. que sub mō. et per Bar. in. d. §. si stipuler.

¶ Sed p hunc tex. et supra dicta vñ facere. l. vnica. §. accedit. C. de rei vx. actio. inquantū impator ibi disponit q si cñeus dans dotem non paciscitur de ipsa reddenda censetur ipsa mulier sibi stipulata. reddi. nō aut disponit impator q ipse cñeus censeat stipulatus ipsi mulieri: et q ex tali stipulone ipsi actio utilis acqrat quasi impator sentent qz hoc non pcedat ex regula. §. alteri. l. stiplo ista. et §. alteri. insti. de inuti. stipu. Sed rñ. q impator illud ibi nō disposuit ex eo qz per stipulone interpositam per cñeus actio non queratur ipsi mulieri pro qua dos prestatur: qz hoc hic aperte disponitur: imo hoc est extra causam dotis fauore exercētis liberalitate: vt. d. l. quotiens. Sed ex eo motus fuit impator: quia in pluribus sua dispositio exorbitasset a regulis cōibus qz exorbitet stante sua dispositione de qua ibi. Exorbitasset enim primo q psumatur donatio. Scdo q psumat interposita stipulatio. Tertio exorbitasset q ex stipulatoe que per alium psumit interposita psumatur interposita nō p se sed pro muliere p regulam

§. grifogannus. in fi. l. si ita stipulatus. §. de ver. obli. Quar-
to exorbitasset in hoc qd ex stipulone p aliū interposita n u-
lieri actio acgrat : sed stante sua dispōne de qibi solum re-
pit recessū a regulis iuris cōis in hoc qd psumat donatio :
et qd psumat stiplo appositā p ipsam mulierē. Quid aut si
exneus dāns dotē p muliere nō stipulet ipsam dotē reddi
mulieri : sed paciscat : an idē sit qd si fuisset stipulatus ipsaz
dotē reddi mulieri : et tex. hic vī pbare qd sic dū dicit hmoi
pactuz et stiplonē cōplexus est et c. ad idem facit. l. auia. C.
de in. do. et l. vnica. §. accedit. C. de rei vxo. actio. vbi p pa-
ctū exneus dāns dotē querit sibi actionē p restōne dotis :
ergo pari rōne p pactū querat ipsi mulieri. Sed aliq hic
tenent prium : qd vbi exneus dāns dotē paciscit ipsam sibi
reddi illud pactū vestit coherencia pctus dotis iuxta. l. pe-
tens. C. de pac. et l. iuris gentiū. §. quimo. §. eo. ti. qd nō ca-
dit vbi pactū interponit p ipsa muliere : qd pactū nudū ve-
stitur coherencia pctus vbi hoc tendit in fauorē paciscētis
put pctus pcedens : als secus : vt hī p glo. et doc. in. d. l. pe-
tens. et p glo. in v. bone fidei. in fi. et ibi et p doc. in. d. §. qn
imo. facit. l. si tibi. C. loca. §. qd hoc pactū vestiret coheren-
tia pctus esset potius p fauorē qd in fauorē paciscētis er-
go et c. Nec ob. si diceret qd est spāle fauore dotis : nam fa-
uore dotis nūq pactū nudū est efficax vbi vltra hoc qd pa-
ctū nudū sit efficax pcurrit aliqua alia spālitās et exorbitā-
tia : vt hī in. l. j. C. de do. pmiss. et in. l. cuz post. §. gener. §. de
su. do. nec ob. iste tex. dū dicit pactū et stiplonē : qd exponi
dū et p. i. cum copula sit posita inter genus et spēm p no. in
rubri. C. de ser. et equa. Sed verius vī qd imo et pactū opes-
cit mulieri vtilis actio querat. put stiplo : qd pctus q pcessit
est in fauorē mulieris : et et pactū nec est p fauorem ipsius
pstantis dotē postqz ipse : ita vult : et illud qd hī in. d. l. pe-
tens. et in. d. §. quimo. pcedit vbi pctus q pcessit est in vtili-
tate vnius et pactū in vtilitate alterius. Preterea si quan-
do nulla interuenit stiplo vel nulluz pactū fingit interue-
nisse fauore ipsius mulieris : vt in. d. §. accedit. longe magis
vbi interueniēt qd als esset in validū dōm est qd beat opa-
ri. ar. d. l. vnice. in pn. Et an iste tex. pcedat vbi auus mī-
nus vel alius oīno extraneus stipularet dotē reddi nepo-
tibus ex filia Pau. de ca. hic in fi. tangit hoc in fi. et deter-
minat qd sic qd censet eadem psona cū ipsa filia : et ad hāc
determinatōez alle. l. pī. C. de pac. puen. vbi est tex. de hoc
fm pma lec. de qua ibi in glo. i. que vult qd ille tex. intelli-
gatur in nepotibus ex filia que lec. cōiter improbat ibi p
doc. vt p Bar. et Saly. ibi q Saly. et illud qd supra dixi
qd iste tex. pcedat in quocūqz durante pp illaz dictionē ma-
ri. et p Pau. de ca. facit qd illud qd hic disponit fauore nu-
ptiaz est vt in tex. apte dī et supra est dēm : sed mortua mu-
liere cessat fauor nuptiaz cū mors oīa soluat : vt i. §. dispo-
nat. in auct. nup. ergo et c. Glo. sup v. cōpetere vī op. qd
imo vī qd nō cōpetat actio hīdib ipsius aui cū nō ad oblo-
nem : sed ad solonē eius psona adiecta videat ex quo post
posita est in stipulone que psona post posita vī adici ad so-
lutionē : vt. l. cū q ita. §. q sibi. §. de ver. obli. Rñ. glo. q illud
pcedit vbi psona post posita in stipulone est talis cui oblo-
queri non pōt : puta qd est exneus : nam tunc vī adiectū ad
solonē : et sic actū psumat illud qd de iure fieri pōt. ar. l. si
pcurator. §. celsus. §. de pdi. inde. vbi pcuratori cui est da-
tū mandatū de exigendo censet esse datū de exigendo de-
bitū nō indebitū : sed si psona post posita est talis cui oblo-
queri pōt tunc censet talis psona adiecta ad oblonē : et ita
est in terminis nris : qd auus potuit sibi stipulari : vñ nō mi-
rā q censet sibi stipulatus : et qd eius hīdes ex illa stiplo-
ne agere possint de iuris rigore. Hoc aut qd si psona post
posita est talis cui oblo queri pōt qd censetur adiecta ad
oblonē pcedit in psona stipulatoris : secus in alia psona :
qd et qd ipsi queri possit oblo censet adiecta ad solonē : et p
sona stipulatoria ad oblonē : vt. d. §. q sibi q loq in psona
sibi adiecta p psem Bar. hic pdictū prium soluit qd psona
post posita censet adiecta solonē vbi prius posita est talis
cui oblo queri pōt : sed nepti prius posite nō poterat que-
ri oblo p auum mīnū merito ipsi auo. acgrit oblo et qd sit

post posite : et hoc de rigore iuris : §. de eqtate ex quo ipsi
nepti fauore nuptiaz oblo acgrit pōt acgrit oblo : et censet
adiecta ad oblonē et auus ad solonē. Et ista solo est diuer-
sa a solone glo. qd illa ponderat qd psona post posita in sti-
pulatione est talis cui oblo queri pōt. Ista sol. Bar. pon-
derat qd persona pposita est talis cui oblo de iuris rigore
queri nō pōt : als aut quereret sibi oblo etiā qd psona post
posita esset talis cui oblo queri posset ad qd bene facit. d.
§. q sibi. p que. §. magis pcludit hec solo Bar. qd solo glo.
vt p3 ex pdictis : et vide Bar. in. d. §. q sibi. q ponderat qd in
alio hec. l. priari vī pdi. §. inquātū dī hic qd huic seye solui
pōt et tñ censet adiecta ad oblonē : et ille. §. pbat qd si pī sti-
pulet filio nō pōt solui ipsi filio ex quo est adiectū ad oblo-
nem nō ad solonē. Et rñ. qd ibi est adiectus filius ad oblo-
nem querendā nō sibi sed alteri. s. pī nō miruz qd ipsi filio
solui nō possit : sed hic psona adiecta fuit adiecta ad oblo-
nem querendā sibi non mirū qd sibi possit solui ex quo sibi
querit obligatio et actio : hoc autem qd sibi queratur obli-
gatio et actio est speciale fauore dotis : et ex hoc sequitur
qd sibi possit solui : et hoc vī fuisse intentio glo. sequitis. Ad-
uerte tñ qd tex. vī soluere alr pdictū prius. v3. qd ideo solui
possit ipsi seye ex quo l3 fuerit adiecta ad oblonē tñ sibi de
rigore iuris oblo queri nō potuit : vñ censet adiecta ad so-
lutionē pinde ac si auus stipulat fuisse sibi aut nepti do-
tem reddi. Verū est qd de eqtate acgrit sibi actio : vñ nō est
dubitū qd et sibi solui pōt. An aut ipsi auo vel eius hīdibus
stante hac eqtate qua mediante ipsi seye querit actio solui
possit Bar. hic dicit qd sic quasi adiecto ad solonē. ¶ Tñ
vt plene hēat hec mā que est satis intricata : an et qñ quis
censet adiectus ad oblonē vel ad solonē tam in alia re qd
in dote. Considera pmo vbi sumus ex cām dotis : et in hoc
dicat. put hī in. d. l. euz q ita. §. q sibi. §. de ver. obli. Aut. n.
stipulator adiungit sibi aliū p copulatiuā : et p sua pte va-
let oblo : et ille hī ac si nō esset adiectus : vt. d. l. euz q ita. in
prin. et l. si mihi et titio. de ver. obli. et insti. de inuti. sti. §. si
si qd alij. v. qd si qd alij et c. qd pcedit vbi adiectus nō est in
ptate stipulatoris : vt dicit in dictis iuribus. Aut stipulator
adiungit sibi aliū p alternatiuā : et illi adiecto pōt solui si-
ue sit filius ipius testatoris in eius ptate pstituit sive alius
exneus : vbi soli filio stipulator censetur filius adiectus
ad oblonē : et nō possit sibi solui : vt. d. §. q sibi. in quo. §. j.
reddi rōne qd secus qñ sibi filio pī stipulat : et secus qñ si-
bi et filio. Et sic vbi sibi alteri qd stipulat ille alter censet
adiectus ad solonē nō ad oblonē : et qd operet aliquē adie-
ctū esse ad solonē declarat tex. in. l. iulianus. §. j. de ver. obli.
et tex. in. d. §. si qd alij. in sti. de inuti. sti. et ipsi adiecto ad so-
lutionē solui pōt et qd pditionē suā mutauerit dūmō non
in peius : qd tunc secus : vt in. l. cū qd in pn. §. de sol. que hoc
modo intellecta nō priat illi. §. q sibi. q pbat qd filio et post
emancipationē solui pōt. Et illud qd est dēm qd vbi per
alternatiuā stipulator adiungit sibi aliū q censet ille alius
adiectus ad solutionē pcedit sive pcedat in stipulatōe pso-
na ipsius adiecti sive sequat : vt hic in v. sed dōm et dēm est
supra in no. et est bonus tex. in. l. j. §. si usufructuarius. §. de
sti. ser. et ibi Bar. et Ange. et Pau. de ca. in. d. §. q sibi. na-
seruus fructuarius ipsi fructuario et rem ipsius vel opaz
sui stipulari nō pōt : vñ si stipulat et pdicta fructuario vel
dño querit oblo dño et fructuario pōt solui : vt et ibi casus
no. in. ij. rñ. q pbat et qd sicut pditionē aut pstituit adiect-
7 cui solui pōt ita et p dictionē vel. ¶ Tñ in dote aut vbi qd
adijcit p stipulatōre an censet adiectus ad oblonē vel ad
solonē. Dico qd aut est pī dās dotē et stipulās dotē reddi.
Aut est exneus : si est pī. Et si stipulat alternatiue sibi aut
filie et illa stiplo intelligit ordine successiuo : et sic filia cen-
setur adiecta ad obligationē et actionē post mortē ipsius
pīs vel postqz alr ipsa fuerit effecta sui iuris : vt p Bar. in
l. vxore. §. testō. §. de le. iij. vbi dicit idem esse qñ pī stipulat
copulatiue sibi et filie. Et idem dicat vbi stipulat simplici-
ter nō adiecto alr sibi et filie : qd pdicto modo censet sibi
pulatuz : qd stiplo intelligit fm pām actus sup quo inter-
ponit. ar. l. si stipulatus. §. de vñ. et l. si legati serui noie. de

¶ Potest.
De hoc tamen
vid per moder-
nos in. d. §. qui
sibi qui pī ad
qd est dēm alle-
gando. d. l. cuz
quis adducat.
l. si quis seruo.
de sol. vbi man-
datum factum
de soluēdo ser-
uo censetur re-
uocatum ipso
effecto libero :
et ibi vide Bar.
rñ. ad. d. §. qui
sibi.

le. j. z. l. inter stipulantē in pñ. cum ibi no. j. de ver. obli. Et hoc pcedit vbi pater stipulatur incōtinenti: z sic cū adhuc actio nō est cōis inter pñem z filiaz. Sed vbi ex intervallo stipulat pdictis modis vel aliquo pdictoz modoz sibi z filie cōiter acqrit actio: z sic filia censet adiecta ad obligationē z actionē: vt. l. post dotē. fm. ij. lec. s. eo. vbi dixi nisi filia voluisset qd pñ ipsi filie stipularet: z pñ fuisset postea simplr stipulatus: qz tunc ipsi soli filie censet stipulatus: vt d. l. post dotē. fm. vj. lec. que fuit By. que hoc casu loquit: vt pz ex ibi dictis p Bar. z doc. sup. d. vj. lec. z vide que dixi circa vltimā lec. pñ. l. post dotē. z circa. ij. q. quā ibi mouet Bar. ad si. pñ. q. z ex ibi dictis itelliges qualr pdicta pcedant. ¶ Ubi aut sumus in cñeo dātē dotē: z adijciente aliam psonam in ipsa stipulatōe dotis restituende qualiter dicta psona censet adiecta omisso casu qñ nullo mō fuit stipulatus qui est clarus p. s. accedit. l. vnice. C. de rei vxo. actio. Dico qd aut loquimur de rigore iuris. Aut de eqtate. Si de rigore iuris: dōz ē idēz qd est. s. pclusuz in alia re qñ in dote: vt hic in v. Rñdi z c. Si de eqtate aut cñeus dans dotē stipulat ipsam reddi mulieri z acqrit ipsi mulieri obligatio z actio: z sic ad obligationē z actōez censet adiecta qd bene pbat ex fine tex. nostri z et ex rōne: nam si vbi nulla interponit stipulatio sibi acqrit obligatio z actio: vt. d. s. accedit. ergo multo magis vbi stipulatio interposita fuit quo argumento vñ hic glo. sequēs sup qua melius h declarabit: z qd hoc casu mulieri acqrat obligatio z actio dicit nō hē dubitationē hic Imo. in. j. col. An aut hoc pcedat et si verba pmissiua z executiua cōferant in psonā ipsius mulieris: puta pmissis mulieri ipsi mulieri restituere: z Bal. in. l. si. C. cō. vtriusqz iū. in vlti. col. vñ velle qd sic: z idēz vñ velle hic in. iij. no. ita intelligens hūc tex. qui nō pbat qd verba pmissiua fuerint collata in psonā mulieris: sed soluz verba executiua: vt pz ibi dos oīs seye vxori vel gayo seyo auo mñno redderet restituere: qz z c. z hoc vñ esse pabilius ne tot spālia pcurrant in ipsa dote pñ. no. in. d. l. j. C. de do. pñ. q. n. et verbis pmissiuis directis in mulierē ipsi oblo z actio acqreret ex tali stiplo ne esset maximū spāle: vt pz ex no. in. d. l. stiplo ista. s. si stipuler. j. de ver. obli. vbi p Bar. z doc. nisi forte diceremus qd acqreret sibi oblo z actio. d. casu et qd stiplo esset inutilis cū et si nulla esset interposita stiplo sibi acqreret: vt. d. s. accedit. ergo et si inutilis fuit interposita. ar. d. l. vñce. in prin. C. de rei vxo. actio. sed vt dñm fuit supra in tex. ille. s. psumit siue fingit stiplo nē interposita a muliere. vñ concluderet qd si ipsa pro restōne dotis interponeret stiplo nē inutilr qd ex ipsa posset agere: sed qd si cñeus inutilr pro muliere iterponit stiplo nē qd ex ipsa possit agere minime pcludit vñ cogita z aduerte qd posset interesse ipsius mulieris agere ex stiplo nē expñse interposita: puta si puenisset qd incōtinenti solu. matri. fieret restō vbi alā debebat fieri annua bina trina die vel hodie post annū: vt. d. l. vnica. s. exactio. ¶ Aut cñeus dans dotē stipulat ipsaz reddi mulieri: aut sibi z ipsa mulier cēset adiecta ad oblonē z actionem: vt in tex. nro. Et idēz fm Bar. si stipulet sibi aut mulieri: z sic nō facit dñam Bar. pponat stipulator psonam suam vel psonā mulieris: sed vtroqz casu vult qd actio integra sit ipsius mulieris. Sed Bal. in. d. l. si. in vlti. col. C. cō. vtriusqz iū. vult qd vbi stipulator pponit psonā suam qd tūc mulier censet adiecta ad solonē nō ad oblonē. ex quo. n. a pmo noiando se in sua psona est fundata oblo non transit amplius ad mulierē vel eius hñdes. ar. l. si cū cornelius. j. de solu. z p ipso vñ facere: qz cū ista. l. sit exorbitans. in pluribus nō vñ trabenda ex casum suuz. ar. l. ius singulare. z. l. qd vero. s. de legi. z sic cū loquat vbi psona mulieris pposita fuit nō trabat ad casum qñ ipsius psona fuit postposita. Et pari rōne nō vñ trabendus iste tex. ad casuz qñ cñeus stipulat fuit sibi aut cui de iure restitui deberet lz Bar. dicat qd idēz est in hoc casu qd in pcedentibus cum mulier sit illa cui de iure dōz reddi: vt in. s. accedit. C. de rei vxo. actio. z dñm Bar. et reprobatur Bal. in. d. l. si. volēs qd in pdicto casu sub illis verbis: aut cui de iure debebit z c.

cōprehendant successores ipsius stipulatoris: vt p ipm ibi vide: z p eundem in pñlio suo. cclv. incipiente verba insti talia colutius de racaneto z c. in. ij. volu. pñlio vbi vult qd pdicta verba intelligant fm affectionē dantis: z fm ordinem pietatis z charitatis: z sic qd ipso pcedente qd dōtavit mulier hēat actionē alā si pcedit ipsa mulier sine filijs hēat ipse dotans: ipse. n. dotans vñ voluisse potius hñe dotatā qñ se z hñdes suos ipsam dotē datā: z potius se z suos qñ hñdes cñneos ipsius mulieris. alā. n. tenendo opi. Bar. illa verba sibi z c. nihil opat qd satis iniquū vñ cum possint opari z acqrere oblonē z actionē ipsi dotanti. Et plus vult Bal. hic qd et in terminis tex. nri vbi auus stipulatus fuit mulieri: z sibi qd illa verba itelligant ordine successiuo. ar. no. in. l. gallus. s. qdam recte. de li. z po. z sic qd si auus vineret ipse posset agere: z nō mulier: sed hñdibus aut pñer ipsa mulier: z ideo non sine ministerio. j. p. fecit vim qd auus pdecessit: z ita dicit tenere Pe. de bel. pñ. z Ly. z p hoc rñ. ad. l. cū qdam. C. de ver. sig. vbi disiuncta. posita inter psonas qbus queri pōt resoluit in pñunctam. loqñ. n. illa. l. vbi disiuncta est posita inter tales psonas qbus fm iuris rōnē querit ordine successiuo. Et isto modo pōt et rñ. ad. l. item si seruus. s. si. j. de sti. ser. vbi alternatiua posita inter psonas qbus equalr queri pōt vitiat ipsaz stiplo nē lz illa. l. sit correctā p illam. l. cū qdam: vt ibi per Bar. z doc. nñ cū pcederet de hoc iure d ipsa posset opponi ad hanc. l. z rñ. put est rñsum ad. d. l. cū qdaz. Bar. aut opponens de. d. l. item si seruus. s. si. z. d. l. cū qdaz. dicit qd pñum. l. cū qdaz. fm hec iura nō pcedit vult dicere: eo qd nō valet stiplo p. d. l. item si seruus. sed hodie pcedit rñ det qd est spāle fauore nuptiarū: sed lz nō pcederet attentō hoc iure ffoz pñum. l. cū qdam. pcedebat pñum. d. l. item si seruus. cui ipse alr nō rñ. sed posset rñ. put ipse rñ det ad. d. l. cū qdam. si nō volumus tenere rñsonē Bal. post Pe. de bel. pñ. z Ly. ex quoz dictis hñ qd nō est dñia inter cñneum dotantē z stipulantē alternatiue dotē reddi sibi vel mulieri. z ipm pñem dotantē z stipulantē: vt supra qz vtroqz casu verba stiplo nē intelligunt ordine successiuo. Et sic vt ex pdictis pz Bal. hac mñ fuit satis varius: nā in. d. l. si. C. cō. vtriusqz iudi. voluit qd si in stiplo nē pponit psona mulieris: tunc ipsa censet adiecta ad oblonē z pcedat tex. noster: si aut pponat psona stipulatoris: tūc ipsa censet adiecta ad solonē: z nō pcedat iste tex. Imo. d. pñ. lz qd fm pñgentiā casuum ipsa censet adiecta ad oblonēz vel solonēz. si. n. ipsa vñit tpe restōnis dotis censet adiecta ad oblonē: z idēz si eius filijs: alā secus. In hac aut. l. ipse vult qd et vbi in stiplo nē pponit ipsa mulier verba intelligant ordine successiuo: z sic qd ipsa cēset adiecta ad oblonem pñmorte dotante an enentū restōnis dotis. Dicit tñ qd lz illa stiplo intelligat ordine successiuo tñ nō regrit qd ipsa mulier sit heres dotantis: vt pbat hec lra que pñsupponit qd alij fuerint instituti hñdes nō ipsa neptis. ¶ Et pro hoc dicit determinari. q. qd si auus recepit emphiteosim pro se filijs z nepotibus quod veniant ad emphiteosim lz nō sint hñdes ex quo veniunt iure pñtus: z ita lz Spec. in ti. de loca. s. nunc aliqua. s. clviii. z Bar. in. d. l. qd dñ. z in. l. vt iurisiurandi. s. si liberi. de ope. lib. Dicit tñ Bar. in. d. s. si liberi. z et Bal. hic lz pcedere si in receptōe nō est facta mentio hñdū: alā secus: puta si accepit p se z suis heredibus vel p se suisqz filijs hñdibus ad qd facit. s. emphiteosim. in aut. de non alie. aut pñu. re. eccle. Sed refert Bal. qd Ray. de forli. disputauit quādam qōnē in qua tenuit qd sit fiat mentio de hñdibus cū additōe masculis. vbi gra. recipio in emphiteosim pro me z hñdibus meis masculis vsqz ad tertiā gñationē qd tunc nomen hñdibus nō stat pñe nec requirit qd filius vel nepos sit heres vñs: qz istud adiectiuū masculis declarat illud nomen heredibus: z illa. q. fm Bal. incipit qdaz habebat duos filios z c. Et ex pñctis seqñ fm ipm qd auus istud pñdium emphiteoticū nō pōt legare: qz ius in auo residens finit eius morte cum nō vadat ad filios per viam successionis: vt. C. de lega. l. vxor patruj. j. de iure. quāu ad illud qd dicit Bal. restrinendo hunc tex.

§. grifoganus. in fi. l. si ita stipulatus. §. de ver. obli. Quare
to exorbitasset in hoc qd ex stipulone p aliū. interposita mu
lieri actio acgrat: sed stante sua dispōne de qd ibi solum re
pit recessū a regulis iuris cōis in hoc qd psumat donatio:
et qd psumat stiplo appōita p ipsam mulierē. Quid aut si
exneus dāns dotē p muliere nō stipulet ipsam dotē reddi
mulieri: sed paciscat: an idē sit qd si fuisset stipulatus ipsaz
dotē reddi mulieri: et tex. hic vī pbare qd sic dū dicit hmoi
pactuz et stipulone cōplexus est et c. ad idem facit. l. auia. C.
de iu. do. et l. vnica. §. accedit. C. de rei vxo. actio. vbi p pa
ctū exneus dāns dotē querit sibi actionē p restōne dotis:
ergo pari rōne p pactū querat ipsi mulieri. Sed aliq hic
tenent p rīmū: qd vbi exneus dāns dotē paciscit ipsam sibi
reddi illud pactū vestit coherencia pētus dotis iuxta. l. pe
tens. C. de pac. et l. iuris gentiū. §. quimo. §. eo. ti. qd nō ca
dit vbi pactū interponit p ipsa muliere: qd pactū nudū ve
stitur coherencia pētus vbi hoc tendit in fauorē paciscētis
put pētus pcedens: alio secus: vt hī p glo. et doc. in. d. l. pe
tens. et p glo. in v. bone fidei. in fi. et ibi et p doc. in. d. §. qu
imo. facit. l. si tibi. C. loca. §. qd hoc pactū vestit coheren
tia pētus esset potius p fauorē qd in fauorē paciscētis er
go et c. Nec ob. si diceret qd est spāle fauorē dotis: nam fa
uorē dotis nūqz pactū nudū est efficax vbi vltra hoc qd pa
ctū nudū sit efficax pcurrit aliqua alia spālitas et exorbitā
tia: vt hī in. l. j. C. de do. pmiss. et in. l. cuz post. §. gener. §. de
iu. do. nec ob. iste tex. dūz dicit pactū et stipulone: qd exponi
dūz et p. i. cum copula sit posita inter genus et spēm p no. in
rubri. C. de ser. et equa. Sed verius vī qd imo et pactū opef
et mulieri vtilis actio querat. put stiplo: qd pētus q pcessit
est in fauorē mulieris: et et pactū nec est p fauorem ipsius
pstantis dotē postqz ipse: ita vult: et illud qd hī in. d. l. pe
tens. et in. d. §. quimo. pcedit vbi pētus q pcessit est in vtili
tatē vnius et pactū in vtilitatē alterius. Preterea si quan
do nulla interuenit stiplo vel nulluz pactū fingit interue
nisse fauore ipsius mulieris: vt in. d. §. accedit. longe magis
vbi interuenit: et qd alio esset in validū dōm est qd beat opa
ri. ar. d. l. vnice. in pn. Et an iste tex. pcedat vbi auus mī
nus vel alius oīno extraneo stipularet dotē reddi nepo
tibus ex filia. Pau. de ca. hic in fi. tangit hoc in fi. et deter
minat qd sic qd censent eadem psona cū ipsa filia: et ad hāc
determinatōez alle. l. pī. C. de pac. puen. vbi est tex. de hoc
fm pma lec. de qua ibi in glo. j. que vult qd ille tex. Intelli
gatur in nepotibus ex filia que lec. cōiter improbat ibi p
doc. vt p Bar. et Saly. ibi q Saly. et illud qd supra dixi
qd iste tex. pcedat in quocūqz dōtante pp illaz dictionē ma
ri. et p Pau. de ca. facit qd illud qd hic disponit fauore mu
lieris cessat fauor nuptiaz cū mors oīa soluat: vt i. §. dispo
nat. in auct. nup. ergo et c. Glo. sup v. cōpetere vī op. qd
imo vī qd nō cōpetat actio hīdibz ipsius aui cū nō ad oblo
nem: sed ad solonē eius psona adiecta videat ex quo post
posita est in stipulone que psona post posita vī adici ad so
lutionē: vt. l. eū q ita. §. q sibi. §. de ver. obli. Rñ. glo. qd illud
pcedit vbi psona post posita in stipulone est talis cui oblo
queri non pōt: puta qd est exneus: nam tunc vī adiectū ad
solonē: vt sic actū psumat illud qd de iure fieri pōt. ar. l. si
pcurator. §. celsus. §. de pdi. inde. vbi pcuratori cui est oī
tū mandatū de exigendo censet esse datū de exigendo de
bitū nō indebitū: sed si psona post posita est talis cui oblo
queri pōt tunc censet talis psona adiecta ad oblonē: et ita
est in terminis nris: qd auus potuit sibi stipulari: vñ nō mi
rū qd censet sibi stipulatus: et qd eius hīdes ex illa stiplo
ne agere possint de iuris rigore. Hoc aut qd si psona post
posita est talis cui oblo queri pōt qd censetur adiecta ad
oblonē: pcedit in psona stipulatoris: secus in alia psona:
qd et qd ipsi queri possit oblo censet adiecta ad solonē: et p
sona stipulatoris ad oblonē: vt. d. §. q sibi q loqz in psona
aliq adiecta p pīem Bar. hic pdictū pīum soluit qd psona
post posita censet adiecta soloni vbi prius posita est talis
cui oblo queri pōt: sed nepti prius posite nō poterat que
ri oblo p auum mīnū merito ipsi auo acgrif oblo et qd sit

post posita: et hoc de rigore iuris: §. de eqtate ex quo ipsi
nepti fauore nuptiaz oblo acgrif pōt acgrif oblo: et censet
adiecta ad oblonē et auus ad solonē. Et ista solo est diuer
sa a solone glo. qd illa ponderat qd psona post posita in sti
pulatione est talis cui oblo queri pōt. Ista sol. Bar. pon
derat qd persona pposita est talis cui oblo de iuris rigore
queri nō pōt: alio aut quereret sibi oblo etiā qd psona post
posita esset talis cui oblo queri posset ad qd bene facit. d.
§. q sibi. p que. §. magis pcludit hec solo Bar. qd solo glo.
vt p3 ex pdictis: et vide Bar. in. d. §. q sibi. q ponderat qd in
alio hec. l. pīari vī pdi. §. in quātū dī hīc qd huic sepe solui
pōt et tū censet adiecta ad oblonē: et ille. §. pbat qd si pī sti
pulet filio nō pōt solui ipsi filio ex quo est adiecta ad oblo
nem nō ad solonē. Et rñ. qd ibi est adiectus filius ad oblo
nem querendā nō sibi sed alteri. s. pī nō mīnuz qd ipsi filio
solui nō possit: sed hic psona adiecta fuit adiecta ad oblo
nem querendā sibi non mīnū qd sibi possit solui ex quo sibi
querit obligatio et actio: hoc autem qd sibi queratur obli
gatio et actio est speciale fauore dotis: et ex hoc sequitur
qd sibi possit solui: et hec vī fuisse intentio glo. sequētis. Ad
uerte tū qd tex. vī solueret alī pdictū pīuz. v3. qd idē solui
possit ipsi sepe ex quo l3 fuerit adiecta ad oblonē tū sibi de
rigore iuris oblo queri nō potuit: vñ censet adiecta ad so
lutionē pīnde ac si auus stipularet fuisset sibi aut nepti do
tem reddi. Tūc est qd de eqtate acgrif sibi actio: vñ nō est
dubiū qd et sibi solui pōt. An aut ipsi auo vel eius hīdibus
stante hac eqtate qua mediante ipsi sepe querit actio solui
possit Bar. hic dicit qd sic quasi adiecto ad solonē. Et S3
vt plene hēat hec mā que est satis intricata: an et qñ quis
censet adiectus ad oblonē vel ad solonē tam in alia re qd
in dote. Considera pīmo vbi sumus ex eām dotis: et in hoc
dicās. put hī in. d. l. eūz q ita. §. q sibi. §. de ver. obli. Aut. n.
stipulator adiungit sibi aliū p copulatiū: et p sua pte va
let oblo: et ille hī ac si nō esset adiectus: vt. d. l. eūz q ita. in
pīn. et l. si mibi et titio. de ver. obli. et insti. de inuti. sti. §. si
si qd aliq. v. qd si qd aliq. et c. qd pcedit vbi adiectus nō est in
ptate stipulatoris: vt dicit in dictis iuribus. Aut stipulator
adiungit sibi aliū p alternatiū: et illi adiecto pōt solui si
ue sit filius ipsius testatoris in eius ptate pstituit: siue alius
exneus: l3 vbi soli filio stipulator censetur filius adiectus
ad oblonē: et nō possit sibi solui: vt. d. §. q sibi. in quo. J. p.
reddi rōne qd secus qñ sibi filio pī stipularet: et secus qñ si
bi et filio. Et sic vbi sibi alteri qd stipularet ille alter censet
adiectus ad solonē nō ad oblonē: et qd operet aliquē adie
ctū esse ad solonē declarat tex. in. l. iulianus. §. j. de ver. obli.
et tex. in. d. §. si qd aliq. insti. de inuti. sti. et ipsi adiecto ad so
lutionē solui pōt et qd pditionē suā mutauerit dūmō non
in pīnas: qd tunc secus: vt in. l. cū qd in pn. J. de sol. que hoc
modo intellecta nō pīat illi. §. q sibi. q pbat qd filio et post
emancipationē solui pōt. Et illud qd est dēū qd vbi per
alternatiū stipulator adiungit sibi aliū qd censet ille alius
adiectus ad solutionē pcedit siue pcedat in stipulatōe pso
na ipsius adiecti siue sequat: vt hic in v. sed dōm et dēū est
supra in no. et est bonus tex. in. l. j. §. si usufructuarius. §. de
sti. ser. et ibi Bar. et Ange. et Pau. de ca. in. d. §. qd sibi. nā
seruus fructuarius ipsi fructuario et rem ipsius vel opaz
sui stipulari nō pōt. vñ si stipularet ex pdicta fructuario vel
dño querit oblo dño et fructuario pōt solui: vt ē ibi casus
no. in. j. rñ. q pbat et qd sicut pditionē aut pstituit adiect
cui solui pōt ita et p dictionē vel. Et In dote aut vbi qd
adijct p stipulatōe an censet adiectus ad oblonē vel ad
solonē. Bico qd aut est pī dās dotē et stipulās dotē reddi.
Aut est exneus: si est pī. Et si stipularet alternatiue sibi aut
filie et illa stiplo intelligit ordine successino: et sic filia cen
setur adiecta ad obligationē et actionē post mortē ipsius
pīis vel postqz alī ipsa fuerit effecta sui iuris: vt p Bar. in
l. vxorē. §. testō. §. de le. iij. vbi dicit idem esse qñ pī stipularet
copulatiue sibi et filie. Et idem dicās vbi stipularet simplici
ter nō adiecto alī sibi et filie: qd pdicto modo censet sibi sti
pulator: qd stiplo intelligit fm nām actus sup quo inter
ponit. ar. l. si stipulatus. §. de usu. et l. si legati serui nō. et de

¶ Potest.
De hoc tamen
vid per moder
nos in. d. §. qui
sibi qui ptra id
qd est dēū alle
gando. d. l. cuz
quis adducit.
l. si quis seruo.
de sol. vbi man
datum factum
de soluēdo ser
uo censetur re
uocatum ipso
effecto libero:
et ibi vide Bar.
rñ. ad. d. §. qui
sibi

le. j. t. l. inter stipulante. in pñ. cum. ibi no. de ver. obli. Et hoc pcedit vbi pater stipulatur incōtinenti: et sic cū adhuc actio nō est cōis inter pñem et filiaz. Sed vbi ex intervallo stipulatur pñctis modis vel aliquo pñctioz modoz sibi et filie cōiter acqrit actio: et sic filia censet adiecta ad obligationē et actionē: vt. l. post dotē. fm. ij. lec. s. eo. vbi dixi nisi filia voluisset qd pñ ipsi filie stipularet: et pñ fuisset postea simplr stipulatus: qd tunc ipsi soli filie censet stipulatus: vt. d. l. post dotē. fm. vi. lec. que fuit By. que hoc casu loquit: vt pñ ex ibi dictis p Bar. et doc. sup. d. vi. lec. et vide que vi xi circa vltimā lec. pñ. l. post dotē. et circa. ij. q. quā ibi monet Bar. ad fi. pñ. q. et ex ibi dictis itelliges quā pñctia pcedant. ¶ Tūc aut sumus in cñeo dātē dotē: et adiciēte aliam psonam in ipsa stipulatōe dotis restituēde quāliter dicta psona censet adiecta omisso casu qñ nullo mō fuit stipulatus qui est clarus p. s. accedit. l. vnice. C. de rei vxo. actio. Bico qd aut loqmur de rigore iuris. Aut de eqtate. Si de rigore iuris: dōz ē idēz qd est. s. pñctus in alia re qñ in dote: vt hic in v. Rñdi. et c. Si de eqtate aut cñeus dāns dotē stipulat ipsam reddi mulieri et acqrit ipsi mulieri obligatio et actio: et sic ad obligationē et actōez censet adiecta qd bene pbat ex fine tex. nostri et ex rōne: nam si vbi nulla interponit stipulatio sibi acqrit obligatio et actio: vt. d. s. accedit. ergo multo magis vbi stipulatio interposita fuit quo argumento vti hic glo. sequēs sup quā melius h declarabit: et qd hoc casu mulieri acqrat obligatio et actio dicit nō hē dubitationē hic Imo. in. j. col. An aut hoc pcedat et si verba pmissiua et executiua cōferant in psonā ipsius mulieris: puta pmittis mulieri ipsi mulieri restituere: et Bal. in. l. fi. C. cō. vtriusqz iū. in vlti. col. vñ velle qd sic: et idēz vñ velle hic in. ij. no. ita itelligens hūc tex. qui nō pbat qd verba pmissiua fuerint collata in psonā mulieris: sed soluz verba executiua: vt pñ ibi dos ois seye vxori vel gayo seyo auo mñno redderet restituereqz et c. et hoc vñ esse pbabilius ne tot spālia pcurrant in ipsa dote pñ no. in. d. l. j. C. de do. pñ. q. n. et verbis pmissiuis dir ectis in mulierē ipsi oblo et actio acqreret ex tali stiplo ne esset maximū spālē: vt pñ ex no. in. d. l. stiplo ista. s. si stipuler. j. de ver. obli. vbi p Bar. et doc. nisi forte diceremus qd acqreret sibi oblo et actio. d. casu et qd stiplo esset inutilis cū et si nulla esset interposita stiplo sibi acqreret: vt. d. s. accedit. ergo et si inutilis fuit interposita. ar. d. l. vnice. in prin. C. de rei vxo. actio. sed vt dñi fuit supra in tex. ille s. pñmit siue fingit stiplo interposita a muliere. vñ concluderet qd si ipsa pro restōne dotis interponeret stiplo inutit qd ex ipsa posset agere: sed qd si cñeus inutit pro muliere iterponit stiplo qd ex ipsa possit agere minime pcludit vñ cogita et aduerte qd posset interesse ipsius mulieris agere ex stiplo expñse interposita: puta si puenisset qd incōtinenti solu. matri. fieret restō vbi als debebat fieri annua bina trina die vel hodie post annū: vt. d. l. vnica. s. exactio. ¶ Aut cñeus dāns dotē stipulat ipsaz reddi mulieri: aut sibi et ipsa mulier cēsē adiecta ad oblonē et actio nem: vt in tex. nro. Et idem fm Bar. si stipulet sibi aut mulieri: et sic nō facit dñiam Bar. pponat stipulator psonam suam vel psonā mulieris: sed vtroqz casu vult qd actio integra sit ipsius mulieris. Sed Bal. in. d. l. fi. in vlti. col. C. cō. vtriusqz iū. vult qd vbi stipulator pponit psonā suam qd tūc mulier censet adiecta ad solonē nō ad oblonē. ex quo. n. pñmo noiando se in sua psona est fundata oblo non transit amplius ad mulierē vel eius hñdes. ar. l. si cū cornelius. j. de solu. et p ipso vñ facere: qd cū ista. l. sit exorbitans. in pluribus nō vñ trabendā ex casum suuz. ar. l. ius singulare. et l. qd vero pñ. de legi. et sic cū loquat vbi psona mulieris pposita fuit nō trabat ad casum qñ ipsius psona fuit postposita. Et pari rōne nō vñ trabendus iste tex. ad casuz qñ cñeus stipulat fuit sibi aut cui de iure restitui deberet l3 Bar. dicat qd idem est in hoc casu qd in pcedentibus cum mulier sit illa cui de iure d3 reddi: vt in. s. accedit. C. de rei vxo. actio. et dñi Bar. et reprobat Bal. in. d. l. fi. volēs qd in pñcto casu sub illis verbis: aut cui de iure debet et c.

et pñcedant successores ipsius stipulatoris: vt pñm ibi vide: et p eundem in pñlio suo. eclv. incipiente verba insti talia colutus de racaneto et c. in. ij. volu. pñlio vbi vult qd pñctia verba itelligant fm affectionē dantis: et fm ordinem pietatis et charitatis: et sic qd ipso pñcedente qd dōt nit. mulier hēat actionē als si pñcedit ipsa mulier sine filijs hēat ipse dotans: ipse. n. dotans vñ voluisse potius hñe dotatā qñ se et hñdes suos ipsam dotē datā: et potius se et suos qñ hñdes cñneos ipsius mulieris. als. n. tenendo opi. Bar. illa verba sibi et c. nihil opāt qd satis iniquū vñ cum possint opari et acqrere oblonē et actionē ipsi dotanti. Et plus vult Bal. hic qd et in terminis tex. nri vbi auus stipulatus fuit mulieri: et sibi qd illa verba itelligant ordine successiuo. ar. no. in. l. gallus. s. qdam recte. de li. et po. et sic qd si auus viueret ipse posset agere: et nō mulier: sed hñdibus aut pñer ipsa mulier: et ideo non sine ministerio. j. pñ. fecit vim qd auus pñcedit: et ita dicit tenere pñ. de bel. pñ. et Ly. et p hoc rñ. ad. l. cū qdam. C. de ver. sig. vbi disuncta. posita inter psonas qbus queri pñt resoluit in pñunctam. loqñ. n. illa. l. vbi disuncta est posita inter tales psonas qbus fm iuris rōnē querit ordine successiuo. Et isto modo pñt et rñ. ad. l. item si seruus. s. fi. de sti. ser. vbi alternatiua posita inter psonas qbus equalr queri pñt vitiat ipsaz stiplo nē l3 illa. l. sit correctā p illam. l. cū qdam: vt ibi per Bar. et doc. tñ cū pñcederet de hoc iure d ipsa posset opponi ad hanc. l. et rñ. put est rñsum ad. d. l. cū qdaz. Bar. aut opponens de. d. l. item si seruus. s. fi. et d. l. cū qdaz. dicit qd pñrium. l. cū qdaz. fm hec iura nō pñcedit vult dicere: eo qd nō valet stiplo p. d. l. item si seruus. sed hodie pñcedit tñ rñ det qd est spālē fauore nuptiarū: sed l3 nō pñcederet attento hoc iure sfoz pñrium. l. cū qdam. pñcedebat pñrium. d. l. item si seruus. cū ipse alr nō rñ. sed posset rñ. put ipse rñ det ad. d. l. cum qdam. si nō volumus tenere rñsionē Bal. post pñ. de bel. pñ. et Ly. ex quoz dictis hñ qd nō est dñia inter cñneum dotantē et stipulante alternatiue dotē reddi sibi vel mulieri. et ipm pñem dotantē et stipulante: vt supra qd vtroqz casu verba stiplois itelligunt ordine successiuo. Et sic vt ex pñctis pñ Bal. i hac mā fuit satis varius: nā in. d. l. fi. C. cō. vtriusqz iudi. voluit qd si in stiplo pñonit psona mulieris: tūc ipsa censet adiecta ad oblonē et pñcedat tex. noster: si aut pponat psona stipulatoris: tūc ipsa censet adiecta ad solonē: et nō pñcedat iste tex. In. d. pñ. t3 qd fm pñngentiā casuum ipsa censet adiecta ad oblonē vel solonē. si. n. ipsa viuit tpe restōis dotis censet adiecta ad oblonē: et idem si eius filij: als secus. In hac aut. l. ipse vult qd et vbi in stiplo pñonit ipsa mulier verba itelligant ordine successiuo: et sic qd ipsa cēsē adiecta ad oblonem pñmoiente dotante an euentū restōis dotis. Bicit tñ qd l3 illa stiplo itelligat ordine successiuo tñ nō requit qd ipsa mulier sit heres dotantis: vt pbat hec lra que pñsupponit qd alij fuerint instituti hñdes nō ipsa neptis. ¶ Et pro hoc dicit determinari. q. qd si auus recepit emphiteosim pro se filijs et nepotibus quod veniant ad emphiteosim l3 nō sint hñdes ex quo veniunt iure pñctus: et ita t3 Spec. in ti. de loca. s. nunc aliqua. v. clviii. et Bar. in. d. l. qd dñ. et in. l. vt iurifurandi. s. si liberi. de ope. lib. Bicit tñ Bar. in. d. s. si liberi. et et Bal. hic hñ pñcedere si in receptōe nō est facta mentio hñdū: als secus: puta si accepit p se et suis heredibus vel p se suisqz filijs hñdibus ad qd facit. s. emphiteosim. in aut. de non alie. aut pñmu. re. eccle. Sed refert Bal. qd Ray. de forli. disputauit quādam qōnē in qua tenuit qd sit fiat mentio de hñdibus cū additōe masculis. vbi gñ. re. cipio in emphiteosim pro me et hñdibus meis masculis vsqz ad tertiā gñationē qd tunc nomen hñdibus nō stat pñprie nec requirit qd filius vel nepos sit heres vñs: qd istud adiectiuū masculis declat illud nomen heredibus: et illa. q. fm Bal. incipit qdaz habebat duos filios et c. Et ex pñctis seqñ fm ipm qd auus istud pñdium emphiteoticū nō pñt legare: qd ius in quo residens finit eius morte cum nō vadat ad filios per viam successiois: vt. C. de lega. l. vxor patru. j. Jo. de imo. quātū ad illud qd dicit Bal. restrin. gerdo hunc tex.

personam acquiritur actio principalis acquiritur etiā ac-
cessoria Imo. tenet contra Bar. q. per. d. l. ij. nihil sit imu-
ratum de eo qd disponitur in. l. si ita stipulatus. §. grifoganus.
nos. de ver. obli. de quo latius p. doc. in. d. §. grifoganus.
et per doc. in. l. certi conditio. §. si nūmos. §. si cer. peta. vbi
per Barto. in. ij. cōbinatione. In quarta parte que in-
cipit ibi item contra. C. de in. do. l. si genero. glo. oppo. de
d. l. si genero. et pro sol. se ad illam. l. remittit vbi glo. dat
plures sol. vnam q. ibi de rigore hic de equitate: aliam q.
ibi nullus dotis fauor versatur hic sic: aliam q. duz tex. ibi
dicit nullam acquiri actionem filio emancipato ex stipu-
latione patris debet intelligi de directa secus de vtili: et
hanc videtur tenere Bar. in. l. quod dicitur. de ver. obli.
cum examinat an filio emancipato pater stipulari possit:
et vide Bal. et doc. in. d. l. si genero. In quinta et vltima
parte que incipit ibi: et facit tē. glo. alle. concordantes in
quibus probatur q. ex stipulatione per alterum interposi-
ta alter agere potest ex equitate. Sed. l. publica. quas glo.

alleg. potest adduci contra hunc tex. prout ipsam adducit
Bar. hic in. j. oppo. Sed pro so. vltra dicta per Bar. hic vi-
de dicta per eundem in. d. l. publica. in. prin. et in. l. stipula-
tio ista. §. si stipuler. de der. obli. in. v. nono et vlti. fallit tē.
Et an et quādo ascendens possit stipulari descendenti vel
econtra vide hic plene per Bal. et etia. aliquid per Imo.
et per Bar. et doc. in. d. l. quod dicitur. C. Glo. vlti. oppo.
q. nullus fauor nuptiarum concurrente affectione perso-
narum videtur esse q. mulieri acquiratur actio vtilis: q.
extraneo dante dote et nulla interposita stipulatione sibi
actio acquiritur: vt in. §. accedit. et rñ. glo. q. ponderatur
iste fauor: vt ex stipulatione expressa possit agere: ibi autē
ex stipulatione tacita a iure sub intellecta niti potest: pōt
aut sibi esse vtile habere actionem ex stipulatione expressa
puta si fuit interposita taliter vt incontinenti soluto matri-
monio hñet fieri restitutio vbi als de iure hodie hñ resti-
tui post annum: vt in. §. exactio. l. vnice. C. de rei vxo. actio.

§ J A J S.

Registrum

AA BB CC DD EE FF GG HH II JJ KK LL MM NN Omnes sunt terni.

Perusie per Franciscum Baldassarrio
de Chartolarijs. Ad. cccc. x.
Die. v. Nouembrijs.

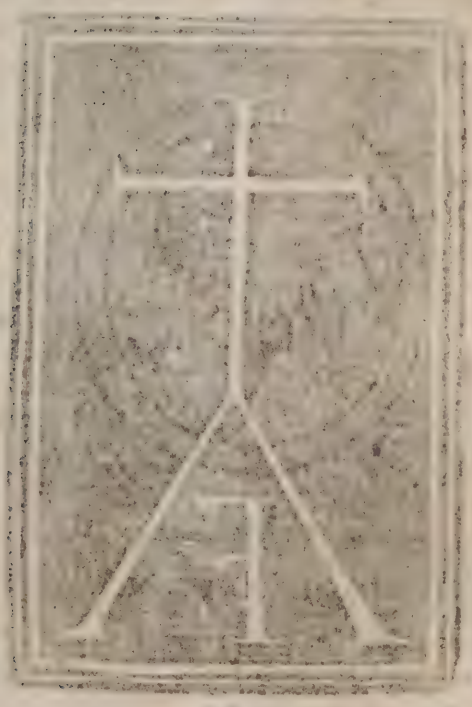
15. *[Faint, illegible text]*

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible header text]

[Faint, illegible text line]

[Faint, illegible text]

Domini Vincencii de hercu-

lanis de perusia. A. J. doctoris cōsumatissimi ac aduo
cati cōsistorialis dignissimi ad p̄sens in florentissi
mo pusino gymnasio primariarū iuris ciuilis
de sero legētis sup scōa. ff. noni. Lectu
ra insignis p̄ eūdē diligēter emē
data ac cū nōnullis eiusdē
apostillis ad oīz au
diētū vtilitatez
nupine i
p̄ssa

Domini Vincentij de Perulanis de Perusia. U. J. consultissimi ac advocati consistorialis dignissimi sup scda ff. noui. Lectura insignis Feliciter incipit.

De verborum obligationibus. Rubrica.

U3 in rubrica

Ista non sit caput nedum totius compillationis. ff. x. cuius h volumen est ultimum vt pz. C. de vete. iur. enu. l. ij. §. sed cum omnia. v. sexta deinde ps zc. z v. septimus autem z nouissimus zc. Sed nec et huius voluminis vt de se pz. Ideo doc. hic tractare omittit que in pn

1 clpjo libroz dici consueuerunt vz. Tquot sunt cause libri z qd sit libri titulus z cui parti phylosophie supponat z qd sit subiectu ipsius libri de qbus habet per Azo. in principio sue sume sup. C. per Dofr. z Ly. z Saly. in phe. C. z per Gnil. in rubrica. §. de iusti. z iur. z per By. in rubrica. §. de no. ope. nun. per gl. phemiale. z ibi per Lano. in phemio decretaliu. per Jo. mona. in phemio sexti. cuius aliqua dicta breuiter tn refert hic Jo. de imo. per Ang. de arc. insti. de iusti. z iur. vbi refert dicta Azo. vbi. §. Querit tamen ipe Jo. de imo. hic. TAn rubrice huius libri z alioz librorum possint allegari z qd in rubricis decreti. z a quo fuerut facte dicte rubrice an a Gratiano vl ab alio z qs fuerit quot tapalea per que dicte rubrice z quedā capla decre. facte dicunt hi per doc. in. l. j. §. si cer. pe. de qbus aliqd dixi alio anno anteq veniremus ad ti. de re. iudi. ideo omitto h tractare: z qz et doc. hic tractare omittit qui et omittunt tractare multa alia que in hac rubrica ipse Imola adduxit 3 ipsaz rubrica diuidedo z ipsaz nō. Qui declarat t qre impator appellet dñs adducēs. l. de pcatio. §. ad legē ro. d. ia. z an hoc nomen inferioribus pueniat qui dicit q lato sup to vocabulo sic vt expientia cōprobat: qz multi appellant tur dñi adducit et. l. j. §. si cer. pe. vbi doctores dñi appellatur vt ibi per gl. j. z doc. z gl. ij. in v. doctoratus. in cle. ij. §. magi. vbi gl. hz q ipe refert dicit q graduati in iure cini li vel canonico dicunt doctores: in theologia aut vl artib magistri lz vltra mōtes et graduati in iure canonico vl ciuili dicunt magistri qd nomē fm illā gl. nemo v3 dedignatur qz xps a discipulis fuit appellatus magister z accepta nst hoc nomē iuxta illud Jo. xij. caplo vos vocatis me magister z dñe z bñ dicitis sum z eniz zc. sed nō dicit illa gl. q p moti in iure canonico vel ciuili appellant dñi sed dicit q appellant doctores t z multa noia quibus nominant z nūcupant doc. iuris ponit ipse Imo. in. §. all. cle. sup. d. gl. z ibi per do. Card. florē. in. ij. q. z q doc. appelletur dñs 8 et Imo. t quare dictus fuit Iustinianus remittēs se ad gl. phemij. ff. x. z insti. vel dicēs q ideo forte dict fuit Iustinianus: qz iusticia colebat vt sic nomē fuerit consequēs rei iuxta §. est z aliud. insti. de dona. qd in effectū dicit gl. locis 9 pri. allegatis. TDonit et h ipse Imo. an sit licitū operi p se cōposito scribere vel scribi facere nomē suuz remittēs se ad Jo. an. sup. data. vj. li. in fi. suoz mercurialiu vbi disputat hanc. q. z soluit ponēdo casus in qbus nō inscribēs nomen suū nō peccat z casus in qbus peccat z ponēdo et casus in qbus inscribens nō peccat z qbus peccat. TAngit et aliqd ipe Imo. de natura genitiui de qua materia in rubrica. §. de no. ope. nūcia. TDeclarat et ipse Imol. h quare impator dicat sanctissimus siue sacratissimus assignās plures rōnes z maxime qz. ll. sanctas siue sacratas edidit: vt l. leges sacratissime. C. de legi. z ppter sanctā vitā quā semper duxit vt cōprobat ex ep̄la inter claras de sum. tri. z fi. ca. refert et quosdā dicere q ideo dicit sanctissimus siue sacratissimus qz sacrū ordinē. i. subdiaconatus ipse suscipit. 11 az subdiaconatus est vnus de sacris ordinibus: vt in. c. a

multis. de eta. z qua. ad qd facere videt. c. valentianus. in fi. lxiij. di. ibi: vt meum ordinem decet zc. sed ibi gl. reprobat hoc z dicit vt meū ordinē. s. militare: Tdicit tn predicta gl. q impator gerit officiū subdiaconi cuz in missa ministrat ep̄o z illā gl. approbat hic Imo. q dicit q in dicto habitu misse et papali inseruit ipe impator maxie in missa 13 natiuitatis casu quo in curia repiat. TDonit et ipe Imol. in hac rubrica de significatiōe huius verbi pnceps de cuius verbi significatiōe z importatiā hī in. c. fundamēta. §. vt ergo. de elec. li. vj. z in cle. j. de baptis. z ibi per glo. que dicit q aliquo modo nō cōprehendunt tyrāni adeo vt ip̄is cōpetat priuilegiū de quo in. d. cle. j. t z declarat gl. p̄di. qui 15 dicunt tyrāni. TDonit et de significatiōe huius verbi ppetui de quo verbo aliqd per glo. in v. ppetui. in phe. C. z in l. j. §. p so. z in. §. ppetua. x. q. ij. TDeclarat et quare impator dicat augustus: qz. s. huius animi z intentionis esse v3 17 vt impiuz augeat. Et hoc inducit ad vulgatā. q. tan donatio facta per Cōstantinū ecclesie in psona Siluestri de roma z alijs ciuitatibus z locis de qbus in palea. Cōstantinus. xcvj. di. valuerit nec ne. in qua. q. recitatis opinionibz z motiuis hincinde videt tandē pcludere q valuerit tāq fuerit facta instinctu spū sancti z illi sancto viro quē nō est verisile acceptasse si nō valuisset: refert tn aliquos dicētes repiri in antiqs cronicis q in nocte sequenti qua dicta donatio facta fuit audita fuit vox de celo dicētis hodie effusus est venenuz in ecclesia dei de alijs aut donatiōibus factis ecclesie per alios impatores videtur satis dubitare ipse Imo. an valuerint z potius inclinare q nō licz Bal. post Bar. in phe. C. indistincte videat tenere q sic cuius rōnibus conatur hic rīdere Imol. q in hac. q. ptractanda tan 19 git an impiuz depēdeat ab ecclesia z an ipsa habeat vtrū qz gladius z quomodo de qua mā in. c. nouit. de iudi. z in c. cam que. el. ij. z ibi als latius dixi extra. qui fi. sint legi. de hac. q. per Bar. z Bal. plene in phemio. ff. x. per Saly. 20 plenissime in phemio. C. t vbi ponit effectus resultantes ex decisione huius. q. z maxime respectu legitimatiōis facte per impatorē an operet effectuz suum in istis terris. z per Bal. z Abb. si. in. c. intellecto. de iure in. per do. Car. in cle. romani. in. §. porro. in. ij. q. eo. ti. z ibi per Imol. in gl. sup v. pstantinus. que mouet hanc. q. in multis et alijs locis tractatur. d. q. per doc. sed pdicta sufficiat qz repies omnia loca penes doc. §. allegatos. z adde plures remissiōes quas dat Are. in rubrica phe. institutionū. z nouus Imol. hic q transit remissive sup dicta. q. nec tāgit alia que hic tractat Imo. que omittit tractare doc. lz sint pulchra eo qz sūt ex materia ti. z ideo ego quoqz tractare omitto. T Sed asumo gl. rubrice que ipsaz ptinuat ad pcedentia put in ea. cū qua simpliciter trāsit hic Bar. sed Imo. latius sic pntez rubricā ptinuat ad pcedentia. Aisum z tractatus est. §. ti. pxi. de obligatiōibus in genere verū: qz multe sunt species obligatiōis: vt insti. de obli. in. §. fi. z. §. ti. pri. l. obligamur z inter ceteras spēs est verborū obligatio que p ceteris magis frequēta: z est pstantior cū super quolibet pctu apponi possit: vt. l. v. §. puentionales. j. e. z. l. si stipulatus. §. d. vsu. l. ij. §. j. §. de actio. emp. Ideo pdecenter de ipsa post prece dentē titulū fuit subiungendū: ar. no. in rubrica. §. si cer. pe. 21 iuxta. l. singularia. z. l. certi pditio. §. qm. eo. ti. TExpeditus de gl. rubrice anteq veniā ad nigrū quero de aliquibus qonibus quas format in hac rubrica Pau. de ca. que ad intelligētiā ipsius rubrice tendunt. TPrimo igitur querot quo iure stipulatio inducta fuit z breuiter rñ. put rñ det ipse Pau. q fuit inducta iure ciuili. posirino iō dī cōtractus iuris ciuilis cuz ceteri sint de iure gentiū: vt. l. ex h iure gentiū. §. de iusti. z in. ad hoc. §. de pstituta. insti. §. act. 22 TScdo quero t quare stipulatio inducta fuit z rñ. hz ipm Pau. q inuenta fuit ppter necessitatē z vtilitatē. nā erat necessariū interdū phere obligationē in casibus nō pmissis a iure gentiū vt pmissionibus iudiciarijs z in pmissiōibus fideiussor. Item in casibus a iure gentiū pmissis de qbus in d. l. ex hoc iure gentiū. vtile est stipulationē interuenire: z dicit tūc puentionales: vt. d. l. v. §. puentionales. eo. ti. z. d. l. Vincen. sup scda. ff. noui.

11 C. eo. ti. No. tamen ex glo. rubrice z etiaz ex dictis Imo. q cognitio nō fra incipe de bz a genere po stea descender ad spēs sup q materia aliq pro z contra. adducit h Andre. barba. z p id qd dīc Imo. de ratione qre primo de obligatione verbo rum zc. obici posset de ordine institutionuz vbi pū de obligatione que pbiur re.

si stipulatus. Adde et fuisse necessaria pro pmissionibus
penalibus. pena eis pacto nudo pmissa periri non potest: vt. l. ser-
uus ea. §. de ser. expor. et p gl. et doc. in l. stipulatio ista. §. al-
teri. §. eo. dicit aliquid in l. iij. §. cato. circa quantam op. Bar. de
quo et aliquid. §. e. in fi. q. dñ assignant utilitates q̄ resultat vt
stipulatio iterponat in p̄ciibus iuriscientiu. Et illud qd̄ dicit
Paul. d. pmissionibus iudiciarij pot̄ exemplificari in pmissione
de iudicio fisci de q̄ in l. ij. et q̄si per totu. §. q̄ satisfda. co. et in
stipulatione iudicatu solui de qua in toto tit. i. iudi. sol. ad illud
de pmissionibus fideiussoz. facit. d. l. v. §. satis acceptio. §. e. et
l. bladitus. C. de fideius. Nouus Imo. hic inquantu Paul.
hic dicit stipulatione fuisse necessaria pro pmissionibus iu-
diciarijs mordet ipm: t̄ qz ex pacto in iudicio facto agi pot̄
et qd̄ non interueniat stipulatio si p̄ illud pactu aliquid tendens
ad adiunadu iudiciu pmittat allat gl. in v. p̄scribat. in auc.
gñaliter. C. de epi. et cle. et gl. in l. eu. p̄ quo. iuncto tex. §. d̄ in
ius vo. quatenus eim gl. in d. iuribus. dicit qd̄ cōpetit offm̄
iudicis vel p̄ditio ex l. dat̄ intelligi qd̄ voluit qd̄ non interue-
nerit stipulatio qz si interuenisset diceret qd̄ dat̄ actio ex sti-
pulatione. Et p̄ dicta iura fm̄ ipm ita d̄terminat Bar. in l. ta-
le pactu. §. q̄ puocauit. §. de pac. in repe. dicens t̄ qz pactus
nudus non pariat actione: vt. l. iuriscientiu. §. igit̄ nuda. §. de
pac. et l. legē. C. e. ti. tñ fallit nisi in iudicio factu fuerit et tē-
dat ad ipm iudiciu adiunadu vt ē pactu de reficiēdis expē-
sis vel de iudicato soluēdo et si tale eim pactu vestit calore
iudicij et pducit obligationē et actionē efficacē fm̄. §. allas
gl. t̄ factu eim in iudicio potētius opat̄ q̄ illud qd̄ est factu
ex iudiciu: vt. l. pacta nouissima. iuncta gl. in v. maxime. C.
de pac. et ibi Bar. in pn. q̄ dicit hoc pcedere et qd̄ tale factu
non p̄tineat ad naturā iudicij: non tñ intelligas qd̄ qñ sit pa-
ctu in iudicio non tendens adiunadu iudiciu vestit calore
iudicij imo remanet nudu l3 facta in iudicio et ex nām iudi-
cij potētius opent̄ vt est supra dictu. et hoc probat in l. siue
apud acta. C. de trasac. et ibi Bar. in p̄ma col. tagit̄ et aliquid
ipse Bar. in d. §. q̄ puocauit. col. v. Ad hoc qd̄ actus expli-
cati in iudicio sint potētiore et efficaciores q̄ explicati ex
iudiciu. t̄ facit nā p̄fessio facta ex iudiciu sine cā non valet: vt
l. cū de indebito. §. si. §. de pba. c. si cautio. de fi. instr. et in l.
gñaliter. C. de nō nu. pec. facta vō in iudicio valida est ac si
cā inesset gl. est in l. j. in fi. p̄ illu tex. §. de interroga. acti. Cō-
cludit ergo ipse Alex. qd̄ veru est qd̄ stipulatio innēta est qñ
qz ex necessitate qñqz ex utilitate put̄ dicit Paul. sed nō est
veru exemplū Paul. qd̄ ex necessitate sit innēta in stipulatio-
iudiciarijs cū idē oparet̄ pactu nudu tendens ad adiunaduz
iudiciu qd̄ stipulatio vt est supra dictu. facit vltra ipm qd̄
h̄ p Bar. in l. j. in pn. §. e. dñ allat. l. cū ostēdimus. in fi. §. de
fideius. tu. p̄ quā dicit t̄ qd̄ patiētia in iudicio sine exp̄ssione
vocis h̄z vñ stipulationis: et sic p̄z qd̄ calor iudicij plurimū
opat̄. si eim vbi nō est stipulatio in iudicio in ipso fingitur
multo magis vbi est pactu nudu valide calore ipsius iudi-
cij: ar. l. vnice. in pn. C. de rei vxo. actio. de intellectu tñ illius
l. cū ostēdimus. latius venit dicēdu in d. pn. l. j. et si qz velle
saluare dictu Paul. de ca. posset rñdere ad adducta in p̄ri-
um v3 ad. d. l. eu. p̄ quo. et ad no. in d. auc. gñaliter. v3 qd̄ in
dictis iuribus pmissio facta fuerit solēni stipulatione: et ita
vlt̄ Saly. in d. auc. gñaliter. qui reprobat. d. gl. sup̄ v. p̄scri-
bat. et ad hoc facit qz in dictis iuribus iteruenit fideiussoz
in cui⁹ obligatiōe regit̄ stipulatio vt. §. est dictu: et ita p̄e-
supponit Paul. de ca. in d. l. eu. p̄ quo. sup̄ p̄ria gl. q̄ ibi in-
teruenit stipulatio. Nec ob. qd̄ in d. l. eu. est verbu pmit-
tere: qz est verbu gñale: et sic aptu cōprehendere et vbi per
stipulationē pmittit̄. Preterea nō incōuenit ita intelligere
illu tex. p̄ alia iura que pbat qd̄ pactu nudu et coadiunati-
uum iudicij nō pducit actionē. Preterea ibi et est vbum
cauit qd̄ iporat stipulationē: vt in l. sancimus. C. de vb. sig.
et ibi gl. et bene pbat ex illo tex. iuncto pncipio cū fine. nam
quesitū erat an iporaret fideiussois p̄statōez: vt ergo ipe-
rator rñdeat interrogatis intelligit̄ qd̄ rñ. importare nudā
cautionē. s. a fideiussoe. Nō ob. qd̄ actus explicari in iudi-
cio sint potētiore et efficaciores. illud eim pcedit alio re-
spectu nō respectu pducende actiōis puta ratione facilio-

ria p̄batiōis: vt vult gl. in d. l. pacta nouissima. vel vñ po-
tētiore: qz tales actus habent maiore p̄sumptionē q̄ si nō
eēt explicati in iudicio et p̄sumit̄ ab ipsis ab esse dolus s3
qd̄ declarat Bar. in d. l. pacta nouissima. Et h̄ posset rñ. ad
illud d̄ p̄fessioe in iudicio cu3 in facta ex iudiciu sine cā dolus
et c. vt. l. ij. §. circa. d̄ do. excep. et vide dicta. §. in pn. l. j. sup̄ gl.
ij. et vide Bar. in d. §. q̄ puocauit. in repe. in. vij. q. vbi nō sic
loquit̄ put̄ ipm refert do. Alex. et p eo qd̄ est dictu qd̄ pactu
tendens ad adiunadu iudiciu nō vestit calore iudicij. facit
28 l. oēs. §. in hac. el. ij. C. de epi. et cle. vbi d̄ t̄ qd̄ qñ plures cle-
rici pueniunt in iudicio possunt adiunice fideiubere vnus
sez p̄ altero dñt̄ solēni stipulatione pmittat: et sic et pmissio
iudicialis que fit ad ipm iudiciu coadiunadu opz qd̄ sit solē-
nis sicut extra iudicialis. Et p̄ opione Bar. et sequaciū nō
stringit. l. tale pactu. §. q̄ puocauit. §. de pac. vbi fm̄ intelle-
ctu Bar. qd̄ est qd̄ ibi pactu de parēdo snie si nō obseruetur
trasactio mādēt̄ executiōi v3 p̄bati qd̄ pactu vestit calore
iudicij vbi tēdit ad coadiunadu iudiciu. Nā illud ibi p̄ce-
dit qz venit tale pactu ad coadiunadu sniam: et sic ad finie-
du iudiciu qd̄ expedit finiri: vt. c. finē litib⁹. d̄ do. et p̄tu. Itē
tale pactu h̄z vñ p̄fessiois facte in iudicio et h̄ v3 pōdera-
29 re. §. p̄. in d. §. q̄ puocauit. ibi veluti p̄fessi sequet̄. t̄ Cōfessio
eim iudicialis h̄z executionē paratā: vt. l. vnica. C. de cō-
fess. et ibi Bar. in. ij. nō. Itē ibi est certu et determinau qd̄ p̄-
mittit̄ p̄dictis ergo oibus p̄currētibus pbat qd̄ pactus nu-
du vestit calore iudicij qd̄ sufficiat solu h̄ qd̄ pactus tēdat ad
adiunadu iudiciu nō pbat ille tex. qd̄ et patit̄ plures intelle-
ctus. nā fm̄ intellectu gl. et Guil. ibi exequat̄ snia p̄cordat̄ glo. et Guil. licz p̄
qualē iudicē discordet fm̄ alios intellectus ibi nō sit execu-
tio nec snie nec p̄uētiōis: sed p̄pter p̄uētiōē iudex p̄nūciat
sup̄ appellatiōe: vñ qz varios h̄z intellectus nō pot̄ fm̄ vñ
p̄cludēt̄ allegari p̄ no. p̄ Bar. in l. in ambiguo. ff. de reb⁹
du. C. Sed nō declarat̄ p̄fati doc. in quo vertat̄ vilitas
30 tñ p̄ctibus iuriscientiu vt in ipsis interueniat stiplo. Et iō
dic qd̄ maxime vertit̄ in h̄: qz cōpetit tūc duplex actio. vna
ex p̄ctu iuriscientiu. alia ex ipsa stipione qd̄ est maximi in-
teresse: qz vna est bonafidei alia stricti iuris que actiones in
31 p̄limis hēnt diuersam nām iter se: et maxime respectu fru-
ctuu qd̄ in p̄ctibus bonafidei veniūt a tpe more. In p̄ctibus
stricti iuris veniūt a tpe litis p̄test. vt. l. videamus. §. si actio
nē. et. §. se. §. de vsu. et p gl. in l. qd̄ te. §. si cer. pe. et vide gl.
no. in §. actionū. insti. de actio. et qd̄. §. dicto casu cōpetat du-
plex actio p̄missa t3 Bar. in l. singularia. §. si cer. pe. in. v. co-
lū. in. vj. spālī qd̄ assignat in mutuo respectu alioz p̄ctuum
allat̄ tex. que ad h̄ dicit̄ esse exp̄ssum in l. duo societatez. in
pn. §. p̄ so. ibi si nouatiōis cā id fecissent et c. l3 gl. ibi posita
sup̄ v. fecissat̄. teneat p̄riū volēs qd̄ iducat̄ nouatio ex ipsa sti-
pulatione subiecta in talibus p̄ctibus fm̄ hec iura: et sic qd̄
ipediāt̄ oriri actio ex p̄mordiali p̄ctu et oriat̄ ex ipsa stipu-
latione qd̄ renēdo oio effectus et vilitas resultat ex stipione
iterposita in p̄ctu iuriscientiu: qz facit vt actio oriat̄ ex stipu-
latione qd̄ est vtile illi qd̄ ea tenet: qz in ea tardius veniūt fru-
ctus sed illa gl. in d. l. singularia. reprobat Bar. et et in d.
l. duo societatez. rñ. ad illud de nouatiōe qd̄ nō pcedit vbi
incōtinēti apponit̄ ipsa stiplo post factu p̄ctu iuriscientiu
sed qñ ex iternallo et sic sup̄radicta pcedūt vbi incōtinēti se-
quit̄ stiplo post p̄ctu. et idē si simul et semel fit ipse p̄ctus et
stiplo vt p̄ ipm Bar. in d. vj. spālī. in fi. qd̄ circa mediū dicti
spālīs dicit̄ p̄dicta pcedere vbi ipsa stiplo iteruenit in actu
q̄ vere et certitudinarie est p̄ctus secus si iterueniat in actu
q̄ pot̄ esse et nō eē p̄ctus de p̄ se fm̄ itētiōē explicatis actus
vt nūeratio vel alterius rei traditio. tūc eim si statiz sequit̄
stiplo p̄sumit̄ nūeratio vel traditio facta cā iplēde stipionis
nō cā celebradi aliū p̄ctu: vt. l. si stipulatus. §. grifogonus.
§. e. et l. si ita fuero stipulatus. §. si. et l. seq. de noua. l3 p̄ do.
iura Ja. de are. diceret h̄ spālē in mutuo vt actio que orit̄
ex ipso nouaret̄ p̄ stipionē pcedere vel et secutā: s3 h̄ repro-
bat ipse Bar. p̄cludēs idē eē in oibus p̄ctibus qd̄ re p̄batur
32 adducit iter alia ad hoc: t̄ qz si exneus dans dotē p mulie-
re stipulet̄ eā sibi reddi illa stipulatio ipedit actiones oriri
ex nūeratiōe

ex numeratiōe que acqri solet mulieri: vt. l. i. §. accedit. C. de rei vxo. acti. et de iure do. l. auia. et l. quoties. §. so. mat. Et cū Bar. in. d. l. singularia. quātū est in h q vbi in p-
ctibus iuriscētū adijci stiplo nō nouet pma actio tran-
scūt doc. cōiter sed ipsemet Bar. in. l. ita stipulatus. in pma
op. vlt. pti. ante si. tenet p-riū si bñ ppendat. vult eim q in
terminis. d. l. duo societate. inducat nouatio p stiplo nē sub
iectā pacto vt qstus qui p-icipiebat ex societate pcta ad grā
maticā docendā eēt cōis: et sic vī tenere gl. ibi in v. fecisset.
l. in. d. l. singularia. vt. §. retuli ipsaz reprobat et ad h tenet
33 dū in. d. l. ita stipulatus. mouet tali rōne qz p m tpa. ffoz.
vbi cūqz post pma cōuentionem adijciebat stiplo coequalis
cōtinens tantūde vel plus psumebat nouatio allega. l. qui
vfructū. et l. scire debemus. in pñ. §. e. hñ per ipm Bar. in
d. l. q vfructū. et in. l. p. j. de pto. stip. et latius dixi in. l. iij.
§. si ex p-uetione. §. de re iudi. et p opinione Bar. in. d. l. ita
stipulatus. facit qz in. d. l. duo societate. stiplo sequēs fit sō
cōmemoratiōe pacti pcedētis: vñ qz fiat nouatio et sic tolla-
tur p mū pactū et remanet stiplo. facit in ar. l. nō ad ea. §. de
pdi. et demō. et h pōderat Ful. q tenet hāc pte in. d. l. singu-
laria. et Saly. in. l. fi. C. de noua. in articulo an et qñ fiat no-
uatio per sequētē obligatiōez plurimū pōderat an secūda
stiplo vel obligatio sit facta sub cōmemoratiōe pme obli-
gatiōis nec ne. ita ē Ful. in. d. l. duo societate. tenet hāc opi-
nionē per illū tex. in quo vī fieri dīa iter penalē q non no-
uat et pncipalē stiplo nē subiectā vt sic illa nouet et l. j. §. p.
ibi vtaf dictiōe si: sō nouatiōis cā et c. tñ sepe dictiō si ponit
p qz et sic p cā in rñ. §. p. vt. l. ticius. §. d. pti. pe. et in. l. q ro-
me. §. augeri. §. e. rñ. et ad rōnē quā facit Bar. p. d. l. nō ad
ea. et sic respectu. d. l. alr. dicit q in. l. singularia. Irē rñdet
ad id q nouatio nō fit vbi sequēs obligatio nō cōtiet plus
et c. vt ibi per ipm cni? dicta violāt illū tex. Bal. in. d. l. duo
societate. in additiōe quā facit ad illā. l. opiniones sic redu-
cit ad pcordiā. Qd aut stipulatio adijci pmo p-ctui in eo-
dē caplo. aut in diuerso si in eodē vt si vēdo tibi rē emēti et
stipulāri et nō fiat nouatio: et sic possit agi ex qualibz actio-
ne si in diuerso vt qz dixi vēdo tibi hāc rem pro. x. et postea
subijcio. Irē pmitto tibi hāc rē p stiplo nē: et tūc forte olim
psumebat nouatio hodie secus. et sic pōt pcedere opio gl.
in. d. vbo fecisset. sed p hac distinctiōe nihil allegat et vī esse
p illū tex. nec vī hñe rōnē imo potius rō vī dictare p-riū q
qñ in eodē caplo adijci stipulatio vnica actio oriāt: et sic
inducat nouatio. alr eim vī q vnū et idē caplm diuerso iu-
re xenseat p id qd alias hñ in. l. eū qui edes. §. de vsuca. et p
34 ipz facit. l. ij. in pñ. §. si cer. pe. ex quo tex. nō ibi Bar. q ex
vno et eodē facto nō resultant diuerse spēs p-ctus nisi forte
rñderet q ille tex. intelligit in plurib? p-ctibus incōpassibi-
libus secus si sint cōpassibiles: vt. l. ij. C. de pac. iter emp. et
vēdi. et l. aristo. §. de dona. et ita volūt Ful. et Ro. in. d. l. ij.
ad hoc nō. p Bar. in. l. fi. ad si. §. de pdi. ob cām. de h tñ ple-
nius hñ p doc. in. d. l. ij. in casu nōo verior vī opinio Bar. in
d. l. singularia. q vī pbari per. d. l. duo societate. ibi dū tex.
dicit si nouatiōis cā et c. si eim induceretur nouatio put ibi
vult gl. nō adiecisset. §. p. illā dictionē si: et sic p-ctio ista vī
tenēda q vbi simul cū p-ctu iuriscētū fit stiplo vel añ vī
post incōtinēti nō iducat nouatio s3 possit agi vtraz actio-
ne. Nec ob. illud qd hñ p Bar. in. d. l. ita stipulatus. qz illd
qd ipse dicit d3 intelligi vbi ex interuallo interponeret sup
tali p-ctu stipulatio q casu induceret bñ nouatio h3 q hñ in
d. l. qui vfructū. et in. d. l. p. et in. d. §. si ex p-uetiōe. hoc eiz
casu possit pcedere qd dicit gl. in. d. l. duo societate. qñ ibi
stiplo interuenisset ex interuallo. Vel possit dici q dictum
Bar. in. d. l. ita stipulatus. nō pcedat qz stiplo in. d. l. duo
societate. p-ctinet tantūde qd p-ctinet primus p-ctus quo casu
non inducit nouatio vt per ipm in. d. l. p. et dixi in. d. §. si ex
p-uetiōe. et pbat in. l. scire debemus. §. e. Alō ob. l. non ad
ea. in qua se fundat Ful. qz loqñ qñ scōs actus fit sub diuisa
forma siue aliter qñ p m? Bar. autē et doc. loquunt vbi fit
eodē modo: et sic nō adiecta noua qualitate: vñ non refert
q sub cōmemoratiōe primi et c. p-terea. d. l. distinctio lo-
cū h3 in vltimis volūtatibus nō in p-ctibus vt p Bal. in. l.

rescriptū. §. si pacto. in si. §. de pac. et rō dīe vī esse in prom-
ptu qz. §. vltime volūtates ex p-sensu vnus p-ctus ex volūta-
te duorū quorū alter non vī stipulari ēt incōtinēti ad tol-
lendum primā: l. j. Bar. in. d. l. singularia. ipsaz alleget ēt in
p-ctibus quo ad h an stipulatio interponat incōtinēti vī ex
interuallo. Et ad h dicta pferūt que. §. dico in vltima vtili-
tate vbi gñaliter tango an stiplo interposita sup p-ctu assu-
mat eius nām: et vide quo ad hoc vltimū Jmo. et doc. in. l.
miles. §. x. de re iudi. vbi dixi et in. l. in executiōe. in vlt. op.
et p-consideratio Jmo. et doc. bñ declarat hāc mām et ipsaz re-
soluit adeo q que hincinde allegant facile est intelligere
qualr intelligi debeāt vt sibi nō p-rient quā p-considerationem
in effectu h faciūt papiēses latius disputātes hūc articulū
an stiplo stet de p se pncipaliter vbi interponit sup actu: et
sic non imutet eius nām an vō stet accessorie: et sic regulē
p m nām actus sup quo interponit p-supponūt tñ articulū
et. q. nouā. et sifr decisionē quā subnectūt vbi. q. Et decisio ē
satis apud antiquos tacta ne dixerim trita: et latius teti-
gi in. d. l. in executiōe. in vlt. op. vbi circa h feci vnā obie-
35 ctionē: et vide etiā. §. in si. huius articuli. Et Inquantū autē
Bart. in. d. l. singularia. vt. §. retuli t3 §. Ja. de are. q nō sit
spāle in mutuo respectu aliorū p-ctū vt nouet p stiplo nē
immediate sequētē. imo q idē sit in quolibet p-ctu q re p-
bif Ang. et Ful. in. d. l. singularia. trāseūt cū Bar. p cuius opi-
nionē. l. si sine. in prin. cū gl. in v. p-mittit. §. rē ra. ba. que alle-
gar. d. l. si ita fuero. §. si. et l. seq. §. de noua. et cū illa glo. trā-
sit ibi simpliciter Bar. et ēt Pau. de ca. Bal. aut in. d. l. sin-
gularia. vī tenere opinionē Ja. de are. q sit spāle in mutuo
Pau. de ca. et in. d. l. certi p-ditio. §. qm. nō tenet opinionē
Bart. p que inquantū dicit ēt idē qd in mutuo in p-ctibus
qui re p-hunt adducit talē rōnē. nā si aliqs deponit vel cō-
modat et stipulat sibi reddi hoc facit ad sui cautelā: vñ nō
d3 sibi nocere vt sic pdat actionē cōmodati vī depositi que
est bonefidei: vt in. §. actionum. in sti. de actio. que rō cessat
vbi qz mutuat et stipulat qz mutū est p-ctus stricti iuris.
vñ nō dānificat ille q stipulat si oriāt actio ex stiplo nē et nō
ex mutuo cū actio ex stiplo nē sit eiusdē nature cui? est actio
ex mutuo vī vtraz stricti iuris. Et ad illd qd adducit Bar.
de dote p. §. accedit. de dote rñ. q ibi iteret ipsi? cñnei nō
oriāt actionē ex ipsa nūeratiōe: qz si oriēt acqreretur ipsi
mulier vñ oriāt ex ipsa stiplo nē et p-pterea forte secus ēt
dicēdū si ipsa mulier daret dotē et stipularet eaz sibi reddi:
qz tūc oriēt actio ēt ex nūeratiōe vel melius hoc casu etiā
oriēt actio solū ex stiplo nē cū sit bonefidei fauore dotis: vt
in. §. j. l. vnice. C. de rei vxo. actio. et in. §. fuerat. in sti. d. acti.
et sic Pau. in effectu vī residere in ista p-clusiōe q vbi in-
teret stipulātis q actio oriāt ēt ex p-ctu sup quo est iterpo-
sita stipulatio q tunc nascatur. Non ob. stipulatione et sic
nascetur et ex contractu et ex stipulatione et q in mutuo sit
spāle eo qz non interest q nascatur actio ex mutuo cum il-
la sit stricti iuris put actio ex stiplo nē. Sed attenda sua
rōne idē videret dicēdū in mutuo qd in alijs p-ctibus qz l3
nō sit illud iteresse q actio que ex ipso oriāt sit bonefidei est
36 hoc aliud iteresse q interest nra hñe plures actiōes vt hñ
in. l. si actor. §. de in. in. in. l. ij. §. si. §. de li. leg. l. nō est nouz.
§. de actio. emp. l. hēbat. §. de in sti. l. qd in heredē. §. eligere
de tributo. l. aurelius. §. si. §. de li. leg. cū si. et p Jo. an. in ti. d.
obli. et solu. §. sequit in additiōe que incipit multas et c. et
ēt in mutuo militat illatio quā assignat Pau. in deposito
et cōmodato: qz ēt sup ipso stiplo iterponit ad cautelam et
tñ talis stiplo ipedit oriāt actionē ex ipsa nūeratiōe: et sic
ab obiectiōibus Pau. vī defendi posse opinio. Bart. put
defendit do. Alex. in. d. l. singularia. et ibi ēt moderniores
alio tñ mō ex quo stiplo assumit nām p-ctus sup quo iterpo-
nit ergo cessat obiectio Pau. de duratiōe poris: qz bonefi-
dei. Sed tu aduerte an hoc pgruat de assumptiōe nature.
in istis terminis in qbus mens doc. vī alr se hñe q. §. stiplo
nō assumat nām p-ctus super quo iterponit et facit qz fieri
trāsfusiōe d mutuo et sifib? in stiplo nē vī sonare q ecōtra
stiplo det suā nām dictis p-ctibus. imo ēt qñ nō sit trāsfusio
Bar. et doc. idē volūt q vtraz actio cū sua nā stet et facit qz
Uincen. sup scōa. ff. noui. aa iij

hō nō vī sonare in plus teneri p̄betes s̄z efficacit̄: et sic tollit̄ qđ etiā dicūt moderniores quo ad h̄ pungentes p̄ Bar. in q̄stū vlt̄ vtrāq; actionē durare in sua nā. Et si alr̄ tenerem̄ parui momēti eēt qđ ex vtroq; actu daret̄ actio. solū eiz eēt ireressē respectu habēdi plura remedia ad idē. et vide de h̄ aliqd. j. p̄ eo tñ qđ assumat talē nām. facit. l. j. §. bellissime. cū §. seq. j. vt le. no. ca. vñ cogita: qz fm h̄ pui vī eē momēti. q. de qua in. d. l. duo societate. dum querit̄ an possit agi actōe pro socio et p̄ Bar. vī facere. l. rō. §. j. de actio. emp. nisi dī cas qđ ibi et non super toto contractu posset etiā forte dī ci qđ respectu petitionis fructuum assumit naturam bonēfi dei stipulatio: quia hoc fauorabilius qđ a tempore more et c. Sed alijs respectibus in quibus daretur actionem strīcti iuris descendētē ex stipione eē efficaciorē illis respecti- bus stet in sua nā vtrūta si forte ex dispositiōe statuti actio descendens ex stipione h̄et executionē patam vel qđ simile et hoc modo salua mētē Bar. et doc. Alterius aduerte an illud qđ stiplo assumat nāz et c. pcedat vbi nouādi aio et c. p̄ d. l. si stipulatus. de vsu. et vide. d. l. in fi. qz probat quo ad p̄ mordiale naturam. i. quo ad ea que ex primordiali nā veniūt in p̄ctu emptiōis et venditionis stipulatio assumat nām ipsi p̄ctus non quo que veniunt ex postfacto: et vide Bar. in. l. figs cū aliter. j. e. in v. quero circa scōm exēplum et c. Quā opionē Bar. approbat Ra. cu. in. d. l. si ita fuero. §. j. de noua. rñdens ad illū tex. figs diceret qđ facit cōtra Bar. in quātū facit dīam an pcedat p̄ctus certitudinarijs nec ne cū ibi dicat cū pecuniā mutuam et c. et sic vī p̄suppo- nere p̄cessisse certitudinariū p̄ctū mutui. nā dicit qđ vī itelli- 37 gi de mutuo ciuili qđ p̄cesserit qđ mutuū ciuili cui nā co- operat̄ est qñ pcedēte vel sequēte stipione statim fit nūera- tio vt h̄ per gl. et doc. in. l. j. §. si. §. si cer. pe. Sed p̄ Bar. vī facere. d. §. accedit. nā ibi numeratio vel datio dotis sona- bat incertā et determinatā spēm p̄ctus dotis et tñ ipeditur actio oriri ex ipsa datiōe vel nūeratiōe subsecuta stipione et eodē mō si cōmodet̄ vel deponat̄ aliqd nō video quare dictus actus nō sonet incertā et determinatā spēm p̄cti ad qđ tex. in. l. iurifgentiū. in pñ. §. de pac. et p̄pterea p̄sidera- tio Bar. nō vī pcedere. Cōsiderabā ergo in hac diffi- cultate forte sic dici posse qđ vbi stiplo interuenit in mutuo vel in alio actu ex vna pte tñ obligatorio put ē ipz mutuū qz ex eius receptione obligat̄ ipse recipiens. put est et ipsa p̄statio dotis. put est et qñ soluit̄ putatiuo creditori et iter- ponit̄ stiplo de ipsa pecuniā restituēda iuxta. d. l. si sine. j. rez ra. ha. facit. §. is quoq; in sti. qbus mo. re p̄hi. oblig. et tunc oriat̄ actio solū ex stipulatiōe ex qua solū obligat̄ ipse pro- mittēs nō stipulator: vt. l. v. §. stipulatio. j. e. et sic trāsfūdāt virtus pcedētis actus in stipionē cū habeat̄ p̄dicti actus si- militudinē inter se et in hñtibz similitudinē de facili fit trāsfusio. l. si in re. §. itē quecūq; §. de rei vēdi. cū si. Cū aut̄ stipulatio iterponit̄ in actu vltro citroq; obligatorio put est emptio: veditio: locatio: pductio et siles p̄ctus: et tūc nō fiat p̄dicta trāsfusio sed oriat̄ duplex actio iuxta. d. l. duo so- cietatē. tūc eiz nō est p̄dicta rō qđ dicti p̄cti habeat̄ iter se si- militudinē: et sic oriat̄ actio ex p̄ctu et ex stipulatiōe. Et p̄ hāc viā forte saluari posset opio Bar. qz in p̄ctibus q re- p̄bunt̄ p̄siderato pncipio et primordiali nā ipsorū obliget̄ recipiēs tñ vt est videre in deposito et cōmodato. Verum est qđ ex his que postea sequunt̄ obligari pōt et cōmodas siue deponēs hinc videmus qđ orit̄ actio p̄ria in p̄dictis in- 38 sta. l. j. §. figs seruū. §. de positi. et §. itē tutele. in sti. de pe. te. li. cū si. et l. in rebz §. possunt. §. cōmo. cūz si. et l. in cōmodati. §. sicut. e. ti. Et p̄dicta nō. et tene mētī: qz sunt vtilia et ad- 39 p̄cipiēdū libellū. vbi eim virtus pcedētis p̄ctus trāsfusa est in stipionē inepte agere et libellare et si pcluderet̄ in dicto p̄ctu trāsfuso vt p̄ Bar. in. l. certi p̄ditio. §. si nūmos. §. si cer- teneas qđ stiplo interposita sup actu nō assumit ipsius nāz imo in mutuo vel in alijs p̄ctibus in qbus h̄z diuersas opi- niones fit trāsfusio stiplo trāsfūdīt in se p̄ctus q aīa ex tali actu resultaēt. In alijs aut̄ p̄ctibus in qbus pcluditur qđ nō fit trāsfusio s̄lr stipulatio nō vī assumere ipsoz nām cū

pcludat̄ qđ orit̄ actio ex quolibet p̄ctu et si q̄libet actio stat in sua nā: s̄z hoc q̄liter pcedat dcm̄ est. §. et. j. in vltima vti- litate. Que dicta adaptātur respectu p̄ctuum q stant de p se et nō trāsfundunt̄. Sed respectu eorū q trāsfunduntur pōt dici qđ nihil ad re illud qđ stiplo assumit nām p̄ctus su- p q̄ iterponit̄ qz isti p̄cti siue acti aīa hiles ad ipsos iducē dos interueniente stipulatione dñr fieri ad perficiendam 40 siue ad implēdā stipulatiōez et h̄ nō. et d̄ h̄ aliqd. §. t̄ Quid aut̄ si dicam vēdis mihi hāc re et tu rñdeas vendo an p̄bat p̄ctus emptiōis et veditiōis et et stipulatio. cū pcedat in- terrogatio et sequat̄ rñsio put requit̄ et Ly. in. l. hac p̄sul- tissima. §. p nūcupationē. C. de te. tenet qđ sic et ipm sequunt̄ Ful. et Ro. in. l. j. in pñ. §. si cer. pe. vñ limitant illud qđ nō. Bar. ibi ex illo tex. qđ ex vno et eodē facto nō resultant di- uerse spēs p̄ctus vt nō pcedat in diuersis spēbus adinuicē cōpassibilibz put est stiplo et emptio et veditio et siles iter alia allegat̄ h̄ dictū de quo tñ aliq dubitat̄. i. do. Alex. in. d. l. j. et h̄ dñs me: qz in p̄dicto casu nō pmittit̄ aliqd d̄ futu- ro s̄z incōtinētī p̄ctus est p̄fectus. stiplo vō est p̄ quaz aliqd de futuro pmittit̄: vt. d. l. v. §. stipulatio. j. e. vbi de hoc h̄ et p̄pterea tenent qđ tunc oriat̄ actio et ex p̄ctu et ex stipula- tiōe fm qđ in supioribus est p̄clusus qñ sepatim ipsa stiplo interposita fuit put est in terminis. d. l. duo societatez. vbi et aliqd de futuro pmittit̄ vt ibi. Sed saluādo dictū ipsius Ly. posset dici qđ ille rñdens de futuro in p̄dicto casu cen- set pmittere h̄ p̄ctus veditiōis incōtinētī pficiat̄ illud qđ venit ex nā ipsius p̄ctus put est tradere et siles: vt. l. exēpto. §. de actio. emp. et ad h̄ optime faciūt nō. p̄ Bar. et doc. in. d. §. stipulatio. ex qbz p̄dcā obiectio penitus tollit̄ et h̄ vult et Bart. in. d. l. singularia. d. vi. spālī. in fi. et hoc videt̄ tene- re et Ra. cu. in. l. si stipuler. §. si. §. e. dicit eim qđ si promissisti mihi. x. p̄cio talis rei ad interrogationē meaz incōtinētī rñdendo qđ possum agere et ex stipione et ex veditiōe qz duplex p̄ctus cēset celebratus bñ est verū qđ in casu Ra. il- le interrogatus pmittit̄ de futuro ipm p̄cius sed vt dixi et in casu supra posito pmittit̄ aliqd de futuro: et p̄ hac opinio- ne facit optime. d. §. si. a p̄rio sensu nō cauillādo ipm prout aliq faciūt volētes tenere p̄tra Ly. clare eim p̄bat̄ ex illo tex. qđ si in vēdēdo locādo et siles p̄ctibus incōtinētī rñ- deat̄ interroganti qđ p̄trabit̄ et stipulatio si aut̄ non respō- deat̄ incōtinētī: et tūc solū agit̄ ex veditiōe vel siles p̄ctu nec obstat tūc qđ si nō valet qđ ago vt ago non valet vt valere pōt qz illa regula nō pcedit vbi stiplo iterponit̄ sup p̄ctu aīa de se obligatorio vt p̄ Bar. j. l. j. §. figs ita. et p̄bat̄ in. l. si ita stipulatus. §. grifogonus. j. eo. et latius videbimus in d. §. figs ita. et ita tenēt h̄ moderniores senēses rñdētes ad multa que in p̄riū h̄ adducit dñs meus. Preterea ad illō qđ si nō valet qđ ago vt ago et c. pōt rñderi qđ in h̄mōi ter- minis agebat̄ vt vñ et alter p̄cti fiet̄ vñ alter saltē. nō eim ē vñle qđ elegerit talē modū ad infrigēda sua iudicia: ar. l. si miles. de te. mili. Cū alterius vertit̄ adhuc alia vtilitas vt stipulatio interueniat in p̄ctibz iurifgentiū si forte ad robur taliū p̄ctuū partes intēdūt penā apponere. nā pacto nudo pena p̄missa peti nō pōt nec tale pactūz vestit̄ coherentia ipsius p̄ctus vt h̄ in. l. seruus ea. §. de ser. expoz. vbi p̄ glo. j. et p̄ gl. in v. cogit̄. et ibi p̄ Bal. sic et vsure nudo pacto pro- misse et apposito iuxta p̄ctū peti non possunt: vt. l. iij. C. de vsu. et ibi p̄ gl. et doc. et p̄ gl. j. in. d. l. seruus ea. et p̄ gl. in. l. qđ si locus. §. de reli. et sump. fune. aliqd tetigi. §. in p̄m. q. 41 Cū p̄perat̄ aliū effectū ipsa stipulatio si iterponat̄ in p̄ctu iurifgentiū: qz ois obligatio que inde orit̄ tolli pōt per acceptillationē que h̄z vim solonis vbi si p̄ctus iurifgentiū nō deducet̄ in stipulationē h̄ fieri nō posset: vt in. §. itē p̄ acceptillationē. in sti. qbus mo. tol. obli. l. an inutilis. §. ac- ceptū. j. de acceptilla. intellige tñ vbi et ipse p̄ctus deducit̄ in stipionem aīa secus eēt qz vtrāq; actio stat de p se vt di- ctū fuit. §. circa p̄mū effectū dū allegat̄ fuit Bar. in. d. l. sin- gularia. in. vj. spālī. Adhuc et aliud opat̄ ipsa stipulatio: qz interposita in p̄ctibus innoiat̄ de qbus in. l. nālis. §. d̄ p̄scrip. ver. q et sunt iurifgentiū: vt. l. iurifgentium. §. j. §. de pac. et p̄ Pau. de ca. in. l. ex hoc iure gentiū. §. de insti. et in. in repetitione

in repetitioe in. xj. col. vt agi possit et ante secutu implemē
 tū: vt. l. ex placito. C. de rerū pmu. et sic stipulatio interpo-
 43 sita sup p̄ctu innoiatu nō sortit̄ eius nām t̄hinc dicebat no.
 Bar. in. l. ij. C. de p̄di. ob cam. q̄ vbi sup p̄ctu innoiatu sti-
 pulatio interposita fuit nō est amplius p̄ctus innoiatu sed
 noiatus p̄pter ipsam stipulōnē q̄ est p̄ctus noiatus: vt. l. j. in
 fi. de pac. cū ergo in quolibet publico instro apponat sti-
 pulatio per ipsos notarios nō p̄babit p̄tractus innoiatu
 p̄ ipm instm: et ideo recurrēdū erit ad mām p̄tractuū noia-
 torū h̄z ipm Bar. in. d. l. ij. et p̄ ipso videt̄ facere. d. l. ex pla-
 cito. et satis v̄t hoc eē de intētiōe sua in. l. in edibus. §. j. de
 de dona. dū dicit. p̄terea si donatio fiat p̄ stipulationez
 p̄stat q̄ est cōtractus noiatus et tenet p̄dau. h. vt dico. j. in
 vlti. q. S3 in p̄trariū facit q̄ dicit idē Bar. in. l. si q̄ cū afr
 j. e. in v. quero circa scdm exēplū et c. ex eius eiz dictis apte
 p̄prehēdit q̄ stiplo interposita sup aliquo p̄tractu sortit̄ ei
 nām ad h. l. si stipulatus. j. de vsu. et l. v. §. p̄uentionales. j. e.
 et satis est de intētiōe ipsius Bar. in. l. si. de p̄di. ob cam.
 in. j. col. dū dicit q̄ si in instro dicatur dedit et tradidit tūc
 erit p̄ct̄ innoiatu: et tñ instro p̄fecto p̄ notariū vt. §. est vi-
 ctū semp apponit stiplo et hoc exp̄sse et clare firmat Bar.
 in. l. cū mota. C. de transac. post mediū vbi p̄cludit q̄ cū in
 p̄ctibus innoiatis l3 vari sit in obligatiōe tñ agit ad iteres-
 se: vt. l. nālis. §. j. de p̄scrip. v. et per ipm Bar. in. l. stipula-
 tiōes nō diuidunt. in. xj. p̄rio si iterponit stiplo oino in obli-
 gatiōibus vari succedit obligatio ad iteresse cū stiplo sor-
 tit̄ nām p̄ctus innoiatu sup quo iterponit: et ita transit ibi
 Bal. col. ij. et hoc singulr dicit no. post Ang. Jo. de imo. in
 l. stipulatiōes nō diuidunt. xj. col. j. e. Sed nō r̄ndent tenen-
 tes h̄ dictū q̄ tenet et h̄ do. Alex. ad fi. ad. d. l. ex placito. q̄
 facit in p̄tū: q̄ si stiplo assumeret nām p̄ctus innoiatu vide-
 ret q̄ ante secutu implemētū agi nō posset sicut nec in p̄cti-
 bus innoiatis: et tñ ibi determinat p̄tū p̄ dicto Bar. et se-
 quaciū in. d. l. cū mota. fortiter v̄get. et d. l. cū mota. et d. l.
 si stipulatus. et d. §. p̄uentiales. ibi dū dicit et p̄dent ex ne-
 gocio p̄tracto et c. et p̄pterea forte r̄fideri posset ad. d. l. ex
 placito. vt loquat̄ qñ stiplo sup p̄ctu innoiatu nō fuit sim-
 pliciter interposita sed talr vt et an secutu implemētum agi
 possit: et hoc v̄t innuere illa lra dū dicit nisi stiplo subiecta
 ex verbo obligatiōe quesierit p̄tibus actionē et c. si enim
 stiplo simplr interposita fuisset sufficiebat dicere nisi stiplo
 subiecta fuerit et c. l3 cū subijciat illa v̄ba q̄sierit p̄tibus actio-
 nē et c. dat intelligere q̄ puentuz fuit p̄ actionem vt et ante
 secutu implemētū agi posset: vel possz r̄n. q̄ ille tex. p̄cedat
 solū in casu in quo loquit̄ vt ante secutu implemētū agi pos-
 sit vbi stiplo interposita fuit super p̄ctu innoiatu et h̄ respe-
 ctu nō sortiat̄ nām ipsius p̄ctus innoiatu ipsa stiplo sup ipis
 interposita: alijs aut̄ respectib⁹ sit: et ita loquant̄ alia iura
 allata in hac mā ad h̄ faciūt dicta in. l. miles. §. decē. in vlti.
 no. de re iu. et in. l. in executiōe. in vlti. op. p̄mi p̄positi. j. e.
 Quid aut̄ si stiplo interuenit post p̄fectū p̄ctū ex intervallo
 an circa nouationē faciēdā h̄eat aliqd spāle ab alijs p̄ctib⁹
 ponit h̄ do. Alex. col. ij. Et rō q̄re respectu eius q̄ d̄ in. l.
 ex placito. stiplo nō sortiat̄ nām p̄ctus innoiatu pōt assigna-
 ri: q̄ id respicit maiores actus validitatē et imutabilitates
 p̄pterea stiplo q̄ est p̄ctus multū firmus hoc sibi tribuat: et
 idē dici posset alijs respectib⁹ respicētibus firmitatē ipsius
 p̄ctus: et ad h̄ no. in. d. l. miles. §. decē. et in. d. l. in executiōe.
 in vlti. op. ad hoc et dicta. §. in primavilitate. Cogita tñ q̄
 doc. nō declarat et vide aliqd in. l. j. de pac. p̄ modernio-
 res et h̄ p̄senēses qui plura deducūt in q̄bus p̄ctus innoia-
 ti sūt debiliores nature q̄ noiati declarātes in oib⁹ p̄dictis
 qd si stiplo interuenit an p̄dicta stent vel imutationē opef-
 44 dit p̄dau. q̄ sic p. l. j. §. j. de pac. et ita vult Bar. in. l. ita sti-
 pulatus. la grāde. in p̄ma op. p̄me p̄tis. j. e. et gl. in. l. p̄sensu.
 §. ti. j. et dico. j. in. l. j. in. ij. no. et ex h̄ dicit q̄ ex ipsa stipulōne
 orit̄ ciuilis obligatio rōne v̄bor et nālis rōne p̄sensu l3 q̄
 dā fm ipm negēt q̄ oriat̄ nālis sed p̄tū est verius all. ad h̄
 l. si fideiussor. §. de p̄di. inde. p̄ quē tex. ita dicebat Bal. put
 ab ipso in voce audiuisse asserit p̄dau. in. d. l. que tñ. l. non

vt de necessitate h̄ p̄bare: q̄ de nāli et ciuili obligatiōe non
 45 sit mētiō ibi respectu fideiussoris t̄q nō nisi p̄ stipulōnē obli-
 gari pōt: vt. l. blāditus. C. de fideius. et l. v. §. satis acceptio.
 j. e. sed respectu rei p̄ncipalis q̄ pōt obligari afr q̄ p̄ stipu-
 lationē nisi dicamus q̄ ibi fiat mētiō de nāli et ciuili obliga-
 tiōe respectu vtriusq̄ et rei p̄ncipalis et fideiussoris: et ita
 ibi residet p̄dau. et Bal. in lec. mea no. ex illo tex. illud qd
 p̄dau. ab ipso asserit audiuisse in voce: et idē vlt̄ ipse p̄dau.
 in. d. l. j. §. j. de pac. et ibi gl. firmat hanc prem l3 all. aliquos
 tenuisse p̄tū: et p̄ gl. in. §. de pecunia p̄stituta. insti. de actio.
 et p̄ gl. in. l. si post diuisionē. C. de iu. et fac. igno. p̄bat et in
 §. si q̄ ita. j. e. quē tex. ad hoc all. Bar. in. d. §. p. apte eim p̄
 46 bat ille tex. t̄q vbi valido mō sit stiplo q̄ ciuillr et nāliter
 ipse p̄missor obligat: l3 vbi nō iterueniūt verba nec nāliter
 obliget: et ista opi. cōiter approbat p̄ doc. et vide p̄dau. de
 ca. in. l. indebitā. j. de p̄di. ide. vbi t3 hac opi. et r̄n. ad illū tex.
 quē aliq̄ pōderat p̄ p̄ria opi. ibi dū dicit indebitā iure gen-
 tiū pecuniā et c. exponit eim indebitā iure gentiū. i. p̄ exceptio-
 nē doli q̄ est ex eqtate iuriscētū: vt. l. q̄ eqtate. d. doli excep.
 vel posset r̄fideri vltra ipm p̄dau. q̄ ibi nō p̄supponit eē in
 debita pecunia p̄missa p̄ fideiussorē de iure nāli tanq̄ non
 oriat̄ nālis obligatio ex p̄missiōe fideiussoris sed p̄supponit̄
 tur alā eē indebita et rōne ipsi rei p̄ncipalis vt p3 p̄ totaz
 47 illā. l. p. t̄ Quarto q̄ro si in stipulōne regit̄ cōsensus put
 p̄xime p̄clusuz est q̄re poti⁹ denoiatur a verbis q̄ ab ipso
 p̄sensu et r̄n. p̄dau. q̄ ipse p̄sensu est ḡniale regitū ad oēs
 p̄ctus: vt. d. §. p. nō aut̄ ipsa v̄ba que specialiter regunt̄ in
 ipsa stipulōne. vñ ab ipis verbis sumpsit nomen ipsa stiplo.
 videmus eim q̄ p̄ctus q̄ stant in noie ḡnali nō dicunt̄ noia-
 ti: vt p3 in p̄mutatiōe: vt p̄ gl. in rubrica. C. de re. pmu. et in
 hoie videmus q̄ nisi h̄eat spāle nomē ex h̄ ḡnali hō non d̄r
 noiatus. S3 p̄ p̄dau. isurgit Alex. h. q̄ si sua rō eēt bona se-
 queret q̄ nullus p̄ctus eēt denoiandus a p̄sensu et tñ p̄tūz
 videmus in emptiōe: v̄ditiōe: locatiōe: et p̄ductiōe et filib⁹
 p̄ctibus q̄ dicunt̄ p̄ctus q̄ p̄sensu p̄hunt̄ et ab eo denoiant̄:
 vt. l. p̄sensu. §. ti. p̄xi. et insti. de obli. que ex p̄sen. p̄hū. et ideo
 ipse assignat aliā rōnē: q̄ in ipsa stipulatiōe v̄ba regunt̄ d̄
 l3a: vt. j. l. j. in p̄n. et §. si q̄ ita. que nō regunt̄ in alijs p̄cti-
 bus q̄ solo p̄sensu sine verbis p̄bi possunt vt iurib⁹. §. p̄xi. af-
 legatis. Que rō si bñ aduertat non discrepat a rōne ipsius
 p̄dau. Cui nō ob. motū do. Alex. q̄ p̄ctus q̄ p̄hunt̄ p̄sen-
 su nō stant in h̄ solo ḡnali noie q̄ dicant̄ p̄ctus p̄sensu sed
 h̄nt alia spālia noia: vt. d. l. p̄sensu. cum si. et illi p̄ctus q̄ nō
 h̄nt aliud spāle nomē nō dicunt̄ noiati l3 p̄sensu p̄hant̄: vt
 d. l. j. in fi. de pac. et p̄ gl. in. d. rubrica. C. de re. pmu. cuius
 p̄tū eēt dicendū si nomē p̄sensu redderet ipsos p̄ctus no-
 48 minatos put sentit ipse Alex. et male. t̄ Quinto q̄ro q̄
 re in stipulōne regrat̄ vt p̄cedat interrogatio et sequat̄ r̄nsio
 nec ordo puertat̄ et r̄n. ipse p̄dau. fm doc. ad h̄ vt magis
 p̄sensu exprimat̄ et animus et deliberatio obligādi se adsit.
 multi eim nō p̄cedēte interrogatiōe p̄mittunt et offerūt aio
 gratificādi et nō se obligādi credētes illos q̄bus p̄mittitur
 nō acceptaturos qd cessat si interrogatio illoz q̄bus h3 pro-
 mitti p̄cedat. et vide Bar. in. §. si q̄ simplr. et Imo. in. §. si q̄
 ita. j. e. l. et ex h̄. habes et rōnē quare ex pacto nudo nō oria-
 tur actio. et ad h̄. p̄xi. dicēda de duob⁹ pactis nudis ista
 tñ v̄t rō impulsua: ar. no. in. l. ij. in fi. de dona. et p̄ h̄ r̄ndet̄
 si q̄ diceret q̄ si p̄mittēs eēt deliberatus: et ita cōstaret vel
 eēt cert⁹ illū cui p̄mittit̄ acceptaturū q̄ videretur dicēdū ci-
 era stipulatiōnē talē obligari: et sic pacto nudo p̄. §. i. ḡit nu-
 da. cū si. nā tenēdo q̄ fuerit rō impulsua siue ieductua non
 finalis nō seqtur q̄ vbi ē deliberatio sit stiplo si alia regita
 ad stipulōnē nō p̄currūt: et h̄ mō et r̄ndet̄ si q̄ diceret q̄ attē-
 ta dicta rōne videret̄ q̄ ex intervallo ipis nō viciaret̄ stiplo
 p̄. §. j. l. j. e. q̄ cū intervallo ipis magis q̄ se deliberet. nā ibi
 licet p̄currat deliberatio p̄pte r̄ndentis desinere vel desine-
 re p̄sumit̄ volūtas p̄pte interrogatiōis q̄ post interrogatiōnem
 discessit vt ibi videbimus q̄ aut̄ interrogatiōe p̄cedente et
 subsequēte r̄nsione fiat stiplo p̄bat in. l. iuris gētū. §. qd se-
 re. §. de pac. in. l. j. C. de vsu. insti. e. ti. n̄ro. in p̄n. et j. l. v. sti-
 pulatio. vbi ponit̄ diffinitio stipulōis. et in. d. l. j. ipator log-

a Cum si. vi
de doc. in. §. in
pſonā inſti. de
actio.

b Nihil. z vi
de aliqd d. b. p.
do. Alex. in. l. i.
nō dubiū. C. d.
teſta. vbi dicit
z velle v. q. il
lud qd dicunt
doc. q. ex du-
plici pacto nu-
do oriat actio
pcedat vbi ſe-
cūdu pactū eſt
p viā pſtituti
vide aliqd per
doct. in. l. i. iurif-
gētiū. §. ſ. cum
nulla. §. d. pac.
z in. l. ſi pacto
quo pena. e. ti.
vbi aliq moder-
niores ponde-
rant illū tex. p
cōem opi. Du-
plex g. pōt eſſe
dubiū. vñ an
duo pacta nu-
da poſito q. ſe-
cūdu nō cēſea-
tur p viā cō-
ſtituti pducāt
actionē. Secū-
dū dubiū pōt
eē an in dubio
ſcōm pactū in-
telligat p viā
pſtituti. Et tres
poſſūt elici ca-
ſus. p̄mus cla-
rus vbi ſcōm
pactū eſt exp̄ſ-
ſū p viā pſtitu-
ti: q. tunc ſine
dubio pducit
actionē. Scōs
qd in dubio an
ſcōm pactū cē-
ſeat p viā pſti-
tuti. Tertium
qd ſi ſcōm nō
eſt p viā pſtitu-
ti vel nō cēſet
an ex ſcōo oria-
tur actio. et ad
partem negati-
uā eſt gl. in. l. ſi
tibi. C. loca. z
ibi Ly. z bene
facit ille tex. q.
et ab alio debi-
tū adducit in cō-
ſtitutū: vt. l. j.
§. debiti. ff. de
cōſti. pe. z. d. §.
de pſtituta. in-
ſti. de actio. fac-
it ſi. l. i. q. qd
aſtringēde. j. e.
cum ſi. z vide
Paul. in. l. j. in
ſi. d. pſti. pe. ad
tertium ſi. ad
p̄tē negatiuā
plurimū p̄fert
rō. §. pōderata
q. a. ſ. frustra-
toriū quodam
modo fuiſſe re-
mediū p̄toris.
Illud autē d. ge-
minatiōe actu-
um. facit in p̄ri-
um niſi rñdeat
q. fallit b. eo q.

tur p dictione ſi v. ſi interrogatiōe pcedēte que dictio deno-
tat h. regri p forma z ſubſtātia: q. p̄ditiōes debent impleri
in forma p̄pria z ſpecifica. l. menius. z. l. q. heredi. de cōdi.
z de. z vide dicta. j. in p̄n. l. ſup. gl. j. z i. §. ſigs ſimplr. z ita trā-
ſit h. Alex. corroboras plurib⁹ modis hāc rōnē z allegans
Lu. et assignare hāc rōnē z dephēdi ex dictis doc. j. e. l. §. ſi
q. ſimplr. vbi vide Bar. q. ſatis apte hāc rōnē ſentit z do.
Alex. hic iter alia p hāc rōnē adducit q. qñ aliqd ſit ad in-
terrogationē alteri⁹ dī magis deliberate fieri hinc vide-
mus q. verbū vclō platū ad interrogatiōē alteri⁹ inducit
diſpoſitiōē: vt p doc. no. in. l. ſerui electiōe. de le. j. z p Bar.
in. l. gerit. in. l. i. j. col. de acq. here. h. in. l. in emētis. C. d. p̄bē.

49 emp. vbi p gl. z doc. t. Adducit et q. vbi ſit geminata pmiſ-
ſio et pacto nudo oriā actio l. a. ex ſimpli. z vnica pmiſ-
ſiōe nudo pacto facta nō oriā actio ſed exceptio: vt. l. iurif-
gētiū. §. i. g. nuda. §. de pac. h. nō pcedit ex alio niſi q. gemi-
nans pmiſſiōē cēſet magis deliberate pmittere z ſic at-
tendit an q. deliberate loquat nec ne: z ad h. q. geminata
pmiſſio l. z nudo pacto facta pducit actionē adducit. d. §. d.
pſtituta. inſti. de actio. z. l. j. §. debiti. §. de pſti. pe. z allegat
h. tenere Bel. z Ang. in. l. ſi. C. ad legē fal. z idēz ibi tenent
Saly. z Pau. de ca. dicētes q. ſine heres pmittat ſoluerē
integra legata p ſtipſonē ſine p pactū nudū debet ipa ſol-
uere ſine aliqua detractiōe ſalcidie ex q. eſt nāſr debiti illud
qd h. z datrabi vigore ſalcidie: vt in. l. j. e. ti. z p Bart. in. l. j.
§. de p̄di. ide. z in. l. cū q. C. de iu. z fac. igno. z ſic itelligūt
oēs p̄ſati. d. l. ſine pmiſſio ſit facta pacto nudo ſine p ſtipu-
lationē: z ita alij doc. ibi tranſeūt q. vident pſupponere hoc
h. locū qñ p viā pſtituti h. ſit qd eſt ſatis expeditū p. d. §. de
bitū. cū ſi. t. Quid autē ſi nō p viā pſtituti ſed ſimplr pa-
cto nudo bis idē pmittat an idē ſit dicēdū: z. d. rō maioris
deliberatiōis ex geminatiōe actus facit q. ſic: z ad h. p̄fert
q. h. p Bar. in. l. cū ſcimus. C. de agri. z ceſi. li. xj. dū loquit
de geminata p̄ſſiōe facta non in figura iudicij: q. magis
opat q. ſimplex. facit et. l. ſi mulier. la ſcōa. z auct. ſine a me.
C. ad velle. z ita tenet Lu. h. z rō. j. l. j. in p̄n. qd reprobat h.
dñs mens in repetitiōe hui⁹ rubrice ea rōne q. ſequeretur
abſurdū q. due nāles obligatiōes parerēt actōez: z ſic due
femine ſine maſculo. Tactio eim oriā ex ciuili obligatiōe tā-
q. patre z nāli tanq. matre: vt. l. licet. §. ea obligatio. §. de
pcura. Sed hec ratio parū valet: t. q. z ex ſola ciuili z ex
ſola nāli qñq. oriā actio. ſicut. n. deus creator oium aliqūe
hoiem creauit ſine patre z matre aliqūe ſine matre z ali-
quē ſine patre z cōiter oēs euz patre z matre ita impator
creator actionū fecit in creādis actiōibus vt p Bar. no. in
63 l. j. in. ſi. octane z p̄n. none col. §. de p̄di. ide. t. z facit q. de iu-
re canonico. ex nudo pacto oriā actio ſm magis cōez opi-
nionē: vt in. c. j. de pac. z de iure ciuili aliq. ſunt caſus in quib⁹
bus ex pacto nudo oriā actio de qbus in. §. ſ. cū nulla. l. i. iurif-
gentiū. §. de pac. de quo tñ dic vt ibi p Bar. z doc. p̄re-
terea poſſet dici q. vbi gemiat pmiſſio l. z pacto nudo oriā
z nālis z ciuilis obligatio tanq. ius ciuile dederit maius
fomētū geminatiōi actus z hoc forte voluerunt p̄ſati doc.
dicētes actionē oriā. q. n. vult p̄ſequēs vult neceſſariū ante-
cedēs: vt. l. illud. de acq. here. vñ tñ facit in p̄riū q. imo ex
duplici pmiſſiōe nudo pacto facta nō oriā actio niſi qñ p
viā pſtituti fiat talis pmiſſio: z ſic niſi fuiſſet remediū p̄toris
q. a. ſ. remediū p̄toris de quo in. l. j. z p totū. §. de pſti. pec.
fuiſſet frustratoriū p̄ id qd h. in p̄he. gregoziano z in. §. q.
bus. in p̄ma pſtione. C. ſi eim de iure ciuili ex duplici pmiſ-
ſiōe nudo pacto facta oriēbat actio ad qd fuiſſet neceſſari-
um remediū p̄toris certe ad nihil. t. Sexto q. an ſti-
pulation ſit p̄ctus noiatus vel innoiatus: z dic q. eſt p̄ctus
noiatus: vt. d. l. j. in. ſi. §. de pac. h. inc videmus q. vbi inter-
ponit ſup p̄ctu innoiato operat vt et ante ſecutū implemē-
tū agi poſſit: vt. d. l. ex placito. de quo. §. d. cū eſt: z vult hic
Pau. q. et h. al. illud d. cū Bar. in. d. l. j. C. de p̄di. ob cām.
z dicit q. l. a. ſ. ſecutū implemētū iterpoſita ſtipſone ſup p̄-
ctu innoiato oriā actio tñ obſtat exceptio aqñ ille q. ſtipu-
latus eſt adimpleat p̄te ſua qd no. t. z no. ex p̄dictis q. ſti-
pulation eſt p̄ctus. Sed incontrariū facit. l. labeo. §. p̄ctus. j.

de vbo. ſig. vbi p̄ctus dī eē ille q. vltro citroq. obligatorius
eſt ſi ſtipſo ſolū obligat pmitterē: vt. l. v. §. ſtipſo. j. eo. ergo
z c. niſi dicamus q. ſtipſo iproprie eſt p̄ctus put vult gl. qñ
hincide nō naſciſ obligatio in. d. §. p̄ctū. z p gl. ſi. in. l. oēm
obligationē. §. de iudi. z p gl. j. in. l. vnica. C. vt actio. ab he-
redi. z p̄ here. q. exp̄ſſe dicit de ſtipſone q. iproprie eſt p̄ct⁹.
facit gl. j. in. l. p̄ctus. C. de ſi. iſtru. cū qbus gl. doc. cōiter trā-
ſeūt: l. z aliq. teneat p̄ illas gl. adducētes tex. inſti. de obli. q.
ex qñ p̄ctu na. in p̄n. vbi impator dicit poſt gñā p̄ctu enūe-
rata z c. z ſic pſupponit q. in ſupiorib⁹ titulis erat oēm de
p̄ctibus z tñ in ipſis erat dictū de ſtipſone in ti. de vbo. ob.
de mutuo. in ti. qbus mo. re p̄bi. obli. in qbus vltro citroq.
nō naſciſ obligatio. facit et vltro ipſos. §. ſi. inſti. de obli. vbi
iter p̄ctus enūerat ſtipſonē. Sed rñ. poſſet ad illū tex. q. ac-
cipit impator nomē p̄ctus large vt ſic cōprehēdat z p̄ctus
p̄prie. i. vltro citroq. obligatorij z iproprie: z ſic ex vna pte
tñ put accipit in iurib⁹. §. al. ſatis. in qb⁹ ſūt p̄allegare gl.
z h. modo rñ. poſſet ad alia iura que appellāt p̄ctus actum
q. nō eſt vltro citroq. obligatorius nec incōuenit q. alia in-
ra declarēt p. d. §. p̄ctus. q. ponit ſignificationēz vocabulī
66 p̄ct⁹: t. z h. no. p ſtatutis z alijs diſpoſitiōibus faciētib⁹ mē-
tionē de p̄ctibus an cōprehēdat ſtipſonē donationē z hu-
iſmodi actus nō vltro citroq. obligatorios. Et cōprehē-
dunt h. mōi actus nō vltro citroq. obligatorij large appel-
latiōe p̄ctus ſūpta attēta ethymologia que eſt q. p̄ctus dī-
cunt⁹ a p̄bēdo. i. ſimul pueniedo qd et cadit in dictis actib⁹
z h. eſt de mēte gl. j. in. d. l. p̄tractus.

Stipulatio non potest.

P̄n. l. j. tota diuidit per Bar. in. vij. ptes.
Prima tractat an ſtipulatio reddat inuti-
lis rōne pſonaz vſq. ad. §. p̄n. vbi ſcōa p̄
in qua tractat an reddat inutilis rōne interuallī t̄pis vſq.
ad. §. ſigs ita. vbi tertia p̄ in qua tractat an reddat inutilis
rōne defectus verborū ſeu forme vſq. ad. §. ſigs ſimplr. vbi
quarta p̄ in qua tractat an ſtipſo reddat inutilis rōne di-
uerſitatis in qualitate interrogatiōis z rñſiōis vſq. ad. §. ſi
ſtipulati. vbi qnta p̄ in qua tractat an ſtipulatio reddatur
inutilis rōne diuerſitatis in quātitate vſq. ad. §. ſed ſi mibi
p̄aphylū. vbi ſexta pars in qua tractat an ſtipſo reddat in-
utilis p̄pter rē in ſermone adiūctā vſq. ad. §. eadē. vbi ſepti-
ma z vlti. p̄ in q. tractat an viciet ſtipſo rōne diuerſitatis
loq̄le ſeu linguaz Pau. de ca. diuidit in q̄ttuor ptes z q̄r-
tā que incipit in. §. ſigs ſimplr. ſubdiuidit in tres ptes vt h.
vide p̄ ipm. Et p̄ma p̄ z p̄ncipiū huius. l. ſubdiuiditur in
tres ptes. In p̄ma ponit dē ſine reglā negatiua. In ſcōa
illatio ex dicto z rō ſine declaratio illatiōis. In tertia cōſi-
liuz incipit ſcōa p̄ ibi: z ideo. tertia ibi: ſigs igit z c. t. Sti-
pulation p̄fici nō pōt niſi vtroq. loquēte z ſermōis efficacā
intelligente. h. d. vſq. ad. §. q. p̄n. ſm Bar. t. Mo. qd dē
eſt in ſūmario in quo ſuppletio de intelligētia ſit h. Pau.
de ca. vt ſit bona illatio illa de qua in tex. de ifante q. pōt in-
terdū loq. z audire nō tñ exaudire: z ſic intelligere q. talia
etas q. quid videt ignorat: vt. l. j. C. de fal. mone. Et ad huc
ſm ipm debz alia ſuppletio fieri dū dicit vtroq. loquēte q.
vltro illud z ſermōis efficacā intelligēte d. z ſuppleri z audi-
ente vt ſit bona illatio que ſubijct de ſurdo q. pōt iterdum
loq. tñ nō audit z et de abſente. Sed Jo. de imo. dicit q. il-
la ſuppletio z ſermōis efficacā intelligente nō eſt neceſſa-
ria declarādo tex. put fac gl. in. v. loquēte. dū dicit alio iter-
rogāte z altero rñdēte. nā vba de ſe h. iporāt q. nō v. rñdē
q. nō itelligit interrogata nec dī interrogare q. nō itelligit: de
q. interrogat: ar. l. dī p̄ferre. §. corā. §. de arbi. z ſm h. et ſup-
pletio Pau. nō v. neceſſaria: q. q. nō audit vel non audit
nō cadit q. interroget vel rñdeat. nā interrogatio z rñſio p̄-
ſupponit p̄ntiam auditionē z intelligētiā: nec ob. q. p. nū-
ciū vel eplam fieri poſſz interrogatio z rñſio. nā in iſta mā-
itelligit q. iſta icōtinēti ſequant vt. j. §. p̄xi. z. l. p̄tinuo. j. e.
Tu potes dicere nullā ex dictis eē neceſſariā p̄pter vbu ex-
audire de quo in tex. nō eim cadit ſuppletio vbi. J. p̄. ipe ſe
2 declarat. t. Mo. q. vba ſūt de eſſe z ſba ſtipſonis qd p̄o-
bat iſte tex.

[illegible]

legē aliat p̄fatus doc. l. ipsi nō r̄ndeat. nā nō sequit̄ q̄ quis
audīt ergo aliū loquit̄ q̄ p̄t se ip̄m audire. ¶ Preterea
q̄ ab ab̄nte ab̄nti ep̄la mittat̄ ille audīt cui mittitur tamē
nō loquitur mittens: q̄ inter ab̄ntes nō vā loquella ha-
bilis saltē ad stipulationē vt in tex. nostro. an aut̄ al̄s dicā-
tur log ad effectū vt cōprehendant̄ in statuto disponēte de
loquere vel loquētib⁹. j. dicet̄. ¶ P̄t ē r̄nderi q̄ p̄ ep̄lam dī
q̄ ip̄prie audīt: et sic ip̄prie dī loq̄lla et nō sufficiens ad
stipulōne. Et sic exp̄dictis nō. vñ casum in quo v̄ba sunt de
6 s̄ba. s̄ in ipsa stipulōne. ¶ Et adde aliū fm̄ Pau. de ca. h. in q̄
regrunt̄ v̄ba v̄ in iuramēto. nā in ip̄so s̄ Pau. v̄ba sūt de
necessitate aliat Guil. et Bart. hoc velle in. l. q̄ iurasse. s̄. de
iū. iū. vbi hoc tenet p̄ tex. in auct. de mā. p̄n. s̄. sed neq̄. vbi s̄
bene v̄ p̄bari ouz tex. dicit̄ sed neq̄ hec que dicunt̄ v̄ba. i.
iusiurādū et c. ad hoc gl. xxij. q. j. in sūma dū describit̄ siue dis-
finit iuramētū. Et ex hoc infert̄ ipse Pau. p̄tra practicā
qua cōter v̄timur vt cū defer̄ iuramētūz ponat̄ manus in
scriptura alio nō dicto vt nō sit bona ista practica s̄ dbeat
dici. Et ita iuro cū v̄ba sint de s̄ba. vltra taturā igit̄ regren-
7 tur etiā v̄ba fm̄ ip̄m Pau. Tñ et tatura requit̄ vt p̄ glo. in
v̄. corpalī. et ibi p̄ doc. in. c. vt circa. de elec. li. vj. et in cle. j. in
8 v̄. tacta. de hereti. et aliqd p̄ doc. in. c. si. de iura. ca. et cū re-
gran̄ verba fm̄ ip̄m siq̄s sine verbis tetigit̄ scripturaz pos-
9 set forte excusari a piurio si diceret̄ q̄ falsuz iurasset. ¶ possz
ēt ex hoc sūmi cautela ad ipugnādū renūciatiōes successio-
nis de futuro vel alienatiōes rerū dotaliū que subsistūt de
iure canonico p̄pter iuramētū iuxta. c. cū p̄tigat. de iū. iū. et
c. l. mulieres. eo. ti. li. vj. que loquunt̄ de muliere p̄sentiente
et iurante in alienatiōe rerū dotaliū et iuxta. c. q̄uis. de pac.
li. vj. quod loquitur de iuramento iterposito sup̄ pacto per
q̄d renūciat̄ future successiōi. Nā si p̄barē q̄ tpe initi p̄ci⁹
mulier vel alia p̄sona renūciās future successiōi nō fuit locu-
ta dū sibi fuit datū iuramētū nō subsisteret actus q̄ solū sub-
sistit rōne iuramēti tenēdo s̄ q̄ v̄ba sint de s̄ba in iuramen-
10 to. ¶ Addit̄ ē aliū casum in quo v̄ba regrun̄ de necessitate
scz in m̄rimonio q̄d p̄bit̄ interlog valentes al̄s secus p̄ no.
in. l. cū notissimi. in p̄n. C. de p̄scrip. xxx. an. S; tu aduerte:
q̄ in eo q̄d dicit̄ Pau. de iuramēto q̄ regrat̄ v̄ba p̄riuz t; z
Ly. post̄ Ia. de ra. et Be. in auct. sacra p̄uberū. C. si aduer.
v̄edi. in. ij. q. qz fm̄ ip̄os nō repit̄ de iure aliq̄s p̄ctus q̄ reg-
rat̄ v̄ba nisi stiplo: et p̄pterea volūt̄ q̄ ēt nutū iuramētū p̄-
stari possit q̄d t; Bal. sequutus hāc opi. l. de p̄dictis mērio
11 nē nō faciat in rubrica. ff. de in. iū. col. ij. q̄ ex hoc decidit̄ q̄
mutus possit p̄stare iuramētū si est talis q̄ intelligat et opi-
nionē p̄dictoz simplr̄ approbat Abb. si. in rubrica. e. ti. de
iū. iū. et ipse Pau. de ca. in. d. l. q̄ iurasse. satis videt̄ ē hui⁹
itentiōis: q̄ dicit̄ q̄ mutus si itelligit̄ p̄t iurare et reprobat
Bar. q̄ ibi v̄ velle p̄riū et hoc q̄ mutus possit iurare t; etiā
Ant. de bn. in. c. cū apud. de sp̄o. q̄d cōprobat̄ ex eo q̄d dicit̄
12 gl. ij. q. ix. testes t̄ q̄ mutus p̄t testificari dūmodo sciat scri-
bere et p̄ doc. in. c. de testibus. et de testi. ille eim qui testifi-
cat p̄stat iuramētū: vt in. l. iusiurādū. C. de testi. et c. tuus. et
c. fraternitatis. e. ti. s; q̄ iuramētū regrat̄ verba vult glo. in
v̄. verius. in. l. et p̄ iusiurādū. in p̄n. j. de acceptil. et ibi Bar.
et Ro. h. Tu dic p̄ p̄cordia opinionū q̄ in valēte log in iu-
ramēto v̄ba regrun̄ de necessitate in nō valēte log nō reg-
run̄ sicut al̄s dī in matrimonio in. d. l. cū notissimi. et in. c.
tue. de sponsa. vbi vide latius dicta circa hoc. et ista est intē-
tio Pau. ex cuius verbis clare p̄cipit̄ ista p̄cordia in. d. l. q̄
iurasse. l. do. Alex. h. in. ij. col. et Are. in. ij. col. ponētes istaz
opinionē et p̄cordiā ipsam nō ascribant̄ Pau. in. d. l. q̄ iur-
rasse. Et tenendo p̄dictā p̄cordiā recte videtur p̄ Pau.
argui p̄ cōem practicā que h; q̄ ille cui defer̄ iuramētum
alio nō dicto ponat̄ manus in scriptura veritas p̄dicte con-
cordie depēdet a no. in. d. c. tue. si eim tenemus q̄ iterloqui
valētes in m̄rimonio regran̄ verba p̄cedit p̄cordia al̄s se-
cus ēēt igit̄ videndū qd dicendū in m̄rimonio veruz: q̄ est
q̄d ex mām remitto ad dicta p̄ doc. in. d. c. tue. vbi al̄s late
discussū hūc articulū. tangit̄ Imo. j. in. s̄. siq̄s ita. Et volēdo
simplr̄ tenere q̄ in iuramēto verba nō regran̄ de necessi-
te ad tex. in. d. s̄. sed neq̄. de mā. p̄in. R̄nde q̄ loquit̄ d̄ ver-

secus dicendo
resultaret vnū
quodāmodo ꝑ
naturam qꝫ ex
duabus nālībꝫ
nasceret actio.
nā deus oīū
creator ex dua
bꝫ mīribus nū.
qꝫ creauit ali
quez homiem
ita nec ꝑnceps
creator actio
nū presuma
tur hoc volu
isse facere ꝫ
modo tollit rñ
sio quaz. s. da
bā ad rōne dñi
mei. facit quod
alī dicimꝫ de
fictioe: qꝫ non
fingit super eo
qꝫ nā in gñe
nō pōt facere:
vt. §. minores
in sti. de adept.
Et si dicat ꝫ
tor hoc facit i
spōde qꝫ nō ē
verū qꝫ ꝑstitu
tū nō est nudū
pactꝫ ꝫ ex eo
nō orīf sola na
turalis: vt. d. §.
igitur nuda. de
quo tamen dic
vt ibi ꝫ doc.

bis que interueniunt ad declarationem non quod sint de substantia si aliter
 de aio et intentione iuratis appetit: et ita potest intelligi et. l. et per
 iusurandum. quod loquatur ubi verba sunt preteritum: quod non dubium
 quod verba potest preteriri sed et sine verbis vel illa iura loquantur
 attento eo quod magis contra euenit ar. l. nam ad ea. de legi.
 13 Et adde quod ultra predictos casus multi alij in iure repiunt
 in quibus verba sunt de substantia put est arrogatio secundum aliquos p
 l. ij. in pn. de adop. que de necessitate hoc non probat. l. et eniz
 velit debere interuenire interrogationem magistratus et ad ado
 ptantem et adoptandum an presentiat adinuicem se hic in patre et
 filium tamen non sequitur quod verba ipsorum sint necessaria: quod aliter quod
 bis. v. signis et nutu hac eorum voluntate declarare possunt. nec
 14 et. l. post mortem. §. si. e. ti. de adop. v. get. Item quis eum absens
 quod non possit adoptare nec per alium non sequitur ex hoc quod si eius
 presentia est necessaria ergo verba nisi dicas quod faciat iuncto pnci
 pio tex. nisi dum premissa regula negativa infert et ad absen
 15 tem quod stipulationem facere non possit. Item in auctoritate prestantia
 per tutorem vel curatorem verba reguntur ut per gl. et Bar. in. l. ij.
 de auc. tu. et per Bal. in. l. si patruus. C. coia viri usque in. ad
 si. illius. q. an frater simul stando videantur habere societatem ex
 cuius dictis precipit magna limitatio ad hoc quod in auctoritate
 prestantia verba reguntur peria tamen gl. quod non reguntur verba in au
 ctoritate est in. l. ubi voce. de reg. iu. l. ij. potest dici procedere in
 non valere loqui. vide Bar. in. d. l. ij. qui aliter. illa glo. et tamen tenet
 ut. §. adducens quod mutus non potest esse tutor. l. j. in fi. de iute. et
 ad. l. ubi voce. put ipse poterat gl. quasi aliter non possit intelligi
 nisi. quod imo intelligi potest et ubi put ibi primo modo glo. explicat
 et quod ibi de presentia procedit ubi non per nuncium vel epistolam quod pre
 bere vult: quod tunc presentia non voce opus est posset et illa gl. in
 16 telligi secundum dictum Bal. in. d. l. si patruus. Item in finia reg
 runtur verba: ut in. l. j. C. de sen. expi. reci. et in. c. si. de re iudi.
 li. vj. regit et scriptura: et ut descripti recitatione prestat: ut
 in. d. c. si. quod procedit respectu recitationis ex scripto in diffini
 tina secus in interlocutoria ut ibi per gl. j. et per Jo. an. in addi.
 ad Spe. in ti. de exceptione. §. viso v. porro in Italia et. et per
 17 Imo. §. in. §. si. q. ita. Item in institutione heredis per aliquos: ut
 l. heredes palam. et ibi Bar. et doc. de testa. et l. iubeo. C.
 e. ti. ubi per gl. Bar. Bal. et doc. an sufficiat quod testator ad iter
 rogationem alteri affirmet se facere heredem illum quem noianit
 interrogans. Sed tu aduerte quod non est generaliter verum hoc dictum
 quod in institutione heredis verba reguntur. si eius testator scribat ma
 nu propria nomen heredis et quod loqui possit satis est et valet
 institutio: ut. d. l. iubeo. l. si tamen in testamento in scriptis ut ibi: et
 18 d. l. heredes palam. et si est mutus et sciat scribere potest testa
 ri scribendo nomen ipsius heredis: ut. l. discretis. C. q. te. fa. in
 hoie igitur loqui valere et nesciente vel nolente scribere nomen he
 redis verba sunt de substantia aliter sufficit scriptura in testamento in scri
 19 ptis nec unquam sufficit nutus. Test. n. spale in legatis quod nutu
 relinqui potest: ut. l. nutu. de leg. ij. nec in respondente nutu siue si
 gnis intelligitur glo. in. d. l. iubeo. l. si in respondente verbis et itel
 20 ligitur ubi testes fuerunt rogati. Item put reguntur rogati in testamento
 21 ut. d. l. heredes palam. §. in testis. Item autem fideicommissus unius
 sale possit nutu relinqui vel in ipso reguntur verba vel scriptura
 ra put in institutione l. Bal. in. d. l. iubeo. videat dicere in fi
 deicommissio universalis idem quod in institutione cuius verset in eo to
 tus podus successionis put in institutione et sic limitat. d. l. nu
 tu. tamen ipse idem et ibi et Age. in. l. et in epistola. C. de fideicommissis.
 l. et prius per quo vis facere. d. l. nutu. quod simpliciter loquitur de fideicom
 missio unius est de universalis vi. d. l. intelligenda. et maxime quod
 verba in potiori significato intelliguntur: ut. l. j. si ager vec. vel
 emphi. pe. et si vis de mente Bart. in. d. l. nutu. et aliquid de. d.
 q. de qua in. d. l. iubeo. per doct. in. §. si. q. ita. et an. d. l.
 nutu huius locum est in fideicommissio universalis credo dixisse in
 22 l. j. de le. j. Item in depositio testium verba reguntur de necessita
 te: ut. l. ij. §. ite diuus. de testi. et ij. q. ix. testes quod vis intel
 ligendum in valente loqui per ea quod dicta et tacta sunt de muto un
 discussum fuit an in iuramento reguntur verba. Item vis huius itel
 ligendum ubi index vult videre et audire loquentem testem aliter vis
 quod possit in scriptis deponere per l. theopompus. et ibi huius vult
 Bar. de do. plega. Sed dictum Bar. improbat Abb. si.
 in. d. c. de testib. in fi. et in. c. ij. q. ma. accu. pos. per illud tex. et per

de c. testes. et ad. d. l. theopompus. nisi. quod non loquitur in vo teste
 l. in eo cuius fidei testator elegerat vel si loqueretur in vo teste
 ubi intelligi secundum ipsum quod per non dicebat l. si per dicit ubi testis
 vult deponere per scripturam eius predictio operatur annullatorem
 testimonij et per Bar. l. et Bal. in. l. in bonafidei. C. de re. cre
 23 di. ubi dicitur quod si testis deponit per scripturam non facit et ser
 miplenam probationem ut ibi per ipsum col. ij. in v. sequitur videre
 24 de voce mortua et. Item in sacro baptismatis verba sunt
 de substantia in ipso. n. verbum et elementum regit et alio deficiente defi
 cit sacramentum: ut in. c. pe. de bapt. et j. q. j. detrabe. ubi glo. vult
 25 Item per mutum non possit baptizare quod non potest exprime verba
 secundum in mutastro baptizari aut potest ipse mutus quod in baptiza
 to sufficit fides nec verba reguntur ad h. c. q. recedunt. xxvj. q. vj.
 26 Item in chrismate quod de sacramento confirmationis verba sunt
 de substantia respectu preteritis tale sacramentum verbum. n. et liquor in tali
 27 sacramento regit: ut in. c. unico. de sa. vinctio. Item in sacro
 eucharistie reguntur verba per ipsa. n. sit transubstantiatio: ut in
 c. cum marthe. de cele. mis. et in. c. q. corpus. et in. c. panis. cum
 seq. de pse. di. ij. sine quibus verbis est interueniente toto officio
 28 missae non perficitur sacramentum: ut in. c. de hoie. de cele. mis. l. et aut in
 perfectione talis sanctissimi sacramenti verba sint de substantia non tamen
 in receptione illa. n. verba quod in receptione dici presumerunt omne
 non sum dignus et. non fuerunt verba Iesu christi circa hoc sacramentum l. et
 29 centurionis: ut matthei. c. viij. post pn. et hinc est quod tale sa
 30 cramentum recipi potest a muto ut. xxvj. q. vj. is q. Item similiter in
 collatione talis sacramenti verba non sunt de substantia et propterea potest
 perfectum per alium preferri per mutum nullo. n. iure cautum repit quod idem
 debeat esse perficiens et preteritis imo prius vis decidi in. c. diacones.
 31 et c. pntes. xciij. di. de quo huius in. c. j. de eu. eucha. Item in
 penitentia et confessione verba sunt de substantia quod regit ut confessor pre
 32 rat verba absolutionis et preteritis ubi ore et sic verbis peccata preter
 ri: ut in. c. que penitet. de pe. di. j. ubi huius quod confessio non ubi fieri
 per nuncium vel scripturam qui canon intelligit in valente huius fa
 cere sed si ex infirmitate vel alia causa non potest ore preteriri per scri
 pturam vel per alium potest hoc explicare ut per Inno. in. c. ois
 33 viri usque sexus. de peni. et remis. Item sacramentum extreme
 unctionis in preterente regit verba de necessitate cum in eo un
 ctio et oratio interueniat: ut in. d. c. j. de sa. vnc. in recipiente autem
 verba non reguntur: ut in. c. filij. de hereti. li. vj. et de torneamé.
 34 c. ij. Item in collatione ordinum verba sunt de substantia: ut in. c.
 35 unico. de scruti. Item ibi: et ideo neque mutus et. quod mutus et
 surdus egparant infanti quod procedit de plano respectu faciendi
 de per se stipulationem quod sicut infans stipulationem habere non
 potest ita nec. §. noiani l. respectu habendi stipulationem per servum
 vel respectu aliorum actuum Bar. dicit idem esse ubi est talis mu
 tus et surdus quod oino nihil intelligit quod iste talis egparat infan
 ti siue furioso: ut. l. fulcinus. §. adeo. in fi. ex quibus cau. in
 pos. ea. ubi quod curatores ope inuani egparant furiosos et idem
 in ipsis quod in furioso statuit l. et muti qui nihil intelligunt sunt
 tales qui inuani ope curatores. i. ipsis dant curatores: ut. l. dabi
 mus. in fi. cu. l. seq. et sequenti. de puile. credi. et in fi. de cur
 ra. §. l. et mente captis. et l. cui eorum. cu. duab. seq. de postu.
 ergo et. et si egparant furiosos eadem ratione egparant infanti
 quod a furioso differre non debet: ut. l. infans. ad. l. corne. de sicca.
 36 et cle. j. de homi. et in. §. pupillus. in fi. de inuti. stipula. Item
 si est mutus qui intelligit et perfecte l. non audiat neque loqui pos
 sit et iste egparat pupillo secundum Bar. alleg. l. seruo inuito. §. si
 pupillo. ad trebel. que dicit tex. no. ad hoc. et propterea secundum
 ipsum sicut in pupillo regit in agendis per ipsum auctoritas tu
 37 toris ita et in muto auctoritas curatoris. Item idem dicit Bar.
 in surdo quod oino non audit quod et iste indiget curatore: ut. d. §.
 l. et mente captis. in fi. de cura. nisi huius ipsum sit talis quod oino
 non audiat tamen non impedit ex hoc superesse negocijs suis eo quod aliter
 intelligit quod per auditum loquelam aliorum puta per motum labiorum
 vel per alia signa put refert fuisse quendam dñm Veliu de eu
 gubio et quosdam alios tales ergo non indiget curatore dicit
 Bar. alle. l. quesitum. in fi. de re iudi. que facit in ar. Sed si
 sit surdus qui tardius audit et iste et non indiget curatore. ar.
 l. j. in fi. §. ti. pri. et de le. tu. l. p. et fi. Et adde quod talis potest sti
 pulari: ut. d. l. j. penitus autem non audies et et penitus non va
 lens loqui non potest stipulari et quo ad hoc indistincte egparant
 infantibus

infantibus sed respectu stipulandi vel se obligandi mediante stipulatione per servum et respectu aliorum partium preedit distinctio quam facit hic Bar. et quod ita sit quod respectu stipulationis isti equipantur infanti. i. non possint stipulari per se sicut nec infans et quod penitus non audies intelligat per motum labiorum vel per alia signa patet ex eo quod dicit Bar. de dicto domino Velio et filibus quos concludit non posse stipulari. ¶ Sed ad eius dicta dū distinguit iter mutus et surdus quod penitus nihil intelligit et illū quod perfecte intelligit quē dicit quo ad alios partem intelligit non quo ad stipulationem quāz nullo modo perhibere potest aduerte quod eius dictū reprobatur Bal. Ange. Imo. Pau. de ca. Lud. et cōiter doc. dicentes quod imo talia equipantur maiori non autem pupillo. Inā mutus et surdus hñs intellectū solus. i. sine curatore procuratore constituit solus testat solus hereditatem adit solus mñmonium perhibet solus aliter obligat quod per stipulationem ut de procuratore est tex. in. l. mutus. §. de procura. de testō in. l. discretis. C. q. testa. fa. pos. de aditione hereditatis in. l. mutus. §. de acq. hñ. de mñmonio in. d. c. cū apō. de spō. d. alia obligatiōe quod vobis quod per ipsam solus mutus et surdus obligat est tex. iuncta glo. fm pñm modū intelligēdi in. l. vbi nō voce. §. de reg. iu. pñdicta autē pupillus facere nō potest saltē solus. nō. n. sine auctoritate tutoris obligat pupillus: ut in. §. pupillus. insti. de iuri. stipu. ¶ Itē mutus et surdus hñs intellectū si delinquat non repit fm Imo. quod mitius quod alij puniat secus in pupillo qui si delinquit in faciēdo mitius puniunt quod alij. l. auxiliuz. §. de mīno. bñ in. c. j. de delic. pue. Si in omittēdo vel negligēdo delinquit ipse pupillus nullo modo puniunt: ut. l. ij. et ibi no. C. si aduer. delic. et quod tales muti et surdi qui intelligunt per oia gerere sine curatore vult ipse Bar. in. d. l. mutus. §. de acq. here. et in. l. ij. §. de bo. pos. infan. vel fu. dela. et in. d. l. cui eoz. §. si. §. de postulā. et in oibus istis locis alle. d. l. seruo inuito. §. si pupillo. §. ad trebel. vbi hñ ipm pbat ista distinctio quod si dicte persone nihil intelligunt equipantur furioso et propterea indigēt curatore si autē intelligunt nō indigēt curatore sed per se facere vñ ibi disponit quod mutus et surdus hñs intellectū potest solus psequi restōne fideicommissi et sic ille tex. nō facit per dicto Bar. hic. quod talis equiparetur pupillo. Dicit tñ Imo. quod dictū suū hic posset intelligi in muto et surdo simul. nam talis si est a nā nō vñ cadere quod perfecte intelligat fm ipm et propterea recte dñ hñc equipari pupillo. Dicit vñ ipm Bar. in. d. l. mutus. et in. d. l. ij. de bo. pos. infan. vel fu. dela. posset intelligi in muto tñ vel et in muto et surdo simul ex accidēti. nā talis saltē si scit scribere perfecte intelligit: ut. d. l. discretis. Sed hec pcoridia Imo. est p mentem Bar. hic qui loquitur de muto et surdo quod perfecte intelligit quē dicit equipari pupillo. Preterea ipse pñsupponit quod in muto et surdo a nā nō def. pfectus intellectus et propterea talis equiparetur pupillo quod si fuerit de mēte Bal. in. l. j. in. ij. col. in lec. C. de sa. san. ec. et sequat Lu. in. l. ex facto. §. de vulg. et pu. vbi alio anno dixi et multū p ista opinione facere vñ. d. l. discretis. in pñ. vbi plura alia vltra testi factionē talib⁹ interdicunt quod nō vñ ex alio posse dici inductus nisi quod lex reputat tales nō intelligere et illū tex. alle. glo. que satis vñ hui⁹ imētiōis in. l. q. id quod. §. mutus. §. de do. tñ pñm veri⁹ vñ. Inā mutus et surdus et a natura si sit miles potest testari: ut in. §. qñimo. cū glo. insti. de test. mili. et l. iure militari. §. eo. ti. quod nō posset si propter dicta vicia careret intellectu. nam fauor militie nō supplet defectū intellectus hñc videmus quod pupillus l3 miles testari nō potest: ut. l. fi. C. de testa. mili. et facit et. d. c. cū apud. vbi mutus et surdus et a nā. nā de tali et hñ cōiter doc. intelligit ille tex. potest mñmonium perhibere quod nō potest si careret intellectu: et si equipet pupillo. Itē pupillus maior mñmonium perhibere nō potest: ut. l. in spōsalib⁹. la scda. §. de spon. et. c. ij. de despō. ipu. et ad hñ quod mutus et surdus et a nā perfecte intelligat: facit. d. l. mutus. §. de acq. here. et. §. si. insti. d. her. et. quali. et dif. in qbus iuribus disponit quod mutus et surdus et a nā acquirere possit hereditatē quod nō caderet si in talibus nō daretur pfectus intellectus et si eēnt filies pupillo cū pupillus sine auctoritate tutoris nō possit adire: ut. l. pupillus. ff. de acq. hñ. et. l. pōruit. C. de iur. deli. et hñ quod in muto et surdo a nā cadat pfectus intellectus et quod nō equipet pupillo et

quod nō pcedat distinctio Imo. vult hic dñs Alex. licet nō pfecte eius dicta recitet quo ad dictā pcoridia. Ra. cu. hic et si teneat quod mutus et surdus perfecte intelligēs nō egeat curatore per Bart. tñ vñ casu dicit eius dictū posse saluari. vñ vbi est talis qui l3 perfecte intelligat tñ pceptū et intellectum suū nō potest demonstrare de quo dicto mirat hñ Pau. q. pceptū suū poterit nutu exprimere nec fm ipm vñ posse aliquo modo mēte dephēdi quod sit aliqis mutus et surdus intelligēs qui pceptus et mēte suā nutu nō possit exprimere. quomodo eim dephēderet quod perfecte intelligeret si hoc demonstrare nō posset siue nō demonstraret aliquibus signis annuendo. i. capite vel humeris vel aliter ut p glo. in v. annuisset. in. §. signa. ita. §. e. l. et p glo. in v. mutus. in. l. itē q. in prin. §. de pac. ¶ Ro. hic aliter nitit saluare dictū Bar. hñ ut procedat in eo muto quod hñz aliqualē intellectū: l3 nō plenū ut iste equipet pupillo et indigeat curatore que saluatio vñ eē ptra mentē Bart. hñ qui vñ loquitur de muto pfecte intelligente nisi dica mus quod imo nō est ptra eius intētiōez: quod dicit quā aliquid intelligat et pfecte quasi senserit de eo muto qui licet aliquid intelligat: et pfecte tñ nō oia vñ iste talis potest dici hñc aliqualē intellectū respectu rerū et negociorū que vel quas omnes nō intelligit sed aliquid de his. ¶ Et ex his colligit quod muti et surdi sūt in triplici spē. Aliqui qui hñt pfectū intellectus et isti equipantur maiori et nō indigēt curatore ut p Bar. in d. l. cui eoz. in. d. l. mutus. et in. d. l. ij. de bo. pos. infan. vel fu. dela. et sic pñt facere sine curatore ea que maiores nō patiētes dictū defectū intellige tñ ea que alia ipsis nō repiuntur in spē pñbita put stipulari put testari in casibus d quib⁹ in. d. l. discretis. Aliqui qui hñt aliqualē intellectum: et isti equipantur pupillo: et ita intelligat Bar. hñ declaratus ut. §. de clarau. ita et potest intelligi dictū Bar. in. d. l. mutus. dū dicit quod mutus et surdus non hñs intellectum equiparat pupillo ut intelligat de nō hñte intellectū plenū sed aliqlem: nō autē intelligat de hñte nullū intellectū: quod talis nō equipat pupillo sed furioso seu infanti ut. §. pri. Aliqui sūt muti qui nullū hñt intellectū et isti equipantur furioso siue infanti put vñt Bar. hñ. et in. d. l. ij. de bo. pos. infan. vel fu. et c. cuius dicta hoc modo intelligēdo vñbz saluant l3 pñdictā saluationē nō cōsiderauerit dñs Alex. hic sentiēs tñ pñdictas tres spēz siue qlitates mutoz et surdoz sed reprobatur dictū Bar. hñ in quā tū vult quod mutus intelligēs equipet pupillo: quod imo maiori fm ipm. Itē reprobatur dictū Bar. in. d. l. mutus. dū vult quod nō hñs intellectū mutus et surdus equipat pupillo: quod imo fm ipm furioso seu infanti. ¶ Posset et dictus Bar. hñ intelligi ut de pñlio et vilitatis cā non de necessitate talib⁹ l3 intelligētibus dādus sit curator cū put alij loqui et audire valētes nō possint supēsse reb⁹ suis supius tñ dicta magis placēt ad saluationē et pcoridia dictorū Bar. ¶ Ad cuius dicta. §. relata de surdo an et quā curatore idigeat nihil addunt doc. et tenēt quod sup dixi: quod nō oino surdus sed tardius audies stipulari possit qui appellat surdaster ut p glo. in d. l. fi. §. de legi. tu. quā allegat et sequunt hñ Ang. et Imo. et vltra. d. l. j. in. fi. §. ti. pri. vbi hoc pbat quod talis possit stipulari et est et tex. in. §. mutus. insti. de iuri. stipu. ¶ Et sicut surdaster stipulari potest: ita et mutaster de quo facit mētiōez glo. in. d. c. detrahe. j. q. j. et pñsupponit quod actus requirentes vba talis explicare possit et dicit mutaster qui cū difficultate loquitur et balbutiēdo tñ intelligibilr ad quod glo. in. l. mulier. §. e. et. l. qñ indignū. C. de testa. secus si nō intelligibilr: ut. l. iu. §. bemus. C. e. ti. d. testa. ¶ Et sicut approbat doc. hñ dñm Bar. de oino surdo ut l3 intelligat. Si loquelā alterius per motus labiorū nō possit stipulari cū. l. requirat quod vocē pñcipiat et intelligat illū cū quo quis stipulat per sensum auditus: ut. d. l. j. §. fi. §. ti. pri. ibi: exaudire dñ et iterū ibi: dñ audire et c. ut hic p Imo. et Pau. de ca. qui Imo. dicit et se vidisse in ciuitate senarū surdū intelligentē ad motū labiorū. Et Pau. ex eo quod dicit Bar. quod illud quod hñz pñcipi per vñū sensus non sufficit alio dephēdi p. l. j. §. j. §. de his q in testa. dñen. infert ad hñtes reddere rōnē per sensus corporeū tñ put sūt testes: ut l. testiū. C. d. testi. ut habeat dictā rōnē reddere per sensus ap. §. j. propriatū ei sup quo deponūt nō per aliū. ¶ Ad tñ dicit sal

a ¶ Concor di am. et vide circa hoc quomodo in muto et surdo a natura cadat intellectus plenius dicta in. d. l. ex facto. et etiā in d. c. cum apud de sponsa.

b ¶ De testa. et no. de surdastro et mutastro quod fm hoc possunt dari quatuor species mutorum vel surdorum.

lere in sensu visus qui est gñalis ad oēs sensus vt hñ in. d. l. testiu. 7 in. d. c. testes. iij. q. ix. p. Spe. in ti. de testi. §. i. vñ itē qd nō pñibz testimoniū 7 c. 7 p. Bal. no. in rubrica. C. si ex fal. instru. vñ declarat ad que sit gñalis sensus visus. si ergo testis reddit rōnē dicti sui sup hñ que gustu vel tactu percipiunt p sensum visus recte testificat nec hñ est aliquo modo contrariuz dictis Bar. qz nō pōt dici vñ reddit rō p sensum visus sup hñ que gustu tactu odoratu vel auditu percipiunt reddita p aliū sensuz ppter gñalitatem dicti sensus.

54 Et nō sūlū si reddat rōnē p sensuz visus expōsio modo bonā rōnē dicti sui dñ ipm testē reddidisse vñ et si reddat per alia vñba arguētia 7 inferētia ad sensuz visus: puta qz redderit rōnem: qz vicinus ad hñ no. p. Bar. in. l. j. §. si cer. pe. 7

55 p. Bal. in. l. nō oīuz. §. de legi. 7 vñ et ponit de rōne reddita p testē scio qz manibus tetigi vt dicta rō sit bona et si testis deposuerit de his q visu vel auditu percipiunt al. l. fi. 7 ibi no. p. Bar. in. l. fi. C. de picu. noia. li. xj. nā ibi manus porrectio intelligit magis intellectuā qz corpāl. Ita ergo dicit Bar. si testis reddit rōnē scio qz manibus tetigi lz illud sup quo deponit nō eēt manib⁹ tāgibile tñ illa vñba reduci debent ad pgruū sensum facit. l. qd per manus. §. de in. co. dicil. Et sic put videre qd refer. ad intellectū in teste opat et circa ea que sūt corporalia siue ex actu corporali percipiunt. Ita ecōtra hoc vñbū manib⁹ tetigi refer. ad ea et que

56 nō percipiunt actib⁹ mēris et citra aliquē actualē tactū. 7 facit qz vñba testis ruditer intelligunt vt p gl. no. in. l. stiplo ista §. hec quoqz in v. stipulē. §. eo. ti. vel fm cōez vsuz loquēdi fm Inn. in. c. cū clamor. in fi. de testi. 7 p. Spe. in ti. de testi. §. nunc tractandum. vñ quoqz no. 7 c. Sed contra Bar. tenet Ro. §. e. l. §. si. p. illū tex. vñ sufficit in stipulatiōe qd alter alterius verba intelligat p interpretē ita ergo videt sufficere qd intelligat motu labiorū qñ ille motus sit qdā interpretēs sed ille tex. nō facit ad ppositū: qz in terminis ipsi⁹ pñbētes audiebāt sonū vocis 7 verba iter se 7 et verba interpretis exponētis alterius vñba qd nō est in casu Bar. Qui fatet qd si auribus verba p pñbētes percipiunt lz nutu vñ interpretatio ne snia verborū intelligat valet iter ipos stipulatio sicut qñ snia verborū intelligit p interpretē in. d. §. si. §. e. l. §. si. qz ita 7 ita reprobat dicto Ro. cū Bar. trāsit hñ dñs Alex. ante fi. 7 dñs Franciscus de are. in. d. §. si. in fi. Ex cuius dicto tñc pñme relato vñ inferri qd si predictus dñs Velius pcepisset aliquo modo vocē aurib⁹ lz nō sensum ipsaz sed sensuz pcepisset nutu 7 alijs signis qd potuisset pñbere stipulonez. 7 idē in nō oīno muto tñ talr loquēte vt ex voce ipsi⁹ non possint verba percipi siue eoz snia sed p signa vt cū tali valeat stiplo qd tñ nō vñ verū: vt p3 ex supius dictis de mutastro. nā. §. si. loquit vñ vñbaqz partiū loquebat 7 audiebat 7 vñba 7 sententiā percipiebat mediātibus vñbis salrē interpretis: 7 ita etiā in. d. §. si. qz ita. snia 7 interpretatio sumebat ex verbis pñatis nō ex nutu 7 signis nō est ergo idē dicere qd sufficit vocem percipi auribus lz snia percipiat per interpretationē qd est dicere lz snia verborū percipiat nutu. hoc eniz vñmū nō pñbatur nec in. d. §. si. qz ita. nec in. d. §. si. qd aliud hñ sēriat Bar. cuius dictū si pcederet sequeret qd qlibet surdus posset pñbere

57 stipulone tñ nullus adeo surdus repiat qd si supra cerebruz ei⁹ qd loquatur nō audiat: vt. d. l. discretis. vñ qñuis pfecte ex auditu nō perciperet sniaz verborū si signis intelligeret posset stipulari cuius pñariū ipse vult monēdo dubiū de pñdicto dño Vello siue Velio. Qd tñ nō dñs surdus loq valens qd nō audiat cū intelligētia verborū pñbat. d. l. discretis. que vñt verbo exaudiat qd facit qd imo surdus possit stipulari

58 multa tñ iura pñat 7 dicūt pñariū vñ cogita. 7 Et quātr pñficiat inñm pñactus inñi cū muto tangit hñ Joā. d. in. o. 7 et dñs Alex. in. iij. col. q aliqua de mutis dicit 7 qd posset facē 7 an ex eoz pñfessioe possint dñari que vide 7 no.

59 Mo. ibi: nec absens qdē 7 c. q lz absens mediāte nūcio vel eplā intelligat mēre mittētis 7 vñterqz de p se loquat tñ ipse absens nō audit verba mittētis nec mittēs verba absenti: 7 ideo nō dicunt iter se loq: 7 sic aliud est audire vñba nūcij vel eplē aliud audire verba interpretis quo mediāte bene pōt pñtrahi stipulatio iuxta terminos. d. §. si. lz nō meo

a C No. 7 c. 7 adde q illud qd tenet Bar. hic de surdo q intelligit p motum labiorum tenet etiam ipe ponderas illuz tex. in. l. j. §. si. §. de tute.

b C Cogita. 7 vide dicta. j. p. pmo. §. ad fi. ad intelligentiam illius §. si. 7 posset dici qd ille tex. non intelligatur d ex quibus respe. tu intelligētie p. opter alia in ra. in materia loquuntur: 7 vide ad predicta que ego dico. j. §. si. in vñm. no.

60 diante nūcio vel eplā. 7 Et ex hoc tex. pñante qd iter absentes nō cadit loqñla infert Ro. h post Bal. in reportatiōib⁹ ad statutū puniēs loquēte cū bñito siue rebelle vt nō comprehendat mittētē nūcium vel eplā ipsi bñito vel rebellib⁹

61 cū iter tales pñrie nō cadat loquela. 7 in statuto maxie penalibus verba pñrie 7 stricte intelligi debēt: vt. l. iij. §. hñ vñba. §. de ne. gest. l. pñstitutiōibus. ad muni. l. qd astringēde. §. e. c. in nñā. de inñu. 7 dñ. dñ. cū vulgarib⁹. Contrariū tñ de cidit ipse Ro. attēta mēte statuti 7 p gl. no. in v. participatiōe in. c. pñstōnē. de snia excō. li. vi. 7 per. c. vñbi piculū. §. nulli. de elec. e. li. quē tex. al. gl. in. d. c. pñstōnem. 7 p no. p. Bar. in. l. paulus. §. si. §. de legatio. 7 in. l. j. §. aduocato. de va. 7 extraor. cog. Que parū aut nihil faciūt ad ppositū vt etiā

62 moderniores dic dicūt. Tñā. d. gl. c. pñstōnem. loquit de excōmunicatiōe que incurrit nō solū ex loquela sed ex pñcipatiōe: vt. c. nup. 7 in. c. cū desideres. de sen. ex. qd verbū ē magis latum qñ loquela vñ non mirū qd mittēs nūciū vel eplā stolā cōprehendat sub vñbo pñcipatiōis nō ergo loquit de verbo loquela siue loq sed de verbo participare siue pñcipatio gl. pñdicta cui adde sociā in cle. si sūmus pñtifex. d. sen. excō. in v. lñs: lz aliqui dicāt illā gl. in. d. c. pñstōnez. singularem qd periculosus est asserere. Pñterea et qd ex loquela dicerēt iura incurri excōicationē 7 illa gl. extēdet ad mittētē nūciū vel eplā tñ adhuc decisio pñdi. gl. nō facit ad

63 ppositū: 7 qz in excōicationē 7 in alijs penis aiam pñcernitibus sit extēsiō 7 lata interpretatio pp piculū aie vt pñbat in. c.

64 p. de sen. excō. 7 ibi no. p dñm Abb. si. 7 vñ illud qd dicit d excōicationē nō est extēdēdū ad penas que nō pñcernūt antmā in qbus stricte pñcedit vt regula odia: 7 regula in penis. de reg. iu. li. vi. 7 ista forte est pñbabilior rñsio ad pñdictā gl. qñ pñcedens cū intētio illius gl. videat eēt qd mittēs nūciū vel eplā dicat loq 7 veniat appellatiōe loqñtis: 7 ibi et Jo. an. in nouella. 7 Se. q ad hoc qd mittēs lñas loq dicat al. c. lex diuine pñstōnis. xxvj. q. ij. in pñ. ibi dñ dicit afatus est aut nōa siue lñs 7 c. 7 multa alia de qbus p ipos q oia coadiunāt intētionē Ro. Pñro quo tñ vt pñmissi nō facit qd hñ in. d. l. paulus. d. §. si. 7 d. l. j. §. aduocato. vt patz ex inspectiōe dictoz iuriū 7 eoz que ibi dicit Bar. sup quo aliter nō expedit insilire nisi forte dicere velimus Ro. pñderare voluisse et velle attēdi mēte 7 c. vñ nisi dicas qd no. p. Bar. potius faciūt in pñtrariū cuz dicat in statuto de quo ibi p ipm nō cōprehēdi aduocatū scribētis 7 c. §. Bart. nō vadit ad hoc 7 nō loquit de loquente s3 de aduocante 7 c. Nec. d. §. nulli vñget. qz illud qd disposuit de loquēte cū cardinalibus in pñclau extēdit ad mittētē nūcium vel eplā ipsi cardinalib⁹ qñ alā nō cōprehēderet velut sit qd vñsum loq 7 mittere nūciū vel eplā: 7 sic ille tex. posset retorqueri pñra inducētē maxime dictionem et de qua in. §. nulli ex scō. que vñ pñsupponere casum magis dubitabilez in cui⁹ decisioe ponit talis dictio iuxta. l. ij. C. fa. herci. posset tñ dici qd Ro. pñderet illuz tex. qd in hñmōi dispositiōib⁹ pñbētib⁹ loquelā parificant mittere nūciū vel eplā 7 c.

65 Parū et p dicta opinione facit. c. clericus. lxxxj. di. qd al

66 legat hic Are. ibi eim pñbat qd pñbētib⁹ intrare nō o3 nūciū mittere qñ ipm mittere et censeat pñbētib⁹ lz in hñ pñtrariū teneat Bal. in auē. habita. col. iij. ad fi. C. ne si. p pa. per. l. qd sepe. §. si. qñ amico. §. d. pñbē. emp. q tex. nō pñbat opionē Bal. nō eim ibi dñ qd pñbētib⁹ aliqd facere si ad id facient dñ put est pñbētib⁹ mittat nūcium qd nō incidat in penam

67 put vñ sentire Bal. sed ibi disponit qd lz sit pñbētib⁹ vñdere seruū existēte in fuga si aliquis mittit ad inquirēdū p suo 7 reptū mādāt missio siue nūcio qd vñdat nō incidit ipse in penā nec et nūcius. nemo eim facit rē pñbētib⁹. nūci⁹ eiz nō mittit vt vñdat pñstitutū in fuga s3 reptū 7 iuētū siue reptū ipse nūcius vendit 7 ad hñc. q. de pñbētib⁹ intrare an possit mittere nūciū. facit et. d. §. nulli. qui declaratus vt. §. d. clauis tollēdo inductionē quā de ipso faciebat Ro. facit pñdicto Bal. in. d. auē. habita. sed inductus prout ipm inducit Ro. facit pñtra Bal. 7 Et no. pñdicta ad pñbētib⁹ que quotidie sūt per pñatos nequis intrat monasteria monialiū sub pena an mittēs nūciū icidat in dictā penā: 7 si eēt pena excōicationis

excoꝛcations vñ dicēdū qd sic p dicta. s. dñ fuit rñsuz gl. in. d. c. pñtōe. si vñ eēt alia pena tñc quid dicēdū sit dependet a dictio. s. r. j. dicēdis in qōne pñcipaliter tacta d statuto pñ niente loquēte cū bñnito an cōprehēdat mittentē nunciū vel eplām. ¶ Pro decisioe cuius qōtis ad partē affirmatiua satis bene vñ facere. d. c. lex diuine constōis r verisimilis mens r intētio statuentiū a qua arguit ipse Ro. vt. s. retuli r facit gl. no. in. l. tale pactū. s. qui puocauit. s. de pac. mēs eim r intētio facientiū pñdictū statutū r rō ipsius statuti vñ eē ne ex locutiōe cū talibus fiat aliqua machinatio pñra ciuitatē que rō pariter militat in mittēte nunciū vel eplām: r ideo ad talē vñ extendendū dictū statutū maxime si dicta rō est exp̃ssa in ipso statuto p gl. no. in cle. vnica. de elec. idē tñ si nō est exp̃ssa cū ista sit vnica finalis rō que bñ p exp̃ssa vt bñ per gl. r ibi clarior p Bal. in. l. qñuis. C. de fideicom. nisi quis diceret qd adhuc alia rō dicti statuti assignari posset. s. maioris pñtōis ipsius bñniti vel rebellis p subtrahtione loquēte suoꝝ ciuiū r ad maiorē detestationē criminis. ¶ Qd tñ extēdat dictū statutū lz penale ad mittēte nunciū vel eplām adhuc vltērius facit ne aliter dicēdo de facili eluderet dictū statutū r illud qd vna via nō est p̃cessus p alia via fieret pñra. c. cū quid vna via. de reg. i. lib. vi. Et hāc partē firmat bñs Alex. vbi talis mittēs nunciū vel eplā stolā bñnito vel rebellis nō reperit pñtū de iure cōi puta qz nō est bñnitus vel rebellis impj vel alicui⁹ ciuitatis qui possit ipune occidi. tñc eim cū statutū phibēs loquutiones cū tali si extēdet ad mittēte nunciū vel eplāz nō extēdatur ad casum pñsuz de iure cōi patit hanc extēsiōe ex idētitate rōnis. tale eim statutūz fm ipm est pñter ius cōmune r in mittēte nunciū vel eplām est idētitas rōnis: tenendo put rei veritas est: qd rō saltē pñcipalis ipsius statuti sit ad colēdas machinatiōes. ergo rē. r qd in statuto fiat extēsiō ad casum nō pñsuz de iure cōi ex idētitate rōnis vñ Bar. in. l. oēs populi. in. iij. q. vi. q. pñcipalis. s. de i. r i. al. l. de quib⁹. in pñ. s. de legi. r no. p gl. in. l. nō possūt. e. ti. r. l. j. C. que sit lō. pñue. Nec ob. si dicat qd lz nō subsit illa rō im pñdicta extēsiōe qd sit pñra ius cōe tñ subest alia qd tale statutu est penale r in penalibus nō sit extēsiō: vt in. s. pene. de peni. di. j. r in. c. j. ne clerici. vel mo. r in. regula odia. r in. regula in penia. de reg. i. lib. vi. r no. gl. in. s. itē mixta. insti. ¶ De actio. nā rñ. dñs Alex. r qd hoc pñcedit qd in penalib⁹ nō fiat extēsiō nisi esset ius in casu qd si nō fieret de facili eludi posset dispositio iuris penalis: vt est gl. no. si. in ordine in. c. quāq. de vsu. li. vi. que phibitionē illi⁹. c. loquētis de testō extēdit ad phibitionē codicilloꝝ vt sicut manifestus vsurarius nō facta restōne vel pñstia cautioe de restituēdis vsuris impedit testari ita ē impediāt codicillari ne secus dicēdo phibitio illius. c. circa testm eludat r hoc ibi sequit Gemi. r Pau. de liza. in cle. j. de sepul. ad bñ facit. l. si lū habeo. s. ad macedo. ibi r si verbis senatusconsulti rē. r si pñat in. l. libertū. s. senatus. s. de ritu nup. Sed in casu. q. nre si statutū disponēs de loquēte non extēderetur ad mittēte nunciū vel eplām de facili eius dispositio eludi posset. ergo rē. ¶ Abi aut mittēs nunciū vel eplām bñnito re pñt pñit de iure cōi qd dicit esse vbi quis est bñnitus vel rebellis impj vel bñnitus alicui⁹ ciuitatis cōnueratus iter hostes ciuitatis: puta qz ex forma statutoꝝ pñt ipune offēdi vt p Bar. in. l. amissioe. s. q. deficiūt. s. de capti. di. i. mirtēs eiz nunciū vel eplāz tali tenet lege iulīa maiē. j. ad. l. iulīa maiē. l. i. in fi. r ibi Bar. iuctis no. p Bar. in. d. s. q. deficiūt. Et talis mittēs nunciū vñ eplāz tali bñnito vñ rebellis nō pñt pena statuti pñtēris loquēte cū talibus sed pñt pena iuris cōis fm ipm dñm Alex. cū eim statutū loquat de loqn te: r sic d facit p se ipm nō vñ extēdi ad mittēte nunciū vñ epistolā: r sic ad loquēte p aliū vel epistolā. nā cū iste casus sit omissus a statuto r ius cōe de ipso prouideat in dispositioe ipsi⁹ iuris cōis remanere vñ ad hoc no. p ipm Bar. in. d. iij. q. vi. q. pñcipalis. in. d. l. oēs populi. r facit ē r hñ ipm dñm Alex. qz als solet dici qd statutū pñtēs delinquētem nō cōprehēdit mandātē seu per aliū faciēte. q. eiz nra dicit ipse nō differt ab illa de qua pñi. vñ an statutū pñtēs deli-

quēte cōprehēdat mandātē seu faciēte p aliū in qua deter 75 minat vt pñme: r qz faciēs p aliū dñ fite facere seu delinq̃ re: vt. l. si pñ. cū gl. s. que in frau. credi. r. l. j. s. de iecisse. in. vñ. videt. s. de vi r vi arma. r. l. si obstetrix. in pñn. s. ad legem acq. vñ statutu loquēs in casu vero. i. in pñona faciētis non vñ extēdi ad casuz fictū: r sic ad faciēte per aliū ad hoc. l. si. C. de his q. ve. eta. ipe. r. l. j. s. hoc iterdictū. d. cisterna. s. de fonte. r ibi Bar. r. l. iij. s. hec verba. s. d. neg. ge. r p Jo. an. b in. c. si. de pñue. lib. vi. in nouella. r ex dictis Bar. r doc. in pñdicta mā vñ dicēdū in casu nostro qd mittēs lras tali bñnito cōprehēdat sub vñbis dicti statuti siue talis nō repiat qd pñnias de iure cōi siue ēt repiat talē pñniri d iure cōi. talis 76 eim dñ vere nō aut iterptatiue r fite loq. tñā vbi sit actus mediātē instro qd de necessitate operat r agit ille dicit vt re facere q mediātē illo instro facit: vt. l. si obstetrix. s. fi. r. l. itē mella. in pñ. s. ad legē acq. in qbus iuribus pñat qd pñcutiens aliqūe pila hasta vel sagitta vere pñcutit cū lz p aliud inferat pñcussione tñ per tale instm qd de necessitate nature operat r ita est in eplā qz emissā de necessitate operat nisi qd forte rñderet qd nō operat vt loquat. put operet sagitta pila vel hasta vt percutiat. itē nō opat vt vadat sine portate qd sagitta hasta vel pila vadūt ex emissioe mittētis absqz alio medio. Si tñ rō dicti statuti vnica est illa d qua. s. ēt vbi ius cōe pñit mittēte nunciū vel eplāz bñnito vñ qd cōprehēdat in verbis dicti statuti cū illa habeat p exp̃ssa r vbi rō est exp̃ssa sit extēsiō ēt in exorbitatibus vt fuit si pñdictū. ¶ Preterea qd mittēs nunciū vel eplām hosti pñnias d iure cōi pñcedit vbi dolo malo mittat: vt. d. l. i. ad legē iul. maie. secus si sine dolo vt ibi a pñio sensu sed statutūz pñit loquentes simpliciter nulla facta exp̃ssioe doli vt obuietur fraudib⁹ vñ si extēdit ex idētitate rōnis ad mittēte nunciū vel eplām nō extēdit a. l. casum pñsuz de iure cōi. r hanc opionē qd dictū statutū extēdat ad mittēte nunciū vel epistolā nō facta dicta distinctioe dñi Alex. firmat bñs me⁹. Et dicta distinctio dñi Alex. posset ex alio in dubium refricari dñ pñsupponit in pñmo mēbro sue distinctioe qd dñm statutū phibens loq cū bannito vel rebelle q nō est bñnitus vel rebellis iperj nō sit pñra sed pñter ius cōe. nāz imo vñ qd sit pñra ius cōe de quo edictū loquēdo vñ posse dici phibitioni: ar. d. l. j. ad legē iul. maie. sicut als dicimus de edicto de testificādo: vt. l. j. s. de testi. r de edicto de pñrahēdo matrimonio: vt. d. c. cū apud. de spon. vbi ēt per glo. ita dñ de edicto. de pñu. vñde magis vñ pñferre rō dicti statuti r il la rō qz als redderet frustratōem r ille canon. lex diuine pñtōis q oia satis pñferre vident ad vtrūqz casuz pñsideratū per do. Alex. r sic vt ēt pñnias pena statuti mittēs nunciū vel eplām eo casu quo pena est iposita de iure cōi dicto tñ casu vñ cessare. d. pena elusiois cū de iure cōi iponat maximā pena facit tñ illud qd dixi: qz stando in terminis iuris cōis ēt opus pñbare doli qd nō est stādo in terminis statuti. Satis ergo vñ posse teneri. d. opinio qd indistincte. d. statutu hēat locū in mittente nunciū vel eplām: qz statutū tēdit ad obuiādū futuro piculo ius cōe pñit delictū iaz cōmissum. ¶ Preterea nō est extēdere statutū cū loquela ēt hanc mām stipulatiōis accipiat ēt vbi sit pñnitiū vel eplāz: vt. d. c. lex diuine pñtōis. xxvij. q. ij. ¶ Preterea aduerte: qz hñ distinctioe Alex. magis pñnit minus delinquēs qz ille qui plus delinqt fateor tñ qd in casu in quo non est pena statuta a iure cōi est maior rō extēdēdi tale statutū ad mittēte nunciū vel eplām p no. p Bar. in. l. qd ait. s. exercitum. s. d. his qui no. infra. sed dñs Frāsciscus de are. vñ potius firmare pñia opinioe ex quo loquutio phibita p statutū impoztat ex sui pñprietate actuz quē quis hñ facere p se alio non mediātē. vñ nō cōprehēdit casum in q actus sit alio mediātē p gl. in. vñ. pñonatr in cle. j. de vi. r bone. cle. s. nō pñsiderat in bñ statuto illā rōne elusiois statuti ex qua sit extēsiō dicti statuti: sed bñ ipsam pñsiderat bñ in statuto phibēte acquisitiōe per bñnitiū in certo loco vt nec p se nec p aliū possit tales acquisitiōem facere qz fieret aliter frau. l. siue statuto r eluderet qd rō elusiois subest si dicamus statutū pñdictū emanasse ad obuiādū pñspiratōib⁹ pñ rē pu. put ista rō vñ eē

Uincen. sup scda. ff. noui.

b b

a ¶ Ergo rē. adde tu pñ. huius obiectio nis Pau. d. ca. in. l. neqz leges s. de leg. vbi de clarat dñ bar. in. d. iij. q. vi. q. pñcipalis. r dicit qd dictum Bar. dum dicit qd sit extēsiō ex idētitate rōnis ad casum nō pñsum de iure cōmuni proce dit etiam si dispositio sit penalis dummodo non sit contra rōnes iuris quādo eniz phibitio. l. est fauorabilis pñstitutio etiam penalis dñ fauorabilis vt no. Ja. de belui. in auē. de nō alie. s. qz vñ leonis rē.

a ¶ In nouel. Et de predicta materia an faciēns per aliūz dicatur vere vñ fite facit r an cōprehēdat in vñbis statuti loquentis de faciēte per Ly. r doc. in. l. nō ideo min⁹. C. qaccu. non pos. maxie ibi per Sal. in. vñ. r. vi. q. pñme. q. pñcipalis. r per Bar. in. l. s. si vnus. s. seruus meus j. d. iniu. r. l. ij. s. si procurator. s. quod qsqz iur. r ibi Bal. r Ange. r doc. r per canonistas in c. mulieres. de sen. excom. r p Ange. de are. plene in tracta tu maleficioꝝ. in d. sempromum mandatorēz rē. r in alijs multis locis bñ al. p domituz Alex. d. hac materia p doc.

in dubio sed ubi apparet dictum statutum emanasse rōne maioris pene ipsi banniti que vī eē si aliq̄ secum nō pōt loqui & sic picipare sicut videmus in excōicato: & tūc forte posset teneri opinio dñi Frācisci ex quo tūc in mittēte nunciū vel eplam nō subest illa rō que s̄bēst in loquēte. Et ip̄e dñs Frāciscus in discursu tangit illud qđ. s̄. aliquat̄ tetigi alr nō visis adductis p ipm qđ mittens eplam magis pprie videat̄ facere p se qđ mittēs nūciū & nihil ad h̄ allegat & nō p̄siderat illud qđ. s̄. dixi qđ nō facit per eplam actus phibitus p statutū qui nō cadit citra exp̄sionē vocū. Et ubi statutū dirigeret vba in rez puta qđ p loquutiōē cū bannito imponeret penā dicēs forte tractato lupius de bannitis: loquutio aut cū p̄dictis per quemcūq̄ facta puniat̄ tali pena: tūc vī velle qđ p̄dictū statutū cōprehēdat ēt mittēte nūciū vel eplam p. l. aut q̄ aliter. s̄. si. qđ vī aut clā. & qđ ibi p Bar. & in. l. hec verba. de adul. Et opinione qđ statutū p̄dictum puniēs loquentē nō extendat̄ ad scribētes q̄si scribere non sit ppria loquutio: tenet̄ hic senēses p. l. miles ad fororē. in si. prin. de le. ij. ibi ac si defūctus & c. q̄si simile nō sit idem. l. qđ nerua. s̄. de posi. cu3 si. sed rīde qđ multotiens h̄mōi dictiōes sūt exp̄sione vitatis magis qđ denotātes similitudinē vt. l. j. s̄. de trasac. cū si. & ista vī vera intētio. J. p. in. d. l. miles. & ita vī dicēdū vt iura iurib⁹ p̄cordent̄ v3. d. c. lex diuine p̄sōnis. cū. d. l. miles. Qđ ēt dicūt qđ non est tanta ratio in mittēte & c. p̄p̄ facit qđ. s̄. ex p̄p̄ rōnib⁹ & c. iuxta. s̄. af̄ finitatis. isti. de nup. cū si. ita vnā rōnē sufficit aliqua ex pte subesse: s̄. nō in totū arguēdo ēt d̄ toto ad partē: arg. l. que de tota. s̄. de rei vēdi. cu3 si. Preterea p lras facile possent venīre ad loquelā. Itēz possent hīc veras & coloratas loquutiōes adeo qđ nō vererentur ita oīa scribere put ēt p̄sentia lras loq: & sic militat tota lras rō statutū ne fiant p̄spiratio nes. Itē rō elusiōis & c. imo p̄siderando qđ cōiter scribit̄ in talib⁹ figuratis militat quodāmodo maior rō papientes tñ nō facta mētiōe de senēsi bus s̄. ex eoz rōne trāseūt dubitatie & tenet̄ qđ pprie loqui nō sit mittē lras p. d. l. miles. qđ

77 vt dixi nō v̄get. ¶ Quid aut in terminis p̄dictoz statutoz an nunci⁹ missus qui loquit̄ bannito incidat in penā tex. in d. l. nō ideo minus. c. de accu. facit qđ sic tñ cū delictū nō sit graue seu atrox vī qđ nūci⁹ excuset̄ & agitur cū mandāte seu mittēte: vt. l. aut qui alr. s̄. p. s̄. qđ vī aut clā. secus si eēt atrox: qđ tūc nūci⁹ tenet̄ tanq̄ opē p̄stans vt in. s̄. ope. in. fti. s̄. obli. ex deli. & ita volūt̄ J. de. l. y. & Saly. in. d. l. nō iō minus. & ita ē tenēdū l3 dñs me⁹ nō facta mētiōe de dictis p̄di. doc. dicat̄ h̄ qđ maxime nūci⁹ incidit in penam dicti statuti nisi forte dictum suū pcederet ubi sumus in bannito vel rebelle impj vel ciuitatis qui pōt impune offendi. nam cū talibus cōmittit̄ crimē lege maiestatis: vt. d. l. j. in si. j. ad

78 legē iul. maie. ¶ Sed qđ dicēdū circa sup̄dictū statutum an cōprehēdat loquentē cū bannito muto & surdo vel oīno surdū loquentē cū bannito & vī qđ nō qđ inter tales nō videtur cadere loquela vt in isto tex. ex quo adinuicē se non intelli gunt p vba & ita aliqui voluerūt. Sed tu tene qđ si surdus dirigit vba ad bannitū incidit in penā statuti: qđ verū est ip̄s surdū loq l3 nō audiat r̄sionē & idē si aliq̄ loquat̄ cū bannito muto non tñ surdo: qđ verum est ipm loqui cum banni to: l3 bannitus nō rīdeat nec obstat iste tex. qđ loquit̄ in actu regrente simultanea loquutionē qđ nō est in predicto statu to maxime ex sui rōne ad obuiādū p̄spiratiōibus & machi natiōibus. nā l3 surdus loquat̄ cū bannito vel nō surdus lo quat̄ cū bannito muto nō surdo pōt sequi dictus effectus vt de se patz: & idē si q̄ loquat̄ cu3 bannito surdo q̄ intelligit ad motū labioz put erat dñs Velins de quo h̄ p Bar. Se cus si bannit⁹ cū quo q̄ loqueret̄ eēt penitus surdus & nō intelligeret per motū labioz loquelā alteri⁹. Et idē vī eē qđ nō cōprehēdat̄ sub verbis dicti statuti offēda bannito mētē suā per signa siue si loq valēs siue nō iste q̄ ta lras ostē dit p signa mētē suā ip̄s bannito. nā verū est talem nō loqui cogita tñ qđ hic ēt vī subesse rō elusiōis statuti. possent eim signis & nutib⁹ multa ostēdi bannito que tēderet ad ea ad que tollēda & obuiāda factū est tale statutū. & facit. d. l. j. j. ad legē iul. maie. que ēt h̄mōi signa phibet. Quid autēz li

Labioz. & ad hoc d̄ duo bus stantibus in diuersis locis qđ possint stipulari. vide dicta. j. p̄mo s̄. in p̄mo nō. & vide etiā ali quid. j. in. d. s̄. si. vbi ēt aliqđ t̄git dñs me⁹.

statutū phibet aliq̄ intrare locū an extēdat̄ ad mittētem nūciū ad illū locū tactū fuit sup̄ & satis vī posse teneri qđ sic maxie si dictum intrare nō repit̄ punituz a lra de fure cōf

79 p dicta. s̄. in. q. statuti phibētis loquelā cū bannito. ¶ Quid aut si stāte phibitiōe gñali loquutiōis cū aliqua psona vī itatiōis in aliquo loco supior alicui p suū bolletinū conce dat vt possit cū illa psona loq vī locū intrare an talis vigo re dicte pcessiōis poterit nūciū vel eplam mittere & dicas qđ sic cū simus in fauorabilibus in qbus sit extēsiō vt in. d. r̄sa odia. & qđ cui pcedit̄ qđ est maius ēt qđ est minus cō cessuz cēset: vt. l. cui pacto. s̄. de ser. expoz. & in regu a cui l3. s̄. re. in. l. j. vj. h̄ tñ līmīta nisi in nūcio possit s̄bē rō suspitiōis qđ nō s̄bēst i mittēte cui erat pcessa loquutio vī itatio puta alicui doc. vī alicui religiosoviro erat pcessa loquutio vī itatio in aliq̄ monasterio monialiū p̄textu siue gñitatis & p b̄itatis certe talis nō poterit ipune nūciū mittere in quo il la rō nō subest nisi forte dicas qđ psona grauis nō est veri

80 s̄ile qđ militat psonam suspectā. ¶ Et ecōtra si fuit pcessa li cētia mittēdi nūciū vel eplam vī qđ nō possim me psona lras pferre q̄si iste casus cōsulto omīssus fuerit tanq̄ in me sub eēt aliqua suspitio cessans in nūcio vel epla. ad hoc fac in

81 ar. c. susceptuz. de rescrip. li. vi. ¶ Quid aut si statutū phiberet aliq̄ loq cū certo gñe p̄loz in loco puta cū monialib⁹ in monasterio siue claustro sub certa pena & vnus eēt monasteriū existēs dirigeret vba ad monialē stāte forte in fenestra vel hostio monastriū an pena statuti puniri de beat & qđ sic faciūt̄ dca p Bar. in. l. qđ ait. s̄. j. de adul. & p

82 Bal. in. l. i. C. vbi de cri. agi. opoz. t̄oū ponit. q. de existente in vno territorio & percutiēte existēte in alio territorio sagitta vel hasta vt dicat̄ deliq̄se vbi est p̄cussus: qđ s̄m ipm inspicit̄ psona patiētis magis qđ de agētis in talibus & si nis magis qđ inītiū vbi vtrūq̄ est illicitū vt p Bar. in. d. s̄. j. secus si p̄ncipiū sit licituz qđ ipm inspicimus vt est casus in. d. s̄. j. & de illa. q. d̄ pcutiēte sagitta exīte in alio territo rio aliqđ dixi in. c. j. be cap. & p doc. in. c. si. de to. cōpe. vbi

83 p dñm Ric. col. xj. ¶ Et ad h̄ facit ēt iste tex. qđ pbat̄ qđ il li q̄ exaudire se valēt dicūt̄ p̄ntes siue p̄ntia lras loq absētes aut dicunt̄ qui exaudire se nō p̄nt & iter istos nō cadit lo

84 quela: & ita hūc tex. declarāt post Bart. doc. ¶ Inferentes post ipm qđ l3 duo nō stent simul s̄ vnus in vna pte ciuita tis ali⁹ in alia parte vel vnus in vna camera ali⁹ in alia: idē dicas si vnus in vna ciuitate vel castro ali⁹ in alia vī in alio si tñ nō distāt qđ se exaudire nō possint poterūt sti pulari: qđ quo ad stip̄onē isti dicunt̄ p̄ntes & absētes q̄m adinuicē distāt qđ se exaudire nequeūt ad h̄ ēt. l. & iter ab sēntes. C. de inuti. stip. & no. in. s̄. itē verborū. in si. de inuti. stipu. iter absēntes. a lra aut̄ abñs accipit̄ alio modo: vt in l. p̄sēns. l. de p̄cura. & quot modis accipiat̄ p̄ns vel ab sēns p gl. ordinaria & magistrā. in an. de fideins. circa p̄n. in v. p̄ntes. & in multis alijs locis h̄ adductis p doc. d̄ hoc

85 h̄. & vide Ang. de are. in. d. s̄. itē verborū. qđ dubitat̄ qđ sti pulatio nō possit p̄bi p nūciū & adducit̄ aliqua ad p̄bādū qđ p nūciū stip̄lo fieri possit qđ si eēt verū q̄si sine dubitatio ne remaneret. q. s̄. exaiata an statutū puniēs loquēte cum

86 bannito cōprehēdat mittēte nūciū. ¶ Et t̄git̄ ēt ibi qđ dicat̄ vicinus dicēs qđ vicinus d̄ oīs ille qđ vocē acclamat̄is ex an ire pōt all. Bar. hoc velle in. l. si tertius. in p̄n. de aqua

87 plu. arcē. p. l. j. s̄. eodē aut̄ recto. s̄. ad syl. ¶ Quid at si duo adeo abinnicē distarent vt l3 sonū vocis exaudire possent nō tñ sensuz verborū an si in mētiōe est amicus qđ vtrūq̄ ex ponit̄ sensuz verborū an dicant̄ p̄ntes & possint p̄bere stipu lationē. & dñs meus dicit̄ qđ sic p. s̄. si. j. e. l. & p illud qđ ibi h̄. de quo ego dubito qđ tex. requirit̄ exauditiōē vt h̄ & sup̄ t̄. p̄xi. l. j. s̄. si. & sic vt audiat̄ vba & intelligat̄ formā v̄boz si aut̄ sensuz nō p̄cipit̄ tūc satis est qđ ab alio declaret̄: & ita loquit̄. d. s̄. si. qui est diuersus casus a casu n̄ro in quo solū audit̄ sonū vocis: nō aut̄ formā nec ēt sensuz verborū que sūt satis diuersa iter se & iō de vno ad aliud nō est iferēdū l. nāliter. s̄. nihil cōe. de acq. pos. l. si. d̄ calū. cu3 vulgaribus a facit qđ est dictū. s̄. circa mutū itelligētē p motuz labioz

88 ¶ Ho. in v. si q̄s igit̄ ex his & c. qđ per seruū acq̄rit nobis actio &

actio et nos alij et obligamur actioe que orit ex p̄ctu cele-
brato cū seruo cū adiectioe q̄d iussu vbi iussus dñi interne
89 nit vt h̄ pbatur. Tūllud eim q̄d iussu nō est nomē actiois s̄
est q̄dā adiectio et idē de in rē v̄so. de peculio et si. vt. l. si tñ
plures. §. si. in v̄. actioes. §. de exer. et in. l. iij. §. cui p̄gruit. in
gl. in v̄. mādati. §. de pecu. et in. §. actioes aut. de peculio. in
sti. de actio. Et acgrit nobis actio p̄ seruū siue nobis stipu-
90 let siue sibi siue simplr: vt in. l. j. in pñ. j. de stip. ser. Tñ aut ex
traneo stipulet ipse seru⁹ nec ipsi exneo nec dñio actio acq-
rit sed est stiplo inutilis: vt. l. seruus alienus. j. de stipu. ser.
91 et ita dicit h̄ Pau. de ca. p̄ illā. l. i. Et sicut per seruū nobis
actio acgrit quocūq̄ mō ipse stipulet ita p̄ monachū mo-
nasterio fm̄ Jmo. all. Jnn. in. c. olim. el. ij. de pñile. et Bar.
92 in. d. l. j. de stip. ser. Tñ actio q̄ acgrit per seruū stipulatē est
ex stipulatu q̄d itelligit vbi incertū stipulat: vbi aut aut cer-
tū deducit in stipione orit certi cōditio: vt insti. de verbo.
93 ob. in pñ. siue. §. i. et l. si q̄s certū. §. si cer. pe. Tñ qñ dicat cer-
tū vel incertū deducit in stipione h̄ in. l. vbi aut nō appet.
j. e. et in. l. certū. §. si cer. pe. et in dictis iurib⁹ p̄ Bar. et doc.
94 Tñ aut sicut ex p̄ctu inito p̄ seruū iussu dñi obligat ipse
dñs q̄d iussu ita et vbi pcurator p̄xit iussu dñi obliget dñs
et actio q̄d iussu def̄ p̄ ipsum et dicat q̄ nō q̄ actio dat so-
luz ex p̄ctu celebrato per eos q̄ sunt in p̄tate n̄ra tenebit tñ
ipse dñs vbi eius iussu p̄xit pcurator vtili institoria p. l. in-
lianus. §. si pcurator. §. de actio. emp. et per. l. si mutua. C. de
exer. directa aut teneat dñs si alicui negociatiōi aliq̄ue p̄
posuisset: vt. l. i. et per totū. §. de insti. et h̄ per Pau. de ca. et
95 dñs Alex. C. l. i. in pñ. tacite q̄rit qd sit stiplo et rñ. duo
bus modis et vltimus modus cōiter approbat a doc. q̄z ē
diffinitio. J. p. in. d. l. v. §. stiplo. J̄rimus aut improbat ab
Ang. Jmo. et doc. q̄z stiplo est p̄ctus et est facti: vt. l. p̄silio.
ad si. de cu. fu. obligatio est iuris: vt insti. de obli. in pñ. vñ
differūt abinuicē vt cā ab effectu. stiplo eim ē cā obligatio
est effectus ipsius stiplonis et differūt vt m̄ et filia: vt. l. i. j.
§. ea obligatio. §. de pcura. et est casus fm̄ Jmo. in. l. j. §. iij.
de stip. ser. et per gl. in. d. §. stiplo. et ibi et Bar. qui dicit q̄
accipiendo stipulationē p̄ effectu resultatē ex ipsa v̄boz cō-
ceptioe v̄ez est dicere q̄ stiplo sit verborū obligatio et c. et
sic q̄ sint idē stipulatio et v̄boz obligatio et h̄ mō pōt sal-
uari p̄ma rñsio gl. h̄ put dephendit ex dictis Bar. in. d. §.
stiplo. et h̄ per Ray. et dñs Alex. C. In sc̄da parte q̄ inci-
pit et ibi: et sic totale et c. gl. op. p̄ diffinitionē stiplonis que
dictat q̄ stiplo cōprehēdat et interrogatiōē et rñsionez ad
96 q̄d ē in auct. de equali. do. §. j. Tñaz p̄tra h̄ facit q̄z stiplo dñ
interrogatio et stipulari idē est q̄d interrogare h̄z grāmaticos
et pbat fm̄ gl. in sti. q̄bus mō. tol. obli. §. p̄terea nouatiōe. v̄.
nō idē iuris et c. gl. rñ. q̄ p̄prie stiplo idē est q̄d interrogatio
tñ accipit p̄ totali p̄ctu: et sic p̄ interrogatiōē et rñsiōē q̄z in
interrogatio est qd dignius in tali p̄ctu: vñ nō mirū q̄ ab ea
p̄tractus ipse denoiet. genus eiz a digniori sui parte nomē
assumit fm̄ gl. p̄ qua fm̄ Ra. h̄ in vna lec. prout refert dñs
Alex. nō v̄get. d. §. nō idē iuris. nō eim ibi negat q̄ stiplo
nō accipiat p̄ interrogatiōē et rñsione simul. imo q̄ ita ibi
97 put in multis locis accipiat. T̄facit q̄z alā videmus q̄ ap-
pellatiōē emptiōis p̄supponit et intelligit v̄editio l̄z diuer-
sa sint noia emptoris et v̄editoris ad q̄d l̄z ipsi nō allegent.
facit. l. si. et q̄d ibi per Bar. j. de acceptil. et l. si. C. de indi. vi-
98 dñi. et q̄d h̄r in rubrica. C. de re. credi. Tñā posito vno d̄ cor-
relatiuis ponit et reliquū sed interrogatio pōt ēē sine rñsiōē
vñ ipsa interrogatiōē p̄supposita nō p̄supponit de necessita-
te rñ. put p̄supposita emptiōē de necessitate p̄supponit ven-
ditio: et sic de filiis correlatiuis et p̄pterea sile p̄dictorum
doc. nō facit sed bñ verū est qd ipsi dicūt q̄ nō negat in. d.
§. nō idē iuris. q̄ stipulari nō cōphēdat ibi totū. J̄tē in-
99 quātū glo. T̄stiploē appellat genus nō v̄ p̄cedere q̄z imo
est spēs obligatiōis que est genus et spēs sunt obligatio cō-
sensu obligatio v̄boz obligatio l̄farū et siles: vt. l. obliga-
mur. §. si. p̄xi. facit et. l. j. §. de pac. vbi dñ q̄ p̄uētiō est nomē
gñis pueniēs cuilibet sp̄ei obligatiōis et verborū Ang. et
Jmo. volētes saluare gl. rñ. q̄ appellat genus ipsaz stiplo-
nē eo q̄z est qd totale p̄tinet sub se duo interrogatiōē et rñ-

sione: vñ sicut genus p̄tinet sub se spēs ita stiplo rōne inter-
rogatiōis et rñsiōis dñ genus. S̄z Are. h̄ et satis subtilr im-
probat h̄ dictū: q̄z incōueniētissima et ipropriissima locutio
est dicere q̄ respectu p̄tū essentialiū q̄ p̄stunt genus vel
spēs dicat gen⁹ v̄l spēs: puta dicat possio gñis respectu ai et
corpis ex q̄bus p̄stituit possio: vt. l. iij. in pñ. §. d̄ acqui. pos.
100 Tñā genus appellat accipiendo ipm fm̄ logicos respectu
spēs vel accipiendo h̄z legistas appellat respectu idiuuoz
que p̄tinent in gñe vt h̄ in. l. iij. §. j. §. si cer. pe. nō aut appel-
lat genus respectu p̄tū eēntialiū ita stiplo nō appellet ge-
nus respectu interrogatiōis et rñsiōis ex q̄bus sumit essentia
et hoc dicē eēt plusq̄ iproprie loq̄ et p̄pterea fm̄ ipm dicē
dū est q̄ appellat gl. genus ipsaz stipionez respectu cāz sti-
puladi q̄ p̄nt dici spēs allat. l. v. in pñ. j. e. sed ibi appellat ge-
nera stipulationū tñ satis placz q̄ stiplo dicat genus respe-
ctu p̄dictaz cāz stipuladi et h̄ pbat illa. l. in pñ. que ibi duz
101 dicit tot sūt gñā loquif iproprie. T̄Et si dicat q̄modo stiplo
appellat genus et spēs rñdet q̄ aliqñ euenit q̄ aliqd dñ spēs
respectu amplioris gñis sub quo p̄tinet et illud idē appel-
lat genus respectu spēs quas sub se p̄tinet vt plene d̄clarat
Bar. in. l. questū. §. si. §. de fun. instru. et dixi in. l. in rōne. la
102 sc̄da. §. diligēter. §. ad legē fal. T̄J̄tē in q̄tū gl. dicens q̄ ge-
nus sumit nomē a digniori p̄supponit q̄ qd dignius sit in-
terrogatio q̄z rñsio cū rñdens p̄mittat et det interrogas reci-
pit nō v̄ ēt p̄cedere q̄z qd dignius esse v̄ p̄mittere et dare
q̄z accipe p̄pter id qd h̄r in. c. cū marthe. de cele. mis. et in ru-
103 brica. §. cōmoda. vbi dñ q̄ beatius est dare q̄z accipe. S̄z
rñ. fm̄ Jmo. p̄ saluāda gl. q̄ dñ dignior pars ipsa interroga-
tio eo q̄z est p̄ncipiū et caput talis p̄ctus vel iō dñ dignior
et nobilior pars q̄z interrogatio est ps actiua p̄missio pas-
siva vñ l̄z p̄missio eo respectu: q̄z beati⁹ est dare et c. possit di-
ci qd dignius tñ respectib⁹ de quib⁹. §. qd digni⁹ est ipa in-
terrogatio vel fm̄ Jmo. illud qd beati⁹ et c. p̄cedit qñ sine
instigatiōē q̄s dat secus si instigat⁹ put sūt termini n̄ri. Sed
ista est magna restrictio ad illd qd beati⁹ est et c. et p̄ h̄ facit
q̄z et si ex necessitate q̄s det v̄l faciat opa bona v̄ magis me-
rerit iuxta nō. per glo. in v̄. seipm. in cle. de reli. et vene. sanc.
104 T̄Et ad illud qd illd q̄ est caput dicat qd digni⁹ et nobili⁹
105 facit. l. cū in di. sis. §. de reli. et sūpti. fu. T̄Et ad illd qd ipa
b gl. dicit q̄ gen⁹ a digniori sui parte et c. facit in fili. l. iij. §. de
sta. ho. et insti. de in. na. gen. et ci. in fi. et l. querit. de sta. ho.
106 T̄Et p̄stat ar. q̄ si duo ep̄at⁹ simul vniant a digniori eccle-
sia denotiatio fieda sit. facit qd h̄r in. c. is cui. de p̄bē. li. vj. et
in. c. qd in dubia. d̄ p̄se. ecc. vel alt. d̄bet tñ v̄ba vnionis attē-
di vt cognoscām⁹ qd p̄ferat vt h̄r in. c. j. ne se. va. et p̄ Bar.
et doc. in. l. j. de leg. j. C. In tertia pte que incipit ibi: s̄z qñq̄
et c. gl. op. p̄ id qd dixerat q̄ stipulari idē ē qd interrogare et
107 stiplator idē qd interrogator. Tñā et imo stiplator idē ē qd
p̄missor: vt. l. si nō sorte. §. p. §. de p̄di. ide. et fatef ipsa gl. q̄
aliqñ ita accipit stipulator s̄z in. d. §. p. alr sentit gl. exponen-
do et declarādo illū tex. C. In vlti. pte que incipit ibi: et dñ
stiplo a stipite et c. gl. tacite q̄rit vñ dicat stiplo et rñ. put in
108 ea quā vide. C. l. glo. j. tacite q̄rit sub qua forma debeat
iteruenire loquutio in stipione et rñ. sub tali forma vt p̄ce-
dat interrogatio et rñsio sequat⁹ q̄ forma adeo necessaria est
vt ei⁹ puerlio viciet stiploē fm̄ Bar. et doc. cōiter h̄ all. l. i.
j. C. d̄ vñ. et §. si. j. l. obligamur. §. v̄bis. et nō. insti. e. ti. in pñ.
In p̄tū aut all. j. e. l. §. cū adijcit. et p̄ so. ad ibi dicta Bar. h̄
se remittit ex cui⁹ dictis ibi elicif ista rñsio q̄ puerlio viciat
vbi nulla penitus p̄cessit interrogatio sec⁹ si aliq̄ p̄cessit et se-
cuta est rñsio l̄z nō ad interrogata nā secuta cōplacētia valz
stiplo put ibi dñ q̄si ius fingat ex dicta cōplacētia interroga-
tis interrogatoez p̄cessisse ad id de q̄ est secuta rñsio p̄mittē-
tis: et ita est de mēte gl. dy. et Bar. in. d. §. cū adijcit. et An-
ge. de are. in. d. pñ. eo. ti. et illud q̄ secuta cōplacētia valeat
c stiplo p̄cedit siue fuerit diuersitas rñsiōis respectu q̄litas
siue respectu q̄sitas h̄z doc. cōiter in. d. §. cū adijcit. vbi de
h̄ in gl. sūt opiones imo respectu q̄sitas tñ vbi circa ipsā
est diuersitas in rñsiōē nō pōt illa l̄ra p̄cedere put itellige-
bat Augo. q̄z cū. §. cū adijcit. loquat⁹ et cū d̄trahit stiploē
in stipione q̄sitas nō regrit cōplacētia sed valet stiplo in
Aincen. sup sc̄da. ff. noni b b ij

a Alex. p̄fer-
runt dicta per
Bar. in. l. iurif-
gētiū. §. igitur
nuda. d̄ pac. dñ
discutit an per
partes fieri pos-
sit vt nō sit sti-
pulatio.

b C Sumpti.
fu. et l. j. §. d̄ ori-
gi. iur. et l. quo-
tiens. §. de v̄su
fruc. vbi p̄ba-
tur q̄ dignius
est qd p̄cedit
q̄s quod sequi-
tur et per glo.
not. in. c. bene-
qdem. xc. dist.
in v̄. mediola-
nenses.

c C Eo. ti. Et
ad hoc pōt ad-
ducit quod alā
dicit ipse Bar.
in. l. j. §. de p̄di.
inde. circa ter-
tium exemplū
p̄mi articuli. f.
debiti natura-
liter et ciuilitur
indebiti duz di-
cit q̄ ad produ-
ctionem actio-
nis sufficit q̄
precesserit ciui-
lis et naturalis
obligatio l̄z ci-
uilis postea de
fecerit. facit et
qd in fili dicit
doc. in rubrica
§. e. d̄ dote. que
non potest esse
sine matrimo-
nio q̄z intelli-
tur vel de p̄sen-
ti vel saltem de
p̄terito. vñ suf-
ficif q̄ precesse-
rit l̄z defecerit
ita hic sufficit
q̄ aliqua inter-
rogatio preces-
ferit.

igitur de q̄ interrogatus r̄ndit q̄ cū in maiori sūma ist mi
 nor ē de minori de qua est r̄fusus p̄cessit interrogatio: vt in. s.
 si stipulati. s. vbi r̄fuso secuta est in maiori sūma tūc ad hoc
 vt valeat in tota sūma stiplo requir̄ subsecutio complacētie
 nō pōt igit̄ aliquo mō p̄cedere opio Hugo. vt ille tex. loq̄
 tur solū vbi est diuersitas r̄fusiōis respectu q̄statiōis q̄ cū lo
 quat̄ tex. 7 vbi adijc̄it 7 vbi detrabit̄ interrogatiōi illud de
 detractiōe nō v̄ficaret̄ in diuersitate r̄fusiōis respectu q̄sti
 tatiōis: q̄ t̄c nō est necessaria cōplacētia quā requir̄ ille tex. vt
 dixi. Et adde ad illud q̄ dicit̄ Bar. 7 doc. de p̄uersiōe or
 dinis q̄ ex h̄ viciet̄ stiplo: q̄ de h̄ est gl. no. in. s. s. cū nulla.
 siue in. s. igit̄ nuda. in. s. l. iur̄is ḡerū. s. d. pac. que gl. vult q̄
 tūc valeat vt pactū nudū q̄ vltimū fm Bar. 7 doc. ibi p̄
 cedit vbi p̄tes nō p̄stat q̄ agerēt p̄here stiplonē aīo secus:
 vt. i. e. l. s. sigs ita. 7 ibi p̄ Imo. 7 doc. 7 p̄ dñm Alexā. aliqd
 J. s. p̄xi. in. j. col. in. fi. 7. iij. in. p̄n. 7 dicitur plene in. d. s. sigs
 ita. Et no. ex h̄ de p̄uersiōe ordinis q̄ vbi p̄us 7 posterius
 sūt de forma p̄posteratio viciat actū ē si id q̄ debebat p̄e
 cedere sequat̄ icōtinēti ad hoc bñ facit. l. ij. s. p̄xius. iunctis
 dictis Bar. de vulg. 7 pu. s. 3. p̄ hoc v̄ facere gl. quā sequit̄
 7 ex ea ifert̄ Bar. in. l. vt iur̄isuradi. in. p̄n. in. v. iurare. j. de
 ope. li. nā vult p̄dicta gl. q̄ si manumissio que debz p̄cedere
 iuramentum de p̄standis opis sequat̄ icōtinēti post p̄stitū
 iuramētū nō viciat̄ p̄missio 7 iuramentū q̄si idē sit q̄ aliqd
 q̄ d̄ p̄cedere p̄cedat vel subsequat̄ icōtinēti s. r̄nde q̄ ibi
 p̄oritas 7 posterioritas nō erāt de forma s. de sba 7 effectu
 erat manumissio q̄ effectus sequit̄ si statiz post iuramētū se
 quit̄ manumissio h̄ modo limitari 7 declarari d̄ p̄dca gl.
 aīo nō p̄cederet q̄ h̄z sociā in. l. i. C. e. ti. 7 ibi vide Salp. de
 claratē 7 saluatē p̄dictā gl. 7 an 7 q̄ videat̄ aliqd disponi
 p̄ forma lati⁹ dixi alio anno in. l. j. s. de lib. 7 po. C. s. v.
 tra gl. p̄ hūc tex. dū dicit q̄ vtroq̄ loq̄nte sit stiplo op. bar.
 de. l. nāliter. s. de adop. vbi vna cū. l. sequē. p̄batur q̄ absq̄
 aliquo iteruētū verborū stiplo p̄bit 7 in. d. l. seqn. ad h̄ gl. fi.
 Bar. post Ja. d. are. soluit q̄ tex. n̄ loquit̄ in stiplone vera
 tex. allegatus in p̄ritū loquit̄ in stiplone ficta in q̄ absq̄ aliq̄
 109 vboz iteruētū fictiōe iuris iducit̄ siue p̄bit stiplo 7 vltra
 dictū casuz arrogatiōis in q̄ fingit̄ iteruēnisse stiplonē bar.
 assignat adhuc alios casus in q̄bus stiplonē iteruēnisse fin
 110 git̄ p̄nt ē in dote p̄ qua restituēda vel vāda l̄z stiplo nō i
 teruenerit iteruēnisse tū fingitur: vt. l. vnica. in. s. j. C. de rel
 111 vxo. actio. 7 Itē ex cursu lōgi t̄pis stiplo fingit̄: vt in. l. cū d̄
 in rē verso. s. de vsu. s. 3. tu aduerte q̄ ibi nō fingit̄ s. p̄sumi
 tur ex cursu lōgi t̄pis stiplonē q̄ allegat̄ iteruēnisse q̄ sūt in
 ter se satis diuersa: q̄ vbi est fictio ē q̄ p̄bare p̄ritū nihilo
 minus fictio opat̄ 7 sic actus h̄z p̄inde ac si iteruēnisse: pu
 ta stiplo: vbi aut̄ est p̄sup̄tio pōt p̄bari p̄ritū ad h̄ glo. no. in
 s. accedit. l. vnice. C. de rei vxo. acti⁹. vbi fingit̄ stiplo vba
 nō iteruēniūt vbi at̄ p̄sumit̄ pōtuerūt iteruēnre 7 ita p̄esū
 ptio p̄supponit 7 in terminis illi⁹. l. vnice. v̄z q̄ stiplo est
 ficta 7 ē in. d. l. nō aīo. 7 seqn. sed in. d. l. cū de in rez v̄so. ex
 p̄statiōe v̄suraz facta p̄ lōgū t̄ps p̄sumit̄ p̄cessisse stiplonem
 112 v̄suraz q̄ allegat̄ p̄ petētē v̄suras: sicut aīo ē gl. no. in. l. ser
 uitutes. s. de serui. r̄i. gñali. dicit q̄ sigs allegat̄ sibi p̄stitutā
 seruitutē nec aīo p̄bat̄ ti. nisi ex eo q̄ vsus est dicta seruitute
 lōgo t̄pe p̄sumit̄ titulus quē aīo ex dicto lōgo v̄t vt ita lo
 quar faciūt ē no. p̄ gl. in. l. p. C. cōi dī. 7 de mā illi⁹. l. cūz de
 in rē v̄so. plene ē p̄ ip̄m Bar. in disputatiōe sua que icipit
 mulier h̄ns magnū patrimoniū 7 c. ad fi. p̄dicte disputatio
 113 nis. 7 Itē in. l. si finita. s. elegāter fingit̄ stiplo s. 3. bar. ex p̄tu
 macia: 7 p̄pter subterfugia nō canēns de quo ibi p̄ gl. bar.
 114 7 doc. 7 Itē in. l. cū ostēdimus. s. fi. s. de fideius. r̄u. fingit̄ sti
 pulatio q̄ est fm Bar. h̄ calore iudicij cui⁹ virtute simplex
 patiētia sine alia vboz exp̄siōe vim stiplonis h̄z q̄ dicit̄ ē
 tenere d̄y. in. l. j. q̄bus ap. nō l̄z. in quadā additiōe sup gl.
 7 v̄ de itentiōe sua in. l. cū p̄ quo. s. de in ina vo. Sed ipse
 Bar. in. d. l. cū ostēdimus. v̄ velle q̄ sit spāle fauore pupil
 li put loquit̄ ille tex. 7 idē fauore. r. p. cū. r. p. 7 minor egpa
 rent: vt. l. res publica. C. ex q̄bus cau. maio. 7 l. rē publicā.
 C. de iur. rei pu. lib. xi. 7 ad h̄ Imo. h̄ allat. l. ij. ad municipi.
 Qui r̄nder tenēs opionē Bar. in. d. l. ad iura. per q̄ dicit au

b. C. vxo. acti.
 7 per doc. in. c. a
 ta qui. de spon.
 vbi aīo dixi. 7
 per glo. 7 doc.
 in. l. non est ve
 rifumile. s. q̄
 me. causa.

diuise Benedic. de plūbi. tenere opionē Bar. h̄. v̄z ad. l.
 manumissio p̄ littores. s. de manu. v̄ndic. q̄ nō loquit̄ in
 actu in quo vba eēnt de sba: vel ibi est spāle fauore libera
 tis. ar. s. fi. insti. de dona. 7 ista melior: q̄ p̄ma v̄ p̄di. l. in
 qua vident̄ p̄supponi vba necessaria tū in iudicio si omittā
 tur nō refert vt ibi d̄. Vel ibi ex p̄suetudine fuit iductuz vt
 115 fingat̄ stiplo vt p̄z ibi in v. solet. 7 que p̄suetudo nulli dubiū
 q̄ pōt fingere stiplonē put. l. p. l. de q̄bus. s. d. leg. vbi p̄ba
 tur q̄ p̄cedūt ad p̄i. l. scripta 7 non scripta 7 q̄. l. possit idu
 cere fictionē est clarū: vt. l. vnica. C. de rei vxo. actio. Itē r̄i.
 ad gl. in v. recusare. in. l. si fideius. in. p̄n. s. q̄ satisda. cog.
 q̄ ibi verba iteruenerūt q̄tenus fuerūt de sba v̄z. in vādo si
 deiussoze in cui⁹ d̄atiōe verba regunt: vt. l. v. s. satis acce
 116 ptio. j. e. 7 l. blādus. C. de fideius. Tin renūciatiōe p̄uilegi
 fori vba nō sūt necessaria 7 in eo loquit̄ gl. q̄ si predicat̄ 7
 taceat fideiussoz cēset renūciasse. P̄terea ibi agit̄ de ob
 ligādo iure in casu n̄ro de iducēda obligatiōe 7 actiōe que
 sūt satis diuersa iter se 7 facili⁹ p̄mū q̄ sedm iducit̄ vt p̄z ex
 no. in. l. tale pactū. in. p̄n. s. de pac. vbi p̄fessio l̄z sine cā opat̄
 liberationē l̄z nō opef oblonē: vt. l. cū de indebito. s. fi. s. de
 p̄ba. cū si. 7 ei q̄ est dictū q̄ vba non sunt necessaria in re
 nūciatiōe p̄uilegi obstat. l. j. s. sigs in ius vo. nō se. vbi d̄ q̄
 spāl̄ fideiussoz d̄z renūciare p̄uilegio ergo cū verbis: vt. l. si
 q̄. in p̄ncipio testi. de leg. iij. iunctis ibi dictis p̄ Bar. ad q̄
 ē no. in. l. i. s. de vul. 7 pu. naz illud spāl̄ d̄z in illa. l. j. ad de
 notādū q̄ nō sufficit q̄ q̄ p̄miserit aliū sistere vt dicat̄ iur
 r̄isdictiōi illi⁹ iudicis se subiecisse d̄z ergo p̄stare q̄ renūciat
 p̄uilegio fori. si ergo aliū dicat q̄ renūciat 7 ille tacet d̄z
 spāl̄ renūciasse vt p̄ gl. in. d. l. si fideiussoz. 7 ad h̄ ille tex. q̄
 nō v̄r regere vba renūciantis sed illi⁹ q̄ ei p̄dicat̄ aīo illa. l.
 j. 7 l. si fideiussoz. adinūcē p̄dicerent. Et p̄ hac viā submo
 uet̄ p̄mū fundamētū q̄ facit̄ h̄ dñs Andre. barba. p̄ ista
 parte q̄ pactū nudū vestiat̄ calore iudicij 7 fingat̄ eius ca
 lore stiplo. P̄terea c. j. de indi. q̄ ip̄e allegat̄ nō facit̄ ad
 p̄positū nec est verū q̄ citatus interrogatus nō responde
 rit imo respondit q̄ sic p̄mo 7 postea voluit penitere. Alia
 ē que adducit̄. d. doc. sunt lenia: 7 sic residet Imo. contra
 opionē Bar. h̄ q̄ soluz calore iudicij cū patiētia nō fingat̄
 stiplo nisi iteruēniat aliq̄ ali⁹ fauor de sup̄ exp̄ssis fauorib⁹
 bus l̄z dicat̄ doc. p̄rāfire cū dictis Bar. h̄. q̄ vltra fauorem
 iudicij pupilli vel. r. p. in. d. l. cū ostēdimus. v̄r pōderare scri
 pturā factā p̄nte nec p̄dicente illo in cuius p̄indiciuz fiebat
 scriptura 7 loquit̄ tex. de scriptura actorū q̄ ē pōderat̄ ibi
 Bal. tū q̄ ad h̄ tex. in fi. dū loq̄ de p̄firmatorib⁹ fideiussozū
 facit̄ incōtrariū: q̄ dicit̄ eos teneri vt fideiussozes 7 tū non
 sit ibi mētiō de aliqua scriptura: l̄z Bal. ibi itelligat q̄ ē af
 firmatio affirmatorū fuit redacta in scriptis 7 h̄ modo itel
 ligat̄ tex. ibi dū dicit̄ affirmauerint. i. passi fuerint se ascribi
 in affirmatores q̄ est ip̄opare 7 diuinare illū tex. nisi di
 camus q̄ h̄ infer̄ ex v̄bis tex. eadez cā v̄z 7 c. ex q̄bus v̄bis
 v̄r satis p̄cludēt̄ 7 p̄babilr̄ posse dici q̄ ibi illi fuerūt no
 minati in affirmatores put in p̄n. d̄z de fideiussozib⁹ 7 nō
 solū tacuerit imo affirmauerint de idoneitate fideiussoz 7
 q̄ p̄miserint se scribi pro affirmatorib⁹ in actio publicis.
 Ip̄e ē Bal. in. l. statutis. in. fi. C. de sen. expi. reci. in lectu
 ris antiq̄s. 7 in. l. siue apud acta. C. de trāsa. in. j. col. 7 in. l.
 filius. s. inuitus. s. de p̄cu. 7 in. d. l. si fideiussoz. q̄ satisda. co.
 7 in. l. ij. s. volūtātē. s. so. ma. ponderat̄ illud de scriptura in
 d. l. cū ostēdimus. sentiēs calozē iudicij cū scriptura 7 pati
 entia sufficere imo in aliquo ex dictis locis pōderat̄ solam
 scripturā cū patiētia put facit̄ in. d. s. volūtātē. aīo nō atten
 to fauore pupilli vel. r. p. q̄ reprobat̄ h̄ do. Alex. q̄ dicit̄ oī
 bus de q̄bus in dicto tex. sit mētiō simul iunctis p̄currētibus
 fingi stiplonē nō ex aliquo vel aliq̄bus ibi exp̄ssis v̄r solus
 fauor pupilli nō sufficeret ad inducēdū tacitū p̄sensuz 7 sti
 pulationē vt est tex. fm v̄z itellectū quē ibi approbat̄ bar.
 in. l. si filius. s. de ture. q̄cqd̄ ibi dixerit glo. s. fauor pupilli 7
 caloz iudicij: 7 ita illū tex. in. d. l. cū ostēdimus. itellexit Ra.
 in. l. sciēdū. j. e. l̄z h̄ videat̄ velle q̄ sit spāle fauore pupilli sim
 pliciter in. d. l. cū ostēdimus. q̄ v̄r ē eē de itētiōe Imo. aīo
 nō pōderato calore iudicij q̄ ip̄robat̄ ip̄se dñs Alex. p. o.
 l. si filius.

l. si filius. et sic vult qd ultra fanore pupilli obbeat pcurrere
calor iudicij et adhuc vltim⁹ scriptura qd tñ vltimū vñ non
verū p id qd dixi pōderādo finē illi⁹. l. ad qd ipse nō aduer
tit nisi rñ. put. s. rñ. Qui ē nō tenet intellectū Ro. ad. d. l. cū
ostēdimus. qd ibi opes subintellectionē stipulonis geminata
patiētia que ibi iteruenit illi⁹ qui fuit noiatus fideiussoz. l.
patiētia in ipsa noiatiōe et ē in redactiōe in actis publicis
licet enim geminatio actus alio soleat multa opari. vt. l. di
uus. s. si. ad legē corne. de fal. et in. l. cū scimus. C. de agri.
et celi. li. xj. et in. l. si mulier. la scda. C. ad vell. cū si. tñ h non
bz locū vbi geminatio simul sit et iteruenit s; qñ ex iternal
lo vt p; in. d. l. si mulier. facit qd in fili no. gl. si. in. l. iij. d pi
gno. actio. et in. c. ab eo. in v. instāter. de appel. li. vj. et istud
qd ad h vt geminatio actū operatur regatur interpellatio
vult Bal. in pbe. C. in vlt. col. et p moderniores in. l. si cer
tis annis. C. de pac. aliqd ē in. l. si qd in pscrībēdo. in si. eo.
ti. et hūc intellectū Ro. pdicta rōne iprobat ē h dñs Fran.
117 de are. et ē ex alia quā h vide p ipm do. Frā. Et adde qd
118 vbiq; qd scribit se fideiusisse fingit qd stipulationē. vt. l.
sciendū. j. e. ti. et in. s. si. insti. de fideius. Et ex pdictis iferē
qd pactū nudū in iudicio nō vestit calore iudicij. videmus
eim qd ex calore iudicij nō fingit stiplo. et ita t; h do. Alex.
nisi sit pactū factū adiunādū iudiciū qd tenet ē. s. in rubri.
vbi aliqd dixi et ad ibi dicta h se remittit ex quo dat itelligi
qd ipse h est in opione in q est ibi nō obstat obiectiōe quaz
facit cā q itelligit calore iudicij vt p gl. in. l. j. de iterro
ga. actio. si eim ē in pzia opione ad ibi dicta se nō remit
teret et rñdēt ad ea q vrgēt incōtrariū maxie ad. l. siue apō
acta. et illud qd ipse adducit de subintellectiōe cāe calore iu
dicij iferēs ex h ad subintellectionē stipulonis dicto calore
iudicij nō facit ad propositū nec cōprobat ipse aliquo iure
vel rōne qd illud qd in subintellectiōe cāe vēdicet sibi locū
in subintellectiōe stipulonis calore iudicij et diuersa rō est i
ter vñ et aliud. nā ex subintellectiōe cāe tollit psumptio do
li q surgit vbi pmissio est sine cā: et ppea videm⁹ qd obstat
exceptio doli. vt. l. j. s. circa. s. de do. excep. vñ nō mix qd ca
lore et virtute iudicij subintelligat cā: qz in iudicio psumit
dokus abesse. vt p Bal. in. l. pacta nouissima. C. de pac. sed
pdicta nō vēdicat sibi locū in subintellectiōe stipulonis. nō. n.
psumit dokus vbi nō iteruenit stiplo put qñ nō adfuit cā i
pmissiōe. Et ad h de corroboratiōe pfecti. et ppter subitel
lectionē cāe: et ppter alia fomēta q iudiciū dat ipsi cōfessiōi
in varijs locis pōt adhuc afr rñ. nā pfectio psumponit obli
gationē pcedētē: vñ nō mirū q iudiciū faueat ppter obli
gationē pcedētē psumpositā nō sic est si subintelligatur siue
suppleat oblo siue actio in pacto nudo: qz nō psumponitur
oblo pcedēs. facit qd in. d. l. cū de in rē vso. et in. d. l. seruū
tutes. et in. d. l. p. C. cōi di. all. s. in tño casu. nā in dictis iuri
bz ex lapsu logi ipis psumit qd pcesserit ti. all. s; si iducit ti. qz
tps et c. vt. l. oblonū fere. s. plz. s. ti. j. Ita iudiciū faciat psum
pcessisse cām obligatiōis quā psumponit cōfessio s; nō indu
cat obligatiōē siue actionē: et hāc opionē qd pactū nuduz
nō vestiat calore iudicij cū aliqli distictiōe approbat h do.
Frāscius q multa vba effundit sup h articulo et multa hic
inde adducit. Et aduerte qd illatio quā sēit do. Alex. de eo
qd dī in stipulone que nō fingit calore iudicij nō ifert de ne
cessitate vel pcludēt qd eodē modo pactū nudū eius calo
re nō vestiat. alia eim pōderat et plus opat interuētiō acti
bz nō modo sol. et cōter descripto qd si nō interuenit vt vi
dimus in hac glo. ad terminos. s. cum adiecit. j. e. ep̄ antez
bz iferret vt tenēdo opionē Bar. h. qd calore iudicij singa
tur stiplo multo magis eius calore pactū nudū vestiat: ar.
l. vnice. in pn. C. de rei vxo. actio. dixi. s. in rubrica. Et no. ex
dictis ad itelligētiā illius. l. cū ostēdimus. aliquos alios ca
sus in qbus fingit stiplo. C. l. i. n. v. possūt. allat in pma
pte pcorādēs. In scda pte q incipit ibi: sed fallit in infante
et c. gl. op. de. l. seruū. j. rē pu. sal. fo. et soluit glo. qd fallit in
infante qd pōt stipulari rē suā saluā fore iuxta formā et pñē
tiā dicte stipulonis lex. igit nō pcedit reguē fallit in illa sti
pulatiōe rē pupilli saluā fore quā pōt ifans explicare vel di
cit gl. de vbi vbi gl. recitat opinionē ABar. volētis qd il

le tex. intelligatur in maiore infante et in illo q intelligit: l;
nō pfecte et sic pcorader cū tex. in. s. pupillus. isti. de iuri. stip.
et nō discordet a nro q loquit in infante. s; glo. ibi reprobat
pdictā opionē tenēs opionē qd fallat in stipulone rez pupilli
saluā fore quā vt ēt h ipsa gl. in pma so. sentit. pōt ifans ex
plicare dūmodo aliqli log possit. et idē vult gl. s. ti. pxi. l. j.
s. pe. siue si. et in. l. mulier. j. e. vbi dicit qualrcūq; possit bal
butire ifans pōt dictā stipulōē explicare. et idē vult gl. in. d.
s. pupillus. et in. l. j. C. de iuri. stip. et hāc opionē approbat
h Bar. post By. et ēt Ang. et Bar. et Ang. in. d. l. seruū. et
hūc dicē cōez intellectū ad illā. l. Fran. de are. h dū discutit
de intellectū. l. cū ostēdimus. s. fideius. tu. S; opionē ABar.
qd ille tex. loquat in maiore infante q aliqd itelligit et sic nō
ponat aliqli spālitas in illa stipulone rē pupilli saluā fore te
nēt De. et Ly. h et in. d. l. j. C. de iuri. stip. et Azo. in sūma
d. ti. et h Jo. de imo. l; p verbuz forte aderet huic opioni et
Ra. cu. Lud. de ro. et do. Alex. p. d. s. pupillus. et p. d. s. p. d.
l. j. s. ti. j. et qz nō est dare rōne spālitas in dca stipulone rez
pupilli saluā fore plusq; in alia. pone eim qd ifans stipula
ret magnū patrimoniū nō ēt sibi minus vtile posse h casu
stipulari qz in cāu dicte stipulonis. et tñ s; opionē gl. nō possz.
S; ad hāc rōne possēt rñderi qd stiplo rē pupilli sonat ieuā
tationē dāni s; in pdcō exēplo sonaret in lucro iter q nō va
tur pportio. l. si. s. licentiā. C. de iu. deli. Preterea in illa sc
p vñt interesse pupilli in alijs pōt ēē p accidēs Pau. d. ca.
h dic qd ifans duoz vel triū ānorū nō pōt stipulari. et ita loq
tur iste tex. cū si. s; si sit in septimo āno et fari possit put cōi
ter ptingit bñ poterit stipulari. et ita itelligat. d. l. seruū. nec
ibi ponat aliqua spālitas sed pcedat in qualibet stipulone: et
idē dicit possēt si anteriori tpe log possēt: l; ēt ifra tps pñ
ruz infantie v; j. septēniū: iuxta. l. si infanti. C. de iu. deli. qd tē
pus pñxisset iura qz q debēt log cōiter nō excedūt dcm tps
l; plurimū ān loquant et ad hāc opionē facit. d. s. pupillus.
dū in si. loquitur de primo infantie q est maior infante nisi di
cas qd vbi fari pōt nō dī infans si est in. vñ. anno vel octa
uo anno vel ultra dī. pñmus infantie: et sic ista opio Pau.
pōt dici qd nō differat a pcedētē: qz si loquit Pau. de eo q
fari pōt iste est maior infante respectu validitatis loquendi
l; respectu tps sit adhuc infans et h respectu pōt ista opio
differre a supiori tñ ABar. in. d. l. seruū. vñ log simplr de eo
q fari pōt in quacūq; etate sit qñ iste nō dicat infans. Sed
Pau. de ca. in. d. l. seruū. quā legit vna cū. l. j. d. ti. t; primā
opionē qd sit spāle in illa stipulone et sumit ex illa. l. qd ēt va
lēs log dī ifans si est ifra septēniū: qz nō pōt log cū intellectu
vñ nō vñ posse fari fm iuris dispōnē licz de facto sic et h no.
qz hac alia rōne pōt dici qd iura infantie pñxerūt septēniuz
qz ān illud tps cōiter nō dat loqla cū itelligētiā: et sic dua
bus rōnib; pma qz cōiter post illud tps q hñt log loquun
tur. scda qz ān nō dat cōiter loqla cū itelligētiā. et hac rō
ne qz ifra septēniū nō dat loqla cū itelligētiā tenēt senen
ses h qd nō sit spāle in illa stipulone qñ de isto fari sine intel
ligētiā nō itelligat. d. l. seruū. sed iuxta et fm. d. s. pupillus.
q h; ipsos est gl. d. l. seruū. adiūcto ēt qd iura hñt p nō loqn
te ifra septēniū: vt. l. j. s. sufficit. s. de admi. tu. nā post. vñ. vñ
anctozari tutorē ante aut tanqz fari nō possint pupilli pos
se p se iudiciū suscipe et ita h trāseūt papi. nō facta mētiōe s
senētib; s; eoz motiuis vñt sed tenēdo cōem possēt rñ.
allata incōtrariū pcedere pterqz in stipulone rē pupilli et c.
Anū pñmū facit p opione ABar. qz oia iura in mā loquē
tia pariter apponūt vba spālitate denotātia put. l. seruū.
vt. l. j. s. p. s. e. l. et s. pupillus. in. d. v. s; qd diximus et c. et l. qz
nis. s. infans. s. de acq. pos. cū si. C. l. sup vñ. nec absēs et c.
in pn. allat pcorādēs postea opponit de. l. ea que. s. de do.
iter vi. et vxo. sed nō soluit sed tu solue fm Bar. Imo. et do
cto. qz l; iter absentes nō pñat stiplo tñ pcta iter pñtes per
eplam iter absentes iaz pctaz fuisse cōprobat: et ita loquit
d. l. ea facit. l. publica. in si. s. depōsi. Cōtra h vltim⁹ opponit
gl. in. s. itē verbor. insti. de iuri. sti. de le. iij. et vñ. s. de spon.
et sol. vt ibi per ipsā quā seqt h Bar. C. l. sup vñ. s; igit
tur et c. tacite qrit an illud qd h dī referat ad oēs de qb; s.
et rñ. fm Jr. qd sic. et ista est prima opio. secunda opinio est
Uincen. sup scda. ff. noui. bb iij

Jo. q. referat ad oēs pter q. ad infatē in quo nō cadit ista volūtas: vt in. d. s. p. d. l. j. s. ti. j. tertia opio est q. illud qd dī in ter. de volūtatē nō referat ad expōs in ter. s. ad aliū vt siq. aliū vult aliq. ex noīatis in textu stipulari faciat vt eoz seru^o stipulet: q. cum vox serui sit vox dñi: vt in. s. post mortē. insti. de inti. stip. valebit stiploz acqret actio dñi sit infas vel cuiuscūq. alteri^o pditionis: q. ē sine volūtatē ifan/ tis pōt seru^o sibi stipulari: vt. l. ij. rē pu. sal. fo. z sic fm istaz opionē cōprehēderet ē ifans in textu nō q. volūtas sua i/ terueniat put p̄supponit p̄ma opio sed q. aliū q. cupit sibi acqri per stiplonē: facit vt ei^o seru^o stipulet verū q. ista lec. violat ter. z p̄ma hz p̄ se. d. s. p. cōiter tenet scōa opio itelli/ gēdo istū ter. in p̄ma pte de illo infante de quo fuit dñi in gl. in v. possūt. aliū eim q. fari posset z aliquatū itelligeret p se stipulari posset. ¶ Gl. si. in pñ. declarat ter. In scōa pte q. incipit ibi: sed q. lter z c. glo. qrit z clare rñdet put in ipsa pz In tertia pte q. incipit ibi: sed de ifante p̄ z c. glo. op. de. s. si pupillus. l. j. s. qd iussu. vbi dī q. pupillus non pōt iubere z rñ. gl. q. iste ter. dī itelligi fm illū q. cū auctate tutoris in fans iubeat vel q. illud qd h dī non referat ad ifantem z h cōiter tenet post Bar. doc. z illud qd postea dicit de muto z surdo plene in ter. s. declaratū fuit ex qbus ibi dictis ap/ paret de qbus mutis z surdis itelligat iste ter. cū hac glo. no. in p̄ma so. gl. q. lter q. actus gestus cū ifante cū aucta/ te tutoris valet de quo h p do. Alex. z plen^o p eūdē in. l. j. s. adipiscimur. s. d. acq. pos. vbi Bar. rāgit. z ibi plene dixi.

Qui presens. Omissio rñsionis viciat stiplo/ nē nō modicū interuallū. h. d. fm Bar. Ang. Imo. dñm Alexā. z doc. cōiter. Vel sic fm Pau. de ca. Si nō est secuta rñsio vel est secuta pte absēte vel ē ea pñte post lōgū interuallū z iterueniēte actu extrise/ co stiplo nō p̄ficiť sec^o si incōtinēti. h. d. Ad sumariū Pau. In p̄ma pte addit sūmarīo doc. illd vel ē secuta pte abñte. In scōa pte sui addit illud z iterueniēte actu extrise/ co. vult eim stiplonē ex interuallo lōgo nō viciari nisi iterueniat act^o extrinsecus z sic t3 opionē gl. in v. rñsuz est cōiter reproba/ tā sup qua gl. dicemus. Quātū aut ad illd qd Pau. addit in p̄ma pte sūmarīj ē adūtedū q. qd ipse dicit vť satis pba/ bile z adaptabile ad p̄mā pte ter. q. fm ipm Pau. pōt itel/ ligi trib^o modis. Primo q. nō secuta rñsioe discessit z hoc mō itelligēdo ter. dicit subaudiēdū maxie. nā idē si nō dī/ scēssisset p̄ncipiū. l. vbi dī stiplonē nō cōfici nisi vtroq. lo/ quēte. Scōdo mō pōt itelligi q. est secuta tñ absēte interro/ gāte: z tūc ē si interrogās est reuersus stiplo nō est secuta q. stipulās dī rñdentē audire: vt in p̄ncipio. l. ibi qm exau/ dire se inuicez debēt z c. Tercio pōt itelligi q. secuta est rñ/ sio post reuersionē z sic illo pñte: z tūc ad ter. subandiri dī q. fuerit reuersus ex interuallo ppter id qd dī in v. si vō pñs z c. d. reuerso icōtinēti. ¶ Et scōm modū itelligendi hunc ter. approbat h Are. z dñs meus: l3 dñs meus d. Pau. mē/ tionē nō faciat z iprobāt primū modū itelligēdi q. appro/ bat a Bar. z doc. ex quo ppter p̄ncipiū. l. reddīt superflua decisio p̄ncipij isti^o ter. cū in p̄ncipio dicat q. stiplo nō p̄bi/ tur nisi vtroq. loquēte vel reddīt indubitabilis ppter dñm p̄ncipiū. l. p̄. l. qd labeo. ad carbo. Sed hoc idēz pōt obijci scōdo itellecui cū in p̄ncipio. l. dicat q. exaudire se inuicē de/ bent stipulās z pmitterē qd adaptat vt sine a p̄ncipio iter/ uenerit absētia siue expost facto viciet stiplo: z sic tollit fun/ damētū Aretī. p qd ipse dicit hūc scōm itellecū pcedere q. addit p̄ncipio illud de absētia postea subsecuta. ipe enīz solū pōderat illud qd dī de absentia in p̄ncipio legis nō il/ lud qd dī de mutua exauditiōe qd pōderat Pau. ponēdo dñm scōm itellecū z vt deduxi p̄gruit sine a p̄ncipio iter/ uenerit absentia siue expost facto. ¶ Preterea ē illud qd dī in p̄ncipio q. iter absentes nō pōt p̄bi stiplo pōt adaptari ad absentia postea subsecuta: z sic vt dixi obiectiōes quas patit p̄mus itellecū patit scōa: z p p̄mo itellecū facit dī/ ctio si vō que aduersat p̄cedētib^o iuxta no. in. l. hoc ampli/ us. s. de his. s. de dā. infec. z c. ex pte. s. si vō. de testi. cū ergo in v. si vō. p̄supponat secuta rñsio in pñ. vť p̄supponi p̄riuz. Tercū ē itellecū q. est itellecū gl. iprobāt Aret. q. in ter.

nō sit mētio q. rñsio fuerit scā a pñte pñti ex interuallo. S3 saluādo hūc itellecū pōt dici q. satis h dephēdit ex eo qd subdiť in v. si vō. pñs vbi subdiť de rñsioe subsecuta post re/ uersionē ex interuallo modico: z h pōderat Pau. de cast. ponēdo hūc tertiū itellecū. faciūt ē vba ter. ibi anteq. re/ spōderet z c. que innuūtrñsionē postea secutā: z iste itelle/ ctus nō patit obiectiōes quas patiunt aliū duo itellecūes z ad p̄firmationē pñtis itellecūes vť p̄ferre illud de subito discessū q. iporata p dictionē mor. nam cū celeritas pōdera/ tur in discessū nō opet z nō plus iporret q. si nō iterueniss3 vt h p gl. in v. mor. dicamus q. ex h vt non stet elusorie tar/ ditas in reuersionē iporret p illā regulā q. qd in vno affirma/ tur in alio denegat z ecōtra. vt. l. maritus. C. de pcur. z in l. cū p̄tor. ff. de iudi. z in. c. nōne. de p̄sump. cū si. ¶ Posset alio q̄rto modo itelligi iste ter. vt. J. p. velit facere dñam an interrogās sbito discesserit post iterrigationē an rñsio/ nē: z tūc viciet stiplo fuerit vel nō fuerit sibi rñsum post re/ uersionē ē incōtinēti secutā q. ex illo subito discessū nō pre/ sumat iterrogasse aio z iterritiōe obligādī. z facit q. J. p. vť iputare ip̄i subito discedēti siue discessū in vtilitatez sti/ plonis vt pz ibi inutilē efficit stiplonē z c. An vō i terrogās nō discesserit subito: z tūc si ipso redeūte ifra modicuz tēp/ sibi fuit rñsum z nō viciet stiplo z fm hūc itellecūz dictio mor nō stabit sine misterio. Et p isto itellecū fac q. in scōa pte ter. iuxta verbū discessit nō repetit dictio mor. facit etiā q. alā in iure p̄sumit q. voluisse facere actū frustratorium vt. l. nō solū. s. ti. pxi. iste tamē itellecū nō pcederet si dī/ scēssus iterueniret ex necessitate nature: ar. l. p̄tinuus. in pñ. J. e. z p isto itellecū multū facit q. in ter. nulla sit mētio de omisiōe rñsiois vel de rñsione secuta in absētia interro/ gātis vel in eius pñtia post reuersionē ex interuallo put so/ nat p̄cedētes itellecūes q. nō vť sine ministerio incōtrariū tñ facit q. si icōtinēti redit vť dephēdi q. iterrogass3 aio vt sibi iterrogatus obligaret sed poss3 dici q. incōstātia i/ probat: vt. l. siq. iussurādū. C. de re. cre. que nō ita arguitur vbi incōtinēti nō discessit vt in scōa pte ter. posset ē forte eē dubiū ter. vt ipso discedēte. l. dū erat in actu discessus rñdit ipse iterrogat^o vt forte ē q. audierit discedēs nō p̄bat sti/ plo q. si i actu discessus nō eēt ai recipe rñsionē: z sic nō p̄bat stiplo cū vltra vba vt fuit visuz z in pñ. l. z in rubrica req/ rat p̄sensuz vel saltē in actu discessus z ex ipso discessū vide/ tur eē dubiū de eius mēte z p̄pterea stāte dubio. J. p. nolu/ it p̄bi stiplo nez q. si p̄siderauerit q. viso discessū iterroga/ tus rñdeat credēs forte illum nō acceptare s3 renuere post q. discedit. Et sic no. q. re debeat pcedere iterrigatio de/ qua dictū fuit. s. in rubrica vť ex discessū nō s̄sistere. iō z c. ¶ Mo. ex hoc ter. iuncto p̄ncipio. l. q. pñs dī ille q. audit z itelligit nō ergo requit q. se inuicē videāt qd satis est de mē/ te Bar. s. in pñ. l. dū vult q. duo seorsuz stātes in vīuersis ci/ uitatibus vel cameris si possūt se exaudire possunt stipula/ ri p no. in. s. itē verbox. insti. de inuti. stip. ex quo ifertur q. cecus pōt stipulari z ē p stiplonē se obligare z q. de nocte ē pōt p̄bi stiplo sine luie z sic p̄tribus se nō vidētib^o dūmō/ do se itelligant z notas adinuicē voces habeāt: z ita dī/ cit h dñs meus: sed l3 iter p̄dictas psonas abinuicē distan/ tes se tñ exaudietes p̄bat stiplo tñ difficilis vť esse p̄batio si aliqua p̄tiū ipsam denegaret ex quo testes nō fuerint q. am/ bos p̄bētes viderint. illi eim q. vnū viderūt aliū videre non potuerūt si erāt in loco in quo erāt p̄bētes q. adinuicē se vi/ dere nō poterāt nisi forte steterissent vel starent testes in aliq. loco itermēdio vel emīnēti in quo ambos p̄bētes viderēt l3 illi se adinuicē nō viderēt quo casu res pcederet sine ou/ bio: sed vbi testes staret in p̄prio loco cuiuslibet p̄bētiū v3 aliq. in vno loco vnus ex p̄bētib^o aliq. in alio tunc talis sti/ pulatio non posset p̄bari z sic frustra diceremus q. vale/ ret. ¶ z hoc tenēdo q. testes ad hoc vt p̄bent debeāt videre p̄bētes siue disponētes d. quo p gl. Bar. z doc. in. l. ij. s. idē labeo. s. de aqua plu. ar. z p doc. in. l. si nō spāli. C. de testa. vbi in testō p illū ter. dicūt requi q. testes videāt testatores in actib^o aut inter vīnos dicūt posse pcedere gl. in. c. s. idē labeo. de qua tñ dubitat ibi Jmo. ēi in actibus inter vīnos per. l. testum.

per. l. testis. C. de testi. in v. prelo. ex quo pbat qd et in acti-
bus iter vinctos testes debet ee presentes: sed ad h rñdet dñs
Alex. in. d. l. si nō spali. q pñtes dñr q audiūt z intelligunt:
vt in hac. l. in pñ. z in isto tex. z in. l. diē pferre. §. corā. §. de
arbi. sed alia adducit Imo. in. d. §. idē labeo. ex qbus in pñ
cto iuris reddid satis dubia dñsio illi gl. et in pñtib. t. z ex
ibi dñtis decidit qd in ceco an possit ee testis in his q audi
tu pñpñunt de quo ibi per Imo. z p doc. in. d. l. si nō spali.
4 Et an testis q deponit de pñtia possit redargui de falso si
nō vidit in quo Bal. in. d. l. si nō spali. sentit q sic dicens q
pñtia includit visus qd tñ vī dubitabile p pñtia nisi saluet
in testib. deponētib. de pñtia in testō in quo regit visus:
vt in. d. l. pbat. z. §. est dñm z faciunt dicta. §. in pñci. l. in
p. no. ad fi. dñ fuit dictū q multis modis accipit pñs. v. ab-
sens z est gl. no. in an. de fidei. in pñ. Et cū iste tex. z pñ-
cipiū. l. pbat pñtia pñsupponere itelligētiā: facit vt si testis dñ-
ponit de pñtia absqz eo q aliud dicat pñsupponat itelligē-
tiā qd fatet Bart. pcedere vbi deponit de pñtia sua secus
si de pñtia alterius z de h p Bart. in. l. j. §. si. §. de auc. tu. z
vī hoc approbare Bal. in. d. l. si nō spali. vbi dicit ee no. di-
cta Bar. in. d. l. j. z clari. p eūdez Bal. in. l. j. ad fi. C. de bo.
pos. fm ta. pñiū tñ vī tenere Bal. in. d. l. j. C. de erro. aduoc.
cū quo trāsīt h dñs meus Bal. in. d. l. j. ibi nō facit mētiōē de di-
cto Bar. in. d. l. j. de auc. tu. l. j. sentiat qd et vbi asserit de pre-
sentia tertij includit et eius itelligentia p no. per ipm met
Bar. in. l. diē pferre. §. corā. de arbi. z in. l. corā. de vbo. sig.
tex. in. d. l. j. in fi. facit p Bar. vnde cogita. Et pñdera q
Bal. loquit vbi asserēs de pñtia tertij hz asserere de pñtia i
telligibili put est notari. q dñz facere testes aduētiēs z dñz
videre q pñes que faciūt actus vel ei cōsentiāt de quo ipse
rogat ipm itelligat: z circa hos vide dicta in. l. j. in v. vo-
lūate. in gl. in v. hz si absens. §. so. ma. C. tñ. q ex iternal
lo tñs nō modico z sic lōgo viciat stiplo idē est in iuramē-
to qd ex iternallo tñs viciat: vt. l. nō erit. §. si. iūcta gl. §. de
in. iū. qd itellige respectu receptiōis iuramēti. dñz eim incōti-
nēti recipi. v. referri ipso vō acceptato pñ ex iternallo iura-
ri nec viciat: vt. l. iūfurādū z ad pecūias. §. j. e. ti. de iū. iū. z
p Bar. z doc. in. d. l. nō erit. d. §. si. q ex hoc dñr cautela esse
qñ deferat alicui iuramētū q incōtinēti acceptet velle iura-
re sed dicat velle deliberare quā vult iurare. nā postqz ac-
ceptant nō pōt deferēs renocare nisi ex iusta cā: puta pñf
nouas pñtiōes q supnētiūz velle renocare. l. si. q iūfurā-
dū. C. de reb. cre. fm q illā. l. itelligit z declarat Bar. in. d.
§. si. tñ. Idē et est in pñtib. innoiatio: qz ex iternallo tñs im-
pedit nec inducit pñtus innoiatio. si enim tibi dñ vel facio
aliquid nisi eodē instātī agat vt des vel facias nō inducit pñ-
tus innoiatio sed ille actus vltimus erit ali. pñtus ita pñ-
bat. l. si cui fundū. iūcta gl. j. §. de pac. z ibi Bar. z doc. clari
or gl. de hoc in. l. rogasti. §. j. §. de pñrip. ver. in v. placuerit.
In alijs aut pñtib. nō est sic vt ex iternallo tñs vicietur
vt. l. si stipuler. §. si. §. iūcta gl. j. z. iū. z ibi pbat in rōne tex.
q pñtus nō regrentes verba nō viciant iternallo tñs itel-
ligēdo vñz textū fm q ipm itelligit gl. iū. z gl. j. fm primū
intellectū sed itelligēdo tex. fm aliū intellectū de quo in il-
la pñma gl. ille tex. nō pbat istud q ali. pñtus nō viciant ex
iternallo tñs: z fm pñmū intellectū Bar. sūmat illum tex.
Et pñiū q imo reglariter et ali. pñtus viciant ex iternallo
tñs sentit Bar. in. l. licitatio. in pñ. §. de publi. z in. l. si tpa.
C. de fi. instr. z in. asse phi. li. x. dñ dicit ee spale in pñtu q ce-
lebrat cū incerta pñona vt nō viciat ex iternallo tñs vñ ex
absentia ex qua nō est dubiū q viciant pñti. iuxta no. in. l.
pñs. §. ti. pñ. in gl. in v. pñsire. Exēplū pñt Bar. d. pñtu
q celebrat cū incerta pñona put in pñtu q celebrat pñstata-
tiōē. d. l. si tpa. z auc. hoc ius pñretrū. C. de sa. san. ecc. qd
z voluit Bal. in. l. pecuniā. la vlt. C. de pñi. ob. cāz. vbi dicit
idē ee in pñtu qui celebrat pñ re publicā vigoze. l. vel statuti.
7 Exēplū pñt in statuto dñtiāte q quicūqz doctor legerit
medicinā beat cētū. nāz doctor quicūqz legens cēsēt. cū rem-
pñ. pñsire aucitate dñti statuti qz. l. vel statutum semp loqz
8 l. arriani. C. de hereti. Tidē pñt dñti in statuto q quicūqz ven-
9 rit ad habitandum in territorio sit imūnis a collectio. de q

statuto p Bar. in. l. oēs popli. §. de iū. z iū. in. iū. q. pñcipali.
in v. Et circa pñtia sūyctio vñā. q. z c. vbi satis h sērit q qñ
cūqz aliq venerit an renocatū statutū hēant imunitatē z co-
rū respectu statutū nō possit renocari z vult q virtute hu-
iusmodi statutorūz iniat pñtus inoiatus: z sic et pñtus inoi-
minatus q est clarū q viciat iternallo tñs nō viciatur in
terminis hñmōi statutorūz in qbus z si subit illa rō Bal. q. l.
vel statutū semp loquit tñ nō deest et illa Bar. q tñc et pñbi-
tur cū icerta pñsōa. Et si dicat Bar. z Bal. loquunt in pñtu
q celebrat vñz z in isto ponūt dictas limitatiōes put et sē-
tit hic dñs Alex. q dicta ipsoz allat ad limitatiōē hui. §.
dico q nō est vñz qz loquunt et in pñtib. q scriptis vñ alr
sine verbis pñunt. nā Bart. loquit in pñtib. q pñunt per
subastatiōē q sit et pñposito edicto: vt declarat ipse Bart.
in. d. l. licitatio. q et ex eo qd in fili adducit de pñctis in vul-
gus siue in pñpñm pñ q nō loqz nō solū de pñtib. q vñz pñ-
ciunt z in. d. l. si tpa. vñra dictū sile de pñctis in vulgus in
qbus ex iternallo non ipedit donatio: iuxta. l. qua rōne. §.
fi. §. de acq. re. do. adducit et sile de re habita pñ derelicta in
qua et ex iternallo nō ipedit donatio ex quo est incertitu-
do pñsone z tales pñtus nō pñunt verbis. ergo sentit q nisi
esset incertitudo pñsone viciaret qlibet pñtus qd ali. ipm
allegādo ad limitatiōē hui. tex. vt dixi sentiat h do. Alex.
zan. C. Et pñ hac pte q et ali. pñtus viciant ex iternallo
tñs facit rō assignata pñ antiquos relata pñ Imo. j. pñ. §. qñ
stiplo viciat iternallo tñs q militat et in alijs pñtib. as-
signat eim rōne qz nō vñ deliberate fieri pñtus qñ itercedit
lōgū iternallo inter itrogatiōē z rñsiōē sed hec ratio
militat et in alijs pñtib. ergo z c. l. dñs Alex. dñtiā rōnez
doc. iprobet ista rōne qz idē et in alijs pñtib. qd ipse ne-
gat sed tenēdo q idē sit in alijs pñtib. tñc cessat dicta sua
rō obstat tñ alia obiectiō quā ipse facit pñ. d. rōnez sed qd
si de veritate rōnis assignare pñ doc. satis ē q dñz ipsaz as-
gnat sentiūt idē ee in alijs pñtib. q ex iternallo vicietur.
C. Et rōne doc. quare iternallo viciat et Imo. non appro-
bat. j. pñ. §. rōne vñtima quā adducit dñs Alex. z et alijs
rōnibus qd q nō teneat Imo. rōnes doc. nō refert h dñs
Alex. dñ h tñ ifra aliqd reauisset dictuz tñ Bal. qd alr. Alex.
in scda rōne pp quā iprobat rōne doc. facit ad illud vt ali.
pñtus nō viciant iternallo tñs nisi dicamus q ipse loqui-
tur in pacto. Preterea in terminis Bal. adaptantur dicta
Imo. de quibus proxime. C. Joan. de imo. etiam in. d. l. si
stipuler. §. si. nō tenet hoc simpliciter q ex iternallo tñs nō
viciant ali. pñtus sed forte dicit hoc pcedere qñ altera po-
dedit tñs ad deliberādū parti cū qua volebat pñbere vñ qñ
pñsentit tali rñsiōni facte ex iternallo z idē forte si nō pñdi-
cit fm ipm arg. l. si filiūssa. absente patre. §. ad mace. as se-
cus vñ ne sequat absurdū q qd ipeditat disponere de re sua
si tenet expectare rñsum ex iternallo. itē qz nō est verisimī-
le q voluerit tanto tpe ee ipeditus sup dispositiōē rei mee
nec bonus vir verisimīter hoc arbitraret. In istis aut pñtib.
bonafidei venit id qd verisimīter bonus vir arbitraret ad qd
l. in bonafidei. §. de eo qd cer. lo. z. l. vir bonus. iudi. sol. Sz
dñs Alex. in. d. §. si. tenēs id qd hic tenet q ex iternallo tē-
poris ali. pñtus nō viciant dicit q donec nō rñdet interro-
gans pñt renocare pñtum z disponere de re sua: z sic tollit
obiectiōē Imo. z cōprobat hanc opionē auctoritate Ar-
10 chi. xvij. q. ij. C. sufficiat. tñ vbi dixit q iternallo inter interro-
gatiōē z rñsiōē nō viciat mñmōniū: z tñ vt vidimus in
pñm. l. in valētib. loq regit vñba fm opionē multoz. Et
dictū Archi. sequunt doc. in. c. si inter virū. de spon. z expñse
Archi. dicit q pñtus q pñsensu pñunt nō viciant ex iternal-
lo tñs allegat. d. l. si stipuler. §. si. z ad h optime facit. c. l. j. §.
pñ. li. vj. vbi pbat q si pñstitui te pñcuratōrē menz qñcunqz
tu acceptes nō mutata volūtate mea que in dubio nō pñsu-
mī mutata. l. eū qui. §. de pñba. z. c. maiores. de bapti. cū si.
es effectus pñcurator z sic sortit effectus ipse pñtus mada-
ti nō obstat iternallo tñs z qd plus est nō obstat et re-
cusatiōē a pñcipio illius q fuit pñstitutus: qz nō obstat recu-
satiōē pñt postea acceptare vt est tex. no. in illo. c. per qd ista
opinio est tenēda: qz pñ ipa ille tex. vñget alia aut parū. Al-

a Cogita. et vide dicta. j. in glo. in v. respō. sum. Et no. q. p. istū tex. d. clar. l. continuus. in v. aliud agere cepit et.

Ind in de recusatioe pcedere intelligitur oīa mens vbi interuenit in abūta partia aīa vterq. v. mutasse voluntatem et sic acceptatio sequens nō oparet qd v. satis pbabile. et tenedo hāc opionē ad illā rōnē q. iteruallo tpiā nō v. adesse consensus p. no. in. l. p. retētiōe. C. de usu. et p. l. cū in plures. §. locator horrei. §. loca. h. q. vno mō illū tex. intelligit bar. in. l. pacta nouissima. C. de pac. rñ. q. illa iura pcedūt actū p. iō iterueniēte et sic ibi duo pcurant et iteruallū et actus p. ius siue alr gestus qd nō est in terminis nris: q. acceptatio alteri p. ius postea subsequuta. i. ex iteruallo nō repugnat aliquo mō pcedētib. et vide no. p. doc. in. l. ita stipulatus. sup. gl. j. e. et in. l. ticia. §. idē rñ. e. ti. Et ex his v. dubiis reddi qd oīm est. §. de p. tribus innoiatis q. viciē ex iteruallo tpiā. si eim secus est in alijs p. trib. nō v. rō q. re eodē mō nō debeamus dicere in p. trib. innoiatis nec p. di. gl. in d. l. si cū fundū. sentiēs ipsos viciari assignat de h. aliquam rōnē nec adducit aliquā. l. et si de stipulone nō v. pueniēs q. stiplo est v. validiorib. et magis solēnibus p. trib. v. vidi mus. §. in p. n. l. et in rubrica. isti aut p. ctus innoiatī sūt debiliōris nature p. q. in ipis est locus penitētiē aīa secutū implemētū et posset pbabilr dici q. illa quā dicit Bar. et seq. ces in. l. si cū fundū. nō est itentio gl. sed sua itentio est q. ad hoc vt dicat p. ctus innoiatus requir. vt hincide fiat pmissio siue reciprocatio: et p. p. in terminis ipis. l. nō est p. ctus innoiatus q. fuit simplex pactū vt fundū meū quē possidebas traderes ticio: et iō si tui cā id pactū fuit nō est locus p. nie. l. eim paciscēs antea tradidisset tñ nō tradiderat hac mente vt alij daret accipiēs. si eim ita ibi diceret siue p. suppose ret. q. a p. ncipio ista itentioe siue exp. sioe traditio pmissio facta fuisset et ille tunc non respondisset sed iteruallo bñ ibi p. baret qd dicūt doc. et illud vellet gl. s. ex quo vt dixi a p. n. ita nō egit tradēs nō p. gruit dicere gl. velle illud qd dicūt doc. et illā gl. nōle illud ad qd allegat per doc. p. derat etiā oīa mens hic et moderniores in. d. l. si cū fundū. Mō ob. si diceret remittere est dare ille vō q. paciscit vt alteri fundus quē ipse dederat tradat v. remittere ipi possidētī ipm fundū et p. mittere ab illo nō petere: et sic pinde sit ac si tūc tradidisset cū vt dixi remittere sit dare vt. l. peculiū. in p. n. ff. de pecu. et ibi Bar. et l. si mlier. ff. de p. di. ob. cām. hoc vt dixi. Mō ob. q. in terminis illi. l. si cū fundū. et gl. sue nō interuenit exp. sse remissio nec p. ncipalr l. incōsequētiāz veniat s. p. ncipalr et exp. sse requir. in p. tribus innoiatis hincide iteruenire reciprocationē. ergo et c. Cogita q. doc. cōiter intelligūt gl. vt. §. et ipsaz approbāt. et h. de remissioe quā v. fecisse paciscēs facit vt itentio gl. sit illa quā dñt Bar. et doc. q. ex remissioe vt dixi v. seq. reciprocatio et sic p. ctus innoiat nō iteruallū ipediat et sic v. q. gl. male dixisset si itellexisset vt. §. s. ex q. et itellecta vt itelligit p. doc. nō p. bat iure v. q. ex hoc nō iteraf de necessitate q. illa quā dicūt doc. sit itentio gl. q. si quocūq. mō itellecta nō bene loquitur ad p. iū qd ipsa sentit rñde vt ibi p. Bar. q. no. limitat illā regulāz q. in p. tribus innoiatis sit locus p. nie et melius p. ipm in. l. iurif. gentiū. in p. n. sup. gl. in v. nō facias. in. ff. de pac. de mente cui est q. in terminis. d. l. si cū fundū. fuerit secut. p. ctus innoiatus et q. ibi nō sit locus p. nie: q. in nllō casu res erat itegra ex rōne de qua p. ipm in. d. l. iurif. gentiū. fm cui intel lectū ibi est casus rotūdus p. doc. cū ibi interuenierit iterual lū tpiā. et senēses hic de h. dubitāt. Et adde actib. q. viciā tur ex iteruallo tpiā: q. iter ipsos est testm. vt. l. hēdes palā. §. si. de testa. et l. cū antiqtas. C. e. ti. vbi disponit et in co dicillia et in alia vltima voluntate. Adde et in q. iū. §. tactū ē de rōne quare stipulatio viciet ex iteruallo tpiā q. vltra rationes doc. Aliā assignat Are. j. primo. §. cui tñ ē obstat q. dicta rō militat et in alijs p. tribus rō ergo p. cludēs et gñā l. is reddi minime pōt. Et tñ. vlt. ex h. tex. h. p. dau. et alex. q. discessus post iterrigationē si icōtinenti p. illū q. discessit redeat nō viciat stiplo et sic discessus nō dī actus exneus q. interueniēs solet viciare stiplonē iuxta. l. p. tinuus. j. eo. et l. duos. §. si. j. eo. vbi glo. no. dicit p. trarium actum in hac mā quēlibet dici q. est p. ter obligationē. i. q. nō tēdit ad obligatiōē que gl. approbat a Bar. et hoc nisi sit actus necessa

rius nature: q. ille et si sit p. ter obligationē tñ nō reputat exneus et p. ius tñ si recte aduertat p. illā gl. de directo facit tex. n. nā discessus post iterrigationē est p. ter obligationē et tñ ex ipso nō viciat stiplo: vñ cogita. Et glo. sup. v. mor fatei hāc dictionē nō stare cū effectu aliqd opandi de quo aliqd. §. in tex. fuit dictus. Et glo. sup. v. rñsū est tacite qrit qñ secuta fuerit rñsio an incōtinenti an vō ex iteruallo et rñ. pmo mō h. Bar. q. icōtinenti secuta fuit rñsio p. qua rñ. et intellectu facit qd in tex. subijcit de modico iteruallo qd nō viciat oblonē. scdo mō dicit et posse itelligi tex. q. ex iteruallo rñsio secuta fuerit dūmō actus exneus et p. ius stipulatiōi et obligatiōi nō iteruenierit allegat. l. p. tinuus. et l. q. extrinsecus. j. e. et l. si ex duob. in p. n. et l. duos reos. in fi. b. duo. reos. Et sic gl. vult q. lōgū iteruallū iter iterrigatio nē et rñsionē nō viciet si nō iteruenit actus exneus et p. ius stiploni. Que gl. in hoc iprobaf cōiter a doc. post Bar. q. fm ipas est p. d. l. si ex duobus. et p. d. l. duos. §. si. vbi v. p. bari q. aliter ex his sufficit ad inuālidādā stiplonē et hoc p. maxie v. p. bari in. d. l. duos. §. si. d. aut. l. si ex duob. potius v. facere in p. iū et p. bare q. vltra iteruallū regraf q. iterueniat actus p. trarius siue exneus stiploni. Et ita illū tex. p. gl. p. tra doc. ponderat h. p. dau. q. et h. et in. d. l. duos. §. si. et tat tenere gl. p. cōem opionē doc. tenet ergo q. vbi act. ex traneus nō iteruenit nō viciet stiplo ex lōgo iteruallo. Et h. approbat h. Are. et in. d. l. p. tinuus. et in. d. l. duos reos. §. si. vbi et qñ est certū et claz q. actus exneus nō iteruenit nisi forte actus exneus respiciens necessitatē nature q. nō solet viciare: vt. d. l. p. tinuus. et l. cū antiqtas. C. d. testa. et dīc in d. l. p. tinuus. q. p. stare et appere de h. pōt q. nō iteruenit act. exneus ex p. fessioe partiū vel alr et h. mō dicit se itelligere textus. in. d. l. si ex duob. vt dū v. velle q. ex iteruallo ipis nō viciet stiplo nisi iteruenierit actus exneus itelligat qñ sum. in casu claro et certo q. talis act. nō iteruenierit. In cāu aut dubij dicit p. sumi vbi iteruenit lōgū iteruallūz q. et iteruenierit actus exneus et sic viciat stiplo. Et sic in casu dubij pcedit cōis opio vt ex lōgo iteruallo viciet stiplo q. a cōiter ptingētibus p. sumit q. et iteruenierit actus exneus et pro hoc et in. d. §. si. l. duos reos. et in. d. l. p. tinuus. allegat l. qd ait lex. j. de adul. in. §. si. vbi p. bat q. cū p. i adulter. cū filia reptū et ipsam filiā p. mittat occidere incōtinenti nō pōt adulterū vno die et filiā sequenti occidere vel econtra qñ ex iteruallo nō p. sumat incōtinenti et p. tinuat actus occidēdi factus put p. mittit et sic sine itermisioe actus exnei. Et rñdet ipse Are. in. d. l. duos reos. §. si. siq. forte p. hoc qd est oīm q. in dubio vbi iteruenit longū iteruallū interuenisse p. sumat et actus extraneus opponeret de. d. l. si ex duobus. vbi. j. p. dicit viciari stiplonē ex iteruallo actore vel p. missore diuertere et discedēte. si. n. p. sumit actū exneū iteruenisse nō erat opus exp. mere magis de vna q. de alia p. sona: q. satis erat q. in cuiuscūq. p. sona vel quocūq. actus exneus interueniat viciat stiplo satis ergo erat exp. iū de lōgo iteruallo et de actu exneo simplr. Rñdet igit Are. q. il lud ibi exp. mit ad denotādū q. in cuiuscūq. p. sona iterueniat actus exneus viciat stiplo et q. nō sufficit ad tollēdā p. resumptionē p. dictā p. bare q. vna p. iū nō diuerterit ad exne os actus: q. altera potuit diuertere et h. cū p. sumat sufficit ad viciandū stiplonē. et p. p. terea opus est q. ille q. vult dice re actū exneū nō interuenisse p. bet in vniūq. p. ius persona interuenisset et p. p. ter hoc. j. p. in. d. l. si ex duob. exp. mit et de p. sona actoris vel p. missoris. Sed p. hāc suā p. sideratiōne satis v. get q. tex. in. d. l. si ex duob. circa iterueniētiōē actus exnei nō vñt verbis sonatibus in p. sūptiōne s. in v. ritatē et sic v. repugnare mēti et itentioi līe q. ex iteruallo tpiā p. sumat et iterueniētiō actus exnei et q. viciet stiplo nisi aliud p. bet q. actus exneus nō interuenierit. imo vñ ille tex. p. bare q. alio nō apparēte ex iteruallo nō viciet stipulatiō. Et p. saluādā cōi opione doc. p. gl. ad illū tex. pōt rñde ri q. p. bat a p. iō sensu q. nō iterueniēte diuersiōe et sic actus exneo ex iteruallo nō viciat stiplo sed talis p. ius sensus ē p. tra istū tex. et d. l. p. tinuus. et d. l. duos reos. §. si. ergo nō ē attendēdus nec sumendus p. no. in. l. p. uentū. C. d. epi. et clerici. et in

cleri. et in l. iij. C. de iurif. om. indi. et b pot dici satis ee de
 mere Bar. et doc. q ptra gl. allegant et. d. l. si ex duobus. qsi
 illud qd ibi vltra intervallo dr de diversioe siue discessu non
 fit in plderatioe et oino eo no interueniente ex intervallo vi
 14 ciet actus. ¶ Sed circa pdicta dubitat qd dicat longus
 intervallo et q dicat actus exneus cu ex pdictis et qlibz ipoz
 fm coem opione viciet stiplo. ¶ Circa pmu Bar. h dicit
 q logu intervallo dr vni^o diei p. d. l. ptinuus. facit et. d. l. si
 ex duob^o. et h doc. coiter approbat et Imo. dicit esse valde
 no. l. 3 subdat q sibi no est sine scrupulo p. d. l. duos reos. in
 fi. vbi dr q fideiussoz interrogatus iter duos reos no ipedit
 obligatione duoz reoz: qz no iterponit longu spaciū inuit
 ergo longu spaciū plderari et respectu horarū cu interro
 gatio fideiussois expediat p momētū: et hoc modo Imo.
 voluit inducere illū tex. l. 3 aliq no aduertetes ad talē indu
 ctione dicat q ille tex. no facit p Imo. et hoc tenet et Are.
 in. d. l. duos. §. si. qñ pstat q diuersa hora secuta est rñsio p^o
 interrogatioe mouet p tex. cu glo. in. l. si. §. si. in v. alia
 hora. §. de vul. et pu. vbi p3 q qñ testm pupillare fit diuersa
 hora post testm pñuz regit alia adhibitio testm et soleni
 ratū que no regrent si vno ptextu fieret cum testō pñno:
 qz eadē ambob^o solenitas sufficeret ex quo p3 q diuersitas
 horaz inducit diuersitate actuum et sic longu intervalloz.
 h aut ipe Are. rndet ad illam. l. et tenet se cum opi. Bar. et
 doc. nam in. d. l. si. §. si. ex intervallo poterat fieri nou^o
 actus et sic testm pupillare no repetito pmo vñ no attēdit
 ad validitate an ptinuatus actus dicat factus nec ne non
 sic in terminis nris in qbus actus sequēs et sic rñsio no va
 let nisi repetat pcedens et sic interrogatio vñ ne reddat in
 uilis ex diuersitate horaz no iducit respectu horarū iter
 uallū magnū qd solet viciare stiploē qsi in terminis. d. l.
 cu lex. pcedat latius respectu explicatiois: qz pmitit sub
 stitutiōe fieret et vna cu testō pñno et post ex intervallo pce
 dit strict^o respectu plderandi intervallo. h aut cu respectu
 explicatiois actus pcedat strictius qz non pmitit nisi vno
 momēto fieri interrogationes et respōsionē pcedit lati^o re
 spectu ipsi^o momēti siue intervallo et sic ad diē extēdit. Et q
 actus dicatur simultaneus et ptinuatus vbi sit eodē die p
 bat in. l. in opio. fm vñ modū intelligēdi. §. loca. et ibi bar.
 q illā fm pdictū modū intelligēdi. no. et ex ipa infert ad. q.
 testm dicentū simul aliqd faciū vt no incidat in falsū l3 ap
 15 pareat de prioritate et posterioritate eadē tñ die. ¶ Cir
 ca scdm q dicat actus exneus dic vt p gl. in. d. l. duos reos.
 §. si. de qua feci mentionē. §. in vlt. no. et p ipsam pōderau
 hūc tex. dū pbat q momētaneus discessus non viciat obli
 gationē et tñ ipse discessus no tēdit ad obligationes. h mō
 eim dr actus pter obligationē. i. q no tēdit ad obligationes
 l3 nec ei repugnet pñus aut dr q repugnat ipsi obligationi
 ar. no. in. l. stiplo ista. §. alteri. §. e. et in. l. pacta que ptra. C. de
 pac. Et sic vt dixi discessus no tēdit ad obligationē: et per
 pñs sit pter obligationē si est momētaneus cu3 hic pbat q
 no viciet h est casus ptra illā gl. et plus iste tex. facit ptra il
 lā gl. qz discessus aliquo respectu vel pma facie vñ tendere
 ad desertionem stiplois nisi saluādo gl. dicamus q vñ in
 telligi de discessu ppter actū necessariū nature: sed h est di
 minare et nimis restringere hūc tex. vñ nisi teneamus id qd
 13 Imo. h q actus exneus siue pñus interueniēs an perfe
 ctā obligationē siue stiploē si importat modicissimū inter
 uallū ipsam no viciat allegat. l. que extrinsecus. §. e. optime fa
 cit iste tex. de quo ipse no aduertit. et idē vult h Pau. d. ca.
 per. d. l. que extrinsecus. et Bal. in. d. l. cu antiquas. C. d. testa.
 §. 3 do. Alex. ptra h diē facere. d. l. duos reos. §. si. in v. mo
 dicus tñ actus q mō pñus et c. a pñio sensu vñ dicit melius
 loquutū Ang. h q dicit q actus breuis intersertus grā dele
 ctatiois no viciat stiploē vt in breui cantilena put loquit
 d. l. que extrinsecus. sec^o in alio actu l3 breui p. d. l. duos. §.
 si. §. 3 p opione Bal. Imol. et Pau. facit iste tex. vt. §. p me
 pōderatus et facit qz est diuinare et restringere. l. que extri
 secus. q loquat solū vbi grā delectatiois breuis actus in
 terferit. l3 eim loquat vbi interserunt illa vba arma virūqz
 cano que p viā cantilene possūt ee plata tñ dictus est gñale

q que extrinsecus adiciunt no viciat stiploē: vñ per vñū
 exēplū subiectū no vñ ipm dictū arctari et restringi p. l. dāni
 infecti. stipulatio ptinet. §. si. §. de dā. infec. et c. j. ne cleri. vel
 b mona^o. et maxie qz no dicit. §. 2. q illa vba fuerit plata p
 viā cantilene. Et sic veri^o vñ q actus siue in vñis siue in fa
 ctis pñtens si modicissimū intervallo occupat no viciat
 ipsaz stiploē et q sit exneus. i. non tendens ad obligatioēz
 et ad. d. l. duos. §. si. pōt rñderi q ex illo tex. no debeat sumi
 ar. a pñio sensu: qz est p hūc tex. et p. d. l. que extrinsecus. vñ
 sumat illud ar. intelligēdo vba tex. pñie no aut put intel
 ligat gl. et sic dicam^o p illū tex. q vbi interuenit siue interserit
 actus pñus stiplois: l3 modicū siue modicū intervallo occu
 pās viciet stiploē puta actus indicās stiploē hñ p dehta
 secus si sit act^o pter stiploē qz talis si est modicus siue mo
 dicū intervallo occupās no viciat stiploē et sic saluat gl.
 in. d. §. si. quatenus dicit q actus pter obligationē dr pñus
 qz pcedit gl. nisi sit actus momētaneus. Itē saluat dictum
 Imo. vt hñmōi actus momētanei et q sint exnei no vicient
 stiploē secus si sūt pñz et ita in effectu postea vñ tenere dñs
 Alex. ¶ Quid aut si no appet an interuenit nec ne actus
 exneus an psumat vñ no psumat interuenisse vide Areti. in
 d. l. ptinuus. q in modico intervallo dicit no psumi actū ex
 neū interuenisse secus in magno ad pmū allegat tex. no. et
 ibi no. Bal. in. d. l. si duos. in pñ. §. de excusa. tu. Ad scōz al
 15 legat coiter ptingētia. ¶ An aut l3 viciet stiplo ex inter
 uallo tñis valeat tñ vt pactū nudū dicas fm Bal. in rubri
 ca. C. de pñi. pe. in vlt. col. Qd aut fuit dñm pmittis mihi p
 stiploē. x. et ex intervallo fuit secuta rñsio et no valet et vt
 pactū nudū p. l. j. §. eū q. §. de pñi. pe. aut no fuit appositū il
 lud vñū per stiploē et valet vt pactū nudū. et ita pcedunt
 no. p gl. in. l. iurisgētiū. §. igit nuda. §. de pac. et h sequēs hic
 dñs Alex. dicit ita debere intelligi dicta Bar. in. d. l. ptinu
 us. in pñ. §. e. dū dicit q stiplo que est inutilia ex intervallo
 no valet vt pactū nudū vt pcedat vbi verba h no patiūtur
 puta qz fuit appositū verbū p stipulationē als secus qd ple
 nius venit exaiandum. j. pñi. §. vbi vide dicta in scōo no. Et
 ex his pōt colligi distinctio an et qñ ex intervallo tñis viciet
 stipulatio. Aut eim magnū intervallo inter interrogationē et
 rñsionē interuenit et viciat stipulatio: vt. d. l. duos. §. si. et d.
 l. si ex duobus. et d. l. ptinuus. et in tex. nfo. Aut non interue
 nit magnum intervallo nec actus exneus aut pñus et no
 viciat stipulatio. Aut interuenit actus exneus de necessita
 te nature et no viciat stipulatio: vt. d. l. cu antiquas. Idez si
 erat actus d ptinētijs ad pñtū: vt. d. l. duos. in fi. Si aut erat
 alius actus viciat stipulatio vt h: et d. l. ptinu^o. nisi sit act^o
 modicissimū intervallo iportans vt dicit h Imo. p. d. l. q ex
 trinsecus. et ego pōderau ad h hūc tex. Si aut sit actus p
 rñus: et tūc idistice vñ q viciet stipulationem per. d. l. duos
 §. si. et dixi. §. pñi. ¶ Extra gl. doc. post Bar. tractat de di
 ctioe mox incōtinēti et sibi bus dictioibus instātaneis q h3
 subiectā mām iportat parvū vel magnū intervallo in dubio
 tñ iportat parvū intervallo: vt p Bar. et doc. in. l. fructus. §.
 so. ma. et h p Imo. et dñm Alex. no insisto vltēri^o vide h la
 tins per modernos de importātia talium dictionū et etiā
 in. l. j. §. si cer. pe.

Siquis ita. Quo ad validitatem stipulatiois
 sufficit pñsens colligi ex verbis et
 interpretatiue pñiētibus interrogatiōi. secus si signis siue
 verbis fiat rñsio: qz tūc et nālis obligatio no orit: et iō non
 accedit tūc fideiussoz. h. d. pmo ponit vñū dictū. scōo aliū
 dictū. tertio aliud dictū. qrtio illatio. scōa ibi: p si siue. tertis
 ibi: non tñ. quarta ibi: et ideo et c. ¶ Tñmō. p ibi: qd nī et c.
 Qd l3 in stipulatioe regant verba vt. §. in pñ. l. et in tex.
 nfo et regant in rndente verba cōgruētia interrogationi et
 ab ipsa no diuersificātia vt. j. pñi. §. et §. si. tñ sufficit q talia
 verba sint pgruētia interrogatiōi et affirmatiua ex interp
 tatiōe et assumpta ex cōi vñu intelligēdi. nā ista vba qd nī
 fm pñiā significatiōe no sūt affirmatiua l3 nec sint nega
 tiua sed magis sūt suspēsiua et mediuz tenētia inter velle et
 nolle inter que est dare mediū: vt. l. j. §. scientiam. §. d. tribu.
 Tamē ex quo dicta vba fm coem vñu intelligēdi sūt affir

¶ Tamē dle
 et vide tex. et ibi
 Bal. in. l. si du
 as. de excusa.
 tu.

¶ Vel mōs.
 ad quod etiam
 l. regula. §. si. et
 qd ibi p Bart.
 §. de iur. et fac.
 igno.

matua sufficiunt ad validitatē stipulatiōis. q̄libet enīz dice-
ret q̄ r̄ndens p̄ dicta verba intēdit affirmare: et sic obliga-
ri et q̄ vba s̄m cōm intelligētiā accipi debeāt et intelligi pla-
ta dicit exp̄sse tex. in. c. ex l̄ris. de spon. et ibi p̄cor. q̄d si est in
stipulatiōe multo magis est in alijs p̄ctibus in quibus verba
nō sūt de s̄ba. Et ex his h̄is rōnē dubitādi et decidendi ad
hūc tex. si recte aduertis. ¶ Et h̄is q̄ l̄z teneremus q̄ in
m̄simonio saltē in valēte loq̄ regant verba dicta vba de q̄
bus h̄ in tex. sufficiēt p̄ferri p̄ r̄ndentē ad hoc vt dicat p̄ctū
m̄simoniū: et ad h̄. d. c. ex l̄ris. q̄d in his terminis posset exē-
plificari: et de h̄ an in m̄simonio vba regant dicit aliqd h̄
Imo. et aliqd dictū fuit. §. in p̄n. l. sup̄ textu vbi fuerūt enūe-
rati casus regrentes vba. ¶ Et facit iste tex. iūcto maxi-
me. d. c. ex l̄ris. p̄ p̄ferētes vba sophistica et captiosa et que
multipliciter intelligi possunt vt intelligant s̄m sanā intelli-
gentiā plata et s̄m subiectā mām in qua s̄ plata nō aut s̄z
q̄ p̄ferētes d̄nt se intellexisse vñ si aliquā despōsana dicit p̄-
mitto te tenere in vxorē donec terra cooptat oculos meos
vel donec ero sub terra intelliget cū illa p̄xisse m̄simonium
indissolubile nō obstāte q̄ ipse sup̄ posita terra oculis suis
vñ sue plōe p̄suppōat m̄simoniū vlti⁹ nō durare q̄si ipse sic
dicta vba intellexerit: nā dicta sua intelligētiā nō attendetur
sed q̄ p̄miserit donec vixerit ipsaz tenere p̄ vxore cū sane
intelligēdo sic sonēt dicta vba et ita tenent post Hostiē. doc.
in. d. c. ex l̄ris. h̄ vno mō. d. c. exēplificātes. d̄nt in h̄ p̄cedere
in foro fori q̄ ex dictis vbiis indicabit p̄ m̄simonio sed in
foro poli si p̄ferens talia vba ptulit aio decipiēdi non erit
m̄simoniū: q̄ nō pōt p̄sistere sine p̄sensu vtriusq̄ partis ad
q̄d optime. c. tua nos. e. ti. de spō. facit et q̄d vult Imo. in. c.
veniēs. de iu. iu. vbi nō dicit q̄ iuramētū determinat e p̄sti-
tū in foro aie recipit interpretatiōē s̄m intētiōē iurantis s̄z
in foro iudiciali recipit interpretatiōē s̄m ius. ¶ Ad dictūz et
et p̄dicta faciūt p̄ illos p̄simos q̄ in p̄fectiōe pacis iuraue-
rūt aliā p̄tē nō offēdere per h̄ vba finche q̄ ste vite ce semā
terāno o cedurarāno et hēbāt vites ligneas in pectore q̄s
paulopost abiecerunt et offēderūt aliā p̄tē vt iudicari de-
beāt trāsgressores iuramēti et violatores pacis et q̄ ab ip̄is
in foro fori pena pacis rupte exigi potuerit et de h̄ dixi etiā
in. d. c. ex l̄ris. et h̄ p̄ d̄m meū in repetitiōe hui⁹. §. ¶ Adū-
te tñ q̄ l̄z sufficiāt vba ad validitatē stipulōis ex quibus p̄ in-
terptatiōē colligit p̄sensu s̄m secus si nec p̄prie nec p̄ in-
terptatiōē colligit p̄sensu ex vbiis platis in respōsiōe: l̄z ex
p̄statiōe p̄cedēte vel declaratiōe inter p̄tes colligat p̄sen-
sus: q̄ tūc ex talib⁹ vbiis nō p̄bit stipulatio puta si fuit actū
vt vbi q̄s dixerit. a. intelligat dixisse p̄mittis mibi. x. et vbi q̄s
r̄ndiderit. b. intelligat dixisse p̄mitto ista est gl. elegans in
v. q̄buscūq̄ in. §. sed hec solēnia. in. l. i. e. ti. quā h̄ dicit singu-
larē Imo. sed p̄ria gl. vñ s̄m ip̄m in. l. siq̄s in fundi vocabu-
lo. de leg. j. in v. vocabula. dū vult q̄ si p̄cessit protestatio vt
vbi legaret equos intelligeret de asino valet legatū asini licz
error in noīe appellatiuo soleat viciare cū talia noīa sint i-
mutabilia tñ r̄ndet q̄ forte posset. d. gl. in. d. §. sed h̄ solēnia
saluari intelligēdo ipsam s̄m gl. in. d. l. siq̄s in fundi vocabu-
lo. vbi nō p̄cessit p̄statio s̄z alr p̄stat de volūtate p̄ferentiū
dictas l̄ras puta q̄ ita ip̄i postea asserūt se intellexisse sec⁹
si p̄cessit p̄statio: q̄ tūc valebit stipulatio p̄nt d̄ valere le-
gatū p̄ gl. in. d. l. siq̄s in fundi vocabulo. vel dicit ipse post
¶ De. et Ray. in. d. l. siq̄s in fūdi vocabulo. gl. in. d. §. h̄ so-
lēnia. loquit in stipulone que requit vba habilia eo q̄ est p̄-
crus q̄ vbiis p̄bit glo. in. l. siq̄s in fundi vocabulo. loq̄ in le-
gato q̄d fit et nutu: et iō in ipso nō attēdit mutatio noīuz et
appellatiuoz s̄z p̄sensu relinqt tandē ipse cogitādū ¶ Pau. d.
ca. j. in. §. si. vñ tenere illā gl. nisi p̄tes añ stipulonez egerint q̄
vtēdo l̄ris vel vbiis et incōgruis intelligat facta stiplo: et sic
vñ approbare. d. gl. declaratā vt h̄ p̄mo mō ipsam declarat
Imo. Lud. h̄ et in. d. §. si. dicit q̄ illa gl. in. d. §. h̄ec solē-
nia. vñ p̄ illū tex. vbi pōderat ad validitatē stipulōis q̄ par-
tes hēant sensum et intellectū q̄buscūq̄ vbiis platis tandēz
residet cū opione. d. gl. et vñ tenere p̄ gl. in. d. l. siq̄s in fundi
vocabulo. q̄d dicere q̄d dicit. d. gl. in. d. l. siq̄s in fundi voca-
bulo. vel dicere p̄riū eius q̄d dicit gl. in. d. §. sed hec solēnia.

a ¶ Per gl. fa-
cit. l. nemo. §. d̄
heredi. in. l. i. u.
quaz. l. allegat
Jo. an. in addi.
ad Spec. loco
proxi. alleg. ex
qua. l. satis pro
baturq̄ iura h̄
casu intelligit
requiri exp̄mi
nomē heredis
per testatorem
siue p̄prio no-
mine siue alia
equipollēti de
monstratione:
et sic tollit sigs
dicēt q̄ cū pro
forma pōatur
expressio here-
dis non sufficit
obseruari equi-
pollens p̄ no.
in. l. j. §. de lib.
et posthu.

est dicere q̄ hō possit fingere q̄ vnum nomē vel vna dictio
6 fingatur esse aliud nomen vel alia dictio. ¶ Et sic q̄ hō possit
fictionē inducere p̄. l. et si forte. de cast. pe. et per Bar. in. l. si
is q̄ p̄emptore. in. p̄ma. q̄ in v. itē dubitat. §. de vluca. s̄z hu-
ic rōni saluādo gl. ibi r̄ndi in. d. l. siq̄s in fundi vocabulo: q̄
in his terminis nō iducit vt vnū habeat p̄ alio: s̄z declara-
tio volūtatis: q̄ ego ita intelligo vt vbi dixerō et c. et p̄ sal-
uāda. d. gl. dicte rōni r̄ndet hic Arret. q̄ q̄d tenuerit in. d.
l. siq̄s in fundi vocabulo. hic tenet q̄ et legatū et stiplo vale-
at si p̄cedit declaratio voluntatis q̄ vnū nomē accipiat
p̄ alio vel vna l̄ra vel dictio p̄ vna oīone: et sic tenet p̄. d. gl.
in. d. §. sed hec solēnia. p̄ qua tñ d̄ns meus hic adducit talē
rōnē: q̄ alr sequeret q̄ mutus p̄tus l̄rarū posset stipulari
scribēdo q̄ vbi dixerit a vel aliquā l̄ram: q̄ forte aliquā lit-
terā pōt explicare vel talē sonū vocis emittere q̄ videat so-
nare in aliquā l̄ram intelligat dixisse p̄mittis mibi tale q̄d
q̄d est p̄ncipiū tex. Sed huic rōni pōt de facili r̄ndi itel-
ligēdo q̄ pōt fieri stiplo s̄m terminos dicte glo. in. d. §. sed
hec solēnia. q̄d aliud ibi voluerit glo. vbi p̄cessit declara-
tio volūtatis p̄ verba: et sic vbi sumus in valente articulate
loq̄ ar. l. nutu. §. de leg. iij. et p̄ illaz gl. in. d. §. sed hec solēnia.
facit et gl. in. l. que extrinsecus. §. e. si elz valet stipulatio vbi
equus in p̄ntia p̄stitutus appellat bos: et sic nō ostāte muta-
tiōe nominū appellatiuoz vbi clare p̄stat de mēte nō vñ rō
q̄ pariformiter nō valeat vbi vna l̄ra ex volūtate partium
accipit p̄ vna oīone nec pōt dici q̄ vba nō interueniāt. nāz
adiciēs. a. b. et c. non pōt dici q̄ loquat. ¶ Et inducit tex.
7 n̄ in hoc p̄n. p̄ Bart. post ¶ De. ad duas qōnes p̄ma. ¶ Vñ si
interrogatus an velit dimittere bona sua tali r̄ndeat cui al-
teri q̄ illi vellē dimittere vt censeatur dimisisse: et ita refert
¶ De. dixisse p̄ hūc tex. si eim hoc dicimus in p̄ctibus multo
magis debemus dicere in vlt. volun. ar. l. in testis. de re. iu.
intelligit tñ Bar. hoc p̄cedere vbi talia vba plata fuerūt re-
stibus ad hoc adhibitis p̄. l. p̄aphylo. §. p̄positū. de leg. iij.
alr secus est et ita r̄ndet ad. l. si. §. de testa. l̄z ibi s̄m ip̄m ver-
ba sint iactātia nō dispositiua nec plata ad interrogatiōē
alterius put in. q. n̄ra. ¶ Que vba Bar. in hac. q. no. q̄ l̄z ip̄e
nō explicet tñ vñ q̄ in terminis. d. q̄ sit secuta instō heredis
8 p̄ illa vba q̄ vba cōia adiecta vniuersitati bonoz iducit
instōnē vt h̄ in. l. his vbiis. §. de hēdi. insti. et in. l. cogi. j. ad
9 trebel. ¶ Sed vbi dimittere est vbi cōe vt p̄z ex no. p̄ Bar. et
doc. in. l. cēturio. ad si. de vul. et pu. dū ponūt de mā vboruz
cōium directorz et obliquoꝝ qualr cognoscant. ergo et c. et
sic q̄d dicit Bar. facit p̄ decif. gl. in. l. iubemus. ad si. C. de te-
10 sta. ¶ Vñ valeat instō hēdis facta ad interrogatiōē alteri⁹
testatore alr nō exprimēte nomē hēdis sed affirmāte insti-
tuere noiātum p̄ aliū. satis eim tūc d̄ exp̄mere ar. §. p̄terea.
insti. de inuti. stip. cū si. et sic vñ satisfactū dispositiōi iurium
dicentiū requi exprimi p̄ testatōrē nomē heredis vt est. l. be-
redes palā. et d. l. iubemus. et ad hoc alia iura ibi allegata
a per glo. ¶ Et cū opione Bar. hic simpliciter trāsit Imo. alr
nō declarās an talis dispositio inducat instōnem vel fidei-
cōmissuz ¶ Pau. aut de ca. vñ p̄supponere q̄ inducat instō.
dicit eim q̄ p̄ dicta vba vñ relinquere et heredez instituere
allegat no. in. d. l. his vbiis. §. de heredi. insti. dūmodo tñ s̄z
ip̄m hoc fiat puocatis et rogatis testib⁹: q̄ sic apparet q̄
ex deliberatiōe. vt. d. §. p̄positū. Subdit tñ hac decisionem
p̄cedere nisi ille r̄ndens eēt graui infirmitate grauatus p̄
no. p̄ Jo. an. in ti. de testa. §. j. v. q̄d siquis. in addi. icipientē
pilleus cui in p̄sona vxoris accidit iste casus et c. ¶ Vbi tamē
Jo. an. tenet opionē gl. indistincte in testatore h̄nt bonaz
memoriā et intellectū bñ vez q̄ refert opionē Alber. papie.
q̄ tam in instōne heredis q̄ et in legato tenuit p̄riū in his
terminis. vñ q̄n intmī testatoris informati forsan de ipsius
volūtate vel forsan meditātes q̄d prudēt illi agenduz eēt
fecerūt scribit testm̄ quo scripto notari⁹ legit instōnē here-
dis testatori petens si sic infirmare volebat et ipse r̄ndit q̄
sic idē fecit delegatis dicit dictus Alber. q̄ hic facile datur
mā fabricādi falsum. ad singula eim infirmus et q̄si mortu-
us r̄ndet q̄ sic et sic veniunt p̄ dispositiōē. d. l. iubemus. itē
s̄m ip̄m iste modus testādi nō est a iure innētus. Et idem
quod hic

qđ hic et adhuc clarus limitatio: vt. §. notata in. d. l. iube-
mus. tenet Pau. de ca. in. l. hac consultissima. §. at cum hu-
mana fragilitas. C. q. test. fa. pos. et ita dicit se in qđone faci-
pſuisse et repitur ita p ipm pſultu pſilio. cccxvj. incipiente
vſo pſcto et allegatiōibus et c. Bñs Alex. hic simplr trāsit
cū decif. Bar. interueniente puocatiōe testiū et pcedēte iter-
rogatiōe alia secus p no. in. l. in emētis. C. de pñe. emp. et in
l. serui electiōe. de leg. i. nec et ipse declarat an in casu Bar.
h censeat sacra instō nec ne in instōne tñ et in legato siue si
deicōmissio vñ velle qđ pcedat vt valeat dispositio his de qđ
bus pñe interueniētibus. Et ita tñ et ipse in. d. l. iubemus.
vbi refert dictā decif. Pau. et ipsam nō approbat dicēs qđ
l. Pau. pſupponat qđ Jo. an. approbet opionez. d. Alber.
papiē. tñ qđ in rei vitate Jo. an. tenet opionē gl. et ita rei ve-
ritas est vt. §. retuli et put et dicit Imo. in. c. cū tibi. de testa.
vbi dicit hāc eē cōem opionē quāz approbat et in grauitē
infirmo et pñmo mori ipse Alex. in pſilio. xxxij. in. iij. volu.
et sic iprobat expſse dictā opionem Alber. et Pau. de cast.
Quā tñ tenet Ludo. de ro. in pſilio. cccvj. in vltimis vñs vñ
eo casu quo alius fecit scribi testiū vel scripsit sine volūtate
i. nō pcedēte volūtate testatoris et postea testator corā quo
lectū fuit qđ pñet in scriptura interrogat an disponat et
instituat put in dicta scriptura pñet rñdit qđ sic et in hoc
casu loquit Alber. et Pau. nā ex quo hñ ipm iste modus te-
stādi nō est adinuētus nō ē eo vñdū. Sed p istā decifio-
nē et sic qđ cōis opio pcedat et isto casu facit qđ pcedēte in-
terrogatiōe et subsequēte rñsione vñ actus magis delibera-
te fieri vt vidimus. §. in rubrica in. v. q. et facit. d. l. pampby
lo. §. ppositū. de leg. iij. vbi put p multos itelligit in. l. serui
electiōe. de leg. i. vñ volo per qđ rñdet pcedēte interroga-
tiōe inducit dispositionē quā alia nō induceret. Sñ vno cān-
forte. d. opio pcederet qñ apperet scriptura notarij de tali
testō. Et quo eiz ipse nō pcedēte rogitu testatoris scripsit et
interrogauit testatorē nō pbat sua scriptura et ē suspitio fal-
sitas p ipm ex quo nō vocatus et rogatus a testatore scri-
psit vt deducit ipse Ludo. in pñ. dicti sui pſilij hoc tñ neces-
se eēt pbari p testes aliqā ex descriptis in scriptura qđ ipse
notarij nō rogatus scripsit et interrogauit qđ cōiter in scri-
ptura ipi notarij exprimūt de eorū rogitu. et si non expri-
mūt pſumit eorū rogitus fm gl. in. §. nos aut. in. auē. de ta-
bellio. et ibi Bal. et Ang. et p doc. in. l. sciēdū. §. e. Preterea
hoc respicit fidē adhibendā vel nō adhibēdam instō nota-
rij de tali dispositiōe pfecto nō aut validitatē vel inualidita-
tē ipsius dispositiōis si aliter pbari pōt posito qđ nō posset
pbari p instm notarij. Et pſupponit Ro. illā quā. §. retuli
fuisse opinionē Jo. an. et tñ veritas alr se hñ vt. §. fuit dedu-
ctū et dicit et Alex. in. d. pſilio in qđ facit et mētiōē d pſilio
Ludo. et ipm in hoc iprobat quatenus pſupponit Jo. an.
voluisse qđ ipse pcludit in fine dicti sui pſilij et pcludit Ale-
xan. fuisse opinionē Alber. papiē. quam et iprobat qđ dicit
carere omni rōne et egitate ex quo pſupponit qđ itimi et pñū
cū testatoris fecerint scribi fm qđ sciebant eē eius volūtate
vt ibi p ipz vide col. iij. in. fi. et sequē. Et ibi et exaiat an pro-
cedat decifio Pau. in. d. suo pſilio quatenus limitabat. d.
gl. in. l. iubemus. vbi pcedebat aliud testiū antea in sanita-
te factū et pcludit in effectu qđ nō. et ibi et exaiat an suffici-
at testes testamētarios rogari p notariū vel et p aliū p ipo
testatore de quo aliquid tāgit hñ dñs meus dñ exaiat hanc
q. et vñ velle sufficere testes a quocūqz eē rogatos vt iter sint
testō p. d. l. heredes palā. §. in testis. et hec l. ipse non dicat
fuit opio Bñ. quā tñ reprobat Pau. de ca. in. d. §. in testis.
dicēs regri eē rogatos vel ab ipso ad quē act pñet vt ab
ipso notario q ei vices sustinet de quo dicit vt p dñm Alex.
in. d. pſilio et hñ de rogitu testiū an regratr de iure canoni-
co. vide p Lud. in eius pſilio. In eo aut qđ Bar. hñ dicit
testiū rogitu regri et ita tollit pñū. d. l. §. de testa. dñs me-
us hñ mordet Bar. nā absqz rogitu testiū sñsisteret dispō nō
in vim testi sñ in vim codicilloz et sic per viā fideicōmissi in
qbus nō regrit rogitus testiū vt. l. §. fi. C. de codicil. cū fi.
et ad. l. §. de testa. dicit d facili rñ. et loquit in vñs enū-
ciatiuis per que et inter liberos non valeret dispositio sicut

nec ibi fauore impatoris et put et nō valet fauore militis vt
l. diuus. §. de testa. mili. Preterea illa. l. loquit in vñs peni-
tus sonatibus in futurū fm ipm sñ tu teneas qđ dicit Bar.
qđ in terminis in qbus loquit sine puocatiōe nō valeret di-
spositio et in vim fideicōmissi. loquit eiz ipse qñ rñdit p ver-
bū volo sine velle cui alteri dimittere vellē ex quo vbo nō i-
ducit dispositio nisi puocatis testib et alijs interueniētib
de qbus in. d. §. ppositū. fiat ipa dispō vt dñm fuit in. d. l. ser-
ui electiōe. vbi plene exaiata fuit intelligētia. d. §. pposituz.
Alia aut si testator nō rñderet p vñū volo sed p vñbz sic qđ
nī vel sñe tñc posset pcedere qđ dicit dñs meus qđ sine rogi-
tu testiū valeret dispō in vim fideicōmissi cum vba sint cōia
apta et ad instōne et fideicōmissum vt. d. l. his vñs. cū alijs
a. §. allegatis. Si eim et citra pcedentē interrogatiōem in
alijs vltimis volūtariis citra testiū nō regrit rogitus testi-
um multo minus ergo vbi pcedit interrogatio requirit ta-
lia testiūz rogitus cū vt dixi pcedēs interrogatio oñdat ma-
gis deliberatū animū rñdētis et nō. istā rōnem pcedentis
interrogatiōis. Et nō ob. si dicerēs semp vñ rñdere p vñbz
volo qđ interrogas per tale vñū interrogat vis relinquere
vis facere heredē vel qđ sñe: qđ pōt et interrogare sine vbo
volo: puta relinquis tali facis talē heredē vel p filia verba
Et vide Are. in. d. l. heredes palā. in. fi. §. de testa. vbi idistin-
cte in hoie sane mētis tenet opionē cōem sic ipsaz compro-
bans qđ tenēs pñū et aliquo casu de. §. expſsis in discursu
Aut fūdant se qđ nō valeat testiū qđ nō exprimit nomē he-
redis: aut qđ vñ factū per suggestiōne pñuz nō pōt dici: qđ
vltra expſsiōne nominis heredis regrit et expſsiō instōnis:
vt. d. l. heredes. et d. l. iubemus. et tñ sufficit qđ et tacite talē
instōne exprimat testator: vt. l. §. diuus. §. de heredi. insti.
eodē ergo modo sufficet qđ testator expmat nomē heredis
implicite p rñsione factā ad interrogatiōne alterius que in
se virtualiter pñet qđ pñet in interrogatiōe: vt. d. §. p-
terea. et §. nro. cū si. Scdm et nō pōt dici qđ si instō facta p
blanditiās nō retractat: vt. l. fi. C. si qđ ali. testa. pñi. multo
minus sola suggestiō reddet inualidā ipsaz instōnez. vñ fm
ipm et si alius qđ notarius interrogaret testatorem valeret
testiū: et p hoc facit illud de interrogatiōe sepins pondera-
tū qđ doc. nō pōderāt et huic opioni aderet et hñ Andr. sic.
sñ ad id qđ dicit Are. allegādo. l. fi. posse rñ. qđ nō loqđ illa
iexistēte in extremis: et sic in nō existēte in extremis facit p
15 cōi opione. Et Scdm. q. ad quā inducit iste tex. p Bar. est
Et si tribus cōmittat pſulendū: An ticius sit pñendū.
Et vnus dicat pñendū alius absolūdū et alius dicat nō
video cur nō sit pñendū vt iste quoqz videat affirmasse
ticiū pñendū per istū tex. et ita firmat Bar. q vltius p
hoc allegat. l. vxorē. §. p cubine. de leg. iij. pōderādo rñsione
Scuole ibi: p quā simplr rñdet nihil pponi cur nō debeā-
tur et c. et vñ per dñā vba affirmare qđ debeant pmissa de qđ
16 bus qrebat. Quid aut si dicta vba pferant p iudicē an ex
ipsis videat fieri pñenatio de pñti Bar. nō tangit Ange. hñ
sentit qđ sic dicēs qđ si iudex vel arbiter dixerit mibi vñ talē
pñenari vel absolui dñere idē iporat ac si pñenasset vñ ab-
soluisset vt est casus in. l. qđ tñ. §. si arbiter. §. de arbi. eodem
ergo modo si iudex vel arbiter dixerit nō video cur talis vñ
quare talis nō sit pñendū. sentit Ange. q videat pñena-
17 re de pñti ad qđ et. d. §. p cubine. Et eodē modo dicit An-
ge. si iudex vel arbiter dixerit credo talē pñendū vt videat
tur pñenare allegat gl. quā dicit singularē in. l. diē pferre.
§. ide querit. §. de arbi. facit optime fm ipaz. l. diui fratres
§. de li. cā. quā. l. l. ipse nō dicat allat Bar. in. d. §. si arbiter
et pluries reperit sniam pferri per vñbum videri in. d. l. diui
18 fratres. et que facit ad illud qđ per vñū vñ vel sñe possit ferri
snia sñ qđ per vba sonātia in futurū ferri possit Ange. all. qđ
hñmōi verba l. sonātia in futurū iporatant tps pñs siue idem
qđ vba pñtis tps qñ pferens hñ potētiā disponēdi de pñti
vt. l. fundus. §. de rescin. vñdi. ibi pñes puincie rescidi vendi-
tionem eūqz restitui et c. et hoc modo et facit. l. §. si aduer.
li. ibi q fideicōmissaria libertatē dñeri pñūciat et c. Sñ in
pñium facit qđ ibi dicit gl. in vñ. admittit. in. fi. que vult qđ p
illa vba nō est seruus liberatus sñ venit liberandus. Et sic

a Allegatis
ad quod etiaz
tex. nñvbi com-
probatur qđ ta-
lia verba sunt
precisa: et sic c-
tra vocationez
testiū inducit
et hic et in alijs
dispositionem.

b Cū si. be-
ne facit. d. l. ne-
mo. in. prin. §. d
heredi. insti. p
ut. §. in. princi.
ipsam pondera-
runt.

a Pretor. et vide etiam aliquid hic per Aret. in prin. huius q.

b Cogitabatur et vide Bart. et Bal. in l. solent. in prin. §. de off. si. procon. et le. ubi dicta ratio Bal. dicit quod talis pronuncia habet vim interlocutorie et potest retractari vel non retractari prout plures successores: et vide Aret. hic in si. dictorum fuorum super hac q.

aperte gl. predicta vult quod aliud sit pronuciare liberum aliud pronuciare liberandum. Et per prius videtur quod aliud sit pdenare aliud pronuciare pdenandum. et ita ex illa glo. sumitur ibi Ly. post Ja. de are. multa exempla et adducens ex quibus comprobatur quod aliud est de pnti disponere vel per verba sonantia in futurum. Tandem post prefatos doc. et post Jo. fasciolu de py. pcludit quod per illa verba pronuncio pdenandum videatur pdenare ut res potius valeat quam pereat: ar. l. quotiens. §. de re. dub. 19 et l. quotiens. §. c. et propterea pcludit prefati doc. quod si causa commissa fuit pfulenda et pfulens dixerit ego pfulo tale pdenandum. Et iudex postea dixerit pronuncio put in pfulio quod valeat snia et ad gl. ibi et ad ea que sup ipsa adducit Ly. vbi dephedi ratio ex vbiis suis sup. d. gl. quod illa pcedat ubi oino res valeret et quod vba sonaret in futurum. imo aliquo casu aliter actus non valeret nisi vba starent in futuro. Tunc quoniam preses pronuciat aliquid que deportandum quod potest facere non autem potest deportare: vt. l. i. §. deportatos. de leg. iij. vt et in. d. l. i. vbi petebat fideicommissaria libertas. Tunc est et quoniam ex forma statuti pntisultimo mese officij non potest exire de bano. si eis pronuciat aliquem exhibendum de bano vba stabunt in futuro put plata fuerunt quod aliter actus non valeret: et hoc est quod vult h. dicere Ang. quod vba plata in futurum ponit idem quod vba pntis ipis quoniam pferens habet pntem disponendi de pnti aliter secus ut in exemplis positus per Ja. de are. in. d. l. i. fm ipm Ang. Et cum hac opinione transit h. Imo. in terminis in quibus loquitur Ly. post antiquos vbi pcessit pfulu in quo pfulor pcludebat titulum pdenandum et iudex dixit pronuncio put pfulor pfuluit. ex quo eim mens pfulentis fuit quod ille pdenaret non autem pronuciaret pdenandus fm mere ipsius iudex vbi pronuciasse: et pntis pdenasse. Tverba eim fm mentem pferentis intelligi debet c. in his. c. intellecta. c. pterea. de vbo. sig. et i. q. i. marchion. et c. basilides. Refert tamen Spe. aliter sensisse in ti. de exceptioe. §. viso. in v. porro. In italia format interlocutoria et c. vbi Spe. indistincte vbi velle quod p quocumque verba pcluderit pfulens iudex in snia et interlocutoria de repetere pfulius et eius vba et sic non sufficit dicere pronuncio put in pfulio quod Jo. an. ibi in addi. non approbat in interlocutoria ex qua non est necesse ipas descripti recitatione pferri sed satis est quod scribat iaz. plata: vt no. in. c. vl. de re. iu. li. vi. in pma gl. Indistinctiva autem approbat sniam Specu. quod secus dicendo sequitur quod si in consilio pntis pdenandum vel absoluendum reu quod iudex pronucias pntis ut in pfulio vbi pronuciare in futurum: et sic non valet et hac opinio ne tenet et Bar. in. d. l. i. c. si aduer. li. per ea que ibi offit in gl. ex quibus vbi pbari quod non videatur iudex pdenare si in pfulio pntis reu pdenandum cum aliud sit pdenare aliud pronuciare pdenandum: ar. ibi no. in gl. Sed Imo. stat in sua opinione quod imo iudex vbi pdenasse pformando se menti pfulentis quod voluit quod ita iudex faceret quod ratione non videretur nec pfuleretur ruit Spe. Jo. an. nec Bar. §. tamen attenderunt vba: et l. Imo. non dicat ista fuit ratio et consideratio Bal. in. d. l. i. c. si aduer. li. q. ista ratio tenet ista ptem quas et ibi tenet Saly. simplr pcludit p Ja. de are. et Ly. Et eo autem casu quo pfulum non pcessit: An si iudex pronuciat aliquem pdenandum vel absoluendum an valeat snia quasi videatur de pnti pdenasse vel absoluisse ipse Imo. p pcordia opinionum quas refert in ista. q. Ly. eim post antiquos intellexistis quod teneat: nam tenet quod valeat interpretando vba de pnti vel p pnti tpe ut res potius valeat quam pereat que ratio facit ut et non pcedente pfulio idem sit dicendum Bar. in. d. l. i. tenet simplr pntis. et pcordat satis Jo. an. in. d. §. viso. in v. porro et c. Bal. h. put refert Imol. facit vntiam iter absolutoria et pdenatoria. Ipe ergo Imo. dicit p pcordia opinionum ut dixi. Ad autem iudex simplr dixit vbi mibi titulum pdenandum vel pronuncio titulum pdenandum et 24 tunc non vbi ipm pdenare et sic non valet snia quod verba que in snia proferunt debent accipi prope et stricte: vt. l. iul. c. i. ibi no. p gl. i. et doc. §. de pdi. inde. ex vbiis enim apte appet quod non vult eum pdenare sed declarare eum pdenandum et hoc casu 25 procedat opinio Bar. et sequacium. Tunc Secus est fm ipm quoniam declarat eum debitorum: quod tunc dicta vba potest dicere aio pdenandi: et sic importat pdenationem l. in hoc Bal. tenuerit pntis volens quod l. in psonali ferri possit declaratoria hnt vim

absolutiois fauore liberationis per. d. l. qd tñ. §. si arbiter. tamen secus sit in declaratoria hnt vim pdenationis: quod talis fm ipsum non potest ferri quod Imo. adducit rex. in. l. si ptoz. in pn. §. de iudi. que allegat Bar. in. d. §. si arbiter. qui indistincte dicit declaratoria posse ferri impersonali prout in a reali: et per. d. §. et p. d. l. si ptoz. Tunc iudex non pronuciat simpliciter pdenandum sed pcedit ulterius ut quod dixit vbi mibi pdenandum vel pronuncio pdenandum: et ideo modo ut soluat et tunc sit vera opinio aliorum. l. Ja. de are. Jo. fascio. et Ly. quod valeat snia et videatur pdenare aliter. n. non posset mandare ut soluat. q. eim vbi psequens vbi velle necessariuz antecederet. l. illud ff. de acq. hnt. cu si. et h. mo h. Imo. pcedit. d. l. fudus. §. de rescin. vbi. que dicit insit vditione rescidi resque restitui et c. et ideo ibi valet snia vel illa. l. loquitur p infinitum: quod denotat et importat oem tpe: vt hnt in. l. v. §. stipulatio. §. eo. et hoc modo l. ipse non dicat rñderi potest ad. d. l. dñi frs. §. de li. ca. Subdit tñ quod opinio Ja. de are. et sequacium seruaret in practica: quod est cois et ipsam tenet gl. in. d. l. die pferre d. §. inde querit. l. d. gl. iure non pbat ut p ex pdictis dicit Imo. Et Pau. de ca. simplr transit cum opinione. d. gl. in. d. §. inde querit. Jac. de are. et Ly. in. d. l. i. et Ang. h. per. d. l. fundus. dicens put dñt prefati doc. hoc pcedere in iudice quod potest pdenare de pnti Si autem ex forma statuti non potest hoc facere ita pronuciando non vbi pronuciare de pnti et propterea non incidit in pena statuti h. ipm qui non declarat hoc ultimo casu an valeat snia respectu futuri ipis adeo quod successor ipsam seq debeat quod tenet Ly. in. d. l. i. vt. §. remittit ibi Bal. q. assignat effectum in resolutate in terminis in quibus loquitur Ly. quod pntis vlt. mese officij non possit aliquem exhibere de bano. nam pronuciando aliquem exhibendum quod potest facere interim ille est banitus et sic poterit ipone offendi. Et vide Pau. in. d. l. i. qui in h. tenet quod imo snia nullatenus teneat et quod successor non teneatur ipsas seq quod fm hoc fieret fraus statuto et h. anqz videret Pau. in. d. l. i. cogitabatur. dicit tñ et ibi quod iudex ita pronucias non incidit in pena statuti et ibi tenet quod vbi pcessit pfulius in quo dicebat aliquem pdenandum vel absoluendum si iudex pronuciat put in consilio quod valeat quasi videatur pdenasse vel absoluisse put mandat pfulor: et ita refert et Bar. pfuluisse. Vbi autem pcedit pfulu ita pcludit h. non tangit. Tunc dñs Alex. de imo. Vbi pcedit pfulu dictas pdenandum vel absoluendum tenet quod snia lata p iudice simplr fm pfulu valeat dicta ratio mentis et voluntatis pfulentis et iudicis p qua in effectu dephedit quod pdenauerit vel absoluerit et hoc sufficit: quod ad validitatem snie sufficit exprimi verbum pdeno vel absoluo vel eqpollens et per relationem ad aliquam scripturam pductaz vt. l. ait ptoz. §. §. de re. iu. et reprobat dicta distinctionem. Jo. an. in. d. additioe super d. v. porro. in Italia dñs facit vntiam inter sniam interlocutoria et diffinitiva: quod et indistinctiva sufficit vbi eqpollens co. denationi vel absolutioi et hac refert eadem coem opinionem dñs plures remissiones in quibus doc. ita tenet de quibus h. p ipm. Et eo autem casu quo non pcedit pfulu sapientis si iudex pronuciat pdenandum vel absoluendum ipm reu ipe simplr tenet p gl. 27 in. d. §. inde querit. et p Ly. et alios in. d. l. i. quod tractus futuri ipis non spectat ad iudicem: vt. l. i. in pn. §. de vlu. et l. i. non que admodum. §. de iudi. et quod aliud est pdenare aliud pronuciare pdenandum sicut aliud est que pronuciare liberum aliud pronuciare que liberandum et sicut in multis similibus fit vntia inter verba pntis ipis vel futuri que ut est dictuz ponit Ly. post Ja. de are. in. d. l. i. et h. repetit ipse dñs Alex. aliquibus etiam additis que non expedit referre. Et ad. l. fundus. rñ. vt retulit. §. scdo loco rñdere Imo. Ad. l. emili. §. de mino. rñ. vno modo fm Ro. quod loquitur in snia pncipis in quo est hoc spale. alio modo rñdet quod ibi non est snia diffinitiva h. expectat alia post se p qua in integrum restituat: et ita voluit Bal. in. l. i. cu iudex. C. de sen. et interlo. om. iudi. p quo facit quod ibi dicit Bar. in. si. Bal. eim vult quod si iudex pronuciat restituendum iuxta terminos. d. l. emilius. h. ipsam non allegat quod sit interlocutoria et quod debeat seq restitui quasi illa snia non diffiniat et ibi tangit ista. q. et dicit quod si iudex et pcedere pfulio pronuciat put in pfulio: et ideo dicat ipm pdenandum vel absoluendum vel restituendum quod est nulla snia tanqz diffinitiva et quod fatuus est iudex qui

index q ita dicit si aut simpliciter pronunciat put in pñlio & tunc procedat snia dñs meus h vbi precessit consiliu in quo consultor consulebat aliquem absoluendum vel pñdemnan-
 du si index pronunciat put in pñlio tenet valere sniam di-
 cta rōne qz videt pñciat pñdemnādo vel absoluēdo put
 in dicto pñlio sibi mandatū fuit vt ponderant Bal. Imol.
 & pene doc. oēs istam partē tenētes & tangit. An pñliū de-
 beat eē productū in actis qd tūgit et hic Are. q tenēs etiaz
 istā partē q snia valeat improbat dictā rōne qz ipa attēta
 in snia subaudiū verbū pñdemno que subauditio nō dñ fieri.
 18 Tū sit stricti iuris ipsa snia patet ex no. per Bar. in. d. l. iul.
 verū debitorē de pñ. inde. in pma lec. in. iij. col. dum all. l.
 si index. §. de his q sunt sui vel alie. iur. & est bonus tex. fm
 ipm in. d. l. diui fratres. circa mediū. §. de li. cā. per quē tex.
 Bar. in. l. si expressim. §. de app. dicit q snia est stricti iuris:
 vt ibi per no. in scda. q. facit tex. & qd ibi ponit Bar. in. l. j.
 C. si plu. vna sen. vbi p3 q verbū omīssum in snia non sup-
 plet ex tacita relatiōe quā h3 snia ad libellum: vt plene de-
 clarat Bar. in. l. j. C. de erro. calcu. ad hoc etiā. l. paulus. la
 scda. & ibi Bar. §. de re iud. & in. l. miles. §. decē. eo. ti. vbi vi-
 de dicta & aliqd et in. §. si. e. l. Sed hoc qd dicit Are. ad im-
 pugnationē huius rōnis nō stringit qz sumus in expssa re-
 latiōe ad consiliū qd attēta mente pñlētis pñtinet verbum
 pñdno qz videt iudici mādasse vt ita faciat q pñdemnet qui
 index videt ita fecisse & se pformasse voluntati pñlētis re-
 ferendo se ad pñliū facit qd alia dicit Bar. in. d. §. decem. q
 vbi. l. disponit circa iudicio sentētiāntis officiū et snia & ei
 verba intelligunt fm dispositionē ipsius. l. ita disponētis
 & hoc mō limitat & declarat. d. l. paulus. la scda. cū si. vt nō
 procedat vbi. l. disponit circa iudicio sentētiāntis officiū.
 tūc eim verba nō intelligunt put sonant sed fm pcedentes
 obligationē: vt. d. §. decē. Et ad illud an requiratur tale pñli-
 um eē productū in iudicio. vide dicta in. l. ait pretor. §. j. §.
 de re iudi. vbi sup. j. gl. plene examino an snia valeat si fiat
 relatio ad scripturas in iudicio nō pductas. Ipse tñ Are.
 vt dixi l3 nō pbet dictā rōnez doc. tñ si aduerat tenet oino
 dicta doc. ex ista rōne: qz verba futuri tps nō incōuenit in
 snia q ponant p pñti ex qua rōne idē pcludit et qñ nō pce-
 dit pñliū sed index simpliciter pñciat absoluendū vel cō-
 demnādū ipm reū. Et p hac multa adducit. In pñmis enīz
 adducit dictū Bal. in. l. nec qd. §. vbi decretū. in vlt. col. §.
 de offi. procōsa. & lega. vbi verbū pñtis tps quo vñt index
 dicendo mitto te in pñssionē: vult Bal. q exponat p fu-
 turo si res nō est parata missiōi: & sic pñcio te mittendūz
 in pñssionē. Ita ergo eē nō incōuenit dicere in casu nro
 q vba futuri tps ponant pro pñti. Ad qd. l. si accusatoriz-
 29 bus. C. de accusa. tñ vbi probat valere sniam qua index pro-
 nūciat accusatū liberādū ibi eim est nulla: qz lata absētib⁹
 accusatoribus citra pñumaciā tñ ad idē. l. post legatū. §. an
 libertas. §. de his qbus vt indi. vbi index pñnciat seruū
 qui testificat p testm esse pñnādūz libertate & presupponit
 30 q valeat & l3 loquat in pñcipe non refert. Tqz pñceps in
 dubio censet vt iure cōi. l. si qñ. in pñin. C. de inoffi. te. & sic
 ille tex. satis pfert ad ppositū. l3 Areti. ipm allegans dicit
 posse ad illū tex. rñderi q loquat in pñcipe. sed dicendo vt
 dixi tollit. d. rñsio & remanet fundamētū illius tex. & sic etiā
 facit. d. l. emilius. §. de mino. Ad idēz adducit Areti. l. testō
 dñi. §. de heredi. insti. vbi pretor pñnciat seruū libertatez
 mereri & presupponit sniam valere & per ipsam illū effectū
 liberū: & tñ illa verba nō vident aliud sonare nisi q ille. ser-
 uus debeat manumitti sed ibi est verbū infinitūz qd vt sup
 est dictū adaptat ad oē tps. Ad idē adducit. l. si miles ti-
 cio & seyo. §. de mili. te. vbi verbū liberandū exponit. i. libe-
 rū. si ergo in. ll. hoc sit nō incōuenit q fiat in snia. nā et. j. p.
 pñtie loquunt iuxta gl. in. l. siquis filiabus. de testa. tu. Al-
 legat et Are. c. cū bertoldus. ante si. de re iudi. vbi papa p-
 nūciat sniam irritandā: & tñ presupponit q tūc ipse irritet
 non aut q mādēt in futurū irritari. Sed ad illūz tex. potest
 rñ. q nō facit aliquo mō qz papa vltierus pcessit ad iudicā-
 do ecclesiā pñsbro qui reportauerat sniam p se qd ponde-
 rat Imo. in hac mā vt p3 ex dictis suis sup relatiō: & h vno

modo intelligit. d. l. fundus. §. de rescin. vendi. Ultra Are.
 p hac opinione adde tex. cum gl. in. l. & pñto. §. j. §. fa. ber-
 cis. vbi verba snie improbant vt valeat ipsa snia & illuz tex.
 31 cū gl. Alex. hic allegat q valeat snia relata ad pñliū sapiē-
 tis in quo pñnebat reū pñdemnādū sed facit et ad hoc ppo-
 sitū q lata simplr pñcio pñdemnādū vel absoluendūz va-
 leat & vba ipropent & accipiant in pñti tpe l3 sonēt in futurū
 p validitate snie & hoc est q voluerūt Ja. d. are. l. y. & alij
 in. d. l. j. dicentes ita eē dicendū vt res potius valeat qz pe-
 reat. Nec obstat. d. l. j. C. de li. cā. & qd ibi no. in gl. qz in ter-
 minis. d. l. nō infringit snia si verba ipsius stent pñtie put
 sonant in futurū qz ibi libertas erat relicta per fideicō mis-
 sum vñ index hēbat pñnciare an eēt liberandus nec ne & ē
 dñia quo ad retractationē an pñnciet liberandū vel liberū
 vt ibi iuncta. l. si. eo. ti. ibi ergo in effectu non hēbant vba de
 necessitate p validitate snie impropari nō mirūz q sunt in
 sua significatiōe & aliud importāt qz vba pñteriti tps. Et
 aduerte inquātū Are. vbi sit relatio ad pñliūz improbat ra-
 tionē assignatā p doc. q valeat snia rōne quā sup relata in-
 tellexisti q snia est stricti iuris: & sic in ea nō dñ fieri subau-
 ditio. nā attenta dicta rōne videret q nec deberet fieri im-
 propriatio & tñ pñm determinat vbi alr nō valeret snia:
 vt p3 ex pñdictis: & sic sua pñsideratio ista et rōne nō subsistit
 Et tenēdo hāc opinione que videt multūz equa & rōnabi-
 lis ex quo fauet validitati actus videt limitāda nisi ita iter-
 pretando sniam index incurreret penā: puta qz essemus in
 terminis illius statuti q index in vltimo mēse nō possit ali-
 quē pñdare vel extrahere de bāno. tunc eim pñnciando
 pñdemnādū vel extrahendū de bāno non est dicendū q pñ
 positionez statuti interpret extraxisse vel pñdasse de pñti.
 nō eim est pñsumendū q voluerit facere qd illicitū. ar. l. mer-
 rito p so. cū si. & pñterea dicendū est q illa pñcia nō ha-
 beat viz diffinitive s3 iterlocutorie & possit p successorē im-
 tari p libito volūtatis & q alia expectet post se iux no. in. l.
 qd iussit. §. de re iudi. facit. d. l. j. C. d. li. ca. alia si aduer. li. vbi
 eim expectat factū alterius nō est dicendū q index illud vo-
 luerit adimplere vbi vba sua hoc nō sonāt: & hoc volūt An-
 ge. & doc. tenētes istā opinione. dñt eim q vbi qz pñt dispo-
 nere de pñti verba sonātia in futurū accipiunt in pñti. Et
 hoc no. & tene menti ex qbus habes plene declaratū hūc ar-
 ticulū in quo ego resideo in hac opione q valeat snia per
 quā dñ index dixerit pñdemnādū vel absoluendū: licz in hoc
 multi teneat pñtiū vt p3 ex sup relatiō inter quos et tenētes
 pñtiū est dñs me⁹ dicēs hāc pñtiā opinione q nō valeat snia
 eē cōem quā tñ approbat ipse nisi verba snie pcepta in futu-
 rū habeat aliqua verba sonātia in executionē & hoc est qd
 dicit Imo. qñ index vltierus pcessit ego vñ teneo q absqz
 hoc dicta snia teneat in vim diffinitive q eim teneat in viz
 iterlocutorie tenet ipse dñs meus sed in hoc nō est dubiūz.
 Et in hac opione quā firmamū tandē refidet h dñs Andre.
 barba. multa ad corroboratiōē adducēs dicit tñ et ipse q
 pñtia est cōis. Et vbiqz dixi valere sniam per quā index di-
 xerit pñcio pñdandū vel absoluendū intellige vbi sepa-
 ratim hoc dixit nō aut intelligas q index vno instātū hoc
 diceret qz eēt fatuus vt dicit alia gl. in. c. si is q pñt. xj. q. iij.
 Et vñ nō omīto q ante factū semp tenēda eēt pñtia opio
 & sic nō pñnciandum p talia vba sonātia in futurū sed pñ-
 cise p verba pñtis tps vbi cadit fēda pñdatio vel absolu-
 tio de pñti. Sed post factū. i. si reperiret snia dicto mō lata
 nō eēt pñcipitādū iudiciū et q alia opio dicat cōis. nāz bec
 est bñ fundata iure & et equitate & h3 et magnas auctorita-
 32 tes p se. C. Mo. ij. ex hoc tex. ibi: nec nāliter quidez & c. Tqz
 vbi stiplo nō valet vt stipulatio nec valet vt pactū nudum.
 cū eim hic dicat q nec nāliter tenet p3 q nō valet vt pactū
 nudū cū ex ipso oriatur nālīs obligatio: vt. l. j. in pñin. & ibi
 gl. j. §. de pac. & l. i. Stichū. §. nālīs. §. de solō. Cōtra quā decisio
 nē videt qd no. gl. in. l. iurisgētū. §. l3 cū nulla. §. de pac. que
 exēplificās qñ dicat pactū nudū inter alia exēpla hoc vnūz
 ponit qñ est stiplo iutilis: & sic nō valet Imo. h post Ray-
 in. l. legem. C. de pac. dicit q iste tex. procedit vbi sumus in
 claro q pñtes per stipsonem dñtaxat obligari voluerunt
 Vincen. sup scda ff. noui. c c

¶ Infra eo. a
2. l. quotiens.
de rebus du. 2
abbate. f. de
verbo. sig. 2. l.
iij. §. de mili. te.
cum h.

ale aut in dubio valeret tanq̃ pactū nudūz pnt vult dicta
gl. 7 hoc dicit Jmo. hic in pn. 7 reassumit 7 latius in vlti.
col. Et ita p̃transiūt alij scribētes hic approbātes 7 decla-
rātes illā gl. vt sup̃: 7 per h̃ limitātes istū tex. qđ no. p̃ infra
dicēdis in illo brocardo si nō valet qđ ago vt ago an vale-
at vt valere pōt vt dicta dubietas cadat qñ p̃stat dispo-
nētes seu disponētes voluisse certā dispositionē facere quā ad
implere nequerūt ṽl in ea adimplēda nō obseruauerūt ob-
seruāda: l3 dñs meus h̃ in. vi. so. tunc p̃supponat indistincte
actūz nō valere vt potest qđ est in effectu dicere qđ tūc non
hēat locū dicta mā qđ nō est verū: qñ nūq̃ h̃iet locū in casu
eīm dubij habz locū regula. l. quoties. J. e. cum si. Si in casu
certo nō h̃iet locū qñ h̃iet locū certe nūq̃ p̃terea hoc ē p̃
multa iura in qbus p̃stat qđ agere voluerint: 7 tñ actus va-
let vt valere pōt vt. d. l. maxime. p̃bat in. c. j. de despō. impu-
be. lib. vi. 7 si dicas ibi est alia rō qđ valeat actus vt vale-
re pōt fateor l3 tñ hoc p̃currit qđ eram in claro qđ partes
vellēt facere. Unde tene qđ ista dubietas 7 ista mā adapta-
tur vt dixi vbi sumus in claro disponētē voluisse facere cer-
tā dispositionē nō tñ apparente aīr de ei⁹ mēte circa id qđ
agi pōt casu quo dispō valeret vt agitur. secus vbi sumus
in casu dubij a p̃ncipio: qñ tūc partes vident voluisse face-
re actū vt magis valeat qđ p̃creat: ar. l. quoties. J. eo. 7 pro-
pterea tūc cessat dicta mā si nō valet qđ ago vt ago an va-
leat vt valere pōt: qñ si nō p̃stat qđ agere voluerint p̃sumū-
tur voluisse agere qđ futurus successus importat potuisse
agi 7 perfici: 7 ita volūt ēt p̃de. 7 Cy. in. l. cu3 qđ. C. de iū.
7 fac. igno. vt ibi per Cy. in. j. col. 7 per eundē in. d. l. leges
volūt. dico ita pnt retuli velle doc. hic declarātes istūz tex.
7 illā gl. in. d. §. sed cū nulla. 7 satis ēt de mēte Cy. in. d.
l. legē. ante si. vbi vide plēius p̃ Saly. 7 ita volunt ēt doc.
in. d. §. sed cū nulla. 7 satis ēt de mēte Bar. in. l. si stipuler.
§. si. j. eo. 7 clarins in. l. si quis añ. §. de acq̃rē. pos. in. d. th. l. si
stipuler. §. si. Bicit aliqd qđ facit ad id qđ dixi qđ ista mate-
ria brocardica habeat locū vbi agit vt qđ certo mō fiat 7
aīr dicta Bar. 7 h̃ in. q. 7 Bal. in rubrica. C. de p̃sti. pecu.
in vlti. col. ante si. tituli seq̃t videre de forma 7 c. Ex cui⁹ di-
ctis videt deprehēdi qđ tūc demū videt agi p̃bere stipula-
tionē qñ partes id exp̃sserunt puta qñ dictū fuerit p̃mittis
mibi. x. per stipulōnē nō ergo ex eo qđ p̃cedit interrogatio vi-
det agi vt p̃batur stipulatio adeo vt si sequat r̃sio ex iter-
nallo nō valeat vt pactū nudū. imo valebit vt pactū nudūz
fm̃ Bal. in. d. rubri. qui allegat. d. gl. in. d. §. sed cu3 nulla. 7
hoc velle Bal. dicit h̃ Are. in quarto no. Qui tñ dubitat d̃
hoc dicto per tex. nostrū in quo actus nō valet vt pactum
7 tñ nō fuit exp̃ssum p̃mittis per stipulōnē sed solū p̃mittis
dare: 7 ideo videt posse dici fm̃ ipm̃ qñ inter p̃ntes p̃cedit
interrogatio videat agi vt p̃batur stiplo que si nō valet vt
stiplo nō valebit ēt vt pactū nudū 7 gl. p̃di. fm̃ ipm̃ proce-
det qñ p̃cessit p̃missio 7 sequa ē interrogatio vel accepta-
tio vel qñ interrogatio fieret p̃nūcium vel eplam. tūc eniz
in dubio nō videt agi vt fiat stiplo 7 p̃pterea valebit act⁹
vt pactū nudū. Siue ergo dicat p̃mittis per stipulōnez sine
simp̃l̃r p̃mittis tale quid inter p̃ntes d̃ p̃stare qđ voluerint
facere stipulōnem fm̃ ipm̃ qđ p̃ hoc adducit vlt̃erius qñ qđi-
tas 7 essentia p̃ctus cognoscit a forma ipsi⁹ magisq̃ a de-
nominatione: vt. l. insulam. §. de p̃scrip. ver. vbi bonus tex. p̃
banz qđ l3 ṽdiderim insulā vt aliā reficlas nō est venditio
l3 fuerim vsus verbo ṽdere ex quo nō interuenit p̃ciuz qđ
in venditiōe regit: vt. §. p̃eciū. insti. de p̃hen. emp. 7 sic nō
interuenit forma ad idē. l. si vno. §. loca. vbi verbū dono: 7
sic denotatio donatiōis ipam nō inducit sed inducit p̃ctus
quē forma indicat: 7 sic inducit ibi remissio cū donatio fue-
rit facta ob sterilitatē ad hoc no. per Bar. in disputatione
sua publicanus quidā: 7 in. l. chotez ferro. §. qui maximos
§. de publi. 7 h̃ idē ipse reassumit in gl. 7 vlt̃ra ipm̃ pro sua
p̃clusiōe p̃ Bal. allego gl. in terminis in. l. j. §. eum qui. §. de
consti. pe. Sed dictū Bal. in. d. rubrica simpliciter appro-
bat dñs Alex. §. p̃ri. §. in. ij. col. in si. 7 satis est de mente sua
ēt h̃ 7 satis per exp̃ssum est de intētiōe Jmo. in vlt. col. du3
dicit qđ si vnus interrogat 7 aliū annuit capite qđ valet vt

pactum nudū: qñ debet p̃stare qđ voluerint stipulari ad h̃
vt p̃cedat qđ hic dicit qñ ex eo qđ p̃cedit interrogatio nō
dicat de hoc p̃stare. Et volēdo illud dictū Bal. saluare 7 il-
lud ēt qđ videt de mēte doc. hic ad rōnē Areti. posset r̃ñ. qđ
illud qđ forma magis qđ denotatio attēdat ad habendam
qđitatē p̃ctus p̃cedat vbi foia est certa 7 idubitata alicui⁹
p̃ctus qđ nō sonet adeo qđ nō est in p̃posito ñro: qñ interro-
gatio nō de necessitate arguit solā stipulōnē. pōt eīm in aliū
p̃cedere ad explicandū 7 pactū 7 stipulōnē put dicit Jmo.
in vlti. col. 7 confert qđ p̃xime dicit de acceptillatiōe: 7 ita
in dubio 7 alio non exp̃resso videt dicēdum nō secuta r̃ñ.
per ṽbarar. d. l. quoties. cū si. Et ad hūc tex. pōt r̃ñ. qđ l3 nō
p̃staret per exp̃ressionē verborū explicatorū in actu qđ vole-
bant p̃bere stipulationē p̃stabat 7 p̃stare poterat aīr aīq̃
deueniret ad actū stipulādi. l3 eīm Bal. exp̃plicet qđ cōsta-
re d̃ ṽb̃ dicit p̃mittis per stipulationē non tñ negat qđ aīr
p̃stare possit 7 qđ aīr p̃stando si nō valet vt stiplo nō valet
ēt vt pactū nudū: 7 ita videt ēē d̃ mēte doc. declaratiū hūc
tex. put dixi a p̃n. huius no. dñt eīm qđ tex. noster procedit
vbi p̃stat qđ voluerūt stipulari nec dñt qđ ita p̃staret ex p̃ce-
dente interrogatiōe qđ dixissent si eorū intētiō fuisset qđ ex
hoc diceret p̃stare de mente p̃bentiū. Et facit tex. in. l. j. §. si
cū qui. §. de p̃sti. pe. vbi per. J. p̃ponderat volūtas volēdi
stipulari nō aut̃ interrogatio p̃cedēs quasi ex ip̃a p̃sumat
volūtas stipulādi alio nō apparēte. l3 gl. ita ibi velle videat
nisi dicas qđ imo gl. nō pōderat p̃cedentē interrogatiōez
sed alia p̃cedētia ēt interrogatiōē vt p3 ēt ex iuribus que
ipsa glo. allegat que p̃bat hāc quā p̃xime dixi ēē ei⁹ mēte.
Et r̃ñsio siue declaratio Are. ad illā glo. in. d. §. sed cū nul-
la. est p̃ eius mēte. nā in duobus casibus positio p̃ Areti. d̃
cit gl. stipulationem ēē inutilem 7 valere vt pactum l3 sub-
dit ṽl ēt si aīr ēē inutilis qđ nō videt posse exp̃plicari nisi
put qñ p̃cedit interrogatio 7 sequit r̃ñsio per signa. cogita
tñ qñ iste tex. satis stringit p̃ Areti. Sed gl. hic in ver. l3 nec
nāl̃ter videt p̃ sup̃ dicta inquātū p̃clusum est hūc tex. intell̃gere
in casu dubij: 7 sic qđ p̃cedēte interrogatiōe videat actūz vt
p̃bat stipulatio adeo qđ si nō valet vt stiplo non valet ēt vt
pactū nudū nisi aīr actū sit qđ valeat vt pactū nudū si nō
valuerit vt stiplo. Sed illi gl. r̃ñdet hic Jmol. in. d. vlti. col.
ne. d. gl. p̃rietur gl. in. d. §. sed cū nulla. d3 intelligi qđ loquat̃
in casu dubij respectu validitatis in vim pacti p̃stato 7 hoc
in claro ex̃ite qđ a p̃ncipio voluerūt stipulari. hoc eīm cōsi-
to si aliqua deficiūt ad stipulationē nō valebit ēt vt pactus
nudū in casu dubij an voluerint valere vt pactū nudūz nec
ne si nō h̃iet effectū stipulatio qñ in casu dubij nō p̃sumunt
voluisse valere vt pactū sed si apperet voluisse p̃stare qđ si si-
pulationē quā p̃stat voluisse facere nō h̃iet effectus valeret vt
pactū nudū tūc valeret vt pactū nudū. Nō ob̃stare ēt qđ cō-
stet ipsos voluisse stipulari. nō eīm ex hoc tollitur qđ ēt non
potuerūt velle qđ valeret vt pactū si nō sequerēt stipulatio
7 hoc vult. d. glo. fm̃ Jmo. Sed p̃ Areti. qđ nō discordat a
doc. nisi in mō p̃standi de voluntate ṽl ṽgere. l. nō codicil-
lū. C. de testa. vbi ex qualitate dispositiōis sumit p̃iectura 7
p̃sumptio qualē dispositiōē voluerit facere adeo qđ nō va-
let vt valere pōt. Sed pōt r̃ñ. qđ ibi erat talis q̃litas que nō
cadebat in aliā dispositiōē nisi in testm̃ qñ institutio 7 ex-
hereditatio nō pōt fieri nisi in testō. l. qđ p̃ manus. §. de iur.
codicil. 7 ad hoc p̃ferunt que dicent̃. J. in gl. Et s̃d̃it Jmo.
33 vbi ad gl. hic r̃ñdit vt. §. J. qđ illud qđ ē dictū in stipulōne pōt
dici in acceptillatiōe inutili vt tūc demū non valet in vim
pacti iuxta. l. an inutilis. in prin. j. de acceptilla. fm̃ cōez lit-
terā qñ sumus in claro qđ voluerint p̃bere acceptillationez
hoc eīm nō apparēte valebit in vim pacti de nō petēdo si-
cut dicimus in stipulōne cui nō incōuenit equipari acceptil-
lationē cū in forma ei⁹ eggetur: qñ d3 p̃cedere interrogatio
put in stipulōne 7 cū sit de iure civili put ip̃a stipulatio. Et
7 sc̃do in acceptillatiōe pōt dici fm̃ Jmol. qđ sit ṽlnerium
ab ip̃a stipulōne: qñ verba acceptillatiōis aīr eā inuētā non
erāt. cogita tñ si quis verbis appropriatis acceptillatiōi ṽl
videt velle illā facere 7 d̃ ex p̃latiōe talij verborū de mēte
p̃stare absq̃

constare absq; alio extrinseco interveniente ad declaratio-
nem ipsius mentis et intentionis. Secus autem est in stipulone: quia
sine verba erant cognita et a iuregentiū de quo iure an in-
tentionem stipulatione p dicta vba inducebat pactū nudū. Et
pferunt que dicta sunt. §. pri. r. fidendo ad motū Areti. naz
en acceptillatio habeat certā formā illa videt sufficere ad
declarandū qd partes inter se agere voluerint. ¶ Refert
et Imo. quod dā referentes p. de. de bellap. in. l. si vnus. §. si
acceptillatio. de pac. dicere qd tex. noster dicit intelligi in valē
de loqui q si nō r. fideat sed solū annuat nullo modo vī se vel
le obligare et sic nec ē per pactū nudū. Secus si sit mutus
et hoc mō pcedat gl. in. d. §. sed cū nulla. pro quo dicto et si
Imo. dicat facere qd no. in. l. cū notissimi. C. de p. scrip. xxx.
an. qd fuit relatū. §. in p. n. l. vñ enūerati fuerūt casus req-
rentes vba tñ hoc nō approbat sed plus sibi placere qd sup-
est dictū ad declarationē huius tex. asserit. Ex alio impro-
bat dictū p. de. dñs Alex. qz est imputandū muto et ē illi q
cū ipso valebat p̄bere qd elegerit viam p̄hēdi per stipulōnē
per seipm et nō per aliū put dī in p. n. l. vñ ē in ipso si cōsta-
ret qd voluerit stipulari vel aliū ab ipso voluerit stipulari
est dicendū qd nō valeat vt pactū nudū hoc aut nō p̄stito et
nō apparere et in muto et valēte loq pariter est dicendū qd
in dubio intelligant voluisse pacisci postq; l3 p̄cesserit iter-
rogatio alia req̄sita in stipulone nō iteruenerūt vt. §. fuit ob-
tū. l3 et de hoc dubitet p̄di. dñs Andre. qd v3 non p̄stito qd
voluerit stipulari valeat vt pactū nudū qz videt p̄stare ex
eo qd stipulant. i. ex eo qd p̄cedere interrogatiōe veniūt ad
p̄tū credo ipm velle dicere. si eim stipularentur nō caderet
dubitatio qd valeret vt pactū nudū: et sic qd ipse dicit nō fa-
cit ad p̄positū nec aliqua alia que ipse adducit que oīa fa-
ciūt vbi sumus in claro qd nō est in terminis nris hic l3 p̄-
cedat interrogatio vt. §. fuit demonstratū. Improbatur et dñs
Alex. aliū intellectū Fulg. in. d. §. l3 cū nulla. ad tex. no-
tū vt intelligat vbi p̄tō l3 velle p̄bere stipulōnē sciebāt tñ
eo modo quo p̄bebant ipsas stipulōnem non valere secus si
crediderint valere: qz tūc valebit vt pactū nudū p. l. an intē-
lio. de acceptil. quasi iste tex. intelligat fm illū in §. singu-
lari. de acceptil. qd nā fm Alex. nō facit ad p̄positū ex quo illa. l. in. d.
§. loquit vbi est defectus in mā. n. r. tex. vbi est defectus in for-
ma vñ nō est arguendū de vno tex. ad aliū ad hoc dicendū
qz defectus est in forma acti put in casu nostro qd p̄tō
errēt credētes actū valere put ipm agere intēdūt tñ nō va-
leat vt valere pōt nec in his terminis sumat ar. a p̄rio sen-
sa ex. d. §. si. Angamus et c. Preterea vt dicit hic dictus dñs
Andr. qd ē improbat dictū Raph. qd libet p̄sumi scire. ll. vt. l.
leges sacratissime. C. de. ll. vñ nō cadit qd limitet iste tex. qd
credebāt stipulōnē valere: qz d̄bebāt scire qd nō valebat per
mutū: sed attēta hac rōne p̄formiter videt dicendū in ter-
minis. d. l. an inutilis. et dato defectu in mā. Unde de hoc
intellectu de eo qd sonat. vide latius. J. in gl. dñs examiat
mā si nō valeat qd ago vt ago et c. dñs discuti intellectus. l.
an inutilis. et vide p̄dan. dñs tractat dictam mām qz refert
qz ē Raph. cu. hic intelligendū dicebat hūc tex. iuxta ter-
minos. d. l. an inutilis. et est fundatus iste intellectus in rō-
ne. l. nō solū. §. si. j. Improbatur et dñs Alex. illud qd dicit
Imo. de acceptillatiōe nō tñ ex rōne Ro. qd ē improbat dī-
ctū Imo. qz rō Ro. p̄cludit qd acceptillatio est inutilis ra-
tione materie: qz tūc valeat in vim pacti nudi p. l. si vnus. §.
acceptillatio. de pac. et p. l. si accepto latū. de acceptil. S3
Imo. loquit vbi est inutilis rōne forme: qz tūc nō valeat et dñs
in vim pacti alr ē non p̄stito qd voluerit facē acceptillatio-
nē nisi ex vbi aptis acceptillatiōi. Reprobat ergo dictus
Imol. ex alia rōne dñs Alex. qz nō reperit iure cantum qd
verba acceptillatiōis nō fuerūt ita cognita de iure gentiū
sicut vba stipulōis nō quo ad effectū acceptillatiōis sed pa-
ctū qd nō repit qd per vba que per ius civile est inductū ha-
bere fieri acceptillatiōē de iure gentiū nō posset fieri pa-
ctum nudū sicut ē dicimus in verbis inductis a iure civili
ad faciendā stipulōnē qd l3 de iure gentiū non essent inducta
ad effectū faciēde stipulōis tñ nō repit qd de dicto iure nō

essent inducta qd p ipsa nō posset fieri pactū. Sed p salu-
do dicto Imo. facit qz vba acceptillatiōis expmūt de acce-
pillatiōe et de ipsa quodāmodo faciūt mentionē nō sic in
verbis stipulōis qz per ipsa nō fit aliquo mō mentio de sti-
pulatiōe et p̄pterea videmus qd vbi expmūt de stipulatiōe
tūc nō valet aliquo modo vt pactū nudū vt in tex. nro vt. §.
p̄mo loco declarato p Bal. in. d. rubrica. de p̄sti. pe. Et vi-
de aliū intellectū ad illam gl. in. §. sed cū nulla. per Saly. in
d. l. non codicillū. de quo dicit. §. dum tratabat mā an in p̄-
ctib⁹ si nō v3 qd ago vt ago et c. ¶ Mo. iij. hunc tex. q ad h
semp allegat qd si nō valet qd ago vt ago nō valet vt vale-
re pōt ad idem. l. j. §. cū qui. §. de p̄sti. pe. et l. nō codicillū.
C. d. testa. que ex mā brocardica de qua h plene p Bar. et
doc. et infra dicit. ¶ Mo. iij. ibi: nec fideiussores quidē et c.
iūcta gl. tñ nō semp due negatiōes faciunt vnaz affirma-
tiōē sed qñq; altera abūdat de quo aliqd h vide p Imo.
et qd due negatiōes regulariter affirmet est tex. in. l. duob⁹
negatiuis vbi. §. de vbo. si. et in alijs iurib⁹ h alle. p Imol.
¶ Mo. vlt. tñ qñ nulla p̄cedit obligatio p̄ncipalis fideius-
sor accedere nō pōt. Quid aut si p̄cedit officiū iudicis nobi-
le vel mercenariū qd pōt implorari p̄ncipalem an possit
accedere fideiussores. Vel qd si obligatio ipsius p̄ncipalis fu-
isset a p̄ncipio an si deficiat ex postfacto et ipso iure an du-
ret obligatio fideiussores h per p̄dan. de ca. et dñm Fran.
de are. ¶ Glo. in §. annuisset. in p. n. declarat. tñ qualr p̄ssit
annui et rñ. capite vel bumeris et hac gl. dicit no. h Ang.
qz multa iura habemus que dñt nutu negocia p̄bi posse.
S3 qd declaratio volūtatē affirmatiue vt negatiue fiat bu-
meris vel capite habemus solū in hac glo. fm ipm qui di-
cit qd capite sit affirmatio inclinādo ipm versus pectus hu-
meris vō sit affirmatio ipsos stringēdo vibrādo aut caput
a dextris et sinistris negatiōē importat. Imol. aut hic di-
cens dñm suū no. hac gl. pro singulari dat sociā huic gl. in
litē qz. de pac. vbi gl. in §. et mutus et c. et dicit ipse Imo. qd
signū per stricūrā bumerū est signū dubitatiū. ¶ In
scōa pte que incipit. sed in his et c. glo. op. d. l. si stipuler. §. si.
Jeo. et rñ. qd loquat in p̄ctibus in qbus vba nō sunt neces-
saria in qbus sine dubio efficac obligatio p̄bi demonstrā-
do voluntatē et per signa et nutus. et vide ibi Bar. ¶ Gl.
in §. nāliter. op. p̄ tex. qd imo p̄bat nālīs obligatio vbi non
valet stiplo qz nō rñdet verbis sed signis: vt. l. an inutilis.
in p̄mo rñ. §. de acceptilla. melius in. l. si vnus. §. si acceptilla-
tio. §. de pac. et rñ. qd hoc est vey si hoc exp̄sse agat vt si sti-
pulatio quā volūt p̄bere nō valet vt stipulatio valeat vt pa-
ctum qz tūc valet et pducit nālem obligationē nō civilem:
et hoc dictū declara vt fuit dictū. §. in scōo no. p̄cedit enim
vbi clarū erat qd volebāt p̄bere stipulōnem sed dubium erat
an vellent casu quo nō valeret vt stiplo qd valeret vt pactū
nudū: qz in dubio dicendū ē qd nō. S3 vbi dubiū est an vo-
luerint p̄bere stipulōnem vel pactū nudū p̄sumit qd pactū
nudū si non sequit rñsio per vba l3 interrogatio p̄cesserit et
hoc modo p̄cedit gl. in. d. §. sed cū nulla. vt dñm fuit in. d. §.
no. ¶ Et no. hac gl. ad hoc brocardū si nō valet act⁹ vt agit
valeat vt valere pōt: qz si p̄stat de mēte sine dubio valeat vt
valere pōt et hoc approbat Bar. et doc. tñ fm Bar. hoc est
diuinare. d. §. si acceptillatio. vt intelligat vbi constabat de
mēte p̄bentiū p dicta tñ rñ. facit. d. l. an inutilis. fm cōem-
lām. Aliam doctrinā in hac mā dat gl. in. d. l. §. cū qui. §.
de p̄sti. pe. qd aut agit de obligatiōe p̄hēda et si nō valet qd
ago vt ago nec valeat vt valere pōt: et ita p̄cedit iste tex. et
d. §. cū qui. cū si. Aut de obligatiōe dissoluēda et p̄cedit. §.
si acceptillatio. et hoc approbat et Bar. hic verū qz ex hoc
nec ē ex eo qd By. addit vltia gl. qd est parū nec ē ex of-
ficio Ly. in. d. l. nō codicillū. est perfecte declarata hec mā.
Ideo ipse Bar. p ea declarāda distinguit vt h vide per eū.
Et procedit hec mā vt dictū fuit. §. in textualibus vbi in cla-
ro et incerto sumus q actus p gerentē voluit explicari. Si
enim sumus in dubio tūc stamus regle. l. quotiē. §. cū si.
Que regula et eius presumptio cessat plerūq; vbi sumus in
claro de dispositiōe que intēdebat fieri. Bixi autē plerūq;
et nō semp qz multi sunt casus in qbus si id qd agit nō valz

¶ C. asserit. et vide Saly. in d. l. legem. vbi vbi refert hoc dictum p. in vl. exē. qd pōt de pacto nudo qd non approbat hic. d. Alex. qz est nimis restringere hūc tex. qd intelligatur solus in loqui valente s3 imo non est restringere qz in eo solus loquit vt patet ex p̄ncipio tex. vbi dicitur qd ille res-pondit p verba quidni. et qd secus est si annuit: et ita est dñm dñs Andre. sicu. hic.

b ¶ Demon- stratio. et adde qd p dñs Petri de quo sup fa- cit quod dicit Bar. hic in illa materia si non v3 qd ago et c. vbi iter cetera cōcludit qd vbi ex defectu cau- se efficiētis nō valet qd agit vt agitur valet vt valere pōt et sequitur Sal. in. l. non codicillū. C. de te- sta. inferēs ex hoc ad cōpro- bationē dicte decisōis p. videbim⁹. j. ad tractabimus. d. materia in il- lo articulo an regula habe- at locum in p̄- ctibus dum of- scutiemus d in- tellectu. c. j. de despon. impu- lib. vj.

ut agitur valet ut valere potest: et sic fit interpretatio ut actus
potest valeat quod pereat. Et ex dictis Bar. h. In hac materia
colligunt sex casus siue regule in quibus si id quod ago non valet ut
ago valet ut valere potest et tres in quibus si id quod ago non valet ut
ago nec valet ut valeat potest. Primus casus siue regula affirmativa
siue affirmativa est ubi clarum est de mente disponentium. Secundus ubi
inter id quod agit et agi potest est omnia incommodo non in modo consti-
tuendi. Tertius ubi sumus in parte dispositionis ab uno depen-
dentes. Quartus ubi sumus in obligatione dissolubili et defe-
ctus est in materia: et sic potest et intelligi. §. si. insti. de adop. et ibi
Ang. de are. Quintus ubi est defectus in causa efficiere. Sextus
ubi super actu est interpositum iuramentum. Casus autem negativi
sunt. Primus ubi sumus in totali dispositione dependente a vo-
luntate unius. Secundus ubi sumus in obligatione pendente. Ter-
tius ubi sumus in obligatione dissolubili et defectus est in
forma. Quod quod dicitur diversimode tradit ista materia in va-
riis locis nec in perfecta resolutio habet. Ideo per ea facilius et
perfectius habenda facit regula negativa in ista materia et enume-
ra casus siue dispositiones in quibus dicta regula preedit et pone
casus in qualibet dispositione in quibus dicta regula non preedit.
Regula ergo fit ista quod si illud quod agit non valet ut agit non
valet ut valere potest. ut in tex. nro. et in d. l. j. §. euz. q. et in l. j. §. de
in. codi. et in d. l. non codicillu. et in l. multum interest. C. si quis
alte. vel sibi. et in c. cum super. de offi. delega. Que regula proce-
dit in primis ubi sumus in claro et certo quod agens voluit ex-
plicare actum qui postea non fuit expletus et executioni mandatus
tus. alio eum esse extra istam regulam cuius verba hoc sonant
et esse in regula. l. quotiens. §. eo. cum si. ut dictum fuit
super in secundo no. Et ex his apparet quod equivocavit Jo. cal. et Ab.
ipm secutus in d. c. cum super. cum dixerunt quod in casu dubio inter-
tandus est agens voluisse actum valere omni meliori modo: et sic
quod in casu dubio si non valet quod ago ut ago valeat ut valere
potest. nam ista regula non preedit in casu dubio quid agi voluit
state eum dicto dubio preedit. d. regula. l. quotiens nisi salva
remus dictum per d. doc. put alio salvata et declarata fuit hec
glo. in v. sed nec noster. et super ipsa et in d. secundo no. ut sic di-
ctum istorum doc. preedit apparet quod agi voluerit stante po-
stea dubio in casu quo actus quod agi intendit non valeret ut
agit presumat quod agens voluerit valere ut potest per. d. l. quo-
tiens. tunc hoc est multum generale dictum in materia quo multa iura in
hac materia destruant et forte est falsum et per hunc tex. et declara-
tum ut prius extitit declaratum et per mentem gl. et doc. et per regula. d.
l. quotiens. cum si. non habeat locum in materia nostra vult expressse dominus meus
Lorneus in d. l. non codicillu. q. dicit quod maior est presumptio
que sumit ex qualitate dispositionis quam illa qua quis presumitur
actum suum velle valere de qua in d. l. quotiens. cum si. quanto ma-
gis intentio expressse declarata preualeat presumptio de qua in d.
l. quotiens. put sunt termini tex. nri. et hoc est quod vult hic. h.
glo. intelligens tex. nrm quod postulo quod voluerit quod stipulari si
stipulatio non habet effectum si dubitet an presumat ipsum voluisse
postea valere in vim pacti determinat quod non et quod allegata
in gl. preedit ubi probat vel apparet prius: et sic in casu dubio
actus quem agit si non valet ut agit non presumit voluisse valere
ut potest: et sic expressse per dictos doc. Et respondet dictus dominus meus
ad l. iij. §. de mili. testa. ubi constat quod volebat testari iure cois:
et tunc si non valet iure cois valet iure spali: et sic presumptio quod
quis censet velle quod actus suus valeat preualeat intentioni expressse
declarate quanto magis preualeat presumptio que sumitur ex
qualitate dispositionis: et sic per hunc tex. qui intelligit de intentione
expressse declarata et per illam. l. non codicillu. que loquitur de inten-
tione que sumit ex qualitate dispositionis. Respondet igitur dominus meus
per Pau. de ca. l. in mea lec. hoc non dicat Pau. in d. l. non
codicillu. quod in d. l. iij. fit transitus de testamento ad testamentum: et in ha-
bendis symbolis facilis est transitus ut no. in l. sed cum piono.
ff. de bo. pos. et in l. in re actio. §. ite quicquid. de rei vendi. §. in
d. l. non codicillu. fieret transitus de testamento ad codicillos hic de
stipulatione ad pactum: et sic in d. l. j. §. cum qui. de pti. pe. cum si. fie-
ret transitus ad diversum actum siue ad diversam dispositionem: et
hoc est quod vult dicere ille tex. ibi. sed magis utroque genere vo-
luisse et c. quasi cum actus ibi posset utriusque puenire quod ample-
ctitur unum non censet renuciare alteri si relictat nullitas actus

sed magis censet utroque modo gerere voluisse et primum ele-
gisse si posset explicare sed in d. l. non codicillu. testari et co-
dicillari non cadunt in eodem subiecto. i. ut idem possit fieri et per
testamentum et per codicillos: quod per codicillos nec dari nec adimi
hereditas potest: ut. d. l. quod per manus. §. de in. codicil. ita et in
tex. nro non cadit in eodem subiecto stipulatio et pactum nudum put
spes distincta et separata a stipulatione ut declarat Bald. in d. l.
non codicillu. dum tractat de intelligentia. l. si tam angust. de
serui. Conclude igitur quod hec regula preedit ubi sumus in cla-
ro que actum gerere a principio voluerit l. ipso non securo simus
in dubio an aliter: et sic ut posset valere voluerit. Ubi autem quod
agere a principio voluerit sumus in dubio sumus in regula
l. quotiens. cum si. ¶ Secundo preedit dicta regula in ultimis vo-
luntatibus: ut. d. l. j. §. de codicil. l. non codicillu. que. l. loquitur
ubi sumus in totali dispositione ultimam voluntatem. Quid autem
si sumus in parte dispositionis ultime voluntatis an tunc preedit. d.
regula Bar. hic tenet quod non p. l. filiuffa. §. ut quis heredes. de
leg. j. et l. scevola. ad tre. et per no. in l. vbi civilibus. §. de
vul. et pu. Sed Ang. hic in ultimis voluntatibus distinguit
an si actus valeret ut valere potest fieret degressio et transitus
ad aliam dispositionem penitus diversam nomine et effectu ut de te-
stamento ad codicillos qui sunt penitus diversa dispositio a testamento
ut. d. l. quod per manus. et l. si idem. C. de codicil. et non valet ut
valere potest: ut. d. l. non codicillu. et d. l. j. Si vero non fit transitus
ad aliam speciem dispositionis sed mutat qualitas: quod. l. vna substi-
tutio puenit in aliam: et tunc valet ut valere potest: ut. d. l. scevo-
la. cum alijs allegatis per Bart. dicit quod sumus in parte
dispositionis: et ad hoc dicta. §. p. prime dum fuit rñsum ad l. iij. de
mili. te. et per hunc modum enitit obiectio. l. que de toto. d. rei
vendi. que videtur facere per Bar. quod hic per hanc viam non fit
transitus inter totale dispositionem et partem ipsius vel si fit ex his di-
ctis Ang. apparet apta ratio diversitatis inter totales et par-
ticulares dispositiones: et ista ratio assignat et per Pau. de cast. b.
qui in hoc transit cum Bar. et hac opinionem approbat Imo. h.
cum limitatione nisi lex resistat particulari dispositio propter ipsam
non propter accidens. et ita dicit preedere. l. seruo tuo. C. de te-
sta. manu. et l. si servus legatus. §. si servus alienus. de leg.
j. ubi particularis dispositio ultime voluntatis. l. libertas relicta
seruo alieno que non valet iure directo non valet iure fideicom-
missi et quod ibi solum fiat mutatio qualitatis. in l. scevola. et
in l. ex facto. l. resistit particulari dispositio propter accidens non
propter se. non enim prohibet lex fieri substitutionem in codicillis
propter ipsam substitutionem: sed propter accidens. i. propter ipsos
codicillos ¶ Remittit se tandem Imo. ad no. in l. centurio. §. d.
vul. et pu. in illa. q. de substitutione directa facta maiori p
paganum per vba directa an valeat iure fideicommissi ubi co-
cludit quod non: et sic per glo. in d. l. vbi civilibus. per. d. l. seruo
tuo. et per. d. §. si servus alienus. nam et in d. casu. l. resistit par-
ticulari dispositio propter ipsam et ad d. l. scevola. respondet put hic
Et eodem modo respondet ad l. ex facto. cum si. nam ibi poterat di-
spō valere iure directo: quod ille quem testator rogabat ut face-
ret sibi ticiū heredem poterat ipsum ticiū instituere sed tunc non
fuit conueniens ut necessitaretur ne auferret sibi libera testi-
factio. §. l. stipulatio hoc modo precepta. §. de vbo. oblig. et sic per
hoc accidens prohibet talis dispositio non propter se quod. l. abhominetur
quod ticius sit directo heres instituti sed abhominetur quod p illa
via. Et huic opinioni Imo. de substitutione facta maiori et
hic et in d. l. centurio. adheret dominus Alex. tēnes ex hoc per
Bar. in eo quod hic facit omniam inter totale et particulare di-
spositionem ultimam voluntatem. et ita per Bart. hic presupponit
tenere Imo. quod non est verum: quod ut ex relatio apparet Imo. h.
sniam Bar. hic cum limitatione siue distinctione an sumus in
particulari dispositione cui. l. resistit propter se vel propter accidens.
Et stando in hac opione dominus Alex. quod substitutio facta ma-
iori vel extraneo per vba directa non valeat et in vim fidei-
commissi respondet aliter quod Imo. ad d. l. ex facto. quod ibi non fuit sub-
stitutio directa ex quo mediante persona alterius voluit illam
quem disponebat fieri heredem psequi hereditatem quod sonat in fidei-
commissum ut per ex no. per Bar. in d. l. centurio. in pe. col. in
fi. dum ponit regulas ad cognoscendum vba directa obliqua ut
cōia dum Bar. al. d. l. ex facto. et d. §. ut quis heredes. et ista fuit
etiam rñsio

etiam rñso Imo. in. d. l. ceturio. Que iura h modo intellige/
do patet qd nihil hñt cōe in materia nra. In qua conside/
ratio Bar. de totali et particulari dispōne vñ oino adhuc
subsiste et tenēdo p cōem in illa. q. de substōne facta maiori
vel exneo p vba directa. Subsistit eim pñderatio p. d. l. sceuo
la. de veritate tñ cōis opinionis vel alterius in illa. q. non
discutio hic examināni plenissime et in. d. l. verbis civilib⁹.
et in. d. l. ceturio. ex qbus ibi dictis apper q saluari adhuc
at et clarus pōt decisio Bar. hic ab obiectione. d. l. seruo
mo. et d. l. si seruo alienus. Est tñ adue tēdum qz Saly.
in. d. l. nō codicillū. nō tenet hanc pñderationē Bar. per
d. l. que de toto. cum si. vt per ipsum ibi circa pñia vbi et
dum tractat ipsaz materiā bzocardicā si nō valet et. circa
d. l. sceuola. ipsam intelligēdo put cōiter intelligit per gl.
39 et doc. pcludit q directa pupillaris ideo trahit ad fideicō
missum: qz facta in codicillis expreso noie codicillorū qd
sonat vt res valeat oī meliori modo quo pōt. Si aut illa. l.
intelligeret q substitutio eēt facta per verba cōia tñ esse/
mus extra istā māz qz nō pñtaret q voluerit facere pupilla
rem sed essemus in dubio et ppterca interpretaret vt res va/
leret potius qz periret ar. d. l. quoties. Cōcludit ergo q in
vltimis volū. siue simus in totali siue in particulari disposi/
tione si nō valet qd agit vt agit nec valet vt valere pōt nisi
pñter de mēte pñia put in. d. l. sceuola. vt. d. declarata et non
obstat huc sue pclusiōi. d. l. ex facto. et d. l. vt qz herede. qz
apparet rñsum obstat tñ pclusiōi si tenemus cōem opi/
nionem gl. in. d. l. verbis civilibus. q substitutio facta ma/
iori vt extraneo post adita hereditatē trahat ad fideicom/
missum: sed ibi pōt dici pñtare d mēte rōne qualitatē per/
sonaz vt. d. dices. Id tñ qd tenet Saly. tenet et bal. hic quez
tñ improbat Imo. qz fm ipm intelligere illem. l. sceuola.
q ibi pñter ex pñcturis q testator voluerit valere eo modo
quo possit est pñ illa. l. quasi velit Imo. q si hoc cōstaret nō
diceret de benigna interpretatiōe cuz certis non sit locus
pñcture sed tu dic bal. sensisse qd voluit et Saly. q ibi con/
stet eo qz in codicillis expreso noie codicillorū et illud de in/
terpretatione respicit iuris dispōne qua ex benignitate indu/
ctū est vt valeat talis dispō in vim fideicōmissi nō ergo vi/
ctū est respectu dubie voluntatis testatoris. Bñs me⁹ Cor/
ne⁹ in. d. l. nō codicillū. in effectu trāsire videt cū snia et oīa
bar. ex rōne Ang. hic quā approbat et Lo. de ro. hic. At/
tentare tñ conat ipse dñs meus q dñs sit inter istituciones
et substitutionē quā lz ponat Saly. in. d. l. nō codicillū. ita
vno modo rñdens ad. d. l. sceuola. tñ ipsā nō approbat ipse
40 Saly. tñ substitutio est pñctiōalis institutio: vt hñ in rubri/
ca. d. de vul. et pu. et in. l. in rōne. q. d. vulgo. d. ad leges sal.
S3 dñs meus dicit q forte possit assignari ista rō q secus
sit in substōne qz ex ipsa demōstrat substitutiōe voluisse vale
re pñia institutiōem. Et nemo pōt decedere cū vno⁹ testis
vt. d. pñteriore. insti. quibus mo. re. insti. vnde in substōne
ista est vna pñsumptio q noluerit testari alia est: qz nō ad/
hibuit pñgruā solēnitatē testi vñ iste due pñsumptiōes pñuale/
ant illi que sumit ex qualitate dispōnis: et per pñs trahitur
ad fideicōmissū: et sic valeat eo modo quo valere pōt. S3
ista salua pace est maxia truffa. naz ex ea sequeret q nunqz
vulgaris valēt iure directo ne pñma reuocet vel infringatur
pñterea pñsupponit ipse q substitio vulgaris possit hñe locum
subsistente et habēte effectū instōne qd est penitus falsū et
pñ. l. post aditā. C. de impu. cū si. pñterea et vltimus pñsupponit
q. l. sceuola possit intelligi in substōne vulgarī nō tñ decla/
42 rat quomodo tñ vulgaris expiret adita hēditate: vt. d. l.
post aditā. fideicōmissū aut regit aditionē: vt. l. ille a quo
q. si de testō. ad trebel. quomodo ergo vulgaris pōt trāssu/
di in fideicōmissariā ab hac tñ obiectione sua pñderatio de/
fendi posset vt pñ ex his que dixi in. d. l. vbi civilib⁹. oū di/
fendi de intellectu. d. l. sceuola. et reuli Ange. de are. insti. d.
vulga. substi. intelligere illū tex. in vulgari. Si ergo tenem⁹
dñam inter instōnem et substōnem debemus ipsam tenere
ex rōne Bar. iñcta rōne Ang. vel potius ex rōne Ange. qz
43 rō Bar. nō oino pcludit qz et per substōnem de toto dispo/
nitar imo de pluri qz per instōnem disponat. Et est pupill

laris et in ea veniat et bona pupilli: vt. l. sed si plures. q. ad
substitutos. d. de vul. et pu. Et si dicas Bart. loquit de toto
et parte respectu ipsius dispositionis dico q adhuc sua rō
nō pcludit qz si substō est scda instō: vt in. d. gl. d. rubrica. d.
d. vul. et pu. nō est rō quare magis sit pars dispositionis qz
instō nisi forte dicamus q pñderauerit pupillare esse pñem
dispositiōis et testi paterni ad qd. l. patris et filij. d. de vulg.
et pu. Et adde q ipse Bar. in. l. j. d. de codicil. et ibi et Bal.
post glo. ibi tenet q in. d. l. sceuola. pñtabat disponentē vo/
luisse facere codicillos: et sic satis pñcordant cuz eo qd dicit
Saly. et ita tenet Ange. et Pau. de ca. in. d. l. verbis civilib⁹
bus. et Pau. in. l. sceuola. et gl. in. d. pñ. insti. de vul. substi.
et ibi et Ange. de are. Et hoc tenēdo posset rñ. ad no. in. d.
l. verbis civilibus. ad illud de substōne facta maiori vel ex/
traneo qz iō trahit ad fideicōmissum fm cōem opinionem
qz verba intelligunt plata fm qualitatē personaz. l. plenū.
q. equity. d. de vul. et ha. x. q. iij. c. rogo. qualitas ergo pñfo/
narū facit pñsumi actū factum eo modo quo ipse pñt
facit qd dicit Bar. hic d defectu in cā efficiente de quo. j. et
facit. d. c. j. de despon. impu. li. vj. Pñt ergo in vltimis volū/
tatibus pñndi q hñt locū ista regula nisi aliud pñtaret de
mēte disponentis. tunc eim oēs pñcordant q dispositio vale/
at vt valere pōt vt hic per Bar. et doc. Qd pñcedit nō solūz
si expñse pñtaret de mēte sed et si facite qd pōt eē vel ex qñtare
dispositiōis. vt. d. l. sceuola. Vel ex qualitate pñonarū iuxta
no. in. d. l. verbis civilibus. tenēdo cōem opinionē vel etiaz
si interponeret iuramentū: vt. d. l. cū pater. q. filius matres. et
hic per Bar. Non aut ista tacita mens sumit ex qualitate
solēnitatis addibue. si eim qualitas dispōnis in vñ sonat
lz qualitas solēnitatis nō cōrespōdeat tamen ex eo actus
nō valet vt valere pōt: vt. d. l. nō codicillū. que. l. q loqua/
tur vbi est defectus solēnitatis testamentarie est de mente
glo. ibi et clarus Saly. et doc. Tercio dicā regula pro/
cedit in pñctibus vt hic et in. d. l. j. cū qui. et. d. l. multūz in/
terest. facit et. l. cum precario. d. de prece. Nec obstat. l. vbi
ita donatur. d. de dona. causa mor. qz ibi non constabat ex
verbis q donationem causa mortis: et nō aliam vellet ex/
plicare imo significatio verborū patiebatur intelligi etiaz
de donatione l. implicit: et ideo de ipsa intelligit vt ibi vide
44 p Bar. Tñ pñterea forte posset dici q ibi nō sit digressio
ad penitus diuersam ipem dispositionis: qz vtraqz est do/
natio lz vna habeat alias qualitates qz alia pñcedet tñ rñ.
magis plz. Sed pñ hoc qd est viciū de pñctib⁹ q in ipso ha/
beat locū hñt. facit. l. si tā angustū. d. de fui. n. gñat et. l. ius
de serui. ru. pñd. Et in. d. l. nō codicillū. vbi glo. op. de. d. l. si
tā angustū. vbi sum⁹ in obligatiōe pñbeda distinguit en tra/
ctet de obfione pñbeda in pñonā: an vo de obfione pñbeda in
re. Primo cāu in nihilū valet actus vt hñ et. d. l. cū q. Scdo
casu valet vt pñ: et ita pñcedit. d. l. si tā angustū. et. d. l. via. ita et
hñ ipm pōt intelligi. l. hñ si possessori. q. ut si iurauero. d. d. in.
in. quā lo. improbat hñ Imo. p⁹ Ray. et bñ qz ponit diuinitatē
casuū nec assignat aliquā rōne diuinitatis Old. put refert
Bal. in. d. l. nō codicillū. dicit tñ in viciis iurib⁹ id qd agit
valere vt pōt: qz sumus in his quoz vñqz pñtinet sub alte/
45 ro. Tñter. n. pñtinet sub actu et via actus pñtinet sub via: vt. l. j.
d. de serui. ru. pñd. et hac so. dñendit Bal. siqz forte oppone/
ret de tex. nostro dicens q in stipione pñtinet pactū nudū et
tñ si vbi agit stiplo nō valet vt stiplo nō valet vt pactū nu/
dū. Dicit eim q in stipione nō pñtinet pactū nudū put incl/
dit in aliā spēm pñtus sed pñtinet quatenus et in stipione va/
tur pñsensu: et sic pñtatio ad hoc. l. j. p. d. de pac. Et cū hac
so. Old. satis pōt dici q pñcordet Bar. hñ dñ dicit q in illis
iurib⁹ inter qd agit et illud qd agi pōt est vñta icōmodo nō
incōstituedi modo. hoc eim sonat hñt qz in pñctis plus
cōmodi bz vñū qz aliud qd sonat illud q vñū pñtinet sub al/
tero. vñ pōt dici q so. Old. sit rō sine declaratio so. Bar.
quē velle idē qd Old. dicit dñs meus in. d. l. nō codicillū.
et q doc. ita tenet et hoc est tenēduz qd aliud hic dixerit
Rapba. cu. quē sequit dñs me⁹ in scda lo. quā ponit in hac
mā. Dicebat. n. Ra. q per illa iura pñbat q et vbi sum⁹ in
obligatiōe pñbeda et defectus est in nā nō in forma si actus
vincen. sup scda. ff. noui

non valet ut agitur valet ut valere potest. Bar. dicitur p[ro]fide ratione faciat ubi sumus in obligatione dissolvenda et d[omi]no me[us] dicit q[uod] in dictis iurib[us] e[st] d[omi]na et in p[ro]fide modo: q[uod] aliter via aliter act[us] aliter iter p[ro]fuit ut p[er] h[oc] in d. l. et in d. l. iter iter. de serui. ru. p[ro]di. Sed in hoc equocavit: q[uod] est veru[m] q[uod] respectu comodi aliter vnu[m] aliter aliud. Et predictio p[ro]fuitur et hoc p[ro]bat dicta iura sed q[uod] in diversis modis et dispositio[n]ibus p[ro]fuit vnu[m] q[uod] aliud minime p[ro]bat in dictis iurib[us]. Et ad c. de sp[eci]osa. q[uod] d[omi]no meus allegat p[er] Cu. p[er] Bar. q[uod] ibi agit de obligatione p[ro]benda et nihilominus ex quo de factus est in materia si actus non valet ut agitur valet ut valere potest respondebit. Ibi enim putat hic dicit Imo. est defectus in causa efficiente: et illud q[uod] dicit Bar. hic per d. l. si tam angust. sequuntur doc. in d. c. cum super. de offi. delega. Sed iterum p[ro]ba hoc q[uod] est dictum de p[ro]tractibus q[uod] in ip[s]is habet locu[m] hec regula negativa facit. l. si vnu[m]. §. si acceptillatio. de pac. et l. an inutilis. in prin. de acceptil. fm l[ite]ram p[ro]fuit ubi p[ro]bat q[uod] inutilis acceptillatio valet in vim pacti Bar. hic dicit q[uod] in p[ro]tractibus ubi agit de obligatione p[ro]benda habet locu[m] regula negativa ubi v[er]o agit de obligatione dissolvenda: et tunc secus distincto tamen fm ip[s]am an sit defectus in forma vel ma[n] ut p[ro]bat in d. l. an inutilis. fm diversae l[ite]rae fm q[uod] ibi declarat glo. et in d. l. si vnu[m]. §. si acceptillatio. et r[ati]o diversitatis an agat de obligatione p[ro]benda an v[er]o dissolvenda est aperta per l. arrian[us]. §. si. cu[m] si. et hanc r[ati]onem sentit Bar. in d. §. cu[m] qui. et illud q[uod] hic tenet Bar. tenet et in d. l. an inutilis. Ubi hoc plus addit ad illud q[uod] acceptillatio que inutilis est r[ati]o[m]e materie ut valeat in vim pacti ut p[re]cedat nisi faciens acceptillatio[n]em fuerit prudens et sciens acceptillatio[n]em non valere non facturus ipsam si sciret ipsa[m] valere. tunc enim non valet et in vim pacti nudi per illu[m] tex. in sc[ri]pto r[ati]o. Subdit it[em] q[uod] de hoc o[mn]i constare. l. q[uod] sciuerit et noticia habuerit stipulone[m] non valere et q[uod] aliter ipsam non e[st] facturus: et sic si sciuerit ipsa[m] valere: et ex quo est presumptio q[uod] q[uod] sciatur iura et eor[um] dispositiones: ut l. leges sacratissime. C. de legi. et ex hoc videat q[uod] non sit opus p[ro]bare q[uod] sciuerit ipsam acceptillatio[n]em non valere it[em] ex quo dicto casu iura voluit stipulone[m] saltem valere iure pacti insurgit ista alia p[re]sumptio q[uod] in dictam vim voluerit ipsam acceptillatio[n]em valere: et ideo debet p[ro]bare q[uod] est dictu[m] et cu[m] Bar. tr[an]sit Imo. in d. l. an inutilis. sup[er] glo. ij. qua[m] reprobatur q[uod] dicit glo. id[em] in nesciente. nam Imo. dicit illas glo. e[ss]e p[ro]tra tex. Unde p[ro]cludit q[uod] si opinabatur acceptillationem non valere: et hoc constat non valebit et in vim pacti. Si aut[em] opinabatur ipsam acceptillatio[n]em valere tunc recurrendu[m] ad distin. glo. de qua dictu[m] est sup[er] an sit peccatus in forma vel in materia. Si aut[em] sumus in dubio et p[re]sumendum est q[uod] crediderit ea valere vi pacti si peccavit in materia secus in forma putat. si dictat iuris dispositio qua[m] ut est dictu[m] in dubio p[re]sumit sciuisse p[er] id q[uod] habet in d. l. leges sacratissime. et in d. l. in bonoru[m]. de bono. pos. tit. g[ra]t[i]a. Et sic Imo. putat Bar. vult q[uod] debeat p[ro]fuit q[uod] sciuerit ipsam non valere et q[uod] ipsam non e[st] facturus si valeret: q[uod] in dubio p[re]sumitur voluisse valere in vim pacti putat dictat iuris dispositio non aut[em] videt voluisse facere actu[m] penitus frustratoriu[m] et sic servit solum de verbis prout alia habet in d. l. non solu[m]. §. si. i. C. Saly. et Ra. fulg. in d. l. non codicillum. et Raph. cu[m] et Pan. hic aliter dicunt per d. l. an inutilis. v[er]o. v[er]o ubi cu[m] faciens acceptillatio[n]em scit ipsam non valere in vim acceptillatio[n]is non valet et in vim pacti q[uod] r[ati]o[n]e scientie quas habebat de invaliditate actus p[re]sumit facile fuisse ad p[ro]mittendu[m] ar. d. l. non solu[m]. Si aut[em] faciens acceptillatio[n]em putavit ipsam valere: et per p[ro]fuit habuit animum semper se obligadi et debitorem liberadi: et tunc q[uod] animus et p[ro]fuit non deficit si non valet q[uod] ago ut ago valet ut valere potest. Et sic isti doc. non requirunt p[ro]bati q[uod] sciuerit faciens acceptillatio[n]em non valere et q[uod] aliter non e[st] facturus ad hoc ut non valeat etia[m] in vim pacti nudi sed voluerit q[uod] illico q[uod] sciuit ipsam non valere p[re]sumatur voluisse facere actu[m] frustratoriu[m]. Item Saly. in d. l. non codicillum. in hac materia non facit o[mn]iam an sumus in obligatione p[ro]benda vel dissolvenda sed facit d[omi]nam an actus celebretur inter presentes et tunc si non valet ut agitur non valet ut valere potest et ita intelligit tex. nostrum. et d. §. cu[m] qui. l. j. de consi. pecu. cum si. An v[er]o celebretur inter absentes: et tunc valeat actus ut valere potest si partes putaverunt actu[m] valere per d. l. an inutilis. fm vnam l[ite]ram et per glo. in d. §. sed cu[m] nulla. l. inrisgenit[us]. §. de pac. qua[m] hoc vno modo dicit posse salvari. Si vero partes sciuerunt et crediderunt actu[m] inutilem: et tunc non valet et ut valere potest: q[uod] vident voluisse facere actu[m] frustratoriu[m]: ar. d. l. non solu[m]. et ad hoc d. l. an inutilis. In dubio an p[re]sumant sciuisse actu[m] valere vel non dicit Saly. p[ro]fideranda peritia vel imperitia: ar. no. in d. l. j. C. de vsur. Et in mercatorib[us] q[uod] non tractat de apicibus iuris in eor[um] mercantia. Dicit animus obligandi interfuisse: et sic p[re]sumit eos in animo habuisse ut eor[um] verba prima facie sonat: et sic in dubio actus et promissio ab ip[s]is emanata valebit ut valere poterit. Rapha. aut[em] cu[m] hic adhuc plus vult q[uod] siue sumus inter presentes siue inter absentes solu[m] debeat distinguere: An sciuerint vel ignoraverint actu[m] non valere ut ubi sciuerint: tunc actus non valeat ut valere potest per d. l. an inutilis fm qua[m] debet intelligi iste tex. fm ip[s]am. Ubi vero ignoraverint: et sic erraverint in iure: et tunc valeat ut valere potest non distincto an sumus in obligatione p[ro]benda vel dissolvenda vel an sit defectus forme vel materie vel an fiat transit[us] ad diversam sp[eci]em dispositionis necne putat dicta vlt. distin. sit in ultimis voluntatibus ut sup[er] retuli et dicit istas d[omi]nas esse trussas. Sed Pan. non tenet simpliciter hoc d[omi]nu[m] Rapha. q[uod] per ip[s]am destrunt multa dicta glo. et doc. Sed considerat ip[s]e Pan. sex casus p[ro] declaranda materia. In quorum duobus primis dicit si illud quod agit non valet ut agitur valere ut potest. In sc[ri]bis aut[em] duobus non valet. In alijs aut[em] duobus cu[m] distinctione procedit in materia. Et inter duos casus positos per Pan. in quibus actus non valet et ut potest. Vnu[m] est q[uod] partes sciuerint actu[m] non valere ut agit q[uod] tunc indistincte non valet ut valere potest: q[uod] vident nugatorie illu[m] actu[m] voluisse explicare ar. d. l. non solu[m]. et hoc fm ip[s]am p[ro]bat expresse d. l. an inutilis. in v. singamo et c. Et sic ut sup[er] dixi Pan. in hoc p[ro]cordat cu[m] Raph. hic et cu[m] Saly. et Fulg. in d. l. non codicillum. v[er]o in sciende actu[m] non valere ut agit non requirat alia p[ro]batio q[uod] alio actu[m] non explicasset ad hoc ut non valeat ut valere potest putat volunt Bar. et Imo. na[m] et hoc non probato vult Pan. post predictos q[uod] actus nullo modo valeat ex p[re]sumptione d. l. non solu[m]. Ex qua p[re]sumptione videt submoneri illa p[re]sumptio qua[m] p[ro]fiderat Bar. q[uod] p[re]sumit voluisse valere ut pactu[m] nudum ex quo de iure ita disponit q[uod] defectus est in materia. Et huic opinioni adheret hic d[omi]nus Alexan. dicens q[uod] Bar. et Imo. intelligentes d. l. an inutilis. ut sup[er] est relatum faciunt violentia[m] i[ur]e.

46 Subdit etia[m] Rapha. dicere q[uod] in dubio p[re]sumetur partes ignorasse gerere actum nullum nisi essent in iure periti arg. l. ij. §. servino sulpitius. §. de ori. iur. nam licet dicatur q[uod] omnes debent scire leges tamen illud intelligitur quia debet consulere peritiores iuxta no. per Bar. in d. l. in bonorum. §. de bono. posses. et hoc dicit esse no. et h[oc] ip[s]e non dicat hoc et vult Saly. in d. l. non codicillum. et sic isti doc. voluit q[uod] in dubio non p[re]sumatur noticia dispositionis iuris nisi in peritis p[ro]fuit tamen vult Bar. et in d. l. an inutilis. et in d. l. non fatetur. in vlti. col. in v. quero qualiter probabitur ignorantia iuris. §. de confes. sed fm ip[s]am hoc non p[ro]bat Bar. veris rationibus. Ex hoc ergo sequitur q[uod] in dubio acceptillatio valebit ut valere potest quasi gesta ab ignorante v[er]o si est nulla ex defectu materie. Et ex hoc sequitur q[uod] verum dicit Bar. q[uod] debet p[ro]bati et sic debet constare q[uod] sciuerit acceptillatio[n]em non valere non ex ratione sua: q[uod] l. alij p[re]sumeretur voluisse valere in vim pacti quasi de hoc etia[m] p[re]sumatur habere noticiam q[uod] a iure ita disponitur sed ex r[ati]o[n]e q[uod] ignorantia in dubio p[re]sumitur nisi aliud qualitas persone suadeat. Et probata scientia invaliditatis actus h[oc] et inferatur ad scientia[m] et noticiam ut de iure valeat saltem ut pactu[m] tamen ut sup[er] dixi ex p[re]sumptione d. l. non solu[m]. potest dici q[uod] tollatur p[re]sumptio q[uod] dicto modo voluerit valere. nam ius

nam suo ita disponit ex presumpta mente gerentis actum
que mens cessat per rationem. d. l. nō solum. Preterea illud
quod ius disponat acceptilationem inutilem ratione materie vale
re in vim pacti nō probat Bar. procedere ubi pertrahentes
sciunt ipsam nō valere: et sic penitus submouetur suus fun
damentū l. tenentes per ipsam nō respondere. Et sic ex pre
dictis videtur ista conclusio deprehendi. d. l. an inutilis. loqu
tur in obligatione dissolvenda in qua tamē per illas. l. sic de
bet distinguī. Quod aut accepto ferens scit acceptilationes
nō valere ut acceptilationem: et tūc non valebit etiā ut pa
ctum nudū nō distincto an acceptillatio sit nulla ex defectu
forme vel ex defectu materie et aliter nō probato quod alio acce
ptilationem non erat facturū. probata enim scientia acce
pto ferentis inutiliter presumitur actū verbales voluisse fa
cere per. d. l. non solum. Aut accepto ferens credit acceptil
lationem valere vel sumus in dubio et tūc distinguat an ac
ceptillatio sit inutilis ex defectu forme vel defectu materie.
Et cum hoc dicto Bar. minus malum dicit esse transire dñs
meus in. d. l. nō codicillum. in vlti. col. qui tamē nihil tūc
de dicto Bar. in. d. l. an inutilis. et de intelligentia illius. l.
in v. singamus et c. Et ex his patet quod intellectus Fulgo. ad
hunc tex. relatum sup in scdo no. ut loquatur in sciente sti
pulationem nō valere quē ut dixi sentit et hic En. est verus
in se sed est restrictivus huius tex. qui potest intelligi et in
telligi et in ignorante stipulationem nō valere tenendo istā
conclusionē quod ubi sumus in obligatione pertrahenda si actus
non valet ut agitur nec valet ut valere potest. Et si per
hoc ulterius instatur de. d. c. j. §. de despon. impu. li. vj. ubi
sumus in obligatione pertrahenda et tamē actus valet ut va
lere potest. i. spōsalia d. presenti pertracta inter impuberes
vel inter unum puberem et alium impuberem transeunt in
spōsalia de futuro que inter predictos contrahi possunt et
per illud. c. ut sup retuli dñs meus hic dubitat de opinione
Bar. in hoc pūcto quod ubi agitur de obligatione pertrahen
da actus nō valet ut valere possit: et Abb. sic. in. d. c. cū
super. de offi. delega. Sed Imo. hic tenens sniam Bar. ad
illud. c. respondet quod ibi est defectus in causa efficiēte. i. in p
sona ubi aut est defectus in causa efficiēte tunc si non va
let ut agitur valet ut valere potest ut hic per Bar. et in. d. l.
an inutilis. et ibi et hic Ange. et Imo. et ita transit etiam
hic dñs Alex. nisi cum defectu cause efficiētie pcurreret et
defectus forme ad quod allegat. d. c. cum super. de offi. deleg.
Pau. autem de cast. dicit rationem. d. c. esse quod loquitur in
actu qui non habet certam formam verborū a iure deter
minatam: in ipso enī sufficit mutus consensus de quo cō
flet ad quod que habent in. c. cū quod. et in. c. tue. de sponsa. et
dicta supra in prin. l. an in matrimonio requirantur verba
et ita vult ibi Jo. and. in si. glo. in v. et matrimonium in no
uella dicens quod matrimonium carnale non habet certā for
mam secus dicit in matrimonio spiritali quod contrahi
tur per electionem que habet certam formam: et ideo si nō
valet ut agitur nō valet ut valere potest. Et sic Jo. an. et etiam
Pau. sentit illud quod dicit dominus Alex. licet de ipsis
mentionem non faciat quod ubi ultra defectus cause efficiē
tis concurrat defectus forme actus non valet ut valere po
test quod no. ad limitationem dicti Bar. et doc. volentium
quod ex defectu cause efficiētie. Si non valet actus ut agitur
valet ut valere potest ut non procedat ubi concurrat defe
ctus forme: et licet etiam dñs Alex. non referat illud: quod
ipse dicit fuit et est dictum de. in. d. c. j. de sponsa. impu. ubi
bene declarat qualiter in illo. c. cum super. sit defectus for
me et cause efficiētie hoc ibi dicit in v. ad quartū. quando
est defectus forme et cause efficiētie: et hoc facit contra vi
ctum de. quod retuli sup in secundo no. dum vult quod si sti
pulatio fieret a muto valeret in vim pacti nudī. et sic eo mo
do quo potest. et sic tex. nostrum dicebat restringendū ad
loqui valentē. nam ultra hoc quod per illud dictum de. re
stringatur iste tex. contra ipsum facit dictum Jo. and. illud
tamen dictum de. approbat Saly. in. d. l. nō codicillū.
et retuli in dicto scdo no. ex illa ratione: quia tunc actus ut
agitur non valet ex defectu cause efficiētie. Ex qua ratio

ne etiam infert ad pupillarem factam a matre ut valeat in
vim fideicommissi: iuxta no. per glo. et Bar. in. d. l. verbis ci
vilibus. §. de vulga. et pupil. et cum Saly. transit dominus
meus in. d. l. non codicillum. quantum ad hoc dictū de sub
stitutione pupillari facta a matre. primum enim quod ipse
Saly. infert de muto non tangit ipse dominus meus. Qui
Saly. etiam ibi hoc de defectu persone: et sic cause efficiē
tis declarat nisi esset vniuersalis: puta quod essemus in infante
furioso et similibus in istis nō cadit materia nostra: quod nul
lum actum possunt explicare ut. l. in negotijs. §. de reg. iur.
et facit prin. l. nostre. Et vide cano. in. d. c. cum super. et etiā
de. in. d. c. j. §. vbi post dñm Anto. in. c. cum super. limitat
et restringit hoc dictum quod ubi defectus est in causa efficiē
te actus valet ut potest nisi lex tali cause efficiēti resistat:
quod tunc non valet etiā ut valere potest per. c. si diligenti. §.
fo. compe. et c. quod in dubijs. de renūcia. Item et secundo
vbi id quod agit intantū differt ab eo quod agi potest quod
non potest proprie nec improprie comprehendī sub verbis
eius quod agitur per. d. l. multum interest. C. si quis alte. vlt
sibi. Et ibi per ipsum vide qualiter hoc in. d. l. sit. Ange. aut
per illam. l. multum interest. aliter limitat hoc dictum ut vbi
est defectus in causa efficiēte actus valet ut potest ut nō
procedat ubi fieret digressio ad aliam personam. Et for
te hoc dictum Ange. est probabilius: quod ubi id quod agi po
test comprehendī valet sub verbis eius quod agitur saltem
improprie tūc si non valet quod agitur ut agitur sūm pro
prium naturam verborum valet ut valere potest sūm impro
prium verborum indistincte et sic nō solū vbi est defectus in
causa efficiēte sed etiam in casibus in quibus alio conclu
ditur quod actus non valet ut valere potest: ita vult Imo. hic
ex ratione: quod verba intelligi debent sūm subiectam materi
am et impropriari si expedit: ut. d. l. si vno. §. loca. Et ita et
tenere Ange. hic refert dñs Alex. dicens ita dictos doc. li
mitare hanc materiam per. l. in insulam. §. de prescrip. ver.
et. l. si olei. C. loca. et c. constitutus. de religi. domi. sed non
habeo Ange. hoc dicere in mea lectu. nec Imo. allegantes
ad hoc dicta iura sed allegat. d. l. si vno. Bicit tamen ipse
limitandū hoc dictum istorum doc. per no. per Bar. in. d.
l. si quis ante. §. de acquiren. posses. vbi vult. d. l. insulam. cū
similibus non procedere vbi expresse apparet contrahen
tes voluisse facere alium contractum: quod tunc si non valet
ut agitur nec valet ut valere potest: et sic tunc non habet lo
cum quod fiat dicta impropriatio verborū. Sed hoc non est li
mitare dictum predictorum doc. sed ipsum penitus destrue
re cum confito de mente disponētis sumus in ista materia
an si non valet quod ago ut ago nō valeat ut valere potest. nō
ergo tunc per impropriationes valet actus ut potest: ut pa
tet ex dictis. §. in secundo no. illud enim quod per impropriatio
nem actus subsistat videtur habere locū vbi sumus in du
bio voluntatis disponētis quid voluerit facere vel vbi su
mus in claro ex forma dispositionis: licet verba non cōgru
ant: ut. d. l. insulam. et. d. l. si vno. cum alijs. §. allegatis. Et
ex his videtur quod possit sustentari quod dicit de. limitando
scdo modo illud dictum quod ubi est defectus in causa efficiē
te actus valet ut valere potest. Alterius quod in contracti
bus non habeat locum ista regula negatiua instatur. d. l. si
ita stipulatus. §. grifogonus. §. e. et. d. l. certi conditio. §. quo
niam. §. si cer. pe. vbi inutilis stipulatio non impedit actio
nem oriri ex vili contractu super quo est interposita: et sic
ex numeratione Pau. de cast. hic formans hanc obiectio
nem respondet quod illud quod in dictis iuribus disponitur
non est valere actum ut valere potest: nam ibi non nascitur
naturalis obligatio quasi stipulatio valeat in vim pacti nu
di. Sed cū stipulatio non valet ut stipulatio nec etiā ut pa
ctum nudum: et sic totaliter sit inutilis non impedit actio
nem oriri ex vili contractu quā tamen impediret si stipu
latio esset utilis: ut dicto. §. grifogonus. et ibi glo. et doct. §.
de nouatio. l. si ita stipulatus fuero. §. fina. et. l. sequē. et per
glo. et docto. in dicto. §. quoniam. et per Bar. in. d. l. certi cō
ditio. §. si nummos. vbi talem materiam examinat per com
binationes et per Bal. in. l. si absentis. C. si cer. peti. et hoc

a **¶** Una sen.
facit optime. d.
c. cu3 super. de
offi. de. nisi di-
cas qd ibi est et
defect' forme.

b **¶** Et doc. z
ita tenet etiam
hic Areti. sup
hac gl. facit qd
dictum est sup
in prin. l. de ca
lore iudicij qui
solus non ope
tur vt act' alic
d se inuoluitus
substat: pnta
pactum nudu
vt valeat z p
ducatur actiones
ita ergo no vi
detur qd opere
tur vt si no va
let vt agitur va
leat vt valere
potest. z et ca
sus in l. sius
hñ. C. de repu.
heredi. vbi tra
sactio facta in
iudicio que no
valet vt transa
ctio non valet
vt pactu z illi
tex. vult hic al
legare Areti. l3
erronee allet. l.
si qd. su. z in l3
articulo. z in
alio an iurame
tum operet vt
si trasactio no
valet vt trasac
tio valeat vt
pactuz de quo
per Bar. in. d. l.
si quis maior.
Ad. §. si. in l3. d.
adop. cum gl.
q videtur face
re incotrariz
videt posse rñ.
q ibi est defe
ctus in causa
efficiente. Pre
terea costat ex
qualitate per
sonarū q actū
voluerunt va
lere vt pōt non
ergo est ibi p
pter iudiciū p
ut sentit glo. p
terea ibi agitur
deliberando z
defectus est in
materia. vnde
idem tūc est qd
in pñtibz no
ergo ppter iu
diciū vt dixi
z vide ibi An
ge. de are.

quod dicit Pau. de cast. vult hic bar. du3 mouet dubium
de contractibus qui sunt per illum surdum qui intelligit
per motum labiorum de quo fuit dictum. §. in prin. l. cum
omnes contractus fiant hodie per viam stipulationis an
subsistent tales contractus tanq3 initi sine stipulatione. con
cludit enim Bar. qd sic si sunt contractus alic de se obliga
torij. qz non impediuntur per inutilem stipulationem: vt. d.
§. quoniam. z. d. §. grifogonus. secus si per talem interpo
natur stipulatio super actu alic de se non obligatorio: quia
tunc nullo modo subsistet per tex. nostrum cum si. z dictuz
Pau. potest dici qd declarat dictum bar. z ita etiam est de
intentione bal. in. d. l. si absentis. in prima combinatione in
si. dicit eim qd ista regula de qua in tex. nostro habet locum
vbi pñsus se habz determinato modo ad vnā spēm pñtus
secus si sit multiformis: qz tūc operat in spē in qua potest
per iura prime allegata. Sentit et alia so. qd regula tex. no
stri cū si. pcedat re no interueniente: secus aut re interuenie
te: z ita pcedat iura pñcta z hac approbat hic dñs meus
z in. vj. so. in si. z in. vj. regula quā ponit in hac materia al
signas rōnem: qz re a pñcipio interueniente si ppter stiplo
nem immediate subiectā inutili ex hoc qd ptes voluerunt sti
pulari impediret actionē oriri ex nūeratiōe resultaret ab
surdū z iniquū: qz altera pars lucraret cu3 aliena iactura
pñ. l. nā hoc nā. cū si. §. de pñ. inde. facit qz alic videmus pu
pillū ista rōne ne locupletet cū aliena iactura teneri actiōe
comodati depositi z sibi. l3 sine tutoris auctoritate talia
acceptit: vt. l. j. in si. cū. l. sequē. z prin. seq. §. cōmo. **¶** Pos
set et alr ad dicta iura rñderi qd in ipis est defectus in cau
sa efficiēti nec pōt dici qd ibi digressio fiat in aliā psonā si
valet vt valere pōt: qz imo talis digressio fieret vbi stipula
tio valeret sed stipione existēte iurili remanēte actu valido
vt pōt pmanēt penes illū in tñ psona a pñcipio cepit hic
subsistētia. Ita tñ so. nō ē gñalis ad dicta iura z ad oēs casus
in ipis pñderatos. nā vbi qd nūerat noie suo z stipulat no
mine suo si stipulatio est inutilis tūc oritur actio ex nūera
tione z tñ inutilitas stipionis nō pōt tūc surgere solum ex
defectu cause efficiēti sed tūc et pñrit defectus forme q
casu actus reddit oīno inutilis vt. §. pñ. dictū fuit dū fuit vi
scussum de intelligētia. d. c. j. de despo. impu. li. vj. Tene er
go pcedēt so. q magis pl3 q so. Bar. z Pau. hic z Bal.
in. d. l. si absentis. vt in dictis iurib3 simus in actu multiformi.
nā ex quo nō est vere z certitudinarie sed fm intētiōē
pñtū pōt eē z nō esse aliud pñtus q3 stiplo vt p Bar. in. l. sin
gularia. §. si cer. pe. in. vj. spālī qd assignat in mutuo respec
tu alioz pñtum z dixi. §. in rubrica videmur pñtie eē in
hac mā in terminis illoz iurū vt si actū fuit vt valeret vt sti
pulatio si dicto modo nō valet nō valeat et alr nisi subesset
dicta rō iniquitatis. rō eim Bar. z alioz qd actus alic de se
eēt obligatori3. sola nō pcludit cū interposita stipione om
nino talis actus non cōsideret. Preterea pñ. d. so. facit. d. l.
an inutilis. fm lram cōem. pbat eim q inutilis acceptilla
tio nō valet in vim pacti z nihilominus ipsa accepillatio
interponit sup actu alic de se obligatorio. l. sup pacto d nō
petēdo qd obligat ad nō petēdū vt hñ in. l. si vnus. §. paci
ne peteret in gl. magna. §. de pac. l3 possit ad illā. l. rñ. q h3
pñsanā lram pbat pñtum z sic p Bar. Ex pñctis ergo re
manet conclusio qd in pñtibz h3 locū ista regula. fallit pmo
nisi significatio verborū possit adaptari ad plures dispōnes
iuxta. d. l. vbi ita donat. §. de dona. cā mor. z facit qz tūc nō
sumus in claro qd certā spēm pñtus pagare voluerit q casu
vt sepi3 est dictū nō pgruit ista mā. fallit scōo nisi simus in
his quoz vnū cōtinet sub altero vel nisi inter id qd agit z
id qd agi pōt solū sit dñia in pñstituēdi modo iuxta. l. si tam
angusti. §. de serui. cū si. fallit tercio vbi agit de obligatione
dissolueda z defectus est in mā iuxta. d. l. an inutilis h3 lraz
pñsanā z. d. l. si vnus. §. si acceptillatio. d. pac. qd plene. §. de
claratū fuit an pcedat in sciente acceptillationē nō valere.
Conclusū eim fuit qd nō ēt nō pbat q alr nō erant factu
ri acceptillationē l3 ēt presumēnt scire dispositiōez qd tūc
acceptillatio valeat in vim pacti. nāz presumptio qd ex hoc
videant vpluisse valere in vim pacti tollit ex alia pñptiōe

l. nō solum. §. si. j. fallit quarto vbi sumus in actu qui nō h3
certam formā verborū a iure determinatā: vt. d. c. j. de de
spo. impu. li. vj. fm qd ipm intelligit Pau. de cast. Quinto
fallit vbi est defectus in cā efficiēte: vt in. d. c. fm qd alio mo
do intelligit z declaratur per doc. qd ēt. §. plenius discuti.
Sexto fallit vbi id qd agi pōt cōprehēdi pōt sub vbiis ei3
qd agit saltē fm impropria naturā ipsoz verborū vt vult
hic Imo. per. d. l. si vno. §. loca. de quo tñ dic vt. §. dictum z
pclusum fuit. Septimo fallit vbi stiplo interponitur super
actu alic d se obligatorio: vt. d. §. grifogon3. z. d. §. qñ. f3 in
tellectū Bar. z Pau. hic. z Bal. in. d. l. si absentis. q h vno
modo vt retuli dicta iura intelligit de quo tñ dic vt. §. dñia
uo fallit vbi nisi pñtus valeret vt valere pōt resultaret ini
quū qd quis locupletaret cū aliena iactura vt dictis iurib3
fm aliū intellectū. §. datū. Mono pōt dici qd fallat vbi in p
ctu est interpositū iuramētū per. d. l. cu3 pater. §. filius ma
trē. de leg. ij. hoc de iuramēto qualr pcedat. §. reassumetur.
Quarto hec regula h3 locū in iudicijs fm Ang. hic cū in
ipsis verba pñtie sint accipienda vt. d. l. j. C. si plu. vna sen3.
Sed Imo. hic refert By. z Bal. tenere pñtum per. l. sed si
possessori. §. itē si iurauero. §. de in. iu. z hoc tenet Imo. hic
qz in iudicijs verba in dubio debent accipi pñtie si pōt sed
si non pōt debēt accipi improprie: vt. d. §. itē si iurauero. z p
gl. in. d. l. z pñ. §. j. §. fa. berici. dicit tñ hoc esse verū nisi in
iudicijs sit defectus forme. Sed tu aduerte: qz vt. §. dñi in
ista mā nō attendit qd illud qd agi pōt sub verbis eius qd
agit saltē improprie cōprehēdi possit nisi vbi est defectus in
cā efficiēte z ppterea in iudicijs verina v3 qd dñit Ang. z
ad. d. §. itē si iurauero. rñ. q ibi ex qualitate rei pñtabat de
mēte iurantis: z ideo illi stat nō attendit supficie verborū
vt alic in. d. l. insulam. z in. d. l. si vno. z ita vult Bal. in. d. l.
nō codicillū. vbi eim pñtat de mente qd agi voluit qd pñt
b it ipi statim vt vult hic gl. Bar. z doc. Et per hec reddit
expedita ista difficilis z intricata mā. Solum restat decla
49 rare. **¶** Qualiter pcedat illud qd dicit h Bar. de iuramen
to vt bēat vim clausule vt actus valeat oī meliori modo q
valere pōt. nam Bar. ita in plurib3 locis tenet: vt in. l. si q
in pñcipio testi. in si. in pñ. §. de leg. ij. z in. l. oēs populi. §.
de iu. z in. l. ij. q. pñcipali ante si. in §. sed an iuramentū
habeat vim verborū derogatorioz z in. l. si q maior. C. de
trasac. z in. l. eam quā. C. de fideicō. in §. sextus casus z c. z
in. l. si q pro eo. in pñ. §. de fideiuf. in. vj. z. vj. mēbro. in si.
cuius octauū vnū dicit per qd hoc de iuramento declarat
z limitatur vt hoc nō pcedat vbi actus deficit rōne pñtu
sua. nam si pñsus deficiat totaliter vel est limitatus certo
50 modo z certa pñditione. Teodem modo intelligit iuramen
tū. nō eim se extendit nisi vsq3 quo pñsum est: vt. l. si. §. qu
satisda. cog. z in. l. si. in pñ. §. ad municipa. z. l. si libertine. §.
de ope. lib. z. l. si. C. de nō nu. pecu. Illud ergo qd iuramen
tum habeat vim illius clausule vt actus valeat oī meliori
modo pcedit vbi actus deficit rōne forme vel defectu ma
terie vel alio defectu citra defectum cōsensu z h modo in
effectu tenet hic dñs Alex. dū dicit qd vbi generalis pñtu
sua nec gñaliter nec spāliter trahit ad id de quo querit: z
tūc nec iuramētū ad id trahit: alic autē ad id trahit. vnde
ē sufficit qd in genere ad id de quo querit adeptē consen
sus: tūc cū iuramentū h3 vim specifical pñsus: z ita redu
cit aliqua dicta doc. hincinde ad pñcordiaz z hoc sequitur
et hic Areti. qui tangit de veritate dicti Bar. in. d. l. si quis
51 maior. C. de trasac. **¶** Et an si filius vel filia renūciat here
ditati vel bonis paternis cū iuramēto impediat petere le
gitimā quā ex renūciatiōe sine iuramēto nō impedit pe
tere: vt. l. si quādo. §. j. siue. ij. C. de inoffi. testa. **¶** Extra gl.
Bar. hic posita illa. q. de pñtractibus initiis per illū surdum
qui intelligit per motū labiorū an subsistant cu3 hodie oēs
pñtractus fiant per stipulationē intellige ex cōi silo z pñue
tudine nō qd de iure alr nō possit fieri ad qd alic no. p bar.
in. l. ij. C. de pñ. ob cām. z dictū fuit. §. in rubrica. Et talis
surdus nō possit facere stipionē vt vidimus. §. in prin. l. Et
posita pñclusionē in illa. q. qd subsistit si sūt pñtractus alic d se
obligatori3: qz inutilis stiplo non impedit actionem oriri
ex vili

ex vili p̄ctu: vt. d. §. grifogonus. et d. §. quoniam. posita ergo
d. q. et p̄clusionone. Ex ipsa Bar. infert qd si in inf̄ro intellige
celebrato per ocm̄ surdū nō p̄tinetur actuale mutuū s; con
fessio mutui recepti qd nō poterit agi ex eo p̄ctu siue inf̄ro
s; actione ex stipulatu p̄supponēdo qd dicta p̄fessio et in
f̄m emanauerit p̄ viā stipulōis cū talis stipulatio sit inuti
lis facta et celebrata a tali surdo: et idem si alio defectu ab
alio celebrata eēt inutilis. Sed debet agi certi cōditione
ex mutuo narrādo qualr numeratio facta fuit que nūera
tio p̄babit per p̄fessionē p̄tentam in inf̄ro quasi l; stiplo sit
inutilis ad p̄ducendā actionē nō tñ est inutilis ad facien
dam p̄bationē. ¶ Subdit tñ Bar. p̄dicta p̄cedere et habe
re locū de iure cōi sed ex forma statutoz si sunt talia inf̄ra
guarentigiam continentia que habeāt vim snie seu p̄cepti
facti in p̄fessum: et tunc forte aliud deberet dici quasi senti
at qd tūc nō impediret agi ex ipsa p̄fessione et inf̄ro et fieri
executionē l; stipulatio sit inutilis. Uex qz dicit Bar. in fi.
talisa statuta sunt facti nō pōt sniari et iudicari an hoc qd ē
ocm̄ procedat nisi verbis statuti diligenter inspectis. Quod
ex eo dicere videt qz aliqñ statutū dat executionē inf̄ro et
tūc nō videt attrēdi qd inutilis p̄ctus in ipso p̄tineat. Aliqñ
dat executionē p̄ctui: et tūc videtur regri p̄ctuz validū et sic
statutū isto casu intelligi de p̄ctu valido. Ista videt intētio
Bar. l; truncate et cū difficultate loquat. Et cū eo qd p̄mo
loco dicit Bar. simpliciter nihil addendo trāsīt Ang. v; qd
vbi stipulatio est inutilis nō agat ex ea sed ex ipso facto qd
p̄babitur per p̄fessionem p̄tentā in inf̄ro. Tu vō diligēter
aduertere qz Bart. in suo primo dicto breuissimis v̄bis duo
magna videt p̄supponē. ¶ Primus qd vbi p̄cedente p̄fē
sione de mutuo secuta est stipulatio de restituēdo valida et
efficax qd ex ea agit et sic p̄supponere v; qd ex p̄fessioe oriat
obligatio et actio. ideo eim in terminis nris hoc cessare in
f̄tendit qz stiplo sup tali p̄fessioe de mutuo est inefficax. ¶ Se
cundū qd p̄supponit est qd si intētan mutuū et p̄bau de ci
uili debeo obrinere. vult eim qd stante stipulatioe inualida
agendū sit ex mutuo: et sic narrādū p̄cessisse mutuū et ad h
p̄bandū inducendā p̄fessionē de qua apparet in inf̄ro.
¶ Circa primū p̄rium videt tenere Joan. an. in addi. ad
Spec. in ti. de test. in §. j. in v. sed pone egi. in xvij. col. post
¶ Aico. de mathe. cuius disputationes ibi refert mouet. ¶ qz
p̄fessio facta extra iudiciū nō p̄ducit obligationē nec actio
nem sed p̄bationem: vt. l. publiā. §. si. §. de positi. quā allegat
ad hoc p̄positū ē Pau. h. qui dicit qd de ea non meminit
Bar. hic. p̄supponit tñ Pau. Bar. ita velle hic. Et hoc ve
rius est qd Bar. ita vult: nō aut qd p̄missi. interposita eim va
lida stipulatioe sup p̄fessioe de mutuo tunc vult agi ex ipsa
stipulōe nō dicit Bar. nec p̄supponit agi ex p̄fessione. Vbi
aut stipulatio est inualida cū nō impediāt actionē oriri ex
vili p̄ctu tūc vult agi ex ipso p̄ctu mutui qui p̄babit p̄ con
fessionē hec est vera intentio Bart. Qui hanc dīlam ponit
vtrum sit vtilis vel inutilis stiplo sup mutuo: qz vbi vtilis
agit ex ipsa nō ex mutuo. Vbi aut inutilis et tūc agit ex ipō
mutuo nō ex stipulatione sed mutuū p̄batur per p̄fessionē.
ex p̄fessione ergo nūqz Bar. p̄supponit posse agi. Si er
go intētareť actio ex p̄fessioe iēpte ageret quolibz ex dictis
casibus siue. l. stipulatio eēt vtilis siue inutilis et agens suc
cumberet sentit Bar. et clarius Pau. d. ca. allegat Jo. an.
in d. addi. et per Pau. in d. l. publiā. §. si. vbi ē facit men
tionē de hoc dicto Bar. hic et vide eundē Bar. in d. §. gri
fogonus. an. si. Qui vult qd vbi stiplo est vtilis et efficax sup
mutuo agendū sit ex stipulatione et qd si alr ageret succum
beret agēs et eō vbi stipulatio est inutilis d; agi ex numera
tione. Et vide ē eundē ante mediū illius. §. vbi dicit vbum
p̄ferens ad p̄positū eius qd dicit h de p̄fessione qd p̄ ipsam
p̄betur mutuū. naz ex quo talis confessio emanauit in p̄ctu
inutili videbat nullius momēti quasi viciato p̄ncipali red
deret viciōsam qd in ipso p̄tinetur tñ Bar. hic vult p̄riū
et ē in d. §. grifogonus. vbi ad hoc de inutilitate p̄ctus re
spōdet dicens qd p̄fessio l; appōita in p̄ctu inutili p̄bat alle
gat in fi. l. iubemus. C. de sa. sanc. eccl. et C. si vendi. pigno.
aga. l. j. et y. et de p̄scrip. xxx. an. l. j. et qd ibi nō. ad hoc ē

Ille tex. an. d. §. grifogonus fm qd vno modo ipse illum tex.
intelligit qd ibi nō interuenit numeratio sed p̄fessio de rece
pto ab ipso liberto p̄ patrono que p̄supponit numeratiōez
p̄cessisse et nūerationē secutā esse stipulationē l; inutilem
vnde orit actio ex nūeratiōe et sic ex ipsa agi pōt que p̄ba
bitur per p̄fessionē l; in p̄ctu inutili emissam. et vide eundē
Bar. in l. decem. in fi. eo. vbi idē tenet et in l. certi p̄ditio.
§. si nūmos. §. si cer. pe. in p̄ma p̄binatione an. si. vbi allegat
ad hoc d. §. grifogonus. et ita t; Ang. in d. l. j. C. de p̄scri.
xxx. an. referens Bar. per illā. l. et per. d. l. j. et y. C. si vendi.
py. aga. et per. d. l. iubemus. C. de sac. sanc. eccl. que iura ad
hoc p̄positū p̄ferūt inquantū in ipso p̄batur qd nō obstan
te inualiditate vel nullitate p̄ctus tñ que gesta fuerūt p̄ba
tur ex tali p̄ctu et hoc dicit eē nō. Ange. qz si mulier floren
tie p̄bit sine mūtaldo. i. sine p̄sensu p̄sanguineorum vel alia
forma statuti nō seruata l; p̄ctus sit nullus tñ p̄tenta in in
f̄ro p̄bant omnia que oñt gesta. et sic si in ipso p̄tinet p̄fē
sio probat gesta fuisse ea de qb p̄fessio disponit sine dictat
et p̄ dicto Bar. Imo. in d. §. grifogonus. allat dictū cano.
in c. pisanis. de resti. spo. vbi fm eum ē probatur qd p̄fessio
facta in iudicio l; inualido p̄bat dūmodo iudex sit compe
tens et ad hoc allegat quotidie qd p̄fessio purget oē viciū
p̄cessus de quo ē per Immo. in c. qualiter et qñ. el. ij. de ac
cusa. et p̄ Bar. in l. si p̄fessus. de custo. re. et hoc ocm̄ Bar.
de p̄fessioe facta in p̄ctu inutili qd p̄bet approbat. d. Alex.
in d. §. grifogonus. sup gl. in v. petere pōt vbi rñdet aliqb
que adducunt in p̄rium de qbus aliqd dices. §. sup scdo di
cto Bar. vbi statutū disponit inf̄ra guarentigiaz cōtinētia
habere executionē paratā an si in ipso p̄tinet stipulatio in
utilis ex ipsa agi possit. ¶ Sed iterū p̄ hoc dictū Bar. de
claratū vt. §. qd velit ex p̄fessione non nasci obligationem et
actionē instat. nā et imo videt qd ex p̄fessione sup mutuo de
qua ipse Bar. loquit nascat obligatio et actio: vt. l. si ex cau
tiōe. C. de nō nu. pecu. et l. ij. §. si. per gl. in fi. §. si cer. pe. et in
fi. de lit. obli. §. j. Pau. h. et adhuc clarius in d. §. grifogo
nus. in vlt. col. tenet qd ex p̄fessioe ē de mutuo recepto non
oriat actio et qd agens ex p̄fessioe tanqz inepte agēs qz p̄e
supponit actionē oriri ex p̄fessione d; succūbere et hoc dicit
voluisse Aico. de mathe. in dicta sua disputatione relata per
Jo. an. in addi. in d. ti. de test. §. j. v. sed pone egi. et c. de qua
nō facit mentionē h Bar. qui hoc sentit s; ipm̄ Pau. qui
nō aduertit ad dicta iura que in p̄riūz sūt allegata nec ad
uertit qd Jo. an. et Aico. de mathe. nō loquunt in p̄fessione
de mutuo recepto qd ex ipsa nō nascat actio. imo Jo. an. in
p̄cessu illius additiōis p̄supponit qd ex p̄fessione de mu
tuo nascat actio. loquitur eim post. d. Aico. in p̄fessione rece
ptiōis pecunie ex cā depositi qd ex ipsa nō nascat actio etiā
qd fuerit facta in scriptis s; iducit p̄batio: vt. d. l. publiā. §.
si. §. de positi. Sed saluando qd hic sentit Bar. et Pau. hic et
in d. §. grifogonus. sequit dicas qd ipsi loquunt vbi de ta
li p̄fessione nō est facta scriptura manu debitoris. tūc enim
ex p̄fessione de receptiōe mutui nō nascit obligatio vt p̄ba
tur in iuribus que. §. allegant que faciūt mentionē de scri
ptura et per gl. no. in v. rem gestā. in l. si nō singuli. C. si cer.
pe. vbi ergo emanat p̄fessio de mutuo recepto per p̄p̄iam
scripturā et cyrographum tūc ex tali cōfessione nascit obli
gatio post biēniū efficax et per que vba debeat emanare ta
lis cōfessio ad hoc vt obliget in cā mutui. vide Azo. in sum
ma de lit. obli. inf̄. et tangit ē gl. in d. p̄n. d. ti. et aliqd tan
git ē Jo. an. in d. additiōe. et ita melius declarās hāc ma
teriā vult Pau. de ca. in l. certi cōditio. §. quoniam. in fi. §. si
cer. pe. Intelligit eim dictū Aico. de mathe. et Jo. an. casu
quo loquant in cōfessioe de mutuo in cōfessione sine cyro
grapho: et ita intelligit ē dictū Bar. hic et in d. §. grifogo
nus. Et hoc p̄cedit tenēdo qd cōfessio facta ex cā mutui nō
p̄ducit actōem nisi iterueniat scriptura qd t; gl. p̄al. in d.
l. si nō singuli. vbi ē p̄ doc. et sentit Pau. in d. §. qm̄. et t; h
Imo. et t̄git aliqualr remissioe in fi. h oñs Alex. et vterqz
latius in d. §. grifogonus. vbi est p̄p̄ius locus hui⁹ mate
rie et ibi ē plene p̄ oñm̄ Are. qd de hoc ad illuz. §. se remittit
nō extendo me vltēius solū p̄dicta volui adduxisse pro in

a C Possit. et
vide ē Paul.
in d. §. grifogo
nus. vbi sequi
tur illud dictū
Bart. et pro eo
ē ipse allegat
no. in d. c. pisa
nis. et in l. si cō
fessio.

telligentia et declaratione dictorum Bart. hic. Ex quibus habes
 quod ubi confessio de mutuo emanat sine scriptura et cyrographo
 propria manu contentis confecto est. solum inductiva proba-
 tio. ubi autem emanat cum scriptura: et tunc est inductiva etiam
 obligatio et actio post biennium efficaciter videtur inducti
 probatio quomodoque emanaverit confessio si tamen intentus
 actio de vero mutuo: et sic inducit probationem de vero alle-
 gato et deducto mutuo quod tunc venit examinandum. Proximo
 dicto. Circa secundum quod presupponit Bar. in isto suo primo
 dicto. est et advertendum quod et si Bar. ita et teneat in d. §. gri-
 sogonus. et in d. l. certi prodictio. §. si numeros. in prima combina-
 tione cum limitatio tamen si in libello intentus mutui: quod verba
 libelli verificari poterunt respectu mutui civilis secus si nar-
 ret de numeratione et probet solum de confessione: quod tunc agens suc-
 cumbit in d. aut. §. gri sogonus. expressse dicit quod si fuit actus
 eo quod numerata fuerit pecunia quod agens obtinet probata con-
 fessione quod per ipsam probat ipsa numeratio: et sic non facit dubium
 an actus fuerit eo quod mutuatus vel eo quod numerata pecunia
 fuerit quod putat hic loquitur stipulatio est inutilis quo casu ut est de
 etiam dicitur actio ex mutuo non ex stipulatione unde non est fides
 dubia an dicat de numeratione siue de mutuo sed in d. §. si nu-
 mos. loquitur ubi stipulatio est utilis quo casu agi debet ex stipu-
 latione ubi si agit eo quod mutuatus eo quod et potest verificari respec-
 tu mutui civilis procedit libellus tanquam actus fuerit ex stipula-
 tione sed si agit ex numeratione hoc cessat: et sic non potest aliquid
 modo videri actus ex stipulatione: ideo libellus non procedit
 et hoc est quod vult dicere Bar. in d. §. si numeros. qui non potest
 dici quod in aliquo discrepat ab his que dicit hic. et in d. §. si
 numeros. nec quod per sua dicta ibi limitentur aliquo modo sua
 dicta hic et in d. §. gri sogonus. quod ut ex predictis patet in diversis
 terminis loquitur in uno loco et in diversis in alio. non enim in
 d. §. si numeros. loquitur ubi stipulatio est inutilis putat hic et in d. §.
 gri sogonus. ubi tangit et quod stipulatio est utilis et concludit
 male agi ex numeratione quod ex ipsa non est nata actio non autem
 tangit an tunc male agat ex mutuo et possit sustentari libel-
 lus putat dicit in d. §. si numeros. Sed primum eius quod hic tenet
 Bar. videtur bene ipse tenuisse in d. l. §. si. §. si cer. pe. ubi vult
 quod ex instructo in quo prout procurator confessum fuisse recepisse
 mutuum non potest agi per dominum qui dederat mandatum de accipien-
 do mutuo quod ex tali instructo non probat de mutuo naturali sed de
 civili allegat. l. §. si mutuum. §. si quod in frau. pa. et l. si debito-
 rem meum. de novatio. et ibi et Bar. Sed Imo. hic et in d. §.
 gri sogonus. ubi clari et lati discutit et examinat hic deinde Bar.
 respondet quod Bar. in d. §. si. et in alijs iuribus prime alii loquitur
 respectu iudicii tertij: puta confessio procuratoris non probat ve-
 rum et naturale mutuum respectu iudicii ipsius ubi sed hic et in d. §.
 gri sogonus loquitur in iudicio contentis quod probet de ipso vero
 et naturali mutuo. Respondet et Imo. ad dictum Spe. in d. ti. d. test.
 §. i. sed pone egi. quod allegat per decessum Bar. quod Spe. non in-
 tendit quod talis confessio non iudicet contentis et non probet contra
 ipsam ubi de ipsa confessione probat bene et sufficienter. sed dicit quod si
 fuit interdictum mutuum naturale et testes probent de confessione non re-
 levant agentem: quod non probant de vera et actuali numeratione su-
 per qua probata fuerunt inducti de confessione: et sic deponunt et
 articulum: et per prout non probant ut l. si duo. §. idem in l. §. d. in.
 in. unde non negat Spe. quod si de confessione vere probaret vel ex
 instructo putat loquitur Bar. vel per testes qui non iurassent sim-
 pliciter dicere veritatem super articulo sed super articulo et to-
 ta causa iuxta no. in d. §. in l. vel si esset factus articulus specialis
 de confessione super quo deponerent testes non negat dico quod tunc
 actor non obtineat. Dicit tamen Imo. hoc quod est dictum de confes-
 sione quod probet contentis procedere si est renunciatum exceptioni non
 numerate pecunie: vel demum lapsa biennio a die confessionis ita
 biennium ergo si agat ex numeratione siue mutuo et probet de con-
 fessione non obtinebit agens et hoc casu et possit procedere opi-
 nio Spe. si ipsam intelligeremus simpliciter quod velit non suffi-
 cere ad victoriam interdictum vero mutuo probare de mutuo civilis
 li. l. d. confessio ut vult. procedat quod agit ante biennium. opinio autem
 Bar. et sequacium procedat post biennium et reprobat quadam alia
 am concordia Ang. in d. §. gri sogonus. Imo. ibi quod ad predictum. con-
 cordia an agat an vel post biennium aliat no. per Bar. in l. si.

.C. qui po. in pig. habe. ubi Bar. examinat an privilegia. d.
 l. si. habeat locum in vote confessata et determinat quod sic si sit la-
 psus tempore exceptionis non numerate votis vel et sit renunciatus.
 ante eum non habet votis confessata talia privilegia quod obstat exce-
 ptio non numerate votis. ita ergo in proposito est dicendum quod an
 biennium confessio non iuvat agentem propter exceptionem non nume-
 rate pecunie: hic tamen Imo. allegat illud dictum Bar. quatenus
 in vote confessata facit dictam dubiam an finis ante vel post la-
 psus tempore apponendi exceptionem non numerate votis tamen respec-
 tu primi dicti Bar. in vote dubitat de eius dicto ex quo
 ibi agit de iudicio creditorum: et sic de iudicio tertij quo ca-
 su vult quod et post biennium confessio non iudicet per no. per Bar. in
 d. l. §. d. §. si. §. si cer. pe. et ita cum opione Imo. quantum est re-
 spectu eius quod dicit hic Bar. transit in effectum hic. et in d. §. gri-
 sogonus. ubi Alex. quod tamen in hoc cognoscit hic: quod presupponit
 hic Bar. limitasse hic suum dictum in d. §. si numeros. ubi fuit actus
 ex numeratione quod tamen non est verum ut patet ex predictis: quod Bar. ut
 §. dixi in d. §. si numeros. loquitur ubi stipulatio est utilis hic ubi
 est inutilis: et ubi est utilis idem concludit in d. §. gri sogonus.
 ut §. retuli quod concludit. §. si numeros. quod agens ex numeratione non
 obtineat quod sequitur ipse dicit Alex. in d. §. gri sogonus. in no-
 tabilibus hic referat aliquos dicto casu tenere contra Bar. et
 velle et dicto casu agentem debere obtinere. In glo. autem super
 §. posse ipse dicit Alex. in d. §. gri sogonus. tangit deinde Bar.
 quod stipulatio est inutilis quod si agit ex mutuo siue numeratione
 et probet confessio quod agens obtinet adhibita dicta distincta. Imo.
 si erat renunciatum exceptioni non numerate votis vel si erat lapsus
 biennium putat distinguit Imo. et sic patet quod illa dicta ponit ut
 diversa putat sunt. Et tangit ibi an isto casu ubi stipulatio fuit in-
 utilis possit agi ex confessione quod fuit tactum. §. pro dicto Alex.
 aut in d. §. gri sogonus. contra impugnare distincta. Imo. ut
 ibi vide per ipsum et per doc. in d. §. si numeros. quod ista dicta non
 sunt de maiori. §. sufficiat predictum. attigisse ut precipiat quod Bar.
 sibi voluerit. Et adverte ad unum quod dicit dicit Alex. hic quod
 ubi est renunciatum exceptioni non numerate votis vel ubi sumus post
 biennium elapsus a die confessionis quod ex confessione oritur duplex esse
 actus. unus quod producit actionem. alius quod producit probationem
 ipsius numerationis. nam dictum suum debet intelligi ubi facta est scri-
 ptura et cyrographum. alia enim ex confessione de mutuo non oritur
 actio ut fuit dictum. §. primo dicto. hic in hoc et dicit Alex. tra-
 seat minus advertenter quod Bar. hic non loquitur ubi intervenit
 propria scriptura ut ex inspectione dictorum suorum apparet. Et ubi
 ex confessione de mutuo agi potest si agit et probet de vera numera-
 tione an agens obtineat tangit hic remissive ipse dicit Alex. an si
 adde tu. Pau. de ca. in d. l. certi prodictio. an si. ubi de hoc tan-
 git. Considera igitur ubi in numeratione vel an vel post incorti-
 neti intervenit stipulatio utilis. Tunc cadit dubium an si inter-
 tet actio ex mutuo vel ex numeratione agens debeat obtinere
 et loquitur Bar. in d. §. si numeros. et et tangit in d. §. gri sogo-
 nus. et ibi Pau. et doc. Ubi autem stipulatio est inutilis. Et tunc
 cadit dubium si agens agit ex numeratione an si probet de confessione
 ne obtineat et loquitur Bar. hic et in d. §. gri sogonus. Ex
 confessione autem si agat votis terminis habilibus quod ex confes-
 sione super mutuo oritur actio quod quod sit. §. fuit declaratum: tunc
 non cadit dubium quod obtinet probata ipsa confessione. Dubium vero
 tunc cadit si probat de vera numeratione an obtineat ex quo interve-
 nit actionem ex confessione siue cyrographo debitoris de quo per
 Pau. in d. §. si. Circa secundum principale dictum Bar. quod quan-
 do sunt statuta que volunt instructa garantigata mandari exe-
 cutio quod hic stipulatio sit inutilis oino fiat executio appro-
 bat hic Ang. distinguendo ut §. dixi an statutum det executionem
 instructo garantigato vel prout propter garantigia ut primo ca-
 su non impediat executio propter inutilitatem prout secundo sic
 su non impediat executio propter inutilitatem prout secundo sic
 56 Et per allegat quod alia dicit. Tunc finis lata super inutili prout in
 fauorem illius qui caret omni actione: quod oino mandatur executio
 ut l. cum putare. §. fa. hercis. et l. postumus. §. si quis ex his. §. de
 inoffi. te. facit et quod dictum fuit. §. in primo dicto electio ex primo
 mo dicto Bar. quod inutilitas prout non tollit validitatem prout
 huius per secundo vero dicto allegat. l. iij. §. denominat. §. d. re in. et l.
 diuus. de testa. mili. cum si. que probant quod statuta intelligi debent
 de prout valido. et ita transit hic Imo. quod alia dicit. Bar. dicit
 rir. et ista

rit. et ista distinctio satis est de mente Bar. in d. l. vna. et
 57 clarius et apertius in l. i. §. et parum. §. qd vi aut clam. ubi
 qd statutu pmitit aliquas exceptiones posse opponi p istis
 publicis et ois alia pibet l3 pcludat posse semp opponi ex
 ceptiones que pcludut in istm no esse in istm vel no esse pu
 blicu th exceptiones que iferut et pcludut qd pctus no est p
 ctus: et sic qd est inualidus siue simulatus no possunt oppo
 ni: qd l3 sit pctus simulatus siue alr inualidus nihilominus
 in istm publicu e: qd pot ee in istm publicu de pctu inualido
 siue simulato: et sic p3 qd Bar. vult ibi qd qn statutu dat exe
 cutione in istro no impedit talis executio ex inualiditate p
 ctus. Sentit ergo duo Bar. hic qn statutu dat executiones
 in istro pmu qd l3 stiplo siue pctus pntus siue pnta in in
 istro sit inualidus siue inualida beat executione. Secundum
 qd tuc oriat actio ex pessione: et sic qd possit peti executio eo
 qd ille pessus fuit de receptioe mutui qn tuc habeat pinde
 ac si talis pessio facta fuisset in iudicio que no est dubium
 qd pducit actione vt per Bar. in l. cu scimus. C. de agrico.
 58 et celi. li. xi. et in l. vnica. in pn. C. de ptes. ubi vide que dica
 tur ista guarantiglonata dquo ala latius dixi in l. ait ptoz
 §. j. de re iudi. et per Pau. de ca. in d. l. publici. §. si. depo
 si. ubi dicit hoc qd premisi qd pessio facta in iudicio pdu
 cit actione. Et vide Bal. in l. i. ad fi. C. plus valere qd agi.
 ubi tenet illud qd l3 Bar. in d. §. et parum. qd si statutu inibet
 exceptiones p in istm impeditat opponi exceptio simulatois
 in istm no aut simulatois pctus nisi sit simulatio pbata per
 psumptione iuris. et de iure p auc. sed ia necesse. C. d. bona.
 an nup. secus ergo si sit pbanda talis exceptio: et sic p3 qd
 et ipse Bal. est in ista inia qd inutilitas siue inualiditas co
 tractus no attendat ubi statutu disponit de in istro no de p
 ctu: et ideo vult ipse in l. si. C. de sal. ca adiec. leg. p illuz tex.
 ubi pbat qd aliud est fieri relatione ad pctu: et tuc requirunt
 veritas aliud ad in istm: et tuc sufficit pntetia. et vide gl. si.
 in l. i. §. editioes. §. de ede. que facit vtiqz inter pctus et in
 istm: qd pctus intedit ee substantialitate in istm aut solenitate
 et cu hac opinione trasit hic dñs Alex. adducens ad pfirmam
 59 tionem no p Bal. in l. i. in fi. C. de execu. rei su. ubi vlt t qd si
 statutu disponit qd in ista guarantigia mittant executione l3
 in istm pntetoz nuda ptineat nihilominus madabit executioi
 qd talis pntetio efficit legitima ppter statutu. l. legitima. §. d
 pac. qd l3 et ipse Bal. in l. ex placito. in fi. C. de rex pmu. et
 sic Bal. vult illud qd sentit h Bar. qd guarantigia det robur
 et efficacia actui siue pctui et ita dicit coif teneri h. d. Alex.
 l3 alr Bal. loquutus fuerit in l. si no sortet. §. j. §. de codi. in
 de. et rñdet dñs Alex. ad no. per Bart. in l. si absentis. C. si
 cer. pe. ad que dicta Bal. rñdet et in d. §. grifogonus. sup
 d. gl. in §. petere pot ouz discutit illud qd. §. tactu fuit circa
 aliud deñ Bar. an inutilitas pctus tollat quominus ex co
 fessioe in ipso facta pbetur: et ibi pbabilius qd hic dicit qd
 Imo. in l. si. §. a qbus ap. no l3. tenet opinionez Bal. in d. §.
 j. d. l. si no sortet. hic eim dicit qd l3 opinione Bal. in d. l. i.
 . C. de execu. rei iudi. et in fi. ibi dñs Alex. subdit no. verbuz
 ex quo depheditur qd in casu nro sumus ex opinionez et qd
 sine dubio pcedit in ipso dictu Bar. et doc. na nos sumus
 in casu in quo l3 pctus stiplois sit inutilis th remanet vti
 lis pctus mutui siue nalis siue civilis iuxta no. in d. l. i. §. §.
 si. §. cer. pe. l3 ergo in terminis in qbus loquit Bar. stipu
 latio sit inutilis remanet th validus pctus mutui. Un aut
 sumus in terminis iuris cois: et no pot agi nec ex stipula
 tione: qd inutilis nec ex pctu mutui cofessati: qd no pducit
 actione sed facit pbatione. Debemus ergo agere ex nura
 tione et pbare p cofessione. Aut sumus in terminis statuti
 disponetis in ista pessionata siue guarantigiata hie viz snie
 seu pcepti: tuc pot agi ex pessione no obstat inutilitate sti
 pulatois: l3 eim stiplo sit inutilis cofessio aut est utilis ad
 pbatione de iure coi et ad actionez de iure municipali vi
 sponete vt hic per bar. Abi vo pctus eet inualidus siue in
 efficax sup quo est cofectu in istm hno guarantigia an ppter
 guarantigia no sit in cofideratioe dicta inualiditas an vo p
 pter inualiditate pctus reddat inualida guarantigia tanqz
 accessoria ad pctu: et hic est coflictus opinionu sup qb de

claradio insitit bñ per duas col. Imo. in d. l. si. a qbus ap
 pel. no l3. et h et Are. in fi. no istro qd est ex ppositu. Videl
 th ex pdictis qd in casu nro no cadat vstin. Ange. et Imo.
 an v3 statutu velit guarantigiam hie vim snie seu pcepti vt
 pctus ppter guarantigia. na et qn statutu disponit de pctu
 in casu nostro videtur hie locum statutu qd pctus non est
 inutilis: l3 stiplo sit inutilis cotinet ergo cofessione dicit p
 ctus que a dicto statutu recipit h fometu vt pducit actio
 60 ne put si emanasset et facta fuisset in iudicio. Illud ergo
 qd dicit bar. qd qd statuta sunt facti no pot iudicari nisi visis
 et cognitis vbi statuti pot dici ipm ad huc effectum dñsse:
 qd statuta aliqui disponut qd guarantigia beat vim snie et p
 cepti facti in cofessum: et sic executione parata aliqui dispo
 nit qd p talia in istra no possit opponi nisi talis et talis exce
 ptio. na tuc si ageret ex cofessione coteta in in istro possz talis
 exceptio opponi: qd illa non cōcernit in istm vel pctus nulli
 tate vel inualiditatem sed ineptitudinē vel nullitate actio
 nis intetate de qua pot opponi no obstante statuto ad qd
 no. per Imo. in d. l. si. in. vij. col. du ponit scdm limitatoez
 bal. circa hmoi statuta. Sequit. §. siqz simpliciter.

Siquis simpliciter.

Diuersitas in qd
 litate obligatois
 Inter interrogatione et rñsione videt stiplois nisi diuersitas
 illico coplacnerit. b. d. Diuidit in qtmor ptes. In pma po
 nit diuersitate in pditoe. In scda in tpe. In tertia subdit re
 gula gnalem. In qrtta ponit limitatione. scda ibi: aut si ita.
 tertia ibi: cu adijcit. quarta ibi: nisi et c. In isto. §. est quarta
 pars pncipalis butus. l. vt p3 ex diuisione bar. posita in pn.
 buius. l. i. p ctus. §. intelligetia cu metione faciat de kalio
 et de idibus. vide bona glo. que et kalas et idus declarat in
 l. cu bisexrus. §. de vbo. sig. et gl. apud canonistas in data. vij.
 li. et Imo. in l. eu qui kalio. §. eo. C. Ao. pmo ex hoc tex. qd
 ubi interrogatio est pura et sequit rñsio sub coditioe vel in
 2 diem no valet stiplo. Tquare aut potius viciet stiplo adie
 ctione vel detractioe diei qd sume et quantitate declarat h
 bar. in. §. op. Et alia rōnem reddit Raph. que videt ppte
 de mete lre ibi: no eim sic rñdit et c. Quia data diuersitate
 in tpe in nullo reperit consensus vniformis qd pcedit et si
 longiori tpe fiat interrogatio et de anteriori fiat rñsio vt. §.
 declaro ad fi. buius no. secus est in diuersitate sumarum qd
 saltē in minori adest vniformis consensus qd indubitanter
 pcedit ubi de minori pcessit interrogatio et rñsio secuta est
 de maiori sed ep no sic est vt. §. declaro ad fi. no. Un cogita
 p rōne maxime propter ea que dicit bar. in l. dñciaffe. §.
 qd th in pma. q. d. adul. ubi vlt qd diuistas ipis in qd cofert
 effectus alicui rei no facit diuistate in sba l3 diuersitas te
 poris facti actus sic vt hoc vltimu et ipse vult in l. is q re.
 in. p. col. sed hic sumus in tpe in qd cofert effectus actus.
 ergo et c. nisi diceret qd ad pmu dicendu bar. mouet per. l.
 ex duob. §. de duob. reis. ad qua. §. pxi. rñdet et redendo ad
 no. dicas qd idē si sit diuersitas in tpe: puta qd interrogatur
 an det vno tpe et rñdet alio tpe se daturu vt p3 ibi aut si ita
 interrogatus intra kalas et c. idem dicit h Imo. eade rōne
 si sit diuersitas in coditioe: puta qd interrogauit an pmit
 teret sub vna coditioe ille rñderit sub alia. Sed hoc. l. qd ē
 deñ duobus. §. pxi. casibus miru videri dicit Imo. cu tunc
 no sit disparitas in qualitate obligatois. v3 ubi et interro
 gatio et rñsio fuit sub coditioe vel in die l3 sub diuersa codi
 tione et diuerso die: et sic vi qd ex quo non est disparitas in
 qualitate obligatois no viciet stiplo. Preterea et ubi in
 terrogatio est pura et rñsio coditioalis vel ep. vel vna in
 die altera pura no videt induci diuersitas in sba: et sic vi
 clari actus: vt. l. ex duobus. la pma. §. de duobus re. et quod
 per bar. in d. l. denuciaffe. §. quid th in pma. q. §. de adul. q
 vi dixi mouet per illu tex. in d. l. ex duob. Sed Imo. respō
 det qd ibi inter eadē psonas est paritas inter interrogatio
 nem et rñsionem quasi vnus fuerit interrogatus pure et re
 spoderit pure et alius sub coditioe vel in die et sifr rñdat
 et sic ibi sustet cofitutio duoru reoz ex quo disparitas q
 est inter obligatione vnus et alterius ex reis debedi no at
 inter interrogatione et rñsionez ibi sperat reduci ad pari

ratem ut ibi per bar. et doc. In tex. autem nostro est disparitas inter easdem personas inter interrogationem et responsiones ideo secundum hoc est et actus viciat et ratio dicitur inter unum casum et alium est: quia in primo principio fuit bonum siue validum quod non fuit in tex. nostro. unde facilius extenditur quod validum esse potest: et hoc bonum principium quod subsistat illud de cuius bono principio non constat ar. eorum que no. in. l. unica. §. j. et ij. C. de ca. tol. et in. l. circa. §. de hedi. in. l. i. vbi gl. Et hec est bona ratio. ad. l. ex duobus. in cuius terminis Bar. est varius in his que ibi: et in his que in. d. §. quid tibi et c. dicit sed ex his non respondet ad aliam oblectionem Imo. vbi dicit mixtum esse et c. vbi fuit diversitas in tpe vel in conditione inter interrogationem et responsionem quod dicat diversitas in qualitate. Sed ratio. quod tunc est de et est diversitas in qualitate si non respectu personarum ipsarum saltem respectu futuri successus ut est de mente Imo. hic in. l. iij. col. in. v. ite adverte. quod Bar. dicit. Et ad hoc illa. l. ex duobus. sicut enim ibi inspicitur quod disparitas potest reduci ad paritatem ad sustentationem actus ita hic inspicitur quod potest superuenire diversitas in qualitate ad invaliditatem actus: ar. l. i. §. de his que sunt sui vel alie. in. cu. si. Et sic sine disparitas sit a principio siue speret oino re reducitur ad disparitatem in qualitate put est quod sub diverso tpe vel conditione sit interrogatio et responsio quia unum tempus indubitanter venit priusquam aliud et plerumque una conditio priusquam alia viciatur ipsa stipulatio. Et adde Ro. et ibi etiam Areti. ad fi. in. §. si. §. e. l. vbi vult hoc idem quod vult hic Imo. quod sicut si sit interrogatio de uno tpe et sequatur responsio de alio tpe viciatur stipulatio ita si fiat interrogatio sub una conditione et sequatur responsio sub alia. Et adverte et diligenter no. quod intermedium procedit ut si interrogatio et responsio sunt de diverso tpe viciatur stipulatio ut locum hoc sibi videlicet est quod interrogatio fuerit de ulteriori tpe et responsio de ceteriori et breviori termino: prius videretur oino dicendum ex quo in maiori et longiori termino comprehenderetur minor et brevior: et sic videbatur non viciari stipulationes per. §. infra primum hic enim interrogatio precessit intra quantas kalas et responsio secuta fuit idibus. nam quanto kalas Januarii importat longiores terminum quam idibus decembris ut patet ex no. in. d. l. cu. bisextus. et in. d. data. vj. li. et hoc poterat etiam Areti. et in. d. §. ad fi. et ad. §. infra primum dicit se respondisse et postea non respondet sed respondere quod loquitur in quantitate in qua considerat quod minor summa inest in maiori respectu validitatis stipulationis sed tex. non loquitur in tpe in quo et si illud qui exprimit de maiori dari possit consensus in minori tamen non semper put in quantitate quia in quantitate minori de qua interrogat non potest vti aliquod primum stipulationis quod in ipsa presentiat si interrogatus maiorem promitteret sed in tpe adeo potest verti interesse quod anteriori tpe non promittat quod stipulator exprimit de maiori nullo modo esse se sentire in minori: ar. l. in fideicommissi. §. cu. pollidius. §. de usu. et l. si ita relictum. §. pegasus. de le. ij. et adde ultra tex. nrm tex. in. §. preterea. in. l. i. de inuti. stip. vbi adhuc clarius probat quod stipulatio viciatur si interrogatio precessit de ulteriori die et responsio secuta est de ceteriori et anteriori die. ibi enim dicitur quod si interrogatio facta fuit sub conditione vel in die et secuta est responsio prius die viciatur ipsa stipulatio: et ita illud tex. vna cum tex. nro ad hoc poterat etiam hic dñs Alex. improbandum Ro. que asserit tenuisse prius in. d. §. si. et respondet quibusdam que adducebat Ro. in contrarium et assignat rationem diversitatis inter responsionem secutam in minori summa et responsionem secutam in maiori tpe: quia hec secunda inducit diversitatem in qualitate et est de mente Bar. in secunda op. l. ipse non allegat quod tamen videtur dubium in casu in quo loquimur vbi vbi et interrogatio et responsio fuit eum tpe l. diverso ut patet ex predictis: unde responde melius ut prime dictum fuit. Et cogita quia et dicta responsio non caret scrupulo vbi precessit interrogatio de maiori summa et sequitur responsio de minori: quia potest verti interesse si stipulatur maiorem aliam debitam quia particularis solo multa incommoda asserit. l. tutor. §. lucius. §. de usur. et vide dñm meum. §. primum. §. qui tenet valere stipulationem vbi interrogatio precessit de maiori tpe et responsio est secuta de priori sed quod ipse dicit est hoc tex. et p. d. §. preterea. et senes. et pap. volentes saluare involunt et non congruit quod unus mensis sint kalas et idem in tex. nostro quia unus est dies qui kalas in quolibet mense ut patet ex no.

Sub alia et vide hic etiam moderniores qui nituntur dare aliam rationem. ultra responsionem Imo. ad dictas difficultates duorum reorum iuxta. d. l. ex duobus. et tamen quod dicunt in effectu non est diversitas dictis Imo. nec tangunt aliam difficultatem quam in interrogatio et responsio est in diem vel sub conditione licet diversitas. Et vide Bar. in. l. ita stipulatus. in prima op. vbi facit diem inter conditionem et diem: quia diem dicit esse qualitates conditionis substantiam obligationis.

4 in. d. data. et in. d. l. cu. bisextus. C. l. Mo. scdo ex hoc tex. importanti dictionis simpliciter: quia importat illud actum fieri simpliciter quod sit sine aliqua modificatione vel adiectione extrinsece qualitate et ad hoc plura iura allegat h. Bar. in fi. dictorum suorum qui hoc inducit ad. q. statuti disponetis ut reus debeat simpliciter respondere positionibus affirmando vel negando aliam habere per precessum ut si respondet pecunia se non habuisse et si habuit expedit in negotiis petitoris ut non dicat simpliciter respondisse se et sic habeat per precessum. tangit et ipse Bar. in. l. inter stipulationem. in. pñ. §. e. et in. l. i. in. pñ. §. de vul. et pu. vbi dixi ibi vide dicta. et hic et per doc. quod contra trahitur cum Bar. quod quid aliud velint Ra. et Pau. per quos facit: quia statutum vult alterari debere intervenire vel negationem vel professionem et videtur punire actum non validitatem actus. Et adde quod Ang. ulterius inducit ad statutum disponens inquitum vel accusatum debere simpliciter respondere ut si respondeat fecisse maleficium ad sui defensionem non dicat simpliciter respondisse per quos tamen et doc. ita tenentes hic pugnat dñs Alex. ex quo a pari procedunt siue fiat responsio simpliciter de maleficio commissio siue cum adiectione quod ad sui defensionem: quia ex quo est presumptio per presentem cum dicta qualitate propterea dicitur ipse dicta qualitate probare per no. per Bar. in. l. aurelius. §. idem quod sit. §. de li. lega. facit etiam no. per ipsum in. l. eum qui. in. pñ. in. vlt. col. §. de in. in. Sed adverte an in contrarium faciat que ipse adducit in precedenti. quia per sustentationem opinionis Bar. et Pau. de ca. nam non videtur versa ratio in uno vel in alio statuto ut patet et dicitur. Dicta tamen ratione Imo. et doc. improbat aliud dñm Ang. hic stante statuto puniente actum negantem maleficium ut pena statuti incurrat tanquam negans ille qui respondit fecisse maleficium ad sui defensionem. negat enim esse maleficium quod fecit per ipsum Ang. ex quo dicitur iure promittit ad defensionem offendere: ut. l. vi. §. de in. et in. et l. i. C. unde vi. Dicitur ergo doc. per Ange. quod ex quo talis respondens hoc probare quod ad sui defensionem fecerit cum habeat presumptionem iuris per se non debet negasse maleficium: et sic non incurrit pena statuti quod intendit imponere pena neganti quam ex negatione accusator gravat onere probandi ut per Bar. in disputatione incipiente per Italiam contra sunt statuta et c. et si ista ratio esset et in precedenti statuto posset procedere quod in eo dicit dñs Alex. sed posset dici in illo statuto esse illam rationem que videtur assignari in statuto super quo loquitur Bar. et ideo esse dicendum in eo quod procedit in statuto Bar. et quod eadem in utroque statuto primo loco presuppositorum sit ratio satis est de mente Ange. hic quod infert ad dictum statutum volens inquitum vel accusatum simpliciter respondere ex hoc tex. per bar. Mo. tamen ex dicto Alex. tan. in dicto secundo statuto quod si in terminis primi statuti reus responderet habui sed pueri in negotia actoris quod dicitur simpliciter respondisse ex quo a pari procedit ista responsio habui et ista habui sed pueri in negotia actoris utrobique enim actor est relevatus ab onere probandi et reus dicitur probare solone vel restitutionem iuxta no. per Immo. in. c. super his. d. accusa. et per Bar. et doc. in. l. in illa stipulatione si kalas. §. e. et sic ista posset esse alia limitatio et declaratio ad dicta bar. in. q. statuti. §. relati. Et hic adde ad dicta bar. in. l. i. §. de vul. et pu. Vbi autem statutum puniret negantem factum: puta quia diceret quod negantem illud debet per ipsum inquitum vel de quo accusat debeat pena duplicari tunc fateatur Ang. quod respondens ut. §. non incurrit talem penam quia non negat ipsum factum et hoc sequuntur doc. An autem consequi debeat premium statuti remittentis penam vel partem pene presentem maleficium vel illud de quo accusatur vide per ipsum bar. in. d. disputatione in fi. et per doc. in. d. l. eum qui. in. pñ. §. de in. in. pñ. dicitur enim quod non debet accusator relevetur ab onere probandi. satis enim est quod ipse reus conatur infringere suam professionem: unde non est dignus beneficio talis professionis regula ex eo. d. reg. in. l. i. vj. et ar. l. in beneficio. cu. si. §. ad. l. fal. Et d. multiplici importata huius dictionis simpliciter vide per bal. in. l. i. C. d. edili. acti. et hic per Immo. C. l. Mo. iij. ibi: cum adicit aliquid vel detrahit et c. quod cum actui aliquid addit vel detrahit de nouo actus et noua dispositio qui tex. facit ad multa. facit enim ad no. per bar. in. l. denunciasse. §. quod tamen. de adul. Hic facit per Ang. hic ad no. in. l. edicta. C. de eden. Et vbi addit vel detrahit aliquid libello dicat nouus libellus et noua gabella solui debeat si statutum

si statutum disponat in porrectione libelli gabellam soluen-
dam: et eodem modo si disponit de libello accusationis vel
inquisitionis siue eius copia transmittenda ad cameram fisci fieri
debet transmissio facta additione vel detractioe et noua vi-
lario dari debet: quia de noua inquisitio vel accusatio: et vide
eundem Ang. in l. scire debemus. in pñ. e. et Bar. in l. ius ci-
uile. §. de iur. et in. vbi declarat: quia pcedat id quod est dictum
ut si additur vel detrabit aliquid libello dicatur nouus libel-
lus. dicit enim hoc pcedere vbi addit vel detrabit aliquid quod
habet stare ipsum libellum: et ibi est Bal. ex cuius dictis de pñe
dicit quod habeat vel non habeat stare libellum: et hic est aliquid
per Imo. in fi. et vide eundem Bar. in l. qui fundum. §. de pñen-
emptio. vbi ponit verbum an possit addi ipsi libello.
Et ad illud quod est dictum de noua solutioe gabelle. adde An-
to. de bu. in c. iij. in gl. ij. de iudeis. vbi vult quod si de iustitia de
solui gabella si in ipso aliquid additur de nouo debet solui
secus si reficiatur allegat ibi no. in glo. et id quod habetur in
c. iudei. el. ij. eo. tit. et sequitur hic dñs Alexan. Item facit
iste tex. fm eundem Ang. quod si iudici ordinario committat per
superiorem cum aliqua detractioe vel additioe iurisdictionis
ordinarie quod intelligat delegatus de quo se remittit ad. d. l.
ius civile. §. de iur. et in. et ibi aliquid per Bal. et ipsum Ange. et
Paul. de cast. et ibi etiam per Alberi. de rosa. post Gail. q.
dicit quod quotiens princeps mutat formam pcedendi aliter
quod est de iure comuni dicit facta delegatio aliter non sed videtur
facta quedam monitio et excitatio ordinarie iurisdictionis
et satis hoc est de mente aliorum doc. ibi et per eundem Al-
beri. in l. sepe. de offi. presi. vbi idem dicit et ppter ea vult quod
si ordinario mandat ut in aliqua causa summarie pcedat vi-
detur factus delegatus et ibi aliquid est per Bal. et Ange.
in l. et quod in ult. col. §. de iur. om. iudi. et ita voluit canoniste
post Imo. in c. licet. et in c. p. de offi. ordina. et in c. cum ali-
quibus. de rescrip. li. vj. quod vj. si ordinario mandat sub no-
ua forma procedere quod censetur factus delegatus: alia autem
eius ordinaria iurisditio videtur excitata. Sed pulchrum vi-
de et expedire est videre ex quibus verbis siue clausulis censea-
tur data noua forma ut sic de ordinario censeatur iudex fa-
ctus delegatus. Primo igitur quod si iudici alia ordina-
rio scribat ut cognoscat de aliqua causa de qua alia obstan-
te statuto vel consuetudine non poterat cognoscere cui statuto
vel consuetudine per superiorem derogat. An videatur factus delegatus
et vbi sic: quia siue iurisdictioni vbi addit ergo de ordinario fit
factus delegatus. In pñm autem vbi tex. in. d. c. cum aliquibus. in scdo
riso. vbi si alia ordinario scribit ad quem spectat receptio cas-
nonicoz ut non obstate statuto vel consuetudine ecclesie quod vel
que forte dictabat ultra tantum numerum aliquem non esse recipi-
endum in canonicum talem recipere possit in canonicum il-
le ordinaria non apostolica auctoritate dicit receptus nisi
aliud in litteris expressum fuerit. Et ratio est fm canonibus
ita ibi: quia alia ordinario: tunc non censetur data noua for-
ma sed magis est sibi remotum obstaculum quod impediabat
ipsum exercere iurisdictionem que remotio obstaculi et si fiat
per principem nihilominus iurisditio per quam proceditur
non est tunc concessa per ipsum principem scribentem sed est anti-
qua et sic ordinaria quam ille ad quem scribitur habebat quod
tali materiali exemplo comprobatur. pone enim aliquem li-
gatum fore manibus et pedibus vnus soluit illum qui sic so-
lutus scribit ambulat vel quid aliud facit certe ille solutus
est qui facit non soluens licet eius ministerio et opera quam
prebuit in saluendo faciat aliud etiam exemplum ponunt
canoniste. pone enim aliquod capitulum esse suspensum a rece-
ptione aliquis obtinet reuocari suspensionem si postea reci-
piatur auctoritate capituli non superioris recipitur sed supe-
rior impedimentum suspensionis remouetur et facit ad pre-
dicta quod alia habetur per glo. Bar. et doc. in l. non solum.
§. so. mat. in illa. q. qualiter inter pñem et filiam actio de do-
te fit communis. facta enim conuisione quod fit communis insoli-
dam concluditur quod consolidatio que fit de tali actione de
vno in alterum non fit per hanc viam ut actio transeat de
vno in alium sed fit per remotionem obstaculi. nam patre
mortuo consolidatur in filiam et e contra. sicut ergo ibi vnus

non habet ab alio sed propter remotionem alterius ita hic
ordinarius non per iurisdictionem a superiore remouente ob-
staculum: et ita ad hanc materiam ex no. in. d. l. si ante. infert ibi
dñs meus adducens et. d. c. cum aliquibus. Et propterea
dicit quod si mandatur ordinario ut procedat non obstantibus
ferijs messium vel vindemiarum non dicit effectus aliquo mo-
do delegatus: quia non est data noua forma sue iurisdictioni:
sed tantum est sibi remotum obstaculum feriarum. Et sic in hoc
primo proposito dubio hec scda pars est verior hac adie-
cta modificatioe et declaratioe si impedimentum statuti co-
suetudinis vel est iuris communis quod impedit ordinarium p-
cedere est temporale non perpetuum. si enim tale remouetur per
superiorem videtur dissoluta ut ita loquar iurisditio ordina-
ria et pcedunt. §. adducta sed si impedimentum esset perpe-
tuum tunc non esset dissolvere ipsam iurisdictionem imo de
nouo ipsam pcedere et tribuere pone exemplum quod per ste-
tutum iurisdictiones iudicum ciuitatis sunt distincte et sepa-
rate et vnus habet cognoscere de talibus causis alius de
talibus et c. certe isto casu si alicui iudici qui alia ex forma sta-
tuti non potest cognoscere de aliqua causa mandaretur si-
ue concederetur ut de illa cognoscat esset delegatus: quia non
no sibi datur iurisditio: et sic alteratur forma sue iurisditio-
nis ad hoc in simili. d. l. j. §. opus. de no. ope. nuncia. Et hec
no. et tene menti quia sunt quotidiana et hic quotidie evenit
quod per superiorem scribitur capitaneis comitatibus qui ultra
certam summam non possunt cognoscere ut cognoscant de ali-
quibus causis ultra summam alia per statuta ciuitatis eorum
cognitioni concessam cum derogatione dictorum statuto-
rum. nam dicuntur in talibus causis delegati non ordinarii
adeo quod si contigerit ab ipsis appellari debet appellari
ad delegatum non autem ad alios iudices appellationis in ci-
uitate existentes. Tunc enim est vnus effectus scire an ordi-
narius cui scribitur sit ordinarius vel efficiatur delegatus
vbi respectu appellationis interponere ab ipso ut per Paul.
in. d. §. opus. et in. d. l. ius civile. et per Imo. in. d. c. l. vbi po-
nit et alios effectus ex hoc resultantes et ad illud de appel-
latione est tex. in c. super questionibus. §. porro. de offi. delega-
et vide et quod dicit Imo. post Florenti. in. d. c. licet. in fi. quia
facit ad id quod proxime modificando decisiones huius primi
questi dixi. Et si no. quia multum declarant materiam istam
ut sciamus quoniam sit data noua forma iurisdictioni vel potius
ei sit remotum impedimentum et ex his tollitur quedam obie-
ctio quam hic facit Areti. §. dictum Ange. et doc. per. d. c. cum
aliquibus. cui aliter non refertur sed cogitandum relinquit sed ex
predictis apparet refertur. et vide que §. dicent in tertio ques-
to. Et secundo quero quid si alia ordinario scribatur
ut procedat in aliqua causa auctoritate scribentis et Imo.
in. d. c. l. vbi dicit quod de ordinario est effectus delegatus: et hoc
sequitur ibi Imo. et dñs Abb. si. allegant per hoc tex. in. d.
c. cum aliquibus. et vltimus Imo. pro hoc allegat no. per
Bar. in l. ij. §. si. §. de optio. lega. et in l. ambrosia. de decre-
ab ordi. facien. in ult. col. dum in dictis locis examinat quoniam
aliqui habeant ius eligendi vel statuendi ut ordinarii vel
ut delegati ad effectum sciendi an quod fecerint possint reuo-
care vel si semel fecerunt et minus valide iterum facere possint
et vbi auctoritate pcededis aliquid faciendum committitur
concludit illud cui concedit esse delegatus et satis est hoc est de
mente Imo. et Ro. hic et sequitur et dñs Alex. et facit ultra
Gail. tex. in c. huius qui auctoritate. de prebe. li. vj. et hoc seq-
tur hic et Areti. cum no. limitatione nisi cum dictis verbis ap-
ponant aliqua verba ex quibus deprehendatur papam nol-
le preiudicare ordinarie potestati: puta quia dicat auctori-
te nostra sicut iustum est et c. allegat. c. sicut vnire. de excess.
prela. vbi mandat episcopo quod auctoritate pape sicut iustum est
dissoluat unionem minus legitime factam quod poterat etiam
auctoritate et potestate ordinaria et tamen ibi doc. voluit sed
ipsum quod non inducat ibi noua delegatio sed excuset iurisditio
ordinaria. Sed tu aduerte quod mens glo. in §. auctoritate et
doc. super ea. in. d. c. sicut vnire. est in pñm eius quod dicit
Areti. dicit enim post glo. quod ibi non poterat unionem dissolue-
re propria auctoritate: quia ambo monasteria non erant in sua
vincen. sup. scda. ff. noui. dd

a C Judi. et p
Paul. de cast. et
dñm Alex. in l.
j. §. op. de no.
ope. nunci.

b C Nuncia. be-
ne facit tex. cum
glo. in c. huius q.
§. si. de preben.
li. vj. quod allega-
bitur. j. in. ij. q.

c C Resultan-
tes. vide etiam
j. proximo que
suo. vbi videbis
posse esse etiam
alios effectus
respectu reuo-
cationis actus
aliter enim in re-
uocatione actus
et sententie di-
sponit in ordi-
nario aliter in
delegato ut ha-
bet in l. iudex
post §. de re iur.

diocesi sed aliter tñ ex vñtia: vñ si ambo eñt in sua diocesi dicit gl. potuisset dissolvere ppa auctate qñ tñc nō fuisset necessaria cōmissio pape nō aut qñ si cōmisit sub vñtia de qb⁹ ibi ēt vñtia aī ad ep̄m de qñ ibi spectasset dissolutio vñtionis qñ nō dicit tunc delegat⁹. et in. d. c. sicut vñire. doc. sequunt gl. ex qñ pñ qñ sūt intētiōis qñ ibi indubitatē ex pñte delegata pcedat ad dissolutōez qñ pgruit ēt rñe siue doctrine tradite in hac mā: qñ tñc addit ordinariē iurisditiōi noua facultas respectu ecclie qñ est ex suā diocesi nec est rō qñ illa vñtia sicut iustū est tollat nāz illorū vñboz auctate nra et c. et sic ille tex. cu3 glo. potius facit p̄ Arret. et vide tex. in. c. michael. de vsur. vbi sit mentio ēt de his verbis auctate nostra et c.

- 11 **T**ertio qñ qñ si supior pmittit cāz iudici ordinario qñ tñc nō erat de sua iurisditiōe vel qñ ptes erat de alieno territorio vel qñ nō hēbant iurisditiōem in eo qñ cōmittit an vñdeat factus delegat⁹ vel potius ei⁹ ordinariā iurisditiōe progata et collegiū nostrū p̄sultit vt censeat iurisditiō ordinariā progata qñ p̄siliū est iter p̄silia Ang. mibi nūero. cxxiij. incipit in dei noie amē. Primo est videndū vtruz dicti qñqz et c. mouebat talē rōne qñ sicut progatio pōt fieri p ptes: vt .l. j. et .l. de qñ re. d. de iur. ita p. l. siue p pncipē. et ita in dubio est interpretandū: et ista sūt ipsius collegij rō nisi in cōmissiōe supior vsus fuisset vñbo delego et attēta hac decisiōe modificatio quā adiūxi in p̄ motiuo nō pcedet qñ videret tñc p rogata iurisditiō et de dco p̄silio memit Vap⁹ alt. lxxviij. vbi iterferit totū dictū p̄siliū. Sz p̄ dictā collegij decisiōe ēt tex. cu3 gl. si. in. d. c. hū qñ auctate. de p̄bē. li. vj. ibi eim pbatut qñ mādato facto legato vt aliquē recipi faciat in canon. cū alicui⁹ ecclie qñ aī nō spectabat ad legatūz ille tñc recepit⁹ vñ auctate aplica. ergo nō cēset facta progatio ordinariē put voluit collegiū et illū tex. intelligit ibi gl. vbi mādātū erat gratiōis: et sic vbi aī legat⁹ nō poterat fieri facē talē recepuōne et facit qñ aī ille tex. ēt p. d. c. cū aliquib⁹. in. ij. rñso. et illā gl. ad h. no. ibi p̄dē. d. an. put ibi refert Ge. et h. Ang. et dicit Bal. allegasse ipsā pro singlari ad h. dico qñ cōmissio facta aī ordinario de cā de qñ tpe nō erat index cēset p viā delegatiōis ad qñ ēt. d. c. cū aliqb⁹. in p̄ rñso. et ita in effectu simplr residet ipse Arret. l3 pñ⁹ dicat posse distigui an ordinario cōmittat gradus maioris iurisditiōis quē nō hēbat iter subiectos et pcedat. c. hū qñ. An vñ cōmittat in illo gradu et in illa spē in qñ iurisditiōez hēbat iter subiectos et cōmittat iter nō subiectos: et tñc ēt malus dubiū qñ pcedet decisiō collegij cū tñc p̄prie cadat progatio vt h. vide p ipm qñ residet put p̄rie dixi et p eo qñ pcludit: l3 tpe nō allet fac decisiō Imo. p⁹ Car. flo. in. d. c. l3. in fi. et ex his remanet vñsima modificatio quā feci in p̄ qñto et maxie illud qñ dixi de cōmissiōib⁹ qñ quidie sūt capitaneis comitat⁹ qñ iter subiectos nō hñt iurisditiōem de eo qñ cōmittit. Et no. qñ dicit gl. p̄di. in. d. c. hū qñ. ad intelligētiā. l. si h. manēte. d. p̄ca. vt vbi addit aliqd in progatiōe t̄pis officij ab eo qñ p̄us erat et idē si d̄trahit dicat nouū officij: et p̄p̄sio solui d̄beat si qñ ē ipolitū p̄sēq̄tib⁹ d̄ nouo officia nō ergo tñc ē progatio vt dicit ēt Ge. in. d. c. hū qñ. senēses tñ h. sequit decisiō. collegij p qñ pōderāt. d. c. cū aliqb⁹. in. ij. rñ. qñ in p̄p̄ facit vt p̄z. ex p̄dictis nec faciūt mētiōe de Arre. h. qñ t3 p. d. c. cū aliqb⁹. in p̄ rñ. ne nec allegat. d. c. hū qñ. in fi. cū gl. nec. d. c. cū aliqb⁹. in p̄ rñ. qñ vt dixi satis vñget p. d. decisiōem.
- 12 **Q**uarto qñ qñ si aī ordinario supior cōmittit p vñbū p̄ceptiū et gl. in. d. c. cū aliqb⁹. in vñ. pcedimus. t3 qñ tñc dicat fact⁹ delegat⁹: qñ ex vñ ordinariē iurisditiōis nō tenebat ita p̄cise put mādāt: et sic dāt noua foza qñ in terminis illis de qñ in. d. c. cū aliqb⁹. d. pla no pcedit qñ l3 ordinari⁹ b̄iet p̄tātē p̄ferēdi et teneat p̄ferre nō tñ magis illi qñ alteri et illā gl. t3 do. Abb. si. in. d. c. l3. Sz qñ aī ordinario p̄cipit vt d. aliqñ cā d. qñ aī est index cognoscat vñ mai⁹ dubiū: qñ tñc vñ expm qñ tacite ierat: vt. l. munez. §. indicādi. de mune. et bo. et sic nō vñ opari p. l. iij. de le. j. tñ ēt isto cāu illā gl. approbat h. d. Alex. rñdēs ad obiectōez factā put d̄p̄bēdit ex gl. in. d. l. sepe. d. of. p̄si. qñ h. vñ facta exp̄ssio aī qñ iesset qñ mō p se nō p aliū tenebit cognoscē. Et eo cāu maxie ēt indubitatū qñ. certū ip̄s mādaret siue p̄cipiet qñ cāu expediret: qñ tñc nouā formam daret.

- 13 **Q**uinto qñ qñ si ordinario mādāt vt in aliqñ cā vñ in aliqñ b⁹ pcedat app̄lone remota vbi aī app̄lo nō erat remota et certe vñ fact⁹ in illa vñ in illis cāis delegat⁹ h3 Imo. et cononistat in. d. c. l3. et doc. h. et satis pbat ex illa. l. a p̄rio sēsu. idē dicit doc. si mādāt vt sūmarie pcedat vñ sū fili foza: et h. vñ lūt legēs qñ allegant. §. in pñ. mae. voluit. n. h. Alberi. in. d. l. sepe. et h. vñ exp̄sse Imo. in. d. c. l3. et dñs me⁹ h. qñ dicit idē si cōmittit vt possit pcedē nō obstat aliqñ statuto qñ pōt ēt p̄ rñū et qñ dcm fuit in p̄ qñto: vñ h. itellige h3 ibi dca. et h. qñ cā pmittit sūmarie cognoscēda siue siue strepitu et figura iudicij cēset de ordinario fact⁹ delegat⁹ vult h. Arre. allegas ēt Ang. in p̄silijs ita p̄sultisse: et refert ēt eūdē Ang. voluisse qñ si supior mādāt cognosci p ordinariū cū p̄silio ali quoz vel qñ referat iudiciū suū ad pncipē aī qñ diffiniat qñ d̄ factus delegatus. vbi ēt vñt vñbo p̄mittit vñ delego ip̄e supior cēset facē delegatūz ip̄m ordinariū Imo. in. d. c. l3. Et bec no. qñ sūt quidiana et vide aliqñ alia in mā h. p̄ Arre. que nō refero ḡa breuitatis. Et iste tex. in h. vñ. vñteri⁹ ēt facit Imo. Bal. et Imo. tñt si testis in dicto suo aliqd falsū dicit totū dcm viciet et sū si notari⁹ in instrō addit aliquam falsitatē vt totū instrū reddat viciōsū de qñ pleni⁹ h. vide per Imo. et remissive h. p. do. Alex. et aliqd p̄ Arret. post Ro. §. in. §. si mibi. in illa mā an vñt p̄ inutile et c. Et Mo. vñt. ex h. tex. ibi nñsi diuersitas rñsiōis et c. Ar. Imo. Ang. tñt l3 exp̄ssio tiōe negata qñ nō possit se fūdare tñ si renocet negatōez vt possit ex ea se fūdare et illud qñ exp̄ssio negata qñ nō possit se fūdare vñt Bar. in. l. p̄ legatū. §. d. h3 qñ vñt idē. et in. l. nā liter. §. nūbil cōe. in. ij. lec. d. acq. pos. et in. l. nō vñt qñ. §. d. exce. et ē fūdamentū hui⁹ dicti in. d. rña ex eo. cū si. et ē satis de ien tiōe Bar. in. d. l. p̄ legatū. qñ possit dictā renocatōez facē nñ si adūsari⁹ acceptasset suā negationē: et sic renocasset suā positionē. Sz Pau. h. dicit qñ si ponēs vñt reprobare negationē rñdēs ille nō pōt renocare negationē vt hēat bñficiū p̄fessiōis p no. p Bar. in. l. eū qñ. in pñ. in. j. et. ij. lec. §. cū omissa et c. de qñ nō memit h. Ang. h3 ip̄m Pau. et satis hoc idē vñt h. Alex. Tu dicas qñ qñ ad effectū intrinsecū pcedit qñ h. dicit Ang. et qñ dicit Bar. in. d. l. post legatū. nā ēt qñ ponēs pbatset positionē negatā oīno non itereit sua qñ negas nō possit renocare et fūdare se in positionē: qñ ip̄e oīno stat in positionē et affirmat qñ in ipsa p̄tinet: vñ qñ itereit sua qñ reus affirmet certe nūbil quo ad effectū intrinsecū. i. qñ ad effectū eoz qñ sūt deducta in positionē. Sz quo ad effectū extrinsecū pcedit qñ dicit Bar. in. d. l. eum qñ. puta vt ex negatione acri⁹ punit p̄tēt⁹ et nō mīti⁹ ex p̄fessiōe vñt punit de p̄rio vñt ad sūtem aliū effectū vñt tñ qñ ēt qñ ad hūc effectū possit incōtinēti renocare: et ita pbat tex. nñ in qñ se fūdāt Ang. qñ Ang. nō p̄siderāt dictos casus effectus intrinseci vel extrinseci: et tñ est vera et iuridica p̄sideratio si bñ aduenteris. Et p h. vñt limitanda qñ bñt in. d. l. eū qñ. et ad illud de renocatōe que possit fieri incōtinēti gl. no. in vñ. iusta cā. in. c. si. d. in. iij. li. vñ. quā allegat h. Arre. post dñm suū plenius tractas d̄ positionē negata an in ea quis possit se fundare. Et an negatio possit renocari de quo ēt vide dicta p doc. in. d. l. eū qñ. §. de iū. in. sup. dictis Bar. ibi et pōdera illā gl. in. d. c. si. qñ respec tu euitadi vel nō euitadi plurij mouet. qñ an possit vel non possit positio vñt rñso ad ipsas renocari. Et Gl. sup. vñ. rñdet rit tacite op. d. §. p̄trea. isti. de iuri. stip. et rñ. put in ea et bñ Imo. Bar. et doc. Et Gl. sup. vñ. aliqd tacite qñt: an iste vñ. pcedat siue adiectū et declaratū p̄sistat in qñtitate siue ēt in qñtitate et rñdet qñ sic Imo. et Jo. qñ aliqd dixerit Pau. et ita t3 h. Bar. post Dy. p̄ pōderas qñ iste vñ. ponit in medio. scdo rōne qñ fuerit iudiciū vt pcedat interrogatio in stiplo ne qñ attēta vñt ēt h. idē dicit dū. tertio tex. in fi. in quo pbat qñ h. a iure singlī stiplo h3 nō ē rō qñ plus in vno qñ in alio casu singlī stiplo. ergo et c. et p ista fundamenta reprobat et opio Aug. qñ voluit qñ nō hēat locū iste vñ. nisi vbi p̄cessit in interrogatio in qñtitate p̄ quē vñterius facit: qñ respectu qñt tatis nō verificatur indistincte verba huius vñ. qñ viciet stipulatio nisi diuersitas respōsiōis illico placuerit. vbi enim detrahāt aliqd quantitati de qua p̄cessit interrogatio. vñ lico valet stipulatio in quantitate in qua secuta est responsio vt. j. p̄mo

vt. i. primo. §. 7. per glo. sequē. in hoc. §. ¶ Reprobat etiā per dicta fundamēta opinio IDe. de bellapertica qui dicebat hunc v. non intelligi nisi vbi est diuersitas in qualitate nam ista ratio fingēdi stipulationē militat ēt vbi est diuersitas in quantitate verū est qd minus mala est opinio IDe. qd opinio Hugo. quā saluare conatur hic Raph. sed doc. trāseunt post By. et Bar. cū glo. vt hic etiā per Alex. habz tamē magnā rōnem dicta opinio IDe. vt ēt deducta h dñs meus et elarius deduco. nam respectu augmenti et dimi-
nutionis nō congruit hunc vñculum referri ad sequentiā vt est deductum. Referre autē solum respectu augmenti et vbi sit augmentū est in tex. subaudire: et sic quodāmodo p-
supponere defectiū. I. p. et vñū determinabile nō pariter determinare plura determinabilia put puenit iuxta. l. iā h iure. de vulga. et pu. cum si. Preterea nō est eadem rō tūc fingēdi stipulationē ex quo potuit credere ipse respōdens cū augmento qd facit: et sic cū sua liberalitate credere se de uicturū interrogantē qd nō acceptet: et sic nō ita respōdere aio obligādi: vnde nō est ratio qd secuta complacētia inter rogantis ipse obligetur nisi ēt sua postea sequatur. est enī eadem ratio que est vbi nulla penitus precessit interroga-
tio. Et quotidie euenit qd interrogatus respondet multo plus qd interroget vt interrogans nō acceptet: et sic aio dis-
sentiendi et ex his pōt responderi ad id ēt qd dicit Bar. qd iste v. est positus in medio. nam vltra hoc qd possit negari et dici positus in si. butus. §. subest ēt ratio diuersitatis. imo rōnes qd nō referatur nisi ad precedentia quo casu clausula in si. posita nō refertur: vt habet in. d. l. iij. §. filius. de libe. et po. et in. l. talis scriptura. de lega. j. et in. l. j. C. de libe. pre-
teritis. et in alijs locis vulgarib⁹ vbi tractat materia clau-
sule posite in principio medio vel in si. Cogita tamē qd vt dixi cōmunis opinio est cū gl. et illa rō qd respōdens de ma-
iori quantitate qd precesserit interrogatio respōderit an-
mo pvincendi liberalitate aduersariū sonat qd etiā in quā-
titate expressa in qua pcorant nō cōtrahat stipulatio qd est falsum vt. j. primo. §. Preterea vbi interrogatio fit lon-
giori tēpore et respōsio fit citiori tēpore vel interrogatio fit sub pditione et responsio pure videt militare dicta ratio qd videatur fieri vt pvincatur liberalitate interrogans eum ēt plus pmitteri respectu tēporis dicat: vt in §. plus. insti. de actio. et tamen ex subsequente complacētia validat stipu-
latio vñ pro petro vt get tex. qui nō pōt generalr adaptari vbi est diuersitas in quantitate. Et nō. ex predictis casuz in quo fungit stipulatio et adde alijs casibus positis. §. in pñ-
cipio. l. in quibus fingitur stipulatio. ¶ Glo. super v. vicia tam habet duas partes. In prima glo. per viam distinctio-
nis vñt recolligere materiā. ¶ An et quādo et que diuersitas inter interrogationem et responsionez viciet stipulationem tamen nō perfecte distinguit sed latius distinguit Bar. j. in §. si. tangit etiā in. §. p. vbi specificē examinat hanc gl. Que in effectu in hac materia facit duo membra principalia. Primum vbi inter interrogationem et responsionē est di-
uersitas in qualitate et in hoc indistincte concludit qd vicia-
tur stipulatio per hūc. §. in prin. qd intellige nisi diuersitas stipulationis illico placuerit vt in isto v. cum adijcit et per Bar. j. in. §. si. in distinctōe sua magna. et declara hoc mēbrū ex dictis. §. in tex. in primo nō. Secundum membrum facit glo. vbi diuersitas est in rebus que deducunt in stipulatio-
ne. Et in hoc subdistinguit an pecunia sit deducta in stipu-
latiōe: an vñ species si pecunia et ipsi detrahatur per respō-
dentē et indistincte valet in eo qd respōdet: vt. j. primo. §. nō ergo requirit vt diuersitas respōsionis. Et ipsa declaratio illico cōplaceat: et hoc vult dicere ipsa glo. indistincte et c. hinc dictum est. §. prima glo. qd isto casu iste v. cum adijcit nō adapteretur qd referat vbi diuersitas est in quantitate. Si vñ adijcit per respōdentē pecunia: et sic respōdet in maiori quantitate: et in quantitate in qua respōsio psonat cum inter-
rogatione indistincte valet stipulatio. i. nō expectata cōpla-
cētia vt silius probat. j. primo. §. In adiecta autē quantita-
te ita demū valet si cōplacētia illico fuerit secuta vt in hoc tex. in si. et hoc pcedit tenendo opinionē qd iste v. si. intell-

gatur ēt vbi diuersitas est in quantitate sed tenēdo opinionē IDe. de bellapertica tūc secus esset dicendū et sic nō procede-
ret ista particula glo. de complacētia secuta de quo tñ dic-
vt. §. prima gl. Et hec vbi vna sūma pecūiarū adiecta est in stipulatiōe. Vbi vñ plures summe alternatiue deducere fue-
rūt in stipulatiōe et ad alteram tñ sequit respōsio valet sti-
pulatio ēt hoc casu alr nō expectata cōplacētia: vt. l. inter stipulante. §. si stipulante. §. e. et h vbi quātitas deducta fuit in stipulatiōe. Si autē species sunt deducte in stipulatiōe et in ipsa diuersitas datur inter interrogationē et responsio-
nem et glo. subdistinguit qd aut interrogo de vna et sequit respōsio de alia et nō valet stipulatio: vt in. §. si de alia. insti. de inuti. stip. Similiter nō valet stipulatio fm gl. si alterna-
tiue de pluribus interroget et de vna respōdeat: vt. d. l. iter stipulante. §. si stipulante. videtur tamē isto et superiori ca-
su hoc intelligendū nisi diuersitas respōsionis illico placue-
rit. nō enim videt diuersa ratio qd quando est diuersitas in qualitate et ista videt mens Bar. in. d. §. si. ad si. vbi in om-
nibus casibus in quibus propter adiectionē vel detractio-
nem cōcludit viciari stipulationē limitare videt nisi diuer-
sitas illico complacuerit: et hoc vult etiā glo. j. in prin. in. §. preterea. insti. de inuti. stipu. que ēt in hac materia distictē ponit. Si vñ de pluribus copulatiue pcedat interrogatio et sequat respōsio de vno valz stipulatio in eo in quo respō-
detur: vt in. d. l. inter stipulante. §. si stipulante. allegat etiā glo. §. sed si mibi. §. e. l. vbi probat casus ecōtra. quādo. §. pre-
cessit inter. ogatio de vno et sequuta est respōsio de duobus copulatiue qd valet stipulatio in eo in quo precessit interro-
gatio nō adiecto qd similiter videt intelligendum nisi illi-
co etiā adiectio placuerit. Vbi vñ simpliciter respondetur et ad omnia precedentia responsum videtur: vt in. §. prete-
rea. insti. de inuti. stip. Et sic patet ex predictis qd inter sti-
pulationem summarū et specierū vbi alternatiue pcedit interrogatio et de altero vel altera sequitur respōsio est dis-
ferentia: qd in summis valet stipulatio in speciebus minime. Et ratio differentie est fm glo. qd in speciebus tot sunt sti-
pulationes quot sunt species sed in summis vna est stipula-
tio que rō improbat per Bar. in. §. p. qd vbi stipulatio ē vna minus videtur recipere diuisionem qd vbi sunt plures vt est de mente ipsius glo. j. in secūda parte in qōne quā mo-
net vt declarat Bar. in. d. §. p. et vltra ipsam contra hāc ra-
tionem glo. facit in terminis tex. in. d. §. si stipulante. vbi ra-
tio de pluralitate stipulationum allegatur quādo precessit interrogatio de pluribus speciebus copulatiue vt valeat si in vna sequatur respōsio. Vnde Bar. reddit aliam ratiōez diuersitatis in. d. §. p. qd. §. i. in speciebus vbi plures alternati-
ue in interrogatione comprehenduntur et de vna sequitur responsio vel ecōtra. resultat diuersitas in qualitate obliga-
tionis. In summis autē nō vt declarat Bar. in. d. §. p. vbi vi-
debimus et dixi in. d. l. inter stipulante. §. si stipulante. ¶ In secunda parte que incipit ibi: sed quid si omnes ser-
uos et c. glo. querit et responder prout in ea. Quam appro-
bat By. quādo nō apparet qui fuerit exceptus sed quādo apperet tunc ipse improbat glo. ar. l. si choruz. de lega. iij. vbi probatur qd singuli serui censentur deducti in dispōne ergo vnus exceptio nō habet tollere validitatez ipsius di-
spōsitionis Bar. aut indistincte improbat ipsam glo. in. d. §. p. alij doc. videntur adherere sententie By. qd eo casu quo nō cōstat de excepto videtur induci diuersitas in qua-
litate obligationis sicut quādo pcedit interrogatio sim-
pliciter et sequit responsio alternatiua vel ecōtra: vt. d. §. si stipulante. videbimus latius in. d. §. p. ne transplantemus dicta Bar.

Si stipulanti. In maiori sūma minor inest: et ideo valet stiplo vsqz ad cō-
currētē quātitatē. b. d. Diuidit in tres ptes in quarū quali-
bet qd faciat. I. p. de se p. scōa ibi: epōio quo qd. tertia ibi:
lz eim oporteat et c. ¶ T. No. pmo ibi: nō esse pctam obliga-
tionē nisi in. x. et c. qd vbiqz viciatōne nisi pcedit oīo negati-
ua qd ipa dictio nisi affirmat secus si pcedit oīo affirmatiua
qd tūc negat pmoz pbat hūc in. x. in duobus locis. et in
Vincen. sup scōa. §. noni dd ti

¶ Posset. 7
vide 27. in. l. i.
in fi. C. de li. cō
testa. ubi facit
dictam rōnem
q̄ in iudicijs
quis tenet red
dere centū ad
uersarius 7 p̄
pterea peludit
q̄ si conuētus
ad centum ne
get se debere cē
tum q̄ censēa
tur negasse 7
tota centum 7
partes 7 sic mi
niores sūmas in
ipsis centū cō
tētas 7 comp
bēsas adeo q̄
facta probatio
ne d̄ minori sū
ma debet sequi
condēnatio 7
illud q̄ si nego
me debere cen
tum non vide
ar negasse me
debere minore
summā dici. p
cedere sic logi
cos. Et ex di
ctis suis potest
adhuc alr in
duci. d. l. si quis
cum totum. q̄
cum totum pe
teretur totum
fuit negatus: 7
sic a toto secu
ta absolutio q̄
comprehendit
etiaz partes q̄
si negatio toti
comprehende
rit etiaz partes
7 minores sū
mas ipsius to
tis 7 ipsi ma
ioris quantita
tis petite.

scdo loco pbat idē esse si oīo negatiua seq̃ qz quo ad ordi-
nē intellectus semp pcedit sat ergo est q̃ ipsam oīonē nega-
tiua determinet dictio nisi: qz pcedit qđ dixi qđ dicta dictio
ponit ⁊ affirmat. ⁊ de vtroq; est tex. in. l. actioe. C. de tran-
sac. ⁊ ibi Bar. ⁊ doc. vbi Bar. tractat de mā dicte dictiois
⁊ de intellectu. l. ticia. §. si. §. de manu. testa. ⁊ per eundē in
l. si eū. §. qui iniuriat. §. si quis cau. ⁊ alqd in. l. i. §. de condi.
⁊ demon. ¶ Mo. scdo qđ magis viciat diuersitas in quali-
tate q̃ in quātitate vt pz ex isto. §. iūcto pcedenti. §. ⁊ ratio
reddi hic per Bar. ⁊ ē. §. pximo. §. in. ij. op. ⁊ ē in. §. infra
pximo ⁊ vide dicta. §. pximo. §. in tex. ¶ Mo. tertio qđ cuz
sūma sit diuidua inualiditas in parte de qua nō pcessit in-
terrogatio vel de qua nō est secnta rñsio nō viciat stipula-
tione in ea parte in qua partes psonarūt ⁊ pcordeas fuerūt
ad hoc. §. ifra pxim⁹ vbi tex. dicit qđ vtile per inutile nō vi-
ciat ⁊ ibi de materia. ¶ Mo. vlti. ⁊ ad hoc semp allegat
qđ in maiori sūma minor inest qđ qualiter pcedat declarat
hic Bar. ⁊ post ipm declarabimus. j. pxi. ⁊ adde pcor. ad
tex. in glo. si. ⁊ in regula plus semp ⁊ in regula cui l3. de re.
iū. li. vj. Et an h sit ex pprietate sermonis vl ex interpretatio-
ne tāgit hic Ymo. ⁊ reasumit Are. l3 referat Ymo. put lo-
q̃ ⁊ latius hūc articulū reasumūt ⁊ senēses ⁊ pap. ¶ Gl.
in v. nō erit. in pnc. declarat tex. ¶ In scda pte que incipit
ibi. Sed p̃ in sti. de inuri. stip. ⁊ c. op. d. d. §. pterea. vbi videt̃
pbari qđ sicut viciat stiplo rōne diuersitatis iter interroga-
tione ⁊ rñsione in qualitate ita ē si in quātitate est diuersi-
tas. indistincte eim dicit tex. stiplo nē esse inutile. Et gl. respō-
det duobus modis. Et pma est vera in se sed est diuinatiua
qz nō dī alqd in p̃zio qđ ita ibi actū fuerit scda nō est vera
⁊ est p̃ hūc tex. vt pz ex his que gl. dicit in pn. vñ tertio mo-
do soluit Bar. hic qđ p̃zius loq̃ respectu totius qz respectu
totius sūme nō est utilis stiplo qñ est diuersitas in sūma p
ut qñ est diuersitas in qualitate ⁊ ita in vtroq; siue d vtro-
q; casu in. §. pterea. par sit determinatio hoc respectu to-
tius sūme: ⁊ sic vtrobiq; validat ex cōplacētia. §. noster pro-
cedit respectu eius ptis sūme in qua p̃es p̃cordauerunt: ⁊
ita doc. trāsēūt. Sicūt tñ post Ang. p̃mā so. ēc no. qđ ex vo-
lūtate disponētis siue disponētinz pōt in maiori sūma non
p̃tineri minor. hoc. n. verba gl. sonare vident̃ de quo. j. dice-
tur in mā. ¶ In tertia pte que incipit ibi: itē facit. j. eo. ⁊ c.
gl. allegat pcor. deide imediate opponit d. l. si decē. §. loca.
⁊ p so. se remittit ad p̃rium: ⁊ ibi gl. soluit qđ illa. l. loquitur
vbi posset ei qđ exp̃sit maiore sūmā abesse si dispositio vale-
ret in minori sūma. loquit̃ eim ille tex. in p̃ciu locatiōis qui
nō est lucratiua. tex. aut n̄ loquit̃ in obligatiōe simplici ex
cā lucratiua: ⁊ ita hic trāsū Bar. ⁊ alij sequunt̃ ⁊ hoc mo-
do posset ēc intelligi. §. pterea. qđ nō incōuenit p p̃cordia in-
riū: ar. l. precipimus. C. de app. ⁊ c. cū expedit. de ele. li. vj.
est tñ diuinatiua ista so. ad. §. pterea. put p̃ma ad ipm. §. po-
sita. Et sic ex dictis in hac gl. bēmus duas op. resolutas in
hac mā qđ in maiori sūma minor iest. p̃ quā vlti⁹ op. qz si
dico nō habeo cētū nō seq̃ ergo nō habeo viginti imo vi-
cta ppositio nō habeo centū verificat vno deficiēte de nu-
mero centū: vt. l. si is qđ ducēta. §. vtrū. §. de rebua vn. vbi dī
qđ qñ significatio sumit̃ ex vniuerso si alqd falsum sit totaz
oīonē fallam efficit si oīo est affirmatiua. Si ergo est nega-
tiua ppter vnū qđ non sit verificat vbi ergo filiez alicuius
alij puberes alij impuberes decesserūt si dicat oēs pube-
res vl oēs ipuberes decesserūt vtraq; oīo est falsa s3 si dicat
filij talis nō decesserūt impuberes ista oīo verificat si vnus
decessit pubes pōt ēc dici qđ ille tex. probet qđ est oīm qđ in
maiori sūma minor nō inest in eo qđ dicit qđ cū significatio
nō sumit̃ ex vniuerso sed ex aliquo si veruz alqd inde sit ve-
raz efficit totā oīonē ⁊ ppter ea si stipulatus fuit duo copu-
latiue p te nō fieri ⁊ postea adieci penā si illud: aut illud fa-
ctū nō erit aliquo facto pena cōmittit̃: qz cū oīo sumpra fu-
it ex particulari nō ex vniuerso aliquo nō facto verificatur
oīo ⁊ sic pena cōmittit̃. ⁊ vide ibi vltra glo. que ponit casū
ēc gl. in v. sed aliquo. Bar. dicit qđ tex. noster loquit̃ vbi ma-
ior sūma profer̃ affirmatiue p̃rium vbi pfer̃ negative. S3
hoc ipse indistincte nō tenet: qz fm ipm est p̃. l. i. vnus. §. si

cū mibi. x. s. pac. vbi si facio pactū de nō petēdo. xx. a te q
nō dbeas mibi nisi. x. q ad illa. x. obstat exceptio pacti: t sic
in maiori sūma negative plata minor uest. Unde in hac mā
sic post *De. de bellapri.* concludit aut maior sūma pferatur
affirmatiue t pūnet minor vt hic. Aut negative pferatur.
Aut loquimur in iudicijs: aut in extraiudicialibus t in iudi
cijs cū quis teneat reddere certū aduersariū in maiori sum
ma minor inest: vt. l. si q cū totū. s. de excep. rei indi. ibi eis
vī q ei qui totū petijt li parte postea petat obstat exceptio
rei iudicate sed res iudicata t snia fuit illud qd petijt nō de
beri: t sic negative plata t pbat exceptionē obstat ēt pro
parte sine speciei sine quātitatis ergo in iudicijs in maiori
sūma negative plata minor inest dicta rōne certitudinis p
qua ēt facit. s. curare. insti. de actio. facit ēt qz als elusoria
quodāmodo esset snia: qz si in maiori sūma minor nō uestet
depto vno nūmo quātatis quā pūciatū fuit nō deberi itēz
ad residuū agi posset. In extraiudicialib⁹ at si maior sūma
pferet negative p modū pūciatōis iēude seu faciēde t in ipā
pūnet minor vt si feci pactū d nō petēdis. xx. nā nec. x. petere
potero: vt. d. s. si cū mibi. x. t rō est fm *De. Ly. t Ray. de*
frolli. quos refert t sequit hic *Imo.* ne als pūctio reddat
inutilis p. l. quoties. j. de re iu. t. l. quoties. j. e. t ar. l. cū qui
kalis. j. e. nā si pūctio nō cōprehēderet minorē sūmā seque
retur q si minus vno denario imo dimidio vī quarto vni
us denarij nō peterē q diceret nō petere sūmā integrā quā
nō petere pueni: t sic redderet inutilis ppter minimā vtili
tatē que resuleret vt pūne ēt dictū est in snia: t in snia vi
ctā rōne doc. nō assignēt t tñ in ipsa ēt militat vt est ofusuz.
Si aut in extraiudicialibus maior sūma negative pferet p mo
dū simplicis denūciatōis seu pditionis: t tūc in maiori sum
ma minor nō inest qz possuz hīc minorē sūmā t nō habet
maiorē: t vbi si nō prestiterit centū pmissi qd aliud si vnus
minus centū solui hīc pūti dicor nō soluisse centū t sic nō
adpleuisse pditionē nec regit q penitus nihil soluerit de
cētū: vt. d. s. vtrū. vnde in maiori sūma minor nō pūnet qz
sufficit parte soluere imo nec deipto vno nūmo reliquum
sufficit soluere: qz verū est vt proxime dictū fuit q centū so
luta nō fuerūt vt als dī in. d. s. vtrū. Et ex predictis ap
paret fm *Imo.* post *De. t Ly.* q in maiori sūma negativ
ne plata de pprio significatu t virtute sermonis minor nō
cōprehenditur sed ex interpretatiōe minor quādoqz pūnet
tur vt in iudicijs rōne incertitudinis t in pūctibus ne red
dant intiles qz reducant ad minimū. Et ex hoc dicitur pre
dicti doc. q si tu petis a me. xx. muno possum dicere ēt eius
iuramēto nō habeo illa ēt q habeam. xviij. vel. xij. qz tunc
proferet per modū enūciationis t nō in pūctibus neqz in iu
dicij. Et ex predictis etiaz *Bar.* post antiquos vj. *De.*
Ly. t Ray. a quibus *Bar.* habuit hāc mām t de eis men
tionē nō faciat vt dicit *Imo.* dicas tu nisi de *De.* d quo fa
cit mentionē. Infert ad pfundendā practicā aduocatoruz
q dicit clientulū posse negare totā positionē vbi in aliqua
parte est falsa t ppterea si positio pūnet deberi centū t in
rei veritate nō debent nisi. lxxx. dicunt posse negari totā po
sitionē vt per *Spec. in ii. de posito. s. septimo* videndū oc
currit t c. v. xj. pūderandū est t c. Nam hoc est p pūctā vū
s. est pclusum q in iudicijs dispositio itelligit de toto t qli
bet eius parte: vt. d. l. si q cū totū. vnde sicut interrogatio
intelligit de toto t qualibet eius parte: ita ēt ipsa respōsio
qd si est sequit q negans simpliciter positionē de centū ne
get ipsam t respectu totius t ēt respectu cuiuslibet partis
ipsius: t sic q sit piurus t ad hoc vltra predicta *Bar.* alle
gat tex. cū glo. in. l. pupillus. s. si. de verbo. sig. vbi tex. dicit
q verbū suū est ambiguū an de toto an de parte intelli
gat: t ideo q iurat suū aliqd non esse adijcere debet nec
sibi cōe esse supplet glo. ad cautelā. nam idem si nō adijciat
allegat. d. l. si quis cū totū. vbi glo. ij. in fi. all. gat. v. l. pu
pillus. s. si. pro pūa t nō soluit sed solutio ponitur per glo.
in. d. s. si. illa quā pūme intellexistis t ab illa glo. *Bar.* ha
buit. d. l. pupillus. allegat ēt *Bar.* l. qui solidum. in prin. de
lega. ij. vbi petens totū qui nō debet consequi totū s perre
in illa pte aduersariū constituit in mora qd nō ēt si posset
ipse aduersarius

ipse aduersarius rōne partis negare totū nō tamē ita simpliciter hoc ibi dicit sed q̄ aduersarius constituit in mora partis vbi agēs offert se paratū ptem recipe tñ videt oino pbare intētiōē Bar. hic inquātū pbatur q̄ nō licuit sibi negare partē debitā: l3 totū qd nō erat debitū ab ipso pete rei illud. ergo qd Bar. dicit de p̄tōne aduersarij in mora nō videt ita simpliciter ibi pbari. put Bar. dicit hic sed pōt vti q̄ Bar. aliud hic nō senserit q̄ q̄ p̄stitatur in mora de mū secuta acceptatiōe partis cū hoc ē p̄supposito vt est dicum p̄bet sua intētiō hic q̄ nō licet negare totū rōne partis indebite petite. imo debet p̄fiteri partē debitā. at̄ eim nō caderet q̄ aduersarius offerret se paratū recipe partē Respectu ergo p̄tōnis more requit acceptatio aduersarij et hoc nō negat hic Bar. et exp̄sse dicit in. d. l. qui insoludum. assignāo rōne quare ante acceptationē aduersarij et oblationē q̄ sit paratus partē recipe nō p̄stituat ip̄e reus in mora si nō soluit q̄ pōt pbabiliter credere q̄ cū ille totū petat nolit partē recipe: ar. l. tutor. §. lucius. §. de vsu. et sic Bar. nō ē sibi in aliquo p̄tōnis in his que h̄ dicit ab his que dicit in. d. l. solidum. vt ē dicit h̄ Imo. l3 aliq̄ at̄ dixerint de quo §. aliq̄ dices. Et ad hāc p̄clusionē Bar. q̄ rōne partis nō debite nō liceat totā positionē negare satis conferre v̄z d. §. vtrū. in vlt. r̄iso. v3 in v. p̄inde vbi videt tex. exp̄ssus q̄ interrogatus negative respōdens videt negare totū et p̄ticularitates totius et ad h̄ videt pōderare illū tex. ibi Bar. in finalibus v̄bis. Subdit in fine Bar. limitādo hoc qd v̄t de positionē q̄ nō liceat rōne partis nō debite negare totā vt p̄cedat vbi positio p̄tinet aliqd falsum in quātitate v̄t in re que petit secus si in qualitate vt si pono q̄ p̄misisti aliqd pure cū fuerit in diē vel sub p̄ditiōe. nā poterit tota positionē negari: q̄ diuersitas in qualitate facit p̄tius diuersas rem vt. §. dicitū fuit in no. remittēdo ad Bar. hic et. §. p̄tine et. §. p̄tine. §. C. Dec sūt aliquibus additiōes que Bar. dicit in hac mā. An in maiori sūma minor insit. Ex cuius dicitio iuncta ē dicitio gl. hic plures eliciunt limitatiōes ad regulā huius tex. que est q̄ in maiori sūma minor insit. Quas reassumēdo et alias addēdo sunt iste v3. Prima est que sumit ex gl. in p̄ma so. ad p̄tū. §. p̄tinea. insit. d̄ inuit. stip. vbi de voluntate disponētis vel disponētū p̄stat q̄ nō vult vel nō volūt lūt in maiori sūma minorē inesse. i. q̄ nō vult vel nō volūt p̄sentire nisi in maiore sūma: et ita ponderant hāc glo. velle post Bar. et Ang. Imo. Pau. de ca. et alij doc. h̄. pro qua Bar. et Ang. allegāt. l. si stipulatus fuero. hāc sūma. §. co. et ibi gl. in v. nulla q̄ dicitū q̄ in minori sūma nō valeret p̄tolēdo p̄tō. l. si seruus legatus. §. qui q̄q̄. d̄ lega. j. ergo pōt agi vt nō p̄tineat vt minor sūma vult illa glo. in dubio aut nō ita p̄sumit vt p̄bat in. d. §. qui q̄q̄ et c. facit ē. l. ex facto §. itē quero. §. de vul. et pu. nā ex distincta et sepata p̄uisiōe in maiori et minori sūma siue nūero. p̄stat de mēte q̄ in maiori nō vult cōprehēdere minorē. Et ex hac limitatiōe inferūt post Bar. et Ang. doc. ad limitationē tex. in. l. diez p̄ferre. §. si p̄tēs. §. de arbi. vt dispō illius tex. nō p̄cedat si vn⁹ ex trib⁹ arbitris dixerit cōdēno in. xv. ita q̄ nō in. x. nec in q̄q̄ alius dixerit p̄dēno in. x. ita q̄ nō in. v. tertius dicit cōdēno in q̄q̄. nāz isto casu nullius snia tanq̄ diuerse sint iter se valebit et hēbit locū p̄ncipiū illius. §. nō v̄si. inde que r̄it. qui hoc casu d̄z limitari q̄n talis p̄statio facta fuerit et hoc asserit Ange. tenere Alb. galeo. in sua marga. in ti. d̄ arbi. et per hoc dicit et limitandā gl. in. d. §. si plures. dū dicit q̄ si ex tribus arbitris vnus p̄tulerit sniam in q̄q̄ alij duo in. x. q̄ valebit snia in q̄q̄. d̄z eim limitari nisi illi p̄tulerint sniam in. x. ita q̄ nō in q̄q̄. tūc eim nō p̄cordāt in q̄q̄. aduerte tñ q̄ dicta limitatio ad. d. glo. nō est necessaria vel exp̄diēs q̄ dicta gl. improbat per tex. in terminis in. c. j. de arbi. li. vj. et dicit §. in. vj. limitatiōe. Sed ad tex. d. §. si plures. et ē. d. c. j. bñ est no. et mēti tenēda dicta limitatio l3 glo. si. in. d. c. j. teneat p̄tium quasi tūc p̄statio sit im̄possibilis et p̄tia facto sed p̄ illā gl. facit glo. ista et iura que p̄ ipsa. §. p̄tinea adducta et allegata fuerūt. Videt tñ illam gl. Imo. hic saluare vbi p̄dēnā in. xv. vel in. x. simpliciter p̄stet q̄ non vult cōprehēdi. et h̄ eim nō videt posse facē l3 bñ p̄t

facere et dicere q̄ nō p̄sentit in. v. ip̄e tñ Imo. in. l. inter p̄res. §. de re iu. simpliciter videt approbare. d. gl. sed nō bñ p̄ dicta sūm d̄m Alex. hic. sed Ge. in. d. c. j. tenēs. d. glo. r̄ndet ad. d. l. ex facto. §. j. §. de vul. et pu. vt ibi vide per ip̄m tñ op̄nio Bal. et Ang. p̄ illā gl. videt tenēda nō adhibita distinctiōe Imo. que nō h̄z iuris saporē vt ē hic dicit Areti. qui sequit istā opinionē et multipliciter conat r̄ndere ad illud de impossibilitate et p̄tietate et vltia ip̄m ita videt ad id posse r̄nderi. nā cū in multis casibus et in multis iuribus vt p̄z ex p̄dictis et patebit et ex. j. dicendis in maiori sūma minor nō p̄tineat siue in minori nō cēseat facta dispō p̄z q̄ hoc nō est p̄tium siue impossibile. Itq̄ lex non disponit aliqd impossibile vel p̄tium. repugnat eim hoc diffinitioi legis de qua in l. j. et seq. §. de legi. facit et qd h̄z in p̄ma p̄stitutiōe. C. et in p̄be. grego. nec id obstat q̄ si q̄ p̄dēnat in. xv. de necessitate sequit q̄ in. x. q̄ hoc est verū subsistēte p̄dēnatiōe in. xv. sed si in dicta sūma nō subsistit eo q̄ alij in ipsam nō p̄sentiant qd tūc repugnat q̄ in minori nō dicat p̄dēnasse certe nihil si bñ aduertat. nā l3 minor sūma insit in maiori ex nā nūerl de necessitate nō tñ sūm nām dispositiōis semp̄ ict de necessitate posito tñ q̄ p̄tineret oino minor quātitas oino actus reddīt nullus rōne repugnātie resultatiō ex p̄statiōe p̄tia actui facta in ip̄so actu vt dicit Bar. in. l. nō soluz. §. morte. §. de no. ope. nūcia. circa. ij. articulū p̄statiōis declaratorie et cū opione Bal. Ange. et doc. hic trāsīt et h̄ d̄ns meus et plura ad intelligētiā illius. §. si plures. vide hic per Aret. Secūda limitatio ad regulā huius tex. est vbi sumus in causa nō lucratiua: vt. d. l. si decē. §. loca. et ita doc. h̄ trāsēunt. Sed p̄sidera q̄ hoc nō est simpliciter verū sed requit q̄ aliud p̄currat q̄ verset icōmodū exp̄mētis maiorē quātitatez p̄tius verisimem intētiōem secus si nō v̄set eius icōmodū q̄ tūc in maiori sūma ict minor et q̄ sumus in onerosis. puta iterrogas me an tibi locē domū meā p. xx. ego respōdeo q̄ loco tibi p. x. certe p̄cta est locatio: et iste est casus in. d. l. si decē. in fi. in p̄n. aut ē casus ep̄ q̄ vbi locat p̄ maiori mercede et tu accipe q̄ putas p̄ minori ita q̄ credis minorem sūmā quā exp̄mētis p̄tineri in maiori: et sic p̄ctus iniri. nō est p̄cta locatio: q̄ locans esset in dāno. et ita vult d̄ns meus h̄ q̄ pari rōne vult q̄ si interrogo an p̄mittas vltiori tpe et tu p̄mittis te p̄mittere aūriori tpe q̄ p̄cta erit stiplo q̄ hic nō est diuersitas in qualitate obligatiōis q̄ vtraq̄ et iterrogatio et respōsio facta est in tpe nec versat icōmodum q̄ in maiori tpe istit minus tps et tex. §. sup̄ p̄tine loquit vbi iterrogatio sit d̄ aūriori tpe et r̄fio seq̄ d̄ vltiori: q̄ tūc nō p̄tinet minus tps ex v̄simili itētiōe iterrogatiōis ex quo eē si bi icōmodū sed ip̄e in hoc qd dicit de stipione facta in diē data tps diuersitate q̄ nō uiciet ubi r̄fio est de tpe aūriori nō bñ loq̄ et p̄ tex. §. sup̄ p̄tine vt ibi pōderati et p̄. d. §. p̄tinea. isti. de int. stipu. Itē in alio qd dicit et nō pbabiliter loquit q̄ si solū p̄sideraret icōmodū nō est rō diuersitatis iter hūc et p̄cedētē. §. put eim ibi est icōmodū q̄ vltiori tēpore p̄mittat ita hic est icōmodū q̄ minor sūma p̄mittat v̄c ergo nec ibi nec hic v̄ti icōmodū q̄ loquūtur hec iura ubi ex cā lucratiua sit p̄missio ut ibi dicit Bar. sed hic ideo ualet: q̄ nō est diuersitas in qualitate obligatiōis ibi autē diuersitas in q̄ualitate si nō p̄siderato p̄titi statu salte p̄fiderato futuro euentu vt ibi dicit et declaratur fuit. Tertia limitatio sumit ex dictis Bar. post antiquos ubi maior sūma negative p̄fert in extraiudicialib⁹ per viā denunciatiōis siue p̄ditiōis per. d. §. vtrū. et in hoc ē moderni doc. trāsēūt excepto d̄no meo q̄ conat aliquo modo ifrigere d̄m bar. et doc. et tñ nihil p̄cludēs adducit et ē in eo cāu in quo ip̄e dicit q̄ in maiori sūma: minor nō ict: puta si dixerō p̄fiteor te nō teneri ad. c. iuxta. l. tale pactū. in p̄n. §. d̄ pac. subest rō. §. assignata ad. §. si cui decē. l. si vnus. §. de pac. ut in maiori sūma istit minor ne alio dispō reducat ad minimuz qd: et sic reddat inutilis. tene ergo sniaz doc. Cui nō obstat h̄ Pau. de ca. h̄ q̄ si quādo p̄fert affirmatiue maior sūma p̄tinetur minor multo magis quādo negative cū plus neget negatio q̄ affirmet affirmatio vt no. gl. in. l. hoc genus. §. de cōdi. et demō. q̄ qd ibi habet. p̄cedit respectu tēporū vel cā

Uincen. sup̄ scda. ff. noui.

ad iij

¶ Fuit. et ad de ad itelligētiā illius. l. si de cem. Bal. in. l. scripturē. C. de si. in. l. i. cuius dictus deduco §. in. x. limitatiōe.

- 6 suum. Inaz peditio affirmativa si nupseris ticio intelligitur de pma vice: vt. l. hec peditio. eo. ti. sed peditio negativa si nō nupseris ticio intelligit nō solū de pma vice sed de oi alia. i. si nūq̃ nupseris: vt. d. l. hoc genus. legati nos aut loquimur qñ sūma negative pferet in qua est alia rō. **Quarta** limitatio sumit ex dictis Bar. in fi. huins. §. qñ plus et min⁹ est in qualitate nō in quātitate: vt in. §. pcedēti. et p gl. in regula plus semp. et in regula cui l. de re. iu. li. vi. **Quinta** limitatio dat per gl. in prime allegatis regulis in. vi. qñ sumus in obseruāda forma mādāt: qz tūc in maiori sūma minor nō uest. et doc. h. sequunt et facit. l. diligenter. §. mādā. in scdo rñso. Et ex no. in gl. pdictis videt. t̃p si mando vt aliq̃ quē fundū mibi emas p centū si emis p nonaginta q non subsistat obligatio ppter id qd dñr pdicte gl. per. c. cui d nō sacerdotali. §. pbe. li. vi. vbi si mādāt alicui in aliqua ecclesia pferri integrā in qua et integre et dimidiē pbende sūt nō p̃t sibi dimidia ēt ipso volēte pferri et sūt si mādāt sibi puideri de pbenda certi valoris nō pōt sibi puideri de pbēda minoris valoris ēt ipso volēte rōne obseruādi fines mādāt que ibi assignat tñ aduertendū q ibi mādātū sit a papa. vñ nō mirū q ēt illo volēte in cui⁹ fauorē sit mādātū nō possit in minori adpleri. **Præterea** ibi sumus in mādatis ad bñficiā que est mā ambitiosa in qua stricte pcedit. c. qñis. d. pben. in. vi. q tex. bñ facit ad ppositū: qz mādātū vt puidet de bñficio nō operat vt d pēsiōe et c. vbi vero ista cessant vñ q in maiori sūma minor isit ēt q sumus in mādato et ppte rea in casu pdicto videt q hz locū oino mādātū et secus dicere ēet qd iniquū et p̃ verisimem partiū intētiōez: et q tūc in maiori isit minor ēt q sumus in mādato est tex. fm pma lec. in. l. si vltra. C. de fideius. et ibi Bal. et doc. et est casus in. d. l. diligēter. in. §. si. §. mādā. vbi vō mādāt emi miori p̃cio q tūc nō possit emi maiori adeo vt mādāt ad maina precium teneat vñ si mādāt emi vna res q nō possit emi alia p eodē p̃cio vel minori ēt maioris p̃cij clarissimū est: vt. l. iij. et seq. et. d. l. diligēter. §. mādā. **Sexta** dat limitatio in casu. d. c. j. de arb. li. vi. vbi duobus arbitris p̃cordatibus in maiori quātitate et tertio in minori stat snie duoz nec tūc hz locū vt snia valeat in minori quantitate qñ in ea oēs videant p̃cordasse l. p̃riū dixerit in hoc gl. in. d. §. si plures. et minus. bñ vt. §. fuit dictū: et per Imo. et doc. hic et plene per ipsum Imo. in. d. l. iter pares. vbi ponit de rōne decisiōis. §. si plures. de rōne decisiōis. d. c. i. et qd dicendū in pluribus est maioribus diuerso mō estimatib⁹. vide Saly. in. l. hac editali. §. his illud. C. d scōis nup. vbi no. loquitur. **Septima** limitatio dat per. d. l. ex facto. §. itē quero. §. de vulga. et pu. vbi de maiori et minori sūma est facta distincta p̃uio. Tex quo inferūt Bal. et Ang. ibi. Qd si ex forma statuti aliq̃ ē factus iudex a centū libris. §. alius a centū libris. ille q est iudex a centū libris. §. nō poterit cognoscere de cāis. §. centū libras: qz cū sit facta distincta p̃uio de maiori et minori sūma in maiori minor nō p̃tinet p. d. §. de quovide ibi p doc. et aliqd hic per Are. in vlt. col. qui dicit q incidit in aliam q. An cōmissio iurisditiōis in specie deroget gñali iurisditiōi. **Octava** limitatio dat rōne forme a iure date: que reddit actū indiuisibilē. tūc eim in maiori sūma minor nō p̃tinet et in ipa minori obligatio nō subsistit t̃ vt est videre in fideiussoze q obligat in plus q̃ p̃ncipalis. nā nec in tāto tenet in quātū erat obligatus p̃ncipalis: vt. l. grece. §. illud. et ibi gl. in v. oimodo et doc. et rō reddif qz cū a iure forma det vt fideiussoz nō obliget in plus q̃ p̃ncipalis nō reddif actus indiuisibilis et ppte rea nō pōt valere obligatio ēt in minori quātitate. Sed Bal. put refert hic Imo. ad fi. dicit q tūc nō viciat obligatio fideiussozis eo qz mior sūma nō isit in maiori: sed qz ipse fideiussoz nō pōt se obligare in duriorē cām: vt. d. §. si illud. et. l. hū q. de fideius. sed ista nō est rō q̃ in minori sūma fideiussoz nō teneat in qua tenet p̃ncipalis: et ideo dic rōnē ēē illā de qua prime vel qz rōne in diuiduitatis vtile per inutile viciat vt ibi per Bar. et doc. et ēt per doc. j. primo. §. verū est tñ q ibi in maiori sūma mior nō p̃tinet ad effectualē actus et obligatiōis validitatē. Et adde q in eo qd determinat per glo. et doc. in. d. §. illud. in

p̃rium adducit Bal. post l. y. d. l. si vltra. fm vnaz lec. C. de fideius. sed Saly. ibi rñdet cui⁹ rñsiōnē sequit h. dñs Alex. q ibi p̃cessit mādātū de mutadīs. x. alicui. vñ nō mirū q si ille accipit qnqz mādās teneat. nō eim obligat nec obligatus fuit in duriorē cām q̃ p̃ncipalis: qz secato mutuo ipse hēbat obligari: secus aut est in. §. illud. qz ibi iam p̃cesserat obligatio p̃ncipalis vbi fideiussoz in plus se obligauit: et sic casus sūt p̃orsus diuersi. **Nonā** limitatio dat h. per Imo. in fi. in snia qz ex quo rōne forme sibi a iure date vide tur indiuidua si nō valet in toto in quo est lata nō vñ vale re ēt in partē et ad hoc allegat. l. in hoc iudicio. §. fa. hercis. vbi habet q snia videt indiuidua et ppte rea p pte lata nō valet s̃ in h. nō p̃sistit ipse Imo. qz illa. l. loq̃ vbi in pte fu it lata et de reliquo nō fecit mētiōē ipse iudex de quo ēt h. in. l. j. C. si aduer. rem iudi. quasi velit ipse Imol. dicere illa. l. nō loq̃ vbi snia nō valet sup toto sup quo fuit lata qz sup eo nō potuit ferri: puta vel qz tātū nō fuit petitū vel qz tā to nō poterat cognoscere vel quia in errore calculi errauit et ideo in plus p̃denauit q tūc nō valeat in minori quātita te in qua poterat siue debebat p̃nūciare. videt ergo sentire q tūc in illo valeat: et sic q in maiori sūma tūc minor isit et facit qz in iudicijs est p̃clusum in maiori sūma minorē in esse ēt qñ negative pferit: vt. d. l. si qz cū torū. multo magis ergo qñ affirmatiue et ad hoc. d. §. si plures. l. diem pferre. et. d. l. inter pares. §. de re iu. Illa tñ iura nō loquunt vbi et qñ iudex plus q̃ deberet vel posset exp̃mere exp̃sit q tunc valeat in illa quātitate in qua snia debebat et poterat ferri que est diuersa mā de qua per gl. et doc. in. l. j. C. de re iudi. et in. l. si. §. de iu. om. iudi. in qbus iuribus Bar. videt velle q snia nō valeat in minori sūma in qua iudex poterat p̃de nare vbi vna sūma vltra iurisditiōnē fuit petita qz snia licz p̃tineat diuiduū d se tñ est indiuidua: vt. d. l. in hoc iudicio et hoc sequit ēt Bal. in. d. l. j. C. de re iudi. vbi iudex sup sū ma maiori q̃ ēt sua iurisditiō p̃nūciat ad qd allegat ēt l. certa rōne. C. qñ puo. nō est neces. quā ēt al. Bar. sed qñ ifra sūmā sue iurisditiōis fert sniam tñ vltra sūmas q̃ debe ret ex errore calculi tūc t̃z sniam in q̃titate in qua debebat ferre valere et idē videt dicendū si vltra sūmā in libello pe titā p̃denauerit q tūc valeat in sūma petita et ad illud d in diuiduitate snie pōt rñderi put rñdet hic Imo. **Saly.** tñ in. d. l. j. tenet p̃ Bal. et sic q ēt qñ iudex p̃nūciat ifra sū mā sue iurisditiōis si p̃nūciat vltra q̃ deberet puta errado in calculo vel p̃denando vltra quātitatē petitā q snia sit pe nitus nulla: et sic q nō valeat ēt in sūma in qua debebat fer ri mouet dicta rōne quā sentit h. Imo. qz rōne forme snia ē indiuidua: et ppte rea si nō valet sup toto nō valet in partē et sic indistricte sequit gl. in. d. l. j. §. de iurif. om. iud. que coi ter tenet cū disti. Bar. ibi et in. d. l. j. an vñ snia habeat plu ra capla an vero nō: et cū opinione Saly. trāsit Pau. d. ca. in. d. l. j. de re iudi. dicta rōne indiuiduitatis iprobata alia quā adducit Saly. quasi nō videat p̃nūciatū sup minori si cut qñ p̃nūciat vltra sūmā iurisditiōis. tūc. n. ex eo ēt nō va let fm ipm qz nō videt sup aliquo p̃nūciasse et sic nec ēt sup per minori sūma. nā fm Pau. hoc nō est verū nec ista est rō: sed rō indiuiduitatis. vbi eim plus petif in iudicio vñ ē minus peti et ppte rea vult l. y. in. d. l. j. in fi. de li. pte. d quo ēt facit mētiōē h. Pau. q si peto. xx. videor et petere. xv. et. x. et ideo si nō p̃bo nisi de. xv. pōt p̃nūciari p me in. xv. et q tu negaueris. xx. nō debere qz uideris negasse qd nō ēt si nō uiderer petisse qz sup nō petitis ēt minorē sūmā ut. §. dixi sup his sup qbus nec est facta litis p̃testatio nō pōt p̃ nūciari: ut. l. ut fundus. §. coi di. et. l. si. C. de fideicō. li. ergo ēt in iudicijs siue in sentētijs in maiori sūma inest minor et si uiciat snia est rōne indiuiduitatis: et vide dicta prima li mitatiōe et no. et tene mēti ista qz poterat prima facie satis dubiū facere qd hic dī simplr per Bar. et doc. q in iudicijs in maiori sūma minor p̃tinet ēt vbi maior sūma negative p̃ferit. habes. n. ex p̃dictis qualr illud qd Bar. et doc. di cūt hic de iudicijs itelligi et declarari debeat. **Decima** limitatio dat hic p Imo. in testib⁹ deponētib⁹ de maiori et minori sūma: qz nō dñr p̃testes in minori sūma: vñ si indu co duos

co duos testes ad pbandū q mutuavi tibi centū z vnus di
cit q mutuavi tibi cetū aliū q vidit q mutuavi tibi quin
quaginta nō dicent testes ē in quinquaginta qz vident de
ponere de diuersis mutuis vel si de eodē deponūt in eo sunt
variū z diuersi: z sic debēt repellī per. l. q falsa vel varia. §. d.
testi. z. c. in nra pntia. ex. e. tit. z hoc tenuit no. Jo. an. in. d. c.
j. de arbi. li. vj. quē sequitur hic ipse Imo. q ad hoc ē allegat
no. per Archi. iij. q. ix. nihilominus. z per Bal. in. l. j. in fi.
C. de testa. Subdit tñ hoc pcedere qñ deponūt sup sūmis
z talr q si pñderet varietas sūmaz inducit singularitas in
ter testes. Secus aut si nō iduceret singularitas in ipsiō te
stibus deponētibus aliquo de maiori aliquo de minori nu
mero: puta si deponerēt de tpe possiōis siue detētionis al
cuius rei: puta q vnus diceret q talis tenuit talē rez. xx. an
nis aliū dicer. x. annis. nā hic nulla resultat pñtias nec sin
gularitas: qz pōt esse q ille nō vidit nisi. x. annis. z ideo am
bo dicent pbase de dictis. x. annis. z ita voluit Archi. in. d.
c. j. z in. d. c. nihilominus. put dicit h Imo. s. imo Archi. post
Dofre. et vbi deponūt de maiori z minori tpe videt tene
re q nō pbent. Tqd aut si plures testes pcordarent de maio
ri sūma vel de minori tpe: l. z aliq deponeret de minori sū
ma vel tpe an debeat stari dicto illoz pluriū vñ dicto vnus
quasi in eo qd ipse dicit oēs pcordent per glo. z doc. in. d. l.
diem pferre. §. si plures. vbi gl. l. z in iudicibus siue arbitris
pcluserit oīno stari siue eius q pñciat in minori qd tñ ē
falsum vñ. §. fuit dictū tñ in testibus alr decidit vt ibi vide d
eta que coadiunāt ē hanc limitationē q in dictis testiū in
maiōri nūero nō insit minor: qz nō statur dicto eius q depo
nit de minori quasi in eo oēs pcordauerint sicut alr dī in
d. c. j. de arbi. in. vj. z vide De. in. d. c. j. de arbi. vbi trāsit cuz
opinione Jo. an. ibi in eo qd dictum est de testibus indu
ctis ad pbandā aliquā sūmā rñdens ad id quod allegabat
Qui. in Spe. de testi. §. anpe. post pñ. vbi vñ tenuisse pñum
refert Archi. in. d. c. nihilominus. tenere illud qd dixi in te
stibus iudicis ad pbandū tps possiōis q nō pbēt etiā in
minori tpe ipse tñ post Joā. de fantu. dicit q aut ipsi testes
specificāt tps annoz de qbus deponūt ita z talr q pcludūt
de eodē tpe. l. z nō de eodez nūero: puta q vnus dicit q pos
sedit a. xxx. annis. z citra aliū a. x. annis z citra z isti pbant
qz oēs pcordant in vltimis. x. annis. ar. d. c. j. Aut nō specifi
cant oīno tps ita q pcludāt de eodē: puta q vnus dicit de
xxx. annis simplr aliū de. xx. simplr. aliū de. x. simplr. z tñ
pcedat dñm Archi. qz nō deponūt de eodē tpe fm pñatos
doc. z ad hoc vltra ipsos pferūt dicta per Bar. in. l. celsus.
in fi. §. de vñca. z ita in testibus pbātibus de tpe maiori z
minori resident hic z dñs Alex. z dñs Areti. l. z Areti. non
faciat mētionē de Jo. de fantu. z De. ita dicentibus in. d. c.
Alex. aut dicit ipsos ita dicere z reprobare Archi. in. d. c.
nihilominus. qd nō est verū qz ipsi saluāt Archi. in. certo
casu vt ex prime relatio appet. z vide ē Bal. in. d. l. j. C. de
testa. vbi alio modo saluat dictū Archi. qñ sunt diuersi ex
presse in initio possiōis sed qñ deponūt simplr de diuer
so tpe possiōis videt sentire q tñ de eodē tpe cēseant de
ponere: z sic pbent in minori sed magis placet qd prime
in hoc ē dictū. Et ex his videt q in. q. Bal. in. d. l. ex facto.
§. itē quero. testes pbent decessisse in pupillari etate l. z vn
dicat q. j. rñij. annū alij q. j. decimū: qz ad idē tps pupilla
ris etatis se referūt ambo. Et sicut in testibus deponētibus
de maiori z minori tpe distinguit an se referant ad idē tps
nec ne ita ē fm dñm Alex. dicendū est in testibus deponen
tibus de sūmis maiori z minori: vt si nō deponūt de eadez
numeratiōe sed simplr de pluribus sūmis intelligant dpo
nisse de diuersis actibus ad qd. l. quinquaginta. §. de pba. z
l. cū centū. fm intellectū Ja. de are. z Bar. §. de adi. le. z vl
tra ipm no. in. l. triticū. §. si deponūt de eadē numeratione
tñ pbent in minori sūma: z sic limitet dictū Joā. an. z ca
nonistaz in. d. c. j. de arbi. z Imol. z doc. hic ad qd cōpro
bandū ipse dñs Alex. adducit: Tqd pcedit ar. de instris ad
testes. l. in exercēdis. C. de si. instru. c. cū iōānes heremita. d
fi. instru. sed sic est q si sūt duo instra eodē tpe pfecta de eo
dem z in vno pñet maior sūma qñ in alio dicunt ambo in

strumenta pcordare in minori sūma: z sic vñ stari instra in
quo pñet minor sūma ad qd no. p Bal. in. l. falsus. in. vj.
col. C. de fur. vbi dicit q si reperiunt duo instra mādāt fa
cta eodē die z loco adeo q nō appet qd pñs z qd posteris
us fuerit si sunt diuersa id vñ attendi qd dat minorē bailiā
allegat. l. sempzonius pculo. de lega. y. z allegat qz ambo
mādāt pcordāt in illa minori bailia siue pñte per. d. l. di
em pferre. §. si plures. z per eundē Bal. in. l. scripiure. post
pñcipiū. C. de si. instru. z per eundē in. l. cū pponeret. in fi.
de leg. ij. z in. d. l. sempzonius. vbi dicit q apparētibus duoz
bus instris eodē loco z tpe pfectis de diuersis sūmis put
ibi dī presumit error in maiori sūma per eundē Bal. et in
l. impator. in pe. col. de sta. ho. Illud tñ qd dicit Bal. in. d.
l. falsus. intelligit h dñs Alex. in scōa col. pcedere data di
uersitate mādatoz in qñtitate vñputa qz latius erat datum
mādātū in vno instra qñ in alio: secus si in qualitate vñputa
qz in vno pure dabat mādātū in alio ad diē vel sub pñtio
ne: qz tñc rōne repugnātie in qñtate neutrū valeret p hunc
§. iuncto pcedenti z per no. p gl. in. l. j. §. nō aut. §. de bono.
pos. fm ta. z hoc vult ē ipse in. d. l. falsus. in addi. ad Bal.
oz modo redeūdo ad ppositū si pcedit ar. de instris ad tes
tes z in instris dicimus q attēdit minor sūma si apparēt
pfecta de eodē actu l. z sub diuersis sūmis: ita z eodē modo
vñ dici in testibus vt si deponūt de eodē actu siue nūeratōe
tñ sub diuersis sūmis q dicant oēs pbare de minori sūma
ar. d. l. sempzonius. cessat eim tñc testiū singularitas. Sed
tu diligēter pñdera qz in testibus l. z tñc cesset singularitas
ex quo de eodē actu deponūt tñ insurgit tñc qd deterius est
diuersitas z pñtias vt ē in pñ. bui. limitatiōis dixi nec il
lud de instris hz ob stare: qz est illa pñsumptio erroris in eo
in quo pñet maior quātitas ppter illud in quo pñet mī
nor qd cessat in testibus: qz nō est rō quare magis vnus qñ
alterū pñsumamus errasse. Preterea pōt pñtare q nō ex er
rore aliq testificatus fuerit. Preterea instrorū quodlibet
sufficiens est ad pbandū de per se qd nō est in testibus. Trē
in duabus scripturis ab eodē pfectis put loqur. d. l. semp
pronius. z put loqur Bal. in. d. l. impator. est apta rō pre
sumēdi q in vna errauerit. Preterea Bal. in. d. l. scriptur
re. dicit q. l. sempzonius. nō pcedit vbi ex maiori z mino
ri sūma resultat incōpatibilitas respectu cause finalis: quia
tñc neutrū stat exemplū ponit in. d. l. si decē loca. vñ in pñti
bus onerosis fm ipm nō haberet locuz dispositio. d. l. semp
pronius. sed in testibus resultat incompatibilitas respectu
cause finalis ex maiori z minozi sūma z sumus in pñti one
roso in casu mutui pposito in limitatiōe. ergo z c. z adde
qz ipse dñs Alex. in. d. l. inter pares. in testib. deponētibus
de diuersis sūmis nō facit illā distin. quā facit h sed simplr
15 ceter tñ nō pbare: z ibi vide plenius dicta in hac mā. Tz ex
ibi dictis pñcipies q est dare aliquem casum in quo testes
deponētes de diuersis sūmis siue quātitatibus nō sūt singu
lares nec ē aliquo modo pñij vt qñ deponunt de valore z
estimatiōe rei ad effectū puta rescissionis pñtus iuxta termi
nos. l. ij. C. de rescin. vñ dī. circa qd vide ibi plene dicta z p
Areti. in. d. l. ex facto. §. itē quero. z in pñlio suo. l. xv. incipi
ente in pñti pñsideratiōe que est difficilis z c. z in. d. §. itē q
ro. tangit ē ipse de dicto Bal. ibi de quo §. mētionē feci.
16 Quid aut si testes inducant ad pbandū aliqñ ius vel ali
qd vñuersale vt de pbanda iurisditiōe vel facultate decū
mādi vel sūbis an diuersitas in nūero actū siue annoz
tñc habeat nocere cū tñc nō agat de pbādo nūero s. de p
bādo in re per nūerum actū siue ānozū. tāgit Jo. an. aliqd
in. d. c. j. z ibi ē De. z Imo. hic z lati. in. d. l. inter pares.
vbi alr latissime explicauī nō est pñtis indagatiōis est mā
originalr tacta per Imo. in. c. qualr z qñ. el. ij. de accusa. z
17 per gl. in. l. ob carmē. §. si. de testi. Tñ Ultima limitatio de
tur in hac mā in respōsiōe facta positiōi per quā ponēs po
nit reū debere aliquā rē vel quātitatē z reus simplr negat.
nā nō intelligit negare partē quā debet sed totū vt totū: c
sic in sua respōsiōe in maiori sūma nō inest minor vel in to
to nō inest pars vt vult Spe. in. d. §. septimo. in d. xi. h alle
gato per Bar. z clarius ipse Spe. in. d. ti. de pos. §. quinto.

verbi in scdo vo. exēplo 7 c. vbi dicit qd si negat se debere. p. d3 interrogari in. ix. deinde in octo descendēdo si ipse neget vsq ad vltimū 7 sic dicit de numero annorū subdens qd ille cui ponit vno deficiēte in nūero de quo interrogat pōt totū negare: 7 per eundē Spe. in ti. de li. pte. §. j. post pñ. vbi tñ nō videt simplr hoc tenere sed vbi plura deducta fuerūt vel vbi negata sūt petita vel posita put petunt siue ponunt ita ē qd rōne partis nō vere possit tota positio negari tenet gl. in v. rōnabili cā in. c. ij. de ptes. li. vj. 7 in. c. pñitum. in v. si gullatim. de testi. e. li. videt ē de mēte Bal. in. d. l. ex facto. §. ite quero. vbi dicit qd l3 positio qd qd possederit. xiiij. annis fuerit negata d3 rñderi positioi qd idē possedit. x. annis qd nō ē si in maiori sūma in hac mā pñneret minor videt tñ Bal. loq qñ positioes sūt simul facte qñ ex ipsis sint vñticta ipa: 7 sic vñ nō subintelligat sub alio vt in. d. §. allegatur ē Bal. hoc velle in. l. ij. §. qd observari. C. de iura. calū. vbi Bal. in pe. col. mouet hoc dubiū 7 recitat opiones 7 nībul eligit. Sed Bal. in. l. j. C. de li. pte. in. vj. q. post Ja. bu. vñ tenere hanc partē dicēs qd rōne partis false tota oīo vñ uersalis pōt negari per. d. §. vtrū. sed in. q. quā ibi mouet de cidit put ibi per ipm in qua. q. Saly. defēdit opionem Ja. bu. vt ibi per ipm in fi. sed nostra. q. tpe videt stare cū opione qd in iudicio censeat negatū totū 7 quelibet eius pars. trāit eim cū opione Ly. in vlt. sua. q. nec pñdit his que dicit in. d. l. in fi. q. ad saluādā opionē Ja. bu. nō fundat se in illa rōne qd rōne partis nō vere liceat negare totū. vide ē Bal. in. l. ea que. in. ix. q. vbi videt ē in hac opione qd rōne partis nō vere liceat totū negare. Sed Bar. h. post De. vt intellexistis tenet pñm nisi sit falsa ipsa positio in qñlitate: 7 idē vt dixi tenet ipse Bar. in. d. l. si is q ducēta. §. vtrū. in fi. 7 in. d. l. ligo cū totū. vbi videt velle qd talr rñdēs simpliciter sit pñm tanq ē partē debitā neget. Et cum hac opione trāseūt hic Imo. Pau. de cast. 7 dñs Alexan. rōne Bar. in effectu qd cū pñsserit interrogatio affirmatiua de maiori sūma: 7 per pñs de minori in ipa cōprehēsa qd vbi pñsserit affirmatiue nemo dubitat qd pñsserit eodē modo debz intelligi qd rñssio sit secuta 7 de maiori 7 minori sūma. Illō tñ qd dicit Bar. allegādo. d. l. q solidū. in pñ. de leg. ij. intelligūt h3 dicta sua in. d. l. vñ ē. §. declanī. 7 j. reassumēt melius 7 opiones Bar. h. tanq cōem sequit h. Areti. p qua adducit. l. de etate. §. si interrogatus. de interroga. actio. iducendo vt hic per ipm. Et rñ. ad. l. nō alienū. in pñ. ff. de interroga. actio. vbi videt pbari qd q interrogat sup toto nō videtur interrogare sup qualibet eius pte cū ibi pñsserit sup toto 7 sup parte interrogationē fīdaz: 7 sic videt facere p rōnē doc. Sed vt dixi ipse rñ. qd illud qd ibi dī de interrogatione pñs dī ad cautela sicut alā dicit gl. in. d. l. pupillus. §. si j. de verb. si. ¶ Dñs meus h. circa hac. q. multa vba effundit. Et pñsserat respectu triū posse dubitari an negas totā positio nem excuset rōne partis false. Primo quo ad effectū more in quo pñsserit qd nō excuset nec in h. facit vñam iter iudicialia 7 extraiudicialia. nā cū mora pñssat ex interpellatiōe creditoris 7 nō solutiōe debitoris ambo h. interueniunt 7 respectu totū 7 respectu pñs: qd cū affirmatiue creditor petat totā rē vel totā sūmā ē ptes rei 7 minore sūmā videtur petere 7 in pñssat ille ē nō soluit 7 hoc tā si fiat interpellatio iudicialis qd extraiudicialis pñsserit vt de se p3. vñ ē qd nō censet negasse totū nō refert qd satis est qd nō soluat. ¶ Secūdo pōt dubitari fm ipm rōne pñssatiōis expēsaz an v3 excuset rōne pñs nō debite in quo pñsserit iterrogatione de spē 7 secuta simplr negatiua respōsiōe tenet nō excusari reū a pñssatiōe expēsaz p parte debita: qd 7 ptes 7 totū videt negasse per. d. l. ligo cū totū. facit ē. l. plane. §. si. de le. ga. j. vbi dī qd pars fundi vñq fundus est. pñsserit vñ iterrogatiōe de quāritate 7 secuta simplr negatiōe tenet rñdē 7 excusari a pñssatiōe expēsaz rōne pñs nō debite. nā cū de pprietate sermonis nō videat partē quāritatis negare: vt. d. §. vtrū. 7 per Ly. in. d. l. j. in fi. C. de lit. pte. nō est rō qd debeat pñssari in expēsaz cū maior culpa fuerit plus petētia qd ipsius simplr negatiō. Sed aduerte an pñsserit quāritate faciat inter spēm 7 quāritatē faciat. d. l. ligo cū totū. que de

utroq loquitur: an ēt sua ratio pñssat vbi petitur tota spē. tūc eiz ēt est in culpa totū petēs: 7 pñsserit hincide videtur cessare pñssatiō expēsaz per ea que habent p Bar. in. l. si legatarlo. de fideicō. lib. §. 7 in auct. nouo iure. C. de indi. 7 cogita ēt sup eo qd dicit de mora qd. l. qui solidū. loquit qñ qd nō fuit in culpa petēdi totū: qd ignorabat 7 ignorare p babitr poterat iminere falcidiā: 7 hoc ēt facit p Bar. vt qñ petit totū absq aliqua cā qd aliqua parte pñsserit in mora ipse pñsserit. sunt eim diuersa inter se ista nō posse vel debere negare vel ēt in mora. mora eiz nō cōmittit sine dolo cū fur 7 morosus expens: vt. l. iter stipulatē. §. pñ. e. 7 forte alia nō fuit intēssio bar. 7 doc. qd vbi plus debito petit sciēter d3 pati penā iuxta no. in. l. vnica. C. d. plus peti. 7 in. c. j. e. vñ nō ēt equū qd ex eo pñsserit cōmodū. ¶ Tertio fm ipm pōt dubitari rōne pñsserit: 7 in hoc pñsserit idē qd in supiori cā circa pñssatiōē expēsaz qd tenet ēt hic senēsses ar. regule in penis cū alijs hic allegatis in hanc sniam per eos maxie c. j. de in. in. li. vj. §. respectu pñsserit cautius est qd dicit bar. 7 doc. hic. l3 eim interrogas fuerit in aliqua culpa ponēdo 7 interrogādo de maiori tñ nō excusat pñsserit interrogatus ab ipso pñsserit. Et adde ad intelligētiā eorū que dicit Bar. in. d. l. q solidū. Pau. de ca. in. l. si seruus. §. bone. §. b. pñsserit. vbi videt ēt tex. cū gl. in v. offerēte. p Bar. nā ibi vñ pbari qd reus h3 offerre partē debitā vbi totū petebat. ergo nō cadit qd actor offerat se patū recipe pte ad h. vt pñsserit aduersariū in mora p parte petita: qd si hoc ēt nō caderet illud de oblatiōe debitoris. Sed Pau. rñsserit qd illud de oblatiōe necessaria ibi dī ad effectū si vñ absolui ab oblatiōe iudicij sed si nō curat absolui nō ēt necessaria oblatiō sua oblatiō imo aduersarius 7 agēs d3 offerre se patū recipe pte si vult qd pñsserit sit p illa parte pñsserit in mora vt. d. l. q solidū. 7 fm ipm declarat ibi Bar. 7 vide Pau. vbi ēt approbat dñm bar. in. l. diuī. §. ad legē fal. Vide etiā Abb. sic. in. d. c. j. de plus pe. vbi approbat dicta bar. hic in eo qd dicit de positioē que non pōt in totū negari l3 in aliq pte sit falsa 7 nō vera 7 ēt in eo qd dicit qd vbi petit totum reus p pte debita pñsserit in mora approbat ēt dicta bar. in. d. l. q solidū. deducēs qd adinuicē nō sunt pñsserit ea que ibi 7 hic circa hoc dicit. Vult eim dicta bar. ibi pñsserit qñ reus exceptit de pte indebita 7 partē pñsserit fuit. tūc eim nisi actor offerat se paratū recipe pte pñsserit nō ēt debitor in mora. Dicta vñ bar. hic vult pñsserit 7 hie locū vbi pñsserit simplr negant petita: qd tūc absq alia oblatiōe receptiōis pñsserit debite ex pte ipsius agēis ipse reus est pñsserit in mora p illa pte debita 7 hoc modo siue hoc casu possit intelligi. d. §. bone. qd tūc ipse reus d3 offerre ad hoc vt purget morā suā quā incurrit ex negatiōe 7 nō solutiōe pñsserit debite. Et ista videt vera itēssio bar. 7 pñsserit rōni: qd vbi simpliciter negat qd petit nō cadit qd agēs offerat se paratū recipe partē ex quo ille nō pñsserit aliquā pte est ergo tūc ipse reus in mora absq alia oblatiōe ipsius actoris qd sit paratū partē recipe. Dicta aut oblatiō cadit vbi pñsserit pñsserit pte 7 ita loquit bar. in. d. l. qui solidū. vbi de pñsserit pte expēsaz facit mētionē. Et hec dicta dñi Abb. vident magis declarare mēte dictorū bar. Que tñ vident intelligenda data iusta cā petēdi totū put sunt termini. d. l. qui solidū. alā enim vt. §. dixi nō videt reus ex simplici negatiōe pñsserit in mora ēt p pte debita nec vñ ēt p illa parte pñsserit in expensio imo ipse agēs videt oīno tūc pñsserit in expensio: vt. d. c. j. de plus pe. 7 per Laphrā. in. c. quoniā pñsserit fallam. de pba. in. iij. col. ante fi. cōmēti sui: 7 isto casu possit forte saluari practica 7 cautela aduocatoz 7 isto respectu non pñsserit in mora 7 pñsserit expēsaz nō fīde de ipso pñsserit 7 ad hoc gl. in. d. §. bone. que ponderat ibi plus petens nō fuerit in dolo. Et hoc videt tenēdū nō facta alr vñticta. an plus petat in spē an in quāritate qd. c. j. dicit de petēte plus re qd est verbū latū: vt. l. j. §. rei. §. si cer. pe. qd alind dixerit oīss me us faciēdo vñam vt. §. retuli an petat spē an vñ quāritas. nā data culpa petēssio in plus petēdo in spē 7 quāritate excusat pñsserit a mora 7 a pñsserit expensaz si simplr negat. Nō data aut culpa plus petentis: tūc nec in spē nec in quāritate

quantitate extensatur nec a mora nec ab expensis p pte de-
bita simplr negando respectu aut pnrj cautor et egor est
opinio Bar. et sequaciu vt. d. dixi: vt sic et isto casu qñ plus
caluniose petis nō obear simplr totū negari. tunc eiz in ta-
libus via est eligēda intra no. in. c. inuenis. de spō. et in. c. p.
de sen. excō. et hoc aff factū in dubie est tenēdū post factum
aut teneri posset opinio dñi mei et senēdū in hoc de pñrio
et ad hoc q post factū ita debeat fieri interpretatio addu-
ci pōt. l. siqz in tēdōe ambigua. ff. de iu. cūz si. t. Debet ergo
aduocatū clēntlo dicere illud qd est verū fatearis illd qd
est falsum abneges et si positio tibi fiat de vero et falso ipsaz
rñdendo diuidas et h modo ipse aduocatū et pprie et cliē-
tuli saluti pñlet et illā notā euadet que aduocatio solet im-
pingi de qua per gl. in. c. j. d. pñf. li. vj. q dñt cliētulis si hoc
fateberis perdes cām nec dñt si negabis pdes aiam. t. Bo-
cere tñ aliqua cautelam sine mēdacio et peccato ne cliēntu-
lus errāter damnuū subeat nō est improbatū imo meritoriū vi-
demus et. 3. p. ita facere: vt. l. seruus dotalis. d. so. ma. Et h
no. et tene mēti ad declarationē dictoz Bar. et doc h et p
id qd dicit h dñs meus et de incursiōe more et de pdenatio-
ne expēfaz. nā si totū petēs nō fuit in culpa ille q sup pte de-
bita litigauit alr ipsam nō pñtēdo vel vbi pñfessus fuit non
pñtēdo ei q offerebat recipe iuxta terminos. d. l. q solidū. vj.
in expēsis pdenari. Si tñ fuit in culpa ipse petēs tñc ipse in
expēsis est pdemnādu: vt. d. c. j. de plus petitiōib. Et illud
de mutua pdenatiōe expēfaz videt hie locū qñ sūt distincta
capla petitiōis et in aliquo obtinet in aliquo nō de quo vi-
de per Laphrā. in. d. c. qñ p. loco pñime all. et p 3mo. post
3mo. in. c. finē litibus. d. dolo et pñu. in pe. col. Et ad illd de
mora ad tollēdū qd dicit dñs meus q ex nō solone vñ ee in
mora pcedēte interpellatiōe que vñ pñfessis et de toto et de
parte dicas q habuit iustā cām nō soluendi pñem vbi plus
petebat q ponit credere illū nō acceptūz vt alr dic Bar.
in. d. l. q solidū. tene ergo qd ē dictūz distiguēdo an ex iusta
cā vñ caluniose tota res vñ maior sūma petat. Et vide d hac
mā vñ dñm. j. pñmo ad si. in illa. q. gl. in. s. siqz simplr. ex
qbus ibi dictis poteris depñdere aliā limitationē ad hac
regulā vbi vñ. pñfess maior sūma siue nūerus per nomē col-
lectiū. tñc eim minor nō pñtēf: vt. l. nō distinguemus. s. cū
in plures. d. arbi. et c. i. s. qd si forte. de cēsi. li. vj. Et adde ad
pñsideratiōē quā feci. l. nō pōt videri improbus. j. d. reg. in. et
qd ibi Bar. nā pñsiderat bar. an re^o habuerit iustā cām ne-
gādi vñ est q nō pñsiderat qñ pñfess ex culpa petētiōis s3 qñ
ppter intricatiōē petitoz tñ idē videt dicēdū qñ ex culpa
actoris plus debito sciēter petētiō pñf. dicta et maxime per
d. c. i. de plus pe. eēt eim implicare repugnātiā q ipse plus
petēs debeat pdenari reo in expēsis et q reus negans sim-
pliciter pñtūat in mora et pdenaret in expēsis p pte debita
q nō eēt accusari actorē d plus petitiōe qd icēdit illa dēre.
preterea. tñc hincinde deberet cessare pdemnatiōē vt sup
dictū fuit qd sñt esset p illā decreta. Non omitto vñū quod
3mo. h dicit in pñ. et dñs Alex. reassumit h in si. q si stipu-
lor. x. aut. xv. et tu pñmittis qñdeciz q soluz in. x. pñfissit obli-
gatio in qbus pñfissit si simplr rñfissio facta fuisset: vt. l. si ita
stipulatus fuero. x. aut. xv. j. e. cū in sūmis nō cadat affectio
ppter quā qñ potius velit dare maiore qñ minorez: vt p gl.
et doc. in. l. iter stipulantē. s. si stipulāte. j. eo. et p Bar. in. l. si
duo rei. j. e. Et hoc dictū approbat h dñs Alex. cū limitatio
ne nisi stipulator sibi electionē reseruasset: puta pñmittis. x.
aut. xv. put ego voluero. tñc eim si simplr rñfideat vñūqz est
in obligatiōe: qñ et qd minus est pōt ee q eligat cū facilius
remittat qñ detur et ad hoc. l. plane. la pma. s. p. de lega. j. et
per Bar. in. l. si duo rei. j. e. et l. si ita relicū. s. h. de leg. j. cūz
ergo vñūqz sit in obfione si simplr rñfideat si rñfideat ad ma-
iore sūmā tñ nulla est stiplo sicut in alternatiua spēz: vt. d.
s. si stipulāte. et per glo. a. pñmo. s. et j. pñmo per Bar. vbi
et dicit. Et eodē modo posset dici h dñs Alex. nō dicat qñ
in sūmis caderet affectio p pte ipsius rei vt declarat Bar.
in. d. l. si duo rei. et in. d. l. si ita relicū. s. h. tñc eiz ex qñ et vñ
q sūma est in obligatiōe si simplr rñfideat vñ q si rñfideat al-
iam maiore tñ per interrogatū q nō valeat stiplo etiā q

actor sibi electionem non reseruauerit Tu adde q in casu
3mo. videt q valet stipulatio in qñdecim. nā iura in mā lo-
quētia loquunt pñsumptiue q minor sūma in alternatiua cō-
pñfēsa censet pñmissa: vt. d. s. si stipulāte. et ex hoc iura dñt
in illa minori sūma consistere stiploz nō ergo abnegant
q si maior sūma pñmittat q in ipsa nō pñfissat stipulatio.
loquunt eim in casu duby in incertis aut non certis locis et
pñciure: vt. l. pñnuus. s. cū ita. j. e. Sed salvādo dñm 3mo.
dicas q iura pñsumūt et ex pte stipulātiōis q de minori inter-
roget et q maior sūma censet supnatio adiecta: vñ l3 ex
rñfissione ad maiore tollat pñsumptio p pte pñmissoris tñ ex h
nō pñtat de volūtate stipulatoris q de tali voluerit interro-
gare et ppterea nō subsistit stiplo nisi in minori et hoc volu-
it ipse 3mo. allegādo no. in. d. s. si stipulāte. vbi gl. magna
hoc vno modo tertio loco intelligit illū tex. in q. qñ semper
in sūmis qd minus est spōderi videt et c. exponēdo spōderi
p interrogari faciēdo ergo rōnē decisōis p pte pñmissoris
nō pcederet decisio sed faciēdo p pte stipulatoris: tñc pce-
dit decisio 3mo. et ita et 3 Pau. de ca. in. d. s. si stipulante.
et ibi et dixi. Sequitur. s. sed si mihi.

Sed si mihi. Utile per inutile nō viciat. h. d.
Vel sic et magis ad lram stiplo
nō viciat sed valet in re de qua pñfessit interrogatio l3 respō-
sio secuta fuerit addita aliā re. eim eim adiectio h3 p sup-
vacua. h. d. pñmo ponit dictū. scd assignat rō dicti. scd ibi
nā si tot sūt stipulatiōes et c. Tñ 3mo. pñmo q l3 vbi pñfess res
sūt deducte in stipulatiōe plures sint stiploz vt h et l. scil-
re debemus. j. e. in hoc nō est pñprie sed iproprie. vt denotat
hec dictio quodāmodo que iproprietate significat: vt. l. si
me in vacuā. et ibi gl. s. de acq. pos. et iproprietate ex eo ilur-
git qz attēta vñitate verborū vñicus est actus sed attentis
pluribus rebus plures indicant stiploz vt hic et p gl. in
q. quodāmodo. Et hoc facit p statuto faciēte mētiōē de
plurib⁹ stiploz vt nō cōpñebat stipulatiōes plures
ex pluralitate rex cū in statuto verba pñprie et stricte sūmā
tur: vt. l. iij. s. hec verba. d. de neg. ge. l. qd adstrigēde. j. e. c.
3 in nostro. de inu. et dā. dā. cū si. tñ ergo de qualibet stipula-
tiōe vñ solut gabella nō debet multiplex gabella vbi pñfess
res fuerūt deducte in stipulatiōē quasi sint plures stipula-
tiōes cū hoc sit iproprie vt est dictū. Tñ Sed in pñm facere
videt dicta Bar. in. l. libelloz. s. sed et si aliud. j. de accusa.
vbi vult q desistēs ab accusatiōe pluriū criminū vñ p plu-
ribus accusatiōib⁹ soluere stāte statuto q desistēs ab accu-
satiōe soluat tātū cū tot sint accusatiōes quot crimina sicut
tot stipulatiōes et c. nisi alr pñfess de cōi vñ loquēdi q accu-
satio accipiat p charta Breui. tñ hic refert Bar. formare
aliā. q. in. d. s. qñ formet in veritate et tenēdo dñm bar. ad
hūc tex. posset rñderi alio āno et rñdebaz q dictioe quodā-
modo vñ respectu rei adiecte in qua nō subsistit stiplo vñ
est verū dicere q hic sūt due quodāmodo stipulatiōes ex q
vñ pñprie et vñ alia inutilis nō solū iproprie sed vbi de
pluribus pñfessit interrogatio et sequit rñfissio tñc pñprie plu-
res stiploz vt vult Bar. nec pñrariū pbat nec tex. noster.
5 Tñ 3mo. et ex hoc tex. q ad hoc quotidie allegat q in diui-
dūto et separabilibus vñle p inutile nō viciat de qua mate-
ria per By. in regula vñle per inutile: et per Bar. in. l. gre-
ce. s. illud. j. de fideius. et h aliquid per gl. si. quā modo assu-
mo. Tñ Glo. si. vbi allegauit pñcordātes ad hūc tex. q vñle
per inutile et c. imēdiate op. d. l. pedine. s. d. arbi. et nō soluit
gl. ibi soluit q ibi est spāle et q regula est in pñm q inutilis
adiectio viciat et nō viciat nō in reddit rōnez spālitate.
Tñ tu dic sñm doc. h et doc. in locis in qbus tractat istā mā
an utile per inutile et c. q illa. l. loquit in indiuiduo et in inse-
pabilibus rōne volūtatis pñentiū seu disponētiū. cū eiz cō-
pñmiserint in duos declarauerūt eoz intētiōē q nō pñf-
debant de vno: vñ si alr nō pōt ee arbiiter qz seruus nec al-
terius arbitriū valet: vt in. d. l. pedine. 3mo. In hac eim mā ap-
probat opinio gl. in. l. pecunie senectū. in pñ. d. de vñ. que
distixit diuiduū ab indiuiduo. indiuiduo ergo et sepabilibus
vult regula hie locū in indiuiduo vult regula fallere: et sic
6 vñle per inutile viciari. Tñ Et hoc approbat istā doctrinā

De fideius
so. et pñfess
Ly. in. l. sancio-
mus. C. de do-
na. et per doc.
et in. l. certi cō-
ditio. s. quon-
am. s. si cer. pe.
vñ et aliqd p
glo.

Uiciari. et
vide Saly. in
d. l. sancimus.
qui respondet
ad. l. certa ratio
ne. C. quādo p
uo. non est ne.
que videt face-
re in pñm et ad
rñ. quāz dat q
ibi sumus in tē-
tēna que est in
diuiduo l3 diui-
duum in ea cō-
tineatur. vide
dicta. s. pñmo
s. in. l. i. i. i. i. i.
tiōe et vñ 3mo.
hic qui dicit q
in sentētia vñ-
le per inutile vñ
ciarur: qñ est in
diuiduo ratiōe
forme sicut di-
cimus in. l. gre-
ce. s. illud. j. de
fideius. qñ ibi
sumus in indi-
uiduo rōne for-
me a iure date.
facti et. d. l. per
duos. et c. cū su-
per. de offi. de
leg. dicta enim
iura loquuntur
etiā in senten-
tia.

considerare individuum et inseparabile quattuor modis. primo nam scilicet ratione necessarie dependet. Tertio ratione voluntatis visponerium. Quarto ratione forme ut per Bar. in. d. §. illud. et hic per Ang. Imo. et doc. alio aliter et alijs respectibus de aliquid individuum ut per Bar. et doc. in. l. iij. §. cato. et l. stipulationes non dividuntur. Ite. Dicit tamen Ang. hic hoc quod utile per inutile viciatur in individuis procedere ubi inutile est potentius. Secus si utile sit potentius: quia tunc etiam utile per inutile non viciatur imo utile attrahit ad se inutile. Et est videre in ingressu religionis cum reservatione propter. nam cum ingressus sit quod potentius attrahit ad se dictam reservationem et eam reddit inefficacem: et ita vult gl. in auc. ingressi. C. de sa. san. eccle. et ibi vide plene per Bar. et doc. et per canonistas plene post gl. ibi in. c. si. de pdi. appo. et si est plene per dñm Franciscum. de are. et hic remissionem per dñm Alex. dixi in. d. c. si. de pdi. appo. per gl. et in. l. per servum. §. j. de usu. et habi. que in hac. q. distinguit an reservatio fiat in ipso ingressu vel post et ibi no. allegat Ange. allegat et in. l. j. §. si usufruct. pe. nec aliter se in. q. extendit nec aliquid precise in ipsa firmat et repititur plures opiones in hac. q. quas per extensum recitavi in d. c. si. et tenendo opionem quod professio viciatur ex reservatione potest responderi ad rationem Ang. negando professionem esse quod potentius hoc eim casu cum in ea deficiat sensus non solum quod sit quod potentius imo non est quod potest non extendi me ulterius: quia non est presentis indagatio: vide hic et per Imo. qui aliter non decidit sed recitatis dictis Ang. et Jo. an. in. d. c. si. de pdi. appo. se tandem remittit ad dicta per se in. l. ubi ita donat. §. de dona. ca. mor. Et adde quod in hac materia debeat attendi quod sit potentius facit. l. querit. de sta. ho. cum si. facit quod dicit in hac materia Ray. de froli. et referunt Imo. et Pau. de ca. q. et quod sumus in inseparabilibus utile per inutile non viciatur vbi utique inutile viciatur de iure spali non autem de iure coi. tunc eim utile validum de iure coi. tanquam quod potentius attrahit ad se inutile de iure spali et illud validat ut est casus in. l. si spousus. §. generaliter. de dona. iter vi. et vxo. vbi donatio iter virum et uxorem que reddit inutilis de iure spali illius tunc. quia regulariter rei sue quilibet est moderator et arbiter: ut. l. in re mandata. C. mada. si est admixta et conexa cum actu alio valido iter virum et uxorem adeo quod separari non potest reddit ipsa valida. ea eim que sunt de iure spali sunt debiliores ut. l. eius militis codicillis. §. militaria missus. §. de mili. testa. considera tamen qualiter datur quod vbi quod inutile sit potentius ipso utili. si eim inutile quo modo potentius: unde forte dicta consideratio de utili/potentiori vel non potentiori non procedit probabile tamen vbi quod dicit Ray. quod nunquam inutile quod reddit inefficax de iure spali tollat utile de iure coi. et quod sumus in individuis et inseparabilibus. Aliqua istas coeque doctrina adduci possent que vide hic per moderniores que ut melius intelligas et resoluas quam aliquid censeat inducitur per forma vide dicta in. l. j. §. de libe. et posthu. Et ista materia inducit ad multas quones hic per Roma. quarum aliquas tangit breuiter tamen dñs Alex. Areti. aut plures ex ipsis tangit et latius persequitur verum quia sunt quones extraneas a materia nostri tituli non persequor aliter ipsas dic ut hic per predictos.

Extra glo. Bar. hic assumit declaranda glo. in v. viciatam positam. §. in. §. si quis simpliciter. Et in effectu Bar. tangit duo de quibus in. d. glo. Primum est An ratio dñe assignata per gl. inter alternativam summarum et alternativam specierum procedat. Secundo an conclusio glo. in. q. qua ipse mouet in fi. procedat.

Circa primum Bar. improbat rationem diversitatis assignatam per glo. quia si stipulatio summarum alternativae deductarum est una minus videtur divisibilis quam si esset duplex siue multiplex per ea que ipsamet gl. no. in fi. in. q. quam ponit in qua quod non valeat stipulatio assignat rationem unitatis sicut in legato de oibus servis testatoris facto quod quia vnum non potest dividi. Unde Bar. assignat rationem: quia in alternativam specierum inducit diversitas in qualitate non sic in alternativam quantitatam in qua et si simpliciter respondeat oino minor summa est in obligatione: ut. l. si ita stipularum. x. ant. xv. §. e. adeo quod si soluit illud plus quod facit maiorem summa non de solui ex causa obligationis sed ex causa donationis ut per Bar. in. l. si duo rei. §. e. et in. l. si ita relictum. §. si. de leg. ij. quicquid aliud ibi voluerit gl. ut dicit Bar. in dñ

ctio iuribus et Ang. h. Si ergo respondeat de altera summa tamen ubi precessit interrogatio alternativae vel ubi precessit interrogatio de una summa si respondeat de illa et de maiori non mirum quod subsistat stipulatio quia eodem modo tenet ad minorem summam sicut si simpliciter responderet. Et ita forte secundum Bar. voluit intelligere gl. dum dixit quod in summis stipulatio est una. i. obligatio prebitur ad unam summam. s. minorem quomodoque responderetur et si responderet ad maiorem ut vidimus. §. primo. §. in fi. In speciebus autem stipulatio est duplex. i. obligatio prebitur ad utranque speciem alternativae promissam et electio sit debitoria: ut. l. ple. ruz. in fi. §. de iud. do. et in regula in alternativis. de re. iud. li. vi. nam in speciebus cadit affectio secundum quam potest multoties vilior esse pretiosior ipsi debitori ut per Bar. in. d. l. si duo rei. facit gl. in. l. apud iul. §. scio. quam allego. j. primo dicto et. q. gl. Et si hoc modo gl. intellexit Bar. saluare et tenere videtur rationem gl. Subdit tamen hoc quod est dictum in alternativam summarum non procedere ubi in alternativam summarum utrumque est in obligatione put in alternativam specierum. tunc eim in alternativam summarum idem est dicendum quod in alternativam specierum hoc autem quod sit quod in alternativam summarum utrumque sit in obligatione ipse Bar. declarat et in. d. l. si duo rei. et in. d. l. si ita relictum. §. si. et aliquid dictum fuit. §. primo. §. in fi. Et adverte quod Bar. ponendo hoc et deducendo rationem diversitatis inter alternativam summarum et specierum quod in alternativam specierum inducat diversitas in qualitate obligationis explicat quod procedit interrogatio de una specie et sequitur ratio de duabus alternativae in quo exemplo videtur procedere quod ipse dicit. Sed in exemplo contra. put sunt termini. l. iter stipulante. §. si stipulante. non videtur sic esse quod si responderet ad alterum ex quo electio est sua non videtur esse diversitas in qualitate obligationis et tamen viciatur stipulatio ut ibi sed dicit quod pariformiter est diversitas in qualitate obligationis quia secundum interrogationem utrumque habebat esse in obligatione: et non precise sed alterum ad electionem debitoris habebit solui sed responsum alterum tamen est in obligatione precise et sic secundum responsum impedit ad effectum deduci alternativam obligationem put in tenebat interrogatio: et vide Imo. in. §. si quis simpliciter. vbi et isto casu dicit induci diversitatem in qualitate obligationis et sic tenet rationem Bar. post gl. intelligendo et declarando verba glo. put ipsa declarat Bar. non autem put prima facie sonant. Dicit et posse intelligi quod aliud voluerit gl. v. de cu in summis una summa contingat plures in se: quia maior plures minores videtur personaria inter interrogationem et responsum. Secundo autem est in speciebus quia una non continet aliam: et ideo non videtur ista personaria quod procedit interrogatio de una et sequitur responsio de duabus. Sed ex quo quod contra procedit interrogatio de una et sequitur de pluribus responsum videtur personaria et tamen viciatur stipulatio: ideo tene declarationem quam Bar. facit de illa gl. et vide dicta in. §. si stipulante.

Circa secundum. s. circa. q. glo. in. d. §. si quis simpliciter. An si stipuler oes servos et tu promittas oes excepto uno valeat stipulatio: et glo. post Jo. teneat quod non nisi diversitas illico placuerit tamen Bar. improbat hanc opinionem: quia in dicta. q. non inducitur diversitas in qualitate et substantia obligationis: quia illi qui non fuerunt excepti eodem modo remanent in obligatione sicut precessit interrogatio et reprobat Bar. By. q. saluabat opinionem gl. vbi incertus erat exceptus per. l. vbi autem non appet. §. e. et sic vult By. quod ex incertitudine exceptionis viciatur et ipsa exceptio et stipulatio. Sed Bar. dicit quod viciatur ipsa exceptio sed non stipulatio per. l. tunc testator. de leg. j. et. l. si fuerit. §. de re. du. que. l. si fuerit. non probat intentionem Bar. §. l. tunc. facit ad propositum: et sic Bar. vult quod quod incertus fuit exceptus oino oes servi veniant in stipulatione. hoc eim sonat quod viciatur exceptio sed non stipulatio: si eim viciatur exceptio ergo remanet exceptum in stipulatione. Sed vbi fuit certus exceptus tunc in remanentibus valet stipulatio. Sed bal. et Ange. hic dñt quod nec exceptio viciatur vbi incertus fuit exceptus: quia melior intelligitur exceptus per gl. ordinariam in v. adeptio. ne. in fi. in. l. si fuerit. in pn. de rebus du. que alle. l. si ita sit ascriptum. §. si. et. l. apud iul. §. scio. de leg. primo. vbi hoc bene probat et ratio. ad. l. tunc testator. quod ibi incertitudo non poterat reduci ad certitudinem non mirum quod viciatur secus vbi potest reduci ad certitudinem ut in terminis nostris: et sic sentimus prefati doc. quod cum

doc. qd cū nō viciat exceptio nō viciat et stiplo. tenent ergo contra glo. et By. etiam dicto casu put tenet Bar. sed non tenet qd dicit Bar. de exceptione qd viciat: unde et vbi incertus fuit exceptus ipsi volūt qd solū remanētes sint in stipulatione sicut qd certus. Et ita videt tenere h̄. Pan. de ca. qd scilicet valeat exceptio: et p̄ p̄s et stiplo. Illud tñ de exceptione incerta qd valeat intelligit pcedere qd excipiens non retulit se ad certū nomē boīs sed dixit excepto vno: qz ex quo censet exceptus melior valet exceptio per no. in. d. l. si fuerit. Sed si retulit se ad certū nomē boīs: puta qz dixit excepto Stichō et repluit plures eiusdē nominis. nā tūc ex quo nō pstat de quo rōne obscuritatis viciat per. d. l. ticiē. et hoc casu saluat dictū Bar. circa illud de exceptione quasi tūc incertitudo nō possit reduci ad certitudinē. Sed et dicto casu p̄t reduci ad certitudinē: qz intelligit exceptus melior de illis qui vocantur Stichus. Et hoc qd valeat exceptio tenet et h̄. dñs Alex. qd alia rōne dicit nō viciari exceptionē: qz is intelligit exceptus quē pmissor elegerit. ille eim censet melior: v. j. p̄ime dices. Et cū valeat exceptio t̄z qd valeat et stipulatio facta excepto vno: et sic p̄ By. et cū opione Bar. h̄. sed in. §. si qd simplr. trāsit cū opione Jo. de imo. Ra. et Roma. ibi. Qui tenet qd imo in casu in quo By. dicit glo. pcedere sit vera opio By. et qd exceptio nō viciat. nā l̄z melior intelligat exceptus tñ cū melior intelligat fm affectionē excipiente. tñ in sp̄ibus cadat affectio vt h̄ in. l. inter stipulāte d. §. si stipulāte. j. e. et per Bar. in. d. l. si duo rei. et per glo. in. d. l. apud in. §. scio. seq̄ qd sicut pcedēte interrogatione simpliciter de aliqua sp̄e et sequata rñsione alternatiua viciat stiplo ita et isto casu viciat quasi et hic sit diuersitas iter interrogationē et respōsiōē in qualitate oblonis rōne incertitudinis exceptionis. Concludit ergo Imo. qd si exceptio est certa valebit stiplo et exceptio si est incerta exceptio et tunc valet ipsa exceptio sed nō stiplo. Et sic exceptio cū stipione nō annullat. Sed tu adūte et diligēter p̄sidera qd si stipulatio est nulla nullus effectus est qd exceptio valeat qz non h̄z venire ad effectū exceptio si stiplo est nulla: oēs. n. serui h̄nt remanere p̄mittēti exceptio ergo cadit data validitate stipionis pp̄ quā serui habeat p̄stari vt de se p̄z cū nō cadat p̄sequēs vbi nō est aīcedēs: vt. l. illud. §. de acq. here. nec exceptio vbi nō est regula cū de regula sit ip̄a exceptio vt per Bar. in. l. si eū. §. qui iniuriaruz. §. si qd caut. Et sic impossibile videt saluare gl. sed qd saluat By. p̄supposita validitate exceptionis: ideo ipse By. volebat exceptionē viciari et viciari stipionē Bar. aut volebat viciari exceptionē quo cāu cōgruit dubitari an stiplo subsistat nec ne Bal. aut Ange. et alij sequaces tenet qd valeat exceptio et qd nō viciat rōne incertitudinis: qz certificat et intelligit de meliori ex quo seq̄ de necessitate qd valeat et stiplo nec est bonū simile qd p̄dicit adducit de rñsione alternatiua. ibi eim variat substantia obligatiōis vt est. §. dicitur. Sed in casu nō minime: qz remanētes sūt in obligatiōe eodē modo sicut interrogatio cōtinebat. s. collectivē et precise: et sic eodem modo debent remanentes sicut debiti fuissent oēs si oēs p̄missi fuissent: nec incertitudo videt inducere diuersitates in sba et qualitate obligatiōis in p̄posito sed teneri p̄cise ad vnū vel ad duo nō p̄cise sed elective vel ecōtra put est qd alternatiua locutiō ab vna partiū interuenit ab alia precisa vel teneri collectivē vel nō collectivē et sic de singulis. Preterea h̄ v̄ esse certitudo in exceptione qz in re nā certū est quē ipse p̄mittēs reputet meliorē: et sic nō veniat in obligatiōe: et p̄ p̄s est certa et obligatio et stipulatio. Tex legis certitudine que est certa de omni eo d quo pōt esse certus bō: et sic nā naturata: vt. l. cū qdam. §. suū heredē. §. de acq. here. ex quo sequitur qd inter interrogationē et rñsionē nō est diuersitas nisi in quantitate rerū que diuersitates in sba obligatiōis nō inducit nec facit viciari stipionē vt videmus in casu qd facta est exceptio de certo videmus et in. §. nostro. et in. §. p̄cedēti et in. l. inter stipulāte. §. si stipulāte. Et ex his videt p̄sum di opio et saluatio Jo. de imo. et sequaciū l̄z dñs meus hic ipsam approbet rōne incertitudinis que subest hic put in respōsiōne alternatiua vbi p̄cessit interrogatio pura vel eā

que fm ipm nō ex alio viciat nisi qz vna certa alia incerta qd est fallum vt p̄z ex p̄dictis ex qbus p̄z qd rō est: qz alr et alio modo tenet ipse rñdens alternatiue vbi p̄cessit interrogatio pura siue p̄cisa vel ubi respōdit p̄cise de altero p̄cedēte interrogationē alternatiua qd nō est in p̄posito vt est deductū: qz nō tenet alio modo ad remanētes qz teneret si ad oēs secuta fuisset respōsiō sed h̄ v̄ dixi tenet in minus qd nō viciat stipulationē. Preterea deductū fuit h̄ nō esse incertū: dñs Areti. et h̄ conat saluare opionē By. alio modo qd adducto p̄ Imo. et Roma. qz fatet qd sile de locutiōe alternatiua interueniēte ab vna partiū non pcludit ad terminos n̄os l̄z fuerit subtilis p̄sideratio fm ipm qz nō p̄stat tñ vno modo deductū h̄ac saluationē Imo. et Roma. qui v̄ satis p̄cedere si h̄ aduertat pur. j. ad finem dico et illud qd ipse dicit de declaratiōe qd trahit retro et c. Et ex hoc nō p̄stat in saluationē Imo. et Ro. nō facit qz vt ipsemet sp̄ p̄supponit sumus in electiōe nō in declaratiōe put et dicit senēses. Ipse tñ Areti. tenēs opionē By. Saluat hac alia ratiōe qz l̄z in maiori sūma insit minor vt. §. p̄ximo. §. et p̄pterea qui interrogat de maiori videat et interrogare de minori tñ nō sic est in eo qui interrogat per hoc collectivū oēs qz iste nō videt interrogare de partibus. imo nec h̄ maiori p̄te omnīū cū de p̄pria nā huius collectivū non cōprehendat et maior pars: vt. l. nō distinguemus. §. cū in plures. §. d. arbi. et c. j. §. qd si forte. de cēsi. li. vj. facit ultra ipm. l. si se qducenta. §. virū. ff. de rebus dn. Cū ergo p̄cedit interrogatio de oibus seruis et sequitur respōsiō de oibus excepto vno nō valet at stipulatio tanq̄ respōsiō nō p̄gruat interrogatiōi. Tex quo et ipse infert qd si stipularet gregē et sequeretur respōsiō de aliquibus de grege qd nō valeret stiplo: qz aliud est grex aliō capita singularia gregis: vt. l. si grege. de leg. j. Sed nō aduertit Areti. qd sua rō pcludit qd et qd certus fuit exceptus nō valeat stiplo et tñ in p̄cedētibz ipse post By. et alios tenet qd valeat stiplo et qd dicto casu glo. nō pcedat. Cogita qz dicta rō facit v̄ p̄ opione gl. qd nullo casu valeat stipulatio nisi secuta cōplacētia put ip̄a gl. dicit cuius forte meno fuit ista dū ponderat vniatē qd ponderare voluerit vniatē collectivā per dictionē oēs que nō includit singulos non sic vniatē nō collectivā: vt in. §. p̄cedēti. qz illo includit singulos: et p̄pterea in minori sūma valet stiplo. l̄z p̄ h̄ac cōsiderationē facit tex. in. §. si stipulāte. in tertio rñ. nā copulatiua requirit cōcursum duoz et tñ in vno subsistit stiplo vbi in vno copulatoz p̄cordat interrogatio et rñsio. Et ad illud de grege qd adducit Areti. rñ. ex dicitis Bart. infra. §. p̄ximo ad qd et no. per ipm in. l. si ita. §. de auro et arg. leg. vbi de diuersitate inter gñalia et vniuersalia noia. Cōsidera et sup saluationē gl. vt in casu in quo saluat By. qz data incertitudine exceptionis nullus seruoz p̄cise v̄ esse in obligatiōe ex quo nescit qd habeat eligi attento qd melior reputat fm affectionē unde subtiliter p̄siderado videt h̄ put in alternatiua speciez iduci diuersitatē in qualitate et sba obligatiōis. Et illud qd in re nā sit certū quē habeat eligere possz etiā dici in alternatiua rñsione vbi p̄cessit interrogatio de vno et tamē in dicto casu pclusum est viciari stipionem. Sicut ergo secuta alternatiua rñsione d̄ cē diuersitas in qualitate inter interrogationē et rñsionem: qz interrogatio p̄cisa h̄ vna sp̄e respōsiō nō p̄cisa de aliqua. Ita vbi p̄cedit interrogatio de oibus seruis et respōsiō vno excepto: qz interrogatio rēdebat ad p̄cisam obligatiōē respōsiō rēdit qd interiz aīq̄ deligat exceptus nullus p̄cise sit in obligatiōe adeo qd nō solū est diuersitas per plus et minus sed et in qualitate: et sba. Et aduerte dū glo. in. d. §. si qd simplr. adducēs simile de legato in p̄missa. q. dicit secus si leges duos et c. debet eim gl. intelligi qd specificant duo secus si per nomē collectivū siue nūerale duos qz tūc et est vnū legatū sicut si dixisset octo: vt. l. si ex toto. §. si ff. de leg. j. cū ibi no.

Eadem. Linguarum diuersitas nō viciat stiplo nem si modo p̄bētes intelligūt per se vel per interpretē. h. d. primo ponit dictum. scdo illatio ex dicto ibi: p̄inde et c. tertio ibi: sed virū et c. remotio et solutio cuiusda dubitationis. quarto ibi: ita tñ et c. qdaz modifica

tio siue declaratio ipsius dicti et decisiois. **¶** Mo. p. ex hoc
 tex. q. diuersitas idiomatum non viciat stipulationem p. corda-
 tes sunt in gl. si. **¶** Que istud tex. cum cōcor. intelligit ubi ambe
 partes sunt diuerse lingue et idiomatis secus si eiusdem lin-
 gue q. tūc si diuersis linguis loquuntur viciat stipulatio per
 l. decreta. §. d. re iudi. quā glo. improbant Bar. et doc. con-
 cludentes q. et q. p. bētes sint eiusdem idiomatis et lingue si
 vnus loquitur vna lingua alius alia lingua et idiomate dum
 modo se intelligat saltē per interpretē q. valet stipulatio p. §. vtz.
 insti. e. ti. ubi tex. in terminis p. gl. q. non refert qua lingua p.
 bētes loquantur dūmodo se intelligat et ad tex. in. d. l. decre-
 ta. dū dicit latine. Respōdet exponēdo. i. intelligibiliter: et
 ita et exponit Bar. et doc. in. d. l. decreta. ubi ex hoc infe-
 runt ad. q. Tan inter vulgares et idiotas iudex debeat pfer-
 re iuriam verbis vulgaribus et dicit Bar. in hoc seruandaz
 p. suetudinē l. dñs Alex. per. d. gl. si. referat ipz Bar. in. d. l.
 decreta. velle q. iura debeat pferri verbis vulgarib⁹ inter
 vulgares sed Bar. dicit q. dixi et se posita p. suetudine ad-
 buc non sentit q. dicit dñs Alex. q. et verba latina sunt vul-
 garibus intelligibilia mediāte interpretē. **¶** Et facit q. hic di-
 cit Imo. de libello q. datur p. iurificū an debeat dari verbis
 vulgaribus. p. cludit eim hoc non ēē necessariū et q. principa-
 liter offert iudici: et q. rustico est intelligibilis libellus etiā
 verbis latinis datus mediāte pcuratore aduocato vel iu-
 dice. **¶** Banf. adhuc alie rñsiones ad. d. l. decreta. quas non cu-
 ro referre q. p. dicta respōsio cōiter approbat et vide Arc.
 plures rñsiones referētes ad illam. l. decreta. et stante fina-
 liter in illa de qua p. rime vel in alia q. ille tex. intelligat non
 de decreto particulari sed de decreto vniuersali: et sic d. edi-
 cto p. roris generali q. d. h. v. i. legis que lex d. p. p. poni in il-
 la lingua que est magis intelligibilis in loco in quo p. po-
 nit: vt in. §. alienatiōes. v. p. p. terea. in auct. de nō alienā. aut
 p. mutā. et c. ubi tex. no. l. 3. non v. tūc p. gnere illi ti. l. decreta.
¶ P. terea ille. §. alienatiōis. non loquitur de necessitate sed ad
 maiore cautela ne q. ignoratiā p. tendere possit sicut ē. l. si
 pupillus. §. p. scribere. §. de insti. all. in glo. Saluat et Imo.
 sup. d. gl. si. rñsionē Ray. de frolli. q. dicebat. l. decreta. loq-
 in iura in qua d. attēdi mos maior l. 3. mos et p. suetudo ē q.
 p. ferat vbi latinis. ergo illis est p. ferēda attēta ergo p. sue-
 tudine dicta so. saluat Imo. et ad hoc no. per Bar. in. d. l. d.
 rōta. d. quib⁹. §. mētio facta fuit: et sic tollit q. d. ipsam ad-
 ducit Arc. q. est verū q. d. iure scripto non est vt latinis solis
 vbi iura feratur: vt. l. iudices. C. de sen. et ierolo. om. iu. sed
 d. p. suetudine secus v. ēē vt quotidie videmus obseruari in
 ter latinos: et ita poterat ēē q. ēē tpe. l. decreta. l. 3. tpe. l. iu-
 dices. talis p. suetudo non p. supponat. possunt eim p. suetudi-
 nes lapsu temporis mutari vt quotidie etiam ita videmus.
¶ Mo. scdo ibi: dūmodo ei p. gnēter rñdeat et c. **¶** Qd diuer-
 sitas p. sistentes in verbo et non in effectu non viciat stipulationē
 qd aut de alijs diuersitatibus an ex ipso viciet stipulatio.
 tangit hic Bar. plene in sua distinctiōe. Et facere videt iste
 tex. p. illa glo. in. §. sed hec solēnia. insti. e. ti. an stipulatio cō-
 cipi possit per cifras. cū. n. talia non sunt vba p. grua videt q.
 nō: et ita vult Ang. hic tangit et aliquid **¶** Ban. de ca. dixi
 §. in. §. si quis ita. ubi Imo. tangit et in. l. si q. in fundi voca-
 balo. de leg. j. **¶** Mo. tertio stari dicto et declaratiōi iter-
 ptis: et sic dicto vnus. loquitur. n. tex. noster in singulari qd
 videt p. l. iurifurandi. C. de testi. cū si. vbi disponit vnus te-
 stimoniu cēseri nullius. S. refert Bar. aliquos dicē ēē hic
 casum spālē ab illa regula. d. l. iurifurandi. qd ipse non ap-
 probat q. tex. n. non loquitur in teste sed in interpretē cuius di-
 cto et declaratiōi ideo stat q. adsumptus est de voluntate p. i-
 um sicut arbititer arbitrator mēsor et siles ad qd. l. theopom-
 pus. ff. de do. p. laga. et ad illud de agrimēsoze bonus tex. in
 l. iij. C. si. regū. et in. c. q. indicāte. de p. scrip. q. iura allegat h.
 Arc. sed habuit ab Abb. si. in. c. p. posuisti. d. p. ba. in illo ar.
 de quo. an vnus deponēs de p. rina sufficiat vel plures req-
 rant et dicta in illo articulo ad id faciūt qd dicit h. Bar. q.
 iste non adhibeat vt testis: et isto respectu Bar. improbat
 eos quos refert. An aut veruz sit q. iste non adhibeat hic vt
 testis put vult Bar. vide dicta p. eundē in. d. l. theopompus.

in. l. q. siue scda per que hic pas. reprobant Bar. Sed p.
 babilr p. siderādo Bar. nō meret hāc repbēsiones: q. iste et
 nō adhibet vt p. viam testimonij referat dicta partiū sed p.
 viā explanatiōis et declaratiōis qd quid diuersum est a te-
 stificando de voluntate partiū et a ponēdo iudiciuz suū put
 bec duo p. siderat Bar. in. d. l. theopompus. Et ad hoc faci-
 unt que. l. p. rime dicent ad declaratiōē tex. qualiter cōsta-
 re possit de voluntate partiū assumptum interpretē. patet. n. q.
 ex signis hoc patere pōt dico ex signis factis per ipsas par-
 tes p. bētes. Et sic cū partes et interpretes sint p. rtes in actu
 nō p. gruit q. p. viam testimonij dicat hunc interpretē p. cede-
 re attēto et q. in p. rtiā et ipse partes intelligūt et ostēdunt
 per signa an interpretes bñ interpretē: et vide Bald. in. l. dire-
 ctis. C. de te. mann. qui exp. sse vult q. iste nō adhibet vt te-
 stis: l. 3. tamē iste tex. nō loqueret in teste in ipso tamē idēz v.
 dicēdū vt eiua dicto stes l. 3. sit vnus de voluntate partiū ad
 qd. d. l. theopompus. et hoc nō negat Bar. sed dicit q. tex.
 noster loquitur in interpretē nō in teste et si Ludo. de ro. et post
 ipm Arc. dicat Bar. sentire q. dicto vnus testis nō stes de
 voluntate partiū et hoc q. stes dicto vnus testis de volūta-
 te partiū satis est d. intētiōe Bar. in. d. l. theopompus.
 dum dicit iō stari dicto vnus d. voluntate testatoris: quia
 ipius solius defuncti dispositiōi et stare l. 3. et d. p. rtiōi parti-
 um stat ergo si volūt stari dicto vnus testis hoc est sequē-
 dum. facti. l. si p. uenerit. §. de re iu. et hoc et satis est d. intē-
 tiōe Bar. in. l. si. §. de p. rto. stip. dum ibi mouet et decidit. q.
 quā non decedit in. d. l. theopompus. in si. An v. valeat si vna
 p. rtiū p. mittit stare dicto siue iuramēto alteri⁹ d. suo dāno vt
 interesse vel et d. exp. sio et d. terminat q. sic l. 3. ab eiua dicto
 et declaratiōe p. rti possit reductiō ad arbitriū boni viri exā
 d. d. bito p. bēdo sibi iuramētū d. feret si ergo valz pactū et p. uē-
 tiō d. stando dicto partis multo magis dicēdū est q. valeat
 d. stando dicto vnus testis: et hanc rōnē facit Spe. q. l. 3. hāc
 partē in ti. de testi. §. restat. v. xliij. qui ad illud q. stari pos-
 sit testimonio aduersarij allegat. l. si. C. d. sen. pas. et l. si. C. d.
 fidei. omis. et et in v. quarto. in. d. §. satis. hoc est d. intētiōe
 Spe. vbi all. d. l. theopompus. et ad illd q. stes testimonio
 aduersarij. facit et. l. iurifurandū qd ex p. uētiōe. in p. n. d. de
 iu. iu. Et ad illud q. recte arguat q. si pōt ius remitti in ad-
 uersariū possit remitti in teste: facit glo. in si. in. l. ruis qōnti-
 bus. d. testi. vbi arguit q. si in parte pōt remitti de iure suo
 p. d. l. si. C. d. fidei. cō. possit et testibus remitti iuramentū de
 qua. q. ibi vide bal. et in. l. in bonafidei. C. d. re. cre. in vl. col.
 vbi l. 3. q. de voluntate p. rti stes dicto vni⁹ qd in dicit p. cedere
 si p. rtes p. cordanerūt in p. rsona et in dicto secus si in p. rsonam
 tñi: q. tūc fm ipm p. bat semiplene q. licitū est eiua dictum
 infringere vt. l. si q. testibus. C. de testi. et hoc q. de volūta-
 te partiū stes dicto vnus testis tenet et hic **¶** Ban. dñs Ale-
 xan. et dñs meus cū modificatiōe tñ bal. in. d. l. in bonafidei
 de q. bal. limitate vt. §. faciūt mētiōē hic et dñs Alex. et dñs
 meus bar. in. d. l. si. est intētiōis q. indistincte possit infringi
 et sic et q. vtrūq. sit approbata p. rsona dictū et p. uētiō opabit
 q. debeat stari p. p. rter p. uētiōē donec vel si non p. bēf p. rtiū
 nisi dicat q. bar. loquitur vbi dicto partis et c. hanc opionem
 tenuit et bal. in. l. de g. bus. in. iij. col. in repe. de legi. vbi vo-
 luit valere et pactū q. stes p. ruate scripture alicui⁹ quicqd
 aliud dixerit Imo. in. c. cū. p. tabellio. de si. instru. hāc iura
 approbat hic et Arc. ista tñ adhibita distinctiōe tam in si
 q. stes dicto vnus q. et in eo q. stes p. ruate scripture. **¶** Qd
 aut fuit exp. ssa certa p. rsona cui⁹ dicto vel scripture hiet sta-
 ri et p. cedit qd est dictū vt valeat pactū q. p. rtes vident hoc
 fecisse eo q. cognoscāt p. rsonam verisimiliter nō mentiturā ad
 qd illud qd alias dicit in. l. q. C. de pōde. et an. illa. lib. x. ibi q.
 p. bitate sua neq. fallit neq. fallit. et. l. iij. §. tam et si. et qd ibi
 p. bar. §. de arbi. Aut nō fuit exp. ssa certa p. rsona cuius dicto
 vel scripture hiet stari: puta q. simplr fuit p. uētiō q. stes di-
 cto vel scripture vnus et nō valeat p. uētiō q. daret mate-
 ria de facili fabricādi falsum. Et ista distinctiō fm ipm est
 de mēte Ang. in. l. pactū inter heredem. ff. de pac. vbi vide
 Ang. in vl. col. q. in pacto q. stes dicto vnus testis v. face-
 re dicta distinctiōē et tenere q. qñ nō exp. mis. certa p. rsona
 cuius dicto

cuius dicto habeat fieri qd tunc non valeat pactus qz forma
pbatu pactu alterari non pot in pacto vo q pnatu scriptu
ra faciat fide sicut publica vñ simplr tenere dictus Inno. q
non valeat nisi dicam q in h quoqz de pnatu scriptura vba
sua sonat vbi non est expssa certa psona cuius puate scri
pture stet. Et ibi et tagit an valeat pactu q non possit pba
ri solutio nisi per instrm et iz q non secutus glo. qua dicit sin
gulari et non esse alibi in. §. qz vo. in auc. vt sine pbi. ma. de
bi. et cre. posse eiz pbari p testes est inductu fauore publico
et non dz pbatoniu ma coangustari imo apliari dic illa glo.
qd facit ad validitate pcedetis pacti p ipm. n. ampliat ma
pbatioe Are. in eo tenes distinctione de q pte fm ipas
intelligit dictu Bal. in. l. vnica. in pzia col. C. d. sen. q p eo qd
interest pfe. vbi vñ velle q non pot pacisci fieri dicto vnus
ad plena pbatone pcedit. n. dictu suu ibi qn non fuit expssa
certa psona cui dicto hfer fieri. Et p dicta distinctione ipse
Are. aliat dictu Bal. in. l. vnica. in. ij. col. C. de pfe. qd ap
probat Abb. si. in. c. bone. el. ij. in vlt. col. de postu. pla. T vult
eiz Bal. non vale puetudine simplr disponetes credi libris
mercator et p se est. n. indiscreta talis puetudo pbeo mam
comittedi falsum sz si dicit q accedete iudicio pscia detur
fides talibz libris tunc valet puetudo fm ipm Bal. cuius
dictu afr refert h ipse Are. sz vere ei dictu e qd est pmissus
qd approbat sic. vbi. §. qn puetudo dicit vt stetur libris
mercator pro ipso put in rei veritate loquit ipse Bal. vbi
vo puetudo dicitur fieri libris mercator ad comodum al
terius tunc non loquitur ibi Bal. sz Abb. si. dicit simplr tuc va
lere puetudine in. d. c. bone. per. c. cuz dilectus. de fi. instru.
pot enim fm ipm puetudo inducere vt puata scriptura sit
autentica: et bn facit. d. c. cu dilect. duz vñ dictione pferunt
et sic pbat q si cosuetudo et in gñe dicit fieri puate scri
pture mercator vel similitu q valeat puetudo. Et sic etiaz
videtur in pacto licet per pactum no oia que per consuetu
dinez possint induci et disponi vt per Bal. in. d. l. de qbus.
in pacto isto casu subest ro q possit hoc per ipm disponi
et ad illud qd dicit Ange. q pacto no alterari forma pbatio
nis pot rñderi q non pot alterari angustado sz ampliando
sic iuxta no. in. d. §. qz vo. Preterea hic non alterat forma sz
effectus. Ad illa aut rone q daret ma de facili comittendi
falsu pot rñ. ex dictis Bart. in. ff. de pzo. sti. et ex dictis
Bal. in. d. l. in bone fidei. C. de re. credi. naz ex q pot impro
bari dictu talis testis cessat id de comittendo falso et filr in
scriptura puata pot dici vbi eiz simplr couenit iter ptes sta
ri dicto vnus testis vel puate scripture cuiuscuzqz tertij non
pot dici approbari psona et dictu imo neutru ipsoz vñ tuc
approbari et ppterea tuc vñ vtruzqz posse reprobari et pro
pterea cessat illud de ma comittedi falsum. Sed si h esset in
effectu sequeretur q puetio nihil operaret et ppterea ad hoc
melius rñde q eo qz dices vel scribes falsum vel dici vel scri
bi facies pot puniri non est verisile q hoc habeat fieri et sic
q habeat delinq. Et adde ad illud qd est dictu per pa
ctu posse fieri vt stet puate scripture. naz non posset fieri per
pactu vt puata scriptura habeat vim publici instrm h eniz
esset dicere q puati possent dare alicui pte tabellioe et
ipz creare tabellione qd non est veru vt per Inno. in. d. c. cu
p. tabellio. cuius dictus in eo de puata scriptura ita posset
saluari et h modo opiniones reduci ad pcordiaz fm vñm
Alex. q dicit non reperisse ipsaz tacta sed ipsam ponit et hic
vñs meus q p ea allegat qd afo dicimus q partes non pos
sunt facere vñia nulla valeat tanqz vñia sed tanqz pactu sic
vt. l. ij. C. coia vtriusqz iudi. et faciut afo no. per Abb. si. in. c.
fi. in pe. col. de fi. instru. in. §. sz vltra eos qro breuissime et c.
Et adde q pdicta vident limitada vbi est pclusum puetio
nez valere vt stet dicto vnus vel puate scripture nisi simus
in his in qbus non vertit solus fauor parti put in mñmo
no dissoluedo nec ne per ea que afo dicit glo. in. d. c. tuia.
pcludit enim in materia matrimoniali vbi agitur de dissol
uedo matrimonio non posse per partes remitti instrumentuz
testibus ita ergo non vñ posse couenire in tali ca q stetur di
cto vnus sz sicut in oi ca vbi vertitur interesse publicu etia
per id qd dicit Abb. si. in illa materia cui dicta vide qz plu

rimu et conferunt ad materia nostraz. et vide et dicta in. l. si
couenerit. de re iudi. vbi et hoc modo limitat illa. l. Et ad
de q Are. in. d. c. postulat. de pba. simplr adheret opioni
coi q de volutate parti stet dicto vñ testis. Vñs Andr.
barba. hic tenet indistincte contra coez opinionem psuppones
Bar. ita hic velle q de volutate parti non stet dicto vnus
testis tu tene qd est dictu sz senes hic teneat q tenet Are.
pot fieri couentio vt stetur dicto vnus indeterminati p gl.
in. d. §. quia vero. vt sine pbi. ma. debi. et credi. que ratio fa
cit in pñm et per glo. et in. c. cu dilect. de ordi. cogni. et ibi
do. Anto. sed forte voluit al. d. c. cu dilect. de fi. instru. vbi
ponderat hie stare persone allegat et Bal. in. d. l. vnica. C.
de sent. que p eo. qd iter. que adducta non vrgent. Et sic ex
pdictis habemus vñ casum fallerie ab alia regula q non
stet dicto vnus testis plures alios casus enumerat. Spec.
in. d. §. restat. in ver. sz aut vt premissum est et c. enumerat. n.
xxx. casus tu adde vñ casus no. per Pau. de ca. in pñ. suo
ccclxx. incip. visis actis et actitatis et c. Tenet enim q vñ te
sti deponeti de facto suo credat puta put sunt termini in q
bus ipse ibi loquitur camerario cois fuit per vñ solutu pro
debitore cois ipse camerarius erit sufficiens ad deponedus
sup hoc toto facto qd no. qz quotidie pot in facto ptingere
et per hoc ego pridie dicebam q doanerius patrimonij cui
fuerat soluta doana sine gabella pro qbusdaz animalibus
emptis ab vno cui veditor pmiserat ipsoz possionez dare
libera et vacua ab oi onere erat idone testis q solutio sibi
facta fuerit per illu emptorem de dicta doana sine gabella
debita pro dictis animalibus non tñ esset idoneus testis q
gabella esset debita hoc enim afr costare dz non eniz hoc est
factu suuz cogita qz dictu Pau. est multu gñale et multis
casibus non esset veru puta vbi verteret interesse deponetis
qd tñ cessat in casu suo et sic et in casu p me dicto et p dicto
suo Pau. alle. l. quero. §. si. §. de edil. edic. vbi fm ipm stat
dicto fui de facto suo cu tortura dicto ergo liberi sine tor
tura sed in. d. l. quero. non dz aliqd de tortura sed q couenit
tibus alijs indicijs statur dicto ipsius serui de facto ppro.
Preterea non pbat Pau. q vbi dicto serui stat cuz tortu
ra dicto liberi stet sine tortura. preterea et in casu in quo ipse
loquitur vñ subesse ratio q ille talis camerarius ad hoc est
ppositus per couentat unde non miru q ei soli credat per. d. l.
quotiens. de ponde. et au. illa. li. x. et qd ibi per Bar. et ad h
dicta. an stet dicto vnus periti vñm. d. l. allegat. Sed
circa id qd est dictu in tex. nro stari dicto vnus interpretis
eo qz assumptus de volutate parti cadit dubiu qualr con
stare possit de hac assumptione ipsius sicut enim ibi pñtes
non intelligut verba pherim respectu stipulationis ita nec
respectu assumptionis illius in interpretem et sic vñ q illud
qd hic dñ sit qd vñale et sic sine effectu p. l. ij. C. coia delega.
et c. comissa. de elec. Bar. hic nec circa tex. nec circa. q. quā
ipse mouet de latino notario pñciēte instrm inter thetoni
cos vel inter vñ thetonicu et aliū latinu vbi sicut cadit
dictu dubiu ipsum aliquo modo mouet nec considerat pte
enim notarius et testes non intelligut pheres dum phut nec
et ipsoz intelligut dum talē interpretez assumunt. Sed
quantu ad tex. nrm posset dici hoc pcedere partibz non ne
gātibus de assumptione illius in interpretē et dubiu tex. stat
in hoc an diuersitas lingue viciet actū. In. q. aut Bar. non
pgruit dicere qz notarius non poterit cōficere instrm nisi de
eo qd percipit sensu visus vel auditu vt per Jo. an. in addi.
ad Spe. in ti. de instru. edi. §. restat videre. ver. sz quero sub
qua forma et c. in addi. magna icipiente no. q non sufficit et c.
habet et in. c. i. de fi. instru. et per glo. in ver. p se. in. §. si do.
moriantur in auc. de instru. can. et fi. ex postfacto ergo cum
pducit instrm et q ptes faterent de assumptione illius. de
quo dicit instrm in interpretem tñ ex hoc non apparet quo
modo hoc notario a pñcio costare potuerit et hoc sentit
expresse Jo. an. in addi. prime allegata ante fi. qui dicit q
sz ista. l. in isto fi. §. dicat pbi obligationē quocūqz sermone
loquant partes tñ q ipse non videt quomodo instrm de tali
obligatione et contractu fieri possit cu non cadat in intellectu
notarij vel testiu ipse pñtus q pcedat de volutate pherim
Uincen. sup scda. ff. noni.

Considerans Jo. de imo. hic sensit hanc difficultatem et respectu assumptionis in interpretes et respectu interpretationis quod si constare possit ipsi notario quod ille verus interpretet et quod non dicat quod sibi placet. Dicitur tamen duobus modis tolli hanc difficultatem. Primo si adhibeantur duo interpretes cum in ore duorum vel trium stet omne verbum: ut l. ubi numerus. §. de testi. et c. in omni negotio. ex eo. tit. Secundo dicitur posse prestare per signa prebentium quod ipsi assumant illud in interpretes et quod assumptus verus interpretet sicut dicitur in inuito in l. mutus. §. de acq. bere. quod ex signis deprehendit eius voluntas et ibi Bar. declarat quod notarius habeat perficere instrumentum de precepto facto per ipsum mutum. Aret. hic intermoderniores attingens predictam difficultatem et referens dictos duos modos consideratos per Jo. de imo. ad ipsam tollendam. Quamvis ad primum modum dicitur ipsum posse intelligi dupliciter per ubi dicti duo interpretes non attestantur de commissione sibi facta sed de voluntate partium quod ita velint prebere et hoc modo intelligendo non preceperit dictum ipsum Jo. de imo. Item ipsum Aret. tunc. n. notarius non precipit auditu ea quod dicunt partes nec visu ea quod faciunt. i. commissione facta ipsis interpretibus et sic non est dicendum quod de tali precepto possit perficere instrumentum cum ut est dictum de his que visu vel auditu a partibus precipit instrumentum perficere possit et hoc est secundum ipsum quod voluit Jo. an. in d. addi. ante fi. ubi dicitur quod de precepto inter tales notarius non potest perficere instrumentum sed de verbis interpretis. Secundo potest intelligi per primum dictum Jo. de imo. quod isti duo interpretes attestentur de commissione sibi facta a partibus ad interpretandum et hoc modo potest preceperit hoc dictum Jo. de imo. et enim attestentur de commissione sibi facta tamen ex quo in hoc non vertitur aliquod particulare commodum ipsorum unius vel supplementum dictum alterius iuxta no. in l. si quis ex argentiarius. §. j. §. de eden. facit ad hoc quod vult Bar. in fili in l. ex snia. §. de testa. tunc. dum vult quod notarius de commissione sibi facta de explicando aliquo articulo cause sine officio potest se rogare quod dictum Bar. et si secundum Aret. possit refricari in dubium ubi est unus qui de commissione sibi facta attestat tamen quando sunt plures vel preceperit quod ut est dictum unus coadiuvat fidem alterius prefert optime dictum Bal. in c. j. §. si instrumentum. §. notis feudo. ubi dicitur quod duo testes exaiati ambo deponentes de qualitate in ipsis requisita puta de peritia vel filibus probant quod unus in hoc adiuvat fidei alterius. Tu adde quod tertio modo posset hoc primum dictum Jo. de imo. intelligi ubi duo interpretes adhiberentur qui deponerent et dicerent de commissione facta tertio quod sit interpretis in precepto siue preceptibus explicando vel explicando per prebentes et isto tertio modo posset prestare de assumptione veri interpretis sentit hic dominus Alex. sup. dicto Bar. qualiter notarius perficiat instrumentum inter duos diverse lingue. Cogita tamen quod istis duobus ultimis modis intelligendo hoc dictum Jo. de imo. vel et subesse illa ratio quod notarius nec auditu nec visu a partibus percipit id quod dicunt vel faciunt intelligit. n. verba testium siue interpretum non autem aliquid precipit ab ipsis partibus illud et quod dicit dominus Alex. quando constat per scripturam autenticam de assumptione interpretis quod possit preceperit cogita quod et dicto casu nihil percipit a partibus de assumptione per sensum visus vel auditus nisi forte dicamus hoc preceperit ubi scriptura est perfecta de assumptione manu publici notarii qui intelligebat theutonicum et coram testibus qui similiter ipsum intelligebat hoc tamen non congruit menti Bar. qui presupponit coram notario qui rogatur de precepto assumptionem interpretis factam. Et propterea secundus modus consideratus per Jo. de imo. quando per signa constat de assumptione talis interpretis vel melior et probabilior tunc enim testes et notarius visu percipiunt assumptionem auditu percipiunt preceptum et obligationem auditu dico ab ipso interprete quo mediate vel et audire ab ipsis partibus. nam vel interpretis esse earum pica et organum sicut alia dicimus denuncio in l. multum interest. C. si quis alte. vel sibi. Et per hanc viam et potest declarari textus. noster et eius dictus deduci ut habeat effectum. Et sic vel et remanere expeditus quod dicit Bar. de notario quod habeat conficere instrumentum de tali precepto et obligatione inter istos diverse lingue conficere enim sibi per signa quod partes aliquem assumpserint in interpretes potest recte et probabiliter dicere quod ita voluerunt et dixerunt ut patet ipsi notario mediate tali interprete

Confirmem aliter. Et adde quod hoc dictum allegat et ipse Aret. in c. propositi. de p. ba. et allego. j. in illis. quod an sufficiat adhibere unum peritum vel plures sufficiant.

per ipsas partes assumpto tali et tali nutu sine signo emisso ad indicandam talem assumptionem putat alibi dicit ipse Bar. in d. l. mutus. et hoc simpliciter dicat notarium habere dicere de declaratione facta per ipsum interpretem assumptum in preceptum ipsius notarii. Nec obstat si dicatur et hoc idem vult Bar. in d. l. mutus. dum dicit quod notarius non habet scribere omnia verba et omnes actus prebentium sed satis est quod scribat effectum. nam loquitur Bar. ubi notarius per se intelligit sed ubi per se non intelligit tunc aliter vel velle vel sicut ibi dicit in testibus extraneis quod habet deponere de signis ita vel in notario quod habeat ipsa signa per que precepit scribere. Sed vere Bar. in notario aliter ibi tenet quod siue per se intelligit siue per alius signa quod non habeat illa scribere sed sufficiat scribere effectum perceptum ab ipso notario alio mediate ubi per se non intelligit negari tamen non potest quod cautius esset talia signa per que perciperet exprimere imo Bal. in d. l. mutus. tenuit hoc esse necessarium putat in teste in hoc reprobans opinionem Bar. ibi et cum Bal. transit post multa dominus Alex. ubi facit mentionem de dictis Bar. hic non tamen circa hoc dictum sed circa id quod subditur. Bar. quod habeat facere notarium vel iudex ubi exaiat testem alterius idiomatis tamen et in hoc dicto Bar. hic et non habet scribere nisi effectus ut. §. dixi non autem verba nec signa prebentium ex quibus deprehendit ipsum effectum Bal. tamen et dominus Alex. in d. l. mutus. tenendo ut prius est dictum respondit ad rationem Bar. quod sufficit scribere effectum per. l. sciendum. cum si. §. e. ubi si notarius scribat aliquem fidei iussisse intelligit per stipulationem et tamen ad hoc multa verba sunt necessaria. Et dicitur quod in actu stipulationis cadit iuris presumptio quod intertenerit in fidei iussione quod non cadit in additione que est facta nec in precepto et filibus quod sunt facti quod facta non presumuntur nisi prebent. Et ex his vel quod et respectu eius quod precipit dicit Bar. hic dubium sit dictum suum dum vult. Bar. dicit sufficere notarium scribere quod partes ita voluerunt et ubi theutonicis declaratio per talem interpretem et c. vel. n. quod debeat exprimere verba interpretis et signa per que deprehendit voluntatem prebentium et ita vult Jo. an. in addi. §. alle. ponit in terminis exemplum grecus exposuit librum vel equum venale interpretis platinum offert certum preceptum finaliter concordat et latinus sibi preceptum numerat et grecus sibi librum vel equum offert. nam ex his apparet preceptum venditionis. Et de dicto Jo. an. facit mentionem hic Pau. tanquam illud dictum sit primum dictum Bar. hic sed postea dicit quod tantum valet dictum Jo. an. quantum dictum Bar. quod tantum est referre verba interpretis quod vult Jo. an. quantum est dicere putat preceptum mihi notario per talem interpretem putat dicit Bar. nam hoc est perficere instrumentum de verbis interpretis sed non refert totum dictum Jo. an. Pau. quod ut dixi Jo. an. vult quod notarius etiam habeat exprimere signa per que deprehendit voluntatem prebentium propterea vult Jo. an. putat sentit hic Pau. et et dominus Alex. quod ex solis verbis interpretis possit perfici instrumentum de precepto celebrato inter partes quod instrumentum sit validum respectu partium sed Jo. an. ut. §. et retuli dicit quod non videt posse perfici instrumentum nisi de verbis interpretis non tamen hoc dicit ad effectum ut ex hoc solo valeat tanquam prebent preceptum initium inter partes et precepta in fi. ultra verba interpretis requirit signa ad hoc ut instrumentum perfici possit de precepto gesto inter partes sed precepto de assumptione interpretis dicit ut. j. prius dicit et concludit et illud quod vult Jo. an. vult et fidei. §. senis in precepto suo mihi numero clix. incipiente lex dicit et c. quod preceptum allegat hic Roma. vo. Alex. et Aret. sed sub diverso numero movet enim fidei. dubium quod ego. §. movi ad intelligentiam textus. qualiter prestare possit de vero interprete quando prebentes quod ad innicere se non intelligunt prebent et tamen quando signis deprehendit quod annuit et prebent ad ipsum interpretem requirit ergo signa fidei. putat Jo. an. sed si bene inspiciant dicta ambo ad alium finem ipsa requirit unus ad alium alius quod Jo. an. requirit signa in ipso actu prebentium et circa id super quo principaliter prebentur fidei circa assumptionem interpretis et sic fidei. sentit illud quod secundo loco dicit Jo. de imo. ad tollendum dubium supra factum licet ipse Jo. de imo. nullam de dicto fidei. mentionem faciat. Et hoc constat et apparente quod interpretis assumptus fuerit de voluntate partium concludunt hic et Alex. et Aret. quod notarius poterit conficere instrumentum de contractu tanquam gesto per prebentes mediate interprete et hoc modo dicitur salvari dictum Bar. hic dum ponit

dum ponit modū per quē habeat notarius p̄ficere instrū-
ptio enim de assumptione & cōmissione ipsi⁹ interpretis
nō est opus exp̄mere alia signa p̄bētum circa actū p̄bēdi
& verū est tantū esse referre verba interpretis in his termi-
nis v3. apparendo de cōmissione facta interpreti quantū dī-
cere put dicit Bar. put constat mibi per tales interpretes.
Et sic in his terminis respectu p̄stātie p̄ct⁹ nō videntur reg-
ri alia signa relata per notariū nec vbi cōstat de assumptio-
ne loquitur Jo. an. v3. hic ē dicit Aret. ¶ Et de cōmissione
facta interpreti dicit hic Pau. notarium debere cōficere
diuersum instrū & facit qd̄ hic dicit Bar. in sequentē dicto
nō tñ ipse nec alij declarant hic cum de tali assumptioe ha-
beat notario p̄stare per signa si ipse nō intelligit partes an
talia signa debeat in p̄ctu exp̄lmere vel sufficiat simplr dī-
cere qd̄ assumpserūt talem in eoz interpretē nutu siue signis
dic ergo circa hoc put dictū fuit. s. & put habet in. d. l. inu-
tum. & tene saltē cautius esse qd̄ signa expriment & explicē-
tur. ¶ Et pro p̄clusionē dīcōs quātum ad tex. nrm̄ vbi aīr
de stipulatione nō est p̄fectū instrū tex. p̄cedere vbi partes
fatent se p̄xisse mediante eoz tali interprete vbi aut h3 cō-
fici instrū de tali p̄ctu per notariū. Dīc qd̄ v3 cōstare de as-
sumptione alicui⁹ in interpretē per signa & nutus & ipsi no-
tario & testibus qui debēt esse in instrū hoc aut pōt cōstare
ante & sic fieri diuersum instrū & de assumptione & postea
de p̄ctu put dicit Pau. pōt ē p̄stare in ipso p̄ctu & sic vnū
de oib⁹ p̄fici instrū puta qz interrogās innuit vni qz intelli-
git idioma vt declararet v3 alteri pti vel notario si pres sūt
eiusdē idioma & alia pars annuit qd̄ est p̄tenta de decla-
ratione talis & h3 p̄prie volūt Jo. an. & dñs Fede. & sic non
requirit de necessitate de per se cōfici instrū de assumptione
ne interpretis put dicit Pau. de ca. Assumptio aut inter-
prete sine alijs signis partiū pōt notarius cōficere instrū
p̄ctus inīti inter ptes ad vba interpretis. ¶ Sed vbi Bar.
explicauit qualiter notarius latinus cōficiat instrū inter
duos theutonicos vel inter vnū theutonicū & aliū latinū.
¶ Querit qd̄ fiet in iudicio cum theutonicus illitteratus p̄-
ducit testis inter latinos & rñdet qd̄ index interrogabit euz
per interpretem per hunc. s. & ita dicit; se obseruasse cum
assideret p̄sis. Sed tunc fm̄ ipm̄ insurgit dubiū quomodo
stabit dicto vnus testis. s. interpretis. Et rñdet qd̄ si qdem
notarius intelligit theutonicū & sic ipse est interpretis ipse
sufficeret sicut & ei soli credit; vt. l. sigs decurio. in fi. C. d. fal.
& ita fm̄ ipsum tota die notariū vulgarizat rustico qd̄ est dī-
ctuz in litterali sermone. Et idē dicit in iudice si ipse intel-
ligit. Sed si iudex vel notarius nescirent interpretari tunc
p̄siliū est qd̄ adhibeant duos interpretes si possunt haberi
v3 extra de pba. c. qm̄ p̄ falsam. vel vnū tm̄ si plures nō
repinūt; vt in auc. de nō alie. s. qd̄ aut facit. C. d. fide instrū.
l. cōparatiōes. Et p̄ficiet notarius p̄mo instrū quātr tales
adhibiti sunt in interpretes p̄sente parte postea p̄ficiet in-
strumentū de examinatione vt hic per eum cuius vl. dictū
de cōficiēdo p̄mo instrū de adhibitione vel assumptione
interpreti nō facit p̄ dicto Pau. de quo p̄xime qz in istis
terminis nō possunt ista simul fieri p̄sente parte ex quo paro
qd̄ in eo qd̄ Bar. dicit de iudice improbat per Roma. quē
seq̄ hic Aret. & Ange. de are. in. d. s. vtrū. in fi. eo. ti. nā aut
Bar. intellexit qd̄ ipsemet iudex scriberet dictū testis theu-
tonici & hoc nō p̄cedit qz nō pōt idem qui scribit tenere lo-
cum iudicis in his que sunt cōtentiose iurisdictionis vt per
Inno. in. c. cū a nobis. de testi. & per Bar. in. l. iubemus. s.
lane. C. de sa. san. eccle. binc tex. in. d. c. qm̄ contra. disponit
adhiberi publicā psonā si pōt haberi alio duos idoneos vi-
ros ad scribēda acta vnde si nō repto notario qui intelligat
idioma testis index posset scribere frustra in. d. c. disponere
tur. de adhibendis duobus idoneis viris in defectu nota-
rii. Aut Bar. intellexit qd̄ index interpretet notario scribē-
ti & hoc ē nō pōt; qz in causa in qua est iudex & h3 p̄nun-
ciare nō pōt esse testis vt p̄cludit in. d. c. cum a nobis. & per
Bar. & doc. in. d. l. ne in arbitris. C. de arbi. & hoc rōne ne
fungat duplici officio s3 ista ratio p̄cludit vt ē nō possit ēē

Interpres. ergo &c. Non obstat si dicat Bar. intellexit stan-
te necessitate qd̄ alius nō reperitur interpretis. nam tali sub-
sistente necessitate index pōt esse testis iuxta nota. in. c. ij. de
arbi. in ver. cognouerat. Sed & tūc nō potest esse testis du3
est index sed tali necessitate subsistere debz remoueri ab of-
ficio iudicandi; vt est tex. no. in. c. dilecti. de testi. ¶ Preterea
Bar. nō loquitur imminente necessitate qd̄ alius q̄ index nō
intelligat idioma testis. In alijs aut p̄fati doc. trāsunt euz
13 Bar. ¶ Sed tu adde qd̄ ē illud qd̄ ipse dicit de notario
qd̄ ei soli credat vbi ipse intelligit idioma testis deponen-
tia est dubiū soli enim notario credit qd̄ scriptura sit sua &
ita loquit. d. l. sigs decurio. scriptura vero credit si h3 sua
substantialia vt per Bar. in. d. l. sigs decurio. vñ aut summa
in scriptura actoz & ei non credit si non est facta presente
& intelligēte iudice nō enim in. c. qm̄ cōtra. dī qd̄ solus no-
tarius habeat interuenire in cōficiēdis actis licz sit verum
qd̄ ipse solus habeat scribere p̄ntia ergo iudicis dat fidem
scripture notarij de actis & nō obstat qd̄ dicit Bar. de no-
tario qui vulgarizat rusticis qz id sit iudice intelligēte ad-
uerte tñ an in dicto de notario pro Bar. faciat qd̄ habet
p̄ ipm̄ in. l. si finita. s. iulia. in v. iuxta p̄dca q̄ro. in. ij. col. ff.
de dā. infec. & l. eos. s. sup. his. C. de appel. & qd̄ ibi per doc.
& in. l. p̄cipimus. C. e. Aut summo in alia scriptura & claz
est qd̄ ei non dat fides nisi habeat testes; vt hī in. l. gñali. C.
de tabu. li. xi. & in. d. c. j. de fide instrū. ¶ Item est aduer-
tendū qd̄ ē aliud qd̄ dicit Bar. de adhibēdis duob⁹ inter-
pretibus si possunt haberi vbi index vel notarius nō intel-
ligūt idioma testium; vñ dubiū qz ex quo adhibet interpretes
tunc de volūtate partiū vñ vnus solū sufficere per hunc tex.
nisi Bar. intellexerit nō regri partes cōsentire sed sufficere
presentiaz in adhibitione vel assumptione alicuius vel ali-
quoz in interpretem siue interpretes vbi ergo partes con-
sentirēt supflū esset duos adhiberi. ¶ Et no. & tene p̄po-
tuo mēti h3 vltimū dictū Bar. hic qz ex ipso hēs qvbi stari
v3 iudicio peritoz duo debēt adhiberi si p̄nt hī alio sufficere
vnus & hoc in pluribus alijs locis ē dixit Bar. dixit enī h3
in pbe. sfoz in fi. p̄m. in. l. j. in p̄m. s. de ven. inspi. & in. l. si
in rixa. in fi. j. ad. l. cor. de sicca. & in. l. quoties. C. de pōde. &
auri. illa. li. x. vbi per illū tex. no. dicit stari ē dicto vnus pe-
riti qm̄ p̄positus est a ciuitate ad aliqd̄ arbitradū sine iudicē
candū & ibi ē Bal. ita no. & ita ē Ange. qd̄ dicit idē si vnus
eligeret de partiū volūtate p. l. arbitro. q̄ satisda. cogā. & l.
theopompus. de vo. pla. nō allegat ē ad h3 tex. nrm̄ vbi de
hoc est casus in terminis & ad h3 sume no. istū tex. doc. vt. s.
vidimus & hūc tex. qd̄ stet dicto vnus allegat Bal. in. l. in-
dices. C. de sen. & interlo. om. iudi. vbi tñ vñ velle qd̄ hic stet
dicto vnus ex necessitate & ita vñ ē velle ipse Bal. in. l. dire-
ctio. C. de testa. manu. vbi dicit qd̄ iste vn⁹ v3 esse p̄sona ho-
nesta; & ibi ē dicit hūc tex. esse vnicū & oibus notū qd̄ nō
cecidit puluis sup libro sed ad hoc qd̄ ex necessitate stet dī-
cto vnus in talibus est tex. in. d. s. quod aut. & l3 ē ita pos-
sit intelligi tex. nrm̄ tñ cōstet intelligitur vt est dictū qm̄ ex vo-
luntate partiū ē citra necessitatē p̄cessit qd̄ vnus esset inter
eos interpretes & qd̄ vnus de volūtate partiū non solū ex ne-
cessitate in talibus sufficiat vult Ange. in. d. s. qd̄ aut. l3 ad h3
ibi nō allegat hūc tex. s3 hūc tex. allegat Ange. in. auc. vt p̄-
pona. no. impera. vbi et per illum tex. in. s. illud. in v. donec
quecūqz boiez &c. & p̄ tex. nrm̄ simplr dicere vñ qd̄ stet dicto
15 vnus interpretis. ¶ & p̄terea p̄cludit qd̄ si p̄ hebreū p̄du-
cat scriptura manu ipsius corā iudice xp̄tano illaz l̄farum
ignaro de illaz intellectu stabit dicto vnus hebrei q̄ scit il-
las l̄fas legere. ¶ Sed h3 dīctuz improbat hic dñs Alexā.
asserēs p̄rium se p̄suluisse in ciuitate mutine qd̄ imo plures
hebrei adhiberi debeat ad interpretadā & declarandā scri-
pturā hebreā cū plures in ciuitate verifir inuentant quod
p̄siliū est numero. xxv. in p̄mo volu. circa scdm̄ dubiū &
tex. noster & tex. in. d. s. illud. intelligat vel vbi de voluntate
partiū vnus assumitur vel vbi nisi vnus nō reperitur vel re-
spectu p̄ducētis qd̄ contra ipsum stetur declarationi vnus
quem ipse inducit vel ille tex. in. d. s. illud. fm̄ Aret. hic qui
ē non approbat illud dictū Ange. loquit quo ad effectus
¶ Vincen. sup scōa affnouit. cc ij

¶ Sigis de
curio. ad qd̄ ē
vide Bar. in. l.
si libarius. j.
de reg. iuris.

instructionis ex iudicialis qz quo ad talē instructionē nulli
dubiu qz sufficit vnus et vult ē Abb. si. in. c. pposuisti. de p-
ba. vi. j. pxi. refert dū ipse Ab. rīdet ad. §. qd aut. in. an. de
nō alle. et c. et vere ille tex. in. d. §. illud. in. dictis terminis loqf.
Et sic ex adductis in isto pūcto qñ bz stari in aliqua re
iudicio siue peritū. An vnus sufficiat vel plures regantur
ista est p̄clatio cōis. Quod si plures sūt in loco duo adhibe-
ri debet. Si aut nō reperit nisi vnus ille vn⁹ sufficit si tñ est
honestā psona: vt dicit Bal. in. d. l. directio. Item et scō si
vnus est deputatus a ciuitate ille solus sufficit l3 et plures
in loco repiunt in eo periti ad qd talis est deputatus: vt. d.
l. quoties. de ponde. et au. illa. et ibi Bar. et doc. Item et ter-
tio si de voluntate partiū vnus eligatur ille sufficit: vt in tex.
nostro in fi. Item et quarto vnus sufficit respectu adhibētis
et quo ad sui p̄iudiciū: vt. d. §. illud. vt p̄po. no. impa. fm
vnū intellectū. Itē et qnto respectu instructionis ex iudicia-
lis sufficit vnus: vt. d. §. illud. fm aliū intellectū. Et no.
hoc dictū qz si p̄cedit ex eo sequit qz si a tali instruct⁹ petat
iuxta instructionē talis qz forte nō dicit temere petisse si il-
le talis est peritus in eo de quo fuit interrogatus licz male
instruxerit. Et sic vī qz excuset ille qui habuit p̄siliū a do-
ctore qui reputatur peritus et sufficiens in loco l3 ipse doc.
malū p̄siliū dederit ad qd vide. no. per Jo. an. in. c. j. de cō-
sti. li. vi. et per Abb. si. in. c. calumnia. de penis. que alle. dū
refero dicta Areti. in. d. c. postulasti. vide et no. per Bar. in.
l. in bonor. de bo. pos. et per Bal. et doc. in. l. iuris ignoran-
tia. C. qui admit. ad bo. pos. pos. Item vbi in loco vnus est
peritissimus ille solus vī sufficiens per. l. septimo mense. de
sta. ho. et ita hic vult Are. de quo. j. pxi. dicit aliqd. Adde
tñ qz do. Ab. si. in. d. c. pposuisti. de pba. nō trāsit ita simplr
cum his dictis doc. in hac materia. Sed allegatis plurib⁹
iuribus pro et p̄ in isto articulo. An plures periti regantur
vel vnus sufficiat et adductis opionibus aliorū tandē ipse
distinguit. An iudiciū peritorū regat in re multū ardua
an in re facili et nō multū p̄iudiciū an in re nō s̄ facili p̄cepti-
bili per vnū et graui. Primo casu dicit regri indistincte
plures qui si nō repiunt in loco pro ipso mitti debent ad
loca vicina et hoc casu p̄cedat iura per ipm allegata qz quo
ad hoc loquunt in plurali put est. d. c. pposuisti. c. significa-
sti. el. ij. de homi. c. fraternitatis. de fri. et malefi. c. cām mari-
monij. de pba. et ad hoc de cōuocatione vicinorū peritorū
si duo nō sint in loco adducit no. i. si. in. c. suggero. ij. q. viij.
17 Vbi vult glo. qz si in puincia nō sūt epi in numero sufficiēti
ad depositionē epi vel clerici vocadi sunt vicini epi allegat
glo. ibi. c. si forte. lxx. di. et hoc eo magis dicit esse quāto isti
nō deponūt de certa sciētia sed de credulitate et estimatiōe
Et rīdet ad. d. §. qd aut. qz in illo casu nō veniunt ad testifi-
candū vt testes in p̄tentioso iudicio in p̄iudiciū alterius s3
potius vt boni instructores ad cōseruandā indēnitatē ec-
clesie vñ et sine illis illud fieri pōt sicut hodie fit qz nō obser-
uatur illa solennitas cum ecclesia alienat directū vel vtile
dñm vt habet et no. in. c. j. de re. ecc. nō alle. li. vi. vbi hī qz
solennitates inducte a iure ciuili in alienatione rerū eccle-
siasticarū nō obseruant depredēditur et alia rñsio ad illum
tex. ex dictis Ab. in tertio casu per ipm p̄siderato qz ille tex.
loquat in rebus l3 grauib⁹ nō tñ multū pōt et vltra ipsū
dari alia rñsio ad illū tex. vt loquat vbi ciuitas bz vnū solū
s. ab ipsa ciuitate p̄positū et electū ad huiusmodi estimatio-
nes qz et ille solus sufficit ad hoc. d. l. quoties. C. de ponde.
et au. illa. lib. x. et ad ita intelligēdū illū tex. satis nos impel-
lit qz nō est verisimile qz vna ciuitas nō habeat nisi vnū archi-
torem. ar. c. statutū. de rescrip. li. vi. ibi dictio vnum solū
ponat ad exclusionē alterius vel aliorū electi siue electorū
nō aut ad exclusionē aliorū in ciuitate existentium et sic ille
tex. hoc in effectu velit duos adhibēdos nisi vnus solus ele-
ctus habeat in ciuitate. Et iste due vltime rñsiones plūs sa-
tis faciūt qz p̄ma pōt enim illa impugnari ex his qz dicit do.
Alex. tenēdo p̄ dñm Abb. si. volēdo enim tollere vnū fun-
damentū qd intercetera adducit Abb. si. qz vbi testes non
repiunt in numero sufficiēti euocant ex locis vicinis: vt in
l3 qñ. C. de testi. et in au. apud eloquētissimū. C. de fide in-

stru. dicit qz isti deponētes de p̄tia non adhibent vt testes.
18 Tūc dicebat Bal. in. d. c. pposuisti. qz si statutū punit ter-
stet falluz nō cōp̄bēdit iterpetrē vel in arte peritū depo-
nentē de sua peritū hinc et Saly. in. l. hac edictali. C. de se-
cundis nup. in. §. his illud. dicebat tales nō impediri recipi
publicatis attestationibus: de quo vide Abb. si. in. c. ppos-
uisti. in. q. an sentētia lata ad iudiciū istorū trāseat in re in-
dicatā. fac et vltra ipm qz dubiū sit an tales teneant iurare
qd nō fieret si adhiberent vt testes: vt. l. iurifuradi. C. de te-
sti. et de hoc an debeat iurare per Bar. et doc. in. d. p̄mēio
ffor. et per Abb. si. in. d. c. pposuisti. hoc et vult hic expresse
Bar. qz isti nō adhibeant vt testes vñ opponit de. l. iurif-
furadi. C. de testi. fac et qz dicit Bal. et Ang. in. l. orōne. de
se. quos sequit hic Are. qz isti p̄t recipi die feriata cū non
deponāt vt testes cum ergo Abb. in sua p̄ma rñsione p̄sup-
ponat tales vbi adhibent in iudicio adhiberi vt testes du-
bia est dicta sua rñsio et p̄pterea volēdo tenere dictū suū
alie due rñsiones supra relate sūt meliores et p̄babiliores.
Et p̄ dicto ipsius Abb. adduco vltra ea que ipse adducit
no. per Bal. et doc. in. d. l. iuris ignorātia. dum volunt qz si
in loco nō sunt peritiores vñ accedat ad loca vicina vbi sunt
ipsi peritiores als iuris ignorātia nō p̄dest et ibi do. Alex.
allegat ad no. per Bal. et doc. ea que dicit do. Abb. in. d. c.
pposuisti. et sic vī ibi dicta Abb. si. approbare l3 hic impro-
bet tñ nō mouet aliquo vrgētī fundamēto p̄ ipm vñ enī
dicit qz ad. §. qd aut. nō pōt rīderi patet ex p̄dictis qz imo
bñ potest rīderi ad illū tex. alr qz rīdeat dñs Abb. si. pro
quo multa iura que ipse allegat que oīa loquunt in plurali
in ista mā vrgēt ad que nō rīdet do. Alex. et rīdere qz lo-
quunt vbi plures in loco repiunt est sūme refrigere illa iu-
ra nō reponet sufficiēter do. Alex. ad no. in. d. c. suggero.
et ad. d. c. si forte. qz nō loquunt in ciuitate sed in puincia qz
si in ea nō est nūerus sufficiēs epōz mittat ad loca circūui-
cina in puincia aut solēt esse plures et maxime sufficiētes
ad cōsecrationē epi de qua loquit. d. c. si forte. qui nō expi-
mit de. rñ. et tñ si nō repiuntur mittitur ad loca circūuicina
et opionē Abb. approbat hic do. Are. et ita plura adhuc
pro ipsa adducens dicit se approbasse in. d. c. pposuisti. vbi
nō ita simplr approbat put hic p̄supponit. Sed ipsas ap-
probat vbi locus vñ vñ fieri euocatio nō est multū remotus
als approbat opionē Bar. et sequaciū quā dicit cōem et
quā dicit p̄cedere vbi in loco in quo l3 siue cōtrouersia
est dirimēda per peritiā est vnus in arte cuius peritiā que-
rit peritissimus et excellētissimus in illa arte si aut nō est ta-
lis peritiā et tñ et tenet opionē Abb. si. qz nō sufficiat exi-
stētia in loco sed regatur euocatio alterius existentis in
loco remoto nisi esset talis res que et per medio crem arti-
fices discerni posset vt ibi vide p̄ ipm. Qui ad p̄mū vbi lo-
cus ex quo vñ fieri euocatio est vicinus qz debeat fieri et qz
nō sufficiat vnus peritus existēs in loco allegat tex. in. l3 si
qd ibi p̄ Bar. in. l. j. C. de cano. largitionaliū ti. li. x. p̄ quez
tex. ibi p̄rimos et c. dicit ibi Bar. qz si officialis siue thesaur-
arius deputatus in vna puincia deficit officialis siue thesaur-
arius vicine puincie ministeriū supplere vñ ad h̄ et allegat
c. j. in. fi. ne se. va. li. vi. vbi euocatio epi cū cuius p̄silio ex cō-
suetudie bñficiū bz p̄ferri nō est necessaria si degit in remo-
tis a p̄rio ergo si est in loco p̄pino est fienda talis euoca-
tio put si esset in loco p̄prio existens enim in loco vicino vñ
esse p̄rio: vt. l. iij. §. si tam vicinū. de dam. in. sec. et ibi Bar.
et facit vltra ipm dictū Bal. et doc. in. d. l. iuris ignorātia.
C. qui admit. nec alia. Abb. si. in hoc mens qui dixit euoca-
tionē ex loco vicino fiendā esse et quo modo accipiat locus
vicinus dicit vt per Bar. in. d. §. si taz vicinū. Ad scōm qz qñ
vnus peritissimus est in loco qz nō sit fienda euocatio de lo-
co remoto allegat. l. septimo mense. ff. de sta. ho. Et h̄c
per illam. l. videtur tenere indistincte qz stetur dicto vnus
peritissimū qui ita habetur cōi opionē. Et adducit etiā
in. d. c. postulasti. vltra. d. l. septimo mense. no. Jo. an. in. c. j.
de consti. lib. vi. quem sequitur Abb. si. in. c. calumnia. de
19 penis. et qz ille qui credit vñ aduocato peritissimo vel opi-
nioni alicuius doc. excellentis excusatur a condemnatione
expensarum

expensarum qz habuit cam ita credendi. Et ibi et est hic ipse declarat qd viciat pirus in arte sua et dicit qd ille qui diu se bñ gessit in arte sua: vt per Bar. in. l. j. C. de atble. li. x. p illū tex. tu dic qd ibi pbat et hoc ibi dicit Bar. qd q ter se bñ habuit in suo exercitio in eo bonus et expius di videt tñ qd ol cat et se diu bñ gessisse q ter se bñ gessit: An aut vbi iudiciū um medicorū est adhibedū requirat qd medicus sit doctor et alr nō dicat idoneus. vide no. p dñm Alexā. in pñlio. xv. in pmo volumine in vlt. col. dicti pñli et no. qz est dictū ne cessariū in hac mā et nō est multū tps qd mibi hñ in facto oc currit onz habui pñlere an quidā decessisset ex pñssioe vñ ex mala cura. Refert et et hic et in. d. c. postulat. no. verbū Bar. in hac mā in. l. semel. C. de re mili. li. xj. qd nūqz rela tio sine depositio taliū pñorū valet et opatur nisi appeat qd diligēter fuerit inqñitus et examinatus ipse peritus per iu dices vnde in actio fm Bar. debz hoc registrari. qd medi cus diligēter examinatus dixit vulnus mortale vel ex ipo remāssā cicatrice. Ibi et Areti. declarat an de pitia stetur dicto et assertioi ipsius q inducit sine adhibet vt pñtus de q vide p Bal. in. d. c. j. si infirm. de notis pñendo cuius dñm allat et hic Areti. qualr pñtare possit de cōmissioe facta iter preti et retuli. In illo articulo. Et an in hñ stet assertioi nota rñ dico de pitia adhibiti Areti. in. d. c. pñcludit qd sic. Et ad de aliud qd hñ ibi et dicit in mā. Qd vbi ab altera pñtū in ducunt pñtū nūqz vnus sufficit p. l. lex que tutores. C. d ad mi. tu. circa mediū ibi multorū testificatioe et c. vñ tñ pñtū de intētioe Bar. in pñe. ff. in fi. pñ. qz et vbi tales inducunt a pte vñ eandē distinctionē adhibere an plures repñant in lo co vel vnus tñ vñ cogita. Ex oibus itaqz. s. adductis vñ de pñedi satio pñabile eē opinioe dñi Abb. si. q in crimina libus et in multū grauib⁹ euocatio pñorū sit fñda ex locis vicinis si in loco nō repñt nisi vnus p qua vltēri⁹ facit deci sio dñi Alex. in. l. si ab hostibus. s. si vir. s. lo. ma. sup illo pñ to de quo ibi in gl. qd vir tenet vxori infirme adhibē me dicū et si nō adhibet tāqz ipsam necauerit pñat oi cōmo do. mouet. n. dubiū dñs Alex. qd si in loco nō est nisi vnus medicus vel nullus an debeat ire p medicō maritus ad lo ca vicina et determinat qd sic p no. p Bar. in. l. cōtinuus. s. itē q insulā. in fi. e. et per no. p Bal. in. l. iuris ignorātia. et p alia de qbus ibi per eū qd alind senserit fm spm Bar. in. l. idēqz. s. p socio. cuius dictū dñs Alex. adducit hñ pñna opione p Abb. sic. ibi aut illud dñm Bar. nō videt appro bare adeo qd vñ sibi pñtū. nā casus in quo ipse loqutur in. d. l. si ab hostib⁹. est multū arduus qz agitur de vita hois. Et hec pñtū pñm casum positiū per Aba. si. C. In scdo aut casu qd iminet explicāda rea facillō et nō magni pñdicij et pñcludit vñ sufficere et si plures repñant in loco per. d. l. iij. C. si. regū. et c. qz indicante. de pñscrip. sed Areti. in. d. c. dicit qd hoc est diuinare dicta iura: vñ dicit posse itelligi vbi alij pñtū nō sunt in loco: et sic faciūt p cōi opione in qñ tñ pñe cō cludit put pñmo casu relatū extitit. C. In tertio casu ipse Abb. approbat opione Bar. et doc. t. Et circa hñc materiā querūt hñ dñs Alex. et Areti. post Ro. qd si isti pñtū sūt in vi scordia cñt vel qbus magis sit credēdū dic vt hic per ipos. Et per quē eligant isti pñtū et an snia lata pñtū assertiois taliū peritorū trāseat in rē iudicatā vel possit retractari qñ cūqz venerūt pñtiores pñtū assertioes. Et an teneant iura re per dñm Abb. si. et ibi et plene per Areti. in. d. c. postula ti. de quo vltimo plene et per Bar. in. d. c. pñemio. ff. et in. d. l. theopompus. Vbi et ponit et decidit an pñes debeant esse pñtes relatioi huiusmodi pñorū et p Bal. in. d. l. hac edicta li. s. hic illud. C. de scdis nup. vbi tñ pñes debere eē pñtes vñ citatas et plures ppter hoc dictū. Dixi estimatioes q sūt per estimatores electos ad estimādū dñas data non sñssiste re ex quo appent facte partib⁹ nō pñtibus nec citatis et si dicere ipsi faciunt tales estimatioes ad huc nō apparenti bus his q dñm fecerūt dico deberēt saltē gñaliter vt si q p tendāt hñc aliqñ interesse in vidēdo fieri estimatioe talis dñm cōpareāt tali die quo fieri hñ estimatio talis dñm per estimatores cōis. s. n. citatio gñalis sit vbi ignorat pñona citāda vt in pñfectioe inuētarij vt bñ in. l. si. C. de iu. deli. et in

aut. sed cū testator. C. ad legē fal. C. Ultimo no. ex hñ textu verborū sensum sufficere pñpi mediāte intēpte p sensum tñ auditus: et ad hoc vide dicta. s. In pñcipio legis vbi qd vba habeāt pñpi auribus al. l. j. s. si. tñ. j. et pñfert qd in illo pñ cipio dicit Bar. de surdo qui itelligit p motū labioz vt hñ nō possit pñbere stipulationē: et l. Ro. hic improbet illud di ctū per istū tex. ex quo itelligere per motū labioz est itelli gere mediāte itēprete tñ ibi saluatū fuit dñm Bar. ex quo mediāte itēprete hic sensus pñpi sed verba auribus pñpi unt tam verba pñtis qz itēprete: et sic snia auribus pñpitur in. q. aut Bar. et vba et sensus pñpiunt mediāte itēprete. i. mediāte nutu nō per auditū: et ideo impedit stiplo: vt. d. s. si. d. l. j. et dictū Bar. saluat hic Areti. ab obiectioe quā fac Ro. per hñc tex. et dñs Alex. in. d. pñ. vt ibi dictū fuit. et ibi vide plenius dicta et hic et per dñm meū. Qui et hic tangit illud qd tetigit in pñ. hñus. l. an duo stantes in locis diuer sis: et adeo inter se distātibus q nō itelligūt sensum vboz l. sonum vocis audiat alter alterius pñbere possint stiplo nē si in medio est amicus q vtriqz sniam verborū alterius decla rat et tñ qd sic per istū tex. tñ hoc est dubiū vt dixi in. d. pñ. in pe. no. in fi. qz hñ vba et ipsoz forma itelligit et pñpi aud i tu partiū hñcide. Sed solā sniaz verborū alter nō percipit ab altero sine itēprete. itēpretes ergo hic solū supplet defe ctū itelligētie verborū in. d. aut. q. supplet et formā verborū quā alter ab altero nō pñpi: et sic isti sunt casus diuersi. et facit qd dñs casu nō valeat stiplo: qz iura regunt nō solum auditiōe sed exauditiōe ad validitatē stiplois: vt. d. pñ. nostre. l. sunt ergo tria in hac mā sonus verborū forma ver borū et sensus verborū pñma duo alter ab altero pñbente per se nō per aliū pñpere vñ per sensum auditus et tertiū sat est qd pñpiat per aliū et iste est casus hñ. Si aut et formā et sen sum pñpi per aliū put est in dicto casu duoz absentiu in locis ita remotis qd nō audīt nisi sonū vocis iste nō est ca sus hñus. s. cogita tñ qz dictū nō est oino sine rōne maxie qñ ex necessitate ita eēnt absentes put ex necessitate hic in teruenit itēpretes ita et in dicto casu opus est itēprete. C. Et no. pñdicta qz vident facere pñ dñm Alex. hic dicentē 24 in vlt. no. tñ stiploem pñbi posse sono tube vel cornu pñtex. no. in. l. labeo. s. de suppellect. le. vbi tex. in fi. dicit nō est esti mandū vt quis exprimat votū suū nisi voce subdit tex. nisi forte eos qui loq nō possunt conatu ipso et sono quodā et c. et ita p illū tex. dicit velle Bal. in. l. falsus. C. de fur. vbi p Bar. vide in. vñ. col. in s. scdo queritur de mēdati pñuato rū et c. in fi. illius s. vbi Bal. nō dicit de stiploem qd talr pñbi possit sed bñ dicit qd pñbentes possunt se itelligere organo inaiato: puta sono tube vel cornu et ita pñbē possūt itelligi tur ergo et hoc vult Bal. de pñtib⁹ qui cōsensu pñbunt q tali organo fieri possint qd patet ex illa. l. labeo. que loquit dñs qui loqñt impediunt qui exprimūt intētū et votū suū sono sed tales possunt pñbere stiploem vt. s. in pñm. l. ergo et c. Sed si eēt verū qd dñs Alexā. dicit tales possent pñbere stiploem qz possent vñ dictis infirmis vt de se pñ et pñtra ipz vltērius facit qz nulla vñ diuersitas pñbere nutu vel sono tu be vel cornu. Itē pñm facit qz si gl. quā multi sequunt in s. sed hec solēnia. infirm. e. tñ. vult nō posse pñbi stiploes sine verbis extēsis nō aut per ciphras et per plationē aliquaz lfarum loco verborū quāto magis est dicendū qd tali sono tube vel cornu pñbi nō possit. Et facit qd est tactū de surdo qui itelligit per motū labioz. Et sic ex his vñ qd illud dñm aliquo modo nō pñcedat et pñtū vñ hñ tenere dñs Andre. barba. col. vñ. l. que adduxi ad impugnationē hñus dicti nō adducat nec facit mētiōe de dñs Alex. imo dicit mo uēs hñc. q. nō reperisse ipsaz tactā in quo nō dixit verūz qz est tacta a dñs Alex. cuius scripta apte percipit qd ipse dñs Andreas viderit l. nūqz ipm noiet. C. Postremo no. di stinctionē Bar. in qua recolligit totā mām an et qñ et ex q diuersitate inter interrogationē et respōsiōe viciet stipula tio. Cuius distinctio p maiori parte an vel in qbus pñcedat est declaratū in pñcedētib⁹ paraphis et in hoc nā qd dicit in pñmo pñcipali casu distinctiois Bar. est declaratū in hoc s. maxime in pñmo no. excepto eo qd in scdo casu hñi pñmi Vincen. sup scba. ff. noui ce (1)

casus principalis dicitur de interrogante de tribus solidis
 et de pmissis. xxxvj. denarios. hoc autem expeditum est valere
 et ex tali diversitate non viciari stipulacionem ut patet in l. q.
 15 extrinsecus. al. per Bar. Item dicitur non quod facit ut l. testes
 deponant unus de tribus solidis mutatis aliis d. xxxvj. de
 nariis dicant oino testes in eadem suma. Et idem in filiabus
 casibus puta si unus testis dixerit quod tunc mutavit sem-
 pronio octo libras alius dixit. xx. grossos alius dixit unum
 ducatum de camera: nam oēs isti dicunt testes quod. xx. grossi sūt
 octo libe et ducatus de camera hodie valet libras octo cum
 aurum multum in estimatiōe creuerit propter deperatas mone-
 tas ex malignitate et avaritia maxima hominum que hodie
 mirum in modum creuit et ex in curia maxime superiorum circa
 administranda iusticia cum penitus deo honori et bone fame
 terga vertisse videant et sese oibus viciis et flagitiis immer-
 se iusticia dei tales pmittente et tollerante populorum pecca-
 tis ita exigentibus et quod tales testes probent. facit. c. nihil obstat
 de verbo. sig. vbi tex. ad l. fam dicitur verborum diversitate non
 obstat vbi idem in effectu dicit adducit quod euangelistaz al. q. idem
 l. per diversam vba dixerunt imo ex hoc maior fides testibus
 adhibet cum non suspitiōe careat testes deponentes per eundem pre-
 mediatum sermonem: ut. l. i. in fi. principij. §. de testibus. Hoc
 tñ limitatur hic per Alex. nisi testes interrogarent de forma
 litate verborum p̄ctus et unus testis diceret quod tunc fuit con-
 fessus habuisse mutuo. iij. solidos alius diceret. xxxvj. denari-
 os. tunc eim non probarent quod cum fuerint interrogati de forma
 ipsi deponunt de diversa forma: et ita singulariter voluit Bal.
 in. c. bone. el. pmo. de elec. et canonist. in. d. c. nihil obstat. vbi
 tenet hoc quod diversitas in forma verborum viciet vbi formali-
 tas ipsorum hz probari per testes et hoc dicit in alia. q. vbi v. te-
 stes interrogant per que formalia verba herede instituerit
 et in forma vborum variat hoc tñ alr p̄nuc non approbo nec
 reprobo vide per ipm dñm Alex. in p̄silio. lxx. in scdo volu-
 mine et in p̄silio. cl. et. cliij. in. v. volumine. ¶ Illud autem quod
 Bar. tangit in pmo casu scdi casus principalis sue distinctiōis
 de diversitate in qualitate an viciet fuit declaratum in. §. si q.
 simplr. et sicut quod dicit in pmo casu scdi casus huius scdi casus
 principalis dñ allegat. §. si de alia. insti. de iuri. stip. Illud autem
 quod interrogatio p̄tinet totum numerale et responsio p̄tis fuit de-
 claratum in. §. si stipulati. Illud quod postea dicit Bar. allegan-
 do. l. et p̄ iuranduz. ij. rñ. de acceptilla. est clarum. ¶ Sed autem
 subdit quod p̄ de qua rñdetur est p̄prie p̄ distinguendo: an
 p̄cedat interrogatio gñalis: an vniversalis: an p̄ticularis p̄-
 cedit sua p̄sideratio dum talr p̄siderat gñalem vniversalē
 et p̄ticularē oionē. al. n. ita p̄siderat Bar. in. l. si ita. d. au. et
 argē. leg. p̄ferūt et no. in. l. j. in p̄n. de edē. et ex his que dicitur
 16 tur in dictis locis declaraberis. ¶ Item oio dñ gñalis lēz in ea
 sit nomē ois ex quo poteras dubitare quod ois oio vbi est tale
 nomē diceret vniversalis quod q. oē dñ nihil excludit: ut. l. a p̄-
 curatore. C. mada. et in. c. solite. de maio. et obe. tñ non est hic
 quod vniversalis oio v̄l p̄prie loquēdo dispositio vniversalis
 est quod est tale signū quod de sui nā est collectivum ut grex pecu-
 lium et si. Et casum vbi p̄cedit oio p̄ticularis ponit Bart. in
 §. si v̄o p̄cedit interrogatio individui et c. et vult dñc individui
 dñ. i. hois in sp̄e. Illud autem quod Bar. dicit quod est gñalis in-
 terrogatio et rñsio gñalis cum exceptiōe vel rñsio particula-
 ris quod non viciet stipulacionem fuit declaratum quā p̄cedat. §. p̄ximo
 §. vbi Bar. h. declarat et p. gl. magna. in fi. in. §. si q. simpli-
 citer. ¶ Cum autem Bar. p̄cedere interrogatiōe vniversalī re-
 solvenda in particularē solutionē si sequat rñsio partis rei in
 gñe put p̄cessit interrogatio quod valet quod non inducit iter iter-
 rogationē et rñsionem diversitas in qualitate obligationis
 est expeditum sed non probat in. §. si tñ hoiem. al. per Bar. nec
 aliqd de hoc ibi dñ p̄ ipm Bar. nisi forte dicam quod ille tex.
 hoc modo facit. dñ. n. dicit tex. quod secuta absolutiōe p̄ parte
 vnus heredu p̄ que agebat ad partē hois in gñe vel ipo li-
 berato p̄ acceptillationē p̄ ceterorū hēdū remanet in obli-
 gatiōe v̄l p̄supponere quod sit eadē obligatio que erat totius
 hois: et sic obligatio ad p̄tē rei debite in gñe est eadē in sba
 que est obligatio ad totā rē in gñe debita: l. non ad tantū et
 et sic non est diversitas nec in re nec in qualitate obligatiōis

non mirum quod non viciatur. Adverte et quā interrogatio de
 hoie sit vniversalis put vniversalē accipit h. Bar. nisi dicat
 quod genus hoium est quod vniversalē et hec fuit intentio Bar.
 Item quod dicit Bar. quod si p̄cedere interrogatiōe vniversalī q.
 resoluenda est in p̄ticularē solutionē sequat rñsio et pmissio
 de pte certe rei quod non valeat stipulacio si rñsio est v̄l: quod isto casu in-
 ter interrogatiōe et rñsionem inducit diversitas in qualita-
 te obligatiōis: nā alia est obligatio p̄cta in gñe alia in sp̄e si
 cur alia obligatio alternativa alia p̄cta: vñ sicut in ista v. 3.
 quod p̄cedit interrogatio alternativa et sequit rñsio p̄cta v̄l
 ciat stipulacio: ut. l. inter stipulati. §. si stipulati. §. e. ita et vbi p̄-
 cedit interrogatio in gñe et sequit rñsio in sp̄e sicut tota sive
 pte. nā obligatio gñis et alternativa equipat: ut. l. cū his. §.
 si. de p̄di. inde. et. l. j. p̄xima. §. et harū. in fi. vbi videbimus.
 ¶ Cum v̄o Bar. p̄sequendo distinctiōe p̄cludit quod vbi p̄ce-
 dit interrogatio vniversalis que requirit v̄lem solutionē non
 autem resolvit in p̄ticularē put in p̄cedenti casu puta pmissio
 gregē vel navē valeat stipulatio si rñdetur de pte quotitati
 na puta de dimidia vel tertia cum non inducat diversitas in q̄-
 tate obligatiōis per. §. si stipulati. hac nra. l. no. hoc dictum
 Bar. ad ampliatiōe illius. §. si stipulati. q. loquit in suma
 Et sicut no. ad h. dicta Bar. in. §. si v̄o p̄cedit interrogatio indi-
 vidui dñ allegat. l. si stipulati. §. d. solu. et. d. §. si stipulati. l. 3.
 eim in istis duobus casibus non sumus in stipulacione sume de q.
 loquit. d. §. in factis est quod in nullo dictorum casuum ex varietate
 iter interrogatiōe et rñsionē inducit diversitas nec in re nec
 in qualitate obligatiōis. Item no. sequens dicitur Bar. quod v̄l
 sum quod sunt certe tabule navis certa corpora gregis ab ipso
 grege vel ab ipsa navē: ut. l. j. §. j. et. l. sequē. al. per bar. qui
 dñ dicit partē individui non intelligas accepisse individuum
 ad v̄tam individui hic sed accipit p̄ eo quod est ip̄s s̄m legi-
 17 tas. ¶ Item quodlibet individuum sive corpus est ip̄s hz legistas ut p.
 gl. in. l. j. §. j. §. si cer. pe. et ibi p. bar. et doc. et h. patet et ex eo
 quod immediate subdit bar. in sequenti casu ibi si v̄o certa p̄ indi-
 vidui et c. est ergo isto casu idem quod est vbi de alia re sequitur
 rñsio: ut in. §. si de alia. insti. de iuri. stip. de hoc tñ vide hic
 p̄ moderniores quod secus sit in hoc casu. q̄ vbi p̄cedere iter-
 rogatiōe de toto gñali sequit r̄p̄sio de aliquibus in gñe v̄l
 de oibus aliquo excepto nā. l. si chorua. de leg. ij. quā bart.
 allegat post By. p̄ gl. in. d. §. si q. simplr. videt facere p̄ hūc
 casum quod totū est v̄l: nā chorua et familia vident noia v̄lia
 .i. collectiva ut declarat bar. in. d. l. si ita. de au. et ar. leg. sicut
 peculium et tñ singule res dicunt eius cuius est peculium. l. ven-
 dicatio. §. de rei v̄e. et p̄prie in vniversalibus p̄cedit quod dicit
 bar. sua ergo doctrina in quocūq. vniversalī non est secuta
 ut p̄ ex. d. l. si chorua. et ex. d. l. vendicatio. vbi v̄l dixi probat
 quod singulorū corporū dñ quis eē dñs et sic de singulis corpo-
 ribus v̄l disponi vbi disponit de peculio: et sic interrogari
 put dñ in. d. l. si chorua. in grege et nave et filiabus vniversa-
 libus que p̄ficiunt solū ex pluribus corporibus non autem ex iuri-
 bus et corporibus probant iura bar. l. 3. et. l. si chorua. loquat
 in vniversalī quod p̄stat ex solis corporibus l. 3. hominū sed iura
 bar. in vniversalibus que p̄stant ex solis corporibus aliaz
 rerū: et vide gl. in. l. singuli. in. d. l. si chorua. Illud autem quod dñ
 cit bar. in tertio casu principali sue distinctiōis declaratum fuit. §.
 et in. §. si q. simplr. et et in. §. l. 3. si mihi pamphylū. Et no. quod
 an si dixit bar. quod in omnibus casibus in quibus ex diversitate
 dictū est stipulacionē non valere hoc limitatur nisi diversitas il-
 lico placuerit et c. tamē hoc non videtur adaptari in omni-
 bus. In casu eim quando sequitur r̄p̄sio de parte ip̄o-
 randū. §. j. de acceptilla. nam ibi videt probari quod etiā quod p̄
 servitutis in interrogatiōe et responsione deducta fuerit
 non valet stipulatio. multominus ergo ex cōplacencia sub-
 sequenta: l. 3. bar. aliud videatur sentire. Et in dicto dum alle-
 gat. d. l. et per iurandū. et reddit rōnem dicti: et v̄l ante
 si. videt v̄l dixi ad oia p̄cedēta ponere dictam limitatiō-
 nem. ¶ No. et vltima verba bar. ¶ Sed in oibus casibus vbi du-
 bitat an viciet stipulacio ex diversitate iter interrogatiōe et rñsio-
 ne debemus advertere an diversitas sit in re vel qualitate
 obligatiōis et viciat alia secus.

Stipulationum.

Stipulationum. Quilibz sit

ptinet aliquid dari vel aliquid fieri. b. d. C. Gl. pma hac. l. ptinuat ad pcedentē et simul etiā vt dicit hic Bar. diuidit pcedentē. l. que fuit

diuisa. s. in pñ. ipsius. l. tñ. ergo hac gl. q. de. l. ad. l. quādo pōt sit ptinuatō de quo vide per gl. et doc. in. l. gallus. in pñ. s. de li. et posthu. vide et gl. in. l. iij. s. ex pñ. s. de acq. pos. et in. l. a dñio pio. s. in venditōe. s. de re iudi. vbi et. s. ptinuat ad pcedentia et in oibus dictis locis dixi. C. Gl. ij. in pñ. facite op. q. stiplo consistat in expressiōe verborū. Et vt nobis q. obliget vt. l. oblonn. s. a. s. i. j. et. l. j. in pñ. s. e. nō aut consistit in dādo vel faciēdo vt hic dñ. rñ. exponēdo in dādo vel faciēdo. l. in pmissiōe vādi vel faciēdi. et sic tol. lit. pñ. q. pmissio presupponere pōt verba. et sic cōprehēdit et formā et mām. C. In scda parte que incipit ibi. et est hec diuisio et c. gl. iterū facite op. q. ista nō sit perfecta diuisio. tñ. quedā est stiplo que pōt ptinere dationē et factū simul. vt est stiplo de reddēda rōne administratiōis q. in reddēda rōne administratiōis et datio et factū simul ptinetur factū v. ipsa redditio rōnis datio. s. restō reliquorū ad q. l. cū seruus. s. de pñ. et demon. vbi pbat q. redditio ad ministratiōis predicta duo in se ptinet ad idē. l. veteris. C. de pñ. et cōm. stip. que clare hoc pbat inueniri stipulatiōē mixtā ex dare et facere et gl. j. ibi exp̄plicat in redditiōe rōnis p. d. l. cū seruus. tñ opus est intelligere q. loquat in libero qui pmittat reddere rōnes in terminis. o. l. veteris. cū dicat q. in heredes p̄ hēdes et c. q. nō cadit in seruo q. nō hz heredes p. l. q. attinet. ff. de re iu. cū si. gl. ergo ad pñ. rñ. q. iuris latoz hic sub simplicibus stipulatiōibz mixtam cōprehēdit. et sic et illam que ptinet factū et dationē simul que gl. est nō. et quotidie ad hoc allegat q. sub simplicibus ptinetur mixta ad q. et gl. in. s. oim. in. l. i. de actio. et pbat tex. in. l. si ita scriptū. s. de li. et posthu. et in. l. si ita. s. j. et in. l. clemens. s. de heredi. in. l. i. hoc autem an et q. et q. liter pcedat. j. prime reassumet expedita glo. C. In tertia parte que incipit ibi. Itē sub faciēdo et c. gl. iterū op. q. diuisio sit minus pfecta. q. stiplo pōt ptinere non factū. vt in. s. itē si in facto. j. c. vbi de stipulone p te nō fieri et c. gl. rñ. q. nō facere cōprehēdit sub facere. vt in. l. de nup. s. si vxor. ibi se abstinerint. nam abstinerere ab aliquaz nuptijs iuris latoz vocat factū et tñ hoc est nō facere et vltra glo. est tex. in tertia in. d. s. itē si in facto. C. Extra gl. itēz Bar. p̄ hac diuisiōem op. q. sub faciēdo ptinet datio adeo q. nō videt mēbrū de per se dare. vt. l. in facto. s. de pñ. et demon. vbi dñ. q. in facto pditiones p̄sistentes sunt tripartite vt qd dñ. vt qd fiat vt quid ptingat et c. ecce ergo q. sub facto dari cōtinet rñ. Bar. q. ibi verbū facere ponit large sed stricte sumēdo ista sunt adinūcē diuersa et sepata. et hz ipse nō dicat hoc vult gl. in. d. l. in facto. tñ illam. l. q. gñaliter sum. pro verbo factū pbat q. nō est dare stipulōem simplicē dādi. Et hz est p̄sideratio p̄ia de directo et quā ponūt quidaz mediolanēses q. nō est dare mixtā stipulōē dādi et facien. di que tñ opio et stricte intelligendo pfunditur per. d. l. veteris. et per. d. l. cū seruus. nō cauillando et violādo. d. iura. Et legētes pap. nō tenēt dictam opionem p̄tra quā facit q. dñ. de obligatiōe rem restitui vt p bar. in. l. stipulones nō diuidunt. et in. vij. op. et. vj. q. possēt et adduci q. dñ. de stipulatiōe per quā p̄bitur venditio. nā ista ptinere pōt dare vel tradere. et sic factū sim q. vendens hz facultatem rei dāde vel nō. hoc autē dici possēt q. est per accidēs in istis stipulatiōibus et nō eodē tpe. C. Tñc redeo ad illā mām q. sub simplicibus mixta cōprehēdant in qua ex dictis Bar. talis doctrina deprehēdit q. in simplicibz mixta cōprehēdant grā vitāde p̄rietatis. et ita pcedit tex. cū gl. hic. Item vbi lex exprimit vt. d. s. omniū. iūcto. s. quedā. c. et. all. in gl. nā impator vrens verbo omniū in illo. s. dat intelligere q. vult cōprehēdere et mixtas. Itē cū agit de fauore. vt. d. l. si ita scriptū. s. de li. et posthu. vbi ita videt exp̄sum q. ex benignitate sub simplicibus ptinet casus mixtus ibi. ideo ad bñmōi finiam humanitate suggerente et c. Alō aut et sic vbi

agitur de odio vel nō agitur de fauore appellatiōe simpliciū nō cōprehēdunt mixta. vt. l. vim passam. s. p̄scriptiōne. j. de adul. vbi p̄scriptiōe quāquāli qua submonet accusatio adulterij vel incestus de per se. vt. l. mariti. s. hoc quāquenniū. eo. ti. nō submonet facultas accusandi de adulterio et incestu simul cōmissis. allegat et. l. tutorē. s. de his q. bus vt indi. vbi legatarius qui est tutor pupilli nō pnat legato. si noie pupilli voluit infringere testm. et sic illud q. dñ. in legatario nō hz locum in eo qui est legatari⁹ et tutor aduer. te tñ q. ille tex. nō facit ad ppositū q. loquit vbi de altero simpliciū est facta mētiō. s. de legatario. de ipso. n. nō de tutore dñ. q. si querit impugnare testm legato et cōmodo priuati. ita et d. patrono vbi capitalr accusat libertū q. priuati eius successiōe nō aut dñ. de tutore. vbi. n. de altero simpliciū nō de ambobus sit mētiō tñ nō hz locum ista mām vt hz per Pau. et et per dñm Alex. iusta p̄ncipiū qui allegat ad hoc ppositū. l. hoc legatū. de leg. iij. vbi sub legato paratorū grā vxoris nō cōprehēdunt grā cōis p̄misiōis vltus. Aduerte et qualiter ille. s. p̄scriptiōe. p̄bz intentionē Bar. q. ibi agit de odio agit. n. de tollēda accusatiōe in qua tollenda videt agi de fauore q. submonēda pena. vt. l. si p̄ses. j. de pe. et hz odiū possit dici verti inquantū interest ne delicta remaneāt impunita. vt. l. ita vulneratus. s. ad legē agi. tñ ex quo pcurrit fauor et odiū attendimus fauorē magis q. odiū in hac mām q. appellatiōe simpliciū veniat mixta. vt. l. si ita. de iniūsto rup. et irri. testa. vbi si exheredatio fiat de filio si natus fuerit et de filia filr. Si ambo nascent tñq. ambo exheredati sint nō rūpitur testm. et tñ exheredatio est odiosa. vt. l. cū quidā. s. de li. et posthu. et nihilominus sub simplici ptinet mixtum rōne p̄currētis fauoris p̄servādi te stamēti put vult Ang. in. d. l. si ita. et in. d. l. si ita. de li. et po. de quo. j. dicit. Et sic vt dixi in illo. s. p̄scriptiōe. nō videt p̄bari dictū Bar. q. in odiosis appellatiōe simpliciū nō veniat mixta nisi diceret q. Bar. p̄siderat p̄scriptiōē que in psonalibus est inducta odio negligētium vt p Bar. in. l. si. s. j. in pñ. C. de edic. di. adri. tol. tñ hz subit illa rō odij s̄bet et hoc modo itelligendo illū tex. illud de fauore q. dñ. pon. deratū. et p̄pterea dictaz Bar. et doc. videt melius p̄bari ex illa. l. si ita. de lib. et posthu. si. n. ex benignitate et interp̄tatiōe et extēsiōe sub simplicibus cōprehēdunt mixta. ergo hoc nō pcedit in odiosis in qbus stricte pcedit cū odio restringi et c. vt in regula odia. de re. iu. li. vj. et in. d. l. cū q. dam. de li. et po. et hoc eo maxime videt dicendū q. ex alio ille. s. p̄scrip. nō videt facere ad ppositū q. ibi sumus inseparabilibus quo ad iuris effectū in qbus quo ad hunc effectum mixtū indicat vt de quolibet suo simplici vt ex infra dñ. cēdis claris appebit maxime dñz ponet scda limitatio in hac mām. Et illud q. dicit Bar. hic est de mente sua in. d. s. p̄scriptiōe. vbi mouens. q. de qua hic de facultate legit. mādī p̄cessa se ad hic dicta remittit et ad dicta in. d. l. si ita scriptū. vbi idē et q. dñ. vult et per eūdem in. l. si extraneus. s. de pñ. ob cam. vbi vult q. ex benignitate et eqtate et in p̄ctibus appellatiōe simpliciū cōprehēdant mixta. tñ et iō facta p̄uentiōe inter venditorem et emptorē eque vt si pepe. rit masculū sit veditōis si feminā sit emptōis si pepit vtrū q. debz partus diuidi iter ambo. et sic masculus dari vñt et femina alteri et sic et iste casus mixtus cōprehēdit sub simplicibz quo nō cōprehēso totus partus ptineret ad emptorē nō ad venditorē per. l. fructus. C. de acti. emp. Et sic ex dictis Bar. deprehēdit hec p̄clusio q. de p̄prietate ser. monis sub simplicibus nō cōprehēdunt mixta hinc certos spales casus p̄siderat in qbus rō benignitatis subest in quibus dicta regula fallit et hoc volūt exp̄sse hic Ang. Imol. et Pau. de ca. q. Ang. et Pau. ambo dicūt casum mixtū esse tertiā spēm et separatā ab ipsiis casibus simplicibus q. si est verū sequit q. est verissimū q. sub simplicibus de p̄prietate sermonis nō cōprehēdit casus mixtus s. de benignitate et extēsiōe. Et sic videt et verissimū q. dicit Bar. q. in odiosis siue in his in quibz nō agit de fauore appellatiōe simpliciū nō veniat mixta cū in talibus stricte pcedat p regulā odia. de re. iu. li. vj. et. l. cū quidā. s. de lib. et posthu.

a C. Empti. vñ de etiam nō. p Bar. in. l. cum auus. in vlt. q. s. de cōdi. et de mon. vbi vult q. etiam in testamentis si nō agitur de p̄seruādo testamēto sed de onere fidei cōmissi s. simplicibus nō cōprehēditur casus mixtus ex quo tunc nō sumus in fauorabilibus.

cum si. Et ista videtur esse communis opinio hoc in utroque predicto-
rum. scilicet de proprietate sermonis sub simplicibus non comprehendantur mixta et quod in odiosis et non favorabilibus non com-
prehendantur. Unum enim ab alio dependet. **C** Sed Ra. cu. hic
tenet primum quod imo in odiosis et appellatio simplicium com-
prehendat mixtum: et sic videtur et tenere quod de proprietate sermo-
nis mixtum comprehendat sub simplicibus et quod per primum non sit
tertia species putat dicitur Ang. et Pau. et alij doc. sentiunt. Ad-
uertitur Ra. per textum in d. l. si ita. §. de iniur. rup. et irri. te. ubi ut
dixi in materia exheredationis que est odiosa: ut d. l. cum quidam.
appellatione simplicium comprehendunt mixta. Nec secundum d. l. in
Alex. illi. l. ubi videtur quod ibi est veritas favoris prorsus testam-
enti et ex hoc casus mixtus ibi comprehenditur. nam et in l. cum
quidam. subest ratio favoris prorsus testamenti et tamen non attendi-
tur nec est in consideratione sed est in consideratione ipsa exhere-
datione que est quid odiosum allegat et ad hoc non per Ange-
lum. placet. e. ti. de li. et po. ad hoc dico quod attendat exhere-
datione ibi tamen Ang. nihil de hoc dicit. **A**dducit secundo loco
ipse Ra. per dicta sua opinione. d. §. prescriptio. qui allegat pro
communi opinione. nam ibi crimen incestus de quo non erat facta sp-
ialis prorsus quod excluderet quinquennium eius accusatio: ut d. §.
hoc quinquennium. comprehenditur in casu mixto incestus et adul-
terij quasi velit dicere quod cum ibi dicatur quod iunctus adulterio
non excludit prescriptio quinquaginta annorum videtur inferri a primum quod de
per se consideratur bene excludit dicta prescriptio ubi tamen commissi-
sum fuit una cum adulterio: et sic verbum iunctum respiciat exclu-
sionem siue actum exclusiois prorsus quamquam prorsus iunctum et insepa-
rabiliter cum adulterio non excludat sed separabiliter. Si ergo
ubi de altero crimine est facta prorsus alterum cum illo mixtum com-
prehenditur in prorsus. l. odiosa multo magis sentit Ra. ubi
de quolibet est facta prorsus: quod ubi de altero tamen simpliciter est
facta prorsus ut supra tactum fuit sub illo non comprehenditur mixtum
Et ad dictum intellectum datum ad d. §. prescriptio. si ipsum sen-
serunt Ra. et d. Alex. facit ultra ipsos quod dicit Bar. in l. se-
natus. in prima lectione. de accusa. et in d. l. si adulterium cum incestu
in primum. quod respectu accusationis et punitionis dicta crimina
adulterij et incestus: l. simul et uno facto commissi de per se co-
siderantur et ut diuerse et sepe species ita ergo respectu exclu-
sionis per prescriptionem quinquaginta et sic ille textus in §. prescriptio-
ne. ita intellectus facit per dictum Bar. in d. prima lectione. quasi si
proprie voluerit. §. 2. declarare in d. §. quod illa crimina l. simul
commissi de per se considerantur. **E**t tenendo hanc opinionem Ra.
ad d. l. si ita. §. de li. et po. que adducit pro communi opinione respondet
quod illud quod dicitur de subtilitate non dicitur eo respectu: quod sub simpli-
cibus non comprehendat casus mixtus sed eo quod cum hereditas
tota erat distributa in duas personas in quolibet casuum sim-
plicium tertia persona adiecta non videtur comprehendere de subtilita-
te verborum quasi nihil residuum sit de hereditate sed ex beni-
gnitate determinat primum. Que ratio est verbalis et in effe-
ctu in id recidens quod ceterum tenet quod de proprietate verborum
sub simplicibus non comprehendunt mixta sed de benignita-
te. Et ita hic tamen d. Alex. quicquid aliud Ra. tenuerit respon-
dens ad d. l. si ita. §. de iniur. et irri. te. quod ibi percurrit unus fa-
uorabile. scilicet prorsus testamenti non mirum quod casus mixtus ibi
comprehendatur non attento odio exheredationis sed hac respon-
sione ipse. §. reprobat per d. l. cum quidam. per dicta tamen respon-
sione. facit. l. si par. §. de inoffi. te. et dicta. l. ita intelligit Ang.
et in d. l. et in d. l. si ita. de li. et po. vi. §. et retuli. l. 2. do. Ale-
xan. non referat. tenens. n. Ang. quod ubi agit de favore appel-
latione simplicium veniat mixta et dicit ampliando idem si par-
tim de favore partim de odio per d. l. si ita. §. de iniur. rup. et ir-
ri. te. et ita tamen ibi Pau. de ca. Sed Bal. post Dy. et alios
antiquos et ibi clarus Imo. l. teneat quod tamen Ange. quod in ex-
heredatione facta dispositio in casibus separatim extendatur ad
casum mixtum tamen non assignat dictam rationem. quam assignat An-
ge. l. favore prorsus testamenti quod magis attenditur quam odium
exheredationis sed assignat rationem verisimiliter metis et intentio-
nis ipsius testatoris que ad casum mixtum verisimiliter adapta-
ri potest propter identitatem rationis. Et hoc modo limitat Imo. d.
§. prescriptio. ut non procedat quam verisimilis mens disponentis
est in primum que in d. §. non est ut ipse declarat in d. l. si ita.

de iniur. rup. et irri. te. et ego dixi in d. l. si ita. de li. et po. huius.
in secundo non. Et sic habemus secundam rationem ad d. l. pro sal-
uanda communi opinione. **T**ertio modo potest respondere ad dicta. l. si ita.
ipsam intelligendo putat primo loco intelligit ibi glo. et Bart.
In quantum autem Ra. ponderabat quo ad intelligentiam. §. pre-
scriptio. quod non est facta specialis prorsus de crimine incestus
dicit Alex. et bene est hoc non tamen in d. l. mariti. §. h. quinquennium.
ubi videtur quinquennium esse prorsus de omnibus admittis ex lege in-
venientibus l. ex. l. in l. venit et puni. incestus ut l. si adulteri-
um cum incestu. in primum. e. ti. de adul. ergo et c. Et sic cum in d. §.
prescriptio. dicatur adulterium cum incestu non tolli quinquennium ex
ipso probatur secundum Alex. communis opinio quod casus mixtus non compre-
hendit appellatio simplicium in odiosis: non tamen ipse declarat ali-
ter ibi finis in odiosis sed tu dicit ut. §. de hoc dictum fuit.
Non responderet ad inductionem de illo. §. vi. §. facta per Ra.
sed si non est verum quod non sit facta prorsus de incestu non procedit
sua inductio et hoc forte sibi voluit d. Alex. ubi deducit
quod et de incestu erat prorsus quod eius accusatio quinquennium
prorsus. **I**llud autem quod dixi noniter declarando et intel-
ligendo. d. §. quod ibi separatim ab adulterio tollat accusatio in
cestus non autem prorsus non prorsus communi opinio l. nec per ipsa fa-
ceret hoc modo intelligendo illum textum. quod quodlibet simplex
considerat de per se et sic non sumus in submouenda accusatio
casus mixti putat et per communi opinione non facit ponderando quod ibi
est veritatur favor putat. §. ponderavi. Sed tu ulterius responde-
ra quod per communi opinionem aliqua fortiter videntur argere ex quod
bus videtur probari quod imo mixtum non faciat diuersam speciem a
simplicibus quod in hoc recidit quod mixtum comprehendatur sub sim-
plicibus non tamen diuersum sed tamen idem: et sic de prop-
rietate sermonis. **P**rimo enim hoc videtur probari in l. §. iter-
dictorum. ubi sunt tamen. §. de interdic. et ibi Bart. ex illo textu. non quod
mixtum non facit tertiam speciem Areti. hic. **I**n secundo casu prorsus
pali que ponit per declaranda ista materia appellatio simpli-
cium et c. dicit quod in illo textu. sub simplicibus continentur mixta
ratione vitande prorsus sed hoc non tollit prorsus quod si mixtus
non prorsus diuersam speciem putat ibi ubi probatur ubi quod de necessi-
tate stet sub simplicibus et sub ipsis comprehendatur non autem so-
lum ubi tractatur de vitanda prorsus. Unde tu melius respondes.
ibi id comprehenditur mixtum: quod ita exprimit per. §. 2. qui voluit
respondere obiectioni quod erat adhuc quarta species iterdictorum. scilicet
mixtorum adeo quod videbatur dicendum quatuor esse species iterdicto-
rum tamen ipse dicit non fuisse necessarium quod dicta quarta species potest
comprehendi sub alijs: et ita ipse declarat comprehendere: et sic ille
textus. potius facit per communi opinione ut et dixi et declaravi in d. l.
si ita. nec Bar. in d. l. se firmat in eo quod ex illo textu. non si sic
perfectorie pertrahit non resolutio prorsus quod format. **S**ecundo
prorsus communi opinionem videtur. l. quod ergo. §. quod ait. §. de his qui
non. infra. i. l. i. in fi. e. ti. nam pena infamie quam incurrit eo-
dem tempore prorsus duo sponsalia vel duo matrimonium de qua in
d. l. in fi. disponit in d. §. quod ait. habere locum et in ea persona
que eodem tempore cum una persona prorsus una sponsalia cum alia unum
matrimonium: et sic in penibus probatur quod sub simplicibus com-
tinetur casus mixtus. ergo de proprietate verborum. **S**ed responde quod
ille textus. de directo facit per communi opinione quod. §. 2. exprimit dictum
casum mixtum ibi comprehendere in penali materia et dicit compre-
hendere ex mente et finis edicti ubi ergo subest mens disponentis
comprehenditur sub simplicibus mixtum et in odiosis et ad si no-
per Imo. in d. l. si ita. de iniur. rup. et irri. te. que. §. prime re-
tuli dum respondes ad d. l. saluando communi et pondera illud quod ex finis
et mente: et sic non ex proprietate verborum hoc procedit et ad si il-
lum textus. allegat Bal. in §. omnium. in fi. de actio. inferens ex
eo quod institutio sub simplicibus non comprehendunt mixta de quod
articulo diceret larius. §. in fi. **T**ertio per communi opinione videtur face-
re. l. si qui in puteum. §. hoc iterdictum. §. quod ubi aut clam. ubi vi-
sponit quod si vi et clam aliquid opus fiat locum huius illud edictum
quod tamen loquitur alternative: et sic disponere ubi de casibus simpli-
cibus non de casu mixto et tamen huius locum in casu mixto: l. si sit pe-
nale vel non favorabile. **S**ed l. Areti. non respondeat tu respondeas quod
in illo edicto distincta stat et in vi copulative ut per gl. in
d. §. hoc iterdictum. Vel responde quod ibi id quod ita exprimit putat ibi
cit Bart. iuxta terminos. d. §. omnium. Vel tertio responde quod ibi
subdest

Best verissimis mensis disponendis que ad casum mixtum verissimiliter adaptari potest propter identitatem vel maiorem rationis. si. n. edictum vult puniri faciente vi tamen vel clam tamen. multo magis ubi viroque defectu interveniente facit. iniquum. n. esset aliud dicere et perferre. d. l. si adulterium cum incestu. in pn. vbi. J. p. vi. def. quasi vii hoc ar. q. si crimen de per se commissum puniri multo magis vel si innotum cum alio et ad hoc no. p. Jmo. in d. l. si ita de iniur. rup. et irri. te. Aduerte tamen q. in d. l. si adulterium: l. 3. non tollat punitionem ex eo quod unum crimen cum alio locum fuerit commissum tamen non pariter et una pena: et sic mixtum puniunt ut ibi satis probatur: et ibi per Bar. et in d. l. senat. in pma lec. et sic ibi non est propter maiorem nostram: q. respectu punitionis: et sic effectus non est propter casus mixtus ad q. d. dicenda in scda limitatione ponenda ad hanc manum. Et hoc deinde ad solutionem huius tertij p. plurimum no. et tene meti: q. p. maxime declarat istum punctum istius materie q. sumus in odiosis qualiter sub simplicibus et q. non comprehendantur mixta et est verissimum et rationabile dictum non tamen bene declaratum nec expressum per doc. et reperit postea Arc. in d. l. si ita. d. l. et po. qui videt hoc sensisse per hunc modum pariter respondens et ad. d. l. qd. ergo. s. quod ait. et ad. d. l. is qui in puteum. s. hoc interdictum. Et sic ex predictis remanet salvata communitas opinio et ab obiectiombus defensata: et per p. remanet firma conclusio q. sub simplicibus non potest casus mixtus nisi gra. euitade p.rietatis nisi aliter repiat expressum et nisi in favorabilibus in quibus large et benigne pcedit cum de benignitate casus mixtus comprehendat sub simplicibus: vt. d. l. si ita. de li. et po. Et ubi partim agit de favore et partim de odio vt. d. l. si ita. de iniur. rup. et irri. te. fm. intellectum Ang. Et est ubi sumus in mere odiosis p.urrente verissimili mente et intentione disponendis: vt. e. l. si ita. fm. intellectum Jmo. facit et d. l. is qui in puteum. s. hoc interdictum. vt. s. vlti. loco declarata. Et ista duo addunt dictis Bar. hic in ista ma. C. Primum ubi agit partim de odio partim de favore. C. Scd. ubi in odiosis p.urret verissimis mensis disponendis adaptabilis ad casum mixtum propter identitatem rationis. Et ista duo tendunt ad ampliationem casuum p.ideratorum in quibus sub simplicibus continentur mixta. C. Aliqua autem hic ponunt et dicunt per doc. ad limitationem restrictionem siue declarationem casuum positum in quibus sub simplicibus comprehendunt mixta. Et non pcedant ubi mixta talia sunt que separari possunt. tunc. n. de mixto iudicat vt de quolibet suo simplici non ergo iudicat tunc mixtum vt tertia spes ita dicit Ang. b. dices de hoc esse casum in s. si vo mixte. in auc. de no. eli. scdo nubet. et in auc. b. nup. s. et q. par. v. si vo mixte. in quibus ambobus iuribus idem disponit et probat: facit et. l. si adulterium cum incestu. in pn. J. de adul. vt parebit ex dicendis. J. p.ima limitatio. et idem vult Ang. in d. l. si ita. de li. et po. et sequuntur hic d. Alex. et Areti. q. Areti. ponit hoc dictum in pmo pncipali casu que ipse ponit in hac ma. q. sunt due qualitates incompatibiles in quo ipse dicit q. non cadit ista p.ideratio quo mo. s. simplicibus comprehendant mixta: q. vna qualitas h. attendit: et sic non potest constitui mixtum sed in casu dictorum iurium attendunt ambe qualitates et vna non p.undit per aliam videt ergo comprehendant mixta et o. s. fatent q. non sed q. de tali mixto iudicat vt de quolibet suo simplici. est ergo in his terminis mixtum quo ad factum: l. 3. non quo ad iuris effectum quo ad quez videt loq. Areti. et posse pcedere dictum suum de quo. J. p.ima limitatio: adute et q. d. Alex. huc casus non b. declarat dicit. n. q. ubi sumus insepabilibus idem iudicamus q. de simplicibus itellige de per se p.ideratis. facit q. habet per Bar. in. l. si q. decurio. C. de fal. et in. l. recepticia. C. de p. s. l. pecu. et de eo q. est in duabus artibus matriculatus vt a iudice cuiuslibet dictarum artium possit pueniri p. p. tinentibus ad illa arte cuiuslibet q. q. ponit in. d. l. recepticia. in l. si quis decurio. ponit. q. de eo qui est miles et aduocatus: vt stante statuto q. p. aduocatum non possit ingri et alio statuto q. p. militem possit ingri vt debeat inspicere an delinquat ille qui est aduocatus et miles vt aduocatus et non poterit p.tra ipm. inquiri: an vo vt miles et poterit ingri vigore alterius

statuti: et sic quodlibet observabit in suo casu ex quo dicta possunt separari l. 3. ab eodem committant. Quid autem si est delictum indifferens quod statutum attendat vide per ipm. Bal. in. d. q. de q. per ipm. in. d. l. recepticia. qd. si negotium est ex utraque artem per ipm. in. d. l. recepticia. et vide aliqd. J. p.ima limitatio. facit ad hoc. l. si. s. hec actio. s. nau. cau. sta. et qd. ibi no. all. de Ro. post Ja. butri. C. J. re limitat bec ma. ubi unum ex simplicibus est potestius altero: q. tunc mixtum iudicatur fm. dictum potestius simplex: vt. l. querit. s. de sta. ho. Et sic et q. mixta sint insepabilia si non sunt paria sed unum est altero potentius mixtum non potest sub simplicibus sed vt est dictum applicat potestiori: et ita t. Ang. hic. Sed J. Pau. de ca. et d. Alex. et in pn. et in distinctione qua ponit ipse d. Alex. d. sic limitando s. hanc manum q. ista ma. non b. locum ubi non de quolibet simplici sed de altero est facta mentio. tunc. n. s. simplici expresso non potest mixtum: vt. d. l. hoc legatum. de leg. iij. fallit hoc nisi casus mixtus magis adheret illi simplici expresso q. alteri q. tunc sub illo comprehendit: vt. l. legatis seruio. s. si vnus de leg. iij. et d. l. querit. Et sic J. Pau. et Alex. itelligunt mixtum adherere simplici potestiori ubi illud potestius simplex solum fuit expressum. Satis tamen potest dici qd. idem sentiant ubi utrunque simplex expressum fuit. tunc eim. eadem ratio est q. mixtum iudicatur fm. simplex potestius. et l. legatis seruio. s. si vnus. loquitur ubi de oibus simplicibus est facta mentio et probat q. mixtus adheret potestiori. C. Sed p. hoc dictum Ang. J. Pau. et Alex. xan. videt in terminis dictum Bar. hic in. q. potestatis co. c. esse legato et c. d. u. reprobat eos q. per. l. g. n. aliter. J. de fideius. d. i. cebat. in. d. q. attendi in teste tamq. qd. potenti. p. quos videt et facere. d. s. p. scriptio. et d. l. si adulterium cum incestu. in pn. qua Bar. hic p. d. optionem allegat p. hoc et adduci possunt no. per Bar. in. d. l. senatus. J. de accusa. in. d. pma lec. et ita Areti. hic in pn. improbat Ang. in eo qd. dicit attendi et iudicari mixtum vt de simplici potestiori q. non sunt paria ipsa simplicia per illud d. Bar. Et ridet ipse Arc. ad. d. l. q. r. tur. et ad. d. l. legatis. s. si vnus. q. loquuntur ubi in eadem p. s. na p.urreret due qualitates incompatibiles quo ad effectum de quo agit q. vnus excludit et alium includit quo casu non p.stituit mixtum: et sic non sumus in ista ma. an sub simplicibus comprehendat mixtum vt et ipse declarat in. d. pmo casu pncipali que ponit ad declaranda. maz. ista an s. simplicibus comprehendat mixtum. Sed l. 3. ista ratio posset tollerari quatuor ad. l. querit. de sta. ho. vt declarant in. d. l. si ita. de li. et po. d. quo aliqd. dices. J. ad. si. in. q. an in statutis sub simplicibus comprehendant mixta quatuor tamen ad. d. s. si vnus. non videt pcedere dicta ratio: q. ibi due qualitates sunt compatibiles et p. inclusionem vnus altera non excludit. Et propterea p. resolutio ne huius dubitationis non bene declarate nec explicate per doc. videt dicendum q. aliqui simplicia siue qualitates sunt incompatibiles siue incompatibilia et vna p.undit per aliam et tunc attendit potestior siue potestius: vt. d. l. g. n. aliter. Aliquando sunt compatibiles siue compatibilia adinuicem sed separabiles siue separabilia abinuicem et non attendit potestior siue potestius sed quodlibet de per se p.iderat: vt. d. l. si adulterium. et d. s. p. scriptio. et no. per Bar. in. d. l. senatus. in. d. pma lec. Areti. tamen in s. cau. et dicit qualitates esse incompatibiles siue simplicia incompatibilia sed in hoc non b. loquitur q. vt ex p.ime al legatis iuribus patet sunt compatibiles adinuicem sed separabiles abinuicem. i. q. simul deducunt inesse sed de per se p.iderant. quo ad effectum et executionem et sic p.ruit iste casus huius materie an sub simplicibus comprehendat mixtum bene verum est q. et in hoc et supiori non comprehendit nec et p.stituitur casus mixtus quo ad iuris effectum et hoc respectu qualitates videntur adinuicem incompatibiles: et hoc attento posset saluari Areti. in eo de incompatibilitate et ad hoc dicta. s. p.ima limitatio. Aliqui simplicia siue qualitates circa idem committuntur siue p.urrunt sunt compatibiles nec non insepabiles siue insepabilia et iste casus p.ernit manum nostram: q. p.stituit in his terminis casus mixtus de quo tamen non iudicat vt de simplicibus sed vt de potestiori simplici et qualitate ipsius mixti: vt. d. s. si vnus. secus si qualitates eent. pares: vt. d. l. seruio. s. si alij. de leg. iij. q. tunc de casu mixto iudicat vt de

Generalliter. ad hoc dicenda. J. p.ima limitatione dum allegatur Bar. in. l. si q. in graui. ad i. l. le. in. l. si vir p. dona. cu. s. l.

ipse simplicibus et ipsis pariter applicatur ut in ult. rñ. illi-
 us. §. in pmo aut rñso videt facere p pcedenti dicto q atten-
 dat simplex potētius. ibi ei attendit spēs per quā generi de-
 rogat: l. 3. Bar. ibi in qualitatibus a nā infitis videat velle
 q nō attendat potētior qd tñ videt p illū tex. et p. l. querit.
 de sta. ho. nisi dixeris saluādo Bart. q in pmo rñ. d. §. et in
 d. l. querit. vna qualitas p aliā pfundit quo ad iuris effe-
 ctum ipse sō loquit vbi sūt cōpatibiles ut in fi. illius. §. S3
 rectius inspiciendo mētē Bar. ibi videt q nō loquit vbi sūt
 due qualitates infite a nā nec hunc casum tangit sed qñ est
 vna qualitas infita a nā et vñū artificiu. tūc tñ nō cadit di-
 cere q attendat in quo magis versat qz qualitas infita a nā
 nō h3 vsum ut eē vernā: et ppter ea tūc qui sūt verne et cur-
 sores nā cōcātur ut in illo. §. nō negat. ergo Bar. q vbi cō-
 current due qualitates nature nō debeat attendi potētior
 et vbi pcurrerēt duo artificia expōse di ē q d3 attendi in quo
 magis versat ipse seruo: vt. d. §. si vnus. vbi aut pariter in
 vtroqz versat: et tūc indicat vt de mixto et sic applicat vtri-
 qz legatario vt. d. §. si aliq. in fi. et d. l. ticia testores. de lega. j.
 ibi hoc enim iuris est et c. Non ob. pdictis siqz forte dixerit
 q imo in terminis. l. si adulteriū cū ictu. et in. d. §. pscriptio
 ne. fm cōez intellectū sumus in iseparabilib: et sic sumus in
 casu mixto q eim sint iseparabilia in actu cōmissiois et de-
 ductiois iesse de se patet: afo et. d. §. pscriptioe. male allega-
 ret in mā: et tñ nō attendit in pdictis iuribus potētius. Sed
 rñ. q l3 quo ad deductionē iesse sumus in iseparabilibus: et
 sic in mā mixta tñ quo ad executionē et effectū iuris q debz
 in tali mā attendi sumus iseparabilibus et ad h no. p Bar.
 in. d. l. senar. et quātū ē ad. §. pscriptioe. ex pdictis pōt cla-
 re p̄stare qd nō meret allegari ad id ad qd allegat p Bar.
 et doc. q appellatioe simpliciū in odiosis nō veniat mixta
 terigi. §. dum retuli dicta Bar. et d3 et retuli dicta Ra. cū.
 in hac mā et adde q ad hanc limitationē qñ sumus incom-
 patibilib: separabilibus tñ q attendat potētius. facit dī-
 ctū Bal. in. d. l. siqz decurio. qñ delictū est indifferēs cōmis-
 sum ab eo qui simul est aduocatus et miles. Sed circa p̄di-
 cta cadit dubiū cū sit p̄clusum attendi potētiorē qualitatem
 sine potētius simplex in multis casib: . Tūc q cognoscat q
 vna qualitas sit potētior altera vel vñū simplex altero potē-
 tius. Sic q in dubio illa que est fauorabilior illa iudicabi-
 tur potētior: vt. l. §. si. §. ad legē acq. cū gl. in v. p capite. et
 ita dñt hic et dñs Alex. et Are. q Areti. plura adhuc addu-
 cit ad hoc ppositum vt hic vide per ipm in primo casu vbi
 sūt qualitates incōpatibiles cui casui vt dixi ipse applicat
 que dicta fuerūt in hac limitationē: l3 minus bñ quo ad mul-
 ta iura et ea que ipse adducit vltra. d. l. §. si. §. ad legē acq.
 deduxi in. d. l. si ita. de li. et po. Et no. et tene mētē hoc di-
 ctū de iudicādo mixto fm simplex potētius qz semel h alle-
 gari in. q. in qua habui p̄solere. Tñ facta treuga in q fuit
 pmissum hincide p se p̄sanguineis et affinis vsqz ad ter-
 tiū gradū cōprehēdat p̄sanguineus vel affinis q hincide. i.
 vtrqz parti attinet et qd si attinet vñi magis qz alteri dicto-
 rum facientiū treugā an p eius parte et non p alia p̄tineat
 in treuga. dīcebā eim q si p̄tinet in tali treuga p parte illi-
 us cui magis attinet nō p pte alterius p̄tinet adeo q si of-
 fendit illū cui magis attinet nō facit aliā partem icidere in
 penā treuge rupte cū vt ex pdictis p3 mixtū debeat iudica-
 ri fm simplex potētius q aut affines attinētes pariter non
 p̄tineat in tali treuga facit qz in ipa nō tractat de fauore l3
 potius de odio. i. de penā: et hoc ē pōderabam in tali cōfi-
 lio ad hoc ppositū ē alia adducto. Tñ limitat siue de-
 clarat hec mā vbi qualitates sunt adiuncte icōpatibiles et
 iseparabiles. tūc. n. ē sumus ex mām istam an sub simplici-
 bus cōprehēdat mixtū sed attendat altera qualitas que cō-
 fundit aliā que tanqz potētior p̄siderat: vt. d. l. gñaliter. de
 fideius. et l. §. siqz palā. de in. fi. et ibi Bar. et per eūdem
 in. l. siqz in granī. §. si. §. ad sylle. vbi dicit hoc pcedere siue
 illa que pfundit aliā: et sic illa que est potētior p̄st siue etiā
 noceat: qz oino illa attendit et hoc q qualitas ē que nocet
 vbi est illa que pdest potētior attendat pbat in. d. §. si. et de
 ea que pdest. que obfuscat aliā q attendat est casus in. d. §.

siqz palā. que iura ita reducunt ad p̄cordiā ad idē est tex.
 in. l. si vir vxor. §. p bona. et ibi ē bar. que vide qz dīcat qd
 dicēdū vbi sumus in casu dubiū an vna q̄litas vincat: aliā q
 attendat qñ vna pdest et alia nocet et quid qñ hmoi quali-
 tates incōpatibiles sūt sepabiles. pcludit. n. qz quelibet q̄l-
 tas de per se tūc p̄sideret vt. l. relegatez. §. si. et l. sequē. de
 iterdi. et rele. dīxi ē aliqd in. d. l. si ita scriptū. de li. et po. Et
 q in hmoi q̄litatib: icōpatibilib: et isepabilib: attendat po-
 tētior pbat ē in. l. q h3. in pñ. §. d tute. facit et. d. l. q̄rit. d sta.
 ho. nā in. d. l. q h3. pcurrit q̄litas nālis et accitalls et nālis p-
 ualet. illa. n. nulli dubiū q est potētior: vt. l. filio que p̄. d li.
 et posthu. Quid aut si rei vel p̄sone de qua dispositū est ali-
 qua qualitas adīclat an in ea locuz habeat dispositio sim-
 pliciter facta de tali re vel p̄sone hic p Areti. in tertio casu
 que ipse ponit p declaranda mā dīxi aliqd in. d. l. si ita scri-
 ptum. de li. et posthu. Et ex his est expedita ista mā que
 inducit ad multas qōnes. Et potissime ad illas de qua h p
 11 Bar. Tōe p̄tate p̄cessa legato legitimādi sp̄rios itez legiti-
 mādi ictuosos an possit legitimare patientez vtrqz defe-
 ctuz in qua Bar. pcludit q sic cū sumus in beneficiālib: in
 qb: sit lata interpretatio: vt. l. si. de p̄sti. pñ. et sic h3 locum q
 sub simplicibus cōprehēdat casus mixtus per. d. l. si ita. d
 li. et posthu. facit et ad hāc decisionē: l3 ipse Bar. reprobz q
 sit attendendū et p̄siderandū potētius: et sic ipse ictuos cū q
 ad ipsam legitimatiōē iste qualitates sint iseparabiles: l3
 quo ad mām. l. vim passaz. §. pscriptioe. et l. si adulteriū cū
 ictu. sint sepabiles vt. §. fuit declaratu et hoc modo tollit
 clare obiectio. d. §. pscriptioe. p̄ decisionē Bar. q̄slo vñs
 Alex. tenēs opionē Bar. r̄sideat ad illū tex. q d vno simpli-
 ci ibi erat facta mētio nō mirū q nō comprehendat casus
 mixtus per. d. l. hoc legatū. de lega. iij. sed in hoc sibi ipsi est
 p̄uio ipse dñs Alex. ab his que dīxit. §. dñ saluauit opionē
 cōem q in odiosis sub simplicib: nō cōprehēdant mixta
 vñ tene r̄siones quā dedi p saluādo snia Bar. ab obiectio-
 ne dicit. §. pscriptioe. et p eo qd dīxi q quātū ad mām legi-
 12 timatiōis dicte qualitates sunt iseparabiles. T̄facit glo. no.
 in v. si ambo parētes. in. c. cū inibitio. de clāde. desposā. que
 vult que nō posse ēē partim legitimū et partim illegitimū
 et hoc esse mōstrū vñ nō pōt dīci q qz possit legitimari re-
 spectu vnus defect: et alio respectu nō l3 disp̄sari sic vt in
 p̄silio. j. p̄xime all. qd no. possit et rñ. ad. d. §. pscriptioe. q
 nō loquit in p̄cessiōe p̄ncipia put est mā nostra. nō. n. repe-
 rit q fiat latissima interpretatio in. ll. et i alijs hmoi dispōnib:
 put in beneficijs p̄ncipū et hoc bñ pōdera q multa que in
 p̄uio allegant tollunt p hāc rōnem. Et vide dicta in. d. l.
 si ita scriptū. vbi recitatio omnīū opionibus in hac. q. salua-
 ui tandē opionē Bar. ab oibz obiectiōibus: et sic ipsaz te-
 nui cū vna modificatiōe et declaratiōe l3 multa in p̄uio ad-
 ducant stat p̄ctus in hoc an in tali mā dīcet agi de fauore
 nec ne cū vbi agit de fauore casus mixtus cōprehēdat. sec.
 si nō agit de fauore ē in mā afo fauorabili vt p Bar. in. d.
 l. cū annos. d. ult. q. et q vbi agit de fauore casus mixtus cō-
 prehēdat ē in mā afo exorbitati: puta in p̄uilegijs est tex.
 in. l. §. amplius. de excusa. tu. deduxi q in. d. q. vñ agi d fa-
 uore ad qd vide Alex. in p̄silio. clxxix. in. v. volumine. et vñ
 13 de p̄de. de an. in p̄silio. cccxij. Tñ autē in statuto sub
 simplicibus cōprehēdat mixta ex his que dicta fuerūt sup
 in tractāda mā dicēdū est q nō. cū. n. fuerit p̄clusum q d p
 p̄tate sermonis sub simplicib: non cōprehēdunt mixta
 sed ex interpretatiōe et extēsiōe et in statuto. stricte pcedit ve-
 l. §. §. hec verba. §. de neg. ge. patet q in ipso nō habz locū
 ista affirmatiua q casus mixtus cōprehēdat: et ita est de
 mētē Bar. post Ja. bu. in. l. certi p̄ditio. §. qm. §. si cer. p̄ta.
 dū vult q si statutū phibet p̄bationem fieri p testes poterit
 fieri per testes et infra simul nec ista censēbit phibita p te-
 stes: et facit q dicta decisioe qz tale statutum loquit in mā
 odiosa vñ de restringēda facultate probādi que vñ ampliari
 nō restringi vt per gl. no. in. §. qz dñ. in auct. vt sine phi. mā.
 debi. et credi. que fuit allegata. §. in. §. si. l. §. p̄xime. hoc qd
 dictū est q in statuto cāus mixtus sub simplicib: nō cōpre-
 hēdat vñ Bal. in. l. oēs populi. de in. et lu. col. ix. in v. item
 si statutum

si statutu dicat q mulier zc. vbi ista rone vult q statutu di
spones muliere no pberere sine testari sine psonu ppinquo
no vdicare sibi locu in hermaphrodito qz talis fm ipsum
est homo mixtus: vt. d. l. querit. no aut est pprie mulier seg
tur De. de ancha. in. c. canonu statuta. in. v. venio ad quar
tu zc. de pti. z h dno Alex. qz in dicto casu est facta metio
de altero simplici: vnde no miru q no coprehendat psona
mixta per. d. l. hoc. legatu. de leg. iij. qua allegat Bal. in. d. l.
oia populi. Vbi aut de vtroq simplici est facta mentio in
statuto puta de masculo. Itē de femina an tuc coprehenda
tur hermaphroditus dicit q sic si tenemus opione Ra. q
et in odiosis sub simplicib pntent mixta sed si tenem op
nionē priam: tuc secus est dicendu q no coprehendat her
maphroditus refert tñ Bal. alr voluisse in. §. i. isti. de acti.
vbi tñ Bal. arguit pmo loco q in statuto sub simplici com
prehendat mixtu sed postea firmat priu ea rone: qz ex iter
patione z eqtate no de pprietate sermonis sub simplici pti
net mixtu mouet per. d. l. qd ergo. §. qd ait. vt dixi. §. in. ij. p
rio formato p com opione q in odiosis appellatione sim
plici no coprehendat mixta. Tu aduerte qz lz dcm in se sit
veru q sub simplicibus in statutis non coprehendat casus
mixtus tñ illatio facta ad statutu loquē de femina q non
coprehendat hermaphroditu: z sifr si loquit de masculo z
femina no est bona nec iuridica salua pace. In pms. n. no
videt veru q hermaphroditus quantu ad iuris effectum
sit homo mixtus cu ius habeat talē p masculo vel femina
fm q in vno vel altero sexu magis incalescit: vt. d. l. querit
Seco posito q sit homo mixtus vbi de altero simplici est
facta metio vidimus sup q si simplici expresso mixtu ma
gis adheret sub illo coprehendit: z ita ipsemet Alex. dixit z
per. d. legatis. §. si vnus. de leg. iij. z per. d. l. queritur. d. sta.
ho. si ergo facit metione statutu de muliere z hermaphro
ditus in illo sexu muliebri magis incalescit coprehendit sub
tali statuto. nil. n. tuc repugnat nec tuc pprie sumus in mā
an appellatione simplici coprehendat mixta vt. §. vidim
adeo q no pot dici hoc eē ex extēsiōe imo hoc est ex regu
la dictoz iurū per qua statutu videt recipe interpretationem
per no. in. l. j. §. lex falcidia. §. ad legē fal. z p Bar. in. l. oia
populi. in. vj. q. pñ. de in. z in. z in multis alijs locis. Et ex
pdictis idē videt dicendu si statutu facit metione z de ma
sculo z de femina q coprehendat hermaphroditus respe
ctu eius sexus in quo magis incalescit ipse hermaphrodit
cus et in his terminis sit pclusum attēdi simplex potentius z
potentiores qualitates. ¶ Nec potes saluare dcm Bal. z
Alex. in hermaphrodito qui pariter incalescit in vtroq se
xu de quo facit metione gl. in. §. hermaphroditus. iij. q. iij.
talis. n. z si sit ho mixtus tñ de eo vt de masculo tanqz d po
teriori sexu iudicat. sexus. n. masculinus in dubio psumitur
potentior: vt. l. si fuerit. in. fi. §. de re. du. z per Alber. de ro. in
d. l. querit. vbi de tali hermaphrodito ita vñ tenere q debe
at in dubio iudicari masculus quo ad hoc tñ aliqua in p
rium faciūt dicta Bar. in. d. l. si extraneus. dñ alr. d. l. si fue
rit. z Albe. no videt se oino firmare in tali opione q in du
bio iudicet masculus. vñ. n. in. fi. tenere opione Andre. de pi
lis sup dicto dubio vt. j. pñ. subijciam. Ad id tñ qd est di
ctu q vbi in altero sexu incalescit debeat coprehēdi in sta
tuto faciere metionem de tali sexu. ¶ Cōferunt ea que Al
be. dicit in. d. l. querit. inferēdo ex illa. l. ad statutu dispo
nēs p gabella pmutatiōis soluēda eē duo p gabella vēdi
tionis quqz qd si meū libru cu tuo pmutau dato tibi insup
pelo qz tuus erat maioris valoris an debeat iudicari per
mutatio vel vēditio ad effectū soluēdi gabellā vigore dicti
statuti z determinat debere attendi cui pñti magis acce
dat pñderādo an preciu qd do sit vltra valorē libri mei: z
tuc iudicet vēditio aīa iudicet pmutatio vt ibi p ipm. Tu
ina dicta faciunt vt qñ in altero sexu incalescit magis qñ in
alio fm illū debeat iudicari z coprehēdi in statuto quate
nus facit metione de tali sexu qñ aut pariter in vtroq tuc
posset forte pcedere dictu Bal. q talis no coprehendatur
in statuto faciere metione de muliere idē si d muliere z ma
sculo de per se p id qd pcludit q mixtu no coprehēdit sub

simplicibus in mā stricta. Si tamē lz pariter in vtroq sexu
incalesceret tñ in apto gereret se in altero sexu: z p boie il
lius sexus teneret vñ q coprehendat in statuto faciere me
tionē de tali sexu. ar. l. barbarius. ff. de offi. p. conferūt dicta
Albe. dñ in illa. q. qualis debeat iudicari qñ pariter incale
scit in vtroq sexu. Et dicit iudicari talē qualē ipse se asserit
vñ asserēdo maiorē potētiā se sentire in vno sexu qñ in alio
cū ipse sēriat z de re sua agatur. Et adde ad illud qd est cō
clusum q sub simplicibus in statutis no coprehēdunt mix
ta q hoc voluit et Ang. in. d. l. si ita. z per eūdē in consilio
ccly. inter capla pacis z c. Vide et Bal. in. l. hac consulti
ma. in. vlt. col. C. q te. fa. pos. vbi vult q statutu disponēs de
septē testib adhibendis in vltimis volūtatibus no hz lo
cū in donatiōe cā mortis que no est mere vltima volūtas:
vt. l. si. C. de dona. cā mor. z hoc dictu approbat h Alex. qz
donatio cā mortis quo ad modū ieiundi magis accedit p
ctui qz vlt. volū. vt per gl. no. in. l. ij. in pñ. §. de do. ple. z per
Bal. z doc. in. l. ij. de leg. j. vñ cū fiat metio in dicto statuto
de vltimis volūtatib respectu modi ieiundi no est dicendu
q coprehendat ipsa donatio cā mortis que dicto respectu
magis accedit pctibus z sic vt pctus iudicat. ar. d. l. queri
tur. cū si. Secus aut fm ipm si statutu faceret metione de p
ctibus respectu modi ieiundi: qz tuc coprehenderet donatio
cā mortis: puta qz statutu diceret q in pctu mulieris requi
rat pñsua panguineoz. nā cū hoc pcernat modū z ordi
nationē actus quo respectu ipsa donatio cā mortis magis
egatur z accedit pctui coprehēdet sub dicto statuto ar. d.
l. querit. z eozū que. §. dicta fuerūt post Ang. pferunt dicta
pñme circa bñoi statutu an coprehēdat hermaphroditu
z ita dñs Alex. refert De. de ancha. pñluisse reproband
Ro. q hic voluit prium no tñ reperj pñliū De. qd allegat
dñs Alex. iter pñlia De. de anch. que habeo z in hac opi
nionē vñ residere hic Are. lz no multū pñse se firmet z dicit
in se hēc bāc. q. aliā implicita an qñ pctus pñbet ex forma
statuti coprehēdat pctus qui no est vltro citroq obligato
rius put ipsa donatio de quo ipse se remittit ad dicta p se
17 in. l. more. in pñ. §. de acq. here. ¶ Aduerte et qz qd est dictu
d statuto disponēte. vñ. testes adhibēdos in vltimis volūta
tibus q no coprehēdat donatiōē cā mor. no trāsīt sine du
bio qz dictu statutu magis pcernit solēnitatē pñtoriaz q
ordinationē actus sed respectu solēnitatis probatorie ipse
donatio cā mortis magis accedit vltimis volūtatib q p
ctibus: vt. d. l. si. de dona. cā mor. z habet in. d. l. ij. de leg. j.
ergo videt q coprehēdat in dicto statuto ad qd facit dcm
Bal. in. l. si. C. de testa. vbi vult q si statutu dñminuit nūerū
testium in vltimis volūtatibus habebit locū etia in dona
tiōe cā mortis qd dictu approbat ibi Saly. z dñs Alex. in
d. l. ij. de leg. j. in pe. vñ vlt. col. z ibi vide dicta vbi tetigi de
illis qñibus: z sic et de illa qñ statutu disponit in pctu re
grī pñsum panguineoz an habeat locū in donatiōe cau
sa mortis siēda per muliere. Et adde ad illud qd tactus est
§. in pñcipio mae dñ allegatus fuit Bar. in. l. si extraneus.
q vult q in pctibus sub simplicib coprehēdant mixta. nāz
Ro. hic tñ prium z multi et p ipm tenet in. d. l. si extraneus
z p eum faciūt qz in pctibus verba pprie z stricte accipiū
tur: vt. l. veterib. de pac. z. l. qcqd astringēde. de v. obli. z
semp in dubio p pferentē: vt. d. l. veterib. z in. l. labeo scri
bit obscuritatē de pñen. emptio. hoc aut q sub simplicib
coprehēdant mixta est ex interpretatiōe extēsiōe z benigni
tate vt. §. vidimus. ergo z c. aliā adhuc faciūt p Bar. de q
bus vide p doc. in. d. l. si extraneus. Sed posset dicere q in
pctibus sit plena interpretatio: vt. c. cū dilecti. de dona. sed qua
liter hoc itelligat vide ibi per canonistas. itelligit. n. respe
ctu vboz platoz ab ipso obligate se qz p ipm interpretant la
te lz plata a stipulāte interpretant stricte p ipm sifr.

Et harum.

Dic. J. p. incipit tractare mām vl
nidui z idividui. Que diuiditur in
tres articulos fm Pau. bic. Primus pñstīt in vidēdo q
liter stiplo dicatur diuidua vel idividua quo ad seipsam: z
sic respectu pñcipalis obligatiōis. z de hoc tractat hic vsqz
ad. §. itē si in facto. z in. l. in executōe. z in. l. stiplo nes no vi

Qualitas
tem. z ad hoc
j. proxime dicē
da in. q. de do
natione causa
mortis an com
prehēdatur in
statuto facien
te mentionem
de pctu.

videntur. *¶* Secundus articulus est qualiter stiplo ad interesse committat si vnus ex heredibus promissorio preficiat vel vni ex heredibus stipulatorio preficiat: et iste articulus tractatur in. d. §. itez si in facto. vsq; ad. §. cato. Tertius articulus est qualiter stiplo committat ad penam puentioale et de isto in. §. cato. in quo tñ Bar. examinat et precedentē tractat et ibi in tribus oppositiōibus qualiter ad ipm factū in stipulatione deductū teneant ipsi pncipales vel eorum hēdes qđ respicit primū articulū et est mā. §. j. primi. Diuiditur presens. §. in tres ptes. In pma ponit de stipione pntente diuiduū nā et effectū put est certā quātitatē vel spēm vari. In scda que incipit ibi: quedā nō recipiūt et c. ponit de stipione que continet diuiduū oī respectu. In tertia que incipit ibi: quedā partia qdem pstationē et c. ponit de stipione pntente diuiduum nā sed diuiduū effectū. Et hoc breuiter itendit stiplo vādī certā quātitatez vel spēm est diuidua nā et effectū. i. quo ad obligationē et liberationē. Sed stiplo seruutis pdsalis ē idiuina dictis respectib⁹. Stiplo aut gñis vel alternatiua est diuidua nā: et sic obligatiōe ē idiuina effectū. i. quo ad liberationē. b. d. vsq; §. ex his. *¶* Premitte p euidētia pntis. §. et materie quot modis sine respectibus in hac mā dicat diuiduū vel idiuidū de qbus per Bar. in. §. cato. in. ij. op. et p Bar. in. l. stipiones nō diuidunt. in pñ. et in primis nōnem op. et in pms quattuor. q. et ibi vide dicta. ppēdē. n. ex his que habent in dictis locis stipionē pñderari diuiduam vel idiuidua nā pñtu obligatiōe pñtitiōe pene cōmissiōne: siue interesse pñtatiōe solutiōe siue pñtatiōe. et vide tex. magistralē in mā. in. l. in executiōe. j. c. et Bal. in. l. p hereditarijs in pma et scda col. C. de hēdi. actio. et in. l. si plures. in pma col. et seq. C. de pñ. i. ser. declarant in. d. l. stipiones. maxime in dictis pñtis qñibus et veniunt ista declaranda et in pñtis. §. et seq. *¶* Tñ. pñtis: veluti cū. x. dari stipulamur et c. Qđ stiplo dandi certā quātitatē est stiplo diuidua idēz dicat de stipione dandi certā spēm: vt. l. si stipulatus. §. j. de solu. et h per gl. magnam. Et dī diuidua ista stiplo oī respectu. est. n. diuidua pmo respectu nature. nāliter. n. quātitas recipit diuisionē nō solū per ptes multiplicatiuas sed et per ptes discretas vt se p3. Sic spēs ipa sñr recipit diuisionē et si sit homo certus: nā lz nō recipiat ptes discretas vt remaneat homo tñ ptes quoritatiuas p idiuiso recipit vt in toto ti. *¶* De stip. ser. vbi plerūq; fit mēto de seruo q p pte est vnus et p pte alterius ad hoc nō. p Bar. in. d. l. stipiones. in pñma. q. et in scda op. et facit tex. nñ in tertia pte vbi pñsupponitur q stiplo hoīs nā diuidua sit. Scdo respectu dī diuidua dca stiplo. i. pñtu. pñt. n. in pñtum deduci pā quātitati siue certe spēs put et tota. Tercio dī diuidua obligatiōe iter hēdes. lz. n. oblo orta sit in tota sūma vñ spēs tñ h debitor vñ creditor decedit pñbus relictis heredibus tñc ipso iure per. l. xij. tabulaz. diuidit iter heredes adeo q glibet tenet p portione hereditaria: vt. l. j. C. si cer. pe. et l. j. et y. C. de heredi. actio. facit et. l. si testō. §. j. de fideius. et l. ij. C. de neg. gest. Quarto est diuidua pñtatiōe siue solone: q si pā quātitati siue spēs debite soluat p illa pte pñgit liberatio: vt. d. l. si stipulatus. §. j. de solu. qđ tñ pcedit vbi pñcipalis debitor soluit partē qz creditor non renuit recipe. posset. n. iuste nolle recipere: vt. l. tutor. §. lucius. §. de vñ. et h per gl. ij. sicut ecōtra. ipso creditore volente pñt debiti petere pñt pñdicere debitor et facit vt petat totū debitū qđ pñdit se obere pñseq: vt l. quidā estimauerūt. §. si cer. pe. et ibi Bar. et doc. et pñdez in. l. in cōmodato. §. duab⁹. §. cōmo. et istis duob⁹ respectibus v3 in quātū creditor nō cogit partē rei vel quātitatis lz qde accipere et debitor pñt renuere partē peti videt ipa obligatio dādi quodāmodo idiuina est tñ quedam idiuinitas sñm accidēs. i. iterueniēte pñdictiōe alterius non aut nā nec effectū ipñ oblonis vt p3 ex pñdictis: et ideo talis idiuinitas nō est in pñderatione nec tollit qminus ipa obligatio dandi dicat oīno diuidua. *¶* Tñc et videmus q talis in diuinitas nō transit ad heredes. licz. n. pñcipalis debitor quātitati vel spēs non possit innito creditore partē soluere vt est dictū tñ heredes ipsius pñcipalis debitoris nō tenentur nisi p portioibus hereditarijs nec possunt cogi soluere

nisi glibet partē suaz nec ipsam pñt creditor renuere vt bene pbat in. d. l. si testō. §. j. de fideius. et in. d. l. ij. C. de neg. ge. et ibi Bar. et doc. rñ. si obijciat q ex pñona heredis non v3 variari pñtitiō obligatiōis vt. j. pñtio. §. vt id pcedat qñtū ad rē vt heredes nō liberent solone alterius rei put nec de functus liberaret nō aut quātū ad modū soluendi qz quo ad hoc variat pñtitiō obligatiōis in pñona heredi vt pbat in dictis iurib⁹ *¶* Pau. aut de ca. h et j. pñtio. §. post *¶* De. et Cy. in. d. l. ij. C. de neg. ge. dicit ex pñona heredis nō variari pñtitiō obligatiōis vbi in vtroq; est eadē rō: scñs si in herede ē diuersa rō qñ in defuncto: qz tñc variat: et ita est in pñposito. nā defunctus nō soluit totū qđ v3 nō mirū qz creditor nō cogat recipe heres aut lz soluat partē hereditaria soluit totū qđ v3 et pñt ista eē rō so. Bar. in. d. l. ij. et vide et Bal. in. d. l. p hereditarijs. et videbimus de hoc latius. *¶* pñtio. §. vbi per Bar. et doc. *¶* Et in tantū oblo dandi spēm vel quātitatē trāsit ad heredes p portioibus hereditarijs qz secus pacto vel pñtione vel et testō fieri posse non vñ de mero iure: vt. l. eum q ita. §. te et tñtū. §. e. vbi de hoc vide obcta et in. l. pñtitiō §. si. §. e. vbi late per Bar. examinantē an possit vñ ex heredibus pñdere. Et an vñ ex heredib⁹ pñbendo granare possit vel et vñtīmā volūtātē pñdēdo. Quñto dī diuidua ista oblo pñtitiōne et pñtatiōe qz glibet heredi et p parte hereditaria pñtitiō et pñtatiō: vt. d. l. p hereditarijs. C. de her. actio. et ibi Bal. lz tñ oibus pñdictis respectibus ipsa oblo dandi certā spēm vel quātitatē sit diuidua tñ respectu cōmissiōis pene est idiuina: qz in ipa pena adiecta ex pñtitiōe et nō pñtatiōe vnus cōmittit isolidū et sic nō diuidit: vt. l. v. §. si. §. e. vbi vide dicta et lat⁹ p Bar. et doc. in. §. cato. in. vij. op. vbi videbimus qualiter hoc pcedat et an sit vñtā quo ad hoc iter ipsam obligatiōē dandi et obligatiōē facit diuiduū de quo et ibi p gl. in. v. solū pñtatiō cōmittere. Ex quo tñ ista idiuinitas venit p accidēs et ab extra quodāmodo nō facit quominus ista oblo vādī dicat oī respectu diuidua sicut. §. dictū est q eo qz creditor nō cogat partē a pñcipali debitorē recipe non pñtatiō vñ idiuina. pñderata. n. nā et itñticiō ipsius oblonis vādī nō est qđ idiuidū. pena. n. et ista nō sūt de itñticiō et itñtib⁹ ipsius oblonis dandi cū sine talibus possit pñstare et hoc ē clarū et vide aliqd de hac stipione dandi. §. gl. ij. et vñt. n. et in. ij. q. Bar. in. l. stipiones nō diuidunt. *¶* Tñ. scdo ibi: qđā nō recipiūt vt in his que nā et c. Qđ stiplo pñtitiōis relictis est idiuina et dīc q ista ecōtra ad supiorem est oī respectu idiuina. Primo. n. est idiuina natura vt h clare vñt in tex. et quare natura dicant idiuine dephendit ex dictis Bar. in. d. l. stipiones nō diuidunt. in. ij. op. et in. iij. q. Secundo dī idiuina pñtu qz cū natura idiuina sit nō pñt pñtatiōe in pñtu deduci: vt. l. p parte. §. de serui. et per Bar. in. d. §. cato. in. d. ij. op. et in. d. l. stipiones nō diuidunt. in pñ. Tercio est idiuina oblonē tā respectu pñcipaliū qz respectu herediū. si. n. debēs seruutē decedit plurib⁹ relictis heredibus glibet ipsoz isolidū ad ipsam seruutē pñtandā et pñtentiā ipsa seruutē pñtuta pñtandā tenet et obligat⁹ est. n. n. p l. xij. tab. diuidit talis oblo iter heredes sicut diuidit oblo dandi certā spēm vel quātitatē: vt. l. heredes. §. an ea. §. fa. hercis. et j. pñtio. §. *¶* Et ex hoc sequitur q est idiuina qñto respectu. i. pñtatiōe vt pbat in pñtite allegatis iuribus. Et nō. q vbi qā stipulatus fuit seruutē cū ad oēs ei⁹ hēdes trāsēat isolidū et p idiuiso sequit q ipsa seruutē efficit granior ex pñona heredi ipsius stipulatoris nō aut diuidit ex pñona ipsoz heredi nec et diuidit lz fundus oñano vel seruutē diuidat vt per Bar. in. d. l. stipiones. in. ij. op. Quñto stiplo est idiuina cōmissiōe interesse siue pñtatiōe ex pñtione vnus heredi pñtitiōis cōmittit p oēs p hereditarijs portioibus vt de interesse et pena est tex. in. §. itē si in factō. §. e. l. et de pena est tex. in. d. §. cato. Si aut vñ ex heredibus stipulatoris pñtatiō interesse cōmittit p parte illius cui pñtatiō. pena et cōmittit isolidū sed illis qđ nō est pñtenti agētib⁹ ad penā obstat exceptio: vt. d. §. itē si in facto. Stiplo et factorū an dicat diuidua vel idiuina: sic que facta vñcant diuidua et que idiuina et illa que dicunt idiuina qbus respectibus

qbus respectib⁹ dicant^r individua p^r Bar. in. d. l. stipulones
nō diuidunt. in. vi. op. cū seq. et in. iij. q. videbimus aliqd. j.
et in. d. §. itē si in facto. et ē in. d. §. cato. et ē aliqd. j. in glo. j.
¶ Tercio ibi quedā partis qdem p^rstationē recipiunt
s; nisi tota denē et c. q. stiplo gñis vel alternative est aliquo
respectu diuidua aliq^o et respectu individua natura ergo
est diuidua vt hic in tex. et declaratum est. §. in p^r no. q^r bō
recipiat diuisionē. Itē respectu p^rctus est diuidua qz pars
hois in gñe pōt deduci in p^rctū. Item respectu obligatiōis
iter heredes. nam obligatio gñis vel alternative p. l. xij. ca.
diuiditur iter heredes nec vnus heredum tenet nisi p^r rata
sua nec stipulator pōt ab vno heredū petere nisi p^r rata sua
et sic nō pōt vnus heredū nisi p^r pte sua cōdēnari. vt. d. l. in
executione. §. p^r parte. j. eo. Respectu autē p^rstationis siue libe
rationis est individua qz l; vnus heredum soluat pte hois
quā. v; nō ptingit liberatio s; interim est impendēti vt hic
et. d. §. p^r parte. et videbimus. j. in glo. magna qd est impen
dēti et vide circa h^o et dicta. j. p^r i. §. sup^r glo. in v. immutef.
et vide tex. in. d. l. in executione. vbi. j. p^r ponit quartā spēs
stipulationis que quo ad p^rstationē est individua quo autē
ad executionē et liberationē est diuidua. Adde et ad id
qd est dictū in p^r no. q. stiplo dandi certā spēm est diuidua
vt. d. l. si stipulatus. vt sic solui possit pars et in illa parte cō
tingit liberatio id. n. pcedit vbi soluit aliq^o pars multipli
catina siue quoratiua secus si aliq^o pars iuridica vt si pmissi
fundū pleno iure et soluo vsumfructum q est pars iuridica
vt per Bar. in. d. l. stipulones. in p^rma. q. nam nō liberor ab
aliq^o parte vt est tex. no. in. l. si ita stipulatus fuero si titius.
§. j. in v. nō idem. j. eo. et ibi vide glo. et doc. et hic per dñm
Alexā. dñi in. d. l. stipulones nō diuidunt. in. ij. q. vbi adhuc
plura alia dñi concernentia ea que dicta fuerūt. §. in prece
dētib; et ipsa in pluribus declarantia et ibi multa dñi de
obligatiōe generis vel alternative videbimus. j. in glo. ma
gna. Et ibi et examinari an pcedat qd hic etiaz tangit do.
Alexā. limitando qd est dictū de obligatiōe dādi q est di
uidua vt nō pcedat qñ datio est in obligatiōe ppter faciū
individuū qz tūc est individua inter heredes. vt. l. fideicō
missa. §. p^r de leg. iij. ideo sup hoc alr hic me nō extendo.
¶ Glo. j. tacite op. qz cū in p^r n. l. dictū fuerit d stipuloni⁹
et que p^rstāt in dādo et d his que p^rstāt in faciēdo subyiciē
do qd harū oīum quedā partiū p^rstationē recipiūt quedam
nō v^r probare qd ē stipulationū que in faciēdo p^rstāt ali
que recipiant diuisionē p. l. stipulones non diuidunt. in p^r n.
j. eo. glo. rñ. fatendo qd ē factoz aliqua sunt diuidua et sic
stipulationes ipsoz vt. j. l. iij. §. cato. vbi de stipulatione am
plius nō agi et rem ratā haberi que sūt facta diuidua. Itē
dicit glo. in. l. in stipulationib⁹. §. operaz. j. e. et. l. si qñ. §. de
oper. li. qñ stipulatio opaz sit diuidua. Et rñ. ad. l. stipula
tiones nō diuidunt. j. eo. et ad. l. libertus. §. j. de op. li. vbi de
opis v^r dicit q sint individue vt loquantur hoc respectu vt
inuito stipulatori p^r parte opera solui nō possit quasi de se
sit diuidua s; respectu solutiōis est individua si renuit par
tem recipere ipse stipulator. naz dicto respectu ē obligatio
dandi est individua vt vidimus. §. in tex. et hic per glo. seq.
¶ Et illa iura loquunt vbi vni stipulatori opa h; solui qz p
parte nō pōt solui secus si plurib⁹ qz tūc pro parte cuilibet
pōt solui. Item dicit glo. de stipulone vsumfructus que si iter
est diuidua l; sit stipulatio facti rñio ergo glo. quatenus p
loco op. de. l. stipulationes nō diuidunt. q facta sint indivi
dua est ista q illa. l. loquit^r regulariter fallit in aliquibus fa
ctis vt in his de qbus in. §. cato. et in stipulatione operaz et
in stipulatione vsumfructus et respectu istoz factoz loquit^r
iste tex. ¶ Quatenus autē glo. scdo loco op. de. d. l. stipulatio
nes. ad illud qd dixit de stipulatione operaz q sit diuidua
rñ. q illa. l. loquit^r v^r inuito stipulatore qz ipsi inuito p par
te opera solui nō pōt vel loquit^r vbi vni stipulatori opa h; solui
secus si pluribus Bar. reprobat vtranz so. qz opa de
se est individua. vt. l. iij. §. de opis li. et p^r p^rma sol. q opa vo
lente creditore sit diuidua facit et. d. l. stipulatiōes nō diui
dunt. vbi of q diuisio in talib⁹ corrūpit stipulationes ergo
nō depēdet taliū diuisio a volūate stipulatorio. Cōcludit

Bar. q stipulatio opaz numero diuidi pōt. vt. d. l. in stipu
lationibus. §. operaz. Sed opa ipsa de se individua est nisi
veneniat ad taxationē estimationis. vt. d. §. operaz. et ibi
aliqd per Bar. et laius per ipm in. d. l. stipulationes. in. x.
op. vbi h^o plene examinari. Tre. hic dicit q tex. in. §. opaz.
in fi. pbat q vbi opa debet duobus nō soluz ipm interesse
sed et ipsa opa possit duobus ofis pro parte p^rstari ipis tñ
p^rsentiētib; pro parte sibi simul p^rstari. secus autē si separa
tim p^rstaret qz tunc et si p^rsentiētes essent nō posset ipis po
 opere p^rstari qz tunc esset diuidi opam qd non est qñ simul
p^rstaf qz tūc regulariter in se opa nō diuidit s; solū quo ad
effectuz illoz qbus v; p^r ari qz partim pdest vni et partim
alteri eoz qbus p^rstaf et vult ipse ponderare illū. §. operaz.
in fi. in ver. cōiter. et est verū dictū suū qd intelligibilis sic
declara qz siue plures ope siue vna opa pluribus debeatur
illis p^rsentiētib; pōt illa opera vel possunt ille plures ope
p^rstari illis qbus debent cōiter. i. in aliquo cōi eoz ope si ta
ipsi p^rsentiunt tūc enim opa nō diuidit sed effectus ope iter
illos et hoc nō dissonat a mēte doc. Breuiter ergo pcludē
do quātr opere siue eaz stipulatio dicat^r diuidua vel indi
uidua. Dicat^r qd numero ope diuidunt^r vt. d. l. in stipula
tionibus. §. j. qd in dicas pcedere vbi ope pmissi sunt eius
dem qualitatis puta plures ope pctorie. Secus si sunt di
uerse qualitatis vt vna opa pctoria et scribere librum tunc
eniz tales ope l; plures nō diuidunt^r numero imo h^o pinde
ac si vnū faciū pmissum fuisset nō eniz cadit diuisio nume
ro ex quo ppter diuersitatē in qualitate nō h^oet idem vnus
qd alius diuidentiū et ad hoc. d. §. j. l. in stipuloni⁹. j. i. cto
p^r n. illius. l. nam in. d. §. j. d^r stipulationē oparum silem esse
stipulationibus in qbus gñia cōprehendunt^r que diuidunt^r
numero secus in stipulationibus in qbus deducunt^r spēs vt
in p^r n. d. l. qz tūc nō fit diuisio numero ex quo spēs non sunt
eiusdē qualitatis ita ergo in opis pmissis et ita vult Bar.
post De. de bellapert. in. d. ix. op. naz in q^ruz De. loquit^r
de pluribus factis deductis in stipulatiōe declarādo quali
ter tūc stipulatio dicat^r diuidua vel individua Bar. appro
bat dicta sua. Opera autē in se pcludas q est individua. vt
d. l. stipulatiōes nō diuidunt. et. d. l. iij. et. d. l. libertus. §. j. §.
de ope. li. Adeo qd et stipulatoribus volētib⁹ nō pōt diuidi
qeqd aliud dicat^r hic glo. et in. d. l. in stipuloni⁹. §. j. bñ ve
rum est q si stipulator p^rstaf vt vbi sibi debet vna opera
soluat per partes. i. q pars pluriū opaz p^rstet q ptingit li
beratio nō q diuisio ope dicat^r facta sed qz aliud pro alio
creditore volente solui pōt et ptingit liberatio l; eo inuito
nō vt. l. ij. §. j. cer. pe. diuisa autē opa siue p^rstatione ipsius
opere non d^r soluta opa pmissa sed alia. nam ex varietate
epis variat^r opa. vt. d. l. iij. §. de ope. li. h^o et in. l. si nō sortez.
§. libertus. §. de p^rdi. indebi. et ita vult et Bar. in. d. ix. op. et
isto respectu. s. ptingētis liberationis ex particulari p^rstatio
ne pōt saluari glo. hic et in. d. §. j. l. in stipuloni⁹. q volēte
stipulatore pōt p^r parte solui. Licet autē opa in se sit indivi
dua vt est dictū tamen eius estimatio est diuidua vbi ergo
venenit ad p^rstationē estimatiōis p opera d^r diuidua ipsa
opa. i. estimatio ipsius ope et ita sunt intelligēda iura q di
cunt de parte opere qz debēt exponi. i. estimationis ipsius
ope et ita vult glo. in. d. §. j. l. in stipuloni⁹. et sequit^r Bart.
in. d. ix. op. et facit. d. l. stipulationes nō diuidunt. §. cellus.
vbi d^r q interesse qd succedit in obligationib⁹ facti est di
uiduum l; stipulatio facti sit individua facit et. l. si qñ. §. de
ope. li. que loquit^r de opis p^rteritis que nō cadit q amplius
p^rstentur sed de necessitate venenit ad estimationē p^rstanda
ergo opera in se nō est diuidua an autē futuram operam
cadat peti. Barto. videtur sentire q sic in. d. ix. op. in fi. sed
ymo. ipsum in h^o ibi reprobat circa qd vide ibi dicta. Itē
l; vt est dictum in se opa sit individua tamē effectus ipsius
opere diuiditur vt quando in cōi opere vel re de consensu
illoz qbus debet p^rstet vt. d. l. in stipulationib⁹. in fi. quā. §.
induxi et declarant et p declaratiōe facta facit glo. ibi in v.
edant et nō obstat si dicas semp effect⁹ opere diuidit et sic
et si separatim p^rstet. naz nō d^r tūc eadē opera p^rstari qz eēt
opera diuidi et p^rpterea tūc nō cadit q effect⁹ eiusdē opere
vincen. sup scda. ff. noui.

tunc diuidat respectu ergo vnus et eundem ope qui cōiter prestatur cadit quod eius effectus diuidat. Quare autem stipulo operari dicat indiuidua respectu ipsius ope in se et sic quibus respectibus dicat indiuidua vide per Pau. de ca. in. l. j. §. si usufructus. §. ad le. fal. et vide circa hanc et dicta in. d. ix. oppositione. in. d. l. stipulones non diuidunt. quā materiā et repetitionē Bar. ego posui in. l. in executione. §. eo. ¶ Reducendo modo ad glo. dicit ipsa quod et stipulo usufructus est diuidua et sic eius respectu et potest verificari textus iste presupponens stipulationem que in facto consistit aliquā diuiduā esse quā glo. velit stipulationē usufructus esse facti quod dicit Bar. pcedere respectu patientie que potest p̄stari per illū qui potest usufructū ubi ipm̄ constituit in p̄stitione ergo est iuris et sic p̄tinet dationē postquam est constitutus est facti rōne patientie que potest p̄stari ut l. ubi aut. §. qui id quod. §. eo. et declarat plenius Bar. §. sup. gl. in §. viam. et ibi de h̄ latius videbimus quod aut usufructus sit diuidua put sentit glo. est expeditum. ut. d. l. j. §. si usufructus. §. ad le. fal. exorbitat. n. in h̄ ab alijs seruitutibus ut ibi et per Bar. in. d. l. stipulationes. in. iij. q. ubi q̄rit de rōne huius decisionis et ibi et vide de veritate huius glo. q̄tenus usufructus p̄tinet factū dicat cōtinere factū diuiduū vel indiuiduū et dicemus. §. in glo. in ver. viam. ¶ Glo. in ver. p̄stationē tamen cite op. quod imo stipulo dandi non recipiat partium p̄stationē: ut l. tutor. §. lucius. §. de usu. ubi dicit quod non cogit creditor partē debiti recipere quod particularis solo multa incōmoda affert et r̄ndet glo. quod illud quod hic dicit intelligi potest creditore volente ipso enīz volente recipit partium p̄stationē quod p̄statio prius liberat a parte et isto respectu dicit diuidua dicit et diuidua alio respectu quod per. l. xij. tabular. diuidit inter heredes proportionibus hereditarijs: ut. l. j. C. si cer. pe. et. l. j. et. iij. C. de heredi. actioni adeo et intantū quod vnus partē suā soluē potest inuito creditore et liberat ut p̄bat in. l. iij. C. de ne. ge. inducta ut ibi per Bar. et. §. primo. §. et dictū fuit. §. in tex. in p̄ no. et ibi plene declaratur fuit quibus respectibus et ultra p̄dictos dicat diuidua stipulo dādi. Et vide hic Areti. aliqua dicta ponere et de eo quod primo loco dicit glo. quod volente creditore potest pars debiti solui et de eo quod secundo loco ipsamet glo. dicit quod obligatio dādi diuidit inter heredes debitoris adiuncto enīz eo quod h̄ pcedat et inuito creditore declarat an pcedat si vnus heredū est non soluēdo et quod de iure civili et quid de iure canonico aduerte tñ quod. l. fi. C. de pos. quā ipse allegat non facit ad ppositū quod loquitur ubi creditor et deponens decedit pluribus relictis heredibus et depositarius siue debitor efficit non soluēdo a quo antea vnus heredū creditoris exegerat partē suā quod coheres p̄ ipm̄ qui exegit partē suā nullum regressum h̄z ad quod et glo. in. l. naz et si fur. §. si cer. pe. bñ vix est quod illud quod ipse dicit tenet Ang. in p̄. cccxx. incipiente casus est quidam bonauentura et c. ante fi. d. philij. et vide circa hanc dicta in. l. in executione. circa scōam. q. Bar. in. l. stipulones non diuidunt. §. eo. et ibi tango illud quod et tango. §. in gl. magna an h̄ pcedat ubi pcedit obligatio generis vel alternativē ut tunc cogat partē ab vno heredum recipere.

¶ Glo. sup. ver. viam. q̄rit cum hic dicat quod h̄z stipulationū quā diuisionē non recipiūt veluti cū viam stipulamur et c. v̄ presupponi quod stipulatio vie et aliarū seruitutū sit facti an h̄ sit verū et r̄ndet glo. quod sic et sic quod qui stipulat vias vel alia seruitutē stipulat factū rōne patientie que potest p̄stari que est pro traditione: ut. l. quoties. la. j. et la. ij. §. de serui. titulo gñali. nam pati est facere: ut. d. l. ubi autem non apparet. §. q id quod. §. eo. Bar. dicit quod stipulat seruitutes stipulat ius et factum ius inquantū seruitus potest constitui factū inquantū patientia potest p̄stari: ut. l. ij. post p̄n. in §. dare. §. de usufruc. non enim p̄stituta seruitute liberat ille qui ad ipsas p̄stituendā tenebat quod remanet obligatus et ad factū. i. ad patientiam ut dicit glo. no. in. l. corruptione. C. de usufruc. et in. l. pluribus. §. si. §. eo. Et defendit glo. ab obiectione vltamontanorum et a quibusdā obiectionibus non tñ oibus quas ipse format p̄ ipsam glo. ut hic latius vide per eum cum quo trāsunt hic Ange. De. de anch. Jo. de imo. et post multa et do. Alex. hic subnectēs in fi. effectus resultates si vna vel alia opinio teneat in hac. q. et respectu formationis libelli et et respectu

succedēde vel non succedēde obligationis ad interesse istas opinionē in practica tanq̄ cōem dicit tenendā esse hic dñs meus l̄z dicat articulū esse dubiū et disputabilem limitat tñ hanc opinionē hic Ange. in usufructu eaz rerū que usu consumunt. in tali enim seruitute venit vari et sic domini et p̄pterea dicit p̄tinere certū ut. l. tribus. §. de usufruc. eaz re. que usu consumunt. istā opinionē approbat et Bal. in. d. l. corruptione. nisi finis in seruitute p̄scripta quod ad ipsam non dat actio psonalis sed realis. i. p̄fessoria et officiū iudicis ad patientiam: ut. l. j. in fi. de ser. ru. p̄e. et cum ista opinione quā dicit cōeztrāsit et Saly. in. d. l. corruptione. et Bal. et Ange. in. d. l. ij. §. dare. §. de usufruc. et Roma. hic cum ista opinione v̄ satis p̄cordare et dñs Andr. sicu. hic. Contrariā opinionem quod imo stipulo seruitutis non p̄tineat factū s̄z solū dationem et factū non sit in obligatione s̄z veniat in executione tenent Jac. de ra. et De. de bellaperti. quos refert et sequit Ly. in. d. l. corruptione. et Raph. cu. Pau. de ca. et Areti. hic v̄ et esse de intentione Bar. in. d. l. stipulationes non diuidunt. d. iij. q. an fi. l̄z in effectū ad hic dicta se remittat tenet et Pau. de ca. in. d. l. corruptione. ¶ Fundamēta tenent istā opinionē sunt ista primū quod seruus stipulādo seruitutē ipsas acquirit dñs: ut. l. si cōis seruus meus et tuus. §. de sti. ser. sed illud quod est factū seruus stipulādo non acquirit dñs sed sibi ut. §. sed cū factū. in sti. de stipu. ser. ergo et c. Et ad illud in quo se fundat glo. quod seruus dicat p̄tinere factū ratione patientie que potest p̄stari r̄ndent vltamontani facientes h̄ primū fundamētū quod ex h̄ non sequit quod stipulo seruitutis dicat facti siue p̄tinere factū tunc enim stipulo dicit p̄tinere factū quod illud quod in obligatione deducit est factū ut scribere librum fabricare domū et s̄ilia. Alioq̄ sequeret fm̄ ipsos quod quod p̄misit dare stichus videat p̄mississe factū ex quo non potest dare sine actu facti et sic sine traditione: ut. l. traditionibus. C. de pac. traditio autem est facti: ut. d. l. stipulones non diuidunt. ibi ut puta fundū tradi et c. sic ergo in stipulone dādi spēm tradere venit in executione et non est in obligatione ita et in stipulatione seruitutis ipsa patientia venit in executione non autem est in obligatione. Quod ex eo et cōprobari v̄ quod de patientia p̄stada tenet cauere qui potest seruiturē: ut. l. quoties. la. ij. §. de serui. titulo gñali. et. l. eaz. et. l. legi. §. si ser. vendi. sed si patientia veniret ex p̄ctu siue ex p̄ma dispositione et sic eēt in obligatione talis cautio eēt supflua quod est nuda. i. sine fideiussore. l. sancimus. C. de ver. sig. et sic non magis obligat ex p̄ctu esset obligatus si diceremus ex p̄ctu esse obligatū ad patientiā debentē seruitutē ut est dictū. ergo et c. et ad illud quod dicit vltamontani quod l̄ patientia veniat in seruitutē tñ ex h̄ non dicat esse quod facti facit. d. §. dare. l. ij. §. de usufruc. quē p se inducit Bar. naz ibi. J. p. dicit quod datio usufructus fit per inductionē in fundū et per p̄stationē patientie quod sunt actus facti et nihilominus oino. J. p. presupponit usufructū in se p̄tinere dationē. vnde sicut nec per primū actū l̄z facti non dicit facti seruus usufructus ita nec per secundum. i. per patientiā quod vtrunq̄ actus pariter explicat et ponit. J. p. in illo. §. et tenentes istā opinionē vltamontanorum intelligūt illā. l. corruptione. in actōe psonali resultate ex cautioe quā iura disponūt p̄stari de p̄stada patientia et sic reprobat et glo. ibi in eo quod intelligit illā. l. in actione psonali que cōpetebat ad seruitutē quasi diceret ad p̄sequendā siue cōseruandā patientiā et aduerte quod put fuit inductus. §. dare. p̄ opinionē Bar. ita posset induci. l. si ego. §. j. de publici. l̄z p̄ ipso Bar. illa. l. alleget. nā ibi dicit de traditione quod est facti. l. stipulones non diuidunt. et ista iteruenit in p̄stione seruitutis l̄z sit improba traditio et nihilominus in p̄stitione siue respectu p̄stionis dicit cōtinere dare fm̄ opionez Bar. Et l̄z Bar. r̄ndeat hic ad illud quod adducūt vltamontani allegādo. l. si cōis seruus meus et tuus. iuncto. d. §. s̄z cū factū. tñ non r̄ndet nec tangere v̄ quod ipsi dicūt p submonēdo fundamēto glo. quod rōne patientie non dicat stipulo seruitutis p̄tinere factū nec et aliud quod est adductū ex quo apte cōprobari v̄ quod in p̄tia obligatione p̄cta ad seruitutē non p̄tineat aliquo modo patientiā ut ad ipsam sit obligatus qui potest seruitutē s̄z illa p̄tia obligatio sit penitus abstracta ab oī facto et solū contineat ius et sic

ius et sic datione non videtur bene precepisse intellectum. §. dare q. vi. §. inductus vi. v. gere. p. opinione vltimontanoz. Bñs Alexā. volēs saluare opinionē glo. Bar. et sequaciū a dicta obiectione q. et in obligatione dādi spēm venit traditio et tñ nō ppter ea traditio dī esse in obligatiōe rñdet q. in traditiōe rerū corporalīū h. pcedit in qbus semel traditiōe facta sequuta est liberatio adeo q. vlti⁹ agi nō pōt actiōe ex p. p. et ad traditiōe rei si forte semel tradita res amissa fuit. vi. l. si cū fundū. §. si. §. de pben. emp. et ibi glo. pe. et vlti. et per glo. si. in auc. sacra puberū. C. si aduer. v. di. Sed nos sumus in traditiōe incorporaliū in qb⁹ nō est ppe traditio s. qñ traditio ex qua cū ipsa nō sit actus momentaneus nō sequit liberatio s. requit successiua traditio et sic patiētia vt per glo. in. d. l. corruptionē. vñ ex quo ista est successiua nō miruz q. sit in obligatione qñ cū vno respectu sit debitor qñ traditio corporalium qz nō trāssert ista incorporalia ita in pte illius cui debent. i. talr vt factū quasi traditiōis am plus nō regrat. put trāssert ipsa corporalia vera traditio. Alio respectu sit potēti⁹ et sic sit et doret in obligatione et ad id qd est dictū q. in hmoi incorporalibus habeat locuz successiua traditio que sit in effectu per patientiā et q. non sit vera traditio facit. l. ratio. §. si iter. ff. de actio. et emp. et l. si ego. §. i. §. de publi. et l. quotiēs. la. j. §. si. et l. quotiēs. la. ij. de serui. tit. gñali. facit et. l. vbi aut nō appet. §. fundi. j. eo. vbi dī q. qui stipulat vsum fructū fundi vñ stipulat⁹ incertū qd nō vñ ex alio nisi qz debet sibi nō factū. i. patientia incertuz enim dī stipulatus q. stipulatus est factū vel nō factū: vt §. qui id qd. c. l. et hac rñsionē dat et dñs Andreas barba. l. de dñs Alexā. mētiōe nō faciat dictus tñ. §. dare. ponde ratur vt. §. refragat huic rñ. si bñ aduertat. ¶ Sed Pau. de ca. bic et in. d. l. corruptionē. clari⁹ tenēs opinionez q. patiētia non sit in obligatione in stipone seruitutis et sic q. talis stipulatio cōtineat solū ius et nō factū dicit q. ille. qui cōstituit seruitutē nō liberaf ab obligatione dādi cum pbi bēdo vñ put pbihere pōt rōne domini qd h. in re non vñ deat pfecte rem dedisse et ideo si ille cui seruitus est pstituta pbiher pōt agere nō solū pffozia per quā declaraf seruitutē sibi deberi et illi qui d. imponaf vt patiā ipm vñ vt l. ij. in pñ. §. si ser. ven. sed et pōt agere vt seruitus sibi de f qñ nō fuerit pfecte data secuta postea pbiheritiōe et impedimēto et cōsequet illud idē qd si egisset pffozia vt ille cogatur pffare patientiā et h. fm ipm voluit glo. in. d. l. corruptionē. que nec per Pau. nec per Bar. fuit bñ. intellecta nō enī vult illa glo. q. pstituta seruitute doret actio ad patientiā et sic ad factū sed ad dationē et illa actio que durat ad dādū nō obstatē pñōne est illa q. durat spatio longi tps de qua loq. d. l. corruptionē. illa aut q. cōpetit ante pñōnem durat. xxx. annis reprobat ergo Pau. glo. in qñtū indistincte vñ voluit se q. vi respectu stiplo seruitutis cōtineat factum reprobat Bar. in qñtū respectu pñade patiētie dicit q. pñet factū et sic Bar. saluat glo. bic et h. modo itelligit glo. in. d. l. corruptionē. q. velit durare actionē pstituta seruitute ad pñadā patientiā et de tali actione loquat ille tex. reprobat Pau. vltimontanos qui intellexerūt illū tex. in actione que oritur ex cautione que pñat post pstituta seruitutē de nō impedie do q. h. est diuinare illū tex. ¶ Cōclusio sua igit est q. stipulatio seruitutis cōtineat dationem et q. illa doret et post pstituta seruitutē que possit intērari ad effectū nō vt iterum seruitus pñtūf sed vt patiētia pñet sicut alā dī vbi res cōmodata reddit deteriorata: vt. l. ij. §. si reddita. §. cōmo. et vbi res debita datur obligata vt. l. si rem meaz. j. de solu. Et ex his vñ rñderi ad glo. in. d. l. corruptionē. l. de do. Alexā. rñdēs dicte obiectioni vt. §. dicat non bñ rñderi et in illa glo. fundat suā rñsionē. ¶ Areti. aut hīc reprobat. d. gl. et aliā glo. in. d. l. pluribus. §. si. qz cū illi qui impedif post pstituta seruitutē sit pñsum actione reali pffozia de qua in. d. l. ij. si serui. ven. vel interdico vñ possidetis si turba in vsu vt. d. l. quotiēs. et l. seq. de serui. supfluum est vt sibi doret prima actio ad qd adducit. l. in numeratiōib⁹. §. si. j. de solu. et no. per Bar. et doc. in. l. fideiussoz. §. meminisse. de lega. j. et est forte fundamētū et sic in hoc ipse reprobat et Pau. q. agi

possit pma actiōe vt psequat patiētiā. Et ad cōprobandū illud de duratione prime actionis ad patientiā q. nō sit de mēte iuris adducit et illud qd. §. tetigi q. pōt petere sibi caueri qd esset supflūū si duraret pma actio et l. ipse nō dicat h. fuit motiū Saly. in. d. l. corruptionē. cui tñ Saly. rñdet q. illud de cautione pcedit iudicio accepto in pffozia: vt d. l. eaz. si serui. ven. a pñcipio aut nō obligaf ad cauendū vt. d. l. quotiēs. la. j. de serui. l. labeo h. ibi dixerit. Sed aduertere qz ibi nō improbat opinio labeonis in eo de cantioe pñada l. dicat q. vsus p traditione bñ et q. ideo interdicta possessoria sunt cōsequuta alā. d. l. esset. §. d. §. si iter. l. si rō. §. de actio. emp. vbi ponit idē casus de seruitute empta et tñ pbat q. vt a pñcipio cōpetat actio ad petendā cautionem et sic l. ille tex. inducat p opinione Bar. et sequacium q. patientia et factū veniat ex pma obligatione tñ ibi vñ pbari pñum ad qd eiz ibi petif cautio ex qua nihil aliud nascitur nisi obligatio ad patiētiā si ad ipsam iam suberat pma obligatio cū vt est dictū virtute illius cautionis nō pñstetur fideiussoz: vt. l. sancimus. C. d. ver. si. nisi forte diceret q. hoc sit ad maiorē cautelā put vñ sentire glo. in. d. l. pluribus. §. et si placet. dum allegat. d. §. si iter. ¶ Preterea l. ex pma obligatione veniet patiētia tñ nō veniebat ex spali pñuisione sed cōprehendebat in gñali obligatione seruitutis pñade sed per cautionē spaliter et expñse pñidet de patientia pñada ergo est maioris efficacit. ar. c. de multa. de pñbē. ibi nos euidentius et expñsi⁹ et c. potēti⁹. n. sunt spali expñsa ar. generi per spēm de re. in. li. vñ. ¶ Secundū fundamētū tenentiū istā opinionē q. in stipone seruitutis veniat dari et nō factū aliquo modo est per. l. j. §. si. §. de ser. rusti. pñdio. vbi vñ pbari q. patientia venit per officiū iudicis ergo nō est in obligatione. l. q. per collusionē. §. pñj. fortē. §. de actio. emp. ergo stiplo seruitutis pñnet solā dationē et ius nō factū Bar. qui fecit mētiōe de. d. l. j. §. si. ad iplam pñ saluāda glo. rñdet q. loquit qñ agit reali. pffozia p seruitute qz tñc venit officio iudicis patiētia nō aut ex dicta reali actione et h. est q. voluit dicere glo. si. in. d. l. eaz. si ser. v. di. Sed qñ agit ad seruitutez actione pñnali ex stipulatione vel ex testō tñc et datio. i. pñstitutio seruitutis et patientia est in obligatiōe vt. d. l. ij. §. dare. §. de vsu fruct. facit qz alā vbi agit reali ad corporalia traditio possessiōis venit officio iudicis vt. l. q. restituere. §. de rei ven. Sed pñsionem Bar. Pau. ponderat vñ traditiōe de quo in illo. §. si. ex quo de f. intelli gi q. ibi nō agebat ad patientiā fuitue cōstituta s. agebat ad seruitutē pñtinēdā et tñ ibi pbat q. ipsa patientia venit officio iudicis vñ fm ipm ibi est tex. expñsus p hac opione p glo. Sed exponēdo illū tex. put ibi exponit glo. traditio et patiētia. i. patiētia inducit officiū iudicis cessat dicta obiection Pau. qz pat et q. vñ traditio nō est in pñsideratiōe qñ iam seruitus esset pñstitutā pñerea ille tex. plurib⁹ modis itelligit et exponit per glo. vñ nō vñget p ista opinione ar. no. p Bar. in. l. in ambiguo. ff. de re. du. potes et rñdere ad illā. l. j. §. si. put depñbēdit ex dictis Bar. in. d. l. corruptio nē. q. §. retuli vt itelligat in seruitute pñscripta. ¶ Tertium fundamētū est per. l. stipones nō diuidunt. j. e. quā adducit hic Rapha. nam ibi separato modo ponit de seruitutibus et de factis Sed pōt rñderi q. h. ideo est qz nō pñnet merū factū s. et dationē vt. d. §. dare. vñ mirū q. j. p. non imisceat cū alijs mere factis. ¶ Quartū fundamētū est p. §. itē si i. facto. vbi. j. p. vñ icipere dicē d. stiponib⁹ facti ergo vsqz illuc de stiponibus dādi et h. fundamētū adducit et hic Bar. p glo. et ei nō rñdet s. potes rñdere q. ibi dicit de obligationib⁹ meri facti qñs nō est stiplo seruitutis vñ non fuit incōueniēs q. interseriur de ea iter obligatiōe dādi. ¶ Quintuz fundamētū est per. l. si vnus ex socys. in. §. da. ri. §. d. serui. ru. pñdio. s. et ad illū tex. pōt rñderi q. nō negat q. stiplo fuitutis nō pñneat factū et. ¶ An recolligēdo pñclusionē nihil est q. magis vñgeat p opī. Bar. et sequaciū qz illō de petēda cantioe pñtada patiētia ex h. eiz apte vñ depñēdi q. ipsa patiētia nō veniat vigore pñmene obligationis et sic q. illa sit abstracta ab oi facto p ista opione vñget satis §. dare. l. ij. vt. §. iduct⁹ l. cōster alleget per doc. post Bar. ¶ Vincen. sup scōa. ff. noui. ff. ij

a Si cer. pe.
et vide et dñm
Alexa. hic qui
etia respondet
ad illuz. §. iun-
di. ut nō vige-
at pro opinio-
ne Barto.

b Factam. et
adde predictis
q̄ pro opinioe
Bart. et sequa-
cia v̄ esse tex.
j. pri. §. in ver.
l3 quo casu ē.
naz ibi fm̄ pri-
mūz modū in-
telligēdi decla-
rati ut ibi per
Bar. et doct. v̄
pbari q̄ in sti-
pulatione ser-
uitutis veniat
interesse. Sed
dic q̄ ibi pbat
q̄ venit in exe-
cutione ut ibi
etia dicitur fuit
Et quo ad vlti-
ma dicta Alex.
in B. art. vide
hic modernio-
res.

c Pñtis. §.
Et vide ad in-
telligētiā hui⁹
tex. et h̄z dua-
rum glo. quate-
nus dicunt q̄
primūz dictūz
loquitur de ri-
gore fm̄ de eq-
tate dicta. j. p.
xima glo. ma-
gna duz decla-
rāt dicta Bart.
sup illa glo. du-
bitant enī aliq-
b pcedē q̄ iste
tex. p loquatur
d̄ rigore postea
incont. nēri de
equitate.

p alia opinione. Cogita q̄ punct⁹ est subtilis et opi. Bar.
v̄ magis cōis ut p3 ex. d. relatis p qua multa adducunt l3
duo v̄gere vident p̄mū. d. §. fundi. l. vbi aut non apper. j. e.
Sed ad illū tex. rñdet hic Aret. q̄ stiplo vsufructus non dē
cōtinere in certū q̄ cōtineat factū sed q̄ est qd variabile et
h̄z nām q̄ mltis modis finit et sic ignorat q̄to tpe beat du-
rare et q̄qz volūate ipsi⁹ debitoris ut declarat Bar. in. d.
§. fundi. et ibi doc. et in. l. certi cōditio. in pñ. duz examinat
q̄ dicat p̄ctus certus et q̄ incertus. §. si cer. pe. "Secundū
q̄ adducit pro cōi opione est. l. si vsufructus. mibi in bien-
niū. §. de vsufruc. lega. et. l. q̄ vsufructū. §. si. §. de vsufruc.
vbi pbat q̄ vsufructu legato qui sine alia exp̄ssa p̄tione h̄r
p p̄stituto. ut. l. si partē. §. j. §. quēadmo. ser. amit. et per glo.
in. d. l. corruptionez. facit. l. j. §. de ser. lega. si cōmittit mora
in p̄stado succedit obligatio ad interesse ergo et patiētia et
sic factū v̄ q̄ esset in obligatione ap̄s nō pgrueret q̄ succe-
deret obligatio ad interesse. nam in obligationib⁹ facti nō
in obligationib⁹ dandi succedit obligatio ad interesse. ut. d.
l. stipulationes. §. celsus. iūcta. l. vbi aut non apparet. §. si. et
l. si seruū. §. si. j. e. Sed posset rñ. ad illū tex. siqz veller tenere
opinionē vltamontanox q̄ dē esse in obligatiōe interesse
in. d. §. si. inspecto exitu ex quo. n. in ipso interesse h̄z fieri p dē
natio vel solo ex q̄ ampli⁹ vsufruct⁹ nō poterat p̄stari sicut
h̄z in. d. l. si seruū. §. si. et si lēz expositionē et declarationē fac gl.
fi. in. l. filiofa. la. j. §. de dona. cau. mor. et ita rñdet hic Aret.
q̄ aliā et rñsionē dat que nō satisfaciť q̄ quare p vsufructu
detur p̄ditio in certi patet ex dictis. §. prime ad intelligētiā
§. fundi. et pro rñsione prime data facit v̄bū p̄stare de quo
in fi. illi⁹. §. si. Et p dicta p̄ma rñ. faciūt dicta Bar. in. §. itē
si in facto. duz discutit et exaiat articulū an stiplo per te nō
fieri et ē. sit stipulatio seruitutis et pcludēs q̄ nō per illū tex.
in quo pbat q̄ in tali stipulatione succedit obligatio ad
interesse rñdet ad. §. an ea. l. heredes. §. fa. herci. et vide ali-
qua. j. primo. §. in glo. in §. insolidū. nō tñ est sine violatiōe
dicta rñsio ut ēt dñi in. d. l. in executione. circa dicta Bar.
in. iij. q. in. d. l. stipulones nō diuidunt. Et ibi ēt declarau.
An patiētia cuius respectu stiplo dē cōtinere factū dicatur
factū diuiduū vel indiuiduū ibi enim Bar. facit mētionem
de glo. j. que v̄ velle q̄ dicat factū diuiduū et pcludit p̄tra
ipsam q̄ imo dicat factū indiuiduū q̄ nō potest pro parte
impediri. ut. §. itē si in facto. j. e. l. et put est rñsuz ad. d. l. qui
vsufructum. §. si. posset et rñderi ad. l. si vsufructus mibi
in biennū. §. de vsufruc. lega. Ad alia que adducunt p ista
opinionē vide q̄ rñ. do. Alexā. l3 teneat istaz opinionē. Et
ut dñi in fi. huius. q. ponit effectus resultates ex varietate
istoz opinionū. Et aduerte q̄ illud q̄ ipse dicit de libello
variato modo formādo fm̄ varietatē opinionū pcedit an
p̄stitutā seruitutē sed post p̄stitutā seruitutem si patiētia nō
p̄staret fm̄ opinionē Bar. p̄ma actione posset agi ut p̄sta-
ret fm̄ opinionem vltamontanox posset agi ex noua obli-
gatiōe per quā cautuz fuit de ipsa patiētia p̄stada fm̄ opi-
nionē Bar. posset agi ad p̄stituendā seruitutē ad effectuz
cōsequētionis patiētie fm̄ opinionē Areti. posset agi p̄ses-
soria vel vtili iterdicto iuxta no. in. d. l. quotiēs. Et tenēdo
cōem opinionē ipsam limita. put limitat Ange. q̄ debet
vsufruct⁹ eaz rerū que vsu cōsumunt cuz quo trāseunt hic
Imo. ad fi. et do. Alex. ut p ipz dñi rñdet ad. d. §. fūdi. et p̄leo
q̄ dicit Ang. q̄ in talib⁹ trāsserat oñiuz vltra ipm̄ allat. l.
h̄ senat⁹. §. j. et. l. si vini. de vsufruc. ea. re. q̄ vsu p̄sumunt et. §.
itaqz isti. §. de vsufruc. et p Bar. quē ipse nō allat. in. d. §. fūdi.
vñ cū hic cadat vera traditio p quā trāssert dominiū nec
cadat patiētiā successiue p̄stari cessat q̄ in his terminis di-
catur deberi patiētiā et sic factum⁹. Et in secūda parte sul
ista glo. in §. viam que. secūda pars incipit itēz no. et c. glo.
colligit que sit natura obligationum faciēdi et que natura
obligationū dādi. Et dicit q̄ obligationū faciēdi cōis na-
tura est ut non diuidant regulariter enī facta sunt indiui-
dua. ut. d. l. stipulationes nō diuidunt. vbi p Bar. maxime
in tertia. q. vbi ponit regulas ad cognoscendū scā diuidua
vel indiuidua. nam ēt aliqua sunt facta diuidua ut vidim⁹
in p̄ma glo. et ēt dicit ista glo. Que ecōtra dicit esse in obli-

gationibus dādi q̄ eaz natura diuidua est l3 et hoc fallat
in obligatione gñis vel alternatiua: ut in. §. nō. et in. d. l. in
executione. §. pro parte. et p Bar. in. d. l. stipulatiōes nō di-
uidunt. in p̄ma. q. et j. aliqd adduc vide lat⁹ in isto. §. et alle-
gat gl. mixtim plura iura ad oia q̄ dixit et. l. iij. §. p. si quid
infra. pa. facit ad id q̄ dixit de obligationibus dandi. Et
in fi. glo. subdit q̄ l3 facta sint indiuidua tñ obligatio que
in ip̄s succedit ad interesse est diuidua: ut. d. l. stipulatio-
nes nō diuidunt. ver. celsus. et ibi vide Bar. in. vj. q. qualr
obligatio ad interesse succedat an. f. per submotionē p̄me.
Glo. sup ver. repeti et glo. sequēs sentiūt q̄ in isto tex. v̄ q̄
dam contrarietas dicere q̄ aut statim repeti pōt aut im-
pendenti est et ē. vñ soluit q̄ de rigore statim repeti pōt de
eqtate est impēdenti et ista eqtas p̄ualet q̄ pars fici soluta
nō pōt repeti nisi demū secuta solutione in alio hoie tñ. n.
cōstat q̄ pars fici indebite soluta fuit: ut. l. si non sortē. §. si
decem. §. de cōdi. inde. Et sic iste glo. sentiūt q̄ actio ad re-
petendum est impēdenti prima aut actio ad cōseruationē
p̄missoz an et qualr sit impēdenti declarabimus. j. pxi. glo.
10 Item sentiūt iste glo. q̄ in his terminis ad repetendū q̄
apparet indebite fuisse solutū cōpetat conditio obcausam
Bar. aut in declaratione glo. seq. sentiūt q̄ sit conditio inde-
biti que cōpetit ad talē repetitionē. et ita ēt vult Bar. in. d.
§. si decē. Ange. aut tenet q̄ vtraqz cōpetat et eius opinio-
nem approbat Ro. q̄ solucō partē rei debite in gñie vel al-
ternatiue soluit sub spe cōsequendi liberationē si ergo non
seq̄ liberatio q̄ alius homo soluat nihil repugnat q̄ tāqz
cā nō sequuta agi possit cōditione obcausam cōpetit enim
cōditio ob cām vbi aliqd datur ob cām de futuro et cā non
seq̄ allegat. l. iij. §. siqz quasi statu liber. §. de cōdi. ob cām
et. l. damus. §. de cōdi. indebi. itē h̄z locū tñ cōditio indebi-
ti. l. si. in pñ. et in. l. si nō sortē. §. si decē. de cōdi. indebi. Sed
Imo. do. Alexā. et Areti dicunt q̄ cōpetit p̄ditio indebiti
sola per. d. §. si decem. ad q̄ ēt. d. l. si. de cōdi. inde. et subdit
Imo. q̄ nō expedit sup h̄ multū insistere q̄ nomen actiōis
11 non d̄z exprimi in libello iuxta no. in. l. j. §. de eden. tñ pro
euitadiō p̄rietatib⁹ posset subijci narratio scō clā ius et iusti-
ciā ministrari fm̄ ipm̄ que supplet defectū p̄clusionis et fa-
cit ut illa actio censeat intērata et in ea censeat p̄clusuz que
deprehēdit ex narratis ut p Imo. et canonistas in. c. ij. de
ordi. cogni. et per legistas in. §. oium. insti. de actio. tenēdo
tñ opinionē Ange. d̄z dicit q̄ cōpetat vtraqz et conditio ob
cām et cōditio indebiti alternatiue nō aut copulatiue p. d.
l. damus. vbi pbat q̄ ad inuicē differūt. Sed tenēdo opi.
Bar. ad illud q̄ solutio sit ob cām de futuro et sic v̄ h̄e lo-
cuz cōditio ob cām rñdet q̄ h̄z locū qñ soluit pp cām de fu-
turo explicandā per hoiez sed si pp cām de futuro q̄ trahit
secū executionē absqz facto hois tñ h̄z locū p̄ditio indebi-
ti ut per Bar. in. l. is cui. de p̄di. inde. qui inter cetera dicit
q̄ l3 soluens ad hūc effectū soluat ut psequat liberationem
tñ q̄ liberatio trahit secū executionē nō d̄z solutū ex cā de
futuro et ideo vāda cōditio indebiti rñdet adduc alijs mo-
dis hic Alex. et Aret. ut hic vide ipsos nō eiz insisto vlti⁹
c sup h̄ q̄ nō est mā pñtis. §. C Glo. magna in pñ. declarat
12 tex. In scda pre que incipit ibi h̄z obijciť et c. glo. op. q̄ nō
pcedat tex. iste in q̄tuz v̄ velle q̄ soluta parte rei debite in
gñie vel alternatiue obligatio sit impēdenti et soluit pcludēs
in effectū q̄ sit impēdenti obligatio p ea pre p qua est facta
solo daf. n. q̄qz pendētia et cessatio obligationis ad rēpus
q̄ est quoddā mediū iter esse obligatū et nō esse obligatū et
q̄ def. cessatio pbat in. l. q̄ rea. §. areā. j. de solu. Sed p glo.
instat Bar. q̄ vbi semel obligatio nata fuit si repit q̄ sit i-
pendenti tñ importat q̄ ex actio sit impēdenti nō aut ipsa
obligatio adeo q̄ pōt agi l3 obstat exceptio: ut. l. pecuniā. j.
et ibi glo. ij. §. si cer. pe. vñ cū hic actio et obligatio ēt semel
nata pp solutionē priā nō est impēdenti obligatio. h̄z durat
ut. d. l. pecuniā. nec p̄riuz pbat in. d. §. areā. q̄ loquit respe-
ctu effectus q̄ obligatio cesset sine sit impēdenti nō aut re-
spectu ipsius obligationis et substantie ipsi⁹ vbi aut ab initio
obligatio nata non fuit tñ natiuitas obligationis est im-
pendenti ut. l. inter stipulantes. §. sacram. j. co. vbi promissio
fructibus

fructibus nascituris non nascitur ab initio obligatio: sed pen-
det in casum nascitue fructuum. imo ulterius instando § glo.
Bar. dicit quod nec videtur quod exactio sit in pendenti in terminis tex. no-
stris: ut. l. si stipulatus. §. i. de solu. ubi dicitur quod soluta parte cer-
ti hominis ubi homo in genere debebat oino totus homo peti potest
et sic nec oblatio nec exactio videtur quod sit in pendenti nec per glo. facit
iste tex. quod non loquitur de oblatio vel actione ad petendum rez per
missam in genere vel alternative quod sit in pendenti sed loquitur de
petitione debitoris ad repetendum quod sit in pendenti donec videatur
an soluat alia pars rei solute: et tunc non habebit locum talis
petitio si vero soluat alia res: et tunc habebit locum petitio indebiti
ad repetendam partem solutam quam modo constat indebitum solutam
fuisse. Saluat tandem Bar. glo. post By. in alternativa in qua
soluta parte rei alternative promissa verum est quod per partem solutam
est in pendenti exactio et exercitium ipsius oblationis et actionis:
ut. d. l. si non forte. §. si decet. de peti. inde. Sed in oblatio generis
ipsam improbat quod est respectu partis solute vel propter partem
solutam in certa re non impedit quod tota res in genere promissa per-
ti possit: ut. d. l. si stipulatus. §. i. de solu. Et assignat rationes
inter oblationem generis et alternativam quod in alternativa utraque
res est in oblatio: ut. l. si duo rei. §. e. et. l. illud aut illud. §. de
peti. pecu. et ideo soluendo partem scilicet soluit partem eius quod est
in oblatio. Sed in oblatio generis nihil est in oblatio: ut. l. cum
incertus. §. de leg. i. quod quia preceat declarat ipse Bar. h. in
si. ubi soluendo partem certi hominis non potest dici quod soluerit partem
eius quod deberet unde non mirum quod exercitium est respectu partis
non sit in pendenti in oblatio generis. Sed § dicitur By. disti-
guenda ut prime est relatum istam Bar. de his que non. in se-
quenti parte glo. ubi glo. vult quod si unus ex pluribus heredibus de-
bitoris hominis in genere soluit partem certi hominis quod est liberatio con-
siderato presentis tempore sed considerato futuro eventu est in pendenti
liberatio quod in effectu non sonat in aliud nisi quod exactio et ex-
ercitium actionis non possit interari § illud qui dictam partem sol-
uit iterum. §. donec videatur an in eodem vel alio homine per cobere
de solutio fiat: et sic videtur § precedentem determinationem que fuit
quod in oblatio hominis in genere soluta parte est per illam partem non sit in pe-
denti exactio et exercitium Bar. respondet salvando utrumque dictum
quod illud quod est dictum post By. preceat in ipso principali promissio-
re et debitore. Illud autem quod dicit glo. preceat in heredibus
promissoris. Et ratio dicitur est secundum Bar. inter heredes et ipsum princi-
palem quod quia unus heredum soluit partem per quam est heres soluit
totum quod debet sed principalis non soluit totum quod debet ideo non est in
pendenti et per partem solutam oblatio nec est exactio siue exercitium
per quam dicitur facit secundum Bar. §. cato. in si. ubi probatur et est casus
secundum eam lectionem quod per penam adiectam facto diuiduo ex puen-
tione unius heredum promissoris non committitur nisi per partem §
facientia tamen ex puenitioe principalis debitoris committitur § ipsum
solidum. Et sic Bar. saluat omnem glo. et By. Nec § glo. facit
§. i. primus et. l. in executione. §. per partem. ubi dicitur quod et in oblatio
gatione alternativa et in oblatio generis si pars per unum here-
dum debitoris soluat non pertingit liberatio. nam est verum quod oino
et totam non liberat sed considerato presentis tempore quod. si. non potest pue-
niri iterum ille qui soluit donec alij pueniant: ut dicit glo. in
d. §. per partem. et hoc in effectu vult glo. hic § ut dicitur h. Bar. l.
qui hominem. quia ipsa allegat non faciat ad ppositum quod illa per-
bat quod pertingit liberatio partis vere et oino in loquitur in ac-
ceptatione in qua est diuersa ratio quod in solone ut per Bar. §.
in si. in hominem. Sed videtur quod imo vere et oino liberet: quod
solone eius quod debet oia tollit oblatio ut isti. quibus modo. tol. ob-
liga. in p. sed heres soluendo per partem suam hereditaria soluit
totum quod debet. ergo et c. Respondet Bar. quod per soluat totum quod debet
tamen non soluit ut debet. et. ut in diuersis rebus non possit prin-
cipale fieri solonem: ut. d. §. per partem. et hoc vult et h. glo. et vide-
tur et glo. in §. possunt. §. primo. §. i. iterum. ubi quod dicitur que est facta in
ter oblationem generis et alternativam non preceat quod videntur iste
oblatio parificari: et sic est eiusdem generis: ut in §. non. et in d.
§. per partem. rñ. Bar. post glo. in l. cum his. §. si. §. de peti. inde. et
By. h. quod quo ad quedam sunt eiusdem generis non autem quo ad oia
hinc videmus quod in alternativa utrumque est in oblatio non sic
in oblatio generis ut est dictum videmus et in nostra quod solone
partis in oblatio generis non suspendit petitio § principalis et pro

illa parte non sic in oblatio alternativa. Videmus et in d. l.
cum is. §. si. quod quo ad repetendum est dicitur iter oblationes generis et
alternativa quod ignoranter siue erronee fuit facta solo quod in
oblatio generis dat repetitio in oblatio alternativa secus que
tex. no. ad limitationem et declarationem tex. nostri. ubi in utraque
oblatio generis et alternative pariter dicitur repetitio in suspen-
so esse ut preceat quod scilicet soluit pars certe rei secus si igno-
rater aliqua tota res per illud tex. Vel possit dici quod ille tex.
declaret per istum ut competat repetitio demum alio soluto et h.
plus plz de quo aliquid est. §. istis ergo sic ut. §. declaratio Bar.
per via distinctionis reassuit hac manum quia solo partis facit oblatio
nec esse in pendenti in oblatio generis vel alternativa et eadem disti-
ctionem facit et in d. l. si non forte. §. si. x. de peti. inde. §. aliquid h. ta-
git idest que non tangit ibi et aliquid quod ibi non tangit h. illud. n.
de vno heredum soluente partem hereditaria in oblatio generis ibi
non tangit. Ibi autem tangit et melius declarat quod h. §. et h. tan-
gat post distinctionem quia exercitium actionis in alternativa
soluta parte sit in pendenti. est enim in pendenti respectu partis
solute inter respectu partis non solute et alterius rei alternati-
ue promissa ut de per se. §. predicta peti non possunt: et ita preceat
tex. in §. ideoque cum qui quod soluit in pendenti hndum et c. ut
autem pars non soluta et alia res alternative promissa simul pe-
ti possunt oblatio siue ut melius loquar actio non est in pendenti
posset et aliter intelligi ille tex. ut velit in pendenti esse liberatio:
nec non autem dicit in pendenti esse petitionem reliquorum quod et si-
ci: et in §. peti quod ab eo possunt reliqua quod non repetat illud
in pendenti hndum et c. non. n. cadit dicere isto respectu actionem
esse in pendenti: quod de per se clarum est quod nunquam potuerunt nec pos-
sunt peti: quod oblatio est alternativa. Tetigi circa dicta Bar.
in d. l. stipulationes non diuidunt. in. §. q. ubi ipse tangit et de
ista oblatio generis vel alternativa. et vide et. §. ipm. §. primo. §.
ubi tangit an creditor inuitus ab vno heredum debitoris in
genere vel alternative cogat partem suam recipere de quo aliquid ta-
get. §. in hoc. §. sed plenius in sequen. ubi ut dixi Bar. ple-
ne tangit. Cuius dicta in hac materia videndum est an approbet
per doc. Et quantum ad illud quod primo loco dicit non suspendi
oblationem et eius ibam propter solutionem partis in oblatio generis
vel alternativa doc. approbat bar. ut h. vide latius per Imo.
Quantum autem ad illud quod dicitur secundo loco quod dicitur iter obli-
gationem generis et alternativam soluta parte quo ad exercitium
actionis: quod in oblatio alternativa quo ad partem solutam est in
pendenti exercitium quod non potest illa pars peti secus in oblatio generis
ubi sumus in principali debitore soluente per. d. l. si stipulatus.
§. i. de solu. §. Ray. de froli. et ita tenuerit et sequantur An-
ge. Imo. et Ba. de ca. in l. y. h. put refert Imo. et sequitur
Ro. tenuit et in oblatio alternativa exercitium et per partem solu-
ta non esse in pendenti cum ambe iste oblationes eggent et ad. l. si
non forte. §. si decet. rñ. quod ibi § dicitur reliqua quod et stichum
peti posse non negat et quod soluta posse peti. Sed Imo. te-
nens aliam opinionem dicit satis hoc ibi probari a primo sensu quod. si.
cum dicitur reliqua quod aut stichum peti posse satis inuit quod
soluta non posse peti ar. c. non ne. de presumptio. cum pcorde. Et
ad illud de equatione istarum duarum oblationum respondet et respon-
sio apper ex predictis quod. si. non quo ad oia eggant: et ita et tra-
sit h. dñs Alex. Et et Aret. expresse improbat opinionem l. y. et
sequatium quam aptissime deducit et per tex. in d. l. si non forte. §.
si decet. et fateor opinionem By. et bar. esse eam tamen dicit ipsa plu-
rimus repugnare huic tex. in quo iste due oblationes eggant
in nostra solonis partis. Unde pcludit tenendum istas duas obli-
gationes egpari respectu exactiois partis solute quod nec in obli-
gatione generis pars soluta exigi potest sed est in pendenti ex quo
per illa parte creditor hz rem solutam penes se et potest eam retine-
re quosque debitum sibi soluat per. l. si non forte. §. si centum. §. de co-
di. inde. et non obstat. d. l. si stipulatus. §. i. quod non probatur posse fie-
ri exactioem partis solute sed petitionem et pdenationem obsta-
bit. ergo exceptio exactiois partis solute in oblatio generis non at-
tinet actioni nec pdenationi: ista autem differunt inter se an obstat ex-
ceptio petitioni siue actioni an vero exactioi ut per ex no. per bar.
in l. ita stipulatus. la grade. §. e. Et idem dicit ipse quod non impe-
dit exercitium actionis in oblatio alternativa put nec in obli-
gatione generis: et sic respectu partis solute. In quo dicto non ad-

uertit q̄ in oblatione alternatiua loquitur §. d. §. si decet. et p̄tra
ea que ipse. §. dixit et tenuit maxie iducendo. d. §. p̄ opionez
Ly. C. No videt et bene loq̄ in eo q̄ dicit in oblatione gñis
impediri exactionē p̄ parte vbi pars certi boie soluta fuit
nā rō bar. et doc. viget q̄ in tota re in gñe pmissa possit fieri
exactio quasi nihil debitū solutū fuerit et hoc v̄ satis p̄
bare ille tex. in. d. §. l. si stipulatus. q̄ l. loquat de petitione
toti⁹ boie debiti in gñe vbi pars certi boie soluta fuit tñ lo
quit respectu solonis et exactionis vt sic p̄gnat materie tñ
tuli q̄ ex eo ē cōprobat q̄. §. p. in. d. §. in si. subdit q̄ si de
bitor reliquā partē fieri soluat vel p̄ actores steterit libera
bitur. ergo si nō soluit sine resistētia actoris pbat ille tex. q̄
15 nō est liberatus quominus totus ab eo exigi possit. ¶ Pre
terea ipse p̄supponit q̄ ille q̄ pōt v̄t retentiōe pdat facultatē
tem agēdi ad effectuz exactionis ad id q̄ est sibi debitū q̄
minime verū est. retentiō. n. dat in fauore. vt. d. §. si centū. vñ
nō d̄ redundare in odiū. vt. l. q̄ fauore. C. de legi. cum si. et
esset satis iniquū hoc dicere cū de re in qua pōt v̄t retentiō
ne nō possit disponere put de debito suo pōt v̄t se sibi de
bita post exactionē. Remanet ergo ex p̄dictis firma p̄clu
sio bar. in hoc sc̄do dicto q̄ quo ad exercitiū et exactionēz
respectu partis solute sit dīa iter oblationem gñis et alterna
tiua vbi debitor p̄ncipalis soluit. illud tñ q̄ ipse t̄z h̄z. in
§. si tñ boiem. hoc modo itelligē illū tex. sed tu tene q̄ est
dictū. Anū tñ facit p̄ opione Ly. q̄ cū in alternatiua p̄ q̄
soluit nō soluat vt debetur vt h̄ per gl. nō v̄t impediri quo
minus peti possit p. l. iij. §. si reddita. §. cōm. S. rñ. q̄ id pro
cedit quando respectu essentie et sbe rei nō soluit vt debet
vt ē pbat in. l. rē meā. §. de solu. et in. l. iul. §. q̄ fundus. vbi de
mā sed in terminis nris respectu modi soluendi non soluitur
vt debet. Rō ē. l. si stipulat⁹. §. i. §. de solu. ibi q̄ aut hominez
debet et c. v̄t ē militare in alternatiua cuz ē in alternatiua
et respectu partis solute nō p̄tingat liberatio. S. rñ. q̄ est
verum sed in alternatiua dī ē in p̄dēti liberatio respectu
illius partis: et per p̄ns et exercitiū actiōis: vt pbat. d. §. si
decet. q̄ de exercitiū actiōis exp̄sse negat ēē in p̄dēti in. d.
l. si stipulatus. §. i. Et p̄dicta motiua formāt senēses l. z stēt cū
cōi. ¶ Quāti aut ad id q̄ terito loco dicit q̄ ista dīa nō
subsit vbi sumus in herede soluere partē q̄ tunc ē si p̄cessit
oblo in gñe exercitiū et exactio est in p̄dēti p̄ illum heredē
qui partē sibi p̄ingentē soluit icerta re sine sp̄e virtute ob
ligatiōis per defunctū inire in gñe dictarum rerū vel sp̄erū
videt q̄ hoc dictū non p̄cedat sine dubio q̄ penes p̄sonas
hereduz oblo non recipit imutationē vt. §. p̄ximo. §. sed dic
saluādo Bar. q̄ nō recipit imutationē circa ipsam rē vt ali
ud solui possit q̄ possit per defunctū vt dictū fuit. §. in tex.
et dicit. §. p̄ximo. §. sed ex dilatiōe exercitiū actiōis p̄ heredes
soluit partē suā hoc nō p̄tingit l. z talis dilatio nō h̄et locuz
in p̄sona defuncti. ergo et c. et cū hac opione Bar. transeūt
h̄z Imo. dñs Alex. et doc. Et sic est cōia opio: l. z Ray. d̄ frol.
que refert hic Imo. nō faceret dīam iter p̄ncipalē et heredes
cuius opione ipse saluat vbi p̄staret reliquos heredes
nolle soluere in eodē hoie in quo partē suā vnus h̄eduz sol
uerat. tñ. n. poterūt oēs pueniri: et sic ē ille qui p̄tē soluerat
q̄ satis ē et de mēte Bar. qui vult ēē in p̄dēti donec vi
deat an alij velint soluere in eodē hoie: nec huic opioni ob
stat q̄ in p̄sona h̄eduz v̄t eadē rō que assignat in p̄sona p̄n
cipalis: q̄ in oblatione gñis nihil est in obligatione. Sed rñ.
q̄ nihil est in obligatiōe certū sed certificandū p̄ solonez sic
vt per Bar. in si. sed vbi heres soluit partē suā incerto boie
ex quo facit solonem totius q̄ d̄z inducit certificationē ei⁹
q̄ videt fuisse in oblatione nō sic in p̄ncipali ex quo non soluit
totū q̄ d̄z non inducit talis certificatio. Et hoc bñ p̄sidera
16 q̄ obiectio viget. ¶ Illud ē q̄ dicit Bar. de repetitiōe
partis solute in oblatione gñis vel alternatiua q̄ est in pendē
ti approbat h̄ per Imo. et doc. l. z Ludo. de ro. h̄ dicat h̄ esse
de directo p̄ hūc tex. ibi aut statim repeti pōt et c. que verba
debēt intelligi cū effectu: vt. l. p. §. docere. §. ne q̄s eū q̄ in ius
vo. est vi. exi. et verbū p̄xime sequēs aut est in pendenti et c.
nō d̄z referri ad id q̄ p̄xime dixit de repetitione ne videat
ita incōtinēti se corrigere iuxta ea que habent in. l. naz ad

ea. §. de p̄di. et demō. sed referri d̄z ad id q̄ p̄xime dixerat
de liberatione v̄z. q̄ licz nō sit nata liberatio respectu p̄ns
status tñ est in pendēti natiuitas talis liberatiōis respectu
eius q̄ euenire pōt p̄ quo Imo. dñm meū facit q̄ absurdū
videt q̄ recipiēs possit interim agē tanq̄ si nihil sibi ēt so
lutū: vt. d. l. si stipulatus. §. i. d̄ so. et tñ q̄ ab eodē nō possit in
terim repeti. d. pars soluta vt sic melioris p̄ditiōis sit alter
p̄bētiū p̄ id q̄ d̄z in. d. l. litigatores. §. si. §. de arbi. Dicit
ergo ipse dñs meus posse dici respectu repetitiōis ēē dīam
iter oblationem alternatiua et obligationē gñis vt pars solu
ta in obligatiōe gñis possit statim repeti sicut p̄ creditore p̄
peti et p̄cedat in ea q̄ h̄ p̄mo in tex. d̄z. Aut statim repeti p̄
et c. In alternatiua aut repetitiō p̄tis solute sit in p̄dēti si
cut eius petitiō et in ea p̄cedat tex. in. d. §. si decet. l. si nō so
rē. et intelligat sequēs dictū tex. nri. ibi: aut in p̄dēti et c. et sic
singula singulis referent et cessabit illud de correptiōe incō
tinēti et oia obiectio. §. facta: sed l. z hoc q̄ ipse dicit videat
pulchrū et applaudēs tñ est p̄ mentē doc. et p̄ mentē et tex.
nostri in quo illa duo dicta sed aut statim repeti pōt. Aut in
pendēti et c. respectu eiusdē ponunt: et sic respectu repetitiōis
nis: et sic cessat intellectus Ro. nō patit et tex. intellectus dñs
mei: q̄ de alternatiua adhuc. §. p. nō dixerat sed vbi p̄misi
sit illa duo dicta subnectit eiusdē p̄ditiōis esse alternatiua
nec id obstat q̄ p̄ma verba stabūt sine effectu et. §. p. vide
bit se incōtinēti corrigere. nā nō est sine effectu q̄ de rigore
possit agi et de eq̄tate sit in pendenti. sepino. n. reperit aliqd
disponi de rigore et illud idē alr de eq̄tate que p̄ualer: vt. l.
placuit. C. de iudi. et nō est se corrigere incōtinēti sed decla
rare et diffinire qd tenēdū nō ob. illud q̄ melioris p̄ditiōis
Imo istā opinionē erit creditor in obligatiōe gñis. nā hoc in
bis terminis nō habet p̄ absurdo vt p̄z ex no. in. l. si nō so
rē. §. si centū. §. de p̄di. inde. nā q̄ pōt v̄t retentiōe pōt debitor
suū petere et an ipm p̄sequuti nō pōt cogi rez in qua h̄z re
tentione restituere. Sed posses istare p̄ Bar. egpante istas
duas oblationes quo ad repetitionē d. d. l. cū his. §. si. §. de cō
di. ide. vbi ipse Bar. exp̄sse dicit iter istas obligatiōes quo
ad hoc de repetitiōe ēē dīam. S. rñ de q̄ loquit q̄ est dīa
an cōpetat vel nō q̄ in illis terminis in obligatiōe gñis com
petit in alternatiua nō h̄ aut loquit vbi sine dubio in vira
q̄ obligatiōe cōpetit repetitiō q̄ pars certe rei soluta fuit
nō tota res. Sed suspēdit et sic egpatio de qua h̄ p̄cedit re
spectu ipis q̄ cōpetat repetitiō ibi sit dīa. An cōpetat et
p̄pter egpationē d̄ qua hic respectu ipis q̄ cōpetat repeti
tiō: q̄ nō cōpetit nisi in alio facta solone possit dici idē in
d. §. si. vt h̄z cōpetat repetitiō in obligatione gñis cōpetat
demū alio tūc soluto q̄ si aduertis h̄z in se magnā rōnem
et dixi aliqd de hoc superius. Et sic remanēt saluata oia ob
iecta Bar. et vide circa hanc mām et dicta circa sc̄daz. q. bar.
in. d. l. stipulatiōes nō diuidunt. vbi plene examino et illud
q̄ vnico verbo sic in discursu tangit Bar. q̄ per acceptilla
tionē partis rei alternatiue vel in gñe debite p̄tingit libera
tio per. l. q̄ boiem. §. de acceptill. et per. §. si tñ boiem. §. c. l. vbi
plenius videbimus et de dicto. §. opponit ista gl. magna. in
si. Que gl. ex p̄dictis remanet expedita in eo q̄ dicit. in p̄n.
vbi loquit de p̄ncipali debitore soluere partē rei debite al
ternatiue vel in genere et in eo q̄ dicit in v̄. item no. et c. dū
loquit de h̄edibus debitoris in gñe v̄t alternatiue an si p̄tē
vnus soluat p̄ rata sua sit liberatus. Et illud q̄ querit bar.
p̄ intelligentia huius p̄cti quātr. §. agatur p̄ alios cohere
des vbi vnus soluit partē suā incerto boie nō examinat in
d. §. p̄ parte. ad quē se remittit bñ v̄z q̄ glo. ibi dicit q̄ alij
pueniunt sed nō dicit ad totū boiem vel ad partē sed dīcā
q̄ pueniētur ad soluendū boiem in gñe p̄missum p̄ defun
ctū p̄ portiōibus hereditariis quā solonem si fecerint in co
hoie in quo alius soluerat bñ erit alr agatur et p̄ illū q̄ sol
uerit vt sic habeat p̄cordare in hoie soluendo in quo si non
p̄cordauerit gl. h̄ dicit q̄ p̄dēnabunt in estimatiōe de quo
17 videbimus. §. p̄ximo. §. vbi gl. p̄ncipaliter tangit. ¶ An autē
in obligatiōe generis vel alternatiua cogat creditor partē
accipe et a p̄ncipali debitore clarū est q̄ nō. si eim ē in obli
gatiōe dadi que est penitus diuidua nō cogit recipere vt. d. l.
tutor. §.

tutor. §. In casu. multo minus in ista que est individua saltem
effectus: et ita determinat hic Imo. Ab hēdibus aut ipso de
bitoris in gñe vel alternative an cogat creditor partē reci-
pere v3 ab vno ipsorum volēte partē certe rei solvū v3 par-
tē rei alternative pmissē determinat post Bar. qd nō l3 nō
ex rōne ipsi Bar. et ita ē t3 hic Pau. de ca. l3 nec de bar.
nec de Imo. mentionē faciat. et sic l3 ab vno hēde simplicis
debitoris cogat partē recipe. vt. d. l. iij. de ne. ge. et
dictū est. §. in tex. non sic vbi sumus in hēdibus debitoris in
gñe vel alternative dixi ē in. d. ij. q. in. l. stipulones non vni
dant. §. e. vbi ē terigi illud qd tangūt hic Imo. Pau. et vo.
Alex. an si recipiat creditor scienter partē rei debite in gñe
v3 alternative sibi pūdicet: adeo qd in alia re pars solui pos-
sit. Et sic limitent iura dīcētia nō ptingere liberationem in
parte soluta in hmoi oblonibus vbi ignorati vel errati cre-
ditori solo partis facto fuit secus si sciētī d quo. §. aliquid dīce-
tur: et illum punctū an vnus hēdum debitoris in gñe vel al-
ternative possit cogere creditore ab eo partē recipe vel to-
tū teneat solvere tāgit Bar. j. primo. §. vbi videbimus. Ex-
pedita ergo gl. que ex pūctis remanet expedita. illud. n. qd
ipsa tangūt in. d. itē nō de oblonē certi hoīs est clarum et cir-
ca id est addendū qd fuit dcm. §. in tex. Et Restat igit ex-
pedita ipsa gl. declarare quādam difficilē oblectionē quas
pira hūc tex. format hic Imo. post dñm suum que est talis.
nā debitor alternative si soluit partes vnus rei alternative
pmissē videt elegisse solvū in illa re cū facto non minus qd
vbi volūtas declarē: vt. l. de qbus. §. d legi. et l. paulus scri-
bit. nō tñ verbis. §. rem ra. ha. et sic nō videt qd vltimus pos-
sit solvū in alia re: et per pñs v3 qd soluta parte p illa parte
pīngat liberatio: et idē videt in oblonē gñis soluta pte cer-
te rei de gñe. Refert Imo. dictū dñm suū dicere qd l3 videat
eligere nō per hoc videt se astringere ad solvēdū in illa re
cuius partē soluit alio nō posset deveniri ad icōveniēs de q
in. l. in executioe. §. p parte. §. e. sed fm Imo. hoc nō est solue-
re sed fugere. Unde ipse soluit plurib⁹ modis pmo qd l3 vi-
deat eligere nō pōt resultare nisi tacita pñtio que erit pa-
ctus nudū qd de iure civili nō parit actionē nec vestit pira
tradentē nec p actū liberatoriū iuxta nō. in. l. si iura. et in. l.
in traditionibus. §. de pac. vnde ex ista electioe nō astringit
solvere in illa re cuius partē soluit qd pactum nudū nō pa-
rit actionē: et iste si se astringit ex pacto nudo tacito se astringit.
Aut ergo creditor vult agere virtute alternative obli-
gatiois: et tūc erit sibi necesse electionē tradere et tribuere
debitori iuxta. l. plerūq. in. si. §. de iur. do. et regulā in alter-
natuio. de re. iu. li. vj. Aut vult agē ex pñtioe et nō pōt qd
ex ea non nascit actio nisi de iure canonico: vt in. c. j. et ij. de
pac. vbi per doc. vñ de iure canonico posset dici qd nō pce-
deret qd hic d3 qd v3 incōveniēs: qd nō d3 induci discrepan-
tia inter ius civile et canonicū. c. cū expedit. de elec. li. vj. cūz
fi. Hñ scdo modo soluit Imo. qd nō videt eligere simplr et
pōt sed pditionalr si ptingat ipm aliaz partem solvere in
eadē re. Tercio modo soluit qd l3 videat eligere nō impedi-
tur variatio sicut nec impedit si expōt eligi ipse debitor: vt
l. cum qui certat. §. si. §. e. cuius vltimi dicti fm ipm ista pōt
ē rō: qd ex tali expōta electione resultat pactū nudum adeo
qd non astringit ipm tali actui stare et in ipso pñtere: sed tu
pñdera an p istam rōnem faciat qd d3 de creditore qui nō
pōt variare. Et hanc tertiā so. l3 h Pau. de ca. l3 de Imol.
mentionē non faciat. Ex ipsa inferēs qd si electio in alternatī
na non ē debitoris s3 creditoris non hēt locum qd hic d3
Imo per solonē partis factam creditori cōtingēt liberatio:
qd posset astringē solvētē solvere altam pte in eadē re post
qd l3 electionē nec posset variare qd creditori nō concedit
variatio vt nō. et hñ in. d. l. en3 qui certat. d. §. fi. in. si. §. vñ
modū intelligēdi et l. si stipulatus sit scibū aut pampby-
lū. §. e. et dicit Pau. hoc tenere Ra. et nō repōt aliquid aliū
hoc dicētē. Sed dñs Alex. p hoc allegat tex. cum glo. fi. et
ibi Aug. in. l. cum debitorē. §. rē ra. hñ. Qui dñs Alex. istat
pira. d. rñtionem Imo. et Pau. ad pñm. §. formatū: qd ē
p parte debitoris cui cōpēit electio nō est locus variatiōis
vbi facta est executio: vt. l. huiusmodi. §. scibū. et ibi nō. de

leg. primo. et. d. l. si stipulatus sit scibū aut pampbylum.
et. d. l. eū qui certatū. §. fi. vbi p Bar. et doc. sed soluta parte
v3 facta executio. ergo nō v3 amplius locus variatiōis: et sic
v3 pñdi dicta rñtio. Dicit difficilē ē rñtionē ad hāc ob-
lectionē per ipm factam. Tñ dat hāc rñtionē qd solutio p-
tis nō aufert potētiā variadi: vt. l. cū. x. in. pñ. iūcta. l. si
stipulatus fuerit. x. in. melle. §. de solu. in. ij. rñtio. S3 Alex. j. p-
rio. §. vbi tāgit hāc difficultatē in pñ. formalis sic rñdet qd
cum solo partis nō pariat liberationē in bis terminis non
pōt dici facta executio: et sic nō pōt dici tanq3 facta execu-
tio ē ipediri variatiōē. executio. n. oblonis ē liberatio. Et
casu qd ista rñtio huic oblectioni nō pcedēt ad oblectionē et
pñtū. §. formatū p tex. ēēt alr rñdendū fm ipm Alex. qd de
bitor solvēs partē alternative nō v3 eligē sed v3 solvū s3 ea
pditione si in eadē re residuū solui ptingat sicut dicimus in
eo qui est obligatus in gñe: qd si soluat creditori partē certe
spēi non liberat qd variare pōt et solvū in alia re et licz ipse
nō dicat ista ē fuit vna de solonibus Imo. vt. §. retuli. Quā
tñ improbat Alex. j. primo. §. per. l. fi. C. de duobus re. s3 di-
versus casus est velle se totatū tneri a solone debiti per pre-
scriptionē put sunt termini. d. l. fi. diversus est velle hē ele-
ctionē put sunt termini nostri. Adibi v3 qd isti doc. nō pce-
perint mentē iuris in hac mā dum pñponūt ex pñtatione
partis rei alternative pmissē iduci tacitā electionē. nā imo
talio actus potius sonat et tēdit in pñtū vt velit solvēs par-
tē in vna posse solvū et adhuc aliam re si voluerit quā volū-
tatē et mētē talr solvētis iuris latores pñderantes ppterea
statuerūt nō ptingē liberationē in illa parte vt hñ. d. §. fi. x.
et. d. §. p parte. non. n. §. eius volūtatē statuē voluerūt in ea-
dē re ipm hñ pñcē solonem quasi videat elegisse. in talib⁹
eīm lex nō astringit nisi fm volūtatē: vt. l. sicut. C. de actio.
et obli. et qd mens solvētis partē sit illa de qua. §. pbat quia
alio dicēdo et sic qd videat soluisse animo eligēdi solonē in
illa re videt actūz sibi quodāmodo pñdiciālem et restri-
ctivum sui iuris fecisse qd nō est pñmēdum: vt. l. cū de idee-
bitio. §. de pba. cū si. nec in pñm facit. d. l. fi. C. de duob⁹ re.
qd vt dixi ibi agit vt qd non teneat aliquo modo ad residu-
um debiti si ex solone partis ipm totū nō d3 agnovisse. hñ aut
agit vt adhuc habeat electionē in alia re put an solonem.
facit qd. §. pñme dicet in qōne pñme examināda p intelli-
gētis huius tex facit et qd alio qd facit in suum favorem sol-
vere partē redūderet in sui pñdiciū p. l. qd favore. C. d. le-
gi. cū si. Et ex hñ dubiū v3 qd dñt Ra. Pau. et Alex. d3 cre-
ditore hñte electionē in alternativa vt tūc nō procedat iste
tex. quasi elegerit solonem sibi fieri in illa re cuius partē ac-
cepit et nō possit variare. nā hoc de electioe qd videat facta
per receptionē partis v3 falsa p pñctā v3 tñ aliam rōnē sibi
esse p parte creditoris qd eo invito ptingere nō pōt fieri so-
lutionem in diversis rebus vbi sua est electio et iura in hac
mā pñderant hāc rōnē in favore ipsius creditoris: vt. d. §. p
parte. nec obstat si diceret et vbi est electio debitoris hñ idē
est qd invito creditore nō possit ptingē solonem fieri in di-
versis rebus cū nō possit ipse invito astringi recipe partē
rei alternative vel in gñe pmissē vt. §. vidimus. nā iura pñ-
derant hoc incōveniēs accepta solone partis qd v3 nō pos-
sit fieri solo in alia re: vt. d. §. p pte. s3 vbi creditoris est ele-
ctio nec an nec post solonem partis pōt ptingē fieri solonē
in diversis rebus ipso invito nō sic vbi electio ē debitoris:
qd l3 an solonēz creditor possit obuiari huic incōveniēti nō
recipiēdo partē nō sic vbi recepit hñ liberatio ēēt in parte so-
luta sequuta: et ideo iura statuerūt liberationē nō ēē secutā
v3 ergo dictū in creditore verū s3 nō rōne dictorum docto.
Et Sed dubitat hic Imo. post Bal. j. primo. §. an credi-
tor a debitore gñis vel alternative recipies partē certe rei
vel vnus rei alternative pmissē sciētē sibi pūdicet adeo
qd videat pñtere qd in alia re possit pro alia parte debitor
ipm debiti satisficere: et sic iste tex. cū si. restringat vbi cre-
ditor ignorat vel erronee credēs sibi nō pñdicari reci-
piē partē rei in gñe vel alternative pmissē: et l3 ipse Bal. te-
nuerit qd sic quasi sciētē recipies ita videat voluisse ar. l. j.
§. de pñ. inde. et possit ita velle: qd aliud p alio invito cre-

ditore solui nō pōt vt. l. ij. §. j. si cer. pe. ipso ergo volēte sic tñ ipse Jmo. t3 pñum qz hoc eēt sūme restringē istū tex. cū pcor. cū qlibz psumat in dubio scire leges: t sic error qz crederet sibi nō pñdicari nō psumeret: vt. l. leges sacratissime. C. de legi. Preterea sm ipm nō est verisile qz ipse creditor recipiat aio pñdicandi iuri suo sz animo qz ille habeat solvere in eadē re: ar. l. si cum aurū. de solu. t. d. l. cū de indebl to. de pba. cū si. t hoc t3 h Pau. de ca. l3 et in hoc nō faci at mentionē de Jmo. t faciūt dicta. §. pri. in alio articulo. Dicit tñ qz si expisse apperet de volūate creditoris qz vellet debitore solvete p parte quā soluit liberare qz sequeret liberatio t limitaret iste tex. cum hoc qz nō liberet sit iductū in fauore ipsius creditoris vñ ipm pōt renunciare: vt. l. si qz in conscribēdo. C. de pac. cū si. t hoc volūt ēt Bal. t Jmo. t est clarū per. d. l. ij. §. j. si cer. pe. vt. §. inductā t cū opio ne Jmo. t Pau. §. Bal. qz in dubio creditor sibi nō pñdi cet ex receptiōe partis trāsīt h oñs Alex. adducēs vltra ali os p hoc. l. si ita stipulatus fuero si ticius. §. j. e. vt hic vide per ipm t vide ēt Aretij. pñmo. §. vbi ēt ipse t3 ptra Bal.
 ¶ Ultimo extra gl. Bar. hic querit in dispōne gñis qd sit in obliōne t recitatis opionibus residet in opione gl. sup v. pñmet. in fi. in. l. menius. §. duobus. de leg. ij. qz nullus cert⁹ t determinatus sit in obliōne sed determinādu per solonē vt hic vide per ipm. t in. d. §. duobus siue duoz. t h p Aret. plene examinātem hunc articulum.

Ex his igitur stipulatōibus.

t c. ¶ In stipulatōe diuidua natura t obliōne sed indiu dua effectu qlibet hēdum pmissoris p parte tenet sed par tis pñtatio liberationē nō parit sed in stipione idiu diua oī modo pmissoris hēdes insolidū tenent t hēdib⁹ stipulato ris insolidū actio cōpetit. b. d. vsqz ad. §. si tñ boiez. Diuide t subdiuide hūc. §. vt hic per Bar. t no. collige vt hic per Jmo. ¶ Venio ad gl. t omīssis pcedētibus que sūt faciles t rex. declaratiue t quatenus aliqd circa aliquā ipsarū sit addēdum addet. j. pñma gl. sup v. Immutet quā capio que in sui pñ. allegat pcor dātes. ¶ In scda parte que incipit ibi sed obijct de marito t c. glo. op. de marito t vxore qui hñt iter se pñilegiū ne pueniant vltra qz facere possint t tñ tale pñilegium nō trāsīt ad hēdes: t sic in psona hēdum videt imitari pñtatio obligatiōis allegat gl. l. nō tñ. §. de re iudi. sz meli⁹ allegasset. l. sciēdū. e. ti. gl. rñdet put in ea t ei⁹ rñ sionē approbat Bar. dicēs ipsam meliōrē qz rñsio Jde. de bellap. t ita doc. transeūt. ¶ In tertia parte que incipit ibi: itē op. d. l. legatarius. gl. op. de. l. legatari⁹. de leg. j. vbi vnus hēdum legatarij pōt partē legatī acceptare t ali⁹ re pudare l3 defunctus nō posset t rñ. qz iste tex. loquit in he redibus pmissoris siue debitoris in quorum psona pñtatio obligatiōis nō mutat pñum loquit in hēdibus creditoris .i. legatarij t hoc est qd vult dicē glo. hic passiuē ibi actiue iura. n. passiuā trāsēūt in hēdes debitoris actiua aut in hē des creditoris: vt. l. j. C. si cer. pe. cū si. Que so. improbat p Bar. t doc. per hūc tex. in vltima illatiōe in v. ex quo qdez t c. vbi pbat idē ēē in hēdibus stipulatoris. An gl. in. d. l. legatarius. soluit qz hic in idiu diuis ibi idiu diuis: t hanc saluat Bar. l3 Sy. ipaz nō teneret cōprobat ēt alias solutio nes datas per doc. simul oēs iungēdo. ¶ In quarta parte que incipit ibi: itē op. j. e. l. eadē t c. gl. op. d. §. si. d. l. eadē. j. e. vbi videt pbari qz pñtatio obligatiōis mutat ex psona hē dūm qz dñ ibi qz qlibet hēdum stipulatoris duple agit pro portiōe sua p enictiōe sue partis vbi defunctus non posset agē nisi insolidū gl. se remittit ad ibi dicēda sz melius dic vt ibi t hic per Bar. t doc. qz ille tex. pcedit vbi agit ad in teresse. qlibet ei⁹ hēdum stipulatoris p parte sua agit t qli bet hēdus pmissoris p parte sua puenit: l3 in stipione faci idiu diui sumus. Ex quo nō agitur ad idiu diuū sz ad penam vel interesse cōmissum qd est diu diuum respectu ergo pene vñteresse cōmissum aīr tenent t pueniunt hēdes qz pñci pales facit gl. in v. viam. in fi. §. pñmo. §. duz dicit qz actio que pponit ad interesse qd succedit ēē in factis idiu diuis a est diu diua: vt. l. stipiones nō diu diu. v. celsus. j. e. ¶ Sz

a ¶ Infra. e. t vide Bart. j. in f. dā parte tex. pñm scdo mo do declarat v. sz quo casu t c.

vltra gl. p declaratione eius qz hic dñ qz ex persona hēdus obligatio nō recipit imutationem Bart. op. d. §. §. pñmo. vbi maxime iūcta gl. ij. pbat qz vbi qs est debitor in certa quātitate nō pōt solvere partē inuito creditore: vt. l. in tot. §. Incius. §. de vsu. qz sicut in tota quātitate tenet ita totam solvēt dñ sui hēdes si decedit tenet p portiōibus hēdita rijs t ipsas solvēt possunt t liberant ex solone partis hēdi tatie: t sic vñ qz imutet pñtatio obligatiōis in psona hēdus. Quidam put dicit Bar. p enictiōe hoc pñio dixerūt nō ēē verū hēdes solvētes p portiōibus admitti t liberari inui to creditore put nec defunctus: l3 ergo actio iter ipsos diu dat tñ nō admittit aliqs hēdū ad pñcularē solutiōez t ipso rum opionem refert Cy. in. l. si plures. in pñma. q. C. de pñi. Inscr. t in. l. ij. C. de neg. ge. vtrobiqz tñ post Jde. d. bellap. Improbatur dictam opionē t vult qz inter hēdes debitoris certe rei vñ quātitatis put obligatio diu diu ita ēē quilibet admittat ad solvēdum partē suā p parte sua libetū ēē inui to creditore p illum tex. in. d. l. ij. t p. l. si testō. §. j. de fide ius. t ita t in. d. l. ij. t ēē hic t3 Bar. vt ēē dixi. §. pñmo. §. t ad illud de imutatiōe pñtatiōis obligatiōis in psona hēdus que vñ in dictis terminis ptingē qd vñ ptra hunc tex. rñdet mutatiōez pñtatiōis obligatiōis respectu rei solvēde hic in psona hēdum disponi nō ptingē nō aut respectu modi sol uēdi put talis mutatio ptingit quādo sumus in debito cer te rei vñ quātitatis vt hic ipse Pau. bñ dclarat. ¶ Ex cu ius dictis no. t qz creditor hominis vel alterius rei in gñe vel duarum rez alternativē nō pōt cogi inuitus ab vno he redum debitoris partē vnus rei gñis vel alternativē reci pe. Et hoc reassumit ēē j. Bar. sup gl. in v. solidus. sup scda parte huius tex. vbi gl. ēē est hui⁹ intētiōis t ibi Bar. vltra rōnē quā hic assignat qz posset ptingē fieri solutiōē in di versis rebus ab hēdibus put in debitorē: pōderat illū rex. in v. sz quo casu t c. ipm. n. intelligēdo put intelligit. d. glo. t sic qz id qd ibi dñ referat ad hoc qd pñmo loco dñ in isto rex. d obligatiōe gñis vel alternativā ibi est casus qz vnus hēd solvēt totū qd dñ solui vigore obligatiōis in gñe vel alter nativē pñte p defunctū reperit p actionē familie heriscūde ergo pbat qz de necessitate tenet solvēt totū tale debitū si vult liberari l3 obligatio t pñtatio talis debiti diu diuatur inter hēdes. actio. n. fa. herisc. pñponit qd factus fuit fuis se factum ex necessitate: vt. d. l. hēdes. §. si vnus. cū sequē. t hic ēē p Bar. sup ista pñma parte. ¶ Et p hoc dicit Bart. in scda pte ēē limitandū t declarandū qd ipse dixit. §. pñio. §. vt vno hēdus debitoris in gñe solvete pñte certe rei actio sit in pēdēti vt vñ id intelligat quando creditor spōte partē ab vno hēdum recepit. Secus si nō vult recipere. Et ad hoc qd t3 Bar. qz inuitus creditor non cogat partē ab vno hē dūz in his terminis recipere est casus satis clarus t expñsus in. d. l. in executiōe. in. d. §. p parte. ibi solui aut nisi insolidus nō pōt t c. Tale. n. vñum nō pōt importat pñsam necessita tē: vt. l. nemo pōt. d leg. j. t in rfa pñma. de re. in. li. vj. vbi gl. in v. nō pōt. t p Bar. t doc. in. l. gallus. in pñ. §. de li. t po. ¶ Sz redeūdo ad dicta Bar. in pñma parte huius tex. t sup ista gl. facta pñtione qz inter hēdes debitoris diu diu at ipsa obligatio t qz vbi erat simplex debitū admittat hēd ad solvēdū ratā suā et libetū ēē inuito creditore. Jpe Bar. instat d. l. v. §. si. j. e. vbi vñ qz imo quilibz hēdum debitoris certe quātitatis sit obligatus ad totā quātitatē aīr pena insolidum cōmittit. ¶ Rñdet Bar. qz sine dubio obligatiōes psonales p. l. xij. tab. diu diuunt inter hēdes: vt. l. ea que. C. fa mi. herisc. t. l. j. C. si cer. pe. Sz pñtatiōes nō diu diuunt inter hēdes: vt. l. cni fundus. ff. d pñi. t smon. vbi aut pena subij cīt in stipulatōe respectu penalīs stipulatiōis est in pñtatio ne illud qd erat in obligatiōe vt de se p3. dñ. n. si pmissus ad impletū siue datū nō fuerit pmittit tantā penam nō mirus ergo qz nō diu diu at sz quilibz insolidum teneat t insolidus pena cōmittat nisi insolidū qd pmissum fuit adimpleat: t ita pcedit. d. §. si. l. v. §. e. ii. ad qd ēē. l. in executiōe. §. p. j. e. de quo p ipm Bar. ēē j. in. §. cato. in. vij. op. in fi. dicte opposi tiōis. ¶ Conclusio igit quā facit Bar. in hac mā qualiter obligatio diu diu at inter hēdes t qd solvere teneat. Et ista qd in obliōne

quod in obligatione individua effectu potest obligatio generis
et alternative l3 quilibet hēdum p portione hēditaria teneat
et quilibet p ea parte pueniat in nisi solidum quilibet solue
nō potest put nec defunctus et nisi solidum creditor recipere nō
cogit nec a defuncto nec ab aliquo hēdum et si recipit oī
no non sequit liberatio ut hic et. s. primo. §. et. d. l. in execu
tione. §. p parte. In obligatione aut oīno individua quilibet be
redū p portione hēditaria tenet et quilibet partē et inuito cre
ditore solue potest: ut. d. l. iij. C. de neg. ge. et. d. l. si testō. §. j. de
fideiuss. In obligatione aut oīno individua quilibet hēdum
insolidū tenet put defunctus. In eo aut quod est in pditione
quilibet hēdum tenet insolidum: et ita simplr dicit hic Bar.
l3 in. d. vij. op. in fi. dicit hoc pcedere in pditione vādī secus
in pditione facti et diuidui: qz illa diuidit iter hēdes ne ve
nient ad iposibile qz vnus teneat ad factū alterius: ut. d.
§. cato. vbi vide latius circa hoc dicta in. d. vij. op. In obli
gatione aut que succedit ad estimationē in obligationibus fa
cti pcludit Bar. ipsam eē diuiduā dū rfi. ad. §. fi. l. eadem. §.
et. ut. §. dictum fuit. Et cum his dictis Bar. trāseunt h An
ge. Imo. Pau. d ca. et alij doc. Quibz dictis adde p dū
loqz Bar. de obligatione gnis vel alternative et pcludens qz
hēdes put nec defunctus liberant ex particulari solone qz
huius dicti rō est: qz in ipso vigeat rō que est in defuncto: qz
ptingē posset fieri solutiones in diuersis rebus imo ista rō
magis subest in hēdibus qz in defuncto qz facilius variant
plures qz vnus put hic dicit Pau. et bñ nō ergo huius de
cisionis rō est illa quā assignat hic gl. in v. possunt dicēs rō
nē eē: qz put defunctus nō liberat ex particulari solone in
talibus ita nec eius hēdes qz sūt loco ipsius: et sic vnus. nā
attēta dicta rōne vbi sumus in obligatione certe rei vel quā
titatis videret qz hēdes nō liberarent ex particulari solutōe
et tñ cōiter pcludit prium ut ex supra relatio appet. Ad
de scō dū in tali obligatione gnis vel alternative pcludit
vnū hēdum nō posse solue partē suā inuito creditore p hūc
tex. in v. sed quo cāu intelligēdo qz loquat in tali obligatio
ne gnis vel alternative et pōderādo put pōderat Bar. qd
sup fuit relatū. Nā Imo. bñ sup gl. in v. solidū. et clarius. §.
primo. §. dicit hūc tex. pōderatū ut pōderat per Bar. non
facere ad suū ppositū: qz ad hoc ut competat actio familie
heredis sufficit qz alr nō poterat liberari hēs nisi totum
solueret: et sic sufficit ista necessitas causativa: l3 nō sōit neces
sitas pēisa qz creditor nō cogat nisi totū recipere nō ergo ex
eo qd hic vī cōpetere actionē fa. hercis. hēdi solueri totum
p hēdes inferi de necessitate qz totū tenere solvere et qz
partē nō cogetur creditor ab vno hēdum recipere: et ita dñt
et hic Ro. et dñs Alex. oēs tñ tenēt dictum eē verum in se qz
creditor in obligatione gnis vel alternative nō cogat partē
recipere ab vno hēde et hoc p. d. §. p parte. et ita et pillam
tex. l3 hic Aret. inducēdo adhuc alr qz sup induxeriz l3 et p
ut iduxi satis pferit ad ppositū psupponit tñ Aret. Imo. te
nere p Bar. qd nō est verū: qz ut dixi Imo. deducit hūc
tex. nō stringere p dicto Bar. sed oīm tenet Imol. respon
dē et hic p eius saluatiōe ad glo. in. l. in stipulationibus. §.
operari. §. e. qz illa loquat in hēdibz stipulatiois iter quos
videt ibi pbari qz gnis stipulatio et quo ad solutionē diui
dat et est gl. in v. partē. in fi. in. d. §. operari. quā vult allega
re Imo. vide Imo. in. d. §. operari. et forte aliqd de hoc di
ces. §. per. d. gl. in v. solidum. Et aduerte qz in his terminis pō
derat an adsit necessitas nec ne respectu recipiētis: et sic an
cogat nec ne creditor gnis vel alternative partē recipere et
p parte ipsius doc. pcludit nō eē necessitate recipiēdi prē
fi nō p hūc tex. p. d. §. p parte. S3 p parte vnus hēdis nec
Bar. nec alij vident sēire qz adsit necessitas nisi causatiue
ut possit liberari: qz nec p parte sua liberat facta particula
ri solutōe. Vbi aut agit ad factū vel ad aliud indiuiduū
p vnū hēdē et pdenat insolidū: tñ si venient ad estimatio
nē ad ipsam insolidū tenet ipse hēs put tenebat ad indiui
duū: et ita vult Bar. sup. d. gl. in v. insolidū. declarando p
mū intellectū d quo in illa gl. Adde tertio que resuleret
utilitates ex hac indagatiōe an creditor cogatur vel ne ab
vno hēdū debitois in gnis vel alternative recipere solutionē

partis postqz oīno facta solutione nō liberatur solutō. Nā
oīno resulat utilitates. interiz. n. solutō non pōt pueniri ut
vidimus. §. primo. §. sup gl. magna. et p gl. in. d. §. p parte.
Itē si soluit vī amodo piculum pemptiōis spectare ad cre
ditore qd tñ affirmative nō pono qz cū nō sit secuta libera
tio nō vī qz creditor sit effectus dñs: et p pñs vī qz piculum
adhuc spectet ad ipm soluerē tanqz de re sua vel de re per
ipm debita in gnis cū nō pñs nō possit: ut. l. incēdium. C. si
cer. pe. In hēde vō solutē partē certe quātītatis vel rei de
bite a defuncto bñ resultat dicta utilitas cū ipse liberat im
mo cū possit inuito creditore solue partē suā: ut. §. septi. fuit
oīm post oblationē psignationē et depositionē piculū in
teritus spectabit ad creditore: ut. l. obsignatiōe. C. de solu.
et ita vult hic Imo. l3 secus dicat eē in pmissore principali
offerēte prē cū ab eo creditor prē recipere nō teneat: ut. d. l.
tutor. §. lucius. de vsu. et vidimus. §. primo. §. et in. §. nro.
Adde quarto dū est pclusus p Bar. et alios qz vnus hē
dum debitois certe quātītatis vel spēi pōt solue rataz suaz
et liberat et inuito creditore. nā idē est dicēdum in hēdibz
ipsius stipulatiois quātītatis vel spēi ut inuitus quilibet pos
sit cogi recipere prē suā: et ita dicit hic dñs Alexan. dicēs hoc
fallere in casu singulari. l. si pignori. §. fa. hercis. et ibi Bar.
5 declarat. ¶ In qnta et vlti. parte ista gl. in vbo imutatur
querit qd si vnus de hēdibus pmissoris dissentiret ab alijs
in quo bñt fieri solutio in obligatione gnis vel alternative:
et rñdet ponēdo duas opiones. Primam qz stetur maiori
parti: et sic qz pdictio istius vnus nō attēdat. Scōz qz iste
vnus teneat alijs ad id qd fuerūt pdenati ppter nō solutio
nē eiusdē rei quasi sētiat gl. qz tñ pdenent ad estimatiōe m
sine interesse. ita. n. pbat. l. hēdes. §. si in certo. §. fa. hercis. all.
in gl. et in hac opione fuit gl. magna. §. primo. §. Primam
aut solutionē ponit et gl. in. l. in executiōe. §. p. in gl. magna
§. e. que adhuc ponit aliā opionem qz cogant pntire p in
dicē vel qz res sorte dirimat p. l. si. C. cōia delega. Illam tñ
qz stetur maiori parti ponit p vltima quā improbat h Bar.
qz rñ pdicta pcedit in his qz sunt cōia pluribz ut vniuersis
secus si pluribz ut singulis nisi in casu. l. maiorez. §. de pac. vbi
est spāle fauore liberatiōis qz et in cōibus pluribz ut singulis
stetur maiori parti ponit By. in rñ qd oēs tāgit de re. it. lib.
vj. latius Bar. in. l. qd maiorez. ad muni. vbi multa supplet
ad dicta By. tāgit l3 remissive in. l. si aut plures. §. de aqua
plu. arcē. Aliā aut so. postea hic p gl. dicit verā vltima. et il
lam aliā quā ponit gl. in. l. in executiōe. qz cogat p iudicem
pntire vel qz res sorte dirimat eē falsam. Ray. aut pcor
bat istas gl. ut qd hic dñt in vlt. so. glo. pcedat vbi maior p
pdictit minori vbi aut sūt in pari nūero pcedat glo. in. l. in
executiōe. qz cogant pntire p iudicē Bar. dicit istā pcor
diam iure nō pbari. Nā ipse dicit hūc. q. motā p glo. posse
duplici respectu pñderari. Primo respectu ipsius credito
ris quātr. s. ipsi subueniat pñderari hēdibus. Scōdo quā
liter subueniat hēdibus adinuicē vbi inter se contradicūt.
¶ Circa primū pcludit qz siqd ante sniam iudici pstat d
dissensu hēdū pōt eos ad pecuniā et estimationē cōdenare
ad instātiā creditoris p no. §. primo. §. in gl. magna. qz gl.
pdicta isto casu possit pcedere facit qd no. in. l. j. in pñ. §. de
actio. em. in gl. ij. et p ipm Bar. in. l. stipulatiōes nō diuidū
tur. in. ix. q. Itē si iam facta eēt pdenatio ad boiem et here
des dissentiret possit fieri executio in estimatiōe eadē rōne
ad qd v. l3 quo casu. §. e. dic tu fm pñmū intellectū gl. possum
scōdo loco ibi p Bar. pferūt et no. in. l. eū qui certat. §. si. §. e.
vīc in gl. ij. in. q. quā illa gl. mouet et in. l. si seruū. §. si. §. e. Itē
posset petere actor ut index eos cogēt ad pcor diāz qz quo
rēas plures dissentiret ad pñdiciū tertij p iudicē ad pcor di
am cogi possunt: ut. l. huiusmodi. §. fi. de leg. j. vbi legatarij
diuersis actiōibus volētes agere ad legatū p hēdē ad pcor
diam cogi possūt. ¶ Circa scēm quātr hēdibus inuicē et
sic quo ad se ipsos pñlat dicit Bar. in pñis non posse tñci
pñli ut stetur dicto maiorez partis: qz illa opio nō est vera
ut. §. fuit demonstratū. Itē nō pōt et fm aliā opionēz dici qz
pñlat petēdo p aliquē ipoz a iudice ut cogant pntire qz
qz plures dissentiret ad ipsoz incōmudū cessat officiū iudi

ciis: vt. l. quotiens. §. de usufruct. ff. gñali. et l. itinere. de serui. rusti. pñ. l. 3. gl. pñm ibi vellet. s. vel q̄ deueniat ad iudiciū sortis vel q̄ iudex fatiat ipsos pñtēre sed alr vult Bar. et hic et in. d. l. huiusmodi §. si. Aut ergo adhuc nō est passus dñm aliq̄ hēdum ex pñditiōe et discordia puta q̄ adhuc nō est deuentum ad pñtationē estimatiōis et pōt peti vt res sorte pñtatur: ar. l. si. C. cōia de lega. et hoc casu pōt saluari gl. in. d. l. in executiōe. Si vō iam dñm incursus est: et tūc qui voluit rē solūe et ppter pñditiōē cobēdis deuentū est ad estimatiōē et recupabit a cobēde damñū suū iudicio familie heriscūde vt hac gl. et est tex. hic in §. sed quo casu et c. dic fm dñm pñm intellectū. Et cū his dictis Bar. trāseunt hic Ang. Imo. et Pau. de ca. et doc. Qñ Imo. p saluādo Bar. rñ. sigs p id qd ipse dicit in primo mēbro q̄ fiat pñdēnatio ad estimatiōē s̄ volūtate creditoris opponēt q̄ in obligatiōibus dñdi donec res extat nō fit pñdēnatio ad estimatiōē: vt. d. l. vbi aut nō appet. §. si. et d. l. si seruus. §. si. Nā illa iura loquunt vbi res extat et pñtat que res solui debeat. In casu aut nostro facto debitoris impēdiebat appere que res solui debēt ideo pōt fieri pñdēnatio ad estimatiōē: ar. no. in. d. §. si. Leum qui certat. in gl. j. fatef iust nō esse q̄ fiat pñdēnatio ad hoiem et executio in estimatiōe sicut dñ in obligatiōe rē dari vbi res dari nō pōt. S3 Bal. de quo nō facit mentionē Imo. sed dñs Alex. tenebat ptra Bar. et gl. §. primo. §. per. d. l. vbi aut. §. si. et d. l. si seruus. §. si. q̄ nō fiat pñdēnatio siue executio in his terminis ad estimatiōē re extate que dñ dari. Et rñdet Alex. ad illud q̄ h nō appet que res dñ solui facto hēdum debitoris q̄ tale impedimētū nō dñ esse in pñdēnatiōe postq̄ hēdes compelli pñt pñcordare vt oēs fatent per. d. l. huiusmodi. §. si. qd remediū nullo mō cadere poterat in casu no. per gl. in. d. §. si. Leuz q̄ certat. nō tñ refert ipse Alex. Imo. adduxisse dictā rōnem p saluādo dicto Bar. Dicit tñ ipse Alex. eo cāu quo pñgnoribus captis et multa in dicta iudex nō posset cū effectu hēdes deducere ad pñcordiā posset pñcedere opio Bar. vt deueniret ad pñdēnatiōē siue executiōē estimatiōis: et ita posset intelligi fm ipm. l. heredes. §. si incerto. quē Ra. adducit p opione Bar. Tandē simplr ipsam approbat p no. in. d. §. si. Leū qui certat. nā ibi ē reus potuisset coarctari ne variaret: puta statuto termino ad eligēdum intra quē si nō eligat trāsfertur electio in creditorem: ar. l. j. de solu. et no. gl. in. l. legato gñalr. de leg. j. et in. d. §. si incerto. dum refert opionē Roze. sicut ergo in. d. §. si. l. 3. posset esse pñsum alio remedio deuenit ad estimatiōē: ita et in casu nō dici pōt deueniri posse: et hoc vī satis pbabile et equuz q̄ q̄ re extate in obligatiōibus dñdi ipsa res debeat pñcise dari vī eē inductū in fauorē creditoris: vt. d. l. vbi aut. §. si. et d. l. si seruus. §. si. Et hoc no. ē ad dicta. j. in gl. in §. in solidū. dñ pñmō mō intelligit illū tex. Sed vī declarādum dñm Bar. qñ creditori p heredes debitoris hois in gñe vel alternatiue nulla pars est soluta. Si aut vnus heredū soluit partē suā et alij nō pñcordant nō vī bona practica Bar. q̄ fiat pñdēnatio ad estimatiōē q̄ ipsi creditori eēt satisfactum in diuersis rebz. Sed ēt dñ casu saluādo dñm Bar. Imo. dic q̄ tūc ager pñm pñt si sibi non soluisset vt soluat ēt estimatiōē vel integrum hoiem et ipse hēbit regressum p coheredes iudicio fa. hercis. vt h. nam p solutionē partis ipse nō fuit liberatus sed p ipm fuit suspēsum exercitium donec ageret p alios vt vidimus. §. primo. §. in gl. magna. et p gl. in. d. §. p parte. l. in executiōe. Tu saluādo dñm Bar. ēt hoc cāu vbi vnus soluit ratā suā dicas q̄ nō est in pñdēnatiōe q̄ creditori fiat solutio in diuersis rebz vbi ipse in hoc cōsentit vt vidimus. §. primo. §. in op. et q. formata ex gl. bar. aut hic loquit vbi creditor pñt fieri pñdēnatiōes in estimatiōē vñ ēt q̄ nō posset iterū agere p illuz q̄ soluit posset pñcedere dictum Bar. Et an hoc casu posset agere p illum qui soluit partē rei ex quo pñt pñdēnatiōes fieri in estimatiōe vbi poterat instare vt cogere ad pñcordiā ipsi hēdes p. d. l. huiusmodi. §. si. de cuius tñ. §. intellectu an pñt illud ad qd ipsam allegat Bar. hic vide p doc. ibi et hic ēt aliqd p moderniores. vide ēt in. d. l. si. C. cōia de lega. et pondera

q̄ in illo. §. si. videf esse pñdēnatiōē q̄ q̄libet heredū agebat diuersa actōe si bñ vba aduertantur. Illū aut qd dicit bar. in scdo mēbro dñ querit qualr ipsis hēdibus discordatib⁹ adinuicē succurrat pñdēdo nō succurri p iudiciū pñscuū puocatiū pñcordie s3 vt res sorte dirimat an incursum dñm. Hoc. post Bar. et Ang. hoc limitat nisi imineret scādalū q̄ tūc iudex ēt q̄ discordet ad eoz icōmodum dñ eoz ad pñcordiā cogere et reducere: ar. l. equissimū. §. de usufru. et l. pñruit. de offi. pñ. cū si. et aliqua vltra Ang. et Imo. ad pñpositū q̄ iudex pñtollēdo scādalo possit et debeat se intro mittere dñt h dñs Alex. et Areti. Quid aut agēduz si heredes stipulatoris sūt in discordia declarat h bar. et post ipm

6 Imo. Et adde dictis in hoc scdo mēbro dñ bar. dicit dñ rectiōe p sortem. nā hoc vī p id qd idē bar. dicit in l. j. C. qñ et q. quar. pars. ob. li. x. et l. j. C. vti pos. et Imo. in. l. suus q̄. circa si. de heredi. in sti. q̄ ad iudiciū sortis nō recurrit nisi in casibus a iure expñs. S3 hoc dñm bar. hic est equo fm dñm meū hic: aliquid in pñm adducat q̄ tale remediū locū nō habeat ex quo alio subnētur eē pōt s3 tandē residet cum dicto et snia bar. tanq̄ equozi vt dixi et vide hic moderniores q̄ ēt tāgunt de dicto bar. heredibus stipulatoris adinuicē discordatib⁹. l. tñ qui hoiem. §. j. facit p bar. recte aduertēdo maxie pñdēdo egpationē quā facit in §. nā ex pñio et c. Glo. in §. soliduz pñtiterit. Ista glo. duobus modis intelligit hūc §. sed quo casu et c. Primo mō vt referat ad §. pñmū. vbi sit mētio de seruitute q̄ ad ipsam singuli heredes pñmissoris sunt obligati vt sic si vnus ipsaz in soliduz pñtiterit habeat regressum p coheredes iudicio fa. hercis. Scdo mō intelligit vt referat ad pñmū dñm tex. vbi habet de obligatiōe alternatiua vel in gñe. Et iste scdo modus intelligēdi hūc tex. nō vī recipere pñtētatē et fuit declaratus. §. in glo. pñcedēti in §. imutaf. No. tñ ex ipsa q̄ si vnus ex heredibus debitoris in gñe vel alternatiue soluat vnā integram rē vt libere h3 regressum p coheredes p pte estimatiōis qd intellige si vnus soluit et pñtiterit dictam integram rē vt hic dicit Pau. et bñ. Aduerte tñ an p hūc intellectuz faciat q̄ si vnus ex heredibus pñtiterit totā rē in obligatiōe gñis vel alternatiua pñsupponēdo q̄ res pñtita eēt cōis et in hereditate nō pñruit id qd hic dñ de repetitiōe a coheredibus. Itē pñsupponēdo q̄ vnus coheredū possit pñtare totā vnā rē in obligatiōe gñis vel alternatiua vī reddi supfluz qd est dictū. §. prima gl. q̄ iudex pōt cogere heredes ad cōcordiam vnde cogita et vide dicta. j. proximo intellectu.

7 Et S3 pñmus intellectus recipit pñm et videf nō pñcedere in quātum vī pñsupponere vnuz ex heredibus posse cōstituire seruitutē q̄ est p. l. p parte. §. de serui. ff. gñali. et pñt p. l. per fundū. §. de serui. rusti. pñ. et l. si. §. cōia pñ. Bar. saluādo dñm pñmū modū intelligēdi dicit q̄ dñ intelligit iste §. sed quo casu et c. q̄ vnus solidū pñtiterit nō in seruitute ipsam in solidū pñstituēdo q̄ nō pōt s3 pñtando in soliduz estimatiōē ppter seruitutē nō pñtā. Cui saluatiōi non obstat q̄ tūc nō vī q̄ solidū vnus hēdum habeat pñtare vt p3 ex his que dicta fuerūt. §. in gl. pñcedēti in tertia parte dñ fuit rñsum ad §. si. Leadē. j. e. in tex. aut pñsupponit pñm q̄ dñ q̄ cobēdes ille qui soluit solidū h3 actionē familie heriscūde. nam fm ipm id pñcedit vt vnus hēdum non teneat ad interesse nisi p hēditaria portiōe vbi ab ipso initio format actio ad ipm interesse: vt. l. stipones non diuidunt. §. cellus. j. e. Sed vbi ab initio p vnū heredē agit ad seruitutē in solidū et est pñdēnatus in executiōe q̄ nō pōt ipam cōstituire deuenit ad estimatiōē pñtandā nō liberaf nisi totā estimatiōē pñtiterit: et ita loquit hic p quo vltra ipm Bar. facit qd. §. dictū fuit ad resolutōes pñ. l. stipulationū. §. si. j. e. nā sicut respectu stipulatiōis penalis illud qd erat in obligatiōe est in pñditiōe. ita ēt respectu ipsius interesse et estimatiōis s3 hoc casu ipsa seruitus est in pñditiōe vñ h non facit ad pñpositū vt. j. dicit in declaratiōe dictoz Bar. nā respectu interesse hic querit an solidū sit opus pñtare. Et pñdicta dñia an agat ab initio ad viā: an vō ad interesse pñcedit respectu hēdum pñmissoris. Secus respectu hēdum stipulatoris: q̄ ēt q̄ vnus ipsoz ab initio ageret ad viā et ad ipsaz sibi esset

sibi esset condemnatus pmissor et in executione veneniretur ad estimationem quia non posset sibi insolidum pstitui iuxta d. l. p. parte. que pprie loquitur respectu eorum quibus debet servitus non est nisi pars hereditaria interesse vel estimatio sibi pstanda: vt. d. l. heredes. §. an ea. §. fa. hercis. et l. 3. Bar. non aliter de hoc est gl. in terminis in v. parte. in fi. et ibi Imol. in. d. l. in stipulationibus. §. operaz. j. e. Et ratio est in proptio quia non est equum vt hiet plus debito s3 in pcedenti casu vbi stipulator agit p vnus ex hdbus pmissoris ab eo psequi totum quod sibi debet et ille a quo psequi repetit a coheredibus quod p ipso soluit vt in hoc tex. et hoc qd stipulatoris hdes non co sequant estimationem vel interesse nisi p hereditarijs portio nibus l3 ad viam actus fuerit est satis de intencione glo. j. in v. actioes dñ allegat. d. l. hdes. §. an ea. Et no. huc tex. s3 huc intellectum quia vt ex eo coprobatur opio Bar. §. primo. §. qd stipulatio servitutis ptimeat et factum cum in isto v. fm huc primu intellectum psupponat in tali stipulone venire interesse. s3 pot rñderi qd psupponit venire in executioe qd est et in obligationibus dadi vbi res dari non pot vt hñ in. d. l. vbi autem. non appet. §. fi. et in. l. si seruus. §. fi. j. e. Bart. tñ vñ psupponere qd et interesse succedat in obligatioe dñ dicit qñq ab initio format actio ad interesse et c. qd an pcedat depedet a dictis in. d. q. §. primo. §. no. n. est vis qd dicat Bar. s3 satis e post se rñderi ad tex. et circa hoc vide aliqd. j. dñ examinat scda conclusio Bar. et aliqd dñm fuit. §. prima gl. circa dca Bar. sup. q. gl. p. di. Ex dictis Bar. in hoc pmo intellectu habes infra scriptas conclusiones. Prima qd vnus ex pluribus hdbus pmissoris vie vel alterius realis servitutis non pot talē servitutē ab oibus hdbus debitā in fundo hereditario omnium hrdum pstituere. Scdam conclusionem habes qd si ab initio agit ad factum siue ad servitutē l3 agit vt psequat interesse tñ ipm solidū interesse psequi agēs v3 ab eo hde pmissoris p que agit. Tertia conclusionē habes qd si ab initio agit ad interesse non pot peti et psequi nisi p portioibus hereditarijs. Quarta conclusionē habes qd l3 vnus ex pluribus hdbus stipulatoris vie agit p pmissore ad viā ad quā h3 actionem solidū nihilominus si deuenit ad estimationē et siue ad interesse pstandum non psequit interesse siue estimationē nisi p rata sua. Ad quas conclusiones declaradas anteqz veniā contra istū v. Sed quo casu intellectū pmo mō formo vnā op. vltra doc. d. §. an ea. vbi expse videt dicit qd in iudicio fa. hercis. non venit stiplo nec obligatio servitutis: et sic p parte hrdū stipulatoris nec p parte hrdū pmissoris venit servitus in tali iudicio cum sit qd idinidū nec et p estimatione talis servitutis h3 locū tale iudiciū inter ipsos coheredes: quia sibi p pre hrdum pmissoris dñ qd debet iterponi cautiones officio iudicis vt siqz ex hdbus puetus litis estimationes soluerit p parte a ceteris recuperet s3 si iudiciū fa. her. p estimationē pstita per vnū ex hdbus puetum cōpetit put hñ dñ supflua videt dicta cautio. ergo et c. facit qd dictū fuit pxi mo. §. sup gl. in v. viam. in pmo fūdamēto opinionis vltimō tanqz dñ fuit dictū supflua cautionē eo casu quo cōpetit actio cum cautio nihil vltra inducat qñ pma obligatio cum sit nuda a fideiussore iuxta. l. sancimus. C. de vbo. signi. posset forte rñ. qd iste tex. loquit vbi adhuc hdes non venerunt ad diuisionē hereditatis qñ vnus fuit puetus et solidū pstare co actus: quia tñ in diuisione p iudiciū familie hercis. debet sibi solutū vel damnum qd inde alr habuit p parte ipsorū coheredū sibi resarciri. Textus aut in. §. an ea. loquit qñ ante venerūt ad diuisionē hereditatis hdes pmissoris servitutis qñ aliqz ipsorū ad ipsam servitutem puetus fuisset. tñ. n. ex quo secuta diuisione definit tale iudiciū familie hercis. opus est cautioe p futuro ipe. Et tñc reassūmo conclusiones. §. elicitas ex dictis Bar. Et quantū ad pnam est aduertēdū qd est p mētē gl. que pprie loquit de ipsa via: et sic de servitute qd insolidū p vnū fuerit pstita siue pstituta: et ita l3 bñc Ang. put referūt Imo. et Pau. de ca. nam in mea lec. non repio ipm hoc dicētē l3 ergo Ang. qd per vnū ex heredibus possit imponi servitus fundo cōi inuitis alijs coheredibus et qd hoc mō intelligat iste tex. in hoc v. s3 quo casu et c. mone tur p no. per Bar. in. §. cato. in. vij. op. duz vult qd vnus ex

pluribus hdbus debitoris dadi certā spēm possit ipsaz totam dare alijs inuitis: ar. l. si pcuratorē. §. si ignorantes. §. mada. et aut. si captini. C. de epi. et cle. cū alijs ibi allegatis p Bar. et tenēdo huc intellectū l3 doc. qui referūt dñm Ange. no referāt ipm rñdere ad. d. l. p fundū. et ad. d. l. si tamē posset rñderi qd loquūtur. d. iura vbi plures dñi alicui fundi no erāt obligati ad servitutē imponēdā ipsi fundo sed si aliqz intēdit ab ipso acqrere opus est qd omnium pensus habeat put dñ in dictis iuris l3 vbi oēs dñi alicui fundi erāt obligati ad servitutē imponēdā tñc pcedat qd vnus possit imponere et alijs inuitis put dicit Ang. p quo facit iste tex. in quo verbū solidū formiter accipit s3 intellectū ipsius Ange. q. s. put in v. et ideo ponit respectu servitutis qd ad ipsā insolidam sint obligati hdes: ita et in v. sed quo casu ponitur respectu pstationis servitutis s3 fm intellectū bar. ponere difformiter quia in hoc v. sed quo casu. ponere respectu estimationis ipsius servitutis vbi in pcedentibus respectu servitutis et obligationis ad ipsam. S3 intellectū Ang. et eius dictū improbat hic Imo. Pau. de ca. quantū ad hunc tex. l3 dñm in se videat approbare Pau. Sed Ra. et Roma. in. d. §. cato. no tenēt qd vnus ex hdbus possit servitutē cōstituire l3 Rapha. de Ang. mētionē no faciat dñs Alex. et in. d. §. cato. et hic et dñs meus tenēt p Ang. et oēs p huc tex. q oino repugnat dicto ipsius Ang. inquantū dicit insolidū pstanti eē subuētū iudicio familie hercis: unde nā si tex. loqueret de servitute imposita insolidū per ipm in fundo cōmuni no caderet qd ipse aliqd p dicta servitute imposita repeteret a coheredibus. Et ad no. per bar. in. d. vij. op. pot rñderi qd servitus ptimeat et factū vt vidimus. §. primo. §. sup d. gl. in v. viam. factū aut et dñduū pstare no tenet vnus heres p alio nec pot vt per glo. in v. penā. et p bar. in. vij. op. in. d. §. cato. Vel si tenemus aliā opinionē qd ptimeat merā dationē obligatio servitutis adhuc no obstat dicta bar. in. d. §. cato. quia illa sunt multū dubia vt ibi videbimus. Preterea et tenētes aliā opinionē tenēt qd in servitute in executione saltē veniat factū et qd sit factū successiuū vñ in ipso qmō docūqz subit in servitute militat illa rō qd no possit p alijs explicari. Et Saluabat tñ dñm Ang. Ro. in. d. §. cato. vbi reliq coheredes fuissent in mora: quia tñ vnus ipso inuitis poterit servitutē pstituere p tex. que dicit vñicum in iure et ab alio no ponderatū vsqz ad ipa sua in. l. fidei commissi. §. p. in v. ergo et in statua et in servitute et c. de leg. iij. s3 dñs Alex. improbat hanc saluationē et hoc dictū Ro. respōdens ad. d. §. p. vt hñ vide p ipm. et dixi in. d. §. cato. d. vij. op. vbi tñ Alex. t3 id qd t3 Ro. per. d. §. p. l3 de ipso Ro. mētoem no faciat et p respōsiōe dñi Alex. ad. d. §. p. qd cū loquat de servitute legata que ipso iure pstituit no possit itelligi quatenus dicit qd vnus pstat p alijs ex hdbus in mora nisi respectu estimationis facit quia patiētia est tale factum quod no pot vnus pstare p alio. no. n. pot vnus patiētiā p alio vel p alijs vt de se p3. facit et quia in illo tex. videt fieri illatio ad illud de statua et servitute ex eo quod ptime in pcedentibus dicitur fuerat. v3. d. sumptu repetendo a coheredibus. Et p dictā decisiōem Ro. videt tex. in. d. l. hdes. §. an ea. v. idē dicēdū et c. §. fa. hercis. nam ibi loquit de servitute legata et pbat istā pcedētib qd vnus ex hdbus a quibus erat legata puetus insolidū tenet ad estimationē. Et opionē Ro. improbat hic dñs meus Qui tñ dubitat de intellectu bar. ad hunc tex. ex quo videt mētē huius tex. repugnare intelligēdo put intelligit bar. qd vnus insolidū estimationē pstituit. No approbat et intellectū Ang. no tñ ex rōne doc. dicentiū vt. §. retuli qd no caderet nec pgrueret illud de repetitiōe p iudiciū fa. hercis. si itelligeret qd vnus hrdum insolidū imposuisset servitutem. nā ab hac obiectiōe ipse saluat Ang. no referēdo illud de repetitiōe ad servitutē impositā s3 adsumptus si quos forte fecisset p actādo locū vie siue iuneris. Ex alio ergo improbat intellectū Ang. quia si vnus hrdum posset pstare servitutē p alijs no eēt opus ipso discordatibus recurrere ad iudicio officii qd ipsos cogeret ad pcordiā put. §. dictū est pxi ma glo. in obligatiōe gñis vel alternatiue que tñ dicta hñt locū et in servitute vt hdbus discordatibus possit recurri

ad iudicē et no. hanc inductionē: qz videt stringere p̄ bar. in
 d. viij. op. dum dicit qz vnus pōt dare p̄ alijs. naz ad qd re/
 curreret ad iudicē in obligatiōe gñis vel alternatiue et fili
 bus vt hīdes cogeret ad p̄cordiā si posset vnus totā vnam
 rē in patrimonio et hīditate de functi existētē inuitis alijs
 dare et frustra ēt videt dici et p̄bari in isto. §. iuncto. §. p̄ce/
 den. et dictis in eo qz soluta parte incerta re p̄ vnū ex hēdib/
 bus in obligatiōe gñis vel alternatiue res sit in pendentī.
 ¶ Facit et p̄ Ang. iste tex. vt pōderat per doc. magna eiz
 ēt restrictio et diuiniatio intelligere put intelligit dñs me^o
 qd in eo de repetitiōe loquat respectu sumptuū factorum.
 ¶ Et no. qd p̄ie est dictū iducēdo hūc tex. p̄ Ange. vltra
 doc. qz talis inductio facit et p̄ alium intellectū datum ad
 hūc tex. qz referat ad obligatiōē gñis vel alternatiue vt ēt
 sup eo. §. dixi: l. 3. doc. simplr cū ipso trāseāt. ¶ Posset tñ for
 te p̄euitanda dicta inductiōe p̄ Ang. et p̄ alium intellectū
 cōiter vt dixi approbatū dici qz illud de reducēdis hēdib/
 ad p̄cordiā p̄cedat vbi p̄currunt in volēdo solūē vn^o vnam
 rē vel eius partē alijs aliā rē vel eius partē. Secus si nō cō
 currūt qz tunc volēs vnus poterit totā rē soluere vel id de
 reducēdis hēdibus ad p̄cordiā vbi vnus vult soluere p̄ez
 suam in vna re alijs in alia nullus tñ totā rez p̄tendit velle
 soluere. Vbi aut vnus vult totā soluere: et tūc p̄cedat alijs
 intellectus qz pōt soluere et hz repetitiōē a cohēdibus: et
 faciūt no. p̄ Bar. in. l. 7. hec distinctio. §. cūz fundus. §. loca.
 dum all. d. l. hēdes. §. si vnus. fa. hercis. Sed tūc obstat alijs
 §. adductū qz si res soluta erat cōis et in hereditate defun
 cti cessat illud de repetitiōe nisi diceret qz dñs intelligi quan
 do soluit rē que erat extra hēditatē: et ita hunc intellectus
 declarat Imo. sup hac gl. sed hoc est diuinare et restringe
 re hunc tex. vñ ēt. d. intellectus est dubius et sifr intellectus
 Ang. qz vt est deductū ei obstat qz si p̄stiruit seruutē in fun
 do cōi nō cadit repetitiō. Intellectus ēt Bar. qz tex. intelli
 gat vbi estimatio seruutis ab vno hēdū isolidū fuit p̄stira
 nō caret scrupulo l. 3. qd ipse p̄supponit vnū p̄ alijs nō posse
 imponere seruutē sit verum vt appet ex p̄dictis. ¶ Unde
 ipse dñs mens dat nouū intellectū ad hūc tex. vt intelligat
 vbi vnus cohēdū p̄stiruit solidam seruutē datia tñ termi
 nis habilibus puta vel qz totus fundus in quo debebat cō
 stitui seruutis sibi obuēnit in parte in diuisiōe facta iter he
 redes vel si nō totus illa pars per quā cōmode pōt p̄stirui
 seruutis. tūc. n. nīl repugnat qz possit et debeat in totū cō
 stituere seruutē et qz habeat repetitiōē a cohēdibus qui
 habēt eoz partes liberas. Sed p̄ hūc suū intellectū de dire
 cto facit. d. l. hēdes. §. an ea. vt. §. declaratus duz op. de illo
 §. ad hūc tex. ibi. n. p̄bat qz facta diuisiōe nō cōpetit iudici
 um familie herciscūde inter cohēdes. ¶ Tene ergo intel
 lectū Bar. qui est cōis cui nō obstat qz diuinat ad hūc tex.
 nā p̄cordia iuriū nō incōuenit excogitare casum in quo
 aliqua. l. possit. p̄cedere: ar. c. cū expediat. de elec. li. vj. nec il
 lud obstat qd difformiter tūc accipit vbum isolidū. nam
 vnū et idē vbum ēt semel tñ in oīone positū difformiter et
 diuersimode accipit: vt. l. ij. §. de offi. p̄cōsul. et le. ¶ Et ad
 de qz l. 3. d. intellectū de quo. §. sibi appropriet dñs meus tñ
 illū ponit hic Imo. et refert fuisse Ang. et ipm approbat si
 fundus in quo dñs p̄stirui seruutis nō fuit adiudicatus vni
 hēdū cū suo onere vñ si añ diuisiōē redemisset ab vno here
 dum partē suā vel si per defunctū p̄missorē seruutis fuisset
 alienatus. nā nō obstat alienatiōe remanet obligatio ser
 uutis vt p̄ Bar. in. l. si sub vna. §. ij. c. l. 3. secus dicat ibi si sti
 pulator alienat fundū dñantē vnde si talē fundū alijs here
 dū redemisset p̄stirueda seruutē p̄missa p̄ defunctū hiet
 regressum p̄ cohēdes put hic dñs et in istis casibus qñ ante
 diuisiōē vnus cohēdū habuisset totū fundū modis de q/
 bus p̄ime posset saluari iste intellectus: qz tūc cessat obie
 ctio. d. §. an ea. l. 3. tñ Ang. in. d. casu teneret vnū hēdē pos
 se p̄stituere seruutē tñ ēt gñat et indistincte ēt hoc tenebat
 vt. §. fuit relatū et p̄ ēt ex dictis ipsius Imo. referētis ipsuz
 Ang. Sed in exceptis dictis casibus tene qd est conclusus qz
 vnus nō possit p̄stituere seruutē in fundo cōi. ¶ Quāru
 ad scōdam p̄clusionē Bar. Imo. hic dicit dñm Bar. in. d. cō

clusiōe eē valde no. et singulare cui nō obstat glo. in. d. l. in
 stipulationibus. §. operari. qz loquit ex parte hēdum stipula
 toris: et ita rñdet h̄ Imo. et sup ista gl. et sup p̄cedenti in v.
 nō imutat. in fi. et sic illa gl. facit p̄ quarta p̄clusiōe barr. vt
 ēt. §. dixi recitando dicta bar. et ita put h̄ tenet et ipse Imo.
 in. d. §. operari. Dicit tñ put. §. relatū fuit in p̄cedenti gl. in
 v. imutat ipm dicere dñm bar. pōderat hūc tex. fm scōm itel/
 lectū qz hic p̄bet qz de necessitate vnus hēdū debitoris ge
 neris vel alternatiue hz soluere totū ex quo iudicio fa. her/
 cis. repetit a cohēdibus qz hoc nō p̄cludit necessitate p̄cisa
 vnum hēdem soluere sed necessitate causatiua: qz alā ēt p̄
 parte sua quā soluit nō liberaret. Ita ergo in p̄posito vbi
 vnus hēdū p̄missoris seruutis isolidum fuit p̄stirus ad
 seruutē si p̄stiruit isolidū estimatiōē nō p̄bat hic qz de ne/
 cessitate p̄cisa hoc fecerit l. 3. qz alā nō poterat ēt p̄ parte li/
 berari tñ vt dixi Imo. approbat dictū bar. et qz dicta rōne
 nō p̄bet ex hoc tex. dictū ēt bar. Sequit hic Imo. de ca. ex
 ipso inferēs vltra bar. Tq si post moram in obligatiōibus
 facti nō agat ad interesse sed ad ipm factū ad qd pōt agi: l. 3.
 succedat obligatio ad interesse nō vt p̄cise cogat ad factū
 sed deueniat ad estimatiōē offi iudicis si nō vult facere:
 vt per gl. in. §. itē si in facto. j. e. et per bar. in. l. stipulationes
 nō diuidant. in. ix. q. iunctis dictis suis in. vj. q. debeat er/
 go isto casu soluere totū interesse heres ita p̄stirus ad ipm
 factū ex ista theozica bar. nō aut liberabit solūēdo interesse
 p̄ hēditaria portiōe et ipse Imo. ēt reputat hoc singulare.
 ¶ Sit ergo cautus aduocatus formare libellū ad ipm scōm
 vel aliud qd isolidū debebat p̄stari ab heredibus p̄mittē/
 tis. hoc eim est vtilius agēti qz ab vno ex hēdib/^o p̄ hāc viā
 p̄sequet totū interesse siue estimatiōē secus si ageret ad in
 teresse vt. j. p̄xima p̄clusiōe: et l. 3. p̄ hac theozica bar. si nō fa
 cit iste tex. nō alleget aliqd aliud nec per ipm bar. nec p̄ ali
 os tñ est tenēda mēti p̄pter eius auctoritates et aliorū qui
 sequunt talē doctrinam p̄ qua satis p̄ferre videt. d. l. here/
 des. §. an ea. v. p̄tra si p̄missor et c. §. fami. hercis. figs tamen
 veller forte posset ad illū tex. rñdere put Imo. hic respōdet
 ad istū tex. vt nō stringat de necessitate p̄cisa. ille tñ tex. plus
 stringit qz iste qz p̄supponit vnū ex cohēdibus posse p̄stir
 gere qz p̄uentus soluat totā estimatiōē vñ cū iudiciū red
 dat in inuitus: vt. l. inter stipulatē. §. ij. c. o. satis videt p̄bari
 ex illo tex. qz ex necessitate fuerit strictus soluere ex hoc ēt
 tex. vñ posse dici talr p̄bari dñm bar. qz l. 3. nō p̄supponatur
 hic soluētē solidū fuisse p̄uentus tñ cū nemo p̄sumat iactare
 snū: vt. l. cū de indebito. §. de p̄ba. vñ inferri qz ex necessitate
 soluerit. Et si dicat ergo ēt in obligatiōe gñis vel alternati
 ua de qua ēt pōt intelligi iste v. idē erit dicēdū qd tñ vt di
 xi nō videt de mēte bar. nec doc. qz in tali cogat qz necessi
 tate p̄cisa totū soluere. Sed dic qz nō incōuenit prout refer
 tur ad obfones gñis vel alternatiua intelligi de necessitate
 causatiua prout refert ad obligatiōē oīno indinidua itel/
 ligi solutionē interesse p̄ idiniduo fieri p̄ vnū in totū ex ne
 cessitate p̄cisa: ar. no. in. d. l. ij. §. de offi. p̄cō. et le. Et quare
 magis in vna qz in alia adsit necessitas p̄cisa de se p̄ qz. l. in
 vna p̄cedens obligatio erat idinidua et astringebat ad totū
 qd nō est in obligatiōe gñis vel alternatiua: qz ibi obli
 gatio et actio est idinidua. ¶ Et ex dictis in hac sequēti p̄clu
 sione est no. qz l. 3. seruutis p̄tineat dari respectu p̄stōnis: vt
 l. ij. §. dare. §. de vsufruc. et vidimus. §. p̄roxio. §. in qua obli
 gatiōe dadi ēt in executiōe nō venit interesse et estimatio sed
 demū vbi dari nō pōt qd hz dari: vt. d. l. si seruutis. §. si in
 seruutē debita a p̄stibus heredibus p̄missoris in execu
 tiōe venit estimatio imo ēt ab ipso initio sentit ipse bar. in
 sequēti p̄clusiōe dñm p̄supponit ab initio posse agi ad estimati
 tiōē qd pōt ex eo p̄cedere: qz seruutis hz ēt aliqd factū
 et l. 3. nō respectu p̄stōnis sed patiētiē tñ p̄stō in hoc p̄stir/
 pet de obligatiōe facti p̄ eius p̄iunctionē: ar. no. in. l. q. p̄stir/
 ff. de acq. heredi. vel ex eo p̄cedit qz nō est certum vbi vel
 quomodo habeat fieri datio et p̄stō seruutis añqz hēdes
 sint in p̄cordia de p̄stirueda seruutē in certo loco fūdi ser
 uientis: ar. no. §. in gl. in v. imutat. in fi. sup. q. ibi mota per
 glo. sup eo qd dicit bar. sup p̄mo mēbro qd facit ad decla
 rationem. q.

ratione. q. glo. ibi qui etiā allegat ibi istum tex. q. ex dissen-
su heredum deueniat ad estimationem. Cogita tamen qz
aliter videt velle Bar. in. l. si usufructus mihi in bienniu. §.
de usufruc. lega. vult eniz q. cōstituta seruitute vbi venit pa-
tencia succedat obligatio ad interesse et Pau. hoc p̄rium
sentens illud qd dicit Bar. in sequenti p̄clusionione non intel-
ligit in seruitute in qua fm̄ ipsum non potest cōtingere q.
succedat obligatio ad interesse sed intelligit in alia stipula-
tione facti sed nō aduertit Pau. q. et in precedēti p̄clusio-
ne dum Bar. precise loquitur de seruitute et p̄supponit q.
in executione veniat estimatio videtur ob stare qd habetur
in. d. l. si seruum. §. si. j. eo. nisi r̄ideatur prout p̄xime r̄ndi. et
cuz decib. Bar. hic transit dñs Alexā. in. ij. nota. p̄suppo-
nens simplr posse agi ad interesse ab initio iuxta sententiā
Bar. quā sequit etia Areti. sup gl. in ver. actionē. post dñm
suū Ludo. de ro. qui ad cōprobationez eius qd dicit Bar.
in hac p̄clusionione q. tota estimatio debeatur ab herede qui
fuit cōuentus et condēnatus in seruitute adducit rōnez qz
estimatio videt deberi sub tacita conditione si seruitus nō
presterur vnde nō diuiditur solutio talis estimationis cum
p̄ditio nō diuidat. vt. d. l. cui fundus. §. de condi. et demon.
et vidimus. §. post Bar. et per ipsum in. d. vij. op. in. §. cato.
sed Areti non comprobat hanc rōnem qz ipsa seruitus est
in cōditione nō estimatio et rectius in hoc loquitur et ad il-
lud q. est. §. tactū an in stipulatione seruitutis succedat ob-
ligatio ad interesse vide dicta. §. p̄ximo. §. in. d. glo. qui viā.
et vide glo. hic in ver. sed nō facit in fi. que simpliciter tenet
q. sic sed illam improbat Pau. j. p̄ximo. §. item si in facto.
vbi vide dicta in p̄ximo nota. et pro eo qd vult hic Bar. fa-
cit. l. heredes. §. an ea. §. fa. hercis. licet illi r̄ideat Pau. in.
d. §. item si in facto. Quantum ad tertiam p̄clusionionē nō
cadit aliud addere nisi q. cuz in dictis terminis vnus here-
dum nec precise nec causatine nō astringitur ad solutionez
totius estimationis si soluit nō habebit actionez fa. hercis.
sed negocior̄ gestor̄ contra coheredes ex quo ex volunta-
te soluit per. d. l. iij. cum ibi no. C. de neg. ge. alia que cōcer-
nunt hāc p̄clusionionem sunt dicta in supioribus. Quantum
ad quartam p̄clusionionē aliud nō expedit dicere nisi adde-
re ad eius cōprobationem. d. glo. in. d. l. in stipulationi-
bus. §. operarum. j. eo. et ibi Jmo. et glo. in ver. actionem.
in prin. Glo. in ver. actionem. in prin. op. et soluit prout
in ea ex dictis. §. p̄xima glo. in hac parte remanet decla-
rata hoc solum addo q. dum allegat. §. an ea. in fi. vult fa-
cere vnum. §. vsqz ad ver. contra si promissor. quod eniz di-
citur ante dictum ver. facit ad propositum glo. In secū-
da parte que incipit ibi sed si parrem fundi et c. glo. querit
et respondit reddendo rationez responsionis et decisionis
prout in ipsa glo. adde etiam textum et ibi no. quo ad hoc
in. l. pluribus. §. si. na. j. eo. alleg. in precedēti parte glo.
adde etiam. d. l. si sub vna. §. j. j. eo. In tertia parte que
incipit ibi itez cōtra. §. de serui. ru. p̄re. et c. glo. op. de tex. in
ipsa alle. fm̄ vna litterā illius tex. que est q. habeat in tex.
inutilis et c. et p̄ so. se remittit ad ibi dicta vbi glo. soluit q.
est inutilis donec hēdes stipulatoris de loco seruitutis cō-
sentiant iuxta. l. itinere. eo. ti. de serui. ru. p̄re. et ita Bar. et
cōiter doc. transeunt. Vel posset dici fm̄ dñm meuz q. fm̄
illā l. am. J. p̄. ibi loquat fm̄ opinionē illoz que hic impro-
batur. et vide hic Areti. qui retenta cōi so. de qua in con-
trario instat post dñm suum ad quez spectet electio loci ser-
uitutis an ad debitores an ad creditorem. Glo. super
ver. putant. declarat quod erat motiuz istozum qui puta-
bant seruitutē extingui vbi stipulator ipsius decessit pluri-
bus relictis heredibus et clarius adhuc Jmo. explicat di-
cens q. isti volebant dicere extingui stipulationē quasi res
deuenerit ad eum casum a quo incipere non pōt. nam per
factum vnus ex dominis non potest acquiri seruitus fun-
do cōmuni seu obligatio ad seruitutem per stipulationem
sed si dicimus stipulationem a defuncto interpositam per
seruitutem valere et transire ad plures heredes ipsius vi-
detur per factū vnus queri seruitus per stipulationem oī-

bus dominis. ergo et c. tamen hoc est falsum prout hic pro-
batur et dicit hic per glo. que tamen aliter nō assignat ra-
tionem decisionis nec respondet huic motiui istozum sed
Jmo. respondet q. imo seruitus et obligatio ad ipsas pos-
set queri ex facto vnus representantis personam omnium
dominorū puta si esset seruus cōmunis qui ipsam stipula-
ret. vt. j. de stipula. seruo. l. si cōmunis seruus meus et tuus.
ita ergo a defuncto potest queri cuz in eius persona repre-
sententur eius heredes et eius personam representant ipsi
heredes cum censeantur vna et eadem persona: vt in auē.
de iureiuran. a mo. p̄sti. in p̄inci. posset etiam queri per
omnes heredes si omnes stipulenter eodez tempore vel di-
uersis. l. si. §. cōmunia p̄edio. et l. per fundum. §. de seruitu.
rusti. p̄edio. licet hoc de facili non contingat vt dicit glo.
14 in ver. non potest. et hoc propter naturalem facilitatē bo-
minum ad dissentendum. l. quia poterat. §. ad trebel. l. itez
si vnus. §. p̄ncipaliter. §. de arbi. c. quia diuersitatez. de cō-
cessio. p̄rebe. Et licet Jmo. declarans vt. §. istam glo. nō di-
cat ex ista glo. iunctis his que ipse dicit elicitur vnus intel-
lectus ad hunc textum qui tamen non videtur eius verbis
applaudere. responsio enim. J. p̄. de difficultate p̄statio-
nis que non facit inutilem stipulationem non tendit ad
hoc q. illi quos refert iuris cōsultus fundarent se ad dicē-
dum stipulationem extingui ea ratione q. sicut per vnū ex
dominis nō potest acquiri seruitus fundo cōmuni vel obli-
gatio ad ipsam seruitutem ita nec per defunctū transfera-
tur ad heredes quasi res deuenerit ad euz casum et c. Pre-
terea vt dicit hic dominus meus valde supinus et fatuus
fuisse error istozum non considerantūz heredes represen-
tare personam defuncti et sic in ipso representari heredes
et q. vbi representatur persona plurium dominorū in
vno per ipsum pro omnibus seruitus acquiritur: vt. d. l. si
cōmunis seruus. et sic ista glo. non bene percepit motiū
istozum de quibus in ver. sed quidam et c. istozum motiū
et ratio est illa de qua in textu ibi quia per singulos et c. de-
clarando vt declarabitur in sequenti glo. Glo. sup ver.
per singulos. ponit duos intellectus ad hunc textum fm̄
Jmo. duobus modis exponendo et declarando illud ver-
bum per singulos. Vnus intellectus est vt ratio istozū de
qbus hic esset q. quia per singulos dominos. i. per quosdā
sine alijs non potest acquiri seruitus ita etiā nec per defun-
ctum pro heredibus et est in effectu idem cum precedente
de quo in p̄xima precedēti glo. Alius intellectus est sup-
plendo ad textum facile vt sic motiū eozum de quibus in
textu esset q. cum per plures dominos difficile sit acquiri
seruitutē in fundo cōmuni per defunctum non possit acqui-
ri heredibus cum in ipsis heredibus subsit dicte difficulta-
tis ratio et hunc intellectum ponunt etiam sequētes glo.
Et iste intellectus fm̄ Jmo. diuiditur in duos alios. Vno
enim modo intelligitur vt isti ponderarent difficultatē cō-
sentiendi inter plures dominos pro acquirenda seruitute
propter naturalem hominum facilitatem ad dissentiendū
et sic ponderarent difficultatē ex parte eozū quibus habet
queri. Alio modo vt isti ponderarent difficultatem p̄sta-
tionis eius quod versatur in stipulatione quia non potest
de facili quod indiuiduum est solui pluribus: et sic fm̄ istuz
intelligendi modū ponderarent difficultatē ex parte h̄itis
p̄stare p̄pter q̄litate rei p̄stade imo quodāmodo impossi-
bilitatē s. imo nō est impossibile: vt. l. lucio. §. d. aqua quoti.
et est. vbi casus exp̄ssus q. plurib⁹ eadē seruitus p̄stari siue
cōstitui pōt illud ergo de impossibilitate tollit p. d. l. lucio.
illud de difficultate tollit p. J. p̄. hic duz dicit q. difficultas
p̄statiois nō facit inutilez stipulationē et primā difficulta-
tez p̄sentiēdi pōderari per illos quos refert. J. p̄. vult glo.
sequē et etiā videt velle alia glo. in ver. sed nō facit. duz po-
nit opinionē Jo. non enim aliud v̄ voluisse Jo. nisi q. isti
ponderarent difficultatez p̄sentiēdi que tñ non obstat qz
successu tēporis poterit fieri cōcordia et acquisitio per oēs
vt. d. l. si. cōiā p̄di. sicut si pauper p̄mittat centum marchas
tenet promissio et est obligatus et licet sit difficile q. ipse sol-
uencen. sup sc̄ba. finou.

*Der q. hoc in p̄nti p̄cedit
h. mudi representant
Jm̄ d. n. v. j. h. m. exp
m. d. h. c. h. m. d. h. m.
fm̄ d. h. m. d. h. m. d. h. m.
p̄m. d. h. m. d. h. m. d. h. m.
vbi representant plures d.
h. d. h. m. d. h. m. d. h. m.
h. m. d. h. m. d. h. m. d. h. m.*

ad iudicē et no. hanc inductionē: qz videt stringere p̄ bar. in d. viij. op. dum dicit qz vnus pōt dare p̄ alijs. naz ad qd recurreret ad iudicē in obligatiōe gñis vel alternatiue et sibi bus vt hīdes cogeret ad p̄cordiā si posset vnus totā vnam rē in patrimonio et hīditate de functi existētē inuitis alijs dare et frustra ēt videt dici et p̄bari in isto. §. iuncto. §. p̄ceden. et dictis in eo qz soluta parte incerta re p̄ vnū ex hēdibz in obligatiōe gñis vel alternatiue res sit in pendentī.

¶ Facit et p̄ Ang. iste tex. vt pōderat per doc. magna eiz ēt restrictio et diuinatio intelligere put intelligit dñs me^o qd in eo de repetitiōe loquat respectu sumptuū factorum.

¶ Et no. qd p̄rie est dictū iducēdo hūc tex. p̄ Ange. vltra doc. qz talis inductio facit et p̄ alium intellectū datum ad hūc tex. qz referat ad obligatiōē gñis vel alternatiue vt ēt sup eo. §. dixi: l. 3. doc. simplr cū ipso trāseāt.

¶ Possēt tñ forte p̄uitanda dicta inductiōe p̄ Ang. et p̄ alium intellectū cōiter vt dixi approbatū dici qz illud de reducēdis hēdibz ad p̄cordiā p̄cedat vbi p̄currunt in volēdo solue vn^o vnam rē vel eius partē alijs aliā rē vel eius partē. Secus si nō cōcurrūt qz tunc volēs vnus poterit totā rē soluere vel id de reducēdis hēdibz ad p̄cordiā vbi vnus vult soluere p̄ter suam in vna re alijs in alia nullus tñ totā rez p̄tendit velle soluere. Vbi aut vnus vult totā soluere: et tūc p̄cedat alijs intellectus qz pōt soluere et hz repetitiōē a cohēdibz: et faciūt no. p̄ Bar. in. l. et hec distinctio. §. cūz fundus. §. loca. dum all. d. l. hēdes. §. si vnus. fa. hercis. Sed tūc obstat alijs adductū qz si res soluta erat cōis et in hereditate defuncti cessat illud de repetitiōe nisi diceret qz dñs intelligi quando soluit rē que erat extra hēditatē: et ita hunc intellectū declarat Imo. sup hac gl. sed hoc est diuinare et restringere hunc tex. vñ ēt. d. intellectus est dubius et sifr intellectus Ang. qz vt est deductū ei obstat qz si p̄stitit seruitutē in fundo cōi nō cadit repetitiō. Intellectus ēt Bar. qz tex. intelligat vbi estimatio seruitutis ab vno hēdū insolūdū fuit p̄stita nō caret scrupulo l. 3. qd ipse p̄supponit vnū p̄ alijs nō posse imponere seruitutē sit verum vt appet ex p̄dictis.

¶ Unde ipse dñs mens dat nouū intellectū ad hūc tex. vt intelligat vbi vnus cohēdū p̄stitit solidam seruitutē datis tñ terminis habilibus puta vel qz totus fundus in quo debebat cōstitui seruitus sibi obuenit in parte in diuisione facta iter heredes vel si nō totus illa pars per quā cōmode pōt p̄stitui seruitus. tūc. n. nihil repugnat qz possit et debeat in totū cōstitui seruitutē et qz habeat repetitiōē a cohēdibz qui habēt eoz partes liberas. Sed p̄ hūc suū intellectū de directo facit. d. l. hēdes. §. an ea. vt. §. declaratus duz op. de illo. §. ad hūc tex. ibi. n. p̄bat qz facta diuisione nō cōpetit iudiciū familie hercisū de inter cohēdes.

¶ Tene ergo intellectū Bar. qui est cōis cui nō obstat qz diuinat ad hūc tex. nā p̄cordia iurū nō incōuenit excogitare casum in quo aliqua. l. possit. p̄cedere: ar. c. cū expedit. de elec. li. vi. nec illud obstat qd difformiter tūc accipit vbum insolūdū. nam vnū et idē vbum ēt semel tñ in oīone positū difformiter et diuersimode accipit: vt. l. ij. §. de offi. p̄cōsul. et le.

¶ Et adde qz l. 3. d. intellectū de quo. §. sibi appropriet dñs meus tñ illū ponit hic Imo. et refert fuisse Ang. et ipm approbat si fundus in quo dñs p̄stitui seruitus nō fuit adiudicatus vni hēdū cū suo onere vñ si aū diuisionē redemisset ab vno heredum partē suā vel si per defunctū p̄missorē seruitutis fuisset alienatus. nā nō obstat alienatiōe remanet obligatio seruitutis vt p̄ Bar. in. l. si sub vna. §. ij. e. l. 3. secus dicat ibi si stipulator alienat fundū dñantē vnde si talē fundū alijs heredū redemisset p̄stitūda seruitute p̄missa p̄ defunctū hiet regressum p̄ cohēdes put hic dñs et in istis casibus qñ ante diuisionē vnus cohēdū habuisset totū fundū modis de qz bus p̄prime posset saluari iste intellectus: qz tūc cessat obiectio. d. d. §. an ea. l. 3. tñ Ang. in. d. casu teneret vnū hēdē posse p̄stitui seruitutē tñ ēt gñas et indistricte ēt hoc tenebat vt. §. fuit relatū et p̄ ēt ex dictis ipsius Imo. referētis ipsuz Ang. Sed in exceptis dictis casibus tene qd est conclusus qz vnus nō possit p̄stitui seruitutē in fundo cōi.

¶ Quātūz ad scdm p̄clusionē Bar. Imo. hic dicit dñm Bar. in. d. cō

clusiōe eē valde no. et singulare cui nō obstat glo. in. d. l. in stipulationibus. §. operari. qz loquit ex parte hēdum stipulatoris: et ita rñdet h̄ Imo. et sup ista gl. et sup p̄cedenti in §. nō imutat. in fi. et sic illa gl. facit p̄ quarta p̄clusiōe bart. vt ēt. §. dixi recitando dicta bar. et ita put h̄ tener et ipse Imo. in. d. §. operari. Dicit tñ put. §. relatū fuit in p̄cedenti gl. in §. imutat ipm dicere dū bar. pōderat hūc tex. fm scdm itellectū qz hic p̄bat qz de necessitate vnus hēdū debitoris generis vel alternatiue hz soluere totū ex quo iudicio fa. hercis. repetit a cohēdibz qz hoc nō p̄cludit necessitate p̄cisa vnū hēdū soluere sed necessitate causatiua: qz alio ēt p̄ parte sua quā soluit nō liberaret. Ita ergo in p̄posito vbi vnus hēdū p̄missoris seruitutis insolūdū fuit p̄stitus ad seruitutē si p̄stitit insolūdū estimatiōē nō p̄bat hic qz de necessitate p̄cisa hoc fecerit l. 3. qz alio nō poterat et p̄ parte liberari tñ vt dixi Imo. approbat dictū bar. et qz dicta rōne nō p̄bat ex hoc tex. dictū ēt bar. Sequit hic Pau. de ca. et ipso inferēs vltra bar. Tq si post moram in obligatiōibus facti nō agat ad iteresse sed ad ipm factū ad qd pōt agi: l. 3. succedat obligatio ad iteresse nō vt p̄cise cogat ad factū sed deueniat ad estimatiōē offō iudicis si nō vult facere: vt per gl. in. §. itē si in facto. j. e. et per bar. in. l. stipulationes nō diuidunt. in. ix. q. iunctis dictis suis in. vñ. q. debet er go isto casu soluere totū iteresse heres ita p̄stitus ad ipm factū ex ista theozica bar. nō aut liberabit solūdo iteresse p̄ hēditaria portiōe et ipse Pau. ēt reputat hoc singulare.

¶ Sit ergo cautus aduocatus formare libellū ad ipm scdm vel aliud qd insolūdū debebat p̄stari ab heredibus p̄mittētis. hoc eim est vtilius agēti qz ab vno ex hēdibz p̄ hāc viā p̄sequet totū iteresse siue estimatiōē secus si ageret ad iteresse vt. j. p̄xima p̄clusiōe: et l. 3. p̄ hac theozica bar. si nō facit iste tex. nō alleget aliqd aliud nec per ipm bar. nec p̄ alio tñ est tenēda mēti p̄pter eius auctoritates et aliorū qui sequunt talē doctrinam p̄ qua satis p̄ferre videt. d. l. heredes. §. an ea. v. p̄ra si p̄missor et c. §. fami. hercis. figs tamen vellet forte posset ad illū tex. rñdere put Imo. hic respōdet ad istū tex. vt nō stringat de necessitate p̄cisa. ille tñ tex. plus stringit qz iste qz p̄supponit vnū ex cohēdibz posse p̄stare qz p̄uentus soluat totā estimatiōē vñ cū iudiciū redat in inuitūz: vt. l. inter stipulatē. §. ij. eo. satis videt p̄bari ex illo tex. qz ex necessitate fuerit astrictus soluere ex hoc ēt tex. vñ posse dici talr p̄bari dñm bar. qz l. 3. nō p̄supponatur hic solūdū solidū fuisse p̄uentūz tñ cū nemo p̄sumat iactare suū: vt. l. cū de indebito. §. de p̄ba. vñ inferri qz ex necessitate soluerit. Et si dicat ergo ēt in obligatiōe gñis vel alternatiua de qua ēt pōt intelligi iste §. idē erit dicēdū qd tñ vt dixi nō videt de mēte bar. nec doc. qz in tali cogat qz necessitate p̄cisa totū soluere. Sed dic qz nō incōuenit prout referatur ad obfones gñis vel alternatiua intelligi de necessitate causatiua prout refert ad obligatiōē oīno indiuiduā itel ligi solutionē iteresse p̄ indiuiduo fieri p̄ vnū in totū ex necessitate p̄cisa: ar. no. in. d. l. ij. §. de offi. p̄cō. et le. Et quare magis in vna qz in alia adit necessitas p̄cisa de se p̄ qz. l. in vna p̄cedens obligatio erat indiuidua et astringebat ad totū qd nō est in obligatiōe gñis vel alternatiua: qz ibi obligatio et actio est indiuidua.

¶ Et ex dictis in hac sequēti p̄clusionē est no. qz l. 3. seruitus p̄tineat dari respectu p̄stōis: vt l. ij. §. dare. §. de vñfruc. et vidimus. §. p̄torio. §. in qua obligatiōe dādi ēt in executiōe nō venit iteresse et estimatio sed demū vbi dari nō pōt qd hz dari: vt. d. l. si seruum. §. si in seruitute debita a p̄libz heredibus p̄missoris in executiōe venit estimatio imo ēt ab ipso initio sentit ipse bart. in sequēti p̄clusiōe dū p̄supponit ab initio posse agi ad estimatiōē qd pōt ex eo p̄cedere: qz seruitus hz ēt aliqd faciū et l. 3. nō respectu p̄stōis sed patiētiē tñ p̄stō in hoc p̄ticipet de obligatiōe facti p̄ eius p̄iunctionē: ar. no. in. l. q. p̄st. ff. de acq. heredi. vel ex eo p̄cedit qz nō est certum vbi vel quomodo habeat fieri datio et p̄stō seruitutis aūqz hēdes sint in p̄cordia de p̄stitūda seruitute in certo loco fūdi seruiēti: ar. no. §. in gl. in §. imutat. in fi. sup. q. ibi mota per glo. sup eo qd dicit bar. sup p̄mo mēbro qd facit ad declarationem. q.

ratione. q. glo. ibi qui etiam allegat ibi istum tex. q. ex dissen-
su heredum deveniat ad estimationem. Cogita tamen qz
aliter videt velle Bar. in. l. si usufructus mihi in. bienniu. §.
de usufruc. lega. vult enim q. constituta servitute vbi venit pa-
tencia succedat obligatio ad interesse et Pau. hoc primum
sentens illud qd dicit Bar. in sequenti p. clusione non intel-
ligit in servitute in qua fm ipsum non potest contingere q.
succedat obligatio ad interesse sed intelligit in alia stipula-
tione facti sed no aduertit Pau. q. et in precedenti p. clusio-
ne dum Bar. precise loquitur de servitute et supponit q.
in executione veniat estimatio videtur ob stare qd habetur
in. d. l. si servum. §. si. j. eo. nisi rñdeatur prout p. xime rñdi. et
cuz decis. Bar. hic transit dñs Alexā. in. ij. nota. presuppo-
nens simplr posse agi ad interesse ab initio. iuxta sententiā
Bar. quā sequit etia Areti. sup gl. in ver. actione. post dñm
suū Ludo. de ro. qui ad cōprobationez eius qd dicit Bar.
in hac p. clusione q. tota estimatio debeatur ab herede qui
fuit cōventus et condēnatus in servitute adducit rōnez qz
estimatio videt deberi sub tacita conditione si servitus nō
presteretur unde nō dividitur solutio talis estimationis cum
p. ditio nō dividat: vt. d. l. cui fundus. §. de condi. et demon.
et vidimus. §. post Bar. et per ipsum in. d. viij. op. in. §. cato.
sed Areti non comprōbat hanc rōnem qz ipsa servitus est
in cōditione nō estimatio et rectius in hoc loquitur et ad il-
lud q. est. §. tactū an in stipulatione servitutis succedat ob-
ligatio ad iteresse vide dicta. §. primo. §. in. d. glo. qui viā.
et vide glo. hic in ver. sed nō facit in si. que simpliciter tenet
q. sic sed illam improbat Pau. j. primo. §. item si in facto.
vbi vide dicta in primo nota. et pro eo qd vult hic Bar. fa-
cit. l. heredes. §. an ea. §. fa. heres. licet illi rñdeat Pau. in
d. §. item si in facto. Quantum ad tertiam p. clusionē nō
cadit aliud addere nisi q. cuz in dictis terminis vnus here-
dum nec precise nec causative nō astringitur ad solutionez
totius estimationis si soluit nō habebit actionez fa. heres.
sed negociorū gestoz contra coheredes ex quo ex volunta-
te soluit per. d. l. iij. cum ibi no. C. de neg. ge. alia que cōcer-
nunt hac p. clusionem sunt dicta in supioribus. Quantum
ad quartam p. clusionē aliud nō expedit dicere nisi adde-
re ad eius comprōbationem. d. glo. in. d. l. in stipulationi-
bus. §. operarum. j. eo. et ibi Jmo. et glo. in ver. actionem.
in prin. Glo. in ver. actionem. in prin. op. et soluit prout
in ea ex dictis. §. proxima glo. in hac parte remanet decla-
rata hoc solum addo q. dum allegat. §. an ea. in si. vult fa-
cere vnum. §. vsqz ad ver. contra si promissor. quod enīz di-
citur ante dictum ver. facit ad propositum glo. In secū-
da parte que incipit ibi: sed si partem fundi et c. glo. querit
et respondit reddendo rationez responsionis et decisionis
prout in ipsa glo. adde etiam textum et ibi no. quo ad hoc
in. l. pluribus. §. si. na. j. eo. alleg. in precedenti parte glo.
adde etiam. d. l. si sub vna. §. i. j. eo. In tertia parte que
incipit ibi: itez cōtra. §. de servi. ru. pre. et c. glo. op. de tex. in
ipsa alle. fm vnaz litterā illius tex. que est q. habeat in. tex.
inutilis et c. et p. so. se remittit ad ibi dicta vbi glo. soluit q.
est inutilis donec hēdes stipulatoris de loco servitutis. cō-
sentiant iuxta. l. itinere. eo. ti. de servi. ru. pre. et ita Bar. et
cōiter doc. transeunt. Vel posset dici fm dñm meuz q. fm
illā l. am. J. p. ibi loquat fm opinionē illoz que hic impro-
batur. et vide hic Areti. qui retenta cōi so. de qua in con-
trario instat post dñm suum ad quez spectet electio loci ser-
vitutis an ad debitorez an ad creditorem. Glo. super
ver. putant. declarat quod erat motiūz istozum qui puta-
bant servitutē extingui vbi stipulator ipsius decessit pluri-
bus relictis heredibus et clarius adhuc Jmo. explicat di-
cens q. isti volebant dicere extingui stipulationē quasi res
deveniret ad eum casum a quo incipere non pōt. nam per
factum vnus ex dominis non potest acquiri servitus fun-
do cōmuni seu obligatio ad servitutem per stipulationem
sed si vicimus stipulationem a defuncto interpositam per
servitutem valere et transire ad plures heredes ipsius vi-
detur per factū vnus queri servitus per stipulationem oi-

bus dominis. ergo et c. tamen hoc est falsum prout hic pro-
batur et dicit hic per glo. que tamen aliter nō assignat ra-
tionem decisionis nec respondet huic motiū istozum sed
Jmo. respondet q. imo servitus et obligatio ad ipsaz pos-
set queri ex facto vnus representantis personam omnium
dominorūz puta si esset servus cōmunis qui ipsam stipula-
ret: vt. j. de stipula. seruo. l. si cōmunis servus meus et tuus.
ita ergo a defuncto potest queri cuz in eius persona repre-
sententur eius heredes et eius personam representant ipsi
heredes cum censeantur vna et eadem persona: vt in auc.
de iureiuran. a mo. presti. in princi. posset etiam queri per
omnes heredes si omnes stipulenter eodez tempore vel di-
versis. l. si. §. cōmunia predio. et l. per fundum. §. de servitu.
rusti. predio. licet hoc de facili non contingat vt dicit glo.
14 in ver. non potest. et hoc propter naturalem facilitatē ho-
minum ad dissentendum. l. quia poterat. §. ad trebel. l. itez
si vnus. §. principaliter. §. de arbi. c. quia diversitatez. de cō-
cessio. prebē. Et licet Jmo. declarans vt. §. istam glo. nō vi-
cat ex ista glo. iunctis his que ipse dicit elicitur vnus intel-
lectus ad hunc textum qui tamen non videtur eius verbis
applaudere. responsio enim. J. p. de difficultate prestatio-
nis que non facit inutilem stipulationem non tendit ad
hoc q. illi quos refert iuris cōsultus fundarent se ad dicē-
dum stipulationem extingui ea ratione q. sicut per vnū ex
dominis nō potest acquiri servitus fundo cōmuni vel obli-
gatio ad ipsam servitutem ita nec per defunctūz transsera-
tur ad heredes quasi res deveniret ad euz casum et c. Pre-
terea vt dicit hic dominus meus valde supinus et fatuus
fuisse error istozum non considerantūz heredes represen-
tare personam defuncti et sic in ipso representari heredes
et q. vbi representatur persona plurium dominorū in
vno per ipsum pro omnibus servitus acquiritur: vt. d. l. si
cōmunis servus. et sic ista glo. non bene percepit motiūz
istozum de quibus in ver. sed quidam et c. istozum motiūz
et ratio est illa de qua in textu ibi quia per singulos et c. de-
clarando vt declarabitur in sequenti glo. Glo. sup ver.
per singulos. ponit duos intellectus ad hunc textum fm
Jmo. duobus modis exponendo et declarando illud ver-
bum per singulos. Unus intellectus est vt ratio istozū de
qbus hic esset q. quia per singulos dominos. i. per quosdā
sine alijs non potest acquiri servitus ita etia nec per defun-
ctum pro heredibus et est in effectu idem cum precedente
de quo in prima precedenti glo. Alius intellectus est sup-
plendo ad textum facile vt sic motiūz eozum de quibus in
textu esset q. cum per plures dominos difficile sit acquiri
servitutē in fundo cōmuni per defunctum non possit acqui-
ri heredibus cum in ipsis heredibus subsit dicte difficulta-
tis ratio et hunc intellectum ponunt etiam sequētes glo.
Et iste intellectus fm Jmo. dividitur in duos alios. Vno
enim modo intelligitur vt isti ponderarent difficultatē cō-
sentiendi inter plures dominos pro acquirenda servitute
propter naturalem hominum facilitatem ad dissentiendū
et sic ponderarent difficultatē ex parte eozūz quibus habet
queri. Alio modo vt isti ponderarent difficultatem presta-
tionis eius quod versatur in stipulatione quia non potest
de facili quod individuum est solui pluribus: et sic fm istuz
intelligendi modū ponderarent difficultatē ex parte huius
p. stare ppter q. litarē rei prestade imo quodāmodo impossi-
bilitatē s. imo nō est impossibile: vt. l. lucio. §. d. aqua quoti.
et est. vbi casus exp. s. q. plurib. eadē servitus p. stari siue
cōstitui pōt illud ergo de impossibilitate tollit p. d. l. lucio.
illud de difficultate tollit p. J. p. hic duz dicit q. difficultas
p. stationis nō facit inutilez stipulationē et primā difficulta-
tez p. sentiēdi pōderari per illos quos refert. J. p. vult glo.
sequēs et etia videt velle alia glo. in ver. sed nō facit. duz po-
nit opinionē Jo. non enim aliud v. voluisse Jo. nisi q. isti
ponderarent difficultatez p. sentiendi que tñ non obstat qz
successu tēporis poterit fieri cōcordia et acquisitio per oēs
vt. d. l. si. cōia p. di. sicut si pauper p. mittat centum marchas
tenet promissio et est obligatus et licet sit difficile q. ipse sol-

*Der q. huc ad p. ostendit q. q.
si huius repraesentant de fm
Jm. ad n. v. h. repraesent
ma. huc Coh. h. h. h. h. h. h.
fm. h. h. h. h. h. h. h. h. h. h.
p. h. h. h. h. h. h. h. h. h. h.
h. h. h. h. h. h. h. h. h. h. h.
h. h. h. h. h. h. h. h. h. h. h.*

De presta-
tione. Et ad il-
lud quod pri-
me dixi ad in-
tellectu. l. lucio
vide dicta. j. p.
xime. m. q. glo.
vbi Barto. alle-
gans. l. pro par-
te. videtur sibi
parari ab eo
quod hic dicit
per. d. l. lucio.

nat tamen talis difficultas non attenditur ex quo poterit per partes successu temporis solvere et hoc est quod inferit Jo. quod si unus heredum agit ad servitutem obtinet servitutem sed ea non videtur nisi ubi omnes egerint ut. d. l. si. facit et. l. si. de actio. emp. vbi probatur illud de difficultate quod non impedit contractus et obligationem. Que omnia dicta Jo. apte indicat et demonstrant ipsius intellexisse illos de quibus facit mentionem. Jo. ponderasse difficultatem consensu. Secunda difficultate prestationis ponderari per predicationes quos reprobat. Jo. sentit. d. glo. in v. sed non facit. dum ponit opinionem Azo. et dum refert et alios voluisse quod si unus heredum agit ad servitutem obtinet et ea videtur. ista. n. opinio non videtur aliquid fundamentum nisi quod servitus insolidum possit pluribus deberi et sic quod circa hoc non versetur impossibilitas et difficultas prestandi pluribus non impedit quominus quilibet habeat actionem insolidum et primo agens habeat et partem coheredum et secundum hunc modum intelligendi istud quod dicitur in hoc ver. sed non facit inutile stipulationem et c. refert ad primum dictum quod difficultas prestationis non impedit per singulos acquiri servitutem quasi illi de quibus hic ponderaret difficultatem prestationis sed Jo. non refert illud si. versi. ad primum dictum sed vult quod Jo. sic in genere dicat impossibilitatem non difficultatem impedire et sic ex eo quod sit difficultas in consensu inter plures dominos non impediri acquisitionem servitutis sed cum regitur oiam consensus qui per eum est obtinuerit non potest uti servitute sed secundum aliam opinionem si hic respectu prestationis servitutis dicitur quod difficultas prestandi eandem pluribus non impedit acquisitionem et sic si ultimus ver. refert ad primum dictum sequitur quod qui primo agit obtinet et uti potest servitute. Et sic habes declaratas omnes glossas que tendunt ad declarationem huius ultimi versus. et habes diversitatem resultat ex hoc an iste textus intelligatur de difficultate respectu consensus vel respectu solonis et prestationis ipsius servitutis. resultat ex dicta diversitas quod secundum unum modum intelligendi quod intelligatur de difficultate respectu consensus sequitur quod si unus egerit et obtinuerit non possit uti servitute quod regitur aliorum coheredum et dominorum consensus quod si sit difficultas tamen non est impossibilitas secundum alium modum intelligendi quod intelligatur de difficultate respectu prestationis et solonis servitutis sequitur quod cum talis difficultas non impedit quominus possit pluribus prestandi quod si prestat unus qui primo agit quod habeat illam servitutem et ipsa uti possit et secundum hunc modum intelligendi quod dicitur in textu. refert ad primum dictum de acquisitione per singulos secundum alium modum intelligendi non refert ad dictum primum dictum sed ponit per. Jo. dictum in genere Barto. hic refert istos duos intellectus et tenet illum quod isti ponderaret difficultates respectu consensus quasi putat a principio impedit ita ex post facto quasi res venierit ad eum casum a quo incipere non potest sed nec a principio impedit nec ex post facto. Alium autem improbat quod non est verum secundum ipsius quod sit impossibilitas nec difficultas in prestatione eiusdem servitutis pluribus ut. d. l. lucio. et. l. via. §. si. §. de servi. ru. pre. vbi isti male se movissent et in decisione et in ratione decisionis quod si esset difficultas respectu prestationis si de pluribus dicit tamen Barto. quod iste scdm modum intelligendi fuit Jo. qui secundum ipsum equiparabat difficultatem que est ut pauper prestat centum marchas et difficultatem prestandi eandem servitutem pluribus sed si bene adverteris ista non fuit opinio Jo. qui dictum fuit de prestandis centum marchis per pauperem adducit ad tollendum illud de difficultate consensus quod patet ex eo quod dicit ipse de successiva prestatione et ex eo est quod inferit ex eius dicto quod qui per eum non possit uti servitute. hoc enim non recte inferret si teneret quod hic per eos de quibus in ver. sed quod et c. ponderaret difficultas respectu ipsius servitutis que habet prestandi quasi non possit pluribus prestandi. si enim hoc improbat. Jo. sequitur prius eius quod inferit ex opinione Jo. quod qui primo agit et obtinuit possit uti servitute doc. male declarant istos intellectus et istas glossas si tu vis salvare etiam illum intellectum quod per eos quorum opinio reprobat in textu. ponderaret difficultas respectu servitutis que habet prestandi quod non posset pluribus prestandi vel esset difficile ad illa. l. lucio. cum si. respondere potes quod loquitur quod potest constitui pluribus re-

spectu plurimum fundorum non eorum sed respectu eiusdem cōis fundi dominatus videbatur difficile imo quodammodo impossibile quod possit pluribus prestandi ad eundem fundum sed. Jo. determinat prius quasi ista sit difficultas sed non impossibilitas sed istam difficultatem non videtur considerari posse nisi respectu consensus et propterea alius intellectus videtur probabilis putat tenet Barto. bene est verum quod pro illo intellectu de difficultate respectu prestationis videtur facere responsio ipsius Jo. in si. tex. que est de prestatione. ¶ Sed predictis sufficientibus ad intelligentiam dictarum lectionum dubitatur. Quid tenendum in. q. mota in glo. quando unus heredum stipulatoris servitutis cui insolidum competit actio agit et obtinuit an poterit uti servitute antequam alij coheredes agant. Et quidam de quibus sit mentio post principium glo. in ver. non facit. tenent quod sic. fuerunt enim isti in opinione quod alij non possint agere ex quo primo agens ex quo agit insolidum consequens est servitute etiam pro parte coheredum et sic isti voluerunt quod actio pluribus heredibus stipulatoris servitutis competit insolidum non exactio sed respectu exactionis primo agens sit potior Jo. fuit in contraria opinione quod primo agens licet obtineat non possit uti servitute donec alij egerint et sic non tenet ipse quod unus primo agendo preferatur alijs imo quod non possit uti servitute sibi adiudicata donec alij egerint Barto. dicit quod videtur quod prima opinio sit vera cum in prefforia vni victoria prestat alteri. l. loci corpus. §. si fundus. §. si ser. vendi. quasi si prodest alijs non sit opus quod ipsi amplius agant putat presupponit Jo. et per consequens quod ille qui agit possit uti servitute subdit Barto. quod ille textus non facit pro dicta opinione quod loquitur in servitute constituta secus in servitute constituta da et ideo si unus egerit et obtinuerit non videtur quod nec ipse nec alius coheredes possit uti servitute quod pro parte sibi constituta non potuit ut. d. l. pro parte. §. de servi. titu. §. finali. Tu adde quod tenentes primam opinionem non fundant se in eo quod vni victoria prestat alijs imo fundant se in ratione quod agere et obtinere sit acquisita exclusis alijs quasi ipse occupaverit et non sonant verba glo. recitatis dictam primam opinionem unde Barto. et doc. non videntur percepisse mentem ipsius glo. in dicta prima opinione. Tamen in. d. q. Barto. concludit quod in servitute constituta vnius victoria prestat alijs per. d. §. si fundus. In servitute autem prestituenda de qua loquitur ista glo. vult quod vni non possit servitus prestituere ad fundum eodem sine alijs et sic alijs dicorū dantibus ut. d. l. itinere. §. de servi. rusti. pre. et. d. l. p. parte. vbi nullus poterit uti tali servitute ex quo non potuit constitui et sic loquitur opinio Jo. si tamen ille qui videtur servitute de facto constituit vni non poterit ille prohiberi uti tali servitute. l. p. fundum. §. de servi. ru. p. dio. et ita preedit alia opinio secundum ipsam Barto. cuius opinio clari⁹ ipsam deducendo est quod vbi vni ex pluribus dominis fundi prestituatur servitus non predest et illi cui est prestituta quo ad ius servitutis quod non est constituta servitus et ita preedit opinio Jo. Duo autem ad commodum servitutis sibi predest quod non potest prohiberi et ita preedit alia opinio de qua in glo. et cum Barto. transit hic Imo. addens ad primum membrum quod licet ratione eiusdem cōis fundi non possit servitus vni constitui sine alijs tamen ratione plurium non communium fundorum sic ut. d. l. lucio. Addit etiam quod quando omnibus esset constituta quilibet ea uti poterit quod non habet dubium refert etiam opinionem Ray. quia in hac. q. distinguebat an unus egerit resistente reo contra quem agebat et tunc precedat opinio scdm glo. et sic opinio Jo. per. d. l. itinere. Si vero agit non resistente reo quod patiens vni condempnatus fuit ad servitutem et precedat prima opinio ut obtineat insolidum possit uti servitute. ar. d. l. per fundum. Imo dicit plus sibi placere opinionem Barto. quod nemo pacisci vel stipulari alteri potest et per consequens acquirere facit. §. co. predi. l. pro prium. Sed non dicit Ray. aliquid de hoc an prosit alijs nec ne sententia lata pro vno ad servitutem sed an prestat sibi sine alijs et ista est proprie. q. glo. nec aliud etiam in fine vult Barto. dum loquitur de servitute constituenda et sic sententia Ray. et Barto. in servitute constituenda est eadem si recte adverteris nisi forte Ray. intellexerit in secundo casu quod obtinens

q̄ obtinens possit vti seruitute quasi sit sibi recte constituta
seruitus sine alijs & sic acquisitus, non solum comodum sed
etiam ius seruitutis sine alijs ex quo videtur sequi q̄ talis
sententia proferat etiam alijs quasi fecerit ius quo ad oēs & hoc
modo credo q̄ Imo. intellexerit dictū Ray. Et cum opinio
ne Bar. trāseunt etiam Pau. de ca. & alij doc. Et ex dictis
Bar. & aliorū potes percipere an & qñ snia lata sup seruitu
te p vno ex oñis fundi dominatis p̄sit alijs. Sed mouet du
bium in fi. Bar. qd eē. An snia lata p̄ vnus ex talibus oñis
noceat alijs quo ad seruitutē & p̄cludit q̄ nō per. l. si de coi.
s. si ser. ven. & no. in. d. §. si fundus. l. loci corpus. vnde alte
ri accrescit fm̄ ipm̄ & habet perinde ac si nō esset ille q̄ succu
buit: vt. d. l. p̄p̄tū. cō. p̄di. de quo dic latius vt hic p̄ Imo.
oñm̄ Alex. & Areti. qui declarāt qd in p̄stituta seruitute &
qd in p̄stituenda put ēt hec distinctio adhibet in snia lata
p vno vt. §. prime vidim⁹. ¶ Tangit et Bar. in hoc. §. v3
in fi. scōe partis p̄ncipalis an plures hēdes stipulatoris ser
tutis vel plures heredes p̄missoris cum p̄mī insoludū ha
beant actionem & secūdi teneant insoludū sint vt duo rei &
determinat q̄ nō videbim⁹. §. primo. §. & vide ipm̄ Bart.
in. l. reos. §. cū in tabulis. in. iij. q. vbi p̄ hoc pōderat istam
glo. in §. nō facit. om̄ recitādo opinionez Jo. vult q̄ vno
heredū agente insoludū alijs possit agere qd nō p̄cederet
si essent duo rei q̄ vbi vnus est lites p̄testatus alijs nō pōt
agere: vt. l. ex duob⁹. eo. ti. de duo. reis. sed fm̄ aliā opinio
nem recitāt hic in ista glo. post p̄ncipiū hic est glo. in p̄tū
vult eiz dicta opinio q̄ imo sit locus p̄occupationi & ista
opinio a nullo vī approbari & vī contra. d. l. p̄ parte. §. de
serui. cum simi. Sequitur. §. si tamen hominem.

Si tamen hominem. Presens. §. le
gitur per glo. hic duobus modis tertio modo per glo. magnā in fi. §. pri
mo. §. quarto modo fm̄ De. & bellap̄ti. Bar. & doc. cōiter.
q̄nto modo fm̄ Areti. Et fm̄ lec. De. & cōem breuiter. h. d.
per sniam liberatoriā & acceptillationē vnus ex heredibus
p̄missoris gñis vel alternatiue pōt liberari p̄ parte idē in
p̄ncipali debitorē & eius fideiussoribus. h. d. Capio glo. j.
que tacite op. de. §. j. & §. ex. h. d. vbi vno. ex heredib⁹
debitoris gñis vel alternatiue soluente partē suam nō p̄tin
git liberatio ēt p̄ parte soluta pp̄ hoc glo. intelligit duob⁹
modis hūc tex. P̄rio q̄ loquat vbi homo certus debebat
p̄tia loquunt vbi in gñe vel alternatiue erat debitor q̄ intel
lectus est verus in se fm̄ By. Bar. & alios doc. & est tex. in
l. si stipulatus. §. j. de solu. & per glo. magnā & ibi dictū fuit
in. §. j. §. e. l. sed non h3 dubium. Scōdo modo legif fm̄ glo.
vt loquat in obligatione gñis vel alternatiua & itelligatur
fm̄ q̄ disponit in p̄tū vt pro parte soluētis obligatio siue
exactio sit impēdētī. Que lec. improbat ad hūc tex. p̄ Bar.
& doc. q̄ repugnat eius v̄bis dum dicit pars ceteroz obli
gationi supererit ergo nō pars soluētis sed p̄ ipsa est secu
ra liberatio. ¶ Preterea dictio tñ denotat aduersatiuā su
perioribus: vt. l. hoc amplius. §. de his aut. §. de dā. infec. cū
in superioribus disponat de suspēsiōe obligationis siue ex
actionis hic vī disponi de submōtione hūc tñ intellectū ad
hūc tex. dant qñ oēs glo. ipsius. Tertio modo legif per. d.
gl. magnā in fi. i. d. §. j. q̄ iste tex. p̄cedat vbi stipulatori vo
lenti pars soluta fuit ibi qñ ipsi inuito quā lec. improbat et
Bar. q̄ stipulatori inuito non pōt solui ps vbi p̄cessit obli
gatio gñis vel alternatiue ēt ab vno hereduz p̄missoris vt
vidimus. §. primo. §. Quarto modo legif iste tex. per De.
de bellap̄ti. Qd loquat in acceptillatione & snia per quas
vel aliquā ipsaz si p̄tingit liberari aliquē heredū p̄missoris
generis vel alternatiue p̄ parte sua vel ipm̄ p̄ncipalem pro
aliqua parte vel aliquē fideiussorē h3 effectū ipsa liberatio
nec est aliquo modo in suspēso put qñ soluit pars in talib⁹
obligationibus & vbi pars soluit loquunt p̄tia. Et rōnem
diuersitatis iter solutionē & sniam siue acceptillationē assi
gnat ipse De. q̄ in solutione partis nō p̄tingit liberatio in
parte soluta q̄ h3 dicendo p̄tingere posset fieri solutionē in
diuersis rebus qd nō est in acceptillatione siue snia vbi pro
parte puenit est absolutus q̄ nō h3 sibi admodo nisi pars

solut & sic hic cessat ratio. l. in executione. §. pro parte. §. e. &
fm̄ hūc intellectū d3 intelligi. l. qui hominem. §. de acceptil. vbi
et vide Bar. & iste tex. dū dicit egero d3 exponi & succubne
ro & hūc tenet Bar. & cōiter doc. ¶ Et vltra ipsos opus est
p̄supponere q̄ iniuste absolutoria puenit ad partē lata siue
rit cū p̄supponat p̄cedere obligationē ad totā rez pariter
& respectu totius rei & respectu oim̄ heredū tamen ex quo
acq̄nit facit de indebito & debitū. l. ingenuz. de sta. ho. mī
randū tamen videt q̄ acq̄nuerit cū nemo p̄sumat iacta
re suū: vt. l. cum de indebito. §. de p̄ba. & cū respectu aliorū
coheredū videatur talis snia si ipsi creditor acq̄scit debili
tare iura sua ex quo vī satis reddi dubius iste cōis intellect⁹
respectu snie q̄ intelligat vbi fuit absolutoria cōuenti acce
dit q̄ est diuiniatiua q̄ in tex. nō dī q̄ fuerit absolutoria.
dubium ēt reputat respectu acceptillationis Areti. q̄ fm̄
hunc intellectū videt plus opari acceptillatio que est ficta
solutio q̄ vera solutio. Sed ad hāc rōnez ego rñdi circa vi
cta Bar. in. ij. q. in. l. stipulationes nō diuidunt. & ibi ēt re
spondi ad quedā alia que vident facere q̄ ipsum non tñ ibi
mouī dubiū qd. §. prime mouī vltra doc. cōtra hūc intelle
ctum ponit tñ ipse Areti. q̄nuz intellectū p̄stet in sua opi
nionē quā posuit. §. in. §. j. q̄ nō sit vīa inter obligationem
gñis & alternatiua respectu exactionis partis solute sed q̄
in vtraq̄ respectu partis solute exactio sit impēdētī siue sol
uat ab vno heredū p̄ncipalis siue ab ipso p̄ncipali & q̄ h3
p̄bet ista lra dum dicit pars ceteroz obligationi supererit
vt exolui possit qñ respectu exactionis nō sup̄sit obligationi
pars soluta sed dictū suū reprobaui in. d. §. j. vñ iste intel
ct⁹ suus nō p̄cedit. Logita igit an pp̄ obiectionē quā ego
formaui p̄ cōem intellectū respectu snie posset dici q̄ ēt qñ
fuit cōdēnatoriā cōuenti ad partē p̄cedat qd hic dī in tex.
q̄ sequat liberatio a parte soluta & p̄stata vigore dicte snie
quasi videat agens p̄ vnū heredū p̄missoris ad partē suā
& nō p̄ alios simul vel p̄ ipsum p̄ncipalē pro parte certe rei
gñis vel alternatiue nō curare q̄ solo habeat fieri in diuer
sis rebus l3 secus sit vbi simplr recipit partē ēt q̄ sciēter re
cipiat vt vidimus. §. in. §. j. ad fi. alia enim ratio vī esse vbi
simplr recipit partē alia vbi ad ipsaz agit & vigore sentētie
ipsam exigit. tunc enim plura cōcurrūt ex q̄bus mens reci
pientis vī deprehēdi q̄ nō curauerit hūc solutionē in diuer
sis rebus. plura enim vincula vincūt vnū & plusq̄ vnū ope
rant vt aut. itaq̄. C. cōia de succes. & c. j. d. treu. & pa. In co
ergo qd hic dī in snia si p̄supponat q̄ fuerit cōdēnatoriā
ipsius cōuenti rō erit q̄ voluntate creditoris pōt fieri solu
tio in diuersis rebus & volūtas vī ad esse vbi agit ad partē
certe rei de genere vel alternatiue & ipsaz exigit. Si v̄o pre
supponat lata absolutoria & sic q̄ agēs succubuerit siue ēt
p̄supponat per acceptillationē pars certe rei qñ soluta tñ
erit rō De. de bellap̄ti. Bar. & aliorū. doc. & sic erit verū
in se ēt qd dicit in snia sed diuiniatiua ad hūc tex. & nō verū
similr p̄tingibile per ea que. §. dixi vñ ei qd dixi repugna
re. §. sed p̄ parte. l. in executione. vbi ēt petita parte & iudi
cialiter exacta in h̄mōi obligationibus gñis vel alternati
ue nō vī sequi liberationē & maxime h3 ibi vī p̄bari iuncta
glo. in ver. non potest. nisi responderes q̄ ille tex. cum glo.
loquit vbi sponte a cōnento soluit pars nō aut vbi cōdē
natus exigit iterum dico cogita q̄ nullus hoc dubiū facit
& stringit plurimū respectu snie p̄tra cōem intellectū De.
& doc. nisi forte diceret q̄ cōuēto fuerat factū pactū de nō
petēdo & pp̄ id fuit absolut⁹ sed h3 nō apparet aliquo mo
do in tex. preterea vt. §. dixi tex. videt p̄supponere q̄ pari
modo totus homo deberetur & ab omnibus deberetur.
¶ Glo. ij. in ver. homines. hunc tex. continuat ad p̄cedē
tia dic vt in ea. ¶ Glo. super v. r. egero supplet. & partem
accepero & sic p̄supponit sententiā fuisse cōdēnatoriā &
eius vigore secutam solutionem partis sed De. & alij doc.
dicunt p̄rium q̄ snia fuit liberatoriā & propterea supplent
egero & succubero dic vt. §. ¶ Glo. sup ver. exolui. possit
declarat tex. put in ipsa q. d. declarationē facit p̄supponē
quo ad partē nō esse secutā liberationē itelligēdo hūc tex.
in obligatione gñis vel alternatiua de q̄ in glo. j. dictū fuit.

¶ Glo. sup. ver. acceptolatū. in prin. repetit. utrunq. intel-
 lectū quē dedit ad hūc tex. §. in pma glo. **¶** In scda par-
 te que incipit ibi sed vñ q. ipse et alij liberent. et c. glo. op. q.
 nō solum ille cui acceptolatū fuit sit liberatus sed etiā alij
 coheredes cuius pñum hic dicit q. dicit q. remanet ob-
 ligatio alior. et monetur glo. per. l. si ex pluribus. §. de acce-
 ptilla. et respondet tribus modis. Primo modo q. ibi ac-
 ceptillatio fuit in rem hic in personam quia. factus fuit q.
 acceptillatio liberaret illum cui fiebat et nō alium. Secun-
 do modo soluit glo. q. ibi erant duo rei debendi secus hic.
 Tercio modo soluit q. hic sumus individuus in pñario se-
 cus de qua tertia sol. et si doc. mentionē nō faciāt tñ vñ oino
 4 diuina ad pñum et nō vera et pñia pcedēt. Tñ eni glo.
 ponēs hāc so. sentire q. in individuū pñtuantur ipso iure
 duo rei debēdi. cui. pñus sentit glo. in pcedēt so. et in ipso
 nō est verū q. vno liberato alij sint liberati vel vno satiffa-
 ciente alij sint liberati cū in ipso individuū et in ipsoz sba
 nō cadat q. vnus satifficiat p alio vt vidimus. §. pñmo §.
 maxime. in ver. sed quo casu vnus solidū pñtiterit et c. Itēz
 vñ nō vera hec so. q. pñsupponit q. hic sumus in individuū
 q. nō est verū respectu solutionis et liberationis l. respectu
 stipulationis et obligationis sic et Bar. et alij doct. tenētes
 scdaz sol. vident pñsupponere pñū q. hic sumus individuū
 de qua so. aliquid reassumet p mō tenēde vñr due pcedētes
 so. que simul iungēde sunt fm Ange. Et ex pma est no. oili
 gēter fm ipm. q. qñ duo sūt obligati ad vnū ex natura rei
 in obligationē deducte nō vt duo rei acceptillatio scā vñ
 nō pdest alteri nisi vba acceptillationis in rem pcepta sint
 hic eni duo heredes ex obligatione defuncti ad vnū boiez
 tenebant in gñe et sic effectū pñsiderato glibet erat insolidū
 obligatus et tñ acceptillatio facta vñ vel absolutoria lata
 p eo non pdest coheredi vt est hic casus l. si essent duo rei
 5 pdest alteri per. d. l. si ex pluribus. §. de acceptil. **¶** Et ex h
 sequit aliud no. fm Ange. q. cū plures sūt obligati ad vnū
 et idem ex natura rei in obligatione deducte isti nō dicunt
 duo rei et per pñs nō gaudebūt eoz pñilegijs et ad h est ca-
 sus in. l. rem hereditaria. §. de euictio. quā allegat et Bart.
 §. pñio. §. et vide et de h Bar. §. in. §. cato. in pma distinctio-
 ne quā ibi ponit et et in scda. et in. vj. op. et latius in. l. ij. et in
 l. reos. §. cū in tabulis. quē legit vna cū. d. l. yj. de duo. reis.
 6 et in. l. eandē. in pñ. eo. ii. **¶** Aliud vltra Ange. sequit ex pñi-
 ctis q. vbi sūt duo rei debēdi liberatio vñ indistincte pdest
 alteri et sic et q. nō sint vba pcepta in rem s. in psonā. dicta
 eni distinctio adhibet vbi nō sunt duo rei debēdi et ista est
 inrētio glo. et Ange. hic. Sed Imo. hic nō facta mentione
 de Ange. nec et de glo. quo ad hoc tenet q. dicta distinctio
 adhibeat vbi plures sunt obligati vt duo rei debēdi vbi er-
 go acceptillatio pñcipit in psonā alterius ex reis debēdi nō
 pdest alteri alle. l. et pñs iurādū. §. si legator. §. de acceptil.
 et Bart. in. l. ex duob. la. ij. in. ij. q. ij. de duo. reis. ex cui. di-
 ctis ibi colligit qñ dicat facta in rez et qñ in psonā vbi aut
 plures sunt insolidū obligati nō aut vt duo rei debēdi sed
 ex natura rei et tñ indistincte Imo. dicit q. alteri facta ac-
 ceptillatio alteri nō pdest per hāc glo. in. ij. sol. et p. l. si vn.
 §. ante oia. §. de pac. ad veritatē pñdictoz habēda tria sunt
 vidēda. pñm an ad individua plures dicant teneri et obli-
 gati esse vt plures rei debēdi ex natura ipsoz individuoz
 absq. alia expñsione. secūdu an acceptillatione facta vñ ex
 reis debēdi alius sit liberatus. tertiū qd si nō sunt rei debē-
 di q. ad idē tenent et vñ accepto ferat an alteri oca acceptil-
 latio pñt. **¶** Circa pñm dic q. aut sumus in individuū
 oino aut in individuū solutione siue liberatione tñ pñmo
 casu nō dicunt plures obligati ad tale individuū teneri vt
 duo rei vt vult Bar. §. pñmo. §. et hic l. nō bñ ad h pon-
 derauerit hāc glo. cum isto tex. q. loq. in individuū solone
 tñ melius ergo ad hoc facit. §. §. pñmus iūcta glo. in ver.
 nō facit. ponderata put ibi ipsaz pñderauit et put ipsaz pon-
 derat Bar. in. d. l. reos. §. cū in tabulis. et in. d. l. ij. in. ij. q. ij.
 de duo. reis. vbi multa alia ad hoc adducit et dicit hoc pce-
 dere et si actū esset vt oēs insolidū tenerent cū hoc insit al-
 sine expñsione per. l. ij. de leg. j. qñuis in h ipse videat voluit

se pñius in. §. cato. indistinctiōe quā ponit post. vj. op. §. et
 dictū ibi o. intelligi in individuū solone tñ vt ibi declarat
 Imo. et sequunt doc. vbi de h dixi et aliquid dicitur. §. pñmo
 casu et in. d. l. ij. q. Bar. pñderat q. ista glo. cū isto tex. nō fa-
 cit ad pñpositū individuoz oino ibi et reprobat glo. in. d. §.
 cū in tabulis. q. in individuū vult q. olim cōstituerent duo
 rei l. hodie secus. nam circa modū pñstituēdi reos nihil per
 iura noua est imutātū s. in mō exigēdi vñ sicut oliz in indi-
 uiduū glibet obligabat insolidū ita et hodie s. nō pñpre-
 rea dicunt duo rei. i. pñpter hoc q. sint obligati insolidū nisi
 aliud actū sit v. q. expñse actū et cōuentū sit vt sint duo rei.
 nō. n. sufficit in bñmōi individuū oino expñi vt teneant in-
 solidū q. est expñmere illud q. tacite inest de necessitate et
 sic nō opat. vt. d. l. ij. de lega. i. et c. pñme dictū fuit. Si vñ
 sumus in individuū solone siue pñtatione tñ tñc est magis
 clarū q. plures ad talia obligati nō dicunt nec sūt obligati
 vt duo rei debēdi cū glibet teneat pro rata sua l. partis so-
 lutione aliq. nō liberet. vt. §. §. et harū. et seq. et l. in execu-
 tione. §. p parte. et in talibus individuū pcedere pōt q. si
 adiciat vt oēs teneant insolidū q. tñc teneantur vt duo rei
 debēdi q. in talibus individuū nō est fieri expñsionem eo
 modo quo illud q. expñmit inerat q. nō inerat q. insolidū
 essent obligati l. respectu solutionis inesset et insit q. insoli-
 dum habeat fieri vt sequat liberatio sed expñsio solide obli-
 gationis est diuersa a solida solone et in his terminis pōt
 saluari dictū Bar. in. d. §. cato. post dictā. vj. op. in distinctio-
 ne et ita saluat ibi Imo. et doc. sequunt vt ibi dictū fuit et c.
 aliquid terigi et p hoc facit tex. in. d. l. eandē. in pñ. de duo.
 reis. pbat eniz de os depositarios siue cōmodatarios tene-
 ri vt duos reos debēdi ex eo q. actū fuit ipsos insolidū te-
 neri vt patet ibi vñrinq. fidē insolidū sequutus et c. qui depo-
 sitarij et cōmodatarij tenent ad rem restituendā que est di-
 uidua obligatione s. individuū solone vt per Bar. in. d. §.
 8 cato. in. ij. op. et in. d. l. eandē. in. ij. q. **¶** Circa scdm an
 ex acceptillatione facta vñ ex reis debēdi alius sit libera-
 tus glo. hic in scda sol. simplr vt tenere q. sic. Sed in pcedē-
 te sol. glo. vt distinguere an talis acceptillatio fiat in re vel
 in psonā et pñmū vt tenere Ange. hic q. vt. §. retuli dictā di-
 stinctionē an acceptillatio fiat in rem vel in psonā adhibet
 vbi sumus in pluribus obligati nō vt reis debēdi sed ex
 natura rei. Sed Imo. vt sūter. §. retuli dictā distinctionē
 adhibet in pluribus reis debēdi in pluribus aut q. tenent
 ad idē nō vt plures rei debēdi indistincte tenet q. acceptil-
 latio vñ facta nō pñt alij et vt dixi fuit opinio Bar. in. d. l.
 ex duobus. d. ij. q. sed Areti. hic et latius in. d. l. ex duobus.
 dubitat de h q. vñ ex duobus reis fieri possit acceptillatio
 in psonā. i. hoc expñso vt alij correo nō pñt. naz restator nō
 vt hoc posse disponere vel saltē heres p seruanda volunta-
 te testatoris. vt. l. iij. §. nūc de effectu. et l. nō quocūq. §. qui
 gatum. de le. j. ergo multo min⁹ vbi acceptillatio fit citra di-
 spositionē vltime volūtatis cū in ipso testamētis et vltimis
 volūtatis fiat plenior interpretatio. vt. l. in testamento.
 de re. iu. cum si. et sic Areti. vt esse in opione in q. est Ange.
 hic l. de ipso mentionē nō faciat. et vide ipsaz latius in. d. l.
 ex duobus. sup. d. ij. q. Bar. vbi adhuc clarus q. hic corra-
 Bar. inducit. d. §. nūc de effectu. et d. §. qui gatum. et rñdet
 ad fundamentū Bart. q. facit de solone que pōt fieri per
 vñ ex reis debēdi ita vt nō pñt alij. vt. l. modestinus. §. de
 solu. Et ibi et dubitat de alio dicto Bar. q. acceptillatio fa-
 cta vñ ex reis debēdi pro parte non pñt neq. noceat alij
 put tenet Bar. per. l. si ex duob. indi. sol. q. et ipse Areti.
 tangit hic in fi. sed plene in. d. l. ex duobus. super qbus vñe-
 9 rius nō insisto q. nō est pñsentis indagatio. **¶** Circa
 tertiam an acceptillatio facta vñ ex pluribus qui ad idē
 tenent etiā insolidū tamen nō vt plures rei debēdi pñt al-
 teri teneri illud q. tenet Imo. q. nō facta distinctiōe an in
 psonā vel in rem fiat ipsa acceptillatio q. nō pōt vñ ex pa-
 cto alterius queri. vt. d. l. si vnus. §. ante omnia. §. de pac.
 facit. §. alteri. l. stipulatio ista. cum simi. §. eo. vbi autem plu-
 res ad idem sunt obligati nō tamen insolidum sed pro par-
 te tunc clarissimū est q. acceptillatio facta vñ nō prodest
 alteri vt

alteri ut in tex. nostro. et in glo. fm tertiam so. ne tunc ca/
dit q acceptillatio fiat nisi pro parte eius cui fit acceptil/
latio cuz p parte sit ipse obligatus et acceptillatio p suppo/
nit pcedente obligatione: vt. §. ite per acceptillatione. in fi.
10 qbus mo. tol. obli. ¶ In tertia parte que incipit ibi: por/
ro si debitori gñis et c. gl. querit qd si debitori gñis accepto/
ferat in vna spē gñis an sit liberatus et gl. rñdet q sic p. l. et
per iusurandū. §. si is qui hoīem. §. de acceptilla. et ita Bar.
et doc. trāseūt dicētes secus esse si per pactū pmittat nō pe/
tere certam spē gñis: qz nō ptingit liberatio sed solū vir/
tute illius pacti nō pōt pueniri siue pstringi ad pstandū il/
lam spē: vt. l. si vnus. §. sed si gñaliter. §. de pac. vbi gl. red/
dit rōnem diuersitatis inter acceptillationē et pactū: qz. l.
acceptillatio est imaginaria solutio.

Item si in facto. Hunc. §. p tunc ad pce/
dentia ut hic per gl. et p
Bar. Suma aut sic in stipulatione facti indiuidui si vnus ex
hēdibus pmissoris veniat. §. stipulatio cōmittit ad solidū
interesse p oēs p hēditijs pōitiōibus et qd aliq nō pueniē/
tes solūt recuperant ab illo q puenit. Sed si vni ex heredi/
bus stipulatio fiat cōmittit stipulatio ad interesse p pte
illius tm sed ad penā cōmittit in solidū quo ad oēs mero in/
re tm illis q nō fuerūt impediti agētibz ad penā obstat ex/
ceptio: qz eoz nō interest. h. d. v. qd ad. §. cato. Diuiditur in
sex partes. In pma ponit vbi vnus ex heredibus pmissoris
facti indiuidui venit. In scda que incipit ibi: p. aut si stipu/
lator et c. ponit qd vni ex heredibus stipulatoris puenit fuit.
In tertia que incipit ibi: nā si pena et c. in heredibus stipu/
latoz distinguū an pena appōita fuerit nec ne. In quar/
ta que incipit in. l. idē iuris est et c. illd qd. §. dictū est in vna
stipulone extrēdit ad aliam. In quinta que incipit ibi: hēc
dñā et c. ponit rō dñe iter heredes stipulatoris et hēdes p/
missoris et rō distinctiōis an pena adiecta et appōita sit nec
ne. In sexta et vlt. parte que incipit ibi: eadē dicemus et c. fit
extēsiō ad aliā tertiam obligationē. ¶ Mo. p ex hoc tex.
ibi: pte nō fieri et c. iūcto pncipio tex. q ista stiplo per te nō
fieri et c. nō ptingit ius seruitutis sed merū factū. de stipulone
eīm meri facti loquit iste tex. vt vult gl. j. in pñ. cōtinuando
hūc tex. ad pcedētia et adhuc clari⁹ Bar. sed stiplo seruitu/
tis nō ptingit merū factū: imo fm multoz opionē nullo mo/
do ptingit factū vt vidimus. §. j. in gl. qui viam. Et q ista
ptingat merū factū et differat a stipulone seruitutis est satis
de mēte gl. in v. nō fieri. in fi. in. §. cato. l. in casu quez ponit
d. gl. eē interpositā hāc stipulationē. v. constituta seruitute
Bar. in. §. si q ita. §. al. dicat esse iuris. Et est magni effect⁹
fm Pau. de ca hic an stiplo ista ptingat ius seruitutis vel
ptingat merū factū. si. n. ptingit merū factū nō trāsmittit ad
heredes pmissoris nec stipulatoris nisi d ipso mētio facta
fuerit vt hic fuit et tūc quat ad ipsos trāseat vide dicta. j. in
§. cato. in. v. q. p Bar. et post Pau. de bellap. ¶ Itē si alie/
naret fundus pmissoris vel stipulatoris ē postq stipula/
tor icepisset vti cōmodo stipulatiois nō trāfiret in empto/
rē oblo actiue vlt passiuē: qz res nō ē affecta vicio reali. l. ser/
uitutis secus si ēē stiplo seruitutis: vt. l. via pstitui. §. si fun/
dus. de ser. ru. pñdio. Itē vltra ipm resultat aliū effectus qz
italis stiplo ptingeret seruitutē seruus stipulādo tali stipula/
tiōe p ipsam acqreret dñō: vt. l. si seruus cōis meus et tuus.
j. de stip. ser. al. aut acqret sibi: vt. §. l. cū factū. in fi. d stip.
seruo. et q ista stiplo nō sit stipulatio seruitutis satis est de
mēte Bar. hic dū ponit. d. eius ptingat ita expñius et
claris vult Bar. in. l. stiplo ista. §. si q ita. §. e. nisi ista stiplo
interponeret pstituto itinere vel actu. tūc. n. ptingeret ius qz
iterponeret fm nām talis seruitutis l. vbi de p se interponi/
tur talis stiplo ptingit merū factū et nō trāsit ad heredes ni/
si quatenus de ipso est facta mētio nec ē ad dñm vbi tales
stipulationē facit seruus: vt. d. §. l. cū factū. et d. l. stipulatio
ista. §. h. j. quoz. et vbi in tali stipulone fit mētio de hēde alia
stiplo censet esse et est in eius psona fm ipm in. d. §. si q ita.
et q sit facti vult ē in. d. §. h. j. q. et vide eūdē Bar. in. l. si sub
vna. §. si. in fi. §. e. vbi ē est hui⁹ intētionis q hui⁹ stiplo sit
meri facti et psonalis et in. l. an p. et p. §. de serui. rusti. pñdio.

et in. l. p. §. de serui. lega. in qbus iurib⁹ vltimo loco allega/
tio Bar. dicit eē dñam an vba referant ad factū in ista mā
vt pcedo ire agere vel pmitto nō impedire ire agere licere
et pcessio est psonalis. An vō referant ad ius: et tūc fit disti/
ctio an pcessio fiat indeterminate respectu fundi dñantis et
psumit filr psonalis: vt. d. l. p. de ser. rusti. pñdi. Aut fit deter/
minate et psumit realis: vt. e. ti. l. an p. Sed idē Bar. in. l. si
sic stipulatus sum. nec per te nec per hēdes tuū et c. §. e. videt
tenere q imo stiplo de qua hic nō sit psonalis et q transeat
ad hēdem dū in stipulone negatiua pcepta reprobat tertius
mēbrū distinctiōis Pau. et Ly. qd erat q nisi pcedat pñt⁹ d
cui⁹ nā hēdes tenet vel nisi alio stiplo eēt inutilis nō trāsit ad
hēdē stipulatio negatiua pcepta nisi fiat expñsa mētio d hē/
rede allegat hūc tex. sed ipse Bar. improbat hoc dictū: et sic
vult q in his terminis stiplo trāseat ad hēdem p. l. iuris gē/
tium. §. pactorū. in scdo rñ. §. de pac. idēz Bar. in. §. cato. in
v. j. q. vult q stiplo de qua hic sit trāsitoria ad hēdes et videt
velle q ptingat ius seruitutis. alio. n. si nō eēt trāsitoria ad
hēdes sequeretur q vbi vni ex hēdibus stipulatoris pñt stipu/
latio penalis cōmitteret in solidū illi cui pñt vbi hic in scda
parte d cōmittit oibus de rigore iuris. vbi. n. stiplo nō est
trāsitoria ad hēdes de sui nā si de hēdibus in tali stipulatio
ne fit mētio in psona hēdum censet noua stiplo et cēset mul/
tiplex si sunt plures l. in psona dñantis eēt vna vt subtiliter
declarat Bar. post Pau. de bellapri. in. d. v. j. q. et q alia cen/
seat stiplo in psona hēdum in his terminis vbi de ipso fit
mētio. vult ē Bar. in. d. §. si q ita. vt. §. retuli per illuz tex. l. j.
nō pōderet ibi hūc tex. q facit vt pñt pōderatus in pñtū
et pbat q trāsit ad hēdes de sui nā. Et hāc varietatē Bar.
in hac mā pōderat h Pau. de ca. Qui p pcedēdis dictis
ipsum bar. et pcludēda mā dicit q aut stipulatoz q stipu/
latur per te nō fieri et c. nō hz fundum et clarū est q ista nō
est stiplo seruitutis qz debet a fundo alteri fūdo: vt. l. l. §. cō/
mu. pñdio. et tūc nō hēret locus qd hic dñ in scda parte tex. q
heres cui pñtū est agat p pōitiōe sua: qz multiplicaren/
tur stipulones in psonis hēdum et phibitus ageret ad soli/
dam penā siue solidum interesse ipse solus fm ea que dicit
bar. in. d. §. cato. post Pau. pferūt ē dicta sua in. d. §. si q ita
l. stipulatio ista hē licere. Si aut stipulatoz hēbat fundū: et
sic poterat eē stipulatio seruitutis et adhuc fm Pau. non
est stiplo seruitutis: vt. d. §. l. cū factum. et p in tex. nō iun/
ctis paraphis duob⁹ pñtis hui⁹. l. in qbus dñ de stipulatio
ne seruitutis: hic aut de stipulone facti patz ē ex eo qd hic dñ
succedere in tali stipulone obligationē ad interesse qd nō est
in stipulone seruitutis que est stiplo dandū vt vidimus. §. in
in. d. §. j. in gl. in v. qui viam et aliquid ē vidimus. §. in. §. ex
his. nec ob. l. heredes. §. an ea. §. fa. hercis. vbi videt pbari
q in stipulone seruitutis veniat interesse. nā fm ipm Pau. dñ
intelligi q venit offō iudicis mercenario sicut in alijs obli/
gatiōibus dandū nō aut venit iure obligatiōis et actionis et
gl. in v. l. j. nō facit. in fi. §. in. §. ex his. que vult pñt male lo/
quit fm ipm d quo an in stipulone seruitutis veniat interesse
in obligatiōe dñ vt dictū fuit in. d. §. ex his. sup. §. l. j. quo ca/
su et in. d. §. j. sup. gl. in v. viam. l. j. tm fm Pau. ista nō sit sti/
pulatio seruitutis tm qz pceptatiōe fundi dñantis fuit iter/
posita habz similitudinē cū stipulone seruitutis quātūz ad hoc
vt trāseat ad heredes sicut trāsit ipse fundus: et sic ista stipu/
latio nō multiplicat in psonis heredū tanq diuersa in eoz
psonis: et ideo nō cōmittit in solidū ei cui pñtū fuit sed
oibus fm tm qd hic dñ nō tñ ista stiplo trāsit ad singulares
successorē postq ex ea nō est acqñt ius reale dicit Pau.
subdē ista eē de apicibus iuris et altissime speculationis et
q pñt tanq psonalis oblo nō transeat ad singulare suc/
cessorē vult Spe. in ti. de emp. et v. §. j. v. sed pone. p. cauit
vltimo suo et c. ¶ Decidit. n. post Alber. pap. q si. p. cauit vi/
cino suo sub certa pena nō hēre vel facere per se vel per aliū
fenestrā in muro domus sue q si postea vēdidit domū illaz
emptoz poterit ibi facere fenestrā: qz illud qd fuit pmissus
per. p. nō fuit seruitus sed oblo psonalis que nō excedit p/
sonam: l. j. seruitus trāseat ad quēcūqz res vadit: vt. l. et in p/
uinciali. C. de serui. et aqua. Limitat tñ hoc no. Spe. q p d
Vincen. sup scda. ff. noui. 55 l. j.

cta vel filia verba in factū sonātia nō cēseāt pstituta seruit⁹
nisi cā aliqua exprimat puta in terminis positīs per ipsum
adijciat ne vltus aliq̄s domus vicini impediat. tūc. n. erit cō
stitutā seruitus: hāc limitationē refert et sequit^r h̄ Pau. et
et Areti. q̄ approbat dicta Pau. in hac mā. et vult et ipse
q̄ ista stiplo p te nō fieri et c. l. nō sit stiplo seruitutis tamen
q̄ trāseat ad heredes p no. p bar. in. d. l. si sic stipulatus. Sz
dñs Alexā. h̄ nō facta mētiōe de bar. in. d. l. tenet p̄rium q̄
imo nō transeat ad heredes: q̄ per istū tex. pbatur q̄ ē sti
pulationi meri facti itē in. d. §. siq̄s ita. l. stipulatio ista. eq̄paf
ista stipulatio stiplo nō vltus fructus que sine dubio nō trāsit
ad heredes. ergo nec ē ista et idē est de intētiōe sua. §. in. §.
j. nostre. l. oū examinās illā. q. an stiplo seruitutis dicat cōri
nere factū vel ius et tenēs q̄ in p̄tione saltē p̄tineat ius re
spōdet ad hūc tex. q̄ stipulatio de qua h̄ est stipulatio meri
facti: et idē adhuc latius loquēs t̄ ipse dñs Alex. in. d. §.
cato. super. d. bart. in. vj. q. et ibi facit mētiōē etiā de dictis
Bar. in. d. l. si sic. et ipsa impugnat et respōdet ad mortuum
Bar. q̄ si nō transeat ad hēdes talis stipulatio de sui nā vi
deret nona stiplo in p̄sona hēdūz per. d. §. siq̄s ita. et sic cui
libet cui p̄tineret cōmitteret insolidū nō aut oibus put h̄ vī
nā hoc ēm ipm post Ymo. nō pbat in. d. §. siq̄s ita. vbi non
vī stiplo nē cōmitti vni ex hēdibus insolidū et cē diuersaz
in p̄sona hēdū sed vī diuersam eē vltus fructū in p̄sona de
fanci et diuersum in p̄sona hēdū. et ibi dñs Alexan. impro
bat oīm Pau. hic volētis vt. §. retuli q̄ si hīs fundū stipu
latur stiplo nē de qua hic q̄ l. nō sit stipulatus seruitutē tñ
q̄ h̄z silitudinē cū stiplo nē seruitutis q̄ transeat ad hēdes
per tex. nostrū declaratū vt declarat ex dictis Bar. in. d. vj.
q. nā dicit dñs Alex. q̄ ista est magna vniatio et suppletio
ad hūc tex. vt intelligat q̄ stipulator hēbat fundū et q̄ vī
cit Pau. q̄ trāsit ista stipulatio ad hēdes est p̄ iura pban
tia q̄ est mere p̄sonalis et p̄. d. §. siq̄s ita. vt. §. per ipm indu
ctū et h̄ et in. d. §. cato. et vide et eūdē in. d. §. siq̄s ita. vbi s̄
residet cū ista opione q̄ sit stiplo meri facti et nō trāseat ad
hēdes: et in. d. §. cato. tenēs vt p̄ime est relatū t̄ p̄ Bar. et
in eo q̄ dicit de vno ex hēdibus stipulatoris offenso q̄ pos
sit agere ad solidā penam adiectā in stiplo nē de nō offēden
do aliq̄ nec hēdes suos dicaz et de his in. d. §. cato. in. d.
vj. q. Bar. Et q̄ sup̄ p̄suppositū est q̄ stiplo meri facti non
trāsit ad hēdē vel ad dñz itellige de facto explicādo ab ipso
stipulate secus si ab alio q̄ hoc trāsit ad alium vt vidimus
post Bar. §. in. §. et harum. in hac. l. ij. ¶ Mo. ij. ex hoc tex.
in eiusdē verbis. §. p̄mo no. pōderatio q̄ nō factū appel
lat factū: et sic hic est tex. p gl. in p̄n. huius. l. Et aduerte q̄
nō refert an hec stiplo p̄cipiat negative vel affirmative: vt
p̄z ex p̄n. huius. §. iūcto v. p̄ si p̄missor vbi p̄cipit affirmati
ue sibi hēdiz suo ire agere licere et c. nā et tūc h̄z inclusam
negatiuā per p̄missorē nō fieri quominus ire agere liceat.

4 ¶ Mo. ij. ibi tenent q̄dem et cohēdes eius et c. iūcta glo.
in v. cohēdes q̄ vno hēdū p̄ueniente p̄missioni facti indi
uidui stiplo cōmittit p̄ oēs tñ p̄ portioibus hēditarjz ad
q̄ de cōmissiōe p̄ portioibus hēditarjz l. gl. aliqd nō alle
get tu post doc. alleg. tex. j. in. §. cato. vbi ita d̄r de pena sub
iecta h̄mōi stiplo nē facti indiuidui. ita ergo de interesse
et est dicēdū. Ex quo no. q̄ l. stiplo sit indiuidua et in p̄so
nis hēdū vt. §. §. ex his. et in. l. stiplo nē nō diuidunt. tñ
scōdaria oblo que succedit ad interesse vel pena est diuidua
et ad hoc gl. si. in si. §. ex his. et gl. in v. viam. in si. in. §. et ba
rum. vñ nō pōt agi p̄ ipm solū phibentē insolidū ad penaz
vel interesse sed p̄ ipm et alios p̄ hēditarjz portioibus licz
aliq̄ ab ipso p̄ueniente repetat q̄ soluerūt p iudiciū fa. hercis.
Qui tex. in hoc videt in pluribus p̄tinere quid mirabile et
nō p̄cedere. P̄mo. n. qd mirandū et a rōne alienuz vñ q̄
cohēdes absq̄ aliqua sua culpa teneant ex facto et p̄uētiōe
alterius p̄ id qd d̄r in. l. nō pōt. alteri per alterū iniqua p̄di
tio afferri. §. de re. in. Sed dic q̄ hoc qd h̄ disponit inductū
fuit p̄ seruādo rigore iuris qui est in istis indiuiduis q̄ vno
hēdū p̄ueniente ab oibus p̄uentū videt vt dicit tex. in. d.
§. cato. ex q̄. n. obligatio talū d̄scēdit a defictor sic ab vno
si vnus heredū peccauit oēs vident peccasse p̄ saluādo et

go rigore inductū est oēs teneri p̄ portioibus hēditarjz
sed p̄ saluāda et eq̄tate inductū est: vt q̄ nō fuerūt in culpa
et nō peccauerūt illō in quo fuerūt dānificati recuperet a pec
cante. Et q̄ illa de qua. §. fuerit rō huius decisiōis ex eo p̄z
q̄ si plures ad idē tenent nō ex p̄ctu defuncti tunc facto et
delicto vnus aliq̄ nō tenent: vt. l. de pupillo. §. si pluri. §. de
no. op. nū. et l. si. §. ad syl. et vult Bar. j. in. §. cato. in. iij. op.
ita limitās illū et istū tex. et sequunt^r hic Pau. dñs Alex. et
dñs meus de quo vide dicta in. d. iij. op. Ex alio et appet
q̄ rō decisiōis huius tex. et. d. §. cato. fuerit illa que. §. fuit af
signata. nā videmus hoc qd h̄ et in. d. §. cato. disponitur nō
h̄re locū in p̄ctibus bonafidei: vt. l. ex facto vnus aliq̄ ad pe
nam vel interesse teneant imo solus p̄faciens insolidū tenet
in talibus p̄ctibus: vt. l. indepositi. in si. cū. l. seq. §. de posi. et
vult et Bar. in. d. §. cato. in. v. op. et. §. allegari doc. sequunt^r
h̄ quasi cū in ip̄s exuberet bona fides. iuxta no. in. §. actio
num. in si. de actio. cessat iste rigor et circa hoc et vide lati
us dicta in. d. v. op. ¶ Scōdo hoc sine rōne vñ in hoc tex. d̄r
sponi q̄ agat p̄ oēs heredes p̄ portioibus hēditarjz et q̄
qui nō p̄uenerūt habeāt regressum p̄ illū qui p̄uenit p̄ iudi
cium fa. her. iste. n. videt qdam inutiles circuitus: et sic cui
tandus. l. dñs testō. de p̄di. inde. videbat. n. q̄ solus ille qui
p̄uenit deberet insolidū per stipulatorē p̄ueniri sed respon
de put p̄ tollēda p̄ima obiectiōe respōdūz fuit hoc. vj. fū
isse iductū p̄ seruādo rigore et et p̄ seruāda eq̄tate: et ita et
dicit hic Pau. de ca. ¶ Tercio illud de repetitiōe p̄ iudi
cium fa. her. qd d̄r in hoc tex. vñ dubiū: q̄ cū quilibet tenea
tur p̄ parte sua ad interesse si vnus soluit totū vñ ex volūta
te nō ex necessitate solvere et p̄pterea nō vñ habere locū iu
diciū fa. hercis. p. l. iij. C. de neg. ge. et dictū fuit. §. in. §. j. et in
§. ex his. et hāc obiectiōe facit hic Areti. laborāz plurimū
vt ipse r̄ideat nō aduertēs q̄. d. obiectio nō fuit p̄ueniēs et
p̄tinēs aliquo modo q̄ in tex. nostro nō d̄r nec p̄inponit^r
q̄ si vnus hēdū solidū interesse soluerit q̄ repetat p̄ iudi
cium fa. hercis. sed d̄r q̄ cohēdes qui soluerūt ex p̄uētiōe vni
us illud qd soluerūt repetūt a p̄faciēte ex cuius culpa fuerit
coacti soluere. et ergo tex. intelligi vbi soluerūt p̄ portioib⁹
hēditarjz. nō. n. in tex. secus d̄r nec aliquo modo p̄uenit h̄
p̄supponere vt q̄ tenebat p̄ parte hereditaria soluerit inso
lidū. Si aut soluet p̄ iudiciū fa. hercis. nō repeteret nisi par
tē hēditarjz residuū repeteret actiōe negotioz gestoz cū resi
duū soluerit ex volūtate et hoc nō repugnat aliquo modo
huic tex. ¶ Qui tex. dū dicit de repetitiōe fienda p̄ cohēdes
ab eo cuius facto et culpa fuerunt exacti et coacti soluē idu
citur p̄ Bar. post Ya. de are. ad. q. exacti vigore rep̄saliarū
p̄cessarū ex defectu sine culpa alicui⁹ vt hēat regressum cō
tra illū cui⁹ cā rep̄saliē p̄cessē fuerūt de quo dicit. §. extra gl.
Et aduerte dū dixi. §. obiectiōe Areti. nō facere ad p̄posi
tū. nā ip̄semet hic in si. textualiū se reuident dixit put ego. §.
dixi q̄ repetitio p̄ iudiciū fa. hercis. fit de parte hereditaria
quā tenet soluē l. ante q̄ ipm videre vt. §. respōdideris. Et
r̄nder ipse in. d. sine ad tex. in. l. hēdes. §. in illa. fami. hercis.
vbi vñ dicit quilibet hēdū insolidū teneri ex p̄uētiōe vni⁹
in hac stiplo nē. l. n. tex. dicat stiplo nē cōmitti insolidū tñ
nō addit ille tex. p̄tra quilibet hēdū sed dicit simplr inso
lidum cōmitti: et ideo debere p̄spici inter hēdes p̄ cautōes
put d̄r in. §. an ea. in si. ne vnus factū aliq̄ noceat vñ d̄r in
telligi ille tex. q̄ cōmittit insolidū respectu oium hēdū l. §.
p̄ quilibet p̄ portioe hēditarjz ad qd tex. cū gl. in. l. v. §. si.
j. e. Respōdet et ad scōm r̄sum illius. §. in illa vt dum dicit
idē iuris intelligat quo ad qd. i. ad p̄standam cautionē nō
aut quo ad obligationē ne p̄mittat stiplo pront loquit ille
vñ. ¶ Mo. iij. in v. p̄ aut si stipulator decesserit et c. q̄ l. vbi
agit ad ipm indiuiduū q̄libet heredū stipulatoris habeat
actionē insolidū vt vidimus. §. p̄mo. §. in v. ex quo qdē ac
cidere posse et c. tñ nō sic est vbi agit ad interesse: q̄ tūc so
lū p̄ parte sua phibitus agere pōt vt est hic tex. et si egerit
ad ipm indiuiduū et obrinuerit insolidū si tñ in executiōe de
uenit ad p̄stationē interesse nō p̄stat nisi interesse pars ip̄s p̄
hibito: vt. d. l. hēdes. §. an ea. l. in heredib⁹ p̄missoriz distin
guat an p̄ vnū fuerit a principio actū ad indiuiduū et non
pōt liberari

pōt liberari nisi p̄ter solidū interesse secus si a p̄n. agat ad
ipm interesse vt vidimus. §. in §. ex his. in v. et iō que p̄fide/
ratio co. ita an adapte ad terminos tex. nostri in p̄n. q lo/
quit in heredit. p̄missoria. nam nō loquit tex. in tali facto
q̄ cadat peti ab vno insolidū p se et alia coheredib. q̄ d̄bet
sic pōt peti ipsa seruitus de q̄ in. d. §. ex his. dicto v. et iō et c.
¶ Et istum tex. dū loquit de b̄dib. stipulatoris et pbat
q̄ nisi p̄bitus nō pōt agere ad interesse nec ē ad penam
effectualr: q̄ alij repellunt exceptiōe itelligit et declarat bar.
vbi vnus ex b̄dib. ibat ad fundū p̄p̄iū q̄ sibi obuenerat
in vniōne facta cū coheredib. vel ibat ad partē fūdi pro
vniōe: et sic ibat p̄ vtilitate p̄p̄a nō p cōi alia aut si iret ad
fundū cōem p̄ indiuiso cui. p̄tēplatiōe fuit adiecta hec sti/
pulatio cū videret ire p cōi vtilitate cū nulla particula sit
in qua q̄libet nō habeat cōionem: vt. l. menius. §. duobus.
de leg. g. ex p̄bitiōe illius oēs coheredes nō tanq̄ p̄biti
ex p̄bitiōe illi facta cū ire agere licere sit factum persone
coherens: et sic p̄bitiō circa tale factū et impedimentū s̄
tanq̄ h̄ntes interesse in p̄bitiōe illi facta p̄pter cōe cō/
modū p quo ibat possent agē tam ad penā effectualr q̄ ē
ad interesse: et sic isto casu stiplo ad interesse cōmitteretur
quo ad oēs et nō pcederet tex. iste p. l. si stipulatus fuero p
te nō fieri. in si. §. e. vbi pbat q̄ in h̄mōi stipulōib. nō refert
an p̄bitat ipse stipulator vel alius q̄ eius nomie vadit ad
rem. et h̄c reputat nō limitatōes ad hūc tex. Imo. Pan.
et ca. et dñs Alex. h̄z dñs meus de ipsa dubitet ex quo mul/
tū restringit hūc tex. et videt p̄supponere q̄ semper ad fun/
dū cōem p̄ indiuiso vnus vadit p vtilitate cōi et tñ secus
pōt ē vt de se p̄. pone. n. q̄ vn. vadit ad fundū cōem p̄ idi/
uiso p p̄randia lignis p se tñ vel ad pascēdū in eo sua p/
p̄ia aialia vel filia pagendū que sibi tñ sunt vtilia. v. ergo
hoc vtm Bar. et doc. restringēdū vbi p̄bitus ibat noie
cōi et p cōi vtilitate et q̄ hoc alr q̄ ex cōmuniōne rei p̄fiet.
¶ Ad. quito in. l. idē iuris et c. q̄ stiplo b̄re licere v. cōi
nere factū et v. esse meri facti put stiplo per te nō fieri et c.
si. n. idem d̄ esse in vna q̄ in alia et sic hic tractat de stipu/
latiōibus meri facti. ergo et c. sed in p̄sum est tex. in. l. stipu/
latio ista. §. h̄j quoq̄. in v. nō. n. factū sed iura et c. §. e. et p An
ge. in. §. si q̄s volū. e. l. vbi d̄clarat et quare hic p̄. v. d̄. vixerit
miranda nouitas et c. et ibi Ang. pcludit q̄ est iuris nisi in
casibus ibi per ipm exp̄ssis ad hunc ergo tex. pōt r̄deri q̄
p̄. d̄. dicit idē iuris ē respectu cōmissiōis interesse vel pene
vbi p̄fiet vni ex b̄dib. stipulatoris qui stipulatus fuit sibi
h̄re licere et c. nō aut velit. p̄. q̄ quo ad oia iste stipulatio
neō sine eiusdē nature q̄ h̄ ē et p̄. d̄. §. h̄j quoq̄. nisi tex. iste
intelligeret in aliquo casu fallētie de casibus positis p An
ge. in. d. §. si q̄s volū. et q̄ iste tex. itelligi d̄beat vt dixi est de
intētiōe gl. j. in ista. l. idē iuris. Aret. tñ in p̄mo no. in isto. §.
alr de p̄dictis nō facta mētiōe simplr videt d̄cere q̄ ista
stiplo sit facti put illa p te nō fieri et c. et qualr et quomodo
ista stipulatio dicatur ē iuris declarat Ange. in. d. §. si q̄s vo/
lum. et Bar. et doc. in. d. §. h̄j qui. et ibi dicit ē v̄iam inter
h̄c stipulōe h̄re licere: et hanc ire agere licē et c. q̄ ista vlti/
ma est facti: et sic cōmittit et si de facto stipulator impediā
p̄ma est iuris. l. vt si p̄troueria de iure fiat stipulatori p̄mit
tens teneat et an in hac stipulōe veniat factū exnei vide ple
ne dicta in. l. inter stipulante. in p̄n. in gl. in v. h̄re licere. §. e.
Et nō. p̄dicta q̄ l̄z d̄cat q̄ h̄ tractet d̄ obliōe meri facti. i.
in isto. §. tñ interserit postea ē de obligatiōe iuris et si d̄cat
si talis stiplo habere est iuris qualr cōmittit ad interesse v̄i
casu respectu executiōis iuxta nō. in. l. si seruū. §. si. §. e. vñ eq/
patur. d. obligatiōi respectu p̄standi interesse p̄pre illius
cui p̄uentum fuit sed nō in modo p̄standi q̄ in p̄cedenti ire
agere licere interesse venit in obligatiōe in ista venit in exe/
cutiōe. ¶ Ad. vlt. ibi: q̄ hic nō querimus cui. iterfit et c.
q̄ in penis nō inspicit an iterfit ad idē. §. alteri. l. stipulatio
ista. §. e. q̄ gl. hic in. l. idē iuris. in v. cōmittit vñ intelligere
de stricto iure de eq̄tate ergo vñ sentire q̄ inspicit an iter/
fit et p̄pterea hic ille q̄ nō fuit p̄bitus repellit exceptione
l̄z mero iure pena cōmissa fuerit et idē vñ velle alia glosella
in v. nō q̄rit: vt in. §. alteri. idē debeat dici q̄ quo ad cōmis

sionē loquat nō inspicit an iterfit secus quo ad executionē p
hunc tex. et sic adinuicē nō p̄sent bec iura que l̄z quo ad h̄
de cōmissiōe pene adinuicē p̄cordent q̄ nō inspicit an in/
terfit q̄ hoc ē in tex. nostro vñ remē quo ad exactiōes pene
pbat tex. noster q̄ inspicit an iterfit cū nō molestatos v̄icat
repelli exceptiōe et p̄pterea Bar. hic op. de illo. §. alteri op.
ad hūc tex. que op. vadit ad hoc de exactiōe q̄ vt dixi eius
respectu pbat h̄ q̄ inspicit an iterfit. Duplex ergo so. de
p̄bēdit ex glo. vna. ex gl. in v. cōmittit q̄ quatenus hic et
in. §. alteri. d̄. penā p̄mitti nō attēto an iterfit pcedat mero
et stricto iure. Ad at d̄ nō posse exigi p eos q̄ non fuerūt p
biti q̄rū nō interest: et sic attēdi an iterfit pcedat de eq̄ta/
te. Alia so. de p̄bēdit ex gl. in v. nō querit vt quo ad com/
missionē pene nō attēdat an iterfit et in hoc iste tex. et ille
§. p̄cordet quo aut ad exactiōe inspicit an iterfit p hūc
tex. fm que d̄z intelligi. §. alteri. Bar. nō facta mentione de
hac so. dicit p̄mam nō pcedere q̄ ipa attēta. §. alteri. impo/
neret. l. verbis. q̄ si de eq̄tate nō valet pena ipsa eq̄tas attē/
det: vt. l. placuit. C. de iudi. Sed fm hac aliā so. nō impone/
ret. l. verbis. et non stare sine effectū. §. alteri. prout tex. no/
ster. nisi. n. opponeret exceptio pcedet iudiciū et snia cū v̄r/
tus exceptionis p̄sistat in opponēdo: vt. l. si vnus. §. pactus
ne perēt. §. de pac. et h̄z hac so. possz intelligi et pcedēs et nō
est aliena a v̄bis illius §. alteri. qui loquit de cōmissiōe pe/
ne verū q̄ hoc vñ mēti illius tex. repugnare q̄. p̄. ibi pro/
ut hic exp̄ssisset impediri exactiōe p exceptionē si intēdisz
penā exigi ibi nō posse et q̄ ē effectus ad quē imponi pe/
nam mādāt. p̄. p̄. vt pareat stipulatiōi alteri facte nō seq̄/
ret si ibi pena nō posset exigi. Ideo p̄. de bellap. sup hoc
p̄cto. An in penis inspicit vtrū iterfit. Distinguebat q̄
q̄nq̄ pena apponit in stipulōe in qua venit interesse: et tūc
inspicit an iterfit quasi tūc pena sit apposita rōne interesse
et loco ip̄i: et ita pcedat tex. noster quatenus p̄bit exa/
ctiōe pene p eos quorū nō interest. Quq̄ pena apponitur
rōne p̄tens vbi nō venit iteresse: et tūc nullo modo inspicit
an iterfit et ita pcedat. §. alteri. Et r̄ndet p̄. si q̄ p̄mū
mēbrum sue distinctiōis op. d. l. si. §. de p̄to. stip. vbi. p̄. d̄. dicit
in stipulōib. in quib. venit interesse cauti. fore penam ap/
ponere ne iteresse habeat p̄bari: et sic ē dicto casu vñ pro/
bari q̄ in cōmittēda vel exigēda pena nō attēdit an iterfit.
Dicit. n. p̄. q̄ ibi pbat q̄ nō d̄z probari quātū iterfit p
habēda pena s̄ q̄ nō debeat probari an iterfit nō abne/
gat ille tex. Sed p̄. dicit q̄ nec an iterfit p cōmittēda et
habēda pena apposita: vbi alia venit iteresse probari d̄z nā
incōpromisso venit interesse vbi pena nō est apposita: vt. l.
diē proferre. §. si. §. de arbi. et tñ pena apposita incōpromis/
so nō inspicit an iterfit vt dicit tex. in terminis in. l. cū pe/
na. §. de arbi. p̄. ergo in hac mā p̄cordādis iurib. dice/
bat q̄ aut directo offendit ille cui est facta p̄missio sub pe/
na et nō inspicimus interesse: vt. d. §. alteri. Aut offendit ali/
nō ille cui p̄ncipalr est p̄missum et inspicimus an iterfit vt h̄
et ita et in. d. §. alteri. et hic dicit p̄. Cuius vltimū dictum
vñ p̄ hūc tex. in quo p̄pte ei. bēdis qui fuit offensus simplr
citer vñ et pbat penā cōmitti: et sic nō inspecto an iterfit et
tñ ip̄i hēdi nō fuit facta p̄missio. p̄pterea vñ ē et p̄. d. l. si. q̄
idistincte probat penā posse peti et q̄ nō iterfit cū pro nō
probando interesse pena apponā. Tñ Bar. saluat dictum
p̄. si sic p̄. voluit intelligere. vñ. Ad si offenditur ille cui
p̄ncipalr est p̄missum siue ille qui eius p̄sonam rep̄ntat et
pena cōmittit nec inspicit an iterfit: vt. d. l. stipulatio. §. al/
teri. et in si. de inuti. stip. §. alteri. et in tex. nostro d̄z loquit
de hēde cui p̄uentū fuit qui pro p̄te pro qua est heres rep̄/
sentat p̄sonam defuncti vt proxie d̄cet. Sed si offendit alter
q̄ ille cui p̄ncipalr est p̄missum vel alius qui eius p̄sonam
nō rep̄ntat: et tūc pro habēda pena inspicit an iterfit stipu/
latoris vel bēdis sui q̄ eius p̄sona rep̄ntat vt est gl. in. d. l.
cū pena. et tex. in. l. aduersus. et. et est casus hic. Tñ heres
rep̄ntat p̄sonam defuncti in totū si est heres vniuersalis: vt
l. hereditas. §. de acq. re. do. Si aut est heres p̄ricularis rep̄/
sentat p̄sonam defuncti pro p̄te pro qua est heres pro alia
parte reputat extraneus: vt. l. cū a matre. C. de rei v̄di. et ē

¶ Ad rez. fa
cit p hac limi
tatione q̄ hic
tex. fundat se
in interesse q̄
alij coheredes
non possint a
gere q̄ eorum
non interest s̄
vbi vnus cohe
redum vadit p
cōmuni cōmo
do puta ad fa
ciendū collyt
quid simile p
vtilitate fundi
faciendum ces
sat illa ratio q̄
nō iterfit nō
prohibitorum.
ergo et c.

gl. no. in. l. ij. §. si. de pto. stip. Unde heres offensus agit ad penā pro rata sua nō inspecto an intersit qz est offēsa psona que pro dicta sua pte respicit psonam defuncti cui pncipaliter promissum fuit ita probat hic. Sed pro pte aliorū qui pro ratīs suis respiciant psonas defuncti pena effectualr nō cōmittit ex eo qd vni puentū fuerit cum quātum ad ratā illius cui puentū fuit alij cohēdes sint extranei respectu ergo ipsoz nō pōt dici offensus ille cui pncipalr pmissū fuit nec qui eius psonam respiciat vnde offēsiōe facta alteri nō possunt hīc penā cum eoꝝ nō intersit vt in tex. nostro ⁊ facit. v. l. aduersus. Et ita in hac mā pcludit ē Bald. in. l. vnica. in. xj. op. C. de sen. que p eo qd interest pferū. Et videt ista cōclusio gl. in. d. l. cū pena. Vel dic q glo. ⁊ Bal. distinguūt an directo puentat stipulōi ⁊ eius verbis necne: vt. j. ēt dice tur. Sed p id qd dicūt By. ⁊ Bar. sequenti gl. in. d. l. cū pena. q si offendit aliū qd ille cui pncipalr pmissum fuit vel qui eius psonam respiciat tūc in pena inspiciat an intersit vī de directo iste tex. pbans p pte aliorū cohēdū phibiti siue offēsi penam committit mero iure. attēto enim illo dicto videbat nullo modo cōmitti sicut in. d. l. aduersus. in vlti. rñ. simplr dī q si petis a reo pncipali vbi cōpromissum fuerat cū fideiussoꝝe pena nō cōmittit nisi intersit ipsius fideiussoꝝis Pau. facit hoc pñuz rñ. q ideo mero iure pena cōmittit quo ad oēs hēdes stipulatoris ex pñetiōe facta vñ qz interpretatiue vī offensus ipse defunctus cuius psonam respiciat ipse offēsus ⁊ ēt alij qui ēt quodāmodo interpretatiuo offēsi vident l. in. l. aduersus. nec vere nec interpretatiue fuit offēsus pncipalis q fecerat cōpromissum: ⁊ sic ipse fideiussoꝝis vñ nec mero iure pena cōmittitur. ¶ Itē p id qd est dictū q si offendit aliū qd ille cui pncipalr pmissus fuit vel q eius psonam respiciat in pena inspiciat an intersit vī facere. l. arbiter intra certū. §. de arbi. Ang. hic p illā. l. dicit ē limitandū dictū By. ⁊ Bar. dū dicūt q inspiciat an intersit vbi nō puentat directo stipulatori vt non pcedat vbi a pncipio nō interest stipulatoris pene nec interesse verisimilr pōt: qz tunc cōmittit pena absqz eo q intersit l. stipulatori directo p nō fiat exēplū est fm ipm in terminis. d. l. arbiter itra certum. nā si duo cōpromisserūt ⁊ inter ipsos pmitterat pena applicanda fisco si laudo pñat. nō. n. directo sit ptra fisciꝝ nec fisci interest ⁊ tñ pena cōmittit ⁊ petis: vt in. d. l. arbiter. pōt etiā fm Ang. poni exēplū in. §. alteri. §. all. nam nō pñt directo stipulatori ⁊ tñ pena cōmittit nō ergo sit qz a pncipio nec intererat nec interesse verisimilr poterat. Et hoc fm Imo. fuit originalr dictū Bal. Tñ p ipso nō vī facere. d. l. arbiter. i. mo potius vī facere in pñium: qz ibi vī p fisci nō posse agi ad penā que debebat sibi applicari si laudo nō pareretur. Sed saluando q faciat p Bal. ⁊ Ang. dicit Imo. q ideo ibi pena nō petis per fisci qz partes fuerūt penam stipulate fisco cui q̄rere nō potuerūt vt ibi no. gl. ⁊ ēt Bar. ⁊ in. l. ij. de iure si. Et sic a pñio sensu ibi pbatur q si notarius ēēt stipulatus fisco penā vel dimidiā pene qz ipse notarius potuisset q̄rere fisco iuxta no. in. l. ij. rē pu. sal. fo. tūc bñ dare actio fisco si pñt sñe per alterā partiū l. ipsius fisci nō videatur interesse: ⁊ l. ipsi fisco vel eius successori nō pñat ⁊ hoc modo a pñio sensu faceret p Bal. ⁊ Ang. Tñ Imo. dicit q pōt dici q imo ibi sit late quoddā interesse ipsius fisci q patur sñe arbitri ad hoc vt subditi nō vexent litibus ⁊ ex pñis: ⁊ sic nō depauperent. Tñ interest. n. ipsius fisci subditos locupletes hīc: vt. §. sed ēt maior. in. l. de bis q sunt sui vel alie. in. ⁊ ibi p̄cordan. Et sic ille tex. facit p By. ⁊ Bar. vt cū nō offēdat directo ille cui est facta stiplo inspiciat an intersit ⁊ p̄sideret dictū interesse de quo p̄ime est dictū non ergo facit p limitatiōe Bal. ⁊ Ang. p qbus ēt nō facit. §. alteri. qz ibi directo pñt stipulatori cui erat quesita naturalis oblo vt alij detur vt ibi hī per gl. ⁊ doc. Et per hāc viā pōt saluari theorica By. ⁊ Bar. l. h Imo. q vt vides non tenet limitatiōe Bal. ⁊ Ange. assignās q in. l. arbiter. intersit fisci. ⁊ in. §. alteri. assignās pñetiōe fieri directo stipulatori. Vel dicit Imo. in hac mā posset dici q aut directo sit p tenorē stipulatiōis qz offendit cōprehēsus in stipulatiōe l. sit aliū qd ipse stipulator ⁊ nō inspiciat an intersit

a Cōmittit. adde p hac re sponsiōe qd dicitur in. §. cato q in istis indiduis vno heredum pmissio rā p̄faciēte oēs p̄feciēte videntur. Ita ergo eōra in talibus vbi vñ exheredib⁹ stipulatoris puentur omnibus puentum vī d mero iure ⁊ p p̄terea de dicto mero iure etiā quo ad omnes pena cōmittit verum qz non est equū vt q non fuerunt p hībiti habeant penam dicta fictio non operatur respectu cōsequēde pene cum fictio mitatur equitate vt per Bar. in. l. j. §. si vir. §. d acqui. pos. ⁊ in. l. si is qui p emprore. d vīca. Et sic Pau. in omnibus transt cum Bar.

alo sic: ⁊ sic loquit glo. in. d. l. cum pena. ⁊ cessabit obiectio Bal. ⁊ Ang. quasi velit Imo. q in. §. alteri. ⁊ in. l. arbiter. sit ptra tenorē stipulatiōis. Et est hoc dictū Imo. magis latū dñi qd By. ⁊ Bar. qz ipsi dñt an fiat directo ptra stipulatiōē vel eum qui eius locū respiciat ipse Imo. dicit an pñat tenorē stipulatiōis. tenor. n. stipulatiōis plures cōprehendere pōt qd ipm stipulatoꝝē. Nec. ob. dicit Imo. iste tex. vbi sit p tenorē stipulatiōis ⁊ tñ inspiciat an intersit p parte cohēdū stipulatoꝝis quozū psonis nō fuit puentum l. stipulōi ⁊ eius tenorē sic. Nam dicit ipse q vī p̄tranētū tenorē stipulatiōis p ea parte p qua heres cui p̄tranēnt respiciat psonas defuncti: ideo illo respectu nō p̄siderat interesse: secus p ea parte p qua nō est heres p qua cēfē peni⁹ extrane⁹ iuxta no. in. d. l. ij. de pto. stip. vnde p dicta parte nō vī p̄tranētū tenorē stipulatiōis. Et hoc de egrate nā de rigore cōmittit insolidū: qz p̄ditio regulariter nō scindit: vt. l. cui fundus. de p̄di. ⁊ demon. ⁊ qz nō pōt acq̄ri nisi oibus heredib⁹ rep̄sentatibus psonam defuncti nō sūt vñ soli queri pōt: vt. l. p̄uincus. §. si. §. eo. ⁊ iste rōnes vltimo loco assignate sunt ad ostēdēdum qd de rigore cōmittatur ēt p parte eozum qbus nō est p̄tranētum. Et p̄sideratio quā facit Imo. au p̄tranēntat directo tenorē stipulatiōis an vō p obliquū est de mēte Bal. in. d. xj. op. vt ēt hī dicit dñs Alex. qui nō r. d. p̄maz respōsiōe Imo. ad. d. l. arbiter. q ibi intersit fisci large salte ex illa rōne: qz interest hīc subditos locupletes. nā tale interesse nō attēdit nec p̄siderat in hac mā l. interesse pecuniarium iuxta no. p gl. in. l. fideiussoꝝis. §. de pactis. Tenet ergo p̄sideratiōe Imo. an directo veniat ptra tenorē stipulatiōis necne l. quantū ad terminos. l. arbiter. Dicit q non facit aliquo modo ptra Bar. imo facit pro Bar. eo qz ibi offēduntur pncipalr cōpromittētes ideo pena cōmittit ēt q eozū non intersit vt ibi pbat. S. Bal. ⁊ Ang. ⁊ clarius Imo. p̄siderat ibi penā que cōmittit fisco quādo si bi fuisset stipulata p notariū ⁊ tñ cōmittit ex p̄tranēntione facta inter cōpromittētes vñ respectu pene applicade fisco cū ipsi non p̄tranēntat vī q habeat p̄siderari interesse nisi dicamus pnt dicebant Bal. ⁊ Ange. vel pnt dicit Imo. ⁊ sic dñs Alex. nō vī bñ p̄siderasse inductionem. d. l. arbiter. Areti. hic ēt ipse ip̄probat p̄maz rñsiōe Imo. ad. l. arbiter. ⁊ ad. §. alteri. l. p̄supponat eandē eē p̄mam rñsiōe Imo. ad ambo dicta iura qd nō est verū vt ex sup̄dictis apparet approbat igit Areti. scdām p̄sideratiōe Imo. p cuius p̄mo dicto in. d. p̄sideratiōe allegat. l. si pcurator. in. pñ. §. si quis cautio. vbi pcurator penā appositā in stipulatiōe quā stipulōnem fecit p dñō pōt exigere l. sua nō intersit ⁊ l. sibi

14 nō puentat sed ipsi dñō cōprehēso in stipulōne. ¶ Limita tñ hanc māz vbi sumus in multa imposita a p̄ore qz in ipsa inspiciat an intersit vt p gl. in. §. et ei. in. §. alteri. in. l. de inuti. stip. ⁊ per gl. ⁊ Bar. in. l. ij. §. si. §. figs in. l. no. nō ie. nec hī mirandū dicit Bar. qz videmus q ēt in penis pñetiōalib⁹ interpositis in stipulōnibus p̄toris p̄tor qñqz se interponit vt remittant vbi nō interest partis: vt. l. ⁊ si post tres. §. si quis cautio. vbi est casus fm cōem intellectū q in stipulōnib⁹ iudicialibus ēt p sit dies ⁊ pena admittit purgatio more si actoris nō interest que vba no. ⁊ tene menti. ex ip̄sis. n. habes q ēt in p̄toris stipulatiōibus pñetiōalibus pena cōmittit absqz eo q intersit ad qd. d. l. si. §. de pto. stip. ⁊ hoc sonat ēt vba Bar. in. d. l. ij. qz dicit q p̄tor qñqz se intromit tit vt remittat vbi nō interest ergo cōmittit ⁊ plerūqz exigit

15 tur. fallit in casu. d. l. ⁊ si post tres. inductā vt. §. ¶ Itē limita hanc māz vbi sumus in penali pactiōe qz in ipsa inspiciat an intersit vt est tex. cū gl. in. l. seru⁹ ea. §. de ser. expor. ⁊ per gl. ⁊ doc. in. d. §. alteri. l. stipulatio ista. §. in. §. puentat. nec tale pactū vñt cohēntia p̄tus ad effectū exigēdi talem penā nisi intersit: vt. d. l. seruus ea. que. l. parit ad huc alios intellectus de quibus per moderniores. in. d. §. alteri. ¶ Itē limita hanc māz fm aliquos vbi pena adiecit stipulatiōi accessorie: qz ista nō cōmittit nisi intersit per. l. si eū. §. q iniuriar. §. figs cautio. itelligēdo illū tex. p̄cedere ēt si pena adiecta ēt stipulōi desistēdo que est stiplo accessoria ipsi pncipali obligatiōi itelligēdo q tali stipulatiōi desistendo de

stendo de qua in d. §. adiecta esset pena. v. casu quo non
 sisset put intelligit Bar. in l. qui aut. §. si. e. ti. ibi videt etia
 pbari ista limitatio. na put ipsa stiplo desistendo no comit
 tit nisi intersit ita nec penalio stiplo sibi subiecta. et ita vult
 hic Ra. cu. hic qua limitatione iprobat h dno Alex. et dno
 meus: qz et vbi pena est adiecta stiploni accessorie comitti
 tur lz no intersit si directo venit p ipsaz stipulatione nec be
 ne arguit qz sicut accessoria stiplo cui penalio est subiecta
 no comittit si no intersit: ita nec ipsa penalio qz penalio sti
 pulatio no regulat fm nam illius stiplonis cui aduicif: vt. d.
 §. alteri. vbi lz no valeat pncipalis stiplo valet ipsa penalio
 qd aliud et senserit Bar. in. d. l. q. aut. §. si. duz examinat
 an sufficiat abinitio interfuisse licz desierit ad hoc vt possit
 peti pena. p supponit. n. penam puetioalem succedere loco
 interesse et in ea attedi interesse no tn exprimit qz sit eo qz ap
 ponit circa accessoria stiplo sed loquit simplr et videt
 loq p. d. l. si. de pto. stip. et ptra dicta sua h maxime dum re
 probat Pe. de bellapiti. Et ptez limitat fm aliquos ista
 ma vt no pcedat de equitate canonica de qua fm aliquos in
 c. collecti. de arbi. no pot peti pena nisi quatenus intersit p
 rium tn voluit Inno. in. c. sua. de penis de quo articulo ali
 qd hic per Ludo. de ro. Areti. et dno meu hic ad si. et p doc.
 in. d. §. alteri. videbimus aliqd. in. §. caro. in si. op. Bar. vbi
 ipse allegat. d. c. suam. et ibi plene examino intellectum. d. c.
 Glo. j. in pn. ptnuat huc. §. ad pcedetia senties qz in su
 perioribus no fuerit de m de stiplonibus facti qd no. ad di
 17 cta in. §. et barum. sup gl. in v. via. Et In scda pre que inci
 pit lz qd est tuc in obfione et c. gl. vsqz ad v. ite ne iste. l. l. bec
 et due sequetes et c. mouet plura dubia. Primu qd a pnci
 pio sit in obiligatione in stiplonibus facti an. si ipm factuz et
 interesse a pncipio. Scdm an pncise possit agi ad factu. Terti
 um an post mora vbi successit obfo ad interesse in talibz sti
 pulatoidibus possit nihilominus agi ad factu p psequendo
 interesse: et sic an factu desierit ee in obligatione lz successerit
 obligatio ad interesse de qbus oibus dnbs late per Bart.
 in. vij. vij. et. ix. q. in. l. stiploes no diuidunt. §. c. Illud eniz
 an pncise quis copellat ad factu siue interesse plene examinat
 Bar. in. d. vij. q. Illud aut an post mora vuret adhuc obfo
 ad factu examinat in. d. vij. q. Illud aliud an peti possit fa
 ctu vt psequat interesse tagit in. d. ix. q. vbi ponit practica
 petedi factu siue interesse. Et In tertia parte que incipit ibi:
 ite ne iste. l. l. et c. gl. distinguit dic vt in ea et videbimus lati
 18 in. §. caro. Et Extra glo. Bar. post Ja. de are. iducit hunc
 tex. ad infra pacis in qbus quis p se et hēdibus suis pmit
 tit no offendere illu et hēdes suos cu quo facit paces an ex
 puentioe vnus ex hēdibus pmissoria pena comittat p oēs
 vel ex puentioe vni ex hēdibus stipulatori pena comittat
 ipm soli p portioe sua vel oibus de qua. q. plene p ipz Bar.
 19 in. d. §. caro. in. vi. q. vbi videbimus. Et pte inducit ad ali
 am. q. exacti p repfalijs vt habeat regressum p illuz cui ca
 repfalie pcesse fuerut sicut videmus hic in cohēdibz exactis
 culpa cohēdia qui puenit pmissioi defucti qz hnt regressu
 ptra illu qui pfecit ad idē allegat. l. si vo. §. cu aut. §. de bis q
 deie. vel effu. et. l. l. §. si. §. nau. cau. sta. et. l. na et seruus. §. de
 neg. ge. subdit tn Bar. se hoc no dicere determinado lz al
 legado et qz alibi determinabit vide p Bar. in. d. l. na et ser
 uis. vbi lz ex illo tex. arguat ad hanc parte q exactus repe
 tere possit tn se remittit ad tractatu suu de repfalijs in vl. q.
 tagit Bar. si Bar. fuit in auc. vt no fiant pigno. vbi etia tan
 git qualr et ex qua ca de iure repfalie pcedi possint. regula
 riter. n. sūt phibite: vt ibi et in. c. j. de iniur. et dam. da. li. vij. et
 in. d. vl. q. in pma. q. ipfius Bar. firmat ista opionem q ex
 actus habeat regressum ptra illu cuius ca repfalie pcesse
 fuerut qui exactus dicit Bar. qz poterit petere ab exigente
 vt sibi cedat actioes: ptra pncipalem debitorez per. d. l. l. §.
 si. §. nau. cau. sta. hoc tn dicit veru Bart. vbi puat de po
 pulo exigis lz vbi exiget officialis qui fecit iniusticiam vl
 omisit facere iustu et ppter hoc ptra ipm fuerut pcesse rep
 falie an habeat regressum ipse officialis ptra pncipales de
 bitorez. Bar. atr in illa. q. distinguit an v3 faciedo iniusticias
 exercuerit et no habeat regressum ptra pncipale debitorez

per no. in. l. si quis dolo. §. j. de re iudi. An vo omittendo et
 tuc habeat regressu p tex. in. l. missi opinatores. an si. de ex
 ac. tributo. li. x. Et in. q. nra q exactus habeat regressu co
 tra illu cuius ca repfalie pcesse fuerut approbat bal. in. d. l.
 na et seruus. cu ista limitatioe siue declaratioe si iuste rep
 falie pcesse fuerut. i. ppter doli culpa vel debitu alterius qz
 te ab illo poterit recuperare als si iniuste pcesse fuerut no po
 terit recuperare nisi ei^o volutate soluisset vt in terminis. d. l. na
 et seruus. vbi vnus remasit obfes p alio et ibi glo. no. que
 vult qz citra huc intellectu exactus iniuste no possit repetere
 ab eo cuius ca exact^o fuit iniuste tn qz. l. nec ca erat iusta p
 illu p quo fuit exactus. Et ista diffictione an iuste vel iniu
 ste repfalie pcesse fuerut approbat Pau. in. d. l. na et seru^o
 et et hic hoc addito nisi iniusticie cam dederit ille cuius ca
 repfalie pcesse fuerut: vt. d. l. na et seruus. na ibi odio no re
 uertetur ali exacti fuerunt vñ vñ Pau. velle qz et qz alr ibi
 volutas no iteruenisset. i. illius p qbus ali soluerunt qz illi
 ali ptra illu p quo soluerut habeat regressum bal. et h fa
 cit. d. distin. an iuste vel iniuste repfalie pcesse eent qz si iniu
 ste earu vigore exactus no bz regressum ptra illuz cuius ca
 no tn culpa vel debito pcesse fuerut per. l. si p imprudentiaz.
 §. de enicito. Jo. de imo. hic multa sup hac. q. verba effun
 dit. Et relata opione bar. et diffictione bal. in effectu dicit qz
 talis diffictio est ptra mete bar. qui idiffictie vult q exactus
 regressum habeat ptra illu cuius ca repfalie pcesse fuerunt
 et qz iniuste pcesse fuissent puta qz ille no erat debitor vl no
 deliquerat et p opione bar. intellecta sine diffictione adducit
 Imo. l. si merces. §. culpe. §. loca. et ibi no. per glo. et doc. duz
 20 volut post gl. qz damnu datur ppter alterius inimicitias
 debeat refarciri p illu qui hebat inimicitias et qz ipsas ha
 beret sine culpa idē no. doc. in. l. p. §. so. ma. vbi bar. dicit qz
 qn damnu dat ppter aliquam indignatione ptra te pceptaz
 semp vñ datu tui culpa lz et indignatioi cam no dederis. Et
 volendo sic simplr tenere hac opione Imo. pluribus modis
 dicit posse rñ. ad illa. l. si p imprudentiam. qua all. bal. Pri
 mo qz ibi emptor iniuste damnatus bz regressum ptra iu
 dice h aut exactus no bz regressum ptra aliquē si no bz co
 tra illu cuius ca repfalie pcesse fuerut veru qz fm istam re
 spofione nimis restringit. d. l. que et qn iudex no eet soluen
 do ex sui gñalitate pot pcedere ideo. Secdo modo rñdet qz
 ille tex. loquit in emptore cui iniusticia facta sic et casus for
 tuitus dz nocere ad qd facit. l. necrio. §. de pi. et como. rei ve
 di. et qd no. bar. in. l. exceptioe. de fideius. nos aut sumus in
 exacto cui imputari no dz si ex facto alterius fuit exactus.
 Tertio modo rñdet qz illa. l. loquit et pcedit vbi iniuria fit
 ipm emptori no in iniuria siue despectu vt ita loqr ipm ven
 ditoris hic aut exactio fit in iniuria ipfius cui ca repfalie
 pcesse fuerut vñ no incouenit q exactus ptra ipm heat re
 gressum ar. d. §. culpe. et. d. l. p. §. so. ma. cu ibi no. ex qbus idēz
 dici pot in terminis. d. l. si p imprudentiaz. vt si fieret iniusticia
 in iniuria veditoris q emptor biat regressum p venditorē
 ita dicit Imo. Qui tandē p pcordadis opionibus in hoc
 pucto qn repfalie iniuste cocepte fuerut distiguit an ille cui
 ca repfalie pcesse fuerut fuit in aliqua culpa coi vel particu
 laris: lz no tali ppter qua debuerut et potuerut pcedi repfa
 lie: et tuc oino tenet ipm exacto p no. in iuribus prime all.
 An vo no fuit in aliqua culpa et particulari: et tuc secus sit
 dicendu: et sic pcedit opio bal. absurdū. n. eet dicere qz ille q
 penitus no fuit in aliqua culpa teneat ipm exacto ppter re
 pfallas lz pcessas ex ca sua. Et ergo ille cuius ca pcesse fue
 rut repfalie vere no erat debitor et fecit qd potuit vt non
 pcederet et post pcessas ipfas publicauit et certiores su
 os pciues et pterraneos reddidit vt qlibz biat pcauere non
 est dicendu istu fuisse in aliqua culpa: et p pno teneri ipm ex
 acto. Sed lz no eet debitor si in no resistendo quantu potuit
 et in no auisando vt ita loqr no adhibuit diligentia tenebit
 ipm exacto tanq eius culpa fuerit exactus p no. in. d. §. cul
 pe. et in. d. l. p. Et ista diffictio est de mete Imo. et in. d. l. p.
 §. si Alex. de imo. hic no approbat hac diffictione Imo.
 in. q. nra. vt repfalijs iniuste pcessis teneat ille cuius ca con
 cesse fuerut si no adhibuit diligentia ne pcederent et postq

sunt concessa non auferuntur et certiores alios reddidit quod si non precessit aliquis actus cuius vigore ille cuius causa concessa fuerit repulsa teneat ad aliquam diligentiam adhibendam in utilitate aliorum premissum si precessit actus in terminis. d. l. p. r. d. §. clpe. cuius vigore alteri tenebat ad diligentiam quam maiorem debuit adhibere ubi videbat se habere inimicitias et sine sui culpa: et sic illa iura non faciunt ad propositum nostre. q. In quo ipse dominus Alex. transit cum opione bal. quia et tunc Ang. §. ex bis. adhibita ista modificatio quia et adhibet Paul. hic ut ex eius dictis. §. relatis appetit de ipso mentionem non faciat dominus Alex. nisi aliquod factum precessisset propter quod fuerit precessit repulsa. tunc cum ille qui tale factum fecit teneat exacto nisi diligentiam fecerit et adhibuerit ut repulsa non precederent ut probatur ex text. no. et gl. in. d. l. na. et servius. Si ergo aliquis tanquam debitor alterius in aliena ciuitate fuisset carceratus ubi in vero non erat et eo quod de carceribus aufugit fuerit precessit repulsa si non fecit diligentiam in obuiando ut non precederent vel in non auisando et notificando re tanquam existens in culpa teneretur exacto. Sed tu considera an et hoc casu possit in dubium refricari et dici quod iste non teneat ex quo. l. na. et servius. probat alios exactos teneri eo quod remaserunt obsides pro eo qui non rediit. Preterea ista culpa in non obuiando et notificando non videtur congruere huic imputari ex quo repulsa precedunt notificatione facta ciuitati siue terre et superiori ubi est ille cuius causa repulsa precedunt ut iusticiam faciat alii concedent repulsa: ut per Bar. in. d. tractatu repulsa maxime in. v. q. quarte. q. principalis. Nec ob. si dicere possent repulsa ex tali facto istud precedi non seruatis seruandis: et sic sine notificatione quo casu iste esset in culpa: non notificare quod sibi accidit. nam imo non est in culpa: quod non debuit cogitare quod fieret quod iniustus esset ar. l. merito. p. so. si tamen sciuisset fuisse factum tutius esset quod notificaret. Are. hic in effectu transit cum opione Imo. quia tenet et Roma. latius adhuc explicans hunc articulum voluit tamen omnes predicti in hoc puncto in quo videtur esse doc. discrepatia quod quoniam potest putari negligentia ei cuius causa repulsa precessit fuerit: puta quod non comparuit et alia non fecit ad impediendum repulsa cum non esset debitor quod teneat exacto vigore talium repulsa rum et idem et hic tunc dominus meus qui multa et plurima dicit in hac. q. que gratia breuitatis omisso. ¶ Quid autem si citra repulsa a primato propter debitum vel delictum alterius quod exigat an habeat regressum pro illius cuius iniuria vel facto fuit facta exactio per Specu. in. ti. de iniuriis. §. j. v. sed pone et c. et ibi Jo. an. in addi. et alia in hac materia habui consulere et multa in materia dixi in consilio. c. viij. incipiente si predicti de territorio aquile et c. et ibi tetigi de intelligentia glossarum in. d. l. na. et servius. q. adinuicem vident sibi predicere. Et vnu aduerte quod Imo. Are. ti. et dominus meus in. q. §. mota de exacto vigore repulsa presumponit Bar. in. d. tractatu. d. vlt. q. allegare. d. §. culpe. et d. l. p. ubi in meo libro dicta iura aliquo modo non allegat.

Cato. Dominus §. difficilis est in sua materia sed Bar. quod re et fama verum esse attestat hic Ang. Quod Bar. hic post Paul. de bellaptri. continuat ad predicta intelligentie gratia hoc ordine dictum est. §. l. ij. quod stipulorum quedam in dando quidam in faciendo consistunt de his que in dando consistunt dictum est usque ad §. item si in facto. l. j. interseruerit. §. p. d. fuit ut ibi dicitur in se aliquid facti: ut per gl. in. v. viam. et ibi per doc. in. d. l. ij. §. j. et aliquid dixi circa. l. ij. q. Bar. in. l. stipulones non diuidunt. plene in. d. §. j. Et in. §. item si in facto. §. p. cepit dicere de stipulationibus que in faciendo consistunt et hoc hucusque persequutus est quod in declarata ut fuit dictum in. d. §. item si in facto. Vex quod circa hoc Cato posuit vnum suum dictum obscurum id illud habet ponit et declarat. §. p. paulus. Diuidit in quattuor partes. In prima ponit dictum catonis de quo dubitatur et est dictum obscurum et bimembrum. In secunda que incipit ibi: ab oibus et c. distinctio ipsius catonis declaratur. In tertia que incipit ibi: et dicitur hanc esse rationem et c. ponit distinctionis rationem: et sic ratio dicitur inter casum quoniam pena adiuncta facto in diuiduo quare vno habendum per faciem committat per omnes per portione tamen hereditaria et casum quoniam adiuncta facto in diuiduo quare solum committat pro illud quod fecerit. In quarta que incipit ibi: sed videamus et c. refricat in dubium quod perstanti. §. posuerat vix egpari non fieri iter fieri et c.

a ¶ In addi. et vide Ange. in consilio suo. c. xcvij. incipiente in. q. pposita dubium mihi faciunt plura et c.

b ¶ Allegat. et vide in materia bonum text. in. l. si is cum quo ff. comu. di. ubi disponit quod quod damni committit in re commissa culpa socij illud tenetur rescindi re.

c ¶ Ante si. et vide dicta in. d. §. item si in facto. in primo no.

quod imo non equet illa stipulatio non fieri stipulatio iter fieri: et sic sit in diuidua sed magis equet stipulationi de rato: et sic sit in diuidua vel contra stipulatio iter fieri non equipetur stipulationi non fieri sed magis stipulatio de rato sed Paul. rñ. quod non est idem in istis stipulationibus quod in illa de rato: et sic quod equipatio. §. facta precedit et hoc si in ista habeatur paulus rñ. non est idem et c. sed si non sit negatiua non sed ista loquat affirmatiue Paul. rñ. idem esse et c. referas ad stipulationem amplius non agi ut in illa non sit idem quod in illa stipulatione per te habedus tuum non fieri et c. sed idem quod in illa stipulatione de rato per hic declarat gl. sup. v. sed videamus et c. et per Bar. in casu positione quod dicit quod ista negatiua continet habet et dictam istam ipse persequitur: et vide et Ang. in declaratione lfe. Et in si. bñius quarte partis subiungit quod reneat ipse principalis ad penam si contrauenit promissioni facti in diuidui per parte et determinat quod teneat ad totam penam quod et eius per factio per parte pena committit in totum et breuiter hoc dicat. ¶ Pena adiecta stipulationi facti in diuidui vno habedum promissio per faciem promittit per hereditaria portio per omnes. Sed si fuerit adiecta stipulationi facti in diuidui solus committit per parte non parit per portione tamen sua. Sed per ipse promissio fore in solidum pena committit et quod facto in diuiduo adiecta fuerit et l. j. per parte contrauenit et non in solidum. h. d. fm doc. continet fm quos prius. §. loquitur de quattuor stipulationibus de duabus per inerbibus in diuidui put sunt iter fieri et non fieri quominus mihi ire agere liceat quare prima per inet per missionem fuit ut. l. si via. §. de ser. ru. p. di. et l. si pupillus. §. q. actum. de nona. per inet tamen et factum ultra patientiam vix ut fiat ipse iter ut hic per gl. in. v. non fieri an si. Secunda per inet merum factum non aut ius seruutis ut per Bar. in. l. stipulatio ista. §. si quis ita. f. e. et per Paul. et per dominum Alex. hic et §. l. ij. §. item si in facto. Et de duabus alijs stipulationibus per inerbibus in diuidui loquitur et prius §. put sunt amplius non agere et ratum habet et c. Sed dominus Fran. de are. put de phedix ex dictis suis sup. gl. in. v. non fieri vult quod iste text. loquat de quattuor stipulationibus de tribus in diuidui duis et duabus in diuidui et duas in diuiduas vult esse iter fieri. Preter iter non fieri et de hac intelligit istum text. in. v. ab oibus ibi vel non fieri et c. Preter et tertia non fieri quominus mihi ire agere liceat de qua in. v. et dicit ibi: ut in illa stipulatione per te non fieri et c. que assimilatur stipulationibus de quibus in. d. v. ab oibus in quo si ponatur de stipulone non fieri quominus et c. put continet dñt doc. tunc supfluit similitudo de qua in. v. et dicit et quod dicitur per dicit gl. quod in illis vbi ut in illa stipulatione per te non fieri et c. ponatur similitudo inter primam stipulationem de qua in. v. ab oibus et secundam intelligendo quod secunda sit non fieri quominus ire agere liceat et c. nam iam iter predictas in illo v. ab omnibus erat facta similitudo vnde supfluit fuisse iterum dicit ipse filios in. d. v. et dicit et c. ibi ut in illa stipulatione et c. sed intelligendo illa vba non fieri. iter put. §. tunc cessat predicta supfluitas dicit per factus doc. et illa stipulatio non fieri iter et c. importat quod per seruutem ipsa non utatur sed ipsi renunciet. Aliter et quod doc. istum text. ipse Are. diuidendo declarat. Nam in secunda parte vltra illud quod dñt doc. quod ibi ponit declaratio dictorum catonis sed ipse Are. ti. ponit rationem dñt iter vnum casum et alium. In tertia parte ponit vix in. v. et dicit et c. rationem. §. posite vel declaratio predicta rationis posite in. v. ab oibus ibi: quod in partes in diuidui non per et c. Sed posset rñ. ad illud quod poderat Are. per tra. doc. quod si illa vba vel non fieri intelligeretur de stipulone non fieri quominus ire agere et c. vix supuacuo posita in. v. et dicit fieri similitudo inter predictas stipulationes quod iam. §. p. fecerat. Nam per dicit quod sic. §. p. in. d. v. et dicit et c. repetit rationem de qua per miserat ita et repetat et clarino exprimat similitudinem: l. j. iam ipsam in predicta parte in effectu fecisset. Et fm intellectum ipsius Are. ti. posset hic text. aliter summari. vix. pena adiecta stipuloni facti in diuidui ut in tribus exemplis de quibus hic in text. f. iter fieri iter non fieri et per te non fieri quominus mihi ire agere liceat committit contra omnes heredes promissio per hereditaria portio vno ex eis per faciem. Sed si est adiecta stipulationi facti in diuidui ut in duobus exemplis de quibus hic in text. f. amplius non agi et de rato committit solum per habedum per faciem per et tamen parte tamen sed per ipse principalem promissio committit in solidum etiam

solidū ē si ptrafaciat p parte et si sit factū diuiduū. b. d. et ita summat quidam bononlesi. tenendo communem lit-
terā l3 falsam in multis attestet vñ. subijciā. Qd summariū
nō est necessariū. nam ē q in tex. fiat mētio de tribus stipu-
lationibus indiuiduis tñ summariū cōe de quo. s. pgruit qd
sonat vt cuiusq stipulōi facti indiuidui pena sit subiecta ex
pñetione vñus hēdum cōmittat p oēs p portione tñ hēdi-
taria et ipse Tre. sūmando nō facit mentionē de dictis tri-
bus stipulationibus: s3 sūmat. put alij. Diuidit ēr alr hunc tex.
pñtus doc. in nouē. s. partes pñsupposita ēr cōi lra. In pma
ponit elegās et bimēbre dictū catonis clarissimū tñ fm ipz
In scda que icipit ibi: ab oibus ponit decisio pmi mēbri dī-
cti ipsi cato. exēplificādo ipm duob exēplis. vno. s. affirma-
tīuo. alio negatīuo illi penitus pñio put est iter nō fieri de
hac. n. stipulōne nō fieri iter itelligit tex. ibi. vñ si fieri put dñs
Fran. nō aut de illa nō fieri quominus mibi ire agē liceat.
illa. n. nō est pñia pme imo coadiuuatīua pme si illi est sub-
iecta. sonat. n. vt nō pñtet impedimētū seruītutī itineris vel
actūs: et sic pñfirmat nō negat seruītutē l3 vñs negatīuis cō-
cepta sit s3 illa iter nō fieri abnegat seruītutē siue vñm sūi-
tutis: et pñterea vt dixi est pñia stipulōi iter fieri de qua pñ-
mo loquit tex. In tertia que icipit ibi: at si d eoz c. ponit de-
cisio scdī mēbri ipsi cato. illud exēplificādo vno tñ exēplo
negatīuo. In qñta pte assignat rō dñe iter decisionē pñmī
et scdī mēbri que qñta pars icipit ibi: et dñe hac eē rōnē et c.
In qñta que icipit ibi: q nisi solidū et c. ponit rō rōnis pñi-
cte. In sexta que icipit ibi: vt in illa stipulōne et c. subijciť vñū
exēplū p verificāda rōne rōnis pñie assignata. In septima
que icipit ibi: s3 videamus et c. refricat in dubiū an in exem-
plo subiecto p verificāda rōne rōnis de qua in qñta parte
locū hēat decisio pñmī mēbri ipsi cato. vel decisio scdī mēbri
qd scdm mēbrū exēplificat ēr alio exēplo affirmatīuo de ra-
to et c. in hac. vij. pte. In octaua pte que icipit ibi: et paulus
rñ. et c. ponit decisio in pñdictis duob exēplis vltimo loco d-
ductis v3. p te nō fieri quominus mibi ire et c. et in illo d ra-
to subijciēs q nō est idē in illo qd in isto de rato: qz hac sti-
pulationē solus tenet q nō h3 ratū. secus ergo in alia stipulō-
ne p te nō fieri et c. qz ex pñrafaciōe vñi oēs tenent. In no-
na pte ponit qd iuris in pñcipali pñmissore pñfaciente facto
diuiduo et icipit ibi: qñuis ipse dñs et c. s3 cū cōis lra in mul-
tis reperiat deprauata et discrepans ab originali tex. pan-
dectarū vnde habuisse asserit qui ē talis. v3. Cato libro qñ
todecimo scribit pena certe pecunie pñmissa siqd alr factus
sit mortuo pñmissore si ex pñibus hēdibus vnus pñra qñ cau-
tū sit fecerit aut ab oibus penā pñmitti p portioē hēditaria
aut ab vno p portioē sua. Ab oib. Si id factū d quo cau-
tū est indiuiduū sit veluti iter fieri qz qd in pres diuidi nō pñ-
ab oibus quodāmodo factū videret. At si d eo cautū sit qd
diuisionē recipiat veluti ampli nō agi. tñ eū hēdez q aduer-
sus ea fecit p portioē sua solū penāz cōmittere. Differentie
hac eē rōnē q in pñore casu oēs cōmisisse vident q nisi inso-
lidū peccari nō poterit. Illā stipulōne p te nō fieri quomin-
mibi ire agere liceat. s3 videamus ne nō idē hic sit s3 ma-
gis idē qd in illa stipulōne ticiū hēdēne eius ratū habiturū.
nā hac stipulōne et solus tenebit q nō habuerit ratū et solus
aget a quo fuerit petitū idqz et marcello vñ qñuis ipse dñs
pñte ratū hēe nō pñr. Si is q duplā et c. Inter quā lram sū-
pñra ex dicto originali pñdectaz et lram que cōiter in libris
quos pñmanibus habemus repñtur in pluribus vñbis discre-
pantia et diuersitas. Et p in pñcipio ibi: pñra qñ cautum sit
et c. nā in multis libris repñt pñra qd cautū sit et c. et ita hēo
in libro meo in formis l3 in libro in mēbranis habēaz pñra
quā cautū sit et c. idē tñ est sensus vñiusqz lre. s. si vñ ex plu-
ribus fecerit pñra puēra siue in stipulōne deducta et sic pñra
qñ cautū sit et c. i. fecerit alr qñ cautū sit et sic venit pñra pro-
missa qd idē sonat illa vñba pñra qd cautū et c. Scdō in vñ. ab
oibus ibi: iter fieri vel nō fieri que vñba vel nō fieri l3 cōiter
in libris repñant in originali pñdectaz. s. relato nō repñnt
qñba vñbis nō itatibus in tex. tñc cessat disceptatio de qua
p gl. in vñ. nō fieri. Et ad veritatē pñdicte lre facit qd subijciť
in vñ. et dñe hac eē rōnē q in pñore casu et c. si. n. pñmissit de

duabus stipulationibus iter. s. fieri et non fieri quominus
et c. subiecisset in. d. vñ. et dñe et c. q in pñoribus casibus et c. et
sic in plurali cū de duob pñmissit fm cōem lram nō in sin-
gulari. Tertio in eodē vñ. ab oibus. i. ab oibus quodāmodo
factū videret et c. nā in cōi lra est vñ sed in hoc nō est vis. et
in libro meo manu scripto habeo vñū videret. Quarto in
vñ. at si de eo cautū sit et c. ibi: tñ eū herede et c. nam cōiter hē-
tūc sed ēr in hoc nō est vis an habeat tñc vel tñ. Quinto in
vñ. dñe et c. nā in multis libris est copula et dñe hanc et c. l3
in libro manu scripto nō habēat dictā copulā sed in impñssio-
sic. sed in hoc nō est vis. Sexto in vñ. vt in illa stipulōne et c. q
verba cōiter in libris quos habemus repñnt s3 in origina-
li nō sunt pñdicta verba sed alia v3. Illā stipulōne et c. p que
cato facit pñpositionē cū interrogatiōe sequēri ibi: sed vide-
mus et c. et sic fm hac lram nō ponit aliq pñnuatio ad pñce-
dētia vel exēplificatiōe nec refricatio in dubiū dictorū in pñ-
cedētib in vñ. sed videamus vel de aliquo ex dictis in pñcedē-
tibus sed ponit noua. q. diuersa penitus a pñdictis cū pñposi-
tione pñcedēti et interrogatiōe subsequēte. Septimo in eo-
dez vñ. in quo cōiter repñnt pñdicta verba p te nō fieri neqz
p herede tuū et c. vbi in originali nō sūt pñdicta verba neqz
per herede tuū et c. l3 ēr in libro meo manu scripto nō habē-
am pñdicta verba. Octauo in vñ. pau. rñ. et c. nā pñdicta verba
nō sūt in originali nec ēr in libro meo manu scripto in tex.
sed bñ in in margine dicta vñba habeo remissa non tñ in lo-
co in quo alij libri cōiter hñt dicta verba sed sūt remissa añ
illa verba qd in illa stipulōne ticiū heredeue eius ratū et c. et
sic post illa vñba sed magis idē et c. idē tñ sensus est qui resul-
tat si habeant dicta verba in loco in quo cōiter repñnt in
alijs libris. sed in originali pñdectaz. s. relato et in dcō meo
libro post illa verba herede qz eius ratū habiturū et c. subse-
quūt immediate ista verba. nā hac stipulōne et solus tenebitur
et c. et si hoc modo habeat lra cessat pñdicta disceptatio an
habeat lra negatiua vel affirmatiua vt per glo. in vñ. sed vi-
deamus et c. et sequit ēr maximus effectus fm pñfatuz doc.
qz hic decidat q stipulō per te nō fieri quominus mibi ire
agē et c. sit diuidua cui pñrariū cōiter tenet doc. post gl. de
quo dixi in. l. in executione. circa. iij. q. Bar. in. l. stipulones
nō diuidunt. et j. latius subijciā. Qd ergo dicta lra origina-
lis pñdectaz alr habeat qñ cōiter in libris repñatur pñfatus
doc. iudicās qz ex diuersitate lraz ēr effectus et decisio diuer-
sificat alr sūmat et diuidit hñc tex. et in eo casum ponit. v3.
Pena adiecta stipulōi pñnēti factū indiuiduū vt in exēplo
de quo hic in tex. iter fieri vno exheredibus pñmissoris pñra-
faciēte cōmittit pñra oēs p portione hereditaria sed si est
adiecta facto diuiduo vt in trib exēplis de quibus hñ in tex.
s. amplius nō agi et per te nō fieri quominus mibi ire age-
re et c. et de rato cōmittit solū pñra herede pñrafaciēte et p
portioē sua tñ. s3 pñcipalis pñmissor ēr pñte pñraueniēs
tenet isolidum ad penā. b. d. Vel sic fm aliū intellectū. eius-
dē que dicit sibi magis placē. Pena adiecta stipulōi pñnē-
ti factū indiuiduū vt in vno exēplo de quo hñ in tex. s. iter fieri
vno exheredibus pñmissoris pñrafaciēte cōmittit cōtra oēs
p portioē hereditaria. s3 si est adiecta facto diuiduo vt in
vno exēplo. s. amplius nō agi cōmittit solū p portioē here-
ditaria pñra hēdem pñrafaciēte. Sed pena adiecta pñmis-
sori de rato et stipulōi quominus mibi ire agere et c. cōmittit
pñra hēde pñrafaciēte tñ et isolidū sicut pñra ipm pñcipalē
pñmissorē pñrafaciēte. b. d. Diuidit in sex pñtes. Primo po-
nit dictum cato. bimēbre. Scdō ibi ab oibus et c. decidit pñ-
mū mēbruz vno tñ exēplo. Tertio ibi: at si d eo decidit scdū
mēbrū cū vno alio exēplo. Quarto ibi: dñe et c. assignat rō-
nē dñe iter duo pñdicta mēbra. Quinto ibi: illā stipulōne et c.
pñponit aliud exēplū sup quo interrogādo pñs et postea deci-
dēdo pñcludit eē diuiduū et pñforme cū vno alio exēplo noui-
ter adducto. s. de rato. Vel fm aliū intellectū dicti doc. in. d.
vñ. pñte ponit aliud exēplū qd pñcludit eē indiuiduū sed de qdā
tertia spē cū illo exēplo de rato. pñcludens. j. pñ. idē eē in vno
qd in alio respectu pene que v3. vno hēdū pñmissoris pñra-
faciēte isolidū cōmittit pñra ipm. Sexto ibi: qñuis ipse dñs
et c. ponit qd in pñcipali pñmissore pñrafaciēte. Casus in ter

Et hoc. d. et
ad illud qd di-
citur in B scdō tñ
mario q pena
cōmittatur in
solidum illuz
qui pñfecit pro-
missioni de ra-
to. vide dicta. j.
in. vij. op. vbi
peno opiones
tenētū q hoc
indistincte pro-
cedit in obliga-
tionibus facti
diuidui.

minis ponit p̄fatus doc. tot vbi q̄ bñ. viij. col. occupat ve-
rū q̄ statibus p̄dictis qlibet facillime casum in terminis figu-
rare p̄t fm vnā vel aliā lram & fm vnū vel aliū intellectum
ideo sup hoc me nō extēdo iuris & frustratorie. Sed p̄mit-
to p̄t dicit Pau. de ca. h q̄ p̄ns. §. fraternizat cū. §. item si
in facto. nā vterq̄ tractat qualr cōmittat stiplo scōaria iste
ad penā ille ad penā vel interesse nō aut qualr cōmittat p̄nci-
palis stiplo ad ipm factū sine qualr ad factū idiuiduū tene-
ant p̄ncipales vel eoz successores: l3 Bar. h in tribus p̄mis
op. hoc aggrediat & tractet. Est tñ gñalior iste. §. q̄. §. itez si
in facto. p̄mo q̄ ille. §. cū. l. sequē. solū tractat de aliqb̄
stipulacionibus idiuiduis iste. §. gñaliter. de qualibet stipulone
p̄tineat factū idiuiduū vt p̄ ibi ab oibus si id factū de quo
cautū est idiuiduū sit & c. & l3 exēplū de vna vel duabus sti-
pulatiōib̄ idiuiduis subijciat nō refert q̄ exēpla nō arctāt
rlam: vt. c. j. ne cle. vel mo. & l. dāni ifecti stiplo p̄tinet. §. h. §.
de oā. infec. Scōo q̄ ille. §. loquit solū de stipulacionib̄ p̄tineti-
bus idiuiduū p̄ns. §. et de p̄tinetibus diuiduū vt p̄ ibi: at si
de eo cautū & c. Tertio q̄ p̄di. §. tractat solū q̄ vnus exhe-
redibus p̄missoris p̄facit vel vni exhēdibus stipulatoris p̄-
fit. Iste aut. §. tractat & de p̄dictis & q̄ ipse p̄ncipalis p̄fe-
cit vt p̄ in fi. in v. q̄uis & q̄ et tractat q̄ vni exhēdibus sti-
pulatoris p̄factū fuit p̄ in v. nā hac stipulone & c. ibi & solus
aget & c. q̄ aut tractet q̄ vnus exhēdibus p̄missoris p̄tra-
facit clarissime p̄stat. In vno aut ille. §. est gñalior isto: quia
iste solus tractat q̄ pena p̄missa fuit qualr cōmittat stiplo
ad penā p̄di. aut. §. tractat & qualr cōmittat penalis stiplo.
vbi pena p̄missa fuit & qualr cōmittat stiplo ad interesse vbi
pena p̄missa nō fuit. ¶ Itē p̄mitto q̄ vt dicit Bar. hic
scōa op. diuiduū vel idiuiduū diuersimode sine diuersis re-
spectibus in iure p̄siderat: & p̄ eundē Bar. in. d. l. stipulones
nō diuidunt. in p̄n. & in p̄mis nouē op. & p̄mis q̄tuor q̄n i-
bus. Ex cuius dictis dephēdit q̄ diuiduū vel idiuiduū cō-
siderat nā p̄ctu obligatiōe iter hēdes p̄titiōe p̄tatiōe siue
executiōe aut solone & pene cōmissiōe & et dephēdit q̄ obli-
gatio sit diuidua vel idiuidua dictis oibus respectibus vel
aliquo dictorū respectu sine aliqb̄s diuidua & aliquo sine
aliqb̄s idiuidua & est bonus tex. in mā. §. in. l. ij. §. j. & in. l.
in executiōe. §. e. nō est p̄tis indagatiōis: q̄ in. §. n̄o. tracta-
tur p̄ncipalr qualr ipsi p̄ncipales & eoz successores tenean-
tur ad idiuiduū & qualr & aduersus quos pena & interesse
cōmittat in stipulone sup idiuiduo vel diuiduo si p̄stat taz p̄
p̄ncipales q̄ p̄ successores. Dico q̄ p̄ncipaliter p̄dicta tra-
ctantur in. §. n̄o. per Bar. & doc. ipse. n. §. nō tractat qualr
ipsi p̄ncipales & eoz successores teneant ad idiuiduum sed
Bar. tractat in tribus p̄mis op. Ad aut diuidui vel idiui-
dū hic nō tractat sed in. d. l. stipulones nō diuidunt. ad quā
et quo ad hoc se remittit h̄ Bar. in fi. & ideo dixi nō eē pre-
sentis indagatiōis tractare que obligatio dicat diuidua v̄
idiuidua & q̄bus respectib̄ q̄ eēt opus hic iterferere repe-
titiōe Bar. in. d. l. stipulones nō diuidunt. vt bñ & perfecte
hoc tractaret: & vide dicta circa dictas p̄mas q̄ones Bar.
in. l. in executiōe. vbi ego tractauī hanc mām. ¶ Itē p̄t
mo ex hoc tex. q̄ obligatiōes factorū quedaz sūt diuidue q̄-
dam idiuidue. Dico tñ q̄ facta diuidua sola sūt ea de q̄b̄
hic in tex. amplius nō agi & rē ratā haberi rlariter aut scā
sūt idiuidua fm Imo. hic all. l. stipulones nō diuidunt. vbi
vide Bar. in. ij. q. & dicta circa. d. q. Et assignat Imo. rō-
nem quare dicta facta dicant diuidua: q̄. §. fm ipm a p̄nci-
pio para p̄t deduci in oblonē. itē ex post facto. i. post odu-
ctionē in oblonem adiplerio partis affert tantā vtilitatem
respectu p̄tis quanta tota respectu totius. Et ex nā oblonis
nō p̄t deueniri ad incōueniēs de quo in. l. in executiōe. §.
p̄ parte. §. e. v3. q̄ nō p̄t cōtingere solonem fieri in diuersis
rebus: & l3 ipse nō refert hoc vult Bar. in. d. ij. q. in. l. sti-
pulationes. dū dat rlam circa facta diuidua. Ultima ratio
militare v̄ vbi iste stipulatiōes sūt interposite circa obliga-
tiōe vel actionē cōpetētē ad quātitatē secus si sunt iterpo-
site circa obligatiōe vel actionē cōpetētē ad spēm: q̄ tūc
nō videt militare dicta rō: & p̄pterea nō dicunt tunc tales
stipulones diuidue imo idiuidue: & ita declarat & restringit

a ¶ Circa. d. q.
vide etiaz ipm
Bar. in. l. conti-
nuus. §. h. in p̄-
ma. q. j. e. in v.
itē q̄ro que est
rō q̄ in obliga-
tiōe faciendū.
& c.

Iste tex. fm Bar. in. d. ij. q. q̄d satis ēt v̄ de mente Imo. hic
dū assignat. d. vlt. rōnes. & idē est de mēte Bar. j. in. v. q. vbi
dicit q̄ iste stipulones dñr diuidue q̄ actio cuius p̄templa-
tiōe interponunt p̄tinet quātitatē vel factū diuiduū alio si
actio cuius p̄tēplatiōe interponunt p̄tinet idiuiduū iste sti-
pulatiōes plerūq̄ sunt indiuidue fm ipm cuius dicta in. d.
ij. q. ad limitatiōe huius. §. an p̄cedat ibi plene examina-
ri & tāgit h̄ dñs Alex. in tex. & in. d. l. stipulones nō diuidun-
tur. vbi conat opiones reducere ad p̄cordiam. Ad aut tan-
git Bar. j. in. d. v. q. examinabit dum deuenierimus ad. d. q.
4 ¶ Itē scōo q̄ vbi idiuiduū v̄fat in obligatiōe nō p̄t nisi
isolidū peccari p̄ueniēdo: & ideo vno hēdum p̄ueniēte oēs
consent p̄uenisse & pena isolidum cōmittit p̄ oēs nō aut cō-
tra quēlibet isolidum sed p̄ hereditarijs portionibus vt est
hic tex. no. ibi: aut ab oib̄ p̄ portiōe hereditaria & c. p̄ quē
fm Imo. hic declarant iura dicētia penam isolidū cōmitti
p̄tra heredes vt debeāt itelligi isolidū respectu omniū her-
edū sed respectu singulorū p̄ portiōibus hereditarijs p̄ q̄
bus sit exactiō: & sic v3 declarā & itelligi. l. v. §. h. j. e. vbi ēt p̄
glo. & l. heredes. §. an ea. & §. in illa quoq̄ stipulone. §. fami-
5 heris. ¶ Itē scōo. tertio q̄ vbi diuiduū v̄fat in obligatiōe
ex p̄uentione vniū exheredib̄ pena nō cōmittit p̄tra oēs
sed p̄tra p̄traueniēte & p̄ ipm p̄ portiōe sua q̄d itellige vbi
p̄trauētiō habuit effectū: q̄ v3 agēti nō fuit opposita excep-
ptio q̄ ex p̄missione defuncti nō posset contrauenire pura
amplius nō agere. Secus si sibi talis exceptio opposita fu-
it & opponēs obtrinit: q̄ tunc nō poterit agere ad penam
et p̄tra illū qui egit: q̄ nō v3 habere rē & penam: vt. l. reser-
ptū. §. si pacto. §. de pac. & hic per dñm Alex. q̄d itellige n̄
si fuisset adiecta c̄la rato manēte pacto. l. q̄ fidē. §. de trasac.
& per Bar. in. l. q̄ rome. §. duo fratres. in. vj. op. j. e. Et intel-
lige dum ipse Alex. dicit q̄ non cōmittit pena effectualr: &
sic respectu effectualis exactiōis mero aut inre videt cōmis-
sa per. l. amplius non peti. j. rem ra. ha. p̄tra quā. l. videt lo-
quutus Alex. si alr sensit & p̄tra mēte Bart. in. d. vj. op. q̄
vult stante c̄la rato manēte pacto penam posse peti. Item
quatenus pena excedit rē ex quibus dephēditur q̄ pena
est cōmissa & satis aperte hoc p̄bat tex. in. d. §. duo fratres.
6 ¶ Itē scōo. vlt. q̄ l3 pena subiecta in stipulatiōe amplius non
agi vel rem ratā haberi non p̄mittat nisi p̄tra herede p̄ue-
nientē: & sic talis obligatio l3 diuidat inter heredes tamen
in persona p̄ncipalis p̄missoris qui p̄misit habere ratū q̄d
aliqui fecerit talis obligatio non recipit diuisione: & p̄p̄e-
rea pena p̄tra ipm ēt ex particulari p̄trauētiōe cōmittitur
isolidum. Et sic ex hoc tex. habes fm Imo. q̄ ex p̄sona her-
edū mutat cōditio obligationis q̄ ideo est fm ipm q̄d su-
mus in facto seu in obligatiōe diuidua: secus at vbi in obli-
gatione v̄fat idiuiduū: & sic p̄cedit. l. ij. §. ex his. §. e. vbi v̄
de dicta & dicta in. l. in executiōe. circa scōaz. q̄. Bar. in. l. sti-
pulationes nō diuidunt. Expeditio textualib̄ assumo dicta
Bar. in hoc. §. q̄ in op. p̄mo declarat qualr p̄ncipales &
eoz successores teneant ad idiuiduū. Scōo qualr & aduer-
sus quos pena & interesse cōmittat si p̄tra fiat tā p̄tra p̄ncipa-
les q̄ p̄tra successores siue factū idiuiduū siue diuiduū ver-
set in stipulatione cetera aut ad mām p̄tinetia examiat per
questiones. ¶ Opp. igit p̄mo Bar. in quantū in tex. n̄o.
vbi idiuiduū est in obligatiōe v̄ q̄ vno p̄traueniēte oēs he-
redes tenent p̄ hereditarijs portiōibus. nā imo videt q̄ in
istis idiuiduis omnes teneant isolidum: vt. l. ij. §. ex his. in
scōo rñ. §. e. Rñ. q̄ respectu idiuidui oēs tenent isolidus: &
sic qlibet heredū p̄t p̄ueniri isolidū: & sic loquit. §. ex his.
sed respectu pene adiecte stipulatiōi facti idiuidui qlibz he-
redum tenet & p̄t p̄ueniri pro portiōe hereditaria. Et ita
nihil circa hoc addētes doc. transeūt nec aliud addere con-
gruit nisi diuersitatis rōnem que est q̄. l. xij. tabularū que
actiones diuisit inter heredes noluit manus apponere circa
h̄mōi indiuidua nec potuit vt asserit. j. p̄. in. d. l. heredes.
§. an ea. §. fami. heris. cum. n. nā sint indiuidua: vt. l. ij. §. j. §.
e. non potuit lex hanc nām imutare arg. §. sed naturalia. in
sti. de iure na. gen. & ci. Sed pena cōsistit in quātitate vnde
ipsam diuisit. l. inter heredes. sicut diuidit vbi a p̄ncipio in-
teruenit p̄missio

7 ternenit pmissio quantitatis: vt. l. in executioe. §. i. j. e. **¶** Scdo op.
 Bar. p illud qd est dcm pncipales z successores teneri isolidu in i-
 diuiduis. nā rē tradi siue rē restitui dī scm̄ idiuīduū. l. stipulones nō
 diuidunt. §. e. z. l. si duo. §. de pos. ibi z nisi p solido nō pōt res resti-
 tuti z c. z nihilominus si plures sūt pncipales q acceperūt depositū
 vel comodātū vel plures hīdes vni° pncipalis qlibet tenet p pre-
 vt. l. j. §. si apud duos. §. de pos. iūcta. glo. dū dicit ibi actū fuisse vt
 qlibet isolidū teneat pōt ēt dīci pbari in tex. in quantū dicit p vnu
 quēqz posse agi z nō liberari vnum licz p aliū egat ergo vī quēlī-
 bet teneri p parte sua sed nō ptingere liberationē nisi ex solida so-
 lutiōe sicut aīo dī in. l. in executioe. §. p pte. z. l. iij. §. heres. §. cōmo-
 da. ergo z c. Et rñ. Bar. p̄siderādo q idiuīduū sumit tribus respe-
 ctibus. Et alique obfones sūt idiuīdue oībus dictis tribus respe-
 ctibus vt obfones seruītutū siue ipse seruītutes aliq duobus respe-
 ctibus puta obfōne z solōne: vt obfō factoz idiuīduoz rem tradi
 fossaz fodi z isulā fabricari z si. Alique vō sūt idiuīdue solo vtrū-
 mo respectu: puta solōne z talis est obfō rem restitui. vñ ista diuī-
 dit inter hēdes: vt. d. §. heres. qz qlibet tenet p pte hēditaria quo-
 aut ad solōne dī idiuīdua qz soluta. pte adhuc nō ē secuta libera-
 tio ēt p illa pte vt pbat in. d. l. si duo. in v. plane. hoc aut in obliga-
 tiōe rē restitui pcedit respectu obfōnis p̄meue que p̄bit ad rez re-
 stituēdā. secus in ea que scōario p̄bit rōne doli vī culpe eoz qui te-
 nent ad restituēdū qz illa p̄bit isolidū: z sic talī obfōne plures te-
 nent isolidū: vt. d. l. si duo. in v. qz si lancem. z p Bar. hic in. vj. op.
 vbi videbimus. **¶** Quare aut obfō rē tradi sit magis idiuīdua qz
 rē restitui declarat Bar. in. l. si vt certo. §. si duobus vehiculū. §. cō-
 mo. z. §. in. l. stipulones nō diuidunt. in. vij. op. vbi in effectu pcludit
 rōne ēē: qz in obligatiōe rē tradi statim post morā succedit obliga-
 tio ad iteresse: in obfōne aut rē restitui demū secuta iterēptione. l.
 in re furua. §. de p̄di. fur. l. z alr in hoc ibi teneat glo. qd plene exa-
 miat Bar. in. d. l. stipulones. in. vj. q. cū ergo quo ad hoc q statim
 post morā nō succedit obligatio ad iteresse in obligatione rē resti-
 tuti sapiat de obligatiōe p̄adi dī diuīdua obligatiōe cū aut quo ad
 hoc q secuta iterēptiōe succedit obfō ad iteresse sapiat de obliga-
 tiōe faciēdi: qz in obfōne dādī ēt post pemptionē nō succedit obfō
 ad iteresse sed semp hz peti res tanqz debita l. z ipsa nō exire soluat
 estimatio: vt. l. si seruū. §. si. §. e. cū ergo quo ad hoc sapiat d obligati-
 tiōe faciēdi p̄pterea dī idiuīdua solōne ipsa obfō rē restitui. Et sic
 in ea eligit quedā via media quo ad eius diuīditatē vel idiuīdui-
 tatē cū teneat mediū iter obligatiōe diuīdua z idiuīduam. l. dan-
 di z faciēdi. **¶** Imo. h recitatio dicitur Bar. pūgit q vī limitanduz
 qd dicit Bar. vbi traditio est in obfōne ex p̄ctu emptionis z vēdi-
 tiōis: qz tūc cū fm̄ cōem opionē hz ipm̄ possit cogi p̄cise venditor
 tradere si hz facultatē rei tradēde: vt no. in. §. p̄ciū. in. l. de emp.
 z vēdi. z p Bar. in. l. stipulones nō diuidunt. in. vij. q. in v. ad ter-
 tium venio z c. vī q sit eadē rō que in obfōne rē restitui: z per p̄ns
 vī q sit iudicāda diuīdua quo ad obligatiōe h casu obfō rē tra-
 di tñ ipse Imo. hoc nō firmat assignādo rōne diuersitatis iter ob-
 ligatiōe rē restitui z rē tradi ēt ex p̄tractu vēditōis: z sic indisti-
 cte vī residere cū opione Bar. l. z in si. se remittat ad dīcēda in. l. stī-
 pulatiōes nō diuidunt. z cū opione bar. trāsit hic Aret. in. vj. col.
 recurrēdū dīcēs de hoc ad dicta bar. in. d. l. stipulatiōes. **¶** Pau. d
 cast. hic l. z p̄tra bar. q nō sit dīa iter obfōne rē restitui z rē tradi
 z q vtrāqz sit idiuīdua solū solōne. nā rō que assignat p bar. in. l.
 stipulatiōes nō diuidunt. in. iij. q. quare obligatio rē tradi. sit indī-
 diua ne vī ptingat fieri solōnem in diuersis rebus solum pcludit
 ad idiuīduitatē respectu solōnis: vt. l. iij. §. j. ad si. §. eo. z. l. in execu-
 tiōe. §. p parte. §. e. alia aut rō quā assignat bar. in. d. iij. q. q sit in-
 diuīdua qz traditio partis nō affert illā comoditatē respectu par-
 tis quā affert totū respectu totius est falsa z non tenet p bar. in. d.
 iij. q. fm̄ Pau. dīc tu q sequeret q obfō dādī spēm ēēt idiuīdua
 cū in ea ēt subit illa rō q datur pars in cōione ad qd vide dē in
 d. iij. q. z all. Pau. iter cetera p̄ bar. l. si hō. §. si fundus. de lega. j.
 q obfō rem tradi sit diuīdua obligatiōe q. §. all. per bar. j. pxi. op.
 Et rñ. Pau. ad. l. stipulones nō diuidunt. qz ibi rē tradi iungit euz
 alijs factis: qz est idiuīdua nō tñ quo ad oīa sicut alia facta. si enī
 eo qz interfert iter alia facta idiuīdua censeret in oībus z per oīa
 idiuīdua put alia facta sequeret q ēt. quo ad p̄ctum ēēt idiuīdua
 cū ita sint seruītutes de quibz ibi interfert qd tñ inficiat h ipemet
 bar. z ita transire vī hic ofis Alex. post Pau. z Ly. in. d. l. pro he-
 reditarijs. afferens ita tenere plures modernos hic z in. d. l. stipu-

lationes. vbi dicit se dictorum de veritate huius articuli cum opi-
 nione Pau. satis videt p̄cordare ēt dñs meus hic nō extēdo me
 vltius in hoc articulo qz ipm̄ vīscūsi tractando mām. d. l. stipu-
 lationes nō diuidunt. in. l. in executioe. §. eo. ibi vide latius dicta z
 ad h aduerte qz ex dictis bart. in. d. vij. op. in si. de p̄bendū alia
 ratio quare obligatio rem tradi sit diuīdua qz illa qz posset con-
 tingere fieri solutiōe in diuersis rebus ad quā rōnem Pau. nō
 rñ. nec tenētes p̄tra bar. in obligatione rē tradi: z illa non militat
 in obligatione rē restitui: qz re perēpta tota obligatio est in esti-
 matione z durat ēt pariter in tota rei: z sic vnus hēdum nō tenet
 alr qz alter. nō enim illud succedere obligatiōe ad iteresse est ex
 mora sed ex interitū rei: z l. z interemptio ptingeret ēt restitutione
 facta p parte sua per vnu hēdum omnino semp eadē ēēt obliga-
 tio z nō variaret inter hēdes qz solutēs nō fuit liberatus ēt p par-
 te quā soluit. **¶** Preterea rñ. Pau. ad. l. stipulatiōes nō diuidunt.
 non est sufficiens qz fundū tradi ponitur cū insulam fabricari fossā
 10 fodi z sibiis de quibz in v. idēz cellus. **¶** Tercio op. bar. in. qz
 tum p̄ima op. p̄clut plures hēdes ad rem restituēdam teneri p
 portiōibus hereditarijs de. d. l. iij. §. heres. vbi dī illum qui insolu-
 dum rem possidet insoludum condemnari. Et rñ. post Pau. §. l. pro
 xima. z Ly. in. l. pro hereditarijs. C. de heredi. acti. q regula. l. p
 hereditarijs. fallit vbi in obligatione est rem restitui z restitutio
 venit actione bonēfidei qz tunc contra illum qui habet facultates
 rei restituende datur actio insoludum. d. §. heres. actio enim cōmo-
 dati est bonēfidei: vt. §. actionum. in. l. de actio. z pro hoc dicto
 bar. allegat rationem: qz illud q conueniatur insoludū habens fa-
 cultatem rem restituendi insoludum si conuenitur actione bonēfi-
 dei operatur equitas cui in talibus actionibus bonēfidei deseruit
 officium iudicis vt habetur in. d. §. actionum. z hanc rationem fa-
 cit. §. j. in. d. §. heres. Regula ergo fm̄ p̄fatos doc. remanet fir-
 ma in actiōibus stricti iuris: qz vbi plures heredes tenent actio-
 ne stricti iuris quilibet tenetur pro portiōibus hereditarijs etiā
 q rem insoludum possideat: vt. l. si tibi homo. §. si fundus. de lega.
 pmo. vbi heres cuius res legata fuit l. z ipsam in totum habeat nō
 conuenitur nisi pro portiōe sua alijs pro alijs portiōibus actio-
 ne ex testamento que non est actio bonēfidei qz nō est enūerata in
 d. §. actionum. l. z habeat instar bonēfidei: vt in. l. in minoribz. C. in
 qui. cau. in integ. re. non est necessaria. de quo. §. **¶** Nec huic decisiōi
 ob. l. si plures. §. de vi z vi ar. vbi vnus ex heredibus eius qui vī rē
 abstulit qui ipsam tenet. §. j. dicit insoludum posse conueniri: qz
 cum actione personali: z sic cum interdicto vnde vi concurrere p̄t
 rei vendicatio. vbi. n. pro re restituenda potest competere z actio
 personalis z rei vendicatio p̄ possessorem insoludum pōt insoludū
 agi qd operatur concursus z vnio actiōis personalis z realis vt
 vna aliquid habeat ab altera: z sic hoc casu personalis a reali qz
 in ipsa attendatur quis possideat sicut in reali sicut aīo dicimus in
 iure accrescendi qd propter vnionem quā hz cum pupillari substi-
 tutiōe trahitur ad bona pupilli. Item competit adita heredita-
 te: vt. l. qui patri. §. de acqui. heredi. vbi etiam vide alios effectus
 ex vnione resultantes sed vbi pro restōne rei sola cōpetit actio pso-
 nalis tūc ēt insoludū possidēs nō tenet nisi p portiōe hēditaria: vt
 d. §. si fundus. re. n. hēdis legata nō trāsit dñum: z sic p ipsa non
 cōpetit rei vendicatio vt per Bar. in. d. §. si fundus. Et hanc p̄fide-
 rationē in hac mā faciebat By. in. l. qui fundus. §. si tu ex p̄t. j. ad
 l. fal. vt refert hic Bar. qui eius p̄siderationem approbat vbi p re-
 restituenda competit actio stricti iuris vt debeat distinguī an euz
 ipsa concurrat rei vendicatio nec ne vt p̄ime est dictum. Sz vbi
 cōpetit actio bonēfidei p re restituēda: z tūc nō approbat dictuz
 By. l. z dcm Pau. z Ly. l. z By. ēt in actiōe bonēfidei eadē adhibēt
 dist. allando. d. §. hēs. Sz p̄ ipz bar. adducit qz p̄t actio comodati
 cōpetere z nō rei vēdi. puta si sit p̄modata res aliena: vt. l. ita vt si
 fur. §. cōmo. vbi disponit q fur z p̄do hnt actiōez comodati p̄ cō-
 modatariū z si tali actiōe ex p̄ctu agāt eis referri nō p̄t qd dñj rei
 ar vēdicatiōez tales non habent p̄tra comodatariū cū nō habeant
 dominium vt ibi per glo. z sic attento dicto By. esset opus restrin-
 gere. §. heres. vt procedat solum vbi res p̄pria fuit comodata se-
 cus si aliena quod est contra generalitatē illius tex. vnde q ad ter-
 minos. d. §. heres. Et sic vbi competit actio bonēfidei tenet Bar.
 dictum Pau. z Ly. vbi competit actio stricti iuris tenet distinctio.
 By. Cui nō ob. si diceret ēt res aliena violenter nobis auferri p̄t
 p q vī q nō cōpetat rei vēdicatio sed solū actio psonalis z sic in-
 Cincen. sup scōa. sinoui. h b

terdictū vñ vi. et tñ tex. in. d. l. si plures. Indistincte pbat tenentē in
 11 solidū cōueniri. Tñam p̄ violētuz detentorē dat rei vēdictio indi-
 sticte. i. ēt spoliato q nō est dñs vt est tex. no. in. l. siq̄ emptiōis. §. si
 h sup illis. C. de p̄scrip. xxx. an. et per gl. in. d. l. ita vt si fur. et aduer-
 te qz Bar. vult qz ēt heres violēter auferēs nō possit referre qōnē
 dñj. et sic ampliat. §. h sup illis. qd̄ doc. reputat no. l. Alexā. equo-
 cet si aduerteris s̄ tu p̄sidera an p̄ hoc faciat qd̄ dicit Imo. cōtra
 By. et Bar. dum illū tex. adducit ad declaratio. l. si plures. p. 3. n.
 ex dictis suis qz ille. §. nō extēdit. Mō ob. ēt p̄dictio. l. siq̄ ex argē-
 12 tarijs. §. i. §. de edē. Tqz ibi cōpetit officiū iudicis qd̄ nō p̄supponit
 oblonē. l. q per collusionē. §. p̄cū sortē. §. de acti. emp. sic nec rei vē-
 dictio vt insti. de actio. §. i. et in pñ. in glo. in v. debere. et p Bar.
 in. l. i. ff. de iu. om. iu. vñ sicut rei vēdictio datur p̄ possidētē ita ēt
 officiū iudicis de h tñ q̄liter pcedat qz rei vēdictio dē p̄ hēdem
 possidētē Bar. se remittit ad no. in. l. i. §. si. §. p̄to. st. vbi recitant
 opiniōes inter glo. antiq̄s. Bar. eni et Alde. tēuerūt distinguēdū
 an possessor decesserit an lit p̄test. et tūc ille solus heres pōt pueni-
 ri rei vēdictiōe q solus possidet p illū tex. in pñ. An vō decesserit
 post litē p̄testatā et tūc hēdes oēs cōueniēdos p portionib⁹ hēdi-
 13 tarijs ēt qz vnus solus possideat et ita intelligūt illū tex in fi. qz per
 litis p̄testatiōez cūz videat q̄si p̄ctum oblo pcedēs ex tali q̄si p̄ctu
 trāssert in heredes p portionib⁹ hēditarijs p. l. p hēditarijs. nō
 attēta possēsiōe et ista est rō illoz glosatoz. Et qua hēs qz realis
 isto casu assumit de nā psonalis qd̄ vī facē p̄ By. et Bar. qz volūt
 qz vbi psonalis stricti iuris pcurrit cū reali assumat de nā ip̄s rea-
 lis s̄ ip̄s loquunt vbi intēatur psonalis qz tūc assumit a reali cū
 qua est iūcta. Ar. et sequaces loquunt eō vbi intēat realis qz
 tūc assumit de nā psonalis s̄ h est facere dñs inter casuz et casum
 vñ dic vt. j. Jo. Azo. et Bug. tēuerūt indistincte insolidū possiden-
 tez herede insolidū debere pueniri et fm dictū intellectū nō facit ille
 13 tex. p̄ dictū By. et Bar. Et p̄dictio vt. §. declaratis Bar. ex oib⁹
 §. adductis in trib⁹ p̄cedētib⁹ op. colligit distinctionē q̄r ad indi-
 uiduū qz teneat. aut eiz est vnus reus et nō est dubiū qz. i. ip̄s inso-
 lidū tenet aut plures et tūc aut plures p̄ncipales aut plures here-
 des vnus p̄ncipalis. Si plures p̄ncipales et in indiuiduo quo ad
 p̄ctū obligatiōē et solonē vel in indiuiduo quo ad solonē et obli-
 gatiōē et q̄libet tenet insolidū vt patet ex dictis. §. in. ij. op. non tñ
 tenent vt duo rei fm ip̄m Bar. hic et in. l. ij. §. ex bis. §. e. et in. l. i. et
 l. reos. §. cū in tabulis. §. de duo. reis. vbi ponit effect⁹ ex h̄ resultan-
 tes an teneant insolidū vt duo rei vel vt non duo rei in indiuiduo
 quo ad solonē tñ put est rem restitui vt fuit dictū in. d. ij. op. et tūc
 q̄libet tenet p pte nisi alr actū sit vt. d. l. i. §. si apud duos. §. de posi.
 vel nisi vnus insolidū rem possideat fm dicta. §. in hac. ij. op. et vi-
 cēda. §. in plurib⁹ heredib⁹ vnus p̄ncipalis in qbus clare distinguit
 ip̄s Bar. vt hic vide per ip̄m. Et cū dictis Bar. hic in oib⁹ et
 p oia trāsit Ange. nihil aliud addēs nisi qz ex eo qd̄ pcludit Bar.
 circa plures hēdes vnus p̄ncipalis qz possidēs tenet insolidū vbi
 actio bonefidei cōpetit vel ēt vbi competit rei vēdictio vna cum
 actione stricti iuris que cōpetit ad rez restituēdā elicit ip̄s Ange.
 duo no. Primo qz actio psonalis non diuiditur inter heredes
 pro hereditarijs portionibus sed cōpetit contra possessorē. Se-
 cundo qz competit contra nō obligatū Imo. hic ponit distinctio-
 nez in hac mā nō discrepantē a Bar. nisi in eo qd̄ dicit Bar. circa
 intellectū. l. si plures. de quo. j. vbi ergo rem restitui est in obliga-
 tione ēt qz vnus heredū rez insolidū possideat pcludit regulā esse
 qz oēs teneant p portioib⁹ hēditarijs et qz fallat vbi cōpetit p re-
 restituēda actio bonefidei vt. d. §. heres. Et sumit ex dictis Bar.
 per. d. §. si fundus. qz actio ex testō nō in oib⁹ h̄z nām actionū bo-
 nefidei s̄ quo ad accessiones sic vt. l. in minorum. C. in qui. casu. in
 inte. resti. nō est ne. de q̄ h p dñm meū et do. Fran. de are. et j. aliqd
 dicef. S̄z Pau. de ca. et Ro. hic nō approbāt hec dicta Bar. sed
 dñt qz cūz oblo rez restitui hēat similitudinē cūz actiōe reali. nam ēt
 rei vēdictio cōpetit ad restituēdū vt. l. q restituere. §. de rei vēdi.
 dicēdū est qz sicut rei vēdictio datur p̄ herede possidentē vt. d. l.
 ij. §. si. §. de p̄to. st. ita indistincte dicēdū qz def actio psonalis ad rez
 restituēdā et sic ēt vbi p re restituēda cōpetit actio stricti iuris cūz
 qua nō pcurrit rei vēdictio. Et distin. By. pcedat in obligatiōe
 rez tradī in qua loquunt iura per ip̄m alle. fm Pau. vt sic in ipsa
 dicamus vt si cū actiōe psonali q datur ad rem tradendā cōcurrit
 rei vēdictio datur insolidū p̄ possidentē vt no. glo. in. d. §. si tu ex
 parte. l. qui fundū. j. ad le. fal. alā aut non datur nisi p pte et cōtra

possidentē insolidū vt. d. l. si tibi homo. §. si fundus. et sic ille tex.
 cum fm istos loquatur in obligatiōe rem tradi nō facit ad ppo-
 situm Bar. Sed si obligatiō rez tradī est magis indiuidua q̄
 obligatiō rem restitui fm opiniōē Bar. §. prima op. vel equalr
 indiuidua cū obligatiōe rem restitui fm opiniōē ip̄s Pau.
 vt vidimus. §. prima op. nō videt ista cōgrua et pcludēs rñsio ad
 d. §. si fundus. si eniz in obligatiōe magis indiuidua dicimus pos-
 sidentem insolidū nō teneri nisi pro portione hereditaria nisi cum
 actione psonali cōcurrat rei vēdictio multo magis hoc est di-
 cendū in obligatiōe minus indiuidua vel si sunt equaliter indi-
 uidue oino dicta rñsio tollit qz est ponere differentiā inter casuz et
 casum et nō rōnem differentie. Illa eiz rō qz obligatiō rem restitui
 habeat similitudinē cum rei vēdictiōe nō cōcludit nec ex hoc
 sequit qz si in viraqz venit restitutiō et in hoc habent similitudinem
 qz in reliquis sint similes quod patet qz licet rei vēdictio nō de-
 tur cōtra heredes eius qui volo ante litem cōtestatam desijt possi-
 dere vt. l. si aut. la. ij. §. de rei vendi. et per glo. in. d. l. ij. §. si. §. de p̄to.
 st. alā. d. l. si autem. incipit cūz aut qz deficit extremū possessionis
 requisitū penes cōuentū in rei vēdictiōe vt. l. j. C. de alie. iudi.
 mutuan. cau. fac. non sic est in actione psonali que cōpetit ad resti-
 tuendū vt. l. in cōditione. §. de condi. fur. Et hac rōne et ex rōne
 qz regula est qz obligatiōes et actiones psonales diuidunt inter
 heredes pro portionibus hereditarijs vt. d. l. pro hereditarijs. do
 minus Alexan. hic improbat dictum Pau. de ca. et Ro. et appro-
 bat dictū Bar. vt nisi in casu. d. §. heres. et d. l. si plures. nō pcedat
 vt licet insolidū possidens possit cōueniri nisi pro portione here-
 ditaria et ista ratio et sic. l. pro hereditarijs. stringit et cōcludit in-
 euirabiliter pro Bar. contra Pau. et Roma. Et rñ. do. Alexan.
 ad. l. ij. C. si vnus ex plu. heredi. debi. quam adducit Roma. cōtra
 14 Bar. vbi hypothecaria datur contra heredem possidentem tñ. et
 tamen hypothecaria est stricti iuris qz nō cōnumerat in. d. §. actio-
 num. nam dicit dñs Alexan. hypothecaria est actio realis. l. pigno-
 ris. C. de pig. l. pignoris. §. eo. ti. de pigno. vnde nō mirū qz illa in-
 sequit possessionē tantum et sic nō h̄z aliquid cōe cum materia no-
 stra et cōtra Ro. est tex. in terminis in. d. l. p hereditarijs. vbi pa-
 tet qz non bene arguitur de hypothecaria ad psonales. Et hanc
 inductionem Roma. de. d. l. ij. improbat et hic Aretī qui tñ circa
 pclusionem p̄ncipalis articuli nihil hic firmat sed dicit pendere
 a dicēdis circa. vj. op. vult dicere in. v. op. Bar. dum examināt an
 sit differentia inter cōtractus bonefidei et stricti iuris quo ad cō-
 missionem secundarie obligatiōis ad penā vel interesse. Conclm
 dit tamen qz. §. si fundus. nō facit ad ppositum qz loquitur in ob-
 ligatiōe rem dari ex quo nō erat ibi translatū dominiū qz erat le-
 gatus fundus heredis vt. l. si heredis seruus. de leg. j. et per Bar.
 in. d. §. si fundus. et respectu heredis cuius erat res clarū est qz ibi
 sumus in rem dari p̄cise p portione. vj. sua respectu autēz alioz
 coheredum sumus ēt in dicta obligatiōe rem dari secuta redem-
 ptiōe quā ip̄s facere tenentur si possunt redimere vt. l. nō dubiū.
 de lega. ij. et l. cum alienā. C. de leg. licet ipsum redimere sit facti-
 cum ergo obligatiō rem dari sit diuidua etiā solutione nō mirum
 qz heres cuius erat fundus nō cōuenitur nisi pro parte sua etiā qz
 insolidū possideret et ita refert Ro. respondere ad illuz tex. prout
 ēt refert hic dñs meus qui dicit etiam ita respondisse Pau. et ita
 videtur ēt p̄supponere dñs Alexā. qz Pau. ad. §. si fundus. rñ. qz
 loquitur vel in obligatiōe rem dari vel in obligatiōe rem tra-
 di sed in mea lectu. nō dicit qz loquatur in obligatiōe rem dari.
 Preterea vltra ip̄s ille tex. etiā qz loqueret in obligatiōe rez
 restitui nō habet aliquid cōmune cum. d. §. heres. et d. l. si plures.
 cum illa iura loquantur in possidente insolidū tanq̄ herede et
 sic ex persona defuncti siue ex titulo habito a defuncto sed. §. si fun-
 dus. loquitur in possidente insolidū ex persona sua et sine titulo
 habito a defuncto qz. §. p̄us ip̄s possidebat qz erat sua iter quos
 casus est apertissima ratio differentie qz vbi res erat defuncti non
 est in aliquo dāno insolidū possidens si insolidū puenit et restituit
 qz insolidū h̄z restitui et siue ip̄s insolidū restituat siue p portione
 hereditaria oino penes ip̄s nihil plus remanet nō sic in. d. §. si fun-
 dus. qz esset in dāno si insolidū cōueniretur et cogeref restituere
 ex quo nō esset aliud dicere nisi qz ip̄s insolidū esset grauatus qd̄
 proprie vult abnegare ille tex. vel si insolidū non esset grauatus
 quasi a coheredibus posset repetere pro portionibus heredita-
 rjs grauaretur saltey in hoc quia quodāmodo cogeref vende-
 re rem suam

re rem suam §. l. nec emere. C. de in. deli. repetendo. §. precium a
coheredibus p. portionibus ipsoz. Preterea grauaret in h
q. cogere agere et repetere contra heredes ubi melius est
non soluere q. solutum repetere. l. iij. in ff. de lib. leg. et fm ista
rñsione et et pcedere non pcederet ille tex. si res hereditaria le
gata in solidum ab vno heredu possideret q. ille solus posset
conueniri ex q. non verum danu suu lz posset dici q. tunc et pcur
rit rei veditatio tñ cōcurrat et rō eqtatis et q. heres ex hoc
nō patitur aliqd danu. Item nō agitur ubi legat res here
ditaria de dādo sz quodāmodo de restituēdo q. dominūz
fuit trāslatū nec obstat q. cōpetat et actio psonalis q. cōpe
tit rōne possessionis nō rōne dñij exñtis penes heredem vt
per glo. in §. nra. insti. de leg. et per Bar. et doct. in l. i. in fi.
dictoz de leg. j. Et fm rñ. datā ad illū. §. si fundus. tollit ob
iectio quā q. posset facere q. ptingere pōt in diūsis reb. sic
ri solones §. l. in executione. §. p. parte. id. n. tollat ne sec
dicēdo eueniat incōueniētia que. §. considerauit et sic limitabi
tur. d. §. p. parte. p. d. §. si fundus. Preterea in §. si fundus.
a pncipio taliter nata fuit obligatio vt ptingere posset bec
diuersitas solonis q. l. alij coheredes nō fuerūt pñse graua
ti dare alias partes fundi sz redimere si possent et sic a pnci
pio in. d. §. fuit diuersitas obligationis inter hēdes. Et bec
no. ad limitationē §. p. pte. et adde alā limitationes de qb
circa dicta Bar. in. iij. q. in. l. stipulones nō diuidunt. Et ex
bia rñsio quā dedi ad. §. si fundus. magis plz. q. rñsio By.
et Bar. q. hz in se aptissimā rōne. Et nō incidimus tenēdo
hāc rñsione in illud aliud pñz qd actio ex testō lz sit stricti
iuris tñ hz instar actiōis bonafidei et sic vt q. sicut actione
bonafidei in solidū possides in solidū pōt conueniri. vt. d. §.
heres ita actione ex testō. quod pñm nō vī vidisse Bar.
sed hñ ipm vidit hic Imo. in. viij. col. in v. itē aduerre. q. lz
actio ex testō et c. q. tenēs intellectū Bar. ad. d. §. si fundus.
Rñdet q. illud pcedit quo ad accessiones put loqur. l. in
minoz. C. in qui. cau. in integ. resti. nō est neces. sed quo ad
materiā nostrā vt in solidū possides in solidū possit pueniri
put pōt conueniri actione bonafidei secus est fm ipz per. d.
§. si fundus. Et hāc rñsione Imo. ad. d. pñm approbat hic
Areti. lz dicat tolli hāc obiectionē siue nō esse opus ipsi rñ/
dere si tenemus q. tex. in. §. si fundus. loquat in obligatiōe
rem dari et est verū put et si tenemus intellectū quē prime
dedi ad illū tex. tñ tenēdo intellectū Bar. dicit vt dixi pcede
re rñsione Imo. ad no. in. d. l. in minoz. p. qua adducit vo
lūtrina Bar. in. l. si heres. ff. de eo qd cer. lo. Tñbi Bar. voluit
q. actio ex testō sōrit. nām bonafidei quo ad vsuras et fru
ctus sz quo ad alia indicat vt actio stricti iuris vt ibi pbat
vbi actio ex testō dñ eē arbitaria vbi heres certo loco da
re dānatus est actiōes aut bonafidei nō sūt arbitrarie. vt. l.
in bonafidei. eo. rñ. et per Pau. in. l. arbitaria. e. rñ. dicit et
Bar. quo ad aliud actionē ex testō hñ instar bonafidei. vt
re pfecte nō soluta actio daret. vt. l. hñmōi. §. si edes. de le. j.
Ex pdictis ergo hēs aperte declaratu qre in. §. si fundus. i.
solidū possides in solidū nō conuenit hēs et q. doc. cōit trā
fire vñr cum Bar. q. in actionib. bonafidei cōpetētib. ad
restituēdū in solidū possides in solidū puenit per. d. §. heres.
lz Bal. in. d. l. p. hereditarijs. in v. duodecimo et c. de quo fa
cit mētionē hic Areti. afr intelligat illū tex. v. q. secundaria
obligatiōe teneat in solidū possides q. censet cōmittere vo
lūm si ipsaz nō restituit et sic nō rōne possessionis tñ vt sen
tit Bar. q. intellect. ad. d. §. heres. penitus ruit si nō tenem
opinione De. et Bar. j. in. v. op. quam refricat in dubium
Areti. per tex. in. l. qd si nolit. §. pōponius. §. de edil. edic. et
et hñ est q. hic remittit se ad dicēda in sequenti. i. in. v. et vj.
op. et lz iste intellect. nō cōgruat pncipio illius tex. tñ circa
scōm rñ. vī pgruere et iō nō vī ibi pcludēter pbari q. actio
bonafidei ad rem restituendā def in solidū p illū q. in solidū
possidet q. fm hñc intellectū nō loq. de obligatiōe pmeua
sed de scđaria que pñz rōne voli vel culpe et cū pñ. illi. tex.
nō cōueniat q. loquat de obligatiōe scđaria iprobat hic et
in. l. stipulones nō diuidunt. Raph. q. afr dixit vt hic tñbi p
Pau. vbi dixi circa. viij. op. Bar. C. In eo aut qd Bar.
post By. tenet in actionib. stricti iuris cōpetētib. ad resti

tuēdū vt si daf pcursum rei veditatiōis cōpetat p possidētē
in solidū et ita intelligit. d. l. si plures Imo. hic et pñm im
probās intellectū By. et Bar. ad. d. l. si plures. q. ibi spolia
tus posset agere rei veditatiōe et sic q. ipsi spoliato nō pos
set obijci exceptio dñij per. l. siq. emptionis. §. sz hñ sup illis.
nam fm ipm ibi est casus spālis in eo q. xxx. annis possedit
et postea spoliat vt patet ex pcedētib. tñc eniz pcedit q. si
agit p spoliatorē rei veditatiōe nō pōt sibi obijci exceptio
dñij alā ergo spoliatus agens rei veditatiōe v. pbare de
dñio suo et sic pōt repelli exceptiōe dñij vt pbat in. c. j. de re
sti. spo. lz secus si agit iterdicto vñ vi. vt. l. siq. a se fundū. C.
ad le. iuli. de vi publi. et pbat in. d. c. j. inquantū ibi pbatur
q. si spoliat. eligat cognosci de dñio v. de ipso cognosci añ/
q. fiat sibi restitutio sz agēs rei veditatiōe ita eligat et ita
cōsentit vt. l. si. C. de rei ven. et l. j. C. cō. vtriusq. in. ergo et c.
de hñ puncto late dixi et discussi in. l. nāfr. §. nihil cōe. de acq.
pos. circa deā Bar. in pma cōminatiōe. Improbato ergo
intellectu Bar. ad. d. l. si plures. ex q. nō pōt intelligi gñāfr
tenēdo qd prime est dictū q. spoliat. hēat pbare de dñio
q. tenēdo intellectū Bar. et By. q. ibi sit ratio pcursum rei
veditatiōis cū psonali opus eēt ipsam restringē vbi dñs
fuisse spoliatus vbi illa. l. gñāfr et idistictē loquēs pōt itel
ligi et in nō dñs spoliato iprobato ergo dicto intellectu rñ.
aliter put in effectu rñdet vno modo Bar. in. d. l. si plures.
q. l. p. hereditarijs. loq. in obligatiōib. descēdētib. ex pñm
d. aut. l. si plures. loq. in obligatiōib. descēdētib. ex de
licto qb. hēdes tenent qten. ad eos puenit. vt. l. j. C. vñ vi.
et l. j. C. ne ex dñic. defunc. vñ nō mirū q. ille ad quē puenit
res in solidū teneat sñlter in solidū q. si minus portiōe hēdi
taria puenisset in minus teneret vt sic pñoz eadez sit disci
plina fm Imo. hic. nec huic rñsioni ob. l. in cōditione. §. de
pdi. fur. vbi vī pbari q. hēdes teneant vltra qd ad eos pue
nerit. tenent eiz cōditione furtiua p hereditarijs portiōib.
nō spectro si ad eos min. puenit dic q. ad hñ vt ibi p Bar.
et in. l. si p fure. §. si. eo. rñ. q. dicit q. est spāle in cōditiōe fur
tina et rō spālitatis pōt esse. tñ cōditio furtiua alā exorbi
tat a nā aliāz cōditionuz vt in. §. sic itaq. insti. de actio. et p
glo. in rubri. §. de cōdi. furti. et vide Pau. de ca. in. d. l. si p
fure. vbi aliqd tagit. Et sic ex his p. q. l. si plures. nō facit
ad ppositū By. et Bar. quoz dictū hic remanet sine. l. sub
moto fundamēto. d. l. si plures. tñ p ipis fm Areti. hic re
manet illa rō pñctionis et vnionis quā ipse corroborat ex
his q. hñr p Bar. in. l. stipulones nō diuidunt. in. xiiij. op. dñ
vult q. si pcurrit psonalis et realis actio in obliōne psonali
de dādo p nām suā succedit obliō ad iteresse de q. ibi vide
dicta facit et p opione By. et Bar. auctas glo. in. d. §. si tu
ex pte. vbi vide dicta ad intelligētiā illius glo. et dici pōt q.
Imo. aliud nō sentiat. solū. n. vī improbare By. et Bar. in
qñtuz volūt q. l. si plures. debeat itell. q. ibi pōt dari pcur
sum realis et psonalis actiōis. Inqñtū et Bar. vñio loco cir
ca istā tertiā op. dicit quantū ad terminos. l. siq. ex argen
tarijs. §. j. q. ibi cōpetit officium iudicis qd datur cōtra nō
obligatū sicut actio realis vt in. §. j. insti. de actio. Areti. hic
allegat Bar. in. l. si terti. §. officiu. §. de aqua plu. ar. tñ dicē
qd officiu iudicis de q. in titu. de eden. est psonale nec trāste
p singularē successorē qñmo nec p hēdē nisi qtenus ad eū
puenit. vt. l. quedā. §. is aut cui. de eden. vñ ad illū tex. dicit
rñdēdū put ad. l. si plures. q. sicut in delictis hēdes tenent
nō q. hēdes sed qtenus ad eos puenit ita sit in. d. materia
de edēdo sed nō habeo Bart. dicentē qd ipse refert in. d. §.
officiu. §. in. §. siq. pñs. tractat an officiu iudicis sit psonale
vel scriptū in rem et pōt dici q. in. d. §. j. nō agit de restituē
do sz de edendo in quo nullū vertit incōmodū eius qui in
solidū edit q. in solidum habet sicut. §. est dictū in terminis
d. §. heres. dñ fuit discussus de intelligētiā. d. §. si fundus. l.
si tibi homo. et fm hoc et si ad editionē cōpeteret actio de
quo in. l. j. §. editiones. in glo. magna. §. de eden. et in. l. j. C.
eo. vbi discutit an ad editionē detur officiu iudicis vt actio
esset rñsum. d. §. j. et hñ alio mō posset et rñderi ad. d. l. si plu
res. vt sic nō fiat dñia inter actiones bonafidei vel stricti iur
is sz an si in solidū agat p possidentē in solidū ille sit in dā
Uincen. sup scđa. ff. noui. b b ij

a C. Op. Bar.
Et vide que vi
centur. j. circa
dicta Bart. in
v. op. vbi tages
tur aliquid de
dicto intellectu
Bal.

no nec ne et per hac opione facit quod si ipsa evitatur circuitus
sicut convenit. l. dñs testō. de cōdi. inde. nec ob. regula. l. pro
hereditariis. quod non procedit vno insolidū possidente rōne evi-
tandi inutilis circuitus. Nec ob. iste tex. vbi vno pueniente
aliū tenent et tñ hñt regressum p̄ illum qui p̄fecit vt. d. l. ij. §.
itē si in facto. et d. l. heredes. §. in illa. fa. her. et sic nō vī cu-
rari de circuitu. nā in his terminis interest stipulatoris hñe
plures reos debēdi obligatos: vt. l. ij. §. si. §. de lib. leg. que
rō cessat vbi plures tenent ad restituendū et vnus insolidū
possidet quod nec stipulatoris nec possidentis interest quod ipse so-
lus cōueniat. eius. n. est clarū quod nō interest stipulatoris sibi
ter clarū est quod hic nō cadit quod cōuento effecto nō soluēdo
ipse hēat aliq̄ dānū ex q̄ agit p̄ ipm rōne rei quā possidet.
Et sic in puncto iuris posset teneri siue p re restituēda def-
actio bonefidei siue stricti iuris siue officiū iudicis quod talis
actio datur cōtra heredē insolidū possidentē nisi in terminis
d. §. si fundus. intelligēdo ipsam put. §. intellexi. Et idē pōt
vici vbi sumus in retradēda q̄qd aliud in h̄ vltimo tenue-
rint Ro. et Pau. vt. §. retuli eoz ergo opio vbi sumus in re-
stituēda p̄t sustētari et adhuc extēdi vbi dāt offm iudicis
et hec nō. quod multa lex supra adductis sunt vltra doc. et illa
rō evitadi inutilis circuitus pcludere vī ad id qd est dictū
et quod nō faceret. §. heres. de q̄. §. aliqd vidimus et videbimus
et. §. circa dicta in q̄nta. op. in p̄m tñ aliquat̄ fac. l. ij. §. si. d.
pro. sti. fm̄ intellectū ABar. et Alderi. nā si post lit. prest. cuz
defuncto rei vēdicatio dāt p̄ heredes p̄ hēditaris portio-
nibus eo quod vñr teneri ex quasi p̄ctu et tñ ibi militat illa rō
evitadi inutilis circuitus ergo et eodē modo et multo ma-
gis actio psonalis et ad restituēdū cōpetens put rei vendi-
catio cum ista sit sua p̄mordialis natura quod def p̄ heredita-
ris portioib⁹. §. possit rñ. quod ex quo ille tex. habet et aliū
intellectū quod in fi. loquat in psonali ex eo pcludenter nō ar-
guat ar. nō. per Bar. in. l. in ambiguo. §. d. re. du. attēto ma-
xime quod aliū intellectum multi tenēt et hoc modo posset rñ-
deri ad illū tex. fm̄ intellectū ABar. q̄tenus de eo opponat
cōtra dictū By. et Bar. et attēto eo de circuitu inutili tollit
ar. qd faciūt ABar. et Alderi. de toto quo ad totū per. l. cū
aut. als incipit si aut. §. de rei ven. nam in illis terminis vbi
nullus possidet eo quod defunct⁹ dolo desijt possidere nō s̄best
dicta rō vitadi inutilis circuitus et nō subest rō quare ma-
gis vnus q̄ alter cōueniat. Preterea intellectus ABar. et
Alde. pcedit vbi agit ex eadē instantia incepta cum defun-
cto: vide et aliaz rñonē que dep̄hēditur ex dictis Bar.
in. d. §. si. dum p̄ ABar. alle. l. si plures. et rñ. pro saluāda ei⁹
opinione intelligēdo ipsam fm̄ By. et postea rñ. ad ibi nō.
per ABar. p saluando dicto By. vt loquat dictū By. qñ a
pncipio dāt p̄cursum psonalis et realis ABar. vbi ex postfa-
cto non discedas ab opinione Bar. quantū ad id qd dicit
per. §. heres. quod cōiter tenet. Et ad illud qd dicit Areti. p̄
Bar. de offō iudicis: vide hic moderniores saluātes Bar.
p̄ quem nō faciūt nō. in. d. §. si q̄ p̄s. qz vbi subest eqtas
quod officiū iudicis dicat scriptū in rem vñ in rez scriptū verū
et quod Bar. ibi nō p̄supponit put hic quod habeat naturā rei
vendicationis sed quod aut est psonale aut scriptū in rem et in
terminis. d. §. i. vbi agit de edēdo vult esse psonale per. d. §.
is aut. Bar. in. d. §. si quis p̄s. et hoc cōtra ipsum Bar. hic
Areti. allegat quod Bar. in indiuiduo vult p̄rium nec per vo-
lētes saluare Bar. bene rñ. ad illū. §. is aut. per id qd dicit
in fi. illius tex. quod cōtra tertiz agit vñ in factū fm̄ glo. in
ver. cogēdus et ita et vult ibi Bar. sūmādo illū. §. quē sūm-
mat vna cum pcedēti. Preterea Bar. nō defendit a p̄rie-
tate in quātū hic simplr vult quod officiū iudicis habeat simi-
litudinē cum reali in illo aut. §. si q̄ p̄s. vult quod aut sit p-
sonale mere aut psonale scriptū in rem et sic nō dicit quod ha-
beat naturā realis vt hic. diuersuz enī est esse scriptū in rez
vel hñe naturā realis quod actio scripta in rez diuisa est a rea-
li et et a psonali vt patet ex dictis Bar. in. d. §. si q̄ p̄s. p̄riusq̄.
Item respectu huius officiū qd cōpetit ad edendū Bar. ibi
vult quod sit psonale hic quod habeat naturā realis. Et ei qd di-
xi rñdendo ad. §. si fundus. l. si tibi homo. nō ob. id qd dī p
Accur. in. d. l. y. §. si. duz ponit tertiā suā lec. ad illū tex. ex q̄

Inferri vī quod magis teneat insolidū possidens et insolidum
possit cōueniri qñ ex facto suo possidet q̄ qñ ex facto testar-
toris. nāz loquit in reali quē datur rōne possessionis et nō ex
aliquo facto vel obligatione defuncti et sic in illis terminis
nō congruit quod ipse patiat dānum vel incōmodum ex facto
vel dispositione defuncti si insolidū cōuenit quod nō attendit
nisi possio nō sic in. §. si tibi fundus. quod attēditur dispositio
defuncti. Expeditis his quod veniebāt dicēda p declarādo q̄ li-
ter qd ad indiuidū teneat Bar. Quarto loco incipit op.
p̄ id qd hic dī in tex. quod ex scō vnus heredū pena cōmittit
p̄ oēs in facto indiuiduo de. l. si. §. ad syll. et l. de pupillo. §.
si pluriū. §. de no. ope. nūcia. dic in ver. sed si vnus illius. §. si
pluriū. el. j. et rñ. Bar. put hic per ipm cui⁹ dicitur circa hāc
19 op. aliud nō addūt doc. ¶ Quinto op. Bart. quod et in ob-
ligationibus quod descendunt ex cā hēditaria ille solus teneat
quod p̄facit: vt. l. in depositi. in fi. et l. seq. §. de positi. vbi ex dolo
cōmisso circa depositū p vnū ex hēdib⁹ depositarij nō agit
p̄ cohēdes sed p̄ ipm tñ qui dolo cōmisit Bar. rñ. duobus
modis. Primo fm̄ Pe. §. l. prima quod iste tex. loq̄ in actio-
nib⁹ stricti iuris p̄rium in actione bonefidei in qua officio
iudicis conuenit vt ille solus teneat qui puenit sicut als dī
in. d. l. ij. §. heres. cōmo. quod arbitrio iudicis conuenit vt ille
insolidū actioe cōmodati cōdēnet qui insolidū possidet vt
vidimus. §. in tertia op. ex q̄ infert Bart. quod si pena peteret
actioe bonefidei in terminis tex. nostrē puta informata ex
pacto nudo incōtinenti appposito iuxta. l. inrisgentiū. §. qñ-
imo. §. de pac. vt si empto fundo emptor pac⁹ fuisset de via
sibi p̄stada p aliū fundū venditoris et si nō p̄staret talis pe-
na cōmitteret quod tūc pena cōmitteret insolidū p̄ illuz quod p̄fe-
cit et sic p̄ illū insolidū ageret. Secdo modo rñ. Bar. quod iste
tex. loq̄ in facto indiuiduo oīno p̄rium in facto indiuiduo
quo ad solonē tñ vñ cum in tali indiuiduo obligatio vñi-
dāt inter hēdes p̄s est vt vno p̄faciēte pena nō cōmittat
cōtra alios sed p̄ ipsuz p̄faciēte insolidū l̄ si esset factū vñ
uiduū nō cōmitteret nisi p portioe hēditaria vt hic in ver.
aut ab vno et c. et in v. nam hac stipione et c. eligif ergo qdā
media via quo ad cōmissionē pene in hac obligatiōe indi-
uidua tñ solone sicut in ea eligif quedā media via quo ad
indiuiduitatē vt vidimus. §. y. op. et quo ad successionē ob-
ligationis ad interesse vt ibi vidimus et p Bart. in. d. l. sti-
pulationes nō diuidunt. in. vij. op. et in. vj. q. Et sic ex dictis
Bar. duplr limitat tex. p̄ vbi essemus in actioe bonefidei.
Secdo qñ essemus in indiuiduo soluz respectu solonis put
est rem restituī de qua loquit. d. l. in depositi. Et idē qd hic
in oibus l̄ Bar. in. l. si seruus. §. si pluriū. §. si q̄ cautio. ad
declarationē dictoz cuius in hac op. anteq̄ veniā deduco
dicta sua in. vj. op. ¶ Tercio ergo. vj. loco Bar. quod in actioni-
bus bonefidei et in his q̄ s̄ indiuidua tñ solone dolo cōmis-
so q̄libz insolidū tenet tāq̄ duo rei: vt. l. si vt certo. §. si duo-
bus vehiculuz. §. cōmo. et l. i. §. si apud duos. §. de po. et l. si
duo. versi. quod si lancez. et. ti. Et rñ. in effectū quod in illis iurib⁹
nō dī quod dolo ab vno cōmisso aliū teneant l̄ bñ ibi disponit
quod dolo ab oib⁹ cōmisso oēs insolidū tenent et sic nō q̄libet
p portioe sua l̄ p portioe sua ad pncipale q̄libz et obligati-
tus et rōne de hoc subdit hic Bar. quod et declarat q̄re in ter-
minis illoz iurū ex facto vnus aliū nō teneant p portiona-
biliter in tex. aut nō sic cū vtrobiq̄ verset factū indiuiduū
custodia eim quod debetur rei deposite vel cōmodate est quid
indiuiduū l̄ ipm restituē sit indiuiduū obligatiōe. Dicit eim
put dixit p̄ximo p̄rio quod iste tex. loq̄ in actioib⁹ stricti iuris
in qbus vno p̄faciēte pena vel interesse cōmittit p̄ oēs pro
portionib⁹ hēditijs l̄ per iudiciū familie herciscūde re-
deatur in effectū ad euz quod dolo cōmisit. l. ij. §. itē si in facto.
§. eo. et l. hēdes. §. in illa. §. fa. her. p̄ria loquunt in actioni-
bus bonefidei in qbus p̄ illū qui p̄fecit de directo insolidū
venenit nō p̄ alios d quo est tex. in terminis in. d. §. si apud
duos. ibi et si alter dolo nō fecit et iccirco absolutus sit et c.
Nec sunt in effectū dicta Bar. in istis duab⁹ op. ad que est
aduertendū. Et p̄ in quantum ipse in. v. op. dicit quod si pena
hic peteret aliqua actioe bonefidei informata ex pacto nu-
do incōtinenti appposito ille solus qui p̄fecit cōueniret insoli-
dum iuxta. d. l.

dum iuxta. d. l. in depositi. ¶ Sentit enim Bart. in his vbi
suis qd actio qd orit ex pacto incotinēti appposito iuxta p̄ctū
bonafidei sit bonafidei. p̄rium tñ tenet glo. j. in. d. §. qnimo.
qd sit stricti iuris cum def loco actionis p̄scriptis vbi t
idem tenet glo. in ver. ex permutatione. in. §. actionuz. insti.
de actio. t in. l. pacta que p̄. C. de pac. Sed Bar. post anti/
quos in. d. §. qnimo. t et in. d. l. pacta nonissima. reprobat
glo. per. l. j. C. de pac. inter emp. t ven. vbi in actioe ex ven
dito que p̄datur p̄ emptorē ad reuendendū vigore pacti in/
cotinēti apppositi veniūt fructus post oblationez t sic a tpe
more vbi in actionib⁹ stricti iuris nō veniūt nisi a tpe litis
p̄stare. vt. l. videamus. §. si actionē. §. de usu. t per glo. in. l.
qd te. §. si cer. pe. t ita moderni cōiter trāseunt adducentes
vltia. d. l. j. p̄ hac opinione plures rōnes t rñ. ad illā rōnē
qd dat sine succedit loco actionis p̄scriptis vbi qz imo fm
Bar. t doc. nō succedit imo accedit ei p̄ncipali t vtraqz
locū hz. vt. d. l. j. t ita et tenet Ange. de are. post Joā. fa. in
d. §. actionū. sup. d. glo. in v. ex permutatione. que nō loq̄t de
actione veteri informata ex pacto incotinēti appposito s̄ de
actioe p̄scriptis vbi que filiter dat ex pacto incotinēti ap/
posito. pactū enī incotinēti apppositū veterē actionē ex p̄ctu
iuxta que apponit informat t nouā p̄scriptis vbi parit vt
d. §. qnimo. t ibi glo. Bar. t doc. t in. l. in bonafidei. t in. l.
petēs. C. de pac. eo. ti. illa ergo glo. loquit de noua actione
p̄scriptis vbi que orit ex pacto t illā dicit esse stricti iuris
qrit qñ actio p̄scriptis vbi sit stricti iuris cuz ibi disponat
qd illa vbi dat ex p̄ctu de estimato vel ex p̄mutatione sit bo/
nafidei t sic illa glo. male allegat hic per dñm Alexā. qd ve
lit qd actio quā informat pactū nudū incotinēti apppositū sit
stricti iuris: p̄ illā glo. tñ vī facere. d. l. j. C. de pac. inter emp.
t ven. que pōderata vt per Bar. ponderat vī pariter pba
re in actioe informata per pactū incotinēti apppositū t in
actione qd de nouo orit. s̄ p̄scriptis vbi qd sit bonafidei t ita
vult hic Areti. in quarta addi. quaz facit ad dicta Bar. in
materia. vj. op. l. h̄ incidēter dicat nec faciat mētionē de il/
la glo. cū qua vident ibi trāsire doc. ¶ Itē in dictis suis
vbi. §. relatis t pōderatis sentit Bar. qd ex pacto incoti/
nēti appposito iuxta p̄ctū possit agi ad penā qd est contra. l.
seruus ea. t ibi glo. §. de ser. expor. t per gl. in ver. pueniet.
in. l. stipulatio ista. §. alteri. j. eo. t ibi Bar. t doc. pactū enī
penale nō vestit coherētia p̄ctus nisi quaten⁹ interest t sic
nisi q̄tenus pena nō excedit interesse t in his terminis possit
saluari dictū Bar. hic duz p̄supponit penā posse peti ex pa/
cto incotinēti appposito vt p̄cedat q̄tenus interest Imo. tñ
per. d. l. seruus ea. pungit p̄ Bar. Sentit et Bart. in dictis
suis vbi facit vim in pacto incotinēti appposito iuxta p̄ctū
bonafidei qd si stipulatio esset appposita iuxta talem p̄ctū qd
adhuc p̄cederet qd vno p̄faciēte pena cōmitteret p̄ oēs qñ
stipulatio h̄ appposita iuxta p̄ctū bonafidei oīno remaneat
in sua natura vt sit stricti iuris qd bene pbat in. l. cuz ex cā.
j. eo. t facit dicta. §. in rubrica in illa. qd operet stipula
tio in p̄ctibus iurifgentiū interposita. ¶ Scdō aduertēdū
est dñm Bar. ponēdo dictā primā solonez limitat tex. n̄m
vbi pena appposita iuxta p̄missionē facti indiuidui petēda
veniret actione bonafidei. nam Imo. nō trāsit cuz ista limi
tatione. dicit enim qd. d. l. in depositi. loquit in interesse nō
in pena t eodez modo. l. incōmodati. §. si ex facto. §. cōmo.
¶ Tex. aut noster loq̄t in pena. Que venit immediate. ex dispō/
ne hoīs t eius p̄uisione interesse aut venit ex p̄uisione. l. vñ
nō mirū. qd nō cōmittat interesse p̄tra oēs ex cōtrauēctione
vnius h̄ pena sic qz. l. facilius limitat suuz auxiliū qd auxi/
liū hoīs: vt no. glo. in fili in. l. assiduus. C. qui po. in pig. ha.
glo. vj. in ver. l. anterioris t c. facit etiā vltia Imo. pro ista
oīa inter penā t interesse qz mitius agit cuz. l. qz cuz hoīe.
vt. l. celsus. §. de arbi. vbi ergo sumus in pena p̄missa circa
factū indiuiduū nō facit oīam Imo. an def actio bonafidei
vel stricti iuris h̄ indistincte tenet qd ex p̄factione vnius
pena cōmittit p̄ oēs heredes vbi aut sumus in p̄statiōe in/
teresse ex p̄factione vnius ex heredib⁹ p̄missoris facti indi/
uidui t tunc facit oīam an sumus in actionibus bonafidei
vel stricti iuris vt in actionib⁹ bonafidei cōmittat interesse

cōtra p̄faciēte in actionib⁹ stricti iuris cōmittat cōtra oēs
p̄portionib⁹ hereditarijs h̄ in interesse put in pena nō p̄fa/
ciētes habeāt regressum p̄ illū qd p̄fecit per actionē. fa. her.
fm Imo. per. d. §. item si in facto. t per. §. in illa. ¶ Pau.
de ca. et hic nō tenet hāc limitationē Bar. dicēs qd in. d. l.
in depositi. t in. d. l. in cōmodati. §. si ex facto nō agitur ad
interesse ex p̄missione defuncti qz obligatio depositi p̄bit
solū ad rem restituēdam nō vt dolus malus absit illud aut
venit ex dispōne legis volētis qd depositarius teneatur de
dolo. l. j. §. si conuenerit. ff. de positi. l. sicut. C. de actio. t obli.
Ideo si vnus ex heredibus p̄uenit qz dolū cōmittit obliga/
tio legalis h̄ ex eodē p̄ctu descēdat non p̄bit nisi p̄ illū solū
qui p̄uenit. Sed qñ descēdit ex p̄missione defuncti vt qz p̄/
mississet exp̄sse dolū malum nō cōmittere in deposito vt in
p̄ncipio huius. l. tñ vno heredū cōmittēte dolū obligatio
ad penā vel interesse cōmitteret p̄ oēs qz tñ de directo ver/
nit p̄ p̄missa per defunctū Pau. ergo nō facit oīam inter
penā t interesse put facit Imo. s̄ an pena vel interesse ve/
niat ex p̄missione defuncti vel ex dispōne legali t vī cōtra
id qd dicit Imo. de interesse. l. ista in p̄n. sed ex qd loquit vbi
interesse venit ex actioe stricti iuris nō facit p̄ Imo. qz vbi
tali actione venit petēdū interesse tñ facit oīam an sumus
in actionib⁹ bonafidei vel stricti iuris p̄ ipsuz tñ bñ facit qz
in quacūqz actione sumus militat illa rō qd cū interesse ve/
niat ex dispōne. l. mitius vī agendū qd in pena que venit ex
dispōne hoīs t p̄ eius opinionē tenet hic do. Alexā. qd dicit
qd quo ad h̄ vt stiplo facti indiuidui cōmittat p̄ hēdes p̄/
missoris nō differt pena t interesse: vt. d. l. j. §. si in facto. s̄
posset p̄ Imo. rñderi qd est verū vbi sumus in p̄ctib⁹ stricti
iuris qd nō ificiat Imo. s̄ vbi sum⁹ in p̄ctib⁹ bonafidei tñ
ipse dicit esse fiendā oīam inter penā t interesse cū opione
cuius vī hic trāsire dñs Andreas barba. vltimo loco ipsaz
recitās s̄ sibi obstat qd p̄ime dixi obstat et id qd dicit do.
Alexā. put simplr ipm Barba. dicit Imo. facē oīaz inter
penā t interesse. Teneat et do. Alexā. p̄ opinionē Pau. qz
ista lex in p̄n. loquit vbi ex stipione t sic ex p̄ctu stricti iuris
agebatur quasi velit qd eius distinctio qd nō sit fienda oīa
an sumus in p̄ctib⁹ bonafidei vel stricti iuris: s̄ an pena vel
interesse descēdat ex p̄missione defuncti nō p̄bet iure cum
tex. l. nostre. in p̄n. loquat vbi sumus in stipione vbi ergo
sumus in p̄ctu bonafidei Pau. nō adducit. l. pbantē. qd si
defunctus exp̄sse p̄mittit dolū qd pena vel interesse cōmittat
p̄ oēs vno hēdū p̄faciente tñ p̄ eius opinionē posset addu
ci illa rō qd mitius cuz. l. agit qd cum hoīe. Teneat ergo dñs
Alexā. opinionē Bar. quā tanq̄ cōem a qbusdā obiectiōi/
bus saluat hic Areti. qd agit de h̄ dicto in. xij. col. t p̄sequit
ipm bñ per duas col. t in puncto iuris vī magis adherere
snie Pau. Dñs meus et hic tenet se cū Bar. t rñ. satis s̄/
tiliter ad. l. hēdes mei. §. an ea. §. idē dicēdū est. §. fa. hercis.
que tex. dicit adduxisse Fulg. p̄ opinionē Bar. in. d. l. si ser/
uus. §. si pluriū figa cautio. l. Areti. hic allegas illū tex. non
faciat mētionē de Fulg. t adducit p̄ hac opinione Bar.
dñs meus qz et in p̄torijs stipionibus ex facto vnius hēdū
in istis et indiuiduis pena nō cōmittit p̄ oēs: vt. l. penales.
§. iul. §. ad le. fal. t l. j. §. incertā. §. de p̄to. sti. t per Bar. hic
in. ij. q. t aliqd et. j. in p̄ima distinctione qd nō est ex alio qz
in talib⁹ stipionib⁹ p̄cedit fm eq̄tatē nō fm rigore sed ita
ē in p̄ctib⁹ bonafidei. ergo t c. magis tñ satisfac scdā respō/
sio Areti. hic ad. d. §. an ea. qz rñsio dñi mei. Qui Areti. et
rñdet ad. l. qd si nolit. §. pōponius. §. de edil. edic. in q̄tū ibi
vī p̄bari qd dolus vnius ex heredib⁹ emptoris in actioe re/
dibitoria qd est stricti iuris obliget ipz insolidū ex qd vī infer
ri qd alij nō obligent ex ei⁹ facto sicut dñ in. d. l. in depositi.
t in. l. incōmodati. §. si ex facto. §. cōmo. t sic qd et in p̄ctib⁹
stricti iuris nō p̄cedat qd ex p̄uentione vnius alij obligent
ad penā vel interesse: t p̄ p̄ns qd nō p̄cedat distinctio Bar.
t doc. s̄ vt dixi rñdet qd ille tex. oī intelligi quo ad effectuz
vz qd cū p̄ hēde p̄faciēte alij habeāt regressum de eo qd ipsi
soluūt vt. §. sepius est dictū p̄faciēte dicat teneri insolidū me
ro iure ergo oēs ad qd finis illi⁹. §. ex qd tñ illa. l. vī satis vī
gere p̄ cōem opionez conat in puncto iuris saluare sniam
Vincen. sup scdā. ff. noui. bb lli

¶ Euitandi circuitus. et vi de. q. ad quā in ferunt hic dñs Alexan. et dñs meus ex dicitur Bar. de duobus hereditibus et omni emphyteo si accepit quorum unus partem suam canonis soluit et alter non an ex non solutione alteri alteri fiat prejudicium quā. q. late pferatur hic. d. Andreas bar. super qua non infuso quod est extra materiam hoc tñ no. q. si unus hereditum insoluidum soluisse quod non procederet quia quocumque canon soluitur non refert ad hoc ut res non incidat in commissum: vt. l. forma. §. si cui ego. ff. de cens. et per Bal. no. in. l. solennib. C. de rei vendi.

¶ Commodatarius. et vide bar. in. l. reos. §. cum in tabulis que legit l. p. l. §. de duo. re. vbi facit dictam rationem de expressione ei quod inest in omnino indiuiduo: vt. j. et dico allegando ipm Bar. et vide et circa B aliquid dictum in. l. §. si tamen hominem. de. e.

¶ Pau. de ca. Et praeter eodem videtur etiam facere ratio textus nostri. ibi: quod in partes diuidi non potest. et. que ratio cum sit generalis videtur operari dispositionem istius textus. generaliter procedere et quod in stipulatione que est stricti iuris loquatur per. l. regula. §. si. ff. de iur. et fac. igno. et per no. in cle. j. per gl. in v. eligat. de elec. tñ saluando eodem opinionem potest rñderi quod cum per modum fictionis sit quod vno praefaciēte oēs praefecisse dicant in factis in diuiduis non attendat talis fictio in praetibus bonafidei sed magis attendat veritas. Et ille qui praefecit teneat et quod est insoluidum: vt. d. l. in depositi. que ad hoc videtur praerari et huic textus in v. at si de eo cautum sit et. vbi dicitur quod pena committit per portionem praeficientis tñ sed non praerari: quod loquitur in dispositione in diuidua solutione textus. aut in v. at si de eo in dispositione oino videtur imo. l. in depositi. illud dicitur oblatione insoluidum dicit respectu scolarie oblationis que est oino indiuidua vt h. p. bar. in. vj. op. Cogita tñ in quantum respondit ad rationem textus. quod loquitur secundum fictionem an illa ratio sit dubia. Textus quo fictio nititur equitate: vt. l. postlimini. in pn. j. de capti. et p. Bar. in. l. si is qui emptore. §. de vsuca. vñ non videtur ratio quod non habeat locum et in praetibus bonafidei et non tenendo eodem opinionem cum paucioribus spinis per cedit opinio Pau. de ca. p. coi tñ opione facit. l. ij. §. heres. in scdo rñ. fm intellectum Bal. in. l. p. hereditarijs. in v. xij. d. quo feci mentionem. §. in. ij. op. nisi tu diceret quod Bal. non intellegit quod loquatur ille textus de scolaria oblatione que praerari ratione doli vel culpe ad penam vel iteresse d. qua loquuntur Pau. et bar. et doc. §. de ea que oino competit ad ipsam rem et insoluidum ratione possessionis quā h. insoluidum propter quā vñ et in dolo respectu totius rei et ista est intentio Bal. in. d. v. xij. Et sic h. huc intellectum ex illo textus. nec praerari opinio Bar. in. ij. op. nec opinio sua in hac quanta. nā in tertia ipse est intentio quod ex sola possessione insoluidum possidens teneat praerari actione ad rem restituendam quod non praerari per. §. heres. fm intellectum Bal. nec ex eo praerari id quod in hac quanta dicit Bar. quod ille textus non loquitur de scolaria que praerari ratione doli vel culpe ad penam vel iteresse sed d. scolaria que praerari ratione doli ad restitutionem totius rei non ergo videtur congruere quod de praerari possidens insoluidum: quod ex eo quod possidet insoluidum et non restituit vñ esse in dolo vt Bal. pōderat praerari tñ opione quod de praerari possidentem insoluidum siue finis in actionibus bonafidei siue stricti iuris competitur ad restitutionem dū facit ratio euitandi circuitus. **¶** Tercio adiutendum est dñ Bar. ponit in quanta op. scdam so. ad. l. in depositi. quod dicte so. repugnat ea que. j. dicit in. vj. op. ex cuius dictis clare et apte patet quod de primaria obligatione ad rem restituere non arguitur ad scolariaz que committit ratione doli vel culpe adhibere circa rem restituendam et per ipm assignat ratio diuersitatis et ad dictam praerarietatem Bar. doc. non aduerterunt faciunt et praerari hanc scdam so. dicta per ipm ad si. sequentia dicti. **¶** Quarto aduerterendum est circa dicta Bar. in. vj. op. quod in quantum ipse vult quod si plures exhibebunt promissiones praerari oēs teneant insoluidum iuxta terminos. l. j. §. si apud duos. et. l. si duo. v. quod si lacem deposti. Ra. h. praerari Bar. dicit facere huc textus in quo praerari quod pena committit praerari hereditarijs portionibus praerari oēs: l. oēs ex praerari oēs vñ praerari viderent sic ergo vbi oēs praerari non insoluidum putat dicit Bar. qui h. Ra. in aduerteret loquutus fuit praerari hunc textus. et ad. l. si duo. quā Bar. al. rñdet quod non loquitur de pena sed d. re restituenda vt ad ipsam restituendam insoluidum teneant cuius dictum improbat h. dñs Alex. et rñdet ad huc textus. saluando bar. vt hic vide per ipm et tangemus. j. circa dicta Bar. in distinctione quā subdit quater et aduersus quos pena seu iteresse committat si praerari oblatione praerari factum indiuiduum. **¶** Veniamus modo ad distinctionem Bar. quā ipse facit ex praerari et aliquid et additis quater et aduersus quos pena seu iteresse committat si praerari obligationi facti indiuidui. Distinguit ergo duo membra principalia quod aut sunt plures debitorum principales quod promiserunt factum indiuiduum: Aut plures heredes vñus debitoris principalis. Et in quolibet membro subdistinguit vt h. vide per ipm. Cuius dictis adde. Et primo dñ ipse in primo membro dicit quod si factum actum vt plures debitorum principales promittentes factum indiuiduum glibet teneat insoluidum quod tunc sunt duo rei et factum vñ facit penam et iteresse committi aduer-

sus oēs: ar. l. si. C. de duobus re. et. §. de vsu. l. mora. §. si. S. h. Imo. dicta expressio quod glibet teneat insoluidum non vñ aliquid operari ex quo si factum erat indiuiduum tacite hoc ierat quod glibet teneat insoluidum vt vidimus. §. prima distinctio. ergo huius expressio non dicit aliquid operari per. l. ij. de leg. j. et. l. non recte. C. de fideius. ideo fm ipm vñ necesse exprimi quod sint duo rei nec sufficiat illud quod glibet teneat insoluidum nisi essemus in facto indiuiduo solutione tñ putat est rem restituere. tunc. n. potest procedere quod dicit Bar. ex quo tunc non exprimit quod tacite ierat: quod quo ad obligationem glibet teneat per rata sua: et ita cum Bar. trāseunt Ang. et Pau. de ancha. putat refert Imo. et l. Imo. non allegat pro eo quod dicit quod si in obligatione rem restituere adiicitur vt glibet teneat insoluidum praerari duo rei est textus in terminis in. l. eandē. in pn. j. de duo. reis. ibi vtriusque fide insoluidum sententia et. loquitur. n. in duobus depositarijs siue comodatarijs. **¶** Ubi ergo plures promittentes factum indiuiduum sunt vel tenent vt plures rei debendi quod est vt. §. dictum est quod promittitur factum oino indiuiduum si expressum actum fuit quod sint duo rei vel quod promittit factum indiuiduum solutione tñ si actum fuit quod glibet teneat insoluidum et absque eo quod fuerit expressum quod eēnt duo rei vñ ergo vt incipiebam dicere tales promittentes factum indiuiduum tenent siue sunt duo rei debendi praerari prime allegati doc. cum Bar. quod factum vñus noceat alijs. S. Imo. dicit quod h. videtur d. l. mora. §. si. vbi de directo praerari eius ad quod illi textus. **¶** allegat Bar. dicit vñ. tñ imo mora vñus ex reis debendi non noceat alijs h. saluando distinguat quod aut sunt socij isti plures rei debendi et factum vñ nocet alijs: et ita praerari quod dicit Bar. hic et doc. ipm sequentes: Aut non sunt socij: et tunc secus et ita praerari textus in. d. l. mora. §. si. vbi per gl. et per Bar. in. l. p. j. de duobus reis. Et sic duo supplet Imo. hic ad h. primum dñm Bar. Primum in quantum praerari praerari quod ad faciendum vt plures promittentes factum indiuiduum sint duo rei sufficiat dicere quod teneant insoluidum vt hoc praerari in facto indiuiduo solutione tantum. Scdm in quantum eo casu quo tenent vt duo rei vult quod factum vñ noceat alijs quo ad commissionem pene vel iteresse vt procedat si sunt socij alia secus. **¶** Ista est vera intentio Imo. l. j. Roma. hic et post ipm Are. praerari praerari in primo dicto Imo. simplr reprehendere Bar. et velle quod per ista verba quod insoluidum plures debitorum facti indiuidui teneant non faciat ipsos teneri vt plures reos debendi nam in pluribus depositarijs vel comodatarijs oñt non exprimi illud quod tacite iest si exprimitur quod insoluidum teneantur ex quo glibet teneat pro rata sua et vno delinquente alter non teneat vt. §. vidimus in. vj. op. sed vt p. ex recitatione dictorum Imo. ipse hñ ad hoc aduertit et in obligatione ad rem restituendam saluauit dñm Bar. et sic isti doc. non hñ aduerterunt dicta Imo. hoc tñ vltra Imo. quo ad hoc dicit siue praerari praerari quod illa clausula quod insoluidum teneant operet vt altero depositario siue comodatario delinquente alter teneat vbi solus delinquens teneat: vt. d. l. in depositi. et sic propter hoc dicit exprimi alr quod iesset. Sed salua pace hoc quod oñt non respicit praerari oino reorum sed effectum constitutionis duorum reorum vt si sunt effecti duo rei sequatur quod ipsi oñt putat Bar. subdit praerari praerari quod sint effecti duo rei per illa verba quod insoluidum teneant praerari. ergo vñ loquutus Imo. et vide Bar. in. l. ij. in. ij. q. j. et in. l. eandē. in pn. in. ij. et. ij. q. j. de duobus re. vbi ex dictis suis colligit an per illa verba quod obligati insoluidum teneant praerari plures rei debendi distinguendum est praerari mittat factum oino indiuiduum an non putat distinguat hic Imo. l. j. de Bar. in dictis locis mentionem non faciat quod vide et in p. ma. q. in. d. l. ij. vbi in praerari quātitatis simplr vult quod per illa verba vt plures promittentes insoluidum teneant praerari duo rei. An tñ ad praerari declarationem diligenter aduerte quod si illa verba vt insoluidum teneant essent adiecta in obligatione ad penam vñ iteresse et in factis oino indiuiduis eēnt oino ex dictis verbis praerari duo rei debendi quod respectu pene vel iteresse est alr facta expressio quod iesset: quod non ierat quod ad penam vel iteresse insoluidum teneant vno praerari sed pro parte vt hic videmus in pluribus hereditibus promissionis facti indiuidui vt hic in v. ab oibus et. vñ vno praerari insoluidum l. j. isto casu pena vel iteresse committeret praerari oēs insoluidum l. j. vnica solutione

unica solutione stipulator deberet esse contentus: et sic vni-
ca solone vnus ex promittentibus alij liberarent: vt. §. p. insti.
de duobus reis. ¶ In eo aut qd scdo loco dicit Imol. ad
declaratione eius qd dicit Bar. qd factu vnus noceat alijs
quo ad commissioe pene vel interesse vbi sunt obligati vt duo
rei vt hoc pcedat si sunt socij alij secus per no. in. d. l. mora.
§. si. de vsu. et in. l. p. j. de duo. reis. Aret. h. trāsit cū Imol.
rñdens ad duo que vident facere in pñiuz. Et pmo ad no.
per Bar. in. l. ex duob. in. xij. q. j. de duobus re. vbi vult qd
quo ad commissioe oblonis ad interesse culpa vnus ex reis
debēdi noceat alijs nō distinctio an sint socij nec ne allegat. l.
si diuisa. C. loca. et §. loca. l. cū apparebit. et l. eandez. in pñ.
de duo. reis. et dicta disti. an sint socij nec ne facit Bar. in ea
dem. l. ex duobus. in. xij. q. quo ad hoc an mora vnus noce
at alijs ad effectū vt teneant de iteritu rei de quo post mo-
ram debitor solet teneri iuxta. l. qd te. §. si cer. pe. illud ergo
qd dicit Bar. in. xij. q. videt tollere dñm Imo. in terminis no-
stris vbi agit de commissioe oblonis ad penā vel interesse ex
culpa vel dolo. rñdet igit Aret. qd iura allegata per Bar.
in. d. xij. q. debēt restringi vt loquant de oblonē pmitina que
cōperit ad mercedē exigendā vel ad rē restituendā nō autēz
de oblonē scōaria quo ad penam vel interesse cuz non possit
assignari rō dñe qñ factū vnus ex reis debēdi non noceat
alijs quo ad iteritū nisi sint socij et quo ad penā vel interesse
sic. Respondet et Aret. Ad. Leandē. §. pe. j. de duobus re. vbi
videt pbari qd et qñ duo rei sunt socij culpa vnus nō noce
at alteri. disponitur. n. ibi qd remissio culpe facta vni ex reis
debēdi pdest alteri duobus pcurrētibus si sūt socij. et si cul-
pa est cōmunis. Sz si culpa vnus vbi sūt socij nocet alteri
videbat qd ibi et qñ nō erat culpa cōis sed illi cū quo non
fuit factū pactū obēt pactū et remissio pdesse ne ex culpa il-
lius cū quo nō fuit factū pactū alter dānicet cui fuit facta
remissio. cū ergo ibi pbat qd nō pdest pactū alteri vbi cul-
pa nō est cōis vñ inferri qd ex facto vnus siue ex eius culpa
alter nō teneat. Sz rñdet ipse qd vbi culpa nō est cōis ideo
pactū alteri factū nō pdest alteri et qd hoc nō pdesse videat
tur redū dare in pñdiciū eius cū quo pactū factum fuit qz
ipse de eo in quo dānicat ex culpa alterius hz regressus p
aliū: vt. §. l. i. j. §. itē si in facto. et d. l. heredes mei. §. in illa. §.
sa. bercis. nō sic vbi culpa est cōis qz tunc ex quo participa-
uit in culpa nō hz aliqñ regressum p sociū et ppter ea si nō
pdesset pactū et alteri ipse eēt in dāno. Tu melius rñde vt
est de mēte Bar. in. d. l. ex duob. in. vij. q. vbi allegat illū. §.
i. qd respectu eius cū quo fuit factū pactū remissum culpe
ibi pbat qd siue culpa sit cōis siue ppria alterius pactū ipi
paciscēti pdest ex quo dephēdit qd culpa et ppria p socij si-
bi noceat alia pactū quo ad hoc eēt supflū. ergo vbi culpa
est ppria alterius pdest pactū paciscēti: qz nō pōt pueniri
per illū qd fecit pactū lz alia potuisset si nō eēt pactū nec per
p socium cū si ab alio puenirēt p ipm hñet regressum ar. d.
l. heredes. §. in illa. et l. i. j. §. itē si in facto. §. e. respectu aut al-
terius cū quo nō fuit factū pactū distinguē an culpa sit cō-
munis nec ne qz si est cōis sibi pdest ex quo hñet regressum
ptra sociū cū quo fuit factū pactū et sic sua. i. illius qui fecit
pactū interest qd pactū hoc casu pfit p sociū. Si aut est pro-
pria p socij culpa: et tūc pactū cū alio factū nō pdest ipsi cul-
po qz nō habet regressum ptra aliū: sed bñ pdest ipsi pa-
ciscēti vt aduersus illū qui fecit pactū possit se tueri qcquid
aliud in hoc dicat Aret. et minus bñ. Et aduerte qd dictas
duas obiectioes sumpsit Aret. ex dictis Imo. in. d. l. p. j. de
duobus re. vbi Imo. pōderat iter cetera Bar. h. velle quo
ad commissioe oblonis ad penā vel interesse contra plures
ex culpa vnus vbi sūt duo rei debēdi nō eē distinguendū an
sint socij nec ne et tex. i. d. l. mora. §. si. tenēdo hāc opionē pñ
itelligi respectu iteritus put dicit Bart. in. d. xij. q. in. d. l. ex
duobus. et ptra opionem bar. in. d. xij. q. quā sequit Ange.
in. d. l. p. ita itelligē illā. l. Imo. ibi allegat. d. l. j. §. si apud
duos. §. de positi. fm itellectū gl. ibi qd actū fuerit qd isolidum
tenerent: et sic qd eēt duo rei et tñ ibi apte pbat qd vnus nō
teneat de dolo vel culpa alterius sz glibet de pprio vel cōi al-
legat et. d. l. eandē. §. j. Et rñ. ad. d. l. si diuisa. et ad. d. l. cum

appebit. put. Aret. rñdere ipm Aret. h. nō facta mētiōe
de Imo. vt dixi. ¶ Adde scdo dictis Bar. in hac distinc.
dum circa hoc primū mēbrū pñcipale dicit qd vbi non fuit
actum vt oēs isolidū tenerent si vnus facit ptra. ille solus
teneat isolidum et alijs nō pñdicat per. d. l. j. §. si apud du-
os. in si. §. de positi. ex rōne qz nō sunt duo rei pprie et qd isoli-
dum in factū pñcipale tenerent vt dixit bar. §. prima disti.
lz et si eēt duo rei adhuc factū vnus nō noceret alijs vt. §.
prime vidimus. ¶ Adde dico limitando hoc dñm bar.
fm Ang. et Imo. nisi ille alter fuerit in culpa in nō pcuran-
do qd socius nō cōmitteret dōlū. nam ipse et pōt pueniri ex
dicta sua culpa stante pñtione p socij ptra quē tñ sibi ce-
dēda erit actio fm Ang. qui dicit de hac limitatiōe eē ca-
sum no. in. l. vñ querit. §. cōmo. et hoc dicit nō vidisse Bar.
et cū hac limitatiōe et dicto Ang. simplr h. trāsi Aret. et sa-
tis et hoc est de mēte Imo. in. d. l. p. j. de duob. re. vbi alle-
gat. d. l. vñ querit. de hoc dicto Ang. facit mētiōē h. dñs
Andre. bar. qd discutit an verū sit qd hec culpa debeat pba-
ri per allegatē ipsam put tñ hic Ro. Et aduerte qd. d. l. vñ
querit. in. d. l. si si legis aqlie. pbat dñm Ang. et doc. fm pñā
lec. de qua ibi in gl. in §. cōpellit. quā approbat ibi Bar. re-
probata alia lec. gl. vt ibi videt per ipm qui lz h. non viderit
hanc limitatiōē bñ tñ ipsam vidit in. d. l. vñ querit. quā le-
git vna cū. §. si duobus. l. si vt certo. tñ casus ergo. d. v. sed si.
l. est qd si vnus ex duobus cōmodatarijs dānuz dederit siue
deteriorauerit rē pmodatā si alter conuenit lege aqlia sibi
actio cedi dz p cōmodatēz p sociū qui dānuz dedit sicut
sit agēt p dānuz dātē cōmodati nō lege aqlia dberet sibi re-
mittere actionē. l. aqlie nisi forte in eo qd plus est in actiōe
l. aqlie: qz agēdo aqlia postqz egit cōmodati illō minus cō-
seq dz qd psequutus fuit agēdo cōmodati. ecce ergo qd in
pñ. illius §. pñsupponit qd vnus ex his qui tenent ad restitu-
endū teneat ex facto alterius et respōdet put pñime est vi-
ctū. ¶ Adde tertio dictis Bar. in hac distinc. duz dicit qd
vbi oēs fecerūt p oēs tenent isolidū qd hoc fallit fm gl. in
§. habebunt. in. d. §. si duobus vehiculū. et ibi Bar. et in op.
et idistic. quā ponit nisi actū fuerit qd glibet teneat p parte
vt. l. rem. §. in exercitu. §. cōmoda. Item fallit fm Imo. nisi
delinquat circa quāritatē quā debebat: qz cū oino diuidua
sit oēs tenent p parte: vt. l. si duo. in pñ. §. de positi. Itē fallit
fm eūdem vbi plures qd pmisserūt factū indiuiduū simplr
nam pmisserūt: qz tūc ad penam que diuidua est lz factum
sit indiuiduū: vt. l. i. j. §. si. §. e. videt qd glibet p parte teneatur:
ar. l. reos. §. cum in tabulis. §. de duobus re. pcedit ergo di-
ctū Bar. vbi plures qd tenent ad indiuiduū ex ptrauētiōe
obligant ad interesse vel et ad penam quā oēs de per se p-
miserūt secus si simul penaz pmisserūt. ¶ Nec ob. h. Imo.
qd stipulatio que accedit ptractui ipsius nām sapit et ex ipo
pēdet: vt. j. l. prima. §. pñtentiōales. et l. si stipulatus. §. d. vsu.
et l. j. §. si quis sub pditione. §. vt le. no. ca. et sic videt qd stipu-
latio penalīs iterposita super obligatiōe facti indiuidui ipsi-
us indiuidui nām sapiat. nā fm ipm illud qd stipulatio sapi-
at nām ptractus sup quo interponit est verū quādo stipula-
tio iterponit sup quo pcessit ptractus siue obligatiō: et ita
pcedūt iura pñmeall. secus si sup diuerso vt in cāu nostro
in quo pñcipalis est sup indiuiduo et penalīs sup quāritates:
et sic sup diuiduo. Subdit tñ qd forte posset saluari opinio
Bar. et hoc casu vbi pena simul pmissa fuit si simul ptraue-
nerūt ex quo maxime pena est pmissa loco interesse et ad in-
teresse cōmittit isolidum in pñm tamē facit multū. d. §. cū
in tabulis. et ppter ea tutius est fm ipm vt adiciat qd isoli-
dū glibet teneat et ad penam. Et p eo qd dicit Imo. qd sti-
pulatio penalīs h. nō assumit nām pñme obligatiōis Aret.
h. adducit. l. si pñgnans. cū seq. iuncta. l. vēditōz. ff. de enic.
nam in. l. vēditōz. disponit qd actiōe exēpto agit nō solum
si euincat ipsa res vēdita sz et si euincat illud qd accessorie
venit ad ipsam rē vēditam. Sed stipulatiōe duple iterposita
in ipso ptractu nō agit nisi vbi euincit ipsa res pñcipalr vē-
dita: vt. d. l. si pñgnans. cū seq. et sic pñ. qd stipulatio penalīs
nō assumit nām ptractus sup quo iterponit. ¶ Adducit etiā
qz qualitas adiecta in ptractu pñcipali nō censet repetita

¶ Relat. et vt
de hic dominū
Andr. bar. qui
adhuc alr cō-
natur saluare
dictūz Bar. de
ducendo qd ex
pñessio eius qd
facite inest ope-
retur nouā for-
mam per no. p
Bar in. l. diem.
§. stari. ff. de ar-
bi. sz an quod
ipse dicit proce-
dat dpendet a
no. in. l. i. q. de le-
ga. j. vbi vide
dicta et ad de-
clarationē et
qd dicit bar. in
d. §. stari. Et il-
lud qd ego vñ-
timo loco dixi
non videt ada-
ptari huic pñ-
mo mēbro qd
est de pluribus
pñcipalibz in
quibus Bar. re-
net qd et ad pe-
nam vñ interes-
se teneatur in-
solidum d quo
j. videbimus.

¶ Ut dixi. et
vide et Aret. in
d. l. p. vbi trāsit
cum opinione
Bar. in qd h. c
dicit pñabili-
videt esse quā-
tū ad hunc pñ-
ctū an vbi que-
rit si culpa vni-
us ex reis debē-
di noceat alijs d
beat fieri distin-
ctio an sint so-
cij nec ne

a **U**surariū. facit etiam. l. cū fundo. §. de ser. ni. rusti. predi. vbi pbatur qd penalis puctio stat in sua natura qd est personalis nec efficitur realis l. si subiecta in seruitute reali nec ipsius naturas immutat aliquo modo.

in stipulatione accessoria quando nō tēdit ad exactionem eiusdē rei: vt. l. per retētiōē. C. de vsu. vbi pignus adiectus in p̄ctu et in p̄missione vsurarū p̄mo loco facta nō censet̄ repetitū in stipōne siue p̄uētiōne maiorū vsurarū postea subiecta et de hoc ē p̄ Bar. in. l. si ita stipulatus. §. grifogon⁹. §. de vbo. obli. dum examiat mām an dicta in p̄cedentibus cēseant̄ repetita in sequētibus et inter cetera determinat qd nō qñ sequēs dispō tendit ad diuersum effectū qñ p̄ma et q̄litas de qua dubitat an cēseat̄ repetita respicit dispōnē nō actum p̄sone allegat. l. si ita qd. in p̄n. e. t. de vbo. oblig. vbi dicit adiectus sorti p̄ncipali nō cēset̄ repetitio in stipulatiōne vsurarū. l. si ita adducat p̄ dicto Jmo. Areti. ex pluribus tandē videt̄ residere cū opione Bar. p̄ Jmo. nō tñ oīno se firmat l. sic dubitatie p̄transit et potissime mouet̄ ex rōne p̄tra Jmo. qz pena est p̄missa loco iteresse siue est accumulata cū ipso iteresse adeo qd cessat̄ petitio. iteresse q̄tenus est quātitas pene: vt. l. si qd a socio. §. pro so. vñ videt̄ qd eius nām imitet̄ per no. p̄ Bar. in. l. j. §. hec actio. §. si qd te. l. eē ius. fu. l. si iteresse cōmittit̄ insolidū et hoc fatet̄ ip̄e Jmo. ergo et c. et l. Areti. nō dicat satis hanc rōnē sensit Jmo. vt p̄z ex eius dictis. §. relatis qd p̄pter dictam rōnē vñ sic dubi⁹ p̄trāsisse dicēs tutius ēē qd adiiciat̄ vt insolidū q̄libet teneatur ad penam et p̄tra ip̄m Jmo. facit qz si in iteresse ita dicimus qd p̄cedit ex dispōne. l. v. qd insolidū cōmittat̄ contra oēs p̄trafaciētes multo magis hoc vñ dicēdum in pena que p̄cedit ex dispōne boīs cū agat̄ durius cū homie et in eius dispositione: vt. l. celsus. §. de arbi. et faciūt dicta p̄ ip̄m Jmo. §. circa id qd tangit bar. circa qntā op. faciēdo dīaz iter p̄tract⁹ bonefidei et stricti iuris quā dīaz Jmo. nō ap̄probat l. si facit dīam iter penam et iteresse et vult iteresse cōmitti p̄ p̄faciēte penā aut̄ p̄tra oēs: et sic vñ duri⁹ agi circa penā: hic aut̄ vult p̄rium. Et ad. §. cū in tabulis. post̄ rñ. qd nō p̄cedit in p̄missione pene subiecte in obliōne facti indidui cū sit loco iteresse qd insolidū cōmittit̄: et hoc modo posset rñ. ad alia que adducit Aret. p̄ opione Jmo. qz si sumus in pena que succedit loco iteresse qd alia cōmittit̄ insolidū rōne ergo succedēte in locū iteresse hoc op̄et̄. Et aduerterte qz rō Jmo. casu quo subsistat p̄cedit respectu pluriū p̄ncipalium et in ip̄s adaptat̄ qd p̄ rata q̄libet teneat̄ per d. §. cū in tabulis. l. si in pluribus hēdibus vnus p̄ncipalis sua rō nō p̄gruit nec adaptant̄ termini. §. cū in tabulis. et l. hoc nō explicat Jmo. tñ satis hoc est de mēte sua qz etiā in pluribus p̄ncipalibus vbi de p̄ se p̄miserūt penam vult qd p̄cedat dēi bar. in hēdib⁹ tñ si qd in ip̄s vellet tenere op̄ionē Jmo. respectu pene posset assignare rōnem. l. p̄ hereditarijs. C. de hēdi. actio. cū si. Et op̄ionē p̄ Jmo. et dñs meus hic. Qui p̄ bar. pūgit in quātū in. vj. op. reddit rōnez quare obligatiōe scōaria ad penam vel iteresse plures p̄ncipales vel plures hēdes vnus p̄ncipalis obligent̄ oēs in solidum si oēs p̄trauenerūt qz. l. talis obligatio scōaria est et ididua obligatiōe l. prima sola solone ex quo in ista se cūdaria nō pōt p̄ parte p̄ueniri qñ p̄trauētiat̄ in totū. naz attēta hac rōne fm̄ ip̄m idē ēē dicēdum in terminis tex. nñ. et. §. itē si in facto. l. ij. §. e. et tñ hic et ibi dñs siue p̄bat̄ qd committit̄ p̄ hēditarijs p̄rtiōibus ita si vnus p̄trauēnit et p̄tra facit put̄ et qñ oēs p̄trafaciūt vt p̄z ibi ab oibus quodāmodo et c. et hanc obiectiōne p̄tra bar. dicit fecisse hic Ra. cu. et verū dicit. nam ēē dñs Alex. facit mētiōem de hac obiectiōne Ra. p̄tra bar. vt p̄z ex dictis ip̄s dñi Alex. sup. vj. op. de qbus aliquat̄. §. feci mētiōē referuās ad latius hēdiciēda. Et dicit dñs meus mirandū ēē qd bar. nō aduerterit ad hoc p̄trariū p̄ quo saluādo se satis inuoluit tñ in si. dicit vnum vbum qd est verū: l. ip̄e nō ponat rōnem nec videat

33 p̄traria que h̄z illud dictū. **D**icit. n. aliud in p̄tractib⁹ stricti iuris aliud in p̄tractibus bonefidei et eodē modo in effectū rñdet dñs Alex. qd nō vidit illud qd huic rñsioni obstat. Qd est hoc qz fm̄ istam rñsionem mitius agit̄ cū obligatis ex p̄tractu stricti iuris: quā cum obligatis ex p̄tractu bonefidei: et tamen contrarium videmus alio determinatum: qz in p̄tractibus bonefidei vno p̄trafaciente alij nō tenent̄: vt. d. l. j. §. si apud duos. et. l. in depositi. cum seq. §. de

posi. vñ ita in p̄posito nostro dicēdum videt̄ vt oibus obligatis ex p̄tractu stricti iuris p̄ncipalibus siue hēdib⁹ cōtra faciētib⁹ oēs teneant̄ insolidum ad penam siue iteresse sicut dicimus in p̄libus obligatis ex p̄tractu bonefidei qd oēs in solidū tenent̄ ad iteresse et ad penam fm̄ cōem op̄ionem l. Jmo. de pena dubitauerit vt p̄xime est dictū. Et hac rōnem sensit hic Aret. et p̄ ipsam determinat vt p̄xime dixi qd idē sit vbi plures tenent̄ ex p̄tractu stricti iuris ad ididuum qd est vbi tenet̄ ex p̄tractu bonefidei: et sic qd vtrobiqz ex cōtrafactione omniū teneant̄ oēs insolidum ad penam vel iteresse. Et ad hunc tex. rñ. qd in eo nō sit adequatio et similitudo quo ad omnia inter istos duos casus qñ vnus p̄trafacit et qñ omnes qd p̄z fm̄ ip̄m ex vbo quodāmodo qd bñotat impropetatē vñ cum eo casu quo vnus p̄trafecit oēs p̄fictionē dicant̄ p̄trafecisse nō est arguēdū ad casum qñ vere omnes p̄trafecerūt. S̄z hoc videt̄ repugnare mēti. J. p. qui vñ hoc ar. vt ex alio oēs nō tenent̄ p̄ hēditarijs p̄rtiōibus nisi qz omnes cēsent̄ p̄trafecisse vñ si eo casu quo omnes p̄trafecerūt nō tenerent̄ p̄ hēditarijs p̄rtiōibus l. insolidum. J. p. inepte argumētū et rōnem formasset. **P**reterea casus verna et fict⁹ solēt ap̄ p̄cedere: vt. l. qd ad certū. §. loca. Et ideo tu teneas qd aliud sit in cōtractibus stricti iuris qñ in p̄ctib⁹ bonefidei put̄ est de mēte bar. et. §. allegatorū doc. Et sic tene qd deterioris p̄ditionis sint in his re/minis plures obligati ex cōtractu bonefidei qñ obligati ex p̄tractu stricti iuris. Et ad rōnē Aret. rñdeas qd nō incōuenit qd mitius agat̄ cū obligatis ex p̄tractu stricti iuris hoc respectu vt nō teneant̄ insolidum vbi oēs p̄trauenerint l. q̄libet p̄ p̄rtiōe sua sicut vbi vnus p̄trauēnit cū in hoc p̄ma p̄xime sint grauati vt ex facto vnus alij teneant̄ qd nō est in obligatis ex p̄tractu bonefidei. qui. n. in vno grauati et c. l. eum qd ff. de i. i. u. **P**reterea subest alia vna rō. nam qd ex facto vel culpa vnus alij nō teneant̄ in p̄tractib⁹ bonefidei est ex eq̄tate et bonafide que in talibus cōtractibus debet exuberare iuxta no. in. §. actionū. insti. de actio. que ita non attēdit in p̄tractibus stricti iuris in qbus magis procedit fm̄ rigorē. S̄z vbi oēs p̄trauenerūt magis incōuenit et repugnat nature cōtractus et obligatiōis bonefidei qñ stricti iuris vñ nō mix qd plures ad ididuum obligati ex p̄tractu bonefidei oēs teneant̄ insolidū ad penam vel iteresse quasi magis deliquerit qñ si fuissent obligati ex p̄ctu stricti iuris obligati aut̄ ex p̄tractu stricti iuris teneant̄ vbi oēs deliquerint q̄libet p̄p̄rtiōne sua. **N**el rñ. rōni Areti. qd mitius agat̄ cū obligatis ex p̄tractu stricti iuris respectu eorū qui nō p̄trauenerūt non aut̄ respectu eius qd p̄trauēnit qz ip̄e teneatur insolidū: vt. d. l. in depositi. §. de positi. Ita ergo respectu omniū qui p̄trauenerūt in p̄posito nostro nō agat̄ mitius cū ip̄s l. duri⁹ qñ si ēent obligati ex p̄tractu stricti iuris qd si magis deliquerint p̄trauēndo p̄tractū bonefidei quasi hoc. l. magis aborreat et qñ per hoc magis faueat̄ ip̄s p̄ctibus bonefidei et eorū obseruatiōe: qz magis fm̄ h̄z ex ip̄s obligati abstinebūt a p̄trauēndo. facit et qz in his p̄tractibus videmus rigidit̄ p̄cedi p̄tra nō obseruātē respectu cur sus vsurarū que currūt ex mora in p̄tractibus stricti iuris ex tpe litis p̄te. vt. l. videamus. §. si actionē. §. de vsu. et p̄ gl. in. l. qd te. §. si cer. pe. et hec no. et tene mēti qz nō rep̄ies de clata p̄ doc. p̄sidera qd nō est verū qd put̄ dicit Aret. hoc dubium nō sit tactū per doc. qz vt vides Ra. et post ip̄m. §. dicit doc. tetigerūt et Ra. est in opione p̄ria qñ sit Areti. qd oibus obligatis ex p̄tractu stricti iuris p̄faciētib⁹ teneant̄ q̄libet p̄ p̄rtiōe sua discrepat tñ a Bar. et doc. qz vult idē ēē in plurib⁹ obligatis ex p̄tractu bonefidei rñdēns et male ad. d. l. si duo. §. de positi. vt hic per dñm Alexā. Et ad illud qd p̄xime dixi qd in p̄tractibus stricti iuris nō incōuenit mitius aliqui agi faciūt dicta **P**de. Ray. et Ang. dum dñt qd l. vno hēdum p̄trafaciēte facto diuiduo pena cōmittat̄ contra ip̄m p̄ p̄rtiōe hēditaria in p̄tractib⁹ stricti iuris p̄ tex. nostrū. secus tñ ēē dñt in p̄tractibus bonefidei qz p̄tra herede p̄trafaciēte pena cōmittit̄ insolidū p̄ tex. in. l. incōmoda tñ. §. si ex facto. §. cōmo. de quo dicto videbim⁹. §. circa dicta Bar. in. viij. op. **A**dde et aduerterte quarto ad dicta bar. in hac sua

in hac sua distin. qz in pluribus pncipalibus obligatis ad
indivduum qualiter ex ptrauentione teneantur ad penas
vel interesse nō distinguit an simus in pctibus bonafidei vel
stricti iuris put facit in pluribus hēdibus vnius pncipalis
nā dictam disti. facit in plibus hēdibus isto respectu an ex
pūentione vni⁹ alij teneant s3 in plurib⁹ pncipalibus obliga
tis et ad indivduū nō cadit qz ex facto vnius alij grauentur
et ppterea in ipsa non adhibet dicta distinc. s3 an sint obli
gati vt duo rei debēdi nec ne vt hic distinguit Bar. qd. s. est
declaratū quātr pcedat an. s. vltra hoc qz sint duo rei requi
rat qz sint socij ad hoc vt factū vni⁹ noceat alteri. In hēdi
bus vō vt dixi sit dicta distincio an simus in ptractib⁹ bo
nafidei vel stricti iuris. in ipsa. n. hēdibus nō aboret vt ex
facto vni⁹ alij teneant cum repūtent psonam vnius. s. defū
ctu. vt in aut. de iu. iu. a moriē. pñi. post pñ. cu3 si. Adde
ultimo dictis Bar. in hac disti. in v. Et aduerte zc. nā vel
Bar. errauit vel scripta sua male habent. psupponere. n. vi
34 def in vbi suis qz ex nō restōne in obligatiōib⁹ rem resti
tūi pbat obligatio ad iteresse qd nō est verū qz nō ex mora
in talib⁹ oblonibus succedit oblo ad iteresse s3 ex pemptio
ne vt vidimus. s. in. ij. op. z p bar. in. d. l. stipulones nō diui
dūt. in. vij. op. z in. vi. q. Preterea bar. in vbi suis vī facē
dīam iter obligatiōne que ptabit ex nō restōne ad iterese
se et illa que pbat rōne doli culpe vel negligētie et tñ et ista
ptabit ad iteresse siue penam et illa que pbat ex nō restōne
in effectu ptabit rōne doli. nā doli est nō restituere. Pre
terea vī psupponere qz in pcedēti disti. declarē quātr qz
teneat ad iteresse vbi declarat quātr qz teneat ad indivdu
um pmeua oblonē: et ppterea pcludas qz vba bar. sunt et
ronea altera ex duabus rōnib⁹ de qd dixi. Sic ergo bar.
in hoc v. hoc voluisse vere dicē qz in hac. d. disti. nō sit diffe
rentia inter indivduum obligatiōne solutione et inter in
divduum solutione tantum prout. s. proxima distinc. qz in
ista declarat de obligatiōe scōaria ptracta rōne doli culpe
vel negligētie que ē circa factū indivduū solutionē tñ ptra
bit isolidum ex quo nō pōt nisi isolidum ptraueniri vt dicit
ipse bar. in. vi. op. z ppterea h nō cadit distin. que bñ cadit
vbi agit de obligatiōe pmeua qua plures tenent ad indiv
duum vt vidimus. s. pñima disti. et ita dicit Jinol. hic añ si
eorū que h dīc ad declarationē eorū que h dicit bar. in hac
sua disti. Et ex oibus. s. adductis appet declaratū quātr plu
res siue pncipales siue hēdes vni⁹ pncipalis teneant ad fa
ctu indivduū et quātr ad penam vel iteresse rōne pūentiōis
obligatiōi facti indivdui. Tunc ergo fm bar. restat de
35 clarare. Quātr plures pncipales siue plures hēdes vnius
pncipalis obligati ad factū diuiduū siue ad vādūz teneant
ad ipm factū siue ad ipsam dationē. Et quātr ad penas vel
iteresse ex pūentiōe obligatiōi facti diuidui vel datiōis. Et
pñm fm bar. est satis clarū et expeditum qz obligatio facti
diuidui et obligatio dādi diuidit iter hēdes per. l. xy. tabu
larū. et ad hoc tex. noster et tex. in. l. y. s. c. et gl. bñ in hoc
distinguit in. l. si seruus. s. plurimz. s. qz cautio. et vide circa
hoc dicta circa scōam. q. bar. in. l. stipulones nō diuidunt. et
qbus ibi dicitis appet qz oblo dandi ēt aliquib⁹ respectib⁹
est indivdua per accidēs tñ. Et ibi dico aliqd d veritate fal
36 lētie Ang. et Jmo. quā ponūt in. l. in executiōe. s. e. qz licet
obligatio dādi sit diuidua fallit qñ datio est in obligatiōne
ppter factū indivduū: qz tūc ē obligatio dādi est indivdua
iter hēdes fm ipos per tex. in. l. si deicōmissa. s. p. de leg. ij.
vbi dñt pbari qz si testator legat mille p pstruenda capella
glibet hēdū teneat isolidū ad mille: qz debet pñari ppter
factū qd est indivduū s3 bar. ibi: aīr intelligit nō insisto. S3
37 venio ad illud qd pncipalr h tractat per bar. t quātr et ad
uersus quos cōmittat stiplo ad penā vel iteresse si ptrafiat
stiplo facti diuidui vel datiōis p cui⁹ pūcti declaratione
bar. psequendo ordinē op. Septimo op. de isto. s. de seipso
ad seipm. nā pmo videt dīci qz pena nō cōmittat nisi p pte
ptrafaciēti facti diuiduo in si. vī dīci qz cōmittat in totūz
rñ. qz pmo loco dī pcedit in plurib⁹ hēdibus vni⁹ pncipa
lis qz aut in si. tex. dī pcedit in ipso pncipali qd tñ quātr in
in plurib⁹ hēdibus pcedat veniū. s. declarandum. Octauo

op. qz imo ēt ptra hēdes vno ptrafaciēte vī cōmitti pena i
lidum vt. l. i. pñima. s. si. Et reiecta so. que ponit in glo. si. in
ptraario que dicit esse dīam an debeatur pecūia et tūc vno
nō soluēte pena cōmittit isolidū ppter singularia pcepta
pecūie per. l. singularia. s. si cer. peta. an vō spēs et tūc pena
cōmittit p pte. nam idē dīspōnit vbi debet spēs: vt. l. in exe
cutiōe. s. p. j. e. bar. et so. gl. nostre h sup v. solū penam cōmit
tere vt sit dīa iter obligatiōne dādi et faciēdi vt in obliga
tiōe dādi pcedat. l. i. pñima. s. si. et. l. in executiōe. s. p. cu3 si.
In obligatiōe faciēdi pcedat tex. noster cū pcor dan. vt. l. pe
na solum cōmittat p parte ptrafaciēti. Et t3 et bar. rōnez
diuersitatis quā assignat ipsa gl. iter obligatiōnez dandi et
faciēdi improbat rōnib⁹ antiquoz q nō adherētes rōni
gl. conabant alias rōnes assignare quas tñ bar. deducit nō
pcludere. Et saluat rōne diuersitatis ipsius gl. post Jac. de
are. p. l. si pcurator. s. si ignorātes. s. manda. vbi fideiussoz
soluit de sba dñi dñō ignorāte: ita ēt vbi a plurib⁹ cohēdi
bus debet aliqua spēs possit vni⁹ soluere rē ēt p partib⁹ co
heredum et ppterea si nō soluit nisi p parte sua ppter non
solonem alioz vel alicui⁹ ipsozū incidat in penam. Addu
cit ēt qz posito qz tradēdo p pte cohēdis nō trāfferet dñi
um oīno ille cogere traditiōne eius noie factā ratam hie:
vt. l. pōponius scribit. s. de neg. ge. et aut. si captini. C. d. epī.
et cle. et in corpore vñ sum ē ad hoc qd est dñm qz pōt solu
re ēt partē cohēdis nō. in. l. vēditōz. s. de iu. in gl. in v. sole
38 re. et in aut. qua in puincia. C. vbi de cri. agi. opoz. Tfaci ēt
qz socius re cōi ad eū vsum ad quē destinata est vti pōt: vt
l. si edes. s. cōi dī. et per B. y. in regula in re cōi de re. iu. lib.
vj. vnde et qz coheres pōt dare partē coheredis: et qz pos
to qz nō posset dare pōt tradere et coheres cogat ratāz hie
et qz ipa res erat destinata pñtationi: et sic poterat ipaz pre
stare totam si nō pñtuit nisi p parte sua fuit in culpa et pro
pterea ēt ptra ipm pena cōmittit nō sic in facto: qz alienus
factū ipse nō pōt explicare qz diuersum est factū vnius et di
uersum alteri⁹. l. vnica. s. ne aut. C. de ca. tol. Et illud qd of
qz facilius sit qz detur procedit respectu ppry facti et datio
39 nis. T Et reddit rōnez bart. quare obligatio penalis in his
terminis sit alterius nature qz pncipalis in qua qlibet tenet
p rata sua et p rata alterius nō pōt pueniri: vt. l. si testō. s.
qd si duo. s. de fideius. et. l. iij. C. de neg. ge. et tñ penalis iube
cta obligatiōi dandi cōmittit isolidū vno nō soluēte: vt. d.
s. si. Bicit. n. bar. qz illud qd est in obligatiōe quātū ad sti
pulationē penale est in pñtatiōe s3 pñtatio dandi non diuidit
iter heredes per. l. xy. tabularū. vt. l. cui fundus. in si. s. de cō
di. et de vñ d3 a quolibz dari totūz ne stiplo penalis cōmit
tat. S3 conditio facti diuidui bñ diuidit inter heredes ne
duentat ad impossibile vt hoc. s. nro qd ēt t3 B. y. in. l. i. C. de
pñi. infer. in. l. q. ad quē hic se remittit bart. quātr id qd est
in pñtatiōe simplr d3 ipleri et ad gl. in. l. si seruus. s. si plur
um. s. si qz cautio. vbi vide ipm bar. qz adhuc clari⁹ qz h rñ
det huic vltime ptraierati et totū qd in ista. vij. op. bñ po
nit ibi in effectu tangit in v. modo aduerte pmo habes vi
dere et c. et vide ēt eundez in. d. l. cui fundus. s. de pñi. et de
mon. et. l. i. pñima. s. si. T Conclusio ergo sua est qz tex. nī p
bans qz ex facto vni⁹ pena nō cōmittit ptra alios vbi erat
pmissum factū diuiduū non pcedat vbi pena erat adiecta
obligatiōi dandi qz tūc vno non dante pena cōmittit ptra
oēs per. l. i. pñima. s. si. Et rō est fm ipm: qz ēt spēs que d3
dari facilius pōt dari ēt p parte coheredis qz ab eo si dūz
per aliū explicari. Et cuius dictis in hoc elicit ēt alia pclu
sio qz vnus heredū possit trāfferre dñm ēt p parte cohe
redū de re debita ab ipis heredib⁹. Vel casu quo nō teneat
mus qz possit coheres p parte alterius coheredis trāfferre
dñm cogē ipse ratam hie traditiōne factam ex cui⁹ ver
40 bis in hoc elicit ēt alia pclusio. Qd si vñ quis soluit pro
alio vel aliqd faciat ad qd ille erat obligat⁹ qz ille cogitur
ratam hie: et sic nō pōt tale factūz retractare. Elicit ēt alia
pclusio ex dictis suis qz i3 obligatio dandi diuidat iter he
redes secus in cōditiōe dandi adiecta in obligatiōe dandi
secus si adijciat obligatiōi facti diuidui qz put diuidit ob
ligatio talis facti inter heredes ita ipsa cōditiō dandi ipi

subiecta rōne impossibilitatis explicādi factū pro pte alterius. Et que sit ratio quare obligatio dandi diuidatur inter hēdes secus in cōditiōe dandi tali obligationi subiecta tāgit *Ly. in. d. l. si plures. in. j. q. in. fi.* Et cū opione bar. 41 trāsit h̄ Ang. t̄ Addēa tñ vnā limitationē ad illud qd dicit Bar. et probat in tex. nostro de pena adiecta facto diuiduo qd vni hēdum p̄trafaciēte cōmittat p̄ ipm p̄ portione hēditaria vt pcedat in p̄tractib⁹ stricti iuris in qbus loquitur tex. noster. Secus in p̄ctibus bonēfidei: qz in ip̄s vno hēdum p̄faciēte pena insolidum p̄tra ipm cōmittit allegat ita tenuisse *De. d. bellap. et Ray. de frolli. h̄ per. in. l. in cōmodati. §. si ex facto. §. cōmo. qui. tex. fuit allegat⁹. §. circa dicta. Bar. in. v. op.* Refert tñ *Ja. de are. dixisse per illū tex. qd ē in terminis tex. nostri heres q puenit poterit insolidū pueniri ad penam et ad tex. dū dicit p portione sua rñdebat q ita loquit vt excludat alios nō teneri ex facto istius non aut vt velit tollere ipm nō teneri insolidū. Sed hoc est d̄ directo p̄ hūc tex. qui p̄supponit fm Ang. p̄traueniēte nō teneri nisi p portione hēditaria: et ideo ipse t̄ qd dñt *De. et Ray. faciēdo vñam iter p̄ctus bonēfidei et stricti iuris ex quorū dictis nō. qd durius agit in p̄ctibus bonēfidei q̄ stricti iuris ad qd dicta. §. circa dist. p̄miaz Bar. dum fuit discussum: An in terminis tex. nostri oibus heredibus p̄trafaciētib⁹ facto idiuiduo pena cōmittatur aduersus omnes insolidū vel p portione hēditaria p̄ *Ja. tñ de are. posset adduci iste tex. dum ante si. dicit. nam hac stipulationē et solus tenebit q nō habuerit ratū et c. nec repetit tex. p portione sua itelligant ergo dicta illa vba p portione sua ad effectum de quo. §. p̄ime retuli dixisse *Ja. de are. fuisse dicta. Vel dica mus q illa verba faciunt p ipso *Ja. d. are. qz nō dñt p portione sua hereditaria s̄ simplr p portione sua penam cōmittit: et sic solidas p̄tra ipm et ad id qd allegat. d. l. in cōmodati. §. si ex facto. pōt allegari ē. d. l. in depositi. §. d̄posi. illa tñ iura loquunt in obligatiōe facti idiuidui salte quo ad solutionem vt p̄ ex dictis. §. in. vj. op. et distin. p̄ma bar. Itē loquunt in interesse tñ quo ad hoc posset dici q si in interesse ita dicimus multo fortius in pena que apponit⁹: qz durius cū hoie et c. p̄ opionem tñ *Ja. de are. facit tex. in. fi. qui vñt aduersatiua. q̄uis ergo dat itelligi q in supiorib⁹ secus ē sed pōt rñ. qd est verū qd est secus hoc respectu qz ille q adplet p parte sua in nihilo tenet: sed quo ad illū q p̄trauenit nō vadit illa aduersatiua: et sic nō facit p̄tra *Ja. q pena nō cōmittat insolidū p̄ illum q p̄facit. Cogita qz doc. cōiter tenet p̄trarium q pena nō cōmittat nisi p parte p̄trafaciētis vt p̄ ex sūmario Bar. et doc. et vñ de hoc tex. in terminis in. l. si pcurator. j. rem. ra. ha. de qua. l. op. j. p̄xi. op. vbi aliqd videbimus: et videbimus q ille tex. loquit in interesse q p̄mittit pro parte qñ p̄trauenit p parte siue per defūctū siue per aliquē exheredib⁹ defuncti et. d. l. in cōmodato. §. si ex facto et. d. l. in depositi. quatenus all. in p̄trarium posset rñ. q loquunt in idiuiduis videbimus melius vt dixi. j. p̄ma op.*******

42 Et itē ipse Ang. addit aliā limitationē ad hoc de pena adiecta facto diuiduo vt vno heredū p̄trafaciēte nō cōmittat p̄tra alios vt nō pcedat qñ ipm factū venit explicandū p dari seu per dationē: qz tūc vno p̄trafaciēte pena cōmittitur p̄tra omnes sicut dicimus in obligatiōe dandi casus est singularis fm ipm. j. l. p̄ma. §. si. vbi in obligatiōe primitiua erat stare snie arbitri qd est facti tñ qz illō factū expedit per dationē eo q pars erat p̄denata per arbitrū ad dādūz si vnus exheredibus p̄denati nō parer pena insolidū cōmittit p̄tra omnes et hoc fm Ang. nō dixit Bar. qd est verum hic: s̄ j. l. p̄ma. §. si. vñ satis hoc dixisse. Subdit ēt Ang. ad 43 itelligētiā. d. §. si. t̄ Qd si in terminis illi⁹ tex. agit qz fuit nō datum qd dixit arbitri: et tūc pcedit qd est dictū: qz potest agi ad penā p̄tra oēs heredes. Si vñ agit qz nō paritū snie arbitri: et tūc nō posset agi nisi p̄ illū qui p̄trafecit. Vñ d̄bz fm ipm ē cautus aduocatus informādo libellū: qz si format eo qz nō datū qd dixit arbitri et sic format in dari poterit solidā penā petere p̄tra oēs tñ heredes. Si vñ format in facere eo qz nō paritū snie arbitri: et tūc solum p̄tra heredes p̄trafaciēte poterit dicere penā cōmissam et pro portione

sua cum finis in iudicijs stricti iuris: et hunc vltimū intellectū ad illū. §. si. tāgit ēt Ang. in. d. §. si. l. ibi p̄supponat alr h̄ dixisse q̄ hic dicat. nā in rei veritate dicit qd prozie retuli ibi aut dicit q in terminis illius. §. si. si agit qz nō paritū snie arbitri vñ actū ex facto in diuiduo: ideo pena insolidū cōmittit tñ ibi nō t̄ talem intellectū sed supiorem q ibi finis in facto diuiduo qd venit explicandū per dari et q p̄ illum tex. ita intellectū limitet doctrina gl. et doc. volentiū q pena adiecta facto diuiduo vno heredū p̄trafaciēte cōmittat cōtra ipm nō p̄tra alios vt nō procedat vt est dictū vbi factū venit explicandū per dationē: qz tūc idē est qd in obligatiōe dandi qz. s̄. ex p̄trafaciōe vnus pena cōmittit p̄tra oēs Et subdit Ang. dum ponēdo vltimū intellectū ad illū. §. si. dicit ēt vñam an agat qz nō datū qd dixit arbitri vel qz 44 nō paritū eius snie. t̄ Qd ex hoc semel in hac ciuitate fuit iudicatū in. q. facti statuto disponēte nō posse peti penā adiectam dationi q si arbitri cuius snie stare fuit promissus s̄ pena p̄denauit ad dādū q nō posset peti talis pena si petebat eo qz nō datū secus si eo qz nō p̄tum snie ipsius arbitri. Et vide ēt Ang. in. d. l. si seruus. §. si pluriū. vbi in articulo p̄ncipali q sit vñam iter obligatiōe dandi et obligatiōe facti diuidui quo ad cōmissionē pene ex p̄trafaciōe vnus exheredibus trāsit cū opione et rōne glo. hic saluata vt hic p̄ Bar. post *Ja. de are. et sic ēt ipse t̄ q coheres possit trāsferre vñam totius sp̄ei que erat in obligatiōe dandi per. d. l. si procurator. §. si ignorātes. et per alia adducta h̄ et ibi p̄ Bar. cū quo ēt *Idem. ibi trāsit recolligēs breuiter totam mām cōmissionis pene adiecte siue facto idiuiduo vel diuiduo vel ipsi dationi. Et tenēs rōnē vñe quā assignat gl. et corroborat Bar. iter obligatiōe dandi et faciēdi qd diuiduum. t̄ Infert q si ēt tale factū qd nō coheret p̄sone: puta fossam fodi qd in ipso idē ēt dicēdū qd in datione vt pena cōmitteret p̄tra oēs ex p̄trafaciōe vnus exheredibus ex quo qlibz heredū pro oibus tale factū explicare poterat: et sic est eadē rō que in datione. S̄ qd ipse subdit est malus exēplū qz fossam fodi est factū idiuiduū: vt. l. stipulationes nō diuidunt. j. e. vnde exēplifica melius hāc limitationē in terminis. d. l. v. §. si. vbi erat promissus parere snie arbitri qd est facti l̄ arbitri p̄denauerit ad pecuniā vt ibi per gl. in. v. cōmittat. vñ vnus heredū pōt tale factū explicare pro alijs p̄pterea vno p̄traueniēte pena cōmittit p̄tra oēs: et ita ibi tenet doc. et hic Bar. in. ij. q. post *De. de bellap̄ri. Et hic ēt *Imo. sup hac gl. in. v. soluz penā cōmitti. Qui *Imo. in effectu trāsit cū vñam quā faciūt gl. et Bar. iter obligatiōe dandi et obligatiōe facti diuidui. Et cū rōne vñe quā assignat ipsa gl. q facilius pōt dari qd d̄ dari ab alto q̄ fieri ex rōne *De. de bella. que venit ad coadiuuādā rōnē glo. nec ab ipsa discrepat quā rōnē *De. ipse *Imo. saluat ab obiectione Bar. qz est verū s̄ ipm q difficultas supueniēs ipedit moram cōmitti: et per p̄sā ēt stipulationē penales nisi difficultas supueniat ex facto debitoris ar. no. p gl. in. v. interest. in. l. si seruus. §. de p̄di. fur. sed in casu n̄ro ita vñ esse qz difficultas vñ supuenisse facto debitoris q instituit plures heredes merito nō tollit q̄minus pena cōmittat p̄tra oēs ēt q vnus nō soluerit nō sic si vnus nō fecit et alij sic: qz respectu facti explicādi per aliū versat impossibilitas nō soluz difficultas q alius ipm explicare nō possit: vt. l. stipulatio ista. j. eo. vñ ne per indirectū q obliget ad impossibile scindat cōditiō in facto diuiduo in p̄sona heredū l̄ alr nō scindat: vt. d. l. cui fundus. §. de p̄di. et demō. Et nō improbat ēt *Imo. rationē Bar. q qñ plures heredes sunt obligati ad dādū ēt sp̄em vnus pōt totā p̄stare et alius vel alij cogunt ratum h̄re: et ista rōne cōprobet rō gl. q facilius explicat dādū ab alio q̄ faciēdū nō tñ ipse t̄ aliquomodo qd dicit Bar. post *Ja. de are. q pro pte coheredis vel coheredū trāsferat tur vñam. t̄ Et sic non t̄ q vnus possit dare pro alio ipso innito vel ignorāte ad euitatiōē cōmissionis pene et q in his terminis limitet. d. l. id qd nostrū. s̄ bñ vt dixi t̄ q possit tradere: et sic citra trāslationē vñi et q ex hoc euitet pena qz egpoller dationi ex quo ille pro quo fuit res tradita cogit h̄re ratū et si ageret p̄tra recipiēte posset repelli exceptione nolo facio**********

dolo facias petere qđ incontinenti restitutus es: vt. l. do-
lo. §. de do. except. Est tñ maximū effectus quo ad alia qđ sit
vñ nō sit trāslatū dñiū puta si recipiēs cadēt a possōe: qđ nō
posset intērare rei vēdicationem lz forte publicianam sic p
l. j. §. de publi. Et opionē Ja. de are. z Bar. in eo qđ sentiūt
dñiūz trāsserri p parte coheredū improbat Imo. per. l. siqđ
phibuerit. §. de publi. reprobatā gl. j. ibi qđ itellit illū tex. qđ
res nō eēt mādantis qđ est diuinare z pñum tñ glo. magna
in fi. in. §. alie. insti. de actio. qđ illa. l. loquat z pcedat ēt vbi
res erat mādātis vēdi. z tñ ibi probat nō trāsserri dñiūm
in emētē inuito ipso dño mādāte. nam ibi dī qđ ptoz tuetur
emprozē: z sic per publicianā que nō pñsupponit dñiūm trāf
latum: vt in. d. l. j. de publi. z in. d. §. alie. z pōdera illā. l. per
quā penitus tollit saluatio quā quidā faciunt de opinione
Bar. eo qđ pcedēte pmissione dñi defuncti dñiūm erat apō
heredes reuocabilr ex quo. l. ex facto dñiūm poterat agi ad
ipsam rē ptra ipsos hīdes. nam z in. l. siqđ phibuerit sīlr
dñiūm erat reuocabile ex facto pñio: qđ ibi dñs mādāte
rat pcuratori vt vēderet z tñ probat qđ pñius volūtātē nō
sit trāslatio dñiū. Adducit ēt Imo. ptra Ja. de are. z Bart.
d. auct. si captiui. vbi dī ēē spāle in illo casu ergo in pñariūz
est ius cōe z qđ ibi sit spāle vult gl. j. Et rñ. ad. l. si pcurato/
rem. §. si ignorātes. qđ ibi nō dī trāsserri dñiūz per ipm fide/
iussorē dño ignorāte: lz ibi dicat non imputari fideiussori si
soluit oīz intelligi qđ ibi nō trāsserit dñiūm per. d. l. siqđ phib/
uit. Ad auct. qua in puicia. ēt rñ. z dicit qđ nō facit p bar.
Imo ptra vt pñ ex no. ibi per gl. in vñ. nō sit z fm illam gl. di/
cit ēt itelligendā gl. in. d. l. vēditor. §. de iudi. z sic qđ snia la/
ta ptra vñū nō mādāt executiōi in bonis alterius lz intel/
ligat qđ hī in dictis iuribus vbi snia fuit lata ptra illum de
cuius bonis dī qđ satisfiit. Et vltra Imo. posset rñ. Posito
qđ dicta iura pñent qđ snia lata ptra vñū satisfiit de bonis al/
terius tñ nō faciūt ad ppositum Bar. qđ hoc est mediante
iudice qđ exequi sniaz non mirū ergo qđ ibi ignorāte vel iū/
to dño trāsserit dñiūz. Preterea nec in dictis iuribus ali/
qd dī de trāslatiōe dñiū. Rñdet ēt Imo. ad. l. si edes. §. cōi dī
ui. qđ loquit vbi vnus sociorū vult vti re cōi ad vsūz destina/
tum nō tñ trāsserēdo dñiūm in aliū puta habitādo in ea. se/
cus ergo qđ ageret de dñiō trāsserēdo. Et huic opioni
Imo. ptra Bar. in hoc de trāsserēdo dñiō adheret hic dñs
Alex. z ēt in. l. j. §. ex his. §. c. qđ aliud ibi vulerit Ang. z
ibi z hic dñs Andreas barba. Et illū tex. in. d. §. ex his. di/
cit dñs Alex. facere ptra Bar. Sed imo vñ facere p Bar.
in vñ. sed quo casu z ē. fm scdm intellectū gl. iūcto pñ. vbi dī
qđ nisi oēs dederint rem pmissam in gñe vel vnam rem de
alternatiue pmissis nō sequit liberatio z tñ in. d. vñ. sed quo
casu fm. d. scdm intellectū dī qđ si vnus hīdum solidum pñi/
terit repetit a cohīdibus iudicio fa. hercis. dāt ergo intelli/
gi qđ ēt p parte coheredū trāssulerit dñiūm. Sed si hī esset
nō caderet qđ aliqd repeteret ab hīdibus. vēdisset. n. rē vel
partē rei coheredū quā ipsi debebāt dare: z sic non caderet
repetitio z pñterea ille tex. ēt fm. d. intellectū. facit p Bar.
ad iūcto maxie qđ si vnus posset dare inuitis alijs frustra vñ/
ceret posse p iudicē heredes discordātes cogi ad pñcordan/
dum qđ hēant dare in obfione gñis vel alternatiua z tamē
Bar. in illo. §. hoc vult qđ p iudicē habeāt cogi. in pñ aut d
directo facit ptra ipm qđ dicit qđ diu nō eandē rē omnes de/
derint z ē. ex quo dephendit qđ oēs debēt pñsentire ad hoc vt
trāsserit dñiūm totius z in vñ. sed quo casu nō repetit vñbz
dederit lz vñbz pñtiterit z ē. Et illū tex. adhuc alr p Bart.
post Ro. pōderat hī Are. quatenus vñ. ibi pñbat fm intel/
lectū Bar. z doc. qđ in quātū ibi pñsupponit qđ pluribus here/
dibus obligatio ad seruitutē si vnus solidū pñtiterit agit p
coheredes itelligit qđ pñtiterit solidā estimationē nō aut ser/
uitutē: qđ in fundo cōi vnus sine alijs nō pōt pñstituere ser/
uitutē. si ergo hī qđ est minus nō pñt vnus facere in re cōmu/
ni multo minus trāsserri dñiūz cū sit qđ maius facit tex. in
d. l. heres. §. an ea. vñ. ē. pñ pmissor. §. fa. hercis. Dicit tñ qđ si
qđ vellet saluare opionez Bar. posset rñdere ad illa iura vt
intelligant qđ aliqđ coheredes expñse phibuerit per. d. l. siqđ
phibuit. §. de publi. Ad quā ēt ita rñ. volēdo saluare Bar.

qđ illa. l. loquat vbi dñs phibuit vt tñ eo inuito non possit
sue rei dñiūz trāsserri secus si sit ignorās vel sciens z nō p/
hibens. Vel ad illud de quo in. d. §. ex his. de pñtione seruitu/
tis dicit alr posse dici z distingui ipse Are. Qđ aut cohere/
des illius qđ fuit pñventus ad seruitutē fuerūt iterpellati: z sic
fuerūt in mora pñstituēdi seruitutē ab ipsis debitā: z tñ vñ/
poterit pñstituere seruitutē in pñiudiciū aliorū alr sec⁹ z de h
vicit ēē tex. singularē qđ facit hanc vñfic. in. l. fideicōmissa. §.
p. de leg. iij. quē tex. dicit se reperisse postqđ imaginatus fuit
d. rōnē z dñiam an coheredes phibeāt nec ne ipm cohere/
dē dare totā rē p qua tñ dicit se nō inuenisse. l. inuitabilē.
z pñterea vñ ab ea discessisse adherēdo dist. pñi. facte p. d.
l. fideicōmissa. §. p. quasi put fit. d. dist. in seruitute pñtuen/
da in re cōi: ita ēt in transferendo dñiō totius rei cōis fiat.
47 Quā tñ dicit pcedere z seruādā in vltimis voluntatib⁹ qđ
nō debēt pēdere: vt. l. si. in fi. ff. cōia pñi. Sed in pñracibus
in qđ. d. rō pēdētie cessat dicit posse teneri z simplr dici qđ
vnus nō possit pñstituere seruitutē in pñiudiciū aliorū: z
sic nec ēt trāsserri dñiūm sentit ipse qui dicit qđ nec traditio/
nem a coherede factam cogent coheredes hīe ratā put te/
nēt voc. in hoc sequētes Bar. qđ cū heres totū soluerit pñci/
paliter pñter se vt ipse nō incurreret penā nō potest videri
gessisse negociū coheredis z cū nō posset negociū expli/
care p parte ad euitationē pene nō est dicendū qđ ptra euz
habeat actionē negociorū gestorū: z sic qđ ille cogat ratifica/
48 re: qđ actio negociorū gestorū nō dāt vbi aliqd gerit ex ne/
cessitate: vt. l. si cōes edes. §. de nego. gest. z. l. iij. C. e. ti. z ibi
Bar. z doc. Preterea poterat forte aliorū coheredum ma/
gis itereffe qđ solueret pena qđ ipa res pñcipalr debita. pōt
eim multoties qđ pñcipalr debet esse plusqđ pena iuxta no.
in. l. pñdia. §. de actio. emp. z in. l. siqđ a socio. §. p socio. Vel
si pñcipale pñtinebat tantūde qđ pena oīno pōt itereffe co/
heredū magis qđ solueret pena qđ ipsa res pñtaref rōne ali/
cuius particularis itereffe: iuxta. l. si in emptiōe. ff. de mi/
no. rō ergo assignata p Bar. z doc. qđ cogent cohīdes hīe
ratam traditionē factā per cohīdē tanqđ vñlr ipsaz fecerit
nō est gñialis z pcludens in oī casu vt pñ. Et ad. §. si ignorā/
tes. l. si pcuratorē. dicit posse rñ. qđ fideiussor solues virtu/
tē taciti mādāt qđ cēset hīe: vt. l. indebita. ff. de pñi. inde. vñ/
dēt pñcipalr gessisse negociū ipsius pñcipalis vñ nō mirūz
qđ obeat ratificare z nō possit eius facto pñrauenire. Et sic
vult qđ ibi cadat ratificatio dicta rōne lz in supiorib⁹ exami/
nās an in. d. §. si ignorātes. pñet illud ad qđ allegat p Bar.
de translatione dñiū subdit qđ illud de ratificatione ibi non
probat qđ est impossibile qđ teneat hīe ratū ipse dñs cū fide/
iussor idebite soluerat ex quo dñs pñius soluerat vel alr li/
beratus fuerat. Et sic in hoc ipse est varius put ēt est in pñ/
cipali pñcto an sit in hīs terminis dñia inter obligationē fa/
cti diuidui z obligationē dādi. nā in fi. tenēs ipse qđ sic com/
probat rōnē Pre. de bellap. vbi iuxta pñcipiū huius discus/
siōis sup gl. hī in vñ. solū penam cōmittere vñfēdit improba/
tionē quā facit Bar. de dicta rōne Pre. de bellap. ab obie/
ctione Imo. qđ z si ex facto auctoris sit causata difficultas
z per pñs videat ex facto hīdum tñ nō eoz culpa: qđ non
est culpa nec auctoris nec heredū qđ plures hīdes ipse isti/
tuerit siue reliquit qđ maxime pñcedit vbi ab itestato vñces/
sisset z posito qđ aliqua culpa eēt nō est ordinata ad hoc vt
difficilior reddat solo adeo qđ vñ vt dicit Bar. ex ipsa ipedi/
ri cōmissio more per. d. l. qđ te. z. l. iij. §. heres. ff. cōmoda⁹.
Et sic in hac difficultate nihil certū ex dictis suis teneri pñt.
Qui ēt dñiū allegat. d. l. fideicōmissa. §. si. nō videt pñbabiliter
locutus vt pñ ex no. per dñm Alex. §. in. §. ex his. vbi impro/
bat Ro. qđ per illū. §. ita dicebat hic put dicit Areti. licz de
Ro. ipse Areti. mētionē nō faciat. Dicit. n. Alex. in. d. §. ex
his. qđ in. d. §. p. lz dicat vñum exheredibus teneri iūsolidum
vbi aliqđ sūt pñstituti in mora nō sequit qđ possit solus seruitu/
tes pñstituere. nā z in. §. ex his. dī vñū solidūz pñtare: z tñ in/
telligit nō de seruitute sed de estimatiōe nec pōt alr ille tex.
in. d. §. p. intelligi qđ cū loquat in seruitute legata nō cadit
pñstitutio heredū cū ipso iure sit pñstituta absqđ facto hēdiō
vt. l. si parte. §. j. §. quēadmo. ser. amit. z. l. j. §. de serui. lega.

¶ Cōmoda.
ad quod vide
plene ipz Bar.
in. l. continuus
§. illud. in vlti/
col. j. c.

et ptra decl. Ro. et Are. est tex. in terminis in. l. h. ides mei. §. an ea. v. idem dicendum est et c. fami. hercis. naz ibi loq. de fuitate legata et pbat iunctis pcedētib⁹ qd vnus ex hēdibus pntus tenet insolidū ad estimationes. Dñs meus hic in hac difficultate et ē ptra Bar. in eo qd dicit de traslatio/ ne dñij qd fiat de toto vno soluēte in eo aut qd Bar. dicit de ratificatione l. dicat qd ista rō satis vigeat ex quo vtiliter est gestū negociū aliorum tñ nō aduertit qd nō est gñalis put Are. hic dicit qd pōt aliqñ interesse magis soluere penaz qd p̄stare rē vel partē rei que dñ p̄stari: et rō quā ipsemet facit respectu traslatiōis dñij. vij. loco ptra Bar. vigerent respec/ tu ratificatiōis. Tñ id qd dicit Bar. d. ratificatiōe ab hac obiectiōe videt posse defēdi. ex quo. n. obligatus dare pōt ad id p̄cise cōpelli: vt. l. si seruū. §. si. j. e. nō vī posse allegare qd sua magis interesset rē siue partē rei nō p̄stari sed penam soluere. In eo ergo de traslatiōe dñij magis dubiū videtur qd dicit Bar. qd quē plura adducit h. dñs meus et potissime no. in. d. §. ex his. et p̄ ipmet Bar. dñ vult vnus hēdum in fundo cōi solū nō posse p̄stituere seruicū ad qd. d. l. hēdes §. an ea. v. ptra si pmissor. et v. idē dicēdū est et c. Adducit et. §. si incerto. e. l. quē tex. l. ipse nō dicat allegauit h. Ro. §. Bar. et Sol. in. l. si seruus. §. si pluriū. §. si qd cautio. q. et t. §. Bar. sed illi. §. rñdet h. dñs Alex. adeo qd nō viget p̄ Bar. pōt et oib⁹ p̄dictis rñ. put Are. rñdet qñ aliq. cohēdes ex/ p̄sse dīstētiū et p̄hibēt. Preterea in. d. §. si incerto. erat hō in gñe legatus adeo qd nō cadebat traslatiō dñij: qd si ca/ deret a pñ. absq. traditiōe diceret interuenisse: vt. l. alicio. j. de fur. et l. si tibi homo. §. cū seruus. de leg. j. Et pōdera qd dicit dñs Alex. rñ. ad illū tex. qd ibi ē v̄s factū coherēs p̄sone qd decoherētia p̄sone dicit qd aī factū qd pōt p̄ aliū um explicari h. quo ad cōmissionē pene nām oblonis van di: vt. §. vidimus quare aut electio dicat factū coherēs p̄so/ ne dic ex eo: qd depēdet a volūtate. declaratio aut p̄prie vo lūtatis est qd p̄sonale vt p. ex no. in. l. idē pōponi scribit si frumentū. §. si. §. de rei vēdi. et in. l. iter stiplantē. §. j. e. Ad/ ducit et dñs meus tex. in fili in. l. j. C. qbus res iudi. non no. que nihil facit: qd nō suberat ibi necessitas enitadi penaz p ut in casu nostro ibi ergo stat regula qd res i ter alios acta et c. vt in. l. seq. in illo tñso et in rubrō et nigro. C. res iter alt os ac. et in. l. sepe. §. de re iudi. cū si. Preterea ibi nihil dī traslatiōe dñij eodē modo. l. ij. §. sed si forte. nō facit ad p positum et multuma lōge allegat. Adducit et qd si rō bar. eēt vera sequeret qd vbi homo in gñe fuit pmissus vel due res alternative qd vnus hēdū ipsius pmissoris vnus ex ho/ minibus q erant in hēditate vel vnus ex rebus alternative pmissis exñibus in hēditate posset insolidū soluere ad eni/ tationē pene et qd sequeret liberatio vbi iura dñt qd libera/ tio est in pēdēti et expectat an aliq. cohēdes in eodē homine vel in eadē re solonem facere velint: vt. l. ij. §. et harū. §. eo. et l. si nō forte. §. si. x. §. de condi. ide. que rō facit et ptra id qd dicit Bar. de ratificatiōe. Sed si qd vellet saluare Bar. pos set rñ. qd nō loquunt vbi pena erat subiecta pmissiōi. Pre/ terea in dictis terminis pōt dici qd verset nō solū datio sed et electio: et sic factū pnt dicit dñs Alex. rñdēdo ad. §. in certo l. heredes. fa. hercis. Adducit et. l. in executione. §. p. j. eo. ibi nec pdest partes fundi posse dari cessante vna et c. quasi ve lit tex. qd l. hēdes possint partes suas dare nō liberaf a pe/ na si vnus cessauerit ex quo ergo tex. p̄supponit hēdes par tes suas posse dare vī denegare qd alienas possint dare. Sz posset rñderi qd ille tex. pcedit alio vel alijs p̄hibētib⁹ et resistētib⁹ per. d. l. si qd p̄hibuerit. §. de publi. vel qd nō dñ sumi dñm ar. quodāmodo a p̄rio sensu. ar. no. in. l. cōuenti/ culam. C. de epis. et cler. et in. l. ij. C. de p̄di. inser. cū si. et in. C. cupiētes. §. qd si per. xx. de elec. li. vj. cū si. Et eodē modo p ut p̄xime primo loco est rñsum ad. d. §. p. pōt rñderi ad. l. si seruus cōis. §. de noxa. que optime vī p̄ferre ad hanc opio/ nem vt in eo qd dicit Bar. qd vnus hēdum pōt dare totam spēm debitā a defuncto ad enitacionē pene debeat addi co hēdibus nō p̄dicētib⁹ aī secus qua declaratiōe nō obflā te oīno subsistit rō Bar. qñ facili⁹ possit dari qñ fieri illō ad qd alijs tenet qd v̄s est hoc dicere nō stāte p̄dictiōe et pbi

bitiōe. Et redēdo ad. d. l. si seruus cōis. dico qd facit ad id qd est dictum in v. plane si propter hoc qd socij dedere pati nō sūt et c. ex dictis. n. verbis apte dep̄hēdit qd ille tex. loquit tur vbi aliq. exp̄sse renunt dare. Preterea ille tex. loquit in pluribus socijs non in pluribus hēdibus vnus pmissoris iter quos aīa sit dñia: vt. d. l. cui fūdu. Preterea ibi cadit electio dādi seruū p noxa vel soluere estimationem q̄ ele/ ctio est qd facti vt dicit et h. dñs Alex. rñdēdo ad. d. §. si cer/ to. Et. l. si ex duobus. §. si. e. ti. de noxa. quā dñs meus simili ter allegat p̄ Bar. pōt facit p eo et et p eo qd p̄xi. est dñm qd vnus nō possit dare p parte alterius ipso resistēte nisi in/ terueniēte iudice l. bñ pbat tex. qd pōt tūc tradere nec ali⁹ ptra tradēte ino habz ppter hoc vt ibi probat in si. q. tex. in eo sine facit vt saltē ille pro quo tradit cogat hē ratum p/ ut dicit Bar. Alia que dñs meus adducit p̄ Bar. sūt leuia Et ex his satis videntur defensata dicta Bar. vltra doc. Et ad. l. id qd nostrū. ff. de re. in. pōt et ex p̄dictis rñ. vt p̄ce/ dat et intelligat sine facto nostro. i. nobis p̄dicētib⁹ vel illa l. limitari in his terminis: et qd res erat renocabilr hēdum ex quo defūctus pmissor: et qd dñ ad enitacionē pene. Abi bi tñ nō displicet p̄sideratio aliquoz modernozum quā in hac difficultate refert et sequit ipse dñs meus hic v. qd non sit fiēda dñia iter penā adiectā facto diuiduo vel datioi put videmus qd dictam dñiam nō facit. §. j. l. p̄xi. §. si. vbi annectit et de pena cōmissa ppter nō factū. i. ppter nō pa/ rere snie arbitri qd aliud voluerit hic gl. et doc. ipsam se/ quētes. Sz si fiēda dñia an sit tale factū diuiduū vel datio qd vel que nō possit p aliū hēdē aliquomodo explicari vt siquidē sit tale factū diuiduum qd nō pōt p parte alterius explicari: et tunc pcedat tex. noster vt vno p̄rafaciēte pena nō cōmittat ptra alios qui adimpleuerint p parte sua. An vō sit tale factū diuiduū qd pōt p pte alioz explicari: et tūc pena cōmittat ptra oēs vno p̄faciēte vt est factū de quo in d. §. si. l. ipse exēplificet in pmissiōe de defēdēdo que pōt eē diuidua vt p Bar. j. in. v. q. nam ex quo vnus hēdum pōt de fendere p alio ex p̄facione vnus pena cōmittit p oēs et l. ipse nō dicat hoc volūt hic Ang. jmo. et et dñs Alex. qui hoc modo limitat tex. nostrū. et qd hic dñ in gl. qñ est tale fa/ ctū diuiduum qd vnus pōt p alio explicare et. §. hoc retuli velle dictos doc. Ita et in datione sit fiēda dicta distinctio an possit p aliū explicari nec ne vt siquidē pōt p aliū ex/ plicari pcedat vt vno hēdū p̄faciēte pena cōmittat p oēs: et ita pcedat tex. in. d. §. si. l. j. p̄xi. et tex. in. d. l. in executione. §. p. vbi et si in oblonē dandi sit spēs et teneamus p̄ Bar. qd vnus nō possit dare partē alterius tñ tradere pōt vel cū sit fundus idiuisus in totius possionē imittere creditorem pōt. Si vō explicatio et satisfactio obligationi dādi nō pōt fieri p parte alterius: puta qd sit facta diuisio rei dāde iter hēdes et qlibet h. partē suam: et tūc adimplet et vno pro parte sua nō icidat in penam tali datioi adiectam ex p̄uen tiōe et nō datioe alioz cū nō sit in aliqua culpa ar. d. l. si ve hēda. §. p. §. ad. l. ro. de iac. et ar. no. in. d. l. qd te. §. si cer. pe. facit. l. ij. §. si qd in iudicio. cū sequē. §. si qd cau. l. illa iura lo/ quant in obligatiōe facti. l. qd te. loquit in obligatiōe dādi 49 et pbat qd difficultas excuset a mora vt ibi et p Bar. et p eundē in. d. l. p̄xi. §. illud. in vlt. col. et ibi jmo. et doc. Et fm hoc erit dare casum singularē in quo cōditio ipsa et ipsius implemētū scindat in p̄sona hēdum et in obligatiōe dandi qd est singulariter no. ad limitationē. d. l. cui fūdu. §. de condi. et demon. rō. n. necessitatis quā assignat h. bar. et in. d. l. si seruus. §. si pluriū. vbi pmissio pene est subiecta obligationi facti diuidui militat in obligatiōe dādi in p̄di/ ctis terminis. Et per hāc viā soluit ista p̄tetas cū pauciorib⁹ spinis. Et facit qd si vbi est tale factū qd pōt ab vno explica ri p pte alterius dicimus qd vno p̄ueniēte pena in totū cō/ mittit longe magis est dicēdū vbi sumus in obligatiōe dā/ di tali qd vnus nō pōt dare tradere vel adimplere p parte alterius qd ex p̄uētiōe vnus pena non cōmittat p alios q bus nihil pōt imputari: ar. l. arrianus. §. de actio. et oblig. Itē facit qd si in obligatione facti dicimus qd facilitas que est vt vnus possit facere pro alio facit vt ex p̄uētiōe vnus aliq. incurrant

alij incurrant penam sicut in obligatione dandi e contra in obligatione dandi si vertitur difficultas qd unus non possit dare pro alio dici & concludi debet qd ex contraventione vnus pena non committatur cōtra alios sicut dicimus in obligatione facti. contrariorum enim eadem est disciplina l. j. §. de his qui sunt sui vel alie. in. l. fm naturam. j. de re. in. per Barto. & doct. in. l. inter stipulantem. §. sacram. j. eo. fa. cit et qd in principali promissore siue sit obligatus ad factū siue ad dationem concludit Barto. & in. d. l. quod te. & in. d. l. continuus. §. illud. in vlti. col. j. eo. qd ex difficultate excu- satur a mora & per consequens a pena. Si ergo in princi- pali promissore ita concluditur quare etiam in heredibus ipsius hoc non dicimus vt si vnus non potest dare pro par- te alterius non incurrat aliquo modo penam si ille alter est in mora siue contumacia dandi. Non ob. si dicatur tu pre- supponis vnū quod non videtur procedere qd. s. detur dif- ficultas dationis respectu partis coheredis prout datur in facto. Nam si debetur quantitas clarum est qd non cadit ista difficultas vt vnus non possit dare pro parte alterius vt hic dicit Bar. & est clarum. Si debetur species & adhuc videtur idem tenendo quod tenet Bar. hic qd coheres pos- sit dare vel saltem tradere pro parte alterius speciem debi- tam. Sed dico qd hoc non obstat. Nam respectu quantita- tis debite licet Barto. in hac op. & clarus in. d. §. illud. & in. d. l. quod te. presupponat non dari difficultates ex qua im- pediatur commissio more & per consequens pene quia si per- emptio fm ipsum non excusat: vt. l. incendium. ff. si cer. pe. multominus difficultas. Tamen plurimi docto. in hoc te- nent contra Barto. per plura iura & rationes & rident ad fundamentum Barto. quod facit per. l. incendium. quia illud vadit ad hoc an debitor liberetur ab obligatiōe qua- titatis quod est prorsus diuersus ab eo in quo sumus an vs difficultas excuset a mora & a commissiōe pene & per exten- sionem hunc articulum tangit do. Alexan. in. d. l. quod te. super glo. in ver. in potestate. super quo puncto nō expedit insiste- re quia posita pro vera opinione Barto. qd respectu datio- nis quantitatis non detur difficultas per quam quis excu- setur a mora & per consequens a commissiōe pene tamen respectu dationis ipse Barto. in dictis iuribus vult & com- probat dari difficultatem excusantem a mora & per conse- quens a commissiōe pene. Et licet loquatur in principali in quo hoc cōgruit ex fuga vel peremptione speciei debite tamen in heredibus posset dicere hoc non congruit quia ex tali casu omnes videntur excusari a mora & sic pena. Sed dico qd in heredibus hoc congruit secuta diuisione rei debite vt. §. dixi vel etiam non secuta si vnus habet rem & non vult dare alijs volentibus dare. Et adde predictio- nem opinionem Barto. hic tenet Pau. de castro. j. l. proxi- ma in. §. si licet in contrarium alleget. l. si fundum sub con- ditione. §. si libertus. de lega. primo. tamen ille textus non vrget in contrarium quia ibi legatum seruorum nō fuit fa- ctum nisi pro parte certorum heredum vnde pro illa parte transferretur dominium talium seruorum legatorum nō pro parte patroni coheredis etiam instituti. Adde etiā ad pri- mam rationem quam reuli supra facere Areti. contra Barto. & docto. in eo quod dicunt qd coheredes debebunt habere ratam prestationem factam de tota re a coherede quia dicit ipse cum prestat ex necessitate & principaliter vt ipse evitet penam non videtur qd habeat actionem nego- ciorum gestorum & per consequens qd coheredes tenean- tur habere ratum. nam ipse presupponit illud quod potest negari qd principaliter propter se quia imo videtur qd etiā pro coheredibus cum omnes pro hereditarijs portioni- bus. Item ipse arguit ex eo qd non competit actio nego- ciorum gestorum ad illud qd cogatur habere ratum & qd non possit venire contra factum coheredis que sunt inter- se satis diuersa cum hoc vltimum tendat ad dandam ex- ceptionem contra coheredes primum ad dandam actio- nem licet enim de primo ad secundum bene arguatur vt cui datur actio multo magis detur exceptio: vt. l. inuitus. §. cui damus. j. de reg. iur. & regula qui ad agendum. eo. ti

tu. lib. vi. non sic e contra: vt cui non datur actio non de- tur exceptio. Et ex his potest respon. si quis diceret qd non cadit hic ratihabitio quia illud quod nomine meo gestus non est ratū habere non possum: vt. l. si pupilli. §. sed si ego. ff. de nego. ge. nam potest negari vt dixi qd non sit facta so- lutio etiam nomine coheredum & ita videtur esse de men- te Barto. & doc. allegantijs in proposito. d. l. pomponius. §. de neg. ge. & videretur quid illicitus fecisse si nomine suo tantum prestisset vnde hoc non est presumendum. arg. l. merito. ff. pro socio. Preterea si non cogitur habere ratum expresse datur contra ipsum exceptio saltem illa dolo facia- petere quod incontinenti restitutus es vt. §. dixi ex qua ra- tione in effectu concluditur ad differentiam glo. & ratione glo. & Bart. qd facilius possit dari quod ab alijs habet da- ri quia si datur etiam qd non transferatur dominium ipsi- us speciei & etiam qd coheredes nō cogerentur habere ra- tum tamen possunt repelli exceptione adeo qd potest impu- tari culpa cuilibet heredi si totus nō soluit ex quo nihil po- terat timere ex totali traditione cum contra ipsam aliquo modo non possit venire coheres. Aduerte etiam quia illud qd tenet gl. in ver. penam cōmittere. tenet alia glo. supius in ver. si de eo. Et p. ix. loco Bar. contra id quod dixit in. vj. op. qd est differentia inter principalem contravenien- tem facto indiuiduo & ipsos heredes. nam in ipso principa- li videtur qd ex particulari contraventione pena non com- mittatur in solidum: vt. l. si procurator. j. rem ra. ha. de qua l. op. glo. si. hic & pro so. remittit se ad contrarium vbi glo. ponit tres sol. quas omnes improbat Pe. de bellaperti. & ideo ponit quartam suam sol. faciendo differentiam an pn- cipalis velit habere ratum pro parte vt habeat actiones & non potest: vt. l. cum queritur. §. de admi. tu. & ita intelligit hunc si. aut vult habere ratum pro parte ad evitaciones pe- ne vel interesse & potest ita loquitur. l. contraria. que solu. improbatur per Bar. post antiquos quia est contra hunc textum in quo tractatur de commissiōe vel non commissiōe pene & tamen dicitur qd dominus pro parte ratum habere non potest. Vnde Barto. post Ray. de forli. tenet tertiam solu. glo. in. d. l. si procurator. qd sit differentia inter comis- sionem pene & de hac loquitur textus noster & commissiōes interesse & de hac loquitur. l. contraria. nam cum nō inter- sit in plus qd cōtrauentum sit in plus non cōmittitur stipu- latio & hoc vult dicere. l. contraria. ibi quia in id committi- tur stipulatio quod stipulatoris interfit & c. Et ad rationes s2 Pe. propter quam reprobabat. d. sol. dicens qd pena suc- cedit loco interesse & ideo si non interest etiam pena nō cō- mittitur saltem ope exceptionis: vt. l. ij. §. si. & l. sequen. §. eo. respondetur qd licet vbi stipulatio penalís succedit loco in- teresse non cōmittatur nisi interfit tamen vbi in aliquo in- terest non curatur quantum sed pena cōmittitur in solidum etiam qd in solidum nō interfit ex quo sufficit qd in aliquo in- terfit ad commissiōem solide pene vt est dictum ad quod. l. si. j. de preto. stipula. & sic patet differentia inter commissio- nem pene & interesse quia interesse non cōmittitur nisi in eo quod interest non in totum eo qd in aliquo interest sicut pena. Preterea qd vbi pena succedit & ponitur loco inter- esse requiratur ad eius commissiōem qd saltem in aliquo interfit procedit vbi non offenditur directo ille cui est pro- missum sed alter. Sed vbi directo offenditur ille cui est p- missum non inspicitur etiam qd in aliquo interfit sed pena ex contraventione indistincte cōmittitur vt hec probantur in. l. cum pena. iuncta glo. & iuncta. l. aduersus. §. de arbi. probatur etiam in dicto. §. item si in facto. prout ibi declarat Barto. post By. & sic apparet aperta ratio differentie in- ter penam & interesse etiam qd pena sit appositā loco inter- esse quia pena indistincte cōmittitur ex contraventione fa- cta contra illum cui promissum fuit: interesse autem com- mittit ex contraventione et contra tales quatenus interest & put hic tenet Bar. tenet et in. d. l. si procurator. vbi ad hic dicta ibi se remittit & cū hac so. approbata & defensata vt. §. per Bar. & doc. trāseūt & dicta so. dat et glo. si. in. d. l. si ser- uus. §. si plurius. §. sigs cautio. Sed in prius posset instari de Vincen. sup scōa. ff. noui. ii

d. l. comodati. §. si ex scō. §. cōmo. et de. l. in depositi. §. dpo. ubi interesse cōmittit in totū ex p̄factiōe et vnus ex heredi bus sed rñ. q̄ illa iura loquunt in facto indiuiduo respectu solonis saltē vt vidimus. §. p̄ma op. et vidimus et in supe
 53 riorib⁹ op. dum tractatus fuit de mā indiuidui. Et reddit rōne dñe hic dñs meus iter interesse et penā. nam interesse est diuisibile et quo ad ei⁹ cōmissionē vt. l. stipulones nō diuidunt. §. celsus. j. de ver. obli. l. 3. pena quo ad ei⁹ cōmissionē nō est diuidua et sic nō pōt cōmitti p̄ parte q̄ debet sub cōditione q̄ cōditio nō diuidit: vt. d. l. cui fundus. Et si dicas q̄m h̄ v̄ q̄ et in p̄sona h̄dū pena nō diuidat et sic q̄ ex scō vnus heredū cōmittat p̄ oēs cuius p̄riū hic dñs rñ. vt fuit dictū. §. p̄ma op. q̄ h̄ p̄cedit rōne difficultatis adimplēdi p̄ parte alteri⁹ quas rōne ponderat Bar. et doc. §. p̄ma op. respectu facti sed vt ibi fuit dictū et ista rō pōt subesse respectu obligatiōis dādi posset et vltra doc. rñ. ad h̄ de indiuiduitate cōmissiōis pene fatēdo q̄ est indiuidua et in p̄sonis heredū et p̄pterea ex p̄factiōe vni⁹ cōmittit in solidū p̄ ipm p̄faciēte vt fuit tactum. §. p̄ia op. dum retuli dicta Ange. h̄ tñ nō affirmo q̄ doc. nō tenet et multū v̄ hui⁹ opinioni q̄ fuit Jac. de are. vt relatū fuit. §. p̄ia op. repugnare iste tex. posset et iter penā et interesse assignari rō q̄ cū interesse veniat ex dispōne. l. mitius. tūc agit. l. celsus. ff. de arbi. cū si. et l. facili⁹ tūc moderat iuxta no. in. l. assiduus. C. qui. po. in pig. ha. faciūt et no. in. l. j. C. si aduer. ven. q̄. l. tunm et c. Et sic tenēdo dictā tertiā so. glo. in. d. l. si pcurator. approbatā per Bar. et doc. cōiter habemus vnā limitationē ad tex. no struz in fi. vt nō pcedat vbi agit de cōmittēda obligatione ad interesse q̄ ex particulari p̄uētiōe nō cōmittit nisi ad partē interesse alias plures limitatiōes colligit dñs Alexā. sup glo. si. de qb⁹ dicemus. j. expeditis op. et ibi videbimus an iste tex. h̄eat locū in pena legali vt ex p̄uētiōe particulari cōmittat in totū qd̄ tangit hic dñs meus in ista. viij. op. Qui et aliqd̄ t̄git de eo qd̄ Bar. hic dicit q̄ in penis que succedunt loco interesse inspicit ad hoc vt cōmittantur an intersit l̄ nō inspicit quātū intersit de quo aliqd̄. §. dictum fuit et pleni⁹ h̄ in. d. §. itē si in facto ad quē Bar. in effectu se remittit. Aduerte tñ q̄ l̄ 3 Bar. et doc. improbēt p̄mā so. positā per glo. in. d. l. si pcurator. tñ ipsa v̄ esse verissima et
 54 h̄e euidētes rōne diuersitatis. Tñ enī p̄mittit pcurator q̄ dñs rez quā facit pcurator noie ipsius dñs ratā habebit vt dicit Bar. cēsetur p̄mittere se acturū et curaturū et sic cēsetur p̄mittere factū suū si ergo curauit vt h̄et ratū vltari⁹ ipse nō tenet q̄ ista est natura hui⁹ stipulonis vt per gl. si. in c. ex rescripto. de iure in. et in. c. sicut. de spō. vbi glo. j. et dixi in. l. inter stipulantē. in p̄n. sup glo. magna. j. eo. Si aut nō curauit et dñs ratificauit p̄ parte et pro pte non v̄ apta rō q̄ pcurator nō teneat nisi pro parte et ad penā q̄ ipse peccat in omittēdo. i. in nō curādo q̄ dñs ratificet ipse autem dñs vbi pcurator. i. ille q̄ gerebat se pro suo pcuratore. de tali eis itelligit ille tex. in. d. l. si pcurator. vt ibi p gl. j. nullo modo peccat et pro pte ratū h̄ndo vbi aut ipse pmi sit et p parte ratū h̄ et pro parte p̄uenit peccat in faciēdo vn de nō
 55 mirū q̄ pena cōmittat in totū: q̄ culpa in faciēdo preponderat culpe in omittēdo: vt. l. si mora. §. so. ma. et ibi glo. et doc. et si dicas imo pcurator peccauit in faciēdo. i. in ingerendo se cū esset falsus r̄ideo illud nō tēdit ad cōmissionē pene sed ad cōmissionē pene immediate tēdit p̄uētiō dñi cui
 56 nō curauit pcurator p̄uidere. An aut dñs al̄s possit pro parte factū procuratoris ratificare vel e⁹ ipse procurator possit mādātū dñi pro parte acceptare t̄git hic Arer. post dñm suū Lud. de ro. Et et t̄git. An mādātū sufficiens dicat si dñs promissit h̄e ratū qcqd̄ fuerit factū legitime per pcuratorē vel sub aliq̄ alia taxatione qd̄ ad idem tendit cū p̄mo an dñs pro parte possit h̄e ratū. vide enim p̄dicta particularis ratificatio vt per Bar. in. l. que oia. §. si. et l. seq. §. de procur. Et an dñs mādātū procuratori in medio iudicij videat ratificare p̄cedētia dic vt hic per eum q̄ sunt ex materia nō prosequor. Aduerte tñ ad saluationē quas feci de p̄ma so. glo. an ei repugnet ratio illius. l. si procurator. que nō militat in pena quā promississet pcurator nisi diceret q̄

tūc l̄ nō militet illa rō militat alie. §. assignate et ex plurib⁹ rōnibus et c. §. affinitatis. insti. de nup. cū si. v̄ in. d. so. pcedere respectu pene vt in ea sit dñs inter dñm et pcuratores sed respectu interesse v̄ esse idem in vtroq̄ q̄ nō congruit
 57 interesse cōmitti in plusq̄ intersit. Et cimo Bar. iterū op. p̄ id qd̄ dixit q̄ p̄ncipalē p̄faciēte pro parte pena cōmittitur in solidū. na et imo v̄ q̄ cōmittatur solū pro parte et pro alia parte obstat exceptio: vt. d. l. si seruus. §. si pluriū. §. si q̄ cautio. et glo. hic in v̄. solum penā. cōmittere fatetur et sic vult per illū tex. limitari et declarari tex. nostrū vt procedat de rigore iuris sed de eq̄tate obstat exceptio et hoc vult glo. indistincte tam in obligationib⁹ dādi q̄ et faciēdi vt sic in obligationib⁹ dādi dicamus q̄ ex p̄uētiōe vnus heredum pena cōmittit cōtra oēs tñ respectu illoz qui nō p̄ueniunt obstat exceptio et ista fuit opinio ABar. prout refert glo. j. l. p̄ma. §. si. q̄ voluit oēs istas. ll. dicētes penā cōmitti in solidū siue respectu heredum siue respectu p̄ncipalis et siue in obligatione dādi siue faciēdi limitari per illū. §. si pluriū. sed ista so. improbat ab oibus fm̄ Bar. hic et sicut alia sol. quā ponit glo. in p̄rio vt hic et ibi per Bar. q̄ virobizq̄ approbat sol. q̄ sp̄ale sit in iudicijs in q̄bus l̄ ex particulari p̄uētiōe pena cōmittat in solidū tñ pro parte obstat exceptio l̄ in p̄ctibus cōmittitur in solidū et exigūt in solidū siue obstaculo exceptionis et ita loquit tex. n̄ et sic mitius agit in iudicijs q̄ in p̄ctibus l̄ 3 glo. in. l. p̄ia. faciēs dñam inter iudicia et p̄ctus e⁹ dixerit v̄ mitius agi in p̄ctibus q̄ in iudicijs et ita prout dicit Bar. v̄ tenere glo. j. l. p̄ma. §. si. §. et fa. hercili. l. heredes. §. idē iuris. et glo. in. l. si q̄ ducēta. §. vtrū. §. de re. du. in vlti. glo. magna et ibi By. et refert Bar. q̄ ipso audiente ita et tenebat Ray. de forll. sup h̄. l̄ 3 aliqui. alr dixerit et hanc diuersitatē dicit Bar. procedere inter p̄ctus et iudicia et respectu eoz que p̄tinet ad ordinationē ipsoz iudicioz secus in his que p̄tinet ad decisionem q̄ in his est idē qd̄ in p̄ctibus: vt. d. §. si. j. l. p̄ma. dum loquit de snia arbitri et faciūt no. in. l. celsus. §. d arbi. et in. d. l. et si post tres vbi vide Bar. ex cui⁹ dictis p̄cipies q̄ mitti agat circa p̄paratoria q̄ circa decisoria iudicij. Saluat et Bar. sol. quas ponit glo. magna in fi. in. d. §. si pluriū. q̄ ille tex. intelligat vbi ex impotētia totū nō adimpleuit tex. aut
 58 n̄ vbi ex volūtate saluat dico vt ista sol. sit vera in se. Tūc difficultas l̄ nō ipediat obligationē: vt. l. cōtinuus. §. illud. j. eo. impedit tñ morā et sic cōmissionē pene: vt. d. l. si rehen da. §. idem iuris. §. ad. l. ro. de iac. et p glo. et doc. in. l. qd̄ re. §. si cer. pe. et dictū est. §. viij. op. fateat tñ Bar. h̄ac sol. esse diuina et p̄p̄ea respūdam. P̄terea vltra q̄ sit diuina tina pōt dici q̄ et nō sit vera q̄ si difficultas impedit cōmissionē pene ergo et mero iure v̄ q̄ pena nō sit cōmissa cui⁹ p̄rium probatur et in. d. §. si pluriū. Improbatur et Bar. sol. P̄de. de bellap̄ti. quā sequitur Ja. bu. in. d. §. si pluriū. dicebat enim ipse P̄de. esse idem in cōtractibus et iudicijs sed esse differētia an vnū factū diuiduū vel plura sint in obligatione si vnū loquit tex. noster si plura loquitur. l. cōtraria. nā ibi plures serui p̄missi fuerūt sibi vnū vno nō stato verū est oēs statos nō esse q̄ oīo sumitur ex vniuerso. P̄terea ex pluralitate rerū plures vident stipulatiōes: vt. l. scire debem⁹. j. e. Et sic de rigore iuris pena in totū cōmittitur sed de eq̄tate quatenus nō fuit p̄uētiū obstat exceptio: vt in. d. §. 3 Bar. dicit q̄ hec sol. est p̄. l. si is q̄ ducēta. §. cū ita. j. rñ. et p̄ §. vtrū. §. de re. du. vbi indistincte dñs penā cōmitti aliquo nō facto nō ergo ibi dñs q̄ in aliqua parte obstat exceptio et q̄ plura facta essent p̄missa et vide et Bar. in. d. §. vtrū. col. ij. in v̄. veniamus ad scōdam stipulōnem copulatiue et affirmatiue cōceptā et c. vbi nec illud qd̄ hic et sic et ibi improbat opinionē P̄de. et approbat so. gl. de qua ibi et h̄ac so. et opionē
 59 tenet Oldra. in p̄si. suo. xxi. incip. de rigore iuris. et tenens enī q̄ emphitheota cessans a solutione partis canonis cadat a tota emphitheosi ad cōprobationē inter cetera adducit q̄ cōmuniter doct. dicunt esse speciale in iudicijs vt vno de p̄missis impleto altero non competat exceptio contra petitionem pene pro parte impleta alle. d. §. si pluriū. al̄s aut si pena est adiecta in cōtractibus facto siue dationi cōmittitur in

comittit in totū sine obstaculo exceptiōis et ex particulari
 p̄uētiōe alle. l. j. primā. §. si. et alia de quibus ibi per eū et facit
 et tex. n. et no. ex his qz b̄s qz et si unus heredum emphi-
 theore cessat res incidit in commissū in totū et ita sentit ipse
 Aldr. allegas. d. §. si. l. j. p̄rie et vide qd dicit. j. p̄ria distin. ad
 intelligētiā. c. suā. de penis. et cū hac opione trāsīt et hic An-
 ge. Et in. d. §. si pluriū. et j. l. prima. §. si. vbi p̄ De. de bella-
 perti. et p̄ eius intellectū ad. d. §. si pluriū. qz rōne pluriū ser-
 uat plures censeant stipulones et sic ex p̄uētiōe in vna nō
 comittat pena in totū r̄n. qz si bec sua rō pcedēt sequeret qz
 et mero iure pena in totū ibi nō eēt commissā cui⁹ p̄riū tñ ibi
 d̄i Jmo. aut alia rōne improbat opionē De. et Jac. bn. qz
 rō que est vbi plura copulatiue pmittunt s̄b̄st et vbi pmit-
 tit factū diuiduū. si. n. est factū diuiduū ita ex p̄ticulari p̄uē-
 tiōe v̄i qz pena comittit p̄ parte put et qñ plura copula-
 tiue pmissa fuerūt si ergo in vno vicinū p̄riū ergo et in
 alio qz Jmo. et residet cū opione Bar. quā ēt asserit h̄c te-
 nuisse De. de anch. v̄i sit d̄ia iter penā subiectā pmissioni
 facti diuidui in p̄tibus et loquit̄ tex. noster vel penā subie-
 ctā in obligatiōe circa p̄paratoria iudiciū et loq̄. §. si pluriū.
 ad quē tex. refert qnqz intellect⁹ et tādē residet cū p̄ximo in-
 tellectu cū quo ēt residet Ray. de forll. v̄i deprehēdit ex d̄i
 60 c̄ia sua hic relatis p̄ Jmo. t̄q reddat aliā rōnez qz reddat
 Bar. in. d. §. si pluriū. iter iudicia et p̄tius l̄z et Bar. v̄i. s̄. re-
 tuli dicat qz et Ray. hic ipso audiente ita tenuit dicit ergo
 Ray. qz rō qre sec⁹ in iudicijs qz in p̄tibus qz in iudicijs p̄sta-
 tur cautio necessaria in p̄tibus volūtaria ideo mitius p̄ce-
 dit in iudicijs qz in p̄tibus in his terminis facit in ar. l. si
 fideiussor. §. j. s̄. qz satisda cog. Et ex h̄ v̄i posse assignari aliā
 rōne in decisorijs iudicijs qre sit idēz qd in p̄tibus qz assignet
 Bar. in. d. l. et si post tres. p̄t eis assignari ista rō qz in tali-
 bus pena apponit̄ ex volūtate puta in cōpromisso dum p̄-
 mittit stare inie arbitri. Et huic opioni Bar. et alior p̄-
 quā sit d̄ia iter iudicia et p̄tius v̄i. s̄. adheret hic do. Alex.
 l̄z dicat qz De. de bellaperti. ad iura que p̄ ipsum adducit
 Bar. r̄n. qz loquunt̄ de rigore et mero iure secus de egrate
 per. d. §. si pluriū. dicere quē tex. illud qd dicit Ange. p̄ con-
 fundēdo dicto De. posset tolli s̄m ipm do. Alexā. qz l̄z ibi
 in p̄ncipali pmissiōe plura deducta fuerint tñ pena vna s̄-
 iecta fuit vnde ex rōne Jmo. s̄. relata ipse adheret opiniōi
 Bar. sed ex eo ēt qd dicit volēdo tollere dictū Ange. cōfun-
 ditur opio De. qz si pena est vna et sic stiplo penalis vnica
 et de pena comittēda agit vnitas ipsi⁹ penalis stipulōis nō
 pluralitas ipsi⁹ p̄ncipalis v̄i attēdēda. Cum opione Bar.
 et sequenti trāsīt hic et Areti. et ab ipsa tanqz cōi recedēdū
 nō esse in p̄sulendo et iudicādo dicit hic dñs meus l̄z in via
 disputatiua tētet ipsas ipugnare et substētare opionē De.
 de bellapri. referēs vidisse eas senis disputādo teneri. Dñs
 Andreas barba. et trāsīt cū opione cōi qz formalr̄ et de v̄bo
 ad v̄bū refert dicta do. Alexā. in h̄ solū addit pro doctrina
 Bar. et doc. l. cū eiusdē. s̄. de edili. edic. coniuncta doctrina
 Riccar. malū. et Aldra. quos ibi refert et seq̄ Bal. in suis
 recollectis que. l. cū. l. l. sequētibz facit p̄ doctrina Bar. et
 doc. in quātū iprobāt so. De. et Jac. bn. qz p̄bat ex dictis. l. l.
 qz nō refert qz iteruenerit rerū pluralitas vbi vnica pena p̄-
 p̄ciū p̄stituit ita in p̄posito nō v̄i referre vbi vnica pena p̄-
 oibus subijcit. Et cū cōi opione trāsīt et Pau. de ca. in. d.
 l. si p̄curator. j. rem ra. ba. et in. d. l. si seruus. §. si pluriū. p̄-
 r̄ū ante si. ita ēt t̄z hic l̄z approbet et d̄iaz quā facit De. de
 bellaperti. nō tñ facta mētiōe de ipso nec de Jac. but. sed
 de Spec. in ti. de arbi. §. si. v̄i qd si plura et c. Lud. ro. hic im-
 probat cōem opionē dicēns se nō videre rōnē diuersitatis
 qre mitius agit in iudicijs qz in ista stipulone d̄ rato que est
 p̄retoria v̄i. l. j. §. cautionales. j. de p̄ro. sti. Sed Areti. saluā
 do cōez dicit in effectu l̄z per sup̄flua v̄ba qz rō est qz stiplo
 de rato l̄z p̄toria respicit decisoria iudiciū in quibus d̄i idē qd
 in p̄tibus v̄i. s̄. dictū fuit. Si pulatio aut de iudicio s̄isti respi-
 cit p̄paratoria iter qz sit d̄ia in hac m̄a: et ēt in m̄a purgatio
 nis more: v̄i. d. l. et si post tres. Tu meli⁹ r̄ndeas qz iste tex.
 nō loq̄ de stipulone de rato iudiciali nec de ista h̄c tex. itel-
 ligūt Bar. et doc. qz oēs dñt qz tex. n̄ loquit̄ in p̄tibus loq̄

61 ergo iste tex. de stipulone de rato et iudiciali. Nam stiplo de
 rato et et iudicialis repit̄: v̄i. l. interdū. j. rez ra. ba. et in. §. si.
 in sti. de di. sti. et ibi glo. qz declarat qñ sit iudicialis et qñ et
 iudicialis. Aduerte tñ qz Bart. j. in. ij. q. an si. intelligit h̄c
 tex. in stipulone rem ra. ba. p̄toria et tūc ad id qd dicit Lud.
 de ro. r̄nde v̄i p̄xime retuli r̄ndere Areti. Sed p̄ cōem opi-
 nionē fortiter facit qz in p̄paratorijs iudicijs durius p̄ce-
 dit p̄ debitorē qz in decisorijs v̄i p̄ Bar. et doc. in. l. iter sti-
 pulantē. §. j. j. e. v̄i si in decisorijs pena comittit in totū lōge
 magis v̄i idē dicēdū in p̄paratorijs et sic nō v̄i subesse rō di-
 uersitatis quā assignāt doc. in ista m̄a nisi r̄ndeas qz in p̄pa-
 ratorijs durius p̄cedit p̄ debitorē reū qrenus agit v̄i iudi-
 ciū p̄cedat et nō reddat frustatoriū al̄s aut et sic vbi agitur
 de incurrēda pena posset dici qz h̄ nō p̄cedit. Sed iteru p̄
 cōez facit qz et in p̄paratorijs v̄i p̄bari idē esse v̄i comittat
 pena in totū ex particulari p̄uētiōe in. d. l. si is qz ducēta. §.
 cū ita. in v̄i idēqz est euidenter et c. per quē tex. p̄fundit et alia
 so. quā sentit Spec. in. d. v̄i qd si plura. ibi v̄i dic qz iō in. l.
 si seruus et c. dicit. n. qz ideo ibi pena nō comittit in totū qz
 p̄det ex scō alieno sicut al̄s parciū p̄ factū alienū in. l. san-
 cimus. C. de fideius. vbi p̄mittēs exhibere aliū h̄z sex mēses
 ad purgādū morā qz nō h̄z ille qz p̄misit exhibē seipm. naz
 in. d. §. cū ita. in. d. v̄i idēqz est euidenter et c. pendet adimple-
 ctiō ex facto alieno et tñ pena comittit in totū ex particula-
 ri p̄uētiōe et sic ista so. de qua aliqz hic nō tñ scā mētiōe de
 Spe. faciūt magnū fectū v̄i sit siēda d̄ia an adimpletiō fa-
 cti diuidui depēdeat a facto alieno nec ne nihil valet v̄i v̄i
 Actis p. d. §. cū ita. et p̄ illud. §. p̄fundit et r̄nsio De. de bel-
 lapri. qz si. §. cū ita. loq̄ in terminis in qd loq̄. §. si pluriū. di-
 cere qz vnus loq̄ de rigore al̄s de egrate nō est aliud dicē
 nisi qz vn⁹ corrigat p̄ aliū: et sic opio De. et in p̄ucto iuris
 nō v̄i sustētabilis l̄z ipsas conēt sustentare hic dñs meus p̄
 saluādo tñ Bar. forte posse r̄n. qz cum. §. cum ita. nō expri-
 mat qz fuerit p̄missū s̄istere in iudicio. put facit. §. si pluriū.
 qz v̄i intelligi vbi alio loco p̄misit. posset forte in tanta per-
 plexitate dici qz oblatio partis pene comisse cū ei⁹ accepta-
 tiōe qz ibi p̄t p̄supponi pariat exceptionez in aliā partē qz
 ex illa oblatiōe et acceptatiōe secuta videat remissa alia p̄-
 62 pene t̄ fac qz al̄s ex receptiōe canōis debiti v̄i remissa pena
 deieciōis v̄i h̄ in. l. ij. C. de iu. emphi. ad h̄ et no. al̄s p̄ gl. j.
 in p̄n. in. c. suā. de penis. fac ēt qz al̄s v̄bū offerat. de qz in. d.
 §. si pluriū. v̄i stare sine effectu aliqd operandi p̄. l. si qñ. de
 leg. j. et c. si papa. de p̄uil. li. v̄j. Et p̄ ista opione p̄ cōez facit
 qz nō v̄i rō qz p̄tor faueat ei qz nō adimpleuit in totū ex cō-
 tumacia put opus est intelligi illū. §. si pluriū. qz si ex impo-
 tētia p̄clusum est. s̄. qz tūc nec mero iure pena comitteret̄ p̄
 illa p̄te pro qua nō est p̄uentū. in iudicijs eis vbi non paref
 offēdit duplex p̄sona et iudicijs et p̄tis v̄i posset forte r̄n. ad
 d. §. si pluriū. qz ibi peccat in omittēdo hic in comittēdo sic
 al̄s d̄cebat. s̄. p̄xima op. s̄z tūc oīno obstat. §. cū ita nisi. r̄n.
 qz ibi nihil d̄i de comissiōe pene s̄z v̄i stipuloni satisfiat neces-
 se est oēs statos esse et c. sed hoc repugnat p̄nci. illius. §. vbi
 patet qz loquit̄ quo ad comissiōnē. An per. c. suā. de penis.
 limitet̄ iste tex. in si. Et tenēdo p̄ cōem opionem ad illud
 de purgatiōe more que facilius admittit̄ in p̄paratorijs
 iudicijs potest r̄n. qz diuersi sunt termini illius materie ad
 mām nostrā et p̄pterea de vna ad aliā nō v̄i fieri illatio per
 iura vulgaria. l. si. s̄. de calū. l. nāl̄r. §. nihil cōe. de acq. pos.
 nam in materia purgatiōis more agit v̄i creditor p̄sequat̄
 itēgre vel forte siue id qd venit in p̄ncipali p̄missiōe vel pe-
 nā s̄litter itēgre qd nō est in p̄posito n̄ro: qz agitur v̄i p̄se-
 quatur partē pene et in parte id qd deuenit in p̄ncipali p̄-
 missione facit qd dicitur. j. circa intelligētiā. c. suā. de penis.
 facit et qd al̄s dicit in. l. in executione. §. p̄ parte. j. eo. P̄re-
 terea multiplicare spāle in iudicijs v̄i incōueniēs. Itēz val-
 63 de dubiū est qz sit spāle in p̄paratorijs iudicijs. t̄ qz vbi est
 dies et pena admittat purgatio more. multi eni tenēt qz in
 distincte admittat purgatio more et qz sit dies et pena et sic
 ēt in alijs dispōnib⁹ et ita adhuc scholaris disputādo tenuit
 et dixi in. l. si insulā. j. e. et per doc. in. d. l. et si post tres. s̄. si qz
 cautio. et p̄ opionez qz in p̄paratorijs iudicijs admittat
 Vincen. sup̄ sc̄ia. si. noni. (11 1)

purgatio more ubi est dies et pena in alijs non facit rō. facta in casu nro: qz in pparatorijs in dubio p reum ut per Bar. in. d. l. inter stipulante. §. j. Ultimo Bar. dicit p si. tex. posse opponi de. l. ij. §. ex his. §. e. qz si nō l3 defuncto imple. re p parte nō vī qz nec heredi liceat cum in. d. §. disponat. qz ex psona heredū nō mutat obligatio et in effectu Bar. se remittit ad p riu ubi vide dicta. **C** Deinde Bar. ex iam dictis a. vij. op. huc vsqz colligit distinctionē quatr iteresse vel pena adiecta facto diuiduo cōmittatur. Cuius dicta ex dictis in pcedētibz apparēt declarata vno excepto qd in fi. distinctionis tangit limitado hāc mām per. c. suā. de penis quē ēt vide in. d. l. si seruus. §. si pluriū. in fi. vbi per illud. c. in oi obligatione tam faciēdi qz ēt vandi et tam in pncipa. **64** libus qz in heredibz vult qz de iure canonico pena nō cōmittat nisi p ea parte p qua puentū est et per eundē Bar. j. l. prima. §. si. et h vult glo. in. d. c. suā. que dicit qz per illaz decre. est approbata opinio ABar. de qua est facta mentio in pn. huius op. qui voluit qz in oi obligatōe de eqtate ob/ stet exceptio p ea parte p qua est partiū et iste tex. cū si. vo/ lentibus qz ex particulari pñtione pena cōmittat in soli/ duz loquunt de rigore fm dictā glo. et ita ēt dicit Imo. hic qz opinio ABar. est vera de iure canonico per illud. c. suā. qd an hēat locuz et debeat seruari in foro ciuili discutit hic Imo. et nihil clare firmat. Primo enim arguit qz sic quasi illud. c. tollat ambiguitatē que erat in hac mām de iure ciuili an ex particulari pñtione pena adiecta facto diuiduo vel dationi cōmittat et debeat in totuz ad hoc alleg. no. in. c. l3 ex suscepto. de fo. cōpe. et in. c. raynutius. de testa. dum in il/ **65** lis iuribz habet. t qz si aliqd qd est dubiū de iure ciuili apte decidit de iure canonico ius canonicū v3 seruari in vtroqz foro ad qd vltra ipz no. in. c. j. de no. ope. nū. et in rla posses/ for de re. iu. li. vij. p Bar. et doc. in. l. pñlegia. C. d. sa. san. ec. Sed volēdo tenere pñaz iniam dicit Imo. posse duplr rñ. ad dictā rōnem. Pñio negādo hāc mām esse dubiā de iure ciuili imo cum ABar. esset solus et oēs alij in p rium pōt di/ ci qz h erat clarū de iure ciuili et allegata in p rium pcedūt qñ in aliquo casu erāt opinioēs de iure ciuili hincinde. Se/ cūdo dicit posse rñ. negādo per illud. c. hoc clare disponi de iure canonico cum illud. c. fm ipm habeat duos intellect⁹ Anū qz ibi nullo modo possit peti pena de rigore siue eqta/ te canonica fm Host. Aliū qz ibi nō possit peti pena in soli/ dum sed p rata partis nō solute et hūc intellectū tenet ibi glo. Imo. et alij et fm istum intellectū ibi approbat opinio ABar. sed fm aliū nō facit ad ppositū cōmissionis pene in solidū vel p parte sed disponit qz nō possit aliq modo peti. Allegata ergo in p rium pcedāt fm ipm vbi sup. decisione/ **66** nona iuris canonici nō est variatio vel opinio. Sed volēs tenere qd p loco dictū fuit posset adducere aliā rōnem qz il/ lud. c. fundet in peccato: vt pz ibi inhonestis qstibus anelā/ do desideres cuz aliena factura dictari et c. t vbi aut sumus in pcernētibz peccatū clarū est qz in vtroqz foro seruatur ius canonicū vt no. in. d. c. j. de no. ope. nū. et in alijs iuribus. Alleg. et in. §. sexto gradu. in fi. de gradi. Pau. de ca. hic simpfr vī velle qz de iure canonico pena nō cōmittat nisi p parte p qua est puentū siue summa in obligatiōe facti diui/ dui siue ēt in obligatione vandi ita ēt tenet do. Abb. sic. in. d. c. suā. qui h dicit velle illud. c. et secus esse vbi pena adijcīt facto indiuiduo qz etiā de iure canonico indistincte cōmitti/ tur in solidū et ibi reprōbat opinionē illā de qua vt. §. retuli facit mentionē Imo. qz de iure canonico pena peti nō pos/ sit p pte p qua est puentū nō tñ ipse Abb. nec ēt Pau. hic tangūt an dispositio illius. c. sit seruāda in foro ciuili. Pñs Alexā. de imo. tenet ēt hāc opinionē quā dicit cōem vt per illud. c. suā. fm vnū intellectū de eqtate canonica pena nō cō/ mittat nisi p parte p qua est puentū et hoc dicit pcedere nō solū in pena cōventionali sed ēt pena legali l3 in pena lega/ li secus esse dixerit hic Raph. cu. per. c. potuit. de loca. vbi tñ hoc in ter. aliquo modo nō pbat fm do. Alexā. sed bene **67** ad hoc ibi facit glo. magna ad fi. Toum vult et sentit qz si to/ ra pētio debita pro re emphitheotica nō soluatur qz res in/ cidat in cōmissum cōcordat Specu. in ti. de loca. §. nūc ali/

a Vel opinio. Et vide etiam Imo. in. c. dile/ cti. de arbi. vbi adhuc plures intellectus re/ fert qui datur ad. d. c. suam.

b Vel mona. facit ēt. c. cum ab omni specie. de vi. et bone. cleri.

qua ver. xxi. et Oldra. in. d. pñ. xxi. et ita trāseūt cōiter ca/ noniste sed Jo. de imo. in. d. c. potuit. in p rium allegat. d. c. suā. et hoc est sustentabile fm do. Alexā. hoc. f. qz ēt pena legalis nō cōmittat nisi p parte et sic qz emphitheota cessā/ do p parte soluere canonē non pñet tota emphitheoti qd cōprobat duobz medijs. Primo qz l3. c. suā. loquatur in pe/ na cōventionali et sit eius dispositio exorbitans a dispōne iu/ ris ciuilis tñ nō incōuenit qz extēdat ēt ad penā legalez qz **68** sumus incōcernētibz aiaz per adducta hic per ipz. t Scōdo qz in illo. c. est scripta rō quo casu ēt in exorbitatibz sit exten/ sio vt in iuribz sifiter per ipm hic adductis. Ex cuius dictis vltra qz declaret an dispositio. d. c. suam. hēat locū in pena legali vt illa nō cōmittat in totum ex particulari pñtione etiam dedreūt an habeat locum in foro ciuili dispositio. d. c. dum eiz pñponit qz illud. c. loquat incōcernētibz aiaz ponderādo illa vba inhonestis lucris et c. satis per expñs sentit qz in vtroqz foro illud seruandū sit ex illa doctrina qz incōcernētibz aiaz vbiqz stat iuri canonico. Et ad cōproba/ tionē eius qd dicit do. Alexā. qz. d. c. habeat locū in pena le/ gali facit qd est dictū. §. prima op. qz iteresse nō cōmittitur nisi p parte p qua est puentum per. l. si pcurator. rem ra. **69** ha. Tñam iteresse est qdam pena legalis magis qz cōuen/ tionalis: vt per Bar. in. l. si insulā. j. eo. in. vj. op. si ergo ēt de iure ciuili pena legalis nō cōmittit nisi pro parte ex parti/ culari pñtione multo magis de iure canonico hoc idē ob/ camus et pcludam⁹ et ita refert hic dñs me⁹ tenere Raph. cu. l3 in p rium alleget no. in. d. c. potuit. et no. Spe. et Oldr. locis de qd. §. et sic refert alr Lu. quā referat do. Alex. et re/ sident p opionē dicte gl. de eqtate canonica p. d. c. suā. maxie in foro pñcie per no. p glo. no. in. c. sñitas. xij. q. ij. de rigore aut iuris ciuilis vī dicere qz tam pena pñtionalis qz lega/ lis cōmittat in totū ex particulari pñtione ex quo in vtraqz est eadē rō qz vtraqz pmittitur sub cōditiōe. naz cōditiōis in totū v3 pareri: vt. d. l. cui fundus. §. de cōdi. et demon. sed in p rium facit qd ipsemet adducit de iteresse qd nō cōmit/ titur nisi pro parte et sic in hoc de pena legali an cōmittat de iure ciuili in totū ex particulari pñtione vī sibi ipsi pñia/ ri. Areti. hic circa intellectū. d. c. suā. breuiter se expedit ob/ cēs qz l3 cōiter moderni hic dicāt p illud. c. put dicit Bar. tñ qz dñs suus dixit aliuz esse intellectū. d. c. v3 qz ibi pñetur de purgatione more qz admittat p rata nō soluta l3 fuerit appositus dies et pena et sic facit ad mām. l. si insulā. nō aut ibi vī qz pena nō possit peti nisi p ea rata p qua nō fuit p/ missio adimpleta et hūc dicit Areti. esse verū intellectū illi/ c. qd tñ et si pbaret qd dicit Bar. et doc. tñ fm ipm nō esset trabēdū ex terminis suis vñ cū loquat in psonis religiosis nō est trabēdū ad alias psonas pñertim vt euitet correctio iuris ciuilis qd v3 seruari ēt in foro canonico quatenus nō sit correptuz iuxta no. in. d. c. j. de no. ope. nū. et qz loquat in psonis religiosis pōderat illū tex. ibi qz vero nō decet te in/ tñ pontificalis modestie obliuisti et c. Et sic ipse vult qz il/ lud. c. nō solū. nō hēat locū in foro ciuili imo nec in foro ca/ nonico iter psonas nō religiosas. Et ad rōnē in p riu factā qz loquat ille tex. incōcernētibz aiam quā ēt vt. §. retuli fac/ do. Alex. pōt rñderi qz inhonestū et turpe afo reputatur in clericiis et in psonis ecclesiasticis et religiosis illud qd nō re/ putat in secularibz vt pz ex no. in. c. j. ne cle. vel mona. et p h ēt rñdes ad illud qz in illo. c. est expñsa rō ex qz pōt fieri extē/ sio et c. naz illa rō respicit psonas religiosas et multū p hat opione facit auctas gl. et ABar. in. d. c. potuit. si. n. ita deter/ minat in pena legali qz ēt de iure canōico cōmittit in totū ex particulari pñtione multo magis vī ita dicēdū in pena cōventionali. Et. c. suā. fm vnū modū itelligēdi loqz vbi bñs adimplere fecit qd potuit vt totū adimpleret et sic nō omisit totū adimplere ex pñumacia vt p Imo. in. d. c. dilecti. qd h modo intellectū nō repugnat decisioi iuris ciuilis qz ex omi/ cultate et impotētia ēt de iure ciuili impedit cōmissio pz qz vt. §. fuit dictū in. vij. op. et vī sñixa hec opinio ēt eqtati vbi ex nolūtate et pñumacia totū adimplerū nō fuit in qd terminis hūc opioni adheret Spe. in. d. §. xxi. qz rō facit vt ēt religio/ sis h nō incōueniat et. d. c. suaz. intelligat vbi ex impotētia vel ēt p t

vel etiā put ipm intelligit Roma. vel alio modo de modis
positis per Imo. in. d. c. dilecti. qbus dicit posse itelligi. d. c.
sua. q iter alios modos ponit et illū quē refert Areti. h po-
nere Ro. q loq̄ respectu purgatiōis more z refert Imo.
hic itellecū fuisse hosti. q dicebat in illo tex. pbari morā
posse purgari si aliq̄ dānū nō est passus ipse qui d̄z recipe
z per doc. et de h in. l. si insulā. j. eo. vbi vide dicta z in scōa
fallentia ad regulā negatiuā q mora nō possit purgari vbi
est dies z pena in. v. q. do. Andr. barba. hic refert plures i-
tellectus ad illud. c. suam. z l. cōmendat. d. intellectū Ro. tñ
p̄ ipsum adducit q ille tex. nō fundat se in purgatiōe more
s̄ in inhonestate lucri nec pōt clare dephēdi qd ipse nouus
s̄culus teneat. d. sua ratio quā facit p̄ Ro. nō multū v̄get
q possunt ista simul stare q papa fundet se in inhonestate
lucri z q p̄pterea velit morā posse purgari q̄s ex hoc papa
velit significare regri vt pars nō fuerit. in dāno ex mora. il-
lud enim q creditor cogatur residuū sortis siue crediti re-
cipe nō v̄ sonare in aliud nū in purgatione more z facit
q doc. dicit de egrate canonica oī casu admitti purgatio-
nem more z per. d. c. z per. c. potuit. de quo vide dicta in. d.
l. si insulā. in scōa fallen. ad regulā que sit per doc. q vbi est
dies z pena nō admittat purgatio more z et in. v. q. vel dī
ctū. c. z eius v̄ba sonāt in hoc q pena in nulla parte cōmis-
sa fuerit cum papa mādēt recipi residuū sortis z nō instari
i pena tāq̄ in lucro inhonesto q̄ ex eo v̄ posse dici p̄cede
re q̄ ex impotētia ille totā q̄ntitatē nō soluerat z sic fece-
rat quantū poterat p̄ adimplēdo totū vt vno modo intel-
ligit ille tex. per Imo. in. d. c. dilecti. vt p̄xime retuli. naz in
nulla parte. d. c. sit mētio q p̄ parte esset cōmissa pena put
itelligit cōiter per doc. hic z et per glo. z doc. cōiter ibi de
qbus est mirādū cum nullū verbū illius. c. ad hoc adeptes.
Et sic ex oībus. s̄. adductis satis apparet q opinio tenētū
q per illud. c. suam. nō sit alr dispositum in materia incur-
sionis pene ex particulari p̄uētiōe q̄ esset dispositū de iure
ciuili est satis substētabilis saltē in puncto iuris. cū. n. d. c.
sua. plures hēat intellectus in eo nō pōt fieri totale funda-
mētū per no. per Bar. in. l. in ambiguo. ff. de re. du. z aliud
ibi nō allegat in quo p̄bet hec diuersitas iter ius canonicū
z ciuile z facit q̄ cū sit dubiū de intellētia. d. c. z de iure
ciuili sit satis determinata ista mā ipsi oīno v̄ standuz per
no. in. d. c. j. de no. ope. nū. cū p̄cor. facit et q̄ vbi in totū nō
satisfit p̄missioni ex cōtumacia z cōtētu si ius canonicum
nō lineret penā insolidū cōmitti p̄ nō parentē. Tesser fauere
peccanti z sic dare mām peccādi p̄. l. cōuenire. ff. de pac. do-
ta. z p̄ id qd v̄ in. c. est misericordia. in fi. xliij. q. iij. venia
ta. z p̄ id qd v̄ in. c. est misericordia. in fi. xliij. q. iij. venia
peccandi in centumū tribuit delinquendi. nec ob. si dicas.
ius canonicū admittit purgationē more ad euitādū penā
naz hoc facit q̄ volens satisfacere agit quodāmodo peni-
tentiā quā nō penegat ius canonicū sed impedire penā nō
cōmitti est p̄orsus diuersum z dare mām peccādi z se non
remitti vt est dictū z facit. c. significate. de pig. vbi ad eua-
sionē pene pōderat q̄ debitor fecerit qd potuit facit et. d.
c. dilecti. de arbi. qd multū restringit si intelligit vt tota pe-
na incurrat vbi totaliter laudo p̄uētum fuit z v̄ba nō v̄nr
pari hūc itellecū q̄ papa mādāt pareri snie sine laudo s̄
pena z c. z sic indefinitū ergo oībus p̄tēis in laudo q̄ in-
definita egpollet vniuersali. l. si pluribus. de leg. ij. cū. si. q̄s
velit q̄ si in vno p̄ueniat tota pena in cōpromisso cōtēta
z cōmutat t̄ facit et q̄ in cōcernētib⁹ aiam durior via eligit
c. pe. de sen. excō. sed q̄ seruent p̄missa cōcernit aiam q̄ nō
obseruare est peccatum. vt in. c. j. de pac. z. c. z si p̄p̄. de iu-
re iur. ergo d̄z eligi via vt et tota pena incurrat ex particu-
lari p̄uētiōe ad hoc vt q̄s magis inducat ad obseruantia
p̄missor. Et ex dictis in p̄cedētibus op. colligunt plures li-
mitatiōes ad hūc tex. in fi. dum dicit q̄ ex particulari p̄uē-
tiōe pena cōmittitur insolidū. Prima limitatio est vbi nō
fuit p̄missa pena sed stipulatio cōmittit ad interessē q̄ tūc
ex particulari cōtrauentione nō cōmittit nisi pro parte. vt
d. l. si p̄curator. j. rem. ra. ba. z hic per Bar. in. ix. op. Et ex
hac limitatione inferi ad scōam vt idē sit in pena legali cū
interesse et sit quedā pena legalis p̄ quā limitationes tñ fa-

ciūt no. in. d. c. potuit. de loca. sed v̄c vt p̄xime dictū fuit di-
scutiēdo intellectū. c. sua. de pe. Tertia limitatio est vbi su-
mus in stipulacionibus penalibus interpositis in p̄paratorijs
iudicijs q̄ si p̄missor pro parte p̄uenit nō cōmittit in esse
ctu pena in totū sed tñ pro parte cū p̄ alia parte obstat ex-
ceptio. vt. d. l. si seruus. s̄. si pluriū. fm intellectū Bar. z cōez
de quo plene discussum fuit in. x. op. Quarta limitatio dat
vbi p̄missor fuit impeditus pro parte adimplere q̄ pro ea
parte p̄ qua ex impotētia z difficultate nō fuit satisfactum
p̄missioni nō cōmittit pena q̄ l. z difficultas nō ipediat ob-
ligationes tñ excusat a cōmissione pene per. l. si vehenda. s̄.
idē iuris. s̄. ad. l. ro. de iac. z dictū est. s̄. viij. op. z iste est ali-
us intellectus datus ad. d. s̄. si pluriū. per glo. ibi quē appro-
bat Jac. bu. Mō ob. obiectione per aliquos facta de. l. con-
tinuus. s̄. illud. j. e. z s̄lter approbat Bar. hic in. x. op. tāq̄
verū in se l. z respuat tanq̄ diuinationis ad illū. s̄. z ita et est
de mente Spec. in. s̄. nūc aliqua. ver. xxi. de loca. z de h an
z q̄n z qualr difficultas impediat cōmissionē more z pene
vide plene p̄ Bar. in. d. l. p̄tinuus. s̄. illud. in vlti. col. Quin-
ta limitatio datur vbi plura facta p̄missa fuerūt copulati-
ue q̄ si quedā adimplent p̄ illis nō cōmittitur pena z ista
limitatio p̄ atur in. d. s̄. si pluriū. fm intellectū p̄. de bel-
laperti. z Jaco. bu. de quo plene s̄lter est dictum in. x. op.
Sexta limitatio datur vbi sunt plures p̄mittentes q̄ tūc l. z
vnus nō adimpleat p̄ parte sua non cōmittit pena p̄ alios
ad qd. l. cui fundus. s̄. de cōdi. z demon. z per glo. Bar. z
doc. j. l. p̄xima. s̄. si vbi videbimus ad h̄ et p̄ferūt dicta. s̄. in
iij. op. z sic est idem qd in pluribus hēdibus q̄n factū erat
in obligatiōe secus si datio q̄ tūc aliud est in pluribus p̄n-
cipalibus aliud in heredit⁹ vnus p̄ncipalis vt per Bart.
in. d. s̄. si. Septima limitatio dari posset vbi dñs p̄uenit cu-
ius p̄curator. i. qui gerebat se pro p̄curatore p̄misit de ra-
to. vt. d. l. si p̄curator. j. rem. ra. ba. de quo dixi. s̄. in. viij. op.
Ultima limitatio datur de iure canonico de quo indistincte
pena nō cōmittitur nisi p̄ ea parte pro qua p̄uentus fuit p̄
d. c. suam. fm cōem intellectū doc. hic de quo tñ plene vide
dicta. s̄. p̄xime. Et an per. d. c. vel p̄ aliud de iure canonico
inspiciat an intersit vide aliqd dictū. s̄. in. s̄. item si in facto.
in fi. textualiū. Et quantū ad id qd est dictū circa intelligē-
tiā. d. c. sua. aduerte q̄ quantū ad terminos. s̄. fi. l. j. p̄xime
v̄ cōgruere equitas canonica q̄ pena nō cōmittat nisi p̄
parte p̄facientis. Expeditis op. Bar. venit ad plures que-
stiones quas format circa istū. s̄. z eius materiā. Et p̄ma
q̄ est qd si noie pene p̄missum fuerit aliqd indiuiduū in q̄
bus terminis non loquitur iste tex. sed vbi pecunia p̄missa
fuit noie pene vt patet maxime ibi pena certe pecunie z c. z
distinguit in hoc. s̄. an sit adiecta facto indiuiduo vel diui-
duo alieq̄ distinctiones. s̄. relate sunt tam respectu p̄nci-
palis p̄missoris q̄ respectu heredū qualr talis pecuniaria
pena cōmittitur. Quid iuris ergo in p̄missione indiuidui
pro pena querit z examinat Bar. in ista. q. qui etiā p̄ns p̄-
mittit z breuiter decidit qd q̄n facto diuiduo apponit pe-
na facti diuidui. z quid si talis pena facti diuidui adiicitur
facto indiuiduo. z qd si facto indiuiduo adiiciatur pena fa-
cti indiuidui qualr pena cōmittat in dictis trib⁹ p̄mis ca-
sibus z vt dixi breuiter se expediat tanq̄ nō habeant dubiū
in quarto ergo casu dicit esse dubium. s̄. vbi facto diuiduo
adiicitur pena facti indiuidui puta q̄ p̄misit non agere z
si ageret nomine pene p̄misit iter fieri qualiter ipso p̄mis-
sore defuncto si vnus hereduz cōtrauenit cōmittitur talis
pena z p̄cludit post p̄. de. q̄ tantū cōtra heredem qui con-
trauenit cōmittitur pena cum ita dicatur in. s̄. isto de pena
adiecta facto diuiduo verū cum pena sit indiuidua insoli-
dum cōmittitur contra ipsum cōtrauenientē vbi q̄n est di-
uidua cōmittitur cōtra illum qui cōtrauenit pro portione
hereditaria. Subdit tamen Petruz h̄ sue decisioni adijce-
re tēperamentū vt stipulator q̄ egit ad penā debeat tali be-
redi qui p̄uenit z insolidū dictaz penā incurrit offerre esti-
mationē p̄ parte coheredū. ar. si ser. ven. l. loci corpus. s̄. si
fundus. z de le. ij. cū filio in p̄n. z. s̄. ad. l. fal. l. lege falcidia.
inueniēte qd vltimū dictū p̄. de. Bar. reliq̄ s̄ dubio id. n.

qđ ultimo loco subdit *De*. nō est in effectu aliud dicere nisi qđ effectualr hēs pueniēs nō teneat nisi p pte hēditaria ad penā pmissam in facto indiuiduo. Qđ oīm merito reliquit *Bar.* sub dubio qđ iura que allegat *De*. nō stringunt quibus hic rīdet *Ang.* q hanc. q. tangit sup tex. et clarius h̄ *Imo.* sup gl. j. qui post *Ang.* 13 § *De*. q dicta oblatio non sit necessaria s; pfaciens insolidū teneat ad talē penā et in solidum ad ipsam possit pueniri citra dictā oblationē put 13 et hic *Idau.* sup tex. p̄supponūt tñ *Ange.* et *Idau.* h̄ put et dñs *Alex.* *De*. velle hēdem pueniētē nō teneri ad talem penā indiuiduā nisi p parte et nisi p parte nō fuisse commissaz qđ respectu effectus dicere potuerunt qđ in rei vitate *De*. dicit insolidum penā facti indiuidui adiectaz facto diuiduo comitti p̄ pfaciētē: vt et post *Bar.* refert *Imo.* q meli⁹ dicta *De*. et *Bar.* circa hoc refert qđ *Ange.* et *Idau.* q *Idau.* et p̄supponit *De*. eo casu quo facto indiuiduo fuit adiecta pena similis facti in quo ex p̄uentiōe vnus pena comittit cōtra oēs qđ ei p̄ quē agit debeat offerre estimationē p parte cohēdum qđ minime dicit *De*. nec in hoc *Ang.* rephēdit *De*. quasi hoc dicat imo nihil de hoc dicit *Ang.* 13 *Idau.* referat *Ang.* et in hoc tenere p̄ *De*. p̄ferūt tñ dicta *Idau.* ad declarationē dicti casus qñ facto indiuiduo est adiecta pena eiusdē facti ponēdo exēplū put. ponit *Idau.* qñ noie pene fuit pmissum domū fabricare. Ubi aut̄ eēt pmissū no mine pene adiecte facto indiuiduo iter fieri quāsi practica bitur dicta pena p̄ quēlibet insolidū declarat h̄ dñs meus. Bñs *Alex.* aut̄ h̄ nō tangit s; vltimū mēbruz qñ facto diuiduo pena facti indiuidui adiecta fuit bñ tangit et trāsit cuz *De*. rīdens ad adducta per *Ang.* *Imo.* et *Idau.* et vā respōsio ad illa iura patē pōt ex dictis. s. circa. v. op. *Bar.* Et *Ang.* et sequaciū rōnem et improbat hic dñs meus: qđ ea strēta idē dicēdū eēt qñ pena est diuidua et post multa que ipse adducit p̄ oīm *Idau.* q videt̄ approbare oīm *De*. re fidet tan dē cū dicto ipsius *De*. q pena aduersus p̄faciētē ppter impossibilitatē diuidēdi comittat in totū et hoc d̄ rīgoze s; eqtas dictat vt stipulator teneat refūdere p pte cohēdū quos post *Idon.* vult nō teneri in aliquo ex p̄uentiōe cohēdīs: qđ nec vere nec fice p eos est peccatū ex quo factum deductū in pncipali stipulone erat diuiduū: et sic cessat rō v. ab oibus et c. ibi qđ in partes diuidi nō pōt et c. si ergo p̄senserit p̄stōni seruitutis d; offerri p̄ueniētī p̄cium qđ h; erogari p tali p̄sensu si nō voluerint p̄sentire: et tūc ipse tenet̄ ad p̄stationē partis estimationis ipsius seruitutis et h̄ modo practicabit̄ ista mā iuxta. d. l. cū filius. de leg. ij. et ita vult *Arēti.* sup gl. j. vbi plene explicat articulū et ad ibi oca se remittit sup hac. q. et exp̄sse dicit approbās snias *De*. qđ paulo an dicebā allegādo. d. l. cū filius. circa practica materie qđ dixi anteq̄ viderē ipm *Arē.* id p̄siderans per. d. l. cū filius quā *De*. allegat cū opione cuius trāsit et dñs *Andr.* barba. in. viij. col. q̄ iter cetera pōderat tex. nostrz. vbi p̄ ablatinū absolutū d; de adiectiōe pene ibi pena certe pecūie

73 pmissa et c. tanq̄ ablatinū faciūt pditionē a testatore de p̄di. et demon. que p̄ditio est indiuisibilis. l. cui fundus. e. ti. cuz si. ergo hic est casus fm̄ ipm qđ vbi actus pncipalis est diuiduus: pena sit indiuidua nō curatur de ea vel de alio actu accidentalī sed indicat̄ act⁹ diuiduus sed tu p̄sidera qđ semp̄ pena p̄mittit̄ pditionālī. vñ citra tex. nostruz videt̄ subesse dicta rō indiuiduitatis pene rōne p̄ditiois et tñ nō ppter eā imutat̄ nā ipsius stipulonis. Et nō. hāc rōnem qđ facit qđ idē sit dicēdum si adiecta fuerit pena facti indiuidui explicabilis tñ p̄ quēlibet sine alijs puta fossam fodi vel domū fabricari vt v3. et in his termis nō teneat p̄ueniēs in effectu nisi p parte sua: et sic nō teneat nisi ad partē estimationis opio faciēdi in penam nisi sibi offerat pecunia p ratis cohēduz sup quo tñ cogita qđ specificē doc. nō tangūt nisi vnū v̄bz dñs meus dū arguit p̄tra *Idota.* approbātē opionē *Idet.*

74 Trō tñ accessozitatis quā pōderat dñs *Andr.* qz. s. accessozium seq̄ p̄gruit nām sui pncipalis. l. cū pncipalis. j. de re. in. et r̄la accessozii. e. ti. li. vj. cū p̄cordā. et pncipalis stipulatio ē diuidua vñ adiectio pene que venit accessozie et in cōsequētiā et qđ p̄tineat indiuiduū p̄gruit qđ sequat̄ nām pnci-

palis et sic nō cōmittat in effectu nisi p parte aduersus cōtrafaciētē. ista ergo rō militat et in adiectiōe pene opio faciēdi. Itē alia rō quā ipse pōderat qđ pncipiū p̄tractus nō finis attēdi d; iuxta nō. per gl. in. l. minoribus. C. de his q. vt indi. et in. l. j. in qbus cau. in ite. resti. nō est ne. et ad h̄ plura possent de initio spectādo et c. s̄līr facit vt idē dicit̄ obeat qñ pena facti indiuidui. s. opio faciēdi adiecta fuit stipuloni facti diuidui. Ad cōprobationē et facit qđ cōueniētius ē qđ p̄ualeat et attēdi debeat nā pncipalis stipulonis que odium nō p̄tinet qđ nā penalis q odium p̄tinet: ar. l. cuz qdam. s. de lib. et post. et r̄la odia. de re. in. li. vj. cū si. iuncta. l. querit. de sta. ho. cū si. Cū opione *De*. trāsit et h̄ ille bononiēsis q mīrāda et ab alijs nō visa fm̄ ipm adducit s; quātū ad modū soluēdi: et sic quo ad practica huius. q. dicit se nō stare cuz *De*. et doc. s; ea quā ipse in hoc dicit eē sniam suā est et snia *De*. allegātis. d. l. cū filius. put. s. declarauit post *Arē.* de q̄ iste doc. quo ad hoc de practica et modo soluēdi non facit

76 mētiōē. C. I. Scđo querit *Bar.* An decedēte eo q promisit indicatū solui sub certa pena in qua stipulone indicatū solui p̄tinet̄ c̄la de defendēdo si vnus ex cohēdib⁹ nō defendit̄ pena cōmittat̄ aduersus oēs vel solū aduersus nō defendētē Et dicūso p̄mo an stipulo de defendēdo sit diuidua vel indiuidua. Cōcludit in effectu qđ cōmittat̄ solum aduersus nō defendētē et qđ in stipulonis p̄torijs siue p̄tineant factū diuiduum siue indiuiduū siue dationē ita sit dicēdū et pcludēdū per iura et rōnes de quib⁹ hic p̄enz qui idē et 13 in. l. penales. s. iul. ad. l. fal. excepto eo de pena adiecta dationi in stipulatiōe p̄torias: qđ ibi vult penam cōmitti p̄tra oēs et illuz tex. intelligit vbi pena adiecta nō fuit et hoc in p̄trarijs q̄ for̄mat in illo. s. 13 in sumario idem 13 qđ hic simplr. n. dicit qđ si facto vnus hēdis ex stipulone p̄torias pena cōmittit̄ solus ille tenet̄ qui p̄trauenit. Et sic fm̄ istā opionem limitatur et declarat̄ iste tex. et tex. in. l. v. s. si. vt nō habeat locū in stipulatiōibus p̄torijs s; in ipsis nō adhibita dist. diuidui vel indiuidui vel an p̄tineat factū vel dationē vno hēdū p̄trafaciente ille solus teneat̄ dictate hoc eqtate p̄torias s; ipm *Bar.* cuius opio cōiter v̄t approbari et hic et in. d. s. iul. nō obstatibus quibsdā que in p̄trarijs adducit *Ra.* quib⁹ rñ. p̄ doc. S; ego p̄ opione *Ra.* que est et opio glo. in. d. s. iulianus. pōderat̄ ibi et adduxi nō nulla ex quibus satis dubia reddi v̄t opio ipsius *Bar.* in hoc qđ faciēdo v̄tiam inter p̄torias et p̄uētionales limitat̄ istuz tex. et. d. s. si. l. v. que hic nō repeto s; me remitto ad dicta in. d. s. iulianus. Et de opione *Bar.* in p̄ucto iuris v̄t et dubitare dñs meus pōderat̄ iter alia *Bar.* eē sibi ipsi p̄riuz dum. j. rñ. ad. l. vt tñ. s. si tamē plures. v̄t ex p̄uentiōe et nō defensiōe vnus penā cōmitti insoliduz: et sic et p̄tra defendētē p parte et tñ ille tex. loquit̄ in stipulone p̄torias nisi dicamus fm̄ dñm meum qđ ille tex. loquit̄ respectu nō defendētū sup quo cogita qđ imo tex. v̄t loqui et respectu defendētis. Et vide *Bar.* hic q bñ aduertit ad illū tex. qđ videbat̄ facere in contrarium et aliter. rñ. q. si in effectu ibi omnes p̄traueniebant. Et sic dominus meus non bene aduertit q vltimus retēta opione *Bar.* tangit an p̄ueniēs in h̄mōi p̄torijs stipulonis indiuiduis teneat̄ ad totā penā vel p̄rata sua qđ dicit *Bar.* nō apire et determinat qđ ad totā penam put in fili dñ. in. d. l. in depositi. s. de positi. et p̄ dicta. s. in qnto p̄trario ad qđ et dicta in. viij. p̄trario dum ibi referūt dicta *Ang.* et qđ absurdum eēt p parte tñ penā eē cōmissam et eēt p̄tra tex. et eius rōne in. d. l. cui fundus. s. de cōdi. et demō. et ita hic senēses non facta mētiōe de nostris tenet̄. Tangit et quāsi p̄cedat qđ respectu clausule de defendēdo stipulatio indicatū solui sit indiuidua an v3 et oblatio et p̄statione vel solū p̄statione et dicit qđ solū p̄statione s; fm̄ ipsam *Bar.* sentiat qđ vtroq; ex dictis respectibus sit indiuidua remittit se taudē ad dicēda. j. p̄mo. s. huius. l. Tāgit et aliqd de dicto p̄. et *Bar.* in hac. q. dū volūt qđ iste tex. loquēs de facto diuiduo qđ pena ipsi adiecta cōmittat̄ p̄p̄te p̄cedat in facto p̄sone cohēnti adeo qđ nō pōt per alios explicari inuitis cohēdibus. dicit. n. hoc facere p̄tra rōnes glo. iter factū et dationē quā *Bar.* fuit secutus. s. in. viij. contrario. vbi vide dicta qđ hoc et ibi tactū fuit *Arēti.* et h̄ dubitat de

bitat de limitatōe bar. deducens q̄ violat̄ & diuinat̄. §. in
 certam. si intelligatur put ip̄m intelligit̄ bar. & nō videtur
 77 decidere in §. at in p̄trariū & c. q̄ in p̄torijs fiat diuīsiō
 inter hēdes stipulatoris q̄d est p̄tra mētē lfe & p̄tra. l. ex dā
 ni. §. quotiēs. de dam. infec. q̄ p̄torie diuidunt̄ inter hēdes
 stipulatoris q̄d vltimū nullo mō infer̄ ex intellectu bar. q̄
 in §. at in p̄trariū & c. rñ. de p̄torijs nō obstante eo q̄d dictū
 est in alijs in §. q̄vis quasi de illis ad p̄torias nō fiat illatio
 Deducit et̄ rñ. bar. nō eē sufficiētē ad. l. cum ex cā. q̄ vel
 opus erit dare stipulationē duple in triplici dīa q̄d erit re
 darguere. §. 2. de insufficiētia. §. l. p̄xima. §. itez duple vel si
 datur in duplici dīa put ipsam ibi distinguit̄. §. 2. nō obet
 minori, equitate inniti index in stipulatione duple que sua
 auctoritate interponit̄ ipsam. l. moderādo q̄d faciat p̄tor vt
 ipse deducit̄ in. d. l. cū ex cā. ē q̄ loquat̄ de nō p̄torā nī
 bil de hac moderatiōe dī. ergo & c. Et nō. hec dicta Areti.
 circa intelligentiā. d. l. cū ex cā. q̄ faciūt̄ p̄ rñ. Alex. ad illas
 l. ad quā Are. vidēs cū difficultate posse rñ. Et p̄pterea co
 nat̄ defendere opionē p̄e. rñdens ad. §. in. p̄ponēdo nouus
 intellectū ad. d. §. de quo tandem ip̄met dubitat̄ l̄ conetur
 ip̄m saluare senēses conant̄ saluare cōem subdētes in si. du
 bium q̄d dicūt nō repire declaratū an p̄ parte an in totum
 in istis p̄torijs pena cōmittat̄ p̄ ip̄m p̄ueniētē vel p̄ parte p̄
 bīda vera resolone istoz dictoz Bar. p̄ximo est vidēdus
 an stipulatio de defendēdo sit indiuidua & quo respectu siue
 q̄bus respectib⁹. Subinde videndū est d̄ veritate p̄clusiōis
 Bar. quā ipse facit in p̄torijs stipulōibus in ip̄s limitans
 hūc ex. & ē alia iura put. l. §. p̄ximā. §. si. & l. in executione.
 §. p̄. vbi de pena adiecta stipulōi vādī dī q̄ cōmittit̄ p̄ oēs
 et p̄uentione vnus vt nō p̄cedat in p̄torijs stipulationibus.
 78 Circa primū Bar. t̄ per iura & rōnes q̄ sit indiuidua
 & in hoc p̄cordat cū p̄e. limitat̄ duob⁹ modis hāc p̄clusio
 nem vt h̄ vide per ip̄m q̄ nō tangit̄ specificē quo vel quibus
 respectibus sit indiuidua & cū ip̄o in hoc simpliciter trāsit
 Imo. hic q̄ dando limitatōes quas dat Bar. dicit q̄ tūc. i.
 q̄ actor nō est renitēs vt diuīsim fiat defensio quo casu pro
 pte fieri pōt defensio: tūc ergo poterit dici diuidua h̄ ip̄m.
 Et sic h̄ respectu talis stipulō de defendēdo nō est indiuidua:
 & ista ē vī mēs Bar. dū p̄ponit limitatōē q̄ inuito actore ē
 indiuidua h̄ tñ est p̄ accidēs & p̄pterea nō vī tollere qn dicat̄
 talis oblo indiuidua sicut ē dicimus ecōtra in obligatiōe
 dandi que l̄ p̄ accidēs. i. inuito creditore nō recipiat diuī
 sionem tñ oīno diuidua vī vt dixi in. l. §. i. §. e. & in. d. l. sti
 pulatiōes nō diuidunt̄. in primis tribus. q̄ & vide ip̄s bar.
 §. in. §. op. q̄ idem sentit dū vult q̄ obligatiōes factor̄ indi
 uiduoz sint indiuidue oblo & solone & que dicant̄ facta
 indiuidua & quātr cognoscant̄ ponit ip̄e Bar. in. d. l. stipu
 latiōes nō diuidunt̄. maxime in tertia. q̄ ad quā vult hic se
 remittere dū ponit rōnem q̄ defendere sit indiuiduū & dī
 xi de hoc quot modis def̄ diuiduitas & indiuiduitas & in
 superioribus & in. d. l. stipulōes nō diuidunt̄. & ē in. d. l. §. §.
 & bar. & in tex. & ē sup gl. j. Et q̄ stipulō de defendendo sit
 indiuidua nō alr̄ specificādo quib⁹ respectib⁹ cū Bar. tran
 seūt alij doc. hic excepto Ra. cum. de quo faciūt̄ h̄ mētiōes
 papiēses sequētes tñ Bar. nō obstatibus rōnibus Ra. cu.
 que sunt satis debiles & friuole & p̄ ip̄m stringit̄. l. ex clausu
 la. §. iudi. sol. quā ē allegat Bar. vbi. §. 2. reddit rōnes que
 p̄cernit & p̄supponit d̄fensionē indiuiduā non ergo est bona
 p̄sideratio sua q̄ in. l. cū ex cā. nō sit ex nā d̄fensiōis q̄ stipu
 latio penalis cōmittat̄ in totū vno nō defendēte l̄ ex nā rei
 empre & c. nā in. d. l. ex cā. vt dixi reddit̄ rō que p̄cernit idē
 uiduitatē ipsius d̄fensiōis nec obstat q̄ ibi fiat mētiō de re
 nō defensa & c. & sic p̄ Ra. posse dici debere itelligi put ip̄e
 itelligit̄. l. cū ex cā. nam ibi res accipit̄ p̄ cā vt p̄bat̄ ex p̄n.
 d. l. & ex. l. ex iudicatū solui. & ex multis legibus illius rī. de
 opione Ra. quo ad hoc facit et̄ mentionē dñs Alex. in di
 scussioe alterius articuli dum ponit rñ. Ra. ad. §. iulianus.
 Bononiēses repetētes hic ponunt nouā opionē q̄ stipula
 tio de defendēdo p̄torā in p̄sona p̄ncipalis l̄ sit indiuidua
 tñ in p̄sona hēdum mutat̄ nāz & efficit̄ diuidua & ista rōne
 t̄ q̄ pena nō cōmittat̄ nisi p̄ nō defendētem quasi respectu

hēdum pena sit appposita facto diuiduo & sic militat̄ tex. h̄
 in §. at si de eo cautū sit & c. & idē dicūt in oibus p̄torijs sti
 pulationibus p̄tinentibus factuz indiuiduuz respectu p̄in
 cipalis p̄missoris vt in p̄sonis hēdum resoluant̄ & mutent̄
 nām suam & efficiant̄ diuidue mouent̄ per tex. in. d. §. incer
 tam. in §. scindi eas & c. & in §. a defūcto stipulōem diuersā
 p̄ditionē cuiusq̄ facē & c. & in §. & in p̄rium & c. & per. §. si.
 eiusdē. l. de p̄to. stip. & per. l. si. in §. & si reus promittendū. §.
 iudi. sol. non est ergo spāle put dicunt Bar. & doc. q̄ pena
 appposita sup stipulōe p̄torā p̄tēte factū indiuiduū cōmit
 tat̄ pro parte p̄trafaciētis l̄ est spāle q̄ respectu facti p̄in
 cipalis mutat̄ ip̄am nāz in p̄sona hēdum vt dicat̄ & sit in p̄
 sona ip̄soz diuiduū ex quo bñ sequit̄ q̄d dñt Bar. & doc. de
 pena nō tñ rōne ip̄soz l̄ in p̄sequētiā & a maiortate rōnis
 & ad. l. v. §. si. rñdēt q̄ non loquit̄ in p̄torijs stipulōib⁹. In
 p̄sona ergo p̄ncipalis stipulōem de defendēdo ē p̄toriam
 tenēt eē indiuiduam q̄quid aliud dixerit Ra. d̄ quo ēt̄ isti
 mētiōes faciūt̄. Sz in p̄sona hēdum tenēt vt. §. approbātes
 in his termis opionē Rapha. ¶ Sz tu aduerte & p̄sidera
 q̄. §. incertā. loquit̄ respectu cōmissionis stipulōis p̄torie q̄
 diuidit̄ inter hēdes vt p̄ in p̄clusiōe quā facit. §. 2. q̄ p̄riū
 sūma rōne sit. sicut in heredibus stipulatoris stipulō p̄mittit̄
 p̄ eius parte obtinet̄ ita ēt̄ in heredib⁹ p̄missoris cōmittit̄
 p̄tra eū qui nō obseruat̄ siue p̄missum ēē factū indiuiduum
 siue diuiduū vt p̄ ex p̄in. §. qui in §. in quibus rñdēt scindi
 eas & c. q̄ loquat̄ respectu cōmissionis stipulōis vt dixi d̄cla
 rat̄ ex fine & decisiōe illius. §. que sit in cōmissione ad q̄d. l. si
 seruus plurimū. §. si. de leg. j. cū si. vbi disponit̄ q̄ sequētiā de
 clarant̄ p̄cedentiā facit et̄ q̄ in p̄ncipio. §. ponit̄ et̄ de stipu
 lationibus p̄tinentibus factū diuiduū put est rē ratā haberi
 vt in tex. nostro in qua nō p̄gruēt aliquo modo q̄d dī in il
 lo tex. si dicere respectu facti p̄ncipalis: q̄ in illo nō sit mu
 tatio nec alteratio in p̄sona hēdum q̄ ēt̄ in p̄sona p̄ncipal
 lis erat diuiduū vt in tex. nostro. l̄ bñ respectu cōmissionis
 pene ēt̄ respectu stipulōis p̄tinentis factū diuiduuz p̄gruit
 illud q̄d ibi dī de mutatiōe in p̄sona hēduz vt p̄ ex fine tex.
 nostri & hoc modo rñderi pōt et̄ ad. d. l. si. iudi. sol. Et vuz
 allegat̄. §. si dicte. l. ij. de p̄to. stip. p̄patere pōt q̄ nō obstat ex
 his que dicta fuerūt. §. in. ij. op. Bar. vbi tactū fuit de intel
 ligētiā illius tex. & eoz que ibi nō. Et p̄tra opionem istoz
 facit et̄. d. l. ex cā. iudi. sol. in rōne sui. cōgruit. n. dicta rō ēt̄
 respectu heredum p̄missoris facit et̄ rō Bar. quā assignat̄
 q̄ defendere sit factū indiuiduū que rō militat̄ ēt̄ in p̄sona
 heredū. ¶ Videt̄ ergo ex p̄dictis in hoc p̄mo residendum
 cū opione bar. q̄ stipulō de defendēdo sit indiuidua nisi actor
 nō curet diuidi vel nisi ex diuersis causis diuerse actiōes in
 tentent̄: vt. d. l. iam tñ. §. si tñ. vbi vtrāq̄ limitatio p̄batur in
 §. desiderante & c. iūcta gl. que allegat̄. l. omnium. §. d̄ p̄cura.
 79 vbi p̄batur scda p̄xime data limitatio. ¶ Sz ex p̄dictis
 nō remanet expeditū q̄bus respectibus stipulō de defenden
 do dicat̄ indiuidua q̄d vt dixi tangit̄ h̄ dñs meus q̄ quater
 nus vult nō eē indiuiduam respectu obligatiōis l̄ p̄statiōis
 tñ satis est intētionis cuius sūt. §. relati repetētes nisi dicas
 q̄ p̄dicti loquunt̄ indistincte: & sic ēt̄ respectu p̄statiōis vt
 talis stipulō dicat̄ diuidua in p̄sona heredū ex mutatiōe na
 ture quā facit in p̄sona ip̄soz heredū put isti volūt mouē
 itaq̄ dñs meus q̄ talis stipulō de defendēdo nō sit indiuidua
 oblo & solū p̄statiōe per tex. j. e. l. nostra. §. si. in si. vbi vī
 ista assimilari obligatiōi rez restitui que nō est indiuidua
 obligatiōe vt vidimus. §. circa scdam. q̄ bar. & in. l. stipula
 tiōes nō diuidunt̄. in. viij. op. bar. vñ si vnus heredū eius q̄
 p̄misit̄ iudicatū solui p̄trauenit nō defendendo solus tenet̄
 et̄ q̄ nō essemus in stipulōe p̄torā & sic ex eius p̄trauētiōe
 alij q̄ obseruāt̄ nō tenent̄ sicut dicimus in indiuiduis solu
 tiōe iuxta. l. in depositi. in si. cu. l. seq. §. depōsi. & fm ea que
 dicta fuere. §. in scda & q̄nta op. Dicit et̄ p̄ hac opione bñ
 facere. l. si cōes. §. de neg. ge. vbi tex. dicit q̄ ipsa defensio p̄
 diuidi in partes ibi q̄ potui p̄tē meā ita defendere & c. & sic
 vnus coheredū vī correoꝝ pōt p̄ parte sua defendere tñ iō
 indiuidua est p̄statiōe: q̄ nō p̄sequit̄ creditor suā oimodaz
 cōmoditatē ex defensioe vnus sicut ex defensioe omnium.

Et rñ. ad. l. in executioe. §. in solidū. z. l. cum ex cā. §. e. vbi vñ
optime pbari opio bar. i. q. hec stipulatio sit indiuidua ē
obligatione. nam ibi non dicitur q. quilibet heredu. solus
pueniri possit p. defensione s. q. oēs in solidū pueniri debent
vt sic oēs defendāt z. nō vn⁹ vñ si vni soli denūciatū ē: z. il
le solus defenderet tūc ille solus nō tenet s. forte nō ptingat
omoda liberatio nisi per oēs fiat defensio sicut dictū est in
oblone rem restitui. Et idē qd. hic vult ipse dñs meus in. d.
§. si. vñ ē velle z. ibi latius videbim⁹ de ipsa stipulone d. ofen
dēdo an sit indiuidua obligatōe z. iter hēdes pmissoria z.
qd. dicēdū respectu hēdum stipulatoris. Aduerte tñ q. sua
rñ. est p. d. iura vbi pbat q. non sufficit d. fendere vno nō de
fendēte q. oēs tenentur ita ergo z. multo magis vno defen
dēte z. nō alijs sibi nō p. sit z. ad. §. j. p. mū facilius est rñ. p.
ut ē ad. l. si cōes. q. ibi. s. in. d. l. si cōes. nō sum⁹ in obliga
tiōe ad defendēdū descēdente ex cā hēditaria ad quod alio
no. §. in. iij. op. ¶ Circa id qd. scdo loco dic. bar. in hac se
cūda. q. q. in stipulonib⁹ p. torijs siue p. tinent factū diuidu. z.
per aliū explicabile vel nō explicabile siue indiuiduum siue
dationē interesse z. et pena cōmittat solum p. hēdem p. faciē
tē z. nō p. alios nō tñ declarat an p. p. faciēte pena cōmittat
in totū vel in partē s. vt. §. retuli tangit z. decidit dñs meus
q. in totū in pena adiecta factis indiuiduis put. ē dicimus
in iudicijs bonēfidei in qbus limitat iste tex. cū si. vt. ex p. nē
tione vnius alijs hēdes nō teneant tñ q. pena in solidū cō
mittit p. illum qui p. uenit. vt. d. l. in depositi. z. vidimus. §. in
v. op. Bar. ita ergo dicamus in p. torijs stipulonibus vt. s. in
ipsis tenēdo cōem opionē limitet iste tex. respectu cōmittē
de pene in solidū p. oēs ex p. uētiōe vnius nō tñ limitet quin
in solidū cōmittat p. p. faciēte: z. facit q. Bar. in hac. q. argu
it de eo qd. dictū est in supioribus q. in actiōib⁹ bonēfidei
limitet iste tex. ita ē vt dixi tenet s. senesces dicētes nō repi
re hoc declaratū z. indiuiduis dicūt clarū ē q. pena nō com
mittit ē in his p. torijs stipulonibus nisi p. rata ipsius p. faciē
tis per hūc tex. s. p. hoc sūt dicta ang. §. relata circa. viij. op.
vbi ē indiuiduis vbi sumus in p. ctibus bonēfidei vult ex p.
uētiōe vnius penā cōmitti in solidū p. p. uenire ita dicamus in
p. torijs cum videamus egparari p. alia tñ opione q. indi
uiduis ē vbi sumus in p. torijs pena cōmittat p. rata p. ueni
entis facit iste tex. intelligēdo q. loquat de rē ra. ha. p. toria
de quo aliqd. vide dictū. §. in. x. op. Et adde ad illud qd. di
ctū est circa indiuiduū dū retuli. d. meū z. senesces q. vltra
ip̄os habeo ēt quasdā recollectas antiquas sine noie vbi ē
hoc declarat de pena an in solidū cōmittat p. p. facientē etiā
in istis p. torijs stipulatiōibus p. tinentibus indiuiduū z. d. q.
si pena p. tinet indiuiduū ēt in solidū cōmittit per dicta. §. p.
xima. q. Si aut. p. tinet diuiduū ipsa pena p. uētiōnalis s. ad
iecta facto indiuiduo: z. tūc nō cōmittat nisi p. rata interesse il
lius cui p. fit ex eqtate p. toria. Si aut. sumus in pena legali. i.
interesse: z. tūc cōmittat in totū p. p. faciēte ar. d. l. in depōsi
ti. z. sic possz. itelligi. d. l. ex cā. §. iud. solui. vbi p. supponit z.
d. ex cā. de defendēdo cōmitti in solidū stipulationē z. hec
opio vñ hīc in se magnam rōnē z. eqtatē si bñ p. pendat d. pē
det multū veritas hui⁹ articuli a dictis. §. circa. d. v. op. bar.
vbi fuit tactū an in ista mā vbi sumus in indiuiduis fiat dif
ferētia inter penā z. interesse s. id tactū ibi fuit respectu com
missiōis vel nō commissiōis stipulonis ex facto vni⁹ p. alios he
redes vbi sumus in p. ctibus bonēfidei nō aut. respectu com
missiōis in solidū vel p. rata p. p. faciētem. Preterea facit
p. p. rime relatā opionē q. si interesse cōmittit in solidū p. p. fa
cientē qd. interesse est pena legalis multo magis vñ q. p. mit
tat in solidū pena p. uētiōnalis q. durius cū hoie z. c. iuxta. l.
cellus. ff. de arbitris. cū si. z. opionē q. in solidū teneat p. faci
ens tenet hic papiēses eisdē fundamētis qbus senesces z. an
ip̄os vt dixi vidit z. decidit hoc dubiū dñs meus aduerte tñ
q. Imo. z. do. Alex. nō examinātes hoc dictū s. in p. p. nē
da siue formāda dubietate Bar. in hac. ij. q. p. supponit tñ
p. rata p. faciētis cōmitti penā s. ex quo vt dixi dicūt sic icidē
ter p. p. nēdo. q. nō aut. examinādo hūc articulū nō est curā
dum de eo qd. dicūt. S. z. redeundo ad id qd. p. ncipalr. dicit
Bar. in p. torijs stipulonibus vbi loquit de interesse q. ex p. uē

tione vnius nō cōmittat stipulatio respectu iteresse p̄ alios
 nullus v̄ discrepare ⁊ de hoc est tex. clarns ⁊ in. d. s. incert/
 tam. in fi. ibi quāti ea res est ⁊ c. in. d. l. ij. de p̄to. stip. ⁊ etiā
 in. d. l. penales. s. iulianus. ad. l. fal. l. 3 in stipulacionibus nō p̄to
 r̄is p̄tinētibus factum indiuiduū secus sit vt in. l. ij. s. itez si
 in facto. s. e. q̄nis in hoc videant equocasse pap. dicētes q̄
 stiplo ē oīno indiuidua respectu interesse est oīno diuidua
 per. l. stipulones nō diuidunt. v. celsus. j. e. s. errāt vebemēter
 vt p̄ ex no. in. d. v. ⁊ in. l. ij. s. ex his. s. e. in v. s. quo casu ⁊ c.
 vbi dixi. nō. n. loquit v. celsus. respectu cōmissiōis stipulonis
 ad interesse vt sit diuidua q̄ eēt de directio p̄. d. s. itē si in fa/
 cto. cum si. loq̄t ergo v. celsus. respectu p̄sequutiōis iteresse
Ubi autē Bar. loquit q̄ pena est adiecta in h̄mōi stipu/
 lationibus p̄torijs q̄ ex p̄uēitione vnius idistincte pena non
 cōmittat p̄ alios. Et hic est p̄fici⁹ opionū. Et suam opinio/
 nem fundat Bar. in. d. duobus iurib⁹ v̄ in. d. s. iul. ⁊ in. d.
 s. incertaz. ⁊ in ratione eq̄tatis p̄toris. S̄ ex p̄dictis patē
 pōt q̄. s. incertā. nō facit ad p̄positū cū nō loquat vbi pena
 adiecta fuit s̄ ibi agit de cōmissiōe sc̄darie obligatiōis ad
 iteresse ⁊ ita ēt posset r̄ñ. ad. d. s. iul. q̄ nō loquat vbi pena
 adiecta fuit put ēt ibi t̄z Bar. vt. s. retuli ⁊ latius tetigi in
 d. s. iulianus. Et si dicat put dicit do. Alex. aduertēs forte
 q̄ illa iura nō stringūt p̄ Bar. q̄ in ista m̄a a pari p̄cedūt
 pena ⁊ interesse. Dicat q̄ imo hoc nō est verū ⁊ in iurib⁹
 que ipse allegat appet p̄riū put ⁊ ex his que dicta fuerunt
 s̄. circa nonam op. Itaq̄ in p̄cto iuris inficiari nō pōt q̄n
 opio Bar. sit plurimū dubia. **E**t dum v̄ presupponere
 an finem huius. q̄ q̄ iste tex. loquat in stipulone rē ratas ha/
 beri p̄torias circa hoc vidē dicta. s̄. in. x. op. ⁊ dicta. j. in fi. in
 v. q̄ ⁊ p̄sidera q̄ nō v̄ adaptari tex. itelligi de p̄toris stipu/
 latiōe rē ratam h̄ñ: q̄ p̄ illā nō obligat dñs vt p̄ ex no. in.
 sti. de diui. sti. in fi. tex. aut n̄ loquit in dñō p̄mittēte d̄ rato
 vt hic in fi. ⁊ vide hic Alex. sup vlt. glo. in p̄ma limitatione
 quā ponit ad hūc tex. qui alia rōne deducit q̄ iste tex. non
 pōt itelligi in stipulone rē ratam h̄ñ p̄torias. Inquātū ēt pa/
 piēses itelligūt. s. iul. in v. nam constat ⁊ c. ipsi hoc modo
 r̄ndētes vt nō faciat p̄ Bar. vt loquatur q̄ stiplo actiue ⁊
 passiue inceptit ab h̄dib⁹ ⁊ sic cū nō loquat in stipulone he/
 reditaria nō facit ad p̄positū per no. s̄. in. liij. op. aduerte
 q̄ hoc est violare ⁊ sūme restringē illū tex. qui in nulla sui
 parte aliquo modo p̄bat q̄ h̄des deuenerit ad stipulones
 s̄ per illa v̄ba siue a parte actoris ⁊ c. clare v̄ p̄supponi q̄
 defunctus stipulatus fuerat siue p̄miserat. **P**reterea q̄ lo/
 quat d. v. nam p̄stat ⁊ c. q̄n ab oībus h̄dibus fuit deuētus
 ad stipulone nō v̄ ex alio p̄gruere cū in p̄n. tex. ad q̄ p̄nci/
 pium p̄tinant sequētia fiat m̄tio vbi vnus stipulatus fuit
 q̄ pōderat Aretī. ponēdo itellectū q̄ loquat ille tex. inter/
 posita stipulone per vnū vel cū vno exh̄dibus. l. 3. n. ēt ip̄e q̄
 nō loquat ille tex. in stipulone h̄ditaria s̄ in interposita per
 aliquē exh̄dibus qui itellectus Aret. magis p̄gruit l̄c si te/
 nere velimus q̄ ille tex. nō loquat in stipulone h̄ditaria q̄
 itellectus q̄ per oēs h̄des fuerit interposita stiplo ip̄e tamē
 Aret. vt. s̄. ēt retuli dubitat d̄ hoc itellectū: q̄ fm hūc intelle/
 ctum ibi nō ponit aliqua d̄ia inter stipulones p̄torias ⁊ ali/
 as put v̄ eē int̄tio. J. 2. l. 3 ēt conet r̄ñ. volēdo saluare hūc
 itellectū. S̄ volēdo tenere p̄ Bar. melior est r̄ñ. de q̄. s̄. q̄
 loquat vbi pena adiecta nō fuit. tūc. n. est sp̄ale ab alijs sti/
 pulatiōibus vt. s̄. deductū fuit. Nec ob. q̄ non v̄ verificari
 tūc vniuersale oēs. nam satis verificat si cōprehēdit oēs in/
 q̄bus pena nō est apposita cū. J. 2. nullū v̄bz faciat de pe/
 na. **P**reterea vt iura iuribus p̄cordent non incōuenit ista
 v̄ba vniuersalia restringi: ar. l. j. C. d̄ sa. sanc. eccl. c. nm si. ⁊ sic
 tollit motiū Bar. ad illū tex. qui pōderat d̄cū vniuersale
 81 oēs **T**ertio q̄rit Bar. an p̄mittēs nō excipe videat p̄/
 mittere factū diuiduum v̄ indiuiduū ⁊ q̄qd **P**de. dixerit
 qui simplr dicebat q̄ factus diuiduū ip̄e distinguit qualis
 sit exceptio que opponit q̄ si talis que actori parat p̄indi/
 cium quo ad opponētē nō quo ad alios h̄des p̄ncipalīs
 p̄missoris ⁊ d̄ stiplo diuidua: ⁊ iō dic tu ex tali oppositiōe
 pena nō cōmittit nisi p̄ opponētē put hic d̄r in tex. n̄o vbi
 p̄uenit facto diuiduo. Si autē est talis exceptio q̄ parat p̄i/
 diciū actori

dictum actori et quo ad alios heredes: et de stipulo individua
et sic ex p[ro]utione unus pena committit p[ro] o[mn]es prout hic d[icitu]r in
individua et ex[em]pla sub[er]git huius sc[ilicet] casus Bar. cui[us] p[ri]m[us]
81 m[un]d[us] ex[em]plu[m] ip[s]e probat hic Are. t[ame]n exceptio q[uod] q[uod] n[on] pos-
sit e[ss]e p[ro]curator n[on] est illa que repellit agent[em] s[ed] off[ic]io iudicis
et circa oppositione[m] alicui[us] exceptionis sit talis repulsi[o]: ut
d. l. filius fa. §. veterani. et d. l. quos phibet. all. p. Bar. unde
dicit Are. tenendu[m] sc[ilicet] ex[em]plu[m] positu[m] per Bar. et q[uod] iudex
possit repellere inabili[m] ad agendu[m] ex off[ic]io et q[uod] pars n[on] op-
ponat vult gl. si. in. c. exceptione. de excep. que iter alia alle-
gat. d. l. quos phibet. s[ed] si iudex n[on] facit tal[em] repulsi[o]ne[m] ex
mero officio n[on] d[ebet] parte[m] gravare ut volu[n]t Jo[sephus] an. et cano-
nist. in. d. c. exceptione. ubi d[icitu]r Abb. sic. in vlt. no. ubi ergo
p[ro] opponit tal[em] exceptione[m] s[er]v[etur] doc. q[uod] iudex t[ame]n n[on] pos-
set p[er]mittere q[uod] agere[m] repelleret et secus faciendo t[ame]n ip[s]a
gravaret et sic p[er] q[uod] et in his terminis oppositio p[ar]tis opatur
put t[ame]n et maxime oparet q[uod] iudici inabilitas n[on] e[ss]et no-
ta iudici ut iudici et in his terminis posset saluari d[icitu]r Bar.
ab obiectione Are. ut sentiunt hic senes allegates Albe. in
d. l. quos phibet. ad hoc q[uod] ut iudex repellat ex officio i[us]ta
83 bilitas sibi nota d[ebet] esse ut iudici. Sed p[ro] ipsam facit q[uod] aut
Bar. intellexit ubi sp[ec]ialit[er] et exp[re]sse actum fuit q[uod] n[on] exciperet
ista sp[ec]ie[m] exceptionu[m] que repellit p[re]textu[m] infamie seu m[is]erie et
n[on] p[ot]est p[re]cedere eius d[icitu]r: q[uod] t[ame]n talis p[ro]ventio n[on] val[et]. l. m[is]e-
lite[m]. C. de p[ro]cura. cu[m] si. iuncta. l. iurisperit[us]. §. si pacific[us]. ff. de
pac. p[ro]visiones eim[us] p[ro] publicaz utilitate n[on] val[et]: et per p[ri]m[us]
nec pena subiecta. l. seius et augerius. ff. ad. l. fal. et l. n[on] du-
bium. C. de legi. cu[m] si. Aut Bar. intellexit ubi simpl[iter] p[er]missu[m]
fuit n[on] excipe et adhuc n[on] videt p[re]cedere eius d[icitu]r q[uod] si op-
ponant h[ab]m[us]i dilatorie exceptiones q[uod] incidat in pena qua-
84 si de istis et stipulatio intelligat. t[ame]n exceptiones eni[m] cum sint
actiois exclusio. l. ij. ff. de excep. cu[m] si. n[on] vident p[ro]p[ri]e e[ss]e iste
dilatorie et declinatorie que opponunt a[n]t[ea] l[itte]re p[ro]testa. c. j. de
excep. li. vj. cu[m] si. sed p[ro]emptorie: et per p[ri]m[us] tales declinatorie
et dilatorie n[on] vident co[m]prehendi sub g[ra]m[ma]ti p[ro]missio[n]e n[on] ex-
cipiendi subiecta pena cu[m] odia restringi et c. regula odia d[icitu]r re.
iur. li. vj. alia aut posset admitti q[uod] co[m]prehendant et tales ex-
ceptiones ad q[uod] n[on] per Bar. in addi. ad Spe. in ti. de emp.
et v[er]bi §. j. v. j. vel. iij. in addi. incip. v[er]ba illa per se et suos he-
redes et c. dicit. n. Bar. v[er]ba sine aliqua exceptione o[mn]i[m] excep-
ptione et defensione excludit. l. h[ab]is. §. stichus servus. §. de
fideic[us] lib. cogita t[ame]n q[uod] magna est auctoritas Bar. cu[m] quo
satis videt p[ro]cordare Bar. q[uod] appellatio[n]e[m] exceptionu[m] com-
prehendant et h[ab]m[us]i dilatorie et declinatorie quasi sint p[ro]-
p[ri]e exceptiones q[uod] vult Alex. in p[ro]silio. xij. in vlt. col. in secun-
do volumine. et satis p[ot]est dici q[uod] excludant actione[m] cu[m] repel-
85 lant agent[em] a limine iudicij. Et Quarto querit Bar. Tan q[uod]
teneat mibi ad agendu[m] p[ro]tra aliquem puta in terminis. l. cu[m] in
plures. §. messen. §. loca. et l. si sic. de leg. j. teneat ad diuidu-
um vel individuu[m] ad effectum ut si decedit relictis plurib[us] he-
redibus sciamus an ex p[ar]ticulari p[ro]nuntione secunda[m] obli-
gatio ad interesse vel penam committat in totu[m] vel in partem
iuxta no. in op. et in distinctione posita post. vj. op. Et reiecta
distinctione p[ro] de. in hac. q. residet cu[m] distinctione Ja. de are. et
old. q[uod] regula sit q[uod] plures h[er]edes diuisim agere possint p[er]
l. iam t[ame]n. §. p. in fi. iudi. sol. et sic sentit q[uod] si ex n[on] agere vni[us]
ex plurib[us] h[er]edibus p[ro]missoris de agendo interesse vel pena
n[on] committat p[ro]tra alios sed solu[m] contra n[on] agent[em] p[ro] sua por-
tione per h[ab]m[us]i. §. cu[m] si. Fallit ista regula s[ecundu]m Bar. post p[re]di-
ctos nisi na[m]q[ue] negocij regat simul et p[er] vnu[m] agi: ut. l. q[uod] si no-
lit. §. si plures. §. de edil. edic. et l. si familie. §. fa. hercis. et ita
et dicit doc. in. §. p. l. gl. ibi alleget. v. iura in p[ro]cordatis il-
lius tex. ut ibi et dicit Bar. T[ame]n fallit nisi actio p[ro]tineat indi-
uiduum: et sic t[ame]n ex na[m]q[ue] rei individue deducte in stipulatio-
ne actio est individua iuxta no. in p[ri]ma. q. in istis ergo duo-
bus casibus requir[itur] q[uod] o[mn]es agant alio vno n[on] agere obli-
gatio ad pena[m] vel interesse committit p[ro] o[mn]es co[m]h[er]edes datis ter-
minis habilibus q[uod] q[uod] se obligasset agere sub pena v[er]bi et si
ne pena quo casu n[on] agendo teneat ad interesse. Et cu[m] d[icitu]r
ctis Bar. t[ra]nsuerunt o[mn]es vsq[ue] ad t[em]pora Are. q[uod] et post ipsu[m]
aliqui alij insteterunt et instat aliqua[r] circa dicta Bar. In-

stat eim[us] Areti. in p[ri]mis quat[er]. l. q[uod] si nolit. §. si plures. et l.
si familie. p[ro]bet q[uod] ex natura negocij actio sit individua iter
h[er]edes et quantum ad. §. si plures. clara sit resp[on]sio ne ipse co-
nventus redhibitoria si diuideret talis actio iter h[er]edes em-
prois cogat accipere p[ar]te[m] hois et p[ro] parte restituere p[re]cium
quanto minoris ho[mo] emptus fuisset put et dicit ipsemet tex. in
d. §. si plures. cogere eim[us] per hanc via[m] inuitus ad co[m]tione[m]
p[ro]tra. l. si n[on] sortem. §. si centu[m]. §. de p[ro]di. inde. cu[m] si. Quantu[m]
aut ad. l. si familie. p[ri]mo securus gl. in. d. l. dicit q[uod] ideo ibi
dat[ur] individuitas q[uod] plures h[er]edes representat vna[m] persona[m] vni-
us ex co[m]h[er]edibus qui decessit p[re]cedente iudicio v[er]bi o[mn]es eoru[m]
portiones in illa parte que debet defuncto p[ro]siderat ut vna
res indivisibilis adeo q[uod] o[mn]es tenent dare vnu[m] p[ro]curatorem
put ipse p[ri]ncipalis vnu[m] dare debuisset n[on] plures si per p[ro]cu-
rator[em] litigare voluisset. Si aut[em] a[n]t[ea] acceptu[m] iudiciu[m] decessit
set vnu[m] ex co[m]h[er]edibus vel ipse p[ri]ncipalis t[ame]n in iudicio ico-
hando per h[er]edes vel cu[m] h[er]edibus possent dare plures p[ro]cu-
ratores: ut. l. si q[uod] cu[m] p[ro]curatorio. §. vnus. §. de p[ro]cura. et ibi
per Bar. post gl. et in. d. l. iam t[ame]n. §. si t[ame]n plures. et sic s[ed] h[ab]m[us]i
intellectu[m] in. d. l. si familie. n[on] t[ame]n individuitas dat[ur] r[ati]one nego-
cij siue rei quat[um] r[ati]one p[er]sone rep[re]sentate cu[m] qua inceptu[m] fue-
rat iudiciu[m]. Sec[un]do quat[um] ad. d. l. si familie. dicit Areti. q[uod] ro-
86 ne negocij ibi dat[ur] individuitas: t[ame]n sumus in iudicijs du-
plicibus in q[uod]bus quilibet c[on]fess[us] esse actor et reus. l. in trib[us].
§. de iudi. et c. ex l[ite]ris. de p[ro]ba. v[er]bi qualitas q[uod] censetur reus
p[ro]ualet et p[ro]pterea in illo iudicio plures h[er]edes defuncti ta[m]q[uam]
h[er]edes rei cogunt dare vnu[m] p[ro]curatorem put h[er]edes rei in
alio iudicio cogunt iuxta. d. §. si t[ame]n plures. et r[ati]one reddit h[ab]m[us]i
Arete. l. Bal. qui hoc sentit in. d. l. si familie. n[on] reddat ro-
nem sed dicit q[uod] sicut plures rei tenent dare vnu[m] p[ro]curator[em]
ita plures q[uod] sunt rei et actores ut in istis duplicib[us] iudicijs
qualitas ergo dupliciter iudiciu[m] reddit iudiciu[m] individui-
um et hoc satis in id[em] sonat q[uod] in qualitate negocij. T[er]t[io] his
87 declaratis instat id[em] Arete. T[ame]n quat[er] in terminis in q[uod]bus loq[ui]t[ur]
Bar. ubi v[er]bi q[uod] tenet agere p[ro] alio def[icit] individuitas r[ati]one ne-
gocij put ipse Bar. videt p[ro]supponere na[m]q[ue] in terminis. l. q[uod] si
nolit. §. si plures. et l. si familie. n[on] agit q[uod] p[ro] alio. Et resp[on]s[us]
det q[uod] dat[ur] ista individuitas r[ati]one negocij et vbi q[uod] est obliga-
tus agere p[ro] alio q[uod] p[ot]est secus dicendo p[ro]tingere fieri solone[m]
in diuersis rebus p[ro] l. in executio[n]e. §. p[ro] parte. et l. si n[on] sorte[m]
88 §. si centu[m]. de p[ro]di. inde. cu[m] si. T[ame]n n[on] obligatus agere p[ro] alio
libere cedendo actione[m] ut p[er] Bar. in. d. l. si sic. §. si. et per gl. et
Bar. in. l. iulianus. §. p[ro]pe. de acti. emp. si n[on] diceret talis ob-
ligatio individua iter h[er]edes p[ro]missoris vnus cedendo actio-
ne creditor possit liberari alter aut possit velle agere et sic
posset p[ro]seq[ui] p[ar]te[m] debiti et ipsam p[ro]stare ipsi creditori. Sed
tu p[ro]sidera q[uod] si ad quat[um]tate[m] vel et ad sp[ec]ie[m] danda[m] p[re]cesserat
obligatio agendi cessat h[ab]m[us]i de solone fienda in diuersis rebus
na[m]q[ue] et ex cessio[n]e actiois sibi facta p[er] vnu[m] ex co[m]h[er]edibus p[ro]mis-
soris et ex agere q[uod] h[ab]m[us]i facere ali[us] h[ab]m[us]i p[ro]missoris p[ro]seq[ui] cre-
ditor solone[m] in eade[m] n[on] in diuisa cu[m] ille p[ro] que agit siue a p[ri]n-
cipali siue a cessionario p[ro] ip[s]o agat cogat quat[um]tate[m] siue sp[ec]ie[m]
dare et hinc videmus q[uod] obligatio dandi est oino diuina et
ex solone p[ri]m[us] p[ro]tingit liberatio: ut. l. si stipulatus. §. j. de so.
et vidimus in. l. ij. §. j. §. e. vbi p[er] gl. et doc. p[ro] declarando
ergo et saluado eo q[uod] dicit Bar. dic[itur] q[uod] ipse n[on] vult q[uod] in ter-
minis. l. si sic. §. si. nec. l. cu[m] in plures. §. messen. obligatio co-
tineat individuu[m] s[ed] vult q[uod] regula obligatio de agendo sit diui-
dua iter h[er]edes et q[uod] fallat in duob[us] casib[us] q[uod] ipse vltio loco
ponit v[er]bi si in illis casib[us] p[ot]est adaptari q[uod] p[ro]bat oblo agendi p[ro]
alio t[ame]n oblo erit individua et ista est mens Bar. Ex cui[us] di-
ctis no. q[uod] sicut plures h[er]edes p[ro]nt p[ro] se diuisim agere ita etia[m]
p[ro] alio: et sic ext[en]dit. d. l. iam t[ame]n. §. p. q. in fi. loq[ui]tur in pluri-
bus h[er]edib[us] agere volentib[us] p[ro] se et vbi e[ss]ent obligati agere p[ro]
alio ut diuisim agere possint nisi p[ro]missio de agendo p[re]cessisset
sup[er] individuo vel nisi na[m]q[ue] negocij regeretur p[er] vnu[m] agi. Et sic
no. q[uod] tex. in. d. §. p. l. iam t[ame]n. nisi ext[en]dedo ut p[ro]p[ri]e n[on] facit
ad p[ro]positu[m] Bar. put nec ad p[ro]positu[m] p[ro] de. facit tu dicta r[ati]o-
ne qua d[icitu]r est q[uod] n[on] facit p[ro] Bar. nisi ext[en]dedo t[ame]n et q[uod]
in h[er]edib[us] actoris probat p[ri]m[us] ei[us] q[uod] dicit p[ro] de. ut decla-
rat ipse bar. Aduerte t[ame]n q[uod] forte p[ro] de. voluit p[ro]derat e p[ri]-

89 mū rñsum. d. §. p. vbi fideiussores iteruenientes p alio in iudicio nō possūt diuissim defendere & ita aliq saluāt. De. a re torquitiōe quā facit p ipm Bar. de illo tex. d. §. p. Que ē ma la saluatio qz id ibi nō procedit qz interueniāt noie alieno sz qz iterueniūt ad defendēdū qd clare pz qz idē disponit in plurib⁹ hēdib⁹ ipf⁹ rei siue pūcti q noie propo iterueniūt & tñ nō pñt diuissim defendere vñ ibi sit dñs iter hēdes rei siue fideiussores & heredes actoris. Et in vtroqz casu nō sit dñs an noie propo an vñ noie alieno hēdes veniāt ad iudiciū qd ex eo cōprobat qd ibi dñs de fideiussorib⁹ ipsius rei. An sicut hēdes actoris siue pro se siue pro alio pñt diuissim agere ita ep hēdes ipf⁹ promissoris nō pñt nisi pūctim & oēs per se vel p vnū defendere siue p se faciāt talē defensionē siue pro alio: & ista est pura veritas qd aliud dicti saluātes De. a re torquitiōe Bar. dicāt. quaten⁹ n. volūt & dicūt qz hēdes promissoris de defendendo prout fideiussores iterueniāt noie alieno respectu hēdū nō video vñ sōnietur. ipf⁹ n. prout hēdes actoris iterueniunt in iudicio in terminis

90 illi⁹ tex p se. Itē in quātū dicūt t qz reus in excipiēdo dicit actor. l. j. §. de excepti. & h modo volūt dicere pbari ille tex. §. p. in pñ. l. siue in pmo rñ. intētiōe De. nō aduertunt qz fm hāc eoz pñsideratiōe iplicāt pñtatiē in illo tex. cū in heredibus actoris in si. illi⁹ §. p. disponat qz diuissim agere possunt.

91 sūt. C. Quinto Bar. qrit an si stiplo amplius nō agi vñ rñ tñ hñ iterponat sup idiuiduo pcedat qd hñ dñ in tex. vt tales stiploes sint diuidue vel poti⁹ indiuidue: & sic limitet iste tex. & rñdet referēdo circa hoc pñas opiones Dy. & De. & in si. distiguēdo an simus in seruitute formata ad quā vñ p qua pmissus est ampli⁹ nō agē & dñ stiplo indiuidua: qz ē qz vnus hēdū pmissoris nō agat attñ remanet integroz ius alioz circa ipsā seruitutē: vt. l. p pte. in si. §. de serui. & l. aqua. §. quēadmo. ser. amitt. facit ē. l. itinere. in si. §. de serui.

92 ru. pñdio. t & sic adimpletiō pñs nō affert illā cōmoditatē respectu pñs quā adimpletiō toti⁹ respectu toti⁹ quo stante dispositio iudicat indiuidua iuxta no. §. in. ij. q. & p Barr. in. l. stiploes nō diuidunt. in. ij. q. Abi aut sumus in seruitute pñtūda p qua pmissus fuit ampli⁹ nō agere & adhuc vñ Bar. qz dicat talis stiplo indiuidua si heres q agit ad seruitutē pñtūda cui⁹ defunctus pmisserat ad ipsaz nō agere habz fundū cui dñ pñtū fuitus. tñc. n. alioz cohēdū diffusus nō ipedit seruitutē pñtū: & sic nō bz tñc locū. d. l. itinere. loquit. n. illa. l. vbi fundus in quo hēbat pñtū seruitus erat & remāsit cōis: & sic ē in his terminis militat illa rō qz adimpletiō pñs: & sic nō agere cohēdū q non hñt cōiones in illo fūdo cui dñ pñtū seruitus nō affert cōmoditatē respectu pñs quā adimpletiō totius affert respectu totius & in his duob⁹ casib⁹ vñ. in seruitute pñtūda siue formata. Item in seruitute pñtūda siue formata p fundo q habet p hēdes agētē saluat opionē Dy. vt stiplo amplius nō agi dicat & sit indiuidua: & sic hēbit locū qd in isto tex. dñ de commissiōe pene in indiuiduis ex pñtione vñ⁹ ex plurib⁹ hēdibus pmissoris. Abi aut sumus in seruitute pñtūda p fūdo cōi & q cōiter & p idiuiso tenet per hēdes ei⁹ q pmissit amplius nō agē ad talē seruitutē: & tñc pcedit opio De. sz Bar. ex q. n. nō pñtū dicta seruitus nisi dñ pñtū oñz hēdū: vt d. l. itinere. & dñm fuit in. l. ij. §. ex bis. §. e. si vnus nō agit ad ipsaz seruitutē sz ali⁹ vel ali⁹ agat vel agāt nihilominus illd nō agē vnus: & sic adimplere p pte sua affert illā cōmoditatē respectu pñs quā adimpletiō toti⁹ affert respectu toti⁹ ergo stiplo est diuidua pp dictā regulā q dat ad cognoscēdū

93 diuiduū vñ indiuiduū. t Illud aut qd dicit hic Bar. qñ huiusmōi stiploes diuidue iterponunt sup idiuiduis an sint iudicāde indiuidue Ang. trāsīt simplr cū Dy. & Bar. put ēt Imo. in seruitute tā formata in pñtute vñ formata nō specificat casus quos expmit Bar. sed simplr dicit in seruitute formata verū dicit De. p rōnē suā & per no. in. l. ij. §. ex bis. §. e. Et in pñtute formata in qua sz opionē Dy. rñdet vñ obiectiōi quā facit qz nō vñ pgruere in his terminis qz ex pñtūtiōe vñ⁹ pena possit peti nec p ipsuz nec p alios. ex qz eim vñ⁹ victorisa pdest alijs iuxta no. in. l. loci corp⁹ §. si fūduz. §. si serui. vñ. vñ qz put ab ipso pmo obinēte pena peti non

a Indiuiduū. Et vide eūdem Bar. in. d. ij. q. q adhuc alio modo limitat hñc tex. vt nō pcedat qñ huiusmodi stipulatōes amplius non agi vel ratuz haberi sunt interposite super specie vel respectu speciei qd satis etiam videt de mente sua hic post Dy. dñz dicit qz tunc ipse iste stipulatōnes amplius nō agi vel ratum haberi sūt diuidue quando actio cuius cōtemplatiōe interponitur cōtineat quantitatem vel factū diuiduū secus ergo sentiunt Dy. & Bart. si continet spēm de quo ultimo vide dicta super dicta. ij. q. Bar. & aliquid tactum fuit. §. in tex. huius. §.

pñt pp pñiaz que psumit instat & facit pñdictū ēt quo ad penā: vt. l. q. rome. §. si. §. e. ita ēt peti nō possit aduersus cohēdē siue cohēdes cū ēt ipso vel ipfis pñt pñia. Cū itaqz hñ de diuinitate vel indiuinitate pñcipalr querat respectu pñmīsiōis vel nō commissiōis pene ex pñtūtiōe vnus ex cohēdib⁹ vñ qz cū statibus pñdictis id cesset qz p pñs nō pcedat dictū Dy. Sz Imo. tenēs cū Dy. & Bar. in seruitute formata vt dixi rñdet dicte obiectiōi p. l. vñdicantē. §. d. enic. cū ibi nō vñ succubēs in pñcipali pñt agere ad penā. Nec ob §. duo fratres. qz ibi re⁹ obtinuit hñ aut succubuit iō secus: vt. d. l. vñdicantē. & p Bar. in. d. §. duo frēs. cū opione Dy. declarata vt hñ p Bar. trāsīt ēt hic dñs Alex. deducēs quātr Bart. nō est sibi pñius in his que dicit hic ab his que dicit in. l. ij. §. ex bis. §. e. & vult allegare Bar. ibi sup vñ. siue. p. gl. & la tis ex his que dicit Bar. hic pz qz nō est sibi pñi⁹. declarat eim seipm Bar. Refert tñ Alex. Ray. & Lu. simplr trāsire cū opione Dy. & sic ēt in seruitute formata nō adhibita diuinitate Dy. an fūduz cui pñtūti dñ seruit⁹ sit agētis tñ vel cōis sz dicit qz nihil boni dñt sz imo Lu. vñ pbabilr loq cū quo in effectu trāsūt hñ senēs. nā cū in stiplo amplius nō agi ad seruitutē ēt respectu seruitutis pñtūde vel formate dicat pñneri & pñneat indiuiduū ēt ipsa stiplo amplius

94 nō agi vñ indiuidua cū talis iudicat stiplo qualis est res q in ipsa pñnet: vt. l. ij. §. & hñz. §. e. & d. l. stiploes nō diuidunt. §. e. vñ. pñ. de ca. vñ nō attēto qz vñ agētē ad seruitutē & obinēte forte: qz pñtū nō opposuit dñ stiplo amplius nō agi cū nō possit in fūdo cōi citra pñsensuz alioz cōstitui seruit⁹ iuxta. d. l. itinere. cū si. deueniat ad estimatiōē cū estimatiō ēt in talib⁹ sit diuidua: vt. d. §. si fundus. & d. l. stiploes nō diuidunt. attñ vñ qz pena in totuz cōmittat: & sic respectu oñm tāqz finis in indiuiduis. ex eo. n. qz ex necessitate in talib⁹ qñqz deuenit ad estimatiōē nō ppea de finit ipsa stiplo als indiuidua definere ēt indiuidua vt patz in d. l. stiploes nō diuidunt. & in. d. §. ex bis. Sz saluādo bar. & De. de bellap. in hoc casu dicat qz eoz itentio nō est qz stiplo sit diuidua ex eo qz deueniat ad estimatiōem nec qz deueniret ad estimatiōē imo ex eo qz iudiciū siue pñia redat frustratiōē siue frustratiōē alijs nō pñtūtiōib⁹ p. d. l. itinere. & sic qz adimpletiō pñs affert tāā cōmoditatē respectu pñs quā adimpletiō toti⁹ respectu toti⁹ imo in cāu isto adimpletiō pñs affert cōmoditatē respectu toti⁹ prout si totū adimpletū fuisset qz vñ nō pñtūtiē & sic volete obseruare ampli⁹ nō agere ipedit pñtū seruitutis dicat ipsa stiplo diuidua: & sz Bar. in seruitute formata tāgat illud de estimatiōe tñ in eo nō pñtūti nec vñ procedere qz pñtū pro pte eoz qz nō egerūt cogat recipe estimatiōē imo poti⁹ pgruāt qz cū ali⁹ nō pñtūtiāt ille q egit nō possit pseq qd intendit & tñ pro rata sua icidat in penā prout hic dñ indiuiduis: qz ipse egit & sic pñenit p. l. amplius nō peti. rem ratam ha. pñterea qd ad rñbū qz pñtū recipet estimatiōē p pte nō agētis siue non agētū. nā oino non poterit pñtūti seruitus in fūdo cōi siue oñm dñoz pñtūti: vt. d. l. itinere. cū si. p pñtūtiōem. n. estimatiōis seruitutis pro pte non agētū non efficit agēs solus dñs fundi in quo debeat pñtūti seruitus. non mirū ergo qz Bar. non pñtūti in eo qd dicit dñ estimatiōē cui⁹ dñm in hñ nō pgruāt referre ad estimatiōē pñtūti cui dñ pñtūti seruitus pñtūda ipsi cohēdi pro pte quā bz in fundo ipse cohēd. tñc. n. stiplo ēt indiuidua qz adimpletiō pñs: tñc non affert aliquā cōmoditatē qz debet tunc pñtūti seruitus nō obstatē dissensu alieui⁹ vel alioz cohēre dñ nō hñtis vel hñtū cōionē in fūdo in quo dñ seruitus cōstitui vñ ipsemet Bar. in inferioribus declarat & in hoc aliter

95 ter dicēdo equinocarūt papiēses. C. tñ In quātū aut bar. tangit in ista. q. qz nō pgruāt in his terminis cohēdē nō agētē cogi ad pñcordiam cū agente vel forte rem dirimere ad de hoc dictis. §. in. l. ij. §. ex bis. vñ plene discussum fuit ad & qñ plures discordātes cogant ad pñcordiam redire. Ad de ēt ad declaratiōē eius qd dicit Bar. post De. p. d. l. itinere. id qd dicit pñ. de ca. in. d. l. ex cuius dictis pz qz pbabiliter loquit Bar. post De. intelligēdo qz illa. l. intelligatur in seruitute pñtūda. Adde ēt ad id qd in finalib⁹ verbis dicit

verbia dicit de stipione rem ra. hñi zc. illud q̄ circa hoc di
96 cū fuit. §. j. q. Bar. ¶ Sexto querit Bar. an decedente
cū plurib⁹ heredib⁹ eo qui stipulatus fuit vsum alicui⁹ fun
di sibi z heredibus suis quilibet heredū habebit integroz
vsum z determinat q̄ sic secutus De. de bellapri. que dicit
in hac materia mēte iuris subtili spexisse duz p̄sideravit q̄
ius vsus vel vsusfructus cū nō trāseat ad hēdē siq̄ vsus vel
vsusfructus stipulet ē hēdib⁹ nō est idem vsus vsusfructus
sed diuersus in p̄sona heredū: vt. l. stiplo ista. §. siq̄ ita. §. e.
z p̄pterea quoz sūt p̄sone heredu⁹ tot censent stipiones p̄
ut si ipsi hēdes sibi met stipulati fuissent quo casu si diuidu
um deductū ēēt in stipulatione nō dicto isolidū q̄libz vide
ret stipulatus p̄ parte sua: vt. l. reos. §. cū in tabulis. §. d. duo
bus re. z. auc. hoc ita. C. e. Si aut̄ indiuiduū ēēt deductum
in stipione facta per plures vel per vnū p̄ pluribus puta p̄
defunctū p̄ heredib⁹ tūc quilibz habz actionē insolidum lz
nō sint tanq̄ duo rei iuxta dicta in. l. j. §. ex his. z. in. §. si tñ
dominē. §. e. z aliqd tactū fuit. §. post sextā op. sup. dist. bar.
Si itaq̄ defunctus stipulet vsusfructū ēēt pro hēdib⁹ q̄libet
97 hēdum hēbit partē. ¶ q̄ vsusfructus est diuiduus vt p̄ ipm
Bar. in. l. stipiones nō diuidunt. in. iij. q. Si vō stipuletur
vsum ēēt p̄ hēdibus cū vsus sit indiuiduus q̄libet hēdū in
solidū z fm necessitatē sue p̄sone hēbit vsum z si fruct⁹ non
sufficiūt oibus qd tūc agendū hñ in. l. vsus p̄s. §. de vsu. z ha
98 bita. ¶ Et ex hoc ifert Bar. ad p̄missionē de nō offendē
do aliquē nec heredes suos sub certa pena vt cū ista stiplo
cohereat p̄sone nec sit trāsitoria ad hēdes z p̄tineat indiui
duū si ēēt p̄ heredib⁹ fiat stiplo cuilibet acq̄rit actio isolidū
adeo q̄ q̄libet ipsoz offensus poterit agere ad solidā penā
put si q̄libet sibi stipulatus fuisset z rñ. ad. §. itē si in facto.
vt hic vide p̄ ipm z vide quo ad hoc plene dicta in. d. §. itez
si in facto. Et vide ipm Bar. hic in fi. huius. q. qui declarat
qd ēēt si vnus ex heredib⁹ p̄missoris de nō offendēdo p̄ se
z heredes suos z c. offēdat an pena cōmittat p̄ solū offenz
dētē vel p̄ oēs pro hēditarijs partiōib⁹ prout hic dī in indi
uiduis z determinat hoc vltimū ēē verius deducēs z com
probans p̄sibus sibi q̄ lz offensio ex parte stipulatoris
sit p̄sonalis tñ ex pte rei z p̄missoris est in rē z sic trāsitoria
99 ad heredes. ¶ Circa que dicta Bar. adde p̄mo vñ tan
git de seruitutib⁹ realib⁹ z p̄sonalib⁹. l. j. §. de serui. ti. gñali
z gl. in fi. de serui. in pñ. vbi ponit de multiplici spē seruitu
tū z qñ cēseat p̄cessa seruitus realis vel p̄cessum ius p̄sona
le vide p̄ Bar. in. l. si vna. §. j. in fi. §. eo. z clarins z latius in
l. p̄s. de serui. lega. Et ex ibi dictis cōprobat verū ēē qd di
cit h̄ Bar. q̄ seruitus realis p̄stituit fm indigentia p̄dij do
minatis. nisi. n. determinet ad p̄diū dominas non dī p̄cessio
seu seruitus realis sed qdam p̄cessio p̄sonalis: vt. l. p̄s. de ser
ui. rusti. p̄di. vbi per Bar. z in. d. l. p. de serui. lega. vide etiā
Bal. z Ang. in. d. l. ergo. §. j. z Pau. de ca. in. l. pecoris. eo.
ti. q̄ oēs ita volūt q̄ seruitutes reales siue p̄diales p̄stituant
fm indigentia p̄dij dominatis adeo q̄ cessante idigentia si
ue cōmoditate p̄dij cessat ipsa seruit⁹ fm Ang. in. d. l. ergo.
facit q̄ hñ oī reales seruitutes debent a re rei. i. a fundo al
100 teri fundo: vt. l. j. §. cō. p̄di. ¶ Et hoc qd est dictū q̄ fm indi
gentia z c. est gñale in oibus seruitutib⁹ realib⁹ q̄cqd aliud
velint hic papiēses q̄ conant morderē in hoc Bar. dicētes
nō ēē gñale q̄ seruitutes reales p̄stituant fm indigentia p̄
dij solum p̄cedere in seruitutib⁹ que sūt ad necessitatē p̄
diorū quasi velint facere dñam inter reales que sūt ad vsuz
p̄diorū z reales que nō sūt ad vsuz p̄diorū ad qd allegant
Bal. in. d. l. ergo. §. j. vbi Bal. mime est huius intētiōis lz si
hñ aduertat ipse vult oēs reales ēē ad vsum p̄diorū. nō eim
alr dant reales seruitutes nisi sint ad vsum p̄diorū hic est vt
dixi. §. post Bar. in. d. l. p. de serui. ru. p̄di. z in. d. l. p. de ser.
leg. q̄ nisi fiat d̄rmiatio ad p̄diū dñans nō dī tūc nec ē ser
uitus realis z in h̄ isti volētes iprobare Bar. p̄maxie equi
uocauerūt volētes dare seruitutē realē nō determinatā ad
p̄diū dñans: z sic citra necessitatē siue cōmoditatē ipsi⁹ fun
di dñantis. hoc. n. est velle dare s̄bam sine subiecto nec exē
plū qd ponūt in quo Pau. in. d. l. pecoris. in fi. vult dici z
ēē seruitutē realē p̄ Ang. ibi facit ad p̄positū. nā in illo exē

plo est indigentia siue vtilitas domus dñantis z illā ponde
rat Pau. p̄ Ang. quasi als nō daret q̄ ēēt seruit⁹ realis p
ut dicebat Ange. p̄ que Pau. pūgit quatenus ip̄e negabat
indigentia siue vtilitatē domus dñantis z p̄pterea negaba
in illo exēplo dari seruitutē adiūcto q̄ si ēēt seruitus ēēt ser
uitus rustica. sitineris. dicit eim Pau. ego miroz de h̄ qz
imo erit seruitus vrbana si nō poterā alr inhabitare domū
per ea que hñr in. l. fi. §. de serui. vrb. p̄di. vbi gl. in v. nō ēē
z c. dicit q̄ ibi ēēt seruitus si dñm rei fuisset legatum. ecce
ergo q̄ Pau. pōderat indigentia siue vtilitatē fūdi dñantis
ēēt in exēplo eūdi siue trāseūdi per domū tuā ad domū meā
ad qd p̄dicti doc. allegātes dcm Pau. p̄ se mime aduerte
101 rūt p̄pout ēēt pūgentes p̄ Bar. in eo qd illatue vñ velle q̄
cū seruitutes p̄sonales p̄stituant h̄z indigentia p̄dij dñantis
q̄ nō plus indiget si est vnus q̄ si est pluri⁹ z q̄ p̄pterea
nō grauāt in plus p̄diū seruiēs lz sint plures dñi fūdi dñan
tis puta plures hēdes stipulatoris seruitutis put h̄j dice
bant quos p̄mo loco refert Bar. in ista. vj. q. Nō ergo isti
papiēses in hoc ēēt vt dixi pūgentes p̄ Bar. hñ aduerterūt ad
terminos iuris. Supposito. n. put supponi dī vt p̄z ex p̄di
ctis q̄ nō dēt seruitus realis nisi habita p̄sideratione p̄dij
dñantis z ei⁹ idigentie siue vtilitatis seq̄ d̄ necessitate qd vlt
bar. q̄ tantū indiget si est pluriū quātū si est vnus z q̄ p̄
pterea nō dī plus grauari p̄diū seruiēs si sūt plures dñi fū
di dñantis. semp. n. eadē est seruitus z vnica qua eodē mo
do indiget fūdi dñans nō aut̄ ex multiplicatiōe dñorum
fundi dñantis multiplicant seruitutes in fūdo seruiēte in h̄
ergo vez est q̄ nō plus grauāt fundus seruiēs: qz. s. p̄pter
plures dños fūdi dñantis nō dī plures seruitutes fundus
seruiēs z hoc respectu plures lz hñtes actionē insoliduz nō
plus cōsequunt q̄ vnus qz. s. vnica est seruitus ad qd nō. p
gl. magistrā in v. rñdit. in pñ. in. l. naz satis. §. j. §. quēadmo.
ser. amit. Bñ verū q̄ ipsa vnica seruitus vñ grauior vbi plu
res hñt ea vñ q̄ vbi vnus qd de granitate seruitutis nō ab
negāt bar. z doc. nō. n. dīcūt q̄ seruitus nō sit grauior lz q̄
fūdi dñans nō plus grauāt. s. vt dixi in multiplicatiōe
seruitutū z q̄ ista fuerit intētiō bar. p̄z qz ipse reassumēdo
z declarando dictuz eoz quos allegat inter cetera dicit q̄
seruitutes reales p̄stituant fm indigentia p̄dij dñantis z p̄
diū ipm dñantis nō plus egeat si est pluriū q̄ si est vñ iō
lz plures habeāt actionē insolidū tñ nō p̄sequunt plus q̄ vn⁹
qz. s. vnicam seruitutē p̄sequunt respectu ergo vnitatis ser
uitutis loquit̄ bar. si hñ adūtat. P̄pterea ēēt respectu ipsius
seruitutis pōt dici ex numero siue multiplicatiōe p̄sonarū
nō magis grauari. si eim pro qz debita est fm indigentiam
p̄dij prout est debita necessaria siue vtilis vbi vnus est dñs
p̄dij dñantis ita vbi sūt plures dñi: ar. l. que de tota. §. d. rei
ven. cū si. cū ergo semel fuerit cōstituta fm indigentia p̄dij
dñantis quicūq̄ sequat̄ eventus siue successus dicti p̄dij in
oēm illū eventū iuxta indigentia p̄dij dīz subsistere illa ser
uitus que ex nūero personarū nō dī magis grauari siue fū
di dñans nō dī magis grauari: qz etiā in hūc enētum a
p̄ncipio censet p̄stituta vt pluribus exstibus dñis fundi do
minatis puta heredib⁹ illius cui seruitus fuit cōstituta ip̄a
seruitus debet. ista eim est indigentia p̄dij dñantis q̄ p̄
ut sibi inseruit vbi vnū h̄z dñm ita vbi plures vt. s. prout qñ
est vnus dñs dīz posse vti fundo dñante z de ipsa hñe com
moditatē mediante fūdo seruiēte ita ēēt plures dñi ipsi⁹ fū
di dñantis tolle instantia in seruitute itineris. put dī indigē
tia p̄dij dñantis qñ vn⁹ est dñs talis p̄dij vt ille possit vti
seruitute itineris eūdi ad tale p̄diū vt de ipso mediante tali
seruitute possit hñe cōmoditatē z vtilitatē ita ēēt vbi plures
sunt dñi dī indigentia siue vtilitas talis p̄dij vt dicti plures
dñi ad ipm possint accedere mediāte fūdo seruiēte nō ergo
dī in plus grauari fundus seruiēs ex nūero dñoz fundi do
minatis qz cū seruitus fuerit cōstituta simplr h̄z indigentia
fundi dñantis ēēt in enētū pluriū dñoz talis fundi fuit cōsti
tuta vt. §. dixi. q̄uis eim a p̄dio alteri p̄dio p̄stituat z obea
tur realis seruitus tñ cōstituit z debet ad hominū vtilitatē
dñi. s. siue dñorum fundi dñantis: vnde dī cōstitui fm indi
gentia fundi dñantis ad vtilitatē dñi siue dñorum talis fū

di. Adde scđo his que dicit bar. dñ refert opionē p̄e. qz idem papiēses p̄ p̄e. z Bar. adducūt. l. hereditariū. §. de bo. auc. in. pos. z dicta per ip̄met Bar. in. l. cōtinuus. 101 §. si. in pñ. ex qbus volunt p̄bari q̄ imo ēt h̄mōi iura p̄sonalia que incipiūt in p̄sona heredū cuz incipiāt ex cā siue obfione hēditaria acqran̄ pro portioē hēditaria nō insolidū put volunt Bar. z p̄e. qz pro pte pro qua q̄s nō est heres reputat̄ cēnens defūcto z p̄pterea p̄ illa pte nō potu it defūctus stipulari alicui heredū: z sic tenēt opionē illoz quos refert p̄mo loco in hac. q. Bar. quoz opionē dicit fū datam in eqtate. Sed q̄qd isti dicāt nō recedas a sentētia p̄e. z Bar. qbus nullo modo refragat̄. d. l. hēditariū. nec ēt id qđ dicit Bar. in. d. §. si. in. d. j. q. in stipione. n. vsus put in stipulatioē alioz indiuiduoz ibi put hic vlt q̄ fiat acq̄sio insolidū v̄z est q̄ ibi vult q̄ fiat vni heredi cui defunctus fuit stipulatus nō alijs qbus ipse defunctus nō fuit stipulatus: vbi ergo oibus hēdibus fuisset stipulatus ip̄e defūct⁹ vsuz nullo mō vult Bar. q̄ nō acq̄rat cuilibet insolidū ex stipione defuncti imo intēdit q̄ tūc cuilibet insolidū acquirat rōne indiuiduitatis qua rōne stāte nō attenditur q̄ solū p pte hēditaria q̄s rep̄itet personā defuncti in vsu fructu aut z alijs diuiduis vult acq̄sitionē non fieri nisi pro pte hēditaria ēt q̄ simus in his quoz obfio incipit in persona heredū: qz oino hēditaria est: vt. d. l. hēditariū. q̄qd aliud in hoc qñ obligatio incipit a defuncto voluerit p̄e. quē ipse ibi reprobāt. Adirandū ergo est de dictis pap. q̄ ita ad oia os apponē velint cū ex hoc plerūqz faciāt miranda somnia z incidāt in absurda palpabilia. 102 Adde tertio his que dicit Bar. inferēdo ex theozica p̄e. de bellap. ad p̄missionē factam de nō offendēdo aliquē nec eius heredes sub certa pena vt si vnus ex hēdibus stipulatoris offendat tota pena peti possit p̄ offensum nō obstatē. §. itē si in facto cui ipse rñ. Adde dico dicta. §. in. §. itē si in facto. q̄ ēt dominus meus hic dubitat de consideratione p̄au. de ca. in. d. §. itē si in facto. cū illa distinctio an respectu certi fundi fiat p̄cessio nec ne sit vbi verba p̄cessiois referunt ad ius seculus vbi referunt ad factū qz tūc nō adhibita dist. an respectu certi fundi fiat p̄cessio in his terminis ipsa cōcessio censet̄ p̄sonalis vt per Bar. in. d. l. p. de serui. ru. p̄di. z lat⁹ in. d. l. p. de ser. lega. post multa tandē v̄r residere cū snia Bar. in eo qđ Bar. t̄z vno hēde stipulatoris offenso vt possit agere ad solidā penā lz nō teneat id qđ ipse Bar. dicit rñdēdo ad §. itē si in facto. lz q̄ imo ibi sit stiplo meri facti coherēs p̄sonē: z sic nō trāsitoria ad hēdes nisi de eis sit facta exp̄ssa mētio rñ tenendo illud de vno hēde offenso q̄ possit agere ad solidā penā rñ. ad. §. itē si in facto. q̄ stiplo p te non fieri z c. coheret iuri hēditario siue rei hēditarie vñ si vnus heredū phibeat ire oēs hēdes vident̄ offensi cū in iure hēditario vel re hēditaria oēs hēant vel habuerūt p̄ticipium iō pena cōmittit̄ quo ad oēs p̄ portionib⁹ hēditiarijs sed stipulatio de nō offendēdo coheret meris p̄sonis z nullo mō alicui iuri vel rei hēditario vel hēditarie p̄pterea nō committit̄ nisi ip̄i offēso z ip̄i insolidū rōne indiuiduitatis p̄missionis de nō offendēdo. in indiuiduis. n. ex p̄uētiōne ēt vni facta pena cōmittit̄ insolidū vt. d. §. itē si in facto. cū si. lz ali quādo oibus: vt. d. §. itē si in facto. aliqñ illi soli q̄ fuit offensus rōne de qua. §. Et plura ipse dñs meus dicit ad intelligentiā alioz dictoz Bart. in hac. vj. q. referēs plura dicta Ang. sup dictis ip̄i⁹ Bar. de q̄b⁹ ēt vide h̄ p̄ Are. Adoder niozes tā senēses q̄ papiēses tenēt ēt cū Bar. in eo qđ dicit de offenso hēde q̄ possit agere ad solidā penā z tollūt rñ. Imo. z Alex. ad. §. siq̄s ita. z declarāt q̄ Bar. hic nō voluit q̄ stiplo per te nō fieri z c. p̄tineat ius seruitutis lz voluit idē qđ vult in. d. §. siq̄s ita. qđ retuli in. d. §. itē si in facto. f. qđ voluit Bar. in. d. §. siq̄s ita. de hac stipione p te non fieri z c. z q̄ sit trāsitoria ad hēdes vbi iterponit̄ p̄stituto itinere put vult Bar. hic z in. d. §. siq̄s ita. hoc mō intelligēs. d. §. itē si in facto. facit qz in illo. §. sit s̄p̄itudo h̄az stipionuz per te nō fieri z c. z h̄re licere z c. vt in. l. iij. §. e. sed hec vltima ē trāsitoria ad hēdes vt. l. stiplo ista. §. sicut. j. eo. ergo z c. z in his terminis possūt intelligi dicta Bar. in. d. l. si sic stipulatus.

z tūc adiectio hēdū in. §. itē si in facto. poterit dici facta ad 104 maiorē exp̄sionē z declarationē. Et vide Bar. in. l. si. in ij. q. j. de duo. reis. vbi ponit. q. qñ plures faciētes pacē promittūt se inuicē nō offēdere sub pena ita q̄ qlibet insolidū teneat an ex offēsiōe vnus ali⁹ de illa pte possint agere ad 105 solidā penā ad quē Bar. hic se remittūt doc. Et ultimo Bart. dicit q̄ hec mā facit ad. q. statuti q̄ occisor occidat nisi hēat pacē ab herede occisi an regrat̄ q̄ si occisus reliquit plures hēdes ab oibus hēat occidens pacē vel sufficiat q̄ ipsaz hēat ab vno. rōne. n. indiuiduitatis vindicādi necem defūcti ista mā facit ad hanc. q. in qua Bart. refert varias opiones. Primā quozūdā aduocatozū qui tenebant regri pacē h̄ri ab oibus hēdibus occisi rōne indefinite locutōis ip̄i⁹ statuti. Scđam Oldra. tenētis p̄riū z q̄ sufficiat pacē h̄ri ab vno z referētis ita Bononie fuisse obtētū tribus rōnibus vna potissime qz cū vt est dñm ius vindicādi necē defūcti sit qđ indiuiduū est penes quēlibz hēdē insolidū sicut alia indiuidua vt. §. sepi⁹ est dñm z in hoc. §. z. l. ij. §. ex his. cū ergo p̄riū vindicādi: z sic remissio tanq̄ qđ indiuiduum est penes quēlibet hēdē insolidū sufficit q̄ ab vno fiat p̄ p̄xime allegata iura z per alia que refert Bar. Oldra. adduxisse ad hoc p̄positum qui Bar. refert ēt Oldra. rñ. ad l. p̄fundum. z. l. vnus. §. de ser. ru. p̄di. z. l. si. §. cō. p̄di. Quā opionē Old. plurib⁹ deducit Bar. nō p̄cedere q̄ nec p̄maz 106 v̄r approbare. Vñ refert z ponit tertiā opionē suā q̄ stēt maiorī parti hēdū intelligēdo maiorē partē p̄ nūero vnciarū si in vncijs sunt dispares lz si sūt pares in vncijs tūc itelligēdo maiorē pte p̄ nūero p̄sonaz z si sūt pares z in nūero p̄currat tūc stēt digniorib⁹ z si in oibus p̄currat z sint pares siue equales tūc stēt remittētib⁹ p. l. z suū. §. heredes. z. §. si. z. l. maiorē. in pñ. z. c. q̄ bo. ce. pos. l. si. si. n. hoc iducit fauor liberatiōis ab obligatiōe pecuniaria: vñ. dd. iurib⁹ multo magis lz iducat in his terminis fauor liberatiōis a pena capitali in qua liberatio facili⁹ p̄mittit̄. C. de transac. l. trāsfigere. z. j. de his q. mor. sibi p̄sci. l. j. z hāc opionem dicit Bar. videri veritati p̄sonā. p̄orē aut Oldr. ab eqtate discrepatē vltra q̄ deducat vt dixi q̄ discrepet a iure. qđ. n. dicit Bar. si ex plurib⁹ hēdibus vnus ēt qđ ribaldus q̄ morte defuncti forte p̄fīs sui modica pecūia remitteret certe iniquum ēt hoc sibi p̄cedi vt posset facere pacē: z sic facere liberari ip̄m occisorem p̄tra. l. si vn⁹. §. filio. v. interduz. j. de iniū. Adodo videamus que ex istis opionib⁹ sit verior z tenēda vel an alia opio tenēda in hac. q. repiat̄. Primā ergo opionē q̄ omniū hēdum pax requirat̄ tenet Ra. cu. z quidā papiēses z ali⁹ dicūt hanc tutiorē z Alex. dicit ipsaz esse alijs opinionibus in hac. q. relatis veriorē p iura z rōnes allegatas siue allegata per Bar. z alios dic tu p̄ Bar. p̄tra opionē Oldra. omnia. n. adducta per Bar. p̄tra. d. opionē Oldra. inferunt ad veritatē dicte prime opionis p qua ēt satis stringit q̄ per talē interpretationē dictū statutum minus ledit ius cōe p̄tra qđ nō est dubium esse dñm 107 statutū quatenus parcit occisori p̄pter pacem t̄cum de iure cōi occidens debeat occidi z nō debeat p̄mitti viuere super terrā. ff. ad. l. cor. de sicca. l. eiusdez. §. legis cornelie. z. l. p. z. l. is qui cū telo. C. e. z. §. item lex cornelia. in si. de pub. lu. vbi glo. in v. vltore. z ibi Ange. de are. dicunt penā occisoriū eē vt occidant̄: z sic mortē. Statuta aut claruz est q̄ eo modo interpretari debēt quo minus ledat ius cōe. l. si serui vestri. C. de noxa. z. c. cū dilectus. de p̄sue. vbi tex. no. q̄ ad hūc effectū verba late intelligunt̄ z ibi dñs Abb. sic. z q̄ h̄mōi statutū sit exorbitās a iure cōmuni tenet h̄ Imo. ante si. in. q. an stante hoc statuto sufficiat pacem habitam fuisse a defuncto. Et ista rō p̄culdubio concludit hoc supposito q̄ pena homicidij de iure cōmuni indistincte sit mortis sed cū aliter se veritas habeat dicta rō nō cōcludit generaliter z indistincte. De iure eim cōi pena homicidij in maioribus est deportatio. Et in minoribus est decapitatio vel q̄ bestijs homicida subijciat̄ z ita p̄bat iura. §. allegata ad hoc p̄positū z per gl. in. d. l. is q̄ cū telo. cū qua simplr tran sit ibi Saly. hoc ergo stante dici possz q̄ aut homicida est de minoribus z sic de his q̄ de iure cōmuni mortis iradi debent p̄pter

bent propter homicidium et stante dicto statuto non debet penam enadere nisi ab omnibus heredibus pacem habeat. Aut homicida est de maioribus: et tunc etiam habita pace ab uno herede non occidatur vigore dicti statuti: sed remaneat tunc pena iuris communis et hoc casu posset bene saluari opinio Oldra. Et quod est premissum in utroque casu est dicendum dicta ratione ut per statutum minus quam fieri possit ledatur ius commune: nam etiam in secundo casu militat dicta ratio. Et non. et tene menti hanc considerationem et distinctionem quam non reperies tactam per hoc. et tamen videtur verissima et rationi consona: et licetymo. hic dicat opinio nem istam primam esse nimis rigidam: tamen ubi de iure communi est pena mortis cessat dicta ratio rigiditatis ex quo per talem interpretationem redigimur ad terminos iuris communis. Preterea parcere malefactoribus est magna misericordia cum venia peccandi incertum tribuat delinquendi. xliij. q. iij. est iniusta misericordia cum similibus. Preterea secus dicere nisi quod omnes heredes concurrere debeant ad pacem faciendam ad effectum evasionis ipsius occisoris est inducere odium et rancorem inter heredes et relinquere cum heredibus non facientibus et ipso occisore. hujusmodi. qui paces facere denegaret et coheredes et occisorem odio persequuntur per mentem et intentionem statuti que videtur fuisse quod occisor non evadat citra voluntatem et remissionem offensorum: et iste ratio est facit pro hac prima opinione quas tenuit et Gaudi. in tractatu malefactorum. ponit de transa. in malef. v. pone statuto caneri et c. scilicet opinionem Oldra. quam ipse tenuit in l. si plures gradus. de leg. iij. ibi sequuntur Ray. de frol. et Albe. et idem in tercia parte statutorum. q. xviij. incipi. Item quero aliam viilem. q. 2c. ubi refert eadem omnia motiva ex quibus refertur Bar. hic Oldra. motum fuisse: et adhuc plura: et in fine tangit quid si statutum diceret: nisi habuerit paces ab heredibus vel maiori parte ipsorum qualiter pars maior intelligatur et remittit se ad dicta in d. l. maiorem. de pat. ubi in de hoc nihil dicit et ad suum alphabetum. dictione maiorem pars et c. hanc opinionem quod sufficiat paces haberi ab uno ex heredibus post multa tenet Bal. in l. ij. C. de lib. et eorum li. dummodo in heres qui facit paces sit honesta persona: et eam faciat bona fide et hanc opinionem comprobant actento et quod ius divinum ostendit offensum ad pacem et remissionem de iniuria et offensione faciendam: ut no. ff. de infra. l. furti. §. paci. et deducit Bal. quod coheredes nullam ex hoc offensionem vel preiudicium pretendere possunt. Et alia adhuc dicit ex quibus rationibus. posset his que adducuntur contra hanc opinionem refert in Oldra. non ita simpliciter tenuisse sed variasse sine vacillasse in hac. q. Et cum ex ratione Bal. facta per no. in d. §. pactus. hec opinio tendit ad fauorem anime ut iniurie offensiones et odia remittantur. prope ut tenenda. ar. no. in c. iuvenis. de sponsa. et in c. p. de sen. excō. cum si. videntes. n. alij coheredes unus facere pacem occisori: et quod illa ei sufficit poterit etiam ipsi induci ad ipsam faciendam. Et pro hac opinione plurimum facit: quod si ut vult Bal. post Ly. ubi ius indivisibile tendit ad vindictam prefertur magis idoneus: et ille cuius plurimum interest: ut ff. de sepul. viola. l. sepulchri violati multo magis ubi agitur de remittendo ipsa vindicta cum fauorabilior sit liberatio quam vindicta quas liberatio nem ipsa res publica quam respicit vindicta permittit faciendum tale statutum quod propter pacem ipse occisor liberetur: et coheredes non possunt ex hoc pretendere aliquam lesionem: quod nihil agunt nisi ut officiant siue noceant. ar. ff. de rei vendi. l. infundo. et l. ij. §. item varus. ff. de aqua plu. ar. Et per hoc tollitur ratio quam facit Bar. contra opinionem Oldra. per d. l. si. C. de aucto. prestan. quod etiam ius non coherens corpori hereditario pluribus competens non potest per unum tolli siue per actum explicandum per unum ex talibus pluribus: nam id procedit ubi ex hoc alij possunt pretendere lesionem: et ita etiam potest ratio. ad l. ij. §. p. de ven. in spi. et etiam ad aliud quod dicit Bar. quod in

dividua licet sint apud plures insolidum tamen sunt sine effectu nisi alij consentiant. Ad illud autem quod dicit Bar. ponderando mentem statuti quod voluerit intelligere de pace fienda ab eo qui representat personam defuncti: et sic de herede ex asse potest ratio. negando hanc fuisse mentem statuti cum non exprimitur: sicut alio dicit ipse Bar. in l. libe. 13. rozum. de ver. signi. et in statuto ut stantibus masculis semine non succedant quod ratio ipsius statuti: ut agnatorum salva sit dignitas non possit dici quod sit ex quo non est expressa in ipso statuto ad quod facit: quod nulla difficultas erat stantibus exprimere in casu nostro de pace habenda ab heredibus prout expressit ab herede. ar. l. vnice. §. finem. ad deficientis. C. de cadu. tol. et c. ad audiendam. de deci. cum si. Preterea cum ut dicebat Oldra. ius vindicandi necem defuncti: et sic eius contrarium non veniat ad heredes: ut quoddam ius et corpus hereditarium ad quod. l. pro herede. §. si. et quod ibi no. §. de acqui. heredi. ad quod etiam no. per ipsum Bar. in l. si filius qui patri. in fi. de vul. et pu. videtur cessare illud quod ipse Bar. hic dicit quod mens statuti fuerit pacem haberi ab eo qui representat personam defuncti. cum. n. hoc non sit quid hereditarium non cadit quod mens statuti fuerit illa quam hic Bar. dicit licet Bal. in hoc videatur approbare dicta Bar. in d. l. ij. dum stante statuto de quo in terminis nostris dubitat an sufficiat pacem habitam fuisse a defuncto de quo etiam perymo. hic in fi. et Ad illud autem quod dicit quod verbum ab herede in dubio intelligitur ab herede ex asse per d. l. si defensor. §. j. de interro. actio. potest respon. quod illud est in d. §. j. ex ratione. l. de etate. §. nihil inter est. eo. tit. quia non debet incertus dimitti interrogator: Preterea in casu isto subsunt rationes quod non intelligatur de herede insolidum: ut patet ex dictis Bal. supra relatis. Ex quibus videtur satis probabiliter teneri posse opinionem Oldra. in casu considerato et expresso per Bal. in dicta. l. ij. In casu etiam per me considerato circa dictam ad declarationem precedentis opinionis videtur indubitanter teneri posse dictam opinionem Oldra. Que alio casu videtur posse saluari ex dictis Bal. in l. ij. §. de pac. ubi ipse movet hanc questionem. et non facta mentione Oldra. distinguit an tractetur solum. de relaxatione pene fiscalis: et tunc sufficiat pacem haberi ab uno ex heredibus an vero agitur de aliquo preiudicio heredum puta: quia per talem pacem perditur aliquod commodum debitum heredibus occisi ex forma statuti: et tunc unus non potest sine alio pacem facere: et satis potest dici hanc etiam fuisse mentem Bal. in d. l. ij. dum considerat quod coheredes qui non fecerunt paces nihil agunt nisi ut officiant intentio ergo sua est etiam ibi quando non agitur de preiudicio heredum sed fisci siue. R. P. et eiusdem intentionis cuius est in d. l. ij. de pac. Bal. est etiam in c. cum omnes. de constitutio. colū. vj. Ubi tandem se remittit ad dicta in d. l. ij. C. de liber. et eorum li. Ubi latius quam alibi tractat hanc questionem in qua opinio Oldra. communiter improbat quod simpliciter intellecta sine dubio non procedit facile ex predictis patere potest: et contra ipsam faciunt omnia que adducuntur contra opinionem Bar. et adhuc magis stringunt contra ipsam. si enim opinio Bar. non est vera multo minus opinio Oldra. et sic etiam in casibus in quibus saluatur opinio Oldra. multo magis saluatur opinio Bar. Quas tamen et sic tertio attento rigore et puncto iuris improbat hic Ange. ponens novam suam considerationem attentato dicto rigore iuris sed attendita humanitate et equitate tenet opinionem Barto. preterquam in tribus casibus. 15. et primo ubi in numero maioris partis esset semina: quod ipsa non potest levare saydam. i. inimicitiam iuxta in c. primo. versiculo hoc autem. nota. in fine glo. magne qui seu. da. pos. unde prenalet vox masculi. Secundo si in numero heredum esset unus consortis occisi alij autem essent extranei: quod vox talis consortis siue coniuncti est preferenda cum Vincen. sup. scilicet. ff. novi. k k

conservatio fame domus et onus vindicte ipsum respiciat: ut. §. de accusa. l. si cui. §. j. et eo. titu. l. si plures. et. §. si quis omis. cau. te. l. iulia. et. §. de li. cau. l. ij. C. de adulte. l. §. ius. **T**ertiorbi ex factoe pacis unus oēs alij forte piculuz incurreret puta qz offensione facta p ipm pacē facientē intelligeret et pax rupta p cohēdes. talis. n. iniqua pdictio p vnu siue plures alij nō pſentientibus inferri nō pōt: ut in regula iuris nō pōt alteri p altez iniqua pdictio inferri. §. de reg. iu. cū si. et cū Ange. simplr transit hic Pau. de ca. q Ange. et nō t3 opionē Bal. in. d. l. ij. C. de li. et eoz li. Imo. hic diffuse satis tractat hanc. q. et nullius opionē t3 et sic nec ēt opionē Ange. nec Bal. nec Bar. nisi ista adhibita disti. quātū ad opi. Bar. qant p statutū pena totale remittit pp pacē et requit oim hīdū pſensus t p regulaz q qñ aliqd est cōe pluribus ut singulis debent oēs pſentire ut p gl. Immo. et alios in. d. c. cū oēs. de pſti. et tale vult esse Imo. ius faciendi pacē: qz tale ius penes quēlibet in solidū vī residere put ius vindicandi necem defunctiar. l. j. §. si ad plures. ff. de sepul. vio. et supra hoc dcm fuit nec in totali remissione debiti loquit. l. maiorē. sed in pticulari: ut ibi p glo. et doc. vñ l3. §. d. regula fallat in. d. l. maiorē tñ illa. l. nō facit ad ppositū vbi de totali remissione tractat l3 et vī pōderat et Ange. et Imo. cū ibi sit casus spālis nō videat trabēdus in pſeqntiā p. l. ius singulare. et. l. qd vero. §. de d. et sic nō videat trabendū ad aliū casuz vbi agit de liberatōe ptis tñ vbi agit de liberatōe totius reosv magna claraz illa. l. nō faciat ad ppositū q ēt ex alio nō facit qz ibi vtra fauorē liberatōis pcurrit fauor creditoz ne totū obitū pdat: ut ibi p Ang. et Alex. Aut p statutū minuit pena nō in totū tollit pp pacē: tñc Imo. approbat opionē Bar. cū limitatōibus tñ Ange. quas ipse refert q nō refert illā quā tertio loco supra retuli quā tñ ponit Ange. sed vtra alias duas supra p me relatas refert aliā qñ vn⁹ fecit pacē alijs pſentibus et nō pſentibus: qz sufficit: ar. l. pſillo. in. fi. §. de cu. fu. q. l. et si Imo. deducat nō stringere pcludēter tñ approbat. d. limitationē p no. in. l. gayus. §. de pig. att. ad qd ēt no. in. l. qd dotis so. ma. duz ibi tractat p Bar. et alios mā an et qñ pñs et tacens hēat pſentiente aduerte tñ: qz ista limitatio limitat alio modo opionē Bar. qz alie supra relate: qz alie supra relate limitant ut nec maior pars hīdū satis sit qz faciat pacē occisori. Ista aut limitat ut sufficiat vñ facere pacē et sic venit ad saluationē opionis Oldr. in hoc casu nisi dicas q illa qñ vnus ex hīdibus est de pſoribus limitat ēt vī minor pō sufficiat qñ euz illa minor pte pcurrit ille pinctus et sic ēt vī ille solus sufficiat qñ se vertat pcurrit ad faciendā pacē volūte eni Ange. et Imo. q ei⁹ vox pualeat qd qz se vertat h casu ēt pſset saluari opio Oldr. Et rñ. ēt Imo. quatenus dicat q. l. maiorē nō sit trabēda in pſeqntiā tāqz exorbitans et. et sic qz ēt qñ de pticulari remissione pene tractat illa. l. nō faciat ad ppositū: ut hic vide p ipm. Cōtra cuius opionē et disti. et sic p casuz in quo ipse saluat opionē Bar. pſset adduci qz ex alio. d. l. maiorē nō faciat ad ppositū: qz vī pri. dixi in. d. l. tractat ēt de fauore creditoz ne totū de bitū pdat q rō nullo mō adaptatur ad casuz nſz ppea illa. l. nihil ad rez in hac mā. Et ista rōne nō pcedit ēt disti ctio Alex. p quā nſt saluare opionē Bar. maxime euz in effectu sit eadē cū disti. Imo. si hñ aduertatur cū opione cuius Imo. transit ēt hic Bñs meus additis etiā multis alijs limitatōibus. Qui diffcutit de limitatōe data p. d. l. pſilio. in. fi. an pcedat. Itē de eo qd dicit Ange. q femina nō pōt lenare sey dāt sic limitationē Ange. qñ femina est in maiori pte tangit ēt qd stante vīcto statuto an sufficiat pacē hī a defūcto de quo vī. §. dixi p Imo. in. d. l. ij. C. de li. et eoz li. et hic p Imo. ad fi. t tangit ēt qd ēt si statutū dicit de pace hīda ab offenso an sufficiat hī ab hīde. Itē qd si dicat statutū de pace hīda a pſanguineis q itelligat cōsanguinei a qbus pax hī d3. Et de hac. q. de quabz p Bar. et alios vide Areti. in. d. l. p hīde. §. fi. vbi satis vī cōcordare cū snia Bar. in qua in effectu qd sit tenendū satis patē pōt ex pdcis h3 varietatē. n. casuū et terioz erit vñ

Intra eos des. Et vñ hic Pau. de ca. q declarat qñ de sensio sit indiuidua. non. n. hoc pcedit respectu pluriz puentoz: qz si vnus se defendit et alter non pōt quo ad se nō defendentē expediri iudiciuz et quo ad alium nō: vī. l. nō id circo. §. de iudi. et. l. de vnoquoqz de re iudi. et vtro biqz p Bar. Et vī de Bar. §. p xi. §. in scōa. q. vbi examiat an stiplo de defendendo sit indiuidua et sic an defensio diuidatur: et ibi ple ne dixi et examinaui.

aliqui regit oēs aliqui sufficē vñ et sic multo magis sufficē maiorē pte hīdū facē pacē. Sequit. §. si is q duplā et.

Si is qui duplā. Stiplo nes oēs d qd ptineant. Quatenus tñ cōmittunt ad penaz vel interesse dicunt diuidue. h. d. fm verū et cōem intellectu: et ita hūc §. sūmant hic Pau. Alexā. Bñs meus et ēt senenses. Et est difficilis. §. et nō minus fm Rapha. cu. q. §. cato. l3 nō hēat tantaz mām. et indiget magno intellectu dicit idem Rapha. subdēs ēt. §. q est scrabofus. Et h3 hūc intellectu diuidit in tres ptes. In pma ponit quātr diuidant iste stiplo nes inter hīdes stipulatoris qñ agit ad interesse. In scōa quātr vel an diuidant qñ agit ad scōm. In tertia et vltima quātr vel an diuidant ex pte pmissoris. scōa ibi. Reſtuit tñ opus et. tertia ibi. Nec vtilitatis cā et. Et ita ēt diuidit Bar. hic. Qui p alia verba sūmat pſtē. §. tñ adēū de3 effcū tendere vī cū sūmario dato: et put Bar. sūmat hūc tex. ita ēt ipm sūmant hic Ange. Imo. Ro. Andre. si cu. Are. et ēt papieñ. l3 ipse Are. dicat q Bar. non sūmat vltimā pte tex. q loqz in pluribus hīdibus pmissoris vel in ipso pmissore. Sed ex quo Bar. in vltima pte sūmarij dū dicit secus si ad scōm nō repetit nec ex pte stipulatoris: et suoz hīdū nec ex pte pmissoris vel suoz hīdū. ppea sim pſr et gñalr intelligendo dicta verba sūmarij Bar. cōpre bendunt ēt vltimā pte tex. q p pte pmissoris vel suoz hē redū nō diuidant respectu facti hēc stiplo nes: h3 respectu pene vel interesse an dicant hēc stiplo nes diuidue vel indiuidue p pte pmissoris vel suoz hīdūz nō cōprehendit nec declarat sūmarij Bar. sed sūmarij supra datū ex sui gñalitate cōprehendit q ēt p pte pmissor vel suoz hīdū dicant diuidue qtenus cōmittunt ad penaz vel interesse. Qd an ita sit infra declarabit ex qbus infra dicendis ap parebit an sūmarij supra posuū sit sufficiens. si. n. secus esset respectu pmissoris vel suoz hīdū q ēt quatenus hēc stiplo nes cōmittunt ad penā vel interesse dicant: et sint in diuidue pdictū sūmarij ēt esset defectiuuz: qz nō sūmaret vltimā pte tex. vel si ipsaz sūmaret: sūmaret erronee. Et sic vbi sūmarij Bar. esset vel est defectiuuz hoc esset siue est erroneuz si intelligat gñalr: et sic ēt respectu pmissoris et suoz hīdū. Si aut intelligat solnz respectu stipulatoris et suoz hīdū est defectiuū sūmarij supra datū put ēt sūmarij Bar. **E**t ppterea p clara et vera intelligētia pdcō rō et tex. et mae. Quero pmo t an stiplo nes de qbus hic ptineant scōm indiuidū vel indiuidū et sic an respectu facti diuidant vel nō diuidant tam p pte stipulatoris vel suoz hīdū qz ēt p pte pmissoris vel suoz hīdū. Scōo qñ iste stiplo nes cōmittūt ad penā vel interesse an sint diuidue vel indiuidue. Et hoc sūr taz p pte stipulatoris et suoz hīdū qz ēt p pte pmissoris et suoz hīdū. Et ad pma. q. rñdē q doc. hic tenent q stiplo nes de qbus hic ptineant scōm indiuidū maxime illi q sūmant tex. fm sūmarij qd supra pō sui ponendo ergo summarium predictum tenent: ut dixi **E**t capiēdo stipulationē duple de qua pmo loco sit hic in tex. mentio ut videamus an ptineat scōm indiuidū sciē duz est q eadē ptinet defendere qd ē scōm indiuidū: vī. l. ex clausula. §. iudica sol. et. l. cū ex cā. et. et hoc. §. in. fi. in q bus duobus vltimo loco allegatis iuribus pbat qd est vī ctū q stiplo duple ptinet defensionē et q defensio siue defendere est indiuidū qd vltimū pbat ēt in. d. l. ex clausula. ad hoc ēt. l. in executione. §. in solidum. §. c. **E**t quando siue de quibus rebus cadat duple pmissio hī in. l. empto ri. §. de enictio. **E**t hēc dicitur penalis quatenus excedit simpluz: vī. l. hoc edicto. §. fi. §. de publi. Et ex hoc seqt q iste tex. loqz ēt de pena: vī i ista stiplo ne dupli et loqz de interesse: vī in alijs stiplo nibus de qbus hic in tex. et sic nō solum respectu facti: sed ēt respectu pene vel itereſse pbat quales sint stiplo nes de qbus hic an diuidue vel indiuidue siue cōmittant ad interesse siue ad penā: et vide aliqd de hac stiplo ne duple p Bar. §. pxi. §. in. d. ij. q. cir. fi. et. §. l. pxi. in pn. **E**t Veniēdo ad stiplo nē fructuariā scōm qd hēc ptinet est q ipse fructuarius vīat et fruaf arbitrio boni viri

ni vlti et qd finito usufructu rem restituat: vt. l. j. §. usufruc.
quoadmo. ca. et hic in glo. j. restituere aut rez est scm indi
uiduū quo aut ad qd dīcat sine sit indiuiduū vide dicta. §.
in. §. cato. sup scōa opp. et in. l. stipulones. non diuidunt in
viq. p̄rio. et in. vi. q. Sed glo. si. ad si. vult qd in ista stiplo
ne veniat restō usufructus sup qua dicemus et tangit ali
qd de hoc Are. j. sup glo. ij. † Stiplo autē dāni infecti dī
p̄tinere et p̄tinet scm indiuiduū respectu cantiois sine satis
datiois p̄stande: et sic respectu deductiois ipsius stiplonis
de dā. infec. in eē qz nō sufficit ipsaz p pte p̄stari sed v3 p̄sta
ri pro tota re minante ruinā a dño talla rei vel pro ea pte
quā bz in domo ruinosā ille a quo petī: nō aut sufficit p
pte sue p̄rio p̄stari. si. n. sunt plures dñi domus ruinosae sin
guli pro pte sua p̄stare cautionē debent: vt. l. plures. §. de
dā. infec. et. §. de neg. gest. l. si cōea. ad hoc ē. l. in stipione.
cū ibi no. eo. ff. quas. ll. allegat hic glo. si. post p̄n. et h mō
reducunt ad p̄cordiā: vt hī in dictis iuribus p. d. si. gl. hic
q allegat. d. ll. pro p̄rio et non soluit: sed pro so. se remittit
ad. d. l. si cōea. et hī ē in. d. l. i stipione. ista ergo stiplo dā
ni infecti. nō eo respectu dī p̄tinere scm indiuiduū qd singu
li dñi ruinosaz ediu insoluiduz cauere teneant. Et ita ē re
spectu stipulatoz: et sic dñoz domus nō ruinosae singuli p
rata sua stipulant sine stipulari cēsent nō aut pro toto dā
no qlibet: vt. d. l. plures. Sed post p̄stā cautionē nō cōtī
net hec stiplo de dāno infecto aliqō scm indiuiduū p̄stan
dū p ipm p̄mittentē ad qd agi possit: sed dāt ad interesse
si dānū def: vt. l. in hac stipione. §. de dā. infec. et quatenus
cōmissa agif ad interesse hec stiplo bz silitudinē cū alijs sti
pionibus de qbus in tex. sed respectu facti in hoc nō p̄ci
pat sine nō bz silitudinē totalē cū alijs stipionibus de qb
hic qd ē ex post scō p̄tinent scm indiuiduū ad qd agi pōt
vt si peto defendi rem vel rem restituī finito usufructu vel
opus scm restituī sine demoliri: et hoc vult dicere glo. si. in
f. dū dicit idē in dāno dato post satisfationē de dāno infe
cto et c. Et cū dicat post satisfationē † qñ debeat p̄stari sa
tisfactio de dāno infecto: et qñ nuda cautio sine repromis
sio dic vt in. l. p̄toz ait. in p̄n. et. §. j. et. l. hoc amplius. §. pe.
et si. et. ll. seq. ff. de dā. infec. et p. 230. in sum. de dā. infec. ff.
Et ad illud qd est dcm de stipione dāni infecti qd qñ sunt
plures dñi est diuidua intere se vide ē Bar. et doc. sup. d.
glo. si. dū glo. loquit de cautōe dāni infecti: naz idē dicunt
Bar. et doc. in pluribus hīdibus illius cuius domus erat
ruinosā: qz qlibet tenet p rata sua cauere. Et sic respectu
hīdū dicit nō p̄cedere exēplū Jo. in defensione p dāno in
fecto: vide tñ q ibi dicent: et vide Are. qd ē in hīdibus ali
q casu saluat exēplū Jo. † stiplo noui opis p̄tinet scm in
diuiduum: qz si in iniuste edificasti possum agere: vt totū
opus scm restituas. i. destruas sine demoliri: vt in hoc
tex. in d. restituī tñ opus et c. Et hec stiplo noui operis de
struendi si iniuste edificatus apparuerit interponit facta
nuntiatioē noui opis: naz edificans sine edificare volens
offert satisfationē de ope demoliendo si iniuste appareat
eū edificasse: vt. l. p̄toz. §. deinde ait p̄toz. et. §. hoc interdi
ctū. et. §. si aliqñ. et. §. si. et. l. seq. in p̄n. §. de no. ope. nū. et p̄te
fita tali satisfatioē vel oblata si stat p illū cui offert quo
minus p̄stet pōt nūciatus edificare fm qd hī in dictis iu
ribus: et in. l. si. C. de edifi. pua. vbi qd bodie circa hoc sit
immutatū: vide nā nō est p̄ntis indagatiois dixi in. l. j. in p̄n.
§. de no. ope. nū. sup gl. magna. vbi ē p Bar. et alios. Et
qd facta p̄nta in his stipionibus dicant et sint indiuidua
respectu ipsoz p̄ncipaliū. i. stipulatoz et p̄missioz: vt sic
stipulator insoluidū agat et p̄missor insoluidū pueniat ad ta
lla facta non bz dubitationem nec disceptationem: et fa
cit. d. l. in executione. §. insoluidum. et. d. l. cum ex causa. §. e.
bz non loquantur in omnibus istis stipulationibus: sed in
ea de defendendo. † Sed respectu hīdū ipsoz p̄nci
paliz est dubitatio et disceptatio nam glo. ij. et. ij. volunt
qd stiplo taliū factoz sit diuidua obliō sine petitiōe inter
hīdes stipulatoz et p̄missioz p̄statiōe aut indiuidua sit
et lz iste glo. loquant in stipione dāni infecti et noui opis
nūciatiois tñ idē dicendū vī ipsas sentire ē in alijs stiplo

nibus de qbus hic cū oēs videant in tex. parificari et mo
nent iste glo. p hūc tex. in hoc p̄n. quē intelligunt qñ p̄ he
redes stipulatoz agunt ad scm et fm hūc intellectū dū
tex. dicit ob enictionē sue p̄tis et c. v3 exponi. i. nō sequēder
sic defensionis suscipiende ne sequat enictio qlibet p pte
sua habebit actionē qd est tñ dicere quātū si diceret vnus
qz bz hīdū stipulatoz duple habebit actionē et ager pro
sua pte vt suscipiat defensio et p̄ quēlibet hīdū p̄missioz
ad idē p sua pte ager sed totū habebit adimpleri vt sequat
liberatio: et sic in alijs stipionibus de quibus hic intelligi
v3 hoc p̄n. fm hūc intellectū qñ agif ad scm. Sed Bar. hic
intelligit hūc tex. in hoc p̄n. qñ agif ad interesse cōmissuz
in istis stipionibus puta in stipione duple pp enictionē se
cutā. tūc. n. qlibet hīdū agit p pte sua ad tale interesse et sic
dū tex. dicit ob enictionē sue p̄tis et c. v3 intelligit sic expo
ni iam secutā pp quā agif ad interesse et sic in alijs stiplo
nibus de qbus hic. Quā aut ageret ad scm p̄tentuz in his
stipionibus Bar. vult qd ē obliō et petitiōe nō solū p̄sta
tione seu executōe tale scm sit indiuiduū inter hīdes qd
secus iste glo. velint p̄ quas qd imo stipiones factoz: et sic
istoz factoz p̄tentoz in istis stipionibus prout stipiones
alioz factoz sint indiuidue inter hīdes et quo ad petitiō
nez: et sic qd cuilibet hīdū stipulatoz actio cōpetat insoli
duz Bar. alle. l. in executōe. §. scōa spēs. j. eo. et dele. ij. l. si
deico. §. pe. et si. et. l. ij. §. ex his. vbi. ex quo et c. vbi arguit de
hīdibus promissioz ad hīdes stipulatoz ergo ipsa ad
scm actio cōpetat insoluidū sicut p̄ hīdes p̄missioz cōpe
tit: vt in. d. §. scōa spēs. et. d. §. pe. et sic hec iura simul iuncta
p̄bant p̄ istas glo. qd stiplo factoz est indiuidua inter be
redes et quo ad petitiōē et de hīdib⁹ p̄missioz sine aſ
obligati ad scm p̄bat: et in. d. §. pe. et in. d. §. scōa spēs. et p
dictos. §. §. p̄bat idē in hīdib⁹ stipulatoz arguēdo d̄ be
redibus p̄missioz ad hīdes stipulatoz p. d. §. ex his. d.
§. ergo et c. Et vltimus p hac opione p̄ glo. facit qz cū re
spectu p̄ncipaliū iste stipulatioes p̄tineant indiuiduū: vt. §.
fuit dcm et p̄clusum idē dicendū est in eoz hīdibus: qz in
mā indiuidua ex p̄sona hīdū nō imutat p̄dictio obliōis:
vt. §. ex his. Et cum hac opione quā lz Bar. p̄ glo. Imo.
Pau. et doc. cōiter p̄transeunt tenentes p̄ istas glo. imo.
Alex. hic in pe. textuali dicit qd oēs doc. tenent p̄ glo. Sz
Are. lz teneat cōem opionē p̄ glo. dicit qd posset opio glo.
p̄cedere in exēplo de fructuario cuius hīdes tenent ad re
stituēdā: vt. n. fuit dcm. §. in declaratiōe stipionis fructua
rie in ea finito usufructu venit rem restituī stiplo aut sine
obliō re restituī est indiuidua dūtaxat solone vt fuit supra
tactū et plene examinātū in. §. cato. sup scōa op. Bar. Tu
aduerte: qz ē in dco exēplo nō p̄gruit saluari gl. in quātū
p̄supponit hī p̄ncipiū loq qñ agif ad scm: et tñ tex. loq qñ
agif ad interesse seu ad penā: vt in. d. §. fuit dcm pro quo
scilicet quod dictum fuit contra glo. qd non loquatur hoc
p̄ncipiū qñ agif ad scm facit: qz tūc iste stipiones nō p̄ce
derent a pari: qz aſ esset dicendū in ipsa stipione fructua
ria q̄tenus in ea venit re restituī qz in alijs et tñ tex. vt. §. dī
xi in hoc p̄n. eas vī parificare stiplo ē dāni infecti q̄tenus
in ea veritū scm nō p̄cedit a pari cū alijs: vt p3 ex dictis. §.
dū fuit declarata talis stiplo dāni infecti. vñ ad hī vt p̄gruat
parificatio itelligat p̄ncipiū ipsius tex. datis terminis ab
libus: et sic qñ agif ad interesse vel ad penā: nō aut qñ agif
ad ipm scm cōprehensuz in istis stipionibus. ¶ Rapha.
en. hic loqns in scō defensionis nō infacto aliaz stipionū
de qbus in tex. lz in ipsa p̄ncipalibus et ē in hīdibus pro
missioz teneat stipionē ēē indiuiduā qñ eius vigore agif
ad tale scm: et sic agi insoluidū: vt. d. l. cū ex cā. et. d. l. in exe
cutōe. §. insoluidū. tñ in hīdib⁹ stipulatoz lz scm defensiois
esse diuiduū et per p̄nā qd qlibet ipsoz heredū stipulatoz
agat p pte. et ita dicit esse casum hic et esse ad hī hunc tex.
singularē p̄bantē qd stiplo de defendendo qñ agif ad de
fendendū est indiuidua respectu alioz sed respectu hīdū
ipsius stipulatoz est diuidua. Et sic ipse Lu. in hīdibus
stipulatoz in stipione p̄tinentē scm defensiois et qñ agif
ad ipsam defensionē lz opionē glo. † Et rōnē diuersitatis
Aincen. sup scōa. ff. noui. k k ij

iter hñdes stipulatoris et hñdes pmissoris ad signat Lu. qz si vnus ex hñdib⁹ stipulatoris defendat p pte sua nihil eius inter est q p pte alioz suoz cobñdū nō fiat defensio ergo p pte hñdū stipulatoris est diuidua postq nō est da re rōne pro pte ipsoz qñ secus sit dicendū: s; ex pte hñduz pmissoris si diuidere possit subcedere incōueniens. d. l. in executōe. §. pro pte. j. e. qz vnus hñdū pmissoris vellet defendere alius vellet soluere interesse. Itē posset resulta re incōueniens q stipulator solū hñat pte vendite rei pro alia pte interesse et sic cogere stare in cōione vel iuit⁹ veni ret siue icideret cū aliquo in cōione p. l. si nō sortē. §. si cen tuz. de pñ. inde. Et de subtilitate iuris hanc opionē Lu. dicunt esse multū pbabilē Senenses et conāt ipsaz defen dere nulla scā mētoe de Alex. q hanc opionē Rap. ipso bat p quāvltia alia supra adducta p opionē gl. q et faciūt p istā opionē facit et illud qd pñ. adducebā p Areti. pon derando qparificatio q fit in hoc pñ. de istis quatuor sti pulatōibus nō pcederet si fieret respectu facti cōprehensi in talibus stipulōibus nō pgruit ergo put vult Ra. q in telligat hoc pñcipiū loq qñ agit ad scñ sed qñ ad interesse vel penā als in oibus stipulōibus de qbus hic esset idem dicendū qd ipse dicit in stipulōe de defendendo. Et p hoc rñdet ad vñ qd pmo loco ponderant senenses p Ra. q fm cōem intellectū iste tex. multuz restringit intelligendo ipz dū dicit ob euictionē et c. s. secutā cū possit itelligi ex sui gñalitate et ob iminentē euictionē rñdet ergo q nō in cō gruit talis restrictio pp id qd pñ. dixi. als. n. resultaret re pugnantia et pñetas in ipso tex. et facit qz als verba inde finita siue gñalia restringūt ne resultet pñetas et repugnā tia: vt. l. j. C. de sa. san. eccl. cū si. Ad aliud qd scōo loco pñi cti ponderant p Ra. qz. v. j. tex. vñ ponere spāle innūtiatōe noni opis q nō fiat restō p pte et sic q respectu pñcipalis facti pmissi nō cōmittat p pte ergo in stipulōe fructuaria vñ secus pñponere put et est q est diuidua inter hñdes stipulatoris. Ita ergo put ifructuaria est dicēdū in stipulōe ne defensionis q sit diuidua inter hñdes stipulatoris. si. n. ponit spāle in stipulōe noni opis ergo i alijs est secus. Ad hoc ergo et rñdet q in vñ restitui et c. nō ponit spāle in sti pulōe noni opis ab alijs stipulōibus respectu facti pñci palis sed ponit qd diuersum: vt denotat dictio tñ: qñ agit ad scñ ab eo qd dixerat in pñ. qñ agit ad interesse in tali bus stipulōibus: et qñis in vñ restitui tñ et c. ponat et dicat

11 solū de restōne in stipulōe noni opis nō refert: qz t exem pla nō artant regulā siue dñm: vt in. c. j. ne cleri. vel mona. cū si. idē ergo intendit. J. pñesse in alijs stipulōibus q sint indiuidue respectu pñcipalis facti in ipso cōprehensi exe cutōe satisfactōe siue solōne q indiuiduas pgruit et stipulō ni rez restitui: vt pñ ex supius dictis et in hoc sonat vñ resti tui et c. Et ad rñsionē quā dedi ad hoc pñ adductū p Ra. facit qz in prima pte tex. ita et pariter dñ de stipulōe noni opis put de alijs stipulōibus. Quō ergo pgruit q incōti nēti in vñ restitui et c. in tali stipulōe dicat et pōat qd diuer sum ab alijs stipulōibus certe nullo mō cū nō posset pone rez dicere qd diuersum in illa ab alijs qñ et in eadē pone ret diuersum et pñū ab eo qd incōtinenti dixerat in pñma pte tex. si ipsa pñma ps tex. intelligat qñ agit ad ipm factū vt. n. et tetigit in ipsa pñma pte tex. pariter dñ et ponit de oi bus istis quatuor stipulōibus q hñdes stipulatoris ppor tione sua hñant actionē. Ad tertiū adductū p Ra. pōde rando itez tex. in vñ. hec vtilitatis cā et c. q vñ ponere spāli tatē in hñdibus stipulatoris et intellectus iste vñ. put ipm itelligit Bar. i. interesse psequēdi cā et c. diuinat et destruit Rñdet ergo et ad hoc q attenda dicta ponderatiōe et in factis oium stipulationū de qbus hic in tex. esset dicendū esse et poni spāle in hñdibus stipulatoris: et tñ Luma. et se quaces hoc non volunt q oēs stipulatōes de qbus hic in tex. quo ad scñ in ipso cōprehensuz respectu hñdū stipu latoris sint diuidue. Et ex hoc toleret expositio Bar. et doc. adhuc vñ. qz si intelligat put simplr et quo ad corticē verboz loquit resultant pñietates et pplexitates p qbus tollendis et submouendis nō incōuenit expositio Bar. ad

illū vñ. hec vtilitatis cā et c. Jura. n. iuribus sunt pcorādāda. c. cū expediat. de elec. li. vj. cū si. qd et pcedit p repetitiōes et subauditiones: vt p glo. no. in. c. cupientes. §. q si p. xx. eo. ri. et li. Ad vltimū qd adducit p Rapha. et qd ipsemet adducit et ex eo potissime mouet ad ponendā hanc suam opionē et dandū hñc intellectū adhuc tex. vt ponat qd di uersam in hñdibus stipulatoris in stipulōe de defendēdo

12 ab ipso pmissore et ab hñdibus pmissoris et hoc respe ctu verificet aduersatiua aut de qua in vltima pte tex. cu ius nā est aduersari pcedentibus: vt. l. hoc amplius. §. de his aut. §. de dā. infec. et ibi Bar. et doc. Diuersitas ergo sit respectu huius stipulōis de defendendo qz est diuidua in hñdib⁹ stipulatoris sed in pmissore et eius hñdibus est indiuidua: alr aut dicendo dicta: aduersatiua aut non vñ stare in sua nā qv dixi est aduersari pcedentibus. Sed et ad hoc rñdet q nec fm hñc intellectū Rapha. stat in sua pñma nā: vt aduerset piter oibus pcedentibus sed aliquib⁹ ex his aduersat et aliquib⁹ puenit qd vñ oino repugnans

13 nāe ipsius aduersatiue et vñ et sic in gñe loquendo ma gis iuri esse pñū q vñ et idē verbuz diuerso mō censet ar. l. eū q edes. ff. de vñca. l. j. aliqñ hoc in iure reperiat: vt l. j. ff. de offi. pñsu. et le. sed ibi est apta et euidentis rō qua re ita sit dicendū rō. s. diuersaz psonaz ad quas idē vñbz refert in qbus oibus piter et vniformiter nō pōt itelligi q rō nō ē in hoc tex. Tñ ad. d. aduersatiuam. Rñ. q aduer sat respectu interesse de quo in pñma pte tex. dñ q ad ipm agit p pte: et de eo replicat in vñ. hec vtilitatis cā et c. fm ex positionē Bar. In vñ. ipsi aut pmissori et c. Bñ secus esse qñ agit ad scñ: qz ipsi pmissori nec et eius hñdibus l. de hñdibus tex. nō explicet nō est licita diuisio: et sic p pte ta le scñ pñtare: et sic aduersatiua nō aduersat respectu pñor narū: sed respectu rerū de qbus disponit in tex. i. respectu interesse et facti. Et ita hñc tex. declarat hic Alexā. in vlti mo textuali Bar. autē ponendo casum in hoc tex. vult in vltima pte tex. poni ius diuersum in pmissore et eius hñ dibus tam respectu facti qñ et respectu interesse: vt non possint diuidere stipulōes de qbus in tex. et sic q in ipso p missore et eius hñdibus stipulōes de qbus in tex. siue aga tur ad scñ siue ad interesse sint indiuidue. Et si pcederet dñm Bar. tñc clarius et aptius cessaret obieccio facta de aduersatiua q ponit in si. huius tex. qz satis aduersaret et poneret diuersum ius inter hñdes stipulatoris ex vna et p missore et eius hñdes pte ex alia in istis stipulōibus respe ctu interesse: qz p pte hñdū stipulatoris sunt diuidue qñ ex ipsis agit ad interesse l. j. qñ agit ad scñ sint indiuidue p pte aut pmissoris et eius hñdū sunt indiuidue. et respectu interesse. Et quo casu pcedat q qñ stipulō indiuidua cō mittit ad interesse oino et quo ad interesse remaneat et sit indiuidua vide dicta post Bar. in. l. j. §. ex his igit. §. e. in vñ. Sed tñc op. qñ deuenit ad estimationē et c. Alex. qz ipse Bar. j. in declaranda. glo. si. alr dicit qñ agit ad interesse vel penaz p hñdes ipsius pmissoris: qz vult q et respectu ipsoz iste stipulōes sint diuidue et sic q qlibet liberet sol uendo pte suā interesse vel pene. Propterea alr nō firmo qd retuli Bar. dicē in figuratōe casus. Et referno plenius declarandū j. in alio articulo qñ agit ad interesse vel penā an iste stipulōes sint diuidue vel indiuidue: et ibi plenius venit examinādus itellec⁹ dicti vñ. Ipsi aut pmissori et c. Et quātū est de opione et intellectu Rapha. satis est q vt pñ ex pñcis et patebit et ex. j. dicēdis vno vel alio mō itelli gendo et declarando. d. vñ. ipsi aut pmissori et c. nō facit p ipso Rapha. cuius itellec⁹ iprobant et papieñ. hic Bñs meus hic tentat in hoc pñmo arti. siue in hac pñma. q. tene re opiones glo. hoc plus vel vltia glo. dicens q totus iste tex. loqñ qñ agit ad ipm pñcipale scñ et q hoc sibi in effe ctu velit totus iste tex. q oēs stipulatōes de qbus hic ex cepta stipulōe noni operis quatenus in ea venit opus re stitui sint diuidue obfōne et petitione l. j. non pñstatōe et hoc pro pte stipulatoris et suoz hñdū pro pte aut pmissoris et beredum ipsius pmissoris videtur velle q omnes iste sti pulatōes sint omnino indiuidue et hoc sibi velit iste tex. in si.

in si. dum venit aduersatue ad pcedētia. Que aduersati
na aliter non pgrueret et nō esset bona si teneremus intel
lectū Bar. et cōm qd iste tex. ante v. si. loquat qñ agit ad
ipsam penā vel interesse: qñ parī mō p pte hīdūz pmissio
ris diuideret cuius pñtū vellet v. si. attenda aduersatiua in
eo posita. Et sic ipse dñs meus et cum glo. quatenus glo.
vult qd hoc pñcipiū loquat qñ agit ad ipm scñ: sed vltra
glo. et qñ totus iste tex. loquat qñ agit ad scñ. Et qd stiplo
nes de qbus hic oēs excepta stipione noui opis sint diui
due obione glo. n. vult qd et illa noui opis sit eodē mō di
uidua put alie. Itē vltra glo. hoc vult qd sit oīa inter be
redes stipulatoris et pmissoris inter quos ipsa glo. nō vī
facere dñam: sed velle qd parī mō respectu hīdū pmissio
ris iste stipiones respectu facti in ipis pñtū sint diuidue
obione et petitiōe: nō aut pñtatiōe ut sic p pte hīdū agē
dūz sit qd quēlibet hīdū pmissoris. Tenet ergo dñs meus
vi dixi et nō ita clare explicet put ego explicauī solū glo.
inquātū vult qd hoc pñcipiū loquat qñ agit ad scñ. Et
mouet ad dicēdū et tenendū put retuli tenere duplici fun
damentū primo ponderans aduersatiua de qua in si. tex.
que vi dixi nō videret pgruere si in superioribus tex. non
loqueret qñ agit ad scñ. Scō. pōderas qd in vī. restitui
tñ opus et c. ponit per. J. p. exceptio in stipione noui ope
ris in qua venit destitutio opierit nō possit in ptes destrui
14 ergo dicit ipse et vt exceptio sit de regula per iura vulga
ria: et per glo. in. l. ff. de re. iū. et per B. ex eo. ti. li. vj. et p
Bar. in. l. si eū. §. qui iniuriarū. §. si qñ cau. opz intelligere
qd in stipione duple et in illa usufructuarij et in illa dñi in
facti de qbus pdixerat agebat ad ipm principale et sic ad
scñ: nō aut ad penā vel interesse. Et hoc intellectu posito
15 querit postea imediate et declarat et quare stiplo noui opis
et sic de demoliendo sit oio indiuidua: et dicit qd nō affert
eam comoditatē in pte respectu pñtū put in totū respectu
totius sicut dicimus in stipione opis faciēdi siue pñtuen
di: vi. l. in executōe. §. scō. §. e. ti. verū postea tentat pbare
qd imo eam vtilitatē affert in pte respectu partis et c. et sic
qd sit in ea idem quod dixit in alijs. §. qd etiam ipsa sit diui
dua obione et indiuidua solū pñtatiōe et sic sit in alijs sti
pionibus et pñtatiōibus meri facti qñ ille sunt indiuidue et
obione et qd respectu illaz aliay stipionū meri facti. J. p.
voluerit ponere hic spale in ipsa stipione noui opis. Sed
tandē nō pñtū in hoc pposito dices qd si stiplo noui ope
ris demolendi nō est indiuidua ea rōne qd nō affert eam
vtilitatē in pte respectu pñtū et c. nō est indiuidua alia rōe
ne cōtingat icōueniens qd in diuersis rebus fiat solū que
rō tendit ad inducendā indiuiduitatē solū respectu pñta
tionis: vi. d. l. in executōe. §. p pte. nō aut respectu obionis
16 et pñtū. n. pñtū qd cogi ad demolitionē: vi. l. stiplo. §. siue. et
§. b. §. de no. ope. nū. et ibi et p Bar. et in. l. stipiones nō
diuidunt in. viij. q. vñ si vnus cobrdū pmissoris de demo
liendo nouū opus casu quo nō iure fuerit scñ demolitū
fuit p pte sua opus et alter cobrē nō vult demoliri si stipu
lator velit poterit ipm cogere ad demolendū et c. si velit
possit agere ad interesse: vi. in. d. iuribus tñ satis est qd eo
inuito nō pñtū pñtū sibi fieri solonez in diuersis rebus
i ista stipione: vñ est dñm nō vñ qd sit indiuidua nisi dicta
rōne: qd demolitio in pte nō affert eam vtilitatez respectu
ipsius pñtū quā demolitio totius opis respectu totius que
rō tendit ad indiuiduitatē respectu obionis nō sic aut in
alijs stipionibus de qbus hic: qñ ille vident esse indiuidue
illa rōne ne pñtū fieri solone in diuersis rebus p pte. §.
in ipso facto et p pte in interesse: et sic vident esse indiuidue
solū pñtatiōe cū ad talē indiuiduitatē tendat dicta rō non
aut obione et petitiōe. Et sic in effectu residet i sua opione
§. relata nouo mō intelligendo et declarando hunc tex. et
sic volēdo qd oēs stipiones de qbus hic in tex. excepta sti
pione noui opis demolendi et c. dicant diuidue obione
seu petitiōe: indiuidue aut solū pñtatiōe et qñ agit ad factūz.
Alia aut noui opis sit indiuidua et obione i q vult qd pñtū
exceptio ab alijs pmissis in. d. v. restitui. Que opio et q itel
lectū qñis pñtū faciēdeat subtilis pegrin et applaudēs

et est dubitabilis et nō tenēdus. Mā ei qd dicit qd in ver.
restituī tñ et c. ponat exceptio ab alijs tribus stipulatiōib⁹
de qbus pdixerat vñ duple dñt infecti et fructuarie et c. re
pugnat plurimū: qñ et de stipulatiōe noui opis pdixerat.
vñ sicut respectu ipsiusmet stipionis noui opis nō cadit qd
ponat exceptio i illo v. restituī tñ et c. vt de se pñtū nec re
spectu aliay stipionū de qbus simul cū illa pdixerat: ar. l.
Jam hoc iure. ff. de vul. et pu. cū pñtū. in qbus hī qd qñes
vñ determinabile et c. dicam⁹ ergo qd i illo v. restituī tñ et c.
nō ponat exceptio: sed aliud diuersum dñm a dicto posito
in pñ. tex. §. m qd dicit et volunt Bar. et doc. pñtū qd hoc
pñ. loquat qñ agit ad scñ repugnat parificatio que vñ fie
ri de oibus istis stipionibus in hoc pñ. nō. n. pgruit talis
parificatio qñ ex istis stipionibus agit ad scñ cū diuersi
fient inter se plurimū quo ad ipm scñ: vt. §. et dixi dedu
cendo quāz quēlibet istay stipionū dicat pñtū: et pñtū
scñ indiuidūz. Et p hanc viay tollit vñ de fundamentis
qd supra retuli facere dñm meū p. d. v. restituī tñ et c. Cu
ius et pñtū fundamentū ponderādo aduersatiua posita in
si. tex. nō pñtū cū varijs modis intelligat iste tex. in fine
sui i aduersatiua de qua ibi vi pñtū ex supradictis maxie dñ
fuit reprobatā opio Cu. et sequatiū et patebit ex infra di
cendis in primo articulo siue. q. In hac igit pñtū. q. Ac
cipe has pñtū ex oibus supra adductis pñtū qd sti
pulationes de qbus hic pñtū scñ indiuidūz scōz qd re
spectu pñtū istis stipiones dicant indiuidue et obione
et petitiōe nō solū pñtatiōe terriay respectu hīdū qd in ipis
hīdibus idēz est qd dñm fuit in pñtū principalibus qd sūt indiui
due et obione. vñ. stiplo duple et stiplo noui opis nō solūz
pñtatiōe qd aliud velint. d. glo. j. et ij. Quarta qd stiplo
fructuarie quatenus in ea venit rem restituī finito usufru
ctu in pñtū hīdū est diuidua obligatiōe et petitiōe execu
cūōe aut siue pñtatiōe ē indiuidua: qd tñ iteluge hī qd dñm
fuit. §. in. §. cato. in scōa op. Illa aut dñt infecti nō solum
obione et c. executōe ē diuidua inter hīdes dñi dom⁹ rui
nose vi fuit tactū supra circa pñtū huius. q. et tangit et
ponit et p Bar. et doc. hic sup glo. si. in pñ. siue post pñtū
piū: vñ de hoc aliqd vltius dicit: et eodē mō dicendūz
est inter plures hīdes dñi domus nō ruinosē vel plurimū
aliay dñoz taliū domoz: dñ aut indiuidua stiplo dñt in
fecti i quātū quēlibet hīdū vel aliay pluriū dñoz ruinosē do
mus tenet cauere insolidū p sua pte: vi. §. et dixi in hac. q.
in pñ. Et hec nō. et tene menti: qd nō ita explicite deducit
et declarant doc. ex qbus et pñtū potes qd nullū ex sū
marijs dñtis adhuc tex. simplr intellectu pñtū. nō. n. est
vñ qd oēs iste stipiones pñtū scñ eodē mō vel eodē re
spectu indiuidū. Nec qd respectu ipsius facti nō diuidant
inter hīdes et sic qd cōmisse ad scñ sint indiuidue inter be
redes. aliqua. n. obligatiōe et petitiōe est diuidua inter be
redes vt fructuarie quatenus in ea venit rem restituī. Ali
qua aut vt dñt infecti et executōe siue pñtatiōe est diuidua
inter hīdes et vltius hec postqz est pñtū nō pñtū vlti
rius scñ indiuidū pñtū ad qd agi possit et per pñtū in
ea nō pgruit dicere qd si cōmittat ad scñ est indiuidua: sed
bñ cōmittat ad interesse: vt supra fuit declarātū. C. Venio
nūc ad scōam pñtū. q. pñtū supra examinādā p in
17 telligētia et resolone tex. et mē et vñ. Vñ stipiones de qb⁹
hic cōmittunt ad penā vel interesse. An sint diuidue vel in
diuidue taz respectu pñtū qñ suoz hīdū. Et respectu
ipsius stipulatoris et hīdū suoz est satis claz et expedituz
qd sunt diuidue et in hīdibus pbat tex. nñ in pñtū pte fm
cōm intellectu qui est qd loquat qñ agit ad interesse cō
missū ad ipm i istis stipionibus vt in superiore. q. declara
tum fuit: et hī de ipso stipulatore nō exprimāt in tex. nñ tñ
in eo idem dicendū est cum ex pñtū heredūz non variet
pñtū obligatiōis: vt. d. l. ij. §. ex his. §. eo. ex eo. ergo qd in
pñtū heredū stipulatoris: ita hī qd iste stipiones respectu
interesse diuidunt et sūt diuidue dñt intelligi ex proxime
scā rōe qd idē sit in pñtū hīdū ipsi stipulatoris pñtū cū
interesse vel pena pñtū dari ex hoc et cōprobat qd et in
pñtū pñtū stipulatoris iste stipiones cōmisse ad pe
Uincen. sup scōa. ff. noui. k k iij

nam vel interesse sūt diuidue stipulatio. n. dandi est diu-
 dua: vt. d. l. ij. §. j. vbi vide dicta maxime in primo no. In
 ipso aut pmissore et eius heredibus est difficultas an iste
 stipulones qñ ex ipsis ad interesse vel penaz commissum vel
 commissam agat sint diuidue vel indiuidue Bar. n. vt. §. et
 pxi. q. retuli in figuratiōe casus t3 p sint indiuidue: et ita
 intelligit istum tex. in fi. qui tñ non loquit nisi in pmissore
 sed fm dñm intellectus supplet et in eius heredibus q in
 ipsis idem sit. Et ad hoc facit aduersatiua autē de qua in
 ipso fine que vñ aduersari ad id qñ dñm erat in prin. et qñ
 replicatur in vñ. hec utilitatis cā exponendo prout exponit
 Bar. et sequunt doc. de stipulatore sine de eius heredibus
 q respectu ipsoz iste stipulones si committunt ad penaz vel
 interesse sūt diuidue: secus ergo in pmissore: et eius here-
 dibus vñ pbare tex. virtute dicte aduersatiue cuius natu-
 ra est aduersari in facto et in iure qñ ponit sine copula: vt
 d. l. hoc amplius. §. de his aut cum fi. v3. qñ sint indiuidue
 non solū si agit ad scñ sed et si ad interesse: et l3 Bar. nō
 dicat figurando casum ista fuit opi. glo. fi. in vñ. apparet er-
 go ex pñdictis et c. ibi nec a pñcipali nec a pena et c. si vno
 mō intelligat post commissam penā. Que glo. qñ nō dī-
 cat de interesse tñ cū dicat de pena. Idē sentit et in inter-
 esse: et eodē mō l3 nō dicat de pmissore dicens de eius he-
 redibus sentit idē in pmissore vt et ad penā vel interesse
 commissum vel commissam in his stipulonibus teneat insoli-
 dum: et sic ipsa glo. in effectū intendit si loquat post com-
 missam penā q in pmissore: et eius hñdibus et quo ad pe-
 nam vel interesse iste stipulones sint indiuidue vñ est qñ
 ipsa glo. loquit in stipulone noui operis: et in stipulone du-
 ple. Quā glo. Bar. ipsam recitans reprobatur quatenus in-
 tendat qñ dixi qñ pena commissam in dictis stipulonibus non
 fiat diuisio inter hñdes adeo qñ glibet pro pte sua soluen-
 do nō liberet: sed si glo. intellexit añ commissiōne pene qñ ex
 pñcipali solone nō ipediat pena committi glo. bñ loquuta
 fuisset per rex. l. i. pñxi. §. fi. vt Bar. et doc. dicunt volētes
 in effectū has stipulones respectu pene vel interesse postqñ
 est commissam vel commissam esse diuidas et inter hñdes p-
 missoris: vt hic vide per ipsi vñ. qñ quā iste stipulones di-
 uidant iter hñdes pmissoris et c. Et sic Bar. est sibi pñus
 ab opione quā ponit figurando casum quā pxi. retuli sed
 hanc vltimā opionē sequunt cōiter doc. reprobantes glo.
 in. d. vñ. apparet ergo et c. p tex. in. d. l. in executōe. §. insoli-
 dum: et in. d. l. cū ex cā si intelligat vt dixi post commissaz pe-
 naz. Et ita est tenendū et in pmissore: et in hñdibus ipsius
 qñ commissam pena vel interesse in his stipulonibus diuidant
 siue sint diuidue hñmōi stipulones: et sic qñ teneant ipsi here-
 des p hñditarijs pñob: et ita satisfaciēdo ipsi interesse vel
 penā liberent: vt. d. §. insolidū. et d. l. cū ex cā. Sed tunc re-
 stat rñdere adhuc tex. in fi. vñ. in eo hñ dicta aduersatiua
 aut. Vñ rñde put retuli. §. pxi. q. rñdere dñm Alex. cuius
 rñsionē vltra ipm extendit et declarauit quā papieñ. cōant
 ipugnare dicētes dñm Alex. ponētes dictā rñsionē errare
 p tex. hic in vñ. restitui aut qñ loquit in hñdibus stipulato-
 ris qñ agūt ad ipm scñ: et ita declarat Bar. dum diuidit
 hunc tex. sed non video quā hec reprobatio pcludat cū
 l3 in vñ. restitui aut dicat qñ ipsi dicūt postea in vñ. hec utili-
 tatis cā et c. repetitur de interesse fm expositionē Bar. et
 doc. et respectu. d. interesse de quo et in prin. tex. fm cōem
 intellectū erat dñm ponit aduersatiua de pñtatiōe facti in
 ipso pmissore alr fienda qñ fiat de ipso interesse put et i vñ.
 restitui ponit respectu stipulatoris siue suoz hñdū aduer-
 satia de pñtatiōe facti ipsis fienda ad pñtatiōē interesse de
 qua erat pmissus qñ alr fieri nece sit qñ pñtatio ipsius inter-
 esse: et sic alr ad ipz scñ agēdū p hñdes stipulatoris: qñ. f.
 insolidū qñ ad ipm interesse: qñ p hñditarijs pñobibus: vt in
 pñ. tex. Et saluata hac rñsione ad aduersatiuā de qua: in
 fi. tex. remanet minus nece intellectus quē ipsi papieñ.
 ponit adhuc tex. tenētes et ipsi cōem opionē in hoc arti-
 culo qñ contra pmissorem et eius heredes respectu pene
 vel interesse commissi in istis stipulatiōibus dicatur agi et
 agatur ad diuiduū: et sic qñ respectu pene vel interesse

commissi dicantur: et sint iste stipulationes diuidue et vl-
 terius aduerte qualiter dictus eorū intellectus aliquo mo-
 do ad hñc tex. congruat in quo nullū penitus sit verbū de
 electione qñ detur ipsi stipulatoz: et eius hñdibus in dua-
 bus stipulatiōibus de quibus in fine tex. vñ. posito qñ pce-
 deret et vñ. et qñ dicunt de electiōe nihil tñ ad ppositū in
 isto tex. qñ valde diuinarē fm dictū intellectū. Et ex his re-
 manet expedita hec scōa. qñ pñcipalis. Et ex dictis in hac
 et pcedēte. qñ remanēt declarata et expedita quasi oia deā
 glo. pñtis. §. fi. Capio tñ glo. fi. in pñ. vt adhuc melius ipas
 declarē que gl. in hoc pñ. istū tex. in fi. ver. neqñ defensio. ex-
 ponit siue exēplificat tribus modis put in ea et tertia expo-
 sitio siue exēplificatio cōiter approbatur ex qua vñ. loquitur
 de hñdib⁹ vñditiōis et vult qñ iter eos oblo de defendēdo sit
 indiuidua et sic qñ qñ teneat ad defendēdū insolidū p. d. §. iso-
 lidū. et l. cū ex cā. qñ et i supiorib⁹ dictū fuit et p. §a. de are.
 Ange. et alios in. d. l. cū ex cā. no. et tene menti qñ ex hñ vñ in
 20 ferri t qñ si pater vel mater vendidit rem vñius filij et po-
 stea decedit relicto tali filio hñde pro parte qñ et p ea parte
 p qua nō est heres et sic nō representat defunctū iuxta nō.
 in. l. ij. §. fi. de pñ. stip. nō poterit tñ talem rē vendicare ex
 quo. n. teneat insolidū defendere emptores fortius insolidū
 teneat ipsuz nō offendere siue molestare put alias vñ in. l.
 frater a fratre. ver. porro. et c. §. de pñ. inde. facit et. l. vñdica-
 tes. §. de euic. Sed in pñm vñ esse tex. in. l. cū a matre. C. b
 rei vendi. vbi disponitur qñ filius pñt vñdicare rem suam vñ
 ditam a mñe p ea parte p qua nō est heres mñis et tñ ma-
 ter et eius hñdes clarū est qñ tenebat emptorē defendere vt
 l. si plus. §. mora qñne. §. de euic. hac difficultatē soli senen-
 ses hic tagūt cui duobus modis rñdent: et in vltima respō-
 sione resident: sed clari⁹ rñdendo dicas qñ. §. insolidū. et l.
 cum ex cā. cū sy. et qñ in eis dicit de necessitate defensionis
 qñ tener quēlibet hñdū pmissoris insolidū nō procedunt
 qñ vñdita fuit res alicuius ex heredibus sed tñc pcedit. d.
 l. cū a matre. p quā hoc modo limitari et declarari debēt
 dicta iura et rō sit ista qñ alia rō est in adstrigēdo ad defen-
 sionē insolidū et in repellēdo a vñdicatione eo hñde qñ tra-
 ctat deperdenda pñria re qñ in alijs hñdibus qñ de hac non
 tractant et an. d. l. cū a matre hñat locū hodie demū pfecto
 inuētario vide dicta p glo. et doc. i. l. fi. §. in cōputatione. C.
 de iure deli. redeūdo modo ad pñm modū quo hñc tex. in
 ver. neqñ defensio. et c. exēplificat ista glo. bar. in ipso pñci-
 pali dicit posse pcedere hoc exēplū et hac intelligentiā glo.
 p. d. l. in stipulatiōe. all. in gl. sed in pluribus hñdibus vñi
 domus ruīnose minime p. d. l. si cōes. §. de neg. ge. sñr all. in
 gl. et d. l. plures. §. de dñ. ifec. hñ tñ posset dīci nō facere pñra
 hoc exēplū qñ cōgruat tex. cū vt sepins est dictū i hoc sñcte
 nō exprimat de hñdibus ipsius pñcipalis sed de ipso pñci-
 pali Alex. tñ hñ dicit hoc exēplū posse pcedere et in plurib⁹
 heredibus vñi domus ruīnose qñ teneat insolidū ad cauē-
 dum de damno ifecto. eo casu vñ in quo cautio de dñno in-
 fecto fuisset petita ab ipso defuncto et p ipsuz nō pñtita an-
 teqñ decederet sicut. n. ipse pñcipalis insolidū tenebat caue-
 re p. d. l. in stipulatiōe. ita ipsi hñdes tenebunt adeo qñ vno
 nō cauēte fiet missio in cōtumaciā i tota re et hoc fm ipsum
 vñ pbare tex. in. d. l. ij. §. incertū. de pñ. stipu. intelligendo
 vñ. qñ pñrie put dicit se dīxisse eē intelligendū in. §. ca-
 to. in. ij. q. et reddit rōne diuersitatis inter hunc casū et ca-
 sū qñ a defuncto nō fuit petita hec cautio vt hñ vide p ipm
 Sed ra. cu. hñ reprobatur hñ pñm exēplū et dicit nō pcedere
 et nō pgruere adhuc tex. et resp. cū pñcipalis ex qñ tex. loqñt
 in pmissore et sic in eo qñ virtute precedentis pmissionis te-
 netur defendere dictū aut exēplū nō pñsupponit pmissionē
 cū cautio dñi infecti vñ qua loquit hoc exēplū pñtetur offō
 iudiciū dñi alex. et si dicat sibi nō displicere qñ dicit Rap.
 atamē respondēdo saluat dictū exēplū in pñcipali put vñ
 cū bar. et doc. qñ pñcessit pmissio de pñtatiōe cautioe dñi in-
 fecti. nō aut ipsa pmissio dñi infecti resarciēdi tñc ergo si
 pñmissorē agit vt caueat si nō canet. i totū sit missio i pos-
 sessionē totaz edūz et sic nō sufficit siue nō opatur cautio et
 sic defensio quā vult pñtare ipse pñmittēs p parte edūm. Et
 in his

In his terminis deberet et intelligi saluatio Alex. in perso-
na hēdū qz et respectu hēdū militat obiectio Rapha. q
nō cōueniāt expromissione quā tex. p̄supponit: tūc. i. p̄ce-
dente promissione de cauēdo eo magis p̄cederet rō affecte
p̄sone ipsius p̄ncipalis quā cōsiderat ipse alex. saluāo dcm̄
exēplum vt. s. retuli et in hēdibus ipsius p̄ncipalis saluatio
nē Alex. impugnat h̄ p̄sentes tam qz diuinat hunc tex.
trum qz p̄mittendo qz qz p̄staret cautionē dāni infecti ē ob-
ligatus ac si eam p̄stitisset ar. eius qd̄ aīa dicit qz si p̄mitto
me obligatum in. x. statim possuz cōueniri ac si me obli-
gasset ad ipsa. x. gratia euitadi circuit⁹ put euitari debet
vt cle. auditor. de rescrip. t. l. dñs testō. ff. de p̄di. inde. t. l.
cū fundus. s. hūū tuū. imprudēs si cer. pe. vbi ita i p̄mo nō.
tenet dñs alex. referēs ita velle Jo. an. post Albe. galeo. in
addi. ad spe. i. n. d. obli. t. so. sup rubrica. in. j. col. sed ab hac
obiectione pōt defendi saluatio alex. supposito qz ille qz re-
cepit dictā p̄missione de cauēdo velit sibi cauēri t sic nō ve-
lit stare i eo qz habeat p̄stita virtute dicte p̄missionis de
ipsa p̄standa t sic non velit stare in cautione quodāmodo
ficta v̄l pōt defendi intelligēdo qñ p̄cessit de p̄stāda cau-
tione dāni infecti dato fideiussore tūc. n. nō cadit habeat
p̄ p̄stita cū regat cōsensus fideiussoris: t eo maxime p̄-
cederet hec scōda defensio si de iure cautio dāni infecti reg-
ritur vt fiat cū fideiussore put p̄supponit ista glo. in si. v̄tēs
verbo satisfactionē t c. de quo dixi aliquid. s. in p̄n. dum de
clarauit stipulationē dāni infecti vel in casibus i quibus re-
quirat cautio de dāno infecto maxime p̄cedit hec defensio
rō quā p̄xi. assignauit: t sic rete nto et dicto t decisione Jo.
an. post albe. gal. p̄xi. relata pōt vt. s. defendi saluatio alex.
posset et i3 sit maxima auctoritas Jo. an. t sequacius dici
illud dictū nō p̄cedere tex. quo p̄ctus sunt facti. l. p̄silio. s.
si. de cura. furio. t ad factū qz p̄cedit regulariter nō cogit
vt. l. stipulationes. nō diuidūtur. t. e. sed si p̄cederet illud di-
ctū p̄ hac viam indirectā qz inuitus ēē ad strictus p̄ctu t
p̄missione quē vel quā adhuc nō fecit sed p̄mittit se factū
ergo t c. ad illud de euitādo circuitu pōt r̄nderi qz p̄cedit
qñ circuitus esset inutilis sed h̄ est vtilis t magni effectus
qz aīqz p̄mittat. x. p̄r solvēdo interesse liberari possqz aut
p̄mittit minime cū addādum qz p̄cesse cōpellat vt h̄ in
d. l. stipulationes. nō diuidūtur t est tex. s. e. l. vbi autē non
apparet. s. si. cū sy. allegabat et do. albe. gale. t post ipsum
Jo. an. l. ob eā. s. de prescrip. ver. sed facilis est r̄sio volen-
do tenere p̄ qz illa. l. nō pbat intentū p̄di. doc. Alia que
tangunt in hac glo. alr nō p̄se quoz qz i supioribus fuerūt
vt in pluribus maxime i difficilioribus declarata sequitur
2. stipulationum alie t c.

Stipulationes nō di- uiduntur t c.

Quins. l. materiā
Bar. vide tractatam per me in. l. in executio

ne in p̄in. s. e. vbi eam plene examināui t tractāui.

Inter stipulantem.

Prin-
cipius

buins. l. in ver. t qui spondet legi pluribus

modis tñ fm̄ Bar. cō iter approbatū breui-

ter. b. d. factū alienū qz p̄mittere nō p̄r sed si

simp̄r p̄mittat p̄mittere videt se actū t curatū vbi p̄ce-

dit p̄ctus de cuius nā h̄ venit. b. d. diuidit hoc p̄ncipiū in

duas partes in prima parte ponit casus vbi factū alienum

expresse p̄missū fuit in scōda parte q̄ incipit ibi t qz spondet

t c. ponit casus qñ p̄mittēs impersonaliter locutus fuit cāus

t c. t. No. primo ibi itaqz alius pro alio t c. qz p̄mittēs fa-

ctū alienū nō obligatur ex tali p̄missione nec et obligatur

ille quē factū se u datū p̄mittit vt h̄ in glo. in ver. nō obli-

gatur rō reddi in tex. t cōcordantes ponunt h̄ in glo. po-

sita sup ver. quemqz t c. t intellige hūc tex. vbi p̄mittēs

factū alienū refert se a d psonaz extraneā secus si verba re-

ferat ad suā psonā super facto alieno vel datione puta qz

p̄mittit se actū t curatū qz ticius dabit vel faciet tunc

n. obligat ex quo p̄mittit factū p̄p̄iū interponēdū vt ali⁹

faciat iste est tex. hic in ver. t qz spondet t c. fm̄ vnus intel-
lectū quē ponit h̄ glo. sup ver. habere licere ibi v̄l h̄ p̄mittit
se curatū t c. q̄ est si. t hoc tenet Imo. Pat. de ca. t cōl-
ter doc. hic qz pau. dicit qz hoc p̄cedit et qz nō p̄cedat cō-
tractus de cuius nā ipse p̄mittēs teneat curare t et si nō
sit talis persona de qua p̄mittit se actū t curatū qz fa-
ciat vel nō faciat quā nō possit prohibere nō facere facit. s.
si quis alium insti. de inuti. stipu. t. l. sicut reus. s. de fide. t
vide Imo. in. l. stipulatio ista. in p̄r. s. e. vbi allegat arge-
ponere hāc fallētā ad illā reglā qz factū alienū p̄mitti nō
possit tñ dicit hāc nō esse fallētā qz in isto casu p̄mittit fa-
ctū p̄p̄iū vt est. s. deductū. t facit vltra ipsum qz ista nō
sit p̄p̄ie fallētā ad p̄dictā regulā t qz exceptio t fallētā
debet eē de re. vt. l. nā qz liquide. s. si. s. de pe. lega. p. 27. in
rubri. de re. iur. lib. vj. ad si. p. bar. in. l. si euz. s. qz iniuriā.
ff. si qz cau. si ergo reglā est d̄ scō alieno nō cōgruit qz exce-
ptio t fallētā sit de facto p̄p̄io exp̄dictis ergo potius
declarat. l. n̄ra cū sy. ponētibz p̄dictā reglā qz ponat fal-
lētā ad illā reglā l3 ipse Imo. h̄ simp̄r dicat qz d. regu-
la fallit in hoc casu qñ alius se actū t curatū p̄mittit
3 TSecūdo fm̄ ipsuz h̄ t in. d. l. stipulatio ista fallit in stipu-
latiōe p̄torā qz l3 simpliciter qz p̄mittat factū alienū tñ in-
telligit p̄mississe se actū t curatū: vt. l. quotiēs. qz. s. e.
t ibi bar. t cōiter doc. t i. s. si quis aliū. insti. de inuti. stip.
t ita tenet et bar. in. d. l. stipulatio ista. in p̄n. reprobas gl.
in. d. s. si qz aliū. q̄ in distin. videt voluisse qz p̄mittēs factū
alienū intelligat p̄mississe se actū t curatū t c. sed videt
4 hoc esse dubiū t facere discrepātiā quo ad hoc inter ius
ciuile t p̄torū qd̄ in puenire videt ar. c. cū exp̄diat. d. ele.
lib. vj. item restringit. d. l. quotiēs. q̄ loquitur de stipula-
tione interposita desistēdo q̄ interponi pōt vt qz sistatur in
iudicio t est p̄torā t et extra iudiciū t est p̄uēntialis vt
p. Bar. in. l. ita stipulatus la grande in p̄n. s. e. t ibi p. glo.
in ver. loco t c. t iō forte melius. d. l. intelligi posset qz ca-
lor iudicis opetur vt p̄mittens factū alienū censetur pro-
mittere se actū t curatū t c. t sic itelligat illa. l. vbi stipu-
latio qz qz sistere interposita fuit in iudicio non tñ restrin-
gatur qz ipsa sistētia haberet fieri in iudicio put ibi vult
glo. j. quā sequit bar. intelligens illam. l. in stipulatione pre-
torā put est illa desistēdo in iudicio l3 gl. i. ver. cōes. in. l. j.
s. de p̄ro. stipu. velit qz ista sit p̄torā et qz isti p̄mittatur eē
5 iudiciū sed illam glo. reprobat ibi bar. t ad hoc qz ca-
lor iudicij plurimū opetur facit. l. pacta nouissima inneta
glo. in ver. maxime. t ibi bal. C. de pac. t hoc modo intelli-
gendo p̄dictā. l. non est opus ipsaz restringere qz fuit ibi
sisti p̄missus fuerit in casibus in qbus pōt eē in iudicio qz
si intelligimus et de stipulatione desistēdo in alio loco qz
in iudicio tūc illa. l. loquens. de seruo simp̄r intelligi pōt t
l3 dici possz qz iste intellectus ad illā. l. quotiēs qz intelligat
tur vbi stipulatio de facto alieno fuit facta in iudicio sit d̄
uinatiuus tñ r̄ideo qz nō incōuenit p cōcordia iuriū t et
intellectus cōis est diuinatiuus t inducit discrepātiā inter
6 ius p̄torū t ciuile vt p̄dixi t ad p̄dictū intellectū facit
qz in iudicio qñqz et qz nō interuenit stipulatio tñ inter-
uenisse fingit: vt. l. cū ostendimus. s. si. s. de fideiuss. tu. s3 qz
illā. l. intelligit ipse bar. in. l. j. in p̄n. s. e. de quo tñ latius ibi
vide p. doc. si ergo calore iudicij fingitur stipulatio vbi nō
interuenit ergo multo magis vbi interuenit sed inuuliter
vt fingatur vtiliter interuenisse argu. l. j. post p̄ncipium. C.
de rei vxo. actio. posset et alr r̄n. ad. d. l. quotiēs vt p̄cedat
illud qd̄ i. l. dicit eo qz fuit facta promissio impersonalr per
verbū passiū iō talis promissio refertur ad psonā p̄mittē-
tis t ita illam. l. intelligit ra. cu. ibi qz hoc allegat et. l. si. s.
si. s. cer. pe. t. l. illa stipulatio. s. j. s. e. q̄ et tenet qz nō sit spe-
ciale in stipulationibus p̄toris t hec conclusio in p̄uero iuris
satis esset substētabilis intelligendo tñ. d. l. put ego dixi li-
7 mitatur regula huius. l. t sy. t vbi p̄mittit factū alienū i iu-
dicio qz valet promissio eo qz censetur promississe se actū
t curatū t c. sed secūdū intellectū ra. nō limitatur p̄dicta
regula est tñ satis applaudens sua intelligentia ad p̄e. l.
8 TTerzio fallit p̄dicta regula vbi p̄cedit p̄ctus de cui⁹

nā est vt qd teneatur de facto alterius qd tunc si talia tñet factū promittat valet et tenet promissio: vt. l. emptores. §. q aut. §. de actio. empti. vbi pbat qd vendēs q teneat de cui ctione qdūq sit q rē euincat obligatur si pmittat qd p oēs ipsi emptori rem emptam habere licebit: et ita tenet etiam ibi glo. super ver. prestare quam sequit bar. cū doctoribus imo in p̄dicto casu ēt si oīum sc̄m non pmittat tñ tacite venit vt est tex. no. hic in. d. v. et qui spondet et c. fm aliū itellectū quē ponit glo. sup. v. b̄re licere in p̄ma so. ad p̄mū p̄rīuz qd ipsa format sup. qua dicit. ¶ **Quarto** fallit p̄dicta regula qñ quis pmittit aliqū facturū aliqd ad p̄seruationē eius qd ipse pmittens d̄z vt daturū aut facturū illud qd ipse dare vel facere tenet. valet. n. promissio qz itel ligit pmississe se acturū et curaturū et c. vt. l. qui autē. §. j. et ibi glo. et Bar. j. de consti. pecu. et hoc tenent hic Imo. et Pau. de ca. et Bal. in rub. C. de p̄sti. pe. ante fi. et Pau. de ca. in. d. §. j. ¶ **Sed** p̄ hanc limitationē v̄t esse tex. expressus in. l. eum. §. sed si quis. eo. ti. de p̄sti. pecu. nisi rñ. qd ille tex. d̄z itelligi qd ille cui aliqd p me soluturus pmittebat nō erat creditor meus: s̄z adhuc p̄dictē fallentī ob stare v̄t. l. sicut reus. j. de fideius. tam in p̄mo qd in sc̄do rñ. so: et p̄p̄a forte dici posset qd dicta fallentia non sit vera et ad. d. §. j. d. l. qui aut. rñ. qd ibi expressit ipse pmittens se acturū et curaturū qd aliqd fideiuberet pro eo et hoc in veritate vult ibi gl. v̄t no. posset rñ. ad illū tex. vt itelligat qñ quis erat obligatus ad faciendū fieri factū alienū puta ad faciendū fideiuberi: qz tunc poterit pmittere quod dabit talem et hic erit li. no. ¶ **Quinto** fallit qñ quis alienus sc̄m pmittit non vt p̄sone sed vt rei i p̄ctū deducte exēplū b̄es in. l. si ita qd. §. de euic. vbi pbat qd valet promissio per quā quis pmittit seruū nō esse fugitiuū v̄t eē sanū et sy. et hoc tenuit Pe. referente Ly. in. l. j. in. viij. q. C. de pen. put dicit Imo. referre Ange. in. d. l. stiplo. in p̄in. Sexto fallit vbi adiicit pena vel interesse: qz tunc in cōditionis euentū ex facto alieno pena cōmittit: vt. l. stiplo. ista. in fi. p̄in. sepius allegata ¶ **Septimo** fallit fm Ang. Imo. et Pau. de ca. hic vbi cūq sup stiplo. facti alieni interponit iuramentū. tunc. n. valet stiplo: qz vigore iuramenti censet ipse pmissor facti alieni pmississe se acturū et curaturū et c. est. n. huius nāe sp̄m iuramentū vt sup actu interpositū faciat ipm valere eo mō quo melius pōt: vt. l. cū p̄f. §. filius m̄rem. dele. ij. per Barro. in. l. j. §. si quis ita. §. eo. et in. l. si quis pro eo in septimo et octano mēbro. j. de fideius. et ita vult Bal. in. l. fi. C. de non nu. pecu. imo plus vult in. l. fi. in vlti. col. C. de sponsa. ¶ **¶** qd in sp̄ualibus pmittens sc̄m alienū censet pmittere se acturū et curaturū et c. allegat canonistas ita tenere vult allegare no. in. c. ex l̄ris. el. ij. et in. c. sicut. desponsa. p que not. in v̄ctis iuribus fin. cu. et ro. in. d. l. stiplo. tenent hoc qd vbi interponit iuramentū sup pmissione facti alieni tunc promissio valeat quasi pmittens et iurās censeat pmississe se acturū et curaturū et c. et est tex. pro hoc fm vnā le. in. c. ex rescripto. in fi. de in. et ibi illū tex. ad hoc singulariter no. d. Ab. sy. fm intellectū glo. fi. et illud qd t̄z Bal. in. d. l. fi. C. despon. t̄z. d. An. i. d. c. ex l̄ris dices qd sicut de eqtate p̄torā in stiplo. nibus p̄toris pmittens factū alienū censet pmittere se acturū et curaturū et c. vt. d. l. quotiēs. qd ita de equitate canonica sed. do. Abb. sy. dicit qd hoc iure non probatur licz sit no. dictum cuq quo dicto transit simplr nouus Imo. in. d. l. stiplo ista et hoc v̄t fuisse de intentōe glo. in v̄. meo. in. c. rñ bi dño. l̄xij. di. et in. c. j. xci. di. et in. c. j. xxx. q. ij. et per glo. in v̄. firmata. in. c. veniens. de eo. qui co. cōsan. vxo. sue. sed p̄ hoc dñm faciunt dicta. §. in sc̄da fallentia et hoc tenuit do. Card. flo. vt dixi in. d. c. ex l̄ris. no. tñ et semp tene menti illud qd est dictū de iuramento qz i oībus quasi p̄ctibus apponit iuramentū. ¶ **¶** Mo. ij. ibi. et qui spondet volū maluz abesse et c. iuncto ibi non simplex abnutiuū et c. ¶ **¶** qd verba l̄z affirmatiue pposita si sapiunt p̄uationē tñ dicunt negatiua v̄t p̄inere negationē: nā ista verba voluz malū abesse et c. sunt affirmatiue pposita: et tñ ex quo p̄tinent p̄uationē dicunt negatiua: vt p̄z ibi non simplex abnutiuū

et c. qd verbū exponit. i. ab negatiuū: vt per glo. sup. d. verbo. ergo abnutiuū. i. abnegatiuū pmittit ille qui pmittit volū malū ab esse l̄z non simplex ad hoc glo. no. fi. in ordi ne. in fi. in. l. fi. §. fi. §. de do. excep. ¶ **¶** que dicit qd vbi testator p̄hibet legatariū agere h̄z locuz cautio mutiana que interponit in p̄ditionibus negatiue ppositis: vt. l. mutiana. §. de p̄di. et demō. p qdūq verba testōz prohibeat ipsum legatariū agere et si sint verba affirmatiua put fuerūt in d. §. fi. quia testator dixit si cū h̄dibus tuis parē rōnē feceris et c. facit. l. j. in p̄n. §. de l̄ti. act. qz p̄ma. in cui⁹ p̄ncipiū sine dicit qd edictū de quo ibi est p̄hibitorius et tñ nō est p̄positum verbis p̄hibitiuis sed affirmatiuis tñ p̄uationē et cōtinētibz vt patet ex illis verbis vim fieri veto et c. ¶ **¶** Et ex hoc tex. cōfundit cantela antiquoz aduocatoz qui volēs p̄bare aliqū nō fuisse in aliquo loco nō ponebant verba negatiuis exp̄esse sed dicebant qd ticius cessauit eē in tali loco vel fuit absqz eo qd fuerit in tali loco et p̄dicta cautela vtebatur nolēs negatiue ponere qd nō fuerit i tali loco ¶ **¶** co⁹ qz erat dubiū an positioni negatiue deberet rñderi nec ne vt habet in. l. ij. §. qd obseruari. C. de iu. calū. licz hodie hoc sit decisum p. c. j. de p̄f. lib. vj. sed ex quo ponebat per verba p̄uatiua non desinebat positio esse negatiua et sic vt dixi eoz cōfundeat cantela p hūc tex. cuq alijs inribus. §. allegatis vt hic vide p bar. ad fi. et p Ly. i. l. actor. qd asseuerat. C. de p̄ba. et ibi et bal. et p eundē bal. in. l. cū te. in fi. e. ti. vbi dicit qd verborū cauillatio nō attendit an negatiue vel affirmatiue pponant vñ si facta sunt negatiua nō refert qd pponant p verba affirmatiua nec e⁹ si facta sunt affirmatiua refert qd pponant p verba negatiua et ad hoc gl. nō. in ver. creatuz. ad fi. in cle. fi. de rescri. que dicit qd l̄z qd excipiat qd b̄ficiū nō extabat tpe dationis l̄az tñ tenetur hoc p̄bare qz omnino talis oīo habet resolutam affirmatiua v̄z qd post datam creatum fuerit et sic indicat affirmatiua l̄z verbis negatiuis talis oīo sit pposita et de materia p Bar. in. l. nec codicillos. C. de codicil. vbi tenet illud qd hic qd alind ibi sentiat glo. et ad p̄dicta facit. l. optimā. C. de p̄ben. et co. stip. quā post Ange. allegat ad hoc ppositū h̄z Jo. de imo. et de mā et per bar. in. l. de etate. i. ij. q. p̄ncipali. §. d̄mino. Et aduerte qd l̄z supra dictū fuerit qd p̄cedit hodie positio negatiua cui per partē rñderi debet ¶ **¶** Tñ in p̄cedit articulus negatiuus sup quo testes h̄st exp̄nimari qz articulus debet esse talis vt possit p̄bari sed negatiua est improbabilis: vt. d. l. actor. et d. c. bone. el primo de elec. ita dicit bal. no. in. l. ij. §. de p̄ba. allegat hoc tenere spe. in ti. de test. §. nūc videndū. ver. hoc quoq animaduer tendū est et c. vbi hoc tenet specu. et p hoc ego allego ¶ **¶** testes satagētes asseruere et probare negatiua sunt suspecti et falso: vt in. c. cū ecclia sutrina. de cā po. et p̄p̄ie. et ibi p doc. et per Bal. in. c. si qd p. xxx. in. ij. col. si de seu. suc. p̄uer. inter do. et agna. dñt tñ doc. i. d. c. cū ecclia sutrina. hoc esse verū in negatiua nō coartata loco et tpe sec⁹ si sit coartata qz talis est p̄babilis: vt. d. l. optimāz h̄r in. d. c. bone. et in. d. l. actor qd asseuerat vbi de mā negatiue de q per quē sit p̄banda no. p Bar. in. l. in illa stipulatione si klendis. et in. l. hoc iure. §. e. ti. et per Imo. in. c. sup his. de accusa. ¶ **¶** Mo. tertio ibi itē t̄ neqz p te neqz p h̄dē tuū fieri et c. qd pmittēs vt i hoc ver. nō pmittit simplex abnutiuū et sic qd ipse solus nō habeat impedire siendū sed et eius heres et hoc vult p̄cere iste vers. nō aut vult dicere qd talr pmittēs pmittat se curaturū ex quo. n. exprimit de se et h̄de suo qd nō habeat impedire nō cadit qd fiat interpretatio vt censeat pmississe se acturū et curaturū qd et aliū nō impediēt qz p̄dicta interpretatio sit qñqz vbi pmittit factū alienum: vt. d. l. quotiēs qd. §. e. vel pmittitur simpliciter factū vt i hoc vers. et q spondet et c. imo ex quo expressit de se et herede suo qd nō impedient quominus fiat v̄t negare de alijs vel de alioruz sc̄o quod deducit in stipulationē ar. c. nōne. de p̄sumptio. l. marit⁹. C. de p̄cura. et no. in. l. cum p̄tor. §. de iudi. in p̄riū ¶ **¶** tñ facit dictio itez q est in hoc vers. que est oīum p̄cedentiū repetitiua: vt. l. in repetendis. §. de leg. ij. vbi plene de hac dictione. Et aduerte qd et si nō exprimitur aliqd de herede in stipulatione

in stipulatione negativae concepta oino transit ad heredem
 ut d.l. stipulatio ista. ver. sed si se obligat ne ipse faciat &c.
 12 imo plus dixit no. bal. in l. si. ad si. C. de actio. emp. Tunc et si
 promittens factum suum adiciat taxativam tunc oino talis promissio
 extendit ad heredem allegat. d.l. stipulatio. d. ver. sed si se
 obligat &c. ubi non est dictio taxativa & propterea ex illo tex.
 non probat dictum suum quod si quod promittat de suo dato & facto
 vel de suo dato & faciendo tunc quod talis promissio extendat
 ad factum heredis ut sic et eius factum censeat promissum Bar.
 in d.l. stipulatio. tenet per. d. ver. quod et ubi in obligatione
 fuit adiecta dictio taxativa transeat ad heredem ut per ipsum
 23 ibi vide in ver. reasumme ergo &c. & pro hoc facit quod dictio
 taxativa non excludit casus similes ut hinc in l. ob eo. C.
 de pre. mi. & in l. servi noie. §. de usufructu. & per bar. in l. si co-
 stante. in. ix. q. prime partis. §. so. ma. ita ergo non excludat
 personas filios put sunt heredes ut in anc. de iur. iur. a mo. post. post.
 14 de vendendo. §. de pig. actio. Tunc ubi dicitur quod si creditoris per
 sona duntaxat fuerit comprehensa ut possit pignus vendere et
 eius heres vendere poterit. Et ex hoc videtur dicendum quod facta
 promissione: ut. §. teneat promittens ex facto et sui auctoris
 & ita determinat pau. de cast. in d.l. stipulatio ista. allegat
 no. in l. si servus. in pn. §. de p. di. fur. p. glo. in ver. interest in
 si. q. no. ibi p. glo. bar. & bal. mouens hoc dubium in c. j. in si.
 qui succet. teneat. feu. p. fir. allegat licet nihil firmet sed quod ubi
 stipulatio est facta cum taxativa sit personalis tunc bar. in l. nisi
 per illum tex. §. de pac. & in l. q. in futurum. §. i. e. ti. p. illi tex.
 in quo fuit fran. ac. subandiri debet dictio taxativa & per
 tex. in l. non solum. §. tale. §. de li. le. & idem tenet ipsemet bar.
 in l. si stipulatus sum. la. grade. §. eo. q. ubi sibi fuisse prius
 ab his que dixit in d.l. stipulatio ista nisi sua dicta ibi intel-
 ligantur in alia sua dicta in alijs locis & sic dicitur aut quod
 promissit de se tunc &c. non intellexit expressa illa dictione tunc in
 obligatione sed quod non exprimit de extraneo quod est secundus casus
 suum quem ipse ibi ponit & cum Bar. in preallegatis locis tra-
 seant coter doc. p. cludentes in effectum quod ubi in dispositione
 est adiecta dictio taxativa non comprehendat nec auctorem
 nec heredem ipsius in cuius persona est adiecta talis taxativa
 & sic non est verum et illud quod dicit pau. de cast. de auctore i. d.
 l. stipulatio ista. Ad ob. adducta in prius tex. n. in d.l. sti-
 pulatio. §. est dictum quod non probat quod in ea non est dictio taxati-
 ua. Ad ob. quod hinc in d.l. ob eo. & in alijs iuribus. §. allega-
 na l. per taxativam non excludat casus filios vel p. nexos tunc hinc
 excludit similes persona et representat personam disponetis put
 est heres ut probat in d.l. q. in futurum. & in d. §. tale & p. hoc li-
 mitatur non. p. dicta iura v. l. ob eo cum ibi no. & d.l. sui noie
 cum ibi no. §. de usufructu. & no. p. bar. in d.l. si p. state. d. viij.
 q. ubi dicit et are. in d.l. stipulatio. non ob. d.l. si necessarias.
 §. §. vedendo. quod sunt verba in. p. quod duntaxat persona ipsius cre-
 ditoris fuerit comprehensa non aut sunt verba ipsorum p. bentiuz
 non ergo p. supponit ibi iur. p. quod adiecta dictione taxativa
 conventio facta fuerit. Ad ob. quod hinc p. Bar. in d.l. si servus
 25 quod ipse non loquitur ubi adiecta fuit dictio taxativa Tunc p. de-
 rat et are. in d.l. stipulatio ista. & illud quod no. ibi glo. quod fuit
 defuncti reputat factum heredis si non obstat quod illud est fi-
 cie & ad personam fictam non fit extensio ubi est adiecta dictio
 tunc ut dixi respondendo ad no. in d.l. ob eo. & in d.l. servi noie
 & bec no. & tene meti quod sunt quotidiana plurimum. Capio
 glo. sup. versi. habere licere quod oes alie sunt tex. declarative
 vel allegant p. cordates que glo. in sui pn. op. fortiter p. huc
 16 tex. d.l. stipulatio ista. §. sed & si quod. & §. quesitum. §. e. in quibus
 iuribus probat quod factum alienum promitti non potest & si fiat sim-
 plex promissio quod habere liceat aliquam rem talis promissio non
 opatur in re aliena si aliena durat hinc autem ubi probat prius
 filius quod si quod promittat habere licere quod et censeat promittere se ac-
 turum & curaturum respectu extranei. Et respondet glo. quod iste tex.
 est intelligendus ubi p. cessit p. ctus in quo debebat et factum
 extranei puta p. cessit p. ctus emptiois & venditiois de cuius
 natura est ut debeatur evictio et extraneo evincere ad hoc alle-
 gat glo. l. emptor. §. q. aut & ibi no. §. de actio. empt. & ista
 prima r. siue so. glo. coter approbat p. Bar. & doc. & est

verissima & fuit ipsa sumatur tex. & optime probatur in d.
 §. q. aut. ubi probatur quod et si expresse promittat factum extranei
 valet promissio ubi sumus in p. ctu de cuius natura venit factum ex-
 nei multo ergo magis ubi non expresse p. cedente tali p. ctu
 factum exnei non promittit sed sit simplex promissio quod alio expresse
 aliqua nocere solent quod non expresse minime solent obesse: ut
 l. non nunc. §. §. p. di. & dem. sed hinc so. verissima dixerim
 & ipsam coter p. doc. approbari tunc p. ipsa modo mihi oc-
 currit quod ad hanc lram est penitus diuiniua. Item non ubi
 vera quod in p. ctu emptiois & venditiois tenet precise de fa-
 cto exnei ipse vendens si fiat evictio nec excusat si curavit ut
 non fieret evictio ut probat in d. §. q. aut. cuius prius est dicit
 dum fuit hac so. si. n. iste tex. intelligit ubi p. cessit p. ctus em-
 ptiois & venditiois quod promittens habere licere censeatur
 promittere se acturum & curaturum &c. ergo si curavit & fecit di-
 ligentia amplius non tenet cum ista sit natura huius obligationis se ac-
 turum & curaturum ut verba sonant & per glo. j. in d. c. sicut. de
 sponsali. & p. glo. si. in d. c. ex rescripto. §. iur. & hinc p. pau.
 de ca. q. declarat quod quod videat non egisse & curasse adeo quod
 possit sibi imputari negligentia ut sic teneat ex dicta stipu-
 latione qui et dicit quod doc. in hac so. p. supponit quod et p. ce-
 dente p. ctu emptiois & venditiois non possit promitti factum
 tertij puta quod tertius non evincet: & tunc ipse reputat hoc du-
 rum imo non est verum ut probatur in d. §. q. aut. & dixi. §. in tertia
 fallentia & si glo. habuisset hunc intentum & et doc. quod p. ce-
 dente p. ctu emptiois & venditiois promittens habere licere
 censeat promittere se acturum & curaturum & non possit promittere
 quod a nemine evincet adhuc prius ipsa glo. & doc. intellexit
 sent tunc doc. non videtur ita intellexisse ut p. ex dictis. §. in ter-
 tia fallentia data ad hunc tex. C. Secunda so. qua glo. dat ad
 p. dictum prius est quod iste tex. debet intelligi quod promittens sim-
 pliciter habere licere censeat promittere se acturum & curaturum
 ut et ab alijs quos ipse prohibere potest nulla molestia inferat
 non solum autem censeat promississe quod ipse non molestabit allegata
 aut in prius intelligi debet quod non teneat de facto aliorum
 quos prohibere non potest & ad hoc allegat glo. l. si fundus. §.
 loca. ubi locas fundum si p. ductor impediat ipso frui p. illos
 quos ipse locas prohibere poterat tenet non solum ad restitu-
 tionem pretij sed et ad interesse addunt doc. l. fluminum. §. §.
 qua. §. de da. infec. ubi stipulatio de danno ifecto committitur
 si danum inferat ex edificatioe facta p. illos quos promittens
 prohibere poterat & bec so. si. approbat p. bar. & doc. quod fuit
 imo. debet intelligi ubi p. cessit p. ctus ex cuius natura venit quod si
 sentiat quod in dubio quod p. prius factum censeat promittere non autem
 se acturum & curaturum et respectu illoz quos prohibere potest
 nisi natura p. ctus hoc suadeat & requirat quod no. C. Tertia so.
 qua glo. dat hinc mar. quod refert an quod simpliciter promittat habere
 licere & tunc loquitur tex. noster quod et de exneis teneat an vo-
 promittat expresse p. se & alios habere licere & tunc non teneat de
 facto exnei sed de facto p. prio tanquam simplex annuitium
 promissit & ita intelligantur prius qua so. l. approbaret p. §.
 belap. tunc improbat bar. p. d. l. stipulatio ista. in pn. iuncto §.
 sed quatenus ubi probat quod interposita simpliciter stipulatione
 habere licere non tenet quod nisi de facto suo & successorum suorum
 non autem de facto exnei & ita doc. transeunt. C. Quarta solu-
 qua glo. dat fuit so. est quod tex. §. quesitum. intelligi debet fuit
 tex. nostrum hoc modo ubi dicitur quod si res promissa habere licere du-
 rat aliena & sic p. exneum evincat non committit stipulatio hinc
 est verum quod non committitur ex facto promissoris vel sui heredis
 sed committit si non curavit quod evictio non fieret p. hunc tex. in quo
 probatur quod et hoc censeat promississe se acturum & curaturum &c. re-
 spectu extranei & bec so. est verissima fuit Bar. declarantem
 quod ista casu libellus sit formidus & dicere et quod est veris-
 sima iuncta cum p. ma & scda so. vel cum altera eaz quasi sentiat
 quod in stipulatione simpliciter interposita habere licere non censeat
 quod promittere se acturum & curaturum & sic curare quod et exneus
 non faciat nisi p. cedat p. ctus ex cuius natura hoc veniat vel nisi
 respectu personarum quas ipse prohibere potest & ad hoc facit. d.
 b. l. stipulatio ista. in pn. iuncto. d. versi. §. quatenus & &c.
 C. Quinta solu. qua glo. dat est quod §. idemque referri debet
 ad p. ncipium. l. & sic dicit quod et in illis stipulationibus habere

a C Et alio ge-
 nerali non adie-
 cta dictione ta-
 xativa an & quod
 disp. censeatur
 & sit personalis
 ut non videat. d.
 l. qui futurus
 §. i. & in d. l. si
 sit stipulatio su-
 & ibi quod ex pte
 stipulatoris &
 quod ex pte pro-
 missoris & vis
 cy. & doc. in l.
 veteris. C. de
 p. be. & co. stip.

b C Et vide
 bar. i. l. i illa sti-
 pulatioe p. te n
 fieri. §. e. qua. l.
 ipse intelligit ut
 teneat ille quod p
 misit p. se n. sic
 ri curare ut sti-
 pulator possit
 facere respectu
 illoz quos p
 hibere poterat
 & sic illa. l. p. di
 cta modo intel-
 lecta facit pro
 secunda & hac
 q. rta so. simul
 iunctis.

licere et neque per te neque per heredem tuum et si alius per alio promiserat non committitur stipulatio quod si est vera tamen secundum bar. non habet dubium tunc transplantat istam dat glo. sexta so. quod est vera tamen est divinatoria ad textum et nulla habet dubitationem. ¶ In secunda parte quod incipit ibi in eo quod procedit et c. glo. op. iterum id quod procedit ver. idem et c. et sic per d. et quod spondet et c. de d. l. stipulatio ista. §. si quis dolum. ubi probatur quod stipulatio doli abesse non obligat nisi promissorem et eius heredes respectu propriarum personarum non autem respectu extraneorum ut sic teneatur curare et c. et glo. dicitur dic ut in an. p. et vl. so. et sic quod textus noster procedit ut censeatur promittere promississe se actum et curatum ut dolum malum absit ab illis tamen quos prohibere potest vel quando procedit actus de cuius natura hoc venit et in quo fuit dictum in so. 30. data ad precedens prius quod est quarta in ordine et an. p. in quantum autem glo. dicit in vl. so. secundum illam istam non haberet dubium preterea non adaptatur ad textum huius ubi et quod spondet et c. in quo expressum est quod promissum fuit dolum malum abesse et ab futuro esse et quod censeatur promississe et se curaturum et c. Si autem beatatur in gl. so. ut dixi in p. so. tunc glo. oino male loqueretur quod p. sol. vult quod fiat relatio ad principium textus in quo dicitur quod stipulatio non valet ubi promittitur factum alienum sed autem dicitur quod valet et quod non simplex annuitium censeatur promississe et c. in quantum et gl. dicit ut in tertia so. reprobatum cum illa so. fuerit reprobatum ultra gl. pro evitatioe. §. dicitur priorum Ia. de are. §. Idra. et ray. legunt aliter istum et quod spondet cuius casus variatur non autem variatur casus principii promissionis. l. et dicit quod ille qui promittit dolum malum abesse non promittit simplex annuitium. i. simplex abnegationem et sic quod ab omnibus habeat dolum abesse sed promittit se curaturum quod dolum malum aberit a se venientibus et a se et sic iste textus concordat iuribus allegatis per glo. in prius qui intellectus est non improbet per bar. etymo. hic tamen mihi non placet ex quo ille qui promittit dolum malum abesse vel habere licere respectu sui et suorum successorum non promittit se actum et curaturum sed tenet precise de facto suo et successorum nec adaptatur illa verba se actum et curaturum et c. respectu sui et hereditum cum ut dixi adhibita diligentia si sequitur factum ulterius non teneatur nec iura utuntur illis verbis nisi respectu extraneorum ut patet in l. quotiens. quia cum si. §. eo. ¶ Preterea iste intellectus presupponit quod in promissione doli malum abesse et habere licere non comprehendatur factum extraneorum et tamen prius est verius quod comprehenditur omnium factum vigore ipsorum indefinitorum verborum sed non tenet stipulatio respectu extraneorum sed solum respectu promittentis et hereditum ut d. l. stipulatio ista. i. per inuncta glo. ij. in secunda so. quam approbat ibi cointer doc. nisi pena sit adiecta in stipulatione quod tunc et respectu extraneorum tenet ut d. §. si quis dolum. per quem ita tenet cointer doc. l. bar. ibi per. volens quod requiratur expressio ipsorum extraneorum ad hoc ut comprehendantur et ipsi faciendibus pena committatur sed loquitur per d. §. si quis dolum. l. conet rñdere sed sua ratio est violatua illius littere et per ipsos facit et textus in l. nonissima. §. in. so. in d. sin aut. adiectum sit si huius rei et c. ibi et ob extranei dolum et c. ¶ An autem promittens simpliciter tenet de facto suo et suorum successorum teneatur de facto singularis successoris vide per bar. et doc. in d. l. stipulatio ista. §. sicut. quod declarat an actiue et passiue talis stipulatio habere licere trahatur ad singularem successorem. De. de belap. dabat alium intellectum ad hunc textum quod debetur filiis sine instructio ut quod vult teneri de dolo omnium non simplex annuitium spondeat et sic dolum abesse sed se actum et curaturum et c. qui intellectus est non ad hoc quod promittit se actum et curaturum quod dolum abesse censeatur promittere et respectu extraneorum se hoc curaturum nec mirum cum et in simplici stipulatione habere licere vel dolum malum abesse comprehendatur factum extraneorum sed non cum effectu nisi pena sit adiecta ut paulo ante dixi iste tamen intellectus non applaudit lre quod dicit spondet non spondeat put dicere deberet secundum pre. intellectum. Et sic teneatur ad hunc textum. lec. illam quod comprehenditur ex quarta so. glo. inuncta secunda. Et concludas breuiter quod aut promittit factum alienum expresse et dicendum est put. §. conclusus fuit in primo no. aut factum simpliciter promittit et si est adiecta stipulatio pene vel interesse comprehenditur factum extranei ut d. l. stipulatio ista. in per. in ver. at si quis et c. et in d. §. si quis dolum. aut non est adiecta stipu-

latio pene vel interesse et tunc comprehenditur effectus factum penitus extranei sed factum extranei quod promissor prohibere potest circa cuius factum ipse promissor censeatur promississe se actum et curaturum et iste est textus. hic in hoc ver. et quod spondet et c. secundum quartam sol. glo. inuncta cum secunda et hoc nisi procedat actus ex cuius natura veniat factum alienum tunc. n. de facto cuiuslibet extranei tenet ut in prima so. gl. quod l. non procedat quo ad hunc textum. ut dixi tamen est vera in se et est no. et probatur in d. l. emptor. d. §. quod aut. et non solum tenet agere et curare sed in dist. tenet de facto ipsius extranei ubi et si curauerit ut extraneus non euiceret ipso cuius cente tenet ut d. §. quod aut. extra gl. bar. h. dicit quod quidam inducunt hunc textum in hoc per. v. in d. et quod dolum malum et c. quod dolum tertium faciat rescindi actum videmus. n. quod de ipso dolo tertij et censeatur promissum ut debeat curari abesse quasi hoc non importaret venire in stipulationem si dolum tertij non noceret sed bar. dicit quod ista. l. aliter intelligitur ut dixi dicitur v. quod intelligitur quod iste censeatur promississe se actum et curaturum quod dolum illo quod per prohibere habeat abesse puta dolum procuratorum et filiorum quorum dolum bene nocet ipsis principalibus ut habet per gl. magna post principium i. l. eleganter. in per. §. de do. et ibi per bar. habet in l. si procurator. §. de do. excep. an autem reddat nullum vel faciat rescindi actum dic ut per glo. in d. l. eleganter.

Si Stichum. ¶ Dissensus vitiat stipulationem sed non iudicium. h. d. secundum bar. et Ange. et Pau. de ca. l. latioribus verbis vel sic per 30. mo. put dicit et de mente per. dissensus vitiat stipulationem et iudicium ubi de ipso dissensu stat sed in dubio in stipulationibus fit interpretatio pro reo in iudicio pro actore. h. d. et iste intellectus per ipsos 30. mo. ubi magis conformari littere. tamen de clarabit quod intellectus verior sit. ¶ Tamen primo et tene meum quod stipulatio requirit consensum et quod utriusque partis ad idem. l. perituum. §. i. j. e. facit. l. i. §. si. §. de pac. quare autem si requirit consensum put alij actus denotetur a verbis declarat Pau. de ca. §. in rub. nostra in. ij. q. et dicit quod consensus est generale requisitum in omnibus actibus ut d. §. si. ubi ab hoc generali requisito non assumpsit nomen ipsa stipulatio quod nomen generis non reddit rez notata per in actibus quod stant in nomine generis quod non dicuntur notati ut habet et no. in rub. C. de rez pmu. et per in boibus quod ex hoc generali nomine non dicuntur notati sed ex proprio et l. hac ratione pau. improbet nouus 30. mo. in rub. dices quod attentata sua ratione nullus actus est denominandus a consensu et tamen prius videmus in emptione et venditione locatioe et co-ductioe et in filiis actibus quod dicitur actus quod sensu per hunc ut l. per sensu. §. ti. primo. et in sti. de obli. quod ex consensu. per hunc ego ipsam saluo reiecto motu ipsius dñi alex. nam non est verum predicti actus denotent solum a sensu et sic stent in hoc nomine generis solum sed trahunt in aliud speciale nomen ut patet in emptione et filiis actibus nec tales est verum quod dicantur actus sensus sed dicuntur per sensu quod et cadit in ipsa stipulatione et per ipm do. alex. apte facit. d. l. i. in si. §. de pac. i. qua probatur quod actus quod stant in nomine sensus non dicuntur notati sed illi quod trahunt in aliud nomen. et vide dicta. §. in d. rubri. Et cum stipulatio requirit et sensum ex ipsa oritur non solum civilis sed et naturalis obligatio ut per glo. et doc. in d. l. i. §. p. siue si. de pac. et in §. de constituta. in sti. de actio. et in l. si post divisione. C. de iur. et fac. igno. allegat ad hoc. l. si fideiussores. §. de co-di. indebi. et ibi per bar. et Pau. de cast. et per eundem in rubri. §. eo. ubi latius de hoc. Et cum ipsa stipulatio requiratur consensum intellige tamen verbis expressum ut hic dicit bar. in. ij. op. viciatur ipsa stipulatio propter dissensum ut hic dicit no. in per. Et hoc est verum per Pau. de ca. hic. ubi de ipso dissensu appet de quo potest appere duobus modis. scilicet ex verbis prolatis tpe stipulationis ut si sui stipulatus stichum album in promissisti stichum nigrum. Item ex verbis prolatis ante stipulationem puta quod tu dixeris iter amicos quod intendebas promittere stichum sed non album. Adde tu et ego stipulator iter amicos dixi quod volebam stipulari stichum album et postea secuta est stipulatio de sticho simpliciter et ad hoc probandum secundum ipm Pau. debes admitti ut l. fulcinius. §. quod sit latitare. §. q. ex cau. in pos. ea. et l. apud cellum. in per. §. de do. excep. ubi vide gl. in d. ca. et in d. §. quod sit latitare vide gl. in d. animus. Sed si

Sed si de ipso dissensu non appet et ego stipulator dicerem
 quod sensi de albo tu diceret quod sensisti de nigro valet stipula-
 tio in eo de quo te sensisse dicis: ut. l. stipulo ista. §. in stipula-
 tionibus. §. e. h. in. l. quoties in stipulationibus. §. e. quod intellige
 si in eo de quo se asserit sensisse promissor valere potest alio stat
 dicto eius quod asserit fuisse sensum de eo in quo valet stipula-
 tio: ut. d. l. quoties. ubi de ma et in. d. §. in stipulationibus. et ad
 d. l. quoties. remittit se bar. hic in. ij. op. et sic ubi non probat
 de dissensu non stat verbo rei ut in nihil teneat sed ut in mi-
 nus teneat dicit ipse Pau. et postea subdes quod hoc quod hic
 dicitur quod propter dissensum stipulo viciet locum non habet ubi non in prin-
 cipalibus sed in accessorijis appet dissensus: ut. l. si in emptio-
 ne. in pn. §. de phen. emp. et hic per Bar. in pma op. et dices
 sup glo. j. huius §. et no. predicta quod ex ipsis pceptis potes qualiter
 casus sit ponendus et figuratus in hoc. §. non tamen plz mibi quod
 in hoc principio ponat exemplum ubi ex verbis patet tpe stipu-
 lationis appet de dissensu quod in tex. dici debuisse si ista fuisset
 eius intentio si stichum stipulatus est alio dicit tu de alio et c. ma-
 gis ergo plz secundum exemplum quoniam. l. partes separatim declaraverunt
 quod servum quolibet pars intendebat deducere in actu stipula-
 tionis in quo simpliciter fuerunt locute non aliter specificata qualita-
 te servi et huius exemplo congruit verbum sententia de quo in tex. et po-
 tera illud quod in hoc exemplo dixi quod quolibet pars separatim
 an stipulacionem declaravit de quo sticho volebat phere et quod
 stipulo simpliciter postea secuta. nam si altera pars declarasset vo-
 luntate sua et altera non verba tex. non possent verificari quod al-
 tera pars senserit de vno sticho altera de alio. et t. Mo. ij.
 quod si stipulo ex dissensu viciet ut prime dicitur et declaratur est
 non tamen sic est in ipso iudicio quod non viciat ex ipso dissensu ut p-
 bat no. ex hoc tex. fm Bar. Ange. et Pau. de ca. fm quos
 dictum aristonis hic recitatur in v. quod et in iudicijs et c. repro-
 bat per sequentia: et ita est vult hic gl. parva sup v. existima-
 vit. Qui doc. intelligit hoc procedere dummodo de ipso dissensu
 su non appareat in pretestatione litis puta quod te petere stichum
 alibi rideo et dico me non teneri ad stichum nigrum. tunc enim
 viciat iudicium quod non potest esse sine litis pretestatione: ut. l. j. C. de li-
 presta. et. l. prolata. C. de sen. et interlo. om. iu. in predicto autem
 casu non inducit pretestatio in aliquo ex predictis stichis. Sed si
 aliter appet de dissensu quod in pretestatione puta per probationes quod
 bus probat de quo senserit actor et de quo senserit reus for-
 te quod antequam ad iudicium veniret quilibet coram amicis expressit de
 quo sticho esset litigaturus et iudicium postea fuit simpliciter ini-
 tiu de sticho et isto casu non viciat ipsum iudicium quod presumit in-
 dicitu factu de sticho de quo asserit actor et est presumptio iu-
 ris et de iure adeo quod non admittit probationem in prius si tamen fiat
 talis probatio sed ex ea non irritet iudicium tamen restituit ipse reus
 ex causa generali si qua mihi iusta causa et c. de qua in. l. j. §. ex quibus
 ca. ma. si probat quod ex hoc errore omisit aliquam necessariam
 defensionem respectu stichi quem actor se petisse asserit fm
 bar. hic in. iij. op. Qui in effectu vult quod ista sit ratio inter p-
 ctus et iudicia quantum est in proposito quod in p-ctibus qualiter
 cunctis stat de dissensu reddunt nulli ipsi p-ctus. In iudi-
 cione vero hoc non est nisi de dissensu p-ctet et appeat ex contesta-
 tione litis ubi ergo a principio est dubium de quo sticho p-tes
 senserunt in iudicio et actor asserit se sensisse de vno et reus de
 alio subsistit iudicium et stat dicto ipsius actoris et quod per te-
 stea vel aliter p-ctet: et sic p-ctet de ipso errore et hoc vult dices
 re Bar. sed obscure loquat et videat sibi p-ctari in vbiis suis
 ubi prius dicit quod et ubi stat de dissensu non viciat iudicium
 sed ubi ipse p-ctus postea dicit quod in casu dubij est differentia
 inter iudicia et p-ctus sed dic quod Bar. ubi dixit in casu dubij
 est differentia inter p-ctus et iudicia huius respectu ad initium
 quod in p-ordio non stat de ipso errore sed postea stat de ipso
 dissensu ex quo p-ctus viciat sed iudicium non. Refert tamen bar.
 Pau. de bellap. voluisse quod iudicium putet p-ctus irritet ubi
 stat de dissensu. et huc tex. intelligit in casu dubij in v. sed hic
 magis et c. et fm huc intellectum posset dici non improbari di-
 ctum aristonis quasi ipse loquat in casu certo et ubi de ipso
 dissensu stat sed dictum per. reprobat ipse Bar. ex quo tex.
 in p-ctibus promittit casus ubi stat de dissensu ut est dictum
 et pxi. no. ergo eundem casum subiicit in iudicijs Jo. et imo. hic

teneat intellectum per. et sic quod ubi stat de dissensu idem fit in
 iudicijs quod in p-ctibus et hoc vel it. in pn. vsqz ad versi.
 sed hic magis et c. ubi autem sumus in casu dubij et tunc sit differ-
 rentia inter p-ctus et iudicia quod in p-ctibus stat dicto ipsius
 rei: ut. d. §. in stipulationibus in iudicijs dicto ipsius actoris
 et hoc vel it. sed hic magis et c. et sic in eo ponat novus ca-
 sus a casu principij huius. §. et hoc vult esse de mente glo. parue
 hic sup ver. semp dum dicit. in re dubia et c. Nec obstat il-
 lud quod vult bar. quod non admittat probationem ipsius rei: quia ista non
 est presumptio iuris et de iure sed iuris tamen ex quo ius non sta-
 tuit quod reus non possit probare se dissensisse ab eo quod dixit ac-
 tor sed presumat quod senserit de eo de quo sensit actor ad hoc not.
 in. c. is quod de sponsa. in. l. si. §. quod me. ca. in. l. siue possidetis. C.
 de pba. et cu Imo. h. transit do. alex. et propterea post ipsum
 Imo. ponit et ipse secundum summam quod et ego. §. posui.
 Sed iste intellectus mihi non placet quia ratio quod reddit in versi.
 nam stipulatio ex utriusque consensu et c. congruit casui in quo co-
 stat de dissensu non casui in quo est dubium de dissensu vel co-
 sensu in quo stat dicto rei ut. §. est dictum tunc. n. predicta ratio
 est penitus imprinens vnde ex illa ratione declarat quod in illo ver.
 sed hic magis et c. non variat casus positus in principio. §. et sic
 reprobat dictum ipsius aristonis et si aliter diceremus sequi-
 retur absurdum quod semper ipse reus frustraret iudicium declarandum
 anque congrueret ad iudicium quod ipse est litigaturus de tali
 sticho sciens quod non de ipso sed de alio intendit litigare ipse
 actor et sic semper negabit ipse reus se consensisse et hoc vult di-
 cere iste tex. in si. ex quo. n. iudicium reddit in iuribus putat di-
 citur ista non ita curat de dissensu putat in stipulationibus in quibus
 consensus requiritur. Et in quantum p-cti doc. dicit quod ista de qua
 hic non est presumptio iuris et de iure quod si ius hic presumat non tamen
 statuit ut probatio non admittat in prius quod est de esse talis presum-
 ptiois dicitur quod hoc non est verum sed illa de presumptio iuris et
 de iure qua ius induxit et ea inducit super ea statuitur super casu
 in quo induxit dictam presumptionem pinde ac si ipsi iuri consti-
 ret de veritate ut pxi. in. d. c. is quod ubi de hoc dixi et per Hosti.
 in summa de presumptio. §. quot sint ei species ver. presumptio.
 vero iuris et de iure et c. et per Spe. e. ti. §. species autem presumptio
 non. ver. necessaria autem est presumptio et c. et ita est in casu nostro
 in quo ius presumit illud stichum de quo actor sensit et propterea
 statuit iudicium non irritari aliquo modo ex ipso dissensu
 qui aliquo modo deducere p-ctet si deducere apparuisse in
 litis pretestatione quod tunc non est iudicium ut est. §. dictum. Nec
 obstat si per Bar. dicat quod si super hoc dissensu inducant proba-
 tiones sed in prius sit presumptio iuris et de iure p-iudicat quod si
 per presumptionem iuris et de iure admitti non debeat proba-
 tio in prius nisi per p-fectionem partis ut per gl. no. i. §. aliud quoque.
 in auc. de equa. do. vnde sumpta est auc. sed iam necesse. C. de
 do. an nup. tamen si admittat p-iudicat quod est imputandum parti
 quod non opposuit ipsam non esse admittendam fm Anno. in. c. fra-
 ternitatis. de fri. et malef. que allegat Jo. de imo. et vult
 et hic Pau. de ca. et do. alex. nam dico quod dictum bar. est intelli-
 gendum ubi reus fuit admissus ad probationem actoris p-dicente
 quo casu ex talibus probationibus non irritatur iudicium sed va-
 tur restitutio si apparet quod ipse reus per hunc dissensum omisit
 probationes necessarias sed quod retuli. §. velle Bar. hic tamen in
 hoc p-ctat Ang. et quod ex quo probationes non debuerunt admitti
 si fuerunt admisse vnde quod nihil releuet argu. l. antique. i. f. C.
 ad vellea. et. l. si. in pn. C. arbi. tu. sed dic saluando bar. quod non
 debuerunt admitti ad effectum ut irritet iudicium sed ad effectum
 ut restituat ad defensiones omittas ex clausula generali bene de-
 buerunt et debet admitti et hec est intentio Bar. et Pau. de
 ca. hic ex quo no. et teneat quod per presumptionem iuris et de iure
 non admittat probatio nisi per p-fectionem partis tamen hoc fallit nisi
 talis probatio fiat ad effectum petendi restitutionem ex clausula
 generali si qua mihi iusta causa et c. et ratio potest assignari quia tunc proba-
 tiones non sunt directo per ipsas presumptionem sicut alio dicimus
 de exceptionibus quod opponi possunt post sententiam: ut. l. j. C. de iur.
 et fac. igno. et per via indirectam admittit probatio per presumptionem
 iuris et de iure ut per gl. no. i. §. fecisse narramus in cle. vnica.
 de pba. et per do. An. in. d. c. is qui. Et adde quod si actor p-ctet
 de dissensu tunc reddit nullum iudicium absque alia ratione quod

tunc pstat de dissensu interveniēto in pteftatione et sic reddit
iudiciū nullū ē q̄ ipsa pteftio post pteftationē emanaverit
q̄ pteftat psumptiōi iuris et de iure l3 alia pbatio nō vt
bñ in. d. §. aliō. in gl. in v. p̄uilegiū iūcta gl. i verbo scribat.
et p doc. in. d. an. sed iā necesse et ita tenent h̄ Ang. Imo.

14 Pau. de ca. et doc. hoc aut q̄ p̄ p̄sumptionē iuris et de
iure admittat pbatio in p̄rim p̄ p̄f. partis fallit in casu
. d. c. is q. vbi ē p̄fessio vtriusq; partis nō p̄iudicat p̄sump-
tioni de qua in. d. c. rō fallentis ponit ibi per doc. vbi late
dixi in notabilibus illius. c. et an p̄ p̄sumptionē iuris et d̄ in
re admittat pbatio in p̄riū p̄fctaz cōfessionē vide p Bar.

15 in. l. absente. in fi. p̄n. ff. de penis. ¶ Tercio q̄ iudiciū
reddit in inuitū et ad hoc semp allegat iste tex. l3 ergo iudi-
ciū nō cadat in inuitū respectu agētis regulr vt in rubro et
nigro. C. vt ne. inui. tñ bñ respectu puenti cadit in inuitū
quod intellige si ipse p̄uēctus nō vult soluere vel satisfacere
aut p̄fiteri illud qd ab ipso peti et sic cedere liti sed si p̄dī-
cta vel aliquod p̄dictorū vult facere nō cogit lītē p̄fctari et
litigare. vt. l. si reus. §. de p̄cura. et l. si domus. §. q̄ p̄fctetur.
§. de le. j. et §. si. in fi. de p̄ pe. et tempora. actio. et sic necessi-
tas suscipiēdi iudiciū est cātina. si p̄uentus nō vult p̄dī-
facere et respectu hui⁹ necessitatis iudiciū i inuitū reddi dī-
cit sed respectu necessitatis p̄cise dī reddi inuolētē qz ille q
vult suscipit iudiciū nolēdo satisfacere vel p̄fctēdo cedere lī-
ti ita dñt h̄ Bar. Ang. Imo. Pau. d. ca. et doc. imo si reus

¶ Et p Bar.
in. d. l. si re⁹. et
vide eūde in. l.
i. in fi. C. de lit.
p̄fctā. vbi de-
clarat qñ p cō-
fess. emittit iudi-
ciū et qñ indu-
cat lītē p̄fctā.
et ibi plene p
Saly. et aliqd
j. dicit i dicit
Bar. extra glo.

nō vult p̄dicta facere adhuc nō cōpellit suscipere iudiciū
si pōt p missionē imp̄fessionē in bonis ipsius rei plene cō-
sultū ēē ipsi actori ita dñt no. h̄ Jo. de imo. et Pau. de ca.
hoc mō intelligētes glo. in an. q̄ semel. C. quomō et qñ in.
q̄ est posita sup v. qd locū cui p̄cordat alia gl. in. l. vnica. C.
vt ne. inui. q̄ glo. dicūt q̄ cōuentus nō cogit suscipe p̄cise iu-
diciū s; q̄ sit missio in possessionē p. l. satisq; §. de in ius vo.
Et sic pcludūt p̄fcti doc. q̄ iudiciū reddat in inuitū vbi
cōuentus nō vult soluere nō vult p̄fiteri et nō pōt plenarie
ipsi actori ēē p̄fctū p missionē in possessionē in bonis ipsi⁹
rei et hoc cāu intelligat iste tex. et tex. in. l. q̄tēs. in p̄n. et i. §.
p̄tor ait. §. de noxa. Bar. in. l. sed et h̄ §. p̄ter satisfactionē
§. de pen. dicit q̄ si p̄uentus repitur ex domū p̄cise cogi p̄-
venire ad iudiciū et sic subire iudiciū si aut nō repitur ex
domū et tūc p̄cedat. d. l. satisq; §. de in ius vo. quasi sentiat
q̄ in reperro ex domū nō habet locū missio in possessionē
sed pōt cogi puta captis pignozibus vel in dicta multa v̄l
per retētiōē suaz in carcerib⁹ vel in cōpedibus vsq; quo

16 cōtestet lītē et nō ob. q̄ nō cogit qz ad factū p̄cise qz hoc
fallit in iudiciō vt p Bar. in. l. stipulationes nō diuidunt in
viij. q. §. e. et p Bal. in. d. §. p̄ter. et illā glo. in. d. an. q̄ semel.
improbat ibi Bal. ad fi. l3 Bar. videat cū ipsa trāsire et cū
Bal. trāsire Saly. in. d. an. q̄ semel. et p eundē in. l. j. C. de li.
p̄fctā. in. vi. q. vbi saluat gl. p̄dictā qñ actor cōsentiret reo
nolenti lītē p̄fctari fieri missionē in possessionē qz tūc esset
fienda talis missio nec cogere reus p̄cise ad pteftationē.

17 Et p̄dicta p̄cedūt in p̄ncipali litigatē qd aut in p̄curatore
an cogat iudiciū suscipe p glo. ordinariā et magistrā. in. d.
§. p̄ter. et qd in tutore et filibus psonis habet. in. l. eū q. C.

18 d̄ p̄cura. ad quā. l. remittūt se doc. hic. ¶ Quarto. vlti. ex hoc
tex. q̄ actori poti⁹ q̄ reo i iudiciō fauēdū est videmus. n.
hic q̄ stat dicto actoris potius q̄ rei de quo senserit l3 in p̄-
ctibus potius stet dicto ipsi⁹ rei. d. l. stipulatio ista. §. in sti-
pulationibus. §. e. et dictū fuit. §. in p̄mo no. p̄cedit aut tex.
noster respectu declaratiōis verborū platorū p ipsū actorē
qz eius declaratiōi statur ad qd ēē facit. l. si qz intentione
ambigua. §. de iudi. respectu aut verborū platorū p ipsū
reum in iudicio fauet ipsi reo qz statur eius declaratiōi ita
vult Bar. h̄ plenius attingēs hāc māz et dicit. j. latius. post
ipsū et vide h̄ Pau. de ca. Gl. j. in p̄n. allegat p̄cordantes
in scōa pte q̄ incipit ibi s; p̄. j. e. ti. et c. gl. op. et sol. dñob⁹ mo-
dis et p̄ma so. cōmuniter approbat p Bar. et doc. vt p3 ex
his q̄ dixi. §. in p̄mo no. Glo. sup v. inuitus allegat p̄cordā-
tes ad hoc q̄ iudiciū reddit in inuitū sed male allegat ad
hoc. d. l. si reus. §. de p̄cura. qz ibi potius p̄batur p̄rium q̄
qz inuitus nō cogat suscipe iudiciū vt dictū et declaratum

fuit. §. in tertio no. Glo. sup v. actori op. de. l. itē pomponi⁹
scribit si frumētū. §. si. §. de rei v̄. vbi dī q̄ si qz petijt herotē
et plures serui huius nois repiantur nec appareat de quo
actū fuerit non sequit condēnatio et sic ille tex. p̄supponit
posse nō apparere d̄ quo actū fuerit qd nō ēē si dicto ipsi⁹
actoris stare p̄nt hic dī et sic ille tex. v̄ hui⁹ p̄rius glo. h̄
ibi soluit q̄ ille tex. est intelligēdus vbi actor decessit v̄ nō
vult declarare eius. n. heres nō poterit hāc declarationē
facere tex. v̄o noster intelligēdus ē vbi actor et viuit et vult
19 declarare. Ex quibus glo. no. et tene menti p̄petuo t̄ q̄ ius
declarandi intentionē ambigua ipsius actoris nō transit
ad eius heredē et p hoc facit. l. centesimio. §. si. §. eo. sec⁹ tñ
est in facultate eligēdi qz bñ talis facultas transit ad h̄dē
illius cui hec facultas competeat: vt in. l. si stipulatus fue-
rim. in p̄n. §. e. itē illud qd est dictū de declaratiōe procedit
vbi declaratio voluntatis defuncti posset ēē alteri nocua p̄
ut est in terminis nostris qz p̄t talis seruus declarari de quo
si cogitasset reus alis defensiōes fecisset nō sic si declaratio
voluntatis defuncti nō pōt alicui ēē nocua tunc. n. poterit
fieri p h̄dē et hoc mō p̄cedit. l. si qz a filio. §. si qz plures.
§. de le. j. vbi dī q̄ heres eligere p̄t Stichū quē vult tāq̄ illū
testator legauerit q̄ Stichū simplr legauit vbi plures hēbat
et facit qd ibi dī in glo. si. dū op. de. l. duo sunt tici. §. de te-
tu. quēcūq; n. ipse heres eligat nō nocet legatario q̄ in oēs
euentū tractat de lucro. ita dicit no. Bar. h̄ cū quo trāsunt
Imo. Pau. de ca. et doc. qui Bar. ex hoc infert quod si de-
cedit reus eo casu quo ad ipsū p̄inebat declaratio in sti-
pulationē dubia iuxta no. in. l. quorētēs. in stipulationibus. §.
eo. et in. l. stipulatio ista. §. in stipulationibus. §. e. et v̄m fuit
§. in p̄mo no. si qd stipulatio erat ex cā lucratia eius h̄s
poterit eligere et declarare. §. si qz plures. si aut non erat
ex cā lucratia et tūc secus p̄ no. in hac gl. et in gl. d. l. itē
pomponi⁹ scribit si frumētū allegat et Bar. l. si. x. §. loca. cū
ibi no. in gl. si. dū soluit p̄riū. l. j. §. p̄. §. e. et vide Bar. i. d. l.
itē pomponius scribit si frumētū vbi t3 istas gl. l3 dicit alr
posse rñ. ad illū tex. q̄ dubietas ibi erat in p̄batiōibus quā
20 nō pōt declarare ipse actor sed dubia pbatio non releuat
vt. c. in p̄ntia. de p̄ba. et dicit p̄ri. post Bar. in. q. de test. et
Bal. ibi trāsit cū istis gl. l3 post Ja. d̄ are. et Ly. in addi. ad
illū tex. rñdeat vt retuli rñdere bar. ita tenēt et Bar. et Bal.
in. l. si qz intentionē ambigua. §. d̄ iudi. et vide Bar. in. l. ge-
rit. d̄ acq. h̄. vbi tenet q̄ h̄s possit declarare verba dubia
plata p defūctū circa h̄ditatē delatā qz ex tali declaratiōe
qz non p̄t dānificari l3 lucrū possit amittere p no. in. d. §. si
qz plures. ¶ S3 p̄ hāc doctrinā doc. v̄ tex. in terminis. §. de
re. dub. l. si fuerit. vbi legatū factū sempronio amico si duo
eiusdē nois pariter amici repiant viciat legatū et tñ secus
ēē dicēdū attēta doctrina doc. et sic q̄ h̄s deberet decla-
rare de quo testor senserit ex quo de nullius dāno icurrēdo
sed lucro amittēdo agit. et ad. d. §. si qz p̄res. l. si qz a filio
posset rñ. q̄ ibi legatari⁹ q̄cūq; eligatur in aliquo releuat
qd nō est in terminis. d. l. si fuerit et in terminis in quibus loquitur
Bar. in. d. l. gerit. et sic posset teneri nō ēē verū hoc dictum
q̄ vbi nō agit de dāno alicui⁹ q̄ heres possit declarare vo-
luntatē defuncti s; tūc demū qñ ex declaratione qz oino in
aliquo releuat et aliū in nullo grauat et in lucro p̄dendo
et est differentia inter hoc dictū et dictū doc. qz ipsi solū pō-
derāt q̄ nullus dānificet nō p̄siderato q̄ qz grauet i lucro
p̄dendo ego vero pondero et amissionē lucri illius qui in
nullo releuat ex declaratione h̄dis et p̄dictis nō obstat. l.
si qz seruū. §. si inter. de le. j. nā ibi debet exponi p̄ pōt vt
ibi p gl. et doc. vel fm Lu. i. d. §. ille tex. est intelligēdus
erat cōiectura q̄ alter p̄baret q̄ de se testator senserat nō
aut qñ erat oimoda incertitudo et ad hoc facit illud qd ibi
21 dī de defensiōe. ¶ Extra gl. Bar. hic dicit q̄ ista. l. facit
ad. q. testis q̄ exaiatus in iudicio ambigua deposuit de sti-
cho. nō declarato d̄ quo facit. n. q̄ intelligi debeat de quo
actor senserit vt sic faueamus actori refert dñm doc. ex quo
v̄ inferri q̄ imo interpretatio fiat p reo testes. n. inducūt
ad litis decisiōē et refert doc. velle q̄ in his que pertinet
ad litis decisiōem fauemus reo tandem ipse in hac. q. cō-
cludit

cludit ubi testis dubie et ambigue deposuit per neutro fieri
daz interpretatione et dictum tale non valere et non releuare
p.c. in pñtia. de pba. ubi probat dictum testis qui deposuit
aliquem fuisse minorem et possit intelligi minorem. xiiij. et mino
re. xv. et generaliter pcludit qd ubi in iudicio vba. pferunt ab
alio non ab ipso litigantibus tunc si sunt dubia non releuant: et
ide si alius ex litigantibus q ipse protuli defunctus est: ut p
gl. hic et p. d. l. i. re pponit scribit si frumetum. §. si. cu gl. §.
de rei ve. et sic non fit interpretatio talium vboz p tertium plato
rum vel p defunctum ad. l. effectum: ut hoc beat alicui afferre vi
litate ad obtinendum in iudicio sed ad effectum vitandi prieta
te sic ut in. c. cum tu. extra de testi. et in. §. quibus in prima
constitutione. C. in verbis autem prolati ab ipso litigan
tibus concludit interpretationem semper esse fiendam pro
eo qui ipsa profert siue sit actor siue sit reus: ut hic et in. l.
si quis intentione ambigua. §. de iudi. et in regula contra
eum. de re. iu. l. i. vj. per By. non distincto aliter an simus
circa preparatoria iudicii an vero circa decisoria pdicta
enim distinct. fm ipsum locum sibi vendicat ubi in iudicio
emerge dubietas circa aliud qd circa verba: ut hic vide
per ipsum. Qui ex predictis. vj. ex eo quod dictum est de
verbis prolati ab alijs qd a litigantibus qd si sunt ambi
gua non releuant: et sic non interpretantur pro aliquo infert qd
dubia intentio declarari debet in probationibus. si enim
probatio esset dubia fieret interpretatio contra inducen
tem probationes. quia. f. tales probationes non releuant
et licet dicere possit sic intellexi in libello non tamen posset
dicere sic testis intellexit vel sic instrum intelligi debet pro
cedat ergo iste rex. cu si. ubi in probationibus per testes
fuit expressus de certo sticho vel de certo apparet in instrum
tunc enim libellans qui simpliciter libellum ad stichum por
texit dicere poterit de tali ego intellexi: et ad hoc est bona
glo. in ver. iuranti. in. l. i. §. si quis argentum. j. deposi. quas
allegat Bal. in. d. l. si quis intentione ambigua ad hoc p
positum et dicit qd illa. l. intelligi debet ante receptas pro
bationes: sed imo potest etiam intelligi post receptas pro
bationes ut probatur ex hoc tex. in quo in fine iudicii pre
supponendum est qd actor dicebat de quo ipse senserit nec
obstat si dicatur si probationes induxit de certo sticho iam
intentionem suam per talium probationum inductionem
declarauit: nam potuit simpliciter ipse facere articulum su
per quo testis haberet recipi de sticho put fecit libellum
et tamen testis exprimit in dicto suo de quo sticho pmissio
facta fuerit coram se inter nunc litigantes et visis talibus pro
bationibus de tali sticho ipse libellans postea dicere pote
rit de tali sticho in libello meo intellexi. Et eodem modo
dicit Bar. si litis contestatio est facta per confes. quod qua
liter possit fieri habetur per ipsos Bar. in. d. l. i. in si. C. de
li. conte. et in. d. l. si reus. §. de procu. et testig. §. in tertio no
ta. tunc si confessio emanauit simpliciter prout libellus pu
ta quia stichus fuit petitus tamq promissus et stichus fuit
confessus non stabitur dicto et declarationi ipsius actoris
de quo sensum fuerit ex quo contestatio isto casu non solu
est ordo iudicii sed etiam est probatio cuius declaratio ut
est dictum non pertinet ad ipsum actorem debet ergo
declarare ipse reus qui verba protulit: ut. l. certum. in prin.
§. de confes. vel si non vult declarare habebit locum. l. de
etate. §. qui tacuit. §. de interro. actio. quia. f. fiet interpre
tatio contra eum et sic intelligatur confessus illum de quo
actor se sensisse dicit: ut per By. etiam in dicta regula con
tra eum qui tamen dicit qd iure nouissimo hoc procedit
ubi ipse iussus a iudice recusauit declarare per. c. ij. de con
fes. li. vj. alias contra ipsum tanq contra contumace pro
cedere et ad illud qd litis contestatio possit fieri per co
fessionem per sententiam facit. l. iulianus. et. l. qui stichum.
§. de confes. in quibus iuribus probat qd post confessionem
sequitur sententia que sententia non potest sequi sine litis
contestazione: ut dictum fuit. §. in secundo no. et per Bar.
hic omni format quintam op. et ponit opinionem Iude. de
bel. perti. ergo ex confessione inducitur litis contestatio:
ubi emanauit porrecto libello: et hoc expresse tenet Bar.

de ca. in. l. i. §. de confes. et satis etiam est de intentione Bar.
ibi dum examinat illam. q. an confessus sit condemnandus
Item ex eo qd supra dictum est qd verba ab alio p la
ta in iudicio non possunt per alium declarari dicit Bar. et qd
si libellus datus est per dñm non poterit ipsum si hz aliqd
verbum ambiguum declarare pcurator: nisi ad hoc beat
speale mandatum a dño sicut et in herede videmus qd non
pot declarare verba dubia per defunctum plata. Et ita est
si libellus est dat per pcuratores si est ambiguum non po
terit ipm declarare dñs nisi dederit speale mandatum qd sic
daret libellum debet ergo declarare ipse pcurator libel
lum datum per se in quo sunt verba ambigua: ubi non fuit
sibi speale mandatum ut sic libellus daret et si non decla
rat tenebit dño ipse pcurator si sequit absolutio ar. no. in
l. in seruo. §. de li. cau. et. l. cum mancipium. §. circa. §. de edi.
26 edic. In quibus iuribus hñt qd si pcurator cui fuit datum
gñale mandatum de emendo seruum scienter emit liberum
tenetur dño mandati vel negotioz gestarum actione cum
ipse dñs impediat consequi talem empt. et ad hoc proposi
tum faciunt hec iura l3 Bar. videat ipsa allegare ad hoc
qd pcurator debeat ipse declarare libellum sed non faciunt.
Et sic ex his dicit Barto. apparet qd declaratio verbi am
bigui est psonalissima: et hoc dicit et no. et si libellus est in
certus et pbatones sunt certe articuli debent esse dati ad
declarationem hñdam: sed ut supra dixi et qd articuli sint
incerti pbatio pot hñ certa: qz testis pot specificce loqui
et declarare et actor qui simpliciter petat in libello dicere qd de
27 ipsa intellexit. Et qd supra dictum est in actore qd eius suc
cessor non pot verba dubia per ipm plata declarare dicit
esse in reo obscure excipiente. Et idem in successore iudi
cis ingrentis: ut non possit declarare verba ambigua pre
cessoris per supra dicta. Adhuc postea dubium ipse Bar.
28 et quid si in certitudo appareat post sniam quasi illud qd
premisit pcedat ubi in certitudo appareat in ingrentione an
possit per aliquem declarari et dicit qd si qdez ex actis certis
apparet l3 in snia non exprimat ei d3 stari per no. in. l. si qd
ad exhibendum. §. de excep. rei iu. ubi hñ in tex. iuncta glo.
qd absolutus in actione ad exhibendum presumit absolutus
vel qd non possidebat vel qd non pbauit de iure suo fm qd ex
actis apparet. Si autem non apparet ex actis: tunc dicit qd
non statur declarationi actoris vel rei sed de quo sensum
fuerit in snia costare d3 per verisilia: et sic in effectu vult si
eius dicta bene perpendant qd hoc h3 declarare successor
pñderatis istis verisilibus. ar. no. in. l. semp in ripsonib3
j. de re. iu. dicit. n. qd non obstant supius dicta: qz oia pce
dunt ubi declaratio pñstat ex mera voluntate: secus in ea
que pñstat ex verisilibus: qz pot fieri per successorem siue
iudicis siue alterius qui ambigua verba protulit et in quan
tum allegat. l. si in iudicio. §. de iu. ad hoc qd ubi non appa
ret ex actis pñtare d3 p verisilia et non d3 stari declarati acti
oris vel rei illa. l. non facit. potius. n. pbat qd attendit volun
tas priu l3 fuerit erratum in noie iudicio. Et cu pñcluserit du
bietate emergente post sniaz qd non appet ex actis hñe decla
29 ri p successore ex verisilibus. et dicit bonos assessores cum
capiunt aliquem ex banitu si repit alius eiusde noie et cogno
minis faciunt ei pñteri se esse illu hoim de quo catat banu
et pñdenatio: et illud idem corpus et. de quo se remittit addi
cta in. l. demonstratio falsa. §. de pñdi. et de. ubi de hñ dicit in
vj. pñcipali. q. Et si non vult pñteri sumit pbatones et verisilia
ex quibus appet iudice qd iudicauit de hñ sensisse. Alii. di
cit qd ille qd semel declarauit intentionem suam non pot amplius
variare p. l. qdqd astringendu. j. e. fm vñā lec. vj. fm scd3
lec. dataz ad vñā nec cursus ferendus est et. Nec sunt dicta
30 Bar. ex quibus plura sunt no. et Et pñmo. Qui potius in
iudicio sanendu sit an actori an reo ubi circa aliud qd cir
ca vba dubietas oritur cuius dictis dum distinguit an sis
in his qd pñnet ad litis ordinationem an vo in his qd pñnet
ad litis decisionem. Adde tertiu casu ubi sumus in his qd re
spiciunt mediū ipsi iudicii: et dic qd i his pñter actori et reo
faueat p imo. pau. §. ca. hic et p gl. in vñā pñnetia. ad fi.
i. c. cu sedes. §. de respo. et i reg. cu sint priu iura obscura: et in
Alincen. sup scda. ff. noui.

a Intellexi
Et vide Bar.
in. d. l. si qd in
tentione ambi
guua post pñ
cipius et dic qd
Bal. loquit stā
tib3 ambiguis
pbatonibus:
qz an ipsas re
ceptas locū h3
pñdicta. l. sed re
ceptis certis et
claris pbatio
nibus: tunc vult
idem qd Bar.
ut possit decla
rari intentio du
bia.

regula ꝑ cum de re. in. li. vi. per glo. in. e. ex l. is. de spon. et vide Azo. in summa pandectarū. in ti. de re. du. vbi et illud qđ dictum est in glo. in v. actori qđ successor non possit declarare intentionē dubiam ꝑdecessoris siue ꝑcessoris et illud qđ est dictum qđ in medio litis pariter actori et reo fauetur limita in criminalibus in qbus reo etiā in medio litis magis fauetur qđ actori et. n. dantur plures dilationes: vt

31 in. l. si. de ferijs. ¶ Scđo est no. ex dictis Bar. t qđ vba plata ab alio qđ a litigantibus in iudicio vel ab illo qui defunctus est non interpretant per aliquem in alicuius utilitatem gra euitandi aliquam ꝑrietatem. Sed adde qđ ꝑ ipm vñ tex. satis apud in. d. c. cum tu. vbi verba illa ante appellationē et post appellationē prolata a testibus sunt ambigua: et tñ interpretant ꝑ dicentibus sniam excōicationis non tenere et sic ante appellationē scđaz et post ꝑrimam adeo qđ infringitur snia: et sic non vñ verum dictum Bar. qđ verbum dubium a texte platum ꝑ neutro interpretetur sed non releuat per. d. c. in ꝑntia. Sed saluando dicas dictum suum ꝑcedere vbi verba plata a teste sunt dubia de sui ꝑpria significatōe put sunt illa de quibus in d. c. in ꝑntia. puta talis fuit vel est minor. Secus vbi verba plata a teste sunt certa de se ꝑm ꝑprie significatū alio non ꝑbato ꝑ aduersarium: qđ tunc si fiat ꝑbatio ꝑ aduersarium talis que videat huic ꝑriari interpretetur taliter vt non ꝑriet: et ita loquit. d. c. cum tu. illa. n. verba post appellationē plata in. d. c. per testes ꝑpositi et canonicoꝝ de qbus insuprascripto ꝑtendentius qđ excōicationis fuerit nulla: qđ lata post appellationē sūt certa: vt de se ꝑ et ꝑcludit quocūqđ intelligant intentionē ꝑbantis siue. s. intelligant post appellationē ꝑrimaz siue post appellationem scđam: et sic non ꝑt aliquid imputari inducenti tales testes qđ dubie ꝑbauerit: si ergo aduersarius ꝑbat tale quid qđ vñ huic ꝑrium illa ꝑbatio aduersarij taliter interpretat: vt hanc non habuit infringere: et ita loquit. d. c. cum tu. In quo verba plata per testes archieꝑi ꝑtendentis excōicationē recte latam erant dubia et non concludebant oī casu intentionē ipsius archieꝑi dicebant. n. excōicationem latam ante appellationē et poterant intelligi ante ꝑrimaz et tunc excōicationis valuisse et ante scđam: et tunc non valuisse illa ergo dubia ꝑbatio nō attendit: sed illa que fuit certa et ꝑcludens in oīm casuz: et ad hoc vt testes archieꝑi non dicant incidisse ꝑiuriuz sit interpretatio de eozum dicto ante appellationē. s. scđam et sic. d. c. cum tu. si subtiliter aduertat ꝑcordat cum. d. c. in ꝑntia. In quantum in. d. c. cum tu. non attendit dictum testium inductozum ꝑ archieꝑm qui dubie deposuerant: sed dictum testium inductozū ꝑ canonicos qui certe siue concludenter deposuerunt: vt est. s. deductum: et hoc est satis de intentione glo. in. d. c. cum tu. dum dicit. Itē est hic ar. qđ dubia ꝑbatio non ꝑdest ei qui ipsam inducit qđ non video vnde glo. possit elicere nisi inspectis dictis testium ipsius archieꝑi qui dicebant ante appellationē excōicationē latam fuisse qui non ꝑbassent intentionē archieꝑi et qđ non essent testes canonicoꝝ ꝑbantes: vt. s. puta si archieꝑo suscepisset in se onus ꝑbandi qđ iuste recte et ꝑbabilr sniaz tulerit. Et ex his apparet qđ Bar. recte loqđ hic dñvult qđ interminis. d. c. cum tu. non fiat interpretatio dubie ꝑbationis facte per testes ad effectū ꝑbandi: et sic ad alicuius utilitatē sed ad effectū euitandi ꝑiuriū dubia. n. ꝑbatio in d. c. fuit illa que fuit facta per testes archieꝑi quoz dictuz non interpretat taliter vt ꝑbent sed vt euitent ꝑiuriū ꝑbatio vero facta ꝑ testes canonicoꝝ fuit certa et in ea non cadit interpretatio: qđ in incertis nō certis et. vt. l. ꝑtinuis. §. cum ita. §. e. et ideo dicta ꝑbatio remanet firma et ꝑbat

32 ¶ Alia autē vbi dicta testium vident ꝑria an reducant ad ꝑcordiam vt ꝑbent vel solum vt euitent ꝑiuriū: et an reducantur ad ꝑcordiam cum dicto partis vel qñ testes nō sunt hinc pares ista est materia de qua per Bar. in. l. ij. §. creditū. §. si cer. pe. et ibi plene per poc. qui in fi. inter alia dicit qđ vbi testes dubie deponunt cantina est vt iudex iterum mittat ꝑo testibus et faciat vt declarent qualiter eo

rum dictum intellexerunt alle. no. in. §. quia vero. et secundo in glo. magna super ver. non habebit. in auc. de testi. et in. c. cum clamor. ex eo. ti. et ibi per glo. et doc. ex quibus ibi no. habetur no. limitatio ad illud dictuz qđ dubia ꝑbatio non releuat nam hoc ꝑcedit nisi iudex ex officio suo querat declarationem ipsius dubie ꝑbationis ꝑte repetendo testes: et per glo. in ver. dubium. in. d. c. in ꝑsentia. de ꝑroba. et ita tenet Jo. de imo. hic post Ange. et de materia interpretationis dictozū per testes vide per Bar. in. l. ij. in fi. C. de usufruc. vbi dicit qđ si loquatur imꝑ proprie coadiuari debet: vt non incidat in falsum non ad hoc vt ꝑobet allegat Ja. bu. hoc velle. in. l. sed si ꝑfessor. §. item si iurauero. §. de iureiur. et tangit aliquid in d. §. item si iurauero. et per eundem Bar. post Ja. de are. in. l. in insulam. §. ij. §. so. ma. vbi videtur velle qđ testes reducantur ad concordiam etiam ad effectū ꝑbandi. et per eundem vbi hoc idē videtur tenere in. l. gallus. §. ille casus. §. de li. et po. dum tractat de dictione in bene est verum qđ ipse ibi dicit illud idē qđ in. d. §. creditum. qđ hoc concordia non est fienda nisi qñ testes sunt hinc inde pares: et plene de materia per canonicos in. d. c. cum tu. et in. c. in nostra. eo. titu. et per antiquum et nouum Imo. hic et ꝑo examinanda plene hac materia opus esset ꝑ plura membra discurre. Aliquando. n. testes varie deponunt ab his que ꝑars dixit. Aliquando vnus et idē testis in dictis suis variis est. Aliquando testes vnus partis ꝑ vno facto varie deponunt qđ testes alterius. Aliquando est varietas inter testes eiusdem partis. Et his casibus aliquando vnus testis varius est a dicto plurimū testium aliquando econtra. Aliquando vnus est varius a dicto alterius solius testis. Aliquando plures a dicto plurimū et in his oibus casibus potest dubitari an testes reduci debeant ad effectum euitandi ꝑiuriuz vel penam falsi an vero ad effectum ꝑbandi: que oīa si examinare vellemus nimis in longum ꝑcederemus. ideo si vis de materia plene videre dic vt in ꝑallegatis locis. Et adde predictis qđ dictum Bar. hic dñz vñ velle qđ verba dubia testis possint interpretari quo ad euitandam ꝑrietatē. non autē quo ad ꝑbandum intelligi posset in vno teste qui in dicto suo est sibi varius seu ꝑdicens in quo ista vñ esse magis cōis opinio doc. qđ quo ad euitandum ꝑiuriuz et penam falsi ꝑt interpretari et ad cōcordiam reduci. non autē quo ad hoc vt ꝑobet: qđ testis varius non ꝑbat: vt. l. qui falsa et varia. §. de testi. vt vide hic per do. Alexan. qui tñ dicit qđ in puncto iuris posset attentari qđ imo etiam quo ad hoc vt ꝑobet reduci posset ad ꝑcordiam vt latius vide ꝑ ipm.

34 ¶ Adde etiam dictis Bar. hic dum vult t qđ dubia ꝑbatio seu data testis ambiguum non releuat vltra limitacionem supra datā nisi iudex ex officio suo repeteret ipm testem. Alia nisi ꝑbatio lꝑ dubia concludat in quolibet intellectu ad intentionem agentis. tunc. n. ꝑbat ita voluit no. Joā. an. in. c. i. de ꝑac. ꝑut ipsum refert hic nouus Imo. subiiciens exemplum si accuso titiuz qđ occidit seꝑ testes oēs deponunt alternatiue qđ occidit ipm cum gladio vel cum claua. lꝑ. n. testes ꝑꝑ alternatiue videantur dubie deponere tñ ꝑbant: qđ vtraqꝑ ꝑars alternatiue concludit homicidium ad hoc bene facit. l. qđ si dubitet. §. de

35 acqui. heredi. t dubitans. n. an defunctus decesserit apud hostes an vero in ciuitate non impedit adire hereditatem: qđ in quocūqꝑ loco decesserit satis est vt hereditas possit

36 adiri ꝑo hoc et facit t qđ libellus alternatiue ꝑcedit qñ quolibet ꝑars alternatiue tendit ad eundem effectum ꝑta ꝑetit dñs ab emphiteota rem emphiteoticā qua dicit ipm ꝑzinatum: qđ ipsam alienauit in requisito ofio ant. j. triennium canonē non soluit. vtraqꝑ. n. ꝑars alternatiue ꝑcludit ꝑuationē: vt in. l. ij. et fi. C. de in. eꝑbi. ita vult Bal. referens ita tenuisse Ly. in. l. gallus. §. si eius. §. de li. et po. alle. d. l. qđ si dubitet facit qđ hñ ꝑer Bar. in. d. §. si eius. in fi. vbi tradit regulā qđ vbiqꝑ quolibet ꝑars dubitatiois tendit ad eundē effectū nō est curandū de illa dubitatioe alle. d. l. qđ si dubitet facit etiaz optime ad hoc quod dicit Bar. in

Bar. in. d. l. q. si dubitet. et ad idem facit. d. c. cum tu qua-
tenus supra ponderant depositionem testium inductorum
per canonicos ibi quorum dictum quocumque modo intelliga-
tur concludit intentionem ipsorum canonicorum. Alias
37 adde limitationem ad illud q. dubia probatio non re-
leuat nisi emanaret ad excusandum a delicto tunc releuat
et interpretatur in dubio ut delictum euitetur: ut p. Bar. no.
in. l. non solum. §. sed ut probari. §. de no. ope. nun. qui alle-
gat. l. merito. §. pro so. 7. l. interpretatione. §. de penis. alle-
gat. etiam. l. ij. iuncta glo. in ver. probetur. C. de peti. here.
ubi habet q. emens hereditatem ante litem motam et hoc
probans tenet ad restitutionem fructuum lite contestata
glo. dicit q. probatur eo ipso q. non probatur contrarium
a. n. induceretur presumptio delicti. v. q. emerit rem li-
tigiosam: et hoc dictum sequuntur ibi communiter doc. per
Ab. sic. in. d. c. in presentia. in. ij. col. in v. no. vltimus ex
38 hoc et ex tex. et c. Tercio no. est ex dictis Bar. hic t. q.
actor possit declarare intentionem suam dubiam non ta-
men intentionem dubiam testis vel dubium in factis sed be-
ne factis et inductis clari probationibus dicere potest ego
sic intellexi s. m. q. est probatum: et hoc vult Bar. in. d. l. si
quis intentione ambigua: et ibi etiam Bal. Tercio
39 no. est ex dictis Bar. t. q. confessione non solum negatio
ne liti contestari potest et facta tali contestatione per con-
fessionem precedentem dubia petitione et similiter confessio
ne dubia declaratio spectat ad reum qui si non vult decla-
rare videtur confessus illud de quo actor sensit ad hoc qd
dicit de confessione et per eam liti contestari possit adde di-
cta supra et in tex. et in recitatione dictorum ipsius Bar.
et etiam ad illud q. reus nolens declarare habeatur pro
confesso illum de quo actor sensit adde dictum By. in di-
cta regula contra eum qd allegavi simile supra in recita-
40 tione dictorum Bar. Quinto no. q. t. libellum datum
per o. m. non potest declarare procurator nisi habeat expres-
sum mandatum nec econtra libellum datum per procura-
tores potest dominus declarare nisi dederit speciale man-
datum de sic libellando hoc tamen limita s. m. Imo. hic nisi
dominus declararet libellum dubium datum per procu-
ratorem ad utilitatem ipsius rei. ar. d. l. si quis a filio. §. si
plures. dele. j. et vide Bal. in. d. l. idem pomponius scribit
si furmentis. §. si. ubi in predictis tenet idem qd Bar. hic.
41 Sexto est no. ex dictis Bar. hic. t. q. successor in offi-
cio sententiam dubiam et ambiguam sui predecessoris de-
clarare non potest ubi declaratio dependet a mera volun-
tate: secus in declaratione que fit per verisimilitudinem: quia illa
fieri potest per quemcumque successorem: et hoc ultimo dicto li-
mitat ipse omnia superius dicta et pone exemplum ubi de-
claratio dependet a mera voluntate: puta si iudex condē-
net amputationem manus stat in voluntate sua de qua
senserit. Ideo successor non potest declarare sed imitator
intelligitur: et sic de sinistra. arg. l. si p. res. de penis. exem-
plum vero declarationis non dependet a mera volun-
tate est si titius sempromy fuit condemnatus de homicidio
et reperitur alius eiusdem denominationis nam ex verisi-
milibus et pieturis potest deprehendi de quo iudex sen-
serit puta pergendo ipse successor quis titius inculpaba-
tur de tali delicto: ut hic per Bar. ante finem: et hoc secun-
do casu intelligi debet dictum Bar. in. l. ab exco. §. de
appella. et in. l. terminato. C. de fructu. et li. expen. d. vult
q. imo successor in officio possit declarare intentionem du-
biam predecessoris cum sit idem iudex et tribunal: ut. l. pro-
ponebatur supra de iudi. et ita rñ. ad hic nota. et ad no. in
d. l. Idem pomponius. §. si. quem simplr sequitur Pau.
de ca. hic in fi. et hoc modo hec dicta Bar. reducit ad con-
cordiam Imo. l. ratio Bar. in dictis locis sit plurimum
generalis dum allegat. d. l. proponebatur. placet in mibi
hec concordia que percipitur ex dictis Bar. hic quia po-
tius q. considerata iurisdictione et tribunali sit idem iudex
et idem tribunal tamen diversa est persona. et non potest
scire voluntates predecessoris sicut nec heres predecessoris
sui et aliquid de hoc alio anno dixi in. l. ex facto. §. de vul.

et pu. C. Septimo ex dictis Bar. no. est dum allegat. l. si
42 quis ad exhibendum. §. de excep. rei iud. t. q. sententia in du-
bio refertur ad acta et de contentis in ipsis lata censetur.
vnde si condemnauit titium simpliciter et in actis certifice-
tur qualis sit iste titius de ipso sententia intelligitur licet
simpliciter lata et de hoc dixi. in. l. ait pretor. §. j. §. de re iud.
di. ubi etiam tenui an ex non actis certificari sententia pos-
sit. i. ex non productis et redactis in actis. C. Septimo ex
43 dictis Bar. t. no. est cautela quam habent adhibere as-
sessores capientes banitus ubi de pluralitate nominis ap-
paret verum: quia hec cautela reficitur aliquantulum in du-
bium per Ange. Imo. et doc. hic quia non videtur ex ea
concludi q. citatio precesserit que ad hoc ut astringat de-
bet esse clara et certa: ut. l. aut qui aliter. §. i. §. quod vi aut
clam. Ideo dic cautela indubitata esse s. m. Ange. Imo.
et doc. q. ubi est pluralitas nominis faciat iudex ipsius ca-
ptum confiteri q. ipse est de quo cantat bannus et qui fuit
condemnatus de tali maleficio et faciat ipsum confiteri q.
ipse est qui comisit tale maleficio stante. n. tali confessio
44 ne poterit puniri etiam stante inordinato processu quia
omne vitium processus purgat ipsa confessio: ut est elegas
dictus Imo. in. c. qualiter. et quando el. ij. de accu. in. ij.
col. qd probatur in. c. pisanis. de resti. spolia. et ibi per om-
nes doc. per Bar. in. l. si confessus. §. de custo. reoruz. et per
Ange. de are. in tractatu suo maleficiorum in ver. qui iudex
videns q. dicti inquisiti et c. ubi hoc singulariter limi-
tat in confessione vera. Secus in ficta confessione puta pro-
cedente ex contumacia: nam illa non purgat vitium pro-
cessus: imo ad hoc ut fieri possit condemnatio ex tali ficta
confessione vult q. precedat processus rite et recte factus
45 ut ibi per ipsum vide. C. Ultimo no. ex dictis Bar. t. q.
a in declaratione non est locus variationi. et vide dicta per
doc. in. d. l. quicquid adstringende: et ita etiam tenet Bal.
in. d. l. si quis intentione ambigua: et hic Pau. de ca. qui
dicit secus esse in electione in contractibus: ut. l. etum qui
certarum. §. e. de qua materia dic ut ibi per doc. et quid in
vltimis voluntatibus an in electionibus licita sit variatio
dic q. non: ut. l. serui electione. §. dele. j. et sic ex predictis et
dictis super glo. in ver. actori habes duas differentias in
ter electionem et declarationem. Una est quia facultas eli-
gendi transit ad heredes: secus est in facultate declaran-
di. Alia differentia quia in declaratione non licet discede-
re ab eo quod semel declaratus fuit secus in electione in
contractibus facta. et vide Bar. in. d. l. etum qui certarum
ubi ponit hanc dñam inter electionem et declarationem.

Si stipulante.

Si alternative interrogat
et respondeatur de vno tan-
tum vitatur stipulatio in speciebus secus in sumis. Itēz
secus si in speciebus pcedat interrogatio copulativa. h. d.
et tria dicta sunt Mo. q. dictus est in sumario. C. Glo.
sup v. no. teneri op. de. l. qui lancem. §. de au. et ar. le. ubi si
ex pluribus rebus vna legatur valet legatum et venit me-
dia ubi fuit dictum de minori glo. rñ. q. aliud est in lega-
tis aliud in stipulationibus que so. no. adaptatur aliquo
modo non. n. in legatis cadit ut in alternatiuis leges vñ
aut. n. testator legat alternative aut legat vnum speciali-
ter et propterea glo. soluit alio et sic secundo modo q. ibi
est diuersus casus a casu nostro dictu et diuersam ratio-
nem habens t. naz non sufficit assignare diuersitatem casuum
ut per glo. no. in. l. j. §. qui. mo. py. vel hypo. sol. ratio enīz
quare in casu nostro non valeat stipulatio ubi alternati-
ue interroganti respondetur de vno apparebit. in glo. in
ver. qd minimū est et c. ratio vero quare in. d. l. qui lancez
valeat legatū et veniat lancea medius est: q. ita fuit volū-
tas testatoris cui sola volūtas bzattēdi nō volūtas pluriū
prout in stipulatione. C. Glo. super ver. summarum taci-
te querit in quo est ista diuersitas inter stipulones alterna-
tiuas specierum et stipulationem alternatiuam summa-
rum. et rñdet in hoc q. in alternatiua summarū valet et l. si
p. si de altera tñ rñdeat et q. nō dicat alr ipse stipulator
incōtinēti q. sibi placet ista rñ. sed in alternatiua spēz nō
vincen. sup scda. ff. noui. 11 i)

Uide. Et
vide eundē ubi
facit mentionē
de dictis Ange.
et Imo. hic in
d. tractatu i. v.
gayuz sempromy
et c. in. i. col.

est sic: qz non valet vbi de altera tñ specie sequit rñsio nisi talis rñsio illico placuerit. tunc. n. valeret vt est de intentione huius glo. z clarus hoc firmat hic Pau. de ca. per l. j. §. cum adiicit. §. eo. ti. nro. **C** Glo. super ver. qd minus est z c. tacite op. qd hoc idem sit dicendum in speciebus vt minor censeatur promissa dic tu ar. l. apud iulia. §. scio. de lega. j. ¶ vbi si hñs duos fundos eiusdez nois legat fundū cornelianum simpliciter venit fundus minoris estimatio nis z sic si est rō eadem in speciebus eadem sit iuris dispositio per iura vulgaria glo. timore huius pñtatis rñdet z dicit coadiuvando rationem tex. qd in summis censeatur promissa minor summa que minoritas vel maioritas apparet ex verbis non sic in ipsa speciebus: quia etiam qd vnus seruus sit vilior tñ eligēti vel soluenti pōt esse vtilior z sic non apparet ista minoritas in spēbus z ppter ea aliud in ipsa dicimus qd in quātitatibus alternatiue stipularis scōam rñsionē dat ipsa glo. qd in summis z in spēb⁹ eadez est rō qd minor censeat pmissa z ista est psumptio in vtroqz casu tñ in summis est magis violenta psumptio qd in ipsa spēbus z ppea aliud dicimus in alternatiua sumaz qd in alternatiua spēz l3 ē in summis maior pars z quantitas eligi pōt fm glo. per. l. si ita relictū. §. si. §. deleg. y. que l. subdit glo. hoc non dicit z bene loquit glo. quatenus intendit qd non dicat illa. l. vt eligi possit maior summa tanqz existens in obfione z de hoc infra dicetur z subdit glo. qd fm has duas rñsiones sponderi hic ponitur pro pmissi. Tertiā rñsionē dat glo. exponens verbū sponderi pro interrogari. In summis ergo tex. vult qd valeat stiplo si pcedē te interrogatiōe alternatiua de maiori z minori summa rñdeat de minori: qz de ipsa minori vñ spondisse. i. interrogasse ipse stipulator z maior summa supuacuevī adiecta puta summa viginti vbi quis. x. aut. xx. stipulatus fuit nō sic in alternatiua spēz: qz non vñ de sola minori spē pcessisse interrogatio z alia hñi pro supuacue adiecta. nō. n. est eadem rō que in summis: vt p3 ex prima rñsione: z ad hoc qd minor summa censeat stipulata z pmissa glo. allegat plurima iura. Ex qua glo. in hac tertia so. est no. z menti tenendū qd in alternatiua summaruz minor summa tñ est in obfione ē si simplr rñsum fuit pcedente alternatiua interrogatiōe si nō de maiori summa. n. censeat pcessisse interrogatio ergo non cadit qd pñatur obfio z ex hoc sequit qd si maior summa eligat quatenus illa summa excedit minorem sumam dñ per creditore hñi ex cā donationis ita dicit no. Bar. in. d. l. si ita scriptuz reprobans glo. que ibi vñ velle qd imo maior summa sit in obfione z eligi possit tanqz existens in obfione z allegat Bar. ibi istam glo. quā cōmendat z hanc opi. dicit tenere doc. in. l. cum qdaz. C. de ver. signi. vbi hoc t3 Cy. z ibi Bal. z Pau. de cast. hic z per Bar. ē in. l. si duo rei. §. e. Hoc tñ dicunt verū prefati doc.

¶ nisi in summis caderet affectio vel rōne adiectiōis tpiis loci aut pñone tunc. n. in summis idem esset dicendū qd in ipsa spēbus z in alternatiua spēruz ad hoc facit. l. si is cui. §. de noua. vbi per ipm Bar. Imo. z Pau. de ca. ad idem facit tex. in. l. qui res. §. qui stipulat. §. de solu. z ibi etiam per Bar. que. l. allegat pro pñia. in fi. huius gl. qd imo maior summa sit in obfione z soluit qd ibi ideo est qz illa maior summa fuit adiecta in pñone alterius z sic rōne adiectionis pñone cadit affectio: vt ibi per gl. in d. debebunt z clarus per Bar. **E**t ex his dicit Pau. de cast. qd si stipulatus fui decem aut quoz z tu rñdisti de decem qd non erit pñta obfio nisi in quoz qz non vñ pcessisse interrogatio de decem fm hanc glo. z l3 Pau. non dicat hoc vult ē Imo. in. l. j. §. si stipulanti. §. e. vbi dixi in fi. illius. §. Et pñdicta pcedūt vbi electio est ipsius rei vbi vero electio in alternatiua summarū est ipsius stipulatoris tunc vtraqz summa est in obfione non maior tñ put qñ electio est debitoris est minor tñ ita t3 Bar. i. d. §. si. d. l. si ita scriptū a pñ relictū. ar. l. plane. la. j. §. i. §. dele. j. subiciens rōnem: qz non est psumptio qd semp stipulator eligat maiore sumaz vbi sibi conpetit electio put est psumptio in debitore qd eligat minore z ppea stante hac psumptiōe stipulator vñ de hac minori sensisse

z hoc t3 ē hic Pau. de ca. l3 in pñm fm ipm videat facere qd pñoz eadez: vt. l. j. §. de his qui sunt sui vel alie. iu. cum vulgaribus sed ex dicta diuersitate rōnis que assignata fuit p3 rñsio: z vide oino Bar. in. l. si duo rei. §. e. z ita t3 Ra. cu. in. d. §. si. l3 aliquat pungat p supradictā rōnem dñe z aliam assignet: quia vbi electio est debitoris si tunc vtraqz summa esset in obligatione dependeret a voluntate debitoris obfio in maiori summa qd est incōueniens: vt. l. si pñlo non valet. §. e. facit. §. legatū. l. senatus. dele. j. Vbi vero electio ē creditoris vtraqz summa ē in obfione z qd debeatur minor vel maior dependet a voluntate creditoris qd non incōuenit: vt. l. si ita legatū. §. illi si volet. dele. j. ista est rō sua si recte aduertatur rō in Bar. z doc. est satis pñabilis quaz melius z clarus adducit ipse Bar. in. l. si duo rei. §. e. **E**t ex hac tertia rñsione data per glo. t elicitur rō dñe inter alternatiuam specierū z summarū qd vno casu valeat stiplo si sequit rñsio in vno secus in alio: qz. i. in summis vñ pcessisse interrogatio de sola minori summa secus in spēbus: qz de oibus vñ pcessisse interrogatio: z hoc forte voluit glo. in. l. j. §. si quis simplr. in glo. in d. vitiataz. §. eo. dum reddit rōnem dñe inter stiplo nem alternatiuam summaruz z stiplo nem alternatiuam specierū z dicit rōne esse: qz in spēbus tot sunt stiplo nes quoz sunt spēs in summa vna z c. i. in spēbus quoz sunt spēs de tot pcessisse vñ interrogatio non sic in summis: qz de vna solum z sic de minori z sic isto vltimo casu valet stiplo non in pcedenti: vt in tex. nro z hoc modo intelligendo pñdictam glo. euatur rō quam p ipsam facit ipsam improbanda Bar. e. l. j. in. d. §. sed si mihi qui Bar. reddit rōnem dñe circa quam ibi vide dicta. **S**ed aduertendū qd attenda pñdicta ratiōe dicendū videt idem in tertio casu huius tex. qz in dicto casu ē pcessit interrogatio de oibus spēbus: z sic rñsio vñ debere fieri ad oia sed rñ. saluando pñdictaz rōnem qd vbi pcessit interrogatio copulatiue z sequit rñsio de vna re in interrogatio a rñsione variat solum in re non in qualitate: qz interrogatio precisa de duobus rñsio precisa de vno. Sed vbi pcessit interrogatio specierū alternatiue z sequitur precisa rñsio de vno tñ variatur rñsio ab interrogatiōe in qualitate qd non est in alternatiua summaruz qz non vñ pcessisse interrogatio nisi de minori pp violentam psumptionem que est qd non habeat solui nisi minor summa. Et sic vnico verbo pcludendo in primo casu tex. dicit rōnem esse: qz inter interrogatiōē z rñsionem est diuersitas z in re z in qualitate. In scōo casu dicit rōne esse qz rñsio vñ esse eiusdem qualitatis cuius fuit interrogatio in qua l3 fuerit deducta maior z minor summa tñ minor vñ effectualiter deducta: ppea qz ipse stipulans psumere pōt qd pmissor non velit pmittere z soluere nisi minores que psumptio cessat in spēbus: qz interrogans nō hñ ita psumere. z ideo vñ de oibus interrogare z sic rñsio vt dixi vbi sequit precisavñ diuerse qualitatis ab interrogatiōe in alternatiua specierum. ¶ In tertio casu tex. vbi pcessit interrogatio copulatiue de pluribus speciebus z sequitur rñsio de vna tñ dicit rōne esse: qz ex tali rñsione nō inducitur diuersitas in qualitate sed solum in re z de materia ¶ an z qñ stiplo vitiatur pp diuersitatē inter interrogatiōem z rñsionem: vide per glo. z doc. in. l. j. §. si quis simplr. §. e. z per Bar. in. §. si. e. l. z per Ange. de are. in. §. preterea. in fi. de inuti. stipu. z glo. in. d. §. si quis simpliciter vñ appellare diuersitates in qualitate vbi interrogatio pcessit pure z rñsio secuta est sub pñdictione vel econtra. vnde vbi pcessit interrogatio alternatiua: z secuta est rñsio precisa non vñ diuersitas in qualitate sed diuersitas in re. z ideo rō supra assignata vñ dubia tñ vñ posse sustentari qd imo etiam in qualitate sit diuersitas per id quod supra dixi: z ad hoc no. per Bar. in. d. §. pe. l. j. §. eo. z ad hoc etiaz facit: quia interrogatio alternatiua de duobus est ambigua siue variabilis rñsio de vno tñ nō z hoc vñ lit dicere tex. qd rñdēs de vno tñ nō vñ rñdere ad interrogata qz. i. non eo mō quo interrogat nec ad vnaz obfionē ex pluribus put in vltimo casu tex. nam vna est tñ obfio z vnus

et vñs rem vbi alternatiue plures spēs deducunt secus
vbi copulatiue. et ideo hoc vltimo casu cadit q̄ videatur
rñsum vñi obloni ex pluribus qđ non cadit in primo ca-
su predicta no. qz doc. non declarant sequitur. §. sacraz.
Sacram. Si res a cōi comertio eximat supea
oblo pbi non pōt et iam p̄cta extin-
guatur nec reuiscit impedimento cessante. Idem in do-
mo vsqz adareaz dissoluta Secus in naut dissoluta aio re-
ficiendi et refecta ex eisde tabulis in fructibus autem na-
scituris pbitur obligatio et illoz natiuitas expectatur
quibus natis et corruptis cessat obligatio et reuertit cuz
renascuntur. b. d. iste. §. qui fm Bart. reputatur difficilis
Biniidit in. vli. ptes pncipales. Primo determinat vnā. q.
An res exēpte a cōi comertio put sunt res de qbus in tex.
in stiploñe deduci possint et determinat q̄ non et q̄ si fue-
runt deducte in stiploñe tpe quo erant in comertio et po-
stea deserunt esse in comertio vitia sine extinguat stiplo.
Secdo in v. nec reuocant in oblonē et c. deteriorat aliā. q. q̄ ex
anecdētibus dependet que est. An si p̄dicta reuertant in
nō comertio reuiscat oblo et deteriorat sifr q̄ nō. Tertio
in v. qm qdē et c. assignat vnā rōnē p̄cedentiū fm vnū mo-
dū intelligendi de quo hic in glo. posita in v. qdē. et per
Bar. et doc. que rō est talis: Tō oblo semel extincta nō re-
uiscit: qz sequeret absurdū q̄ eadē esset cā liberandi et
obligandi. i. ipsa res exiens nīm comertio esset cā liberan-
di reintrans nīm comertio esset cā obligandi qđ est absur-
dū: qz res transit istovltimo casu de nō esse ad esse. i. de nō
oblonē ad oblonē imo vī impoñe sicut impoñe est nātr lo-
quendo q̄ hō semel mortuus ad vitā reuertat. Et p̄ hanc
rōnē rñdet rōm dubitandi que in p̄riū faciebat q̄ cessan-
te cā cessat effectus que rō dubitandi vī hic cōprobari in
v. nāz et si nauē et c. vī hic vide p. d. glo. posita in v. qdē et c.
Sed scdm aliū modū intelligendi. §. p. in hoc v. assignat
rōnē p̄riā p̄cedenti deterioratōi et sic q̄ imo renascat oblo
sive reuiscat: qz p̄riox eadē est disciplina. Si ergo impedi-
mentū supueniens tacit extingui oblonē ita cessans vī q̄
reuocet et reuiscit faciet ipsam oblonē. Et hec rō ad tex.
adaptat hoc mō nec reuocat in oblonē it rursus lege ali-
qua et c. qm qdē et c. i. ex ista rōne q̄ eadē vī debere esse cā
liberandi et obligandi et q̄ aliqua res possit aut nō possit
dari cū p̄riox eadē sit disciplina: sed hec rō nō attenditur
per. §. p. qz nō est eadē rō q̄ extinguat oblo supueniente
impedimento et renascat ipso cessante cū hoc vltimo casu
agat vī res de nō esse trāseat ad esse vī est oīm in. i. lec. bu-
lia v. et sic ista rō assignata p̄cedens oīm est rō remoti-
ua cū ipsam nō attendat. §. p. imo remoueat deteriorando
p̄riū nō ob. p̄dicta rōne. Quarto in v. nā et si nauē et c.
ponit duo dicta que vident p̄cedentē deterioratōez. v. §.
de naut pmissa et dissoluta aio reficiendi et refecta ex eis-
de tabulis que oīno debet et de fructibus certi fundi na-
scituris p̄sumptis et postea renatis qui sifr debent que dictavi-
dent p̄riā supiori deterioratōi de qua in v. nec reuocat et co-
adiuuare rōnē in p̄riū factā in p̄xi. p̄cedenti v. fm scdm
lec. d. v. Quinto in v. sed hec diuilia sunt et c. soluit p̄di-
cta p̄riā diuilitudinē oñdendo et assignando inter stiplo-
nē hoīs liberi et viui seu fructuū: nā hō liber nō pōt dedu-
ci in stiploñe qñ erit seruus secus est in vino et alijs fructi-
bus et si p̄mittat vinū intelligit de vino nascituro in gñe
qđ expectare vī nascat nō est improbatū s̄ cuz p̄mittit li-
ber hō nō spectat tps seruitutis: qz hoc spectare est inho-
nestū et in ciuile: qz casus et adueria fortuna hoīs et c. quasi
velit dicere. §. p. vinū pōt p̄mitti cū nascet et simplr p̄mis-
sum intelligit cuz nascet: qz nulla inhonestas reit. tat qđ
spectet hoc tps. Sed hō liber cū erit seruus nō pōt p̄mitti
qz nō est in nō comertio et si p̄mittat hō liber nō spectat
tps seruitutis: qz hoc spectare est inhonestū. sicut q̄ res sa-
cra efficiat p̄phana et sic de libris et sic apparet q̄ exem-
plū de vino nō bz obitare cū satis diuersa rō sit in vno q̄
in alio et de diuersis et diuersam rōnē hñribus nō fit illa-
tio: vī. l. h. §. de caluma. et l. nātr. §. nīb. l. cōe. §. de acq. pos.
cū si. Sexto in v. et nauē et c. ponit oīam inter nauem

et boiem. Talem. v. §. qz in nauē que resoluat et reficit ani-
mus inspicit: qz si resoluat: vī in aliū vsuz p̄uertat nō reuo-
cat p̄rior oblo s̄ postea reficiat: qz alia nauis est secus si
resoluat eo aio vī reficiat: qz tunc reuocatur oblo nec iste
aio s̄est improbat in nauē lecus in boie: qz est improbat
q̄ liberet vī redigat postea in futute. Itē in re vī impro-
batū q̄ efficiat sacra aio vī reducat ad p̄phanos vsus: et
sic nō bñ arguit de nauē ad boiem et subdit an idē sit dicē-
dū in domo qđ in nauē et deteriorat q̄ nō sed distinguit an
p̄ pte resoluta sit an vero in totū et licet qz adareā. ¶ Se-
primo et vli. in v. hic tractatus et c. ponit effectus p̄riū in
quisitōis ad qđ. i. vīle sit scire an sit eadez vel diuersa res
illa que fuit resoluta et refecta puta domus vel nauis que
ingitio facta est in p̄cedē p̄xi. v. Et dicit q̄ est vīlis p̄di-
cta ingitio nō solu p̄ p̄uentiōales stiploñes puta qñ na-
uis vel domus p̄stari p̄missa fuit: sed et p̄ p̄riox puta
qñ p̄ vsufructuariū cauet p̄prietario de restituenda re fi-
nito vsufructu iuxta. l. j. §. vsufru. quēadmo. ca. interest. n.
si forte vsufructuarius destruxit et refecit rem scire an sit
eadē vel diuersa res: vī sic sciamus an ad eius restōnē vel
ad interesse teneat hec ē p̄ncipalis diuilio p̄riū. §. ex qua
et p̄cipe pores in ipso calum in terminis. Et iteruz prima
pars subdiuidit in tres ptes: vī hic vide per Bar. In tex.
ibi aut basilica et c. T qđ sit basilica. vide per glo. in. l. pedi-
culis. §. item cū querit. §. de au. et ar. le. que dicit q̄ est do-
mus p̄ncipis et hoc modo accipit hic et in. l. basilica. C. de
ope. pu. appellat et basilica ecclia an p̄secrationē: vī in. c.
j. de reli. do. iuncta glo. j. et ibi per Abb. sicu. et per eūdē in
rubri. de p̄se. ecclie. vel alta. et hoc mō accipit in. c. oēs basi-
lice. xvij. q. vj. et recte. T qz ecclia est domus dei q̄ est oīuz
p̄nceps: et res et q̄ domus dei dicat ecclia est tex. in. c. de-
cer. de imuni. ecclie. li. vj. et ibi glo. in v. pacificus dī q̄ oīs
nī est rex et qđē pacificus. Quare aut basilica put accipit
p̄ domo regia vel impatoria dicat vībus publicis desti-
nata dephendi pōt ex his que dicit glo. in. d. §. itez cū que
rere. T ¶ Mo. j. plures res q̄ in stiploñe deduci non p̄nt
vī res sacra vel religiosa res publicis vsibus destinata li-
ber hō et gñat quelibet res que in comertio nō nō est in
stiploñe deduci nō pōt ad idēz tex. in. §. j. in sti. de inuti. sti-
plo. et que oīa sit inter rem sacra et religiosaz dic vī in. §.
nullius. et in. §. religiosum. in sti. de re. diui. T an aut eo ca-
su quo talia deducunt in stiploñe vel in aliū p̄ctū p̄mittēs
talitā teneat ad aliqd vigore dicte p̄missiōis: vide per An-
ge. de ar. in. d. §. j. sup glo. in v. sacraz. et per Bar. et doc. in
l. liber hō. in p̄n. j. e. i. apiccola. vbi Bar. que sequunt cōiter
doc. et q̄ p̄mittēs talia si p̄cedat cā onerosa vel si fuit in
dolo. tenet de euictōe nō aut tenet ad ipsam rem s̄ glo. in
p̄allegatis in rubris voluerint T q̄ liber hō deduci possit in
p̄ctū emptiōis et venditōis et q̄ debeat: qz in tali p̄ctu ve-
nit tradi nō aut venit dari put in stiploñe in qua et si ve-
niet tradi Ra. secutus p̄dictas gl. in. d. l. liber hō voluit
q̄ ipse hō debeat et hac opi. in p̄cto iuris approbat An-
ge. de ar. in. d. §. j. l. p̄riā opinionē dicat eē cōez. ¶ Mo.
j. ibi q̄uis res sacra et c. T q̄ nō semp inspicit illd qđ eueni-
re pōt ad qđ et facit iste tex. in. v. pte ibi hō liber certa spē
p̄rincet et casum aduersaz fortunā et c. ex quo tex. deprehē-
ditur rō quare hoc sit in his terminis q̄ nō inspicat illd
qđ euenire pōt qz. i. illud qđ pōt euenire regugnat ciuili-
tati et honestati et pōt p̄ringere et euenire p̄ter nām et p̄ter
legē nec p̄ns status indicat p̄ringentiā de futuro quā māz
plene declarat Bar. sup dicta. v. pte sup glo. in vī. nāle. et
ibi dicit. ¶ Mo. ij. ibi nā et cū quis et c. T qđ ea que dis-
soluunt iaz p̄cta fortius impediūt p̄henda et sic oblo que
iam facta ex aliquo postea euenienti et p̄ringenti dissolui-
tur fortius si illud erat a p̄ncipio p̄bi impedit et rō est sa-
ris in promptu: qz difficilior solent iam facta tolli q̄ sien-
da impedi: vī. l. patre furioso. §. de his q̄ sūt sui vel alie.
in. c. ad aplicam. de regula. c. que admodū. §. de iurei. cū si.
de qua nā an ea que dissolunt iam p̄cta impediunt con-
trahenda hic plene per Bar. An aut econtra ea que non
tollunt nec dissolunt iam facta non impediūt p̄henda et

¶ Cōez. Et
an veniat tatiū
rerū estimatio
vide p̄ Bar. in
l. multū interest
§. eo. ad quam
hic se remittit
in p̄na op. et vi-
de que hñt i. l.
apud iulia. §.
fi. §. dele. i. et cō-
clusio eīsta q̄
taliū rerū que
in nullius co-
mertio sūt nec
in p̄ctibus nec
in legatis ve-
nit estimatō ea-
rūz vero rerū
que sunt in au-
ctius comertio
s̄ nō oīuz
et debet estima-
tio: vī. l. ceterū.
§. si duobus. et
l. si qz in quili-
nos. dele. i. ea-
rūz vero rerū
que nō sunt in
comertio p̄mis-
siois indistincte
debet estima-
tio eaz q̄ nō sūt
in comertio p̄-
pulatoris sec-
vī. d. l. multū
inter est que in
distincte. logf
in legatis. dic
vī. l. perinde. §.
lega. l.

fienda hñ in. l. pluribus. §. et si placet. §. e. ad quaz mām faciūt iura hic allegata per Bar. in scda op. que allegabat By. pro prijs in mā nra et male fm ipz Bar. in oibus. n. pñctis iuribus ea que nō tollunt iam facta impediunt fienda: vt pz in. d. l. is cui. §. e. in. l. j. §. si quis aut. de bo. pos. fz tab. in. d. l. pluribus. §. et si placet. §. e. facit. d. l. patre furio. so. et. d. c. ad aplicaz. sed forte By. voluit op. quatenus in isto tex. pbat qd illud qd impedit actū fieri. i. stiponē puta libertas vel alia qualitas de qua hic tex. tollit et iam pñctam: qz et hoc pbat in hac lra et ad hoc vadunt bec pñia Sed p hoc qd imo ea que tollunt pñta nō impediunt pñda op. Bar. de. l. ij. §. j. §. de capi. di. vbi casus t qd lz de rigore iuris civilis si obligatus capite minuat tali tñ capitis diminutiōe qua nec ciuitatē nec libertatē amittit liberetur actione si qua tenebat tñ nō impedit de nouo obligari: adhuc casum nō pñnet illud edictū: vt. d. l. ij. §. ait pñor. et. §. hij qui. v. ceteruz. et ibi per Bar. et vide Azo. in sūma insti. de ca. di. dñ tractat qui effectus resultat ex minima capitis diminutiōe pro so. ergo huius pñi. rñ. Bar. qd tex. nñ loquit vbi supueniens impedimentū reddit rem inhabilem in futurū nam hō effectus liber semp impedit deduci in pñtus et res effecta sacra et siles res secus si impedimentū supueniens nō reddit rem inhabilem in futurum. tunc n. nō pñcedit regula tex. nñ sed hz locus pñiū in quo capite minutus minima capitis diminutiōe nō redditur inhabilis in futurū ad pñhendū imo magis habilis qñ patit talem capitis diminutiōe: qz emancipat idem tñ si talē patit: qz arrogat nam filiū. et obligat ex pñctu vt. l. tam ex pñctibus. §. de iu. sile adducit Bar. d. l. si debitor de portatio. §. de fideius. t vbi obloni deportati nō pñt accedere fideiusor: qz per deportationē est sublata respectu ipsius deportati obloni tñ de nouo ipse deportatus nō impedit obligari nā: vt ibi vult glo. per. l. qdaz. de pe. et sic pro eo in tali obloni postea pñta nō impedit accedere fideiusor: intelligit tñ qd nō impedit obligari ex pñctibus iurisdictionū: qz eozque sunt iurisdictionū remanet capax ipse deportatus: vt. d. l. qdā. et p Pau. in. d. l. si debitor. Op. et Bar. p regulā hui⁹ tex. de. l. quotiens. §. de noua. et de. l. sub pñctōe. §. de so. t nā nouatio tollit oblonem iam pñctaz vt. l. ij. de no. et. §. pñtea nouatiōe. insti. qui. mo. tol. obli. et tñ in. d. l. quotiens. in v. sed si id qd sub pñctōe zc. dñ qd si debitū sub pñctione pure nouet nō statim fit nouatio: sed eueniente pñctiōe qua eueniente pñit obloni et postea nouat ecce qd nouatio nō impedit oriri oblonē lz iam ortaz tollat. t Itē solutione tollit obloni: vt insti. qui. mo. tol. obli. in prin. et acceptilatiōe: vt eo. ti. §. item per acceptilationes et tñ si debitori condictionali accepto feratur vel soluatur creditor vt cedat in solutū eueniente pñctiōe nō impedit oriri oblonē qua orta per dictos act⁹ retro censet sublata vt. d. l. sub pñctiōe: et ibi per glo. j. bar. soluit pñctia pñia qd actus solonis acceptilatiōis et nouatiōis tendit ad liberationē que liberatio nō cadit nisi pñcedat obloni qz priuatio pñsupponit habitū in. c. ad dissoluendū. de spon. et. l. de cem. §. e. cū si. vñ illi actus qui solent tollere oblonē iam pñctā nō impediunt pñhendā in pñctis terminis vt ipm postea tollant nō impediunt ergo pñi ad effectū vt tollat: lz regula tex. nñ nō loq in actu qui pñcipalr tendat ad liberationē adeo qd requat ad esse talis actus vt pñcedat obloni lz scdario et in pñsequētiā effecta re sacra vel destinata publicis vsibus vel suo effecto libero sequat liberatio pñcti tñ actus nō requirunt pñcedentē oblonē: et ideo secuti post pñctam oblonē ipsam tollunt et impediunt ipsam pñi et in esse deduci. Et formatio pñctis pñis bar. per vias distinctionis tractat hanc mām t an ea que tollunt iaz pñctā impediunt pñbenda. Et facit duos casus pñcipales pñmus est vbi sumus in his que pñcipalr respiciūt liberationē: scda qñ sumus in his que nō respiciunt pñcipalr liberationes. Et pñmo casu distinguit aut actus de liberando preterita tñ respicit: et tunc lz talis actus tollit iam pñctā nō impedit pñbenda: vt. l. si stipulatus fuerim. §. j. §. eo. et. l. si a colonio. §. e. In qbus iuribus pbat t qd in stipulacionibus ver-

ba pñtis ipia nō respiciunt futura: et iō si stipulor quicqd te dare facere opz nō venit in stipulone illud qd in futurū debebit nisi alr fuerit dñm: ita si qcqd te dare oz accepto latū tibi fuerit nō extendet talis acceptilatio: et sic actus liberatorius ad futura nec impedit oblonē pñi in futurū lz iaz pñctā tollat in pñteritū: ar. d. iuriū. Aut talis actus de liberando respicit tñ futura: et si tendit ad liberandū a dolo lz tollat iam pñctā oblonē de dolo nō impedit pñbenda

16 t qz dolus futurus remittit nō pñt: vt. l. si vnus. §. illud. §. de pac. Si vñ talis actus de liberando nō tēdit ad liberandū de dolo: et talis actus lz tollat oblonē iam pñctā nō impedit tñ eam pñi nō ad effectū vt maneat sed ad effectū vt tollat: vt. d. l. quotiens. et. d. l. sub pñctiōe. Et scda casu pñcipali vbi sumus in his que nō respiciunt liberationes pñcipalr et tunc si qualitas supueniens que tollit iam pñctā oblonē reddit pñonā vel rem inhabilem in futurū: et si ent tollit iam pñctā oblonē: ita et impedit pñbenda: vt in. §. nñ facit. l. ij. §. desinere. §. vñ. quē ad. ca. et. l. sempromi

17 attalus. §. de vñfruc. lega. In qbus iuribus pbat t qd si cut morte vel defectu pñctiōis extinguit vñfructus iam acqñtus: ita tali casu eueniente impedit acqñ: et pñea dñsponit in. d. l. sempromi. qd si heres post tps fundū deducto vñfructu pñtare iussus est si añ tps hēs morit fundus postea plenus et sic respectu vñfructus et pñprietatis pñtari oz: qz sicut si heres habuisset iaz vñfructū acqñtus morte talis vñfructus perisset ita et pñtū impedit: qz qualitas mortis in futurū reddit inhabilem pñonā: vt non teneat vñfructū. Si vero qualitas supueniens que tollit oblonē iam pñctā nō reddit personam vel rem inhabilem in futurū et talis qualitas nō impedit oblonē pñi: et sic hoc casu nō pñcedit regula tex. nñ vt ea que tollit iam pñctā impediunt pñbenda: sed loquit tex. in. d. l. ij. §. j. §. de ca. di. et in. d. l. si debitor de portatio. §. de fideius. ad hoc etiam facit. l. existimoi. §. e. vbi pbat qd lz acqñtio dñi rei in stipulone deducte tollat ipsam stipulone nō tñ impedit eam pñi sub pñctiōe

18 si meus esse desierit. t Et pñdicta inducit Bar. ad. q. de bannito qui infra terminū bāni occidit rebelles an possit esse de pñoribus stantibus statutis de qbus hic per eum et determinat qd nō qz statutū qd occidens rebellē eximat ab oī bāno: qd incurrisset vel incurrere posset pñ eius pñerita delicta est penitus liberatorius que liberatio nō pñt se qui nisi pñcedat bānū: et sic vñ iste bānitus et exēptus a bāno eodē pñcto: sicut dñ in. d. l. quotiens. et in. d. l. sub cōditione. Secus aut dicendū esset fm ipm si statutū occidētes rebellē redderet inhabilem ad bāniendū: qz tunc posset esse de pñoribus ex quo qualitas supueniens inhabilitat pñonā in futurū ad bāni valendū: et iō sicut tollit bānū iam incursum: ita et incurri ipm bānū impedit: et sic veruz esset isto casu qd iste nūqz fuit bānitus: et per pñia non oz ipediti eē de pñoribus statuto dictate qd bānitus elapso termino bāni nō possit eē de pñoribus et si fuerit rebānitus Sed in hoc de bānito tenent pñ Bar. Bal. et Ange. prout refert Imo. hic et sic qd imo talis bānitus occidens rebellē: vt. §. possit esse de pñoribus itaqz nō incurrit bānū vigore pñcti statuti de occidente rebellē dñ loquit per verbum preteriti imperfecti et sic denotat qd bannum adhuc non sit incursum: et ab eo incurrendo eximatur ipse banni tus vigore statuti: et per pñia nō impediatur esse de pñoribus quasi illud statutum circūducatur et deleat illum terminum secuta occisione talis rebellis: sicut alr dicitur in. l. et post edictū. §. circūducto. §. de indi. quem tex. pro hoc allegat Ange. et Bal. allegat. l. questum. §. de re iu. et. l. ij. §. j. et etiaz in prin. §. si quis cau. in quibus iuribus excusatur quis a comparando supueniente iusta causa non comparandi. Ita ergo in pñposito nostro bannitus occidens rebellem infra terminum sibi assignatum in banno ad cōparendum excusetur a comparando: et per consequens non incurrat bannum quam opinionē approbat hic notus Imo. dicens qd illud statutum de occidente banni tum duz dicit eximatur ab omni banno quod incurrisset vel incurrere posset respectu banni incurri loquetur pro-

eade et debeatur ex pmissione de ipsa nauis facta in domo vo
distinguit an fuerit destructa vsq; ad solu nec ne et q sit ro
differentie dicet. j. in gl. sup ver. metez. vbi et p Bar. et doc.
Illud tñ qd h dñ de nauis pcedit si tota dissoluatur et chari
na. Si vo charina remanere dissoluatur in alijs partib⁹ ipsa
nauis oino dñ eade nauis et debet nō distincto quo aio dis
soluta fuerit: vt in. l. qd in reruz. §. fi. et ibi gl. et doc. s. de le.
pmo. itē pcedit iste tex. vbi vno ptestu dissoluit tota secus
si p partes dissoluatur et p partes reficiatur qz idistincte dñ eade
nauis et qz nihil de antiquis tabulis remaneret: vt. l. qd tñ. §.
in nauis. s. qui. mo. vsufru. amit. l. pponebat. s. de iud. et iō
in. d. §. fi. dñ dicit p partes subaudiť dictio maxime idē. n. si
nō p partes qñ charina remansit sed vbi nō remansit charina
tūc fit distinctio an p pres fuerit destructa et resecta an vo
in totū et ex his per te distin. colligere potes in nauis disso
luta et resecta an dicatur eade vel diuersa et no. et dictū. §. in
nauis qz ex eo hēs vtilitatē q vertit in pquirēdo an nauis
dissoluta et resecta sit eade vel diuersa vltra vtilitatē tex. no
stri quo ad estimationē vel durationē vsufruit⁹. ¶ Glo.
sup v. pphanā. et sup v. stichū. tacite op. de. l. si seruū. §. j. et
.ij. §. e. vbi si res pmissa efficiť sacra vel stichus pmissus effi
ciť liber oino pmittēs tenet gl. iste timore huius pñi sup
plēt ad tex. de re pphana aliena et sticho alieno qz in alie
nis procedit iste tex. qz si ipis adiicit qñtas de qua hic de
finūt eē in obligatōe sec⁹ in ppñis et ita loquit pñi et ad h
facit et tex. in. d. l. q res. §. areaz. vbi exp̄sse fit vis q seruus
eēt alienus. Glo. sup v. facto tacite et opponit q nō regraf
factū interuenire ipsius q tenet sed sufficiat ei⁹ mora pcta
fuisse secutū illud de quo h in tex. vt. d. l. si seruū. §. j. siue. §.
et glo. rñ. fatēdo pñi et iō dicit q verbū facto h large ac
cipi debet vt sic cōprehēdat culpā et morā illius q tenebat
et sic no. q et negligētia et omīssio appellat factū. Glo. sup
ver. et stichus in pñcipio allegat pcorđates et est clara. In
scda pte q incipit ibi s; p et c. glo. op. de. l. si choruz. §. fi. s. de
le. ij. vbi seruus legatus manumissus et postea seruus effe
tus dñ q peti pōt gl. soluit q ibi manumissio fuit facta ab
hñde et sic cū interuenerit factū et culpa hñdis tenet ad ser
uum. i. ad estimationem. que so. improbat per Bar. et doc.
¶ Tñ seruus sub pditione legat⁹ nō pōt manumitti p hñdez
vt. l. seruū q. s. de manumit. et l. gnāl. §. j. s. qui. et aq. nō ap
probāt et doc. scdaz so. quā gl. hic dat s; so. gl. in. l. pñia vbi
dicit q ibi debet manumissus effectus seruus ex noua vo
lūrate ipsius testatoris et hñc so. dat et glo. in. d. l. q res. §.
areaz. in ver. liberos p qua facit. l. cum seruus. §. de adi. leg.
Glo. sup v. qdem et c. sup hoc v. ponit duas lec. de qb⁹ dixi
s. in diuisione littere pma lec. est q hic ponat rō pcedentis
decisiōis et p hñc rōnez tollit illud qd gl. in pñi allegat q
cessante cā debet cessare effectus nā vna et eade cā eēt libe
rādi et obligādi. i. qualitas superueniēs et cessans. Secūda
le. est q h ponat rō pñia supiori decisiōi qz sicut superueniēs
qualitas tollit obligatiōē ita cessans videbat q ipsaz re
suscitaret pp illaz rñam pñioz eadez est disciplina tñ in hac
rōne nō stat in. cō. imo decidit ipsam obligatiōē nō rena
sci ex cessatiōe huius qñtatis nō obstāte hac rōne et sic istā
rōnez allegat in. cō. ipsaz remouēdo et ppterea dñ rō remo
tina vt h p gl. in fi. Que tenēdo hñc lec. quam cōiter tenent
¶ doc. nō rñ. ad illā rōnē q cessante cā debeat cessare effect⁹
vt in. c. cū cessante. de appel. et l. adigere. §. qñis. de in. pa.
et l. gnāl. C. de epi. et cle. itē nec ad illā rōnē q vñ facere in
pñi q pñioz eade est disciplina: vt. l. j. s. de his q sunt sui vñ
alie. iur. ¶ Sed Bar. h post B. rñ. ad illā rōnē q cessan
te cā et c. q procederet in terminis nñis pdicta rō si obliga
tio p superueniētiā qualitatis nō fuisset oino solata et pem
pta sed ex quo fuit pempta nō cadit q ex cessatiōe qñta
tis sumat dicta obligatio effectū ar. l. si vnus. §. pactus. ne
peteret. s. de pac. ¶ Et rñ. Bar. ad aliud qd vñ facere in p
ñi vñ qz sicut oppositū in opposito ita ppositū in pposito
opatur: vt. l. si. in fi. de le. ij. et l. et si p. s. de vulg. et pupil. vñ
sicut superueniētiā qualitatis tollit obligatiōē et sic oppositū
opatur in opposito ita vñ qz desistentiā qualitatis habet opa
ri vt renascatur obligatio et sic operatur ppositū in pposito di

a Clega. ij. r
adde ad illud
de preterito im
perfecto Bart.
in. l. si debitor.
§. si. j. de pben.
emp.

cit. n. q. dicta regula pcedit eodē pcurrente in pposito qd pcurrit in opposito vel eē qd h nō est vt ipse h declarat qz veniēte opposito v3 qz res definit ēē in cōmertio nō extin/ gunt obligatio qz pcurrit illud qd sufficit p extinguenda z tollenda obligatiōe sed veniēte pposito z sic qz res re inci piat eē in nostro comertio nō reuiviscit obligatio qz nō in teruenit illud qd sufficiat p inducēda obligatiōe v3 cōsen/ sus verbis exp̄ssis ad h faciūt no. p By. in regula qz sentit

28 comodū de re in. lib. vj. **C** Rūdet ē Bar. ad illud qd p/ rior eadē est disciplina declarādo qz tribus modis hoc in/ telligi pōt z put intelligit tertio mō facit ad ppositū nūz v3 qz p rior eadē sit disciplina p p rior v3 p rior eodē modo opentur p rior effectū puta in pposito nostro definitia qū/ tatis operur inductionē obligatiōis sicut supuenientia qū/ tatis opata fuit extinctionē ipsius obligatiōis h sunt inter se p riora venire qualitatē z definire qualitatē. Tamen bar. vt dixi rñ. dicēs qz p rior eadē est disciplina put hoc tertio modo hoc intelligit qñ est par ratio vtriusqz p rior v3 p By. in. d. regula qui sentit que par ratio nō est in ppo. to nostro vt p3 ex dictis. s. p rior. cōtrario z cū his dictis tran/ seūt hīc doc. z vide Pau. h in notabilibus vbi aliqd tūgit z nō discrepat a bar. **G**lo. sup. ver. nūc declarat tex. z est satis clara dic vt in ea qz nō expedit insistere. **G**lo. sup. ver. dissoluerit. z sequentes tacite op. de ver. z nūc. i. e. vbi in navi pmissa z dissoluta distiguit quo aio dissoluta fuit nō aut simplr dī put h qz debeatur z glo. intendit qz iste v. distiguit z declarat p illū z bñ loquit z ita dicit clarius h Bar. **G**lo. sup. v. centuz amphoras op. de. l. cū certus. s. de vi. tri. z oleo le. z. l. si debitor. s. verisile. s. de p hē. em. in qd

29 iuribus vī dicit qz vbi p riora veniūt certe mensura vini vel olei nascitur ex aliquo fūdo si nō nascitur nō tenet ipe ob/ ligatus z sic eatenus tenet quatenus nascit nec dī in dictis iuribus qz expectent sequētes anni. put h dī gl. rñ. qz h sim p rior debeant cētuz amphore vini ex certo fundo in iuribus aut allegatio in p rior in dispōne fuit adiectū qd natū erit qz verba obtinēt vim taxatiōis vt sic teneat qz ad mensurā de claratā qrenus nascat qrenus vō non nascat minime z rō

30 est h3 Bar. t qz relatiū qz vel qz adiectū verbo futuri tps importat pditionē: vt. l. fīchū qz meus erit. de leg. j. z. l. nū per. in fi. de le. iij. qz p ditiō intelligit de pma vice: vt. l. boues. s. hoc s. mone. j. de verbo. sig. z p pterea nō natis fructib3 nō tenet ille qz erat obligatus p rior in casu vō nō sec3 est qz nō fuit adiectū relatiū vbo futuri tps nec afr pmissi sub pditionē si nascerent ad h facit. l. firmio. in pñ. s. qñ dies le. cc. **C** Illud aut qz vbi est adiectū relatiū verbo futuri tps in p riora fructū p riora ex certo fundo vt non deant nisi z quatenus nascat in pmo āno pcedit vbi semel tū fructus hnt p riora secus si annuatiz qz tūc qd nō nascit in pmo āno suppleri debet ex fructu sequētiuz annoz: vt. l. legatū. s. vini salerni. s. d. annu. le. z. l. ex eo. s. d. vi. tri. z ole. leg. z p glo. in. d. l. cū certus. Itē pcedit vbi certus locus ex quo hnt p riora fructū adiectū grā taxatiōis secus si grā s. signatiōis siue demōstratiōis qz tunc fructū incōtinenti de bent ex illo loco vel ex alio: vt. l. lucius. s. de adli. leg. z. l. qz dā testō. in fi. pñ. de le. j. z. l. paulo calimacho. s. fi. de leg. iij. z grā demōstratiōis vī adiecti certus locus qñ nō in obli/ gatione sed in executiōe z p riora fructū adiecti puta ex plicata dispōne obligatiua fructuum in alia ofone vt pba tur in p rior. allegatio iuribus z h p Bar. qz ita determinat hāc mām p viā distiguit post Pau. de bellap. h z Ly. in. l. si qz argētū. C. de dona. **C** Qui Bar. subdit h qz p ditiā pcedit vbi de certa qñtitate fructū disponit vt debeat di/ stinguī an in eoz obligatiōe adiecti relatiū verbo futuri tps nec ne z an sit vna p riora vel plures annue vī an grā taxatiōis vel demōstratiōis locus adiecti secus aut dicit eē vbi simplr fructū nascituri veniūt in dispōne qz tūc sem/ per dispō fructū est pditionalis: vt. l. i. in fi. s. de p diti. z de. mō. z. l. interdū. s. e. aduerte qz in. d. l. i. in fi. est relatiū z in. d. l. dī qz obligatio est in diē sed diē incertū qz est p diti/ one z vide dā in. l. j. ff. de p diti. z de. dū tractat s. ditiōe si i. j. q. bar. z declarat ēt ipe bar. an i terminis tex. nī expectet

a Bar. z de materia ista qñ p rior eadē sit disciplina z qñ nō v. de aliqua dā modernio tū in rub. s. de a. q. pos. vbi in ter cetera tan/ gūt an hēat lo cū incorpore/ rūs vt p rior eadē sit disci/ plina.

tertius annus z determinat qz tertius z vltior donec vinū nascat reprobatā gl. in. l. nemo. de le. j. vt h vide p ipsum z cū Bar. trāsit h Imo. z alij doc. nihil dñt p dicta sua. z vī de Bar. i. d. l. nemo. an fi. z no. ex p ditiis qz stiplo fructū nō est pditionalis in terminis tex. nī z sic male vī allegari p glo. z doc. iste tex. qz in sit tacita p ditiō in dispōne fructū in terminis tex. nī put in. d. l. j. de p diti. z de mō. z i. d. l. inter/ dū. z ad illū qd dñt allegat iste tex. p gl. in. d. l. j. z in. l. itē qz. s. de pac. z qz dispō h sit in diē dicit expresse Bar. post distiguit. quā ponit sup hāc mām vī op. de. d. l. j. z de. d. l. inter/ dū. **G**lo. sup. ver. sed hec distiguit sunt z ē. est tex. declarati/ ua dic vt in ea. **G**lo. sup. v. liber hō. z sup. v. pmissus est ta/ cite op. de eo qd dī in sequētib3 qz liber hō pmissi nō p rior hō liber hō pmissus est z ē. Rñ. gl. exponēdo seruus qz est effectus liber z bñ loquit qz de isto ē disceptatio z p id qd fuit. s. decisum vbi talis stipulat3 fuit qz effectus liber redijt in seruitude tendūt duo casus de navi z fructib3 inter quos z hunc iur. p. h assignat dissimilitudinē. **G**lo. sup. v. nāle op. de. l. gnāfr. s. si hōi. s. d. fideicō. li. nec sol. Bar. post By. sol. qd est fauore libertatis tu dīc put dictū fuit. s. in no. qz idē dīc pōt vbiqz in euentū talis aduersi casus disponit ali qd in fauore ipsius cui talis casus euenit alio secus z ita lo/ quor iste tex. **C** S3 p hāc partē Bar. op. t qz illū qd eueni/ re pōt inspicit solet: vt. l. qz bona. s. cū in tra edes. s. d. vā. infe. z. l. si qz domū. s. j. s. loca. cuius p rior h dī qz nō inspicit qz hō liber pōt effici seruus z res sacra effici p pbana p intel/ ligentia igit materie ipse distiguit. Quod aut id de quo agit p rior tps tū respicit z nulla h3 dependētiā de futuro z nō inspicit qd euenire pōt: vt. l. si stipulatus fuerim. s. j. s. eo. z. l. si a colono. j. e. nā stipulatio qd te mihi dare oportet solū respicit tps p rior z nulla h3 dependētiā de futuro z pro pterea nō venit in illa stipione illud qd in futurū h3 p rior nisi sit adiectū ēt verbū oportebit: vt in dictis iuribus facit ēt. l. sciendū. s. fi. s. qz satisfda. cog. nā vbi qz citat in iudicio inspicit an possideat imobilia nec ne ad effectus an releuet nec ne abonere satisfdādi s. iudicio sisti z p pterea si tali tpe nō possidet imobilia cogit reus dare nō inspecto qz postea imobilia adipiscatur: vt in. d. s. fina. z ita si a principio possidet imobilia non inspicitur qz ipsa postea amittat. **C** Aut id de quo agit respicit ēt futurū tps z tūc si illud qd euenire pōt est p rior s. mām z hōis dispositionē z il/ lud inspicit: vt. l. heres meus. s. fi. s. de cōdi. z de mō. vbi relit/ ctum factum patri si filia nō nupserit z filio si p rior nō duxerit vxorē debet tāqz pure relictū z sic reijcit illa p ditiō cum ea possit impedire nīfimonij cū filia sine cōsensu patris nō nu/ bat z p rior soleat adhibere p rior filij iducēda vxore cū er/ go hoc impedimētū possit euenire s. mām z hōis dispōnem. i. ppter dñm p rior adhibēdū hoc inspicit ad idē facit. l. si. s. fina. aut auaritie cupidus. C. cōia de lega. z. l. si quis vo mū. s. fi. s. oca. in qbus iuribus satis apte hoc pbat. Si vō illud qd euenire pōt respiciēs futurū est p rior s. mām. z si qz dem est p rior de inre spālī nō inspicit si autē de iure cōi z

32 inspicit: vt. l. iij. in pñ. z. s. j. s. de fideicō. li. tñam fideicōmissa ria libertas relicta in codicillis si nemo adit hēditatē abin/ testato p riora cautōe per illū cui talis libertas est relicta h3 qz disponit in. l. j. e. ti. debet qd pcedit vbi est certū qz here ditiā nō aditur abintestato secus si est incertū nisi ēt incertū de iure spālī puta qz ille qui repudiavit est minor z sic pōt restituī in integrū ad adēdū. nāz cū hoc sit de iure spālī nō inspicit: vt. d. s. j. o. l. iij. facit ēt ad p ditiā. l. sed si p rior s. si ferie. s. ex qui. can. maio. vbi disponit qz leso ppter ferias repētiās que sūt de iure spālī dā restō qz ille potuerūt nō i/ spici lexo. aut ppter ferias cōes mime qz inspicit debuerunt qz esset vcture. **C** Si aut illud qd euenire pōt nō est cōtin/ gēs s. mām z hōis dispōnem nec ēt s. mām. l. s. p rior nām z p rior. l. z tūc aut p rior status rei idicat p riora de futuro z inspicit qd euenire pōt: vt. d. l. qui bona. s. cū intra edes. s. de dam. infec. nā ruina iminēs idicabat ibi dānū qd p riora poterat z p pterea imputat ei qz hoc nō isperit ad idē facit l. in hāc. s. fi. e. ti. z. l. habitatores. s. fi. s. loca. z. l. si idē cū eo dem. s. fi. eo. ti. in qbus iuribus hoc satis apte pbat. Aut p rior status

phe status rei nō idicat illud qđ euenire pōt pter. l. 7. tūc illud qđ euenire pōt nō inspicit vt in text. nostro. Hoc tñ vltimū fm bar. fallit rōne culpe: vt. l. diuortio. §. de neg. gest. vbi maritus qui soluto matrimonio gessit negocia vxoris & erat soluedo tpe quo cepit gerere tenet isolidū ad ipsam dotē: & sic nō in quātū facit pōt lz ex iternallo fuerit effectus nō soluēdo qz fuit in culpa nō exigere a se vorez a pncipio & pspicere qđ possit effici nō soluēdo rōne ergo culpe ipsius mariti est in pñderatiōe illud qđ euenire poterat ēt pter. l. 7. & qđ pñs rei status nō idicat illud vētz putat qđ qđ beat effici nō soluēdo imo potius pñs: vt. l. si defūct. C. ar. tu. ad hāc fallēriam allegat ēt bar. l. eū qđ. p. ap. §. de fur. & l. locū. §. p. dēnatio. §. de ra. exbi. in qbus iurib⁹ hoc ad qđ allegatur nō rī pbari nam in. d. §. p. ap. eūctus mortis qđ pñderat 33 nō videat pter nām. Itz forte pter. l. sic que pñderat hoīem victur vsqz ad. c. ānos: vt. l. si. C. de sac. san. eccl. in. d. vō. §. cō dēnatio. pbat qđ rōne culpe & ptumacie nō inspicit illud qđ euenire pōt lz illud ptingibile sit fm nām & hoīs dispōnem & sic alia soleat inspicit puta defectus cōditiōis vt p3 ex dictis §. dū fuit all. l. heres meus. §. si. & l. si. §. sin aut auaritie cupi dus. Itz. §. dictū vltimū dictū ad qđ fuit all. iste tex. fallit alio casu fm bar. v3 fauore libertatis: vt. d. l. gñāfr. §. si libe ro hoī. §. de fideicō. li. de quo dictū fuit. §. in tex. & in gl. sup 34 v. nāle. Et ex pñdictis bar. decidit. q. An frater qđ cū fra tre diuinit possit ēe tutor pupilli fratris pñdefūcti cū quo di uiserat cū sit obligatio pñditiōalis iter ipsos si res diuina ab aliquo ex ipso euicā: vt. l. heredes. §. p. §. fa. her. hī in. l. qui rome. §. duo frēs. §. eo. & determinat qđ sic si pñs status rei nō idicat qđ habeat leg euicā p pñdicta. alia secus allegat ēt p bac dēfisiōe. l. hec aut. in pñ. §. si cui plusqz. per. l. fal. & cū his dictis bar. trāsēūt Ang. Imo. & doc. hic lz tu aduerte qđ il lud qđ pñderat bar. in hac. q. ex pñdictis nō facit qz illa pñ deratio an pñs status rei idicet ptingētiā de futuro nec ne fuit facta qñ sumus in eo qđ euenire pōt pter. l. 7. nām. qđ nō est in ipsa euicā que est ptingēs fm. l. & de iure cōi & ppterea vī debere inspicit per dicta. §. dū all. fuit. d. l. iij. de fidecō. li. decisio igit huius. q. depēdet a. q. que solet fieri in 35 hac mātan debitor pñditiōalis pupilli possit ēe tutor ipsius pupilli de qua. q. tangit gl. in v. hec aut. in si. in auc. mino ris debitor & ibi p ipsuz Bar. & doc. C. q. da. tut. & cu. pos. C. Gl. sup v. mente. in pñ. declarat tex. dicēs qđ p. h. affi gnat aliā dissimilitudinē inter nauē & hoiez qz in hoie nō attendit qua mēte manumittat in nauē sic & inducit si similitudinē de domo lz nō sit oimoda silitudo & iō tex. sub dit in domo sed si vsqz ad arēā & c. & hoc tenet gl. lz aliqui viderent velle poni h similitudinē inter nauim & hoīem aliquo casu puta qñ dissoluit ea mente vt nō reficiat lz hoc nō tenet glo. qz tūc nō bñ subyceret silitudo de domo de q tigna sunt deposita: sed certe dicta silitudo nō est respectu an domus dicat eadē vel diuersa qñ tigna sunt deposita qz semp est eadē vt h p Pau. & j. subijciā & p glo. in v. erit & ppterea siue h poneret dissimilitudo inter nauē & hoīem si ne silitudo aliquo casu puta qñ destruit ea mente vt nō re ficiat pter cōgruit illud qđ subijciit de domo in qua attēdi tur mens isto respectu an tigna dicātur eadem vel diuersa doc. tñ magis cōiter volunt qđ h ponat dissimilitudo inter nauē & hoiez put vult ēt h glo. in pñis verbis licz postea recitādo opiniōē mar. videat pñsupponē qđ ipsa nō sic te nuerit loqrur verbis satis implicitis tenēs in effectū qđ h ponat vt dixi dissimilitudo inter nauē & hoiez. C. In scda 36 parte qđ incipit ibi porro. lz alia sit domus i veritate & c. tgl. op. p illud qđ h dī de domo diruta vsqz ad arēā qđ nō di catur eadē domus de. l. seruitutes. §. si sublatū. §. de hui. vr. pñdi. & rñ. put in ipsa glo. C. Bar. aut latius sic distiguit quod aut querimus an domus destructa vsqz ad arēā & refecta sit eadē quo ad intentandas actiōes psonales & ol cendū est qđ nō nec vere nec fm fictionē vt h & l. si ita lega tū. §. si. q. incipit si domus. §. de leg. j. & ibi vide Bar. & eūdē 37 Bar. in. l. dāni. §. si is q vicinas. §. de dā. infe. tōū ponit. q. d rustico q pñmisit nobili venatori facere domū & ibi in estate dare de aqua frigida an si domus fuit destructa & refecta

ouret obligatio rustici. Aut quo ad intēdādas actiōes rea les & tūc fingit eadē: vt. d. l. finitēas. d. §. sublatū. & l. pau lus. §. al domus. §. de pig. nā actiō q datur vt liceat bfe ser uitate vel vt nō liceat est realis vt in. §. eque. insti. de actiō. & illa q datur creditori ad pñsecutiōē pñnoris silit est rea lis: vt. e. ti. §. itē seruiana. Aut quo ad intēdādas actiōes mistas & ēt in vsufructu & tunc ēt pñcludit Bar. qđ domus destructa & refecta nec est nec fingit eadē domus: vt in pñ mo cāu allegat. l. repeti. §. rei mutatōe. §. qbus mo. vsufru. amit. qđ aut sint actiōes miste dic vt in. §. qdaz actiōes mi sta & c. insti. de actiō. nec pñtes qđ illa q cōpetit p vsufru ctu sit mista qz imo est realis: vt in. d. §. eque nec pñriū h vult Bar. q dicit aut in actiōne mista & vsufructu & c. quasi po nat ista vt diuersa & tñ idēz statuit ex quo limitat illud qđ est dictū pñ. casu vt nō pñcedat respectu realis actiōis que cōpetit p vsufructu & cū Bar. doc. transeūt h lz nō ita de 38 clarent dicta sua put ego feci. C. Gl. sup v. erit tacite t que rit de rōne inter domū & nauē & rñ. qz arēā ē pars domus quā rōne improbat gl. qz potius pp hoc deberet dici eadē domus dic tu ar. l. qđ in rerū. §. si. §. de leg. j. quē tex. allega ui in alia lec. in vl. no. hui⁹ tex. lz Bar. saluat hāc rōnē hui⁹ glo. reprobata rōne quā reddit in. l. q vsufructus. in pñ. in glo. in v. legatus sit. §. de vsufruc. titu. gñālī declarādo vt p ipsum h vide doc. tñ cōiter vident approbare rōnē quam reddit pñ. glo. in. d. l. q vsufructū. dicētes qđ facilius refi ci dī nauis qđ domus in pristinā formā naz impossibile est vnā domū nisi tota sit lignea refici ex eisdem rebus qñ in dissolutione cōiter plurima destruunt & maxime calces an tiqua nō reponit amplius & sic in refectōe domus nō pos sunt omnia dici reposita i pristinū statū sicut in nauī & hoc in rei veritate voluit pñdicta glo. qz ponderat qđ i domo re fecta nō vī remanere idē stat⁹ & eadē repositio sicut i nauī 39 & rōnē Bar. h dicit Jo. de imo. posse morderi qz res mo bilis & eius possessio facili⁹ pñdetur qđ immobilis: vt. l. rem que nobis & l. si rez mobilē. §. de acq. pos. & sic in re mobili puta in nauī videretur dicendū qđ minus oparetur aimus qđ in re immobili & sic in domo nec vī bona silitudo quam facit Bar. d incorpōralibus ad ipsam nauim q est corpo ralis nec ēt vī pñbale aliud qđ dicit qđ nauis cōsistit i aio hñtis ipsaz cōstruere domus in arēā nā ēt domus cōstruen da stat in aio hñtis edificare qualr beat edificare & prius animus opatur ēt in edificatione domus qđ corpus & ma nus prius. n. designatur in aio & p ipsuz ēt facit. d. l. q vsu fructū. dū loquit d scipho q est mobilis & tñ videmus qđ re dactus ad massaz & iterū pñlatus nō debetur & rō que affi gnatur in domo h3 locū ēt in scipho vt per gl. in. d. l. q vsu fructū qz ēt sciphus difficile est qđ reficiatur in eodez statu .i. penitus in eadē forma aliquo nō mutato & sic qñtas p stina restituitur nō forma & hoc vult tex. & glo. in. d. l. qui vsufructū. & hoc magis placet de scipho qđ illud qđ h dī cit do. alex. qđ iō refect⁹ nō dī idē qz antiquū metallū in ali quo consumitur in cōflatione nam ēt in nauī impossibile est qđ de antiquis aliqd nō diminuat vbi reficitur & aliqua ēt in nauī de antiquis penitus pñduntur & hoc facit etiāz p doc. approbātes rōnem pñdicte glo. nam illa rō quam affi gnant in domo militat ēt in nauī qz si dissoluantur ēt pluri ma destruuntur iō forte melius ēet reddere rōnem. l. non oium. §. de. ll. Unū nō omitto qđ circa banc partē tex. dicit h Pau. de ca. qđ est no. v3 q lz hic in ver. sicuti. de edib⁹ videatur poni similitudo inter nauē & domum nō destru ctaz vsqz ad arēā quasi in ea debeat distingui quo aio fue rit destructa nō vsqz ad arēam nō tñ sic est qz semper est ea dem domus ex quo lz tigna fuerint remota remanent due partes de tribus v3 parietes & arēe & sic attrahūt tertiam siue ergo eadem tigna siue alia reponantur siue fuerūt re mora aio reponendi siue nō semper eadem est domus nec fm ipsum tex. recte inspicendo vult dicere pñrium nā soluz ponderat an fuerint remota tigna ea mente vt reponant nec ne ad effectū vt videatur an sint eadem vel diuersa ti 40 gna quod est vtile fm ipsum tñam si testator legauit mibi talem domum de qua remonerat tigna debetur illa tigna

si fuerit remota animo reponendi qz videntur eadē tigna
 z quasi nō remota secus si alia intentione fuissent remota
 ad hoc. l. granaria. §. si. §. d. actio. emp. ¶ S3 querit Bar.
 41 si an ecclesia destructa z re edificata dicatur eadez vel di-
 uersa z determinat qz si ecclesia accipiatur p loco pietib⁹
 circūdato debet dici idē qd in domo z hoc modo dicit pro-
 cedere dictū Gof. in sūma de eccle. edific. in fi. Si vero eccle-
 sia accipiat p capitulo ipsius ecclesie z tūc l3 ecclesia sit de-
 structa z re edificata dī eadē ecclesia. l. idē capitulū. z qz p
 dictis modis accipiatur ecclesia z adhuc alijs modis vi-
 cit Aljo in sūma. C. de sacro san. eccle. z optima glo. ponēs
 quor modis accipiatur nomē ecclesia. in. c. si. de pla. vi. suas.
 Et predictā decisionē dicit nō. Bar. pp id qd dī in cle. si. de
 42 rescrip. t qz lfe ad bñficia nō porriguntur ad beneficia de
 nouo creata si ergo ecclesia fuerit destructa penitus z re edi-
 ficata post datam litterarū dicitur nouum beneficium qd
 esset verū si nomen beneficium solūz comprehēderet eccle-
 siam put accipitur p ambitu muroz sed ex quo hoc nomē
 comprehendit omnia licet sit alia ecclesia tñ idem est bene-
 ficium. z propterea comprehenditur in gratia non obstat
 destructione arg. l. quotiens. §. si. §. de vsufruc. z p hoc ver-
 bum beneficium loquitur. d. cle. si. non autem per verbum
 43 ecclesia quo casu esset dicendus prout supra. ¶ Et predicta
 sunt etiam vtilia pro alio vt sciamus an ecclesia destructa
 ipsa z refecta retineat sua priuilegia. In qua. q. concludit
 h3 Jo. de imo. post Inno. in. c. ij. de no. ope. nuncia. qz retine-
 at priuilegia sua nisi fuerit destructa auctoritate superioris
 z ratio est sūm ipsum Jo. de imo. quia ipsum priuilegium
 est quoddam ius reale in herens ipsi rei cui est concessum
 z propterea retinetur non obstante destructione arg. l. ser-
 nitates. §. si sublatum. §. de serui. vrb. predi. qui tex. fuit al-
 legatus z declaratus. §. in glo. in ver. mente. z pondera qz
 Inno. vult qz etiaz si nō sit refecta ecclesia destructa sua re-
 tineat priuilegia. z vide bonam glo. in. c. z hoc dicimus in
 versu. destructa. xvi. q. vij. per glo. in. c. priuilegium. de re iu-
 dica. lib. vi. per Bar. in. l. si. §. de colle. illi. tangit Bal. in. l. si
 vsufructus. §. quibus modis vsufruc. amitt. ¶ Querit etiā
 44 si Bar. si canonici sunt excommunicati z aliqui illorum lo-
 co sunt subrogati an isti subrogati etiam sint excomcati z
 non determinat sed dicit qz est. q. canonistarū. in. c. aduer-
 sus. de immuni. eccle. per Inno. in. c. gravem. de sen. excō.
 z ex dictis glo. si. z doc. in. d. c. aduersus. deprehendit ista
 conclusio qz excommunicatio lata in aliquem siue nomine p
 prio siue nomine officij non transit ad successorem nisi suc-
 cessor foueat factū damnatū propter qd fuit lata excom-
 municatio prout est in terminis. d. c. aduersus. z prout etiā est
 in hoc exemplo si index laicus fuit excommunicatus propter
 detentionem clerici z successor continuat dictam detentio-
 nem erit excommunicatus. Et si canonici alicuius ecclesie
 fuerunt excommunicati eo quia forte administrant sacramē-
 ta populo audiunt confessiones z similia in preiudicium
 parochialium nam si subrogati continuant predicta liga-
 buntur predicta excommunicatione alias secus Inno. vero
 in. d. c. gravem. parū tangit de hac sed solum arguens qz
 vniuersitas non possit excommunicari dicit qz si secus dicere-
 mus illa que arentur illi qui non deliquerunt puta succe-
 dentes illis qui deliquerunt quasi sentiat qz successores nō
 ligantur excommunicatione lata in predecessorem sed dic-
 vt. §. dictum fuit quia illud videtur verissimum. ¶ Glo. si.
 in prin. exemplificat hunc tex. z in hoc primo exemplo ine-
 pre loquitur quia debuit dicere fructuario a proprietario
 in terminis eim huius primi exempli fructuarius h3 recipere
 a proprietario vt patet ex his que sequunt in ipsa glo. Que
 in §. vel dic recte z c. ponit exemplū vbi proprietario cauetur
 ab vsufructuario de re restituenda finito vsufructu iuxta
 l. j. §. vsufruc. quēadmo. cauea. z hoc est optimum exēplum
 tūc cadit querere an sit eadem res vel diuersa ad effectum
 vt sciamus an habeat restituī res vel pecunia z dixi. §. in di-
 uisione z declaratiōe lfe.

Si rem. Stipulatio ex causa lucratiua enanescit
 si res in ea ducta efficiat stipulatoris ex

alla causa lucratiua dum tamē inreuocabiliter. Secus si re-
 uocabiliter. hoc dicit. Et primo loquit iste tex. quādo inre-
 uocabiliter efficitur mea ex causa lucratiua. Secundo in §.
 si vo z c. quādo reuocabiliter efficitur mea ex causa lucratiua
 res deducta in stipulationē sūp ex cā lucratiua: puta qz ta-
 lis res legat a me creditore instituto herede per om̄m dicte
 rei siue pure siue sub cōditione talis res a me legat quē vlti-
 mum casum quādo a me hēde instituto sub cōditione talis
 res mibi debita ex stipulationē legat qz possit peti ex stipula-
 tione comprobatur ex tali rōne: qz si debitor fuisset institutus
 heres a domino rei stipulate z ab ipso debitore fuisset ta-
 lis res sub cōditione legata alteri nō ipi creditori z pendē
 te cōditione debitor solueret tales rem nō esset liberatus z
 posset cōueniri vigore stipulationis vt hic z. l. cum quia. §.
 qui hominem. §. de solu. qz talis res nō soluitur perpetuo p
 mansura penes ipm creditorem: puta eueniēte cōditione le-
 gati ergo multo magis vbi ipse creditor fuit institutus he-
 res a domino rei z ab ipso talis res fuit legata ēt sub cō-
 ditione qz poterit agere ex stipulatione ex quo nō est certū
 rem perpetuo ēē mansuram apud ipm z etiaz qz nō habet
 ipsam rem ēt reuocabiliter ab ipso debitore sed a defuncto
 a quo fuit ipse creditor hēs institutus prout ab ipso debi-
 tore h3 vbi ipse hēs institutus talem rem licz sub cōditio-
 ne legatam soluit. Si ergo in predicto casu potest agi ex sti-
 pulatione nō obstat solutione ergo multo magis quādo
 ipse creditor fuit heres institutus a domino rei stipulate z
 ab ipso talis res fuit legata sub cōditione cum hic nō inter-
 veniat solutio debitoris: z vide glo. hic sup §. z si ipse que
 hoc modo declarat hunc tex. z bñ qui tamē in fi. dicit qz si
 deficit cōditio: z sic res remanet penes creditorem inreuo-
 cabiliter extinguitur petitio ex stipulatu nec ex ea pōt am-
 plius ipse creditor niri sicut si a principio tales rem inreuo-
 cabiliter adeptus fuisset. ¶ Nota primo ex hac lra t qz rem
 alienā possum ab aliquo stipulari ita eni de necessitate hic
 presupponendum est qz quis a nō domino fuerit stipulat⁹
 rem ex causa lucratiua: z postea ipsam a domino consecu-
 tus fuerit ex causa lucratiua ita vult hic Pau. dicens qz p
 missor isto casu tenebitur redimere rem a se prestabit esti-
 mationem iuxta. l. nō dubium. ff. de lega. ij. ¶ Nota secun-
 do qz si rem mibi debitam ex causa lucratiua nactus fuero
 ex causa lucratiua puta qz a domino fuerit mibi donata le-
 gata vel alio titulo lucratiuo in me translata nō possum am-
 plius ipsam petere imo enanescit prior obligatio ex quo mī
 hi debebatur z pondera bñ tex. hic dum dicit nactus fue-
 ro z c. qz ad hoc vt enanescat pōr obligatio ex causa lucra-
 tiua requiritur vt ex secunda nactus fuerim rez ipsaz z pos-
 sessionē ipsius z quidem inreuocabiliter vnde ex solo titū-
 lo nō sequeret effectus de quo hic licz per illum esset in me
 translatus dominium: puta ex titulo legati iuxta. l. a ticio.
 §. fur. z ita vult hic Pau. de castro qui allegat ad hoc tex.
 3 in. c. si tibi concessio. de preben. lib. vi. vbi bonus tex. t qz licz
 per ademptionem secundi bñficij curati primum curatus va-
 care soleat iuxta. c. de multa. de preben. in antiquis tamē h3
 nō procedit vbi quis titulum bñficij est adeptus tñ nō pos-
 sessionē: puta qz alius ex cā ad aliquod tēpus ex illo benefi-
 cio fructus percipiat z facit optime ista littera in §. idēqz
 esse z c. vbi probatur qz ēt si dominium z possessionē quis
 adeptus fuit rei sibi a se debite ex causa lucratiua nō extin-
 guitur prior obligatio si reuocabiliter talis adeptio secuta
 fuit puta qz ab illo qui heres institutus fuit a domino ta-
 lis rei talis res fuerit legata sub cōditione. Et sic ex predi-
 ctis hēs qz due cause lucratiue inreuocabiles non possunt
 circa idem concurrere ad hoc. l. oēs debitor. §. de actio.
 z obliga. z §. si res aliena. in sti. de lega. z. l. menius. §. dono
 rum testamētis. §. de leg. ij. vbi plene per Bar. de hac mate-
 ria duarū carū lucratiuarū. ¶ Nota tertio ex ver. sed z si be-
 4 res extitero z c. t qz res que efficitur mea per successionem
 mibi delatam dī effici mea ex causa lucratiua videmus. n.
 h3 qz extinguitur prior obligatio hoc autē est verū h3 Inno.
 hic qz titulus hereditarius dicatur titulus lucratiua si be-
 reditas est soluendo a se secus. l. si seruus legatus. §. si tibi.
 ver. item

ver. ite si dno. de leg. j. vñ ite qd iste tex. nō pbet hoc ad qd al
 5 legatur per doc. tñq. ter. vñitur dictio: sed que hñs copulā
 sanctā denotat diuersitatē in facto & identitatē in iure vt p
 glo. Bar. & doc. in. l. j. d. ne qd euz qui. in suo vo. est. vi. exi.
 bñ in. l. sed si lege. d. de pe. here. in. l. hoc amplius. §. de bis
 aut. de dāno infec. in. l. q. vñsumfructū. d. eo. ti. nfo. cum ergo
 fuerit premissus casus qñ ex cā lucratina acquiri reo debi
 ta & subditur iste ver. sed & si heres extitero vñ denotari qd
 idē iuris sit hoc casu l3 factū sit diuersus qñ nō ex cā lucratī
 na nisi dicatur qd denotat diuersitatē i facto tituli nō in cā
 tituli quasi pmissit qñ alr qñ ex instōne quis cōsequit. rez
 h subijcit qñ ex instōne l3 etiam instō hēat cām lucratinam
 pñ qñ declarati fuit & ita tenet ē hñ Pau. de ca. vicens
 6 q in hoc ver. erat magna dubitatō tñ ex quo heres isto iure
 tenebat insolidū creditoribus ē q hereditas nō esset sol
 uendo: vt. l. q. dotis. d. sol. ma. hodie vero ē tenetur legata
 rii insolidū si nō pferit inuentariū l3 si cōfecerit nec cre
 ditoribus nec legataris teneat vltra vires hñditaras: vt
 .l. si. §. & si pfecta. C. de in. delib. & per glo. in ver. nimirū. in
 .l. in rōne. §. qd vulgo. d. ad. l. fal. videbatur ergo q pdictis
 attentis si creditor institueret heres a dño rei nō extingue
 ret prima obligatio tñ hic dñminat pñū intelligendo vt
 7 ē declarati qñ hñditas est soluendo & hoc modo tollit
 pñū & adpredicta facit tex. in. l. si hereditatem. d. māda.
 tñ predicta tamen pñderatio an hereditas sit soluendo nec
 ne ad effectū an res dicat hñi ex titulo lucratino vel onero
 so vñ fienda. vñ extraneo hñditas deferatur secus si ab ascē
 dente descendenti quā videtur in distin. hñi ex titulo one
 8 roso tñ ex quo ipsi descendentes ascendentes heredi
 tas debita est: vt. l. j. C. de imponē. lucra. descrip. vñ impos
 sitio siue in dictio que imponitur rem immobilem curialiū
 habenti ex titulo lucratino nō habet locum in descenden
 tibus succedentibus ascendentibus nec ecōtra vel aliter rē
 consequentibus quasi non dicantur habere ex titulo lucra
 tino ex quo videtur debita hereditas ascendentium descen
 dentibus ad idem bonus tex. in. l. si. ante fi. C. de codicil. &
 sic videtur limitadus & declarandus iste tex. vñ extraneo
 dño rei quis succedit in cōtrarium tñ facit glo. in. l. si emā
 cipata. C. de in. & fac. igno. q vult q amittens hñditatē ascē
 dentium nō dicatur proprie pati damnum & propterea de
 scendenti amittenti hñditatē ascendentium non succurri
 tur quasi damnum patientibus si in iure errauerint: vt in. d.
 .l. in qua Bar. sūme cōmendat pdictam gl. no. ex ea q ille
 q acquirat illud qd est sibi quasi debitū dñ lucrari & indica
 tur de eo sicut de eo qui lucratur & hoc idem no. ex illa gl.
 Bal. & ibi per Pau. de ca. & in. d. l. si. C. d. codicil. & ex his
 videtur verius esse qd iste tex. vñdicet sibi locū ē vñ descē
 dens consequitur hereditatem ascendentis vel ē & in ipā
 consequit rem sibi pmissā ex stipulatiōe & ad adducta in
 pñū patet rñsio qñ nō est pñrie taliū debita sed quasi debi
 ta hñditas & ppter hoc quasi debitu nō imponit gabelle
 que imponi solet hñtibz ex mero titulo lucratino: vt. d.
 .l. j. C. de po. vl. ex hac littera. in fi. tñ quod qñ lite pēdente de
 ficit ius actoris reus absoluit ad idem. l. si cōstante. §. si. d.
 so. ma. & .l. si seruus. in pñ. d. de pñ. fur. & hoc procedit fm
 Pau. hic siue ius deficiat ex cā de preterito lite mota siue
 ex cā hñi originē post litē motā actori ius superueniat qd
 hñ erat tpe more litis an sufficiat ad cōdēnationē & distin
 9 guitur fm ipsuz Pau. an ex cā de preterito ante litē motā
 & sufficit. vt. l. si rem. §. si. d. de pigno. acti. an post litē motā
 & tunc secus quia noua interpellatione opus est: vt. l. non
 pōt videri. d. de iudi. vñ plene de hac materia per Bar. &
 doc. distinguunt principaliter an defectus iuris sit ex
 parte conuencti an vero ex parte actoris vñ. n. est ex parte
 actoris tunc seruāt pdictam distin. & de mā p ipsum Bar.
 in. l. j. C. de iudi. & in. l. an eandē. §. actiones. in pe. col. de
 excep. rei iudi. & in. l. j. in. ij. vel tertia col. de excep. C. Gl.
 super ver. legauit tacite op. qd iste ver. superfluat propter
 sequentia & ppterca dicit qd iste tex. intelligi debet vñ pu
 re res debita ex stipulatione legata fuit ab ipso creditore

herede instituto & sic iste ver. differt a sequenti in quo sub
 cōditione a creditore herede instituto legata fuit res sibi
 ex stipulatione debita. Sed p hanc glo. facit qñ tunc nullū
 10 videtur esse dubiū tñ ex quo me aduente imo mortuo testa
 tore incōtinenti transfertur onū in legatarium: vt. d. l.
 a ticio. de fur. adeo qd ego nō dicor aliquo modo psecutus
 talem rem ex cā lucratina nec ex aliqua causa vñ nō mirū
 qd mihi remaneat actio ex stipulatiōe & propterea Pau.
 de ca. intelligit hunc & si vero a me herede & c. vñ in diem
 certā a creditore legatū factū fuit dñ sibi debita ex stipulone
 Quo casu ante euentū diei in legatarium nō transit domi
 niū: vt. l. sempronius attalus. d. de vñfruct. lega. & propte
 rea videbatur extingui actio ex stipulatione ex quo talem
 rem acquisueram ex causa lucratina pñū tñ hñ determi
 natur ex quo eueniente die talis rei dominiū a me recessu
 rum est tu saluando glo. nostram dicas qd l3 pure talis res
 fuit legata dubium faciebat qd esset extincta actio ex stipu
 latione ex quo quo ad spem vñ talis rei dominiū psecutus
 ipse heres legatario repudiante legatū quo casu nunquā
 videtur fuisse suum dominiū talis rei sed heredis: vt. l. si ti
 ti homo. §. cū seruus. d. de leg. j. & ibi p Bar. & doc. C. Gl.
 super ver. idemqñ & c. tacite querit quo ad quid est idem hñ
 qd in superiori casu & rñ. quo ad hoc vt etiam hñ possit agi
 ex stipulatione ad dictam rem nō obstante qd heres fuerit
 institutus ipse creditor ex quo fuit ab ipso talis res legata
 licet sub conditione poterit ergo agere pendente conditio
 ne p promissorem quo agente & cōsequente estimationem
 conditione defecta ipsam restituere debebit fm Pau. de
 ca. hñ quia defecta conditione fingitur nunqñ fuisse legata:
 vt. l. necessario. §. j. d. de peri. & co. rei vendi. & l. pecuniam.
 in fi. d. si. cer. pe. & sic apparet qd illa estimatio fuit in debita
 ex quo creditori remanet res ex causa lucratina. Sed p p
 dicta qd imo creditor non possit agere pendente conditio
 ne legati sed in suspensio sit actio ex stipulatione an habeat
 inētari nec ne facit qd no. & hñ in. l. non quocūq. d. de le. j.
 sed de hoc dicitur pxi. in gl. super d. nō liberaretur quere
 net hoc qd possit agi pēdēte cōditiōe ipsius legati. C. Gl.
 super ver. & si ipse declarat tex. & fuit declarata. d. in diuifio
 ne littere & hñ ē glo. pñsupponit qd pēdente conditione lega
 ti creditor hñ institutus a dño rei possit agere ex stipula
 tione. C. Gl. sup. ver. nō liberaret tacite querit d rōne tex.
 & rñdit qd rō est qñ existente cōditiōe mea esse desinit & iō
 statim ago: vt. d. de sol. l. cū quis. §. qui hoīem. d. de soln. vñ
 11 casus tñ qd si debēs hoīem statuliberū soluat nō est liberat
 & iō pōt agi p euz nō expectato qd eueniat cōditiō liberta
 tis p hoc tñ facit qd hñ in. d. l. nō quocūq. vñ glo. in ver.
 agam vult in vñima opiniōe quā ipsa ponit qd si rem mihi
 debita psecutus fuerim renocabiliter puta qñ fuerit legata
 sub cōditione qd demū exñte pñditiōe sub qua dicta res fuit
 legata & sic demū vñ mihi fuit ablata possim petere & ad
 hoc bñ facit ille tex. ab iñ fine principij dum dicit existente
 conditione & c. & hanc opinionem tenet Pau. in. l. nerati.
 d. de condi. indebl. & B. y. in. d. l. nō quocūq. per illuz tex.
 & rñ. ad illum. §. qui homines. qd ibi quis erat debitor ho
 minis in genere vñ de si soluit hominem qui poterat renoc
 cari in aliquem euentum etiam ante illum euentū potest
 conueniri quasi nihil soluerit: secus vñ erat debitor in cer
 to homine vel in certa specie sicut etiam homo vñ homo
 debetur in gñe si soluat statuliber statim potest cōdici se
 cus si certus homo debetur: vt in. d. §. qui hominē. iūcta. d.
 .l. neratius. Ja. de are. reducit opiones ad cōcordiam si. n.
 statim volo agere ad estimationem illius dubij euentus in
 quantum vñ propter dubium euentū videor minus habere
 re: & possum ar. d. fami. hercil. l. item idē labeo. in fi. & le. se.
 & l. j. §. si heres. ad trebellia. puta res debitavalet in rei ve
 ritate. x. quia tamen est legata non repiretur qui emeret ip
 sam nisi quinqz in casum vñ euenturum qd esset sua si defi
 ceret conditio & se existeret conditio legati tunc remane
 ret vacuus & re & precio certe cum creditor heres institu
 tus a quo fuit legata talis res sub conditione non videat
 habere nisi qñqz ad alia quinqz incōtinenti agere poterit:

ita potest procedere opinio huius glo. Si autem volo in
continenti agere ad totalem estimationem rei vel ad rem
et non possum sed demum existente conditione legati: et sic
eueniente casu qd res mihi auferatur: ita pcedit alia opi-
nio et hanc concordiam approbat h Bar. Imo. Pau. de
cast. et cōiter doc. intellige tamen fm qd supra dictum fuit
qd si conditio postea deficiat restituit estimatio cōsequuta
puta illa quinqz vt in exemplo. A. posito si autem existit pdi-
tio legati et sic priuatur re ipse creditor agere poterit ad re-
siduum estimationis totalis et opinionē quaz tenet h Bar.
tenet etiā ipse in. d. l. nō quocūqz. et ibi Bal. et Pau. et ca.
qui in hoc qd possit agi ad residuum estimationis euenire
cōditione legati vel qd recepta estimatio dubij euentus de-
beat restitui defecta cōditione legati tenet prius eius qd
supra est dictū: et sic qd non debeat restitui habita nec peri-
non habita quia hinc inde vt emptus et venditus dubius
euentus nihil in concludens allegat et ppterca magis pla-
cet illud qd supra est dictum nec est vera illa ratio qd videat-
tur emptus et venditus dubius euentus qz creditor eo quia
tanto minus censetur habere ppter futurū euentum petir il-
lud minus vt cōsequatur sibi pmissum et debitor soluit et
dicto respectu nō vt videant emere et vendere inter se secuto
ergo euentus et certitudine cōueniens est vt quilibet debitor
suum et facit iste tex. et d. l. nō quocūqz. et d. §. q hominē. in
quibus probat qd re effecta renouabiliter creditoris et cā
lucratiua nō sequitur liberatio adeo qd pōt agere si postea
sequit sibi renouatio q iura l3 videant loqui respectu totū
estimationis tñ idem est dicendum respectu partis vbi para-
fuerat habita arg. l. q de toto. §. de reuēdica. cum si cogita-
tū qz pdicta doc. minime declarante: et adde Bar. tenentē
idem qd h et in. d. l. nō quocūqz. in. d. l. meū. §. duobus.
col. vij. in v. sexto op. ad predicta et c.

Stichum.

Res perempta que in re nā esse fin-
git vel rōne delicti vel rōne more si-
cut cōdiciūta et in stipulatione deduci pōt. b. d. C. No.
pmo ibi si quidē pdicti et c. qd in obligatione res restitui re-
pempta pdicti pōt res ipsa vt patet hic in seruo furtiuo qui
oz restitui p furem nam et mortuus pdicti pōt ad idem. l. si
seruus §. hōue. §. de pdi. furti. et sic ista iura faciunt p opi-
nionē glo. in. l. in re furtiva. §. de pdi. fur. q voluit qd in obli-
gatione re restitui et re pempta nō succedat obligatio ad
interesse s3 interesse sine estimatio sit in solutione: et ita intel-
ligat illa. l. et alia iura q vident velle qd estimatio petatur vt
debeat. Sed v. tenuit prius cui opinione sequit Bar.
in. l. stipulationes nō diuidant. in se. pncipali. q. §. eo. et ad
hūc tex. et alia iura pbatia qd res et pempta daret in obli-
gatione rñder qd l3 succedat obligatio ad interesse nō tñ ex-
tinguit prius obligatio ad re et ad hanc opinionē tenēdas
Bar. mouet ex pluribus iurib3 maxime tñ ex hac rōne qz
si sec3 diceret: et sic qd nullo vnq3 tpe succeder obligatio ad
interesse vbi res restitui oz eēt dicēdū q obligatio re resti-
tū eēt oi respectu diuidua sicut obligatio dadi et tñ ipse p
proordia plurimoz iurū tenet qd respectu solutionis sit indi-
uidua respectu vō obligationis diuidua vt p ipsas. in. l. iij.
§. carau. scda. op. §. e. et in. d. l. stipulationes nō diuidunt in
vñ. pñp et pñt rñ. ad hūc tex. Bar. in. d. l. stipulationes nō
diuidunt. rñ. h. Jo. de imo. et ita et v. Imo. in. d. l. stipulones
nō diuidūt: et ibi magis cōiter doc. C. No. scdo ex hac lra
illud qd fuit no. §. in. §. sacraz q ea q tollūt iā pñt obligā-
tionē fortius impediūt ipsas de nouo pñt nam mora hois
eueniens an morā cōmissaz in pñtōe ipsius hois tollit ob-
ligationē ipsius hois vt hic et in. l. si ex legati. cā. §. e. multo
ergo magis impedit ipas de nouo pñt h. arguit. J. p. t. et
sic hō mortuus inuēit pmissis ad idē. l. si hō mortuus. §. e.
Hoc tñ limitat no. Gni. de eu. in. l. eū q. §. j. §. de in. iur. vbi
sciēter pmiserit ille a quo fui stipulatus hoiez mortuū sicut
ibi hī in iuramēto qd vbi iuro mihi deberi hoiez mortuū
ab illo q seic eēt mortuū et defert mihi iuramētū debet esti-
matio et ille rex. intelligit vbi putabat seruus viuere: vt ibi
p glo. j. et clarius p Bar. tñcut et vicinus in pñtōe quia
sciēter pñtēs se debere hoiez q nō est in rex nā tenet ad esti-

mationē: vt. l. iulianus. et. l. q stichū. §. d. pñt. hī. in. l. si. e. ff.
Ja. bu. Ang. et Pau. d. ca. in dictis iurib3 tenet prius p gñā
litate hui3 tex. et d. l. si hō mortuus. et rñ. ad allegata in cō-
trariū qd loquūt in pñtōe et iuramēto indiciali q tēdūt ad
pimendū oēs exceptionē antea cōpetētē stiplo vō tēdit ad
inducēdā obligationē de nouo qd est satis diuersus et facit
rō quā reddit. J. p. q iam pñt obligatio extinguit secuta
morte ergo multo magis impedit de nouo pñt qz rō est ge-
neralis sine ignorāter siue sciēter pmissat hō mortuus: vt
eius pmissio nō valeat rō. n. gñalis facit gñalr ipas dispō-
nē intelligi et qd loqueret in cāu spālī: vt. l. regula. §. si. et ibi
p Bar. §. de in. et fac. igno. multo ergo ampli3 vbi loquitur
gñalr facit et qd de his rebus negociū recte gerit q subijci
vñbus dñioqz nostro statiz possunt: vt. §. pñt. §. sacra. et glo.
ibi sup v. possunt subdit nā vel iure nō impediētē sed nā im-
pedit subijci dñio nostro hoiem mortuū ergo si pmissat et
sciēter nō valet eius pmissio et respectu estimationis sicut
in terminis. d. §. sacra. de hōe tñ latius hī in. d. §. j. d. l. eū q.
C. No. vl. ex hoc tex. ibi idem dicit et si mora facta et. iū-
cta glo. tñ q mortuus et fur equiparant sicut. n. in odiū furis
homo l3 mortuus deduci potest in stipulatione: ita et in
odium ipsius mortui et allegat frequēter ad hoc iste tex. h
Pau. de ca. h et maxime ad hoc qd sicut in fure re subtra-
cta pempta nō distinguit an eodē modo esset pñtura penes
dñm nec ne: vt. l. j. §. rectissime. §. de vi. et vi. ar. vbi pbat
qd et si sine culpa furis moriatur hō subtrahens debet et sic
talr qd eodē mō hēbat pñe penes dñm ita et nec in mortuo
et ita vult Bar. §. l. pñt. §. si. in. l. qd re. si cer. pe. et ad hoc ple-
ne in dictis iuribus. et in. l. merito. §. de vi. et vi. ar. C. Glo.
pma tacite op. de. l. scire debemus. §. si. §. e. tñ vbi a fure vt di-
ci qd nō possum stipulari mihi dari hoiez quē mihi subtra-
xit qd dare est accipientis facere: et sic trāsferre dñm vt in
§. sic itaqz. instit. de actio. q translatio dñi nō pōt fieri si
res ē mea qz ampli3 nō pōt effici mea: vt. l. sequit. §. lana. §.
vñca. facit. l. §. pñt. in pñt. rñ. gl. qd iste tex. est intelligēdus
fm illū v3 qd a fure seruus furtiuus tradi stipulatus est nō
aut dari qz tūc nō valeret stipulatio: vt. d. §. si. et ibi per gl.
in ver. stipulat3 fm Pau. d. bellap. quē sequit Bar. in. d. §.
si. t3 qd a fure possumus stipulari rem dari odio ipsi furis
vt. d. §. sic itaqz. et illum. §. si. intelligit qd velit facere differē-
tiam an stipulatio a fure fiat expressa causa furti: et tūc
valet etiam qd dari res propria stipuletur si autem non ex-
pressa causa furti: et tūc secus et a Bar. et doc. approbat
habet intellectum in. d. §. siua. licz Bal. de hoc dubitauerit
in. l. subtrahito. C. de fur. et Pau. de cast. in. d. §. siua. et in
d. l. subtrahito.

Si quis ancillam.

Ancilla fisti promiss-
sa in eadem causa
fisti dicitur etiā qd pregnant esse desierit. b. d. C. No. et ter-
neinenti ex hoc. §. tñ ancilla enixa paries nō dicitur in all-
quo deteriorata si n. esset deteriorata nō diceret fisti in ea-
dem causa tūc. n. videtur quis fisti in eadem causa quādo
ius atrocis nō est effectus deterioris nec etiam persona si
fisti promissa est alterius status nec est deterior vbi seruus si
fisti fuit promissus: vt. l. j. si ex noxa causa agatur. et hic per
Pau. de cast. Contrarium tamen videbatur ex quo par-
tus est pars viscerum ipsius matris: et sic mater promissa
fisti cum pregnant erat et post partū presentata non vide-
batur in eadem causa et in eodem statu sed in diuerso et di-
minuta presentata. Sed dic fm Imo. tñ partus est pars
viscerum ipsius matris dum est in vtero secus vbi vterum
exiuit quia tūc non dicitur pars corporis materni immo
et mater est vñum totum et partus aliud totū adde in ad
hoc tex. in. l. j. §. ex hoc rescripto. §. de ven. inspic. et in. l. si.
C. de libe. causa. in nctis ibi no. per Bal. qui dicit hanc ra-
tionem illius littere qd sententia lata in liberali causa vt p
vel contra matrem extenditur ad partum qui erat in vtero
tpe incepte litis quia censetur pars viscerum matris: se-
cus si prius erat natua. Et hoc inducit ibi Bal. ad. q. de
lupattinis existētib3 in vtero et determinat qd non quia
sunt pars

sunt pars ipsius matris immo q̄ nec etiam pro penden-
tibus ad vbera habere debeat dubitat: quia etiam donec
pendent ad vbera s̄m ipsuz vident̄ pars ipsius matris al/
leg. l. sed et addes. §. si quis mulierez. supra loca. qui textus
parum facit. nam non redditur ibi ratio q̄ pro infante
non debeat solui merces nante quasi sit pars matris sed
alia ratio de qua ibi et de predicta questio. vide Barto.
et docto. in. l. qui in vtero. §. de statu homi. et docto. in. l. in
.l. falcidia placuit. §. ad le. fal. ¶ Glo. super ver. pregnas
4 tacite op. de. l. ij. §. si q̄. non pp̄ valitudine. §. si q̄ cau. ¶ vbi
mulier pregnans excusatur si se non sistat ergo videtur q̄
non debeat promittere solu. licet glo. non soluat q̄ potest
cogi se sistere nec hoc promittere q̄ habeat sisti dum pre/
gnans est tamen si fuit promissum eam sistere valet pro/
missio et si post partum sistatur dicitur satisfactum ipsi. sti/
pulationi et hoc vult iste. §.

¶ Insulam.

Presens. l. h3 Bar
tolum habet mater/
riam profundam et est famosa s̄m Pan.
de cast. hic. Et diuiditur in tres partes. In
prima ponitur thema et q̄. In secunda re/
sponsio de tempore ante litem contestatā.

In tertia de tempore post lit. contest. secunda ibi: q̄ diu et c.
tertia ibi: q̄ si litē iam contestatus et c. Vel melius hec. l. di/
uiditur in duas partes. In p̄ma ponitur thema ex quo re/
sultat. q̄. In secunda ponitur r̄n. ad. q̄. secunda ibi: q̄ diu et c.
Que secunda pars subdiuidit̄ in duas partes. In p̄ma po/
nitur de tempore ante lit. p̄testa In secunda que incipit ibi:
q̄ si litē et c. de tempore post litē cōtesta. Cum interesse cō/
missum post morā petitur admittitur purgatio more an/
te litem contestatam secus post litem contestatam. b. d. In
textu ibi potuisti facere supple et non fecisti et sic commiss/
sa est stipulatio ad interesse: vt. l. si ita stipulat̄ essem abste/
§. eodez queritur modo an admittatur purgatio more ad/
euitandum prestationem interesse et ista est tacita. q̄. que
resultat cui respon. prout sequitur in littera. In textu ibi:
litē iam contestatus et c. supple super interesse non autem
super ipso facto. nam contestatio litis super ipso facto non
impedit moram purgari et sic ipsum factuz semper presta/
ri potest: vt in. §. si. instit. de perpe. et tempo. actio. de hoc
tamen latius dicitur. In prosecutione materie post Bar.
qui hoc tangit in prima op. secunde partis licet hic apostil/
lando tex. simpliciter super. d. ver. contestatus suppleat su/
per interesse et c. qualiter autē sit q̄ post moram commiss/
sam in faciendo ipsum factum peti possit declarat Barto.
in. l. stipulationes non diuiduntur. in. vij. q̄. §. eo. licet enim
post morā succedat obligatio ad interesse tamen non tol/
litur ipsa obligatio facti vt ibi per ipsum vide et etiam in
precedenti. q̄. et aliquid fuit tactum. §. l. proxima. §. pe. in p̄/
mo no. ¶ Mo. primo q̄ qui insulam fieri stipulatur vtili/
ter stipulatur quod procedit s̄m Ange. et Jo. de imo. si lo/
cus demonstratur in quo insula habeat fieri et talis q̄ ipsi/
us stipulatoris interfit ibi fieri. alias enim stipulatio insu/
le esset inutilis: vt. l. ij. §. si quis insulam. §. de eo quod cer.
lo. et l. qui insulam. §. eo. ad idem. l. ita stipulatus. §. eo. imo
adhuc plus requiritur s̄m ipsuz Imo. q̄ exprimat̄ur qua/
litas quantitas et mensura ipsius insule et sic cuius latitudi/
nis altitudinis et de qua materia. alias enim ppter nimiaz
incertitudinem viciaretur ipsa stipulatio: quia posset pro/
missor liberari dando domunculam duarum palmarum
vel duorum digitorum vel talem quam habere non expe/
dit: t̄ constituitur enim domus destinatione nostra sicut et
fundus licet facilius fundus: vt in. l. quod in rerū. §. si post.
§. de lega. primo. et l. si domus. in. principi. eo. tit. et §. cōmu.
predi. l. si quis duas. §. si quis partem. et ita et determinauit
Jo. de are. in. l. si quis insulam. §. e. prout referunt Ange. et
Imo. de hoc tamē latius dicitur in dicta. l. ita stipulatus.
¶ Mo. secundo ibi: et transierit tempus quo potuisti face/
re et c. ¶ q̄ promittens factum nō expresse tempore. §. quod

illud debeat explicare tenetur illud consummare infra tem/
pus infra quod per alios eiusdē cōditionis tale opus per/
fici potuisset assumpta via temperamenti de qua in. l. con/
tinuus. §. cum ita. et §. item insulam. §. eo. et elapso dicto tem/
pore committitur mora non ante quod intellige respectu
totalis interesse sed respectu particularis interesse mora
cōmittitur lapso tempore quo insula inchoari potuit quo
lapso agi potest ad illud particulare interesse quod inter/
est stipulatoris domum non fuisse inceptam: vt. l. stipula/
tiones non diuiduntur. §. si. §. eo. et ibi per glo. Bar. et doc.
4 ¶ Mo. tertio ibi: quam diu litē contestatus et c. ¶ q̄ mora
cōmissa in non faciendo vsq̄ ad litis contestationē super
interesse purgari potest quod fuit introductuz de equitate
de rigore vero secus: vt. l. si seruum. §. sequitur. §. eod. quod
autem mora commissa in faciendo vt quia non fieri esset
in obligatione an mora possit purgari videbimus. ¶ post
Bar. qui in. vij. questio. tangit an mora commissa propter
factum sit purgabilis. ¶ Et ex eo quod dictum est more
5 purgationem inductam fuisse de equitate nō de rigore iu/
ris dicit Ange. hic q̄ si statutuz dictaret q̄ in decisionibus
causarum solus rigor obseruaretur non haberet locum
purgatio more. Et idē si statutum disponat quem debe/
re cogi ad obseruantiam promissorum per instrumentum
guarentigiatum: quia similiter non poterit mora purgari
6 Sed hoc vltimum non tenet hic Imo. ¶ quia statutam re/
cipit interpretationem restrictiuam nequis damnum inde
bite patiat̄ur iuxta nota. in. l. ij. C. de notali. actio. habetur
plene in. l. omnes populi. §. de iusti. et iure. vbi per Barto.
in. vij. q̄. principali. nisi forte statutum diceret q̄ instrumen/
ta guarentigiatā habeant executionem paratam sicut sen/
tentie. tunc enim s̄m ipsum Imo. impediret purgatio mo/
re vbi peteretur executio talis instrumenti sicut impedire
7 tur in executione sententie. ¶ Sed tu aduerte quia pro vi/
cto Ange. facit quia instrumenta guarentigiatā etiam q̄
non disponatur per statutuz habent executionē paratā: vt
per ipsum Ange. in. l. ait pretor. §. ij. §. de re indi. vbi latius
dixi per Barto. in. l. j. C. de confes. in. principi. et per Pan. de
castro in consilio mihi numero. lxxiij. quod incipit in no/
mine sancte et indiuidue trinitatis. Vltis compromisso lau/
do et c. ex quo videtur q̄ etiam si statutum nihil disponat
q̄ quis debeat cogi ad obseruantiaz promissorum per in/
strumentum guarentigiatum vel q̄ talia instrumenta ha/
beant executionem paratam sicut sententie tamen impe/
diatur purgatio more cum in executione non habeat locū
purgatio more vt patebit ex infra dicendis et ex his tolli/
tur illud q̄ statuta recipiunt interp̄retationem a iure com/
muni et c. nam ius cōmune dictat q̄ in executione non ha/
beat locum purgatio more et q̄ instrumenta guarentigia/
ta habeant executionem paratam. et vt predicta possint p̄/
cedere effectualiter opus est presupponere q̄ alias in in/
strumento fuerit promissuz aliquid dari vel fieri et si id nō
daretur vel fieret q̄ pena fuerit promissa et mora fuit com/
missa in principali que non possit purgari sed q̄ pena cō/
missa oino debeatur. si enim non presupponeret pena ap/
posita in instrumēto sed simplr fuisset factū pmissuz nō ca/
deret q̄ ppter instrū impediret purgatio more ex quo vi/
gore instrū via executiua nō potest peti interesse de quo nō
cantat instrū sed q̄ factū explicetur qd̄ semp potest p̄stari
et sic mora purgari vt patet ex his que dicta sunt. §. in apo/
stillatione littere et ad illud q̄ nō possit peti via executiua
interesse de quo nō cantat instrū facit qd̄ habet per Bar.
in. l. j. in. p̄n. §. de his que in test. delen. et et in. §. si. d. l. j. Nec
predictis obstat illud quod dicit hic do. Alexan. allegado
dictum Bar. in. l. eu. §. si iurauero. §. de iure iur. q̄ Bar. in
fi. illius. §. nō tangit aliquid de purgatione more an possit
fieri vbi vigent talia statuta sed an obligat̄ vigore instru/
menti quod ex statuto habet vim sententie diffinitive sit in
mora a principio absq̄ alia interp̄llatione et determinat
q̄ non: q̄ sequeretur incōueniens q̄ eodez tempore quis
¶ Vincen. sup scda. ff. noui. m m

obligaretur et constitueretur in mora hoc autem est proorsus di-
uersum a proposito nostro. Nec ob. ratio quam facit hic do.
Alexan. quod purgatio more ante esset impedita quam ipsa mo-
ra commissa. non enim video quid repugnet quod obuietur nec
mora possit purgari si incurrit et in statuto quod dicat ser-
uari rigorem hoc euenit fatendum tamen est quod more pur-
gatio non impeditur quando statutum dicat quod quis cogatur
ad obseruantiam promissorum per instrumentum guarentigie
ex hoc quod tale statutum dicat quod ille cogatur put sen-
tit Ange. sed propter guarentigiam ut predixi. licet enim di-
sponatur quod quis cogatur obseruare et c. non impedit pur-
gatio more: vt. l. si duo. §. ait pretor. iuncta glo. in v. consti-
tutus quam tamen non tenet ibi Bar. iuncta. l. seq. §. de con-
sti. pe. nam pretor dicit se coacturum satisfacere illum qui con-
stituit se daturum vel facturum: vt. d. §. ait pretor. et tamen
in. d. l. seq. presupponit imo dicitur quod potest moram purga-
re unde si statutum diceret quod quis cogatur ad obseruantiam
promissorum per instrumentum tunc non impediretur purga-
tio more si in instrumentum non est guarentigia que impediatur
cum illud quod quis debeat cogi et c. et non impediatur et sic
hoc casu non pcederet dictum Ange. nisi forte dicamus quod
sit ad hoc ut statutum aliquid operetur ultra ius com. nam
de iure com. est quod quis cogatur ad implendum et obseruan-
8 dum promissa in instrumento: itaque in quolibet instrumentum pro
missionis presumitur interuenisse stipulatio: vt. l. sciendum.
§. eo. l. i. C. de usu. alias enim ad hoc ut statutum aliquid operetur
ultra ius com. non recipit interpretationem ab ipso iure com. ut
patet ex no. per Bar. in. l. iiii. §. pretor ait. §. de da. infec. duz
dicit quod si statutum dicat quod quis debeat citari personaliter vel
ad domum illa alternatiua stat in vi alternatiue non autem de-
notat ordinem put alio in predicta materia denotat de iure
com. ut ibi per Bar. et eundem in. l. i. §. j. §. de lib. agno. et per gl.
in. c. causam. de do. et cotu. et dictum Bar. in. d. l. iiii. d. §. pro-
tor ait. approbat ibi coter doc. et do. Abb. si. in. c. cuz dilectus.
in. iiii. col. de p. sue. et in. c. causas que. de rescrip. et alio in plu-
ribus locis doc. faciunt hanc considerationem quod statuta tali-
ter debent interpretari ut aliquid addant ad ius commune et
memini alio consulendo plurima dicta de hoc collegisse. Nec
ob. si diceretur predicta non pcedunt ubi quis danum inde-
bite pateretur: itaque semper statutum debet ita interpretari ne
9 quis danum indebite patitur ut per glo. no. in. l. si. §. in co-
putatione. C. de iure deli. et ibi per Bar. et doc. naz dico quod
non est indebitum quod morosus non possit moram purgare et sic
quod puniat de sua culpa in qua est propter quas equat furi:
vt. §. l. proxima. §. pe. vbi vidimus secus autem est in terminis
glo. d. §. in computatione quod heres conficiens inuentarium inde-
bite et sine aliqua sua culpa pateretur danum si non posset
fundum proprium alienatum per defunctum reacquirere obstante
statuto de quo ibi de cuius glo. veritate vide ibi plene per
doc. et cogita an in terminis nostris statutum dicatur satis
operari ultra ius commune et quod non impediatur purgationem
more quod inducit nouum vinculum iuxta no. per Bar. in. l. j.
10 in pn. ff. ad le. fal. ¶ Mo. quarto itaque sicut dies expressa inter-
pellat pro homine adeo quod ad contrahendum moram non est opus
alia interpellatione: vt. l. magnam. C. de p. hen. et comit. sti.
ita et est in die tacita quod etiam ipsa interpellat pro homine
ut pbatur hic vbi presupponitur mora contracta transacto
tempore. §. quod opus fieri promissum fieri potuit quod tempus
inest tacite ex iuris dispositione: vt. d. l. cotinuum. §. cuz ita.
et §. item qui insulam. §. eo. et ad hoc quod dies tacita interpel-
let sicut expressa facit. l. ij. C. de iure emphi. et ibi Saly. h. no.
et hic Pau. de ca. ¶ Mo. quinto ibi: posse te facientem libe-
rari et c. quod si ante litem contestatam incepti edificare insulam
licet non pferim dicor moram purgare nec cogi debeo litez
11 prestari super interesse. Tita denotat hoc participium facien-
tem quod denotat rez prout est in fieri non put est in facto esse
fm Raph. et Pau. de ca. hic qui reputat hoc valde subti-
le et dicit ab alio non tactum. Si autem antequam inciperet facere
obligatus ad faciendum datus esset libellus super inter-

esse et ei esset responsum et sic lis esset contestata non posset amplius mora purgari: ut in fi. l. sed si ante q. r. n. deat libel lo offerat se paratum incipere et complere opus dicit Pau. se putare ipsum admittendum quia nondum est lis contesta ta ante cuius contestationem non requiritur quod opus sit com pletum ut patet ex predictis et hoc etiam tenet Raph. hoc .i. de oblatione cum moderamine tamen ubi ius actoris non esset factum deterius alio secus per. l. et si post tres. s. si quis cautio. et propterea dicit quod si tanto tempore fuisset in mora ipse habens facere quod expectare ut opus magnus promissum fieret necessaria esset longa expectatio ipse offerens se pa ratum facere non audiretur. arg. l. cum res. s. sed si stichus. de leg. j. ibi toties. enim heredi electio et c. et ad h. ultra ipm
12 facit quia post longum tempus etiam quod non sit lis contesta ta non admittitur purgatio morae: ut. l. si ita quis. s. seya. j. e. ti. et per Bar. j. in. j. op. prime partis faciunt que dicuntur etiam in prima op. Do. Alexan. hic reprobat hoc quod di cunt prefati doc. de verbali oblatione per no. per Bar. in. l. preter ait. s. si quis paratus. s. de no. ope. nuncia. dum con cludit quod iura loquentia de oblatione intelliguntur de rea li oblatione per. l. qui decem. s. item rñsum. in fi. j. de solu. et .l. servus si heredi. in fi. s. de sta. lib. et ad h. optime facit iste tex. in v. facientem. et in vbo edifices que denotant quod volens purgare moram habeat facere ad hoc ut purget non autem habet dicere et sic offerre et ubi est factum successuum prout est edificare insulam sufficit. j. tempus purgandi moram inci pere etiam quod factum non compellatur ut probatur in hac littera si autem est factum momentaneum et tunc requiritur quod non solum sit inceptum imo quod sit completum ante tempus purgationis morae: ut. d. l. si ita quis. s. seya. j. eo. qui tex. loquitur de facto numerationis et requirit quod fuerit explicatum infra modicum tempus a die commissae morae vel steterit p. de bente recipere. C Subdit no. ipse do. Alex. quod forte sufficeret sola oblatio facti si ille cui fieri debet diceret nolo quod edificas vel nolo edificium. ar. gl. no. fi. in ordie in. c. pastoralis. de of. or. dum dicit et hoc intellige si illi voluit recipere et c. Que glo. non multum facit quia potest intelligi et ita videtur intelligen da ubi oblatio realis ipsius cautionis recusabatur et sic quod prestaretur cautio de qua ibi non ergo loquitur ubi facta verbali oblatione cautionis renuit ipsam accipere qui ipsam tenebatur accipere et h. modo possunt intelligi. c. j. et j. de eo qui mit in pos. cau. rei servan. que ponderant an per debentem prestare cautionem steterit ipsam prestare nec ne certum est enim quod ex verbali oblatione et denegatione subsequuta alterius partis non apparet quod per debentem cauere non steterit: sed tunc apparet quando altera pars resistit facto et licet tex. in. d. c. j. ponderet quod altera pars parata esset recipere quasi alias sit secus debet tamen intelligi quatenus reali ter sibi offerretur vel cautio vel non debet argui a contra rio sensu illius. c. hoc tamen tenet Raph. et Pau. de ca. et ipse do. Alex. in. l. qui rome. in pn. j. eo. quia ex quo ex dictis verbis nolo recipere de intentione habentis recipere apparet
14 non expedit aliter realiter offerre. Tunc alio dicimus in eo qui dicit nolo venire ad iudicium quia ulterius non citatur et re putatur verus contumax ut per glo. no. in. l. si s. de in inte. resti. mi. facit quod habetur per Bart. in. d. l. qui rome. s. seya. in prima. q. dum vult quod non requiratur aliqua oblatio debitoris ad hoc ut creditor dicat esse in mora recipiendi usuras et sic sinat cursus usurarum ubi ipse creditor magis vult litigare cum debitore super debito quasi ex hoc constet quod ipse non vult recipere et ita intelligit illud tex. quia heres pupille ibi volebat litigare et sic sicut ibi illud litigare tollit necessitate offerendi ita si facta sibi oblatione verbali declarat mentem suam creditor dicendo nolo recipere ulterius oblatio realis non requiratur facit etiam quod habetur per Bar. in. l. qui solidum. in pn. s. de leg. j. cum vult quod te petente si nego tibi totum deberi excusor si non offero partem tibi debi tam quia te petente totum verisimiliter possis credere quod non acciperes partem ita ergo in proposito nostro excuser ab oblatione reali te dicente

reali te dicente euz offert verbaliter nolo recipere facit et
 15 .c. eum qui. de do. et cotu. lib. vi. Nam appellas ab interlo-
 cutoria euz videat dicere se nolle amplius coram ipso iudice
 a quo litigare non est per ipsum ulterius de necessitate citatus
 in actibus explicandis et in sententia ferenda nisi sponte renunciet
 appellationi ita in simili in proposito nostro est dicendum quod pro-
 pter denegationem non sit ulterius fienda oblatio realis
 et hoc in terminis vult Bar. in. l. unica. C. ne li. ter. puo. in
 pma col. in v. modo quero vtrum sufficiat verbo offerre et c.
 allegat. l. pe. de rescin. vendi. et l. si residuum. C. de distrac.
 pig. in quibus iuribus intelligit factum fuisse verbalem obla-
 tionem et operari rescissionem venditionis postea facte quod
 renuit creditor recipere quod tamen non apparet in dictis iu-
 ribus et ideo Bar. in. d. si paratus. intelligit quod sit speciale
 in dictis iuribus quo ad rescindendam venditionem pignoris
 forte tamen Bar. voluit potestatem quod si creditor non renuisset re-
 cipere non venisset ad venditionem pignoris sed recipisset
 pecuniam ex actu ergo venditionis post oblationem appa-
 ret de non acceptatione et quod ibi fuerit verbalis oblatio pa-
 tet ex illis verbis professus esset se paratum et c. si enim fuisset
 facta realis oblatio. J. p. dixisset cum lucius titius obtulis-
 set et c. nec bene responderetur ad illum tex. quod venditio ibi
 rescinditur quod res minori et sic non iusto pretio vendito fuit:
 16 quod non apparet ibi quod minus dimidia iusti pretii vendita fue-
 rit quo casu huius locum rescissio venditionis si emptor non vult
 supplere iustum pretium quod stat in sua electione: vt. l. iij. C.
 de rescin. vendi. et in. c. cum dilecti. et in. c. pe. de emp. et ven.
 et hoc tollit et quod rescissio ibi facta non fuerit ex minoritate
 pretii quod indistincte dicitur quod venditio rescinditur quod non
 est ubi minoritas pretii sed ut dixi datur electio emptori.
 Preterea in. d. l. pe. non dicitur quod res fuerit vendita minori
 pretio respectu pretii ipsius rei sed respectu quantitatis de-
 bite ipsi rei publice que propter debitum vendiderat predi-
 ctam rem et hec est vera intentio ipsius littere non bene et
 illi. l. respondetur put respondet Saly. in. d. l. si residuum. quod
 ibi sit rescissio venditionis favore rei publice ex quo ex ven-
 ditione fundi et eius pretio non fuerat debitum totum ipsa con-
 secuta. nam nullus favor ipsius rei publice iste est quod sicut a
 debitorum consequitur totum rescissa venditione ita parte con-
 sequi poterat ab ipso vbi illud minus quo fundus vendi-
 tus fuit quod esset debitum ipsi rei publice et lra vbi propter inno-
 re quod favore debitoris qui obtulit hoc fuerit factum Bar. in
 vt. de diti illa. l. intellexit ut ponat spale in venditione pigno-
 ris rescindenda et adhuc hoc clarius explicavit in. l. credi-
 17 tor. la vlti. de distrac. pig. qui in si. dicit verbum non. et quod ubi
 sufficit verbalis oblatio put in predicto casu ad ipsas eliden-
 dam modus est quod acceptetur per creditorem et dicat et ego
 sum paratus recipere. tunc enim illo non solvente elidit esse
 eius ipsius oblationis. ar. l. aut qui aliter. in pn. de qd vi aut
 clam. et l. i. de li. agno. Ex quo dicto Bar. potest sumi vnus
 fundamentum pro supradicto dicto istorum modernorum quod ver-
 balis oblatio sufficiat ubi creditor vel ille cui huius fieri dixit
 nolo recipere. si enim verbalis oblatio perimit ubi credi-
 tor dixit volo accipere et offero me paratus accipere ubi alio
 ipsa oblatio verbalis sufficit ergo ubi non sufficit conualidet
 creditore dicente volo accipere cum contrariis eadem sit di-
 sciplina. i. contraria eodem modo operantur primum effectus ut
 vidimus. de in. sacra. post Bar. et pro hoc et facit quod alias
 stipulatio inualida ex varietate rationis conualidatur ex
 declaratoria voluntate alterius partis: vt. l. i. si quis simpli-
 citer. et cum adicit aliquid et c. de. ita ergo in proposito no-
 stro ex secuta contradictione conualidetur ipsa oblatio. et pro
 hac opinione ego pondeo tex. in. l. sed si alia. iuncta. l. pce-
 denti. in. si. ait pretor. cum sequens. de psti. pecunia. nam in
 d. l. precedenti premitit de facto et datione suo die ad im-
 plendum nisi mora purgauerit offerendo ipsi actori ita disponit
 in. d. l. sed si alia que loquitur simpliciter per verbum offerat
 quod non potest verificari nisi in oblatione verbalis euz refe-
 ratur simul ad dationem et factum quod factum successuum non po-
 test realiter offerri nec in ipso hoc cadit sed quod ipsius fiat ut

hic probat littera nostra in verbo faciente et in si edificas.
 quod facere est diuersum ab ipso offerre ut de se patet euz
 ergo verbum offeratur proferatur respectu dationis et fa-
 cti pariter et in facto non possit verificari nisi respectu ver-
 balis oblationis ergo et eodem modo respectu dationis et
 obligationis pecunie vel alterius rei per regulam: de qua in. l.
 iam hoc iure. de vulg. et pupil. et l. quis. C. de impu. euz
 si. et sic ibi est casus quod verbalis oblatio sufficit ad purgan-
 dum moram et in facto et in datione ubi actor recusauit re-
 cipere. hoc enim ponderandum ibi in illa littera que huius mo-
 do huic non contrariatur conclusio ergo sit ista quod in datione
 requiritur actualis oblatio et in facto momentaneo in quo
 cadit similiter in successuum vero in quo non cadit quod fiat vel
 saltem incohetur ipsum factum ut purgetur mora verbalis
 autem oblatio non sufficit nisi habens recipere dixerit nolo
 accipere per dictam. l. sed si alia die. et per alia. de adducta
 ex quibus satis predicta opinio modernorum comprobatur
 contra quam tamen tenet do. Fran. de acco. de are. in. d. l. q
 rome. dicens esse dubiam opinionem glo. in. d. l. si. de in inte-
 resti. et casu quo esset vera illud dictum habere diuersas ra-
 tiones a dicto nostro. ibi enim citatio renuit hic aut verba-
 lis oblatio minime euz regulariter verbalis oblatio non suffi-
 ciat sed ad hoc posset rui. per illud quod. de. est adductum alle-
 d. si quis simpliciter. Preterea posset dici quod verbalis obla-
 tio verum est quod non tenet actorem se offerente acceptare vel et
 tacente sed ipso dicente et sic posset in effectu negari nul-
 la dum proponitur et de materia oblationis plene habetur
 per do. Alex. in. l. si mora. de sol. ma. C. Mo. vlti. fm An-
 18 ge. et Jmo. hic. et quod commissio pene legalis non nouat primi-
 tiuam obligationem. nam fm predictos interesse est pena le-
 galis et quod non nouet patet quod commissio interesse totali potest
 solui factum quod fieri non posset si nouatio esset facta cum illa
 perimat obligationem et per consequens soluendi potentiam
 ex ipsa prima obligatione: vt. l. iij. de noua. et insti. quibus mo-
 tol. obli. in principio dictum imo in. si. preterea. nouatio in illo
 titu. Et hinc sumpta occasione Ange. hic plene tractat
 19 Tan et quando per penalem stipulationem nouetur prece-
 dens obligatio de qua materia plene per Bar. in. l. ita sti-
 pulatus. i. eo. in contrariis vlt. partis qui recitatis pluribus
 opinionibus octauo loco ponit suam opinionem faciens dif-
 ferentiam an precedens obligatio sit ex causa lucrativa vel
 ex causa onerosa et de hac materia aliquid dixi in. l. i. si. ite
 si ita. de ad le. fal. et dicitur et tractabit in. d. l. ita stipulatus.
 et hoc ut commissio interesse non nouet precedentem obligatio-
 nem vult Bar. in. l. stipulationes non diuiduntur. de. in. vij.
 q. vbi post An. de pisis in hac. l. concludit quod commissio mora
 factum et interesse sunt in obligatione alternatine et ruidet ad
 ea que videntur facere in primum ut ibi per ipsum vide euz quo
 doc. magis contra transire videntur et per hoc quod l3 succedat
 aliquo euentu obligatio ad interesse non tollat prior obli-
 gatio facit. J. p. de. l. prima ubi res perempta que debebat re-
 stitui presupponit pereda et tamen ibi successit obligatio ad in-
 teresse: vt. l. in re furtiva. de pdi. fur. et per Bar. in. d. l. sti-
 pulationes non diuidunt. in. vij. q. principali. In quantum
 tamen Ange. presupponit quod si fieret nouatio per commissionem
 interesse impediret purgatio more non est vsquequaque bene
 dictum. nam per penalem sit aliqui nouatio ut est in terminis. l.
 obligationum fere. si. et in. d. l. i. si. item si ita. et in alijs iur-
 ribus de quibus per Bar. in. d. l. ita stipulatus. et tamen non impedit
 purgatio more ut per Bar. hic in oppositiobus pme ptis v3
 in. vij. op. q. ita pcludit post Dy. quod l3 inducat nouatio p pe-
 nale stipulationem non impedit purgatio more quod nihil repu-
 gnat quod vnus sit in obligatione aliud in solutione: vt. l. si sti-
 pulatus fuero. x. in melle. de sol. et declarabim. i. post ipsum
 Bar. Dicit tamen hic do. Alexan. quod dictum Ange. posset sal-
 20 uari. Tamen sumus in vera nouatione quod illa impedit purga-
 tionem more ut per Bar. in. d. l. ita stipulatus in finalibus obli-
 gationibus prime op. vltime ptis iura aut que ipse alle. in. d. vij. op. lo-
 quantur in quasi nouatione que non impedit purgationem
 more prout ipse vult hic et etiam in. d. l. ita stipulatus. loco
 proxime allegato: et quod ubi sit vera nouatio non possit mora
 Vincen. sup scda. ff. noui. m m . ii

purgari tenet **Bar.** in .l. rescriptum. §. si pacto. in .l. ij. col. an. si. §. de pac. et satis est de intentione **Bar.** in .l. si pacto quo pena. in .l. ij. op. C. de pac. ubi declarat que sit vera novatio et dicit quod est quando expresse agitur ut novatio inducatur et illud quod ubi sit vera novatio impediat purgatio more intelligas ubi ante novationem fuerat mora commissa. si enim ante mora non fuit commissa non potest postea facta novatione de priori obligatione committi: tunc ubi nulla petitio ibi nulla mora: ut in .l. si pupillus. §. eo. et si non potest committi non cadit quod purgatur. ar. l. decem. §. e. cum si. Sed tunc bene cadit vicere quod non liberatur quis offerendo quod in principali stipulatione et obligatione devenit et istis verbis utitur **Bar.** in .d. l. ita stipulatus que sunt verba magis generalia quam ista quod facta vera novatione mora non possit purgari quod non adaptantur ista nisi ubi mora in prima obligatione fuit commissa ante novationem forte tamen non adaptatur quod fiat novatio per penalem nisi mora commissa in principali et sic non adaptatur quod novatio fuit quod mora non sit commissa in principali. si enim dicat promittis tale quod et si non feceris vel dederis tamen nomine pene adeo ut fiat in tales eventum vera novatio certum est quod novatio non inducitur nisi demum commissa mora in principali obligatione et adverte quod non ad aptatur quod salvet dictum **Ange.** ubi fuit vera novatio cum loquatur de novatione que induceretur per commissionem interesse que esset tacita casu quo induceretur non expressa et vera quod vera non est quod tacite inducit ut patet ex dictis. §. et sic **Ange.** sensit quod ubi fieret et quasi novatio impediret purgatio more adde tamen quod ipsemet **Ange.** in .d. l. ita stipulatus. videt tamen quod licet sit subiecta penalis stipulatio et sic facta quasi novatio et appositis istis verbis ut non satisfacto eo quod in principali stipulatione devenit sola pena debeatur et c. mora possit purgari et hoc per illum textum in §. sed si ita cautum sit et c. et hoc dicit singulariter esse non. et cum ipso transit ibi simpliciter **Jo.** de imo. reputans et hoc plurimum esse non. sed dictum suum non probatur ex illo textu. et non transit sine dubitatione quod ex illis verbis sola pena debeatur: videtur renunciare purgationi more cui non est dubium quod potest renunciari: ut in .l. sancimus. C. de fideius. ibi nisi pacti teneor ad hoc non reclamaverit et c. et dicitur. §. in prosecutione materie et vide dicta

24 in .d. l. ita stipulatus. C. Glo. j. declarat hoc nomen insula quod significet sed de hoc nomine et eius etymologia et impossibilitas et quot modis accipiat: vide glo. meliore in §. insula. in .l. i. de rerum divi. C. Glo. ij. in p. tacite op. contra hunc textum. de .l. si ita quis. §. seya. §. e. ubi ad hoc ut admittatur purgatio more requiritur quod alterius partis non interfit propter moram hic autem simpliciter videt dici quod admittatur purgatio more quare male gl. rñ. quod iste textus simpliciter loquens debet intelligi et distinguere secundum d. §. qui loquitur distincte et sic quod admittatur purgatio more ita demum si non interfit partis quam habet fieri purgatio more et cum hac glo. transit **Bar.** hic qui pro ipsa allegat et .l. si cum dies. §. si. et .l. sequens. §. de arbi. et ille textus melius facit ad propositum glo. quam §. seya. in quo agitur de purganda mora ex parte actoris ad constitutionem actionis non autem ex parte rei put est in terminis nostris et ita dicunt hic **Ange.** et **Imo.** C. Sed per hanc glo. op. **Bar.** quod si procedit nunquam in obligationibus facti erit locus purgationi more cum in ipsis post moram succedat obligatio ad interesse: ut .d. l. stipulationes non dividuntur. §. cellus. §. eo. et sic adversarius ad impediendam purgationem more semper dicere poterit inter est mea et ex hoc et resultat quod cum textus noster loquatur de obligatione facti non debuit admitti purgatio more **Bar.** post **By.** sol. exponendo verba gl. et aliorum iurium. §. allegatoz dum dicunt nisi interfit. i. nisi interesse creditoris excedat estimationem facti puta estimatio facti est in rei veritate. x. et illud interesse quod committitur per moram non impedit eius purgationem sed si ultra veram estimationem pretenditur meum interesse ex aliqua affectione singulari impeditur propter hoc purgatio more et de hoc est intelligenda nostra glo. que tamen est limitata nisi adhuc huius interesse offerret per volentem moram purgare: ut per glo. no. in .l. seq. d. l. si cum dies quam approbat hic filiter **By.** **Bar.** et ceteri alij doc. put hic dicit **Imo.** qui tenet predictam glo. et in ex-

iudicialibus et in iudicialibus cum ratione equitatis ex qua est inducitur purgatio more: ut in .d. l. si servus. §. sequitur. §. e. pariter in ambobus militet. si enim particulare interesse quod est ultra veram rei estimationem impedit purgationem more nulla ratione equitatis dicat impediri purgationem more si illud interesse offeratur simul in extrajudicialibus vel iudicialibus non refertur

16 refert tamen **Ange.** inter predicta fecisset differentiam. tunc cum in iudicialibus habeamus expressam quod non admittatur purgatio more ubi interest: ut .d. l. si cum dies. §. si. et sic in ipsis non videtur quod debamus recedere ab hoc rigore scripto propter equitatem non scriptam in hac materia extrajudicialium actuum sed ipse **Imo.** rñdet quod imo equitas inducet purgationem more est scripta per viam regule in .d. §. seq. et propea pariter mitigat rigorem scriptum in iudicialibus put in extrajudicialibus ar. eo. que habent in .l. si quis sermo. C. de fur. et .l. quod vo. §. de. ll. et cum illa glo. simpliciter transit hic **Idem.** de ca. et ita et transit hic

17 do. **Alexan.** trans cautela si quis vult impedire moram purgari ut cum sibi promittitur aliquid dari vel fieri promittatur si non detur vel fiat tantum nomine interesse. commissa enim mora nisi tale interesse offeratur impediatur purgatio more et ita refert velle **Bar.** et **Ange.** in .d. l. et si post tres. per glo. d. l. vti. quod que sequitur post .d. l. si cum dies. hoc tamen dicit ipse procedere si tale interesse postari promittatur ultra prestationem facti principali secus autem si loco estimationis facti principalis quod tunc poterit mora purgari explicando factum per supradicta in declaratione huius glo. post **By.** et **Bar.** C. Sed iterum **Bar.**

28 contra hanc glo. op. tunc quod ad impediendam purgationem more non attendatur an interfit sed an ius actoris sit factum deteriorius et sic an deperierit sua actio nec ne: ut .l. et si post tres. §. si quis cau. rñ. **Bar.** faciendo distinctionem inter iudicialia et extrajudicialia. in iudicialibus enim attenditur an ius actoris sit factum deteriorius nec ne: et in his loquitur .d. l. et si post tres. non autem attenditur an interfit quod et quod interfit admittet purgatio more si actio actoris durat et sic ius eius non est factum deteriorius ex quo ipsum interesse consequetur officio iudicis qui non audiet ipsum reum nisi refectionis expensis damnis et interesse: ut .l. sancimus. C. de iudi. veniunt enim huiusmodi officio iudicis: ut ibi et in .l. non ignoret. C. de fruct. et si. expen. in extrajudicialibus vero precludit attendi an interfit cum cessat illa ratio quod aliter quam per viam impediendi purgationem more possit tale interesse consequi ex quo evitatur iudicium super principali per purgationem more et sic non cadit quod ipsum possit consequi officio iudicis quod verbum nisi interfit est pinguius quam verbum ius actoris fuerit factum deteriorius quod comprehendit etiam si ius fiat deteriorius quod non est e contra: ut patet ex predictis. et hoc quod et in extrajudicialibus si ius actoris fiat deteriorius impediatur purgatio more tenet **Ric.** ut patet ex his que retuli ipsius dicere. §. in. p. no. Ex quo infert **Bar.** quod si in extrajudicialibus ius actoris sit factum deteriorius impediatur purgatio more. Et ex hoc decidit quod si promissisti mihi facere domum in fundo meo et fuisti in mora faciendi et ego alienavi fundum impediatur purgatio more per te fieri quod ius meum est factum deteriorius propter alienationem. §. dicit fundi in quo non interest ad modo mea domum fieri et in istis extrajudicialibus procedat glo. si. hic que videtur equiparare hec duo quod interfit vel ius sit factum deteriorius et ita tenet et **Bar.** in .d. l. et si post tres. quod si facit distinctionem iter iudicialia et extrajudicialia volens quod in iudicialibus inspiciatur an ius actoris sit factum deteriorius in extrajudicialibus vero inspiciatur an interfit. **Bar.** autem in .d. l. et si post tres. in lec. in. vij. col. et in repetitione in prima col. tenet quod in iudicialibus non possit mora purgari nisi refectionis expensis et sic quod et in ipsis inspiciatur an interfit et quod antequam reficiantur expense et alia vana non debeat admitti ad purgandum moram quod non videtur legitime comparere ille qui non reficit expensas: ut .d. l. sancimus. C. de iudi. et **Bar.** velit expensas refici tamen ipse vult officio iudicis mediante et sic quod adversarius non possit ipsum repellere impediendo ipsum moram purgare **Bar.** vo vult quod adversarius possit ipsum impedire moram purgare nisi expense reficiantur et sic a principio debeant ipsi adversario expense offerri et ita etiam videtur velle **Saly.** in .l. si pacto quo pena. C. de pac. in. vi.

a C. stipulat.
et vide hic **Alexan.** in. v. op. regule affirmative.

pac. in. vi. regula negativa siue pclusionone quas ponit in m^a purgationis more. dum. alle. d. l. et si post tres. nō tñ bñ ipse explicat an iudicis officio obeat refici expēse et sic q̄ iudex nō admittat ad purgandā morā nisi refectis expēsis vel ipsa para ipediat hāc purgationē. solū enim dicit q̄ nisi refectis expēsis nō admittat ad purgandū morā et est vñ inter p̄dicta q̄ iudex vbi ei^o officio hñt refici pōt ipsas omittē vel alr granare partē adeo q̄ erit op^o appellare nō sic si a pñcipio nō pōt mora purgari nisi refectis expēsis et sic p̄a pōt impedire q̄ obebit eē in p̄cordia cū ipsa pte añq̄ audiat^r. sed Ange Imo. Pau. de ca. et cōiter doc. hic trāsunt cūz Bar. in quātum facit dñam inter exiudicialia et iudicialia vt in ipsa solum attēdatur ad effectū impediēdi purgationem more per ipsaz partē an actio alterius partis sit extincta. Quod tñ singulariter limitat hic Pau. de ca. nisi reus offerat se paratū sub illa actōe perēpta velle iudiciū suscipere perinde ac si nō esset extincta vt euitet solonem pene vel interesse tūc poterit morā purgare alle. l. iuli. §. a^o quantū. ad exbī. et l. ellegāter. §. pe. §. de do. et ita vult Imo. h. col. xij. in p̄ma fallen. quā ponit ad regulā hui^o tex. q̄ añ lit. cōtest. sit licitū morā purgare l̄ referat Ange. in h. distinguere an sit cōmissa pena vñ interesse. et tenet ipse Pau. illud q̄ hic dicit Bar. de domo que p̄mittit fieri in fundo q̄ alie natur vt ex hoc impediatur purgatio more tāq̄ ius actoris sit factū deterius Ang. aut dicit q̄ sibi pl̄z decisio Bar. sed nō rō q̄ in p̄dicto casu pōt esse q̄ in nullo ius nostrum factū est detri^o puta si singamus fundū vēditū sine domo quantū cum domo vel plus forte q̄ domus incōmodasset ipsius fundi vsum. Et ideo in p̄dicto casu dicit aliaz rōnem esse q̄ mora nō pōt purgari q̄ facta alienatione fundi nō cadit q̄ in fundo meo fiat domus put fuit p̄missus et p̄pte rea opus est deuenire necessario ad p̄stationez interesse q̄d pōt cōcurrere cūz vera estimatione domus vel ipsaz trāscēdere Jo. de imo. hic improbat dictuz Ange. q̄ si tñ poterat vēdi fundus sine domo quantū cūz domo aut plus put p̄supponit Ange. ergo in nullo interest ipsius stipulatoris et sic nō videt posse agi ad interesse put ipse Ange. p̄supponit et p̄sertim ex quo ex facto ipsi^o actoris desinit ius sibi cōpetere. i. ex alienatiōe quā facit de fundo dñit ipsi actori stipulatori ius cōpetere ad faciēdum domū. ar. l. si seruus. in pñ. §. de cōdi. fur. cum ibi nō. et l. si sub vna. in pñ. et §. j. eo. et per h. q̄ ex facto suo. i. ex alienatione ipse stipulator p̄didit ius sibi cōpetēs videt et dubium dictū ipsius Bar. fm Imo. q̄ improbat qñ alienatio fuit facta ex voluntate. ar. nō. in dictis iuribus et l. siue aut. §. si. et l. et ideo. §. j. de cōdi. fur. vbi aut alienatio fundi fuisset facta ex necessitate et tunc saluat dictū Bar. ex quo alienati ex necessitate nō videt q̄d imputandū ar. l. fideicōmissa. §. si rem. §. de leg. iij. et l. rez legatā. §. de adi. leg. vt sic dicam^o q̄ possit agere ad interesse suū si plus vendidisset p̄pter domū intellige vltra estimationē ipsius domus. nam estimatio domus nō videt q̄ possit peti ex quo pro ipsa domo faciēda ipsi p̄soluisset l̄ videtur q̄ possit petere illud plus quo vendidisset fundum p̄p domū detracta estimatione domus vbi gratia fundus fuit vendit^o centū si fuisset domus fuisset venditus centum et. et domus fuisset vēdita. l. certe illa. et. peti poterūt non illa. l. nec erit locus purgationi more pro euitatiōe solutio nis dictozū. et. ex quo fundus est alienatus nec interest amplius ipsius stipulatoris q̄ domus ibi p̄struatur. Do. Alex. hic tenet indistincte opinionē Bar. et rñdet ad rōnem Imo. q̄ morosus nō potest allegare p̄dictam alienationez cum fuerit facta post moram. a^o enim ex sua mora cōmoduz cōsequeretur nō faciendo quod promisit et expectādo alienationem q̄d est incōueniens. p̄terea nihil pōt imputari alienanti ex quo disposuit de re sua q̄d est licitū. vt. l. in re mādada. C. man. ergo nullā penā nec dānum meretur vt. l. gracchus. C. de adulte. nec ob. d. l. si seruus. cūz alijs iuribus. §. allegatis q̄ p̄stinctio illoz iurium procedit vbi agit ad rez. Sec^o aut vbi agit ad interesse q̄ tūc pōt agi ad interesse l̄ desierit interesse dñmō aliqñ int fuerit et l̄ modo cessauerit interesse si nō cessauit dānum de p̄terito. vt in. l.

qui aut. §. illud. et ibi per Bar. Aliquis cautio. et ita est in p̄posito nostro nec ob. d. l. si sub vna. §. j. q̄ ibi nō dicitur q̄ si ante alienationē p̄missor fuisset in mora q̄ nō posset agi ad illud interesse debet ergo vici q̄ et in p̄dictis terminis posset agi ad interesse per supradicta et h. mihi placet. Aduerter tñ q̄ in p̄dicto casu posito per Bar. videtur etiā interesse nō solū ius stipulatoris esse effectuz deterius et imore purgatio videtur impediri p̄pter illud interesse et si tale interesse offeratur cūz facto q̄ factū explicari nō interest amplius ipsius stipulatoris cum funduz alienauerit. Et ex hoc limitabit illud q̄d est supradictum q̄ vbi interest vltra estimationem facti nō impeditur purgatio more si tale interesse offeratur cum facto. nō enim p̄cedit vbi nō interest ipsius stipulatoris tale factū explicari p̄nt est in p̄dicto casu posito per Bar. ¶ In secūda parte que incipit ibi et facit. §. de pe. lega. et c. glo. ad hoc q̄ mora possit purgari alle gat plures p̄cordātes. ¶ In tertia parte que incipit ibi: §. cōtra. §. e. stipulationes nō diuidunt. §. si. et so. duobus modis et vltima so. cōiter tenetur et sic l̄z nihil ibi dicat de purgatione more tñ per hanc. l. etiā in p̄dicto casu sit dicēdū q̄ mora purgari possit. ¶ Glo. si. in pñ. dicit q̄ sicut mora nō possit purgari lite cōtestata vt hic ita et quādo ius meū est factū deterius et q̄ finis ante lit. p̄test. vt dixi dicit glo. referre volens se ad id q̄d. §. dixit in scda glo. in pñci. quasi sentiat q̄ paria sunt interesse et ius deterius factum esse de quo dictū est. §. in pñ. d. glo. ¶ In secūda parte que incipit ibi hoc aut fallit et c. glo. op. de. l. hoc edictio. in pñ. §. de publi. t̄vbi et post lit. contesta. auditur publicanus et eius familia volens restituere rem et euitare penā et sic purgare morā et dicit q̄ fallit in illo casu nō assignat rōnem fallētie Bar. aut soluit. j. in quarta op. secūde partis q̄ loquitur in penis legalibus que cōmittuntur ex maleficio vel in actionibus arbitrarijs Bar. aut in cōtrario soluit q̄ ibi volens impugnare purgationem more volebat cōsequi penā cōsistentē in mero lucro hic aut volebat cōsequi meruz interesse vnde admittitur magis ad impediendam purgationē more q̄ ibi. ar. l. si. §. licetiam. C. de iu. deli. et hanc approbat Imo. hic videbimus latius post Bar. in. d. quarta op. que sol. sit verior ad p̄dictum p̄rium. ¶ Extra glo. pro expedi tione hui^o materie purgationis more Bar. format hic plures op. ad vtranz partes tex. et et plures. q. et formata prima op. q̄ nō possit mora purgari vbi interest que fuit declarata ex dictis. §. in pñ. glo. ij. Op. scdo in quātuz in littera dē q̄ vsq̄ ad litis cōtesta. admittatur purgatio more de. d. l. si ita quis. §. seya. et vbi disponitur q̄ infra modicū tempus admittatur purgatio more litis aut contestatio possit fieri post longum tēpus et rñ. post glo. in. d. §. seya. q̄ ista. l. limitatur et declaratur per illaz vj. et vsq̄ ad lit. contesta. admittatur purgatio more vbi ipsa litis cōtestatio sit infra modicum tempus a^o secus. Et q̄ dicatur modicum tempus pcludit esse arbitrariū per illuz. §. seya. et qualiter iudex habeat arbitrariū dicit ex qualitate opis vel tempoz. vt. l. cōf nuno. §. itē qui insulam. j. eo. et est alia limitatio fm ipm ad regulam huius tex. in quātum permittit purgationē more. p̄ma eni limitatio est de qua in p̄ma op. vbi. §. interest. scda vbi litis cōtestatio est facta post longuz tēpus q̄ tunc non est locus purgationi more vsq̄ ad lit. cōtesta. elapso modico tēpore et hanc opinionē tenent Be. et Ty. in. l. si pacto quo penā. C. de pac. in. l. si maior annis. C. de trasac. et Bal. et Ange. in. d. l. et si post tres. vbi per Bal. in lec. in vlti. col. qui examinat infra quātuz tēpus mora purgari possit ad actionem querendam ad actionem cōseruandam et ad exceptionem parandam. Et primo casu concludit nullo tempore admittitur purgationem more. vt. l. thais. §. intra. et de fideicō. liber. Secūdo casu concludit moram purgari posse vsq̄ ad modicum tempus. vt. l. si ita quis. §. seya. et de quo habetur per Barto. et in dicto. §. seya. et in hac. l. in vltima. q. et ibi latius explicabitur post ipsum Barto. Terrio casu similiter dicit moram posse purgari vsq̄ ad modicum tempus si lis nō fuerit contestata et actoris non intersit et sic ista tria dicit esse necessaria et pro ista opinione Vincen. sup scda. ff. noui. m m iij

¶ Audiat. Et vide Bald. in. d. l. et si post tres. in. ij. col. in v. opponit. et vñ q̄ non distinguitur et c. ex cuius verbis p̄cipit dicta differētia inter p̄dicta cui^o opio sag possit sustē tari attenta ratione equitatis ex qua purgatio more fuit induc ta. vt. d. §. seq. tur que equitas in purgatione more i iudicis et attēditur vt est. §. dictū equitas aut vñ dicta re q̄ et iudice nō precipiente interesse offeratur anteq̄ mora purgetur et in iudicis et h. vult Bal. in. d. l. et si post tres. in. ij. col. in repetitione.

q̄ solum infra modicum tempus admittatur purgatio mo-
re et sic q̄ iste tex. faciens mentionē de contestatione intelli-
gatur vbi cōtestatio fuit facta infra modicum tempus facit
d.l. et si post tres. et l. si in lege. §. colonus. §. loca. v. q̄ si pau-
cis diebus et c. et c. ppter sterilitatē. et c. potuit. de loca. que
iura loquuntur in reo et dicūt moram purgari solum vsq̄
ad modicum tempus. Contrariam opinionem q̄ imo nō
attenditur in reo volēte morā purgare lapsus modici tem-
poris sed solū an lis cōtestata sit nec ne videt tenere Barr.
in. d. l. si ita quis. §. scia. j. eo. dicens q̄ ille tex. loquitur in acto-
re et propterea in ipso attenditur modicum tempus nō aut
34 cōtestatio litis cuius regula sit: q̄ per litis cōtestationē non
efficit deterior sed melior cōditio ipsi actoris: vt. l. alia. j. de
noua. et l. nō solet. j. de reg. iur. attendatur igit in ipso reo litis
p̄testatio ad impediendā purgationē more in ipso aut acto-
re lapsus modici t̄pis l. j. gl. in. d. §. seya. idest ad vidēdū
an mora purgari possit nec ne dicat tria attendi. p̄ an iter sit
vbi. scō an lapsum sit modicum t̄ps vt s̄ter ibi d̄r. tertio an
sit lis p̄testata vt hic. cessantibus p̄dictis tribus mora purga-
ri pōt p̄dictis vō nō cessantibus minime et p̄dicta opionez p̄
glo. §. dicta tenet Jmo. et Pau. de ca. ibi et etiam hic post
Ange. p̄fati doc. idem tenet vt hic vide per Jmo. col. xij. et
hic p̄ Pau. in. v. exceptiōe ad hāc. l. ex q̄ enim hec. l. loquitur
ḡnāl̄ et indistincte d̄z intelligi nec restringi et limitari p. d. §.
seya. q̄ vt est dictū loquitur in actore et sic in casu satis diuer-
so p̄p̄ea de ipso ad casum n̄m q̄ loquitur in reo nō d̄z inferri
per. l. nāl̄iter. §. nihil cōe. §. de acq. pos. l. si. §. de calū. l. §. p̄ria
§. sacra. v. h̄z hec dissimilia sūt et c. rei eim sūt fauorabiliores
q̄ actores: vt in. l. fauorabiliores. j. de re. iur. et dictū fuit. §. l.
p̄rima. §. j. et hāc opionez put refert Jmo. t̄z et Bal. hic et
idē Bal. i. d. l. et si post tres. in repe. in. iij. col. vbi in reo ab-
solute t̄z q̄ morā purgare possit vsq̄ ad litis p̄testationē et
q̄ post modicum t̄ps fuerit facta litis p̄testatio in actore vō
t̄z inspicere modicum t̄ps per. d. §. seya. et et litis p̄testationē vbi
actor male agit et ita saluat glo. d. §. seya. q̄ lucius titi⁹ ibi
male egisset ad consequentiōē oroz si egisset anteq̄ satis-
fecisset ipsi seie put fuerat p̄uētū et p̄p̄ea fuisset sibi imputā-
dū si venisset ad p̄testationē litis q̄ ex ipsa impediret pur-
gatio more nec ob. dicit Bal. q̄ ab actore pōt impleri con-
ditio lite cōtestata: vt. l. si rem. §. si. §. de pig. actio. q̄ ille tex.
p̄cedit vbi dies nō est appositā ḡra adimplende cōditiois
secus si est appositā et sic h̄z p̄cedi p̄ viā purgationis cuius-
dam negligētiē q̄ tūc si lis p̄testat an purgatā negligētiāz
et q̄ p̄testatio fiat cuius intētiōe purgandi negligētiā impediret
purgatio more per talē p̄testationē ex pte actoris et ita p̄ce-
dat p̄dicta gl. in. d. §. seya. Quā saluationē Bal. improbat
ibi Pau. de ca. p. d. l. si rez. §. si. nō faciens mētiōē q̄ illi r̄n.
Bal. in. d. l. et si post tres. p̄ quo facit q̄ veniēdo ad p̄testa-
tionē litis an purgatā negligētiā p̄seuerat in male agēdo et
p̄pterea magis d̄z puniri et istā opionē q̄ siēda sit oīa iter
actore et reū videt approbare magis cōiter doct. vt in reo
nō inspicat lapsus modici t̄pis l. j. solū litis. cōtestatio et ad
d. l. et si post tres. r̄n. q̄ loquitur s̄m verā lec. vbi est dies et pe-
na quo casu nō solet admitti purgatio more vt p̄rie videbi-
mus fallit t̄n in casu illi⁹. l. vbi sumus in p̄paratoriū iudiciū
vñ cū reus ibi releuet in h̄ q̄ morā purgare pōt l. j. sit dies et
pena grauat in h̄ alio q̄ solū. j. modicum t̄ps. ar. l. eum q̄. §. de
iure iur. Ad. §. colonus. l. si in. l. §. loca. r̄ndetur et q̄ loq̄ vbi
mora fuit cōmissa in faciēdo q̄ est ḡuioz et p̄p̄ea more pur-
gatio solū. j. modicum t̄ps admittit vt hic p̄ Bar. in. vj. q̄. Ad
d. c. potuit. et d. c. ppter sterilitatē. r̄n. q̄ loquunt vbi in obliga-
tiōe est certa dies et ita et pōt r̄n. ad. d. l. et si post tres. et d.
§. colonus. q̄ et in p̄dictis iurib⁹ fuit certa dies adiecta in
obligatiōe vñ tūc nō admittit purgatio more et ex pte rei
nisi. j. modicum t̄ps in casu vō n̄re. l. nō inest certa dies l. j. dies
insit vñ in quā pōt insula fieri: vt. l. si ita stipulat⁹ essez abste.
§. e. et ē dictū. §. in tex. t̄n talis dies nō est certa l. j. venit certi-
ficada arbitrio iudicis inspecta q̄litate p̄sone et tēporis: vt. l.
cōtinuus. §. itē q̄ insula. j. e. et ista vñ verissima r̄nsio ad dicta
capitula tenēdo hāc cōem opinionē. Que vt patet venit li-
mitada et declarada vbi in obligatiōe inest certa dies sine

a Nostre. et
ad intelligētiā
predictorū ca-
pitulorū vide
q̄ dicitur. j. in
illo articulo an
vbi est dies et
pena admittat
purgatio more
vbi dicitur de
intellectu. d. l.
j. C. de iur. em-
phi.

talio dies sit expressa a partibus siue alio insit ex. l. dispōne
put est in terminis dictorū caploz. Jo. de imo. hic improbat
hāc limitationē et dicit q̄ sola diei vel sola pene exp̄ssio in
oblone nō opat ad impediendā purgatiōē more vt p̄ Bar. h̄
idest quā vlt. loco ponit sup hac. l. et in p̄iis p̄me p̄tis
et p̄p̄ea indistincte t̄z q̄ ex pte rei admittat purgatio more et
post longū t̄ps si p̄testatio litis nō fuit secuta. et ad. d. l. et si
post tres. r̄n. vt. §. p̄mo loco r̄nsio fuit ad. d. §. colonus. non
r̄n. nec ipm allegat t̄n posset r̄n. vt. §. fuit r̄nsioz p̄mo loco.
Non r̄n. et ad. d. capla que fortiter v̄gēt p̄ ipm vñ nouus
Jmo. l. j. dicat q̄ p̄p̄ auctoritates doc. cōiter tenentiū q̄ vbi
certa dies inest in obligatiōe nō admittat purgatio more
ex pte rei vltra modicum t̄ps et q̄ lis nō sit p̄testata. Tamen
dicit posse r̄n. tenēdo hāc opionē Jmo. q̄ in dictis capitū-
35 lis est spālē in emphitheota ecclesie q̄ nisi infra modicum
t̄ps morā purgare nō possit ex quo emphitheota puati non
pōt morā purgare cum ergo ipse emphitheota ecclesie re-
leuet in h̄ q̄ possit morā purgare grauat in h̄ alio q̄ solum
infra modicum t̄ps ar. d. l. eum q̄. alio ergo l. j. insit dies in ob-
ligatiōe nō impediret purgatio more nisi lis sit p̄testata et q̄
lapsum sit modicum t̄ps et ad hoc q̄ emphitheota puati nō
36 possit morā purgare allegat. l. j. C. de iur. emphi. t̄ponderā-
do dictionem oimodo de qua ibi que est dictio p̄cisa et im-
portat idēz q̄ ipso iure et sic vñ importare impedimentū pur-
gationis more de qua dictione per glo. in. v. oino. in. l. j. §. si
pecunia in sacculo. §. de positi. Adde tex. in. l. vbi autem non
apparet. §. si. §. e. et in. l. si cū exceptiōe. §. quatenus. §. q̄ me-
cau. et in. l. j. C. quō et q̄n iur. et in. C. ex pte. el. j. iūcta glo. j. de
offi. dele. Sed hec r̄nsio nō est sufficiens p̄ sustētada opione
Jmo. naz emphitheota ecclesie h̄z regulā p̄ se q̄ possit mor-
ram purgare: vt in. l. n̄ra. vbi Bar. et doc. videt p̄suppone-
re q̄ regula sit q̄ morā possit purgari ex equitate: vt. d. l. si
seruū. §. sequit. j. eo. nō cadit ergo dicere q̄ ipse releuat in h̄
q̄ morā purgare possit ergo grauat in h̄ alio q̄ solū infra
modicum t̄ps morā purgare possit et in emphitheota puati
est spālē q̄ morā purgare nō possit per. d. l. j. p̄deratas: vt
§. vnde ad p̄dicta capla p̄p̄ia r̄nsio vñ esse illa que. §. p̄mo
loco data fuit p̄ que capla vt. §. p̄derata limitat ista cōis
opinio vt non p̄cedat vbi diez h̄z obligatio siue sit dies ex-
pressa siue tacita dūmodo sit certa. nam in dictis caplis est
dies tacita sub intellecta a. l. t̄ps. f. biēn̄ q̄ est t̄ps certum
a secus aut si est incerta dies put in casu. l. nostre. C. Si q̄
t̄n vellet tenere opionē quā tenet Bar. hic in puncto iuris
posset ipsaz de facili sustētare per illa capla q̄bus nō vñ suf-
ficiēter r̄n. q̄ ibi insit dies cuius vt est. §. dictū sola diei existē-
tia in ista materia nō attendatur nec vñ Bar. tenere p̄iuz in
d. §. scia. l. j. allegetur sibi p̄iuz in h̄ ibi enim loquitur respectu
actiois q̄ nō attenditur litis cōtestatio ad impediendā pur-
gationē more per. d. l. nō solet. et l. aliam nō aut dicit q̄ in
reo nō attendat modicum t̄ps l. j. attendat litis p̄testatio: vt in
l. nostra. et ista opinio videt habere magnā eq̄tatem in qua
est fundata purgatio ipsius more. satis enim videt iniquūz
q̄ longo t̄pe post cōmissam morā ipsa mora purgari pos-
sit si lis nō est p̄testata cum licet lis nō sit cōtestata t̄n quo-
tidie grauior sit mora et sic quotidie videatur ex ipsa ma-
gis puniendus ipse reus. ar. c. nō debet. in. fi. extra de cōsan.
et affi. et in. C. cum haberet. in. fi. de eo. qui vix. in. ma. quam
pol. per adul. et l. j. C. de reg. reia. et nō. per Bar. in. l. si quis
diutino. j. de pe. Et sequi videt absurdū ex alia opinione q̄
reo differēti cōtestationē litis nō auferetur facultas purgā-
di morā cum semp dicit litem nō esse cōtestatam et l. j. Bal.
in. d. l. et si post tres. in repetitiōe dicat banc rationem mili-
tare vbi mora cōmittitur in iudicio in quo solū vsq̄ ad mo-
dicum t̄ps durat facultas purgandi moram: vt. d. l. et si
post tres. t̄n nō video q̄re et nō militet in mora cōmissa ex
iudiciū q̄ et tunc reus poterit detractare p̄testationē litis
et differre purgationē more quodamō p̄ libito volūtatē
sue Ange. aut et Jmo. h̄ sentiētes ex p̄dca opione posse seq̄
37 p̄dictū absurdū dixerūt q̄ nō p̄cedit vbi p̄ subterfugia rei
differtur litis cōtestatio q̄ tunc a t̄pe subterfugij impedi-
tur purgatio ipsius more perinde ac si lis esset cōtestata ne
si secus

si secus diceremus apiret via malicioz et fraudibus p.l. in fundo. s. de rei vedit. c. sedes. de rescrip. et c. quanto. de vinor. et ad hoc qd vbi subterfugit litis ptestatio beat p ptestata. facit. l. si eu. s. q. in iuriar. in fi. s. si q. cautio. que ad hoc all. Bal. in. l. si more. C. de rei vedit. et reputat ipm singularē ad hoc qd mora litis ptestade et ptestatio litis pcedat a pari. Sed nō cessat oino pdictū incōueniēs per id qd dicūt pfa. ti doc. qz poterit magna cautela subterfugere litis ptestatio nē ipse reus adeo qd nō poterit pbari dolus suus nisi cū dif. ficultate. Preterea vī incōueniēs qd ipse actor grauef. one. re pbadī hoc et vī ex hoc dari mā litibus et pentionibus p. l. qdā estimauerūt. s. si cer. pe. et c. finē litibus. de do. et ptu. et in cle. dispendiosam. de iudi. semp. n. partes erūt in pentione ne an reus subterfugerit litē ptestari nec ne qd cessat si tene mus qd solū ifra modicū tps mora purgari possit nō autē post ēt qd litis ptestata nō fuerit et p hac opione facit. d. s. se. ya. qz ille lucius ticius respectu pstande pecunie quā puenit pstare erat reus et ad ipaz poterat pueniri l3 respectu cōse. quēdōzū ortozū ēēt actor et respectu pstationis pecunie ibi pmittit purgatio more que purgatio ipm liberat ab amif. siōe ortoz. put hic ptestatio facti liberat a pstatione interesse bñ est verū qd ibi purgata mora nō impedit agere: et sic cō. seruaf. sibi actio per purgationē more qd hic nō est nisi di. ceremus qd hic ēt posset dici pseruari actionē purgari mo. ram puta actionē ad pstationē precij p ipso facto explicato et hoc bene no. qz est subtile et nō pōderatū per doc. ex quo ista opio pmaxime pualidat deducendo qd in eodē casu lo. quant ista duo iura vñ nō incōuenit qd vnū per aliud decla. ref et suppleat. put vult gl. in. d. s. seya. Que hoc modo etiā posset saluari vbi sup pstationē pdiū fuisset litis ptestata qz tūc nō admitteret purgatio more ad pstandū ipm pciū: et tūc cessat moriūū doc. factū p pdictā gl. qd ptestatio litis nō dz nocere ipsi actori. nā pcedit si gl. intellexisset de ptestatione facta sup pstatione ortozum: secus aut si intellexit de ptesta. tione litis sup pstatione pecunie: l3 ēt Bal. saluet gl. si intelli. gat de ptestatione sup pstatione ortoz: et sic facta per luciu ticiū vt. s. relatū audistis tenēdo tñ cōez opionē eam limita. nisi dies certus insit in obligatiōe siue expssa siue tacita pu. ta subintellecta a iure: vt. d. c. ppter sterilitatē. et d. c. potuit. Itē limita nisi reus subterfugerit litē ptestari qz tūc ab illo die impediēt purgatio more tanqz litis ēēt ptestata et qd tale subterfugium fuisset ifra modicū tps qz ēt qd litis ptestatio sit ifra modicū tps impedit purgatio more. solū. n. fm hanc opionem attēdit litis ptestatio qñcūqz fuerit facta: et ita vlt. hic Bau. de ca. et et do. Alex. et facit gl. in. d. s. seya. dū all. 39 hanc. l. declarata vt prime declarauit. An aut si actor pte. stat lites sup eo qd psequi debz aliquo dato qd fuit in mora vandi ipediāt purgatio more Bar. et doc. in. d. s. seya. vo. lūt qd nō Bal. aut in. d. l. et si post tres. vult pziū vbi ipse male venit ad ptestationē litis: puta nō facta oblatiōe put ipsam fecit in. d. s. seya. in cuius terminis nō videt posse salua. ri pdicta gl. intellecta in ptestatione litis sup ortis ex quo lu. cius tici bñ agebat ex quo prius obtulerat secus si nō obtu. lisset sed ante venisset ad ptestationē litis. tunc. n. forte pos. set pcedere dcm ipsius Bal. pro quo facit qz in. l. si rez. s. fi. s. de pig. actio. nō psupponit pcessisse morā ad pstationem pciū. Tercio op. Bar. qd imo nō admittat purgatio mo. re: vt. l. traiecticie. s. de illo. s. de actio. et obli. et l. magnā. C. de pben. et cōmit. stip. et rñ. post glo. in. d. l. et si post tres. et 40 doffre. et By. h. in distinctione sua qd in illis iuribz erat dies et pena ideo in ipsis non admittit purgatio more licz p. de bellapt. veller pziū vt. j. dicef. Quarto op. Bar. de. d. l. et si post tres. vbi est dies et pena et admittit purga. tio more. nam fm gl. j. ibi quā magis cōiter doc. sequi vidē tur ibi fuit apposita pena et de die est claruz. si eniz nō fuisset ibi pena apposita qñ de nihilo pdicta. l. pvideret. ex quo absqz puiōe illius. l. qui fuit ptumax postea veniēs dbuif. set audiri si ius actoris nō ēēt factū deterius ex quo quilibz q fuit ptumax in ueniēdo audif. si actoris nō interest ipsam venisse: vt. l. j. s. fi. s. si qz in ius voc. nō ier. l3 qñ est apposita pena ex quo nō inspicit an iterlit: vt. l. stipulatio ista. s. alie.

ri. s. e. d. l. puidens. moraz purgari posse: et sic posse euitari dictū p. de. nā facto ipsius partis de plurimo nobis seruit ex quo hoc nō erat inductū et pdicta rōne: qz in penis nō ipi. cif an iterlit videbat dicendū pziū qd pars suo facto non posset tollere hāc penā puentiōalez l3 iam ēēt inductū qd p. tor remitteret penā siue mulctā ab ipso indictā. vbi nō in. teresset: vt. d. s. fi. d. l. j. in fi. et ibi per Bart. et per eūdē in. l. j. s. itē si in facio. s. e. hī an in penis inspicat an iterlit et qd ibi fuerit adiecta pena t3 ēt gl. magna in. d. l. dñz tractat de purgatiōe more et ibi Bar. ita t3 et pdictā lec. t3 ēt ibi Bal. in lec. in. vij. col. ad fi. l3 nō approbet pdictā rōnez dicte lec. qd rō sua ēēt: qz in penis nō inspicit an iterlit ex quo in pe. nis iudicialibus hī inspicit fm ipm cū ergo in. d. l. fuerit pe. na apposita illa. l. est de directo p illud qd est dictū. s. in p. ximo pziū qd vbi est dies et pena nō admittit purgatio mo. re glo. magna in. d. l. et si post tres. dicit qd est spāle in iudi. cijz pzia ergo pcedūt in extraiudicialibz et ita dicit ēt By. 41 Sed p. de. de bellapti. dicit qd est truffa dicere in iudicijz multa sūt spālia ergo hoc et est satis incōueniens s3 ipm et ppterea pcludit in. d. l. et si post tres. ēē casum p By. Et re. spōdet ad. s. de illo. l. traiecticie. s. ti. primo. qd ille tex. loqf. in tali pena que pōt peti vna cū pncipali vt est vsura iō nō admittit purgatio more ad euitādū solonem talia pene in. d. aut. l. et si post tres. et in alijs legibus loquētibz in mā nō poterat peti pena vna cū pncipali ideo admittit purgatio more. nō ergo fm ipm p. de. in. d. s. de illo. cā exclusiōis pur. gatiōis more est dies s3 pmissa petitio vtriusqz. ibi. n. p pe. na fuit pmissum pciū siue merces opaz serui qui fret ad pe. tendū ipsaz pecuniā mutuata si nō restitueretur tpe statuto qd precij opaz serui l3 respectu pmittentis sit pena respe. ctu ipsius recipiētis nō est pena imo est debitū ex quo inter. rim pdit opas serui vt ibi dicit gl. j. et ppterea pōt peti vna cū pncipali sicut ēt vsure precij petunt vna cū ipso pciō rei et hoc vult dicere Bar. hic dū referēs p. de. rñ. ad. d. s. de il. lo. dicit qd ibi erat talis pena que poterat peti vna cū pnci. pali vt vsura et c. vt vsura. s. pōt als peti cū pncipali: et sic cū pciō nō aut qd in. d. s. de illo. ēēt vsura qz nihil de ipsa ibi dz sed de pciō operaz serui mittēdo p exigēdis pecūijs qd pci. um fuit pmissum noie pene vt ibi dz Ad. l. magnaz rñ. ipse p. de. qd ibi dz remitti penā nō aut morā purgari non posse Bar. hic examinās dicta p. de. in quātū ipse dicit qd vbi pōt peti pena vna cū pncipali ipedit purgatio more improbat 42 ipm p. de. per ea que ipse dicit. j. in. j. q. volēs qd l3 sit appo. sira cla rato manēte pacto vbi pena fuit pmissa: et sic ex ta. li cla et pncipale et pena simul debeantur et peti possint: vt l. q. fidē. s. de trasac. tñ admittit purgatio more per. l. iij. s. q. stichū. v. et gñat. s. de eo qd cer. lo. dū dz ibi qd actori datur electio in quo loco petat vbi in duobz locis alternative p. missio collata fuit et reo vbi soluat. s. añ petitiōez post peti. tionē igif et sic litis ptestationē secus: et sic p3 qd vsqz ad litis ptestationē pōt mora purgari et sumus in arbitrarijs: vt. l. j. eo. ti. et in. s. pterea. quasda actiones arbitrarjas. insti. de actio. In qbus arbitrarjis interesse venit vna cuz pncipali vt hī in. d. s. pterea quasda. In quātū ēt p. de. dicit qd vbi pe. na nō pōt peti vna cū pncipali qd admittat purgatio more Bar. ipm reprobat p. d. s. de illo. in fi. dū ibi vī dici qd in pa. cto. l. cōmissorie. non admittat purgatio more: et tñ in illo 43 casu nō cadit penā peti vna cū pncipali. tñ. n. vēdo tibi rē pacto. l. cōmissorie. vt v3 res sit inempta te nō soluere mihi pecuniā ad diē destinata iuxta. l. j. et ij. s. d. l. cōmis. si nō sol. uis in tpe recupero rē nō aut peto aliquā penā vna cū ipsa re: et sic cū ipso pncipali videbat ergo attentā rōne p. de. qd ex quo pena hic nō petif vna cū pncipali sed debet ēē pten. tus recuperās rez ipsa re et aris sibi datis vel parte pciū si. bi soluta: vt. l. de lege cōmissoria. s. de le. cō. l3 pdicta habed. tur loco pene: vt. l. sed si lege. s. de pe. hē di. tñ non petif vna cū pncipali. attēta ergo rōne p. de. videbat dicēdum morā purgari posse in pdicto casu et tñ pziū determinat in. d. l. traiecticie. in fi. T Reiectis ergo dictis p. de. ipse Bar. stat cū opione gl. et By. qd in. d. l. et si post tres. sit spāle in iudi. cijz et secus sit in pciibus et assignat rōne spālitatis quas h.

vide per ipm. Qui subdit qd do. Ray. de forli. p. fo. By. de
tam ad dcm. s. de illo. z. d. l. magna. v. q. in illis iurib⁹ di-
es z. pena impediatur purgatione more op. d. l. j. s. de pe. leg.
vbi dicit eē casum p. By. quatenus ibi dī qd si penus leges
in singulos annos z. si nō psterur certa quātitas qd si fuerit
heres in mora soluēdi penum v. p. stare quātitatē tñ vsqz
ad litis ptestationē pōt se liberare a p. tatiōe quātitatis pre-
stando penū: z. sic ibi est dies. s. in annos singulos z. pena. s.
p. tatio quātitatis si penus nō p. tēf z. tñ admittitur pur-
gatio more. S. Bar. saluādo By. dicit qd ipse loquit^r d. die
apposita soloni cuius enētus p. tuit quē in mora sed. l. j. d.
pe. lega. loquit^r de die que apponit^r g. multiplicāde obli-
gatiōis put est illa dies in ānos singulos lego penū z. si nō
deē lego. x. cuius diei enētus nō p. tuit quē in mora sed in
ipsius enētū nascit oblo vñ nō est p. uenitē qd eodē momen-
to p. bat z. obligatio z. mora. inra. n. hñt p. incōuenientē qd
qd eodē tpe quo obligat^r exiga^r: vt. l. qd dīcimus. j. de so. z.
qd talis dies in vltimis volūtatib⁹ adiectus g. multiplicā-
de obligatiōis impediatur natiuitatez obligatiōis an aduētum
44 t. p. p. bat in. l. si in ānos singulos. s. de an. leg. vbi dī qd le-
gatū annuū p. pmo anno est purus p. sequētib⁹ p. ditiōale
p. ditiō aut nulli dubiū qd impedit natiuitatez obligatiōis: vt
in. l. cedere die. j. de verbo. sig. z. per Bar. in. l. ita stipulat^r.
j. e. z. eius enētus nō p. tuit quē in mora vt per Bar. in. l.
quoties in die. s. e. Secus aut est in p. tibus qz tps annuus
nō reddit dispositiōez aliquo modo p. ditiōale imo a princi-
pio nascit^r z. oblo z. actio p. toto tpe s. impedit^r eius execu-
tio p. sequētib⁹ ānis: vt. l. si stichū. s. stipulatio. s. e. z. pro-
pterea in p. tibus enētus talis tps siue diei p. tuit in mo-
45 ra: vt. l. j. C. de in. emphy. Tñ emphyteota ānuatiz tenetur
soluere p. sionē z. si nō soluit p. tuit in mora absqz alia in-
terpellatione: vt. d. l. j. z. hāc dīlam vult facere Bar. hic in-
ter p. tns z. vltimas volūtates dū allegat. d. l. j. cū ergo. d.
l. j. p. dērata vt. s. p. Ray. de forli. p. By. loquat^r de die adie-
cta g. multiplicāde obligationis nō facit p. ipm By. imo
quatenus dicit illa. l. ibi nisi aliud tps vel mēte vel verbis
testator z. c. facit optime p. ipso By. p. bas qd in vltimis vo-
lūtatib⁹ vbi dies est apposita soloni impedit^r purgatio ipi⁹
more vbi ēt est pena. C. Quinto op. Bar. d. l. q. rome. s. fla-
uius hermes. j. e. vbi si pena fuit p. missa nō manumisso suo
put p. uenit si pena p. missa petat^r z. offerat manumissio ipi⁹
hui⁹ euitat^r pena: z. sic mora purgat^r Bi. sol. quez seq^r Bar.
qd ibi pena tñ adiecta fuit qd aut. s. dicit^r p. cedit vbi z. dies
z. pena simul adiecta fuerūt: z. ita ad illū tex. ēt rñ. Bart. in
d. s. reiectis duabus alijs soln. Et rñ. hic ad p. ruz qd forma-
bat Andr. de py. p. hāc so. By. de die tacita que inest in qli-
bet obligatiōe que opat^r vt expssa: vt. d. l. j. de pe. lega. in. d.
v. nisi forte aliud tps vel mēte vel verbis testator p. tuerit^r
z. c. vt h. vide per ipm qd in hoc clare loquitur. C. Sexto op.
Bar. d. l. si ita qd. s. seya. j. e. vbi admittit^r purgatio more z.
46 tñ ibi est dies z. rñ. post ipm By. tñ ibi l. si sit dies nō est pe-
na qd aut. s. est dcm. p. cedit vbi vtrūqz p. currit z. rñ. ad p. ruz
formata per Andr. de py. p. hāc so. By. ad illū. s. declarans
quare nō dicat^r ibi p. missa pena l. fuerint p. misse vsure: qz
fuerunt p. misse vt fors nec ad euitationem vsurarum mora
ibi purgat^r put euitat^r solo pene vbi mora purgat^r. C. Se-
ptimo op. Bar. d. d. l. j. in pñ. de pe. lega. z. d. l. cū sine. z. l. si
penū. qñ dies le. ce. in qbus iurib⁹ disponit^r qd si legetur pe-
nus vel fundus z. si nō psterur pecunia qd pecunia debet cū
est in mora p. standi penozē vel fundū tñ vsqz ad litē p. testa-
tam libera^r p. stando fūdū vel penū: z. sic pōt mora purgari
vsqz ad litis p. tationē l. si sit pena z. rñ. p. By. qd in dictis
47 iurib⁹ est pena z. nō dies. t. Et rñ. Bar. si opponatur qd pe-
nalis stipulatio nouat p. cedēte obligatiōe: vt. l. obligatio
nū fere. s. si. s. ti. p. rimo. z. l. ita stipulatus. in fi. j. e. vbi p. ipm
Bar. plene in pma op. ad vltimā partē: z. sic vñ qd impediatur
purgatio more quasi nō possit amplius solui illud qd bene-
nit in pncipali stipone ex quo illud est nouatuz rñdet ergo
Bar. post By. in. l. si seruū. s. sequit^r j. e. qd talis nouatio nō
impedit purgationē more qd p. bat in p. dictis iuribus nec
obstat qd p. rior z. pncipalis obligatio desierit: qz nihil ob-

a C. Lege. q. z
vide ipm bart.
in. d. l. ita stipu-
lat^r. in. q. q. pñ.
in v. tertio ē vlti-
dendum z. c. j.
eo.

stat vt vñ sit in obligatiōe aliud in facultate soluēdi: vt. l. si
stipulatus fuero. x. in melle. j. de solu. z. ita est in terminis p. d-
cto^r iurū: z. ita vult ēt ipse Bar. in. d. pma op. vlti. p. tio. in
48 si. in. d. l. ita stipulatus. t. vbi dicit secus eē si fiet vera noua-
tio: qz tñ impediret purgatio more in p. dictis aut iurib⁹ nō
est vera nouatio s. quasi nouatio vt in p. all. s. si. d. l. obliga-
tionū fere: z. p. pterea illud qd deuenit in pncipali dispōne
remanet in facultate soluēdi qd nō est vbi sit vera nouatio
z. de hoc dictū fuit. s. in vlt. no. huius. l. Rñdet ēt Bart. ad
op. quā p. By. faciebat dñs Andr. de py. Inquātū By. vo-
lebat qd pena nō impediret purgationē more qd ex hoc in-
currit dānuz ipse p. quē habz mora purgari si forte pena cō-
missa est maior allegādo ipse Bar. l. si cū dies. s. si. z. l. seq.
iūcta. l. nō distinguemus. s. de arbi. z. d. l. j. in fi. s. de pe. leg.
ex qbus iuribus appet qd nō impedit^r purgatio more pro-
pter cōmissionē maioris pene quasi in pena nō sit dānuz si-
ue interesse illius p. quez hz mora purgari. C. Octauo op.
Bar. Inquātū. s. est dictū qd vbi est dies z. pena admittitur
purgatio more in iudicijs d. l. celsus. in pñ. s. de arbi. vbi dī
positiōi vñ qd si arbi. j. certū tps disposuit aliqd dari vel
fieri impedit^r purgatio more ad euitandū penā cōpromissi.
49 Et rñ. post By. tñ supius dicta p. cedūt vbi sumus in p. re-
paratorijs iudicijs secus vbi sumus in decisorijs: z. ita loq^r
d. l. celsus. z. rōnē dīe subijcit rñdēs ēt ad. l. si cū dies. s. si. z.
l. seq. vbi admittit^r purgatio more z. tñ sumus in decisorijs.
nā ibi nō fuit dies adiectus ab arbitro sed a. l. cū qua mīti-
us agit^r qd cū ipso hoīe nisi agat^r de annullatiōe actus qz tñ
durius agit^r cū. l. qd cū hoīe. vt. l. si libertus minorē. j. de iu.
pa. cui ita rñdet ipse Bar. l. j. gl. tenēs. s. dicta so. ad. d. l. cel-
sus. ibidē op. d. d. l. ipsi nō rñdeat z. vide de hoc per eūdem
Bar. in. l. amplius nō peti. j. rē ra. ha. C. Ulti. op. Bar. d. l.
sancimus. C. de fideius. vbi in p. paratorijs iudicijs admittit^r
tur purgatio more infra sex mēses z. sic vltra modicū tps qd
50 vñ p. d. l. z. si post tres. Sed rñ. tñ illa. l. sancimus. loquit^r in
fideiusore qd p. misit aliū sistere in iudicio qd cū alieno facto
grauē lōgius tps hz fm qd disponit^r in. d. l. sancimus. s. d.
l. z. si post tres. z. supius dicta p. cedunt in eo qd seipm sistere
p. misit z. sic in eo qd p. riu factū nō alienum hz explicare: z.
ita ēt so. gl. in. d. l. z. si post tres. pma v. gl. post pñ. Conclu-
sio ergo que elicit^r ex dictis Bar. a tertia op. vsqz ad istam
est talis. Qd vbi dies z. pena est expssa si sumus in p. parato-
rijs iudicijs z. admittit^r purgatio more infra modicū tñ tps
vbi qd p. se tenet: vt. d. l. z. si post tres. s. si tenet p. alto ēt vlti-
tra modicū tps pōt mora purgari fm qd disponit^r in. d. l. sa-
cimus. in decisorijs aut purgatio more nō admittit^r vbi dī-
es z. pena sūt expssa ab hoīe: vt. d. l. celsus. in pñ. secus autē
si dies inest ex legis dispōne: vt. d. l. si cū dies. s. si. z. l. seq. eo.
ti. de arbi. Si vñ nō sumus in iudicialibus s. in p. uentionalib⁹
bus z. p. tibus nō factis circa iudicia qd dico ad exclusionē
factorū in iudicio in qd⁹ est dicendū vt p. rime dcm. fuit z. si
dies z. pena sūt expssa impedit^r purgatio more per. d. l. t. rāte
cticie. s. de illo. z. d. l. magna. z. d. l. j. de pe. lega. in. d. v. nisi
aliud tps z. c. Si vñ dies z. pena nō sūt expssa s. subintelle-
cta a iure: z. tunc nō impedit^r purgatio more vt hic p. Bar.
in. v. z. vj. op. qd idē qd hic l. nō per tot verba in effectu tñ in
d. l. z. si post tres. Bal. in. d. l. z. si post tres. in lec. in. vij. col.
post mediū cū trib⁹ col. seq. solēniter recitat omnīū opinio-
nes in hac dubia. q. z. in effectu residet in hac p. clusione qd
vbi pena pōt peti vna cū pncipali ēt qd nō sit dies impedia-
tur purgatio more s. z. opionē p. de. cū quo ipse stat quo ad
hoc rñdens ad motiua Bar. facta in p. rium hic in. ij. q. z. vñ
cit rōnē p. de. fuisse multū subtilē. vbi vñ pena nō pōt peti
vna cū pncipali: z. tñ tñ se cū By. p. cludēs qd vbi est expssa
dies z. expssa pena impediatur purgatio more idē vbi ē tacita
dies z. tacita pena subintellecta ab vtroqz p. hēter: qz tunc sist-
impedit^r purgatio more p. d. l. j. in. d. v. nisi aliud tps z. c. s. d.
pe. le. cui. l. nunqz aduertit^r rñdere ipse p. de. fm Bal. qd dicit
ē de hac. q. eē casuz in. d. l. magna. nā si dicat^r qd in illa. l. nō
ponat^r casus de purgatiōe more s. de interpellatiōe que fit p.
lapsū diei tñ nō verificat^r qd dicit impator se remouere
magnā veterū legū obscuritatē. nō eim erat dubiū apō ve-
terea diem

terea dicitur interpellare p hōie siue tacitā siue exp̄ssam : vt. l. si
mora. §. so. ma. et in. d. l. traiectione. §. de illo. Preterea in il
la. l. est verbū obnoxius p tenore stipulonis itē verbū mīme
ad euitādā penā tē. ex qbus verbis apparet penā inenū
tabili eē cōmissam et secus dicēdo fm̄ Bal. illa. l. non vale
ret vnā mūscā. Et ex dictis Bal. in. d. l. et si post tres. dū re
citatur opionē Pe. et And. de py. appet q Bart. infideliter
recitauit inductionē. §. seya. l. si ita qd. quā faciebat p̄fatus
doc. p sua opione. nō. n. dicebat ipse q ibi eēt iteresse loco
pene put refert Bar. in. vj. op. nā hoc ē nō fuisset bñ dictū
ex quo lucius ticius q tractat de purganda mora ibi tene
bat ad dandū in qua obligatione dādū nō succedit obliga
tio ad iteresse. vt in. l. vbi aut nō appet. §. si. §. e. sed dicebat
ibi eē penā tacitā v3 liberationē ipsius seye ad p̄stationē or
torū quā tenebat facere ipsi lucio ticio et sic cōmissionē iu
ris iam quesiti per ipm̄ lucii ticii ad ortos psequendos : et
ita ē Sal. in. l. si pacto quo penā. in. vj. col. refert p̄dictū
§. And. de py. induxisse p̄ Dy. bñ est verū q in. d. §. seya.
sit mētio de iteresse p̄stādo vt mora possit purgari s3 nō in
telligit de iteresse qd succedit in obligatiōe s3 de iteresse
particulari et ex debitu vt p3 ex dictis. §. in pñ. glo. ij. et opio
nē quā t3 Bal. in. d. l. et si post tres. in lec. quā t3 est in pñci
pali articulo nostro tenet ipse in. d. l. si pacto quo penā. et in
l. magnā. sepius allega. Bal. in. d. l. et si post tres. in. vj. col.
incipit tractare hūc articulū et psequit ipm̄ per qnq3 col. et
tādē nō v3 residere in opione in qua se firmavit in lec. sed
ponēdo tres regulas in mā purgationis more in. ix. col. in
fi. in examinatiōe p̄me regule v3 residere cuz opione vltra
mōtanorū p̄terq3 in vltimis volūtatibus per. d. l. i. de pe. le.
et hoc dicit eē fauore vltime volūtatīs et odio ipsius hēdis
et ē q3 in vltimis volūtatibus sit vera nouatio adeo q eēt
indebitū illud qd habēt solui si pmitteretur purgatio more
nō sic in p̄ctibus q3 sit quasi nouatio : vt. l. obligationū fere.
§. si. s3 hec rō parū valet : q3 ē in termis. d. l. i. est quasi noua
tio vt p3 ex dictis per Bar. in. d. l. ita stipulatus. in p̄ma op.
vlti. partis. Preterea attēta sua rōne ē vbi per testatorem
nō fuit dies adiectus soloni si fuit legatus : vt in. d. l. i. eēt di
cēdū q nō admitteret purgatio more p̄dicta rōne nouatio
nā ē si dies nō fuit adiectus inducīt nouatio et tamen
in. d. l. i. p̄tū disponit q purget mora et ē in. l. cū sine p̄fini
tiōe. et in. l. si penū. §. qñ di. le. ce. Ange. et in. d. l. et si post
tres. t3 p̄dictam opionē v3 tamōtanorū p̄terq3 in vlti. volū.
per. d. l. i. et p̄terq3 si sit adiecta pena p̄emptus : vt. d. l. cellus
de arbi. Sal. in. d. l. si pacto quo penā. in. vj. col. cū se
quē. tādē t3 opionē Dy. potissime per dictā. l. i. de pe. leg. et
eandē opionē cōprobat ibi in. x. col. in v. octaua cōclusio et
rñ. ad. d. §. seya. qui plurimū v3 obitare huic opioni q ibi
nō fuit pena ex partium puentiōe s3 ex. l. dispōne que dicitat
q agēs aq3 agat d3 ex sui parte puenta implere : vt. l. iulian^o
§. offerri. de actio. emp. et l. quero. §. inter locatores. §. loca.
vñ si lucius ticius in termis. d. §. seya. nō obtulit pecuniam
cū p̄uria in hālis Aplis abstulit sibi facultatē vltēius offe
rēdi de iuris rigore : q3 pmissum ad tps post tps v3 eē pbi
bitū : vt. l. ij. C. de iu. emp̄y. et in p̄ntiaz abstulit sibi facultatē
tē agēdi s̄tr ex rigore iuris s3 ex eqtate restituīt sibi hec fa
cultas ifra modicū tps : vt. d. §. seya. in quo nō est pena adie
cta sed dies et si qua isurgit hec isurgit ex. l. dispōne. t3 q pena
legalis nō ipedit purgationē more vt p3 ex. d. c. ppter steri
litatē. et d. c. potuit. de lo. l3 gl. in regula mora. de re. iu. li. vj.
sentiat p̄rium dicēs q in dictis caplis iō mora pōt purga
ri q3 ita reperit exp̄ssam s3. d. gl. reprobat Sal. in. d. l. si pa
cto quo penā. in. xi. col. in v. nona p̄clusio et c. de hoc tñ ali
qd. i. dicit : an dies et pena legalis ipediat purgationē more
et opionē quā t3 Sal. in. d. l. si pacto quo penā. firmat etiā
ipse in. d. l. magnā. et ibi et in. d. l. si pacto quo penā. iprobat
so. quā dat Bar. ad. d. §. seya. in. d. §. dicēs q purgatio mo
re ibi nō sit ad euitationē pene : s3 ad p̄seruādā actionē. nam
p̄p̄seruationē actiōis euitat pena cū nō eēt in. d. §. alia pe
na. nisi amissio iuris agēdi. et hāc opionē firmat hic Jo. de
imo. in. xxiij. col. in vlt. fallētia quā ponit ad regulā tex. nñi.
hāc opionē firmat et hic Pau. de ca. dicēs ipsam cōiter te

neri l3 dicat q opio Pe. et sequaciū est humanior et conas
ipm̄ defēdere ab obiectiōib⁹ Bar. Inq̄tū dicit q in termi
nis. §. de illo. pena poterat peti vna cū pñcipali et iō ipedit
purgatio more. nāz dicit q Pe. loquit vbi pena fuit adie
cta loco p̄ticularis iteresse quo casu ipedit purgatio more
nisi tale p̄ticularē iteresse offerat vt vidimus. §. in gl. ij. in
pñ. fuit eim in. d. §. de illo. adiecta pena loco p̄tū opaz seru
mittēdi p exigēdis pecunijs que pena est iteresse respectu il
lius cui pmissa fuit vt p gl. ij. in. d. §. de illo. nō mirū ergo q
talis pena que pōt peti vna cū pñcipali ipediat purgatiōez
more. Vbi vō est pena apposita loco totalis iteresse : et tunc
nō ipedit purgatio more et p̄cedit qd dicit ipse Bar. q in h
male rep̄hēdidit Pe. fm̄ ipm̄ Pau. cū Pe. loquutus fue
rit iuxta terminos. d. §. de illo. loq̄ntis vt est dictum in pena
adiecta loco p̄ticularis iteresse. In scōo ē dicto Bar. nō
bñ rep̄hēdidit Pe. per. d. l. traiectione. in fi. dū loquit de pa
cto. l. cōmissorie. q3 ibi l3 pena nō possit peti vna cū pñcipa
li ipedit tñ purgatio more eo q3 facta fuit executio a lege
vt hic ipse declarat p̄pter quā executionē nō p̄pter apposi
tionē diei et pene ipedit purgatio more Sal. et in. d. l. si
pacto quo penā. in. vj. col. in v. or attende. saluat dcm̄ rñ.
Pe. ad. d. §. de illo. dicit. n. q ipse nō loquitur vbi est possi
bilis petitio et pene et pñcipalis s3 vbi ē possibilis ē exactio
pene vna cū pñcipali. tūc. n. clarū est q purgatio more nō
admittit ex quo fieri solet ad enirationē pene et fm̄ hoc nul
lo modo obstat. d. §. de illo. in fi. dū loquit de pacto. l. cōmis
sorie. q3 ibi psequit v̄ditor pñcipale vna cū pena v3 cū par
tē p̄tū sibi solute et vide ēt ipm̄ in tertia p̄clusiōe quā ibi po
nit et ē in. xvij. l3 aut ipse saluet opionē Pe. in p̄dicto casu
tñ in pñcipali articulo nro et ibi et in. d. l. magnā. trāst cuz
opione Dy. quā dicit eē cōem et ipsam ēt dicit eē cōem gl.
et doc. hic Jo. de imo. et cū ea transeunt moderniores et in
practica ab ipsa nō eēt recedēdū. Sed in p̄cto iuris et
in via disputatiua siq3 vellet tenere p̄tiam sniam poss3 ipsā
sustentare. Et rñdere ad iura que allegant p̄ p̄tiam opione.
Et p̄mo ad. d. §. de illo. in pñ. pōt rñ. q ibi pena erat adie
cta loco p̄ticularis iteresse nō mirū q ipediat purgatio
more per. d. §. in. d. glo. ij. in pñ. q3 in. d. §. d3 q offerebat pe
cunia sola nō aut pena que fuit apposita loco p̄ticularis in
teresse et sic p̄tū opaz seruī : et ita pōderātes illuz tex. hic
Ang. et Imo. dñt q nō facit p̄ cōi opione vt h vide p Imo.
col. xxv. et est ēt de intētiōe Pau. dū saluat dictum Pe. q
vbi pōt peti pena vna cū pñcipali ipedit purgatio more
et ita ad illū tex. rñdet etiaz Bal. in. d. l. et si post tres. in. vj.
col. in repetitiōe posset ēt adhuc afr rñ. ad illum. §. in pñ. q
ibi nihil d3 de purgatiōe more sed solū de cōmissiōe pene vt
ibi per gl. in v. et hoc rectius d3 et c. an. f. facta interpellatiōe
de pecunia restituenda si postea offerat pena nibilominus
cōmittat absq3 alia interpellatione et rñdet. Jo. p. q sic q lo
q̄tur respectu futuri tps nō secuta solone l3 fuerit facta ob
latio : q3 si eēt facta solo nō caderet q postea pena cōmitte
ret intelligat ergo ille tex. vel respectu pene cōmittēde sine
interpellatione vel si intelligit de pena iā cōmissa intelligat
q ipedit purgatio more eo q3 talis pena nō offerebat : et
sic ēt in futurū postea pena cōmittat quasi mora nō sit pur
gata nisi soluta pecunia et pena loco p̄ticularis iteresse
adiecta. Nō ob. ēt. d. §. de illo. in fi. dū loquit de pacto. l. cō
missorie. q3 ibi. Jo. p. dicit eē idē qd in superioribus respectu
more cōmittēde sine interpellatiōe adeo vt res sit inempta
si emptor nō soluit p̄ciū tpe statuto vel nō sit inempta si per
eum nō sterit quo minus p̄ciū solueret vt ibi per gl. fi. nō er
go loquit ille tex. respectu more iā cōmisse non purgande.
Vel si h modo intelligat illud dicamus q p̄cedit eo q3 pñ
cipale et pena simul p̄currēt et vtrūq3 psequit ipse v̄ditor.
psequit. n. rē remanētibus pene se arria vel parte p̄tū : vt
d. l. de. l. cōmissoria. §. de lege cō. et dictū fuit. §. in recitatiōe
dictorū Bar. circa quartā op. Vel in p̄dicto cāu ipedit pur
gatio more q3 sit executio a lege. Teo eiz ipso q non soluīt
p̄ciū ipsi v̄ditori die apposito in pacto legis cōmissorie
retrāssert dñum ipsius rei v̄dite in ipm̄ venditorē adeo q
sibi cōpetit rei v̄dicatio : vt. l. cōmissorie. C. de pac. iter ēpt.

et videri eo aut casu quo commissio mora sit executio impeditur purgatio more ut hic per Bar. et in tertia et in quarta. q. ita ad illud. §. in si. rñ. Jo. de imo. hic col. xxvj. et Pau. de ca. dñ saluat De. de bellap. ab obiectionibus Bar. Saly. et in d. l. si pacto quo pena. dicit q. in d. §. de illo. in si. impedit purgatio more ppter executionem secuta mora commissio. Et h. modo dicit ipse posse rñ. ad. l. qui fundū. §. de pben. emp. qui al. per Bar. in d. l. si pacto quo penam. in ult. col. C. de pac. nā ibi pena erat in quantitate pñi soluti vltra modū pñi ut vñ ad ipsius restitutionem nō teneret veditōr s; eēt solutus lege pñtus si sibi de mēsurā pñi et quāto minōri eēt nō renūciaret infra tps statutū. nā elapso termino incōtinēti est facta executio q; remāsit ipse solutus lege pñtus et pñi remāsit inrenocabilr penes se qd prius erat renocabilr quaten⁹ erat vltra modū et mēsurā pñi. Et hoc modo posset et rñ. ad. l. ij. C. de iu. emphy. tenēdo q; per illā. L. emphyteota p hibeat purgare morā put vñ Bar. h. in quarta op. dñ allegat. l. pñi. et clarina hoc volūt h. Imo. et doc. pōderādo dictionē oimodo d. qua ibi in tex. ut h. vide per Imo. col. xxx. et dixi. §. circa scōaz op. Bar. ibi ergo posset dici q; ipedit purgatio more nō pp diē et penā s; q; est facta executio mora commissio per emphyteotā vñ rescissus pñtus emphyteoticus adeo q; et pñia auctoritate pōt dñs rē emphyteoticāz recuperare ut per gl. in d. l. ij. et in d. c. potuit. de quo ibi p

53 doc. Et vbi sit rescissio pñtus nō hz locum purgatio more et q; alia executio nō sequeret fm Bal. no. in d. l. et si post tres. in. vij. col. in repetitiōe q; hoc alio mō rñdet ad. d. §. de illo. in si. quatenus ille tex. loquit de veditiōe facta pacto. l. commissio appposito. Et reputat hoc satis no. q; vbi deficit pñtus ipedit purgatio more vnde si vltimus et. l. nō pcedat exequēdo nō admittit purgatio more et hoc mō tollit pñtum pñi. l. ij. intelligēdo ipsam ut. §. l. cū habeamus expsum de iure canonico q; emphyteota pōt purgare moram ut. d. c. potuit. videat dīcēdū idē de iure civili. ar. c. cū expediat. d. elec. li. vj. et illa dīctio oimodo opet et stet in sua natura demū lapso tpe purgādi morāz l. Imo. col. pri. al. dīcat q; il. d. c. loquit in emphyteota ecclesie que abhorret penas ut in. c. snā. de pe. hñ. in. c. dilecti. de arbi. facit gl. no. in. c. fraternitas. xij. q. ij. et qd no. Host. in sūma. de arbi. §. qñr cōstituat vñ. s; nunqd religiosi et c. Nec ob. si dicat si pñctio mō intelligat pñctio. l. tūc obstat doctrine doc. q; scā executiōe nō admittit purgatio more et et doctrine Bal. pñe relate in. d. l. et si post tres. q; rescissio pñtu nō habz locū purgatio more. nā dico q; dñ intelligi q; in. d. l. ij. nō fiat executio nec rescissio pñtus a pñcipio s; demū volente dñō et lapso modico tpe et p hoc optime facit. d. c. potuit. qd pñi qñ dicat d. expulsiōe ēphyteote pñmittit illd nisi celerī satisfactiōe et c. et sic de purgatiōe more et ad h. qd dixi faciūt no. in. c. j. d. no. op. nū. in. c. ij. de arbi. li. vj. in rñ peccatū. de re. in. e. li. in. l. pñilegia. C. de sa. san. eccl. et q; in. d. l. ij. nō sit facta executio et rescissio pñtus facit: q; dicit volēti ei licere et c. et sic rescissio vñ remitti in volūtate dñi et h. pōderat do. Abb. si. in. d. c. potuit. post Imo. nisi forte q; dīcēt q; expulsio remittit in voluntate dñi rescissio ergo tā pñesserat facta ab ipā. l. pp quā pōt fieri repulsiō de h. rñ vide plenius p doc. in. d. l. ij. maxie per Saly. ibi in. ij. q. vbi qñtū est in terminis. d. c. potuit. dicit q; pñmittit volēte dñō ibidē purgatio more puta si ipse recipiat solonē canonis sine aliqua pñestatiōe et ad hoc facit: q; ille tex. et et pñcedēs vñf verbo satisfactiōe qd vñ regere volūtate hñtis recipe: ut. l. si rē. §. ois. vñ satisfactū. §. de pig. actio. volūtate aut ei⁹ p quē mora est commissio mora als in purgabilis purgari pōt: ut in. l. cellus. de arbi. Et ex pñdictis hēs clarā rñ. ad pñdictā. l. ij. quātū in articulo nñō. Aut. n. pñsupponit scā executio a. l. et ipedit purgatio more pp ipsaz executiōe nō pp diē et penā nisi ex volūtate dñi pcedat purgatio et in pñdicto cāu et hoc mō pcedat tex. in. d. c. potuit. Aut nō pñsupponit ibi scā executio: et tūc dicimus admitti purgationē more put in. d. c. potuit. pñmittit que nunc cogito q; et sine volūtate dñi ibi pñmittat q; si voluntate dñi papa requisisset nō adiecisset illud vñbū celerī idicās infra modicū tps tñ esse pñcessaz purgationē more. nā volēte illo p quē est mo

a Mora. ad quod facit quod dicitur i respōdēdo ad l. magnam.

b Executio. et ad intelligētiā illius. c. potuit et illius. l. ij. vide que dicentur. j. in. ij. fallen. ad regulam negatiuāz que sumit ex cōi opinione q; vbi est dies et pena nō possit mora purgari.

ra commissio semp vñ eē pmissa purgatio ipsi⁹ more ut in. d. l. cellus. et q; in. d. l. ij. sit pmissa purgatio more vident tene

54 re doc. in illa. q. Tan p solonē canonis nō factā emphyteota ipso iure cadat a iure suo in qua vident magis cōiter tenere q; nō s; demū accedēte voluntate dñi et ad h. potissime mouent q; dñt emphyteote pñmittit purgatio more p. d. c. potuit. que nō pñmitteret si eēt a pñcipio ipso iure secuta executio. Nō ob. et opioni De. de bellap. et sequaciūz tex. in §. chalimacus. l. q. rome. §. e. ibi dñ dicit reddēt vniuersam pñtino pecuniā qñ et c. que p cōi pōderat ibi Ang. nam s; Imo. in. d. §. nō fuit adiecta mera pena s; iteresse qd ipedit purgationē more ut. §. lepi⁹ est dīctū maxie rñdēdo ad. §. de illo. vel si volumus dicē q; loco pene sit illud qd dñ in vñ aut si itra diē supscriptā et c. put dicit ibi Pau. adhuc ibi nō pbat cōis opio q; nō appet ibi q; j. modicū tps post moram commissaz ille chalimacus cepit nauigare put et dicit ibi ipse Pau. nā purgatio more vbi est dies admittit solū. j. modicū tps ut vidimus. §. circa. ij. op. Bar. et vñq; rñ. est bona tñ rñsio Imo. magis cōcludit cui non obstat qd ponderat Pau. q; torū illud qd dñ in. d. vñ pñtinet iteresse partis et bñ facit. d. l. traecticie. et adaptat et illi. §. rñ. vñtramōtanorūz q; ibi pena vna cū pñcipali poterat peti et exigi. Nō ob. et pñdicte opioni. d. l. cellus. §. d. arbi. q; et ibi nō appet q; j. modicū tps ibi voluerit ille morā purgare vñ dīctio postea dicamus q; iporat lōgū tps put ibi vult glo. j. in pñ. Vel rñ. pōt q; est spāle in illo casu gñā finiedaz litiū que expedit ut finiant. ut. c. finē litiū. ex de do. et pñ. et l. terminato. C. de fruc. et lit. expē. Que rñ. nō multū satisfactiōe: q; ipsa attenta idē dici debuisset in terminis. l. si cū dies. §. si. et l. seq. Pretere rea nō video q; magis finiant lites si hz pñtari pena: et sic si nō pōt mora purgari qñ si pōt purgari mora et euitari solo pene pñtito pñcipali vñ tene pñcedētē so. Vel rñ. put subtilr rñdet Bal. in. d. l. et si pñtres. col. v. in repetitiōe q; in. l. cellus. iō mora purgari nō pōt q; termin⁹ trāsīt in rē iudicatā nec pōt renocari s; si posset mora purgari renocaret ipse termin⁹. ergo et c. potētia ergo snie que trāsuit in rē iudicatā ipedit purgationē vbi termin⁹ fuit expñsus in snia. Non ob. et. d. l. magnā. quatenus pōderat q; impator intēdit remouere dubietatē et c. que nō erat respectu interpellationis an fieri p diē. nam dico q; et nō erat respectu purgāde more vbi erat dies et pena. nā fm opionē By. et sequaciū et dñ. ff. q. erat decisu q; nō fm opionē vñtramō. erat decisu pñiū et si erat dicta dubietas apud veteres. ll. nō declaratur p ipatorē put debebat declari p remouēda dubietate diffingēdo iter iudicialia et nō iudicialia et in mora commissio in pparatorijs et commissio in decisorijs. dicamus ergo q; pñdicta pñtentio an dies interpellat p hoie erat de media iuris prudētia post iura. ff. et de hac facit mētionē impator in. d. l. magnā. put als facit in. l. j. C. de his que pe. no. ut ibi dīclarat Bar. et dixi in. l. j. §. itē si ita. §. ad. l. fal. vñ dicamus q; velit hñe respectū impator ad iura añ tps. ff. ut als de tali iure facit mētionē impator in. l. si. C. de noua. ut declarat Bart. in l. pñ. de pñto. stip. et dixi in. l. iij. §. si ex pñtitiōe. §. de re iudi. si bñ memini. pñcedēs tñ rñ. magis plz. Nec ob. d. l. in vñ. obnoxius. put ipsam pōderat Ja. bu. et Bal. et et Ang. hic q; dñ intelligi q; sit obnoxius tñ cū facultate purgādi moram. nō. n. tollit q; nō possit pñueniri et dicat debitor s; obnoxius tatē purgādi moram cū effectū ergo intelligit eē obnoxius pene in. d. l. magnā. adeo q; eius solonē aliquo mō nō possit euitare demū lapso tpe purgādi morā et ad hoc optime facit. l. si penū. iūcta. l. cū sine pñfinitōe. §. qñ di. le. ce. et d. l. j. de pe. lega. nā in. d. l. si penū. dñ q; si leges penus et si penus nō def legent. x. illa. x. incipiūt deberi cū ipse heres interpellatus nō pñstitit penū et tñ claz q; vsq; ad litiū pñtestationē pñt soluedo penū euitare solonem qñtatis: ut. d. l. j. et d. l. cum sine. et sic purgare morā: et sic pñ q; verbū deberi respectu in euitabilis solonis pecunie nō verificat nisi demuz lapso tpe purgādi morā: et ita rñ. Imo. ad illū tex. hic col. xxvj. Non ob. d. l. j. de pe. lega. in vñ. nisi aliud tps et c. nā illi pōt rñ. duo bus modis. Primo mō q; d. vñ. nisi aliud tps et c. ponat nō exclusiue purgatiōis more sed inclusiue vsq; ad tps qd pñxit testator

a C^o Supra. r.
 ⁊ per Bart. in
 d. l. ita stipula-
 tus. in scōa pñ.
 q. in v. tertio ē
 videndum ⁊ c.

pene p pluribus pſtatiōibus ſingl^r adiūcte: ⁊ tunc dicit q^d mora cōmiſſa circa vnā pſtationē nō trahit ad aliā adeo q^d in alia pſtatiōe poterit pſtare illud q^d deuenit in pncipa li diſpōne: ⁊ ita dicit poſſe ſaluari ſniam Bar. hic quaten^o dicit q^d dies adiecta g^ra multiplicāde obligatiōis nō ipe dit purgationē more in vlti. volūtati^bus. v³ eim intelligi re ſpectu futuraz pſtationū q^d mora cōmiſſa in pma nō ipe di et purgationē in ſequētib⁹ i³ iſta ſit i^epſa locutio exquo in ſequētib⁹ mime mora eſt cōmiſſa vñ nō cadit q^d purgetur. Ipſe Imo. recitat^{is} dictis Bal. tenz in effectu p̄ Bal. ⁊ ſic opionē Bar. quē refert dicere in. d. l. j. q^d addi. de qua. q^d fuit ſcā mēio in p̄ dicto Bal. i³ aliq^d dicant q^d fuerit By. tñ ipſe nō credit fuiſſe By. ⁊ ad tenēdū p̄ Bal. mouet Imo. p tex. in. d. l. j. in. d. v. q^d ſi in annos. iūctis gl. q^d pōderati⁹ ⁊ pō derat ēt illū tex. dū dicit in illo v. penus adhuc pſtari pote rit ⁊ c. quaſi tex. velit q^d poterit pſtari put eſt dcm in pma parte tex. ſed in pma pte tex. pōt pſtari nō ſolū a pncipio ſz mora cōmiſſa vſq³ ad litis cōteſtationem. ergo ⁊ c. ⁊ rñ. ad tex. illius. l. in ſi. q^d debet intelligi q^d mora cōmiſſa vno an no cōmittat pena tota^r debeat pſtari vbi vnica ſūma adie cta fuit reſpectu petitiōis nō autē reſpectu exactiōis ſi vult morā purgare vſq³ ad litis pteſtationē ſicut d^r in pncipio l. ⁊ hāc opionē firmat q^d cū talis dici enētus nō pſtituat in mora ſz ſolū purificet obligatiōē vt eſt. q^d dictū ⁊ hⁱ in. d. l. quotiēs. nō eſt dicēdū q^d ipe diat purgationē more ſicut nō impedi^t vbi dies nō eſt appoſitus ſz eſt opus i^{te}rpellatiōe. reprobat Bal. ipſe Imo. in quātuz dicebat q^d in illa. l. j. eq³ pat³ legatū factū p vno anno cū pena vel in ſingulos ānos cū pena. nā in nulla pte illius. l. hoc d^r nec eſt veruz q^d ſi le gat³ penus pſtada. j. ānuz ⁊ ſi nō pſtet legat³ quātitas mora cōmiſſa nō poterit purgari q^d eſt pena ⁊ dies adiecta ſolu tioni ibi ergo egg³ant iſti duo caſus qñ legat³ penus ſimpl^r nō adiecto tpe ⁊ ſi nō pſtet legat³ quātitas ⁊ qñ legat³ pen⁹ ſingulis annis ⁊ ſi nō pſtat legat³ quantitas vel vna p toto tpe vel certa p ſingulis ānis: ⁊ ſic ex p̄dictis in effectu poſt Ang. reſidet cū opione Bar. Aduerte tñ: q^d tenē do opio nē Bal. tūc illa. l. j. penitus nihil faceret p opione vltamō tanorū imo faceret p̄ ēt. in illo v. q^d ſi in annos. cū ſequē. cuz fm ipm Bal. ibi nō admittat purgatio more p cui⁹ opio ne negari nō pōt qñ ille tex. ſtringat dum dicit q^d ſi ⁊ c. ⁊ ite

57 rum dū in ſi. dicit illico poſtq³ ceſſauit ⁊ c. tñ iſta dictio il lico videt³ importare q^d ſine aliqua p̄latiōe ⁊ ſine aliq^d exce ptiōe pſtatio fiat ⁊ importat paratā executionē: vt. l. p. C. d poſi. ⁊ ibi Bar. ⁊ ſic per ipam vñ impediri purgatio more.

a aſa. n. nō videt³ illa dictio verificari⁹: ⁊ hoc mō ponderādo illam lram vltra doc. facit p cōi opione q^d vbi eſt dies ⁊ pe na poſſit mora purgari facit tñ p̄ hanc cōem limitationem cōis opionis q^d vbi eſt dies g^ra multiplicāde obſonis ⁊ ſu mus in vltimis volūtati^bus q^d poſſit mora purgari. que vt ſaluet nō pōt rñ. put pōt rñderi ſaluādo opionē vltamō tanorū q^d fallit in vlti. volūtati^bus: ⁊ ita pcedat. d. l. j. que

58 facit ēt p Bal. vt dixi. tñ dicit q^d ſi ⁊ c. q^d illa verba videt³ denotare diuerſitatē ⁊ in iure ⁊ in facto a ſupioribus p nō. in. l. hoc amplius. §. de his. q^d de dā. in ſec. ⁊ in. l. j. §. ne quiſ eū q in ius vo. eſt vi. ex. ⁊ nō ob. rō Imo. q^d hic regrat i^{te}rpellatio q^d eſt dies vltra i^{te}rpellationē q^d operat³ pluſq³ ſi nō ēēt aliquis dies. ar. c. j. de tren. ⁊ pa. ⁊ auct. itaq³. C. cōia

59 de ſuccel. cū ſi. ¶ Tertio fallit p̄dicta regula vbi pena eſt appoſita ab hoie exp̄ſſe dies aut ſubintelligit³ tacite q^d tunc mora nō pōt purgari ſi talis dies eſt incertus cuius enētus p̄videri nō pōt: vt. l. qui rome. §. flauius. ſz intellectū Bar. hic in qnta op. ⁊ in. d. §. ſecus ſi ſit certus. q^d tūc impeditur purgatio more ex tali die ēt nō exp̄ſſo ſed tacite ſubintel lecto. ⁊ iſte eſt tex. in. d. l. j. de pe. lega. in. d. v. niſi aliud tem pus vel mēte ⁊ c. fm Bar. hic ⁊ hoc ēt ſatis videt³ eē de in tentione Bal. in. d. l. ⁊ ſi poſt tres. in lec. vt p³ ex dictis ſuis relati⁹. §. circa hūc articulū an vbi eſt dies ⁊ pena admitta tur purgatio more. Sed idē Bal. in. d. l. ⁊ ſi poſt tres. in re petitione in. viij. col. ad ſi. vlti. regule. quā ibi tradit ⁊ ad ſi. d. vlt. col. videt³ facere dñam i^{te}rp̄ctas ⁊ vltimas volun tates vt in p̄cibus indiſtincte dies tacita nō impediāt pur

¶ Verificari a
z faciunt dicta
§. in tertio no.

h C More. z
vide Balin. d.
l. magnam. in
feda fallētia q
d. si cum dies
§. si. z. d. §. fla
uitus. intelligit
prout Ang. z
Imo. hic q in
illis iuribus di
es ab vno dies
ab alio sit ap
positus vt iur
f. intelligatur.

gationem more: secus in vltimis voluntatibus per. d. l. j. de
pe. leg. quā hoc modo ipse ibi intelligit: in lec. simplr dicat
per illā. l. q. dies tacita subintellecta ab vtroq; p̄hete impe-
dit purgationē more: put dies subintellecta ab ipso testato-
re in. d. l. j. et illud qd vult Bal. in. d. l. et si post tres. in repeti-
tiōe q. d. l. j. loquēs de die tacita pcedat in vltimis volūta-
tibus vult ēē ipse in. l. j. q. xij. C. de his que pe. no. Ang. hic
et sifr Imo. in quarta fallētia ad hāc regulā negatiuā tenēt
p̄ Bar. q. s. dies tacita siue certa siue incerta nō impedit pur-
gationē more: vbi talis dies subintelligit a lege et pena fuit
exp̄ssa a partibus et hoc mō limitant p̄dictā regulā q. vbi
dies ab vno forte pcedit puta a lege pena ab alio sit locus
purgationi more: secus si ab eodē fonte: q. tūc ēē q. dies sit
tacitus impedit purgatio more: et hoc modo r̄ndent ad. l.
ij. C. de iure emphy. ibi est dies et pena legalis nō miruz q.
impediat purgatio more p̄ter q̄s in emphyteota ecclesie: vt. d.
c. p̄pter sterilitatē. et c. potuit. et dictū est. s. p̄ima limitatio
ne. Et ad primuz q. vbi inest dies a lege et pena ab hoie ēē
q. talis dies sit certus et sic p̄videri possit impediat purga-
tio more allegant p̄fatū doc. l. si cum dieb. s. si. s. de arbi. fm
59 vnā lec. que est q. modicum t̄ps intelligat ibi illud qd dat
iudicatis qd est certū: vt. l. ij. et. ij. C. de vsu. rei iudi. allegāt
ēē p̄ Bar. d. s. flauius. iuncta. l. latinus. s. q. sine manu. nā ibi
ēē inerat dies certus subintellectus a lege et nō impeditur
purgatio more: l. Bar. velit q. illa dies nō insit: q. nō fuit
cogitatum de effectu manumissionis: sed de modo manu-
mittendi: et ideo ibi lapso tēpore de quo in. d. l. latinus. nō
competit libertas inerat ergo dies incert⁹ cū peteret q. ser-
uus manumitteret: et ita ēē sentit hic Bar. in. d. v. op. s. 3o.
de imo. ibi dicit q. illa dies legalis inerat ad p̄stituendū in
mora nō h̄nt ad faciendū competere libertatē et hoc modo
dicit posse saluari glo. in v. liberef. in fi. in. d. s. flauius. dum
allegat. d. l. latinus. quasi ipsam voluerit allegare argumē-
tarie et hoc modo ille tex. facit p̄ Bar. q. ēē vbi dies qui a
lege subintelligit est certus nō impediat purgatio more: et
sic volunt p̄ferari doc. q. solum attendat an ab eodem fonte
pcedat dies et pena vel a diuerso. Nec ob. l. celsus. vbi di-
es ab vno fonte v. ab arbitro videt pcedere pena ab alio
fonte. i. a partibus: et tñ impeditur purgatio more. nā fm
Imo. imo. ibi et dies et pena videt pcedere ab eodē fontē
60 te. i. a partibus: cū omnis potestas arbitri pcedat a p̄tate
sibi data per partes: vt. l. nō distinguemus. s. de officio. s. d.
arbi. et c. cum dilectus. eo. ti. Bo. Alex. hic tenet opiniones
Bar. per. d. l. j. de pe. lega. et rñ. ad. d. l. si cuz dies. s. si. q. ibi
erat dies incertus v. arbitrio iudicis declarandus vt ibi
per glo. fm aliā lec. Ad. s. flauius. p̄t rñ. q. non pcedit. d.
lec. Imo. q. l. latinus. non loquit de die cōmittendi moras
s. d. die cōpetendi libertatē qd non adaptat in. d. s. flauius.
cum presupponat adhuc libertatē non competisse: et ideo
Bar. ibi et cōiter doc. reprobant gl. super. d. v. liberef. dum
alk. d. l. latinus. Tu in hac. q. sic concludas Qd aut dies l. j.
tacita vbi est pena inest ex mente p̄trahētium: et si est certa
cuius euentus p̄videri p̄t: et ista impedit purgationē mo-
re: et ita procedat opinio Bar. hic in. d. v. op. dum alk. d. l. j.
quā hoc modo intelligit Bal. in. d. l. et si post tres. in lec. vt
s. retuli: secus si est dies incerta: q. ista ēē q. insit tacite a par-
tibus non impedit purgationē more cogita tñ an. in. d. l. j.
sit dies certus cuius euentus p̄videri possit. Aut dies taci-
ta inest a lege et pena a partibus et ista non impedit purga-
tionem more siue sit incerta qd est clarū: et in hoc omnes cō-
cordant siue sit certa et hoc casu saluat opio Ang. et Imo.
per. d. l. si cū dies. s. si. fm vnā lec. et ēē per rōnē q. nō v̄ ita
velle impedire purgationē more ille q. nō certificat reū de oi-
bus puta de die et pena put ille q. certificat de oibus p̄di-
ctis q. v̄ velle q. nō sit locus purgationi more. et ita vbi ip̄a
l. apponit certam diem et certam penā: q. tunc similiter v̄
61 def velle impedire purgationē more. ¶ Quarto fallit
b p̄dicta regula vbi dies inest ex conuētione partium et pe-
na inest tacite ex. l. dispositiōe: vt. l. si ita quis. s. leya. j. eo. et
hic per Bar. in. vj. op. in quo. s. qualiter insit pena ex. l. d. v̄
spositiōe declaratum fuit. s. in recitādo opinionem Saly.
super hoc

sup hoc articulo qñ ē dīco ⁊ pena ipediat purgatio moze
61 ¶ Quinto fallit p dca regula vbi dīco ē expssus est in-
 cen⁹ vbi gfa pmitto facē ⁊ curare qñ fili⁹ me⁹ pssentiet ali-
 cui pcuti cū erit līe etatis sub certa pena certe hī tps ē in-
 certū ⁊ indiget līdatōe. ⁊ ppea h3 locuz purgatio moze:
 qñ p babilr in tali tpe pōt errari. ⁊ iō cessat rō. l. magnā q
 loq̄ de oīe certo ⁊ in quo nō cadit error: sed est talis q pōt
 sciri ⁊ pvideri. ita dīcit nō. Bal. in. d. l. si pacto quo penaz
 in. ij. col. ad fi. C. de pac. p. d. l. magnaz. vbi alle. ē. L. y. hoc
 velle vbi L. y. hoc vult qñ pmitit qñ ex nens ratificabit cūz
 erit līe etatis: s3 qñ pmitit qñ filius vel alius pūctus rati-
63 ficabit: tūc ipse de h dubitat: ⁊ qñ pōt ⁊ alius pūctus nō
 psumit etare filij vel pūcti ignorare: vt. l. de tutela. C. de
 in. re. ⁊. l. octani. s. vñ cognā. S3 Saly. in. d. l. magnā
 col. iij. ⁊ ē in pte vñ pūctis pmititib⁹: vt. s. admitti pur-
 gationē moze: qñ illud tps cū erit līe etatis reddit dīspō-
 nē p dīctō alē: vt. l. si ita scriptū. s. de ma. testa. vbi ita dīspo-
64 nit pter qñ fauore libertatis: ⁊ loq̄ illa. l. ē p dīctionē
 cū qñ nō differt a dīctōe si vbi apponit alicui actui extrinse-
 co: vt. l. qñ cūq. s. nō solū. s. eo. cū ergo illa dīctio cū faciat
 p dīctionē ex euentu līe etatis nō pssit qñ in moza s3 re-
 qñr interpellatio p nō. in. d. l. qñens. in dīe. s. eo. ⁊ in. l. ita
 stipulatus. in. ij. q. pñ. in v. tertio est vīdendū. j. e. p Bar. ⁊
 p pñs pōt ēt moza purgari: sicut dīes aliqñ nō esset adie-
 ctus cū ad ipediendū purgationē moze videat pōderari
 qñ sit talis dīes q interpellat: vt. d. l. magnā. ad hoc dca. s.
 in scda limitatōe ex qbus appet an regrat dīes q interpel-
 let: ⁊ idē vult ipse Saly. in. d. l. si pacto quo penā. in. xi. co-
 lū. in v. duodecima pclusio ⁊ c. ⁊ p hac limitatōe facit qñ
 dīcit Bar. hic in. v. op. qñ in tertia limitatōe est relatus ⁊
 qñ dīcit idē Bar. in. l. ita stipulat⁹. j. e. in. ij. q. pñ. in v. scdo
 iuxta hoc qñ dū in fi. illius qñr dīcit qñ p cursuz dīe ier-
65 ti non pssit qñ in moza. ⁊ Sexto fallit dīcta regula
 vbi dīes est adiecta cū pena gfa demonstratiōis: qñ talis
 dīes nō interpellat ⁊ non intelligit adiecta cā differende
 solonis. l. liber hō. s. decē hodie. j. e. ⁊ ita vult hīc Ange. in
 fj. fallen. ⁊ Imo. in. xij. fallen. ad hanc cōem opi. l3 dicat
 qñ hec nō ē ppa fallen. cū regula sūpta ex cōi opione hēat
 locū: ⁊ dēat intelligi qñ dīes est adiecta gfa enitade solo-
 nis: ⁊ hoc t3 Pau. de ca. in. d. l. liber hō. s. decē. reprobās
 Ange. q voluit pñū p. l. talis scriptura. s. j. s. dele. j. p quaz
 ē ita tenuit Bal. in. d. l. magnaz. in. ij. colū. sed illi. l. rīdet
 Pau. de ca. ipsam potius inducens p hac opione: vt ibi
66 vide p ipm. ¶ Septimo fallit vbi dīes est certus pena
 in certa puta pmitit scribere libzū sub illa pena quaz tū-
 tius declabit qñ vñ posse pmitit. ar. l. si qñ arbitratu. s. e. ⁊
 l. si. C. de pben. emp. nō. n. vñ ita iputandū isto casu illi qui
 nō facit pmissa. j. tps sicut qñ pēa fuit expssa. potuit. n. cre-
 dere qñ nō hēet ille in cui⁹ arbitrio pena fuit remissa tantā
 penā arbitrari: ⁊ ita sub dubio forte t3 Ange. hic s3 Imo.
 t3 pñū pp sura q allegant p hac cōi opione q gñat ⁊ in-
 distīn. loquunt ⁊ sic gñat ⁊ indi. dēnt intelligi: vt. c. si ro-
 manoz. xix. di. l. i. s. ⁊ gñat. de le. pstan. l. de pñio. de publi.
 cū si. nec ob. rō in pñū scā qñ vñ iputandū ei qpmisit qñ de-
 buit cogitare qñ ille potuit magnā ⁊ parvā penā arbitra-
 ri. ar. l. ij. s. si qñ in. s. si qñ cau. nec in pena i certa est illa rō
 qñ est in dīe in certa. p Ange. in facti. d. l. magnā q loq̄ de
 pena certa: ⁊ sic nō loq̄ indīstīn. put pssupponit Imo. vñ
 cogita qñ cū ista cōis opio sit rigorosav qñ solū in casu in
 quo loquunt iura p ipm allegata dēat intelligi nec irabi
 ad aliū casum. ar. l. ius singulare. ⁊. l. qñ qñ. s. de. ll. cū si.
67 ¶ Octavo fallit in pctibus bone fidei: vt. l. iutina. s. de
 ac. emp. quā. l. hoc mō intelligit Bal. in. l. cū allegat. i. vj.
 op. C. de vñ. ⁊ ita t3 Pau. de ca. hīc in. j. col. l3 referat qñ
 cū hēet de scō in civitate florentie nō potuit obtinere vt p
 nūciare s3 opi. Bal. sed Imo. t3 Bal. hic circa decimā
 quartā fallentia ad hanc regulaz qñ maior rō est qñ moza
 nō possit purgari in pctibus bone fidei qñ in pctibus stri-
 cti iuris ex qñ magis d3 exuberare bōa fides in pctib⁹ bo-
 ne fidei qñ in alijs: vt in. s. actionū. in fi. de acti. ⁊ ppea ma-
 ior est pñdia illius qñ est in moza in bñmōi pctibus qñ in p-

ctibus stricti iuris: ⁊ iō moza minus purgabilis. ⁊ ad. d.
 l. iutina. rñ. pluribus modis: ⁊ hoc vno qñ ibi nō d3 admit-
 ti. ar. a pñio sensu: vt ibi p glo. ⁊ tetigi in supioribus. ⁊ rñ.
 ad rōnē quā facit Bal. de nouatōe qñ sit fm ipm in pctib⁹
 bone fidei p penālē stipulōē subiectā: secus in pctibus stri-
 cti iuris p nō. p bar. in. d. l. ita stipulat⁹. in. j. op. vñ. pñs. j. e.
 ex qbus ibi dīctis appet an sit vez qñ in pctib⁹ stricti iuris
 inducat nouatio per penales: secus in pctibus bone fidei.
68 ¶ Nonno fallit qñ actū fuit vt moza possit purgari aut
 purgationi moze ptes psserunt expsse vel tacite: ita vult
 Bal. in. d. l. magnā. ⁊ Imo. hic in pma limitatōe ad h. l.
 de. l. cōmissoria. s. fi. ⁊. l. se quē. s. de. l. com. vbi si post euen-
 tū dīe. l. cōmissorie expssi petat pñuz vel recipiat nō pōt
 exerceri amplius pactū. l. cōmissorie cui p hanc petitionē
 vel receptionē vñ renūciatū: ⁊ sic vñ actuz vt ille q tenebat
 soluere pñū possit ipm pñū soluere: ⁊ sic purgare mozam
 quā alē nō potuisset purgare: vt tacitū fuit. s. circa quartā
 op. Bar. dū fuit discussus intellectus. l. traiectione. s. de il-
 lo. in fi. s. ti. pñ. facit. l. emilius largianus. s. de mino. ⁊ qñ
 ibi p glo. in v. restitui. ibi vel dīc qñ hic denūciauit p rogā
 do ⁊ c. cū seq. ex qbus ibi dīctis: ⁊ p gl. ⁊ doc. ⁊ p illū tex.
 in v. dicebā ibi ⁊ pñū petendo recessisse ⁊ c. pbat qñ moza
 cōmissa ex pssu pñum pōt purgari: ergo multo magis
 a principio hoc in pentionē deduci pōt facit. l. cum stipu-
69 latus sim mibi a pculo. j. eo. vbi pbat⁹ ⁊ qñ per prog-
 tionem terminū impedit cōmissio pene: ⁊ sic pōt moza pur-
 gari: qñ vltra tps pñmo conuentuz pōt opus explicari: ⁊
 si pena est cōmissa ⁊ opus recipiatur evitatur solutio pe-
 ne: ⁊ sic moza purgatur consentiente parte: vt ibi per glo.
 in verbo cōmissa: ⁊ ibi per Bar. ⁊ doc. est ergo verum qñ
 ex conuentione partium moza potest purgari etiā vbi est
 dīes ⁊ pena. Et nō bene illam. l. cum stipulatus sim mibi
70 a proculo ⁊ quod per illam. l. dīcit ibi Bar. in fi. ⁊ d3 l3
 ad aliquod tempus aliquid tibi promisi. ⁊ deinde in po-
 sterum ad tui petitionem ⁊ terminū omnino per lapsuz
 temporis expssi constituitur promittens in moza. qñ illa
 verba. deinde ad tui petitionem ⁊ terminū ⁊ c. intelligun-
 tur hoc modo qñ si ille cui promittitur vult prorogare po-
 test prorogare tempus vt est tex. ibi iuncta glo. in ver. ar-
 bitratu fm qñ vno modo exponit illum textum qñ in arb-
 trum stipulatoris fuerit remissa prorogatio terminū: ⁊ sic
 qñ fuerit promissum ante kalendas Junias opus efficere
 arbitratu stipulatoris. i. qñ in arbitrio suo sit prorogare
 tempus post kalendas. Et ex hoc sequitur qñ si fuit adie-
 cta pena ⁊ dīes licet subiectis illis verbis. deinde in poste-
 rum vel deinde in antea ad tui petitionem ⁊ terminū
 oīno moza nō poterit purgari: sicut si illa vba subiecta nō
 essent. ⁊ ita vult Bal. in. d. l. magnam. in secunda colum.
 ⁊ hoc tenet etiam Imo. hic post Ange. colum. xix. qui
 etiam prout dīcit Bal. in. d. l. magnam. affirmat qñ predi-
 cta regula procedit etiam si dīes fuit adiectus gratia mī-
 serationis: ⁊ etiam si aliqua iusta ratione motus reus
 non impleuit in tempore quod promissit: vt quia forte er-
 ravit in iure exemplum fm ipsos si forte ipsi reo fuit ter-
 minus prorogatus a factore seu casteldione qui non ha-
 bebat potestatem: vt. l. qui rome. s. chalimacus. j. e. de cñius
 s. intellectu dīctum fuit. s. in examinatione huius regule
 negativae: ⁊ ratio est: quia ad hoc vt quis constituatur in
 moza non requiritur volus: vt. l. quod te. s. si certum peti-
71 tur. ⁊ Alias autem vbi requiritur volus quelibet iusta
 etiam causa excusat a dolo: vt. l. i. gitor. s. de libe. cau. ⁊. l.
 plagij. cum ibi notatis. C. ad legem flavi. de plagia. ⁊ per
 Barto. in. l. prima. s. primo. si quis re. li. esse ius. fuerit dūz
 ponit de statuto loquente deturbata possessiōe: ⁊ hoc vo-
 luit etiam Bal. in dicta. l. magnam. licet Ange. ⁊ Imo
72 la hic non dicant. ¶ Decimo fallit predicta regu-
 la: si debitum non erat liquidum: quia tunc excusatur
 ille qui promissit ad diem sub pena: si ad diem actualiter
 non obtulit quod promissit: ⁊ sic potest postea offerre: ⁊
 quodammodo purgare mozam licet non cadat proprie
 purgatio ex quo in moza non fuit: vt. l. statuliber. ratio-
 n n
 Vincen. sup scda. ff. noui.

nem. *de sta. li. no. Ange. in l. ptoz ait. si qd paratus. de no. ope. nun. et in l. iij. si ait ptoz. de re indi. et in l. si mora. si. so. ma. vbi et per modernos duz ponunt fallentias ad illa theorica qd verbalis obligatio non sufficiat facit*
73 qd hñ per *Bar. in l. pe. de distrac. pi. duz qrit qd possit facere debitor ad hoc vt impediatur venditione pignoris et ita tñ et hic do. Alex. in. viij. fallentia ad hanc regulam negatiua: ista tñ nō est ppa fallentia ad hanc regulam dicto casu vbi debitor nō ē ligdū qd hñat reus facere vide plenius in. d. l. si mora. et vide *Bal. in. d. l. magnā. in. vl. fallen. quā*
74 pōit ad hanc regu. negatiua: et hñ *Imo. i. viij. fall. et An. decio fallit pdcā regu. i. hñde obligato qd diei et pene iustas pñendit ignoratiā: nā poterit purgare morā bñficio restōnis in integrū obtēto: vt. l. cū filius. si. in hac. de ver. obl. cū ibi nō. per glo. et doc. et l. ij. C. de in. emphi. et ita vult *Bal. in. d. l. magnā. in. iij. col. et in. vj. fallentia quā ponit ad hanc regulam negatiua: et ita vult Ange. hic in. vj. fallentia et Imo. in. viij. fallētia. et dñ alle. d. l. ij. C. de in. emphi. vult*
75 allegare id qd nō. glo. si. in si. et *Decimo fallit vbi pena nō est ppetua sed duratiua solū mora durante qd intellige quo ad effectus futuros nō qd ad pñeritos: qz illos purgatio more nō absorbet: vt. l. si pecunie. s. vt in pos. le. l. lancimus. C. de iudi. l. euictis agria. s. dñsu. et facit in fili qd dicimus de excōicaro qui satisfaciēdo pñumacie absoluit ad hoc. c. iij. iuncta glo. in verbo ppetuā. de coha. cle. et mulie. et hoc vult *Bal. in. d. l. magnā. in. viij. fallentia. et hic Ange. sñr in. viij. fallen. et Imo. in. xi. l. de Bal. men-*
76 tionē nō faciāt. et *Decimo tertio fallit si actū erat interpres vt alr qd per lapsum diei deberet qd interpellari exēpiū in mercatore magno qui forte pluribus ad diem sub pena tenet et dubitat nō hñe menti. et ppea vult interpellari alr qd per diei lapsum: nā poterit morā purgare: qz non militat hic rō qd iste fuerit certus: et sic sibi imputandū: qd nō adimpleuit illud qd pñisit: et de quo erat certus ex quo iste nō pñidit in memoria: et ita vult *Bal. in. d. l. magnā. in. xij. fallen. alle. ad hoc. l. ita stipulatus. in. v. cum id ageret functa glo. i. eo. et hoc tñ et Ange. hic alr nō facta mentōe de Bal. Imo. vero hic in. ij. fallen. dicit qd si Ange. intellexit qd per lapsus diei nō icurrat pñicto casu mora bñ intellexit si vero intellexit qd mora possit purgari: et tunc male dixit: qz secuta iterpellatōe ē ipse in duplici mora. et ppea minus vñ qd admittat ad purgandā morā qd vbi simplr dies adiectus fuit. ar. auē. itaqz. C. coia de succes. et. c. i. de tre. et pa. facit. l. si mulier la. ij. C. aduell. et qd hñ in. l. cū sci m. C. de agri et censu. li. xj. et ita trāsīt hic simplr do. Alex. de Imo. in. vj. fallen. et ita trāsīt et Imo. in. d. l. ita stipulatus. vbi et Ange. hoc tangit sup glo. in. v. certo. die ponderans ad hoc scōam solu. de qua ibi in. d. glo. in. pñ. hoc vno mō intelligens dictaz solu. qui intellectus lñ sit verus in se tñ nō applaudet lñe put ibi declarat Imo. nā tñc stipulatio non cōmitteret pp defectū pñictōis magis qd pp errorē qdqd tñ sit dñm *Bal. et ang. puto vñ ex rōe quā tāgit Bal. nec est verū qd iste sit bis interpellatus: qz lapsus diei ex pñentōe nō interpellat: et nō pñituit in mora: vt ipse met Imo. fatef qui vñ sibi pñi prius pmo dicendo qd Ange. bñ loqf si voluit qd lapsus talis diei nō pñituit in mora. postea vero dicendo qd male loquit si intendit morā purgari posse secuta iterpellatōe cū sit in duplici mora pñupponit. n. qd diei lapsus pñituerit in mora cuius pñiū paulo añ pñupposuit: nisi intellexerit qd secuta iterpellatione dies postea interpellat: cū ergo pp illam pñentionē dies non opet interpellationē: sed hñat fieri interpellatio expñsa dicamus qd mora possit purgari: sicut si dies nō eēt appositus vel eēt dies incertus sñm qd est dñm. s. in pñecedentibus limitatōibus: et ad hñ vide dicta in. d. l. ita stipulatus vbi hoc melius declaro. et*
77 *Decimo quarto fallit* hec regula vbi dies expñsus ab hoie eodē mō quo fuit expñsus inerat ex. l. dispōne exemplū: si index sub certa pena pñcepit dari. i. tps qd dat iudicatio: expñsio. n. talis diei nihil opabit. ar. l. iij. s. dele. j. vbi p *Bar. et doc. de hñ q tan gunt qd qñ arbitet expñmit talē diem: et de hoc p Ange. et******

Imo. hic et p Bal. in. d. l. magnā. in. j. fallen. ex cuius dñio ibi et hic p Ange. et doc. et p doc. in. d. l. et si post tres ad huc possent plures dari limitatōes ad pñictā regulā sed pñictē p mō sufficiant. et Venio mō ad pñia que format
78 *Bar. p scōam pñe tex. dñ in eo dñ et qd post lit. pte. nō pōt purgari mora. pmo ergo ipse op. p hñc tex. de. l. iterdū. si. et de. l. si fuū. si. de illo. et. s. seqf. In qbus iuribus purgatio more indistin. pñmittit: et sic nō solū añ lit. pte. sed etiaz post et rñdet qd glo. in. d. s. si. dicit qd ille tex. intelligit sñm tex. nñm. vñ. añ lit. pte. sed pñe. et cōiter doc. reprobat illaz glo. qz ille tex. in. d. s. si. et. d. s. seqf. loqf vbi illud idē qd petit offerf qd qñcūqz offerat pōt mora purgari: vt in. s. si. in. l. de ppe. et tē. act. et tex. aut nñ loqf vbi aliud petit. s. interesse et aliud offerf. s. ipz sñm. et de hoc et aliqd in tex. dñm fuit. et ita et multo tpe tenuit Ray. de froli. vt refert *Bar. in. d. s. si. postea mutauit opionē: et ad sit opioni glo.*
79 *quo ad euitandū piculū interitus: et qz et eiusdē rei non pōt fieri obligatio post lit. pte. quo ad euitandū piculū interitus p. l. sed si alia. s. de pñti. pe. sed quo ad euitandū istā tñaz iudiciū sic et ita loqf. s. si. in. l. de ppe. et tē. ac. Sed hoc improbat Bar. qz ille tex. probat qd absoluit ab instantia iudiciū tāqz soluisset. vñ nō cadit qd añs teneat de piculo interitus. Saluat tñ opī. glo. et Ray. qñ rei vel quantitatō petite post lit. pte. sit simplex obligatio: qz nō sufficit ad purgandā morā: et ita loqf. d. l. sed si alia. put sufficeret añ lit. cōte. vt. d. s. de illo regref ergo obligatio in iudicio vel solo vel obligatio et cōsignatio: et ita et vult ipse bar. in. d. s. si. et in. d. l. sed si alia. et in. l. i. in. pñ. de pe. leg. et vide eūdē bar. in. l. ita. in. si. j. e. et cū bar. trāsīt bal. in. l. acceptā. in. x. q. C. de vsu. et in. l. si traditio. in. vj. q. C. de act. emp. et in. d. l. magnā. in. v. col. in. v. venio ad alias. op. qd mora pōt purgari et post lit. pte. et ita tñ Saly. in. d. l. si pacto quo penā in. xij. col. in. si. et pñ. xv. ita et tñ ipse. in. d. l. magnā. col. j. et*
80 *et intellige dñm bar. et doc. dñ loquūt de simplici obligatio ne. s. reali verbalis. n. nō sufficit regulr: vt p bar. i. l. pñor. s. si qd parat. s. de no. ope. nñ. et cū bar. trāsīt simplr Jo. de imo. in. d. s. si. in. d. l. interdū. qd dicit vt pñixi dñm bar. intelligendū de oblatōe reali. Sed ipsemet Jo. de imo. hic colū. xxxvj. in. iij. fallē. quā ponit ad regulā negatiua qd mora nō possit purgari post lit. pte. sub dubio forte vñ tenere p bar. in. quātū vult qd post lit. pte. nō sufficiat sola obligatio ex quo egta sub qua est fñdata purgatio more: vt. l. si ser uuz. s. seqf. et sepins. s. est dñm dicit qd si actualr offerf illō qd petit et post li. pte. trāsire debeat piculū in actorē qd nō vult recipe et p hoc bñ facit. l. illud. s. de peri. et cō. rei. vñ. vbi simplr et indistin. dñ qd vltima mora nocet. et Et ad l. sed si alia rñ. qd nō ponderat. Jo. p. ibi tps accepti iudiciū adhuc effectū: vt postea reuolens realr offerre illud qd petit nō audiat sed adhuc effectū: qz si antea reus nō fuit in mora p talē acceptionē iudiciū pñituit in mora: vt hñ in. l. vñm. s. si cer. pe. et sic illud qd dñ in. l. pñcedenti qd vba pñoris referunt ad tps pñituti declant in. l. sed si alia qd referunt et ad posterius tps vsqz ad tps accepti iudiciū vbi. s. añ reus non fuit in mora: et ad hoc cōprobandū adducit Imo. qz nō est verisile qd actor nō recipiat illud qd petit vbi sibi actualr offerf. et iō nō est dicendū qd adhuc casus habuerit respectū. Jo. p. qd qñ nñqz eueniret. ar. l. nā ad ea. s. de. ll. Que rñ. nullo mō pñruit illi lñe qd nō loqf respectu more pñhende sed iaz pñte purgande. et ppea melius posset rñ. ad pñictā. l. tenendo hanc opionē Imo. qd ex illo tex. ibi vsqz ad tps accepti iudiciū et cñ. nō dñ sumi. ar. a pñio sen su qd postea sñm ipsius actoris nolentis recipe ipsi nō no ceat: qz esset pñura indistin. pñmittentia ad purgandā morā actualē oblationē. Vel posset rñ. ad illaz. l. qd ponderat tps accepti iudiciū respectu oblonis facti de qua et pñmit vbi. s. successit oblo ad interesse nā si pñestaf lñ sup iñteresse nō pōt postea mora purgari offerendo sñm p hñc. l. et ista opī. p certo hñ magnāz eqtātē opio tñ bar. vñ esse magis cōis. et Quā tñ Pau. de ca. in. d. l. interdum. s. si. vbi res oblata perijt añ secutā absolōnē ab obseruatione iudiciū quam dicit debere sequi et scā simplici oblatōe et ipsa secuta*
 ta cuitari*

ta euitari esse piculū interitus: ut ibi vide p ipm. Et pōde
 83 ra verba Bar. in. d. s. si. in si. qz vñ sentire t q oblatio scā
 in iudicio hēat vim solonis de quo p Bar. in. l. si debitor
 offerret. de sol. et vide Balan. d. l. accepta. in. iij. op. q vñ
 velle esse spēale in terminis. d. l. si rem. s. si. de pig. actio. q
 oblatio hēat vim solonis vbi sit in iudicio. alia aut secus p
 83 ut vult ē Bar. in. d. l. si debitor. C. p. ij. Bar. t q imo
 vsq ad sniaz more purgatio admittat: vt. l. iij. s. si. et. l. seq.
 et seq. iud. sol. vbi disponit q lit. pte. cū fideiussore q indi
 catū solui pmissit sup interesse ob rē nō defensam ipse reus
 pōt suscipe iudiciū: et seq ab solo ipsius fideiussoris: et sic
 purgat mora l3 lio sit ptestata dūmō snia nō sit secuta: qz
 tunc vltima nō admittit purgatio more: vt ibi in. l. fami
 tñ. in pn. et rñ. Bar. post p. q est spēale ibi vbi stiplo cō
 mittit ad totale interesse statim q reus nō venit ad defen
 dendū nō expectato tanto tpe quo iudiciū potuerit expe
 dirisicut tñ tps quo possit scm explicari expectat qñ pro
 mittit scm ad hoc vt cōmittat oblo ad totale interesse: vt
 hñ in. l. stiplo nō diuidunt. s. si. s. eo. et est bonus textus
 ad hoc q solū cōmittat oblo ad pūulare iteresse vbi q
 fuit in mora faciendi et nō transiit tñ tps quo totū scm
 potuit explicari in. l. pūnuus. s. ite q insulā. s. eo. ti. nō cuz
 ergo pmittens scm in hoc releuet q ex mora nō cōmitta
 tur oblo ad totale interesse nisi trāfacto tanto tpe quo to
 tum scm potuit explicari: vt in dictis iuribus grauat in
 hoc alio vt cōmissa oblo ad interesse solum vsqquo lio
 ptestat sup interesse pōt morā purgare explicando scm et
 nō vltima: vt in. l. nra. Ille aut pmissit iudicatū solui per
 aliquē cū grauet in hoc q statim nō secuta defensione cō
 mittit stiplo ad totale interesse releuat in hoc alio vt vsq
 ad sniam admittat purgatio more: et ita vult ē ipse Bar.
 in. d. l. iij. s. si. et. l. seq. et seq. et ita transit Bal. in. l. magna.
 in. vj. col. et ita ē t3 Pau. de ca. in. d. l. iij. d. s. si. et expūus
 et clarus in. s. pcedente. et ita ē t3 ipse Pau. hic in. iij. co
 lū. et ita ē doc. transeunt l3 Bal. in. d. l. et si post tres in vl.
 col. in lec. videat velle q ibi sit spēale in fideiussore: vt ibi vi
 de p ipm et p Saly. in. l. si pacto quo penā. col. xv. in prin.
 84 C. p. iij. Bar. de. l. fideiussor euictionis. s. de vo. excep.
 t vbi ē post sniam vñ dicit et dispōi q more purgatio ad
 mittat et reiectis alijs so. alioz residet cū so. Andre. de pi.
 q ibi nō tractat de purgatōe more: qz soluit totū qd obet
 facit ad hoc. d. s. si. in si. de ppe. et tem. acti. sed hoc est ibi
 mirabile q cū sit cōmissa oblo ad interesse et sic ad quāti
 tate admittit solo fundi loco quātītatis et sic soluet aliud
 p alio p. l. iij. s. si. cer. peta. sed illud iō est: qz quātitas est in
 oblo respectu illius spēi: et sic illius fundi. vñ eius solo
 admittit: vt. l. si vero. s. si. s. solu. matri. vbi maritus q te
 net restituere vxori pecuniā eius qd est psecutus tāq pō
 nno a liberto quē manumisit voluntate vxoris aio geren
 di ei⁹ negocia liberaat tradēdo illud qd psecut⁹ est ab ipso
 liberto l3 nō tradat pecuniā cū pecuniāz debeat pp ipso
 res. et put hic t3 Bar. in. d. l. fideiussor euictōis. et t3 et ita
 ē vñ in effectū tenere Ange. hic. Sed Bal. put refert hic
 3mo. col. xxxix. dū tractat de tertio tpe. s. de tpe post sniaz
 an admittat purgatio more vñ reprobare rōnē Bar. quā
 assignat q ibi possit solui aliud p alio. dicit. n. q rō suavf
 esse p hunc tex. in quo oblo est pcta ad interesse respectu
 ipsius facti et sic attenta rōnē Bar. videt dūm q ē lit.
 cōtestata sup ipso interesse possit solui et pñari scm qd tñ
 est falsum: qz lite ptestata sup interesse non pōt scm pñari
 et sic multo minus post sniam. Et iō ipse p tollendo pñio.
 d. l. fideiussor euictōis. dicit q rō pte. d. l. est qz pñatio rei
 affert p oia eandē vñ lratē quā pñatio pecunie qd nō prin
 git: hñ cū in oblo meri facti: vt insulā edificari vel sulci
 ri qd est singulr no. hñ cū. Qui ex hoc infert q ita demuz
 arbitrabit iudex nō posse moraz purgari qñ inter est ma
 gis actoris hñ interesse qd scm alia secus. Sed ipse 3mo.
 dicit q nō videt q magis hic intersit hñ ipm interesse qd
 scm: et in. d. l. fideiussor pariter intersit hñ rem et hñ pecu
 niā. et ppea ipse 3mo. nō t3 hñ rōnē sed aliā assignat quā
 pñi. subijciā addo tñ q Bal. in. l. si traditio. in. vj. q. de ac

tio. emp. vñ velle idē qd refert 3mo. spz velle hic et ibi ma
 gis explicat qd potius intersit hñ interesse qd factū in ter
 minis nñe. l. qz in. d. l. fideiussor qz. s. hic est scm successūz
 qd requirit tractum tps: sed p bal. facit qd dicit bar. re
 probando Qui. de en. allegando et adducendo. l. si ita qd.
 s. seya. s. e. vbi tex. loq in actu momentaneo. s. in pñatioe
 pecunie: et tñ nō admittit purgatio more post modicū tps
 nec post lit. pte. vt ibi vult glo. de cuius veritate dictū fuit
 .s. sup scda op. bar. ad pñā pte huius. l. cū ergo rō bal. nō
 sit bona pro so. pñi. d. l. fideiussor euictōis dicit 3mo. Qd
 interdū ab ipso initio qd est obligatus ad pecuniāz respe
 ctu certe spēi: et tunc admittit soluens dictā spēm: vt. d. l. si
 vero. s. si. et. l. titie testores. s. si. s. deleg. j. Interdū ab ipso
 initio nō est qd obligatus ad pecuniā sed ad aliud. vñ ex
 post scō obligat pp morā ad pecuniā: et tunc vt mora ali
 qd opef cū sit nocina moroso non admittit volens ipsam
 purgare nisi vsq ad lit. pte. sup ipso interesse et pecuniā et
 ita loquit. l. nra. C. Et pp hoc fm ipz pōt inferri ad intel
 lectū. d. l. fideiussor euictōis. et pōt dici q ibi fideiussor p
 misit soluere si sequat euictio: et sic ab ipso initio fuit obli
 gatus ad pecuniāz respectu certe spēi iō nimirū si ibi ad
 mittit ad soluādā dictā spēm et post sniaz: et sic vult 3mo.
 q in terminis illius. l. oblo ad interesse et pecuniā fuerit a
 pñcipio pcta respectu ipsius rei. non aut fuerit cōmissa ex
 post facto pp morā. put hic l3 bar. sentiat pñiū q ē ex post
 scō ibi ad quātītate fuerit cōmissa oblo ad quātītate: sed
 tunc sibi obstat qd dicit bal. qd est supra relatū p 3mo. fa
 cit qz sub pñatioe euictionis sub sequende obligat ipse
 fideiussor et facit et p ipm. l. si qd ita stipulatus fuerit. s. de
 sol. qz facultas soluēdi spēm nō durat nisi vsq ad lit. pte.
 et ppea dic q alr pōt solui pñiū. d. l. fideiussor fm 3mo. di
 cendo q ibi est spēale in fideiussore q alieno vitio laborat
 qd sentit et glo. in. d. l. et facit qd hñ in. l. sancimus. C. de fi
 deiuss. vbi post longū tps fideiussor in pparatorijs iudicio
 rum admittit ad purgādā morā l3 als nō soleat purgari
 nisi infra modicū tps: vt. d. l. et si post tres et dcm fuit. s. in
 vlti. op. pme pñis pñis. l. Ita ergo in decisorijs dicamus
 q admittat purgatio more ex pte ipsius fideiussoris etiā
 post sniam et l3 3mo. non dicat pñiū. d. l. fideiussor. hoc
 mō soluit bal. in. d. l. et si post tres in vlti. col. in lec. et in. d.
 l. si traditio. d. vj. q. referens Nico. de mat. ita dixisse. Et
 pñicta pcedunt fm vnū intellectū. d. l. fideiussor. put. s. in
 telligat q fideiussor fuit pñenatus ad interesse. Si aut in
 telligamus q ibi fuerit pñenatus ad penā dupli noie eui
 ctionis. tūc de necitate est dūm esse spēale in ipso fideiussore.
 Secus aut in reo pñcipali: vt. l. hñ licere. in si. s. de eui.
 et ibi p gl. et p gl. i. d. l. fideiussor euictōis. et q i. d. l. fideiussor
 sit spēale in fideiussore est et de iterōe Saly. in. d. l. si pa
 cto quo penā colū. xv. in v. scdo vero. casu qñ fuit in mora
 soluendi facultate et c. p eūdē in. d. l. magna. in vlti. col. vbi
 eisdē verbis vñ qbus in. d. l. si pacto quo penā dicens q
 in. d. l. fideiussor euictōis. tenet ex scō pñio sed pp scm alie
 nū: iō post sniaz pōt morā purgare. i. tenet ex ppa oblo
 sed pp scm alienū. i. pp euictionē q seq scō alieno nō ppo
 ipsius fideiussoris. et reprobat in dictis. ll. rōnē quaz facit
 bar. post Andre. de pi. q in. d. l. fideiussor. non tractat de
 purgatōe more. qz offert et soluit ibi qd debet: qz fundus
 est pā interesse: nā ē in terminis huius. l. insula q offert est
 pā interesse. et tñ dñ tractari de purgatōe more: et dñ ipsaz
 impediri purgari post lit. pte. et ppea t3 quo ad. d. l. illud
 qd pñi. relatū est. Veritas est ista q in terminis. d. l. fidei
 ussor euictōis. nō fuit aliq in mora pñadi rē vñ dñ imo
 fuit pñita et fuit euicta: et pp euictionē fuit fideiussor pñe
 natus ad interesse q pñando fundū cū oibus q ventūt in
 actōe empri nō facit hñ vt purget morā nec snā nec alteri⁹
 et ppea vñ recte dici q ibi nō agit de purgāda mora non
 illa rōe: qz soluit qd dñat: l3 qz mora nō fuit cōmissa in pñ
 cipali oblo: vñ ergo q nō mereatur ille tex. allegari in
 materia nra: l3 in mā an aliud p alio inuito creditore sol
 ui pōt et q in. d. l. fideiussor hoc possit apparet ex supius
 dictis. C. p. qrtio Bar. q imo vsq ad sniam admittat
 Vincen. sup scda. ff. noui. n n i j

purgatio more: vt. l. hoc edicto. §. de publi. et sol. pmo mo
 85 q illa. l. loq. t in delictis in qbus an et qñ sit locus penitē
 tie necne hñ in. l. q ea mēte. §. de fur. p. l. i. l. si qñ nō dicaz
 rape. C. de epis. et cle. nos vñ sumus in pñtibz. Scdo mō
 soluit Bar. qñ ille tex. loq. t in actiōibz arbitrarijs in qb
 86 alijs: vt. l. si cū exceptōe. §. satis clementer. §. qñ me. cā. t et
 de istis arbitrarijs actiōibz: et qñ in ipsa ferant due snie
 hñ in. §. pñtea qñdā. insti. de actio. et ibi p glo. pe. qñ sit pra
 ctica in dictis actiōibz et ex illo tex. appet qñ recte dici pñ
 actionē descendente ex illo edicto de quo in. l. i. in prin. de
 publi. esse arbitrariā: qñ dicit ille tex. qñ dñ ē actio arbitra
 ria qñ vi metu dolove aliqd fuit scñ qñ pōderat in illa. l.
 i. in pn. vt pñ in vñ. iuncta gl. et qñ arbitraria sit illa actio
 q descendit ex illo edicto tñ glo. anpe. in. d. §. pñtea. pñuñ
 tñ glo. tñ in. d. l. hoc edicto quaz seqñ ibi Bar. post Bñ. in
 d. §. pñtea qñdā qui Bar. no. tradit quoz regulas qñ aliq
 actio dicat arbitraria et loq. no. ex qbñ ibi dictis pñ qñsta
 so. nō est bona lñ cū ipsa transeat simpñr Imo. hic. T Ter
 tio mō soluit Bar. in. d. l. hoc edicto lñ breuibñ vñ utat
 qñ ibi volens morā purgare tractat de soluēda pena in qñ
 est merū lucrū illius q vult impedire purgationē more: sñ
 in casu nñ tractat de soluendo interesse in quo nō est me
 rum lucrū qñrentis impedire purgationē more: hic ma
 gis fauet volenti impedire purgationē more qñ in termi
 87 nis. d. l. bñ edicto tñ nō est. n. par rō lucri et dñi: vt. l. si. §. li
 centiā. C. de iu. deli. et hanc so. approbat hic Imo. sup vl.
 glo. in fi. vbi de hoc ē aliqd dixi. T Pau. de ca. hic dat
 aliā et sic qñtā so. ad. d. l. hoc edicto qñbi agit de evitanda
 pena mere legali pp purgationē more. vñ admittit pur
 gatio vsqz ad sniam secus vbi agit de purgando morā ad
 effectū vitandi penā pñtōalē vel legalē pñnientē ex cō
 uentionē priū. put est interesse: qñ tunc admittit purgatio
 more solū vsqz ad lit. pñ. vt in. l. nñ et rō dñe est fm ipsuz
 qñ mitius agit cū. l. qñ cū hoie: vt. l. celsus. §. de arb. et dñm
 est. §. in op. pñe pñis. et ita ē soluit ipse Pau. in. d. l. hoc
 88 edicto tñ vbi hoc inducit ad statutū imponens penā emēti
 rem et nō soluenti gabellā vel nō facienti eam allibzari vt
 si petat pena possit evitari eius solo soluendo gabellā vel
 faciendo ipsam allibzari: et hoc dicit tenere Ange. qñ est
 intelligendū nisi statutū certū terminū pñgeret: qñ tñc nō
 admitteret purgatio more p. d. l. magnā. C. de pñen. et cō.
 sti. et de hoc supra est dñm in pñis pñe pñis an vbi est dies
 et pena legalis impediāt purgatio more. T Quito et vl.
 89 op. Bar. t qñ admittat purgatio more nō solū post litem
 pñ. imo post sniam vsqzquo qñ pñnient indicat: vt. l. itez
 veniunt. §. et cū pdiximus. §. de peti. here. et soluit qñ tex. nñ
 loq. vbi ex mora succedit noua oblo ibi vero ab ipso ini
 tio vñ fuit in obfione. s. estimatio dñi illati p fuū aliū in
 solfione. s. ipse fuus q dñū dedit: vt. l. miles. §. decē. §. de re
 iudi. vñ vsqzquo pñnient indicat nō admittit hanc facul
 tatē soluendi illud qñ fuit a pñcipio in petitiōe qñ pñedit
 vbi pp scñ aliteri ex. l. dispōne vñ fuit a pñcipio in oblo
 ne aliud in solfione: et ita pñdicta loquunt. Secus aut vbi ex
 pñpa dispōne a pñcipio vñ fuit in obfione aliud in facul
 tate soluendi: qñ tunc p litis pñestationē talis facultas sol
 uendi amittit: vt. l. si qñ stipulat. §. fuerit. x. in melle. §. de sol.
 et ibi Bar. an si. ita declarat pñdictā mām assignans illā rōnē
 qñre citius amittat facultas soluendi vbi ex dispōne hois
 vñuz est in obfione aliud in solfione qñ qñ ex dispōne. l. qñ. §.
 mitius agit cū. l. et c. vt ibi p ipm vide. et ita ē tñ Bal. in. d.
 l. magnā. col. v. in fi. vñ qñ sit dñia an vñ sit in obfione aliud
 in facultate soluendi ex dispōne. l. vel ex dispōne hois et cū
 Bar. transit Pau. de ca. in. d. l. si qñ stipulatus fuerit. x. in
 melle. T Sed Ange. hic dicit qñ iō vsqzquo pñnient qñ
 indicat admittit purgatio more in. d. l. itez veniunt. §. itez
 cū pdiximus qñ mora pñbit post sniam qñ ferit vt def qñ in
 obfione pñstiat aut soluat qñ pñstiat in facultate soluendi: vt
 d. §. x. pñbit ergo mora qñ qñ pñnient indicat. Secus ergo
 si mora pñheret an: qñ tunc non posset purgari post sniam
 imo solū vsqz ad litis pñestationē: vt. l. si fuus cōis. §. de no

ra. vbi seruo cōi dāno inferente vnus ex dñis vsqz ad litis
 pñestationē admittit volens soluere pñt suā serui nō autē
 post. In terminis aut. d. l. si qñ stipulatus fuerit admittit
 purgatio more vsqz ad litis pñestationē: qñ agit creditor
 pñcise ad vari et in snia pñcise pñnient vari qñ in obfione deue
 nit. nō aut qñ det aliud vel soluat aliū qñ est in solfione qñ
 velit qñ ibi cū vñ sit in obfione aliud in facultate soluendi
 ex dispōne hois illud solū pñt qñ est in obfione et ad id so
 lū sit pñdenatio: et sic an sniam mora pñbit pñt qñ nō est vbi
 ex dispōne legalivñ est in obfione aliud in facultate soluē
 di: et ita deducit in snia: qñ tunc nisi post sniam mora non
 pñbit facit ergo ipse dñiam put facit Bar. an vñ sit in obli
 gatōe aliū in facultate soluendi ex dispōne. l. vel hois sed
 nō tñ indistincte qñ mora possit purgari vsqzquo qñ cōue
 niat iudicati qñ ex dispōne. l. vñ est in obfione aliud in fa
 cultate soluendi put tñ Bar. sed demū vbi hoc fuit dedu
 ctū in snia adeo qñ mora pñbit post sniam nō an. T Jo. de
 imo. hic col. xij. dicit se nō videre qñ ē an sniam p interpel
 lationē nō pñstiat reus in mora vbi vñ ē in obfione aliū
 in facultate soluendi ex dispōne legalis et qñ magis p sniaz
 pñstiat in mora qñ p aliā interpellationē ex quo dispō est
 alternatina: vt qñ det dñū aut fuū p dāno: vt. d. §. decē. et
 insti. de noxa. in pn. dixi in. l. iij. §. si. §. de re iudi. Ange. aut
 vñ velle qñ dñū lata snia pñstiat qñ i mora in pñdicto casu
 et an nō nisi in terminis. d. l. si fuus cōis. et si an qñ tunc fa
 cultas soluendi qñ fuit in solfione tollat p litis pñestationē
 p. d. l. si fuus cōis. Cuius. l. rō est fm Imo. qñ qñbet dñio
 rñ tenet insolidū seruū defendere in iudicio noxali: et hoc
 forte fm ipm ne deueniat ad incōueniens. l. i. pñime. §. p
 pñ: qñ tñ sunt ipsi dñi obligati ex delicto serui: et sic ex scō
 alieno subuenit eis vt possint liberari cedendo pñt suā an
 lit. pñ. vt dñ in. d. l. postea. aut non ex quo iam fundatū est
 90 iudiciū insolidū pñtū tñ qñ p suspensionē iudiciū pñstiat
 et sic insolidū se obligasse: vt. l. iij. §. idē scribit. §. de pecu. vñ
 nō est pñnient qñ postea audiat pñt cedere volens. nō er
 go est rō illius. l. si fuus cōis illa quā sentit Ange. qñ post
 lit. pñ. nō audiat vnus ex dñis volens cedere pñt sui eo qñ
 hoc ibi nullo pacto dicitur sed ratio est ista pñi. assignata
 et facit vltra ipsuz imo qñ non dicitur in. d. l. qñ si veller da
 re totum seruū vnus ex dñis qñ non posset evitare solo
 nez quātitatē imo ibi dñ pñi. et tñ attenda rōne Ange. nō
 esset ita dñm qñ esset pñnient facultate soluendi siue pñstiat
 fuū p noxa p litis pñestationē pñ ergo qñ nec quo ad. d. l.
 si fuus cōis est pñcludens rō assignata p Ange. nec ē quo
 ad. d. l. itez veniunt. §. cū pdiximus cū nō sit rō qñ mitius pñ
 bat et pñbit possit an sniam qñ post et qñ magis post sniam
 qñ an. Vñ ipse Imo. tñ illud qñ tñ Bar. faciens dñiam an
 ex dispōne legali ab initio vñ sit in obfione aliud in facul
 tate soluendi an vñ ex dispōne hois et assignat rōnez dñe
 quā retuli. §. assignare ipm Bar. Bal. tñ in. d. l. magnā. po
 nit rōnē quā assignat Ange. hic qñ in snia deuenit vt pñstiat
 illud qñ est in obfione aut soluat illud qñ in facultate sol
 uendi vbi ex dispōne legali vñ est in obfione aliud in fa
 cultate soluēdi. Cōtra qñ adde qñ hñ p ipm Bar. in. d. l.
 si qñ stipulatus. ad fi. vbi dēteriat qñ ē si snia in pñdicto ca
 su nō ferat sub dicta forma oimō idē est dñm vt facultas
 soluendi dñret vsqzquo qñ pñnient iudicati lñ qñ hoc fuit
 expñsuz in snia sit magis claz: et ē qñ ex dispōne hois vñ
 est in obfione aliud in facultate soluēdi si peteret illū solui
 in tali re puta in melle put fuit pñntum: et ita ferret snia
 posset post sniaz solui ipm mel ascendens ad quātitatē de
 bitā fm Bar. no. in. d. l. si qñ stipulatus fuerit qñ ponit for
 91 maz libelli in dñā mā tñ et vide ad pñdictoz intelligentiā qñ
 amittatur facultas soluendi illud qñ a pñcipio solū fuit
 in facultate soluēdi Saly. in. d. l. si pacto qñ penā. col. xv. §.
 scdo vero casu. et in. d. l. magnā in lñ. qui vñt alijs verbis
 pro reducendis pñdictis iuribus ad pñcordiaz. Dicit. n. qñ
 aut qñ tenet ex scō pñpo et pp scñ pñuz et locū bz. l. si qñ si
 pulatus fuerit. x. i melle. Aut si ex scō pñpos: pp scñ alienū
 et bz locū. d. l. fideiussor euctōis de cuius intellectu latius
 supra dñm fuit. Aut qñ tenet ex scō alienoz pp scñ alienū
 et habet

et h3 locū. d. l. itē veniūt. d. s. cū pdiximus. et p hoc facit qz
maiori venia digni sunt q laborāt alieno morbo nō ppo:
vt. l. legē. C. de na. li. facit qd dcm fuit. s. in tertia op. huius
ptis dū discussum fuit de intelligentia. d. l. fideiussor. et qd
dcm fuit in vlti. op. pme ptis circa intellectū. l. sancimus.
C. de fideiuf. et hoc dcm Saly. ē satis pbabile. ¶ Venio
9: ad. q. Bar. q pmo qrit de rōne t qf post litis ptestationez
nō admittat purgatio moze. et rñ. qz est duplex moza que
magis nocet qvna: vna ē moza q pbit ex ipa interpellatōe
alia ex ipsa litis ptestatōe. Et ex hoc infert q si añ litis pte
stationē nō fuisset in moza sed moza fuisset pcta in ipsa li
tis ptestatione vel post tunc admitteretur purgatio moze
vsqz ad sniam. et ad hoc q post litis ptestationē moza pbi
possit alie. l. in fideicommi. in pn. s. de vsu. vbi casus nō. ad
illud dō q vsqz ad sniaz moza in pdicto casu purgari pos
sit alle. glo. in v. vrgere. in. l. siue apud acta. C. de transac.
et in. l. si maior annis. eo. ti. In qbus iuribus pbat q si li
te ptestata transegi tecū et puenit vt aliqd. j. terium daret
et non dedisti et sic fuisti in moza si psequor primā actionē
et in lite offera qd pueniat dari in transactōe audiris: et
sic purgas moza: et tñ sum post lit. p. tñ nō refert: qz añ li
te ptenō fuit pcta aliqua moza: sed post et iō vsqz ad sniaz
pōt moza purgari: et hoc est qd vult glo. in. d. l. si maior q
dū textus dicit nec offerant et c. subdit. f. in terio offeret tñ
postea in lite secus si non in lite et c. qsi velit dicere hec. l. si
maior dicens q si illi cū qbus est scā trāfactio nō dent nec
offerant illud qd puenit in transactōe oīno nō debēt cogi
pstatē vltra qd puenit in transactōe d3 intelligi vbi non
offerūt in terio: et sic sunt in moza tñ offerunt postea et sic
volūt purgare moza qd possunt lite pendente: non ergo si
nita lite et sic post sniam intellige latā sup pma actiōe iam
intentata añ transactōe l3 glo. in. d. l. siue apud acta du
biter q et post sniam admittat ad purgandā moza: et sic
ad offerendū qd deuenit in transactōe p. d. l. itē veniūt. s.
cū pdiximus. s. de pe. here. q. s. vt est declarāt. s. pxi. nō fa
cit ad ppositū: qz loqz vbi vnū est in obfione aliud in facul
tate soluendi ex dispōne. l. nos aut sumus vbi vnum est in
obfione aliud in facultate soluendi ex dispōne hois quo ca
su solvvsqz ad litis pte. dat facultas soluendi illud qd erat
solū in solone: vt. d. l. si qd stipulatus fuerit. x. in melle. s. de
sol. tñ in casu nro datur vsqz ad sniam ex quo post litis pte
stationē cepit illud ēē in solone est ergo tenenda glo. in. d.
l. si maior annis nō illa. in. l. siue apud acta. qtenus vulqz
post sniam in pdicto casu moza purgari possit: et ita vult
Bar. in. d. l. si maior annis. Cū quo inquātū vult rōne qf
post lit. pte. moza nō possit purgari esse geminatā moza: et
transit Ange. hic et in. d. l. et si post tres ex hoc inferena
93: q si pcessit geminata interpellatio: et per pns geminata
moza impediēt moza purgari et añ lit. pte. et p hoc pōde
rat. l. traiecticie. in pn. iūcto. v. de illo. s. ti. pxi. et sic vult ex
duplici interpellatōe ibi impediri purgationē moze: et di
cit Ange. in. d. l. et si post tres esse suū nouū intellectū ad
illā. l. et seqz hoc Ro. hic et hoc nō. si velles tenere p cōem
q vbi est dies et pena nō impediāt purgatio moze: qz hēs
vltra alias rñ. supradatas hanc aliā ad. d. l. traiecticie. d.
s. de illo. et facit p Bar. et pdictis: qz actus reiteratus so
let plus opari q simplex: vt hī in. l. scimus. C. de agri et cē
si. li. xi. in. l. si mulier la scda. C. ad velleia. Joā. de imo. hic
col. xxvi. in v. circa scdm tpa an post lit. pte. et c. improbat
hanc rōne Bar. qz inquātū ipse sentit: et hoc ex dicto suo
expse eliciūt doc. q si pcessit bina interpellatio impediāt
purgatio moze et añ lit. pte. hoc est d gñalitatē textus nri:
et. d. l. i. de pe. lega. et siliū inriū indistincte pmittentiū pur
gationē moze vsqz ad litis ptestationē. Et iō assignat aliā
rōne qf p ptestationē impediāt purgatio moze: qz. l. p ipz
pte. qsi pbit: vt. l. iij. s. idē scribit de pecu. et hī et nō. in. l. ij.
s. si. j. de pro. sti. et ppea ipse puentus astringit solvere illō
sup quo lis est ptestata nec admittit volēs aliud pstatē in
uito ipso actore. arg. l. sicut. C. de actio. et obli. imo seq de
bet snia sup eo sup quo lis est cōtestata: et hec rō cōcludit
sm ipz Imo. q et si tñ p pte. sit moza pcta iuxta ea q hñr

in tex. et glo. in. l. vinū. s. si cer. pe. in. l. iij. s. in hac cōmo. in
l. in hac. s. de triti. nō possit ipsa moza purgari. Vbi autē
post ptestationē litis moza fuisset pcta. et tūc fatef qd dicit
Bar. q vsqz ad sniam moza possit purgari. ¶ Pau. de
ca. hic et improbat hanc rōne Bar. illa rōne qz sequeret
qsi fuisset scā interpellatio sup interesse impediret purga
tio moze cū alia pcesserit sup scō q tñ repugnat huic. l. vt
supra et est dcm. ¶ Preterea in terminis nris iste moze cō
mittunt sup diuersis rebus p lapsum. n. tps cōmittit sup
facto p ptestationē cōmittit sup interesse: vñ vna nō d3 au
gere effectū alterius. ar. no. in si. p Bar. in. l. fiscus. i qōne
j. de iu. fil. facit et qz de diuersis non sit recta illatio: vt. s. l.
pxi. s. sacra. cū alijs iuribus ibi alle. ad hoc assignat ergo
ipse Pau. aliā rōne qf p litis ptestationē impediāt pur
gatio moze: qz. l. scā litis pte. sup pena vel interesse est for
94 tificatū ius ipsius actoris: t sicut als in fili videmus in p
curatore q p litis ptestationē dī effici dñs litis et pōt aliuz
pstitueret: et nō pōt sine cā reuocari: vt. l. qd qd. et. l. neqz tu
tores. et. l. nulla. C. de pecu. et. l. post litē. s. de pecu. et hec rō
et facit vt moza nō possit purgari et q fuerit pcta in cōte
statōe: et nō añ et p rōne Bar. t3 et Ra. hic et do. Alexan.
Qui in effectu volūt q duplex interpellatio nō impediāt
purgationē moze: et q p ptestationē impediāt et non pce
dente alia moza: et ad. l. traiecticie de facili rñ. dicendo q
ex alio impedif purgatio moze qz ex p duplici interpella
tione: vt p3 ex dictis. s. in illo articulo an vbi est dies et pe
na impediāt purgatio moze. ¶ Si tñ tu bartolista velles
tenere suā rōne ad obiecta posses rñdere. Et pmo ad illō
qd vī reputari incōueniens p Imo. et alios tenentes ptra
bar. q si pcederet duplex interpellatio impediret purga
tio moze. nō. n. hoc vī incōueniens. ar. no. in. d. l. cū scim.
et in. l. filr. cū si. nec vī incōueniens q iste tex. l3 gñalr loqns
et alia iura gñalr loqntia et pōderantia tps litis pte. limi
tent nisi duplex interpellatio pcesserit videmus. n. q mul
tis alijs modis limitat iste tex. vt p3 ex dictis. s. in op. ma
xi. in. j. et. ij. op. pme ptis. Vel posses rñ. et dicere q bar. in
tellexit vbi est duplex moza vñ pcta p litis ptestationē
et sic in iudicio. Secus ergo si alr duplex moza pcta esset
puta p simplicē interpellationez potentiora. n. et fortiora
95 sunt ea q fiūt in iudicio. t calor. n. indicij multuz opat: vt
l. i. C. de pdi. decu. li. x. et. l. pacta nouissima. C. de pac. et ibi
p bal. Scdo ad illud qd sup diuersis h moza fuerit posses
et rñ. q scñ et interesse nō censent quodāmō diuersa: vt p3
ex his q hñr in. l. si qd p eo. j. de fideiuf. vbi fideiussor q nō
pōt in alio obligari q ipse pncipalis pōt obligari in iter
esse vbi pncipalis pmisit scñ: vt ibi p glo. et doc. pbat i. l.
stipulatus es. eo. ti. Tercio ad illud q p litis ptestationez
pstituit potentius ius et qsi pbitur: et sic et vbi nulla moza
pcessit vī ipsa purgatio impediri rñ. qet qñ expse pbitur
sup pena tñ pōt moza purgari: vt. l. q rome. s. flauius her
mes. j. ep. et vidimus. s. qnta op. pma ptis: et hoc totū pce
dit ex eqtate: vt. d. l. si suū. s. seqz q magis dictare vī moza
posse purgari nō obfate pte. vbi nulla moza pcessit qvbi
moza pcessit ex quo iste nō est tāta ptumacia put est ille q
añ acceptū iudiciuz fuit interpellatus. Et iste est magnus
effectus huius rōnis bar. an sit vera necne qz resultat de
clisio huius puncti an moza pcta in ptestatōe possit postea
purgari. Et an duplex interpellatio impediāt purgationē
moze l3 et retenta rōne bar. posset teneri q duplex inter
pellatio cirra litis ptestationē nō impediāt purgationem
moze: vt p3 ex his q supra dixi. ¶ Inqntū aut bar. in hac
96 pma. q. t vult moza posse purgari vsqz ad sniaz vbi moza
fuit pcta p litis pte. p no. in. d. l. siue apud acta. et in. d. l. si
maior intelligēdo q in illis iuribus trāfactio fuerit facta
post litem ptestatā adde q idez t3 ipse Bar. in. l. qui fi
dem. s. de transac. vbi dicit q si transactio in illis iuribus
p supponeret facta ante lites ptestatā moza nō posset pur
gari nisi vsqz ad litis ptestationē: et hoc modo posset et in
reo intelligi glo. in. d. l. qui fidem. in qua Ange. transit cū
Bar. put et hic cum quo et quo ad hoc t3 Imo. et ita etiā
t3 Bal. in. d. l. magnā colū. v. in sfi. venio ad als op. et c. et
Aincen. sup scda. ff. noui. n n iij

ibi Saly. in vlti. col. circa principi. et in. d. l. si pacto quo per
 na in. xv. col. In quibus. l. ipse expresse vult quod mora p̄cta in
 p̄testatione litis postea possit purgari Saly. etiā 13 q̄ vsqz
 ad sniam mora possit purgari que fuit cōmissa post litem
 cōtestatam: et in. d. l. si maior. et in. d. l. siue apud acta vbi
 satis per extensum examinat hanc. q. et pro hac opinione
 ponderat illum testū ibi dum dicit rerū vendicatioe pen-
 dente et c. nam vsqz ad sniam dī lis pendere: et tñ ibi pbat
 q̄ reus offerendo qd venit in transactōe pōt euitare p̄dē
 97 nationē exprima actōe t̄ponderat et. d. l. si maior in vbo
 exigi qd denotat ab inuito extorqueri: et sic per sniam: vt
 l. fidei cōmissa. §. si rez. dele. iij. et sic ille textus vtens p̄dicto
 verbo exigi denotat sniam et ipsius tps ad quā non deue-
 nitur: et sic nec ad exactionē facta oblatione: et sic reo vo-
 lente moram purgare: et hanc opi. 13 et Pau. de ca. in. d.
 l. siue apud acta ad si. distinguens latius quantū est in ter-
 minis illius. l. dum querit vsqz ad qd tps reus possit offer-
 re qd p̄misit: et sic moram purgare. An actor inchoet no-
 nam instantiam sup̄ueteri actione: et tunc soluz vsqz ad li-
 tis p̄te. sup̄ noua instantia per hanc. l. An vero actor p̄se-
 quatur primā instantiam: et tunc si ante lit. p̄te. fuit facta
 transactio possit solum purgari vsqz ad tps litis conte. Si
 aut post lit. p̄te. fuit facta transactio: et tunc possit purgari
 vsqz ad sniam per no. in. d. l. si maior non autem vltius.
 98 Sed ipse in. d. l. si maior post Bal. ibi 13 t̄ q̄ siue ante
 lit. p̄test. siue post reus esset in mora in p̄ctu transactiois
 possit mora purgari post litem p̄testatā: et sic et vbi ante li-
 tem p̄testatam esset facta transactio et ponit exemplū ipse
 Pau. et sic vult ipse Bal. q̄ sit sp̄ale in p̄ctu transactiois
 gratia forte finiendarū litium: et pro hac opinione opti-
 me facit. d. l. si maior annis non diuinando illum textū q̄
 transactio fuerit facta post lit. p̄te. put ipm diuinant tenē-
 tea p̄riam opi. Et ad hanc. l. rñ. q̄ oblatio interesse sit ex
 eadem cā ex qua lis erat cōtestata. i. ex stip̄lone: et sic cā ex
 qua sit oblatio nō est integra hic Secus in terminis. d. l.
 si quis maior vbi oblatio sit ex cā transactiois que est inte-
 gra: qz lis sp̄it contestata ex veteri acti one: vt. l. siue apud
 acta. et ista est subtilis rñsio h̄ Pau. in. d. l. si maior qui
 dicit idem tenuisse Rap. et ita et 13 Saly. in. d. l. siue apud
 acta. vbi reus opponit de transactōe in forma pemptorie
 tunc. n. quātūcūqz cōpeteret ante lit. p̄te. et sic ante lit. con-
 te. fuerit facta transactio audiet reus opponens de tran-
 sactione vsqz ad sniam: vt. l. pemptorias. C. senten. rescin.
 non pos. et sic vsqz ad sniaz moraz purgare poterit q̄si ipsa
 purgatio more veniat isto casu p̄secutiue ad ipsam exce-
 ptionem que est nata ex actu transactiois que exceptio nō
 est nata in terminis textus n̄ri: qz nullus actus ad hoc tē-
 dens fuit celebratus non mirū q̄ solum vsqz ad lit. conte.
 possit mora purgari: et no. hanc rñ. ad hanc. l. qz per ipsaz
 declarat rñsio Bal. Et ita et rñdet ad. l. si quis stipulatus
 fuerit. x. in melle: nam et ibi reus nullā habebat exceptio-
 nem cui cohereret facultas offerēdi: et ita rñdet no. et sub-
 tiliter ipse Saly. qui et rñdet ad alia que adducit q̄ imo
 vsqz ad sniam non cōpetat hec facultas l̄ cōpetat post li-
 tem p̄te. voluit. n. Bal. q̄ cōpetat vsqz ad tps liq̄dationis
 p̄bationū exclusiue: et nō vltius et aliqui inter quos fuit
 Pau. de bel. perti. l̄ Bar. hic aliter referat voluerunt q̄ et
 vbi post lit. p̄te. sit transactio et sic mora incurritur tñ non
 possit purgari nisi vsqz ad primū actuz p̄dictoriū qui post
 99 moram fiet in p̄cessu: et nō postea t̄ sicut dicimus in p̄cu-
 ratore q̄ post lit. p̄te. sibi non opponunt exceptiones dila-
 torie vbi ipse interuenit ante lit. p̄tes. sed si interuenit post
 lit. p̄te. tunc sibi opponent vsqz ad primū actū iudiciariū
 quē agitabit cū aduersario post interuentū suum: qz iste
 talis actus v̄ h̄re v̄z litis p̄testatōis: vt h̄ in. l. nihil. C. de
 p̄cu. et per Bar. in. l. pōponius. §. rati. §. de p̄cu. faciūt no.
 per Bar. in. l. nulla. C. e. ti. quā opi. 13 et Ro. hic quā opi.
 saluat ipse Saly. vbi de transactōe opponeret in vi dilato-
 rie. est. n. de exceptōibus que p̄nt opponi in duplici: vt ibi
 per ipm: et h̄ per Bar. in. l. si. §. pro suo. in. l. eleganter. §. si
 quis post. §. de p̄di. inde. An ergo opponeret ad transa-

ctione in vi dilatorie si fuit facta ante lit. p̄te. nō pōt oppo-
 ni nisi vsqz ad lit. p̄te. et sic mora purgari pro impediendo
 p̄testationē litis et p̄cessu. Si aut fuit facta post et sic post
 lit. p̄te. cepit cōpeteret: et tūc s̄lr debet opponi an aliquē
 actū iudiciariū qui explicet post transactioē factā al̄ ex-
 cludet. Pau. et alr saluari p̄dicta opio qñ mora eēt
 cōmissa ad penā vel interesse post lit. p̄te. puta qz ad penā
 vel interesse actū fuisset ante enētū diei et post lit. p̄te. dies
 venisset et sic fuisset mora p̄cta: tunc nō posset purgari nisi
 vsqz ad primū actū qui gereret inter p̄tes post cōmissam
 morā qui h̄z vim p̄testatōis litis: et sic in terminis textus
 n̄ri posset p̄dca opio p̄cedere q̄ qñ mora cōmitteret post
 lit. p̄te. nō posset purgari nisi vsqz ad p̄mū actū qui gereret
 in iudicio post morā inter p̄tes nō aut vsqz ad sniam put
 in terminis. d. l. si qz maior cū ibi sit alia rō. i. exceptōis cō-
 petentis cui coheret facultas purgandi morā que rō non
 est hic: qz vt est dictū nulla nata est exceptio: et ita vult no.
 Pau. de ca. post Ra. in. d. l. si maior. et hec no. qz sūt sub-
 100 tilissima vtilissima tñ. t̄ Ex quibus sumas hanc p̄clusio-
 nez in hac. q. vsqz ad qd tps mora p̄cta post litis p̄testa-
 nez possit purgari. Maz si qdem mora post lit. p̄te. p̄bitur
 absqz aliquo ortu exceptōis put exēplificauit in terminis
 tex. n̄ri vbi post lit. p̄te. sup̄ pena vel interesse p̄beret circa
 p̄dicta mora et talis mora nō pōt purgari vsqz ad sniam
 sed solū vsqz ad p̄mū actū iudiciariū q̄ explicat inter p̄tes
 post morā p̄ctā ar. no. in. d. l. nulla. et in. d. l. nihil. C. de pro-
 cu. et in. l. pōponius. §. rati. §. e. ti. faciunt no. in. l. ij. C. de cō-
 sor. eius li. Si vero mora p̄bit post lit. p̄te. p̄cedere aliquo
 actu ex quo cōpetit exceptio ipsi reo puta p̄cedente tran-
 sactōe iuxta terios. d. l. siue apud acta. et. d. l. si maior. et tūc
 cū mora cohereat ipsi exceptōi p̄tea pōt purgari vsqz ad
 tps quo pōt opponi ipsa exceptio: si ergo oppōet in vi di-
 latorie solū vsqz ad actū qui gerit post transactioē in iu-
 dicio poterit purgari mora ad effectū euitādū iudiciū cū
 vsqz ad illū actuz possit talis exceptio opponi vt h̄ in. d. l.
 ij. C. de p̄sor. eius li. et in alijs iuribus. §. alleg. Si aut talis
 exceptio opponet in vi pemptorie poterit mora purgari
 vsqz ad sniaz sicut vsqz ad sniaz talis exceptio opponi pōt
 vt. d. l. pemptorias. imo qñ fuit factus talis actus ex quo
 cōpetat talis exceptio l̄ mora p̄heat an lit. p̄te. poterit tñ
 purgari vsqz ad tps snie rōne coherentie quā h̄z cū dicta
 exceptōe: et ad hoc. d. l. si maior. nō diuinādo. d. l. vt decla-
 rari. §. post Bal. Saly. Ra. et Pau. de ca. l̄ in hoc p̄rius
 sentiat Bar. cuius dcm̄ p̄cedit vbi nō est nata aliqua ex-
 ceptio put in terminis tex. n̄ri et et in. d. l. si qz stipulatus
 101 fuerit decē in melle. Sed qrit Bar. t̄ An si i stip̄lone
 penali est apposita c̄la rato manente pacto impediāt pur-
 gatio more et deteriat q̄ nō iuribus et rōnibus per ipsuz
 adductis: et ita dicit in qōne facti in hac ciuitate determi-
 natū fuisse l̄ aliq̄ p̄riū teneret per glo. in. l. id qd pene. j. de
 so. vbi gl. vult q̄ ista c̄la opet vt pena possit peti et h̄ri vna
 cū p̄ncipali sed purgatio more sit ad effectū vitandi penā
 ergo et. adducebat et dictū By. in. l. qui rome. §. duo f̄res
 j. eo. Sed Bar. rñ. q̄ est vez q̄ p̄dicta c̄la opat: vt. §. vbi
 mora nō fuit purgata: secus si purget: qz tunc euitat solo
 pene Bal. in. d. l. et si post tres in lec. in. x. et. xi. col. et in re-
 petitione in. ix. col. 13 p̄ ipm Bar. p̄cludens gñalr q̄ vbi pe-
 na pōt peti vna cū ipso p̄ncipali maxime ex p̄uisione hois
 put est qñ apponit p̄dicta c̄la q̄ tunc mora nō possit pur-
 gari. et rñdet ad adducta hic per Bar. et vide Bal. in. d. l.
 celsus. in p̄n. vbi se nō multū firmat. et in. d. l. si pacto quo
 penā v̄it dist. quaz in effectu facit Saly. 3 de Bal. nō fa-
 ciat mentionē Ange. tñ hic et Imo. in an pe. et. pe. col. ij. et
 Pau. de ca. et doc. cōiter transeunt cū Bar. qz satis est q̄
 illa c̄la opet demū lapso tpe purgandi morā et hanc opi.
 v̄ tenere Bal. in. d. l. magnā. col. vj. Saly. in. d. l. si pacto
 quo penā col. vij. post mediū. et col. viij. in p̄n. refert hec of-
 cta Bar. dū tractat illū articulū an vbi est dies et pena ad
 mittat purgatio more: et ex ei⁹ ocia v̄ de p̄hēdi p̄cōdia iter
 istas opi. et ibi et dic q̄ tertia rō quā fac h̄ bar. ē corrupta
 qz d̄z dicē q̄ p̄ea p̄t peti vbi fuit apposita et ip̄z d̄bitū p̄n-
 cipale

capale quatenus excedit ipsas penas: et ita p[ro]bant iura alle.
 p[er] Bar. cū. l. si q[ui]s a socio. cū se. et l. p[ro]dia. nō aut[em] dicunt e[ss]e q[uo]d
 pena possit peti quatenus excedit ipsas debitu[m] p[ri]ncipale: s[ed]
 illa iura satis p[ro]bat q[uo]d et vbi pena est maior debito p[ri]ncipali
 p[otes]t peti et in ea cōprehēdit p[ri]ncipale verū est q[uo]d si est minor
 p[otes]t peti ipsas p[ri]ncipale q[uo]d est vltra penā: et sic verus est q[uo]d
 dicit Bar. h[ic] q[uo]d vbi pena est maior peti vltra debitu[m] p[ri]nci-
 pale idē Saly. in. d. l. in. xij. col. et in. xvij. cōclusiōe tangit
 bāc. q. et approbat opinionē Bar. vbi simpl[iter] fuit adiecta
 clā rato manēte pacto secus aut[em] si adiiciant[ur] alia verba ex-
 actionē et p[ri]ncipalis et pene impozitāia puta si dicat q[uo]d p[er]a
 toriēs cōmittat et exigi possit quotiēs fuerit p[er]uēit v[er]o factū
 rato manēte pacto tūc. n. impediēs purgatio moze: et ita ip-
 se p[ro]cludit ibi in tertia p[ro]clusiōe si. n. moza possit purgari nō
 exigere vtrūq[ue] put[er] p[er]uenit sed aliter t[ame]n et ita ipse intel-
 lit dictū p[er] de. de bella. dū tenēdo q[uo]d adiectio diei et pene nō
 impediāt purgationē moze respōdebat ad. §. d. illo. l. traie-
 ctie. q[uo]d ibi pena p[otes]t peti vna cum p[ri]ncipali intellexit. n. q[uo]d
 p[er] de. voluerit p[ro]siderare effectualē petitionē: et sic exactionē
 et ad hoc ipse allegat gl. no. in. l. cū stipulatus suz n[on] ibi a p[ri]-
 culo. in. §. cōmissa. dū ponit opionē Ro. j. eo. S[ed] aduerte q[uo]d
 et vbi fuit dictū q[uo]d pena possit peti et exigi rato manēte pa-
 cto adhuc v[er]o possit moza purgari vt sic illa d[icitu]r intelligant[ur]
 reseruata t[ame]n facultate purgādi moza cū hoc mō possint itel-
 ligi et vt censeat adēpta facultas purgādi moza. cū. n. su-
 mus in penalib[us] et odiosis v[er]o siēda illa itēptatio p[er] quā pe-
 na euitat[ur] ar. regle odia. de re. in. li. vj. et l. cū qdā. §. de lib. et
 po. et h[ic] est de intētiōe Imo. h[ic] et p[er] Saly. faciūt iura allata in
 tertia rōne Bar. In q[uo]b[us] pena nō solū p[otes]t peti imo p[otes]t exi-
 gi vna cū p[ri]ncipali et t[ame]n admittit purgatio moze vt probat
 102 ipse bar. Tercio querit bar. An mozosus ignorās posse
 moza purgare solue[re] penā vel interesse possit repetere et sic
 moza purgare et determiat q[uo]d nō p. l. q[uo]d ob rē. §. de p[ro]di. inde.
 et p[er] alia que ipse h[ic] adducit volens in effectu q[uo]d facta execu-
 tiōe et ab hoīe put[er] sit q[uo]d soluit nō sit locus purgatiōi mo-
 ze: et ita alij doc. trāsunt et vide ipm bar. in. d. l. qui ob rez.
 103 Quarto bar. q[ue]rit an facta executiōe a lege sit loc[us] pur-
 gatiōi moze et post p[er] in. l. si seruū. §. de illo. j. e. determiat
 q[uo]d nō p. l. si is cui. §. de leg. ij. que. l. pbat vtrūq[ue] d[icitu]r. l. pcedē-
 tia. q. et p[ri]ncipalib[us] vbi. n. vno alternatiue legant[ur] et legatari[us] al-
 terū petit icōtinēti illi[us] in ipm sit trāslatio dñij: et sic sit execu-
 tio a lege: vt. l. apud aufidiū. §. d. op. le. et p[er] p[er] legatari[us] am-
 pli[us] nō p[otes]t mutare volūtate: vt. d. l. is cui. in. p[ri]ncipalib[us] si aut[em] in p[ri]-
 dicto casu h[ic] aliter soluat s[ic]t[ur] ampli[us] nō est locus p[ri]ncipalib[us]: q[uo]d
 est scā executio ab hoīe et vide ibi bar. in. si. illi. l. et ita tenet
 bal. in. d. l. et si post tres. in. it. col. in. si. in. lec. et in. vlt. col.
 ad si. q[uo]d ponit eodē terminos vel siles quos ponit bar. h[ic] vbi
 l. fuit legata q[ue]ritas et si nō p[otes]t fuit legata spēs ipsi[us] re-
 statoris cui[us] dñijz trāsfer[re] in ipm legatariuz h[ic] de ex[ist]e in
 moza soluēdi q[ue]ritatē: et sic trāsfer[re] legato q[ue]ritatis in lega-
 tuz spēs: vt. l. a ticio. §. fur. Sec[us] aut[em] eēt e[ss]e. vbi eēt factū lega-
 tū spēs: et si nō p[otes]t fuit legata q[ue]ritas: q[uo]d nō impedi[re] pur-
 gatio moze: vt. d. l. j. §. de pe. leg. q[uo]d dñijm q[ue]ritatis legate non
 104 trāsfer[re] put[er] legatū spēs: et p[er] p[er] q[ue]ritate legata nō cō-
 petit rei v[er]edicatio: vt h[ic] in. l. ij. C. cōia §. de le. vbi p[er] glo. in. v. in
 re actiōes. in. si. et p[er] bar. in. l. j. e. ti. et sic p[er] q[uo]d. d. l. j. §. de pe. lega-
 105 tō ob. decisioi bar. l. j. Imo. adducat ipsā p[er] bar. itelligēdo
 ipsā gñā: et sic siue q[ue]ritas legata cāu quo nō p[otes]t fuit pen-
 nō sit in certo loco siue sit in certo loco: puta in archa quo
 cāu de ipsa iudicat[ur] vt de spēs: vt. l. plane. §. j. in. si. illi. §. §. de
 leg. j. S[ed] imo ille tex. d[icitu]r intelligi de q[ue]ritate nō ex[ist]e in cer-
 to loco cū dicat ibi q[uo]d moza possit purgari. nā si loqueret[ur] d[icitu]r
 q[ue]ritate in certo loco ex[ist]e illa. l. j. eēt p[er] d. l. is cui. de leg.
 ij. ad quā. l. nō rñ. Imo. l. j. p[er] gat p[er] bar. in. v. fallētia quā hic
 ponit ad r[ati]as affirmatiuā q[uo]d moza possit purgari p. d. l. j. vt
 §. iductā: et q[uo]d et l. j. sit scā executio in cāu Bar. respectu dñij
 105 dñijz nō t[ame]n trāsfer[re] possio: vt. l. cū duob[us]. §. idē rñ. §. p[er] so.
 vbi p[er] gl. no. et sic remanet executio facti: vbi aut[em] eēt facta et
 executio facti: puta q[uo]d res repiret penas ipm legatariū tūc
 approbat oīno dñm bar. S[ed] cū vt dixi nō rñdeat ad. l. is cui

tenēdū est dñm bar. et vbi est scā executio facti ex quo dicto
 multas illatiōes faciebat h[ic] Ang. quas exaiat h[ic] Imo. bñ p[er]
 tres v[er]o q[ue]tuor col. §. gñā breuitatis omitto dic vt h[ic] p[er] ipm et
 aliqd p[er] Alex. in vndecima fallētia quaz ponit ad r[ati]am ter.
 nfi q[uo]d moza possit purgari. Et vide bar. in. l. cū qdā. §. de le.
 ij. ex cui[us] dictis declarant supius dicta vt nō pcedāt vbi p[er]
 moza est scā executio a lege respectu p[er]sonalis actiōis ad pe-
 tendū nō aut[em] est scā trāslatio dñij vt in ternis p[ro]dicte. l. et ita
 saluat ibi gl. posita in v. vtrūq[ue] et ad hoc facit. d. l. j. de pe. le.
 et Bal. trāsit cū bar. in. d. l. cū qdā. et ibi Ra. cu. et q[uo]d ibi nō
 sit facta executio respectu dñij declarat bar. in. l. si tñ. q[uo]d sequit[ur]
 106 post. d. l. cum qdam. T[ame]n adde et q[uo]d p[ro]dicta q[uo]d vbi est scā exe-
 cutio a lege v[er]o ab hoīe nō possit moza purgari nō pcedunt
 vbi executio ē medicinalis vt i excōicatiōe ita dicit no. bal.
 h[ic] q[uo]d ad hoc all. c. j. de sen. excō. in. vj. et ipm sequit[ur] h[ic] Imo. in
 si. dicte q[ue]ntē limitatiōis dicēs q[uo]d pro dicto suo melius facit
 q[uo]d h[ic] in. tex. et gl. in. c. ij. ex de coha. cle. et mu. vult p[otes]tera
 re gl. ibi in v. ppetnam. que vult q[uo]d excōicat[ur] vbi resipiscit
 debeat absolui l[et] et in ppetnū fuerit excōicatus: et tñ excōi-
 catio trahit secū executionē: vt in. c. pastoralis. de appella.
 incōtinēti. n. q[uo]d est lata excōicatus est segregatus a p[ro]sortio
 et cōione sacramētoz et fidelij. Adde et q[uo]d cū dictis Bar.
 h[ic] in oibus trāsit Saly. in. d. l. si pacto quo penā in quarta
 p[ro]clusiōe. et in. d. l. magnā. in. ij. col. et i dictis. ll. rñ. ad. d. l. j.
 de pe. lega. §. q[uo]d. §. rñdidi post Bal. T[ame]n quinto q[ue]rit Bar.
 107 T[ame]n vbi in p[ro]ctu est iuramētū impediāt purgatio moze q[uo]d
 determinat q[uo]d sic p. l. si q[uo]s maior. C. de transac. vbi idē tenet
 et ponderat dictionē moze de qua in. d. l. quā ponderatiōe
 no. ad dicta. §. in scā limitatiōe data ad cōez opinionē q[uo]d
 vbi est dies et pena impediāt purgatio moze dū fuit discus-
 sus intellectus. l. j. de pe. leg. et hoc q[uo]d vbi interuenit iura-
 mētuz p. d. l. si q[uo]s maior moza sit in purgabilib[us] tenet Bal.
 in. d. l. et si post tres. in. vlt. col. in. lec. et ibi cōiter doc. et ipse
 108 Bal. i. d. l. si pacto quo penā. q[uo]d dicit et t[ame]n p[er] pactū renūcia-
 ri p[otes]t purgationi moze p. l. sancimus. C. d. fidei[us] facit. l. si
 q[uo]s in p[ro]scribēdo. C. d. ep[iscop]i. et cleri. et C. d. pac. et idē vult ipse
 Bal. in. d. l. magnā. col. ij. §. sexto fallit et c. et Saly. in. d. l.
 si pacto quo penā. in. it. col. in scā p[ro]clusiōe et in. d. l. magnā
 col. ij. circa p[ri]ncipalib[us] ita vult et Imo. h[ic] in vj. fallētia quaz ponit
 ad regulā h[ic] tex. q[uo]d moza possit purgari q[uo]d q[uo]d fiat executio
 ipso iure ibi put[er] h[ic] et ibi dicit Bar. respectu oīum penarū
 et sic et pene pecuniarie ponderat q[uo]d oēs pene ponunt sub
 vna determinatiōe incurfio aut infamie et q[uo]d p[ro]ueat actiōe
 nō est dubiū q[uo]d sit ipso iure sine snia ita ergo et de alijs pe-
 nis. l. de pena pecuniaria et de restōne acceptoz ar. l. iā hoc
 iure. §. de vul. et pupi. cū. et q[uo]d in oibus quattuor penis de
 quibus ibi nō requirat[ur] snia vult ibi glo. posita super v. p[ri]-
 uatus. et sic sequit[ur] q[uo]d respectu oīum penarū de quib[us] ibi im-
 pedia[re] purgatio moze ad q[uo]d et ponderat ipse Imo. q[uo]d si se-
 cus diceremus respectu pene pecuniarie et restōnis acce-
 ptoz q[uo]d posset moza purgari nō esset aliqd spāle quo ad p[ro]-
 dicta in deierate et q[uo]d indistincte respectu oīum penarū ibi
 impediāt purgatio moze tenet et Bal. et Saly. in locis. §.
 allegatis et et ipse Saly. in. d. l. si q[uo]s maior. in. j. col. l. j. ibi et
 in vlt. col. ad si. teneat respectu pene pecuniarie et restōnis
 acceptatiōe fiat executio ipso iure vult. n. q[uo]d executio facta
 in aliqua pena impediāt purgationē i oibus et hoc q[uo]d fiat
 executio in oibus penis tenet ibi Bal. et ibi et Pau. de
 ca. q[uo]d ex hoc infert q[uo]d respectu illaz duaz penarū nō impedi-
 tur purgatio moze et hāc opinionē dicit sustentabilem do.
 Alex. in. d. l. si q[uo]s maior. rñ. ad illā rōnē Imo. q[uo]d si admitte-
 ret purgatio moze respectu pene pecuniarie v[er]o restōnis da-
 torū nō eēt aliqd spāle p[ro] deierate et c. naz est spāle q[uo]d ipso iu-
 re p[ro]uatur actiōe et infamia incurrit. rñdet et ad illā rōnem
 faciā p. l. iaz hoc iure q[uo]d regula illi[us] tex. nō pcedit vbi alia
 rō est in vno determinabilim que nō est in alio: vt. l. si ita
 scriptū. §. manu. testa. et l. si seruus liber. §. de sta. lib. et dixi
 alio anno in. d. l. iaz hoc iure. Sed nihil valet aliqua ex di-
 ctis rñsiōibus q[uo]d Imo. p[otes]derat q[uo]d nō est aliqd spāle respec-
 tu pene pecuniarie et restōnis acceptoz si deierat p[otes]t mo-
 ra purgare nisi forte melius rñdēdo dicere q[uo]d est spāle ex

quo debetur una cum principali et quod non sit dictum ratio manente pacto quod non est alia vi. l. q. fidem. §. de trasac. z. l. cum pponas. 109. C. e. ¶ Quasi iuramentum habeat vim predictae clause quod tunc Imo. h. z. Pau. d. ca. in. d. l. si quod maior. ite ipse do. Alex. non dicit quod ratio diversitatis sit inter penam infamie et purgationis actionis ex una et penam pecuniariam et restitutionem datorum ex alia adeo quod difformiter predicta in. d. l. determinant. et respectu executionis ipso iure et respectu purgationis et propterea cum illud determinabile omnia eorum mox comoda deputabuntur et c. sequatur post omnes quatuor penas de quibus ibi videtur quod ipsas pariter determinet et illam dictionem mox poterat ibi Bar. vt. §. tetigi. et sic melius videtur esse tenere opinionem Bar. Imo. et sequacius quod est cōis quod mora ubi intervenit iuramentum impediat purgari quo ad omnes penas sed an ipso iure incurrant omnes pene 110 dubitet quod Bal. Saly. et Pau. d. ca. vt. est. §. relatu hoc tamen quod mora non possit purgari ubi intervenit iuramentum limitat Imo. h. nisi subsit iusta causa purgandi moram ar. l. si. §. q. satisf. cogit. q. l. pbat quod subsistere iusta causa iurans non incidit in purgationem et sic non incidit in penas que solent infligi ex purgatione et per purgationem non cadit quod purget moram quod purgatio est quodam purgatio que non cadit ubi non est habitus: vt. c. ad dissolvendum de desponsa. impu. z. l. decem. §. e. ¶ An autem ille qui ex iusta causa non observat iuramentum sit purus in rei veritate l. l. auctoritate non tagit glo. in. d. l. si. et determinat quod sic et propterea dicit ibi Bal. quod iniungit sibi penam de purgatione in foro conscientie quod credo verum in exemplo quod ipse ibi ponit puta quod quod iuravit litē testari die dominico videtur. n. ptempisse iste talis sed ubi iurans sine contentu aliquo ex aliqua iusta causa non observat iuramentum tamen talis credere quod non esset purus. l. auctoritate. et est in veritate et quod non esset sibi imponenda aliqua pena nec in foro fori nec in foro poli puta si aliquis iuravit litē testari hinc ad. x. dies: et 111 ultima dies cadit in feriata diem in honore dei. ¶ Item limitat. d. l. si quod maior. §. Bal. in. l. q. crimē. in. xj. q. C. qui ac. non pos. vt. non procedat de equitate canonica. allegat no. in. C. apud misericordem. xxij. q. j. et in. C. beatus. xxij. q. ij. et in. C. ex litteris. de pñto. quod C. melius videtur facere §. §. allegata quod C. apud misericordem videtur loqui in foro conscientie. C. beat. cum ibi no. videtur loqui quod ex causa non observat quod iuravit quod non incidat in purgationem et sic videtur loqui iuxta terminos. d. l. si. §. q. satisf. cogit. Sed Bal. in illo. C. ex litteris. circa primam conclusionem sentiens illam decre. obitare. d. l. si quod maior. quatenus illa decre. intelligit quod fides fuerit prestata. i. iuramentum de obediendo statuto de quo ibi dicit quod illa decre. loquitur in iudicio in quibus iudicium benignum proceditur quo ad purgationem more nam est ubi est dies et pena mora poterit purgari: vt. d. l. et si post tres illa. l. si quod maior in pñtibus quod illa decre. loquat in iudicio sed non in pleno ordine iudicario consistere: sed in quali quali poterat illud quod ibi dicitur demonitionibus cum dicto tamen Bal. in. d. l. crimen. d. q. xj. transit do. Alex. in. d. l. si quod maior. per quo adducit. C. suaz. de pe. fm vnum intellectum quem ponit Hostien. ad illud tex. in titulo de arbi. §. quatuor pñtuit. ver. sed nunquid religiosi et c. et Anto. de bu. et Imo. in. C. dilecti. de arbi. quod de equitate canonica omni casu possit mora purgari ubi ex mora quod non est passus damnari: vt. in terminis. d. C. suaz. de cuius intelligentia vide deca. §. in. l. iij. §. cato. circa deca per Barro. in fi. oppo. et vide per eundem hic in tertia limitatione quam ponit ad illam cōe opinionem quod ubi est dies et pena non possit mora purgari et est in. xj. fallentia quam h. ponit ad regulam huius. l. ubi tandem videtur dubitare de hoc dicto Bal. in foro pñtioso ex quo. n. habemus clarā determinationem illius. l. si quod maior. videtur quod debeat observari et de iure canonico ex quo non repitur determinatum prius per no. in. C. j. de noui op. nū. Sed imo videtur repiri determinatum prius in. d. C. ex litteris. 113 cui videtur satis debiliter respondere ibi per Bal. et per ipsos facit quod in decisorijs iudicijs non procedit benignius quam in pñtibus in purgatione more: vt. p. in. l. celsus. §. de arbi. et dictum fuit. §. in pñtione illius articuli an ubi est dies et pena mora purgari possit et indecisorijs loquitur. d. C. ex litteris. videtur et repiri determinatum prius de iure canonico in. d. C. suaz. fm intellectus de quo. §. facit. d. C. potuit. de loca. nec ob. quod h. per glo. in. C. mora. de re iudi. lib. vj. quod poterit dici illa glo. non vera glo. aut

in cle. j. in. §. q. vero. posita in §. ipso facto et c. non facit ad perpositum quod vult quod mutatio voluntatis que fuit circa inferenda damna monasterij cum ingressa fuit curia alicuius principis non habeat facere quod excoicationis snia currat: sed quod si vult purgare moram et deferere tale curiam non debeat ipse absolui: et sic non sit locus purgationi more non dicit illa glo. et facit quod est dictum. §. pri. q. dū fuit conclusum post Bal. et Imo. quod ubi pena est medicinalis semper locus est purgationi more non. predicta quod sepius occurrit de facto in hac ciuitate an dispō. d. l. si quod maior. habeat locum de equitate canonica. cum. n. sumus in terris ecclesie attendit ipsū ius canonicū et in viroque foro: vt. h. in. C. ij. de arbi. lib. vj. et in. C. si duobus. §. appel. ubi per do. Ab. sy. 114 et dixi in. d. C. j. §. no. op. nūcia. ¶ Sexto querit Bar. ¶ An ubi mora committitur in faciēdo sit locus purgationi more et rñ. distinguendo an sumus in facto momētaneo et tunc non sit locus purgationi more an in facto successiuo et tunc sic si in modico est factum vt h. vide per ipsum: et cum hac opinione transit Imo. h. in. xj. fallentia ad regulam huius. l. l. Bal. tenuit per Bar. quod in distincte mora commissa in faciēdo non possit purgari per no. per gl. i. l. habere licere. §. de emic. et Ang. distinguit inter iudicia bone fidei et stricti iuris quod in bone fidei iudicijs poterit procedere dictum ipsius Bar. secus in stricti iuris per no. in. d. l. habere licere et per l. stipulatio ista. §. sed quod tenuit. §. nisi forte. §. e. et tenendo distin. Ang. apparet rñ. ad §. colonus. l. si in. l. q. loquitur in bonefidei pñtibus: vt. in. §. actionū. institut. de actio. tenendo vero opinionem Bal. ad §. colonus. ipse rñ. quod ibi mora est commissa in non faciēdo. i. in non pñtando pecuniā colonus. et ad. l. papinianus. §. meminisse. §. de inof. test. et l. q. cum maior. §. accusasse. et l. q. in seruitute. §. petisse. §. de bo. li. et l. quous. §. de in ius vo. et ad alia iura alle. in. l. amplius. non peti. §. re. ra. ha. et auc. nouo iure. C. de pe. iū. q. male iū. q. vident facere per Bar. rñ. quod in illis iuribus sunt causas spales in quibus paritur penitenti sicut et in. d. l. si quod libellos. C. de appella. et ita et dicit h. Ang. Sed hec est debilis rñ. ad predicta iura et rñ. §. data ad. d. §. colonus. est diuina tina imo repugnat illi tex. ibi dū dicit nam et quod expulsus a conductioe et c. et iterum ibi quod si paucis diebus phibuit et c. ex quibus aperte apparet quod ille tex. non poterit intelligi in mora commissa in non faciēdo et dñia quam facit Ang. iter iudicia bone fidei et stricti iuris non videtur bona quod in bonefidei pñtibus magis debet exuberare bonafides: vt. in. d. §. actionū. et sic mora videtur esse minus purgabilis in bonefidei iudicijs ex quo magis videtur delinquere quod non observat et adimplet illud quod cōuenit et ad hoc faciunt dicta. §. in illo articulo an ubi est dies et pena admittat purgatio more dū fuit discussum de intellectu. l. lucius. §. de actio. emp. in qua Bal. in. l. cum allegas. in vj. op. C. de vsu. dicebat esse spale eo quod sumus in pñtibus bonefidei et tñ doc. hoc reprobant. §. dicta rōne quod in pñtibus bonefidei regit maior obseruatiā et iō mora est minus purgabilis. Et propterea ad. d. l. habere licere rñ. quod loquitur de mulata snia vñ non mirum quod ibi non sit locus penitentie et sic purgationi more respectu ipsius principalis sed respectu ipsius fideiussois sic: vt. l. fideiussoz enictiois. §. de do. excep. et dñi fuit. §. in. iij. op. scōe partis. Ex quibus ibi dictis et poterit aliter rñ. ad. d. l. habere licere quod ibi non agit de purganda mora quod nemo ibi fuit in mora: sed secuta euictioe euenit casus in stipulatione deductus que stipulatio semel commissā amplius non resoluit et hoc modo videtur in effectu voluerit rñ. ad illam. l. h. 115 Rap. et do. Alex. ¶ quod an h. l. habeat locum in dispōe pñtiali tractat plene. §. in tertia fallentia siue limitatione ad hanc. l. et videtur per dicta sua ibi faciat. §. flauius. l. q. rome. §. e. ubi pñtius incipit a pñtione et est locus purgationi more. Ad. d. §. sed quatenus rñ. quod ibi dicitur de commissione pene non aut de purgatione more iō videtur quod debeat suppleri per alias. ll. loquentes in materia purgationis more fm Imo. per no. h. in glo. ij. in fine. Vel potest rñ. et melius ultra ipsum Imo. prout est responsum ad. l. habere licere cum loquatur de tali stipulatione predicta. §. et de ista. q. vide latius per Saly. in. d. l. si pacto quo penam. col. anp. in §. quero quarto et c. qui declarat quatuor illud quod h. in. l. cum filius. §. in hac. §. e. intelligat fm distin. Bart. per et ipse hic dicit cum ille. §. loquat in facto successiuo: et sic videatur admitti

tur admitti purgatio more et non videatur necessaria restitio sed
 dic q intelligit hinc dist. qz demum lapsa tpe purgandi mo-
 raz est necessaria restitio non ergo an. Et ibi pncipalr fac duo
 mēbra. Prīmū est an simus in obligatiōibus descendētib⁹
 ex delicto. Scdm an in descendētib⁹ ex pctu et in pmo casu
 nō vñ intellexisse Bar. hic. illa. n. est diuersa et separata mā a
 mā nsa de qua in l. q ea mēte. J. de fur. vbi vide p ipm Bar.
 et faciunt que ipse dicit hic in j. op. scde partis. pū pmo mō
 rñ. ad l. hoc edicto. J. de publi. et per Bar. in. d. l. q ea mēte.
 repies allata per bar. p maior parte iura que allegat Sa-
 ly. in hoc pmo mēbro et distīn. quā facit ipse Saly. l. 3. Bar.
 pncipalr distinguat iter fori fori et forum pscie et ibi Bar.
 et examinat intellectū. d. J. meminisse. l. pap. et l. qñis. J. de
 in ius vo. d. an. nono iure. et aliorū iurū. J. allegatoz. Cir-
 ca scdm mēbrū: Tan vbi sumus in obligatiōibus descendē-
 tibus ex pctu mora cōmissa ppter factū possit purgari qñ
 factum fuit momētaneū t3 dcm Bar. vbi sit actus pōri pñ?
 et nihil aliud sit qz per istū nō pōt mora purgari: et ita intel-
 ligit. d. l. J. si rem. J. de positi. et c. j. in titulo qd iū. si val. seu.
 qd alie. recu. in. d. n. iuribus simplr fuit scā recuperatio rei
 alienate. Si aut adhuc aliud fieret puta qz talis res offere-
 ret: et tūc purgat mora isto respectu vt admodo piculū ite-
 ritus spectet ad nolēre recipe p. l. parui. J. de pdi. fur. nec h
 vetat. d. J. si rem. et videt satis pbabile dcm qz et in delictis
 purgat mora per oblationē ad effectū vitadi periculū inte-
 ritus vt pcludit ipse in pmo mēbro per. d. l. parui. Vbi aut
 factū est successiū tūc ipse t3 qz mora nō possit purgari ad
 enitadā penam pūctiōalem sed ad enitadūz interesse totāl-
 cōmissum: et tūc t3 qz possit purgari. J. pauca dies per. d. J.
 colonus. quez hoc casu intelligit secus si a pncipio p parte
 sit cōmissum: qz tūc et ipse t3 qz mora nō possit purgari sed
 sit necessaria restitio in integrū per no. in. d. J. in hac. l. cū fili⁹.
 J. qui ponit rōnē dñe inter casuz qñ a pñ. fuit cōmissūz to-
 tale interesse et qñ particulare et ibi. et rñ. ad illud qd est. J.
 pclusum qz vbi est pena sola ad eius enitacionez pōt mora
 purgari qz illud pcedit vbi pena est cōmissa ppter negle-
 ctum hoc aut qñ ppter factū qd est grāt⁹ vt no. in. l. si mo-
 ra. J. de ma. et ponit et rōnē qñ potius mora possit purgari
 vbi stipulatio est cōmissa ad interesse qñ ad penam p quem
 facit qz si pōt purgari ad vitadum solonem interesse mul-
 to magis ad vitadum solonē pene que est magis odiosa et
 solā duritiē pñet: vt. l. seruus ea. J. de ser. expoz. facit qd hñ
 in. d. c. suam. de pe. et vñ dicitū suū p gñ alitātē. d. J. colonus.
 q recipit intellectuz et qñ pena fuit cōmissa et ppterea tene-
 dcm Bar. et vide Pau. in. l. si seruū. J. sequit. J. eo. ad fi.
 117 Et ex pdictis pōt decidi. q. Tan si emphyteota alienauit rē
 inrequisito dñio l3 ipsam recuperet oino priuē iure suo et sup-
 dicta faciunt qz sic: et ita determinat Bar. in. l. sequit. J. itez
 labeo. J. de vscapio. maxime p. d. c. j. qd iū. si si val. seu. qd
 alie. re. et p. d. l. J. si rem. J. de positi. et ita tenet doc. in. d. c. po-
 118 mit. de loca. C Septimo querit Bar. tuius piculo perit
 res infra tps purgadi morā et determinat qz perit piculo ipi
 res debitoria p. d. l. sancimus. J. si. C. de fideius. facit. l. q de-
 cem. J. de so. Dicit tñ Bar. qz isto casu ipe morosus offer-
 redo rē vel estimationē liberabit ab omni pena sicut si rez
 offerret. ar. l. cum res. J. sed si stichus. J. de leg. j. et cū Bart.
 trāsit Bal. in. d. l. magnā. quo ad h qz si res pit infra tps pur-
 gadi morā pereat piculo ipsius morosi vel si aliud impedi-
 mētū occurrat ppter qd mora nō pōt purgari vt est in ter-
 minis. d. l. sancimus. et in. d. l. si traditio. in. viij. q. Bal. vide
 tur tenere in oibus qd t3 bar. hic v3 qz piculum sit morosi.
 si res peat infra tps purgadi morā tñ liberaret soluendo in-
 teresse cum rē pñare nō possit et cū Bar. quo ad hoc vt res
 peat piculo ipsius morosi trāseunt oēs doc. et vltra. J. all. fa-
 cit. l. si ex legati cā. et l. nemo rem. J. J. e. et l. si seruū. in pñc.
 119 in J. si aut alienus fuerit et c. ibi nisi postea qz mortuus et c.
 C Sed quo ad hoc an libere offerendo estimationē:
 et sic possit purgare morā offerendo estimationē re pempta
 sicut si rem offerret pleriqz dubitat de dicto ipsius bar. vt h
 p Ange. et per Jmo. in. viij. limitatiōe data ad regulā hui⁹
 l. et per Pau. d. ca. in. d. l. si seruū. J. sequit qz Bar. et Bz.

adducit pdictū. J. iuxta gl. in v. bono. et dicit qz ille. J. ppre
 vult facere hāc dñam an seruus in quo pñando fuit cōmis-
 sa mora sit pemptus nec ne qz si pñt nō pōt purgari ex quo
 nō pōt offerri si nō pñt pōt purgari ex quo pōt offerri quā
 oblationem ponderat ille tex. q cū ponat regulā de egtate
 p iuris stricti dispōnē vñ nō trahēdus ē casuz suū ar. l. ius
 singulare. et l. qd vero. J. d. l. cū si. C Nec ob. d. l. cū res
 d. J. sed si stichus. qz ibi hñs nō fuit in mora imo tex. apte
 vñ log vbi heres nō fuerat in mora vt pñt ibi quoties morā
 nō est facturua et c. nō ergo vult Pau. d. ca. qz ille tex. velit
 facere differētiā inter morā cōmissā in faciēdo et cōmissā
 in omittēdo put ibi vult Bar. qz et morā cōmissa in fa-
 ciēdo purgatur vt vidimus. J. pri. q. nisi dicas qz in. d. J.
 sequit est factū momētaneū quo cāu bar. vult morā purga-
 ri nō posse: et hoc facit J. Pau. et J. bar. adducit h Ange.
 inter alia no. p gl. in v. qd ergo. in. l. iij. J. si. J. de alie. iū. mu.
 cā fac. dū illa glo. in ver. itē intellige hoc qñ et c. subdit alio
 si diceret rem nō restitūā qz non hēo et c. et vide Saly. in. d.
 l. si pacto. quo penā in vlr. col. in ver. qro qnto et c. vbi late
 examinat hāc. q. an p oblationē estimatiōis re pempta mo-
 ra purgari possit et in effectū pcludit qz vbi mora cōmissa
 res pñt facto ipsius debitoris: et tūc nō possit purgari p ob-
 lationē estimatiōis pluribus rōnibus p ipsuz adductis qz
 alr nō curo referre qz hoc vñ clarissimuz nec Bar. hoc cāu
 dixisset pñm qz voluit qz mora cōmissa facto momenta-
 neo aliquo modo purgari non possit vt vidimus. J. pri. q.
 vbi vñ res perijt sine culpa: et facto ipi morosi: et adhuc t3
 p oblationē estimatiōis morā purgari nō posse per iura in
 mā loquētia q loquūtur semp qñ offertur illud qd an debe-
 batur: et tūc volūt morā purgari vt patet maxime in. d. J. se-
 quit et facit qz et re pempta pñm nō est in obligatiōe licz
 ex necessitate executio fiat in estimatiōe: vt. d. l. si seruū. J. si.
 et ibi p gl. et doc. cū ergo estimatio nō sit in obligatiōe nō d3
 admitti ad eius oblationē vt solutio pene euitet forte tñ h
 casu vbi res pñt sine culpa morosi pbabilior et egoz est opi-
 nio Bar. cūz ille J. quez mora est cōmissa hēat illud qd mō
 pōt hñ p ipsa re et nō damificatur ipse in aliquo ex rece-
 ptione huius estimatiōis et ppterea egas ex qua inducta
 est purgatio adhuc vñ militare nec. d. J. sequit obstat in pñ-
 ma parte qz loquit vbi facto pmissoris res pñt nō obstat et
 in scda parte qz nō dicit de oblatione rei circa quam mora
 fuit cōmissa sed de oblatione simplr et casu quo diceret de
 oblatiōe rei adhuc. Mō ob. et ita et nō obstant iura q hoc
 dñt qz loquunt re nō pēpta et satis est qz isto casu militet rō
 equitatis in qua est fūdada purgatio more vñ oi casu quo
 militat ista rō egtatis debet militare purgatio ipi⁹ more
 et qz iura loquerēt in hoc spālī casu vbi offertur res in qua
 mora fuit cōmissa rō. n. gñalis scripta in. l. facit ipsam. l.
 gñalr intelligi et qz loquat in aliquo casu spālī: vt. l. regu-
 la. J. si. J. de iur. et fac. igno. ad hoc glo. no. in cle. j. de elect.
 C Et ex hoc tollit illud qd dicebat Ang. J. Bar. qz hoc ca-
 su nō admittit purgatio more eo qz egas pmittere purga-
 tionē more nō repitur scripta nisi qñ offeri vel soluit qd in
 pmissa oblatione deuenit vt h et in. d. J. sequit. rō. n. egta-
 ris q est gñalis facit ista iura gñ alr intelligi. Et nō ob. etiā
 J. Bar. qd hñ p gl. in. d. l. iij. J. si. qz ibi. interuenit factū ipi⁹
 rei vñ nō mirū qz nō admittat volens pmittere restōnē rei
 in casuz victorie vel interesse ei in cuius pñdiciū alienatio
 scā fuit pñrea in terminis. d. J. si. si nō pmittere pena casu quo
 nō restituit res nō vñ cessare interesse ipsius actoris ex quo
 alia nō est cert⁹ qd hēat psequi vt ibi per Bar. et Bal. et his
 modis rñ. ad no. in. d. J. si. melius qz p Jmo. h q volēs sal-
 uare Bar. vbi res pit sine facto ipsius morosi dicit qz in. d.
 J. si. re. nō volebat offerre oē interesse vltra estimationē rei
 qd est necesse vt mora possit purgari vt vidim⁹. J. in gl. iij. in
 pñ. nā imo verba pñcte glo. inuūt qz oē interesse offerebat
 120 et vltra estimationē rei. C Octauo Bar. qrit. Tan mora
 possit purgari vbi pñentio est collata in psonā vnus et pēa
 in psona alterius et distinguat p que verba sit facta stiplo:
 vt h p ipsum vide et vide p Jmo. h in. vij. fallentia q refert
 Ang. volentē moraz pñcto casu purgari nō posse nisi ter-

a C Particu-
 lare. faciunt di-
 cta. s. in. g. op.
 scde parus pre-
 sentis. l.

tius esset subiectus iuri: et p[ro]p[ri]et[ati] ipsius stipulatiōis et op[er]atione Bal. in d[ist]incte d[ist]inctis morā posse purgari p[er] l. q[ui] me. §. flavius hermes. §. e. et op[er]atione quā t[er]t[us] h[ab]et Ang. tenet et ipse in. d. l. et si post tres. et ibi Bal. in vl. col. ad fi. in lec. per tex. in. d. l. §. h[ab]et. de stip. seruo. et h[ab]et op[er]ationem approbat Saly. in. d. l. si pacto quo pena. col. x. in. vj. p[er] clusione mouetur q[uod] cū p[er] morā ius alteri q[ui]tū sit ad penā illud nō debet sine facto suo sibi auferri p[er] l. id q[uod] nostrū est. §. re. in. q[uod] sic ret si mora purgari posset facit. l. si. §. de pact. vbi exceptio acq[ui]sita fideiusso[rum] p[er] pactū de nō petēdo factū p[er] ipsum p[ri]ncipale nō auferit sibi per pactū de petēdo postea p[er] ip[su]m reū factū itē mouet q[uod] per penāle cōmissaz est nouata p[ri]ncipalis obligatio exceptiōis ope[re] et cū debitoris voluntate: vt. d. l. i. in. si. §. de stip. seruo. igit nō debet ipse posse soluere p[ri]ncipali creditori in p[ri]udiciū tertij in cui[us] p[er]sona facta est nouatio: vt. l. iij. C. de noua. facit. l. si. §. d[ist]incte. Et r[ati]o. ipe Saly. ad. d. l. iij. §. j. de adi. lega. p[er] quā mouet Bar. q[uod] si verba sūt simpl[er] plata puta si nō feceris vel dederis tunc dabis tū noie pene fisco vel alteri notario tū recipiēte iuxta not. per Bar. in. l. iij. de in. fis. an si. faciūt que habētur p[er] glo. et doc. in. §. si q[uod] alij in. §. inuti. stip. et p[er] bar. in. l. iij. r[ati]o. pu. sal. fo. nā dicit q[uod] ille tex. nō attingit mām nostrā ex quo mora cōmissa ibi p[ri]mo legatario nō debet secūdo imo tūc maxime debet ip[su]m p[ri]mo. et in eius p[er]sona tūc cedere dies legati adeo q[uod] decedat ipsum trāsmittit secus aut est in casu n[on]o q[uod] vbi cōmittit p[ri]mo mora tūc debet secūdo et Imo. et fate tur q[uod] d. l. iij. §. i. nō facit ad p[ro]positū bar. et p[er] hac op[er]atione facit q[uod] regula. l. si seruū. §. sequit. §. e. nō loq[ui]t hoc cān ergo et c. ipse tū Imo. h[ab]et residet cū op[er]atione bal. q[uod] i d[ist]incte mora purgari possit et q[uod] pena est collata in p[er]sonā tertij eadē n[on] est r[ati]o egratis s[ed] im ipsuz siue in p[er]sona vnus verset et p[ri]ncipale et pena siue in p[er]sona diuersoz imo vltra ip[su]m v[bi] q[uod] sit maior q[uod] ille tertij in cui[us] p[er]sona pena est collata nullo mō est offensus put est offensus ipse creditor in cui[us] p[er]sona vltra q[uod] p[er]missio est collata q[uod] est offensus ex quo sibi fides non est obseruata et q[uod] d. §. sequit. nō loquat hoc casu. Nō ob. q[uod] satis est q[uod] r[ati]o egratis ibi scripta hoc cān militat vt p[er] ex d[ist]inctis. §. p[ri]o. q[uod] Et nō ob. illud q[uod] adducit Saly. alle. l. id q[uod] nostrū est et c. q[uod] illud p[re]cedit vbi incōmutabil[iter] ē facta acq[ui]sitiō q[uod] nō ē in cāu n[on]o. Nō ob. et. d. l. i. in. si. de sti. seruo. q[uod] ibi nihil d[icit] de purgatiōe more v[bi] nō v[bi] incōueniēs q[uod] sup[er]pleat p[er] d. l. i. de pe. lega. cū si. et ad hoc faciūt h[ab]et no. in glo. ij. in. si. Nec ob. illud q[uod] ibi d[icit] de nouatiōe q[uod] et i p[er]sona eius d[icit] sit nouatio: vt. d. l. i. de pe. lega. et l. obligationū fere. §. si. §. i. p[ri]o. et tū nō impedit purgatio more ad h[ab]et faciūt d[icit] in vj. p[ri]o p[ri]mo partis p[ri]ntis. l. Et nō ob. d. l. iij. §. noua. q[uod] loquit vbi sit vera nouatio quo cāu. §. est p[er]clusus et in tex. et in. d. vj. p[ri]o q[uod] nō h[ab]et locū purgatio more et in p[er]sona eius d[icit]. Nō ob. d. l. si. de trāfac. q[uod] loquit vbi ad idē cedenti et cessionario ius p[er]petebat quo casu sufficit simplex sciētia debitoris vt nō possit soluere debitori in terminis vero nostris nō cōpetit ius ad idē sed ad diuersa: et ita r[ati]o. Imo. tū etiaz potes r[ati]o. q[uod] in cāu n[on]o tertio p[er]petit ius ex mora cōmissa in p[er]sona p[ri]ncipalis nō aut ex cessatiōe v[bi] cū nā more sit vt pos sit purgari nō imutat ex acq[ui]sitione facta illi tertio imo v[bi] ip[su]m facta acq[ui]sitiō cū facultate tū purgādi morā q[uod] nō ada ptatur in terminis. d. l. si. cū si. legib[us]. et ex p[re]dictis p[ot]t et al[ter] r[ati]o. ad. d. l. iij. de noua. put. f. ad. d. l. si. r[ati]o. extitit h[ab]et op[er]atione t[er]t[us] h[ab]et Pau. de ca. ad fi. q[uod] op[er]atione nō v[bi] discrepare ab op[er]atione Bar. q[uod] loquit vbi verba sunt certa et clara talia v[bi] ex q[uod]bus apparet de vera et oimoda nouatiōe nisi quis diceret q[uod] ipse vult facere d[ist]inctam an sit trāslata actio in tertium nec ne quasi in p[ri]mo cāu quē ipse ponit nō sit trāslata donec durat facultas purgādi morā hec tū op[er]atione q[uod] mora p[re]d[ic]tā cāu possit purgari nisi eēt facta vera nouatio p[er] penāle in p[er]sona tertij mihi v[bi] verissima et tenenda quā t[er]t[us] et Bal. in. d. l. q[ui] me. §. flavius. p[er] illū tex. ibi pena p[er]mittit alteri q[uod] fuerit p[er]missus p[ri]ncipale loq[ui]t tū ille tex. vbi p[ri]ncipale fuerit collatū in p[er]sonā tertij et pena in p[er]sona ipsius stipulatoris et sic nō loquit vbi pena ē collata in p[er]sona tertij quo cāu v[bi] loq[ui]t Bar. vt p[er] ex. d. l. i. §. si. §. stip. seruo. quā ipe alle. et ita Ang.

in. d. §. flavius. r[ati]o. ad illū tex. ne faceret §. Bar. q[uod] nūc vult q[uod] mora nō possit purgari: sed nō video r[ati]onē d[ist]incte inter vnū casuz et aliū et Bar. h[ab]et p[ro]ponit. q[uod] g[ra]t[is] ille igit. §. optime. fa cit p[er] op[er]atione. §. r[ati]o. et c. Nō ob. Bar. q[uod] t[er]t[us] an ex parte actoris mora purgari possit. Et distinguit q[uod] aut actor vult purgare ad actionē iā q[ui]tā p[er]seruādā et p[ri]o. vt. l. si ita. §. seia. §. e. Aut ad actionē de nouo q[ui]tā p[ri]ncipaliter et nō p[ot]t: vt. l. l[ib]aia. §. intra. §. de fideicō. li. Aut ad actionē de nouo querēdā accessorie et p[ot]t: vt. l. celsus. §. si. et l. se. §. d[ist]incte arbi. nā actor q[uod] noluit recipe q[uod] reus sibi d[eb]ebat dare excōpromisso si postea dicit se paratū recipe. hoc dicit. vt p[er] neglectū rei pena cōmittat: et in p[ri]ntiaz actio sibi q[ui]tā ad illā penā. Et subdit ipse Bar. q[uod] purgatio more facta ex parte ip[su]m actoris nō opabit nisi respectu eius p[er]sonae cui[us] respectu ē facta purgatio more nec valet quo ad alios correat ad q[uod] vltimū vide ip[su]m Bar. in. l. ex duobus. la. ij. in. xi. q[uod] in. si. §. d[ist]incte reio. Et quātū est in p[ri]mo dicto Bar. q[uod] ad actionē iā q[ui]tā p[er]seruādā admittit purgatio more: vlt[er]i[us] nō infisto q[uod] d[ist]incte intellectu. §. seia. in quo fundatū est h[ab]et dictū late discussus fuit §. circa scōaz op[er]atione. quā format bar. ad p[ri]mā partē huius. l. ex quibus ibi d[ist]inctis apparet vsq[ue] ad q[uod] ip[su]m admittat purgatio more ex p[ar]te ip[su]m actoris: et vide Bal. in. d. l. et si post tres. in. iij. col. ad fi. et in p[ri]o. iij. et vide h[ab]et Imo. in. x. col. qui exaiat t[er]t[us] requirāt ex parte actoris ad h[ab]et vt possit morā purgare ad actionē p[er]seruādā requirit. n. q[uod] nō sit lapsus modū cū t[er]t[us] et q[uod] rei nō interfit: vt in. d. §. seia. et in tū hoc regit q[uod] si interesset ip[su]m rei nō posset actor morā purgare et offe rēdo h[ab]et interesse ip[su]m reo l[ib]et in ip[su]m reo al[ter] fuerit determinatū. §. in. gl. ij. in p[ri]o. p[er] glo. in. l. vtiq[ue]. §. de arbi. ex quo. n. in acto re repit exp[er]isse determinatū q[uod] vbi interest rei nō p[ot]t morā purgare nō debemus dicere q[uod] offerēdo possit purgare cū hoc nō reptat decisiū et in reo hoc plus erit et sibi in h[ab]et m[er]gis fauebit: ita determinat Ang. h[ab]et et fuit. §. tactū sup[er] d. gl. ij. Sed Imo. t[er]t[us] p[ri]ntiaz q[uod] r[ati]o egratis ex qua est inducta purgatio more v[bi] obiq[ue] pariter militat. l. tā ex parte rei q[uod] ex parte actoris vt si offert oē interesse morā purgare possit cū nullū dānū ip[su]m p[er] quē mora est cōmissa vertat. Et vide ip[su]m Imo. hic in. xi. col. q[uod] r[ati]o. ad. l. si r[ati]o. §. si. §. de pig. actio. vbi admittit actor offerēs vsq[ue] ad sniaz: vt h[ab]et actionē effectual[iter] nā Imo. Ang. ibi actor nūq[ue] fuit interpellatus: et sic nō fuit i mora vel h[ab]et Imo. et q[uod] fuerit interpellat[us] t[er]t[us] p[re]cedet ille tex. q[uod] cū indistincte loquat indistincte d[ist]incte intelligi et r[ati]o. ipse q[uod] iō audiet q[uod] nō est sibi statutū t[er]t[us] ad soluedū ad h[ab]et possit agere pignoratitia l[ib]et q[ui]cūq[ue] offert debituz cōpetit sibi pignoratitia: vt in. l. si r[ati]o. §. ois. l[ib]et ergo debitor interpellatus fuerit p[er]stitit in mora respectu debiti nō t[er]t[us] respectu natiuitatis actiōis pignoratitiae: et sic in effectu et ipse vult q[uod] ibi nō sit p[er]cta mora respectu oblatiōis et hoc et est de intētiōe Bal. in. d. l. et si post tres. d. iij. col. ex quo seq[ui]t q[uod] si fuisset statutū certū t[er]t[us] ad soluedū debitū in terminis p[er] d. l. si rez. §. si. nō p[re]cederet q[uod] vsq[ue] ad sniam fieri posset oblatio nisi forte essemus. §. modicū t[er]t[us] et h[ab]et possit et eē r[ati]o. p[re]d[ic]te. l. tenēdo q[uod] litis p[re]statō nō impediāt purgationē more ex p[ar]te ip[su]m actoris de quo dictū fuit. §. in. d. ij. op[er]atione p[ri]mo partis. Et Imo. quātū aut Bar. vult q[uod] ad actionē p[ri]ncipal[iter] querēdā mora nō p[ot]t purgari adde q[uod] idē t[er]t[us] ipse in. l. hec p[re]d[ic]tō. in. si. §. d[ist]incte cō di. et demō. allegat et ad h[ab]et l. si sup[er] possessiōe. C. de trāfac. l[ib]et ibi nihil d[icit] de purgatiōe more bñ ergo ad p[ro]positū fac. d. §. intra. et l. si intra q[ui]nquēniū. §. de sta. li. vbi gl. op[er]atione. d. l. seruus q[uod] testō. §. seruus. e. ti. vbi seruus iussus seruire certo t[er]t[us] et l[ib]et ber eē si omisit seruire toto t[er]t[us] postea suppleat audif et sic p[ot]t purgare morā et libertatē p[er]seq[ui] ad idē. l. flichū. §. dama. e. t. et r[ati]o. q[uod] illa iura loquit in p[re]statōe facti. l. si intra. in d[ist]incte p[er] statioe facti: et iō d[icit] Imo. doc. h[ab]et q[uod] aut implemētū p[er]stat in dādo vel in facto de facili explicādo: et tūc mora nō p[ot]t purgari: et ita loquunt. d. l. si intra. q[uod] loquitur in dādo. et d. §. in tra. q[uod] loquit in facto de facili et cito explicādo v[bi] in redditiōe rōnis. Aut implemētū p[er]stat in facto successino et diffi cili: et tūc nō impedit purgatio more: et ita loquit. d. l. seru[us] q[uod] §. seruus. et illa. l. flichū. §. dama. vel d[icit] Imo Saly. in. d. l. si pacto.

si pacto quo pend. col. xij. In v. nūc ex parte creditoris zc. Quod tūc ad actionē q̄redaz mora nō pōt purgari qñ tps̄ adiectū facto explicādo est p̄tatis limitatiū: z ita loquunt̄ iura p̄ hac parte allegata secus si tps̄ adiectū facto explicādo est oneris q̄ntitatiū: qz tūc mora pōt purgari: z ita alia iura loquunt̄ z satis apparet q̄ in illis iurib⁹ est ita put̄ dicit Saly. z rō satis p̄z inter vnū casuz z aliū z forte in illis iuribus allegatis p̄ Bar. nō fuit seruus in mora cū tps̄ nō sit adiectū ḡra limitadi p̄tate: z sic vt p̄stīnat i mora s̄z ḡra multiplicadi onus z circa intelligētiā p̄dictoz iurū plura verba effundit h̄ Jmo. s̄z p̄dicta sufficiāt ex quib⁹ h̄f̄ intelligētiā: z ē p̄cordia p̄dictoz iurū z limitatio ad p̄clusionē Bar. h̄. **¶** Ultio Bar. h̄ recolligit istā m̄az p̄ viā distinctionis: z tāgit quasi oia q̄. s̄. dixit in p̄cessu vide ergo distin. z adde cuilibet mēbro distinctionis s̄m q̄ est. s̄. dictum in p̄cessu materie: z hec sufficiant in presentiarum pro examinatione huius profunde materie.

In executione. Stipulatio dā-

di certā quantitatē est diuidua respectu obligationis petitiōnis z solonis. Stipulatio vō faciendi vel nō faciendi est indiuidua oibus p̄dictis trib⁹ re-

spectibus z vno exheredibus p̄faciente pena in totum cōmittit p̄tra omnes p̄ hereditaria portioē alijs aut̄ hereditibus p̄ illū qui p̄facit succurrit iudicio familie heredisunde. Stipulatio vō ḡnis vel alternatiua diuidua est respectu obligationis z petitiōnis sed indiuidua respectu solonis z liberationis. Stipulatio vō de enictiōe ecōuerso indiuidua ē respectu petitiōis. i. denūciatiōis qz cuilibet exheredib⁹ p̄missoria in solidum denūciari d̄z z defensio ēt est fienda in solidum. Sed est hec stipulatio diuidua respectu obligationis z solonis: qz re enicta p̄ quēlibet exheredibus p̄ parte cōmittit z quilibet exheredibus p̄ parte soluendo interesse liberat. b. d. v. qz ad. s̄. item si ita stipulatio scā sit zc. Diuidit̄ in duas partes p̄ncipales. In p̄ma ponunt̄ quattuor cause obligationū. In scda quēlibet cā obligatiōis exemplificat. Scda ibi: p̄ma spēs zc. Que scda pars subdividit̄ in quattuor partes. In p̄ma exemplificat p̄ma spēs obligationis que est q̄ quedā est obligatio diuidua ēt respectu solutiōis nō solum obligatiōis z petitiōis z est p̄missio certe quantitas. In scda parte que incipit ibi: Scda ad opus zc. exemplificat scda spēs que est indiuidua oibus sup̄dictis respectibus z est obligatio facti affirmatiui v̄ negatiui. In quarta parte. J. p̄. considerat stipulationē facti separatim z d̄ per se: z sic nō attēto q̄ possit cōmitti stipulatio ad interesse qz respectu intereē: est diuidua: vt. l. stipulones nō diuiduntur. s̄. cellus. z sic p̄siderato facto vna cū interesse est idē q̄b in quarta spēs quā ponit. J. p̄. in qua. J. p̄. p̄siderat̄ z obligationem facti z obligationem interesse p̄pter moram z ista est differētia inter casum de quo in hoc v̄. z in illo v̄. in solidum vō zc. In tertia que incipit ibi: p̄ parte zc. exemplificat tertia spēs que est q̄ quedam est obligatio diuidua respectu obligatiōis z petitiōis sed indiuidua respectu solonis z est obligatio generis vel alternatiua. In quarta que incipit ibi: in solidū vō agi zc. exemplificat quarta spēs obligationis que est q̄ quedā obligatio indiuidua respectu petitiōis sed diuidua respectu obligatiōis z solonis interesse cōmissi z est stipulatio de enictiōe. **¶** Mo. z tene mēti dist. hui⁹. l. que est magistralis in mā z sepius allegat̄ qualr stipulatio cōmittat̄ p̄ heredes: z an petitiō p̄ heredes detur p̄ parte hereditaria z admittat̄ solo p̄ parte hereditaria vel petitiō z solo in solidum fieri possit z in solidum debeat obseruari stipulatio. Que mā vt p̄fecte habeat̄ z intelligat̄. Ista duo p̄ncipalr sunt examināda. Primum est q̄ que stipulatio dicat̄ z sit indiuidua z que diuidua. Scdm̄ est qualiter ipsi p̄ncipales z eoz successores teneant̄ ad ipm̄ indiuiduum z qualr z aduersus quos pena z interesse cōmittatur si p̄stīram p̄ncipales q̄ p̄ heredes z hoc ēt est examinādam in ipso diuiduo. Et primū Bar. examinat in. l. stipulationes nō diuidunt̄. Scdm̄ in. s̄. cato. l. iij. s̄. e. z premisi illud q̄ dicit Bar. in. d. l. stipulationes nō diuidunt̄. zc. exaiaturū

qz videt̄ quodāmodo ēē p̄ambulū ad scdm̄. p̄mo. n. vide tur de necessitate intelligēdum que stipulatio dicat̄ z sit indiuidua z que diuidua anteq̄ attingat̄ scdm̄. Et in. d. l. stipulationes nō diuidunt̄. Bar. p̄mo tractat de obligatiōe p̄mitti na seruitutū z factor. Scdo de obligatiōe subrogata ad interesse post morā sicut hec duo attingit̄ p̄dicta. l. Et vt intremus dicta Bar. in. d. l. stipulationes nō diuidunt̄. z ordinez suū sequamur in hac mā examināda iuxta auditorū requisitionem desiderū l̄z alijs hic nō tractet̄ op. p̄ hac. l. q̄ nō p̄suerit perfectā distinctionē. Tnā est quedā stipulatio indiuidua quo ad initium: z sic in ipso p̄ctu quo ad obligationem quo ad petitiōē z quo ad solonē vt est stipulatio seruitutis que oibus p̄dictis respectibus v̄f̄ indiuidua: vt. d. l. stipulationes nō diuidunt̄. z ibi per Bar. maxime in. iij. q. z in p̄n. l. z. s̄. in. l. iij. s̄. cato. in. ij. op. J. p̄. aut̄ h̄ ponit de stipulatione omni respectu diuidua de indiuidua respectu obligationis petitiōis z solonis put̄ est stipulatio facti. nā quo ad p̄ctuz nō v̄f̄ indiuidua qz p̄ parte factū p̄t deduci in stipulationē: vt est videre in rē tradi nā ab initio possū stipulari rē p̄ parte tradit̄ z partē domus fieri vel qd̄ s̄ise facit. l. ij. s̄. p̄ parte. s̄. d̄ aq̄ plu. arcē. videbim⁹. j. i. vj. op. Sol. q. J. p̄. hic posuit p̄fectā distin. p̄siderato tpe post p̄ctā stipulatiōē quo tpe p̄siderato aliq̄ stipulatio v̄f̄ indiuidua respectu obligationis petitiōis z solutiōis aliq̄ v̄f̄ indiuidua aliquo ex dictis respectib⁹ aliq̄ vō ex. s̄. dictis respectib⁹ v̄f̄ diuidua vt p̄z in v̄. p̄ parte z in ver. in solidū zc. z q̄ intentio. J. p̄. fuerit illa de qua. s̄. p̄z qz dicit in executiōe obligationū zc. z sic p̄suppōit iaz obligationē p̄ctā vel solue z ista plus placet q̄ in distinctionē. J. p̄. cōprehēdi pōt stipulatio seruitutis nā v̄z est dicere q̄ ipsa seruitus p̄ parte peti nō p̄t nec solui vel p̄stari: z sic cōprehēdit̄ sub scdo dicto. J. p̄. nec ob. q̄ d̄ ipsa. J. p̄. nō subijcit exēplū: sed de facto vt in v̄. secūda zc. Tnā exēpla nō attāt dcm̄ siue regulā: vt in. c. i. ne cle. v̄f̄ mona. z in. l. dāni in fec. stipulatio p̄tinet. s̄. si. s̄. de dā. in fec. cū si. z ad hoc facit qz. J. p̄. h̄ ponit de executiōe obligationū an p̄ pre vel in solidū z q̄r̄ h̄eat fieri qd̄ adaptat̄ ēt vbi in obligatiōe fuit deducta ipsa seruitus z q̄ stipulatio seruitutis sit indiuidua oī respectu p̄bat̄ ēt in. l. p̄ parte. s̄. d̄ fui. ti. ḡnali. iūcta. l. ij. s̄. z bax. z. s̄. ex his. s̄. e. ti. nō. z p̄ Bar. in. d. l. stipulones nō diuidunt̄. in p̄n. z in. l. iij. s̄. cato. i. ij. op. z ex inferiorib⁹ optie declarabit̄. **¶** Op. ergo scdo z v̄f̄ q̄ imo seruitutes sint diuidue: z sic ipsarū stipulatio p̄z in seruitute aque q̄ diuidit̄ ipibus z mētib⁹: vt. s̄. de aq̄ quo. z est. l. lucio in fi. z. l. sequē. z. s̄. cōi di. l. arbor. s̄. si. z d̄ ser. ru. p̄ di. l. si partē. gl. in. d. l. si partē format̄ p̄riū z soluit duob⁹ mōis. p̄mo q̄ ē spāle in seruitute aq̄duct⁹. q̄ so. ē falsa. z p̄. l. i. s̄. si v̄f̄fruct⁹. s̄. ad. l. fal. vbi d̄ q̄ oīs seruitus ē indiuidua excipit̄ solū seruit⁹ v̄f̄fruct⁹. z ibi dixi scdo mō soluit p̄dcā gl. in. d. l. si partē. q̄ nō diuidit̄ ipsa seruitus s̄z comoditas ipsi⁹ aq̄ z h̄ac so. approbat Bar. i. d. l. stipulones nō diuidunt̄. in. j. op. z Bal. in. d. l. si partē. q̄ dum tex. ibi dicit fiat ei⁹ aque diuisio zc. expōnit. i. comoditatis z p̄eundē Bal. in. l. si plures. C. d̄ p̄ di. infer. col. i. alle. l. si sic. s̄. quēadmo. fui. amir. z ista diuisio hui⁹ comoditatis pōt fieri z respectu ipsi⁹ ipis z ēt respectu ipsius aq̄vt inter plures aq̄ diuidat̄ qd̄ p̄bat̄ in. s̄. alle. inrib⁹: z vult ēt Bal. vbi s̄. d̄icēs q̄ si duo h̄nt duo molēdina iuxta flumē nauigabile z p̄nceps ad eoz molēdina p̄cessit aquā possz aq̄ diuidi: ita tñ q̄ sufficiat vnicuiqz. ar. s̄. de aq̄ plu. ar. l. in p̄ducendo. z. j. de va. z exor. cog. l. de v̄f̄. aque. si aut̄ aq̄ nō sufficit nisi vni molēdino qd̄ iuris sit dic: vt ibi p̄ ipm̄ Bal. cui⁹ dicta debet̄ h̄ mō intelligi q̄ velit comoditatē aque in seruitute aq̄ posse diuidi nō aut̄ ipsam seruitutē seruit⁹. n. remanet integra l̄z eius comoditas sit diuisa l̄z forte nō ita p̄inguis z larga tñ hoc nō tollit qn̄ seruitus dicat̄ integra: vt p̄z ex his que dicit Bar. in tertia op. in. d. l. stipulones nō diuidunt̄. z. j. subdet̄. **¶** Tercio op. qz si comoditas aq̄ est diuidua v̄f̄ q̄ ēt ipsa seruitus aque sit diuidua qz seruitutes sunt iura. z insti. d̄ re. cor. z incor. in fi. z. l. i. in fi. s̄. de re. v̄f̄. iura aut̄ dicunt̄ diuidua vel indiuidua s̄z nāz eius qd̄ i ipso iure p̄tinet p̄z in obligatiōibus q̄ iudicant̄ diuidue vel indiuidue s̄m nām eius qd̄ in obligatiōe deuenit: vt. l. ij. s̄. i. s̄. e.

et in .l. stipulones et in stipulationibus per **By. in .d. §. cato.**
 et ibi per **Bar.** ubi in qua. q. exaiat an stipulo ampli^o nō agi et
 re ratā hī interposita sup actiōe q̄ p̄met indiuiduū dicat
 7 indiuidua et determinat post **By. q. sic.** t̄ q̄ rōne adiuncti
 illud q̄d aī est indiuiduū indicat indiuiduū: vt .l. si ita fuerit
 §. bec q̄stio. §. d. mān. test. ita ergo eī **Bar. p. so. hui^o p̄rj** in
 scda op. in .d. l. stipulones nō diuidunt in q̄libet seruitute pre
 diali quattuor dicit p̄siderāda fundū seruiētē fundū domi
 nātē instrumētū quo q̄s vti^r seruitute. itē t̄ps quo q̄s vti^r
 seruitute cōsideratōis p̄mis duob^o seruit^o dī indiuidua q̄ p
 indiuiso nō p̄t dici eē in parte fundi suiētis: nec eē fūdi do
 minātis vbi. n. fūduū est indiuisus illud q̄d fit vel est in vna
 pte dī fieri v̄l esse in toto fundo. ar. l. iij. in p̄n. §. de acq. pos.
 vbi fundus ē indiuisus nō ē dare aliquā partē solā q̄ nō ha
 beat cōiōnē cū reliquo fūdo: vt .l. mēi^o §. duob^o. de le. iij. et
 hinc dicit gl. mag. in .d. l. stipulones non diuidunt. in p̄n. q̄
 dñs p̄ parte seruitutis nec imponē nec acq̄rere p̄t ad h. d. l.
 p̄ parte. §. de serui. et de ser. ru. p̄di. l. si vnus. in p̄n. facit. l. si
 sub vna. §. i. j. e. et .l. si q̄s duas. §. si q̄s partē. §. cōia p̄dio. et vi
 de Bal. in .d. l. p̄ parte. q̄ refert verba **Ja. bu. p. q̄** fm ipsuz
 declarat oēs. ll. in mā loquētes. Si p̄sideret instrū quo q̄s
 vti^r seruitute et istud vt plurimū repit indiuiduū q̄ si scen
 dat vel diuidat in partes nullus ē ei^o vsus exēplū in seruitute
 itineris vel actus nā instrū quo vtimur dictis seruitutib^o
 est hō vel iumētū cū iter sit seruitus p̄ qua ius eūdi hōi com
 petit act^o ē seruitus p̄ qua nō solū hōi ire l̄ sed ē iumentū et
 vehiculū ducē: vt .l. i. §. de ser. ru. p̄di. si ergo tale instrū diui
 das p̄ indiuiso nō p̄t ire vna pars hōis v̄l iumētū q̄ vadat
 alia si diuidas p̄ diuiso talis instrū nullus ē vsus: et sic ē re
 spectu instrū seruitus dī indiuidua. **¶** Nec ob. si p̄ **Bar.** di
 ceras ē vehiculū ē instrū quo seruitute vtimur et tñ si diui
 dat p̄ diuiso aliq̄s ē ei^o vsus nā dico q̄ nō est aliq̄s ei^o vsus
 tāq̄ vehiculū p̄terea vehiculū nō p̄t p̄ se ire s̄ aut hō aut iu
 mētū opus ē q̄ ducat et p̄terea nō v̄l de p̄ se p̄siderādū: s̄
 vna cū hōie v̄l iumētū q̄ hō et q̄d iumētū nō recipit partes
 p̄ diuiso adeo vt remaneat in vsu. **¶** Nō ob. si p̄ **Bar.** di
 8 ceras timo hō vel iumētū p̄t diuidi p̄ partes et remanet ei^o
 vsus si. n. adscidat auricula hōis vel iumētū ernant oculi v̄l
 scindat manus hōis vel pes remanet oīno ei^o vsus nā dico
 q̄ **Bar.** hūit respectū ad partes p̄ncipales corporis q̄ si di
 uidant faciūt corporis nullū vsuz remanē s̄ diminutio cir
 ca talia mēbra q̄ nō adimūt vitā et spiritū nō tollit q̄n hō v̄l
 iumētū sit in vsu l̄ nō tali in q̄li fuisset cū oibus mēbris nec
 v̄l tollere q̄n hō dicat vel iumētū nō aut pars hōis v̄l iumē
 ti spiritus. n. ē ille q̄ attēdit nō aut augmētū vel diminutio
 mēbroz: vt .l. q̄d dī. §. de li. et po. faciūt no. in .l. nō sunt liberi
 §. de sta. ho. nō v̄l ergo posse dici hō p̄ pte q̄ nō h̄z oculos
 vel manus ex quo h̄z aīaz et p̄ncipaliores partes corporis:
 et ita in iumētū ex quo h̄z vitālē spiritū et p̄ncipaliores par
 tes corporis cogita sup p̄dictis q̄ alr nō video **Bar.** defē
 di posse q̄tenus p̄supponit q̄ hō v̄l iumētū nō recipiat par
 tes p̄ diuiso adeo vt hō remaneat et p̄ ip̄v̄l facē. d. l. q̄d dī
 q̄tenus dicit q̄d tñ si nō integrū aīal et c. et sic v̄l p̄supponere
 aīal nō eē integrū vbi nō h̄z oīa mēbra: s̄ dic q̄ hūit respe
 9 ctū ad corpus solū t̄ s̄ hito respectu ad aīaz et corpus simul
 dī integrū aīal et p̄terea talē occidēs homicida dī vt ibi
 p̄ **Bal.** et doc. Subdit **bar. i. d. ij. op. q̄nq̄z** ist̄z q̄ q̄s vti^r sui
 tute repitur indiuiduū vt in seruitute aq̄duct^o: nā ip̄a aq̄ p̄t di
 uidi vt in .ll. allegatio. §. p̄xi. p̄rio tñ nō pp hoc dī ip̄a serui
 tus indiuidua imo alijs respectib^o. §. p̄positis dī indiuidua l̄
 quedā gl. §. cōi di. l. arbor. §. si. in si. mag. gl. dicat q̄ ip̄a ser
 uitus diuidit dū exponit inter aquaz. i. seruitus: s̄ male lo
 10 quit fm ip̄m **bar.** p̄ quē v̄l facere q̄ nō v̄l v̄l q̄ aq̄ sit in
 instrū seruitutis aq̄ductus imo ip̄a aq̄ v̄l eē s̄ba ip̄s^o seruitu
 tis siue res in qua p̄sistit ip̄a seruit^o t̄ put in seruitute itineris
 et vie substantia seruitutis p̄sistit i loco et instrū ē hō v̄l iumētū
 vel vehiculū nisi forte **bar.** hūerit respectū ad locū p̄ quem
 aq̄ ducit in quo v̄l p̄sistere s̄ba seruitutis et aq̄ v̄l eē instrū
 talis loci q̄ aq̄ p̄ tales locū vadit sicut hō vel iumētū p̄ter
 vel actū et h̄ voluit **bar.** p̄siderare q̄ bñ loquit et sic respectu
 istius instrū pōt fieri diuisio q̄ pōt aq̄ diuidi mēsurā v̄l ip̄i

bus vt dī in illo. §. si. nō tñ ex hoc diuidit ip̄a seruitus et p̄p̄e
 rea illa gl. mag. in si. q̄ exponit aq̄az iter. i. seruitus et sic p̄
 supponit q̄ seruitus aq̄ possit diuidi mēsurā vel t̄pibus et iō
 veniat in iudiciū cōi diui. vel familie hercis. male loquit q̄
 ip̄a aq̄ est q̄ diuidit nō ip̄a seruit^o venit in iudiciū cōi diui
 dūdo. v̄l fami. herci. vbi aīa nō erat facta diuisio mēsurā v̄l
 t̄pibus et talis duct^o aq̄ est diuisus a fundo. i. nō debet a fū
 do cōi plurimū: s̄ a fūdo vnus vicini fūdo cōi plurimū postea
 diuiso vt ibi declarat. d. gl. mag. in v̄. secūdū exēplū et c. Si
 v̄o in seruitute p̄sideret quantū et sic ip̄a et h̄z hoc oīs fuit^o
 i. cōmoditas oīs seruitutis diuidi pōt: vt .l. via. §. i. §. d. serui.
 et in iurib^o. §. alle. in p̄cedēte op. tñ ip̄a seruitus remanet indi
 uidua pp alia de q̄bus. §. diuisio ergo aq̄ v̄l alteri^o instrū vel
 t̄pibus nō ē diuidē seruitutis: s̄ modificare eā seu ei modū adi
 cere: quē recipiūt ip̄e seruitutes: vt .l. iij. §. modū. §. de serui.
 11 **¶** **¶** **¶** p̄ q̄to p̄. §. dicta q̄tenus est p̄clusuz t̄ q̄ rōe fūdi dñan
 tis et seruiētis seruitus dī indiuidua: tñ diuisio p̄p̄ie et vere
 est q̄n sit p̄ diuiso: vt p̄ in toto titulo fa. her. et cōi di. si ergo
 fūduū diuidat ad certā partē fūdi p̄ diuiso seruitus p̄t p̄sti
 tuti et remitti vt ē tex. aptus in .l. ad certā. §. d. serui. facit. l. si
 cui. e. t̄. et .l. q̄ certū cōia p̄. p̄ ergo q̄ respectu fūdi dñan
 tis et seruiētis seruitus ē diuidua ex quo ad certā partē fūdi
 dñantis p̄t p̄stitui vel remitti vt cū seruit^o debeat tali partē
 talis fundi p̄ diuiso et talis pars talis fundi p̄ diuiso ip̄az
 12 debeat **Bar.** in .d. l. stipulones nō diuidit. i. iij. op. Sol. t̄ q̄
 q̄n fundus diuiditur quelibet pars pro diuiso dī vnus fun
 dus: vt .d. l. si q̄s duas. §. si q̄s partē. et p̄terea seruitus de
 betur integro fundo vel integer fundus ipsam debet: licet
 nō sit ita amplius modo prout alia erat fundus et sic patet
 q̄ ip̄a seruitus nō diuiditur hoc tñ q̄ facta diuisione que
 libet pars dicatur vnus fundus intellige nisi sit actuz q̄ re
 maneat vnus: licet plures pro diuiso possideant q̄d potest eē
 vt per **Bar.** in .d. l. stipulationes nō diuidit. in prima. q.
 et j. videbimus. et tunc seruitus dicitur esse totius fundi v̄l
 in toto fundo: licet sit cōstituta designata certa parte vel re
 stricta ad certam partem ista. n. restrictio ad certā partem
 non diuidit ipsam seruitutem: sed ipsaz modifcat quē mo
 dum recipit seruitus: vt est dictum p̄xi: et hoc declarat
Bar. exemplo naturali de anima hōis vt per ipsuz vide in
 d. iij. op. et per **Imo.** in .iij. col. et aduerte quia licet sit restri
 cta ad certū locum non definit esse totius fundi: vel in toto
 fundo per rationem tactam. §. p̄xi. op. dum alle. l. iij. §. de
 acqui. posses. et hoc modo exempluz de anima nō v̄l multū
 simile q̄ in mēbro abscisso aīa nō ē et si alr. diceremus nō
 videretur saluari posse q̄d est dictuz p̄xi op. q̄ respectu
 fundi dominantis et seruiētis seruitus est indiuidua si di
 ceremus q̄ restricta ad certam partem solum diceretur eē
 in illa parte: et non in alijs partibus est. n. etiam in alijs l̄
 eius vsus fiat per certam partem sicut dicimus de possiōe
 q̄ est in toto fundo et ad ipsum totum extenditur l̄ in cer
 ta parte fiat apprehensio ista sunt subtilissima nec per doc.
 declarata quā simplr transeunt cū dictis **Bar.** cuius dñm
 et exemplū procedit vbi ad certā partem p̄ diuiso est facta
 restrictio quia illa certa pars est fundus secus si ad certaz
 partem p̄ indiuiso vt est in terminis. d. l. si cui. §. de serui. v̄l
 si fundus l̄ p̄ partes diuisus sit remanet vnus. **¶** **¶** p̄ q̄n
 13 tot^o q̄ seruit^o in certa parte p̄ indiuiso p̄t eē et sic certa pars
 fundi p̄ indiuiso p̄t debē seruitutē nā si fūduū tuus p̄ indiuiso
 seruitutē et ego efficiar dñs fundi tui p̄ certa pte p̄ indiuiso
 retineo seruitutē: vt .l. vi. pomū. §. i. §. de serui. et no. plene p̄
 gl. in .l. si cōi fundo. §. d. serui. ru. p̄di. hoc aut nō p̄t eē nisi p̄
 14 pte p̄lotū q̄ p pte mea nō p̄t eē ex quo res p̄p̄ia nemini
 seruit vt .l. in re cōi. §. d. serui. ru. p̄. et .l. vti frui. in p̄n. §. d. vsu
 fruc. et .l. i. quēadmo. ser. amit. Sol. **Bar.** q̄ totus fundus
 dī seruitutē: l̄ sit dñs p pte et q̄d dī res sua nemini seruit ve
 rū est vbi insolidum res est sua: sed cū alio cōi pōt seruire:
 vt p̄batur. in .d. l. vt pomū. §. i. ibi p̄ partes seruitus retinet
 et c. i. occasiōe partis p̄dij suiētis q̄ est aliena retinet seruit^o
 tota nō. n. verbū p̄ partes vel p̄ parte refert ad seruitutē:
 sed ad fundū q̄ p pte fundi vel p partes fundi p̄t seruire
 v̄l: vt dixi tota nō ergo dī p pte seruitutis v̄l p pte fundi

his et reventio imo hoc necubi de fm Bar. in. d. l. pro pte
 et in. d. l. stipulones no diuidunt. in. iij. op. qui pcludit qser
 nua vie et si. sit indiuidua et a principio et ex post facto et
 reprobat glo. magna que voluit prius in. l. vnus ex socijs.
 in pn. de ser. ru. pre. mota per illu tex. ibi et per illu tex. in
 d. l. vi. pomu. s. i. qbus inribus ex pdictis apparet nris et
 t3 q et ex post scd pro pte pro indiuiduo no dz et p sua opio
 ne Bar. ponderat q sicut ab initio fuitus pro pte pro in
 diuiduo no pot acqri: vt est supra dcm: ita et acqrita no pot
 pfandi nisi totus fundus fuitus sit vntas alle. in arg. l.
 13 tria pdia. de ser. vr. pre. vbi pbat t3 q ea q regunt in ac
 qritoe fuitus ea i amiffioe ipfi regunt: ergo i acqritoe
 totalitas fundi attendat: ita et eode mo in amiffione: et vi
 de p eude bar. in. d. l. vn. ex socijs et ex pdictis et apparet q
 no bn locuta fuit gl. pe. in. d. l. p pte. qvult q tacite feruit
 vie diuidi possit: et ita itelligit. d. s. i. l. vi. pomu. qua glo. et
 bar. reprobat. t3 p. vi. q imo fuitus no sint indiuidue
 16 vt. l. i. s. si usufruct. ad. l. fal. so. t3 q fallit i fuitus usufru
 ct q e diuidua oia alie sit indiuidue: et ita t3 bar. in. d. l. si
 piones no diuidunt. in. v. op. reprobas alla so. qua ibi dat
 gl. et deroe iter fuitus usufruct: et alias fuitus dixi i. d.
 s. si usufructus. et per Bar. in. d. l. stipulones no diuidunt.
 in. iij. q. Et ex pdictis hcs q quelibet seruitus est indiui
 dua excepto usufructu taz. l. a principio: qz pro pte constitui
 no pot qz ex post facto: qz iam pstituta insolidu no scindit
 nec diuidit ex aliquo futuro enetu puta si dñs fundi dñan
 lis efficiat dñs pro pte fundi fuitus vel e3. l3 glo. in hoc
 voluerint prius in. d. l. pro pte. et in. d. l. vnus ex socijs. tñ ille
 glo. reprobant vt vidistis. et nñ. ad iura in quibus pdicta
 17 glo. se fundant. t3 qrem habes ex pdictis q ad certā pte
 fundi pro diuidio et pstitui et remitti fuitus pot: vt. d. l. ad
 certā. de serui. et per Bar. in. d. l. iij. op. in. d. l. stipulones no
 diuidunt. t3 Ad certā aut pte fundi pro indiuiduo vel in cer
 ta pte fundi pro indiuiduo pstitui no pot: vt. d. l. pro pte. et
 per Bar. in. d. l. stipulones no diuidunt. in. iij. opp. imo iam
 pstituta in toto fudo si sequat cōso fudoz no dñ ipsa serui
 tus esse in pte vel ad pte fundi sed in toto vel ad totū occa
 sione pte: vt per Bar. in. d. l. stipulones no diuidunt. in. iij.
 op. et multo minus isto casu fuitus dñ diuidi: vt per ipsuz
 in. d. l. iij. op. in. fi. et. d. l. pro pte. et in. d. l. vnus ex socijs. Si
 aut an pstituta fuitus sequat cōso pte fundi extinguat
 stiplo. Et sic l3 occasione pte fundi fuitus iam pstituta to
 ta retineat et in toto fundo tñ constituenda occasione pte
 fundi pstitui no pot in toto fundo et hoc est qd vult dice
 re tex. in. d. l. vi. pomuz. s. i. in fi. ibi per ptes fuitus retinet
 l3 ab initio per ptes acqri no poterat et c. i. occasione pte
 retinet fuitus tota et in toto fundo l3 occasione pte pro
 indiuiduo non possit acqri. Et ex hoc sequit q in fundo coi
 et socio pssentiente no pot fuitus acqri rōne. l. pte socij. p
 indiuiduo l3 tex. in. d. l. in re coi videat dicere prius vuz dicit
 inuito altero et c. sed dñ q ex illo tex. no dz sumi. ar. a pñio
 sensu qz veniret p pdicta: et hoc satis est de intentoe Bar.
 ibi ex suo sumario et clarius adhuc Bal. qui sumando
 pdicta. l. dicit in re coi no cadit seruitus. Et sic hcs limita
 tionez ad id qd dicit Bar. hic q res ppa cū alio coi pot
 seruire: qz est verū vbi post pstituta fuitus est secuta cōso
 ala secus qz rōne cōionis rei no pot fuitus pstitui: vt. d. l.
 in re coi. et ibi Bar. et Bal. t3 hcs ex pdictis rōnem
 18 q fuitus dicant indiuidue nā dicunt indiuidue et rō
 ne fundi fuitus considerari no pot. Itē dicunt indiuidue ali
 que fuitus et rōe instri quo qz vñ fuitus: vt per Bar.
 in. d. l. stipulones no diuidunt. in. iij. opp. Adde et alla rōne
 considerando diuiduū vel indiuiduū fm nām t3 q dicuntur
 seruitutes indiuidue rōne impossitatis. sunt. n. in corpora
 les et inuisibiles: vt. d. de re. di. l. i. et instri. de re. cor. et incor.
 in fi. et vide Bar. in. d. l. stipulones no diuidunt. in. iij. q. qui
 considerata diuisione: fm nām dicit oia iura esse indiuidua
 et vide eundē in. j. q. qui considerat diuisione fm nām et fm
 iuris disponē. et vide et eundē in. iij. q. qui loquit de serui
 tutibus et pcludit fm nām considerata diuisione ipsas serui

tutes esse indiuiduas rōne impossitatis eo qz sunt incor
 porales. et facit. l. iij. s. i. s. eo. Et ex dictis suis in. d. iij. q. de
 prebendis alia rō. Quare fuitus dicant indiuidue qz. l.
 pstatio pte no affert tantā comoditatē respectu pte quā
 tam tota respectu totius qd in seruitute vsus ipse clare ex
 plicat. Et in alijs seruitutibus hoc et est satis clarū nā ser
 uitus itineris est per quā hō pot ire si diuidat ista seruit
 no affert tantā comoditatē respectu pte quā tota respe
 ctu totius: qz per integrū iter integer et totius hō pot ire
 p pte itineris no pot ps hois ire vt de se p3 diuisione. n. hois
 corrūpit ipm hoies vt vidimus. s. post Bar. in. d. l. stiplo
 nes no diuidunt. in. iij. op. et ita est et in fuitute actus. ita
 in fuitute aqueductus q sit fm indigentiaz pdj dñantia
 nā si scindat et diuidat cito fundus arefcer et inutilis red
 det et hec rō satis dephēdit ex dictis Bal. in. d. l. si plures.
 in. iij. col. ad fi. et p eundē. in. l. p hēditarijs. in. j. col. C. de he
 redi. acti. et vide eundē Bal. in. l. i. C. si vnus ex plu. ap. vbi
 iprobat opione Bu. q voluit q fuitus postqz sūt acqrite
 sint diuidue qz que alle. l. vna est via. de ser. ru. pre. et hoc
 dcm Bal. adde supius dictis: et adde q fuitus dicat in
 diuidua Pau. de ca. in. d. l. stipulones no diuidunt q satis
 pbabilr loquitur ex dictis suis dephēdit l3 ipse no pungat
 19 Bar. q exēplū de aia positū p Bar. soluz facit in pposi
 to nro ad hoc t3 q sicut aia est tota in toto et tota in quali
 bet pte corpis ita fuitus: vt. d. l. via pstitui. s. fi. de ser. ru.
 pre. Sed si fundus diuidat p diuio fuitus transit ad quā
 libet pte integra. l. fuitus et ad integrū fundū: vt. d. s. fi. et
 l. si pte. et. ti. qz qlibet ps est integer fūdu: vt est supra dcm
 qd no est in aia qz si hō diuidat no trāsit ad quālibet pte
 aia imo vel aia discedit tota vel remanet in pte corporis
 pncipaliori et alia ps amputata destruit euz qua no trāsit
 aia. Si aut fundus remaneat indiuidus et fuitus restrin
 gat ad certā pte et modifice qd pot fieri: vt est supra dcm
 et ad hoc. l. i. cui. s. de serui. seruitus est in toto fundo et in
 pte ad quā no est restricta qd no est in aia si aliqd mēbru
 corpis abscidat aia tota est et regit irrefiduo no aut est in
 illo mēbro absciso vel remoto: sicut seruitus est et in pre
 fundi fm qd est supra dcm. Et pdeā adde supius dictis cir
 ca tertiā op. Bar. dñ dixi qd dcm bar. et exēplū d aia salua
 tur in fundo q p diuio scindit et diuidit nā vt vidistis et
 totū no in oibus adaptat dcm sile. Itē hcs ex pdictis t3 q
 cū ipsa seruitus sit indiuidua non pot acqri p vnū ex dñis
 ad fūdū cōem nec iponi in ipso fūdo coi: et hoc vt dixi. s.
 vult glo. in. d. l. stipulones no diuidunt. et Bar. ibi in. iij. op.
 militat. n. illa rō q in pte fūdi p indiuiduo no pot seruit^o eē
 et ppea glo. vult q no valeat stiplo scā p vnuz ex dñis vel
 cū vno ex dñis sup fuitute pstitueda quā gl. dclat imo. in
 d. l. stipulones no diuidunt. in. iij. seu. v. col. nisi aliq dñi fūdi
 postea stipulent fuitutē. ar. l. p fūdū. s. de ser. ru. pre. et. l. fi.
 cōia pdio. In qb^o inrib^o pbat q si vnus ex dñis fūdi psti
 tuat fuitutē vel ab alio fūdo coi fūdovl e3 ista pñio sumit
 effici si aliq socij idē postea faciāt siue pssentiāt et an pñionē
 alioz ē obligat^o pñ^o pstitues psonalr adeo q ipse aliquo
 mō phibē no pot volētē vñ fuitute vel et ipse no pot phi
 beri si forte sibi est pstituta fuit^o in fūdo coi: vt no. dispōit
 in dñis iurib^o qd ergodf i pdictis inrib^o d pñione siue cessioe
 fuitutis dñz ē d stipulone siue pmissioe fuitutis ab vno vel
 vni ex plurib^o dñis scā et sic p pdeā iura limitabif. d. l. vn^o
 ex socijs cū si. vt pcedat qd vn^o ex socijs si possit fuitutē im
 ponē tatr. l. vt sit acqrita ipsa fuit^o et ius reale siue pssensu
 alioz socioz. et. l. si vn^o ex socijs. et. ti. q dicit q vn^o ex socijs
 stipulādo nihil agit dēbit et limitari et dclari respcū iuris
 realis anqz aliq pssentiāt l3 post pssensū alioz et respcū iuris
 realis opabif pdeā stiplo et h mō poterit itelligi h3 rñsum
 pdeā. l. dñ pbat q si oēs stipulēt q tūc h3 locū stiplo et p
 peti fuit^o potēit itelligi et qñ diuersis ipib^o pdeāz stiplonē
 dñi fecerūt: et ita i efficiū firmat pau. d. ca. l3 mtra vba sup h
 effūdat i. d. l. stipulones no diuidunt: et ibi et do. alex. sup gl.
 ma. p^o pn. vbi tagit gl. d stiploc vñ pmiss. fuitutis scā ab vno
 ex plurib^o dñis et refert pau. cu. fecisse dñaz iter stiplonē et
 21 pmiss. t3 q stiplo fuitutis si pñ fieri p vnū ex dñis ad fundū
 Vincen. sup scda. ff. noni. 00

a Fundam
 Et vide Bal. l.
 l. i. C. si vnus ex
 pluribus. qui
 reprobat Bu.
 q voluit q ser
 uitus iam con
 stituta diuidat
 et j. subscias
 quid adducat
 contra ipsum.

cōem t̄ sed promissio seruitutis ex fundo cōi sic sicut cessio iura. d. l. per fundū. qz pmissione fieri iura non pbsent qd improbat Pau. de ca. qz nō reddit rōnem sufficientē inter stipulonez et pmissione et p̄ ipm est tex. clarus in. d. l. vnus ex socijs in prin. l. 3. Pau. nō alleget. ille. n. tex. loquit in pmissione facta per vnus ex pluribus dñs de seruittute et vide ipm Pau. qui ponit rōnez in. d. l. stipulones nō diuidunt sup. d. glo. qz vnus ex socijs fuit stipulari vel pmittere acgrere vel imponere nō possit. Et supradicta oia respiciunt seruittutē et eius stipulone que vt dixi a principio satis etiaz cōprehendi pōt sub scda specie oblonis quam ponit. J. p. l. 3. addicta spēm subijciat exemplū de facto qd p̄supponit esse indiuiduū: sed p̄ hoc et sic. **C** Septimo op. **¶** Nam ego possum stipulari p̄t fundi mihi tradi: vt dixi. **¶** In prin. pbat in. l. locus. s. de acq. pos. itez certa pars fo nec pōt purgari: vt. l. ij. s. p̄terea. s. de aqua plu. ar. et sic v̄ facta sint diuidua nō indiuidua put hic dicit. J. p. et in d. l. stipulones nō diuidunt. Sol. t̄ qz facta dicunt indiuidua postqz sunt deducta in stipulone nō ante et sic tpe p̄t qz pro pte in p̄ctu deducti p̄t vt pbat in iuribus p̄t. allegatis et in hoc differunt a seruittutibus que et a principio et sic tpe p̄ctus sunt indiuidue: vt est supra dñm et per bar. in. d. l. stipulones nō diuidunt. in. vj. op. qui ponit t̄ in quo pueniant et facta et seruittutes ante stipulonez. pueniūt. n. in hoc: qz sicut seruittus non pōt ab vno ex dñs certe p̄tis pro indiuiduo imponi et si post stipulone de imponenda seruittute alienat pars fundi extinguit stiplo: vt. d. l. pro pte iuncta. d. l. vnus ex socijs. et per. d. glo. in. d. l. stipulones nō diuidunt. Ita et est in qbusdā factis puta insulā edificari put vult et glo. in. d. l. stipulones non diuidunt. et rñ. Bar. ad. l. primum. s. h. j. eo. et subijcit qz quedaz sunt facta que et a principio nō p̄t pro pte deducti in stipulone: vt nō impedire nō offendere et s̄tia: vt p̄ ad sensum. Et vlti. loco in h. dicte op. distinguit aliquat in p̄dicta m̄a factorz que dicant diuidua vel indiuidua tam a principio qz ex post facto: et vide per eūde in. ij. q. vbi tradit regulas in ip̄is factis ex qbus cognoscit sc̄m diuiduū ab indiuiduo et alit

¶ 24 quid dicit in sequenti opp. **¶** Mo. t̄ ex p̄dictis t̄ qd si post stipulone de imponenda seruittute alienat pars fundi extinguit ipsa stiplo et sic stiplo de imponenda seruittute nō transit in successorē singulares. Idem est in stipulone de fabricanda insula transit t̄ ad successorē v̄lem: vt. l. pluribus. s. et si placet. j. e. vel et ad vñ ex successoribus v̄libus cui forte fuerit p̄legatus fundus cui est stipulata seruittus vel insulā fabricari vel aliud sc̄m explicari: vt. d. l. primum. s. h. j. eo. vbi ponit dñs inter dationē et facta: qz stiplo de dando nō pōt transire ad vñ ex pluribus h̄dibus: secus in stipulone de faciendo et de ratione dñez de m̄aibi vide plene per Bar. **¶** Et adde ad illud qd est dictus de alienatione post stipulone de imponenda seruittute: qz aut dicta alienatio fit pro pte stipulatoris. Aut pro pte p̄missoris **¶** Si pro pte stipulatoris. Aut fit in totū defundo. Aut pro pte si in totū et extinguit stiplo: vt. l. si sub vna. s. i. j. e.

¶ 25 Si pro pte et si pro pte pro diuiso nō extinguit stiplo: t̄ qz pro pte pro diuiso seruittus p̄stitui pōt: vt. l. si qz duas. s. i. s. cōia p̄dio. et vidimus. s. et sic in pte remanente que nemini est cōia: sed sola ip̄ius stipulatoris nō impedit vigore stipulonis seruittus p̄stitui: et sic. d. l. si sub vna. s. i. j. eo. dñ loquit de alienatōe p̄tis dñ intelligi de alienatōe p̄tis pro indiuiso l. 3. glo. i. ibi per implicatiū et sentiat p̄rium: sed Pau. de ca. in. d. l. stipulones nō diuidunt. et melius t̄: vt s. et illā glo. in. d. s. i. improbat ibi Jmo. et doc. et p̄ illā gl. adducit Jmo. qz vbi fit alienatio fundi pro diuiso nō veniūt p̄mentē p̄missoris qui voluit seruittutē deberi toti fundo. vnde fortius p̄t pro diuiso que remansit nec hoc casu subest illa rō qz res veniat ad eū casus a q̄ incipe nō poterat. **¶** Si vero alienatio fundi per stipulatores fiat pro pte pro indiuiso et extinguit ipsa stiplo seruittutis put qñ fit in totū: vt. d. s. i. d. l. si sub vna. venit. n. isto casu res ad eū casum a quo nō poterat incipe. vbi. n. fundus est cōis pluribus vnus ex pluribus non pōt stipulari seruittutē: et

¶ Bar. Etol de Pau. de ca. in. d. l. stipulationes non diuidunt. in. ij. col. qui declarat qualiter ob dictis p glo. in d. l. primum. s. h.

ipsam acgrere fundo cōi: vt. d. l. si vnus ex socijs. ita ergo si post stipulationē ante p̄stituta seruittutes fundus efficiat cōis: nam seruittus non transit: qz non est p̄stituta. secus aut si esset p̄stituta: vt. d. l. vt pomum. s. i. s. de serui. et. d. l. si partē. et. d. l. via p̄stitui. s. h. s. de ser. ru. p̄edio. et. d. l. pluribus. s. et si placet. **¶** Stiplo et non transit qz non transit in singularē successorē sed in v̄lem: vt. l. sed et si qz. s. si opas. s. de usufruc. **¶** Hoc t̄ qz extinguit stiplo per alienationem fundi vel p̄tis fundi per stipulatores sc̄az itelligit: nisi ipse stipulator i alienatōe cedat actionē p̄sonales ad ipsas seruittutē ip̄i in quē fit alienatio et translatio dñj. tunc. n. non extinguit stiplo eadez rōne qua non extinguit in herede in quo est rō: qz ad ipm transit actio vigore successione et ad istū singularē successorē isto casu transit vigore cessionis: et ita vult no. Bar. in. d. l. si sub vna. qui secus dicit esse vbi cessio fieret ante v̄ditionē vel et post vt ibi per ip̄s vide et et per Jmo. et per Pau. de ca. in. d. l. stipulones in. ij. col. in prin. Qui Jmo. et Pau. de ca. videntur velle

¶ 27 idem esse si cessio fieret ante alienationē factā ex quo t̄ seruittus stipulari pōt et futuro p̄dio: vt. l. si seruittus. s. h. s. de ser. ru. p̄dio. et h̄ in. l. i. s. cōia p̄dio. sicut ergo emptor illi p̄dio anteq̄ emisset potuisset seruittutē stipulari: ita et v̄ qz potuerit ante emptionē cedi actio per venditorē ad dictam seruittutē: et sic non v̄ bona rō quaz facit Bar. qz fit

¶ 28 cessio ei qui nō est dominus fundi t̄ sine quo fundo fuit esse nō pōt: vt. d. l. i. s. cōia p̄dio. Vbi autē cessio fieret post factam alienationē et transeunt euz Bar. qz cum euani erit stiplo: vt. d. s. i. non cadat qz amplius cedat. **¶** Qd dicit in. d. l. stipulones nō diuidunt. post Ange. pcedere nisi ipse qui stipulatus fuit seruittutē illam stipulatus fuit pro se et pro illis qbus iura sua cesserit. tunc. n. et post alienationē fundi posset hanc cessionē facere. Vni t̄ in ipm Ange. non pluribus vbi forte in plures alienaret: quia hoc non posset fieri sine iniuria p̄missoris cum de vno puenit ad plures: et l. 3. hoc idem cōingat vbi quis decedit pluribus relictis h̄dibus: vt. d. l. pluribus. s. et si placet. t̄ hoc potuit ipse p̄missor imaginari qz quis decederet pluribus relictis h̄dibus. non aut sic qz in plures h̄ret fieri alienatio per ipm stipulatores: et ita ipm Ange. ab obiectiōe de pluribus h̄dibus stipulatoris saluat Pau. de ca. in. d. l. stipulones non diuidunt. in. ij. col. Sed vbi fuit stipulatus pro se et h̄dibus: et illis qbus iura sua cesserit v̄ qz etiaz pluribus in quos alienat cedere possit: qz ita verba sonāt sed vbi dicta verba non fuerūt apposita: et cessio fieri pōt puta in ipsa v̄ditōe et translatōe dñj: vel et ante s̄m op̄i nione Jmo. et Pau. de ca. pri. relatā tunc v̄ pcedere qz pluribus cessio fieri non possit ex quo grauaret p̄missor qui nisi vni p̄misit: et ista v̄ fuisse m̄a Ange. put referūt Jmo. hic in. vj. col. imo nec vni v̄ posse fieri cessio si forte pro parte in vnus fit alienatio fundi et alia pars remanet ip̄i dñs: qz tunc et militat rō grauaminis: et sic ex supra dictis habes qz. l. si sub vna. s. i. cum si. procedit vbi stiplo fuit facta simplr et non fuit facta cessio. Secus autē si fuit facta stiplo seruittutis pro se et h̄dibus et oibus qbus iura sua stipulator cesserit. Vel si fuit facta simplr in cessio facta fuit vel ante alienationē vel in ipsa alienatōe. Et sic declarat ex p̄dictis plurimū regula illius. s. i. et alioz s̄tia iuriz. Sed do. Franci. de are. in. d. s. i. reputat satis incōueniēs qz ille tex. patiat tot restri cōdes: qz tūc magis regu la videt esse in p̄rium qz stiplo seruittutis non extinguitur per alienationē factam a stipulatore qz pro et sic qz extinguitur put hanc regulā v̄ ponere ille tex. cum si. et p̄p̄a ipse conatur defendere qz etiam facta cessione ante alienationem vel in ipsa alienatione oino pcedat ille tertius et eius regula non tangit tamen prefatus doc. quando stipulator stipulatus fuit pro se et illis quibus iura sua cesserit sed ratio ex qua mouetur qz tenendo illud quod supra dictum est de cessione: tunc nō videatur esse regula illa de qua in. d. s. i. nō est bona: qz imo est regula que pcedit in distn. et oī casu vbi cessio nō iteruenit de q̄ cessiōe nō facit mentionē ille tex. vnde l. 3. in pluribus casibus vbi fit cessio non extinguitur

non extinguat stipulo seruitutis non infringit in predicta
regula que si loqueretur et si fieret cessio et restringeret solus
vbi fieret cessio post alienationem factam tunc bene pcederet
ro ppari doc. qz in pluribus casibus facta cessioe no extin-
gueret stipulo qz extingueret nec et bene rñ. prefatus doc.
ad simile quod inducunt docto. de herede: tñ nam ratio
quare non extinguat stipulo in psona heredis vel hñdū est:
qz in ipm vel in ipsos transit actio nō qz censeat eadē pso-
na cum defuncto: vñ si hec eadez rō cadit in singulari suc-
cessore qd est mediante cessione in ipso idem dñm et pclu-
dendū est qd in ipso hñde alia et que pfatus doc. adducit
non vident pcludere. et ppea pro mō satis vñ teneri posse
quātū. Est pclusum in hac mā: et hec sufficiant vbi aliena-
tio facta fuit per ipm stipulatōrē fuitutis. ¶ Tñc de-
ueniendū est ad casum vbi alienatio facta fuit pro pte p-
missoris fuitutis. In quo casu Bar. tñ nō extingui pmissi-
onē fuitutis. in. d. §. i. d. l. si sub vna: qz pmissio seruitutis
fieri pōt per illum qui est dñs pro pte: vt. d. l. p fundū. §. de
ser. ru. pre. vñ et si pro pte alienet post pmissam fuitutem
nō extinguit pmissio: qz res nō deuenit ad eū casus a quo
incipere nō pōt sed remanet ipse pmissor obligatus facit
31 tñ qz fuitutē pmittere pōt et qui fundū non hñ. l. hñdes. §.
an ea. §. si pmissor et c. §. fa. her. et cū hoc dicto transit hic
3mo. tñ reddens rōne dñe inter stipulatōrē et pmissorē:
qz stipulator alienando pte pro indiuiso vel totū fundum
pōt sibi pndicare: sed pmissor nō pōt alteri pndicare: et
sic ipm stipulatōrē pdicta faciendā ex pte ergo stipulatoris
agit de suo pndicio ex pte pmissoris agit de alterius pndi-
cio. et ita et tñ ipse 3mo. in. d. §. i. ad si. q. assignat pdictas
rōne et adhuc aliā qz ex pte pmissoris stipulo non validat
ex interesse sed ex volūtate: ex pte aut stipulatoris validat
ex interesse qd cessat vbi ipse in aliū alienat. et ppea extin-
guīt stipulo. ar. l. stipulo. ista. §. alteri. §. e. que rō non est gñā-
lis: et nō adaptat ad casum vbi alienatio facta fuit p pte
pro indiuiso: qz tunc stipulatoris nō definit interesse p pte
quā ipse retinuit: et iō rō pmo assignata est maior ad quā
facit. l. si qd i pndicando. de pac. cū si. stipulator. n. alienā-
do fūdū renūciat fauori suo qd pōt. ¶ Tñc nō omitto p-
32 pfectiori declaratiōe supradictorū tñ qz facta alienatiōe p
pte stipulatoris dicat extingui stipulōnē fuitutis tñ hoc vñ
esse verū vbi fit alienatiō in totum. Vbi vero fit alienatiō
pro indiuiso hoc vñ pcedere demū illo in quez est fa-
cta alienatiō nō stipulatē fuitutis. secus aut si ipse postea
33 stipulat: nā supra pclusum est in alijs oppositiōibus tñ qz
vbi vnus ex pluribus dñis stipulat fuitutē ad fundū cōez
stipulo nō valet ita demū si alijs postea nō stipulent: qz serui-
tus non pōt pstitui: secus si alijs postea stipulent et hoc mō
intelligat. l. si vnus ex socijs. §. de ser. ru. pre. ar. d. l. per fun-
dū. §. i. si. §. cōis pndio. imo et añqz alijs stipulent stipulo sub-
sistere vñ nō quo ad hoc vt seruitus imponat: sed quo ad
hoc vt ipse qui fuit stipulatus non possit phiberi: et sic ille
tex. in. d. §. i. dom. dicit enanescit stipulo dñs intelligi demum
alijs nō stipulantibus vt dixi et sic illud vñ enanescit vbi
facta est alienatiō in totū simplr intelligit vbi vero est fa-
cta pro pte pro indiuiso. et tunc intelligit demū alijs non
34 stipulantibus nec incōuenit tñ qz vnū et idēz verbū in vna
et eadē ofone ad plura relatū diuerso mō intelligat et stet
vt hñ in. l. ij. §. de offi. pcosu. et lega. maxi. cū sit diuersa rō.
in vno qz in alio: vt. l. si ita scriptū. §. de manu. testa. dixi in
l. iam hoc iure. §. de vul. et pu. Et sic inter stipulatōrē et p-
missorē fuitutis alienatē remanet dñs vbi alienatiō fuit
facta in totū: qz pro pte stipulatoris extinguit stipulo intel-
lige nisi sit facta cessio fm qz fuit supradictū et declaratur
pro pte pmissoris nō extinguit pmissio. Vbi vero aliena-
tio pro pte pro indiuiso facta fuit et pro pte pmissoris nō ex-
tinguit aliquo mō stipulo pro pte vero stipulatoris extin-
guīt demū illo in que est facta alienatiō nō stipulatē: secus
si ipse stipulet: qz tñc nō extinguit stipulo: sicut acquisitiō fuit
tutis facta per vnū ex dñis fundo cōi pualidat alijs cōsti-
tuentibus fuitutē. vt. d. l. si. cōis pndio. et hoc qd est dictū
pcedit tenendo illud qd dñs de pñone scā p vnū ex dñis in

d. l. per fundū. et in. d. l. si. hñat locū in stipulone vel pmissio-
ne seruitutis facta per vnū ex dñis. illud. n. qd dicimus in
stipulone vel pmissione a pncipio facta per vnū ex plurib⁹
dñis illud est dñm in stipulone facta per dñm postea alie-
nantē: qz de pmo casu adhuc arguit quasi res deueniens
adhuc casum deueniat ad casum a quo incipe non pōt
vt. d. l. pluribus. §. et si placet. vbi ergo in pmo casu substi-
tit stipulo: et in isto dñs est qz subsistat nō pōt tñ negari qn
ex hoc plurimū restringat tex. in. d. §. i. cū si. quatenus lo-
quit de alienatiōe pñs et dicit qz extinguit stipulo: tñ nō vñ
incōuenire qz ita restringat cū inter pñonē factā per vnū
ex pluribus dñis et stipulōnē fuitutis alijs postea pñentien-
tibus nō videat posse reddi rō dñe imo maior vñ rō in sti-
plone que vñ hñe subsistentiā rōne pñone cui fit lñ fiat rōne
rei vel pro re. pñō aut fit in ipsa re que hanc pñonē fuitu-
tis nō recipit cū sit cōis. ¶ Tñc no. ex dictis Bar. in supra
35 dicta. vñ. op. tñ qz vnus ex dñis nō pōt stipulari insulā fieri
infundo cōi: et si stipulet et postea alienet extinguit stipulo
sicut dñm est in stipulone fuitutis: et ita tñ: vt dixi glo. in. d.
l. stipulones nō diuidunt p quā insurgit Ra. miratus satis
de doc. qui sequunt ipsam glo. ex quo infundo et penitus
alieno si mea inter est insulā edificari stipulari possum: vt
l. stipulo. ista. §. si insulā. §. e. nā si pmissi alicui edificare insu-
laz et ab alio stipulatus postea sui sibi edificari insulā va-
let et tñ stipulo multo ergo magis vbi pro parte fundus est
meus in ea insulā edificari stipulari possum. Sed Pau.
de ca. rñ. ad hoc motiū Ra. et sic adheret opioni gl. quā
dicit intelligendā vbi alijs dñis nō pñentunt qz infundo cōi
36 insulā fiat tñ nā in re cōi potior est pdictio phibētia aliqd
in ipsa fieri: vt. l. an vnus. §. si ser. ven. et l. sabinus. §. cō. di.
et ibi per glo. et doc. de mā vbi vero. alijs dñis pñentirent tñc
nō est dubiū qz valeret stipulo que valeret vbi et nō dñs cu-
ius inter est stipulare in alieno fundo fieri et dñs pñenti-
ret: et ita dñs intelligi. d. §. si qd insulā. qui nō pcederet vbi
dñs nō pñentiret et facit illd qd est dñm. §. de fūi. qd appro-
bat Ra. lñ cōef assignare dñas inter stipulōnē seruitutis et
stipulōnē insule edificande quaz tñ improbat Pau. de ca.
37 et do. Alex. in. d. l. stipulones nō diuidunt. tñ an ille qui
stipulat fuitutē censeat stipulari dationē vel scm qd tan-
gunt ppari doc. vide plene per Bar. et doc. in. l. ij. §. et ba-
rū. §. eo. rñ. ¶ Octauo op. p illud qd est dñm. §. pñ. op. qz
facta postqz sunt deducta in stipulōnē sunt indiuidua: nā
imo et dicto tpe sunt diuidua: vt. l. iij. §. cato. §. eo. nā si qd
pmittat amplius nō agere vel ratū se hñdēne eius habi-
turū vñ pmittere qd diuidnū et per pñactionē vnus non
cōmittit stipulo p oēs hñdes: sed solū p nō obseruantē. Et
glo. in. d. §. et barū. rñ. qz facta sunt indiuidua fallit in qui-
busdā casibus quos enumerat ipsa glo. quaz vide sed per
hanc rñ. glo. fm Pau. de bel. pñ. que refert Bar. in. d. l. sti-
plones. in. vñ. op. nūqz cognosceremus que essent facta di-
uidua et que indiuidua. et ppea ipse tradit regulas quas
latius reasumit Bar. in. iij. q. et j. videbimus habes tñ ex
pdictis so. ad op. qz verū est qz facta aliqua sūt indiuidua
postqz sunt deducta in stipulōnē put sunt illa de qbus hic
aliqua vero et postqz sunt deducta in stipulones sunt diui-
dua: et sunt illa de qbus supra est dñm alle. §. cato. et qua-
re illa sint diuidua hec indiuidua: et qualr diuidua ab in-
diuiduis cognoscant videbimus. in. d. iij. q. ¶ Nono op
38 po. nam supra pñsuppositū est in pcedente op. tñ qz rem tra-
di est scm indiuiduū postqz deductū est in stipulones: nam
imo vñ qz sit diuiduū: vt. l. iij. §. heres. §. cōmo. vbi dñs qz he-
res cōmodatarij tenet ad rem cōmodatā pro pte heredi-
taria nisi forte facultatē hñat totius rei restituende tñ sed
cōmodatarij nō tenet ad dandū cū in ipm nō transsera-
tur dñus imo nec possessio: vt. l. rei cōmodate. §. cōmo. er-
go tenet ad tradendū et restituendū: et tñ ibi dñs qz hñdes
tenentur pportione hñditaria qd nō esset si rem tradi di-
ceret indiuiduū obone qz qz teneret isolidū: vt in. l. nfa. in
§. scda species et c. ad idem facit. l. si plures. §. de vi et vi ar.
39 vbi dñs tñ qz plures hñdes illius qui violenter detecit nō te-
nent isolidū: sed vnusqz qz quātū ad euz puenit. inferens
vincen. sup scda. ff. noui. 00 ij

aut violentia et auferens per violentiam non est dubium quod non tenet ad dandum: quia non est effectus officii sed ad tradendum siue restituendum: et tamen inter eius heredes fit diuisio quod non esset si res tradi esset secundum indiuiduum. **Bar.** in d. l. stipulones. non diuidunt octavo loco formato huius prior dicit quod huius so. valde profundum et recitat plures so. datas. Et prima fuit so. glo. in l. i. §. si apud duos. §. de positi. quod fatetur quod res tradi sit secundum indiuiduum et diuidatur apud plures heredes unius principalis et ad tex. in d. l. stipulones. non diuidunt ubi res tradi debet esse indiuiduum. **R.** in. quod hoc procedit ubi hoc expressum fuit actum: et ita est ad plura iura. **R.** in. ubi per ipsum vide quod improbat **Bar.** quia est magna diuisio. l. stipulones. cum si. **C.** Secunda so. quod datur ad predictum prius est quod debeat distinguere an res tradi veniat ex contractu bone fidei: et tunc dicatur quod diuiduntur: ut d. §. heredes. et l. quod si non lit. §. si plures. §. de edil. edic. ubi in §. idem ait disponit quod homine vendito mortuo vel redibito singuli heredes emptoris agunt per venditores ad prius pro parte hereditaria: et sic in oculis duobus iuribus cum sumus in contractibus bone fidei: ut in §. actionum. in §. de actio. res tradi oblo recipit diuisionem inter heredes. put. n. i. d. §. si plures. agunt ad prius pro parte hereditaria ita est in precedentibus probatur quod quando agunt redibitoria ad homines emptum debent pro parte hereditaria restituere. Aut oblo res traditur ex contractu stricti iuris: et tunc est indiuidua et ita procedat l. stipulones. non diuidunt quia so. et improbat **Bar.** post **L.** in. au. hoc ita. **C.** de duo. re. quia est §. d. l. si plures. quod non loquitur in contractu bone fidei: et tamen probatur quod res tradi recipit diuisionem ad idem facit. l. ipdictioe furtiua. §. de p. di. fur. **C.** Tertia so. fuit **Be.** quia sequitur **L.** in. d. au. hoc ita. quod oblo res traditur debet diuidua quo ad oblonem. et propea quilibet heres tenet pro portione hereditaria: ut in prius. Tamen quo ad solonem debet indiuidua: quia solone prius non contingit liberatio: ut l. si duo. §. plane et c. §. de positi. et isto respectu. in d. l. stipulones. rem tradi debet indiuidua: et hoc est in oblone generalis vel alternatiue: quia quo ad oblonem debet diuidua quo ad solones indiuidua: ut in l. nra. et sic volunt prefati doc. inter predictas stipulones non esse differentiam sed omnes esse eiusdem nature. Sed hanc est improbat **Bar.** quia rem tradi in d. l. stipulones. non diuidunt debet esse indiuidua put stipulo fossam fodi insulam fabricari et filia prestat autem quod insulam fabricari vel aliud opus fieri est indiuiduum non solum respectu solonis sed et respectu oblonis inter heredes: quia quilibet tenet insolidum: ut in l. nra. §. scda spes. et l. fideicommissa. §. per. §. de lega. iij. **C.** Quarta so. datur. Quod aut oblo res tradi vel res restituere debet res: et tunc loquuntur prius quia est diuidua inter heredes quia oblo res non debet in plures peruenire. Aut debet verbis et tunc est indiuidua: ut hic. Sed

40 hanc sicut improbat **Bar.** p. d. l. in predictioe. nam predictio furtiua non debet nec contractu que nec que verbis celebratur: sed ex delicto vel ex varijs figuris carum iuxta no. in l. si per fure. §. si. §. de p. di. fur. ubi vide et tamen in d. l. in predictioe probatur quod res tradi siue res restituere est diuidua oblone facit et. d. l. si plures. §. de vi et vi ar. nam ibi est non sumus in oblone quod nascatur ex contractu que nec que verbis celebratur: sed nascitur ex delicto tamen si quis vellet saluare optionem predictorum posset **R.** in. quod non dicitur an ex contractu que celebratur re vel verbis nascatur oblo sed simpliciter an re vel verbis et c. et in predictis iuribus mediante re debet oblo interveniente tamen facto. **C.** Quinta so. datur quod prius loquuntur in oblone res restituere quod est diuidua inter heredes quod ad oblonem ut in iuribus. §. in prius allegatis l. sit indiuidua quo ad solonem: ut d. l. si duo. in si. nos vero. loquuntur in oblone res tradi quod est indiuidua quo ad oblonem quo ad petitiones et quo ad solonem: et de hac loquitur d. l. stipulones. non diuidunt: et sic in oblone res restituere est idem quod in oblone generalis vel alternatiue non in oblone rem tradi l. aliter voluerunt **Be.** et **L.** in. p. §. in. iij. so. et hec so. deprehendit ex dictis **By.** hic et in d. l. stipulones. non diuidunt. ipse. n. ponendo distinet in hac materia ponit omnia facta in uno membro et res restituere in alio membro quasi res restituere in aliquo exorbitet ab alijs oblonibus factis et hanc sol. **By.** approbat **Bar.** in d. viij. prior

41 subdens rationem officii inter oblonem res tradi et res restituere quod oblo res tradi dicatur indiuidua et quo ad oblonem siue distributionem inter heredes secus in oblone res restituere: quia so-

lum quo ad solonem debet indiuidua: quia si in oblone res tradi posset resultare inconueniens quod in diuersis rebus fieret solocum in tali oblone post mortem succedat oblo ad interesse seculus in oblone res restituere in qua deest res extat non succedit oblo ad interesse sed cogitur quod precise ad prestationem rei et vide eundem **Bar.** in d. l. stipulones quod in iij. q. tangit de oblone rem tradi et per supradictam rationem et quod sit indiuidua et quod in oblone res restituere non succedat oblo ad interesse donec res extat sed demum re pempta examinat plene in. vi. q. et ita firmat et sic vult tenere medium tales oblones res restituere inter oblonem dandi et oblonem faciendi et quo ad oblonem ad interesse et quo ad diuisionem vel indiuiduationem. quatenus. n. quo ad oblonem diuidit inter heredes sapit de oblone dandi quatenus quo ad solonem est indiuidua sapit de oblone faciendi. Et **R.** hic **Bar.** si per predicta diceretur quod illud quod dicitur est in oblone res restituere quod re pempta debet interesse contingit et in oblone dandi: quia ubi non potest dari res deuenit ad prestationem interesse siue estimatois. d. l. si fuisset. §. si. §. eo. et tamen in oblone dandi non dicimus quod aliquo respectu sit indiuidua. Dicit. n. **Bar.** quod in oblone res restituere hoc contingit ex natura oblonis quod re pempta deest estimatio quod non est in oblone dandi: quia nullo modo tunc debet ex natura oblonis nec unquam in interesse siue estimatoe succedit oblo. venit. n. re pempta quod debebat dari officio iudicis stat ergo supradicta conclusio

42 si tamen quod oblo rem restituere tamen medium inter oblones dandi et faciendi. et propea non respectu oblonis inter heredes debet indiuidua sed respectu solonis: quia nullus heredes liberatur nisi totum restituatur put et fuisset in defuncto: ut d. l. si duo. in si.

43 §. de positi. ex quo patet quod ista oblo est indiuidua. et illa. n. cum ista predictio non variatur ex persona heredes debet indiuidua: ut l. iij. §. ex his. §. eo. et ibi per **Bar.** et doc. et per eundem et hic quod vult dicere cum facta ratione ad predictam obiectionem subdit. et l. vult quod in persona heredes non variatur predictio oblonis: ut §. e. l. iij. §. ex his. et ex eo iudicat oblonem diuisibilem et indiuisibilem quasi cum respectu solonis in persona heredes oblo rem restituere non variatur debet intelligi quod est indiuisibilis: quia indiuiduis variatur oblo in persona heredes: ut l. legatarius. et ibi glo. §. de leg. i. et per **Bar.** et doc. in d. l. iij. §. ex his. **R.** in. et **Bar.** si

44 quod forte per predicta adduceretur tamen quod in oblone res tradi succedit oblo ad interesse alternatiue: ut ipse vult post **And.** de pi. in d. l. stipulones. in. vij. q. non. n. definit prima oblo ad traditionem l. post mortem succedat oblo ad interesse. d. n. aut res tradi aut interesse prestat: ut ipse ibi bene declarat: et sic videtur quod rem tradi sit diuiduum oblone sicut dicimus in stipulone alternatiua: ut in l. nra. §. pro parte. Dicit. n. **Bar.** Quod in oblone dandi alternatiua vel in genere non potest contingere variatio oblonis ex mora: nec in persona principalis: nec in persona heredes redu. semp. n. idem est in oblone: ut l. si fuisset. §. si. §. eo. propea talis oblo debet diuidua respectu oblonis. respectu autem solonis in qua potest contingere ista variatio debet indiuidua: ut d. §. pro parte. Sed in oblone res tradi et filibus variatio contingere potest et respectu oblonis ex mora: quia ex mora succedit oblo ad interesse. propea debet indiuidua et respectu oblonis non solum respectu solonis ne contingat inconueniens quod uno ex heredes exire i mora ipse vario modo sit obligatus quod alij ipse. l. ad secundum vel interesse pro parte sua alij solum ad secundum cum non fuerint in mora: et mora unius non fecit committi oblonem ad interesse per alios si talis oblo est diuidua respectu oblonis siue distributio inter heredes. si autem est indiuidua non contingit hec variatio respectu et oblonis: quia uno exire in mora interesse committit per omnes: ut in l. nra. §. scda spes. et §. si solidus. et c. hoc autem quod oblo variatur penes heredes improbat a iure. ut in §. ex his. l. iij. §. eo. ti. et vide etiam dicta. j. prima oppo. est etiam indiuidua respectu solutionis quia militat etiam illa ratio quod in diuersis rebus contingere posset fieri solonem. vnus. n. posset res tradere pro parte sua alius soluere interesse hoc credo quod voluerit ipse **Bar.** l. obscure loquatur. Et sic in oblone rem tradi et si voluit ponderare quod variatio contingere potest et respectu oblonis secus in oblone alternatiua vel generalis dandi: et vide quod dicitur. j. pri. oppo. in si. Conclusio ergo **Bar.** in hac materia est ista quod oblo rem tradi sit indiuidua respectu

dua et respectu oblationis sine distributio inter heredes oblationis
vero rem restitui sit diuina respectu oblationis inter heredes
des et diuina respectu oblationis: sicut oblationis gnis vel alter
natura: et hoc modo multa iura concordant: et vide eundem bar.
45 in. l. iij. §. cato. in. ij. op. §. e. ubi tunc idem quod hic. ¶ Que opinio
Bar. dum loquitur de oblatione tradendi rem vel limitanda
nisi illud tradi veniet ex contractu emptoris et venditoris. tunc. n.
principat de oblatione dandi ex qua si venditor est dominus translat
fert dominum: ut. l. ex empto. §. de acti. emp. et plene declarat
Bar. in. viij. q. in §. ad tertium venio. in. d. l. stipulones. qui
dicta ratione concludit ¶ quod si vendens habet facultatem rei traden
de precise compellat ad ipsam traditionem si non habet: et tunc te
neat ad interesse ex quo ergo in predicto casu interesse de
bet demum ubi quod non habet facultatem tradende rei: sicut est in
oblatione rem restitui et dici idem quod in predicta stipulone res
restitu respectu oblationis inter heredes. Item illud quod dicit
46 Bar. ¶ de oblatione rem restitui quod est diuina respectu
oblationis limita nisi in restitue est pecunia certa puta in sac
culo. alio. n. non caderet restitue sed datio. tunc. n. non potest pertin
gere illud inconueniens ut in diuersis rebus fiat solo: quod si
pecunia non restituatur debet interesse quod solum in pecunia con
sistit: ut plene declarat Bar. in. d. l. stipulones. in. iij. q. pre
dicto igitur casu oblationis res restituui erit diuina omni respectu
¶ De hac. q. vide per Imo. in. d. l. stipulones. non diuina
tur. in. viij. et viij. col. qui in oblatione rem tradi transit cum
opione Bar. et in casu in quo dixi limitanda opinio Bar.
quod si rem tradi est in oblatione ex contractu emptoris et venditoris
ex quo et in predicto casu post mortem succedit oblationis ad inter
esse et emptor habet electionem quod petat ex quo ergo contingere
potest variatio respectu oblationis dominum est quod sit diuina re
spectu ipsius oblationis: et ad hoc facit quod dicit Bar. in. d.
viij. §. pro. in. fi. quod pri. retuli ipse et Imo. i. d. §. cato. in. viij.
col. transit cum Bar. in oblatione rem tradi et ubi sumus in
contractu emptoris et venditoris habet cesset illud quod contingere possit
fieri oblationem in diuersis rebus donec habet facultas rei resti
tuendi ex quo et in predicto casu contingeret variatio respec
tu oblationis post mortem et et oblationis si emptor eligeret age
re ad interesse per heredes qui fuit in mora: nam alter non debe
ret soluere nisi rem. ¶ In oblatione vero res restituui Imo.
in. d. l. stipulones. in. fi. viij. col. attentat tenere per Bar. quod
Imo. l. dicta oblationis omni respectu sit diuina: et sic et respectu
oblationis per. l. i. §. si apud duos. §. de positi. qui tex. non facit ad
propositum: quod loquitur de oblatione scolaria contra rationem voluit per
Bar. in. d. l. si duo. §. de positi. et casu quo loqueretur de promissi
ua oblatione potius probat quod non recipit diuisionem oblationis res re
stituui: et glo. ibi fuit reprobata. §. post Bar. et rñ. ad. d. l. si
duo. §. plane. adducta per bar. quod tex. ibi dum dicit quod res
non potest restitui nisi pro solido et exponi restituui. i. destrui
que rñ. non est aliquo modo digna recitatione: id non teneas opi
nionem Imo. in hac oblatione res restituui. Aduerte tamen quod vnum
vel facere pro hac opinione: quod cum demum re pempta succedat
oblationis ad interesse non vel nec ante nec post pemptionem ptinge
re possit fieri oblationem in diuersis rebus. et ppea in ea non vel
casu saluando bar. quod militat alia ratio quod sicut tunc mediuz bec
stipulone inter oblationes dandi. Et faciendi respectu succeden
de oblationis ad interesse ita respectu diuinitatis et indiui
duitatis. ¶ In qua Ra. cu. dicebat quod imo oblationis rem re
stituui est diuina respectu oblationis et distributio inter
heredes: sicut oblationis rem tradi habet ipse non dicat hanc tunc glo. ij.
in. l. si ut certo. §. si duobus vehiculū. §. co. et rñ. Ra. ad. d.
§. heres. l. iij. quod loquitur de oblatione scolaria que per hunc modum
dato eo: quod res non restituui quia rñ. improbat Pau. de ca. et
in. d. l. stipulones. in. fi. pn. et et in. d. §. cato. quod nullo modo con
gruit illi. §. dic tu. in. pn. in scdo. aut rñ. potest tollerari et ita
ipsum intelligit bal. in. l. pro hereditariis. in. §. xij. ut tetigi. in. §.
cato. circa. iij. op. sed hoc non facit ad propositum: quod nos loquimur
in prima que competat ad rem restituendam: ut per bar. in
scda opp. in. §. cato. et in practica aderet Pau. opinioni
bar. quia dicit in. d. l. stipulones. esse eodem in puncto aut in
rio defendit opinionem Pau. et Ly. pro quibus plura fundamē

ta adducit et rñ. ad fundamenta bar. et ita et tunc vo. Alex.
mor. eisdem fundamentis quibus mouet Pau. in. d. §. cato.
l. de ipso quod ita teneat et quod dicta fundamenta adducat me
tionem non faciat. Sed non rudent isti doc. tenentes per bar. ad
rationem suam quod in res tradi ptingeret variatio circa oblationes
si est diuina oblatione inter heredes: vel cogita. Et vide dicta
47 §. circa tertiam. q. Et vide Pau. in. d. §. cato. ¶ ubi ponit
effectum qui resultat ex ista indagatio an talis oblationis sit diui
dua inter heredes necne respectu oblationis: quod si non diuidit
potest agi per quolibet heredem in solidum. si autem diuidit et agi pro
portionibus hereditariis: et ita proportionibus hereditariis fieri
et pdenatio habet liberatio non ptingat soluenti ptez suam: do
nec integra solo facta non fuerit. si ergo ubi diuidit obliga
tio quo ad oblationem et distributionem inter heredes per vnum age
ret ad solidum puniret agens tanquam plus petens iuxta. §.
hodie. in. fi. de excep. et melius. in. c. i. §. plus petitio. et hoc
dicit et vo. Alex. in. d. l. stipulones. nulla est quo ad hoc fa
cta mentio de Pau. Et considera dum dixi in stipulone res
restituui quod in re pempta non vel cadere quod in diuersis rebus
fiat solo an imo possit ptingere si facta oblatione sine restitue
partis rei alias pars periret puta pars fundi calmate ubi
fundus habet restituui considera tamen qualem tunc cadat obliga
tuz restituere ad aliquid: tunc. i. secuto dicto casu teneri pre
rea in rem dari posset hoc ptingere et tamen omni respectu est di
uina et predicta respiciunt stipulone fundum tradi fossam fo
di insula edificari et sy. et et stipulone opaz que in. d. l. stipu
nes. non diuiduntur esse indiuidua put stipulone supradictorum
factorum: sed per hoc et sic. ¶ Decimo op. de. l. in stipulonebus
§. opaz. §. e. ubi dicit quod si solum cois stipulatus fuit quod uterque
48 duorum est necesse pte ope petere sem quod in suo habet et sic vel tunc quod
opa sit quod diuiduum et per prius eius stipulone ad idem facit. l. si
quod. §. de ope. li. ubi dicit quod si quod libertus duobus prius opas
pmisit labeoni placet ptez ope deberi et peti posse ad hoc
prius et plures dant so. pma. n. so. dat per glo. magna. in. fi.
in. d. l. stipulones. quod ex pte heredum pmissoris stipulone opaz est
indiuidua: et ita loquatur. d. l. stipulones. ex pte vero heredum sti
pulatoris est diuina: et ita loquuntur prius et hanc so. tenet
Pau. de bel. pri. ut refert bar. in. d. l. stipulones. in. viij. opp.
49 ¶ ¶ Volens in effectu generaliter in qualibet stipulone facit
quod si scilicet est diuiduum: tunc diuidat inter heredes. ut. l. iij. §. ca
to. Si scilicet est indiuiduum. Et si est vnum scilicet non diuidat inter
heredes pmissoris: ut. d. l. stipulones. inter heredes vero stipu
latoris si est tale scilicet quod si fiat vni pdest oibus et solum est in
diuidua talis facti stipulone iter predictos heredes: ut. l. ij. in. pn.
§. de pro. sti. Si vero est tale scilicet quod si fiat vni non pdest alijs
et talis facti stipulone est diuina inter heredes stipulatoris: ut
d. l. i stipulonebus. §. i. et d. l. si quod. nam pstatio ope que sit vni
heredi non pdest alijs. Si autem sunt plura facta et si talia facta
sunt eiusdem qualitatibus: puta quod in stipulone deducte fuerint
due ope pictorie et diuidit numero stipulone talis facti: ut. d.
§. opaz. in. pn. facit. l. libertus qui. §. de ope. li. si vero talia
facta non sunt eiusdem qualitatibus ut vna opa pictoria et scri
bere librum et heredes pinde ac si vnum scilicet pmissum fuisset. non. n.
cadit diuisionem numero predicto casu. ar. d. l. in stipulonebus. in
pn. ubi ibi sit oria an in stipulone deducantur spes an genera quod
ubi spes non sit diuisionem numero: quod non sunt eiusdem qualita
tibus: secus ubi genera. ut ibi bar. in. d. l. stipulones. i. eo quod Pau.
dicit quod sunt plura facta deducta in stipulone approbat di
cta sua et dicit eum habere dicere. Inquantum autem facit oriaz inter
heredes pmissoris et stipulatoris reprobatur ipse et et glo. post
50 By. ¶ Ea. n. que sunt indiuidua ex pte pmissoris sunt et
indiuidua ex pte stipulatoris: ut. l. ij. §. ex his. §. eo. qui tex.
loquitur in seruitude que si pcedat vni non pdest oibus: et tamen
presupponit eius stipulone esse indiuidua et penes heredes sti
pulatoris et sic patet quod non est bona rñ. Pau. ad. l. ij. in. pn. §.
de pro. sti. quod habet ille tex. loquatur in facto quod si fiat vni pdest
oibus put et destrue opus et reduce ad pstinum statum tamen idem est
in scdo quod si fiat vni non pdest alijs ut et in fuitur: ut. d. §. ex
his. et ad hoc quod si fuit pcedat vni non pfit oibus facit habet bar.
non alleget. l. p sudu. §. d. ser. ru. p. et. l. fi. §. cois padio. et glo. p
dca i. d. l. stipulones improbat imo. et coiter doc. ubi facit oriaz
Aincen. sup scda. ff. noui. oo iij

inter heredes stipulatoris et promissoris. Scia sol. dat ad
 51 pcedm priu. **T** Ad opa diuidi pot voluntate stipulatoris
 et ita pcedit. d. s. i. d. l. in stipulacionibus cuj alijs. s. allegatio
 ipia aut stipulacionibus nolentibus non recipit diuisione
 et ita loquunt alia iura que p supponit ipsam stipulacione in
 diuiduaz: vt est. d. l. stipulones. et hanc so. dat glo. in v. pte.
 in. d. s. i. et glo. in. l. ij. s. et hanc. s. e. Sed hanc so. improbat
 Bar. post By. in. d. viij. op. per tex. in. d. l. stipulones. in v.
 haruz. n. diuisio corrupit stipulacione et c. vñ et si stipulator ve
 lit no poterit diuidi: qz si diuidit non soluit qd deuenit in
 stipulacione sed aliud: qz per diuisione est alia opa qd opa pro
 missa. vñ voluntate stipulatoris posset ptingere liberatio
 52 diuisa ipsa opa et tñ aliud pro alio volente creditore so
 lutu fuerit no inuito: qz eo inuito no pot: vt. l. ij. s. si cer. pe.
 no aut ptingeret liberatio tñ solutu fuerit illud qd deue
 nit in stipulacione et hanc so. improbat et Bar. in. d. s. et haru
 per diuisione. n. sequit corruptio: vt. d. l. stipulones. et ita et
 transeunt doc. et in. d. s. et haru. et in. d. l. in stipulacionibus. q
 scz sequat liberatio tanq volente creditore aliud pro alio
 sit solutu. no aut q voluntate creditoris dicat opa diuisa.
T Tertia so. dat q iura dicentia ps ope vel pte ope intel
 ligant et exponant. i. ps estimatiois ope quasi opa sit indi
 uidua sed eius estimatio sit diuidua ad qd facit. d. l. stipu
 nes. v. cellus. vbi dr q interesse qd succedit in oblonib⁹ fa
 cit est diuiduaz: et hanc sol. dat et glo. in. d. v. pte. in. d. l. in
 stipulacionibus. s. i. Que adhuc dat alia et sic quarta so. qvbi
 debet opa tota opa est petenda ab oibus qbus debet sed
 ps estimatiois soluetur: et sic in spectro exitu petet vel peti
 dicet estimatio que so. no differt a pcedenti in quaru quel
 bet p supponit q opa sit indiuidua et eius estimatio sit di
 uidua. Sed differunt inter se iste so. in quaru vna p supponit
 q pars estimatiois ope heat deduci in libello. Alia p sup
 ponit q ipsa opa heat deduci in libello et estimatio heat
 postea solui per ptes et cu istis so. transit Bar. post By. et
 Ray. in. d. viij. op. pro qbus ponderat Bar. d. l. si qñ que
 loquit de opis pteritis que no cadit amplius q pntent sed
 de necessitate deuenit ad estimatione. Sed in futuris bar.
 dicit ee secus quasi sentiat q in futuris opis no heat pre
 stari estimatio et peti: sed ipse ope. **S** Sed Imo. hic in. x.
 col. insurgit p Bar. quo ad hoc qd sentit ipse Bar. q fu
 tura opa heat peti. Aut. n. talis opa est certa. et tñ l3 dies
 cedat a die stipulonis statim tñ no pot peti qz pmissor h3
 tantu tps infra qd ipsaz opam possit expedire quo tpe tra
 facto iam no est futura opa: sed pterita et sic succedit esti
 matio et interesse: vt. d. l. si qñ. facit. l. quotiens. e. ti. de ope.
 li. Aut talis opa est incerta et eius dies no cedit anq in
 dicat: vt. d. l. quotiens. et l. si quis hac. l. s. iudiciuz. eo. ti. et
 postq est indicata h3 talis opa tñ tps infra qd possit expe
 diri quo lapso iam opa est pterita: et sic et interesse peti de
 53 bebit facit. l. si no sorte. s. libert⁹. s. de pdl. inde. vbi dr t q
 ex tpe et qualitate hois mutat ca opaz: et sic opa que de
 bet vno tpe no pot peti alio tpe: et sic vñ q nullo casu opa
 peti possit: vñ et pterita opa vñ q peti non possit l3 glo. in
 vlti. so. in. d. l. in stipulacionibus. p supponat q opa pterita pe
 ti possit tñ soluat estimatio: et facit qd dicit Bar. in. d. l. sti
 pulones. in decima oppositoe du3 in tertia rone alle. d. s. li
 bertus. et vide oino glo. in. d. s. libertus. dum plene distin
 guit in ma operaru que inter alia dicit q in certis et cer
 tis operis est tñ tps infra qd possint expediri l3 pdictae ope
 54 re non habeant idem tps respectu cessionis: et quare sti
 pulatio operaru dicat indiuidua declarat Pau. in. l. i. s.
 si usufructus. s. ad. l. fal. ne. s. ptingat fieri solonem in diuer
 sis rebus cum in ipsa post moram succedat oblo ad inter
 esse: et sic talis stiplo est indiuidua ea rone qua est indiui
 dua stiplo gñis vel alternatiua ad qd facere vñ. l. in stiplo
 nibus. s. operaru. s. eo. ibi filis est his stipulacionibus in qbus
 genera coprehendunt et c. nisi dicas q ille rex. loquit respe
 ctu eius qd dixit in prin. l. faciendo dñam an spēs an ge
 nera deducant in stipulacione vñ q sit indiuidua respectu so
 lutionis prout illa non respectu oblonis l3 tex. in. d. l. stipu
 lationes faciat in priu dum pariter indicat indiuiduaz

stipulacione operaru et rez tradi insulam edificari fossam fodi
 et filia que sunt indiuidua respectu et oblonis qd ponde
 rat et Bar. in. d. l. stipulones. vt dixi. s. pri. opp. nisi rñ. ad
 ter. in. d. l. stipulones. prout rñ. Pau. Stante ergo ratione
 Pau. in. s. cato. q tex. i. l. stipulones. assimilet facta de qui
 bus ibi respectu indiuiduitatis in gñe: qz oia sunt in gñe
 indiuidua: sed non oia pariter sed vnūvno respectu aliud
 alio respectu. Et ipse Pau. in. s. cato. p Bar. dicit q di
 cta rō ne in diuersis rebus ptingat fieri solones no arguit
 q oblo sit indiuidua inter hñdes: sed solo put pz in stiplo
 ne gñis vel alternatiue. Aliud tñ est in ipsa oblone rez tra
 di: qz si oblo esset diuidua inter hñdes posset sequi varia
 tio respectu oblonis: vt. s. pri. op. fuit dñm et est de inten
 tione Bar. in. d. l. stipulones. in. viij. pñio. in fi. l3 illa varia
 tio respectu oblonis ptingere possit in re restituenda post
 interitu ipsius rei. et tñ non pp hoc dr indiuidua respectu
 distributiois inter heredes talis oblo. Sed imo in oblone
 rem restituere non pot cōtingere variatio respectu oblonis
 inter heredes: vt alr teneat vnus qz alter: qz non succedit
 oblo post moraz sed post interitu rei quo casu oēs tenent
 ad estimatione in hac ergo oblone rem restituere non atten
 ditur scñ alicuius vt succedat oblo ad interesse: secus in
 oblone rem tradi: qz attendit scñ siue mora que pot cō
 mitti ab vno et no ab alio et sic inducere variatione respe
 ctu oblonis inter hñdes: vt alr teneat vnus qz alter si dice
 remus ipsam pncipale oblonem esse diuiduam inter here
 des et pdicta adde dictis. s. pri. op. pro saluatiōe opionis
 Bar. ab impugnatiōe modernoz. et ad. l. turpia. s. fi. et l.
 si tibi hō. s. si fundus. dele. j. quas adducit Pau. p Bar.
 rñ. vt per do. Alex. in. d. l. stipulones. non diuidunt. et vide
 Saly. in. l. pro hñditijs. C. de here. actio. vbi transit cu3
 Bar. Et adde Pau. in. d. l. stipulones. in prin. in. v. col. in
 v. nam Bar. scdo loco op. vbi facit mentione de op. quas
 facit Bar. in. d. viij. pñio. in vñ. Item posses in stare et c. et
 vñ referendo dicta Bar. velle q Bar. intellexerit oblonem
 rem tradi indiuiduam esse et respectu distributiois inter
 hñdes non solu respectu solonis: qz post moram succedit
 oblo ad interesse qd peti certi pdictoe: et sic diuersa actio
 ne qz petat ipm scñ qd peti actoe ex stipulatu vt p Bar.
 in. d. l. stipulones. in. viij. q. ad fi. et hoc respectu Bar. volue
 rit ponderare variatione oblonis que no ptingit in oblo
 ne gñis vel alternatiua pssistente in dando cu no succedat
 oblo ad interesse. Sed si Bar. hoc mō intellexit tunc ob
 illud de oblone rem restituere in qua eadē variatio ptingit
 l3 post pemptā rez. Preterea nullo iure vñ improbari ista
 variatio. v3: q varie subsint oblonis post moram ad va
 rias res. Preterea et q oblo re tradi sit indiuidua respe
 ctu oblonis no tollit ista variatio respectu diuersaz oblo
 num. siue. n. sit diuidua siue indiuidua semp post moram
 succedit oblo ad interesse q est diuersa ab oblone qua qz
 tenet ad factuz et siue heres non possit soluere parte rei et
 parte interesse siue possit oino ista variatio contingit cu3
 pp moram successerit oblo ad interesse verū est q cu non
 possit fieri solo in predictis diuersis rebus predictae varie
 obligationes non exequuntur. Unde ergo melius est di
 cere q Bar. voluerit illud qd supra dixi. s. qz si oblo rem
 tradi et similes essent diuidue respectu obligationis mo
 ra cōmissa per vnum ipse teneretur diuerso modo et diuer
 sis obligationibus qz alij coheredes vel alius coheres et
 sic verificatur illud quod dicit Bar. q si heres posset sol
 uere parte rei et parte interesse contingeret variatio respe
 ctu obligationis et solutionis si heres. s. vnus posset solue
 re parte rei: quia non fuisset in mora et alius parte inter
 esse contingeret predicta variatio q vnus fuisset diuerso
 modo obligatus qz alter qd non cōtingit: vt. s. dixi si tene
 mus esse indiuiduaz respectu obligationis inter heredes
 quia ex facto vnus omnes tunc tenentur ad interesse co
 gita: quia predicta sunt difficilia et si aliter verba bar. in
 telligantur difficile est ipsuz saluare ab obiectione de obli
 gatione rem restituere in qua potest contingere variatio re
 spectu oblonis post rem pemptā: et tñ no pp hoc iudicat
 indiuidua

individa nisi respectu solutiois dicta ergo variatio respectu obligatiois nō videt ipsam reddere individua inter heredes dicta variatio obligatiois dico quā pōderat Pau. sed dicta variatio quā ego sup pōderavi videt bñ reddere ipsam individua inter heredes qui cū representēt vñā psonam videt incōveniētiā q̄ diverso modo teneat unus q̄ alter. Et adde ē q̄ ipse Pau. in. d. v. col. circa medium pcedendo ad intellectū. §. cato. et volendo §. bar. in. iij. q. q̄ ille §. cum loquitur de obligatione amplius nō agi vel rez rā haberi pcedat ē si tales stipulatioes fuerint interposite super actioe que competeat ad spēm: vt. §. oino tales stipulatioes dicant diuidue: s; cōtingat variationes fieri solutiois in diversis rebus et intelligat in persona heredū in quorū psona hoc nō incōvenit s; m ipm sed in persona pncipalis sic: et ita dicit ē in obligatioe rem tradi vt sit individua respectu pncipalis nō respectu heredū et rñ. ad. l. ij. §. ex bis. §. eo. q̄ loquit in obligatioe gñis vñ alternatiua in qua est vnica tñ variatio que nō ptingit in psona heredū put nec in persona pncipalis. Sed hoc videt plurimum restringere hūc tex. indistincte dicentē q̄ obligatio rē tradi est individua et. d. §. cato. indistincte q̄ ille due obligatioes sunt diuidue restringit ē. d. §. ex bis. ex quo gñaliter sumunt doc. q̄ in individuis nō mutat pditio obligatiois in psona heredum. Et ipsemet Pau. in. d. l. stipulatioes in obligatioe rē tradi post mediū. d. v. col. vsq; ad fi. afr loquit et ē in. d. §. cato. q̄ in ipsa in practica videt seq opionem bar. in pūcto iuris opionem De. et Cy. nō aut facere pdictā dñam iter pncipalē et hēdes. Et sup dicta oia cōcernūt obligationem pncipalr pctam iter partes ad factū sed in. l. nostra. et in. d. l. stipulatioes nō diuidunt. d. et pbat q̄ in tali pmissioe facti post morā succedit obligatio ad interesse sed p hoc et sic.

55 Undecimo op. d. d. l. si seruū. §. si. §. e. tñbi ēt homie mortuo facto pmissoria adhuc homo petif p b. §. de pñi. pec. l. pmissor hois. et. l. eū qui. §. si. §. e. ti. nostro. gl. in. l. si quis ab alio. §. si. §. de re. iu. dicit q̄ post morā interesse nō est in obligatioe nec in petitiōe vt in sup allegatis legibus sed venit in cōdēnatione officio iudicis: et ita intelligat. d. l. stipulatioes. cū multis si. et hāc opionem videt ēt tenere gl. in. l. cū stipulatus sim mihi a pculo. §. si. §. e. vbi per gl. in. v. estimari. Sed pdictas gl. reprobat bar. in. d. stipulatioes. in. x. op. post Cy. ibi et in. c. mora. in pma. q. de reg. iu. lib. vi. et dicit q̄ cōiter reprobat et p predictas glo. adducit plurima in ra et potissime tex. ibi in fi. pñ. d. l. cum dicit iuxta estimatio nē facti dandā ēt petitiōe et c. Et ad alia in pñiuz rñ. q̄ loquunt in obligatioe dandi in qbus verū est q̄ post morā nō succedit obligatio ad interesse s; interesse vel estimatio venit in cōdēnatione siue executioe officio iudicis vbi res nō pōt prestari vt habet in dictis iuribus maxime in. d. l. si seruū. §. si. vbi vide per bar. qui in. d. x. op. rñ. ad. l. stipulatio §. siue aut. §. de no. ope. nūci. intelligēdo q̄ ēt ibi interesse et factū est in obligatioe: et sic illa. l. intelligit s; m illa. l. stipulatioes. et alias. ll. loquētes in mā et p supponētes interesse post morā ēt in obligatione. Et ponit quatuor rōnes inter obligationē dādī et obligationē faciendi quas ibi vide per eum et hoc q̄ in obligatioibus facti succedat post morā obligatio ad interesse secus in obligatioibus dādī tenet cōiter per doc. et tetigi in. d. l. si q̄ ab alio. §. si. §. de re. iu. et in. l. si fieri kalio. eo. ti. et vide per Imo. in pma et scōa. q. pncipali quā monet in. d. l. stipulatioes. in v. celsus. nam intelligit q̄ post morā succedat oblo ad interesse in obligatioibus facti s; meri facti secus si sit factū q̄ participat cū obligatione dādī prout est rem restitui q̄ tactū fuit. §. in. ix. op. et p bar. in. d. l. stipulationes. in. viij. pñario in. vi. q. et latius. §. videbimus in obligatione aut rem tradi tenet ipse Imo. q̄ statim succedat obligatio ad interesse ēt q̄ aliquo casu q̄s cōgat precise tradere de quo per bar. in. d. l. stipulationes. in. viij. q. in v. ad tertium venio et c. et aliqd fuit. §. tactus in. d. ix. op. et. l. latius tange et per Imo. in. d. v. celsus. in. v. q. pncipali. et hoc tenet ēt Pau. in. d. v. celsus. qui satis dubitat de rōne differētie inter obligationē rem tradi et rem restitui quādo tradi venit ex pñu bonifidei ex quo quō precise

cōpelli pōt tradere si hz facultatē rel tradende et tñ probat q̄ incōtinētī post morā in ipā succedit obligatio ad interestē vt. d. l. i. in pñ. de actio. emp. et in obligatioe rem restitui secus est q̄ demū re pempta cū donec res extat possit precise cōpelli vt p Cy. et Bar. in. d. vi. q. et in eius recitatioe latius videbimus et tñgit Pau. in. d. §. celsus. an an morā ipm factū sit in obligatioe et refert opinionē Lbri. de castel. quā reprobat. Aduerte tñ dū Bar. in. d. x. op. tenēdo q̄ in obligatioibus facti post morā succedit obligatio ad interesse alle. l. si penā. §. e. q̄ illa. l. loquit in obligatioe dādī et q̄ ibi succedat obligatio ad interesse declarat ipse Bar. et ēt. i. d. l. stipulatioes. in. xij. op. aduerte ēt dū allegat. l. stipulatio. §. siue

58 aut. §. de no. ope. nū. habes. n. et q̄ licz sumus in tali facto ad q̄s q̄s precise compelli pōt nihilominus post morā succedit oblo ad interestē et sic ē in electioe actoris an petat scñ an petat interestē post morā. in. d. n. §. siue aut. pōt q̄s precise cōpelli ad factū: vt ibi p glo. et Bar. et per eundē. in. d. viij. q. in. d. l. stipulatioes. et facit q̄s pñi. est tactū q̄ l; aliqd tradere precise cōpelli possit nihilominus post morā succedit obligatio

59 ad interestē. Adde ēt dū Bar. ponit rōnes diuersitatis inter obligatioes dādī et faciendi quare i vna succedat obligatio ad interestē in alia nō: q̄ aliqd ipse tñgit. in. l. vnica. in. iij. q. pñ. C. de sen. q̄ pro eo q̄s interest pñe. et assignat rōnes quā tertio loco assignat. in. d. x. op. quā approbat etiaz Pau. d. ca. i. d. §. celsus. et hāc magis vñ approbare Imo. qui dicit q̄ pma rō Bar. pcedit in factis hñtibus cām successuā scōa in factis q̄ ex tpe variant due vl. sunt magis generales et pncipue tertia que est no. dicit ipse: sed aduerte q̄ nulla pcludit vbi res est pempta et sumus in obligatioe dādī nisi dicamus q̄ vl. aliqua adaptetur et tertia ab obiectione Bar. posset defendi q̄ rē tradi vñ ēt variari ex tpe addicta aliqua qualitate: vt p ipuz in tertia rōne. C. Duo decimo op. q̄ imo in obligatioibus dādī succedat obligatio ad interestē: vt. l. nālis. §. i. §. de prescript. ver. et. l. i. in fi. iuncta gl. in v. agemus. §. de re. pñu. Sol. q̄ dicta iura nō pbat de necessitate q̄ dari sit in obligatioe et q̄ vbi est dari succedat obligatio ad interestē: et. d. l. i. in fi. de re. pñu. loquit de traditioe vñ nō mirū q̄ re nō tradita possit agi cōditione ob cām vt res nra nobis reddat et ēt pscriptis vñbz ad interestē supplēdo ad illū tex. dū dicit nō i hoc agemus q̄s interest et c. dictionē tñ put facit glo. in. d. v. agemus. et pbat in. d. l. nālis. §. i. q̄ nō pbat ēt q̄ dari ēt in obligatioe

60 sed loquit vbi do rē vt rē accipiat q̄s verbū accipiat nō importat trāslationē dñi: vt ibi declarat Bar. dū op. de. l. si §. de pñi. ob cām. vbi ēt vide p ipm Bar. Cy. tñ in. d. l. stipulatioes nō diuidunt. secut⁹ opinionē gl. in. d. l. vnica. C. de sen. que pro eo q̄s interest pñe. in v. pñtibus. in fi. et in v. in alijs

61 tenet q̄ in pñtibus innoatiis vbi dari ē in obligatioe oino post morā succedat obligatio ad interestē: et ita pcedat iura. §. alle. et assignat ipse rōnē quā declarat et saluat Bar. q̄ sequit. d. opinionē. in. d. l. stipulatioes. in. xi. op. et i. d. l. vnica. in. iij. q. reiecta opinioe vltamōtanor q̄ tenuerūt p gl. rñ. ad p allegata iura q̄ in ipis interesse nō venit in obligatio nē: s; p dēnationē et sic officio iudicis et ad hoc facit. d. l. i. siue ij. §. si. de rerū pñu. nihil subaudiēdo put subaudit gl. pbat. n. q̄ nō agit ad interestē hāc tñ rñsionē nō recipit. d. l. nālis. §. i. sed ipi pñt rñ. vt. §. pmo loco rñdidi opinionē tñ glo. Cy. et Bar. tenet Ang. Imo. et cōiter doc. i. d. l. stipulatioes. vbi p ipz Imo. in. i. q. quā exaiat sup. d. v. celsus. et p Pau. de ca. in. l. vbi aut. nō apparet. §. si. §. e. et vñ rō satis apta p

62 ista opinioe tñā in pñtibus innoatiis est locus pñie: vt. l. si pecuniā. §. d. pñi. ob cāz. vbi ergo aliqd nō vult pducere ad effectū pñtū et sic agere pñiaz desinit teneri ad illud q̄s in pñctu deductū fuit: et sic nō pōt pueniri ad illud q̄s deuenit in pñctu adeo q̄ interesse veniat postea officio iudicis in pñdēnationē si ergo interesse nō est i obligatioe nō possz aliquo mō hñi: et hāc rōnē vñ sentire Imo. S; hec rō nō cōcludit q̄ in pñtibus innoatiis est locus pñie re integra vel p parte adimplentis nō aut p parte ei⁹ cui est adimpletū: vt p glo. mag. in. d. l. si pecuniā. in pñ. et ibi p Bar. et doc. et b cām loquunt. §. allegata iura qñ p pte vnus est secutuz implemē.

tū et alter nō vult ad implere et hāc opinionē q̄ in p̄ctibus inoiatis succedat obligatio ad interesse tenet Bar. in. d. l. nālis. et in. d. l. j. in fi. de rerū p̄mū. vbi dicit q̄ rōnem By. assignat gl. in. d. l. si pecuniā. dic tu ad aliū tñ p̄positū. s. q̄ in p̄ctibus inoiatis sit locus penitētie hāc opinionē tenet et Saly. in. l. cū p̄ctibus. C. de re. p̄mū. post glo. ibi et declarat ibi rōnes By. dicens Bar. male declarare in. d. xj. op. Si q̄s tñ vellet in p̄cto iuris sustentare opinionē vltra montanoz nō haberet magnā difficultatem p̄ qua facit q̄ oēs rōnes q̄ assignant quare vbi dari ē in obligatōe nō succedat obligatio ad interesse sec⁹ vbi fieri militat et q̄n dari

63 est in obligatōe ex p̄ctu inoiato. ¶ Tertio decimo op. ¶ q̄ imo in obligatōe dādi veniat interesse: vt. l. liber hō. §. si. j. 64 eo. Sol. ¶ sup̄ius dicta p̄cedūt vbi ipsi stipulatozi dādū est d. l. liber hō. §. si. vbi alij est dādū: et alio in alia mā an interesse ex rez veniat allegādo. d. l. liber hō. p̄dictā p̄siderationem facit gl. in v. interfuit. in fi. in. l. iulianus. in p̄n. §. de actio. emp. et hāc so. dat Bar. in. d. l. stipulones. in. xij. op. q̄ assignat rōnē dñe quaz ibi vide per ipsuz q̄ et examinat intel lectū. l. si penā. §. e. et sic vult q̄ illa. l. loquat in obligatione dādi put et ibi vult l. j. in. x. op. videat p̄supponere p̄rius vt dixi. §. in. xj. op. et vide eundē in. d. l. liber hō. d. §. si. vbi idē in effectu t̄z q̄s in. d. xij. op. et ita transit Imo. in. j. q̄. in. d. v. cellus. et Pau. in. d. l. vbi aut. nō apparet. §. si. et idem et tenet Imo. et Pau. de ca. in. d. l. liber hō. §. si. et ita doc. trāseunt. ¶ Quarto decimo op. de. l. in sūma. §. in frumēto. §. de p̄di. inde. vbi frumēto indebite soluto cōsumpto repetit p̄ciū. et sic v̄ p̄bari ex illo tex. q̄ succedat obligatio ad interesse et tñ sumus in obligatōe dādi Bar. i. d. l. stipulones. in. xij. op. reiecta so. Ly. que est p̄ illū tex. dū dicit p̄ciū re peti et c. Sol. q̄ in p̄ditione indebiti nō est q̄s p̄p̄te obligatus ad reddēdū sed ex quadā p̄ali eq̄tate obligatus est inquātū effectus est locupletior: vt. l. nā et hoc nā. §. de p̄di. inde. et d. l. si nō forte. §. libertus. e. ti. vñ si frumētū est p̄sūptū remanet locupletior in estimatiōe et sic equū est q̄ ip̄a estimatio reddat et iō ip̄a repetit: et hec sū ipsū pōt esse

65 rō. l. si ip̄a. §. q̄s me. cā tñ actio q̄s me. cā in extraneū dat inquātū effectus est locupletior si ergo rē q̄ peruenit ad eū ab eo q̄ metū intulit in p̄ciū cōuertit in dicto p̄cio dñ effect⁹ locupletior et sic p̄ciūz petet put v̄ p̄supponere. d. l. in qua. ita tenet De. de bellap. p̄ ipsuz et p̄ncipalē q̄ metū intulit re. p̄empta adhuc ad ipsaz rē agi pōt: vt. l. i. C. q̄s me. cā ip̄e. n. nō tenet eo q̄ sit effectus locupletior vel inquātū effect⁹ sit locupletior an autē ab ip̄so peti posset estimatio dicit. j. p̄ri. op. et ita in. d. §. cellus. trāsit Imo. cū Bar. quo ad. d. §. in frumēto. alia. n. tacta in hac op. nō tangit: et vide eū dē Bar. in. d. §. in frumēto. vbi t̄z idem q̄s in. d. l. stipulones.

66 ¶ Quinto decimo op. et videtur q̄ ip̄a estimatio in obligatiōibus dādi succedat in obligatiōe et petitiōe: vt. l. si filio. la. j. §. de do. cā mor. et q̄ ip̄a res peti nō possit vt ibi in fi. dñ gl. in. d. l. si filio. sol. q̄ imo agitur ad ip̄az rez in terminis. l. p̄dicte tñ cū res nō possit p̄stari p̄stāt p̄ciūz q̄s cuz p̄stetur et soluat v̄ quodāmo agi ad ipsuz p̄ciūm tex. ergo dū dicit nō rez sed p̄ciū p̄dicet et c. debet exponi nō p̄sequet rez sed p̄ciū et sic ipsuz p̄ciū ibi p̄dici dicat eo q̄ ip̄m p̄ciūz soluit sed. l. illud. §. iul. e. ti. v̄ p̄bare q̄ imo si eligit ip̄e donator et ip̄a res alienata p̄ donatariū hēat restitui: et sic v̄ p̄bare illa l̄a q̄ peti possit res donata et ip̄a tūc d̄z restitui sit p̄ciū rei et sū ip̄m tūc d̄z p̄stari nō v̄ ergo adaptari q̄s dicit gl. in. d. l. si filio. q̄ p̄ciūz dicat p̄dici eo q̄ ex cōditiōe rei p̄stāt p̄ciūz q̄ si p̄dici res ip̄a debet restitui nisi rñ. put facit gl. in. d. §. iulianus. in v. ipsuz tñ p̄dicta rñ. violat plurimum iura p̄dicta By. ergo sol. q̄ ille tex. loquitur in obligatiōe rē restitui in qua re nō extante succedit obligatio ad interesse vt. d. l. in re furtina. §. de p̄di. fur. cum fi. Sed hāc so. reprobat Bar. in. d. l. stipulones. in. xl. op. quia imo ibi est obligatio rez dari: vt. l. p. §. de p̄di. ob cām. vbi p̄

67 batur t̄z cōditiōe ob cām agitur ad dari sicut et quelz p̄ditiō excepta furtina: vt in. §. sic itaqz. ver. plane. et v̄ p̄dicere et c. in fi. de actio. que p̄ditiō ob cāz dat donatū. cā mor. q̄ re cōualuit vt p̄batur in. l. j. iuncta gl. e. ti. ip̄e ergo Bar. in.

d. l. si filio. et in. d. l. stipulones. l. j. det alias sol. i. effectu residet in ista q̄ obligatio de qua. in. d. l. si filio. sapit nām obligatiōis dādi et obligatiōis restituēdi q̄s patet q̄ ad repetēdūz dona. cau. mor. datur p̄ditiō ob cām. Itē vtilis in rem

68 ¶ quasi morte nō secuta vtile dñuz retransferat in donatē: vt. l. si mortis cū. l. sequen. §. de dona. cau. mor. in quibus in ribus p̄bat q̄ vtilis rei vendicatio p̄currere pōt cū p̄ditiō ne ob cām. et sic limitat. l. si. §. usufruc. quēadmo. ca. et §. sic itaqz. in fi. de actio. ad q̄s. l. j. C. de dona. q̄ sub mō. et in d̄ctis iuribus p̄ doc. cū ergo dicta obligatio sit mista non h̄z in oibus eandē nām quā h̄z obligatio dādi: sed re nō extante penes donatariū pōt ab ip̄so p̄dici p̄ciū vel peti ip̄a res h̄z q̄ elegerit ip̄e donator vt. d. l. illud. §. iul. sū quā debet intelligi. d. l. si filio. et sic dum dicit nō rem et c. suppleri tñ. Et idē dicit Bar. in actiōe q̄s me. cā q̄ l. j. p̄sonalis p̄tinet tñ re rōnem et dat et vtilis in rē: vt. l. metuz. §. volenti. §. q̄s met. cau. et sic et in ip̄a p̄ inferentē metuz pōt agi ad restōnez rei et ad p̄ciūm et estimationē rei re nō extante: et ita t̄z et Bar. in. d. l. i. C. de his. q̄ vi. me. ne. cā si. ¶ Idem dicit Bar. in actione ex testō p̄ re legata ad quā dat et p̄sonalis et realis: vt. l. i. C. cōia d̄ lega. vt si res nō pōt p̄stari heres tñ re netur legatari⁹ possit eligere an agat ad rē vel estimationē et q̄ possit agere ad estimationē et q̄ ip̄a estimatio sit i ob ligatiōe p̄bat in. l. sed si res q̄ sequit post. l. ap̄d iul. §. de le. j. et l. cū res. §. itaqz. et §. si. e. ti. et l. mortuo. §. i. de le. ij. q̄ autē res peti possit p̄batur in. §. nō solū. et in. §. si res aliena. in fi. de leg. et hoc mō d̄z intelligi. l. cū aliena. C. de lega. p̄batur. n. in. d. §. nō solū. q̄ peti res et si nō pōt dari p̄stāt estimatiō: et vide eundē Bar. in. l. plane. la. j. §. q̄ si rem vbi in actiōe ex testō tenet: vt. §. et cū Bar. videt trāfire magis cōiter doc. in. d. §. cellus. et Saly. in. d. l. vnica. in. xij. col. et xij. op. vbi colligit distīn. in mā et nō v̄ discrepare ab his q̄ ob cit Bar. in. d. xl. op. et in tribus precedentibus Pau. d̄ ca. etiā in. d. l. illud. §. iul. v̄ etiā tenere illud q̄s tenet Bar. sed in. d. l. si filio. conatur saluare so. By. nō tñ rñ. ad. l. p. §. d̄ cō di. ob cām. quā p̄ By. adducit Bar. Jo. de imo. in. d. §. cellus. in. j. q̄ dubitat de so. Bar. q̄ obligatio rez restitui non h̄z de sui nā: vt in ip̄a succedat obligatio ad interesse nisi de mum re p̄empta vt vult Bar. in. d. l. stipulones. in. viij. op. et in. vj. q̄. et §. vidimus. et ideo nō videt q̄ obligatiōi dādi sibi p̄nexe tribuere possit hāc nāz ar. l. traditio. §. de acq. re. do. q̄ nemo dat q̄s nō h̄z. Si ergo iura allegata p̄ Bar. v̄z d. l. si filio. et d. l. illud. §. iulianus. loquerent demuz re p̄empta tūc posset p̄cedere rō quam facit Bar. sed ex quo illa iura loquuntur re extante l̄z alienata p̄ ipsum donatorem nō v̄ sua rō p̄cedere et anteq̄ viderem Imo. nō applaudēbant mihi dicta Bar. p̄dicta rōne q̄ in obligatiōe rez restitui nō succedit obligatio ad interesse nisi demū post p̄emptionē. Sol. ergo ip̄e Imo. p̄dicta p̄ria q̄ in dictis iuribus est sp̄ale fauore exercētis liberalitatē vt vbi res alienata est donata possit agere vel ad ipsam rem vel ad eius estimationem et eodem modo dicit esse sp̄ale fauore vltime voluntatis: et ita rñ. ad iura q̄ vl. loco allegat Bar. nouus Imo. in. d. ver. cellus. tenet cū Bar. reprobato dicto et so.

70 Imo. nam dicit q̄ in donatione cā mortis nō est liberalitas sed in simplici donatione: vt. l. i. §. de dona. sed imo est liberalitas l̄z non tanta quanta in simplici donatione: vt. d. l. i. p̄batur rñdet et ad no. p̄ Bar. in. d. viij. op. et in. d. vj. q̄. nam dicit q̄ Bar. in dictis locis non negat q̄ vbi non ad est facultas rei restituende prout est in terminis. d. l. si filio. possit agi ad p̄ciūm sed vult q̄ vbi res extat que pōt peti rei vendicatione non succedit obligatio ad interesse quod in effectu nō est aliud dicere nisi in obligatiōe rez restitui succedat obligatio ad interesse etiam vbi non adest facultas rei restituende non solum vbi est p̄cepta q̄s repugnat menti et intentioni Bar. et aliorum doc. et p̄dicta cōsideratio an habeatur facultas p̄standi rem nec ne sit in obligatiōe rem tradi ex causa venditiōis dum queritur an cogatur venditor p̄cise tradere vt per Bar. in. d. l. stipulones. in. viij. q̄. in ver. ad tertium venio et c. et tactū fuit §. in nona op. tenendo ergo q̄ in obligatiōibus dādi post moram

moram non succedat obligatio ad interesse non esset forte
malum ad supradicta iura rñ. pñt rñ. Imo. ¶ Sed si qñ
71 veller tenere opinionem qñ in obligationibus dandi post
moram succedit obligatio ad interesse posset predicta tu-
ra adducere pro hac opinione quaz videtur tenere Imo.
prout refert Inn. in c. sacro. in gl. magna in vlti. col. de sen-
ten. ex cōmū. qui rñ. ad. d. l. si seruum. §. fina. qñ licet ibi dica-
tur qñ petitur homo promissus dari post moram et post p-
emptionem tamen non infertur de necessitate qñ nō potu-
isset peti estimatio: et sic qñ ad ipsam non successisset obliga-
tio. ¶ Nec ob. tex. dum dicit nec pecuniam que nō debet
quia debet intelligi qñ non debetur exprimeua obligatione
et conuentione vel potest rñ. qñ illud dicit allegando. §. cō.
posset etiam rñ. ad. l. vbi autē. §. si. vbi probatur qñ vbi qñ
promissus dare dñ. promissus certū et venit translatio domini
qñ hoc procedat volente ipso stipulatore: secus si nollet
quia tunc deberet prestari estimatio siue interesse: et hoc re-
spectu non esset certa nō. n. sequitur pñt quis precise com-
pelli ad aliquid ergo non succedit obligatio ad interesse
post moram vt patet in obligatione rem tradi vbi venit ex
contractu emptionis et venditionis patet etiam in terminis
l. stipulatio. §. siue autem. de no. oper. nuncia. nam potest
quis precise cogi ad factū in terminis predi. §. vi per Bar.
in. d. viij. q. et tamen etiam ibi post moram succedit obliga-
tio ad interesse: vt per Bar. in. d. l. stipulationes. in. x. op. et
dixi. §. in. xi. op. Immo. tamen vbi. §. videtur velle qñ demum
re promissa dari perempta succedat obligatio ad interesse.
¶ Communis tamen opinio est qñ in obligatione dandi
regulariter nō succedat aliquo tempore obligatio ad in-
teresse: sed ipsum interesse venit in condēnatione siue exe-
cutione fallit tamen hec communis opinio in pluribus ca-
sibus et aliqui comprehenduntur ex. xi. op. Bar. et sequen.
in. d. l. stipulationes. et ex dictis. §. ¶ Fallit ergo primo in
contractibus innominatis: vt per Bar. in. d. xi. op. et dictū
est. §. qñ procedit fm Ange. et Imo. etiam si super contra-
ctu innominato fuerit interposita stipulatio p. l. cu3 mota-
72. C. de transac. vbi per Bar. ita tenēt ista ratione: quia sti-
pulatio interposita super aliquo contractu intelligitur fm
naturam illius contractus: vt. l. si stipulatus. §. de vsu. et ita
tenet etiam Bal. in. d. l. cum mota. in scōa col. in contrariū
tamē videtur facere qñ hñ per Bar. in. l. ij. in fi. C. de cōdi.
ob cau. vbi vult qñ cum in quolibet instrumēto notarij ap-
ponant stipulationem nō erit reperire pñtuz innominatus
quasi inspiciatur tunc stipulatio nō contractus super quo
interponitur et ad hoc facit. l. ex placito. C. de rerū permu.
vbi super contractu permutationis interposita stipulatioe
agitur anteq3 sequatur implementū qñ fieri nō posset si re-
maneret permutatio in sua natura. ¶ Sed rñ. qñ stipula-
tio interposita super aliquo actu interpretatur fm natura3
talis actus quo ad hoc qñ non censetur quis in plus se ob-
ligasse: et ita loquuntur primo loco allegata sed bene effica-
cins censetur se obligasse: et isto respectu nō videtur imita-
ri naturam actus super quo interponitur: et ita procedant
adducta secūdo loco ad hoc bonus tex. in. l. miles. §. de ce3.
§. de re iudica. vbi plene per Pau. de cast. et ibi late dixi.
in vlti. no. et vide dicta in rubri. §. e. et hac respō. dat nouus
Imo. in. d. l. stipulationes. et est satis de intentione sua in
d. rubri. ad fi. et in. l. sciendum. §. e. ti. et in. l. i. in fi. §. de pact.
que videtur dubitabilis quia in proposito nostro non vide-
tur quis se obligare ad plus sed efficacius ex quo agitur
an precise possit cogi ad dationem: nec ne nō autem vt per
stipulationem sit ad aliud obligatus: et facit ratio que assi-
gnatur inter pñtuz nominatos et innominatos ex qua
apparet qñ propter debilitatem in contractibus innotatis
succedit obligatio ad interesse stiplo ergo interposita cū effi-
caciū obliget videt opari qñ qñ pñtē cōpelli possit nec suc-
cedat oblo ad interesse sicut in pñtibus nominatis nō esset h
est dubius et si tenerem3 qñ in pñtibus innotatis nō esset h
spāle omnia ista cessarēt sed tūc ob. d. l. cū mota. nisi rñ. pro
ut ad. l. nālis. §. j. et l. j. in fi. §. de rerū pñu. rñ. fuit. §. xij. pño
qñ illa verba partem bonoz acciperet qñ non importent

translationē dñij: pñum velit Bar. in. d. l. nālis. §. j. cogita
qñ pñtū hñt magnā difficultatē nec multū declarant per
doc. et vide nouiter per senēses in rubrica. §. e. vbi satis du-
bitat de hac cōi opione qñ et interposita stipulone sup pñtib3
innotatis in qbus est dari succedat obligatio ad interesse et
satis mouent ex rōne quā ego hic facio et ibi plene exami-
nat lati3 qbus respectibus stiplo interposita sup pñtib3 inno-
73 minatis sortiat ei3 nāz. ¶ Fallit scōo dicta regula vbi dā-
dum est alij nō ipsi stipulatore: qñ tūc et succedit obligatio
ad interesse: vt. l. liber hō. §. si. §. e. et dicta. in. xij. op. ¶ Ter-
tio fallit vbi dādum est ipsi stipulatore reuocabilr iuxta. l. si
penā. §. e. vbi per bar. et dictū est in proxi. all. op. ¶ Quar-
to fallit vbi obligatio dādi est mista cū obligatiōe restituē-
di: vt. l. si filio. la pma. §. de dona. cā mor. §. pñi. ide. et de hoc
plene dictū fuit. §. in vlt. op. et circa hoc recitate opiones. nā
fm Imo. nō fallit pñtū casu sed fauore exercentis libera-
74 litatē et et fauore testamēti. ¶ Quinto fallit in bonafidei
pñtibus in qbus in obligatiōibus dādi post morā succedit
obligatio ad interesse. l. j. in pñ. §. de actio. emp. per quā ita
dicit glo. no. et sing. in. §. actionū. insti. de actio. glo. magna
post medium et illā gl. dicit nō esse alibi bal. in. c. j. de pñro-
uer. inuesti. qui cū ipsa ibi trāsit et in. d. l. vnica. C. §. sen. que
pro eo qñ interest pñe. in. iij. col. ad fi. in v. scōo querit et c. et
in. v. col. in v. scōa op. et c. Sed Imo. in. d. l. stipulationes. in
xi. col. in fi. reprobat predi. glo. ex quo. d. l. j. de actio. emp. lo-
quit de obligatiōe re tradi in qua post morā succedit obli-
gatio ad interesse vt vidimus. §. et ita et t3 Ro. in. d. l. stipu-
lationes. et ibi et do. Alex. qui all. pñi. glo. tenere et Ang.
in. l. si. §. si quis in ius voc. nō ier. et pñtū gl. facit qñ in
pñtib3 bonafidei militat rōnes que assignant quare in obli-
gatiōibus rem dari nō succedat obligatio ad interesse de
qbus est dictum. §. in. xi. op. et pñtū glo. in. d. §. actionū.
reprobant ibi Jo. fa. Jo. de pla. et alij doc. Aduerte tamen
qñ pñtū glo. in casu in quo loquit non penitus male dicit
v3. in pñtu emptionis et venditiōis in qua venit dari si ven-
dens est dñs: vt. l. ex empto. §. de actio. emp. et tñ. in. d. l. j. p-
bat qñ in ipsa succedit obligatio ad interesse post morā et
dictum est. §. in pñtibus pñtis op. bñ est verum qñ qñ
pñt cogi precise tradere si facultatem h3 rei tradēde vt per
bar. in. viij. q. in v. ad tertium venio in. d. l. stipulationes. et c.
sepius tactum fuit. Banf aliqñ alie fallentie ad dictā cōe3
opionem per doc. in. l. si seruus. §. si. sepius all. sed pñtū
adduxisse in pñtiarū sufficiat. Et ex pñtis sunt declara-
ta omnia dicta bar. in. d. l. stipulationes non diuidunt. vsq3
ad questiones. Qui expeditis op. per. ix. q. examinat mām
diuidui et indiuidui et mām obligatiōis ad interesse que suc-
cedit in obligatiōibus. pñmaz v3 per quatuor. q. et scōaz p
75 qñq3. q. ¶ Primo ergo bar. querit quā res corporales
vel incorporeales dicant diuidue vel indiuidue. Et pñmo ini-
tiū facit a corpālibus. Et pñsiderat qñ aliqua res dici pñt di-
uidua vel indiuidua duplr. Vno modo fm nām. Alio mo-
do fm iuris dispōnem: vt. l. nō amplius. §. si. §. de lega. j. ibi
dñ dicit finat vel nāliter indiuidue sint vel sine damno diuisio
earū fieri nō pñt et c. dum. n. dicit vel nālter indiuidue sint dat in
telligere qñ aliqd nālter pñt diuidi vel nō diuidi du3 vō dicit
vel sine dāno diuisio earū fieri nō pñt vult ostēdere qñ ali-
qua est diuiduitas vel indiuiduitas fm iuris dispōnem. vbi
eīm sine dāno aliqua res nō pñt diuidi indiuidua dñ fm iu-
ris dispōnem: h3 nālter sit diuidua. ¶ Primo ergo mō pñside-
rata diuiduitate vel indiuiditate quelibet res corpālis dñ diui-
dua. pñtar. n. qñ pñt in pñtes diuidi puta homo equus bos et
filia. Qñq3 h3 pñe. et bar. pñter rei modicitatē vt in pñcto
potest. n. esse ita paruus qñ non recipit fm naturam diui-
sionem. Secundo modo cōsiderata diuiduitate vel indiui-
76 duitate puta fm iuris dispōitiōem et ordinationem et an
res corpālis dicatur diuidua vel indiuidua considerat
Bar. in hoc nō sequendo ordinem pñe. qñ diuiduum dici
potest tribus modis fm iuris dispositionē. Vno modo in
partes multiplicatiuas puta dimidiam tertiam quartam
et similes partes p diuiso. Alio modo in partes inrīdicas
puta in pñrietate et usufructu. Alio et tertio modo in par-

res discretas et separatas primo modo unaqueque res corporalis dicitur diuidua potest. n. ex quocumque actu parsipendi et pro indiuiso induci: vt. i. de stip. ser. l. seruus cōs. sic. et l. locus. ij. rñ. §. de acqui. pos. patet per totū. ti. fa. herci. et cōi diui. in illis. n. titulis sepe sepius fit mentio qd vnus recipit partem vnus rei alius alia partē et aduerte qd pro indiuiso res corporalis istas partes vt recipere nihil. n. obstat qd in aliquo fundo vt in alia re corporali ego habeam dimidiā vel tertiā vel quartā partes pro indiuiso: vt in. d. l. locus. et hñ in. l. iij. §. et incertaz. e. ti. de acq. pos. in quibus iurib⁹ ple

77 ne per Bar. et doc. Tan incertitudo rōne quote vel rōne loci impediatur possionē et ex ibi dictis apte deprehēdit qd dicte partes dant in re corporali pro indiuiso: p diuiso autē nō datur qd facta diuisione dicuntur partes discrete et multo tēns quelibet pars facit totū de per se vt est videre in pre fundi et domus. Secūdo modo ēt quelibet res corporalis dī diuidua nisi sit res que vsu psumat in his. n. pprie nō cadit vsufructus: vt. l. i. et ij. §. de vsu. ea. re. que vsu cōsu. sed p causionē pstituitur quasi vsufructus: vt in. §. pstituitur. in situ. de vsufruc. et in palle. iuribus p doc. Tercio modo regulariter qlibet res corporalis dī diuidua s3 p. de. C. Fal lit in quibusdā casibus quos ipse enumerat et post ipsum Bar. in. d. i. q. q dicit qd verba p. de. sunt verba glo. in. l. fi. C. cōi. di. vbi tñ Ly. nō approbat in omnibus dicta ipsius glo. ad que dicta per Ly. in. d. l. fi. se remittit Bar. in qua. l. Bal. Saly. et Pau. de ca. transeunt cuz glo. solū adden

78 tes qd minor maritus vel ecclesia de quib⁹ ibi dicit glo. qd nō possunt puocare ad diuisionē qd imo aliqui possunt bar. tñ ibi dicit qd doc. reprobant glo. inquātū ipsa vult qd rōne tps: et sic ppter pscriptiōē qd cogatur stare in cōione et alle. l. i. §. ad hec. C. de anna. excep. vbi glo. in ver. cōi diui

79 dundo est in opinione qd si res cōiter possidetur p. xxx. an nos amplius nō possit puocari ad diuisionem et hoc vel lit ille rex. dum dicit qd post. xxx. annos. nō pōt intentari in dicium cōi diuidundo vel familie herci. sed illa glo. repro batur p doc. vt ibi vide per Bar. bal. et Saly. plenius cete ris. Si ergo verū est qd lapsu tps nō preiudicatur facultati petendi diuisionem patet qd nō bñ loquitur gl. in. d. l. fi. dum dicit qd rōne pscriptiōis cogitur stare in cōione: et sic etiā nō bñ loquitur p. de. de bella. que refert bar. in. d. l. fi

80 pulatiōes. d. i. q. qd qñ aut pscribat actioni cōi diuidūdo vt fami. herci. dic qñ alter tñ possidet qd pscribit aduersus nō possidentē posset tñ saluari dictum p. de. etiam qd gl. in. d. l. fi. et in. d. l. i. male loquantur nam l3 propter pscriptiō nem. nō cogatur quis stare in cōione quasi nō detur qd pre scriptio pcedat vbi ambe partes possident tñ bñ est veruz

81 qd rōne pscriptiōis impeditur diuisio si. n. vnus solus illorū inter quos res est cōis possidet et pscribit aduersus alterū partē suā verissimum est dicere qd diuisio impeditur possunt ergo ista duo simul stare qd quis nō cogatur pro pter tps stare cōioni tñ bene impediatur diuisio ppter ipa p. d. l. i. §. ad hec que hoc optime pbat fm cōem intellectuz Et ex hoc etiam sequit qd diuersum est illud qd dicit p. de. de bella. qd in aliquibus casibus. Fallit qd nō fit diuisio in partes discretas. Diuersum est illud qd dicit glo. in. d. l. fi.

82 C. cōi di. que enumerat casus in quibus qd cogitur stare in cōmuniōe: et sic nō videt verū qd verba p. de. sint verba gl. in. d. l. fi. verba. n. p. de. qd in casibus enumeratis p ipm impediatur diuisio verificari possunt siue ex hoc impedimē to diuisionis quis remaneat in cōione siue etiam non Ja. bu. prout refert bal. in. d. l. j. de anna. excep. tenebat opinio nem glo. dicens qd resultant mirabilia qd res semper rema

83 nebūt in cōione: et sic sequit qd si cōsortes steterūt i cōione longissimis tpsibus domorum claustrarū et plateaz nullus ad diuisionē puocari poterit Ly. tñ et in. d. l. fi. et in. d. l. j. de anna. excep. t3 p glo. et sic inquātū predicta glo. loquit de pscriptiōe ipsam reprobat Ly. q in. d. l. j. de anna. except. plura fundamēta adducit Ro. doc. antiquissimi q tenebat qd facultati petēdi diuisionem nullo tpe pscribat qñ am be partes possident. Qualiter aut diuisio fiat siue sepa ratio in predicta. i. q. declarat bar. cuius dictis adde inquā

84 tñ dicit qd fundus nō habet certos fines a nā qd de hoc est tex. in. l. qd in rerū. §. ij. §. de lega. j. et idem dicitur in domo et in fundo qd nā nō hñt certos fines sed destinatiōe patrie fa. verum tñ est qd in domo paterfa. nō videtur destinasse diuisionem nisi interiecto pariete: vt. l. si quis duas. §. si quis partem. §. cōia p. di. et in fundo nisi adiectis terminis

85 vt. d. §. si quis partem. Querit etiam bar. in. d. i. q. t an vna res pro diuiso possideri possit ita qd remaneat vna et tenet post glo. in. l. recte dicimus. §. si. §. de ver. sig. qd sic quic quid aliud p. de. diceret et ponit et declarat quā hoc pos sit esse in fundo qualiter in domo et qualiter in arboze la pide et sifibus ponit etia3 que vtilitas resultet ex hoc an sit vna res vel sint plures vt ibi vide per ipsum cum quo doc. transeunt et vide qd dicit idē3 bar. in. d. l. recte dicimus. d. §. si. et in. l. damni infecti. §. cum parietē. §. de dan. infect. et

86 in quantum presupponit domum non adiecto pietē dici possideri pro diuiso videtur repugnare ei qd ipse dicit in su perioribus dum concludit qd diuisio domus nō fiat nisi in teriecto pariete et glo. in. d. §. si. nō videtur hoc dicere l3 q aliqua res p diuiso dicatur habere partes et remanē vna res cōcurrēte voluntate diuidētis vñ l3 paries sit adiectus in domo si voluntas est qd ille paries nō constituat plures domos sed qd remaneat vna domus dicatur vna domus nā et in domo et in fundo destinatio hois regitur: vt. d. l. qd in rerū. §. ij. verū est igitur qd vna res potest possideri pro diuiso et remanere vna res de voluntate diuidētis sed nō videtur verum exemplū qd subiicit bar. de domo qd dica tur possideri pro diuiso si paries nō est adiectus nec etiam videtur verum qd sentit qd si paries est adiectus desinat eē vna domus si voluntas diuidētis ista est qui forte diuidit ad maiorem cōmoditatem prout in. l. gaino. §. si. §. de le. ij.

87 C. Secundo bar. querit qualiter incorporalia dicatur di uidua et indiuidua puta actiōes et obligationes et si. et cō cludit qd fm naturam dicuntur indiuidua cum nec videri nec tangi possint vnde nō cadit qd nāliter diuidantur ad h §. incorporales. insti. de re. cor. et incorpo. qd tenet et By. in. l. grece. §. illud. j. de fideius. secundum iuris dispositiones sine ordinationem concludit qd incorporalia dicuntur di uidua vel indiuidua fm naturam eorū q in obligatione et actiōe deueniūt ita dicit sentire gl. et By. in. §. cato. vbi as serit se dixisse et vult allegare By. et dicta per se in predi. §. cato. in. q. dū pcludit qd stipulatio rem rata bñ vel amplius nō agi dicatur indiuidua et actio super qua interponit cō tinet indiuiduuz veluti qd amplius nō agatur ad seruitutē qd tñ tenet cū aliquali distin. sentit tñ satis ibi qd qñ actio cōpetit ad indiuiduū dicat indiuidua: et ita si cōpetit ad di uiduū dicēdū est qd sit diuidua: et vide dicta. §. in. ij. op. Cū ergo i obligatiōe aliqui possit eē datio aliqui factū aliqui bñ tus de qualibet est videndū an sit diuidua vel indiui

88 dua. Quando ergo in obligatione est datio et si est datio quātitatē ista obligatio dicitur diuidua quo ad effectū di stributionis inter heredes. n. diuiditur. Item quo ad effe ctum solutionis et liberationis partis. n. solutio p illa par te affert liberationem: vt. l. ij. §. i. §. e. et l. nostra. §. i. qd intel lige creditore volente partē recipere ab ipso principali de bitore secus si ipse nō vult recipere quia nō cogitur: vt. l. tu tor. §. lucius. §. de vsu. et per glo. ij. in. d. §. i. d. l. ij. §. eo. et sic propter hoc etiam respectu solutionis et liberationis obli gatio dandi potest dici indiuidua: ita etiam potest dici in diuidua talis obligatio respectu petitiōis quando debitor p dicit partes debiti peti sed vult totū peti: vt. l. qdam esti mauerunt. §. si cer. pe. vbi per bar. relinquentē hanc. q. inde cisam et per eundem vbi hanc. q. decidit in. l. in cōmodato §. onabus. §. cōmo. et per bal. Ange. et doc. in. l. cuz quedaz

89 puella. in fi. §. de iu. om. iu. et in. d. l. quidā estimauerunt tps dicta ergo obligatio dandi ex voluntate creditoris vel de bitoris l3 alias de se sit diuidua est tamē indiuidua aliqui bus respectibus fm qd est. §. pxi. declarati3 qd est fm acci dens non de propria nā obligationis et ppterea non trā sit hec indiuiduas ad heredes quia heredes creditoris possunt pro parte hereditaria debitum petere et heredes debitoris

debitoris solvere non obstante contraditione creditoris
vbi heredes debitoris pro partibus hereditariis volunt soluere
et predictio debitoris vbi pro partibus hereditariis heredes credi-
toris volunt debitum petere actiones. n. actine et passine
transcunt in heredes pro portionibus hereditariis: vt. l. i. j.
C. si certum petat. et l. prima. et ij. C. de heredi. actionibus.
et vide Pau. de cast. in. d. l. ij. §. i. §. e. vbi ita tenet et allegat
hoc tenere De. post Cy. in. l. ij. C. de nego. gest. per illum
tex. in pn. vbi actio negotiorum gestorū directa dat cohe-
redi solueri debitū hereditarium pro parte coheredis que
non daret si ipse ex necessitate solueret sed daret vtilis vt in
scda parte predictae. l. iuncta glo. in v. eandem vel fami. her-
ed. probat ergo illa. l. q. soluit ex voluntate parte coheredis
nō ex necessitate qz si vult parte suam solui solvere non pōt
cogi partem coheredis solvere: et sic totum debitū ly aliqui
vellent prius per. l. ij. §. ex bla. §. e. dum ibi vñ qz peditio obli-
gatiois nō mutat ex persona hēdum sed ille tex. loquitur in i-
diuiduo: et ita rñ. Pau. de ca. in. d. l. ij. et vide Bar. et doc.
in. d. §. ex his. vbi Bar. ad hoc allegat. l. si testamento. §. i. §. b
fideius. et tangit ibi Bar. et Pau. de ca. in. v. qz si duo et c. et
ita doc. tenet in. d. §. ex his. et Bar. in. l. si plures. C. de cōdi.
in. l. iij. col. ad fi. in. v. §. iurta predicta querit et c. et Sa-
ly. in. l. pro hereditariis. C. de hēdi. actio. in pn. et ibi et bal.
et vide dicta in. d. §. i. et in. §. ex his. in. d. l. ij. Et sicut con-
clusum est plures hēdes debitoris pro parte hereditaria et
inuito creditore posse solvere debitū ly defunctus hoc non
posset. Ita et est discendum in pluribus heredibz creditoris
vt cuilibz p parte sua a debitorē debitū solui possit cū inter
ipsos hēdes actio sit diuisa per. l. xij. tabu. et sic quilibet bz
actionem ad partē suā et nō ad plū hoc rñ fallit nisi actio
taliter diuisa inter hēdes fuit vnita per adiudicationē fa-
ctam in persona vnus: qz tūc non admittitur solutio par-
tis vt est tex. no. et singularis in. l. si pignori. §. fami. hered. et
in v. §. quoz. et ibi Bar. in. l. iij. col. ibi eim est casus no. qz si
pignus hereditarium adiudicat vni ex hēdibus nō auditur
debitor volens pignus relacere nisi totū debitū isti cni fuit
facta adiudicatio soluat imo totū qd dedit coheredi et q
fit vltra debitū. Et adde predictis qz intarū inter hēdes
stipulatoris actio diuidit vt si vnus p parte sua fecit exa-
ctionem et debitor postea fuit effectus nō soluendo non bz
aliquid refarcire ipsi coheredi vt est tex. no. in. l. si. C. dposi.
et ita et si vnus ex pluribus hēdibus debitoria soluit partē
suā nō tenetur pro parte coheredis qui efficitur nō soluē-
do vt vult no. Ang. in pñlio suo. cxxx. super tertio dubio qd
decidit in illo cōsilio qui adhuc plū vult qz et si a pncipio
coheres erat non soluendo alter non tenet illa rōne qz per
l. xij. tabularum sit diuisio actionis inter hēdes et hoc sine
dubio procedit de iure ciuili. sed de iure canonico vno he-
rede existere vel effecto non soluēdo alius tenet. Ita et Pau.
in. l. iij. C. de vñ. quē refert et sequitur De. de ancha. in re-
gula peccatum. de reg. iur. l. iij. in antep. charta vbi dicit qz
predicta opio seruare in foro ecclesiastico: secus in foro se-
culari cum vt dixi inter hēdes sit facta diuisio eris alieni d
hoc vide latius per ipsum ibi qz est passus pulcher et satis
quotidianus: et vide Aret. in. l. ij. §. et harum. §. e. super. ij.
glo. vbi male allegat. d. l. si. vt ibi dixi et in legato debito a
pluribus heredibus qz vnus nō teneatur pro parte alteri
qui est non soluēdo est tex. in. l. legatorum. de lega. ij. Et
et idinidua predicta obligatio dandi quātitatē respectu cō-
missionis pene qz pro minima parte nō soluta pena insolui-
dum cōmittit: vt. l. v. §. si. §. e. et ibi per bar. et doc. et p doc.
post gl. in v. Stichum. in. d. §. cato. et ibi per Bar. in. viij. op.
et per glo. bar. et doc. in. l. si seruus in iudicio. §. si pluriū.
§. si quis cau. Et si vñ in obligatione est datio spēi certe.
Et ista obligatio vñ diuidua quo ad petitionem et solones
et quo ad obligationem inter hēdes: vt. l. si stipulatus. §. i. j.
de solu. hoc aut qz talis stipulatio sit diuidua respectu solu-
tionis pcedit si soluat certā pars spēi pro diuiso: et sic pars
discreta vel certa pars pro indiuiso: et sic pars multiplicati-
ua. Secus si pars iuridica puta nudus usufructus vel nu-
da proprietat: qz tūc in nihilū ptingeret liberatio: vt. l. si ita

stipulatus fuero. si tñcna. §. i. j. e. et ibi per gl. in v. nulla. et p
doc. et respectu huius partis talis stipulatio certe spēi vñ in
diuidua respectu solutiois vñ et idinidua respectu cōmissio-
nis pene: qz si in totum nō soluat spēs cōmittit pena insolui-
dum: vt. l. nostra. §. p. et sic est idē in obligatione dādi spēs
qd est in obligatione dandi quātitatē: ly aliqui dicerent esse
speciale vbi debetur quātitas propter specialia pecunie nu-
merate de quibus in. l. singularia. §. si cer. pe. sed hoc repro-
bat Bar. in. d. §. cato. in. d. viij. op. et per eundem in. d. §. si
pluriū. Quēz Bar. vide et in. d. §. cato. in. x. op. vbi repro-
bat opinionem Bar. d. qua facit mētionē in hac scda. q.
qui volebat indistincte in oī obligatiōe tam dandi qz etiaz
facti diuidui qz ex nō ad impletōie partis pena cōmittatur in
solidum tñ p parte p qua fuit facta solutio et implementū
qd obstat exceptio p. d. §. si pluriū. et adde qz ista stipula-
tio speciei certe dicitur esse diuidua quo ad solutionē et pe-
titionem respectu principalis debitoris et creditoris ipsorū
voluntate accedēte vñ qz creditor velit partē recipere et de-
bitor sit cōtentus partē ab eo peti sicut dicitur ē. vbi certa
quātitas debet dari ad hoc glo. not. in. d. §. si pluriū. in
ver. scdo casu que parificat vbi debetur quātitas vel certa
species et quo ad hoc qz creditor non teneatur partem re-
cipere allegat. d. l. tutor. §. lucius. §. de vsu. et ita etiam vult
Pau. de ca. in. d. §. si pluriū. Et item adde qz hec regu-
la qz obligatio dandi sit diuidua. Fallit fm Ang. et Imo.
hic qñ datio est in obligatione propter factum indiuiduū
quia tūc talis datio est indiuidua inter heredes verbi grā
legat testator mille pro capella construenda quilibet hēdū
tenetur insolidum ad illa mille qz debent prestari propter
factum qd est indiuiduum: ita ergo datio est indiuidua al-
legant tex. in. l. fideicom. §. p. §. de lega. iij. qui tex. non pro-
bat concludenter quia loquitur vbi heredes sunt grauati
facere et expendere tantam quātitatē in opere tunc. n.
ad factum tenentur insolidum ad qd facit ille tex. ibi dum
dicit tempus tamen prestiterunt heredi intra qd mittat ad
opus faciendum et c. Et iterum ibi dum sublequitur post qd
solam proculam voluerunt facere et c. Secus autem si ali-
quis habet facere et heredes habent prestare pecuniam qz tunc
tenentur ad prestationem pecunie pro portionibus heredi-
tariis sicut regulare est in soluendis legatis: vt. l. legato-
rum. §. de leg. ij. facit. l. mortuo. §. si. eo. ti. vbi glo. presuppor-
nit qz ad factum heredes teneantur insolidum nō ad datio-
nem: et ita vult Bar. in. d. §. p. et hoc dictum videtur verius
cum quo transit do. Alexā. in. d. l. stipulationes. circa. d. ij.
q. Bar. et Pau. de ca. h. in practica et esset magna restris-
ctio ad iura gñaliter dicētia qz vbi obligatio continet vari-
talis obligatio dicitur diuidua dicere qz procedant nisi da-
tio fiat propter factum indiuiduū. Et si vero in obli-
gatione dādi est datio speciei in genere vel est datio duarū
rerū alternativae ista obligatio vñ diuidua quo ad effectū
distributionis inter heredes quia quilibet tenet p portioe
sua. Item quo ad effectum petitionis qz p parte tñ debet
peti. Sed quo ad effectum solutionis vñ indiuidua qz nisi
integra res soluat nō cōtingit liberatio: vt. d. l. ij. §. i. §. eo. et
in. l. nra. §. pro parte. vbi huius decisiois rō redditur: et sic
patet qz obligatio generis et alternatiua sunt eiusdem con-
ditionis qd dicit tex. in. d. §. i. d. l. ij. et procedit quo ad hoc
qd est. §. dictum. nō autem quo ad oia quia in obligatione
alternatiua virumqz est in obligatione: vt. l. illud aut illud
§. de cōsti. pe. et l. si duo. §. eo. ti. in obligatione generis nul-
lus: vt. l. cum incertus. §. de le. j. et hoc vult glo. in. l. cum ia.
§. si. §. de cōdi. indebi. et Bar. post Dy. in. d. §. i. ly tñ si non
soluitur integra res in obligatione generis vel alternatiua
nō contingat liberatio tñ secus est si alr qz per solutionem
quis liberaretur a parte rei puta per acceptilationem vñ p
sniam absolutōiaz quia tūc diceretur diuidua quo ad effe-
ctum liberationis qz cōtingeret liberatio in parte accepti-
lata vel in parte in qua est lata snia: ita dicit Bar. alle. l. q
hominē. §. de acceptila. et §. si tñ hominē. l. ij. §. e. et assignat
rōnem differentie inter solutionem et alios actus de qbus
et vñ hic vide p ipsū. Qui adde in quātū loquitur de obli-

Et Indivi-
duū. vñ d hoc
et dñm Alex.
in. l. ii. §. i. §. eo.
vbi vñ transire
cum Ange. et
Imo. sed tu te-
ne quod est di-
ctum.

gatione generis vel alternatiua et vult quod solutio partis non afferat liberationem quod moderni post *De. de ancha. in. d. §. j. d. l. ij. §. eo. et alij et in. §. ex his op. §.* hoc quod solvens certam partem huius vel pecunie vel elegerit solvere illam rem cuius partem elegerit cum sua sit electio: vt. l. plerumque. in. fi. §. de iur. do. habetur in. l. legato generaliter. §. de lega. pmo. et ita est creditor acceptando partem rei vel esse intentionis quod in illa re sibi fiat solutio: et sic etiam ipse ex ista acceptatione tacite videtur eligere ubi sibi electio datur facto. n. non minus quam verbis voluntas declaratur: vt. l. de quibus. §. de. ll. cum siml. Si ergo in illa re per solutionem partis videtur facta electio videtur quod contingat liberationem ex quo cessat incognitio de quo in. d. §. pro parte. quod in diuersis rebus possit contingere solutionem fieri: et rñ. pluribus modis ad hanc op. vt vide per ipsos. in. d. §. i. et in. d. §. ex his. tangunt etiam totum dictis iuribus doc. Tan creditor recipiens partem rei debite in genere vel alternatiue scienter sibi preiudicat adeo quod in alia re alia pars sibi solui possit: et sic limitentur iura dicentia non contingere liberationem in parte ubi creditor ignorans vel errans solutio partis fuit facta secus si sciret et determinans quod non quicquid aliud voluerit *Val. ob. cunct. n. doc. quod videtur recipere partem sub spe: vt alia pars eiusdem rei sibi soluatur: ubi autem appareret de expressa voluntate creditoris quod voluit debitorem pro parte quam soluit liberare contingeret liberatio quia quod non inducatur liberatio est inductum favore creditoris ne in diuersis rebus contingat fieri solutionem unde huic fauori potest renunciare per. l. si quis in conscribendo. C. de pac. cum vulgaribus: et ita tenet *Paul. de cast. in. d. §. et harum. qui et subnectit no. verbum. Quod licet in obligatione dandi certam speciem vel quantitates creditor ab uno exheredibus cogatur recipere partem suam fm. §. conclusum fuit tamen secus est in obligatione dandi speciem in genere vel in obligatione alternatiua quia alia ratio est in ista quam in illa est. n. in ista illa ratio quod in diuersis rebus contingere potest fieri solutionem que non est in illa. Item in ista licet heredes pro portionibus hereditariis teneant tamen donec non concordant non apparet in qua re pro istis portionibus hereditariis teneantur: et hoc licet ipse non referat teneantur etiam ibi *Val. et Imo. ubi vide dicta. Et ite in qua totum Bar. dicit quod solutione partis rei debite in genere vel alternatiue non contingit liberatio etiam in illa parte adde quid dicendum an possit illa pars soluta repeti per ipsum solventem tamquam indebite soluerit: et an possit creditor totam rem petere: et sic etiam partem quam recepit. Et an si sunt plures heredes promissoris rei in genere vel alternatiue promississe et unus soluit suspendatur actio vel executio contra ipsum quod de his omnibus habet per *Bar. et doc. in. d. §. j. post glo. positam. in ver. alius datur et c. et per eundem bar. in. l. si non sortem. §. si decem. §. de condi. indebi. Et conclusio Bar. est ista quod conditio indebiti ad repetendum partem solutam est in pendenti quia si soluitur alia res predicta pars potest condici alias secus ad hoc. d. §. si decem. et d. §. i. d. l. ij. et ita tenet *Bar. in. d. §. si decem. et doc. in. d. §. j. d. l. ij. licet alij dubitent an pendeat natiuitas conditionis indebiti. vel conditionis ob causam. Obligatio autem prima per solutionem partis tenet quod non pendet aliquo modo quo ad eius substantiam ex quo. n. semel fuit nata semper durat donec integre fuerit satisfactum. alle. l. pecunia. §. si cer. peta. et tenet etiam quod obligatio non cesset licet predicta glo. velit quod cessat per solutionem partis quo ad illam partem que gl. fm. *Bar. improprie loquuta fuit. Nec ob. §. aream. que glo. alle. quod considerato effectu in terminis. p. §. de obligatio cessare: et ita in. l. inter stipulantes. §. sacra. in ver. nam et si nauem. §. eo. sed quo ad ipsam substantiam obligationis non datur cessatio et effectum forte voluit considerare glo. licet dixerit quod obligatio cessat. i. eius effectus executio et exercitium. Quod exercitium actionis fatetur bar. esse in pendenti respectu partis solute in obligatione alternatiua per. d. §. si decem. ubi idem vult dicens secus esse respectu partis non solute ubi ipsa pars non soluta cum alia******

re alternatiue petitur secus si quelibet de per se quia isto respectu etiam exercitium dicitur esse in pendenti: et ita *Bar. rñ. ad illum tex. §. decem. in versi. Ideo quod et c. vt ibi vide per ipsum possit tamē dici quod tex. in illo v. iōq. hoc velit quod solutio quod de decem alternatiue debitis sit in pendenti liberatio sed reliqua. v. an stichus peti possit quasi non quod soluta: et sic dū tex. dicit peti quod ab eo possunt reliqua quod et c. non referat ad superiora vt sit in pendenti an possint peti in obligatione autem generis et respectu partis solute non vult exercitium promene actionis et obligationis esse in pendenti soluta. n. pte hōis debiti in genere adhuc integer hō peti potest vt. d. l. si stipulat. §. j. de solutio. Hoc autem pcedit fm ipsius ubi solutio partis rei debite in genere sit ab ipso debitore secus si fiat ab vno herede solvente partem sibi contingente quod quo ad eū est in pendenti exercitium actionis donec alij conueniant vt videat an soluat residuum rei cuius partes alij coheredes soluit et non potest ulterius conueniri an vō nō: et tūc sic vt p gl. hō no. in ver. nō potest quā pro multo no. alle. *Bar. in. d. §. et har. ubi glo. in. d. verbo datur. in versi. item no. et c. hoc modo potest saluari. Et respectu ergo substantie promene obligationis non est differentia inter obligationem generis et alternatiuam sed in vtraque pcludendum est quod per solutionem partis non contingit liberatio et in parte nec suspēdi dī ipsa obligatio manet ergo quod obligatus prout prius quod obligatio in se semel nata non recipit suspensionem l3 eius executio sic vt. d. l. pecunia. respectu autem exercitij obligationis in genere vel alternatiue bñ est differentia si pars soluat quod in alternatiua obligatione respectu partis solute impedit exercitium secus in obligatione generis si est ipse principalis: vt. d. §. i. d. l. si stipulatus. secus si sunt eius heredes quod est in pendenti per solventem exercitium vñ respectu exercitij antequam appareat quod alij coheredes faciant dici potest ipse solvens liberatus per partem suam: et ita saluetur glo. d. §. et har. in. d. ver. ite no. que hoc modo intellecta non dicit prius eius quod in pñ. dixerat dū voluit quod cessat obligatio intelligendo cessat obligatio. i. eius effectus et exercitium. et in. d. §. item no. intelligendo quod vnus exheredibus liberatur inspecto pñti statu respectu exercitij intelligendo. n. hoc modo pre. glo. idē dicit in pñ. quod in. d. §. item no. et hoc intelligendo ipsas in pñ. cipio loqui in heredibus si aut intelligimus in. d. pñ. quod loquatur in principali: et tūc pcedit in obligatione alternatiua quod eius exercitium impedit quo ad partem solutam: et ita saluat *Bar. post By. qui reddit rationem dñe inter obligationem alternatiuam et generis. Item in obligatione generis inter ipsos principalem promissorem: et eius heredes: vt vide per ipsos latius in. d. §. et harum. Et sic patet quod obligatio generis et alternatiue discrepant et in alio quod §. fuerit dictum in reclamatione dictorum *Bar. l3 tex. in. d. §. et harum. dicat quod sunt eiusdem conditionis debet ergo intelligi quo ad quedam et potissime quo ad substantiam ipsius obligationis secus quo ad ipsum exercitium intellige quo ad substantiam obligationis quia i nentra ex predictis obligationibus per solutionem partis ipsa obligatio dī suspēdi alr. n. quo ad obligationem differre vt dictum fuit. §. allegado. d. l. cuius certus. §. de le. §. Et cum *Bar. trāseunt magis cōlter doc. licet aliqui putent per ipsum in quantum respectu exercitij facit differentiam inter obligationem generis et alternatiue cum dicatur eiusdem conditionis et rñ. ad. d. §. si decem. quod non probat opinionem suam quod licet ibi dicatur quod reliqua quod peti possint non negatur quod quicquid soluta non possint etiam peti nisi dicamus quod ibi probetur a contrario sensu si. n. permittitur solutio quicquid non solutoz aut stichi ergo alioz negat ar. c. nō ne. d. psum. et l. cū pñor. d. in. pñtea ultra tex. *Bar. allegat rationem cui tenentur per ipsos non rñ. alij et tenet quod non sit dñia iter obligationes generis et alternatiua respectu exactiois partis solute quod et in obligatione generis non potest exigi l3 potest peti et in ipsa fieri pñtatio et hoc modo loquat. d. §. i. d. l. si stipulat. de quo vide dicta in. d. §. j. l. ij. §. et. Item alij et tenet per ipsum in quantum in obligatione generis facit dñiaz iter ipsos principalem et eius heredes nam in persona heredu non recipit mutationem obligatio l3 dicit quod non recipit penes ipsam rem vt aliud possit solui quod possit per defunctum sed ex dilatione exercitij actoris hoc non continet merito******

git merito et de hoc tamen latius vide dicta per doctores in dicto. §. et harum. volui predicta adducere ut daretur materiam videndi non in dicto. §. et harum. et in dicto. §. ex his. quatenus loquuntur de obligatione generis vel alternatiue. ¶ In quantum autem Barto. dicit quod quando contingit liberatio partis rei debet et in genere vel alternatiue aliter quam per solutionem quod tunc contingit liberatio in ipsa parte ex quo cessat predicta ratio quod in diuersis rebus contingere possit fieri solutionem per. l. qui hominem. §. de acceptilla. et §. si tamen hominem. l. ij. supra eo. Adde circa hoc non per doctores in dicto. §. si tamen hominem. ubi magis communiter transeunt cum intellectu Pet. de bellaperti. et Barto. in dicto. §. si tamen hominem. Sed contra Pet. de bellaperti. et Barto. facit quia acceptillatio est ficta solutio: ut. l. si ex pluribus. de acceptilla. et per glo. in. l. si vnus. §. sed si generaliter. de pactis. sed fictio non debet plus operari quam veritas imo veritas preualet: ut. l. filio quez pater. §. de libe. et posthu. si ergo vera solutio partis non liberat ergo nec ficta et hoc contrarius videtur sentire glo. in dicta. l. qui hominem. Sed respondet saluandopredictum intellectum communem quod ubi fictio concurrat in eodem actu cum veritate tunc attenditur et preualet ipsa veritas et non fictio et ita loquitur dicta. l. filio quem pater. secus quando non concurrunt simul: quia tunc alias operatur fictio quam veritas: ut. l. si quis posthumos. §. si quis filium. ver. diuersum. eodem titulo. de libe. et posthu. et per totum titulum. §. de capti. et postlimi. reuer. et per Barto. in. l. prima. §. hoc autem. ad senatusconsultum fillenianum. Non obstat etiam quod facta acceptillatione de parte rei in genere debite vel alternatiue si in alia re postea fiet solutio omnino in diuersis rebus fictione intercedente contingere dicitur fieri solutionem in parte scilicet vnus rei fide in parte alterius rei vere et sic non videtur cessare ratio. §. pro parte. l. nostre. put dicit Bar. Nam respondet saluando Bar. quod §. pro parte. considerat veram solutionem ne habeat contingere fieri in diuersis rebus et sic quod quis habeat cogi ad comunione in diuersis rebus contra. l. si non forte. §. si centum. §. de condi. inde. Imo in. d. §. si tamen hominem. sentiens hoc primum rati. quod secuta solutione in parte ubi in parte precesserat acceptillatio censetur in eadem re precessisse acceptillatio de qua fuit facta solutio. Que rati. adaptat ubi ad rem aliquam erat obligatus in genere et pars rei in genere sibi acceptolata fuit: secus si pars rei in specie sibi acceptolata esset et postea in alia re fieret solutio. Item preedit predicta rati. respectu obligationis alternatiue in qua certa pars rei deducte in alternatiuam acceptolata fuit et ideo rati. melius prout proxime dixi quod vere in diuersis rebus non fit solutio et sic in diuersis rebus non cogitur quis ad comunione et per hanc viam saluatur dictum Pet. et Barto. quod est commune licet Fran. de accoli. de are. in dicto. §. si tamen hominem. subtilizando contra ipsum aliqua adducat que ex predictis sunt sublata. Et dat nouum intellectum ad illum. §. ut intelligatur respectu exactionis ut vni ex heredibus acceptolatum sit: sit ipse liberatus quo ad exactionem donec alij conueniantur prout vult glo. in. §. pro parte. etiam quando fuit facta vera solutio et licet tex. dicto. §. in ver. idemque est in promissore et c. dicat idem esse in promissore in quo tamen quando soluit partem rei debite in genere dicitur quod non differtur exactio etiam in illa parte ut diximus. §. allegando dicta. l. si stipulatus. respon. ipse quod imo etiam in ipso principali differtur exactio tex. enim in. d. l. si stipulatus. §. i. de solu. loquitur de contrauentione et condemnatione non de exactione et ita tenet ipse in dicto. §. j. l. ij. §. eo. et supra tetigi. et sic non facit differentiam inter obligationem generis vel alternatiuam. Et sic sua conclusio est ista. Quod non sit differentia inter solutionem et acceptillationem vel aliam liberationem in obligatione generis vel alternatiua sed in omni casu ex satisfactione partis sequitur liberatio respectu exactionis illius partis non autem respectu obligationis actionis et condemnationis

et sunt dicta satis subtilia tamen a comuni opinione plurimum deuantia et vide dicta et in. §. j. l. ij. et etiam in. §. si tamen hominem. ¶ Tertio Bar. querit cum videremus de obligatione dandi an sit diuidua vel indiuidua quid dicendum de obligatione facti et cum supra in alia. q. conclusit quod obligationes dicuntur diuidue vel indiuidue secundum naturam eorum in obligatione continentur primo et ante omnia declarat an factus dicatur diuiduum vel indiuiduum. et dicit quod aut querimus an sint diuidua vel indiuidua secundum naturam. Aut secundum iuris dispositionem. Primo casu antiquas sint facta non sunt in certa natura et sic non cadit quod secundum ipsam naturam dicantur diuidua vel indiuidua. illud enim quod non est non potest diuidi. argu. l. nam et si sub conditione. §. j. §. de iniur. rup. et irri. te. et l. decem. §. e. postquam autem ipsa facta sunt effecta et tunc est sublata obligatio et propterea non cadit querere an obligatio facti sit diuidua vel indiuidua tamen utrum ipsum factum sit diuiduum de natura postquam est factum et si ex facto resultat certus corpus puta insula edificata et dicendum est prout dictum fuit supra in rebus corporalibus in prima. q. Si autem non resultat certum corpus puta si defendit si ratum habuit et simi. et tunc ex quo tale factum est quid in corporeum secundum rerum naturam non recipit diuisionem. Secundo casu an facta sint diuidua vel indiuidua secundum iuris dispositionem et ordinationem et si sunt plura facta numero diuiduntur: ut. l. stipulationibus. §. operari. supra eo. titulo. quod intelligit Barto. ubi sunt plura facta eiusdem qualitatis et remittit se ad dicta supra in nona op. et ego dixi et declarauit in decima in hac. l. nostra. Si vero est vnum factum: et tunc refert regulam Pet. qui dicebat et dabat talem regulam quod si est tale factum quod tantam utilitatem affert respectu partis quantum tota respectu totius et hoc factum dicitur diuiduum ut est videre in facto rem ratam haberi et amplius non agi de quibus factis habetur in. l. iij. §. cato. §. eo. ubi probatur quod talia facta sunt diuidua. si enim fuit promissum habere ratam solutionem factam acceptillationem vel quid simile et habeatur ratum pro parte non est dubium quod respectu partis affert tantam utilitatem quantum affert totum respectu totius quia ratificatio pro parte liberat a parte sicut ratificatio totius liberaret a toto et ita etiam si aliquis promissit amplius non agere ad aliquam rem. Sed si est tale factum quod pro parte impletum non affert tantam utilitatem respectu partis quantum tota respectu totius et hoc factum dicitur indiuiduum: ut in dicta. l. stipulationes non diuiduntur. in qua pro certo sunt talia facta quibus predicta regula congruit prout est insulam edificari et fossam fodi et similia quo ex sui consumatione recipiunt formam: ut supra ad leg. falcidiam. l. si is qui quadringenta. §. quedam. et qui non fecit totum nihil fecisse videtur. Si enim fiat tota domus defendit a pluuia a vento si pars puta paries sine tecto non defendit a parte pluuie et venti. Item si fodiatur fossa usque ad fundum secundum quod requiritur planta ibi ponenda potest poni planta si autem pro parte fodiatur non potest poni pars plante et ita de similibus. Vni tamen exemplo. l. stipulationes. non videtur contingere predicta regula videlicet fundum tradidit si pro parte tradatur tantam utilitatem affert respectu partis quantum tota respectu totius sed Barto. saluat quod imo non affert tantam comoditatem quod quia pars traditur in comunione que multa incommoda affert: ut. l. cum pater. §. dulcissimis. de lega. secundo. et dicta. l. si non forte. §. si centum. supra de conditio. inde. Sed attenda dicta comunione si videlicet ratione comunione partis prestatio non diceretur asserre tantam comoditatem respectu partis quantum tota respectu totius sequeretur quod etiam obligatio dandi certam speciem esset indiuidua contra dicta Barto. et doc. in precedenti. q. et hanc rationem non tenere Barto. hic dicit Pau. de castro in. §. cato. licet non consideret id quod ego consideravi. Assignat ergo ipse aliam rationem quod re fundum tradi dicatur factum indiuiduum quod contingere

¶ Vincen. sup. scda. ff. noui.

pp

posset fieri solutionem in diuersis rebus contra §. pro parte. l. nostre. si enim partes prestare posset et ex tali prestatione partis pro parte esset liberatus si alia pars non prestaret deueniret ad prestationem interesse quod succedit in obligationibus facti et sic resultaret predictum inconueniens ex quo iudicatur aliquid indiuiduum l. 3. alio de sui natura sit diuiduum.

109 Pro tollenda autem omni dubitatione Bar. sic regulas for-
 mat illud factum de indiuiduum quod pro parte impletum non affert tantam utilitatem respectu partis quantam tota respectu totius ut patet in exemplo fossam fodi insulam edificari romam iri et si ad hoc facit et iste textus in v. scda spes ibi dicitur quod operis effectus est. Item istud factum de indiuiduum quod si pro parte fiat et pro parte interesse prestat in diuersis rebus fieret solutio et hoc patet in exemplo fundum tradi ad v. pro parte. in. l. nostra. et predictae regule sunt vere alternativae quod quocumque ex contentis in dictis regulis continet factum de indiuiduum. Sed circa facta diuidua dat unam regulam copulativam

110 Illud de factum diuiduum quod pro parte impletum affert tantam utilitatem respectu partis quantam tota respectu totius et si pro parte fiat pro parte interesse prestat in eadem re contingit solutionem fieri quam regulam sic comprobatur non est dubium quod qui tenet ad restituendum tenetur ad factum pone ergo quod aliquis tenet ad restituendum sacculum pecunie istud factum dicitur diuiduum quod si pro parte non implet pro parte soluit interesse semper habeo idem. s. pecuniam que in suo genere recipit functionem ut. l. ij. §. si cer. pe. i. fungit vice pecunie depositae ut declaratur in. d. l. ij. Sed pone quod tenebar tibi ad restituendum certam speciem nunc dicitur factum indiuiduum quod si pro parte restituatur et pro parte non sed prestat interesse contingit fieri solutionem in diuersis rebus sic verificatur altera ex regulis supra datis et ad hoc facit. l. ij. §. si pecuniam. et. l. si duo. §. depositi. nam in. d. §. si pecunia. probatur quod restitutio pecunie depositae est factum diuiduum et cuilibet heredum deponentes pro rata est fienda restitutio: restitutio autem speciei probatur quod est factum indiuiduum et propterea non est fienda restitutio pro parte sed est fienda restitutio prout ibi dicitur et unus ex heredibus depositarius restituens partem non liberat sed de restituendi totum l. 3. denotatio fiat pro parte: ut. d. l. si duo. §. plane. fm intellectum Bar. ibi et dictum fuit aliquid de intellectu illius. l. in mora. op. dum fuit discussum an rem restituere sit factum diuiduum vel indiuiduum.

111 Et sic dicit Bar. se intelligere §. cato. ut dum ibi probatur quod amplius non agi ut rem rata haberi sit factum diuiduum procedat ubi stipulatio continetur ibi quod de predictis factis est interposita super actione competente ad pecuniam ex quo non potest resultare predictum inconueniens quod solutionem fieri contingat in diuersis rebus et solutio partis affert tantam commoditatem respectu partis quantam tota respectu totius. Secus autem si super actione competente ad speciem quod tunc stipulatio amplius non agi vel rem rata haberi desuper interposita diceret indiuidua ex quo contingere posset inconueniens de quo in. d. l. in executione. §. pro parte. Declarato per dictas regulas quod factum dicatur et sit diuiduum et quod indiuiduum. Venit ad solutionem. quod tunc obligatio facti dicatur diuidua vel indiuidua. Et concludit quod obligatio factorum indiuiduorum ex regula §. promissa sit indiuidua quo ad obligationem solutionem et pene commissionem et quo ad distributionem inter heredes quod quilibet tenet in solidum fallit tamen in obligatione rem restituere cuius factum l. 3. sit diuiduum ex regula §. data tamen dicitur indiuidua quo ad solutionem. quilibet enim heredum tenet pro parte et condonatio fit pro parte sed non contingit liberatio nisi solutio fiat in solidum: ut. d. l. si duo. §. plane. et dictum fuit. §. in. ix. op. et per Bar. in. d. l. stipulationes. in. viij. op. Obligatio vero factorum diuiduorum ex regula §. data et firmata in factis indiuiduis dicitur fm ipsum diuidua quo ad omnia supradicta quo ad ipsam. s. obligationem solutionem pene commissionem et distributionem inter heredes quilibet enim tenet pro parte et de conveniri hoc autem quod est dictum de pene commissione quod quo ad ipsam talis obligatio est diuidua procedit respectu ipsorum heredum secus respectu ipsius principalis quod quo ad ipsum de indiuidua respectu commissionis pene: ut. d. §. cato. in. fi. et vide ibi per Bar. in. viij. op. cum sequentibus ubi plene declarat istam materiam qualiter et aduer-

sus quos committat pena adiecta dationi vel facto diuiduo et de pena adiecta dationi dictum fuit. §. prima. q. et hec sunt dicta Bar. in. hac. q. Cum quo inquantum tradit regulas ad cognoscendum facta diuidua et indiuidua doc. irascitur. Sed inquantum dicit de stipulatione fundum tradi quod est indiuidua et quo ad obligationem inter heredes quod militat predicta regula quod in diuersis rebus contingere potest fieri solutionem est advertendum quod predicta ratio infert indiuiduitatem respectu solutionis non respectu obligationis ut patet in stipulatione generis vel alternativae in qua predicta ratio assignatur in. d. l. in executione. §. pro parte. et ita poterat Pau. in. §. cato. et propterea vbi quod melior sit ratio et in ista stipulatione fundum tradi quod prestatio partis non affert tantam commoditatem respectu partis quantam tota respectu totius ratione comunione put supra dicit ipsemet Bar. Vel potest rati saluando predictam regulam in hoc facto fundum tradi vbi quod solutio partis et c. put deprehenditur ex dictis Bar. in. d. l. stipulationes non diuiduntur. in. viij. op. in. fi. q. op. quod fundum tradi dicatur factum indiuiduum respectu solutionis sicut dicimus in obligatione generis vel alternativae cum alternativae succedat obligatio ad interesse in obligatione rem tradi ut per ipsum Bar. in. viij. q. in. d. l. stipulationes non diuiduntur. rati. quod ideo dicimus ipsas stipulationes fundum tradi indiuiduas et respectu obligationis inter heredes quod in ipsa contingeret variatio et respectu obligationis actionis et respectu solutionis. alia enim actione petitur factum quod ipsum interesse ut per ipsum Bar. in. d. viij. q. non contingit in obligatione dandi generis vel alternativae. Saluatur ergo hoc modo ista regula congruat huic facto quod contingeret fieri solutionem in diuersis rebus et ex diuersis actionibus et vide dicta circa dicta. viij. op. Bar. §. suo loco vel saluando simpliciter predictam regulam in obligatione fundum tradi rati fieri posset quod verum est quod obligatio fundum tradi est indiuidua respectu solutionis sicut obligatio rem restituere quas opinionem tenuerunt De. et Ly. put refert Bar. in. d. viij. op. et per Pau. de ca. et in. d. §. cato. et in. d. l. stipulationes non diuiduntur. et §. in. ix. op. conclusum fuit quod ista opinio in puncto iuris est plurimum sustentabilis.

113 Inquantum autem Bar. in. d. ij. q. restringit §. cato. quatenus presupponit stipulationem amplius non agi vel rem ratam haberi esse diuiduam ut non procedat ubi tales stipulationes sunt interpositae super specie cum isto casu militet illa regula quod contingere potest in diuersis rebus solutionem fieri intellige quando interposita est super obligatione de specie tradenda vel si de specie data intellige quod alternativae erat obligatio vel ad genus ex quo certa species de genere erant danda. nam in his terminis potest contingere fieri solutionem in diuersis rebus. Et est advertendum quod Bar. in. d. §. cato. in. v. q. videtur velle idem quod in. d. ij. q. post By. enim concludit quod tunc stipulatio amplius non agi vel rem ratam haberi dicitur diuidua quando actio cuius contemplatione interponitur continet quantitatem vel factum diuiduum. Secus ergo si non continet quantitatem sed speciem et expresse dicit ibi secus esse si continet factum indiuiduum puta servitutem et l. 3. De. de bellaperti. improbaret By. tamen Barto. in servitute formata ipsius saluat. Item in servitute formata si ponatur casus quod heres qui agit cuius defunctus promisit amplius non agi ad servitutem habeat totum fundum cui servitus constituitur debet tunc enim dissensus aliorum non impedit servitutem constitui et sic non habet locum. l. itinere. §. de servitute. rati. predio. per quas De. fundat se contra By. etiam quod stipulatio amplius non agi sit interposita super actione competente ad servitutem ex quo observatio partis affert tantam commoditatem respectu partis quantam tota respectu totius quod si unus heredum agat ad servitutem non potest ipsam consequi si alij non consentiant: ut. d. l. itinere. predio. enim. l. itinere. loquitur ubi fundus in quo servitus habet constitui est communis et possidetur communiter adeo quod omnium consensus requiritur quo casu in servitute formata potest procedere dictum De. et cum Barto. in. d. v. q. transiunt Ange. Imo. et communiter doc. Sed in hoc quod Bar. dicit in dicta. ij. q. restringendo illud §. cato. ubi stipulatio amplius non

amplius nō agi vel rez ra. ha. interponit sup actione cōpe-
tente ad quātitatez secus vbi ad speciem videt improbari
cōiter per doct. in. d. l. stipulationes nō diuidunt. et in. d. s.
cato. vt per Imo. in. d. l. stipulationes nō diuidunt. in glo.
magna ad fi. vbi per Ro. Pau. de ca. et per moderniores
ibi et in. d. s. cato. dicit eis qd ista est magna restrictio ad. d.
s. cato. Raph. et tenuit p Bar. Qui ponit rōne quare sti-
pulatio amplius nō agi vel rem ra. ha. dicat diuidua que
improbat per Pau. de ca. et doc. dicētes qd est quedā fan-
tasticaria. Et ideo fm Imo. et Ro. in. d. l. stipulatiōes
nō diuidunt. dic qd regula. s. p. pte vel quā Bar. tradit per
illū. s. pcedit in stipulone rei vel facti affirmatiu. Sed in fa-
cto negatiuo vel habente virtutē negatiuam: vt rez ra. ha.
que stipulatio fit vt nō pueniat alicui facto et sic hz virtutē
negatiuā. An factū dicat diuiduū vel indiuiduū regula su-
mitur ex. d. s. cato. talis v3 factū indiuiduū tūc dī qn est ne-
gatiuū qn nō pōt p parte p fieri quin p fiat insolidū put
est qn p mittis per te nō fieri neq3 per heredē tuū quomī-
nus mihi ire agere liceat de qua stipulone loq3 et. d. s. cato.
Sed qn pōt pro parte p fieri et nō p fiat insolidū et tūc factū
negatiuū vel hīs virtutē negatiue dī diuiduū put qn pro-
mittit amplius nō agere vel ratū haberi sup actione cōti-
nēte siue quantitatē siue ēt spēm. pōt enim vnus heredum
agere pro parte sua et nō peccat insolidū imo de necessita-
te vnus heredū nō pōt nisi p parte agere qz iter heredes
per. l. xij. tabular. fit diuisio actionū p portionibus heredi-
tariis: vt. l. j. C. si cer. pe. et sic in facto negatiuo l3 ptingat qd
habeat pars facti et pars interesse non dī p pterea indiui-
duū sed requiritur qd per p uentionē partis insolidū peccet
et ita trāsit do. Alexan. in. d. s. cato. in. ij. col. in. d. vero. l. sti-
pulationes nō diuidunt. circa. d. ij. q. reducit opiniones ad
cōcordiā hoc modo vt stipulatio ampli nō agi vel rez ra.
ha. dicat diuidua ēt qd fuerit interposita sup actione cōpe-
tente ad spēm respectu obligationis inter heredes et h mo-
do loquat. s. cato. gñaliter intellectus fm opinionē doc. Re-
spectu aut solutionis vbi dicta stipulatio est interposita sup
actione cōpetente ad spēm dicat indiuidua et h modo pce-
dat opinio Bar. qui qd respectu voluerit p dictā stipulone
esse indiuiduā pbat qz mouet ex rōne. s. p. parte. cuius
rō arguit ad indiuiduatē respectu solutionis nō respectu
obligatiōis vt. s. dictū fuit et sic nō restringit. s. cato. qui lo-
quit de diuiduitate vel indiuiduitate respectu obligatiōis.
Que concordia nō placet quia vbi aliquis pmitit non
agere ad aliquā speciem vel vbi fuit pmissum ratū haberi
debere actū de aliqua specie nō h3 p mittēs vel eius heres
soluere ipsi stipulatoz adeo vt cadat dicere qd solutio par-
tis nō afferat liberationē sed qd regrad solutio totius et p-
pter hoc dispositio dicat indiuidua respectu solutionis: sed
h3 nō agere stipulatoz aut amplius nō agi vel rem ra. ha.
puēns vigore primene actionis h3 soluere cuius respectu
Bar. p siderat posse ptingere qd habeat partes speciei vbi
vnus heres nō agit cōtra ipsū et partē pecunie siue inter-
esse vbi alius agit p ipm. Respectu cuius cōuenti nō p fide-
rat. J. p. in. d. s. p. parte. qd possit ptingere ipm h3e partem
in diuersis rebus s3 respectu ipsius stipulatoz vbi agit et
p pterea. d. s. nō v3 extendēdus ad hunc casum vt qn cōtin-
gere pōt qd cōuentus habeat in diuersis rebus partem sti-
pulatio dicat indiuidua et maxime cum sua culpa videat h
euenire quare. s. nō repellit heredem agentē ad partes rei
exceptione oriente ex illa stipulatione amplius nō agi quā
ipse heres tenet obseruare. Preterea h nō est vigore stipu-
lationis amplius nō agi qd ipse habeat soluere sed vigore
primene obligationis et sic nō cadit qd ppter hoc stipula-
tio amplius nō agi dicat indiuidua. Ex p dictis ergo v3 qd
regula illa qd vbi potest ptingere solutionē fieri in diuersis
rebus stipulatio dicat indiuidua sit vera nec huic ob. d. s.
cato. quatenus loquit de stipulatione amplius nō agi vel
rem ratā haberi ēt interposita super actione cōpetente ad
speciem qz ibi nō cadit qd solutio fiat in diuersis rebus cu3
p mittēs nō habeat soluere sed sibi vel heredib3 suis solui
cōuentus aut potest esse qd in diuersis rebus habeat partē

sed hoc nō decidit. d. s. pro parte. et nō est eadem ratio que
in illo cui soluit et sic in stipulatoz cum ipse nō possit face-
re partē non recipere ab vno herede quam v3 soluere cu3
aliter heres nō teneatur nō sic in ipso conuento qui pōt se
tueri vbi cōuenitur ad partē speciei quādo fuit interposita
stipulatio amplius nō agi et p dicta no. qz non reperies di-
cta nec declarata per doc. ¶ In quantum aut Bar. in. d.
114 ij. q. dicit obligationes factorū indiuiduoz esse indini-
duas inter heredes et sic quēlibet teneri insolidū limita h
esse verū vbi oēs heredes sunt in mora secus si oēs nō sunt
in mora qz tunc quibet nō potest cōueniri insolidum vt est
tex. no. et ibi Bar. in. d. l. fideicomissa. d. s. pe. et illū tex. ad
hoc Pau. de ca. hic dicit se alibi nescire et hoc tenet etiam
Ro. in. d. s. cato. et do. Alexan. in. d. l. stipulationes. circa. d.
ij. q. Bar. vbi reprobat Ro. in. d. s. cato. qui dicebat qd oī-
bus heredibus pmissoris cōstitutis in mora quilibet tene-
tur insolidū in tantum qd vnus sine alijs si per auctore fue-
rat pmissa seruitus poterit ipsam seruitutē imponere per
d. s. pe. in v. ergo et in status et in seruitute et c. Sed ille tex.
intelligitur respectu estimationis et vide latius per ipsum
in. l. ij. s. ex his. s. eo. col. ij. qui. s. facit etiā cōtra Ro. in quā-
tum dicit qd si vnus ex heredibus pmissoris seruitutis so-
lidum presterit repetit ab alijs iudicio fa. hercis. hoc autē
nō adaptatur vbi prestat seruitus sed vbi prestat estima-
tio quādo enim prestatetur seruitus insolidū ab vno non
caderet qd ab alijs aliquid repeteret ex quo cōstituens ser-
uitutem in fundo cōi nihil vltra qd deberet prestitit de suo
pro coherede standū ergo est regule. l. ij. s. de serui. titulo
115 generali. ¶ Item limita singulariter hoc dictū qd facta
sint indiuidua inter heredes fm Ro. in. d. l. stipulationes
nō diuidunt. quādo heredes sunt ad stricti ad opus facien-
dum rōne portionis coheredis sibi accrescentis. tunc enim
quibet tenetur p portione hereditaria vt est tex. no. in. d. l.
mortuo. s. si. de lega. ij. cuius dicti ēt ratio est fm ipsum qz
ex quo ipsis coheredib3 inuitis sit accretio vt. l. vnica. s. his
itaq3. C. de cadu. tol. et sic grauantur in h releuant in h alio
vt nō teneantur insolidum sed pro portionib3 hereditariis
maxime ēt qz nō potest resultare illud incōueniens qd in di-
116 uersis rebus fiat satisfactio ex quo in vltimis voluntatib3
quis precise cogi potest ad factū: vt. d. l. fideicomissa. s. si. et
per Bar. in. d. l. stipulationes nō diuidunt. in. vij. q. Sed
glo. in. d. s. si. tenet p rium dum dicit. Item referas ad certa
legata nō operis qz illud insolidū quemq3 obligat et inter
alia iura alle. d. s. pe. l. fideicomissa. et sic sentit qd ēt quādo
heredes tenent ad factum rōne portionis sibi accrescentis
teneant insolidum et ad hoc facit qz licet cesset illa ratio qd
in diuersis rebus ptingere possit fieri solutionē tamen pōt
esse tale factum in quo superest illa ratio qd pstatio partis
non afferat tantam cōmoditatem respectu partis quantam
tota respectu totius sufficit. n. alterā ex p dictis rōnibus sub-
esse. sunt enī vere alternatiue vt per Bar. in. d. ij. q. et illud
qd grauent ex quo ipsis inuitis accrescit nō obstat qz vbi al-
terius portio deficit ante qd alij adeant possunt nolle adire
hereditatē et hoc casu quando portio defecit ante aditionē
alioz coheredum bene potest intelligi. d. s. si. Preterea ēt
qd deficiat post qd adiuerūt satis est qd releuantur in hoc qd
in maiori portione sunt heredes et sic nō teneas limitatio-
nem Roma. quam nec do. Alexan. tenet in. d. l. stipulatio-
nes. licet tot non adducat contra Ro. ¶ Et aduerte iterū
dum. s. est tactum de intellectu. d. s. cato. qz fm cōmunes in-
tellectum ibi ponit de duabus stipulationibus indiuiduis
v3 iter fieri vel per te vel per heredē tuum nō fieri quomī-
nus mihi ire agere liceat. Itē de duabus diuiduis videl3
amplius non agi vel rem ra. haberi. Sed nouissime qdam
modernus bononiensis asserens omnes doc. errasse super
intellectu. d. s. cato. et nō habuisse veram litteram in illo. s.
tenet qd imo ibi ponat de tribus stipulationibus diuiduis
117 volens qd stipulatio per te neq3 per heredē tuum nō fieri
quominus mihi ire agere liceat sit diuidua sicut illa stipu-
latio ticiū heredemq3 eius ratū habiturū et qd ex p uentio-
ne vnus solum pena cōmittat aduersus cōtrafacientē non
vincen. sup scda. ff. noui. pp ii

¶ Per doct.
Et adde ad il-
lud qd est de m
vbi qd vult re-
cipere solutio-
nez in diuersis
rebus qd nō h3
locus. s. p. par-
te. dicta in. l. ij.
s. zharū. ad fi.
et in. s. ex his
dum examina-
tur an. s. et ha-
rum. cum si. ha-
beat locus vbi
creditor in ge-
nere vel alter-
natue recipit
partem sciēter
in tali obliga-
tione.

aduersus alios et n. pluribus modis ad hunc tex. in §. q. si stipulatus fuero et c. ubi dicitur q. ex p. f. actione vnius stipulatio committit aduersus oēs et dicitur tex. §. cato. habuisse ex libro pandectarū et fm q. ipsam refert in multis discrepat a cōi littera que habet in qua sunt multa verba que non sunt in littera quā ipse refert habuisse a pandectis et maxime non sunt illa verba Pau. rñ. non esse idem et c. littera enim in pandectis fm ipsuz nō hz etiā vt in illa stipulatione per te nō fieri et c. sed hz illam stipulationē per te nō fieri quominus mihi ire agere liceat et c. per que v. bapponit. q. postea subseq. interrogatio qd dīcēdū in. d. q. in §. sed videamus et c. ubi fm q. ipse refert est talis lra. Sed videamus ne nō idem hic sit sed magis idēz qd in illa stipulatione ticiū heredemq. eius ratum habiturū. nam hac stipione et solus tenetur qui nō habuerit ratū et solus agat a quo fuerit petitū idēz et marcello v. et c. Que lra etiā q. hoc modo haberetur dico q. nō p. baret q. stipulatio per te nō fieri neq. per heredem tuū quominus mihi ire agere liceat estz diuīdua sicut stipulatio rem ra. ha. q. fm predictā litteram ponitur interrogatio nō aut decisio circa illā stipionem neq. per te nō fieri neq. p. heredē tuū quo minus mihi agere liceat et als. J. p. ita facit: vt. l. ij. §. si. vbi per glo. J. de pto. si. pmissa ergo dicta interrogatiōe declarat natura stipulationis rem ra. ha. cum ergo ibi nō decidat et in hoc §. q. si stipulatus fuero et c. decidatur stemus predi. decisioni et sic dicamus esse stipulationē indiuiduā et facto vnius penaz committi aduersus oēs maxime cuz in ipsa militet vna ex regulis traditis per Bar. ad cognoscēdū factū indiuiduū q. ad impletio p. parte nō affert tantā comoditatē respectu ptis quantā tota respectu totius vel regula tradita per Jmo. et Ro. nō enīz potest pro parte impediri ire qn in totū impediatur vt de se patet et tex. in terminis in §. q. si stipulatus. pōderat predictā rōnez vt patet ibi qñ l. ab vno p. hibitio nō tñ in parte p. hibitio et c. ex qua rōne gñali tollunt multe rñ. date per prefatū doc. ad tex. in hoc §. q. si stipulatus. l. nostre. et hanc rōnez nō p. siderant bene p. fatus doc. multū exclamatiue loquēs et audacter volēs sibi p. nentire illud vir lianū iam noua p. genes celo dimittit alto et ex p. dictis tollitur siq. diceret imo v. fieri decisio q. equiparet stipulationi de rato cū ponat vltimo loco ista opinio in. d. §. cato. per no. per glo. Bar. Bal. et doc. in. l. bona fides. §. de positi. nam cum reperiatur decisio. p. rium in hoc §. q. si stipulatus. nō est dicendūz pro illa parte de qua ibi dicit decidere intēdat maxime cuz sit idēz. J. p. posset et dici q. in illo §. Sed videamus l. fm lram predictā Cato et Marcellus videatur fuisse p. dicte opinionis q. illa stipulatio per te neq. per heredē tuū fieri et c. equiparet illi stipulationi ticiū heredemq. eius ratū habiturū tamen Pau. hoc nō approbat imo approbat sniam tenentium p. rium v. patet in hac. l. nostra. in hoc §. q. si stipulatus fuero et c. ubi p. supponit aliquā p. tentionē fuisse de predicta stipulatione vt patet ex illis verbis verior est snia existimantiuz vnius facto oēs teneri et c.

118 Tercio Bar. querit de diuinitate vel indiuiduitate seruitutum quas fm naturā p. cludit nō esse diuinitas q. sunt incorporeales sicut. §. ij. q. dictū est de obligatiōibus et actiōibus qd dicit p. cedere siue eas cōsideremus de per se siue put sunt in fundo. Tercio enim seruitus sit tota in toto fundo et tota in qualibet parte fundi diuiso fundo nō diuidit seruitus vt per ipsuz Bar. in. d. l. stipulationes. in. ij. op. et declaratū fuit. §. in. iij. op. et vide eundē Bar. in. ij. op. ubi declarat an instim quo quis v. titur seruitute sit diuinitas vel

119 indiuiduū. fm inris ordinationem Bar. dicit regulā. Tercio seruitutes esse indiuiduas: vt. d. l. stipulationes excepto vsufructu: vt. l. j. §. si vsufructus. §. ad. l. fal. qd Bar. dicit p. c. Cere fm iuris ordinationē. nam fm naturā est indiuiduus q. est quoddam inuisibile et incorporeale alle. ad hoc no. in l. si cum duoz. §. titu. ij. vbi per glo. in §. cōi diuindundo. in §. vel dic q. nulla cōi iuris et c. Bar. tñ approbat opinionē J. p. cui nō contradicit illud quod dicitur in proxima alle. versi. Qualiter autem et quādo reales seruitutes dicantur indiuidue declarat Bar. in. d. ij. op. et dictum fuit. §. in. iij. op.

120 T Sed querit Bar. T quare seruitus vsufructus dicitur diuina seruitus autēz vsus dicitur et est indiuidua: vt. l. vsus pars. §. de vsu. et ha. cuz quilibet sit seruitus psonalis. i. que debetur ipsi persone licet a re et propterea magis dici posset mixta seruitus vsufructus et vsus: vt habetur in. l. j. §. de serui. titulo generali. et ibi per glo. et Bar. et per gl. et doc. insti. de serui. in p. inci. dixi in. d. l. j. §. si vsufructus. §. ad. l. fal. Bar. ergo assignat rationem q. seruitus vsus assimilatur seruitutibus realibus que cōstituntur fm indigentia et necessitate predij dominantis: vt. l. j. §. de serui. rñ. p. re. constituitur enim vsus ipse fm indigentia persone respectu cuius persone nō pōt p. parte nec pro pte rei pro indiuiduo vti ille qui habet vsum qn alia parte vtatur sicut ergo alie seruitutes dicuntur indiuidue et quo ad pstitutionem et quo ad distributionē iter heredes et quo ad solutionē ita est dicendum in ipso vsu. nam respectu partis pro parte solutus non affert tantam commoditatem quantā totus respectu totius. si enim homo comederet dimidium eius quod haberet necesse cito moreretur propter regulas ergo supra datas debet iudicari seruitus indiuidua ipse vsus. Sed vsufructus nullam habet similitudinē cum alijs seruitutibus. licet enīz sit ius debitu a re persone tamen non habetur respectus ad necessitatem persone put in vsu. habet tamen similitudinē cum dominio imo pars ipsius est: vt. l. iij. §. de vsufruc. Sicut ergo acquiri potest certa pars domini pro indiuiduo ita etiam certa pars vsufructus et sic vsufructus est diuinitas quo ad constitutionem q. pro parte constitui potest quo ad effectum distributionis inter heredes et quo ad solutionē: vt. l. v. §. de vsufruc. tantā enīz comoditatē affert pars respectu partis quantā tota respectu totius et sic vendicat sibi locum regula p. xima. q. tradita ad cognoscendum an aliquid dicatur diuinitas vel indiuiduū in qua regula aliud requiritur copulatiue q. cōtingere non possit

121 solutionem fieri in diuersis rebus. T quod contingere non potest in ipso vsufructu cum ad ipsum obligatus sit obligatus ad dandum: vt. l. iij. §. dare. §. de vsufruc. titulo generali et sic potest quis p. cise cogi ad constitutionem vsufructus sicut ad dandum vt hic declarat Bar. Qui etiam declarat an vsufructus dicatur diuinitas vel indiuidus quo ad p. ne cōmissionem et vltimo loco format vnam op. pro cuius

122 solutione cogitandum relinquit. T Et an ius fendi dicatur diuinitas vel indiuiduū remissiue p. trāsit. Inquantū Bar. nitit assignare rōnem dīe inter seruitutem vsus et vsufructus Bal. in. l. p. hēditaris. C. de heredi. actio. satis v. cōcordare cum Bar. Jmo. et in. d. l. stipulationes. in. iij. col. tran

123 sit cū Bar. Tex. cuius dictis elicit tres rōnes dīe iter p. dictas seruitutes p. ximā q. emolumentū vsufructus est certū cuz oēs fructus ad vsufructuariū pertineat sed nō est ita in vsu q. variat fm necessitatez vsuarij. qui vna vice plus alia indiget. Scdā q. vsufructus hz similitudinē cum dñio qd est diuinitas sed vsus hz similitudinē cū seruitutib. realibus. Terciam q. p. statio partis vsufructus tantā vtilitatē affert respectu partis quantā tota respectu totius nec pōt deueniri ad aliquē incōueniēs cum ille qui tenet ad vsufructu teneat ad dandū: vt. d. l. iij. §. dare. et l. teneat ad patiētiā illud est post p. titutū vsufructu ad quam v. q. et p. cise cogi possit fm ipm per ea q. habent in. l. harū. et in. l. legi. §. si ser. v. di. Sed in vsu et eius seruitute partis p. statio nō affert tantā vtilitatē respectu ptis quantā tota respectu totius cū p. statio vsus fiat habito respectu ad necessitatē p. sone que p. sone v. dere nō pōt ex particulari p. statioe eius qd est sibi necessa

124 riū p. vita. T cibaria. n. nō fm indigentia exhibita corrodat subiectū dicit Bal. in. d. l. p. hereditarijs. et hac tertiā rōnē

125 p. meliori approbat Jmo. T Qui rñdet ad illud q. vsufructus ex q. hz in se vsuz dicat indiuiduus. dicit. n. q. nō hz in se vsum vt spēm distinctā et separatā ab ipso vsufructu et vt seruitutē sed hz in se comoditatē seu emolumentum vsus inest ergo vsus vsufructui nō vt seruitus sed vt comoditas et hec fuit rñsio Angeli in. d. l. j. §. si vsufructus. §. ad. l. fal. vbi dixi i. euidentialib. et ad hanc rñ. fac gl. in. l. huic stipulati. §. j. posita in §. sine vsu. §. vsufru. quēadmo. ca. T Rñdet et Jmo. si quis

Imo. si quis diceret quod imo usufructus est indiuiduus ex quo omnes respectus quibus indicat servitutes reales indiuiduas Bar. in secunda op. videntur hic subesse. si enim consideretur fundus sicut in parte pro indiuiduo non potest constitui servitus ita nec ex parte pro indiuiduo fructus percipi possunt quin ex alia parte percipiantur si etiam consideretur instrumentum in hac servitute et sic persona est indiuidua. Dicit enim Imo. quod ideo usufructus est indiuiduus quod ex usu talis servitutis resultat utilitas separata ab ipsa re que utilitas diuisibilis est in partes et eius prestatio affert tantam utilitatem respectu partis quantum totum respectu totius. Secus autem est in servitutibus predialibus ex ipsarum enim usu non resultat aliqua utilitas separata ab ipsa re que sit diuisibilis in partes cum ergo usus talis servitutis sit indiuiduus propter respectum quos considerat Bar. in d. ij. op. merito infra voluerunt ipsas servitutes prediales esse indiuiduas nec propter hoc debet diuidue quod in certa parte pro diuiso constitui possint: vt. l. ad certam. §. de serui. quod illa certa pars habet loco integri fundi: vt. l. si quis duas. §. si quis partes. §. cois. p. di. et per Bar. in. iij. op. in. d. l. stipulones non diuiduatur. et supra dictum et declaratum fuit. ¶ In quantum Bar. in p. dicta. iij. q. dicitur quod ille qui tenet ad constitutum usufructum tenet ad dandum et quod qui tenet ad non impediendum tenet ad indiuiduam et quod per partem quo ad pene commisionem usufructus diuiduus quod ante constitutionem quod tenet ad dandum post constitutionem tenetur ad non impediendum et sic ad indiuiduam aduerte dum alle. §. sed cum factum. insti. de sti. ser. p. iuncta. l. si cois seruus meus et tuus. §. e. ti. de sti. ser. nam in illis iuribus pbat quod qui tenet ad servitutem tenet ad dandum et propterea si seruus stipulet servitutem ipsam acquirat domino vt. d. l. si cois seruus secus si stipulet ire agere licere quod habet potestatem factum et non transit ad personam domini vt dicitur in. d. §. sed cum factum. et predicta infra allegat et Bar. in. d. l. ij. §. et harum. §. eo. vbi plene examinat an ille qui stipulatur servitutem stipulet ius vel factum glo. n. posita in v. via tenet et quod qui stipulatur servitutem stipulet factum cum patientia per traditionem sit in ipsis servitutibus: vt. l. quoties. §. de serui. et patientia est factum vt. l. vbi autem. §. qui id quod. §. e. ultra montem tenuerunt per glo. per. d. §. sed cum factum. iuncta d. l. si cois seruus meus et tuus. §. de sti. ser. sed Bart. rñ. quod §. sed cum factum loquitur de facto explicando a se ipso quod illud non acquiritur domino sed si stipulatur factum explicandum ab alio ipsi seruo puta domum edificari vel quod si sic illud acquiritur domino ex stipulatione et sic non sequitur omne illud quod acquiritur domino serui dicitur continere ius sine dationem non factum quod etiam factum primere potest. ¶ Contra glo. rñ. Bart. plures rationes facit et plura infra inducit per quam ultra ipsum facere vt d. l. stipulones non diuiduntur. in cuius pñ. separato modo ponitur de servitutibus et de factis vt patet in v. idem puto et si quod faciendo et c. Bar. p. clauditur quod qui stipulatur servitutem stipulatur ius et factum ius in quantum servitus est constitui factum in quantum patientia est prestandi alle. d. l. iij. §. dare. §. de usufructu. allegat et glo. in. l. corruptione. C. de usufructu. in v. altercantibus que vult quod constituto quod servitutem non liberat quod tenetur adhuc ad patientiam et ibi Bar. et per glo. no. in v. pñ. rñ. in. l. pluribus. §. et si placet. §. e. ti. et ibi et per Bar. qui in. d. §. j. rñ. ad obiectionem factam contra glo. quod patientia veniat officio iudicis et sic non sit in obligatione: vt ibi vide per ipsum. ¶ An autem ista patientia cuius respectu stipulo servitutis debet primere factum dicatur factum diuiduum vel indiuiduum l. j. in. d. §. j. videatur dicere quod sit factum diuiduum rñ. Bar. hic vult quod sit factum indiuiduum quod qui tenet ad patientiam tenet non impedire quod non potest fieri per partem: vt. l. ij. §. ite si in facto. §. e. ¶ Et ex hoc sequitur quod stipulatio usufructus quo ad pene commisionem dicatur oino indiuidua ante constitutionem enim tenet quod ad dandum in qua obligatione dandi dicimus quod est indiuidua respectu commisionis pene per. d. l. v. §. si. §. eo. et dicitur fuit in scda. q. post constitutionem tenet quod ad patientiam quod est factum indiuiduum in quo indiuiduo dicimus quod ex satisfactione vnius pena committit per ois: vt. d. §. cato. et sic oino respectu commisionis pene est indiuidua stipulo usufructus. ¶ Sed cum post constitutionem usufructus continueat patientiam et sic factum

resultare posse illud inconueniens quod in diuersis rebus habeat fieri solutio quod sufficit ad faciendum vt res dicatur indiuidua vt vidimus. §. pñ. q. et sic vbi quod ex ista ratione usufructus dici debeat indiuiduus Imo. sentiens habet in eliciendo tertiam rationem ex dictis Bar. vt. §. retuli dicit quod precise quod ad patientiam cogi poterit alle. no. in. d. l. et harum. et in. d. l. egi. §. illa l. harum potius vbi facere in primum quod in si. dicit quod si sit condonatio ad interesse conuento nolente prestare cautionem de patientiando et quod succedat obligatio ad interesse vbi quod non patitur post constitutum usufructum est lex. in terminis in. l. q. usufructum. §. si. §. de usufructu. loquitur enim de usufructu legato quod sine alia expressa constitutione habet per constituto: vt. l. si parte. §. j. §. quoadmo. serui. amit. et per glo. alle. in. d. l. corruptione. facit. l. j. §. de serui. lega. posset fore dici per saluanda ratione Bar. et substatendo quod usufructus sit diuiduus put est quod l. ptingat fieri solutionem siue satisfactionem in diuersis rebus ex hoc non sequitur aliqua cois cum aliquo in aliqua re: nam per tpe preterito quo fuit passus habet fructus non cois cum aliquo per tpe futuro habet interesse in quo similiter quod non habet comunione hoc autem quod ptingat fieri solutionem in diuersis rebus sine coione non videtur attendi vt dixi. §. circa secundam. q. Bar. dum saluam illud quod ipse ibi dicit de acceptilatione posset et forte saluari quod quod precise cogatur ad patientiam vt dicit Imo. propter commisionem quam habet ista obligatio cum obligatione dandi ar. no. per Bar. in. d. l. stipulationes non diuiduntur. in. l. x. op. et ad iura presupponenda condonationem fieri ad interesse posset rñ. quod hoc pcedit non instante in primum illo cui deberetur usufructus et non curante accipere usufructum. Sed vbi amplius non cadit patientia patientie puta quod sit mortuus ille cui debebatur usufructus put est in terminis. d. l. q. usufructum. §. si. §. de usufructu. non cadit ista ratio propterea cogita bene super predictis quod doc. non declarant. Et circa illam. q. qua tangit hic Bar. an qui tenet ad servitutem teneat ad dandum vel teneatur ad factum vide latius dicta per doc. in. §. et harum. multi enim tenuerunt opinionem ultra. contra glo. quod teneatur ad dationem ille qui tenetur ad servitutem non obstante quod patientia debeat prestandi quod venit officio iudicis. hanc enim opinionem tenuerunt Raph. et Pau. de ca. in. d. §. et harum. et satis est de intentione Bar. in hac. q. in v. itez non potest deueniri ad illud inconueniens quod per parte detur usufructus et c. l. postea ad si. huius. q. in v. ego aliter dico videatur tenere opinionem quam tenet in. d. §. et harum. et quod qui tenetur ad servitutem teneatur ad dandum ante constitutam servitutem et post constitutam servitutem ad factum. l. ad patientiam quam opinionem magis coiter doc. videntur approbare pro qua facit d. l. qui usufructum. d. §. si. et posito quod teneremus opinionem ultra. mon. quod indistincte teneretur ad dandum ille qui tenetur ad servitutem omnino posset resultare illud inconueniens quod in diuersis rebus fieret solutio saltem in casu in quo amplius non potest prestandi patientia si presupponatur per aliquod tempus prestita et sic fructus percepti pro aliquo tempore et licet in obligatione dandi aliud quam servitutem propter peremptionem rei deuenitur ad prestantionem interesse: vt. l. si serui. §. si. §. eo. tamen ibi non contingit quod solutio fiat in diuersis rebus ex quo si extat res omnino potest quis cogi ad eius prestantionem si non extat in totum prestatum estimatio vel si prestatum pro parte vbi pro parte fuit soluta res volente creditore non habetur pars in diuersis rebus cum res prestita pro parte sit perempta. Preterea quod prestatum pars rei debite et non alia pars non videtur adaptari vel non videtur considerabile quod quis ita soluat et quis ita recipiat partes. §. speciei debite totaliter non potest tamen negari quod tenendo opinionem ultra. minus potest ptingere deueniri ad illud inconueniens quod in diuersis rebus fiat solutio quod etiam post constitutionem dicitur obligatus ad dandum. i. constitutum dum servitutem l. consequatur patientiam vt declarat Pau. de cast. in. d. §. et harum. qui subtilissime loquitur non tamen facit mentionem de. d. l. qui usufructum. §. si. cui tamen posset rñ. quod interesse dicitur esse in obligatione inspecto exitu ex quo in ipso habet fieri condemnatio siue solutio: vt in. l. si seruum. in fine. §. eo. et alias glo. similem expositionem facit Vincen. super scda. ff. noui. pp. 11)

¶ Declarat. et vide quod pñ. dicitur pro intelligentia. d. l. q. usufructum. §. si.

in l. filiofa. §. de dona. cau. mor. et dictum fuit. §. in vlti. op. bec tñ est magna violatio predi. §. si. qui plurimuz stringit pro coi opinione p qua et adhuc plura adducunt que gra breuitatis omitto vide i. d. §. et hanc. et p Bal. et Saly. in. d. l. corruptionem. vbi transeunt cum opinioe glo. l. 3. Pau. ibi teneat opinionem qua tenet in. d. §. et hanc. inquantuz Bar. in fi. huius. q. tangit de iure feudi: vide Bal. in. d. §. pterea. de phi. feu. alie. per fede. qui. §. vi esse magistralis in ma et per ipm Bar. in. l. inter tutores. §. de admi. tu. ¶ Quinto loco 131 cōdescendēdo ad qōnes secunde partis. Tñrit Bar. §. vidi mus q in obligationibus facti post morā succedit obligatio ad interesse qñ cōmittat ista stipulatio ad interesse et qz iura in hac mā vario modo loqui vident et doc. defectuose hāc mā dīstīxerūt ideo ipse sic distiguit. Qd aut in obligatōe erat nō fieri aut erat fieri. Primo casu aut factū est reiterabile aut nō est reiterabile. Si est reiterabile et tunc aut illud factū porrigit effectū suū p toto tpe futuro et statim ad totale iteresse cōmittit: vt. l. si in lege. §. colon. §. lo. ca. vbi si dñs impediuit colonū nō frui re cōducta ex q impediēto se trāstulit colonus in aliā coloniā incōtinēti pōt agere p dñm ad illud qd interest sua p toto qnquēnio etiā q dñs velit ipm pmittere frui psequentib⁹ annis l. 3. qñ pau cis diebus impediūisset et colono oia integra essent posset agere penitentiā patet ergo ex illo. §. q ex facto et impedi mēto dñi obligati ad nō faciendū et nō impediendū porri gentē effectū suū p toto tpe futuro statim obligatio cōmittit ad totale iteresse et vide ibi Bar. et Pau. de ca. et illū tex. allegant in. l. si insulā. §. e. vbi p Bar. in. vj. q. aut illud factū reiterabile nō porrigit effectū suū p toto tpe sed solū ad tps pñs et tūc statim cōmittit ad particulare iteresse et si sepius pñat sepius cōmittit: vt. l. si sic. l. a. ij. §. e. et l. nouissī ma. iudi. sol. in qbus iurib⁹ disponit si aliq pmissit nec per se nec per heredē suū vim fieri et ab ipso et heredē suo volū abesse ab futurū velle ex cōmissione doli vel violentie auctoris cōmittit obligatio nec tollit qñ cōmittat postea ex facto heredis qd nō esset si ex facto auctoris fuisset a pncipio cōmissa ad totale iteresse et vide et Bar. in pallegratio. ll. aut factū nō est reiterabile et statim stipulatio cōmittitur ad totale iteresse ar. l. si pcurator. in fi. rem ra. ha. et ibi h 132 no. ex tex. iuncta glo. in v. ppe modū. ibi. n. est casus. ¶ q si pcurator pmissit dñm heredem ve eius ratū habiturum si alter ex heredib⁹ ratū habeat alter nō cōmittit stipulatio p parte ratū nō hñtis p alia parte nō et eodē modo si dñs p parte ratū habeat p alia parte cōmittit stipulatio ad interesse l. 3. ad penā cōmittat in totū: vt in. §. cato. in fi. et ibi p Bar. in. ix. op. subditur in. d. l. si pcurator. et ideo sepius ex ea stipulatione agi pōt put interfit agentis in eo q litigat et c. quasi cum h interesse sit particulare sepi⁹ agi possit ad ipm fm q p tpe particulariter interest ipsi stipulatoris si cut et est in stipulatione dāni infecti q fm q dānū ptingit de tpe in tēpus agi pōt ad particulare iteresse als eniz dicit. §. 2. si cōputato toto dāno agendū esset sequerē q p ppe modū. i. semper fere nō posset agere nisi transacto toto tpe apposito in pdicta stipulatione et sic si qd dānū medio tpe cōtingeret ad ipm agere nō posset glo. ergo sup. d. v. ppe. dicit fere semper. nā qñq et ante diez agi posset puta si manifestū esset ante diez q totū dānū euenisset et q aliud nō esset euenturū puta q domus tota ruisset. tūc eniz posset agi et sic ex facto nō reiterabili interesse totū cōmittat tot 133 taliter. ¶ Secūdo casu qñ in obligatiōe erat fieri et sic iteresse cōmitti habebat ex nō facto qñ cōmittatur bec stipulatio. Distiguit Bar. qd aut in obligatiōe erat factū momētaneū puta rem tradi et tūc statim post morā stipulatio cōmittit ad totale iteresse: vt. l. l. §. de actio. emp. et l. si fundū. §. eo. fallit qñ est in obligatione rem restitui qd l. 3. sit factuz momētaneū tñ stipulatio ad iteresse nō cōmittitur statim post morā sed post peremptionē rei fm Bar. in prima. q. Aut in obligatione erat factū successiū puta insulaz edificari romaz iri et filia. et si in obligatione erat apposita dies certa ab hoie et ante diez stipulatio ad iteresse nō cōmittitur sed st. tūc post diem: vt. d. l. stipulones non diuidant. §. si

quis ita. et l. si insulā. §. e. et vide Bar. in. d. §. siqz ita. Contra h tñ dicit Bar. facit. l. insulam. §. in opio. §. loca. et aliter nō rñ. tu aut dicas q ille tex. loquit vbi dies apposita erat adeo breuis q impossibile erat infra illam opus expedi ri: vñ nō mirū q p eius lapsus pena vel interesse nō cōmit tatur sed expectatur q labatur tps qd. l. supplet p cōstruē do ope vt ibi est casus no. et ibi vide Pau. de cast. Si vero in obligatione facti successiū nō erat apposita dies. Et tūc aut factū erat explicandum in iudicio: aut ex iudiciū. si in iudicio puta qz qd pmissit iudicātū solui. iudi. sol. et si ali et clam de defendēdo: vt. l. iudicātū solui. iudi. sol. et si ali quo tpe nō facit pena statim cōmittit ad totale iteresse: vt l. iam tñ. §. in hac. et l. cū querebat. §. i. in. sol. et vide per Bar. in dictis iuribus et per eundē in. l. si. e. ti. et per Pau. de ca. in pdictis iuribus in qbus in effectu habet q interesse to tale cōmittit ex clausula de defendēdo et amplius ex alia nō cōmittit nisi forte ex pma cla fingere nō cōmissa qz tūc cō mittitur et soluit ex alia tñ nō aut et ex pma put est in ter minis. d. l. cūz querebat. nāz cōmissa stipulatiōe ex cla de nō defendēdo iterū postea cōmittitur ex cla qd verbū sonat si in cōtumaciā perueniat ad sniam ex qua cla qd vbi sonat soluit nō ex pma qz ex prima fingit stipulatio ad penā vel interesse nō cōmissa nisi ante secutaz sniam sup stipulone ob rem nō defensaz esset lis ptestata vt est casus no. in pdicta l. cūz querebat. et ibi glo. in v. ex stipulone. et in v. qd magis et c. et doc. Si vō factū erat explicādū ex iudiciū et interesse particulare cōmittit statim q fui in mora inchoadi: vt. d. l. stipulatiōes nō diuidunt. d. §. i. v. plane et c. et ibi et p Bar. interesse aut totale cōmittit cum trāstulit tantū tps quo po tuit plicere et nō pfectit et sic fuit in mora plicēdi: vt. l. si stipulatus essem abste. §. e. et l. cōtinuus. §. itē qui insulā. §. e. q §. facit ad supius dicta h aut fm Bar. fallit in stipulatione noui opio q cōmittit cū fuerit iudicātū: vt. l. stipulatio. §. hz aut. §. de no. ope. nū. ¶ Expedita ergo pdicta mā qñ stipu latio cōmittat ad iteresse per supdictā distīn. in qua et al 134 legant iura loquētia de cōmissione pene. ¶ Querit Bart. de rōne dñe inter casuz vbi factū est explicādū in iudicio quo casu est pclusum q ex nō facto statim pena cōmittitur ad iteresse totale. Et casum vbi factū est explicādū ex iudiciū in q est pclusum q iteresse totale nō cōmittit nisi la pso tpe infra qd factū potuit expediri et rñ. assignādo rōne dñe post Pau. de bellapti. vt per ipm in. d. v. q. Qui postea 135 iterū qrit p intelligētia dictoz in pdicta. q. ¶ Quare ex cla volū malū abesse stipulatio cōmittat ad particulare inter esse vt. §. est dictū in pmo pncipali mēbro distīn. pbat in. l. nouissima. iudi. sol. ex cla aut de defendēdo cōmittat ad totale iteresse cum pñum videret rōnibus per ipm addu ctis et ad id qd allegat no. in. l. iulianus. in pnci. §. de actio. emp. facit qd hñ in. l. si mora. §. sol. ma. et rñ. vt per ipz vide in pdicta. q. qui satis aptis vbi loquit in dictis duob⁹ vlti mis qstis que facit in pdicta. q. v. ¶ Cuius dicta exami nant doc. in. d. l. stipulones. in. §. siqz ita. et inquantuz loquit qñ nō fieri est in obligatiōe et sic ppter factū stipulatio ad iteresse cōmittit qñ talis stipulatio cōmittat et pcludit vt. §. relatū fuit distinguēdo inter factū reiterabile et nō reitera bile vt in nō reiterabili statim cōmittat stiplo ad totale in teresse per. d. l. si pcurator. §. rem ra. ha. in reiterabili autez eodē modo cōmittat si factū porrigit effectū suū p tpe futu ro per. d. §. colonus. Secus si nō porrigit effectū suū p tpe futuro sed tantū ad tempus presens qz tūc solū cōmittitur ad particulare iteresse et si sepius cōtrahat sepius cōmit tit per. d. l. nouissima. doc. trāseunt cum Bar. vt per Imo. Pau. de ca. et alios in. d. §. siquis ita. qui Imo. ad illud ad qd allegat. d. §. colonus. quādo factuz reiterabile porrigit effectū suuz pro tēpore futuro: vt stipulatio cōmittatur ad totale iteresse allegat et. l. ij. §. de annu. lega. ¶ Inquantū 136 vero Bar. in secūdo casu pncipali pcludit q vbi in fa cto nō momētaneo adiicit dies tūc stiplo et ad particulare iteresse nō cōmittit nisi lapso die per pñ. §. siqz ita. d. l. si lationes nō diuiduntur. Adde q Bar. in. d. §. siquis ita. la tis et hoc sentit vbi ponit differentias inter prin. d. §. et ver. plane. et

plane et inter alias ponit ista quod in principio. §. fuit dies ad
iecta in v. plane no. et ideo in principio requirit lapsus totius
temporis ad hoc ut stipulatio committat. Verum est quod ibi dicit
quod in principio fuit adiecta certa pena que ut committat requi
ritur lapsus totius temporis in v. plane no. fuit adiecta. et ideo
stipulatio statim committit ad particulare interesse: et sic non
videtur probare intentionem Bart. hic de interesse melius ergo
videtur probare per. l. insulam. quia ipse allegat nisi dicamus quod
non sit verum quod pena fuerit adiecta in pn. d. §. put ibi dicit
Bart. de cast. motus ratione quod pena est certa et que releuat
ab onere probandi interesse: ut. l. si. de preto. stip. sed in pn. d.
§. fuit promissus. si opus non fieret tanta pecunia quanta id opus
esset: et sic interesse quod habet probare in hoc comprobatur. Alex.
an. l. de. Bart. mentionem non faciat in. d. §. si quis ita. tali ra
tione quod si fuisset adiecta pena in pn. predicti. §. cum et ibi sit
dies pena statim commissa fuisset quod constitisset opus explicari
non posse et quod dies appositus lapsus non esset: ut. l. cum stipu
latus sum mihi a pculo. §. eo. vbi per glo. in v. commissa. et ibi
per Bart. et doc. concludentes quod pena committit ante euentum
dici l. ex actio differat sed in. d. §. si quis ita. ubi quod post diem
kalendiarum dies stipulatio cedit per quam fuit quod stipulatus
si opus non fuerit ergo ante non fuit commissa predicta stipula
tio et non potuit agi ad illud quod in ipsa deuenit. Tcedere eis
die denotat quod iam quis sit obligatus: et sic quod stipulatio sit co
missa: ut. l. cedere die. §. de verb. sig. no. cedere ergo denotat
quod quis non sit obligatus: et sic si in pn. predicti. §. fuisset pena
adiecta probaret. d. l. cum stipulatus sum mihi a pculo. dica
mus ergo quod dies et non pena ibi fuerit adiecta Bart. in. d. l.
cum stipulatus sum mihi a pculo. in. ij. col. in v. sed illud
op. et c. op. §. si quis ita. ad illa et sic sentiens quod et in predicto. §.
pena fuerit adiecta rñ. quod dum ille. §. dicit vel presupponit quod
non cedit dies ante tempus finitum intelligi de respectu ex actio
nis non respectu obligationis: et sic concordat cum. d. l. cum stipu
latus sum mihi a pculo. et ex hoc tollit morum do. Alexan.
et motus aut Bart. de ca. satis videtur posse teneri quod a pn
cipio predicti. §. non fuerit adiecta pena et hoc modo intelli
gendo predicti. §. probabit optionem Bart. ultra. d. l. insulam. Et co
tra Bart. tenet Ange. in. d. §. si quis ita. volens quod imo ap
positio diei non impediat commissionem interesse et ante lapsus
ipsius diei sicut non impedit commissionem pene in. d. l. cum sti
pulatus sum mihi a pculo. et cum Ang. transit Bart. de ca. in
d. §. si quis ita. dicens dictum Bart. posse pcedere respectu to
talis interesse: quod ipsum non committit nisi lapso die appposito se
cundum respectu particularis interesse quod committitur eo ipso quod
quis fuit in mora inchoandi: l. tempus ad perficiendum appositus
fuerit put vult Ange. et in totali interesse intelligi potest. §. si
quis ita. et. l. insulam. et hac optionem tenet et Ro. l. et Imo.
in. d. l. insulam. vbi adhuc plus dicit quod appositio diei non im
pedit commissionem et totalis interesse sicut non impedit co
missionem pene per. d. l. cum stipulatus sum mihi a pculo. si. n.
hoc dicimus in pena que est odiosa multo magis est h. di
cendum in interesse quod est favorabile ar. l. cum quidam. §. de lib.
et posthu. et regule odia. de re. in. li. vj. et sic. d. l. cum stipula
tus. non videtur bene et sufficienter rñ. quod loquatur in pena put rñ.
ipse idem Imo. p. saluando dictum Bart. in. d. §. si quis ita. l. in
effectu ibi se remittat ad no. per se. in. d. l. insulam. vbi tenendo
per Bart. rñ. ad illa. l. dum dicit quod non committit stipulatio ad
interesse ante lapsum tempus apppositi ut intelligat respectu effe
ctualis ex actiois sicut ubi et in. d. l. cum stipulatus. de pena
quod committit eo ipso quod certum est opus explicari non posse ante
tempus tñ obstat exceptio donec venerit finis tempus et ad h. ad
ducit no. per Bart. in. d. l. cum stipulatus. dum rñ. ad primum
formatum d. d. §. si quis ita. quod super retuli. Et sic vult ipse Imol.
quod pena et interesse committat l. appositus dies in dispositione
eo ipso quod certum est illud quod venit in dispositione adimpleri non
posse tñ ex actio differat usque ad finem temporis: et hac optionem
videtur tenere Bal. in repe. l. et si post tres. §. si quis cau. in. xliij.
sive in. xv. col. vbi generaliter videtur velle quod per appositionem
diei non impediat commissio nec particularis nec totalis in
teresse sed bene differat ex actio usque ad finem temporis et h. mo
do intelligat. d. l. insulam. ipsemet Bart. in. l. no. omnis. §. si cer.

pe. videtur tenere optionem Bart. quam tenet gl. et ibi et ipse Bart.
in. d. l. cum stipulatus sum mihi a pculo. et ibi Ange. et Imo.
138 qui put Bart. dicit et etiam inter penam putionalem et le
galem quod pena putionalis adiecta facto committit statim quod
est lapsus tantum tempus quod certum est infra residuum tempus factum expli
cari non posse legalis autem et sic interesse committit demum la
pso tempore appposito per. d. l. insulam. et assignat ipse rationem diffe
rentie: quod mitius agit cum lege quam cum homine: ut. l. celsus. §. d. arbi.
et videmus in. l. si insulam. §. e. et quod. l. facilius limitat suam di
spositionem quam dispositionem hominis vi no. in. l. generaliter. §. si. C. d.
insti. et substi. sub p. di. fac. et. l. assiduus. C. qui po. in pig. ba
139 nam mulier in dote pferit omnibus hñtibus tacita hypothe
cam non autem expressam et ex his tollit rationem quam facit Imo. contra
Bart. in. d. l. insulam. quod si dicimus in pena quod committat multo
magis in interesse. appet eim apta ratio dñe inter penam et in
teresse et hac optionem tenet Ang. et Bart. de ca. in. d. l. in
sulam. vbi Bart. in interesse particulari quam totali tenet quod im
pediat per appositionem diei et ita et tñ ipse Bart. in. d. l. cum
stipulatus. vbi dicit penam legalem: et sic interesse non committit an
lapsus termini vbi terminus appositus fuit et quod ipsa pena
legalis fuerit deducta in stipulacionem puta quod fuerit dictus si
non feceris opus promissum promittis quanti mea inter erit et
huc dicit et casum no. d. §. si quis ita. vbi pderat verbum diem
promissionis cedere et c. quod denotat ortum obligationis non esse ante
finitum tempus per. d. l. cedere dies. Et ista opinio videtur in pra
ctica maxime tenenda quod vñ est fundata iuribus satis vrgenti
bus si non cauillent put est. d. §. si quis ita. et. d. l. insulam. quibus
rñ. put rñ. quod intelligant respectu ex actionis est magna ca
uillatio et ipso destructio est et hec opinio comprobata maio
ribus auctoritatibus et maxime auctoritate gl. et Bart. et ad
hoc facit. c. commissio. de elec. li. vj. cui. c. conat rñ. Imo. in. d. l.
insulam. tenendo optionem per gl. et Bart. sequendo Ja. de are. dicit
eim quod ibi est pena legalis que imponit ipso iure: et sic secus
trahit executionem vñ non committit ante diem ne sequat per metem. l.
quod ante diem fiat executio. nam et quod pena committat doc. volunt
quod executio differat usque ad lapsus termini: ut in. l. in illa sti
pulatione si kalis. §. e. quicquid tñ ipse dicat non recedas ab opi
nione gl. et Bart. quam approbat et do. Alex. in. d. §. si quis ita. et
do. Fracis. de are. et in. d. l. cum stipulatus sum mihi a pculo.
140 et in. d. l. insulam. Et Inquartum Bart. assignat rationem dñe iter
factum explicandum in iudicio et explicandum ex iudicio quare in
explicando in iudicio stipulo ad totale interesse committat i co
tinetur. In explicando extra iudiciu committat demum lapso tan
to tempore infra quod ipsum factum potuit expediri: et dicit et incertitu
dinem iudicij quod est incertum quando habeat finiri adde quod licet
Ang. in. d. §. si quis ita. trahat cum Bart. tñ Imol. dubitat de
ratione Bart. quod stipulo de defendendo et filis videtur respicere
instantiam. l. cum lite mortua. et. l. cum apud. j. iudi. sol. unde tempus
quod respiciunt predictae stipulationes vñ est certum adeo quod non videtur
concludens ratio Bart. quod interesse totale committat in istis iudicia
libus eo ipso quod pñt eo quod non est certum tempus litigij ex quo pñ
cte stipulationes ut est dictum respiciunt instantias. Et propterea
dicit ipse dici posse rationem esse auctoritas iudiciorum pñt incō
cernentibus decisoria ipsius iudicij ar. l. si. C. si tu. vel cura.
interne. Alex. dicit quod Bart. pñderat idem quod Imo. quod di
xit quod tempus instantie de iure civili est certum sed tempus litigij est in
certum vñ dicit simul iungi posse utraq rationem Bart. et Imo.
quasi velit quod ratio dñe iter extrajudicialia et iudicialia sit aucto
ritas ipsorum iudiciorum: et ratio rationis sit: quod ipsa iudicialia non
habent certum tempus. Tu aduerte quod Bart. optime loquit. posito
eim quod predictae stipulationes respiciant instantiam et non duret post
instantiam finita ut probat in iuribus allegatis per Imo. tñ. j.
tempus instantie non est dare certum tempus infra quod dici possit quod possit
explicari illud quod est agendum in iudicio sicut est dare in bis
que sunt explicanda ex iudicio certitudo ergo instantie non indu
cit certitudinem predicti tempus infra quod iudicialia habeant expedi
ri et sic Bart. pñderat ista duo tempus put diuersa quod non se
141 cit ipse Imo. et minus bene. teneas ergo rationem Bart. Inqua
tum et Bart. assignat rationem dñe inter clas volu abesse ex qua
committit stipulatio ad particulare interesse et clam de defen
dendo ex qua committit ad totale Imo. et improbat hac ratio

142 nō Bar. t. q. imo qñ līs est p̄stata: l. quia nō defendatur
pueneri pōt ad diffinitivā sniam: vt. d. l. p̄perādum. C. d. in.
adde tu. tex. in terminis in. d. l. cū querebatur. Assignat ergo
īp̄e rōnem: q. nō defendēs quātū in eo est totū impedit qd
secus est in cōmittēre volū particularē: et ita ē post Imol.
dicit Ro. in. d. s. siq. ita. Tu potes assignare talē rōnē non
defendere totā cām respicit ideo ad totale interesse stipula-
tio cōmittit nisi ipsa defensio nō sit. Cōmittere volū nō re-
spicit de necessitate totā cām sed parit in qua volus cōmit-
tit p̄pterea ad particulare interesse nō totale stiplo cōmit-
titur nisi totā cām ē respiceret. Itē cōmittere volū est quid
reiterabile qd nō est defendere: q. si semel q. non defendit
vnā cām nō cadit q. amplius ipsaz nō defendat de nouo vt
dicat noua nō defensio pur dī nouus volus. Itē rōnes si-
ue p̄suasiones assignari possunt l. 3. do. Alex. in. d. s. si quis ita.
recurrat ad rōnē. l. nō omniū. s. de legi. C. Adde ēt in quā-
143 tū Bar. p̄cludit q. vbi dīes est appositā facto nō momē-
taneo q. stiplo ad interesse nō cōmittit añ lapsū diei p. d.
s. siq. ita. et per. d. l. insulā. nā hoc p̄cedit in p̄scribis stricti
iuris. Secus in p̄scribis bonafidei in quibus statim cōmittit
obligatio p̄pter nō factū et statim pōt agi ad totale interesse
vt. l. si in lege. s. si domus. s. loca. et ibi Bar. vbi etiā dicit q.
qñ fuit appositā pena in p̄ctu bonafidei si aliqd nō fieret. I.
certū terminū pena statim cōmittit et exigi pōt q. certū est
factū nō posse explicari l. 3. in p̄scribis stricti iuris exactio dif-
ferat: vt. d. l. cū stipulatus s. mibi a p̄culo. s. e. et ita t. Imo.
in. d. s. siq. ita. ad finē p̄pter exuberantiā bonafidei que in
talibus p̄scribis debet: vt s. actionū. insti. de actio. Pau. tñ
de ca. in. d. s. si domus. t. 3. Bar. per. l. item querit. s. si lege
opis. eo. ti. p̄ quē ēt t. 3. in. l. in illa stipulone si kalis. s. e. per. d.
s. si lege. et ad. d. s. si domus. rñ. alr vt per ip̄s vide in viciis
iurib⁹. Sed ip̄e Pau. in. d. s. si lege. ad tex. ibi dū dicit nec
añ relocari id potest q. dīes efficiēdi p̄terisset et ē. supplet q.
id ē si p̄terisset tantū tps q. certū ēt opus fieri nō posse:
q. si p̄terisset fieri relocatio quasi ēt cōmissa stipulatio la-
pso tali tpe et ex ipsa agi pōt sicut dī in. d. s. si dom⁹. et sic
vī ip̄e in. d. s. si lege. nō discrepare ab opione Bar. cuz qua
cōiter trāsēnt doc. in illa. l. in illa stipulone si kalis. et in. d. s.
siq. ita. l. 3. do. Fracis. de are. in. d. l. in illa stipulone si kalis. eo
nec ostēdere q. s. si domus. nō facit ad p̄positū Bar. q. ibi
nō agit de cōmissione pene vel interesse sed de p̄statione pen-
sionis sed certe in si. illius. s. agit de cōmissione interesse eo q.
nō sit illud qd fieri p̄missum erat infra diē et non expectato
lapsu diei: l. 3. n. opus ēt siēdum de p̄tri tñ aliqd tps require-
bat ad expletionē sui: vt. l. si ita stipulatus ēz abste. s. e. et tñ
in. d. s. si domus. nō dī expectandū ēt finē diei tps s. statim
agi posse. P̄terea in p̄ncipio poterat ēt ē p̄missa pena
et tex. ibi gñaliter dicit q. statim agi pōt q. p̄maxime restrin-
geret intelligēdo. s. ad p̄sionē nō ad penā. C. Sexto Bar.
144 querit An in obligatiōe rē restitui succedat oblo ad in-
teresse et qñ et recitatis opionibus in hac. q. ip̄e residet cuz
opione B. y. q. succedat oblo ad interesse in oblonibus rez
restitui demū re pempta per. l. in re furtiva. s. de p̄di. fur. cū
alijs per ip̄m allegatis iuribus qñ. ad allegata in p̄inz et
ultimo ponit rōnē quare in obligatiōe rē restitui nō succe-
dat obligatio ad interesse statim post morā sicut in obliga-
tiōe rē tradi et filibus. dicit. n. q. in illa militat illa rō q. mili-
tat in oblonē dādi de qua per ip̄m Bar. in. d. l. stipulatiōes
nō diuidunt. in. x. op. et. s. dictū fuit et opiones quā t. 3. B. y. t. 3.
gl. in. l. diuortio. s. ob donatiōes. s. lo. ma. et in. l. rei iudicate
et. t. 3. gl. in. l. in re furtiva. s. de p̄di. fur. renuerit q. añq. suc-
cedat oblo ad interesse: et sic q. ēt pempta re hēat ipsa res
peti et opionem quā tenēt B. y. et Bar. in effectu approbat
Jo. de imo. motus potissime illa rōne q. si diceremus q. nū-
q. succederet oblo ad interesse dicēdū ēt q. oblo rem resti-
tui omni respectu ēt diuidua sicut digimus in obligatiōe
dādi et tñ quo ad solutionē p̄cludit q. obligatio rē restitui
est idinidua: vt. d. l. si duo. in si. s. de p̄di. et dicit fuit. s. in. ix.
op. nisi forte dicit Imo. rñ. ad. d. l. si duo. pur. s. rñsum fuit
cuius rñ. destruit illū tex. vt dixi in. d. ix. op. ideo de ipsa nō
est curandū et hāc opionem firmari in. l. inter stipulante. s.

pe. quā approbat magis cōiter doc. in loco in quibus p̄dicta
mā tractat: l. 3. Ang. in. d. l. stipulatiōes nō diuidunt. distin-
guat an cū obligatiōe rem restitui p̄currat obligatio dādi
145 irregularis: vt est in fure p̄ quē degenerat ois cōditio: vt
in. s. sic itaq. insti. de actio. et in. l. si. s. usufr. quēadmo. ca.
et tūc in ipsa nō succedet obligatio ad interesse et h. trahet ip̄a
ab obligatiōe dādi et hoc modo poterit saluari glo. in. d. l.
in re furtiva. et erit hoc casu obligatio rem restitui in totū
diuidua inter heredes furis et quo ad obligatiōnē et solu-
tionē sicut obligatio dādi. An vō cū obligatiōe dādi non
p̄currat: et tūc q. ip̄m restitui est factū et in facto p̄sistit suc-
cedet obligatio ad interesse non statim post morā sed post
pemptionē: et tūc p̄cedet opio B. y. et Bar. C. Et nō ob. s. 3.
ip̄m. l. filiofa. in si. s. de dona. cā mor. que fuit allegata. s. in
vlt. op. vbi obligatio rē restitui p̄currat cū obligatiōe dādi
et tñ succedit obligatio ad interesse si non h. facultates rei
restituēde: q. ibi vtraq. obligatio est ordinaria oblo resti-
tuēdi et dādi. In casu aut nōstro oblo dādi est exordina-
ria et irregularis. Itē non ob. s. m. ip̄m ēt. d. l. in quātū. in ipsa p̄-
bat q. ēt in obligatiōe dādi ibi succedit obligatio ad in-
teresse p̄pter p̄comitantiā quā h. cū oblonē restituēdi et sic
oblo dādi sumit de nā oblonis restituēdi nō ecōtra. nam
dicit ip̄e ibi oblo dādi erat p̄ncipalis et potētiōr ideo tra-
bit ad se nām oblonis rē restitui. Sed in. d. l. in re furtiva.
est totū ecōtra. q. in oblonē p̄ncipali est rē restitui. et iō vō
lut potētiōr trahit ad se de nā oblonis dādi vt in ea nō suc-
cedat oblo ad interesse sicut nec in oblonē rē dari in qua in-
teresse solū est in oblonē. Que opio Ang. l. 3. sit subtilis tamē
ipsaz nō t. 3. Imo. q. dicit q. potius debuisset dicere econtra
ipse Ang. q. in oblonē rē restitui succederet oblo ad in-
teresse vbi descēdit ex delicto secus vbi nō descēdit. ex deli-
cto. v. n. l. in p̄ditōe. que loq. in oblonē descēdente ex deli-
cto apte p̄bat q. succedit oblo ad interesse re pempta et est
rō odiū ip̄i furis p̄ quē ex odio iura iducūt plures actio-
nes: vt in. d. s. sic itaq. insti. de actio. P̄terea rñ. ad. d. l. si
lio. ip̄i Ang. vī implicare p̄rietatē. p̄mo. n. dicit q. ibi oblo
et restituēdi et dādi est p̄ncipalis postea videtur dicere de
obligatiōe dādi q. est p̄ncipalis nec ēt assignat rōnes q̄re
si est p̄ncipalis regulet s. m. nām oblonis restituēdi. potius
eīm erat dicēdū p̄rium q. si erat p̄ncipalis oblo dādi s. m.
146 ipsaz debēt regulari oblo restituēdi. t̄ncipale eīm regu-
lat accessoriū nō ecōtra accessoriū p̄ncipale: vt in regula
accessoriū. de re. i. l. vi. cū si. et sic opio Ang. non videt ali-
quo modo tenēda quā improbat et do. Alex. in. d. l. stipula-
tiōes nō diuidunt. l. 3. nec ip̄e nec aliq. improbat p̄dictas
opionem adducat ea que ego adduxi p̄ Ang. Ra. cu. in. d.
l. stipulones. et Ful. in. l. j. C. qd me. cā. t. 3. q. in oblonē rē resti-
tui succedat oblo ad interesse post morā cū restitui sit fa-
ctum et in factis post morā succedit oblo ad interesse: vt. d.
l. stipulatiōes nō diuidunt. sed. d. l. intelligit de alijs factis
q. de restōne et rō dīe ponit per Bar. in hac. v. j. q. alr. et. l.
j. s. heres. s. cōmo. que nihil facit et. l. si duo. in si. s. de p̄di. q.
l. et nō facit q. in si. nihil dī de interesse et casu et quo diceret
posset itelligi re pempta. P̄terea loquit de cōdenatione
q. est siēda ad interesse nō q. obligatio ad ipsam succedat.
l. 3. n. fiat p̄denatio ad interesse nō sequit q. ip̄m interesse sit in
oblonē vt p. 3. in oblonē dādi in. l. si seruū. s. si. e. et sic te-
nēda est opio Bar. Que p̄cedit et si res restituēda nō sit p̄-
empta tñ nō appet nec inuenit q. t̄paria sunt nō ēt et esse
et nō appere: vt. l. cum res. s. itaq. v. itē si res. de leg. j. et ita
per illū tex. tenet Bar. in. l. si p̄stante. s. si v. x. s. lo. ma. et cū
eo trāsēnt doc. ibi et in. d. l. stipulatiōes nō diuiduntur. Et
idem dicas si res restituēda appareret. l. 3. non tñ sine magna
difficultate haberi pōt q. tūc sifr succederet oblo ad interesse
paria. n. esse reputant rem non extare et extare sine magna
difficultate haberi nō posse: vt. l. nālem. in p̄n. s. de acq. re.
do. l. multa. in p̄n. s. de p̄di. et demon. cū si. et q. paria sunt rē
et pempta vel sine magna difficultate haberi nō posse tenēt
Ly. et Bal. in. l. mī. C. de rei. v. vbi multa ad hoc alr. vt ibi
vide per Bal. col. si. et per Saly. v. j. q. et q. in p̄dictis casib⁹
succedat obligatio ad interesse satis est de intētiōe Bar.
qui viciit

q dicit q tunc succedit qñ quis nō hz facultatē rei restituēde
qō est in p̄dictis casibus. Et sic habes in qbus casib⁹ re ex-
tate in obligatōe rem restituī succedat oblo ad interesse qō
48 adde alii casum de quo in .l. p. s. j. s. lo. ma. Inam si mar-
tus faciat vestimēta seruīs vxoris facto diuortio si vxor de-
negat restituere vestimēta talia qualia sunt p̄cium vestimē-
torū compēsāt cū dote ne serui remaneāt nudi: sic p̄cium
est in oblonē qz de eo fit cōpensatio et ad hoc illū tex. ibi pō-
derat Pau. de ca. Et inter p̄dictos casus nō habes casus
qñ res est alienata per illū q tenebatur restituere. put est in
terminis. d. l. filiofa. in fi. s. de do. cā mor. in qua l. Bar. in vl.
op. vult q succedat obligatio ad interesse in obligatiōe dan-
di eo qz est sūcta cū obligatiōe restituēdi. Que rō nō mul-
tum facit vt dixi. Ex quo oblo restituēdi nō hz hoc q in
ipsa succedat obligatio ad interesse donec res extat et appet
et nō est impossibile vel multum difficile ipsaz haberi lz aut
res sit alienata nō sequit q nō appeat nec possit reuocari et
dicere q ille tex. intelligat in aliquo ex p̄dictis casibus est
magna restrictio et violatio p̄dicti. l. et ideo dcm Bart. est
dubium vt dixi in vl. op. lz do. Alex. vt. s. retuli conet salua
re opionem Bar. cuius saluatio est p̄ mētez iuriz et doc. et
de p̄dicta. q. ponit Imo. in .l. stipulationes nō diuidunt.
d. s. cellus. in .ij. q. pñ. pñcipalr facit an in obligatiōibus fa-
cti succedat obligatio ad interesse. In cuius. q. pñ. refert vnā
opionem Ang. quā reprobāt. nā dicebat Ang. q in obliga-
tionibus facti post moram non succedit oblo ad interesse
imo nec aliquo tpe vbi qō p̄cise cogi pōt ad factū sicut dici-
mus in obligatiōe dandi. dicit. n. Imo. q hoc est p̄tra. l. i. in
pñ. s. d. actio. emp. itelligēdo q v̄ditor habet facultatē re-
tradēde quo casu pōt iustus cogi ad tradēdum vt videbi-
mus in .vij. q. Bar. et tñ ibi dñ q vbi res nō tradit succedit
obligatio ad interesse et p̄ ipm est et tex. in .l. stipulatio. s. si
ue aut. s. de no. ope. nū. vbi succedit oblo ad interesse et tñ est
talīs casus in quo qō p̄cise cogi pōt ad factū vt ibi p̄batur
et per Bar. in .d. vij. q. et ita tenet doc. s. Ang. et sup̄ sepius
in p̄cessu hoc dcm et p̄suppositum fuit et nō v̄iso Imo. nec
49 alijs doc. ¶ Septimo Bar. querit t̄ qualr obligatio ad
interesse cōmittat an extinctiue an v̄o copulatiue v̄ alterna-
tiue et factis motiuis q nullo ex p̄dictis modis succedat
obligatio ad interesse recitat opionem De. de bellap̄ti. q v̄i-
cebat q solutū succedit obligatio ad interesse et q in obliga-
tiōe soluta electio est ipsius actoris et recitat reprobationē
And. de py. quā faciebat de p̄dicta opione De. de bellap̄.
et opionem ipsius And. q interesse et factū sint in obligatiōe
alternatiue vbi ad interesse obligatio succedit. Quā opiones
ipse cōprobat rñdēs vltra ipm do. Andr. ad motiua facta
in p̄tū q imo et alternatiue nō succederet oblo ad interesse
ne sequat illud icōueniens de quo in tex. et glo. l. eum q cer-
tarū. s. si. e. dicit. n. q hic est alternatiua nō solū reruz sed
et actionū qz debet factū qō petis actiōe ex stipulatu tanq̄
incertuz. vt isti. de verbo. obli. in pñ. Aut interesse qō petis
certi p̄ditione: vt. l. certi p̄ditio. in pñ. s. si cer. pe. In alterna-
tiua v̄o rerū et actionū mixtim electio est ipsius actoris ne
si alr diceremus actori actio tollerēt s. l. ij. s. qui stichum.
s. et gñaliter. s. de eo qō cer. lo. et sic cessat p̄dictū icōueni-
ens de quo in .d. l. eum. q. s. si. et in fi. huius septime. q. s. dicit
Bar. q si actor eligit agere ad factū quātū ad illā actionē
interesse est in facultate solūdi et si eligit agere ad interesse
factū in facultate p̄standi est vsqz ad litis p̄testationē: vt. l.
si insulam. s. e. et remittit ad latius dicta p se in .vij. q. vbi v̄i-
de in s. sed iuxta p̄dicta moneo vnū dubiū et c. In quo ver.
Bar. vult q petito facto et ad ipm p̄denatiōe facta p̄uētus
facultatē habeat solūdi interesse ex q̄ dicta facultas ē ex v̄i-
spositiōe legis que subrogat obligatiōē ad interesse. Secus
aut vbi petis interesse: qz put in hac. q. et dicit ex p̄statione
facti nō poterit liberari nisi vsqz ad litis p̄testa. ex quo scñ
est in obligatiōe et facultate solūdi ex dispōne hois: et ita
loquit. d. l. si insulā. latius videbimus super. d. ix. q. Et cum
Bar. in oibus et per oia trāsit Imo. in .d. l. stipulatiōes nō
diuidunt. in s. cellus. in .ij. q. pñ. reiecta opione Ang. et ibi
approbat q in vltimis verbis huius. q. Bart. dicit p iura

allegata per Bar. in .d. ix. q. s. s. all. et cū Bar. alijs. doc. trā-
seunt et ipemet in .d. l. j. de actio. emp. idem t3 col. ij. et p glo.
in s. in alijs in .l. vnica. C. de sen. que p eo interest proferū.
150 ¶ Octauo Bar. querit t̄ an ad factū vel ad interesse p̄ci-
se cōpelli possit et de interesse clarū est q ipm soluere com-
pellit nisi purgare velit morā explicādo factuz vsqz ad litis
p̄testationē: vt. l. si insulā. s. eo. De facto aut. q. est dubia an
ad ipm qō p̄cise cōpelli possit. Et ideo p clarioz itelligētia
p̄dicte. q. Bar. facit tria mēbra. Prīmū est vbi scñ simpli-
citer est in obligatiōe. Scdm qñ in obligatiōe est rez resti-
151 tui. Tertiū qñ in obligatiōe est rē tradi. ¶ Circa p̄mum
Bar. recitat sex opiones et septimo loco ponit suaz opionē.
Aut ergo factū est explicandū in iudicio et gl. in .l. s3 et hee.
s. p̄ter. s. de p̄cu. clare circa h loquit an et qñ ad tale factū
qō p̄cise cōpelli possit et cū illa gl. trāsunt ibi Bar. et Bal.
et Pau. de ca. Aut factū est explicādum extra iudiciū. Et
gl. in .l. stipulatio. s. siue aut. s. de no. ope. nū. dū ponit. q. de
scriptore v̄i velle q sit in electiōe actoris an p̄cise velit age-
re ad factū aut interesse hāc opionē t3 Cy. in .d. l. vnica. C. de
sen. que p eo qō interest p̄fe. hāc et opionē tenuit Hugo. gl.
antiquus in .l. siqz ab alio. s. si. s. eo. put ibi refert Accur. et
Ab̄ar. de fa. s. i. s. adbeis hūc opioni. Quā pluribus cōpro-
batur exēplis pcludēs indistincte ad factuz quē cogi posse
nisi ille q tenebat facē omiserit facē et amplius facē nō pos-
sit vel amplius nō iterfit actoris q fiat: tunc. n. cogit ad in-
teresse: et ita itelligit. d. l. stipulatiōes non diuidunt. et .d. l. si
qō ab alio. et .l. si in .l. s. colonus. s. loca. et h fuit et est p̄ima
opio in hac mā quā reprobāt Bar. p. l. in stipulatiōib⁹. s. ope-
rarū. s. e. vbi factū fieri pōt et est in electiōe debitoris vel fa-
ctū explicare vel interesse p̄stare et ad iura all. per Ab̄ar. rñ.
152 Bar. dū ponit suā opionē. ¶ Scda opio fuit gl. in .l. ij. s. ne
tñ. s. de v̄sufruc. q regult ad factū qō cogi nō pōt s3 libera-
p̄stado interesse et hāc tetigit glo. lz nō firmauerit in .d. l. siqz
ab alio. s. si. et firmanit By. in .d. l. stipulatiōes non diuidunt.
adducēs aliquas limitatiōes ad p̄dictaz regulam vt refert
Bar. q tñ hāc opionē improbat ex quo multi casus sunt vltra
enūeratos p By. in qbus qō ad factū p̄cise compellit vt p̄
ex his que dicit Bar. referēdo p̄mā opionē. Preterea s̄m
ipm. l. si. C. de fideicō. lib. in qua By. dicit eē vnū casum fal-
letie loquit de obligatiōe dādi. Tercia fuit opio quā s̄lfr tetti-
git gl. in .d. l. siqz ab alio. s. si. s. e. aut est tale factū ad qō qō
tenet qō nō pōt explicari p aliū et qō p̄cise ad tale factū cō-
pellit als nō ar. C. de ca. tol. l. vnica. s. ne aut. hāc opionem
s̄lfr reprobāt Bart. et rōnē qñ nō p̄cedit adducit duz ponit
septimo loco opionē suā. Quarta opio fuit distinguētum:
An qō agat vt sibi fiat et reus p̄cise facere cogit an v̄o ve
fiat alteri: et tūc secus et hāc opionē tangit gl. in .l. heredita-
tē. s. de bona. sed hāc et reprobāt Bar. p. d. l. in stipulatiōib⁹.
s. oparuz. que loquit qñ qō agit vt fiat sibi et tñ p̄supponit
succedere oblonē ad interesse. Quinta fuit opio Ja. s. are.
quā posuit in .d. l. hēditatē. qui v̄sfixit vt. s. qō me. cā. l. si cū
exceptiōe. s. sed et siqz. et de ope. no. nū. d. l. stiplo. s. siue aut.
de p̄cur. l. sed et hee. s. p̄ter. in dictis. n. ll. lz quis sit obliga-
tus ex stipulone legali tñ illa stiplo succedit in locū obliga-
tionis legalis: et sic possūt intelligi oia allegata p Ab̄ar. de
fa. nā in oibus p̄ri. allegatis iuribus. l. obligat: lz alia p̄uen-
tio nō interueniret. quocunqz. n. qō vim vel metū infert. l.
153 obligat: vt. d. si. qō me. cā. si ergo p vim qō aliquē cogat si
bi stipulati p̄mittere cogit p̄mittēti acceptillationē facere:
vt. d. s. siqz p vim. in fi. qz factū est in obligatiōe legali lz sti-
pulatio succedit in locū obligationis legalis qz als oino ex
l. dispōne erat obligatus quocunqz metū intulisset et q non
fuisse p vim stipulatus: et vide Bar. in .d. s. siqz p vim. in
quo stiplo nō iterfit ad effectū obligādi viz inferēt ad illū
qō ex. l. dispōne. erat obligat⁹ s3 ex dicta stipulone isurgit ob-
ligatio legalis: et sic ibi nō v̄f adaptari q stiplo succederit
in locū obligatiōis legalis s3 qō mere qō tenet ex oblonē le-
gali lz p̄pter stipulōē p vim extorta s3 bñ in .d. s. siue aut. sti-
pulatio s̄ demoliēdo nouū opus casu quo apperet iniuste
edificatū succedit in locū stipulatiōis legalis qz. l. vult q iniu-
ste edificatū demoliat. Ita et in .d. l. s3 et hee. s. p̄ter. nā. l. v̄f

154 **T**unc procurator actoris qui eam suscepit teneatur ipm defendere in causa recouetiois si ergo pstat cautionem tenet pscise ad defensionem bñ est verum qd ibi sumus in facto explicando in iudicio in quo qd pscise copellit vt. videbimus. An vo factum sit in obliōe hois: tñ ad illud qd pscise nō compellat fm **J**a. de are. vt. d. l. si qd ab alio. z. d. l. in stipulacionibus. **S**. opax. z. d. l. stipulones nō diuidunt. z. hac opione tñ **O**ldra. **Q**ue l3 **B**ar. multū sit pxa veritati s3 tñ nō est pfecta z p eaz vñ l fideicommissa. **S**. si. de leg. iij. vbi est obligatio facti iducta ab hoie. i. a testatore z tñ ad factū qd pscise copellit nisi rñ. put rñder ibi **J**a. qd illud spale fauore vltime voluntatis qd est. l. vt in. **S**. disponat in aut. de nup. **I**te p eaz est. l. filiūssa. **S**. si. de pcura. vbi procurator datus ad suscipiendā litē pro quo psciente dñs satisfecit cogit iudiciū accipe z tñ non sumus ibi in obliōe legali nec in obliōe qd successerit in lo-
 155 cum obliōis legalis imo mere in obliōe hois tñ ante. n. qd qd pcuracionē suscipiat. l. nō cogit. vt. l. inuitus. **C**. de pcur. z ita ē in terminis. d. **S**. pter. nō vñ obliō surrogata in locum obliōis legalis qd. l. ante qd pcurator siue actoris siue rei aliquo modo psciat pcurare nō cogit ad ipam suscipiendā vt. d. l. inuitus. z p gl. in. d. **S**. pter. **S**exta fuit opio **P**e. de bellap. in suis brocardis. **Q**ui in hoc an qd cogat ad factū distinguebat qd aut qd est obligatus ad factū ad qd puenit **A**ut nō est obligatus ad factū ad qd qd puenit puta qd cōuenit actiōe reali. **P**rimo cāu aut factū est implēdū in pso na alteri qd actoris cuius interest z ille qd est obligatus ad factū liberat pstatō interesse: vt. l. stiplo ista. **S**. si stipuler. z **S**. sequē. **S**. e. **A**ut est implēdū in psona actoris: z tñ aut af fert tantā vtilitatē hñ interesse quantā hñ factū vt si stipu- latus sim tibi mutuari: z tñ sufficit pstatē interesse: vt. l. si penā. **S**. e. itelligēdo illā qd credere pecuniā ptimeat factū l3 hoc ibi reprobat **B**ar. z in. d. l. stipulones non diuidunt. in xij. op. **A**ut nō affert tantā vtilitatē. **E**t tñ aut est tale scñ pmissum qd ex tacito intellectu nō cogit adimplere vt cū p mittit defendere vbi satis est qd sit in missio in possessione: vt. l. satis qd. **S**. de in ius vo. z tñ nō cogit pscise ad factū: vt l. nō cogendū. **S**. sabinus. **S**. de pcura. **F**allit vbi actio est tpe peritura: vt. l. mutus. **S**. si. in v. labeo. e. ti. de pcur. z hñ p gl. in. d. **S**. sabinus. **I**te fallit vbi frāgeret fidē duobz: vt. d. l. si liūssa. **S**. si. qui loquit vbi reus satisfecit pro pcuratore suo psciente qd nō defendēdo frāgeret fidē duobz z reo dñō z actori vt p gl. ibi z in. d. **S**. pter. vbi ē est aliq casus fallētie fm ipm **P**e. de bellap. in pcuratore actoris: **A**ut est tale factū qd fm tacitū intellectu qd copelli poterat pscise cōple
 156 re vt cū scriptor locauit opas suas z cogit pscise tale factū explicare: vt. d. l. stiplo. **S**. siue aut. **S**. de no. ope. nun. z p. l. si cū exceptiōe. **S**. l3 si qd p viz. **S**. qd me. qñ locādo opas suas vi deat electa ei industria: z sic tacite actū qd copellat ad tale fa ctū fallit fm ipm in. l. si pcuratorē. **S**. mādati. **S**. mā. **C** Se cūdo casu vbi qd nō est obligatus ad factū ad qd puenitur puta qd puenit actiōe reali. **E**t tñ aut agit ad factū pnci- palr tñ ppter interesse vt cū agit hypothecaria. naz agit ad restōnem rei pncipalr tñ ppter psequēdū debitū: z tñ suffi cit pstatē interesse: vt. l. paulus. **S**. qbus mo. pig. vel hyp. sol. in. **S**. j. illi. **L**. **A**ut agit ad factū pncipalr vt qd agit rei vñdi catioe: z sic nō ppter interesse z cogit pscise ad ipm factū: z sic ad restōnem: vt. l. q restitueret. **S**. de rei vñdi. **I**sta est opio **P**e. quā reprobat **B**ar. qd nō cōprehēdit oēs casus vt p ex supi dictis maxie in pma opione vbi multa iura fuerūt allegata in qb ad factū qd pscise copellit d qb nō facit mē tionem **P**e. z q nō cōprehēdunt in distin. sua. **I**te. **S**. pxa opione factū fuit qd in vñi. volūtati qd cogit pscise ad fa ctū: vt. l. fideicommissa. **S**. si. de leg. iij. qd nō tetigit ipe **P**e. de bellap. in sua dist. **P**reterea fm **B**ar. ipse videt tenere
 157 **T**unc vbi est electa industria psona qd pscise copellat ad factū qd est p. d. l. in stipulacionibus. **S**. opax. z p. d. **S**. mādati. naz in dictis iuribz opam psona qd elegerat: z sic ei industria z tñ in illis iuribz dñ qd succedit obliō ad iteresse z l3 **E**y. ali qñ tenuerit dicā opionē tñ pñū vñ tenuisse in. d. l. i. **C**. d sen. que p eo qd interest pscise. z patet ex pma opione posita per **B**ar. in hac. q. vbi refert **E**y. tenere indistincte qd ad factū

qd pscise copelli possit si hoc actor elegerit z in qua pte dist. **P**e. velit pōderat an sit electa industria pscise nec ne p ex re citatiōe sue opionis in cuius recitatiōe hoc pōderat. **P**re- terea **P**e. dñ dicit aut est tale factū qd pscise copelli poterat implere z c. vñ ponere regulā qd ad facta qd pscise copellatur sed tex. in. d. l. si qd ab alio. **S**. si. de re iu. ponit rñam in pñū qd pstatō interesse regulr liberat pmittere factū. **B**ar. ergo licz inter tot tātorūq varietates qicat se dubitare log tamē
 158 **S**extimo loco ponit opionē suā. **T**alē vñ. **A**ut agit p obli- gatum ad scñ: **A**ut p non obligatū vt cum agitur reali. **C** **P**rimo cāu: **A**ut obliō facti inducit a. l. aut a testatore aut a puentiōe partiū. pmo casu qñ inducit a. l. z tñ indisti- cre ad factū qd pscise copelli pōt: vt. d. l. si cū exceptiōe. **S**. sed z si qd p vim. **S**. qd me. cā. z tñ dicit ipse se intelligere obli- gationē induci a. l. vbi qd obligat pter pncipale ppositum z ita fm ipsum loquunt oia iura allegata per **B**ar. de fa. **S** cōdo casu qñ inducit a testatore z cogit qd pscise ad fa- ctū: vt. d. l. fideicommissa. **S**. si. **F**allit si induceret ppetuam ser- uitutē: vt. l. ticio. **S**. iij. **S**. de pñi. z demō. qui incipit ticio cen- tū. **T**ertio cāu qñ inducit a puentiōe: z tñ aut est subroga- ta talis obliō in locū obligatiōis legalis: z idē qd ad factum qd pscise copellit: vt. d. l. stiplo. **S**. siue autē. **S**. de no. op. nñc. z ita fm ipm loqui pōt. **L**. sed z hee. **S**. pter. **S**. de pcur. **Q**d an pcedat ex supdictis p3. **A**ut nō est subrogata in locū obli- gatiōis legalis z tñ aut illud factū est explicandū in iudi- cio z dicit sequēdā gl. in. l. i3 z hee. d. **S**. pter. qd fm ipm opti- me loquit: **A**ut est explicandū ex iudiciū: z tñ indistincte dicit qd ad factū quia pscise nō copellit sed liberat pstatō interesse vt. d. l. stipulones nō diuidunt. d. l. si qd ab alio. d. l. si penā. quā intellige qd faciat ad hoc ppositū fm qd. **S**. dixi rectan- do opionē **P**e. de bellap. z l. si qd stipulatus sit flichz aut pāphylū. **S**. si. i. e. z. d. l. si pcuratorē. **S**. mādati. **S**. mā. **S** cōdo casu qñ agit p nō obligatū ad factū: z tñ dicit eē dicendū put sup relatū est in tali casu dicere **P**e. de bellap. **B** addi- to qd qñ agit pscissoria vt qd patiat quē vñ seruiente pscise ad talē patientiam cogit z ad hoc gl. no. in v. iubeat. in. l. 159 **B**ar. **S**. si ser vñdi. que h modo saluat. **I**ñā pscissoria est rea- lis actio vt in. **S**. eque. insti. de actio. **E**t pdictoz rōne sūdit **B**ar. ex cuius redditōe rōnis tollit si qd forte p ipm addu- xisset qd mitino agit cū. l. qd cū hoie. z sic qd si qd vbi est obli- gatus ex dispōne legali ad factū pscise copellit multo ma- gis vbi ex dispōne hois. nā qd ad factū qd pscise teneat nō est durities z odiū rei cū verti possit ē pndiciū ipsius sti- pulatoris qui psequet factū vbi sua nō interest qd. l. nō curat s3 bñ hō curat nego p stipulone hēat aliud qd intersit cuz sti- pulatio sit inuēta vt qd acgrat qd sua interest: vt. l. stipula- tio ista. **S**. alteri. **S**. e. **E**t reprobat **B**ar. distin. illoz q distin- guūt an sit electa industria psona nec ne. nā vñbiqz est ca- dē rō vt. l. ē vbi est electa industria psona nō cogat qd pscise ad factū vt stipulator psequat qd sua interest. **E**t ex h vñ
 160 cit qd scriptor nō ponet incōpedibus l3 gl. vñcat alr in. d. **S**. siue at. l. stiplo ista. qd nō ē de mēte iuris fm ipm. **E**t de- clarat qd sit secus in vñimis volūtati qd in pñibus vt p- cise quis cogat ad factū in vñi. volūtati: secus in pñibz z qd ē nō obligati pscise cogant ad factū: z vide ad hanc mām **B**al. in. d. **S**. pter. z **I**mo. in. d. l. stipulones nō diuidun- tur. in. v. q. quā mouet sup. d. **S**. cellus. vbi in effectu trāsit cū
 161 **B**ar. **C** **E**x cuius dictis tñ sume regulā qd vbi qd ad factū simplr puenit nō pōt pscise copelli ad ipm factū sed liberat pstatō interesse: vt. d. l. stipulones nō diuidunt. cuz alijs. **I**l. **S**. all. **Q**ue regula h3 multas fallētiās. **E**t pmo fallit vbi qd est obligatus ad factū pter pncipale ppositū: z sic ex dispōne l. vt. d. l. si cū exceptiōe. **S**. sed z si qd p vim. **S**. qd me. cā. de cu ius intellectu dñ fuit sup in recitāda qnto loco opionem **J**a. de are. z ad h faciunt oia iura allegata p **B**ar. de fa. cuius opio pmo loco recitata fuit: z ita l3 **B**ar. in pnci. sue opionis q postea subijcit rōne qd obligatus ad factū ex ob- ligatiōe legali pscise teneat z alia subijcit **I**mol. ne. l. dispō sit ludibrio ar. l. si. **S**. vbi aut puerilis. **C**. de bo. qd li. que. l. ex- eptate. inducit obliōne ad factū vñ semp est verisise qd semp
 162 iterfit hñ factū vbi. l. ad ipm factū obliōne induxit. **S** cū do fallit

do fallit fm Ang. in. d. l. stipulones nō diuidunt. vbi qd te-
net ad factū ex obligatiōe descendēte ex snia vel decreto iudicis: qz tūc sifr poterit p̄cise ad factū eadez rōne qua p̄cise
ad factū cogi pōt vbi tenet obligatiōe legali allegat. l. si p̄-
tor. in pñ. s. de iudi. qd dictū dicit Imo. pcedere si tale scm̄
mere descendit ex officio iudicis vt est videre in restōne rei
vbi agit rei v̄dicatiōe: vt. d. l. qui restituere. Sz vbi tale fa-
ctū nō descendit ex snia vel offō iudicis sz p̄us erat in oblonē
q̄ index interponeret ptes suas ex p̄uētiōne p̄tinz si postea
ad ipm p̄denat ex snia iudicis nō cogit p̄cise ad ipm sz libe-
rat p̄stādo interesse donec pueniat iudicat: vt. l. miles. s. de
cē. s. de re in. z hoc vult Bar. sup̄ p̄xima. q. in fi. z. j. in seq.
q. in v. sed iusta p̄dicta moueo vnū dubiū zc. vbi concludat
163 qd p̄denatus ad factū hz facultatē soluēdi interesse donec
pueniat iudicari per. d. l. miles. s. decē. z. l. itē veniūt. s. cuz
p̄diximus. s. de pe. hēdi. tu aduerte qz p̄ Imo. facit. d. l. qui
restituere. in fi. vbi illud qd dictū est sup̄ in actiōe reali v̄i eē
in actiōe p̄sonali vbi qd ad restōnez tenet qz p̄denatus ad
restōnē ad ipsas p̄cise cōpellit ēt qd p̄ius ex p̄uētiōe ad ipsā
teneret: z sic nō descendit mere ex offō iudicis vel eius snia
vñ ille tex. vñ bñ facere p opione Ang. quā t3 Bal. in. d. l. q
restituere. sup̄ gl. magna p̄ illū tex. z illā glo. in v. dicit ergo
Jo. zc. ibi sicut in re v̄dita p̄tingit zc. nā vult quasi p̄d. gl.
qd lata snia p̄ v̄ditorē vt tradat rē pōt p̄cise cogi ad tradi-
tiōnē lz als h̄ sit iniuste p̄denare ipm ad traditionē cū libe-
ret p̄stādo interesse: vt. d. l. j. de actio. emp. z h̄ modo intelli-
git illū tex. in vlt. v. z Bal. ibi dicit qd oia snia hz p̄cise obli-
gare allegat tñ in p̄rium. d. l. itē veniūt. s. itē recte nec rñ. z
idē t3 Bal. in. c. si facta. si v̄ seu. sue. p̄trouer. iter do. z agna.
z in. d. l. vnica. C. de sen. que p eo qd interest p̄fe. in. viij. col.
in v. sed pone qd in venditiōne est factū instm̄ zc. vbi tenet
164 qd si sup̄ v̄ditiōe est factū instm̄ guarētigie v̄ditor co-
git p̄cise ad factū qz hz vim snie tale instm̄ cuz guarētigia
z snia lata v̄ditor cogit p̄cise ad tradēdū mouet per. d. l. q
restituere. quā dicit eē singularē ad hoc sz dic qd illa. l. loqui-
tur in oblonē rē restitui in fine sue intelligētie. nā in pñ. licz
loquat̄ ēt vbi hz fieri restō tñ nō loquit̄ vbi restō ē in oblo-
ne in qua oblonē rē restitui donec ipsa res extat qz p̄cise co-
git ad restōnez vt vidimus. s. in. vi. q. nō ergo ibi rōne snie
z decreti iudicis sz qz rē restitui est in oblonē que in aliquo
lapit oblonē dandi vt in sup̄ioribus sepe vidimus z h̄ opi-
nio ē tenēda z illa gl. in. d. l. q restituere. loquit̄ in p̄ctu em-
ptiōis z v̄ditiōis in quo qd p̄cise cogit ad tradēdū vbi fa-
cultatē hz tradēdi: vt in. iij. mēbro huius. q. absqz snia z vi-
de Bar. oū ponit suā opionem in hac. q. qz al. d. l. qui resti-
tuere. z gl. in. l. z hēs. in v. iubeat. si ser. v̄di. que v̄ facere
165 in p̄rium sed ex ibi dictis per ipm p3 rñ. ¶ Tercio fallit
p̄dicta regula in oblonē facti a testatore iuducta. nam ad ta-
le factū p̄cise quis cōpellit: vt. d. l. fideicōmissa. s. fi. de le. iij.
z rōnem Bar. que. s. relata fuit. Sed Bal. in. d. l. vnica. C.
de sen. que p eo qd interest p̄fe. in. viij. col. in v. modo querit̄
de qbusdā qōnibus que sūt mēbris diuisionū nō cadūt zc.
in fi. illius v. vbi tractat hāc. q. de qua agimus ponēs regu-
lā qd qd ad factū p̄cise cōpelli nō pōt z ponēs fallētias hāc
inter alias ponit qd fallit si aliqđ opus piū vel ad honorem
dei fieri debz vt sepulchrū vel capella z allegat. d. l. fideicō-
missa. s. fi. z sic v̄ velle qd nō sit spāle fauore vltime volūta-
tis sed fauore pie cāe. si. n. ille tex. ita disponit vbi agit d̄ pu-
blico fauore ita est dicēdū vbi agit de fauore pie cāe: ar. l.
fi. C. de sa. san. ecc. z opionem Bal. refert Saly. in. d. l. vnica.
in. x. col. vbi tractat hāc. q. plēissime in illa col. cū duab⁹
sequētib⁹ tñ postea v̄f residere cū opione Bar. qd sit spāle
fauore vltime volūtat̄is z hāc opionē cōtter vident̄ appro-
bare doc. iō tenēda est in practica: lz in pūcto iuris possz te-
neri qd nec fauore vlti. volūtat̄is nec fauore iuris publici v̄f
diuini z pij iuris sit spāle sed duob⁹ p̄currētib⁹ fauore vltie
volūtat̄is z publici vel diuini iuris: z ita loquitur. d. s. fi.
166 ¶ Quarto fallit in facto explicādo in iudicio d̄ quo dic-
vt p gl. in. d. l. sed z hee. s. p̄ter. s. de p̄cura. z h̄ est ne p̄toris
auctores eludat fm Bal. in. d. s. z in. d. l. vnica. C. de sen. q
p eo qd interest p̄fe. z ibi ēt Saly. sed Imo. in. d. v. cellus.

sentit rōnē eē qz iudiciū reddidit in iurū: vt. l. iter stipulante.
§. i. §. e. **C** Sexto fallit qñ agit p̄ eum q nō est obligatus z
agit ad factū p̄ncipalr: vt. l. q restituere. *§. de rei vē. z h̄ vult*
Bar. z doc. sequunt facit qđ h̄f per gl. in. l. earū. si ser. ven.
167 **C** Sptimo fallit fauore publice vtilitatis saltē scōario z
ita pōt pcedē qđ h̄f p gl. in. d. l. stiplo. *§. sine aut. §. d. no. op.*
nū. dñ loq̄ de scriptore ponēdo incōpedib⁹: z ita vult bal.
168 in. d. l. vnica. T̄vbi dicit h̄ pcedē in scriptore obligato scri-
bere libros legales vel libros medicie vel alios siles libros
sec⁹ in obligato scribere aliquā cātilenā z satis est de inten-
tiōe Saly. in. d. l. vnica. *§. Bar. vt. §. retuli v̄f de h̄ dubitare*
z p̄ Bal. facit qz ēt vbi agit de publico fauore p̄ncipalr nī
si aliō pcurrat nō v̄f p̄cise qđ cogi ad factū: vt. d. l. fideicom-
missa. d. §. si. Zino. in. d. §. celsus. dicit q̄ illā gl. seq̄bat Frā.
de rāpo. z q̄ ab ipsa nō v̄f recedēdū p̄ qua adducit qz fm
ipm vbi est electa idnstrīa p̄sone tūc p̄cise qđ ad factū cogi
tur: ar. d. l. vnica. §. ne aut. C. de ca. tol. z. l. iter artifices. §. de
so. sicut. n. in dictis iurib⁹ disponit q̄ p̄ aliū nō possit expli-
cari illud in quo ei⁹ idnstrīa est electa: ita est dicēdū q̄ pzo
tali facto nō possit solui itēresse: z iō ipse scriptor cū eius in
idnstrīa sit electa p̄cise cogat. Adducit ēt p̄ p̄di. gl. rōnē p̄v-
blici fauoris. i. studij ad qđ adducit no. p gl. z doc. in. l. j. C.
de stu. li. v. r. lib. xi. z doc. in. l. j. ad si. §. so. ma. dum teneat
169 Tan faber ipediens doctore legē z studere vel scholarē au-
dire vel studē expelli debeat z p̄di. gl. in. d. l. j. pcludit q̄ sic
fauore studij in q̄ v̄tis publica vtilitas Bar. tñ in. d. §. sine at
z ibi ēt Pau. d. ca. v̄f d̄ h̄ dubitare put in. d. l. stiplo. nō
diuidūt. *§. Bal. in. l. nec p̄rōn⁹. in si. C. de op. li. t. illud qđ in*
d. l. vnica. z in. l. si traditio. in. j. q. ad si. idē ēt t. z in. l. si h̄f.
p̄ q̄s. C. de loca. vbi v̄f pōderare q̄ sit electa idnstrīa p̄sone
vbi qđ stipulat libz scribi ab aliq̄ solēni scriptore z hāc op̄
nionē v̄f tenē Spe. in ti. de renū. z p̄clu. §. vnico. v̄. itē est be-
neficiū ne liber hō ob es alienū obliget z ē. z ibi plene per
Jo. an. in addi. z p̄ canonistas in. c. ij. de pig. vbi do. Abb.
fic. v̄f tenē opionē Bar. quā approbat ēt do. Alexā. in. d. l.
stiplo. nō diuidunt. in aspe. col. z p̄n. p. vbi ēt trāsīt euz
Bar. in eo qđ dicit q̄ ēt vbi est electa idnstrīa p̄sone nō d̄
q̄ p̄cise cogi ad factū ex q̄ ēt in p̄dicto cāu militat illa rō quā
ipse assignat all. §. alteri. q̄ qđ v. nō p̄sequat̄ vltra q̄ sua in
terfit vel illud qđ sua nō itersit ex q̄ rōnē r̄ndet ad rōnē scāz
p. l. iter artifices. §. de so. z. l. vnica. §. ne autē. C. de ca. tol. q̄
sicut vbi est electa idnstrīa p̄sone nō pōt factū explicari per
aliū ita ēt nō possit p̄stari itēresse. nā in eo qđ d̄f q̄ factū nō
pōt explicari p̄ aliū nō militat illa rō. §. alteri. v̄. qđ p̄sequat̄
vltra q̄ sua itersit vel alr q̄ sua itersit si h̄z p̄p̄ius p̄mittēs
facere nec admittit q̄ p̄ aliū fieri faciat put militat si coge-
ret factū explicare nec admitteret volens soluere itēresse z
cū Bar. quo ad h̄ trāsīt ēt Saly. in. d. l. vnica. vbi est tale fa-
ctū qđ p̄ aliū pōt explicari: tūc. n. fm ipm siue sit electa idn-
strīa p̄sone siue nō liberabit p̄mittēs p̄stādo itēresse allegat
iter alia. d. l. si pcuratorē. §. mādati. §. māda. nā ille tex. loq̄
tur fm ipm vbi fuit electa idnstrīa p̄sone tñ est tale factū qđ
pōt p̄ aliū explicari. Vbi autē est tale factū qđ nō pōt p̄ aliū
explicari: puta qz nō est sibi filis qui id sciat explicare: z tūc
ad tale factūz pōt p̄cise compelli z rō est fm ipm: qz tūc v̄f
hoc tacite actū v̄. qđ cogat p̄cise ad factū v̄. dicebat Pe.
de bellap. qđ maxime pcedit fm ipm Saly. qñ itēresse non
stat incōmodo pecuniario: puta qz factū explicādū nō con-
cernit p̄modū bursale v̄. si p̄misit qđ pueros erudire in grā
matica vel alia scia z h̄nc casui nō videt obstare rō Bar.
facta p. d. §. alteri. si. n. vbi sumus in tali facto qđ nō pōt per
aliū explicari cēset tacite actū v̄. factū ipz oino p̄stet nō at-
170 tēdit alr itēresse. *† p̄ct⁹ a p̄uētiōe partiū legē z formā accē-*
piūt: vt. l. i. §. si pueniat. §. de posi. z in regula p̄ctus. de reg.
in. li. vj. cū si. z in tali facto ipse saluat opionē tercio loco po-
sita per gl. in. d. l. si qđ ab alio. §. si. z p̄ hāc suā opionē possūt
opiones reduci ad p̄cordiā an vbi est electa idnstrīa p̄sone
ad factū qđ p̄cise cogat distinguēdo an sit tale factū qđ pos-
sit p̄ aliū explicari z p̄cernat cōmodū bursale z ad tale fa-
ctū qđ p̄cise nō cōpellat an v̄o sit tale factū qđ nō possit per
aliū explicari z nō p̄cernat cōmodū bursale: z tūc possit qđ

ad tale factū p̄cise compelli et hec p̄sideratio Saly. est satis equa et iuridica quē oīno vide q̄ per extensum recitat oēs opiones quas adducit Bar. in hac. q. et adhuc intelligibilius et in effectu trāsit cū Bar. excepto q̄ facit. s̄ dictā additionē ad illud qd̄ dicit Bar. q̄ vbi ex p̄uentione q̄s tenetur ad factū nō pōt ad ip̄m p̄cise cōpelli sed liberat solūdo in teresse sit vel nō sit electa industria p̄sone et dicit eius dēm. si ne dubio idistincte p̄cedere vbi factū qd̄ q̄s stipulat alij est fiendū nō sibi. talia. n. stiplo nō valet nisi quatenus interfit stipulatoris: vt in. s̄. alteri. insti. de inuti. stip. et iō liberat re^o

171 solūdo iteresse et ibi ē tāgit. ¶ An vbi est interpositū iuramentū q̄s ad factū p̄cise cogat de quo plene p̄ doc. in. d. s̄. cel sus. q̄ adhuc plures dant limitationes ad predictā regulā q̄ q̄s ad factū p̄cise cogi nō pōt quas omitto q̄ auditores p̄cessum desiderāt p̄pter instās dubiū p̄ctis et vide que h̄nt in. c. ex l̄ris. el. ij. de sp̄sa. vbi aliqd̄ dixi in vlt. no. et in. c. si. ne pla. vi. su. et vide oīno dñz Abb. si. in. c. veniens. de iu. iu. vbi

172 examinat an de iure diuino et canonico in oblonib^o facti succedat oblo ad iteresse maxime vbi iuramentum iteruenit

173 ¶ Circa scōm^o an vbi rē restitui est in obligatiōe q̄s ad restōnem p̄cise cōpellat Bart. breuiter se expedit distinguat. n. an ille qui tenet ad restōnem hēat facultatē rei restituende nec ne per ea que dixi in. vj. q. vbi plene tractatum fuit de hac obligatiōe rē restitui soluz addit q̄ vbi ad restitutionem q̄s hypothecaria p̄uenitur liberat p̄stādo iteresse. agit eim ad factū p̄ncipalr p̄pter iteresse: vt. d. l. paulus. s̄. i. s̄. qui. mo. pig. vel hypo. sol. et dictū fuit. s̄. primo mēbro.

174 ¶ Circa tertius an vbi tradi est in obligatiōe p̄cise q̄s cogat ad tradendum Bar. in. d. viij. q. recitat opiones deum ponit opionē suam per quā distinguit an tradi sit in obligatiōe ex p̄ctu emptiōis et venditiōis: et tūc seruet opinio. Bar. quā approbat gl. in. s̄. p̄ciū. insti. de emp. et vē di. vt distinguat an habeat facultatē rei tradēde nec ne: an vō ex alio p̄ctu: et tunc indistincte nō possit cogi ad tradendum sed liberet p̄stādo iteresse per. d. l. stipulones. in p̄n. ibi fundū tradi. iuncto v. seq. et l. si fundū p̄stari. j. e. et p̄dictorū rōnem subiicit ipse Bar. qui idē tenet in. d. l. s̄. de actio. emp. vbi pro opione Jo. et aliorum gl. adducit. l. si actū. s̄. de actio. emp. et ita tenet Bal. in. d. l. j. et ibidē Pau. de ca. qui dicit hanc opionem tenere Inno. et Hostiē. in. c. cum iōānes. de si. instru. et in. c. olim. de cēsi. et reprobat q̄ndam limitationē quā ad predictā opiones dat Bal. in. l. p̄

175 cius. C. de si. instru. in vlt. col. ¶ Limitabat. n. p̄dictaz opionē eo casu quo vēdens est dñs ex quo tūc dari est in obligatiōe sed Pau. reprobat q̄ imo merū factū nō est in obligatiōe ex quo vendēs nō dñs tradēs transfert vsucapiēdi p̄ditionē vt. l. clauibus. s̄. de p̄ben. emp. et eo casu quo est dñs nō obligat ad dandum s̄ ad tradendum l̄ ex traditione trāfferat dñum: vt. l. exempto. s̄. de actio. emp. si. n. teneret ad dandū nō esset fīda illa distin. an haberet facultatē rei dande nec ne. semp. n. teneret ad dandum: vt. l. si seruū. s̄. si. j. e. et illaz limitationem reprobat et do. Alex. in. d. l. stipulationes nō diuidunt. in pe. col. vbi post alios approbat opiones Bar. in predicta. q. et vbi tradi est in obligatiōe ex p̄ctu emptiōis et venditiōis dicit nō esse distinguendū an dñs sit nec ne ipse vendēs: et ita ē tenet in apostillis ad Bal. in. d. l. p̄ctus. quē Bal. vide in. d. l. si traditio. C. de actio. emp. vbi simplr transiit cū opione Bar. et per eundez in. d. l. vnica. C. de sen. que pro eo qd̄ interest p̄fe. et ibi per Saly. in. xij. col. in fi. et xij. in p̄n. et per eundē Bar. in. l. si traditio. s̄. al legata. vbi plene discutit hanc. q. et adheret opioni Bar. et opioni Bart. rñ. ad omnia p̄ia: et ibi ē Pau. de ca. approbat hanc opionem et Ang. de are. in. d. s̄. p̄ciū. qui dicit gl. ibi reputari meliorem de corpore iuris et Imo. in. d. s̄. cellus. in. v. q. p̄n. Nec ob. d. l. si iactus. per quā p̄ Bar. tenebat Raph. cu. in. d. l. stipulationes nō diuidunt. naz fm̄ no. illa. l. loquit̄ quādo vendit quid incertū pendens a futuro euentu: et sic p̄sistens in Spe. quo casu vendit non cogit p̄cise tradere et q̄ habeat facultatem rei tradende: et ita limitatur opinio gl. et sequacium in. d. s̄. p̄ciū. et ita trā

fit do. Alex. in. d. l. stipulationes nō diuiduntur. sed nō assignant rōnem huius limitationis p̄fati doc. et p̄pterea v̄ melius posse rñ. q̄ in p̄n. p̄redi. l. nō erat obligatus solū ad tradendū sed et ad iactandum retez: vñ nō pōt p̄cise cogi ad iactandū et in p̄sequentiam sequit̄ q̄ nō tenet nec cogatur ad tradendū sed ad estimationē. In fine autē p̄di. l. vbi iactauit d̄ intelligi q̄ fiat estimatio fm̄ q̄ ibi d̄ demū vbi p̄sces sunt p̄supti adeo q̄ amplius tradi nō possunt qd̄ factio p̄supponit illa l̄ra ibi tradere noluerit et c. quasi inuit q̄ in p̄teritū tradere noluit nec alr fuit coactus ad traditionē dū tradere poterat. nā tūc recurrat ad estimationē siue in teresse posset et alr rñ. ad illū tex. vt declarat quā sit fīda estimatio: et vbi nō vult iactare qui promissit iactum retio: et et vbi iactauit et nō vult tradere. nam in omni casu succedit obligatio ad iteresse vnde expedit videre quā sit dictus iteresse estimetur si forte illud petere vellet ipse cui p̄missio facta fuit. nam in electione sua est vt vidimus. s̄. prima. q. l̄ ergo ille tex. dicat fiendam eē estimationē nō tamē pbat q̄ ad traditionem nō possit agi si facultas supest. ¶ No.

176 no Bar. in. d. l. stipulationes nō diuidunt. querit̄ quā sit factus seu iteresse petat et exigat: et dicit q̄ triplex modus a glosatoribus traditus reperit. Primus est q̄ in libello petatur factum et tpe sentētie reus interrogetur si vult facere vel nō et si dixerit non tūc index cōdemnabit eum ad interesse: ar. d. l. si quis ab alio. s̄. si. s̄. de re iudi. et l. si traditio. in fi. C. de actio. emp. et hunc primum modū tradit gl. magna. in p̄n. in. l. j. in p̄n. s̄. de actio. emp. que dicit q̄ non obstat q̄ ad aliud agatur et ad aliud fiat p̄demnatio. l. ad interesse: q̄ alio hoc euenit: vt. l. vinū. s̄. si cer. pe. et in. l. ediles. s̄. item sciendū. de edili. edic. Quem modū l̄ Pau. And. de py. et Ly. ipugnare conetur ip̄m tñ saluat Bart. in. d. ix. q. et in. d. l. j. de actio. emp. vbi vide q̄ ex dictis suis percipi es q̄ doc. improbat gl. nō rñdebant eodē modo ad. l. vinū. s̄. si cer. pe. et ad. d. s̄. item sciendū. per que inra gl. rñ. ad. l. si. C. s̄. fideicō. li. et l. vt fundus. s̄. cōi diui. cū si. l̄ Bar. p̄cludentius rñ. ad p̄dictaz obiectionem salvando ipsam

177 gl. Qui postea querit̄ An si index p̄demnat ad factū simpliciter reus liberet solūdo interesse et rñ. q̄ sic vsquequo cōueniat iudicati per. l. miles. s̄. decē. de re in. et l. itē veniūt. s̄. cum p̄diximus. s̄. de pe. hēdi. et rñ. ad. l. si insulam. s̄. e. et tactum fuit aliquid de hoc. s̄. in. vij. q. in fi. et in. vij. q. in scōa fallentia. et cum Bar. transiit Imo. quo ad hūc primum modum et practicam in. d. s̄. cellus. in vlti. q. et Bal. tenet hunc modum practicandi in. d. l. j. de actio. emp. Et no. bene verba Bar. dum rñ. ad. d. l. si. C. de fideicō. li. et in ter alia dicit q̄ factum et iteresse censent esse. idem qd̄ p̄

178 tertiam fideiussor pōt obligari ad iteresse l̄ principalis se obligauerit ad factum: vt. l. stipulatus es. j. de fideius. et p̄

179 gl. in. l. si q̄s pro eo. eo. ti. nā dicta vba Bar. faciūt̄ q̄ si alij q̄s p̄misit factū puta p̄struere domū: et si non fecerit p̄misit penā q̄ euitet solutionē pene si offert iteresse vbi nō vult factū explicare: et sic domū p̄struere p̄riū tñ tenet Jo. de imo. in. l. p̄tinuus. s̄. q̄ insulā. j. e. dicēs q̄ pena v̄ apposita vt factū explicet et p̄pterea nō sufficit offerre iteresse: et ita tenet

180 do. Alex. in. d. l. stipulones nō diuidunt. qui dicit̄ q̄ p̄ditio debet impleri in forma specifica: vt. l. q̄ hēdi. et l. i. mēu. s̄. cō di. et demō. vñ cū pena sit p̄missa si factū nō fiat ad h̄ vt pena euitet d̄ factū explicari nec sufficit expollēs. i. obligatio et p̄statio iteresse et p̄ hoc tollit motiū in p̄riū factū p̄ dicta Bar. q̄ l̄ iteresse cēseat idē cum factus tñ in rei veritate est

181 qd̄ diuersus. ¶ Secundus modus practicandi in ista mā est vt ab initio reus interrogetur si vult factus explicare et si nō vult explicare q̄ icōtinēti agat ad iteresse et hūc modus tradit et gl. magna. in p̄di. l. j. de actio. emp. in v. s̄. an ip̄s interesse et c. ibi cū forte interrogauerit vēditionē et c. et hunc modū p̄ verissimo approbat Bar et in. d. l. stipulones. et in d. l. j. dicit tñ q̄ ipse reus hēbit facultatē purgadi morā v̄ q̄ ad litis p̄stationē p̄. d. l. si insulā. et ita trāseunt doc. in dictis locis. l̄ gl. in. d. l. j. hūc modū nō firmet et p̄ ip̄m alleg. l. si seruū. s̄. si. j. e. sed p̄dicte. l. rñ. Bar. et Bal. in. d. l. j. q̄ loquitur in obfione dādi et bñ loquuntur. Ad illud tñ qd̄ dicit de purgatione

purgatioe more obitare vñ qz dicendo nolo facere vñ ipsi
purgatōi renūciasse cui nō est dubiū qz pōt renūciari: vt
l. sancimus. C. de fideius. facit. l. si qz in cōscribendo. C. de
183 pac. cū si. et dcm̄ fuit. in. d. l. si iulā. ¶ Tercius modus
est vt petat sc̄m qd si nō fiat tunc petat interesse puta peto
domū edificari vel fundū tradi: et si nō edificaueris vel tra
dideris peto interesse: et hūc modū ponit et approbat gl.
in. d. l. i. in v. allegato. in si. et p glo. in. l. i. q. itez si in facto
ē. et hūc modū et practica t3. l. in. d. l. si traditio et ap
probat Bar. in p̄dicta. l. stipulones nō diuidunt. et in. d. l. i.
Rūdens ab obiectionē factā per do. An. de pi. qz cum di
uersa actio cōpetit ad sc̄m diuersa ad interesse: vt vidimus
in. vñ. q. actor cogēt eligere per. l. qd in b̄dē. §. eligere.
et de tribu. vt vide per ipm̄ in p̄dictis locis cū quo doc.
transiunt: et qñ adhuc nō erat cōmissa mora in faciendo
p̄dicta practica vñ esse indubitata: et clarū vñ esse qz tunc
interesse nō petīt per viam actiois: qz adhuc nō cepit de
berī: sed put est in facultate soluendi: tñ ē vbi mora fuit
cōmissa vñ p̄dicta practica pcedere: et ita sentit ipse Bar.
Rūdendo ad p̄dictā obiectionē l3. Bal. in. d. l. i. videat sen
tire p̄rium: et vide Bar. in. l. i. §. qz aut. §. quoz lega. ex cu
ius dictis p̄cipit alia r̄sio ad p̄dictā obiectionē And. de
pi. nā ex pluribus actōibus nō cogit quis vnā eligere vbi
est in certū que sibi cōpetat ex facto puenti put est in casu
nō in quo est in certū an velit tradere rem vel interesse: et
hoc dicit ibi Bar. facit sp̄l̄r mentōe de dictis glo. in. d. l.
i. §. de actio. emp. quatenus ponit hanc tertiā practica fa
ciunt no. per ipm̄. j. pxi. Et dicit vñ Bar. in. d. §. qz aut ex
quo inferri vñ qz ista practica nō pcedat nisi mora cōmis
sa: et sic vbi iam incepit deberi interesse et qz illud qd est in
facultate soluendi nō in petitiōe nō possit deduci in libello
183 dicit. n. ibi ¶ qz iste libellus peto rem: et si non extat peto
estimationē pcedit eo casu quo estimatio pōt in petitiōe
internuenire: et sic eo casu quo debet: secus si nō pōt interue
nire: et sic nō debet: vt. l. si seruū. §. si. j. e. vbi estimatio non
deducit in petitiōe eo qz nō debet cum scimus in obloni
bus dandi in qbus post morā nō succedit oblo ad inter
esse: et sic de necessitate vñ ista practica intelligēda vbi iaz
interesse cepit deberi et sic ad ipm̄ actio cōpetere capit nō
ante morā qd plurimū facit p̄ Bal. in. d. l. i. sed aduerte qz
Bar. in. d. §. qz aut. vult qz nō possit deduci in petitiōe illd
qd solū est in facultate soluendi per viam actiois prout est
in oblonē rem dari. nō. n. agi posset ad rem: et si nō extat
ad estimationē p̄supposito qz ad ipsam estimationē ē in
tentet actio. isti. n. sunt termini p̄dicto. §. qz autē. qñ due
actioes simul intentant: sed nō negat ibi Bar. qz vbi vnū
petīt per actionē aliud tanq̄ exis in facultate soluendi qz
hoc fieri nō possit et qz nō pcedat libellus. hoc aut qz qd
petat nō per viam actiois: sed tāq̄ exis in facultate soluē
di si Bar. p̄sumit vbi etiā actio cōpetit ad interesse qd est
post morā cōmissam quo tpe rōne in certitudinis pceden
tis ex facto actoris pōt libellus pcedere ē qz duplex actio
intentaret multo magis vbi petīt ante morā cōmissaz cū
non cadat qz per viam actionis petat. Et p̄p̄ea in casu in
quo loquit Bar. vñ. in oblonē rem dari pcederet libellus
peto rem si extat et si non extat peto estimationem nisi ex
presse p̄staret qz ad estimationē intentare vellet actionem
tunc. n. pcederet dcm̄ Bar. i. n. d. §. qz aut. sed in dubio de
beret fieri interpretatio qz estimatio nō peteret iure actio
nis: sed put exis in facultate soluendi per id qd dicit bar.
in. d. ix. q. qz nō est dicēdus qz in. d. §. qz aut. voluerit qz illd
qd est in facultate soluendi non possit deduci in libello: nā
ipse dixisset p̄. d. l. miles. §. decē. sed benevoluit qz nō possit
deduci in libello per viā actionis: sed in dubio vt dixi nō
vñ interpretari qz per viam actionis ad hoc vt libellus p
cedat et hoc modo saluabit dcm̄ Bar. in. d. §. qz aut. et ge
neralr̄ illud qd dicit in hac tertiā practica: vt sic pcedat et
ante morā cōmissam et multo magis in dicto casu vt p̄e
dixi: et ad p̄dicta vide Bal. et doc. in. l. non amplius. §. cū
bonoz. §. dele. j. vbi satisficere et apte sentit qz in oblonibus
dandi pcedat iste libellus peto rem si extat et si non extat

peto estimationē quasi estimatio non videat petita prout
exis in oblonē et actione: sed put exis in satisfactione et
solone et per eundez bal. in. l. sancimus. C. de sa. san. eccle.
vbi dicit qz ē p̄cedit iste libellus peto rem aut estimatio
nem: quia sempervideo petere illud quod de iure possum
petere: et eo modo et ordine qz de iure permittitur alleg.
specu. in titu. de obli. et solu. §. sequitur. ver. quid si libellus
et. vbi specu. nota. loquitur et eius dicta bene confert ad
hanc practica cōprobandam: et facit qd habet in. l. non
ab re. C. vnde vi. per glo. in v. ordine et ibi per Bar. et doc.
et in. l. p̄ductores. C. loca. et in. l. qui de inofficioso. §. de in
offi. te. et in. c. raynaldus. vbi p glo. venient. de testa. et qd
per no. in dictis iuribus dñt doc. in. l. edita. C. de eden. vñ.
184 ¶ qz l3. afo duo iudicia simul pcurrere nō pñt tñ subcōdi
tione cumulari pñt faciūt no. p Bar. in. l. si cū exceptōe §.
hec aut actio. §. qd me. cau. et ad illud qd allegauit Bal. in
d. l. sancimus. C. de sa. san. eccle. facit tex. et qd ibi dicit idē
Bal. in. l. si res. C. de ordi. cog. vbi vult qz libellus ordinē
fm̄ iuris dispōnē et fm̄ p̄dictū ordinē intelligat. vñ in ca
su nō si peteret hoc mō peto sc̄m aut inter: sic pcederet li
bellus et libellus censeret petita veniū obligato nolēte ex
plicare sc̄m et iste erit alius modus libellandi in ista mā.
In qua vñ nō omitto qz ē qz interesse nō posset peti sub
cōdictōe vbi adhuc nō fuit cōmissa mora: et sic nō fuit na
ta actio ad interesse tñ nō vitiat libellus in totū: s3 soluz in
pte p̄dictōali: qz sunt capitula separata: vt. l. et. §. ex cā. et
de mino. et l. qdā mulier. §. fa. her. et l. carmelia pia. de in
185 pa. In qbus iuribus pbat ¶ qz libellus pōt p̄ p̄e p̄cede
re: et p̄ p̄e nō: qñ p̄es sunt separate: qz vident esse plures
libelli: et hoc est elegās dcm̄ Bal. in. d. l. qd inofficioso qui
gn̄alr̄ loq̄ vbi vna actio pure et intentat alia p̄dictōalr̄ q
nō pōt intentari: vt p̄ p̄cā iura libellus non vitiet. Adde
et qz dū supra est p̄suppositū qz an morā interesse nō possit
peti p̄ viā actiois qñ nō nata actōe qz imo vñ posse peti cō
dictōalr̄ et p̄ viā actiois p̄ no. in. d. l. p̄ductore. facit. l. i. C.
de fideicō. et ad illd qz due actioes simul cumulari nō pos
sint apparet. responsio ex dictis bar. in dicto. §. quia autē
et ex dictis doc. in. d. l. edita. faciunt no. per bar. in. l. nō
quemadmodum. et de indi. Adde etiam qz Imo. in dicto
ver. celsus vltra modos traditos per glo. et bar. peten
di factum seu interesse ponit alium talem. vñ. Et post mo
ram absqz alia interrogatione petat interesse qui modus
probat in dicto ver. celsus. iste tamen modus non pro
cedit nisi demuz cōmissa mora in faciendo: et ille a quo pe
tetur interesse poterit moram purgare explicando factus
vsqz ad litis contestationem per. l. si insulam. j. eo. et dictus
fuit supra circa primum modum. ¶ Sed dubitat bar.
circa p̄dictam nonam questionem explicatis dictis tri
186 bus modis ¶ an vbi factum desijt fieri posse ad modo in
libello peti possit ipsum factum et concludit qz non si ex li
bello resuleret perplexitas et ex ipso appareret impossibi
litas explicandi factum: alio secus et viriusqz casus exem
pla subiicit primus enim casus exemplificatur in. l. si vsus
fructus mihi in biennium. §. de vsufruc. lega. et in multis
aljs iuribus secundus in iuribus dicentib3 et p̄bantibus
qz etiam re perempta ipsa res restitui peti potest de qui
bus habetur supra in sexta. q. licet enim sit perempta non
habet hoc narrari in libello adeo qz impossibilitas p̄esta
tionis appareat ex ipso libello. Item exemplificatur vbi
quis erat obligatus scribere: et sibi fuit amputata manus
nam non habet hoc narrari in libello. Et propterea ad
huc potest peti qz scribat sed cōdēnatio fiet ad interesse
et cum bar. transit Ange. in dicto vers. celsus. qui dicit
dicta sua procedere in facto: quia vbi ex libello apparet
impossibilitas explicandi factum non potest ipsum factū
peti et deduci in libello: secus quando agitur ad danduz
quia tunc etiam qz appareat impossibilitas in libello: pu
ta: qz res sit perempta tñ possum ipsam rem petere vt p̄e
quar estimationē: sed non possez petere cū simplr̄ asseren
do ipsam pemptā: et ita intelligit. l. si seruū. §. si. j. eo. et qd
bñ in. l. si p̄dicat. §. de p̄di. fur. et in. l. si p̄cubina. §. re. amo.
¶ In cen. sup sc̄ba. ff. nonl. 99

que iura vlti. loco loquunt in oblatione rem restitui in qua
 Bar. vñ requirere qd nō appareat in libello de impostitate
 Imo. hic loquens per verbum forte dicit qd verius vñ qd si
 asserit in libello res pempta nō pōt ipsa res peti dari: sed
 estimationē pp pplexitatē que resultare vñ: sed hoc dictū
 Imo. vñ ē dñm. §. si. l. si seruū. et ibi nō. per doc. qz volūt
 qd estimatio in oblationib⁹ dandi ē re pempta peti nō possit
 187 cū ad ipsas nō succedat oblatio nec per pñs actio sine qua
 nemo in iudicio experiri pōt vt. l. si pupilli. §. videamus. §.
 de neg. ge. cū si. Si autē dixisset Imo. qd res pempta nō dñ
 peti dari narrando ipsam pemptam forte melius locutus
 fuisset sed dñ omitti qd sit pempta: et hoc nō intelligat. d.
 §. si. vbi tñ Bar. nō vñ curare qd hoc narret dicendo pe-
 to ad hoies fieri pdenationē ad hoc vt psequat estimatio-
 nem vel peto hoiem ad hoc vt pdenatio fiat in estimatiōe
 pōt ēt simplr petere hoiem nulla mortis mentiōe habita
 quo casu si in pcessu ligabit de morte poterit iudex ēt in
 estimatiōe pdenare fm ipm. d. §. si. qui vñ velle qd narratio
 mortis nō sit necia si tñ fiat qd adiiciat vt pdenatio vel exe-
 cutio fiat in estimatiōe est sic satis vñ pcondare cuz Ange.
 et ad dicta per Bar. in si. dicit. ix. q. vide eundem in. d. l. si
 vsufruct⁹ mibi in bienniu vbi declarat quātr in. d. l. sit oblo-
 faciendi cuz vsufructus pteat dationē: vt. l. iij. §. dare. §.
 de vsufr. ff. gñali. et faciunt dicta. §. circa. iij. q. Et ad obie-
 ctionē tollendā quaz faciebat cū opione Bar. in. d. l. si ser-
 uum. §. si. rñdet do. Alexan. in. d. l. stipulones nō diuidunt.
 ad si. adde dicta. §. in. x. op. dñ tractatū fuit de diuiduitatē
 vel indiuiduitate opaz. ¶ Decimo et vlti. querit Bar. in
 188 d. l. stipulones non diuidunt. ¶ quātr interesse petat an. si.
 ab initio sit necesse petere certā quātitatē vel sufficiat certā
 quātitatez exprimi in snia et sic declarari et certificari per
 indicē que. q. est vñlis ēt ad pcedentē vt sciamus an certa
 quātitas interesse sit exprimenda vbi petis. Et pcludit cū
 glo. in §. ex certo. in. l. certi pdictio. vbi ēt per Bar. §. si cer-
 pe. vñ qd nō sit necesse interesse certū peti in libello: sed suffi-
 cit qd in snia certifice nō improbat tñ si certū peteret in li-
 bello fm qd volebant antiq quoz rōnibus rñdet qd saluan-
 do glo. et dicit qd forma libelli antiquoz posset ēē nocua
 pp pdenationē expensaz vbi de minori interesse qz petito
 pbaret sed Imo. dicit qd si diceret expssa quātitate inter-
 esse et illud plus et minus qd per indicē taxari ptingat ad
 mittit adiectio in certe pñs iuxta cā subsistente: vt. l. q. de
 tota. §. in certū. §. de rei ven. et ista practica pcceteris §z ipz
 Imo. melior videt. Qui Imo. in. d. §. celsus. exaiat illd qd
 189 tangit Bar. in pñca vlti. q. ¶ qvbiqz declaratio in certi-
 tudinis nō est pñte agēis admittit libellus in cert⁹ p. l. i.
 §. qz aut. §. qz leg. de q mā plene dixi in. l. q. fūdū. §. si in ex-
 pte. §. ad. l. fal. breuitatis gñs omitto aliqd hic dicē d hoc
 et ad id qd tāgit Bar. pñcipalr in hac. q. vide plene deā p
 doc. in. d. l. certi pdictio. et hec sufficiat de pmo. §. pñcipalr
 pposito. Esset nūc veniendū ad scōz qd examinatur in. §.
 cato. qd pro modo omitto: qz ibi dixi et examinari.

Ita stipulatus. ¶ Pñs .l.

fama est et vñlis tñ quātū alia q sit incor-
 pore iuris fm quez breuiter .h. d. ¶ penalis
 stipulatio ex errore vel in certitudine q pñ-
 cipalē stipulone reddit inutile. Si autē vñle pñtione pena-
 lis stiplo subsequat tñc pñalis stiplo cōmittit cū sup pma
 mora pñt nisi dies in pñte pmissoris fuerit positus. Qd
 si nō pñtio s; pdictio penalē stipulone pcedat tñc cōmittit
 cū oino pditionē existere certū erit. S; in vltimis volūta-
 tibus indistin. a tpe cessatiōis cōmittit pena q sola exigat
 nisi actū sit qd vñqz petat. h. d. Diuidit fm By. in duas
 ptes pñcipales. prima tractat qñ penalis stiplo cōmittit.
 scda qd ea cōmissa exigat. Incipit scda: ibi qd sine dubio
 et c. Et itez pma ps subdividit in qnqz ptes §z eūdē By.
 In pma. n. tractat de qdā stipulone pñtia q incipit a pce-
 denti pñtione fm Bar. dicit qmo hec pma ps tractat nō
 solū de pñtia: s; ēt de pñtiali stipulone: qd vult ēt hic glo
 sella scda pua. In scda q incipit. ibi. s; et ita et c. tractat de

stipulone pñtiali q incipit a pcedēti pñtione in nō faciēdo.
 In tertia q incipit. ibi. Itē si qz et c. tractat de stipulone cō-
 uentuali q incipit a pcedēti pñtione in nō dando: et circa
 eaz ponit dñm pegasi. In qñta q incipit. ibi. Sabinus autē
 et c. ponit dñm sabini qd dicto pegasi pñdicere vñ. In qñta
 pte q incipit. ibi. itaqz pñt sabini snia recipi et c. ponit con-
 cordia inter dictū pegasi et sabini et cū hac diuisione tran-
 sit Bar. excepto in pma pte: pñe pñs pñcipalis: qz addit
 fm qd est supra dñm. Et fm hanc diuisionē tex. ad si. in. vñ.
 qd sine dubio et c. et sit in scda pte pñcipali exponit pñt in
 glo. sup. d. vñ. qz qd p sed exponit. Sed fm Qldra. in §. pla-
 ne. legi posset et erit aliud intellectus. Talis. vñ. dñm sabi-
 ni est qd nō expectet vt desinat posse dari vel fieri s; cōmit-
 titur statim stiplo penalē cum potuit dare et nō dedit qd
 dñm pcedit si id actū pñt vt vñqz def. cū. n. actū est vt
 vñqz debeat si attendat dñm pegasi inutilis est stiplo: qz
 repit pcepta in casu in quo vñqz dari nō posset et hoc ca-
 su siue stiplo: incipiat a pcedenti cōuentōe siue a pcedenti
 pñtione pcedit dñm ipsius sabini fm hunc intellectus fm
 quē illud qd statit relatiue: et in illo §. nō ponit scda pñs
 pñcipalis huius. l. sed tota. l. diuidet in. vñ. pñs pñcipales
 et iste §. pñtūabit cū §. itaqz pñt sabini snia recipi et c. et sic
 dñm sabini saluabit: et vbi stiplo incipit a pcedenti pñen-
 tione: et ēt qñ incipit a pcedenti pñtione hoc tñ actū vt
 vñqz detur si illud qd deuenit in pñtione nō adimplet.
 Qui intellectus §z fm Bar. sit verus in se tñ ipse psequit
 intellectū et diuisionē By. sup hac. l. de quo intellectu an
 pcedat plenius dicem⁹. ¶ in gl. sup. d. vñ. qd si nō dubio et c.
 ¶ Pau. de ca. diuidit hanc. l. in tres pñs cuius diuisiō plu-
 rimū amica lē et mibi placet fm quā diuisionē. In pma
 pte huius. l. tractat vñ stiplo pñcipalis: et ēt penalis pp
 in certitudinez exñte pñcipali nulla reddant. In scda pte
 que incipit: ibi. nec an et c. tractat posito qd hec stipulones
 non reddant nulle dicta de cā qñ penalis stiplo cōmittat
 an cuz desit posse dari vel fieri id qd in pñcipali stipulone
 deductū erat: an aut postqz illud potuit fieri: et nō est scñ.
 In tertia pte q incipit. ibi. qd sine dubio et c. tractat
 posito qd stiplo penalē sit cōmissa qñr exigat anyna cū pñ-
 cipali debito an ipsa sola pena. Et vñ scda subdividit in
 tres ptes. In pma ponit dñm pegasi circa cōmissionē sti-
 pulonis penalē q voluit nō an cōmitti penales stipulone qz
 illd qd deuenit in pñcipali stipulone desierit posse dari vel
 fieri siue stiplo incipit a pcedēti pñtione siue a pcedēti sti-
 pulone. In scda q incipit. ibi. sabinus et c. ponit dñm sabini
 q vñ voluisse qd penalis stiplo indistin. cōmittat vbi pñt
 tens fuit in mora adimplēdi illud qd deuenit in pñcipali
 stipulone. In tertia q incipit. ibi. Itaqz pñt et c. ponit opio-
 ¶ Papiniani auctoris pñtis. l. q. reducit pñtias opiones
 ad pcondia hoc mō vt dñm pegasi pcedat vbi stiplo ince-
 pit a pcedenti pñtione dñm sabini vbi incipit a pcedenti
 pñtione. In tex. ibi qnquaginta aureos et c. supple noie pene
 et qd stipulone hoc mō pcepta vt in pcedētib⁹ et sequētib⁹
 dubitat an valeat cuz dies nō fuerit expssus vbi actū fue-
 rat inter pñs in pñtōibus vt certa dies exprimere nō tñ
 alr specificata die ipsa vt hic p gl. in §. certo die declarāt vt
 hic p Bar. i. j. op. pñe pñs q sup pñ. ponit casuz. In tex.
 ibi cū id ageret et c. supple in pñtōibus nō in ipsa stiplo-
 ne. In tex. ibi vt certo die sistere et c. supple als nō specifi-
 cato nec declarato ipso die: qz si fuisset declaratus in pñtōib⁹
 cēseret postea repetitus in ipsa stipulone p. l. titia. §. i. j. e. et
 l. Itē qz in si. §. de pac. In tex. ibi non secus ac si et c. supple
 imo pñde ac si qd pondere et c. In tex. ibi vt quocūqz die
 sistere et c. supple quo tibi placeret sistere et sic dies sisten-
 di positus fuit in volūate pmissoris §z non snia oblonis
 quo casu nō valeret: vt. l. stiplo nō valet. et l. centesima. §.
 si. §. e. et fuit omīssa expssio diei ex certa scia nō p errore: vt
 in p casu. In tex. ibi qd sine dubio verū erit et c. ista dicitio
 q §z lec. gl. accipit p §z §z lec. Qld. stat relatiue vt dixi. §.
 in diuisiōe tex. ¶ Mo. j. et tene mēti ex hac. l. in pñ. ¶ qd si
 plo vitiat rōne erroris vel incertitudinis interuenientis
 in quantitate vel substantia ipsius stipulationis. Ex quo
 tex. dicebat

3 tex. dicebat Gofre. in c. ex parte. de deci. t. q. votū scilicet de dando ecclesie sancti Jacobi quolibet anno frumentū nō specificata certa sūma esset nullum. Sed Archi. in c. sunt nōnulli. i. q. j. dicebat q. eqtate canonica vbi incertū pmit titur pōt peti vt arbitrio iudicis id pstituat t. declaretur qd facit p dictū Gofre. q. in casu suo agit de mā pcerne te aiam. vnde vñ q. ius canonicū attendat per no. in. l. pñile gia. C. de sa. san. eccl. in. §. sexto gradu. insti. de grad. in. c. 4 i. de no. ope. nū. in regula possessor. de reg. iu. li. vi. cū si. t. r. maxi. cū in voto qd deo obligat t. deo hēat solvere: vt. c. magne deuo. t. p. Post. in sūma. e. ti. §. j. q. chorda scrutat t. scit t. secreta videt: vt in. c. erubescant. xxij. dist. facit. c. si qd inuenisti. xliij. q. v. t. c. hūane aures. xxij. q. v. si ergo vo uens dare furmentū quolibet anno alicui ecclie gessit in mente quātitate dico q. ipse obligatus est pdictā quātita tē dare in foro pscie t. quo ad deuz. Quo aut ad for. ind/ cialie an sit vñ qd dicit Archi. q. secus sit de eqtate cano nica qd de iure ciuili vñ in stipulone in certa dubitabile est ex quo de iure canonico nō repit dispositū pñiū. ipse. n. nīhil ad hoc alle. ppea est standū dispōni iuris ciuilis per no. in. d. c. i. de no. ope. nū. cū si. facit. c. cū expediat. de elec. li. vi. cū dco tñ Archi. transit hic do. Alex. allans do. An. de bu. hoc tenere in. d. c. ex pte. pp quoz auctē forte in pra ctica nō esset tutū ab hoc dco recedere l3 in pñcto iuris vi deat dubitabile p pñcā p qd adhuc facit t. q. dispō in cer ta dñ valere fauore pie cāe: vt p gl. t. doc. in. c. nos qdē. de testa. p gl. t. Bar. in. l. si cui. §. de an. leg. t. p gl. in. l. pñile gia. C. de sa. san. eccl. l3 Bal. ibi quē seqt Pau. de ca. post De. t. Ly. teneat q. inio nō valeat nisi possit certificari p relationē ad aliud: si ergo ēt de iure canonico fauore pie cāe valet dispō oino in certa ergo aīa talis dispō ēt de iur re canonico nō valet. arg. c. nōne. de pñump. l. cū pñor. §. de iudi. l. maritus. C. de pen. cū si. t. multo magis si tenere mus opionē Bal. t. sequatū. in. d. l. pñilegia. cōprobaref supius dcm illud tñ q. fauore pie cāe valeat dispō oino in certa t3 spec. in ti. de instru. edi. §. nūc vero aliqua. §. xvi. q. icipit qd si testōr t. t. ipsemet bal. l. i. C. de sa. san. eccl. in lec. in. iij. col. in §. circa res aliqua. qro pmo vtruzp aīa t. t. in. iij. colū. in §. iuxta. hoc qro an in relictis ad pñas cās t. de hoc aliqd dicam. §. sup gl. in §. stipulatus essem. 6 Et instantuz vñtāf stiplo rōne incertitudinis in suba q. si ēt eius declaratio pferat in volūtate debitoris idē est qz ius pñmit q. ipse hēat declarationē facere in re minima t nullius valoris adeo q. dispō esset eluzoria t nullius mo menti: pura si diceret pñmittis mihi dare qcqd volueris dā do. n. qd minimū liberaret: vt p gl. in. l. legato gñalr rel/ cto. ff. de le. j. t. in. l. cū post. §. gener. ff. de in. do. Sec⁹ autē si eius declaratio pferat in voluntate creditoris: puta si dicat pñmitto qd volueris: vt in. c. cū iuramento. c. de homi. ibi eni pbat q. valet talis pñmissio: sed nō extendit ad illicita t ita ex illo tex. colligūt doc. fm q. refert hic do. Alex. qui dicit q. hoc nō tradit a legistis. p hoc tñ facit qd hñ p gl. in §. pñmittentis. in. l. a titio. §. si. §. e. q. vult t. q. sicut stiplo collata in volūtate pñmittentis nō valet: vt in illo tex. t. in l. stiplo nō valet. §. e. ita nec collata in volūtate stipulātis. Sed illa gl. reprobat ibi post By. t. Bar. cōiter doc. p. l. senatus. §. legatū iūcta. l. si ita legatū. §. illi si volet. §. de le. j. t. nā l3 legatū nō possit pferri in volūtate hñdis: pōt tñ bñ pferri in volūtate legatarij: ita ergo in stipulone l3 ipsa nō possit pferri in volūtate pñmittentis tñ bñ dicam⁹ q. possit pferri in volūtate stipulātis: t hoc t3 ēt Pau. de ca. in. d. §. si. q. dicit in pñctu vltro citroqz obligatorio in neutrius voluntate pñctū pferri posse p. l. in vendentis. C. de pñen. emp. qd ēt voluit ibi Imo. de qua mā p Bal. in. d. l. in ven dentis. in vlti. q. t. ibi p Saly. sñr in vlti. q. t. p Bal. in. d. §. illi si volet t. pñcā faciūt p eo qd supra est dcm: vt l3 sti pñonis in certitudo nō possit pferri in volūtate ipsius pro mitteris: nī bñ pferri possit in volūtate ipsius stipulatoris hoc tñ q. stiplo collata in volūtate creditoris vel cuius in certitudo ēt collata in voluntate creditoris valeat intelli ge nisi p modū adulatoriū t in deliberatū talis collatio in

volūtatem creditoris scā fuerit: t ita pcedit tex. t. qd ibi no. t. dicit doc. p illū tex. in. c. cū venissent. de insti. C. Mo. 9 ij. ibi vel insulā edificari nō demonstrato loco t. t. q. stiplo insule edificande loco nō demonstrato est nulla facit. l. qui insulā. §. eo. t. vltia demonstrationē loci ad hoc vt pñcā sti plo valeat requit q. appeat de qñitate et quātitate opis tā te latitudinis t lōgitudinis. aīa. n. rōne in certitudinis nō teneret stiplo h3 Imo. Pau. de ca. t. doc. in. d. l. q. insulā. post Ang. in. l. si insulā. §. e. q. allegat istā. l. q. pbat q. rōne in certitudinis vitiat stiplo t nō sufficeret dicere lōgitudi nis t latitudinis cuius voluerit ipse pñmissor: qz posset va ta domūcula paleaz vel ita pñā q. nō expediret hñe se li 10 berare: t sic pñmissio redderet de risoria t destinatione. n. nīa domus t fundus pñstituit: vt. l. qd in rez. §. si qd post. de leg. j. t. l. si domus. eo. ti. ar. l. si qd onas. §. si qd pñe. §. cōia pñdio. Ro. aut in. d. l. si insulā. vult q. nō regrat specificatio lōgitudinis t latitudinis. dicit. n. q. insula simplr stipula ta debet insula mediocris qñtatis. ar. l. legato gñalr rel/ cto. de le. j. t. l. si qd argentū. §. i. de dona. C. Sed nō rñdet ipse ad pñlegatā. l. si domus. t ad alias. l. §. allegatas que de directo faciūt pñtū dcm. ex ipis. n. pbat q. dispō red/ dif frustratoria vbi domus qñtas aliquo mō nō apparet t nō ob. d. l. legato. qz loqf in seruio t filibus rebus lega tis nō in domo t fundo. nō ob. d. l. si qd argentū. §. i. que loqf in fūdo: qz ibi certus annuus reddit⁹ ex possessiōib⁹ do natus nō poterat pñcipi ex fundo minimo t nullius valo ris: t iō debet mediocris expressio ergo illius certi annui reddit⁹ facit q. deuenit ad pñstationē mediocris fūdi. sec⁹ aut si sup fūdo simplr disponit vel sup domo. vt in. l. nīa. t in alijs iuribus. §. al. t ista est melior rñsio qñ illa quā dat do. Alex. in. d. l. q. insulā. q. nullū h3 saporē nec est vera di cit. n. q. ibi iō venit ad pñstationē mediocris fundi: qz ibi fauet donatori in vno: qz debitū quātitatis redigit ad pre stationē spñiō grauat in alio vt spēm mediocre pñtet. ar. l. cū qui. de iure iū. nā si ob fauorē donatoris deueniret ad pñstationē spñiō nō diceret q. ipse necesse h3 pñtare possessio nem. potius. n. est fauor recipientis vt hēat fundū in ma nibus t de pñria manu pñcipiat fructus qd de manu alie na vt de se satis hñ est clarū t facit. l. fundi trebatiani. §. de usufruc. lega. facit qd in fili dicimus de substōne directae fideicommissaria. directa. n. est pinguior eo qz de pñia ma nu heres h3 cape ad §. j. d. l. si qd argentū. rñ. pñt ad. d. l. 11 legato gñalr. t Et in quātū est supra dcm q. in stiplo ne insule edificande requit q. appareat de qñitate t quāt tate ipsius insule intellige siue expñsa specificatiōe siue tac ita: t de qua possit pñtare ex pñiecturis: puta artifex aliquis stipulatus est domū fieri q. semp in domo habitatiōis con sueuit artē suā exercere: nā intelligi d3 stipulatus tales do mū t talis qualitatē q. in ea artē suā exercere possit ita t3 Ro. in. d. l. si insulā. t do. Alex. i. d. l. q. insulā. ar. gl. i. §. ad se nus. in. c. j. de usu. li. vi. t eoz q. no. Bar. in. l. cū in plures. circa si. pñ. §. loca. quoz doc. dcm pcederet qñ artifex pre dict⁹ stipulatus esset domū habitatiōis sibi fieri. aīa autē eoz dcm nō pcluderet: qz posset intelligi de alia domo qd domo habitatiōis: t sic illa in qua qd pñuenit artē exerce re nō ergo seqt artifex pñuenit in domo habitatiōis domū exercere stipulatus est domū fieri ergo tales in qua possit artē exercere. nō. n. pcludit: vt dixi q. domū habitationis fuerit stipulatus: t si domū habitatiōis fuerit stipulatus ēt q. nō esset artifex valeret stiplo tanqz certa pp illud ver bum habitatiōis: qz intelligeret talis domus deducta in stipulone in qua qd habitare posset verū est ergo dcm pñ 12 toz doc. sed nō exemplū. t Et nō solū nō valet stiplo insu le t opis loco coherentis nō demonstrato loco: sed ēt eo equoce demonstrato: puta qz aliqz stipulatus sit insulam siue domū fieri in foro hoc pbat in. l. que pñdictio. §. si. §. de pñdi. t demon. arguendo ex illo tex. a spāli nam ex illo tex. pbat q. in vltimis voluntariis talis demonstratio equi uoca non vitiat: secus ergo in alijs dispositionibus: t ita vult ibi glo. t satis est de intentione Barto. q. hoc gene ralr pcedat in omni vltima voluntate licet Pau. de ca. Vincen. sup scba. ff. noni. q. q. 1)

et Imo. in. d. l. q. insula. velint et speciale favore ultime volu-
tatis et pie cae sed in. d. s. si. nulla sit mentio de pia ca nisi
forte velint poderare qd ibi designat locus publicus et ea
que sunt publici iuris et divini iuris equarant: ut in. l. si. C.
13 de sa. san. eccle. C. Mo. iij. ibi nec ante committitur et c. et q
vbi in potestate promissoris confertur tempus implendi
illud qd in principali stipulone devenit no committitur stiplo
penalis nisi qm implemētū desit posse fieri et sic h casu est
ides ac si stiplo penalit incepisset a pcedēti pditione ita t3
Imo. in. tex. et Bar. in hac. l. i. xi. op. pme ptiis et p doc. sup
gl. in d. q. cuqz die et c. C. Mo. iij. ibi q fuerit declarū reuz
14 pmittēdū sibi no posse et c. et q vbi stiplo committi v3 possit
aliquid desit posse fieri v3 regri snia declarātia p quā decla-
ret pditionē ipleri no posse aqz agat ad penā ptiū tñ te-
nent hic Ange. et Imo. q incōtinēti cū v3 est pditionē
ipleri no posse agi possit ad penā ex eo qz cessit et venit dies
oblonis: ut. l. cedere diez. de ver. sig. et satis est q deā de-
claratio fiat in pcessu pbatōis ad h vt possit deveniri ad de-
clarātia pene tñ sicut in fili dicimus in excussioe bonoz sien-
da p pncipales aqz possit deveniri p fideiussores vel ter-
rios possessores: nā no regrit snia d excussioe scā s3 satis ē q
pstat ipsam factā in pcessu p pdictos ita t3 Ba. bu. in auc.
hoc si debitor. C. de pigno. p. l. sancimus. iuncta gl. in vbo p
ptumaciā. C. ad trebel. l3 ptiū teneat Bar. in. l. stiplo. s. h3
aut ista stiplo. s. de no. ope. nū. p illuz tex. et p alia iura ibi
allata p ipz q no stringūt: et iō Pau. ibi dicit ptiā opionē
de iure esse veriorē l3 dicat opionē Bar. esse tutiorē et per
16 Imo. j. l. pti. in illa. q. et an in excussioe q sit p pncipalē ci-
tari deant fideiussores et tertij possessores de q mā p doc.
in dictis iuribus et p Ange. in. s. s. neqz. in auc. de fideius.
p Bal. et Sal. in auc. s3 hodie. C. de acti. et obli. q vident
velle q regrat pñcia et interlocutio ad hoc vt p iudicet
ipsis fideiussozibus et bonoz possessoribus et sic v3 dubiū
de m Ange. et Imo. hic cū fundēt se in. s. allegato deō Ba.
bu. qd tñ est dubiū. S3 tenēdū est de m ipsius Ange. qz no
repi iure cautū q sup defectu pdictōis ferri deat snia nec
ob. iste tex. qz v3 itelligi q fuerit declarū ex ipsa facti veri-
tate no p sniaz facit ad hoc. l. hoc iure. s. eo. vbi d3 q v3 eē
exploratū pditionē ipleri no posse: s3 certuz est q alr qz p
sniaz pōt esse exploratū et p stare pditionē ipleri no posse
ergo et c. et illū tex. p multū no. et singulari in hac mā alle.
Bal. in. l. cū testō. in fi. C. de te. ma. et in. l. si qdē. C. de exce.
an si. in d. ibi extitisse et c. vbi dicit illū tex. esse singularē ad
17 hoc et q vbi pdictio deducit in iudicio v3 ipsa pdictio liq-
dari: s3 alr qz p sniaz pōt qd esse liqdū et manifestū. l. p cō-
fessionē vel p pbatōe: ut in. c. cū olim. de ver. sig. et p glo.
et doc. in. c. vestra. de coha. cle. et mu. facit. c. fi. eo. ti. dixi in
c. euidentia. de accu. facit qd h3 p Bar. in. l. si finita. s. iulia-
nus. de dā. infec. in d. pcedo vltorius dicit gl. et c. vbi pclu-
18 dit et q ad veniendū ad pmiū decretū no est opus vt iudex
pñciet citatū esse ptumaciā: s3 satis est q ptumacia in ac-
tis repiat alle. no. i. d. l. sancimus. vbi ē ipse Bar. t3 pmo
q ibi no regrat pñciatio sup ptumacia ad effectū vt trās-
ferant viles actōes in fidei commissariū postea ibidē incō-
tinenti v3 dicere ptiū et sibi p dicere q imo regrat pñcia
tio sup ptumacia: et ita t3 expse Bar. in. d. s. h3 aut et c. dū
rñ. ad. d. l. sancimus. tñ cōiter doc. in. d. l. sancimus. tenēt
q nulla pñciatio regrat et Imo. in. d. s. iulianus. vt sal-
uet Bar. a pñtate dicit q ibi loqz ad effectū vt pcedat p
eūdē in. d. s. h3 aut hec stiplo et c. loqz ad effectū vt veniat
p tertij possessore p quē nullū iudiciū erat incobatū tñ di-
cit no posse negari qn quo ad terminos. d. l. sancimus. sit
sibi pñtate in dictis locis tñ quo ad ea q dicit in. d. s. h3. et
in. d. s. iulianus. a pñtate: vt. s. saluari pōt q saluatio facit
ad ppositū nfm: qz hic agit de pcedēdo p eūdē: et sic non
obstāt dicta p Bar. i. d. s. h3 et q eēnt vera et approbarent
per doc. pñterea in casu nro ad effectū commissioe pene
no regrit scm hois deficiēte pditionē: s3 ipso iure committit
vñ no regrit alia pñciatio et interlocutio iudicis: sicut nec
in. d. l. sancimus. vbi ē ipsa. l. opat trāslationē actionū da-
ta ptumacia: et iō no regrit alia pñciatio: vt p Bar. i. d.

aut. s3 hodie. C. de acti. et obli. C. Mo. v. in d. s3 si ita stipu-
19 latus fuero et c. et q vbi dispō penalit incipit a pcedēti cō-
dictōe ad hoc vt pena committat exigat vt desinat cōdictio
posse existere: vbi aut icepit a pcedēti pñtate tñ committit
q pmiū stetit p pmissore q pñtā no implevit p quē v3 ste-
tisse vbi interpellatus pigno loco et tpe pñtā no implevit vt
hic p glo. i. sup q dicit et sup alijs declarātib an et qñ pcedat
dicte due regule: et qñ no. C. Mo. vi. ex d. qd sine dubio ve-
rū erit et c. q fm Ange. pōt itelligi duplr. pmo mō q actū
fuerit vt vtrūqz deberet cū exactōis effectū hō. s. et pecūia
quo casu stamus in claro q vtrūqz debet vbi si hoc actū
no eē altero tñ stipulator pñtus esse deberet: vt. l. rescri-
ptū. s. si pacto. s. de pac. et hoc mō hūc d. v3 itelligisse gl.
hic posita sup d. q sine dubio et c. Secdo mō itelligi pōt q
fuit actū vt hō et pecunia deberet no soluto hoie: no tñ cū
exactōis effectū: sicut in casu seqnti qñ est actū vt sola pe-
cunia deat: et tñ hūc pñtū v3 idē defendendū erit et c. q. se-
quif nā tñ in quolibet pdictoz casu pecunia debet i sub-
sidiū cū exactōis effectū: et sic verificant illa vba idē defen-
dendū erit et c. qd. s. dcm est in casu pcedēti qñ etiaz in casu
pcedēti pecunia sola deat in subsidiū quo ad exactōis effe-
ctū hoie no soluto: et hūc fm intellectū v3 sensisse gl. sup d.
defendendū in pñ. fm hūc ergo fm intellectū est no. et men-
20 ti tenendū ex hoc tex. fm ipm Ange. et q l3 cla rato manē-
te pacto opet q deat vtrūqz cū exactōis effectū: vt. l. q fide-
s. de trāsac. et l. cū pponas. C. eo. ti. Tñ secus sit si in trāsa-
ctioe dcm sit q nisi fiat id qd in stipulone pncipali devenit
et illud et pena deat nā ista vba iporabūt q illud qd de-
venit in pncipali stipulone daret i oblonē tñ cū effectū exa-
ctōis sola pena deat: sicut hic et sic no iporabit idē facta
trāsactioe subijcere clam rato manente pacto et subijcere
illa vba q no obsonata trāsactioe et illud qd devenit in trā-
sactioe et pena deat. d3 est dcm singulare si pcedit ipm
iproat hic Imo. dicens q eo ipso q agit vt vtrūqz deat
intelligit cū exactōis effectū: vt. l. debitor. et ibi hoc no. et
21 de ver. sig. debitor. n. illud est qd ab initio extorqri pōt et ex
q ergo vba sūt clara no egent alia itepatōe. ar. l. ille aut
ille. s. cū i vbiis. s. dele. iij. et l. qd ad strigēde. iij. rñ. et l. si
mibi et titio. s. si. s. e. Et no ob. iste tex. in hoc d. qd sine du-
bio et c. nā si ipm itelligimus fm intellectū Aldr. claz est
q facit p ipm Ange. qz ipse Aldr. in suo intellectu psuppo-
nit q vtrūqz deat cū exactōis effectū. Si vero ipz itelligi-
mus fm intellectū gl. et Dy. adhuc facit p ipm Ange. qz
et fm hūc intellectū psupponit q vtrūqz deat cū exactōis
effectū nec ob. iste tex. in d. idē defendendū erit et c. pdict-
enī verū fm Imo. itelligi v3 q referat ad casum resolutā-
tem a pñio sensu ex d. qd sine dubio et c. hoc mō vbi actus
est vt vtrūqz deat vtrūqz debet et sic pñtā pñtatio vbi ve-
ro no est actus vt vtrūqz deat no debet vtrūqz et iste est p-
rius sensus illius i d. cui pñtatur et adaptat d. s3 si ita cau-
tū sit et c. qz vbi actū est vt sola pena deat idē defendendū
est vt vtrūqz no deat: et ita ē t3 Ra. hic put refert et seqt
nouus Imo. de intellectu tñ illius d. qd sine dubio et illius
d. idē defendendū erit dicit latius in gl. posita. in. d. s. qz
fm intellectū Imo. in. d. s. sed si ita cautuz sit fit illatio de
casu magis claro ad minus clarū qd incōuenit: qz e3 fieri
v3 magis. n. clarū est q sola pena debet vbi hoc est actus
qz qñ nihil est actū: imo qñ ē actū casus no h3 dubitōe. et
C. Mo. vlt. singulariter fm eūdē Ange. ex hoc d. sed si ita
cau. sit et c. ibi dū dicit vt sola pecunia et c. iuncto eo qd subij-
22 cit vt hō soluat aut pecunia debeat et c. et q l3 pncipali sti-
pñoni subiecta sit stiplo penalit hoc acto vt sola pena de-
beat no satisfacto eo qd i pncipali stipulone devenit nihilo
minus illud qd devenit in pncipali stipulone est in faculta-
te soluendi et solui pōt et sic illa verba no tollunt facultatē
soluendi illud qd in pncipali stipulone devenit s3 eius oblo-
nē hūc tollūt: qz no ē in oblonē post morā commissā et possit
dici q illud idē defendendū erit referat ad voluntatē siue
pñtationē que sicut servat in casu pcedēti ita in hoc casu
put a pncipio fuit et p pñs no pti peti qz no cōpetit actio
per. l. si pupilli. s. videamus. s. de nego. ge. cum similibus.
sed bene

sed hñ pñt solui et facit ad hoc qñ añs euenit qñ vnñ est in obli-
gatione alteri in facultate soluendi: vt. l. si qñ stipulatus fue-
rit. x. in melle. j. de sol. et l. ite veniunt. §. cñ pñdiximus. §. d. pe-
23 here. Et ex hñ resultat aliud singlñ no. fm eñdñ Ange. tñ qñ
pñ supradcñba nñ vñ actñ vt mora purgari nñ possit. si. n.
et id qñ deuenit i pñcipali stipulone solui pñt l3 pena sit cñ
missa qñ sola est acta qñ deat ergo nñ ipedit purgatio mo-
re: et ita trñsit hic simplr Imo. S3 oca Ange. nñ pñant ex
hoc tex. in quo nñ pñbat pñcluderetur qñ cñmissa pena hñ sol-
ui possit: et sic mora purgari: s3 pñt intelligi tex. qñ ante cñ-
missaz penaz: et sic ante cñmissaz moraz hñ solui possit et hoc
vult glosella pñba hic sup vñ. soluat dñ dicit qñ in solone eñ añ
mora Bar. tñ in. l. si insulaz. §. e. in. vij. op. pñne pñis vñ idem
velle qñ stiplo penalie subiecta l3 et nonet pñcedere obli-
gatione nñ ipedit purgatione pñ plura iura qñ ipse ibi alle. pñ qñ oca
pñ Bar. ibi. d. Alex. hic approbat ocm Ange. et et in. d. l. si
insulaz. añ in. v. pñcipali fallē. quā ponit ad regulā illi. l. i.
pñbñs moraz posse purgari. S3 iura allata pñ Bar. nñ lo-
quunt vbi eñ actñ qñ cñmissa mora sola pena deat: sed lo-
quunt vbi penalie stiplo vel pñsio est simplr subiecta: nñ
aut adiecta illa dicitōe taxatiua sola qñ excludit posse solui
illud qñ in pñcipali stipulone deuenit: et aliud qñ ipsaz pe-
cuniā: vt. l. aduersus. C. si aduer. rē in. et l. ij. §. de vsu. et ha-
bi. et l. hñs solis. §. de pñdi. inde. et l. hñs solis. C. de reuo. do-
24 na. et pñ Bal. in. l. j. in. j. op. C. de bo. pos. pñ ra. tñ et sic vñ ipe-
diri purgatio more nñ est onbiñ qñ ipedit vbi ipñ purga-
tioni est renūciatñ fm Ange. in. d. l. si insulaz. ar. l. si qñ incō-
scribēdo. C. de pac. cñ si. bñ facit tex. in. l. sancimus. C. de si
deius. ibi nisi pacti tenor ad hñ reclamauerit et cñ. quē tex. pñ
singulari ad hñ all. Saly. i. l. si pacto qñ penā. C. de pac. col.
it. in pñma pñclu. negatiua quā tradit i mā purgatois more
et pñ illa vñba qñ sola pecuniā deat vñ satis posse dici renun-
ciatñ purgatois more auctas tñ Bar. et sequatiū est max.
et in pñctica forte nñ eñt tñtñ ab ipsoz opione recedere qñ
et vñ eqñ in qñ egare est fñdata ipsa mā purgatois more: vt
25 l. si fñuñ. §. seq. §. e. Unuz tñ teneas mēti tñ qñ vera nouatio
bñ ipedit purgatione more: vt pñ Bar. in hac. l. nñ. i. j. op.
vñ. pñis in si. et pñ Bal. in. d. l. rescriptū. §. si pacto. §. d. pac.
et pñ doc. in. d. l. si in insulaz. qñ vera nouatio nñ sit pñ penales
stipulone subiecta: s3 sit qñ nouatio. l. oblonñ fere. §. si. §. ri. i.
qñ aut dicat fieri vera nouatio hñ pñ Bal. in. l. si pacto quo
penā. C. de pac. vñ in. j. op. sentit et illud qñ sentit Bar. in
d. vij. op. et Ange. hic. Qñ tñ limitat ipse in. l. et si post tres
§. si qñ cau. in lec. in. x. col. post By. in. l. si fñuñ. §. seq. §. eo.
nisi i pena sit scā trñlatio dññ qñ quātr pñcedere possit ibi
ipse exēplificat. et pñ Saly. in. d. l. si pacto quo penā. i. d. ix.
col. in. iij. pñclu. negatiua i mā purgatois more. Et in qñtñ
supra ocm est qñ vbi sit vera nouatio ipedit purgatio mo-
re adde qñ nñ vñ cadere mora: et pññs nec purgatio. ar. l.
j. pñ. si. n. pñ verā nouatōe sit trñsmissio tota pñme oblonñ
in scāz nñ cadit petitio eius qñ deuenit in pñma oblonñ
26 pññs nec mora tñ qñ vbi nulla petitio ibi nulla mora: vt. l.
si pupillus. §. e. cñ si. vñ ergo ipropā locutio qñ ipediat pur-
gatio more vbi est scā vera nouatio nisi intelligas vñ ve-
rā nouatio sit post morā cñmissaz in. j. oblonñ qñ semp ita
vñ fieri vt declarā in. d. l. si insulaz. §. e. Glo. j. hñuñ. l. in pñ.
27 ponit casuz sūmariū pñtis. l. et subnectit rōnē tñ qñ pñs cñ
mittat stiplo penalie vbi stiplo incepit a pñcedēti pñuentōe
qñ vbi incepit a pñcedēti pñdictōi qñ rō in effectū est talis: qñ
vbi stiplo incepit a pñuentōe: tñc ipse pñmittēs est obligatus
vt. l. cedere dñ. de ver. signi. et §. ois. in sti. eo. ti. nño. Sed
vbi stiplo incepit a pñdictōe pñmittēs nñ est obligatus: vt
ocia iuribus pñi. allega. et facit. l. si qñ sub pñdictōe. §. si qñ
omis. cā te. nñ mirū ergo qñ pñuñz facilius incidat in penā
ille qñ non facit illud qñ est obligatus put est ille qñ pñmisit
stipulone incipiēte a pñcedēte pñuentōe qñ ille qñ nñ est obliga-
tus put est ille qñ pñmisit stipulone incipiēte a pñcedēti pñdictōe
et ita declarat Bar. hic in. j. op. scōe pñis post Jaco. de are.
posset et añ intelligi rō ipñs glo. vt velit qñ rō sit vt citi
cñmittat qñ a pñuentōe qñ qñ a pñdictōe qñ vbi a pñuentōe pñt
pñmittēs pñstitui in mora. vbi aut a pñdictōe incepit dispō.

et tñc secus qñ ad id qñ est positū in pñdictōe nñ dat peti-
tio. d. l. si qñ sub pñdictōe: et si nñ dat petitio nec mora: vt. d.
l. si pupillus. et ad hoc facit illud qñ in finalibñ vñbis pñde-
rat ipsa gl. de interpellatōe pñgruo loco et tpe pñ quā qñ pñsti-
tuit in mora: vt. l. si ex legati cā. §. e. et ita sentit Bal. in. l. et
si post tres. §. si qñ cau. in. j. col. in vñ. venio ad op. in lec. illi.
l. In scōa pñte qñ incipit ibi qñ itelligit cñ ex iudiciū et cñ. gl.
tacite op. ad id qñ ipsa dixit qñ vbi stiplo incipit a pñceden-
ti pñuentōe stiplo statim cñmittit put et dicit tex. Qñ imo req-
rat interpellatio: vt in. d. l. si ex legati cā. l3 gl. ipsa pñdcā. l.
ñ alleget qñ fateat qñ requit interpellatio et qñ ita itelligi iste
tex. dñ dicit qñ pñfestim cñmittit pena vbi illud qñ deuenit
in pñcipali stipulone dari potuit et hoc tñ et gl. in. l. et si post
tres. §. si qñ cau. v3 gl. si. post pñ. dñ dicit qñ requit qñ pñmit-
tēs sit in mora: et sic sentit neciāz interpellatione cñ pñ ipsaz
pñstituat qñ in mora et ita tñ Bar. hic post By. in. vij. op.
ante pñis pñtis. l. et i. v3. qñ pñcipali reprobat gl. sup vñ. agē
dñ in hac nñra. l. qñ vñ velle pñriū: et ita tñ Bal. in. d. l. et si post
tres. et in. j. et in. j. col. i lec. et ita tenet ibi cōiter doc. et hic
sup. d. gl. in vñ. agēdñ. vbi pñ Imo. et Pau. de ca. et ibi de hñ
28 plenius dicit. Mo. tñ et tene menti tñ qñ interpellatio et ex
iudicialis sufficit ad pñstituēdñ in mora. hec. n. interpellatio
nñ sit nisi ad pñstituēdñ in mora: et tñ gl. dicit ex iudiciū et
hoc vult et gl. in. l. qñ rōme. §. cñbñdes. §. e. in vñ. testato. et ibi
Bar. et gl. et Bar. in. l. hñdeiusfor. §. si. §. de hñdeius. et in. l. am-
plius nñ peti. §. rē ra. ha. et pñ Bar. in. d. l. si ex legati cā. §. eo.
vbi limitat hñ qñ id qñ offō iudicio eñ debitu petere: qñ tñc
requeret interpellatio iudicialis: vt. l. cñ postulas. §. d. dñ.
insec. et ibi pñ Bar. et doc. Glo. sup vñ. loco. dicit in iudicio vñ
ex ex qñ no. illud qñ dem est indiuisiōe lñe qñ hñ pñcipiū tra-
ctat nñ soluz de stipulone pñoria qñ iterponit de iudicio sñsti
29 in iudicio: s3 et de pñuentōali. Et ex hñ itez no. tñ qñ stiplo de
iudicio sñsti nñ solū est pñoria: s3 et pñuentōalis: puta qñ sit cñ
uentio: vt ex iudiciū qñ sñsti deat: et ita no. Jo. de Imo. hic pñ-
riū tñ vult gl. in. l. i. i. vñ. cōes. §. de pñro. sti. s3 illā reprobat ibi
Bar. et Gl. sup vñ. certo die. in pñ. op. de. l. trñscū. §. eo. et l.
30 cñ qñ dñ. si cer. pe. tñ nñ vbi agit aliqd iter pñbñtes l3 id nñ ex
primat in pñctu hñ pñ expñso: et sic ex eius omisiōe expñsa nñ
vitiat actñ hic aut vñ pñriū: qñ et qñ ageret de certa die po-
nēda in stipulone si fuit pñ errore omisiu vitiat ipsa stiplo ex
tali erronea omisiōe qñ male gl. timore hñi pñrietatis abbat
onas so. j. so. est qñ hic agebat a stipulatore tñ vt dies ex-
primeret in iuribus pñris ab vñroq3. vñ nñ mirū qñ in ipñs
hñat pñ expñso id qñ tacite actus fuit inter ipsoz hic secus.
Quā so. iprobat hic bar. et post ipñ cōiter doc. illud. n. qñ
tacite agit ab altero ex pñbñtibñ tñ nil releuat: vt. l. si repe-
tēdi. C. de pñdi. ob cau. hñ in. d. l. cñ qñ. et in. l. qñ qñ ad strin-
gēde. §. e. nñ debēt ergo vitare omisiō talis diei si ab alte-
ra pñriū tñ actū fuisset vt dies expñmeret Ra. en. saluat gl.
qñ vbi alter ex pñbñtibñ agebat vt dies expñmeret alter non
erat dissensus iter eos qñ stipulone vitiat: vt. l. iter stipulatē. §.
i. §. e. nec ob. d. l. si repetēdi. qñ qñ ibi agit ab altera pñte nñ
pñdest sibi quo ad repetitionē et loqñ vbi volūtas alterius
ex pñbñtibñ nñ fuit expñsa s3 i mēte retēta. hic aut fuit expñsa
Quā saluationē iprobat hic nouus Imo. qñ in isto tex. nñ
vñ qñ stiplo vitata fuerit pp dissensus s3 pp errorē: s3 tu dic
qñ si alter expñsit vñ in qñ hñet pñmissor sñstere se et in stiplo-
ne pñ errore omisit hic est error qñ inducit dissensus: et ita sñt
plo vitiat ex errore et in pñtia et ex dissensus: qñ ipse stipula-
tor nñ itēdebat stipulari sic absolute: et hoc mō posset sal-
uari. so. j. ipñs gl. qñ nñ refert qñ sit diuatiua: qñ et tex. pñ-
tis hñc itellectū qñ ab altero ageret put et qñ ab vñroq3 nñ
qñ ab vñroq3 ageret et nñ expñmit in tex. et pñ saluationē quā
ego feci facit id qñ dicit bar. in declaratōe seqñtis so. gl. ouz
alle. l. si pñ errorē. §. de iur. om. iu. et itelligit pñdcā vbi altera
pñriū agebat altera sciēte. añ. n. nñ releuaret sicut si in mē-
te retēnēt pñ no. pñ Bar. in. l. nñ solū. §. morte. §. de ope. no. nñ.
maxi. circa illū articulū cñi pñtestatio fienda sit. Secunda
so. glo. est qñ ab vñroq3 actum fuit vt certo die haberet pñ-
missor sñsti et qñ iste dies haberet exprimi qui tamen ex er-
rore fuit omissus. et ideo vitiat stiplo quasi velit gl. dicere
Alincen. sup scōa. ff. noui. qñ qñ l3

actus fuit ut certo die hñet fisti et q in stipulone exprimeret
qz incōuentiōe nō fuit dies specificata et declarata ita hanc
so. declarat Bar. q hoc mō intellecta nō patit pñia q pateret
si simplr intelligeremus put vba sonare vident q a pñci-
pio fuerit dies specificata: vt hic vide p ipm Bar. Cuius
dictis adde pmo q Ra. cu. hic alr intelligit pñcia so. vñ.
q p errore fuerit omīssa dies in stipulone: qz credebāt se ex-
pñisse in pñtōe ad quā se retulerūt ipsi pñtes facit in fñi
l. in testō. la. j. de pñ. et demō. vbi valet relatio scā ad id
q nō est. Sec⁹ aut dicit ipse si ex errore simplr fuisset dies
omīssa nō qz pñtes crediderit se expñisse i pñtōe. tñc. n.
valeret stiplo qd cōprobat talr. Aut dicimus q isti pñtes
erant memores pñe pñtōis: et tñc stipulādo postea
simplr appet eos penitus pñe pñtōis. ar. l. cū in plu-
res. §. locator orrei. §. locati. Aut dicimus q nō erant me-
mores pñe pñtōis. et tñc lz appareat q nō hñent aium
simplr stipulandi: sed ad dies quē ex errore omiserūt et ex
tali errore nō vitiat stiplo. ar. l. si qd cū alr. §. e. et l. si tibi li-
berū. §. de act. emp. Sed hec declaratio Ra. non applaudet
aliquo mō vñs ipsius gl. in q nō fit aliq mentio q pñtes
retulerint se ad pñtōe et q crediderit in ipsa die expñsū
fuisse. pñtes si relatio scā ad id qd nō est valet put ipse di-
cit p. d. l. in testō videt q valet stiplo: lz in ea fuerit dies
omīssa si retulerūt se ad pñtōe in qua nō erat dies et q
intelligat dies pñtōe in qua cōgruo loco fiet interpellatio.
Itē ipse facit dñam an error sit in stipulone omīssio diei
habita relatiōe ad pñtōe an vero absqz relatiōe ad pñ-
tōe et absqz eo q in ipsa stipulone crediderit die expñsū
fuisse nō tñ assignat ipse rōne dñe inter vnū casum et aliū.
si. n. credebāt se expñisse dies in pñtōe et pñenerint desiste-
do die expñsū in pñtōe vñ talis error nō hñat vitare p. d.
l. si qd cū alr. Et iō teneas so. glo. declarā. vt. §. et dicas q
ex errore pñmī pñcessisse omīssio diei i stipulone eo qz post
pñtōes factas de apponendo dies incōtinenti secuta est
stiplo sine die. vñ pñmī ex obliuione omīssio talis diei nō
eo qz pñes penituerint eius qd pñenerāt in pñtōibus. ar.
l. nā ad ea. §. de pñ. et demō. Secus si ex intervallo secuta
fuisset stiplo: qz tñc pñmī omīssio diei pñcessisse ex cer-
ta scia: et qz pñtes penituerint pñcedentis voluntatis. ad
hoc no. in. l. titia. §. idē rñdit. §. e. vbi p glo. Bar. et doc. §. e.
et in. l. p retentionez. C. de vsu. et no. p Bar. in. l. pacta no-
uissima. C. de pac. dñ alle. l. cū in plures. §. locator orrei. §.
loci. et p Pau. de ca. in. l. quotiens. §. i. et §. tantū dē. §. de
here. insti. et in. l. nā. faciūt et no. p Bar. in. l. q in alie-
na. §. si. ff. de acq. here. et ad hanc mām tñ an dicta in pñcedē-
tibus et. vide Bar. in. l. si ita stipulatus. §. grifogonus. §. e.
ex cuius dictis apparet q iste sunt diuerse mām an dicta in
pñtōibus censeant repetita i ipso actu subsecuto an vero
dicta in pñcedenti actu censeant repetita in subsequēti nō
ob. d. l. si tibi liberū cui pñcordat et. l. si benarnz. §. de seruī.
vr. pñ. nā in dictis iurib⁹ omīssio nō reddit dispōne incer-
taz put hic. incōuentiōe. n. scā fuit specificatio q hic scā nō
fuit. Quare aut ibi et q ex intervallo fuerit scā traditio nō
fm pñtione nō pñmī pñia sed error dic q hoc proce-
dat eo qz ex pñtōe erat iaz ius qñtū: vñ et q ex interval-
lo sequat traditio nō vñ ab illa pñtōe et ab illo iure iam
qñto recedi. als. n. fingeret qdā qñ donatio. ar. l. si mulier
§. de pñ. ob can. et ar. no. in. l. si qd delegauerit. §. de noua.
q in dubio nō pñmī. ar. l. cū de indebito. de pñ. ita vi-
cit Imo. in. d. §. i. d. l. titia. nō ob. d. l. si qd cū alr: qz ibi in-
teruenit dolus hic error in quo dolo nō est dissensus vñ-
taz pñs put in ipso errore: nā vbi est error ibi nō est pñen-
sus: vt. l. si pñrores. §. de iurif. om. iur. pñtea et in. d. l. si qd
cū alr nō reddit dispō incerta ex omīssioe scā dolo aduer-
sarij de eo qd pñenerat deducere in stipulone put reddit in
certa in. l. nā. Et ista rñsio ad. d. l. si qd cū alr magis pla-
cet qz rñsio quā dat hic nouus Imo. et et in. d. l. si qd cū
alr qz ibi ex intervallo fuerit scā stiplo post pñtione et sic
censeat recessus ab ipsa pñtōe p no. in. d. l. p retentionē
C. de vsu. et in alijs iurib⁹ ad hoc pñpositū. §. allegatis. si. n.
ita fuisset in terminis. d. l. nō daret exceptio doli ipsi pñmit

tenti. imo esset efficaciter et sine obstaculo exceptio obli-
gatus. qñ. n. daret exceptio doli si pp intervallo censet p-
mittens recessisse ab eo qd erat dem in pñtōe et voluisse se
obligare simplr put in stipulone appet et hoc est satis cla-
rū et euident et mirandū est de tanto doc. q ita denianer-
rit a via veritatis. nec. n. cadit dolus si ex intervallo censet
recessisse a pñma pñtōe ipsi pñtes q dolus pñbat illa lra
in. d. l. si qd cū alr q est hoc respectu: qz alr subsecuta est
stiplo qz pñcesserit pñtōe qd penitus pñtā intellectui pre-
fati doc. Adde scdo dictis Bar. circa hanc so. dñ ipsaz de-
clarando ponit scdaz rōne qz stiplo nō valeat q sit qz pñ-
tes vident pñtasse tacite q stiplo nō valeat sine die. ar. l.
imptores. §. de postulan. et l. statuliberū. §. richū. dele. ij. et
postea ipse op. p istā lec. de. l. p. C. de insti. et substi. sub pñ.
fac. et de. l. cū pñ. §. si. dele. ij. de quo facit mentionē. d. l. pe.
32 In qbus iuribus dñ q si testator instituat hñdē fm pñ-
dictōes infra scriptas et nō subijciat pñdictōes valet testm
et instō et testm. Itē si testator relinquat ortos hñtes cer-
tos fines reipu. in qbus velit aliquos ludos vel aliqd cer-
tamen celebrari et dicat certaminis formā et fines in alia
scriptura expñsurū lz in alia scriptura nō expmat valet et lz
testm et sic vñ q adiectio de apponēdo certo die in stiplo
ne nō hñat ipsaz vitare lz dies nō apponat sicut in fñi vi-
demus in dictis iuribus q omīssio adiectōis pñdictōis vel
fñiū vel forme certaminis lz fuerit pñmissū de apponēdis
pñdictōis nō vitiat ipsaz dispōne. Et soluit ipse q i dictis iu-
ribus dispō erat pñfecta lz disponens pollicetur se adie-
cturū dies vel pñditionē vel se declaratur fines et formā cer-
taminis. et iō omīssio pollicite pñdictōis et declaratiōis fñiū et
fofe ipsius certaminis nō vitiat ipsaz dispōne: lz in casu nō
pñmissio de adijcienda die fuit scā an scā et incōbatā ipsaz
dispōne et stipulone. vñ ex eius omīssione vitiat stiplo lz ipse
Bar. referat alia so. ad pñdicta pñia Ray. hic et Ly. in. d.
l. pe. et By. in. d. §. vicos. quā pñmo loco reprobat postea
saluat: vt hic vide p ipm in. j. opp. pñe pñia tex. adde ergo
q p so. quā ponit Bar. facit. l. pñe furioso. cū si. §. de his q
sunt sui vel alie. iur. difficilis. n. tollunt iam scā qz sienda
ipediāt et cū hac so. transit Imo. et Pau. de ca. q ex hac
sol. dicit q si interponat stiplo de iudicio fñi die quo po-
stea declarabit: lz dies nō declarat nō vitiat ipsa stiplo iam
pñfecta p. d. l. pe. et d. §. si. d. l. cū pñ ad qd et adducit. l. ij. §.
de here. insti. si ergo in terminis tex. nñ fuisset pñmissū de
sistēdo die postea declarando valisset stiplo et si omittēt decla-
ri dico p pñtes possit declari p iudicē si stiplo d iudicio fñi
interposita fuisset p. l. de die. §. q satis. cog. vbi est casus q
qñ dies in stipulone de iudicio fñi fuit omīssus sine errore
eius declaratio dependet a pñtate iudicis: et hic p Bar. in. ij.
op. Si aut fuisset interposita stiplo desistēdo extra iudi-
ciū. dies declarandū et eius declaratio omittēt et deberet sistē-
tia fieri vbi interpellaret qz desistēdo pñmo loco et tpe p-
nt qñ dies omīssus fuit ex certa scia vt p Bar. hic in. d. ij.
op. faciūt et dñ p ipm in. x. op. pñe pñis dñ declarat. q si
ab initio hoc tñ qd est dem pñcedit vbi declaratio fuit colla-
ta in volūtate pñiū q omittūt declare vel in volūtate pro-
missoris: secus si in volūtate stipulatoris: qz est sibi impu-
tandū si nō declarat. ar. regule dñū. de re. in. li. vj. bñ est ve-
rū q interpellando vt certo die hñat fieri sistētia vñ satis
declare dies resolutio ergo pñrio pñdictarū. ll. ponit alia sol.
ad pñiū. d. l. cū qd quā tñ reprobat. Aduertēdū tñ ē q sub
tilis doc. dñs Franci. de accho. de are. insurgit pñ bac sol.
bar. et doc. dñs q imo in. d. l. pe. et in. d. §. si. nō fuit dispō
33 pñfecta: tñ qz tñc dñ dispō pñfecta qñ pñes ipsaz hñt p abso-
luta: vt in. l. pñtus. C. de si. insti. et in. l. si ineqlib⁹ iūcta glo.
§. de her. insti. alle. et no. p bal. dñ reprobat dñ bar. in. l.
moris. §. iste fere. ff. de pe. et in. l. qd ergo. §. pena grauior.
§. de his q no. infa. lz vbi pñtes vel testōz subijciūt in dispō-
ne illa vba vel fñia lz pñdictōes. §. scriptas vñ die et tpe. §. de
clando nō hñt illā dispōne p absolutā et pñfecta ergo et c. et
pñtea dat ipse alia so. ad pñiū pñcōxiurū. q i dñis iurib⁹ iō
dispō remāet valida si si seqt adiectio expñsa: qz ē talis nāe
q si si fuisset adiecta protestatio fuisset valida vt de se est
clarum

clarum. nam testm de quo in dictis iuribus est dispositio de se valida. Sed in casu nostro dispō in qua fuit adiecta prestatio nō est de se actus validus alio nō secuto. sumus eim in tractatu de apponēdo die in stipulone q tractatus est preambulū ad futurā obligationē: vt in. c. i. de rebus eccl. non alienā. l. i. vj. sup qua so. plura verba effundit vt ipsaz videri faciat pcludentē s3 non expedit referre q dicta sua iudicio meo nō cōcludūt. nā ē in terminis nostris dispō est talis nature q si nō eēt prestatio eēt de se valida v3. ipsa stipulatio. nō eim agimus de validitate tractatus sed de validitate stipulationis. sicut ergo in terminis pdictoz iurū ppter omissionē eius qd venenit in prestatōe nō viciat testm: ita nec v3 debet q viciaret stipulatio in. l. nostra. l3 hic prestatio precesserit ibi aut fuerit secuta post dispōnem nisi dicamus p ut dicūt doc. post Bar. solūtes predicta p3ia qbus non obstat motiū prefati doc. q3 intelligūt ipsi nō de pfectiōe totali de qua in iuribus. s3 ptra ipsos allegatis s3 de pfectione. i. de subsistētia q3 actus habuit subsistentiā: l3 pcerneret futurū ipa put bñ declarat gl. in. d. l. i. de heredi. insti. dum ponit rōnē diuersitatis inter istos casus instituo in partē in qua ticius me instituit et instituo in partes quas adscripsero que glo. optime facit ad sustētationē huius so. date per doc. et vide Pau. de ca. dū ponit distin. p declaratiōe ptra riorū formatōz in hac gl. q3 ex eius dictis ē pdicta so. magis declaraf. Adde tertio dictis Bar. dū pōderat faciendo dictam scdm rōnem q partes tractādo de apponēdo die in stipulone vident ptestasse q secus facta stipulatio nō valeat q p ipm videt ē casus in. l. si. in pñ. s. de leg. j. vbi pbat q prestatio precedens vel derogatoria dispō que tacite ex verbis platis assumit tollit p actum sequētē: et sic nō inuolidat ipm sequētē actū. imo actus sequēs tollit dictā ptestationē: et ex hoc v3 tolli tota so. s3 data et videt tex. istū nō pcedere intellectuz fm predictā so. quasi illa prestatio q stipulatio de sistēdo sine die nō valeret fuerit sublata p sequētē stipulationē sine die sicut in fili dñ in. d. l. si. in prin. Jo. de imo. hic op. de. d. l. si. soluit q. l. nostra. loquit vbi verba ex qbus tacite resultat prestatio et derogatoria dispositio s3 adiecta ad limitādū secus si eēt adiecta ad declarādū: et ita est in predi. l. si. In qua testator oēm dispōnem obsignata dixit valere velle iure codicilloz: et sic declarauit mentes suam. si ergo sit dispō nō obsignata valet q3 testator nō intendit p3ium per dicta declaratoria verba secus aut eēt dicendū si testator dixisset siquā volūtatē fecero volo esse obsignata: q3 tūc nō obsignata nō valeret ppter pcedentē protectionē l3 tacite et a p3io sensu resultantē ex quo resultat ex verbis adiectis ad limitādū put hic ēt fuit fm hāc so. et intelligentiā Bar. et doc. fuit oēm q in stipulone deberet apponi dies: et sic verba fuerūt limitatiua ex qbus a cōtrario sensu prestatio et derogatoria dispositio sumebat. Secus ergo si talia verba eēt declaratiua et ad declarādū adiecta puta q3 dictū fuisset q si pmissor pmitteret sistere certo die q deberet observare. tūc eim si pmitteret ēt sine die valeret et teneret pmissio nec tolleret p precedentē prestatio nē tacite resultatē ex verbis ad declarādū adiectis arg. l. si. Nec pdictis obstat. d. l. p. C. d. impu. vbi vba sūt adiecta ad limitādū et tñ actus q sine limitatiōe sit nō inuolidat q3 verba ad limitādū sūt ibi adiecta in ipso actu in quo si nō adijciat limitatio fm verba plata non presumit error imo presumit q penituerit pdicte limitatiōis: et q voluerit face re sine limitatiōe aliqua secus vbi adijciunt ante actū et in ipso pambulo q3 tūc presumit error: et ideo actus inuolidat: vt in. l. nostra. et fuit. s. declaratū. Et adhuc nō obstat supra dicte rñ. id qd est oēm pxi. ad declarationē. d. l. si. de leg. j. dum est pclusum q si verba ibi eēt adiecta ad limitādū redderēt inuolidū ipm actū q fieret afr q sonet limitatio et in dicta verba adijciunt in ipso actu. nā qñ verba in ipso actu adijciunt ad limitādū nō ipm actū s3 aliū nō pcedit q actus nō reddat inuolidus imo reddat inuolidus q3 in alio actu presumit error: et ita sunt termini. d. l. si. secus qñ adijciunt ad limitādū ipmmet actū q3 si nō subijciat limitatio nō inuolidat ipse actus ex quo nō presumit error s3 peni-

tentia: et ita loquit. d. l. p. vbi ergo verba adiecta sunt ad limitādū in ipso actu aliū tñ actū idē est qd est vbi verba ad limitādū sunt adiecta in pambulo q3 vtroq3 casu si sequatur actus incōtinēti sine limitatiōe actus inuolidat q3 presumit error nō penitētia ex quo incōtinēti nō v3 presumi penitētia ar. d. l. ad ea. s. d. pdi. et demō. vbi. s. pōt presumi error secus vbi nō posset presumi error qd est vbi verba ad limitādū ipm actū fuerūt adiecta in ipso actu q3 tūc fuit gestus et pfectus: q3 tūc l3 illico presumitur penitētia ex quo nō pōt presumi error in eodē actu put in diuerso actu l3 incōtinēti celebrato et pfecto: vbi aut actus sit ex intervallo tūc presumit pñia et actus remanet validus vt est. s. dictū. et ita vult Imo. q in effectu dicit cogita q3 doc. hec nō tangūt hec. l. q sunt. s. dicta ad intelligētiaz illius. l. si. de le. i. et illius. l. p. C. de 34 insti. et substi. et no. tu illud qd est dictū quare potius presumat penitētia in eodē actu vbi nō sit limitatio pmissa q3 in diuerso actu incōtinēti celebrato nā hoc nō declarat doc. l3 velint q in eodē actu presumatur penitētia in diuerso incōtinēti celebrato nō ar. d. l. nā ad ea. q tñ v3 facere q etia in eodē nō presumatur et multominus s3 dic rōnem esse quam. s. assignauit l3 in p3inz faciāt no. p Bar. in. l. nō fatef. s. d. cō 35 sel. vbi hñt q in factis p3ijs nisi lapsus sit lōgū tps nō presumit error: sed dic ibi no. nō pcedere vbi si nō presumere error presumere penitētia et variatio put sunt termini nostri Aduerte ēt vltra doc. hic q in. d. l. nō erat clausula derogatoria tacita vel expressa nō. nā ibi testator dixit simplr q si qd obsignatum filius recepisset valeret: et sic a p3io q non obsignatū nō valeret: sed dixit q obsignatū valeret iure codicilloz nō solū iure testm nō ergo voluit tollere q nō obsignatū nō valeret q3 illa verba q obsignatū valeret ēt iure codicilloz adiecta ad augmentū vñ nō debent opari dimi nutionē q nō obsignatū nullo modo valeat s3 hoc ille tex. nihil h3 cōe cum mā nostra: et ita pdictā. l. intellexit. De. d. bellap. qd placet Bar. vt per ipsuz in. l. si. q3. in pncipio testamēti. in. j. col. d. le. iij. vbi optime declarat p. l. si. Ad quā intellectus Imo. nō placet hic do. Fran. are. nec sibi ēt placet distinctio Imo. an stiplo sequat incōtinēti post tractatū 36 et p3ationē an vero ex intervallo t3 l3 intervallo operetur vt in dispōne nō censeatur repetitū illud qd est dictū in p3ationē: vt per Bar. in. d. l. ticia. s. idem rñ. j. c. nō tñ opat q nō presumat error imo presumitur error vt per ipsuz Bar. in. d. s. idem rñ. dū allegat. l. si tibi liberū. s. de actio. emp. et l. si binarū. s. de serui. vr. predi. et ppterea ipse concludit q iste tex. pcedit siue stipulatio subsequat incōtinēti siue ex intervallo quasi in sequenti actu in quo nō apponit illud qd cōuenit apponi in p3ationē presumatur erroneus. Sed tu nō recedas a dicto Imo. qd ēt tenet Pau. d. ca. et alij doc. trāseunt v3 q iste tex. nō pcedat vbi stipulatio post p3ationem ex intervallo secuta fuit sine die q3 tūc valebit stipulatio de sistendo quasi cēseat recessus ab eo qd dictū fuit in p3ationē de specificatiōe diei ar. no. in. d. l. p. retentionē. C. de vsu. et no. p Bar. in. l. qui in aliena. s. celsus. s. de acqui. here. et in alijs locis que adduxi dum exaiui in pñ. huius partis gl. intellectū Ra. ad hāc gl. et ibi declarate fuerūt. d. l. si tibi liberū. et d. l. si binarū. quare in ipis ex intervallo presumat error et non pñia et quare actus subsistat in dictis iuribus l3 error interuenerit: et sic ex pdictis remanet saluata ista. ij. so. declarata vt ipsam declarat et intelligit Bar. Ra. anteq cu. vt effugeret pdictas difficultates que vt vidistis sunt in saluanda predicta so. dabat alium intellectum ad hūc tex. q si nō fuerit actū in p3ationē de apponēda die in stipulatōne desistendo sed fuerit facta stipulatio desistendo sine die et q ppter hoc reddatur inutilis et restringit tex. ad stipulationē desistendo cōuentionales nō aut pretoriam vt effugiat p3ium. l. de die. s. qui satis. cog. vbi fm vñm intellectū p3o 37 batur q3 omissio diei nō viciat stipulationē desistendo q3 index ipse h3 arbitrari et declarare diem q intellectus Ra. nō est aliquo modo tenēdus q3 repugnat expresse huic lre dū dicit cu3 id ageretur vt certo die sisteres et c. Itē restringit hāc lram q loquit et de stipulationē desistēdo et pretoria et p3ionali vel de pretoria tñ vt dixi. s. in diuisiōe littere.

Item nō est verus in se qz imo omīssio diei vbi nō fuit actū de apponēdo die nō vitiat ipsaz stipulationē desistēdo nec pretorīaz nec ēt pūctionalē vt h p Bar. in. ij. op. p. me par. tis q declarat q dies intelliget in tali stipulone z hūc intellet cū reprobāt h do. Alex. l. 3. p. Ra. nō adducat auctoritates Bar. quā ego adduxi tene ergo dictā. ij. so. gl. vt. 3. declarata p Bar. cui tñ verba gl. nō multū applaudent nec ipsa vñ hūisse intellectū quē sibi dat Bar. si. n. hūc intellectū hūisset dixisset vel qd dñ te fisti certo loco sic accipe qz puenērat inter nos vt certo die sistentes supple tu nō tñ aīr ipse fuit specificatus z aī diem te certificarē sunt verba gl. sed si hūisset p dictū intellectū dixisset z aī diē tibi certificarē z c. z illud verbū diē nō regetur ab illa ppositiōe aī sed a verbo certificarē quasi vellet gl. qz esset cōuētū de certifiādo die ipsi pmissori tpe pmissiōis z adhuc si verba glo. p dicto mō cōcepta fuissent nō oīno applauderēt intellectui quē sibi dat Bar. Verba ergo gl. pprie sonāt qz erat puentū desistēdo certo die z qz aī diē appositū deberet fieri certificatio qsi partes puenērint qz dies appositus nō haberet interpellare que verba nō tollunt prium formatū in ipsa glo. qz dies censeret tacite repetitus in stipulatiōe z nō esset imperfecta stiplo. put dicit lra bñ est verū qz si nō fieret certificatio stipulatio nō ēt cōmissa s; interesse pfectam vel nō pfectam stipulationē de q loquitur tex. in hoc pncipio vel cōmitti aut nō cōmitti est lōga dñia: z ppter ea p dicta so. gl. put verba sonāt nō adaptat aliquo mō ad ppositū. l. est tñ no. z mēti tenēda qz p ipsaz h; Ang. pōt limitari id qd hñ in. l. si insulam. 3. eo. dñ ibi dñ qz vbi est dies z pena nō admittit purgatio more de quo ibi late dictū fuit vt nō habeat locum vbi dies fuit appositus cū pacto vt reus oīno aī diem deberet certificari tūc. n. si nō fiat certificatio l; label dies poteret certificari tūc. n. si nō fiat certificatio l; label dies poteret morā purgari: z sic pena evitari ac si dies nō fuisset appositus. Et p hoc dicit se pfuluisse i. q. statuti florētini dispo nētiō q publicū insti; z scriptura puata recognita hñā certū terminū solutiōis annexū executiōi mādēt ad voluntatē creditoris ēt incipiēdo a captura psonē qz nō hēret locū si solutiōi certa dies est annexa cū pacto qz aī certificari debeat reus qz illō pactū reddit terminū pditionales z hñ est no. dignū h; ipm. Qui dicit sec⁹ eē si pmissor pmississet solvere ad certū terminū z post terminū ad voluntatē creditoris qz ista verba certitudinē termini nō mutāt vt ē cāus singularis. in. l. cū stipulat⁹ sim mihi. a. pculo. 3. eo. z ibi Bar. z cū Ang. trāsīt Pan. 3. ca. qñ Ange. ēt dicit aliud no. di. 399. nū. Quod si arbiter pdenavit ad dādū certū i termino quē ipse declarabit z postea morte pūctus nō declaravit nō vitiat bñia qz hūit oēm effectū z laudū meret itur executio nē z sic omīssio appositionis talis termini nihil opabit: z ita dicit tenere Ly. in. d. l. p. C. de insti. z substi. q facit p Ang. declarata put. 3. eo. de ea oppositū fuit in hac pte gl. z cū Ang. in oibus pdictis trāsīt Jo. de imo. excepto pmo qd dicit de purgatiōe more qd ipse improbat dicēs qvbi fuit appositus certa dies cū pena cū pacto ēt qz aī diē deberet interpellari. Aut nō fuit facta interpellatio sic nō fuit pena cōmissa put pbat h glo. z frustra tractat de purgatiōe more aut fuit facta interpellatio z hoc casu multo fortius impediri d; purgatio more qz si hoc pactū nō fuisset appositū p bñā interpellationē ar. l. si mlier. C. ad velleia. faciūt no. p Bar. in. d. l. si insulā. in. j. q. z cum Jo. de imo. trāsīt nonus Imo. in. d. l. si insulā. in. vj. fallētia quā ponit ad illō dictū qz vbi est dies z pena impediāt purgatio more z do. Frā. de accoli. 3. are. hñ dicēs qz l; sit appositū p dictū pactū tñ nō est sublata virtus diei quā h; vt interpellat nō ergo ex sola interpellatiōe creditoris debitor pstituit in mora sed ēt ex lapsu diei sicut aī dicimus qz qñ dies apponit implemēto pditionis z solutiōis simul si aī dies implet pditio tñ remanet dies aī quē debitor non tenet solvere. Tu dicas quod aut certificatio facta fuit aī diē z postea lapsus fuit dies z debitor nō soluit z certū est qz morā nō pōt purgare z multo fortius qz si nō fuisset appositū p dictū pactū tñ hñ interueniat duplex interpellatio qz fortius d; opari qz vna vt dicit Jo. de imo. cū sequatib⁹ z hoc cāu nō loquit Ang. qz sup

ponit certificatiōes sine interpellationē iuxta pñetiā pacti factā nō fuisse aut certificatio sine interpellatio fuit scā post lapsu diei appositū: z tūc hēbit locū purgatio more cōmissa se p dictā interpellationē lapsus. n. diei nō pstituit in mora ex quo iuxta pñetiā nō interuenit certificatio qz si interne nisset nulli dubiū qz nō abstulisset quominus p lapsu diei postea pmitteret mora eius. n. virtus remanet vbi aī interuenit certificatio z h pprie voluit Ang. q dicit qz si p errore omīssa fuit certificatio hñ pinde ac si dies nō fuisset appositus quasi ex defectu pditionis fuerit defecta virtus diei que est qz aī interpellat p boie remanet ergo postea simplex interpellatio qz ēt cū pena nō impedit purgationē more vt hñ in. d. l. si insulā. z mirādū est de tot maximis doctores qz nō deprehēdiderint verā mētē z intētiōē ipsius Ang. z qz p supposuerint ipm voluisse qz si aī diē iuxta cōuentionē fuisset facta interpellatio qz mora pōt pmissi purgari nam tūc glo. nō facit p Ang. sed p ipso bñ facit glo. vbi aī dies nō interuenit certificatio qz gl. satis sentit qz virtus diei tūc nō operatur imo stiplo nō subsistat z nō hēat suum effectū ex defectu pditionis nō facte certificatiōis iuxta pñetiā z de hñ dicto feci mētiōē in. d. l. si insulā. in. xij. fallē. ad regulā negatiuā qz est qz vbi est dies z pena nō admittitur purgatio more z ibi allegauit Bal. in. d. l. magnā. C. de pñen. z co. stip. in. xij. fallen. quā ibi ponit ex cñi⁹ dictis ibi ēt vt inferri qz vbi interuenit interpellatio aī lapsus diei nō impediāt purgatio more quasi tūc nō attēdat interpellatio diei ex quo erat incerta depēdēs ab interpellatiōe fieri. 4. da vel nō dies aut ad hoc vt impediāt purgationē more requirit qz sit certus certitudo. n. est illa qz facit p debitorē vt p ipm Bal. in. l. magnā. in. ij. col. 7. ex hoc pōt tolli rō quā facit Imo. 3. duplici mora qz rōne dicte incertitudinis licet dies interpellat tñ mora nō est ita culpabilis put est qñ nō est dicta incertitudo pterea nō vñ verus qz sit duplex mora nā interpellatio nō pstituit in mora s; mora incurrit demū lapsu diei vñ vnica ē mora pcta ex duplici actu simul iuncta interpellatiōe. v; aī lapsus diei iuxta pñetiā scāz z lapsu ipsius diei z hoc vult expōsse Bal. in. d. l. magnā. in. d. xij. fallen. dicēs qz tūc nō cōmittit mora soluz ex lapsu diei sed ex lapsu diei cū interpellatiōe qz cū sit incerta nō impedit purgationē z ad hñ dixerim nō facere hñ glo. tñ pōt adaptari inquārū ipsa ponderat certificationē ad hoc vt dies opet z sic certificatio vñ attēdi z ex his pōt tolli ēt rō do. Fran. qz imo virtus interpellatiōis diei vñ si nō sublata saltē debilitata rōne incertitudinis certificatiōis siēde nec ne cogita super pdictis qz doc. nō dicunt z l; ita subtilizādo videt posse sustentari qz ēt vbi interpellatio sit aī diem iuxta cōuentionem nō impediatur purgatio more tñ tenendo opionē qz vbi est dies z pena impediāt purgatio more magis placet opinio qz ēt in predicto cāu impediatur ex quo secuta interpellatiōe tūc debitor est cert⁹ de die vñ l; a pncipio esset incertitudo secuta interpellatione est certitudo z cū fuerit certificatus de debito aī diem non est rō quare dies non interpellat z constituat in mora impurgabili put si dicitū pactum de certifiādo appositum nō fuisset magna tñ est auctoritas Bal. z Ang. nam in. d. l. si insulā. tenet idē qd Bal. in. d. l. magnā. vt ibi refert Imo. in. ij. fallētia ad pdictā regulā negatiuā z aderere opinioni qz sanet purgationi more nō vñ malum cum purgatio more inuitatur equitati: vt. l. si seruū. §. sequitur. 3. eo. z dictum fuit in. d. l. si insulā. 3. Quod autem dicit Ange. de statuto comprobatur Imo. cū predictū statutū sit exorbitans: z sic debet intelligi vbi in termino nulla penitus est incertitudo in casu autem pposito est incertitudo cū dependeat ab interpellatiōe sine certificatione siēda vel nō siēda vna. n. cū aduentu diei requiritur interpellatio sine certificatio vnde nō debet hñ locum statutum loquens de certo termino z faciunt no. p Bal. in. d. l. magnā. qd vñ expeditū si certificatio nō interueniat sed si interuenit videtur dubiū z dependere a decissione superioris dubij z de hac decissione dubitat Fran. de are. vbi interuenit certificatio tunc. n. terminus est purificatus z certificatus z sic habetur perinde ac si a pncipio fuisset

fuisse purus et certus ar. l. sed si de sua. §. si. de acq. here. ubi dispō: pura et purificata pcedunt a pari facit qz statum simpliciter requirit certū terminū vñ siue sit certus a pñcio sine ex postfacto nō vñ referre et statutū videt verificari nec pñt dici qz instmō nō pñteat terminus certificatus qz certificatio sit ex instmō naz lz fiat ex instmō de ipsa sit mentio in instmō in quo secuta certificatione recte dñt pñneri certus terminus cogita qz res ē debita. Quod autē dicit Ang. tñ facta pmissione ad tñ illa verba et deinde ad tñ petitiones et terminū nō mutāt certitudinē termini hoc est nō dictum nā ex hoc sequitur qz ex lapsu termini nō obstatibus pñdictis verbis oino reus pñstituit in mora: et itavult Bar. in. d. l. cū stipulatus sim mibi a pñculo. in si. p. illā. l. i. cūta glo. in v. arbitratu hñ ultimā expositionē ibi. n. est casus qz si promittis opus certe forme vsqz ad tale tñ arbitratu meo p lapsum tñ pñmittēs pñstituit in mora et tenet ad penā et illa verba arbitratu meo nō tollūt cōmissionē more et pñs pene qz intelligunt qz importēt progationē termini vñ qz si pñmissor vult progare terminū possit si ergo nō progat tñ apñpositū opat effectū suū: ita ergo est dicēdū in illis verbis de inde ad tñ petitionē et terminū vñ p illa vñba sit data ptās progadi tñ appositus ipsi stipulatoris: et sic sine progatōe nō impedit mora cōmitti: et facit qz ista verba deinde i pñsterū ad tñ petitionē et terminū apponunt fauore ipñi creatoris vñ nō debēt pñm opari vt impediāt purgationes more ar. l. qd fauore. C. d. l. cū quo dicto trāsēūt cōiter doc. in. d. l. cū stipulatus. et Bal. in. l. si. pñterea. i. si. illius. §. i. C. de in. do. vbi ad hñ ponderat illū tex. vbi dñt qz maritus cui est dos pñmissa ducta vxore pñt ipaz petere et añ et post biē nñ ad sui petitionē et tñ lapsus biēñ pñstituit in mora pñmittēt si est exnens qz pñmittat hñ vñā lec. illius. §. vel qñqz sit fm aliā lec. de quibus lec. ibi p Bar. et Bal. et hñ p doc. in. l. d. diuisione. §. so. ma. et in. d. l. si. d. §. i. dicit ex pñdictis nō.

45 Bal. tñ si statuto dispōat qz debitores grani pp charistia nō possint exigi. §. annū lz post annū exigi possint ad voluntatē et petitionē creditoris p lapsus anni oino debitor constituet i mora sine aliā interpellatiōe. C. In scda pte glo. qz incipit ibi sec⁹ in vāno infecto et c. glo. op. d. l. si finita. §. de dam. infec. in pñ. vbi disponit qz si stipulatio de vāno infe. interponat sine die valet et tñ stiplo ē qz ex errore talr stipulatio interposita fuerit et gl. dat tres so. quaz pñmaz et vl. improbat Bar. cōprobata scda et ipa declarata vt hñ vide p ipsuz in. §. op. pñme pñis hñ. l. cū quo alij doc. trāsēunt et vide enndē in. l. de die. §. qz satis. cog. et hñ Pau. d. ca. C. In tertia et vl. pte qz incipit ibi. Itē pñ qz satis. cog. l. d. die et c. glo. 47 itez op. de. l. de die. §. qz satis. cog. vbi pñbatur qz stiplo desistendo sine die valet et tñ dñ. n. ibi qz si dñ die inter partes nō conuenit est in ptate stipulatoris moderato spacio de hoc a iudice statuēdo: et gl. p so. se remittit ad p. l. in qua ipa gl. multa verba effundit et intelligit duobus modis p. l. et put vno mō ipam intelligit de discordia que est in die ponēda in ipsa stipone. C. Nō ob. huic. l. nec alicui alteri put aut alio mō. d. l. intellegit. de discordia qz est de die post interpositā stiponē tñc ob. sed vera so. est ista qz ibi dies fuit omis. sa nō ex errore put hñ sed qz partes nō cogitauerunt alr de apponēda die vñ intelligetur de die quā stipulator voluerit moderato spacio de hoc a iudice statuēdo cū illa. l. loq. tur de iudiciali stipone si. n. nō loqueretur de iudiciali sed de cōventionali nō haberet iudex moderari sed vbi interpellatus cōgruo loco et tpe pñmissor nō sifteret cōmitteret stiplo fm Bar. hic in tertia op. pñme partis qz postea op. pñdicta. d. l. quo. n. §. i. et soluit declarādo put p ipsum vide cū quo alij doc. trāsēunt excepto Ra. qz improbat Bart. in. quātū vult qz vbi dies nō fuit adiecta in stipone cōuentio nali desistendo intelligat dies cū stipulator interpellauerit

48 pñmissor potuerit adimplere et nō adimpleuit nā cū ista stipulatio pñtionalia pñteat locū rōne loci intelligi debet pñneri tñ intra qd possit ad illū locuz perueniri absqz alia interpellatione: vt. l. idē erit. §. eo. et. l. continuus. §. cūz ita. §. e. sed nouns Imo. saluat opinionē Bar. duobus modis. Primo modo qz Bar. nō loquat in stipone pñtionalia

nali desistēdo in certo loco sed in alia pñtionalia. Secūdo modo qñ pñmissor pñmisit siftere in ciuitate seu loco in quo vel qua erat nā tñc requirit interpellatio ad pñstiuendū in 49 mora cū rōe loci nō cadat qz sit tempus facit qd ala dñt de debitore et creditore eiusdē fori nā debitor tñc videt pñstiterē soluere ad domū creditoris vt p glo. et Bar. in. l. item illa. in pñ. §. de cōsti. pecu. et tñ requirit interpellatio ad cōsttuendū in mora: vt. l. mora. §. de vsu. et. l. qd te. §. si cer. pe. cū ibi nō. et faciūt dicta. §. in glo. i. in si. et put Bart. hic soluit hoc pñuz ita soluit in. d. l. de die vbi pñderat qz in alio hec illi et illa huic obstatē vñ in quātū. l. hñ in vñ. qz si ab initio dñt qz si in stipulatione de sistendo fuit adiecta dies cōmittitur stipulatio penalis cum fuerit declaratū reū pñmittendi sisti non posse ibi vero dñt qz dies est in ptate stipulatoris in qua habeat fieri sistētia moderato spacio de hoc a iudice statuēdo et sic ibi pñbatur qz penā cōmittitur si nō fiat sistētia qñ actor voluerit addita declaratiōe et moderatione iudicis Bar. ibi soluit qz illa. l. loquitur in stipone de sistendo in iudicio: et ideo iudex interponit partes suas hñ aut de cōventionali qz so. nō est bona et pñ id qd ipse dicit in p. iij. op. dñ improbat opinionē illoz qz volebant qz pñs. l. loquatur in cōventionali solū nā imo et in cōventionali et pretoria vt hñ per glo. in ver. loco. vel in pñtoria tñ fm Dy. vt dictū fuit. §. in diuisione lre: et pñterea dicas qz ver. qz si ab initio loq. tur vbi dies collata fuit in voluntate pñmissoris ideo ad hñ vt stipulatio penalis cōmittatur requiritur qz declaret reū pñmittendi sisti nō posse. l. de die loquitur vbi dies nō fuit adiecta quo casu est i potestate stipulatoris moderato spacio de hoc a iudice statuendo et ex his redditur expedita presens glo. qua expedita bar. ex predictis colligit distin. an et quando ex omissione vel discordia diei vitietur stipulatio. C. Glo. super ver. stipulatus essem allegat pñcordantes sed. l. qdam in testamēto. de le. §. alle. pñcordare potius 50 facit in pñu qz ibi probatur tñ legatum factum pñtitiōe et refectione vie nō adiecta certa quantitate valet et tenet et sic incertitudo quantitatis nō vitiat ad idē. l. cum post §. gener. §. de iur. do. et. l. si cui. §. de annu. leg. in quibus et probatur qz incertitudo quantitatis nō vitiat dispositionē glo. in. d. §. gener. dicit qz fallit in illis tribus casibus et in quibet rō fallētie apparet nā in. d. l. quidam rō fallētie est refectionis et manutentio vie in. d. §. gener. ratio est fauor dotis in. d. l. si cui. ratio est fauor alimentoz et hanc so. tenet Bar. hñ in quarta op. prime partis reprobat Ly. in. l. i. de do. pñmis. qz dicebat qz nō erat speciale i dictis iuribus imo qz in ipsa rōne adiuncti dispositio certificari pñt vñ in. d. §. pñt certificari quantitas dotis ex qualitate personaruz ex pñse vie dñ quibus in. d. l. qdam. ex qualitate vie et quātitas alimentoz de quib⁹ in. d. l. si cui. ex qualitate pñsone nā dicit Bar. qz hñ hoc ois stiplo qz sit ex cā valerēt et teneret nō obstatē incertitudine qz certificaret ex ipsa cā qd est pñ hanc. l. et pñ. §. gener. vbi ponit spāle in dote et icertitudo dñ qua in l. cū duo. §. de idi. adie. nō hñet locū qz ex qñtate seruoz pñpē di possit cui ex duob⁹ seruīs vēditis pacto adiectois in die eēt additū ipm pñciū. Itē nullū legatū viciaret rōne icertitudinis tñ legatū fiat pp merita: vt. l. nec adiecit. §. p so. ex qñtitate. n. meritoz pñpēdi posset qñtitas ipñi legatū. hñ aut est pñ. §. gener. et put hñ et Bar. in. l. i. in. §. col. in si. pñ. iij. §. so. ma. vbi dicit qz ē spāle in legato ad refectionē vie: qz est cā fauorabilis: vt. l. ad istructōes. C. de sa. san. ecccl. et idē tñ ipse Bar. in. d. l. qdā. de le. §. et in. d. l. si cui. dñ an. leg. vbi vult idē eē qd est in dote in alimentis et refectionē vie in quacūqz alia pia cā qz dispō scā ex pia cā: licet certa valet et tñ: ita trāsēunt cōiter doc. put dicit Imo. hñ lz Bal. pñ. de. et Ly. in. l. pñuilegia. C. de sa. san. ecc. aliud velit et ibi Pau. de ca. vide circa pñdicta que lat⁹ dixi in. d. l. i. so. ma. C. Glo. sup vñ. de 51 mōstrato loco. all. pñcordates. Sz bar. op. tñ imo valeat stipulatio isule edificade alr nō demōstrato loco. nā isulā edificari est op⁹ tñ opas icertas pñt qz stipulari: vt. l. iterdū. §. itē et opas. §. e. et. l. quorsens. et. l. hec ope. §. de op. lib. So. qz aliud ē opa. que ē diurnū offm: vt. l. i. §. de op. lib. et assumit pro actu pñsone et istas opas lz icertas pñt qz stipulari vt in

53 *Si* aliud ē op^o fieri qd refer^r ad ipm opus factuz put est certe forme. vt. l. si is q qdringēta. §. qdaz. §. ad. l. fal. et istud nō pōt pmit^ti nisi appeat locus in quo hēat fieri: vt in. l. no fra. cū pcor. Nec ob. si op. de nani q fabricāda pmit^ti pōt: et ē opus nō opa itē scribere libū et filia pmit^ti possūt non adiecto loco: vt. l. iter artifices. §. de so. et l. p^otinu^o. §. si ab eo. §. e. nā op^o nauis fabricāde libri scribēdī et si. nō cohēt solo: et iō nō requir^r exp^ossio loci secus in isula edificāda q solo coheret vñ si nō exp^omat certus loc^o nō valz pmissio talis ope ris qz edificari posset in tali loco in quo nō expēdret ipi sti pulatori s; in nauis fabricāda et fili ope q solo nō cohēt hoc nō cadit qz vbiqz edificet et fabricet expedit ipsi stipula tori et q nauis nō cohereat solo pbat tex. in. l. i. §. si qz d na ni. §. de vi et vi ar. q pbat secus ē in domo. C. Gl. sup. v. ad lecto noie. in pn. all. pcor. l. cū post. §. gener. §. de in. do. q sti plo fundi sine adiectioe nois nō valz nec t3. C. In scda pte q icipit ibi: §. §. e. l. q ex plurib^o. op. d. o. l. q ex plurib^o. vbi s; vñ pbari^r q imo stiplo fūdi alr nō adiecto noie valeat et te neat et electio sit pmissoria gl. sol. duob^o mōis. p mō q ibi adiectū fuit nomē qz dixit pmissor se pmittere vñ de fun dia seyanis h aut nullo mō nomē exp^ossuz fuit. Scdo modo soluit qz agebat vt certus pmitteret ibi aut nō iō ibi va let dispō h nō et ambas istas so. pprobat Bar. et ipas simul iugēdo facit dist. q aut p^ohētes cogitauerūt de certo fundo expmēdo et per errozē nō exp^osserūt et nō valz nec t3 stiplo ar. buius. l. in pn. vbi dñ nō valere stipsonē de sistēdo certo die vbi dices de quo apponendo fuerat actū ex errore omisus fuit: et ad h tendit scda so. gl. Aut nō cogitauerunt de certo expmēdo: et tūc aut pmit^tit icertus de icertis et nō valz p missio vt h fm pma so. Aut pmit^tit icertus de certis et valz et t3 pmissio: vt. o. l. q ex plurib^o. et h vult dicē gl. in pma so. q ibi adiectū fuit nomē: qz pmissit vñ de fundis seyanis. ta lis. n. pmissio est de icerto fūdo pluz certoz fundozū: secus vbi simplr pmit^tit fundus qz talis pmissio est de icerto fū do incertozū fundoz: et ita trāsit Imo. adūte tñ qz scda so. est diuinatiua et vbi icertus de icertis fuit pmissus et nō p cedit. posito. n. q nō fuerit actuz vt certus pmitteret nō va let pmissio fūdi in gñe. C. In. iij. pte q icipit ibi: itē op. sup. 54 de op. le. l. iij. gl. itez op. d. l. iij. §. de op. leg. vbi legatus hois in gñe valz ad qd ē facit. l. legato gñalr. §. de leg. j. ita ergo vñ in stipone fūdi et gl. rñ. q aliud est in hoie in gñe legato vel pmissio qz ei^o pmissio et legatū valz nō autē pmissio vel legatū fūdi: et rō dñe dicit gl. dephēdit ex. l. iter stipulātē. §. sacra. in v. hō liber et c. §. e. et l. qd in rez. §. p. §. de le. p. nā in d. §. sacra. dñ q hō liber. certa spē p^otinetur: et sic h3 certos si nes a nā: fūdos aut destinatioe p^ossimilias: vt. o. §. p. o. l. qd in rez. vñ pōt reddi elnsoria dispō fundi in gñe cū depēde at eius designatio a volūate p^ossisa. nō sic dispō hois in gñe et ita ēt no. gl. i. l. legato gñalr. et By. i regula in obscuris. d re. in. li. vj. et Bar. hic in. vj. op. pme prijs. C. In quarta pte que incipit ibi et eodē mō et c. gl. op. de. l. si domus. §. d le. j. 55 vbi legatū domus simplr factū valet et tenet et rñ. gl. eodē modo quo rñdidit. §. primo p^orio qz. l. aliud est in domo qz sit in fundo sicut aliud est in hoie qz sit in fundo domus. n. nō sicut fundus sola destinatioe patriffa. pstituit sed requir^r factū hois. l. interiectio parietis: vt. l. si qs duas. §. si qs par tē. §. cōia p^odio. l3 in p^orium faciat h3 glo. l. locus. §. si j. d ver. signi. vbi vident parificari domus et fundus naz dñ q loci appellatio p^otinet non solū ad rustica predia: sed et ad vrba na et subdit q fūdos h3 certos suos fines qd etiā vñ facere p^o quasi nō sufficiat destinatio patriffa. sed requir^r interie ctio finū sicut in domo requir^r interiectio pietis. Et vl. lo co gl. op. de. l. vbi aut nō apparet. in pn. §. eo. vbi videt dici q stipulatio fundi sit incerta et vñ p^osupponi q valeat et gl. se remittit ad ibi no. vbi gl. dicit q est incerta et q nō valet nec t3. Cōclusio ergo nostre gl. h est ista. Quod stiplo fūdi in gñe nō valet nec t3: secus si ex plurib^o fundis certis vnus pmit^tat. Itē secus in stipone hois vel domus qz valet et t3 l3 simplr pmissio facta fuerit intellige vbi disponēs h3 do mos in patrimonio. et vide gl. que est in eadē opinione. in d. l. legato generalr. et in. d. l. cū post. §. gener. §. de in. do. et

By. in. d. regula in obscuris. et Bar. h in. viij. et ix. op. pme partis q reprobat opinionē De. de bellap. tenentis eodez mō distinguendū in domo et in fundo an testator vel pmissor hēat in patrimonio nec ne quā opinionem tetigit glo. mag. in pn. et nō approbavit in. d. §. gener. et tangit et bar. tertiam opinionē sine so. quā posuit glo. in. d. l. si domus. in pnci. v3 q illa. l. intelligat vbi testator sensit de certa domo tunc. n. tam in fundo qz in domo valet dispositio: l3 nō fiat expressio et declaratio fūdi vel domus: vt. d. l. legato gñalr. .ij. rñ. et l3 Bar. nō dicat hoc et sensit glo. j. in. ij. rñ. d. l. lega to gñalr. dñ allegat. d. l. si domus. sed hāc so. tanqz diuina tiuā ad. d. l. si domus. improbat Bar. dicit tñ p. so. esse verā in se in mā legatorū q cū p^osistant ex voluntate vnus. l. testō ris si testator sensit de certo valet et tenet legatū et eius vo lūtatē declaratio p^otinet ad h^odem tamqz ad eum qui me lius nouit: vt. d. l. legato gñalr. d. ij. rñ. et ad hoc glo. no. in .l. si quis a filio. §. si quis plures. §. de leg. j. In stipulationi bus aut q cōsistunt ex voluntate duoz si p^ohētes sentire vo luerunt de certo nec p^ostat de quo vitia^r stipulatio cū nō sit p quem declaratur vt hac. l. et hoc h3 ipm voluit gl. in. d. §. gener. si bñ aduertatur. Et cū Bar. post Ange. transit hic Jo. de imo. in quātū facit ipse differentiā inter fundum et domū vult. n. q vbi disponit d fundo nō valeat quātūqz testōr haberet fundos in patrimonio s; q p^odicta distin. sit seruāda in domo in quātū aut Bar. in. viij. op. ponēs dictā 56 tertā so. §. qua p gl. in. d. l. si domus. pcludit q in mā lega torū si testōr sensit de certo valet legatū et declaratio p^otinet ad hēdez ipse Imo. vult p^orius et q imo nō valeat legatum qz si testōr declarauit se velle certū fūdū relinque^r et postea infaciēdo ipm legatū nō certificauit fundū vitia^r legatū et ad hoc alle. istā. l. in pn. et l. quotiēs. §. tātūdez. §. d hē. insti. Nec ob. h3 ipm. d. l. legato gñalr. in. ij. rñ. qz nō loquit^r hoc casu vt ibi sentit gl. Pau. d ca. h quantū ad vltimūz dictū de quo pri. transit cum Bar. faciens dñam inter vltimas voluntates et p^octus vt in vltimis volūtatibus vbi testator sensit de certo valeat vltima volūtas et declaratio sit fiēda 57 per hēdē in p^octibus aut secus sit dicēdū et ponit exēplum q sensuz fuerit de certo fundo vbi fuit dictū fundū seyanū. et testōr vel pmissor h3 plures fundos seyanos i vltimis. n. voluntatib^o heres declarabit d quo fundo seyano testator senserit qd nō cadit in p^octib^o in quibus si fuerit dictū vñ de fundis tuis simplr vel seyanis valet dispositio tūc. n. nō est sensuz d certo et sic nō cadit declaratio s; cadit electio q est ipm^o debitoris: vt. d. l. q ex pluribus q hoc mō dñ intelligi vt h vult glo. dñ op. de illa. l. et sol. pmo mō l3 glo. ibi exem plificat illam. l. vbi dictū fuit pmitto fundū seyanū et pmit tens habebat plures fundos seyanos quā gl. reprobat ibi Imo. et Pau. de ca. qz si hoc mō intelligeret p. l. nō cade ret tūc electio ex quo est sensuz d certo: sed caderet declara tio in qua nō est locus variatioi cui ē locus in. d. l. q ex plu ribus vbi est electio nō declaratio: vt ibi vide per p^ofactos doc. et p alios modernos et si illd exēplū pcederet in illa .l. in ea esset tex. in terminis p^o dictū bar. q imo in stiponi bus vbi est sensuz d certo valeat et teneat stiplo et tenendo hāc opinionem ad. §. tantūde. l. quotiens. d here. insti. quē Imo. adducit p^o bar. p^o rñ. q ibi error est in hēdis instōne et sic nō subest ibi psona q possit declarare volūtatē defun cti naz ille heres nō poterit declarare suaz instōnem qz an eam declaratā nō est heres bar. autē loquit^r in legato quo casu subest psona heredis cui cōmittit^r declaratio volūtatē defuncti: et ita rñ. h do. Alex. posset et dici q nō pcedat di ctum bar. vbi fuit actū de certo fundo expmēdo q postea nō fuit exp^ossio sed vbi sensit ipse testator d certo puta quia dixerit fundū seyanū lego vbi plures fundos dicti nois ha bebat et hoc casu loquit^r l. legato gñalr. §. si de certo. prout ibi exemplificat gl. vbi. n. fuisset actū de certo fundo expmē do et p errozē nō fuisset exp^ossus vñ nō valere ipm legatū nec videt adaptari q senserit de certo cū nihil certificans legatū exp^osserit bñ verū q glo. in. d. §. gener. vñ sentire q p^odicto casu legatum valeat quasi sit sensuz de certo ibi dñ dicit vñ hic cū agebatur vt certus fundus et c. nisi dicamus q illa

q̄ illa verba q̄ postea sequuntur: legatus valeat si de certa re senserit testator et c. nō referuntur ad prima precedentia sed ad tex. dū dicit q̄ legatū fundi nō valet nam valet ubi fuit sensus de certo et aduertet q̄ ubi testor sensit de certo fūdo vel de certa domo valet et t̄ legatū ē q̄ testor nō hēat in p̄monio fundū vel domū de quo vel qua certo v̄ certa sensit vt est gl. no. in. d. l. legato gñalr. in. d. s. si de certo. et est gl. posita in v. cogitauit. ad si. et h̄ vult Pau. de ca. in. d. l. si domus. l. 3. Ra. h̄ et minus bñ voluerit p̄riū: ita limitādo v̄ cū Bar. ubi testor fūdos v̄ domos hēbat in p̄monio nā ubi sensit de certo nō est fīda p̄dā distīn. q̄ Ra. ē in quātuq̄ Bar. dicit stipulōne nō valē l̄ fuerit sensus de certo cū nō sit p̄ quē fiat declaratio vult dcm̄ Bar. p̄cedē et h̄re locū ubi p̄missor simplr dixit p̄mitto fūdū et p̄bat q̄ voluerit senti re de certo puta q̄ in p̄fatiōe actū fuerat de exp̄mēdo certo fundo q̄ postea nō fuit exp̄ssus et h̄ casu p̄prie loquit gl. in d. s. gener. l. 3. ubi fuisse sensus de certo puta q̄ h̄ns plures fūdos seyanos p̄mittit fundū seyanū vult stipulationē vale re et stabit declarationi ipsius p̄missoris et ad hoc allegat glo. in. l. stiplo ista. s. in stipulationib⁹. s. eo. glo. ij. dant dicit vel dic stipulatus suz a te stichū et c. et per hoc tollit illud in quo se fundat Bar. q̄ in stipulationib⁹ nō est p̄ quē fiat de claratio allegat et ad hoc ipse Ra. d. l. q̄ ex plurib⁹. et vult pōderare illā. l. s. m̄ q̄ ipam exemplificat glo. ij. et iij. q̄ glo. possunt saluari vt in se sint vere et p̄cedāt nō obstante hoc dicto Bar. h̄ in hac. vij. et ix. op. p̄me partis l̄ q̄ p̄cedant in terminis illius. l. ob. illud q̄ dicit Imo. et Pau. de ca. de declaratiōe in qua nō est locus variationi vt. l. q̄qd ad stringēde v̄. nō rursus p̄missor et c. s. m̄. ij. intellectū quez ad illuz ver. ponit glo. mag. et ibi Bar. q̄ dicit ipsuz singularis simū. Et aduertit vltorius ad illud q̄ est dictū. s. in legatio 59 q̄ si fuit actū de certo fundo exp̄mēdo et postea nō fuit ex pressus legatū nō valet l̄ aliud velit Bart. maxime. in. ix. op. naz. p̄ ipm̄ Bar. facit q̄ dictū fuit. s. in glo. posita. in v. certo die. in p̄n. duz discussuz fuit de intellectu. l. p. C. d. insti. et substi. sub p̄di. fac. et de intellectu. l. cū p̄. s. si. de lega. ij. et p̄clusum q̄ ē in vltimis voluntatibus ubi agit de dispōne certo mō faciēda si postea dicto mō nō sit nō valet nec t̄ se casu si prius fiat dispō et postea disponens aliqd se in ea ad datur polliceat nā ex ei⁹ omisiōe nō vitiat dispō: et ita loq̄ d. l. p. et d. s. si. et sic saltem in puncto iuris sustentari posset opinio Imo. s. Bar. et p̄cludi q̄ aut fuit sensum de certo h̄ mō q̄ an actū factū puenit de certo fundo exp̄mēdo qui postea nō fuit exp̄ssus t̄n valet nec legatū nec stipulatio Aut fuit sensus de certo h̄ alio modo q̄ testor vel p̄missor dixit fundū seyanū ubi plures habebat huius nois: et tunc valet legatū et stiplo ē et in ipsa stetur declarationi. p̄mis 60 foris. put vult Ra. l̄ in pratica forte est durū pp̄ auctatem Bar. et sequaciū in quātū aut Bar. facit d̄riam inter lega tū vel p̄missionē fundi. ubi nō est sensum de certo vt nō va leat nō distincto hēat v̄ nō hēat fundos in p̄monio: l̄ q̄ p̄dicta distīn. sit adhibēda in domo et rō d̄rie sit q̄ nō pōt legatū vel p̄missio domus ita fieri derisorii v̄ derisoria cū domus nō depēdeat a nuda volūtate hois l̄ requirāt inter lectio pietis: vt. d. l. si q̄s duas. s. si q̄s partē. s. cōia p̄di. sicut legatū vel p̄missio fundi cuius p̄stitutio depēdet a nuda vo lūtate et destinatiōe patris. Pau. de ca. t̄z p̄ Bar. ample xus opiones Pau. de bellap. vt sic in fundo put in domo sit distinguēdū hēat v̄ nō hēat in patrimonio: et ita restringat iste tex. ubi p̄mittēs nō h̄z fundū in p̄monio: et ad h̄ tenē dū mouet Pau. de ca. duobus fundamētis et p̄mo funda mēto mouet q̄ nō est dare bonā et p̄cludēt rōne d̄rie inter domū et fundū l̄z. n. in diuisiōe seu p̄stitutioe fundi nō requa tur tantū factū quātū requirit in p̄stōne v̄ diuisiōe domus t̄n puta aliquale factū requirit puta appositio terminoruz vel sūptus p̄ mediū et sola destinatio nō sufficit all. no. in. d. l. q̄d in rez. s. p. de le. j. et vult pōderare glo. ibi in ver. et do mus. q̄ dū tex. dicit q̄ fundus et domus destinatiōe n̄ra cō stituit subdit interiecto piete in domo et in fundo p̄regiōes alle. d. s. si q̄s partes. facit. d. l. locus. s. si. de ver. sig. si ergo ē in fundo nō sufficit sola destinatio et solus animus dispo

nētia nō cadit q̄ q̄s dicat q̄ palmitē terre intellexit ēē fun dum et hūc p̄ fundo si alr nō apparēt termino q̄ nō est veri fike q̄ appareat in tā breni spacio: et sic cessat rō d̄rie quā in ter domū et fundū assignat Bar. improbādo Pau. de bella. Secūdo fundamēto mouet Pau. de ca. q̄ si p̄mittens fundū h̄z plures fundos in p̄monio nō est verū put dicit bar. q̄ possit dicē se intellexisse de palmitē terre et illū dare q̄si destinauerit illū ēē fundū et sic variare in p̄iudiciū ipsius stipulatoris. ar. l. cetera. in si. de le. j. ubi hēdi nō l̄ variare in p̄iudiciū legatarij in iugendo pata p̄ defunctū edificio q̄ ipse defunctus l̄z parasset legauerat. Et h̄ dicit placere do. Ra. q̄ s̄m ipm̄ vltiori dicit q̄ in legatis putat verā opiones Pau. q̄ tā in domo q̄ in fundo distinguat hēat vel nō hēat in p̄monio. In p̄ctibus tenet q̄ tam in domo q̄ in fundo simplr p̄missio facta nō valet hēat vel nō hēat p̄mittens fundū vel domū in patrimonio nō. n. p̄ctus sunt ita fauora biles put vltime volūtates in quib⁹ disponēs censet dispo nere de rebus suis si ipsas h̄z: vt. l. ticia. s. j. de aur. et lega. et forte s̄m Pau. bñ loquit Ra. cui⁹ distīn. dicit sibi placē: et sic est verius q̄ p̄mo approbat ipse Pau. simplr opiones Pau. de bella. postea aderet distīn. Ra. q̄ facit differentiam inter legata p̄ctus. Sed hec d̄ria inter p̄ctus et vltimas vo luntates videt p̄ tex. in. d. l. cū post. s. gener. s. de iur. do. ubi sub vna determinatiōe legati et stipulōne dicit nō valere: et sic pariter et vniformiter dicēduz est legatū et stipulationes fundi non valere p. l. iā hoc iure. s. d. vul. et pu. et. l. q̄uis. C. et. ti. cum si. et ipsemet Pau. a p̄ncipio dum tangit hūc arti culū simplr approbat opinionē Pau. vt p̄xi. retuli cui⁹ opi nioni aderet h̄ do. Alexan. motus potissime hac rōne q̄ le gādo q̄s rem seu fundū in dubio v̄ legare d̄ his que habet in patrimonio. d. l. ticia. s. j. de aur. et argē. lega. et. l. vnum. ex familia. s. si rez. de le. ij. si ergo q̄s legat fundū simplr et h̄z fundos in p̄monio pinde est ac si dixisset lego vnū ex fun dis meis quo cāu indubitāter ne dū legatū: l̄ ē stiplo valet vt. l. q̄ ex plurib⁹. s. e. q̄ ē minus fauorabilis: vt. c. cuz dilecti. de do. et. l. in testis. d. re. iū. et l̄z h̄ cāu hēs hēat eligē t̄n nō p̄t eligē nisi vnū d̄ fundis q̄ sunt in p̄mōio nō. n. ē in p̄tate h̄ dis reddē eluzorū ipz legatū. vt. d. l. cetera. i. si. facit. l. dāna. s. i. s. d. vltur. le. ibi dū dicit vt h̄ forma in agris fuerit q̄ vno testor et c. facit et in ar. l. p. i. p̄n. s. d. ali. et ciba. le. et hac opin iōne tenuit Ja. de are. vt refert bal. idē sequutus. in. d. l. si do mus. s. d. le. j. et ibidē Pau. de ca. et rō q̄ assignat in legatis ubi q̄s legat fundū et h̄z fūdos in p̄mōio vt valet legatū tāq̄ cēseat legasse vnū d̄ fūdis suis militat et in stipulone in q̄ p̄mittēs in dubio cēset p̄mittere de reb⁹ suis q̄n ita intelli gēdo valē pōt stiplovt est tex. no. iūcta gl. si. in. l. quoties. s. e. et sic h̄ pinde ac si p̄mittēs fundū p̄missis vnuz d̄ fundis suis q̄ cāu valet stiplo: vt. d. l. q̄ ex plurib⁹. s. j. ipz Alexā. q̄ re probat illā rōne Ra. et Pau. q̄ fūdos nō p̄stituit nuda vo lūtate l̄z requit appositio terminoruz nā gl. s̄z ipm̄ in. d. l. q̄d in rez. s. p. h̄ nō dicit l̄z imo h̄ sentit vt deduxi recitādo p̄dām rōne et adducit p̄ hac rōne. l. locus. in p̄n. s. d. vbo. si. vult pō derare ibi dū dic an si. p̄ncipij si h̄ iā p̄stitūmus et c. et sic p̄ bat illa l̄ra q̄ solus animus sufficit l̄z possit r̄ideri p. d. l. q̄d i re rū. s. p. ubi d̄r domus et fundi p̄stitūf n̄ra destinatiōe: et t̄n in domo oēs p̄cordāt q̄ requit interiectio pietis: et ita sup plēt gl. et doc. ita ergo suppleat dū d̄r de fundo in. d. l. loc⁹. et in. d. l. q̄d in rez. q̄ optime facit p̄ hac rōne q̄ sub vna de terminatiōe ponit domos et fūdos dicēs n̄ra destinatiōe cō stitui v̄n si in domo vltra destinatiōez requit factū hois ita et in fūdo vt pariter fiat determinatiō p̄ vnuz determinabile q̄d seq̄ post plura determinabilia: vt. d. l. iā h̄ iure. cū si. Et adde q̄ p̄ rōne quā facit do. Alex. q̄ legādo seu p̄mittēdo q̄s rē seu fundū cēseat legare seu p̄mittere de existētibus in patrimonio suo facit. l. q̄ tabernas. s. d. p̄hen. emp. et. l. vxor patri. C. d. le. in q̄bus furib⁹ simul iūctis p̄bat q̄ tā in p̄cti bus q̄ in vltimis volūtatib⁹ censet q̄s velle dare suo q̄d h̄z et sic suū nō aut alienū: et facit q̄ si censet legatū v̄ p̄missū 61 de fundis testoris actus valet alio secus l̄z in dubio v̄z fie ri interpretatio vt actus magis valet q̄ p̄eat: vt. d. l. quo tiens. s. e. et. l. quoties. s. de reb. du. cū si. s̄z Imol. adducēs

per hac rōne q̄ debeat intelligi facta pmissio vel legatus
de fundis testatoris vel pmissoris rñdet aderendo opioni
glo. z Bar. q̄ hoc procederet si non subesset nimia incerti-
tudo ratione cuius actus vitatur do. Frā. de accoli. d. are.
qui in si. huius articuli dicit ipsum difficilem concludit de-
bere distinguere tam in domo q̄ in fundo: z tam in legatis
q̄ in contractibus an sensum fuerit de certo nec ne ut si est
sensus de certo actus valeat alias secus: z ita intelligatur
iste tex. z d. s. gener. z hoc dicit probari in d. l. si domus.
in qua ponderatur q̄ sensum fuerit de certo: s; hec sua opi-
nio non placet quia ubi est sensum de certa domo vel fun-
do non fit distinctio an disponens hēat in patrimonio: nec
ne ut est glo. no. in d. l. legato generaliter. s. si. quam allega-
ui. s. in primo articulo. z vult Pau. in d. l. si domus. qui ex
hac rōne reprobat glo. i. ibi. Non placet etiā rō Bar. quā
assignat quare nō valeat pmissio vel legatū fundi. s. q̄ pos-
sit reduci ad nihilū z possit reddi delusoria dispō nā ex hac
rōne nō deberet vitari dispō s; deberet fieri p̄statio medio-
cris rei pmissi sicut videmus in d. l. legato gñalr. in pñ. nā
et legatū boīs p̄t reddi delusoriū cū sit aliq̄s hō quē nō hēe
magis expedit q̄ hēe z nā ex hac rōne dispositione vitat
sed recurrit ad mediocritatē. Rō etiam quā assignat do.
Alex. p̄ opinione De. nō vī multū pcludens esto. n. q̄ le-
gans vel pmittēs fundū intelligat de fundo suo tñ vba sim-
p̄r z indefinita plata possunt referri z ad tps pñs z ad fu-
62 turū s; si esset adiectus p nomen meus mea meū vel simile
fieret relatio solū ad pñs tps z sic censent legatū vel pmissi-
sus fundus q̄ est in patrimonio legantis vel pmittētis tpe
testi. ut. l. si. s. i. de lega. ij. z. l. si ita. de aur. z ar. leg. z de mā-
63 maxime p Bar. qui hoc inter alia dicit q̄ indefinita oīo
refertur ad futurū tps ad q̄s. l. si servitus. s. d. servū. vr. p̄di.
si ergo verba p̄dicta sunt apta cōprehendere z fundū q̄ est
in p̄monio tpe testi vel p̄missionis z qui erit postea po-
terit oīo legatum vel p̄missio reduci ad nihilum q̄ te-
stator vel pmissor cōstituere poterit fundum vnus palmi.
Posset tñ forte dici volendo saluare opinionē De. que vī
pcedere cū paucioribus spinis. Quod licz legatū fundi re-
ferri possit ad fundum postea cōstitutum per testatorem z
lz possit constituere adeo parum q̄ non expediat ip̄s hēe
tñ ex hoc a principio non reddatur inutile ipsum legatum
64 q̄s prohibito voluntatis potest elusorium reddit per ipsū
testatorem cum possit suā vltimā voluntatē mutare vsq̄
ad mortem: ut. l. iij. s. de adi. lega. ipse autem heres nō po-
terit elusorium ip̄m reddere q̄ nō poterit aliū fundū velle
p̄stare q̄ illū quē hūit p fundo ipse testator in vita. ar. d. l.
cetera. in si. s. de le. j. z p hoc optime saluatur opinio De.
in vltimis voluntatibus posito. n. q̄ intelligatur de fundo
quem hz testator vel habebit in patrimonio ipse testator z
q̄ possit reddi elusorium legatum fundi p ipsum testatorem
p p̄stōnem postea fiendā nō refert q̄ elusio oīo legati depē-
det ab eius p̄tate ut p̄dixi z satis est q̄ nō depēdeat a p̄tate
hēdis a cuius p̄tate dicit dependere glo. in d. s. gener. que
p̄dicta non p̄siderant in p̄tibus aut difficilis est saluare
opinionē De. cum si intelligit de fundo qui est vel erit in
patrimonio pmissoris sit in p̄tate pmissoris an sortiat vel
non sortiat effectum stipulatio cuz possit cōstituere mini-
mum fundum hoc aut reddit nullā stipulationē: ut. l. stiplo
nō valet. s. eo. ti. nro. possz tñ forte saluando etiā in p̄tibus
opinionē De. dici q̄ pmissio fundi intelligitur de fundo
q̄ est in patrimonio pmissoris tempore stipulationis: nec
p̄dicta pmissio refertur ad futurū tps ad hoc ut dispō nō
reddatur inutilis p. d. l. quotiens. cum si. z ad not. in d. l. si
ita pōt rñ. q̄ nō pcedunt ubi actus redditur nullus si rela-
tio fiat et ad futurū tps z sic si pmittēs hz fundos in patri-
monio tpe p̄missionis dicas q̄ valeat p̄ctus quasi censet
facta pmissio de vno ex dictis fundis alio nō valeat pmissi-
o: z ita procedat iste tex. cum si. z p̄dicta rñsio adapta-
ri pōt et in vltimis voluntatibus licet pcedens q̄ data fuit
magis placet. Gl. sup. v. quocūq̄. dic. z c. posita est sup. ver.
q̄ si ab initio. in vbo quocūq̄ die. i. quo v. q̄ si ab initio dī-
65 t q̄ si nō fuit ep̄ssa dies q̄ q̄s bēret sūt sed fuit actū ut qua-

enq̄ die susteret valet z tenet stiplo. Contra hoc ergo op.
gl. q̄ imo ex omisiōe diei vī q̄ viciet stiplo: q̄ illud q̄ nō
est exp̄ssum in stiplo hē p̄ omisso: ut. l. q̄quid astringēde
s. e. Timore hui⁹ p̄ij gl. dat duas so. Prima so. fuit odo.
z est satis obscura tñ fm Bar. z doc. z hoc vult in effectu
q̄ dies hē p̄ omissa respectu p̄ncipalis stiplois de sistēdo
adeo q̄ ex ipsa agi nō pōt: z sic viciat ipsa p̄ncipalis stipu-
latio de sistēdo ppter omisiōē diei. S; h p̄ncipalis viciet
penalis remanet valida que cōmittit p̄inde ac si stipulatio
icepisset a p̄cedēte p̄ditione nō a p̄cedente pactiōe cū pactio
a qua inceperit fuerit z sit nulla: z ideo nō ē in p̄sideratiōe
vbi aut stiplo icipit a p̄cedenti p̄ditione expectat q̄ desinat
posse dari vel fieri ut. j. in v. s. z si ita z c. Que sol. improbat
per Bar. z doc. nā iste tex. videt velle facere dñaz inter pri-
mum casum huius. l. z hūc de quo in hoc v. q̄ si ab initio hz
hac so. nō ēēt dñaz q̄ vtroq̄ casu viciaret stiplo. Sed ad h
volētes sustinere hac so. rñ. q̄ in p̄mo aut tex. vbi ex errore
dies fuit omisus nō valz nec p̄ncipalis nec penalīs stipula-
tio. S; in cā de quo in h v. q̄ si ab initio. vbi dies fuit omis-
sus ex certa scia lz viciet p̄ncipalis stipulatio remanet vali-
da ipsa penalīs stiplo. Improbatur ergo ex alio hec so. q̄ p̄-
supponit q̄ stiplo d̄ iudicio sisti sine adiectiōe diei vbi omis-
sit ex certa scia nō valet quod est p. l. de die. s. qui satisda. co-
gan. fm vnā lec. z p. l. p. C. de fideius. Item ex alio improba-
66 tur tñ nā q̄ p̄ncipalis viciat et penalīs reddit inutilis ut p̄-
s. in p̄ncipio. l. in exēplo de incertitudine diei quātitationis loci
z cōis. nam sicut rōne incertitudinis p̄dictorū viciat p̄nci-
palis stiplo ita et penalīs si ergo dicimus q̄ viciat p̄ncipa-
lis in hoc v. dicendū ēēt q̄ pariter viciaret ipsa penalīs si-
ne per errorem sine ex certa scientia sit omisus dies. videt. n.
peccatū in forma: z sic in p̄sensu: z per p̄ns non valet stipu-
latio per. l. j. si quis ita. s. eo. secus aut si p̄ncipalis stipula-
tio nō valeret eo q̄ nō interest: q̄ tūc nō viciat penalīs: ut
in. s. alteri. l. stiplo ista. s. e. z rō est q̄ in penīs non p̄sidera-
mus an intersit sed p̄sensu cōsideratur tam in penali q̄ et
in p̄ncipali stipulatione. Et p̄ hanc so. glo. facit. l. si hō mor-
tuus. s. e. vbi pbat q̄ quādo p̄ncipalis stiplo nō valet nec
et penalīs hz effectum. C. Secūda so. gl. est q̄ dies nō fuit
omisus sed apposita illa dies que placeret pmissori: z sic te-
net vtraq̄ stipulatio z p̄ncipalis z penalīs: ut. l. centesi-
mis. s. si. s. e. z fm hanc nō ob. p̄iuz formatū d. l. quicquid
astringende. z cū hac scda so. Bar. z doc. trāseunt cōiter lz
67 Pau. d. ca. dicat q̄ sibi displicet plusq̄. p̄ma ex q̄. n. Treoz ē
fingere: ut. l. p̄perandū. s. z siq̄dem. C. de iu. verisimile est q̄
nūq̄ ipse pmissor in cuius p̄tate est positus ipse dies decla-
rabit se velle sistere z sic fiet p̄ nām iudiciū que est q̄ reddat
in inuito: ut. l. inter stipulātes. s. j. s. e. z dicit se putare q̄ nō
valeat stipulatio talis. s. cuius dies est collatus in p̄tate pro
missoris. P̄terea displicet sibi ista so. q̄ fundat in eodē
falso fundamēto put prima p̄supponit. n. q̄ stiplo de sisten-
do sine die non valeat ex quo facit fundamētū q̄ dies fiat
exp̄ssus z collatus in p̄tate pmissor sed h est p. d. l. de die.
s. qui satisda. cog. ergo z c. Bat ergo ipse Pau. aliā intelli-
gentiam ad hunc v. z dicit q̄ oīo h dies fuit omisus z q̄
nō viciat nec p̄ncipalis nec penalīs rōne huius incertitudi-
nis postq̄ ex certa sciētia factū est: q̄ intelligit de die q̄ pla-
cuerit actori: lz q̄n p̄ errorem secus sit ut fuit dictū. s. in gl. pos-
ta sup. v. certo die. in si. ouz op. d. o. l. de die. s. q̄ satisda. co. z
fm hac intelligētiā nō ob. d. l. q̄quid astringēde. q̄ fatendū
est q̄ dies habeat p̄ omissa postq̄ nō fuit exp̄ssa nō tñ seq̄
68 tur q̄ ex h stiplo viciet tñ nō sit de substantia ipsi stiplois
ipsa dies lz bñ de eius sba sit declaratio quātitationis loci vī sub-
stantie rei pmissi ut in principio ipsi. l. s; hec dicta Pau.
nō sūt p̄abilia. Inquātū. n. ipse dicit q̄ pmissor in cui⁹ vo-
lūtate ē collatus dies sistēdi nūq̄ declabit se sistē velle z sic
reddet inutilis ipsa p̄ncipalis stiplo. nāz posito q̄ ita ēēt tñ i-
putādū ēēt ipi stipulatori q̄ diē p̄tulit in volūtate pmissoris.
p̄terea timore pene q̄ p̄mitteret cū p̄staret pmissorē sistē nō
posse vīse est q̄ se sistet z si non sistat satis stipulatori p̄sul-
tū est d̄ pena. nec. n. actus viciat vbi s̄bet p̄ea nō observato
eo q̄ p̄ncipalr in ip̄o actu vuenit: ut. l. diē p̄ferre. s. stari. ff.
de arbi.

69 de arbi. cu. si. t. n. d. b. p. d. n. e. u. s. f. c. o. a. c. t. u. i. l. l. d. q. d. s. i. t. m. e. t. u. p. e.
ne iurante de si no fiat ut pbat ex bis de qb. p. Bart. no. in. l.
creditor. s. si. ff. d. so. fac. l. iij. s. eleganter. ff. ad sylt. pbat q. no
v. fieri spote qd sit metu pene si ergo re. se sisset no dice vo
luntari. se sisset s. iustus metu ipse. pene. t. p. b. d. m. p. d. u. facit
d. l. ceteris. s. si. vbi. n. t. p. s. stipulatio pferit in voluntate ipi.
pmissoris no viciat ipa stiplo: vt ibi b. r. z. no. Inq. tu. et ipe
dic q. h. so. p. supponit v. e. e. ne. t. a. z. in stipulone d. s. i. s. t. e. d. o. m. a.
le loq. q. r. no. e. v. e. x. q. gl. in bac so. b. p. supponat s. vult dicē
q. si abinitio actū fuit vt in stipulone debet apponi vt q. c. u. q.
die se sisset ipse pmissor valz. t. z. ipsa stiplo itelligēdo q. su
it d. m. vt q. c. u. q. die q. placet ipi pmissori. itelligit. n. talis d.
eo repetit. in stipulone: t. sic gl. no. dicit q. c. u. q. die. s. placet p.
missori tanq. in stipulone de s. i. s. t. e. d. o. sit ne. c. a. r. i. a. exp. s. s. i. o. i. p. s. u. s.
diei s. tanq. talis dies cu fuerit exp. s. s. i. u. s. abinitio t. in p. f. a. t. i. o.
ne ceterat repetit. in stipulone de s. i. s. t. e. d. o. t. sic no. fuit omis. s. u. s.
dies p. erro. r. e. p. ut in p. n. c. i. p. i. o. in quo in p. f. a. t. i. o. e. dies no. fuit
specificatus: t. sic no. p. o. t. c. e. s. e. r. i. t. a. c. i. t. e. r. e. p. e. t. i. t. in stipulone vt
de. c. l. t. u. fuit in gl. in v. c. e. r. t. o. die no. ob. ergo. l. q. c. q. d. a. s. t. r. i. n. d. e.
cui. p. r. i. u. v. f. o. r. m. a. t. u. i. n. q. t. u. v. i. n. t. e. x. p. b. a. r. i. q. fuit omis. s. u. s.
dies d. q. apponēdo abinitio actū fuit s. i. m. o. n. o. n. fuit omis.
s. u. s. ex illa tacita repetitioe t. b. m. o. p. o. s. s. e. t. s. a. l. u. a. r. i. s. o. l. o. t. t. o.
ab eo q. d. v. f. i. p. m. p. s. u. p. p. o. s. u. i. s. s. e. q. d. i. e. s. s. i. t. n. e. c. a. r. i. a. i. n. s. t. i. p. u. l. o. n. e.
de s. i. s. t. e. d. o. q. i. p. s. e. n. o. p. s. u. p. p. o. s. u. i. t. a. b. s. o. l. u. t. e. s. i. v. b. i. d. e. v. i. e. e. x. p.
m. e. d. a. i. n. p. f. a. t. i. o. e. a. c. t. u. fuit t. p. o. s. t. e. a. fuit omis. s. i. s. s. e. x. a. l. i. o. s. o.
sua no. p. c. e. d. i. t. t. e. x. b. e. t. q. i. s. i. i. t. e. l. l. e. x. i. t. q. d. i. e. s. q. p. l. a. c. e. t. p. m. i. s. s. o.
r. i. f. u. e. r. i. t. s. p. e. c. i. f. i. c. a. t. a. i. n. p. f. a. t. i. o. e. s. i. i. c. o. t. i. n. e. t. i. p. s. u. p. p. o. n. a. t. s. e. c. u. t. a.
s. t. i. p. l. o. c. e. s. e. t. f. a. c. t. a. t. a. c. i. t. a. r. e. p. e. t. i. t. i. o. p. l. i. c. i. a. s. i. d. e. z. n. d. i. r. i. e. t. e. t.
p. l. i. t. e. q. i. s. i. f. i. d. e. p. a. c. t. s. i. c. v. a. l. e. t. t. a. p. n. c. i. p. a. l. i. s. q. d. e. t. p. e. n. a. l. i. s.
s. t. i. p. l. o. S. i. v. o. e. x. i. t. e. r. u. a. l. l. o. p. s. u. p. p. o. n. a. t. s. e. c. u. t. a. s. t. i. p. l. o. t. d. i. e. s. n. o.
r. e. p. e. t. i. t. a. p. s. u. m. i. s. s. i. t. e. x. e. r. r. o. r. e. t. a. l. i. o. d. i. e. s. n. o. r. e. p. e. t. i. t. a. v. t. p. B. a. r. t.
i. n. d. s. i. d. e. r. h. i. d. i. t. t. p. p. n. s. v. i. c. i. a. t. t. a. p. n. c. i. p. a. l. i. s. q. d. e. t. p. e. n. a. l. i. s. s. t. i.
p. l. o. v. t. i. n. p. n. i. p. s. u. s. l. t. v. i. x. i. s. u. p. d. g. l. i. n. v. c. e. r. t. o. d. i. e. i. n. q. t. u. i. t.
t. p. d. a. u. p. o. n. e. d. o. i. t. e. l. l. i. g. e. n. t. i. a. s. u. a. a. d. h. u. c. q. d. s. i. a. b. i. n. i. t. i. o. d. i. c. i. t.
70 t. p. o. i. n. o. h. d. i. e. s. fuit omis. s. i. s. s. e. x. c. e. r. t. a. s. c. i. a. t. n. o. v. i. c. i. a. t. n. e. c. p. n.
c. i. p. a. l. i. s. n. e. c. p. e. n. a. l. i. s. s. t. i. p. l. o. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. d. e. v. i. e. q. u. e. p. l. a. c. u. e. r. i. t.
i. p. s. i. s. t. i. p. u. l. a. t. o. r. i. i. p. s. e. e. t. m. i. n. b. n. l. o. q. u. i. t. q. i. s. i. b. e. e. t. n. o. d. e. b. e. r. e. t.
e. x. p. e. c. t. a. r. i. q. d. d. e. f. i. n. e. t. p. o. s. s. e. s. e. s. i. s. t. e. s. i. p. e. n. a. d. e. b. e. t. c. o. m. i. t. t. i. t. q. i. i.
t. e. r. p. e. l. l. a. t. u. s. r. e. p. r. u. o. l. o. c. o. t. i. p. e. n. o. s. i. s. t. e. t. p. h. u. c. t. e. x. i. n. v. i. t. a.
q. p. o. t. s. a. b. i. n. i. s. i. n. i. a. t. e. t. f. a. c. i. u. t. d. e. a. p. B. a. r. t. i. u. i. j. o. p. s. i. p. e.
p. d. a. u. l. s. e. q. i. z. p. m. d. s. o. g. l. q. s. i. l. l. d. q. d. v. i. n. d. v. c. o. r. r. i. g. a. t. p.
d. v. i. t. a. q. s. i. n. d. v. s. e. q. u. e. n. t. i. p. o. n. a. t. o. p. i. o. p. e. g. a. s. i. q. u. e. i. n. d. v. s.
r. e. p. r. o. b. a. t. t. s. i. c. n. o. o. b. i. l. l. d. q. d. v. i. n. d. v. s. e. q. e. i. q. d. d. i. c. i. t. p. d. a. u. l. s. i.
d. e. s. t. p. e. i. p. o. r. e. g. l. h. e. x. p. s. s. e. r. e. p. r. o. b. a. t. i. n. d. v. s. e. q. n. e. c. e. s. t. v. e. r. u. q.
i. n. d. v. s. n. e. c. a. n. t. e. c. o. m. i. t. t. i. t. t. e. p. o. n. a. t. d. e. m. p. d. e. g. a. s. i. i. m. o. p. o. n. i. t.
d. e. m. p. p. q. n. o. e. s. t. v. e. r. i. s. i. l. e. q. i. c. o. t. i. n. e. t. i. s. e. c. o. r. r. i. g. a. t. p. l. n. o. a. d.
e. a. f. f. d. e. p. d. i. t. d. e. m. o. n. e. c. e. t. e. s. t. v. e. x. q. i. n. d. v. i. t. a. q. s. i. p. r. e. p. r. o.
b. e. t. o. p. i. o. n. e. p. d. e. g. a. s. i. n. e. c. i. p. s. a. z. a. l. i. q. u. o. m. o. t. a. g. a. t. i. m. o. t. a. n. g. i. t.
o. p. i. o. n. e. z. s. a. b. i. n. i. t. i. o. d. e. c. l. a. t. i. n. q. u. o. c. a. s. u. p. c. e. d. a. t. n. e. c. p. d. e. g. a. s. u. a.
l. o. q. v. b. i. s. t. i. p. l. o. i. c. e. p. i. t. a. p. c. e. d. e. r. i. d. i. s. p. o. n. e. s. i. q. i. a. p. c. e. d. e. r. i. p. d. i.
t. i. o. e. v. t. i. n. v. i. t. e. s. i. g. s. v. i. n. o. c. a. d. i. t. q. d. r. e. p. r. o. b. e. t. p. r. o. u. t. d. i. c. i. t. i. p. s. e.
p. d. a. u. l. t. e. n. e. d. a. e. r. g. o. e. s. t. s. o. g. l. q. c. q. d. a. l. i. n. d. d. i. c. a. t. f. r. a. d. e. a. r. e. q.
e. t. i. p. s. e. n. i. t. i. f. i. p. r. o. b. a. r. e. b. a. c. s. o. t. i. t. e. l. l. i. g. e. n. t. i. a. g. l. t. p. o. n. e. a. l. i. a. n. o.
n. a. i. t. e. l. l. i. g. e. n. t. i. a. a. d. h. u. c. t. e. x. d. i. c. i. t. n. q. s. i. b. i. n. o. p. l. z. b. e. c. i. t. e. l. l. i. g. e. n.
t. i. a. e. x. t. r. i. b. p. r. i. m. o. q. i. i. n. t. e. r. i. o. p. i. n. i. s. t. o. p. t. s. c. d. o. r. i. s. o. e. s. t.
p. o. n. e. r. e. v. i. a. m. i. t. e. r. p. n. i. u. c. a. s. u. m. t. s. q. s. i. a. b. i. n. i. t. i. o. q. i. n. v. t. r. o.
q. c. a. s. u. d. i. e. s. n. o. fuit a. p. p. o. s. i. t. u. s. i. n. s. t. i. p. u. l. o. n. e. s. i. b. m. i. s. t. a. l. e. c. i. n. v. s.
q. s. i. a. b. i. n. i. t. i. o. d. i. e. s. d. e. q. u. o. e. r. a. t. a. c. t. u. i. n. t. r. a. c. t. a. t. u. fuit e. x. p. s. s. u. s.
i. n. s. t. i. p. u. l. o. n. e. v. t. s. r. e. q. u. o. c. u. q. d. i. e. s. s. e. s. i. s. t. e. t. i. t. e. l. l. i. g. e. p. v. i. a. r. e. p. e. t. i.
t. i. n. a. q. f. u. e. r. i. t. p. d. i. c. t. u. s. d. i. e. s. e. x. p. s. s. u. s. s. i. d. i. c. s. a. l. u. a. d. o. l. e. c. g. l. o. q. d.
p. o. n. i. t. o. f. i. a. m. e. o. c. a. s. u. q. u. o. d. i. e. s. e. x. p. s. s. e. n. o. fuit a. p. p. o. s. i. t. u. s. i. n. s. t. i.
p. l. o. n. e. s. i. i. n. v. n. o. c. a. s. u. s. i. n. p. n. c. i. p. i. o. n. o. f. u. e. r. i. t. r. e. p. e. t. i. t. u. s. q. i. n. o.
c. a. d. e. b. a. t. e. x. q. u. o. n. o. fuit s. p. e. c. i. f. i. c. a. t. u. s. i. n. a. l. i. o. c. a. s. u. s. i. c. s. c. d. o. d. i.
c. i. t. q. i. s. t. a. i. t. e. l. l. i. g. e. n. t. i. a. s. i. b. i. n. o. p. l. a. c. e. t. e. o. q. i. t. e. x. v. i. p. s. u. p. p. o. n. e. r. e.
q. s. t. i. p. l. o. i. n. h. v. s. q. s. i. a. b. i. n. i. t. i. o. v. a. l. e. a. t. e. x. r. e. g. u. l. a. c. o. i. n. o. e. x. a. l. i. q.
71 r. o. n. e. p. r. i. c. u. l. a. r. i. t. A. l. i. c. o. b. i. l. l. a. d. i. c. t. i. o. q. i. q. i. e. s. t. e. x. p. s. s. u. a. v. e. r. i. t. a.
t. i. a. n. o. n. o. r. a. i. p. r. o. p. e. t. a. t. i. s. s. i. c. u. t. d. i. n. l. s. i. g. a. n. o. q. i. s. i. f. f. d. e. a. c. q. b. e.
r. e. d. i. t. t. i. n. l. s. i. f. f. d. e. t. r. a. s. a. c. t. s. i. c. v. u. l. t. d. i. c. e. i. s. t. e. d. o. c. q. i. s. t. e. t. e. x. v. i.
v. e. l. l. e. q. d. v. e. r. e. s. t. i. p. l. o. i. c. e. p. i. t. t. a. c. e. p. t. a. f. u. e. r. i. t. s. u. b. p. d. i. t. i. o. e. S. e. d.
d. i. c. q. h. n. o. e. s. t. v. e. x. t. q. i. l. l. a. d. i. c. t. i. o. q. u. a. s. i. e. s. t. n. o. t. a. i. p. r. o. p. e. t. a. t. i. s.
t. d. e. n. o. t. a. t. q. i. c. e. p. i. t. a. p. c. e. d. e. r. i. d. i. s. p. o. n. e. s. i. b. e. a. t. p. i. n. d. e. a. c. s. i. i. n.

cepisset a pcedenti pditione quo ad comissionem pene t q ista
dictio quasi sit nota iproprietatis h in. d. l. i. ff. de trasac. t
in. l. in suis. ff. de li. t. p. o. t. q. i. n. h. v. s. t. i. p. l. o. n. o. i. c. e. p. i. t. a. p. c. e. d. e.
72 t. i. p. d. i. t. i. o. e. p. b. a. t. i. n. v. s. i. z. t. s. i. i. t. a. t. e. t. p. o. d. e. r. a. d. o. i. l. l. a. d. i. c. t. i. o. n. e. z.
s. i. i. u. c. t. a. c. u. c. o. p. u. l. a. q. u. e. d. e. n. o. t. a. t. d. i. u. e. r. s. i. t. a. t. e. i. n. f. a. c. t. o. s. i. d. e. t. i. t. a.
t. e. i. n. i. u. r. e. v. t. h. i. i. n. l. s. i. f. f. n. e. q. u. e. e. u. m. q. i. n. i. n. s. v. o. e. s. t. v. i. e. x. i. t. i. n.
l. s. i. z. t. s. i. l. s. i. f. f. d. e. p. e. h. e. d. i. p. b. a. t. e. r. g. o. i. l. l. a. d. i. c. t. i. o. q. i. n. v. s. q. s. i. a. b.
i. n. i. t. i. o. s. t. i. p. l. o. i. c. e. p. i. t. a. p. c. e. d. e. r. i. d. i. s. p. o. n. e. t. i. n. v. s. i. z. t. s. i. i. t. a. a. p. c. e.
d. e. r. i. d. i. s. p. o. n. e. s. i. z. i. n. v. t. r. o. q. c. a. s. u. i. d. e. i. u. r. i. s. s. i. t. q. u. o. a. d. c. o. m. i. s. s. i. o.
n. e. p. e. n. e. t. e. x. b. o. c. t. o. l. l. i. t. t. e. r. t. i. u. f. u. n. d. a. m. e. n. t. u. q. d. f. a. c. i. e. b. a. t. p. f. a. t.
d. o. c. p. o. d. e. r. a. d. o. i. l. l. a. d. i. c. t. i. o. n. e. s. i. z. t. s. i. q. u. e. d. i. c. i. t. q. i. p. l. i. c. a. t. e. a. d. e. z.
f. o. r. m. a. s. t. i. p. u. l. o. n. i. s. f. u. i. s. s. e. i. n. p. c. e. d. e. n. t. i. q. u. e. p. o. n. i. t. i. n. i. l. l. o. v. n. a. i. m.
m. o. i. l. l. a. d. i. c. t. i. o. d. e. n. o. t. a. t. i. l. l. u. d. q. d. p. d. i. x. i. t. t. e. x. b. e. t. s. u. a. l. e. c. t. i. t. e. l.
l. i. g. e. n. t. i. a. r. u. i. t. q. v. u. l. t. q. t. i. n. p. n. c. i. p. i. o. l. t. i. n. v. s. q. s. i. a. b. i. n. i. t. i. o. s. t. i.
p. u. l. a. t. i. o. i. c. e. p. i. t. a. p. c. e. d. e. r. i. p. d. i. t. i. o. n. e. t. q. i. n. v. s. q. s. i. a. b. i. n. i. t. i. o. s. i. n. e.
d. i. c. a. d. e. q. u. o. d. i. c. t. u. f. u. e. r. a. t. i. n. p. f. a. t. i. o. e. f. u. e. r. i. t. r. e. p. e. t. i. t. u. s. s. i. n. e. n. o.
s. i. n. e. f. u. e. r. i. t. a. c. t. u. i. n. t. r. a. c. t. a. t. u. s. i. n. e. n. o. p. e. n. a. c. o. m. i. t. t. a. t. c. u. d. e. s. i. e. r. i. t.
p. o. s. s. e. s. i. s. t. e. t. t. s. i. c. s. i. t. i. n. p. t. a. t. e. p. m. i. s. s. o. r. i. s. q. u. a. d. i. e. v. e. l. i. t. s. i. s. t. e. c. u. z.
i. s. t. a. s. i. t. n. a. i. p. s. i. s. t. i. p. u. l. o. n. i. s. v. b. i. i. c. i. p. i. t. a. p. c. e. d. e. r. i. p. d. i. t. i. o. n. e. n. e. g. a. t. i.
n. o. m. o. p. u. t. a. s. i. n. o. s. t. e. r. i. s. t. e. t. A. l. i. a. n. d. i. c. t. i. o. s. i. z. t. s. i. d. e. n. o. t. a. t. q.
i. n. s. u. p. i. o. r. i. b. s. t. i. p. l. o. i. c. e. p. i. t. a. p. c. e. d. e. r. i. d. i. s. p. o. n. e. c. u. i. s. t. a. s. i. t. d. i. u. e. r.
s. i. t. a. s. f. a. c. t. i. A. l. i. c. o. b. q. i. n. p. n. c. i. p. i. o. s. i. p. o. n. e. r. e. t. f. o. r. m. a. s. t. i. p. u. l. o. n. i. s.
a. d. i. u. g. e. r. e. t. c. o. p. u. l. a. t. i. b. i. v. n. z. d. i. c. i. t. s. i. n. o. s. t. e. r. i. s. t. e. t. t. d. i. c. e. r. e. t.
i. t. a. s. t. i. p. u. l. a. t. u. s. i. n. z. t. e. s. i. s. t. i. i. n. c. e. r. t. o. l. o. c. o. t. s. i. n. o. s. t. e. r. i. s. t. e. t. t. s. i. c.
c. u. n. o. p. o. n. a. t. i. l. l. a. c. o. p. u. l. a. a. n. i. l. l. u. d. v. b. u. s. i. n. o. s. t. e. r. i. s. d. e. n. o. t. e. t.
q. i. n. p. n. c. i. p. i. o. p. p. o. n. i. t. f. a. c. t. u. t. i. n. i. l. l. o. v. s. i. n. o. s. t. e. r. i. s. i. n. c. i. p. i. a. t.
f. o. r. m. a. s. t. i. p. u. l. o. n. i. s. n. a. i. m. o. e. t. s. i. n. e. c. o. p. u. l. a. p. r. u. i. t. q. f. o. r. m. a. s. t. i.
p. u. l. a. t. i. o. n. e. i. c. i. p. i. a. t. i. b. i. t. e. s. i. s. t. i. i. n. c. e. r. t. o. l. o. c. o. s. u. b. i. t. e. l. l. i. g. i. t. n. c. o. p. u.
l. a. i. b. i. s. i. n. o. s. t. e. r. i. s. t. e. t. h. m. o. r. e. l. o. q. u. d. i. q. u. o. t. i. d. i. e. v. t. i. m. u. r. p. m. i. t.
t. i. s. h. s. i. n. o. f. e. c. e. r. i. s. p. m. i. t. t. i. s. h. a. l. i. u. d. t. q. i. t. a. s. i. t. v. i. c. e. d. u. z. p. b. a. t.
v. t. d. i. x. i. i. l. l. e. v. s. i. z. t. s. i. i. t. a. t. t. o. t. u. s. m. u. d. u. s. t. z. q. p. n. c. i. p. i. u. m. l. l. o. q.
t. u. r. v. b. i. s. t. i. p. l. o. i. c. e. p. i. t. a. p. c. e. d. e. r. i. p. u. e. n. t. i. o. n. e. t. i. t. a. e. t. i. p. s. e. m. e. t. d. o.
f. r. a. t. z. d. i. u. i. d. e. d. o. i. p. s. a. m. l. i. a. m. C. l. o. s. u. p. v. n. o. p. o. s. s. e. i. n. p. n.
c. i. p. i. o. d. e. c. l. a. t. q. i. t. h. s. i. t. q. r. e. u. s. p. m. i. t. t. e. d. i. s. i. s. t. i. n. o. n. p. o. s. s. i. t. t. c. l. a. r. e.
l. o. q. n. e. c. i. d. i. g. e. t. a. l. i. a. d. e. l. a. t. i. o. e. C. i. n. s. e. d. a. p. t. e. q. u. e. i. n. c. i. p. i. t. i. b. i.
i. t. e. a. d. d. u. t. h. q. d. a. z. t. c. g. l. t. a. c. i. t. e. o. p. d. e. v. i. t. a. q. s. p. o. t. s. a. b. i. n. i. t. i. t. e. t.
73 v. b. i. v. t. q. q. i. s. t. i. p. l. o. i. c. i. p. i. t. a. p. c. e. d. e. r. i. p. u. e. n. t. i. o. n. e. n. o. e. x. p. e. c. t. a. t. q.
d. e. f. i. n. a. t. p. o. s. s. e. d. a. r. i. v. e. l. f. i. e. r. i. s. i. v. b. i. p. o. t. d. a. r. i. v. e. l. f. i. e. r. i. c. o. m. i. t. t. i. t.
s. t. i. p. l. o. g. l. d. i. c. i. t. q. q. d. a. d. i. c. e. b. a. t. h. u. c. v. n. e. c. a. n. c. o. m. i. t. t. i. t. t. c. c. o. r.
r. i. g. i. p. d. d. i. t. a. q. s. p. o. t. s. a. b. i. n. i. s. i. n. i. a. r. e. c. i. p. i. t. t. c. s. i. b. r. e. p. r. o. b. a. t. g. l. t.
b. n. t. t. e. t. i. g. i. i. n. s. u. p. i. o. r. i. g. l. q. h. n. o. e. s. t. v. e. r. u. q. c. q. d. a. l. i. u. d. v. o. l. u. e.
r. i. t. p. d. a. u. d. e. c. a. S. o. l. u. i. t. i. g. i. t. g. l. q. i. o. h. s. i. s. t. i. p. l. o. i. c. e. p. i. t. a. p. c. e.
d. e. r. i. p. u. e. n. t. i. o. n. e. e. x. p. e. c. t. a. t. q. d. e. f. i. n. a. t. p. o. s. s. e. s. i. s. t. e. r. e. q. i. f. u. i. t. c. o. l. l. a.
t. u. i. n. a. r. b. i. t. r. i. u. i. p. s. i. p. m. i. s. s. o. r. i. s. q. i. h. e. t. s. e. s. i. s. t. e. r. e. v. b. i. e. r. g. o. n. o. n.
p. f. e. r. t. i. n. v. o. l. u. t. a. t. e. p. m. i. s. s. o. r. i. s. d. i. e. s. t. u. c. s. t. i. p. l. o. c. o. m. i. t. t. i. t. u. r. a. t. p. e.
m. o. r. e. q. i. c. i. p. i. t. a. p. c. e. d. e. r. i. p. u. e. n. t. i. o. n. e. t. h. a. c. t. z. B. a. r. r. e. l. e. c. t. i. o. a. l. i. j. s.
74 s. o. d. e. q. b. i. n. g. l. n. a. p. s. e. q. u. e. n. t. e. f. a. c. i. t. t. q. r. e. c. u. r. r. e. r. e. a. d. s. p. a. l. i. t. a. t. e. s.
e. s. t. r. e. f. u. g. i. u. m. m. i. s. e. r. o. z. v. t. p. g. l. i. n. l. s. i. l. i. u. q. u. e. h. u. i. t. e. C. s. a. b. e. r. t. z. p.
v. l. t. i. m. a. f. a. c. i. t. i. l. l. u. d. q. d. d. i. c. t. u. f. u. i. t. A. i. n. p. c. e. d. e. n. t. i. g. l. i. n. p. n. d. u. f. u.
i. t. r. e. p. r. o. b. a. t. a. o. p. i. o. d. e. t. t. o. S. z. p. h. q. d. v. t. i. n. h. t. e. x. o. p. p. f. o. r. t. i. t. e. r.
75 B. a. r. t. n. a. l. z. s. t. i. p. l. o. q. i. p. f. e. r. t. i. n. v. o. l. u. t. a. t. e. o. b. l. i. g. a. t. i. p. f. u. t. u. r. z. s. b. a.
s. e. c. t. i. u. v. a. l. e. a. t. s. i. p. d. i. c. t. i. o. n. e. z. c. u. p. f. e. r. a. t. p. u. t. a. c. u. v. o. l. u. e. r. i. s. t. i. s. i. p.
m. i. s. s. o. r. d. e. c. e. d. a. t. a. n. q. s. v. o. l. u. t. a. t. e. z. s. u. a. d. e. c. l. a. r. e. t. v. i. c. i. a. t. s. t. i. p. l. o. v. t.
d. l. c. e. t. e. s. i. m. i. s. s. i. z. i. n. l. e. g. a. t. o. s. i. t. s. e. c. u. s. q. i. n. e. o. m. o. r. i. e. n. d. o. q. s. v. f.
v. e. l. l. e. v. t. l. s. i. d. e. i. c. o. m. i. s. s. i. a. s. i. c. s. i. d. e. i. c. o. m. i. s. s. u. m. d. e. l. e. i. j. v. f. i. n. c. a.
s. u. h. u. i. t. v. s. q. s. i. a. b. i. n. i. t. i. o. c. u. i. n. v. o. l. u. t. a. t. e. o. b. l. i. g. a. t. i. f. u. e. r. i. t. c. o. l. l. a.
t. a. f. a. c. u. l. t. a. s. s. i. s. t. e. d. i. i. p. s. o. m. o. r. i. e. t. e. v. i. d. e. r. e. t. q. v. i. c. i. a. r. e. t. s. t. i. p. l. o. p.
d. l. c. e. t. e. s. i. m. i. s. s. i. t. a. l. p. n. c. i. p. a. l. i. s. q. d. e. t. p. e. n. a. l. i. s. p. d. l. s. i. h. o. m. o. r. t. u.
u. s. v. i. c. i. a. t. a. n. p. n. c. i. p. a. l. i. v. i. c. i. a. t. p. e. n. a. l. i. s. v. t. i. b. i. p. b. a. t. t. p. B. y.
i. n. r. e. g. u. l. a. n. e. m. o. p. o. r. d. e. r. e. i. u. l. i. v. j. i. n. f. i. R. i. d. e. t. B. a. r. q. q. i. n. q. s.
76 q. s. p. m. i. t. t. i. t. s. i. m. p. l. r. c. u. i. p. s. e. v. o. l. u. e. r. i. t. t. t. u. c. t. q. i. s. t. a. d. i. c. t. i. o. c. u. z.
p. n. c. i. p. a. l. i. t. e. r. d. e. n. o. t. a. t. t. p. s. e. c. b. a. r. i. o. p. d. i. t. i. o. n. e. v. t. l. s. i. t. i. c. i. o. s. q. i. n.
v. i. l. e. c. e. t. l. s. i. g. s. l. e. g. a. t. a. i. n. p. n. d. e. p. d. i. t. d. e. m. o. n. e. i. n. s. u. a. p. t. a.
t. e. a. n. v. e. l. i. t. t. q. i. v. e. l. i. t. i. d. e. o. e. o. m. o. r. i. e. t. e. e. u. a. n. e. s. c. i. t. s. t. i. p. l. o. v. t. d.
l. c. e. t. e. s. i. m. i. s. s. i. S. e. d. i. n. c. a. s. u. n. f. o. f. u. i. t. a. c. t. u. v. t. o. i. n. o. s. i. s. t. e. r. e. t. t. s. i. c.
n. o. f. u. i. t. c. o. l. l. a. t. a. i. n. v. o. l. u. t. a. t. e. p. m. i. s. s. o. r. i. s. f. a. c. u. l. t. a. s. s. i. s. t. e. n. d. i. s. i. z. d. i.
e. o. i. n. e. i. u. s. a. r. b. i. t. r. i. u. t. v. o. l. u. t. a. t. e. c. o. l. l. a. t. a. f. u. i. t. e. o. e. r. g. o. m. o. r. i. e. t. e.
c. o. m. i. t. t. i. t. s. t. i. p. l. o. t. a. d. h. o. c. a. l. l.

pmifforis pferat fba ipfius ftipulatiois per fubiectionem futuri tps et dictione cu et loqf. l. ceteris. An vo tps solum et tuc loqf tex. n. et cum Bar. trāsīt Imo. excepto qd nō ap-
 78 probat qd in vltimis volūtatibus qd moriēdo videat velle tū volūtas morte finiat. l. iij. §. loca. dicit ergo rōnes esse qd cenfet post mortē relictū factū p hec vba cū heres volet vel cū voluerit et h vult ipse Bar. in. d. l. centesimis. q dicit q nulla. l. dicit h q moriēdo qd videat velle l3 aliq h dicat et q cenfet relictū post mortē vbi est relictū cū volet heres pbat tex. in. l. vxorē. §. pe. de leg. iij. Ange. et trāsīt cū dictis Bar. hic. Qui sol. huius glo. §. retēta esse no. qd l3 hāc red-
 79 dit singularē. Ex qua habemus qd l3 interpellatio pstituat debitore in mora qn oblo est pura vel purificata tñ si dies pstationis est positus in volūtatē debitoris nō añ pñt mora qd fuerit declarātū debitorem implere nō posse qd pmittit nec dī esse in pte eius q d3 qd eo nō declarate tps nec de-
 80 clarare volente cōmittit tūc stiplo cuz effectu executionis. Et per h dicit patere rōnē qre stipulatio ista pmittit. x. cū voluero soluere valet. nā rō est qd me nō declarate saltē cōmittit stipulatio. Sed qñ pmittit soluere si voluero lex psumit qd nūqz velim et me nō declarante qd lex psumit stiplo est nulla et sic nullus casus ptingē pōt in quo hec stiplo valet. nō eiz in casu declarationis siēde qd istud lex nō psumit nec in casu declaratiōis nō siēde nec ob. d. l. ceteris. §. si. vbi stiplo cōcepta p hec vba cū voluero demū valet si de-
 claratio sequat et nō aliter qd ibi vbi voluero fuit adiectū vbo obligatiuo et sic substantie oblonis hic executioni in ca-
 su. l. supdicto cū fuit dictū pmittit cū voluero solū ideo cōmittit stiplo duobus casib. p si debitor declarat se velle. scdo si nullo modo declarat nec pōt declarare et p h allegat. d. l. latinus. de his q si. ma. ad lib. per. et qd vbi vbi voluero vel volaz adiectū executioni valeat stiplo et cōmittat si non ante saltē post mortē et sic hēa teneat vult Bar. in. d. l. cen-
 tesimis. d. §. si. in. j. col. ad si. tibi et ipse Ange. alle. l. ex his. C. qñ di. le. ce. et l. firmio. ff. e. ti. Sed Imo. hic et in. d. §. si. d. l. ceteris. col. iij. reprobat h dictū Ange. qtenus. si ipse vult qd ista stiplo pmittit. x. cū soluere voluero valeat et me nō declarante cōmittat et sic heres meus me nō declarate teneat et reprobat h dictū per. d. l. ceteris. d. §. si. nec ob. illud qd dicit Ange. qd in casu suo vbum volo est adiectū executioni secus in casu. d. §. si. qd est adiectū vbo obligatiuo
 82 naz dicit Imo. qd in casu Ange. t vba executiva sunt simul iuncta cū dispositiuis nec sūt separata ideo idē est iudicādū qd de mere dispositiuis. vt. l. si ita scriptū fuerit cū ticius. §. de manu. test. Tnam vbum dato de quo ibi est dispositiū et executiū et tñ nō attendit vis executiva s3 dispositiva qd patet qd legatū fundi nō debet mortuo ticio anteqz pueniret ad. xxx. annū. si. n. attendere qd est vbum executiū de-
 bere legatū qd certū tps adiectū executioni nō submouet ipm legatū et qd illud tps sit certū nō euenturū. vt in. d. l. ex his. in qua fm Imo. vba executiva erat separata a dispositiuis. Item ibi erat tps certū. si. cum ad legitimū statū pue-
 nerit. In casu aut Ange. erat et est tps incertū adiectū in executione v3 cū voluero. est enim incertū qñ habeat velle
 83 t qd tps incertū adiectū et in executione v3 facere conditio nem vt per glo. no. in. l. sepus saturninus. ff. ad trebel. dum alle. l. qbus diebus. §. ij. ff. de cōdi. et demon. per quā glo. dī cit posse attēari qd et si vba dispositiva separata essent ab executiuis puta qd dictū essent pmittit. x. tibi dare que cuz voluero solū quo casu loquit Bar. in. d. l. ceteris. d. §. si. nō hiet effectū stipulatio me decedēte ante declarationem nisi fm ipm saluādo Bar. dicam qd glo. in. d. l. sepus satur-
 84 nus. loquit vbi tps incertū fuit adiectū actui seu euentui extrinseco ita enim loquit. d. l. qbus diebus. §. ij. nā legatis alio satio fuit adiectū tps mortis matris qd est ex actū lega-
 85 tor. Secus si tps incertū adiectū actui intrinseco volūtatē et ita ē in casu Bar. ad h. l. vtrū. §. pe. ff. de re. du. et adūte qd illa. l. qd dieb. loqf vbi tps incertū ē adiectū p dictionē si. Et pdicta no. ad intelligentiā materie de qua in. d. l. cen-
 86 tesimis. ad cuius pñtū formatū hic per Bar. et fo. datā redeū-
 do est aduertēdū qd Pau. de ca. nō tenet so. Bar. ad pdi-

ctū pñtū dicit enī qd est diuinitas ad tex. in quo nō appa-
 ret stipulōnem cōceptā ita. s. qd oino reus sifteret et qd solus
 dies in arbitriū ipfius pmifforis fuerit collatus et sic nō ap-
 paret qd stiplo nō fuerit cōcepta talr v3 qd reus sifteret cuz
 vellet et et Raph. dicit hāc sol. diuinitatē. Qui alr sol. pdi-
 ctū pñtū et hic et in. d. l. ceteris. et dicit qd in tex. nō per
 mortē pmifforis euanesceat stiplo nisi fuisset pmiffa pena
 sed qd fuit pmiffa nō euanesceat cōmissio pene imo cōmitti-
 tur et ita pcedit tex. n. cenfet enī qñ pena fuit sibiecta huic
 stipulationi cuz siftere volueris solū in pte pmifforis col-
 latū qñ sifst nō aut an sifst et ideo decedēte eo cōmittit sti-
 pulatio penalis si nō declarauit dum alio eiz fm ipm seque-
 ret qd pena esset appofita in voluntate ipfius pmifforis et sic
 frustra eēt appofita. si. n. euanesceat stiplo et quo ad penā
 per mortē ipfius semp posset ante mortē nō declarare et sic
 facere qd pena nō cōmitteret et est pulchra opinio et p ipas
 singularit limitat. d. l. ceteris. §. si. que Pau. dicit qd sibi
 placuit et nō viso Raph. Sed postea mutauit ppositū et
 dicit nō videre quomodo possit pcedere. nam pena cenfet
 84 pmiffa si nō steterit die qua sibi placuerit. Tunc ergo de-
 cessit aliqz declararet qua die et tūc nō extat cōditio sub qua
 fuit pmiffa pena ergo nō cōmittit pena. T qd decedēdo v3
 nolle in pñtib. dicit tū. vt. d. l. iij. §. loca. Tunc decessit postqz
 declarauit qua die volebat siftere et tūc aut post lapsum il-
 lius et pena erat cōmissa per lapsum diei qd tūc erat in mo-
 ra pstitutus vñ amplius nō cōmittit per mortē aut decessit
 ante lapsum diei et stiplo penalis d3 extingui sicut pncipalis
 per. l. si decesserit. §. q satisfda. cog. Et ideo ipse Pau. t3 p-
 mā sol. gl. qd iste v. corrigat. per v. itaqz. et qd hic ponat opti-
 nio Pega. que. J. reprobat qd nō est tenēdū per dicta. §. et
 in hac. et in pcedēti glo. nec et est tenēda opinio Raph. qd
 est p gñalitatē. d. l. ceteris. d. §. si. in sui eiz gñalitate pos-
 set cōprehēdere et casum vbi pena fuit pmiffa. Preterea
 Raph. nihil allegat nisi tex. nfm qd alr pōt itelligi fm qd dī
 cit Bar. cuius sol. est tenēda et ad illud qd diuinet rñ. qd nō
 incōuenit vt iura iurib. pcordeat ar. c. cū expediat. de elec.
 li. vj. nec rō quā adducit Raph. iustificat suaz opiniōne qd
 sicut tolleret vt factū pncipale sit in pte ipfius pmifforis
 ita tolleret qd sit in eius pte ipsa pena vbi stiplo concipit
 per hec vba cū volueris. solo ergo Bar. est tenenda et no.
 semp. Qui Bar. duodecimo loco op. p dicta in hac prima
 pte qtenus. §. si. est dictū qd viciata pncipali stipulōne viciat
 penalis. naz fuit h dictū sup glo. pcedēti et ipse h dicit in. x.
 op. opponit ergo de. §. alteri. l. stiplo ista. §. e. et sol. vi hic vi
 de per ipm qd bñ loquit et aliq cuz ipso trāsēnt. Glo. sup
 v. ite figo et c. cōtinuat pñtē vñ. ad pcedentē vñ. dices qd in
 supiori vñ. dictū est qñ cōmittit stiplo que incipit a pcedēti
 cōditione faciēdi in h subiectis de ea q incipit a cōditione
 85 dādi. Nā gl. no. et tene mēti ppetuo qd nō solū de rubrica
 ad rubricā et de. l. ad. l. et de. §. ad. §. sit pñtatio s3 et de v.
 ad v. vt hic videmus qd facit ipsa glo. dicas tñ qd h nō sit ex
 necessitate s3 ad maiorē intelligētiā. ar. no. p gl. et doc. in. l.
 gallus. in pñ. §. de lib. et posthu. vbi aliqd dicit. Glo. sup
 v. sabinus. declarat in q casu pcedat opio Pega. et in quo
 casu opio sabinū et in effectu in si. sui residet qd opio Pega.
 pcedat vbi stiplo incipit a pcedēti pñtōe et ita trāsīt Bar.
 et doc. sequunt reprobat alia opione q recitat in ipsa gl. q
 fuit Irne. q fm Bar. somniauit. voluit enī qd opio Pega.
 nullo casu teneat siue stiplo incipiat a pcedēti pactiōe siue
 a pcedēti pñtione. Glo. sup v. agendum in pncipio in-
 fert qd nō est expectādū qd pamphylus desinat posse dari.
 In scda parte q incipit ibi in mora ergo vñ et c. iterū in-
 fert qd in mora vñ esse si nil ipediat quominus pamphylus
 daret et nō dedit. In tertia parte q incipit ibi sed et alia
 86 exiguntur et c. glo. tacite qrit. Tunc alia regran ad hoc vt
 pstituat in mora nisi qd nil eum impediāt pamphylū dare
 et rñ. qd sic fm Hug. qd et alia exigunt. si. qd interpellat et cre-
 det se debere vt indistincte de mora dicit Accur. se dixisse et
 facit. l. qd te. §. si cer. pe. vbi pbatur qd ad hoc vt quis psti-
 tuat in mora d3 intelligere se teneri ad id qd ab eo petit et
 illud de interpellatione pbat in. l. mora. §. de vsu. et hec est
 vna opinio

87 una opio quā recitat glo. t. q. ad cōmissionē pene regrat
interpellatio et sic mora. Aliā opionē q. nō regrat mora
et sic nec interpellatio ponit glo. quā approbat rñdēs ad
l. fideiussor obligari. §. si. de fideiuss. Que glo. p. rñ voluit
et firmavit. §. in pma gl. in si. vult eiz ibi q. imo regrat iter
pellatio. et ita firmat post B. Bar. hic in. vi. q. pncipali
et ita et tenet ipse Bar. in. vi. q. op. penul. ptis pñtis. l. et ita
tenet Imo. Pau. de ca. et doc. cōst. hic in. l. et si post tres.
§. si q. cau. et pbat in. l. si penū. §. q. di. lega. ceda. et tetigi
aliquid sup. d. glo. j. et vide alia iura que ad h. ppositū alle/
gat Bar. in. d. vi. q. et maxime. l. fideiussor obligari. §. si. f.
88 de fideiuss. quā allegat et glo. nra vbi vo pbat t. q. ex iter/
pellatione facta p pncipalē cōmittit pena p fideiussorez
et ppterea dicit ibi glo. q. mora rei nocet fideiussori et ibi
et Bar. et Bal. in. l. si plures. in pe. col. C. de condi. infer.
vbi plura dicit ad intelligentiā illius. §. si. et vide Bar. in.
l. si duo. §. si. ff. de cōsti. pe. vbi expse dicit q. qñ pcedit di/
spositio ex qua inducit obligatio de aliquo dādo vel faciē/
do illa vba si nō dederit vel fecerit intelligunt. i. si in mo/
ra dandi vel faciēdi fuerit q. pbat ex illo tex. et sic vbi
actus incipit a pcedēti dispōne et subsequit pena regra/
tur mora et sic interpellatio per quā inducit ipsa mora et
illū tex. in. d. §. si. alle. Pau. de ca. sup. hac glo. et et ipsum
no. in. d. §. si. dices q. verba illa negativa si nō dederit vel
fecerit subiecta obligationi de dādo vel faciēdo debent
intelligi cum suppletionē. i. q. fuerit in mora dandi vel fa/
ciēdi q. dicit pcedere vbi talia vba adiecta fuerūt in p/
sona eiusdē secus si in psona diuersor. q. illa vba verificā/
tur et absq. mora. verbi gratia. si q. pmittat dare vel face/
re et si nō dederit vel fecerit alius fideiubet p eo. nā si re/
pncipalis decedat et aqñ sit in mora fideiussor tenet hic
est tex. no. fm ipsuz in. d. l. fideiussor obligari. §. si. ff. de fi/
deiuss. sed de h. fuit cōtentio inter glo. et vlt. amontanos vt
babetur in. d. §. si. per Bar. et doc. vbi et per ipm Pau. et
per doc. in. d. l. si plures. C. de cōdi. infer. Si aut nō pce/
dat obligatio de aliquo dādo vel faciēdo tūc illa vba ne/
gatiua. i. nō dederit vel fecerit non verificant nisi desieris
posse dare vel facere vt hac. l. et in. l. in illa stipulatione si
kalendis. et l. h. iure. §. eo. nec tūc regrat alia interpellatio
sentit expse Bar. in. d. l. si duo. d. §. si. et sentit glo. j. hic et
vbi satis clarū ex q. nō vbi esse aliquid possit interpellari ex quo
89 nihil est in obligatione interpellatio enim fit ad pstitue/
dum quem in mora et vbi nulla est petitio nulla est mora
vt. l. si pupillus. §. e. Dicit tñ no. Pau. de ca. t. q. in casib/
in qbus h. actus incipiat a pcedēdi cōditione nō vbi ex/
pectari q. desinat posse dari vel fieri h. sufficit q. potuerit
dare et per eū steterit q. regrat interpellatio et illa vba q.
potuerit dare et per eū steterit debet intelligi q. regrat nō
dederit et h. regratio nō pstituerit eū in mora pstituit tñ in
qñ mora et facit existē pditionē sub qua pena fuit pmissa
et hoc fm ipm manifestū pbat in. l. j. §. itē si ita. v. idemq.
§. ad. l. fal. nā in pcedēti casu vbi legatū incipit a pcedēti
dispōne claz est q. regrat interpellatio cū lapsu modici tps
et in. d. v. idēq. vbi incipit a pcedēti pditionē subijctū idēq.
et sic denotat ex illa dictōe repetitiuaq. ibi et regrat in/
terpellatio alle. et ad hoc. l. si peculū. §. si. §. de sta. li. et pon/
derat et hūc rex. in. v. fabinus. in quo indistin. d. q. postq.
potuit dari vel fieri cōmittit pena et intelligit pcedenti in/
terpellatōe et in vltimis voluntatibus pcedit indistin. dictū
fabini siue incipiat a pcedēti pditionē siue a pcedēti dispō/
ne vt videbimus in seqnti glo. et h. illa interpellatio nō cō/
stituit in mora: q. vt dixi vbi nulla est petitio nulla est mo/
90 ra et illud q. est in pditionē nō est in dispōne et in petitōe
vt. l. si q. subcōditōe. §. si q. omis. cā te. tñ pstituit in quasi
mora et facit existē pditionē sub qua pena fuit pmissa: si/
cut et qñ pcedit puentio nuda et pena subijctū: nā nec etiā
in dicto casu pōt q. in mora pstitui: et tñ pena cōmittitur
vel p litis pte. vel p nuda interpellationē: vt in. l. nuda. C.
de pben. si. vbi p doc. an regrat litis ptestatio vel sufficiat
exiudicialis interpellatio de quo p Bar. et hic in. vi. opp.
ante pncipale pñtis. l. hoc vult Pau. q. pdixi h. difficulter

loquat. Et cum hoc dicto Pau. transit hic vo. Alex. sup.
bac glo. qui in stipione exēplificat hoc dcm. Pau. vbi qñ
incipit a pcedēti pditionē fuit actū: vt vtrūq. pstatet: vt in
v. q. sine dubio. fm intellectū Aldra. de quo intellectu ta/
ctū fuit. §. in diuisione lre hoc dcm. Pau. cōmendat et vo.
Frā. de are. sup. gl. in v. defuncti. et seq. p quo adducit no/
uā rōnē: q. alio sequeret q. melioris pditionis esset efficacit/
ter obligat. q. ineffaciter: q. efficaciter obligatus debe/
ret interpellari: et ineffaciter obligat. nō: quo ad cōmissio/
nē pene: et dicit q. solus Pau. mouet h. dubiū siue hac. q.
dicit tñ q. rex. in. d. §. itē si ita. v. idēq. erit et et c. nō facit q.
illud idē repetit illud q. est supra dcm. de falcidia nō de/
trahenda: sed imo dicit q. repetit illud de interpellatōe cuz
nō sit rō: q. nō repetat. ar. no. in. l. i. C. d. li. pre. cū si. imo rō
91 magna est q. repetat: vt p. ex pdictis. t. Quid aut sit te/
nendū in dispōne legali vel statutaria an ad cōmittendū
penā in ipsa pntā regrat monitio vel regrat et q. desinat
posse dari vel fieri illud q. pncipit in ipsa. l. vel sufficiat trā/
sisse tantū tps. q. potuerit dari vel fieri q. l. inbet. in hoc
articulo sunt opiones doc. et moderni hic tractāt hūc arti/
culū vo. Alex. in. v. col. huius. l. in no. et vo. Frā. de are. sup.
92 j. glo. et alia glo. in. l. i. C. de his qui. vt indi. que vult t. q.
heres debeat pvari h. ditate vt indignus: pp nō vindica/
tas nec defuncti vbi trāsiuit tñ tps infra q. potuisset ipse
heres cōmode vindicationē facere: et sic illa gl. vult q. ad
cōmittendā penā in. l. pntā. nō debeat expectari q. desi/
nat posse dari vel fieri illud q. ipsa. l. pncipit nec et vt regre/
re alr monitionē pcedere: et illa gl. sūme no. ibi bar. et idēz
93 Bar. in. l. in cognitōe. §. ad fill. no. ex ipsa t. q. dispō lega/
lis magis egparat vltimē volūtati q. pntibus ex qbus ver/
bis bar. dephendit q. et si. l. incipiat a pcedēti pditionē pe/
na cōmittit: vbi pōt dari vel fieri illud q. in. l. pntē nec
regrat expectari q. desinat id posse dari vel fieri. hoc. n. ca.
su est dñia iter pntus et vltimas volūtates. vbi. n. actus in/
cipit a pcedēti dispōne nō est dñia inter pntus et vltimas
volūtates: sed in vtraq. dispōne attendit tps more: vt hac
l. iuncta. l. i. §. itez si ita. §. ad. l. fal. et ita expse vult Bal. in.
d. l. i. sup. d. glo. quā cū dicto Bar. ita put. §. dixi intellectū
vbi. l. incipit a pcedēti pditionē et p illa glo. alle. l. j. §. pfe/
stim. §. ad tertu. q. §. facit iuncto. §. si m. e. l. alle. et rōnē: q.
fisco de cuius utilitatē tractat fit mora re ipsa ad q. facit
h. ipse nō allegat. l. titia. §. vltimas. ff. de le. j. et l. in minoruz.
C. in qui. cau. in inte. re. nō est ne. iuncta. l. res pe. C. ex q.
cau. maio. et no. per gl. in. §. itez mixta. insti. de actio. et hac
rōne. Rñdet ipse dicto Immo. in. c. extirpande. §. q. vo. de
94 pben. vbi voluit q. vbi pena in. l. apponit negatiue. et sic
h. cōmitti ex nō scō et negligētia cōmittit a tpe monitōis
vbi vero h. cōmitti pp scō tūc cōmittit cū explicat scō
absq. alia monitōe: vt in. c. si q. suadēte. xvij. q. iij. et in plu/
ribus iuribus et assignat rōnē iter vnū casuz et aliū: q. scā
patent negata latent: et iō ad hoc vt pateat an sit cōmissa
et an ex iuxta cā vel iniuxta regrat monitio: et ita cōmittit
pena huic ergo vo Immo. tenēdo opiones p. di. gl. q. imo
in factis negatiuis vbi trāsiuit tñ tps. q. cōmode factū
potuit explicari pena cōmittat absq. alia monitōe. Rñ.
q. in teris p. dicte gl. agit de fauore et vtilitate fisci cui mo/
ra cōmittit ipso iure. Ex qua rñ. iūcto dicto Immo. depre/
95 hendi vt hec conclusio t. q. vbi pena apposita scō negatiuo
siue in. l. siue in alia dispōne hēt applicari fisco cōmittit a
tpe quo scō potuit explicari: q. ipsi sit mora ipso iure vbi
h. alteri applicari h. ipsa pena: et tūc cōmittit a tpe moni/
tionis vbi pp scō cōmittit: et tūc a tpe explicati facti pbi/
biti et cū illa gl. et vo bal. trāsit Saly. in. d. l. i. q. vltra rōnē
bal. cōst. alia rōnē assignare p illa gl. q. nihil ē iō eā nō re/
fero pau. de ca. et trāsit cū illa gl. quā dicit pcedere vbi ex/
offo facere incūbit alicui illud q. omittit: et ita post termi/
nū ipsius gl. h. di. n. ex offo incūbit vindicare necē defuncti:
Secus vbi ex offo nō incūbit facere: q. tūc nō pcedit gl. h.
pcedit dcm. Immo. in. d. c. extirpade. q. ad h. vt pena cōmit/
tat regrat monitio. Sz h. dcm. Pau. est p itationē Immo. q.
96 loq. in teris. d. §. q. vo. in quo t. q. ex officio tenet. f. reside
vincen. sup. scba. Enoul. rr ij

o. C. Tex. Et
vide de intelli
gentia illius. l.
fideiussor obli
gari. §. si. i. gl.
in v. clare spō
deo et.

re in ecclesia prochiali non annexa penda vel si est annexa vicarius pfigere et deum Inno. in. d. s. qui vero improbat ibi do. Abb. sic. per no. per glo. in. d. l. i. et rñdet ad rñez

97 Inno. dñz dicit qd nō facta latent nā latent siue latere pñt ipsos hoies: sed nō ipm deum et ipsam. l. que est certa de oi eo qd est certa ipsa nā et pñt et occultū delinquentes punire absqz alia monitōe: monitōe tñ regref ad certificationē hoies si forte ipse vult exequi ipsam penaz per. l. inflitctam et theozicā. Inno. et indistinctū non approbat ipse do. Alaco. in. c. iij. de rap. vbi aliqd dixi vltra ipm do. Alaco. et doc. canonistas ad declarationē dicti Inno. et rñis sue quā nō approbant: nec in rei veritate est concludens ratio ad tenendum qd monitō regref ad hoc vt pena infligat per ipsam. l. sed facit illa rō qd minister. l. et sic index ipsam penam iam inflitctā nō possit exequi sine monitōe ad hoc vt sibi liqueat an sit omissus necne illud qd. l. pñpit et an cū cāvel sine cā Bar. in. l. inficiando. s. infans. j. de fur. approbat deum Inno. qd tñ refert alr qñ ponit per ipz Inno. qui dicit qd. s. retuli. ipse aut Bar. dicit Inno. facere dñaz an dispō incipiat a pcedenti dispōne vel a pcedenti pditione: vt pmo casu pena cōmittat vbi lapsus est tps infra qd cōmode potuit scñ explicari si tps nō fuit appositū i dispōne. Secō casu pena amittatur vbi desijt posse fieri sicut of in. l. nfa. et sic in pmo casu sentit neciū eē admonitiones et interpellationē. ita. n. regref in terminis. l. nfe. vbi stiplo in-

98 cepit a pcedenti dispōne. tñ fm hoc Bar. vult dispōnez legalem equarari scñbus. in. l. i. n. fit pdicta ofia non in ultimis voluntatibus cuius pñt ipse voluit. et in. d. l. i. et in. d. l. in cognitōe. Bal. in. d. l. et si post tres in lec. xv. col. in. v. sexto et vlti. quero simplr approbat deum Inno. et p dicto Inno. qd regref monitio ad cōmissionē pene in. l. negatiue inserit vbi nō fuit appositū tps alle. s. si qd aut nō impleris. in. auc. de here. et fal. vnde sumpta. fuit autē hoc amplius. C. de fidelit. et. s. si aut qui hoc facere iussu sunt in auc. de eccle. ti. deum Inno. approbat etiā ipse Bal. in. l. si mora. s. so. ma. et qd regref monitio ad cōmissionē pene negatiue inserit sine adiectōe tps alle. l. si qd filiū. s. stiplo. s. de col. bo. ipm deum Inno. approbat et Bal. in. c. i. s. publici latrones. de pa. tenen. et eius vio. in. vlti. fen. et ibi Alexādrinus simplr transit cū hoc dicto. et idem Bal. in. auc. et oino in vlti. col. C. ne vxor. p mari. et ad ipm Inno. remittit Bal. in. l. ij. C. despon. et in. l. magnā. in. j. col. C. de pñe. et co. sti. et in. l. qui crimen. in. pn. C. qui accu. nō pos. Ipse et Bal. in. d. auc. hoc amplius approbat dictū Inno. nisi in his que debent ecclyis: qñ in ipso fm ipz pñt mora i et regularis. et ppea ad cōmittendā penaz applicandā ipso ecclyis nō est necia alia monitio: s; in currit ipso iure vbi negligentia cōmittit et facit qd dicit ipse Bal. de fisco. in. d. l. i. qd supra retuli inofficijs et que celeritatē desiderant dicit fallere deum Inno. qñ in ipso nō regref monitio vbi l. pena imponit: et ita intelligit. l. ij. s. si m. ff. ad tertuliam. et in pdictis casibus dicit nō regref admonitionē vbi tractat de cōmittenda simplici mora: secus vbi tractat de cōmittenda mora pñtina eius qd iam est applicatus qñ regref monitio semp ad cōmissiones ipsius pene et ex dictis bal. in. d. auc. hoc amplius sumit pñcordiā opionuz Ro. in. d. l.

99 in cognitōe. Bicit. n. tñ qd aut sumus in negocio desiderate celeritatē put est vindicare necem defuncti. hoc. n. regref celeritatē qñ aña nō pñt adiri hñditas et sic voluntas defuncti stat in suspensio. vt. l. ij. s. nō tantū. et. l. necios. s. i. s.

100 ad fil. tñ voluntas aut testatoris nō dñ esse in suspensio: vt l. si. s. cōia pñdio. put et est petere tutore filio: et tñ pcedat opio gl. in. d. l. i. C. de his qui. vt indi. vt pena cōmittat tpe de quo in ipsa glo. absqz alia monitōe. Aut non sumus in fili negocio: et tunc pcedat opio Inno. quā pñcordiā improbat hic do. Alex. plurib; rñibus et ego vltra ipm pñ Ro. adduco qd glo. in. d. l. i. nō loqñt an aditā hñditatē imo post

101 aditā hñditatē: nā i teris pñdi. l. i. et sue gl. tñ pñsupponit aditā hñditas sicut pñt p ipm hñdē occisi vbi occiso res ignorat: vt. l. cū essem. eo. ti. et post aditā hñditatē qñ incit dat in penā vt pñet tāqñ indignus si nō vindicat necē de-

functi et rñ. put in ipsa gl. sup qua vide Pñu. de ca. q de clat vt pñdixi qd illa gl. loqñt post aditā hñditatē et qd illa. l. loquat post aditā hñditatē vult et ibi Saly. Aliā pñcordiā inter dictā gl. et Inno. adducit Fran. de are. qñ nō hñ multū saporis nec est iure fñdata: iō nō curo referre. Et et qñ in reiveritate gl. et Inno. sibi nō pñdicūt. nō. n. dicit gl. pñdicta nō neciū monitionē dñ ergo dicit gl. qd vbi tps nō fuit statutū p iudicē hñs vt indignus pñat hñditate vbi trāsiuit tps. qd potuit vindicare necē defuncti pñt itelligi vbi trāsiuit pñdictū tps post monitionē. nō. n. post ad monitiones incōtinenti cōmittit penā: s; aliqd tps labi dñ ad qd facit l. i. s. itē si ita. s. ad. l. fal. ibi et qd dixi incōtinenti et c. et facit qñ in vltimis voluntatibus vbi et incipiūt a pcedenti pñditōe regref interpellatio: vt dixi. s. post Pñu. de ca. alle. d. s. itē si in v. idēqz et c. vñ l. z eqparent. l. dispō vltimis voluntatibus nō seqñt qd interpellatio sine requisitio nō deat iteruenire: sed bñ seqñt qd incipiat a pcedenti pñditōe nō dñ expectari qd desinat posse dari vel fieri illud qd in ipsa. l. pñnet qñuis hñ regref in pñtib; et hoc respectu bar. in. d. l. i. dicit qd dispō legalis eqpat vltimis voluntatibus nō pñtib; nō aut re- spectu interpellatōis et pñcō Inno. magis faciūt iura que alle. bal. in. d. l. et si post tres qñ faciat rō qñ ipse Inno. adducit vt tetigi. s. et deum Inno. approbat hic do. Alex. et in. d. l. i. et fm ipm deum itelligit pñdi. gl. d. l. i. l. z nō adducat ea qd adduxi ad oñdēdū monitionē neciaz pñmissione pene legalis ponit tñ limitatōes ad dictū Inno. et ponit et quā pñcedat sine qñ respectu qd dispō legalis eqpat vltimis voluntatibus et nō pñtib; et pñ qd regref monitio siue interpellatio facit qñ si hoc dicimus in dispōne hoies multo magis est dñm in dispōne. l. qñ mitius agit cū. l. qñ cū hoies: vt

102 l. celsus. s. de arbi. et dixi post bar. in. l. si insulā. s. eo. tñ An aut quo ad for pñie regref monitio dependet a voluntate et itentōe moniti. si. n. sciebat qd hñbat facere et omisit ex pñtenti dñm est qd absqz alia monitōe quo ad deū peccauerit et inciderit in penā. alr secus et vide et no. in. d. c. iij. de

103 rap. in. bñmōi. n. attendit aius et itentō qñ de pñ respicit cor vt. xij. q. v. c. si qd inuenisti. et. xij. q. v. c. humae aures. cū si. et tenēdo deum Inno. vt. s. pñt rñ. ad. s. si m. et. s. pñestiz. l. ij. ad se. p. rer. vt itelligat fm pñcā et sic vbi pñcedit monitio vel posset rñ. qd ibi est spāle fauore pupilli: vt sine monitōe pena icurraf qñ pñat mora in regularis. ar. d. s. vñtas. et put et in fisco dicebat bal. in. d. l. i. de clando. d. gl. qd et hoc casu recte posset saluari tenēdo et deum Inno. et tenēdo qd. l. nō regref monitio: et hoc forte nō est male deum

104 pñcō bal. Iusta pñcā et qñ an illud qd pñclusus est. s. de interpellatōe qd iteruenire in stipione locū sibi vñdicet vbi stiplo interponit sup pñctu vltro citroqz obligatorio et sic an illd de interpellatōe hñat locū in pñtib; vltro citroqz obligatorio vel in ipso sufficiat implemētū ab vna pñtū absqz alia interpellatōe in quo articulo pñcludas. Qd in pñtib; vltro citroqz obligatorio in qbus implemētū qd ab vna pñtū fit est cā inducendi oblonē de nouo vt est in pñtib; innoiatōis: vt in. l. ex placito. C. de re. pñmu. et in. l. si pñcunā. s. de pñdi. ob cau. ipm implemētū nō inducit morā. et

105 pñcā necia est interpellatio. tñ vñus. n. et idē actō nō dñ eē cā inducēdi oblonē et morā: vt hñ pñ bar. et doc. in. l. qñies. in. diez. s. e. et pñ hoc est casus in. l. nālis. s. si cñpñ. s. de pñscrip. vbi si dedi cñpñ vt daret stichū si stichus q erat dñ duas pñt: perit pñculo debētis recipe nō dñbtis dare qd nō eēt si debēs dare ex illo implemēto fuisset pñstitutus in mora qñ pñculū interit pñnet ad morosus: vt. l. qd te. s. si cer.

106 pe. et. l. si ex legari cā. s. e. ii. nro. tñ In pñtib; vero in qd implemētū nō est cā inducēdi oblonē de nouo an sufficiat implemētū ad pñstituendū in mora vel regref aliud sunt opiones: bal. n. in. l. ij. C. de vñs. l. z qd ex implemēto pñat mo

107 ra nā vult tñ qd si venditor tradit emptori rem venditam l. emptor nullos pñcipiat fructus qd teneat ad vsuras pñt nō soluti. Sed idēz bal. in. l. in minor. C. in q. cau. in. inter. nō est ne. l. z qd imo regref pñceptio fructū et adhuc ista pñceptio fructū non facit emptorez esse in mora l. z vsuras pñtū debeat: vt in. l. curabit. C. de actio. empti. vbi textus dicit pemptore

oscit pemptorem qui pcepit fructus rei empte deberi vsu
ras pretij non soluti lz nulla mora interuenerit hēt tñ illa
pceptio vim quasi morez per doc. appellat in terminis il
lis mora in regularis z opione Bal. in. d. l. in minor. ap/
probat doc. cōiter de quo articulo aliqd ponūt in. l. de di/
uisione. s. so. ma. z ibi repies t an pceptio fructuū opet vt
teneat de interm ille qui nō adimplet ex pte sua z ad esti
mationē put si fuisset in mora de quo hē in. l. vinū. s. si cer.
pe. z sic in dictis locis repies an in pdcis teris quo ad oēs
effectus resultates ex mora regrat interpellatio vel sufficiat
adimpletio ex vna pte cū pceptōe utilitatis rei tradite. d. n.
l. curabit. facit q nō sit pstituta mora: z sic positis termis
habilibus nō tenebit ille cui fuit adimpletus pceptus z pce
pit utilitatē de interm z ad augmentū estimatōis a tpe
more iuxta terios. d. l. vinū. ¶ Glo. sup. v. legatū. z gl. nāz
108 tangunt illud qd dī hic de penu legata an pcedat siue
tale legatū incipiat a pcedenti dispōne siue ēt a pcedenti
pditōe que gl. pcludūt q indistm. pcedit vt nō expectet q
definat posse dari vel fieri vt cōmittat pena siue legatū pe
noris incipiat a pcedenti dispōne siue a pcedenti pditōe re
probata opione aliquoz qui voluerūt distinguī in legato
penoris put in stipione: z. d. gl. sup. v. nām. in sui pñ. tacite
op. q vbi legatū fuit relictū si penū nō vederis dato. c. vñ
q hēat locū cautio mutiane: vt. l. mutiane. s. de pdi. z de.
z rñ. q illa cautio locū hz vbi pditio de nō faciendo adij
cit pñone ipsius legatarij tex. nñ loqz vbi pñone hēdis adij
cit pditio de nō pstando z hanc approbat Bar. hic in. ij.
op. quarte particule huius. l. qui dicit q hec. l. nihil facit
ad māj cautōis mutiane cū loquar de pditōe adiecta one
rato. z tō trāssert de gl. in. d. l. mutiane. que dicit aliud in
pctibus per hanc. l. ista. n. lex non meref allegari ad hoc
110 t an aut dictum glo. in. d. l. mutiane. sit vez in se vt in pti
bus nō hēat locū cautio mutiane datis termis habilibus
Bar. se remitti ad. d. l. mutiane. z ad alias leges per ipm
alle. z nō est nra mā: dic vt in iuribus alle. p Bar. Et pdi.
glo. vult q sit spāle in legato penoris illud qd hic dī z sic
secus in alijs legatis ad qd facit tex. iste qui se fundat in
duabus rōnibus quas copulatiue ponit. dicit. n. idqz vñ/
litis cā receptū est ob defuncti volūtate z ipsius rei nām
z sic tex. vñ ponere spāle in legato penoris dūz dicit z ipsi
rei nām. Sed glo. in. d. l. z si post tres. s. si qz cau. indistm.
quaz ibi ponit z q sit spāle in quolibet legato vt siue inci
piat a pcedenti dispōne siue a pcedenti pditione cōmittat
pena vbi adimpleri pōt illud qd voluit testator z nō ad
implef. Repiunt ergo tres opiones tacte per glossatores
in hoc articulo. pma opio fuit illoz qui dixerūt in vltimis
voluntatibus distinguendū put in pctibus: z sic illud qd
dī in v. itaqz pōt sabini snia z c. limitare z declarare opione
sabini ēt in vltimis voluntatibus. Scda op. fuit illa quā tā
git glo. nra hic vt sit spāle legato penoris. Tertia op. fuit
illa quā tangit glo. in. d. l. z si post tres vt sit spāle in qual
bet vltima volūtate. Et pma op. secuti fuerūt Jde. de bel.
pti. z Ja. de ra. put hic refert Bar. in. j. op. quarte pticu
le mori per. l. cū sine pñitōe. s. qñ di. le. ce. vbi vñ fieri dñā
an legatū incipiat a pcedenti dispōne vel a pcedenti pdi
tione. Sed Bar. post Ray. de forli. reprobat hanc op. z
per hunc tex. z per. l. i. s. itez si ita. s. ad. l. fal. vbi fm ipz est
casus q quātū ad cōmissionē pene nō est dñā vtrū legatū
incipiat a pcedenti dispōne vel a pcedenti pditione: qz vtrūqz
casu cōmittit vbi potuit dari z nō est datū illud qd est dis
positū intellige pcedenti interpellatiōe: z vult ponderare
illū tex. in v. idem put ipm ponderavi. s. in pcedente glo.
dūz retuli dñm nonū Jdan. de ca. vj. q illa dictio idēz re
petitionē faciat ad oia pcedentia ēt quatenus in pceden
tibus dī q legatū penoris debet incōninenti: z si nō soluif
post moderatū spaciū cōmittit pena ita ergo vbi incipit a
pcedenti pditione. Ad. l. cū sine pñitōe. Rñ. q ibi sit dñā
vtrū incipiat a pcedenti dispōne vel a pcedenti pditione quā
tum ad pñinenda plura legata vel vnus sed quātū ad hoc
vtrū citius vel remissius debeaf illud qd legatū quasi in viz
pene nulla ibi sit dñā vtrū incipiat a pcedenti pditione vel

a pcedenti dispōne que rñ. nō placet qz in illa. l. nō sit pdi
cta dñā quātū ad pñitendū vnū vel plura legata: imo in
quolibet casu ibi dī q vnū est legatū vez est q vbi incipit
a dispōne duo sunt legata lz. d. l. cū sine pñitōe dicat vnū
ēē legatū qd pcedit respectu vnice pñitōis: vt ibi tangit
glo. in v. transfusus. in. l. i. s. itez si ita ad. l. fal. vbi dixi z sic
p3q. l. cū sine nō facit dñāz quā dicit Bar. tenēdo p Jde.
Ja. de are. rñ. ad. l. cū sine q facit dñāz vtrū legatū incipiat
a pcedenti pditione vel a pcedenti dispōne quātū ad cessio
nē dici ipsius legati put est mā ipsius rubrice. Scdm opi.
q sit spāle in legato penoris qdā tenuerūt put refert bar.
p qbus plurimū vñ vrgere pñs lfa quevñ ponere duas rō
nes copulatiue z sic regri vñ pcurfus ambarū dictarū rō/
nū. dicit. n. id esse receptū utilitatis cā ob defuncti volun
tatē. publice. n. interest volūtates defunctorū exeq: vt. l. vel
negare. s. quēad. te. ape. z hec est vna rō itē tex. dicit z ipsi
111 rei nām z hec est scda rō t que vñ ponere spāle in legato
ipsius penoris qd pñitit in alimentis: vt. l. iij. s. de pe. le. q/
bus alimentis plurimū a iure fauet: vt. l. cū hñ. s. de trāsa.
z. l. si cui. als incipit is cui. s. de ali. z ciba. lega. z per to
tūz illū ti. Tertia opi. t3 Bar. post Jy. z Gui. sequuntur
cōiter doc. z pro hac opi. Bar. vltra. d. l. i. s. itez si ita ad/
ducit. l. raf. de so. ibi sicut in legato cuz de repellendo z c.
fm vñā lec. z. l. si peculū. s. si. s. de sta. li. per quez tex. dicit
Bar. pfundit opi. Jde. z Ja. de are. qui nō pñt dicere ibi
esse spāle fauore libertatis: qz hoc ipsi reprobat in pñio. l.
libertas. s. i. s. de ma. te. vt hñ p Bar. i. j. op. quā facit ad qñ
tā pñiculā hui. l. pñtea illa. l. si peculū vñ ponē ius cōe pp
verisilez mētē testatoris p hac opi. alle. ēt Bar. l. hec pdi
112 tio si in capitolū. s. de pdi. z de. vñ pdicta pditio si in ca
pitoliū ascenderit dī q dñ impleri qz pñm impleri pōt sed
illa. l. nō facit qz loqz in pditione adiecta in psona honora
ti termini nostri sunt qñ cōditio adijcit in psona obligati
vt dixi. s. dñ declari pñm. l. mutiane. ff. de pdi. z de. qd tacti
te sentit ipsa gl. z per Bar. in. iij. op. huius pñis: z in. j. op.
seqntis pñicule. Et rñ. Bar. tenendo hanc opi. adhuc tex.
qñenavñ poni in ipso spāle in penore: vt hic vide per ipm
cū quo trāsit in oibus Jmo. z cōiter doc. vt dixi in quātūz
tñ Bar. rñdendo vno mō adhuc tex. qñenus in eo vñ ponit
spāle in penore alle. l. si penū. s. qñ di. lega. ce. ad pbandūz
q idēz sit in legato fundi illa. l. nō facit qz in. j. rñso vbi dī
de legato penoris z ēt de legato fundi ponit casus vbi le
gatū incipit a pcedenti dispōne in quo non est dubiū q
illud qd est adiectūz noie pene cōmittit vbi potuit fieri z
non est scdm secuta interpellatiōe. In scdo rñ. qd loquit vbi
legatū incipit a pcedenti pditione non repetit de fundo z
posito qd repeteret in eo nihil dī qñ illud qd est adiectūz
noie pene cōmittat sed dī q illud qd est in pditione non est
in legato lz tñ ista opio vt est dñm sit cōis do. Fran. de are.
in puncto iuris nitit defendere opione Jde. z Ja. de are.
qñis in practica ipse ēt adhereat opioni Bar. Dicit igit
q. s. item si ita. l. i. ad. l. fal. non facit qz ille s. idēz z c. fa
cit relationē ad supiora solūz in quātū in supioribus dī q
vbi legatū incipit a pcedenti dispōne subiecto legato pe
nali z qd pñcipalr fuit legatū est transfusum in penam q
non detrahif falcidia: qz non soluif illud qd pñcipalr est
legatū: sicut ergo in hoc casu pdicta rōne non detrahatur
falcidia. ita ēt vbi legatū incipit a pcedenti pditione isto
igitur respectu facit relationē. d. v. idēz z c. non respectu
pene cōmittende. Sed pōt dici q faciat relationē ad oia
pcedentia vt tetigi in supiori glo. ar. no. in. l. i. C. de li. pre
teri. cuz si. Jrem rñ. ad. l. si peculū. s. si. de sta. li. q illud est
ibi spāle fauore libertatis qd pbat per tex. in fili. in. l. si. cir
ca mediū. s. qui. si. manū ad li. pue. vbi pbat q in fauore
libertatis vt citius debeatur verba interpretant: vt id qd
dñ fieri fiat qz pñm fieri pōt. Sed pdicta rñ. non satisfacit
qz in. l. si. dī q. duos menses cōpetit libertas z exprimit
q hoc est fauore libertatis qd non est in. d. s. si. imo ibi vñ
poni ius cōe vt dicit bar. z vñ ponderari fauor hēdis ne
hēat pñcipitari. Ad. l. raf. quā bar. adducit rñderi posset q
illa dñ intelligi hz als lec. s. qñ ibi p gl. Ad. l. hec pditio ipe
Uincen. sup. scda. ff. noni. rr lii

rūdet et ego supra dixi qd illa. l. nō multum facit ipse vero
 do. Franci. et ad. d. l. 7. l. raf. Rūdet qd loquunt in p̄ditio-
 ne affirmatiua appposita in dispōne legatarij: sed imo. d. l.
 raf. fm̄ exemplū fm̄ qd. d. l. ponderat. Bar. loquit in cō-
 ditiōe negatiua appposita in ptate h̄rdis. exēplificat. n. illū
 tex. glo. ibi posita in v. in legato. p̄mo mō si testator dixit
 heres si penū nō dederis dato. x. n̄tis et iprobare. r̄fionē
 quā scōo loco dat Bar. ad hūc tex. dū et ipsius rei nāz et c.
 sed sua iprobatio paz valet ideo nō curo ipsam alr refer-
 re et posito qd ista r̄fio Bar. scōo loco data nō pcederet
 subest p̄ma r̄fio tenēda est ergo opio ipsius Bar. qui po-
 stea op. de. l. si qd libertate. in p̄n. s. de sta. li. vbi mōz here-
 dis expectat aq̄z cōpetat libertas et r̄ndet et bñ qd ibi sūt
 talia verba que sapiūt mortē h̄rdis expectandā nā testator
 dixit si heres meus cū testō suo nō manumiserit et c. illa er-
 go vba testō suo indicant mortē h̄rdis expectandā cū illo
 tpe recipiat testm̄ pfectionē. ¶ Glo. sup v. dare spondes
 113 tāgit t̄ qñ cōmittat penalis stiplo vbi actus incepit a pre-
 cedenti pactōe: et qñ vbi a p̄cedenti p̄dictiōe: et p̄ qdlibet
 dcm̄ qd ipsa ponit format op. Et incipit qñ actus incipit
 a p̄cedēti pactōe: sed Bar. vt seruet ordinē huius v. itaqz
 pōt sabini snia recipite qui prius ponit qñ stiplo incipit a
 p̄cedēti p̄dictiōe p̄us op. p̄ hoc qd in hoc v. pbat qd stiplo
 penalis vbi stiplo incipit a p̄cedēti p̄dictiōe cōmittit vbi de
 finit posse dari vel fieri illud qd in p̄ncipali stipione. Et in-
 cipit ab op. que pe. loco format in ipsa gl. de. l. libertas. s.
 j. s. de manu. te. et vt nō trāsp̄lantē dicta Bar. hūc sequar
 114 ordinē gl. ergo n̄ra r̄ndendo ad. d. l. libertas. s. j. dicit qd
 est sp̄ale fauore libertatis vt l3 act⁹ incipiat a p̄cedēti p̄dictiōe
 negatiua penalis stiplo cōmittat qd p̄mū fieri potuit: et nō
 est sc̄m̄ illud qd deuenit in p̄ncipali dispōne: et hoc clari⁹
 adhuc dicit gl. in. d. l. et si post tres. s. si qd cau. Ja. de are.
 De. Sni. de cu. Lamber. de rāpō. et do. Ray. de forli. alr
 soluebāt p̄dcm̄ p̄riū. Dicētes. Qd aut vitiares qd in dispō-
 ne venit si expectaret qd desinat posse dari vel fieri: et non
 expectat: et ita pcedit. d. l. libertas. s. j. vbi fuit data liber-
 tas hoc mō stichus si capitolū non ascenderit liber esto.
 si. n. expectaret qd desineret posse ascendere capitolū ex-
 pectaret mōz in cuius diem libertas collata nō valet: vt
 in illa. l. in p̄n. Aut nō vitiares qd in dispōne venit et expe-
 ctat: et ita pcedat hec. l. Bar. dicit qd nec p̄riū nec sol. di-
 ctōz doc. sibi placet nā. l. n̄ra. loquit vbi in p̄sona grauati
 seu obligati est adiecta p̄ditio. l. p̄ria. loq̄t qñ in p̄sona ho-
 norati est adiecta p̄ditio. loq̄t. n. p̄dicta. l. vbi libertas. fuit
 hoc mō p̄cessa si suus non ascenderit capitolū liber esto.
 So. sibi nō placet per casuz. l. s. de p̄di. et de. heres meus.
 s. pe. vbi d̄r qd si usufructus relinquat sub p̄dictiōe nō fa-
 ciendi: puta si capitolū non ascenderit h3 locū cautio mu-
 tiana. nō aut d̄r ibi qd debeat qd p̄mū pōt ascendere et nō
 ascendit cū si expectaret qd desineret posse ascendere. i. tps
 115 mortis dispō esset inutilis t̄ usufructus. n. in tps mortis
 inutilr relinquit: vt ibi et l. titio cū moriet. s. de usufruc. ti.
 gñali. l. v. s. de usufruc. lega. Si ergo de. l. libertas ad hāc
 .l. op. dicit ipse r̄ndendū est qd hec. l. loquit. vbi in p̄sona
 grauati siue obligati adijcīt p̄ditio: illavbi in p̄sona hono-
 rati. Si vero ad illā. l. libertas. op. de. l. mutiane. s. de p̄di.
 et de. tunc oz dicere qd est sp̄ale fauore libertatis: vt nō pre-
 steet cautio mutiana: l3 debeat libertas vbi suus pōt ascē-
 dere et nō ascendit et cūz Bar. trāsit Imo. et Pan. de ca.
 et idē t3 Bar. in. d. l. mutiana. vbi tollit p̄riū qd dicta sua
 formari posset assignando d̄riam inter legatuz libertatis
 et legatū usufructus: qz. l. usufructus legatū cū fructibus
 poterit restitui deficiente p̄dictiōe si fuit interposita cautio
 116 mutiana: secus in libertate: t̄ qz libertas semel p̄stita est
 in reuocabilis: vt. l. i. et. i. C. si aduer. li. Si igit qd volēdo
 saluare dcm̄ doc. vellet dicere qd diuersa rō est inter legatū
 usufructus et legatū libertatis per p̄dicta et sic impugna-
 re dcm̄ Bar. pōt r̄n. saluando ipm̄ Bar. ex dictis per ipz
 in. d. l. mutiane dū ē p̄ncipiū op. de. d. l. mutiane qd ē in li-
 bertatis cadit restō et ibi deficit p̄ditio si nō ipsius liberta-
 tis estimatiōis cuius erat ipse seruus tpe p̄stito libertatis

117 t̄ nam per cautionez mutianaz p̄mittitua restō cuiuscūqz
 vtilitatis rei p̄stite nō soluz ipsius rei si deficiat cōditio: vt
 l. cū filiūssa. s. qui mutianā. dele. ij. et. l. seruo inuito. s. i. ad
 trebel. et sic caderet et p̄missio restōis in legato ipsius li-
 bertatis si nō ipsius libertatis estimatiōis: vt est dcm̄ et m̄
 nō p̄stat cautio mutiana dicamus qd sit fauor ipsius liber-
 tatis et ad illud qd vbi nō cadit reuocatio libertatis recur-
 ratur ad estimatiōē facit tex. in. l. papinianus. s. si. et. l. se-
 quē. ff. ad trebel. et sic remanēt defensata dicta bar. l3 s̄ra.
 de are. conet ipsa impugnare in si. dicens. Qd in libertate
 magis p̄ditio negatiua et eius implementū efficit tempo-
 rale qd qd expectat qd desinat posse dari vel fieri p̄riū et pre-
 stet interea cautio mutiana qd dicit p̄bati optime per
 tex. in. l. si. iūcto p̄ncipio. cū si. C. de pe. here. qd dcm̄ rei nō
 p̄riat dictis bar. imo facit pro ip̄s: nam fauor libertatis
 opat illud qd dicit p̄fatus doc. vnde nō video salua pace
 qd ipse voluerit bar. impugnare bar. n. et vult qd fauor li-
 bertatis opet vt nō interponat cautio mutiana sed debeat
 tur libertas post ip̄s: non aut qz legatū libertatis efficeret
 inutile p̄nt dicebat p̄fati doc. Scōo op. bar. de. l. si titius.
 s. eo. ti. n̄ro. qd p̄riū format et glo. n̄ra p̄ scōm dcm̄ qd
 ipsa ponit cui p̄rio dant plures sol. vt per extensum refert
 bar. et in. d. l. si titius. et ē hic. Quia so. quā vlti. loco po-
 nit cōiter approbat per doc. et hic. et i. d. l. si titius. vbi gl.
 sentit p̄dictā sol. vt ibi declarat bar. So. ergo est ista. v3. qd
 illa p̄cedet cum ista qz per litis pte. desijt posse dari ciui-
 liter et sic verū est dicere qd ibi ē expectat qd desinat posse
 dari. Et rō qd per litis pte. dicat desinere posse dari: et sic
 imponat finis p̄ditioni est ipsa pplexitas cuius dissolūōē
 ipse reus posuerat in sua ptate verū: qz. l. imaginat ipsam
 hanc pplexitatē nunq̄ dissolutaz introduxit qd dissoluat
 118 per litis pte. t̄ et quare magis per litis pte. qd per aliam
 actū introduxerit ipsam perplexitatē dissolui dic ex eo qz
 oblo de qua in. d. l. si titius. h3 aliqs s̄litudinis cum oblo
 ne duoz reoz credendi: l3 non sint duo rei illi de qbus in
 d. l. si titius. vt declarat ipse bar. duz refert qntaz sol. De.
 de bel. pti. cum ergo sit s̄lis obloni duoz reoz vt dixi sicut
 per lit. pte. sit p̄occupatio inter duos reos credendi: vt. l.
 ex duobus reis stipulandi. s. de dno. reis. ita ē. l. voluit in
 casu. d. l. si titius. perplexitatē dissolui. Tercio op. bar. de. l.
 fideiussoz obligari. s. si. s. de fideius. et soluit p̄nt soluit glo.
 n̄ra que de. d. l. p̄mo loco opp. p̄ scōm dcm̄ qd ipsa pponit
 119 qñ. i. actus incipit a p̄dictiōe. Qnā so. declara hoc mō t̄ qd
 mora p̄ncipalis nocet fideiussozi. i. facit enenire p̄ditionē
 oblonis ipsius fideiussozis: et sic obligat ipm̄ fideiussozes
 qui ante morā p̄ncipalis non erat obligatus cū p̄mississet
 sub p̄ditione: et hoc dicit glo. n̄ra. ibi et mora rei et pactio
 sua fideiussozē obligant et c. qñ sit purificata p̄ditio oblo-
 nis ipsius fideiussozis qui p̄ morā ipsius p̄ncipalis in ter-
 minis. d. l. fideiussoz obligari. s. si. nō ē p̄stitutus in morā:
 mora. n. p̄ncipalis que purificat p̄ditionez fideiussozis in
 p̄dcis teris nō est pueniēs qd ipz p̄stituat in morā p̄ no. in
 l. q̄tleno. in diez. s. e. l3 qñ et p̄ncipalis et fideiussoz sūt obli-
 gati pure mora ipsius p̄ncipalis noceat fideiussozi vt ipse
 tāq̄z morosus teneat ad hoc ergo vt fideiussoz dicat i mo-
 ra in. d. s. si. requit qd interpellet post interpellatiōē ipsius
 p̄ncipalis: et sic postq̄z ipse fideiussoz fuit obligat⁹ et facit
 ille tex. in. d. s. si. dū dicit vt cū interpellat⁹ reus nō soluisset
 fideiussoz teneret et c. nō dicit fideiussoz esset cōstitutus in
 mora dū ergo glo. ibi dicit posita in. d. v. teneret qd mora
 rei nocet fideiussozi intellige in p̄dcis teris qd ad purifica-
 tiōē oblonis ipsius fideiussozis. nō aut qd ad p̄stituendū
 ipz in morā vel faciēdū teneri ipz p̄nt. s. fuisset i mora. si. n.
 hoc mō gl. intellexisset male locuta fuisset et Pan. de ca.
 reputat ipsaz h̄velle qz alr. d. l. mora ipsaz reprobat: vt ibi
 p̄ ipz vide bar. tñ simplr trāsit cū gl. quā inspiciēdo ei⁹ sū-
 mariū v̄ intellexisset qd mora p̄ncipalis noceat fideiussozi
 in teris illius. s. respectu cōmissionis oblonis et ad intelli-
 gentiā illius. s. si. vide que dicta fuerūt. s. in glo. in v. agen-
 dum. et aliqd dicit hic do. Alex. Quarto op. bar. de. l. qui
 rome. s. flauius hermee. s. eo. vbi v̄ casus qd l3 stiplo inci-
 piat a p̄cedenti

piat a pcedenti pditione tñ pena cōmittatur a tpe moze & nō expectetur qd definat posse fieri illud qd fuit promissum flauus. n. hermes q hoies stichus manumissionis cā dona uerat stipulatus fuit si non manumitteretur quinquaginta noie pene: & dñ ibi q de libertate ipsuz pmissorem pōt puenire & inferius subiicit q heres pmissoris pōt morā purgare & sic suum manumittere vt pena liberet: & sic psupponitur q a tpe moze pena cōmissa fuerit als. n. nō cederet purgatio: & soluit ipse Bar. l3. D. y. alr diceret q ibi pcessit pñtio de seruo manumittēdo vestita coherētia pñtus ipñ do natiōis & sic nō ob. qz nō est vez q actus ibi incepit a pcedente pditione & ad hoc facit vltra Bar. ille tex. in quo dñ q pōt agi ad manumissionē serui si. n. de manumissioe non fuisset pñtū sed solū fuisset posita in pditione nō potuisset agi ad illud vt manumitteret pñt ibi dñ qz ea q sunt in pditione nō sunt in dispōne. vt. l. si qd sub pditione. §. si qd omis. cā te. in illo ergo tex. fuit p flauus donatus seruus & in ipsa dōa tiōe fuit pñtū vt manumitteret & post pñtionē subiecta fuit stiplo tenoris de quo in illo tex. si hñ stichus & c. Cōtra hoc dictuz ē facit. §. ver. idqz defendebat exēplo penus legatū & c. de quo ver. gl. nra op. in fi. & soluit q est spāle in legato penoris qd vult ēt gl. §. posita. in v. nām. vbi plene dñtū fuit an sit spāle in penore vel sit spāle in vltimis volūtatibus indistincte. Et pdicta respiciūt illud dictū qñ actus incipit a pcedente pditione. ¶ Cōueniēdus est ad aliud qñ actus incipit a pñtioe siue pñtione in quo dñ q pena cōmittitur a tpe moze. Cōtra qd Bar. op. q imo pena cōmittatur demū vbi definit posse dari vel fieri illud qd venit in pñtione: & sic sit idē qd est qñ actus incipit a pcedente pditione de ver. q si ab initio. §. e. de quo op. glo. nra post pñcipium & remittit ad dicta in. d. v. q si ab initio ad q se remittit ēt Bar. & ibi vide dicta sup gl. in ver. quocūqz die. & sup gl. in ver. nō posse. Itē op. Bar. p hoc secūdū dictū d. l. nuda. C. de pñen. & cō. stip. vbi vñ dñ q pcedēte pñtioe pena cōmittit a tpe litis pñtatiōis & glo. q in pñ. op. ēt de. d. l. nuda. sol. q tex. nñ loquitur vbi penalis stiplo incepit a pcedēte pñtioe vestita tex. d. l. nuda. loquit vbi penalis stipulatio incepit a pcedēte pñtioe nuda pena ergo ibi remissa hic citius cōmittit. Ex qua so. gl. Bar. elicit duo q pñsupponit ipsa glo. in hac sua so. pñmū est q l3 pcedat pñtio nuda cōmittat pena secūdū q dicta pena cōmittit p litis cōtēsta. Et ad pñmū fortiter opponit qz pena cōmittit ex morā: vt in. l. nostra. & in. l. si penā. §. qñ di. le. ce. Itē vbi nulla est pñtio ibi nulla mora: vt. l. si pupillus. §. e. & l. nulla. §. de re. iu. Ia. de are. soluendo hoc pñmū dicebat q vbi nulla est pñtio ibi nulla est mora quātū ad ipm pñcipale qd peti: vt. d. l. si pupillus. sed quātū ad ipm accessoriū puta penam est mora l3 nō sit pñtio: vt. d. l. nuda. qd dictum reprobant Itē. de bellap. & doc. p. l. cta ver. sed cū sortis. §. si cer. pe. vbi paulus. §. p. reprobat opinionez illoz q dicebāt in terminis p. l. in qua puenit de mutuo reddēdo klēdis futuris & postea de vsuris pñtadiis si debito tpe nō redderet & postea tertio loco de reddēdo mutuo mēstruatim v3 tāā quātū quolibet mēse & nihil in tertia pñtione fuit dictuz de vsuris q currebāt vsure nō reddito mutuo tpe expōso in pñma pñtione: l3 dicto tpe pp tertiā pñtione nō possz peti ipsa soz pñcipalis dñt. n. paulus. §. p. q cū sortis solutio dilata sit ēt vsuraz est facta dilatio: & sic pbat illa lra q ipse vsure sequūtur nām ipñ pñcipalis: & nō possunt peti si nō pōt peti ipm pñcipale: & sic nō pōt in ipso mora cōmitti: si nō pōt cōmitti in ipso pñcipali: ita ergo in ipsa pena facit regula accessoriū. de re iu. lib. vj. reiecta ergo p. solu. D. y. & alioz doc. post gl. i. d. l. nuda. & in. d. l. nuda. dñt q pena cōmittit pcedēte nuda pñtioe: & sic in terminis. d. l. nuda. non ex mora: l3 ex enētu pñtatiōis sub qua penalis stiplo erat cōcepta v3 si pmissa nō seruaret vbi. n. petunt ea de quibz in pacto nudo puenit: & nō satisfiit p pmissores vez est dicere q pmissa nō seruatur: & sic pena cōmittit: & ita t3 ēt Bar. cū quo doc. trāseūt in. d. l. si pupillus. §. e. & i. d. l. nuda. ¶ Ad secūdū qd est q postea cōmittat p litis pñtēsta. vbi pacto nuda pcedit: & sic ad enētu dicte pñtatiōis ex cuius enētu pena cō

mittit regraf litis pñtatio Bar. op. t3 sine actiōe nemo expit & sic pōt litē pñtari: vt. l. si pupilli. §. videamus. §. de ne. gest. & l. quoties. §. itē si tēporali. §. de adm. tu. §. ille cui pacto nudo pmissus fuit nō h3 actionē: vt. l. iuris gētiuz. §. igit nuda. §. de pac. ergo & c. Bar. circa so. huius pñtatiōis recitat quatuor opinioes pma est q in terminis. d. l. nuda. fiat litis pñtatio de facto cū de iure fieri nō possit vt alias dñ in. l. si ticius. §. e. ti. nro. de cuius intellectu dictū fuit. §. pñ. in alijs pñs ad hoc. l. mulier. §. p. de pñ. insti. vbi cōditio adimplet de facto cū de iure adimpleri nō possit: & l. qdaz cū filiū. §. e. in fi. & ista fuit opio Jo. gl. antiq quā aliq sequūt nā sup penali dñt nō posse litē pñtari cū pñtio penalis stipulatiōis nō extiterit qz añq sit petitū qd pacto nudo promissus fuit & nō sit datū nō est cōmissa penalis stiplo q est pcepta sub ista pñtioe si nō daret qd pacto nudo pmissus fuit: & sic sub pñtioe vñ añ enētu pñtatiōis nō est nata rei obligatio nec actio ad ipaz penā: vt. l. cedere die. §. de ver. si. & vide in. d. l. nuda. hāc opinione recitatā p gl. Scba opio est Azo. q lra pñtēst sup actiōe penali l3 nō vñ cōmissa: & hec opio expōse vñ pbat p. l. si pacto quo penā. C. de pac. ibi 113 dñ dicit ex stipione agēs & c. Nec ob. l. cedere die. qz vez est q qd nō agit ex obligatiōe nō dñ nata nisi p exercitiū ipñ qd psequat actionē si se hñ in. d. l. si tici. §. e. & in. l. si debitū. §. rē ra. habe. & in. l. iul. §. si qd colludentē. §. de actio. emp. & huic opinioi adheret Gui. de cu. & Cy. in. d. l. nuda. p hāc 114 rōnē tñā ex duobz malis minus malū est eligēdū: vt. l. quoties. nihil. §. re. iu. §. cū penale stipionē nuda pñtio pcedit duo sunt mala in agēdo nā si agit ex nuda pñtioe malū est p. l. iurifgentiū. §. igit nuda. de pac. si agēs ex penali noduz cōmissa fuit malū est p. d. l. cedere diez. sed hoc vltimo casu minus malū est qz l3 nō hēat actiōez tñ hēe sperat ad illud qd in stipione deuenit si nō dñ q in nuda pñtioe deuenit sed ad illud qd in nuda cōtētio deuenit nec competit nec cōpetere actio sperat ad hoc facit. l. licini. §. q. ad li. pcla. 115 nō l3. vbi t idē opat potentia psequendi libertatē qd ipa libertas: ita ergo in pposito idē opat potentia psequēdi actiōe qd ipsa actio cōpetēs facit. l. cū no. §. j. §. de fidei cōmif. lib. vbi ēt pbat qd potentia psequendi libertatē opatur: & hāc opione vltra pñatos doc. tenet Jac. bu. & Ray. p. d. l. si pacto quo penā. vbi dñt esse cām & hec opio tangit ēt p gl. in. d. l. nuda. ¶ Tertia opio est D. y. in. c. nō est in mora de re. iur. lib. vj. q t3 vtrāqz ex dictis opionibz verā esse. §. q possit agi ex nuda: vt. d. l. nuda. itē ex penali vt. d. l. si pacto. quo penā. & dñt q vtroqz casu. l. pcedit dispēlatiue qz de iure cōi. neutro dictoz casu agi pōt. ¶ Quarta opio est Ia. de ra. & Itē. q dñt recte agi ad penaz cōmissam: nec agit dispēlatiue vel de facto: sed de iure cōi. cū pena sit de iure cōmissa & hāc opione pñctus Ia. imo pbat p. l. fidei sol. §. si. §. e. intelligendo illū tex. q fuerit seruus q pmissit & tñ pbat ibi q obligatio fideiussoria pmittit vbi pmittēs interpellatus nō soluit l3 dicere q pmittēs ibi fuerit seruus est diuinare: & iō Bar. improbat hoc pñmū fundamētuz fo 116 pñctus Ia. pbat qz sicut simplr pmittēs pñtioe vestita censet pmittere pure. §. dare cū ab eo petitū fuerit: vt. l. euz q klēdis. §. quoties. & l. si. x. cū petiero. §. e. & l. si ita qd promissit. in pñ. §. e. ita ēt pmittēs pñtioe nuda solū vt h est vñ qz vbi fuit pmissum pñtioe vestita p viā actiōis peti pōt nō sic vbi pñtioe nuda: vt. l. fideiussor. §. fideiussor. §. de fideiuss. nā ex nālī nō nascit actio: vt ibi pbat & in. l. iurifgentiū. §. igit nuda. §. pac. sicut ergo obligat pñtioe vestita interpellat cōgruo loco & tpe nō soluēs facit existere cōditionē penalis stipionis: & ea cōmitti facit sic q pmissit pñtioe nuda si interpellat nō soluit incidit i stipionē penale euz. n. pmittit l3 pacto nudo: & postea si nō feceris pmittis penā vñ repetitū si nō feceris eo mō quo i pñtioe intelligit in qua itelligit q facē debeas vbi interpellaris cū moueri actio nō possit & ad illud de repetitione facit. l. ticia. §. idez rñdit. §. e. & isto fundamēto Ia. infert nō solum q agat de iure ad penā: l3 ēt q de iure eueniat pñtio ex qua pena cōmittatur. §. p interpellationē Itē. aut q vt dixi tenet p. opt. q de iure agat ad penā vult q pñtio ex cuius enētu penalis

stipulo cōmittit purificet de facto dicit. n. cōprobādo dictas
opinionē ubi pcedit pactio nuda pena cōmittit ex pditionis
127 enētu qd. s. vidimus. in pncipio huius pñj de. l. nuda s. ubi
peditio nō pōt impleri de iure sufficit qd impleat de facto: vt
.l. qdā. cū filiū. s. e. z. l. meuius. de pdi. z. demō. z. d. pdi. isti.
.l. mulier. s. p. pcludit ergo qd peditio purificet de facto. z. qd
ea purificata cōmittat stipulo penalis de iure: z. sic qd d. iure
ad ipsaz penā agat: nec in agēdo sit aliq iuris dispēlatio: z.
p hac opione facit qz actus interpretat eo mō quo valere
128 possit. Et iō videmus qd si testōr reliq ab hēde fideicō. si
decessit sine hēdibz intelligit sine filijs ne fideicō. reddat in
utile ubi ergo pmittit aliqd pacto nudo: z. si id def vel fiat
pmittit pena intelligat ubi peti id qd in pacto nudo deue
nit eo mō quo peti pōt: z. p h facit. l. stipulo ista. s. hec quoqz.
.s. e. ubi verba intelligunt de facto cū de iure rōne psonē in
telligi nō possint: z. differt hec opio a pma opione. s. posita
qz illa vult qd agat ex pacto nudo de facto z. qd ex h agere
de facto impleat peditio penalis stipulonis ista vult qd agat
ex penali z. qdem de iure z. qd fuerit cōmissa ista penalis p
interpellationē factā silt de iure s. qd vult. Ita. vlt p interpel
lationē factā de facto s. De. cuius dictū in hoc discrepat
a dicta pma opione qd ipe nō requirit litis ptesta. de facto
sup eo qd venit in pacto nudo ad hoc vt pena cōmittat: s.
qd alr de facto appeat qd pmittēs nō vult dare illud qd in
pacto nudo deuenit: z. sic qd purificet peditio l. de facto etiā
pactū exiudicialē z. hūic opioni adheret Bar. pmo p tex.
in. d. l. si pacto quo penā. ibi dū dicit more iudicioz exigēs
ubi probatur qd agitur ex penali stipulatione more alioz
iudicioz: z. sic non dispensatiue prout volunt alij doc. s.
pena tam cōmissa per interpellationem extraiudiciū fa
ctum: z. sic cum actione de more. n. alioz iudicioz est
qd cū actione non sine agatur. Secundo mouet Bar. p. l. si
129 cū dies. s. si. s. de arbi. ubi pbat qd pena cōprehēsa in com
promisso cōmittit put si snia arbitri eēt talis qd ex ipsa ori
ret actio. l. si nō paref snie arbitri ista modicuz tps ubi tps
aliqz adiectū non fuit: z. tñ ex snia arbitri nō orit actio: vt
.l. i. C. d. arbi. sicut ergo ibi pcedente snia arbitri ex qua non
orit actio oino pena cōmittit put si pcederet sentētia habi
lis ad actionē nec requirit litis ptestatio de facto sup eo qd
deuenit in snia vel sup pena ita ergo ubi pcedit pactuz nu
dum z. pena subiect per stipulōnē ad eius cōmissionē suffici
at ille actus q sufficeret si pcederet pactū vestitū: z. sic inter
pellatio ēt ex iudiciū. Et rñdet Bar. siqz forte diceret qd in
d. s. si. penale stipulationē pcesserit pactio vestita puta: qz p
stipulōnē fuerit pmissum stare arbitrio ipsi arbitri z. si nō
130 staret pmissu penā. nā dicit ipse qd totus ti. de arbitris qui
loquit de pena iserēda in cōpromisso ad hoc vt arbitrer co
gat sniare qualr nō cogat: vt. l. nō distinguemus. s. j. eo. ti.
loquit ubi pacto nudo cōpromissum factū fuit. ubi. n. factū
fuit per stipulōnem nō requit appositio pene qz oino cōpro
missum valet z. arbitrer cogit sniare: vt. l. diē pferre. s. si. eo.
ti. ubi vide eūdē Bar. cuius intētio est ista in hac rñ. qd ubi
in ti. de arbitris psupponit pena apposita in psequētiā seqt
qd nudo pacto cōpromissus factū fuerit qz ubi per stipulōnē
cōpromissum factū fuit nō requit stipulatio. Tercio mouet
Bar. p. l. stipulatio ista. s. alteri. s. e. in v. plane. ibi dū dicit
vt si ita factū nō sit vt cōprehensum est z. c. nā ad hoc vt pe
na cōmittat pbat ubi qd sufficit nō eē factū pue cōprehē
sum fuit in stipulōne alteri facta: s. ubi quis interpellat z. nō
facit verū est nō eē factū put cōprehensum fuit. ergo z. c. si
cut ergo ibi l. pmissit stipulatio inualida: qz alteri facta
pena cōmittit per interpellationē absqz litis pte. qd aliud
dicat gl. in v. interst quā iprobat Bar. hic ita ubi pcessit pa
ctio nuda z. subiecta ē pena cōmittat p interpellationē deā
pena absqz ptestatiōe. Et rñdet Bar. ad. l. nuda. ibi dū di
cit huius ē obligatiōis post motā litē extitisse pditionē z. c. z.
sic psupponit lis mota: z. vt psuppōi mota sup eo qd deue
nit in pacto nudo: z. ita euenisse pditionē penalis stipulonis
nā dicit Bar. intelligo qd ptestatio litis facta fuerit sup ac
tione penali nō sup eo qd venit in pacto nudo: z. sic pcorat
cū. d. l. si pacto quo penā. Et inquātū ibi dñ p litis ptest. cō

ditionē existere: z. sic vt psupponi ptestationē facta sup eo
qd venit in pacto nudo ubi. n. illud nō obseruat cōmittitur
stipulo rñ. duobz modis: s. pfactū pte. de bella. pmo mō qd
ibi extat peditio p litis ptesta. si añ interpellat nō erat: z. sic
añ nō erat purificata peditio sicut alr dñ in. l. iij. s. in hac. s.
131 cōmo. z. in. l. in hac. s. tritica. nā in dictis iuribus dñ specta
ri tps accepti iudiciū vel tps snie quo ad estimationē rei: z.
intelligunt si añ debens nō fuit in mora qd hñ ēt in. l. vinū
.s. si cer. pe. Scdo mō rñ. qd extat peditio p lit. pte. facta sup
pena pmissa p stipulōnē impurgabilr qz si nō pōt ampli sol
uēdo qd in pacto deuenit euitare solutionē pene añ autē
cōmittit purgabilr nā l. sit qd interpellat z. pena sit cōmis
sa p vsqz ad lit. pte. soluēdo qd in pacto deuenit euitari pe
na que scda rñsio psupponit qd d. iure lis ptestata fuerit sup
pena pcedere. s. interpellatiōe ex q erat cōmissa pena: l. pur
gabilr. S. pma rñsio psuppōit qd de facto actum fuerit ad
penā z. qd ex h agi d. facto sit cōmissa pena si. n. añ nō erat
interpellatus añ nō erat cōmissa pena: z. sic nō erat nata
actio ad ipaz h aut vt pñm oibus supius dictis in quibz
Bar. semp post vltamōtanos doc. vt psupponē penā com
missaz z. ad ipaz cōmissaz de iure agi z. nō ex dispēlatione
z. ipsaz penā cōmissaz ex interpellatiōe put si pcessit pactio
vestita: z. sic in hac rñ. Bar. post pñatos doc. vt adherere
scda opioni. s. recitate. in hac mā nisi dicas qd itētio Bar. z.
pñatoz doc. est ista qd ubi pcedit interpellatio ad id qd in
pacto nato deuenit tñ sit pmissa pena nō qd dicta interpel
latio pstituerit in mora s. qz facit euenire pditionē penalis
stipulonis: z. sic tñc fuit litis ptesta. de iure sup ipa pena: nec
possit agi ad id qd in pacto nudo deuenit l. id possit solui
vsqz ad litis ptesta. Ubi vō nō pcedit interpellatio ad id qd
in pacto nudo deuenit: tñc agat ad penā l. d. facto diuer
sificat ergo ista opio a scda qz illa psupponit semp agi ex
penali de facto ista aut h psupponit ubi interpellatio nō p
cessit. Itē illa psupponit qd agat de facto in subsidij: z. qz
secus fieri nō pōt ista aut h mime psupponit cū interpellatio
fieri possit: z. sic fieri vt cōmittat stipulo s. qz pgruentius est
agi de facto in subsidij qñ qñ alr fieri pōt tenēdo hāc quartā
opionez forte pbabilior est scda rñsio. s. data ad dictas. l.
nuda. quatenus dicit post motā litē extitisse pditionē quas
opione quarto loco recitatā approbat Ang. Ra. z. Pau.
de ca. h z. Pau. de ca. in. d. l. si pacto quo penā. ubi rñdet
ad motū qd facit Bal. s. hāc opione adherēs opioni gl.
p. d. l. nuda. dicit. n. Bal. qd si in terminis illius. l. si pacto q
penā. p interpellationē absqz litis ptesta. pena fuisset cōmis
sa nō possz qñcūqz añ sniam soluēdo qd venit in pacto eui
tari solutio pene put innuit illa. l. s. terminus purgationis
illi quasi mora eēt litis ptesta. p. l. si insulā. s. e. s. si dicimus
qd pena cōmittat p litis pte. tñc illa qñ mora vt culpa pur
132 gari poterit vsqz ad sniaz ubi. n. mora pñit in ptestatiōe li
tis terminus purgatiōis ipsi nō est litis ptesta. s. snia: vt. l.
si maior. C. d. trasac. z. ibi pte. z. Ly. z. Bar. in. d. l. si insu
lā. in. j. q. ubi late dixi z. s. h vt tolli scda rñ. pte. z. Bart.
ad illā. l. nuda. qz fm qd vult Bal. d. l. si pacto. pbat qd p li
tis ptesta. nō extat peditio impurgabilr ex quo vltius pōt
quasi mora vt culpa purgari. S. vt Pau. d. ca. rñdet hūic
motino Bal. in. d. l. si pacto quo penā. dices qd nō est verū
qd. d. l. dicat qd qñcūqz vsqz ad sniaz qñ mora vel culpa pur
gari possit vñ dñ tex. dicit vt id qd in pñtiōe deueniat z. c.
pōt intelligi añ litē ptesta. statim porrecto libello sup spali
añqz illi rñdeat ipse pmissor vel si intelligamus qd ēt post li
tis ptesta. fieri possit oblatio eius qd in pncipali pñtione
133 deuenit: z. sic culpa purgari z. qd h velit. d. l. tōicamus hoc
pcedere volēte ipso actore quo volēte nō est dubiū qd mo
ra qñcūqz purgari pōt vt hñ p Bar. in. d. l. si insulam. z. ista
fm Pau. est intentio p. l. in q actor querebat pñtione sibi
impleri z. impator dat sibi remediū q mediāte h fieri possit
vt agat. s. ad penā: z. sic psequet qd in pñtiōe deuenit sicut
illud acceptare ēt post litē ptesta. vt ipaz penā pte rea Bar.
z. oēs volūt qd in terminis. d. l. si pacto q pena. cōmittat vt
ex interpellatiōe vel ex litis ptesta. nō tanqz ex mora sed ex
pditionis euenit mora ergo nō est pcta p interpellationē si
tenemus

tenemus q̄ interpellatio sufficiat s̄ ē purificata p̄ditio qua
purificata p̄t agi ad penā q̄d cū sit p̄bit mora: et sic ip̄a li-
tis p̄testa. vñ nō mix q̄d possit postea purgari: et sic si illa. l.
dicit ē q̄d dicit Bal. nō obstat qui Bal. ē in. l. et si post
tres. si q̄d cau. et opionem q̄ requirat litis p̄testa. q̄ de facto
sit vel sup eo q̄d venit in pacto nudo vñ sup pena añ euentuz
p̄ditiois et hoc t̄z ip̄e in. d. l. et in lec. in. g. col. et in repeti. in
xi. col. l. ibi videat velle q̄ fiat litis p̄testa. sup pena tamq̄
hoc sit minus incōueniēs. Et p̄ opionē Bar. et ultramonta-
noz adherēs opioni By. et Joā. de imo. h. qui dicit q̄ rñ.
Bar. ad illā. l. nuda. q̄ ibi p̄ litis p̄testa. eueniat p̄ditio vbi
añ nō intercessit interpellatio vel p̄ litis p̄testa. eueniat p̄di-
tio impurgabilr violāt p̄. l. q̄ apte vñ velle q̄ nullo mō exti-
134 terit p̄ditio penalis stipulonis añ p̄testa. et q̄ nō sufficiat in-
terpellatio q̄ vt plurimū solet interuēire añq̄ veniat ad iu-
diciū iuxta id q̄d hñ in. l. q̄dā ibernus. s̄. de serui. vr. p̄dio. Et
Richar. et bar. s̄. saly. et in. d. l. si pacto quo penā. et ē in. d.
l. nuda. dicūt ē q̄. d. l. nuda. nō parit p̄. rñ. cū p̄supponat
135 q̄ p̄ditio nō existat añ litē p̄testa. Toicrio. n. post p̄ quam di-
ctionē p̄. l. loquit̄ oē añ eius ip̄a excludit: vt. l. si ita fuerit li-
bertus. s̄. de manu. testa. S̄. saluāda rñ bar. et ultramonta-
noz ad. d. l. nuda posset dici q̄ illa dictio post excludit oē
añ eius ip̄a q̄ añ nō extiterit p̄ditio. s̄. eo mō quo extat post
litē p̄testa. et sic impurgabilr et negari q̄ illa. l. p̄supponant
put dicit Imo. q̄ nullo mō añ extiterit p̄ditio penalis sti-
pulis p̄terea l̄z ille rex. dicat q̄ post litē p̄testa. euenit p̄di-
tio nō sequit̄ q̄ añ nō possit euenire: et q̄ añ nō euenierit pu-
ta vbi interuenit interpellatio nec hoc ar. sūmī d̄z ex. d. l. cū
iura et rōnes bar. et sequaciuz p̄bēt q̄ p̄ interpellationē p̄t
pena cōmitti. ip̄e tñ Imo. h. et p̄dicti Richar. bar. de saly.
vbi. s̄. conant̄ rñ. ad fundamēta adducta p̄ hac opione vl-
tra. et bar. Et p̄mo ad p̄mū fundamētū in quo d̄z q̄ ē i pa-
cto nudo subintelligit̄ ip̄a cū petiero p̄nt i pacto vestito nā
dicit Imo. non recte arguit̄ de eo q̄d d̄z in pacto vestito ad
pactū n̄ vestitū q̄ d̄z diuersis: et separatim nō sit recta illatio: vt
l. si. s̄. de calūnia. et l. nātr. s̄. nihil cōe. s̄. de acq. pos. cū si. p̄e-
terea diuersa est rō q̄n pactū est vestitū q̄n est nuduz q̄ vbi
est nudū cū reus sciat se nō teneri nisi nātr: et se iuridice nō
posse interpellari nō vñ p̄misse vbi fuerit interpellatus et
p̄terea nō cōmittit̄ pena nisi lis p̄testet̄ quā p̄testa. vñ req̄-
tere. l. vbi p̄cedit pactū nudū q̄ p̄ueniēs vñ esse q̄ alia via
cōmittat̄ pena vbi p̄cedit pactū nudū: et sic ad ei⁹ cōmissio
nē q̄d potētius regrat̄ q̄ vbi p̄cedit p̄uentio vestita. S̄. sal-
uādo vñ amō. et bar. posset dici q̄ attēto eo q̄d dicit Imo.
et p̄ litis p̄testa. p̄mittēs pacto nudo nō interpellaret̄ adeo
q̄ p̄stiteret̄ in quasi mora ex qua cōmitteret̄ q̄ sicut non
censeat̄ p̄misse cū ab eo fuerit petita exiudicialr rōne assi-
gnata p̄ Imo. ita ē nec cū fuerit interpellat⁹ iudicialr cum
et iudicialr sciat se iuridice nō posse interpellari. Et posito
q̄ sciat se nō posse iuridice et cū effectu ex pacto nudo iter-
pellari nō sequit̄ q̄ nō censeat̄ p̄misse cū ab eo petet̄ cū in
cōgruū sit pacta nō seruari: vt. l. i. s̄. d̄z pac. et l. i. s̄. d̄z p̄sti. pec.
si ergo intēdit id q̄d p̄mittit̄ seruare ergo cēset̄ p̄mittere cū
ab eo fuerit petita. et l. nō vñ q̄ debeamus dicē q̄ ad com-
missionē pene regrat̄ p̄testa. litis vbi p̄cedit pactū vñ sup eo
q̄d venit in pacto nudo vñ sup eo q̄d venit in stipulone subie-
cta cū vñ obiq̄ sit magna exorbitantia: et p̄ regulas iuris q̄
dictat̄ q̄ sine actioe q̄d nō expiat̄. S̄. q̄ interpellat̄ p̄mittēs
pacto nudo et q̄ ex tali interpellatioe pena cōmittat̄ nō est
incōueniēs cū ista videat̄ fuisse partiū intētio q̄ p̄. l. seruaf̄:
vt. l. i. s̄. si p̄ueniat. s̄. de posi. vt p̄z ex p̄dictis et cāu quo eēt in
cōueniēs est minus incōueniēs q̄ q̄d expiat̄ sine actione
et p̄terea hoc ē magis dicēdū q̄ illud: vt. l. quotiēs. nihil
s̄. de re. in. et faciūt dicta. s̄. circa scōz opionē q̄d. n. interpel-
let̄ pacto nudo p̄mittēs et q̄ talis interpellatio faciat penā
cōmitti tāq̄ p̄ditio euenit nulla. l. repugnat. Ad s̄m funda-
136 mētū factū p̄ hac opione q̄ sufficit p̄ditionē existere de fa-
cto et c̄. p̄. l. mulier. s̄. p̄. d̄z p̄di. in. l. i. cū si. rñ. Imo. q̄ p̄cedit
vbi nō p̄t existere de iure s̄z in cāu nō posset existere de iure
si desineret̄ posse dari vel fieri q̄d i pacto nudo deuenit ergo
et c̄. Nec ob. si dicat̄ tenēdo opionē By. oino d̄z facto existit

ipsa p̄ditio q̄ lis p̄testat̄ de facto dicit. n. Imo. ista p̄uentio
de q̄ agit̄ t̄z mediū inter cāum vbi actus incipit a p̄cedente
p̄uentioe et casuz vbi incipit a p̄cedēti p̄ditione inquātuz. n.
p̄cedit p̄uentio l̄z nuda sapit de p̄mo inquātū aut illa cōue-
tio ex quo est nuda est inefficax sapit de scōo et vñ hoc p̄side-
rato incepisse a p̄cedente p̄ditione cū ergo teneat mediū s̄l̄r
in ea eligitur media via: vt sic pena nō cōmittat̄ ex interpel-
latioe sicut cōmittit̄ cū p̄cedit p̄uentio vestita nec cōmittat̄
vbi desit vt posse dari vel fieri sicut vbi p̄cedit p̄ditio s̄z cō-
mittit̄ p̄ p̄testa. litis allegat̄ in s̄l̄r q̄d dicit bar. i. l. stipulones
nō diuiduntur. in. viij. p̄rio obligatioe rez restitui q̄ partici-
pat de obligatioe dādi et de obligatione faciendi: et iō i ea
eligitur media via: quo ad diuiduitatem et indiuiduitatē:
vt ibi habetur et dicit Imo. q̄ ista forte fuit consideratio
impatoris i. d. l. nuda. S̄. tu dic q̄ nō dēmus interpretari q̄
ista fuerit p̄sideratio ipatoris q̄ mltū lederet regl̄as iuris
cōis semp. n. interpretatio ita fieri d̄z vt minus ledat̄ ius cō-
mune q̄ fieri p̄t: vt. c. cū dilectus. de p̄suetu. cū si. nec p̄side-
tur q̄ de iure posset existere conditio si desineret̄ posse dari
vel fieri q̄d in pacto nudo deuenit ex quo vbi actus incipit
a p̄cedēti p̄uentioe nō p̄figitur predictū ip̄a. Ad tertiu⁹
fundamētū factū per. l. hec stipulō. s̄. diuus. vt le. no. ca. et l. l.
figs locuplex. Imo. dicit ex p̄dictis eē rñsum quatenus. l. in
supiori rñso. p̄banit q̄ actus añ p̄t subsistē q̄ si fiat inter-
pellatio et añ p̄ditio p̄t purificari. S̄. tu dic q̄ partes nō
cēsent applicasse animū ad id q̄d iura nō p̄siderāt in casu d̄z
quo agit̄ q̄ desinat̄ posse dari vel fieri et c̄. et iō cēsent appli-
casse animū ad id q̄d dicit Bar. et voluisse purificari cōdi-
tione cū a p̄missore fuerit petitū exiudicialr. Ad quar-
tū fundamētū factū d̄z. l. si pacto quo penā. rñ. q̄ illud quod
ibi d̄z more iudicioz exiges d̄z respectu exactiois. volebat
eīm ip̄e stipulator sine aliquo ordine bona p̄missoris in se
trāsferri vt in si. illius. l. p̄bat̄ nō ergo illa verba dicunt̄ re-
spectu p̄ncipiū iudiciū vt illud de iure fieret. S̄. tu dic q̄ cuz
illa verba in si. ponant̄ referri debēt ad oia supiora in q̄bus
supioribus ē de agēdo dictū est p̄ no. in. l. talis scriptura. s̄.
de le. p̄. et in. l. j. C. de li. p̄te. cū si. facit q̄ non vñ adaptari q̄
de iure fieri dicat̄ exactio si iuridica nō p̄cessit actio que est
necessariū antecēdēs exactiois si ergo in. d. l. d̄z et p̄bat̄ de
iure fieri exactioe in p̄sequētā p̄bat̄ q̄ ē de iure actū fue-
rit p̄. l. illud. ff. de acq. heredi. cū si. Babāt vñ p̄di. rñ. p̄fa-
ti Richar. et Bar. de saly. alia ad. d. l. si pacto quo penā. vñ
q̄ ē q̄ dicta verba more iudicioz et c̄. p̄cernant̄ initiu⁹ iu-
137 diciū: et sic p̄test. per quā initiu⁹ iudiciū sit: vt in aut. de liti.
s̄. essem. tñ nō p̄cernūt motionē litis ex qua p̄ditio purifica-
tur: vt. l. nuda. ibi post morā litis et c̄. fuerūt. n. in opione no-
ua p̄fati doc. q̄ sufficiat motio litis ad purificadā p̄ditionez
moti per. d. l. nuda. et q̄ lis moueri dicat̄ per p̄uentioe iudi-
cialiā et litis p̄testatio al. aut. l. litigiosa. C. de liti. et l. diu⁹.
s̄. de peti. hēdi. Sed posito q̄ p̄dicta opio al. lec. eff̄z vera
d̄z. rñ. ad. d. l. si pacto quo penā. tolleretur ex his que dixi. s̄.
p̄xime tollēdo alia rñ. nā ē p̄uentio iudicialia: et sic motio
litis vñ p̄supponi de iure fieri ad hoc vt exactio dicat̄ de iu-
re fieri: An aut̄ eoz opio sit vera dependet ex his que habē-
tur in rubrica de in ius vo. et in. l. cās et lites. C. de trasac. et
in. c. ex parte vestra. el. ij. de verbo. sig. In dictis. n. iurib⁹ tra-
138 ditur t̄q̄n dicat̄ lis et q̄n sit p̄ncipiū iudiciū. Conant̄ ē p̄e-
fati doc. rñ. ad alia fundamēta ad dicta p̄ hac q̄one rñso-
nes et put̄ alie tolli de facili possūt: et sic sustētari opio bar.
et ultramontanoz quoz opiones seruare et sic iterpellare ex
iudicialr tutius ē vñ et postea litis p̄testatio sup que an si-
at de facto vel de iure nō erit indagandū: q̄ doc. volunt q̄
admittat̄ litis p̄testatio sup ipsa pena tenēdo opionē Azo.
et p̄b sunt expedita oia que veniūt dicēda sup hac gl. nā il-
lud q̄d agit̄ Bar. in vlt. p̄rio huius p̄ticule discussuz fuit. s̄.
in gl. in vñ p̄festim agendū et c̄. Glo. sup d̄z q̄d sine dubio
declarat̄ hūc vñ et s̄m q̄ ip̄m declarat̄ gl. in hoc vñ ponit̄ car-
sus vbi cōmissa est pena adiecta in stipulone quid exigat̄ an
sola ipsa pena an ē illud q̄d in p̄ncipali p̄uentioe deuenit. Et
p̄cludit̄ q̄ vbi est actū vt nō soluto boie et hō et pecunia p̄-
missa loco pene debeat̄ sine dubio vñq̄ debet̄: si vñ actus

est ut sola pecunia debeatnr sola sibi debet: et sic servat volū-
tas pñentiū hoc casu put in supiori et quātr hoc dicat iste
v. optime declarat ipsa gl. Sz pñc hūc intellectū facit iste tex.
in hoc v. ibi dñ dicit idē defendēdū erit et c. naz vñ velle iste
tex. qđ idē sit vbi est actū vt vñqz debeat et idē vbi est actū
vt alterū tñ debeat qđ nullo mō vñ adaptari posse. Et pp
hoc pñi forte dñ. legebat alr hūc v. put fuit dñ. in dñ
nisiōe et declaratiōe lfe. tñc n. illa verba idē defendēdū erit
recte pgruūt hoc mō dictū Sabi. sine dubio pcedit vbi est
actū vt vñqz debeat. nō. n. tñc pcedere pōt dñ. Negasi
vt declarari. in tex. sz si ē actū vt sola pecūia nō soluto ho-
mine debeat idē defendēdū erit vt. s. pcedat et dictū Sabi-
ni: et sic a tpe more cōmittat pena vbi stiplo incipit a pcedē-
ti pñentiōe: lz iste casus vbi fuit actū vt sola pecunia debere
tur sit magis qđ casus qñ fuit actū vt hō et pecunia deberet
tñ idē est i pñcto casu qñ ista vñ fuisse volūtas vt hō soluat
et si nō soluat: et sic sit in mora pmissor vt pecunia debeat.
Tenēdo tñ intellectū gl. Ang. forte tolleret pñctū pñiuz di-
cebat qđ iste v. pōt itelligi duobus modis dñ dicit qđ fuit actū
vt hō et c. et cum deberet vno mō cū exactiōes effectu altero
mō nō cū exactiōis effectu et hoc scdo mō itelligēdo bñ cō-
gruit illud qđ subdit qđ idē defendēdū erit cū est actum vt
sola pecunia nō soluto hoie debeat. sicut. n. in pcedēti casu
lz vñqz debeat tñ sola pecunia pōt exigi si hō non dat ita
et in psequēti vbi fuit actū vt sola pecunia deberet ipsa sola
pecunia pōt exigi nō soluto hoie: lz isto casu hō nō sit in ob-
ligatiōe put in pcedēti respectu ergo exactiōis verificat
illud qđ dñ in. d. v. idē defendēdū erit et c. Qui intellectus non
procedit pp id qđ dixi. in. iij. no. vbi recitavi Imo. tenētē
p Ang. Dat ergo ipse Imo. aliū intellectū qđ. d. v. idē defen-
dendū erit et c. verificet respectu eius qđ resultat a pñio sen-
su in pñctio. d. v. qđ sine dubio et c. vt declarari in. d. vi. no.
vbi pñc hūc intellectū adduxi qđ illatio fm hūc intellectus sit
de casu et magis claro ad minus claz qđ incōuenit et in. d.
v. sz si ita ponet casus carens oī dubitatione p. l. qđ labeo.
ad carbo. Et ideo forte tutius est tenere intellectū dñ. quē
aliqui h sub verborū velamine sibi appropriare querūt. Si
qs tñ vellet tenere cōem intellectū gl. et doc. qđ in hoc v. sit
scda ps pñcipalis ipsius. l. et in ipsa declare qđ cōmissa pe-
na exigat possit forte dicere qđ illa dictio idē relationē faci-
at ad volūtātē siue pñentiōē partiū vt sicut qñ est actus vt
hō et pecunia debeat fm volūtātē et pñentiōē pñi vterqz
debet: ita et vbi est actū vt pecunia sola debeat idem est: qz
servat pñentio et ad illud qđ ponit casus indubitabilis pōt
rñderi qđ et vbi fuit actū vt hō et pecunia dberet qđ vterqz
debeat casus est indubitabilis et p indubitabili ipm ponit
J. p. q dicit qđ sine dubio et c. illud ergo dicit. J. p. in princi-
pio huius v. refert ad totū ipm v. ar. l. iij. s. filius. v. an here-
dis. s. de li. et po. et bec no. et tene mēti: qz nō reperies ita de-
clarata p doc. et huic intellectui quē dedi bñ pgruūt rō tex.
ibi dñ dicit qñ volūtas fuisse pbatnr et c. hoc modo est idē
hoc casu qđ in supiori: qz sicut in illo casu ita in isto dñ ser-
uari volūtas et pñentio: et sic vt pecunia sola exigat qñ vo-
lūtas fuisse pbat vt ipsa petat si hō nō soluat. Et Gl. super
139 v. pbatnr. infert ex hoc tex. qđ psumit nouatio per pena-
lē stipponem nisi pñi probeat. nā hic dñ qđ debet et hō et pe-
cunia si pbatnr id actū esse vt si hō nō solueret et hō et pe-
cunia solueret quasi si nō probeat id actū eē sola pecunia de-
bat ad idē. l. obligationū fere. s. si. s. ti. pri. et l. qui fidem. s.
de trasac. Nec ob. tex. in si. ibi qñ volūtas fuisse pbat et c.
qz dñ itelligi id pbari eo ipso qđ nō pbat pñi fatet tñ gl.
140 qđ hodie nō psumit nouatio p. l. si. C. d. noua. circa quas
gl. multa dicit bar. h recitādo septē opiones et octauo loco
ponit suā distinguēdo qđ aut pcedēs obligatio est ex cā lu-
cratina: et tñc cōmissa stippone penali sit nouatio: et ita pce-
dat h. l. et alie. ll. alle. i hac mā in qbus pbat qđ sit nouatio.
Aut pcedens obligatio est ex cā onerosa: et nō sit nouatio:
sed p ex qualibet agi: et vna exacta poterit agi ex reliqua
in eo qđ in alia plus est: et ita pcedit. l. si qđ a socio. et l. duo
societatem. s. p so. et l. p dia. s. de actio. emp. et subijcit rōnē
pdi. distin. et declarat quare i. l. obligationū ferre. s. si. s. ti.

primo. dicat fieri quasi nouationē dicēs hoc eē qz vsqz ad
litis pñctā. pñ mora purgari qđ nō possz purgari si eēt vera
nouatio: et vide bar. in. l. si insulā. in. vij. op. pñe pñis. s. e. et
ibi de hoc dictū fuit. Et circa nonaz op. huius vltime partis
141 declarat Bar. T an pcedat illd qđ dicit gl. nra h qđ hodie
iura antiq dicētia fieri nouationē sint correpta p. l. si. C. de
noua. et pcludit qđ nō qz illa. l. loquit vbi agit d vera noua-
tione qđ est vbi pma et scda obligatio est eā pñcipalis vbi
vna est pñcipalis alia penalis tñc nō fit vera nouatio quasi
nouatio: et ista est mā nra in qua nihil est imutātū p. d. l. si.
fm ipsum bar. post Ja. de are. Qui. et Ray. de forlli. et de
bac mā aliqd dixi in. l. j. s. itē si ita. s. ad. l. fal. et vide h plene
p doc. post bar. de predicto difficili articulo tan p penalem
stipulationem fiat nouatio pcedentis actionis de quo la-
tine nunc facultas non datur discutiēdi. Et vide sex qōnes
quas idē bar. h examiat ad cuius dca sepe sepius recurrit.

F J A J S

Expliciunt perutilia cōmentaria in secunda parte. ff.
nou. excellentissimi vtriusqz censure doc. ac aduocati cōsi-
stozialis dignissimi: dñi Vincentij de Merculanis peru-
sini (alias dicto el fresio) cū eiusdem apostillis.

Registrum.

aa bb cc dd ee ff gg hh ii kk ll mm nn
oo pp qq rr Omnes sunt terni.

Perusie per Franciscum
Baldassarri de Carbo-
laris. AD. ccccc. ix.
die. xxiij. Mo-
nembrio.

11870881x

140

Journal de la Société
des Sciences et des Lettres
de la ville de Paris
pour l'année 1789

32

colorchecker classic

calibrite